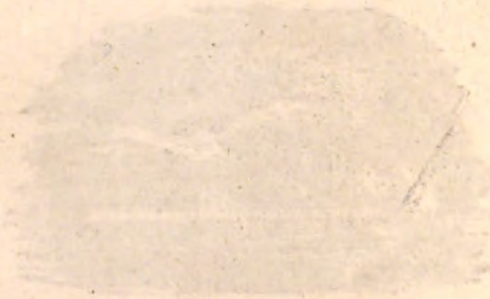

DICTIONNAIRE

FRANÇAIS-ARMÉNIEN-TURC

ԲԱՌԳԻՐՔ

Ի ԳԱՂՂԻԱԿԱՆԷ Ի ՀԱՅ ԵՒ Ի ՏԱՃԻԿ

DICTIONNAIRE

FRANÇAIS-ARMÉNIEN-TURC

PAR

Pasquale

LE P. PASCAL AUCHER

MECHITARISTE

5 VENISE

IMPRIMERIE DE SAINT LAZARE

REFERENCE BOOK
DOES NOT CIRCULATE

1840

1244.3

1879, Nov. 18.
Pickering bequest.

REFERENCE BOOK
DOES NOT CIRCULATE

1324
43-104
30

ԲԱՌԳԻՐՔ

Ի

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆԷ Ի ՀԱՅ ԵՒ Ի ՏԱՃԻԿ

ԲԱՐԲԱՌՈՍ

ԶՕՐ ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ

Հ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԱՒԳԵՐԵԱՆ

Ի ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՈՒԽՏԷ

Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ

ՌՄՁԹ

AVIS AUX ÉTRANGERS.

Quoique ce Dictionnaire en trois langues, Française, Arménienne et *Turque*, soit destiné particulièrement à l' usage des Arméniens, cependant les Européens peuvent en profiter non seulement pour l'étude de la langue Arménienne, mais aussi pour celle de la langue Turque. Voilà le motif qui nous a engagés à mettre au commencement de ce Dictionnaire l'alphabet Arménien, vu qu'il rend bien la prononciation des mots Turcs, et facilite beaucoup l'étude de cette langue aux Européens qui veulent la parler seulement, sans savoir la lire ou écrire, ce qui serait très difficile, et exigerait un temps très long.

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Զոր յառաջնում տպագրութեան Գաղղիարէն և Հայերէն բառարանիս մերոյ խոստացաք՝ զընդարձակագոյնն ածել ՚ի լոյս հանդերձ տաճիկ բարբառով, կատարեմք ահա ըստ ըղձմանց լեզուասիրաց։ -Ի յօրինուած սորին դարձեալ առաջնորդ կալաք զԼեոնեան բառագիրն տպագրեալ յամին 1808. յորում գաղղիական վանգքս au (օ) և av (ավ) ՚ի սկզբան բառից խառն դնին ՚ի կարգի ալփաբետաց։ Այլ զերկբայելիսն ՚ի նմա՝ ստուգեցաք յայլևայլ բառագրաց Գաղղիացւոց. և յաճախեցաք ևս զկարևոր ոճս խօսից գաղղիական բարբառոյ, որպէս և ՚ի տաճիկ լեզու. յորում առանձին իմն նպաստամատոյց գտաւ մեզ Պիանքի արքունի Թարգմանին Փարիզոյ իւրով քաջահմուտ բառագրաւն՝ զոր տպագրեաց յամին 1831 արաբացի և լատին տառիւք։ -Ի բարբառ Տաճկաց բազում ձայնք կան արաբացի և պարսիկ, բայց յանուանէ ոչ որոշեցաք զնոսա, զի Թուրք սեպհականեալ ունին զնոսին։ -Առ ՚ի ճշգրիտ բացատրութիւն տաճիկ բառից՝ ամենայն ուրեք ҭ տառիւ վարեցաք փոխանակ Թ տառի, զի զսա սեպհականեցաք th ձայնի Գաղղիացւոց. այլ իշխան է իւրաքանչիւր վարել զերկոսին ևս։ -Զալփաբետս գաղղիացի և հայ լեզուաց եդաք ՚ի սկզբան բառարանիս՝ ՚ի դիւրութիւն վերծանութեան բառից երկոցունց ազգաց. և ՚ի կատարածին յաւելաք զհամառօտութիւն յատուկ անուանց ըստ երեցունց լեզուաց։ Արդ՝ որպէս զառաջին բառարանն մեր, նոյնպէս և զսա վերստին ընծայեմք յօգուտ մերազնեայց և օտարաց. և ակն ունիմք դարձեալ հանդիպել ներողամտութեան նոցա մարդկօրէն վրիպանացն որ ՚ի սմա։

ALPHABET FRANÇAIS

ԱՅԲՈՒԲԵՆՔ ԳԱՂՂԻԱՑՒՈՑ

Գլխագիր·	Բոլորգիր·	Նոտրգիր·	Անուն·	Հնչումն·
A	a	*a*	*ա·*	Ա·
B	b	*b*	*պէ կամ պը·*	Պ·
C	c	*c*	*սէ կամ սը·*	Ս՝ *յառաջոյ տառիցս* e, i. *և* Ք *կամ* Գ՝ *նախադաս տառիցս* a, o, u.-ç, *ս* :
D	d	*d*	*տէ կամ տը·*	Տ·
E	e	*e*	*է·*	Է :-è *կամ* ê, *է* : é, *Է կամ Ե* : e *անձայն*, *ը* : je, *ժը* :
F	f	*f*	*էֆ կամ ֆը·*	Ֆ·
G	g	*g*	*ժէ կամ ժը·*	Կ՝ *նախադաս տառիցս* a, o, u. *և* Ժ՝ *յառաջոյ տառիցս* e, i.
H	h	*h*	*աշ կամ հը·*	Հ : *երբեմն ոչ հնչի·*
I	i	*i*	*ի·*	Ի·
J	j	*j*	*ժէ կամ ժը·*	Ժ·
K	k	*k*	*քա կամ քը·*	Ք, Գ·
L	l	*l*	*էլ կամ լը·*	Լ·
M	m	*m*	*էմ կամ մը·*	Մ·
N	n	*n*	*էն կամ նը·*	Ն·
O	o	*o*	*օ·*	Օ·
P	p	*p*	*փէ կամ փը·*	Փ·
Q	q	*q*	*քիւ կամ գը·*	Գ, Ք·
R	r	*r*	*էռ կամ ռը·*	Ռ·
S	s	*s*	*էս կամ սը·*	Ս·
T	t	*t*	*դէ կամ դը·*	Դ, Թ·
U	u	*u*	*իւ·*	ԻՒ·
V	v	*v*	*վէ կամ վը·*	Վ·
W	w	*w*	*վէ*	Վ, *յայլազգական բառս* :
X	x	*x*	*իքս կամ քսը·*	ՔՍ·
Y	y	*y*	*ի Յունաց·*	Ի, Յ·
Z	z	*z*	*զէտ կամ զը·*	Զ·

ԱՅԲԵՒԲԵՆՔ ՀԱՅՈՑ

ALPHABET ARMÉNIEN

Majusc.	Rond.	Italique.	Noms.	Prononciation.
Ա	ա	ա	aïp.	A.
Բ	բ	բ	pién.	P faible.
Գ	գ	գ	kim.	K, C. Q.
Դ	դ	դ	ta.	T faible.
Ե	ե	ե	yetch.	É bref, ié, yé.
Զ	զ	զ	za.	Z.
Է	է	է	ê.	Ê long.
Ը	ը	ը	yét *ou* et.	E muet.
Թ	թ	թ	toue.	T fort *ou* TH.
Ժ	ժ	ժ	jé *ou* gè.	J.
Ի	ի	ի	iny.	I.
Լ	լ	լ	liune.	L.
Խ	խ	խ	khè.	KH du gosier.
Ծ	ծ	ծ	dza *ou* dsa.	Dz *ou* Ds.
Կ	կ	կ	guién.	Gu.
Հ	հ	հ	houe.	H aspiré.
Ձ	ձ	ձ	tza.	TZ.
Ղ	ղ	ղ	ghade.	GH du gosier.
Ճ	ճ	ճ	djè.	DJ.
Մ	մ	մ	mién.	M.
Յ	յ	յ	hi *ou* y	H faible, *ou* Y, I.
Ն	ն	ն	nou.	N.
Շ	շ	շ	cha.	CH.
Ո	ո	ո	oue.	O bref.
Չ	չ	չ	tcha.	TCH fort.
Պ	պ	պ	bè.	B.
Ջ	ջ	ջ	tchè.	TCH faible.
Ռ	ռ	ռ	ra.	R fort.
Ս	ս	ս	sè.	S comme double.
Վ	վ	վ	viév.	V fort.
Տ	տ	տ	diune.	D.
Ր	ր	ր	rè.	R faible.
Ց	ց	ց	tzoue.	TZ *ou* TS fort.
Ւ	ւ	ւ	yune *ou* hioun.	Y, U. V.
Փ	փ	փ	pur *ou* piour.	P.
Ք	ք	ք	kè.	K fort.
Օ	օ	օ	o.	O long, AU.
Ֆ	ֆ	ֆ	fè.	F, *ou* PH.

ՀԱՄԱՌՕՏՈՒԹԻՒՆՔ

ABRÉVIATIONS

ած.	Ածական.	Adjectif.
ար.	Արական.	Masculin.
բ.	Բայ.	Verbe.
գ.	Գոյական.	Substantif.
դեր.	Դերանուն.	Pronom.
դիմազ.	Դիմազուրկ.	Impersonnel.
իգ.	Իգական.	Féminin.
ձ.	Ձայնակրական.	Réciproque.
մակ.	Մակբայ.	Adverbe.
միջ.	Միջարկութիւն.	Interjection.
յոք.	Յոքնակի.	Pluriel.
նխ.	Նախադրութիւն.	Préposition.
ն.	Ներգործական.	Actif.
շաղկ.	Շաղկապ.	Conjonction.
չ.	Չէզոքական.	Neutre.
ռամկ.	Ռամկօրէն.	Vulgaire.
և.	Եւ.	Et.

ԲԱՌԳԻՐՔ

Ի ԳԱՂՂԻԱԿԱՆԷ Ի ՀԱՅ ԵՒ Ի ՏԱՃԻԿ

A

A, Ա. առաջին և ձայնաւոր տառ այբ և բենից Գաղղիացւոց:

À, նէ. Առ, 'ի, ընդ, ըստ, և այլն: Travailler à l'aiguille, ասղնեգործել. իյնէ իլէ իշլէմէք, նագըշլամագ: Vivre à Paris, կեալ 'ի Փարիզ. Փարիզտէ օթուրմագ կամ կէչինմէք: Prendre à témoin, առնուլ 'ի վկայ. շահիտ թութմագ: Un habit à la mode, զգեստ ըստ արդի սովորութեան, կամ նորահնար. եէնի ուսուլ էսվապ: Monter à cheval, հեծանել 'ի ձի. աթա պինմէք: Se lever à six heures, յառնել յանկողնոյ 'ի վեցերորդ ժամու. ալթը սահաթտա գալգմագ: Être à genoux, ծունր դնել, 'ի ծունկս իջանել. տիզ չէօքմէք: Vivre à la Françoise, կեալ ըստ Գաղղիացւոց. Ֆրանսըզ կիպի կէչինմէք: Marcher à petit pas, յուշիկ ընթանալ. եավաշ եիւրիւմէք: Vendre du vin à la pinte, վաճառել զգինի գորակաւ. թէնէթէ իլէ շարապ սաթմագ: Moulin à vent, աղօրիք հողմաշարժ. եէլ տէյիրմէնի: Terre à froment, երկիր ցորենոյ. էքին եէրի, մահսուլլու զէմին: C'est un avis à suivre, խորհուրդ ընդունելի. թութուլաճագ նասիհաթ: Il s'emporta à lui dire, զայրացաւ և ասէ ցնա. փարլայըփ օնա տէտի: La soumission à la loi, հնազանդութիւն օրինաց. շէրիաթա մուտիլիք: Conformément à vos ordres, ըստ հրամանաց քոց. էմրինիզ իւզրէ, պույուրտուղունուզ կիպի:

AA կամ AAA, 'ի քիմիական արուեստի ցուցանեն զբաղադրութիւն հրահալելեաց:

Abaca (աբաքա) գ. ար. Ազգ ինչ վշոյ:

Abada (աբատա) գ. իգ. Չորքոտանի ինչ վայրի:

Abadir, Abaddir կամ Abdir (աբատիր, աբտիր) Անուն քարին՝ զոր եկուլ Կռոնոս ըստ առասպելաց:

Abaisse (աբէս) գ. իգ. Ստորին խմոր կամ յատակ կարկանդակաց:

Abaissé, ée, Զառ'ի վայր (ըստ կնքարանից):

Abaissement (աբէսման) գ. ար. Իջուցանելն, իջումն. էնտիրմէ, տէնիզին ցածութիւն, խոնարհութիւն. ալչագ կէօնիւլլիւլիւք, իտաաթ: Նուաստութիւն, Ճնշումն. հագարէթ:

Abaisser (աբէսէ) բ. ն. Իջուցանել, ցածուցանել. ալչագլամագ, էնտիրմէք, տէնիզին էտմէք: S' abaisser, բ. յ. Իջանել, խոնարհիլ. ալչագլանմագ:

Abaisseur (աբէսէօռ) գ. ար. Ճնշիչ (մկան):

Abalourdir (աբալուռտիռ) բ. ն. Ապշեցուցանել, անզգայացուցանել. շաշըրմագ, էօղունլաթմագ: Abalourdi, ie, ապուշ, անզգայ:

Abandon (աբանտօն) գ. ար. Թողումն, լքումն. տէրք, ֆէրաղաթ, մէթրուքիյէթ: À l'abandon, անմայր, 'ի խոպանի:

Abandonné, ée, (աբանտօնէ) ած. Թողեալ, լքեալ. տէրք օլունմուշ, պըրաղըլմըշ, մէթրուք: անմայր, խոպանացեալ. վէրան, խարապ, մուաթթալ: անզուսպ, սանձարձակ. պաշըպօշ, լաքայտ: խառնակեցիկ, բոզ. խօվարդա, օրօսպու:

Abandonnement (աբանտօնըման) գ. ար. Թողումն, լքումն. տէրք, ֆէրաղաթ: սանձարձակ կեանք, անառակութիւն. պաշըպօշլուք, խօվարդալըք:

Abandonner (աբանտօնէ) բ. ն. Թողուլ, լքանել. պըրաքմագ, վազ կէչմէք, ֆէրաղաթ կամ տէրք էթմէք: S'abandonner, բ. յ. Տալ զանձն, անձնատուր լինել. քէնտինի պըրաքմագ, տէսլիմ օլմագ:

Abaque, Abaco (աբաք, աբաքօ) գ. ար. Վերնախարիսխ սեան. թիրէկին պաշը:

Abas (աբաս) գ. ար. Կշիռ ինչ Պարսից:

Abasourdir (աբազուռտիռ) բ. ն. Ապշեցուցանել, շուարեցուցանել, լքուցանել. շաշըրթմագ: Abasourdi, ie, ապուշ, շուարեալ:

Abassi (ապասի) գ. ար. Դրամ ինչ Պարսից։

Abatage (ապաթաժ) գ. ար. Տուգանք կամ վարձ հատանելոյ զփայտ. օտուն քէսմէք էօճրէթի կամ հագգը։

Abatant (ապաթան) գ. ար. Լուսամուտք շարժական։

Abâtardir (ապաթարտիր) բ. ն. Այլափոխել, վատթարացուցանել, եղծանել. սօյունու պօզմագ, պէթթէր էթմէք, պօզմագ։ S'abâtardir, բ. յ. Այլափոխիլ, եղծանիլ, վատթարանալ. պօզուլմագ, նէսլինտէն տիւշմէք, պէթթէր օլմագ։ Abâtardi, ie, այլափոխեալ, վատթարացեալ։

Abâtardissement (ապաթարտիսման) գ. ար. Այլափոխութիւն, եղծումն, վատթարութիւն. պօզուգլուգ, պօզուլմա։

Abat-chauvée (ապաշօվէ) գ. իգ. Ասր խոշոր։

Abat-faim (ապաֆէն) գ. ար. Պատառ մեծ մսոյ. պէօյիւք էթ փարչասը։

Abatée (ապաթէ) գ. իգ. Շրջան նաւի։

Abatellement (ապաթէլման) գ. ար. Արգել ինչ հրամանի հիւպատոսաց յարևելս։

Abat-jour (ապաժուր) գ. ար. Երդ, լուսամուտք։ փեղկ կամ վանդակ լուսամուտից. փէնճէրէ գաֆէսի։

Abatis (ապաթի) գ. ար. Կոտորք կամ հատուածք փայտի. քէօքիւնտիւ, աղաճլարըն աղաճլար։

Abattement (ապաթման) գ. ար. Լքումն, վհատութիւն. գըրըգլըգ, ֆիւթուր, ճէսարէթսիզլիք։

Abatteur (ապաթէօր) գ. ար. Հարկանող, կործանող. եըգըճը, աղաճըճը։ փայտահար, փայտակոտոր. օտուն եարըճը կամ քէսիճի։

Abattre (ապաթր) բ. ն. Կործանել, տապալել, զգետնել. եըգմագ, երէ վուրմագ կամ տիւշիւրմէք։ հատանել, հարկանել. քէսմէք, աթթըրմագ։ իջուցանել, հանդարտեցուցանել. էնտիրմէք։ լքուցանել, տկարացուցանել. գուվվէթտէն տիւշիւրմէք։ S'abattre, բ. յ. Ընկանիլ, կործանիլ. եըգըլմագ, տիւշմէք, եաթմագ։ խոնարհիլ. էյիլմէք։ իջանել, մեղմանալ, հանդարտիլ, նուաղիլ. եավաշլանմագ, տէօքին պուլմագ, էքսիլմէք։ լքանիլ, վհատիլ. ճէսարէթսիզ օլմագ։ Abattu, ue, կործանեալ. եըգըգ։ լքեալ, վատակեալ. եօրղուն։ խորտակեալ. գըրըգ։

Abattures (ապաթիւր) գ. իգ. յոգ. Հետք եղջերուաց։

Abat-vent (ապավան) գ. ար. Հովանի յերեսաց հողմոյ կամ անձրևաց։

Abat-voix (ապավուա) գ. ար. Հովանի ամպիոնի։

Abatial, ale (ապասիալ) ած. Աբբայական, աբբայի կամ աբբայուհւոյ։

Abbaye (ապէյի) գ. իգ. Աբբայութիւն. ռուհպան պաշլըգը։ մենաստան աբբայական. պաշ մանասթըր։ մենաստան, վանք. մօնասթիր կամ մանասթըր։

Abbé (ապէ) գ. ար. Աբբայ, աբբաս. ռուհպան պաշը, պաշ քէշիշ։ որ ունի զգեստ կղերիկոսի։

Abesse (ապէս) գ. իգ. Աբբայուհի, մայր վանից. պաշ անա, քէշիշխա։

A-B-C (ապէսէ) գ. ար. Այբբենարան, այբ և բենք, այբուբենք։ սկզբունք (գիտութեանց). էլիֆ պա, մուգատտէմէ։

Abcéder (ապսէտէ) բ. չ. Պալարանալ. շիշմէք։

Abcès (ապսէ) գ. ար. Պալար, խաղաւարտ. փիւսմալէ, չըպան։

Abdalas (ապտալաս) գ. ար. յոգ. Ապտալք, ձգնաւորք։

Abdication (ապտիքասիօն) գ. իգ. Հրաժարումն յիշխանութենէ, հրաժեշտ. չէքիլլէթ, ֆէրաղաթ։

Abdiquer (ապտիքէ) բ. ն. Հրաժարիլ յիշխանութենէ. սալթանաթտան պըրագմագ։ հրաժարիլ, թողուլ. տէրք կամ ֆէրաղաթ էթմէք։

Abdomen (ապտօմէն) գ. ար. Ստորին մասն որովայնի, փոր. գարըն։

Abdominal, ale (ապտօմինալ) ած. Փորի։

Abducteur (ապտիւքթէօր) գ. ար. Մղիչ (մկան)։

Abduction (ապտիւքսիօն) գ. իգ. Մղումն, ձգումն արտաքս։ տոխպումն կամ պահանջումն (ձեռնարկութեան)։

Abécédaire (ապէսէտէր) գ. ար. Այբ և բենք, կարգ այբուբենից. էլիֆ ճիւզիւ։

Abecquer (ապէքէ) բ. ն. Արկանել կեր 'ի բերան թռչնոց, սնուցանել. գուշճըղազլարը պէսլէմէք։

Abée (ապէ) գ. իգ. Ջրանցք աղօրեաց։

Abeille (ապէյլ) գ. իգ. Մեղու. արը։

Abénévis (ապէնէվի) գ. ար. Հրաման դարձուցանելոյ զընթացս ջրոյն։

Aberration (ապէռասիօն) գ. իգ. Շեղումն աստեղաց. եըլտըզլարըն տէվրընտէն չըգմաղը։

Abétir (ապէթիր) բ. ն. Ապշեցուցանել, անզգայացուցանել. շաշըրթմագ, ահմագլաթմագ։ բ. չ. Ապշիլ, թմրիլ, անզգայ լինել, անմտանալ. շաշգըն օլմագ, ահմագլանմագ։ Abéti, ie, Ապուշ, թմբրեալ։

Ab hoc և Ab hac (բառ լատին ռամկ.) մակ. Խառնիխուռն, յանդէպս։

Abhorrer (ապօռէ) բ. ն. Գարշիլ, զզուիլ, ատել. իյրէնմէք, տիքսինմէք, իքրահ էթմէք։

Abject, ecte (ապժէքթ, ժէքթ) ած. Խոտան, ընկեցիկ, անարգ. ալչագ, խօր, տէնի։

Abjection (ապժէքսիօն) գ. իգ. Արհամարհութիւն, անպիտանութիւն, անարգութիւն, նուաստութիւն. ալչագլըգ, խօրլըգ, տէնաէթ, զիլլէթ։

Abigéat (ապիժա) գ. ար. Գողութիւն արջառոց։

Abime, Abîmer, *տես* Abyme, Abymer.

Ab-intestat (ապէնթէսթա) մակ. *Անկտակ, առանց կտակի.* վասիյէթսիզ. (*է բառ լատին*):

Ab irato (ապիռաթօ) մակ. (*լատին*) *'ի բարկացելոյ, կտակ արարեալ 'ի բարկութեան անդ:*

Abjuration (ապժիւռասիօն) գ. իգ. *Հրաժարումն յաղանդոյ, ուրացումն.* ինքեար, իրթիտատ:

Abjurer (ապժիւռէ) բ. ն. *Ուրանալ զուսեալ հաւատս կամ զաղանդս, ուրանալ, հրաժարել.* տինինտէն գէչմէք, իրթիտատ կամ ինքեար էթմէք:

Abjurée, ée, *Ուրացեալ:*

Ablais (ապլէ) գ. ար. *Հնձելն զհասկն:*

Ablaque (ապլաք) ած. *Պարսից (շերամ):*

Ablatif (ապլաթիֆ) գ. ար. *Բացառական հոլով.* մէֆուլ մինհու:

Ablativo (ապլաթիվօ) մակ. (*ռամկ.*) *Խառնիխուռն, անկարգս:*

Able *կամ* Ablette (ապլ, ապլէթ) գ. ար. *Ձուկն ինչ.* քէֆալ պալըղը:

Ablégat (ապլէկա) գ. ար. *Փոխանակնուիրակի Պապին.* բաբա վէքիլի:

Abléret (ապլէռէ) գ. ար. *Ազգ ինչ ուռկանի կամ ցանցի:*

Abluer (ապլիւէ) բ. ն. *Լուանալ զխառբախան ջրով:*

Ablution (ապլիւսիօն) գ. իգ. *Լուացումն.* ղուսլ, ապտէսթ: *ցօղումն բաժակի հաղորդութեան:*

Abnégation (ապնէկասիօն) գ. իգ. *Ուրացումն անձին, հրաժեշտ յանձնէ, արհամարհութիւն աշխարհի.* ապլի նէֆս:

Aboi, Aboiement (ապուա, ապուամա՛ն) գ. ար. *Հաչիւն շան.* հավլամա: *տագնապ եղջերուի:*

Abois (ապուա) գ. ար. յոգ. *Տագնապ, անձկութիւն.* սօն նէֆէս, հալըն պէրիշանլըղը: Être aux abois, *յոգիս ապաստան լինել, 'ի նեղ անկանիլ, տագնապիլ.* պի մէճալ օլմագ:

Abolissement (ապօլիսմա՛ն) գ. ար. *Ջնջումն, խափանումն (օրինաց).* ռէֆ, իպթալ:

Abolition (ապօլիսիօն) գ. իգ. *Ջնջումն, խափանումն, թողութիւն.* ռէֆ, իպթալ:

Abomasus (ապօմազիւս) գ. ար. *Մին 'ի չորից որոճացողաց կենդանեաց:*

Abominable (ապօմինապլ) ած. *Գարշելի, զզուելի, չարաչար.* մէքրուհ, իքրահ օլունաճագ:

Abominablement (ապօմինապլըմա՛ն) մակ. *Գարշութեամբ, չարաչար:*

Abomination (ապօմինասիօն) գ. իգ. *Գարշութիւն, զզուումն.* իքրահ, իյրէնմէ: *պղծութիւն, գարշելիք.* այպ:

Abominer (ապօմինէ) բ. ն. *Զզուիլ, գարշիլ* (*է բառ վաղեմի*):

Abondamment (ապօնտամա՛ն) մակ. *Առատ, առատապէս.* պօլլուղիլէ, պէրէքէթիլէ, պօլ պօլ:

Abondance (ապօնտանս) գ. իգ. *Առատութիւն, լիութիւն.* պօլլուգ, չօգլուգ, քէսրէթ, պէրէքէթ:

Abondant, ante (ապօնտա՛ն, տա՛նթ) ած. *Առատ, յորդ, բազում.* պօլ, վաֆիր, պէրէքէթլի: D'abondant, մակ. *Նաեւ, դարձեալ.* պունտան մաատա, զիյատէ. (*վաղեմի*):

Abonder (ապօնտէ) բ. ն. *Առատանալ, բազմանալ.* պօլ կամ չօգ օլմագ, չօղալմագ: Abonder en son sens, *կարի իմն յարել 'ի կարծիս իւր, յամառել.* գըյասընտա գալմագ, ֆիքրինտէ տուրմագ:

Abonnement (ապօնմա՛ն) գ. ար. *Դաշն գնոյ:*

Abonner, S'abonner, բ. յ. *Դաշնադիր լինել, սակ արկանել յառաջագոյն.* մուգաթա վէրմէք, ուզլաշմագ, գարարլաշմագ: Abonné, ée, *սակ արկեալ յառաջագոյն.* տուտուլմուշ:

Abonnir (ապօնիռ) բ. ն. *Լաւ եւս առնել, ուղղել.* էյիլէմէք, կիւզէլէթմէք: բ. չ. *Լաւ եւս լինել, դառնալ 'ի լաւ անդր.* կիւզէլլէնմէք, էյիլէնմէք:

Abonni, ie, *Դարձեալ 'ի լաւ անդր.* կիւզէլմիշ:

Abord (ապօռ) գ. ար. *Հասանելն, ժամանումն.* եանաշմա, վարըշ, էրիշմէ, օղրամա: D'abord, մակ. *'Ի սկզբան, զառաջինն, անդէն.* իպթիտա, էվվէլա, հէմա՛ն, տէրհալ:

Abordable (ապօռտապլ) ած. *Մատչելի, դիւրամերձ.* եանաշըլըր, եագլաշըլըր: *հեզահամբոյր, բարեմոյն:*

Abordage (ապօռտաժ) գ. ար. *Հասանելն նաւու 'ի ցամաք.* գըյըյա իրիշմէ: *բաղխումն նաւաց ընդ միմեանս.* կէմիլէրին պիրի պիրինէ չարփըշմասը:

Aborder (ապօռտէ) բ. չ. *Ունել զցամաք, հասանել 'ի նաւահանգիստ.* գարայա չըգմագ, գըյըյա իրիշմէք: *մատչել, մերձենալ.* եանաշմագ, եագլաշմագ:

Aborder, բ. ն. *Մատուցանել, մերձեցուցանել.* եագլաշդըրմագ. չաթմագ: *մատչել, մերձենալ՝ առ 'ի խօսել ընդ.* պիր քիմսէնին եանընա վարմագ, սէօյլէշմէք: Aborder une question, *ճառել, խօսել.* պիր շէյ իւզէրինէ սէօյլէմէք:

Aborigènes (ապօռիժէն) գ. ար. յոգ. *Նախնիկն բնակիչք երկրի.* ասըլ էէրլի խալգլար:

Abornement (ապօռնըմա՛ն) գ. ար. *Սահմանն.* սինօր, տահտիտ:

Aborner (ապօռնէ) բ. ն. *Սահմանել, սահման դնել.* տահտիտ էթմէք, սինօր քէսմէք: Abornée, ée, *սահմանեալ, կապարաւոր:*

Abortif, ive (ապօռտիֆ, տիվ) ած. *Վիժած, անցուցեալ.* էքսիք տօղան, տիւշիւք:

Abouchement (ապուշմա՛ն) գ. ար. *Խօսակցութիւն, խորհրդակցութիւն.* կէօրիւշմէ, միւլագաթ, միւքալէմէ: *կցորդութիւն:*

Aboucher (ապուշէ) բ. ն. *Կոչել 'ի միասին, խօսակից առնել.* կէօրիւշտիւրմէք, սէօյլէշտիրմէք: S'aboucher, բ. յ. *Խօսել կամ* *խորհրդակից լինել ընդ միմեանս.* գիւրիւշմէք, սէօյլէշմէք, մուշավըր օլմաք: Abouché, ée, *խօսակից լեալ:*

Abouchouchou (ապուշուշու) գ. ար. *Ասուլի ինչ:*

Abouement *կամ* Bouement (ապուըման, պուըման) գ. ար. *Շարք ինչ քարանց (ըստ որմնադրաց):*

Abougri, ie, (ապուկրի) ած. *Կարճահասակ, անհեթեթ:*

Abouquement (ապուքըման) գ. ար. *Յաւելուած նորոգ աղի:*

Abouquer (ապուքէ) բ. ն. *Յաւելուլ 'ի վերայ հնորոգ աղ:*

About (ապու) գ. ար. *Ծայր փայտից ընդ զառ 'ի վայր որմոյն:*

Abouté, ée (ապուտէ) ած. *Ծայրակից (ըստ կնքարանից):*

Aboutir (ապուտիր) բ. չ. *Յանգել, հասանել.* ուլաշմաք, մութթասըլ օլմաք: *Ձգտիլ, ձգիլ.* մինձէր օլմաք: *Հասունանալ (պալարի).* փիշիշմէք: Abouti, ie, *հասեալ:*

Aboutissant, ante (ապուտիսան, անտ) ած. *Որ յանգի, կից.* չաթար, ուլաշըգ, պիտիշիք: Aboutissans, գ. ար. յոգ. *Պարագայք, չափ, պայման.* իթթիսալաթ:

Ab ovo, ձայն. (*լատին*) *Ի սկզբանէ, անդստին:*

Aboyant, ante (ապօայեան, անտ) ած. *Հաչողական, որ հաչէ.* հավլայան:

Aboyer (ապօայէ) բ. չ. *Հաչել, աղաղակ բառնալ.* հավլամաք: *Հետամուտ լինել.* գօվալամաք: *զհետ պնդիլ, ցանկալ.* արդընա դիւշմէք: Aboyé, ée, *զհետ պնդեալ, խնդրեալ:* Aboyer à la lune (*հաչել ընդդէմ լուսնոյ*) *վայրապար աղաղակել.* նաֆիլէ պաղըրմաք:

Aboyeur (ապօայէօր) գ. ար. *Որ հաչէ 'ի հետամտանէ.* պաղըրըճը: *երգիծաբան.* մուհտէճի:

Abracadabra (ապրաքատապրա) գ. ար. *Հմայք ջերման կամ տենդի:*

Abraxas (ապրաքսաս) գ. ար. *Յուռութութունք կամ բժժանք ինչ:*

Abrégé (ապրէժէ) գ. ար. *Համառօտութիւն, համառօտ բովանդակութիւն.* իճմալ, մուխթասար: En abrégé, *համառօտիւ, կարճ 'ի կարճոյ.* գըսաճա, մուխթասարճա:

Abrégement (ապրէժըման) գ. ար. *Համառօտութիւն (է բառ վաղեմի):*

Abréger (ապրէժէ) բ. ն. *Համառօտել, կարճել.* գըսալթմաք, իխթիսար էթմէք, քէսմէք:

Abrenuncio (ապրընօնսիօ) *Հրաժարիմ* (*բառ լատին. ռամկ*):

Abréviateur (ապրէվիաթէօր) գ. ար. *Համառօտիչ.* իխթիսարճը:

Abréviation (ապրէվիասիօն) գ. ար. *Համառօտութիւն, պատուադրութիւն.* իխթիսար:

Abreuver (ապրէօվէ) բ. ն. *Արբուցանել, ջուր տալ (անասնոց).* իչիրմէք: *ոռոգանել.* սուլամաք: *տարածիլ, լնուլ (ռամկ.)* Tout le monde est abreuvé de cette nouvelle, *տարածեցաւ այս համբաւ ընդ ամենայն տեղիս:* Abreuvé, ée, *արբուցեալ, ոռոգեալ:*

Abreuvoir (ապրէօվուար) գ. ար. *Աւազան, տեղի ջրարբի անասնոց.* սուվադ, սուվարմաճագ եէր, եալաք:

Abri (ապրի) գ. ար. *Տեղի ապաստանի, ապաստանարան.* սըղընաճագ եէր: À' l'abri, *ընդ յարկաւ, ընդ հովանեաւ:*

Abricot (ապրիքօ) գ. ար. *Ծիրան (քաղցրակորիզ)* գայիսի. (*դառնակորիզ*) զէրտալի:

Abricoté (ապրիքօտէ) գ. ար. *Ծիրան շաքարապատ:*

Abricotier (ապրիքօտիէ) գ. ար. *Ծիրանենի.* գայիսի կամ զէրտալի աղաճը:

Abriter (ապրիտէ) բ. ն. *Դնել ընդ յարկաւ, պատսպարել զտունկս.* օգլամաք: Abrité, ée, *պատսպարեալ:*

Abrivent (ապրիվան) գ. ար. *Պատսպարան յերեսաց հողմոյ:*

Abrogation (ապրօկասիօն) գ. իգ. *Խափանումն, բարձումն.* գալդըրմա, պոզմա:

Abroger (ապրօժէ) բ. ն. *Բառնալ, խափանել, եղծանել.* գալդըրմաք, պոզմաք կամ րէֆ' էթմէք: Abrogé, ée, *խափանեալ:*

Abrohani (ապրօհանի) գ. ար. *Նրբաթել կտաւ ինչ հնդկաց:*

Abrotanoïde (ապրօտանօյիտ) գ. իգ. *Բուսատ ինչ:*

Abrotone (ապրօտօն) *տես* Aurone.

Abrouti, ie (ապրուտի) ած. *Ապականեալ յանասնոց:*

Abrupto (ապրուբտօ) գ. ար. (*բառ լատին*) *Անդէն, յանկարծակի:* Il a parlé ex abrupto, *խօսեցաւ յանկարծակի:*

Abrutir (ապրուտիր) բ. ն. *Անբան գործել, անզգայացուցանել, ապշեցուցանել.* հայվան կիպի էթմէք, ահմագլաթմաք, շաշըրմաք: S'abrutir, բ. յ. *Նմանիլ անբանից, անզգայ լինել.* հայվան կիպի կամ ահմագ օլմաք: Abruti, ie, *հաւասար անբանից, անզգայ, անմիտ.* ահմագ:

Abrutissement (ապրուտիսման) գ. ար. *Ապշութիւն մտաց, անբանութիւն.* հայվանլըգ, շաշգընլըգ, ահմագլըգ:

Abscisse (ապսիս) գ. իգ. *Հատուած առանցից կոր գծի (ըստ երկրաչափից):*

Absence (ապսանս) գ. իգ. *Հեռացումն, բացակայութիւն, չգտանիլն.* ըրագլըգ, նամէվճուտլուգ, ղայպ, ղայիպէթ: Absence d' esprit, *ցնդումն մտաց, անմտադրութիւն, բարձումն ուշոյ.* ագըլ բէրիշանլըղը, բէրիշանլըգ, դալղըն: Il a souvent des absences, *բազում անգամ զբաղեալ կամ ցնդեալ են միտք նորա:*

Absent, ente (ապսան, անտ) ած. *Բացակայ, հեռի 'ի տեղւոջէ իւրմէ, հեռակայ.* ղայիպ, հազըր պուլունմայան, նա մէվճուտ:

Absenter, s'Absenter (ապսանթէ՛) բ. յ. Հեռանալ, 'ի բացեայ լինել. ուզագլանմագ, պուլունմամագ, ղայըպ օլմագ:

Abside (ապսիտ) գ. ար. Կամար շինուածոց:

Absinthe (ապսէնթ) գ. իգ. Ափսինդ, օշինդր. փէլին, փէլին օդու:

Absolu, ue (ապսօլիւ) ած. Բացարձակ, ազատ, ինքնիշխան. միւսդագիլ, ազատ:

Absolument (ապսօլիւման) մակ. Բացարձակապէս, ազատաբար. պաշլը պաշընա, հագիմանէ, մութլագ, մութլագա: գլխովին, բոլորովին. պիւթիւն պիւթիւնէ:

Absolution (ապսօլիւսիօն) գ. իգ. Արձակումն 'ի յանցանաց, արձակումն 'ի մեղաց. մաղֆիրէթ, էֆուլըգ:

Absolutoire (ապսօլիւթուար) ած. Արձակիչ:

Absorbant (ապսօրպան) գ. ար. Ընկղմիչ (դեղ):

Absorber (ապսօրպէ՛) բ. ն. Կլանել. յուդմագ, էմմէք: ընկղմել. իչինէ չէքմէք: ծախել, սպառել, կորուսանել. պաշ էդմէք, դիւքէդմէք: S'absorber, բ. յ. Ընկլուզանիլ, կորնչիլ. պադմագ, ղայըպ օլմագ, պաշ օլմագ: Absorbée, ée, կլեալ, ընկղմեալ:

Absorption (ապսօրփսիօն) գ. իգ. Կլանելն, ընկղմելն:

Absoudre (ապսուտր) բ. ն. (J'absous, tu absous, il absout. Nous absolvons, vous absolvez, ils absolvent. J'absolvois. J'ai absous. J'absoudrai. J'absoudrois. Absous. Qu'il absolve. Absolvant.) Արդարացուցանել, անպարտ առնել, ազատել. դէպրիյէ էդմէք, գուրթարմագ: արձակել 'ի մեղաց. մաղֆիրէթ վէրմէք, պաղըշլամագ, աֆ էդմէք: Absous, oute, արձակեալ, արդարացեալ:

Absoute (ապսութ) գ. իգ. Արձակումն ապաշխարողաց (յաւուր հինգշաբաթի):

Abstême (ապսդէմ) գ. ար. և իգ. Անգինարբու, որ ոչ ըմպէ զգինի. շարապ իչմէյէն:

Abstenir, s'Abstenir (ապսդընիր) բ. յ. Հրաժարիլ, ժուժկալել, մեկնիլ. փէրհիզ դուդմագ, ագընմագ, չէքինմէք:

Abstergent (ապսդէրժան) գ. ար. Լուծիչ կամ մաքրիչ դեղ:

Absterger (ապսդէրժէ՛) բ. ն. Մաքրել կամ սրբել զվէրս. եարայը դէմիզլէմէք:

Abstersif, ive (ապսդէրսիֆ, իվ) ած. Մաքրողական, սրբիչ. դէմիզլէյէն:

Abstersion (ապսդէրսիօն) գ. իգ. Մաքրութիւն, սրբութիւն. դէմիզլէմէ:

Abstinence (ապսդինանս) գ. իգ. Ժուժկալութիւն, պահեցողութիւն. բիյազէթ, փէրհիզ: Jours d'abstinence, աւուրք պահոց. օրուճ կիւնլէրի:

Abstinent, ente (ապսդինան, անդ) ած. Ժուժկալ, պահեցող. փէրհիզքեար:

Abstraction (ապսդրագսիօն) գ. իգ. Վերացուցանելն տեսութեամբ մտաց. գադի նազար: Être dans des abstractions continuelles, ցնորիլ միշտ:

Abstractivement (ապսդրագդիվման) մակ. Հրաժարեցուցմամբ մտաց. գադի նազար իլէ:

Abstraire (ապսդրէր) բ. ն. Վերացուցանել կամ հրաժարեցուցանել միտս. գադի նազար էդմէք:

Abstrait, aite (ապսդրէ, էդ) ած. Վերացուցեալ մտօք, վերացեալ. ըմբռնեալ մտօք ևեթ. ֆիքրայէ, կիւճ անլաշըլըր:

Abstrus, use (ապսդրիւ, իւզ) ած. Նրբին, մթին, բարձրագոյն, դժուարիմաց. մուղլագ, կիւճ անլաշըլըր:

Absurde (ապսիւրտ) ած. Անտեղի, անդէպ, անվայելուչ. եագըշըգսըզ, եագըշմազ, պիհուտէ, ապէս:

Absurdement (ապսիւրտման) մակ. Յանդէպս, անվայելուչս. եագըշըգսըզ:

Absurdité (ապսիւրտիդէ՛) գ. իգ. Անտեղութիւն, անպատշաճութիւն. եագըշըգսըզլըգ, պիմանալըգ:

Abus (ապիւ) գ. ար. Չարաչար պիտառութիւն կամ սովորութիւն. ֆէնա ատէթ, պէտ իսդիմալ: մոլորութիւն. եանլըշլըգ: խաբէութիւն. հիլէ:

Abuser (ապիւզէ՛) բ. ն. Խաբել, պատրել. ալդադմագ: բ. չ. Չարաչար 'ի կիր արկանել, մեղանչել. ֆէնա գուլլանմագ: S'abuser, բ. յ. Խաբիլ, մոլորիլ. ալդանմագ, եանըլմագ: Abusé, ée, չարաչար վարեալ, պատրեալ:

Abuseur (ապիւզէօր) գ. ար. Որ չարաչար վարէ կամ խաբէ. ֆէնա իշլէդէն, ալդադըճը:

Abusif, ive (ապիւզիֆ, իվ) ած. Պիտակ, անտեղի, անպատշաճ, պատիր. ադէդդէն դըշարը, եանլըշ, նէհագ:

Abusivement (ապիւզիվման) մակ. Պիտակաբար, յանդէպս. խիլաֆի իսդիմալ իլէ:

Abuter (ապիւդէ՛) բ. չ. Առաջին լինել 'ի խաղի:

Abutilon (ապիւդիլօն) գ. ար. Է բոյս ինչ, որ ունի դեղին ծաղիկս:

Abyme, Abîme (ապիմ) գ. ար. Անդունդք, խորխորատ. կիրտապ, տէրին եէր, ուգուր: դժոխք. ճէհէննէմ: Abyme de malheur, անդունդք չարեաց, աղէտք անհնարին: միջավայր ասպարի (ըստ կնքաբանից):

Abymer (ապիմէ՛) բ. ն. Արկանել յանդունդս կամ 'ի խորխորատ. կիրտապա կամ ուգուրա ադմագ: խորասուզել. պադըրմագ: խապառ կորուսանել. խարապ կամ քիւլ էդմէք: բ. չ. Անկանիլ յանդունդս. կիրտապա ադըլմագ կամ փիւզմէք: կորնչիլ, խարապ կամ քիւլ օլմագ: S'abymer, բ. յ. Ընկղմիլ, սուզանիլ. պադմագ: եղծանիլ. պօզուլմագ, քէնդինի խարապ կամ քիւլ էդմէք: Abymé, ée, խորասուզեալ, ընկղմեալ:

Acabit (ագապի) գ. ար. Որակ պտղոց. մագուլէ, սօյ:

Acacalis (աքաքալիս) գ. ար. *Ծառատունկ ինչ Եգիպտացւոց։*

Acacia (աքասիա) գ. ար. *Ի ծառ ինչ.* սանթ ։

Académicien (աքատէ՛միսիէն) գ. ար. *Ակադեմեան իմաստասէր, ընկեր ճեմարանի։*

Académie (աքատէ՛մի) գ. իգ. *Ակադեմեան ճեմարան նախնի իմաստասիրաց։ Ակադեմեան փիլիսոփայք։ ընկերութիւն ուսումնասիրաց։ ուսումնարան, ճեմարան, կրթարան.* մէտրէսէ, ճէմաաթի ուլէմա։

Académique (աքատէ՛միք) ած. *Ակադեմեան, ճեմարանեան։*

Académiquement (աքատէ՛միքման) մակ. *Իբրև զԱկադեմեան կամ ճեմարանեան։*

Académiste (աքատէ՛միսթ) գ. ար. *Ճեմարանեան, որ ուսանի 'ի կրթարանի։*

Acagnarder (աքանեառտէ՛) բ. ն. *Կրթել 'ի դատարկութիւն կամ 'ի վատութիւն։* S'acagnarder, բ. յ. *Կրթիլ յանպիտանութիւն, պղերգանալ.* թէմպէլլէնմէք։

Acagnardé, ée, *Վատ, պղերգ, գործատեաց։*

Acajou (աքաժու) գ. ար. *Ծառ ինչ Ամերիկացւոց.* մահօն աղաճը։

Acalifourchonné, ée (աքալիֆուրշօնէ՛) ած. *Արկեալ զորունս յայս կոյս և յայն կոյս, աշտանակեալ.* պինմիշ *(ռամկ)*։

Acanthacé, ée (աքանթասէ՛) ած. *Փշալից (ծառ)*։

Acanthe (աքանթ) գ. իգ։ *Ի բոյս ինչ.* այըփէնճէսի։

Acare (աքառ) գ. ար. *Որդն, ճճի։*

Acariatre (աքառիաթր) ած. *Դժուարահաւան, դեք, ժանտ.* էախաղ, նիզաճը, աճայիպ։

Acarne (աքառն) գ. ար. *Ձուկն ինչ։ ազգ ինչ եկքանի կամ դքողի։*

Acatalecte *կամ* Acatalectique (աքաթալէքթ, թիք) ած. *Անթերի (ոտանաւոր)*։

Acatalepsie (աքաթալէփսի) գ. իգ. *Անհասութիւն կամ տկարութիւն մտաց։*

Acataleptique (աքաթալէփթիք) ած. *Անհասական (փիլիսոփայ, որ ոչ ընդունի ըստոյգ ինչ)*։

Accablant, ante (աքապլան, անթ) ած. *Որ ընկճէ, ծանր, դժուարին։*

Accablement (աքապլըման) գ. ար. *Ընկճումն, ծանրութիւն, խուժանք.* ֆիւթուր, եօրղունլուգ, աղըրլըգ։

Accabler (աքապլէ՛) բ. ն. *Ընկճել, ծանրացուցանել, ճնշել, հարստահարել.* զիյատէսի իլէ էզիքլէթմէք, էզմէք, փէք եօրուլթմագ։ S'accabler, բ. յ. *Ընկճիլ, անկանիլ ընդ։* Accablé, ée, *ընկճեալ։*

Accaparement (աքափառման) գ. ար. *Մենավաճառութիւն.* մատրապազլըգ, իհթիքեար։

Accaparer (աքափառէ՛) բ. ն. *Մենավաճառութեամբ ունել զվաճառս.* մատրապազլըգ կամ իհթիքեար էթմէք։

Accapareur (աքափառէօր) գ. ար. *Մենավաճառ.* մատրապազ, իհթիքեար էտիճի։

Accarement (աքառման) գ. ար. *Բաղդատութիւն, քննութիւն։*

Accarer (աքառէ՛) բ. ն. *Բաղդատել զվկայս և զյանցաւորս, քննել։*

Accastillage (աքասթիլեաժ) գ. ար. *Առանձին տեղի յառաջին և 'ի յետուստ կողմանէ նաւին։*

Accastiller (աքասթիլէ՛) բ. ն. *Ունել նաւի առանձին տեղի յառաջին և 'ի յետուստ կողմանէ։*

Accéder (աքսէ՛տէ՛) բ. չ. *Մտանել 'ի դաշնակցութիւն առաջնոցն.* գայիլ կամ իլհագ օլմագ ։

Accélérateur, trice (աքսէ՛լէ՛րաթէօր, թրիս) ած. *Երագիչ (մկան կամ զօրութիւն)*։

Accélération (աքսէ՛լէ՛րասիօն) գ. իգ. *Երագութիւն.* թա՛ճիլ։

Accélérer (աքսէ՛լէ՛րէ՛) բ. ն. *Երագել, փութացուցանել.* աճէլէ իթթիրմէք, թա՛ճիլ էթմէք, էվէտլէմէք. Accéléré, ée, *երագեալ։*

Accense (աքսանս) գ. իգ. *Յաւելուած բարեաց։*

Accenser (աքսանսէ՛) բ. ն. *Յաւելուլ, առաւելուլ։*

Accenses (աքսանս) գ. ար. յոգ. *Սպասաւորք դատաւորաց։*

Accent (աքսան) գ. ար. *Ոլորակ, շեշտ.* թէլաֆֆուզ, հարէքէթ, նիշան ։

Accentuation (աքսանթիւասիօն) գ. իգ. *Շեշտումն.* հարէքէթ ։

Accentuer (աքսանթիւէ՛) բ. ն. *Շեշտել.* հարէքէթ գօմագ ։ Accentué, ée, *շեշտեալ։*

Acceptable (աքսէփթապլ) ած. *Ընդունելի, հաճոյ.* մագպուլ, գապուլ օլունաճագ ։

Acceptation (աքսէփթասիօն) գ. իգ. *Ընդունելութիւն, հաճութիւն.* իճապէթ ։

Acceptant, ante (աքսէփթան, անթ) ած. *Որ ընդունի կամ հաճի.* գապուլ էտէն ։

Accepter (աքսէփթէ՛) բ. ն. *Ընդունել, առնուլ հաճութեամբ.* գապուլ կամ իճապէթ էթմէք ։ Accepté, ée, *ընկալեալ։*

Accepteur (աքսէփթէօր) գ. ար. *Ընդունող, որ ընդունի.* գապուլ էտէն ։

Acceptilation (աքսէփթիլասիօն) գ. իգ. *Մուրհակ հատուցման պարտուց։*

Acception (աքսէփսիօն) գ. իգ. Acception de personnes, *աչառութիւն, ակնառութիւն.* իմթիյազ։ Acception, *իմաստ, նշանակութիւն բառի.* մանա ։

Accès (աքսէ) գ. ար. *Մատչումն, մուտ.* եագլաշմա, եանաշմա, եօլ։ *գալուստ կամ ըմբռնումն (տենդի).* սըթմա թութմասը։

Accessible (աքսէսիպլ) ած. *Մատչելի, դիւրամատոյց.* եագլաշըլըր ։

Accession (աքսէսիօն) գ. իգ. *Մուտ 'ի դաշնակցութիւն ընդ այլոց.* իլհագլըգ, րիզա ։

Accessit (աքսէսիտ) Մերձեցաւ առնուլ զյաղթանակն (բառ լատին)։

Accessoire (աքսէսուառ) ած. և գ. Յաւելուածոյ։ որ զհետ երթայ. թէվապի։ Les accessoires, ջիղք որք իջանեն յերկոցունց կողմանց պարանոցին։

Accident (աքսիտան) գ. ար. Դէպք, արկած, պատահար. ռասթ, տիւշիւշ, պէլա, գազա, գազիյէ։ պատահումն (որակ)։ Par accident, ըստ դիպաց։

Accidentel, elle (աքսիտանթէլ) ած. Պատահական. ռասթ կէլէն, արազի։

Accidentellement (աքսիտանթէլման) մակ. Ըստ պատահման, ըստ դիպաց. իթթիֆագա, արազան։

Accise (աքսիզ) գ. իգ. Մաքս ըմպելեաց (յԱնգղիա)։

Acclamateur (աքլամաթէօռ) գ. ար. Որ աղաղակէ 'ի ձայնցնծութեան. սէվինճթէն պաղըրան։

Acclamation (աքլամասիօն) գ. իգ. Աղաղակ ցնծութեան, միաձայն բարբառ. սէվինճ պաղըրդըսը, ալգըշ։

Acclamper (աքլանփէ) բ. ն. Ամրացուցանել (զկայմն)։

Acclimater (աքլիմաթէ) բ. ն. Ընտելացուցանել օդոյ երկրին. հավայա ալըշտըրմագ։ S'acclimater, բ. յ. Ընտելանալ օդոյ երկրին. հավայա ալըշմագ։

Accointance (աքուէնթանս) գ. իգ. Սովորութիւն, ընտելութիւն, հաղորդակցութիւն. ալըշգընլըգ, իւլֆէթ։

Accoisement (աքուազման) գ. ար. Հանդարտութիւն (հիւթոց)։

Accoiser (աքուազէ) բ. ն. Հանդարտել, խաղաղացուցանել (զհիւթս. է բառ վաղեմի)։ Accoisé, ée, հանդարտեալ։

Accolade (աքօլատ) գ. իգ. Փարիլն զպարանոցաւ, ընդգրկումն. գուճագ։ միաւորութիւն ընդ միմեանս։

Accoler (աքօլէ) բ. ն. Գիրկս արկանել, փարիլ. գուճագլամագ։ Accoler la vigne, կապել զորթս կամ զբարունակս. ասմա պաղլամագ։ Accolé, ée, կապեալ, յօդեալ։

Accolure (աքօլիւռ) գ. իգ. Կապ բարունակաց։

Accommodable (աքօմօտապլ) ած. Զոր մարթ է միաբանել կամ հաշտեցուցանել. պիր թարաֆ օլաճագ։

Accommodage (աքօմօտաժ) գ. ար. Համեմ, համադերձանք, յօրինուած. տիւզէն։

Accommodant, ante (աքօմօտան, անթ) ած. Դիւրամատոյց, հեշտալուր. խաթըր շինաս, եօլ պիլիր։

Accommodation (աքօմօտասիօն) գ. իգ. Միաբանութիւն. տիւզէն, պարըշ։

Accommodement (աքօմօտման) գ. ար. Համադերձանք, կարգաւորութիւն. տիւզէն։ հաշտութիւն, միաբանութիւն. պարըշ, իսլահ։ Հնարք 'ի խաղաղացուցանել. չարէ, եօլ։

Accomoder (աքօմօտէ) բ. ն. Դնել 'ի կարգի, յարմարել, յարդարել, կազմել, համադերձել. տիւզէն վէրմէք, տիւզմէք, հազըրլամագ, տիւզէնլէթմէք, եագըշթըրմագ։ միաբանել, հաշտեցուցանել. պարըշթըրմագ, խօշ էթմէք։ S'accomoder, բ. յ. Հանգչել, դիւրանալ. ռահաթլանմագ, տիւզէնմէք։ յարմարիլ, զիջանել, հաշտիլ, միաբանիլ. ույմագ, ուզլաշմագ, րազը օլմագ, պարըշմագ։ Accommodé, ée, տիւզէնլէնմիշ։

Accompagnateur (աքօնփանեաթէօռ) գ. ար. Որ երգէ 'ի հնչիւն նուագարանի։

Accompagnement (աքօնփանեըման) գ. ար. Ուղեկցութիւն առ 'ի մեծարանս, ընկերութիւն. եօլտաշլըգ, րէֆագաթ։ միաբանութիւն երգոց. հէմ ահէնկ։ կազմած. համադերձանք (ըստ կնքարանից)։

Accompagner (աքօնփանեէ) բ. ն. Ուղեկից լինել, յուղարկել մեծարանօք. պէրապէր կիթմէք, եօլտաշ օլմագ, րէֆագաթ էթմէք։ միաբանել, յաւելուլ. պէրապէր ալմագ, գօշմագ։ նուագել 'ի միասին. պէրապէր չալմագ։ S'accompagner, բ. յ. Միաբանիլ, ընկեր լինել (չարաց). պիրպիրինէ գօշուլմագ, պիր գիմսէյի պէրապէր ալմագ։ Accompagné, ée, ընկեր լեալ։

Accomplir (աքօնփլիռ) բ. ն. Կատարել, լնուլ, բովանդակել. պիթիրմէք, թէքմիլ կամ թէմամ էթմէք։ S'accomplir, բ. յ. Կատարիլ, յանգ ելանել. պաշա չըգմագ, իճրա օլունմագ։ Accompli, ie, կատարեալ, անթերի. թէմամ, թէքմիլ։

Accomplissement (աքօնփլիսման) գ. ար. Կատարումն, լրումն. իթմամ։

Accon (աքօն) գ. ար. Նաւակ ինչ։

Accord (աքօռ) գ. ար. Դաշն, միաբանութիւն, հաւանութիւն. ույղունլուգ, ուզլաշմա, գավլ, պիրլիգ, իթթիֆագ։ Ներդաշնակութիւն. տիւզէն, հէմ ահէնկ։ D'accord, միաբան հաւանութեամբ, քաջ է, համձայն ընդ այն. պիրլիգտէ, փէք էյի, օլուր։

Accordable (աքօռտապլ) ած. Զոր մարթ է միաբանել. օլուր։

Accordailles (աքօռտայլ) գ. ար. յոք. Հարսնախօսութիւն. նիշան, նիշանլանմա։

Accordant, ante (աքօռտան, անթ) ած. Ներդաշնակաւոր, միաբան։

Accorde (աքօռտ) գ. ար. Ընթացք նաւու 'ի միասին։

Accordement (աքօռտման) գ. ար. Դաշն, դաշնադրութիւն (ընդ ատեան կալուածոց)։

Accorder (աքօռտէ) բ. ն. Միաբանել, յարմարել. տիւզմէք, ուզլաշթըրմագ, ույտուրմագ։ Հաւանել, շնորհել. քէրէմ էյլէմէք։ S'accorder, բ. յ. Միաբանիլ, յարմարիլ. ույմագ, ուզլաշմագ, պիր օլմագ։ Accordé, ée, միաբանեալ. ուզլաշմըշ։

Accordoir (աքօռտուառ) գ. ար. Յարմարիչ գործի նուագարանաց։

Accorer (աքօռէ՛) բ · ն · Ունել, հաստատել (ըստ նաւորդաց) :

Accorné, ée (աքօռնէ՛) ած · Որ ունի այլագոյն եղջիւրս (ըստ կնքաբանից) :

Accort, orte (աքօռ, օռթ) ած · Որ յարմարէ զանձն, զիջանող 'ի կամս այլոց, կամակատար · ույար, գավլաշ :

Accortise (աքօռթիզ) գ · իգ · Կամակատարութիւն :

Accostable (աքօսթապլ) ած · Դիւրամերձ, ընտել, հեզահամբոյր · խօշ, մուլայիմ :

Accoster (աքօսթէ՛) բ · ն · Մատչել, մերձենալ · եանաշմագ, սէօյլէշմէք : S'accoster, բ · յ · Յարիլ, ընտանենալ (չարաց) · կէօրիւշմէք :

Accottar (աքօթառ) գ · ար · Կազմած ինչ նաւի :

Accotter (աքօթէ՛) բ · ն · Նեցուկ արկանել, հաստատել · տայամագ : S' accotter, բ · յ · Հաստատիլ, յենուլ · տայանմագ :

Accottoir (աքօթուառ) գ · ար · Մոյթ, նեցուկ · տիրսէք, տայագ :

Accouchée (աքուշէ՛) գ · իգ · Կին ծննդական կամ նորածին · տօղուրան գարը, լօխուսա կամ լօհուսա :

Accouchement (աքուշման) գ · ար · Մանկաբերութիւն, ծնունդ · տօղուրմա :

Accoucher (աքուշէ՛) բ · չ · Մանկաբեր լինել, ծնանել · տօղուրմագ : բ · ն · Ծնուցանել, մանկաբարձ լինել · տօղուրթմագ :

Accoucheur, euse (աքուշէօռ, էօզ) գ · ար · և իգ · Մանկաբարձ, ծնուցիչ · էպէլիք էտէն ատէմ, էպէ : տե՛ս Sage-femme.

Accouder, s'Accouder (աքուտէ՛) բ · յ · Յենուլ արմկամբ · տիրսէյինէ տայանմագ : Accoudé, ée, յեցեալ յարմուկն :

Accoudoir (աքուտուառ) գ · ար · Յենարան արմկանց · տիրսէյէ տայանաճագ շէյ :

Accouer (աքուէ՛) բ · ն · Հարկանել զեղջերուն : Accoué, ée, հարեալ :

Accouple (աքուփլ) գ · իգ · Տոռն շանց :

Accouplement (աքուփլըման) գ · ար · Զոյգք անասնոց · չիֆթի : զուգաւորութիւն կամ խառնք անասնոց · չիֆթլէշմէ :

Accoupler (աքուփլէ՛) բ · ն · Յօդել, շաղկապել · չիֆթ էթմէք : զուգել, շաղաշարել · չիֆթլէշթիրմէք : S'accoupler, Զուգիլ, շաղաշարիլ · չիֆթլէշմէք : Accouplé, ée, յօդեալ, շաղաշարեալ :

Accourcir (աքուռսիռ) բ · ն · Կարճել, համառօտել · գըսալթմագ, գըսա էթմէք : S'accourcir, բ · յ · Կարճիլ · գըսալմագ :

Accourcissement (աքուռսիսման) գ · ար · Կարճութիւն · գըսալթմա :

Accourir (աքուռիռ) բ · չ · Դիմել, ընթանալ, փութալ, հասանել · իւշմէք, գօշմագ, եէթիշմէք : J'ai accouru, je suis accouru, ընթացայ :

Accousiner (աքուզինէ՛) բ · ն · Ազգական կոչել, վարիլ իբրև ընդ ազգականի :

Accoutrement (աքութրըման) գ · ար · Հանդերձանք զգեստուց, սպասք · տօնատմա, ալայլը գըյաֆէթ :

Accoutrer (աքութրէ՛) բ · ն · Զարդարել 'ի զգեստս, հանդերձել · տօնաթմագ, ալայլը եօլլու կիյտիրմէք : Accoutré, ée, պճնազարդ :

Accoutumance (աքութիւմանս) գ · իգ · Սովորութիւն (է բառ վաղեմի) :

Accoutumer (աքութիւմէ՛) բ · ն · Սովորեցուցանել · ալըշտըրմագ : S'accoutumer, բ · յ · Սովորիլ, ունականալ · ալըշմագ : Accoutumé, ée, սովորեալ · ալըշմըշ, մութատ օլան : À l'accoutumée, ըստ սովորութեան · ատէթ իւզրէ · մութատի գատիմ իւզրէ :

Accouvé, ée (աքուվէ՛) Որ կայ միշտ առ հրով կամ կրակարանաւ :

Accréditer (աքռէտիթէ՛) բ · ն · Յարգոյ ընծայեցուցանել, հաւատարիմ առնել, հաստատել, ճշմարիտ ցուցանել · իթիպար վէրմէք · պիրինին իթիպարընը արթըրմագ, թագվիյէ էթմէք, ինանտըրմագ : Accredité, ée, յարգոյ, հաւատարիմ · նամտար, մէշհուր :

Accrétion (աքռէսիօն) գ · իգ · Աճումն, առաւելութիւն · արթմա, իզտիատ :

Accroc (աքռօք) գ · ար · Ճեղքուած, պատառուած · եըրթըգ : բևեռ, ճանկ · էնկէլ : դժուարութիւն, խոչ · կիւճլիւկ :

Accroche (աքռօշ) գ · իգ · Խոչ, խափան, արգել · մանի, էյլէնմէ :

Accrochement (աքռօշման) գ · ար · Կախելն զճանկէ, արգել :

Accrocher (աքռօշէ՛) բ · ն · Կախել զհեղուսոյ կամ զճանկէ · չէնկէլէ կամ էնգէլէ ասմագ, չէնկէլլէմէք, իլիշտիրմէք : արգելուլ, յամեցուցանել · տութմագ, կէճիքտիրմէք : S'accrocher, բ · յ · Յարիլ, կռուիլ, պատատիլ · իլիշմէք, տութուշմագ :

Accroire (աքռուառ) բ · ն · Faire accroire, Հաւատացուցանել, տալ հաւատալ · ալտաթմագ, ինանտըրմագ : S'en faire accroire, յանձնապաստան լինել, հպարտանալ · կիւվէնմէք, քէնտինի պիր շէյ սանմագ :

Accroissement (աքռուասման) գ · ար · Աճումն, առաւելութիւն, մեծութիւն · իզտիատ, արթմագլըք :

Accroître (աքռուաթռ) բ · ն · Աճեցուցանել, առաւելուլ · արթըրմագ, չօղալթմագ, պէօյիւթմէք : բ · չ · Աճել, առաւելուլ, մեծանալ · արթմագ, չօղալմագ, պէօյիւմէք : S'accroître, բ · յ · Աճել, մեծանալ · իզտիատ պուլմագ : Accru, ue, աճեցեալ, առաւելեալ :

Accroupir, S' accroupir, բ · յ · Նստել 'ի գուճս · չէօմէլմէք, տիզ չէօքմէք :

Accroupissement (աքռուփիսման) գ · ար · Նստելն 'ի գուճս · չէօմէլիպ օթուրմագ :

Accrue (աքռիւ) գ · ար · Աճեցեալ անտառով (սահման երկրի) :

Accueil (աքէօյլ) գ · ար · Ընդունելութիւն, մեծարանք · գապուլ էթմէ, իքրամ, ի–

տիֆօր: Faire accueil, ընդունել պատուասիրաբար կամ մեծարանօք. իքրամ իլէ գարշու էթմէք:

Accueillir (աքէօյիր) բ. ն. Ընդունել, պատուասիրել. գապուլ, իքրամ կամ իսթիգպալ էթմէք:

Accul (աքիւլ) գ. ար. Նեղ և անել փողոց. չըգմազ սօգագ: խորշ, խուռուշ. պուճագ, գէօշէ, տար եէր:

Acculement (աքիւլման) գ. ար. Խորշ լինել ՚ի նաւի:

Acculer (աքիւլէ) բ. ն. Ի նեղ արկանել, փակել. տարա սօգմագ: S'acculer, բ. յ. ՚Ի խորշս ապաստան լինել. պուճագա սըղընմագ:

Accumulateur (աքիւմիւլաթէօռ) գ. ար. Որ կուտէ կամ յաւելու. եըղըճը:

Accumulation (աքիւմիւլասիօն) գ. իգ. Կուտակութիւն, շեղջ, յաւելումն. եըղըն, եըղըմ:

Accumuler (աքիւմիւլէ) բ. ն. Կուտել, կուտակել, շեղջել, բարդել, յաւելուլ, առաւելուլ. եըղմագ, ճէմ էթմէք: S'accumuler, բ. յ. Դիզանալ, բարդիլ. եըղըլմագ:

Accusable (աքիւզապլ) ած. Արժանի ամբաստանութեան, պախարակելի. սուչլանաճագ, ճէզա օլունաճագ:

Accusateur, trice (աքիւզաթէօռ, թրիս) գ. ար. և իգ. Ամբաստանող, դատախազ. շիքեայէթ էտէն, գօղլայըճը:

Accusatif (աքիւզաթիֆ) գ. ար. Հայցական հոլով. մէֆուլուն պիհի:

Accusation (աքիւզասիօն) գ. իգ. Ամբաստանութիւն, դատախազութիւն. շիքեայէթ, ղամզ: մեղադրութիւն, ստգտանք. ղէմմ:

Accuser (աքիւզէ) բ. ն. Ամբաստանել, դատախազել. շիքեայէթ էթմէք, գօղլամագ, ղամմազլամագ: մեղադրել, ստգտանել. ղէքա էթմէք: ցուցանել. պէյան էթմէք: S'accuser en confession, խոստովան լինել զմեղս. քիւնահլարընը խօճայա սէօյլէմէք: Accuser son jeu, յայտնել զարժանն ՚ի խաղալ անդ ըղթուղթ. քեաղըտ օյնատըգտա նէ քի ըլըմ իսէ փէյտա էթմէք: Accuser juste, արդարախօս լինել. տօղրու սէօյլէմէք: Accuser la réception d'une lettre, ծանուցանել կամ յայտ առնել զընդունելութիւն թղթոյն. խապէր էթմէք ալտըղը մէքթուպի: Accusé, ée, ամբաստանեալ. շիքեայէթ օլունան:

Acens (ասան) գ. ար. Երկիր կալեալ ՚ի վարձու:

Acensement (ասանսման) գ. ար. Տալն ՚ի վարձու. քիրայա վէրմէսի:

Accenser (ասանսէ) բ. ն. Տալ ՚ի վարձու. քիրայա վէրմէք:

Acéphale (ասէֆալ) ած. Անգլուխ. պաշսըզ:

Acérain (ասէրէն) ած. Պողպատանման, պողպատեայ. չէլիք սօյլու, չէլիքլի:

Acerbe (ասէրպ) ած. Տախպ, խակ, թթու, խիստ, բարկ. քէքրէ, խամ, էքշի:

Acerbité (ասէրպիթէ) գ. իգ. Տախպութիւն, թթուութիւն, դառնութիւն. խամ կամ էքշի օլմագ:

Acérer (ասէրէ) բ. ն. Խառնել զպողպատ ընդ երկաթի. չէլիք գարըշտըրմագ տէմիրէ: Acéré, ée, պողպատակ. չէլիք: խիստ, դառն. քէսքին:

Acéride (ասէրիտ) գ. ար. Սպեղանի անմոմախառն կամ առանց մոմի:

Acescence (ասէսանս) գ. իգ. Թթուութիւն:

Acescent, ente (ասէսան, անթ) ած. Թթու, թթուաշ. էքշի:

Acétabule (ասէթապիւլ) գ. ար. Խուռուշ կամ ընդունարան ոսկերաց:

Acétate, Acétite (ասէթաթ, ասէթիթ) գ. ար. Բաղադրութիւն կենսական աղի:

Acéteux, euse (ասէթէօ, էօզ) ած. Քացախահամ, թթու. սիրքէ լէզզէթլի, սիրքէ կիպի, էքշիճէ: Acide acéteux, քացախ թորեալ:

Achalander (աշալանտէ) բ. ն. Գտանել զգնողս վաճառաց. միւշտէրի փէյտա էթմէք: S'achalander, բ. յ. Ունել զգնողս վաճառաց. միւշտէրիսի կէլմէք: Achalandé, ée, բազմավաճառ, ՚ի վաճառ հանեալ:

Acharnement (աշառնըման) գ. ար. Պնդումն զհետ, յամառութիւն, սաստկութիւն. ինատ, գըզղընլըգ:

Acharner (աշառնէ) բ. ն. Հրապուրել, գրգռել, զայրացուցանել. գըզղընլաշտըրմագ, գըզտըրմագ: S'acharner, բ. յ. Յամառիլ, պնդիլ. ինատ իլէ եափըշմագ:

Achat (աշա) գ. ար. Գնումն, գնելն. ալըշ, սաթըն ալմա, իշթիրա: գնեալ ինչ. սաթըն ալընմըշ նէսնէ:

Ache (աշ) գ. ար. Նեխուր, կարոս. պիր նէվ մաղտանօս, մաղտանօս:

Achées (աշէ) գ. ար. յոգ. Որդունք ՚ի կեր կամ յորս ձկանց:

Achemens (աշման) գ. ար. յոգ. Ծուէնք (ըստ կնքաբանից):

Acheminé, ée (աշմինէ) Նորավարժ ձի. միւթէվէճճիհ, րէվան:

Acheminement (աշմինման) գ. ար. Ընթացք, պատրաստութիւն. ազիմէթ, տէտպիր, եօլ:

Acheminer (աշմինէ) բ. ն. Ուղղել, դնել ՚ի կարգի. նիզամ կէթիրմէք, եօլա գօյմագ: S'acheminer, բ. յ. Անկանիլ կամ ելանել ՚ի ճանապարհ. եօլա չըգմագ, ազիմ կամ րէվան օլմագ: Acheminé, ée, ելեալ կամ եդեալ ՚ի ճանապարհ:

Achéron (աշէռօն) գ. ար. Գետ դժոխոց (ըստ առասպելաց). դժոխք:

Acheter (աշթէ) բ. ն. J'achète, J'achetois. Գնել, առնել, ստանալ. սաթըն ալմագ, ալմագ, էլէ կէթիրմէք, իշթիրա էթմէք: Acheté ée, գնեալ. սաթըն ալընմըշ:

Acheteur (աշթէօռ) գ. ար. Գնող. սատըն ալըճը, մուշթէրի։

Achevement (աշէվման) գ. ար. Աւարտ, վախճան, լրումն, կատարելութիւն, բովանդակութիւն. սօն, պիթիրմէք, թէքմիլլիք, թամամլըք։

Achever (աշվէ) բ. ն. Աւարտել, կատարել, հանել 'ի գլուխ. պիթիրմէք, թէքմիլ կամ թէմամ էթմէք, պաշա չըգարմագ։ Achevé, ée, կատարեալ, անթերի. թէքմիլ, թէմամ։

Achille (աշիլ) գ. ար. Ձգանք Աքիլլեան (մկան ինչ)։

Achillée (աշիլէ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. ճիվան փէրչէմի։

Achiote (աշիօթ) գ. ար. Ի ծառ ինչ։

Achit (աշիթ) գ. ար. Որթ ինչ խաղողոյ։

Achoppement (աշօփման) գ. ար. Pierre d'achoppement, Քար գայթակղութեան, խոչընդոտն. իլիշիք։

Achores (աքօռ) գ. ար. յոք. Ի կեղ ինչ. պիր նէվի քէլ։

Achromatique (աքռօմաթիք) ած. Անգոյն (գիտակ). րէնքսիզ։

Achronique (աքռօնիք) ած. Համդիպահայեաց արեւու յելս կամ 'ի մուտս (աստղ)։

Acide (ասիտ) գ. ար. եւ ած. Մին 'ի կենսական աղից. պիր նէվի թուզ։ Թթու, բարկ, կծու. էքշի, թուրշու։

Acidité (ասիտիթէ) գ. իգ. Թթուութիւն, կծուութիւն. էքշիլիք, քէսքինլիք։

Acidule (ասիտիւլ) ած. Սակաւ մի թթու, թթուաշ. էքշիճէ։

Aciduler (ասիտիւլէ) բ. ն. Թթուեցուցանել. էքշիլէթմէք։

Acier (ասիէ) գ. ար. Պողպատ, պողովատիկ. չէլիք։

Aciérie (ասիէռի) գ. իգ. Գործնոց պողպատի. չէլիք օճաղը։

Acolytat (աքօլիթա) գ. ար. Ջահընկալութիւն. մումաղիմլիք։

Acolyte (աքօլիթ) գ. ար. Ջահընկալ (դպիր). մումաղիմ։

Acomas (աքօմա) գ. ար. Ի ծառ ինչ։

Acon (աքօն) գ. ար. Նաւակ ինչ, ակատ։

Aconit (աքօնիթ) գ. ար. Ակոնիտոն, խընդամոլի (բոյս թունաւոր). խանըգիւննէմր։

Acoquinant, ante (աքօքինան, անթ) ած. Հրապուրիչ։

Acoquiner (աքօքինէ) բ. ն. Հրապուրել, ձգել, ընտելացուցանել. պաշտան չըգարմագ։ S'acoquiner, բ. յ. Յարել, տալ զանձն, դատարկակեաց լինել. թէնպէլլէնմէք։ Acoquiné, ée, ձգեալ։

Acorus (աքօռիւս) գ. ար. Արմատ կամ բոյս ինչ բժշկական. էյիր օթու, աղաճ էյիրի։

Acousmate (աքուսմաթ) գ. ար. Կարծեցեալ հնչիւն յօդս։

Acoustique (աքուսթիք) գ. իգ. Գիտութիւն ձայնից, լսողական։

Acquéreur (աքէռէօռ) գ. ար. Ստացող. սատըն ալըճը։

Acquérir (աքէռիռ) բ. ն. J'acquiers, tu acquiers, il acquiert; nous acquérons, vous acquérez, ils acquiérent. J'acquérois. J'ai acquis. J'acquis. J'acquerrai. Acquiers. Que j'acquisse. J'acquerrois. Acquérant. Acquis. Ստանալ, շահել, ունել. էլէ կէթիրմէք, էտինմէք, ալմագ, գազանմագ։ Acquis, ise, ստացեալ։ Avoir de l'acquis, ստանալ, ուսանել, քաջավարժ լինել։

Acquêt (աքէ) գ. ար. Ստացուած, ինչք։ օգուտ, շահ. մալ, միւլք։ քեար, ֆայտէ։

Acquêter (աքէթէ) բ. ն. Ստանալ. ալմագ, գազանմագ։ Acquêté, ée, ստացեալ։

Acquiescement (աքիէսման) գ. ար. Հաւանութիւն, հաճութիւն. րիզա։

Acquiescer (աքիէսէ) բ. չ. Հաւանել, հաճիլ, տեղի տալ, անսալ, խոնարհիլ. րազը օլմագ, գայիլ օլմագ։

Acquisition (աքիզիսիօն) գ. իգ. Ստացումն, ստացուած. էտինմէ, թահսիլ օլունմուշ շէյ, միւլք։

Acquit (աքի) գ. ար. Ձեռնագիր, մուրհակ հատուցման պարտուց. իպրա քէաղըտը, թէմէսսիւք, էտա թէզքէրէսի։ Par manière d'acquit, ակամայ, հարեւանցի. իւսթիւն քէօրիւ։

Acquit-à-caution (աքիթաքօսիօն) գ. ար. Մուրհակ հրամանի կամ զգուշութեան։

Acquit-patent (աքիփաթան) գ. ար. Հրովարտակ ինչ արքունի։

Acquitter (աքիթէ) բ. ն. Վճարել ըզպարտս, ազատ կացուցանել զանձն 'ի պարտեաց. էօտէմէք, պօրճունու էտա էթմէք։ Լնուլ զպարտս. էտայի՝ իթմամ խըզմէթ էթմէք։ Հատուցանել, վճարել. էօտէմէք։ Acquietté, ée, հատուցեալ, վճարեալ, ազատ 'ի պարտեաց։

Acre (աքռ) գ. իգ. Չափ ինչ գետնոյ, արտավար. պիր պուչուգ տէօնիւմ եէր։

Acre (աքռ) ած. Տախպ, բարկ, կծու, ժանտ. տիլ պուրան, քէսքին։

Acreté (աքռըթէ) գ. իգ. Տապութիւն, կծուութիւն, ժանտութիւն. քէսքինլիք։

Acridophage (աքռիտօֆաժ) գ. ար. եւ իգ. Որ ուտէ զմարախ. չէքիրկէ եէյէն։

Acrimonie (աքռիմօնի) գ. իգ. Տապութիւն, կծուութիւն, ժանտութիւն. սարփլըք, իյթիլիք։

Acrobate (աքռօպաթ) գ. ար. Լարախաղաց (ըստ Նախնեաց)։

Acronyque (աքռօնիք) Ի մուտս գիշերոյ (ելք կամ մուտք աստեղ)։

Acrostiche (աքռօսթիշ) գ. ար. Ոտանաւոր որոյ սկզբնատառք յիւրաքանչիւր տող բաղյօդեն զանուն ինչ։

Acrotères (աքռօթէռ) գ. ար. յոք. Վանդակապատնէշք ինչ. պարօ։

Acrouptons (աքռուփթօն) մակ. Ի գուճս։

Acte (աքթ) գ. ար. Գործ, գործառնութիւն, գործողութիւն, պաշտօն. Մուհիմմ հարէքէթ, իշ, էմէք: Ներգործութիւն, ազդեցութիւն. Ամէլ, հարէքէթ: Վճիռ, հրաման. Հիւճճէթ, իլամ: Արձանագրութիւնք. Քեաղըթլար: Դրութիւն խնդրոց: Գլխաւոր գործողութիւն թատրոնական խաղարկութեան: Actes des Apôtres, գործք Առաքելոց:

Acteur, trice (աքթէօր, թրիս) գ. ար. և իգ. Դերասան. Թագլիտ օյունճու, թագլիտճի: գործադիր. Իշլէյիճի:

Actiaque (աքթիաք) ած. Ակտիոնեան (պատերազմ):

Actif, ive (աքթիֆ, իվ) ած. Ներգործական, ազդող. գործնական. Իշլէյիճի, իշլէյէն: Ժիր, գործունեայ, աշխատասէր. Համարաթ, չապուք: Dattes actives, փոխ, պարտք (ռամկ. առնելիք). Ալաճագ, զիմամ: Avoir voix active, ունել իշխանութիւն ընտրելոյ:

Action (աքսիօն) գ. իգ. Գործողութիւն, առնելութիւն, գործ. Ամէլ, իշ, հալէթ, թավր: Մարտ, կռիւ, ընդդիմամարտութիւն. Ճէնք, ղավղա: Սաստկութիւն, ուժգնութիւն. Հարէքէթ, շիտտէթ: Շարժումն, շարժուած. Թէփրէնմէ: Խնդիր, փուրչիչ, դատ. Դավա: Գլուխ գրամոց եղեալ յընկերութեան. Հիսսէ սէնէտի, հիսսէտէ: Երևելի գործողութիւն: Նիստ կամ գումարումն ժողովոյ: Être en action, յար 'ի շարժման լինել: Action de graces, շնորհակալութիւն, գոհութիւն. Շիւքր, համտ, թէշէքքիւրլիւք:

Actionnaire (աքսիօնէր) գ. ար. Գործագիր ընկեր վաճառականութեան. Հիսսէտար:

Actionner (աքսիօնէ) բ. ն. Կոչել 'ի դատաստան. Մէհքէմէյէ տավէթ էթմէք (է բառ վաղեմի):

Activement (աքթիվման) մակ. Ներգործաբար. Ամէլ իլէ:

Activer (աքթիվէ) բ. ն. Ներգործել, շարժել:

Activité (աքթիվիթէ) գ. իգ. Ներգործականութիւն, ներգործական կարողութիւն. Թէէսիր, ամէլ էթմէ: Փոյթ, եռանդն, յօժարութիւն. Համարաթլըք, շիտտէթ, ջէհտ, չալըշգանլըք:

Actuel, elle (աքթիւէլ) ած. Ներգործական, իրական, ներկայ. Ֆիիլի, մէվճուտ, շիմտիքի:

Actuellement (աքթիւէլման) մակ. Արդեամբք, իրօք, այժմ. Ֆիիլէն, հալա, շիմտիլիք:

Acutangle (աքիւթանկլ) ած. Սրանկիւն:

Adage (ատաժ) գ. ար. Առակ, առած. Մէսէլ, զարպը մէսէլ:

Adagio (ատաճիօ) մակ. Յուշիկ (ըստ երաժշտաց):

Adam (ատամ) գ. ար. Ադամ, նախահայր մարդկան. Ատամ, էպիւլպէշէր:

Adamites (ատամիթ) գ. ար. յոգ. Ադամեան հերետիկոսք (որք մերկ շրջէին):

Adaptation (ատափթասիօն) գ. իգ. Յարմարութիւն. Ույտուրմա:

Adapter (ատափթէ) բ. ն. Յարմարել, պատշաճել. Ույտուրմագ, եաքըշթըրմաք: Adapté, ée, յարմարեալ, պատշաճեալ:

Adarca (ատարքա) գ. իգ. Փրփուր դիզացեալ 'ի մօրի 'ի ցամաքութեան անդ:

Adatais (ատաթէ) գ. ար. Կտաւ ինչ Հնդկաց:

Addition (ատիսիօն) գ. իգ. Յաւելուած. Արթըրմա, զամմ: յաւելումն կամ գումար (թուաբանական). Ճէմ, ճիւմլէ հիսապը:

Additionnel, elle (ատիսիօնէլ) ած. Յաւելեալ, յաւելուածոյ. Արթըրմըլը:

Additionner (ատիսիօնէ) բ. ն. Յաւելուլ կամ գումարել զթիւս. Ճէմ էթմէք:

Adducteur (ատիւքթէօր) գ. ար. Ածող կամ շարժող մկան:

Adduction (ատիւքսիօն) գ. իգ. Շարժումն ('ի ձեռն մկանանց):

Ademption (ատանփսիօն) գ. իգ. Նահանջումն, բարձումն:

Adénologie (ատէնօլօժի) գ. իգ. Մասնաբանութիւն (ըստ բժշկաց):

Adénos (ատէնօս) գ. ար. Ընտիր բամբակ Բերիոյ:

Adent (ատան) գ. ար. Ատամնաձև քանդակ:

Adepte (ատէփթ) գ. ար. Ներակրթեալ, յառաջադէմ. Էհլի քէթիրմիշ, մահիր, ուսթա: քիմիագործ. Քիմիաճը:

Adéquat, te (ատէքուա, քուաթ) ած. Հաւասար, ամբողջ, անթերի. Թամամ, թէքմիլ, թըքլը:

Adextré, ée (ատէքսթրէ) ած. Ընդ աջմէ (ըստ կնքաբանից):

Adhérence (ատէրանս) գ. իգ. Յարումն: համախոհութիւն. Եափըշմա, իլհագլըգ, մէյլ:

Adhérent, ente (ատէրան, րանթ) ած. Յարեալ: համախոհ, կուսակից. Եափըշմըշ: իլհագ:

Adhérer (ատէրէ) բ. չ. Յարիլ. Եափըշմագ: կուսակից կամ համախոհ լինել. Ույմագ, գայըլ օլմագ: հաստատել զառաջին վճիռն:

Adhésion (ատէզիօն) գ. իգ. Յարումն, միաւորութիւն, կցորդութիւն. Պիրլիք, ըրղա:

Ad honores (ատօնօրէս) Պատուանուն տուեալ առ 'ի պատիւ եւեթ. (է բառ լատին):

Adjacent, ente (ատժասան, անթ) ած. Ընթերակայ, մերձաւոր. Եանընտա, եագըն:

Adiante (ատիանթ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. Քէշքէր:

Adiaphore (ատիաֆօր) գ. ար. Ոգի ինչ հանեալ 'ի տորդոյ: անզանազան:

Adiaphoriste (ատիաֆօրիսթ) գ. ար. Անզանազան (աղանդաւոր Լութերական):

Adjectif (ատժէքթիֆ) ած. ար. գ. Ածական կամ մակդրական (անուն). վասֆ, սըֆաթ:

Adjectivement (ատժէքթիվման) մակ. Ածականաբար. վասֆ եօլի:

Adjection (ատժէքսիօն) գ. իգ. Յաւելումն, միաւորութիւն. արթըրմա:

Adieu (ատիէօ) մակ. Ո՛ղջ լեր, մնա խաղաղութեամբ. ալլահա ըսմարլատըգ. խօշճա գալ: գ. ար. Ողջոյն հրաժարական, հրաժեշտ. էօտէնլիք, վէտա կամ էլվէտա: Adieu le malade, եթէ ունիցի հիւանդութիւն:

Adjoindre (ատժօէնտրը) բ. ն. Յաւելուլ, յարել, կարգել ընդ. գօշմագ, գաթմագ: Adjoint, jointe, ած. և գ. կարգեալ ընդ, օգնական. մուշավիր:

Adjonction (ատժօնքսիօն) գ. իգ. Կարգումն ընդ, յաւելումն յօգնականութիւն. թէրֆիգ, իլհագ:

Adipeux, euse (ատիփէօ, էօզ) ած. Ճարպալիր, ճարպալից. եաղլը:

Adirer (ատիրէ) բ. չ. Կորուսանել, մոլորել: Adiré, ée, մոլորեալ:

Adition (ատիսիօն) գ. իգ. Մուտք ՚ի ժառանգութիւն:

Adjudant (ատժիւտան) գ. ար. Աջակից, օգնական, ընկեր. չաւուշ, մուշավիր, սօլ գօլ կամ սաղ գօլ աղասը:

Adjudicataire (ատժիւտիքաթէր) գ. ար. և իգ. Որ ընդունի վճռաւ. շէր՚էն մուտէսսարըֆ օլան:

Adjudicatif, ive (ատժիւտիքաթիֆ, թիվ) ած. Վճռատու, որ վճռէ. շէր՚էն մուտէսսարըֆ էտէն:

Adjudication (ատժիւտիքասիօն) գ. իգ. Տուչութիւն վճռաւ. շէր՚էն տէմլիքլիք:

Adjuger (ատժիւժէ) բ. ն. Վճռել, տալ կամ դարձուցանել դատողական իշխանութեամբ. շէր՚էն կամ շէրան տէմլիք էտմէք: Adjugé, ée, վճռեալ:

Adjuration (ատժիւռասիօն) գ. իգ. Երդմնեցուցչութիւն, երդմնեցուցանելն (զդեւս). իստիհլաֆ:

Adjurer (ատժիւռէ) բ. ն. Երդմնեցուցանել զդեւս. անտլամագ, իստիհլաֆ էտմէք, եէմին վէրմէք:

Admettre (ատմէթթր) բ. ն. Ընդունել, հաւանել. գապուլ էտմէք, րաղը օլմագ, վիճտափ վէրմէք:

Adminicule (ատմինիքիւլ) գ. ար. Նպաստ, ձեռնտուութիւն, հաստատութիւն. էարտըմ:

Administrateur, trice (ատմինիսթռաթէօռ, թռիս) գ. ար. և իգ. Մատակարար, հոգաբարձու, խնամակալ. մուտէվվէլի, քէթխուտա, վէքիլ, մուտէպպիր:

Administration (ատմինիսթռասիօն) գ. իգ. Ուղղութիւն, դատաւորութիւն, մատակարարութիւն. մուտէպպիրլիք, հըֆզ, նէզարէթ, հիւքիւմէթ:

Administrer (ատմինիսթռէ) բ. ն. Վարել, ուղղել: տալ կամ հատանել զվճիռ: մատակարարել, տալ կամ պաշտել (զխորհուրդս): յառաջ բերել (զվկայս). չէվիրմէք, իտարէ կամ տէպպիր էտմէք: իհգագը հագգ էտմէք:

Administré, ée, ած. Վարեալ: տուեալ:

Admirable (ատմիռապլ) ած. Զարմանալի, սքանչելի. շաշըլաճագ, աճայիպ, փէք ալա:

Admirablement (ատմիռապլըման) մակ. Ըսքանչելապէս. պէք վէճհի տէաճճիպ:

Admirateur, trice (ատմիռաթէօռ, թռիս) Զարմացող, որ զարմանայ. տէաճճիպ էտիճի:

Admiratif, tive (ատմիռաթիֆ, թիվ) ած. Զարմացական (նշան):

Admiration (ատմիռասիօն) գ. իգ. Զարմացումն, սքանչացումն. տէաճճիպ, փաջ, շաշմա:

Admirer (ատմիռէ) բ. ն. Զարմանալ, ըսքանչանալ, հիանալ. հէյրան կամ տէաճճիպ էտմէք, աճէպէ գալմագ: Admiré, ée, զարմացեալ:

Admissible (ատմիսիպլ) ած. Ընդունելի, արժանի ընդունելութեան. մագպուլ, գապուլ օլունաճագ, չէչէր:

Admission (ատմիսիօն) գ. իգ. Ընդունելութիւն. իգպալ, գապուլ օլունմագլըգ:

Admittatur (ատմիթթաթիւռ) գ. ար. Հրաման ձեռնադրութեան (է բառ լատին):

Admonéter (ատմօնէթէ) բ. ն. Ազդ առնել, խրատել. շէր՚էն թէնպիհ էտմէք:

Admoniteur, trice (ատմօնիթէօռ, թռիս) գ. ար. և իգ. Ազդարար, խրատիչ. շէր՚էն թէնպիհ էտէն:

Admonition (ատմօնիսիօն) գ. իգ. Ազդարարութիւն, խրատ, յանդիմանութիւն. շէր՚էն թէնպիհ:

Adolescence (ատօլէսանս) գ. իգ. Պատանութիւն, պատանեկութիւն, երիտասարդութիւն. կէնճլիք, տաղէ եիյիթլիք:

Adolescent (ատօլէսան) գ. ար. Պատանի, երիտասարդ. տէլի գանլը, եիյիթ, կէնճ:

Adonien, nique (ատօնիէն, նիք) ած. Ազգ ինչ ոտանաւորի:

Adonies կամ Adoniennes (ատօնի, ատօնիէն) գ. իգ. յոգ. Հանդէս տօնի Ադոնիդեայ:

Adonis (ատօնիս) գ. իգ. Բոյս կամ ծաղիկ ինչ:

Adoniser, S'adoniser (ատօնիզէ) բ. յ. Պաճուճանել զանձն առ երևելոյ առաւել մանկահասակ և գեղեցիկ. կէյինիփ գուշանմագ:

s'Adonner (ս՚ատօնէ) բ. յ. Տալ զանձն, միտ դնել, պարապել, հանապազորդել. մուպթէլա կամ մայիլ օլմագ, եէլթէնմէք: Adonné, ée, անձնատուր. մայիլ:

Adopter (ատօփթէ) բ. ն. Որդեգրել, առնուլ յորդեգիրս. օղուլ էտինմէք: անձին համարել կամ սեպհականել. գապուլ կամ իխթիար էտմէք: Adopté, ée, որդեգրեալ, ընկալեալ. գապուլ օլունմուշ:

Adoptif, ive (ատօբթիֆ, թիվ) ած. Որդեգիր, որդեգրեալ. ախիրէթ օղլու:

Adoption (ատօբսիօն) գ. իգ. Որդեգրութիւն. թէպէննի:

Adorable (ատօռապըլ) ած. Երկրպագելի, պաշտելի. ըպատէթ գըլընաճագ, թափմաղա լայըգ:

Adorateur, trice (ատօռաթէօռ, թրիս) գ. ար. Երկրպագու. ըպատէթ գըլան, թափընըճը: տարփածու. աշըգ:

Adoration (ատօռասիօն) գ. իգ. Երկրպագութիւն, պաշտօն. ըպատէթ, հիւրմէթ: կաթոգին սէր. աշըգլըգ:

Adorer (ատօռէ) բ. ն. Երկիրպագանել, պաշտել. ըպատէթ գըլմագ, հիւրմէթ էթմէք, թափմագ: յարիլ 'ի սէր, տռփալ. աշըգ օլմագ:

Ados (ատօ) գ. ար. Հողաբլուր, պատնէշ, հաստատութիւն:

Adosser (ատօսէ) բ. ն. Յեցուցանել զթիկունս, յենուլ. տայանմագ: Adossé, ée, յեցեալ թիկամբք: յեցեալ ընդ միմեանս (բառ զինքաբանից): դէմ ընդդէմ (բառ նկարչաց):

Adouber (ատուպէ) բ. ն. Կարգել ըզքուեայս ('ի խաղի): խնուլ (զջրմուղն):

Adoucir (ատուսիռ) բ. ն. Քաղցրացուցանել, մեղմել (զձայնն). ամոքել. նրբացուցանել (զնկարն). հանդարտեցուցանել. թաթլըլանտըրմագ. եավաշլաթմագ, մուլայիմ էթմէք. գօլայլամագ, ինճէլթմէք: S'adoucir, բ. չ. Քաղցրանալ, մեղմանալ. թաթլըլանմագ, եավաշլանմագ, մուլայիմ օլմագ: Adouci, ie, քաղցրացեալ, մեղմացեալ:

Adoucissage (ատուսիսաժ) գ. ար. Օձառաջուր (բառ ներկարարաց):

Adoucissant (ատուսիսան) գ. ար. Դեղ ամոքիչ կամ մեղմացուցիչ:

Adoucissement (ատուսիսման) գ. ար. Քաղցրութիւն. մեղմութիւն. մխիթարութիւն, սփոփումն. դիւրութիւն. հանդարտութիւն. մուլայիմլիք, թէսքին:

Adoucisseur, euse (ատուսիսէօռ, էօզ) գ. ար. իգ. Որ յղկէ զբիւրեղս:

Adoué, ée (ատուէ) ած. Զուգեալ, լծեալ կամ կապեալ ընդ:

Ad patres (բառ լատին, առ հարս). Il est allé ad Patres, մեռաւ, յաւելաւ առ հարս:

Adrachne (ատռաքն) գ. իգ. Բոյս ինչ՝ յորմէ կազմեն թուղթ Սինէացիք:

Adragant (ատռագան) գ. իգ. Գազի խէժ:

Adressant, ante (ատռէսան, անթ) ած. Ընծայութեան (թուղթ):

Adresse (ատռէս) գ. իգ. Հասցէ նամակի. մէքթուպ իւսթիւ: տեղի նշանակեալ. վարըլաճագ եէր: Ճարտարութիւն, յաջողակութիւն. մարիֆէթ, գապիլիյէթ:

Adresser (ատռէսէ) բ. ն. Ուղղել, առաքել. տօղրուլթմագ, խիթապ էթմէք, եօլլամագ, կէօնտէրմէք: S'adresser, բ. չ. Ուղղիլ, յուղի անկանիլ, դիմել. պիրինէ տէօնմէք, տօղրուլմագ, վարմագ: բ. ն. Ուղղել 'ի նպատակն. նիշանլամագ:

Adrogation (ատռօկասիօն) գ. իգ. Ազգ ինչ որդեգրութեան:

Adroit, oite (ատռուա, ուաթ) ած. Ճարտար, յաջողակ. խոհեմամիտ. խորամանկ. ալըմլը, թալիմլի, միւլէք, նուխտէփ, ֆէնթպազ:

Adroitement (ատռուաթման) մակ. Ճարտարութեամբ, յաջողակս, երագութեամբ. ուսթալըգիլէ, չապուգլուգիլէ:

Adventif, ive (ատվանթիֆ, թիվ) ած. Եկամուտ, տուեալ յայլուստ 'ի ժառանգութիւն:

Adverbe (ատվէռպ) գ. ար. Մակբայ. զարֆ:

Adverbial, ale (ատվէռպիալ) ած. Մակբայի, որ է որպէս զմակբայ:

Adverbialement (ատվէռպիալման) մակ. Մակբայօրէն, իբրև զմակբայ. զարֆ կիպի:

Adverbialité (ատվէռպիալիթէ) գ. իգ. Մակբայութիւն, լինելն մակբայ կամ իբրև ըզմակբայ:

Adversaire (ատվէռսէռ) գ. ար. Հակառակորդ, ոսոխ, թշնամի. գարշը թարաֆ, խասըմ, տիւշման:

Adversatif, ive (ատվէռսաթիֆ, թիվ) ած. Ներհական, հակառակ. գարշը:

Adverse (ատվէռս) ած. Հակառակ, ներհակ, հակառակորդ. գարշը, զըտ, մուխալիֆ, պախթսըզլարըն պիրի:

Adversité (ատվէռսիթէ) գ. ար. Ներհակութիւն. ձախողակութիւն, դժբաղդութիւն. զըտլըգ, մուխալիֆէթ, պէլա, մուսիպէթ:

Adulateur, trice (ատիւլաթէօռ, թրիս) գ. ար. և իգ. Շողոքորդ, շողոմարար. եիւզէ կիւլիճի, եալթագ:

Adulation (ատիւլասիօն) գ. իգ. Շողոքորդութիւն, շողոմութիւն. եալթագլըգ, մուտահէնէ:

Aduler (ատիւլէ) բ. ն. Շողոքորթել. եալթագլամագ, եիւզէ կամ արգալը կիւլմէք:

Adulte (ատիւլթ) ած. և գ. Հասեալ յարբունս, չափահաս. էրիշմիշ, պիւլիւղէ էրմիշ:

Adultération (ատիւլթէռասիօն) գ. իգ. Խարդախութիւն, նենգութիւն. գալփազանլըգ:

Adultère (ատիւլթէռ) ած. և գ. Շնացող, շնացեալ. զինաքեար, քէփէ, գալթապան, ֆահիշէ: շնութիւն. զինա:

Adultérer (ատիւլթէռէ) բ. ն. Խարդախել, նենգել. գալփ եափմագ:

Adultérin, ine (ատիւլթէռէն, ին) ած. Անհարազատ, որդի շնութեան. փիճ, վէլէտի զինա:

Aduste (ատիւսթ) ած. Կիզեալ կամ տօչորեալ (հիւթ մարմնոյ):

Adustion (ատիւսթիօն) գ. իգ. Կիզումն կամ տօչորումն (արեան):

Aérer (աէռէ) բ. ն. Օդ ընծայել, տալ հողմոյ. հավալանտըրմագ: Aéré, ée, օդախաղաց, հողմախաղաց, քաջառողջ. հավատար:

Aérien, ienne (աէ՛րիէ՛ն) ած. Օդական, օդային, օդոյ. հավայի:

Aériforme (աէ՛րիֆօրմ) ած. Օդաձև, օդանման:

Aérographie (աէ՛րօկրաֆի) գ. իգ. Օդագրութիւն:

Aérologie (աէ՛րօլօժի) գ. իգ. Օդաբանութիւն:

Aéromancie (աէ՛րօմանսի) գ. իգ. Օդահմայութիւն:

Aéromètre (աէ՛րօմէթր) գ. ար. Օդաչափ (գործի):

Aérometrie (աէ՛րօմէթրի) գ. իգ. Օդաչափութիւն:

Aéronaute (աէ՛րօնօթ) գ. ար. և իգ. Օդագնաց, որ նաւարկէ ընդ օդս. հավայա չըգան:

Aérostat (աէ՛րօսթա) գ. ար. Գունտ օդապարիկ. հավա չըգըճը:

Aérostatique (աէ՛րօսթաթիք) ած. Օդապարիկ գնտոյ:

Aétite (աէ՛թիթ) գ. իգ. Արծուաքար:

Affabilité (աֆաբիլիթէ՛) գ. իգ. Քաղցրաբարոյութիւն, քաղցրութիւն, մարդասիրութիւն. մուրուվվէթ, հիւնէր էհլի չէլէպիլիք:

Affable (աֆաբլ) ած. Քաղցրաբարոյ, քաղցր, մարդասէր. մուրուվվէթլի, հիւնէր էհլի, տատլը տիլլի, խօշ սէօհպէթլի:

Affablement (աֆաբլման) մակ. Քաղցրութեամբ, մարդասիրաբար. մուրուվվէթ իլէ:

Affadir (աֆատիր) բ. ն. Անհամ կամ անախորժ ընծայել. տատսըզլանտըրմագ, լէզզէթսիզ էթմէք:

Affadissement (աֆատիսման) գ. ար. Անհամութիւն, զզուանք. լէզզէթսիզլիք, իյրէնմէ:

Affaire (աֆէր) գ. իգ. Գործ, գործառնութիւն, զբաղմունք. իշ, շէյ, մասլահաթ: դատ, խնդիր. տավա: վաստակ, աշխատութիւն, ձիգն, փոյթ: հանդէս մարտի, մարտ. ճէնկ: ժողովումն հարկաց:

Affairé, ée (աֆէրէ՛) ած. Բազմազբաղ. մէշղուլ:

Affaissement (աֆէսման) գ. ար. Ճնշումն, ընկճումն, տկարութիւն:

Affaisser (աֆէսէ՛) բ. ն. Ճնշել, իջուցանել 'ի վայր: ծանրացուցանել, բառնալ 'ի վերայ. չէօքիւրթմէք, էնտիրմէք, պասմագ: S'affaisser, բ. յ. Ճնշիլ, իջանել, ցածնուլ. չէօքմէք, էնմէք: Affaissé, ée, ճնշեալ:

Affaitage (աֆէթաժ) **Affaitement** (աֆէթման) գ. ար. Կրթութիւն որսորդ թռչնոյ:

Affaitter (աֆէթէ՛) բ. ն. Կրթել զթռչունս յորս. պիր գուշու ալըշտըրմագ:

Affaler (աֆալէ՛) բ. ն. Իջուցանել (ըստ նաւորդաց): Affalé, ée, զնստուցեալ կամ զկայ առեալ (նաւ):

Affamer (աֆամէ՛) բ. ն. Քաղցեցուցանել, սովեցուցանել. աճըգտըրմագ, աճ գօմագ: բառնալ զկերակուրն. զախիրէլէրի քէսմէք:

Affamé, ée քաղցեալ, նօթի, սովեալ. աճ: տկար, անզօր:

Affanures (աֆանիւր) գ. ար. յոգ. Ցորեան տուեալ 'ի վարձ հնձողաց՝ փոխան արծաթոյ:

Afféagement (աֆէ՛աժման) գ. ար. Տալն 'ի վիճակ կամ 'ի կալուած:

Afféager (աֆէ՛աժէ՛) բ. ն. Տալ 'ի վիճակ կամ 'ի կալուած: Afféagé, ée, տուեալ 'ի վիճակ կամ 'ի կալուած:

Affectation (աֆէքթասիօն) գ. իգ. Արուեստակութիւն, ինքնահաճոյ բանք կամ գործք. գաստ, հըրս, իւտիլիզա, փօզանտամա:

Affecté, ée (աֆէքթէ՛) ած. Արուեստակեալ, առ երեւս. փօզանմըշ, հըրսլը: վարակեալ, յարեալ 'ի սէր. տուտգուն, մէյիլլի:

Affecter (աֆէքթէ՛) բ. ն, Կարգել, սահմանել. թային էթմէք: ցանկալ, յարիլ 'ի սէր, ախորժել. մուհապպէթի օլմագ, հըրսլը պիր շէյէ չալըշմագ: արուեստակել, ցուցանել առ երեւս. տագլիթ էթմէք, կէօստէրմէք: վարակել, ապաւորել, ներգործել. սարմագ, պուլաշտըրմագ, ինճիտմէք:

Affectif, ive (աֆէքթիֆ, իվ) ած. Որ շարժէ կամ յորդորէ:

Affection (աֆէքսիօն) գ. իգ. Ախորժակ, սէր, փոյթ, յօժարութիւն, նախանձ, եռանդն. մէյիլ, խահիշ, մուհապպէթ: վարակումն կամ տրամադրութիւն ախտի. տէրտ, իլլէթ, խաստալըգ:

Affectionner (աֆէքսիօնէ՛) բ. ն. Սիրել, ցանկալ, յօժարիլ. մէյիլ վէրմէք, կէօնիւլ պաղլամագ, մուհապպէթ կէօստէրմէք: S'affectionner, բ. յ. Ձգիլ 'ի սէր. պիր քիմսէյէ փօզ իքինմէք: Affectionné, ée, որ սիրէ, յօժարեալ, յօժարական. մէյիլլի, սէվկին:

Affectueusement (աֆէքթիւէօզման) մակ. Յօժարութեամբ, սիրով, գորովանօք. մուհապպէթ իլէ:

Affectueux, euse (աֆէքթիւէօ, էօզ) ած. Սիրալիր, գորովական. մուհապպէթլի:

Afférent, ente (աֆէ՛րան, անթ) ած. Հասեալ (բաժին շահու):

Affermer (աֆէրմէ՛) բ. ն. Վարձել, տալ կամ ունել 'ի վարձու. քիրայա՝ իճիրայէ վէրմէք կամ ալմագ:

Affermir (աֆէրմիր) բ. ն. Հաստատել, ամրացուցանել, պնդել. գավիլէմէք: S'affermir, բ. յ. Հաստատիլ. գավիլէնմէք, իսթիհքեամ պուլմագ:

Affermissement (աֆէրմիսման) գ. ար. Հաստատութիւն, ամրութիւն, պնդութիւն. գավիլլիք, իսթիհքեամ:

Affété, ée (աֆէ՛թէ՛) ած. Արուեստակեալ, որ ցանկայ հաճոյ լինել. փօզանմըշ, նազքմա տավըրլը:

Afféterie (աֆէ՛թրի) գ. իգ. Արուեստակութիւն, կեղծիք. նազքմա, նազլը տավըր:

Affettuoso, Affetto, մակ. Գորովանօք, քաղցրութեամբ (ըստ երաժշտաց):

Affiche (աֆիշ) գ. իգ. Գիր կամ թուղթ յայտարարութեան մածուցեալ յանցս ճանապարհաց. խապէր թէզքէրէսի:

Afficher (աֆիշէ) բ. ն. Մածուցանել կամ հաստատել ուրեք զթուղթ ինչ յայտարարութեան. փուսուլա եաֆթա եափըշդըրմագ: հրատարակել, նշաւակել. եաֆթա իլէ այան էթմէք: S'afficher, բ. յ. Լինել առակ նշաւակի: Affiché, ée, մածուցեալ ուրեք:

Afficheur (աֆիշէօր) գ. ար. Որ մածուցանէ զթուղթ յայտարարութեան յանկիւնս ճանապարհաց. փուսուլա եաֆթա եափըշդըրըճը:

Affidé, ée (աֆիտէ) ած. Հաւատարիմ. սադըգ, իթիմադլը, մահրէմ:

Affiler (աֆիլէ) բ. ն. Սրել, յեսանել. բիլէմէք: Affilé, ée, սրեալ, սրածայր. քէսքին:

Affiliation (աֆիլիասիօն) գ. իգ. Որդեգրութիւն, ընկերութիւն. էվլատլըղա ալմա:

Affilier (աֆիլիէ) բ. ն. Որդեգրել, առնուլ յորդեգիրս. էվլատլըղա ալմագ, օրթագ կամ շէրիք էթմէք:

Affiloir (աֆիլուար) գ. ար. Գործի ինչ մագաղաթագործաց:

Affinage (աֆինաժ) գ. ար. Զտումն, մաքրութիւն. թէմիզլէմէ:

Affinement (աֆինման) գ. ար. Զտումն, մաքրութիւն. թէմիզլէմէ:

Affiner (աֆինէ) բ. ն. Զտել, մաքրել. թէմիզլէմէք, այըրթլամագ, խաս էթմէք:

Affinerie (աֆինըրի) գ. ար. Խուց կամ տեղի մաքրելոյ. գալ օճաղը:

Affineur (աֆինէօր) գ. ար. Զտիչ, մաքրիչ կամ փորձիչ արծաթոյ. գալճը:

Affinité (աֆինիտէ) գ. իգ. Ազգակցութիւն, նմանութիւն. խնամութիւն, մերձաւորութիւն: տրամադրութիւն. խըսըմլըգ, գարապէթ:

Affinoir (աֆինուար) գ. ար. Սանտր վշոյ:

Affiquet (աֆիքէ) գ. ար. Գործի ինչ 'ի պէտս հիւսելոյ գդուլպայս:

Affirmatif, ive (աֆիրմաթիֆ, իվ) ած. Ստորասական, հաստատողական. մուսպէթ:

Affirmation (աֆիրմասիօն) գ. իգ. Հաստատութիւն, ստորասութիւն. իգրար, թասդիգ:

Affirmative (աֆիրմաթիվ) գ. իգ. Ստորասական նախադասութիւն: Prendre l'affirmative, հաստատել. իգրար էթմէք:

Affirmativement (աֆիրմաթիվման) մակ. Հաստատութեամբ, ստորասաբար. իգրար իլէ:

Affirmer (աֆիրմէ) բ. ն. Հաստատել, ստորասել, պնդել. թասդիգլէմէք, իգրար կամ թասդիգ էթմէք, մուգարրէր էթմէք:

Affix (աֆիքս) ած. Վերջադաս (դերանուն):

Affleuragé (աֆլէօրաժէ) գ. ար. Ընտիր զանգուած (թղթոյ):

Affleurer (աֆլէօրէ) բ. ն. Հարթել, հաւասարել: Affleuré, ée, հարթ, հաւասար, միապաղաղ:

Afflictif, ive (աֆլիքթիֆ, իվ) ած. Վշտագնիչ, տանջողական. գասավէթլի:

Affliction (աֆլիքսիօն) գ. իգ. Վիշտ, նեղութիւն, անձկութիւն, տառապանք (սրտի). քէտէր, միհնէթ, ղամ, գայղը, գասավէթ, էլէմ:

Affligeant, ante (աֆլիժան, անթ) ած. Նեղիչ, վշտագնիչ. էլէմ վէրէն:

Affliger (աֆլիժէ) բ. ն. Նեղել, վշտագնել, տանջել, վշտացուցանել. քէտէր կամ միհնէթ չէքթիրմէք, ղամ վէրմէք, գասավէթլէնդիրմէք: S'affliger, բ. յ. Նեղիլ, վշտանալ. էլէմ կամ գասավէթ չէքմէք: Affligé, ée, նեղեալ, վշտացեալ. գասավէթլի, էզալը:

Affluence (աֆլիւանս) գ. իգ. Յորդութիւն, զեղումն, առատութիւն, բազմութիւն. պօլլուգ, չօգլուգ:

Affluent, ente (աֆլիւան, անթ) ած. Որ հոսէ կամ անկանի. իչինէ ագան:

Affluer (աֆլիւէ) բ. չ. Հոսել, զեղանիլ՝ առատանալ, բազմանալ. իչինէ ագմագ՝ իրիշմէք, չօգ կամ պօլ օլմագ:

Affoiblir (աֆուէպլիր) բ. ն. և չ. Տկարացուցանել. զայըֆլաթմագ, գուվվէթտէն տիւշիւրմէք: S'affoiblir, բ. յ. Տկարանալ, թուլանալ. զայըֆլանմագ, ազալմագ: Affoibli, ie, տկար, տկարացեալ, նուաղեալ. զայիֆ, զապուն:

Affoiblissant, ante (աֆուէպլիսան, անթ) ած. Տկարացուցիչ, որ տկարացուցանէ. զապունլուգ վէրէն:

Affoiblissement (աֆուէպլիսման) գ. ար. Տկարութիւն, թուլութիւն. զայըֆլըգ, զապունլուգ, գուվվէթսիզլիք:

Affoler (աֆօլէ) բ. ն. Զականեցուցանել, յիմարեցուցանել սիրով. տէլիրթմէք, տէլի կամ տիվանէ էթմէք: Affolé, ée, զականեալ, յիմարեալ, յայլ խելս. տէլի, տիվանէ:

Afforage (աֆօրաժ) գ. ար. Մաքս վաճառման գինւոյ:

Affouage (աֆուաժ) գ. ար. Իրաւունք հատանելոյ զփայտ յանտառի:

Affouagement (աֆուաժման) գ. ար. Դիւրութի թեթեւացուցանելոյ զծախս փայտի:

Affourche (աֆուրշ) գ. իգ. Պարան խարսխի:

Affourcher (աֆուրշէ) բ. ն. Ի ձև երկճղի արկանել զկրկին խարիսխս 'ի ծով. դէնիզտէ պիր տէմիր իւզէրինէ պիր տէմիր տահա աթմագ: Affourché, ée, երկճղի:

Affranchir (աֆրանշիր) բ. ն. Ազատել, ազատ կացուցանել, արձակել 'ի ծառայութենէ. ազատ էթմէք, գուրթարմագ: S'affranchir, բ. յ. Ազատանալ. գուրթուլմագ, իթլագ օլունմագ: Affranchi, ie, ած. և գ. Ազատա-

գիր, ազատացեալ 'ի ծառայութենէ. ազատ օլմաղ, ատիգ:

Affranchissement (աֆրանշիսման) գ. ար. *Ազատութիւն 'ի ծառայութենէ, ազատութիւն.* գուրթուլմա:

Affre (աֆր) գ. իգ. *Երկիւղ անհնարին (յերկեսաց մահու).* էօլիւմ գօրգուսու:

Affrètement (աֆրէթման) գ. ար. *Վարձ նաւու.* կէմի քիրասը:

Affréter (աֆրէթէ) բ. ն. *Վարձել կամ ունել 'ի վարձու զնաւ.* քիրա իլէ կէմիյի թութմագ, նէվլը իլէ ալմագ *կամ* թութմագ: Affrété, ée, *'ի վարձու կալեալ (նաւ):*

Affréteur (աֆրէթէօր) գ. ար. *Վարձող կամ վարձկան նաւու.* քիրա իլէ կէմիյի թութան:

Affreux, euse (աֆրէօ, էօզ) ած. *Սոսկալի, ահագին, զարհուրելի.* իւրքէճէք, գօրգունճ, մէքրուհ:

Affreusement (աֆրէօզման) մակ. *Ահագինս, սոսկալիս:*

Affriander (աֆրիանտէ) բ. ն. *Շարժել զախորժակն, համեղացուցանել.* մէզէլէմէք: *հրապուրել, ձգել 'ի սէր.* եէմ տէօքմէք: Affriandé, ée, *շարժեալ, հրապուրեալ:*

Affrioler (աֆրիօլէ) բ. ն. *Կեր արկանել, հրապուրել, ձգել.* եէմ տէօքմէք: Affriolé, ée, *հրապուրեալ:*

Affront (աֆրօն) գ. ար. *Նախատինք, թշնամանք, անկրաւութիւն.* ըրզ նօգսանլըղը, սէօյիւշ: *ամօթ, խայտառակութիւն.* այըպ, րուսվայլըգ: Essuyer un affront, *ընդունել նախատինս:* Boire, avaler un affront, *համբերել նախատանաց:* Ne pouvoir digérer un affront, *ոչ մոռանալ զնախատինս, քինախնդիր լինել:*

Affronter (աֆրօնթէ) բ. ն. *Ի դիմի հարկանել, դիմադրաւ լինել, չերկնչել.* խուզուրինէ վարմագ, աթըլմագ, գօրգմամագ: *խաբել, նենգել.* ալտաթմագ: Affronté, ée, *'ի դիմի հարեալ, դիմադրաւ: դէմընդդէմ, երես առ երես (ըստ կնքաբանից):*

Affronterie (աֆրօնթըրի) գ. իգ. *Խաբէութիւն, նենգութիւն.* ֆէնդ, ալտաթմա:

Affronteur, euse (աֆրօնթէօր, էօզ) ած. *Խաբեբայ, նենգաւոր.* ալտաթըճը:

Affublement (աֆիւպլըման) գ. ար. *Ծածկոյթ, քօղ, պատրուակ, արկանելիք.* էօրթիւ:

Affubler (աֆիւպլէ) բ. ն. *Ծածկել, սքօղել, պատրուակ արկանել.* օրթմագ, պիւրիւմէք, պաշ եիւզ էօրթմէք: S'affubler, բ. չ. *Ցեմորիլ, յամառիլ.* տէլիրմէք: Affublé, ée, *ծածկեալ:*

Affût (աֆիւ) գ. ար. *Սայլ թնդանօթի.* թօփ արապասը: *դարան որսոյ.* փուսու: Etre à l'affût, *դարան գործել, դարանակալ լինել.* ֆիւրսաթ աւլամագ, կէօզլէմէք:

Affûtage (աֆիւթաժ) գ. ար. *Բարձումն թնդանօթից 'ի վերայ սայլի, ուղղութիւն.* թօփ տիւզէթմէ: *սրելն զգործիս:*

Affûter (աֆիւթէ) բ. ն. *Սրել, յեսանել.* ալաթ պիլէմէք: *պատրաստել, դնել զթնդանօթն 'ի վերայ սայլի.* թօփ տիւզէթմէք: Affuté, ée, *սրեալ, ուղղեալ, պատրաստեալ:*

Afin (աֆէն) que, de, շաղկ. *Որպէս զի, զի, առ 'ի.* շէօյլէ քի, քի, տէյի, իչին: Afin de voir, *առ 'ի տեսանել,* կէօրմէք իչին:

Afioume (աֆիում) գ. ար. *Ազգ ինչ կտաւոյ:*

Africain, ine (աֆրիքէն) ած. *Ափրիկեցի, լիբիացի.* աֆրիգալը:

Aga (ակա) գ. ար. *Տէր, հրամանատար, պետ.* աղա *(է բառ Տաճկաց):*

Agaçant, ante (ականսան, սանթ) ած. *Որ գրգռէ, հրապուրիչ.* գըշգըրթան:

Agace (ակաս) գ. իգ. *Անծեղ, կաչաղակ, որ կոչի եւ* Pie.

Agacement (ակասման) գ. ար. *Ատամնառութիւն.* տիշլէրին գամաշմասը:

Agacer (ակասէ) բ. ն. *Առնուլ զատամունս.* տիշլէրի գամաշտըրմագ: *գրգռել, հրապուրել.* գըշգըրթմագ, գուշգուրթմագ, տահրիք էթմէք:

Agacerie (ակասըրի) գ. իգ. *Շողոմութիւն կամ հրապոյրք կանանց.* նազ:

Agallocum (ակալօքօմ) գ. ար. *Փայտ հալուէի.* էօտ աղաճը:

Agapes (ակափ) գ. իգ. յոգ. *Ագապ (խրախութիւն նախնեաց յեկեղեցւոջ):*

Agapètes (ակափէթ) գ. իգ. յոգ. *Սիրելի կամ անամուսին քորք (առ նախնիս):*

Agaric (ակարիք) գ. ար. *Վրացի կոճ, ղարիկոն.* ղարիգօն:

Agasillis (ակազիլիս) *Թուփ ինչ խժաբեր:*

Agate (ակաթ) գ. իգ. *Ակատ (ակն պատուական).* պապա գուրու:

Agatis (ակաթիս) գ. ար. *Վնաս գազանաց:*

Agaty (ակաթի) գ. ար. *Ծառ ինչ Հնդկաց:*

Age (աժ) գ. ար. *Հասակ, տիք.* եաշ: *ժամանակ կենաց, կեանք.* էօմր: *ծերութիւն: դար: ժամանակ, աւուրք:* L'âge d'or, *ոսկեղէն դար:*

Agé, ée (աժէ) ած. *Հասակաւոր, որ ունի զհասակ: ծերացեալ, հնաւուրց.* եաշընտա, եաշլը, գարթ:

Agence (աժանս) գ. իգ. *Գործակալութիւն.* մասլահաթկիւզարլըգ, վէքիլլիք:

Agencement (աժանսման) գ. ար. *Կարգ, յօրինուած: կապակցութիւն նկարուց.* տիւզկիւնլիւք:

Agencer (աժանսէ) բ. ն. *Կարգել, յօրինել, յարդարել.* գիւզէլ տիզմէք, թէմիզլէմէք: S'agencer, բ. ն. *Դնիլ 'ի կարգի.* տիւզկիւնլէնմէք: Agencé, ée, *յարդարեալ, յօրինեալ:*

Agenda (աժէնտա) գ. ար. *Գիրք յիշատակաց.* եազարպօղար:

Agenouiller, S'agenouiller (աժընուեէ) բ. չ. *Ծունր դնել, 'ի ծունկս իջանել.* տիզ չէօքմէք: Agenouillé, ée, *'ի ծունկս իջեալ:*

Agenouilloir (աժընույլուար) գ. ար. Յենարան ծնգաց. տիզ չէօքէճէք եէր։

Agent (աժան) գ. ար. Ազդող, արարող. էտէն, էտիճի։ գործակալ. մասլահաթկիւզար, վէքիլ։ հոգաբարձու. քէթխիւտա, քէհեա։ Agent de change et de banque, միջնորդ վաճառականաց. տէլլալ։

Agérat (աժէրա) գ. ար. Է բոյս ինչ։

Agglomération (աղլօմէրասիօն) գ. իգ. Կուտակ, հաւաքումն, խմբումն. եըղըն։

s' Agglomérer (աղլօմէրէ) Պատատիլ 'ի կծիկս, խմբիլ, դիզանալ. պիրիքմէք, եըղըն օլմագ։

Agglutinant, te (աղլիւթինան, անթ) Որ մածուցանէ կամ յօդէ։

Agglutiner (աղլիւթինէ) բ. ն. Մածուցանել, յօդել, միաւորել (զվէրս). պիթիշթիրմէք։

Agglutinatif, ive (աղլիւթինաթիֆ, իվ) ած. Մածուցիչ կամ յօդիչ (սպեղանի)։

Aggravant, ante (աղրավան, անթ) ած. Ծանրացուցիչ։

Aggrave (աղրավ) գ. ար. Կրկին եւ սպառնալիք։

Aggraver (աղրավէ) բ. ն. Ծանրացուցանել, առաւելուլ. աղըրլաթմագ, պէօյիւթմէք։ S'aggraver, բ. յ. Ծանրանալ. աղըրլանմագ։ Aggravé, ée, ծանրացեալ, առաւելեալ։

Agiau (աժիօ) գ. ար. Սեղանատախտակ ինչ օծանողաց ոսկւով։

Agile (աժիլ) ած. Դիւրաշարժ, շոյտ, թեթեւ. չապըք, չէվիք, չէվ։

Agilement (աժիլման) մակ. Երագս, թեթեւս. չապըքլըգ իլէ։

Agilité (աժիլիթէ) գ. իգ. Դիւրաշարժութիւն, թեթեւութիւն. չէվիքլիք, չապըքլըգ։

Agio (աժիօ) գ. ար. Լումայաշահ. ագճէ պօզու։

Agiographe (աժիօղրաֆ) գ. ար. Սրբագիր, գրիչ վարուց Սրբոց։

Agiotage (աժիօթաժ) գ. ար. Վաշխ դրամափոխութեան։

Agioter (աժիօթէ) բ. չ. Վաշխառու լինել դրամափոխութեամբ։

Agioteur (աժիօթէօր) գ. ար. Լումայափոխ վաշխառու։

Agir (աժիր) բ. չ. Առնել, ներգործել. իշլէմէք, տէտպիր էթմէք, հարէքէթ էթմէք, հարէքէթ իւզրէ օլմագ։ վաճառաշահ լինել, յարգել. իշ կէօրմէք. պազիրկեանլըգ՝ ալըշ վէրիշ էթմէք։ Il s' agit de lui, բանք են զնմանէ. լագըրտը օնուն հագգընտա տըր։

Agissant, ante (աժիսան, անթ) ած. Գործունեայ, ժիր, աշխատասէր. ամիլ, չալըշգան, տէտպիրլի։

Agitation (աժիթասիօն) գ. իգ. Շարժումն, տատանումն, յուզումն, յոյզք. չալգանմա, հարէքէթ, պունալտը, իզտիրապ։

Agiter (աժիթէ) բ. ն. Շարժել, տատանել, տարուբերել, յուզել. սալլամագ, չալգամագ, տէփրէթմէք։ S'agiter, բ. յ. Շարժիլ, տատանիլ. գըմըլտանմագ, տէփրէնմէք։ Agité, ée, յուզեալ. մուզտարիպ։

Agnat (աղնա) գ. ար. Արեանառու, ազգական։

Agnation (աղնասիօն) գ. իգ. Արենակցութիւն, ազգականութիւն։

Agnatique (աղնաթիք) ած. Արենակցութեան, ազգականութեան։

Agneau (անէօ) գ. ար. Գառն. գուզու։

Agneler (անըլէ) բ. չ. Գառն ծնանիլ. գուզուլամագ։

Agnelet (անըլէ) գ. ար. Գառն փոքրիկ (է բառ վաղեմի)։

Agneline (անըլին) գ. իգ. Ասր գառին. գուզու եիւնիւ։

Agnelins (անըլէն) գ. ար. յոգ. Գառնենիք, մորթք գառանց. գուզու տէրիլէրի։

Agnels (անէլ) գ. ար. Վաղեմի դրամ ինչ Գաղղիոյ։

Agnès (անէս) գ. ար. Ագնէս, մատաղ աղջիկ։

Agnus (անեիւս) գ. ար. Գառն Աստուծոյ (կոչեցեալ մասունք և պատկերք)։

Agnus-castus (անեիւս-գասթիւս) գ. ար. Հագնի. քէնէճ։

Agonie (աղօնի) գ. իգ. Տագնապ մահու, հոգեվարք. ճան չէքիշմէսի, սօն նէֆէս։ տագնապ անհնարին։

Agonisant, ante (աղօնիզան, անթ) ած. և գ. Որ է 'ի տագնապ մահու կամ յելս շնչոյն, օրհասական. ճան չէքիշէն։

Agoniser (աղօնիզէ) բ. չ. Լինել 'ի հոգեվարս, յոգիս տապատանել. ճան չէքիշմէք կամ չէքիշտիրմէք։

Agonistique (աղօնիսթիք) ած. Ագոնի, ըմբշամարտութեան։

Agonothète (աղօնօթէթ) գ. ար. Ագոնայարդար, հանդիսադիր։

Agra (աղրա) գ. ար. Փայտ ինչ անուշահոտ Սինէացւոց։

Agrafe (աղրաֆ) գ. իգ. Ճանկ. չէնկէլ, գօփչա։ Agrafe de diamans, շքեղ յեռեալ յադամանդից։

Agrafer (աղրաֆէ) բ. ն. Ագխել, սնդել. գօփչալամագ, տօգալամագ։ Agrafé, ée, ագխեալ, սնդեալ։

Agraire (աղրէր) ած. Ագարակային կամ բաժանման գետնոյ (օրէնք). տօփրագ գանունունա մուտէալլիգ։

Agrandir (աղրանտիր) բ. ն. Մեծացուցանել, առաւելուլ, ընդարձակել. պէօյիւթմէք, պէօյիւլտմէք։ S'agrandir, բ. յ. Մեծանալ, ընդարձակիլ. պէօյիւմէք, պօլլանմագ։ Agrandi, ie, մեծացեալ։

Agrandissement (աղրանտիսման) գ. ար. Մեծութիւն, առաւելութիւն, աճումն. պէօյիւմէ, չօղալմա։

Agréable (աղրէապլ) ած. Հաճոյ, ընդունելի, քաղցր. մագպուլ, մագպուլա կէլմէք, խօշ: Avoir pour agréable, հաճութեամբ ընդունել:

Agréablement (ագրէ՛աբլըման) մակ. Հաճութեամբ, սիրով:

Agréer (ագրէ՛է) բ. ն. Ընդունել, հաճիլ. գապուլէթմէք, պէյէնմէք: Համդերձել զնաւ: բ. չ. Հաճոյ կամ ընդունելի լինել. խօշ օլմագ: Agréé, ée, հաճոյ:

Agréeur (ագրէ՛էօր) գ. ար. Որ համդերձէ զնաւն. կէմի ալատլարընը վէրէն:

Agregat (ագրէ՛կա) գ. ար. Ժողով, դասակցութիւն:

Agrégation (ագրէ՛կասիօն) գ. իգ. Ժողով, դասակցութիւն, թուակցութիւն. ճէմ օլմագ:

Agréger (ագրէ՛ժէ) բ. ն. Ժողովել, դասել 'ի կարգս, թուակից առնել, թուել ընդ. արայա կամ սըրայա ալմագ: Agrégé, ée, դասակից: Agrégé en droit, գ. ար. Ընկեր ճեմարանին բժշկութեան:

Agrément (ագրէ՛ման) գ. ար. Հաճութիւն, հաւանութիւն. խօշլանմա, պէյէնմէ: հաճոյք, բերկրութիւն, զուարճութիւն. լէտաֆէթ, շէնլիք, զէվգ: յոգ. Զարդ, գեղեցկութիւն. զիյնէթլէր: վերջաւորութիւն (երգոց):

Agrès (ագրէ) գ. ար. յոգ. Համդերձանք կամ կազմածք նաւի. կէմի ալատլէրի:

Agresseur (ագրէսէօր) գ. ար. Որ յարձակի 'ի վերայ, յառաջամարտիկ. իլք հիւճիւմ էտէն:

Agression (ագրէսիօն) գ. իգ. Յարձակումն 'ի վերայ, շահատակութիւն. իլք հիւճիւմ, պասգըն:

Agreste (ագրէստ) ած. Վայրի, շինական. եապանի, սահրայի, գապա:

Agricole (ագրիքօլ) գ. Երկրագործ, մշակ երկրի:

Agriculteur (ագրիքիւլդէօր) գ. ար. Երկրագործ, հողագործ, մշակ. չիֆթճի:

Agriculture (ագրիքիւլդիւր) գ. իգ. Երկրագործութիւն, մշակութիւն. չիֆթճիլիք, էքինճիլիք, զիրաաթ:

Agrie (ագրի) գ. իգ. Ոքքին հերաթափ:

s'Agrifer (սագրիֆէ) բ. յ. Մագլցի ունել. տըրնաղ իլէ ճէք տուտմագ: Agrifé, ée, մագլցի կամ եղնգամբք կռուեալ:

Agriophage (ագրիօֆաժ) գ. ար. Վայրենակեր, որ ուտէ զվայրենիս կամ զվայրի անասունս:

Agripaume (ագրիփօմ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Agripper (ագրիփփէ) բ. ն. Յափշտակել. գափմագ, ճէնկէլլէմէք (ռամկ): Agrippé, ée, խլեալ, յափշտակեալ:

Agronome (ագրօնօմ) գ. ար. Հմուտ կամ ուսուցիչ արուեստի երկրագործութեան. չիֆթճիլիք էօյրէտիճի, ֆէննի զիրաաթդէ մահիր:

Agronomique (ագրօնօմիք) ած. Արուեստի երկրագործութեան, երկրագործական:

Agronomie (ագրօնօմի) գ. իգ. Օրէնք կամ գիտութիւն երկրագործութեան. ֆէննի եա իլմի զիրաաթ:

Agrouper (ագրուփէ) բ. ն. Պատատել, խմբել:

Aguerrir (ագէռիռ) բ. ն. Մարզել 'ի հրահանգս մարտի. ճէնկէ ալըշտըրմագ: վարժել, կրթել. ալըշտըրմագ, էօյրէտմէք: S'aguerrir, բ. յ. Մարզիլ, կրթիլ. ալըշմագ, էօյրէնմէք: Aguerri, ie, մարզեալ, կրթեալ:

Aguet (ագէ) գ. ար. Դարան. բուսու: Être, se tenir, se mettre aux aguets, դարանել, 'ի դարան մտանել. բուսույա կիրմէք:

Ah! մջ. Ո՛վ, ո՛հ: վա՜շ, աւա՜ղ. ահ, աման, վահ, վայ:

Ahan (աան) գ. ար. Վիշտ, նեղութիւն, տառապանք (ռամկ):

Ahaner (աանէ) բ. չ. Տաժանիլ, տագնապիլ (ռամկ):

Aheurtment (աէօրդման) գ. ար. Յամառութիւն, կամակորութիւն. ինատ:

Aheurter, s'Aheurter (աէօրդէ) բ. յ. Յամառիլ, կամակորել. ինատ էտիփ տուրմագ, ինատ էտմէք: Aheurté, ée, յամառ, կամակոր. ինատճը:

Ahi! մջ. Ո՛հ, վա՜յ. եազըգ, աման:

Ahouai (աուայ) գ. ար. Ծառ ինչ թունաւոր:

Ahurir (աիւրիռ) բ. ն. Ապշեցուցանել, շուարեցուցանել. շաշըրթմագ: Ahuri, ie, ապշեալ:

Aide (էտ) գ. իգ. Օգնութիւն, նպաստ, թիկունք, ձեռնտուութիւն. եարտըմ, իմտատ, մէտէտ: օգնական, ձեռնտու. եարտըմճը: Aide de camp, օգնական զօրավարի կամ բանակի զօրաց. ճէնկէտաշ մուլազիմ: A l'aide, մակ. Հասէք յօգնութիւն կամ 'ի թիկունս. եէտիշին:

Aides (էտ) գ. ար. յոգ. Մաքս կարգեալ 'ի վերայ ըմպելեաց: կարեւորք 'ի ձիավարժութիւն:

Aider (էտէ) բ. ն. Օգնել, ձեռնտու լինել, 'ի թիկունս հասանել. եարտըմ էտմէք: S'aider, բ. յ. Օգնութիւն գտանել. եարտըմ պուլմագ: Aidé, ée, օգնականութիւն գտեալ: Aidant, որ օգնէ, օգնական: Dieu aidant, օգնականութեամբ բարձրելոյն:

Aidéialogie (էտէյալօժի) գ. իգ. Անօթաբանութիւն, ճառ ծննդական անդամոց (ըստ բժշկաց):

Aiel, մջ. Ո՛հ, վա՜յ. ահ, աման:

Aïeul (այէօլ) գ. ար. Հաւ, պապ. պէպէ, պէօյիւք ատա կամ պապա:

Aïeule (այէօլ) գ. իգ. Հանի. նինէ, պէօյիւք անա:

Aigle (էկլ) գ. ար. Արծիւ, արծուի. գարթալ, գարա գուշ: Aigles Romaines, արծուանշան դրօշք Հռովմայեցւոց:

Aigledon (էկլըտօն) գ. ար. Աղուամաղձ.

հիւսիսային թռչնոց. զոր ոմանք կոչեն Edredon.

Aiglon (էկլօն) գ. ար. Ձագ արծուոյ. գարթալ եավրուսու:

Aiglure (էկլիւռ) գ. իգ. Կարմրախայտ նիշ 'ի թիկունս թռչնոց:

Aigre (էկռ) ած. և գ. Թթու, բարկ. էքշի, քեսքին: Ժահահոտութիւն. քեսքինլիք: գաժան, խիստ:

Aigre-de-cèdre (էկռ-տը-սետռ) գ. ար. Օշարակ լեմոնի շաքարախառն:

Aigre-doux - ouce (էկռ-տու-ուս) ած. Թթուաշ, քաղցր և թթու. մայխօշ:

Aigrefin (էկռըֆէն) գ. ար. Որ կեայ 'ի ձեռագործէ: պատուաբոյծ, խաբեբայ. հօքքապազ:

Aigrelet, ette (էկռըլէ, էտ) ած. Սակաւ մի կծու, թթուաշ. էքշիճէ:

Aigrement (էկռըման) մակ. Կծողական բանիւք, խստիւ:

Aigremoine (էկռըմուան) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. գասըգ կամ գօյուն օտու:

Aigremore (էկռըմօռ) գ. ար. Փոշի ածխոյ 'ի պէտս վառօդոյ:

Aigret, ette (էկռէ, էտ) ած. Սակաւ մի կծու, թթուաշ. էքշիճէ:

Aigrette (էկռէտ) գ. իգ. Թռչուն ինչ. պալըքճիլ: ցցունք. սօրղուճ, չէլէնք: Aigrettes lumineuses, ելեկտրական կայծակունք:

Aigreur (էկռէօռ) գ. իգ. Թթուութիւն, տտպութիւն, կծուութիւն. էքշիլիք: Թթուութիւն ստամոքաց. միտէ էքշիլիյի: ժանտութիւն, դառնութիւն, խստութիւն: Aigreurs, կարի իմն թափանցումն ժանտաջրոյ 'ի քանդակի անդ:

Aigrir (էկռիռ) բ. ն. Թթուեցուցանել. էքշիտմէք: դառնացուցանել. պարըլտմագ, աճըտմագ: S'aigrir, բ. յ. Թթուիլ. դառնանալ. էքշիլմէք կամ էքշիլէնմէք, պարըլմագ: Aigri, ie, թթուեալ, ժանտացեալ:

Aigu, ue (էկիւ) ած. Սուր, սրածայր, սայրասուր, հատու. սիվրի, սաճլը, քեսքին: Accent aigu, չեշտ (նշան առոգանութեան): Angle aigu, սուր անկիւն: Maladie, fièvre aigue, սաստիկ հիւանդութիւն, հրատապ տենդ:

Aiguade (էկատ) գ. իգ. Պաշար քաղցր ջրոյ 'ի ճանապարհի անդ ծովու. կէմի [illegible]: Faire aiguade, ելանել 'ի ցամաք և առնուլ զջուր քաղցր 'ի պէտս նաւի:

Aiguail (էկայլ) գ. ար. Ցօղ, շաղ (ըստ բանաստեղծից):

Aiguayer (էկէյէ) բ. ն. Ոռոգանել, թրջել, լուանալ:

Aigue-marine (էկ-մառին) գ. իգ. Ական ինչ պատուական կապուտակ:

Aiguière (էկիյէռ) գ. իգ. Սափոր, կուժ, ամփոր. իպրիգ, էպրիգ:

Aiguiérée, (էկիյէռէ) գ. իգ. Կուժ կամ ամփոր լցեալ:

Aiguillade (էկիյլատ) գ. իգ. Խթան, մտրակ (անասնոց):

Aiguille (էկիյլ) գ. իգ. Ասեղն. իյնէ: Լեզուակ կշռոյ. տէրազի տիլի: ցուցակ ժամացուցի. սահաթ ագրէպի: կոթող ինչ. գուլէ տէքէսի: Aiguille de tête, ծամակալ ասեղն գլխոյ կանանց: Aiguille d'essai, բաղդրութիւն (ըստ քիմիականաց): Թռաձուկն. գըլըճ պալըղը:

Aiguillée (էկիյլէէ) գ. իգ. Ասղանի, թել. տէւ, իփլիք:

Aiguiller (էկիյլէ) բ. ն. Բառնալ զլուսն յաչաց:

Aiguillette (էկիյլէտ) գ. իգ. Լար, ժապաւէն. պաղ, չէրիտ, գայտան: յոք. Երկայն հատուած մորթոյ կամ մսոյ:

Aiguilletter (էկիյլէտէ) բ. ն. Հաստատել ասղամբ:

Aiguillettier (էկիյլէտիէ) գ. ար. Որ գործէ զժապաւէնս:

Aiguillier (էկիյլիէ) գ. ար. Ասղանոց. իյնէլիք: ասղնագործ, ասղնավաճառ. իյնէճի:

Aiguillon (էկիյլօն) գ. ար. Խթան. էօյէնտէրէ, մահմուզ: խայթոց. արը իկնէսի: խայթ, գրգիռ. տիւրտիւ:

Aiguillonner (էկիյլօնէ) բ. ն. Գրգռել. տիւրտմէք:

Aiguisement (էկիզման) գ. ար. Սրելն: գրգիռ:

Aiguiser (էկիզէ) բ. ն. Սրել, յեսանել. պիլէմէք, սիվրիլէտմէք: շարժել, գրգռել, զարթուցանել: Aiguisé, ée, սրեալ:

Ail (այլ) գ. ար. Խստոր. սարըմսագ կամ սարմըսագ: (յոք. Aulx):

Aile (էլ) գ. իգ. Թև. գանատ: կողմն. փայէրէ, արգա: զարեջուր ինչ Անգղիացւոց:

Ailé, ée (էլէ) ած. Թևաւոր. գանատլը:

Aileron (էլռօն) գ. ար. Ծայր թևոց. գանատ ուճու: թև (ձկանց, աղօրեաց):

Ailette (էլէտ) գ. իգ. Կտորակ կաշւոյ 'ի հողաթափի:

Aillade (այլատ) գ. իգ. Համեմ խստորախառն:

Aïlleurs (այլէօռ) մակ. Այլուր, այլ ուրեք. պաշգա էէրտէ, ղայրը էէրէ: D'ailleurs, այլուստ, յայլմէ կողմանէ. պաշգա էէրտէն: սակայն, և դարձեալ, և ևս. պունտան մաատէ, պունտան պաշգա:

Aimable (էմապլ) ած. Սիրելի, ցանկալի, քաղցր. սէվիմլիւ, սէվիլէճէք:

Aimant (էման) գ. ար. Մագնիս. մըգնատըս, մըգլատըս:

Aimanter (էմանտէ) բ. ն. Շփել զերկաթ մագնիսաւ, մագնիսացուցանել. մըգնատըսլամագ: Aimanté, ée, շփեալ մագնիսաւ:

Aïmantin, ine (էմանտէն, ին) ած. Մագնիսեան, մագնիսական, մագնիսի. մըգնատըսա միւթէալլիգ:

Aimer (էմէ) բ. ն. Սիրել, ախորժել. սէվմէք, հազզ էթմէք, մուհապպէթ էթմէք ։ Aimer mieux, *առաւել կամել, նախամեծար ընտրել*. տահա իսթէմէք ։

Aîne (էն) գ. իգ. *Քունջ երանաց, երանք*. գասըգ ։

Ainé, ée (էնէ) ած. և գ. *Անդրանիկ, նախածին*. իլք էվլատ, էվվէլ տօղան ։

Ainesse (էնէս) գ. իգ. *Անդրանկութիւն*. իլք էվլատլըգ ։

Ains (էնս) շաղ. *Բայց, սակայն, այլ, ընդհակառակն* ։

Ainsi (էնսի) մակ. *Այսպէս, այնպէս, նոյնպէս, զայս օրինակ*. պէօյլէ, շէօյլէ, էօյլէ ։ *ապա, ուրեմն, վասն որոյ*. էօյլէ իսէ, իմտի, պէօյլէճէ ։ Ainsi que, *որպէս, զոր օրինակ*. նիճէ քի ։ Ainsi soit-il, *ամէն, եղիցի*. էօյլէ օլսուն, ամին ։ S' il est ainsi que, *եթէ այդպէս իցէ*. էօյլէ իսէ ։

Aion (էյօն) գ. ար. *Կախաղան մոմոյ (մոմագործաց)* ։

Air (էր) գ. ար. Օդ. հավա ։ *հողմ*. րիւզկեար ։ *տեսիլ, դէմք, կերպարան*. կէօսթէրիշ, սուրաթ ։ *գնացք կամ ընթացք (ձիոյ)*. թավըր, հարէքէթ ։ *եղանակ, ներդաշնակութիւն, նուագ*. մագամ, փէրտէ, էզկի ։ En l'air, *ընդ օդս, 'ի մնոտիս, վայրապար* ։

Airain (էրէն) գ. ար. *Պղինձ*. փիրինճ, թունճ ։

Aire (էր) գ. իգ. *Կալ*. հարման ։ *բոյն գիշատիչ թռչնոց*. եուվա ։ *գաւիթ*. ավլու ։ *միջոց, անջրպետ* ։

Airée (էրէ) գ. իգ. *Շեղջ կալոյ* ։

Airelle (էրէլ) գ. իգ. *Ի տունկ ինչ*. եապան մէրսինի, մէրսին աղաճը ։

Airer (էրէ) բ. չ. *Բոյն դնել*. եուվալանմագ ։

Ais (էս) գ. ար. *Տախտակ*. թահթա, թահթաճըգ, թէփըրլա, քէրասթէ ։ Ais de bateau, *նաւափայտ* ։ Coup d'ais, *բախիւն գնտակի խաղուն* ։

Aisance (էզանս) գ. իգ. *Դիւրութիւն, յաջողակութիւն*. գօլայլըգ, իւսրաթ, հուզուր, էյի հալ ։ Vivre avec aisance, avoir de l'aisance, *հանգստեամբ վայելել, յաջողել, վայելել*. էյի հալտէ օլմագ ։ յոգ. *Արտաքնոց, լուալիք*. քէնիֆ կամ քէնէֆ, այագ եօլու, էտէպխանէ ։

Aisceaux, Aissette (էսօ, էսէթ) գ. ար. *Ցլկիչ գործի* ։

Aise (էզ) գ. ար. *Հանգիստ, դիւրութիւն, յաջողութիւն*. խօշնուտլուգ, րահաթլըգ, սէֆա, հուզուր ։ A l' aise, մակ. *Հանգստեամբ, դիւրաւ, հեշտեաւ*. րահաթ ։ Etre à son aise, *հանգչել, վայելել*. հուզուր իլէ օթուրմագ, րահաթլըգ սիւրմէք ։

Aise (էզ) ած. *Ուրախ, զուարթ, գոհ*. խօշնուտ, րահաթ ։ Je suis bien aise, *ուրախ կամ գոհ եմ* ։

Aisé, ée (էզէ) ած. *Դիւրին, հեշտին, անդորր*. գօլայ, րահաթ ։

Aisement (էզման) գ. ար. *Դիւրութիւն, հանգիստ* ։ A' bon point et aisement, à ses bons points et aisemens, *ըստ հաճոյս անձին, հանգստեամբ* ։ *արտաքնոց, լուալիք*. քէնէֆ, այագ եօլու ։

Aisément (էզէման) մակ. *Դիւրաւ, հեշտեաւ, անաշխատ*. գօլայլըգ իլէ ։

Aisselier (էսըլիէ) գ. ար. *Շաղք փայտից շուրջանակի* ։

Aisselle (էսէլ) գ. իգ. *Անթ, անութ*. գօլթուգ ։

Aissellière (էսըլիէր) գ. իգ. *Տախտակ յատակի տակառին* ։

Aissieux (էսիէօ) գ. ար. *տես* Essieu.

Aitiologie (էթիօլօժի) գ. իգ. *Պատճառաբանութիւն, ճառ յաղագս պատճառաց հիւանդութեան* ։

Ajol (աժօլ) գ. ար. *Խայտաբղէտ ձուկն ինչ ծովու* ։

Ajonc (աժօն) գ. ար. *Ի բոյս ինչ* ։

Ajouré, ée (աժուրէ) ած. *Բազմածակ (ըստ կնքաբանից)* ։

Ajournement (աժուրնըման) գ. ար. *Կոչումն յատեան*. ճէլպ, թէէխիւր ։

Ajourner (աժուրնէ) բ. ն. *Կոչել 'ի դատաստան յայս ինչ օր*. շէրիաթա չաղըրմագ. էրթէլէմէք ։ Ajourné, ée, *կոչեալ 'ի դատաստան* ։

Ajoutage (աժութաժ) գ. ար. *Յաւելուած, խառնուրդ* ։

Ajouter (աժութէ) բ. ն. *Յաւելուլ, յարել*. գաթմագ ։ Ajouté, ée, *յաւելեալ* ։ Ajouter foi, *հաւատալ*. իթիգատ էթմէք ։

Ajustage (աժիւսթաժ) գ. ար. *Արդար կշիռ անկնիք դրամոց, հաւասարութիւն* ։

Ajuste (աժիւսթ) գ. իգ. *Հանգոյց* ։

Ajustement (աժիւսթըման) գ. ար. *Ուղղութիւն ։ յարդարումն, զարդ* ։

Ajuster (աժիւսթէ) բ. ն. *Հաւասարել, հաւասարաչափ կամ զուգակշիռ առնել*. պէրապէրլէմէք, պայար էթմէք ։ *ուղղել*. նիշանլամագ ։ *կազմել, յարդարել*. տօղրուլթմագ, տիւզէթմէք, ույտուրմագ, տիւզմէք ։ *կշռել (ըստ ձիավարժից)* ։ S'ajuster, բ. չ. *Պատրաստիլ ։ զարդարիլ* ։ Ajusté, ée, *հաւասար, ուղիղ. կազմեալ* ։

Ajusteur (աժիւսթէօր) գ. ար. *Որ հաւասարէ զկշիռ դրամոցն* ։

Ajustoir (աժիւսթուար) գ. ար. *Կշիռ ուղղութեան դրամոց* ։

Ajutage (աժիւթաժ) գ. ար. *Խողովակ կամ բերան ջրմղի* ։

Alais *կամ* Alèthe (ալէս, ալէթ) գ. *Թռչուն ինչ գիշատիչ* ։

Alambic (ալանպիք) գ. ար. *Թորանոց*. իմպիք ։

Alambicquer (ալանպիքէ) բ. ն. Alambiquer *կամ* s'Alambiquer l'esprit, *կարի խիստ աշխատ առնել զմիտս*. ագլընը էօրմագ ։ Alambiqué, ée, *վատնեալ միտք* ։

Alan (ալան) գ. ար. Գամփռ. սամսոն (քէօփէք):

Alaque (ալաք) գ. իգ. Մասն ինչ ճարտարապետական շինուածոց:

Alarguer (ալարկէ) բ. չ. Հեռանալ 'ի ցամաքէ կամ 'ի նաւէ. ալարղա էդմէք:

Alarme (ալարմ) գ. իգ. Աղաղակ. չամատա: զարհուրանք, սոսկումն. գօրգու, իւրքիւ: ազմուկ, խռովութիւն. կիւլիւլէ, կիւրիւլտիւ, ան պապա կինիւ: Հոգ, տառապանք, տագնապ:

Alarmiste (ալարմիստ) գ. ար. Որ աղաղակ բառնայ, կամ ազմուկ յարուցանէ:

Alarmer (ալարմէ) բ. ն. Ազդել, խռովեցուցանել, զարհուրեցուցանել. կիւրիւլտիւ դըգամագ, իւրքիւթմէք, գօրգուտմագ: Alarmé, ée, խռովեալ:

Alaterne (ալատէռն) գ. ար. Ի ծառ ինչ:

Albâtre (ալպատռ) գ. ար. Ալաբաստր. աք մէրմէր: սպիտակ յոյժ (ըստ բանաստեղծից):

Albergeage կամ Albergement (ալպէրժաժ, ալպէրժըման) գ. ար. Ազգ ինչ տալոյ 'ի վարձ:

Alberge (ալպէրժ) գ. իգ. Դեղձ առաջնապտուղ:

Albergier (ալպէրժիէ) գ. ար. Ծառ առաջնապտուղ դեղձի:

Albique (ալպիք) գ. իգ. Կաւիճ սպիտակ. պէյազ օխրա:

Albran (ալպռան) գ. ար. Ձագ վայրի բադի:

Albrener (ալպռընէ) բ. չ. Որսալ վայրի բադս:

Albrené, ée (ալպռընէ) ած. Որ ունի խորտակեալ փետուրս (թռչուն):

Albuginé, ée (ալպիւժինէ) ած. Սպիտակացեալ (թաղանթ կամ մաշկ):

Albigineux, euse (ալպիժինէօ, էօզ) ած. Սպիտակ, լանագոյն:

Albugo (ալպիւկօ) գ. իգ. Լուսն աչաց:

Album (ալպօմ) գ. ար. Տետրակ ճանապարհորդաց՝ յորում տան նոցա երևելի արանց գրել զանուանս իւրեանց. մէճմուա:

Alcade (ալգատ) գ. ար. Անուն դատաւորի 'ի Սպանիա:

Alcahest (ալգաէստ) գ. ար. Որ զամենայն ինչ լուծանէ (ըստ քիմիականաց):

Alcaïque (ալգայիք) ած. Ալկայիկեան (ոտանաւոր):

Alcali (ալգալի) գ. ար. Աղ կամ մոխիր բուսոց (ըստ քիմիականաց). գալէ տուզու:

Alcalin, ine (ալգալէն, ին) ած. Որ ունի զնմանութիւն աղի կամ մոխրոյ բուսոց:

Alcaliser (ալգալիզէ) բ. ն. Հանել զաղ կամ զմոխիր բուսոց:

Alcanna (ալգաննա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. խընա կամ գընա:

Alcantara (ալգանթարա) գ. ար. Ալկանտարա (կարգ ինչ զինուորական 'ի Սպանիա):

Alcée (ալսէ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Alchimie (ալշիմի) գ. իգ. Ընտրելագոյն մասն քիմիական արուեստի, քիմիական արուեստ զտելոյ և բաղադրելոյ զհրահալեալս. ալգիմիա, քիմիաճըլըգ:

Alchimille (ալշիմիյլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Alchimique (ալշիմիք) ած. Ընտիր քիմիական արուեստի:

Alchimiste (ալշիմիստ) գ. ար. Ընտիր քիմիագործ. քիմիաճը:

Alcohol (ալգօօլ) գ. ար. Փոշի մանրամաղ:

Alcoholiser (ալգօօլիզէ) բ. ն. Դարձուցանել 'ի փոշի մանրամաղ: Alcoholisé, ée, մանրամաղ փոշիացեալ:

Alcor (ալգօռ) գ. ար. Փոքրիկ աստղ 'ի ձեան արջու:

Alcoran (ալգօռան) գ. ար. Ղուրան (գիրք օրինաց կամ օրէնք Մահմետի). գուրան, մուսհաֆ:

Alcove (ալգօվ) գ. իգ. Խորշ անկողնոյ 'ի սենեկի:

Alcion կամ Alcyon (ալսիօն) գ. ար. Ալկիոն (ձկնկուլ թռչուն). մարթը, պալըգճըլ:

Alcionien կամ Alcyonien, enne (ալսիօնիէն) ած. Ալկիոնի: Les jours alcyoniens, եւթն աւուրք յառաջ քան, և եւթն աւուրք զկնի արևակայից ձմերայնոյն:

Aldébaran (ալտէպառան) գ. ար. Անուն հաստատուն աստեղ յական ցլու:

Alderman (ալտէռման) գ. ար. Դատաւոր կամ ատենակալ (յԱնգղիա):

Alecton (ալէքթօն) գ. իգ. Ալեկտոն (անուն միոյ 'ի կատաղեաց դժոխոց):

Alectorienne (ալէքթօռիէն) գ. իգ. Քար աքաղաղի:

Alectoromancie (ալէքթօռօմանսի) գ. իգ. Հմայք 'ի ձեռն աքաղաղի:

Alégre (ալէկռ) ած. Զուարթ, ուրախ, կայտառ. շէն, քէյֆլի:

Alégrement (ալէկռըման) մակ. Խնդութեամբ. շէնլիք իլէ (է բառ վաղեմի):

Alégresse (ալէկռէս) գ. իգ. Ուրախութիւն, խնդութիւն, հրճուանք. շադլըգ, քէյֆ, շէնլիք: Les sept alégresses, մաղթանք եւթն խնդութեանց սրբոյ Աստուածածնին:

Alêne (ալէն) գ. իգ. Հերիւն կօշկակարաց. պիզ:

Alenois (ալընօա) գ. ար. Ի բոյս ինչ. տէրէ օտու:

A l'entour (ալանթուռ) մակ. Շուրջ, շուրջանակի, զկողմամբ. տօլայը, չէվրէ, էդրաֆընտա:

Alentours (ալանթուռ) գ. ար. յոգ. Շուրջ բնակեալք, որք կեան 'ի միասին: բնակութիւն շուրջանակի. էդրաֆլար:

Alérion (ալէռիօն) գ. ար. Ձագ արծուոյ թևատարած, բայց անկտուց և անոտն (ըստ կնքարանից):

Alerte (ալէրդ) մակ. Օ՜ն, հապա, զգո՛յշ լեր:

Alerte (ալէրդ) ած. Զգաստ, արթուն, աշխոյժ, կայտառ. սաղ, չապուք, հազըր պաշ:

Aléser (ալէզէ) բ. ն. Հարկանել 'ի վերայ սայլի դարբնաց առ ուղղելոյ զշրջանակն:

Alèthe (ալէթ) գ. ար. Թռչուն ինչ որսական:

Alette (ալէդ) գ. իգ. Սիւն կամ կամարակալ (ըստ ճարտարապետաց):

Alevin (ալվէն) գ. ար. Մանր ձկունք. ուֆագ պալըգլար:

Aleviner (ալվինէ) բ. ն. Լնուլ մանր ձկամբք զլիճն: Alviné, ée, լցեալ մանր ձկամբք:

Alexandrin (ալէքսանտրէն) ած. Աղեքսանդրեան կամ գիւցազնական (ոտանաւոր բաղկացեալ յերկոտասան վանկից):

Alexipharmaque կամ Alexitère (ալէքսիֆարմաք, ալէքսիդէր) ած. Դեղթափական. դեղթափ, անդեղայ:

Alezan, ane (ալզան) ած. և գ. Խարտեաշ, կարմրագոյն (ձի). ալ ադ:

Aléze (ալէզ) գ. իգ. Պաստառ հիւանդաց կամ մանկաբերաց:

Alezé, ée (ալզէ) ած. Համգրիճեալ (ըստ կնքաբանից):

Alfane (ալֆան) գ. իգ. Մատակ ձի կամ գրաստ:

Alfange (ալֆանժ) գ. իգ. Ազգ ինչ հաղարի կամ եղերդակի:

Alfénic (ալֆէնիք) գ. ար. Շաքար ոչ զտեալ:

Alfier (ալֆիէ) գ. ար. Դրօշակիր:

Alfonsin (ալֆօնսէն) գ. ար. Գործի ինչ վիրաբուժից:

Alfos (ալֆօս) գ. ար. Բիծ կամ արատ 'ի վերայ մարմնոյ:

Algalie (ալկալի) գ. իգ. Միզահան գործի վիրաբուժից:

Alganon (ալկանօն) գ. ար. Շղթայ գերեաց ցռկանաւու:

Algarade (ալկարատ) գ. իգ. Խրոխտապանծ սպառնալիք կամ կշտամբանք. գապա ինճիդմէ:

Algarot (ալկարօ) գ. ար. Փոշի ինչ ործացուցիչ:

Algazelle (ալկազէլ) գ. իգ. Կազէլ կամ այծ Արաբիոյ:

Algèbre (ալժէպր) գ. իգ. Թուաբանութիւն 'ի ձեռն ալփաբետաց. էլճէպր, էլճէպրէ:

Algébrique (ալժէպրիք) ած. Թուաբանութեան 'ի ձեռն ալփաբետաց:

Algébriste (ալժէպրիստ) գ. ար. Հմուտ թուաբանութեան 'ի ձեռն ալփաբետաց:

Algédo (ալժէտօ) գ. իգ. Սերմնակաթութիւն շարաւալից:

Algénir (ալժէնիր) գ. ար. Համաստեղութիւն ինչ յաջոյ ոտին Պերսեայ:

Algérien, enne (ալժէրիէն, էն) Ալժերացի. ճէզայիրլի:

Algéroth (ալժէրօթ) գ. ար. Բաղադրութիւն ինչ քիմիական:

Algonquin, ine (ալկօնքէն, ին) գ. Ալգոնկացի (հիւսիսային Ամերիկացի):

Algorithme (ալկօրիթմ) գ. ար. Համարողութիւն, թուաբանութիւն:

Alguazil (ալկուազիլ) գ. ար. Ազատ կամ աղեղնաւոր (ասի ընդ կատակս):

Algue (ալկ) գ. իգ. Բոյս ինչ ծովային. տէնիզ օդու, տէնիզ էրիշդէսի:

Alhagi (ալաժի) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Aliaire (ալիէր) գ. իգ. Համեմ ինչ:

Alibanies (ալիպանի) գ. իգ. յոգ. Կտաւ ինչ արեւելեան Հնդկաց:

Alibi (ալիպի) գ. ար. Լինելն այլուր:

Alibiforain (ալիպիֆօրէն) գ. ար. Չարաչար անկումն կամ նուաղութիւն:

Aliboron, գ. ար. Խորամանգ. ֆէնտպազ: Maître aliboron, հետաքրքիր յոյժ. հէր շէյի անլամագ իսդէյէն:

Alica (ալիքա) գ. ար. Ազգ ինչ ցորենոյ:

Alichon (ալիշօն) գ. ար. Տախտակ ջրաղացից:

Aliconde (ալիքօնտ) գ. ար. Ծառ ինչ Եթովպացւոց:

Alidade (ալիտատ) գ. իգ. Շարժական լեզուակ կամ քանոն երկրաչափական գործեաց:

Aliénable (ալիէնապլ) ած. Զոր մարթ է օտարացուցանել. էլտէն չըգար:

Aliénation (ալիէնասիօն) գ. իգ. Օտարացուցանելն, վաճառումն, անջատումն. էլտէն չըգարմա, այըրմա: Aliénation d' esprit, անկանիլն 'ի մտաց, յիմարութիւն, խելագարութիւն. տիվանէլիք, պուտալալըգ:

Aliéner (ալիէնէ) բ. ն. Օտարացուցանել, վաճառել. էլտէն չըգարմագ, սադմագ: հեռացուցանել, անջատել ('ի սիրոյ). այըրմագ, իֆրագ էթմէք: Aliéner l'esprit, յիմարեցուցանել. տէլիրդմէք, տէլի էթմէք: Aliéné, ée, օտարացուցեալ, անջատեալ, հեռացեալ. այրըլմըշ: Être aliéné d' esprit, անկանիլ 'ի մտաց, յիմարիլ:

Alignement (ալինյըման) գ. ար. Կշռութիւն կամ հաւասարութիւն որմոյ:

Aligner (ալինյէ) բ. ն. Հարթաչափ գործել, կշռել, հաւասարել. չըրփմագ, չըրփըյա գէօրէ էօլչմէք, պիր չըզըգ իւզրէ տիզմէք:

Alignoir (ալինյուար) գ. ար. Երկաթի սեպ քարահատաց:

Aliment (ալիման) գ. ար. Սնունդ, կերակուր. էյէճէք, ղըտա, նաֆագա, տամ:

Alimentaire (ալիմանդէր) ած. Կարգեալ 'ի սնունդ կամ 'ի կերակուր:

Alimenter (ալիմանդէ) բ. ն. Սնուցանել, կերակրել. պէսլէմէք:

Alimenteux, euse (ալիմանթէօ, էօզ) ած. Սնուցանողական, սննդարար։

Alimus (ալիմիւս) գ. ար. Ի ծառ ինչ։

Alinéa (ալինէա) մակ. Յուղիղ գիծ, կարգաւ։

Alinger, s' Alinger (ալէնժէ) բ. յ. Ունել կամ արկանել զանձամբ զկտաւս։

Aliquante (ալիքուանթ) ած. և գ. իգ. Որչափական (մասունք բոլորի)։

Aliquot (ալիքօթ) ած. և գ. իգ. Քանակական (մասունք բոլորի)։

Alisma (ալիսմա) գ. ար. Անուն այլևայլ բուսոց։

Aliter (ալիթէ) բ. ն. Դնել 'ի մահճի. դէօշէքէ եաթըրմագ։ S'aliter, Անկանիլ 'ի մահիճ, մահճական լինել. դէօշէյէ եաթմագ կամ դիւշմէք, սահիպ ֆիրաշ օլմագ։ Alité, ée, հիւանդ մահճական. դէօշէքդէ հասդա։

Alives (ալիվ) գ. իգ. յոգ. տես Auge, Auges.

Alivrer (ալիվրէ) բ. ն. Լիտր մի գործել։

Alize (ալիզ) գ. իգ. Պտուղ լուսաստի։

Alizé (ալիզէ) ած. Կանոնաւոր (հողմն)։

Alizier (ալիզիէ) գ. ար. Լուսաստ, ներքին. պէլիմ։

Alkekengi, տես Coqueret.

Alkermès (ալքէռմէս) գ. ար. Դեղ ինչ բաղադրածոյ։

Allaiter (ալէթէ) բ. ն. Դիեցուցանել, կաթն ջամբել. էմզիրմէք, սիւդ վէրմէք։ Allaité, ée, դիեցիկ։

Allant (ալան) գ. ար. Որ գնայ, ընթացող. կէչիճի. կիդէն։ Les allans et venans, երթ և եկք. կէլիր կիդէնլէր։

Allantoïde (ալանթօյիտ) գ. իգ. Մին 'ի թաղանթաց՝ որք պատեն զսաղմն։

Allèchement (ալէշման) գ. ար. Հրապոյրք. եէմ։

Allécher (ալէշէ) բ. ն. Հրապուրել, որսալ. եէմ դէօքմէք, դադանդըրմագ։ Alléché, ée, հրապուրեալ։

Allée (ալէ) գ. իգ. Անցք, անձուկ ճանապարհ։ Ճեմելիք ընդ մէջ ծառոց. իքի դուվարըն արասընտա քի եօլ։ իքի եանը աղաճլը եօլ, պաղչէլէրդէ օլան կէզինէճէք եէրլէր։ Allées et venues, երթևեկք. կէլիշ կիդիշ։

Allégateur (ալէկաթէօռ) գ. ար. Որ յառաջ բերէ զվկայս։

Allégation (ալէկասիօն) գ. իգ. Կոչումն 'ի վկայութիւն։ յառաջբերութիւն. իրատ, դէքրիր, նագըլ։

Allège (ալէժ) գ. իգ. Նաւակ կամ մակոյկ ձգեալ 'ի նաւէ անտի։

Allégeance (ալէժանս) գ. ար. Թեթևութիւն, սփոփումն, դիւրութիւն. հաֆիֆլիք։ Serment d'allégeance, երդումն հնազանդութեան (արքային Անգղիոյ)։

Alléger (ալէժէ) բ. ն. Թեթևացուցանել. սփոփել, դիւրել. էյինլէդմէք, հաֆիֆլէդմէք, դախֆիֆ էդմէք։ Allégé, ée, թեթևացեալ։

Allégir (ալէժիռ) բ. ն. Նուազեցուցանել. ազալդմագ։

Allégorie (ալլէկօռի) գ. իգ. Այլաբանութիւն. դէմսիլ, մէճազ, մանայի մախֆի, քինայէ։

Allégorique (ալլէկօռիք) ած. Այլաբանական։

Allégoriquement (ալլէկօռիքման) մակ. Այլաբանօրէն, այլաբանաբար. քինայէ իլէ, դէմսիլ իլէ։

Allégoriser (ալլէկօռիզէ) բ. ն. Այլաբանել, մեկնել այլաբանօրէն։

Allégoriseur (ալլէկօռիզէօռ) գ. ար. Որ այլաբանէ կամ 'ի թիւր միտս մեկնէ։

Allégoriste (ալլէկօռիսթ) գ. ար. Այլաբան, որ այլաբանէ։

Allégro (ալլէկռօ) մակ. Խնդագին. Նուագ խնդագին (ըստ երաժշտաց)։

Alléguer (ալլէկէ) բ. ն. Կոչել 'ի վկայութիւն։ յառաջ բերել, ցուցանել. օրդայա չըգարմագ, իրատ կէդիրմէք։ Allégué, ée, յառաջ բերեալ։

Alléluia (ալլէլուիա) գ. ար. Ալէլուիա (օրհնեցէք զՏէր. է բառ Եբրայեցւոց)։ անուն ծաղկի։

Allemand, ande (ալման, անտ) ած. Գերմանացի, գերմանացւոց. նէմչէլի կամ նէմսէլի։

Allemande (ալմանտ) գ. իգ. Նուագ ինչ երաժշտական (ըստ Գերմանացւոց)։

Aller (ալէ) բ. չ. Je vais, tu vas, il va. Nous allons, vous allez, ils vont. J'allois. Je suis allé. J'allai. J'irai. J'irois. Que j'aille. Que j'allasse. Allant. Allé. Գնալ, չուել, երթալ. կիդմէք, վարմագ։ խաղալ, շարժիլ. եիւրիւմէք, օյնամագ, իշլէմէք։ յարմարիլ, պատշաճիլ. եագըշմագ։ S'en aller, գնալ, մեկնիլ. կիդմէք, սավուլմագ։ անկանիլ, մաշիլ, սպառիլ. դէվրիլմէք։ Se laisser aller, թողուլ գնալ, թողուլ, արձակել. գօյվէրմէք, սալըվէրմէք։ Le pis aller, չարաչար գնացք, վատթարութիւն. ֆէնա կիդիշ։ Allé, ée, գնացեալ։

Alléser (ալէզէ) բ. ն. Մեծացուցանել զչափ թնդանօթին։

Allésoir (ալէզուառ) գ. ար. Գաղափար չափոյ թնդանօթից։ գործի ինչ գարբնաց 'ի բանալ զծակ երկաթոյ։

Allésure (ալէզիւռ) գ. իգ. Տաշեղք 'ի բանալ անդ զծակ թնդանօթի։

Alleu (ալէօ) գ. ար. Franc alleu, Ազատական կալուածք։

Alliage (ալիաժ) գ. ար. Բաղադրութիւն հրահալելեաց 'ի հատանել զդրամս. այար։ խառնուրդ։

Alliaire (ալիէռ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Alliance (ալիանս) գ. իգ. Միաբանութիւն, աշխարհակցութիւն. խըսըմլըգ, ագրապալըգ, մուգարընէդ։ ուխտ, դաշն. ահտ, գավլ։

խառնուրդ, բաղադրութիւն. մըրքըպ: դաշնաւորութիւն, միաբանութիւն, նիզակակցութիւն. պիրլիք, իթթիֆագ, մուահէտէ:

Allié, ée (ալիէ) գ. Մերձաւոր, ազգական. խըսըմ, ագրապա: դաշնակից. ահտըլը, մուտտէֆիգ:

Allier (ալիէ) բ. ն. Բաղադրել, խառնել. այար էթմէք, գարըշտըրմագ: մերձաւորել. ագրապա էթմէք: դաշնաւոր կամ նիզակակից առնել. ահտ էթմէք: S'allier, բ. չ. Խառնիլ, ազգակից լինել. մուտտէֆիգ օլմագ: դաշնաւոր լինել, միաբանիլ, դաշն դնել. ահտլաշմագ: Allié, ée, խառնեալ, բաղադրեալ: մերձաւոր: դաշնակից:

Allier (ալիէ) գ. ար. Վարմ ինչ թռչնոց:

Allioth (ալիօթ) գ. իգ. Աստղ 'ի ձեռն մեծի Արջուն:

Allitération (ալլիտէռասիօն) գ. իգ. Նըմանատառութիւն, կրկնութիւն նոյն վանկի:

Allobroge (ալլօպռօժ) գ. ար. Շինական, խոլթաբարոյ:

Allocation (ալլօքասիօն) գ. իգ. Անցուցանելն 'ի հաշիւ: մտեալ 'ի հաշիւ. հէսապտա էազըլմըշ նէսնէ:

Allocution (ալլօքիւսիօն) գ. իգ. Ճառ, ատենաբանութիւն (առ զօրս): դրամապատկեր զօրավարաց:

Allodial, ale (ալլօտիալ) ած. Ազատական կալուածոց:

Allodialité (ալլօտիալիտէ) գ. իգ. Ազատականութիւն կալուածոց:

Allouable (ալուապլ) ած. Ընդունելի, փորձ:

Alloué (ալուէ) գ. ար. Փոխանորդ դատաւորի. վէքիլ:

Allouer (ալուէ) բ. ն. Հաճիլ, ընդունել, անցուցանել 'ի հաշիւն:

Alluchon (ալիւշօն) գ. ար. Ատամունք մեքենայից առ 'ի շարժել:

Allume (ալիւմ) գ. ար. Բոց 'ի լուսաւորութիւն փռան, լոյս:

Allumer (ալիւմէ) բ. ն. Լուցանել, վառել, լուսաւորել. եագմագ: S'allumer, Վառիլ, բորբոքիլ. եանմագ: Allumé, ée, լուցեալ: այլագոյն (ըստ կնքաբանից):

Allumette (ալիւմէտ) գ. իգ. Ծծմբառ. տուտրագ, քիպրիթ:

Allure (ալիւռ) գ. իգ. Գնացք, ընթացք. կիտիշ, եիւրիւյիւշ, տավր: զենջակ, սրբիչ:

Allusion (ալիւզիօն) գ. իգ. Ակնարկութիւն (ըստ ճարտասանից). քինայէ:

Alluvion (ալիւվիօն) գ. իգ. Աճումն գետանոյ գետեզերք՝ 'ի մեկնիլ անդ ջրոյն:

Almadie (ալմատի) գ. իգ. Նաւակ ինչ բարբարոսաց:

Almageste (ալմաժէստ) գ. ար. Հաւաքումն աստեղաբաշխական քննութեանց:

Almanach (էզ. ալմանագ, յոգ. ալմանա) գ. ար. Օրացոյց. րուզնամէ, տագվիմ:

Almandine (ալմանտին) գ. իգ. Ակն ինչ յակինթ քարի:

Almicantarat (ալմիքանտառադ) գ. իգ. Փոքրիկ շրջանակք զնտոյ զուգահեռականք առ եզերս:

Almoude (ալմուտ) գ. իգ. Չափ ինչ իւղոյ առ Լուսիտանիացիս:

Aloès (ալօէս) գ. ար. Հալուէ. էօտ աղաճը:

Aloétiques (ալօէտիք) ած. և գ. ար. յոգ. Դեղ հալուէախառն:

Alogne (ալօնեը) գ. իգ. Պարան ինչ:

Aloi (ալօա) գ. ար. Բաղադրութիւն հրահալելեաց. այար: հանգամանք: Homme de bas aloi, այր նուաստատոհմ, գուզնաքեայ ոք:

Alonge (ալօնժ) գ. իգ. Յաւելուած յերկայնութիւն (հանդերձի, և այլն). գատըւ. գատմա:

Alongement (ալօնժման) գ. ար. Յաւելուած երկայնութեան: յերկարաձգութի:

Alonger (ալօնժէ) բ. ն. Երկայնել, ձգել. ուզատմագ: յապաղել, յերկարաձգել. կէճիքտիրմէք: Alonger un coup d'épée, ձգել ըզսուսերն և հարկանել: Alonger le parchemin (երկայնել զմագաղաթն) յերկարել զբանս: Alonger la courroie (երկայնել զխարազն կօշկաց) շահախնդիր լինել: Alongé, ée, երկայնեալ, երկարաձիգ:

Alopécie (ալօփէսի) գ. իգ. Աղուէսացաւք, հերաթափութիւն. սաչ տէօքիւլմէսի:

Alors (ալօռս) մակ. Յայնժամ, յայնմ ժամանակի. օ զաման, օլ վագըթ:

Alose (ալօզ) գ. իգ. Ձուկն ինչ. սիֆէա պալըղը:

Alouchi (ալուշի) գ. ար. Խեժ կինամոնի:

Alouette (ալուէտ) գ. իգ. Արտուտ. չայըր գուշու, տօյղար: Terres à alouettes, երկիր աւազուտ:

Alourdir (ալուռտիռ) բ. ն. Ապշեցուցանել, թմրեցուցանել. աղըր էթմէք, ուսուլանտըրմագ: Alourdi, ie, ծանրացեալ, թմրեալ:

Alouvi, ie, ած. Անյագ. ճէք աճ:

Aloyau (ալօայօ) գ. ար. Երկայն հատուած մսոյ թիկանց եզին, թիկունք եզին. սըղըր գապուրղասը:

Aloyer (ալօայէ) բ. ն. Ջուգախառնել զհրահալելիս 'ի պէտս դրամոյ. այար էթմէք:

Alpagne (ալփանեը) գ. ար. Ձորքոտանի ինչ:

Alpam (ալփամ) գ. ար. Բոյս ինչ:

Alpes (ալփ) գ. իգ. յոգ. Ալպեան լերինք (Իտալիոյ). պալգանլար:

Alpha (ալֆա) գ. ար. Ալփա (առաջին տառ Յունաց): սկիզբն:

Alphabet (ալֆապէ) գ. ար. Ալփաբետք, այբբենք. էլիֆ պա:

Alphabétique (ալֆապէտիք) ած. Այբուբենական, ըստ կարգի այբբենից. հէճէ, հուռուֆ տէրտիպի ուզրէ:

Alphabétiquement (ալֆապէտիքման) մակ. Ըստ կարգի այբբենից:

Alphanet (ալֆանէ) գ. ար. Թռչուն ինչ որսական:

Alpiou (ալփիու) գ. ար. Faire un alpiou, կրկին դնել զգրաւն 'ի խաղու:

Alpiste (ալփիստ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Alquifoux (ալքիֆու) գ. ար. Հանք կապարի:

Alte, տես Halte.

Altérable (ալտէրապլ) ած. Այլայլելի, փոփոխական. տէյիշիլիր, մուտէղայյըր, պի գարար, տէղայյըր օլունաճագ:

Altérant, ante (ալտէրան, անթ) ած. Ծարաւեցուցիչ. սուսադըճը: Հաստատիչ (դեղ):

Altération (ալտէրասիօն) գ. իգ. Այլայլութիւն, փոփոխութիւն. տէղայյըր, տէյիշիշ: Վատթարութիւն. պօզուլմա: Զայրացումն. գարար հարէքէթ: Խարդախութիւն դրամոց. գալպազլընըգ: Սաստիկ ծարաւ. սուսազլըգ:

Altercas (ալտէրքա) գ. ար. (Է բառ վաղեմի) տես Altercation.

Altercation (ալտէրքասիօն) գ. իգ. Կագ, գժտութիւն, բանակռուութիւն. ղավղա, նիզա, չէքիշ:

Altérer (ալտէրէ) բ. ն. Այլայլել, փոփոխել. տէյիշտիրմէք: Վատթարացուցանել. պօզմագ: Խարդախել զդրամս. գալպըզլըմագ, աքչէյի պօզմագ, գալպ էտմէք: Ծարաւեցուցանել. սուսատմագ: Altéré, ée, այլայլեալ. պօզուգ: Ծարաւի. սուսուզ: s'Altérer, բ. յ. Այլայլիլ, վատթարանալ. պօզուլմագ: Être altéré, ծարաւիլ. սուսամագ:

Alternatif, ive (ալտէրնատիֆ, իվ) ած. Փոփոխ, փոփոխակի. տէյիշ իլէ:

Alternative (ալտէրնատիվ) գ. իգ. Ընտրութիւն միոյն յերկուց. իխտիար:

Alternativement (ալտէրնատիվման) մակ. Փոխանակաւ, փոփոխակի. նէօպէթ իլէ:

Alterné, ée, (ալտէրնէ) ած. Համեմատ (ըստ կնքաբանից):

Alterner (ալտէրնէ) բ. ն. Փոխանակել, փոխանակաւ վարել, յաջորդել միմեանց. տէյիշմէք. նէօպէթ իլէ տէյիշտիրմէք կամ իշլէմէք:

Altesse (ալտէս) գ. իգ. Բարձրութիւն, վեհութիւն (պատուանուն իշխանաւորաց). տէվլէթլի, հազրէթլէրի:

Althéa (ալթէա) գ. իգ. Տուղտ. հատէմ, կիւլ հատէմ:

Altier, ière (ալտիէ, իէռ) ած. Հպարտ, ամբարտաւան, գոռոզ. քօպուլ, մաղրուր:

Altimétrie (ալտիմէտրի) գ. իգ. Բարձրաչափութիւն:

Aluco (ալիւքօ) գ. ար. Ազգ ինչ բուոյ:

Alude (ալիւտ) գ. ար. Մերեկ գունաւոր 'ի պատել զկողս գրոց:

Aludel (ալիւտէլ) գ. ար. Սկահ կերմնից անյատակ:

Alvéolaire (ալվէօլէռ) ած. Փեթակի:

Alvéole (ալվէօլ) գ. ար. Փեթակ, բջիջ. արը չէօմէճի: ատամնակալիճք. տիշ էտասըր կամ չուգուրու:

Aluine (ալիւին). տես Absinthe.

Alumelle (ալիւմէլ) գ. իգ. Շեղբ, երկաթն սրոյ (է բառ վաղեմի): վառարան հնոցի ածխագործաց:

Alumine (ալիւմին) գ. իգ. Կաւ պաղլեղի:

Alumineux, euse (ալիւմինէօ, էօզ) ած. Պաղլեղային:

Alun (ալէօն) գ. ար. Պաղլեղ. շապ:

Alunage (ալիւնաժ) գ. ար. Թանալն պաղլեղաւ. շապլամագ:

Aluner (ալիւնէ) բ. ն. Թանալ պաղլեղաւ. շապլամագ, շապ սույունա պատըրմագ:

Alunière (ալիւնիէռ) գ. իգ. Գործատուն պաղլեղի. շապճը քէրխանէսը:

Alypum (ալիփօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Amabilité (ամապիլիտէ) գ. իգ. Համոյականութիւն, քաղցրութիւն. սէվիմլիլիք, չէլէպիլիք:

Amades (ամատ) գ. ար. յոգ. Երկեակ ցուցակ զուգահեռական (ըստ կնքաբանից):

Amadis (ամատիս) գ. ար. Թեզանիք կամ Թևք հանդերձից. էնտարի գօլու:

Amadote (ամատօտ) գ. իգ. Ազգ ինչ տանձի:

Amadou (ամատու) գ. ար. Լուցկիք. գավ:

Amadouer (ամատուէ) բ. ն. Փայփայել, փաղաքշել, շողոմել. օխշամագ, մուտահէնէ էտմէք: Amadoué, ée, փայփայեալ:

Amadouvier (ամատուվիէ) գ. ար. Տունկ ինչ բժշկական. ղարիգուն:

Amaigrir (ամէկրիր) բ. ն. Նիհարացուցանել, հիւծել, մաշել. խըրպալամագ, արըգլատմագ, զայիֆլատմագ: բ. չ. Նիհարանալ, մաշիլ. խըրպալանմագ, զայիֆլէնմէք: Amaigri, ie, նիհարացեալ, մաշեալ, հիւծեալ. զայիֆ, խըրպա:

Amaigrissement (ամէկրիսման) գ. ար. Նիհարութիւն, հիւծումն, մաշումն. արըգլըգ, զայիֆլիք:

Amalgame կամ Amalgamation (ամալկամ, ամալկամասիօն) գ. ար. և իգ. Զանգուած հրահալելեաց ընդ սնդկի. մուլէմմա, իխտիլատ:

Amalgamer (ամալկամէ) բ. ն. Զանգել ընդ հրահալելիս ընդ սնդկի. իխտիլատ էտմէք, գարըշտըրմագ: Amalgamé, ée, զանգեալ ընդ սնդկի:

Amande (ամանտ) գ. իգ. Նուշ. պատէմ: կորիզ պտղոց. չէքիրտէք: Amandes lissées, նուշ շաքարապատ: Amandes à la praline, նուշ եփեալ ընդ շաքարի:

Amandé (ամանտէ) գ. իգ. Ըմպելի 'ի կաթանէ և 'ի կթոյ նշոյ. օրշատէ:

Amandier (ամանտիէ) գ. ար. Նշենի. պատէմ աղաճը:

Amant, Amante (աման, ամանթ) գ. ար. և իգ. Տարփաւոր, տարփածու, սիրող. աշըգ. սէվկիլի:

Amaranthe (ամառանթ) գ. իգ. Անթառամ

ծաղիկ. գատիֆէ չիչէյի: ած. *անթառամ (գոյն)*. սօլմազ:

Amariner (ամարինէ՛) բ. ն. *Աւարել նոր նաւաստիս 'ի նաւն*: Amariné, ée, *որ ընկալաւ զնոր նաւաստիս*:

Amarque (ամարք) գ. իգ. *Նշան կանգնեալ 'ի վերայ աւազուտ վայրի կամ քարաժայռի ('ի զգուշութիւն նաւաց)*. *տե՛ս* Balise *և* Bouée.

Amarrage (ամառաժ) գ. ար. *Ընկենուլն զխարիսխ*:

Amarre (ամառ) գ. իգ. *Մալուխ խարսխի, պարան*. փալամար, հալատ:

Amarrer (ամառէ՛) բ. ն. *Խարսխել զնաւն*. կէմիյի փալամար իլէ պաղլամագ:

Amarellis (ամառէլլիս) գ. իգ. *Ի ծաղիկ ինչ*:

Amas (ամա) գ. ար. *Կոյտ, շեղջ, դէզ*: *ժողով, խուռն բազմութիւն*. յըղըն:

Amasser (ամասէ՛) բ. ն. *Կուտել, դիզել*. յըղմագ: *'ի մի հաւաքել, ժողովել*. դէվշիրմէք, դօփլամագ: S'amasser, բ. չ. *Կուտիլ, խմբիլ, ժողովիլ 'ի մի*. դօփ կամ ճէմ օլմագ: Amassé, ée, *դիզեալ, կուտեալ*:

Amassète (ամասէտ) գ. իգ. *Գործի ժողովելոյ զեռեալ ներկս*:

Amatelotter (ամադլօդէ՛) բ. ն. *Կարգել զոյգ նաւաստիս յօգնութիւն միմեանց*:

Amateur (ամադէօռ) գ. ար. *Սիրող, ուսումնասէր*. հէվէսլի, հէվէսճի:

Amatir (ամադիռ) բ. ն. *Բառնալ զլուսափայլութիւն հրահալելեաց*. ֆալընքըրմագ:

Amaurose (ամօռօզ) գ. իգ. *տե՛ս* Goutte sereine.

Amazonne (ամազօն) գ. իգ. *Ամազոն, միաստնի, կին քաջամարտիկ*. ճէնկ էդէն գարը:

Ambages (անպաժ) գ. ար. յոգ. *Մանուածք բանից*:

Ambaiba (ամպէպա) գ. ար. *Ի ծառ ինչ*:

Ambalam (ամպալամ) գ. ար. *Ծառ ինչ Հնդկաց*:

Ambalar (ամպալառ) գ. ար. *Սայլակ ինչ Թղթագործաց*:

Ambare (ամպառ) գ. ար. *Ծառ ինչ Հնդկաց*: *Ձուկն ինչ*:

Ambarvales (անպառվալ) գ. իգ. յոգ. *Հանդէս տօնի Դեմետրեայ*:

Ambassade (անպասատ) գ. իգ. *Պատգամաւորութիւն, դեսպանութիւն*. էլչիլիք, սէֆարէտ:

Ambassadeur (անպասատէօռ) գ. ար. *Դեսպան, հրեշտակ, պատգամաւոր*. էլչի, էլչի պէյ:

Ambassadrice (անպասատրիս) գ. իգ. *Կին դեսպանի, դեսպանուհի*. էլչի գարըսը:

Ambe (անպ) գ. ար. *Կրկին թիւ ('ի խաղու)*:

Ambesas (անպըզաս) գ. ար. *Կրկին միակ ('ի խաղու)*. *տե՛ս* Beset.

Ambi (անպի) գ. ար. *Գործի 'ի պնդել զխախտումն բազկաց*:

Ambiant, ante (անպիան, անտ) ած. *Շրջապատ կամ շրջապատող (օդ)*. գուշադըճը, իհադա էդէն հավա:

Ambidextre (անպիտէքսդր) ած. *Յերկոցունց ձեռաց յաջողակ*. սաղլը սօլլու ադամ:

Ambigu, ue (անպիկիւ) ած. *Երկդիմի, երկբայ*. իքի ֆիքիրլի, չադալ, դէճնիս:

Ambigu (անպիկիւ) գ. ար. *Ճաշ մսոյ և պտղոց 'ի միասին*: *խառնուրդ*:

Ambiguité (անպիկիւիդէ՛) գ. ար. *Երկդիմութիւն, երկբայութիւն*. չադալլըգ:

Ambigument (անպիկիւման) մակ. *Երկդիմի, երկբայաբար*:

Ambitieusement (անպիսիէօզման) մակ. *Պատուասիրութեամբ, փառասիրութեամբ*:

Ambitieux, euse (անպիսիէօ, էօզ) ած. և գ. *Պատուասէր, գահասէր, փառասէր*. հարիս մանսըպ, իզզէթ կամ իքրամ իսդէյէն, մըդէքէպպիր:

Ambition (անպիսիօն) գ. իգ. *Պատուասիրութիւն, իշխանասիրութիւն*. մանսըպ հըրսը, իզզէթ կամ իքրամ իսդէմէ: *տենչ, փափաք*. հավըս, հավէս:

Ambitionner (անպիսիօնէ՛) բ. ն. *Անձկալ յոյժ, թեկն ածել*. հարիս օլմագ, հավէս էդմէք, հավըս չէքմէք: Ambitionné, ée, *անձկացեալ, ցանկացեալ*:

Amble (անպլ) գ. ար. *Ընթացք ինչ ձիոյ*. էշէքին, եօրղա:

Ambler (անպլէ՛) բ. չ. *Ընթանալ ձիոյ*. եօրղալամագ, չափմագ:

Ambleur (անպլէօռ) գ. ար. *Ձիապան արքունի*:

Amblygone (անպլիկօն) գ. ար. *Բթանկիւն*:

Amblyopie (անպլիօփի) գ. իգ. *Մթագնութիւն*:

Ambon (անպօն) գ. ար. *Բեմբ, ամպիոն*:

Amboutir (անպուդիռ) բ. ն. *Կորնթարդ և գոգաւոր առնել յերկոցունց կողմանց*:

Amboutissoir (անպուդիսուառ) գ. ար. *Գործի 'ի պէտս կորնթարդ և գոգաւոր առնելոյ*:

Ambre (անպըռ) գ. ար. Ambre gris, *Նիւթ ինչ խժային*. ամպէր: Ambre jaune, *սաթ, բազմագունի ակն*. քէհրիպար:

Ambrer (անպռէ՛) բ. ն. *Ծխել զնիւթ խըժային (կամ զամպար)*:

Ambrette (անպռէտ) գ. իգ. *Ծաղիկ ինչ*. *և տանձ անուշահոտ*:

Ambroisie (անպռուազի) գ. իգ. *Անուշակ կերակուր (դիցն ըստ առասպելաց)*: *բոյս ինչ Ամերիկոյ*:

Ambulant, ante (անպիւլան, անտ) ած. *Գնայուն, շարժական*. կէզինճի, կէօչէր:

Ambulatoire (անպիւլադուառ) ած. *Ատեանդական (դատաւոր)*. պիր եէրդէ դուրմազ:

Ame (ամ) գ. իգ. *Հոգի, անձն*. ճան, րուհ. *միտք, խորհուրդ*. ֆիքիր: *կեանք, կենդանութիւն, աշխոյժք*. էօմիւր: *խիղճ մտաց*.

գալպ, տէրուն: խողովակ, ծակ. տէլիք: գծագրութիւն. եազը: ձև, գաղափար. գալըպ:

Amé, ée (ամէ) ած. Սիրելի (ըստ արքունի հրովարտակաց):

Amélanchier (ամէլանշիէ) գ. ար. Տունկ ինչ:

Amélioration (ամէլիօռասիօն) գ. իգ. Նորոգութիւն, կատարելութիւն. իսլահ, օնարմա:

Améliorer (ամէլիօռէ) բ. ն. Նորոգել, յարդարել. էյիլէմէք, օնարմաք, իսլահ էթմէք: Amélioré, ée, նորոգեալ:

Améliorissement (ամէլիօռիսման) գ. ար. Նորոգութիւն, կատարելութիւն:

Amen (ամէն) Ամէն, եղիցի. ամին (բառ եբրայական):

Amenage (ամնաժ) գ. ար. Բարձումն բեռին, բեռնակրութիւն: բեռն. եիւք: վարձ բեռնակրութեան. քիրա:

Amendable (ամանտապլ) ած. Արժանի տուգանաց. ճէրիմէլէնէճէք:

Amende (ամանտ) գ. իգ. Տոյժ, տուգանք. ճէրիմէ: Amende honorable, պատիժ խոստովանութեան յանցանաց:

Amendement (ամանտման) գ. ար. Ուղղութիւն, զգաստութիւն. իսլահ, ինապէթ: Նորոգութիւն կամ պարարտութիւն երկրի. կիւպրէ:

Amender (ամանտէ) բ. ն. Տուգանել, տուժել. ճէրիմէ քէսմէք, ճէրիմէլէմէք: պարարտացուցանել զգետինն, աղբ արկանել. կիւպրէ կամ ֆըշգը տէօքմէք: ուղղել, նորոգել. տիւզէլթմէք, տօղրուլթմաք, իսլահ էթմէք: բ. չ. Իջանել գնոյն. ուճուզլանմաք: S'amender, բ. չ. Ուղղիլ, զգաստանալ, հաստատիլ. էյիճէ օլմաք, ուսլանմաք: Amendé, ée, ուղղեալ:

Amené (ամնէ) գ. ար. Ածելն յատեան առանց ինչ յանդիմանութեան:

Amener (ամնէ) բ. ն. Ածել, բերել. կէթիրմէք: ձգել առ ինքն. պէրի չէքմէք: մուծանել, 'ի վար արկանել: խիզուցանել (զպառագաստն, զդրօշն), անձնատուր լինել. էնտիրմէք, տէօնտիրմէք: Amené, ée, բերեալ:

Aménité (ամէնիթէ) գ. իգ. Զուարճութիւն, գեղեցկութիւն (տեղւոյ). լաթիֆլիք, ֆէրահլըք, լէթաֆէթ:

Amenuiser (ամնիւիզէ) բ. ն. Նրբացուցանել, անօսրացուցանել. ինճէլթմէք, ըէնփէլէմէք: Amenuisé, ée, Նուրբ, անօսր:

Amer, ère, (ամէռ) ած. և գ. Դառն, դառնահամ. աճը: դառնութիւն, լեղի:

Amèrement (ամէռման) մակ. Դառնապէս, ցաւագին:

Amertume (ամէռթիւմ) գ. իգ. Դառնութիւն. աճըլըք: վիշտ, տառապանք. քէտէր:

Amestrer (ամէսթռէ) բ. ն. Խառնել զերբ. քում ընդ մեխրոյ բուսոյ (ըստ քիմիականաց):

Améthyste (ամէթիսթ) գ. իգ. Մեղեսիկ, սուտակ, ամեթոյս. ճէզէլլէքան, գըզըլ էլմաս:

Ameublement (ամէօպլըման) գ. ար. Համգերձանք, կարասիք տան. էվ տէշէմէլէրի:

Ameublir (ամէօպլիռ) բ. ն. Զանշարժ ինչս կամ կալուածս 'ի շարժականն կարգել:

Ameublissement (ամէօպլիսման) գ. ար. Կարգելն յանկայուն զկայուն ինչս:

Ameulonner (ամէօլօնէ) բ. ն. Բարդել, շեղջել. գուրու օթ եըղըն էթմէք:

Ameuter (ամէօթէ) բ. ն. Կապել զշունս ընդ միմեանս. քէօփէք տիշիլէրի պաղլամաք, պիրլէշտիրմէք: ժողովել, միաբանել, խռովել. ֆիթնէ գօփարմաք, այաղա գալտըրմաք: Ameuté, ée, կապեալ, միաբանեալ:

Ami, ie (ամի) ած. Բարեկամ, սիրելի, բարերար. տօսթ:

Amie (ամի) գ. իգ. Տարփուհի. մաշուգա: M'amie է համառօտութիւն բառիցս Mon amie. Նոյնպէս և Mie է համառօտութիւն բառիս Amie.

Amiable (ամիապլ) ած. Սիրելի, քաղցր, մարդասէր. կիւլէր եիւզլիւ, թաթլը տիլլի: À l' amiable, սիրով, քաղցրութեամբ. թաթլը տիլ իլէ: Vente à l'amiable, վաճառ որոշեալ գնով:

Amiablement (ամիապլըման) մակ. Բարեկամաբար, սիրով. տօսթ կիպի, մուհապպէթ իլէ:

Amiante (ամիանթ) գ. ար. Քար ինչ, յորմէ կազմեն կտաւս անկիզելի 'ի հրոյ. եանմազ տաշ:

Amical, ale (ամիքալ) ած. Բարեկամական, բարեհամբոյր. տօսթանէ:

Amicalement (ամիքալման) մակ. Բարեկամաբար, մարդասիրապէս. տօսթանէ:

Amict (ամի) գ. ար. Վարշամակ քահանայի:

Amidon (ամիտօն) գ. ար. Օսլայ. նիշաստա:

Amidonnier (ամիտօնիէ) գ. ար. Օսլայագործ. նիշաստաճը:

A-mi-la (ամիլա) Խաղ ինչ երաժշտական:

Amincir (ամէնսիռ) բ. ն. Նրբացուցանել, անօսրացուցանել. ինճէլէթմէք, ինճէլթմէք:

Amiral (ամիռալ) գ. ար. Ծովապետ, հրամանատար նաւուց. գափուտան փաշա: Նաւ ծովապետի կամ հրամանատարի նաւուց:

Amirale (ամիռալ) գ. իգ. Կին կամ նաւ ծովապետի. գափուտան փաշանըն գարըսը, եախօտ կէմիսի:

Amirauté (ամիռօթէ) գ. իգ. Ծովապետութիւն, ծովակալութիւն, հրամանատարութիւն 'ի վերայ նաւաց: ատեան ծովապետի. գափուտան փաշանըն մանսըպը, եախօտ տիվանը:

Amissibilité (ամիսիպիլիթէ) գ. իգ. Կորստականութիւն (շնորհաց):

Amissible (ամիսիպլ) ած. Կորստական, կորնչելի, զոր մարթ է կորուսանել:

Amitié (ամիթիէ) գ. իգ. Բարեկամութիւն,

ընտելութիւն, սէր, երախտիք, հաճութիւն. տօսթլուգ, մուհապպէթ, էյլիք, քէրէմ: յոգ. Մարդասիրութիւն, մեծարանք. ինսանիյէթ:

Amman (ամման) գ. ար. Իշխան, կուսակալ (ըստ Սուէտաց):

Ammeistre (ամայսթր) գ. ար. Իշխան կամ քաղաքապետ ('ի Գերմանիա):

Ammi (ամմի) գ. ար. Է բոյս ինչ:

Ammon (ամմօն) Corne d'Ammon, է խեցեմորթ ինչ:

Ammoniac, que (ամմօնիաք) ած. Բաղադրեալ օշակաւ կամ անուշադրիւ (աղ). նըշատըր:

Amnios (ամնիօս) գ. ար. Երկրորդ թաղանթ որ պատէ զսաղմն յարգանդի մօր:

Amnistie (ամնիսթի) գ. իգ. Անյիշողութիւն, թողութիւն յանցանաց. գապահաթը ունութմա, կէչէնլէրի ունութուփ աֆ էթմէ:

Amodiateur (ամօտիաթէօր) գ. ար. Վարձուոր, վարձաւոր. քիրա իլէ թութան:

Amodiation (ամօտիասիօն) գ. իգ. Տալն 'ի վարձու. քիրայա վէրմէ:

Amodier (ամօտիէ՛) բ. ն. Տալ կամ առնուլ 'ի վարձու. քիրայա վէրմէք. քիրա իլէ թութմագ: Amodié, ée, վարձեալ:

Amoindrir (ամօէնտրիր) բ. ն. Նուազեցուցանել, պակասեցուցանել. էքսիլթմէք, ազալթմագ: Չ. Նուազիլ, պակասիլ. էքսիլմէք, ազալմագ: Amoindri, ie, նուազեալ, պակասեալ:

Amoindrissement (ամօէնտրիսման) գ. ար. Նուազումն, պակասումն. էքսիլմէ, ազալմա:

Amoises (ամօազ) գ. իգ. յոգ. Ցուպ, նեցուկ:

Amolettes (ամօլէթ) գ. իգ. յոգ. Ծակք անուորդ մեքենայի:

Amollir (ամօլիր) բ. ն. Կակղել. թուլացուցանել. եումշաթմագ, կէվշէթմէք: S'amollir, բ. յ. Մեղկիլ, թուլանալ. կէվշէմէք: Amolli, ie, կակուղ, թոյլ, մեղկ:

Amollissement (ամօլիսման) գ. ար. Կակղութիւն, թուլութիւն, մեղկութիւն:

Amome (ամօմ) գ. իգ. Պտուղ ինչ, և դեղ. հէմամէ:

Amomia (ամօմիա) գ. ար. Պղպեղ Ամերիկոյ:

Amonceler (ամօնսլէ) բ. ն. J'amoncelle. J'amoncelois. Կուտել, շեղջել, հաւաքել. եըղմագ, եըղըն եըղըն էթմէք: Amoncelé, ée, կուտեալ, կուտակեալ:

Amont (ամօն) Յայնմ կողմանէ (գետոյն): Pays կամ vent d'amont, երկիր կամ հողմն արևելից. կիւն տօղուսու թարաֆը կամ եէլի:

Amorce (ամօրս) գ. իգ. Խայծ, կեր. եէմ: վառօդ բերանոյ հրացանից. աղըզ օթու, թութրագ: զրգիռ, հրապոյրք:

Amorcer (ամօրսէ) բ. ն. Խայծ կամ կեր արկանել. եէմլէմէք, եէմ քէօքմէք: դնել զվառօդն 'ի բերան հրացանից. աղըզ օթու գօյմագ: հրապուրել, որսալ. տատանտըրմագ:

Amorçoir (ամօրսուար) գ. ար. Գչիր փոքրիկ. պուրղու:

Amortir (ամօրթիր) բ. ն. Ջնջուցանել, հանդարտել, մեղմել. կէվշէթմէք, պասթըրմագ: բառնալ զեկամուտս. եօգ էթմէք: հատուցանել զհաս. էօտէմէք: տալ 'ի ձեռս (եկեղեցականաց):

Amortissable (ամօրթիսապլ) ած. Ջնջանելի, զոր մարթ է դադարեցուցանել:

Amortissement (ամօրթիսման) գ. ար. Ջնջումն, ապառութիւն, դադարումն: կատարումն, բովանդակութիւն, կատար (շինուածոց):

Amovibilité (ամօվիպիլիթէ) գ. իգ. Լինելն 'ի բաց բառնալի:

Amovible (ամօվիպլ) ած. Ի բաց բառնալի, զոր մարթ է հանել 'ի բաց կամ բառնալ, շարժական. գալտըրըլըր, կի գալտըր, գըմըլտանըր, գալգար:

Amour (ամուր) գ. ար. Սէր, սիրելութիւն. սէվկի, մուհապպէթ: տռփանք, ցանկութիւն. աշգ, աշըգլըգ, սէվտա: յոգ. Սիրելի անձին. սէվկիլի: Amour, չաստուած սիրոյ (ըստ հեթանոսաց): Amour-propre, սէր անձին, անձնասիրութիւն. խօտպինլիք:

s'Amouracher (ամուրաշէ) բ. յ. Հարկանիլ 'ի սէր, կաթոգնիլ, տռփալ. աշըգ օլմագ, սէվտայա տիւշմէք, մէվթուն օլմագ: Amouraché, ée, հարեալ 'ի սէր:

Amourette (ամուրէթ) գ. իգ. Սէր, ցանկութիւն. աշըգլըգ:

Amoureusement (ամուրէօզման) մակ. Սիրողաբար, տռփանօք, ցանկութեամբ. աշըգանէ:

Amoureux, euse (ամուրէօ, էօզ) ած. և գ. Սիրող, ցանկացող, կաթոգին: տարփածու, տարփաւոր. աշըգ, աշըգ օլան:

Ampélite (անփէլիթ) ած. Օծանելի (հող լուծեալ 'ի ձէթ):

Amphiarthrose (անֆիարթրօզ) գ. իգ. Երկայօդ, յօդ խառնեալ:

Amphibie (անֆիպի) ած. և գ. Երկակենցաղ, երկակենդան. սու վէ գարատա եաշայան:

Amphiblestroïde (անֆիպլէսթրօիտ) գ. իգ. Ցանցատեսակ (թաղանթն աչաց):

Amphibologie (անֆիպօլօժի) գ. իգ. Երկբանութիւն. ըթալլըգ:

Amphibologique (անֆիպօլօժիք) ած. Երկբան, երկբայ, երկդիմի, նման. տէճնիս, ըթալ:

Amphibologiquement (անֆիպօլօժիքման) մակ. Երկբանութեամբ:

Amphibranchies (անֆիպրանշի) գ. իգ. յոգ. Շրջավայրք կոկորդի:

Amphibraque (անֆիպրաք) գ. Երկատուղ (չափ ոտանաւորի):

Amphictyons (անֆիքթիօն) գ. ար. յոգ. Ամփիկտիոնք (դեսպանք Յունաց):

Amphigouri (անֆիկուրի) գ. ար. Անիմաստ կամ գայթ 'ի գայթ բանք ընդ կատակս. մանասըզ լագըրդը:

Amphigourique (անֆիկուրիք) ած. Գայթ 'ի գայթ, անիմաստ, ծիծաղական:

Amphimacre (անֆիմաքրը) ած. Երկերկայն, կրկին երկար (չափ ոտանաւորի):

Amphipole (անֆիփօլ) գ. ար. Դատաւոր Սիրակուսացւոց:

Amphiprostyle (անֆիփրօսթիլ) գ. ար. Մեհեան սիւնազարդ յառաջոյ և զկնի:

Amphisciens (անֆիսիէն) ած. և գ. յոգ. Երկստուերք, երկստուերեանք:

Amphismèle (անֆիսմէլ) գ. ար. Ոսկրահատ (գործի վիրաբուժից):

Amphithéâtre (անֆիթէաթր) գ. ար. Շուրջ զթատերքն, տեսարան. օյուն եէրի, տամաշա եէրի:

Amphor (անֆօր) գ. իգ. Չափ ինչ հեղանիւթոց առ Հռովմայեցիս, սափոր. շարապ գապը:

Ample (անփլ) ած. Լայն, ընդարձակ. երկայն, երկար. գէնիշ, պօլ, ուզուն:

Amplement (անփլըման) մակ. Ընդարձակագոյնս, լիով. քիֆայէթ իլէ:

Ampleur (անփլէօր) գ. իգ. Ընդարձակութիւն, լայնութիւն. գէնիշլիք, պօլլուգ, վիւսաաթ:

Ampliatif, ive (անփլիաթիֆ, իվ) ած. Ընդարձակիչ, աճեցուցիչ:

Ampliation (անփլիասիօն) գ. իգ. Հաւատարմն պատճէնի: Lettres d' ampliation, Թուղթ ընդարձակ 'ի բացատրութիւն խնդրոյն:

Amplier (անփլիէ) բ. ն. Յապաղել կամ շնորհութիւն առնել (ըստ նաւաստեաց): ընդարձակել, տարածել:

Amplificateur (անփլիֆիքաթէօր) գ. ար. Ընդարձակիչ, աճեցուցիչ. պէօյիւթիւրէն:

Amplification (անփլիֆիքասիօն) գ. իգ. Ընդլայնումն, ընդարձակութիւն բանից. պէօյիւթմէ, շիտտէթլի, իտրա:

Amplifier (անփլիֆիէ) բ. ն. Ընդլայնել, ընդարձակել բանիւ, մեծացուցանել. պէօյիւթմէք, գապարթմագ: Amplifié, ée, ընդարձակեալ:

Amplissime (անփլիսիմ) ած. Ընդարձակ յոյժ, գերագոյն, երևելի:

Amplitude (անփլիթիւտ) գ. իգ. Լայնութիւն, ընդարձակութիւն, միջոց, անջրպետ:

Ampoule (անփուլ) գ. իգ. Պալար. պղպղջակ. գապարճըգ, պիւլպիւլէ:

Ampoulé, ée (անփուլէ) ած. Խրոխտ կամ փքացեալ (բանք). գապարթմըլ (սէօզ):

Ampoulette (անփուլէթ) գ. իգ. Ժամացոյց յաւազոյ:

Amputation (անփիւթասիօն) գ. իգ. Հատումն անդամոց. քէսիլ:

Amputée (անփիւթէ) ած. իգ. Peau amputée, կակուղ կաշի:

Amputer (անփիւթէ) բ. ն. Հատանել. քէսմէք: Amputé, ée, հատեալ:

Amulette (ամիւլէթ) գ. ար. Յուռութուլունք, բժժանք. համայիլ, նուսխա:

Amurer (ամիւրէ) բ. ն. Կապել զպարանս:

Amures (ամիւր) գ. իգ. յոգ. Ծակք կապելոյ զպարուանդակս նաւին:

Amusable (ամիւզապլ) ած. Որով մարթ է զուարճանալ:

Amusant, ante (ամիւզան, անթ) ած. Զուարճացուցիչ, բերկրական. քէյֆ վէրիճի, սէֆալը:

Amusement (ամիւզման) գ. ար. Զբօսանք, զուարճութիւն. էյլէնճէ, զէվգ, սէֆա, ճիւմպիւշ: խաղ, մոլի բանք. օյուն, ալտաթմա:

Amuser (ամիւզէ) բ. ն. Ունել վայրապար, ժամավաճառ լինել. էյլէնթիրմէք: զուարճացուցանել, բերկրեցուցանել. զէվգ էթթիրմէք կամ պաղըլլամագ, սէֆա վէրմէք: յապաղել, յամեցուցանել, խաղ առնել. կէճիքթիրմէք, էյլէնթիրմէք, ալտաթմագ: S'amuser, բ. չ. Խաղալ, զուարճանալ, զբօսնուլ. զէվգ էթմէք, սէֆա սիւրմէք, գէնտինէ էյլէնճէ էթմէք: Amusé, ée, ժամավաճառ:

Amusette (ամիւզէթ) գ. իգ. Փոքրիկ խաղալիք. ճիճի, օյունճագ:

Amuseur (ամիւզէօր) գ. ար. Որ խաղ առնէ կամ պատրէ. ալտաթըճը:

Amusoire (ամիւզուար) գ. ար. Խաղալիք, զբօսանք. էյլէնճէ, շագա:

Amygdale (ամիկտալ) գ. իգ. Խոյլք, մանուաք կոկորդին. շարան:

Amygdaloïde (ամիկտալօիտ) գ. ար. Քար նշաձև:

An (ան) գ. ար. Ամ, տարի. եըլ, սէնէ: Par an, մակ. յամին, ամ ըստ ամէ. սէնէտէ, եըլդա: Service du bout de l'an, կամ bout de l'an, տարեդարձ պաշտօն մեռելոյ: An bissextil, նահանջ ամ: L'an du monde, ամ աշխարհի, կամ արարչութեան աշխարհի: Le jour de l' an, տարեմուտք, առաջին օր տարւոյ, եըլ պաշը: L' an passé, անցեալ ամ. գէչէն եըլ կամ սէնէ, պըլթըր:

Ana (անա) գ. ար. Համառօտ իմաստք կամ պատմութիւնք. հիքեայէթի մուխթէլիֆէ մէճմուասը:

Anabaptisme (անապաթիզմ) գ. ար. Աղանդ կրկնակնունց:

Anabaptiste (անապաթիսթ) գ. ար. Կրկնակնունք, հերետիկոսք որք մկրտեն զչափահաս միայն:

Anacarde (անաքարտ) գ. ար. Պտուղ ինչ հնդկաց:

Anacathartique (անաքաթարթիք) ած. և գ. Դեղ՝ որ տայ թքանել:

Anachorète (անաքօրէթ) գ. ար. Անապատական, ճգնաւոր. ապտալ, զահիտ:

Anachronisme (անաքրօնիզմ) գ. ար. Վրիպակ ժամանակագրական:

Anacréontique (անաքռէօնթիք) ած. Անակրէոնեան (տաղերգութիւն)։

Anagallis (անակալլիս) գ. ար. տես Mouron.

Anagogique (անակօժիք) ած. Վերածական կամ խորհրդական (իմաստ)։

Anagrammatiste (անակռամմաթիսթ) գ. ար. Յօրինող վերատառութեանց. թահրիֆճի։

Anagramme (անակռամ) գ. իգ. Վերատառութիւն, անդրատառութիւն. թահրիֆ։

Anagiris (անաժիռիս) գ. ար. Է տունկ ինչ գարշահոտ։

Analectes (անալէքթ) գ. ար. յոգ. Գիրք ժողովածոյ, ընտիր ընտիր հատուածք բանից մատենագրի։

Analectique (անալէքթիք) ած. Զօրացուցիչ կամ կազդուրիչ (դեղ)։

Analème (անալէմ) գ. ար. Ուղիղ գիծ 'ի ծիրն գնտոյ։

Analogie (անալօժի) գ. իգ. Վերաբանութիւն, համեմատութիւն. պէնզէշիքլիք, պէնզէռլիք, թէնասիւպ։

Analogique (անալօժիք) ած. Վերաբան, համեմատ։

Analogiquement (անալօժիքման) մակ. Վերաբանութեամբ, համեմատաբար։

Analogisme (անալօժիզմ) գ. ար. Վերաբանութիւն (ձեռնարկութիւն 'ի պատճառաց առ գործն)։

Analogue (անալօկ) ած. Վերաբան, համեմատ, համեմատական, նոյն օրինակ. ույար, մուաֆըգ, մէշապիհ։

Analyse (անալիզ) գ. իգ. Վերլուծութիւն. չէօզմէ, իֆրազ, թէֆէրրիգ, թէհլիլ։

Analyser (անալիզէ) բ. ն. Վերլուծանել, վերլուծութիւն առնել. թէհլիլ էթմէք, չէօզմէք, հալլ էթմէք։

Analyste (անալիսթ) գ. ար. Վերլուծանող. թէհլիլ էտէն։

Analytique (անալիթիք) ած. Վերլուծական։

Analytiquement (անալիթիքման) մակ. Վերլուծաբար, վերլուծութեամբ։

Anamorphose (անամօռֆօզ) գ. իգ. Պատկեր այլակերպարան (ըստ այլւայլ տեսութեանց)։

Ananas (անանա) գ. ար. Տունկ ինչ Ամերիկոյ, և պտուղ նորա։

Anapeste (անաբէսթ) գ. իգ. Չափ ինչ ոտանաւորի։

Anaphore (անաֆօռ) գ. իգ. Վերաբերութիւն կամ կրկնութիւն (ըստ ճարտասանից)։

Anaplérotique (անաբլէռօթիք) ած. Լցուցիչ կամ կցիչ վիրաց (դեղ)։

Anarchie (անառշի) գ. իգ. Անիշխանութիւն. պաշըպօզլուգ, իխթիլալ։

Anarchique (անառշիք) ած. Անիշխանութեան, անիշխանական։

Anarchiste (անառշիսթ) գ. ար. և ած. Կուսակից անիշխանութեան։

Anasarque (անազառք) գ. իգ. Ազգ ինչ ջրգողութեան։

Anastomose (անասթօմօզ) գ. իգ. Կիցք երակաց մարմնոյ, բերանակցութիւն։

s'Anastomoser (անասթօմօզէ) բ. յ. Կցիլ 'ի ծայրս, բերանակից լինել։

Anate (անաթ) գ. իգ. Կարմիր ներկ Հնդկաց։

Anathématiser (անաթէմաթիզէ) բ. ն. Նզովել, ընդ բանիւ առնել. աֆօրօզ էթմէք, լանէթ օգումագ։ Anathématisé, ée, Նզովեալ։

Anathème (անաթէմ) գ. ար. Անաթեմայ, նզովք, բանադրանք. աֆօրօզ, լանէթ։ Նզովեալ. աֆօրօզլու։

Anatifère (անաթիֆէռ) ած. Բադաբեր։

Anatocisme (անաթօսիզմ) գ. ար. Կրկին տոկոսիք կամ վաշխառութիւն։

Anatomie (անաթօմի) գ. իգ. Անդամազննութիւն, յօշումն անդամոց. իլմ թէշրիհ։ Ճիշդ քննութիւն։

Anatomique (անաթօմիք) ած. Անդամազննութեան, անդամազննական։

Anatomiquement (անաթօմիքման) մակ. Անդամազննաբար, ըստ անդամազննաց։

Anatomiser (անաթօմիզէ) բ. ն. Անդամազննել, անդամազննութիւն առնել. թէշրիհ էթմէք։ Քաջ քննել։ Anatomisé, ée, անդամազննեալ։

Anatomiste (անաթօմիսթ) գ. ար. Անդամազնին։

Anatron (անաթռօն) գ. ար. տես Natron.

Ancêtres (անսէթռ) գ. ար. յոգ. Նախնիք, առաջինք, հինք. ատալար, էճտատ, էսլաֆ։

Ancettes (անսէթ) գ. իգ. յոգ. Ծայրք պարանոց կապեալ ընդ առագաստի նաւուն։

Anche (անշ) գ. իգ. Լեզուակ (նուագարանի). աղըզլըգ։ Ծորակ կամ խողովակ (աղօրեաց)։

Anché (անշէ) ած. Կորաձև, Թեքեալ (ըստ կնքաբանից)։

Ancheau (անշօ) գ. ար. Անօթ լուծեալ կրոյ։

Ancher (անշէ) բ. ն. Արկանել լեզուակ 'ի նուագարանն։

Anchilops (անշիլօփս) գ. ար. Ուռոյց ինչ յաչս։

Anchois (անշուա) գ. ար. Մանրիկ ձուկն ինչ ծովու. ափրէլլա։

Ancien, enne (անսիէն) ած. և գ. Հին, վաղեմի, առաջին, նախնի։ երէց, ծեր. էսքի, ատիգ, գատիմ, էհթիյար. էսքի զաման ատամը։

Anciennement (անսիէնման) մակ. Ի հնումն, 'ի նախնումն, կանխաւ, յառաջագոյն. էսքի զամանտա։

Ancienneté (անսիէննէթէ) գ. իգ. Հնութիւն, առաջնութիւն, երիցութիւն. էսքիլիք, իլէրիլիք։

Anciles (անսիլ) գ. ար. յոգ. Նուիրական վահանք առ Հռովմայեցիս։

Ancolie (անքօլի) գ. իգ. Է տունկ ինչ։

Anconné (անքօնէ́) գ. ար. Վեցերորդ մկան արմկանց:

Ancrage (անքռաժ) գ. ար. Քաջադէպ տեղի յարկանել զխարիսխ. դէմիր կամ լէնկէր ադմաճագ եէր, մէրսա:

Ancre (անքռ) գ. իգ. Խարիսխ նաւու. կէմի դէմիրի, դէմիր, լէնկէր: երկաթի պահանգ որմոց:

Ancrer (անքռէ́) բ. ն. Խարսխել զնաւն, խարիսխ արկանել. դէմիր ադմագ կամ պրագմագ: S'ancrer, բ. չ. Հաստատիլ, ամրանալ: Ancré, ée, խարսխեալ, հաստատեալ:

Ancrurs (անքռիւռ) գ. իգ. Թերութիւն կտաւոյ կամ չուխայի:

Anda (անդա) գ. ար. Տունկ ինչ Ամերիկոյ քնաբեր:

Andabate (անդաբաթ) գ. ար. Ըմբիշ, սուսերամարտ կապեալ աչօք:

Andaillot (անդայյօ) գ. ար. Օղ 'ի պէտս կապելոյ զառագաստ նաւուն:

Andain (անդէն) գ. ար. Հունձ մանգաղի առ իւրաքանչիւր քայլ:

Andante (անդանտ) մակ. Յուշիկ (ըստ երաժշտաց):

Andouille (անդույլ) գ. իգ. Նրշիկ. սուճուգ:

Andouiller (անդույլէ́) գ. ար. Նորաբոյս եղջիւրք եղջերուի:

Andouillette (անդույլէտ) գ. իգ. Լիցք մանրածոյ մսոյ յաղիս կենդանեաց. պօմպար:

Androgyne (անդռօժին) գ. ար. Արուակին. խունթա, խունսա:

Androïde (անդռօիդ) գ. ար. Այրաձեւ (արձան մեքենաշարժ):

Andromède (անդռօմէդ) գ. իգ. Անդրոմեդ (համաստեղութիւն):

Androsacé (անդռօզասէ́) գ. իգ. Ի տունկ ինչ:

Ane (ան) գ. ար. Էշ. էշէք, մէրքէպ, խըմար: տխմար, տգէտ, թանձրամիտ:

Anéantir (անէանդիռ) բ. ն. Ի չիք դարձուցանել, եղծանել, անհետ առնել, ջնջել. եօք կամ հէլաք էդմէք: S'anéantir, բ. չ. Կորնչիլ, անհետ լինել, նուաստանալ. եօք կամ գէօրիւնմէզ օլմագ: Anéanti, ie, 'ի չիք դարձեալ, անհետ լեալ:

Anéantissement (անէանդիսման) գ. ար. Չքութիւն, ջնջումն, ապառումն. խոնարհութիւն, նուաստութիւն. հէլլաքլըգ, եօք օլմա, իֆնա:

Anecdote (անէքդօտ) գ. իգ. Անյայտ կամ 'ի բաց թողեալ պարագայ պատմութեան. գըսսէ, մալիւմ օլմամըշ գըսսա, գըսսա հիքեայէտ:

Anée (անէ́) գ. իգ. Բեռն իշոյ. էշէք եիւքիւ:

Anémomètre (անէմօմէտռ) գ. ար. Հողմաչափ (գործի):

Anémone (անէմօն) գ. իգ. Ծաղիկ ինչ գարնայնոյ. նիսան'ման, կէլինճիք չիչէյի:

Anépigraphe (անէփիկռաֆ) ած. Անվերնագիր կամ անգիր (դրամ):

Anerie (անռի) գ. իգ. Իշաբարոյութիւն. էշէքլիք:

Anesse (անէս) գ. իգ. Մատակ էշ. դիշի կամ գանճըգ էշէք:

Anet (անէ) գ. ար. Սամիթ. դուրաղ օդու:

Anévrismal, ale (անէվռիսմալ) ած. Ուռուցի շնչերակին:

Anévrisme (անէվռիսմ) գ. ար. Ուռոյց յերեւաց ընդարձակութեան նեարդի կամ շնչերակի. նապզ կամ նաբզ շիշմէսի, դամար շիշմէսի:

Anfractueux, euse (անֆռաքդիւէօ, էօզ) ած. Ծամածուռ, բազմապտոյտ, մանուածոյ. էյրի պիւյրիւ:

Anfractuosité (անֆռաքդիւօզիդէ́) գ. իգ. Խոտորնակութիւն, ծամածռութիւն, պըտոյտ, շրջանք: անհարթութիւն:

Angar կամ Hangar (անկառ) գ. ար. Կայարան կամ տեղի կառաց և սայլից:

Ange (անժ) գ. ար. Հրեշտակ. մէլէք, մէլայիք, ֆէրիշդէ: կրկին ուսմբ թնդանօթի կապեալ ընդ միմեանս. զինճիր կիւլլէ:

Ange (անժ) գ. իգ. Ձուկն ինչ ծովու:

Angélique (անժէլիք) ած. Հրեշտակային, հրեշտակական, հրեշտակաց. մէլայիքէանէ, մէլէքէ մէնսուպ կամ պէնզէր:

Angélique (անժէլիք) գ. իգ. Նուագարան ինչ. պիր նէվի սազդըր: բոյս ինչ անուշահոտ. մէլայիք օդու, սինպիւլի խէդայի:

Angéliquement (անժէլիքման) մակ. Իբրեւ զհրեշտակ. մէլայիք կիպի:

Angelot (անժլօ) գ. ար. Անուն պանրոյ, և դրամի:

Angelus (անժէլիւս) գ. ար. Հրեշտակ Տեառն (աղօթք):

Angine (անժին) գ. իգ. Փողացաւք, փողացաւութիւն. խուննագ:

Angiologie (անժիօլօժի) գ. իգ. Անօթաբանութիւն (ըստ անդամազննաց):

Angiosperme (անժիօսփէռմ) ած. Անօթասերմն (բոյս):

Angiotomie (անժիօտօմի) գ. իգ. Անօթահատութիւն:

Angiscopes (անժիսքօփ) գ. ար. Մանրադիտակն ինչ:

Angle (անկըլ) գ. ար. Անկիւն. քէօշէ, պուճագ:

Anglé, ée (անկլէ́) ած. Անկիւնաւոր (ըստ կնքաբանից):

Anglet (անկլէ́) գ. ար. Խոռոչ հալոցի:

Angleux, euse (անկլէօ, էօզ) ած. Որ դժուարաւ ելանէ յանկեանէ կամ 'ի խոռոչէ (ընկոյզ). ֆրէնկի ճէվիզ:

Anglican, ane (անկլիքան) ած. Անգղիական, Անգղիացւոց. ինկիլիզին:

Anglicisme (անկլիսիզմ) գ. ար. Ոճ բարբառոյ Անգղիացւոց:

Anglois, se (անկլէ, լէզ) գ. ար. և իգ. Անգղիացի, բնակիչ Անգղիոյ. ինկիլիզ:

Anglomane (անկլօման) գ. ար. *Մոլեալ զհետ սովորութեան Անգղիացւոց*։

Anglomanie (անկլօմանի) գ. իգ. *Ջակատումն զկնի սովորութեանց Անգղիացւոց*։

Angoisse (անկօաս) գ. իգ. *Անձկութիւն, տառապանք, վիշտ*. ղամմ, էլէմ, յիւրէք պարալըղը, քէտէրէտ։ Poire d' angoisse, *տանջ տալիս յոյժ*. *գործի ինչ գողոց արգելիչ ճչոյ*։ Avaler des poires d' angoisse, *նեղիլ, տառապիլ, վշտանալ*։

Angon (անկօն) գ. ար. *Աշտ ինչ նետի կամ սլաքի նախնի Գաղղիացւոց*։

Anguichure (անկիշիւր) գ. իգ. *Պարկ փողոյ որսորդաց*։

Anguillade (անկիյլատ) գ. իգ. *Հարուած կաշւոյ օձաձկան, կամ խարազանի*։

Anguille (անկիյլ) գ. իգ. *Օձաձուկն*. եըլան պալըղը։

Anguillière (անկիյլիէր) գ. իգ. *Աւազան կամ լիճ օձաձկանց*։

Anguilliers (անկիյլիէ) գ. ար. յոգ. *կամ* Anguillées (անկիյլէ) գ. իգ. յոգ. *Խողովակք ջրհանի*։

Angulaire (անկիւլէր) ած. *Անկիւնաւոր, բազմանկիւն*. քէօշէլի։ Pierre angulaire, *վէմ անկեան*. քէօշէ տաշը։ Angulaire, գ. *Նեարդ կամ երակ յանկեան աչաց*։

Anguleux, euse (անկիւլէօ, էօզ) ած. *Բազմանկիւն, բազմանկիւնի*. քէօշէլի։

Angusticlave (անկիւսթիքլավ) գ. ար. *Պատմուճան ասպետաց նախնի Հռովմայեցւոց*։

Angustié, ée (անկիւսթիէ) ած. *Նեղ, անձուկ (ճանապարհ)*. տար, էնսիզ։

Anhima (անհիմա) գ. ար. *Թռչուն ինչ Ամերիկոյ*։

Anicroche (անիքրօշ) գ. իգ. *Խոչ, խափան, դժուարութիւն*. մանի։

Anier (անիէ) գ. ար. *Իշպան, իշավար*. էշէքճի, էշէք սիւրիւճիւ։

Anil (անիլ) գ. ար. *Ի տունկ ինչ*։

Anille (անիյլ) գ. իգ. *Երկաթ աղօրեաց*։

Animadversion (անիմատվէրսիօն) գ. իգ. *Յանդիմանութիւն, կշտամբանք*. տանլիր։

Animal (անիմալ) գ. ար. *Կենդանի, անասուն, անբան*. հայվան, ճանավար։

Animal, ale (անիմալ) ած. *Անբանից, կենդանեաց*։ *շնչաւոր, մարմնական*. հայվանի։ Regne animal, *կարգ անասնոց*։ Huiles animales, *իւղ կենդանեաց (ըստ քիմիականաց)*։

Animalcule (անիմալքիւլ) գ. ար. *Մանրիկ կենդանի, ճճի*. հայվանճըգ։

Animation (անիմասիօն) գ. իգ. *Հոգիաւորութիւն, միաւորութիւն հոգւոյ ընդ մարմնոյ*։

Anime (անիմ) գ. իգ. *կամ* Gomme anime, *խէժ ինչ*։

Animé, ée (անիմէ) ած. *Աշխոյժ (ըստ կենքաբանից)*։

Animer (անիմէ) բ. ն. *Տալ զհոգի, կենդանացուցանել*. ճանլանտըրմագ, ճան վէրմէք։ *քաջալերել, սրտապնդել*. ղայրէթ վէրմէք, իւրէքլէնտիրմէք, գըզըշտըրմագ։ S'animer, բ. յ. *Քաջալերիլ*. իւրէքլէնմէք։ Animé, ée, *կենդանի*։

Animosité (անիմօզիտէ) գ. իգ. *Զայրոյթ, ցասումն, քէն, վրէժխնդրութիւն*. պարըշմազլըգ, էօֆքէ, խըշըմ, ղարէզ։

Anis (անի) գ. ար. *Անիսոն*. անասօն։ *անիսոն շաքարապատ*։

Aniser (անիզէ) բ. ն. *Արկանել զանիսոն 'ի վերայ*։ Anisé, ée, *պատեալ անիսոնաւ*։

Anisette (անիզէթ) գ. իգ. *Ըմպելի անիսոնախառն*։

Ankiloblépharon (անքիլօպլէֆարօն) գ. ար. *Խառնուածք արտեւանանց ('ի ցաւոց աչաց)*։

Ankiloglosse (անքիլօկլօս) գ. ար. *Կապանք լեզուի*։

Ankilose (անքիլօզ) գ. իգ. *Գօսութիւն յօդուածոց մարմնոյ*։

Annal, ale (աննալ) ած. *Տարեկան, տարեոր, միամեայ*. պիր եըլլըգ, սէնէվի։

Annales (աննալ) գ. իգ. յոգ. *Տարեգրութիւնք, պատմութիւն իւրաքանչիւր ամաց*. տէվարիխի սէնէվի։

Annaliste (աննալիսթ) գ. ար. *Տարեգիր, պատմիչ ըստ իւրաքանչիւր ամաց*։

Annate (աննաթ) գ. իգ. *Հասոյթ միոյ ամի (տուեալ Պապին)*։

Anneau (անօ) գ. ար. *Օղ, օղամանեակ*. հալգա։ *մատանի*. եիւզիւք։ *գանգուր կամ ցցունք հերաց*։ Anneau de Saturne, *մանեակ Երեւակի*։

Année (անէ) գ. իգ. *Ամ, տարի*. եըլ, սէնէ։ *տարեկան եկամուտ*. իրատը սէնէվի։ Les belles années, *ամք կամ հասակ մանկութեան*։

Anneler (անլէ) բ. ն. *Գանգրել զհերս*. գըվըրճըգլատմագ։ Annelé, ée, *գանգրեալ*։

Annelet (անլէ) գ. ար. *Օղ կամ օղամանեակ փոքրիկ*։

Annelure (անլիւր) գ. ար. *Գանգուր կամ գանգրումն հերաց*։

Annexe (աննէքս) գ. իգ. *Յարակից. յաւելուած*. մուլհագաթ. արտմա, զէյլ։

Annexé (աննէքսէ) գ. ար. *Յարակից*։

Annexer (աննէքսէ) բ. ն. *Յաւելուլ ընդ, կցել*. զէմմ էտմէք, պէրապէր գօմագ, մուլհագ էտմէք։ Annexé, ée, *յաւելեալ ընդ, կից*։

Annexion (աննէքսիօն) գ. իգ. *Յարակցութիւն, յաւելումն ընդ*. մուլհագաթ, իզաֆէթ։

Annihilation (աննիիլասիօն) գ. իգ. *Ի չիք դարձուցանելն, չքութիւն (է բառ վաղեմի)*։

Annihiler (աննիիլէ) բ. ն. *Ի չիք դարձուցանել*։ Annihilé, ée, *'ի չիք դարձեալ, ջնջեալ*։

Anniversaire (աննիվէրսէր) ած. *Տարեկան, ամ ըստ ամէ*. հէր եըլլըգ, սէնէվի, եըլտան եըլա վագը օլան։ գ. ար. *Տարեդարձ պաշտօն մեռելոց*։

Annoise (աննօազ) գ. ար. *Բոյս ինչ.* աղըր գանտարիօն:

Annonce (աննօնս) գ. իգ. *Ծանուցումն, հրատարակումն.* խապէր, իլամ:

Annoncer (աննօնսէ) բ. ն. *Ծանուցանել. գուշակել, նախագուշակել. ազդ առնել, զգացուցանել.* փույուրմագ. խապէր վէրմէք: իլամ էթմէք, մուժտա սէօյլէմէք: Annoncé, ée, *ծանուցեալ, գուշակեալ:*

Annonciation (աննօնսիասիօն) գ. իգ. *Աւետումն, տօն աւետեաց Կուսին.* պէշարէթ իէնի կամ եօրթուսու:

Annotateur (աննօթաթէօր) գ. ար. *Ծանօթաբան, ծանօթարար:*

Annotation (աննօթասիօն) գ. իգ. *Ծանօթաբանութիւն. ցուցակ, ծանօթութիւն.* իշարէթ:

Annoter (աննօթէ) բ. ն. *Նշանակել, 'ի գիր անցուցանել:* Annoté, ée, *նշանակեալ:*

Annotine (աննօթին) գ. իգ. *Ջատնիկ ամ ըստ ամէ:*

Annuel, elle (աննիւէլ) ած. *Տարեկան, տարւոր, միոյ տարւոյ.* եըլլըգ, սէնէլիք:

Annuel (աննիւէլ) գ. ար. *Տարեկան պատարագ:*

Annuellement (աննիւէլման) մակ. *Ամի ամի, ամ ըստ ամէ.* հէր եըլ, սէնէթէն սէնէյէ:

Annuité (աննիւիթէ) գ. իգ. *Տարեկան վճարք ինչ պարտուց.* սէնէվի էտա:

Annulaire (աննիւլէր) ած. *Մատանւոյ:* Doigt annulaire, *մատանեմատն.* եիւզիւգ բարմաղ: *մանեկաւոր.* խալգա պիչիմի:

Annullation (աննիւլլասիօն) գ. իգ. *Ջնջումն, խափանումն.* գալտըրմա, եօգ կամ պաթթալ էթմէ:

Annuller (աննիւլէ) բ. ն. *Ի չիք դարձուցանել, 'ի գերև հանել. ջնջել, խափանել.* պաթթալ կամ իպթալ էթմէք, գալտըրմագ, եօգ էթմէք: Annulé, ée, *ջնջեալ, խափանեալ:*

Anoblir (անօպլիր) բ. ն. *Ազնուական առնել, ազնուացուցանել.* ուլուլամագ, թէշրիֆ էթմէք, շէրէֆ վէրմէք: Anobli, ie, *ազնուացեալ:*

Anoblissement (անօպլիսման) գ. ար. *Ազնուացուցանելն, ազնուականութիւն.* թէշրիֆաթ:

Anoche (անօշ) գ. իգ. *Բոյս ինչ:*

Anodin, ine (անօտէն, ին) ած. և գ. *Փարատիչ ցաւոց կամ մեղմացուցիչ (դեղ).* աղըր դինտիրիճի:

Anolis (անօլիս) գ. ար. *Ազգ ինչ Մողեսի:*

Anomal, ale (անօմալ) ած. *Անկանոն կամ զարտուղի (բայ).* գայտէտէն խարիճ:

Anomalie (անօմալի) գ. իգ. *Անկանոնութիւն, արտուղութիւն, զարտուղութիւն:*

Anomalistique (անօմալիսթիք) ած. *Շրջանի (ամ):*

Anomien, inne (անօմիէն) ած. *Անօրէն, առանց օրինաց:*

Anomies (անօմի) գ. իգ. յոգ. *Անկանոն խեցեմորթք:*

Anon (անօն) գ. ար. *Յաւանակ իշոյ.* սըփա, էշէճիք, գօլան:

Anonnement (անօնման) գ. ար. *Գայթն 'ի գայթն ընթերցումն:*

Anonner (անօնէ) բ. չ. *Գայթն 'ի գայթն ընթեռնուլ, տարակուսիլ 'ի բանս, ոչ լինել համարձակ:* Anonné, ée, *անհամարձակ, գայթն 'ի գայթն:*

Anonyme (անօնիմ) ած. և գ. *Անանուն, առանց անուան.* ատըըզ, իսմի նամալիւմ:

Anordie (անօրտի) գ. իգ. *Մրրիկ հիւսիսային հողմոյ:*

Anorexie (անօրէքսի) գ. իգ. *Անախորժակութիւն, չունելն զախորժակ:*

Anosmie (անօսմի) գ. իգ. *Անհոտառութիւն, չունելն զհոտառութիւն:*

Anse (անս) գ. իգ. *Ունկն անօթոյ.* գուլփ: *գոգ կամ ծոց ծովու.* լէքվէճէ: *կամար, գըմբեթ.* քէմէր:

Anséatique (անսէաթիք) ած. *Վաճառակից (քաղաքք):*

Ansette (անսէթ) գ. իգ. *Փոքրիկ ունկն անօթոյ:* յոգ. *Ծայրք պարանաց:*

Anspect (անսփէք) գ. ար. *Լծակ:*

Anspessade (անսփէսատ) գ. ար. *Սորին պաշտօնեայ ըք զօրավարի:*

Anta (անթա) գ. ար. *Կենդանի ինչ Ամերիկոյ:*

Antagoniste (անթակօնիսթ) ա. ար. *Ընդդիմամարտ, ախոյեան, հակառակորդ.* խասըմ, գարշը գօյան: *հակառակ.* գարշըլըգթագի:

Antale (անթալ) գ. *Խեցեմորթ ինչ:*

Antalgique (անթալժիք) ած. և գ. *Հակառակ կամ փարատիչ ցաւոց (դեղ):*

Antan (անթան) գ. ար. *Անցեալ կամ նախընթաց ամ (է բառ վաղեմի):*

Antanaclase (անթանաքլազ) գ. իգ. *Կրկնութիւն նոյն բառի ըստ այլ և այլ նշանակութեան (ըստ Ճարտասանից):*

Antanaire (անթանէր) ած. ար. *Որ ունի զփետուր իւր անցեալ ամի, որ ոչ փոխեաց զփետուր իւր (Թռչուն):*

Antaphrodisiaque (անթաֆրօտիզիաք) ած. *Հակառակ ցանկութեան մարմնոյ կամ սիրուփանաց (դեղ):*

Antarctique (անթարքթիք) ած. *Հակարջային (բևեռ ըստ աստեղաբաշխից).* գութպի ճէնուպի:

Antécédemment (անթէսէտաման) մակ. *Յառաջագոյն, նախ:*

Antécédent, ante (անթէսէտան, անթ) ած. *Յառաջընթաց, նախընթաց, առաջին.* էվվէլքի, իպթիտաքի, իլէրիքի, մուգատտէմ, ավըլգ:

Antécédent (անթէսէտան) գ. ար. *Նախընթաց անուն կամ դերանուն: առաջին մասն առարկութեան: առաջին նախադասութիւն:*

Antécesseur (անդէ՛սէսէօռ) գ. ար. Առաջին վարժապետ ՚ի համալսարանի:

Antechrist (անդքռի) գ. ար. Հակառակ Քրիստոսի, գերաքրիստոս, Նեռն. տէճճալ:

Antédiluvien, ienne (անդէ՛տիլիւվիէն) ած. Յառաջ քան զՋրհեղեղն:

Anténale (անդէնալ) գ. ար. Ի թռչուն ինչ:

Antenne (անդէն) գ. իգ. Կայմ, առագաստակալ. սէրէն, եէլքէն տիրէյի, արդէնա: Եղջիւր ինչ միջատաց:

Antépénultième (անդէ՛բէնիւլդիէմ) ած. Նախավերջընթեր, նախընթաց վերջընթեր վանկի:

Antéphialtique (անդէ՛ֆիալդիք) ած. Հակառակ մղձաւանջի (դեղ):

Antérieur, eure (անդէ՛ռիէօռ) ած. Առաջին, առաջակողմեան. իլէրիքի, մուդէգադդիմ:

Antérieurement (անդէ՛ռիէօռման) մակ. Յառաջ, յառաջագոյն, յառաջնմէ, կանխաւ. էվվէլ, մուգադդէմա:

Antériorité (անդէ՛ռիօռիդէ՛) գ. իգ. Յառաջնութիւն (ժամանակի). իլէրիլիք, դէգադդում, էվվէլիյէդ:

Antes (անդ) գ. ար. յոգ. Մոյթ անկեան որմոյ:

Antesciens (անդէսիէն) գ. ար. յոգ. Հակառակստուերեանք, բնակիչք յայսկոյս և յայնկոյս հասարակածի:

Antesphories (անդէսֆօռի) գ. իգ. յոգ. Հանդէս տօնի Հերայ դիցուհւոյն:

Antestature (անդէսդադիւռ) գ. իգ. Պատնէշ ցցահար:

Anthelmintique (անթէլմէնդիք) ած. Հակառակ կամ փարատիչ որդանց (դեղ):

Anthéra (անթէ՛ռա) գ. իգ. Մէջք վարդի (ըստ դեղավաճառաց):

Anthologie (անթօլօժի) գ. իգ. Ծաղկաքաղք:

Anthora (անթօռա) գ. ար. Մոլեխինդ, որ ունի դեղին ծաղիկս:

Anthropologie (անթռօբօլօժի) գ. իգ. Մարդաբանութիւն:

Anthropophage (անթռօբօֆաժ) գ. ար. Մարդակեր. ատամ եէյիճի, ինսան եէյէն:

Anti (անդի) նխ. Ի բարդութիւնս նշանակէ՝ ընդդէմ, հակառակ. գարշը: Նախ, յառաջ. իլէրի: յառաջ քան:

Antia (անդիա) գ. ար. Ի ձուկն ինչ:

Antiacide (անդիասիտ) ած. և գ. Հակառակ թթուոյ:

Antiapoplectique (անդիաբօբլէքդիք) ած. և գ. ար. Հակառակ կաթուածոյ կամ անդամագօսութեան:

Antiarthritique (անդիառթռիդիք) ած. և գ. ար. Հակառակ յօդացաւութեան կամ ոտնառութեան:

Antiasthmatique կամ Anthasthmatique (անդիասթմադիք կամ անթասթմադիք) ած. և գ. ար. Հակառակ շնչարգելութեան:

Anticabinet (անդիքապինէ) գ. ար. Նախադահլիճ:

Antichambre (անդիշանպռ) գ. իգ. Նախասենեակ. մապէյն օտասը, սէլամլըգ:

Antichrèse (անդիքռէզ) գ. իգ. Նախագրաւ:

Antichrétien, ienne (անդիքռէ՛դիէն) ած. և գ. Հակառակ քրիստոնէութեան կամ քրիստոնէական հաւատոց:

Anticipation (անդիսիբասիօն) գ. իգ. Կանխումն, յառաջումն, գրաւումն. էվվէլճէ կամ իլէրի ալմա: Par anticipation, յառաջագոյն, կանխիկ. էվվէլճէն, բէշին:

Anticiper (անդիսիբէ՛) բ. ն. Կանխել, յառաջել, աճապարել, գրաւել. էվվէլճէ կամ վագդինտէն էվվէլ էդմէք, բէշին ալմագ, դէսլիֆ էդմէք: Anticipé, ée, կանխեալ, կանխիկ:

Anticoeur (անդիքէօռ) գ. ար. Ախտ ինչ ձիոց:

Anticonstitutionnaire (անդիքօնսդիդիւսիօնէռ) ած. Հակառակ օրինադրութեան:

Anticonvulsionnaire (անդիքօնվիւլսիօնէռ) ած. Հակառակ վերին ազդեցութեան, կամ անբնական շարժման մկանանց մարմնոյ:

Antidate (անդիտադ) գ. իգ. Յառաջ թուական:

Antidater (անդիտադէ՛) բ. ն. Դնել զյառաջ թուական, կանխել զթուականն. դարիխի մուգադդէմ եազմագ: Antidaté, ée, որ ունի զյառաջեալ կամ զսուտ թուական:

Antidotaire (անդիտօդէռ) գ. ար. Հաւաքումն ընտիր դեղոց:

Antidote (անդիտօդ) գ. ար. Անդեղայ, դեղթափ. բատ զէհր, բանզէհիր:

Antidyssentérique (անդիտիսէնդէ՛ռիք) ած. և գ. ար. Հակառակ թանչից:

Antiémétique (անդիէ՛մէ՛դիք) ած. և գ. ար. Որ արգելու զփսխումն (դեղ):

Antienne (անդիէն) գ. իգ. Կցուրդ (սաղմոսի). հիսսէբէ պիր իլահի: Fâcheuse antienne, չարագուշակ լուր. գարա խապէր:

Antiépileptique (անդիէ՛բիլէբդիք) ած. և գ. ար. Հակառակ վերնոտութեան կամ լուսնոտութեան:

Antiétique (անդիէ՛դիք) ած. Հակառակ ծիւրական ախտի կամ թոքացաւոց:

Antifébrile (անդիֆէ՛պռիլ) ած. Հակառակ տենդի, փարատիչ ջերման:

Antigorium (անդիկօռիօմ) գ. ար. Խոշոր ապակեբուռ:

Antihydropique (անդիիտռօբիք) ած. Հակառակ կամ բուժիչ ջրգողութեան:

Antihystérique (անդիիսդէ՛ռիք) ած. Հակառակ գոլորշեաց կամ արտաշնչութեան:

Antihypnotique (անդիիբնօդիք) ած. և գ. ար. Հակառակ քնոյ:

Antihypocondriaque (անդիիբօքօնտռիաք) ած. և գ. Հակառակ սրտադրաց կամ ցաւոց ախոնդանաց:

Antillis (անթիլիս) գ. ար. Է բոյս ինչ։

Antilogie (անթիլօժի) գ. իգ. Հակառակաբանութիւն, ներհական բանք։

Antiloimique (անթիլօիմիք) ած. Հակառակ ժանտախտի։

Antimélancolique (անթիմէլանքօլիք) ած. Հակառակ սեւամաղձի։

Antimoine (անթիմօան) գ. ար. Ցունաքար, ծարիր, անթիմոն. ռասթըգ թաշը։

Antimonial, ale (անթիմօնիալ) ած. Ցունաքարի, անթիմոնեան։

Antinéphrétique (անթինէֆռէթիք) ած. Հակառակ երիկամնաժետութեան։

Antinomie (անթինօմի) գ. իգ. Ներհակութիւն օրինաց։

Antipape (անթիփափ) գ. ար. Հակառակ Պապին, գերապապ։

Antiparalitique (անթիփառալիթիք) ած. Հակառակ անդամալուծութեան (դեղ)։

Antipathie (անթիփաթի) գ. իգ. Հակակրութիւն, ընդաբոյս ներհակութիւն, խորշումն. զըտտիւ թապիյաթ, նէֆրէթ։

Antipathique (անթիփաթիք) ած. Հակակիր, ներհական։

Antipéristase (անթիփէռիսթազ) գ. իգ. փոխադարձ դիմակալութիւն։

Antipéristaltique (անթիփէռիսթալթիք) ած. Հակառակ սողնական շարժմանց աղեաց մարմնոյ։

Antipestilentiel, elle (անթիփէսթիլանսիէլ) ած. Հակառակ ժանտախտի կամ սրածութեան։

Antiphate (անթիֆաթ) գ. ար. Բուստ սեաւ։

Antiphonaire (անթիֆօնէռ)) գ. ար. Գիրք կցուրդաց։

Antiphrase (անթիֆռազ) գ. իգ. Գործածութիւն բառի 'ի ներհական իմաստ, հակառակ մեկնաբանութիւն։

Antiphtisique (անթիֆթիզիք) ած. Հակառակ թոքացաւոց։

Antipleurétique (անթիփլէօռէթիք) ած. և գ. ար. Հակառակ կշտացաւոց կամ կշտացաւութեան։

Antipodragique (անթիփօտռաժիք) ած. Հակառակ յօդացաւութեան կամ ոտնացաւութեան։

Antipode (անթիփօտ) գ. ար. Ընդդիմոտն, հակոտնեայ. թահթ իւլ արզ օլան։

Antiptose (անթիփթօզ) գ. իգ. Հակառակ հոլով (ըստ քերականաց)։

Antipudrite (անթիփիւտռիթ) ած. Հակառակ փտութեան։

Antipyique (անթիփիիք) ած. և գ. ար. Հակառակ կամ փարատիչ շարաւոյ։

Antipyrétique (անթիփիռէթիք) ած. Հակառակ տենդի կամ ջերման։

Antipyrique (անթիփիռիք) ած. Հակառակ այրման։

Antiquaille (անթիքայլ) գ. իգ. Սակաւագին կամ գուզնաքեայ մնացուածք հնութեանց. էսքի փիւսքի շէյլէր։

Antiquaire (անթիքէռ) գ. ար. Հնագէտ, հնագնին, տեղեակ հնութեանց. էսքի զամանդան գալան շէյլէր արայըճը։

Antique (անթիք) ած. Հին, վաղեմի։ հնացեալ, ծերացեալ. էսքի։ գ. հնութիւն, մնացուած հնութեան. անթիգա։ À l'antique, մակ. Ըստ նախնեաց։

Antiquer (անթիքէ) բ. ն. Հնացուցանել (ըստ դրակազմից)։

Antiquité (անթիքիթէ) գ. իգ. Հնութիւն. նախնիք, մնացուածք նախնեաց. էսքիլիք, գատիմլիք, էսքի զաման, էվվէլ զաման խալքը, էսքի գալմա։

Antisalle (անթիսալ) գ. իգ. Նախասրահ, գաւիթ սրահի. գօղուշ։

Antisciens (անթիսիէն) գ. ար. յոգ. տես Antesciens.

Antiscorbutique (անթիսքօռպիւթիք) ած. Հակառակ կծուութեան հիւթոց մարմնոյն։

Antiseptique (անթիսէփթիք) ած. Հակառակ նեխութեան կամ փտութեան։

Antispase (անթիսփազ) գ. իգ. Շրջան հիւթոց, կամ ջղացաւութիւն։

Antispasmotique (անթիսփասմօթիք) ած. և գ. ար. Հակառակ շրջանի հիւթոց կամ ջղացաւութեան։

Antispastique (անթիսփասթիք) ած. Շրջանի հիւթոց կամ ջղացաւութեան։

Antispode (անթիսփօտ) գ. ար. Ջինկ կիսամետաղ անհարազատ։

Antistrophe (անթիսթռօֆ) գ. իգ. Շրջան երգոց։

Antithèse (անթիթէզ) գ. իգ. Հակադրութիւն (ըստ ճարտասանից)։

Antitrinitaire (անթիթռինիթէռ) գ. ար. Հակառակ խորհրդոյ երրորդութեան։

Antivénérien, enne (անթիվէնէռիէն) ած. Հակառակ գաղղիական ախտին։

Antivermineux, euse (անթիվէռմինէօ, էօզ) ած. Հակառակ որդանց կամ ճճեաց։

Antoiser (աթօազէ) բ. ն. Կուտել զաղբ։

Antoit (անթօա) գ. ար. Գործի ինչ երկաթի։

Antologie (անթօլօժի) գ. իգ. Ծաղկաքաղք։

Antonomase (անթօնօմազ) գ. իգ. Դերանուանութիւն (ըստ ճարտասանից)։

Antora (անթօռա) գ. իգ. Է բոյս ինչ, ակոնիտոն։

Antrax (անթռաքս) գ. ար. Խաղաւարտ, եղունգն. չըպան, էսմուրճագ։

Antre (անթռը) գ. ար. Անձաւ, այր, քարայր, քարանձաւ. ին, մաղարա։

Antrisque (անթռիսք) գ. ար. Արմատ ինչ բժշկական։

Antropomorphisme (անդրօբօմօրֆիզմ) գ. ար. Աղանդ մարդակերպելայց:

Antropomorphite (անդրօբօմօրֆիդ) գ. ար. Մարդակերպեան (Հերետիկոս որ ընծայէ Աստուծոյ զմարմին կամ զկերպարան մարդոյ):

Antropophage (անդրօբօֆաժ) ած. և գ. ար. Մարդակեր:

s'Anuiter (անիւիդէ՛) բ. յ. Անագանել, հասանել գիշերոյ 'ի վերայ զճանապարհայն:

Anus (անիւս) գ. ար. Սրբան, վերջարկու, երաստան. դիւպիւք, կէօդ: ծակ:

Anxiété (անքսիէ՛դէ՛) գ. իգ. Անձկութիւն, տատամսութիւն, տառապանք. կէօնիւլ դարլըղը, իզդիրապ, քէտէր:

Aoriste (աօրիսդ) գ. ար. Անորոշ կատարեալ կամ յարակատար (ժամանակք բայից Յունաց). մուզարի: կատարեալ դէմք բայից Գաղղիացւոց, որք կազմին առանց օժանդակ բայից, զորօրինակ՝ je lus, je pensois.

Aorte (աօրդ) գ. իգ. Նեարդ ինչ 'ի մարմնի. շահ դամար:

Août (ուդ) գ. ար. Օգոստոս կամ Աւգոստոս (ամիս). աղօսդօս: Le août, հունձք. խարման: La miaoût, հնգետասաներորդ օր ամսոյն Աւգոստոսի:

Aoûter (ուդէ՛) բ. ն. Հասունացուցանել (զպտուղս): Aoûté, ée, հասուն, հասեալ, հասունացեալ. օլմուշ, էրիշմիշ:

Aoûteron (ուդրօն) գ. ար. Հնձող. էքինճի:

Apagogie (աբագօժի) գ. իգ. Բացատրութիւն, ցուցումն յանտեղութենէ:

Apaiser (աբէզէ՛) բ. ն. Մեղմել, հանդարտեցուցանել. դէսքին էդմէք, դինտիրմէք:

s'Apaiser, բ. յ. Մեղմանալ, հանդարտիլ. եավաշլանմաք, րահաթլանմաք: Apaisé, ée, հանդարտեալ:

Apalachine (աբալաշին) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Apalath (աբալաթ) գ. ար. Բոյս ինչ անուշահոտ:

Apanage (աբանաժ) գ. ար. Պաշտատականք. էմլաք, արփալըք:

Apanager (աբանաժէ՛) բ. ն. Տալ պաշտատականս. էմլաք վէրմէք: Apanagé, ée, տուեալ 'ի պաշտատականս:

Apanagiste (աբանաժիսդ) գ. ար. Որ ունի պաշտատականս կամ հասոյթս:

Apanthropie (աբանթրօբի) գ. իգ. Խորշումն 'ի մարդկանէ (յերեսաց հիւանդութեան):

A part, մակ. Առանձինն, ուրոյն, մեկուսի. պաշքաճա:

Aparté (աբարդէ՛) գ. ար. Առանձին խօսք դերասանին. քէնտի քէնտինէ:

Apathie (աբաթի) գ. իգ. Անախտութիւն, անցաւութիւն. դույմազլըք:

Apathique (աբաթիք) ած. Անախտ, անցաւ, անզգայ:

Apaturies (աբադիւրի) գ. իգ. յոգ. Հանդէս տօնի կամ պաշտամունք Սպանդարամետին:

Apédeunte (աբէ՛դէօնդ) գ. ար. Տգէտ, տխմար, անհրահանգ. ճահիլ:

Apédeuntisme (աբէ՛դէօնդիզմ) գ. ար. Տգիտութիւն, տխմարութիւն. ճահիլլիք:

Apepsie (աբէբսի) գ. իգ. Անմարսութիւն կամ անմարսողութիւն:

Apercevable (աբէրսըվաբլ) ած. Զննելի, տեսանելի, զգալի. կէօրինիւր, դէւլի:

Apercevance (աբէրսըվանս) գ. իգ. Զօրութիւն իմանալոյ կամ տեսանելոյ:

Apercevoir (աբէրսըվուար) բ. ն. Տեսանել, գիտել, իմանալ. ֆարգ էդմէք, ֆարգընա վարմաք, զէհինէ դիւշմէք. դույմաք, վուգուֆ օլմաք: S'apercevoir, բ. յ. 'ի միտ առնուլ, ճանաչել, յայտնի լինել, ծանօթանալ. դույուլմաք, կէօրինմէք, պիլինմէք, անլաշըլմաք: Aperçu, ue, յայտնի, ծանուցեալ, երևելի: գ. Առաջին տեսիլ, երևումն, երևոյթ, տեսիլ, պատկեր:

Apéritif, ive (աբէ՛րիդիֆ, իվ) ած. և գ. Բացողական, որ բանայ կամ ընդարձակէ (դեղ). աչան, կէչիրէն:

Apéritoire (աբէ՛րիդուար) գ. ար. Բացող կամ հարթիչ թելից (գործի 'ի մանել անդ):

Apétale (աբէ՛դալ) ած. Անթերթ, անտերև:

Apétissement (աբէ՛դիսման) գ. ար. Փոքրկութիւն, նուազութիւն:

Apetisser (աբդիսէ՛) բ. ն. Փոքրկացուցանել, նուազեցուցանել, կարճել. քիւչիւքլէդմէք, էքսիլդմէք: S'apetisser, բ. յ. Փոքրկանալ, կարճիլ. քիւչիւքլէնմէք, քիւչիւլմէք, էքսիլմէք: Apetissé, ée, փոքրկացեալ, նուազեալ:

Apete (աբէդ) գ. իգ. Մեղու (է բառ վաղեմի):

A peu près (աբէօբրէ) մակ. Իբրև, գոգցես, ոչ ինչ ընդհատ. անքի, դախմինէն:

Aphélie (աֆէ՛լի) գ. ար. և ած. Հեռաւորութիւն յարեգակնէ, հեռակէտ (ըստ աստեղաբաշխից):

Aphérèse (աֆէ՛րէզ) գ. ար. 'Ի բաց բարձումն (ըստ քերականաց):

Aphonie (աֆօնի) գ. իգ. Անձայնութիւն, համրութիւն. դիլսիզլիք:

Aphorisme (աֆօրիզմ) գ. ար. Առած, ասացուած. դէյիշ, էդըպպա հիւքմի:

Aphoristique (աֆօրիսդիք) ած. Առածից:

Aphrodisiaque (աֆրօդիզիաք) ած. Գրգռիչ ցանկութեան (դեղ):

Aphronille (աֆրօնիյլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Aphronitre (աֆրօնիդր) գ. ար. Ծաղիկ կամ ընտրելագոյն մասն բորակի. կիւհէրչիլէ չիչէյի:

Aphte (աֆթ) գ. ար. փոքրիկ կեղ ՚ի բերանի:

Api (ափի) գ. ար. Ազգ ինչ խնձորոյ:

Apinel (ափինէլ) գ. ար. Բոյս կամ արմատ ինչ Ամերիկոյ:

Apiquer (ափիքէ) բ. ն. Կշռել, ուղղել, ուղղահայեաց առնել:

Apis (ափիս) գ. ար. Ապիս (ցուլ կամ եզն՝ զոր պաշտէին Եգիպտացիք):

Apitoyer (ափիթօայէ) բ. ն. Շարժել ՚ի գութ. մէրհամէթէ կէթիրմէք: S'apitoyer, բ. յ. Շարժիլ ՚ի գութ, գթալ, խանդաղատիլ. էսիրկէմէք, մէրհամէթ էթմէք:

Aplaner (ափլանէ) բ. ն. Գզել զբուրդ ծածկարանի անկողնոյն:

Aplaneur (ափլանէօր) գ. ար. Որ գզէ ըզբուրդ ծածկարանի անկողնոյն:

Aplanir (ափլանիր) բ. ն. Հարթել, հաւասարել: դիւրել. տիւզլէմէք, տիւզ էթմէք: գօլայլամագ, թէսհիլ էթմէք: Aplani, ie, հարթ, հաւասար, ուղղեալ:

Aplanissement (ափլանիսման) գ. ար. Հարթութիւն, հաւասարութիւն. տիւզլիւք, համվարլըք, թէսվիյէ, թէսհիլ:

Aplanisseur (ափլանիսէօր) գ. ար. Որ հարթէ կամ հաւասարէ:

Aplatir (ափլաթիր) բ. ն. Տափարակել. եասսըլամագ: S'aplatir, բ. յ. Տափարակիլ. եասսըլանմագ, եասսըլըմագ:

Aplatissement (ափլաթիսման) գ. ար. Տափարակումն, ջախջախումն:

Aplester (ափլէսթէ) բ. ն. Պարզել զառագաստ:

Aplets (ափլէ) գ. ար. յոգ. Ուռկան կամ ցանց ինչ (ձկանց):

Aplomb (ափլօն) գ. ար. Ուղղահայեաց կամ ուղղորդ գիծ. շագուլի իփ, շաքուլ, չէքիւլ իպլէ:

Apnée (ափնէ) գ. իգ. Շնչարգելութիւն, դժուարաշնչութիւն. թըգնէֆէսլիք:

Apocalypse (ափօքալիփս) գ. իգ. Յայտնութիւն:

Apoco (ափօքօ) գ. ար. Շաղակրատ, անճոռնի (է բառ խօսակցաց):

Apocope (ափօքօփ) գ. իգ. Կրճատումն, բարձումն:

Apocriphe (ափօքրիֆ) ած. Անյայտ, ծածկեալ, անհաւաստի. ֆիղլի, ասըլսըզ:

Apocrisiaire (ափօքրիզիէր) գ. ար. Պատգամաւոր, հրեշտակ:

Apocroustique (ափօքրուսթիք) ած. Որ ՚ի բաց վանէ կամ վարէ (դեղ):

Apocyn (ափօսէն) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Apode (ափօտ) գ. ար. Ծիծառն ծովու:

Apodictique (ափօտիքթիք) ած. Ապացուցական, յայտնի, բացայայտ. իսպաթ էտէն:

Apogée (ափօժէ) գ. ար. Հեռաւորութիւն յերկրէ, հեռակէտ (ըստ աստեղաբաշխից). էվճի ալա:

Apographe (ափօկրաֆ) գ. ար. Պատճէն, հաւասարն, օրինակ, գաղափար. էսլընըն սուրէթի:

Appollinaires (ափօլլինէր) գ. ար. յոգ. Հանդէս խաղուց ՚ի պատիւ Ապողոնի:

Apollinaristes (ափօլլինարիսթ) գ. ար. յոգ. Ապողինարիսք (հերետիկոսք):

Apollon (ափօլլօն) գ. ար. Ապողոն (դիք):

Apollonies (ափօլլօնի) գ. ար. յոգ. Պաշտամունք Ապողոնի:

Apologétique (ափօլօժէթիք) ած. և գ. Ջատագովութեան. ջատագովութիւն:

Apologie (ափօլօժի) գ. իգ. Ջատագովութիւն, պատասխանի կամ ճառ ջատագովութեան:

Apologiste (ափօլօժիսթ) գ. ար. Ջատագով:

Apologue (ափօլօկ) գ. ար. Առասպել բարոյական. հիքեաէ ալտաճագ գըսսէ:

Apoltronir (ափօլթրօնիր) բ. ն. Հատանել զմագիլս որսական թռչնոյ:

Aponévrose (ափօնէվրօզ) գ. իգ. Ծայր կամ ձգանք մկանանց:

Apophlegmatisant, ante (ափօֆլէկմաթիզան, անթ) ած. Որ տայ թքանել (դեղ):

Apophtegme (ափօֆթէկմ) գ. ար. Իմաստալից առած, գեղեցիկ ասացուած:

Apophyge (ափօֆիժ) գ. իգ. Խորխոխ կամ պատուանդան սեան:

Apophyse (ափօֆիզ) գ. իգ. Ցցումն ոսկեր:

Apoplectique (ափօփլէքթիք) ած. և գ. Հարեալ կաթուածով. տամլալը:

Apoplexie (ափօփլէքսի) գ. իգ. Կաթուած, հարուած յուղեղն. տամլա:

Apore (ափօր) գ. ար. Առաջարկութիւն դժուարին կամ մթին:

Aposiopèse (ափօզիօփէզ) գ. իգ. Լռութիւն, զանց (ըստ ճարտասանից):

Apostasie (ափօսթազի) գ. իգ. Ուրացութիւն հաւատոց կամ ուխտի. իրթիտատ, մուրթէտլըք:

Apostasier (ափօսթազիէ) բ. ն. Ապստամբել ՚ի հաւատոց, ուրանալ զհաւատս. մուրթէտ օլմագ, տինինտէն տէօնմէք, իրթիտատ էթմէք:

Apostat, ate (ափօսթա, աթ) ած. և գ. Ուրացող. տէօնմէ, մուրթէտ:

Apostème (ափօսթէմ) գ. իգ. Խաղաւարտ, պալար չարաւալից. չըբան:

Aposter (ափօսթէ) բ. ն. Ապականել, գարանել, հրապուրել. փուսույա գօյմագ: Aposté, ée, գարանեալ:

Apostillateur (ափօսթիյլաթէօր) գ. ար. Որ յաւելու բացատրութիւնս ՚ի լուսանցս գրոց:

Apostille (ափօսթիյլ) գ. իգ. Բացատրութիւն եդեալ ՚ի լուսանցս գրոց. հաշիյէ:

Apostiller (ափօսթիյլէ) բ. ն. Յաւելուլ բացատրութիւնս ՚ի լուսանցս գրոց. հաշիյէ գօյմագ կամ եազմագ, նիշանլամագ: Apostillé, ée, որ ունի բացատրութիւն ՚ի լուսանցս:

Apostis (ափօստիս) գ. ար. Շրջանակ յերկաթին կողմանս գաւազանին:

Apostolat (ափօստօլա) գ. ար. Առաքելութիւն. րէսալէտ:

Apostolique (ափօստօլիք) ած. Առաքելական. րէսուլի:

Apostoliquement (ափօստօլիքման) մակ. Առաքելաբար. րէսուլ կիպի:

Apostrophe (ափօստրօֆ) գ. ար. Բացագարձութիւն (ըստ ճարտասանից). մուխատէպէ: ապաթարց (ըստ քերականաց):

Apostropher (ափօստրօֆէ) բ. ն. Բացագարձութիւն առնել, դարձուցանել զբանն. խիտապ էտմէք: Apostrophé, ée, բացագարձեալ:

Aposthume (ափօսթիւմ) գ. ար. Պալար, խաղաւարտ. չըպան:

Aposthumer (ափօսթիւմէ) բ. չ. Պալարանալ, խաղաւարտիլ, շարաւանալ. չըպան չըգմագ, իրին օտուրմագ:

Apothéose (ափօթէօզ) գ. իգ. Աստուածացուցանելն, դիցակարգութիւն:

Apothicaire (ափօթիքէռ) գ. ար. Դեղագործ, դեղավաճառ. էճզաճը կամ էզաճը:

Apothicairerie (ափօթիքէռռի) գ. իգ. Կրպակ կամ արուեստ դեղավաճառին, դեղարան, դեղանոց. էզաճը տիւքքեանը. էզաճըլըգ:

Apotome (ափօտօմ) գ. ար. Հատուած, հատանելն ՚ի բաց:

Apôtre (ափօ́տռ) գ. ար. Առաքեալ. րէսուլ, հավարի: Առաքեալք. հավարիուն:

Apozème (ափօզէմ) գ. ար. Բժշկական ըմպելի ՚ի խարշեալ խոտոց. մատպուխ կամ մահպուպ:

Apparat (ափառա) գ. ար. Հանդերձանք, հանդէս, շուք. ալայ, տապտապա:

Apparaux (ափառօ) գ. ար. յոգ. Կազմածք, կարասիք և հանդերձանք զինուց նաւու:

Appareil (ափառէյլ) գ. ար. Պատրաստութիւն, հանդերձանք, շուք. մուհիմ տէտարիք, մուհիմմատ, եարագ, տագըմ, ալայ, տապտապա: Գիրք սպեղանեաց, սպեղանիք. պիր եարանըն պաղ վէ իլաճլարը:

Appareillage (ափառէյլաժ) գ. ար. Հանդերձանք, պատրաստութիւն:

Appareiller (ափառէյլէ) բ. ն. Զուգորդել, հաւասարել: հանդերձել, կարգել. չիֆտլէմէք, գուրմագ, հազըրլամագ, ույտուրմագ: Appareillé, ée, զուգորդեալ, կարգեալ: բ. չ. Վերացուցանել կամ պարզել զառագաստ. եէլքէն աչմագ:

Appareilleur (ափառէյլէօռ) գ. ար. Որ կարգէ կամ տայ զչափն:

Appareilleuse (ափառէյլէօզ) գ. իգ. Կին կաւատ. քէղէվէնէ գարը:

Apparemment (ափառաման) մակ. Ըստ երեւութին, առ երեւս. կալիպա, զահիր:

Apparence (ափառանս) գ. իգ. Երեւոյթ, տեսիլ, կերպարանք: Լինելն հաւանական. կէօրիւնիւշ, կէօստէրիշ, զահիրի:

Apparent, ente (ափառան, անտ) ած. Երեւելի, յայտնի, նշանաւոր. կէօրիւնիւր, զահիր:

s'Apparenter (ափառանտէ) բ. յ. Ազգական լինել, մերձաւորիլ. խըսըմլաշմագ, խըսըմլըգ պաղլամագ: Apparenté, ée, ազգական, մերձաւոր. խըսըմ:

Apparesser (ափառէսէ) բ. ն. Ծուլացուցանել, թմբեցուցանել. տէմպէլլէտմէք: S'apparesser, բ. յ. Ծուլանալ, յուլանալ, հեղգանալ. տէմպէլլէնմէք:

Appariement (ափառիման) գ. ար. Զուգաւորութիւն, միաւորութիւն. չիֆտլէմէ:

Apparier (ափառիէ) բ. ն. Զուգել, լծորդել, միաւորել, ընկերել. չիֆտլէմէք, չիֆտլէնտիրմէք: S'apparier, բ. յ. Զուգիլ, միաւորիլ. չիֆտլէշմէք, չիֆտլէնմէք: Apparié, ée, զուգեալ, զուգորդեալ:

Appariteur (ափառիտէօռ) գ. ար. Պաշտօնեայ, նուիրակ, սպասաւոր. մուհզիր, չավուշ:

Apparition (ափառիսիօն) գ. իգ. Երեւումն, յայտնութիւն, տեսիլ. կէօրիւնմէ, զուհուր:

Apparoir (ափառօառ) բ. չ. Յայտնի լինել, երեւել յատենի:

Apparoître (ափառէտռ) բ. չ. Երեւել, երեւութանալ, յայտնի լինել. կէօրիւնմէք, կէօզիւքմէք: S'apparoître, թուիլ, համարիլ: Apparu, ue, երեւեալ:

Apparonné, ée, (ափառօնէ) ած. Նշանակեալ (՚ի չափող պաշտօնէէ տէրութեան):

Appartement (ափառտման) գ. ար. Դահլիճ. գօնաղըն պիր փարչասը, գատ, օտալար:

Appartenance (ափառտնանս) գ. իգ. Վերաբերութիւն, յարակցութիւն, պատշաճութիւն. միւտէալլիգատ, ալագա, տէալլուգատ, ինտիսապ:

Appartenant, ante (ափառտնան, անտ) ած. Որ ունի իրաւունս, պատշաճեալ. միւտէալլիգ:

Appartenir (ափառտնիռ) բ. չ. Ունել իրաւունս, պատշաճիլ: հայել, վերաբերիլ: ազգակից կամ մերձաւոր լինել. միւտէալլիգ կամ մէնսուպ օլմագ, ինտիսապ էտմէք: Il appartient, պարտ և պատշաճ է, անկ է:

Appas (ափա) գ. ար. Հրապոյրք կամ գեղեցկութիւն կնոջ. ճիլվէ, նազ:

Appât (ափա) գ. ար. Կեր, ճարակ: հրապոյրք, հրապուրանք. եէմ:

Appâter (ափատէ) բ. ն. Հրապուրել, որսալ: կերակրել, ջամբել. եէմլէմէք: Appaté, ée, որսացեալ:

Appaumé, ée (ափօմէ) ած. Տարածեալ զափն (ըստ կնքաբանից):

Appauvrir (ափօվռիռ) բ. ն. Աղքատացուցանել. ֆագըրլատմագ: S'appauvrir, բ. յ. Աղքատանալ. ֆագըրլանմագ, տիւշկիւնլէնմէք: Appauvri, ie, աղքատացեալ:

Appauvrissement (ափօվռիսման) գ. ար. Աղքատութիւն, չքաւորութիւն. ֆագըրլըգ:

Appeau (աբօ) գ. ար. *Սուլէլն, հրապոյրք թռչնոց.* եէմ:

Appel (աբէլ) գ. ար. *Բողոք.* շէքվա: *կոչ, կոչումն.* չաղըրըշ: *Նշան փողոյ կամ թմբկի.* տավուլ նիշանը: *Հրաւէր'ի մենամարտութիւն.* տավէթ, մէյտանա օգումա:

Appelant, ante (աբլան, անդ) ած. և գ. *Բողոքիչ, բողոքարկու.* շէքվաճը: *Թռչուն հրապուրիչ:*

Appeller (աբլէ) բ. ն. *Յորջորջել, անուանել, կոչել, կարդալ.* չաղըրմագ, տէմէք: *Նշանակել, նշան տալ.* նիշան վէրմէք, չաղըրմագ: *կոչել, առաքել, խնդրակս արձակել.* չաղըրթմագ: *ձգել առ ինքն, հրապուրել: կոչել 'ի դատաստան.* մուրաֆաա էթմէք: *հրաւիրել.* մէյտանա տավէթ էթմէք, օգումագ: բ. չ. *Բողոքել 'ի բարձրագոյն ատեան.* եօգարը շէքեայէթ էթմէք: S'appeller, բ. յ. *Կոչիլ, անուանիլ, յորջորջիլ.* չաղըրըլմագ, տէնմէք, տէնիլմէք: Appelé, ée, *կոչեցեալ:*

Appellatif, ive (աբէլլադիֆ, իվ) ած. *Յորջորջական կամ հասարակ (անուն):*

Appellation (աբէլլասիօն) գ. իգ. *Բողոք, բողոքումն.* շէքվա:

Appendice (աբէնտիս) գ. իգ. *Յաւելուած, յաւելումն.* արտըմա, զամիմէ, ֆազլա, մուլհագա: Appendice vermiculaire *կամ* vermiforme, գ. ար. *Ընդերք ինչ որդնաձև:*

Appendre (աբանտր) բ. ն. *Կախել.* ասմագ: Appendu, ue, *կախեալ, 'ի կախ:*

Appentis (աբանտի) գ. ար. *Շինուած հաստատեալ յորմն:*

Appesantir (աբըզանտիր) բ. ն. *Ծանրացուցանել, ձնշել.* աղըրլաթմագ: S'appesantir, բ. յ. *Ծանրանալ.* աղըրլանմագ: Appesanti, ie, *ծանրացեալ:*

Appesantissement (աբըզանտիսման) գ. ար. *Ծանրութիւն, թմրութիւն.* աղըրլըգ:

Appétence (աբէտանս) գ. իգ. *Յօժարութիւն կամ ցանկութիւն 'ի բնէ:*

Appéter (աբէտէ) բ. ն. *Յօժարիլ կամ ցանկալ 'ի բնէ:* Appété, ée, *ցանկացեալ 'ի բնէ, ինքնայօժար:*

Appétissant, ante (աբէտիսան, անդ) ած. *Ախորժաշարժ, համեղ.* իշթահ վէրիճի:

Appétit (աբէտի) գ. ար. *Յօժարութիւն, ցանկութիւն, բաղձանք, տենչ.* հէվէս: *ախորժ, ախորժակ.* իշթահ: À l' appétit, մակ. *Ըստ քմաց, առ խնայելոյ:*

Applaudir (աբլօտիր) բ. ն. *Ծափս հարկանել.* էլ չըրփմագ, էլ գագմագ: *գովել, հաճիլ.* աֆէրին օգումագ, էօյմէք, խօշ կէլմէք: S'applaudir, բ. յ. *Գովել զանձն, անձնահաճ լինել.* քէնտինի թահսին էթմէք: Applaudi, ie, *գովելի, 'ի գովութիւն առեալ:*

Applaudissement (աբլօտիսման) գ. ար. *Գովութիւն.* աֆէրին, թահսին: *ծափ, ծափահարութիւն.* էլ գագմա:

Applicable (աբլիքապլ) ած. *Մերձեցուցանելի, պատշաճ, վայելուչ.* գուլլանըլաճագ, եագըշըգ:

Application (աբլիքասիօն) գ. իգ. *Վարելն, դնելն. յարմարումն.* գուլլանմա, գօմա: *մտադրութիւն, փոյթ.* ճահտ, տըգգատ:

Applique (աբլիք) գ. իգ. *Պէտք, գործածութիւն:*

Appliquer (աբլիքէ) բ. ն. *Մերձեցուցանել, յարել.* եափըշտըրմագ, գօմագ: *միտ դնել, պարապիլ.* չալըշմագ: *յարմարել, վարել.* իշլէթմէք: S'appliquer, բ. յ. *Յարիլ, մերձենալ.* տուտուշմագ, եափըշմագ: *անձին ընծայել, սեպհականել:* Appliqué, ée, *մտադիր.* համարտ:

Appoint (աբուէն) գ. ար. *Դրամ յաւելեալ 'ի վերայ.* պագր, ուֆագ բարայ:

Appointement (աբուէնտման) գ. ար. *Կարգ, սահման, օրէնսդրութիւն: Թոշակ, ռոճիկ, հասոյթ.* կէսիք, իուլուֆէ:

Apointer (աբուէնտէ) բ. ն. *Կարգել, սահմանել.* իուլուֆէ վէրմէք: Appointé, *Թոշակառու զինուոր.* կէսիքլի, իուլուֆէլի: Appointé, ée, *կարգեալ:*

Appointeur (աբուէնտէօր) գ. ար. *Որ կարգէ կամ սահմանէ:*

Apport (աբօր) գ. ար. *Վաճառատեղի, վաճառանոց.* բազար եէրի:

Apportage (աբօրթաժ) գ. ար. *Վարձ բեռնակրի.* համմալիյէ:

Apporter (աբօրթէ) բ. ն. *Տանել, ածել: բերել, յառաջ բերել, առթել.* կէթիրմէք: սէպէպ օլմագ, սարֆ էթմէք: Apporté, ée, *բերեալ:*

Apposer (աբօզէ) բ. ն. *Մերձ դնել, 'ի վերայ յաւելուլ.* գօմագ, եափըշտըրմագ: Apposé, ée, *եդեալ մերձ կամ 'ի վերայ:*

Apposition (աբօզիսիօն) գ. իգ. *Յաւելումն, յաւելուած: յարադրութիւն.* գատմա, չատ: *բայայայտիչ (ըստ քերականաց):*

Appréciateur (աբրէսիադէօր) գ. ար. *Որ յարգէ կամ գին հատանէ.* պահա քէսիճի, տախմինճի, գըյմէթ չընաս, գըյմէթինի պիլէն:

Appréciation (աբրէսիասիօն) գ. իգ. *Գնահատութիւն, յարգ.* տախմին, թէգտիր:

Apprécier (աբրէսիէ) բ. ն. *Գին հատանել: յարգել, առ պատուականս ունել.* տախմին էթմէք, պահա քէսմէք, պէյէնմէք: գըյմէթ տուտմագ, թէգտիր էթմէք, գըյմէթ պիլմէք: Apprécié, ée, *'ի յարգի:*

Appréhender (աբրէանտէ) բ. ն. *Ունել, ըմբռնել.* տուտմագ: *երկնչել, կասկածել.* գօրգմագ: Apprehendé, ée, *կալեալ. երկուցեալ, յերկիւղի:*

Appréhensif, ive (աբրէանսիֆ, իվ) ած. *Երկչոտ.* գօրգագ:

Appréhension (աբրէանսիօն) գ. իգ. *Երկիւղ, կասկած.* գօրգու, գասավէտ: *ըմբռնումն մտաց (ըստ տրամաբանից):*

Apprendre (աբրանտր) բ. ն. *Ուսանել,*

'ի վերայ հասանել. էօյրէնմէք, պուլմագ: ուսուցանել, տեղեակ առնել. էօյրէթմէք, պուլտուրմագ: Apprendre par coeur, ուսանել 'ի բերան. էզպէրլէմէք, էզպէր օլմագ, էզպէրտէն էօյրէնմէք: Appris, ise, ուսեալ:

Apprenti, ie (ափրանթի) գ. ար. և իգ. Նորոգ ուսանող, համբակ. չըրագ, շակիրտ:

Apprentissage (ափրանթիսաժ) գ. ար. Աշակերտութիւն, ուսումն, ժամանակ աշակերտութեան: փորձ, հանդէս. էօյրէնմէ վագթը:

Apprêt (ափրէ) գ. ար. Պատրաստութիւն, հանդերձանք, կազմութիւն. տէտարիք, հազըրլըգ, փուսաթ: հանդերձանք կերակրոց: Նկար 'ի վերայ ապակւոյ:

Apprête (ափրէթ) գ. իգ. Պատառ հացի երկայնաձև:

Apprêter (ափրէթէ) բ. ն. Հանդերձել, կազմել, պատրաստել, յօրինել, յարդարել. հազըրլամագ, հազըր էթմէք, տիւզմէք: S'apprêter, բ. յ. Պատրաստիլ, կազմիլ, պատրաստ լինել. հազըրլանմագ: Apprêté, ée, կազմեալ, պատրաստեալ:

Apprêteur (ափրէթէօր) գ. ար. Հանդերձիչ, կազմիչ:

Apprivoiser (ափրիվուազէ) բ. ն. Ընտելացուցանել, զգօնացուցանել: ընտանեցուցանել. ալըշտըրմագ: S'apprivoiser, բ. յ. Ընտանենալ, ընտելանալ. ալըշմագ: Apprivoisé, ée, ընտել, ընտելացեալ. ալըշըգ:

Approbateur, trice (ափրօպաթէօր, թրիս) գ. ար. և իգ. Որ հաւանի կամ հաստատէ. տահսին էտիճի:

Approbatif, tive (ափրօպաթիֆ, թիվ) ած. Հաւանողական, հաւանութեան, հաստատութեան:

Approbation (ափրօպասիօն) գ. իգ. Հաւանութիւն, հաճութիւն: վկայութիւն, հաստատութիւն. պէյէնմէ, րիզա. էյի գապուլմա, գապուլ էտմէ, խօշլանմա, տահսին:

Approchant, ante (ափրօշան, անթ) ած. Նման, մերձաւոր. եագլաշըգ, եագըն, պէնզէր:

Approchant (ափրօշան) նխ. Իբրև, գոգցես. կիպի, գանտէ, տահմինէն:

Approche (ափրօշ) գ. իգ. Մատչումն, մերձենալն. եագլաշմա: մերձաւորութիւն:

Approcher (ափրօշէ) բ. ն. Մերձեցուցանել, մատուցանել. եագլաշտըրմագ: բ. չ. Մերձենալ, մատչել. եագլաշմագ: Նմանել, պատշաճիլ. պէնզէր օլմագ: Approché, ée, մերձեցեալ:

Approfondir (ափրօֆօնտիր) բ. ն. Խորացուցանել. խորամուխ լինել, թափանցել. տէրին էթմէք, տէրինլէթմէք: տէմէլ իլէ անլամագ: Approfondi, ie, խորին, խորամուխ:

Appropriation (ափրօփրիասիօն) գ. իգ. Սեպհականութիւն, իւրացուցանելն: տրամադրութիւն (ըստ քիմիականաց):

Approprier (ափրօփրիէ) բ. ն. Յարմարել, կազմել, նմանեցուցանել. թաթպիք էթմէք, եագըշտըրմագ, ույտուրմագ: S'approprier, բ. յ. Իւրացուցանել, սեպհականել, անձին գրաւել. քէնտինէ մախսուս կամ միւլքիէթ էթմէք, քէնտիյէ իսնատ էթմէք: Approprié, ée, սեպհականեալ:

Approvisionnement (ափրօվիզիօնման) գ. ար. Հանդերձանք, պատրաստութիւն, պաշար, համբարք. մուհիմմաթ, զահիրէ:

Approvisionner (ափրօվիզիօնէ) բ. ն. Հայթհայթել, հանդերձել, պատրաստել. զահիրէ հազըր էթմէք: Approvisionné, ée, համբարալից:

Approuver (ափրուվէ) բ. ն. Հաճիլ, հաւանել: ընդունել, հաստատել. գապուլ էթմէք, րազը օլմագ, տահսին էթմէք, մունասիպ պուլմագ: Approuvé, ée, ընկալեալ, հաստատեալ:

Approximatif, ive (ափրօքսիմաթիֆ, իվ) ած. Մերձեցուցիչ:

Approximation (ափրօքսիմասիօն) գ. իգ. Մերձաւորութիւն:

Appui (ափիւի) գ. ար. Յենարան, նեցուկ: օգնութիւն, թիկունք, պաշտպանութիւն. տայագ, տէստէք, տայանաճագ: էարքըմ, արգա:

Appuie-main (ափիւի-մէն) գ. ար. Գաւազան նկարչաց յոր յեցուցանեն զձեռն, յենարան ձեռաց:

Appuyer (ափիւիէ) բ. ն. Յեցուցանել, հաստատել, դնել 'ի վերայ. տայամագ, տայատմագ: պաշտպանել, պաշտպան լինել, 'ի թիկունս հասանել. արգա օլմագ, իմտատ էթմէք կամ վէրմէք: բ. չ. Յենուլ, հաստատիլ. տայանմագ, եասլանմագ: պնդել, կալ հաստատուն: Appuyé, ée, յեցեալ, հաստատուն:

Apre (ափր) ած. Տախիպ, խիստ, դառն: դժուարին, առապար: ժանտ, դաժան, դժնդակ. քէքրէ, սարթ, սէրթ:

Apre, գ. ար. Ձուկն ինչ խստաթեփ:

Aprêle (ափրէլ) գ. իգ. Է խոտ ինչ:

Aprement (ափրըման) մակ. Խստիւ, չարաչար:

Après (ափրէ) նխ. և մակ. Յետ, զկնի, ապա, յետոյ. սօնրա, սօնրատան: Après tout, զկնի ամենայնի այսորիկ, սակայն. վէ լաքին: Après coup, հուսկ յետոյ, անագան. քէչ կէճ: Ci-après, այսուհետև, յայսմ հետէ, յետ այսորիկ:

Après-demain (ափրէտըմէն) մակ. Զկնի վաղուի, 'ի միւսում աւուր. եարըն տէյիլ օպիր կիւն:

Après-dinée (ափրէ տինէ) գ. իգ. Զկնի ճաշուն. եէմէքտէն սօնրա:

Après-midi (ափրէ միտի) գ. ար. Զկնի հասարակ աւուր. էօյլէտէն սօնրա:

Après-soupée (ափրէ սուփէ) գ. իգ. Զկնի ընթրեաց. ագշամ տահամընտան սօնրա:

Apreté (ափրըթէ) գ. իգ. Տապութիւն, խստութիւն, ժանտութիւն. քէքրէլիք, խամլըգ, սէրթլիք, սարթլըգ:

Apron (ափրօն) գ. ար. Ձուկն ինչ գետոյ:

Aproxit (ափրօքսի) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Apsides (ափսիտ) գ. իգ. յոգ. Ակաւառակ (մոլորակաց):

Apte (ափթ) ած. Յարմար, քաջադէպ, յաջողակ. Եարարլը, գապիլ:

Aptitude (ափթիթիւտ) գ. իգ. Յարմարութիւն, յաջողակութիւն. Եարարլըլըգ, իսթիտատ:

Apurement (ափիւրման) գ. ար. Բովանդակութիւն հաշուի պարտեաց, անթերի վճարումն պարտեաց:

Apurer (ափիւրէ) ը. ն. Բովանդակ հատուցանել զհաշիւ պարտեացն. հէսապը պիթիրմէք, հէսապ էթթիրմէք պիր հէսապը քէսմէք:

Apyre (ափիր) ած. Որ զդէմ ունի հրոյ:

Apyrexie (ափիրէքսի) գ. իգ. Ընդհատութիւն կամ դադարումն տենդի:

Aquatique (աքուաթիք) ած. Ջրալից, մօրուտ: ջրային, ջրական. սուլու: սուպաքի:

Aqueduc (աքէտիւք) գ. ար. Ջրանցք, ջրմուղ. սու եօլու, քանալ:

Aqueux, euse (աքէօ, էօզ) ած. Ջրային, ջրական, ջրալից. սուլու:

Aquila-alba (աքիլա ալպա) գ. իգ. Աղ անդկի (ըստ քիմիականաց. ըստ բառին՝ Արծիւ սպիտակ):

Aquilin (աքիլէն) ած. Արծուային: Nez aquilin, արծուունկն. գարտալ պուրունլու, տօղան:

Aquilon (աքիլօն) գ. ար. Հիւսիս, հողմն հիւսիսոյ. գուզէյ, փօյրազ:

Arabe (արապ) ած. Արաբացի. դաժան, խուժադուժ. արապ, արէպի:

Arabesque (արապէսք) ած. Ըստ Արաբացւոց:

Arabesques (արապէսք) գ. ար. յոգ. Ի զարդ ինչ:

Arabique (արապիք) ած. Արաբացւոց. արապլարըն, արէպի:

Arachnéosites (արաքնէօզիթ) գ. ար. յոգ. Սարդ ծովու քարացեալ:

Arachnoïde (արաքնօիտ) գ. և ած. Նման ոստայնի սարդից (թաղանթ աչաց):

Arack (արաք) գ. ար. Ցքի հանեալ՚ի շաքարոյ. րագը:

Araignée (արէնյէ) գ. իգ. Սարդ. էօրիւմճէք: ականահատութիւն: Ճախարակ ինչ նաւու: պղնձի տախտակ ատամնաւոր: Toile d'araignée, ոստայն սարդից. էօրիւմճէք աղը: Pattes d'araignées, մատունք փոխ և երկայն:

Aralia (արալիա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ Ամերիկոյ:

Aramber (արանպէ) ը. ն. Պնդել կամ ունել զնաւն: Arambé, ée, պնդեալ:

Aramer (արամէ) ը. ն. Ձգտել կամ երկայնել զկտաւն:

Arang (արան) գ. ար. Ցամի տապադրող:

Arantèles (արանթէլ) գ. ար. յոգ. Մանրաթելք յոտս ձիոց:

Aras (արա) գ. ար. Ազգ ինչ թութակի:

Arasement (արազման) գ. ար. Հաւասարութիւն կամ հաւասար մասունք (ըստ որմնադրաց):

Araser (արազէ) ը. ն. Բարձրացուցանել կամ հաւասար առնել (ըստ որմնադրաց): Arasé, ée, բարձրացեալ, զուգահաւասար բարձրութեամբ:

Aratoire (արաթուար) ած. Հերկագործութեան:

Arbalestrille (արպալէսթրիյլ) գ. իգ. Գործի չափելոյ զբարձրութիւնս աստեղաց ՚ի վերայ ծովու:

Arbalète (արպալէթ) գ. իգ. Բաղխատր. ճէնճէնիք, քէման:

Arbalétrier (արպալէթրիէ) գ. ար. Բաղխատրաձիգ:

Arbitrage (արպիթրաժ) գ. ար. Դատաստան կամ ընտրութիւն միջնորդ դատաւորի. իւլահ պէյն իղղատ:

Arbitraire (արպիթրէր) ած. Կամայական, ըստ կամի, անձնիշխան. իրատէտի էլինտէ օլան, էօրֆի, իխթիարի: ըստ կամաց միջնորդ դատաւորի:

Arbitrairement (արպիթրէրման) մակ. Ըստ կամս, ըստ հաճոյից, ինքնիշխանութեամբ. դիլէ իլէ:

Arbitral, ale (արպիթրալ) ած. Միջնորդ դատաւորաց (վճիռ կամ դատաստան):

Arbitralement (արպիթրալման) մակ. Ի ձեռն միջնորդ դատաւորաց:

Arbitration (արպիթրասիօն) գ. իգ. Ընտրութիւն, որոշումն:

Arbitre (արպիթր) գ. ար. Ընտրութի՛, հաճոյք, իշխանութիւն: միջնորդ դատաւոր, իրաւարար. մուանձը, էարղուճը: տէր, դատաւոր. հաքիմ: Franc կամ libre arbitre, ինքնիշխանութիւն, անձնիշխանութիւն. իրատէյի ճիւզիյէ:

Arbitrer (արպիթրէ) ը. ն. Ընտրել կամ որոշել իբրև զմիջնորդ դատաւոր, իրաւարար լինել. գըյասընճա հէօքմ էթմէք: Arbitré, ée, որոշեալ:

Arbolade (արպօլատ) գ. իգ. Համեմ ինչ:

Arborer (արպօրէ) ը. ն. Կանգնել, արձանացուցանել: յայտնապէս ցուցանել զանձն կուսակից. փիքմէք: Arboré, ée, կանգնեալ:

Arborisé, ée, (արպօրիզէ) ած. Ծառանիշ (քարինք):

Arbouse (արպուզ) գ. իգ. Մաթուղ. գօճա կամ խօճա եէմիշի:

Arbousier (արպուզիէ) գ. ար. Մաթուղենի. գօճա եէմիշի աղաճը:

Arbre (արպր) գ. ար. Ծառ. աղաճ: փայտ երկայնաձև: Arbre de navire, կայմն նաւու: Arbre de Diane կամ Philosophique, արծաթ խառնեալ ընդ սնդկի (ըստ քիմիականաց) ։

Arbrisseau (արպրիսօ) գ. ար. Ծառ փոքրիկ, թուփ. աղաճճըգ, չալը ։

Arbuste (արպիւսդ) գ. ար. Թուփ. չալը, ֆիդան ։

Arc (արք) գ. ար. Աղեղն. եայ ։ կամար (շինուածոց). քեմեր ։ մասն աղեղան կամ շրջապատի (ըստ երկրաչափից) ։

Arcade (արքատ) գ. իգ. Յարկ կամարաձև. քեմեր ։

Arcane (արքան) գ. ար. Գաղտնիք, խորհուրդ գաղտնի. սըրր ։

Arcanson (արքանսօն) գ. ար. Խէժ սոճւոյ. րէչինա ։

Arcase (արքազ) գ. իգ. Յատակ նաւի ։

Arc-boutant (արքպուդան) գ. ար. Կամարակալ, մոյթ ։

Arc-bouter (արքպուդէ) բ. ն. Նեցուկս դնել, ունել. փայագ գօյմագ ։

Arc-doubleau (արքտուպլօ) գ. ար. Կրկնակամար ։

Arceau (արսօ) գ. ար. Կամար շինուածոց. քեմեր, քեմերճիք ։

Arc-en-ciel (արքանսիէլ) գ. ար. Աղեղն երկնից, ծիածան. էլէյիմ սաղմա ։

Archaïsme (արքաիզմ) գ. ար. Հնախօսութիւն, ոճ խօսից նախնեաց ։

Archal (fil d') տես. Fil.

Archange (արքանժ) գ. ար. Հրեշտակապետ. ճէպրայիլ ։

Archangélique (արքանժէլիք) գ. իգ. Իբրոս ինչ. ագ բուրըղան ։

Archangélique (արքանժէլիք) ած. Հրեշտակապետի, նման հրեշտակապետի ։

Arche (արշ) գ. իգ. Կամար կամրջի գետոյն. քէօփրինին կէօզի ։ տապանն Նոյի. նուհուն կէմիսի կամ քէշտիսի ։

Archée (արշէ) գ. իգ. Սկիզբն տեղերաց ։

Archelet (արշլէ գ. ար. Փոքրիկ աղեղն գործեաց ։

Archer (արշէ) գ. ար. Աղեղնաւոր, նետաձիգ. օգճու, դիրէնդազ ։ ստորին պաշտօնեայք դատաւորի ։

Archerot (արշռօ) գ. ար. Մանուկ նետաձիգ (ըստ բանաստեղծից) ։

Archet (արշէ) գ. ար. Փոքրիկ աղեղն նուագարանի. քէման եայը, քէմանէ ։ կամար որորանի մանկանց ։ կամար ծածկարանի հիւանդաց ։ աղեղն գչրի ։

Archétype (արքէդիփ) գ. ար. Նախատիպ, նախագաղափար, օրինակ. ասըլ նուսխա ։

Archevêché (արշվէշէ) գ. իգ. Արքեպիսկոպոսութիւն, եպիսկոպոսապետութիւն, իշխանութիւն կամ պալատ արքեպիսկոպոսի ։

Archevêquc (արշվէք) գ. ար. Արքեպիսկոպոս, արհիեպիսկոպոս, եպիսկոպոսապետ. էրշէք, միդրէփօլիդ ։

Archi, Արհի, աւագ, սկիզբն, առաջին՝ պետ (է բառ յունական) ։

Archichambellan (արշիշանպէլան) գ. ար. Սենեկապետ ։

Archidiaconat (արշիտիաքօնա) գ. ար. Աւագ սարկաւագութիւն ։

Archidiaconé (արշիտիաքօնէ) գ. ար. Թեմ իշխանութեան աւագ սարկաւագի ։

Archidiacre (արշիտիաքր) գ. ար. Աւագ սարկաւագ, նախասարկաւագ ։

Archiduc (արշիտիւք) գ. ար. Արշիդուքս, աւագ դուքս ։

Archiduché (արշիտիւշէ) գ. ար. Արշիդքսութիւն, իշխանութիւն արհիդքսի ։

Archiduchesse (արշիտիւշէս) գ. իգ. Արշիդքսուհի, արհի կամ աւագ դքսուհի ։

Archiéchanson (արշիէշանսօն) գ. ար. Տակառապետ կամ առաջին մատռուակ ինքնակալին ։

Archiépiscopal, ale (արքիէփիսքօփալ) ած. Արքեպիսկոպոսական, եպիսկոպոսապետութեան ։

Archiépiscopat (արքիէփիսքօփա) գ. ար. Արքեպիսկոպոսութիւն, եպիսկոպոսապետութիւն ։

Archimandritat (արշիմանտրիդա) գ. ար. Իշխանութիւն արշիմանդրիտի ։

Archimandrite (արշիմանտրիդ) գ. ար. Արշիմանդրիտ, վանահայր ։

Archimaréchal (արշիմարէշալ) գ. ար. Արհիմարաջախտ ։

Archipel (արշիփէլ) գ. ար. Արշիպեղագոս. ատալար տէնիզի կամ արալար ։

Archipompe (արշիփօմփ) գ. իգ. Յատակ ջրհանի, ջրշեղջ նաւուն ։

Archipresbytérial, ale (արշիփրէսպիդէրիալ) ած. Աւագերիցու ։

Archiprêtre (արշիփրէդր) գ. ար. Աւագերէց ։

Archiprêtré (արշիփրէդրէ) գ. ար. Աւագերիցութիւն, թեմ իշխանութեան աւագերիցու ։

Architecte (արշիդէքդ) գ. ար. Ճարտարապետ. միմար ։

Architectonique (արշիդէքդօնիք) ած. Ճարտարապետական ։

Architectonographe (արշիդէքդօնօկրաֆ) գ. ար. Շինուածագիր, նկարիչ ճարտարապետական ։

Architectonographie (արշիդէքդօնօկրաֆի) գ. իգ. Շինուածագրութիւն, նկար ճարտարապետական ։

Architecture (արշիդէքդիւր) գ. իգ. Ճարտարապետութիւն. միմարլըգ, բինա ։

Architrave (արշիդրավ) գ. իգ. Մակասին (ըստ ճարտարապետաց) ։

Architravé, ée (արշիդրավէ) ած. Որ ունի զմակասին ։

Archives (արշիվ) գ. իգ. յոգ. Դիւան. սէնէտաթ, տէֆթէրխանէ։

Archiviste (արշիվիսթ) գ. ար. Դիւանապետ. տէֆթէրտար։

Archivolte (արշիվօլթ) գ. իգ. Վերնակամար (ըստ Ճարտարապետաց)։

Archontat (արքօնթա) գ. ար. Իշխանութիւն, դատաւորութիւն։

Archonte (արքօնթ) գ. ար. Իշխան, դատաւոր (Աթենացւոց)։

Archure (արշիւր) գ. իգ. Որմ հանդէպ երկանաքարի։

Arçon (արսօն) գ. ար. Գունտ թամբի կամ համետի. էյէր գաշը, էյէր։ գործի ինչ աղուեգործաց։

Arçonner (արսօնէ) բ. չ. Վարել զգործին աղուեգործաց։

Arçonneur (արսօնէօր) գ. ար. Աղուեգործ։

Arcot (արքօ) գ. ար. Կղկղանք պղնձոյ. [illegible]։

Arctique (արքթիք) ած. Արջային կամ հիւսիսային (բեւեռ կամ շրջանակ). գութպի շիմալի։

Arctitude (արքթիթիւտ) գ. իգ. Սեղմութիւն, անձկութիւն (ըստ անդամազննաց)։

Arctium (արքսիօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ։

Arcturus (արքթիւրիւս) գ. ար. Արքտորոս (աստղ)։

Ardasses (արտաս) գ. իգ. յոգ. Մետաքս Պարսից։

Ardassines (արտասին) գ. իգ. յոգ. Ընտիր մետաքս Պարսից։

Ardée (արտէ) գ. իգ. Երամ թռչնոց ինչ։

Ardélion (արտէլիօն) գ. ար. Ծանծաղամիտ. ագըլ խաֆիֆ։

Ardemment (արտամման) մակ. Բորբոքմամբ, բուռն, եռանդագին. հէրարէթ իլէ, ղայրէթ իլէ։

Ardent, ente, (արտան, անթ) ած. Վառեալ, բորբոքեալ. աթէշլի։ կիզանող, հրաշէկ. յագըճը, գըզգըն։ բուռն, սաստիկ. շիտտէթլի։

Ardent (արտան) գ. ար. Գոլորշի այրեցած երկրի։ տարափոխիկ ախտ հրատապ։

Arder (արտէ) բ. ն. Այրել, կիզուլ (է բառ վաղեմի)։

Ardeur (արտէօր) գ. իգ. Բորբոք, տապ. սըճագլըգ, աթէշ։ աշխոյժք, եռանդն, սաստկութիւն. շիտտէթ, ղայրէթ։

Ardière (արտիէր) գ. ար. Առասան սարւոյ ոստայնանկաց։

Ardillon (արտիյօն) գ. ար. Սլաք մուճակաց։

Ardoise (արտուազ) գ. իգ. Ի քար ինչ. գարա տաշ, գայագան։

Ardoisé, ée (արտուազէ) ած. Որ ունի ըզգոյն սեաւ քարի։

Ardoisière (արտուազիէր) գ. իգ. Հանք սեաւ քարի. գայղան։

Ardu, ue (արտիւ) ած. Դժուարին (է բառ վաղեմի)։

Arec (արէք) գ. ար. Պտուղ ինչ Հնդկաց։

Arène (արէն) գ. իգ. Աւազ, խիճ. գում։ աւազոյան ասպարէզ ըմբշամարտկաց. ճէնք եէրի, մէյտան։

Aréner (արէնէ) բ. չ. Ճնշիլ կամ իջանել 'ի վայր շինուածոց առ կարի իմն ծանրութեան. չէօքմէք։

Aréneux, euse (արէնէօ, էօզ) ած. Աւազուտ, աւազախառն։

Aréole (արէօլ) գ. իգ. Փոքրիկ կալ կամ ասպարէզ։ սեաւ շրջանակ (ստեանց կամ ծաղկանց)։

Aréomètre (արէօմէթր) գ. ար. Հեղուկաչափ, գործի չափելոյ զհեղանիւթս։

Aréopage (արէօփաժ) գ. ար. Արիսպագոս (ատեան Աթենացւոց)։

Aréopagite (արէօփաժիթ) գ. ար. Արիսպագացի, դատաւոր Արիսպագոսին կամ Արիսպագին։

Aréostyle (արէօսթիլ) գ. ար. Շինուած անջրպետեալ սեամբք, կամ որ ունի զանջրպետ սեանց։

Aréotectonique (արէօթէքթօնիք) գ. իգ. Մասն ինչ զինուորական Ճարտարապետութեան։

Aréotique (արէօթիք) ած. Որ բանայ ըզծակոտիս կամ դիւրացուցանէ զարտաշնչութիւնն (դեղ)։

Arer (արէ) բ. ն. Զգել նաւու զխարիսխն զկնի։

Arête (արէթ) գ. իգ. Փուշ ձկան. պալըգ տիքէնի։ անկիւն կամ հատուած (ըստ Ճարտարապետաց). քէնար, քէօշէ։ ուռոյց ինչ յոտս ձիոյ. պըճըլղան։ Tailler à vive arête, հատանել յուղիղ անկիւնս, քառակուսի գործել։

Arêtier (արէթիէ) գ. ար. Անկիւն յարկաց կամ տանեաց։

Arêtières (արէթիէր) գ. իգ. յոգ. Շաղախ անկեանց կղմնարի յարկաց։

Arganeau (արկանօ) գ. ար. Օղամանեակ պարանաց։

Argémon (արժէմօն) գ. ար. Ախտ ինչ աչաց։

Argémone (արժէմօն) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Argent (արժան) գ. ար. Արծաթ. կիւմիւշ։ արծաթ կնքեալ, դրամ. ագչէ, փարա։ Vif-argent, սնդիկ. ճիվա։ Argent-comptant, կանխիկ դրամ. նագտ ագճէ։

Argenter (արժանթէ) բ. ն. Պատել կամ դրուագել արծաթով. կիւմիւշլէմէք։ Argenté, ée, պատեալ արծաթով. կիւմիւշլիւ։

Argenterie (արժանթըրի) գ. իգ. Արծաթի անօթք. կիւմիւշ գապլար, կիւմիւշ սօֆրա տագըմը։

Argenteux, euse (արժանթէօ, էօզ) ած. Ընչեղ, հարուստ, մեծատուն. փարալը։

Argentier (առժանթիէ) գ. ար. Վերակացու դրամոց, գանձապետ:

Argentin, ine (առժանթէն, ին) ած. Արծաթի, արծաթագոյն, արծաթանման. կիւմիւշլիւ:

Argentine (առժանթին) գ. իգ. Բոյս ինչ արծաթափայլ:

Argenture (առժանթիւռ) գ. իգ. Դրուագ արծաթոյ: արուեստ պատելոյ կամ դրուագելոյ արծաթով:

Argile (առժիլ) գ. իգ. Կաւ բրուտի, կաւ. քիլ, կէրէնք, չէօմլէքճի թօփրաղը, պալչըգ:

Argileux, euse (առժիլէօ, էօզ) ած. Կաւեղէն, կաւուտ:

Argiraspides (առժիռասփիտ) գ. ար. յոք. Արծաթավահանք (զօրք որք կրեն արծաթի ասպարս):

Argo (առկօ) գ. ար. Միջատ ինչ: անուն նաւի Արգոնաւորդաց:

Argot (առկօ) գ. ար. Մասն բուսոյ'ի վերոյ քան զպտկունս ծաղկանց, ստեղն: ծածկաբանութիւն ինչ. գուշ տիլի:

Argoter (առկօթէ) բ. ն. Հատանել զստեղն կամ զշառաւեղն:

Argoulet (առկուլէ) գ. ար. Հրացան ինչ ըստ նախնեաց: այր անպիտան:

Argousin (առկուզէն) գ. ար. Կալանաւորապետ, ստրկան ցռկանաւոր:

Argue (առկ) գ. իգ. Մեքենայ ինչ ոսկեմանաց. տէւ չէքէճէք չարխ: նաւակ ինչ:

Arguer (առկէ) բ. ն. Մանել զոսկի. տէւ չէքմէք:

Arguer (առկիւէ) բ. ն. Յանդիմանել, կշտամբել. ղազէպլէմէք: Argué, ée, յանդիմանեալ:

Argument (առկիւման) գ. ար. Յանդիմանութիւն, ցուցումն, ձեռնարկութիւն, փորձ, նշան, ապացոյց. գըյաս, ռապթ, մէֆհում, պուրհան: Նախադրութիւն, համառօտութիւն:

Argumentant (առկիւմանթան) գ. ար. Ձեռնարկող, ձեռնարկու:

Argumentateur (առկիւմանթաթէօռ) գ. ար. Որ սիրէ ձեռնարկել, ձեռնարկու:

Argumentation (առկիւմանթասիօն) գ. իգ. Ձեռնարկումն, ձեռնարկութիւն. իսպաթ, գըյաս:

Argumenter (առկիւմանթէ) բ. չ. Ձեռնարկել, ցուցանել. գըյաս էթմէք, նէթիճէ չըգարմագ:

Argus (առկիւս) գ. ար. Արգոս (հարիւրաչեայ ըստ առասպելաց): արթուն, հսկող, քաջադէտ:

Argutie (առկիւսի) գ. իգ. Խմաստակութիւն, մտօք նրբութիւն. զէյրէքլիք, նիւքթէ:

Argyrodamas (առժիռօտամա) գ. իգ. Քար ինչ սպիտակ անկիզելի:

Argyropée (առժիռօփէ) գ. իգ. Արծաթագործութիւն:

Ariadne (առիատն) գ. իգ. Անուն աստեղ:

Arianisme (առիանիզմ) գ. ար. Արիոսեան աղանդ:

Aride (առիտ) ած. Չոր, ցամաք, անբեր. գուրու, հարըլըղ:

Aridité (առիտիթէ) գ. իգ. Չորութիւն, ցամաքութիւն. գուրուլուգ, հասիյէթսիզլիք:

Aridure (առիտիւռ) գ. իգ. Ցամաքութիւն, վտտութիւն, նիհարութիւն:

Ariette (առիէթ) գ. իգ. Երգ գուղնաքեայ, ցուցք:

Arigot (առիկօ) գ. ար. Սրինգ ինչ:

Arimer (առիմէ) բ. ն. Ուղղել զծայրն (զնդասաղանց):

Aristarque (առիսթառք) գ. ար. Արիստարքոս: կրիտիկ անաչառ, դառն դատաւոր:

Aristocrate (առիսթօքռաթ) գ. ար. Սիրող կամ կուսակից ազնուապետութեան:

Aristocratie (առիսթօքռասի) գ. իգ. Ազնուապետութիւն. քիպարլարըն իգթիտարը, ճիւմհուր:

Aristocratique (առիսթօքռաթիք) ած. Ազնուապետական:

Aristocratiquement (առիսթօքռաթիքման) մակ. Ազնուապետութեամբ:

Aristodémocratie (առիսթօտէմօքռասի) գ. իգ. Ազնուապետութիւն:

Aristodémocratique (առիսթօտէմօքռաթիք) ած. Ազնուապետական:

Aristoloche (առիսթօլօշ) գ. իգ. Սզանդն. զէրավէնտ:

Aristotélicien, enne (առիսթօթէլիսիէն) ած. Արիստոտէլի (աշակերտ):

Aristotélisme (առիսթօթէլիզմ) գ. ար. Իմաստասիրութիւն Արիստոտէլի:

Arithmancie (առիթմանսի) գ. իգ. Թուահմայութիւն:

Arithméticien (առիթմէթիսիէն) գ. ար. Թուաբան, հմուտ թուաբանութեան. էհլի իլմի րագամ:

Arithmétique (առիթմէթիք) գ. իգ. Թուաբանութիւն. իլմի րագամ:

Arithmétique (առիթմէթիք) ած. Թուաբանական:

Arithmétiquement (առիթմէթիքման) մակ. Ըստ կանոնաց թուաբանութեան:

Arlequin (առլըքէն) գ. ար. Դերասան, խաղարկու. գարակէօզ, մասխարա:

Arlequinade (առլըքինատ) գ. իգ. Դերասանութիւն. ֆարֆարալըգ, մասխարալըգ:

Armadille (առմատիյլ) գ. իգ. Գումարտակ ինչ նաւուց Սպանիացւոց:

Armand (առման) գ. ար. Մաքրողական դեղ ձիոց:

Armarinth կամ Cachrys (առմառէնթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Armateur (առմաթէօռ) գ. ար. Որ զինէ կամ պատրաստէ զնաւս յասպատակութի:

նաւ կամ նաւապետ ասպատակաւոր. գօրսանփ, գօրսանփ կէմիսի:

Armature (առմաթիւռ) գ. իգ. Կազմածք:

Arme (առմ) գ. իգ. Զէն, զէնք. սիլահ, թագըմ: Aux armes! փութացարո՛ւք 'ի զէնս, ձն արկք: զինուորութիւն: սպառազինութիւն: Նշանակք ազնուականութեան տանց կամ ազգատոհմի. նիշան:

Armée (առմէ) գ. իգ. Խումբ զօրաց, զօրք. ասքէր: Armée navale, նաւամարտիկ զօրք. տօնանմա:

Armeline (առմըլին) գ. իգ. Աքիսենի, մորթ սպիտակ աքիսի. գագում:

Armement (առմըման) գ. ար. Զէնք, կազմած: պատրաստութիւն. սիլահ, թագըմ. տէտարիք:

Arménien, enne (առմէնիէն) ած. և գ. Հայ, հայազգի, հայկազուն, 'ի հայաստան աշխարհէ. էրմէնի:

Armer (առմէ) բ. ն. Զինել, վառել, ըսպառազինել. սիլահլանտըրմագ, տօնատմագ: զօրաժողով լինել: շարժել կամ գրգռել 'ի զէն: կազմել, յօրինել. գուրմագ: S'armer, բ. յ. Զինիլ, վառիլ. սիլահլանմագ, սիլահ գուշանմագ: պատրաստիլ 'ի պատերազմ կամ 'ի մարտ. ճէնկէ հազըրլանմագ: խստերախ լինել միոյ: Armé, ée, զինեալ, վառեալ: A main armée, զինուք, բռնի, բռնութեամբ:

Armet (առմէ) գ. ար. Սաղաւարտ, գլխոց (ըստ նախնեաց). տէմիր գավուգ, պիր նէվ՛ սիլահ:

Armillaire (առմիլլէռ) ած. Մանեկաձև կամ բազմաշրջանակ (գունտ):

Armilles (առմիլ) գ. իգ. յոգ. Շրջանակ (ըստ ճարտարապետաց):

Armistice (առմիսթիս) գ. իգ. Դադարումն զինուց կամ մարտի առ ժամանակ մի. միւտարէքէ:

Armogan (առմօկան) գ. ար. Քաջաղէպ ժամանակ նաւարկութեան:

Armoire (առմուառ) գ. իգ. Գզրոց, պահարան. տօլապ:

Armoiries (առմուառի) գ. իգ. յոգ. Կնիքք կամ նշանակք ազնուականութեան տանց. նիշան, ալամէթ:

Armoise (առմուազ) գ. իգ. Խոտ ինչ հոտաւէտ. միւք օտու:

Armoisin (առմուազէն) գ. իգ. Կերպաս ինչ կամ կտաւ նրբաթել:

Armon (առմօն) գ. ար. Ծակ կամ յենարան քեղւոյ կառաց:

Armorial (առմօռիալ) գ. ար. Գիրք ազնուականութեան տոհմի:

Armorier (առմօռիէ) բ. ն. Դնել 'ի վերայ զինեքս կամ զնշան ազնուականութեան տոհմի:

Armorique (առմօռիք) գ. իգ. Սահման ինչ Գաղղիոյ ըստ նախնեաց:

Armure (առմիւռ) գ. իգ. Զէնք, սպառազինութիւն, զրահ. սիլահ, թագըմ, զըրհ: Երկաթի տախտակ մագնիսի. արգա:

Armurier (առմիւռիէ) գ. ար. Զինագործ, զինավաճառ. սիլահ եափըճը կամ սատըճը:

Arnica (առնիքա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Aromate (առօմաթ) գ. ար. Համեմք, խունկ, անուշահոտ հանդերձանք. պահար:

Aromatique (առօմաթիք) ած. Համեմային, անուշահոտ խնկոց կամ հանդերձանաց. պահարլը:

Aromatisation (առօմաթիզասիօն) գ. իգ. Հանդերձանք համեմոց կամ խնկենեաց:

Aromatiser (առօմաթիզէ) բ. ն. Համեմել, հանդերձել համեմօք կամ խնկենեօք. պահարլամագ: Aromatisé, ée, համեմեալ, խնկեալ:

Aromatite (առօմաթիթ) գ. իգ. Քար ինչ պատուական:

Arome (առօմ) գ. ար. Սկիզբն հոտաւէտ (ըստ քիմիականաց):

Aronde (առօնտ) գ. իգ. Ծիծառն: Queue d'aronde, գրուագ ինչ:

Arpailleur (առփայլէօռ) գ. ար. Որ խնդրէ զհանքս ոսկւոյ առ եզերբ գետոյն:

Arpège (առփէժ) գ. ար. Օրինակ հնչման կամ բախման 'ի միասին (ըստ երաժշտաց):

Arpégement (առփէժման) գ. ար. Հնչիւն կամ բախիւն միանգամայն (ըստ երաժշտաց):

Arpéger (առփէժէ) բ. ն. Հնչեցուցանել կամ բախել միանգամայն (ըստ երաժշտաց): Arpégé, ée, բախեալ արագ արագ:

Arpent (առփան) գ. ար. Օրավար գետնի. տէօնիւմ:

Arpentage (առփանթաժ) գ. ար. Օրավար չափ գետնոյ, գետնաչափութիւն:

Arpenter (առփանթէ) բ. ն. Չափել զանդս օրավար չափով, չափել զանդս. եէր կամ տարլա էօլչմէք: մեծաքայլ ընթանալ. պէօյիւք ատըմ ալմագ:

Arpenteur (առփանթէօռ) գ. ար. Անդաչափ, որ չափէ զգետինն. միւսահատ էօլչիճի, եէր էօլչիճի:

Arquebusade (առքըպիւզատ) գ. իգ. Հարուած գնտակի հրացանի:

Arquebuse (առքըպիւզ) գ. իգ. Հրացան. թիւֆէնք, չախմախլը կամ ֆիթիլլի թիւֆէնք:

Arquebuser (առքըպիւզէ) բ. ն. Հրացան արձակել, հարկանել հրացանաւ. թիւֆէնք ատմագ, թիւֆէնք իլէ վուրմագ: Arquebusé, ée, հարեալ հրացանաւ:

Arquebusier (առքըպիւզիէ) գ. ար. Հրացանակիր: հրացանագործ. թիւֆէնքճի:

Arquer (առքէ) բ. չ. Կորանալ, աղեղնաձև թեքիլ. եայ շէքլինտէ էյիլմէք: Arqué, ée, կոր, կորացեալ, աղեղնաձև, կամարաձև. էյրի:

Arquet (առքէ) գ. ար. Գաղափար կամ շրջանակ (ըստ թղթագործաց):

Arrachement (առաշման) գ. ար. Կորզելն, խլումն: կամարաձեւութիւն:

Arracher (առաշէ) բ. ն. Խլել, կորզել, հանել 'ի բաց. գօփարմագ, չէքիփ ալմագ, չէքմէք: Arraché, ée, խլեալ, կորզեալ:

Arracheur (առաշէօռ) գ. ար. Ատամնահան, ատամնախիլ, խլիչ:

Arracheuse (առաշէօզ) գ. իգ. Որ խլէ զմազս մորթոյ:

Arrachis (առաշի) գ. ար. Ոստաքանցութիւն:

Arraisonner (առէզօնէ) բ. ն. Հաւանեցուցանել, ձգել առ ինքն:

Arrangement (առանժման) գ. ար. Կարգ, կարգաւորութիւն: շարք, դասաւորութիւն: հնարք, եղանակ. դիւզէն, նիզամ, տէրտիպ, բաղլանտը:

Arranger (առանժէ) բ. ն. Կարգել, կարգաւորել, դնել 'ի կարգի, անօրինել. դիւզմէք, տէրտիպ էտմէք, էէրլէշտիրմէք, էէրինէ գօմագ, դիզմէք, դիւզէլտմէք, նիզամ վէրմէք: S'arranger, բ. յ. Միաբանիլ. ուզլաշմագ: Chez soi, 'ի կարգի դնել զկարասիս իւր. քէնդինէ տագըմ դիւզմէք: Arrangé, ée, կարգեալ, յօրինեալ. դիւզէնլի, էօլչիւլիւ:

Arrentement (առանտման) գ. ար. Տալն կամ առնուլն 'ի հասոյթ:

Arrenter (առանտէ) բ. ն. Տալ 'ի հասոյթ, կարգել յեկամուտ. մուգատաայըն ալմագ ատմագ: Arrenté, ée, կարգեալ 'ի հասոյթ:

Arrérager (առէռաժէ) բ. չ. Թողլ տալ առնուլ զմնացուածս հասութին:

Arrérages (առէռաժ) գ. ար. յոգ. Մնացուածք հասութի կամ եկամտից. պագըր գալան, գուսուր:

Arrestation (առէստասիօն) գ. իգ. Արգելումն: ըմբռնումն: արգելանք. իհտիպաս:

Arrêt (առէ) գ. ար. Վճիռ, հրաման. հիւքմ, հիւքմի շէրի, ֆէրման, գըյաս: ըմբռնումն, ունելն. ալըգօմա, հափս, կէօզ հափսը: զկայ առնուլն, դադարումն. տուս դուրմա: արգել, արգելիչ, խափանումն. զապտ, պէնդ: զսպանակ. զէմպէրէկ:

Arrêté (առէտէ) գ. ար. Որոշումն, հաւանութիւն. գավլի գըյաս, ուճիւլ: Arrêté de compte, վճարումն հաշուի. հիսապ քէսիդի:

Arrête-boeuf (առէտպէօֆ) Ի բոյս ինչ:

Arrêter (առէտէ) բ. ն. Արգելուլ, խափանել. դուրդուրմագ: ըմբռնել, ունել 'ի կալանս. տուտմագ, հափս էտմէք, զապտ էտմէք: ունել. ալըգօմագ: որոշել, հաստատել. գարար վէրմէք: S'arrêter, բ. յ. Զկայ առնուլ, դադարիլ. դուրմագ: յամել, յապաղել, անագանիլ. էյլէնմէք, կէճիքմէք: դնել կամ հաստատել 'ի մտի: զգոյշ լինել, պատկառկալ: բ. չ. Կալ, մնալ. դուրմագ, գալմագ: Arrêté, ée, կալեալ. դուդուլմուշ: հաստատուն. գավի, էմին:

Arrétiste (առէտիստ) գ. ար. Որ ունի ըզհամար մնացուածոց պարտուց:

Arrhement (առման) գ. ար. Գրաւականելն, տալն զգրաւական:

Arrher (առէ) բ. ն. Տալ զգրաւ կամ զգրաւական. փէյ վէրմէք:

Arrhes (առ) գ. իգ. յոգ. Գրաւ, գրաւական, առհաւատչեայ. փէյ:

Arrière (առիէռ) մակ. և նխ. Յետ, յետս, զկնի: գ. L'arrière, Յետին կողմն կամ խելք (նաւու). կէմի գըչը: En arrière, մակ. Յետս, յետուստ. կէրի, կէրիդէն, արդդան:

Arrière-ban (առիէռպան) գ. ար. Ժողով տերանց պարգեւական կալուածոց:

Arrière-boutique (առիէռպուտիք) գ. իգ. Ներքին կրպակ. իչ օտա:

Arrière-change (առիէռշանժ) գ. ար. Կրկին շահ կամ տոկոսի. ֆայիզին ֆայիզի:

Arrière-corps (առիէռքօռ) գ. ար. Յետին կողմն շինուածոյ. արդ ճաֆասը:

Arrière-cour (առիէռքուռ) գ. ար. Ներքին սրահ, ներքնագաւիթ. իչ ավլու:

Arrière-faix (առիէռֆէ) գ. ար. Աղտ որդայոց. օղլան դուշաղը, պէպէք էշի, մէշիմէ:

Arrière-fief (առիէռֆիէֆ) գ. ար. Երկրորդ պարգեւական կալուած:

Arrière-fleur (առիէռֆլէօռ) գ. իգ. Մնացուածք աղուամազից:

Arrière-garant (առիէռկառան) գ. ար. Կրկին երաշխաւոր. քէֆիլին քէֆիլի:

Arrière-garde (առիէռկառդ) գ. իգ. Վերջ զօրաց, վերջապահ գունդ. սաքէրին արդը, դօնդար:

Arrière-main (արիէռմէն) գ. ար. Հարուած յետին կողման ձեռաց:

Arrière-neveu (առիէռնըվէօ) գ. ար. Թոռն եղբօր, որդի եղբօրորդւոյ. գարդաշ թօռունու:

Arrière-pensée (առիէռփանսէ) գ. իգ. Խորհուրդ դաղտնի կամ եդեալ 'ի մտի. քին, ղարէզ:

Arrière-petit-fils (առիէռփըտիֆիս) գ. ար. Որդի թոռին. թօռունուն օղլու, նէպիրէ օղլու:

Arrière-petite-fille (առիէռփըտիտֆիյլ) գ. իգ. Դուստր թոռին. թօռունուն գըզը:

Arrière-point (առիէռփօէն) գ. ար. Գործ ասղնէնկար թեզանեաց շապկի, և այլն:

Arriérer (առիէռէ) բ. ն. Յապաղել ըզհատուցումն պարտուց, տակաւին ոչ վճարել. կէճիքտիրմէք: S'arriérer, բ. յ. Յետս կալ, յետնիլ, վերջանալ: Arriéré, ée, յետնեալ:

Arrière-saison (առիէռսէզօն) գ. իգ. Աշուն, աւարտ աշնայնոյ. սօն պահար:

Arrière-vassal (առիէռվասալ) գ. ար. Վերջին հպատակ:

Arrimage (առիմաժ) գ. ար. Զետեղումն բեռանց 'ի նաւի. իստիֆ, կէմի իստիֆի:

Arrimer (առիմէ) բ. ն. Զետեղել զբեռինս 'ի նաւի. իստիֆ էտմէք, կէմի էշիալէրինի էէրլէշտիրմէք: Arrimé, ée, քաջ զետեղեալ:

Arrimeur (առիմէօռ) գ. ար. Պաշտօնեայ կարգեալ 'ի զետեղել զբեռինս վաճառուց նաւու:

Arriser (առիզէ) բ. ն. Իջուցանել, առնուլ 'ի բաց (զառագաստակալն):

Arrivée (առիվէ) գ. իգ. Ժամանումն, հասանելն. էրիշ, կէլմէ, կէլիշ, վիւռուտ:

Arriver (առիվէ) բ. չ. Հասանել, ժամանել, գալ: պատահել, հանդիպել. գարշըյա չըգմագ. էրիշմէք, կէլմէք: վագթ օլմագ, պաշ կէլմէք, ղուհուր էթմէք: Arrivé, ée, հասեալ, ժամանեալ:

Arrobe (առօպ) գ. իգ. Չափ ինչ Սպանիացւոց:

Arroche (առօշ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. գօյուն աղըրմաղըլը:

Arrogamment (առօկաման) մակ. Յանդուգն, գոռոզաբար:

Arrogance (առօկանս) գ. իգ. Յանդգնութիւն, գոռոզութիւն, ապարասանութիւն. քիպիրլիւք, մաղրուրլուգ, ղուրուր:

Arrogant, ante (առօկան, անտ) ած. Յանդուգն, գոռոզ, ամբարտաւան, յանձնապաստան, ձեռներէց. քիպիր, մաղրուր:

s'Arroger (առօժէ) բ. յ. Յանդգնութեամբ անձին ընծայել կամ գրաւել. խափիզա կամ խըտիխամ էթմէք: Arrogé, ée, յանդուգն գրաւեալ:

Arroi (առուա) գ. ար. Զուռ, հանդերձանք (է բառ վաղեմի):

Arrondir (առօնտիռ) բ. ն. Բոլորակել, բոլորաձև կամ գնտակակերպ առնել. դէյիրմի կամ մուտէվվէր էթմէք, դէյիրմիլէմէք, եուվարլագ էթմէք: մեծացուցանել. պէօյիւթմէք: Arrondi, ie, բոլորաձև: գնտաձև, բոլորակ:

Arrondissement (առօնտիսման) գ. ար. Բոլորումն, բոլորակութիւն:

Arrosage (առօզաժ) գ. ար. Ջրանցք կամ առու յոռոգումն:

Arrosement (առօզման) գ. ար. Ոռոգումն, սրսկումն:

Arroser (առօզէ) բ. ն. Ոռոգել, ոռոգանել, ոլորուցանել, սրսկել. սուվարմագ, սուլամագ, ըսլաթմագ: Arrosé, ée, ոռոգեալ:

Arrosoir (առօզուառ) գ. ար. Ցնցուղ. սուվարաձագ գապ:

Arrugie (առիւժի) գ. իգ. Ջրանցք բովուց հանքաց:

Ars (առս) գ. ար. յոգ. Ոտք կամ սրունք ձիոյ:

Arsenal (առսընալ) գ. ար. Նաւարան, զինարան. թէրսանէ, ճէպէխանէ: յոգ. Arsenaux.

Arséniat (առսէնիա) գ. ար. Բաղադրութիւն թթուոյ ընդ մկնդեղոյ:

Arsenic (առսընիք) գ. ար. Մկնդեղ. սըչան օթու:

Arsenical, ale (առսընիքալ) ած. Նման մկնդեղոյ:

Arsénieux (առսէնիէօ) ած. ար. Խառն ընդ մկնդեղոյ (թթու):

Arsénique (առսէնիք) ած. Մկնդեղոյ, խառն ընդ մկնդեղոյ:

Arsénite (առսէնիտ) գ. ար. Աղ քիմիական խառն ընդ մկնդեղոյ:

Arsins (առսէն) գ. ար. յոգ. Այրեցածք ծառոց անտառի:

Art (առ) գ. ար. Արուեստ, գիտութիւն: ճարտարութիւն, հնարք. սանաթ, ղէնահաթ, մարիֆէթ: յոգ. Բանասիրական և իմաստասիրական ներվարժութիւնք:

Artémon (առտէմօն) գ. ար. Ճախարակ բեռնաբարձ:

Artenna (առտէննա) գ. ար. Թռչուն ինչ ջրային:

Artère (առտէռ) գ. իգ. Շնչերակ, շնչափող, ներարդ. շահ դամար:

Artériel, elle (առտէռիէլ) ած. Շնչերակի, շնչերակեան (արիւն):

Artériologie (առտէռիօլօժի) գ. իգ. Ներդաբանութիւն, ճառ յաղագս շնչերակաց:

Artériotomie (առտէռիօտօմի) գ. իգ. Ներդահատութիւն, հատումն շնչերակի:

Artésien, enne (առտէզիէն) գ. Արտեսեան, արտեսացի, 'ի գաւառէն Արտեսայ:

Arthritique (առթռիտիք) ած. Յօդուածոյ (ցաւ):

Arthrodie (առթռօտի) գ. իգ. Նմանութիւն յօդուածոց:

Arthron (առթռօն) գ. ար. Յօդ, յօդուած:

Artichaut (առտիշօ) գ. ար. Կանգառ ընտանի. էնկինար:

Article (առտիքլ) գ. ար. Յօդ կամ յօդուած ոսկերաց. օյնագ: յօդուած կամ մասն գրոց. մատտէ, գայտ, պապ, հիսսէ: յօդ (ըստ քերականաց):

Articulaire (առտիքիւլէռ) ած. Յօդուածական, յօդուածոց մարմնոյ (ցաւ). օյնագ աղրըսը, վէճայի մէֆասըլ:

Articulation (առտիքիւլասիօն) գ. իգ. Յօդուած, յօդաւորութիւն. ուգդէ, կէլիմէ, օյնագ եէրի: արտասանութիւն. թէլաֆֆուզ:

Articuler (առտիքիւլէ) բ. ն. Յօդաւորել, գրել 'ի յօդուածս. մատտէ մատտէ եազմագ: արտասանել. թէմիզ թէլաֆֆուզ էթմէք: S'articuler, բ. յ. Յօդիլ, միանալ. պիր պիրինէ եափըշմագ: Articulé, ée, յօդեալ, յօդաւոր:

Artien (առսիէն) գ. ար. Աշակերտ իմաստասիրութեան զկնի ուսանելոյ զբանասիրական մակացութիւնս:

Artifice (առտիֆիս) գ. ար. Արուեստ, ճարտարութիւն. մարիֆէթ, սանաթ: հնարք, խորամանկութիւն. հիլէքեարլըք, հիյլէ, ֆէնդ: հուր արուեստական, հրացանութիւն. աթէշ օյունու, ֆիշէնկ:

Artificiel, elle (առտիֆիսիէլ) ած. Արուեստական. եափմա, սանաթ իշի: արուեստակեալ, կեղծաւորեալ. դիւզմէ, էյրէթի:

Artificiellement (արդիֆիսիէլմա՛ն) մակ. Ճարտարութեամբ:

Artificier (արդիֆիսիէ՛) գ. ար. Որ յօրինէ զարուեստական հուրս կամ հրացանութիւնս. ադէշպազ:

Artificieusement (արդիֆիսիէօզմա՛ն) մակ. Ճարտարութեամբ, մարթանօք. հիյլէ իլէ:

Artificieux, euse (արդիֆիսիէօ, էօզ) ած. Ճարտար, հնարիմաց, խորամանկ. ֆէնտպազ, հիյլէլի, հիյլէքեար:

Artillé, ée (արդիյէ՛) ած. Կազմեալ թնդանօթովք (նաւ):

Artillerie (արդիյըրի) գ. իգ. Թնդանօթք, հրազէնք. թօփլար, պալ եէմէզ թօփլարը: Թնդանօթաձիգ պաշտօնեայ. թօփճու պէօլիւյիւ:

Artilleur (արդիյէօր) գ. ար. Թնդանօթաձիգ, ռմբաձիգ. թօփճու:

Artimon (արդիմօն) գ. ար. Կայմն 'ի խելս նաւուն. ըէմպէր տիրէյի:

Artisan (արդիզա՛ն) գ. ար. Արուեստաւոր, արուեստագէտ, Ճարտար, Ճարտարապետ: գործ, պատճառ, առաջնորդ. ուստաճը, էսնաֆ, էհլի սանա՛թ, իշճի:

Artison (արդիզօն) գ. ար. Որդն փայտի. դախդա պէօճէյի:

Artisonné, ée (արդիզօնէ՛) ած. Ճճեկեր (փայտ):

Artiste (արդիստ) գ. ար. Արուեստաւոր, Ճարտար, արուեստագէտ. էհլի սանա՛թ, էհլի մա՛րիֆէթ, հէզարֆէնփ, մա՛րիֆէթլի ուստա, սանա՛թքեար:

Artistement (արդիստըմա՛ն) մակ. Արուեստաբար, Ճարտարապէս. մա՛րիֆէթ իլէ:

Arum (արօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. ըըլան պըրաղը:

Aruspice (արիւսփիս) գ. ար. Ընդերահըմայ, լերդահմայ:

Arythénoïde (արիթէնօիտ) ած. Աճառատեսակ:

Arythme (արիթմ) գ. ար. Աննկանոն զարկ բազկի:

Arzel (արզէլ) ած. ար. Սպիտականիշ յոտս (ձի):

As (աս) գ. ար. Միակ թիւ նարտի, քուէի և խաղալիկ թղթոց. եէք, պէյ, քէօր:

Asarine (ազարին) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Asarum (ազարօմ) գ. ար. Խոտ ինչ լեռնային. քէփի օդու:

Asbeste (ասպէստ) գ. ար. Քար անկիզելի:

Ascarides (ասքարիտ) գ. ար. յոգ. Ազգ ինչ ճճեաց որովայնի:

Ascendant, ante (ասանտա՛ն, ա՛նդ) ած. և գ. Վերելեակ, որ ելանէ 'ի վեր: Իշխանութիւն 'ի վերայ այլոց:

Ascendant (ասանտա՛ն) գ. ար. Les ascendans, Նախնիք, Նախահարք. էսքի պապալար, էճտատ:

Ascension (ասանսիօ՛ն) գ. իգ. Համբարձումն Տեառն յերկինս. Իսանըն կէօյէ ուրուճմասը, միրա՛ճը իսա: Ելումն 'ի վեր, ելք, վերելք. իրդիֆա, ուրուճ, մաա՛տ:

Ascensionnel, elle (ասանսիօնէլ) ած. Վերելից (տարբերութիւն տատեղ):

Ascète (ասէտ) գ. ար. Ներանձնաւոր, Ճգնաւոր:

Ascétique (ասէ՛տիք) ած. Ներանձնական, ներանձնաւոր, հոգեւորական:

Asciens (ասիէն) գ. ար. յոգ. Անստուերք (բնակիչք այրեցած գօտւոյն):

Ascite (ասիտ) գ. իգ. Ջրգողութիւն որովայնի:

Asclépiade (ասքլէփիատ) ած. Ասկղեպիադեան (ոտանաւոր):

Asclépias (ասքլէփիաս) գ. ար. Բոյս ինչ առողջարար վիրաց:

Aselle (ազէլ) գ. իգ. Միջատ ինչ ջրային:

Asiarchat (ազիարքա) գ. ար. Ասիապետութիւն:

Asiarque (ազիարք) գ. ար. Ասիապետ:

Asiatique (ազիատիք) ած. Ասիական, Ասիացւոց, Ասիոյ. ասիանըն, Շէւրըք Վիլայէդլէրինին:

Asile (ազիլ) գ. ար. Ապաստանարան, տեղի ապաւինի. սըղընաճագ եէր: Թիկունք, օգնական. արգա:

Asine (ազին) ած. իգ. Իշոյ, իշական: Bête asine, էշ:

Asodès (ազօտէս) գ. իգ. Տենդ անընդհատ:

Aspalath (ասփալաթ) գ. ար. Փայտ ինչ անուշահոտ:

Aspe (ասփ) գ. ար. Ազգ ինչ կարժառի:

Aspect (ասփէք) գ. ար. Տեսիլ, տեսութիւն, երևոյթ: դէմք, հայեցուածք. կէօրիւշ, նազարէդ, կէօստէրիշ: պագըշ, էիւզ:

Asperge (ասփէրժ) գ. իգ. Ծնեբեկ. գուշ գօնմազ:

Asperger (ասփէրժէ՛) բ. ն. Սրսկել, ցօղել, ցանել. սէրփմէք:

Aspergès (ասփէրժէս) գ. ար. Մշտիկ օրհնեալ ջրոյ, սրսկիչ:

Aspergoute (ասփէրկուտ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Aspérité (ասփէրիտէ՛) գ. իգ. Խստութիւն, կարծրութիւն: ժանտութիւն: դժուարութիւն. սէրդլիք, խամլըգ:

Aspersion (ասփէրսիօն) գ. իգ. Սրսկումն, ցօղումն. սէրփմէ:

Aspersoir (ասփէրսուար) գ. իգ. Մշտիկ օրհնեալ ջրոյ, սրսկիչ:

Aspérule (ասփէրիւլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Asphalite (ասֆալիտ) գ. ար. Հինգերորդ ողնաշար միջաց:

Asphalte (ասֆալդ) գ. ար. Նաւթ, կուպր, կպրաձիւթ. շամախի աղըրը:

Asphodèle (ասֆօտէլ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Asphixie (ասֆիքսի) գ. իգ. Աննշնչութիւն, դադարումն զարկի բազկին. պայլըմա, պօղուլմա:

Aspic (ասբիք) գ. ար. Ասպիդ (օձ). սաղըր եըլան: բոյս ինչ չարահոտ:

Aspirant, ante (ասբիրան, անթ) ած. Ձըգողական (ջրհան): գ. Որ թեկն ածէ կամ 'ի խնդիր լինի. թա՛լիպ:

Aspiration (ասբիրասիօն) գ. իգ. Շնչումն, շունչ: ձգումն, հանելն 'ի վեր: հնչիւն հագագային (ըստ քերականաց): տենչ, փափագ:

Aspirer (ասբիրէ՛) բ. ն. Շնչել, ձգել (ջուր), առնուլ զշունչ. սօլուղանմագ, չէքմէք, սօլուգ կամ նէֆէս ալմագ: հագագ հնչել: թեկն ածել, անձկալ, 'ի խնդիր լինել. թալիպ օլմագ, էօզլէմէք, գաստ էթմէք, չալըշմագ: Aspiré, ée, հագագային:

Aspre (ասբր) գ. ար. Դրամ ինչ Տաճկաց. փարա:

Assa dulcis (ասա տիւլսիս) գ. իգ. Է բոյս ինչ: խէժ ինչ հոտաւէտ. ասըլպէնթ:

Assa foetida (ասա ֆէտիտա) գ. իգ. Բոյս ինչ, և խէժ գառնահամ. շէյթան պօգու:

Assaillant (ասայյան) գ. ար. Որ յարձակի 'ի վերայ, որ դիմէ. իւրիւյիւշ էտէն:

Assailler (ասայյէ՛) բ. ն. Յարձակիլ, դիմել կամ խաղալ 'ի վերայ, 'ի դիմի հարկանել. հիւճում կամ իւրիւյիւշ էտմէք, իւզէրինէ վարմագ, պասմագ: J' assaille, tu assailles, il assaille; nous assaillons, vous assaillez, ils assaillent. J'assaillois. J' assaillirai. J'assaillirois. Que j' assaillisse. Assailli, ie, ընկալեալ զյարձակումն:

Assainir (ասէնիր) բ. ն. Քաջառողջ ընծայել. եէրինի հավասընը խօշ էթմէք:

Assaisonnement (ասէզօնման) գ. ար. Համեմ, հանդերձանք: քաղցրութիւն. թէրպիյէ, տատ թէրպիյէսի:

Assaisonner (ասէզօնէ՛) գ. ար. Համեմել, հանդերձել, խառնել: ամոքել, ամոք կամ քաղցր ընծայել. պահարլամագ, թէրպիյէ գօմագ, տատ վէրիճի գօմագ: Assaisonné, ée, համեմեալ:

Assassin (ասասէն) գ. ար. Աւազակ, հողկահար, սիկարեան. էօլթէօրիճի, էօլտիւրիւճիւ, գըլըճլը, հայտուտ:

Assassin, ine (ասասէն, ին) ած. Որ հարկանէ կամ սպանանէ:

Assassinat (ասասինա) գ. ար. Աւազակութիւն, սպանութիւն:

Assassiner (ասասինէ՛) բ. ն. Աւազակել, սպանանել: անիրաւիլ. նեղել, տանջել. գըրմագ կամ էօլմէ էօլտիւրմէք, գաթլ էթմէք: խիյանէթ էթմէք: Assassiné, ée, սպանեալ յաւազակաց:

Assation (ասասիօն) գ. իգ. Եփ, եփումն:

Assaut (ասօ) գ. ար. Յարձակումն, գրոհ. հիւճում, իւրիւյիւշ: բռնադատութիւն, սաստկումն, տագնապ:

Assazoé (ասազօէ՛) գ. իգ. Խոտ ինչ առողջարար խայթուածոց օձից:

Assécution (ասէքիւսիօն) գ. իգ. Հաստատելն եկեղեցական թոշակի:

Asseau (ասօ) գ. ար. Assette (ասէտ) գ. իգ. Մուրճ ծածկողի յարկաց:

Assemblage (ասամպլաժ) գ. ար. Հաւաքումն, միաբանութիւն, ժողով, գումար. թօփ կամ ճէմ էտմէ:

Assemblée (ասամպլէ՛) գ. իգ. Ժողով, գումարումն: համախմբութիւն: տեղի գումարման կամ համախմբութեան. տէրինթի, ճէմաաթ, տէրնէք: մէճլիս: տէրնէք եէրի: Battre l'assemblée, խմբել զզօրս 'ի ձայն թմբկի:

Assembler (ասամպլէ՛) բ. ն. Ժողովել, գումարել. տէրմէք, տէրնէմէք, տէվշիրմէք, թօփլամագ, ճէմ էտմէք: ագուցանել: Assemblé, ée, ժողովեալ, համախմբեալ: S'assembler, բ. յ. Ժողովիլ, գումարիլ, գալ 'ի միասին. ճէմ օլմագ, թօփլանմագ, պիր եէրէ կէլմէք:

Assener (ասնէ՛) բ. ն. Զարաչար կամ սաստիկ հարկանել: Assené, ée, չարագանեալ:

Assentiment (ասանթիման) գ. ար. Հաւանութիւն, հաճութիւն. րիզա:

Assentir (ասանթիր) բ. ն. Հաճիլ, հաւանել:

Asseoir (ասուար) բ. ն. J'assieds, tu assieds, il assied; nous asseyons, vous asseyez, ils asseyent. J'asseyois. J'assis. J'assièrai կամ J'asseyerai. Assied, asseyez. Que j'asseye. J'assièrois կամ j'asseyerois. Que j'assisse. En asseyant. Նստուցանել, բազմեցուցանել, դնել. օթուրթմագ, գօմագ: S'asseoir, բ. յ. Բազմիլ, նստիլ: յենուլ, հաստատիլ. օթուրմագ, փայանմագ: Assis, ise, բազմեալ: Il s'assit, բազմեալ է, բազմի:

Assermenter (ասէրմանթէ՛) բ. ն. Երդմնեցուցանել, առնուլ երդումն հնազանդութեան:

Assertion (ասէրսիօն) գ. իգ. Հաստատութիւն, ստուգութիւն. թահգիգլէմէ:

Asservir (ասէրվիր) բ. ն. Ծառայեցուցանել, հնազանդել, նուաճել. գուլ էտմէք, ալտընա կամ զապտընա ալմագ: Asservi, ie, հպատակ, հնազանդեալ: S'asservir, բ. յ. Ծառայել, հնազանդիլ. գուլ կամ մուտի օլմագ:

Asservissement (ասէրվիսման) գ. ար. Ծառայութիւն, հնազանդութիւն, հպատակութիւն. մուտի օլմա, գուլլուգ:

Assesseur (ասէսէօր) գ. ար. Օգնական դատաւորի, խորհրդական, դատաւորակից, որ նստի ընդ. փաշա փինլէյէն, պէրապէր օթուրան:

Assez (ասէ) մակ. Ըստ բաւականին, շատ, կարի. եէթէր, եէթիշիր:

Assidu, ue (ասիտիւ) ած. Հանապազորդ, անդուլ, անդադար, փութաջան. դայիմ, մուդավիմ, չալըշգան:

Assiduité (ասիտիւիթէ՛) գ. իգ. Հանապազորդութիւն, անդուլ աշխատութիւն. ճէհտ, մուդավէմէթ:

Assidument (ասիտիւման) մակ. Հանապազ. անդուլ, անդադար. տայիմա:

Assiégeant, ante (ասիէժան, անթ) ած. և գ. Պաշարող, որ պաշարէ. մուհասէրէ էտէն:

Assiéger (ասիէժէ) բ. ն. Պաշարել, պատեալ պաշարել, պատել, փակել, ունել հանապազ. մուհասէրէ էթմէք, գուշաթմագ: Assiégé, ée, պատեալ, պաշարեալ:

Assiégés (ասիէժէ) գ. ար. յոգ. Պաշարեալք յերեսաց թշնամեաց. մուհասէրէ օլունլար:

Assienne (ասիէն) գ. իգ. Քար ինչ սպունգանման:

Assiente (ասիանթ) գ. իգ. Ընկերութիւն ինչ վաճառականաց Սպանիացւոց 'ի գնել զԱփրիկեցիս:

Assiette (ասիէթ) գ. իգ. Դիրք, դրութիւն. թարզ: Նիստ. օթուրուշ, օթուրմագ: ափսեայ, սկուտեղ. թապագ, թէփսի, ֆիյաթա: հանելն զհարկս, հարկ: գլուխ եկամտից:

Assiétée (ասիէթէ) գ. իգ. Սկուտեղ լցեալ:

Assignable (ասինեապըլ) ած. Զոր մարթ է կարգել կամ նշանակել:

Assignat (ասինեա) գ. ար. Հասոյթ կարգեալ. քէաղըթ թայինի:

Assignation (ասինեասիօն) գ. իգ. Հասոյթ կարգեալ. հավալէ: կոչումն յատեան կամ 'ի դատաստան. շէրիաթա չաղըրմա:

Assigner (ասինեէ) բ. ն. Կարգել, սահմանել (հասոյթ կամ թոշակ). նիսպէթ կամ թային էթմէք, էտասընը հավալէ էթմէք: Նշանակել, ծանուցանել. կոչել յատեան կամ 'ի դատաստան. շէրիաթա չաղըրմագ: Assigné, ée, կարգեալ, սահմանեալ, նշանակեալ:

Assimilation (ասիմիլասիօն) գ. իգ. Նմանութիւն, նմանողութիւն. թէմսիլ:

Assimiler (ասիմիլէ) բ. ն. Նմանեցուցանել, ձեւացուցանել. պէնզէթմէք, թէմսիլ էթմէք: S'assimiler, բ. յ. Նմանիլ, համեմատ լինել: Assimilé, ée, նման, նմանեալ:

Assise (ասիզ) գ. իգ. Շարք քարանց. պիր տիզի իւզրէ գօնմուշ թաշլար: յոգ. ժողով պաշտօնատարաց կամ աւուրք ունկնդրութեան. մուայէնէ կիւնինտէ մէճմա'ի գուզաթ, գատըլար մէճլիսի:

Assistance (ասիսթանս) գ. իգ. Առաջիկայութիւն, ընթերակայութիւն. օրտա պուլունմա, հուզուր: օգնութիւն, նպաստ, ձեռնտուութիւն. եարտըմ, իմտատ: ընկերութիւն. մէճլիս, ճէմաաթ:

Assistant, ante (ասիսթան, անթ) ած. Առաջիկայ, ընթերակայ. մէվճուտ, մէվճուտ օլան:

Assistant (ասիսթան) գ. ար. Ընկեր, օգնական. եարտըմճը:

Assistante (ասիսթանթ) գ. իգ. Օգնական, փոխանորդ (մօր վանից):

Assister (ասիսթէ) բ. ն. Օգնել, ձեռնտու լինել. եարտըմ կամ իմտատ էթմէք, ինայէթ էթմէք: բ. չ. Առընթեր կամ առաջիկայ լինել. օրտա օլմագ, պուլունմագ, հազըր պուլունմագ կամ օլմագ: ընկերել, գտանել 'ի միասին, օգնական լինել դատաւորի: Assisté, ée, օգնութիւն գտեալ:

Association (ասօսիասիօն) գ. իգ. Ընկերութիւն, միաբանութիւն. օրթագլըգ, շիրքէթ:

Associer (ասօսիէ) բ. ն. Առնուլ ընկեր կամ յընկերութիւն. օրթագ ալմագ, շիրքէթ էթմէք: S'associer, բ. յ. Ընկեր լինել, ընկերշակել, մտանել յընկերութիւն. օրթագ օլմագ, օրթագլըգ պաղլամագ: Associé, ée, ած. և գ. Ընկեր, ընկերակից, կցորդ, վաճառակից. օրթագ, շէրիք:

Assogue (ասօկ) գ. իգ. Սնդիկ: սնդկատար նաւ (ըստ Սպանիացւոց):

Assommer (ասօմէ) բ. ն. Քարկոծ առնել, կոփել, հարկանել. թաշլամագ, թէփէլէմէք: սաստիկ գան հարկանել. նեղել, տանջել. ուսանտըրմագ: Assommé, ée, կոփեալ, գանհարեալ, գանակոծ:

Assommoir (ասօմուար) գ. ար. Գործի 'ի պէտս կոփահարելոյ:

Assomption (ասօնփսիօն) գ. իգ. Վերափոխումն Կուսին. հազրէթի մէյրէմին կէօյէ չըգտըղը կիւնի: առումն (ըստ տրամաբանից):

Assonnance (ասօնանս) գ. իգ. Թերակատար ներդաշնակութիւն ձայնի յաւարտ բառից:

Assorath կամ **Assonath** (ասօրա, ասօնա) գ. ար. Գիրք աւանդութեանց մահմետական օրինաց:

Assortiment (ասօրթիման) գ. ար. Կազմութիւն, վայելչութիւն, միաբանութիւն. եագըշըգլըգ, թագըմ:

Assortir (ասօրթիր) բ. ն. Կարգել, յօրինել, պատշաճել. ճինս էշինի պիրպիրինէ ույտուրմագ, պիր պօյ էթմէք: բ. չ. Պատշաճիլ, յարմարիլ, միաբանիլ. ույղուն օլմագ: Assorti, ie, յօրինեալ, պատշաճեալ:

Assortissant, ante (ասօրթիսան, անթ) ած. Յարմար, պատշաճ, 'ի դէպ, վայելուչ. ույար, ույղուն:

Assoté, ée (ասօթէ) Յիմար, մոլի, զակատեալ. տէլիսի օլմուշ:

Assoupir (ասուփիր) բ. ն. Թմրեցուցանել. ույուշտուրմագ, թէսքին էթմէք: մեղմել, զիջուցանել. մուլայիմլամագ: S'assoupir, բ. յ. Թմրիլ. ույուշմագ, ույգույա վարմագ: Assoupi, ie, թմրեալ:

Assoupissant, ante (ասուփիսան, անթ) ած. գ. Թմրեցուցիչ, քնաբեր (դեղ):

Assoupissement (ասուփիսման) գ. ար. Թմրութիւն. հեղգութիւն. ույուշմա. թէմպէլլիք:

Assouplir (ասուփլիր) բ. ն. Ամոքել, ընտելացուցանել, մեղմել. եումուշաթմագ:

Assourdir (ասուրտիր) բ. ն. Խլացուցանել. սաղըրլաթմագ, սաղըր էթմէք: մթացուցանել զգոյնն (ըստ նկարչաց)։ S'assourdir, բ. յ. Խլանալ. սաղըր օլմագ։ Assourdi, ie, խլացեալ, խուլ։

Assouvir (ասուվիր) բ. ն. Լիով յագեցուցանել. էյի տօյուրմագ։ ընուլ զկամս։ Assouvi, ie, լիով յագեալ։

Assouvissement (ասուվիսման) գ. ար. Յագուրդ կամ լրումն ցանկութեան։

Assujettir (ասիւժէթթիր) բ. ն. Ի ներքոյ արկանել, հնազանդեցուցանել, նուաճել։ ստիպել, ճնշել։ զսպել, արգելուլ. ալթընա կամ զապթընա ալմագ, զապտ էթմէք։ գավիլէմէք։ Assujetti, ie, հնազանդեալ, 'ի ներքոյ անկեալ, ստրուկ. միւպթէլա, էսիր։

Assujettissant, ante (ասիւժէթթիսան, անթ) ած. Որ հնազանդեցուցանէ կամ նուաճէ։

Assujettissement (ասիւժէթթիսման) գ. ար. հնազանդութիւն, հպատակութիւն, նուաճումն. ճէպր, [illegible]։

Assurance (ասիւրանս) գ. իգ. Ապահովութիւն, ստուգութիւն, աներկիւղութիւն։ խոստումն, գիր, երաշխաւորութիւն։ համարձակութիւն, վստահութիւն. սահիհլիք, էմինլիք. քէֆալէթ, ճէսարէթ, իթիմատ. սիգորթա, վէֆէ, գարար։

Assuré, ée (ասիւրէ) ած. Ստոյգ, հաւաստի։ վստահ, ապահով, աներկեան. սահիհ, էմին։ էմնիյէթլի։

Assurément (ասիւրէման) մակ. Ստուգիւ, անշուշտ, ապահովս. սահիհ, թահգիգ, գէրչէք, շիւպհէսիզ։

Assurer (ասիւրէ) բ. ն. Հաստատել. գավիլէմէք, իգրար էթմէք, սահիհլէմէք։ վկայել, ցուցանել. իսպաթ էթմէք, ինանտըրմագ։ ապահովել, վստահացուցանել. սիգորթա էթմէք, ճէսարէթ վէրմէք։ S'assurer, բ. յ. Ապահով լինել, վստահանալ. սահիհ օլմագ։ ունել, արգելուլ, գտնել 'ի կալանս. պիրինէ պէն պաղլամագ, զապտ էթմէք։ Assuré, ée, աներկիւղ, աներկեան։

Assureur (ասիւրէօր) գ. ար. Ապահովիչ, երաշխաւոր. սիգորթաճը։

Astéisme (ասթէիսմ) գ. ար. Գովեստ առերես։

Astelle (ասթէլ) գ. իգ. Պատանք վիրաց, կամ խորտակեալ ոսկերաց։

Aster (ասթէր) գ. ար. Ի բոյս ինչ։

Astérie (ասթէրի) գ. իգ. Ակն ինչ շողշողուն։

Astérisme (ասթէրիսմ) գ. ար. Համաստեղութիւն։

Astérisque (ասթէրիսք) գ. ար. Աստղանիշ (նշան 'ի տպագրութեան)։

Astéroïde (ասթէրօիտ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Asthmatique (ասթմաթիք) ած. Դժուարաշունչ, շնչարգել. տար նէֆէսլի, տար նէֆէս։

Asthme (ասթմ) գ. իգ. Դժուարաշնչութիւն, շնչարգելութիւն. տար նէֆէսլիք, տար նէֆէս, նէֆէս տարլըղը։

Astic (ասթիք) գ. ար. Ստուար ոսկր կենդանեաց։

Asticotter (ասթիքօթէ) բ. ն. Բանակռիւ լինել յոչինչ պէտս, նեղել, տանջել. թագըլմագ, ինճիթմէք։

Astragale (ասթրագալ) գ. ար. Զարդ ինչ 'ի շրջանակս շինուածոց։ վէգ (ոսկր ոտից)։ բոյս ինչ ընդաբեր։

Astral, ale (ասթրալ) ած. Աստղային, աստեղաց։

Astre (ասթր) գ. ար. Աստղ, լուսաւոր. եըլտըզ։

Astrée (ասթրէ) գ. իգ. Աստրէ (դիցուհի արդարութեան)։

Astreindre (ասթրէնտր) բ. ն. Բռնադատել, նուաճել. մէճպուր կամ զօր էթմէք, զօրլամագ, պաղլամագ։ Astreint, einte, բռնադատեալ, ստիպեալ։

Astriction (ասթրիքսիօն) գ. իգ. Պնդութիւն։

Astringent, ente (ասթրէնժան, անթ) գ. և ած. Որ պնդացուցանէ, պնդացուցիչ (դեղ). սըգըճը, գապըզ։

Astroc (ասթրօք) գ. ար. Պարան ինչ (նաւորդաց)։

Astroïte (ասթրօիթ) գ. իգ. Քարանիւթ մարմին ինչ ծովային։ աստղանիշ քար (հնոյից)։

Astrolabe (ասթրօլապ) գ. ար. Աստուղաբոն, աստղագիտակ. ուսթուրլապ։

Astrologie (ասթրօլօժի) գ. իգ. Աստղաբանութիւն, աստղագիտութիւն, քաղդէութիւն. իլմի նիւճում, միւնէճճիմլիք։

Astrologique (ասթրօլօժիք) ած. Աստղաբանական, քաղդէութեան։

Astrologue (ասթրօլօգ) գ. ար. Աստղաբան, աստղագէտ, քաղդեայ, ախտարմոլ. միւնէճճիմ, էհլի նիւճում։

Astronome (ասթրօնօմ) գ. ար. Աստեղաբաշխ. էհլի հէյէթ, էհլի իլմի հէյէթ։

Astronomie (ասթրօնօմի) գ. իգ. Աստեղաբաշխութիւն. հէյէթ, իլմի հէյէթ։

Astronomique (ասթրօնօմիք) ած. Աստեղաբաշխական։

Astrophonomètre (ասթրօֆօնօմէթր) գ. ար. Աստեղաչափ (գործի)։

Astuce (ասթիւս) գ. իգ. Խորամանկութիւն, չարութիւն, նենգութիւն. գալլաշլըգ, հիյլէ։

Astucieux, euse (ասթիւսիէօ, էօզ) ած. Խորամանկ, նենգաւոր, պատիր, խաբեբայ. հիյլէպազ, հիյլէքեար, գալլաշ։

Asyle տես Asile.

Asymétrie (ասիմէթրի) գ. իգ. Անչափակցութիւն թուոց։

Asymptote (ասէնփթօթ) գ. իգ. Անխոտորնակութիւն գծի։

Asyndéton (ասէնտէթօն) գ. ար. Անշաղկապութիւն բանից։

Atabale (ատապալ) գ. ար. Թմբուկ կամ թմբկահար Մաւրեաց:

Atabule (ատապիւլ) գ. ար. Հողմն ինչ սաստկաշունչ:

Ataraxie (ատարաքսի) գ. էգ. Անխռովութիւն կամ հանդարտութիւն մտաց կամ սրտի:

Ataxie (ատաքսի) գ. էգ. Անկարգութիւն (տենդի):

Atelier (ատըլիէ) գ. ար. Տեղի աշխատաւորաց ընդ վարժապետաւ կամ վերակացուաւ. քեարխանէ, ֆապրիքա:

Atellannes (ատէլլան) գ. էգ. յոգ. Խաղարկութիւն ինչ Թատրոնական:

Atémadoulet (ատէմատուլէ) գ. ար. Առաջին պաշտօնեայ կամ հրամանատար տէրութեանն Պարսից:

Atermoiement (ատէրմուաման) գ. ար. Յերկարաձգութիւն վճարման պարտուց:

Atermoyer (ատէրմուայէ) բ. ն. Յապաղել կամ յերկարաձգել զվճարումն պարտուց: Atermoyé, ée, յերկարաձգեալ:

Athanor (աթանօր) գ. ար. Փուռն ինչ քիմիականաց:

Athée (աթէ) գ. ար. և ած. Անաստուած. ալլահը ինքեար էտէն, մուհլիտի, նախուտա:

Athéisme (աթէիսմ) գ. ար. Անաստուածութիւն. ալլահը ինքեար էտմէ:

Athérome (աթէրօմ) գ. ար. Պալար շարաւալից:

Athlante (աթլանտ) գ. ար. Առնապատկեր որ կալեալ ունի զշինուածն:

Athlète (աթլէտ) գ. ար. Ըմբիշ, գօտեմարտիկ, հուժկու. բէհլիվան, կիւլէշճի:

Athlétique (աթլէտիք) գ. էգ. և ած. Ըմբշամարտ, ըմբշամարտութիւն:

Athlothète (աթլօթէտ) գ. ար. Ըմբշամարտապետ, մարտայարդար:

Atinter (ատէնտէ) բ. ն. Զարդարել, սպճնել. կիյինիպ գուշատմագ: S'atinter, բ. չ. Պճնիլ:

Atlas (ատլաս) գ. ար. Հաւաքումն կամ մատեան աշխարհագրական թղթոց. ատլաս: առաջին ողնաշար պարանոցի:

Atmosphère (ատմօսֆէր) գ. էգ. Մթնոլորտ:

Atole (ատօլ) գ. էգ. Եփոց կամ խիւս յալերէ եգիպտացորենոյ:

Atome (ատօմ) գ. ար. Հիւղէ, հիւղ: շամանդաղ. զէրրէ, ջէմմէ:

Atonie (ատօնի) գ. էգ. Տկարութիւն, թուլութիւն մարմնոյ. գուվվէթսիզլիք:

Atours (ատուր) գ. ար. յոգ. Պաճուճանք կամ զարդք կանանց. զէննէ զիյնէտի: Dame d'atours, տիկին որ պճնազարդէ զթագուհին:

Atourner (ատուռնէ) բ. ն. Պճնել, սպճնազարդել, պաճուճել. դօնատմագ:

Atout (ատու) գ. ար. Որ առնու զբովանդակն (ասի 'ի խաղի թղթոց):

Atrabilaire (ատրապիլէր) ած. և գ. Սեւամաղձային, սեւամաղձ. գարա սաֆրալը, սէվտալի:

Atrabile (ատրապիլ) գ. էգ. Սեւ մաղձ. գարա սաֆրա:

Atramentaire (ատրամանտէր) գ. էգ. Բոսրակաքար: աղ երկաթոյ (ըստ քիմիականաց):

Atre (ատըր) գ. ար. Վառարան, կրակարան. օճագ:

Atroce (ատրօս) ած. Սաստիկ, անհնարին, գժնեայ, անողորմ. մէքրուհ, իւրքէնճէք, եավուզ, պիրահմ:

Atrocement (ատրօսման) մակ. Սաստիկ իմն, ահագին, անողորմ:

Atrocité (ատրօսիտէ) գ. էգ. Սաստկութիւն, գժնդակութիւն. մէքրուհլուգ:

Atrophie (ատրօֆի) գ. էգ. Անսնածութիւն, գօսութիւն անդամոց, հիւծումն. վէրէմ:

Atrophié, ée (ատրօֆիէ) ած. Անսնած, հիւծեալ, գօսացեալ:

Atropos (ատրօփօս) գ. էգ. Անուն միոյ յերից Պարկաց:

s'Atabler (ատապլէ) բ. չ. Բազմիլ 'ի սեղան. սօֆրայա օթուրմագ:

Attache (ատաշ) գ. էգ. Կապ, կապանք. պաղ, պէնտ: պատուէր հրամանի: փոյթ, յօժարութիւն. մէյլ:

Attachement (ատաշման) գ. ար. Սէր, յօժարութիւն, բարեկամութիւն. մուհապպէտ: մտադրութիւն, փոյթ, մտադիր պարապումն. ալագա:

Attacher (ատաշէ) բ. ն. Յարել, յօդել, մածուցանել. եափըշտըրմագ, տագմագ, ճէրքէտմէք, չատմագ: կապել. պաղլամագ: պատուաղեցուցանել: S'attacher, բ. չ. Յարիլ, պնդանալ. եափըշմագ, ասըլմագ:

Attaquant (ատաքան) գ. ար. Որ յարձակի 'ի վերայ:

Attaque (ատաք) գ. էգ. Յարձակումն, դիմելն 'ի վերայ. իւրիւյիւշ, հիւճիւմ: ըմբռնումն կամ հասանելն 'ի վերայ. տուտմա, պասգըն, համլէ:

Attaquer (ատաքէ) բ. ն. Յարձակիլ, դիմել 'ի վերայ, 'ի դիմի հարկանիլ. հիւճիւմ էտմէք, իւզէրինէ եիւրիւմէք: S'attaquer, բ. չ. Ընդդէմ դառնալ, ունել. պիրիրինէ սարըլմագ, տուտուշմագ: Attaqué, ée, 'ի դիմի հարեալ:

Atteindre (ատէնտր) բ. ն. Դիպեցուցանել, հարկանել 'ի հեռուստ. դօգունմագ, նիշանէ վուրմագ: 'ի վերայ հասանել, ըմբռնել. եագալամագ, դէյմէք: հասանել, ժամանել. եէթիշմէք: J'atteins. J'atteignois. J'atteignis. J'atteindrai. Atteint, einte, դիպեցուցեալ, հարեալ:

Atteinte (ատէնտ) գ. էգ. Հարուած, հարումն, վնաս. դօգունմա, վուրուշ, զարար: ըմբռնումն կամ հասանելն 'ի վերայ հիւանդութեան. իւստիւնէ դիւշմէ:

Attel (ատէլ) գ. ար. Մասն ինչ անրոյ ձիոց:

Attelage (ատըլաժ) գ. իգ. Զոյգք կամ լուծք (երիվարաց և եզանց) . գօշում, գատար ։

Atteler (ատըլէ) բ. ն. Լծել զկառս. գօշմագ, ատլարը արապայա գօշմագ ։ Attelé, ée, լծեալ։

Atteles (ատէլ) գ. իգ. յոգ. Տախտակք 'ի հաստատութիւն խախտեալ ոսկերաց . չըգըգը տախթալարը։ տախտակք անրոյ ձիոյ ։ Եւ. Գործի ինչ բրուտի ։

Atteloire (ատըլուար) գ. իգ. Սեպ քեղւոյ կառաց ։

Attenant, ante (ատընան, անտ) ած. Յարակից, մերձ, առընթեր. պիտիշիգ ։

Attenant (ատընան) մակ. Հուպ, մերձ, առընթեր. պէք եանընտա ։

Attendre (ատանտըր) բ. ն. Միտ դնել, ըսպասել, մնալ, ակն ունել. մունտազըր օլմագ, պէքլէմէք, ումմագ ։ En attendant, բայց, սակայն. մինչև։ S'attendre, բ. յ. Յուսալ. ումմագ ։ Attendu, ue, սպասեալ, ակն կալեալ։

Attendrir (ատանտրիր) բ. ն. Կակղել, փափկացուցանել. եումուշադմագ ։ շարժել 'ի գութ կամ 'ի գորով. էրիշտիրմէք։ S'attendrir, բ. յ. Փափկանալ. եումուշանմագ ։ խանդաղատիլ 'ի գութ կամ 'ի գորով. րիգգատ էտմէք ։ Attendri, ie, փափուկ։ խանդաղատեալ, գորովալից։

Attendrissant, ante (ատանտրիսան, անտ) ած. Փափկացուցիչ։ ողորմ, ցաւագին։

Attendrissement (ատանտրիսման) գ. ար. Գորով, գութ, ցաւակցութիւն. րիգգատ ։

Attendu (ատանտիւ) նխ. Ըստ. պագարագ ։ Attendu que, շաղ. Որովհետև, քանզի, փոխանակ զի. չիւնքի ։

Attentat (ատանտա) գ. ար. Յանցանք ընդդէմ օրինաց, ոճիր, անիրաւութիւն. գապահատ, եարամազլըգ, պաշ կիքէճէք խատա ։

Attentatoire (ատանտատուար) ած. Ընդդէմ իրաւանց կամ իշխանութեան ։

Attente (ատանտ) գ. իգ. Սպասելն. պէքլէմէ ։ յոյս, ակնկալութիւն. ումուտ, ինտիզար ։

Attenter (ատանտէ) բ. չ. Յանցանել զյանցանս, վրիժապարտ լինել. էլ ուզատմագ, պիր քիմսէնին էօմրինէ եա մալընէ գաստ էտմէք ։ Attenté, ée, յանցուցեալ, վրիժապարտ ։

Attentif, ive (ատանտիֆ, իվ) ած. Մտադիր, փութաջան. տըգգէտլի, մուգայէտ ։

Attention (ատանսիօն) գ. իգ. Մտադրութիւն, ուշ մտաց, փոյթ, խնամ, զգուշութիւն. տըգգէտ կամ տիգգատ ։ պատիւ, մեծարանք. իզզէտ, րիայէտ ։

Attentivement (ատանտիվման) մակ. Ուշի ուշով, մտադիր, խնամով. տըգգատ իլէ ։

Atténuant, ante (ատէնիւան, անտ) ած. և գ. Թուլացուցիչ (դեղ) ։

Atténuation (ատէնիւասիօն) գ. իգ. Տկարութիւն, թուլութիւն. նուազութիւն. գուվվէտսիզլիք. էքսիլիք ։

Atténuer (ատէնիւէ) բ. ն. Տկարացուցանել, թուլացուցանել. նուազեցուցանել. գուվվէտսիզլէնտիրմէք. էքսիլտմէք ։ Atténué, ée, տկարացեալ, նուազեալ ։

Attérage (ատէրաժ) գ. ար. Տեղի ունելոյ զցամաք. գէմիլէր ատըլաճագ եէր ։

Attérir (ատէրիր) բ. չ. Ունել զցամաք. գարայա եանաշմագ կամ եէտիշմէք ։ Attéri, ie, հասեալ 'ի ցամաք ։

Atterrer (ատէրէ) բ. ն. Զգետնել, յերկիր կործանել. քանդել, տապալել ։ նկուն առնել, տառապեցուցանել. եէրէ վուրմագ. եըգմագ ։ Atterré, ée, յերկիր կործանեալ, տապալեալ ։

Atterrissement (ատէրիսման) գ. ար. Աւազակոյտ առ եզերբ գետոյ ։

Attestation (ատէստասիօն) գ. իգ. Վկայութիւն, գիր վկայութեան. շահիտ նամէ կամ շահատէտ նամէ, իլամ գէադըտը ։

Attester (ատէստէ) բ. ն. Վկայել, հաստատել. շահատէտ էտմէք, իսպատ էտմէք ։ Attesté, ée, վկայեալ ։

Atticisme (ատիսիզմ) գ. ար. Ոճ կամ եղանակ Ատտիկեցւոյ ։

Atticurges (ատիքիւրժ) գ. իգ. յոգ. Սիւնք քառակուսի ։

Attiédir (ատիէտիր) բ. ն. Գաղջացուցանել, ցրտացուցանել, եղկացուցանել. ըլըտմագ, ըլըճագ էտմէք ։ S'attiédir, բ. յ. Գաղջանալ, եղկանալ, ցրտանալ. ըլըճագ օլմագ ։ Attiédi, ie, գաղջ, եղկացեալ ։

Attiédissement (ատիէտիսման) գ. ար. Գաղջութիւն, եղկութիւն, ցրտութիւն ։ նուազութիւն եռանդեան. ըլըճագլըգ ։

Attifer (ատիֆէ) բ. ն. Յօրինել, զարդարել. տըգգատլը տէմիզլէմէք ։ Attifé, ée, յօրինեալ, զարդարեալ ։

Attifets (ատիֆէ) գ. ար. յոգ. Զարդք գլխոյ կանանց (է բառ վաղեմի) ։

Attique (ատիք) գ. իգ. Ատտիկէ (գաւառ 'ի Յունաստան) ։

Attique (ատիք) ած. Ատտիկեան, Ատտիկեցի ։

Attique-faux (ատիք-ֆօ) գ. ար. Պատուանդան կամ խարիսխ ինչ սեանց ։

Attirail (ատիրայլ) գ. ար. Համդերձանք, պատրաստութիւն մեծ ։ կահ, կարասիք. տագըմ, ալատ, գալապալըգ ։

Attirant, ante (ատիրան, անտ) ած. Որ ձգէ կամ յանկուցանէ ։

Attirer (ատիրէ) բ. ն. Ձգել առ ինքն, հրապուրել, յանկուցանել, ձգել. քէնտինէ չէքմէք, էէմլէմէք ։ Attiré, ée, ձգեալ, յանկուցեալ ։

Attiser (ատիզէ) բ. ն. Արծարծել (ըզկրակն) ։ գրգռել, բորբոքել. քիւքրէտմէք, տուտուշտուրմագ ։ Attisé, ée, արծարծեալ, բորբոքեալ ։

Attiseur, euse (ատիզէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Արծարծիչ, բորբոքիչ ։

Attisonoire (ատիզօնօառ) գ. ար. Արծարծիչ հրոյ (գործի)։

Attitrer (ատիտրէ՛) բ. ն. Յանձնել ումեք զպաշտօն, կոչել յաւագութիւն։

Attitude (ատիտիւտ) գ. իգ. Դիրք մարմնոյ, վայելչութիւն. էնտամըն վազ'ը հալը, գըյաֆ, տուրուշ։

Attombisseur (ատօնպիսէօռ) գ. ար. Թռչուն ինչ գիշատիչ։

Attouchement (ատուշման) գ. ար. Շօշափումն, հպումն ձեռամբ։

Attractif, ive (ատրաքտիֆ, իվ) ած. Ձգողական, որ քարշէ։

Attraction (ատրաքսիօն) գ. իգ. Ձգողութիւն, քարշումն։

Attractionnaire (ատրաքսիօնէռ) գ. ար. Որ ընդունի զվարդապետութիւն ձգողութեան։

Attraire (ատրէռ) բ. ն. Ձգել, քարշել. հրապուրել. չէքմէք. ալտաթմագ։

Attrait (ատրէ՛) գ. ար. Հրապոյր, հրապուրանք. գէօնիւլըմ, չէքէ, ճազիպէ։

Attrape (ատրաբ) գ. իգ. Թակարդ, խաբէութիւն, դաւ, նենգ. տուզագ, թէլէպէ, րէնք, ալտաթմա։

Attraper (ատրաբէ՛) բ. ն. Թակարդել, ըմբռնել'ի ծուղակս։ հասանել, ունել։ խաբել, պատրել, հրապուրել։ հասանել'ի վերայ. տուտմագ։ գափմագ, էլէ կէչիրմէք։ ալտաթմագ։ Attrapé, ée, ըմբռնեալ։

Attrapette (ատրաբէտ) գ. իգ. Պատրանք, չարութիւն, հրապոյրք։

Attrapoire (ատրաբօառ) գ. իգ. Թակարդ, վարմ, ծուղակ, հրապոյրք. տուզագ։

Attrayant, ante (ատրէյան, անտ) ած. Հրապուրիչ, յանկուցիչ. ճազիպ։

Attrempé (ատրանբէ՛) ած. Որ ոչ կարի գէր է, և ոչ կարի նիհար (թռչուն), բարեստամարմին ըստ բաւականին։

Attribuer (ատրիպիւէ՛) բ. ն. Ընծայել, տալ։ վերագրել, համարել. համլ էթմէք, վէրմէք, պիրինէ մախսուս էթմէք, մէնսուպ գէօրմէք, իւստիւնէ պըրագմագ։ S'attribuer, բ. յ. Անձին վերագրել, սեպհականել. քէնտինէ ալմագ, մէնսուպ էթմէք, մախսուս էտինմէք։

Attribut (ատրիպիւ) գ. ար. Յատկութիւն, հանգամանք։ ստորոգելի. խասսիյէթ. սըֆաթ։

Attributif, ive (ատրիպիւտիֆ, իվ) ած. Որ ընծայէ կամ տայ։

Attribution (ատրիպիւսիօն) գ. իգ. Ընծայումն, տուչութիւն, առատաձեռնութիւն. պէրաթ վէրմէ։

Attristant, ante (ատրիսթան, անտ) ած. Որ տրտմեցուցանէ, տխուր, ցաւագին։

Attrister (ատրիսթէ՛) բ. ն. Տրտմեցուցանել, տխրեցուցանել, վշտացուցանել. տաղանտըրմագ, մէլիւլլէնտիրմէք։ S'attrister, բ. յ. Տրտմիլ, տխրիլ, թաղծիլ. մէլուլ օլմագ, տաղլանմագ։ Attristé, ée, տխուր, տրտմեալ, թաղձեալ. մահզուն, գասավէթլի։

Attrition (ատրիսիօն) գ. իգ. Զղջումն բեկման կամ անկատար. ինքիսար, փիշմանլըգ։ մաշումն։

Attroupement (ատրուբման) գ. ար. Ամբոխ, խուժան, խուռն բազմութիւն. խալգըն ճէմիյէթի, գալապալըգ։

Attrouper (ատրուբէ՛) բ. ն. Ամբոխ առնել, ժողովել, գումարել. էրլէրն տօփլամագ, ճէմ էթմէք։ S'attrouper, բ. յ. Ժողովիլ, գումարտակ լինել. էրլէրն տօփլանմագ, իւշիւշմէք։ Attroupé, ée, գունդագունդ ժողովեալ։

Au (օ) Մասնիկ 'ի տրական հոլով փոխան նախադրութեանս à, և յօդոյն le, իբր à le. Յոգ. aux, փոխան à les.

s'Avachir (ավաշիռ) բ. յ. Թուլանալ, մեղկանալ. կէվշէմէք, շիշմէք։

Avage (ավաժ) գ. ար. Տուրք'ի վարձ դահճաց։

Aval (ավալ) գ. ար. Ձեռագիր պարտուց։

Aval (ավալ) մակ. Յընթացս կամ 'ի զառ 'ի վայր ջրոյն. ագընթը աշաղը։

Avalage (ավալաժ) գ. ար. Իջուցանելն 'ի շտեմարանն զգինին։

Avalaison (ավալէզօն) գ. իգ. Հեղեղք ջրոց, ուղխք, յորձանք։

Avalange կամ Avalanche (ավալանժ, ավալանշ) գ. իգ. Հիւս (ձեան)։

Avalant, ante (ավալան, անտ) ած. Որ իջանէ յընթացս ջրոյն։

Avalée կամ Levée .(ավալէ՛) գ. իգ. Չափ ոստայնանկութեան։

Avaler (ավալէ՛) բ. ն. Կլանել. եութմագ։ իջուցանել, ընկղմել. աշաղը էնտիրմէք։ Avalé, ée, կլեալ. զառ 'ի վայր։ բ. չ. Իջանել'ի վայր, գնալ ըստ ընթացից ջրոյն. ագընթը իլէ աշաղը գիտմէք։

Avalies (ավալի) գ. իգ. յոգ. Բուրդ կամ գզմաթ խոյից։

Avaleur (ավալէօռ) գ. ար. Որ կլանէ, կլանող. եութուճու։

Avaloire (ավալօառ) գ. իգ. Կոկորդ մեծ. պէօյիւք պողազ, պօղազ։ կազմած ինչ ձիոյ. գույրուգ գայըշը։ գործի ինչ։

Avalure (ավալիւռ) գ. իգ. Եղունգն ինչ յոտս ձիոյ։

Avance (ավանս) գ. իգ. Առաջիկայ ճանապարհ, հանդերձեալ ինչ։ շինուած ցցուեալ արտաքս կամ'ի վերայ ճանապարհին, պատշգամբ։ կանխիկ վճարումն։ կանխումն, աճապարումն։

Avancement (ավանսման) գ. ար. Յառաջխաղութիւն. ուրուճ, իթթիրատ։ բարգաւաճանք, մեծութիւն. իրթիֆա։ կանխիկ տուեալ ժառանգութիւն։

Avancer (ավանսէ՛) բ. ն. Յառաջացուցանել, յառաջադէմ ընծայել. իլէրիլէթմէք։

յառաջադէմ լինել. իլէրի վարմագ կամ կիտմէք: *վճարել յառաջագոյն.* փէշին էօտէմէք: *հատուցանել փոխանակ այլոյ: առաջի դնել, մատուցանել.* էօնէ գօմագ: Բ. չ. *Յառաջադէմ լինել, յառաջել:* S'avancer, Բ. յ. *Յառաջ խաղալ, յառաջադէմ լինել, զարգանալ.* իլէրի կիտմէք, իլէրի վարմագ:

Avanie (ավանի) գ. իգ. *Հարստահարութիւն: Նախատինք, կշտամբանք, զրպարտութիւն.* զուլում, իֆթիրա, իհանէթ:

Avant (ավան) գ. ար. *Գլուխ կամ առաջակողմն (նաւի).* կէմինին պաշը:

Avant (ավան) նխ. և մակ. *Յառաջ, յառաջագոյն, նախ, յառաջ քան.* էվէլ, իլէրի, օնդէմ:

Avantage (ավանդաժ) գ. ար. *Օգուտ, շահ, առաւելութիւն. գերազանցութիւն.* ֆայդէ, քեար, մէնֆաաթ, էնֆա, իլէրիլիք, իւսդիւնլիք:

Avantager (ավանդաժէ) բ. ն. *Առաւելուլ, տալ ումեք առաւել, յառաջադէմ ընծայել.* հիմայէթ կամ մուխթաս էթմէք, զիյատէ վէրմէք: Avantagé, ée, *առաւելեալ:*

Avantageusement (ավանդաժէօզման) մակ. *Յօգուտ, 'ի շահ, յառաւելութիւն.* ֆայդէ իլէ:

Avantageux, euse (ավանդաժէօ, էօզ) ած. *Օգտակար, շահաւոր: մեծագոյն, առաւելագոյն.* ֆայդէլի, պէօյլիք: *խրոխտ, յանձնապաստան.* ֆօֆուլ:

Avant-bec (ավանպէք) գ. ար. *Անկիւնք խարախաց կամրջին:*

Avant-bras (ավանպռա) գ. ար. *Արմուկն.* պիլէք:

Avant-coeur (ավանքէօռ) գ. ար. *Ախտ ինչ ձիոց:*

Avant-corps (ավանքօռ) գ. ար. *Պատշգամբ 'ի ճակատու շինուածոյ.* չըգընթըլըր, ըրգմա:

Avant-cour (ավանքուռ) գ. ար. *Նախագաւիթ.* իչ ավլու:

Avant-coureur (ավանքուռէօռ) գ. ար. *Յառաջընթաց, կարապետ.* գլավուզ:

Avant-courière (ավանքուռիէռ) գ. իգ. *Յառաջընթաց արեգական (այգ, առաւօտ):*

Avant-duc (ավանտիւք) գ. ար. *Ցիցք 'ի ձգել զկամուրջ:*

Avant-fossé (ավանֆօսէ) գ. ար. *Խրամ, փոս:*

Avant-garde (ավանկառտ) գ. իգ. *Գունդ յառաջապահ.* իլղար, չարգաճըլար:

Avant-goût (ավանկու) գ. ար. *Նախկին ճաշակ.* չէշնի:

Avant-hier (ավանդիէռ) մակ. *Յերեկանդն.* տիւն տէյիլ էվվէլի կիւն կամ օպիւռկիւն:

Avantin (ավանդէն) գ. ար. *տես* Crossette.

Avant-main (ավանմէն) գ. ար. *Հարուած ինչ 'ի խաղի:*

Avant-mur (ավանմիւռ) գ. ար. *Նախապարիսպ:*

Avant-pêche (ավանբէշ) գ. իգ. *Դեղձ կանխահաս:*

Avant-pied (ավանբիէ) գ. ար. *Առաջին կողմն ոտից.* իչ այագ:

Avant-pieu (ավանբիէօ) գ. ար. *Առաջին սեպ յուղղութիւն երկրորդին: ցից երկաթի:*

Avant-portail (ավանբօռդայլ) գ. ար. *Նախադուռն:*

Avant-propos (ավանբռօբօ) գ. ար. *Նախադրութիւն, յառաջաբան, կանխաբանութիւն.* մուգատտէմէ:

Avant-quart (ավանքառ) գ. ար. *Նախաքառորդ ժամացուցի:*

Avant-scène (ավանսէն) գ. իգ. *Նախատեսարան:*

Avant-toit (ավանդուա) գ. ար. *Եղբ տանեաց:*

Avant-train (ավանդռէն) գ. ար. *Զգարան կառաց յառաջոյ:*

Avant-veille (ավանվէյլ) գ. իգ. *Նախընթաց օր հսկման:*

Avare (ավառ) ած. և գ. *Ագահ.* դամահքեար:

Avarice (ավառիս) գ. իգ. *Ագահութիւն.* դամահ, դամահքեարլըգ:

Avaricieux, euse (ավառիսիէօ, էօզ) ած. *Ագահ, կծծի.* դամահքեար, նէքէս:

Avarie (ավառի) գ. իգ. *Վնաս նաւու, կամ վաճառաց նաւու.* զարար, զիյան: *մաքս նաւահանգստի:*

Avarié, ée (ավառիէ) ած. *Վնասեալ (վաճառք նաւու զճանապարհայն):*

Avaste (ավասդ) *Շատ է, մի ևս (ըստ նաւորդաց):*

Avausses (ավօս) գ. ար. *Ազգ ինչ կաղնեաց:*

Aubade (օպատ) գ. ար. *Առաւօտեան երգ առ դրունս ուրուք: կշտամբանք, յանդիմանութիւն:*

Aubain (օպէն) գ. ար. *Օտարական, պանդուխտ, եկ.* էապանճը:

Aubaine (օպէն) գ. իգ. *Ժառանգութիւն ընչից օտարականի կամ պանդխտի: օգուտ կամ շահ անակնկալ:*

Aube (օպ) գ. իգ. *Շապիկ եկեղեցական.* քիւլիսէ կէօմլէյի: Aube de jour, *այգ, արշալոյս.* թան էրէրի աղարմասը, շաֆագ: Aube de moulin, *թի անուոյ աղօրեաց:*

Aubépin (օպէբէն) գ. ար. *կամ* Aubépine (օպէբին) գ. իգ. *Փուշ ինչ սպիտակ.* ագ դիքէն:

Aubère (օպէռ) ած. *Դեղձագոյն, 'ի գոյն դեղձի (երիվար).* գուլա ադ:

Auberge (օպէռժ) գ. իգ. *Պանդոկ, հիւրանոց, օթեւան, իջեւան.* մէյխանէ, խան, մուսաֆիրխանէ, գօնագ:

Aubergine (օպէռժին) գ. իգ. *Է բոյս ինչ:*

Aubergiste (օպէռժիսդ) գ. ար. *Պանդոկապետ.* մէյխանէճի, գօնագճը, լօգանդաճը:

Auberon (օպռօն) գ. ար. *Ճանկ ինչ բանալեաց:*

Auberonière (օպռօնիէռ) գ. իգ. *Երկաթ ինչ որով յօրինեն զծայրս բանալեաց:*

Aubier (օպիէ́) գ. ար. Կաղամախ, կաղամախի. սու մէրվէրի։ սպիտակ և փափկագոյն մասն ծառոյն՝ ընդ կեղևն և ընդ մէջն. աղաճըն էտի։

Aubifoin (օպիֆուէն) գ. ար. Ի բոյս ինչ. մավի փէյղամպէր չիչէյի։

Aubin (օպէն) գ. ար. Ընթացք ինչ ձիոյ։ սպիտակուց ձուոյ. եումուրդա աղը։

Aubinet (օպինէ) գ. ար. Կամուրջ յառասանաց 'ի նաւի։

Aubours (օպուռ) գ. ար. Ի ծառ ինչ։

Aucun, une (օքէօն, իւն) ած. Ոչ ոք, ո՛չ ոք երբէք, ոչինչ. հիչ քիմսէ, քիմսէ։ Aucune fois, ո՛չ երբէք, ո՛չ միանգամ. հիչ պիր քէրրէ։

Aucunement (օքիւնման) մակ. Ոչ ինչ կերպիւ, բնաւ, ամենևին ոչ. հիչ, հիչ պիր դարիգ, հիչ պիր վէճհ իլէ։

Audace (օտաս) գ. իգ. Յանդգնութիւն, ժպրհութիւն։ համարձակութիւն. ճիւրաթ, փէրվասըզլըգ։ ճէսարէթ, ճիւրէթ։

Audacieusement (օտասիէօզման) մակ. Յանդուգն, յանդգնաբար. ճիւրաթ իլէ։

Audacieux, euse (օտասիէօ, էօզ) ած. և գ. Յանդուգն, ժպիրհ. համարձակ. ճիւրաթլը, ճէսուր, փէրվասըզ։

Au deça (օտըսա) նխ. և մակ. Յայս կոյս, յայսմ կողմանէ, աստի. պու դարաֆտա, պու դարաֆտան։ Au delà, յայն կոյս, յայնմ կողմանէ, անտի. էօտէքի, էօտէքին, օ դարաֆտան։

Au devant (օ տըվան) մակ. Հանդէպ, յանդիման, 'ի հանդիպոյ. գարշը։

Audience (օտիանս) գ. իգ. Ունկնդրութիւն. գուլագ վէրմէ, մուլագադ։ ատեան ունկնդրութեան դատաւորաց. տիվան խանէ։ ունկնդիրք, դատաւորք. տիվանաղալարը։ ատեան. տիվան։ գաւառ ինչ Ամերիկոյ։

Audiencier (օտիանսիէ) ած. Դատաւորի (պաշտօնեայ). մուհզիր։

Auditeur (օտիդէօռ) գ. ար. Ունկնդիր. տինլէյէն։ աշակերտ (ըստ նախնեաց)։ Auditeur des comptes, համարակալ։ դիւանադպիր կամ քարտուղար։ Auditeur de Rote, տե՛ս Rote.

Auditif, ive (օտիդիֆ, իվ) ած. Լսողական, ունկան, լսելեաց։

Audition (օտիսիօն) գ. իգ. Քննութիւն (վկայից, համարոյ)։

Auditoire (օտիդուառ) գ. ար. Ատեան (դռնաքեայ դատից)։ ժողով ունկնդրաց. իշիտէնլէր, տինլէյէնլէր։

Avé կամ Avé Maria (ավէ́, ավէ́ Մարիա) գ. ար. Ողջոյն քեզ Մարիամ։

Avec (ավէք) նխ. Ընդ, հանդերձ, 'ի միասին, 'ի ձեռն, ընդդէմ. իլէ, պիլէ, պէրապէր։

Aveindre (ավէնտռ) բ. ն. Հանել կամ ձգել արտաքս. տըշարը չէքմէք։

Aveine կամ Avoine (ավէն, ավուան) գ. իգ. Վարսակ. եուլաֆ։

Avelanède (ավլանէտ) գ. իգ. Կեղև կաղնոյ. ֆընտըգ գապուղու։

Aveline (ավլին) գ. իգ. Կաղին. ֆընտըք։

Avelinier (ավլինիէ́) գ. ար. Կաղնի. ֆընտըգ աղաճը։

Avenage (ավընաժ) գ. ար. Հաս կամ սակ վարսակի. եուլաֆ էօշիւրիւ։

Avenant, ante (ավընան, անդ) ած. Գեղեցիկ, վայելուչ, չքնաղ. կիւզէլ, տիլպէր։ À l'avenant, մակ. Վայելուչ իմն, գեղեցիկ համեմատութեամբ։

Avénement (ավէնման) գ. ար. Գալուստ, ժամանումն, հասանելն. կէլիշ, եէդիշմէ։ կոչումն յատեան։

Avenir (ավընիռ) բ. չ. Դիպել, հանդիպել, պատահել. րասդ կէլմէք, օլմագ։ Avenu, ue, դիպեալ, հանդիպեալ։

Avenir (ավընիռ) գ. ար. Ապառնի, ապագայ կամ հանդերձեալ ժամանակ. կէլէճէք զէման կամ վագիդ։ À l'avenir, մակ. Յապայս, առ յապայ, յետոյ, յայսմհետէ. պունտան պէօյլէ, շիմտէն սօնրա։

Avent (ավան) գ. ար. Գալուստ (յառաջ ընթաց աւուրք ծննդեանն Քրիստոսի)։

Aventure (ավանդիւռ) գ. իգ. Դէպք, պատահումն, դիպուած, պատահար. վագըա, սէրէնճամ, գազա, իդդիֆագ։ D'aventure, par aventure, ըստ դիպաց, ըստ պատահման, յանկարծակի. գաֆիլ։

Aventurer (ավանդիւռէ́) բ. ն. Արկանել 'ի վտանգ. պիրինի գազայա սալմագ, դէհլիքէյէ կիրտիրմէք կամ ուղրադմագ։ S'aventurer, բ. յ. Արկանել զանձն 'ի վտանգ, դիմադրաւ լինել. քէնտինի մուխադարայա սալմագ կամ դէհլիքէյէ ուղրամագ։ Aventuré, ée, դիմադրաւ 'ի վտանգ։

Aventureux, euse (ավանդիւռէօ, էօզ) ած. Դիմադրաւ, յանդուգն (է բառ վաղեմի)։

Aventurier (ավանդիւռիէ́) գ. ար. Հետամուտ վտանգաց, դիմադրաւ. գազայա սալըճը, սէրտէն կէչտի, տէրպէտէր։ իգ. Aventurière.

Aventurine (ավանդիւռին) գ. իգ. Քար ինչ պատուական. եըլդըզ դաշը։

Avenue (ավընիւ) գ. իգ. Անցք, մուտք. կէչէճէք եէր, կէչիտ։ Ճանապարհ ընդ մէջ ծառոց։

Avérer (ավէ́ռէ́) բ. ն. Ստուգել, ճշմարտել, հաւաստի ցուցանել. կէրչէքլէմէք, դահգիգ էդմէք։ Avéré, ée, ճշմարտեալ, հաւաստի։

Averne (ավէռն) գ. իգ. Դժոխք (ըստ բանաստեղծից)։

Averse (ավէռս) գ. իգ. Տեղատարափ կամ յորդահոս անձրև վաղանցիկ. սաղանագ։

Aversion (ավէռսիօն) գ. իգ. Ատելութիւն, ներհակութիւն. նէֆրէդ, ղըրըլգ, իպա։

Avertin (ավէռդէն) գ. ար. Կատաղութիւն, մոլեգնութիւն (է բառ վաղեմի)։

Avertir (ավէռդիռ) բ. ն. Ազդել, ծանուցանել, զգացուցանել. խապէր վէրմէք, տույուրմագ, ակեահ էտմէք: Averti, ie, *ազդեալ, զգացուցեալ*. խապէրտար:

Avertissement (ավէրթիսման) գ. ար. *Ձեկուցումն, ազդ, ծանօթութիւն, տեղեկութիւն: խրատ*. խապէր: տէմպիհ, էօյիւտ, նասիհատ:

Aveu (ավէօ) գ. ար. *Խոստովանութիւն*. իգրար, տագրիր: *վկայութիւն*. շահատէտլիք: *հաստատութիւն, հաճութիւն, հաւանութիւն*. ըզըն: Homme sans aveu, *վտարանդի, թափառական*. պաշը պօշ քիմսէ:

Aveuer *կամ* Avuer (ավիւէ՛) բ. ն. *Դիտել զկաքաւն (ըստ որսորդաց)*:

Aveugle (ավէօկլ) ած. և գ. *Կոյր, զաշացու*. քէօր, ամա: À l'aveugle, *կոյր զկուրայն, ագիտաբար, անհանճարաբար*:

Aveuglement (ավէօկլըման) գ. ար. *Կուրութիւն (մտաց)*. քէօրլուգ, աքըլսըզլըգ:

Aveuglément (ավէօկլէ՛ման) մակ. *Կոյր զկուրայն, յանզգոյշս, անհանճարաբար*. քէօր քէօրինէ:

Aveugler (ավէօկլէ՛) բ. ն. *Կուրացուցանել, շլացուցանել, խաւարեցուցանել զմիտս*. քէօրլէմէք: S'aveugler, բ. յ. *Կուրանալ*. քէօրլէնմէք, տիւշիւնմէմէք: Aveuglé, ée, *կուրացեալ*:

À l'aveuglette (ալավէօկլէթ) մակ. *Առ խարխափ, կոյր զկուրայն*. քէօր քէօրինէ:

Auge (օժ) գ. իգ. *Կուր ջրոյ և կերակրոյ կենդանեաց*. գօվա: *տաշտ որմնադրաց*. տէքնէ: *խողովակ ջրաղացից*. օլուգ, մուլուգ:

Augée (օժէ՛) գ. իգ. *Տաշտ որմնադրաց լցեալ*:

Auger (օժէ) բ. ն. *Փապարել, խորացուցանել*:

Auget (օժէ) գ. ար. *Կտաւան թռչնոց 'ի վանդակի*. եէմլիք: *սոր աղօրեաց: անօթ ինչ*:

Augite (օժիթ) գ. իգ. *Ակն ինչ պատուական*:

Augment (օկման) գ. ար. *Առաւելութիւն կամ աճումն (օգտի)*. տէրագգը:

Augmentatif, ive (օկմանթաթիֆ, իվ) ած. *Աճեցուցիչ, սաստկական*. հուրուֆիւլ միւպալէղատ:

Augmentation (օկմանթասիօն) գ. իգ. *Աճումն, առաւելութիւն*. տէրագգը, իզտիատ:

Augmenter (օկմանթէ) բ. ն. *Աճեցուցանել, առաւելուլ, ընդարձակել, բազմացուցանել*. արթըրմագ, պէօյիւթմէք: բ. չ. և յ. *Աճել, բազմանալ*. արթմագ, իզտիատ պուլմագ: Augmenté, ée, *աճեցեալ, բազմացեալ*:

Augural, le (օկիւրալ) ած. *Հաւահմայութեան*:

Augure (օկիւր) գ. ար. *Գուշակութիւն*. ուղուր: *հաւահմայութիւն*. գուշ ֆալճըլըղը: De bon augure, *բարեգուշակ*. ուղուրլու: De mauvais augure, *չարագուշակ*. ուղուրսուզ:

Augurer (օկիւրէ) բ. ն. *Նախագուշակ լինել, գուշակել*. գըյաս էտմէք. ֆալ ալմագ: Auguré, ée, *գուշակեալ*:

Auguste (օկիւսթ) ած. *Աւգոստափառ, գերապանծ, վեհափառ*. ուլու, ալի, ալամէտլիւ:

Auguste (օկիւսթ) գ. ար. *Աւգոստոս, Օգոստոս (անուն մարդոյ)*:

Avictuaillement (ավիքթիւայլըման) գ. ար. *Համբարք, պաշար նաւի*:

Avictuailleur (ավիքթիւայլէօր) գ. ար. *Համբարապետ նաւու*:

Avide (ավիտ) ած. *Ցանկասէր, փափաքող, ագահ, անյագ*. արզուլու, արզումէնտ, աճ կէօզլիւ, հարիս:

Avidement (ավիտման) մակ. *Անձկանօք, անյագաբար*:

Avidité (ավիտիտէ՛) գ. իգ. *Անյագ ցանկութիւն, տենչ, բաղձանք*. աճ կէօզլիւլիւք, հըրս:

Avilir (ավիլիր) բ. ն. *Նուաստացուցանել, արհամարհ կացուցանել*. ալչագլամագ, էհանէ էտմէք: բ. չ. *Նուաստանալ, անարգ կամ անպիտան լինել*. ուճուզլանմագ: Avili, ie, *նուաստ, անարգ, արհամարհ*:

Avilissant, ante (ավիլիսան, անտ) ած. *Նուաստացուցիչ*:

Avilissement (ավիլիսման) գ. ար. *Նուաստութիւն, արհամարհութիւն*. հագարէթ, ալչագլըգ:

Avilloner (ավիյօնէ՛) բ. ն. *Մագիլս արկանել 'ի յետուստ բազէից*:

Avillons (ավիյօն) գ. ար. յոգ. *Մագիլք 'ի յետուստ բազէից*:

Aviner (ավինէ՛) բ. ն. *Արբեցուցանել, զուարթացուցանել գինւով*: Aviné, ée, *արբեալ, զուարթացեալ 'ի գինւոյ*. շարապ ֆըլըլը, սարհօշ:

Aviron (ավիրօն) գ. ար. *Թի կամ թիակ նաւակի*. գայըգ քիւրէյի:

Aujourd' hui (օժուրտիւի) մակ. *Այսօր. այժմ*. պուկիւն, պէօյիւն:

Avironner (ավիրօնէ՛) բ. ն. *Թիավարել*:

Avis (ավի) գ. ար. *Կարծիք, խորհուրդ. տեղեկութիւն, ծանուցումն*. րայ, գըյաս. խապէր, նասիհատ:

Avisé, ée (ավիզէ՛) ած. *Խոհական, ուշիմ, զգաստ, զգուշաւոր*. ագըլլը:

Aviser (ավիզէ՛) բ. ն. *Ազդ առնել, ծանուցանել, խրատել*. խապէր վէրմէք, տէմպիհ էտմէք: բ. չ. *Իրազեկ լինել, իմանալ*: բ. յ. *Խորհել, միտ դնել, դնել 'ի մտի*. պիր շէյ տիւշիւնմէք, ֆիքիրլէնմէք, ագըլնա գօյմագ:

Avitaillement (ավիթայլըման) գ. ար. *Համբարք, պաշար (բանակի կամ քաղաքի)*. գըշլա զահիրէսի:

Avitailler (ավիթայլէ՛) բ. ն. *Համբարս դնել, պատրաստել պաշարս վասն քաղաքի (պաշարելոյ)*: Avitaillé, ée, *որ ունի համբարս*:

Avivage (ավիվաժ) գ. ար. *Պայծառութիւն թերթից անագի (ըստ հայելագործաց)*:

Aviver (ավիվէ) բ. ն. կենդանացուցանել, *արծարծել: արծնել, նորոգել:*

Avives (ավիվ) գ. իգ. յոգ. *Ախտ ինչ ձիոց:*

Avivoir (ավիվուառ) գ. ար. *Գործի ոսկեզօծ յօրինողաց:*

Aulique (օլիք) գ. իգ. *Խնդիր աստուածաբանական:*

Aulique (օլիք) ած. *Արքունի, ատենի ինքնակալին:*

Aumailles (օմայլ) ած. իգ. յոգ. *Եղջերաւոր (կենդանիք):*

Aumône (օմօն) գ. իգ. *Ողորմութիւն, տուրք աղքատաց.* սատաքա, զէքեաթ: *տուգանք դրամոց:*

Aumôner (օմօնէ) բ. ն. *Տալ ողորմութիւն, բաշխել զտուրս.* սատաքա եէրինէ վէրմէք: Aumôné, ée, *տուեալ յողորմութիւն:*

Aumônier, ière (օմօնիէ, իէռ) ած. *Ողորմած, որ առնէ ողորմութիւնս.* սատաքա վէրէն:

Aumônier (օմօնիէ) գ. ար. *Ողորմաբաշխ, որ բաշխէ զտուրս (պաշտօնեայ եկեղեցական):*

Aumusse (օմիւս) գ. իգ. *Մուշտակ կանոնիկոսաց:*

Aunage (օնաժ) գ. ար. *Չափ կանգնոյ, կանգնաչափ:*

Aunaie (օնէ) գ. իգ. *Անտառ* aune *ծառոց:*

Aune (օն) գ. իգ. *Ի ծառ ինչ.* գըզըլ աղաճ:

Aune (օն) գ. իգ. *Կանգուն կամ կանգնաչափ.* արշըն, էնտազէ, ըրփ:

Aunée (օնէ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ.* անտըզ օթու:

Auner (օնէ) բ. ն. *Չափել կանգնաւ.* արշընըլա *կամ* էնտազէ իլէ էօլչմէք: Auné, ée, *չափեալ կանգնաւ:*

Auneur (օնէօռ) գ. ար. *Քննիչ կամ ոստիկան կանգնոց:*

Avo (ավօ) գ. ար. *Ազգ ինչ մոլոշի (յորմէ կազմեն թուղթ 'ի Հնդիկս):*

Avocasser (ավօքասէ) բ. ն. *Պաշտպան լինել դատի (առի ընդ. կատակս):*

Avocate (ավօքա) գ. ար. *Փաստաբան, պաշտպան դատի: բարեխօս.* վէքիլի տավա, տավա վէքիլի: ըրճաճը:

Avocatier (ավօքաթիէ) գ. ար. *Ի ծառ ինչ:*

Avoine, *տե՛ս* Aveine.

Avoir (ավուառ) բ. ն. J'ai, tu as, il a; nous avons, vous avez, ils ont. J'avois. J'eus. J'ai eu. J'aurai. Ayez. Que j' aye, que tu ayes, qu'il ait; que nous ayons; que vous ayez, qu' ils ayent. Que j'eusse. J'aurois. Que j'aye eu. Que j'eusse eu. Ayant, ayant eu. *Ունել, ստանալ, գտանել, 'ի ձեռս բերել.* օլմաք, մալիք օլմաք, վար: J'ai à faire, *ունիմ կամ կամիմ առնել, հանդերձեալ եմ առնել, առնելոց եմ.* էտէճէյիմ: Il y a un an, *ամ մի է, էանց ամ մի.* պիր եըլ վար, պիր եըլտան պէրի: J'ai eu raison, *ունէի իրաւունս.* հագգըմ վար ըտը: Eu, eue, *կալեալ, գտեալ:*

Avoir (ավուառ) գ. ար. *Ինչք, ստացուածք, գոյք, կեանք.* մալ, միւլք:

Avoisiner (ավուազինէ) բ. ն. *Մերձենալ, մատչել, հուպ կամ մերձ լինել.* եանաշմաք, եագըն օլմաք, գօնշու օլմաք:

Avortement (ավօրթման) գ. ար. *Վիժումն, անցուցանելն զզաւակն:*

Avorter (ավօրթէ) բ. ն. *Վիժել, անցուցանել զզաւակն.* տիւշիւրմէք, չէլիրմէք: Avorté, ée, *'ի դերև ելեալ (խորհուրդ).* պօշա չըգմըշ:

Avorton (ավօրթօն) գ. ար. *Վիժած, անցուցեալ.* տիւշիւք: *գաճաճ, հրէշ:*

Avoué (ավուէ) գ. ար. *Եկեղեցպան, պաշտպան եկեղեցւոյ (ըստ նախնեաց): փաստաբան, պաշտպան, ջատագով:*

Avouer (ավուէ) բ. ն. *Խոստովան լինել, դաւանել: ընդունել, հաստատել.* իգրար էթմէք, տօղրու սէօյլէմէք. պէյէնմէք, իսպաթ թութմաք: Avoué, ée, *խոստովանեալ, ընկալեալ:*

Avoutre (ավուտռ) *կամ* Avouêtre (ավուէտռ) գ. ար. *Անհարազատ որդի, որդի շնութեան (է բառ վաղեմի):*

Avoyer (ավուայէ) գ. ար. *Դատաւոր Սուեդաց:*

Auparavant (օփառավան) մակ. *Յառաջագոյն, նախ, յառաջ.* էվվէլտէն, էվվէլ, մուգատտէմա, իլէրի:

Aupis-aller (օփիզալէ) մակ. *Չար ևս, վատթարագոյնս, գնալով չարեաց 'ի չարիս.* ճէնապան ճէնա:

Auprès (օփրէ) նխ. *Առ, մերձ, առընթեր, ըստ, առ համեմատութեամբ.* եագըն, եանընտա: իլէ, պագարագ:

Auréole (օրէօլ) գ. իգ. *Պսակ փառաց կամ Սրբոց:*

Auriculaire (օրիքիւլէռ) ած. *Ականջալուր (վկայ).* իշիտէն շահատ: *խորհրդական (խոստովանութիւն):*

Auriga (օրիկա) գ. ար. *Երիզ ինչ: մի 'ի բլթակաց լերդի:*

Avril (ավրիյլ) գ. ար. *Ապրիլ (ամիս).* նիսան:

Auripeau (օրիփօ) գ. ար. *Թիթեղն, զառիկ.* վարագ:

Aurone (օրօն) գ. իգ. *Ի խոտ ինչ.* գօյուն օթու:

Aurore (օռօռ) գ. իգ. *Արշալոյս, այգ.* շաֆագ, տան, տան եէրի, օրթալըգ *կամ* սապահ աղարմասը:

Ausonie (օզօնի) գ. իգ. *Իտալիա (ըստ բանաստեղծից):*

Auspice (օսփիս) գ. ար. *Գուշակութիւն կամ հաւահմայութիւն (ըստ նախնեաց): շնորհք, նպաստ, պաշտպանութիւն.* հիմմէթ, հիմայէ, արգա:

Aussi (օսի) շաղկ. Սոյնպէս նոյնպէս. պէօյլէ: նաև, ևս, և ևս. տախի, տահա, հէմ: ուստի, վասն որոյ: Aussi bien que, այնչափ, որպէս, այնպէս, մինչև: եթէ: Aussi peu, սակաւ ինչ, փոքր մի:

Aussitôt (օսիտօ) մակ. Անդէն, անդէն վաղվաղակի, իսկ և իսկ, ընդ. հէմէն, օ սահատ, հաչան քի, տէր հալ, ֆիլ հալ, օլ տէմ, անիտէ:

Auster (օսդէր) գ. ար. Հողմն հարաւոյ, խորշակ:

Austère (օսդէր) ած. Խիստ, անաչառ, սաստիկ: խստամբեր, խստակրօն: դառն, դաժան, դժնեայ: սէրթ, գաբա, քէքրէ, սարփ:

Austèrement (օսդէրման) մակ. Խստիւ, անաչառ: խստամբերութեամբ. սէրթլիք իլէ:

Austérité (օսդէրիդէ) գ. իգ. Խստութիւն, խստամբերութիւն: դաժանութիւն. սէրթլիք, քէքրէլիք:

Austral, ale (օսդրալ) ած. Հարաւային, հարաւոյ. ճէնուպի:

Autans (օդան) գ. ար. յոգ. Հողմն հարաւոյ (ըստ բանաստեղծից). ճէնուպ րիւզկեարլար:

Autant (օդան) մակ. Այնչափ, նոյնչափ. օլ գադար: նոյնչափ ևս. էինէ օլ գադար: ըստ. պու գադար: Autant que, որչափ, մինչդեռ. նէ գադար քի: Autant comme autant, յոյժ յոյժ, կարի շատ: Autant bien que, այնչափ ևս: Boire d'autant, կարի շատ ըմպել: D' autant plus, d'autant mieux, այնչափ ևս, առաւել ևս. տահա զիատէ: D' autant que, քանզի, փոխանակ զի, որովհետև:

Autel (օդէլ) գ. ար. Սեղան. միհրապ, գուրպանկեահ: համաստեղութիւն հարաւային:

Auteur (օդէօր) գ. ար. Գտակ, պատճառ, առաջնորդ: մատենագիր. պայիս, իճատ էտէն, թէմէլ գօյան: մուէլլիֆ:

Authenticité (օթանդիսիդէ) գ. իգ. Վաւերութիւն, վաւերականութիւն. սահիհլիք:

Authentique (օթանդիք) ած. Վաւերական, վաւեր. սահիհ, մուհաքգագ:

Authentique (օթանդիք) գ. իգ. Օրէնք ինչ Հռովմայեցւոց:

Authentiquement (օթանդիքման) մակ. Վաւերաբար, ըստ օրինաց:

Authentiquer (օթանդիքէ) բ. ն. Վաւերացուցանել, վաւերական առնել, հաստատել. սահիհ կամ մուհաքգագ էթմէք: Authentiqué, ée, վաւերացեալ, վաւերական:

Autocéphale (օդօսէֆալ) գ. ար. Ինքնագլուխ, ազատ (եպիսկոպոս):

Autocratie (օդօքրասի) գ. իգ. Ինքնակալութիւն:

Autocrator, trice (օդօքրադօր, դրիս) գ. ար. և իգ. Ինքնակալ: ինքնակալուհի:

Autoctone (օդօքդօն) գ. ար. Նախկին բնակիչ, ինքնաբնակ երկրի:

Auto-da-fé (օդօդաֆէ) գ. ար. Հանդէս ատենի քննութեան (է բառ Սպանիացւոց):

Autographe (օդօկրաֆ) գ. և ած. Ինքնագիր օրինակ. ինքնագիր, սկզբնագիր. պիր քիշինին էլ եազըսը, ասըլ նուսխա:

Automate (օդօմադ) գ. ար. Ինքնաշարժ մեքենայ:

Automnal, ale (օդօմնալ) ած. Աշնանային, աշնան:

Automne (օդօն) գ. ար. Աշուն. կիւզ, սօն պահար:

Autonome (օդօնօմ) ած. Ինքնօրէն:

Autonomie (օդօնօմի) գ. իգ. Ինքնօրինութիւն, ինքնօրէն ազատութիւն:

Autopsie (օդօփսի) գ. իգ. Ինքնին տեսութիւն: տեսութիւն, զննութիւն:

Autorisation (օդօրիզասիօն) գ. իգ. Հաստատութիւն, վկայութիւն:

Autoriser (օդօրիզէ) բ. ն. Տալ իշխանութիւն, հաստատել. րուխսատ վէրմէք, վէքիլ էդմէք, դային էդմէք, էյի պէլմէք: S'autoriser, բ. չ. Ունել իշխանութիւն: Autorisé, ée, հաստատեալ:

Autorité (օդօրիդէ) գ. իգ. Իշխանութիւն, կարողութիւն: վարկ: վկայութիւն. իգդիտար, գուտրէթ, գուվվէթի ճէրիյէ, իսդիգլալ, հիւքիւմէթ:

Autour (օդուր) նխ. Շուրջ, շուրջանակի, զ. էդրաֆընտա, տէօրտ եանընտա:

Autour (օդուր) գ. ար. Թռչուն ինչ որսական. դօղան, չագըր:

Autourserie (օդուրսըրի) գ. իգ. Արուեստ կրթելոյ զբազայս:

Autoursier (օդուրսիէ) գ. ար. Որ մարզէ զբազայս:

Autre (օդր) դեր. Միւս, այլ: ոք. ոմն: այլ ոք, միւս ևս. պաշգա, ղայրի: օպիր, պաշգասը, դիկէր, ախէր: պիրի, պիրիսի: L'un et l'autre, երկոքին ևս. իքիսի տէ:

Autrefois (օդրըֆուա) մակ. Ի նախնումն, յառաջագոյն, երբեմն. պիր զաման, էվվէլ զամանտա, սապըգա:

Autrement (օդրըման) մակ. Այլազգ, այլ ազգաբար. պաշգա, ղայրը դիւրլիւ: ապա թէ ոչ. եօղսա:

Autre part (օդրը բար) մակ. Այլուր, այլ ուրեք. պաշգա եէրտէ: D'autre part, այլուստ, յայլմէ կողմանէ. դարձեալ, և ևս. պաշգա եէրտէն. դէքրար:

Autruche (օդրիւշ) գ. ար. Ջայլամն. դէվէ գուշու:

Autrui (օդրիւի) գ. ար. Այլ, այլ ոք, այլ ոմն. պաշգասը, պաշգա քիմսէ, էլ:

Auvent (օվան) գ. ար. Քիւ տանեաց. սաչագ:

Auvernat (օվէրնա) գ. ար. Ազգ ինչ գինւոյ:

Auvesque (օվէսք) գ. ար. Ազգ ինչ ցքւոյ:

Auxiliaire (օքսիլիէր) ած. Օգնական. էարտըմճը, նասիր: օժանդակ (բայք Avoir և Être):

Axe (աքս) գ. ար. Առանցք. միհվէր, տինկիլ:

Axifuge (աքսիֆիւժ) ած. Առանցախոյս, որ խոյս տայ յառանցից:

Axillaire (աքսիլլէր) ած. Անթոց (մասն):

Axinomancie (աքսինօմանսի) գ. իգ. Հմայք 'ի ձեռն կացնոյ, տապարահմայութիւն:

Axiome (աքսիօմ) գ. ար. Առած, առակ. մէգալ, գայտէ:

Axipète (աքսիբէդ) ած. Առանցաբեր, որ բերի կամ ձգի յառանցս:

Axomètre (աքսօմէդր) գ. ար. Ղեկաչափ:

Axonge (աքսօնժ) գ. իգ. Ճարպ. տօն եաղը, իչ եաղը: փորփուր տապակւոյ:

Aynet (էնէ) գ. ար. Ձող 'ի շարել կամ անցուցանել զհարենգ ձկունս:

Ayri (էռի) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկոյ:

Azamoglan (ազամօղլան) Աճեմ օղլան (է բառ Տաճկաց). Պարսից կամ օտար մանուկ, սպասաւոր յարքունիս կամ 'ի կանանոցի:

Azédarac (ազէտարաք) գ. ար. Ի ծառ ինչ:

Azérole (ազէռօլ) գ. իգ. Ալոճ. հալըլ:

Azérolier (ազէռօլիէ) գ. ար. Ալոճենի. հալըլ աղաճը:

Azi (ազի) գ. ար. Մակարդ կաթին և քացախի:

Azigos (ազիկօս) գ. ար. Առաջք երակի:

Azimut (ազիմիւդ) գ. ար. Ազիմութ (շրջանակ որ հատանէ զհորիզոնն յուղիղ անկիւնս):

Azimutal (ազիմիւդալ) ած. Ազիմութի:

Azote (ազօդ) գ. ար. Gas azote, Անշնչելի և անկիզելի մասն օդոյն մթնոլորտի:

Azur (ազիւռ) գ. ար. Կապոյտ ներկ: կապուտակ գոյն. լաճիվէրտ:

Azuré, ée (ազիւռէ) ած. Կապոյտ, կապտագոյն. լաճիվէրտի: Ըստ բանաստեղծից՝ La voûte azurée, երկինք. Plaine azurée, ծով:

Azyme (ազիմ) ած. և գ. Անխմոր, բաղարջ: Azymes, տօն բաղարջակերաց:

Azymite (ազիմիդ) գ. Որ 'ի կիր արկանէ զհաց անխմոր կամ զբաղարջ:

B

B (պէ) գ. ար. Երկրորդ տառ ալփաբետաց գաղղիացւոց:

Babel (պապէլ) գ. ար. Աշտարակն Բաբելոնի, Բաբէլ, խառնակութիւն. գարըշըգլըգ:

Babeure (պապէօռ) գ. իգ. Շիճուկ կաթին:

Babil (պապիլ) գ. ար. Շատախօսութիւն, շաղակրատանք. կէվէզէլիք, եանշագլըգ:

Babillard, arde (պապիյլառ, առտ) ած. և գ. Շատախօս, շաղակրատ: անդուլն բերան, որ ոչ գիտէ պահել զգաղտնիս. եանշագ, կէվէզէ, լաֆազան:

Babiller (պապիյլէ) չ. ն. Շատախօս լինել, շաղակրատել. եանշամագ, լօգ սէօյլէմէք, կէվէզէ օլմագ:

Babine (պապին) գ. իգ. Շրթունք (ոմանց 'ի կենդանեաց). հայվան տուտաղը:

Babiole (պապիօլ) գ. իգ. Խաղալիկ մանկանց: ոչինչք, ունայնք. օյունճագ, ճիճի: չօճուգլուգ:

Babord (պապօռ) գ. ար. Ձախակողմն նաւու. օռսա, կէմինին սօլ եանը:

Babordes կամ Baboudis (պապօռտ, պապուտի) գ. ար. Չորրորդ մասն նաւաստեաց:

Babouches (պապուշ) գ. իգ. յոք. Հողաթափ ինչ. փափուճ:

Babouin (պապուէն) գ. ար. Ազգ ինչ կապկաց. մայմուն: պատկեր կապկադէմ. մայմուն սուրաթլը:

Babouin, ine (պապուէն, ին) ած. Ծիծաղաշարժ կամ կապկանման (մանուկ):

Bac (պաք) գ. ար. Լաստ կամ լաստափայտ 'ի պէտս անցից գետոյ. տօմպազ, քօթ, սալ, տէքնէ:

Bacalas (պաքալա) գ. ար. Փայտ ինչ նաւու:

Bacaliau (պաքալիօ) գ. ար. Ձուկն ինչ չորացեալ. մէզիթ պալըղընըն գուռուսու:

Bacalauréat (պաքալօռէա) գ. ար. Աստիճան ինչ վարդապետութեան:

Bacassas (պաքասսա) գ. ար. Նաւակ ինչ Ամերիկացւոց:

Bacchanale (պաքանալ) գ. իգ. Հանդէս կաքաւչաց Սպանդարամետին: զեղխութիւն, շուայտութիւն, գինեբրուք: յոք. Պաշտամունք Սպանդարամետին:

Bacchante (պաքանտ) գ. իգ. Կին պաշտօնեայ Սպանդարամետին: կին մոլի կամ կատաղի:

Baccharis (պաքառիս) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Bacchas (պաքա) գ. իգ. Մրուր հիւթոյ կիտրոնի:

Bacchionites (պաքիօնիտ) գ. իգ. յոք. Աղանդ ինչ փիլիսոփայից:

Bacchique (պաքիք) գ. իգ. Ազգ ինչ ոտանաւորի:

Bacchus (պաքիւս) գ. ար. Բաքոս, Սպանդարամետ (դիք գինւոյ կամ արբեցութեան):

Baccifère (պաքսիֆէռ) ած. Հատաբեր, որ բերէ հատապտուղս:

Bacha (պաշա) գ. ար. Փաշա Տաճկաց. փաշա:

Bachasson (պաշասօն) գ. ար. Արկղ ջրոյ թղթագործաց:

Bachat (պաշա) գ. ար. Տաշտ թղթագործաց:

Bachat-long (պաշալօն) գ. ար. Խողովակ ջրոյ թղթագործաց:

Bache (պաշ) գ. իգ. Ծածկոյթ նաւակի կամ կառաց:

Bachelier (պաշըլիէ) գ. ար. Աստիճանաւոր 'ի գրականութեան կամ 'ի զինուորութեան: յարբունս հասեալ, 'ի չափ հասակի ամուսնութեան (ըստ նախնեաց):

Bachique (պաշիք) ած. Բաքոսեան, Բաքոսի, Սպանդարամետական, Դինիսեայ, գինարբուաց:

Bacholle (պաշօլ) գ. իգ. Սան թղթագործաց:

Bachot (պաշօ) գ. ար. Նաւակ կամ մակոյկ փոքրիկ. գայըգ:

Bachotage (պաշօթաժ) գ. ար. Նաւակավարութիւն:

Bachoteur (պաշօթէօռ) գ. ար. Նաւակավար:

Bachoue (պաշու) գ. իգ. Անօթ ինչ փայտեղէն:

Bacile (պասիլ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. տէնիզ ռէզէնէսի:

Bacinet (պասինէ) գ. ար. Ազգ ինչ հրանունկի:

Baclage (պաքլաժ) գ. ար. Կարգ նաւակաց:

Bacler (պաքլէ) բ. ն. Նիգս արկանել. սուրկիւլէմէք: Baclé, ée, Նգօք փակեալ: Affaire baclée, գործ կատարեալ:

Badaud, aude (պատօ, օտ) գ. ար. և իգ. Տխմար, ապուշ, անմիտ, տղայաբարոյ. պուտալա, հայվան, ահմագ:

Badauder (պատօտէ) բ. ն. Տխմար կամ տղայաբարոյ լինել, անմտանալ. պուտալալըգ ըն կամ ապտալըգ էթմէք:

Badauderie (պատօտրի) գ. իգ. Տխմարութիւն, անմտութիւն, յիմարութիւն. պուտալալըգ, հայվանլըգ, ահմագլըգ:

Badelaire (պատլէռ) գ. ար. Սուսեր կարճ, լայն և կոր (ըստ կնքաբանից):

Badiane (պատիան) գ. իգ. Անխոտ Սինէացւոց. եըլտըզ կամ չին անասօնու: պտուղ ինչ Սինէացւոց:

Badigeon (պատիժօն) գ. ար. Ներկ ինչ դեղնագոյն. պատանա:

Badigeonner (պատիժօնէ) բ. ն. Դեղնագոյն ներկել զորմն. պատանա վուրմագ:

Badin, dine (պատէն, տին) ած. և գ. Աղուաշ, զուարթաբարոյ, կատակասէր, ծաղրածու. շագաճը, կիւլտիւրիճի, մասգարալը, լատիֆէճի:

Badinage (պատինաժ) գ. ար. Կատակ, ծաղր, խաղ, զուարճաբանութիւն. շագա, ճիլվէ, մասխարալըգ, լատիֆէ, խօրատա:

Badinant (պատինան) գ. ար. Ասպաստանիկ ձի. եէտէկ աթ:

Badiner (պատինէ) բ. ն. Ընդ խաղ առնել, առնել ընդ կատակս, զծաղու գալ, զուարճաբանել: պճնել, սեթևեթել. շագա էթմէք, տագըլմագ, լատիֆէ կամ խօրատա էթմէք:

Badinerie (պատինրի) գ. իգ. Խաղալիկ, սնոտիք, չնչին ինչ. օյունճագ, մասգարալըգ:

Badines (պատին) գ. իգ. յոգ. Ունելիք փոքր. քիւչիւք մաշա:

Badukka (պատիւգա) գ. ար. Կապպար (տունկ Հնդկաց):

Bafetas (պաֆթա) գ. ար. Բամբակի կտաւ Հնդկաց:

Bafouer (պաֆուէ) բ. ն. Այպանել, անգոսնել, քամահել. մասխարա էթմէք, մասխարայա ալմագ: Bafoué, ée, այպանեալ:

Bafre (պաֆր) գ. իգ. Զեղխութիւն, շուայտութիւն. չօգ եէմէ իչմէ:

Bafrer (պաֆրէ) բ. չ. Ուտել ըմպել, խրախճանալ, շուայտիլ. հըրսըզ կամ չօգ եէմէք, եէյիճ իչմէքտէ օլմագ:

Bafreur (պաֆրէօռ) գ. ար. Շատակեր, որկորեայ, շուայտեալ. չօգ եէյիճի, գուրսագլը:

Bagace (պակաս) գ. իգ. Եղէգն շաքարի: բող, պտունիկ:

Bagage (պակաժ) գ. իգ. Աղխ, կահ, կարասիք, հանդերձանք, պաշար. ուրուպա, աղըրլըգ, գալապալըգ:

Bagarre (պակառ) գ. իգ. Աղմուկ, խռովութիւն. շամատա, պաղըրըշ չաղըրմա:

Bagatelle (պակաթէլ) գ. իգ. Դուզնաքեայ կամ անպիտան ինչ: սնոտիք, նանրութիւն. ուֆագ թէֆէք, ճիւզի շէյ:

Bagne (պանյ) գ. ար. Տեղի կամ բանտ պատժաւորաց. քիւրէք զընտանը:

Bagnolette (պանյօլէթ) գ. ար. Ծածկոյթ ինչ գլխոյ կանանց:

Bague (պակ) գ. իգ. Մատանի. եիւզիւք: մատանի կախեալ, զոր յափշտակեն ընթացողք յասպարիսի:

Baguenaude (պակնօտ) գ. իգ. Պտուղ ինչ:

Baguenauder (պակնօտէ) բ. չ. Խաղալ կամ ժամավաճառ լինել 'ի սնոտիս. մասխարալըգ էթմէք, էյլէնմէք:

Baguenaudier (պակնօտիէ) գ. ար. Ի ծառ ինչ: ժամավաճառ 'ի սնոտիս: խաղալիկ ինչ մանկանց:

Baguer (պակէ) բ. ն. Հաստատել ասղանեաւ: Bagué, ée, հաստատեալ կամ պնդեալ ասղանեաւ:

Baguette (պակէթ) գ. իգ. Գաւազան, ցուպ. ինճէ տէյնէք, չըպուգ: զարդ ինչ ճարտարապետական:

Baguetter (պակէթէ) բ. ն. Հարկանել զասր գաւազանաւ:

Baguier (պակիէ) գ. ար. Տուփ կամ գզրոց մատանեաց. եիւզիւք գուտուսու:

Bahut (պահիւ) գ. ար. Արկղ կամ գզրոց ինչ. պէօյիւճէք սանտըգ:

Bahutier (պահիւթիէ) գ. ար. Արկղագործ:

Bai (պէ) ած. Շառատ (ձի). տօրու կամ գուլա (աթ):

Baie (պէ) գ. իգ. Նաւակայան կամ նաւահանգիստ. ալըգ լիման: ծակ յորմն: պատրանք, խաբէութիւն: հատապտուղ. տանէ:

Baïette (պայէթ) գ. իգ. Կերպաս ինչ:

Baigner (պէնէէ՛) բ. ն. Մուծանել 'ի բաղանիս, լուանալ։ Թանալ, Թրջել. եայգամագ. բուլատմագ։ **Se baigner**, բ. յ. Լուանալ զանձն կամ մտանել 'ի բաղանիս. տուշա կամ համամա կիրմէք, եայգանմագ։ **Baigné, ée**, լուացեալ. Թրջեալ։

Baigneur, euse (պէնէէօր, էէօզ) գ. ար. և իգ. Որ լուանի կամ մտանէ 'ի բաղանիս. տուշա կամ համամա կիրէն։ բաղանեպան. համամճը։

Baignoire (պէնէօար) գ. իգ. Լոգարան, լուացարան, տաշտ, աւազան. գուրնա։

Bail (պայլ) գ. ար. Տալն 'ի վարձու. քիրա կամ իճարէ սէնէտի, քիրայա վէրմէ։ յոգ. լինի baux.

Baile (պէլ) գ. ար. Դեսպան վենետկեան տէրութեան 'ի Կոստանդնուպոլիս։

Baillard (պայլէար) գ. ար. Պատգարակ 'ի ցամաքեցուցանել զմետաքս։

Baille (պայլ) գ. ար. Կէս տակառ։

Bâillement (պայլըման) գ. ար. Յօրանջ, յօրանջումն. էսնէյիշ, էսնէմէ։

Bâiller (պայլէ՛) բ. չ. Յօրանջել. էսնէմէք։

Bailler (պայլէ՛) բ. ն. Տալ 'ի վարձու. քիրայա վէրմէք։ տալ, յանձնել. վէրմէք։ **Baillé, ée**, տուեալ 'ի վարձու։

Bailleresse (պայլըրէս) գ. իգ. Որ տայ 'ի վարձու (կին)։

Baillet (պայլէ) ած. ար. Սպիտակակարմիր կամ աշխէտ (ձի)։

Bâilleul (պայլէօլ) գ. ար. Որ հաստատէ զխախտեալ ոսկերս։

Bailleur (պայլէօր) գ. ար. Որ տայ 'ի վարձու։

Bailli (պայլէի) գ. ար. Պայլ, հեգեմոն, դատաւոր. մանսըպլը, ղապիտ։

Bailliage (պայլէաժ) գ. ար. Աթեան կամ տուն պայլի։ դատաւորութիւն, իշխանութիւն պայլի կամ հեգեմոնի. մանսըպ, ղապիտլիգ։

Bâillive (պայլէիվ) գ. իգ. Որ յօրանջէ (կին)։

Bâillon (պայլէօն) գ. ար. Արգել կամ գայլ բերանոյ, դանդանաւանդ. աղըզ պաղը, քէլէփչէ։

Bâillonner (պայլէօնէ՛) բ. ն. Գայլ 'ի բերան արկանել, դանդանաւանդս դնել. աղզընա քէլէփչէ վուրմագ։ **Bâillonné, ée**, գայլ 'ի բերան արկեալ։

Bailloque (պայլէօք) գ. իգ. Փետուր ջայլամին գորշագոյն։

Bain (պէն) գ. ար. Բաղանիք, քրտնարան, լոգարան, աւազան. համամ, իլիճէ, գուրնա։ Թորանոց (ըստ քիմիականաց)։

Baïonnette (պայօնէտ) գ. իգ. Սլաք հրացանի. հարպա, սիւնկիւ։

Baïoque (պայօք) գ. իգ. Փոքրիկ դրամ ինչ Իտալացւոց։

Bairam կամ **Beiram** (պայրամ կամ պէյրամ) Հանդէս տօնի Տաճկաց. պայրամ։

Baisemain (պէզմէն) գ. ար. Հարկ ծառայութեան, նշան հպատակութեան։ յոգ. իգ. Պատիւ, մեծարանք, յարգանք, համբոյր ձեռաց. փէստ պուսի։

Baisement (պէզման) գ. ար. Համբուրելն, համբոյր (ոտից Պապին)։

Baiser (պէզէ՛) բ. ն. Համբուրել։ ողջունել, ողջոյն մատուցանել. էօփմէք։ սէլամ վէրմէք։ **Baisé, ée**, համբուրեալ։

Baiser (պէզէ՛) գ. ար. Համբուրելն, համբոյր. պուսէ, էօփիւշ։

Baiseur, euse (պէզէօր. էօզ) գ. ար. և իգ. Որ սիրէ համբուրել։

Baisotter (պէզօտէ՛) բ. ն. Ստէպ համբուրել։

Baisse (պէս) գ. իգ. Անկումն, նուազութիւն, ցածութիւն (գնոյ). էնտիրմէ, տէնզիլ։

Baisser (պէսէ՛) բ. ն. Իջուցանել, ցածուցանել, խոնարհեցուցանել, կորացուցանել. աշաղը էնտիրմէք, աշաղըլատմագ, արգըրտմագ, էյմէք։ բ. չ. Իջանել, ցածնուլ, նուազել. ալչագլանմագ, փիւշմէք, էնմէք։ **Se baisser**, բ. յ. Խոնարհիլ, կորանալ. էյիլմէք։ **Baissé, ée**, իջուցեալ, խոնարհեալ։

Baissière (պէսիէր) գ. իգ. Յատակինք, մրուր կամ դիրտ գինւոյ. ֆըչը տիպի, տօրտու։

Baisure (պէզիւր) գ. իգ. Կիցք հացից ընդ միմեանս 'ի փուռն անդ։

Bajoire (պաժօար) գ. իգ. Դրամ երկադէմ կամ երկգլխի։

Bajou (պաժու) գ. ար. Բարձրութիւն տախտակի (ըստ ղեկավարաց)։

Bajoue (պաժու) գ. իգ. Մասն գլխոյ կենդանեաց յաչաց մինչև ցծամելիս։ բարձրութիւն սրունից կամ բարձ (ըստ ապակագործաց)։

Bal (պալ) գ. ար. Կաքաւ, պար, պարանցիկք, հանդէս պարու կամ կաքաւու. րագս, խօրա, րագգաս մէճլիսի։ յոգ. bals.

Baladin (պալատէն) գ. ար. Կաքաւիչ, գերասան, խաղարկու. մուգալլիտ, շագաճը։

Baladinage (պալատինաժ) գ. իգ. Խաղ, զուարճութիւն։

Balafre (պալաֆր) գ. իգ. Խոցուած կամ սպի գլխոց. եիւզտէ օլան չաւըգ, եարա նիշանը, պէրէ։

Balafrer (պալաֆրէ՛) բ. ն. Վիրաւորել կամ անշքացուցանել զդէմս. պիրինին եիւզինի եարալամագ։ **Balafré, ée**, վիրաւորեալ. չաւըգ։

Balai (պալէ) գ. ար. Աւել. սիւփիւրկէ։

Balais (պալէ) ած. Կարմրագոյն (գոհար). լէալ, ալ եագուտ։

Balance (պալանս) գ. իգ. Կշիռ, զոյգք. տէրազի, միզան, վէզնէ։ վճարումն հաշուի (ըստ վաճառականաց)։ Կշիռ (համաստեղութիւն). միզան պուրճու։

Balancement (պալանսման) գ. ար. Ճօճումն, դեգերումն, տատանումն:

Balancer (պալանսէ՛) բ. ն. Կշռել, հաւասարակշիռ առնել: քննել. դարթմագ, դէրազի իլէ դութմագ: ֆիքր էդմէք: բ. չ. Ճօճել, տատանիլ. սալլանմագ: Balancé, ée, կշռեալ: առկախեալ:

Balancier (պալանսիէ՛) գ. ար. Ճօճանակ կամ ցուցակ ժամացուցի. ռագգաս: մամուլ դրամահատաց. ձէնփէրէ: կշռագործ, կշռավաճառ. դէրազիճի:

Balançoire (պալանսուար) գ. իգ. Ճօճանոց. սալընճագ:

Balançons (պալանսօն) գ. ար. յոգ. Կտորք եղեւնի ծառոց հանեալ 'ի վաճառ:

Balandran (պալանդրան) կամ Balandras (պալանդրաս) գ. իգ. Վերարկու ինչ գեղջկաց:

Balandre (պալանդր) գ. իգ. Նաւ ինչ:

Balant (պալան) գ. ար. Պարան նաւու ոչ ձգեալ:

Balanus (պալանիւս) գ. ար. Ծայր առնի անդամոյ:

Balaou (պալաու) գ. ար. Մանր ձուկն ինչ ծովու:

Balasse (պալաս) գ. իգ. Անկողին կամ քուրձ վարսակալից:

Balassor (պալասօր) գ. ար. Կերպաս ինչ հնդկաց:

Balast (պալաստ) գ. ար. Նաւախիճ:

Balatas (պալատաս) գ. ար. Սատուար ծառ Ամերիկացւոց:

Balauste (պալօստ) գ. իգ. Ծաղիկ վայրի նռան:

Balaustier (պալօստիէ՛) գ. ար. Նռ ծառ ինչ:

Balayer (պալէյէ՛) բ. ն. Աւել ածել. սիւփիւրմէք: Balayé, ée, մաքրեալ, սրբեալ (աւելածութեամբ):

Balayeur, euse (պալէյէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Աւելածու, որ աւել ածէ. սիւփիւրիւճիւ:

Balayures (պալէյիւր) գ. իգ. յոգ. Աւելածք, աղբիւս. սիւփիւրիւնդիւ:

Balbutiement (պալպիւսիման) գ. ար. Թոթովութիւն, թլուատութիւն:

Balbutier (պալպիւսիէ՛) բ. չ. Թոթովել, կակազել. քէկէլէնմէք, քէկէլէ կամ քէքէյի սէօյլէմէք: Balbutié, ée, թոթով, կակազ, թոթովախօս:

Balcon (պալքօն) գ. ար. Պատշգամբ, հովանոց. շահնիշիր: վանդակապատ. փարմագլըգ:

Baldaquin (պալտաքէն) գ. ար. Ամպհովանի. սայվան:

Baleine (պալէն) գ. իգ. Կէտ կամ կիտոս վիթխարի, բաղենայ. գատըրղա պալըղը, պապա պալըղը, ֆալիանօս: եղջիւր 'ի փշոց կիտոսի: կէտ (համաստեղութիւն):

Baleiné, ée, (պալէնէ՛) ած. Որ ունի զկէտս:

Baleineau (պալէնօ) գ. ար. Ձագ կիտոսի. պապա պալըղընըն եավրուսու:

Balénas (պալէնաս) գ. ար. Ծննդական անդամ կիտոսի:

Balèvre (պալէվր) գ. իգ. Ստորին շրթունք. ալթ դուդագ: ցցուումն քարի (ըստ որմնադրաց):

Bali (պալի) գ. ար. Գրոց բարբառ Բրամանից:

Baline (պալին) գ. իգ. Կտաւ 'ի պէտս քրձոյ կամ պատանաց:

Balise (պալիզ) գ. իգ. Փայտանիշ ժայռից յերեւս ջուրց. գայա նիշանը:

Baliser (պալիզէ՛) բ. ն. Կանգնել փայտանիշս ժայռից. տէնիզտէ մուգատարալը եէրլէրի պիր նիշան իլէ իշարէդ էդմէք:

Baliseur (պալիզէօր) գ. ար. Պահապան 'ի զգուշութիւն ժայռից:

Balisier (պալիզիէ՛) գ. ար. Բոյս ինչ հնդկաց:

Balistaire (պալիստէր) գ. ար. Բաբանապետ, զինապետ:

Baliste (պալիստ) գ. իգ. Բաղխատր, բաբան. մէնճէնիք, գաղղաֆ:

Balivage (պալիվաժ) գ. ար. Նշան եդեալ 'ի վերայ ծառոց յանտառի, զորս չէ պարտ հատանել:

Baliveau (պալիվօ) գ. ար. Ծառ պահեալ յանտառի 'ի ժամանակի հատման այլոց, ծառ մատաղատունկ: ձող ինչ որմնադրաց:

Baliverne (պալիվէռն) գ. իգ. Աղճատանք, սնոտի բանք. եավէ կամ պիհուտէ սէօզ, պօշ լագըրդը:

Baliverner (պալիվէռնէ՛) բ. չ. Շաղփաղփել, խօսել զբանս սնոտեաց. պիհուտէ սէօզ սէօյլէմէք:

Ballade (պալատ) գ. իգ. Ազգ ինչ բանաստեղծութեան Նախնի Գաղղիացւոց:

Ballarin (պալարէն) գ. ար. Ազգ ինչ բազէից:

Balle (պալ) գ. իգ. Գնտակ արարեալ 'ի պէտս խաղու. դօփ: բեռն վաճառաց. դէնք, ֆէրտէ: գունտ թանաքի տպագրողաց: գլնտակ հրացանի. գուրշուն: ռումբ. կիւլլէ: Balle d'avoine, պարուտակ կամ կեղեւ վարսակի. գապուգ:

Baller (պալէ՛) բ. չ. Պարել, կաքաւել (է բառ վաղեմի):

Ballet (պալէ) գ. ար. Կաքաւ, կայթ. խօրալը օյուն:

Ballon (պալօն) գ. ար. Փամփուշտ օդալից 'ի պէտս խաղու. դօփ: նաւ ինչ: անօթ ինչ բոլորշի: Ballon aérostatique, գունտ օդապարիկ:

Ballonier (պալօնիէ՛) գ. ար. Որ կազմէ օդալից փամփուշտս:

Ballot (պալօ) գ. ար. Բեռն, պատատ. դէնք, ֆէրտէ:

Ballottage (պալօտաժ) գ. ար. Քուէարկութիւն, ընտրութիւն քուէիւք կամ վիճակաւ:

Ballotte տե՛ս Marrube.

Ballotte (պալօթ) գ. իգ. Քուէ, վիճակ, գնտակ. ուֆագ եուվարլագ:

Ballotter (պալօթէ) բ. չ. Քուէ արկանել, ընտրել քուէիւք կամ վիճակաւ: քննել. մուպահասէ էթմէք: խաղ առնել, կատակել. էյլէնմէք: Balotté, ée, քուէիւք ընտրեալ:

Baloire (պալուառ) գ. իգ. Փայտ ըստ երկայնութեան նաւու:

Baloise (պալուազ) գ. իգ. Կակաչ բազմագունեան:

Balotade (պալօթատ) գ. իգ. Ոստիւն ձիոյ:

Balottes (պալօթ) գ. իգ. Անօթ կամ հընձան կթոց խաղողոյ:

Balourd, ourde (պալուր, ուրտ) ած. և գ. Ապուշ, խօթամիտ, անմիտ. ահմագ, գալն շաշգըն:

Balourdise (պալուրտիզ) գ. իգ. Ապշութիւն, խօթամտութիւն, անմտութիւն. ահմագլըգ:

Balsamine (պալզամին) գ. իգ. Տունկ կամ բոյս բալասանի. պալսամ օթու:

Balsamique (պալզամիք) ած. Բալասանեան, բալասանի. պալսամլը, մուատտար:

Balse (պալս) գ. իգ. Լաստափայտ ինչ Ամերիկացւոց:

Baltadgy (պալթաճի) գ. ար. Հրամանատար ոք Տաճկաց. պալթաճը:

Balustrade (պալիւսթրատ) գ. իգ. Վանդակասիւնք, կարգ սիւնազարդ վանդակաց. բարմագլըգ:

Balustre (պալիւսթր) գ. ար. Վանդակասիւն, սիւնակ:

Balzan, ane (պալզան) ած. Սպիտականիշ, սպիտակոտն (երիվար). պէյազ այագլը ատ:

Bambin (պանպէն) գ. ար. Տղայ, մանուկ (առ ի յընտանի զրոյցս). ուֆագ էմէն չօճուգ:

Bambochade (պանպօշատ) գ. իգ. Պատկեր կամ նկար այլանդակ:

Bamboche (պանպօշ) գ. իգ. Եղէգն հնդկաց. գամըշ փէյէնէք: պաճուճապատանք. իրի գուգլա: գաճաճ, կարճահասակ ոք. գըսա շիշման քիմսէ: խաղալիկ, մասխարալըգ:

Bambou (պանպու) գ. ար. Եղէգն հնդկաց. հինտ գամըշը:

Ban (պան) գ. ար. Քարոզ, հրատարակումն արքունի հրամանին. նիտա, իլանիյէտ, ֆէրմանը օգումա, տէլլալ չաղըրթմա: Ժողով մեծամեծաց տէրութեան. մէճլիսի այան: աքսոր, արտասահմանութիւն. սիւրկիւն: ծանուցումն (եկեղեցական կամ յեկեղեցւոջ):

Banal, ale (պանալ) ած. Ազատական կալուածոց. վիճակեան, հասարակաց:

Banalité (պանալիթէ) գ. իգ. Իրաւունք ազատական կալուածոց:

Banane (պանան) գ. իգ. Թուզ Ադամայ (պտուղ ինչ):

Bananier (պանանիէ) գ. ար. Թզենի Ադամայ (է տունկ ինչ). մուզ աղաճը:

Banc (պան) գ. ար. Նստարան երկայնաձիգ. ուզուն իսգէմլի, օթուրագ: Ժայռ կամ աւազուտ 'ի ծովու. գումսալ, գայա, գում յըղը:

Bancal, ale (պանքալ) ած. Որոյ սրունք թիւրեալ են. էյրի պաճագլը:

Bancelle (պանսէլ) գ. իգ. Փոքրիկ նստարան երկայն և նեղ:

Banche (պանշ) գ. իգ. Յատակ ժայռից 'ի ծովու:

Bancroche (պանքրօշ) գ. ար. Որ ունի թիւրեալ սրունս. էյրի պաճագլը:

Bandage (պանտաժ) գ. ար. Փաթեթ, երիզ. սարղը: կապ, կապանք. պաղ, պաղլամա: աղեկապ. գասըգ պաղը: յոք. Շրջանակ անւոց, և այլն. չէմպէր:

Bandagiste (պանտաժիսթ) գ. ար. Որ կազմէ աղեկապս. գասըգ պաղը եափան:

Bande (պանտ) գ. իգ. Փաթեթ, երիզ լայն և երկայն. սարղը, պաղ: Խումբ զօրաց. պէօլիւք: Ժապաւէն. շէրիտ: Շրջանակ. չէմպէր: Մասն վահանի (ըստ կնքաբանից): Bandes ligamenteuses, յօդք կամ կիցք (ըստ անդամազննաց):

Bandeau (պանտօ) գ. ար. Ապարօշ, վարսակալ, փաթեթ գլխոյ. պաղպաղը, սարըգ: կապ աչաց. կէօզ պաղը: Խոյր, պսակ, թագ. թաճ:

Bandège (պանտէժ) գ. ար. Սկուտեղ. տէփսի:

Bandelette (պանտլէթ) գ. իգ. Վարսակալ կամ փաթեթ փոքրիկ. պաղպաղը: զարդ ինչ ճարտարապետական:

Bander (պանտէ) բ. ն. Ածել վարսակալ, կապել, փաթութել. սարմագ, պաղլամագ: ձգտել, լարել. կէրմէք, գուրմագ: կապել զաչս. կէօզլէրինի պաղլամագ կամ էօրթմէք: ձգել կամ մղել (զգնտակն 'ի խաղի): բ. չ. Ձգտիլ, լարիլ. կէրիլմիշ օլմագ: Se bander, բ. յ. Ընդդէմ դառնալ. ղօրղա օլմագ: Bandé, ée, կապեալ. լարեալ:

Bandereau (պանտրօ) գ. ար. Կապ կամ լար փողոյ:

Banderole (պանտրօլ) գ. իգ. Դրօշ փոքրիկ, դրօշակ. քիւչիւք պայրագ. ֆիունկիուլ:

Bandière (պանտիէր) գ. իգ. Դրօշ (է բառ վաղեմի). պայրագ, պանտէրա:

Bandins (պանտէն) գ. ար. յոք. Յենարան ոտից որոց կան 'ի խելս նաւին:

Bandit (պանտի) գ. ար. Վտարանդի, ելուզակ, հուղկահար. հարամի, եօլ քէսիճի:

Bandoir (պանտուառ) գ. ար. Անիւ կամ ճախարակ (արուեստաւորաց):

Bandoulier (պանտուլիէ) գ. ար. Ելուզակ, հուղկահար. տաղ խըրսըզը:

Bandoulière (պանտուլիէր) գ. իգ. Փոկ մախաղի զինուորաց. օմուզ գայըշը:

Bandure (պանտիւռ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ :

Bang (պանկ) գ. ար. Ծառ ինչ գինեբեր 'ի Նիգրիտիա:

Bangemer (պանժմէռ) գ. ար. Ազգ ինչ կերպասու այծէից:

Banians (պանիան) գ. ար. յոգ. Բանեանք (կռապաշտիչք 'ի Հնդիկս):

Banlieue (պանլիէօ) գ. իգ. Սահման կամ վիճակ քաղաքին. պիր շէհիրին հավալիսի, նահիէսի:

Banne (պան) գ. իգ. Կտաւ խոշոր 'ի պէտս ծածկութի. գայղըն պէղէօրտիւսիւ: կողով կամ սակառի մեծ :

Banner (պանէ) բ. ն. Ծածկել խոշոր կտաւով: Banné, ée, ծածկեալ կտաւով:

Banneret (պանռէ) ած. Դրօշակիր:

Bannette (պանէտ) գ. իգ. Կողով կամ սակառի ինչ. մալսէֆէսի:

Banneton (պանտօն) գ. իգ. Ծակոտկէն արկղ ձկանց, ուր պահին 'ի ջրի :

Bannière (պանիէռ) գ. իգ. Դրօշ, Նշան. պայրագ, սանճագ :

Bannir (պանիռ) բ. ն. Աքսորել, վտարել, տարագիր առնել. սիւրկիւն էտմէք, սիւրմէք: Banné, ée, աքսորեալ, տարագիր:

Bannissement (պանիսման) գ. ար. Աքսոր, արտասահմանութիւն. սիւրկիւն, սիւրկիւնլիւք :

Banque (պանք) գ. իգ. Դրամանոց, տեղի դրամափոխաց: դրամափոխութիւն: դրամատեղի հասարակաց. սառրաֆխանէ. ագճէ ալըշվէրիշի, սառրաֆլըգ : գումար դրամոց 'ի խաղի :

Banqué (պանքէ) ած. Զկնորսութեան (նաւ):

Banqueroute (պանքռութ) գ. իգ. Տնանկութիւն վաճառականի. միւֆլիսլիք:

Banqueroutier (պանքռութիէ) գ. ար. Տնանկ վաճառական. միւֆլիս կամ միւհլիս, ուբէ :

Banquet (պանքէ) գ. ար. Խնջոյք, կոչունք, հացկերոյթ, խրախճան. զիաֆէթ, ճէմիյէ:

Banqueter (պանքթէ) բ. չ. Կոչունս առնել, խրախճանալ:

Banquette (պանքէտ) գ. իգ. Հողաբլուր : աթոռ ինչ. գօլթուգ իսքէմլէսի : յոգ. Բարձրագոյն տեղի 'ի ճանապարհի 'ի պէտս հետևակաց:

Banquier (պանքիէ) գ. ար. Սեղանաւոր, լումայափոխ. սառրաֆ: դրամադիր 'ի խաղու :

Bans (պան) գ. ար. Խշտի շանց (ըստ որսորդաց):

Banse (պանս) գ. իգ. Կողով կամ սակառի քառակուսի. փէօրթ քէօշէ սէփէթ :

Banvin (պանվէն) գ. ար. Իրաւունք վաճառելոյ զգինին:

Baptême (պաթէմ) գ. ար. Մկրտութիւն, խորհուրդ մկրտութեան. վաֆթիզ:

Baptiser (պաթիզէ) բ. ն. Մկրտել. վաֆթիզլէմէք, վաֆթիզ էթմէք: Baptisé, ée, մկրտեալ:

Baptismal, ale (պաթիսմալ) ած. Մկրտութեան: Fonts baptismaux, աւազան մկրտութեան:

Baptistère (պաթիստէռ) գ. ար. Մկրտարան:

Baptistère (պաթիստէռ) ած. և գ. Ցուցակ մկրտութեան:

Baque (պաք) գ. իգ. Տաշտ ներկարարաց:

Baquet (պաքէ) գ. ար. Տաշտ. պիր նէվի թէքնէ, թէքնէ :

Baquette (պաքէտ) գ. իգ. Ագցան ինչ :

Baquetures (պաքթիւռ) գ. իգ. յոգ. Գինի հեղեալ 'ի տաշտի ընդ տակառաւ:

Baradas (պառատաս) գ. ար. Ազգ ինչ շահոքրամի :

Baragouin (պառակուէն) գ. ար. Լեզու խանգարեալ, բարբառ աղաւաղեալ, օտար լեզու. էպապի փիլ, գոռուղ փիլի:

Baragouiner (պառակուինէ) բ. չ. Խանգարել զլեզուն, խօսել աղաւաղեալ լեզուաւ. էակլըղ կամ ղալատ սէօյլէմէք:

Baragouineur, euse (պառակուինէօռ, էօզ) գ. Որ ոչ բարւոք խօսի, որ բարբառի աղաւաղեալ լեզուաւ:

Barandage (պառանտաժ) գ. ար. Ձկնորսութիւն ինչ արգելեալ:

Baraque (պառաք) գ. ար. Վրան կամ տաղաւար զինուորաց. օտա, ասքէր գօլիպասը :

Baraquer (պառաքէ) բ. ն. Հարկանել ըզվրան, կանգնել զտաղաւարս. գօլիպա գուրմագ: Baraqué, ée, բնակեալ 'ի վրանի կամ 'ի տաղաւարի:

Barat (պառա) գ. ար. Խարդախութիւն վաճառաց, անիրաւութիւն :

Baratte (պառատ) գ. իգ. Դոյլ կոթին. էայըգ :

Baratter (պառատէ) բ. ն. Հարկանել ըզկաթն 'ի դուլի. սիւտիւ էայըգտա չալգամագ: Baratté, ée, հարեալ 'ի դուլի:

Baratterie (պառատռի) գ. իգ. Խաբէութիւն, նենգութիւն:

Barbacane (պառպաքան) գ. իգ. Ծակ որմոյ կամ պարսպի. մազղալ փէլիկի:

Barbacole (պառպաքօլ) գ. ար. Խաղ ինչ նարտի :

Barbare (պառպառ) ած. և գ. Բարբարոս, խուժադուժ, անգութ, վայրագ. վայրենի. հարպի, աճէմ, էապանի, ղալըմ, ղօլօմքէար:

Barbarement (պառպառման) մակ. Իբրև զբարբարոս, խժաբար, անողորմ. ղօլօմքէար կիպի :

Barbaresque (պառպառէսք) ած. և գ. Բարբարոս, բնակիչ երկրին Բարբարոսաց. մաղրէպի :

Barbarie (պառպառի) գ. իգ. Բարբարոսութիւն, խժական բարք, գաղանութիւն, *անգթութիւն, ամարդութիւն.* զուլում, զուլումքեարլըք, էշքիալըգ, խօյրատլըք։

Barbarisme (պարպարիզմ) գ. ար. *Խժականութիւն բարբառոյ, վրիպախօսութիւն.* ղալըտի ճէհլիէ։

Barbe (պարպ) գ. իգ. *Մօրուս, մօրուք.* սագալ։ Faire la barbe, *սափրել զմօրուս.* սագալը թրաշ էթմէք։ *արմատ բուսոց։*

Barbe (պարպ) գ. ար. *Տաճիկ երիվար.* արապ աթը, տազը աթ։

Barbe-à-Dieu (պարպ ա տիէօ) գ. իգ. Ի *բոյս ինչ։*

Barbe-de-Bouc (պարպ տը պուք) գ. իգ. Ի *բոյս ինչ ընդաբեր։*

Barbe-de-Chèvre (պարպ տը շէվր) գ. իգ. Ի *բոյս ինչ։*

Barbe-de-Jupiter (պարպ տը ժիւփիթէր) գ. իգ. Ի *թուփ ինչ։*

Barbe-de-Moine (պարպ տը մուան) գ. իգ. Ի *բոյս ինչ։*

Barbe-de-Renard (պարպ տը ռընար) գ. իգ. Բ*ոյս ինչ փշալից։*

Barbeau (պարպօ) գ. ար. *Ձուկն ինչ գետոյ.* տէքէր պալըղը։ *բոյս ինչ.* մավի փէյղամպէր չիչէյի։

Barbelé, ée (պարպըլէ) ած. *Սայրասուր (սլաք)։*

Barberie (պարպըրի) գ. իգ. *Վարսավիրութիւն, արուեստ սափրչի.* պէրպէրլիք։

Barbet, ette (պարպէ, էթ) գ. ար. և իգ. *Թաւամազ և գանգրահեր շուն.* տիւյլիւ քէօփէք։

Barbette (պարպէթ) գ. իգ. *Հողաբլուր տափարակ։ փողպատ կամ լանջանոց միանձնուհեաց։*

Barbeyer (պարպէյէ) բ. չ. *Բախիլ առագաստից նաւուն։*

Barbichon (պարպիշօն) գ. ար. *Սկունդ թաւամազ և գանգրահեր։*

Barbier (պարպիէ) գ. ար. *Վարսավէր, վարսավիրայ, սափրիչ.* պէրպէր։

Barbifier (պարպիֆիէ) բ. ն. *Սափրել կամ վարսավիրել զմօրուս.* սագալը թրաշ էթմէք։

Barbillon (պարպիյօն) գ. ար. *Ձուկն փոքրիկ.* քիւչիւք տէքէր պալըղը։

Barbon (պարպօն) գ. ար. *Ալևոր, ծեր, հինաւուրց.* գըր սագալլը, փարըլըղան իխտիար։

Barbonne (պարպօն) գ. իգ. *Ձուկն ինչ ծովու։*

Barbote (պարպօթ) գ. իգ. *Ձուկն ինչ գետոյ։*

Barboter (պարպօթէ) բ. չ. *Սուզել կամ ընկղմել զգլուխն 'ի ջուր (բադից).* չագ չագ էթմէք։

Barboteur (պարպօթէօր) գ. ար. *Բադ ընտանի.* էվ էօրտէյի։

Barboteuse (պարպօթէօզ) գ. իգ. *Բոզ հասարակաց կամ անարգ.* րօսփու։

Barbotine (պարպօթին) գ. իգ. *Սերմն սատակիչ ճճեաց.* խօրասանի։

Barbouillage (պարպույեաժ) գ. ար. *Նկար անպիտան։ խառնիխուռն խմաստ կամ բանք.* մուրտարլըք։

Barbouiller (պարպույէ) բ. ն. *Աղտեղել.* մուրտարլամագ, պէրպատ էթմէք, պուլաշըրմագ։ *անարուեստ նկարել.* ածէմի նագգաշ էթմէք։ Se barbouiller, բ. յ. *կակազել, անկանիլ յուշոյ մտաց, խառնիխուռն խօսել։*

Barbouilleur (պարպույէօր) գ. ար. *Անարուեստ կամ խոշոր նկարիչ.* ածէմի նագգաշ։

Barboute (պարպութ) գ. իգ. *Շաքար խոշոր։ խոշոր հաց կամ նկան։*

Barbu, ue (պարպիւ) ած. *Մօրուսաւոր, որ ունի զմօրուս.* սագալլը։

Barbue (պարպիւ) գ. ար. *Վահանաձուկն.* գալգան պալըղը։ *բոյս ինչ։*

Barbuquet (պարպիւքէ) գ. ար. *Քերուած 'ի ծայրն շրթանց։*

Barcallao (պարքալաօ) գ. ար. *Ձուկն ինչ ծովու։*

Barcallon (պարքալյօն) գ. ար. *Առաջին հրամանատար տէրութեանն Սիամացւոց։*

Barcarolle (պարքարօլ) գ. իգ. *Երգ նաւակավարացն Վենետկեցւոց։*

Barcel (պարսէլ) գ. ար. *Թնդանօթ ինչ։*

Bard (պար) գ. ար. *Պատգարակ կամ սայլակ ինչ.* տէճկէրէ։

Bardache (պարտաշ) գ. ար. *Մանուկ իգացեալ.* գուլամ, օղլան։

Bardane (պարտան) գ. իգ. Ի *բոյս ինչ.* տուլ ավրատ (օթ)։

Barde (պարտ) գ. իգ. *Ասպազէն, պահպանակ ձիոյ։ հատուած կամ կտորակ գիրուցի։*

Barde (պարտ) գ. ար. *Քուրմն նախնի Գաղղիացւոց։*

Bardeau (պարտօ) գ. ար. *Տախտակ փոքր և նուրբ 'ի ծածկել զյարկս.* չինտէրէ, թէտավրա։

Bardées d'eau (պարտէ տօ) գ. իգ. յոգ. *Ջուր 'ի զուել զաղբորակն։*

Bardelle (պարտէլ) գ. իգ. *Կորդին, համետ.* սէմէր։

Barder (պարտէ) բ. ն. *Ասպազէն վառել։ բառնալ 'ի շալակ կամ 'ի սայլակ.* տէճկէրէյէ գօմագ։ Bardé, ée, *ասպազէն վառեալ։*

Bardeur (պարտէօր) գ. ար. *Շալակաւոր բեռնակիր։*

Bardis (պարտի) գ. ար. *Անջրպետ տախտակաւ 'ի խորշս նաւուն։*

Bardit (պարտի) գ. ար. *Երգ մարտի նախնի Գաղղիացւոց։*

Bardot (պարտօ) գ. ար. *Մարուկ ջորւոյ.* գատըր սըքաւը։ *պաշտօնեայ ընկերութեան։*

Barer (պարէ) բ. չ. *Պատրաստիլ 'ի թըռիչս (բաղէից)։*

Baret (պարէ) գ. ար. *Ձայն կամ գոչիւն փղոյ։*

Barette (պառէտ) գ. իգ. Մասն ինչ ժամացուցի։

Bargache (պառկաշ) գ. ար. Ազգ ինչ մժեխաց։

Barge (պառժ) գ. իգ. Թռչուն ինչ ծովու։ բարդ խոտոյ։ կոտոլք փայտի կուտակեալ։

Bargelach (պառժլաք) գ. ար. Թռչուն ինչ Թաթարաց։

Barguignage (պառկինյէաժ) գ. ար. Վարանք, տատամսութիւն. շիւպհէ։

Barguigner (պառկինյէէ) բ. ն. Վարանել, երկմտել, դանդաչել. տաղտալամագ, իքի ֆիքիրլի օլմագ։

Barguigneur, euse (պառկինյէէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Երկմիտ, վարանեալ, տարատամ։

Baricot (պառիքօ) գ. ար. Ջուկն ինչ, և պտուղ Հնդկաց։

Baricottier (պառիքօթիէ) գ. ար. Ծառ ինչ Հնդկաց։

Barigel (պառիժէլ) գ. ար. Գլուխ կամ պետ կալանաւորակալաց 'ի Հռոմ։

Baril (պառի, յաւարտ իմաստից պառիյլ) գ. ար. Տակառ փոքր, տակառակ. քիւչիւք ֆըչը, վարիլ։

Barillage (պառիյլաժ) գ. ար. Դնելն ըզգինի 'ի տակառի։

Barillar (պառիյլեառ) գ. ար. Տակառապետ 'ի Նաւի։

Barillet (պառիյլէ) գ. ար. Տակառ փոքրիկ։ Թմբուկ ժամացուցի։ մասն ինչ ջրհանի։

Bariolage (պառիօլաժ) գ. ար. Խառնիխուռն բաղադրութիւն գունոց։

Barioler (պառիօլէ) բ. ն. Բազմերանգ և խառնիխուռն նկարել. ռէնք գարըշըգլամագ, ալաճա պօյամագ։ Bariolé, ée, խառնիխուռն նկարեալ։

Bariquaut (պառիքօ) գ. իգ. Տակառ ինչ փոքրիկ։

Barléria (պառլէռիա) գ. իգ. Բոյս ինչ Ամերիկոյ։

Barlong, ongue (պառլօն, օնկ) ած. Յաւէտ երկայնաձև կամ երկայնաձիգ. դէրտ-դէր կամ ֆիւղ օլմայան։

Barnache (պառնաշ) գ. իգ. Թռչուն ինչ։

Baromètre (պառօմէտռ) գ. ար. Ծանրաչափ (գործի). հավա տէրազիսի։

Baron, one (պառօն) գ. ար. և իգ. Պարոն, իշխանաւոր. պէյ։ կին պարոնի, պարոնուհի. պէյ գատընը։

Baronnet (պառօնէ) գ. ար. Ազգ ինչ Ասպետաց յԱնգղիա։

Baronnie (պառօնի) գ. իգ. Պարոնութիւն, երկիր իշխանութեան կամ կալուածք Պարոնի։

Baroque (պառօք) ած. Ոչ տիրապէս բոլորչի, կամ անհարթ (մարգարիտ)։

Barosanème (պառօսանէմ) գ. ար. Ծանրացոյց հողմոյ (գործի)։

Barque (պառք) գ. իգ. Նաւակ, փոքրոյ. գայըգ, սանտալ։

Barquerolle (պառքռօլ) գ. իգ. Նաւակ փոքրիկ. քիւչիւք գայըգ։

Barquette (պառքէտ) գ. իգ. Քաքար, կարկանդակ։

Barrage (պառռաժ) գ. ար. Հարկ կամ բաժ 'ի նորոգութիւն ճանապարհաց. պաճ, եօլիւ ահճէսի, գալտըրըմ պարը։

Barrager (պառռաժէ) գ. ար. Բաժառու ճանապարհի. եօլիւ ահճէսի ալան։

Barre (պառ) գ. իգ. Ձող, նիգ, գաւազան. տըրգաղ, գօլ թէմիրի, չըպըգ, սըրըգ. մէրտէք։ սիպիքէ, քիւլիւչէ։ գիծ ('ի ջնջել). չըզզը, չըզըգ։ աւազակոյտ, ժայռ. գումալ։ մասն ինչ վահանի (ըստ կնքաբանից)։ յոք. Ջինախաղութիւնք։ չոլթունք ձիոյ, որ ունի զսանձն։

Barreau (պառօ) գ. ար. Վանդակ, ձող վանդակի. ճամպագլըգ չըպուգլարը։ տեղի փաստաբանից, փաստաբանք. մէհքէմէ։

Barrer (պառէ) բ. ն. Նիգ արկանել, նգօք փակել. տըրգաղլամագ։ փակել, ցանկել, վանդակել. գափամագ, ճամպագլըգ գօմագ։ ձգել զգիծ, ջնջել գծիւ. չըզմագ, պօզմագ։ Barrer les veines d'un cheval, այրել զերակս ձիոյ՝ 'ի խափանել զհոսումն արեան։ Barré, ée, փակեալ։ գծեալ։

Barrette (պառէտ) գ. իգ. Գտակ, գլխարկ. ֆէս, սէրբօշ, պարէտա։

Barreur (պառէօռ) գ. ար. և ած. Շուն որսորդ այծեմանց։

Barricade (պառիքատ) գ. իգ. Պատնէշ։

Barricader (պառիքատէ) բ. ն. Պատնէշ կանգնել կամ արկանել. սէտտ էտմէք։ Se barricader, բ. յ. Ջգեմ ունել, արգելուլ, խափանել։ պատսպարել, փակել զանձն 'ի ներքս. մուհքէմ գափանմագ։ Barricadé, ée, պատնիշափակ, փակեալ։

Barrier (պառիէ) գ. ար. Որ դարձուցանէ զմամուլ դրամահատին։

Barrière (պառիէռ) գ. իգ. Պատնէշ, ցանկ, պատուար, փակարան. ճամպագլըգ, պարագա, ճալանգա, մէքս, սէմէրգանտը, մէտիէս։

Barrique (պառիք) գ. իգ. Տակառ մեծ. պէօյիւք ֆըչը։

Barroir (պառօառ) գ. ար. Գչիր ինչ տակառագործաց։

Barrot (պառօ) գ. ար. Փայտ ինչ նաւու, որ անցանէ 'ի միոյ կողմանէ 'ի միւսն։

Barroter (պառօտէ) բ. ն. Լնուլ զնաւն մինչև ցհեծանն առաջին յարկի։

Barrure (պառիւռ) գ. իգ. Ձող նուագարանի։

Barses (պառս) գ. իգ. յոք. Անագեայ տուփք կամ խբարդեայք չայի Սինեացւոց։

Bartavelle (պառտավէլ) գ. իգ. Ազգ ինչ կարմրագոյն կաքաւու. գըրմըզը քէքլիք։

Baryte (պառիտ) գ. իգ. Հող ինչ աղային։

Baryton (պարիթօն) ած. ար. Բթոլոր (բայ):

Bas, basse (պա, պաս) ած. Ստորին, ներքին, խոնարհ: ցած, նուաստ, դուզնաքեայ, չնչին, անպիտան. ալչագ. աշաղը, սըղ, եավաշ: հագիր, ֆէնա: À basse notte, ցածաձայն: Bas, մակ. Հեզիկ, մեղմով. եավաշ: À bas, 'ի վայր, 'ի խոնարհ. աշաղա: En bas, 'ի վայր, 'ի խոնարհ. աշաղըտա: Par bas, զերեսօք կամ ընդ երեսս երկրի: Là bas, ici bas, աստ 'ի խոնարհ, 'ի կենցաղումս: Mettre bas, ծնանել անասնոց. տօղուրմագ:

Bas (պաս) գ. ար. Գուլպայ կամ գուլպայ. չօրապ:

Basaal (պազաալ) գ. ար. Ծառ ինչ Հնդկաց:

Basalte (պազալթ) գ. ար. Ագդ ինչ սեաւ կճոյ. մէհէնք թաշը:

Basane (պազան) գ. իգ. Սերեկ կակուղ. կիւքէրէ:

Basané, ée (պազանէ) ած. Թուխ, սեաւ, մոյգ. էսմէր, գարարմըլ:

Basconade (պասքօնատ) գ. իգ. Լեզու Բասկաց կամ Բասկացւոց:

Bascule (պասքիւլ) գ. իգ. Հակաքարշ. նէամէթ: Ճօճանոց. սալընճագ: խաղալիկ տղայոց:

Base (պազ) գ. իգ. Խարիսխ, հիմն: հաստատութիւն, ոտն, յատակ. այագ, տապան, թէմէլ, տիպ:

Baser (պազէ) բ. ն. Հաստատել 'ի վերայ խարսխի: հիմնել, հիմն դնել. թէմէլ գօմագ կամ պրագմագ:

Bas-fond (պաֆօն) գ. ար. Ծանծաղուտ. սըղ եէր: զնստագոյն տեղի:

Basilaire (պազիլէռ) գ. իգ. Յատակի սկաւառակին գլխոյ (ոսկր):

Basilic (պազիլիք) գ. ար. Շահասպրամ. ֆէսլիյէն: քարբ, բասիլիսկոս, արքայիկ օձ. գահգահա: բասիլիսկոս (համաստեղութիւն):

Basilicaire (պազիլիքէռ) գ. ար. Սարկաւագ Պապին կամ եպիսկոպոսի:

Basilicon (պազիլիքօն) գ. ար. Սպեղանի ինչ:

Basilidion (պազիլիտիօն) գ. ար. Սպեղանի փարատիչ բորոյ:

Basilique (պազիլիք). գ. իգ. Մայր կամ գլխաւոր եկեղեցի. պաշ քիլիսէ: երակ ինչ բազկի:

Basin (պազէն) գ. ար. Կտաւ ինչ բամբակի. տիմի, պազէն:

Basioglosse (պազիօկլօս) գ. ար. Մի 'ի մկանանց լեզուի:

Basoche (պազօշ) գ. իգ. Իշխանութիւն պաշտօնէից նախնի գործակալաց ատենին Փարիզի:

Basque (պասք) գ. իգ. Քղանց, զլօշակ, ստորոտ հանդերձից:

Basque (պասք) գ. ար. Բասկ կամ Բասկացի (անուն ազգի):

Bas-relief (պա ռըլիէֆ) գ. ար. Խորաքանդակ. ալ գապարթմա իշ:

Basse (պաս) գ. իգ. Բամբ կամ թաւ հնչիւն. պամ, գապա սէս, էօղուն աւազ: երգիչ բամբաձայն:

Basse-contre (պասքօնթրը) գ. իգ. Բամբ հնչիւն:

Basse-cour (պասքուռ) գ. իգ. Ստորին գաւիթ, վայրագաւիթ. հայվան ախըրը կամ տամը:

Bassement (պասման) մակ. Նուաստաբար, անարգաբար. հագիրանէ:

Basser (պասէ) բ. ն. Թանալ 'ի լոյծ սոսինձ զթելս կտաւոյն:

Basses (պաս) գ. իգ. յոք. Ծանծաղուտք, աւազակոյտ, ժայռք. սըղ եէրլէր:

Basses-laines (պասլէն) գ. իգ. յոք. Ասր անպիտան:

Bassesse (պասէս) գ. իգ. Նուաստութիւն, անարգութիւն. վատազգութիւն. ալչագլըգ. նաճիզլիք:

Basset (պասէ) գ. ար. Կարճոտն շուն: այր կարճահասակ. զաղար. գըսա պաճագլը:

Basse-taille (պասթայլ) գ. իգ. Նուագ կամ նուագածու բամբաձայն: պատկեր խորաքանդակ:

Bassette (պասէթ) գ. իգ. Խաղ ինչ թղթոյ:

Bassi (պասի) գ. ար. Ծառ ինչ Ափրիկոյ:

Bassi-colica (պասիքօլիքա) գ. ար. Դեղ ինչ բաղադրածոյ:

Bassicot (պասիքօ) գ. ար. Արկղ ինչ քարահանաց:

Bassile (պասիլ) գ. իգ. Է բոյս ինչ:

Bassin (պասէն) գ. ար. Կոնք, տաշտ. աւազան. լէյէն. հավուզ: Թաթ կշռոց. թէրազի կէօզի: Bassin oculaire, գործի ինչ վիրաբուժից:

Bassine (պասին) գ. իգ. Կոնք մեծ կամ տաշտ (դեղագործաց և քիմիականաց):

Bassiner (պասինէ) բ. ն. Ջերմացուցանել զանկողինն ջեռուցիչ գործեաւ. տէօշէյի ըսըթմագ: սածել, թրջել, լուանալ (զվէրս): Basiné, ée, ջերմացեալ. տածեալ:

Bassinet (պասինէ) գ. ար. Սկահակ վառօդի հրացանին. ֆալյա: տաշտ կամ խոռոչ (ըստ անդամազննաց): հրանոյնկ (ծաղիկ). սարը թիւյին լէլէյի:

Bassinoire (պասինուառ) գ. իգ. Գործի ջեռուցիչ անկողնոյ. տէօշէք ըսըթաճագ գօրլուգ, եաթագ մանղալը:

Basson (պասօն) գ. ար. Նուագարան ինչ փչողական: նուագածու:

Bastant, ante (պասթան, անթ) ած. Բաւական:

Baste (պասթ) գ. ար. Նշան ինչ 'ի խաղու:

Baster (պասթէ) բ. չ. Բաւական լինել, բաւել: Baste pour cela, բաւ է, անցցէ:

Basterne (պասթէռն) գ. իգ. Կառք ինչ նախնեաց:

Bastide (պասթիտ) գ. ար. Տուն զբօսանաց:

Bastille (պասթիյլ) գ. իգ. Ամրոց ինչ 'ի Փարիզ:

Bastillé, ée (պասթիյլէէ) ած. Որ հայի 'ի ծայրն ատապարի (ըստ կնքաբանից):

Bastingue (պասթէնկ) գ. իգ. Կտաւ ինչ:

se Bastinguer (պասթէնկէ) բ. յ. Տարածել զկտաւն 'ի պահպանութիւն յերեսաց գընդակի հրացանին:

Bastion (պասթիօն) գ. ար. Մարտկոց, պատուար, պատնէշ. թապիա:

Bastir (պասթիր) բ. ն. Ձևացուցանել զգլխարկն:

Bastonade (պասթօնատ) գ. իգ. Հարուած գաւազանի, գան. քէօթէք, տայագ:

Bastude (պասթիւտ) գ. իգ. Ցանց, ուռկան ինչ:

Bas-ventre (պավանթր) գ. ար. Փոր, որովայն, ստորին մասն որովայնի. գարըն, գասըգ:

Bat (պա) գ. ար. Ձետ կամ տուտն ձկան. պալըգ գույրուղու:

Bât (պա) գ. ար. Համետ, կորդին. սէմէր:

Batadoir (պաթատուար) գ. ար. Սեղանատախտակ ինչ թղթագործաց:

Bataille (պաթայլ) գ. իգ. Պատերազմ, մարտ. ճէնկ, տէօյիւշ: խաղ ինչ թղթոյ:

Bataillé (պաթայլէէ)) ած. Այլագոյն (ըստ կնքաբանից):

Batailler (պաթայլէէ) բ. չ. Պատերազմել, մարտնչել, տալ պատերազմ կամ մարտ պատերազմի. ընդդէմ կալ, հակառակել, կագել. ճէնկ էթմէք, տէօյիւշմէք. չէքիշմէք:

Bataillière (պաթայլիէր) գ. իգ. Առասան թակի աղօրեաց:

Bataillon (պաթայլէօն) գ. ար. Գունդ զինուորաց (իբր 800). թապուր ասքէր պէօլիւյիւ, պէօլիւք:

Batanomes (պաթանօմ) գ. իգ. յոգ. Կտաւ ինչ Եգիպտոսի:

Bâtard, arde (պաթար, արտ) ած. և գ. Պոռնկորդի, անհարազատ. պօսթա օղլու, վէլէտի զինա, գահպէ չօճուղու, փիճ, գալպ: ազգ ինչ թնդանօթի, և առագաստի նաւու:

Batardes (պաթարտ) գ. իգ. յոգ. Մեծամեծ գլուխք շաքարի:

Bâtardeau (պաթարտօ) գ. ար. Թումբ, ամբարտակ. սէտտ, սու պէնտի:

Bâtardière (պաթարտիէր) գ. իգ. Պարտէզ մատաղատունկ ծառոց:

Bâtardise (պաթարտիզ) գ. իգ. Լինելն պոռնկորդի, անհարազատութիւն. փիճլիք:

Batate (պաթաթ) գ. իգ. Գետնախնձոր. թօփրագ կամ եէր էլմասը:

Batave (պաթավ) գ. և ած. Բատաւացի, հոլանդացի:

Bateau (պաթօ) գ. ար. Նաւակ, կուր, վարքայ. փէյապէ, գայըգ, սանտալ: ստաղձակերտք կառաց:

Batelage (պաթլաժ) գ. ար. Ձեռնածութիւն, ձեռնախաղութիւն. հօքգապազլըգ:

Batelée (պաթլէ) գ. իգ. Բեռն նաւակի. գայըգ եիւքիւ: ամբոխ, խուռն բազմութիւն. չօգ գալապալըգ:

Batelet (պաթլէ) գ. ար. Նաւակ փոքրիկ. քիւչիւք գայըգ:

Bateleur, euse (պաթլէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Ձեռնածու, դերասան, խաղարկու, լրբախաղաց. հօքգապազ, ճէօզ պայըճը:

Batelier, ière (պաթլիէ, էր) գ. ար. և իգ. Նաւակավար. գայըգճը:

Bâter (պաթէ) բ. ն. Համետել. սէմէր տագմագ:

Batifoler (պաթիֆօլէ) բ. չ. Խաղալ իբրև զմանուկ, զբաղնուլ 'ի մանուկս. չօճուգճա օյնամագ:

Bâtiment (պաթիման) գ. ար. Շինուած, շինութիւն տան. եափը, պինա: նաւ. կէմի, տէքնէ:

Bâtir (պաթիր) բ. ն. Շինել, կառուցանել, կազմել. եափը եափմագ, պինա գուրմագ: 'ի կցանի հարկանել. թէյէլլամագ, թէյէլ էտմէք: հիմնարկել, հաստատել. տէմէլ գօմագ:
Bâti, ie, շինեալ, կառուցեալ:

Bâtisse (պաթիս) գ. իգ. Շինութիւն, շինուած. եափըլմը, եափը:

Bâtisseur (պաթիսէօր) գ. ար. Շինուածասէր:

Bâtissoir (պաթիսուար) գ. ար. Գործի ինչ տակառագործաց:

Batiste (պաթիսթ) գ. իգ. Կտաւ ինչ նրբաթել. պաթիսթա, տիւլպէնտ, ֆրէնք պէզի:

Bâton (պաթօն) գ. ար. Գաւազան, ցուպ, բակուղ, բիր. տէյէնէք, չուպուգ, սօփա, պայագ:

Bâtonner (պաթօնէ) բ. ն. Հարկանել գաւազանաւ, հարկանել, բախել. քէօթէք կամ պայագ վուրմագ, տէօյմէք: ջնջել, եղծանել (զգիրն). պօզմագ: Bâtonné, ée, գանակոծ, հարեալ գաւազանաւ:

Bâtonnet (պաթօնէ) գ. ար. Խաղ ինչ մանկանց:

Bâtonnier (պաթօնիէ) գ. ար. Գաւազանապահ ընկերութեան: փաստաբանապետ, գլուխ կամ պետ փաստաբանից:

Batourner (պաթուռնէ) բ. ն. Դարձուցանել զբերս տակառաց:

Batrachite (պաթրաքիթ) գ. իգ. Քար ինչ կանաչ:

Batrachus (պաթրաքիւս) գ. ար Ուռոյց ինչ 'ի ներքոյ լեզուի:

Battage (պաթաժ) գ. ար. Հարումն ցորենոյ. խարման տէօյմէսի:

Battant (պաթան) գ. ար. Թակ կամ ուռն զանգակի. չան տիլի: փեղկ երկբացիկ դրան. գաբու գանատը:

Batte (պաթ) գ. իգ. Տափան ինչ երկրագործաց. տօգմագ: սուսեր փայտեղէն ('ի պէտս խաղու):

Battée (պաթէ՛) գ. իգ. Թուղթ զոր հարկանէ գրակազմն:

Battelement (պաթթէլման) գ. ար. Վերջին շարք կղմինտրաց յարկաց:

Battement (պաթթման) գ. ար. Բախումն ձեռաց, ծափ, ծափահարութիւն: Battement de coeur, բաբախումն սրտի, տրոփումն. աֆագան:

Batterie (պաթթրի) գ. իգ. Հարկանելն զմիմեանս, կռիւ. տէօյիւշմէ, չէքիշ, ղավղա: տեղի կամ շարք թնդանօթից, թնդանօթք. թօփ եէրի, թօփ մէթէրիզի, թօփլար: երկաթ գայլախազի հրացանին. գարղըլըգ, չագմագ: Թմբկահարութիւն. տավուլ սէսի: Քնարահարութիւն: պղնձի անօթք խոհակերոցին. պագըրլար, մութփախ ալէթլէրի:

Batteur (պաթթէօր) գ. ար. Հարկանող, որ հարկանէ, կռուասէր. ղավղաճը: Batteur en grange, որ հարկանէ 'ի կալի, ցորենահար. խարման տէօյէն: Batteur d'or, զառեկագործ, թիթեղնագործ. վարագճը:

Battoir (պաթթուար) գ. ար. Թիակ կամ ձգաբան գնտակաց խաղու: սանդխառն. թօգմագ:

Battologie (պաթթօլօժի) գ. իգ. Երկարաբանութիւն, կրկնաբանութիւն, մնոտի կրկնութիւն բառից:

Battre (պաթթր) բ. ն. Je bats, tu bats, il bat; nous battons, vous battez, ils battent. Je battois. Je battis. Je battrai. Battant. Հարկանել, բախել. տէօյմէք, վուրմագ: չալգամագ, գագմագ: Se battre, բ. չ. Հարկանել զմիմեանս, բախիլ ընդ միմեանս. տէօյիւշմէք, վուրուշմագ: Battu, ue, հարեալ:

Battu (պաթթիւ) գ. ար. Թիթեղնագործութիւն:

Battue (պաթթիւ) գ. իգ. Բազմութիւն որսորդաց որք հարկանեն աղաղակաւ զծառս անտառի, և հանեն արտաքս զգայլս և զնապաստակս, հարուած ծառոց:

Batture (պաթթիւր) գ. իգ. Ազգ ինչ ոսկեզօծելոյ:

Battures (պաթթիւր) գ. իգ. յոգ. Աւազուտք կամ ժայռք զերեսօք ջուրց:

Bau կամ Barrot (պօ, պառօ) գ. ար. Գերան 'ի հաստատել զդարանս նաւու:

Bavard, arde (պավար, արտ) ած. և գ. Շատախօս, շաղակրատ, մնոտիաբան. լաֆազան, չէնէպազ, չէնէլի:

Bavarder (պավարտէ՛) բ. ն. Շատախօս լինել, շաղակրատել, բարբանջել. չէնէլամագ:

Bavarderie (պավարտըրի) գ. իգ. Շատախօսութիւն, մնոտիաբանութիւն, բարբանջանք. չէնէպազլըգ, չէնէլիլիք, լաֆազանլըգ:

Bavardise (պավարտիզ) գ. իգ. Մնոտի բանք:

Bavaroise (պավարուազ) գ. իգ. Ջայ խառնեալ ընդ բժշկական դեղոյ:

Baubi (պօպի) գ. ար. Շուն որսորդ:

Baud (պօ) գ. ար. Երագոտն շուն կամ բարակ երկրին Բարբարոսաց:

Baudet (պօտէ) գ. ար. Էշ, յաւանակ. էշէք, էշէքճիք, գուլան: ապուշ, անմիտ: յոգ. Ցենարան սղոցելի փայտից:

Baudir (պօտիր) բ. ն. Ձայն տալ կամ զրգռել զշունս յորս: Baudi, ie, զըրգռեալ:

Baudrier (պօտրիէ՛) գ. ար. Գօտի կամ կապարան սրոյ. գըլըճ պաղը, համայիլ:

Baudruche (պօտրիւշ) գ. ար. Մաշկ ընդերաց եզին 'ի պէտս թիթեղնագործաց. ըշղըր պաղըրսաղը ուֆաճըգ փէրտէսի:

Bave (պավ) գ. իգ. Լորձունք, փրփուր բերանոյ. սալեար, սիւմիւք:

Baver (պավէ՛) բ. չ. Լորձունս կամ փրփուրս արձակել 'ի բերանոյ. սալեարը ագմագ, սալեար ագըթմագ:

Bavette (պավէթ) գ. իգ. Կրծկալ կամ կրծանոց տղայոց:

Baveuse (պավէօզ) գ. իգ. Ձուկն ինչ ծովու:

Baveux, euse (պավէօ, էօզ) ած. Լորձունոտ, լի լորձամբք. սիւմիւքլիւ: կխաւփեաց:

Bauge (պօժ) գ. իգ. Տղմուտ վարազի. եապան տօմուզլարընըն եաթաղը: շաղախ յարդախառն: À bauge, մակ. Առատութեամբ, բաղմառատ:

Baugue (պօկ) գ. իգ. Խոտ բուսեալ յաղտաղոտին լճս:

Baume (պօմ) գ. ար. Բալասան. պէլէսան, պալսան եաղը, ֆէսլէղէն: անանուխ. նանէ: բաղադրութիւն ինչ քիմիականաց:

Bavoché, ée (պավօշէ՛) ած. Աղտեղի (գծի):

Bavochure (պավօշիւր) գ. ար. Աղտեղութիւն (գծի):

Bavois (պավուա) գ. ար. Ցուցակ գնոյ կամ եկամտից կալուածոց:

Bavolet (պավօլէ՛) գ. ար. Ծածկոյթ ինչ գլխոյ կանանց:

Bavure (պավիւր) գ. ար. Հետք միաւորութեան 'ի կաղապարի:

Bayer (պէյէ՛) բ. չ. Բերանաբաց լինել, յակձիւս կալ: կարի ինն ցանկալ. աղըզ աչըգ պագմագ:

Bayeur, euse (պէյէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ բերանաբաց հայի կամ յակձիւս կայ, հիացեալ. ապտալագ:

Bazac (պազաք) գ. ար. Բամբակ մանեալ յԵրուսաղէմ:

Bazard (պազար) գ. ար. Վաճառանոց. պազար (է բառ Տաճկաց):

Bazzo (պազօ) գ. ար. Փոքրիկ դրամ Գերմանիոյ:

Bdellium (պտէլլիօմ) գ. ար. Խէժ ինչ Հնդկաց և Արաբիոյ. խաշըլ:

Béant, ante (պէ՛ան, անթ) Բացեալ (կոկորդ). աչըգ:

Béarnois, oise (պէ՛առնուա, ուազ) Որ է 'ի Պէարն գաւառէ:

Béat, te (պէա, ադ) գ. ար. և իգ. Կեղծաւորեալ բարեպաշտ. մուրէդդա սօֆու : ազատ ('ի խաղու):

Béatification (պէադիֆիքասիօն) գ. իգ. Երանացուցանելն, հանդէս երանացուցանելոյ զոք զկնի մահուան:

Béatifier (պէադիֆիէ) բ. ն. Երանացուցանել, կարգել ընդ դասս երանելեաց. մուդլուլանտըրմագ : Béatifié, ée, կարգեալ ընդ դասս երանելեաց:

Béatifique (պէադիֆիք) ած. Երանացուցիչ, երանական (տեսութիւն):

Béatilles (պէադիյլ) գ. իգ. յոք. Համդերձանք համեմոց :

Béatitude (պէադիդիւտ) գ. իգ. Երանութիւն, երջանկութիւն յաւիտենական. մուպարէքլիք, սաադէթ :

Beau, bel, belle (պօ, պէլ) ած. (beau դնի նախադաս բաղաձայնի. իսկ bel նախադաս ձայնաւորի, և անհագագ h տառի) Գեղեցիկ, վայելուչ, գեղաղէշ. կիւզէլ, դիւզէր: ընտիր, բարի, ազնիւ, լաւ, պայծառ : քաղցր, քաղցրաշունչ, քաղցրահնչիւն: երջանիկ. էյի : Bien et beau, ողջոյն, բոլորովին, քաջ քաջ : De plus belle, նորոգ, վերստին : Tout beau, յուշիկ, մեղմով. եավաշ, ուսուլ իլէ :

Beaucoup (պօքու, նախադաս ձայնաւորի պօքուզ) մակ. Բազում, յոյժ, շատ, կարի. չօք, փէք :

Beau-fils (պօֆիս) գ. ար. Որջու, փեսայ. դամադ, էօյէ օղուլ:

Beau-frère (պօֆրէր) գ. ար. Քեռայր. էնիշտէ: եղբայր կնոջ, քենեկալ. գայն, գայըն:

Beau-père (պօփէր) գ. ար. Աներ, սկեսրայր. գայնադա : Հօրու, յօրայ. էօյէ պապա: օղլան, գըզ պապասը:

Beaupré (պօփրէ) գ. ար. Առաջին կայմն նաւուն:

Beau-revoir (պօ րըվուար) գ. ար. Որ անգէն յարձակի 'ի վերայ որսոյ (շուն) :

Beauté (պօդէ) գ. իգ. Գեղեցկութիւն, վայելչութիւն. կիւզէլլիք, դիւզէրլիք : անձն կամ դէմք գեղեցիկ. ճէմալէթ, հիւսն, լէթաֆէթ : լաւութիւն, ազնուութիւն, բարութիւն. էյիլիք :

Bec (պէք) գ. ար. Կտուց. ղաղա, գուշ պուռնու : ցռուկ. ծայր, բերան. պուռնու, ուճու, աղըզ, փիւ, էմլէք :

Bécabunga (պէքապօնկա) գ. ար. Է բոյս ինչ:

Bécard (պէքար) գ. ար. Իգն Saumon ձկան :

Bécarre (պէքար) գ. ար. Նշան ինչ երաժշտական խաղի:

Bécasse (պէքաս) գ. իգ. Թռչուն ինչ. չէչլէ գուշու, չուլլուգ:

Bécasseau (պէքասօ) գ. ար. Ձագ Bécassine թռչնոյ:

Bécassine (պէքասին) գ. իգ. Թռչուն փոքր քան զBécasse. քիւչիւք չէչլէ գուշու:

Bec-d'ane (պէք տան) գ. ար. Մկրատ ինչ հիւսանց:

Bec-de-canne (պէք տը քան) գ. ար. Աղխ ինչ փոքրիկ:

Bec-de-corbin (պէք տը քօրպէն) գ. ար. Նիզակ ինչ. և գործի վիրաբուժից:

Bec-courbé (պէք քուրպէ) գ. ար. Թռչուն ինչ ջրային:

Bec-de-cigne (պէք տը սինյ) գ. ար. Գործի ինչ վիրաբուժից:

Bec-de-grue (պէք տը կրիւ) գ. ար. Բոյս ինչ. և գործի վիրաբուժից:

Bec-de-lézard (պէք տը լէզար) գ. ար. Գործի ինչ վիրաբուժից:

Bec-de-lièvre (պէք տը լիէվր) գ. ար. Որ ունի ճեղքեալ շրթունս. եարըգ դուդագ:

Bec-de-perroquet (պէք տը փէռօքէ) գ. ար. Ագցան ինչ վիրաբուժից:

Bec-figue (պէքֆիկ) գ. ար. Թռչուն ինչ փոքրիկ. ինճիր գուշու:

Bécharu (պէշարիւ) գ. ար. Թռչուն ինչ ջրային:

Bêche (պէշ) գ. իգ. Բահ, բրիչ, փայտատ. պէլ, գազմա:

Bêcher (պէշէ) բ. ն. Բրել զերկիր բրչաւ. պէլլէմէք: Bêché, ée, բրեալ, պեղեալ:

Béchet (պէշէ) գ. ար. Ազգ ինչ ուղտու. իքի հօրքիւճլիւ դէվէ:

Béchique (պէշիք) գ. ար. Դեղ ինչ առողջարար հազի:

Becquée (պէքէ) գ. իգ. Կերակուր տուեալ ձագուց կտցաւ:

Becqueter (պէքդէ) բ. ն. Կտցահարել. ղաղալամագ, գագմագ: Se becqueter, բ. չ. Կտցահար լինել: Becqueté, ée, կտցահար:

Bécune (պէքիւն) գ. իգ. Ձուկն ինչ ծովու:

Bedaine (պըտէն) գ. իգ. Մեծ որովայն կամ փոր:

Bedeau (պըտօ) գ. ար. Պաշտօնեայ եկեղեցւոյ, կամ համալսարանի:

Bédégar (պէտէկար) գ. ար. Սպունգ գոյացեալ 'ի վերայ ծառոյ:

Bédon (պէտօն) գ. ար. Թմբուկ (ըստ նախնեաց) : այր գէր և ստուար. շիշման:

Bée (պէ) ած. Բացեալ (յատակ տակառի):

Be-fa-si (պէ ֆա սի) Անուն երաժշտական նուագի:

Béfroi (պէֆրուա) գ. ար. Դիտանոց, աշտարակ. զանգակատուն. պէքճի գուլէսի. չանդա պանէր:

Bégaiement (պէկէման) գ. ար. Թլուատութիւն, թոթովութիւն. քէքէլէքլիք, քէքէլէք սէօյլէմէ:

Bégayer (պէկէյէ) բ. չ. և ն. Թոթովել, կակազել. քէքէլէնմէք, քէքէլէք օլմագ, քէքէ սէօյլէմէք: Bégayé, ée, կակազ, թլուատ:

Bège (պէժ) գ. ար. Ասր թխագոյն:

Bégu, ue (պէ՛կիւ) ած. Սեւանիշ տակաւին յատամունս (ձի):

Bégue (պէկ) ած. և գ. Թլուատ, թոթով. քէլտէք, քէքէյի:

Bégueule (պէ՛կէօլ) գ. իգ. Կին տխմար և արհամարհ. շաշգըն:

Béguin (պէ՛կէն) գ. ար. Գդակ տղայոց:

Béguine (պէ՛կին) գ. իգ. Անուն միանձնուհեաց: կին բարեպաշտ կեղծաւորեալ:

Bégum (պէ՛կօմ) գ. իգ. Դշխոյ, իշխանուհի, տիկին (առ Հնդիկս):

Béhen (պէ՛էն) գ. ար. Տունկ ինչ բժշկական:

Béjaune (պէ՛ժօն) գ. ար. Թռչուն ինչ ապուշ: տխմարութիւն, անմտութիւն:

Beige (պէժ) գ. իգ. Ասուի ինչ:

Beignet (պէնեէ՛) գ. ար. Կարկանդակ ինչ. կէօզլէմէ:

Bel, belle (պէլ) ած. Գեղեցիկ. կիւզէլ:

Belandre (պըլանտր) գ. իգ. Նաւ ինչ բեռնաբարձ:

Bêlement (պէլման) գ. ար. Մայիւն, մայումն. մէլէմէ:

Bélemnit (պէ՛լէմնիտ) գ. իգ. Քարացումն:

Bêler (պէլէ՛) բ. չ. Մայել. մէլէմէք: Bêlant, ante, որ մայէ:

Bel-esprit (պէլ էսբրի) գ. ար. Որ ձեւանայ քաջանձն:

Belette (պըլէտ) գ. իգ. Աքիս. կէլինճիք:

Belier (պըլիէ՛) գ. ար. Նոխազ, խոյ. գօչ: խոյ (կենդանակերպ). համէլ պուրճու: խոյ (մանգղիոն). մէնճէնիգ:

Belière (պըլիէռ) գ. իգ. Օղ լեզուակի զանգակին:

Bélître (պէ՛լիտր) գ. ար. Խառնագնաց, խեռ, ստահակ. քիւլխանի:

Bella donna (պէլլատօնա) գ. իգ. Խոտ ինչ թունաւոր: թրթուր ինչ:

Bellâtre (պէլատր) գ. ար. Գեղեցիկ առ երեսս միայն:

Belle et bonne (պէլ է պօն) գ. իգ. Ազգ ինչ տանձի:

Belle-de-jour (պէլ տը ժուռ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ: ազգ ինչ շուշանի. գըզըլ՝ սարը զամպագ:

Belle-de-nuit (պէլ տը նիւի) գ. իգ. Գիշերազուարճ ծաղիկ, յասմիկ. կէճէ սէֆա (լէլէք):

Belle-fille (պէլ ֆիյլ) գ. իգ. Նու, հարսն. էօյէ գըզ, կէլին:

Bellement (պէլման) մակ. Յուշիկ, մեղմով, քաղցրութեամբ. կիւզէլճէ, ուսուլ իլէ:

Belle-mère (պէլմէռ) գ. իգ. Մօրու. էօյէ անա: սկեսուր, զոքանչ. գայն անա:

Belle-soeur (պէլսէօռ) գ. իգ. Քոյր առն. էօյէ գըզ գարտաշ: քենի, կին եղբօր. կէօրիւմճէ, պալտըզ:

Belligérant, ante (պէլլիժէ՛րան, անտ) ած. Մարտիկ, պատերազմող. մուհարիպ:

Belliqueux, euse (պէլլիքէօ, էօզ) ած. Պատերազմական, մարտիկ, պատերազմասէր. ճէնքճի, ճէնք էտիճի:

Bellot, ote (պըլօ, օտ) ած. Սակաւ մի գեղեցիկ:

Belvéder (պէլվէ՛տէռ) գ. ար. Հովանոց. սէյրանկեահ էէր, քէօշք: բոյս ինչ:

Belutta (պըլիւ-տա) գ. ար. Ծառ ինչ Հնդկաց:

Bémol (պէ՛մօլ) գ. ար. և ած. Վայրահակ կամ թերաձայն նշան խաղի:

Ben (պէն) գ. ար. Պտուղ ինչ:

Ben-album (պէն-ալպօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Benardes (պընարտ) գ. իգ. Աղխ ինչ կամ փականք:

Benari (պընարի) գ. ար. Ի թռչուն ինչ:

Benaut (պընօ) գ. ար. Անօթ ինչ ներկարարաց:

Bénédicité (պէնէ՛տիսիտէ՛) գ. ար. Օրհնութիւն սեղանոյ (է բառ լատին, օրհնեցէք):

Bénédicte (պէնէ՛տիքտ) գ. իգ. Դեղ ինչ մաքրողական:

Bénédictin, tine (պէնէ՛տիքտէն, տին) գ. ար. և իգ. Բենեդիկտեան կրօնաւոր, կամ միանձնուհի:

Bénédiction (պէնէ՛տիքսիօն) գ. իգ. Օրհնութիւն. ալգըշ, խայըր տուա, պէրէքէտ: գոհութիւն, շնորհակալութիւն. շիւքիւր:

Bénéfice (պէնէ՛ֆիս) գ. ար. Բարերարութիւն, շնորհք, երախտիք. քէրէմ, լիւտֆ, էյլիք: օգուտ, շահ. ֆայտէ: վիճակաւորութիւն, թոշակ եկեղեցական. վագֆ:

Bénéficiaire (պէնէ՛ֆիսիէռ) ած. Թոշակի, վիճակաւորութեան. հիսսէտար:

Bénéficial, ale (պէնէ՛ֆիսիալ) ած. Ժառանգաւորութեան:

Bénéficier (պէնէ՛ֆիսիէ՛) գ. ար. Ժառանգաւոր, վիճակաւոր:

Bénéficier (պէնէ՛ֆիսիէ՛) բ. ն. Օգտիլ. շահիլ:

Benêt (պընէ) գ. ար. Յիմար, տխմար, անմիտ. պէլի, ահմագ:

Bénévole (պէնէ՛վօլ) ած. Բարեսէր, լաւակամ, բարերար. էյլիք էտիճի, իւճրէտսիզ:

Benjamin (պէնժամէն) գ. ար. Բենիամին, որդի սիրելի:

Bénignement (պէնինըման) մակ. Բարեգթութեամբ, մարդասիրապէս. էյլիք իլէ, լիւտֆ իլէ:

Bénignité (պէնինիտէ՛) գ. իգ. Բարեգթութիւն, մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն. էյլիք, ինսանիյէտ, լիւտֆ, քէրէմ:

Bénin, bénigne (պէնէն, պէնին) ած. Բարեգութ, քաղցրագութ, քաղցր. ինսանիյէտլի, մուլլըմ:

Bénir (պէնիռ) բ. ն. Օրհնել, նուիրել. գտիս էտմէք, խայըր տուա օգումագ, մուպարէքլէմէք, իզզէտլէմէք: Bénit, ite, օրհնեալ, նուիրեալ: Béni, ie, օրհնեալ: օրհնեալ 'ի Տեառնէ, հաճոյ Աստուծոյ:

Benjoin (պէնժօէն) գ. ար. Խէժ ինչ հոտաւէտ. ասըլպէնտ:

Bénitier (պէնիթիէ) գ. ար. Անօթ կամ աւազան օրհնեալ ջրոյ:

Benne (պէն) գ. իգ. Անօթ ինչ կամ արկղ բեռանց: անջրպետ 'ի մէջ գետոյ:

Benoite (պընուատ) գ. իգ. Բոյս ինչ:

Benzoate (պէնզօատ) գ. ար. Աղ ինչ քիմիական:

Béquettes (պէքէթ) գ. իգ. յոգ. Ագցան փոքրիկ:

Béquillard (պէքիյլէառ) գ. ար. Որ քայլէ ցպով:

Béquille (պէքիյլ) գ. իգ. Ցուպ ծերոց կամ կաղաց. գօլթուգ տէյնէյի:

Béquiller (պէքիյլէ) բ. ն. Հերկել զակօսամէջն:

Béquillon (պէքիյլօն) գ. իգ. Սաղարթ ծայրատուր:

Berbe (պէռպ) գ. ար. Ազգ ինչ կատուի:

Berberis (պէռպէռիս) տես Épine-vinete.

Bercail (պէռքայլ) գ. ար. Փարախ, գոմ. աղըլ:

Berce (պէռս) գ. ար. Թռչուն ինչ կարմրալանջ:

Berce (պէռս) գ. իգ. Բոյս ինչ:

Berceau (պէռսօ) գ. ար. Օրօրան. պէշիք: տարփելեաց, ձողաբարձ. ասմալըգ, ասմա չարտաղը: կամար, գմբէթ:

Bercelles (պէռսէլ) գ. իգ. յոգ. Ունելիք 'ի գործել զապականիւթս:

Bercer (պէռսէ) բ. ն. Շարժել զօրօրանն. պէշիք սալլամագ: խաղ առնել, պատրել. օյալամագ սալլամագ: Bercé, ée, պատրեալ:

Berche (պէռշ) գ. իգ. Թնդանօթ ինչ փոքրիկ:

Bergame (պէռկամ) գ. իգ. Օթոց ինչ, զոր հիւսեն 'ի Բերգամ:

Bergamotte (պէռկամօթ) գ. իգ. Ազգ ինչ տանձի, և նարնջոյ:

Berge (պէռժ) գ. իգ. Թումբ, գետափն, ամբարտակ. էիւքսէք՝ ըռմագ գըյը, սէտտ: նաւակ ինչ:

Berger, gère (պէռժէ, ժէռ) գ. ար. և իգ. Հովիւ, խաշնարած. չօպան: ծածկոյթ ինչ գլխոյ կանանց: աթոռ ինչ: Étoile du berger, արուսեակ:

Bergerette (պէռժըռէթ) գ. իգ. Գինի մեղրախառն:

Bergerie (պէռժըռի) գ. իգ. Փարախ, գոմ. աղըլ, մանտրա: յոգ. Երգ հովուաց, տաւարածական:

Bergeronnete (պէռժըռօնէթ) գ. իգ. Աղջիկ խաշնարած: Թռչուն ինչ փոքրիկ. գույրուգ սալլան (գուշ):

Béril (պէռիլ) գ. ար. Բիւրեղ. պիլըր, պէլլուր:

Berle (պէռլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. սու մայտանօզու:

Berline (պէռլին) գ. իգ. Ազգ ինչ կառաց:

Berlingot (պէռլէնկօ) գ. ար. Կառք հատեալ:

Berlue (պէռլիւ) գ. իգ. Մթութիւն աչաց, շլացութիւն. կէօզ գարարմասը կամ գամաշմասը:

Berme (պէռմ) գ. իգ. Ճանապարհ առ ոտամբ թմբի և խրամոյ:

Bermudienne (պէռմիւտիէն) գ. իգ. Բոյս ինչ Բերմուդ կղզւոյ:

Bernable (պէռնապըլ) ած. Պախարակելի, այպանելի, ծաղու արժանի. կիւլինճէք:

Bernacle (պէռնաքըլ) գ. իգ. Խեցեմորթ: Թռչուն ինչ ջրային:

Bernardin, ine (պէռնառտէն, ին) գ. ար. և իգ. Բեռնարդեան կրօնաւոր, կամ միանձնուհի:

Berne (պէռն) գ. իգ. Կատակ 'ի պէտս ցնցելոյ կամ տատանելոյ:

Bernement (պէռնըման) գ. ար. Ցնցումն կամ տատանումն 'ի կատակի:

Berner (պէռնէ) բ. ն. Ցնցել կամ տատանել 'ի կատակի ընդ խաղ. պիրինի քիլիմտէ՝ չարշաֆտա սալլամագ: Խաղ առնել, այպանել, կատակել. մասխարա էթմէք, մասխարայա ալմագ: Berné, ée, այպանեալ:

Berneur (պէռնէօռ) գ. ար. Որ տատանէ 'ի կատակի: որ խաղ առնէ, այպանող:

Berniesque (պէռնիէսք) ած. Ծիծաղական (ոճ խօսից):

Bernique (պէռնիք) մակ. Առ ոչինչ դիտեալ, ընդ խաղ:

Berniquet (պէռնիքէ) գ. ար. Մուրողութիւն. տիլէնճիլիք: Être au berniquet, մուրացիկ շրջիլ, մուրալ:

Bertos (պէռտօ) գ. իգ. յոգ. Ունկն անօթոյ ինչ:

Bérubleau (պէռիւպլօ) գ. ար. Մոխիր կանաչագոյն. լիւմէնի գիւլիւ:

Béruse (պէռիւզ) գ. իգ. Կերպաս ինչ:

Bérytion (պէռիթիօն) գ. ար. Շուփայ, աղպար. տօստիա: դեղ ինչ:

Besace (պըզաս) գ. իգ. Երկպարկեան մախաղ, բակեղէթ, քսակ. հէյպէ, տօրպա:

Besacier (պըզասիէ) գ. ար. Որ բառնայ զմախաղ կամ զբակեղէթ:

Besaigre (պըզէկռ) ած. ար. և գ. Թթու, ժանտ:

Besaiguë (պըզէկիւ) գ. իգ. Տապար ինչ հիւսանց:

Besant (պըզան) գ. ար. Դրամ ինչ կայսերաց Յունաց: դրամ ոսկի կամ արծաթի (ըստ կնքաբանից):

Beset (պըզէ) գ. ար. Կրկին միակ (առի 'ի խաղի). հէփ էէք:

Besi (պըզի) գ. ար. Ազգ ինչ տանձի:

Besicles (պըզիքըլ) գ. ար. յոգ. Ակնոց ինչ. պիր նէվ կէօզլիւք:

Besnarde (պէզնառտ) ած. Որ բացեալ լինի 'ի ներքոյ և արտաքոյ (փականք):

Besogne (պըզօնյը) գ. իգ. Գործ, աշխատութիւն. իշ, ամէլ, զահմէթ:

Besoin (պըզուէն) գ. ար. Պէտք, պիտոյք, կարիք, չքաւորութիւն. իգթիզա, իհթիյաճ, զարուրէթ, հաճաթ, լիւզում, եօգլուգ: Հարկ (բնութեան). գազայի հաճէթ: Avoir besoin, պէտս ունել, կարօտանալ, չքաւորիլ: Faire ses besoins, ելանել 'ի կարիս որովայնի. հաճէթէ վարմագ, չէշմէյէ կիթմէք:

Besson (պըսօն) գ. ար. Բոլորակութիւն հեծանաց նաւուն:

Besson, onne (պըսօն) ած. Երկուորի:

Bestiaire (պէսթիէռ) գ. ար. Գազանամարտիկ, կարգեալ 'ի գազանամարտութիւն:

Bestial, ale (պէսթիալ) ած. Անասնական, գազանական, անբանական, վայրագ. հայվանի, վահշի:

Bestialement (պէսթիալման) մակ. Անասնաբար, գազանաբար, անբանօրէն. հայվան կիպի:

Bestialité (պէսթիալիթէ) գ. իգ. Անասնագխտութիւն. հայվանլըգ:

Bestiace (պէսթիաս) գ. իգ. Անբան, անմիտ:

Bestiaux (պէսթիօ) գ. ար. յոգ. Անասունք, հօտ, խաշինք, արջառ. հայվանլար, թավարլար, հայվանաթ:

Bestiole (պէսթիօլ) գ. իգ. Անասնիկ, անասուն փոքր, ճճի:

Bestion (պէսթիօն) գ. ար. Ծայր ցռկի նաւաց:

Bêta (պէթա) գ. ար. Ապուշ, թանձրամիտ:

Bétail (պէթայլ) գ. ար. Անդեայ, նախիր, երամակ, հօտ. հայվանաթ, թավարլար, սըղըրլար:

Bête (պէթ) գ. իգ. Անասուն, անբան, կենդանի, գազան, էրէ. հայվան, ճանավար, սըղըր: ապուշ, թանձրամիտ, տխմար. ահմագ, պէօն: խաղ ինչ թղթոյ: դրամ կորուսեալ 'ի խաղի անդ:

Bétel (պէթէլ) գ. ար. Բոյս ինչ Հնդկաց:

Bêtement (պէթման) մակ. Անասնաբար, անբանօրէն. հայվանճա: ապուշ միօք, տխմարաբար. հայվանլըղ իլա:

Bétille (պէթիյլ) գ. իգ. Կտաւ ինչ նրբաթել:

Bêtise (պէթիզ) գ. իգ. Ապշութիւն մտաց, թանձրամտութիւն, տխմարութիւն, ադիտութիւն. ահմագլըգ, պէօնլիւք, հայվանլըգ, էշէքլիք:

Bétoine (պէթուան) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. քէսթէրէ:

Beton (պըթօն) գ. ար. Շաղախ հիման շինուածոց:

Bette (պէթ) գ. իգ. Բանջար, բազուկ, ճակնդեղ. ճավըր:

Betterave (պէթռավ) գ. իգ. Ճակնդեղ, բանջար. ճանճար, լիւքիւնթիւր:

Bétuses (պէթիւզ) գ. իգ. յոգ. Տակառ ինչ ձկանց. պալըգ ֆըչըլարը:

Bétyle (պէթիլ) գ. իգ. Ազգ ինչ քարի:

Beuglement (պէօկլըման) գ. ար. Բառաչ, բառանչիւն, գոչիւն. պէօյիւրիւշ:

Beugler (պէօկլէ) բ. չ. Բառանչել, գոչել, մռնչել. պէօյիւրմէք:

Beurre (պէօռ) գ. ար. Կոգի, իւղ. թէրէ եաղը, սատէ եաղը: բաղադրութիւն ինչ քիմիական:

Beurré (պէօռէ) գ. ար. Ազգ ինչ տանձի:

Beurrée (պէօռէ) գ. իգ. Պատառ հացի զանգեալ իւղով:

Beurrer (պէօռէ) բ. ն. Տարածել զկոգի 'ի վերայ հացի: զանգել իւղով. թէրէ եաղը սիւրմէք: թէրէ եաղըյլա եաքմագ:

Beurrier, ère (պէօռիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Կոգիվաճառ, իւղավաճառ. թէրէ եաղը սաթան:

Beuvante (պէօվանթ) գ. իգ. Իշխանութիւն կամ վարձ նաւու:

Beveau (պըվօ) գ. ար. Գործի ինչ ուսումնական:

Bévue (պէվիւ) գ. իգ. Անարգանք, արհամարհութիւն: վրիպակ, սխալանք. սէհվ, ղալաթ:

Bey (պէ) գ. ար. Քաղաքապետ Տաճկաց. պէյ. (է բառ Տաճկաց):

Bezestan (պըզէսթան) գ. իգ. Վաճառանոց. պէզէսթէն. (է բառ Տաճկաց):

Bézoard (պէզուառ) գ. ար. Դեղթափ քար. փաղզէհիր կամ փանզէհիր:

Bézoardique (պէզուառտիք) ած. և գ. Որ ունի զզօրութիւն դեղթափ քարի:

Biais (պիէ) գ. ար. Գիծ խոտորնակ, խոտորնակութիւն, շեղութիւն. էյրիլիք: հնարք, եղանակ, օրինակ. թավր, թարզ:

Biaiser (պիէզէ) բ. չ. Խոտորիլ, շեղիլ, գնալ խոտորնակի. էյրի օլմագ, արգուրու կամ այգըրը կիթմէք: խորամանկել, հնարս գտանել. էյի մահանա պուլմագ:

Biambonées (պիանպօնէ) գ. իգ. յոգ. Կերպաս 'ի կեղեւոյ ծառոց Հնդկաց:

Biasse (պիաս) գ. իգ. Մետաքս արեւելեան:

Biberon (պիպռօն) գ. ար. Արբշիռ, գինեճան. պէքրի: անօթ ինչ գինւոյ:

Bible (պիպըլ) գ. իգ. Աստուածաշունչ մատեան, սուրբ գիրք, գիրք. թէվրաթ:

Bibliographe (պիպլիօկռաֆ) գ. ար. Մատենագիր:

Bibliographie (պիպլիօկռաֆի) գ. իգ. Մատենագրութիւն. քիթապ աղլամա:

Bibliomane (պիպլիօման) գ. ար. Գրամոլ, մատենամոլ. քիթապ փէրիսթ:

Bibliomanie (պիպլիօմանի) գ. իգ. Գրամոլութիւն, մատենամոլութիւն. քիթապ հավէսի:

Bibliophile (պիպլիօֆիլ) գ. ար. Գրասէր:

Bibliotaphe (պիպլիօթաֆ) գ. ար. Գրաթաղ, մատենաթաղ, որ ոչ ցուցանէ այլոց զգիրս իւր:

Bibliothécaire (պիպլիօթէքէռ) գ. ար. Գրապետ, պետ մատենադարանին. քիւթիւպխանէ կամ քիթապխանէ նազըրը, հաֆըզը քիւթուպ:

Bibliothèque (պիպլիօթէք) գ. իգ. Գրանոց, մատենադարան, դիւան. քիթապխանէ:

Bibus (պիպիւս) Չնչին, անարգ, անպիտան:

Bica (պիքա) գ. իգ. Ձուկն ինչ:

Biceps (պիսէփս) գ. իգ. Մկան երկգլխանի:

Biche (պիշ) գ. իգ. Եղն. կէյիք սըղընը, ահու տիշիսի:

Bichet (պիշէ) գ. ար. Չափ ինչ ցորենոյ:

Bicho կամ **Bicios** (պիշօ, պիսիօ) գ. ար. Որդն գոյացեալ ընդ մորթով: ախտ ինչ Ամերիկոյ:

Bichon, onne (պիշօն) գ. ար. և իգ. Ըսկունդ երկայնամազ և կարճաքիթ:

Bicoque (պիքօք) գ. իգ. Աւան, գիւղաքաղաք. գասապա, շէհրի մամուր վէ քիւչիւք գասապա:

Bicornis (պիքօռնիս) գ. ար. Մկան տարածիչ բազկաց:

Bidanet (պիտանէ) գ. ար. Մուր 'ի պէտս ներկարարաց:

Bidens (պիտան) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Bidet (պիտէ) գ. ար. Մատուկ ձիոյ, երիվարիկ. միտիլլի, պէյկիրճիք: զարդ ինչ տան:

Bidon (պիտօն) գ. ար. Չափ ինչ: անօթ ջրոյ զինուորաց. ասքէր նէֆէրլէրին սու գապը:

Bien (պիէն) գ. ար. Բարիք, բարերարութիւն, երախտիք: ինչք, գոյք, ստացուածք: օգուտ, շահ: առաքինութիւն, բարութիւն: բարեպաշտութիւն. էյլիք: էյի, իշէ յարար: մալ, վարլըգ: տօղրուլուգ:

Bien (պիէն) մակ. Բարւոք, կարի քաջ, գեղեցիկ իմն. էյի, կիւզէլ: բազմօք, յոյժ, կարի. փէք, չօգ, խայլը, ղայէթ չօգ: գոգցես, գրեթէ, իբր. ղալիպա: Bien vouloir, հաճիլ. հազզ էտմէք: Bien fait, գեղեցիկ, չքնաղ, վայելուչ. կիւզէլ, զարիֆ, էյի էնտամլը: Il y a bien du temps, բազում ժամանակք են. խայլը զէման վար:

Bien-aimé, ée (պիէն էմէ) ած. և գ. Սիրելի կամ ցանկալի յոյժ, սիրելի. փէք սէվկիլի:

Bien-aise (պիէն էզ) ած. Գոհ, հաճեալ. խօշնուտ:

Bien-dire (պիէն տիռ) գ. ար. Գեղեցկաբանութիւն ինքնահաճոյ. ֆէսահաթ:

Bien-disant, ante (պիէն տիզան, անտ) գ. ար. և իգ. Գեղեցկաբան, պերճախօս, ճարտարաբան. մէրի քէլամ:

Bien-être (պիէն էթռ) գ. ար. Հանգիստ, դիւրութիւն, անդորրութիւն, բարօրութիւն. րահաթ, էյի հալ, խօշ հալ:

Bien-faire (պիէն ֆէռ) բ. ն. Բարիս գործել, առնել բարութիւնս: ընուլ զպարտս անձին, յաջողիլ 'ի գործս. առաքինանալ, քաջանալ: առնել երախտիս. էյլիք էթմէք. պայիտը օլմագ:

Bienfaisance (պիէն ֆըզանս) գ. իգ. Բարերարութիւն, բարեսիրութիւն, բարեսէր կամք. էյլիք, քէրէմ, իհսան:

Bienfaisant, ante (պիէն ֆըզան, անտ) ած. Բարեգործ, բարերար, բարեսէր. էյլիք էտիճի:

Bienfait (պիէնֆէ) գ. ար. Բարերարութիւն, բարիք, երախտիք, շնորհք. խայըր ամէլ, սէվապ, էյլիք, քէրէմ, լուտֆ, նիմէթ:

Bienfaiteur, trice (պիէնֆէթէօռ, թրիս) գ. ար. և գ. Բարեգործ, բարերար, երախտաւոր. էյլիք էտիճի, քէրիմ:

Bienheureux, euse (պիէնէօռէօ, էօզ) ած. Ամենօրհնեալ, ամեներանեան, երջանիկ. երանելի, կարգեալ ընդ դասս Սրբոց. փէք պախթլը, սաատէթլի, մութլու:

Biennal, ale (պիէննալ) ած. Երկամեայ. իքի եըլլըգ, իքի եըլ սիւրէն:

Bien-que (պիէն քը) շաղկ. Թէ և, թէպէտ և. կէրչէք քի:

Bienséance (պիէնսէանս) գ. իգ. Վայելչութիւն, յարմարութիւն. եագըշըգ, էրքեան, եօլ էրքեան, եագըշըգլըգ:

Bienséant, ante (պիէնսէան, անտ) ած. Վայելուչ, պատշաճ, յարմար, քաջադէպ. եագըշըգլը, էրքեանլը:

Bientenant, ante (պիէնթընան, անտ) ած. Ժառանգ, ստացող, տէր ստացուածոց:

Bientôt (պիէնթօ) մակ. Ընդհուպ, առժամայն, անդէն և անդ, վաղվաղակի. հէման, չապուճագ:

Bienveillance (պիէնվէյլէանս) գ. իգ. Բարեսիրութիւն, բարեսէր կամք. խայըրխահլըգ, հիմմէթ:

Bienveillant, ante (պիէնվէյլէան, անտ) ած. Բարեսէր, բարեյօժար, լաւակամ. խայըրխահ, հիմմէթլի:

Bienvenu, ue (պիէնվընիւ) ած. Հաճոյ, ընդունելի, սիրելի. խօշ, մագպուլ:

Bienvenue (պիէնվընիւ) գ. իգ. Ողջամբ գալուստ, դարձ, մուտք. խօշ կէլտի:

Bien voulu, ue (պիէնվուլիւ) ած. Հաճոյ, հաճոյական. մագպուլ:

Bière (պիէռ) գ. իգ. Դագաղ. թապութ: գարեջուր, ըմպելի արմտեաց. արփա սույու, պիրա:

Bièvre (պիէվռ) գ. ար. Բեհեզ մկնոյ, կուղբ. գունտուզ: Թռչուն ինչ:

Biez (պիէ) գ. ար. Խողովակ ջրանցից աղօրեաց:

Biffer (պիֆէ) բ. ն. Ջնջել, եղծանել. սիլմէք, րէտ էտմէք, պօզմագ: Biffé, ée, ջնջեալ:

Bifurcation (պիֆիւռքասիօն) գ. իգ. Հատանելն կամ հատուած երկճղի (ըստ անդամազննաց):

Bigaille (պիկայլ) գ. իգ. Միջատ թռչական:

Bigame (պիկամ) գ. և ած. Երկկին, երկամուսին: երկանկողին, երկկնեա ամուսնացեալ. իքի գարըլը, իքի ավրէթլի: իքի էվլի, իքի քէրրէ էվլէնմիշ, վէսնի:

Bigamie (պիկամի) գ. իգ. Երկկնութիւն: կրկին ամուսնութիւն. իքի ավրէթլիլիք:

Bigarade (պիկարատ) գ. իգ. Ազգ ինչ նարնջոյ. էքշի թուրունճ:

Bigarreau (պիկարօ) գ. ար. Կեռաս կարծրամիս. պիր նէվ քիրազ, փրաղանի քիրազ:

Bigarreautier (պիկարօթիէ́) գ. ար. Կեռասենի կարծրամիս:

Bigarrer (պիկարէ́) բ. ն. Պէսպիսագոյն գործել, պիսակացուցանել. ալաճալամագ: Bigarré, ée, պիսակ, խայտաբղէտ, բազմագունեան. ալաճա, ալաճա պուլաճա, պէնէքլի:

Bigarrure (պիկարիւր) գ. իգ. Պէսպիսութիւն գունոց, պիսակ. րէնք գարըշըգլըղը, ույղունսուզ րէնք:

Bigle (պիկլ) ած. և գ. Շիլ, շլակն. շաշը, շաշը կէօզլիւ:

Bigler (պիկլէ́) բ. չ. Շիլ ակնարկել, շլակն լինել. շաշը պագմագ:

Bigne (պինյ) գ. իգ. Ուռոյցք ՚ի ճակատու (է բառ վաղեմի):

Bigorne (պիկօռն) գ. իգ. Երկգլխանի սալ, եղջիւրք սալի դարբնաց. ասմա էօրսի:

Bigorneau (պիկօռնօ) գ. իգ. Փոքրիկ սալ երկգլխանի:

Bigot, ote (պիկօ, օտ) ած. և գ. Կեղծաւորեալ բարեպաշտ, կեղծաւոր. սուրէթտա սօֆու, սօֆու:

Bigoterie (պիկօտրի) գ. իգ. Կեղծաւորեալ բարեպաշտութիւն, կեղծաւորութի. սօֆուլուգ:

Bigotisme (պիկօտիսմ) գ. ար. Կեղծաւորութիւն. սօֆուլուգ:

Bigots (պիկօ) գ. ար. Ծակք տախտակի, ընդ որս անցուցանեն զառասանս:

Biguer (պիկէ́) բ. ն. Փոփոխել զթուղթս խաղուն:

Bigues (պիկ) գ. իգ. յոք. Ցենարանք մեքենայի ՚ի կանգնել զկայմն:

Bihui (պիհիւի) գ. ար. Բոյս ինչ Ամերիկոյ:

Bijon (պիժօն) գ. ար. Խէժ ինչ կամ ռետին:

Bijou (պիժու) գ. ար. Փոքրիկ չքնաղագեղ զարդք. ճէվահիր, ճէհիզ:

Bijouterie (պիժուտրի) գ. իգ. Վաճառք չքնաղագեղ զարդուց. ճէվահիրճիլիք:

Bijoutier (պիժուտիէ́) գ. ար. Որ վաճառէ, սիրէ կամ ժողովէ զփոքրիկ չքնաղագեղ զարդս. ճէվահիրճի:

Bil կամ Bill (պիյլ) գ. ար. Խնդիր յատենի Անգղիացւոց:

Bilan (պիլան) գ. ար. Հաշուեգիր վաճառականաց և սեղանաւորաց. պիլան:

Bilboquet (պիլպօքէ́) գ. ար. Խաղ ինչ: խաղալիկ ինչ. հաճը եաթմազ:

Bile (պիլ) գ. իգ. Մաղձ, լեղի. սաֆրա, էօթ:

Biliaire (պիլիէր) ած. Մաղձի, լեղւոյ:

Bilieux, euse (պիլիէօ, էօզ) ած. Մաղձոտ, մաղձային, մաղձալից. սաֆրալը:

Billard (պիյլեար) գ. ար. Պիլլիար (խաղ). պիլեարտ, պիլեարտ օյունու:

Billarder (պիյլեարտէ́) բ. չ. Հարկանել գաւազանաւ զգնտակն ՚ի պիլլիարտ խաղի: Billardé, ée, հարեալ գաւազանաւ:

Bille (պիյլ) գ. իգ. Գնտակ պիլլիարտ խաղի. պիլեարտ տաշը: գործի ինչ:

Billebarrer (պիյլպարէ́) բ. ն. Գոյնզգոյն կամ խայտաճամուկ յօրինել, պիսակացուցանել: Billebarré, ée, խայտաճամուկ:

Billebaude (պիյլպօտ) գ. իգ. Խառնակութիւն, շփոթ. գարըշըգլըգ:

Biller (պիյլեէ́) բ. ն. Սեղմել, պնդել (գործեաւ):

Billet (պիյլեէ́) գ. ար. Տոմսակ. տէզքէրէ: պիանքօ քեաղըտը: մուրհակ. տէմէսսիւք: հրամանագիր. էօլ էմրի:

Billeté, ée (պիյլէտէ́) ած. Տոմսակաւոր (ըստ կնքաբանից):

Billette (պիյլէտ) գ. իգ. Գլղոց ինչ:

Billevesée (պիյլվըզէ́) գ. իգ. Սնոտիբանք, աղճատանք. պօշ լագըրտը:

Billion (պիլիօն) գ. ար. Կրկին հազարից հազար:

Billon (պիյլեօն) գ. ար. Պղնձի դրամ, փող. փուլ, պագըր ուֆագ փարա: յոռի կամ խառնեալ դրամ. գալփ ագճէ: տեղի ձուլութեան խառնեալ դրամոց: բարունակ որթոյ:

Billonnage (պիյլեօնաժ) գ. ար. Խարդախութիւն դրամոց:

Billonnement (պիյլեօնման) գ. իգ. Խարդախութիւն դրամոց:

Billonner (պիյլեօնէ́) բ. չ. Խարդախել զդրամ՝ փոխանակելով զյոռին ընդ բարւոյ:

Billonneur (պիյլեօնէօռ) գ. ար. Դրամանենգ, որ փոխանակէ զխարդախեալ դրամս ընդ բարւոյ:

Billot (պիյլեօ) գ. ար. Կոճղ. քիւտիւք, տօմրուգ: խոտորնակ գաւազան արկեալ ընդ պարանոցս շանց որսորդաց:

Bimauve (պիմօվ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Bimbelot (պէնպլօ) գ. ար. Խաղալիկ մանկանց. օյունճագ:

Bimbelotier (պէնպլօտիէ́) գ. ար. Որ վաճառէ զտղայական խաղալիկս:

Binage (պինաժ) գ. ար. Սակաւ մի կամ կրկին արօրադրութիւն:

Binaire (պինէռ) ած. Երկաւոր, երկեակ:

Binard (պինար) գ. իգ. Կառք քառանիւ:

Binement (պինման) գ. ար. Երկրորդ մշակութիւն այգւոյ:

Biner (պինէ́) բ. ն. Երկրորդ անգամ մշակել, միւսանգամ հերկել, դարձեալ արօրադիր առնել. տօքրաղը իքի քէրրէ պէլլէմէք: բ. չ. Երկկից պատարագել ՚ի միում աւուր: Biné, ée, երկրորդեալ:

Binet (պինէ) գ. իգ. Գործի ինչ ճրագարանի, կամ մոմակալ։

Binette (պինէտ) գ. իգ. Գործի ինչ երկրագործաց։

Binocle (պինօքլ) գ. ար. Երկաչեայ դիտակն. չիֆտէ տիւրպիւն։

Binoculaire (պինօքիւլէռ) ած. Որ 'ի կիր արկանէ զդիտակն երկաչեայ։

Binome (պինօմ) գ. ար. Երկանուն քանակութիւն (ըստ Թուաբանից 'ի ձեռն ալփաբետաց)։

Biographe (պիօկռաֆ) գ. ար. Պատմիչ վարուց ուրուք։

Biographie (պիօկռաֆի) գ. իգ. Պատմութիւն վարուց ուրուք. սիրէտ, ահվալի էօմր, նամէի էօմրու։

Bipédal, ale (պիփէտալ) ած. Երկոտնաչափ, երկոտնեան. իքի այագ պօյլու։

Bipède (պիփէտ) ած. և գ. Երկոտանի. իքի այագլը։

Bique (պիք) գ. իգ. Այծ։

Biquet (պիքէ) գ. ար. Ուլ։

Birambrot (պիռանպռօ) գ. ար. Թան ինչ բաղադրածոյ։

Birème (պիռէմ) գ. իգ. Նաւակ երկկարգեան. պիր չիֆտէ գայըգ։

Bis, ise (պի, պիզ) ած. Սեաւ, Թուխ. սիյահ, գարաճա։

Bis (պիս) մակ. (լատին) Երկիցս, կրկին. իքի քէրրէ, պիր տախի։

Bisaco (պիզաքօ) գ. ար. Կենդանի ինչ Ամերիկոյ։

Bisage (պիզաժ) գ. ար. Կրկին ներկ կտաւոյ։

Bisaïeul (պիզայէօլ) գ. ար. Նախահաւ, նախապապ. տէտէնին պապասը կամ տէտէսի։

Bisaïeule (պիզայէօլ) գ. իգ. Նախահանի. պէօյիւք վալիտէնին անասը, նինէնին նինէսի։

Bisannuel, elle (պիզաննիւէլ) ած. Երկամեայ, որ տևէ ամս երկու. իքի եըլլըգ, իքի սէնէ սիւրէր։

Bisbille (պիսպիյլ) գ. իգ. Գժտութիւն, կռիւ, կագ, տրտունջ, հակառակութիւն. նիզա, չէքիշ։

Bis-blanc (պի պլան) ած. Կէս սպիտակ։

Biscapit (պիսքափիտ) գ. ար. Կրկին գործածութիւն։

Biscayen (պիսքէյէն) գ. ար. Հրացան ինչ։

Bische (պիշէ) գ. ար. Ծակ ձուոյ յորմէ ելանէ ձագն։

Biscornu, ne (պիսքօռնիւ) ած. Անվայելուչ, անհամեմատ, տգեղ, անկարգ, անձոռնի. եագըշըգսըզ։

Biscotin (պիսքօտէն) գ. ար. Մանր պաքսիմատ։

Biscuit (պիսքիւի) գ. ար. Պաքսիմատ. փէքսիմէտ։ քաքար ինչ. շէքէրլի էքմէք, չէօրէք։ կրկնեփ յախճապակի։

Bise (պիզ) գ. ար. Հողմն հիւսիսոյ. գուզէյլի, փօյրազ։ ձուկն ինչ ծովու։

Biseau (պիզօ) գ. ար. Ծայր հատեալ 'ի զառ 'ի վայր։ կիցք, խառնելիք։ կտորք փայտից 'ի հաստատութիւն իջից (ըստ տպագրողաց)։ գործի ինչ ատաղձագործաց։

Biseigle (պիզէկլ) գ. իգ. Գործի ինչ կօշկակարաց։

Biser (պիզէ) բ. ն. Կրկին կամ յայլ գոյն ներկել. պաշգա պօյամագ։ բ. չ. Սեանալ, այլափոխիլ (ցորենոյ). սիյահլանմագ, էսմէրլէնմէք։

Biset (պիզէ) գ. ար. Վայրի աղաւնի. եապան կէօվէրճինի։

Bisette (պիզէտ) գ. իգ. Անկուածոյ ինչ դիւրագին։

Bismuth (պիսմիւթ) գ. ար. Կիսահանք ինչ։

Bison (պիզօն) գ. ար. Եզն վայրի։

Bisouard (պիզուառ) գ. ար. Փերեզակ։

Bisquain (պիսքէն) գ. ար. Մորթ խոյի։

Bisque (պիսք) գ. իգ. Դիւրութիւն կամ առաւելութիւն ('ի խաղի)։ Թան ինչ կաղմեալ յայլեայլ իրաց։

Bissac (պիսաք) գ. ար. Բակեղէթ, պարկ. հէյպէ։

Bisse (պիս) գ. իգ. Օձ (ըստ կնքաբանից)։

Bissexte (պիսէքստ) գ. ար. Նահանջ օր. քէպիսէտ։

Bissextil, ile (պիսէքստիլ) ած. Նահանջ (ամ). քէպիսէ։

Bissus (պիսիւս) գ. ար. Մազ կամ Թել խեցեաց։

Bistoquet (պիստօքէ) գ. ար. Գաւազան պիլլիարտ խաղի։

Bistorte (պիստօռտ) գ. իգ. Ի խոտ ինչ. գուրթ փէնչէսի։

Bistortier (պիստօռտիէ) գ. ար. Սանդիտոռն 'ի տօնախէ։

Bistouri (պիստուռի) գ. ար. Գործի ինչ վիրաբուժից. ճէրրահ կէզլէյի։

Bistourner (պիստուռնէ) բ. ն. Ոլորել զծննդական անդամս անասնոց։ Bistourné, ée, որ ունի ոլորեալ անդամս։

Bistre (պիստռ) գ. իգ. Զանձախարիթ կամ մեղծ 'ի պէտս նկարու. գուրում պօյասը։

Bitchemare (պիչմառ) գ. ար. Ձուկն ինչ։

Biti (պիտի) գ. ար. Ծառ ինչ մշտադալար։

Bitons (պիտօն) գ. ար. յոգ. Փայտք 'ի կապել զնաւն։

Bitort (պիտօռ) գ. ար. Առասան երկկուղի։

Bitter (պիտէ) բ. ն. Պարուրել զպարանն։

Bittern (պիտէռն) գ. իգ. Հիւթ պնդացեալ աղի։

Bittes (պիտ) գ. իգ. յոգ. Բազմութիւն պնդեալ տախտակաց 'ի կապել զպարան նաւուն։

Bitume (պիտիւմ) գ. ար. Կուպր, կպրահիւթ. նէֆտ, եէր սագըզը, գըր։

Bitumeux, euse (պիտիւմէօ, էօզ) ած. կպրային, կպրախառն։

Biture (պիտիւռ) գ. իգ. Prender biture, Երկայնել զպարան նաւին։

Bivalve (պիվալվ) գ. իգ. Խեցեմորթ երկփեղկեան։

Bivaquer (պիվաքէ՛) բ. չ. Բացօթեայ լինել, ագանել 'ի բացի։

Biventer (պիվանթէ՛) գ. ար. Տասներորդ մկան ստորին ծամելեաց։

Biviaire (պիվիէռ) ած. Երկուղի (ճանապարհ)· իքի եօլ աղզը։

Bivoie (պիվօա) գ. իգ. Կիցք երկուց ճանապարհաց, երկուղի ճանապարհ· եօլ այրըլըմը, չաթալ եօլ։

Bivouac (պիվուաք կամ պիվաք) գ. ար. Նորոգ պահանորդ կամ գիշերապահ բանակի։ (է բառ Գերմանացւոց)· ասքէրին հավադա կէճէլէմէսի։

Bizarre (պիզառ) ած. և գ. Անհեթեթ, այլանդակ, յեռասամիտ· աճայիպ, քիմսէյէ պէնզէմէզ, նամէվզուն թապիէթլի։

Bizarrement (պիզառման) մակ. Շինականագոյնս, անհեթեթս։

Bizarrerie (պիզառըրի) գ. իգ. Այլանդակութիւն մտաց, դեգութիւն· քիմսէյէ պէնզէմէզլիք, էանաղլըգ։

Blafard, arde (պլաֆառ, առտ) ած. Դեղին, աժգոյն, այլագունեալ, աղօտ· սարարմըշ, քիւլ րէնքլի։

Blaireau (պլէռօ) գ. ար. Չորքոտանի ինչ վայրի· քօրսուգ կամ պօրսուգ։

Blâmable (պլամապլ) ած. Պախարակելի, անգոսնելի, դարովելի· մէզմում, զէմմ օլունաճագ, այըփլանաճագ։

Blâme (պլամ) գ. ար. Դարով, պարսաւ, ամբաստ։ Նախատինք, յանդիմանութիւն· զէմմ, այըպ։

Blâmer (պլամէ) բ. ն. Պախարակել, դարովել, ամբաստանել, կշտամբել· զէմմ էթմէք, այըփլամագ։ Blâmé, ée, դարովեալ, ամբաստեալ։

Blanc, blanche (պլան, պլանշ) ած. Սպիտակ։ մաքուր· պէյազ, աք, ագ· լին տէմիզ։ Vin blanc, գինի սպիտակ։ Linge blanc, մաքուր կտաւի։

Blanc (պլան) գ. ար. Սպիտակութիւն· պէյազ, ագլըգ։ գոյն կամ ներկ սպիտակ· ագ րէնք։ Նշան կամ նպատակ (նետի)· նիշան։ դրամ ինչ նախնեաց։ Թուղթ դրոշմեալ։ սպիտակուց (ձուոյ)· եումուրթա պէյազը կամ ագը։

Blanchaille (պլանշայլ) գ. իգ. Մանր ձկունք։

Blanc-bec (պլան պէք) գ. ար. Անհմուտ կամ տխմար ոք· ճահիլ քիմսէ, սագալսըզ, քէօսէ։

Blanchâtre (պլանշատր) ած. Սակաւ մի սպիտակ· ագճէ, պէյազճէ։

Blanche (պլանշ) գ. իգ. Թուղթ անպատկեր ('ի խաղի)։ խաղ ինչ երաժշտական։

Blanc-de-baleine (պլան տը պալէն) գ. ար. Ուղեղ բաղենայի· ագա պալըղըն պէյինի։

Blanchement (պլանշման) մակ. Մաքուր, մաքրապէս· տէմիզ։

Blancher (պլանշէ) գ. ար. Խաղախորդ։

Blancherie (պլանշըրի) գ. իգ. Տեղի սպիտակացուցանելոյ։

Blanchet (պլանշէ) գ. ար. Կտաւ կամ քամոց շաքարի։ շապիկ կամ բաճկոն շինականի։ կակուղ կտաւ 'ի պէտս մամլոյ տպագրութեան։

Blancheur (պլանշէօռ) գ. իգ. Սպիտակութիւն, գոյն սպիտակ· ագլըգ, պէյազլըգ, ագ րէնք։

Blanchiment (պլանշիման) գ. ար. Սպիտակութիւն։

Blanchir (պլանշիռ) բ. ն. Սպիտակացուցանել· պէյազլատմագ, աղարթմագ։ բռել· պադանա վէրմէք։ լուանալ· եայգամագ։ արդարացուցանել, արդարացուցանել· պիրինի ագա չըգարմագ։ բ. չ. Սպիտականալ· աղարմագ։ սպիտակ լինել ալեօք, ծերանալ· ագ սագալլը օլմագ։ Blanchi, ie, սպիտակացեալ։

Blanchissage (պլանշիսաժ) գ. ար. Սպիտակացուցանելն, լուանալն, թափչութիւն· եայգամա։

Blanchissant, ante (պլանշիսան, անթ) ած. Որ սպիտակացուցանէ։ որ փրփուր յարուցանէ, բազմածուփ (ըստ քերդողաց)։

Blanchisserie (պլանշիսըրի) գ. իգ. Գործատուն թափչի· եայգամա եէրի, գասարխանէ, պէզ աղարթաճագ եէրի։

Blanchisseur, euse (պլանշիսէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Թափիչ, լուացարար· գասար, չամաշըրճը։

Blanes (պլան) գ. իգ. յոգ. Գլուխք շաքարի։

Blanque (պլանք) գ. իգ. Ի խաղ ինչ· քիանքօ։

Blanquète (պլանքէթ) գ. իգ. Տանձ ինչ փոքրիկ· քիւչիւք արմուտ։ ազգ ինչ գինւոյ։ կերակուր ինչ· գավուրմա։

Blaser (պլազէ) բ. ն. Վնասել, մաշել, կիզուլ· պօզմագ։ Se blaser, բ. չ. Մաշիլ, վնասիլ· պօզուլմագ։

Blason (պլազօն) գ. ար. Նշանակ կամ կնիք ազնուականութեան տան։ կնքաբանութիւն, արուեստ կնքաբանական· սինսիլէ նիշանը։ սինսիլէ նիշանընըն իլմի։

Blasonner (պլազօնէ) բ. ն. Նկարել զնշանակս ազնուականութեան տանց։ բացատրել զկնիքս տանց, կնքաբանել։ չարախօսել, դրովել, պարսաւագէտ լինել։

Blasonneur (պլազօնէօռ) գ. ար. Կնքաբան։ չարախօս, պարսաւագիր։

Blasphémateur (պլասֆէմաթէօռ) գ. ար. Հայհոյիչ· քիւֆր սէօյլէյիճի, քիւֆիւրպազ, քէֆիր։

Blasphématoire (պլասֆէմաթուառ) ած. Հայհոյական, հայհոյութեան։

Blasphème (պլասֆէմ) գ. ար. Հայհոյութիւն, հայհոյանք· քիւֆր, քէֆիրլիք։

Blasphémer (պլասֆէմէ) բ. չ. և ն. Հայհոյել· քիւֆր էթմէք կամ սէօյլէմէք, ալլահա սէօյմէք։ Blasphémé, ée, հայհոյեալ։

Blatier (պլաթիէ՛) գ. ար. Ցորենավաճառ. պուղտայ պազըրկեանը, պուղտայճը, մաթրապազ:

Blaude (պլօտ) գ. իգ. Վերարկու ինչ թանձր:

Blé (պլէ՛) գ. ար. Ցորեան. պուղտայ, էքին:

Blé de Turquie (պլէ՛ տը թիւրքի) գ. ար. Եգիպտացորեան. մըսըր պուղտայը:

Blé de vache (պլէ՛ տը վաշ) գ. ար. Է խոտ ինչ:

Blèche (պլէշ) ած. և գ. Ցեղեղուկ 'ի բանս. սէօզիւնտէ տուրմազ: զարդ ինչ ոսկեզօծ:

Bléchir (պլէշիր) բ. չ. Փոփոխամիտ կամ յողդողդ լինել:

Bleime (պլէմ) գ. իգ. Ախտ ինչ ձիոց:

Blême (պլէմ) ած. Դեղին, աժգոյն, այլագունեալ. սարը, սարարմըշ, պօզ:

Blémir (պլէմիր) բ. չ. Դեղնիլ, գունաթափ լինել, այլագունիլ. պօզարմագ, սարարմագ:

Blesser (պլէսէ՛) բ. ն. Վիրաւորել, հարկանել. մխսել, նեղել. եարալամագ, ինճիթմէք, խաթըր գըրմագ: Se blesser, բ. յ. Վնասել կամ մխաս բերել անձին. եարալանմագ, քէնտինէ զարար վէրմէք: Blessé, ée, վիրաւորեալ. եարալանմըշ:

Blessure (պլէսիւր) գ. իգ. Հարուած, վէրք, մխաս. վիշտ. նախատինք. եարա. զարար. ինճինմէ:

Blet, blette (պլէ՛, պլէթ) ած. Քաղցհաս, փտեալ ըստ մասին. եէթիշմիշ:

Blette (պլէթ) գ. իգ. Բաղուկ, բանջար:

Bleu, eue (պլէօ) ած. Կապոյտ, կապուտակ, երկնագոյն. մավի, սիւթ մավիսի, կէօք: Յոգ. Bleus, և ոչ Bleux.

Bleu (պլէօ) գ. ար. Կապոյտ գոյն, կապուտակ. մավի պօյա, կէօք մավի:

Bleuâtre (պլէօաթր) ած. Փոքր մի երկնագոյն, որ հարկանի 'ի կապոյտ. մավիճէ:

Bleuir (պլէօիր) բ. ն. Կապուտակ ներկել կամ գործել. մավիլէթմէք, մավի էթմէք: Bleui, ie, կապուտակեալ:

Blin (պլէն) գ. ար. Փայտ ինչ 'ի հաստատութեան կայմի:

Blindage (պլէնտաժ) գ. ար. Ծածկոյթ պատնիշի:

Blinder (պլէնտէ՛) բ. ն. Ծածկել զպատնէշն:

Blindes (պլէնտ) գ. իգ. յոգ. Փայտք 'ի ծածկոյթ կամ 'ի հաստատութեան խրձի պատնիշի:

Bloc (պլօք) գ. ար. Կարկառ կամ կոյտք քարանց. քիւթիւք, յըղըն: Bloc de plomb, ձոյլ ինչ կապարեայ ('ի պէտս քանդակագործաց):

Blocage (պլօքաժ) գ. ար. և Blocaille (պլօքայլ) գ. իգ. Կոտորք քարանց, մանր քարինք 'ի լնուլ զխորամս որմոյն. տիւվար տաշը: գիր կապարեայ եդեալ ընդ հակառակն փոխան այլոյ:

Blochet (պլօշէ՛) գ. ար. Փայտ ինչ 'ի հաստատութիւն գերանի տանեաց:

Blocus (պլօքիւս) գ. ար. Պաշարումն մօտից քաղաքի 'ի զօրաց. մուհասէրէ, գուշաթմա:

Blond, onde (պլօն, օնտ) ած. Խարտեաշ, դեղին. սարը, սարը գըրմըզը:

Blond (պլօն) գ. ար. Խարտեաշ կամ դեղին գոյն. սարը գըրմըզը:

Blonde (պլօնտ) գ. իգ. Անկուածոյ կամ ասղնեգործ ինչ մետաքսեայ:

Blondin, ine (պլօնտէն, տին) գ. ար. և իգ. Որ ունի խարտեաշ հերս, կարմրահեր. սարը սաչլը: իգասէր, տարփաւոր. էօսմա:

Blondir (պլօնտիր) բ. չ. Խարտեաշանալ. լինել խարտեաշ կամ դեղին. սարարմագ:

Blondissant, ante (պլօնտիսան, անտ) ած. Խարտեաշ, դեղին (ըստ քերդողաց): Épis blondissans, հասկք կարմրահերք:

Bloquer (պլօքէ՛) բ. ն. Պաշարել, ունել զմուտս քաղաքին, փակել. մուհասէրէ էթմէք, գուշաթմագ: զնել զկապարեայ գիր ընդ հակառակն փոխան այլոյ: լնուլ քարամբք զխորամս որմոյն: մղել 'ի ներքս զգնդակն ('ի խաղի): Bloqué, ée, պաշարեալ:

Blot (պլօ) գ. ար. Գործի 'ի պէտս չափելոյ զընթացս նաւին: դադար թռչնոյ:

se Blottir (պլօթիր) բ. յ. Կծկիլ, ամփոփիլ, գալարիլ. պիւզիւլմէք, պիւրիւնմէք: Blotti, ie, կծկեալ:

Blouse (պլուզ) գ. իգ. Ծակ պիլիարտ խաղու. պիլիարտ օյուն տէլիք:

Blouser (պլուզէ՛) բ. ն. Մուծանել 'ի ծակն զգնդակ պիլիարտի: Se blouser, բ. յ. Խաբիլ, պատրիլ: Blousé, ée, պատրեալ:

Blousse (պլուս) գ. իգ. Ասր կարճահեր:

Bluet (պլիւէ՛) գ. ար. Է բոյս ինչ կամ ծաղիկ. եախինի, մավի քէյղամպէր չիչէյի:

Bluette (պլիւէթ) գ. իգ. Կայծ, կայծակն. շէրարէ, գըղըլճըմ:

Bluteau կամ Blutoir (պլիւթօ, պլիւթուար) գ. ար. Մաղ ալեր. էլէք:

Bluter (պլիւթէ՛) բ. ն. Մաղել կամ խարբալել զալիւր. էլէմէք: Bluté, ée, մաղեալ:

Bluterie (պլիւթրի) գ. իգ. Տեղի մաղելոյ զալիւր:

Boa (պօա) գ. ար. Վիթխարի օձ ջրային, որ կլանէ զեզինս:

· Bobaque (պօպաք) գ. ար. Զորքոտանի ինչ:

Bobêche (պօպէշ) գ. իգ. Զող աշտանակի: բազմակ. շամտան աղզը:

Bobine (պօպին) գ. իգ. Ճախարակ 'ի պատել զթելս. մագարա, չէհրէ, իկ:

Bobiner (պօպինէ՛) բ. ն. Պատատել ըզթելս 'ի ճախարակն:

Bobo (պօպօ) գ. ար. Ձայն մանկանց: թեթև ինչ ցաւ:

Bocage (պօքաժ) գ. ար. Անտառ փոքր, թաւուտ, ծառաստանք. օրմանճըգ:

Bocager, ère (պօքաժէ, էր) ած. Անտառային, վայրի (է բառ վաղեմի):

Bocal (պօքալ) գ. ար. Սրուակն, քսեստ, շիշ. թօքալ, աղզը պէօյիւք շիշէ:

Bocane (պօքան) գ. իգ. Վաղեմի կաքաւ ինչ ոտից:

Bocard (պօքար) գ. ար. Մեքենայ ինչ դրամահատաց:

Bocarder (պօքարտէ) բ. ն. Անցուցանել ընդ bocard մեքենայն:

Bochet (պօշէ) գ. ար. Կրկին եփ քրտնաբեր կաւոյն:

Bodine (պօտին) գ. իգ. Ողնափայտ նաւու:

Bodinerie (պօտինըրի) գ. իգ. Փոխ 'ի պէտս նաւու:

Bodinure (պօտինիւր) գ. իգ. Առասան պատատեալ զանուորդաւ:

Bodruche (պօտրիւշ) գ. իգ. Մագաղաթ ընտիր:

Boesse (պօէս) գ. իգ. Գործի ինչ:

Boesser (պօէսէ) բ. ն. Ցապաւել, սրբել, կոփել ('ի ձեռն boesse գործւոյ):

Boeuf (պէօֆ. յոգ. beu, պէօ) գ. ար. Եզն. էօքիւզ, սըղըր: միս եզին. սըղըր էթի:

Boeuf-marin (պէօֆ մարէն) գ. ար. Եզն ծովու. այը պալըղը:

Bogue (պօկ) գ. իգ. Պատեան կամ պատիճ շագանակի. քէստանէնին տիշ գապուղու:

Bogue կամ Bog (պօկ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու:

Bohême կամ Bohémien, enne (պօէմ, պօէմիէն) գ. ար. և իգ. Գնչու, գնչուհի. չինկէնէ, չէնկի:

Bohémillon (պօէմիյլօն) գ. ար. Գնչու փոքրահասակ:

Boïard (պօյար) գ. ար. Աւագանի կամ իշխանաւոր ('ի գաւառս ինչ). էֆլագ վէ պօղտան պէյզադէսի, պօյար:

Boire (պուար) բ. ն. Je bois, tu bois, il boit; nous buvons, vous buvez, ils boivent. Je buvois. Je bus. Je boirai. Bois. Qu' il boive Que je busse. Je boirois. Buvant. Ըմպել: արբենալ. իչմէք: սարհօշ օլմագ: Faire boire, արբուցանել. իչիրմէք: Buvant, ante, որ ըմպէ: Bu, bue, արբեալ:

Bois (պուա) գ. ար. Փայտ, ատաղձ. օտուն, աղաճ, քէրէսթէ: անտառ, ծառաստանք. օրման: եղջիւրք եղջերուի. կէյիք պօյնուզու: նիզակաբուն, տէգ:

Bois-gentil (պուա ժանթիլ) գ. ար. Ազգ ինչ դափնոյ. մազէրիօն:

Bois-puant (պուա փիւյան) գ. ար. Ի ծառ ինչ:

Bois de Sainte Lucie (պուա տը սէնթ լիւսի) գ. ար. Ծառ ինչ:

Boisage (պուազաժ) գ. ար. Փայտք կամ ատաղձք 'ի պէտս շինուածոց:

Boiser (պուազէ) բ. ն. Ագուցանել ընդ միմեանս զտախտակս, դրուագել. տախտա իլէ պէօշէմէք: Boisé, ée, տախտակամած, ագուցեալ, դրուագեալ. օտունլու, աղաճլը: Terre bien boisée, դաշտ անտառալից. օրմանլըգ:

Boiserie (պուազըրի) գ. իգ. Տախտակամած յօրինուած, դրուագ. տախտա իշի:

Boiseux, euse (պուազէօ, էօզ) ած. Փայտեղէն, փայտանիւթ. օտունտան, օտունլու:

Boisilier (պուազիլիէ) գ. ար. Որ հատանէ զփայտ կամ զանտառս:

Boisseau (պուասօ) գ. ար. Չափ ինչ հեղանիւթոց. պիր նէվի էօլչիւ, քիլէ:

Boisselée (պուասլէ) գ. իգ. Չափումն 'ի ձեռն չափոյ, չափ:

Boisselier (պուասըլիէ) գ. ար. Որ յօրինէ զչափս հեղանիւթոց:

Boissellerie (պուասէլըրի) գ. իգ. Արուեստ կազմելոյ զչափս հեղանիւթոց, կամ զայլ փայտեղէն անօթս:

Boisson (պուասօն) գ. իգ. Ըմպելիք, գինի. իչքի, շարապ:

Boîte (պուաթ) գ. իգ. Տուփ, խբարդեայ, անօթ, արկղիկ. գուտու, ղարֆ, սանտըգճա: Թնդանօթ ինչ փոքրիկ:

Boite (պուաթ) գ. իգ. Գինի ըմպելի:

Boiter (պուաթէ) բ. չ. Կաղալ, գնալ կաղ. աքսամագ, թօփալ օլմագ:

Boiteux, euse (պուաթէօ, էօզ) ած. և գ. Կաղ, խեղ ոտիւք, հաշմ. աքսագ, թօփալ:

Boîtier (պուաթիէ) գ. ար. Արկղիկ կամ տուփ վիրաբուժի. ճէրրահ գուտուսու:

Boitout (պուաթու) գ. ար. Բաժակ խորտակեալ ոտամբ:

Bokas (պօքաս) գ. իգ. յոգ. Բամբակի կտաւ ինչ Հնդկաց:

Bol կամ Bolus (պօլ) գ. ար. Ազգ ինչ կաւոյ. քիլ: Bol d'Arménie, հայկաւակ. քիլ էրմէնի:

Bolaire (պօլէր) ած. Հայկաւակեան (հող):

Bolétite (պօլէթիթ) գ. իգ. Քար կաւուտ:

Bombance (պօնպանս) գ. իգ. Սեղան կամ ճաշ մեծածախ, խնճոյք, գինարբուք. իշ իշրէթ:

Bombarde (պօնպարտ) գ. իգ. Ազգ ինչ բաբանի ըստ նախնեաց: Թնդանօթ ինչ. հաւան թօփու: կամար փողան կղզնտրաց:

Bombardement (պօնպարտըման) գ. ար. Ռըմբաձգութիւն:

Bombarder (պօնպարտէ) բ. ն. Արձակել հրալից ռումբս. գօմպարա ատմագ: Bombardé, ée, հրալից ռմբօք պատերազմեալ:

Bombardier (պօնպարտիէ) գ. ար. Ռմբաձիգ. գօմպարաճը:

Bombasin (պօնպազէն) գ. ար. Կտաւ ինչ մետաքսեայ:

Bombe (քօնպ) գ. իգ. Ռումբ հրալից կամ հրձիգ. գօմպարա:

Bombement (պօնպման) գ. ար. Կորնթիք, կորնթարդութիւն:

Bomber (պօնպէ) բ. ն. Կորնթարդ գործել, կորացուցանել: բ. չ. Կորնթարդ լինել, կորանալ: Bombé, ée, կորնթարդ:

Bombiate (պօնպիաթ) գ. իգ. Աղ խառնեալ ընդ թթուոյ շերամի:

Bombique (պօնպիք) ած. Հանեալ 'ի թթուոյ շերամի (աղ):

Bomerie (պօմրի) գ. իգ. Փոխատուութիւն կամ դաշնադրութիւն վտանգաւ կորստեան:

Bon, bonne (պօն) ած. Բարի, լաւ, ընտիր, ազնիւ, քաջ, 'գերազանց. էյի, խօշ: քաղցր, մարդասէր: յաջողակ, երջանիկ: օգտակար, 'ի դէպ, վայելուչ. իյի էտէր: Bon marché, դիւրագին. ուճուզ: Truver bon, հաճիլ, հաւանել: Bon jour, օր ուրախութեան, հանդէս տօնի: Bonne année, ամ առատութեան: Bon apôtre, ճարտար, խորամանկ: De bonne heure, անդէն, վաղվաղակի: À la bonne heure, 'ի ժամու, 'ի դէպ ժամու, 'ի դէպ, քաջ քաջ, կարի քաջ: Bonne qualité, լաւութիւն, ազնուութիւն: Le bon d'un roi, d'un banquier, հաճութիւն, հաւանութիւն, ընդունելութիւն (արքայի, սեղանաւորի): Bon! Վէ՜ . Օ՛ն անդր, քա՛ւ, 'ի բա՛ց տար. հէ՞: Tout de bon, արդարև, ստուգութեամբ. կէրչէքտէն:

Bonace (պօնաս) գ. իգ. Հանդարտութիւն ծովու. իլիմանլըգ:

Bonasse (պօնաս) ած. Անմեղ, պարզամիտ. սատէ իւրէքլի, պէօն:

Bonbon (պօնպօն) գ. ար. Շաքարեղէնք, քաղցրաւենիք. նէֆայիս, շէքէր ալաթը:

Bonbonnière (պօնպօնիէր) գ. իգ. Տուփ շաքարեղինաց:

Bon-chrétien (պօն քրէթիէն) գ. ար. Ազգ ինչ տանձի:

Boncore (պօնքօր) գ. ար. Ազգ ինչ նարկիզ ծաղկան:

Bond (պօն) գ. ար. Ոստիւն. սըչրամա, գալգմա:

Bonda (պօնտա) գ. ար. Ծառ ինչ Ափրիկեցւոց:

Bonde (պօնտ) գ. իգ. Դուռն կամ արգել ստահանաց, փականք. պարապա, պէնտ: խցանք (տակառի, Թնդանօթի). գափագ, թափա, թըգաճ:

Bondir (պօնտիր) չ. ն. Ոստնուլ, ոստոստել. սըչրամագ, օյնամագ, գալգըմագ: խայտալ: խառնակիլ ստամոքաց, զզուիլ:

Bondissant, ante (պօնտիսան, անթ) ած. Որ ոստնու կամ խայտայ:

Bondissement (պօնտիսման) գ. ար. Ոստումն, ոստիւն:

Bondon (պօնտօն) գ. ար. Խից, խցանք. թափա, թըգաճ:

Bondonner (պօնտօնէ) ն. ն. Խնուլ, խցանել, խիցս արկանել. թափա կէչիրմէք, թըգամագ: Bondonné, ée, խցեալ:

Bondonnière (պօնտօնիէր) գ. իգ. Գչիր 'ի բանալ ծակ խցանի:

Bondré (պօնտրէ) գ. իգ. Թռչուն ինչ որսական:

Bonduc (պօնտիւք) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Bon-henry (պօն անրի) գ. ար. Բոյս ինչ:

Bonheur (պօնէօր) գ. ար. Բարօրութիւն, բարեբախտութիւն, երջանկութիւն, յաջողութիւն. իգպալ, պախտ, թէլիէտ, օղուր: Par bonheur, երջանկութեամբ, քաջիկ:

Bonhomie (պօնօմի) գ. իգ. Բարեմտութիւն, անմեղութիւն. մուլայիմէթ, տօղրուլուգ, ինսանիյէթ, սատէ տիլլիք: ընտել ոճ բանից:

Bonification (պօնիֆիքասիօն) գ. իգ. Նորոգութիւն:

Bonifier (պօնիֆիէ) ն. ն. Լաւ ևս առնել, հաստատել 'ի լաւագոյն վիճակի, նորոգել. էյիլէմէք, տիւզէլթմէք, էնիլէմէք: Bonifié, ée, նորոգեալ:

Bonjour (պօնժուր) գ. ար. Ողջոյն առաւօտու, ողջոյն ընդ քեզ. սապահընըզ խայր օլա, սէլամ:

Bonite (պօնիթ) գ. իգ. Ձուկն ինչ ծովու:

Bonne (պօն) գ. իգ. Դայեակ, սնուցիչ:

Bonneau (պօնօ) տե՛ս Bouée.

Bonne-aventure (պօն ավանթիւր) գ. իգ. Դէպք բարեյաջող: գուշակութիւն բարեաց զննութեամբ ձեռաց:

Bonne-dame (պօն տամ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Bonne-fortune (պօն ֆօրթիւն) գ. իգ. Յաջողութիւն բարեաց, բարեբախտութիւն: շնորհք տիկնոջ:

Bonnement (պօնման) մակ. Պարզմտութեամբ, միամտութեամբ սրտի. հագիգէթ իւզրէ, տօղրու: առանձինն ինն, որոշակի. մախսուս:

Bonnet (պօնէ) գ. ար. Գլխարկ, խոյր, արտախուրակ, գլխանոց, գտակ. պօնէտա, գալփագ, ֆէս, իւսքիւֆ: Bonnet de nuit, գլխարկ գիշերոյ. կէճէլիք:

Bonnetade (պօնըթատ) գ. իգ. Յարգութիւն, մեծարանք (ասի ընդ կատակս):

Bonneter (պօնըթէ) ն. ն. Սոսկ յարգութիւն ընծայել կամ մեծարել. ալգըշ իլէթ էթմէք: Bonneté, ée, սոսկ մեծարեալ:

Bonneterie (պօնըթրի) գ. իգ. Խոյրարարութիւն, գտակարարութիւն:

Bonneteur (պօնըթէօր) գ. ար. Խաբեբայ, որ առ շնորհուկս ցուցանէ մեծարանս. ատիգ փօլիթզըզըճը:

Bonnetier (պօնըթիէ) գ. ար. Խոյրարար, գտակարար, գտակավաճառ: գուլպայագործ, գուլպայավաճառ. իւսգիւֆճը՝ չօրապ փօգուճու, գալփագճը:

Bonnette (պօնէթ) գ. իգ. Պատնէշ ինչ: յոք. Փոքրիկ առագաստք նաւու:

Bonsoir (պօնսուար) գ. ար. Ողջոյն երեկոյի, գիշեր խաղաղութեան. աքշամըն խայր օլա, սէլամ:

Bonté (պօնթէ) գ. ար. Բարութիւն. էյիլիք: լաւութիւն, առաքինութիւն, բարերարութիւն, մարդասիրութիւն: քաղցրութիւն. քէրէմ, մէրհամէթ: միամտութիւն, պարզմտութիւն. պէօնլիւք:

Bonze (պօնզ) գ. իգ. Քուրմն Սինէացւոց:

Boope (պօօփ) գ. ար. Ձուկն ինչ Ամերիկոյ:

Boot (պօօտ) գ. ար. Նաւակ:

Bootès (պօօտէս) գ. ար. Համաստեղութիւն ինչ:

Boquillon (պօքիյյօն) գ. ար. Փայտահատ, փայտակոտոր:

Boracique (պօռասիք) ած. Բուրակեան կամ բորակեան:

Borate (պօռատ) գ. ար. Աղ ինչ քիմիական:

Borax (պօռաքս) գ. ար. Բուրակ կամ ոսկեբորակ. պօռա, պուրագ, տէնքէար:

Borborygme (պօռպօռիկմ) գ. ար. Հողմն յղնդերս. գարըն կիւրիւլտէմէսի:

Bord (պօռ) գ. ար. Եզր, ծայր, շրթունք, ծնոտ, լուսանցք, շրջանակ. քէնար, ֆէրվաղ, չէրչիվէ: ափն, ծովեզր. գըյը: Ժապաւէն, վերջք համդերձից. էտէք: Vaisseau de haut bord, նաւ մեծակառոյց: Vaisseau de bas bord, ցռկանաւ: Bord à bord, շրթնալից. լի, թաթաղուն:

Bordage (պօռտաժ) գ. ար. Տախտակամածք զկողիւք նաւուն. կէմի տաշրասընտա պուլունան տախտալար:

Bordat (պօռտա) գ. ար. Կերպաս ինչ Եգիպտոսի:

Bordayer (պօռտէյէ) բ. չ. Շրջան առնուլ նաւուն. օլտա վուրմագ:

Bordé (պօռտէ) գ. ար. Ժապաւէն:

Bordée (պօռտէ) գ. իգ. Արձակումն թնդանօթից միոյ կողման նաւուն. կէմինին պիր եանընտան ճիւմլէ տօփլարըն ատըմը: շրջան նաւուն առ 'ի կողմն. օլտա: Une bordée d'injures, լուտանք:

Bordel (պօռտէլ) գ. ար. Բոզանոց. պապիւլ խանէ:

Bordellière (պօռտէլլիէռ) գ. իգ. Ձուկն ինչ:

Bordement (պօռտըման) գ. ար. Տարածումն ապականութոյ:

Border (պօռտէ) բ. ն. Ժապաւինել, յօրինել վերջաւորս համդերձից. քէնարընը չէրիտլէմէք, գըվըրմագ, գուշատմագ: նաւարկել ընդ ծովափն կամ առ եզերբ: շուրջ պատել: Bordé, ée, Ժապաւինեալ: շուրջ պատեալ:

Bordereau (պօռտըռօ) գ. ար. Նշան, ցուցակ. գայիմէ, տէֆթէրէ:

Bordier (պօռտիէ) ած. Որոյ մի կողմն առաւել քաջամուր է քան զմիւսն (նաւ):

Bordigue (պօռտիկ) գ. իգ. Տեղի յորս ձկանց առ եզերբ ծովուն:

Bordoyer (պօռտօայէ) բ. ն. Նկարել ապականութով:

Bordure (պօռտիւռ) գ. իգ. Շրջանակ, պսակ. քէնար, ֆէրվաղ, չէրչիվէ:

Boréal, ale (պօռէալ) ած. Հիւսիսային, հիւսիսոյ:

Borée (պօռէ) գ. ար. Հողմն հիւսիսոյ, վոռէաս. փօյրազ, գուզ էէլի:

Borgne (պօռնէը) գ. և ած. Միականի. պիր կէօզլիւ: Նսեմ, մթին, խաւարչտին. գարանլըք:

Borgnesse (պօռնէս) գ. իգ. Կին կամ աղջիկ միականի:

Bornage (պօռնաժ) գ. ար. Սահման, եզր:

Borne (պօռն) գ. իգ. Նշան սահմանաց: յոք. Եզր, սահման. չափ, կատար. սինօր տաշը, սինօր կամ սընըր. չըզկը, չըրփը:

Borner (պօռնէ) բ. ն. Սահման դնել, սահմանել: փակել, ունել 'ի չափու. սընըր քէսմէք: Borné, ée, եզրեալ 'ի սահմանի, չափաւոր. մահտուտ:

Bornoyer (պօռնօայէ) բ. ն. Դիտել միով ականբ. պիր կէօզ իլէ պագըլմագ:

Bornoyeur (պօռնօայէօռ) գ. ար. Որ դիտէ կամ զննէ միով ականբ:

Borozail (պօռօզայլ) գ. ար. Ախտ ինչ Ափրիկեցւոց:

Borrou (պօռռու) գ. ար. Ծառ ինչ Հնդկաց:

Bosan (պօզան) գ. ար. Գարեջուր ինչ. պօզա:

Bosel (պօզէլ) գ. ար. Խարիսխ կամ պատուանդան սեան:

Bosphore (պօսֆօռ) գ. ար. Նեղուց ընդ մէջ կրկին ծովուց, վոսփորոն. պօղազ:

Bosquet (պօսքէ) գ. ար. Թաւուտ, անտառ փոքր. օրմանճըգ:

Bossage (պօսաժ) գ. ար. Վէմ ստուարատաշ:

Bosse (պօս) գ. իգ. Այտուց. էօրքիւճ: սապատ ողին, կոր թիկանց. գամպուր, գամպուրլուգ: ուռոյցք, խաղաւարտ. շիշ, շիշէ: բարձր քանդակ, բարձրաքանդակ. գապարտմա իշ: ծակ գնտակի 'ի խաղու:

Bosselage (պօսլաժ) գ. ար. Գործ բարձրաքանդակ. գապարտմա իշ:

Bosseler (պօսլէ) բ. ն. Բարձրաքանդակ յօրինել, փորագրել, քանդակել. գապարտմա իշ իշլէմէք: Bosselé, ée, բարձրաքանդակ: խորանիստ (սաղարթ):

Bosselure (պօսլիւռ) գ. իգ. Բնական քանդակ տերևոց:

Bosseman (պօսման) գ. ար. Պաշտօնեայ ոք 'ի նաւի, կառանապետ:

Bosser (պօսէ) բ. ն. Գերանս դնել 'ի խարիսխ նաւուն:

Bosses (պօս) գ. իգ. յոք. Պարանք ինչ նաւու:

Bossetier (պօստիէ) գ. ար. Որ փչէ զձոյլ ապակւոյն, որ ձուլէ. թէօքմէճի:

Bossette (պօսէտ) գ. իգ. Պալար սանձի երիվարին. գապարա:

Bossoirs (պօսօառ) գ. ար. յոք. Գերանք խարսխի նաւուն:

Bossu, ue (պօսիւ) ած. Սապատողն. գամպուրլու, գամպուր: անհարթ, խորտաբորտ:

Bossuer (պօսիւէ) բ. ն. Պալարս գործել, խոռոչել: Bossué, ée, ուռուցեալ, այտուցեալ:

Bostangy-bachi (պօստանժի պաշի) Դրախտապետ կամ բուրաստանապետ արքունի. պօստանճը պաշը (է բառ Տաճկաց):

Bostryche (պօստրիշ) գ. ար. Միջատ կամ ճճի ինչ:

Bostrichite (պօստրիշիտ) գ. իգ. Քար ինչ որ ունի զնմանութիւն հերաց:

Bossuel (պօսիւէլ) գ. ար. Կակաչ հոտաւէտ:

Bot (պօ) ած. ար. Թիւրեալ (ոտն). չէնբէլմիշ:

Bot (պօ) գ. ար. Նաւ ինչ Ամերիկացւոց, և նաւակ Հոլանդացւոց:

Botal (պօտալ) ած. ար. Շրջանի արեան (սագմի):

Botanique (պօտանիք) գ. իգ. Տնկաբանութիւն, գիտութիւն բուսոց. իլմի նէպաթաթ:

Botaniste (պօտանիստ) գ. ար. Տնկաբան, տնկագէտ. օթլարը պիլիճի:

Bothrion (պօթրիօն) գ. ար. Վէրք յեղջերեայ թաղանթի աչաց:

Botiche (պօտիշ) գ. իգ. Անօթ ինչ կամ տակառ գինւոյ:

Botrys (պօտրիս) գ. ար. Ի խոտ ինչ. գուրպաղա օթու:

Botryte (պօտրիտ) գ. ար. Մեղծ հրահալելեաց:

Botte (պօտ) գ. իգ. Հողաթափ, կօշիկ, տրեխ. չիզմէ: խուրձ, տրցակ, փունջ. տէմէթ: բազմութիւն. էըչըն: արմատ բազմաճիւղ (ըստ տնկաբանից): ոտնատեղի կամ պատուանդան ('ի հեծանել): յոգ. Շաղախ կառուցեալ 'ի հողաթափս:

Bottelage (պօտլաժ) գ. ար. Կապելն 'ի խրձունս:

Botteler (պօտլէ) բ. ն. Կապել 'ի խրձունս կամ 'ի փունջս. տէմէթ պաղլամագ: Bottelé, ée, կապեալ 'ի խրձունս:

Botteleur (պօտլէօր) գ. ար. Որ կապէ 'ի խրձունս:

Botter (պօտէ) բ. ն. Կօշիկս առնել կամ զգեցուցանել ումեք. չիզմէ էտիմէք, չիզմէ կիյտիրմէք: Se botter, բ. յ. Ագանել զկօշիկս, տրեխաւորիլ, արկանել յոտս զխրացս. չիզմէ կիյմէք: շաղախել զոտս տղմով. չամուրա՝ գարա պատմագ: Botté, ée, տրեխաւորեալ:

Bottier (պօտիէ) գ. ար. Կօշկակար, որ յօրինէ զխրացս. չիզմէճի:

Bottine (պօտին) գ. իգ. Կօշիկ փոքր և նրբակազմ. քիւչիւք՝ ինճէ չիզմէ:

Boubak (պուպագ) գ. ար. Չորքոտանի ինչ:

Boubie (պուպի) գ. իգ. Թռչուն ինչ ջրային յԱմերիկա:

Bouc (պուք) գ. ար. Նոխազ. էրքէճ, տէքէ: տիկ նոխազի. տուլում:

Boucage (պուքաժ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Boucan (պուքան) գ. ար. Ծխանոց վայրենեաց, տեղի ուրանօր վայրենիք չորացուցանեն 'ի ծուխ զմիս իւրեանց: բոզանոց. տես Bordel:

Boucaner (պուքանէ) բ. ն. Եփել զմիս ըստ վայրենեաց: որսալ զէրէս կամ զվայրի ցուլս: Boucané, ée, եփեալ 'ի ծուխ:

Boucanier (պուքանիէ) գ. ար. Որսորդ վայրենի եզանց:

Boucaro (պուքարօ) գ. ար. Աղդ ինչ կաւոյ:

Boucaut (պուքօ) գ. ար. Քուրձ կամ տակառ ինչ վաճառուց:

Boucharde (պուշարտ) գ. իգ. Գրիչ քանդակագործաց:

Bouche (պուշ) գ. իգ. Բերան. աղըզ: ծակ. տէլիք: յոգ. Առաջք (գետոց). այագ, պօղազ: Bouche à bouche, բերան 'ի բերան. աղըզ աղըզա: De bouche, 'ի բերան, բանիւ բերանոյ. լիսանէն, տիլ իլէ:

Bouchée (պուշէ) գ. իգ. Պատառ (բերանոյ). լօգմա:

Boucher (պուշէ) բ. ն. Խնուլ, խցանել, փակել (զբերանն կամ զծակն). տըգամագ, գափամագ: Bouché, ée, խցեալ, փակեալ: Esprit bouché, ապուշ, թանձրամիտ:

Boucher (պուշէ) գ. ար. Մսագործ, մսավաճառ. գասապ: արիւնռուշտ, անագորոյն:

Bouchère (պուշէր) գ. իգ. Կին մսավաճառի:

Boucherie (պուշըրի) գ. իգ. Սպանդանոց, զենարան. սալխանէ, գասապխանէ կամ քէսէքէանէ: սպանդ, կոտորած:

Bouchet (պուշէ) գ. ար. Ըմպելի կամ օշարակ ինչ:

Boucheture (պուշթիւր) գ. իգ. Փակ, փականք, ցանկ:

Bouchin (պուշէն) գ. ար. Յենարան կողից նաւին:

Bouchoir (պուշօար) գ. ար. Խցանք բերանոյ փռան կամ հնոցի:

Bouchon (պուշօն) գ. ար. Խից, խցանք. տըգա, տըգաճ: դալարի նշան գինեվաճառաց. մէյխանէ նիշանը: մանկիկ, սիրելի որդեակ. էաւրում, գուզում:

Bouchonner (պուշօնէ) բ. ն. Խիցս արկանել, խցանել: Un cheval, շփել կամ մաքրել զձին յարդիւ. պիր աթը սաման իլէ սիլըմէք կամ տէմիզլէմէք: գգուել, փայփայել: Bouchonné, ée, խցեալ:

Bouchot (պուշօ) գ. ար. Տեղի որսոյ ձկանց առ եզերբ ծովուն:

Boucle (պուքըլ) գ. ար. Օղ, օղամանեակ, ճարմանդ, աղխ. գօբճա, հալգա: գինդ. քիւքէ: գանգուր հերաց. զիւլիւֆ:

Bouclement (պուքլըման) գ. ար. Աղխ, աղխելն:

Boucler (պուքլէ) բ. ն. Աղխել, արկանել օղամանեակ կամ ճարմանդ. գօբճալամագ: փակել (զմուտս նաւահանգստի): Bouclé, ée, աղխեալ, փակեալ:

Bouclette (պուքլէտ) գ. իգ. Օղ կամ օղամանեակ ինչ փոքրիկ:

Bouclier (պուքլիէ) գ. ար. Վահան, ասպար. գալգան:

Boucon (պուքօն) գ. ար. Պատառ. լօգմա: Donner le boucon, թունաւորել, դեղ մահու արբուցանել. զէհիրլի լօգմա կամ իչքի վէրմէք:

Bouder (պուտէ) բ. չ. Խեթիւ կամ ընդ ակամբ հայել, քրթմնջել. սօմուրթմագ, էքշի էիւզ էթմէք, սուրաթ էթմէք: Boudé, ée, ընդ ակամբ հայեցեալ:

Bouderie (պուտըրի) գ. իգ. Խեթիւ հայեցուած, քրթմնջիւն. էքշի էիւզ:

Boudeur, euse (պուտէօռ, էօզ) ած. և գ. Որ ընդ ակամբ հայի, քրթմնջող. սուրաթ էքշիթէն:

Boudin (պուտէն) գ. ար. Կերակուր ինչ յարենէ և 'ի մսոյ կենդանեաց, երշիկ. կէօտէն, գան սուճուղու: շրջանակ խարսխի սեան (բառ ճարտարապետաց): փամփուշտ հրաձիգ (ականահատաց):

Boudine (պուտին) գ. իգ. Միջին յօդ ապակի բաժակին:

Boudinière (պուտինիէռ) գ. իգ. Զագառ 'ի պէտս յօրինելոյ զերշիկս:

Boudinure (պուտինիւռ) գ. իգ. Պարան անուորդի խարսխաց նաւուն:

Boudoir (պուտուառ) գ. ար. Ներքին սենեակ. իչ օտա, հալվէթ խանէ:

Boue (պու) գ. իգ. Տիղմ, շաղախ, ցեխ. չամուր: շարաւ, թարախ. իրին:

Bouée (պուէ) գ. իգ. Խարսխանիշ. շամանտուրա:

Boueur (պուէօռ) գ. ար. Տղմահաւաք. սօգագ սիւփիւրիւճի:

Boueux, euse (պուէօ, էօզ) ած. Տղմուտ, տղմային, տղմալից. չամուրլու: աղտեղի:

Bouffant, ante (պուֆան, անտ) ած. Որ երևի ուռուցեալ:

Bouffée (պուֆէ) գ. իգ. Վաղանցուկ ինչ: հողմն յանկարծակի, մրրիկ. պօրա: շոգի, ծուխ. տիւման:

Bouffer (պուֆէ) բ. չ. Փչել, ուռուցանել: ուռնուլ, փքանալ. շիշիրմէք, գաբարտմագ. շիշմէք, գաբարմագ:

Bouffette (պուֆէտ) գ. իգ. Փունջ կամ ծոպ զարդուց ձիոյ. քիւչիւկ քիւսկիւլ:

Bouffir (պուֆիռ) բ. ն. և չ. Փչել, ուռուցանել, փքացուցանել. շիշիրմէք, գաբարտմագ: շիշմէք, գաբարմագ: Bouffi, ie, ուռուցեալ, փքացեալ. շիշիք:

Bouffissure (պուֆիսիւռ) գ. իգ. Ուռոյցք, այտուց: փուք, փքացումն. շիշ, գաբարճըգ:

Bouffon (պուֆօն) գ. ար. և ած. Ծաղրածու, խեղկատակ, միմոս. զուարճախօս. շագալը, մասխարա. շագաճը:

Bouffonner (պուֆօնէ) բ. չ. Խեղկատակել, ծաղրաբանել. շագա կամ մասխարալըգ էթմէք:

Bouffonnerie (պուֆօնըրի) գ. իգ. Խեղկատակութիւն, ծաղրածութիւն. շագա, մասխարալըգ:

Bouge (պուժ) գ. ար. Փոքրիկ կամ ներքին սենեակ, խցիկ, հիւղ. օտաճըգ: սենեակ աղտեղի: ուռուցեալ մասն տակառի:

Bougeoir (պուժուառ) գ. ար. Աշտանակ ձեռաց. էլ շամտանը:

Bouger (պուժէ) բ. չ. Փոխիլ 'ի տեղւոջէ. էէրինտէն գըմըլտանմագ, տէփրէնմէք: Bouger un fourneau, խնուլ զհնոցն ածխոյ:

Bougette (պուժէտ) գ. իգ. Մախաղ, պարկ. չանթա:

Bougie (պուժի) գ. իգ. Մոմ, մոմեղէն. պալ մումու, շէմ:

Bougier (պուժիէ) բ. ն. Պատել մոմով: Bougié, ée, մոմապատ:

Bougonner (պուկօնէ) բ. չ. Կրճտել զատամունս:

Bougran (պուկրան) գ. ար. Խոշոր կտաւ խիժապատ. գալըն վէ գատըրանլը պէզ, գըրքա:

Bouillant, ante (պույլէան, անտ) ած. Եռացեալ, եռանդագին: աշխոյժ, վառեալ, սաստիկ. գայնար:

Bouillard (պույլէառ) գ. ար. Ամպ հողմաբեր և անձրևաբեր:

Bouille (պույլ) գ. իգ. Ձող ինչ ձկնորսաց:

Bouiller (պույլէէ) բ. ն. Յուզել զջուրն ձկնարանի: նշան դնել 'ի վերայ կերպասուց:

Bouilli (պույլէի) գ. ար. Միս խարշեալ կամ պախ. սէօյիւշ, խաշլամա:

Bouillie (պույլէի) գ. իգ. Խիւս տղայոց. գույմագ, սիւտ իլէ գայնամըշ ուն, պուլամաճ, լափա:

Bouillir (պույլէիռ) բ. չ. Je bous, tu bous, il bout; nous bouillons, vous bouillez, ils bouillent. Je bouillois. Je bouillis. Je bouillirai. Bous. Qu'il bouille. Que je bouille. Que je bouillisse. Եռալ, պղպջակել. եփիլ, խարշիլ. գայնամագ. խաշլանմագ. մայար կէլմէք: Faire bouillir, եռացուցանել, եփել. գայնատմագ, խաշլամագ: Bouilli, ie, եռացեալ. խարշեալ:

Bouilloire (պույլէուառ) գ. իգ. Ջեռուցիչ, սան, կաթսայ. կիւյիւմ:

Bouillon (պույլէօն) գ. ար. Պղպջակ, եռանդն. սու գաբարճըղը, գայնամա: ջուր եփեալ, եփ: արգանակ. էթ սույու, թիրիթ: պղպջակ զգեստուց:

Bouillon-blanc (պույլէօն պլան) գ. իգ. Խոտ ինչ. սըղըր գույրուղու:

Bouillonnement (պույլէօնման) գ. ար. Եռանդն, եռացումն, եփ. գայնամա:

Bouillonner (պույլէօնէ) բ. չ. Եռալ, պղպջակել. գայնամագ:

Bouillote (պույլէօտ) գ. իգ. Խաղ ինչ թղթոյ:

Bouin (պուէն) փունջ հերաց առ 'ի ներկել:

Bouis կամ Buis (պուի, պիւի) գ. ար. Թուփ ինչ մշտադալար:

Boulaie (պուլէ) գ. իգ. Անտառ bouleau ծառոյ:

Boulanger, ère (պուլանժէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. Հացագործ, հացեփեաց, հացարար, հացավաճառ. էքմէքճի:

Boulanger (պուլանժէ՛) բ. ն. Թրել կամ շաղել զալիւր, և հաց եփել. էքմէք փիշիրմէք, էքմէյի եօղուրուբ փիշիրմէք: Boulangé, ée, թրեալ և եփեալ:

Boulangerie (պուլանժռի) գ. իգ. Արուեստ հացագործաց, հացարարութիւն. էքմէքճիլիք: հացարարոց (մենաստանաց). ֆուրուն:

Bouldure (պուլտիւռ) գ. իգ. Փոս կամ խրամ անուոց ջրաղացից:

Boule (պուլ) գ. իգ. Գունտ, գնդակ. թօփ, եուվարլագ:

Bouleau (պուլօ) գ. ար. Ի ծառ ինչ. գայըն աղաճը:

Boulée (պուլէ՛) գ. իգ. Դիրտ ճարպոյ 'ի յատակս անօթոյն:

Bouler (պուլէ՛) բ. չ. Խճողել զկոկորդն: ունել զպճեղ յարմատն:

Boulet (պուլէ՛) գ. ար. Գնդակ թնդանօթի, ռումբ. կիւլլէ: կոճ ոտից ձիոց. ատ թօփուղու: Boulet ramé, գնդակ շղթայակապ. ալփըմ:

Bouleté, ée (պուլթէ՛) ած. Որ ունի զկոճ ցցուեալ (ձի):

Boulette (պուլէտ) գ. իգ. Գնդակ 'ի մանրածոյ մսոյ. քէօֆթէ:

Boulevart (պուլվառ) գ. ար. Մարտկոց, պատուար, պատնէշ. ղարաքօլ, պէօյիւք տապիա: ամրոց:

Bouleversement (պուլվէռսման) գ. ար. Վեր 'ի վայր շրջումն, կործանումն, անկարգութիւն. ալթ իւսթ օլունմասը:

Bouleverser (պուլվէռսէ՛) բ. ն. Վեր 'ի վայր շրջել, կործանել. ալթ իւսթ էթմէք, ալթընը իւսթիւնէ գէթիրմէք, եըգմագ: Bouleversé, ée, վեր 'ի վայր շրջեալ, կործանեալ:

Boulevue (պուլվիւ) À la boulevue, մակ. Վեր 'ի վերոյ, հարևանցի (գործել, դատել):

Bouleux (պուլէօ) գ. ար. Գրաստ, երիվար յաղթանդամ:

Bouli (պուլի) գ. ար. Անօթ չայի առ Սինեացիս:

Bouliche (պուլիշ) գ. իգ. Անօթ ինչ խեցեղէն:

Boulier (պուլիէ՛) գ. ար. Ցանց ինչ 'ի բերան լճի:

Boulimie (պուլիմի) գ. իգ. Շնքաղց, քաղց անհնարին (հիւանդութիւն). ճուու քէլպ:

Boulin (պուլէն) գ. ար. Ծակ, խորշ. կէօվէրճին եուվասը:

Bouline (պուլին) գ. իգ. Պարան ինչ նաւու: կողմն նաւու. օրսա: Aller à bouline, զառ 'ի կողմն գնալ. օրսա կիթմէք:

Bouliner (պուլինէ՛) բ. ն. Գողանալ ('ի բանակի). օրտուտա խըրսըզլըգ էթմէք: Bouliné, ée, գողացեալ 'ի բանակի:

Boulineur (պուլինէօռ) գ. ար. Գող, որ գողանայ 'ի բանակի. օրտու խըրսըզը:

Boulingrin (պուլէնկռէն) գ. ար. Դալարավայր ('ի պարտիզի). չայըր:

Boulingue (պուլէնկ) գ. իգ. Փոքրիկ առագաստ 'ի ծայրն կայմի:

Boulinier (պուլինիէ՛) ած. Հողմալից (առագաստ):

Bouloir (պուլուառ) գ. ար. Շարժիչ գործի:

Boulon (պուլօն) գ. ար. Բևեռ մեծ, և երկայնագլուխ. սամախօր էնքսէրի:

Boulonner (պուլօնէ՛) բ. ն. Բևեռապինդ հաստատել: Boulonné, ée, բևեռապինդ:

Bouque (պուք) գ. իգ. Նեղուց ծովու. փար պօղազ:

Bouquer (պուքէ՛) բ. ն. Բռնի տալ կապկի համբուրել. զօր իլէ էօփթիւրմէք: տեղի տալ, զիջանել. զօր իլէ ալտ օլմագ:

Bouquet (պուքէ՛) գ. ար. Փունջ ծաղկանց. չիչէք դէմէթի, պիր թութամ չիչէք: խուրձ, որցակ. դէմէթ, թութամ:

Bouquetier (պուքթիէ՛) գ. ար. Ծաղկանոց, անօթ ծաղկի. չիչէքլիք, չիչէք գապը:

Bouquetière (պուքթիէռ) գ. իգ. Որ կազմէ զփունջս ծաղկանց, ծաղկավաճառ (կին). չիչէքճի ղէննէ:

Bouquetin (պուքթէն) գ. ար. Այծեամն կամ նոխազ վայրի. դաղ քէչիսի:

Bouquin (պուքէն) գ. ար. Նոխազ ծերացեալ. գարթ էրքէճ: վաղեմի և անպիտան մատեանք:

Bouquiner (պուքինէ՛) բ. չ. Ելանել նապաստակի 'ի վերայ էգին: 'ի խնդիր լինել հին գրոց:

Bouquinerie (պուքինռի) գ. իգ. Բազմութիւն անպիտան գրոց:

Bouquineur (պուքինէօռ) գ. ար. Որ 'ի խնդիր լինի վաղեմի գրոց:

Bouquiniste (պուքինիստ) գ. ար. Վաճառող հին գրենոյ:

Boura (պուռա) գ. իգ. Կերպաս:

Bouracanier (պուռաքանիէ՛) գ. ար. Կերպասարար:

Bouracan (պուռաքան) գ. ար. Կերպաս կամ ասուի յայծենից. սօֆ:

Bourbe (պուռպ) գ. իգ. Տիղմ, տղմուտ, գայռ, սիկ. պաթաքլըգ, չամուր, կէօլ:

Bourbelier (պուռպըլիէ՛) գ. ար. Լանջք կամ կուրծք վարազի:

Bourbeux, euse (պուռպէօ, էօզ) ած. Տղմալից, տղմուտ, տղմաշաղախ. չամուրլու:

Bourbier (պուռպիէ՛) գ. ար. Տղմուտ, ճախին. պաթագ: կնճիռն, դժուարութիւն մեծ:

Bourbillon (պուռպիյօն) գ. ար. Թարախ, շարաւ, դարշահոտութիւն. գօյու իրին:

Bourcer (պուռսէ՛) տես Carguer.

Bourcet (պուրսէ́) գ. ար. Կայմի ինչ և առագաստ նաւու:

Bourcette (պուրսէթ) գ. իգ. Ի խոտ ինչ:

Bourdaine (պուրտէն) գ. իգ. Ի թուփ ինչ:

Bourdalou (պուրտալու) գ. իգ. և ար. Լար ինչ խուրի Եւրոպացւոց: անօթ ինչ սենեկի, կճիճ երկայնաձև:

Bourde (պուրտ) գ. իգ. Ստութիւն, սըտախօսութիւն, խաբէութիւն. Եալան սէօյլէմէք:

Bourdelai (պուրտըլէ) գ. ար. Ազգ ինչ խոշոր խաղողոյ:

Bourder (պուրտէ́) բ. չ. Ստել, սուտ խօսել. Եալան սէօյլէմէք:

Bourdeur (պուրտէօր) գ. ար. Ստախօս, խաբեբայ. Եալան սէօյլէյէն, Եալանճը:

Bourdillon (պուրտիյլէօն) գ. իգ. Շերտ տակառի:

Bourdin (պուրտէն) գ. ար. Ազգ ինչ դեղձի:

Bourdon (պուրտօն) գ. ար. Իշամեղու. Եապան արըսը: ցուպ ուխտաւորաց. հաճը տէյնէյի, հէճճաճ ասասը: նուագ ինչ երաժըշտական: վրիպակ գրաշարի:

Bourdonné, ée (պուրտօնէ́) ած. Որ ունի զգունտ կամ զգաւազան (ըստ կնքաբանից): խորշոմեալ (թուղթ):

Bourdonnement (պուրտօնման) գ. ար. Բըզըզումն. Վըզըլթը: խառնաձայն հնչիւն. չան էօտտասը: դընդիւն լսելեաց. Գուլագ չընլամասը կամ էօտմէսի:

Bourdonner (պուրտօնէ́) բ. չ. Բզզել. Վըզըլտամագ: խառնաձայն հնչել, մրմնջել. Մըրըլտանմագ:

Bourdonnet (պուրտօնէ́) գ. ար. Փիլթայ, պատրոյգ վիրաց. Ֆիթիլ:

Bourdonnière (պուրտօնիէր) գ. իգ. Փականք ինչ:

Bourg (պուրկ) գ. ար. Գիւղաքաղաք, աւան. Գասապա:

Bourgade (պուրկատ) գ. իգ. Փոքր գիւղաքաղաք, աւան. Գասապաճըգ:

Bourg-épine (պուրկ էփին) գ. ար. Ի թուփ ինչ. ագ տիքէն:

Bourgène (պուրժէն) գ. իգ. Թուփ ինչ:

Bourgeois, eoise (պուրժուա, ուազ) գ. ար. և իգ. Քաղաքացի, բնակ արուարձանի. Շէհիրլի: այր սոսկական, ռամիկ: գեղջուկ, շինական: ազգ ինչ կակաչի:

Bourgeoisement (պուրժուազման) մակ. Իբրև զքաղաքացի, ըստ օրինի քաղաքացւոյ. Շէհիրլի կիպի:

Bourgeoisie (պուրժուազի) գ. իգ. Քաղաքականութիւն, օրէնք քաղաքացւոց: քաղաքացիք. Շէհիրլիլէր ճէմաաթը:

Bourgeon (պուրժօն) գ. ար. Ընձիւղ, բողբոջ. Ֆիլիզ, Ֆիտան: պտուկ կամ շառաւեղ որթոյ. Կէօզ: պալար, խաղաւարտ. Գապարճըգ: յոգ. Աղուամաղք:

Bourgeonner (պուրժօնէ́) բ. չ. Ընձիւղել, բողբոջել. Ֆիլիզլէնմէք: պալարանալ. Եիւզտէ գապարճըգ չըգմագ: Bourgeonné, ée, ընձիւղեալ: պալարալից (դէմք):

Bourgmestre (պուրկմէսթր) գ. ար. Քաղաքապետ կամ դատաւոր ('ի քաղաքս ինչ Գերմանիոյ):

Bourgogne (պուրկօնյ) գ. իգ. Արուոյտ: գինի Պուրկօյն գաւառին Գաղղիոյ:

Bourguignon (պուրկինեօն) գ. և ած. ար. Բուրգոնացի:

Bourguignote (պուրկինեօթ) գ. իգ. Սաղաւարտ, գլխանոց:

Bourjassote (պուրժասօթ) գ. իգ. Ազգ ինչ թզոյ:

Bourre, *տես* Bure.

Bourrache (պուրաշ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. Լիսանի սէվրի, սըղըր տիլի:

Bourrade (պուրատ) գ. իգ. Խածուած, ըմբռնումն շան զնապաստակն: հարուած ոտամբ հրացանին:

Bourrasque (պուրասք) գ. իգ. Մրրիկ. Գասըրղա, Ֆըրթընա: տագնապ, սոսկումն, սարսափ: այլանդակութիւն բարուց, այլանդակ բանք կամ գործք:

Bourre (պուր) գ. իգ. Խուզածք. Թիւյ, Թիֆթիք: խծուծ հրացանից. Գըրգընտը: կերպաս ինչ:

Bourreau (պուրօ) գ. ար. Դահիճ. Ճէլլատ: անգութ, անողորմ, անագորոյն:

Bourrée (պուրէ́) գ. իգ. Խուրձ ոստոց, որցակ յօտից. Չալը տէմէթի:

Bourreler (պուրլէ́) բ. ն. Տանջել, տագնապել, խոշտանգել. Էզիէթ վէրմէք, Իշքէնճէլէմէք, ուգմագ: Bourrelé, ée, խոշտանգեալ:

Bourrelet *կամ* Bourlet (պուրլէ́) գ. ար. Բարձ, բարձիկ. Եասթըգ: այտուց երիկամանց:

Bourrelier (պուրլիէ́) գ. ար. Որ յօրինէ զկազմածս ձիոյ:

Bourrelle (պուրէլ) գ. իգ. Կին դահճի:

Bourrer (պուրէ́) բ. ն. Դնել զխծուծն հրացանի. Գըրգընտը իլէ տօլտուրմագ: նեղել, տագնապել, չարչարել, տանջել: խածանել, կեղեքել (շան զնապաստակն). Մուշթա վուրմագ: Bourré, ée, խծծալից:

Bourriche (պուրիշ) գ. իգ. Սակառի ինչ:

Bourriers (պուրիէ́) գ. ար. յոգ. Յարդ ցորենախառն:

Bourrique (պուրիք) գ. իգ. Մատակ էշ. Էշէք տիշիսի: գրաստ անպիտան:

Bourriquet (պուրիքէ́) գ. ար. Յաւանակ իշոյ: գործի ինչ բոլահատաց:

Bourriquets (պուրիքէ́) գ. ար. յոգ. Գործի ինչ առ 'ի ծածկել զյարկ տանն:

Bourru, ue (պուրիւ) ած. Դեգ, այլանդակ, խորթաբարոյ. Թիթիզ, տէզ մըզաճ:

Boursault (պուրսօ) գ. ար. Ազգ ինչ ուռենւոյ:

Bourse (պուրս) գ. իգ. Քսակ, պարկ,

մախաղ. քէսէ, թօրպա, չանթա: 500 դահեկան (ըստ Տաճկաց): Թոշակ կամ Նպաստ դըպրատան յուսումն միոյ աղքատ աշակերտի. իմտատ, եարտըմ: Ժողովարան կամ հրապարակ վաճառականաց. խօլիճա պէզէսթէնի, չանթա: քսակ հերաց: պարկ ինչ որսորդաց կամ յորսս: քսակ ամորձեաց:

Bourse-à-pasteur (պուրս ա փասթէօր) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. չօպան չանթասը:

Bourseau (պուրսօ) գ. ար. Կապարեայ ծածկոյթ տանեաց:

Boursier (պուրսիէ) գ. ար. Թոշակաւոր աշակերտ 'ի դպրատան:

Boursier, ère (պուրսիէ, էր) գ. ար. և իգ. Քսակարար, քսակավաճառ. քէսէճի:

Boursiller (պուրսիյլէ) բ. չ. Հանգանակել, 'ի քսակ արկանել. խարճ փէյլէշիրմէք:

Bourson (պուրսօն) գ. իգ. Փոքրիկ գըրպան. փօն կամ սաաթ ճէպի:

Boursouffler (պուրսուֆլէ) բ. ն. Ուռուցանել, այտուցանել. շիշիրմէք, գապարթմագ:
Boursoufflé, ée, ուռուցեալ, փքացեալ, խրոխտ:

Boursoufflure (պուրսուֆլիւր) գ. իգ. Ուռոյցք, այտուց. շիշ, գապարթմա: փքացումն, խրոխտանք:

Bousculer (պուսքիւլէ) բ. ն. Վեր 'ի վայր շրջել, կործանել, տապալել: մղել, վարել, մերժել. իթի վէրմէք:

Bouse կամ Bouze (պուզ) գ. իգ. Քակոր անասնոց. թէզէք:

Bousillage (պուզիյլաժ) գ. ար. Որմն 'ի կաւոյ. թօփրագ տուվար: գործ անպիտան:

Bousiller (պուզիյլէ) բ. ն. Կանգնել որմն 'ի կաւոյ կամ յաղիւսոյ. թօփրագտան տուվար եափմագ: անարուեստ գործել:

Bousilleur, euse (պուզիյլէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ շինէ որմ 'ի կաւոյ կամ յաղիւսոյ. թօփրագտան տուվար եափան: անարուեստ ոք:

Bousin (պուզէն) գ. ար. Կեղև քարանց:

Bousquier (պուսքիէ) բ. չ. Ասպատակել կամ կողոպտել 'ի ծովու:

Boussoir (պուսուար) գ. ար. Փայտ կամ գերան յառնուլ 'ի վեր զխարիսխ նաւուն:

Boussole (պուսօլ) գ. իգ. Կողմնացոյց նաւորդաց. փուսուլա, գըպլէ նամէ: ուղեցոյց, առաջնորդ:

Boustrophédon (պուսթրօֆէտօն) գ. ար. Եզնադարձ կամ արօրադիր գրչութիւն, գրելն յաջմէ յահեակ, և յահեկէ յաջ:

Bout (պու) գ. ար. Ծայր, ծագ, եզր, սահման. ուճ: վերջ, վախճան, կատարած, կէտ, Նպատակ. ախըր: Un bout de messe, մասն ինչ պատարագի: Au bout du compte, 'ի վախճանի, հուսկ յետոյ. հիսապ պաշընտա, սօնունտա: Venir à bout, աւարտել, յանգ ելանել: De bout en bout, ծագէ 'ի ծագ: Haie au bout, և ևս, տակաւին, դարձեալ:

Boutade (պութատ) գ. իգ. Դող, սարսափ: երևակայութիւն, ինքնահնար մտածութիւն: դիւտ բանաստեղծական: կաքաւ ինչ ոտից:

Boutant (պութան) ած. Arc-boutant, կամարակալ: Pilier boutant, կամարասիւն:

Boutargue (պութարկ) գ. իգ. Ձկնկիթ. պալըգ եումուրթասը:

Boute (պութ) գ. իգ. Տակառ ջրոյ 'ի նաւի:

Bouté, ée (պութէ) ած. Ուղղասրուն (երիվար):

Boute-en-train (պութ ան թրէն) գ. ար. Թռչնիկ հրապուրող Թռչնոց: հրապուրող, յանկուցիչ:

Boute-feu (պութ ֆէօ) գ. ար. Հրձիգ, հըրդեհարկու. գունտագ աթան: հրձիգ գործի. գունտագ: խռովարար. ֆէսատ գօփարան, ֆիթնէ գօփարըճը:

Boute-hors (պութօր) գ. ար. Խաղ ինչ նախնեաց: խորամանկութիւն, հնարք: ճոռոմութիւն, ճարտարութիւն բանից. տիւպաղլըգ: փոքրիկ առագաստակալ:

Bouteille (պութէյլ) գ. իգ. Շիշ, սրուակ. շիշէ: պղպջակ. սու գապարճըղը:

Bouter (պութէ) բ. ն. Արկանել, դնել (է բառ վաղեմի):

Boutereau (պութրօ) գ. ար. Հերիւն ինչ:

Bouterolle (պութրօլ) գ. իգ. Ծայր, սայր (սրոյ, բանալեաց):

Boute-selle (պութ սէլ) գ. ար. Նշան հեծանելոյ 'ի ձի:

Boute-tout-cuire (պութ թու քիւիր) գ. ար. Վատնիչ, շռայլ. չօգ իսրաֆճը:

Bouteuse (պութէօզ) գ. իգ. Որ արկանէ զգնդասեղն 'ի թուղթս:

Boutillier (պութիյլիէ) գ. ար. Տակառապետ:

Boutique (պութիք) գ. իգ. Կրպակ, խանութ. տիւքքեան: գործատուն. քէրխանէ: տեղի պահպանութեան ձկանց: տուն անպիտան կամ անկարգ:

Boutiquier, ère (պութիքիէ, էր) գ. ար. և իգ. Կրպակաւոր. չէրչի, տիւքքեանճը:

Boutis (պութիս) գ. ար. Տեղի ճարակոյ խոզից:

Boutisse (պութիս) գ. ար. Որմնաքար ցըցուեալ:

Boutoir (պութուար) գ. ար. Դուր պայտառաց: ցռուկ կամ կնճիթ խոզի. եապան տօնուզուն պուրնու: դանակ ինչ տակառագործաց:

Bouton (պութօն) գ. ար. Գնդակ որթոյ. թօմուրճուգ, չէօզ: կոկոն վարդի. ղօնճէ: պալար. գապարճըգ, չըպան: կոճակ, աղխ. տիւյմէ: խարան: Bouton de fin, մնացուած 'ի քուրայի: Bouton d'or, ծաղիկ դեղնագոյն:

Boutonner (պութօնէ) բ. ն. Արկանել կոճակս, կոճկել. իլիքլէմէք, տիւյմէլէմէք: բ. չ. Պակել, ընձիւղել. ֆիլիզլէնմէք: Boutonné, ée, պակեալ: կոճկեալ: գաղտնածածուկ (այր):

Boutonnerie (պուդօնրի) գ. իգ. Վաճառք կոճակաց, կոճակարարութիւն:

Boutonnier (պուդօնիէ) գ. ար. Կոճակարար, կոճակավաճառ:

Boutonnière (պուդօնիէռ) գ. իգ. Օղակ կոճակաց. իլիգ:

Bouts-rimés (պուռիմէ) գ. ար. յոգ. Յանգք ոտից տուեալ յօրինել ոտանաւորս:

Bout-saigneux (պու սէյնէօ) գ. ար. Պարանոց որթու կամ մաղեալ խոյի:

Bouture (պուդիւռ) գ. ար. Նորատունկ, մատաղատունկ. ֆիդան:

Bouvard (պուվառ) գ. ար. Կռան դրամահատաց:

Bouvement (պուվման) գ. ար. Գործի ինչ ատաղձագործաց:

Bouverie (պուվռի) գ. իգ. Գոմ եզանց 'ի հրապարակի. սըղըր ախըրը:

Bouvet (պուվէ) գ. ար. Գործի ինչ կամ քերիչ:

Bouvier, ère (պուվիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Եզնարած, անդէորդ. սըղըր չօպանը: Համաստեղութիւն ինչ:

Bouvillon (պուվիյօն) գ. ար. Զուարակ, որթ. դօսուն:

Bouvreuil (պուվռէօյլ) գ. ար. Թռչուն ինչ:

Boyau (պօայօ) գ. ար. Աղիք, փորոտի. պաղըրսագ: լար. գիրիշ:

Boyaudier (պօայօտիէ) գ. ար. Լարագործ յաղեաց. գիրիշճի:

Boyé (պօայէ) գ. ար. Քուրմ կամ քահանայ Ամերիկացւոց:

Boyer (պօայէ) գ. ար. Նաւակ ինչ Հոլանդացւոց:

Bracelet (պռասլէ) գ. ար. Ապարանջան. պիլէզիգ:

Bracher (պռաշէ) բ. ն. Զգուել կամ տարածել զառկախեալ մահիճս 'ի նաւի:

Brachet (պռաշէ) գ. ար. Բարակ, շուն որսորդ:

Brachial, ale (պռագիալ) ած. Բազկի, բազկաց:

Brachis (պռաշի) գ. ար. Արջ փոքրիկ:

Brachigraphe (պռագիկռաֆ) գ. ար. Համառօտագիր, սղագիր:

Brachigraphie (պռագիկռաֆի) գ. իգ. Համառօտագրութիւն, սղագրութիւն:

Brachypnée (պռագիբնէ) գ. իգ. Կարճութիւն շնչոյ, կարճաշնչութիւն:

Bracmane, Bramine կամ Bramin (պռագման, պռամին կամ պռամէն) գ. ար. Իմաստասէր կամ քուրմ Հնդկաց:

Braconner (պռագօնէ) բ. ն. Որսալ կամ յորս ելանել թաքնաբար 'ի սահմանս օտարի:

Braconnier (պռագօնիէ) գ. ար. Որսորդ լռելեայն յօտար սահմանի: բազմորսակ:

Bractéole (պռագդէօլ) գ. իգ. Զաւեկ ոսկի. ալթըն վարագ:

Bradypepsie (պռատիբէբսի) գ. իգ. Դժուարամարսութիւն:

Brague (պռակ) գ. իգ. Պարան թնդանօթի: կափարիչ նուագարանի:

Braguer (պռակէ) բ. չ. Խնդագին կեանս վարել, խրախանալ:

Bragues (պռակ) գ. իգ. յոգ. Զբօսանք, զուարճութիւն, խրախութիւն:

Brai (պռէ) գ. ար. Ձիւթ, գաղլխեժ. կէմի գադրանը:

Braie (պռէ) գ. իգ. Վարտիք, անդրավարտիք. դօն, դիզլիգ, շալվար: Ջնջան մանկան. գունդագ: փայտ ինչ աղօրեաց: Հատուած չուխայի 'ի փորձ տպագրութեան: կաշի եդեալ յարմատ կայմին 'ի զգուշութիւն փտութեան:

Braillard, arde (պռայլէառ, առտ) ած. Շաղակրատ, շատախօս, բարբանջող. պաղըրգան, կէվէզէ:

Brailler (պռայլէ) բ. չ. Շաղակրատել, բարբանջել, կարկաչել. պաղըրմագ, հայգըրմագ:

Brailleur, euse (պռայլէօռ, էօզ) գ. և ած. ար. և իգ. Կարկաչող, շաղակրատ. պաղըրգան:

Braiment (պռէման) գ. ար. Զռնչիւն (իշոյ). անըրմա:

Braire (պռէռ) գ. չ. Զռնչալ, զռնչել. անըրմագ:

Braise (պռէզ) գ. իգ. Կայծակն հրոյ, կայծակունք, կրակ, հրատ. գօր, գէօզ:

Braisier (պռէզիէ) գ. ար. Տեղի շիջուցանելոյ զկայծակունս:

Braisière (պռէզիէռ) գ. իգ. Կրակարան հալոցի մեղրամոմոյ. մանղալ, ֆրէնգ օճաղը:

Bramer (պռամէ) բ. չ. Գոչել եղջերուաց:

Bran (պռան) գ. ար. Աղբ, ապաւառ, կղկղանք. պօգ, նէճասէդ:

Brancades (պռանգատ) գ. իգ. յոգ. Շղթայք կալանաւորաց:

Brancard (պռանգառ) գ. ար. Շալակ, պատգարակ. դէզգէրէ: այլ բեռանց. էլ արապասը:

Brancardié (պռանգառտիէ) գ. ար. Պատգարակաբարձ:

Branchage (պռանշաժ) գ. ար. Ոստք, շառաւիղք:

Branche (պռանշ) գ. իգ. Ճիւղ, ոստ, շառաւիղ. դալ, պուդագ: յոգ. Եղջիւր, առաջք, հատուած:

Branche-ursine (պռանշ իւռսին) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Brancher (պռանշէ) բ. ն. Կախել զոստոց ծառոյ. դալա ասմագ: բ. չ. Նստել 'ի վերայ ոստոց ծառոյ. դալա գօնմագ:

Branchier (պռանշիէ) ած. Որ թռչի յոստոց յոստս (ձագ թռչնոյ):

Branchies (պռանշի) գ. իգ. յոգ. Ականջք ձկանց:

Branchu, ue (պռանշիւ) ած. Ոստալից, բազմոստեան. տալլը, պուտագլը:

Brande (պռանտ) գ. իգ. Թուփ, մացառ: մացառք, Թփուտք. գիւլիւք չալը:

Brandebourg (պռանտպուռ) գ. իգ. Թեզանաւոր վերարկու ինչ կամ Թիկնոց: գ. ար. Կոճակ ինչ ոսկի կամ արծաԹի:

Branderie (պռանտըռի) գ. իգ. Գործատուն ցքւոյ 'ի ցորենոյ:

Brandevin (պռանտվէն) գ. ար. Օղի, ցքի (է բառ Գերմանացւոց). ըռագը:

Brandevinier, ère (պռանտվինիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Ցքիավաճառ:

Brandillement (պռանտիյլըման) գ. ար. Շարժումն, տատանումն:

Brandiller (պռանտիյլէ) բ. ն. Շարժել, տատանել, երերել, ցնցել. սալլամագ, օյնատմագ, տէփրէտմէք: Brandillé, ée, տատանեալ:

Brandilloire (պռանտիյլուառ) գ. իգ. Ճօճանակ. սալընճագ:

Brandir (պռանտիռ) բ. ն. Ճօճել, շողացուցանել (է բառ վաղեմի): պնդել, հաստատել: Brandi, ie, շողացուցեալ:

Brandon (պռանտօն) գ. ար. Ջահ կազմեալ յարդէ. մաշալա, էլ մումու: յարդ կապեալ 'ի ծառ գաւազանի: բոց հրդեհի:

Brandonner (պռանտօնէ) բ. ն. Հրդեհ արկանել 'ի դաշտի:

Branlant, ante (պռանլան, անտ) ած. Շարժուն, որ տատանի:

Braule (պռանլը) գ. ար. Ցնցումն, տատանումն. սալլանմա, սալընմա: կաքաւ ինչ ոտից: մահիճ առ կախեալ 'ի նաւի:

Branle-bas (պռանլը պա) գ. ար. Հրաման տարածելոյ զառկախեալ մահիճս 'ի նաւի:

Branlement (պռանլըման) գ. ար. Ցնցումն, շարժումն, տատանումն, սասանումն:

Branle-queue (պռանլը քէօ) գ. ար. Թռչուն ինչ. գույրուգ սալլայան:

Branler (պռանլէ) բ. ն. Ցնցել, տատանել, շարժել, սասանեցուցանել. սալլամագ: բ. չ. Շարժիլ, տատանիլ. դողալ, սասանիլ. սալլանմագ: Branlé, ée, սասանեալ:

Branleur, euse (պռանլէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ շարժէ կամ տատանէ, սասանեցուցիչ:

Branloire (պռանլուառ) գ. իգ. Ճօճանակ ինչ, խաղալիկ մանկանց:

Branta (պռանտա) գ. իգ. Սագ ինչ սագաց:

Braque (պռաք) գ. ար. և իգ. Բարակ, շուն որսական. զաղար, պարագ:

Braquemart (պռաքմառ) գ. ար. Դաշոյն, սուսեր կարճ և լայն:

Braquement (պռաքման) գ. ար. Ուղղութիւն, կշռութիւն. նիշան:

Braquer (պռաքէ) բ. ն. Ուղղել, կշռել. նիշանէտմէք, գուրմագ: Braqué, ée, ուղղեալ 'ի նպատակին:

Braques (պռաք) գ. իգ. յոգ. Ոտնելիք խեչափառի. յէնկէճ մագասլարը:

Bras (պռա) գ. ար. Բազուկ. գօլ: կարողութիւն, քաջութիւն. գուվվէթ, գուտրէթ, յիյիտլիք: առաջք գետոց: որինայեց ճրագակալ:

Braser (պռազէ) բ. ն. Կցել, մածուցանել (զերկաԹն). փէք գայնատմագ: Brasé, ée, մածուցեալ:

Brasier (պռազիէ) գ. ար. Կայծակն, կայծակունք. գէօմիւռ ատէշի, գօռ: կրակարան. մանղալ, գիւլիւք օճագ, ատէշտան:

Brasiller (պռազիյլէ) բ. ն. Խանձատել, կիզուլ փոքր մի. պիր ազ գըզարտմագ: Brasillé, ée, խանձատեալ:

Brasque (պռասք) գ. ար. Ծեփ ձուլարանի:

Brassage (պռասաժ) գ. իգ. Վարձ կամ սակ դրամահատի:

Brassard (պռասառ) գ. ար. Բազպան (զինուորաց):

Brasse (պռաս) գ. իգ. Գիրկ, գրկաչափ. գուլաճ:

Brassée, (պռասէ) գ. իգ. Գիրկ մի. պիր գուճագ:

Brasser (պռասէ) բ. ն. Քաջ խառնել, շաղել. էյի գարըշտըրմագ: խորամանկել, մեքենայել: հանել կամ եփել զգարեջուր. արփա սույու կամ պիրա պիշիրմէք: Brassé, ée, քաջեփեալ:

Brasserie (պռասըռի) գ. իգ. Տեղի յօրինելոյ զգարեջուր. արփա սույու խանէսի:

Brasseur, euse (պռասէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ յօրինէ կամ վաճառէ զգարեջուր. պիրաճը:

Brasségage (պռասէկաժ) գ. ար. Միջավայր առագաստակալի:

Brassiage (պռասիաժ) գ. ար. Գրկաչափ:

Brassicourt (պռասիքուռ) գ. ար. Կորասրուն (երիվար):

Brassières (պռասիէռ) գ. իգ. յոգ. Բաճկոն փոքր, բաճկոնակ:

Brassin (պռասէն) գ. ար. Հնձան կամ կարաս գարեջրոյ:

Brassoir (պռասուառ) գ. ար. Գործի ինչ, խառնիչ:

Bravache (պռավաշ) գ. ար. Խրոխտապանծ, մեծաբան. պէօյիւք սէօյլէյիճի:

Bravade (պռավատ) գ. իգ. Խրոխտումն, սպառնալիք, կշտամբանք. ուգուռ սիտէմ:

Brave (պռավ) գ. և ած. ար. և իգ. Քաջ, հզօր, առաքինի. յիյիտ, էրքէքլի, ճէսուր: վայելչազարդ, գեղապանծ. յագըշըգլը:

Bravement (պռավման) մակ. Քաջաբար, արիաբար, գեղեցիկ իմն. յիյիտ կիպի:

Braver (պռավէ) բ. ն. Խիզախել, խրոխտալ, սպրծանալ: առ ոչինչ դնել, արհամարհել, յանդիմանել, կշտամբել. պիրինէ ուգուռ էտմէք. պիր շէյ սայմամագ: Bravé, ée, կշտամբեալ:

Braverie (պռավըռի) գ. իգ. Պերճութիւն 'ի զգեստս. սալթանադ:

Bravo (պռավօ) Քաջ է, քաջ ես, գովեմ զքեզ. աֆէրին (է բառ իտալացւոց):

Bravoure (պռավուռ) գ. իգ. Քաջութիւն, արիութիւն: յոգ. Քաջութիւնք, շահատակութիւնք, մրցանք. եիյիթլիք, գահրամանլըգ, մերդլիք:

Brayer (պռէյէ՛) գ. ար. Աղէկապ:

Brayer (պռէյէ՛) բ. ն. Ձիւթել, կպրաձիւթել. գադրանլամագ:

Brayette (պռէյէտ) գ. իգ. Առաջակողմեան ճեղքուած անդրավարտեաց. ուչգուրլուգ:

Brayon (պռէյօն) գ. ար. Ծուղակ ինչ կամ վարմ:

Bréane (պռէ՛ան) գ. իգ. Կտաւ ինչ:

Bréant (պռէ՛ան) գ. ար. Թռչուն ինչ:

Brebis (պռըպի) գ. իգ. Ոչխար, մաքի. դիշի գօյուն, գօյուն, մարբյա:

Brèche (պռէշ) գ. իգ. Պատառուած որմոյ, խրամատ, ճեղքուած. փառչար եարըղը, եարըգ, դէլիք: մնաս, զրկանք, տոյժ. զարար, զիեան, նօգսան: ազգ ինչ կճոյ:

Brèche-dent (պռէշ տան) գ. ար. և իգ. Ատամնաթափ, ատամնատ. էօն դիշի դէօքիւք:

Brechet (պըռըշէ՛) գ. ար. Աճառապատ ծայր ոսկեր լանջաց:

Bredi-breda (պըռըտի պըռըտա) Մեծաբանութիւն, խրոխտանք, խիզախումն:

Bredindin (պըռըտէնտէն) գ. ար. Պարան բեռնաբարձ:

Bredouille (պըռըտույլ) գ. իգ. Կրկին ծակ ('ի խաղու):

Bredouillement (պըռըտույլըման) գ. ար. Պապաջումն, բարբառ խառնախօս:

Bredouiller (պըռըտույլէ՛) բ. չ. Պապաջել, խառնաձայն խօսել, կակազել. քէքէ սէօյլէմէք, քէքէլէնմէք: Bredouillé, ée, խառնախօս:

Bredouilleur, euse (պըռըտույլէօռ, էօզ) գ. ար. իգ. Թոթով, խառնաձայն, խառնախօս, ծանրալեզու. քէքէ, քէլտէք:

Bref, brève (պռէֆ, էվ) ած. Կարճ, կարճառօտ, սակաւ ժամանակեայ, համառօտ, համկիրճ, սուղ, փոքր. գըսա:

Bref (պռէֆ) մակ. Համառօտիւ. գըսաճա: En bref, համառօտիւ, կարճ 'ի կարճոյ, սուղ ինչ բանիւ. գըսաճա, վէլհասըլ, էլհասըլ:

Bref (պռէֆ) գ. ար. Կոնդակ Պապին կամ քահանայապետական: ժամագիրք:

Bregin (պըռըժէն) գ. ար. Ցանց ինչ:

Bréhaigne (պըռէյն) ած. իգ. Անծնունդ, ամուլ:

Brelan (պըռըլան) գ. ար. Խաղ ինչ թղթոյ:

Brelander (պըռըլանտէ՛) բ. չ. Սոսկ խաղալ զթուղթ:

Brelandier, ière (պըռըլանտիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. Խաղորդ, խաղասէր, որ յաճախէ 'ի խաղետեղս. գումարպազ:

Brelle (պռէլ) գ. իգ. Լաստ ինչ:

Breloque (պռըլօք) գ. իգ. Չնչին պաճուճանք, խաղալիք. օյունճագ:

Breluche (պռըլիւշ) գ. իգ. Կտաւ ինչ այլայլախառն:

Brème (պռէմ) գ. իգ. Ձուկն ինչ գետոյ. էայըն կամ սազան պալըղը:

Breneux, euse (պըռընէօ, էօզ) ած. Աղբալից. պօգլու:

Brésil (պռէ՛զիլ) գ. ար. Փայտ ինչ կարմրագոյն. պագամ:

Brésiller (պռէ՛զիյէ՛) բ. ն. Մանր հատանել, հատանել 'ի մասունս. ուֆագլամագ:

Brésillet (պռէ՛զիյէ՛) գ. ար. Սակաւագին փայտ Բրասիլի:

Bressin (պըռըսէն) գ. ար. Պարան անուորդի:

Breste (պռէստ) գ. իգ. Որս մանր թռչնոց:

Bretailler (պըռըտայլէ՛) բ. չ. Սոսկ խաղալ զինուք, յաճախել 'ի տեղին զինախաղութեան. մադրագճըլըգ էդմէք:

Bretailleur (պըռըտայլէօռ) գ. ար. Սուսերախաղ, սուսերամարտիկ, զինաշարժ. մադրագճը:

Bretauder (պըռըտօտէ՛) բ. ն. Հատանել զականջս ձիոյ: կարի ինն փոքրել զհերս: խուզել անհաւասար:

Bretelle (պըռըտէլ) գ. իգ. Փոկ, լար բատուար. գայըշ:

Bretessé, ée (պըռըտէսէ՛) ած. Ատամնաձև (ըստ կնքաբանից):

Breton (պըռըտօն) գ. ար. Խեցեմորթ ինչ:

Brette (պռէտ) գ. իգ. Սուսեր երկայնաձև (ասի ընդ կատակս):

Bretteler (պռէտլէ՛) բ. ն. Ցելուլ, քերել: Brettelé, ée, ցելեալ, քերեալ:

Bretteur (պռէտէօռ) գ. ար. Կռուասէր, որ ունի զսուսեր երկայն. գավղաճը:

Bretture (պռէտիւռ) գ. իգ. Ատամն գործեաց. դիշ: ցելուած, գիծ. չէզիք:

Brevet (պըռըվէ՛) գ. ար. Մուրհակ արքունի, հրամանագիր. պէրադ, ֆէրման: մուրհակ. տէմէսիւք: չափ ինչ ներկոց:

Brevetaire (պըռըվըտէռ) գ. ար. Որ ունի զհրամանագիրն:

Breveter (պըռըվըտէ՛) բ. ն. Տալ զհրամանագիր. պէրադ վէրմէք: Breveté, ée, տուեալ արքունի մուրհակաւ:

Bréviaire (պռէ՛վիէռ) գ. ար. Ժամագիրք:

Breuil (պռէօյլ) գ. ար. Անտառ, մայրի:

Breuiller (պռէօյլէ՛) բ. չ. Բանալ զառագաստ:

Breuils (պռէօյլ) գ. ար. յոգ. Առասանք 'ի պարզել զառագաստ:

Breuvage (պռէօվաժ) գ. ար. Ըմպելիք, ըմպելի. իչքի, իչէճէք: դեղ անասնոց:

Bribe (պռիպ) գ. իգ. Պատառ հացի. պատառ. էքմէք փարչասը. փարչա:

Bricole (պռիքօլ) գ. իգ. Փոկ կառաձիգ երիվարի: անդրէն դարձ գնդակի ('ի խաղու) ։ փոկք բեռնակրաց ։ վարմն ինչ կամ ցանց ։

Bricoler (պռիքօլէ) բ. չ. Խաղալ գնդակաւ ։

Bricotteaux (պռիքօթօ) գ. ար. յոգ. Գործի ոստայնանկաց ։

Bride (պռիտ) գ. իգ. Սանձ, երասանակ· կէմ, տիզկին, ույան ։ Լար, ժապաւէն, ծոպ· պաղ, պէնտ ։

Brider (պռիտէ) բ. ն. Սանձս դնել 'ի բերան, սանձել, սանձահարել· կէմլէմէք, կէմ կամ ույան վուրմագ ։ պնդել, պրկել· ուճը պաղլամագ ։ Bridé, ée, սանձեալ ։

Bridoir (պռիտօար) գ. ար. Լար կամ կապ խուրքի կանանց ։

Bridon (պռիտօն) գ. ար. Երասանակ· պաշլըգ ։

Brie (պռի) գ. իգ. Զող 'ի հարկանել զհայս ։

Brief, ève (պռիէֆ, իէվ) ած. Համառօտ, կարճառօտ· գըսա ։ յօժարամիտ, դիւրապատրաստ ։

Brièvement (պռիէվման) մակ. Համառօտիւ, կարճ 'ի կարճոյ· գըսաճա, մուխթասարճա ։

Brièveté (պռիէվթէ) գ. իգ. Կարճութիւն, սղութիւն, համառօտութիւն· գըսալըգ ։

Brife (պռիֆ) գ. իգ. Խոշոր պատառ հացի ։

Brifer (պռիֆէ) բ. ն. Անյագ ուտել· հըրսըլէ իէմէք ։ Brifé, ée, անյագ ։

Brifeur, euse (պռիֆէօռ, էօզ) գ. ար. իգ. Որկորեայ, շատակեր· պօղազ տիւշկիւնիւ ։

Brigade (պռիկատ) գ. իգ. Գունդ կամ խումբ զօրաց· պէօլիւք ։

Brigadi (պռիկատի) գ. ար. Սեկ ։

Brigadier (պռիկատիէ) գ. ար. Գնդապետ· պէօլիւք պաշը ։

Brigand (պռիկան) գ. ար. Հուղկահար, աւազակ, հարստահարող· էօլ քէսիճի, հայտուտ, հարամի ։

Brigandage (պռիկանտած) գ. ար. Աւազակութիւն ։ հարստահարութիւն, զրկանք, անիրաւութիւն· հայտուտլուգ ։

Brigander (պռիկանտէ) բ. չ. Կեալ աւազակութեամբ ։

Brigandine (պռիկանտին) գ. իգ. Վերտ ։

Brigantin (պռիկանթէն) գ. ար. Նաւակ ասպատակաւոր ։

Brignole (պռինեօլ) գ. ար. Սալոր ինչ· պիր նէվի ալէա էրիկ ։

Brigue (պռիկ) գ. իգ. Միաբանութիւն· դաւ, մեքենայ ։

Briguer (պռիկէ) բ. ն. Գաղտնի միաբանութեամբ զհետ պնդել· թեկն ածել ։ 'ի խնդիր լինել, ժտել· էլէ կէչիրմէյէ չալըշմագ, հիլէ գուլլանմագ· թալէպ կամ հավէս էթմէք ։ Brigué, ée, խորամանկեալ ։

Brigueur (պռիկէօռ) գ. ար. Որ թեկն ածէ, խորամանկ ։

Brillamment (պռիյլըաման) մակ. Փայլմամբ, լուսափայլութեամբ, պայծառապէս ։

Brillant, ante (պռիյլըան, անթ) ած. Փայլուն, շողշողուն, պաղպաջուն, պայծառ, լուսափայլ· բարլագ, ֆէրրահ ։

Brillant (պռիյլըան) գ. ար. Փայլիւն, շողշողիւն, լուսափայլութիւն· ֆէրրահ, բարլագլըգ, ֆէրրահլըգ, ճիլա ։ ադամանդ բազմանկիւն· պըրլանթի, էլմաս ։

Brillanter (պռիյլըանթէ) բ. ն. Բազմանկիւնի գործել զադամանդս ։

Briller (պռիյլըէ) բ. չ. Փայլել, փաղփաղել, շողշողել· բարլամագ ։ երագ ընթանալ (շան) ։

Brimbale (պռէնպալ) գ. իգ. Լծակ ինչ ։

Brimbaler (պռէնպալէ) բ. ն. Հնչեցուցանել, հարկանել կամ տատանել զզանգակն ։ շարժել, տատանել, տարուբերել ։ Brimbalé, ée, հնչեցեալ· տատանեալ ։

Brimborion (պռէնպօռիօն) գ. ար. Խաղալիկ, չնչին ինչ, մնոտիք· օյունճագ ։

Brin (պռէն) գ. ար. Ցօղուն, ծղօտ, շիւղ· սափ, չէօփ, ֆիլիզ ։ բուն ծառոյ· պօյ, աղաճ կէօվտէսի ։ մազ· փետուր· թէլ ։ Bois de brin, կոճղ ։ Brin à brin, 'ի թելս թելս· բարչա բարչա ։ Brin d' estoc, գաւազան երկաթապատ յերկոսին ծայրս ։

Brinde (պռէնտ) գ. իգ. Բաժակ կենաց, արբումն բաժակի 'ի կենդանութիւն ուրուք (է բառ վաղեմի) ։

Brindille (պռէնտիյլ) գ. իգ. Ճիւղ ։

Brioche (պռիօշ) գ. իգ. Քաքար ինչ· չէօրէք ։

Brion (պռիօն) գ. ար. Մամուռ ծառոց ։

Briotte (պռիօթ) գ. իգ. Ծաղիկ ինչ ։

Brique (պռիք) գ. իգ. Կղմինտր, աղիւս· քիրէմիթ, թուղլա, քէրփիչ ։

Briquet (պռիքէ) գ. ար. Երկաթ կայծքարի, կայծահան· չագմագ ։ սուսեր կարճ ։

Briquetage (պռիքթած) գ. ար. Կղմինտր ձեւացեալ ։ կարկառ կղմինտրաց ։ աղիւսարկ ։

Briqueter (պռիքթէ) բ. ն. Ձեւացուցանել ծեփով զկղմինտր կեղծեալ 'ի վերայ որմոյ ։ Briqueté, ée, կղմինտրաձեւ, աղիւսաձեւ ։

Briqueterie (պռիքէթռի) գ. իգ. Տեղի աղիւսարկութեան, փուռն թրծելոյ զաղիւս, կղմինտրանոց· քիրէմիթլիք ։

Bris (պռի) գ. ար. Պատառուած, խորտակումն· գըրըլմա ։ կոտորք կամ նշխարք ։ աղխ դրան (ըստ կնքաբանից) ։

Brisans (պռիզան) գ. ար. յոգ. Ալիք խորտակեալ զափամբ ։ քարաժայռք 'ի ծովու ։

Briscambille (պռիսքանպիյլ) գ. իգ. Խաղ ինչ թղթոյ ։

Brise (պռիզ) գ. իգ. Սիւգ կամ հեղիկ հողմն կանոնաւոր· պօյըր ռօզ, էմպաթ ։

Brise-cou (պռիզ քու) գ. ար. Սանդուղք զառ 'ի վեր կամ զահավէժ· ուչուռում ։

Brisées (պռիզէ) գ. իգ. յոգ. Ոստք հատեալ

և արկեալ զճանապարհայն առ՚ի նշան ։ հետք, շաւիղ, ընթացք, օրինակ ։

Brisement (պռիզման) գ. ար. Խորտակումն ալեաց. դալղա չատլամասը ։ բեկումն կամ խորտակումն (անհնարին ցաւ սրտի վասն մեղաց). էիւրէք էզիլմէսի ։

Briser (պռիզէ) բ. ն. Բեկանել, խորտակել. ջախջախել. գըրմագ, փարչալամագ ։ կարի խիթ աշխատ առնել, խոնջեցուցանել. չօք եօրմագ ։ բ. ն. Բախել ընդ հարկանել (ալեաց). չարփմագ ։ յաւելուլ ինչ յանջատումն կամ ՚ի զանազանութիւն (ըստ կնքաբանից)։ բ. չ. Բեկանիլ, խորտակիլ, մանրիլ. գըրըլմագ ։ անջատիլ ՚ի միմեանց. դիրիլմէք ։ Brisé, ée, բեկեալ, խորտակեալ ։ անջատեալ (գլուխ ըստ կնքաբանից) ։

Brise-vent (պռիզ վան) գ. ար. Արգել բռնութեան հողմոյ ։

Briseur (պռիզէօռ) գ. ար. Խորտակիչ (պատկերաց), պատկերամարտ ։

Brisis (պռիզիս) գ. ար. Անկիւն խորտակման ։

Brisoir (պռիզուառ) գ. ար. Ուռն, թակ. տօգմագ ։

Brisque (պռիսք) գ. ար. Մխակ և տասնեակ թիւ ՚ի խաղի ։ խաղ ինչ թղթոյ ։

Brisure (պռիզիւռ) գ. իգ. Յաւելուած յապարի տանց (ըստ կնքաբանից) ։

Broc (պռօք) գ. ար. Սափոր, թակոյկ. պարաղ գապը ։ Manger de la vivande de broc-en-bouche, ուտել պատառ պատառ. փարչա փարչա եէմէք ։

Brocanter (պռօքանտէ) բ. չ. Գնել, վաճառել և փոխանակել չքնաղագիւտ մանրիկ վաճառս. պէզէզլէմէք ։

Brocanteur (պռօքանտէօռ) գ. ար. Փոխանակիչ չքնաղագիւտ վաճառաց. մաքրաքալ ։

Brocard (պռօքառ) գ. ար. Պատրուակեալ երգիծանք, բանք ծաղու կծողական, հեգնութիւն. քինայէ ։

Brocarder (պռօքառտէ) բ. ն. Երգիծանել ծաղու, ծաղր առնել, հեգնել ։ Brocardé, ée, հեգնեալ ։

Brocardeur, euse (պռօքառտէօռ, էօզ) գ. ար. իգ. Երգիծաբան, որ հեգնէ ։

Brocart (պռօքառ) գ. իգ. Կերպաս ճամկաւոր կամ ոսկեթել. զէրպաֆ, դիպա ։

Brocatelle (պռօքատէլ) գ. իգ. Կերպաս ինչ ճամկաւոր ։ ազգ ինչ խայտաբղէտ կճոյ ։

Broccus (պռօքիւս) գ. ար. Ազգ ինչ խեցեմորթաց ։

Brochant (պռօշան) ած. Ձգեալ ընդ մէջ (ըստ կնքաբանից) ։

Broche (պռօշ) գ. իգ. Շամփուր. շիշ, քէպապ շիշի ։ խից տակառի. դափա ։ ասեղն. իղնէ ։ առանցք (բանալեաց). միլ ։ գաւազան փոքրիկ (՚ի շարել զկերպաս). չըպուգ ։

Brochée (պռօշէ) գ. իգ. Միս հարեալ ՚ի շամփուր ։

Brocher (պռօշէ) բ. ն. Անկանել ոսկի կամ արծաթ ընդ մետաքսի. տէզկէահտա նագըշ իշլէմէք ։ կապել կամ կարել ընդ միմեանս զթերթս թղթոյ, անզարդ կազմել զգիրս. պօյաղը պաղլամագ քիթապը ։ գրել և շարագրել փութանակի ։ ունել առ ձեռն պատրաստ զկղմինտերս ՚ի ծածկել անդ զյարկ տանն ։ Broché, ée, ոստայնանկեալ, անկուածոյ ։

Broches (պռօշ) գ. իգ. յոգ. Ժանիք վարազի ։ Ճախարակ կամ աղեկատ ինչ ։

Brochet (պռօշէ) գ. ար. Ձուկն ինչ գետոյ. դուռնա պալըղը ։

Brocheton (պռօշտօն) գ. ար. Մանր brochet ձուկն ։

Brochette (պռօշէտ) գ. իգ. Փոքրիկ շամփուր փայտեղէն. շիշճիք ։ սուինձ թղթագործաց ։ լեարդ որթու խորովեալ ՚ի շամփուր ։

Brochetter (պռօշէտէ) բ. ն. Վարսել կամ անցուցանել ՚ի շամփուր ։

Brocheur, euse (պռօշէօռ, էօզ) գ. ար. իգ. Ոստայնանկ, որ անկանէ ։ կազմարար գրոց ։

Brochoir (պռօշուառ) գ. ար. Մուրճ պայտառի ։

Brochure (պռօշիւռ) գ. իգ. Թերթք թղթոց կապեալ կամ կարեալ ընդ միմեանս ։

Brocoli կամ Broccoli (պռօքօլի) գ. ար. Ազգ ինչ կաղամբի. զէնպուտ, գարա լահանա ։

Brodequin (պռօտքէն) գ. ար. Կօշիկ ինչ նախնեաց. ճօտալ ։

Brodequins (պռօտքէն) գ. ար. յոգ. Հարցափորձ ամբաստանելոյն ։

Broder (պռօտէ) բ. ն. Ասղնեգործել նկարակերտել. նագըշլամագ, նագըշ իշլէմէք ։ պաճուճել, զարդարել, մեծացուցանել ։ Brodé, ée, ասղնեգործ, նկարակերտ. իշլէմէ ։

Broderie (պռօտռի) գ. իգ. Գործած ասղնեգործ, գործ նկարակերտ. նագըշ սիւզէնի ։ պաճուճանք, զարդք բանից. զիյնէտ ։

Brodeur, euse (պռօտէօռ, էօզ) գ. ար. իգ. Ասղնէգործ, նկարակերտ. նագըշճը ։

Brodoir (պռօտուառ) գ. ար. Գնդակ մետաքսի ՚ի նկարակերտել ։

Bromos (պռօմօս) գ. ար. Ի բոյս ինչ ։

Bronchade (պռօնշատ) գ. իգ. Գայթ ոտից, գայթակղութիւն ։

Broncher (պռօնշէ) բ. չ. Սխալել ոտից, հարկանել զոտն, գթել. տէօքէզլէմէք, այաղը վուռուլմագ, եանըլմագ, իւռքմէք, սիւռչմէք ։

Bronches (պռօնշ) գ. իգ. յոգ. Թոքաւաջք ։

Bronchial, ale (պռօնշիալ) ած. Թոքաւաջից ։

Broncocèle (պռօնքօսէլ) գ. ար. Խոյլք ։

Broncotomie (պռօնքօտօմի) գ. իգ. Որկորահատութիւն ։

Bronze (պռօնզ) գ. ար. Պղինձ խառնեալ ընդ անագի. տունճ, փիրինճ:

Bronzer (պռօնզէ) բ. ն. Պղնձագոյն ներկել. տունճ րէնկինի վէրմէք: ներկել 'ի գոյն սեաւ, 'ի թուխ համակել: Bronzé, ée, պղնձագոյն:

Broquart (պռօքար) գ. ար. Եղն տարեւոր:

Broquette (պռօքէտ) գ. իգ. Բեւեռ փոքր և մեծագլուխ. քիւչիւկ էքսէր:

Brossailles տես Brousailles.

Brosse (պռօս) գ. իգ. Խոզանակ կամ աւել զգեստուց. քէսէ ֆիւրչէսի: վրձին, գրիչ նկարչաց. ֆըրչա:

Brosser (պռօսէ) բ. ն. Աւել ածել, մաքրել խոզանակաւ. քէֆէլէմէք, ֆըրչալամագ: շփել խոզանակաւ (զխոյրս): Brossé, ée, մաքրեալ խոզանակաւ:

Brosser (պռօսէ) բ. չ. Արշաւել ընդ թըփուտս:

Brossure (պռօսիւռ) գ. իգ. Գոյն տուեալ վրձնով:

Brossier (պռօսիէ) գ. ար. Որ յօրինէ խոզանակս կամ վրձինս:

Brou (պռու) գ. ար. Դալար կեղեւ ընկուզոյ կամ նշոյ. ճէվիզ ճէնկիզ գապուղու:

Brouée (պռուէ) գ. իգ. Մէգ, մառախուղ:

Brouet (պռուէ) գ. ար. Կաթնաթան շաքարախառն: Brouet de l'épousée, համեմ անպխոան:

Brouette (պռուէտ) գ. իգ. Սայլակ. էլ արապասը:

Brouetter (պռուէտէ) բ. ն. Տանել սայլակաւ:

Brouetteur (պռուէտէօռ) գ. ար. Որ տանի սայլակաւ:

Brouettier (պռուէտիէ) գ. ար. Որ տանի սայլակաւ:

Brouhaha (պռուահա) գ. ար. Ծափաձայն բամբիւն կամ թնդիւն բազմութեան. փէմփէմ:

Brouhi (պռուի) գ. ար. Փուք կամ շնչիւն ելեալ 'ի խողովակէն:

Brouillamini (պռույլամինի) գ. ար. Աղմուկ, շփոթ, խռովութիւն. քիւրիւլթիւ: սպեղանի ինչ ձիոց:

Brouillard (պռույլար) գ. ար. Մէգ, մառախուղ. սիս, դուման:

Brouillard (պռույլար) ած. Թուղթ որ ծծէ. էմէր քէղաթը:

Brouille (պռույլ) գ. իգ. Վէճ, աղմուկ:

Brouillement (պռույլըման) գ. ար. Աղմուկ, շփոթ, խառնակութիւն, խռովութի:

Brouiller (պռույլէ) բ. ն. Շփոթել, խառնակել, ամբոխել, խռովել. գարըշ գարըշ էթմէք, պուլանտըրմագ, գարըշտըրմագ, պօզուշտուրմագ, պուլըրմագ: Se brouiller, բ. յ. Շփոթիլ 'ի բանս, խռովիլ. պուլմագ, պօզուշմագ: Brouillé, ée, շփոթեալ, խռովեալ:

Brouillerie (պռույլըռի) գ. իգ. Վէճ, կագ, խնդիր, աղմուկ, շփոթ, խռովութիւն. գավղա, նիզա, պօզուշուգ, պուլղըմա:

Brouillon, onne (պռույլէօն) ած. Ամբոխիչ, խռովիչ. ֆէսատճը, գարըշտըրըճը:

Brouillon (պռույլէօն) գ. ար. Սեւագիր, նախկին օրինակ բանից կամ գրուածոց. միւսվէտտէ, խարթա, տասլիք:

Brouir (պռուիռ) բ. ն. Արեւակէզ առնել, հարկանել, չորացուցանել զբոյսն, հարկանել եղեմամբ: Broui, ie, արեւակէզ, հարեալ եղեմամբ:

Brouissure (պռուիսիւռ) գ. իգ. Հարուած բուսոց, եղեմնահարութիւն. գըրաղը վուրը:

Broussailles (պռուսայլ) գ. իգ. յոգ. Մացառք, թփուտք. չալը:

Broussin d'érable (պռուսէն տէռապըլ) գ. ար. Ելունդն ինչ ծառոյ:

Brout (պռու) գ. ար. Դալարի կեղեւ կամ ոստք ծառոց:

Broutant, ante (պռուտան, անտ) ած. Որք ճարակեն, դալարակեր (վայրի անասունք):

Brouter (պռուտէ) բ. ն. Ճարակեցուցանել, տալ ուտել զդալարի ոստս ծառոց. օթլամագ: բ. չ. Ուտել զդալարի ոստս ծառոց, խոտաճարակ լինել. օթլանմագ: Brouté, ée, խոտաճարակ:

Broutilles (պռուտիյլ) գ. իգ. յոգ. Ոստք, յօտք ծառոց. ֆիլիզ: մնոտիք. չնչին իրք. էսքի պիւսքիւ, նէնէճիք:

Broye (պռօա) գ. իգ. Ուռն կտաւոյ (բատ կնքաբանից): գործի ինչ մոմագործաց:

Broyement (պռօաման) գ. ար. Մանրումն, փշրումն, լեսումն:

Broyer (պռօայէ) բ. ն. Մանրել, փշրել, լեսուլ. էզմէք, փէզմէք, ուֆագլամագ: Broyé, ée, մանրեալ, փշրեալ:

Broyeur (պռօայէօռ) գ. ար. Լեսիչ, մանրիչ:

Broyon (պռօայօն) գ. ար. Թիակ կամ լոսիչ տպագրողաց:

Bru (պռիւ) գ. իգ. Նու, հարսն. կէլին:

Brucolaque (պռիւքօլաք) գ. ար. Դի նզովեալ:

Brugnon (պռիւնեօն) գ. ար. Ազգ ինչ դեղձի. էտլի շէֆթալի:

Bruine (պռիւին) գ. իգ. Եղեամն. չիյ, գըրաղը:

Bruiner (պռիւինէ) բ. ն. Իջանել եղեամն, տեղալ շաղից. գըրաղը թիւշմէք, չիյ վուրմագ: Bruiné, ée, եղեմնահար:

Bruir (պռիւիռ) բ. ն. Շառաչել, շաչել. շուրուլտամագ: կակղացուցանել զկտաւն շոգւով: Bruyant, ante, շառաչուն:

Bruissement (պռիւիսման) գ. ար. Շաչիւն, շառաչիւն:

Bruit (պռիւի) գ. ար. Ձայն, հնչիւն, շաչիւն, շառաչիւն, թնդիւն. շամատա, սէս, սէօզ, քիւտիւրտիւ, շատըրդը, փատլամա: աղմուկ, խռովութիւն. նիզա, վէլվէլէ: համբաւ, հռչակ. խապէր: À grand bruit, խրոխտանօք, պանծանօք:

Brulant, ante (պրիւլան, անթ) ած. Կիզանող, այրեցող. եանար։ աշխոյժ, վառ 'ի վառ, սաստիկ, բոցատապ։

Brulement (պրիւլման) գ. ար. Բոցակիզումն, այրումն, կիզումն։

Bruler (պրիւլէ) բ. ն. Բոցակիզել, այրել, կիզուլ, տոչորել. եագմագ, իհրագ էթմէք։ Se bruler, բ. յ. Այրիլ, տոչորիլ. եանմագ։ Brulé, ée, ած. և գ. այրեցեալ։ խանձող, այրեցած։

Bruleur (պրիւլէօր) գ. ար. Հրձիգ, հրդեհարկու, ապականիչ (տանց)։

Brulot (պրիւլօ) գ. ար. Հրձիգ նաւ. հարագա, ատէշ կէմիսի։ այր խռովայոյզ։ գառն պատառ։

Brulure (պրիւլիւր) գ. իգ. Այրեցած. եանըգ, եանըգ եէրի, եանըգըն նիշանը։

Brumal, ale (պրիւմալ) ած. Ձմերային, ձմերայնոյ։

Brume (պրիւմ) գ. իգ. Մէգ, մառախուղ թանձրամած։

Brumeux (պրիւմէօ) ած. Միգամած, մառախլապատ։

Brun, une (պրէօն, իւն) ած. և գ. Թուխ, սևորակ, նսեմ, մթին. էսմէր, գարաձա, փուսմանըր։ Sur la brune, 'ի մուտս գիշերոյ. էատուր ղէմանը։

Brun (պրէօն) գ. ար. Թուխ, գոյն մթին։

Brunelle (պրիւնէլ) գ. իգ. Խոտ ինչ բժշկական։

Brunet, ette (պրիւնէ, էթ) գ. Փոքր մի թուխ, հարեալ 'ի թուխ. էսմէր ջիմէ։ Brunettes, ցուցք կամ երգք սիրոյ։ թխագոյն գլան խեցեմորթաց։

Bruni կամ Brunis (պրիւնի) գ. ար. Ցղկիչ գործի։ փայլումն։

Brunir (պրիւնիր) բ. ն. Թխացուցանել, աղօտացուցանել, մթացուցանել. էսմէր էթմէք, պօյամագ։ յղկել գործեաւ, փայլեցուցանել. ճիլա էթմէք, ֆէրահլամագ։ բ. չ. Մթանալ. էսմէր օլմագ։ Bruni, ie, թխացեալ, թուխ։

Brunissage (պրիւնիսաժ) գ. ար. Ցղկումն, փայլեցուցանելն։

Brunisseur, euse (պրիւնիսէօր, էօզ) գ. Ցղկիչ, փայլեցուցիչ (արծաթոյ). ճիլաճը, մասգալաճը, ճիլա վէրիճի։

Brunissoir (պրիւնիսուար) գ. ար. Ցղկիչ գործի. մասգալա։

Brunissure (պրիւնիսիւր) գ. իգ. Մթութիւն, մութ գոյն (ըստ ներկարարաց)։

Brusc (պրիւսք) գ. ար. Ի թուփ ինչ խայթիչ։

Bruscambille տես Briscambille.

Brusque (պրիւսք) ած. ար. և իգ. Խիստ, դաժան, ժանտ, անոպայ. սարփ, սէրթ, թէթիզ։

Brusquement (պրիւսքման) մակ. Խստիւ, ապառումն. աճէլէ իլէ։

Brusquer (պրիւսքէ) բ. ն. Խստիւ վարել, ղայրացուցանել, յարձակիլ բանիւք 'ի վերայ. ազարլամագ, սէրթ սէօյլէմէք, պաղըրա գագմագ։ Brusqué, ée, կշտամբեալ։

Brusquerie (պրիւսքըրի) գ. իգ. Խստութիւն, ժանտութիւն, նախատինք, կշտամբանք. խօյրաթլըգ։

Brut, ute (պրիւթ, իւթ) ած. Անտաշ, անողորկ։ անարդ, անզարդ, անպաճոյճ. խամ, իշլէնմէմիշ։

Brutal, ale (պրիւթալ) ած. Անասնական, անբանական, վայրագ, գազանամիտ. հայվանճա, խօյրաթ։

Brutalement (պրիւթալման) մակ. Անասնօրէն, գազանաբար, տմարդութեամբ. հայվան կիպի։

Brutaliser (պրիւթալիզէ) բ. ն. Կշտամբել զոք խժդժաբար կամ սաստիկս։

Brutalité (պրիւթալիթէ) գ. իգ. Գազանութիւն, վայրագութիւն, տմարդութիւն. հայվանլըգ, ֆէնա խօյրաթլըգ, վահշէթ։

Bruta-manna (պրիւթա մաննա) գ. իգ. Ազգ ինչ տանձի։

Brute (պրիւթ) գ. իգ. Անբան, անասուն, գազան, վայրագ. հայվան, ճանավար, ագըլսըզ։

Brute-bonne (պրիւթ պօն) գ. իգ. Ազգ ինչ տանձի։

Brutier (պրիւթիէ) գ. ար. Թռչուն ինչ որսական։

Bruyamment (պրիւյամման) մակ. Մեծաւ շառաչմամբ, մեծաձայն։

Bruyères (պրիւյէր) գ. իգ. Ի թուփ ինչ կամ բոյս. ատնաւուս փարըրը օթու, սիւփիւրկէ օթու։

Buanderie (պիւանտըրի) գ. իգ. Գործատուն թափչի, լուացարան թափչաց. չամաշըր խանէ, չամաշըր եըգայաճագ եէր։

Buandier, ière (պիւանտիէ, էր) գ. ար. իգ. Թափիչ, լուացարար. չամաշըրճը։

Bubale (պիւպալ) գ. իգ. Գոմէշ, ցուլ վայրի։

Bube (պիւպ) գ. իգ. Պղպջակ, պալար, ուռոյցք. սիւիլիք, գապարճըգ։

Bubon (պիւպօն) գ. ար. Ելունդն, խաղք, պալար, խաղաւարտ. խըյարճըգ, հիւմրէք։

Bubonocèle (պիւպօնօսէլ) գ. ար. Ուռոյցք, փոշտանկութեան։

Buccale (պիւքալ) ած. Բերանոյ (մասն)։

Bucchante (պիւքքանթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Buccellation (պիւքսէլլասիօն) գ. իգ. Բաժանումն 'ի խոշոր մասունս (ըստ քիմիականաց)։

Buccin (պիւքսէն) գ. ար. Խեցի գալարաձև։

Buccinateur (պիւքսինաթէօր) գ. ար. Մասն ծնօտից։

Bucentaure (պիւսանթօր) գ. ար. Անուն նաւու վենետկեցւոց։

Bucéphale (պիւսէֆալ) գ. ար. Ցլագլուխ երիվար։

Bûche (պիւշ) գ. իգ. Ստուար կատր

փայտի. եարմա կամ ճարքա օդուն, քիւտիւք, պէօլիւք, հանտալ: տխմար, թանձրամիտ. շաշգըն:

Bûcher (պիւ-շէ́) գ. ար. Շտեմարան փայտի: խարոյկ, փայտակոյտ. օդունլուգ: օդուն եըղըընը:

Bûcheron (պիւ-շռօն) գ. ար. Փայտահատ, փայտահար, փայտակոտոր. օդուն եարըճը, օդունճու:

Bûchette (պիւ-շէտ) գ. իգ. Կտորակ փայտի:

Bucolique (պիւ-քօլիք) ած. ար. իգ. Տուարածական կամ հովուաբանական (բանաստեղծութիւն): գ. յոգ. Կոյտ չնչին իրաց:

Buée (պիւ-է́) գ. իգ. Լուացումն մոխրաջրով (է բառ վաղեմի): շոգի, գոլորշի:

Buffet (պիւ-ֆէ́) գ. ար. Արկղ, գզրոց, պատուհան: դարան, պահարան. սօֆրա տօլապը, տօլապ:

Buffle (պիւ-ֆըլ) գ. ար. Գոմէշ, բոբողոն, ցուլ վայրի. սու սըղըրը, մանտա, ճամուս: զգեստ ինչ զինուորաց 'ի կաշւոյ:

Bugle կամ Buglose (պիւ-կըլ, պիւ-կլօզ) գ. իգ. Եզնալեզու (խոտ). սըղըր տիլի, եապանի լիսանի սէվրի:

Bugrande կամ Bugrane (պիւ-կռանտ, պիւ-կռան) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Buhos (պիւ-օ) գ. ար. յոգ. Փետուրք թռչնոց ներկեալ:

Buire (պիւ-իռ) գ. իգ. Շիշ, անօթ փոքրիկ:

Buis (պիւ-ի) գ. ար. Տօսախ. շիմշիր:

Buisson (պիւ-իսօն) գ. ար. Թուփ, մացառ. չալը:

Buisson-ardent (պիւ-իսօն առտան) գ. ար. Ի թուփ ինչ, մորենի:

Buissonnet (պիւ-իսօնէ́) գ. ար. Թուփ փոքրիկ. չալըճըգ:

Buissonneux, euse (պիւ-իսօնէօ, էօզ) ած. Թփալից, թփուտ:

Buissonnier, ère (պիւ-իսօնիէ́, էռ) ած. Որ բնակէ 'ի մացառս: անուսումն (աշակերտ):

Bulbe (պիւ-լպ) գ. իգ. Կաղաբոյս, մանր սոխ ծաղկանց. չիչէք սօղանը:

Bulbeux, euse (պիւ-լպէօ, էօզ) ած. Որ ունի զկաղաբոյս, սոխաբոյս:

Bulbonac (պիւ-լպօնաք) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Bulaire (պիւ-լէռ) գ. ար. Գիրք կոնդակաց, կոնդակագիրք:

Bulithe (պիւ-լիթ) գ. իգ. Եզնաքար, քար ինչ 'ի խախացոյցի եզանց:

Bulle (պիւ-լ) գ. իգ. Կոնդակ քահանայապետական: հրովարտակ արքունի: պղպջակ ջրոյ. սու գապարճըղը:

Bullé, ée (պիւ-լէ́) ած. Կոնդակի կամ հրովարտակի, վաւերական:

Bulletin (պիւ-լթէն) գ. ար. Մուրհակ, ձեռնագիր, պիտակ. տէզքէրէ, հավալէ նամէ:

Bulliarde (պիւ-յլեառտ) գ. իգ. Մին 'ի բծից լուսնի:

Bulteau (պիւ-լթօ) գ. ար. Ծառ բոլորշի:

Bunette (պիւ-նէտ) գ. իգ. Թռչուն ինչ:

Bunias (պիւ-նիաս) գ. ար. Շողգամ վայրի:

Bupreste (պիւ-փռէստ) գ. իգ. Միջատ ինչ թեւաւոր:

Burail (պիւ-ռայլ) գ. ար. Կերպաս ինչ ասուեղէն:

Buraliste (պիւ-ռալիստ) գ. ար. Պաշտօնեայ կարգեալ ընդունել 'ի տրապիզ իւր զհարկս:

Burat (պիւ-ռա) գ. ար. Ասուի ինչ խոշոր:

Buratine (պիւ-ռատին) գ. իգ. Կերպաս ինչ այլայլախառն:

Bure (պիւ-ռ) գ. իգ. Ասուի խոշոր. աբա: խորք հանքաց:

Bureau (պիւ-ռօ) գ. ար. Ասուի ինչ. պիր նէվ գապա գումաշ: տրապիզ, սեղանատախտակ. ճէշթախփա, չէքմէճէ: դիւան. եազըխանէ, գալէմ: պաշտօնեայք դիւանին: կափարիչ փռան խոյրարարաց:

Bureaucratie (պիւ-ռօքռասի) գ. իգ. Իշխանութիւն պաշտօնէից դիւանին, դիւանապետութիւն:

Bureaucratique (պիւ-ռօքռատիք) ած. Դիւանապետական:

Burelé (պիւ-ռլէ́) ած. Զուգաթիւ երիզք (ըստ կնքաբանից):

Burèles (պիւ-ռէլ) գ. իգ. յոգ. Երիզք սակաւաթիւ (ըստ կնքաբանից):

Buret (պիւ-ռէ́) գ. ար. Զուկն կամ խեցեմորթ ինչ:

Burette (պիւ-ռէտ) գ. իգ. Փոքրիկ անօթ ապակի. քիւչիւք պարդագ, իպրիճըգ: ժամանոց ('ի պատարագի):

Burgalèse (պիւ-ռկալէզ) գ. իգ. Ասուի կամ ասր ինչ:

Burgande (պիւ-ռկանտ) գ. ար. Խեցեմորթ ինչ:

Burgandine (պիւ-ռկանտին) գ. իգ. Սատափ ինչ:

Burgau (պիւ-ռկօ) գ. ար. Ազգ ինչ խխնջոյ:

Burgrave (պիւ-ռկռավ) գ. ար. Քաղաքապետ:

Burgraviat (պիւ-ռկռավիա) գ. ար. Քաղաքապետութիւն:

Burin (պիւ-ռէն) գ. ար. Երկաթի գրիչ քանդակագործաց: քերիչ (նաւու). փէմըր գալէմ, էլ գալէմի, արփա:

Buriner (պիւ-ռինէ́) բ. ն. Գործել երկաթի գրչաւ, քանդակել. չիքէաֆ էտմէք, գալէմ իլէ էօյմագ, գազմագ: Buriné, ée, քանդակեալ:

Burlesque (պիւ-ռլէսք) ած. ար. իգ. Զուարճախօս, կատակասէր, ծաղրական, ծիծաղաշարժ. լատիֆէլի, կիւլէճէք:

Burlesquement (պիւ-ռլէսքման) մակ. Ընդ խաղ, ընդ կատակս:

Bursal (պիւ-ռսալ) ած. Դրամոյ կամ արծաթոյ (վասն տուեալ հրովարտակ):

Busart (պիւ-զառ) գ. ար. Թռչուն ինչ որսական:

Busc (պիւսք) գ. ար. Լանջանոց կանանց։

Buse (պիւզ) գ. իգ. Թռչուն որսական, բազէ. պիւրնէհ տօղան, չագըր։ յիմար, ախմար. ահմագ։ խողովակ։ ջրանցիկ, առուգայ։

Busquer (պիւսքէ՛) բ. ն. Խնդրել, 'ի խնդիր լինել։ Se busquer, բ. յ. Արկանել զանձամբ զլանջանոց։ Busqué, ée, արկեալ զլանջանոց։

Busquière (պիւսքիէռ) գ. իգ. Տեղի լանջանոցի։

Bussard (պիւսառ) գ. ար. Անօթ ինչ փայտեղէն կամ տակառիկ։

Buste (պիւսդ) գ. ար. Կիսարձան. նըսֆը էտըր տօյլա օլան միւճէսսէմ սուրէթի։

Bustrophe (պիւսդռօֆ) գ. իգ. Եզնավար կամ եզնադարձ գրչութիւն (խմմ յաջմէ յահեակ, և յահեկէ յաջ)։

Bustuaire (պիւսդիւէռ) գ. ար. Սուսերամարտիկ առ խարուկաւ մեռելոյն։

But (պիւդ) գ. ար. Նպատակ, կէտ նպատակի. նիշան, նիշան եէրի, ամաճ։ վախճան, միտք. էնճամ, նիյէթ, մէրամ։ Aller au but, ուղիղ բերիլ 'ի նպատակն, հասանել 'ի կէտ նպատակի։ De but en blanc, անխորհրդաբար, կոյր զկուրայն. տիւշիւնմէտէն։ But à but, զոյգ, հաւասար. դէնգ, պաշապաշ, պէրապէր։

Bute (պիւդ) գ. իգ. Դուր սմբակաց (ըստ կնքաբանից)։

Butée (պիւդէ՛) գ. իգ. Մեծամեծ քարինք յամրութիւն երկոցունց կողմանց կամրջին։

Buter (պիւդէ՛) բ. չ. Հարկանել կամ հասուցանել 'ի նպատակն։ դիպել, ուղղել 'ի նպատակն. նիշանը վուրմագ։ վրիպիլ, սխալիլ. պուրքմէք։ Se buter, բ. յ. Հաստատել կամ որոշել զմիտս, դնել 'ի մտի, դէմ դնել. նիյէթ էթմէք։ հակառակել. զդէմ ունել. պիր պիրինէ մուխալիֆ օլմագ։ Buté, ée, ուղղեալ 'ի նպատակն։

Butin (պիւդէն) գ. ար. Աւար, կողոպուտ. եաղմա, չիքէար, ագտարմա։

Butiner (պիւդինէ՛) բ. չ. Աւար հարկանել, կողոպտել. եաղմալամագ, չիքէար գաթմագ։

Butireux, euse (պիւդիռէօ, էօզ) ած. Իւղային, կոգւոյ։

Butor (պիւդօռ) գ. ար. Թռչուն ինչ մեծ յափշտակող. պալըգճըլ։ ախմար կամ թանձրամիտ ոք. գազ, շաշգըն։

Butte (պիւդ) գ. իգ. Հողաբլուր։ բլուր. դէփէ։ Être en butte, յանդիման լինել։

Butter (պիւդէ՛) բ. ն. Արկանել կամարակալ։ հողաբլուր արկանել զծառով։

Buttière (պիւդիէռ) գ. իգ. Հրացան ինչ մեծ։

Buture (պիւդիւռ) գ. իգ. Ուռոյց ինչ յոտս շան։

Buvable (պիւվապլ) ած. Ըմպելի, քաղցր յորբումն. իչիլիր, իչէճէք։

Buveau (պիւվօ) գ. ար. Գործի ինչ որմնադրաց։

Buvetier (պիւվդիէ՛) գ. ար. Կապելլոնապետ։

Buvette (պիւվէդ) գ. իգ. Կապելլոն, տուն ըմպելեաց։

Buveur (պիւվէօռ) գ. ար. Ըմպող, արբշիռ, արբեցող. իչիճի, պէքրի։

Buvoter (պիւվօդէ՛) բ. չ. Ըմպել սակաւ և տակաւ. ազար ազար, ուրգ ուրգ իչմէք։

By (պի) գ. ար. Խրամ, փոս։

Bysse (պիս) գ. ար. Բեհեզ։

C

C (սէ) գ. ար. Երրորդ տառ այփաբետաց Գաղղիացւոց։ Նախադաս տառից a, o, u, հնչի ք կամ գ. իսկ յառաջոյ տառից e և i, հնչի ս։ Նոյնպէս ս հնչի նախադաս տառից a, o, u, յորժամ ունի 'ի ներքոյ զգիծ խոտորնական, այսպէս ç. զորօրինակ՝ ça, սա. façon, ֆասօն. reçu, ռըսիւ։ C առ նախնիս հռովմայեցիս էր և թուանշան ցուցանէր Ճ կամ հարիւր. և ունելով գիծ 'ի վերայ՝ նշանակէր Ճռ կամ հարիւր հազար։

Ça (սա) մակ. Աստ, աստանօր, այսր. պունտա, պուրայա։ Venez ça, եկ այսր։ միջ. Արդ, աղէ, ձն, հապա. հայտէ, իմտի, տէ իմտի։ Ça et là, աստի և անտի, յերկոցունց կողմանց. էօտէ պէրի։ աստ և անդ. պուրատա շուրատա։

Caablé (քաապլէ՛) ած. Շրջեալ, ընկեցեալ։

Caachira (քաաշիռա) գ. իգ. Բոյս լեղակի։

Cabal կամ Caban (քապալ, քապան) գ. ար. Մասն շահու վաճառուց։

Cabale (քապալ) գ. իգ. Կաբաղ կամ գաղտնի աւանդութիւն Հրէից։ ծածկաբանութիւն. հիյլէպազլըգ, հիլլէ իտտիֆագ։ գաղտնի միաբանութիւն կամ դաւադրութիւն բազմաց. միւհրի սիւլէյման, խատէմի ճէմ։

Cabaler (քապալէ՛) բ. չ. Միաբանիլ, համաշունչ լինել (յապստամբութիւն). սէօզիւ պիր էտմէք, հիյլէպազլըգ էտմէք, հիլլէ իտտիֆագ էտմէք։

Cabaleur (քապալէօռ) գ. ար. Միաբանեալ ընդ, դաւադիր 'ի միասին։

Cabalezet (քապալզէ՛) գ. ար. Աստղ ինչ հաստատուն։

Cabaliste (քապալիսդ) գ. ար. Կաբաղիստ, ծածկաբան, ծածկագէտ։

Cabalistique (քապալիսդիք) ած. Կաբաղիստաց, ծածկաբանական, ծածկագիտական։

Cabanage (քապանաժ) գ. ար. Բանակետղ վայրենեաց։

Cabane (քապան) գ. իգ. Տաղաւար, հիւղ, մարագ գեղջկաց. գուլիպէ։ յոք. Վանդակք թռչնոց. չէրկէ։

Cabaner (քապանէ՛) բ. ն. Շինել տաղաւարս զօրաց:

Cabanon (քապանօն) գ. ար. Հիւղ կամ տաղաւար փոքրիկ:

Cabaret (քապարէ՛) գ. ար. Կապելիոն, գինետուն. մէյխանէ: սկուտեղ. տէփսի: բոյս ինչ. տարօն, քէփի օտու:

Cabaretier, ière (քապարըթիէ՛, էռ) գ. Գինեվաճառ, պանդոկապետ. մէյխանէճի:

Cabas (քապա) գ. ար. Կողով, սակառի: կառք հնոտի:

Cabasset (քապասէ՛) գ. ար. Սաղաւարտ ինչ (է բառ վաղեմի):

Cabestan (քապըսթան) գ. ար. Անուորդ (մեքենայ նաւորդաց). պօճուրղաթ:

Cabillaud (քապիյօ) գ. ար. Ձուկն ինչ:

Cabille (քապիյլ) գ. իգ. Ցոհմն ինչ Արաբացւոց:

Cabillots (քապիյօ) գ. ար. յոգ. Սեպք ինչ ՚ի նաւի:

Cabinet (քապինէ՛) գ. ար. Գահլիճ, ներքին սենեակ, թանգարան. իչ օտա, հալվէթ խանէ: արկղ, գզրոց: գաղտնի խորհուրդ արքունեաց. ընճիւմէնի մէշվէրէթ: հովանոց ՚ի պարտիզի: Homme de cabinet, այր ուսումնասէր:

Câble (քապլ) գ. ար. Մալուխ խարսխին, պարան. փալամար, խալատ:

Câblé, ée (քապլէ՛) ած. Պարանաւոր (ըստ կնքաբանից):

Câbleau (քապլօ) գ. ար. Պարան փոքրիկ, կառան:

Câbler (քապլէ՛) բ. ն. Պարան կամ մալուխ գործել:

Caboche (քապօշ) գ. իգ. Բևեռ մեծագլուխ: գլուխ (ընդ կատակս):

Cabochon (քապօշօն) գ. ար. Քար պատուական (արբելի ևեթ):

Cabosse (քապօս) գ. իգ. Պատիճ cacao պտղոյ Հնդկաց:

Cabotage (քապօտաժ) գ. ար. Նաւարկութիւն առ ծովեզերբ:

Caboter (քապօտէ՛) բ. չ. Նաւարկել առ ծովեզերբ:

Cabotier (քապօտիէ՛) գ. ար. Նաւ ՚ի նաւարկել առ ծովեզերբ:

Cabre (քապր) գ. իգ. Մեքենայ ինչ բեռնաբարձ:

se Cabrer (քապրէ՛) բ. յ. Կանգնիլ ձիոյ ՚ի վերայ ոտից. ատ կիչի իքի արգա այագլարը իւզրէ գալգմագ: սրտմտիլ. բարկանալ. փարլամագ:

Cabri (քապրի) գ. ար. Ուլ. օղլագ:

Cabriole (քապրիօլ) գ. իգ. Ոստումն ՚ի կաքաւելն: ոստումն ձիոյ. հօփլայա սըչրամա:

Cabrioler (քապրիօլէ՛) բ. չ. Ոստնուլ ՚ի կաքաւելն. հօփլայա սըչրամագ:

Cabriolet (քապրիօլէ՛) գ. ար. Կառք կամ սայլ ինչ թեթևընթաց. իքի տէքէրլէքլի խաֆիֆ արապա:

Cabrioleur (քապրիօլէօր) գ. ար. Որ ոստնու ՚ի կաքաւելն:

Cabrions (քապրիօն) գ. ար. յոգ. Տախտակք կամ փայտք ընդ թնդանօթովք նաւին:

Cabron (քապրօն) գ. ար. Ուլենի:

Cabus (քապիւ) ած. ար. Գլխաւոր (կաղամբ): Cabus chou, լահանա պաշը:

Caca (քաքա) գ. ար. Աղբ մանկան (ըստ ռամկաց):

Cacaber (քաքապէ՛) բ. չ. Ձայն արձակել կաքաւու:

Cacade (քաքատ) գ. իգ. Թափումն աւելորդաց որովայնի, թորումն կղկղանաց. սըչմա: Faire une vilaine cacade, ոչ յաջողել գործոյն առ վատթարութեան անձին. էլլէք շագաուը էտմէք:

Cacalia (քաքալիա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Cacagoghe (քաքագօկ) գ. և ած. ար. Աղբածու (սպեղանի երաստանաց ՚ի շարժել ըղձ թորումն կղկղանաց):

Cacao (քաքաօ) գ. ար. Պտուղ ինչ Հնդկաց նշանման:

Cacaoyer (քաքաօյէ՛) գ. ար. Նշենի Հնդկաց:

Cacaoyère (քաքաօյէռ) գ. իգ. Անտառ նշենեաց Հնդկաց:

Cachalot (քաշալօ) գ. ար. Կէտոս ինչ:

Cache (քաշ) գ. իգ. Խորշ, տեղի թաքստեան. պուճագ:

Cachectique (քաքէքտիք) ած. ար. և իգ. Վատառողջ, ախտաժէտ:

Cacher (քաշէ՛) բ. ն. Ծածկել, թաքուցանել: գաղել, պատրուակել. սագլամագ, գիզլէմէք, էօրտմէք: Se cacher, բ. յ. Թաքչիլ, ծածկիլ, ղօղիլ. գիզլէնմէք, սագլանմագ, սինմէք: Caché, ée, ծածկեալ, թաքուցեալ, ՚ի թագստեան. գիզլի, մախֆի:

Cachet (քաշէ՛) գ. ար. Կնիք: դրոշմ, տիպ, տպաւորութիւն. միւհիւր, մէօհիւր, թամղա: Lettre de cachet, հրովարտակ արքունի:

Cacheter (քաշտէ՛) բ. ն. Կնքել: դրոշմել, տպաւորել. մէօհիւրլէմէք, մէօհիւր պասմագ: Cacheté, ée, կնքեալ. տպաւորեալ:

Cachette (քաշէտ) գ. իգ. Խորշ կամ տեղի թաքստեան. պուճագ, գիզլի եէր, հալվէթ: En cachette, գաղտ, գաղտնի, թաքնաբար, լռելեայն, ՚ի ծածուկ. գիզլի, գիզլիճէ:

Cacheux (քաշէօ) գ. ար. Գործի ինչ:

Cachexie (քաքէքսի) գ. իգ. Վատառողջութիւն, ախտակրութիւն, ախտաժետութիւն:

Cachimentier (քաշիմանտիէ՛) գ. ար. Ի ծառ ինչ:

Cachos (քաքօս) գ. ար. Ի ծառ ինչ Ամերիկոյ:

Cachot (քաշօ) գ. ար. Բանտ խաւարչտին. զընտան, գիզլի զընտան, գարանլըգ գույու, պօտրում:

Cachoterie (քաշօտրի) գ. իգ. Ծածկարանութիւն, ծածկութիւն խորհրդոց:

Cachou (քաշու) գ. ար. *Հիւթ արմաւոյ Հնդկաց*:

Cacique (քասիք) գ. ար. *Իշխան կամ իշխանազուն Ամերիկոյ*:

Cacis (քասիս) գ. ար. *Ազգ ինչ հաղարջի*:

Caciz (քասիզ) գ. ար. *Վարդապետ Մահմետական օրինաց*:

Cacochilie (քաքօքիլի) գ. իգ. *Դժուարամարսութիւն*:

Cacochime (քաքօշիմ) ած. ար. և իգ. *Վատառողջ, ախտաժէտ*. փայմա քէֆսիզ օլան, մէրագլը:

Cacochimie (քաքօշիմի) գ. իգ. *Վատառողջութիւն, ախտաժետութիւն*. փայմա քէֆսիզլիք, մէրագ:

Cacoèthe (քաքօէթ) ած. *Չարաչար կամ անհնարին (կեղ)*:

Cacophonie (քաքօֆօնի) գ. իգ. *Չարաձայնութիւն, հնչիւն դժուարալուր: անմիաբանութիւն երգոց կամ նուագարանաց, տարաձայնութիւն*. ֆէնա սէտա:

Cacotrophie (քաքօթրօֆի) գ. ար. *Վատասնութիւն, լինելն վատասնունդ*:

Cacrel blanc (քաքրէլ պլան) գ. ար. *Ձուկն ինչ ծովու*:

Cadamomi (քատամօմի) գ. ար. *Ազգ ինչ դեղորէից*:

Cadastre (քատասթր) գ. ար. *Մատեան կալուածոց և հարկաց ժողովրդեան*. էմլագ տէֆթէրի:

Cadavéreux, euse (քատավէրէօ, էօզ) ած. *Դիականացեալ, դիոյ, դիականց, դիատեսակ*:

Cadavre (քատավր) գ. ար. *Դի, դիակն, գէշ, մարմին մեռեալ*. էօլիւ, ճէնազէ, լէշ:

Cadé (քատէ) գ. ար. *Անուն իւղոյ կամ ձիթոյ*:

Cadeau (քատօ) գ. ար. *Նշանագիծ միով շարժմամբ գրչի: խնջոյք կամ կոչունք տիկնայց: պարգև, ընծայ*. պախշիշ, հէտիյէ:

Cadenas (քատնա) գ. ար. *Փականակ*. ասմա քիլիտ: *տուփ կամ պահարան արծաթի ըմպասուց սեղանոյ*. սօֆրա տագըմը:

Cadenasser (քատնասէ) բ. ն. *Փակել, ամրացուցանել փականակօք*. քիլիտլէմէք: Cadenassé, ée, *փակեալ, ամրափակեալ*:

Cadence (քատանս) գ. իգ. *Յանգ, աւարտ, վերջաւորութիւն (պարբերութեան, տանաւորի, նուագարանաց և կաքաւու ոտից)*. ահէնք, վէզն, ուսուլ:

Cadencer (քատանսէ) բ. ն. *Վայելուչ յանգել, ներդաշնակաւորել*. ահէնք էթմէք, վէզն իլէ օքումագ: *քայլ յարմարել, յարդարել*: Cadencé, ée, *ներդաշնակաւոր, նոյնավերջ*:

Cadène (քատէն) գ. իգ. *Շղթայ կալանաւորաց (է բառ վաղեմի): գորգ կամ օթոց արևելեան*:

Cadenette (քատնէթ) գ. իգ. *Երկայնաձև հիւսք վարսից*. գամչը սաչ:

Cadet, ette (քատէ, էթ) գ. և ած. Fils cadet, *կրտսեր որդի*. քիւչիւք օղուլ: Fille cadette, *կրտսեր դուստր*. քիւչիւք գըզ: *կրտսեր եղբայր*. քիւչիւք գարտաշ: *կրտսեր, մանկահասակ*. կէնճ, քիւչիւք: *երիտասարդ զինուոր ազնուական*. կէնճ քիւչիւքլէր նէֆէր: Compagnie de cadets, *խումբ զօրաց ազնուական երիտասարդաց*:

Cadette (քատէթ) գ. իգ. *Սալ, սալաքար*. գալտըրըմ տաշը:

Cadi (քատի) գ. ար. *Դատաւոր Տաճկաց*. գատը, գատի (*է բառ Տաճկաց*):

Cadileskier (քատիլէսքէր) գ. ար. *Դատաւոր զինուորաց*. գատի ասքէր (*է բառ Տաճկաց*):

Cadis (քատի) գ. ար. *Ասուի ինչ*:

Cadmie (քատմի) գ. իգ. *Մեղծ հրահալելեաց*:

Cadogan (քատօկան) գ. ար. *Հանգոյց հերաց*:

Cadole (քատօլ) գ. իգ. *Փակ, դռնափակ*:

Cadran (քատրան) գ. ար. *Արևացոյց, ժամացոյց արևու*. կիւնէշ սաաթը: *երես ցուցակի ժամացուցին*. սաաթ տահթասը: *մամլակ ակնագործի*:

Cadrature (քատրաթիւր) գ. ար. *Կազմածք ցուցակի ժամացուցին*:

Cadre (քատր) գ. ար. *Շրջանակ կամ պսակ պատկերաց*. չէրչիվէ, ճէրվաղ, տավիր քէնարը:

Cadrer (քատրէ) բ. չ. *Յարմարիլ, պատշաճիլ, 'ի դէպ ելանել, միաբան լինել*. ույղուն օլմագ, ույմագ:

Caduc, uque (քատիւք) ած. *Անկեալ, խափանեալ, հին, տկար, դիւրագայթ*. տիւշկիւն, կէօհնէ, խարապ: Mal caduc, *վերնոտութիւն, լուսնոտութիւն*. տուտարըգ, սարա:

Caducée (քատիւսէ) գ. ար. *Օձապատ վիրգ Հերմեայ (ըստ առասպելաց): գաւազան քարոզի ('ի բանակին): գաւազան վարդապետական*:

Caducité (քատիւսիթէ) գ. իգ. *Դիւրասահութիւն, տկարութիւն*. տիւշկիւնլիւք:

Cafard, arde (քաֆառ, առտ) ած. և գ. *Կեղծաւորեալ բարեպաշտ, կեղծաւոր*. միւրայի, էիւզէ կիւլիւճիւ: *այլայլախառն (կերպաս)*:

Café (քաֆէ) գ. ար. *Խահվէ*. գահվէ: *կրպակ ըմպելոյ զխահվէ*. գահվէ տիւքքեանը, գահվէ խանէ:

Caféière (քաֆէիյէռ) գ. իգ. *Դաշտ խահվէի*:

Cafetan (քաֆթան) գ. ար. *Պատմուճան Տաճկաց*. գաֆթան:

Cafetier (քաֆթիէ) գ. ար. *Խահվէագործ, խահվէավաճառ*. գահվէճի:

Cafetière (քաֆթիէռ) գ. իգ. *Անօթ եփելոյ զխահվէ*. գահվէ ըպրըղը:

Cafier (քաֆիէ) գ. ար. *Ծառ խահվէի*. գահվէ աղաճը:

Cage (քաժ) գ. իգ. *Վանդակ թռչնոց*. գաֆէս, գուշ գաֆէսի: *բանտ, արգելան*.

հապս : որմունք տան կամ սանդղոց · էվին տէօրթ տուվարը, լանագըլըգ:

Cagée (քաժէ՛) գ. իգ. Վանդակ լի թռչնովք:

Cagier (քաժիէ՛) գ. ար. Որ վաճառէ ըզթռչունս 'ի վանդակի:

Cagnard, arde (քանեար, արտ) ած. և գ. Ծոյլ, վատ, դատարկ, անգործ · թէմպէլ, հօվարտա:

Cagnarder (քանեարտէ՛) բ. չ. Կեալ դատարկ, ծուլանալ, դատարկակեաց լինել · թէմպէլ տուրմագ:

Cagnardise (քանեարտիզ) գ. իգ. Ծուլութիւն, հեղգութիւն, դատարկութիւն · թէմպէլլիք:

Cagneux, euse (քանեէօ, էօզ) ած. Թիւրոտն, թիւրասրուն · էյրի պաճագլը:

Cagot, ote (քակօ, օտ) գ. և ած. Կեղծաւորեալ բարեպաշտ, կեղծաւոր · միւրայի, սախթա սօֆու:

Cagoterie (քակօթրի) գ. իգ. Կեղծաւորութիւն, կեղծաւորեալ բարեպաշտութի. միւրայիլիք:

Cagotisme (քակօթիզմ) գ. ար. Կեղծաւորութիւն, առ երեսս պաշտօնասիրութիւն:

Cagou (քակու) գ. ար. Մարդատեաց, վայրենաբարոյ · խալգտան գաչան քիմսէ:

Cagouille (քակույլ) գ. իգ. Զարդ ինչ նաւու:

Cague (քակ) գ. իգ. Նաւ ինչ Հոլանդացւոց:

Cahier (քայիէ՛) գ. ար. Տետրակ: գրուած, դատատետր: գիր: հաշուեգիր: յիշատակագիր · ճիւզ, տէֆթէր:

Cahin-caha (քաէն քաա) մակ. Կամաւ և ակամայ, դժուարաւ, յոչ կամաց:

Cahot (քաօ) գ. ար. Ցնցումն կամ ոստումն կառաց · սիլքմէ:

Cahotage (քաօթաժ) գ. ար. Ցնցումն, ոստումն · սիլքմէ:

Cahoter (քաօթէ՛) բ. ն. Ցնցել, ոստուցանել · սարսմագ, սիլքմէք: **Cahoté, ée,** ցնցեալ:

Cahute (քայիւտ) գ. իգ. Տուն կամ բնակարան փոքրիկ · խրճիթ, հիւղ, մարագ · ճէնա կուլիպէ, քէօհ էվի:

Caïeu (քայէօ) գ. ար. Բողբոջ կամ ծաղիկ կաղաբուսոյ:

Caillé (քայլէ՛) գ. ար. Մակարդ, մածուն · քէսիք սիւտ, եօղուրտ:

Caille (քայլ) գ. իգ. Լոր, լորամարգի · պըլտըրճըն:

Caillebotte (քայլպօթ) գ. իգ. Կաթն մակարդեալ, մածուն:

Caillebottis (քայլպօթի) գ. ար. Վանդակ հողմախաղաց 'ի նաւի:

Caille-lait (քայլ լէ) գ. ար. Ի բոյս ինչ մակարդիչ պանրոյ:

Caillement (քայլման) գ. ար. Մակարդումն, մածուցումն:

Cailler (քայլէ՛) բ. ն. Մակարդել, մածուցանել, թանձրացուցանել · քէսմէք (սիւտ), քէքիլէշտիրմէք, եօղուրտլամագ: **Se cailler,** բ. յ. Մակարդիլ, մածնուլ, թանձրանալ · քէսիլմէք, քէքիլմէք: **Caillé, ée,** մակարդեալ, մածուցեալ:

Cailleteau (քայլթօ) գ. ար. Ձագ լորամարգի:

Cailletot (քայլթօ) գ. ար. Փոքրիկ վահանաձուկն:

Caillette (քայլէթ) գ. իգ. Խախացոց որոճող կենդանեաց · շիրտէն, սիւտ կամ եօղուրտ մայասը: շաղակրատ, շատախօս · լաֆազան:

Caillot (քայլօ) գ. ար. Մակարդ արեան:

Caillot-rosat (քայլօ ռօզա) գ. ար. Ազգ ինչ տանձի:

Caillotis (քայլօթի) գ. ար. Ազգ ինչ քարացեալ աղի:

Cailloutage (քայլութաժ) գ. ար. Շինուած 'ի գայլախազ քարանց:

Caïmacan (քայմաքան) գ. ար. Փոխանորդ փոխարքային · գայմագամ (է բառ Տաճկաց):

Caïmacani (քայմաքանի) գ. ար. Կառու ինչ Հնդկաց:

Caïman (քայման) գ. ար. Ազգ ինչ կոկորդիլոսի:

Caiman, ande (քէման, անտ) գ. Մուրացիկ, դատարկասուն · տէմպէլ տիլէնճի:

Caimander (քէմանտէ՛) բ. չ. Մուրանալ, դատարկութեամբ շրջիլ · տէմպէլլիքլէն տիլէնմէք: **Caimandé, ée,** մուրացեալ, մուրացածոյ:

Caimandeur, euse (քէմանտէօր, էօզ) գ. Մուրացիկ:

Caïque (քայիք) գ. ար. Նաւակ ինչ:

Caisse (քէս) գ. իգ. Արկղ, սնդուկ, սապատ · սանտըգ: Թմբուկ · տավուլ: պատուհան · փօլմա: **Caisse du tambour,** Թմբուկ ականջաց:

Caissetin (քէսթէն) գ. ար. Արկղիկ, սապատ:

Caissier (քէսիէ՛) գ. ար. Արկղապետ, դրամապետ, գանձապետ · տահվիլտար, խազնատար:

Caisson (քէսօն) գ. ար. Արկղ մեծ · թօփ սանտըգը, ամպար:

Cajoler (քաժօլէ՛) բ. ն. Գգուել, փայփայել, շողոմել: փաղաքշել, հրապուրել քաղցրաբանութեամբ · օխշամագ, տադալը կիւլմէք:

Cajolerie (քաժօլրի) գ. իգ. Փայփայանք, գգուանք, շողոմութիւն · փաղաքշանք, հրապոյրք, քաղցրաբանութիւն · օխշամա, եալթագլըգ:

Cajoleur, euse (քաժօլէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Շողոքորթ, փաղաքուշ, հրապուրող:

Cajute (քաժիւտ) գ. իգ. Անկողին 'ի նաւի:

Cal (քալ) գ. ար. Կոշտ կամ բրտութիւն 'ի մարմնի · նասըր:

Calade (քալատ) գ. իգ. Զառ 'ի վայր տեղի կամ բլրակ 'ի վարժել զձիս:

Calais (քալէ) գ. ար. Չափ ինչ օթոցագործաց:

Calaison (քալէզօն) գ. իգ. Խորութիւն նաւու:

Calambac և Calambour (քալանպաք, քալանպուր) գ. ար. Ազգ հալուէի Հնդկաց:

Calament (քալաման) գ. ար. Ի բոյս ինչ. քէտի օտու:

Calamine (քալամին) գ. իգ. Քար ինչ հանքային. թիւթէա:

Calamistrer (քալամիսթրէ) բ. ն. Գանգրել զհերս և ցանել զփոշի: Calamistré, ée, գանգրեալ և փոշի ցանեալ (հերք):

Calamite (քալամիթ) գ. իգ. Մագնիս. մըխլափըղ: սլաք կողմնացուցի:

Calamité (քալամիթէ) գ. իգ. Աղէտք, թշուառութիւն, վիշտ, չարիք. մուսիպէթ, սէֆիլլիք, փէրիշանլիք:

Calamiteux, euse (քալամիթէօ, էօզ) ած. Թշուառ, ողորմ, աղէտալի. մուսիպէթլի:

Calamus (քալամիւս) գ. ար. Եղէգն (մասն ինչ գլխոյ ըստ անդամազննաց):

Calandre (քալանտր) գ. իգ. Թռչուն ինչ քաղցրախօս. պիր նէվի լայըր գուշու: երևիլ, մնկնայ. պուղտայ պիթի: մամուլ կտաւուց. գումաշ մէնկէնէսի, ճէնտէրէ:

Calandrer (քալանտրէ) բ. ն. Անցուցանել զկտաւն ընդ մամլով. գումաշը մէնկէնէ իլէ պասմագ: Calandré, ée, ճմլեալ ընդ մամլով:

Calandreur (քալանտրէօր) գ. ար. Որ ճմլէ կամ անցուցանէ զկտաւն ընդ մամլով:

Calapa (քալափա) գ. ար. Ազգ ինչ արմաւենւոյ, յորմէ կազմեն կտաւս:

Calasie (քալազի) գ. իգ. Թուլութիւն երակաց եղջերեայ թաղանթի աչաց:

Calastique (քալասթիք) ած. Թուլացուցիչ երակաց եղջերեայ թաղանթի աչաց (դեղ):

Calatrava (քալաթրավա) գ. ար. Կարգ ինչ զինուորական Սպանիացւոց:

Calbas (քալպաս) գ. ար. Պարան ինչ նաւու:

Calcaire (քալքէր) ած. և գ. Կրալից (հող):

Calcanéum (քալքանէօմ) գ. ար. Ոսկր ինչ գարշապարի:

Calcédoine (քալսէտուան) գ. իգ. Քաղկեդոն (ակն, և կիճ). պալղամ:

Calcination (քալսինասիօն) գ. իգ. Փոխարկումն 'ի կիր քարանց և հրահալելեաց:

Calciner (քալսինէ) բ. ն. Դարձուցանել 'ի կիր. պիր նէսնէյի քիրէճ էթմէք: Calciné, ée, փոխարկեալ 'ի կիր:

Calcis (քալսիս) գ. ար. Բազէ ինչ գիշերային:

Calcite (քալսիթ) գ. ար. Արջասպ փոխարկեալ 'ի կիր:

Calcographe (քալքօկրաֆ) գ. ար. Պղնձագիր, որ քանդակէ 'ի վերայ պղնձոյ:

Calcul (քալքիւլ) գ. ար. Հաշիւ, համար. հիսապ: քար գոյացեալ յերիկամունս և 'ի փամփշտի. գում, թաշ, հասաթ:

Calculable (քալքիւլապըլ) ած. Զոր մարթ է 'ի հաշիւ արկանել կամ թուել:

Calculateur (քալքիւլաթէօր) գ. ար. Հաշուարար, համարակալ. մուհասէպէճի:

Calculer (քալքիւլէ) բ. ն. Հաշուել, համար առնել, թուել. հիսապ էթմէք: Calculé, ée, հաշուեալ, 'ի թիւ արկեալ:

Calculeux, euse (քալքիւլէօ, էօզ) ած. Որ ունի զքար կամ զխիճ:

Cale (քալ) գ. իգ. Գոգ ծովու. ուլուրում տէնիզ քէնարը, լիմանճըգ: կտոր փայտի ընդ սեղանով յուղղութիւն նորին. թախթա փարչասը, տայանաճագ շէյ: խորշ նաւու. կէմի ամպարը կամ սէնտինաը: գլխարկ ինչ կանանց և սուրհանդակաց:

Cale-bas (քալպա) գ. ար. Պարան ինչ նաւու:

Calebasse (քալպաս) գ. իգ. Ազգ ինչ դդմոյ. գապագ: անօթ կազմեալ 'ի չորացեալ դդմոյ. իչի պօշ գապագ:

Calebassier (քալպասիէ) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկոյ:

Calebotin (քալպօթէն) գ. ար. Ցեռոյք խուրի (ըստ կօշկակարաց):

Calèche (քալէշ) գ. իգ. Կառք ինչ երկանիւ:

Caleçon (քալսօն) գ. ար. Վարտիք, անդրավարտիք. տօն, իչ տօնու:

Caléfaction (քալէֆաքսիօն) գ. իգ. Ջերմացումն, ջերմութիւն:

Cale-hauban (քալ օպան) գ. ար. Պարան ինչ նաւու:

Calembour (քալանպուր) գ. ար. Երկդիմի բանք. տէճնիս:

Calembredaine (քալանպրըտէն) գ. իգ. Սնոտութիւն, պատրանք:

Calencar (քալանքար) գ. ար. Նկարէն կտաւ ինչ Հնդկաց:

Calender (քալանտէր) գ. ար. Մխանձունք Տաճկաց կամ Պարսից. գալէնտէր:

Calendes (քալանտ) գ. իգ. յոք. Ամսագլուխ. այ պաշը: ժողով ինչ ժողովրդապետաց 'ի գիւղօրէս:

Calendrier (քալանտրիէ) գ. ար. Օրացոյց. թագվիմ, րուզնամէ:

Calenture (քալանթիւր) գ. ար. Ջերմն 'ի վերայ ծովու:

Calepin (քալփէն) գ. ար. Հաւաքումն բառից, բառագիրք. լուղէթ քիթապը:

Caler (քալէ) բ. ն. Իջուցանել (զառագաստն): դնել նեցուկ կամ սեպ 'ի ներքոյ: Caler la voile, տեղի տալ, զիջանել, անսալ: Calé, ée, իջուցեալ:

Calfat (քալֆա) գ. ար. Կպրածեփ նաւու. գալաֆաթ: կպրաձիւթող. գալաֆաթճը:

Calfatage (քալֆաթաժ) գ. ար. Կպրաձիւթելն զնաւն:

Calfater (քալֆաթէ) բ. ն. Կպրաձիւթել. խնուլ զծակոտիս նաւու. գալաֆաթ էթմէք, գալաֆաթլամագ: Calfaté, ée, կպրաձիւթեալ:

Calfatin (քալֆադէն) գ. ար. Մանուկ կամ պաշտօնեայ կպրաձիւթողի :

Calfeutrage (քալֆէօդրաժ) գ. ար. Խցանք ծակոտեաց դրան կամ պատուհանի :

Calfeutrer (քալֆէօդրէ) բ. ն. Խնուլ զծակոտիս դրան կամ պատուհանի. պիր գափունուն վէ պիր փէնճէրէնին դէլիքլէրինի գափամագ: Calfeutré, ée, խցեալ, ծակախից :

Calibé, ée (քալիպէ) ած. Պողպատախառն (դեղ) :

Calibre (քալիպր) գ. ար. Բերան կամ չափ բերանոյ Թնդանօթից, չափ մեծութեան գնդակի. աղըզ, գալըպ, դօփ կամ դիւֆէնք աղըզընըն պիւյիւքլիւյիւ : Հանգամանք, բնաւորութիւն, զխարդն. ճինս, նէվի: քանակութիւն կամ մեծութիւն (ըստ Ճարտարապետաց). պօյ, չափ:

Calibrer (քալիպրէ) բ. ն. Չափել զբերան Թնդանօթից: Calibré, ée, չափեալ:

Calice (քալիս) գ. իգ. Սկիհ, բաժակ. գադէհ: կոկոն (ծաղկանց):

Caliette (քալիէդ) գ. ար. Սունկ դեղին :

Califat (քալիֆա) գ. ար. Ամիրապետութիւն. խիլաֆէդ:

Calife (քալիֆ) գ. ար. Ամիրապետ. խալիֆէ:

Califourchon (քալիֆուրշօն) գ. ար. Être à califourchon, Հեծանել, կալ 'ի վերայ՝ ունելով զմի ոտն յայսկոյս, և զմիւսն յայնկոյս. պինմէք:

Calin (քալէն) գ. ար. Վատ, անփոյթ, անզգայ. նազլը, պօշ գէզէն: ազգ ինչ հրահալելեաց:

se Caliner (քալինէ) բ. չ. Դեգերիլ վայրապար, ժամավաճառ լինել, կալ անգործ. նազլըգ էդմէք, պօշ գէզմէք:

Caliorne (քալիօռն) գ. իգ. Պարանաւոր ճախարակ ինչ նաւու 'ի բառնալ զբեռինս:

Calleux, euse (քալէօ, էօզ) ած. Բրտացեալ (վէրք):

Calligraphe (քալլիկրաֆ) գ. ար. Գեղեցկագիր. խադդադ:

Calliope (քալլիօփ) Կաղղիոպէ (Մուսայ դիւցազնական բանաստեղծութեան):

Callosité (քալլօզիդէ) գ. իգ. Կոշտ վիրաց:

Callots (քալլօ) գ. ար. Անտաշ կամ անկոփ քարինք:

Calmande (քալմանդ) գ. իգ. Ազգ ինչ կերպասու:

Calmant (քալման) գ. ար. Դեղ ամոքարար ցաւոց:

Calmant, ante (քալման, անդ) ած. Մեղմացուցիչ, հանդարտեցուցիչ, ամոքարար. դինդիրիճի, դէսքին էդէն:

Calmar (քալմար) գ. ար. Ձուկն ինչ. մուրէքքէպ գալըմը: կաղամար (ըստ նախնեաց):

Calme (քալմ) ած. Հանդարտ, խաղաղ, անդորր. րահադ, սագին:

Calme (քալմ) գ. ար. Խաղաղութիւն, հանդարտութիւն, անդորրութիւն. հուզուր, րահադլըգ, իլիմանլըգ:

Calmer (քալմէ) բ. ն. Հանդարտեցուցանել, խաղաղել, ցածուցանել. րահադլանդըրմագ, դինդիրմէք, դէսքին էդմէք: Calmé, ée, հանդարտեալ:

Calomniateur, trice (քալօմնիադէօր, դրիս) գ. Զրպարտիչ, չարախօս, բամբասող. իֆդիրաճը:

Calomnie (քալօմնի) գ. իգ. Զրպարտութիւն, չարախօսութիւն, բամբասանք. իֆդիրա, պիւհդան:

Calomnier (քալօմնիէ) բ. ն. Զրպարտել, չարախօսել, բամբասել. իֆդիրա էդմէք, պէօհդան կամ պիւհդան ադմագ: Calomnié, ée, զրպարտեալ:

Calomnieusement (քալօմնիէօզման) մակ. Զրպարտութեամբ, 'ի զուր, վայրապար. իֆդիրա իլէ:

Calomnieux, euse (քալօմնիէօ, էօզ) ած. Լի զրպարտութեամբ, զրպարտիչ, բամբասասէր:

Calorimètre (քալօրիմէդր) գ. ար. Ջերմաչափ (ըստ քիմիականաց):

Calorique (քալօրիք) գ. ար. Ջերմութիւն, սկիզբն ջերմութեան (ըստ քիմիականաց):

Calot (քալօ) գ. ար. Քանդակ կամ պատկեր այլանդակ:

Calotte (քալօդ) գ. իգ. Խոյր փոքր, գդակ. քէլլէփօշու, ֆէս, դաքքէ: Callotte à oreilles, գդակ մեծ 'ի ծածկել զականջս: Le Pape a donné la calotte à quelqu' un, Պապն ետ զգդակ ումեք, խմա՛ արար զնա Կարդինալ:

Calottier (քալօդիէ) գ. ար. Գդակարար, գդակավաճառ. ֆէսճի:

Caloyer (քալօյէ) գ. ար. Կրօնաւոր կամ միանձն Յոյն:

Calque (քալք) գ. ար. Ծայրագրութիւն:

Calquer (քալքէ) բ. ն. Ծայրագրել, գաղափարել ինչ ծայրիւ սլաքի. նագըլ րէսմ էդմէք: Calqué, ée, ծայրագրեալ:

Calumet (քալիւմէ) գ. ար. Եղեգն ինչ:

Calus (քալիւս) գ. ար. Կոշտ վիրաց. նասըր: խստութիւն սրտի, յամառութիւն:

Calvaire (քալվէր) գ. ար. Բլրակ խաչակիր: լեառն Գողգոթա:

Calvile (քալվիլ) գ. ար. Ազգ ինչ խնձորոյ:

Calvinisme (քալվինիզմ) գ. ար. Աղանդ Կալվինի:

Calviniste (քալվինիսդ) գ. ար. և իգ. Կալվինական (աղանդաւոր):

Calvitie (քալվիսի) գ. իգ. Ճաղատութիւն, կնդութիւն գլխոյ. դազլըգ:

Camaïeu (քամայէօ) գ. ար. Ազգ ինչ քարի: պատկեր միագոյն:

Camail (քամայլ) գ. ար. Զգեստ ինչ եկեղեցականաց: վեղար, կնգուղ:

Camanioc (քամանիօք) գ. ար. Ի ծառ ինչ:

Camara (քամարա) գ. իգ. Ծածկոյթ սկաւառակի գլխոյն:

Camara-cuba (քամարաքիւպա) գ. իգ. Ծառ ինչ Ամերիկոյ:

Camarade (քամարատ) գ. ար. Ընկեր, ընկերակից. արգատաշ, եօլտաշ, եարան:

Camard, arde (քամար, արտ) գ. և ած. Տափակքիթ. տատար կամ գըսա պուրունլու:

Cambage (քանպաժ) գ. ար. Տեղի յօրինելոյ զգարեջուր: մաքս գարեջրոյ:

Cambist (քանպիստ) գ. ար. Դրամափոխ, սեղանաւոր. սառրաֆ:

Cambouis (քանպուի) գ. ար. Հնացեալ ճարպ անուոյ կառաց. եաքի փօս եաղը:

Cambrer (քանպրէ) բ. ն. Կորացուցանել, թեքել, աղեղնաձև կամ կամարաձև յօրինել. եայ կիպի էյմէք: Se cambrer, բ. յ. Կորանալ, թեքիլ: Cambré, ée, կոր, կորացեալ, թեքեալ, աղեղնաձև:

Cambrure (քանպրիւր) գ. իգ. Կորացումն, կորութիւն, թեքութիւն:

Came (քամ) գ. իգ. Ազգ ինչ խեցեմորթաց:

Caméade (քամէատ) գ. իգ. Ազգ ինչ վայրի պղպեղի:

Camée (քամէ) գ. իգ. Ակն ինչ քանդակեալ. պիր նէվի գըյմէթլի օյմալը թաշ:

Camélée (քամէլէ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. մազէրիօն:

Caméléon (քամէլէօն) գ. ար. Գետնառիւծ. պուգալէմուն: Համաստեղութիւն ինչ:

Caméléopard (քամէլէօփար) գ. իգ. Ուղտընձառիւծ (կենդանի ինչ). զուրնաֆա, զիրաֆէ:

Caméline (քամէլին) գ. իգ. Բոյս ինչ իւղալից:

Camelot (քամլօ) գ. ար. Կերպաս այծէից. չօֆ կամ սօֆ, շալի, մուխայէր:

Camelotier (քամլօտիէ) գ. ար. Թուղթ անպիտան:

Camelotine (քամլօտին) գ. ար. Կերպաս ինչ նման այծէից:

Camérier (քամէրիէ) գ. ար. Սենեկապետ Պապին:

Camériste (քամէրիստ) գ. իգ. Կին սենեկապետ դշխոյին:

Camerlinguat (քամէրլէնկա) գ. ար. Իշխանութիւն սենեկապետի կամ պաշտօնէի Պապին:

Camerlingue (քամէրլէնկ) գ. ար. Սենեկապետ կամ իշխանաւոր պաշտօնեայ Պապին:

Cames (քամ) գ. ար. յոգ. Սեպք ուռան թղթագործաց:

Camion (քամիօն) գ. ար. Գնդասեղն փոքրիկ. ուֆագ տօքլու իյնէ:

Camisa (քամիզա) գ. ար. Ծածկոյթ առականաց վայրենի կանանց:

Camisade (քամիզատ) գ. իգ. Գիշերամարտութիւն զօրաց, մարտ զօրաց 'ի գիշերի. կէճէ պասգընը:

Camisard, arde (քամիզար, արտ) գ. ար. և իգ. Մոլեգին նախանձաւոր կրօնից ('ի սահմանս ինչ Գաղղիոյ):

Camisole (քամիզօլ) գ. իգ. Բաճկոն. զըպուն, էլէք:

Camoïard (քամօյար) գ. ար. Կերպաս յայծէից վայրենեաց:

Camomille (քամօմիյլ) գ. իգ. Երիցուկ. փափատիա, փափատիա չիչէյի:

Camouflet (քամուֆլէ) գ. ար. Ծխումն, ծուխ թղթոյ վառելոյ: կշտամբանք, նախատինք:

Camp (քան) գ. ար. Բանակ, բանակետղ, բանակ զօրաց. օրտու: ասպարէզ մարտի:

Campagnard, arde (քանփանեար, արտ) ած. և գ. Գեղջուկ, շինական. քէօյլիւ:

Campagne (քանփանյ) գ. իգ. Դաշտ, անդ, արտ, ագարակ. օվա, գըր, սահրա, քէօյ, չիֆթլիք: մարտ կամ ճակատ զօրաց. սէֆէր: ժամանակ մարտի:

Campane (քանփան) գ. իգ. Փունջ, ծոպ, վերջ. փիւսկիւլ: սիւնադլուխ կոթնթեան կամ բաղադրեալ: բոյս ինչ:

Campanelle (քանփանէլ) գ. իգ. Ի ծաղիկ ինչ:

Campanette (քանփանէտ) գ. իգ. Նարկիզ վայրի. եապան նէրկիզի:

Campanille (քանփանիլ) գ. իգ. Արտաքեան գմբեթից:

Campanini (քանփանինի) գ. ար. Ազգ ինչ կճոյ:

Campanule (քանփանիւլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Campêche (քանփէշ) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկոյ:

Campement (քանփըման) գ. ար. Բանակելն: բանակ. օրտու եէրի:

Camper (քանփէ) բ. չ. Բանակել, բանակ հարկանել. օրտու գուրմագ: Se camper, բ. յ. Բանակիլ, նստիլ, դադարել ուրեք. գօնմագ, օտուրմագ: Campé, ée, բանակեալ:

Camperche (քանփէրշ) գ. իգ. Ձող ինչ երկաթի օթոցագործաց:

Campes (քանփէս) գ. իգ. Ասուի ինչ այլայլախառն:

Campestra (քանփէստրա) գ. ար. Անդրավարտիք զօրաց Հռովմայեցւոց:

Camphorata (քանֆօրատա) գ. իգ. Արմատ ինչ բժշկական:

Camphorate (քանֆօրատ) գ. ար. Աղ ինչ քիմիական:

Camphorique (քանֆօրիք) ած. Քափուրեան (թթու ըստ քիմիականաց):

Camphre (քանֆր) գ. ար. Քափուր. քէաֆիւրի, քէաֆուր:

Camphré, ée (քանֆրէ) ած. Քափուրախառն:

Camphrée (քանֆրէ) գ. իգ. Արմատ ինչ բժշկական:

Campine (քանփին) գ. իգ. Վառեակ ընտիր:

Campo (քանփօ) գ. ար. Ասր Սպանիոյ:

Campos (քանբօ) գ. ար. Արձակումն աշակերտաց դպրատան · դէադիլ : ժամանակ հանգստեան կամ պարապոյ ուսումնականաց :

Camus, use (քամիւ, իւզ) գ. և ած. Տափակքիթ · չէօքիւք, քադգա պուրունլու, դադար պուրունլու : ամօթապարտ, կարակոր :

Canabil (քանապիլ) գ. ար. Հող ինչ բժշկական :

Canacopole (քանաքօբօլ) գ. ար. Որ ուսուցանէ զքրիստոնէական վարդապետութիւն 'ի Հնդիկս :

Canade (քանատ) գ. ար. Թռչուն ինչ գեղեցիկ Ամերիկոյ :

Canaille (քանայլ) գ. իգ. Խառնիճաղանճ, ոճնլքոր քաղաքին · ալչագ խալգ, քիւլխանի : յոգ. Մանկտի · ճահիլ խալգ :

Canal (քանալ) գ. ար. Խողովակ, ագուգայ, ջրանցք, ջրմուղ, ծորակ · օլուգ, սու եօլու · քիւնք : անձուկ, կիրճ · պօղազ : անցք, ճանապարհ, հնարք · եօլ, չարէ, վասըդա :

Canap (քանաբ) գ. ար. Կարկառ փայտից ('ի զատել անդ զշաքար) :

Canapé (քանաբէ) գ. ար. Բազմոց, բազմական · պէր նէվ սէտիր : Նկանակ ինչ հացի :

Canapsa (քանաբսա) գ. ար. Պարկ կամ մախաղ (արուեստաւորաց) · չանթա :

Canard (քանար) գ. ար. Բադ · էօրտէք : շուն ջրասոյզ որ որսայ զբադս · սու իդի :

Canarder (քանարտէ) բ. ն. Արձակել զհրացանս յանկարծ վայրէ · կիզլիճէ գուրշուն ադմագ : Canardé, ée, հարեալ յանկարծ վայրէ :

Canardière (քանարտիէր) գ. իգ. Տաղաւար 'ի ճախինս առ որսալոյ զվայրի բադս : անկոյթ տեղի յամրոցի, ուստի արձակեն զհրացանս : հրացան ինչ երկայնաձև :

Canari (քանարի) գ. ար. Դեղձանիկ թռչուն · գանարիա գուշու :

Canarin (քանարէն) գ. ար. Ազգ ինչ դեղձանկի :

Canasse (քանաս) գ. ար. Ծխախոտ · դիւդիւն :

Cancan (քանքան) գ. ար. Տրտունջ, քրթմնջիւն :

Cancanias (քանքանիաս) գ. ար. Մետաքսեայ կերպաս ինչ Հնդկաց :

Cancel (քանսէլ) գ. ար. Վանդակ եկեղեցւոյ : վանդակ սինհաղարդ :

Cancellation (քանսէլլասիօն) գ. իգ. Ջնջումն, եղծումն :

Canceller (քանսէլլէ) բ. ն. Ջնջել զգիրս, եղծանել :

Cancer (քանսէր) գ. ար. Խոլ խեցգետնի, քաղցկեղ · աքիլէ, չիբիբէնլէ : երիզ ինչ: խեցգետին (համաստեղութիւն) · սէրէդան, պուրճի սէրէդան :

Cancre (քանքր) գ. ար. Խեցգետին, խարխառ · բուդագօս, ենկէչ : կծծի, ագահ · խասիս :

Candelabre (քանտըլապր) գ. ար. Աշտանակ, ճրագալան · պէօյիւք շամտան, մէյտան շամտանը :

Candelette (քանտըլէդ) գ. իգ. Պարան ինչ խարսխի նաւուն :

Candeur (քանտէօր) գ. իգ. Սրբութիւն կամ մաքրութիւն սրտի, անարատութիւն մտաց : պարզմտութիւն, անկեղծութիւն · սաֆտէրունլուգ, սատըգլըգ, տօղրուլուգ, խուլիւսի գալպ :

Candi (քանտի) գ. ար. Նաւակ մեծ :

Candi (քանտի) ած. Վանի (շաքար) : Sucre candi, շաքար վանի, շաքարավան · նէօպէտ կամ նէպադ շէքէրի, գանտ շէքէր :

Candidat (քանտիտա) գ. ար. Հետամուտ իշխանութեան կամ պաշտօնատարութեան, նուիրեալ · նամզադ կամ նամզէդ, դալիպ :

Candide (քանտիտ) ած. և գ. Ամբիծ, անարատ, մաքուր, սուրբ : անկեղծ, արդար · սաֆտէրուն, սադըգ :

Candiote (քանտիօդ) գ. իգ. Ծաղիկ ինչ :

se Candir (քանտիր) բ. չ. Պնդանալ իբրև զսառն (շաքարի) : Candi, ie, պնդացեալ իբրև զսառն վանի :

Candon (քանտօն) գ. ար. Իշ ծառ ինչ :

Cane (քան) գ. իգ. Էգ բադ · տիշի էօրտէք, էօրտէք տիշիսի :

Canepetier (քանըբդիէր) գ. իգ. Թռչուն ինչ · ուֆագ դօյ :

Canepin (քանբէն) գ. ար. Ընտիր կամ նուրբ կաշի խոյի :

Canequin (քանքէն) գ. ար. Սպիտակ կտաւ բամբակեայ :

Caneter (քանդէ) բ. չ. Քայլել իբրև զբադ · էօրտէք կիպի եիւրիւմէք :

Canète (քանէդ) գ. իգ. Ձագ բադի · էօրտէք բալազը : եղէգն ստայնանկաց : բադ անտոն (ըստ կնքաբանից) : հիւղ, խրճիթ :

Caneton (քանդօն) գ. ար. Ձագ բադի · էօրտէք բալազը :

Canevas (քանվա) գ. ար. Խոշոր կտաւ կանեփեայ · քէնտիր կամ քէնվիր պէզի : նախկին գծագրութիւն, յարացոյց · մուսէվէտէ :

Caniche (քանիշ) գ. իգ. Մատակ շուն գանգրահեր :

Caniculaire (քանիքիւլէր) ած. Շնիկ աստեղն (աւուրք կամ ժամանակ) · էյյամ պահուր :

Canicule (քանիքիւլ) գ. իգ. Շնիկ աստղ (համաստեղութիւն) · էլքէլպ էլքէպիր : ժամանակ շնիկ աստեղն · էյյամ պահուր :

Canide (քանիտ) գ. ար. Ազգ ինչ թութակաց :

Canif (քանիֆ) գ. ար. Զմելին գրչաց · գալէմդրաշ :

Canin, ine (քանէն, ին) ած. Շան, շնական : Faim canine, շնքաղց (ախտ) : Dent canine, սկուռնդ ատամն · ազը դիշի :

Caninana (քանինանա) գ. ար. Օձ ինչ Ամերիկոյ :

Caninga (քանէնկա) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկոյ :

Caniveaux (քանիվօ) գ. ար. Սալաքար մեծ:

Canna (քանա) գ. ար. Կենդանի ինչ Ափրիկոյ:

Cannage (քանաժ) գ. ար. Եղէգնաչափութիւն, չափ եղեգան:

Cannaie (քանէ) գ. իգ. Շամբ, եղէգնաշամբ, եղէգնուտ:

Canne (քան) գ. իգ. Եղէգն. գամըշ: գաւազան, ցուպ. դէյնէք, հէզարէն, պասդօն: չափ ինչ. պիր նէվ արշըն:

Caneberge (քանպէռժ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Cannelas (քանլա) գ. ար. Շաքարահատ կինամոնախառն:

Canneler (քանլէ՛) բ. ն. Փապարել խողովակաձև: Cannelé, ée, փապարեալ. չէնլօնէլի:

Cannelle (քանէլ) գ. իգ. Կինամոն, դարչին, եղէգնեակ. դարչըն կամ տարչըն: ծորակ տակառի. փըչը լիւլէսի:

Cannellier (քանէլիէ՛) գ. ար. Ծառ կինամոնի, դարչենի: մասն ինչ գործւոյ ոստայնանկի:

Cannelure (քանլիւռ) գ. իգ. Փապար գործեալ ՚ի վերայ սեան. օլուգ:

Canner (քանէ՛) բ. ն. Չափել եղեգամբ կամ կանգնաւ. արշընլամագ:

Cannetille (քանդիյլ) գ. իգ. Հիւսուած կամ թիթեղն ոսկի կամ արծաթի. սըրմա, թէլ:

Cannibale (քանիպալ) գ. ար. Մարդակեր ժողովուրդ Ամերիկոյ:

Canon (քանօն) գ. ար. Թնդանօթ. դօփ: շարք եղեգանց կամ սրնգաց: կանոն, կարգ, օրէնք. գանուն: խորհրդական մասն աղօթից կամ կանոն ՚ի պատարագի: քանոն կամ նուագ երաժշտական. գայտէ: կարգ գրոց տպագրութեան: եղէգն հրացանի կամ ծակ վառօդոյ և գնտակի. փէմէր:

Canonial, ale (քանօնիալ) ած. Կանոնական, կանոնիկոսական:

Canonicat (քանօնիքա) գ. ար. Կանոնիկոսութիւն:

Canonicité (քանօնիսիդէ՛) գ. իգ. Կանոնականութիւն, վաւերականութիւն:

Canonique (քանօնիք) ած. Կանոնական, կանոնաւոր, օրինաւոր, վաւերական. գանուն իւզրէ:

Canoniquement (քանօնիքման) մկ. Ըստ կանոնաց, ըստ օրինաց. գանուն մուճիպինճէ:

Canonisation (քանօնիզասիօն) գ. իգ. Դասակարգութիւն ՚ի թիւս Սրբոց:

Canoniser (քանօնիզէ՛) բ. ն. Կարգել զոք ՚ի թիւս Սրբոց: յանչափս գովել: Canonisé, ée, դասակարգեալ ընդ Սուրբս:

Canoniste (քանօնիսդ) գ. ար. Կանոնագէտ:

Canonnade (քանօնատ) գ. իգ. Սաստիկ կամ անընդհատ արձակումն թնդանօթից. դօփ թադըրդըսը:

Canonner (քանօնէ՛) բ. ն. Արձակել սաստիկ կամ բազում թնդանօթս. դօփ ադմագ, դօփ իլէ դէօյմէք: Canonné, ée, հարեալ թնդանօթօք:

Canonnier (քանօնիէ՛) գ. ար. Արձակող թնդանօթից (զինուոր). դօփճը:

Canonnière (քանօնիէռ) գ. իգ. Պատուհան թնդանօթից: վրան ինչ: խաղալիկ ինչ մանկանց: արկղ ջրոյ թղթագործաց:

Canope (քանօփ) գ. իգ. Անուն աստեղ:

Canot (քանօ) գ. ար. Նաւակ ինչ ՚ի կեղեւոյ ծառոց: մակոյկ, նաւակ, կուր. սանդալ, գայըգ:

Canschy (քանշի) գ. ար. Ծառ ինչ, յորմէ կազմեն զթուղթ:

Cantal (քանդալ) գ. ար. Ազգ ինչ պանրոյ:

Cantanettes (քանդանէդ) գ. իգ. յոգ. Ծակ ղեկի նաւուն:

Cantates (քանդադ) գ. իգ. Նուագ, նուագ երաժշտական:

Cantatille (քանդադիյլ) գ. իգ. Հակիրճ նուագ:

Cantatrice (քանդադռիս) գ. իգ. Գուսան, կին երգեցիկ. իրլայըճը ավրէդ:

Cantharide (քանթառիտ) գ. իգ. Միջատ ինչ չարաթոյն. գունդուղ պէօճէյի:

Canthène (քանթէն) գ. ար. Ձուկն ինչ:

Canthus (քանթիւս) գ. ար. Անկիւն աչաց:

Cantibai (քանդիպէ) գ. ար. Կոճղ փայտի բազմահերձ:

Cantine (քանդին) գ. իգ. Արկղ սրուակաց գինւոյ. շարապ սանդըղը: տեղի վաճառման գինւոյ ՚ի բանակի. գօլդուգ օրդուդա:

Cantinier (քանդինիէ՛) գ. ար. Մառանապետ, որ վաճառէ զգինի ՚ի բանակի:

Cantique (քանդիք) գ. ար. Երգ, տաղ, օրհնութիւն. իլահի, մէզմուր:

Canton (քանդօն) գ. ար. Կողմն, թաղ. սէմդ, մահալլէ: նահանգք Հելվետիոյ. նահիէ: մասն ասպարի (ըստ կնքաբանից):

Cantonade (քանդօնատ) գ. իգ. Անկիւն թատերաց:

Cantonné, ée (քանդօնէ՛) ած. Յաւելեալ յանկեան (ըստ կնքաբանից):

Cantonner (քանդօնէ՛) բ. չ. Վանս տալ զօրաց, զետեղել ՚ի զօրանիստս կամ ՚ի ձմեռոցս. ասքէրի մահալլէլէրէ գօմագ: Se cantonner, բ. յ. Ամրանալ կամ պատսպարել ուրեք: Cantonné, ée, պատսպարեալ:

Cantonnière (քանդօնիէռ) գ. իգ. Վարագոյր կամ առագաստ մահճաց:

Canule (քանիւլ) գ. իգ. Եղէգն կամ խողովակ (գդեխի). լիւլէճիք:

Caouac (քաուաք) գ. ար. Հող ինչ զոր ուտեն խափշիկք յԱմերիկա:

Cap (քափ) գ. ար. Գլուխ. պաշ: De pied en cap, յոտից մինչև ցգլուխ. պաշտան այաղա: սար, սարաւանդ, բարձրաւանդակ, հրուանդան. պուռուն, փիլ, դաղ պուռնու:

Cap-mouton կամ Cap-de-mouton (քափ մուդօն, քափ տը մուդօն) գ. ար. Ծակ ինչ պարանաց ՚ի նաւի:

Capable (քափապըլ) գ. և ած. Յարմար, յաջողակ, ճարտար. էլինտէն կէլիր, ալըմլը, գատըր, ագըլլը, մարիֆէթլի:

Capacité (քափասիթէ) գ. իգ. Յարմարութիւն, յաջողակութիւն. գապիլիյէթ, մարիֆէթ, ագըլ, գուտրէթ, էլինտէն կէլմէ: ընդարձակութիւն, խորութիւն. կէնիշլիք, պօլլուգ, մէյտան:

Capades (քափատ) գ. իգ. յոք. Մասունք կամ նիւթ խուրձի:

Caparaçon (քափարասօն) գ. ար. Ծածկաբան կամ վերարկու ձիոյ. աթ էօրթիւսիւ կամ պէսթը, րախթ:

Caparaçonner (քափարասօնէ) բ. ն. Արկանել զծածկոյթ կամ զվերարկու 'ի վերայ ձիոյ. աթը տօնաթմագ: Caparaçonné, ée, զարդարեալ վերարկուաւ:

Cape (քափ) գ. ար. Վեղարաւոր կրկնոց. գափուտ: գլխարկ ինչ կանանց: մեծագոյն առագաստ նաւու:

Capéer (քափէէ) բ. չ. Բռնալ զմեծագոյն առագաստն կայմի:

Capelage (քափլաժ) գ. ար. Մասն պարանաց 'ի ծայրն կայմի:

Capelan (քափլան) գ. ար. Երէց աղքատ և գծուծ: ձուկն ինչ:

Capeler (քափլէ) բ. ն. Դնել 'ի ծայրն կայմի:

Capelet (քափլէ) գ. ար. Ուռոյց ինչ յոտս ձիոյ:

Capeline (քափլին) գ. իգ. Գլխարկ ինչ կանանց: երիզ ինչ վիրաբուժից:

Capeluche (քափլիւշ) գ. իգ. Վեղար:

Capendu (քափանտիւ) գ. ար. Ազգ ինչ խնձորոյ:

Capigi (քափիճի) գ. ար. Դռնապան պալատի. գափուճու (է բառ Տաճկաց):

Capigi-bassi (քափիճի պասի) գ. ար. Պետ դռնապանաց արքային Տաճկաց. գափուճու պաշը (է բառ Տաճկաց):

Capillaire (քափիլլէր) ած. Մազանման, մազատեսակ, նրբաթել իբրև զմազ. քէզփէր:

Capillament (քափիլաման) գ. ար. Լինելն մանրաթել կամ մազանման:

Capilotade (քափիլօթատ) գ. իգ. Կերակուր ինչ:

Capiscol (քափիսքօլ) գ. ար. Դասերէց ժողովոյ ինչ եկեղեցականաց:

Capitaine (քափիթէն) գ. ար. Գլուխ գնդի զօրաց, զօրագլուխ. յիւզ պաշը: նաւապետ. րէյիս, գափիթան: առաջնորդ, հրամանատար, պետ: Capitaine de port, հրամանատար նաւահանգստի. լիման րէյիսի: Capitaine des chasses, որսորդապետ. գուշճու պաշը:

Capitainerie (քափիթէնըրի) գ. իգ. Որսորդապետութիւն:

Capital, ale (քափիթալ) ած. Գլխաւոր, երևելի. իգթիզալը, պաշ, անա: գլխապարտութեան (յանցանք):

Capital (քափիթալ) գ. ար. Գլուխ դրամոց. սէրմայէ: երևելի ինչ. իգթիզալը շէյ:

Capitale (քափիթալ) գ. իգ. Մայրաքաղաք, մայր քաղաքաց. փայիթախթ:

Capitaliste (քափիթալիսթ) գ. ար. Որ ունի զգլուխ դրամոց:

Capitan (քափիթան) գ. ար. Ինքնահաճ, խրոխտապանծ, մեծաբան. պէօյիւք սէօյլէյիճի:

Capitan-pacha (քափիթան փաշա) գ. ար. Ծովապետ Տաճկաց. գափուտան փաշա (է բառ Տաճկաց):

Capitane (քափիթան) գ. իգ. Առաջին ցռուկանաւ:

Capitation (քափիթասիօն) գ. իգ. Գլխահարկ, աշխարհագիր. խարաճ, ճէզիյէ:

Capitel (քափիթէլ) գ. ար. Ջուր մոխրոյ և կրոյ 'ի պէտս օճառի:

Capiteux (քափիթէօ) ած. Որ հարկանի 'ի գլուխն, արբեցուցիչ (գինի). սէրխօշ էտիճի, պաշա վուրան, քէսքին:

Capitole (քափիթօլ) գ. ար. Կամպիտողիոն (տաճար Արամազդայ 'ի Հռոմ):

Capiton (քափիթօն) գ. ար. Խոշոր մետաքս:

Capitoul (քափիթուլ) գ. ար. Ատենական կամ վերակացու քաղաքի:

Capitoulat (քափիթուլա) գ. ար. Ատենականութիւն, քաղաքապետութիւն:

Capitulaire (քափիթիւլէր) ած. Ժողովական, ժողովոյ:

Capitulairement (քափիթիւլէրման) մակ. 'ի ժողովի:

Capitulaires (քափիթիւլէր) գ. ար. յոք. Սահմանք, կարգաւորութիւն:

Capitulant (քափիթիւլան) գ. և ած. Որ ունի իշխանութիւն 'ի ժողովի, որ կարէ քուէայս արկանել կամ ընտրել:

Capitulation (քափիթիւլասիօն) գ. իգ. Դաշն, դաշնադրութիւն, գիր դաշանց, պայմանք. վէրա, վէրա քէսզըտը, ահտ նամէ, մուսալահա:

Capitule (քափիթիւլ) գ. ար. Համառօտ ընթերցուած սուրբ գրոց զկնի հասարակաց աղօթից:

Capituler (քափիթիւլէ) բ. չ. Պայմանս կարգել վասն անձնատուր լինելոյ: դաշն դնել, դաշինս հաստատել. վէրա իլէ վէրմէք կամ թէսլիմ էթմէք: մուսալահա էթմէք:

Capiverd (քափիվէր) գ. ար. Կենդանի ինչ երկակենցաղ յԱմերիկա:

Caplan (քափլան) գ. ար. Ձուկն փոքրիկ 'ի խայծ ձկան ինչ:

Capnomancie (քափնօմանսի) գ. իգ. Ծխահմայութիւն:

Capoc (քափօք) գ. ար. Խէժ ինչ:

Capolin (քափօլէն) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկոյ:

Capon (քափօն) գ. ար. Որ խաղայ նենգութեամբ, խարդախ: կեղծաւոր, նենգաւոր. ֆէնա օյնայան: Ճանկ ինչ, որով հանեն զխարիսխ նաւուն:

Caponner (քափօնէ) բ. չ. Խաբել կամ նենգել 'ի խաղս: արկանել զձանկ 'ի խարիսխն:

Caponnière (քափօնիէռ) գ. իգ. Փոս կամ խրամ հրացանընկեցաց:

Caporal (քափօռալ) գ. ար. Ստորին հրամանատար զօրաց, տասնապետ. օն պաշը:

Caposer (քափօզէ) բ. չ. Կապել զղեկ նաւուն:

Capot (քափօ) գ. ար. Կրկնոց վեղարաւոր: լօդիկ, պատմուճան (ասպետաց). գափուտ, եաղմուրլուգ: Faire capot, յաղթել 'ի խաղի թղթոց. գափուտ էթմէք: Demeurer capot, խայտառակիլ, 'ի դերև ելանել:

Capote (քափօտ) գ. իգ. Կրկնոց կամ մեկնոց կանանց. զէննէ եաղմուրլուղու, ֆէրաճէ: վերարկու կամ լօդիկ ասպետաց. եաղմուրլուգ:

Câpre (քափր) գ. իգ. Կապպար. քէպէրէ:

Câpre (քափր) գ. ար. Նաւ ասպատակաւոր. գօրսան կէմիսի:

Caprice (քափրիս) գ. ար. Քմայք, հաճոյք, մոլացածին խորհուրդ, երևակայութիւն. եանազլըգ, հէր ճայըլըգ, քէյֆ, քէնտի ագըլընա պէյէնմէ: մասն ինչ երաժշտութեան, բանաստեղծութեան և նկարու:

Capricieusement (քափրիսիէօզման) մակ. Ըստ քմաց, ըստ հաճոյից, անխորհրդաբար. քէյֆ իլէ:

Capricieux, euse (քափրիսիէօ, էօզ) ած. Նորահնար, մոլացածին, ինքնահաճոյ. եանազ:

Capricorne (քափրիքօռն) գ. ար. Այծեղջիւր (կենդանակերպ). ճէտի պուրճու:

Câprier (քափրիէ) գ. ար. Բոյս կամ տունկ կապպարի:

Caprisant (քափրիզան) ած. ար. Անկանոն (զարկ բազկի):

Capron (քափռօն) գ. ար. Ազգ ինչ խոշոր ելակի:

Capse (քափս) գ. իգ. Տուփ քուէարկութեան:

Capsulaire (քափսիւլէռ) ած. Թաղանթի կամ մաշկի (կապ):

Capsule (քափսիւլ) գ. իգ. Կեղև, պատիճ, պարուտակ. գափագ: Թաղանթ, մաշկ:

Captal (քափթալ) գ. ար. Գլուխ, պետ (է բառ վաղեմի):

Captateur (քափթաթէօռ) գ. ար. Հրապուրիչ, պատրող, խորամանկ:

Captation (քափթասիօն) գ. իգ. Նենգութիւն, խորամանկութիւն. հիյլէ, ֆէնտ:

Capter (քափթէ) բ. ն. Ստանալ զսիրտ կամ զբարեկամութիւն ուրուք, յինքն յանկուցանել, որսալ. ավլամագ, թալիմ էթմէք: Capté, ée, որսացեալ:

Captieusement (քափսիէօզման) մակ. Նենգաւ, խորամանկութեամբ, հնարիւք:

Captieux, euse (քափսիէօ, էօզ) ած. Պատիր, պատրողական, խաբէական, խորամանկ, նենգաւոր. ալտատըճը, հիյլէքեար, տէսիսլի:

Captif, ive (քափթիֆ, իվ) ած. Գերի վարեալ, կալանաւոր, բանտարգել. էսիր, թութուլմուշ:

Captiver (քափթիվէ) բ. ն. Գերել, վարել 'ի գերութիւն: նուաճել, ախրել. էսիր էթմէք, պաղլամագ: խաթըրը էլէ ալմագ: Captivé, ée, գերեալ. էսիր կամ քէօլէ օլմուշ:

Captiverie (քափթիվռի) գ. իգ. Տեղի վաճառակուր գերեաց:

Captivité (քափթիվիթէ) գ. իգ. Գերութիւն, ստրկութիւն: խիստ ծառայութիւն. էսիրլիք:

Capture (քափթիւռ) գ. իգ. Ըմբռնումն, կալանաւորութիւն: աւար, կողոպուտ, յափշտակութիւն. թութմա, զապտ. գափմա, եաղմա:

Capturer (քափթիւռէ) բ. ն. Ըմբռնել, յափշտակել. գափմագ, զապտ էթմէք:

Capuce (քափիւս) գ. ար. Վեղար, գլխանոց. գուգուլա, պաշլըգ:

Capuchon (քափիւշօն) գ. ար. Վեղար, կընկուղ, գլխանոց. գուգուլա, պէօրք, պաշլըգ: մասն ինչ ծաղկանց:

Capucin, ine (քափիւսէն, սին) գ. ար. և իգ. Վեղարաւոր կամ փրանկիսկեան կրօնաւոր և միանձնուհի. գափուչին:

Capucinade (քափիւսինատ) գ. իգ. Քարոզ անհեթեթ և անիմաստ. լաֆ:

Capucine (քափիւսին) գ. իգ. Թարայ հնդկաց. հինտ թէրէսի: ներկ ինչ:

Caput mortuum (քափիւթ մօռթիւօմ) Գլուխ մեռեալ (ըստ քիմիականաց. է բառ Լատին):

Caquage (քաքաժ) գ. ար. Հանդերձանք hareng ձկան:

Caque (քաք) գ. իգ. Տակառակ, տակառ փոքր: Թոնիր գլանաձև (ըստ մոմագործաց):

Caquer (քաքէ) բ. ն. Դնել 'ի տակառի զձուկն: Caqué, ée, եդեալ 'ի տակառի:

Caquerolle (քաքռօլ) գ. իգ. Անօթ ինչ:

Caquet (քաքէ) գ. ար. Շաղակրատանք, շատախօսութիւն. չէնէ:

Caquetage (քաքթաժ) գ. ար. Շատախօսութիւն, շաղակրատանք:

Caquete (քաքէթ) գ. իգ. Տակառ ձկանց:

Caqueter (քաքթէ) բ. չ. Շատախօսել, շաղակրատել. եանշամագ, չէնէ չալմագ:

Caqueterie (քաքէթռի) գ. իգ. Շաղակրատանք, շատախօսութիւն. եանշամա, գէվէզէլիք:

Caqueteur, euse (քաքթէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Շատախօս, շաղակրատ. եանշագ, գէվէզէ, չէնէ չալան:

Caquetoire (քաքթուառ) գ. իգ. Աթոռ ինչ ինչ կամ բազմոց:

Car (քառ) շաղկ. Զի, քանզի: վասն զի, որովհետև. զիրա. չիւնքի:

Carabé (քառապէ) գ. ար. Սաթ, ակն վանի. քէհրիպար:

Carabin (քառապէն) գ. ար. Մանուկ կամ աշակերտ վիրաբուժի: հեծեալ հրացանակիր: դիմագրաւ 'ի խաղի և 'ի բանս, բայց անդէն փախստական:

Carabinade (քառապինատ) գ. իգ. Դիմագրաւ լինելն 'ի խաղի, կամ 'ի բանս:

Carabine (քառապին) գ. իգ. Լայնաբերան և կարճ հրացան. գարապինա:

Carabiner (քառապինէ́) բ. ն. փապարել, խոռոչել: բ. չ. Հարկանել լայնաբերան և կարճ հրացանիւ: սակաւ մի դիմագրաւ լինել 'ի խաղի:

Carabinier (քառապինիէ́) գ. ար. Հեծեալ որ ունի զլայնաբերան և զկարճ հրացան:

Carach կամ Caraque (քառաշ, քառաք) գ. ար. Հարկ գլխային Տաճկաց, զոր տան Քրիստոնեայք և Հրէայք. խարըճ (է բառ Տաճկաց):

Caracol (քառաքօլ) գ. ար. Escalier en caracol, Սանդուղք շրջանակաւ:

Caracole (քառաքօլ) գ. իգ. Ճախր երիվարի, ճախրանք հեծելոց:

Caracoler (քառաքօլէ́) բ. չ. Ճախր առնուլ երիվարաւ. ատ օյնատմագ:

Caracoli (քառաքօլի) գ. ար. Բաղադրութիւն ոսկւոյ և արծաթոյ ընդ պղնձոյ:

Caractère (քառաքտէռ) գ. ար. Կնիք, նշան, դրոշմ. նիշան: գիր, տառ, նշանագիրք. հարֆ, խատտ, եազը: կատարեալ գիրք տպագրութեան: արժանապատուութիւն, պաշտօն, աստիճան. իւնվան, մանսապ, րիւտպէ, էհվալ ասլայը: ոճ, զխարդն, բնաւորութիւն, բոյս բարուց. մէրտէպէ, մէշրէպ, խէլքաթ, խույ, տապիատ:

Caractériser (քառաքտէ́ռիզէ́) բ. ն. Կնքել, դրոշմել. նիշանլամագ: Ճշգրտիւ նկարագրել, ցուցանել. վասֆ էտմէք: Se caractériser, բ. յ. Ցուցանել զբոյս բարուց անձին: Caractérisé, ée, Նշանակեալ, ցուցեալ:

Caractérisme (քառաքտէ́ռիզմ) գ. ար. Նմանութիւն ինչ բուսոց ընդ մասանց մարդկային մարմնոյ:

Caractéristique (քառաքտէ́ռիստիք) ած. Կնքիչ, Նշանակիչ, Նշանական, որոշիչ, յայտնիչ, յայտարար:

Carafe (քառաֆ) գ. իգ. Շիշ գինւոյ. քէրաֆ ճամ, շիշէ:

Carafon (քառաֆօն) գ. ար. Անօթ զովացուցանելոյ զգինի: շիշ գինւոյ:

Caragach (քառակաք) գ. ար. Ազգ ինչ բամբակի:

Caragne (քառայն) գ. իգ. Ռետին, խէժ ծառոյ:

Caragué (քառակ) գ. ար. Աղուէս Ամերիկոյ:

Caraïte (քառաիտ) գ. ար. Աղանդ ինչ Հրէից, Հրեայք որք ընդունին միայն զսուրբ գիրս, և ոչ զարտաքին աւանդութիւնս:

Caramel (քառամէլ) գ. ար. Շաքար եփեալ և կարծրացեալ. ագիտէ շէքէրի:

Carambole (քառամպօլ) գ. իգ. Հարուած կրկին գնդակաց 'ի խաղու:

Caramboler (քառամպօլէ́) բ. չ. Հարկանել զկրկին գնդակս 'ի Պիլիարդի:

Carambolier (քառամպօլիէ́) գ. ար. Ծառ ինչ Հնդկաց, որ ունի զպտուղ գնտաձև կամ ձուաձև:

Caramoussats (քառամուսա) գ. իգ. յոգ. Վաճառական նաւք Տաճկաց:

Carangue (քառանկ) գ. իգ. Ձուկն ինչ Ամերիկոյ:

Carapace (քառափաս) գ. իգ. Պատեան կրիայի:

Caraque (քառաք) գ. իգ. Նաւ ինչ Լուսիտանիացւոց:

Carat (քառա) գ. ար. Փորձ ոսկւոյ: կերատ (կշիռ չորից գարեհատից, կամ 24 մասն ունկոյ). գըրատ: մանր ադամանդ:

Carata (քառատա) գ. ար. Ազգ ինչ հալուէի:

Caravane (քառավան) գ. իգ. Կարաւան. քէրվան: բազմութիւն կամ գումարտակ նաւուց վաճառականաց: ծովամարտութիւն ասպետաց Մելիտինոյ:

Caravaneur (քառավանէօռ) գ. ար. Վաճառական, կամ նաւ վաճառական (Մարսիլիոյ):

Caravanier (քառավանիէ́) գ. ար. Կարաւանապետ. քէրվան պաշը, սէրպան կամ սարվան պաշը:

Caravansérail (քառավանսէ́ռայլ) գ. ար. Իջեվան կամ օթեվան կարաւանի. քէրվանսարայ, խան:

Caravelle (քառավէլ) գ. իգ. Նաւ ինչ Լուսիտանիացւոց:

Carbatine (քառպատին) գ. իգ. Մորթ կենդանեաց նորոգ քերծեալ:

Carbet (քառպէ́) գ. ար. Տուն 'ի մէջ բնակութեան վայրենեաց Ամերիկոյ:

Carbonate (քառպօնատ) գ. ար. Աղ ինչ քիմիական:

Carboncle (քառպօնքըլ) գ. ար. Եղունգն: կարկեհան, սուտակ. շէմսի, լըրըգ տաշը:

Carbone (քառպօն) գ. ար. Ածուխ զուտ:

Carbonique (քառպօնիք) ած. Թթու բաղադրեալ յածխոյ և 'ի թթուածնէ:

Carbonnade (քառպօնատ) գ. իգ. Միս 'ի կասկարայէ. քիւլ պասդը:

Carbouillon (քառպույլէօն) գ. ար. Հարկ ինչ աղի:

Carbure (քառպիւռ) գ. իգ. Բաղադրութիւն ածխոյ:

Carcailler (քառքայլէ́) բ. չ. Աղաղակել լորամարգաց:

Carcan (քառքան) գ. ար. Երկաթի անուր չարագործաց. փէմպէր տասմա, չէմպէր: մանեակ, քառամանեակ, մեհեանդ:

Carcasse (քառքաս) գ. իգ. Կմախք, ոսկերոտի կենդանեաց. գապուրղա կէմիքլէրի, սաֆի կէմիք: կառուցումն տախտակաց նաւու: ազգ ինչ հրձիգ ռմբաց:

Carcinome (քառսինօմ) գ. ար. *Քաղցկեղ.* ճիրի ֆէնէ:

Carcinomateux, euse (քառսինօմադէօ, էօզ) ած. *Նման քաղցկեղի:*

Cardamine (քառտամին) գ. իգ. *Կոտեմ ջրային.* սու թէրէսի:

Cardamome (քառտամօմ) գ. ար. *Հատ ինչ անուշահոտ.* գագուլէ:

Cardasse (քառտաս) գ. իգ. *Կանգառ կամ փուշ մեծ.* եիւն դարաղը:

Carde (քառտ) գ. իգ. *Կանգառ, փուշ որով գզեն զասուխ կամ զչուխայս.* դարագ:

Cardée (քառտէ) գ. իգ. *Գզածք ասուեաց:*

Carder (քառտէ́) բ. ն. *Գզել փշովք զասուխ կամ զչուխայս.* եիւն կամ իփէք դարամագ: Cardé, ée, *գզեալ փշովք:*

Cardeur, euse (քառտէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. *Որ գզէ փշովք զասուխ.* հալլաճ, եաֆագճը:

Cardiaire (քառտիէռ) ած. *Սրտի, որ ծնանի ՚ի սիրտն (որդն):*

Cardialgie (քառտիալժի) գ. իգ. *Ցաւ սրտի կամ ստամոքաց.* եիւրէք աղրըսը:

Cardialogie (քառտիալօժի) գ. իգ. *Սրտաբանութիւն, ճառ յաղագս մասանց սրտի:*

Cardiaque (քառտիաք) գ. և ած. *Զօրացուցիչ կամ օգտակար սրտի: սրտի (մասն): բոյս ինչ:*

Cardier (քառտիէ́) գ. ար. *Որ կազմէ կամ վաճառէ զգզիչ գործիս ասուեաց.* դարագճը եիւն իչին:

Cardinal (քառտինալ) գ. ար. *Կարդինալ: Թռչուն ինչ Ամերիկոյ:*

Cardinal, ale (քառտինալ) ած. *Գլխաւոր (հողմ, առաքինութիւն).* պաշլը, պաշ: *բացարձակ (թիւ):*

Cardinalat (քառտինալա) գ. ար. *Կարդինալութիւն, աստիճան կարդինալի:*

Cardinale (քառտինալ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Cardiogme (քառտիօկմ) գ. ար. *Մարմաջ զրթամբք ստամոքաց:*

Cardon (քառտօն) գ. ար. *Կանգառ վայրի.* եապան էնկինարը, տիքէնլի օդ:

Carême (քառէմ) գ. ար. *Աղուհացք, քառասնորդական պահք.* պէօյիւք օրուճ կամ փէհրիզ: *քարոզ աղուհացից կամ ՚ի քառասնորդական պահս:*

Carême-prenant (քառէմ բռընան) գ. ար. *Բուն բարեկենդան, վերջին երեք աւուրք բարեկենդանի:* յոք. *Դիմակաւորք որք շրջին յաւուրս բարեկենդանի:*

Carénage (քառէնաժ) գ. ար. *Տեղի նորոգելոյ զգոգ նաւուն.* գալաֆադ եէրի: *նորոգութիւն նաւու.* գալաֆադ, մէրամէդ:

Carence (քառանս) գ. իգ. *Զթողուլն մեռելոյ զինչս:*

Carène (քառէն) գ. իգ. *Գոգ և կող նաւու.* կէմինին ամպարը, գարնը կամ օմուրղասը:

Caréner (քառէնէ́) բ. ն. *Նորոգել զգոգ նաւուն.* գալաֆադ էդմէք: Caréné, ée, *նորոգեալ (գոգ նաւու):*

Caressant, ante (քառէսան, անդ) ած. *Որ գգուէ կամ փայփայէ:*

Caresse (քառէս) գ. իգ. *Գգուանք, փայփայանք, նշան սիրոյ կամ բարեկամութեան.* օքշամագլըգ, դիլիճիլիք, ճիլվէ, ալգ: Caresse de la fortune, *բարեբախտութիւն, յաջողութիւն:*

Caresser (քառէսէ́) բ. ն. *Գգուել, փայփայել, շողոմել: ընդունել զոք քաղցրութեամբ.* օքշամագ, խադըրը էլէ ալմագ: Caressé, ée, *գգուեալ:*

Caret (քառէ) գ. ար. *Ազգ ինչ կրիայի:*

Cargaison (քառկէզօն) գ. իգ. *Բեռն կամ ծանրութիւն նաւու.* կէմի եիւքիւ կամ համուլէսի:

Cargue (քառկ) գ. իգ. *Ապաւանդակք առագաստից նաւու:*

Carguer (քառկէ́) բ. չ. *Կարճել կամ ամփոփել զառագաստս նաւու.* գըսա եէլքէնի պաղլամագ: Cargué, ée, *ամփոփեալ (առագաստ):*

Cariatide (քառիադիտ) գ. իգ. *Արձան կնոջ որ ունի ՚ի գլուխ իւր զշրջանակ կամ զպսակ:*

Caribou (քառիպու) գ. ար. *Կենդանի ինչ Ամերիկոյ:*

Caricature (քառիքադիւռ) գ. իգ. *Տգեղ պատկեր, տգեղութիւն ՚ի նկարագիրս.* աճաւ աճայըպ շէյ:

Carie (քառի) գ. իգ. *Երր, մեց, փտութի.* չիւրիւքլիւք:

Carier (քառիէ́) բ. ն. *Փտեցուցանել, ուտել.* չիւրիւթմէք: Se carier, բ. յ. *փտիլ, մեցոտիլ, որդնահար լինել.* չիւրիւմէք: Carié, ée, *փտեալ, որդնահար, ճճիկեր:*

Carillon (քառիյլօն) գ. ար. *Հնչիւն զանգակաց ներդաշնակաւոր: ձայն, գոչիւն, աղաղակ:* À double carillon, *սաստիկ, յոյժ, կարի իմն:*

Carillonner (քառիյլօնէ́) բ. չ. *Հնչեցուցանել, հարկանել:*

Carillonneur (քառիյլօնէօռ) գ. ար. *Որ հնչեցուցանէ կամ հարկանէ:*

Carisel (քառիզէլ) գ. ար. *Ազգ ինչ խոշոր կտաւոյ:*

Caristade (քառիստատ) գ. իգ. *Ողորմութի:*

Carlète (քառլէդ) գ. իգ. *Ազգ ինչ քարի:*

Carlin, ine (քառլէն, ին) գ. ար. և իգ. *Ազգ ինչ փոքրիկ շան:*

Carline (քառլին) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Carlingue (քառլէնկ) գ. իգ. *Պատուանդան ոտից կայմին:*

Carme, Carmélite (քառմ, քառմէլիդ) գ. ար. և իգ. *Կրօնաւոր և միանձնուհի կարմելական կամ Կարմեղոս լերին:*

Carmeline (քառմլին) գ. իգ. *Ասր ինչ չորքոտանեաց Ամերիկոյ:*

Carmes (քառմ) գ. ար. Կրկին չորս (Թիւ 'ի խաղի). տէօրթ ճէհար:

Carmin (քառմէն) գ. ար. Ներկ ինչ կարմրափայլ. լալ, սուրխ, սիւլիւյէն:

Carminatif, ive (քառմինաթիֆ, իվ) ած. ար. և իգ. Փարատիչ փքոյ (դեղ):

Carnage (քառնաժ) գ. ար. Սպանդ, կոտորած. մարմինք, դիակունք. մուգատելէ, ղըրղըն, գաթլ:

Carnassier, ière (քառնասիէ, էռ) ած. Մսակեր. էթ եէյիճի:

Carnassière (քառնասիէռ) գ. իգ. Պարկ կամ մախաղ որսորդի. աւճը հէյպէսի:

Carnation (քառնասիօն) գ. իգ. Գոյն մարմնոյ 'ի նկարս: մասունք մարմնոյ (ըստ նկարչաց):

Carnaval (քառնավալ) գ. ար. Բարեկենդան, աւուրք բարեկենդանի. էթ քէսիմ:

Carne (քառն) գ. իգ. Արտաքին անկիւն քարանց, և այլն. քէօշէ:

Carnèle (քառնէլ) գ. իգ. Շրջանակ դրամոց:

Carneler (քառնըլէ) բ. ն. Շրջանակս յօրինել դրամոց:

Carnet (քառնէ) գ. ար. Հաշուեգիր:

Carnification (քառնիֆիքասիօն) գ. իգ. Փոխումն 'ի միս կամ 'ի մարմին (ըստ բժշկաց):

se Carnifier (քառնիֆիէ) բ. չ. Փոխիլ 'ի միս կամ 'ի մարմին:

Carnivore (քառնիվօռ) ած. Մսակեր, դիշակեր. էթ եէյիճի:

Carnosité (քառնօզիթէ) գ. իգ. Ուռոյցք կամ միս գոյացեալ 'ի խողովակն առնի անդամոց:

Carogne (քառօյն) գ. իգ. Կին աղտեղի կամ բոզ. ֆահիշէ:

Carolin (քառօլէն) գ. ար. Դահեկան ինչ ոսկի:

Caroline (քառօլին) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Carolus (քառօլիւս) գ. ար. Դրամ ինչ նախնեաց:

Caron (քառօն) գ. ար. Նաւակավար դժոխոց (ըստ առասպելաց):

Caroncule (քառօնքիւլ) գ. իգ. Միս կամ մասն աճեցեալ յանդամս ինչ մարմնոյ:

Carotide (քառօթիտ) գ. իգ. և ած. Երակ արեան ուղղոյ գլխոյն:

Carotique (քառօթիք) ած. ար. Որ տայ անցս արեան ուղղոյ:

Carotte (քառօթ) գ. իգ. Ստեպղին, գազար. հավուճ:

Carotter (քառօթէ) բ. չ. Խաղալ երկչոտութեամբ:

Carottier, ière (քառօթիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Երկչոտ խաղացող, որ խաղայ երկչոտութեամբ կամ խնայելով:

Caroube կամ Carouge (քառուպ, քառուժ) գ. ար. Եղջիւր (պտուղ). քէչի պույնուզու:

Caroubier (քառուպիէ) գ. ար. Ծառ եղջեր. քէչի պույնուզու աղաճը:

Carpe (քառփ) գ. իգ. Ձուկն ինչ գետոյ. սազան պալըղը:

Carpeau (քառփօ) գ. ար. Ձագ carpe ձկան:

Carpettes (քառփէթ) գ. իգ. յոգ. Խոշոր կտաւ, քուրձ:

Carpillon (քառփիյօն) գ. ար. Փոքրիկ carpe ձուկն:

Carpin (քառփէն) գ. ար. Տունկ ինչ խտալոյ. ագ աղաճ:

Carquèse (քառքէզ) գ. ար. Փուռն ինչ ապակագործաց:

Carquois (քառքուա) գ. ար. Կապարճք. թիրքէշ, օքլուգ:

Carrare (քառառ) գ. ար. Տեղի հանքայ ինչ քարի յԻտալիա:

Carré (քառէ) ած. Քառակուսի, չորեքկուսի. դէօրթ քէօշէլի:

Carré (քառէ) գ. ար. Ձև քառակուսի. դէօրթ քէօշէ, մուրէպպի:

Carre (քառ) գ. իգ. Ծայր, եզր, վերջ (հանդերձից):

Carreau (քառօ) գ. ար. Աղիւս, կղմինտր, քար չորեքկուսի, սալաքար. դուղլա, քիրեմիթ, դէօրթ քէօշէ տաշ: բարձ, բազմոց. մինտէր: երկաթի գործի ինչ դերձակաց. իւթիւ: ախտ ինչ մանկանց: ընդուռութիւն որովայնի. գարընլըգ, միքէ սըգըլէթի: Carreau de vitre, ապակի պատուհանի. ճամ: Carreau d'arbalète, նետ բաղխատրի: Brochet carreau, կանկաձուկն մեծ. պէօյիւք տուրնա պալըղը:

Carrefour (քառֆուռ) գ. ար. Գլուխք կամ կիցք ճանապարհաց. դէօրթ եօլ աղզը, սօգագ քէօշէսի:

Carréger (քառէժէ) բ. չ. Շրջան առնուլ նաւու. օրցա վուրմագ:

Carrelage (քառլաժ) գ. ար. Աղիւսակերտ յատակումն: կղմինտր:

Carreler (քառլէ) բ. ն. Յատակել կղմինտրովք. մէրմէր եա քիրէմիթ իլէ դէօշէմէք:
Carrelé, ée, յատակեալ կղմինտրովք:

Carrelet (քառլէ) գ. ար. Ձուկն ինչ: ցանց ինչ: քանոն: ասեղն ինչ:

Carrelettes (քառլէթ) գ. իգ. յոգ. Խարտոց:

Carreleur (քառլէօռ) գ. ար. Որ յատակէ կղմինտրովք:

Carrelure (քառլիւռ) գ. իգ. Նոր ներբան հողաթափից:

Carrément (քառէման) մկ. Քառակուսի, 'ի ձև քառակուսի, ուղղանկիւն:

Carrer (քառէ) բ. ն. Քառակուսել, քառակուսի գործել. դէօրթ քէօշէ էթմէք: Se carrer, բ. չ. Ածել զձեռս զկողիւք, խիզախել, յանդգնել. էալըլմագ, սալընա սալընա եիւրիւմէք: Carré, ée, քառակուսի, չորեքկուսի. դէօրթ քէօշէլի:

Carrier (քառիէ) գ. ար. Որ հանէ զքարինս 'ի մետաղաց, քարահատ. տաշճը:

Carrière (քառիէռ) գ. իգ. Ասպարէզ, ընթացարան. սէյիրթիմ եէրի: ընթացք կենաց. մուտտէթի էօմր: ժամանակ իշխանութեան. տարիգատ: մետաղ կամ հանք քարանց. տաշլըգ, տաշ օճաղը:

Carriole (քառիօլ) գ. իգ. Կառք երկանիւ. իքի տէքէրլէքլի արապա:

Carrosse (քառօս) գ. ար. Կառք քառանիւ, կառք. արապա, գօչու, հինտօվ:

Carrossée (քառօսէ') գ. իգ. Բազմութիւն անձանց 'ի կառս:

Carrossier (քառօսիէ') գ. ար. Կառաշէն, հիւսն կառաց. արապաճը, արապա եափան:

Carrousel (քառուզէլ) գ. ար. Ձիախաղութիւն ինչ: տեղի ձիախաղութեան:

Carrousse (քառուս) գ. իգ. Անառակութիւն, գինեբրբուք, շուայտութիւն: Faire carrousse, անառակիլ, շուայտիլ (է բառ գերմանացւոց):

Carrure (քառիւռ) գ. իգ. Լայնութիւն թիկանց, թիկնամէջք:

Cartayer (քառտէյէ') բ. չ. Թողուլ հետս ընդ մէջ ձիոց և անուոց:

Carte (քառտ) գ. իգ. Թուղթ խաղու. օյուն քեաղըտը: աշխարհացոյց. խարթա: հաշուեգիր կամ հաշիւ ծախուց պանդոկապետի. մէյխանաճը հէսապը:

Cartel (քառտէլ) գ. ար. Գիր հրաւիրանաց 'ի մենամարտութիւն: դաշն փոխանակելոյ զգերիս:

Cartelade (քառտըլատ) գ. իգ. Գետնաչափ ինչ:

Cartelet (քառտըլէ') գ. իգ. Կերպաս կամ ասուի ինչ:

Cartelette (քառտըլէտ) ած. փոքրիկ (քար):

Cartelle (քառտէլ) գ. իգ. Տախտակ աղօրեաց:

Cartero (քառտէռօ) գ. ար. Գրապանակ. ճըզտան:

Carteron տես Quarteron.

Cartésianisme (քառտէզիանիզմ) գ. ար. Փիլիսոփայութիւն Կարտեսեայ:

Cartésien (քառտէզիէն) գ. ար. Կարտեսեան (փիլիսոփայ):

Carthame (քառթամ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. ասֆուր:

Cartier (քառտիէ') գ. ար. Որ յօրինէ կամ վաճառէ զթուղթս խաղու:

Cartilage (քառտիլաժ) գ. ար. Աճառ, գեղձ. գէվրէք, գէմուրճէք, սարը սինիր:

Cartilagineux, euse (քառտիլաժինէօ, էօզ) Աճառեայ, աճառուտ. գէվրէքլի:

Cartisane (քառտիզան) գ. իգ. Հիւսուած կամ նկարակերտ 'ի վերայ ստուարաթղթոյ:

Carton (քառտօն) գ. ար. Ստուարաթուղթ, ստուար թուղթ. մուգավա: թերթ վերստին տպագրեալ: Նախագիծ թուղթ նկարուց:

Cartouche (քառտուշ) գ. ար. Զարդ ինչ 'ի նկարս կամ յարձանս: փամփուշտ հրացանի. ֆիշէք:

Cartouchier (քառտուշիէ') գ. ար. Պարկ փամփշտի հրացանից:

Cartulaire (քառտիւլէռ) գ. ար. Յիշատակարանք մենաստանաց, և կալուածոց կղերց:

Carvi (քառվի) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. քէֆէ, ֆրէնք քիմիօնու:

Carus (քառիւս) գ. ար. Թմբրութիւն, քուն մահաբեր. էօլիւմ ույգուսու:

Carybde et Scylla (քառիպտ է սիլլա) գ. Կրկին անդունդք առ եզերբ ծովուն Սիկիլիոյ: Tomber de Carybde en Scylla, անկանել 'ի Խարիւբդէ 'ի Սկիւղղա, անկանել չարեաց 'ի չարիս, վատթարանալ:

Caryocostinum (քառիօքօստինօմ) գ. ար. Լոյծ դեղ մաքրողական:

Caryophilloïde (քառիօֆիլօիտ) գ. իգ. Մեխակատեսիլ քար նկարէն:

Cas (քա) գ. ար. Հոլով, հոլովումն (բստ քերականաց). դինա: դիպուած, պատահումն, դէպք, անցք. գազա, իտտիֆագ, բախտ, փիւլիւն, վագաա: գործ. իշ, ամէլ: En cas, եթէ, և եթէ. էյէր քի: En tout cas, զիարդ և իցէ, յամենայն անցս. դէհէր հալ, դէյ հալին: Faire grand cas de, մեծ ինչ համարել. բիր չէյի բէօյիւք սայմագ, իտիպար էտմէք:

Cas, casse (քա, քաս) ած. Ճխորաձայն. գըրըգ սէսլի:

Casannier, ière (քազանիէ', էռ) գ. և ած. Որ կայ 'ի տան, դատարկակեաց. էվ քէտիսի:

Casaque (քազաք) գ. իգ. Պատմուճան ինչ. եափունճա:

Casaquin (քազաքէն) գ. ար. Զգեստ ինչ կարճ:

Cascade (քասքատ) գ. իգ. Կարկաջասահանք, հոսումն ջրոյ. փաղփան փիւշէն սու:

Cascanes (քասքան) գ. իգ. Գուբ առընթեր պատնշի:

Cascarille (քասքարիյլ) գ. իգ. Կեղև ծառոյ ինչ:

Case (քազ) գ. իգ. Տուն: Patron de la case, տէր տանն, տանուտէր. էվ սահիպի: խորան (նարտի). խանէ:

Casemate (քազմատ) գ. իգ. Ստորերկրեայ կամար կամ շինուած 'ի պաշտպանութիւն մարտկոցաց. եէր ալթընտա քէմէրլի մահալ:

Casematé (քազմատէ') ած. Կամարաձև:

Caser (քազէ') բ. չ. Ունել զխորան նարտի:

Caserette (քազռէտ) գ. իգ. Կաղապար պանրոյ:

Caserne (քազէռն) գ. իգ. Բնակարան զօրաց, զօրանիստ. գըշլա:

Caserner (քազէռնէ') բ. չ. և ն. Բնակեցուցանել զզօրս 'ի զօրանիստս. գըշլայա գօմագ: Caserné, ée, բնակեալ 'ի զօրանիստս. գըշլատա օտուրմուշ:

Caseux, euse (քազէօ, էօզ) ած. Պանրանման:

Casilleux (քազիյյէօ) ած. Դիւրաբեկ (ապակի)։

Casque (քասք) գ. ար. Սաղաւարտ, գլխանոց. դուլըգ, միղֆէր։

Cassade (քասատ) գ. իգ. Սուտխօսութիւն առ շնորհուկս։ պատրանք 'ի խաղի։

Cassaille (քասայլ) գ. իգ. Նախկին հերկ կամ մշակութիւն երկրի։

Cassant, ante (քասան, անթ) ած. Դիւրաբեկ, բեկանուտ. գըրըլըր։ կարճրամիտ (տանձ)։

Cassation (քասասիօն) գ. իգ. Արգել կամ խափանումն դատի։

Cassave (քասավ) գ. իգ. Փոշի արմատոյ ինչ ծառոյ։

Casse (քաս) գ. իգ. Կասիայ. խըյարշէմպէ։ արգել հրամանի (արքային)։ փոս՝ ուր ձուլեն զհրահալելիս. գալ օճաղը։ արկղ կամ խորշ գրոց տպագրութեան։

Cassé, ée (քասէ) ած. Խափանեալ, տկար, բեկեալ. գըրըգ։

Casse-cou (քաս քու) գ. ար. Դիւրագայթ տեղի. ուչուրում էէր։

Casse-cul (քաս քիւ) գ. ար. Անկումն յետս կոյս։

Casse-lunette (քաս լիւնէթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. տե՛ս Bluet.

Casse-museau (քաս միւզօ) գ. ար. Ապտակ, հարուած յերեսս. սիլլէ։ կարկանդակ ինչ։

Casse-noisette (քաս նուազէթ) գ. ար. Գործի բեկանելոյ զկաղինս. ֆընտըգ գըրաճագ։

Casse-noix (քաս նուա) գ. ար. Թռչուն ինչ։

Casse-nole (քաս նօլ) գ. իգ. Գխտոր։

Casse-pierre (քաս փիէռ) գ. իգ. Թռչուն ինչ։

Casser (քասէ) բ. ն. Բեկանել, խորտակել. գըրմագ։ հերձանել, պատառել. փարալամագ։ ջնջել, խափանել, բառնալ 'ի միջոյ. եօգ կամ պաթթալ էթմէք։ մերժել, արձակել, ընկենուլ յիշխանութենէ. ազլ էթմէք, եօլ վէրմէք։ տկարացուցանել, բառնալ զզօրութիւնն. զայըֆլաթմագ։ ւ. Վնասել։ Se casser, բ. յ. Բեկանիլ, խորտակիլ. գըրըլմագ։ Se casser la tête, կարի իմն աշխատ առնել ըզմիտս իւր։ Cassé, ée, բեկեալ, խորտակեալ, ջախջախեալ։

Casserole (քասռօլ) գ. իգ. Սան մեղեխաւոր. թէնճէրէ, թավա։

Casseron (քասռօն) գ. ար. Ձուկն ինչ թռուչական։

Cassetée (քասթէ) գ. իգ. Չափ արկեղ կամ խորշից գրոց տպագրութեան։

Casse-tête (քաս թէթ) գ. ար. Ներլից գլխոյ կամ մտաց, ծանր աշխատութիւն. պաշ աղըրը։ գինի արբեցուցիչ։ զէնք ինչ վայրի Ամերիկացւոց։

Cassetin (քասթէն) գ. ար. Խորշ արկեղ գրոց տպագրութեան։

Cassette (քասէթ) գ. իգ. Արկղիկ, արկղ փոքրիկ. սանտըգճա։ La cassette du Roi, դրամք 'ի պէտս արքայի։

Casseur (քասէօռ) գ. ար. Un grand casseur de raquette, այր կորովի։

Cassi-archer (քասի առշէ) գ. ար. Հրամանատար զօրաց Տաճկաց։

Cassidoine (քասիտուան) գ. իգ. Քար ինչ պատուական։

Cassie (քասի) գ. իգ. Ի ծառ ինչ։

Cassier (քասիէ) գ. ար. Կասիաբեր ծառ։ արկղ կամ խորշք գրոց տպագրութեան։

Cassin (քասէն) գ. ար. Անօթ կամ գործի ինչ։

Cassine (քասին) գ. իգ. Փոքրիկ տուն զբօսանաց արտաքոյ քաղաքին։ բոյս ինչ։

Cassiopée (քասիօփէ) գ. իգ. Համաստեղութիւն ինչ։

Cassis կամ Cacis (քասիս) գ. ար. Ի ծառ ինչ, որ բերէ զսեաւ պտուղ. սիյահ ֆրէնք իւզիւմիւ։

Cassolette (քասօլէթ) գ. իգ. Անօթ ծխանելեաց. պուհուրտան։

Cassonade (քասօնատ) գ. իգ. Շաքար ոչ զտեալ. խամ շէքէր։

Cassons (քասօն) գ. ար. յոգ. Գունտ շաքարի թերակատար։

Cassumminiar կամ Casmunar (քասիւմինիառ, քասմիւնառ) գ. ար. Արմատ ինչ բժշկական։

Cassure (քասիւռ) գ. իգ. Պատառուած, ճեղքուած, խրամատ. քէսիկ, գըրըգ, եարըգ։

Castagnette (քասթանյէթ) գ. իգ. Փայտեայ բամբիռն. չալփարէ։ կերպաս կամ ասուի ինչ։

Castagneux (քասթանյէօ) գ. իգ. Թռչուն ինչ։

Castanite (քասթանիթ) գ. իգ. Քար ինչ շագանակագոյն։

Caste (քասթ) գ. իգ. Տոհմ կռապաշտից Հնդկաց։

Castelane (քասթլան) գ. իգ. Սեռ ինչ սալորոյ։

Castelogne (քասթլօյն) գ. իգ. Ծածկարան անկողնոյ նրբաթել։

Castille (քասթիյլ) գ. իգ. Կռիւ, կագ, հակառակութիւն. նիզա։

Castor (քասթօռ) գ. ար. Կաստոր, բեշկ մշկոյ, կուղբ. գունդուզ։

Castor et Pollux (քասթօռ է փօլիւքս) գ. ար. Հրեղէն երեւոյթ ինչ յօդս։ երկուորեակ (կենդանակերպ)։

Castoréum (քասթօռէօմ) գ. ար. Բեշկ մըշկոյ. գունդուզ խայէսի։

Castramétation (քասթռամէթասիօն) գ. իգ. Հարկանելն զբանակ. օրտու գուրմա։

Castrat (քասթռա) գ. ար. Ներքինի. խատըմ։

Castration (քասթռասիօն) գ. իգ. Ներքինացուցանելն, թաղամնաւորութիւն. ինէթմէքլիք։

Casualité (քազիւալիթէ) գ. իգ. Լինելն դի-

պուածական, դիպուածականութիւն, ներընդունականութիւն:

Casuel, elle (քազիւէլ) ած. Դիպուածական, պատահական, ներընդունական: Եկամուտ, ըստ պատահման. արիզի, բախդ կէլէն:

Casuel (քազիւէլ) գ. ար. Եկամուտք ըստ պատահման:

Casuellement (քազիւէլման) մակ. Ըստ դիպաց իմն, ըստ պատահման (է բառ վաղեմի):

Casuiste (քազիւիսդ) գ. ար. Աստուածաբան հմուտ 'ի դիպուածս խղճի մտաց:

Catachrèse (քադաքրէզ) գ. իգ. Պիտակ գործածութիւն բառի:

Cataclysme (քադաքլիզմ) գ. ար. Ջրհեղեղ, յորդութիւն ջուրց. դաշգընլըգ:

Catacombes (քադաքօնպ) գ. ար. յոգ. Խոռոչք երկրի, ստորերկրեայ գամբարանք:

Catadoupe կամ Catadupe (քադադուփ, քադադիւփ) գ. իգ. Սահանք ջուրց, հոսանք:

Catafalque (քադաֆալք) գ. ար. Փայտակերտ պաղպաջունք 'ի յիշատակ ննջեցելոց:

Catagmatique (քադակմադիք) ած. Պնդացուցիչ կամ միաւորիչ (դեղ):

Cataire (քադէր) գ. իգ. Ի բոյս իմն:

Catalectes (քադալէքդ) գ. ար. յոգ. Քաղուածք:

Catalectique (քադալէքդիք) ած. Թերատ, պակասեալ վանկիւ:

Catalepsie (քադալէփսի) գ. իգ. Ըմբռնումն թմրեցուցիչ ախտի, վերնոտութիւն:

Cataleptique (քադալէփդիք) ած. Վերնոտ, ըմբռնեալ ուշաբարձութեամբ:

Catalogue (քադալօկ) գ. ար. Ցանկ, ցուցակ, համար, դասակարգութիւն. ճէտվէլ, դէֆդէր:

Catalotique (քադալօդիք) գ. ար. Դեղ 'ի ջնջել զսպի վիրաց:

Catananance (քադանանս) գ. իգ. Ի բոյս իմն:

Cataplasme (քադափլազմ) գ. իգ. Սպեղանի. մէլհէմ, եաղլամա, լափա:

Cataplexie (քադափլէքսի) գ. իգ. Հարուած, զօսութիւն անդամոց մարմնոյ:

Catapuce (քադափիւս) գ. իգ. Ի բոյս իմն:

Catapulte (քադափիւլդ) գ. իգ. Բաղխոր նախնեաց. մէնճէնիք:

Cataracte (քադարաքդ) գ. իգ. Լուսն աչաց. գէօզ փիւմանը, փէրդէ: Թռչուն իմն ծովային. պալըգճըլ կամ պալըգճըլըն: սահանք, հոսանք ջուրց. սույուն փիւսկիւրի:

se Cataracter (քադարաքդէ) բ. չ. Ունել զլուսն աչաց:

Catarrhal, ale (քադառալ) ած. Խառն ընդ հարբղխի:

Catarrhe (քադառ) գ. իգ. Հարբուղխ, իջուած 'ի գլուխն. զիւքքէամ, նէզլէլի, նուզլա, էնմէ:

Catarrheux, euse (քադառէօ, էօզ) ած. Ախտացեալ զհարբուղխ, որ սակս ախտանայ հարբղխիւ. զիւքքէամլը, նէզլէլի օլ:

Catastrophe (քադասդրօֆ) գ. իգ. Վերջին և գլխաւոր անցք ողբերգութեան. սօն մաճարա: Յեղափոխութիւն, անցք աղետալի:

Catéchiser (քադէշիզէ) բ. ն. Վարդապետել զհաւատոյս, ուսուցանել զքրիստոնէական վարդապետութիւն. դալիմի դին էդդիրմէք: Ջանալ հաւանեցուցանել: Catéchisé, ée, վարդապետեալ 'ի հաւատոյս:

Catéchisme (քադէշիզմ) գ. ար. Վարդապետութիւն հաւատոյ: Հրահանգ կամ գիրք քրիստոնէական վարդապետութեան:

Catéchiste (քադէշիսդ) գ. ար. Ուսուցիչ քրիստոնէական վարդապետութեան. դալիմի դին:

Catéchistique (քադէշիսդիք) ած. Նման քրիստոնէական վարդապետութեան:

Catéchuménat (քադէքիւմէնա) գ. ար. Ժամանակ երախայութեան կամ նորընծայութեան 'ի հաւատս:

Catéchumène (քադէքիւմէն) գ. ար. Երախայ, նորընծայ 'ի հաւատս:

Catégorie (քադէկօրի) գ. իգ. Ստորոգութիւն (ըստ տրամաբանից). մէրդէպէ, դաբագա:

Catégorique (քադէկօրիք) ած. Ստորոգական. գադիի:

Catégoriquement (քադէկօրիքման) մակ. Ստորոգապէս: ըստ պատշաճի, վայելուչ իմն, 'ի դէպ. գադիճէ:

Catéroles (քադէրօլ) գ. իգ. յոգ. Խոռոչք գետնափոր նապաստակաց:

Cathartique (քաթարդիք) գ. և ած. Մաքրողական (դեղ):

Cathédrale (քաթէդրալ) գ. և ած. իգ. Եպիսկոպոսանիստ կամ ժողովրդապետական (եկեղեցի). պաշ քիլիսէ:

Cathédrant (քաթէդրան) գ. ար. Վարժապետ կամ նախագահ խնդրոց աստուածաբանութեան և փիլիսոփայութեան:

Cathédrer (քաթէդրէ) բ. չ. Նախագահ լինել 'ի խնդիրս աստուածաբանութեան կամ փիլիսոփայութեան, վարժապետել:

Cathérétique (քաթէրէդիք) գ. և ած. Որ բառնայ կամ սպառէ:

Cathéter (քաթէդէր) գ. ար. Միզահան գործի վիրաբուժից, զոր արկանեն 'ի փամփուշտն:

Cathétérisme (քաթէդէրիզմ) գ. ար. Հանելն զմէզն 'ի փամփշտէ միզահան գործեաւ:

Catholicisme (քաթօլիսիզմ) գ. իգ. Կաթողիկէ հաւատք կամ դաւանութիւն:

Catholicité (քաթօլիսիդէ) գ. իգ. Վարդապետութիւն կաթողիկէ եկեղեցւոյ: կաթողիկէ եկեղեցի:

Catholicon (քաթօլիքօն) գ. ար. Ընդհանուր դեղ մաքրողական:

Catholique (քաթօլիք) գ. և ած. Կաթողիկէ, ընդհանրական. գադօլիք, լադին:

Catholiquement (քաթօլիքման) մակ. Ըստ վարդապետութեան կաթողիկէ եկեղեցւոյ:

Cati (քաթի) գ. ար. Համդերձանք կերպասուց:

en Catimini (ան քաթիմինի) 'ի ծածուկ, գաղտնաբար. կիզլի:

Catin (քաթէն) գ. ար. Տաշտ, ընդունարան (հալոցի):

Catin (քաթէն) գ. իգ. Բոզ, պոռնիկ, շուն. քօթալ:

Catir (քաթիր) բ. ն. Պաղպաջուն առնել զկերպասն:

Catochite (քաթօշիթ) գ. ար. Ազգ ինչ քարի:

Catodon (քաթօտօն) գ. ար. Կիտոս ինչ:

Caton (քաթօն) գ. ար. Կատոն (հռովմայեցի): այր իմաստուն:

Catoptrique (քաթօփթրիք) գ. իգ. Հայելաբանութիւն, գիտութիւն բեկբեկման շառաւեղաց կամ ճառագայթից լուսոյ:

Caucalis (քօքալիս) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Cauchemar (քօշմար) գ. ար. Մղձաւանջ. ղարա պասան:

Cauchois (քօշուա) ած. ար. Մեծամարմին (աղաւնի):

Caudataire (քօտաթէր) գ. ար. Քղանցակալ առաջնորդաց եկեղեցւոյ:

Caudé, ée (քօտէ) ած. Որ ունի զձետ կամ զտուտն, գխաւոր (ըստ կնքաբանից):

Caudebec (քօտպէք) գ. ար. Խոյր բրդեղէն:

Caulicoles (քօլիքօլ) գ. իգ. յոգ. Զարդ ինչ ճարտարապետական:

Cauris կամ Coris (քօրիս) գ. ար. Խեցի դրամ Հնդկաց:

Causant, ante (քօզան, անթ) ած. Որ սիրէ խօսել, շատախօս:

Causatif, ive (քօզաթիֆ, իվ) ած. Պատճառական (շաղկապ):

Cause (քօզ) գ. իգ. Պատճառ, առիթ, սկիզբն. սէպէպ, պայիս: օգուտ, շահ, գործ. ֆայտէ, իշ, մասլահաթ: դատ, դատաստան. տավա: À cause, 'ի պատճառս, 'ի սակս. իչին, եօթիւրիւ, սէպէպինտէն: որովհետեւ, քանզի, եւ քանզի, եւ զի. չիւնքի:

Causer (քօզէ) բ. ն. Լինել պատճառ, առթել. սէպէպ օլմագ, էթմէք:

Causer (քօզէ) բ. չ. Խօսակից լինել. սէօյլէշմէք: շաղակրատել, բարբանջել: զրպարտել, բաջաղել. էյլէնմագ:

Causerie (քօզրի) գ. իգ. Շատախօսութիւն, շաղակրատանք:

Causeur, euse (քօզէօր, էօզ) գ. ա. եւ իգ. Շաղակրատ, շատախօս, բարբանջող. լաֆազան, չէնէպազ:

Causticité (քօսթիսիթէ) գ. իգ. Կիզողականութիւն, այրեցողութիւն: կծողութիւն, կծողական բանք:

Caustique (քօսթիք) ած. Կիզողական, այրեցող. եագըճը: կծու, խածանիչ: կիզողական (գիծ ըստ երկրաչափից):

Cautèle (քօթէլ) գ. իգ. Ճարտարութիւն, խորամանկութիւն: զգուշութիւն:

Cauteleusement (քօթլէօզման) մակ. Ճարտարութեամբ, խորամանկութեամբ, զգուշութեամբ:

Cauteleux, euse (քօթլէօ, էօզ) ած. Ճարտար, խորամանգ, զգուշաւոր:

Cautère (քօթէր) գ. ար. Խարան, խարումն մարմնոյ. եագը, տաղ:

Cautérisation (քօթէրիզասիօն) գ. իգ. Խարումն:

Cautériser (քօթէրիզէ) բ. ն. Խարանս արկանել, խարել. եագը ուրմագ, եագմագ, տաղլամագ: Cautérisé, ée, խարեալ: Conscience cautérisée, խիղճ մտաց արատաւոր:

Caution (քօսիօն) գ. իգ. Երաշխաւոր, պարտապան. քէֆիլ: երաշխաւորութիւն. քէֆալէթ, քէֆիլլիք:

Cautionnement (քօսիօնման) գ. ար. Երաշխաւորութիւն. թէքէֆֆիւլ, րէհին:

Cautionner (քօսիօնէ) բ. ն. Երաշխաւորել, երաշխաւոր լինել. քէֆիլ օլմագ, քէֆիլ վէրմէք: Cautionné, ée, երաշխաւորեալ, ապահով:

Cavagnole (քավանեօլ) գ. ար. Ի խաղ ինչ:

Cavalage (քավալաժ) գ. ար. Խառնք կամ մերձաւորութիւն կրիայից:

Cavalcade (քավալքատ) գ. իգ. Հեծելութիւն, համդէս հեծելագունդ զօրաց. պինիշ, աթլը պէօլիւկ: ձիարշաւ:

Cavalcadour (քավալքատուր) ած. ար. Ախոռապետ արքունի:

Cavale (քավալ) գ. իգ. Մատակ ձի. գըսրագ:

Cavalerie (քավալրի) գ. իգ. Հեծելազօր, հեծելագունդ. աթլը ասքէր, սիփահի:

Cavalet (քավալէ) գ. ար. Դռնափակ հնոցի:

Cavalier (քավալիէ) գ. ար. Հեծեալ, ձիաւոր. աթլը, սիւվար, սիփահի: երկայն թել կամ ատամն գծիչ փշոյ: ասպետ ազնուական. գավալէր: հողաբլուր զօրաց:

Cavalier, ière (քավալիէ, էր) ած. Ասպետական, ազնուական, վեհ, պայծառ. մուռաֆ, ազատ, չէլէպի: À la cavalière, մակ. Իբրեւ ասպետ կամ ազնուական:

Cavalièrement (քավալիէրման) մակ. Ըստ ազատաց: Ճոխաբար, գոռոզաբար:

Cavalquet (քավալքէ) գ. ար. Հնչիւն գալարափողոյ 'ի մուտս քաղաքին:

Cave (քավ) գ. իգ. Գինետուն, շտեմարան գինւոյ, նկուղ. քիլէր, մաղազա, մահզէն, պօտրում, զէրզէմին: կանխիկ դրամ խաղուն: երակաբուն, երակ մեծ: Lune cave, ամիս լուսնական, որ ունի աւուրս քսանեւինն:

Caveau (քավօ) գ. ար. Փոքրիկ ստորերկրեայ գինետուն: գերեզման կամ դամբարան ընդ յատակաւ եկեղեցւոյ:

Cavecé, ée (քավսէ) ած. Սեագլուխ (երիվար):

Cavée (քավէ) գ. իգ. Ճանապարհ խորեալ կամ ջրանցիկ. սու եօլու:

Caver (քավէ) բ. ն. Խորել, փորել. փա_

պարել. գաղմագ, օյմագ: դնել դրամս վասն խաղալոյ: դրոշմել զկաշին: Cavé, ée, փապարեալ:

Caverne (քավէռն) գ. իգ. փապար, ծակ, խոռոչ, այր, քարանձաւ. մաղարա, ղար, ին, օյուգ:

Caverneux, euse (քավէռնէօ, էօզ) ած. Խոռոչաւոր, լի քարանձաւովք, բազմախոռոչ:

Cavernosité (քավէռնօզիտէ) գ. իգ. Լինելն բազմախոռոչ:

Cavesson (քավէսօն) գ. ար. Վարապանակ կամ կարթ տրմուղ ձիոյ. գանտարմա, քէլէպճէ:

Cavet (քավէ) գ. ար. Զարդ ինչ ճարտարապետական:

Caviar (քավիար) գ. ար. Կիթ ձկան աղածոյ. խավիար:

Cavillation (քավիլլասիօն) գ. իգ. Պատրողական ձեռնարկութիւն, խաբէական փաստ, իմաստակութիւն, խորամանկութիւն:

Cavin (քավէն) գ. ար. Փոս, խրամ:

Cavité (քավիտէ) գ. իգ. Խորութիւն, խոռոչ. չուգուր, օյուգ:

Ce, cet (սը) ար. cette (սէտ) իգ: յոգ. ces (սէ) դեր. Այս, սա, այս ոք, սոյն սա. այդ. պու, շու, իշպու: Ce արական գնի նախընթաց բաղաձայնի, զոր օրինակ՝ ce cheval, այս ձի. և cet, նախընթաց ձայնաւորի, զոր օրինակ՝ cet argent, այս արծաթ կամ դրամ:

Céans (սէան) մակ. Աստ 'ի տան, աստանօր 'ի ներքս. պունտա, պուրատա:

Ceci (սըսի) դեր. Այս, այս ինչ. պու, իշտէ պու:

Cécité (սէսիտէ) գ. իգ. Կուրութիւն, կուրութիւն աչաց. քէօրլիւք:

Cédant, ante (սէտան, անտ) ած. Որ տեղի տայ, որ հրաժարի յիրաւանց իւրոց:

Céder (սէտէ) բ. ն. Թողուլ, լքանել, տալ այլում: չ. Տեղի տալ, անսալ, խոնարհիլ. պրագմագ, վազ կէչմէք, պաշգասընա չէվիրմէք, ֆէրաղաթ էթմէք, եէր վէրմէք: Cédé, ée, թողեալ, թոյլ տուեալ:

Cédille (սէտիյլ) գ. իգ. Նշան ինչ 'ի ներքոյ C տառի յառաջ քան զտառս a, o, և u, առ 'ի ցուցանել՝ թէ պարտի ս հնչիլ. զոր օրինակ՝ Garçon, կարսօն. reçu, ըրսիւ. venez ça, վընէ սա:

Cédon (սէտօն) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Cédrat (սէտրա) գ. ար. Ազգ ինչ կիտրոնի: ծառ կիտրոնի. աղաճ գավունու:

Cèdre (սէտր) գ. ար. Մայր, եղևին. էլիքսէք չամ, սէտիր աղաճ: ազգ ինչ կիտրոնի:

Cédule (սէտիւլ) գ. իգ. Ձեռնագիր, մուրհակ, գիր պարտուց. էլ եազըսը, տէմէսիւք, տէվտէրէ:

Ceignante (սէյնէանտ) գ. իգ. Երկոտասաներորդ ողն թիկանց:

Ceindre (սէնտր) գ. ար. Պատել, պաշարել: գօտի ընդ մէջ ածել. գուշատմագ, տուտմագ: Ceint, ceinte, գօտի ընդ մէջ ածեալ, պատեալ:

Ceintes (սէնտ) գ. իգ. յոգ. Շրթունք կամ ծնօտք նաւի:

Ceintrage (սէնտրաժ) գ. ար. Պարանք նաւու:

Ceinture (սէնտիւռ) գ. իգ. Գօտի, կամար. գուշագ, քէմէր: կապ. պաղ: շրջապատ: մէջք:

Ceinturette (սէնտիւռէտ) գ. իգ. Կապ, փոկ:

Ceinturier (սէնտիւռիէ) գ. ար. Որ շինէ կամ վաճառէ զգօտիս և զկամարս. գուշագճը:

Ceinturon (սէնտիւռօն) գ. ար. Գօտի փոքր, կապարան սրոյ. գըլըճ պաղը:

Cela (սըլա) դեր. Այս, այս ինչ, այդ. պու, շու, օլ: Cela est bon, բարի է այդ:

Céladon (սէլատօն) գ. ար. Խաժ, բացադոյն կանաչ, ծովադոյն. աչըգ եէշիլ: գեղեցկասէր. չէլէպի քիմսէ:

Célébrant (սէլէպռան) գ. ար. Պատարագիչ քահանայ, ժամարար:

Célébration (սէլէպռասիօն) գ. իգ. Մատուցումն (պատարագի): տօնախմբութիւն: հանդէս (հարսանեաց), պսակադրութիւն. չէնլիք:

Célèbre (սէլէպր) ած. Հռչակաւոր, երևելի, անուանի. նամլը, նամտար, մէշհուր կամ մէնշուր, չէօհրէթլի:

Célébrer (սէլէպռէ) բ. ն. Հռչակել, գովել. մէտհ էթմէք: տօնախմբել. չէնլիք էթմէք: Célébrer la messe, պատարագել, պատարագ մատուցանել. գուտաս կամ լիտուրճիա էթմէք: Célébré, ée, հռչակեալ:

Célébrité (սէլէպռիտէ) գ. իգ. Տօնախմբութիւն, հանդէս, շքեղութիւն. չէնլիք, չէօհրէթ: հռչակ, համբաւ. նամ:

Céler (սէլէ) բ. ն. Գաղել, ծածկել, թաքուցանել. կիզլէմէք:

Céleri (սէլըրի) գ. ար. Նեխուր, կարոս կամ քարոս. քէրէվիզ:

Célerin (սէլըրէն) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու:

Célérité (սէլէրիտէ) գ. իգ. Արագութիւն, երագութիւն, փոյթ. չապուգլուգ, տէզլիք:

Céleste (սէլէստ) ած. Երկնային, երկնաւոր, չնաշխարհիկ, գերազանց. կէօյլիւ, սէմավի: Bleu céleste, երկնագոյն կապուտակ. սիւտ՝ կէօք մավի:

Céliaque (սէլիաք) ած. Շնչերակաց կամ երակաց մնդեան:

Célibat (սէլիպա) գ. ար. Անամուսնութիւն, վիճակ ամուրեաց. պէքեարլըգ, էրկէնլիք:

Célibataire (սէլիպատէռ) գ. ար. Ամուրի. անամուսին, անկին. պէքեար, էրկէն:

Celle (սէլ) դեր. իգ. Տես Celui.

Cellerier, ière (սէլըրիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Շտեմարանապետ, մատակարար կամ տնտես մենաստանի. քիլէրճի:

Cellier (սէլիէ) գ. ար. Շտեմարան գինւոյ. քիլէր:

Cellulaire (սէլլիւլէռ) ած. Բազմախորշ (Թաղանթ)։

Cellule (սէլլիւլ) գ. իգ. Խուղ միանձանց, սենեակ, խղիկ. գուլիւպէ, ղալիւյէ: բջիջ: խոռոչ: խորշ:

Celtique (սէլթիք) ած. Կեղտաց կամ Նախնի Գաղղիացւոց (լեզու):

Celui (սըլիւի) ար: յոգ. ceux (սէօ). Celle (սէլ) իգ: յոգ. celles (սէլ) դեր. Դա, այդ. օ, օլ պու:

Celui-ci (սըլիւի սի) ար: յոգ. ceux-ci (սէօ սի). Celle-ci (սէլ սի) իգ: յոգ. celles-ci (սէլ սի) դեր. Դա, այդ. օ, օլ, իշտէ պու:

Celui-là (սըլիւի լա) ար: յոգ. ceux-là (սէօ լա). Celle-là (սէլ լա) իգ: յոգ. celles-là (սէլ լա) դեր. Նա, այն, դա, սա ինքն, դա ինքն, նոյն ինքն. օ, իշտէ օ:

Cémentation (սէմանթասիօն) գ. իգ. Խառնուրդ կամ բաղադրութիւն (քիմիական): Որ կոչի եւ Cément (սէման): գ. ար. Շաղախ:

Cémentatoire (սէմանթաթուառ) ած. Բաղադրութեան (ըստ քիմիականաց):

Cémenter (սէմանթէ) բ. ն. Զտել ոսկի:

Cémétérial (սէմէթէրիալ) ած. Գամբանական, գերեզմանական. 'ի գերեզմանատան:

Cénacle (սէնաքըլ) գ. ար. Վերնատուն, ճաշատուն:

Cencriste (սանքրիսթ) գ. իգ. Քար ձեւացեալ 'ի հատ կորեկի:

Cenco (սանքօ) գ. ար. Ազգ ինչ օձի:

Cendre (սանտր) գ. իգ. Մոխիր, աճիւն. քիւլ: Jour des cendres, օր մոխրոց:

Cendré, ée (սանտրէ) ած. Մոխրագոյն, գորշ. քիւլ րէնկի:

Cendrée (սանտրէ) գ. իգ. Կապարափոշուր, փոշուր կապարի. գուրշուն քէօթիւյիւ: զենտակ հրացանից. սաչմա:

Cendreux, euse (սանտրէօ, էօզ) ած. Մոխրալից, մոխրամած. քիւլլիւ: բազմակէտ (երկաթ):

Cendrier (սանտրիէ) գ. ար. Մոխրատուն, անօթ մոխրոյ. քիւլ տապագը:

Cène (սէն) գ. իգ. Ընթրիք տէրունական, հաղորդութիւն Կալվինականաց

Cénelle (սէնէլ) գ. իգ. Պտուղ ինչ:

Cénobite (սէնօպիթ) գ. ար. Միաբանակեաց, միանձն, վանական. գարա պաշ, ռահիպ, տէքէ նիշին, րուհպան, քէշիշ:

Cénobitique (սէնօպիթիք) ած. Վանական, միաբանական:

Cénotaphe (սէնօթաֆ) գ. ար. Շիրիմ դատարկ, չիրիմ առ 'ի յիշատակէ. պօշ թիւրպէ, թիւրպէ:

Cens (սանս) գ. ար. Հարկ, սակ, հաս, եկամուտ. կէլիր, մահսուլ, միւլք քիրասը:

Censal (սանսալ) գ. ար. Միջնորդ վաճառուաց, վաճառաւարկու. սըմսար, տէլլալ, միյանճը:

Cense (սանս) գ. իգ. Կալուած, վիճակ անդոյ:

Censé, ée, (սանսէ) ած. Համարեալ: խափանեալ (օրէնք):

Censeur (սանսէօռ) գ. ար. Համարակալ: կրիտոխ, դատաւոր: քննիչ գրոց. մուֆէթթիշ, ֆասսալ:

Censier (սանսիէ) ած. Վիճակատու, տէր ստացուածոց, որ առնու զհաս:

Censier, ière (սանսիէ, էռ) գ. Վարձուոր կամ վարձաւոր գետնոյ:

Censitaire (սանսիթէռ) գ. ար. Վարձաւոր, վճարող եկամտից, հարկատու:

Censive (սանսիվ) գ. իգ. Տէր կալուածոց կամ ստացուածոց, վիճակատու: եկամուտ և գետին վիճակատուի:

Censuel, elle (սանսիւէլ) ած. Հասից, եկամտից:

Censurable (սանսիւռապըլ) ած. Արժանի ստգտանաց, պախարակելի:

Censure (սանսիւռ) գ. իգ. Ուղղութիւն, քննութիւն, կշտամբանք: պատիժ, դատակնիք: համարակալութիւն առ Նախնի Հռովմայեցիս:

Censurer (սանսիւռէ) բ. ն. Ուղղել. իսլահ էտմէք: ստգտանել, պախարակել: դատապարտել, դատակնքել. զէմմ էտմէք, հիւքմ էտմէք, գագըմագ, ազարլամագ: Censuré, ée, ըստգտեալ, կշտամբեալ:

Cent (սան) ած. ար. և իգ. և գ. ար. Հարիւր. եիւզ: Cent hommes, հարիւր այր: Cent femmes, հարիւր կանայք: Combien vaut le cent? քանի՞ արժէ հարիւրն, զի՞նչ է գին հարիւրոցն: Գրի cents, նախադաս գոյականաց, զոր օրինակ՝ Deux cents hommes, երկերիւր այր:

Centaine (սանթէն) գ. իգ. Հարիւրեակ մի, հարիւր. եիւզ, եիւզլիւ: ծայր թելից կարժին: À centaines, par centaines, մակ. Բազում թուով, բազում յոյժ, բազմապատիկ:

Centaure (սանթօռ) գ. ար. Ձիացուլ, ձիամարդ (ըստ առասպելաց). եարըմ ատ՝ եարըմ ինսան:

Centaurée (սանթօռէ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. քէնթավրիօն:

Centenaire (սանթընէռ) ած. Հարիւր ամաց, հարիւրամեայ, հարիւրամեան. եիւզ եըլլըք, եիւզ եաշընտա:

Centène (սանթէն) գ. իգ. Հարիւրապետութիւն:

Centenier (սանթընիէ) գ. ար. Հարիւրապետ:

Centiare (սանթիառ) գ. ար. Չափ ինչ գետնոյ:

Centième (սանթիէմ) գ. և ած. Հարիւրերորդ: հարիւրերորդ մասն. եիւզիւնճիւ:

Centigramme (սանթիկռամ) գ. ար. Հարիւր գրամար, կամ հարիւրերորդ մասն գրամարի (է կշիռ ինչ):

Centilitre (սանթիլիթր) գ. ար. Հարիւր լիտր, կամ հարիւրերորդ մասն լտեր:

Centime (սանթիմ) գ. ար. Հարիւրերորդ մասն միոյ լտեր գրամոյ, հարիւրեակ:

Centimètre (սանդիմէդրը) գ. ար. Հարիւր չափ, կամ հարիւրերորդ մասն միոյ չափոյ:

Centinode (սանդինօտ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. տես Renouée.

Centon (սանդօն) գ. ար. Կարկատուն բանաստեղծութիւն: գրաւոր աշխատութիւն հաւաքեալ յայլոց:

Cent-pieds (սան բիէ) գ. ար. Օձ ինչ հնդկաց:

Central, ale (սանդրալ) ած. Կենդրոնական, կենդրոնեան. մէրքէզի, մըյանի:

Centralisation (սանդրալիզասիօն) գ. իգ. Իշխանութիւն ամփոփեալ 'ի սակաւս:

Centraliser (սանդրալիզէ) բ. ն. Հաւաքել 'ի կենդրոնի. պիր եէրտէ ճէմ էդմէք:

Centre (սանդրը) գ. ար. Կենդրոն, միջակէտ. մէրքէզ: Centre de gravité, կենդրոն ծանրութեան: մէջ, միջավայր, միջոց. օրդա եէր:

Centrifuge (սանդրիֆիւժ) ած. Կենդրոնախոյս (զօրութիւն), որ հեռանայ կամ տեղի տայ 'ի կենդրոնէ:

Centrine (սանդրին) գ. իգ. Ձուկն ինչ ծովու:

Centripète (սանդրիբէդ) ած. Կենդրոնաբեր, որ ձգի կամ բերի 'ի կենդրոն (զօրութիւն):

Centroscopie (սանդրօսքօբի) գ. իգ. Կենդրոնազննութիւն, զննութիւն կենդրոնի, կենդրոնաբանութիւն (ըստ երկրաչափից):

Centumvir (սանդօմվիր) գ. ար. Հարիւրապետք կամ ատենակալք նախնի Հռովմայեցւոց:

Centuple (սանդիւբլ) գ. և ած. Հարիւրապատիկ. եիւզ գադ:

Centupler (սանդիւբլէ) բ. ն. Հարիւրապատկել, հարիւր անգամ կրկնել. եիւզ գադ էդմէք:

Centuriateur (սանդիւրիադէօր) գ. ար. Պատմիչ զանցս հարիւր ամաց:

Centurie (սանդիւրի) գ. իգ. Հարիւրեակ, թիւ հարիւրոց:

Centurion (սանդիւրիօն) գ. իգ. Հարիւրապետ (առ նախնի Հռովմայեցիս):

Cep (սէբ) գ. ար. Որթն, կոճղ. ասմա քիւդիւյիւ, քիւդիւք: յոգ. Կապանք, շղթայք, կոճեղք. դօմրուգ (է բառ վաղեմի):

Cépaea (սէբէա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Cépeau (սէբօ) գ. ար. Կոճղ ինչ դրամահատաց:

Cépée (սէբէ) գ. իգ. Արմատք կամ մանրաթելք արմատոց բուսոց:

Cependant (սըբանդան) մակ. Յայնմ ժամանակի, մինչ այս մինչ այն, մինչդեռ. պու արալըգտա: բայց, սակայն և այնպէս. լաքին, եինէ էօյլէ իքէն, պէօյլէ պիլէ:

Céphalalgie (սէֆալալժի) գ. իգ. Ցաւք գլխոյ, գլխացաւութիւն. պաշ աղրըսը (ըստ բժշկաց):

Céphalalogie (սէֆալալօժի) գ. իգ. Գլխաբանութիւն, ճառ յաղագս գլխոյ:

Céphalatomie (սէֆալադօմի) գ. իգ. Գլխահատութիւն, անդամազննութիւն գլխոյ:

Céphalée (սէֆալէ) գ. իգ. Ցաւ գլխոյ բազմաժամանակեայ:

Céphalique (սէֆալիք) ած. Գլխոյ: օգտակար գլխոյ (դեղ):

Céphée (սէֆէ) գ. ար. Համաստեղութիւն ինչ:

Céramique (սէրամիք) գ. ար. Տեղի հանդիսի թաղման անկելոցն 'ի մարտի առ Աթենացիս:

Cérat (սէրա) գ. ար. Սպեղանի. պալ մումլու մէհլէմ, սարը մէլհէմ:

Cération (սէրասիօն) գ. իգ. Հանդերձանք 'ի ձուլել կամ 'ի հալել:

Cératoglosse (սէրադօկլօս) գ. ար. Մկան լեզուի:

Cerbère (սէրպէր) գ. ար. Եռագլուխ շուն պահապան դրանց դժոխոց (ըստ առասպելաց), Կերբերոս: դռնապան խորթաբարոյ: աղբորակ (ըստ քիմիականաց):

Cerceau (սէրսօ) գ. ար. Շրջանակ տակառաց. ֆըչը չէմպէրի: վարմ ինչ հաւորսաց: յոգ. փետուրք թռչնոց:

Cercelle (սէրսէլ) գ. իգ. Թռչուն ինչ ջրային. եըլգօճան:

Cercle (սէրքլ) գ. ար. Շրջանակ, բոլորակ. փայրէ: ակումբ: կրկէս. ճէմաադ, մէճլիս:

Cercler (սէրքլէ) բ. ն. Դնել կամ արկանել շրջանակս. չէմպէրլէմէք:

Cerclier (սէրքլիէ) գ. ար. Շրջանակագործ, որ կազմէ շրջանակս:

Cercueil (սէրքէօյլ) գ. ար. Դագաղ. դապուդ:

Cérébelleux, euse (սէրէպէլլէօ, էօզ) ած. Նման ուղղոյ:

Cérébral, ale (սէրէպրալ) ած. Ուղղոյ, ուղղային:

Cérébreux, euse (սէրէպրէօ, էօզ) ած. Ուղղանման, ուղղային: որոյ ուղեղ դիւրաւ ջերմանայ:

Cérémonial (սէրէմօնիալ) գ. ար. Մաշտոց, գիրք արարողութեանց: ած. Արարողութեանց. դէշրիֆադ, րէսմ:

Cérémonie (սէրէմօնի) գ. իգ. Արարողութիւն, արտաքին պաշտամունք. ային, դէօրէ: պատիւ, մեծարանք. դէքլիֆ: տարադէպ կամ անչափ մեծարանք: հանդէս, շուք. զինէթ: En cérémonie, մեծաշուք հանդիսիւ: Maître des cérémonies, արարողապետ. դէշրիֆադճը:

Cérémonieux, euse (սէրէմօնիէօ, էօզ) ած. Կարի լին քաղաքավար, որ յանչափս մեծարէ. մուքրիմ:

Cérès (սէրէս) գ. իգ. Դեմետր, դիցուհի հնձոց (ըստ առասպելաց): հունձք կամ ցորեան (ըստ բանաստեղծից):

Cerf (սէռ) գ. ար. Եղջերու. կէյիք:

Cerf-volant (սէռ վօլան) գ. ար. Բզէզ. պօզ պէօճէյի, պօյնուզլու պէօճէք: խաղալիկ ինչ մանկանց:

Cerfeuil (սէռֆէօյլ) գ. ար. Ի խոտ ինչ. տօրազ օթու, ֆիրէնք մայտանօզու:

Cériaca (սէռիագա) գ. ար. Ի ծառ ինչ:

Cérinthée (սէռէնթէ) գ. իգ. Բոյս ինչ օգտակար մեղուաց:

Cerisaie (սըռիզէ) գ. իգ. Կեռասենիք:

Cerise (սըռիզ) գ. իգ. Կեռաս. քիրազ:

Cerise aigre, բալ. վիշնէ:

Cerisier (սըռիզիէ) գ. ար. Կեռասենի. քիրազ աղաճը:

Cerne (սէռն) գ. ար. Բոլորակ ձգեալ 'ի յատակի: կապուտակ շրջանակ զաչօք:

Cerneau (սէռնօ) գ. ար. Թարմ միջք ընկուզոյ. տազէ ճէվիզ իչի: Vin de cerneaux, գինի ինչ կարմրագոյն:

Cerner (սէռնէ) բ. ն. Բոլորակ ձգել, կամ բոլորակաձև հատանել. էտրաֆըն դայրէ չէքմէք, դարըյա ալմագ: հանել զկեղևանս կամ զմիջս ընկուզոյ. ճէվիզ սօյմագ, գապուզ այըրմագ: Cerné, ée, բոլորակեալ:

Céroféraire (սէռօֆէռէռ) գ. ար. Կերոնակիր, մոմակիր 'ի հանդիսի:

Céromancie (սէռօմանսի) գ. իգ. Մոմահմայք:

Céron (սէռօն) գ. ար. Պարկ կամ քուրձ ինչ բեռանց վաճառուց:

Céropiste (սէռօփիսթ) գ. ար. Սպեղանի կազմեալ 'ի մոմոյ և 'ի ձիւթոյ:

Cerquemaneur (սէռքմանէօռ) գ. ար. Որոշիչ սահմանաց գետնոյ ժառանգութեան:

Cerre (սէռ) գ. ար. Ազգ ինչ կաղնւոյ:

Certain, aine (սէռթէն) գ. և ած. Ստոյգ, հաւաստի, անշուշտ: որոշ, հաստատուն. կէրչէք, սահիհ, ինանըլաճագ, պէլլի, շիւպհէսիզ, թահգիգ: ոմն, ոք, ինչ. պիր, ֆիլան, պիր քիմսէ կամ քիմէսնէ, պիր գաչ:

Certainement (սէռթէնման) մակ. Յիրաւի, արդարև, ճշմարիտ, անշուշտ. կէրչէք, շիւպհէսիզ, ֆիլ հագիգա:

Certeau (սէռթօ) գ. ար. Ազգ ինչ մշկահոտ տանձի:

Certes (սէռթ) մակ. Ստուգիւ, հաւաստեաւ, ճշմարտիւ, անշուշտ. կէրչէք, հագըգէթ, էլպէթթէ:

Certificat (սէռթիֆիգա) գ. ար. Վկայական գիր, գիր վկայութեան, հաստատութիւն. թասդիգ նամէ, իլամ քէֆալէթ, շահադէթ նամէ:

Certificateur (սէռթիֆիգաթէօռ) գ. ար. Երաշխաւոր, վկայ:

Certification (սէռթիֆիգասիօն) գ. իգ. Վըկայութիւն, հաստատութիւն:

Certifier (սէռթիֆիէ) բ. ն. Վկայել, հաստատել, հաւաստել. թասդիգլէմէք:

Certitude (սէռթիթիւտ) գ. իգ. Ստուգութիւն, հաւաստութիւն, ճշմարտութիւն. սըհհաթ, կէրչէքլիք: հաստատութիւն, ամրութիւն:

Cérumen (սէռիւմէն) գ. ար. Կեղտ ականջաց (է բառ Լատին). գուլագ պօգու:

Cérumineux, euse (սէռիւմինէօ, էօզ) ած. Կեղտալից, կեղտաւոր (ականջք կամ մոմն):

Céruse (սէռիւզ) գ. իգ. Սպիտակադեղ, սպիտակուց կապարի. իւսթիւպէճ, սիֆիտագ:

Cervaison (սէռվէզօն) գ. իգ. Ժամանակ պարարտութեան եղջերուի:

Cerveau (սէռվօ) գ. ար. Ուղեղ, խելք. պէյին, տըմաղ: միտք, հանճար. ֆիրասէթ:

Cervelas (սէռվըլա) գ. ար. Երշիկ:

Cervelle (սէռվէլ) գ. իգ. Ուղեղ, խելք. պէյին: ուշիմութիւն, միտք, հանճար. ֆիրասէթ:

Cervical, ale (սէռվիգալ) ած. Պարանոցի:

Cervoise (սէռվուազ) գ. իգ. Ըմպելի ինչ նախնեաց:

Césarienne (սէզարիէն) ած. Կեսարական կամ հատանողական (գործողութիւն վիրաբուժից):

Cessant, ante (սէսան, անթ) ած. Որ դադարէ:

Cessation (սէսասիօն) գ. իգ. Դադարումն, դուլ, ընդհատութիւն. տինմէքլիք, քէսիլմէ:

Cesse (սէս) գ. իգ. Sans cesse, Անդուլ, անդադար, անընդհատ, միշտ. տուրմայըն, պիր տիւզիւյէ, տայմա:

Cesser (սէսէ) բ. չ. և ն. Կասիլ, դադարել, պակասել. տուրմագ, տինմէք, վազ կէչմէք, թիւքէնմէք: կասեցուցանել, ընդհատել, դադարեցուցանել. տուրտուրմագ, թութմագ, սավմագ:

Cessible (սէսիպլ) ած. Դադարելի, որում մարթ է դադարել կամ պակասել:

Cession (սէսիօն) գ. իգ. Թողումն այլոց, հրաժեշտ, հրաժարումն. ֆէրագաթ:

Cessionnaire (սէսիօնէռ) ած. Որ ընդունի կամ յանձն առնու զիրաւունս այլոյ:

Ceste (սէսթ) գ. ար. Բազպան ինչ նախնի ըմբշամարտակաց:

Césure (սէզիւռ) գ. իգ. Հանգիստ ('ի վանկս ոտանաւորի). սէճ:

Cet, տես Ce:

Cétacée (սէթասէ) գ. և ած. Կիտային, կիտոսի: կիտոս, կէտ:

Cétérac (սէթէռագ) գ. ար. Խոտ ինչ բժշկական. ալթըն օթու:

Cha (շա) գ. ար. Մետաքսեայ կերպաս Սինէացւոց:

Chabler (շապլէ) բ. ն. Կապել զպարանն ընդ փայտ:

Chableur (շապլէօռ) գ. ար. Որ անցս տայ նաւակաց 'ի գետի:

Chablis (շապլի) գ. ար. Ծառ կործանեալ յանտառի յերեսաց հողմոյ:

Chabot (շապօ) գ. ար. Ձուկն ինչ. գայա պալըղը:

Chabots (շապօ) գ. ար. յոգ. Պարանք ինչ որմնադրաց։

Chaconne (շաքօն) գ. իգ. Ազգ ինչ երգոց և պարուց։ Ժապաւէն յօձիս բաճկոնի։

Chacril (շաքրիլ) գ. իգ. Կեղև ինչ ծառոյ։

Chacun, une (շաքէօն, իւն) ած. Իւրաքանչիւր, իւրաքանչիւր ոք, ամենայն ոք. հէր պիրի, հէր քիմսէ, հէր քէս, հէր։

Chadec (շատէք) գ. ար. Ազգ ինչ նարնջոյ։

Chafée (շաֆէ) գ. իգ. Ցորեան հանեալ 'ի կեղևոյ։

Chafouin, ine (շաֆուէն, ին) գ. և ած. Վտիտ, հիւծեալ, անշուք. չէօատէրիշաիղ։

Chagrin (շակրէն) գ. ար. Վիշտ, տառապանք, ցաւ, տրտմութիւն. դասա, տէրտ, միհնէդ, գասավէդ, գայղը, էլէմ։ Կաշի ինչ. սաղրը, քէւէլ։ Կերպաս ինչ։

Chagrin, ine (շակրէն, ին) ած. Տխուր, տրտում, վշտագին, տառապեալ. գասավէդլի, դասալը, ղուսսալը, ձանը սըգըլըն, մէրագլը։

Chagrinant, ante (շակրինան, անդ) ած. Վշտագին, տառապեցուցիչ. ձան սըգըլըձագ։

Chagriner (շակրինէ) բ. ն. Վշտագնել, տրտմեցուցանել, տառապեցուցանել. դասալանտըրմագ, ձան սըգմագ, ինձիդմէք, տարըլդըմագ։ Se chagriner, բ. յ. Վշտագնիլ, նեղիլ, տառապիլ, տրտմիլ. դասալանմագ, գասավէդ չէքմէք, տարըլմագ։ Chagriné, ée, վշտացեալ, վշտագին, նեղեալ։

Chaîne (շէն) գ. իգ. Շղթայ. զինձիր։ Կապանք, գերութիւն, թի ծառայութեան. քիւրէք։ Առէջք կամ թելք. էրիշ։ Բազմութիւն պատժաւորաց։ պահանգ։ Chaînes de montagnes, շարք կամ գօտիք լերանց։ Huissier à la chaîne կամ de la chaîne, նուիրակ կամ խորհրդական, որ կրէ զքառամանեակ։

Chaînette (շէնէդ) գ. իգ. Շղթայ փոքր. զինձիրճիք։

Chaînetier (շէնդիէ) գ. ար. Շղթայագործ, որ կազմէ զշղթայս։

Chaînon (շէնօն) գ. ար. Օղ շղթայի. զինձիր ալղըղը, զինձիր հալգասը։

Chair (շէր) գ. իգ. Մին։ մարմին. էդ։ դէն, պէտէն։

Chaire (շէր) գ. իգ. Աթոռ, գահ։ ամբիոն, աթոռ վարդապետութեան. քիւրսիւ, մինպէր։ միւտէրրիսլիք։

Chaise (շէզ) գ. իգ. Աթոռ, բազմոց, նստարան. իսքէմլէ։ պատգարակ. դէձքէրէ։ կառք ինչ. պիր նէվի արապա։ Chaise percée, աթոռ 'ի պէտս որովայնի. հաճէթօղլու իսքէմլէ։

Chaland, ande (շալան, անտ) գ. ար. և իգ. Որ գնէ 'ի նոյն վաճառականէ. միւշթէրի։ Նաւակ ինչ։ գնող։ Pain chaland, հաց ինչ մեծաքանակ։

Chalandise (շալանտիզ) գ. իգ. Գնելն 'ի նոյն վաճառականէ. միւշթէրիլիք։ որք գնեն ի նոյն վաճառականէ. միւշթէրիլէր։

Chalasie (շալազի) գ. իգ. Թուլութիւն երակաց եղջերեայ թաղանթի աչաց։

Chalastique (շալասդիք) ած. Թուլացուցիչ (մանրաթելից)։

Chalcite տես Calcite.

Chalcographie տես Calcographie.

Chalet (շալէ) գ. ար. Դոյլ կամ տաշտ պանրոյ։

Chaleur (շալէօր) գ. իգ. Ջերմութիւն, տապ, եռանդն. ըսըճագ կամ սըճագ, սըճագլըգ, ադէշ, հարարէդ։ Նախանձ, փոյթ, նախանձայուզութիւն. գըզղընլըգ, ղայրէդ։

Chaleureux, euse (շալէօրէօ, էօզ) ած. Ջերմ, ջերմագին. սըճագ, ադէշլի։

Chalibé, ée, տես Calibé.

Châlit (շալի) գ. ար. Տախտակ մահճակալ (է բառ վաղեմի)։

Challula (շալիւլա) գ. իգ. Ձուկն անթեփ։

Chaloir (շալուար) բ. չ. Փոյթ լինել։ Il ne m'en chaut, ոչինչ փոյթ է ինձ։

Chalon (շալօն) գ. ար. Ցանց կամ ուռկան մեծ։

Chaloupe (շալուպ) գ. իգ. Նաւակ, մակոյկ, կուր. շալուպա, սանտալ։

Chalumeau (շալիւմօ) գ. ար. Եղէգն, ծղօտ, ծնկամէջ. գամըշճըգ, սաման չէօփիւ։ սրինգ. գավալ, տիւտիւք, չօպան նէյի։

Chamade (շամատ) գ. իգ. Նշան վասն անձնատուր լինելոյ քաղաքին։

Chamailler (շամայլէ) բ. չ. Հարկանել զմիմեանս աղաղակաւ, վիճել, կագել, կռուել. գավղա էդմէք, չէքիշմէք։

Chamaillis (շամայլի) գ. ար. Հարուած աղաղակաւ, աղմուկ, կռիւ. պէօյիւշ, նիզա։

Chamaras (շամարա) գ. ար. Է բոյս ինչ։

Chamarrer (շամարէ) բ. ն. Զարդարել 'ի վերջաւորս, ժապաւինել. զինձէֆլէմէք։ Chamarré, ée, ժապաւինեալ։

Chamarrure (շամարիւր) գ. իգ. Ժապաւէն։ զարդարելն 'ի վերջաւորս։

Chambellan (շանպէլան) գ. ար. Սենեկապետ արքայի։ սեղան մեծամեծաց արքայի։

Chambourrin (շանպուրէն) գ. ար. Քար ինչ, յորմէ կազմեն զակն վանի։

Chambranle (շանպրանլը) գ. ար. Զարդ առ դրամբք կամ առ պատուհանօք, և այլն։

Chambre (շանպր) գ. իգ. Սենեակ, խուց, բնակարան. օտա, էվ։ ատեան։ դիւան. խալվէդխանէ։ ատենակալք, դատաւորք։ ծակ ականի։ խոռոչ։ Chambre obscure, ստուերատուն (ըստ տեսաբանից)։

Chambrée (շանպրէ) գ. իգ. Բազմութիւն զօրաց բնակեալ 'ի միասին. արգատաշլըգ։ Հանդիսականք 'ի թատրոնի։

Chambrelan (շանպրըլան) գ. ար. Որ գործէ 'ի սենեկի այլոյ։ վարձուոր միոյ սենեկի և եթ։

Chambrer (շանպրէ) բ. չ. Սենեկակից լինել. օտաշըգլըգ էդմէք, պէրապէր օտուրմագ։

բ. ն. Փակել 'ի սենեկի. պիրինի պիր օտայա գափայըպ տութմագ: Chambré, ée, փակեալ 'ի սենեկի:

Chambrette (շանպրէթ) գ. իգ. Սենեակ փոքրիկ, խցիկ. օտաճըգ:

Chambrier (շանպրիէ) գ. ար. Գործակալ կամ հոգաբարձու վանաց: սենեկապետ արքունի (ըստ նախնեաց):

Chambrière (շանպրիէր) գ. իգ. Կին սենեկապետի, աղախին. պէսլէմէ: մտրակ ինչ երիվարաց:

Chame, տե՛ս Came.

Chameau (շամօ) գ. ար. Ուղտ. տէվէ:

Chamelier (շամլիէ) գ. ար. Ուղտապան. տէվէճի:

Chamois (շամուա) գ. ար. Քօշ վայրի, այծեամն. տաղ կամ եապան քէչիսի: խաղախ այծեման:

Chamoiserie (շամուազրի) գ. իգ. Գործատուն խաղախի այծեման:

Chamoiseur (շամուազէօր) գ. ար. Խաղախորդ:

Champ (շան) գ. ար. Դաշտ, արտ, անդ, անդաստան, ագարակ. տարլա, չիֆթլիք, էքին եէրի, քէօյ, գըր: առիթ, նիւթ. սէպէպ: միջոց, տարածութիւն. մէյտան: յատակ: ասպարէզ, ճակատ մարտի. մէյտան: Sur le champ, անդէն, վաղվաղակի, իսկոյն, առժամայն. հէմէն: À chaque bout de champ, յամենայն վայրկենի, պատրաստական առ ամենայն ինչ:

Champada (շանփատա) գ. ար. Ծառ ինչ մրգաբեր:

Champart (շանփար) գ. ար. Հաս ինչ կալուածոց:

Champêtre (շանփէթր) գ. և ած. Դաշտային, անդոյ, ագարակային, վայրի. սահրայի, եապանի:

Champi (շանփի) գ. ար. Թուղթ 'ի պէտս ընդունարանի:

Champignon (շանփինյօն) գ. ար. Սունկ. մանթար: քոս պատրուգի: քոս վիրաց:

Champignonnière (շանփինյօնիէր) գ. իգ. Ածու սնկոյ:

Champion (շանփիօն) գ. ար. Ախոյեան, քաջամարտիկ. սավաշճը, փէհլիվան, ճէնքճի, գահրէման:

Chance (շանս) գ. իգ. Խաղ ինչ նարտի: բախտ, յաջողուած բախտի. պախթ:

Chancelant, ante (շանսլան, անթ) ած. Դողդոջուն, յողդողդ, տատանեալ: յերկբայս, անճարակ: անհաստատ. պիր գարար տուրմազ:

Chanceler (շանսլէ) բ. չ. Դողդոջել, տատանել. սէնտէլէմէք, սալլանմագ, սալընմագ: լինել յերկբայս կամ անհաստատ. իքի ֆիքիրլի օլմագ:

Chancelier (շանսըլիէ) գ. ար. Ատենադպիր, արքունի դպիր, նօտար. տիվան քեաթիպի կամ էֆէնտիսի: քարտուղար հիւպատոսի. գանչէլիէր:

Chancelière (շանսըլիէր) գ. իգ. Կին ատենադպրի: հողաթափ ինչ:

Chancellerie (շանսէլրի) գ. իգ. Դիւանատուն, տուն հրովարտակաց. տիվանխանէ, գանչէլ: տուն դիւանադպրի:

Chanceux, euse (շանսէօ, էօզ) ած. Բարեբաստիկ, երջանիկ:

Chancir (շանսիր) բ. չ. Բորբոսիլ, մեսիլ. քիւֆլէնմէք: Chanci, ie, բորբոսեալ. քիւֆլիւ:

Chancissure (շանսիսիւր) գ. իգ. Բորբոս. քիւֆ:

Chancre (շանքր) գ. ար. Խոց խեցգետնի, քաղցկեղ, խլրդենի. աքիլէ, էքին եարա, շիրփէնչէ: պալար: երր, մեց, փուտ: փտութիւն ծառոց:

Chancreux, euse (շանքրէօ, էօզ) ած. Ախտացեալ վխով խեցգետնի, ճարակեալ 'ի քաղցկեղոյ:

Chandeleur (շանտլէօր) գ. իգ. Տեառն ընդառաջ (տօն):

Chandelier (շանտըլիէ) գ. ար. Մոմավաճառ. մօմճը: աշտանակ, ճրագարան. շամտան:

Chandelle (շանտէլ) գ. իգ. Ճրագ, մոմ, մոմեղէն. ըշըգ, մօմ, եաղ մօմու:

Chanée (շանէ) գ. իգ. Խողովակ ջրոյ աղօրեաց թղթագործաց:

Chanelette (շանլէթ) գ. իգ. Խողովակ ջրոյ թղթագործաց:

Chanfrein (շանֆրէն) գ. ար. Ճակատ ձիոյ: ծածկոյթ կամ ապարօշ գլխոյ ձիոյ:

Change (շանժ) գ. ար. Փոխոխութիւն, փոխանակութիւն. տէյիշ: դրամափոխութիւն. աքճէ պօզմա, սառաֆլըգ: տեղի լումայափոխութեան կամ սեղանաւորաց. սառաֆ օտասը: շահ դրամափոխութեան: Lettre de change, փոխանակագիր. տէմէսսիւք, ֆօլիչա:

Changeant, ante (շանժան, անթ) ած. Փոփոխական, այլայլելի. մուտէղէյյէր, պի գարար:

Changement (շանժման) գ. ար. Փոփոխութիւն, փոփոխումն, այլայլութիւն. տէյիշ, տէյիշմէ:

Changer (շանժէ) բ. ն. Փոխել, փոփոխել, այլայլել. տէյիշմէք, տէյիշտիրմէք, պօզմագ, տէպտիլ էտմէք: փոխանակել. տէյիշ էտմէք: Se changer, բ. յ. փոխիլ, փոփոխիլ. տէյիշիլմէք, տէպտիլ օլմագ: Changé, ée, փոխեալ, փոփոխեալ:

Changeur (շանժէօր) գ. ար. Սեղանաւոր, լումայափոխ. սառաֆ:

Chanlatte (շանլաթ) գ. իգ. Քիւ կղմինդրաց կամ տանեաց:

Chanoine (շանուան) գ. ար. Կանոնիկոս:

Chanoinesse (շանուանէս) գ. իգ. Կանոնիկոսուհի:

Chanoinis (շանուանի) գ. իգ. Կանոնիկոսութիւն:

Chanson (շանսօն) գ. իգ. Տաղ, երգ, տաղերգութիւն. տիւրքիւ, մանի: կատակերգութիւն, զրաբանութիւն. պօշ լաղըրտը:

Chansonner (շանսօնէ՛) բ. ն. Յօրինել երգիծաբանութիւնս, երգիծաբանել. իւստիւնէ տիւրքիւ չըգարմագ:

Chansonnette (շանսօնէ՛տ) գ. իգ. Տաղ կամ երգ համառօտ. տիւրքիւճիւք:

Chansonnier, ière (շանսօնիէ՛, էռ) գ. Երգաբան, տաղասաց:

Chant (շան) գ. ար. Երգ, նուագ. ըրլայըշ, մագամ: ձայն թռչնոց. էօտիւշ: երգ կամ այլ եւայլ գլուխք դիւցազնական բանաստեղծութեան:

Chantant, ante (շանտան, անտ) ած. Երգական, ձայնաւոր կամ ձայնիւ (երաժշտութիւն):

Chanteau (շանտօ) գ. ար. Պատառ հացի. էքմէք տիլիմի: կտոր, կապերտ. պարչա: մասն յատակի տակառաց:

Chanteplure (շանտբլիւռ) գ. իգ. Ձագար մեծ: ծակ կամ խողովակ յորմն 'ի սակս անձրևաց:

Chanter (շանտէ՛) բ. ն. Երգել, նուագել. ըրլամագ, տիւրքիւ չաղըրմագ. էօտմէք. մէտհ էտմէք: Chanté, ée, երգեալ, հռչակեալ: Pain à chanter, նշխար պատարագի, կամ կնքելոյ զթուղթն:

Chanterelle (շանտռէլ) գ. իգ. Վերջին նրբաձայն լար նուագարանաց: թռչուն երգեցիկ 'ի պէտս որսոյ: սունկ ուտելի:

Chanteur, euse (շանտէօռ, էօզ) Երգիչ, երգեցող. խանէնտէ:

Chantier (շանտիէ՛) գ. ար. Մթերք կամ հեծանաձգութիւն փայտից. օտուն վէ քէրէստէ գօյաճագ եէր, քէրխանէ, տէրսանէ հավլուսու:

Chantignole (շանտինեօլ) գ. իգ. Յենարան տախտակաց:

Chantourné (շանտուռնէ՛) գ. ար. Տախտակ ինչ մահճի:

Chantourner (շանտուռնէ՛) բ. ն. Հատանել կողմնակի:

Chantre (շանտռ) գ. ար. Երգիչ, երգեցող. ըրլայըճը, խանէնտէ: պարագլուխ դասու, դասապետ: հագներգու, բանաստեղծ: սոխակ:

Chanterie (շանտռի) գ. իգ. Երգեցողութիւն: դասապետութիւն:

Chanvre (շանվռ) գ. ար. Կանեփ. քէնտիր, քէնէվիր: չուան 'ի կանեփոյ, հիւսուած կանեփոյ:

Chanvrier (շանվրիէ՛) գ. ար. Կանեփամանն:

Chaomancie (քաօմանսի) գ. իգ. Օդահմայութիւն:

Chaos (քաօ) գ. ար. Խառնիխուռն վիճակ արարածոց: շփոթ, խառնակութիւն. հէրճ մէրճ, գարըշ մուրուշ, անա պապա կիւնիւ:

Chape (շաբ) գ. իգ. Շուրջառ: խուփ թորանոցի: մասն ինչ աղխի: Chape de poulies, ժամացոյց բազմաճախարակեայ:

Chape-chute (շաբ շիւտ) գ. իգ. Դէպք, պատահումն, անցք:

Chapé (շաբէ՛) ած. Բացեալ իբրև զշուրջառ (վահան ըստ կնքաբանից):

Chapeau (շաբօ) գ. ար. Խոյր եւրոպացւոց. շաբգա: պսակ կամ փունջ ծաղկանց: այր. էրքէք (առ յընտանի զոյգս): Il y avoit là plusieurs femmes et pas un chapeau, կային անդ բազմութիւնք կանանց, և ոչ մի ոք այր:

Chapelain (շաբլէն) գ. ար. Մատրանապետ:

Chapeler (շաբլէ՛) բ. ն. Կեղևել զհացն. էքմէք գաբուղուն գազըմագ:

Chapelet (շաբլէ՛) գ. ար. Պսակ աղօթից. տէսպիհ: ասպանդակ, փոկ ասպանդակին: մեքենայ ջրահան: ուռոյցք կամ պալար ինչ 'ի ճակատու:

Chapelier, ière (շաբլիէ՛, էռ) գ. Խոյրարար, խոյրավաճառ (ըստ Եւրոպացւոց). շաբգաճը:

Chapelle (շաբէլ) գ. իգ. Մատուռն, փոքրիկ եկեղեցի. միհրապ, մէճիտ, իպատէթկեահ: մատրանապետութիւն: զարդք կամ սպասք մատրան: երաժիշտք եկեղեցւոյ: Chapelle ardente, մոմազարդ պաղպաջունք յօրինեալ յեկեղեցւոջ 'ի յիշատակ ննջեցելոյն. ռամ. քաւարան: Faire կամ prendre chapelle, զգէմ ունել հողմոյ (ըստ նաւորդաց):

Chapellenie (շաբէլնի) գ. իգ. Մատրանապետութիւն: թոշակ մատրանապետի:

Chapelure (շաբլիւռ) գ. իգ. Կեղև հացի հանեալ:

Chaperon (շաբռօն) գ. ար. Գլխարկ ինչ նախնեաց. տաքքէ: ծածկոյթ գլխոյ որսական թռչնոց. քիւլահ: կատար կամ թիկունք որմոյ: յաւելեալ թերթք 'ի տպագրութեան անդ:

Chaperonner (շաբռօնէ՛) բ. ն. Կատար դնել որմոյ: ծածկել զաչս կամ զգլուխն որսական թռչնոց: Chaperonné, ée, ծածկեալ:

Chaperonnier (շաբռօնիէ՛) գ. ար. Որ ունի զծածկոյթ գլխոյ (որսորդ թռչուն):

Chapier (շաբիէ՛) գ. ար. Որ ունի զշուրջառ: պահարան շուրջառի:

Chapiteau (շաբիտօ) գ. ար. Գլուխ սեան, սինագլուխ. տիրէյին պաշը: թղթեայ սկահ կերոնից: զարդ գլխոյ կամ ծնօտք շինուածոց: կափարիչ անօթ ցքահանի:

Chapitre (շաբիտռ) գ. ար. Գլուխ գրոց. պապ, ֆասլ: գլուխ բանի կամ նիւթ: ժողով կանոնիկոսաց: համագումար ժողով: հատուած ինչ բանի կամ ընթերցուած 'ի սուրբ գրոց 'ի ժամասացութեան անդ:

Chapitrer (շաբիտռէ՛) բ. ն. Յանդիմանել 'ի ժողովի: յանդիմանել, կշտամբել հրապարակաւ. աշիքեարէ տաշիր էտմէք, պիրինէ ըսըգըլ էտմէք: Chapitré, ée, կշտամբեալ հրապարակաւ:

Chapon (շաբօն) գ. ար. Որձատ. ըղտըշ, ըմըշ, էնէնմիշ խօրօզ: կտոր հացի եփեալ 'ի թան: Le vol de chapon, երկիր 'ի մերձակի կալուածոց տեառն:

Chaponneau (շաբօնօ) գ. ար. Փոքրիկ որձատ:

Chaponner (շաբօնէ՛) բ. ն. Թաղամանաւորել կամ մալել զաքաղաղս. խօրօզ էնէմէք: հատանել զծայրս կաշւոյ: Chaponné, ée, մալեալ:

Chaponnière (շաբօնիէռ) գ. իգ. Անօթ եփելոյ զորձատս:

Chapu (շաբիւ) գ. ար. Կոճղ կամ տախտակ ինչ արուեստաւորաց:

Chaque (շաք) ած. ար. և իգ. Իւրաքանչիւր, անցնիւր, ամենայն. հէր պիր, հէր: Chaque homme, ամենայն ոք, իւրաքանչիւր ոք:

Char (շառ) գ. ար. Կառք նախնեաց. արապա: անիւք աղօրեաց:

Chara (շառա) գ. իգ. Համաստեղութիւն ինչ:

Charade (շառատ) գ. իգ. Առարկուած ինչ բառից:

Charag (քառաք) գ. ար. Հարկ՝ զոր տան Տաճկաց քրիստոնեայք և հրէայք. խարաճ (է բառ Տաճկաց):

Charançon (շառանսօն) գ. իգ. Ճճի կամ ուտիճ ցորենոյ. պուղտայ պիտի:

Charbon (շառպօն) գ. ար. Ածուխ. քէօմիւր: խանձող: ելունդն կամ պալար ժանտախտի. էօմօրճագ, փօմալան, խըյարճըգ: Charbon de terre, հանք ինչ. տաշ քէօմիւրի:

Charbonnée (շառպօնէ՛) գ. իգ. Կող եզին, միս 'ի կասկարայէ. քիւլ պասթը:

Charbonner (շառպօնէ՛) բ. ն. Սևացուցանել կամ ներկել ածխով. քէօմիւր իլէ գարալամագ: գրել ածխով 'ի վերայ որմոյ: Charbonné, ée, ներկեալ ածխով:

Charbonneux, euse (շառպօնէօ, էօզ) ած. Պալարալից:

Charbonnier, ière (շառպօնիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. Ածխագործ, ածխավաճառ. քէօմիւրճի: ածխանոց. քէօմիւրլիւք:

Charbonnière (շառպօնիէռ) գ. իգ. Ածխանոց. քէօմիւր օճաղը:

Charbouiller (շառպույլէ՛) բ. ն. Հարկանել զցորեանն կամ յածուխ դարձուցանել: Charbouillé, ée, հարեալ, յածուխ դարձեալ:

Charbucle (շառպիւքլ) գ. իգ. Ժանգ կամ դալուկն արմտեաց:

Charcanas (շառքանաս) գ. ար. Կերպաս ինչ Հնդկաց:

Charcuter (շառքիւտէ՛) բ. ն. Անհմտաբար հատանել զմիս: Charcuté, ée, չարաչար հատեալ:

Charcuterie (շառքիւտռի) գ. իգ. Վաճառք մսոյ խոզից:

Charcutier, ière (շառքիւտիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. Որ վաճառէ զմիս խոզի, մսավաճառ, ապխտավաճառ: գրի և Chaircutier.

Chardon (շառտօն) գ. իգ. Ոբող, եկքան, կանգառ վայրի. տիքէն, տիքէնլի օտ, տէվէ տիքէնի: յոք. Երկաթի սլաքք կամ փուշք. տէմիրտէն շիշ:

Chardonner (շառտօնէ՛) բ. ն. Գզել զասուխ փշովք:

Chardonneret (շառտօնռէ՛) գ. ար. Թռչուն ինչ կարմրագլուխ. սագա գուշու, իսքինօս:

Chardonnet (շառտօնէ՛) գ. ար. Նիգ ինչ դրան:

Chardonnette (շառտօնէտ) գ. իգ. Կանգառ վայրի. էշաք էնկինարը:

Chardonnière (շառտօնիէռ) գ. իգ. Կանգառալից կամ փշալից տեղի. տիքէնլիք:

Charge (շառժ) գ. իգ. Բեռն, ծանրութիւն. եիւք, աղըրլըգ: պաշտօն, գործառնութիւն. մանսըպ: հրաման: յանձնարարութիւն. ըսմարըշ, հավալէ: ամբաստանութիւն, գանգատ. շիքեայէթ: Ճակատամարտ, բախումն ընդ միմեանս, կռիւ. համլէ, հիւճիւմ: լնուլն զհրացանս. տիւֆէնք ըրգըրը, պասգըն: ցուցումն, փաստ: դրութիւն, դիրք սպեղանեաց: հարկ. վէրկի: Ճնշումն: À la charge, սովին պայմանաւ. պու շարթ իլէ:

Chargement (շառժման) գ. ար. Բեռն նաւի, բեռնաւորութիւն. կէմի եիւքիւ, եիւք: ցուցումն բեռանցն նաւի:

Charger (շառժէ՛) բ. ն. Դնել 'ի վերայ զբեռն, բեռնաւորել, բառնալ. եիւքլէմէք, եիւքլէտմէք: ծանրաբեռնել. չօգ եիւքլէտմէք, աղըրլամագ: յանձնել. ըսմարլամագ կամ հավալէ էտմէք: լնուլ կամ արձակել զհրացանս, յարձակել 'ի վերայ թշնամեաց. տիւֆէնկի տօլտուրմագ, փէշման ուրմագ: լնուլ: լարել: Se charger, բ. յ. Յանձն առնուլ, ըստանձնել, բառնալ 'ի վերայ իւր. եիւքլէնմէք, իւստիւնէ կամ պօյնունա ալմագ: Charger quelqu'un, ամբաստանել, գանգատ ունել. շիքեայէթ էտմէք: Chargé, ée, բեռնաւորեալ, բարձեալ 'ի վերայ. եիւքլի:

Chargeur (շառժէօռ) գ. ար. Որ բեռնաւորէ կամ լնու. եիւքլէտիճի. տօբ տօլտուրըճը:

Chargeure (շառժիւռ) գ. իգ. Բարձումն 'ի վերայ (ըստ կնքաբանից):

Chariage (շառիաժ) գ. ար. Բեռնաւորութիւն, բարձումն բեռին 'ի վերայ սայլի. եիւք:

Charier (շառիէ՛) բ. ն. Բառնալ 'ի սայլն, տանել կառօք. արապա իլէ կէօտիւրմէք, տաշըմագ: Charié, ée, բարձեալ 'ի կառս կամ 'ի վերայ սայլի:

Chariot (շառիօ) գ. ար. Սայլ, կառք. եիւք արապասը, արապա: համաստեղութիւն ինչ:

Charitable (շառիտապլ) ած. Ողորմած, գթած, բարեգութ, մարդասէր: որ առնէ ողորմութիւնս, աղքատասէր. էյլիք՝ մէրհամէտ էտիճի, մէրհամէտլի. սատագա վէրիճի:

Charitablement (շառիտապլըման) մակ.

գթութեամբ, սիրով, մարդասիրաբար. մէրհամէթ իլէ:

Charité (շարիտէ՛) գ. իգ. Սէր, աստուածսիրութիւն, ընկերսիրութիւն, մարդասիրութիւն. մուհապպէթ, մէրհամէթ: ողորմութիւն. սատագա, սէվապ: ընկերութիւն 'ի նպաստ աղքատաց: աղքատանոց. իմարէթ:

Charivari (շարիվարի) գ. ար. Խառնաձայն գոչիւն, թնդիւն, բոմբիւն, շշնջիւն, աղաղակ. գաւըր շամատա, անա պապա կիւնի:

Charlatan (շարլաթան) գ. ար. Դեղավաճառ: բժիշկ խաբուսիկ. չէրչի, ագթար: դերասան, առասպելախօս, ընդվայրաբան. փօրթաճը, փօլանփըրըճը, լափազան, այնաճը:

Charlataner (շարլաթանէ՛) բ. ն. Պատրել կամ որսալ մնոտի բանիւք. ալտաթմագ: Charlatané, ée, պատրեալ մնոտիւք:

Charlatanerie (շարլաթանըրի) գ. իգ. Առասպելախօսութիւն, դերասանութիւն, խաբէութիւն. այնաճըլըգ, փօլանփըրըճը սէօզի:

Charlatanisme (շարլաթանիսմ) գ. ար. Նենգաժէտութիւն:

Charmant, ante (շարման, անտ) ած. Սիրալի, նազելի, սիրելի, գեղեցիկ, բարետեսիլ, չքնաղ. չէն, լաթիֆ, գիւզէլ:

Charme (շարմ) գ. ար. Դիւթութիւն, թովչութիւն, հմայք. պիւյիւ, օֆսուն: հրապոյրք. էէմ, փափանտա: գեղեցկութիւն, գեղ, տեսիլ զմայլեցուցիչ կամ չքնաղ. գիւզէլլիք: կաղամախի (ծառ). ագ աղաճ, գայըն աղաճ, կիւրկէն կամ կիւլկէն աղաճը:

Charmer (շարմէ՛) բ. ն. Դիւթել, թովել, կախարդել. սիհիրլէմէք, պաղլամագ: հրապուրել, յափշտակել զմիտս, զմայլեցուցանել. էէմ ալմագ, փափանփըրըմագ, մուհապպէթ վէրմէք, պէյէնտիրմէք: ամոքել, մեղմել. խաթըրըն էլէ ալմագ: Charmé, ée, դիւթեալ, յափշտակեալ, զմայլեալ. հալը էթէն, սէվինէն:

Charmeur, euse (շարմէօր, էօզ) գ. ար. իգ. Դիւթ, թովիչ, կախարդ, վհուկ. սիհիրպազ, պիւյիւճի, փիւլըրապա:

Charmille (շարմիյլ) գ. իգ. Ծառատունկք կաղամախեաց:

Charmoie (շարմօա) գ. իգ. Անտառ կաղամախեաց:

Charnage (շարնաժ) գ. ար. Ուտիք, աւուրք մսակերաց:

Charnaigre (շարնէկր) գ. ար. Շուն այլայլախառն:

Charnel, elle (շարնէլ) ած. Մարմնաւոր, մարմնական, զգայական, մարմնասէր. տէնանի, շէհվէթլի:

Charnellement (շարնէլման) մկ. Մարմնական սիրով, ցանկութեամբ, ըստ մարմնոյ:

Charneux, euse (շարնէօ, էօզ) ած. Մսալի, մսեղէն. էթլի:

Charnier (շարնիէ՛) գ. ար. Գերեզմանատուն, գամբարան: շտեմարան կամ մթերք աղածոյ մսոյ: յոգ. Տակառք ջրոյ 'ի նաւի:

Charnière (շարնիէր) գ. իգ. Ծղխնիք տփոց, և այլն: յօդ ոսկից կարկնոյ: գունտ գործեաց. շարըլ գուլլապ:

Charnons (շարնօն) գ. իգ. յոգ. Օղակք կամ աղխք:

Charnu, ue (շարնիւ) ած. Մսուտ, մսալից, թամբալից, ճպարարտ, գէր. էթլի:

Charnure (շարնիւր) գ. իգ. Մարմին: մորթ, կաշի:

Charogne (շարօյն) գ. իգ. Դի, շաղիղ. լէշ:

Charpente (շարփանթ) գ. իգ. Փայտակոյտ, փայտակերտք, տաղձք, փայտք. գէրէսթէ:

Charpenter (շարփանթէ՛) բ. ն. Հիւսնել, տաղձագործել, հատանել կամ տաշել զփայտ: չարաչար հատանել կամ կոտրել:

Charpenterie (շարփանթըրի) գ. իգ. Հիւսնութիւն, տաղձագործութիւն. տիւրկէրլիք: փայտք, տաղձք:

Charpentier (շարփանթիէ՛) գ. ար. Հիւսն, տաղձագործ. տիւլկէր կամ տիւրկէր, փալթաճը, մարանկօզ:

Charpie (շարփի) գ. իգ. Ծուատ, փիլթայ, պատրոյգ վիրաց. ֆիթիլ:

Charrée (շարէ՛) գ. իգ. Մոխիր մոխրաջրոյ:

Charretée (շարթէ՛) գ. իգ. Բեռն սայլի. պիր արապա եիւքիւ:

Charretier, ière (շարթիէ՛, էր) գ. ար. իգ. Սայլորդ. արապաճը: եզնավար, հերկագործ:

Charrette (շարէթ) գ. իգ. Սայլ, սայլակ. գաղնը, արապա, էլ արապասը:

Charrier (շարիէ՛) գ. ար. Քամոց մոխրաջրոյ:

Charroi (շարօա) գ. ար. Բեռն սայլի:

Charron (շարօն) գ. ար. Սայլագործ, որ յօրինէ զկազմածս կառաց և սայլից, կառագործ. արապա եափըճը:

Charronage (շարօնաժ) գ. ար. Սայլագործութիւն:

Charroyer (շարօայէ՛) բ. ն. Բառնալ 'ի սայլս, տանել սայլիւ. արապա իլէ կէօթիւրմէք:

Charrue (շարիւ) գ. իգ. Արօր. սապան: երկիր արօրադիր կամ մշակելի:

Chartil (շարթիլ) գ. ար. Մարմին սայլի: սայլանոց:

Chartre (շարթր) գ. իգ. Բանտ, արգելանոց (է բառ վաղեմի):

Chartre կամ Charte (շարթր, շարթ) գ. իգ. Հին հրովարտակ կամ գիր. էսքի ֆէրմանլէր, ահտնամէ: դաշն, դաշնագրութիւն. շարթ, գավլ:

Chartreux, euse (շարթրէօ, էօզ) գ. ար. իգ. Կարթուսեան կրօնաւոր, և միանձնուհի:

Chartreuse (շարթրէօզ) գ. իգ. Մենաստան Կարթուսեանց: առանձին տուն:

Chartrier (շարթրիէ՛) գ. ար. Տեղի հրովարտակաց:

Chas (շա) գ. ար. Ծակ ասղան. իյնէ [illegible]: սոսինձ օսլայի. հալասա:

Châsse (շա՛ս) գ. իգ. Արկղ, դղլոց կամ տապանակ Նշխարաց Սրբոց. գափիփ սանտըղը:

Chassé (շասէ՛) գ. ար. Քայլ 'ի պարու:

Chasse (շաս) գ. իգ. Որս, որսորդութիւն. աւ, աւճըլըգ: աւարտ ընթացից գնտակի 'ի խաղու: Chasse-morte, ձեռնարկ 'ի դերև ելեալ, ընդունայն աշխատութիւն. նաֆիլէ զահմէթ:

Chasse-avant (շաս ավան) գ. ար. Առաջնորդ աշխատաւորաց:

Chasse-bosse (շաս պօս) գ. իգ. տես Corneille.

Chasse-coquin (շաս քօքէն) գ. ար. Որ վարէ կամ հանէ արտաքս յեկեղեցւոյ զմուրացիկս և զշունս:

Chasse-cousin (շաս քուզէն) գ. ար. Յոռի կամ անպիտան գինի. ֆէնա շարապ: խոշոր թել մետաքսեայ:

Chasselas (շասլա) գ. ար. Ազգ ինչ սպիտակ խաղողոյ:

Chasse-marée (շաս մարէ՛) գ. ար. Ձկնաբեր, ձկնավաճառ:

Chasse-mouche (շաս մուշ) գ. ար. Ճանճավան. սինէքլիք: ցանցահիւս ծածկոյթ երիվարի. սինէք աղը:

Chasse-mulet (շաս միւլէ՛) գ. ար. Սպասաւոր աղօրէպանի:

Chasse-poignée (շաս փօայնէէ՛) գ. իգ. Գործի ինչ:

Chasser (շասէ՛) բ. ն. Մերժել, վանել, վարել, արտաքսել, հանել, հետամուտ լինել. գովմագ, գովալամագ, գաւըլըմագ: որսալ, յորս ելանել. աւլամագ, աւա կիտմէք: վարել, մղել (ըստ տակառագործաց): տեղի տալ (ըստ նաւորդաց): Chassé, ée, վտարեալ:

Chasseresse (շասըրէս) գ. իգ. Կին որսորդ: Արտեմիս որսորդ (ըստ բանաստեղծից):

Chasseur, euse (շասէօր, էօզ) գ. ար. իգ. Որսորդ. աւճը:

Chassie (շասի) գ. իգ. Պիժ, գիջութիւն աչաց, գիջականութիւն. չափագ, կէօզ եաշարմասը:

Chasseux, euse (շասէօ, էօզ) ած. Գիջական. չափագլը:

Châssis (շա՛սի) գ. ար. Գաղափար: ընդունարան: շրջանակ. չէրչիվէ:

Chassoir (շասուար) գ. ար. Երկաթ տակառագործաց:

Chaste (շաստ) ած. Սրբասէր, ողջախոհ, պարկեշտ, ժուժկալ: մաքուր, սուրբ, անաբատ. էհլի ըֆֆէտ, բաք, տէմիզ:

Chastement (շաստման) մակ. Ողջախոհութեամբ, սրբութեամբ:

Chasteté (շաստըտէ՛) գ. իգ. Ողջախոհութիւն, մաքրութիւն, սրբութիւն. ըֆֆէտ, ըրզէտ, բաքլըգ, տէմիզլիք:

Chasuble (շազիւպլ) գ. իգ. Նափորտ, շուրջառ:

Chasublier (շազիւպլիէ՛) գ. ար. Որ յօրինէ նափորտս կամ շուրջառս:

Chat, chate (շա, շատ) գ. ար. իգ. Կատու. քէտի: էգ կատու. տիշի քէտի: յոգ. Ծաղիկք ինչ ծառոց:

Châtaigne (շա՛տէյն) գ. իգ. Շագանակ. քէստանէ:

Châtaigne d'eau (շա՛տէյն տօ) գ. իգ. Բոյս ինչ ջրային:

Châtaigneraie (շա՛տէյնըրէ) գ. իգ. Անտառ կամ ծառաստանք շագանակի. քէստանէ օրմանը կամ աղաճլարը:

Châtaignier (շա՛տէյնիէ՛) գ. ար. Շագանակենի. քէստանէ աղաճը:

Châtain (շա՛տէն) ած. ար. Որ ունի զգոյն շագանակի. գումրալ:

Château (շա՛տօ) գ. ար. Ամրոց, բերդ, դղեակ. գալէ, հիսար: պալատ, ապարանք. սէրայ: մասն ինչ յառաջակողման և յետակողման նաւուն: ընդունարան ջրոց:

Châtelain (շա՛տլէն) գ. ար. Բերդակալ, տէր ամրոցին. տիզտար:

Châtelé, ée (շատլէ՛) ած. Բազմադղեակ (ըստ կնքաբանից):

Châtelet (շատլէ՛) գ. ար. Դղեակ փոքրիկ. հիսարճըգ: հաստատութիւն ծայրի ժապաւինաց:

Châtellenie (շա՛տէլնի) գ. իգ. Տէրութիւն ամրոցի: վիճակ տէրութեան ամրոցի:

Chat-huant (շա իւան) գ. ար. Բու. պայգուշ, բուհու:

Châtier (շա՛տիէ՛) բ. ն. Պատժել, պատուհասել, խրատել. ճէզա էթմէք, հագգընտան կէլմէք: ուղղել, ուղղագրել, յարդարել: Châtié, ée, պատժեալ. ուղղեալ:

Chatière (շատիէռ) գ. իգ. Անցք կամ ծակ կատուի:

Châtiment (շա՛տիման) գ. ար. Պատիժ, խրատ, ուղղութիւն. ճէզա:

Chaton (շատօն) գ. ար. Կատու փոքրիկ, ձագ կատուի. քէտիճիք: ականակապիճ մատանւոյ. տաշէվի, եիւզիւք տաշը: յոգ. Ծաղիկք ինչ ծառոց:

Chatouillement (շատույլըման) գ. ար. Խտտղումն. գըճըգլայըշ, գըճըգ: զուարճութիւն, բերկրութիւն, հեշտութիւն:

Chatouiller (շատույլէ՛) բ. ն. Խտտղել. գըճըգլամագ: զուարճացուցանել, բերկրեցուցանել: Chatouillé, ée, խտտղեալ:

Chatouilleux, euse (շատույլէօ, էօզ) ած. Որ դիւրաւ խտտղի. գըճըգլանան: դիւրագրգիռ, դիւրազգած: դժուարին, զգուշալի:

Chatoyant, ante (շատօայեան, անտ) ած. Շողշողուն, երփն երփն:

Chatoyer (շատօայէ՛) բ. չ. Շողշողել, շողալ, փայլել (ըստ ականագործաց):

Chat-pard (շա փառ) գ. ար. Չորքոտանի ինչ նման կատուի և ընձառիւծոյ:

Châtrer (շա՛տրէ՛) բ. ն. Մալել, Թաղամաւորել, ներքինացուցանել. էնէմէք, խատըմ էթմէք, խայալըն չըգարմագ, քէսմէք: ուղղել, բառ-

նալ զանպխտանս կամ զաւելորդս։ Châtré, ée, *մաքեալ*. էնէնմիշ, տաշագսըզ։

Châtreur (շատրէօր) գ. ար. *Թաղամաւորիչ*։

Chatte, *տես* Chat.

Chattemitte (շատմիտ) գ. իգ. *Կեղծաւոր, խաբեբայ*. սօրէթա սօֆու, միւրայի։

Chatter (շատէ) բ. չ. *Ցնկնիլ կատուի*. էշրօլմագ (քէտի)։

Chaud (շօ) գ. ար. *Ջերմութիւն, տապ, տօթ*. սըճագլըգ, սըճագ։

Chaud, aude (շօ, օտ) ած. *Ջերմ, ջերմագին, բորբոքեալ*։ *եռանդուն, յօժարամիտ, աշխոյժ*։ *սաստիկ, ուժգին*։ *Նորոգ*։ սըճագ կամ սըճագ, ատէշլի, հարարէթլի, գըզգըն, տէզ միճազ։ À la chaude, *անդէն, զառաջինն, անդէն և անդ*. սըճագ սըճագ, հէման։

Chaude (շօտ) գ. իգ. *Ջերմութիւն, եռանդն*. գըզգընլըգ։

Chaudeau (շօտօ) գ. ար. *Արգանակ, ջերմիկ*։

Chaudement (շօտման) մակ. *Ջերմագին*. կէրմիյէթ իլէ։ *ուժգին*։ *խանդակաթ*։ *մտադիւր*։

Chauderet (շօտրէ) գ. ար. *Գաղափար ինչ ոսկերչաց*։

Chaudière (շօտիէր) գ. իգ. *Սան մեծ, ջեռուցիչ*. գազան։

Chaudron (շօտրօն) գ. ար. *Սան, ջեռուցիչ, կաթսայ, պղնձի*. տէնճէրէ, գազան։

Chaudronnée (շօտրօնէ) գ. իգ. *Սան լցեալ, կաթսայ լի*։

Chaudronnerie (շօտրօնրի) գ. իգ. *Պղնձագործութիւն, վաճառք պղնձագործաց*. պագըր ալճըպանլըգ։

Chaudronnier, ière (շօտրօնիէ, էր) գ. ար. իգ. *Պղնձագործ, պղնձավաճառ*. պագըրճը, գազանճը։

Chauffage (շօֆաժ) գ. ար. *Փայտ 'ի պէտս հրոյ զամն ողջոյն*. պիր սէնէլիք եանաճագ օտուն։ *Իրաւունք հատանելոյ զփայտ 'ի պէտս հրոյ*։

Chauffe (շօֆ) գ. իգ. *Ջերմնարան հալոցի*։

Chauffe-chemise (շօֆ շըմիզ) գ. ար. *Ջերմնարան կտաւուց*. համամ գաֆէսի։

Chauffe-cire (շօֆ սիր) գ. ար. *Կնքապետ, ջեռուցիչ կնքաց 'ի դիւանի*։

Chauffe-lit (շօֆ լի) գ. ար. *Ջերմնարան անկողնոյ, անօթ պղնձի 'ի ջեռուցանել զանկողինն*։

Chauffer (շօֆէ) բ. ն. *Ջեռուցանել, ջերմացուցանել*. ըսըթմագ, գըզտըրմագ։ չ. *Ջերմանալ, տապանալ, ջերանիլ*. սըճագ օլմագ։ Se chauffer, բ. յ. *Ջեռնուլ, նստել առ հրով*. ըսընմագ, ատէշ եանընտա օտուրմագ։ Chauffé, ée, *ջեռուցեալ, ջերմացեալ*։

Chaufferette (շօֆրէտ) գ. իգ. *Կրակարան ինչ ջեռուցիչ ոտից*. այագ օճաղը։

Chaufferie (շօֆրի) գ. իգ. *Հալոց կամ բովք զտելոյ զերկաթ*։ *Հնոց կռմնտրագործաց*։

Chauffeur (շօֆէօր) գ. ար. *Ջեռուցիչ հնոցի կռմնտրագործաց*։

Chauffoir (շօֆօար) գ. ար. *Ջերմ սենեակ հասարակաց, ջերմնարան*. օճագ, տէննուր։ *կտաւ ջերմացուցեալ 'ի սրբել զքրտունս (հիւանդի)*։ *կտաւ մաքրութեան կանանց*։

Chauffure (շօֆիւր) գ. իգ. *Կեղեւանք երկաթոյ*։

Chaufour (շօֆուր) գ. ար. *Փուռն կամ հնոց կրոյ*. քիրէճ ֆուրունու։

Chaufournier (շօֆուռնիէ) գ. ար. *Բռագործ, որ գործէ զկիր*. քիրէճճի, քիրէճ եագըճը։

Chaulage (շօլաժ) գ. ար. *Բռելն զցորեան*։

Chauler (շօլէ) բ. ն. *Բռել կամ պատրաստել զցորեանն կրով առ 'ի ցանել*։ Chaulé, ée, *կրախառն*։

Chaumage (շօմաժ) գ. ար. *Հատանելն զխոզանս*։

Chaume (շօմ) գ. ար. *Խոզան*. անըզ, սափ, սօւրթ։ *անդաստան խոզանաւոր*. անըզլը տարլա։

Chaumer (շօմէ) բ. ն. *Հատանել զխոզանս*։ Chaumé, ée, *մաքրեալ կամ սրբեալ 'ի խոզանաց*։

Chaumette (շօմէտ) գ. իգ. *Մանգաղ 'ի հատանել զխոզանս*։

Chaumière (շօմիէր) գ. իգ. *Հիւղ խոզանաշէն կամ յարդաշէն, խրճիթ*. սամանտան գուլիպա, գուլիպէ, շօպան էվի։

Chaumine (շօմին) գ. իգ. *Տաղաւար փոքրիկ շինեալ կամ ծածկեալ 'ի խոզանաց*։

Chaussage (շօսաժ) գ. իգ. *Կապ կօշկի*. այագ պաղը։

Chaussant, ante (շօսան, անտ) ած. *Որ դիւրաւ ագանի, յարմար ոտից (գուլպայ)*. գօլայ կէյիլիր։

Chaussé (շօսէ) ած. *Կրկնեալ կամ ծալեալ (ըստ կնքաբանից)*։

Chausse (շօս) գ. իգ. *Թիկնոց ինչ կամ ազաբողոն վարդապետաց և փաստաբանից*։ *քամոց կտաւի*. սիւզկէճ։ *ագուգայ աւելորդաց*. քէնէֆ գուպուրու։ յոգ. *Վարտիք, անդրավարտիք, գուլպայ*. պիր շագշըրը, շալվար, տօլագ, տօն, շօրապ։

Chausséage (շօսէաժ) գ. ար. *Բաժ անցից ընդ թումբ*։

Chaussée (շօսէ) գ. իգ. *Թումբ, ամբարտակ*. պէնտ։ *ոտնատեղի, սալայատակ*. փօլտա, փօլտուրմա եէր, գալտըրըմ։

Chausse-pied (շօս փիէ) գ. ար. *Փոկ ինչ վասն դիւրաւ ագանելոյ զկօշիկս*։

Chausser (շօսէ) բ. ն. *Ագուցանել գուլպայս կամ կօշիկս*. շօրապ՝ փապուճ կամ չիզմէ կէյտիրմէք։ *կազմել կամ կարել հողաթափս*. փապուճ եափմագ։ Se chausser, բ. յ. *Ագանիլ գուլպայս կամ հողաթափս*. շօրապ կամ փապուճ կէյմէք։ Chaussé, ée, *ագուցեալ զոտս*։

Chaussetier (շօսթիէ) գ. ար. *Գուլպայա-*

գործ, գուլպայավաճառ. չօրապճը: գդակարար, գդակավաճառ, և այլն:

Chausse-trape (շօս տրափ) գ. իգ. Տատասկ երկաթի. դէմիր դիքէնի: ծուղակ, դարանք. դուզագ, պուսգաղը: տատասկ. ագ դիքէն:

Chaussette (շօսէտ) գ. իգ. Ներքին գուլպայ. իչ չօրապը:

Chausson (շօսօն) գ. ար. Ներքին գուլպայ կամ ագանելիք. իչ չօրապը, այագ պէզի, տէրլիք, մէստ: Հողաթափ ինչ. քէչէ փապուճ: կարկանդակ ինչ:

Chaussure (շօսիւռ) գ. իգ. Հողաթափ, տրեխ, կօշիկ, ագանելի ոտից. այագ գապը, փաշմագ:

Chauve (շօվ) ած. Կունտ, կնտակ, ճաղատ. դազ կամ տազ, դազ պաշլը, գապագ պաշլը:

Chauve-souris (շօվ սուրի) գ. իգ. Չղջիկան, չիղջ. ինճէ գուշու, էարասա:

Chauveté (շօվտէ) գ. իգ. Կնդութիւն գլխոյ, ճաղատութիւն. դազլըգ:

Chauvir (շօվիր) բ. չ. Ցցուել կամ 'ի վեր ունել զականջս (առի զկենդանեաց). գուլագլարըն դիքմէք:

Chaux (շօ) գ. ար. Կիր, բուռ. քիրէճ:

Chavirer (շավիրէ) բ. չ. Կործանիլ կամ շրջիլ նաւու:

Chef (շէֆ) գ. ար. Գլուխ. պաշ: առաջնորդ, զօրագլուխ, պետ: բարձրութիւն վահանի (ըստ կնքաբանից): երիզ ինչ վիրաբուժից:

Chef-d'oeuvre (շէ դէօվր) գ. ար. Գործ ճարտար կամ գլխաւոր. ուսդա իշի:

Chefecier, տես Chevecier.

Chef-lieu (շէֆ լիէօ) գ. ար. Գլխաւոր կամ բարձրագահ տեղի. պաշ եէր, մէրքէզ, էյալէտին պաշ եէրի:

Cheik (շէյք) գ. ար. Ազգապետ, շէյխ (է բառ Տաճկաց):

Chélidoine (քէլիդուան) գ. իգ. Ծիծեռնախոտ. գըրլանղըճ օտու, ղէրդէլան:

se Chêmer (շէմէ) բ. յ. Ծիւրիլ, հիւծիլ, մաշիլ, անկանիլ 'ի լերդացաւ. զայըֆլանմագ:

Chemin (շըմէն) գ. ար. Ճանապարհ, պողոտայ, ուղի. եօլ, տարիգ: Ելք, հնարք. չարէ:

Cheminée (շըմինէ) գ. իգ. Վառարան. օճագ: ծխնելոյզ. պաճա:

Cheminer (շըմինէ) բ. չ. Ճանապարհ առնել, ճանապարհորդել, քայլել, ընթանալ, գնալ, երթալ. եիւրիւմէք, կիտմէք, կէզմէք. դօլաշմագ:

Chemise (շըմիզ) գ. իգ. Շապիկ. կէօմլէք:

Chemisette (շըմիզէտ) գ. իգ. Բաճկոն. զըպուն, եէլէկ:

Chémosie (քէմօզի) գ. իգ. Ախտ ինչ աչաց:

Chenaie (շընէ) գ. իգ. Կաղնիք, անտառ կաղնեաց. մէշէլիք:

Chenal (շընալ) գ. ար. Ջրանցք, անցք ջրոց, խորք:

Chenaler (շընալէ) բ. չ. Խնդրել անցս ջրոց կամ զխորս (ըստ նաւորդաց):

Chenapan (շընափան) գ. ար. Եղուզակ, վտարանդի (է բառ Գերմանացւոց):

Chêne (շէն) գ. ար. Կաղնի. մէշէ, մէշէ կամ պէլուտ աղաճը:

Chêneau (շէնօ) գ. ար. Կաղնի մատաղատունկ. տաղէ մէշէ: խողովակ տանեաց. դամ օլուղու:

Chenet (շընէ) գ. ար. Փայտակալ, կառկառայ փայտից. օճագ դէմիրի, մայմուն:

Chênteau (շէնտօ) գ. ար. Կաղնի մատաղատունկ:

Chêne-vert (շէն վէռ) գ. ար. Ազգ ինչ կաղնւոյ մշտադալար. փէլիդ աղաճը:

Chenevière (շընվիէռ) գ. իգ. Անդ կանեփոյ. քէնէվիր տարլասը:

Chenevis (շընվի) գ. ար. Սերմն կանեփոյ. քէտէն՝ քէնդիր տօխումու:

Chenevotte (շընվօտ) գ. իգ. Թեփ կամ ունդ կանեփոյ:

Chenevoter (շընվօտէ) բ. չ. Ունդս արձակել իբրև զկանեփ:

Chenil (շընի) գ. ար. Խշտի կամ բոյն շան. քէօփէք դամը, սամսուն եէրի: տուն գըծուծ:

Chenille (շընիյլ) գ. իգ. Թրթուր. տըրտըր: գործած ինչ կերպասուց թրթրանման:

Chenille (շընիյլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. ճէրճէր:

Chenu, ue (շընիւ) ած. Ալեօրեալ, ծաղկեալ ալեօք, ալեհասակ, ալեհեր. ագ սագալլը, սաչը աղարմըշ: ձիւնապատ (լեռն բանաստեղծից). գար պէյազ:

Cheptel կամ **Cheptell** (շըտէլ) գ. ար. Վարձ ինչ անասնոց:

Cher, ère (շէռ) ած. Սիրելի, յարգոյ, պատուական, թանկագին. սէվկիլի, ազիզ, մահպուպ, գըյմէտլի, դէյէր, փահալը, ալըր փահալը: Mon cher, սիրելիդ իմ. ճանըմ:

Cher (շէռ) մակ. Թանկագին, մեծագնի. փահալը:

Cherche (շէռշ) գ. իգ. Խնդիր, խուզարկութիւն. արամա:

Cherche կամ **Cerce** (շէռշ, սէռս) գ. իգ. Ձգելն զաղեղն կամ զկամար:

Cherche-pointe (շէռշ փօանտ) գ. իգ. Գործի ինչ:

Chercher (շէռշէ) բ. ն. Խնդրել, 'ի խնդիր լինել, յուզել, որոնել. արամագ, տէճէսսիւս էտմէք: Cherché, ée, խնդրեալ:

Chercheur, euse (շէռշէօռ, էօզ) գ. ար. իգ. Խնդրող, խուզարկու, որոնող. արայան, արայըճը:

Cherconnée (շէռքօնէ) գ. իգ. Կերպաս ինչ Հնդկաց:

Chère (շէռ) գ. իգ. Համադամք, փափկութիւն կամ համդերձանք կերակրոց. էյէմէք: ընդունելութիւն, կոչունք, խնջոյք.

զիաֆէթ, իքրամ, աղըրլամագ, եէյիփ իչմէ: Faire bonne chère, *փափկանալ, յօրանալ.* եէյիփ իչմէք, էյի եէմէք:

Chèrement (շէրման) մակ. *Սիրողաբար, սիրով, քաղցրութեամբ: Թանկագին, մեծագնի:*

Chérif (շէրիֆ) գ. ար. *Իշխանազուն.* շէրիֆ (*է բառ Տաճկաց*):

Chérir (շէրիր) բ. ն. *Խանդակաթ սիրել.* չօք սէվմէք, ճանդան սէվմէք: Chéri, ie, *սիրելի յոյժ.* մահպուպ, ազիզ:

Chérissable (շէրիսապլ) ած. *Արժանի սիրելոյ 'ի սրտէ:*

Cherlesker (շէրլէսքէր) գ. ար. *Փոխանակ սպարապետի (է բառ Տաճկաց):*

Cherté (շէրթէ) գ. իգ. *Թանկութիւն, լինելն թանկագին.* փահալըլըգ, գըթլըգ:

Chérubin (շէրիւպէն) գ. ար. *Քերովբէ, քրովբէ.* քէրուպին:

Chervis (շէրվի) գ. ար. *Արմատ ինչ քաղցրահամ.* շէքէր շալղամը:

Chétif, ive (շէթիֆ, իվ) ած. *Աղքատ, ողորմելի, անարգ, նուաստ, արհամարհ, վատթար, յոռի.* հագիր, զավալլը, պէրիշան, ալչագ, զիպիտի, ֆէնա, քէօթիւ:

Chétivement (շէթիվման) մակ. *Թշուառաբար, անարգաբար, նուաստաբար:*

Chétolier, ière (շէթօլիէ, էր) գ. ար. իգ. *Որ ունի զանասունս 'ի վարձու:*

Cheval (շըվալ) գ. ար: յոգ. chevaux (շըվօ) *Ձի, երիվար.* աթ, պէյկիր: Cheval fondu, *խաղ ինչ մանկանց: այլևայլ մեքենայք:* Cheval de frise, *մեքենայ ինչ պատերազմական:* Petit cheval, *համաստեղութիւն ինչ:* Chevaux-légers , *հեծեալ անձնապահապետք արքայի:*

Cheval-marin (շըվալ մարէն) գ. ար. *տես* Hippopotame.

Chevalement (շըվալման) գ. ար. *Մոյթ կամ յենարան ինչ:*

Chevaler (շըվալէ) բ. ն. *Նեցուկս հաստատել, մոյթս դնել:* չ. *Սուէպ երթալ և գալ:*

Chevaleresque (շըվալըրէսք) ած. *Ասպետական, նմանի ասպետաց:*

Chevalerie (շըվալըրի) գ. իգ. *Ասպետութիւն, ազնուականութիւն:*

Chevalet (շըվալէ) գ. ար. *Տանջանարան ինչ նախնեաց.* իշքէնճէ ալաթը, ճէնպէրէ: *այլևայլ յենարանք.* էշէք (ալըլըթա): փայագ: հէրէք:

Chevalier (շըվալիէ) գ. ար. *Ասպետ, ազնուական.* պէյզատէ, գավալիէր: *փիղ 'ի սատրինջ խաղի.* ֆիլ: *Թռչուն ինչ ջրային:*

Chevaline (շըվալին) ած. *Ձիական, յաղագս ձիոց:*

Chevance (շըվանս) գ. իգ. *Ինչք, ստացուածք, գոյք (է բառ վաղեմի):*

Chevauchée (շըվօշէ) գ. իգ. *Գնացք դատաւորի կամ գանձի երիվարաւ:*

Chevaucher (շըվօշէ) բ. չ. *Գնալ երիվարաւ (է բառ վաղեմի).* աթ իլէ կիթմէք:

Chevecier (շըվսիէ) գ. ար. *Նախագահ ոք:*

Chevelé, ée (շըվլէ) ած. *Այլահեր (ըստ կնքաբանից):*

Chevelu, ue (շըվլիւ) ած. *Բազմահեր, գիսաւոր, երկայնահեր.* սաչլը, օզուն սաչլը: *բազմարմատ (բոյս):*

Chevelure (շըվլիւր) գ. իգ. *Հերք, գէսք, վարսք, գիսակ.* սաչ:

Chever (շըվէ) բ. ն. *Տկարացուցանել ըղգոյն գոհարի (ըստ ականագործաց):*

Chevet (շըվէ) գ. ար. *Բարձ գլխոյ.* եասդըգ, էիւլ եասդըղը: *տուրք ինչ:*

Chevêtre (շըվէթր) գ. ար. *Պախուրց, երասան (է բառ վաղեմի): փայտ ինչ ագուցիկ: երիզ խախտեալ ծնօտի:*

Cheveu (շըվէօ) գ. ար. *Հերք գլխոյ, գէսք, ծամ, գիսակ.* սաչ:

Cheveu de Vénus (շըվէօ տը վէնիւս) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Cheville (շըվիյլ) գ. ար. *Սեպ, երիթ.* չիվի, ֆիչի: *կոճ ոտից.* դօփուգ: *Թարմատար բառ յոտանաւորս 'ի լրումն չափման ոտից:*

Chevillé (շըվիյլէ) ած. *Բազմատեան (ըստ կնքաբանից):*

Cheviller (շըվիյլէ) բ. ն. *Հաստատել սեպիւք.* չիվիլէմէք: չ. *Խորշոմել զմետաքսն (ըստ ներկարարաց):* Chevillé, ée, *սեպիւք հաստատեալ:*

Chevillette (շըվիյլէթ) գ. իգ. *Գործի ինչ կազմարարի գրոց: գործի ինչ դարբնի: բևեռ ինչ:*

Chevillon (շըվիյլօն) գ. ար. *Գաւազան ինչ:*

Chevir (շըվիր) բ. ն. *Իրաւախոհ լինել.* ուզլաշմագ: *ձգել 'ի կամս անձին, կամագիւտ լինել:*

Chèvre (շէվր) գ. իգ. *Այծ.* քէչի: *մեքենայ ինչ բեռնաբարձ.* փօլապ: *համաստեղութիւն ինչ:*

Chevreau (շըվրօ) գ. ար. *Ուլ.* օղլագ:

Chèvre-feuille (շէվր ֆէօյլ) գ. ար. *Ի թուփ ինչ.* քէչի եափրաղը չիչէյի:

Chèvre-pied (շէվր փիէ) ած. *Այծոտն:*

Chevrette (շըվրէթ) գ. իգ. *Էգ այծեամն.* տիշի գարաճա: *խեցի ինչ ծովային: փայտակալ փոքր.* քիւչիւք մանղալ (օճագլը):

Chevreuil (շըվրէօյլ) գ. ար. *Այծեամն.* կէյիք սըղընը, գարաճա, ճէյրան:

Chevrier (շըվրիէ) գ. ար. *Այծարած.* քէչի չօփանը:

Chevrillard (շըվրիյլար) գ. ար. *Փոքրիկ այծեամն, ուլ այծեման.* գարաճա պալասը:

Chevron (շըվրօն) գ. ար. *Գերան ինչ տանեաց.* հարէք: *զարդ ինչ ուղղանկիւն (ըստ կնքաբանից):*

Chevronné, ée (շըվրօնէ) ած. *Որ ունի*

ղղարդ կամ ղկապ ուղղանկիւն (ըստ կնքաբանից):

Chevroter (շըվռօտէ՛) բ. չ. Ուլս ծնանել. օղլագլամագ: ոստոստել. սըչրամագ: Նեղիլ, սրտմտիլ, զայրանալ. տարըլըղըլանմագ:

Chevrotin (շըվռօտէն) գ. ար. Յօրինեալ կաշի այծու. օղլագ տէրիսի:

Chevrotine (շըվռօտին) գ. իգ. Կապարեայ գնտակ 'ի հարկանել զայծեամն:

Chez (շէ) նխ. Առ տնին, 'ի տան: մերձ, հուպ, առ, առընթեր, 'ի, 'ի մէջ. էվտէ. էանընտա, էագըն, տէ, տա: Chez moi, առ իս, 'ի տան իմում. պէնտէ, պէնիմ էանըմտա: Chez les Romains, առ Հռովմայեցիս, 'ի մէջ Հռովմայեցւոց:

Chi (շի) գ. ար. Թուղթ ինչ Սինեացւոց:

Chiaoux (շաուս) գ. ար. Սպասաւոր դատաւորի. չավուշ (է բառ Տաճկաց):

Chiasse (շիաս) գ. իգ. Կղկղանք հրահալելեաց. մադէն պօգու: ծիրտ ճանճից, և այլն. պէօճէք պօգու:

Chibout (շիպու) գ. ար. Խէժ ինչ Ամերիկոյ:

Chicambault (շիքանպօ) գ. ար. Գերան ինչ նաւակի կամ նաւու:

Chicane (շիքան) գ. իգ. Հնարք, խորամանկութիւն, խաբէութիւն: պատրողական ձեռնարկութիւն, իմաստակութիւն. շիրէտ, հիլէ, ֆէնտ, շէյրէտլիք, պըղըրճըլըգ, տէզվիր:

Chicaner (շիքանէ՛) բ. չ. Խորամանկել, նենգել: վարիլ խաբէական կամ իմաստակական ձեռնարկութեամբ: վիճել զմանունց, բանակռիւ լինել յաղագս դուզնաքեայ իրաց. պըղըրճըլանմագ, շիրէտլիք էտմէք: Chicané, ée, խորամանկեալ:

Chicanerie (շիքանըռի) գ. իգ. Խորամանկութիւն, հնարք, խաբէութիւն:

Chicaneur, euse (շիքանէօռ, էօզ) գ. ար. իգ. Իմաստակ, խորամանկ. շիրէտ, շիրէտլի:

Chicanier, ière (շիքանիէ՛, էռ) գ. ար. իգ. Կռուասէր, որ պատճառէ ինչ. պըղըրճը:

Chiche (շիշ) ած. Կծծի, ռնչտ. էլի ճէք, նէքէս, ճիմրի:

Chichement (շիշման) մակ. Կծծութեամբ, ագահութեամբ, խնայելով:

Chicon (շիքօն) գ. ար. Հազար (Հռովմայեցւոց). մարօլ:

Chicoracée (շիքօռասէ՛) ած. Նման եղերդի:

Chicorée (շիքօռէ՛) գ. իգ. Եղերդ. հինտիպա, կիւնէյիք օտու:

Chicot (շիքօ) գ. ար. Արմն, կոճղ. աղաճ քիւտիւյիւ, քիւտիւք: արմատ բեկեալ ատամանց. տիշ քէօքիւ: հատուած կամ կտորակ փայտի. օտուն քըրընթըսը, էօնղա:

Chicoter (շիքօտէ՛) բ. չ. Վիճել, կռուել կամ բանակռիւ լինել յոչինչ պէտս. պըղըրճըլանմագ:

Chicotin (շիքօտէն) գ. ար. Հիւթ ինչ դառնահամ:

Chien, chienne (շիէն) գ. ար. իգ. Շուն. քէօփէք, իթ, քէլպ: մատակ շուն. տիշի քէօփէք, գանճըգ: Chien, երկաթ զայլախազի հրացանին. խօրօզ, տապանճա: համաստեղութիւն ինչ:

Chien-dent (շիէն տան) գ. ար. Ի բոյս ինչ. այրըգ օտու, քէօփէք օտու:

Chien-marin (շիէն մառէն) գ. ար. Շանաձուկն, շնձուկն. քէօփէք պալըղը:

Chienne (շիէն) գ. իգ. տես Chien.

Chienner (շիէնէ՛) բ. չ. Ծնկնիլ շան կամ կորիւնս ծնանել. էավռուլամագ, էնիքլէմէք:

Chier (շիէ՛) բ. չ. Նստել 'ի պէտս որովայնի, աղբել. սըչմագ, հաճէթ էտմէք: Chié, ée, վարեալ արտաքս զկղկղանս:

Chieur, euse (շիէօռ, էօզ) գ. ար. իգ. Որ նստի 'ի պէտս որովայնի, որ աղբէ:

Chiffe (շիֆ) գ. իգ. Կերպաս թոյլ և անպիտան. ինճէ գապա գումաշ:

Chiffon (շիֆօն) գ. ար. Կապերտ հնոտի, ցնցոտիկ, գրգլեակ. չալավրա. էսքի պէսքի, էսքի պէզ չաբուր:

Chiffonner (շիֆօնէ՛) բ. ն. Աղճատել, հերձոտել, անպիտանացուցանել. էօրսէլէմէք, փիրիմ պիքիմ էտմէք, պուռուշտուրմագ, պիքմէք: Chiffonné, ée, աղճատեալ:

Chiffonnier, ière (շիֆօնիէ՛, էռ) գ. ար. իգ. Հնահաւաք, հնավաճառ. էսքիլէր ալըճը, չէօփճի: աղճատիչ, որ պատճառէ ինչ. պըղըրճը:

Chiffre (շիֆռ) գ. ար. Նշանագիրք. նիշան: թուանշան. ռագամ: խորթնագրութիւն կամ ծածկագրութիւն. գօղ եազը: փակագիծ. շիֆրա:

Chiffrer (շիֆռէ՛) բ. ն. Թուանշանել. ռագամլամագ, ռագամ իլէ եազմագ: Նշանագրել. կիզլի հարֆ իլէ եազմագ: առնել զհաշիւ թուանշանօք. հեսապ էտմէք, ռագամ էտմէք: Chiffré, ée, որ ունի զթուանշան: փակագիծ (անուն):

Chiffreur (շիֆռէօռ) գ. ար. Հաշուարար թուանշանօք, համարող:

Chignon (շինեօն) գ. ար. Ծոծրակ. էնսէ: հիւսք վարսից կանանց:

Chimère (շիմէռ) գ. իգ. Եղջերուաքաղ: մտացածին ինչ, կեղծիք. շըմա, խէյալ:

Chimérique (շիմէռիք) ած. Մտացածին, այլանդակ, սնոտի. ույտուրմա, խայալի:

Chimériquement (շիմէռիքման) մակ. Իբրև եղջերուաքաղ ինչ, մտացածինս:

Chimie (շիմի) գ. ար. Քիմիական արուեստ, արուեստ վերլուծութեան և բաղադրութեան մարմնոց: քիմիագործութիւն. քիմիա, իլմ քիմիա, ալթուն չըգարմա, իքսիրճիլիք:

Chimique (շիմիք) ած. Քիմիական:

Chimiste (շիմիստ) գ. ար. Քիմիագործ. քիմիաճը, իքսիրճը, ալթունճու:

China, տես Squine.

Chincilla (շէնսիլլա) գ. ար. Կենդանի ինչ Ամերիկոյ։

Chinfreneau (շէնֆրընօ) գ. ար. Հարուած սրոյ կամ գաւազանի ընդ երեսս. եիւզէ գըլըճ կամ դէյնէք եարասը։

Chinois, oise (շինօա, ազ) ած. Սինեացի, Սինեացւոց, Չինաց. չինլի։

Chinquer (շէնքէ) բ. չ. Յանչափս ըմպել գինի, գինեհարբիլ. քէօր սէրխօշ օլմագ։

Chiourme (շիուրմ) գ. իգ. Գերիք կամ թիավարք ցռկանաւուն. չէօրմէ, քիւրէքճիլէր։

Chipage (շիփաժ) գ. ար. Համդերձանք կաշւոյ, խաղախորդութիւն։

Chipoter (շիփօտէ) բ. ն. Յապաղել, դանդաղել, ժամավաճառ լինել. սալլանմագ, պըրղըրճըլանմագ։

Chipotier, ière (շիփօտիէ, էռ) գ. ար. Յամր, ժամավաճառ. սալլանճը։

Chique (շիք) գ. իգ. Որդն ինչ։ սկահակ։

Chiquenaude (շիքնօտ) գ. իգ. Պոնդ. ֆիսքէ։

Chiquet (շիքէ) գ. ար. Մասն, մասն ինչ. պիր լօգմա։ Chiquet à chiquet, սակաւ առ սակաւ, մասամբ. ազար ազար։

Chiragre (քիրակր) գ. իգ. Ձեռնացաւութիւն, ձեռնառութիւն։ ձեռնացաւ. չօլագ։

Chirographaire (քիրօկրաֆէռ) ած. Ձեռնագրով կամ մուրհակաւոր (պարտատէր)։

Chiromancie (քիրօմանսի) գ. իգ. Ձեռնահմայութիւն. իլմ քէֆ, ալըն ֆալճըլըղը։

Chiromancien, cième (քիրօմանսիէն) գ. ար. իգ. Ձեռնահմայ, կախարդ, վհուկ. ալընտան ֆալ պագան, ֆալճը։

Chirurgical, ale (շիրիւրժիքալ) ած. Վիրաբուժական, վիրաբուժութեան։

Chirurgie (շիրիւրժի) գ. իգ. Վիրաբուժութիւն. ճէրրահլըգ։

Chirurgien (շիրիւրժիէն) գ. ար. Վիրաբոյժ. ճէրրահ։ Ձուկն ինչ ծովու։

Chirurgique (շիրիւրժիք) ած. Վիրաբուժական։

Chiste (քիստ) գ. ար. Մաշկ, թաղանթ։

Chitome (շիտօմ) գ. ար. Ազանդապետ Մուզլեմաց։

Chiure (շիիւռ) գ. իգ. Ծիրտ ճանճից. սինէք պօգու։

Chlamide (քլամիտ) գ. իգ. Քղամիդ։

Chloris (քլօրիս) գ. ար. Թռչուն ինչ։

Chlorose (քլօրօզ) գ. իգ. Դալուկն. ագ սարըլըգ։

Choc (շօք) գ. ար. Բաղխումն, հարուած, զարկուած, ընդհարումն։ բախումն կամ ընդհարումն ճակատու զօրաց. տօգուշ, վուրուշ։ սավաշ, տէօյիւշ։ արկածք, չարիք. զարար։

Chocolat (շօքօլա) գ. ար. Ըմպելի ինչ. չօքօլատ։

Chocolatière (շօքօլատիէռ) գ. իգ. Անօթ չօքօլադ ըմպելւոյ։

Choeur (քէօռ) գ. ար. Դաս կամ պար երգեցողաց. պէօլիւք, սըրա։ Երգ դասուց. ահէնք։ դաս (եկեղեցւոյ)։

Choir (շօառ) բ. չ. Անկանիլ, հոսիլ 'ի վայր. տիւշմէք։ Chu, ue, անկեալ։

Choisir (շօազիռ) բ. ն. Ընտրել, որոշել, նախամեծար առնել. էօյիւտլէմէք, սէչմէք։ Choisi, ie, ընտրեալ, ընտիր. մուխտար։

Choix (շօա) գ. ար. Ընտրութիւն, որոշումն, ընտրանք. էօյիւտլէմէ, սէչմէ, իխտիար, ինտիխապ։

Cholagogue (քօլակօկ) գ. և ած. Մաղձաթափ (դեղ)։

Cholédologie (քօլէտօլօժի) գ. ար. Մաղձաբանութիւն։

Cholédoque (քօլէտօք) ած. Մաղձային (երակ կամ խողովակ)։

Chômable (շօմապլ) ած. Պարապոյ, հանգստեան (տօն)։

Chômage (շօմաժ) գ. ար. Պարապ, ժամանակ հանգստեան։

Chômer (շօմէ) բ. չ. Պարապ լինել, հանգչել յաշխատութենէ. իշսիզ գալմագ, պօշ տուրմագ։ ն. Տօնել, տօնախմբել. եօրտու տուտմագ։ Chômé, ée, պարապ, հանգուցեալ։

Chomet (շօմէ) գ. ար. Թռչուն ինչ։

Choncar (շօնքառ) գ. ար. Թռչուն ինչ որսական։

Chondrille (քօնտրիյլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Chondrologie (քօնտրօլօժի) գ. իգ. Աճառաբանութիւն, ճառ յաղագս աճառաց։

Chopine (շօփին) գ. ար. Չափ ինչ հեղանիւթոց. պիր նէվ էօլչիւ։

Chopiner (շօփինէ) բ. չ. Սակաւ ըմպել գինի, բազմըմպու լինել. սըգ սըգ վէ շօփինէմէք։

Chopinette (շօփինէտ) գ. իգ. Գլանակ 'ի ջրհանի։

Choppement (շօփման) գ. ար. Գայթակղութիւն ոտից, գթելն։

Chopper (շօփէ) բ. չ. Սխալել ոտից, հարկանել զոտն, գթել։ սխալել, վրիպել, յանցանել (է բառ վաղեմի)։

Choquant, ante (շօքան, անտ) ած. Վնասակար, գժնդակ, անհաճոյ. խատըրա գարշը, զարարլը, քէտէր վէրէն։

Choquer (շօքէ) բ. ն. Ընդհարկանել, բաղխել. տօգանմագ, չարփմագ, վուրմագ։ վնասել, անարգել, թշնամանել. խատըրա տօգանմագ, ինճիտմէք, գարշը օլմագ, զըտ օլմագ։ Se choquer, բ. յ. Ընդհարկանիլ ընդ միմեանս, կռուիլ, նեղել զմիմեանս. պիր պիրինի ինճիտմէք։ նեղիլ, վշտանալ, դժուարիլ. կիւճիւնէ կէլմէք։ Choqué, ée, թշնամանեալ, վնասեալ, նեղեալ։

Choraique (քօռաիք) ած. Ազգ ինչ ոտանաւորի։

Chordapse (քօռտափս) գ. իգ. Ախտ ինչ ընդերաց կամ աղեաց։

Chorée (քօռէ́) գ. իգ. *Չափ ինչ ոտանաւորի* :

Chorégraphie (քօռէկռաֆի) գ. իգ. *Կաքաւագրութիւն, գրութիւն պարու*. փէննի ռագս :

Chorévêque (քօռէվէք) գ. ար. *Քորեպիսկոպոս* :

Choriambe (քօռիանպ) գ. ար. *Ազգ ինչ ոտանաւորի* :

Chorion (քօռիօն) գ. ար. *Մին 'ի թաղանթաց սաղմի* :

Choriste (քօռիստ) գ. ար. *Դասապետ, պարագլուխ*. պաշ խանէնտէ :

Chorobate (քօռօպատ) գ. ար. *Հարթաչափ ինչ նախնեաց* :

Chorographie (քօռօկռաֆի) գ. իգ. *Կողմնագրութիւն, գրութիւն կամ պատմութիւն գաւառաց*. տախտըրը պիլաք :

Chorographique (քօռօկռաֆիք) ած. *Գրութեան գաւառաց* :

Choroïde (քօռօիտ) գ. իգ. *Մին 'ի թաղանթաց աչաց* :

Chorus (քօռիւս) գ. ար. *Դաս, պար (է բառ Լատին)* : Faire chorus, *երգել 'ի միասին 'ի սեղանի՝ ունելով բաժակ 'ի ձեռին, յարախմբել* :

Chose (շօզ) գ. իգ. *Իր, ինչ, բան, գործ, իրողութիւն*. շէյ, նէսնէ, իշ : Quelque chose, *ինչ ինչ, սակաւ մի, փոքր ինչ*. պիր ազ շէյ, ուֆաճըգ, պիր միգտար :

Chou (շու) գ. ար. *Կաղամբ*. լահանա. քէլէմ :

Chou-chou (շու շու) գ. ար. *Սիրուն, սիրելիդ իմ* :

Chou (շու) գ. ար. *Կարկանդակ ինչ* :

Chou-de-chien (շու տը շիէն) գ. ար. *Ի բոյս ինչ* :

Chou-fleur (շու ֆլէօռ) գ. ար. *Կաղամբ ընդաւոր*. գարնապիտ :

Chou-king (շու քինկ) գ. ար. *Գիրք օրինաց Սինէացւոց* :

Chou-navet (շու նավէ́) գ. ար. *Ի բոյս ինչ* :

Chou-rave (շու ռավ) գ. ար. *Բոյս ինչ* :

Chouan (շուան) գ. ար. *Հաւ ինչ* :

Choucas (շուքա) գ. ար. *Եղջերուկ (ազգ ինչ կաքաւուց կամ ագռաւուց)*. ալաճա գարղա :

Chouette (շուէտ) գ. իգ. *Բու*. կէճէ գուշու, պայգուշ : Faire la chouette, *խաղալ կամ մարտնչել ընդդէմ երկուց կամ բազմաց* : Être la chouette des autres, *'ի ծանակս լինել կամ ծաղր լինել այլոց* :

Chouquet (շուքէ́) գ. ար. *Փայտ ինչ 'ի հաստատութիւն կայմի* :

Chousset (շուսէ) գ. ար. *Ըմպելի ինչ Տաճկաց* :

Choyer (շօայէ́) բ. ն. *Խնամ ունել, գգուել, հոգալ*. շէֆգաթ իլէ գայըրմագ, սագընմագ, դիգգատ էտմէք : Choyé, ée, *գգուեալ* :

Chrème (քռէմ) գ. ար. *Միւռոն, իւղ օծութեան* :

Chrémeau (քռէմօ) գ. ար. *Փոքր գդակ երեխայից* :

Chrétien, enne (քռէտիէն) ած. և գ. *Քրիստոնեայ* : *քրիստոնէական*. խըրիստիան, իսավի, նասրանի, մէսիհի : իսավիճէ, խըրիստիանա մուտավիլիգ :

Chrétien (bon) գ. ար. *Ազգ ինչ խոշոր տանձի* :

Chrétiennement (քռէտիէննըման) մակ. *Քրիստոնէաբար, իբրև զքրիստոնեայ*. իսավիճէ :

Chrétienté (քռէտիէնտէ) գ. իգ. *Երկիր քրիստոնէից, քրիստոնեայք*. խըրիստիանլըգ, խըրիստիան կամ ֆիրէնք վիլայէթի, միլլէթի իսավիյէ :

Chrie (քռի) գ. իգ. *Պէտք, ընդլայնումն ճարտասանական* :

Chrismation (քռիսմասիօն) գ. իգ. *Օծումն միւռոնաւ* :

Christ (*առանձինն հնչի* քռիստ. *ընդ բառիս* Jésus, Jésus-Christ, ժէզիւ- քռի) գ. ար. *Քրիստոս*. խըրիստօս, իսա, հազրէթի իսա, մէսիհ : Un Christ, *պատկեր խաչելութեանն Քրիստոսի* :

Christe-marine (քռիստ մառին) գ. իգ. *Բոյս ինչ ջրային* :

Christianiser (քռիստիանիզէ́) բ. ն. *Առնել քրիստոնեայ* :

Christianisme (քռիստիանիսմ) գ. ար. *Քրիստոնէութիւն, կրօնք քրիստոնէից, քրիստոսական հաւատք*. տինի իսավի, խըրիստիանլըգ :

Chromatique (քռօմատիք) ած. *Կորձային (բառ երաժշտաց)* :

Chronique (քռօնիք) գ. իգ. *Քրոնիկոն, ժամանակագրութիւն*. տարիխ, տէվարիխ :

Chronique (քռօնիք) ած. *Երկարատև (հիւանդութիւն)*. էսքի իլլէտ, մարազ :

Chroniqueur (քռօնիքէօռ) գ. ար. *Ժամանակագիր (է բառ վաղեմի)* :

Chronogramme *կամ* **Chronographe** (քռօնօկռամ, քռօնօկռաֆ) գ. ար. *Ժամանակագիր, գիր կամ թուական ժամանակաց*. տարիխ պէյթի :

Chronographie (քռօնօկռաֆի) գ. իգ. *Ժամանակագրութիւն, գրութիւն ժամանակաց* :

Chronologie (քռօնօլօժի) գ. իգ. *Ժամանակաբանութիւն, տումարագիտութիւն*. իլմի տէվարիխ, նա́զմի զէման իլմի, տարիխ հիսապը :

Chronologiste (քռօնօլօժիստ) գ. ար. *Ժամանակագիր, ժամանակաբան*. էհլի տէվարիխ, ռուզնամէճի :

Chronologue (քռօնօլօկ) գ. ար. *Ժամանակաբան, ժամանակագիր* :

Chronomètre (քռօնօմէտռ) գ. ար. *Ժամանակաչափ (գործի)* :

Chrysalide (քռիզալիտ) գ. իգ. *Յաւերժահարսն, հարսնեակ* : *շերամ կամ թրթուր փակեալ յիւրում բոժոժի*. պափամէ :

Chrysantème (քռիզանթէմ) գ. ար. Բոյս ինչ որ ունի ոսկեգոյն ծաղիկս:

Chrysocolle (քռիզօքօլ) գ. իգ. Հոսանք հրահալելեաց. պօրա:

Chrysocome (քռիզօքօմ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Chrysolithe (քռիզօլիթ) գ. իգ. Ոսկեքար, ոսկեակն. զէպէրճէտ:

Chrysopée (քռիզօփէ) գ. իգ. Արուեստ գործելոյ զոսկի, քիմիագործութիւն:

Chrysoprase (քռիզօփռազ) գ. իգ. Քրիսոպրասոս (քար):

Chrysoprasin (քռիզօփռազէն) գ. ար. Ակն ինչ կանաչագոյն:

Chrysulée (քռիզիւլէ) գ. իգ. Ժանտաջուր, որ լուծանէ զոսկի:

Chu-ku (շիւ քիւ) գ. ար. Ժանտաթզենի, յորմէ կազմեն զթուղթ Չինէացիք:

Chuchoter (շիւշօթէ) Բ. չ. Շշնջել, հծծել, խօսել ընդ ունկն. ֆըսըլտամագ:

Chuchoteur, euse (շիւշօթէօռ, էօզ) գ. ար. իգ. Որ շշնջէ կամ հծծէ:

Chuchoterie (շիւշօթռի) գ. իգ. Շշնջիւն, հծծումն, շշնջիւն բազմաց. ֆըսըլտը:

Chut (շիւտ) Մջ. Լո՛ւռ, հանդարտեա՛ց. սուս, սուս օլ:

Chute (շիւտ) գ. իգ. Անկումն, կործանումն. տիւշիւշ, տիւշմէ: Թշուառութիւն, արկածք. պատպախթլըգ, ֆէլաքէթ: Յանցանք, մեղք. կիւնահ: Յանգ կամ աւարտ պարբերութեանց բանից: անյաջող ելք 'ի թատերս:

Chyle (շիլ) գ. ար. Մամաց. քիլիւս:

Chylifère (շիլիֆէռ) ած. Մամացաբեր:

Chylification (շիլիֆիքասիօն) գ. իգ. Փոխարկումն 'ի մամաց:

Chymose (շիմօզ) գ. իգ. Ախտ ինչ աչաց, որ շրջէ զարտեւանունս:

Ci (սի) մակ. Աստ, աստանօր. պուրատա, պուրատա: Celui-ci, celle-ci, այս, այս ինչ. պու, շու, իշպու: Ceci, այս ինչ, այդ. պու շէյ: Par-ci, par-là, աստ և անդ, ցրիւ, յայլ և այլ կողմանս. շուրատա պուրատա: Ci-après, յայսուհետև, յայսմ հետէ, յետ այսորիկ, ապա, զկնի. պուտան սօնրա: Ci-git, աստանօր անկեալ կայ. իշտէ պուրատա: Ci-joint, ընդ սմին, 'ի միասին. պուրունլա պէրապէր: Ci-devant, յառաջ, յառաջագոյն. պունտան էվվէլ, ագտէմ, էվվէլճէն:

Ciacale (սիաքալ) գ. ար. Կենդանի ինչ:

Cibage (սիպաժ) գ. ար. Եղեւին հնդկաց:

Ciboire (սիպուառ) գ. ար. Տուփ սրբոյ խորհրդոյն, մաննատուփ:

Ciboule (սիպուլ) գ. իգ. Սոխ փոքր. ուֆագ սօղան, սօղանճըգ:

Ciboulette (սիպուլէտ) գ. իգ. Սոխ մանրիկ յոյժ. ուֆաճըգ սօղան:

Cicatrice (սիքաթռիս) գ. իգ. Սպի, վէրք. եարա իզի. եարա նիշանը, պէրէ:

Cicatricule (սիքաթռիքիւլ) գ. իգ. Սպի փոքրիկ. քիւչիւք պէրէ:

Cicatriser (սիքաթռիզէ) Բ. ն. Սպիացուցանել, վիրաւորել. պէրէլէմէք: Se cicatriser, Բ. յ. Սպիանալ, միաւորիլ կամ կցիլ վիրաց. գապուգլանմագ: Cicatrisé, ée, սպիացեալ, կցեալ:

Cicus (սիքիւս) գ. ար. Մանր ջորեակ: սագ վայրի:

Cicéro (սիսէռօ) գ. ար. Ազգ ինչ գրոց տպագրութեան:

Cicérole (սիսէռօլ) գ. իգ. Ոսպն ինչ:

Cicérone (սիսէռօն) գ. ար. Որ ցուցանէ օտարականաց զերևելի իրս քաղաքին, առաջնորդ օտարականաց:

Ciclamen (սիքլամէն) գ. ար. Բոյս ինչ հոտաւէտ. տաւշան գուլաղը, եէր սօմունու:

Ciclamor (սիքլամօռ) գ. ար. Շրջանակ ինչ:

Cicutaire (սիքիւթէռ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Cid (սիտ) գ. ար. Գլուխ, առաջնորդ, հրամանատար (է բառ Արաբացւոց) սէյիտ:

Cidre (սիտըռ) գ. ար. Ըմպելի 'ի հիւթոյ խնձորոյ կամ տանձի. էլմա սույու:

Ciel (սիէլ) գ. ար: յոգ. Cieux (սիէօ). Երկին, երկինք. կէօյ, կէօք, սէմա: աստեղք, աստղալից երկինք, լուսաւորք. եըլտըզլար: օդ. հավա: արքայութիւն երկնից. ճէննէթ: Աստուած. ալլահ: կլիմայ, աշխարհ, երկիր, գաւառ, նահանգ. աճէմ ճէպէրրութ: ամպ հովանի Սրբութեան: ձեղուն մահճաց: օդերևոյթ մանկարուց: Յերկուսին վերջին նշանակութիւնս յոգնակին լինի Ciels.

Cierge (սիէռժ) գ. ար. Կերոն, մոմեղէն. պալ մօմու, էէլ մօմու: խեցեմորթ ինչ:

Cierge de Pérou (սիէռժ տը փէռու) գ. ար. Ի բոյս ինչ Ամերիկոյ:

Ciergier (սիէռժիէ) գ. ար. Մոմագործ, կերոնավաճառ. պալ մօմու եափան կամ սաթան, մօմճու:

Cigale (սիկալ) գ. իգ. Ճպուռն. ճըրթլագ կամ ճըրթըգ: ձուկն ինչ:

Cigare (սիկառ) գ. իգ. Ծխախոտ ոլորածոյ:

Cigogne (սիկօյն) գ. իգ. Արագիլ. լագլագ, լէյլէք:

Ciguë (սիկիւ) գ. իգ. Մոլախինդ. պալտըրան:

Cil (սիլ) գ. ար. Ցօնք, արտեւանունք. քիրփիք գըլը, քիրփիք:

Ciliaire (սիլիէռ) ած. Սառնորակի աչաց:

Cilice (սիլիս) գ. ար. Խարազն, խորգ. հարար, հարարտան կէօմլէք:

Cillement (սիյլման) գ. ար. Թարթափ աչաց կամ արտեւանանց:

Ciller (սիյլէ) Բ. ն. Թարթափել զաչս. կէօզ գըրփմագ: Cillé, ée, թարթափեալ աչօք:

Cimbalaire (սէնպալէռ) գ. իգ. Ծաղիկ ինչ գարնայնոյ:

Cime (սիմ) գ. իգ. Գագաթն, արտեւան, կատար, գլուխ, ծայր. տէփէ, պաշ:

Ciment (սիման) գ. ար. Շաղախ, ծեփ. քիրէճ խօրասան, խօրասան, սարուճ:

Cimenter (սիմանթէ՛) բ. ն. Ծեփել շաղախով. խօրասան իլէ սըվամագ: պնդել, հաստատել, ամրացուցանել. էսթէհքամլամագ, գավիլէթմէք: Cimenté, ée, ծեփեալ, հաստատեալ:

Cimentier (սիմանթիէ՛) գ. ար. Որ ծեփէ շաղախով:

Cimeterre (սիմթէռ) գ. ար. Դաշոյն, սուսեր. թիղ, գըլըճ:

Cimetière (սիմթիէռ) գ. ար. Գերեզմանք, գամբարան. մէզարլըգ: վատառողջ երկիր:

Cimier (սիմիէ՛) գ. ար. Կատար կամ ցըցունք սաղաւարտից: մասն ինչ մարմնոյ կենդանեաց:

Cimolie (սիմօլի) գ. իգ. Ազգ ինչ կաւոյ:

Cinabre (սինաբր) գ. ար. Կինաբարիս կամ տինաբարիս. չինճիֆրա, չէնճէֆիր:

Cincenèle (սէնսընէլ) գ. իգ. Չուան 'ի ձգել զնաւակն:

Cinéraire (սինէ՛րէռ) ած. Ընդունարան մոխրոյ, մոխրարան:

Cinération (սինէ՛րասիօն) գ. իգ. Փոխարկումն 'ի մոխիր:

Cinglage (սէնկլաժ) գ. ար. Ընթացք նաւու 'ի միում աւուր:

Cingler (սէնկլէ՛) բ. չ. և ն. Նաւարկել առագաստալիր, հարկանել գծով. փուփա եէլքէն իլէ կիթմէք: հարկանել, բաղխել. վուրմագ: Cinglé, ée, առագաստալիր, բախեալ:

Cinnamome (սինամօմ) գ. ար. Կինամոն. տարչին:

Cinq (սէնք) ած. և գ. (զ ոչ հնչի նախադաս բաղաձայնի) Հինգ. պէշ:

Cinquain (սէնքէն) գ. ար. Կարգ կամ ճակատ հնգեցունց խմբից 'ի պատերազմի:

Cinquantaine (սէնքանթէն) գ. իգ. Յիսնեակ մի. էլլի տանէ:

Cinquante (սէնքանթ) ած. Յիսուն. էլլի:

Cinquantenier (սէնքանթնիէ՛) գ. ար. Յիսնապետ. էլլի պաշը:

Cinquantième (սէնքանթիէմ) ած. և գ. Յիսներորդ. էլլինճի: յիսներորդ մասն. էլլիտէ պիր:

Cinquième (սէնքիէմ) ած. և գ. Հինգերորդ. պէշինճի: հինգերորդ մասն. պէշ թայըն պիրիսի:

Cinquièmement (սէնքիէմման) մակ. Հինգերորդ, հինգերորդ անգամ. պէշինճի:

Cintre (սէնթր) գ. ար. Կամար. քէմէր: ձև կամ հաստարան կամարի. քէմէր գալըպը:

Cintrer (սէնթրէ՛) բ. ն. Կամարակապ յօրինել: դնել հաստարանս ընդ կամարաւ. քէմէրլէմէք: Cintré, ée, կամարակապ:

Cion (սիօն) գ. ար. Միս աճեցեալ 'ի փողն արգանդի: խոյլք 'ի քիմս:

Cioutat (սիուտա) գ. ար. Ազգ ինչ խաղողոյ:

Cipollini (սիփօլինի) գ. ար. Կիճ կանաչագոյն:

Ciporême (սիփօրէմ) գ. իգ. Ծառ ինչ Ամերիկոյ:

Cippe (սիփ) գ. ար. Կոթող:

Cirage (սիրաժ) գ. ար. Պատելն մոմով: մոմապատ. մօմլամա:

Circée (սիրսէ՛) գ. իգ. Խոտ ինչ օգտակար վիրաց. ապրա սէլամ, գան գուրուտան, չիչէգ:

Circis (սիրսիս) գ. ար. Թռչուն ինչ Հնդկաց:

Circompolaire (սիրքօնփօլէռ) ած. Շուրջ զբևեռօք (երկնից):

Circoncire (սիրքօնսիռ) բ. ն. Je circoncis. Nous circoncisons. Je circoncirai. Que je circoncisse. Թլփատել. սիւննէթ էթմէք: Circoncis, ise, թլփատեալ:

Circoncis (սիրքօնսի) գ. ար. Թլփատեալ. սիւննէթլի, էհլի սիւննէթ:

Circonciseur (սիրքօնսիզէօռ) գ. ար. Թլփատիչ. սիւննէթ էտէն:

Circoncision (սիրքօնսիզիօն) գ. իգ. Թլփատութիւն. սիւննէթ:

Circonférence (սիրքօնֆէ՛րանս) գ. իգ. Շրջաբերութիւն, շրջապատ բոլորակի, շրջապատ. չէվրէ, տայրէ:

Circonflexe (սիրքօնֆլէքս) ած. Պարոյկ. մէտտա (նշան առոգանութեան):

Circonlocution (սիրքօնլօքիւսիօն) գ. իգ. Շրջաբանութիւն. իֆատէյի քէլամ:

Circonscription (սիրքօնսքրիփսիօն) գ. իգ. Պարագրութիւն, սահման. տահտիտ, սինօր քէսմէ:

Circonscrire (սիրքօնսքրիռ) բ. ն. Պարագրել, պարփակել, փակել ընդ սահմանաւ, սահմանել. տահտիտ էթմէք, սինօր քէսմէք, վասֆ էթմէք: Circonscrit, ite, պարագրեալ, սահմանեալ:

Circonspect, ecte (սիրքօնսփէք, էքտ) ած. Շրջահայեաց, զգուշաւոր, խոհական. աչըգ կէօզ, էտրաֆը պագան, ուսլու:

Circonspection (սիրքօնսփէքսիօն) գ. իգ. Շրջահայեցութիւն, զգուշութիւն, խոհեմութիւն. կէօզ աչըգլըղը, սագընմա, պասիրէթ:

Circonstance (սիրքօնսթանս) գ. իգ. Պարագայ, հանգամանք. տավր, էտրաֆ, մուհիմլիք, ֆուրսաթ, էհվալ, հալ:

Circonstanciel (սիրքօնսթանսիէլ) ած. Պարագայից, հանգամանաց:

Circonstancier (սիրքօնսթանսիէ՛) բ. ն. Ցուցանել կամ նշանակել զամենայն պարագայս. էտրաֆըյլա նագլ էթմէք: Circonstancié, ée, մի ըստ միոջէ ցուցեալ կամ նշանակեալ:

Circonvallation (սիրքօնվալասիօն) գ. իգ. Փոս պատնիշափակ, պատնէշ պաշարման. մէթէրիս տապուր, մէթէրիս:

Circonvenir (սիրքօնվընիռ) բ. ն. Դարանել, արկանել 'ի պատրանս, խարդաւանել. տօլանտըրմագ, ալտատմագ, տօլապ կամ տուզագ գուրմագ: Circonvenu, ue, պատրեալ, խարդաւանեալ:

Circonvention (սիռքօնվանսիօն) գ. իգ. *Խաբանք, նենգ, դաւ.* փօլիթա, թուզագ, ալտաթմա, հիլէ:

Circonvoisin, ine (սիռքօնվուազէն, ին) ած. *Շրջակայ, մերձակայ, մերձաւոր, շուրջ բնակեալ, սահմանակից.* էթրաֆտա օլան, հէմճիվար:

Circonvolution (սիռքօնվօլիւսիօն) գ. իգ. *Պտոյտք, շրջանք, շրջաբերութիւն.* տէվրէ:

Circuit (սիռքիւի) գ. ար. *Շրջապատ: պարագայութիւն, շրջան, պտոյտ.* չէվրէ, տօլաշը, տայրէ:

Circulaire (սիռքիւլէռ) ած. *Բոլորշի, բոլորակ: հոլովական, մանուածիկ, պարբերական: շրջաբերական (թուղթ).* տէյիրմի, մուտէվվէր:

Circulairement (սիռքիւլէռման) մակ. *Իբրև զբոլորակ, բոլորակաձև, շուրջանակի.* չէվրէէանէ:

Circulant, ante (սիռքիւլան, անտ) ած. *Պարբերական:*

Circulation (սիռքիւլասիօն) գ. իգ. *Պարբերութիւն, պարագայութիւն, շրջան: շրջանակութիւն, շրջանառութիւն.* տէվր, տայրէ, տօլաշմա: *կրկնակի թորումն (ըստ քիմիականաց):*

Circulatoire (սիռքիւլաթուառ) ած. *'Ի պէտս կրկին թորելոյ (անօթ):*

Circuler (սիռքիւլէ) չ. *Պարբերիլ, պարագայիլ, շուրջ գալ, պտտել.* տօլաշմագ, տէվր էթմէք: *յաճախել կամ անցանել 'ի վաճառս.* ալըշվէրիշտէ կէչմէք:

Circumincession (սիռքօմէնսէսիօն) գ. իգ. *Պարառութիւն անձանց (ըստ Աստուածաբանից):*

Circus (սիռքիւս) գ. ար. *Թռչուն ինչ որսական:*

Cire (սիռ) գ. իգ. *Մոմ, մոմեղէն, կերոն.* մօմ, պալ մօմու: *կնիք.* մէօհիւր: *կնքամոմ, մոմ կնքոյ.* մէօհիւր կամ ֆիրէնք մօմու, լէօք: *կեղտ ականջաց.* գուլագ պօգու:

Cirer (սիռէ) բ. ն. *Պատել կամ օծանել մոմով.* մօմլամագ: Ciré, ée, *մոմապատ:* Toile cirée, *կտաւ մոմապատ.* մուշէմմա:

Cirier (սիռիէ) գ. ար. *Մոմագործ.* մօմճու, պալ մօմճու:

Ciroëne (սիռօէն) գ. ար. *Սպեղանի ինչ:*

Ciron (սիռօն) գ. ար. *Որդն ինչ փոքրիկ.* գուրթճըղազ: *ուռոյց փոքր: չնչին ինչ:*

Cirque (սիռք) գ. ար. *Կրկէս.* արէնա, տամաշակեահ:

Cirsakas (սիռսաքաս) գ. ար. *Կերպաս ինչ:*

Cirsocèle (սիռզօսէլ) գ. իգ. *Փոշտանկութիւն ուռուցեալ: ուռոյց սերմնական անօթոց երկուորեաց:*

Cirure (սիռիւռ) գ. իգ. *Պատելն մոմով.* մօմլամա, մուշէմմա:

Cisailler (սիզայլիէ) բ. ն. *Հատանել մկրատով զխարդախեալ դրամս:* Cisaillé, ée, *հատեալ մկրատով:*

Cisailles (սիզայլ) գ. իգ. յոգ. *Մկրատ հատանելոյ զհրահալելիս: հատածք դրամոց.* սէնփառ:

Cisalpin, ine (սիզալփէն, ին) ած. *Որ է յայսկոյս լերանցն Ալպեայ:*

Ciseau (սիզօ) գ. ար. *Քերիչ, քանդակիչ գործի.* տէմիր գալէմ, արփա: յոգ. *Մկրատ.* մագաս:

Ciseler (սիզլէ) բ. ն. *Քանդակել դրշու.* օյմագ, գազմագ, նաքէաֆ էթմէք: Ciselé, ée, *քանդակեալ:*

Ciselet (սիզլէ) գ. ար. *Թռչուն ինչ փոքրիկ:* յոգ. *Գրիչ երկաթի.* գալէմ, էլ գալէմի:

Ciseleur (սիզլէօռ) գ. ար. *Փորագրող, քանդակող.* գազմաճը, գալէմքեար, օյմաճը:

Ciselure (սիզլիւռ) գ. իգ. *Փորագրութիւն, քանդակ.* գալէմքեարլըգ, էօնմա:

Cisoir (սիզուառ) գ. ար. *Մկրատ հատանելոյ զդրամս:*

Cisoire (սիզուառ) գ. իգ. *Գործի քանդակիչ գաղափարաց դրամոց:*

Cissite (սիսիտ) գ. իգ. *Քար ինչ ծաղկանիչ:*

Cissoïdal, ale (սիսօիտալ) ած. *Որ ունի զձև բաղեղան:*

Cissoïde (սիսօիտ) գ. իգ. *Ձև բաղեղան:*

Ciste (սիստ) գ. ար. *Ի թուփ ինչ:*

Cistophore (սիստօֆօռ) գ. ար. *Կողովաբեր կամ կողովանիչ դրամ վաղեմի:*

Cistre, *տես* Sistre.

Citadelle (սիտատէլ) գ. իգ. *Միջնաբերդ, ամրոց.* իչ գալէ:

Citadin, ine (սիտատէն, ին) գ. ար. իգ. *Քաղաքացի.* շէհիրլի:

Citation (սիտասիօն) գ. իգ. *Կոչումն յատեան.* շէրիաթա չաղըրմա, մուրաֆա, տավէթ: *վկայութիւն յառաջ բերեալ, յիշատակութիւն մատենագրաց.* իրատ: *կոչ ասպետաց:*

Citatoire (սիտաթուառ) ած. *Կոչման յատեան:*

Cité (սիտէ) գ. իգ. *Քաղաք.* շէհիր: *հնագոյն և երևելի մասն քաղաքին:*

Citer (սիտէ) բ. ն. *Կոչել 'ի դատ կամ յատեան.* շէրիաթա չաղըրմագ, մէհքէմէյէ օգումագ, մուհզիր իլէ տավէթ էթմէք: *Նշանակել կամ յառաջ բերել զվկայութիւնս.* իրատ կամ տագրիր էթմէք: Cité, ée, *կոչեալ, յիշատակեալ, յառաջ բերեալ:*

Citérieur, euse (սիտէռիէօռ, էօզ) ած. *Որ է յայս կոյս.* պու տարաֆտաքի, պու տարաֆլը:

Citerne (սիտէռն) գ. իգ. *Գուբ ջրոյ անձրևաց, ջրհոր.* սարնըճ:

Citerneau (սիտէռնօ) գ. ար. *Ջրհոր փոքրիկ:*

Citise (սիտիզ) գ. ար. *Ի թուփ ինչ: առուոյտ:*

Citole (սիտօլ) գ. իգ. *Նուագարան ինչ:*

Citoyen, enne (սիտուայէն) գ. ար. իգ. *Քաղաքացի, քաղաքաբնակ.* շէհիրլի, էէրլի:

Citragon (սիտռագօն) գ. ար. *Ի բոյս ինչ.* գօյուն օթու:

Citrate (սիտռատ) գ. ար. *Կիտրոնեան աղ:*

Citrin, ine (սիթրէն, ին) ած. Կիտրոնագոյն. լիմօնի:

Citrique (սիթրիք) ած. Թթու կիտրոնեան:

Citron (սիթրօն) գ. ար. Կիտրոն. աղաճ գավունու, լիմօն: գոյն կիտրոնի:

Citronnat (սիթրօնա) գ. ար. Քաղցրաւենի 'ի կիտրոնէ. աղաճ գավունու րէչէլի:

Citronné, ée (սիթրօնէ) ած. Կիտրոնահամ:

Citronnelle (սիթրօնէլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. օղուլ օտու: ցքի 'ի կիտրոնէ. աղաճ գավունու րագըսը:

Citronnier (սիթրօնիէ) գ. ար. Կիտրոնի, ծառ կիտրոնի. աղաճ գավունու կամ լիմօն աղաճը:

Citrouille (սիթրույլ) գ. իգ. Դդմենի, դդում. գապագ, գըլ գապաղը:

Civade (սիվատ) գ. իգ. Ձուկն ինչ:

Civadière (սիվատիէր) գ. իգ. Առագաստ ինչ կայմի:

Cive (սիվ) գ. իգ. Ազգ ինչ մանրիկ սխոյ. պիր նէվի ուֆագ եէշիլ սօղան:

Civet (սիվէ) գ. ար. Կերակուր ինչ 'ի մսոյ նապաստակի. տավշան եախնիսի:

Civette (սիվէտ) գ. իգ. Սոխ ինչ: կենդանի ինչ. զապատ, միսք քէտիսի: հիւթ ինչ. զապատ միսքի:

Civière (սիվիէր) գ. իգ. Շալակ կամ պատգարակ ինչ. տէզկէրէ:

Civil, ile (սիվիլ) ած. Քաղաքային, քաղաքական, քաղաքացւոց. շէհիրլի, շէհիրէ մէնսուպ, մուլքի: քաղաքավար, ազնուաբարոյ. շէհիրլի կիպի, տէրպիյէլի, էտէպլի, չէլէպի:

Civilement (սիվիլման) մակ. Քաղաքականութեամբ: ազնուական բարուք, քաղաքավարութեամբ. էտէպ իլէ:

Civilisation (սիվիլիզասիօն) գ. իգ. Առնելն քաղաքացի կամ քաղաքային: լինելն քաղաքացի կամ ազնուաբարոյ: կրթութիւն, հրահանգ. էտէպ՝ էրքեան էօյրէնմէ, ինսանիյէթ:

Civiliser (սիվիլիզէ) ե. ն. Առնել քաղաքային: քաղաքավար առնել, կրթել, հրահանգել, ընտելացուցանել. էտէպ էօյրէտմէք:

Civilisé, ée, քաղաքավար, հրահանգեալ:

Civilité (սիվիլիտէ) գ. իգ. Քաղաքավարութիւն, մարդավարութիւն, ազնուականութիւն, մարդասիրութիւն, մեծարանք, քաղցրութիւն. էտէպ, էրքեան, չէլէպիլիք, տէլըտտուֆ, տատլը տիլլիլիք:

Civique (սիվիք) ած. Քաղաքական (պսակ). շէհրի:

Civisme (սիվիզմ) գ. ար. Նախանձ, հայրենասիրութիւն. մէմլէքէթէ օլան ղայրէթ:

Clabaud (քլապօ) գ. ար. Բարակ ընդվայրահաչ. չօգ հավլայան տազը: բարձրամիտ որք և ընդվայրախօս. լաֆազան: ազգ ինչ խուրի Եւրոպացւոց. պիր նէվի շափգա:

Clabaudage (քլապօտաժ) գ. ար. Հաչումն շանց 'ի միասին. պիր գիւղիւյէ հավլամա:

Clabauder (քլապօտէ) ե. չ. Հաչել սոսկ. պիր գիւղիւյէ հավլամագ, օղունմագ: ընդվայր աղաղակել. ղավղա էտիփ պաղըրմագ:

Clabauderie (քլապօտրի) գ. իգ. Ընդվայր գոչիւն կամ աղաղակ. պօշ ղավղա, հայգըրմա:

Clabaudeur, euse (քլապօտէօր, էօզ) գ. ար. իգ. Ընդվայր աղաղակող, ընդվայրահաչ. ղավղաճը, հայգըրըճը:

Claie (քլէ) գ. իգ. Վանդակ կամ անօթ յոստոց ուռենեաց. չիտ, գաֆէս, էօրմէ:

Clain d'une douve (քլէն տիւն տուվ) գ. ար. Հանգոյց շերտի տակառաց:

Clair, aire (քլէր) ած. Պայծառ, լուսափայլ, լուսաւոր. բարլագ, նուրլու, բիրլան: փայլուն. բէրբահըր, ճիլալը: յայտնի, երևելի. պէլլի, աշիքեար: անօսր, ցանցառ, նուրբ. սէյրէք, ինճէ: վճիտ, ջինջ, յստակ, մաքուր, պարզ. պէրագ, դուրու, աչըգ, խագ, սաֆի: Le clair de la lune, փայլումն կամ լոյս լուսնոյ. մահիտապ: Voir clair, պարզ կամ յայտնի տեսանել:

Clairce (քլէրս) գ. ար. Շաքար զտեալ:

Clair-champ (քլէր շան) գ. ար. Առաջին կարգ աղխւոց կամ կղմինտրաց:

Claire (քլէր) գ. իգ. Մոխիր 'ի պէտս զտելոյ:

Clairement (քլէրման) մակ. Պայծառապէս: յայտնապէս, յայտնի: պարզ, մեկին. աչիքեարէ:

Clairet, ette (քլէրէ, էտ) ած. Կարմիր (գինի): խառնեալ (ջուր): կեղծ կամ տկար (գոյն):

Claire-voie (քլէր վօա) գ. իգ. Ցանցառ կամ ցրիւ սերմանելն: վանդակապատ: հիւսկէն ինչ:

Claire-voisé, ée (քլէր վօազէ) ած. Անօսր կամ թափանցիկ (կաշի):

Clairière (քլէրիէր) գ. իգ. Տեղի յանտառի թափուր 'ի ծառոց:

Clair-obscur (քլէր օպսքիւր) գ. ար. Լուսաստուեր նկարուց:

Clairon (քլէրօն) գ. ար. Փող կամ սրինգ ինչ. զուռնա:

Clair-semé, ée, (քլէր սըմէ) ած. Ցանցառ կամ ցրիւ սերմանեալ. սէյրէք էքիլմիշ:

Clair-voyance (քլէր վօայանս) գ. իգ. Սրամտութիւն, քաջ տեսութի՛ն, նրբութիւն կամ ճարտարութիւն մտաց. ինճէ ֆիքիրլիք, զէյրէքլիք, պասիրէթ:

Clair-voyant, ante (քլէր վօայան, անտ) ած. Նրբամիտ, խոհական, հանճարեղ. ինճէ ֆիքիրլի, զէյրէք, պասիրէթ սահիպի:

Clairures (քլէրիւր) գ. իգ. յոգ. Թերութիւն հիւսուածոյ կտաւուց:

Clamesi (քլամզի) գ. ար. Պողպատ ինչ:

Clameur (քլամէօր) գ. իգ. Աղաղակ, գոչիւն մեծ. եիւքսէք ղավղա, ղաղըրըշ ղըրիլ: կոչումն յատեան:

Clameuse (քլամէօզ) ած. Աղաղակաւ (որս):

Clamp (քլան) գ. ար. փայտ 'ի հաստատութիւն կայմի:

Clamponier (քլանփօնիէ) գ. և ած. ար. Երկայնասրուն (երիվար):

Clan (քլան) գ. ար. Ազգատոհմ միաբանեալ: ծակ ինչ 'ի նաւի:

Clandestin, ine (քլանտէսթէն, ին) ած. Գաղտնի, ծածուկ (ամուսնութիւն, միաբանութիւն). կիզլի, օրթիւ, օրթիւլիւ:

Clandestine (քլանտէսթին) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Clandestinement (քլանտէսթինման) մակ. Գաղտ, 'ի ծածուկ. կիզլիճէ:

Clandestinité (քլանտէսթինիթէ) գ. իգ. Գաղտնութիւն, կամ յանցանք գաղտնի ամուսնութեան. կիզլիլիք:

Clans (քլան) գ. ար. յոգ. Ծայրք կամ կիցք փայտից (ըստ հիւսանց):

Clapet (քլափէ) գ. ար. Փոքրիկ դռնափակ կամ խցանք:

Clapier (քլափիէ) գ. ար. Որջ ճագարաց. ատա թավշանը եօլու կամ եաթաղը: մեքենայ ինչ 'ի սնուցանել զճագարս:

Clapir (քլափիր) բ. չ. Գոչել իբրև զճագար. ատա թավշանը կիպի պաղըրմագ: Se clapir, բ. յ. Ղօղել, Թաքչել:

Claque (քլաք) գ. իգ. Հարուած ձեռաց. էլ շամարը, էլ չըրփմա: հողաթափ փայտեղէն: Թռչուն ինչ քաղցրահամ. պիրինճ գուշ:

Claquebois (քլաքպուա) գ. ար. Գործի ինչ:

Claquedent (քլաքտան) գ. ար. Մուրացիկ, հեք, Թշուառական: շաղակրատ. քիւլխանի, լաֆազան:

Claquement (քլաքման) գ. ար. Կրճումն (ատամանց). տիշ կըճըրտատմա, տիշ չաթըրտամասը: ծափ (ձեռաց). էլ չըրփմա, էլ գագմասը:

Claquemurer (քլաքմիւրէ) բ. ն. 'ի բանտ արկանել, դնել յարգելանս. զընտանա գօմագ, հափս էթմէք: Se claquemurer, բ. յ. Արգելուլ զանձն, փակիլ: Claquemuré, ée, արգելեալ, փակեալ:

Claque-oreille (քլաք օռէյլ) գ. ար. Խոյր որ ունի կախեալ շրթունս: որ ունի զգլուխ իւր ծածկեալ:

Claquer (քլաքէ) բ. չ. Կրճտել (զատամունս). տիշ կըճըրտատմագ, տիշ չաթըրտամագ: ծափ զծափի հարկանել ձեռաց. էլ չըրփմագ:

Claquet (քլաքէ) գ. ար. Հոլիչ ցորենոյ աղօրեաց. չագըլտագ:

Clarification (քլարիֆիքասիօն) գ. իգ. Զտումն, պարզութիւն. տուրուլթմա:

Clarifier (քլարիֆիէ) բ. ն. Յստակել, զտել, պարզել (զհեղանիւթս). տուրու կամ սաֆի էթմէք, տուրուլթմագ: Clarifié, ée, պարզեալ, զտեալ:

Clarine (քլարին) գ. իգ. Զանգակ կամ բոժոժ անասնոց. հայվան չանը:

Clariné, ée, (քլարինէ) ած. Որ ունի զզանգակ կամ զբոժոժ (ըստ կնքաբանից):

Clarinette (քլարինէթ) գ. իգ. Նուագարան ինչ փչողական:

Clarté (քլարթէ) գ. իգ. Լոյս, պայծառութիւն, լուսաւորութիւն, լուսափայլութիւն. նուր, ըշըգ, ռուշէնլիք, աչըգլըգ: Թափանցկութիւն, յստակութիւն, պարզութիւն, մաքրութիւն:

Classe (քլաս) գ. իգ. Կարգ, աստիճան. նիզամ, սըրա, տէրէճէ: դաս. մէքթէպ: տեղի կամ ժամանակ դասատուութեան. տէրս:

Classement (քլասման) գ. ար. Կարգ, դասաւորութիւն:

Classer (քլասէ) բ. ն. Կարգել, դասել, դասաւորել. թապագա իւզրէ գօմագ, ֆասլ էթմէք:

Classification (քլասիֆիքասիօն) գ. իգ. Կարգելն կամ բաժանելն 'ի դասս, դասաւորութիւն:

Classique (քլասիք) ած. Նախադաս կամ ընտրելագոյն (մատենագիր). էտիպլէրի մուէլլիֆ:

Clatir (քլաթիր) բ. չ. Հաչել մեծաձայն. սըգ վէ չօգ հավլամագ:

Claudication (քլօտիքասիօն) գ. իգ. Կաղալն, կաղութիւն. ագսամա, թօփալլըգ:

Clause (քլօզ) գ. իգ. Պայման դաշանց, և այլն. շարթ, մատտէ:

Clausoir (քլօզուար) գ. ար. Շարք քարանց:

Claustral, ale (քլօսթրալ) ած. Վանական, մենաստանի:

Claveau (քլավօ) գ. ար. Խաշնամահ, կէր: պորտ կամարի շինուածոց:

Clavecin (քլավսէն) գ. ար. Նուագարան քանոնաւոր. չէմպալօ:

Claveciniste (քլավսինիսթ) գ. ար. Որ հարկանէ զնուագարան քանոնաւոր:

Clavelé, ée (քլավլէ) ած. Ախտացեալ զախտ խաշանց:

Clavelée (քլավլէ) գ. իգ. Ախտ խաշանց, խաշնամահ. կէր:

Clavette (քլավէթ) գ. իգ. Բևեռ ինչ:

Clavicule (քլավիքիւլ) գ. իգ. Անրակ. իքի կէօքս քէմիյի: բանալի փոքր. անախտարճըգ:

Clavier (քլավիէ) գ. ար. Շղթայ բանալեաց. անախտարլար կէչիրէճէք հալգա: ստեղնարան նուագարանաց:

Clayer (քլէյէ) գ. ար. Վանդակ մեծ կամ հիւսուած յոստոց:

Clayon (քլէյօն) գ. ար. Վանդակ կամ հիւսուած փոքր, սակառ, կողով. չիթ, սէփէթ:

Clayonnage (քլէյօնաժ) գ. ար. Վանդակապատ, ցցահար պատնէշ. չիթ, պարը:

Cléché, ée (քլէշէ) ած. Ծակեալ կամ բացեալ (ըստ կնքաբանից):

Clef (քլէ) գ. իգ. Բանալի, փականք. անախտար, միֆթահ: Բանալի կամ փականք կոչին և այլ և այլ գործիք կամ եղանակք բանալոյ կամ փակելոյ: ամուրք 'ի սահմանագլուխս: միջին քար կամարի:

Clématite (քլէ՛մաթիթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Clémence (քլէ՛մանս) գ. իգ. Գթութիւն, քաղցրութիւն. քէրէմ, մէրհամէթ, րահմ, շէֆքէթ։

Clément, ente (քլէ՛ման, անթ) ած. գթած, բարեգութ, քաղցր, ներողամիտ. քէրիմ, շէֆքէթլի, մէրհամէթլի։

Clémentines (քլէ՛մանթին) գ. իգ. յոգ. Կղեմենտեայք, Կղեմեան սահմանադրութիւնք կամ կանոնք։

Clepsydre (քլէփսիտր) գ. իգ. Ժամացոյց ջրեղէն կամ ջրացոյց։ Ջրաչափ (գործիք). սու սաաթը։

Cléragre (քլէ՛րակր) գ. իգ. Ախտ թեւոց որսական թռչնոց։

Clerc (քլէր) գ. ար. Կղերիկոս, եկեղեցական. փափազ։ աստիճանաւոր։ գրագիր, նոտար. եազըճը։

Clergé (քլէրժէ) գ. ար. Կղերք, ուխտ եկեղեցւոյ, ժառանգաւորք. փափազլար։

Clérical, ale (քլէ՛րիքալ) ած. Կղերիկոսական, եկեղեցական. փափազա մութաալլիգ։

Cléricalement (քլէ՛րիքալման) մակ. Իբրեւ զկղերիկոս կամ զեկեղեցական։

Cléricat (քլէ՛րիքա) գ. ար. Ատեան ինչ կամ պաշտօնեայք Քահանայապետին։

Cléricature (քլէ՛րիքաթիւր) գ. իգ. Կղերիկոսութիւն, վիճակ եկեղեցւոյ։

Client, ente (քլիան, անթ) գ. ար. Որ է ընդ պաշտպանութեամբ փաստաբանի։ պաշտպանեալ. չըրաղ, թապի։

Clientèle (քլիանթէլ) գ. իգ. Որք են ընդ պաշտպանութեամբ։ պաշտպանութիւն. էթպաա, թէվապի. հիմայէթ։

Clifoire (քլիֆուար) գ. իգ. Սրինգ մանկանց։

Clignement (քլինյըման) գ. ար. Կկոցումն աչաց. կէօզ գըրփմասը։

Cligne-musette (քլինյ միւզէթ) գ. իգ. Խաղ ինչ մանկանց կափուցմամբ աչաց. սագլամպաճ, կէօզ պաղլամա։

Cligner (քլինյէ՛) բ. չ. Կկոցել զաչս, ակնարկել կիսաբաց ականբ. կէօզ գըրփմագ։ Cligné, ée, կկոցեալ կամ կիսաբաց աչօք։

Clignotement (քլինյօթման) գ. ար. Քթթել կամ թարթափ աչաց։

Clignoter (քլինյօթէ՛) բ. չ. Քթթել կամ բանալ եւ փակել զաչս ստէպ. սըգ սըգ կէօզ գըրփմագ։

Climat (քլիմա) գ. ար. Կլիմայ. իգլիմ։ կողմն, գաւառ, նահանգ, երկիր։

Climatérique (քլիմաթէ՛րիք) ած. Աստիճանի եւթն ամաց կենաց մարդկան, մանաւանդ եւթնիցս եւթն ամաց։

Climax (քլիմաքս) գ. ար. Աստիճան (բառ ճարտասանից)։

Clin (քլէն) գ. ար. Քթթումն կամ քթիթ աչաց. կէօզ ալըք եումմա։ En un clin d'oeil, 'ի քթթել ական, 'ի միում վայրկենի։

Clincart (քլէնքար) գ. ար. Նաւակ ինչ։

Clinche (քլէնշ) գ. իգ. Երկաթ 'ի բանալ զդռնափակն։

Clinique (քլինիք) ած. Որ ընդունի զմկրտութիւնն 'ի մահճի անդ հիւանդութեան։ մահճական, հիւանդաց (բժիշկ)։

Clinoïdes (քլինօիտ) ած. իգ. յոգ. Բոլորաձեւ (ոսկր գանգի)։

Clinopodium (քլինօփօտիօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ։

Clinquant (քլէնքան) գ. ար. Թիթեղն. վարագ, շամաթա թէլի։ սեթեւեթք, մնոտի պաճուճանք. եալանճը ֆէրփահ, ճիճի պիճի։

Clio (քլիօ) գ. իգ. Կղիով (Մուսա պատմութեանց)։

Cliquart (քլիքար) գ. ար. Ազգ ինչ ընտիր քարի։

Clique (քլիք) գ. իգ. Խումբ կամ ժողով ապստամբաց. եարամազ պէօլիւյիւ, պէօլիւք։

Cliqueter (քլիքթէ՛) բ. չ. Շաչել, հնչել. շագըրտամագ։

Cliquetis (քլիքթի) գ. ար. Շաչիւն, շառաչիւն զինուց. կիւրիւլթիւ, թագըրտը, սիլահ շամատասը։

Cliquette (քլիքէթ) գ. իգ. Բամբիռն. չալփարա։

Clisse (քլիս) գ. իգ. Հիւսուած յոստոց ուռենեաց կամ 'ի կնիւնոյ, կողով. էօրմէ սէփէթ։

Clissé, ée (քլիսէ՛) ած. Հիւսեալ յոստոց, կողովաձեւ. էօրիւլիւ։

Clitoris (քլիթօրի) գ. ար. Լեզուակ իգական անդամոց։

Cliver (քլիվէ՛) բ. ն. Հերձանել զադամանդն։

Cloaque (քլօաք) գ. իգ. Լուալիք, ական լուալեաց. կէրիզ։

Cloaque (քլօաք) գ. ար. Աղբիւս. չէօփլիւք։

Cloche (քլօշ) գ. ար. Զանգակ. չան։ Ջերմնարան տնկոց։ Թոնիր պտղոց։ պալար մորթոյ. գաբարճըգ։ կոկոն ծաղկանց։

Clochement (քլօշման) գ. ար. Կաղալն. ագսամա։

Clocher (քլօշէ՛) գ. ար. Զանգակատուն. չան գուլէսի։

Clocher (քլօշէ) բ. չ. Կաղալ, գնալ կաղ 'ի կաղս. ագսամագ։

Clochette (քլօշէթ) գ. իգ. Ծաղիկ ինչ։ զանգակ փոքրիկ, բոժոժ. քիւչիւք չան, չընկըրագ, թօնկուրագ։

Cloison (քլօազօն) գ. իգ. Միջնորմն, անջրպետ, պատնէշ. թախթա փէրտէ, արա տուվարը, չիթլիք։ մաշկ պտղոց։

Cloisonnage (քլօազօնաժ) գ. ար. Անջրպետք, պատնիշափակք։

Cloître (քլօաթր) գ. ար. Քառանկիւն մենաստանաց։ մենաստան, վանք. մանասթըր, թէքիէ։ բնակարան կանոնիկոսաց։

Cloîtrer (քլօաթրէ՛) բ. ն. Փակել զոք 'ի մենաստանի, ստիպել մտանել 'ի վանս. պիրի մանաստըրա սօգմագ։ Cloîtré, ée, փակեալ կամ բռնի մուծեալ 'ի վանս։

Cloîtrier (քլօաթրիէ') գ. ար. Բնիկ կրօնաւոր վանաց:

Clopeux (քլօփէօ) գ. ար. Թակ կամ մուրճ ինչ:

Clopin-clopant (քլօփէն քլօփան) մակ. Կաղ 'ի կաղ, կաղ 'ի կաղս. թօփալ թօփալ, տիւշէրէք գալգարագ:

Clopiner (քլօփինէ') բ. չ. Կաղ 'ի կաղս գնալ. պիր ազ ագսամագ:

Cloporte (քլօփօրթ) գ. ար. Միջատ ինչ բազմոտանի. գըրգ այագ, թէսպիհ պէօճէյի:

Clorre (քլօռ) բ. ն. Փակել, արգելուլ, խնուլ, խցանել. գափամագ, էօրթմէք: աւարտել, լնուլ, կնքել. պիթիրմէք, թէքմիլ էթմէք: Clos, ose, փակեալ, խցեալ: À huis clos, դրօքն փակելովք: À yeux clos, աչօքն փակելովք, կոյր զկուրայն, անքննաբար:

Clos (քլօ) գ. ար. Պարտէզ փակեալ, երկիր ցանկապատ. էթրաֆը պարըյա ալընմըշ պիր ազ եէր, գափանմըշ թարլա:

Closeau (քլօզօ) գ. ար. Պարտէզ ցանկապատ. էթրաֆը չիթլի աղաճլըգ:

Closerie (քլօզըրի) գ. իգ. Կալուած փոքրիկ. քիւչիւք չիֆթլիք:

Clossement (քլօսման) գ. ար. Գրգալն հաւու. թավուղուն գըտգըտլամասը:

Closser (քլօսէ') բ. չ. Գրգալ հաւուց, կարկաչել թռչնոց. գըտգըտլամագ:

Clotoir (քլօթուառ) գ. ար. Գործի ինչ առ 'ի հիւսել:

Clôture (քլօթիւռ) գ. իգ. Փակեալ տեղի, փակարան. չիթ: արգել ելանելոյ 'ի վանաց. մանասթըր ահտը:

Clôturier (քլօթիւրիէ') գ. ար. Կողովագործ կամ մաղագործ:

Clou (քլու) գ. ար. Բեւեռ. էնսէր կամ էքսէր, մըխ, մըխմար: պալար, խաղաւարտ. չըպան: Clou de girofle, մեխակ. գուրու գարանֆիլ:

Cloucourde (քլուքուռտ) գ. իգ. Ի խոտ ինչ:

Clouer (քլուէ') բ. ն. Բեւեռել, հեղուսել. մըխլամագ: Cloué, ée, բեւեռեալ, բեւեռապինդ:

Clouter (քլութէ') բ. ն. Զարդարել կամ պնդել բեւեռօք. չիվիլէմէք, էնսէրլէ տօնաթմագ: Clouté, ée, բեւեռակապ:

Clouterie (քլութըրի) գ. իգ. Դարբնոց կամ վաճառք բեւեռաց. էնսէր տիւքքեանը, էքսէրճիլիք:

Cloutier (քլութիէ') գ. ար. Բեւեռագործ, բեւեռավաճառ. էնսէրճի, նալպուր:

Cloutière կամ Clouyère (քլութիէռ, քլույէռ) գ. իգ. Երկաթ բեւեռի. էնսէր գէմէրի:

Club (քլիւպ) գ. ար. Ժողով միաբանութեն:

Clubiste (քլիւպիսթ) գ. ար. Անդամ ժողովոյ կամ միաբանութեան, միաբանեալ:

Clupe (քլիւփ) գ. ար. Ձուկն ինչ փշալից:

Cluse (քլիւզ) գ. իգ. Ձայն որսորդի առ շունս:

Cluser (քլիւզէ') բ. ն. Գրգռել զշունս զհետ որսոյ:

Clymène (քլիմէն) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Clysse (քլիս) գ. իգ. Թթու ինչ քիմիական:

Clystère (քլիսթէռ) գ. իգ. Գրեխ. հօգնա, իհթիգան:

Co (քօ) գ. իգ. Բոյս ինչ յորմէ կազմեն Սինէացիք զկտաւ:

Coa (քօա) գ. ար. Բոյս ինչ Ամերիկոյ մշտադալար:

Coaccusé (քօաքիւզէ') գ. ար. Ամբաստանեալ ընդ այլոց:

Coactif, ive (քօաքթիֆ, իվ) ած. Բռնադատիչ, բռնադատական. զօրլայան:

Coaction (քօաքսիօն) գ. իգ. Բռնադատութիւն. ճէպր, զօր:

Coadjuteur, trice (քօատժիւթէօռ, թրիս) գ. ար. իգ. Օգնական, աջակից. եարտըմճը, վէքիլեար:

Coadjutorerie (քօատժիւթօռըրի) գ. իգ. Պաշտօն օգնականի կամ աջակցի, աջակցութիւն:

Coagulation (քօակիւլասիօն) գ. իգ. Խտացումն, թանձրութիւն, մակարդումն, մածուած. գօյուլանմա, ինիքատ:

Coaguler (քօակիւլէ') բ. ն. Խտացուցանել, մակարդել, մածուցանել, թանձրացուցանել. գօյուլաթմագ, փէքիշթիրմէք, տօնտուրմագ: Se coaguler, բ. յ. Խտանալ, մածնուլ, մակարդիլ. գօյուլանմագ, փէքիշմէք, տօնմագ: Coagulé, ée, խտացեալ, մակարդեալ:

Coagulum (քօակիւլօմ) գ. ար. Մակարդ, մածուած:

Coaillier (քօայլիէ') բ. չ. 'Ի խնդիր լինել որսոյ:

se Coaliser (քօալիզէ') բ. յ. Յարիլ, միաբանիլ, միանալ. միւթթէֆիգ օլմագ, իթթիֆագ պաղլամագ:

Coalition (քօալիսիօն) գ. իգ. Միաւորութիւն, յարումն. իթթիֆագ:

Coassement (քօասման) գ. ար. Կռնչիւն կամ կարկաչումն գորտանց. գուրպաղը էօթմէսի:

Coasser (քօասէ') բ. չ. Կռնչել կամ կարկաչել գորտանց. էօթմէք (գուրպաղը):

Coati (քօաթի) գ. իգ. Չորքոտանի ինչ Ամերիկոյ:

Coatlis (քօաթլիս) գ. ար. Թուփ ինչ Ամերիկոյ:

Cobalt կամ Cobolt (քօպալթ կամ քօպօլթ) գ. ար. Ի հանք ինչ. էգլիմա:

Cobe (քօպ) գ. իգ. Ծայր պարանաց առագաստի:

Cobite (քօպիթ) գ. ար. Ձուկն փոքրիկ:

Cobra-capélo (քօպռա քափէլօ) գ. ար. Օձ ինչ թունաւոր:

Cobre (քօպռ) գ. ար. Զանգուած թղթոյ:

Coca (քօքա) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկոյ:

Cocagne (քօքայն) գ. իգ. Զանգուած կամ նկան ներկոյ: Pays de cocagne, երկիր բարեբեր կամ բարեկենդանութեան:

Cocaote (քօքաօթ) գ. իգ. Քար ինչ Հնդկաց, որ 'ի հուր ճայթիւնս արձակէ:

Cocarde (քօքարտ) գ. իգ. Մետաքսեայ փունջ կամ ծոպ խուրի. շափգա իւզրէ էգրէլէն չիչէք, նիշան:

Cocasse (քօքաս) ած. Հաճոյ, զուարճալի:

Cocatrix (քօքաթրիքս) գ. ար. Ազգ ինչ քարբի:

Coccinelle (քօքսինէլ) գ. իգ. Միջատ ինչ:

Coccix (քօքսիքս) գ. ար. Ոսկր ինչ սրբանի:

Coccothrauste (քօքքօթրօսթ) գ. ար. Թռչուն ինչ:

Coccus (քօքքիւս) տես Kermès.

Coche (քօշ) գ. ար. Կառք յարկեալ. գօչու, արապա:

Coche (քօշ) գ. իգ. Հատուած, գիծ. քէրթիք: փայտանիշ. չէթէլէ: կին գծուծ: էգ խոզ. տիշի տօմուզ:

Cochenillage (քօշնիյլէաժ) գ. ար. Եփոց 'ի գոյն որդան:

Cochenille (քօշնիյլ) գ. ար. Որդն ծիրանեայ. գըրմըզ պէօճէյի: գոյն ծիրանի. գըրմըզը, գըրմըզը, լէյլէք պօյասը:

Cocheniller (քօշնիյլէէ) բ. ն. Ներկել 'ի գոյն ծիրանի. գըրմըզը պօյամագ:

Cochenillier (քօշնիյլիէէ) գ. ար. Ծառ որ բերէ զհատ գունոյ ծիրանւոյ, և սնուցանէ զորդն ծիրանւոյ:

Cocher (քօշէ) գ. ար. Կառավար. գօչուճու, արապաճը: համաստեղութիւն ինչ:

Cocher (քօշէ) բ. ն. Ելանել աքաղաղի 'ի վերայ մարեաց. խօրօզ թավուղա պինմէք: Coché, ée, Թխսեալ:

Cochet (քօշէ) գ. ար. Աքաղաղ փոքր. եավրու խօրօզ:

Cochevis (քօշվի) գ. ար. Արտոյտ կատարաւոր. թէփէլի չայըր գուշու:

Cochléaria (քօքլէարիա) գ. ար. Է բոյս ինչ. գաշըգ օթու:

Cochoir (քօշուար) գ. ար. Կացին տակառագործաց:

Cochois (քօշուա) գ. ար. Գործի ինչ մոմագործաց:

Cochon d' Inde (քօշօն տէնտ) գ. ար. Է կենդանի ինչ (խոզ Հնդկաց):

Cochon (քօշօն) գ. ար. Խոզ. տօմուզ, խընզըր: կղկղանք հրահալելեաց: պղպջակ մոխրոյ: Cochon de lait, խոզքորակ գիեցիկ. տօմուզ եավրուսու:

Cochonée (քօշօնէ) գ. իգ. Ծնունդք արգանդի մատակ խոզի:

Cochonner (քօշօնէ) բ. չ. Ցնկնել խոզի. տօմուզ եավրուլամագ: գործել ինչ անհեթեթ, ապականել. մուրտարլամագ:

Cochonnerie (քօշօնրի) գ. իգ. Աղտեղութիւն խոզի: աղտեղութիւն, գարշութիւն. մուրտարլըգ, ֆըշգը:

Cochonnet (քօշօնէ) գ. ար. Նպատակ խաղուց:

Coco (քօքօ) գ. ար. Պտուղ ինչ Հնդկաց. իրի հինտիսթան ճէվիզի:

Cocombre (քօքօնպր) գ. ար. Ծառ ինչ անուշահոտ:

Cocon (քօքօն) գ. ար. Բոժոժ կամ խոզակ շերամոյ. իփէք գօզալագը:

Cocotier (քօքօթիէ) գ. ար. Ծառ ինչ Հնդկաց:

Coction (քօքսիօն) գ. իգ. Եփ, եփումն, եփոց. փիշմէ: մարսողութիւն. հազմ:

Cocu (քօքիւ) գ. ար. Կնակաւատ, որ ունի կին շնաբարոյ. րօսփու գարըլը, փէզէվէնք, տէյյուս, քէրաթա:

Cocuage (քօքիւաժ) գ. ար. Կնակաւատութիւն. փէզէվէնքլիք:

Cocyte (քօսիթ) գ. ար. Մին 'ի գետոց դժոխոց (ըստ առասպելաց):

Codaga-pala (քօտակա փալա) գ. ար. Ծառ ինչ Հնդկաց:

Code (քօտ) գ. ար. Գիրք կամ մատեան օրինաց. գանուննամէ քիթապը, քօտիք:

Codécimateur (քօտէսիմաթէօր) գ. ար. Տասանորդակից:

Codétenteur (քօտէթանթէօր) գ. ար. Որ ունի ընդ, ժառանգակից, բաժանորդ:

Codicillaire (տիսիլէր) ած. Յաւելուածոյ կտակին:

Codicille (քօտիսիլ) գ. ար. Յաւելուած կամ փոփոխութիւն 'ի կտակի. վասիյէթ նամէտէն սօնրա եազըլան քէաղըտ, վասիյէթ եազըճըղը:

Codille (քօտիյլ) գ. ար. Gagner codille, Ստանալ առանց խաղալոյ:

Codonataire (քօտօնաթէր) ած. Որ տայ կամ պարգևէ ընդ, պարգևատու 'ի միասին:

Coecale (սէքալ) ած. Մեծի ընդերաց (երակ):

Coecum (սէքօմ) գ. ար. Ընդերք մեծ (է բառ Լատին):

Coefficiant (քօէֆիսիան) գ. ար. Որ արտադրէ ընդ (Թիւ):

Coégal, ale (քօէկալ) ած. Համահաւասար, հաւասարակից, հաւասար ընդ:

Coemption (քօանփսիօն) գ. իգ. Փոխարէն գնումն:

Coercible (քօէրսիպլ) ած. Զոր մարթ է հաւաքել կամ արգելուլ:

Coercitif, ive (քօէրսիթիֆ, իվ) ած. Արգելիչ, խափանարար. զօրլայան:

Coercition (քօէրսիսիօն) գ. իգ. Արգելումն, խափանումն, արգել. գուվվէթի ճէպր:

Co-état (քօ էթա) գ. ար. Հաւասար իշխանութիւն, աթոռակցութիւն, գահակցութիւն. էէք հալ:

Coéternel, ele (քօէթէրնէլ) ած. Մշտնջենաւորակից. էպէտիյէթտէ պէրապէր:

Coeur (քէօր) գ. ար. Սիրտ. իւրէք, գալպ: կամք, յօժարութիւն. կէօնիւլ, խաթըր: քաջասրտութիւն, քաջութիւն, արիութիւն, զօրութիւն: խորք սրտի. դէրուն: մէջ, մէջք. աղաճ էօզիւ, իչի, օրթասը: անուն միոյ 'ի Թըղթոց խաղուն: Par coeur, 'ի բերան. էզպէրտէն, աղըզտան: De bon coeur, մտադիւր, 'ի սրտէ: A contre coeur, ակամայ, յոչ կամաց, յակամայ կամս: Coeur à coeur, համարձակ, յայտնապէս:

Coexistence (քօէկզիսդանս) գ. իգ. Համագոյութիւն, լինելն 'ի միասին:

Coexister (քօէկզիսդէ) բ. չ. Համագոյ կամ 'ի միասին լինել:

Coffin (քօֆէն) գ. ար. Սակառի, կողով. սէփէտճիք, քիւֆէ:

Coffine (քօֆին) ած. Կորնթարդ:

se Coffiner (քօֆինէ) բ. յ. Ալլայլիլ կամ ոչ մնալ 'ի նոյն ձև չերտից տակառին. էյիլմէք, ադըլմագ:

Coffre (քօֆրը) գ. ար. Արկղ, մնդուկ. սանդըգ:

Coffrer (քօֆրէ) բ. ն. Դնել յարկեղ. սանդըղա գօմագ: արկանել 'ի բանտ, փակել. զընդանա գօմագ:

Coffret (քօֆրէ) գ. ար. Արկղ փոքրիկ, տապանակ. սանդըգճա:

Coffretier (քօֆրըդիէ) գ. ար. Արկղագործ. սանդըգճը:

Cognasse (քօնեաս) գ. ար. Վայրի սերկեւիլ. եապան այվասը:

Cognassier (քօնեասիէ) գ. ար. Ծառ վայրի սերկեւիլի. այվա աղաճը:

Cognat (քօղնա) գ. ար. Ազգակից, ազգական, խնամի. խըսըմ:

Cognation (քօղնասիօն) գ. իգ. Ազգակցութիւն, խնամութիւն. խըսըմլըգ:

Cognatique (քօղնադիք) ած. խնամութեան:

Cognée (քօնեէ) գ. իգ. Կացին, տապար. պալթա:

Cogne-fétu (քօյն ֆէդիւ) գ. ար. Ունայնատակ. պօշ շէյէ չօք էօրսալան:

Cogner (քօնեէ) բ. ն. և չ. Հարկանել, մխել, վարել. չագմագ, դէօյմէք, մըխլամագ, գագմագ: Se cogner, բ. յ. Ընդհարկանիլ: Cogné, ée, հարեալ:

Cognet (քօնեէ) գ. ար. Տըցակ կամ գունտ ծխախոտոյ:

Cognoir (քօնեօար) գ. ար. Գործի ինչ գրաշարից:

Cohabitation (քօապիդասիօն) գ. իգ. Բնակակցութիւն, բնակութիւն ընդ առն կամ ընդ կնոջ:

Cohabiter (քօապիդէ) բ. չ. Բնակել 'ի միասին, բնակակից լինել, բնակել ընդ առն կամ ընդ կնոջ. պիրլէ օդուրմագ, եադմագ:

Cohérence (քօէրանս) գ. իգ. Յարակցութիւն, կապակցութիւն, յարմարութիւն. ուլաշըգլըգ, իլիշագ:

Cohérent, ente (քօէրան, անդ) ած. Յարակից, յարմարեալ, կից. պիտիշիք, եափըշըգ, ուլաշըգ:

Cohéritier, ière (քօէրիդիէ, իէր) գ. ար. իգ. ժառանգակից, ժառանգորդ. միրասա մուշդէրիք, միրասպաշ, հէմմիրասը:

Cohésion (քօէզիօն) գ. իգ. Բաղակցութիւն, յարակցութիւն. եափըշըգլըգ:

Cohobation (քօօպասիօն) գ. իգ. Վերստին հեղումն կամ թորումն (ըստ քիմիականաց):

Cohober (քօօպէ) բ. ն. Վերստին հեղուլ կամ թորել:

Cohorte (քօօրդ) գ. իգ. Գունդ, խումբ, բազմութիւն. պէօլիւք:

Cohue (քօիւ) գ. իգ. Ատեան ստորին: ամբոխ, աղաղակ, խուժան. քիւչիւք շէրիադ եէրի. պիր ալայ շամադաձը քիմսէլէր. կիւրիւլդիւ:

Coi, te (քօա, ադ) ած. Անդորր, խաղաղ, հանդարտ. րահադ, րահադլը:

Coiffe (քօաֆ) գ. իգ. Գլխադիր, գդակ. պաշ էօրդիւսիւ, դագքէ, քէչէքօղ ֆէս: կոկոն (ըստ ոնկաբանից):

Coiffer (քօաֆէ) բ. ն. Ծածկել կամ յարդարել զգլուխն. պաշընը էօրդմէք, չիւմէք. պաշընը դօնադմագ, սաչլարընը եաքմագ, սաչլարընը դիւզէն վէրմէք: խցանել (զորուակն). շիշէյի մէօհիւրլէմէք: տալ զառագաստն հողմոյ: Coiffé, ée, ծածկեալ, խցեալ:

Coiffeur, euse (քօաֆէօր, էօզ) գ. ար. իգ. Յարդարիչ գլխոյ կանանց:

Coiffure (քօաֆիւր) գ. իգ. Ծածկոյթ կամ զարդ գլխոյ: պաճուճանք գլխոյ կանանց:

Coin (քօէն) գ. ար. Անկիւն. քէօշէ: խորշ. պուճագ, ուճ, քէօշէ պօլաղը: կնիք դրամոց. սիքքէ: սեպ, երիթ. գամա, չիվի, սիվրի: գաղափար կամ կաղապար. գալըպ:

Coin կամ Coing (քօէն) գ. ար. Սերկեւիլ. այվա:

Coïncidence (քօէնսիտանս) գ. իգ. Զուգընթացութիւն երկուց (գծից 'ի նոյն կէտ). պիր եէրէ կէլմէսի, իդդիֆագ:

Coïncider (քօէնսիդէ) բ. չ. Զուգընթանալ 'ի նոյն կէտ, պատկանիլ 'ի վերայ միմեանց. պէրապէր կէլմէք:

Coïon (քօյօն) գ. ար. Անարի, վատասիրտ. փէրդէփէր, գարա եիւզլիւ, նէքպէթի:

Coïonner (քօյօնէ) բ. ն. Այպանել, անգոսնել, ծաղր կամ խաղ առնել. դագլըմագ, իւձիւդմէք:

Coïonnerie (քօյօնրի) գ. իգ. Վատասրտութիւն, վատթարութիւն, անմտութիւն, ծանականք. փէրդէփէրլիք, նէքպէթ:

Coït (քօիդ) գ. ար. Մերձաւորութիւն առուի ընդ էգի, զուգաւորութիւն, խառնակութիւն, խառնք. չիֆթլէշմէ, ձիմա:

Coite (քօադ) տես Couette.

Col կամ Cou (քօլ, քու) գ. ար. Պարանոց, վիզ. պօյուն, պօղազ: փողպատ. եագա, պօղազ էադըլըղը: յոք. Կապանք կամ կիրճք լերանց. պէրպէնդ:

Colachon (քօլաշօն) գ. ար. Նուագարան ինչ. պիր նէվի սազտըր:

Colarin (քօլարէն) գ. ար. Զարդ ինչ ճարտարապետական:

Colature (քօլաթիւռ) գ. իգ. Թորումն, քամածք. սիւզմէ:

Colchicon (քօլշիքօն) գ. ար. Կաղաբոյս ինչ վայրի:

Colchique (քօլշիք) գ. ար. Բոյս ինչ թունաւոր. մախմուր չիչէյի, սիւրինճան:

Colcotar (քօլքօթառ) գ. ար. Դիրտ, և բաղադրութիւն ինչ քիմիական:

Colégataire (քօլէկաթէռ) գ. ար. իգ. Հաղորդ կամ բաժանորդ կտակի:

Colera-morbus (քօլէրա մօրպիւս) գ. ար. Մաղձացաւ, զեղումն մաղձի (որ պատճառէ զփսխումն և զլուծումն որովայնի). գարա սարըլըգ:

Colère (քօլէռ) գ. իգ. Զայրոյթ, սրտմտութիւն, բարկութիւն, ցասումն. էօֆքէ, գըզղընլըգ, ղազապ:

Colère (քօլէռ) ած. Ցասմնոտ, բարկացող, նեղասիրտ. էօֆքէլի, գըզղըն, ղազապէ կէլիր:

Colérique (քօլէրիք) ած. Դիւրագրգիռ 'ի ցասումն, ցասմնոտ. էօֆքէլի, սաֆրէլի, տէլի գանլը:

Colètes (քօլէթ) գ. իգ. յոգ. Կտաւ ինչ:

Coliart (քօլիար) գ. ար. Ձուկն ինչ. աք գայա պալըղը:

Colibri (քօլիպրի) գ. ար. Թռչուն ինչ հնդկաց: կարճահասակ և գուզնաքեայ ոք:

Colifichet (քօլիֆիշէ) գ. ար. Սնոտիք, խաղալիկ. օյունճագ: անպիտան զարդք, սեթևեթք. ճիճի պիճի: յոգ. Փոքրիկ մեքենայք դրամահատից:

Colin-maillard (քօլէն մայեար) գ. ար. Խաղ ինչ մանկանց. կէօզ պաղլամա:

Colin-tampon (քօլէն թանփօն) գ. ար. Ձայն թմբկի:

Colique (քօլիք) գ. իգ. Խիթ, կշտացաւութիւն. գօլընճ, սանճը, գարըն աղրըսը:

Colir կամ Coli (քօլիր, քօլի) գ. ար. Պաշտօնեայ կամ քննիչ Սինեացւոց:

Colisée (քօլիզէ) գ. ար. Ամփիթէատրոն 'ի Հռովմ:

Collatéral, ale (քօլլաթէրալ) ած. Կողմնական. ճանիպի:

Collateur (քօլլաթէօր) գ. ար. Վիճակաբաշխ:

Collatif, ive (քօլլաթիֆ, իվ) ած. Վիճակաբաշխական:

Collation (քօլլասիօն) գ. իգ. Տուչութիւն եկեղեցական վիճակի. թէվճիհ, քիլիսէ մէնսիպինի վէրմէ: բաղդատութիւն գրոց. թաթպիգ, մուգապէլէ, պէրապէր: գուզնաքեայ ընթրիք, նախընթրակ. աքշամ գահվալթըսը:

Collationner (քօլլասիօնէ) բ. ն. Բաղդատել, համեմատել զգիրս. պէրապէր էտմէք, պիր էսէրինին սուրէթինի այնը իլէ թաթպիգ էտմէք: չ. Նախընթրիս կամ նախաճաշիկ առնել. աքշամ գահվալթըսը էտմէք: Collationné, ée, բաղդատեալ, համեմատեալ ընդ:

Colle (քօլ) գ. իգ. Սոսինձ. թութգալ, չիրիշ: սոսայօղ բանք, ստութիւն. եալան:

Collecte (քօլէքթ) գ. իգ. Ժողովումն հարկաց, բաժ, հարկ. թահսիլի էմվալ, աքճէ տէվշիրմէ: մաղթանք ինչ 'ի պատարագի Լատինացւոց:

Collecteur (քօլէքթէօր) գ. ար. Հաւաքիչ հարկաց, հարկահան. տէվշիրիճի, մուհասըլ, խարաճճը:

Collectif, ive (քօլէքթիֆ, իվ) ած. Բազմաձայնական, հաւաքական (ըստ քերականաց). ճէմի:

Collection (քօլէքսիօն) գ. իգ. Հաւաքումն, ժողովումն, ժողովածոյ գիրք. թահսիլ, տէվշիրմէ:

Collectivement (քօլլէքթիվման) մակ. Բազմաձայնաբար, միահամուռ:

Collège (քօլէժ) գ. ար. Ժողով. ճէմաաթ, մէճլիս: դպրոց, դպրատուն. մէքթէպ:

Collégial, ale (քօլէժիալ) ած. Կանոնիկոսական (եկեղեցի). մէքթէպէ մախսուս:

Collègue (քօլլէկ) գ. ար. Պաշտօնակից, իշխանակից. րէֆիգ, հէմ մանսըպ, հէմփայէ, շէրիք:

Coller (քօլէ) բ. ն. Սոսնձել, մածուցանել. թութգալլամագ, չիրիշլէմէք, եափըշտըրմագ: առկայացուցանել զգնդակն ('ի խաղի): զարնել (զգինին): Se coller, բ. յ. Մածանիլ, կցիլ. եափըշմագ, բէք եանաշմագ: Collé, ée, մածուցեալ:

Collerette (քօլրէթ) գ. իգ. Փողպատ կանանց:

Collet (քօլէ) գ. ար. Օձիք, փողպատ. պօյուն իւլլիյի, եագա: պարանոց, փող (այլ և այլ լրոյց). պօղազ: վարմ, թակարդ, տուն. քէմէնտ: բաճկոն 'ի կաշւոյ (գոմէշի):

Colleter (քօլթէ) բ. չ. Որսալ զնապաստակս վարմիւ, թակարդս լարել. քէմէնտ ատմագ:

Colleteur (քօլթէօր) գ. ար. Որ քաջ որսայ վարմիւ:

Colletier (քօլթիէ) գ. ար. Որ յօրինէ և վաճառէ զբաճկոնս 'ի կաշւոյ (գոմէշի):

Colletin (քօլթէն) գ. ար. Բաճկոն անթև. գօլսուզ ղըպուն:

Colleur (քօլէօր) գ. ար. Որ մածուցանէ թուղթս 'ի վերայ որմոյ:

Collier (քօլիէ) գ. ար. Վզայր, քառամանեակ, մանեակ. կէրտանլըգ: անուր. տասմա, խալգա, պօյունթուրաղ: մանեկաձև նշան 'ի պարանոցի:

Colliger (քօլիժէ) բ. ն. Հաւաքել 'ի գրոց, ծաղկաքաղ առնել: Colligé, ée, ծաղկաքաղ:

Colline (քօլին) գ. իգ. Բլուր, բլրակ. պայըր, թէփէ:

Colliquatif, ive (քօլլիքուաթիֆ, իվ) ած. Որ յուցանէ զլուծումն արեան:

Colliquation (քօլլիքուասիօն) գ. իգ. Լուծումն կամ հեղհեղկումն արեան. էրիտմէ:

Collision (քօլլիզիօն) գ. իգ. Ընդհարումն, բախումն ընդ միմեանս. դօգուշ:

Collocation (քօլլօքասիօն) գ. իգ. Կարգ վճարման պարտատերաց:

Colloque (քօլլօք) գ. ար. Խօսակցութիւն, բանք ընդ միմեանս, քննութիւն խնդրոց. մուսահիբէտ, սէօհբէտ, լագըրտը, մուքէալէմէ:

Colloquer (քօլլօքէ) բ. ն. Զետեղել կամ համեմատապար բաշխել պարտատերաց զինչս պարտապանին: Colloqué, ée, զետեղեալ:

Colluder (քօլլիւդէ) բ. չ. Գաղտ միաբանիլ երկոցունց կողմանց 'ի վնաս այլոյ. հիյլէ սէօզ բիրլիյի էտմէք, բիր քիմսէյի ալտատմաղա մուտտէֆիգ օլմագ:

Collusion (քօլլիւզիօն) գ. իգ. Գաղտնի միաբանութիւն 'ի վնաս այլոյ. հիյլէ իտտիֆագ:

Collusoire (քօլլիւզուար) ած. Գաղտնի միաբանութիւն, դաւաճանութիւն:

Collusoirement (քօլլիւզուարման) մակ. Գաղտնի միաբանութեամբ:

Collyre (քօլլիր) գ. ար. Շուփայ, աղպար, դեղ աչաց. տիւտէա, սիւրմէ:

Colocasie (քօլօքազի) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Colombage (քօլօնբաժ) գ. ար. Շարք գերանաց:

Colombe (քօլօնբ) գ. իգ. Աղաւնի (ըստ բանաստեղծից). կէօվէրճին: քերիչ տակառագործաց:

Colombier (քօլօնբիէ) գ. ար. Աղաւնոց. կէօվէրճինլիք: գործի ինչ:

Colombin (քօլօնբէն) գ. ար. Հանք կապարի. գուրշուն մադէնի:

Colombin, ine (քօլօնբէն, ին) ած. 'Ի գոյն աղաւնոյ. կէօվէրճին բօղազը րէնկլի:

Colombine (քօլօնբին) գ. իգ. Աղբ աղաւնոյ. կէօվէրճին բօգու:

Colon (քօլօն) գ. ար. Մշակ, երկրագործ. չիֆտճի, քէօյլիւ: հատուած բնակչաց երկրի: աղիք մեծ. կէօդէն բաղըրսագ:

Colonel (քօլօնէլ) գ. ար. Հազարապետ զօրաց, գնդապետ. բին բաշը:

Colonelle (քօլօնէլ) ած. Գնդապետական. բին բաշըյա մուտաալլիգ:

Colonial, ale (քօլօնիալ) ած. Գաղթականաց:

Colonie (քօլօնի) գ. իգ. Հատուած ժողովրդեան, գաղթական. եիւրիւք, կէօչէր, բէօլիւք, գաբիլէ, օբա, բի՛րը աիէրբէ տէհէտտիւն իբէնլէր: երկիր գաղթականաց. եիւրիւք եէրի, տէհէտտիւն իբէնլէրին եէրի:

Colonnade (քօլօնադ) գ. իգ. Սիւնք, շարք սեանց. բիր դիզի իւզրէ օլան դիրէքլէր, դիրէքլի եօլ:

Colonne (քօլօն) գ. իգ. Սիւն. դիրէք: արձան, կոթող. դիքիլի տաշ: Colonne d'armée, գունդ զօրաց. բէօլիւք:

Colophane (քօլօֆան) գ. իգ. Խիժ սոճւոյ. րէչինէ:

Coloquinte (քօլօքէնտ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ նման վարնգոյ. աբու-ճէհլ գարփուզու:

Colorant, ante (քօլօրան, անտ) ած. Որ ներկէ կամ տայ զգոյն. բօյայան:

Colorer (քօլօրէ) բ. ն. Ներկել, գունել. բօյամագ, բօյալամագ, րէնկ վէրմէք: պատրուակել: Coloré, ée, ներկեալ. րէնկլի:

Colorier (քօլօրիէ) բ. ն. Նկարել, գունագեղել. բօյալամագ: Colorié, ée, նկարեալ, նկարէն, բազմագունեան:

Coloris (քօլօրի) գ. ար. Գոյն, յարմարութիւն կամ տեսիլ գունոյ. րէնկ:

Colorisation (քօլօրիզասիօն) գ. իգ. Փոփոխութիւն գունոց:

Coloriste (քօլօրիստ) գ. ար. Նկարիչ տեղեակ գունոց. բօյաճը:

Colossal, ale (քօլօսսալ) ած. Սկայաձև, վիթխարի. ըզբանդուդ:

Colosse (քօլօս) գ. ար. Արձան կամ անդրի սկայաձև: այր վիթխարի. դիվ շէքիլլի սուրէտ, ազման, դըզման:

Colostre (քօլօստրը) գ. իգ. Առաջին կաթն կանանց. աղուզ: ախտ ինչ ստեանց:

Colportage (քօլփօրտաժ) գ. ար. Փերեզակութիւն:

Colporter (քօլփօրտէ) բ. ն. Շրջեցուցանել զվաճառս. մալը կէզդիրմէք, սատըճըլըգ էտմէք: Colporté, ée, տարեալ 'ի վաճառ:

Colporteur (քօլփօրտէօր) գ. ար. Որ աղաղակէ և վաճառէ զարքունի հրովարտակս 'ի փողոցս: որ վաճառէ գիրս 'ի տունս տունս: փերեզակ, աղքատ կրպակաւոր. սատըճը, կէզդիրիճի, չէրչի:

Colti (քօլտի) գ. ար. Սենեակ փոքրիկ:

Columella (քօլիւմէլլա) գ. իգ. Ներքին առանցք խեցեմորթի:

Colures (քօլիւր) գ. ար. յոգ. Ծիրք գնտոյ:

Colutéa, տես Baguenaudier.

Colybes (քօլիբ) գ. ար. յոգ. Նուէր յեկեղեցիս Յունաց 'ի ցորենահատէ. քօլիվա:

Colza (քօլզա) գ. ար. Վայրի կաղամբ:

Coma (քօմա) գ. ար. Ախտ քնաբեր:

Comateux, euse (քօմատէօ, էօզ) ած. Քնաբեր, թմրեցուցիչ:

Combas (քօնբա) գ. ար. Մարտ, կռիւ: հակառակութիւն, վէճ. ճէնք, դէօյիւշ, մուգատէլէ: մենամարտութիւն (նախնեաց):

Combattant (քօնբատան) գ. ար. Պատերազմող, մարտիկ. ճէնքճի, ղազի:

Combattre (քօնբատրը) բ. ն. Մարտ դնել, մարտնչել, պատերազմել. դէօյիւշմէք, ճէնք էտմէք, ճէնքլէշմէք: Combattu, ue, մարտուցեալ:

Combien (քօնբիէն) մակ. Քանի՛, որչափ. գաչ, նէ գադար, նէ մըգդար:

Combien que (քօնբիէն քը) շաղ. Թէպէտ և (է բառ վաղեմի):

Combinaison (քօնպինէզօն) գ. իգ. Զուգադրութիւն, բաղադրութիւն, միաւորութիւն. ույուշդուրմա, պիրլիք, ինդիզամ, դէրքիպ:

Combiner (քօնպինէ) բ. ն. Զուգադրել, կարգել ընդ միմեանս, միաբանել, յարմարել. ույուշդուրմագ, պիրլէշդիրմէք, ինդիզամ վէրմէք, դէրքիպ էդմէք: Combiné, ée, զուգորդեալ:

Comble (քօնպլ) ած. Լի, թաթաղուն, զեղուն. փօքփօլու, էըլըլը:

Comble (քօնպլ) գ. ար. Թաթաղուն մասն. փօրաօգլամա, ֆօղլէ: յարկ տանն, տանիք. էվ իւսդիւ, դամ: կատար, ծայր, գագաթն. դէփէ: Le comble des désirs, լրումն ցանկութեան կամ փափաքանաց. ագսայի մուրատ:

Combleau (քօնպլօ) գ. ար. Պարան 'ի ձգել զթնդանօթն:

Comblement (քօնպլըման) գ. ար. Լրումն:

Combler (քօնպլէ) բ. ն. Լնուլ թաթաղուն, զեղուլ, լի առնել: լնուլ զպակասն, առաւելուլ. փօրաօգլամագ, փօլլաշդըրմագ, նըղմագ: Comblé, ée, թաթաղուն, զեղուն, լնուլի. փօրաօգլու, փօլլու:

Comblette (քօնպլէդ) գ. իգ. Ճեղքուած յոտս եղջերուի:

Combrière (քօնպրիէր) գ. իգ. Ցանց կամ ուռկան մեծ:

Combuger (քօնպիւժէ) բ. ն. Թանալ կամ արկանել ջուր 'ի տակառս. ֆըչըլարը ըսլադմագ: Combugé, ée, թացեալ:

Combustible (քօնպիւսդիպլ) ած. Կիզանու, դիւրավառ. եանաճագ, եանար, եանմաղ գապիլ:

Combustion (քօնպիւսդիօն) գ. իգ. Անկարգութիւն, շփոթ, խառնակութիւն. սուղուն, եանմա, իհդիրագ:

Comédie (քօմէդի) գ. իգ. Կատակերգութիւն, կատակերգու խաղարկութիւն. դագլիդ օյունու, գարա կէօզ, քօմէդիա: թատերք: զբօսանք, զուարճութիւն: կեղծաւորութիւն, կեղծիք:

Comédien, enne (քօմէդիէն) գ. ար. իգ. Կատակերգու խաղարկու, դերասան. դագլիդճի, չէնկի: կեղծաւոր:

Comestibles (քօմէսդիպլ) գ. ար. յոք. Ուտեստ, կերակուր. եէյէճէք նէսնէլէր, պօղազ ալէդի:

Comète (քօմէդ) գ. իգ. Գիսաւոր աստղ, վարսաւոր. գույրուգլու եըլդըզ: խաղ ինչ թղթոյ: ժապաւէն նեղ:

Comété, ée (քօմէդէ) ած. Ճառագայթաձև (ըստ կնքաբանից):

Comices (քօմիս) գ. ար. յոք. Ժողով ինչ նախնի Հռովմայեցւոց:

Cominge (քօմէնժ) գ. իգ. Ռումբ մեծ հրալից:

Comique (քօմիք) ած. Կատակերգութեան, կատակերգական: կատակերգակ, միմոս, դերասան, ծաղրածու. դագլիդճի մըսգարա. մուգալլիդ, լադիֆէճի:

Comique (քօմիք) գ. ար. Կատակերգութիւն:

Comiquement (քօմիքման) մակ. Իբրև զկատակերգակ: զօրէն կատակերգութեան:

Comite (քօմիդ) գ. ար. Ոստիկան թիավարաց ցուկանաւուն. քիւրէքճի օլանլարըն նազըրը:

Comité (քօմիդէ) գ. ար. Ժողով կամ խորհուրդ (իշխանաց). ճէմիյէդ, լօնճա:

Comma (քօմմա) գ. ար. Բացատ (ըստ երաժշտաց): կրկին կէտ կամ միջակէտ (ըստ քերականաց). իքինօգդա:

Commandant (քօմանդան) ած. և գ. ար. Հրամայող, հրամանատար, ոստիկան, զօրագլուխ. հաքիմ, չօյչօփա, նազըր, զապիդ, պաշա, վալի, փիղպար:

Commande (քօմանդ) գ. իգ. Գործ հրամայեալ կամ 'ի հրամանէ. ըսմարլամա, սիփարըշ:

Commandement (քօմանդըման) գ. ար. Հրաման, պատուէր: պատուիրան, օրէնք, իշխանութիւն. էմր, հիւքմ, հիւքիւմէդ, ֆէրման, դէմպիհ:

Commander (քօմանդէ) բ. ն. Հրամայել, հրաման տալ, պատուիրել. իշխել. պույուրմագ, էմր կամ հիւքմ էդմէք. ըսմարլամագ. սաքէրէ պաշ օլմագ. սալդանադ սիւրմէք: Commandé, ée, պատուիրեալ:

Commanderie (քօմանդըրի) գ. իգ. Հասոյթ ասպետաց կամ զինուորաց:

Commandeur (քօմանդէօր) գ. ար. Ասպետ հասընկալ. իրափըլ սաքէր զապիդի:

Commanditaire (քօմանդիդէր) գ. ար. Ընկեր վաճառականի:

Commandite (քօմանդիդ) գ. իգ. Ընկերութիւն կրկին վաճառականաց, յորոց մին տայ դրամս, և միւսն զաշխատութիւն իւր. շիրքէդ, օրդագլըգ:

Comme (քօմ) մակ. Իբրև, որպէս, զօրէն. կիպի, պէնզէր, միսալի: իբր, ըստ որում, գրեթէ, գոգցես. նիճէ, քէղալիք: որովհետև, զի, փոխանակ զի. չիւն, չիւնքի:

Commémoraison (քօմէմօրէզօն) գ. իգ. Յիշատակ Սրբոց. պիր ազիզի զիքր էդմէ:

Commémoratif, ive (քօմէմօրադիֆ, իվ) ած. Յիշեցուցիչ, յուշարար, որ տայ յիշատակել. զիքր օլունուր:

Commémoration (քօմէմօրասիօն) գ. իգ. Յիշատակ ննջեցելոց. եաս, զիքր:

Commençant, ante (քօմանսան, անդ) գ. ար. իգ. Սկսանող, համբակ. պաշլայըճը, միւպդէդի:

Commencement (քօմանսըման) գ. ար. Ըսկիզբն, սկզբնաւորութիւն. պաշլանղըճ, պաշ, իպդիդա, էվվէլ: Prendre commencement, սկիզբն առնել, սկսանել. պաշլանմագ: յոք. Commencemens, սկզբունք գիտութեանց և արուեստից:

Commencer (քօմանսէ́) բ. ն. Սկսանել, սկիզբն առնել. պաշլամագ: Commencé, ée, սկսեալ:

Commendataire (քօմանտաթէռ) ած. Հասընկալ, հասառու:

Commende (քօմանտ) գ. իգ. Հաս կամ հասոյթ եկեղեցւոյ տուեալ ումեք. թիմար, զիամէթ:

Commensal (քօմանսալ) ած. Սեղանակից, հացակից. հէմսուֆրա:

Commensalité (քօմանսալիթէ́) գ. իգ. Սեղանակցութիւն ընդ արքայի. էքիլլիք:

Commensurabilité (քօմանսիւռապիլիթէ́) գ. իգ. Չափակցութիւն քանակութե̃ց:

Commensurable (քօմանսիւռապլ) ած. Չափակից (քանակութիւն):

Comment (քօման) մակ. Որպէս, զիարդ. նիճէ, նասըլ, նէ շէքիլ: վասն էր, առ ինչ, յոյր սակս. նիչին:

Commentaire (քօմանթէռ) գ. ար. Մեկնութիւն, բացատրութիւն: յիշատակութիւն պատմական. շէրհ, թէֆսիր:

Commentateur (քօմանթաթէօռ) գ. ար. Մեկնիչ, թարգման. թէֆսիրճի, էհլի թէֆսիր:

Commenter (քօմանթէ́) բ. ն. Մեկնել, բացատրել. շէրհ վէրմէք, թէֆսիր էթմէք: յաւելուլ, թիւրել զմիտս. քէնտիյա եօրմագ: Commenté, ée, մեկնեալ, մեկնաբանեալ:

Commer (քօմէ́) բ. չ. Բաղդատել, համեմատել. պէնզէթմէք:

Commérage (քօմէռաժ) գ. ար. Պաշտօն կնքամօր. անատաշլըգ, սաղտըճլըգ: շաղակրատանք. չէնէ չալմա, գարըլար չամաթաղը:

Commerçable (քօմէռսապլ) ած. Դիւրավաճառ, դիւրաւ վաճառելի. սաթըլըր:

Commer ant, ante (քօմէռսան, անտ) ած. և գ. Վաճառական. պազիրկեան, ալըշվէրիճի, ալըշ վէրիշ իտէն:

Commerce (քօմէռս) գ. ար. Վաճառականութիւն, առևտուր, վաճառք. ալըշ վէրիշ, թիճարէթ, ալըմ սաթըմ: ընտանութիւն, հաղորդութիւն, հաղորդակցութիւն. կէչինմէ, գօնուշմա: Commerce de lettre, թղթակցութիւն. մէքթիւպլաշմա:

Commercer (քօմէռսէ́) բ. չ. Առնել առևտուր կամ վաճառականութիւն. ալըշ վէրիշ էթմէք, պազիրկեանլըգ կամ թիճարէթ էթմէք:

Commercial, ale (քօմէռսիալ) ած. Վաճառականութեան, առևտրոյ. ալըշ ու աթայա մէնսուպ, թիճարէթէ տայըր:

Commère (քօմէռ) գ. իգ. Կնքամայր. սաղտըճ անա կամ գարը: շատախօս, շաղակրատ. եանշագ, չէնէ չալան:

Commettant (քօմէթան) գ. ար. Որ յանձնէ կամ հրամայէ. ըսմարլայըճը, մուվէքքիլ:

Commettre (քօմէթռ) բ. ն. Առնել, գործել (մեղս), յանցանել, մեղանչել. իշլէմէք: հաւատալ ումեք ինչ, յանձնել, աւանդել. պիրինէ պիր շէյ ըսմարլամագ, ինանմագ, հավալէ էթմէք: կարգել. մուպաշըր կամ թային էթմէք: թողուլ, թոյլ տալ, ձգել, արկանել. տիւշիւրմէք: Se commettre, բ. յ. Թողուլ կամ արկանել զանձն. քէնտինի հէճիւ տիւշիւրմէք: Commis, ise, գործեալ: յանձնեալ:

Commination (քօմինասիօն) գ. իգ. Սպառնալիք:

Comminatoire (քօմինաթուառ) ած. Սպառնական, սպառնալեաց:

Commis (քօմի) գ. ար. Կարգեալ ոք, փոխանորդ, ընկեր, օգնական, գրագիր. վէքիլ, խալֆա, եազըճը, քէաթիպ:

Commise (քօմիզ) գ. իգ. Վիճակ կամ կալուած գրաւեալ:

Commisération (քօմիզէռասիօն) գ. իգ. Գթութիւն, կարեկցութիւն. էսիրկէմէքլիք, մէրհամէթ:

Commissaire (քօմիսէռ) գ. ար. Կարգեալ պաշտօնեայ, փոխանորդ, վերակացու, գործակալ. գօմսար, վէքիլ, մուպաշըր, սու պաշը:

Commission (քօմիսիօն) գ. իգ. Գործ (մեղաց), յանցանք. կիւնահ իշլէմէ, իրթիքեապ: յանձնարարութիւն, պատուէր, հրաման. ըսմարըշ, էմր: պաշտօն, վերակացութիւն, պաշտօնատարութիւն. գօմսարլըգ, վէքէալէթ, մուպաշըրլըգ:

Commissionnaire (քօմիսիօնէռ) գ. ար. Գործակալ, պաշտօնատար, պաշտօնեայ. վէքիլ, մանճը: բեռնակիր. եիւքճիւ:

Commissoire (քօմիսուառ) ած. Յաւելեալ ('ի դաշն), պայմանաւ:

Commissure (քօմիսիւռ) գ. իգ. Յօդ, խառնելիք (անդամոց մարմնոյ). չաթըլ, իթթիսալ:

Committimus (քօմիթիմիւս) գ. ար. (է բառ Լատին, թոյլ տամք): Lettre de committimus, գիր հրամանի վարելոյ զդատ յատենի:

Committitur (քօմիթիթիւռ) գ. ար. (է բառ Լատին, թոյլ տուեալ լինի). Հրաման ունելոյ զփաստաբան:

Commodat (քօմօտա) գ. ար. Փոխատուութիւն առ ժամանակ մի:

Commode (քօմօտ) ած. Հեշտ, դիւրին: յարմար, պատշաճ, վայելուչ: քաղցր, համբոյր, դիւրալուր. րահաթ, րահաթլը, գօլայ, հուզուրլու. եագըշըգ. սէօզ անլայան:

Commode (քօմօտ) գ. իգ. Գզրոց, պատուհան. րուպա սանտըգը, տօլապ:

Commodément (քօմօտէ́ման) մակ. Բարւոք, դիւրութեամբ, հեշտեաւ. էյի գօնու, րահաթ իլէ, հուզուր իլէ:

Commodité (քօմօտիթէ́) գ. իգ. Հանգիստ, դիւրութիւն. հուզուր, րահաթլըգ, գօլայլըգ: առիթ, յաջողութիւն, պարապ. ֆըրսաթ, մունասիպէթ: կառք հասարակաց: մերձաւորութիւն կամ կարճութիւն (տեղւոյ): յոք. Աթոռ 'ի պէտս որովայնի, լուալիք. քէնէֆ, հալէ, այագ եօլու, չէշմէ, էտէպ խանէ:

Commotion (քօմօսիօն) գ. իգ. Շարժումն, ամբոխումն, խռովութիւն (ներքին)․ սարսըլմա, հարէքէթ, իզթիրապ, թահրիք։

Commuable (քօմիւապլ) ած. փոփոխելի․ դէյիշիր օլունաճագ։

Commuer (քօմիւէ՛) բ. ն. Փոխել, փոխանակել (զպատիժն)․ ճէզայըն դէյիշիր էթմէք։ Commué, ée, փոխանակեալ։

Commun, une (քօմէօն, իւն) ած. Հասարակ, հասարակաց․ ամմ, ումում։ ընդհանուր, համրական․ միւշթէրէք։ սովորական․ ադէթա։ դիւրագնեա, դիւրագին․ պայաղը, ճիլա։

Commun (քօմէօն) գ. ար. Ընկերութիւն, բազմութիւն, ծառայք, ռամիկք․ ավամ, պայաղը խալգ։

Communauté (քօմիւնօտէ՛) գ. իգ. Հասարակութիւն, միաբանութիւն, ընկերութիւն, մարմին հասարակաց, քաղաքացիք, չինականք․ շիրքէթ, ճէմաաթ, ամմէ, էհալի։

Communaux (քօմիւնօ) գ. ար. յոգ. Արօտ հասարակաց․ ճէմաաթ գօրուսու։

Commune (քօմիւն) գ. իգ. Բնակիչք տեղւոյ․ ճէմաաթ։ յոգ. Ժողովուրդ, չինականք․ քէօյլիւլէր։ տեղի արօտականի հասարակաց․ ճէմաաթ միւլքիւ։

Communément (քօմիւնէմա՛ն) մակ. Հասարակաբար, սովորաբար։ ընդհանրապէս, առհասարակ․ ումումէն, ալէլէքսէր։

Communiant (քօմիւնիան) գ. ար. Որ հաղորդէ։ որ է 'ի հասակի ընդունելոյ զսուրբ հաղորդութիւնն։

Communicable (քօմիւնիքապլ) ած. Հաղորդելի, հաղորդական․ հիսսէտար օլունուր։

Communicatif, ive (քօմիւնիքատիֆ, իվ) ած. Հաղորդական, հաղորդիչ, դիւրահաղորդ․ պուլաշըլըր, միւթէաշրիք։

Communication (քօմիւնիքասիօն) գ. իգ. Հաղորդութիւն, հաղորդակցութիւն, կցորդութիւն, ընտանութիւն․ հիսսէտարլըգ, ալըշգա, ճօնուշմա, վէրիշ, օրթագլըգ, սէրայէթ։

Communier (քօմիւնիէ՛) բ. չ. և ն. Հաղորդիլ 'ի սուրբ խորհրդոյն։ հաղորդեցուցանել սուրբ խորհրդոյն։ Communié, ée, հաղորդեալ։

Communion (քօմիւնիօն) գ. ար. Հաղորդութիւն, բաժանորդութիւն, միաբանութիւն։ հաղորդ, սուրբ խորհուրդ, մարմին Տեառն։ երգ 'ի ժամ հաղորդութեան։

Communiquant, ante (քօմիւնիքան, անտ) ած. Որ հաղորդէ կամ բաժանորդ առնէ․ հիսսէտար իտէն։

Communiquer (քօմիւնիքէ՛) բ. ն. Հաղորդել, բաժանորդ առնել, ծանուցանել․ պուլաշտըրմագ, հիսսէտար էթմէք։ ունել ընտանութիւն, յարաբերել առ․ պիրիլէ գօնուշմագ։ Se communiquer, բ. ջ. Հաղորդ կամ հաղորդական լինել․ հիսսէտար օլմագ։ Communiqué, ée, հաղորդ, բաժանորդ։

Commutatif, ive (քօմիւտատիֆ, իվ) ած. փոխարինական (արդարութիւն)․ իւշէ կիւճէ ադալէթ։

Commutation (քօմիւտասիօն) գ. իգ. Փոփոխութիւն կամ փոխանակութիւն (պատժոյ)․ դէյիշ, դէյիշտիրմէ։

Compacité (քօնփասիտէ՛) գ. իգ. Խտութիւն, սերտութիւն․ սըգըլըգ, սէրթլիք։

Compact (քօնփագ) գ. ար. Դաշն, դաշնադրութիւն․ շարթ։

Compacte (քօնփագթ) ած. Խիտ, սերտ, կուռ․ սըգը, սէրթ։

Compagne (քօնփայն) գ. իգ. Ընկեր։ ամուսին, լծակից․ փօսթ, էօլտաշ, գարը, էհլ ավրէթ, զէվճէ։

Compagnie (քօնփանիէ) գ. իգ. Ընկերութիւն, միաբանութիւն, խումբ․ օրթագլըգ, շիրքէթ, ալայ, ճէմաաթ, մէճլիս, օրտու։

Compagnon (քօնփանիօն) գ. ար. Ընկեր, կցորդ, հաւասար, պաշտօնակից։ պաշտօնեայ, աշակերտ։ ընկեր զուարճութեան․ էօլտաշ, եարան, արգադաշ․ օրթագ, գաֆատար, գալֆա․ շաքիրթ, էսնաֆ ուսթասը․ ճիւմպիւշճիւ քիմսէ։

Compagnonage (քօնփանիօնաժ) գ. ար. Ժամանակ աշակերտութեան․ ուսթագլըգ սէնէսի։ ժողով պաշտօնէից կամ աշակերտաց․ էսնաֆ ուսթալար կամ ճէմաաթը։

Compan (քօնփան) գ. ար. Արծաթի դրամ ինչ Հնդկաց։

Comparable (քօնփարապլ) ած. Բաղդատելի, համեմատելի․ պէնզէթիլիր, մուգապիլ։

Comparaison (քօնփարէզօն) գ. իգ. Բաղդատութիւն, համեմատութիւն, նմանութիւն․ պէնզէթմէ, տէշպիհ, միսալ, տէմսիլ, պարապար։ En comparaison, բաղդատութեամբ, համեմատաբար, առ․

Comparant, ante (քօնփարան, անտ) ած. և գ. Որ յանդիման լինի ատենի․ շէրիաթա կէլէն։

Comparatif (քօնփարատիֆ) գ. ար. Բաղդատական (անուն)․ իսմ թէֆզիլ։

Comparativement (քօնփարատիվման) մակ. Բաղդատութեամբ, բաղդատելով, առ․ պարապար, պէնզէթէրէք, գըյաս իլէ։

Comparer (քօնփարէ՛) բ. ն. Բաղդատել, համեմատել, նմանեցուցանել․ պէնզէթմէք, պարապար կամ տէշպիհ էթմէք։ Comparé, ée, համեմատեալ։

Comparoir (քօնփարուար) բ. չ. Երեւիլ յատենի․ շէրիաթա վարմագ։

Comparoître (քօնփարուէթր) բ. չ. Յանդիման լինել ատենի․ շէրիաթա վարմագ, մէհքէմէյէ կէլմէք, գադը հուզուրունա ուղրամագ։

Comparse (քօնփարս) գ. իգ. Մուտք յասպարէզ ձիախաղութեան։

Compartiment (քօնփարտիման) գ. ար. Բաշխումն կամ բաժանումն (մասանց կամ զարդուց)․ փայ էթմէք, հէօճրէ։ ոսկեզօծ զարդք կողից գրոց։

Compartiteur (քօնփառթիթէօռ) գ. ար. Որ բաժանէ զկարծիս դատաւորաց:

Comparuit (քօնփառուիթ) գ. ար. (է բառ Լատին, երևեցաւ). Վկայութիւն երևելոյ յատենի:

Comparution (քօնփառուսիօն) գ. իգ. Երևումն յատենի. շէրիաթա չըգմա:

Compas (քօնփա) գ. ար. Կարկին. փէրկէլ: կողմնացոյց. փուսուլա:

Compassage (քօնփասաժ) գ. ար. Բաժանումն 'ի ձեռն կարկնոյ:

Compassement (քօնփասման) գ. ար. Առնուլն զչափ կարկնով: չափ կարկնոյ. փէրկէլ իլէ փայ էթմէք:

Compasser (քօնփասէ) բ. ն. Զչափ առնուլ կամ չափել կարկնով. փէրկէլլէմէք, էյի փայ էթմէք: քաջ կշռել: դնել 'ի կարգի: Compassé, ée, կարկնով չափեալ: կշռեալ, ճիշդ, զգուշաւոր:

Compassion (քօնփասիօն) գ. իգ. Ախտակցութիւն, կարեկցութիւն, գութ. մէրհամէթ, էսիրկէմէքլիք:

Compaternité (քօնփաթէռնիթէ) գ. իգ. Կնքահայրութիւն, ազգակցութիւն հոգևոր. սաղտըճլըգ:

Compatibilité (քօնփաթիպիլիթէ) գ. իգ. Միաբանականութիւն, միաբանութիւն. ույղուն կէլմէքլիք, իմթիզաճ, մուաֆագաթ, պիրլիք:

Compatible (քօնփաթիպլ) ած. Միաբանական, որ կարէ կալ 'ի միասին, յարմար, միաբան, տանելի. չէքիլիր, իմթիզաճլը, ույար, մուաֆըգ:

Compatir (քօնփաթիռ) բ. չ. Կարեկից կամ վշտակից լինել, կարեկցել. էսիրկէմէք, աճըմագ: յարմարիլ, պատշաճիլ, կալ 'ի միասին. ույմագ, պիրլիք էթմէք:

Compatissant, ante (քօնփաթիսան, անթ) ած. Կարեկից, գորովագութ, գթած. մէրհամէթլի:

Compatriote (քօնփաթռիօթ) գ. ար. իգ. Քաղաքակից, գաւառակից, հայրենակից. հէմշէհրի կամ հէմշէրի:

Compendium (քօնփանտիօմ) գ. ար. Համառօտութիւն. իճմալ (է բառ Լատին):

Compensation (քօնփանսասիօն) գ. իգ. Հատուցումն, փոխարինութիւն, փոխարէն. իվազ, պէտէլ, էճր, մուքաֆաթ, սաղլաշմա, թազմին:

Compenser (քօնփանսէ) բ. ն. Փոխարինել, վճարել, հատուցանել. իվազ էթմէք, էճրինի վէրմէք: Compensé, ée, հատուցեալ:

Compérage (քօնփէռաժ) գ. ար. Կնքահայրութիւն, հոգևոր խնամութիւն. սաղտըճլըգ:

Compère (քօնփէռ) գ. ար. Կնքահայր. սաղտըճ:

Compersonniers (քօնփէռսօնիէ) գ. ար. յոգ. Ընկերք որք ունին զինչս հասարակաց:

Compétemment (քօնփէթաման) մակ. Պատշաճապէս, ըստ օրինի:

Compétence (քօնփէթանս) գ. իգ. Իրաւունք, իշխանութիւն, բաւականութիւն, կարողութիւն, յարմարութիւն. հագգ, գուտրէթ, լիագաթ, եարաշըգլըգ: Թէկն ածելն ընդ ումեք, խնդրելն զնոյն:

Compétent, ente (քօնփէթան, անթ) ած. Որ ունի իրաւունս կամ իշխանութիւն. հագգը օլան: յարմար, բաւական, օրինաւոր. ճայիզ, լայըգ:

Compéter (քօնփէթէ) բ. չ. Պատշաճիլ, հայիլ, անկանիլ, վերաբերիլ. եագըշմագ, լայըգ կամ մունասիպ օլմագ, եարաշմագ:

Compétiteur (քօնփէթիթէօռ) գ. ար. Որ նորին իշխանութեան թէկն ածէ ընդ այլում, որ զնոյն իշխանութիւն խնդրէ, նախանձաւոր ընդ այլում. իքիսի պիր չէյի իսթէյէն, հէմմաթլուպ:

Compilateur (քօնփիլաթէօռ) գ. ար. Հաւաքող բանից, բանաքաղ. օնտան պունտան ալըփ ճէմ էթէն:

Compilation (քօնփիլասիօն) գ. իգ. Հաւաքումն բանից, բան կամ գիր հաւաքածոյ. օնտան պունտան ալըփ ճէմ էթմէ, մէճմուա:

Compiler (քօնփիլէ) բ. ն. Ծաղկաքաղ առնել զգիրս, հաւաքել բանս աստի և անտի. օնտան պունտան ալըփ ճէմ էթմէք: Compilé, ée, ծաղկաքաղ, հաւաքածոյ. ժողովածոյ:

Compitales (քօնփիթալ) գ. իգ. յոգ. Տօն կամ պաշտամունք առտնին աստուածոց առ Նախնի Հռովմայեցիս:

Complaignant, ante (քօնփլէնեան, անթ) ած. և գ. Ամբաստան, դատախազ, բողոքարկու. տավա էտէն, տավաճը, շէքվաճը:

Complainte (քօնփլէնթ) գ. իգ. Տրտունջ, դանգատ: յոգ. Ողբ, հեծութիւն. տավա, շիքեայէթ. ինլէյիշ:

Complaire (քօնփլէռ) բ. չ. Հաճոյ լինել, հաճոյանալ, կատարել զկամս այլոց. խաթըր ալմագ, խաթըր կէօզէթմէք, խաթըր եափմագ: Se complaire, բ. յ. Հաճիլ, բերկրիլ, զուարճանալ. պիր նէսնէտէն հազզ էթմէք, խօշլանմագ, քէնտինի պէյէնմէք:

Complaisamment (քօնփլէզաման) մակ. Հաճութեամբ:

Complaisance (քօնփլէզանս) գ. իգ. Առնելն զհաճոյս այլոց: հաճութիւն, զուարճութիւն, բերկրութիւն. խաթըր կէօզէթմէքլիք, տօսթլուգ: Avoir de la complaisance, հաճոյ լինել, կատարել զկամս այլոց. խաթըր սայմագ կամ կէօզէթմէք:

Complaisant, ante (քօնփլէզան, անթ) ած. և գ. Հաճելի, քաղցր, հաճեցուցիչ. խաթըր եափան, տօսթլուգ կէօսթէրէն, խաթըր իլէ իշ կէօրէն, մուտահէնէճի:

Complant (քօնփլան) գ. ար. Այգի, այգեստան, ծառաստանիք. ասմալըգ, աղաճլըգ:

Complanter (քօնփլանթէ) բ. ն. Տնկել այգիս կամ ծառաստանիս. ասմա կամ աղաճ դիքմէք, ասմալըգ՝ աղաճլըգ եափմագ:

Complément (քօնփլէ՛մա՛ն) գ. ար. Կատարումն, լրումն. թէթիմմէթ:

Complémentaires (քօնփլէ՛մանթէր) ած. ար. յոգ. Յաւելեալ կամ լրացուցիչ (անք):

Complet, ète (քօնփլէ, էթ) ած. Կատարեալ, ամբողջ, անթերի, անպակաս. թամամ, թէքմիլ, պիւթիւն:

Complètement (քօնփլէթման) մակ. Լիով, ողջոյն, անթերի. թէմամէն, քէամիլէն, քէմալ իլէ, քէմա՛լի մէրթէպէ:

Compléter (քօնփլէթէ) բ. ն. Լրացուցանել, լնուլ զթերին. թէքմիլ կամ թամամ էթմէք, պիթիրմէք, տօլտուրմագ:

Complétif, ive (քօնփլէ՛թիֆ, իվ) ած. Լրացուցիչ:

Complexe (քօնփլէքս) ած. Բաղադրեալ, շարամանեալ, խառնեալ. միւրէքքէպ, շիւմուլ ճամիյէթ:

Complexion (քօնփլէքսիօն) գ. իգ. Խառնուած կամ կազմուած մարմնոյ, բնաւորութիւն, բոյս բարուց, բնութիւն. միզաճ, թապիաթ, պիւնիյէ:

Complexionné, ée (քօնփլէքսիօնէ) ած. Որ ունի զխառնուած կամ զբնաւորութիւն: Bien complexionné, քաջառողջ, քաջակազմ, կայտառ մարմնով: Mal complexionné, վատառողջ, տկար մարմնով, անաւագ, վտիտ:

Complexité (քօնփլէքսիթէ) գ. իգ. Բաղադրութիւն, խառնուած:

Complication (քօնփլիքասիօն) գ. իգ. Հաղորդութիւն, կցորդութիւն, խառնուրդ. տօլաշըգլըգ, ալաշըգլըգ, գարըշըգլըգ, իխթիլաթ:

Complice (քօնփլիս) ած. և գ. Հաղորդ, կցորդ չարեաց, մեղսակից. պէրապէր սուչ էտէն, հէմսուչ, շէրիք, հիսսէտար, հէմկիւնահլը, հէմթէօհմէթ:

Complicité (քօնփլիսիթէ) գ. իգ. Կցորդութիւն 'ի չարիս, լինելն մեղսակից. հէմսուչլուգ, նասիպտարլըգ, իթթիֆագ:

Complies (քօնփլի) գ. իգ. յոգ. Վերջին ժամերգութիւն Լատինացւոց:

Compliment (քօնփլիման) գ. ար. Յարգութիւն, յարգանք, պաշտօն մեծարանաց, ողջոյն սիրոյ. սէլամ, թէհնիյէ, թէքրիմ: կեղծաւոր բանք:

Complimentaire (քօնփլիմանթէր) գ. ար. Գլուխ ընկերաց վաճառականութեան:

Complimenter (քօնփլիմանթէ) բ. ն. Յարգել, մեծարել, ողջունել. սէլամ, թէքրիմ, թէհնիյէ կամ իլթիֆաթ էթմէք, սէլամ վէրմէք: Complimenté, ée, մեծարեալ, ողջունեալ:

Complimenteur, euse (քօնփլիմանթէօր, էօզ) գ. ար. Կարի լինի քաղաքավար, որ յաճախ մեծարէ. չօգ թէքրիմ էտէն:

Compliqué, ée (քօնփլիքէ) ած. Խառն, խառնեալ, պատատեալ, շփոթ. տօլաշըգ, գարըշըգ:

Complot (քօնփլօ) գ. ար. Միաբանութիւն 'ի չարիս, երդմնակցութիւն. սէօզ պիրլիյի, իթթիֆագ:

Comploter (քօնփլօթէ) բ. ն. Միաբանիլ յապստամբութիւն, երդմնակից կամ դաւակից լինել. պիր ֆէնա իշ իչին սէօզ պիր էթմէք. իթթիֆագ էթմէք: Comploté, ée, միաբանեալ, դաւակից:

Componction (քօնփօնքսիօն) գ. իգ. Զեղջ, զղջումն, ապաշաւ վասն մեղաց. թէօվպէ, փիշմանլըգ:

Componé, ée (քօնփօնէ) ած. [illegible]նեալ, յօրինուած (ըստ կնքաբանից):

Componende (քօնփօնանտ) գ. իգ. Իրաւախոհութիւն ինչ:

Comportement (քօնփօրթըման) գ. ար. Եղանակ գործելոյ, ընթացք, գնացք (է բառ վաղեմի):

Comporter (քօնփօրթէ) բ. ն. Հաւանել, տանել, ներել, զիջանել. թէհամմիւլ էթմէք, չէքմէք, գօյ վէրմէք: Se comporter, բ. յ. Վարիլ. հարէքէթ էթմէք, կէչինմէք: Comporté, ée, տարեալ, վարեալ:

Composer (քօնփօզէ) բ. ն. Բաղադրել, շարամանել, կազմել. թիւզմէք, թէրքիպ էթմէք, էափմագ: շարադրել, յօրինել. թէէլիֆ էթմէք: շարել (զկապարեայ գիրս). պաղլամագ: և. Խօսել 'ի հաշտութիւն, իրաւախոհ լինել. ուզլաշմագ, վէրա վէրմէք: Se composer, բ. յ. Յարդարել կամ ուղղել զգնացս անձին. քէնտինի թիւզմէք: Composé, ée, կազմեալ, յօրինեալ. թիւզիւլմիւշ, թէրքիպ օլունմուշ: Bien composé, քաջակազմ, քաջաւոյգ: Mot composé, բառ բաղադրեալ: Composé, գ. ար. Բաղադրութիւն, խառնութիւն:

Composite (քօնփօզիթ) գ. և ած. Բաղադրեալ (կարգ ճարտարապետական):

Compositeur (քօնփօզիթէօր) գ. ար. Յօրինող երաժշտութեան. մուսաննիֆ: գրաշար. միւէլլիֆ: միջնորդ խաղաղութեան, իրաւարար. գավլա փէք էտէն:

Composition (քօնփօզիսիօն) գ. իգ. Բաղադրութիւն, կազմութիւն. թիւզմէքլիք, թիւզիւլիւշ, թէրքիպ: քերդուած, յօրինուած, շարադրութիւն. թէէլիֆ: դաշն, խօսելն 'ի հաշտութիւն. ուզլաշմա, վէրա: գրաշարութիւն:

Composteur (քօնփօսթէօր) գ. ար. Գործի գրաշարի:

Compote (քօնփօթ) գ. իգ. Քաղցրաւենի. րէչէլ, թաթլը, մուրապպա: կերակուր 'ի մսոյ աղաւնոյ. կէօվէրճին գըզարթմասը:

Compréhensible (քօնփրէանսիպլ) ած. Իմանալի, բովանդակելի. անլաշըլըր:

Compréhension (քօնփրէանսիօն) գ. իգ. Ըմբռնումն, իմացումն, հասումն. իտրագ:

Comprendre (քօնփրանտր) բ. ն. Բովանդակել, պարունակել, պարփակել. գափլամագ, իհաթա էթմէք, սըղմագ: յիշատակել.

խապէր էթմէք, ֆիքր էթմէք: *ըմբռնել, իմանալ, հասու լինել, ճանաչել.* անլամագ, իտրագ էթմէք, ակլէահ *կամ* ագնա օլմագ: Compris, ise, *բովանդակեալ, իմացեալ*: Y compris, *ընդ, 'ի միասին, միանգամայն.* իլէ, սայըլմըշ, իչինտէ, մուշթէմիլ: Non compris, *բաց 'ի, առանց, արտաքոյ.* մաատէ, տըշարը:

Compresse (քօնփրէս) գ. իգ. *Բարձիկ վիրաց.* ճէրահաթ ֆիթիլի, եարայա գօնուլան պէզ փարչասը:

Compressible (քօնփրէսիպըլ) ած. *Ճնշելի, նուաճելի.* էզիլիր, սըգըլըր:

Compressibilité (քօնփրէսիպիլիթէ) գ. իգ. *Լինելն ճնշելի:*

Compression (քօնփրէսիօն) գ. իգ. *Սեղմումն, ճնշումն.* սըգըլմա, էզիլմէ, պասմա:

Comprimer (քօնփրիմէ) բ. ն. *Սեղմել, ճնշել, կոխել, ճմլել, նուաճել.* սըգմագ, պասմագ, էզմէք: Comprimé, ée, *ճնշեալ*:

Compromettre (քօնփրօմէթր) բ. չ. և ն. *Թողուլ զդատ իւր յընտրութիւն այլոց.* մուսալէհէ էթմէք: *տալ կամ արկանել 'ի վտանգ.* մուխաթարայա գօմագ: Compromis, ise, *թողեալ*:

Compromis (քօնփրօմի) գ. ար. *Թողումն զդատն յընտրութիւն այլոց.* թէրքիմ, մուսալէհէ: *արկանելն 'ի վտանգ.* մուխաթարայա գօմա:

Comptabilité (քօնթապիլիթէ) գ. իգ. *Ունելն տալ պատասխանի կամ զհամար.* հիսապ վէրմէ, ճէվապ վէրմէքլիք, էմանէթտարլըգ:

Comptable (քօնթապըլ) ած. և գ. *Որ ունի տալ պատասխանի կամ զհամար.* հիսապ վէրէճէք օլան, թէֆթէր թութան, էմանէթքեար:

Comptant (քօնթան) ած. և գ. ար. *Դրամ առ ձեռն պատրաստ.* փէշին, նագտ կամ փէշին ագչէ:

Compte (քօնթ) գ. ար. *Հաշիւ, համար.* հիսապ, սայը: *հաշուեգիրք.* թէֆթէր:

Compte-pas (քօնթ փա) գ. ար. *Գործի ինչ ժամագործաց:*

Compter (քօնթէ) բ. ն. *Համարել, թուել, հաշուել.* սայմագ, հիսապ էթմէք: *համարել, կարծել.* ֆիքր էթմէք, տիւշիւնմէք: *մեծ ինչ համարել, ունել 'ի յարգի.* պէօյիւք եէրինէ գօմագ, սայմագ: Compté, ée, *համարեալ*:

Compteur (քօնթէօր) գ. ար. *Համարող, համարական.* սայըճը: *ատամն անուոց:*

Comptoir (քօնթուար) գ. ար. *Տրապեզ դրամատեղի վաճառականաց.* փէշթախթա. եազըխանէ, օտա, տիճարէթ էվի:

Compulser (քօնփիւլսէ) բ. ն. *Բռնադատել կամ ստիպել զպաշտօնեայն ատենի:*

Compulsoire (քօնփիւլսուար) գ. ար. *Հրովարտակ բռնադատութեան:*

Comput (քօնփիւթ) գ. ար. *Հաշիւ ժամանակի.* վագթըն սայըսը:

Computiste (քօնփիւթիսթ) գ. ար. *Հաշուարար, համարող:*

Comtal, ale (քօնթալ) ած. *Կոմսի, կոմսութեան.* ղրօֆա մէնսուպ:

Comtat (քօնթա) գ. ար. *Կոմսութիւն ինչ:*

Comte, Comtesse (քօնթ, քօնթէս) գ. ար. և իգ. *Կոմս.* գօնթա, ղրօֆ, սանճագ պէյ: *կոմսուհի.* սանճագ պէյին գարըսը:

Comté (քօնթէ) գ. իգ. *Տէրութիւն կոմսի, կոմսութիւն.* գօնթալըգ, ղրօֆլուգ:

Conassière (քօնասիէր) գ. իգ. *Լամբ ղեկի:*

Concasser (քօնքասէ) բ. ն. *Փշրել, մանրել, ջախջախել.* [illegible] էզմէք: Concassé, ée, *մանրեալ*:

Concaténation (քօնքաթէնասիօն) գ. իգ. *Շարք, կապակցութիւն.* զինճիրէ վուրմա:

Concave (քօնքավ) ած. և գ. *Գոգաւոր, գոգեալ, խոր.* փէյիրմ չուգուր, գօվուգ, չուգուրլու:

Concavité (քօնքավիթէ) գ. իգ. *Խորոփիք, գոգաւորութիւն, խորութիւն.* փէյիրմ իչի չուգուրլուգ:

Concéder (քօնսէտէ) բ. ն. *Շնորհել, տալ, թոյլ տալ, ներել.* վէրմէք, պաղըշլամագ, գօյ վէրմէք: Concédé, ée, *շնորհեալ*:

Concentration (քօնսանթրասիօն) գ. իգ. *Հաւաքումն 'ի կենդրոն, հաւաքումն 'ի մի:*

Concentrer (քօնսանթրէ) բ. ն. *Հաւաքել կամ մղել 'ի կենդրոն, ամփոփել, ժողովել 'ի մի.* մէրքէզէ *կամ* պիր եէրէ ճէմ էթմէք: Concentré, ée, *հաւաքեալ 'ի մի: սաստիկ կամ բարկ (ըստ քիմիականաց)*:

Concentrique (քօնսանթրիք) ած. *Համակենդրոն:*

Concept (քօնսէփ) գ. ար. *Իմաստ, տեսութիւն մտաց, գաղափար.* ֆիքր, զէքը:

Conception (քօնսէփսիօն) գ. իգ. *Յղութիւն.* կէպէ օլմալըգ, համիլէ գալմագլըգ: *տօն յղութեան սրբոյ Կուսին: իմացումն, ըմբռնումն.* անլայըլըգ, անլայըշ: *ծնունդ մտաց.* իտրագ, ֆիքր:

Conceptionnaire (քօնսէփսիօնէր) գ. իգ. *Պաշտպան անարատ յղութեան սրբոյ Կուսին:*

Concernant (քօնսէրնան) ած. *Որ հայի, ըստ.* մութաալլիգ, տայիր:

Concerner (քօնսէրնէ) բ. ն. *Վերաբերիլ, պատշաճիլ, հայել.* մութաալլիգ օլմագ, տէյմէք, այտ վէ րաճի օլմագ: Concerné, ée, *վերաբերեալ, որ հայի*:

Concert (քօնսէր) գ. ար. *Ներդաշնակութիւն.* ահէնք: *համախոհութիւն, միաբանութիւն.* պիրլիք, իթթիֆագ: De concert, *միաբան խորհրդով, հաւանութեամբ.* սէօզ պիրլիյի իլէ, իթթիֆագ իւզրէ:

Concertant, ante (քօնսէրթան, անթ) գ. ար. իգ. *Որ երգէ ներդաշնակութեամբ. ընկեր ներդաշնակութեան:*

Concerter (քօնսէրթէ) բ. ն. *Ներդաշնակաւորել, ներդաշնակութեամբ երգել.* ահէնք էթմէք: Concerté, ée, *ներդաշնակաւոր*:

յարդարուն, պճնազարդ կամ արուեստակեալ:

Concerto (քօնսէռթօ) գ. ար. Միաբանութիւն երգոց (է բառ իտալացւոց):

Concession (քօնսէսիօն) գ. իգ. Շնորհումն, շնորհք. պաղըշլայըշ, իհսան: Թոյլտուութիւն, ներումն. իզին:

Concessionnaire (քօնսէսիօնէռ) գ. ար. Որ ընկալաւ զշնորհս կամ զհրաման, շնորհընկալ. իզինի օլան:

Concetti (քօնսէթթի) գ. ար. Զուարթամիտ բանք (է բառ իտալացւոց):

Concevable (քօնսըվապըլ) ած. Իմանալի, բովանդակելի. անլաշըլըր:

Concevoir (քօնսըվուառ) բ. ն. Je conçois. Je concevois. J'ai conçu. Je concevrai. Qu 'il conçoive. Յղանալ, յղի լինել. կէպէ կամ համիլէ օլմագ: ըմբռնել միտք, հասու լինել. անլամագ, ագըլ էրմէք: բացատրել զմիտս:

Conche (քօնշ) գ. իգ. Լճակ, ձկնարան:

Conchile (քօնքիյլ) գ. իգ. Կոր գիծ:

Conchites (քօնքիթ) գ. իգ. յոգ. Խեցեմորթք քարացեալք:

Chonchoïdal, ale (քօնքօիտալ) ած. Կոր գծի:

Conchoïde (քօնքօիտ) գ. իգ. Կոր գիծ ինչ:

Conchyle (քօնքիլ) գ. ար. Կոնքիղոս. իսթէրիէտ պէօճէյի:

Conchyliologie (քօնքիլիօլօժի) գ. իգ. Խեցեբանութիւն:

Concierge (քօնսիէռժ) գ. ար. Բերդակալ. տիզտար, գալէ նազըրը: բանտապան. զընտանճը: դռնապան. գափուճու: սենեկապան. օտաճը:

Conciergerie (քօնսիէռժըռի) գ. իգ. Բերդակալութիւն. տիզտարլըգ: տուն բանտապետի. զընտանճը գօնաղը: բանտ. զընտան:

Concile (քօնսիլ) գ. ար. Ժողով եպիսկոպոսաց, սինհոդոս. քիլիսէ խուսուսունտա օլան [illegible]: վճիռք ժողովոյ:

Conciliable (քօնսիլիապըլ) ած. Հաշտելի. գապիլի իսլահ:

Conciliabule (քօնսիլիապիւլ) գ. ար. Ժողով հերետիկոսաց, ժողովակ, չարաժողով. էհլի պիտաթ [illegible]:

Conciliant, ante (քօնսիլիան, անթ) ած. Հաշտեցուցիչ, որ հաշտեցուցանէ:

Conciliateur, trice (քօնսիլիաթէօռ, թռիս) գ. և ած. Հաշտեցուցիչ, հաշտարար, միջնորդ, խաղաղարար. պարըշտըրըճը, ուզլաշտըրըճը. արաճը:

Conciliation (քօնսիլիասիօն) գ. իգ. Հաշտութիւն, միաբանութիւն. պարըշմա, սուլհ, ուզլաշմա:

Concilier (քօնսիլիէ) բ. ն. Հաշտեցուցանել, միաբանել. պարըշտըրմագ, ուզլաշտըրմագ, տիւզէլթմէք: Se concilier, բ. ձ. Յինքն յանգուցանել, միաբանել ընդ իւր, ստանալ ըզսէրս. էլտէ էթմէք: Concilié, ée, հաշտեալ, միաբանեալ:

Concis, ise (քօնսի, իզ) ած. Համառօտ, հակիրճ, սուղ. գըսա, իճմալ, մուխթասար:

Concision (քօնսիզիօն) գ. իգ. Համառօտութիւն, կարճութիւն, սղութիւն. գըսալըգ:

Concitoyen, enne (քօնսիթօայէն) գ. ար. իգ. Քաղաքակից. շէհիրտաշ, հէմշէհրի:

Conclave (քօնքլավ) գ. ար. Փակարան կամ ժողով կարդինալաց յընտրութիւն Պապի:

Conclaviste (քօնքլավիսթ) գ. ար. Պաշտօնեայ կարդինալի 'ի փակարանի անդ ընտրութեան Պապի:

Concluant, ante (քօնքլիւան, անթ) ած. Եզրակացուցիչ, աւարտիչ:

Conclure (քօնքլիւռ) բ. ն. Je conclus, tu conclus, il conclut կամ conclud; nous concluons, vous concluez, ils concluent. Je concluois . Je conclurois . Je conclus. Je conclurai. Qu' il conclue. Que je conclusse, qu'il conclût. Աւարտել, վճարել, հանել 'ի գլուխ. պիթիրմէք, թամամ էթմէք: վճռել. քէսմէք: եզրակացուցանել, մակաբերել, հետեւեցուցանել, իմաստասիրել. գըյաս էթմէք, նէթիճէսին կէօրմէք: Conclu, ue, աւարտեալ:

Conclusif, ive (քօնքլիւզիֆ, իզ) ած. Եզրակացուցիչ, մակաբերական:

Conclusion (քօնքլիւզիօն) գ. իգ. Աւարտ, վերջ, վախճան. իթմամ, պիթիմ, գարար: եզրակացութիւն. գըյաս, նէթիճէ, հուսուլ: վախճան խնդրոյ կամ դատի:

Concoction (քօնքօքսիօն) գ. իգ. Մարսումն, մարսողութիւն. հազմ:

Concombre (քօնքօնպըռ) գ. ար. Վարունգ. խըյար:

Concomitance (քօնքօմիթանս) գ. իգ. Զուգընթացութիւն, ընթացակցութիւն (շնորհաց):

Concomitant, ante (քօնքօմիթան, անթ) ած. Զուգընթաց, ընթացակից (շնորհք):

Concordance (քօնքօռտանս) գ. իգ. Միաբանութիւն, յարմարութիւն. պիրլիք, իթթիֆագլըգ: համաձայնութիւն. մուահէտէ:

Concordanciel, elle (քօնքօռտանսիէլ) ած. Համաբարբառ:

Concordant (քօնքօռտան) գ. ար. Եղանակ ինչ (ըստ երաժշտաց): Նոյնահնչիւն բառ:

Concordat (քօնքօռտա) գ. ար. Դաշնադրութիւն, դաշնակցութիւն, միաբանութիւն. գավլ ու գարար, ահտնամէ:

Concorde (քօնքօռտ) գ. իգ. Միաբանութիւն, համակամութիւն. պիրլիք, իթթիֆագ:

Concourir (քօնքուռիռ) բ. չ. Գործակից լինել, ձեռնտու կամ օգնական լինել, օժանդակել. պէրապէր իշլէմէք, եարտըմ էթմէք: հետամուտ կամ 'ի խնդիր լինել 'ի միասին. հէմ մատլապ օլմագ: զուգընթանալ, դիմել կամ ընթանալ 'ի նոյն կէտ:

Concourne (քօնքուռն) գ. իգ. Ներկ ինչ:

Concours (քօնքուռ) գ. ար. Խուռն ընթացք, խուռն բազմութիւն. խալգ սէյիրճիսի, իճթիմաը: գործակցութիւն, օժանդակութիւն. էարտըմ: համընթացութիւն, զուգընթացութիւն. հէմ մուտտէալիք, իտտիֆագ:

Concret, ète (քօնքռէ, էտ) ած. Թանձրացեալ (անուն):

Concrétion (քօնքռէ՛սիօն) գ. իգ. Թանձրացումն, խտութիւն. պինիգաք, ճիւմուտ:

Concubinage (քօնքիւպինաժ) գ. ար. Հարճութիւն, ունելն զհարճ. պիլէ օտալըգլըգ:

Concubinaire (քօնքիւպինէռ) գ. ար. Հարճաւոր, հարճորդ, որ ունի զհարճ. նիքեահսըզ ավրէթ իլէ կէչինէն էրքէք, զինաքեար:

Concubine (քօնքիւպին) գ. իգ. Հարճ. օտալըգ, օյնաշ:

Concupiscence (քօնքիւփիսանս) գ. իգ. Ցանկութիւն, տռփանք. շէհվէթ, նէֆս արզուսու, նէֆսանիյէթ:

Concupiscible (քօնքիւփիսիպլ) ած. Ցանկական, տռփական:

Concurremment (քօնքիւռամման) մակ. Մի զմիով ելեալ առնելով: ընդ, 'ի միասին, միանգամայն. մաէն, իլէ:

Concurrence (քօնքիւռանս) գ. իգ. Թեկն ածելն կամ հետամուտ լինելն իմիք ընդ այլոց. հէմմուտտէալիք:

Concurrent, ente (քօնքիւռան, անտ) ած. Որ թեկն ածէ կամ հետամուտ լինի իմիք ընդ այլում, նախանձաւոր:

Concussion (քօնքիւսիօն) գ. իգ. Հարստահարութիւն, անիրաւ պահանջումն, զրկանք, անիրաւութիւն. մուսատէրէ, զուլմ, ճէֆա:

Concussionnaire (քօնքիւսիօնէռ) գ. ար. Հարստահարող, անիրաւ պահանջող. մուսատէրէճի, զալիմ, զուլումքեար, ճէֆաքեար:

Condamnable (քօնտանապլ) ած. Դատապարտելի, պարսաւելի, պախարակելի. հէօքմ օլունաճագ, զէմմ օլունաճագ, զէմիմ, մէզմում:

Condamnation (քօնտանասիօն) գ. իգ. Դատապարտութիւն, դատակնիք. հէօքմ էտմէ, ճէզա:

Condamner (քօնտանէ՛) բ. ն. Դատապարտել. հէօքմ կամ ճէզա էտմէք: պախարակել, պարսաւել. զէմմ էտմէք՝ ատամը: խնուլ կամ որմել (զդուռն): Se condamner, բ. յ. Ըստդատանել զանձն: Condamné, ée, դատապարտեալ. սիասէտէ հիւքմ օլունմուշ քիմսէ:

Condensation (քօնտանսասիօն) գ. իգ. Խըտութիւն, թանձրութիւն. գօյուլանմա, գօյու էտմէ, տէքասիւֆ:

Condenser (քօնտանսէ՛) բ. ն. Խտացուցանել, թանձրացուցանել. տէքասիւֆ էտմէք, գօյուլաթմագ, գօյու էտմէք, սըգ կամ զալին էտմէք: Se condenser, բ. յ. Խտանալ, թանձրանալ. գօյու կամ սըգ օլմագ: Condensé, ée, խիտ, թանձր, խտացեալ, հոծ:

Condescendance (քօնտէ՛սանտանս) գ. իգ. Զիջումն, ներողութիւն, կամակատարութիւն, ներողամտութիւն. տէնէզզիւլ:

Condescendant, ante (քօնտէ՛սանտան, անտ) ած. Զիջանող, ներողամիտ, դիւրալուր, հեշտալուր, հլու, կամակատար. տէնէզզիւլ էտէն:

Condescendre (քօնտէ՛սանտըռ) բ. չ. Զիջանել ումեք, հաճել զմիտս, կամակատար լինել. տէնէզզիւլ էտմէք, իզն կամ ռուխսատ վէրմէք:

Condiction (քօնտիքսիօն) գ. իգ. Յետս պահանջումն:

Condigne (քօնտինյ) ած. Արժանի, ըստ արժանեաց (պատիժ). լայըգ, մունասիպ:

Condisciple (քօնտիսիփլ) գ. ար. Աշակերտակից. խօճատաշ, հէմշակիրտ, շէրիք:

Condit (քօնտի) գ. ար. Քաղցրաւենիք, շաքարապատ պտուղք:

Condition (քօնտիսիօն) գ. իգ. Հանգամանք, որպիսութիւն, զխարդն. հալ, րիւթպէ: կարգ. աստիճան, վիճակ. շան, սօյ: պաշտօն, ծառայութիւն. խըզմէթ: դաշն, պայման. շարթ, գավլ: օրէնք, եղանակ. շուրութ: À condition que, միայն թէ, սովին պայմանաւ զի. պու շարթ իլէ քի:

Conditionnel, elle (քօնտիսիօնէլ) ած. Պայմանաւոր, ընդ պայմանաւ, թէական. շարթլը, մէշրութ:

Conditionnellement (քօնտիսիօնէլման) մակ. Ընդ պայմանաւ, թէութեամբ. պիր շարթ իլէ:

Conditionner (քօնտիսիօնէ՛) բ. ն. Պայմանել, պայմանս կամ դաշինս դնել. գավլ գարար էտմէք, պիր շէյի վէ՛ճհի լայըգ իւզրէ էտմէք: Conditionné, ée, պայմանեալ: որ ունի զպահանջեալ հանգամանս:

Condoléance (քօնտօլէ՛անս) գ. իգ. Ցաւակցութիւն, վշտակցութիւն. տազիյէթ:

Condor (քօնտօռ) գ. ար. Թռչուն մեծ Ամերիկոյ:

Condormant, ante (քօնտօռման, անտ) գ. ար. իգ. Որ ննջէ կամ տայ ննջել 'ի միասին (հերետիկոս):

se Condouloir (քօնտուլուառ) բ. յ. Ցաւակից կամ վշտակից լինել. տազիյէթ էտմէք:

Conducteur, trice (քօնտիւքթէօռ, թռիս) գ. ար. իգ. Առաջնորդ, վարիչ. գըլավուզ, եօլ կէօստէրիճի, քիրաճը: ձգիչ կամ հաղորդեցուցիչ (մեքենայ, գործի):

Conduction (քօնտիւքսիօն) գ. իգ. Առնուլն 'ի վարձու:

Conduire (քօնտիւիռ) բ. ն. Տանել, առաջնորդել, ձգել, ուղեկից լինել. կէօտիւրմէք, իլէտմէք, գըլավուզլամագ, արգատաշլըգ էտմէք: վարել, ուղղել. իշլէրինէ նազըր օլմագ, պույուրմագ: Se conduire, բ. յ. Գնալ, երթալ. կիտմէք, վարմագ: կեալ, վարել զկեանս, առաջնորդել անձին. կէչինմէք, հարէքէթ էտմէք: Conduit, ite, տարեալ, վարեալ:

Conduiseur (քօնտիւիզէօռ) գ. ար. Վարիչ, պաշտօնեայ:

Conduit (քօնտիւի) գ. ար. Ագուգայ, ջրմուղ, խողովակ, անցք. սու եօլու, քանալ, օլուգ, արըգ:

Conduite (քօնտիւիթ) գ. էգ. Առաջնորդութիւն. գըլավուզլուգ, գէօթիւրմէ: ուղղութիւն, ուսուցութիւն, հրամանատարութիւն. թէտպիր, սէրպարլըգ: գնացք, կենցաղ. կէչինմէ, իշլէմէ: ազուգայք, ջրանցիկք. սու եօլու:

Condyle (քօնտիլ) գ. ար. Գնտաձև ուռոյց ոսկեր:

Condyloïde (քօնտիլօիտ) ած. Գնտաձև:

Condylome (քօնտիլօմ) գ. ար. Աճումն կընճռեալ մսոյ:

Cône (քօն) գ. ար. Կոնոն. մախրուտա:

Confabulateur (քօնֆապիւլաթէօր) գ. ար. Խօսակից. մուսահիպէթ էտէն:

Confabulation (քօնֆապիւլասիօն) գ. էգ. Խօսակցութիւն, խօսք ընդ միմեանս. մուսահիպէթ:

Confabuler (քօնֆապիւլէ) բ. չ. Խօսակից լինել, զրանիւք անկանիլ. մուսահիպէթ էթմէք:

Confection (քօնֆէքսիօն) գ. էգ. Բաղադրութիւն բժշկական. մաճուն: կազմութիւն, կատարումն. տիւզիւլմէքլիք, իթմամ:

Confédératif, ive (քօնֆէտէրաթիֆ, իվ) ած. Դաշնակցութեան, նիզակակցութեան. իթթիֆագ խուսուսունա:

Confédération (քօնֆէտէրասիօն) գ. էգ. Դաշնակցութիւն, դաշնաւորութիւն, միաբանութիւն, նիզակակցութիւն. մուահէտէ, իթթիֆագ, պիրլիք:

se Confédérer (քօնֆէտէրէ) բ. յ. Դաշնակից լինել, դաշնաւորիլ ընդ ումեք, դաշինս կռել, նիզակակից լինել. ահտլաշմագ, իթթիֆագ էթմէք, պիրլէշմէք: Confédéré, ée, դաշնակից, դաշնաւոր, նիզակակից. իթթիֆագլը, մութթէֆիգ:

Conférence (քօնֆէրանս) գ. էգ. Բաղդատութիւն. թէշպիհ, թէմսիլ, բագըշ: խօսակցութիւն, խօսք կամ խորհուրդ 'ի միասին. մուշավէրէ, մուքալէմէ:

Conférencier (քօնֆէրանսիէ) գ. ար. Նախագահ խօսակցութեան կամ խորհրդոց 'ի միասին:

Conférer (քօնֆէրէ) բ. ն. Բաղդատել, համեմատել. բագըշ կամ թէշպիհ էթմէք: մատուցանել, տալ, ընծայել. թէվճիհ կամ մուաքէ էթմէք: խօսել կամ խորհել 'ի միասին. մէշվէրէթ կամ մուշավէրէ էթմէք, սէօյլէշմէք: Conféré, ée, բաղդատեալ: խորհեալ 'ի միասին:

Conferve կամ Conferva (քօնֆէրվ, քօնֆէրվա) գ. ար. Ուռկան ինչ:

Confesse (քօնֆէս) գ. էգ. Խոստովանութիւն մեղաց. իթիրաֆ:

Confesser (քօնֆէսէ) բ. ն. Խոստովանել զմեղս քահանային. իթիրաֆ էթմէք: խոստովանեցուցանել զմեղս. իթիրաֆ դինլէմէք: խոստովան լինել, դաւանել. իգրար էթմէք: Se confesser, բ. յ. Խոստովան լինել զմեղս. իթիրաֆ էթմէք, գիւնահլարընը փափազա սէօյլէմէք: Confessé, ée, խոստովանեալ:

Confesseur (քօնֆէսէօր) գ. ար. Խոստովանող, վկայ: խոստովանահայր. կիւնահլար իշիտէն փափազ:

Confession (քօնֆէսիօն) գ. էգ. Խոստովանութիւն, դաւանութիւն. իգրար: խոստովանութիւն մեղաց. իթիրաֆ, կիւնահլար սէօյլէմէսի:

Confessionnal (քօնֆէսիօնալ) գ. ար. Խոստովանարան:

Confessionniste (քօնֆէսիօնիսթ) գ. ար. Դաւանող (Լութերական):

Confiance (քօնֆիանս) գ. էգ. Վստահութիւն. յոյս. իթիգատ, ումուտ: մտերմութիւն, ընտանութիւն. իթիմատ: աներկիւղութիւն, համարձակութիւն. էմնիյէթ, ճիրաէթ: ապաւինութիւն. թէվէքքիւլ:

Confiant, ante (քօնֆիան, անթ) ած. Վստահ, յանձնապաստան, յանդուգն. ճիրաէթլի, մութէվէքքիլ:

Confidemment (քօնֆիտաման) մակ. Մտերմաբար, վստահութեամբ. իթիմատ իլէ:

Confidence (քօնֆիտանս) գ. էգ. Հաւատ, վստահութիւն. սըրր ալմա, իթիմատ, իթիգատ: գաղտնի դաշնակցութիւն (եկեղեցական վիճակաւորութեան): Dire en confidence, հաւատալ ումեք զգաղտնիս. սըրրընը սէօյլէմէք:

Confident, ente (քօնֆիտան, անթ) ած. Հաւատարիմ, մտերիմ, խորհրդակից. նէտիմ, մուսահիպ, սըրտաշ:

Confidentiaire (քօնֆիտանսիէր) գ. ար. Որ ընդունի զթոշակ եկեղեցական փոխան այլոց (գաղտնի դաշնակցութեամբ):

Confier (քօնֆիէ) բ. ն. Հաւատալ ումեք ինչ, յանձն կամ ապաստան առնել. ինանմագ, իթիգատ կամ իթիմատ էթմէք, ըսմարլամագ կամ հավալէ էթմէք: Se confier, բ. յ. Վստահիլ, ապաւինիլ. պիրինէ ինանմագ կամ տայանմագ:

Configuration (քօնֆիկիւրասիօն) գ. էգ. Արտաքին կերպարան, ձև, մակերևոյթ (մարմնոյ). շէքլ, թասվիր, սուրէթ, թէշքիլ:

Configurer (քօնֆիկիւրէ) բ. ն. Ձևացուցանել 'ի միասին կամ միանգամայն:

Confiner (քօնֆինէ) բ. չ. և ն. Սահմանակից կամ մերձակայ լինել. սինօրտա պիթիշիք օլմագ: աքսորել. վտարել. սիւրկիւն էթմէք, սիւրմէք: Se confiner, բ. յ. Խոյս տալ, մեկնիլ, առանձնանալ ուրեք. տիւնիայա չէքիլմէք: Confiné, ée, աքսորեալ: առանձնացեալ:

Confins (քօնֆէն) գ. ար. յոգ. Սահմանք, սահմանագլուխք. սընըրլար, հուտուտ:

Confire (քօնֆիր) բ. ն. Je confis, tu confis, il confit; nous confisons, vous confisez, ils confisent. Je confisois. Je confis. J'ai confit. Je confirai. Confis. Qu'il confise.

Եփել կամ յօրինել զպտուղս շաքարաւ, յօրինել զքաղցրաւենիս. շէքէրլէմէք:

Confirmatif, ive (քօնֆիրմաթիֆ, իվ) ած. Հաստատողական, հաստատիչ. մուգարրէր, մուհագգագ, մուհքէմ էտիճի:

Confirmation (քօնֆիրմասիօն) գ. իգ. Հաստատութիւն. իսթիգրար, թահգիգ, մուգարրէր: ցուցումն. իսպաթ: կնիք, դրոշմ:

Confirmer (քօնֆիրմէ) բ. ն. Հաստատել, վերստին հաստատել. պնդել, ցուցանել. գավիլէմէք, մուհքէմ էթմէք, գարար վէրմէք. թասդիգ կամ թահգիգ էթմէք, իսպաթ էթմէք: կնքել, տալ զդրոշմն: Confirmé, ée, հաստատեալ: դրոշմեալ:

Confiscable (քօնֆիսքապլ) ած. Զոր մարթ է գրաւել յարքունիս. միրիյէ զապթ օլունուր:

Confisquant (քօնֆիսքան) ած. Որ գրաւէ յարքունիս:

Confiscation (քօնֆիսքասիօն) գ. իգ. Գրաւումն յարքունիս: Ինչք գրաւեալ յարքունիս. միրիյէ զապթ էթմէ. պէյլիք, մուսատէրէ:

Confiseur (քօնֆիզէօր) գ. ար. Յօրինող կամ վաճառող քաղցրաւենեաց և շաքարեղինաց. շէքէրլէմէճի, շէքէրճի, հէլվաճը:

Confisquer (քօնֆիսքէ) բ. ն. Առնուլ կամ գրաւել յարքունիս. միրիյէ զապթ էթմէք, պէյլիք էթմէք, պէյլիկէ ալմագ: Confisqué, ée, գրաւեալ յարքունիս. միրիյէ զապթ օլունմուշ: անողջանալի: անկեալ 'ի թշուառութիւն (այր):

Confit (քօնֆիթ) գ. ար. Թեփ ցորենոյ խառնեալ ընդ ջրոյ:

Confitéor (քօնֆիթէօր) գ. ար. Խոստովանիմ (աղօթք ապաշխարողի և քահանայի. է բառ Լատին):

Confiture (քօնֆիթիւր) գ. իգ. Շաքարագործք, և քաղցրաւենիք. շէքէրլէմէ, շէքէր իշի կամ ալէթի:

Confiturier, ière (քօնֆիթիւրիէ, իէր) գ. ար. իգ. Որ յօրինէ կամ վաճառէ զշաքարեղէնս և զքաղցրաւենիս. շէքէրճի:

Conflans, *տես* Confluent.

Conflit (քօնֆլի) գ. ար. Զարկուած, ընդհարումն, բախումն. չարփըշ, մուհարէպէ: վէճ, հակառակութիւն (վասն իրաւանց):

Confluent (քօնֆլիւան) գ. ար. Խառնուրդ գետոց. իքի չայըն գավուշմասը, մուլթէգա:

Confluente (քօնֆլիւանթ) ած. իգ. Բազմախուռն (ծաղիկ տղայոց):

Confondre (քօնֆօնտր) բ. ն. Խառնել, շփոթել. գարըշդըրմագ, խալթ էթմէք, պիրպիրինի շաշըրմագ: յամօթ առնել, ամաչեցուցանել. ուտանտըրմագ, րէզիլ էթմէք: Confondu, ue, շփոթեալ: ամաչեցեալ. գարըշըգ, փէյիլիմիշ. շաշմըշ, րէզիլ օլմուշ:

Conformation (քօնֆօրմասիօն) գ. իգ. Ձևաւորութիւն, ձև, կերպարան. շէքիլլէնմէ, թէշքիլ, սուրէթ:

Conforme (քօնֆօրմ) ած. Կերպարանակից, նմանակից, նման, համեմատ. ույար, պէնզէր, մուտապըգ, մուվաֆըգ, ույկուն:

Conformément (քօնֆօրմէման) մակ. Նմանապէս, որպէս, ըստ նմանութեան. մուճիպինճէ, պինաէն:

Conformer (քօնֆօրմէ) բ. ն. Նմանեցուցանել, կերպարանակից առնել, միաբանել. պէնզէթմէք, ույտուրմագ, մուտապըգ կամ մուվաֆըգ էթմէք, եագըշտըրմագ: Se conformer, բ. չ. Նմանել, կերպարանակից լինել. ույմագ: Conformé, ée, *կերպարանակից*: Bien conformé, *գեղեցկայարմար, վայելչագեղ*:

Conformiste (քօնֆօրմիսթ) գ. ար. Միադաւան կամ դաւանակից (աղանդոյ Անգղիացւոց): Non-conformiste, *որ ոչ է դաւանակից կամ համադաւան*:

Conformité (քօնֆօրմիթէ) գ. իգ. Կերպարանակցութիւն, նմանութիւն, միաբանութիւն. ույմագլըգ, մուվաֆըգլըգ, մուտապըգլըգ, ույկունլուգ: En conformité, նմանապէս, որպէս, իբրև, ըստ. մուճիպինճէ, պինաէն:

Confort (քօնֆօր) գ. ար. Քաջալերութիւն, նպաստ, օգնութիւն (է բառ վաղեմի):

Confortatif, ive (քօնֆօրթաթիֆ, իվ) ած. Զօրացուցիչ, կազդուրիչ. գուվվէթլէնտիրէն, գուվվէթ վէրիճի, մուգավվի:

Confortation (քօնֆօրթասիօն) գ. իգ. Զօրութիւն, կազդուրումն, ոյժ. գուվվէթ վէրմէ, գուվվէթ, թագվիյէթ:

Conforter (քօնֆօրթէ) բ. ն. Կազդուրել, զօրացուցանել. գուվվէթլէնտիրմէք, գուվվէթ վէրմէք: սփոփել, մխիթարել: յորդորել, քաջալերել: Conforté, ée, *զօրացեալ, սփոփեալ, քաջալերեալ*:

Confraternité (քօնֆրաթէրնիթէ) գ. իգ. Եղբայրակցութիւն, ընկերութիւն. հէմ գարտաշլըգ, եարանլըգ, եօլտաշլըգ:

Confrère (քօնֆրէր) գ. ար. Եղբայրակից, համակրօն եղբայր, ընկեր. հէմ գարտաշ, հէմտէմ, եարան, եօլտաշ:

Confrérie (քօնֆրէրի) գ. իգ. Եղբայրութիւն կամ ընկերութիւն հոգևոր:

Confrontation (քօնֆրօնթասիօն) գ. իգ. Բաղդատութիւն, համեմատութիւն: զննութիւն, քննութիւն. եիւզլէշտիրմէ, րուպար էթմէ, մուգապէլէ:

Confronter (քօնֆրօնթէ) բ. ն. Յանդիման առնել միմեանց զվկայս և զամբաստանեալն. շահատ տուրտուրմագ: բաղդատել ընդ միմեանս, համեմատել, զննել. եիւզլէշտիրմէք, մուգապէլէ կամ րուպար էթմէք: Confronté, ée, *յանդիման լեալ միմեանց: բաղդատեալ ընդ միմեանս*:

Confus, use (քօնֆիւ, իւզ) ած. Խառն, շփոթ, անկարգ, խառնիխուռն. գարըշըգ, գարըշմըշ, գարմագարըշ: նսեմ, մթին, անորոշ. մուղլագ: ամօթապարտ, կորագլուխ. շաշմըշ, շաշըրմըշ, միւտէհայիր, փէրիշան:

Confusément (քօնֆիւզէ՛ման) մակ. Խառնիխուռն, անկարգ, անորոշ. գարմագարըշ:

Confusion (քօնֆիւզիօն) գ. էգ. Խառնակութիւն, շփոթ, անկարգութիւն. գարըշըգլըգ, գարըշ մըրըշ: խուժան, խուռն բազմութիւն. գալապալըգ: ամօթ, կորանք. շաշգընլըգ, պէրիշանլըգ, ութանմա: En confusion, խառնիխուռն. գարմագարըշ:

Confutation (քօնֆիւթասիօն) գ. էգ. Հերքումն, ջրումն. խիլաֆընը սէօյլէմէ, գարշը սէօյլէմէ:

Conge (քօնժ) գ. ար. Դորակ (անօթ կամ չափ ինչ հեղանիւթոց առ Նախնիս):

Congé (քօնժէ՛) գ. ար. Հրաման երթալոյ, արձակուրդ. իզն, էլլիփա, իճազէթ, քէսթուր, պայփօ:

Congéable (քօնժէ՛ապլ) ած. Որ կարէ դառնալ անդրէն առ տէր իւր (կալուած):

Congédier (քօնժէ՛տիէ՛) բ. ն. Արձակել, հրաման տալ երթալոյ. եօլ վէրմէք, կէօնտէրմէք: Congédié, ée, արձակեալ:

Congélation (քօնժէ՛լասիօն) գ. էգ. Սառուցանելն. սառումն, պաղումն. տօնտուրմագլըգ. տօնուշ:

Congeler (քօնժըլէ՛) բ. ն. Սառեցուցանել, սառուցանել: թանձրացուցանել, խըտացուցանել. տօնտուրմագ: Se congeler, բ. չ. Սառիլ. տօնմագ: Congelé, ée, սառուցեալ: թանձրացեալ:

Congénère (քօնժէնէր) ած. Համասեռ, համազգի:

Congestion (քօնժէսթիօն) գ. էգ. Հաւաքումն հիւթոց. ախլաթըն ճէմ օլմասը:

Congiaire (քօնժիէր) գ. ար. Գոնգիարիոն (պարգև ինչ Հռովմայեցւոց):

Conglobation (քօնկլօպասիօն) գ. էգ. Կուտակութիւն փաստից (ըստ Ճարտասանից):

Conglobé, ée (քօնկլօպէ՛) ած. Կուտակեալ կամ միացեալ (ըստ անդամազննաց):

Congloméré, ée (քօնկլօմէ՛րէ՛) ած. Գնդացեալ (ըստ անդամազննաց):

Conglomérer (քօնկլօմէ՛րէ՛) բ. ն. Կուտել, գնդել, գնտակել. եուվարլամագ:

Conglutination (քօնկլիւթինասիօն) գ. էգ. Սոսնձումն, մածուած, միաւորութիւն. եափըշթըրմա, թութգալլամա:

Conglutiner (քօնկլիւթինէ՛) բ. ն. Սոսնձել, մածուցանել. թութգալլամագ, գօյուլաշթըրմագ: Conglutiné, ée, մածուցեալ:

Congratulation (քօնկրաթիւլասիօն) գ. էգ. Խնդակցութիւն, շնորհաւորումն. թէհնիյէ:

Congratuler (քօնկրաթիւլէ՛) բ. ն. Խնդակից լինել, խնդալ ընդ ումեք, շնորհաւորել. թէհնիյէ էթմէք, միւպարէքլէմէք, միւպարէք օլսուն տէմէք: Congratulé, ée, խնդակից եղեալ:

Congre (քօնկր) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովային. տէնիզ եըլանը պալըղը:

Congréganiste (քօնկրէ՛կանիսթ) գ. ար. Անդամ ընկերութեան, ընկեր:

Congrégation (քօնկրէ՛կասիօն) գ. էգ. Միաբանութիւն, ընկերութիւն, ժողով. սօֆու գարտաշլըգ, ճէմիյէթ, րուհպան ճէմաաթը:

Congrès (քօնկրէ) գ. ար. Ժողով կամ խորհուրդ դեսպանաց տէրութեանց վասն հաշտութեան. մուրախխասլար ճէմիյէթի, մէշավէրէ տէրնէյի: փորձ կարողութեան կամ անկարութեան ամուսնութեան (ըստ Նախնեաց):

Congru, ue (քօնկրիւ) ած. Յարմար, վայելուչ, ըստ պատշաճի. սարֆ ուսուլունա տօղրու, եագըշըգլը, միւնասիպ:

Congruaire (քօնկրիւէր) գ. ար. Փոխանորդ ժողովրդապետի:

Congruent, ente (քօնկրիւան, անթ) ած. Ի դէպ, պատշաճ:

Congruisme (քօնկրիւիզմ) գ. ար. Կարծիք պատշաճողութեան կամ յարմարութեան (շնորհաց):

Congruistes (քօնկրիւիսթ) գ. ար. յոգ. Հետեւողք կարծեաց պատշաճողութեան կամ յարմարութեան:

Congruité (քօնկրիւիթէ՛) գ. էգ. Պատշաճողութիւն կամ յարմարութիւն (ըստ Աստուածաբանից):

Congrûment (քօնկրիւման) մակ. Պատշաճապէս, ըստ պատշաճի. եէրինտէ, եագըշըգլը իլէ, միւնասիպէթ իլէ:

Conjectural, ale (քօնժէքթիւրալ) ած. Հիմնեալ 'ի կարծիս:

Conjecturalement (քօնժէքթիւրալման) մակ. Ի կարծ, կարծեօք, որպէս թուի. թախմինէն, գարինէ իլէ:

Conjecture (քօնժէքթիւր) գ. էգ. Վարկ, կարծիք, կշռադատութիւն. թախմին, գարինէ:

Conjecturer (քօնժէքթիւրէ՛) բ. ն. Վարկանել, համարել, կշռադատել, 'ի կարծ դատել. թախմին էթմէք, գարինէ իլէ պիլմէք կամ պուլմագ, սէզմէք: Conjecturé, ée, վարկեալ, 'ի կարծ դատեալ:

Conjectureur (քօնժէքթիւրէօր) գ. ար. Որ վարկանէ կամ կշռադատէ. թախմին էտէն:

Conifère (քօնիֆէր) ած. Կոկոնաբեր (ծառ):

Conjoindre (քօնժօէնտր) բ. ն. Յօդել, զօդել, շաղկապել, յարել, միաւորել. եաբըշտըրմագ, պիրիշտիրմէք, պիր էթմէք: Conjoint, ointe, յօդեալ, կից: Conjoints, ամուսինք, ըծակիցք, այր և կին. էհլ, էշ:

Conjointement (քօնժօէնթման) մակ. Միանգամայն, կից, 'ի միասին, զոյգ ընդ. պիրլիք իլէ, պիլէ, մաէն:

Conjonctif, ive (քօնժօնքթիֆ, իվ) ած. Բաղհիւսական (շաղկապ). վասըլ:

Conjonction (քօնժօնքսիօն) գ. էգ. Լծորդութիւն, կցորդութիւն, միաւորութիւն, զուգաւորութիւն. ուլաշըգլըգ, պիրլիք, իթտիլա՛ձ։ շաղկապ. ատֆ, իգտիրան։ կապակցութիւն, յօդ, զօդ։

Conjonctive (քօնժօնքտիվ) գ. իգ. Ապիտակուց կամ շաղկապիչ թաղանթ աչաց։

Conjoncture (քօնժօնքտիւռ) գ. իգ. Դէպք, առիթ, պատեհ. հալ, հալէտ, իտտիֆագ, վէսիլէ։

se Conjouir (քօնժուիռ) բ. յ. Ուրախակից կամ խնդակից լինել ումեք (է բառ վաղեմի)։

Conjouissance (քօնժուիսանս) գ. իգ. Խընդակցութիւն, ուրախակցութիւն (է բառ վաղեմի)։

Conille (քօնիյլ) գ. իգ. Միջոց յերկուսին կողմանս ցռկանաւու։

Conique (քօնիք) ած. Կոնոնաձև։ կոնոնեան։

Conjugaison (քօնժիւկէզօն) գ. իգ. Լծորդութիւն բայից. տասրիֆ, պինա, օլըշ։ յօդ ջղաց։

Conjugal, ale (քօնժիւկալ) ած. Ամուսնական, ամուսնութեան. էվլի, նիքեահլը։

Conjugalement (քօնժիւկալման) մակ. Ըստ օրինի ամուսնացելոց։

Conjuguer (քօնժիւկէ՛) բ. ն. Լծորդել ըզբայս. տասրիֆ՝ պինա էտմէք։ Conjugué, ée, լծորդեալ (բայ)։

Conjungo (քօնժօնկօ) գ. ար. Ցարեկն ըզբառս ընդ միմեանս 'ի գրել անդ։

Conjurateur (քօնժիւռատէօռ) գ. ար. Երդմնակից, դաշնակից, դաւակից. սէօզիւ պիր, միւտտէֆիգ, մուահիտ։ դիւթ, կախարդ։

Conjuration (քօնժիւռասիօն) գ. իգ. Երդմնակցութիւն, դաշնակցութիւն կամ միաբանութիւն ապստամբաց. իտտիֆագ, մուահէտէ։ դիւթութիւն, կախարդութիւն։ յոգ. Աղերսանք, պաղատանք։

Conjurer (քօնժիւռէ՛) բ. ն. Ժտել, մաղթել, պաղատել. ճէք եալվարմագ, ըռճա կամ նիյազ էտմէք։ երդմնեցուցանել, հալածել զդևս. էֆսուն օգումագ։ միաբանել յապստամբութիւն. իտտիֆագ էտմէք։ Conjuré, ée, ժտեալ։ երդմնեցուցեալ։ ապստամբ, երդմնակից։

Connétable (քօնէ՛տապլ) գ. ար. Գոնդեսդապլ (անուն իշխանութեան)։

Connétablie (քօնէ՛տապլի) գ. իգ. Իշխանութիւն Գոնդեսդապլի։

Connex (քօնէքս) ած. Կապակցեալ, յօդեալ, բաղադրեալ. իլիշիք։

Connexion (քօնէքսիօն) գ. իգ. Կապակցութիւն, բաղադրութիւն, յարաբերութիւն. եաքըլըմա, ագտ, ատֆ, մունասէպէտ։

Connexité (քօնէքսիտէ՛) գ. իգ. Կապակցութիւն, մերձաւորութիւն, յարաբերութիւն. եագընլըգ, մունասէպէտ։

Connil (քօնիյլ) գ. ար. Ճագար (է բառ վաղեմի)։

Conniller (քօնիյլէ՛) բ. ն. փախուստ խընդրել (է բառ վաղեմի)։

Connillière (քօնիյլիէռ) գ. ար. փախուստ, խորամանկութիւն։

Connivence (քօնիվանս) գ. իգ. Անտեսութիւն, զանցառութիւն, թոյլտուութիւն. կէօզ վէրմէ, ըղմալ։

Conniver (քօնիվէ՛) բ. չ. Ջիջանել, թոյլ տալ, յանդէտս լինել. կէօզ վէրմէք, կէօրմէզլիքտէն կէլմէք։

Connoissable (քօնէսապլ) ած. Գիտելի, Ճանաչելի, դիւրածանօթ. տանըլըր. պէլլի, պիլինմէսի ասան կամ գապիլ։

Connoissance (քօնէսանս) գ. իգ. Ճանաչումն, ծանօթութիւն, գիտութիւն, հմտութիւն. պիլմէքլիք, պիլիշ, տանըշմա, աշնալըգ, խապէր, մուահիպլիք։ յոգ. Հետք գազանաց։

Connoissement (քօնէսման) գ. ար. Քարտէզ կամ պիտակ յայտարարութեան վաճառաց. կէմի էշիասընըն պէյաննամէսի, գայիմէ, ֆօլիչա։

Connoisseur, euse (քօնէսէօռ, էօզ) գ. ար. իգ. Ճանաչող, ընտրող, հմուտ. պիլիճի, տանըյան, աշնա, արիֆ, վուգուֆ սահիպի։

Connoître (քօնէտռ) բ. ն. Ճանաչել, իմանալ, գիտել։ ընտրել։ հմտանալ, տեղեկանալ, զգալ. տանըմագ, պիլմէք, աշնա օլմագ։ դատել։ հարցափորձ առնել։ Se connoître en, հմուտ կամ իրազեկ լինել. վուգուֆ օլմագ, անլամագ։ Connu, ue, ծանուցեալ, գիտելի. մալում, մալիւմ, աշնա, պէլլի։

Connotation (քօնօտասիօն) գ. իգ. Երկրորդ կամ անորոշ նշանակութիւն. մանայի սանի։

Conoïdal, ale (քօնօիտալ) ած. Կոնոնաձև մարմնոյ։

Conoïde (քօնօիտ) գ. ար. Կոնոնաձև (մարմին)։

Conque (քօնք) գ. իգ. Խեցի, խեցեմորթ։ գալարափող 'ի խեցւոյ։ յոգ. Conques, խոռոփիք ականջաց։

Conquérant (քօնքէ՛ռան) գ. ար. Յաղթական աշխարհաց, տիրող, աշխարհակալ. ֆատիհ, ղազի, ղազատ էտիճի։

Conquérir (քօնքէ՛ռիռ) բ. ն. Ստանալ զինուք, ընդ ձեռամբ նուաճել, գրաւել, տիրել. ֆէտհ կամ ղազատ էտմէք, տէսխիր էտմէք։ Conquis, ise, նուաճեալ։

Conquet (քօնքէ՛) գ. ար. Ստացուածք կամ ինչք ամուսնացելոց. էհլիյէտէն օլան մալ։

Conquête (քօնքէտ) գ. իգ. Աշխարհակալութիւն, նուաճելն ընդ ձեռամբ. ֆէտհ, ղազատ օլունմա։

Coquêter (քօնքէտէ՛) բ. ն. Նուաճել ընդ ձեռամբ (է բառ վաղեմի)։

Conquette (քօնքէտ) գ. իգ. Ալրեայլ ազգք շահոքրամի։

Consacrant (քօնսաքռան) գ. և ած. Օրհնիչ կամ ձեռնադրող եպիսկոպոսի։

Consacrer (քօնսաքռէ՛) բ. ն. Սուրբ առնել, սրբել։ նուիրել, ձօնել։ ձեռնադրել, օրհնել։ քահանայագործել, նուիրագործել։

տագտիս էտմէք, իհտա, իտհաֆ կամ վագֆ էտմէք: Se consacrer, բ. յ. Նուիրել զանձն: Consacré, ée, սրբեալ, նուիրեալ, նուիրական:

Consanguin, ine (քօնսանկէն, ին) ած. Արենակից. պապա տարաֆընտան խըսըմ օլան:

Consanguinité, (քօնսանկինիտէ) գ. իգ. Արենակցութիւն. խըսըմլըգ:

Conscience (քօնսիանս) գ. իգ. Խիղճ մտաց, գիտակցութիւն մտաց. գալպ, զամիր, զիմմէտ, տէրուն: գիտութիւն մտաց. գալպըն շահիտլիյի կամ պիլիշի: En conscience, ճշմարտիւ, արդարև. հագգըգէտ:

Consciencieusement (քօնսիանսիէօզման) մակ. Երկիւղածութեամբ, խղճիւ մտաց. տիգգատ իլէ, ինսաֆ իլէ:

Consciencieux, euse (քօնսիանսիէօ, էօզ) ած. Երկիւղած, խղճահար. ինսաֆլը, տօղրու, զամիրի կամ գալպի բագ, զիմմէտլի:

Conscripteur (քօնսքրիփթէօր) գ. ար. Օրէնսգէտ կարգեալ 'ի քննութիւն:

Conscription (քօնսքրիփսիօն) գ. իգ. Գրեալն 'ի զինուորութիւն, զօրաժողով. յէնի ասքէր տէվշիրիլմէսի՝ յօգլամասը:

Conscrit (քօնսքրի) գ. և ած. Գրեալ 'ի զինուորութիւն. յէնի յազըլմըշ ասքէր նէֆէրի: ծերակոյտ (ըստ Նախնի Հռովմայեցւոց):

Consécrateur (քօնսէքրաթէօր) գ. ար. տես Consacrant.

Consécration (քօնսէքրասիօն) գ. իգ. Օրհնութիւն, օծումն. իհտա, վագֆ, տագտիս էտմէ: քահանայագործութիւն, նուիրագործութիւն:

Consécutif, ive (քօնսէքիւթիֆ, իվ) ած. Հետևորդ, հետևեալ. արտը արտա, մուտէվալի:

Consécution (քօնսէքիւսիօն) գ. իգ. Յաջորդութիւն (լուսնոյ):

Consécutivement (քօնսէքիւթիվման) մակ. Ապա, զկնի, յետոյ, անմիջապէս զկնի. արտ արտա, արտը իլէ, ուլաշտըրըր:

Conseil (քօնսէյլ) գ. ար. Խորհուրդ, խորհրդակցութիւն. մէշվէրէտ, մուշավէրէ: խրատ. էօյիւտ, նասիհատ: գիտաւորութիւն, կամք. գըյաս: ժողով, ատեան, խորհրդարան. էնճիւման, տիվան: խորհրդական. խրատտու. նասիհատ կամ էօյիւտ վէրէն:

Conseiller (քօնսէյլիէ) բ. ն. Խորհուրդ կամ խրատ տալ, թելադրել. էօյիւտ կամ նասիհատ վէրմէք: Se conseiller à quelqu'un, խորհրդակից լինել, խրատ առնուլ (է բառ վաղեմի): Conseillé, ée, խրատեալ, թելադրեալ:

Conseiller, ère (քօնսէյլիէ, էր) գ. ար. իգ. Խորհրդական, խորհրդակից, խորհրդատու. մուշավէրէճի, մէշվէրէճի, մուշիր, էօյիւտ կամ նասիհատ վէրէն: դատաւոր. տիվան էֆէնտիսի:

Consens (քօնսան) գ. ար. Հաւանութեան կամ ընդունելութեան եկեղեցական թոշակի յառեննին Հռովմայ (օր):

Consentant, ante (քօնսանթան, անթ) ած. Հաւանող, ընդունող, հաճ, հաւան. րազը, գայիլ:

Consentement (քօնսանթման) գ. ար. Հաւանութիւն, հաճութիւն. րիզա, րազըլըգ:

Consentir (քօնսանթիր) բ. չ. Հաւանել, հաճիլ, յանձն առնուլ. րազը կամ գայիլ օլմագ, պօյուն վէրմէք, գապուլ էտմէք: Consenti, ie, հաւանեալ:

Conséquemment (քօնսէքաման) մակ. Ուստի, վասն որոյ. ապա, յետոյ. իմտի, օնուն իչին, էօյլէ օլունճա. սօնրա իլէ: 'ի դէպ, ըստ պատշաճի. յագըշըգլը իլէ, յէրինտէ:

Conséquence (քօնսէքանս) գ. իգ. Հետևութիւն, հետևողութիւն, հետևորդ. նէտիճէ, գըյաս, ագըպէտ: կարևորութիւն, պիտանութիւն, յարգ. մուհիմլիք, աղըրլըգ: En conséquence, ուստի, վասն որոյ, ապա. օնա պինաէն:

Conséquent, ente (քօնսէքան, անթ) ած. Որ գործէ և խօսի ըստ պատշաճի. մունասիպէտ իլէ իշլէյէն վէ սէօյլէյէն:

Conséquent (քօնսէքան) գ. ար. Հետևորդ, հետևեալ: Par conséquent, ուստի, վասն որոյ: ապա, զկնի. իմտի. արտը սըրա:

Conséquente (քօնսէքանթ) գ. իգ. Նուագ ինչ երաժշտական:

Conservateur, trice (քօնսէրվաթէօր, թրիս) գ. ար. իգ. Պահպանիչ, պահապան, պաշտպան. սագլայըճը, հաֆըզ, նաղըր: Conservateur des archives, դիւանապետ. տէֆթէր էմինի:

Conservation (քօնսէրվասիօն) գ. իգ. Պահպանութիւն, պաշտպանութիւն, փրկութիւն. սագլայըշ, հըֆզ:

Conservatoire (քօնսէրվաթուար) ած. Պահպանիչ, որ պահէ:

Conservatoire (քօնսէրվաթուար) գ. ար. Դպրոց երաժշտութեան: որբանոց, տեղի որբոց. մահֆէզէ:

Conserve (քօնսէրվ) գ. իգ. Քաղցրաւենի. րէչէլ, տատլը, մուրապպա: Նաւ կարգեալ յօգնականութիւն. պիրլէ յօլա կիտէն կէմի, պէքճի կէմի: յոգ. Պահպանակ ակնոցք. կէօզլիւք:

Conserver (քօնսէրվէ) բ. ն. Պահել, պահպանել, պաշտպանել, հոգալ. սագլամագ, հըֆզ էտմէք, տուտմագ: Se conserver, բ. յ. Պահել կամ պահպանել զանձն, փոյթ ունել առողջութեան անձին. սագլանմագ, հըֆզ օլունմագ: Conservé, ée, պահեալ. սագլանմըշ, մահֆուզ:

Considence (քօնսիտանս) գ. իգ. Ջնջումն, զիջումն. չէօքմէ:

Considérable (քօնսիտէրապլ) ած. Կարևոր, մեծ, երևելի. քիւլլիյէտլի, ուլու, տէօյիւք, ֆիքր էտէճէք:

Considérablement (քօնսիտէրապլըման) մակ. Մեծապէս, յոյժ, կարի, բազում. պէք, չօք, խայլիճէ, իֆրատ իլէ:

Considérant, ante (քօնսիտէրան, անթ) ած. և ար. Մտադիր, զգուշաւոր. տիգգաթ էտէն, ռագըպան: Նախադասութիւն, յառաջընթացնշան:

Considération (քօնսիտէրասիօն) գ. իգ. Մտածութիւն, կշռութիւն, քննութիւն. ֆիքր, թէֆէքքիւր, մուլահազա, միւշահէտէ, տիգգաթ: ուշադրութիւն, զգուշաւորութիւն. պասիրէթ, գատր, միւհիմլիք: ակնածութիւն, յարգութիւն, մեծարանք. հիւրմէթ, իթիպար, իզզէթ, իքրամ:

Considérément (քօնսիտէրէման) մակ. Խորհրդով, իմաստութեամբ, զգուշութեամբ. աքըլանէ:

Considérer (քօնսիտէրէ) բ. ն. Խորհել, խոկալ, զմտաւ ածել, կշռել, ուշ ունել. ֆիքր էթմէք, տիւշիւնմէք, մուլահազա էթմէք: ակն ածել, յարգել, մեծարել, մեծ ինչ կամ արգոյ համարել. հիւրմէթ՝ իթիպար կամ իզզէթ էթմէք, թութմագ, սայմագ: Considéré, ée, խորհեալ. միւտէպէր:

Consignataire (քօնսինեաթէր) գ. ար. Աւանդառու, աւանդապահ. էմանէթտար, էմանէթ սագլայան:

Consignation (քօնսինեասիօն) գ. իգ. Աւանդ, պահեստ. էմանէթ, թէսլիմ: տեղի պահեստի. էմանէթ կամ րէհին եէրի:

Consigne (քօնսինյ) գ. իգ. և ած. Հրաման զօրապետի առ պահապանսն. պէքճիյէ վէրիլմիշ էմր: օտարահամար. տիշտար քէաթիպի, տըշարը չըգմամա յասագ: Նոյնանիշ կամ նոյնանշան (թիւ):

Consigner (քօնսինեէ) բ. ն. Դնել 'ի պահեստ, աւանդել. էմանէթ գօյմագ, թէսլիմ էթմէք: հրաման տալ պահակերի. պէքճիյէ էմր վէրմէք: Consigné, ée, աւանդեալ:

Consistance (քօնսիսթանս) գ. իգ. Թանձրութիւն, խտութիւն. գօյուլուգ, գալընլըգ, սըգլըգ: հաստատութիւն, ամրութիւն, պնդութիւն, սերտութիւն. պէրքլիք կամ թէքլիք, սէրթլիք, գարար, տայանմագլըգ: բերք կամ պտուղ երկրի:

Consistant, ante (քօնսիսթան, անթ) ած. Որ ունի կամ բերէ (երկիր). իպարէթ օլան:

Consister (քօնսիսթէ) բ. չ. Կալ, կայանալ, մնալ, լինել, հաստատիլ. տուրմագ, գալմագ, տայանմագ, օլմագ, իպարէթ օլմագ:

Consistoire (քօնսիսթուար) գ. ար. Խորհրդարան կամ ժողով Պապին ընդ Կարդինալաց: ժողով, խորհուրդ, խորհրդարան (Նորաղանդից). մահֆիլ, քարտինալ տիվանը:

Consistorial, ale (քօնսիսթօրիալ) ած. Ժողովական, խորհրդոյ. քարտինալլարա միւթէալլիգ:

Consistorialement (քօնսիսթօրիալման) մակ. Ժողովով, 'ի խորհրդեան. քարտինալ տիվանընճա:

Consolable (քօնսօլապլ) ած. Զոր մարթ է մխիթարել, մխիթարելի. թէսէլլի օլաճագ:

Consolant, ante (քօնսօլան, անթ) ած. Մխիթար, մխիթարական, քաջալեր. շատ, սէվինճլի:

Consolateur, trice (քօնսօլաթէօր, թրիս) գ. ար. իգ. Մխիթարիչ, մխիթար. միւթէսէլլի, թէսէլլի վէրիճի:

Consolation (քօնսօլասիօն) գ. իգ. Մխիթարութիւն, սփոփութիւն, սփոփանք. թէսէլլի կամ թէսէլլա, տիլնիւվազլըգ:

Consolatoire (քօնսօլաթուար) ած. Մխիթարական (է բառ վաղեմի):

Console (քօնսօլ) գ. իգ. Ուս որմոյ, պատուանդան կամարաց:

Consoler (քօնսօլէ) բ. ն. Մխիթարել, սփոփել, քաջալերել. թէսէլլի վէրմէք, տիլնիւվազլըգ էթմէք: Se consoler, բ. յ. Մխիթարիլ, քաջալերիլ. խաթըրը խօշ թութմագ, թէսէլլի պուլմագ: Consolé, ée, մխիթարեալ. միւթէսէլլի:

Consolidant (քօնսօլիտան) գ. և ած. Մխաւորիչ վիրաց (դեղ). պիրլէշթիրիճի իլաճ:

Consolidation (քօնսօլիտասիօն) գ. իգ. Կցումն, հաստատութիւն, պնդութիւն. պիրլէշթիրմէ, գավիլէմէ, թագվիյէ, իսթիհքամ:

Consolider (քօնսօլիտէ) բ. ն. Կցել, յօդել, պնդել, հաստատել. պէրքլէմէք, պէրքիթմէք, էյի էթմէք, գավիլէմէք: Consolidé, ée, կցեալ, պնդեալ:

Consommateur (քօնսօմաթէօր) գ. ար. Սպառիչ, ցրիչ, վատնիչ. տիւքէթիճի, միւսրիֆ, մասրաֆճը: լցուցիչ, կատարիչ. պիթիրէն, թէքմիլ էտէն:

Consommation (քօնսօմասիօն) գ. իգ. Սպառումն, վատնումն, ցրումն. իթլաֆ, իսրաֆ: վախճան, կատարած, լրումն. պիթիրմէքլիք, սօն: ծախք. մասրաֆ:

Consommé (քօնսօմէ) գ. ար. Արգանակ քաջեփեաց կամ պարարտ:

Consommer (քօնսօմէ) բ. ն. Աւարտել, կատարել, լնուլ, 'ի կատարումն ածել. պիթիրմէք, պաշա չըգարմագ, թամամ կամ թէքմիլ էթմէք: սպառել, մաշել, ծախել, ցրուել, վատնել. իսրաֆ՝ թէլէֆ կամ զայի էթմէք: Consommé, ée, աւարտեալ: սպառեալ:

Consomptif, ive (քօնսօնփթիֆ, իվ) ած. և գ. Որ ծախէ կամ մաշէ (զհիւթս, զմարմինն):

Consomption (քօնսօնփսիօն) գ. իգ. Ծախք, վատնումն, ցրումն. թէլէֆ, իսրաֆ, իսրա: ախտ ծիւրական, թոքացաւք. վէրէմ:

Consonnance (քօնսօնանս) գ. իգ. Բաղաձայնութիւն, համաձայնութիւն: Ներդաշնակութիւն, միաբանութիւն երգոց. ահէնք, ահէնքլիք, տիւզէն:

Consonnant, ante (քօնսօնան, անթ) ած. Ներդաշնակաւոր, համաձայն, միաբան. տիւզէնլի, հէմ ահէնք:

Consonne (քօնսօն) ած. և գ. Բաղաձայն (տառ). հարֆ, հարֆի պի սատա:

Consorts (քօնսօր) գ. ար. յոգ. Հաղորդք, կցորդակիցք. նասիպտաշ օլանլար, ասհապէ:

Consoude (քօնսուտ) գ. իգ. Խոտ ինչ բժշկական. գարա գաֆէս:

Conspirant, ante (քօնսբիռան, անթ) ած. Զուգընթաց (զօրութիւն)։

Conspirateur (քօնսբիռաթէօռ) գ. ար. Երդմնակից, դաւակից, միաբանեալ. սէօզլէշիր օլան, եէմինլի, ղօրդա, հալիֆ, ֆիթնէ գասդ էդիճի։

Conspiration (քօնսբիռասիօն) գ. իգ. Երդմնակցութիւն, ապստամբութիւն, դաշնակցութիւն, դաւ. ղօրդալարըն իթթիֆագը, իթթիֆագ, սէօզ պիրլիյի, մուահէտէ։

Conspirer (քօնսբիռէ՛) բ. չ. Համաշունչ լինել, միաբանիլ յապստամբութիւն. պիր օլմագ, մուահէտէ կամ իթթիֆագ էթմէք, անտլաշմագ։ **Conspiré, ée,** միաբանեալ։

Conspuer (քօնսբիւէ՛) բ. ն. Թքանել՝ի վերայ. դիւքիւրմէք իւզէրինէ։ անգոսնել, արհամարհել. խօրլամագ, ղիաբէթ իլէ խօր կէօրմէք։ **Conspué, ée,** Թքալից։ անարգեալ։

Constamment (քօնսթաման) մակ. Հաստատութեամբ, հաստատուն միօք, յարակայութեամբ. գարար իւզրէ, պիր գարար։ ստուգիւ, հաւաստեաւ, անշուշտ։ անշարժ, անփոփոխ։

Constance (քօնսթանս) գ. իգ. Հաստատութիւն, անդրդուութիւն, պնդութիւն, յարակայութիւն. գարարլըգ, գարար, դայանըրլըգ, գավիլիք, սէպադ։ Կոստանդիա (անուն կնոջ)։

Constant, ante (քօնսթան, անթ) ած. Կայուն, հաստատուն, անշարժ, անփոփոխ. դուրուճու, պիր գարար, գավի, սապիթ, գայիմ, դայանըր։ անշուշտ, ստոյգ, հաւաստի. պէլլի, շիւպհէսիզ։

Constater (քօնսթաթէ՛) բ. ն. Ճշմարտել, ստուգել, հաստատել. իսպադ էթմէք, սահիհլէմէք։

Constellation (քօնսթէլլասիօն) գ. իգ. Համաստեղութիւն, աստեղք, ախտարք. պուրճ, ըտտէր, աւլիյինէ։

Constellé, ée (քօնսթէլլէ՛) ած. Զարդարեալ համաստեղութեամբ։

Conster (քօնսթէ՛) բ. չ. Յայտնի գոլ, ստոյգ կամ հաւաստի լինել. այան, մալիւմ կամ զահիր օլմագ։ Il conste, յայտ է, հաւաստի իմն է։

Consternation (քօնսթէռնասիօն) գ. իգ. Արհաւիրք, սարսափ, վհատութիւն. շաշգընլըգ, աղըր գօրգու, հայրէթ։

Consterner (քօնսթէռնէ՛) բ. ն. Պակուցանել, ահաբեկ կամ սրտաթափ առնել, լքուցանել. գօրգութմագ, շաշըրթմագ։ **Consterné, ée,** պակուցեալ, ահաբեկ. շաշգըն, իւրէյի գօրգմուշ, միւնքէսիր։

Constipation (քօնսթիբասիօն) գ. իգ. Պնդութիւն որովայնի. գապզ, գապըզլըգ, ինգըպազ։

Constiper (քօնսթիբէ՛) բ. ն. Պնդացուցանել զորովայնն. գապզ էթմէք, ինգըպազ վէրմէք։ **Constipé, ée,** պնդորովայն. մունգապըզ, գապըզ։

Constituant, ante (քօնսթիթիւան, անթ) ած. Բաղկացուցիչ, կացուցիչ։ Գ. Անդամ ժողովոյ։

Constituer (քօնսթիթիւէ՛) բ. ն. Բաղկացուցանել, կացուցանել. եափմագ, դէքմիլ էթմէք։ հաստատել, դնել, կարգել. գարար վէրմէք, նասպ կամ դայըն էթմէք, մուգարրըր էթմէք, դիքմէք։ **Se constituer,** բ. յ. Հաստատիլ, դնիլ, կարգիլ. գուրմագ, դիքիլմէք, նասպ իդիլմէք։ **Constitué, ée,** կարգեալ, հաստատեալ. գուրուլ, մանսուպ։

Constitutif, ive (քօնսթիթիւթիֆ, իվ) ած. Կացուցիչ, հաստատիչ։

Constitution (քօնսթիթիւսիօն) գ. իգ. Բաղկացութիւն, էութիւն. դէրքիպ։ Հաստատութիւն, կարգադրութիւն, օրինադրութիւն, սահմանադրութիւն. նասպ, դայըն։ օրէնք, կարգ. գանուն, գանուն նամէ։ Հաս, հասոյթ, եկամուտ կարգեալ. մամուրի պէքլէթ։ խառնուած կամ կազմուած մարմնոյ. միզաճ, դապիադ, պինիյէ։

Constitutionnaire (քօնսթիթիւսիօնէռ) գ. ար. Հպատակ օրինադրութեանն, որ կոչի Unigenitus.

Constitutionnalité (քօնսթիթիւսիօնալիթէ՛) գ. իգ. Լինելն կուսակից օրինադրութեան։

Constitutionnel (քօնսթիթիւսիօնէլ) գ. և ած. Կուսակից օրէնսդրութեան։ որ է ըստ օրէնսդրութեան. գանուննամէլի։

Constitutionnellement (քօնսթիթիւսիօնէլման) մակ. Ըստ օրէնսդրութեան կամ ըստ օրինաց. գանուն նամէ իւզրէ։

Constricteur (քօնսթռիքթէօռ) գ. ար. Խստացուցիչ, պնդացուցիչ։

Constriction (քօնսթռիքսիօն) գ. իգ. Խստացումն, խտութիւն մասանց, սեղմումն, պնդութիւն։

Constringent, ente (քօնսթռէնժան, անթ) ած. Սեղմիչ, պնդացուցիչ, խտացուցիչ. գըսըճը։

Constructeur (քօնսթռիւքթէօռ) գ. ար. Շինող, կերտող. եափըճը, պէննա։

Construction (քօնսթռիւքսիօն) գ. իգ. Յօրինուած, շինութիւն, կազմութիւն, շարադրութի. պինա, եափը, դիզմէքլիք, իշմաֆէթ։

Construire (քօնսթռիւիռ) բ. ն. Շինել, կերտել, կառուցանել. եափմագ, պինա էթմէք, պինա գուրմագ։ յօրինել, ձեւացուցանել. դիզմէք, իշմաֆէթ էթմէք։

Consubstantialité (քօնսիւպսթանսիալիթէ՛) գ. իգ. Համագոյութիւն, միանականութիւն։

Consubstantiel, elle (քօնսիւպսթանսիէլ) ած. Համագոյ, համագոյակից, միանական։

Consubstantiellement (քօնսիւպսթանսիէլման) մակ. Համագոյապէս։

Consul (քօնսիւլ) գ. ար. Հիւպատ, հիւպատոս, բդեաշխ. գօնսօլօս, պայլօս։

Consulaire (քօնսիւլէռ) ած. Հիւպատոսական, բդեշխի։

Consulairement (քօնսիւլէռման) մակ. Իբրև զհիւպատոս։

Consulat (քօնսիւլա) գ. ար. Հիւպատոսութիւն. գօնսօլօսլուգ։

Consultant (քօնսիւլթան) գ. ար. Խորհրդատու (փաստաբան, բժիշկ)։ Նասիհաթ վէրիճի։

Consultat (քօնսիւլթա) գ. ար. Խորհրդական Պապին։ Համար տուեալ արքային Սպանիացւոց։

Consultatif, ive (քօնսիւլթաթիֆ, իվ) ած. Որ տայ զխորհուրդ։

Consultation (քօնսիւլթասիօն) գ. իգ. Խորհրդակցութիւն, խորհուրդ. տանըշըգ, տանըշըգլըգ, մէշվէրէթ, մուշավէրէ, իսթիշար, ղանն, գըյաս։

Consulter (քօնսիւլթէ) բ. ն. Խորհուրդ հարցանել, խորհուրդ 'ի մէջ առնուլ, հարցանել. տանըշմագ, մէշվէրէթ էթմէք, սօրմագ, իսթիշար էթմէք։ Se consulter, բ. յ. Հետազօտել, հայել, դիտել, քննել. տիւշիւնմէք։ Consulté, ée, հարցեալ, քննեալ։

Consulteur du Saint-office (քօնսիւլթէօռ տիւ սէնթ օֆիս) գ. ար. Աստուածաբան խորհրդատու 'ի Նիւթս հաւատոյ։

Consumant, ante (քօնսիւման, անթ) ած. Որ ծախէ կամ սպառէ, ծախիչ (հուր). տիւքէթէն։

Consumer (քօնսիւմէ) բ. ն. Մաշել, ծախել, սպառել, ուտել. իսրաֆ՝ թէլէֆ կամ ղայ էթմէք, տիւքէթմէք, աշընտըրմագ։ Consumé, ée, մաշեալ, սպառեալ։

Contact (քօնթաքթ) գ. ար. Շօշափումն, հպումն. տօգունմագլըգ, տօգունուշ, միւմասէթ։

Contadin (քօնթատէն) գ. ար. Գեղջուկ, շինական, երկրագործ. քէօյլիւ, չիֆթճի։

Contagieux, euse (քօնթաժիէօ, էօզ) ած. Տարափոխիկ, փոխադրական, ժանտ, ապականարար. պուլաշըգան, սուլաշըգան, սալգըն. սարը։

Contagion (քօնթաժիօն) գ. իգ. Վարակումն ախտի։ Ժանտախտ, տարափոխիկ ախտ. պուլաշմագլըգ, սուլաշմա, սիրաէթ. վէպա, թաուն, էսամուրճագ, պուլաշըգան իլլէթ, պուլաշըգ խասթալըգ։

Contailles (քօնթայլ) ած. Soies contailles, խուզածք մետաքսի։

Contamination (քօնթամինասիօն) գ. իգ. Պղծութիւն, աղտեղութիւն (է բառ վաղեմի)։

Contaminer (քօնթամինէ) բ. ն. Պղծել, ապականել, շաղախել. տէփնիս էթմէք (է բառ վաղեմի)։ Contaminé, ée, ապականեալ։

Conte (քօնթ) գ. ար. Վէպ, պատմութիւն, առասպել. հիքեայէթ, րիվայէթ, նագըլ, գըսսէ, միսէլ կամ մասալ։

Contemplateur, trice (քօնթանփլաթէօռ, թրիս) գ. ար. իգ. Հայեցող, նկատող, մտածող. թամաշաճը, տիւշիւնէն։

Contemplatif, ive (քօնթանփլաթիֆ, իվ) ած. Հայեցողական, տեսական. Ներանձն, աստուածախոհ. տիւշիւնիւճիւ, էհլի թէսավվիւֆ։

Contemplation (քօնթանփլասիօն) գ. իգ. Նկատումն, տեսութիւն, հայեցումն, խոկումն. միւթալէա, թամաշա, պագմա։ En contemplation, հայելով 'ի, 'ի սակս, յաղագս. պագարագ, իչին։

Contempler (քօնթանփլէ) բ. ն. Հայել, նկատել, յառել միտս, խոկալ. պագմագ, սէյր էթմէք, տիգգաթ իլէ պագմագ, միւթալէա էթմէք, միւլահազա էթմէք, տիւշիւնմէք։ Contemplé, ée, նկատեալ։

Contemporanéité (քօնթանփօռանէիթէ) գ. իգ. Լինելն ժամանակակից։

Contemporain, aine (քօնթանփօռէն) ած. Ժամանակակից. պիր զամանտա օլան, հէմ զաման, միւասըր։

Contempteur (քօնթանփթէօռ) գ. ար. Արհամարհող, անարգու. խօր կէօրիւճիւ, խօրլայըճը, էհանէթճի։

Contemptible (քօնթանփթիպլ) ած. Անարգ, արհամարհ (է բառ վաղեմի)։

Contenance (քօնթընանս) գ. իգ. Պարունակութիւն, ընդարձակութիւն, մեծութիւն. իսթիապ, իչինէ ալմա, կէնիշլիք, պօյլուգ։ Կերպարանք, տեսիլ դիմաց, շարժուած. պէնզ, վազ, րէվիշ, տավր, գըմըլտանըշ, գարարլըգ, գըյամ, էտա։

Contenant (քօնթընան) գ. ար. Որ պարունակէ, պարունակող. իչինէ ալան, տութան։

Contendant, ante (քօնթանտան, անթ) ած. Որ թեկն ածէ ընդ այլում, Նախանձաւոր, որ վիճէ. չէքիշէն, գավղա էտէն։

Contenir (քօնթընիռ) բ. ն. Պարունակել, բովանդակել, տանել, կրել յինքեան, ունել. ալմագ, տութմագ, իչինէ ալմագ, գափլամագ։ Se contenir, բ. յ. Նուաճել զանձն, սանձել զկիրս, հրաժարել, ժուժկալել. տուտունմագ, զապթ օլունմագ, սըգըլմագ։ Contenu, ue, պարունակեալ, կալեալ։

Content, ente (քօնթան, անթ) ած. Հաճ, գոհ, բերկրեալ. խօշնուտ, րազը, խօշ կէօնիւլլիւ։

Contentement (քօնթանթման) գ. ար. Հաճութիւն, բերկրութիւն, զուարճութիւն, դիւր սրտի. խօշնուտլուգ, գանաաթլըգ, րըզա, քէյֆ, սաֆա, հուզուր, շադլըգ։

Contenter (քօնթանթէ) բ. ն. Հաճել ըղձիւ ուրուք, կատարել զկամս, կամ զհաճոյս, շատացուցանել։ Վճարել, փոխարինել. խօշնուտ կամ րազը էթմէք, կէօնիւլիւ խօշ էթմէք, գանաաթ էթմէք։ Se contenter, բ. յ. Գոհ կամ հաճ լինել, շատանալ, հանդչել. խօշնուտ կամ րազը օլմագ, գանաաթ օլմագ։ Contenté, ée, գոհ, շատացեալ։

Contentieusement (քօնթանսիէօզման) մակ. Գժտութեամբ, վիճմամբ, կռուով. Նիզա կամ գավղա իլէ։

Contentieux, euse (քօնթանսիէօ, էօզ) ած.

վիճաբան, բանակռիւ, կռուասէր, կռուաբար. նիզալը, գավղաճը, չէքիշիճի, տիտիշ:

Contentif (քօնթանթիֆ) ած. Որ կալեալ ունի (կապ):

Contention (քօնթանսիօն) գ. իգ. Կագ, վէճ, կռիւ. չէքիշ, նիզա, գավղա: մտադրութիւն, ճիգն, ջան. ճահտ, չալըշմագլըգ:

Contenu (քօնթընիւ) գ. ար. Իր պարունակեալ: բովանդակութիւն, պարունակեալն 'ի գիր. իչինտէքի, մազմուն, մէֆհում, էօզ:

Conter (քօնթէ) բ. ն. Պատմել, առասպելաբանել. նագըլ կամ հիքեայէթ էթմէք, մասալ սէօյլէմէք: Conté, ée, պատմեալ:

Conterie (քօնթըրի) գ. իգ. Խոշոր գործածք ապակեայ. տիզիլի պօնճուգ:

Contestable (քօնթէսթապըլ) ած. Վիճաբանելի, ընդ հակառակութեամբ, երկբայական. նիզալը:

Contestant, ante (քօնթէսթան, անթ) ած. և գ. Ոսոխ, հակառակորդ. չէքիշէն նիզա էտէն:

Contestation (քօնթէսթասիօն) գ. իգ. Վէճ, հակառակութիւն, կռիւ. չէքիշ, նիզա, գավղա, մուճատէլէ:

Conteste (քօնթէսթ) գ. իգ. Խնդիր, հակառակութիւն, դատ. տավա:

Contester (քօնթէսթէ) բ. ն. Վիճել, հակառակել, կագել, կռուել. չէքիշմէք, նիզա կամ գավղա էթմէք, տավայա կիրմէք: Contesté, ée, ընդ վիճաբանութեամբ անկեալ:

Conteur, euse (քօնթէօռ, էօզ) գ. ար. իգ. Առասպելս պատմող, առասպելաբան. մէտտահ, լաֆազան:

Contexture (քօնթէքսթիւռ) գ. իգ. Անկուած, ոստայն, հիւսուած. տօգումա, էօրմէ, տօգու, էօրիւլիւշ:

Contigu, ue (քօնթիկիւ) ած. Մերձաւոր, կից, յարեալ, յարակից. պիթիշիք, չաթըգ, ուլաշըգ, մութթասըլ:

Contiguité (քօնթիկիւիթէ) գ. իգ. Շարունակութիւն, մերձաւորութիւն. պիթիշիքլիք, գօմշուլուգ, իթթիսալ:

Continence (քօնթինանս) գ. իգ. Ժուժկալութիւն, ողջախոհութիւն. փէրհիզ, փէրհիզքեարլըգ, զահիտլիք, ըֆֆէթ:

Continent, ente (քօնթինան, անթ) ած. Ժուժկալ, ողջախոհ. փէրհիզքեար, էհլի փէրհիզ, ըֆֆէթլի, ըսմէթլի:

Continent (քօնթինան) գ. ար. Ցամաք երկիր, տարածութիւն երկրի. գարա, պէր:

Contingence (քօնթէնժանս) գ. իգ. Դիպուած, պատահումն, դէպք. վուգու, ռասթ, տիւշիւշ, զուհուր: Angle de contingence, անկիւն բաղկացեալ յուղիղ և 'ի կոր գծէ:

Contingent, ente (քօնթէնժան) ած. և գ. Պատահական, դիպուածական, ներընդունական, անհաւաստի. տիւշէն, կէլէն, վագը: մասն, բաժին. փայ, հիսսէսինէ տիւշէն:

Continu, ue (քօնթինիւ) ած. Շարունակ, անընդհատ, յարակից, յարակայ, յարատև, միշտ: գ. Շարունակ (ըստ բնաբանից). ուլաշըգ, պիթիշիք, մութթասըլ, տայիմ, մուտավիմ, տայմ. պիւթիւնիւ:

Continuateur (քօնթինիւաթէօռ) գ. ար. Որ յառաջ տանի զգործն սկսեալ յայլմէ, յաջորդ մատենագիր:

Continuation (քօնթինիւասիօն) գ. իգ. Հանապազորդութիւն, շարունակութիւն, յարակայութիւն, տևողութիւն. տէվամ, մուտավէմէթ, տայանմա, իստիգրար, թէթիմմէ, իմտիտատ:

Continue (քօնթինիւ) գ. իգ. À la continue, ընդերկար, յարատև, անընդհատ. վագթ իլէ, զաման իլէ:

Continuel, elle (քօնթինիւէլ) ած. Շարունակ, անընդհատ, յարատև. տայիմ, մուտավիմ, մութթասըլ:

Continuellement (քօնթինիւէլման) մակ. Անդուլ, անդադար, հանապազորդ, միշտ. տայմա, մուտավէմէթ իւզրէ, տուրմայըփ, տուրմա, տուրմատան, հէր տայիմ, հէր տէմ:

Continuement (քօնթինիւման) մակ. Հանապազորդ, անընդհատ. տայմա, տուրմայըփ:

Continuer (քօնթինիւէ) բ. ն. Հանապազորդել, շարունակել, ցանդ 'ի կիր առնուլ, յերկարաձգել. տուրմամագ, մուտավէմէթ էթմէք, տիրիշմէք, ուզատմագ: Se continuer, բ. յ. Տևել, յարանալ. տուրմագ, տայանմագ: Continué, ée, հանապազորդեալ, յերկարաձգեալ:

Continuité (քօնթինիւիթէ) գ. իգ. Հանապազորդութիւն, շարունակութիւն. պիթիշիքլիք, տայիմլըգ, իմտիտատ, տուրմագլըգ:

Contondant (քօնթօնտան) ած. Որ հարկանէ կամ վէրս գործէ:

Contorniate (քօնթօռնիաթ) ած. իգ. Որ ունի զշրջապատ (դրամ):

Contorsion (քօնթօռսիօն) գ. իգ. Գալարումն, խեղաթիւր շարժումն մարմնոյ. պուրուգլըմա, պուրուլմա, պիւքիւլմէ:

Contour (քօնթուռ) գ. ար. Շրջապատ, շըրջագիծ: շրջան, շրջանակ. չէվրէ, տօլայը, տայիրէ:

Contourner (քօնթուռնէ) բ. ն. Գործել շրջապատ, շրջապատել. տայիրէ վէրմէք, պէօքմէք: Contorné, ée, շրջապատեալ, որ ունի զշրջանակ. չըգըգ, պիւքիւք:

Contractant, ante (քօնթռաքթան, անթ) ած. և գ. Դաշնադիր. գավիլ էտէն, հէօճճէթլէշէն

Contracte (քօնթռաքթ) գ. և ած. Սղիչ, որ սղէ (զվանկն):

Contracter (քօնթռաքթէ) բ. ն. Դաշն դնել, սակ արկանել, հաստատել. ահտ կամ գավիլ էթմէք, հէօճճէթլէշմէք, գավիլլէշմէք, հէօճճէթ իլէ պաղլանմագ: ձգել, փարակել. պիր չէյի քէնտինէ չէքմէք: Se contracter, բ. յ. Կծկիլ, կարկամիլ. չէքիլմէք, թութուլմագ: Contracté, ée, սակ արկեալ: փարակեալ: կարկամեալ:

Contraction (քօնթռաքսիօն) գ. իգ. Գալարումն, գելումն, կարկամութիւն. կծկումն ջղաց. սինիր չէքիլմէսի, չէքիլմէ, տօրտուլմա: կարճութիւն կամ սղութիւն վանկի:

Contractuel, elle (քօնթռաքթիւէլ) ած. Դաշնաւոր, պայմանեալ. հէօճճէթլի:

Contracture (քօնթռաքթիւռ) գ. իգ. Գալարումն, կարճութիւն վերին մասին սեան:

Contradicteur (քօնթռատիքթէօռ) գ. ար. Հակառակաբան, ընդդիմախօս, հակառակորդ. գարշը սէօյլէյէն, մունագըզ:

Contradiction (քօնթռատիքսիօն) գ. իգ. Հակառակաբանութիւն, ընդդիմութիւն բանից և կարծեաց, հակասութիւն. գարշը սէօյլէմէ, մուխալէֆէթ, թէնագուզ, խիլաֆ:

Contradictoire (քօնթռատիքթուառ) ած. Հակասական, ներհական. մունագըզ:

Contradictoirement (քօնթռատիքթուառման) մակ. Դիմախօսութեամբ, հակասութեամբ, հակասաբար:

Contraignable (քօնթռէնեապլ) ած. Զոր մարթ է բռնադատել կամ ստիպել:

Contraindre (քօնթռէնտռ) բ. ն. Je contrains, tu contrains, il contraint; nous contraignons, vous contraignez, ils contraignent. Je contraignois; nous contraignions. Je contraindrai. Contrains. Je contraignisse. Բռնադատել, ստիպել, հարկեցուցանել, բուռն անել. զարուրէթ կամ զօր վէրմէք, զօր էթմէք, զօրլամագ: Նեղել, տանջել. մէճպուր էթմէք, սըգմագ: կապել, պնդել, փակել, սեղմել: Ճնշել, նուաճել, հնազանդեցուցանել: Contraint, ainte, ստիպեալ: Նեղեալ: սեղմեալ. մէճպուր, զօրլանմըշ, սըգըլմըշ, մուլզէմ:

Contrainte (քօնթռէնթ) գ. իգ. Ստիպումն, բուռն, բռնադատութիւն. զօր, իքրահ, ճէպր, զարուրէթ, մէքս, թէէխխիր: սեղմումն, նեղութիւն, անձկութի: ակնածութի, զգուշութի:

Contraire (քօնթռէռ) ած. և գ. Ներհական, հակառակ, ընդդէմ, թշնամի, վնասակար. զըտ, գարշը, աքս, մուխալիֆ, զարարլը: Au contraire, ընդ հակառակն, ընդդէմ. պունուն գարշը, պէրաքս:

Contrariant, ante (քօնթռառիան, անթ) գ. Հակառակասէր, հակառակաբան, հակառակորդ. գարշը սէօյլէյէն, գարշը գօյան:

Contrarier (քօնթռառիէ) բ. ն. Ընդդիմաբանել, հակառակել, ընդդէմ դառնալ. գարշը գօմագ, զըտ կամ գարշը սէօյլէմէք, զըտլըգ կամ մուխալէֆէթ էթմէք: խափան լինել. գարշը տուրմագ, թէէխխիր էթմէք: Se contrarier, բ. ձ. Հակասական կամ ներհական լինել: Contrarié, ée, հակառակեալ:

Centrariété (քօնթռառիէթէ) գ. իգ. Ընդդիմութիւն, հակառակութիւն. գարշըլըգ, զըտլըգ, մուխալէֆէթ: յոգ. Խոչ, արգել. մանի, մէմանաթ:

Contraste (քօնթռասթ) գ. ար. Ընդդիմութիւն, ներհակութիւն (գունոյ, նկարուց, և այլն). ֆարգ, իխթիլաֆ, ույմազլըգ:

Contraster (քօնթռասթէ) բ. ն. և չ. Ներհակել, ընդդիմանալ. զըտ էթմէք կամ օլմագ, պէնզէմէմէք. մուխթէլիֆ օլմագ: Contrasté, ée, ներհակեալ, ներհական:

Contrat (քօնթռա) գ. ար. Պայմանագիր, դաշն, դաշնագրութիւն, սակարկութիւն. հէօճճէթ. գավլ. ահտ, ուզլաշմա:

Contravention (քօնթռավանսիօն) գ. իգ. Օրինազանցութիւն, դժրումն. խուլֆ. խիլաֆ. խիլաֆը հարէքէթ:

Contrayerva (քօնթռայէռվա) գ. իգ. Խոտ ինչ Ամերիկոյ (Թունաթափ):

Contre (քօնթըռ) նխ. Ընդդէմ, հակառակ. գարշը: առ, մերձ, առընթեր. եագըն, եանընտա: հանդէպ, յանդիման. գարշըսընտա, տօղրու:

Contre-allée (քօնթռ ալէ) գ. իգ. Անցք կամ ճանապարհ նեղ առընթեր:

Contre-amiral (քօնթռ ամիռալ) գ. իգ. Երրորդ ծովապետ, և նաւ նորա. րիալա պէյ, րիալա կէմիսի:

Contre-appel (քօնթռ ափէլ) գ. ար. Հակառակն հրաւիրանաց ('ի զինախաղութե):

Contre-approches (քօնթըռ ափռօշ) գ. իգ. յոգ. Ընդդիմակալութիւն պաշարողաց:

Contre-balancer (քօնթըռ պալանսէ) բ. ն. Տալ զկշիռն, փոխարինել, հաւասարել. պէրապէր էթմէք: Contre-balancé, ée, հաւասար, փոխարինեալ:

Contrebande (քօնթըռպանտ) գ. իգ. Վաճառք արգելեալ, փախուցանելն 'ի մաքսէ. եասագ մալ, մէմնուաթ, գաչըրմա:

Contrebandé, Contrecarré, Contrefascé (քօնթըռպանտէ, քօնթըռքառէ, քօնթըռֆասէ) ած. Ընդհակառակն կապեալ կամ երիզապնդեալ (ըստ կնքաբանից):

Contrebandier, ière (քօնթըռպանտիէ, իէռ) գ. ար. իգ. Որ փախուցանէ 'ի մաքսէ զարգելեալ վաճառս. կէօմրիւքտէն մալ գաչըրան, գաչըրըճը:

Contre-bas (քօնթըռ պա) մակ. Ի ստորէ 'ի վեր (ըստ որմնադրաց):

Contre-basse (քօնթըռ պաս) գ. իգ. Քառաղի նուագարան ինչ:

Contre-batterie (քօնթըռ պաթռի) գ. իգ. Հակապատնէշ կամ պատնէշ ընդդէմ թնդանօթից թշնամեաց. տիւշման թապիալարընա գարշը օլան թապիա: Հակառակ հնարք:

Contre-bittes (քօնթըռ պիթ) գ. իգ. յոգ. Տախտակք 'ի հաստատութիւն (ըստ նաւորդաց):

Contre-boutant (քօնթըռ պութան) գ. ար. Կամարակալ, մոյթ:

Contre-bouter (քօնթըռ պութէ) բ. ն. Դնել կամարակալս կամ մոյթս:

Contre-brodé (քօնթըռ պռօտէ) գ. ար. Ուլունք ինչ:

Contre-carène (քօնթըռ քառէն) գ. իգ. փայտ զկողիւք ցռկանաւուն:

Contre-carrer (քօնտըր քարէ́) բ. ն. Ընդդէմ կալ, հակառակել, զդէմ ունել. գարշը գօյմագ: Contre-carré, ée. հակառակեալ:

Contr'écart (քօնտր էքար) գ. ար. Վերստին բաժանումն (ըստ կնքաբանից):

Contr'écarteler (քօնտր էքարթըլէ́) բ. ն. Վերստին բաժանել 'ի չորս կողմունս (ըստ կնքաբանից): Écartlé, ée, վերստին 'ի չորս բաժանեալ:

Contr'échange (քօնտր էշանժ) գ. ար. Փոփոխութիւն. փոխանակութիւն, փոխարէն. տէյիշ. տըրամփա, մուգապէլէ:

Contre-charme (քօնտըր շարմ) գ. ար. Հակառակ դիւթութիւն:

Contre-châssis (քօնտըր շասի) գ. ար. Նախադուռն ընդունարանի կամ շրջանակի:

Contre-clef (քօնտըր քլէ) գ. ար. Փականք (ըստ Ճարտարապետաց):

Contre-coeur (քօնտըր քէօր) գ. ար. Տախտակ երկաթի 'ի պահպանութիւն որմոյ կրակարանին: À contre-coeur, յակամայ կամս. յոչ կամաց:

Contre-coup (քօնտըր քու) գ. ար. Ընդդիմահարութիւն, հակառակ զարկուած կամ բախիւն: Ներհական դիպուած, դէպք, անցք. վուրուշ, վուրուլուշ, աքս, տէէսիր:

Contre-danse (քօնտըր դանս) գ. իգ. Կաքաւ ինչ ոտից:

Contre-dégager (քօնտըր դէ́գաժէ́) բ. ն. Նահանջել 'ի միասին ('ի սրախաղութեան):

Contredire (քօնտըրդիր) բ. ն. Ընդդիմաբանել, հակառակել. գարշը սէօյլէմէք, գարշը գօյմագ: հերքել. մուարազա էտմէք: Se contredire, բ. յ. Հակասականս բարբառել: Contredit, ite, ընդդիմաբանեալ:

Contredisant, ante (քօնտըրդիզան, անտ) ած. Հակառակասէր. ընդդիմաբան. ինատճը:

Contredit (քօնտըրդի) գ. ար. Հակառակ պատասխանի, հերքումն. գարշը ճէվապ կամ սէօզ, մուարազա: Sans contredit, առանց ինչ ընդդիմութեան, անշուշտ, յիրաւի. շիւպհէսիզ:

Contrée (քօնտրէ́) գ. իգ. Կողմն, երկիր, գաւառ, աշխարհ. եուրտ, մէմլէքէտ, վիլայէտ: De contrée en contrée, յերկրէ յերկիր. մէմլէքէտտէն մէմլէքէտէ:

Contr'écaille (քօնտըրէքայլ) գ. իգ. Հակառակ կամ ստորին կողմն:

Contrescarpe (քօնտրէսքարփ) գ. իգ. Զառ 'ի վայր պատնիշի. գալէնին էօնիւնտէ քի օլան խէնտէյին էնիշի:

Contrescarper (քօնտրէսքարփէ́) բ. ն. Կանգնել պատնէշ զառ 'ի վայր:

Contr'enquête (քօնտրանքէտ) գ. իգ. Հակառակ տեղեկութիւն:

Contr'espalier (քօնտրէսփալիէ́) գ. ար. Արմատ ծառոյ որոյ շառաւեղք բարձեալ են 'ի վերայ խեչակաց:

Contr'épreuve (քօնտրէփրէօվ) գ. իգ. Տիպ 'ի վերայ տպոյ:

Contr'épreuver (քօնտրէփրէօվէ́) բ. ն. Տպել 'ի վերայ տպոյ:

Contr'extension (քօնտըրէքստանսիօն) գ. իգ. Հակառակ ձգումն:

Contrefaçon (քօնտրֆասօն) գ. իգ. Խարդախեալ նմանութիւն, խարդախութիւն, ձեւացուցումն. տագլիդ, եափմա:

Contrefaire (քօնտըրֆէր) բ. ն. Նմանեցուցանել, ձեւացուցանել, խարդախել, կեղծել. տագլիդ էտմէք, եափմա եափմագ. դիւզմէք: Se contrefaire, բ. յ. կերպարանափոխ լինել, ծպտիլ, կեղծաւորիլ: Contrefait, aite, կեղծ, ձեւացեալ: կերպարանափոխ, ծպտեալ. այլագունեալ, տգեղացեալ. գալփ, դիւզմէ. եափմա. չիրքին, դիւշմիշ:

Contrefacteur (քօնտըրֆաքտէօր) գ. ար. Խարդախիչ, որ ձեւացուցանէ:

Contrefaction (քօնտըրֆաքսիօն) գ. իգ. Խարդախութիւն, ձեւացուցումն. տագլիդ:

Contrefaiseur (քօնտըրֆըզէօր) գ. ար. Որ ձեւացուցանէ կամ կեղծէ. մուգալլիդ, տագլիդճի:

Contrefanons (քօնտըրֆանօն) գ. ար. յոք. Պարանք ձգեալ 'ի կողմանէ:

Contrefenêtre (քօնտըրֆընէտըր) գ. ար. Դիմընդդէմ կամ կրկին պատուհան:

Contrefente (քօնտըրֆանտ) գ. իգ. Ճեղքուած 'ի հանդիպոյ:

Contre-fiches (քօնտըր ֆիշ) գ. իգ. յոք. Տախտակք 'ի կապել զայլս:

Contrefendis (քօնտըրֆանդի) գ. ար. Հատուածք քարի:

Contre-finesse (քօնտըր ֆինէս) գ. իգ. Խորամանկութիւն փոխանակութեան, հնարք ընդ հնարից. հիլէյէ պէտէլ հիլէ:

Contre-fort (քօնտըր ֆօր) գ. ար. Որմակալ, հաստարան որմոյ. դուվար դայաղը:

Contre-fraser (քօնտըր ֆրազէ́) բ. ն. Թրել կամ շաղել երիցս:

Contrefruit (քօնտըրֆրուի) գ. ար. Յաւելուած որմոյ:

Contre-fugue (քօնտըր ֆիւգ) գ. իգ. Հակառակ փախուստ (ըստ երաժշտաց):

Contregage (քօնտըրգաժ) գ. ար. Գրաւ, գրաւական. պօրճա պէտէլ էմանէտ, րէհին:

Contregager (քօնտըրգաժէ́) բ. ն. Տալ զգրաւ կամ զգրաւական. էմանէտ կամ րէհին գօյմագ:

Contre-garde (քօնտըր գարդ) գ. իգ. Նախապատուար, նախամարտկոց: համարակալ գրամմոնցի:

Contre-hacher (քօնտըր հաշէ́) բ. ն. Ընդդիմահատանել կամ սաստկացուցանել զստուերս նկարուց:

Contre-hâtier (քօնտըր հատիէ́) բ. ն. Շամփրակալ երկաթ:

Contre-haut (քօնթըռ հօ) մակ. Ի ստորէ 'ի վեր. աշաղըտան եօգարըյա:

Contre-herminé, ée (քօնթըռ հէռմինէ՛) ած. Աւաղուտ արծաթախառն (ըստ կնքաբանից):

Contre-heurtoir (քօնթըռ հէօռթուառ) գ. ար. Երկաթ որ հարկանէ 'ի միասին:

Contre-jour (քօնթըռ ժուռ) գ. ար. Տեղի հանդիպահայեաց լուսոյ. էաւ ըշըղը, ըշըղա գարշը եէր:

Contre-issant (քօնթռ իսան) ած. Ելեալ արտաքս (ըստ կնքաբանից):

Contre-jumelles (քօնթըռ ժիւմէլ) գ. իգ. յոգ. Կիցք քարանց ընդ միմեանս:

Contre-lames (քօնթըռ լամ) գ. իգ. յոգ. Տախտակք կամ ձողք ինչ:

Contre-latte (քօնթըռ լաթ) գ. իգ. Տախտակ կամ տախտակամած յարկաց:

Contre-latter (քօնթըռ լաթէ՛) բ. ն. Պատել տախտակօք, տախտակամած յօրինել: Contre-latté, ée, տախտակամած:

Contre-lattoir (քօնթըռ լաթուառ) գ. ար. Գործի ինչ:

Contre-lettre (քօնթըռ լէթըռ) գ. իգ. Հակառակ հրաման կամ հրովարտակ. եազըյա գարշը եազը:

Contremailler (քօնթըռմայլէ՛) բ. ն. Կրկին հիւսել կամ շղթայս յօրինել:

Contre-maître (քօնթըռ մէթըռ) գ. ար. Երկրորդ կամ ստորին նաւապետ. իքինճի րէիս: վերակացու գործաւորաց. իշճիլէր նազըրը:

Contremandement (քօնթըռմանտման) գ. ար. Հակառակ հրաման, նահանջումն հրամանին. պիր էմրէ գարշը էմր:

Contremander (քօնթըռմանտէ՛) բ. ն. Նահանջել զառաջին հրամանն, հրաման հանել հակառակ առաջնոյն. պիր էմրէ գարշը էմր վէրմէք, տէրսինէ էմր էթմէք:

Contre-marche (քօնթըռ մառշ) գ. իգ. Հակառակ ընթացք 'ի մարտի. զըտտը հարէքէթ:

Contre-marée (քօնթըռ մառէ՛) գ. իգ. Մակընթացութիւն ծովու ներհական:

Coutre-marque (քօնթըռ մառք) գ. իգ. Հակառակ կամ երկրորդ նշան. նիշանա գարշը նիշան կամ տամղա:

Contre-marquer (քօնթըռ մառքէ՛) բ. ն. Դնել երկրորդ նշան ընդդէմ առաջնոյն. պիր իքինճի նիշան գօյմագ, տամղալամագ: Contre-marqué, ée, վերստին կնքեալ:

Contre-mine (քօնթըռ մին) գ. իգ. Հակառակ ական. լաղըմա գարշը լաղըմ: ական. լաղըմ:

Contre- miner (քօնթըռ մինէ՛) բ. ն. Հակառակ ական հատանել, ական հատանել ընդդէմ թշնամեաց. լաղըմա գարշը լաղըմ գազմագ: Contre-miné, ée, ական հատեալ ընդդէմ:

Contre-mineur (քօնթըռ մինէօռ) գ. ար. Որ ընդդէմ թշնամեաց ական հատանէ. լաղըմա գարշը լաղըմ գազան:

Contre-mont (քօնթըռ մօն) մակ. Ի վեր, 'ի բարձունս. ագընթը եօգարը:

Contre-mur (քօնթըռ միւռ) գ. ար. Որմ կամ պարիսպ երկրորդ. իքինճի տուվար:

Contre-ordre (քօնըռ օռտըռ) գ. ար. Նահանջումն հրամանին, հակառակ հրաման. էմրէ գարշը էմր, էմրի մուղայիր:

Contre-pâlé, ée (քօնթըռ բալէ՛) ած. Հակառակաձող (ըստ կնքաբանից):

Contre-ouverture (քօնթռ ուվէռթիւռ) գ. իգ. Պատառուած վիրաց 'ի հանել զշարաւն.

Contre-partie (քօնթըռ բառթի) գ. իգ. Հակամասն, հակառակամասն (ըստ երաժշտաց). մուգապէլէ:

Contre-passant (քօնթըռ բասան) ած. Որ անցանէ 'ի կողմանէ (ըստ կնքաբանից):

Contre-pente (քօնթըռ բանթ) գ. իգ. Արգել զառ 'ի վայրի:

Contre-percer (քօնթըռ բէռսէ՛) բ. ն. Ծակել կամ թափանցել ընդ հակառակն. ագսինտէն տէլմէք:

Contre-peser (քօնթըռ բըզէ՛) բ. ն. Հանդիպակշիռ առնել, հաւասարել. մուգապէլէն տարթմագ: Contre-pesé, ée, զուգահաւասար:

Contre-pied (քօնթըռ բիէ՛) գ. ար. Հակառակ ընթացք կամ շաւիղ: ընդհակառակն. զըտ, խիլաֆ: À contre pied, ընդդէմ, ընդ հակառակն. ագսինէ:

Contreplaige (քօնթըռբլէժ) գ. ար. Երաշխաւոր. քէֆիլ:

Contre-pleiger (քօնթըռ բլէժէ՛) բ. ն. Երաշխաւոր լինել. քէֆիլ օլմագ:

Contre-poids (քօնթըռ բուա) գ. ար. Հակաքարշ. բէրապէնք: Կշիռ. մուատէլէթ, տէրաղը:

Contre-poil (քօնթըռ բուալ) գ. ար. Հերք ընդհակառակն. տիքինէ օլան գըլ: հակառակ իմաստ: À contre-poil, ընդ հակառակն, յայլ միտս. տէրսինէ:

Contre-poinçon (քօնթըռ բուէնսօն) գ. ար. Գաղափար գրոց տպագրութեան. հէրքան:

Contre-point (քօնթըռ բուէն) գ. ար. Ներդաշնակութիւն այլեայլ երգոց. ահէնկ:

Contre-pointer (քօնթըռ բուէնթէ՛) բ. ն. Ծածկել յերկոսին կողմանս. իյնէլէմէք: պատնէշ կանգնել ընդդէմ, ընդդիմաբանել. հակառակել. գարշը սէօյլէմէք, մուարազա էթմէք:

Contre-poison (քօնթըռ բուազօն) գ. ար. Դեղթափ, անդեղայ. բանզէհիր:

Contre-porter (քօնթըռ բօռթէ՛) բ. ն. Շրջեցուցանել զվաճառս. մալ կէզտիրմէք:

Contre-porteur (քօնթըռ բօռթէօռ) գ. ար. Որ շրջեցուցանէ զվաճառս, աղքատ կրպակաւոր, փերեզակ:

Contre-poser (քօնթըռ բօզէ՛) բ. ն. Վրիպել 'ի հաշուի վաճառաց. տէֆթէրէ եանլըշ գայտ էթմէք:

Contre-poseur (քօնթըռ բօզէօռ) գ. ար. Ականակապ. մըհլայըճը:

Contre-position (քօնթըր փօզիսիօն) գ. իգ. Վրիպակ 'ի հաշուեգրի:

Contre-poste (քօնթըր փօսթ) գ. իգ. Երկրորդ իջևան, կամ պաշտօն:

Contre-queue d'aronde (քօնթըր քէօ տարօնտ) գ. իգ. Պատնէշ ինչ:

Contre-quille (քօնթըր քիյլ) գ. իգ. Փայտ ինչ նաւու:

Contre-ronde (քօնթըր րօնտ) գ. իգ. Կրկին պահանորդութիւն կամ պահակերութիւն:

Contre-sabord (քօնթըր սապօր) գ. ար. Պատուհան թնդանօթից նաւու:

Contre-salut (քօնթըր սալիւ) գ. ար. Ողջոյն տուեալ արձակմամբ թնդանօթից:

Contre-sanglon (քօնթըր սանկլօն) գ. ար. փոկ կառաց:

Contre-scel (քօնթըր սէլ) գ. ար. Կնիք ինչ փոքրիկ· քիւչիւք մէօհիւր, թաթպըգ:

Contre-sceller (քօնթըր սէլէ́) բ. ն. Կնքել փոքր կնքով: Contre-scellé, ée, կնքեալ:

Contre-seing (քօնթըր սէյն) գ. ար. Դնելն զկնիք, ստորագրութիւն, հաստատութիւն· իմզա:

Contre-sens (քօնթըր սան) գ. ար. Իմաստ կամ միտք հակառակ· խիլա́ֆը մանա, աքսի ֆիքր, մաանա, էաքսինը մանայէ մուղայըր: Ներհակ կողմն կառուցոյ· թէրս թարաֆ: À contre-sens, ընդ հակառակն· թէրսինէ:

Contre-signer (քօնթըր սինյէ́) բ. ն. Ստորագրել կամ հաստատել 'ի ներքոյ· պէրապէր կամ ալթընտա իմզա գօյմագ: Contre-signé, ée, ստորագրեալ 'ի ներքոյ:

Contre-sommation (քօնթըր սօմմասիօն) գ. իգ. Կոչումն յերաշխաւորութիւն:

Contre-sommer (քօնթըր սօմէ́) բ. ն. Կոչել յերաշխաւորութիւն:

Contre-sommier (քօնթըր սօմիէ́) գ. ար. Երկրորդ մագաղաթ տարածեալ 'ի վերայ գործարանին:

Contre-temps (քօնթըր թան) գ. ար. Տարաժամ դիպուած, խոչ· վագըթսըզլըգ, գազա, էզիյէթ, մուանիդէթ: կաքաւ ինչ ոտից: À contre-temps, տարաժամ, յանդէպս· վագըթսըզ:

Contre-terrasse (քօնթըր թէրրաս) գ. իգ. Կրկին յատակ բարձրացեալ:

Contre-tirer (քօնթըր թիրէ́) բ. ն. Կրկնակ տպել· թէքրար պասմագ: գաղափարել, ընդօրինակել· րէսմինի չըգարմագ: Contre-tiré, ée, գաղափարեալ:

Contre-tranchée (քօնթըր թրանշէ́) գ. իգ. Խրամ կամ փոս ընդդէմ պաշարողաց:

Contre-veiré (քօնթըր վէրէ́) ած. Հակառակամուշտակ (ըստ կնքաբանից):

Contrevallation (քօնթրըվալլասիօն) գ. իգ. Պատնէշ, խրամ, փոս· մէթէրիզ գարշը մէթէրիզ:

Contrevenant, ante (քօնթրըվընան, անթ) ած. Օրինազանց, յանցաւոր· ագսինի էտէն:

Contrevenir (քօնթրըվընիր) բ. չ. Յանցանել, անցանել զ, անսաստել, ստունդանել· ագսինի էթմէք, խիլա́ֆը հարէքէթ էթմէք:

Contrevent (քօնթրըվան) գ. ար. Փեղկ, դուռն հողմարգել· փէնճէրէ գափաղը:

Contreventer (քօնթրըվանթէ́) բ. չ. Հողմարգելս դնել:

Contre-vérité (քօնթըր վէ́րիթէ́) գ. իգ. Իմաստ հակառակ ճշմարտութեան, օտար միտք· տօղրուլուղա խիլաֆ սէօզ:

Contribuable (քօնթրիպիւապլ) ած. և գ. 'Ի ներքոյ անկեալ պարտուց կամ հարկաց, հարկատու· վէրկի վէրէն, խարաճկիւզար:

Contribuer (քօնթրիպիւէ́) բ. չ. Գործակից կամ ձեռնտու լինել· իմտատ էթմէք, պիլէ իշլէմէք: հանդամանակել· հիսսէսինի վէրմէք: հարկս հարկանել կամ տալ· վէրկի վէրմէք: Contribué, ée, օգնեալ: հանդամանակեալ:

Contribution (քօնթրիպիւսիօն) գ. իգ. Հարկ, բաժ· իմտատ, վէրկի, թէքալիֆ, խարաճ, րուսումաթ:

Contrister (քօնթրիսթէ́) բ. ն. Տրտմեցուցանել, վշտացուցանել, նեղել, տառապեցուցանել· թասալանտըրմագ, մէլիլ կամ մահզուն էթմէք: Contristé, ée, տրտմեալ, վշտացեալ:

Contrit, ite (քօնթրի, իթ) ած. Զղջացեալ· փիշման: տխուր, տրտում· մահզուն, կէօյնիւ գըրըգ:

Contrition (քօնթրիսիօն) գ. իգ. Զեղջ, զղջումն, ապաշաւ վասն մեղաց· կիւնահ փիշմանլըղը, ինքիսար:

Contrôle (քօնթրօլ) գ. ար. Արձանագրութիւն· մուգավէլէ, մուգավէլէ տէֆթէրի: պաշտօն արձանագրողի· մուգավէլէճիլիք:

Contrôler (քօնթրօլէ́) բ. ն. Գրել յարձանագրութիւնս կամ 'ի դիւանի, արձանագրել· մուգավէլէ տէֆթէրինէ եազմագ: կնքել, դրոշմել· թամղալամագ: ստգտանել, եպերել· զէմմ էթմէք: Contrôlé, ée, արձանագրեալ: կնքեալ: պախարակեալ:

Contrôleur (քօնթրօլէօր) գ. ար. Արձանագրող, դիւանագիր· մուգավէլէճի, նազըր: քննիչ, պարսաւադէտ· զէմմ էտիճի: իգ. Contrôleuse.

Controverse (քօնթրօվէրս) գ. իգ. Հակաճառութիւն, վէճ, վիճաբանութիւն· նիզա, մուճատէլէ, մուպահասէ, իխթիլաֆ:

Controversé, ée (քօնթրօվէրսէ́) ած. Վիճաբանեալ յերկոցունց կողմանց· նիզալը, իֆթիրա օլունմուշ:

Controversiste (քօնթրօվէրսիսթ) գ. ար. Հակաճառ, գրիչ հակաճառութեանց:

Controuver (քօնթրուվէ́) բ. ն. Հնարել, յօդել, կեղծել, ստել· իճատ կամ ֆէյփահ էթմէք, իֆթիրա կամ իխթիրա էթմէք, պուլմագ, ույտուրմագ: Controuvé, ée, հնարեալ, ստայօդ· իֆթիրա օլունմուշ, տիւզմէ:

Contumace (քօնթիւմաս) գ. իգ. Ըմբոստութիւն, անսաստութիւն (դատաւորաց)· չաղըրըլտըգտա կիթմէմէ, սէրքէշլիք:

Contumacer (քօնթիւմասէ́) բ. ն. Դատապարտել զոք վասն անսաստութեան. Մէհքէմէյէ կէլմէյէն քիմսէյի հիւքմ էթմէք: Contumacé, ée, դատապարտեալ առ անսաստութեան:

Contumax (քօնթիւմաքս) ած. Ըմբոստ, ապստամբ հրամանաց, անհնազանդ դատաւորաց. Շէրիաթէն գաչըն, հաքիմէ մութիի օլմայան:

Contus, use (քօնթիւ, իւզ) ած. Ճմլեալ. Էզիլմիշ:

Contusion (քօնթիւզիօն) գ. իգ. Ճմլումն մարմնոյ, հարուած. Թէն էզիլմէսի, վուրուշ, պէրէլէնմէքլիք:

Convaincant, ante (քօնվէնքան, անթ) ած. Բռնադատիչ, յաղթող, ապացուցական. Իլզամ էթիճի, իսպաթ էթէն:

Convaincre (քօնվէնքր) բ. ն. Ցուցանել փաստիւք, ըմբերանել. յաղթահարել. Իլզամ էթմէք, իսպաթ էթմէք: Convaincu, ue, յաղթահարեալ, ըմբռնեալ. Իլզամ կամ մէլզում օլմուշ:

Convalescence (քօնվալէսսանս) գ. իգ. Կազդուրումն ՚ի խօթութենէ, հաստատութիւն յառողջութեան. Շիֆա, իֆագաթ:

Convalescent, ente (քօնվալէսսան, անթ) ած. ՚Նորոգ առողջացեալ, փոքր մի զօրացեալ ՚ի խօթութենէ. Շիֆա պուլմուշ, իֆագաթէ կէլմիշ:

Convenable (քօնվընապլ) ած. Պարտուպատշաճ, պատշաճ, անկաւոր, վայելչական, յարմար, դիպաւոր. Մունասիպ, լայըգ, էօյլէ, եագըշըգլը, եագըշան, ույղուն, մուվաֆըգ:

Convenablement (քօնվընապլըման) մակ. Պատշաճապէս, ըստ պատշաճի, վայելչաբար, ՚ի դէպ, ՚ի ձահ. Մունասէպէթ իլէ, վէճհի լայըգ իւզրէ, կէրէյի կիպի:

Convenance (քօնվընանս) գ. իգ. Պատշաճողութիւն, վայելչութիւն, յարմարութիւն, պատեհ: համեմատութիւն, միաբանութիւն, խրատունք. Եագըշըգլըգ, ուիագաթ, մունասէպէթ, մուվաֆագաթ, ույղունլուգ, լայըգլըգ:

Convenant (քօնվընան) գ. ար. Դաշնակցութիւն, դաշնաւորութիւն:

Convenant, ante (քօնվընան, անթ) ած. Պատշաճ, յարմար, վայելչական:

Convenir (քօնվընիր) բ. չ. Դաշնակցիլ, միաբանիլ. Գավիլլէշմէք, ահտլաշմագ, իթթիֆագ կամ գավլ էթմէք, ուզլաշմագ, գայըլ օլմագ: յարմարիլ, պատշաճիլ, ՚ի դէպ գալ. Եագըշմագ, մունասիպ օլմագ: Convenu, ue, միաբանեալ. Ագտ օլունմուշ:

Conventicule (քօնվանթիքիւլ) գ. ար. Գաղտնի ժողով, ժողովակ. Կիզլի վէ եասագ տէրնէք:

Convention (քօնվանսիօն) գ. իգ. Դաշն, դաշնադրութիւն, սակարկութիւն. Ահտ, մուահէտէ, իթթիֆագ, գավլ: ժողով, միաբանութիւն. Տէրնէք, մէճլիս:

Conventionnel, elle (քօնվանսիօնէլ) ած. և գ. Դաշնաւոր, անդամ միաբանութեան:

Conventionnellement (քօնվանսիօնէլման) մակ. Միաբան ժողովով:

Conventualité (քօնվանթիւալիթէ́) գ. իգ. Վանականութիւն, միաբանութիւն կրօնաւորական. Մանասթըրտա եաշամա:

Conventuel, elle (քօնվանթիւէլ) ած. և գ. Վանական, միանձնական: միանձն. Մանասթըրա մութավալլիգ: Մանասթըրտա օթուրան:

Conventuellement (քօնվանթիւէլման) մակ. ՚Ի միաբանութեան: ըստ օրինի վանականաց:

Convergence (քօնվէրժանս) գ. իգ. Մերձահայեցութիւն (երկուց գծից):

Convergent, ente (քօնվէրժան, անթ) ած. Մերձահայեաց (գիծ):

Converger (քօնվէրժէ́) բ. չ. Մերձահայեաց լինել, ձգիլ ՚ի մի կէտ. Պիր եէրէ կէլմէք:

Convers, erse (քօնվէր, էրս) ած. Աշխատաւոր եղբայր կամ քոյր ՚ի վանս, աշխարհիկ. Ահտ իլէ մանասթըր խըզմէթճիսի: շրջուն (նախադասութիւն). Տէօնտիւրիւլմիւշ, տէօնմիւշ:

Conversation (քօնվէրսասիօն) գ. իգ. Կենցաղակցութիւն, խօսակցութիւն. Գօնուշմա, մուսահիպէթ, սօհպէթ, իւլֆէթ:

Converseau (քօնվէրսօ) գ. ար. Չորեքին տախտակք աղօրեաց:

Converser (քօնվէրսէ́) բ. չ. Կենցաղավարիլ, խօսակից լինել. Գօնուշմագ, կէօրիւշմէք, իւլֆէթ էթմէք, սէօյլէշմէք:

Conversion (քօնվէրսիօն) գ. իգ. Փոփոխումն, այլափոխութիւն. Տէօնիւշ, տէյիշիլմէ, թէպտիլ օլմա: դարձ, դարձումն (՚ի չարեաց). Թէօպէ: շրջան. Տէօնմէ:

Converso (քօնվէրսօ) գ. ար. Մասն ինչ տախտակամածին նաւուն:

Convertible (քօնվէրթիպլ) ած. Դիւրադարձ, փոփոխական, շրջուն:

Convertir (քօնվէրթիր) բ. ն. Դարձուցանել, շրջել, փոխել. Տէօնտիւրմէք. տէյիշթիրմէք: դարձուցանել ՚ի հաւատս. Տինէ կէթիրմէք: Se convertir, բ. յ. Դառնալ, շրջիլ. Տէօնմէք, թէօվպէյէ կամ տինէ կէլմէք: Converti, ie, դարձեալ, շրջեալ. Տէօնմիւշ, տէօնտիւրիւլմիւշ: Նորահաւատ. Եէնի տէօնմէ, տինէ կէլէն:

Convertissement (քօնվէրթիսման) գ. ար. Փոփոխութիւն. Տէօնտիւրմէք, թէպտիլ:

Convertisseur (քօնվէրթիսէօր) գ. ար. Դարձուցիչ հոգւոց. Տէօնտիւրիճի, տինէ կամ իմանա կէթիրիճի:

Convexe (քօնվէքս) ած. և գ. Կորնթարդ. Գուպպէլի, գապարմըլ, պէօքիւլմիւշ, մուհատտէպ:

Convexité (քօնվէքսիթէ́) գ. իգ. Կորնթիք, կորնթարդութիւն. Եումրուլուգ, գուպպէլիլիք:

Conviction (քօնվիքսիօն) գ. իգ. Ապացոյց, յաղթահարութիւն, համոզումն. Իսպաթ, իլզամ:

Convié (քօնվիէ́) ած. և գ. Հրաւիրեալ, կոչնական. Տավէթլի, միւսաֆիր:

Convier (քօնվիէ́) բ. ն. Հրաւիրել, կոչել.

յորդորել, հրապուրել. թէշվիք էթմէք. գանդըրմագ ։

Convive (քօնվիվ) գ. ար. *Կոչնական, ճաշակից, սեղանակից.* միհման, միսաֆիր ։

Convocation (քօնվօքասիօն) գ. իգ. *Կոչ, հրաւէր 'ի ժողով.* տավէթի ճէմաաթ, ճէմիյէթ, դէրնէք ։

Convoi (քօնվուա) գ. ար. *Յուղարկաւորութիւն մեռելոյ, հանդէս թաղման.* էօլիւ գէօթիւրմէ, մէյթին ճէնազէսի, ճէնազէ ։ *ուղեկցութիւն նաւուց.* չօգ գէմի պիր եէրտէ գիթմէսի, ալայ ։ *պաշար բանակի.* զախիրէի հարպիյէ ։

Convoitable (քօնվուաթապլ) ած. *Ցանկալի, փափաքելի (է բառ վաղեմի)*։

Convoiter (քօնվուաթէ) բ. ն. *Ուխտիւք խնդրել, ցանկալ, փափաքել.* իմրէնմէք, արզուլամագ, հըրս էթմէք ։ Convoité, ée, *ցանկացեալ*։

Convoiteux, euse (քօնվուաթէօ, էօզ) ած. *Ցանկացող, փափաքող (է բառ վաղեմի)*։

Convoitise (քօնվուաթիզ) գ. իգ. *Ցանկութիւն, փափաք, տենչ.* արզու, հըրս, հէվէս, գէօզ ։

Convoler (քօնվօլէ) բ. չ. En secondes noces *կամ* à un second mariage, *Անցանել յերկրորդ ամուսնութիւն, միւսանգամ ամուսնանալ.* իքինճի քէզ կամ դէքրար էվլէնմէք ։

Convoquer (քօնվօքէ) բ. ն. *Կոչել 'ի ժողով, խմբել, գումարել.* պիր եէրէ չաղըրմագ, դէրնէք ճէմ էթմէք ։ Convoqué, ée, *համախմբեալ*։

Convoyer (քօնվուայէ) բ. ն. *Ընկերել յապահովութիւն, ուղեկից լինել.* եօլտաշլըգ էթմէք, նադարէթ իլէ գէօթիւրմէք ։ Convoyé, ée, *ուղեկցեալ*։

Convulsif, ive (քօնվիւլսիֆ, իվ) ած. *Ցընցողական, ցնցական.* սինիր չէքիճի, դէչէնիճի ։

Convulsion (քօնվիւլսիօն) գ. իգ. *Ցնցիւն, բնական կամ անբնական շարժումն մկանանց մարմնոյ.* սինիր չէքիլմէսի, դէչէնիւճ ։

Convulsionnaire (քօնվիւլսիօնէռ) ած. և գ. *Որ ունի զցնցիւն մկանանց.* սինիրլէրի չէքիլմիշ ։ *կատաղի կամ մոլեգին (աղանդաւոր)* ։

Conyse (քօնիզ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ, որ հալածէ զլուս* ։

Coobligé (քօօպլիժէ) գ. ար. *Պարտաւորեալ կամ գաշնադիր 'ի միասին*։

Coopérateur, trice (քօօփէռաթէօռ, թռիս) գ. ար. *Գործակից, օգնական, ձեռնտու.* պիլէ իշլէյիճի կամ չալըշան, եարտըմճը ։

Coopération (քօօփէռասիօն) գ. իգ. *Գործակցութիւն, օգնութիւն, ձեռնտուութիւն.* պիլէ չալըշմա, եարտըմ ։

Coopérer (քօօփէռէ) բ. չ. *Գործակից կամ ձեռնտու լինել.* պիլէ չալըշմագ, պէրապէր իշլէմէք, եարտըմ էթմէք ։

Cooptation (քօօփթասիօն) գ. իգ. *Ընդունումն յընկերութիւն, ընտրութիւն.* էօյիւթլէմէ, իխթիյար ։

Copahu (քօփահիւ) գ. ար. *Բալասան ինչ*։

Copal (քօփալ) գ. ար. *Խէժ ինչ անուշահոտ, ռետին* ։

Copalxocoti (քօփալքսօքօթի) գ. ար. *Ծառ ինչ Ամերիկոյ* ։

Copartageant (քօփառթաժան) գ. ար. *Բաժանակից, շահակից.* հիսսէտար ։

Copeau (քօփօ) գ. ար. *Տաշեղք, փայտակոտորք.* եօնղա ։

Copermutant (քօփէռմիւթան) գ. ար. *Որ փոխանակէ զթոշակն եկեղեցական* ։

Copernic (քօփէռնիք) գ. ար. *Բիծ 'ի լուսնի*։

Copie (քօփի) գ. իգ. *Պատճէն, գաղափար, օրինակ, նախագիծ օրինակ.* սուրէթ, նուսխա, դագլիտ. էօրնէք ։

Copier (քօփիէ) բ. ն. *Գաղափարել, ընդօրինակել: Նմանող լինել, ձևացուցանել.* սուրէթ ալմագ, րէսմինի չըգարմագ. օյտուրմագ, պէնզէթմէք ։ Copié, ée, *գաղափարեալ*։

Copieusement (քօփիէօզման) մակ. *Առատապէս, լիով, բազում յոյժ.* պօլլուղ իլէ, պօլ պօլ, պօլճա, վաֆիր իլէ ։

Copieux, euse (քօփիէօ, էօզ) ած. *Առատ, լի, յորդ, ճոխ, բազում.* պօլ, չօգ, վաֆիր ։

Copiste (քօփիսթ) գ. ար. *Պատճէնագիր, պատճէնանկար, օրինակիչ.* սուրէթ չըգարըճը կամ ալըճը, եազըճը ։

Copou (քօփու) գ. ար. *Կտաւ ինչ Սինէացւոց* ։

Coppa (քօփփա) գ. ար. *Թուանշան ինչ Յունաց (իննսուն)* ։

Copreneur (քօփռընէօռ) գ. ար. *Վարձաւոր 'ի միասին.* օրթագլըղա ալան կամ դութան ։

Copropriétaire (քօփռօփռիէթէռ) գ. *Ստացող կամ որ ունի 'ի միասին.* պէրապէր մալի օլան, հէմսահիպ ։

Copte *կամ* Cophte (քօփթ) գ. ար. *Ղփտի, բնիկ քրիստոնեայ Եգիպտոսի: Նախնի լեզու Եգիպտացւոց.* գըփթը ։

Copter (քօփթէ) բ. ն. *Հնչեցուցանել կամ հարկանել զլեզուակն զանգակի 'ի միոյ կողմանէ ևեթ.* չան վուրմագ ։ Copté, ée, *հարեալ 'ի միոյ կողմանէ ևեթ* ։

Copulatif, ive (քօփիւլաթիֆ, իվ) ած. *Շաղկապից, բաղհիւսական.* չիֆթլէնտիրէն, վաւի ։

Copulation (քօփիւլասիօն) գ. իգ. *Միաւորութիւն, մերձաւորութիւն, շաղաշարութիւն, խառնք.* ճիմա ։

Coq (քօք) գ. ար. *Աքաղաղ, հաւ.* խօրօզ ։ *անուն ինչ ժամացուցի.* էէլ գօվան, ֆէրվանէ ։ *տունկ ինչ.* ուֆագ եապան նանէսի ։ Coq d'inde, *հնդկահաւ.* հինտ դավուղու ։ Coq à l'âne, *անհեթեթ բանք.* մունասէպէթսիզ ճէվապ ։

Coquallin (քօքալէն) գ. ար. *Զոլքստանի ինչ Ամերիկոյ* ։

Coquard (քօքառ) գ. ար. *Ծեր խդամոլ կամ տարփածու* ։

Coquâtre (քօքադըռ) գ. ար. Աքաղաղ եգամորձի. դէք դաշագլը խօրօզ։

Coque (քօք) գ. իգ. Փեճեկ, պատեանք, կեղև. գապուգ, իփէք գօզալաղը։

Coquecigrue (քօքսիկռիւ) գ. իգ. Ձկնին ինչ։ Ջորեակ ինչ, և խեցեմորթ։

Coquelicot (քօքլիքօ) գ. ար. Մեկոն, խաշխաշ վայրի. եապան խաշխաշը, կէլինճիք չիչէյի։

Coqueliner (քօքլինէ) բ. չ. Խօսել հաւու կամ աքաղաղի. խօրօզ կիպի էօդմէք։

Coquelourde (քօքլուռդ) գ. ար. Ի բոյս ինչ։

Coqueluche (քօքլիւշ) գ. իգ. Վեղար, կնգուղ (է բառ վաղեմի). գարադաշ պաշլըղը։ Հազ սաստիկ, հարբուխ. քըդ նէֆէս էօքսիւրիւյիւ։

Coqueluchon (քօքլիւշօն) գ. ար. Կնգուղ, վեղար (ամի ընդ կատակս). պիր նէվի պաշլըգ։

Coquemar (քօքմառ) գ. ար. Անօթ պղնձի կամ խեցի 'ի ջեռուցանել զջուր, ջեռուցիչ. կիւյիւմ, իպրիգ։

Coquereau (քօքռօ) գ. ար. Նաւակ, նաւ փոքրիկ. քիւչիւք կէմի։

Coquerelles (քօքռէլ) գ. իգ. յոգ. Կաղինք (ըստ կնքաբանից)։

Coqueret (քօքռէ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. քէաքիւնէճ, չէքէաքէնճ, ֆէնէր չիչէյի։

Coquerico (քօքռիքօ) գ. ար. Երգ կամ ձայն աքաղաղի. խօրօզ էօդմէսի։

Coqueriquer (քօքռիքէ) բ. չ. Խօսել հաւու կամ աքաղաղի. խօրօզ էօդմէք։

Coqueron (քօքռօն) գ. ար. Խորշ յառաջակողման նաւակի։

Coques (քօք) գ. իգ. յոգ. Մասն ինչ աղխի կամ փականաց։ Հաստապատուածք ինչ հնդկաց։

Coquet (քօքէ) գ. ար. Նաւակ ինչ։

Coquet, ette (քօքէ, էդ) ած. և գ. Որ ցանկայ հաճոյ լինել, տարփածու, տարփաւոր, հոմանի, սեղեխ. ճիլվէլի, աշըգ, մաշուգէ։

Coqueter (քօքդէ) բ. չ. Ցանկալ հաճոյ լինել, տարփածու լինել, քծնիլ առ կանայս. քէնտինի պէյէնտիրմէյէ չալըշմագ, ճիլվէլիք էդմէք, աշըգ օլմագ, սիւրիւնմէք։

Coquetier (քօքդիէ) գ. ար. Որ վաճառէ զձուս կամ զհաւս. եումուրդաճը, դավուգճու։ սկահակ կամ անօթ ձուոյ. րաֆադան գօյաճագ գապ։

Coquetterie (քօքէդռի) գ. իգ. Շողոմութիւն, պչրանք. ճիլվէլիք, նազլըգ, աշըգլըգ, էօսմալըգ, աշգ, կիրիշմէ, նազ ու ճիլվէ։

Coquillage (քօքիյլեաժ) գ. ար. Ծովային խեցիք, խեցեմորթք. սուդա օլան գապուգլու հայվանլար, սէդէֆլի պալըգ, պէօճէք։

Coquille (քօքիյլ) գ. իգ. Խեցի, խեցեմորթ։ Կեղև, պատեանք. սէդէֆ, գապուգ։

Coquillier (քօքիյլեէ) գ. ար. Հաւաքումն, կամ սենեակ խեցեմորթից։

Coquillon (քօքիյլեօն) գ. ար. Խեցի փոքրիկ (ըստ դրամահատաց)։

Coquin, ine (քօքէն, քին) գ. Խառնագնաց, անզգամ, անազգակ, ցոփակեաց, անառակ, բոզ. եարամազ, հարամզատէ, ֆէնա, քէօդիւ, քէմ քիշի, գարա եիւզլիւ, մուհաննէդ, նապէքեար, հէրիֆ, րօսփու։

Coquinaille (քօքինայլ) գ. իգ. Խառնիճաղանճք, անզգամք. ինսանլարըն սիւփրիւնդիւսիւ։

Coquiner (քօքինէ) բ. չ. Անառակութեամբ շրջիլ. դատարկակեաց լինել։

Coquinerie (քօքինռի) գ. իգ. Անառակութիւն, ցոփութիւն, անզգամութիւն. եարամազլըգ, քէօդիւլիւք, քէմլիք։

Cor (քօռ) գ. ար. Կոշտ մարմնոյ. նասըր։ խեցեմորթ ինչ։ փող որսորդաց. ավճը պօյնուզու կամ պօրուսու։

Coracite (քօռասիդ) գ. իգ. Քար 'ի գոյն ագռաւու։

Corail (քօռայլ) գ. ար։ յոգ. Coraux. Բուստ. մէրճան։

Corailleur (քօռայլեէօռ) գ. ար. Որ որսայ կամ հանէ 'ի ծովէ զբուստ. մէրճան դալըճը, մէրճան չըգարան։

Corallé, ée, (քօռալէ) ած. Բոսորախառն (դեղ)։

Coralline (քօռալին) գ. իգ. Ի բոյս ինչ ծովային. եօսուն։

Corallin, ine (քօռալէն, ին) ած. Կարմրափայլ իբրև զբուստ. մէրճան րէնկլի։

Coralloïde (քօռալօիդ) գ. իգ. Սերմն սպիտակ բստոյ։ ած. Բստանման։

Corbeau (քօռպօ) գ. ար. Ագռաւ. գուզղուն, գարա գարղա։ մոյթ ինչ ճարտարապետական։ Համաստեղութիւն ինչ։ Corbeaux, մեռելաթաղք ըմբռնելոց 'ի ժանտ ախտէ։

Corbeille (քօռպէյլ) գ. իգ. Կողով, զամբիւղ. որթ. սէփէդ, սէլէ, քիւֆէ, զէմպիլ։ ընծայ փեսային առ հարսն. եիւզ կէօրիւնլիւյիւ։ զարդ ինչ։

Corbeillée (քօռպէյլեէ) գ. իգ. Կողով կամ զամբիւղ լի. սէփէդ տօլուսու։

Corbillard (քօռպիյլեառ) գ. ար. Նաւակ ինչ. ֆալուր գայըղը։ կառք մեծ. պիր նէվ պէօյիւք արապա։ այլ մեռելաթաղ. մէյդ արապասը։

Corbillat (քօռպիյլեա) գ. ար. Ձագ ագռաւու. գուզղուն եավրուսու։

Corbillon (քօռպիյլեօն) գ. իգ. Կողով կամ սակառի փոքրիկ. սէփէդճիք։ խաղ ինչ։

Corbin (քօռպէն) գ. ար. Ագռաւ (է բառ վաղեմի)։ Bec de corbin, գործի ինչ ճանկաձև։ զէնք ինչ։

Cordage (քօռտաժ) գ. ար. Պարանք. չուան. հալադ, փալամար, օրղան։ չափ ինչ. գուլաճլամա։

Cordager (քօռտաժէ) բ. չ. Պարանս ոլորել, կամ կազմել. հալադը չէվիրմէք։

Cordats (քօռտա) գ. ար. յոգ. Խոշոր կտաւ 'ի պէտս պատատի։

Corde (քօռտ) գ. իգ. Պարան. օրղան կամ ուրղան: առասան. չուան. սիճիմ, իփ: լար. քիրիշ: կապ, խեղդ. սիճիմ: Թել. թէլ: չափ ինչ փայտի. գուլաճ:

Cordeau (քօռտօ) գ. ար. Լար, չուան, առասան. սիճիմ, շաքուլ:

Cordet (քօռտէ՛) գ. իգ. Ոլորած, հիւսուած:

Cordeler (քօռտլէ՛) բ. ն. Ոլորել. հիւսել. իփ էօրմէք. էօրմէք: Cordelé, ée, ոլորեալ, հիւսեալ:

Cordelette (քօռտլէթ) գ. իգ. Լար փոքրիկ, առասան. իփճիք, սիճիմճիք:

Cordelier, ière (քօռտլիէ՛, էռ) գ. ար. իգ. Որ ունի զչուան գօտի (կրօնաւոր Ֆրանչիսկեան): չուան բազմահանգոյց: զարդ ինչ ճարտարապետական: զարդ ինչ կանանց:

Cordelle (քօռտէլ) գ. իգ. Լար, չուան. սիճիմճիք:

Corder (քօռտէ՛) բ. ն. Ոլորել. հիւսել զչուան. իփ էօրմէք կամ պիւքմէք: կապել չուանաւ. պաղլամագ: չափել զփայտ լարիւ. գուլաճլամագ: Se corder, բ. յ. Գլուխ կապել բուսոց. ֆիւրիւղլէնմէք, քէչէլէնմէք: Cordé, ée, կապեալ:

Corderie (քօռտըռի) գ. իգ. Գործարան չուանաց, տեղի հիւսելոյ զպարանս կամ զառասանս. օրղան քէրխանէսի, իփ պիւքէճէք եէր:

Cordial, ale (քօռտիալ) ած. Զօրացուցիչ, օգտակար (դեղ). գուվվէթ վէրէն իլաճ, եիւրէյէ շիֆալը: սրտի, մտերիմ, սիրելի, կաթոգին. գալպի, տէրունի, սադըգ:

Cordialement (քօռտիալման) մակ. Ի բոլոր սրտէ, սերտիւ, կաթոգին, սրտի մտօք. ճանը կէօնիւլտէն:

Cordialité (քօռտիալիտէ՛) գ. իգ. Սէր ճշմարիտ, մտերմութիւն, անկեղծ բարեկամութիւն. խուլուսի գալպ, սամիմի տօսթլուգ, սադըգլըգ:

Cordier (քօռտիէ՛) գ. ար. Չուանագործ. օրղանճը, իփճի, իփ պիւքիւճիւ:

Cordillas (քօռտիլա) գ. ար. Ազգ ինչ խոշոր կտաւոյ:

Cordille (քօռտիյլ) գ. ար. Ձագ դոն ձկան:

Cordon (քօռտօն) գ. իգ. Լար, առասան, չուան. իփ, սիճիմ, գըննապ: Թել. թէլ: երիզ, ժապաւէն. պաղ, շէրիտ: գօտի կամ պսակ որմոյ. քէնար: շարք զօրաց 'ի պահպանութիւն. տիզի: շրջանակ դրամոյ. սիքքէ քէնարը:

Cordonner (քօռտօնէ՛) բ. ն. Հիւսել իբրև զչուան, ոլորել. պիւքմէք, էօրմէք: Cordonné, ée, ոլորեալ, հիւսեալ:

Cordonnerie (քօռտօնըռի) գ. իգ. Արուեստ կարուակաց կամ կօշկակարաց. բաբուճճուլուգ, չիզմէճիլիք: կրպակ կարուակաց. բաբուճճուլար տիւքքեանը: տեղի կօշկավաճառաց. գավվաֆ խանէ:

Cordonnet (քօռտօնէ՛) գ. ար. Լար կամ առասան փոքր, հիւսուած. իփճիք, գայտան, գայտանճըգ, տիղիճիք:

Cordonnier (քօռտօնիէ՛) գ. ար. Կարուակ, կօշկակար. բաբուճճու, գօնտուրաճը, չիզմէճի, գավվաֆ:

Cordouan (քօռտուան) գ. ար. Սեկ, պաճարենի. սահտիյան, քէօսէլէ:

Cordouanier (քօռտուանիէ՛) գ. ար. Որ յօրինէ զսեկս. սահտիյանճը:

Corée կամ Chorée (քօռէ՛) գ. ար. Ոտնդամ ինչ ոտանաւորի կամ չափի:

Coriace (քօռիաս) ած. Կարծր իբրև զկաշի. սէրթ, գաթը: Homme coriace, ագահ, խիստ, անտանելի. թամահքեար, սէրթ:

Coriacée (քօռիասէ՛) ած. Որ ունի զկարծրութիւն կաշւոյ:

Coriambe (քօռիանպ) գ. իգ. Ազգ ինչ տաղաչափութեան:

Coriandre (քօռիանտըռ) գ. իգ. Գինձ, գնձենի. քիշնիշ:

Coridale (քօռիտալ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Cor-indum (քօռ էնտօմ) գ. ար. Բոյս ինչ հնդկաց:

Corinthien (քօռէնթիէն) ած. Կորնթեան (կարգ ճարտարապետութեան):

Coris (քօռիս) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Corme (քօռմ) գ. ար. Սին (պտուղ). իւվէզ:

Cormier (քօռմիէ՛) գ. ար. Սին (ծառ). իւվէզ աղաճը:

Cormière (քօռմիէռ) գ. իգ. Փայտ ինչ նաւու:

Cormoran (քօռմօռան) գ. ար. Հողամաղ. գարապատագ:

Cornac (քօռնաք) գ. ար. Փղապան, փղապետ. ֆիլճի:

Cornachine (քօռնաշին) գ. իգ. Փոշի ինչ մաքրողական:

Cornailler (քօռնայլէ՛) բ. չ. Ոչ ճիշդ կամ հաստատ մտանել (փայտի):

Cornaline (քօռնալին) գ. իգ. Քար ինչ պատուական. ագիգ տաշը:

Cornard (քօռնառ) գ. իգ. Կնակաւատ, որ ունի կին շնաբարոյ:

Corne (քօռն) գ. ար. Եղջիւր. պօյնուզ կամ պույնուզ: կոշտ ոտից կենդանեաց: տեղն, ցցուածն, կատար: La corne de l'autel, աջակողմն կամ անկիւն սեղանոյ. քէօշէ: Corne d'abondance, մաղթեղ ջիւր:

Cornée (քօռնէ՛) գ. իգ. Եղջերեայ թաղանթ աչաց. կէօզիւն պէյազը, գուռնիյէ:

Cornée (քօռնէ՛) ած. Կոշտացեալ, պնդացեալ:

Corneille (քօռնէյլ) գ. իգ. Ազգ ինչ ագռաւու. գարղա: տունկ ինչ. խուխուլմա:

Cornemuse (քօռնըմիւզ) գ. իգ. Նուագարան ինչ, տիկ հովուաց. կայտէ, տուլում:

Cornéole (քօռնէօլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Corner (քօռնէ՛) բ. չ. Հարկանել զեղջերափող կամ զփող. պօրու չալմագ: խօսել յականջս փողով. գուլաղընա պաղըրմագ: Հնչակ հարկանել, քարոզել. չաղ էտմէք: Corné, ée, հնչակեալ:

Cornet (քօռնէ) գ. ար. Եղջիւր փոքրիկ. քիւչիւք պօյնուզ: եղջերափող. պօրու, զուրնա: կաղամար. պույնուզտան դիւիթ, հօքգա: Թուղթ դալարածոյ. տըրըլմըշ քէաղըտ, քիւլահ: տուփ քուէից նարտին. զար ատաճագ գապ: քաքար ինչ: խեցեմորթ ինչ. տէնիզ պօրուսու: Նըւագ ինչ երգեհոնի:

Cornetier (քօռնըթիէ՛) գ. ար. Որ գործէ անօթս յեղջերաց. պօյնուզ իշլէյէն:

Cornette (քօռնէթ) գ. իգ. Գլխարկ ինչ կանանց. պիր նէվի գէնինէ թագէսի: Նշան ինչ խորհրդականաց. պիր նիշան: դրօշ հեծելոց և խումբ նոցա. ատլը ասքէրին պայրաղը. պէյազ սանճագ:

Cornette (քօռնէթ) գ. ար. Դրօշակիր հեծելոց. ատլը ասքէրին պայրագտարը. սանճագտար: պաշտօնեայ, հրամանատար:

Corneur (քօռնէօռ) գ. ար. Որ հարկանէ զեղջերափող, փողահար. պօրու չալան, զուռնաճըն:

Corniche (քօռնիշ) գ. իգ. Շրջանակ կամ պսակ շինուածոց. րաֆ:

Cornichon (քօռնիշօն) գ. ար. Եղջիւր փոքրիկ. պօյնուզճուգ: վարունգ փոքր. թուրշու կամ տօքալ խըյարը:

Cornier (քօռնիէ՛) ած. 'Ի հաստատութիւն անկեան: կարգեալ 'ի նշանակ:

Cornière (քօռնիէռ) գ. իգ. Ջրանցք, ադուգայ. խողովակ. օլուգ, քիւնկ:

Cornillas (քօռնիյլա) գ. ար. Ձագ ագռաւու. գարղա եավրուսու:

Cornouille (քօռնույլ) գ. իգ. Հոն, չուամ, զողալ (պտուղ). գըզըլճըգ:

Cornouiller (քօռնույլիէ՛) գ. ար. Հոն (ծառ). գըզըլճըգ աղաճը:

Cornu, ue (քօռնիւ) ած. Եղջերաւոր, անկիւնաւոր. պօյնուզլու, քէօշէլի: անհեթեթ, այլանդակ, տարադէպ:

Cornuau (քօռնիւօ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու:

Cornue (քօռնիւ) գ. իգ. Գալարափող անօթ քիմիականաց. քիմեաճըլըն պօյնուզլու շիշէսի, իմպիք գաբաղը:

Cornuet (քօռնիւէ) գ. ար. Քաքար կամ կարկանդակ ինչ:

Corolitique (քօռօլիթիք) ած. Սաղարթազարդ (սիւն):

Corollaire (քօռօլլէռ) գ. ար. Հետևանք, յաւելուած. նէթիճէ, հիւրմէթ, թէրագգը:

Corona solis (քօռօնա սօլիս) գ. ար. Արևածաղիկ. կիւն չիչէյի:

Coronaire (քօռօնէռ) ած. Պսակաձև (երակ արեան):

Coronal, ale (քօռօնալ) ած. Ճակատու (ոսկր): գ. Կարան կամ երակ ճակատու:

Coronoïde (քօռօնօիտ) ած. Պսակաձև:

Corporal (քօռփօռալ) գ. ար. Գորփուրայ, մարմնակալ:

Corporalier (քօռփօռալիէ՛) գ. ար. Քսակ մարմնակալին:

Corporation (քօռփօռասիօն) գ. իգ. Ընկերութիւն, ժողով. էսնաֆ, հըրֆէթ:

Corporéité (քօռփօռէ՛իթէ՛) գ. իգ. Մարմնաւորութիւն, լինելն մարմնաւոր:

Corporel, elle (քօռփօռէլ) ած. Մարմնաւոր, որ ունի զմարմին, մարմնական, մարմնոյ. թէնլի, թէնանի, ճիսմանի:

Corporellement (քօռփօռէլըման) մակ. Մարմնով, մարմնապէս, ըստ մարմնոյ:

Corporifier (քօռփօռիֆիէ՛) բ. ն. Մարմին ընծայել. փոխարկել 'ի մարմին, զօդել 'ի մի մարմին. թէն վէրմէք. պիթիշտիրմէք:

Corps (քօռ) գ. ար. Մարմին. թէն, վիւճուտ: գոյացութիւն, մարմին. ճէսէտ, ճէսմ: բազմութիւն, ընկերութիւն, ժողով, միաբանութիւն. ճէմաաթ, չօգլուգ: Իրանք, որովայն, փոր. կէօվտէ, պէտէն: դի, դիակն, մարմին մեռեալ. ճէնազէ, էօլիւ: Թանձրութիւն, ստուարութիւն: բնակարան, կայանք. օթուրաճագ էէր, գօնագ: խումբ, բազմութիւն զօրաց. պէօլիւք, ալայ: À corps perdu, գահավէժ բերմամբ, յանդգնաբար, կոյր զկուրայն. ճէսարէթ իլէ, օլուր օլմազ, քէօր քէօրանա:

Corpulence (քօռփիւլանս) գ. իգ. Գիրութիւն, թանձրութիւն մարմնոյ. թէնլիլիք, էնդամլըլըգ, ճէսամէթ:

Corpulent (քօռփիւլան) ած. Գէր, թանձրամարմին, անձնեայ. ճէսիմ, կէօվտէլի:

Corpusculaire (քօռփիւսքիւլէռ) ած. Հիւլէական կամ մասնիկեան (փիլիսոփայութիւն):

Corpuscule (քօռփիւսքիւլ) գ. ար. Մարմնիկ, մասնիկ, շամանդաղ, հիւլէ. ճիւզ, զէրրէ:

Corradoux կամ Coradoux (քօռատու) գ. ար. Անջրպետ տախտակաց կամ յարկաց նաւուն:

Correct, ecte (քօռէք, էքթ) ած. Ուղղեալ, ուղղագրեալ, ուղիղ. ճիշդ. խալաս օլունմուշ. խալաս, էանլըշսըզ, ղալատսըզ, դօղրու:

Correctement (քօռէքթըման) մակ. Ուղղութեամբ, ուղղակի. ըստ կանոնաց, անվրէպ. գայտէ իւզրէ, իմլա իլէ:

Correcteur (քօռէքթէօռ) գ. ար. Ուղղիչ. ուղղագրող: քննիչ, դատաւոր: տեսուչ, հայր հոգևոր: յանդիմանիչ. կշտամբող. թիւզէլթիճի, խալաս էտիճի, դօղրուլթուճու. թէրպիյէ էտիճի:

Correctif (քօռէքթիֆ) գ. ար. Ուղղիչ. թիւզէլթէն: ամոքիչ (բանք). եումուշատմա:

Correction (քօռէքսիօն) գ. իգ. Ուղղութիւն. թասհիհ, թիւզէլթմէ, դօղրուլթմա: յանդիմանութիւն, խրատ, պատիժ. թազիր, թէրպիյէ: դիւանատուն. տէֆթէր խանէ: սրբագրութիւն: ամոքումն (դեղոց):

Correctionel, elle (քօռէքսիօնէլ) ած. Ուղղութեան, խրատու:

Corrégence (քօռէ՛ժանս) գ. իգ. Իշխանակցութիւն. հէմ սալթանաթ:

Corrégent (քօռէ՛ժան) գ. ար. Իշխանակից. հէմ հիւքիւմտար:

Corrégidor (քօռէ՛ժիտօռ) գ. ար. Դատաւոր (Սպանիացւոց):

Corrélatif, ive (քօռէ՛լաթիֆ, իվ) ած. Առնչական, առնչակից. ալագա՛յի միւնասէպէթէ օլան:

Corrélation (քօռէ՛լասիօն) գ. իգ. Առնչութիւն, փոխադարձ յարաբերութիւն. թէալլիւգ, ալագա՛յի միւնասէպէթէ:

Correspondance (քօռէսփօնտանս) գ. իգ. Միաբանութիւն, համեմատութիւն: կապակցութիւն, վերաբերութիւն: կցորդութիւն, հաղորդակցութիւն. մուամէլէ, թէալլիւգ, ալագա: Թղթակցութիւն. մէքթուպլաշմա, խապէրլէշմէ, մուրասէլէ:

Correspondant, ante (քօռէսփօնտան, անթ) ած. և գ. Միաբան, զուգաձայն, յարմար, համեմատ. մութապըգ: գործակալ, վաճառակից. վէքիլ: Թղթակից. մէքթուպլաշտըղը քիմսէ:

Correspondre (քօռէսփօնտր) բ. չ. Փոխարինել, հատուցանել. հիւսնի մուամէլէ էթմէք: Se correspondre, բ. յ. Համեմատիլ, յարմարիլ. մութապըգ օլմագ, ույմագ:

Corridor (քօռիտօռ) գ. ար. Նրբաշաւիղ անցք տան. հայաթ, տէհլիզկեահ, գօղուշ:

Corriger (քօռիժէ՛) բ. ն. Ուղղել: ուղղագրել: կշտամբել, խրատել: մեղմել, բարեխառնել. տօղրուլթմագ, կիւզէլթմէք, թասհիհ կամ իսլահ էթմէք. թազիր էթմէք, ազարլամագ, ճէզասընը վէրմէք. մուլայըմլաթմագ: Corrigé, ée, ուղղեալ:

Corrigible (քօռիժիպլ) ած. Ուղղելի. օնաճագ, իսլահ օլունաճագ, կիւզէլիր:

Corroboratif, ive (քօռօպօռաթիֆ, իվ) ած. և գ. Զօրացուցիչ (դեղ). գուվվէթլէնտիրիճի:

Corroboration (քօռօպօռասիօն) գ. իգ. Կազդուրումն, հաստատութիւն. գուվվէթ վէրմէ. գուվվէթլէնմէ:

Corroborer (քօռօպօռէ՛) բ. ն. Զօրացուցանել, կազդուրել, հաստատել. գուվվէթլէնտիրմէք, գավիլէմէք: Corroboré, ée, զօրացեալ:

Corrodant, ante (քօռօտան, անթ) ած. Որ կրծէ կամ մաշէ. եէյիճի, աշընտըրըճը:

Corroder (քօռօտէ՛) բ. ն. Կրծել. ուտել, մաշել, ծախել. եէմէք, աշընտըրմագ: Corrodé, ée, կրծեալ, մաշեալ:

Corroi (քօռուա) գ. ար. Խաղախորդութիւն. սէփի. սէփմէ, տէպաղէթ: պատնէշ 'ի կաւոյ ընդդէմ ջրոյ. եօղրուլմուշ թօփրագտան պէնտ:

Corrompre (քօռօնփր) բ. ն. Ապականել, եղծանել, խանգարել: պղծել. պօզմագ, ազտըրմագ: կաշառել. րիւշվէթ կամ պախշիշ վէրմէք: Se corrompre, բ. չ. Ապականիլ, եղծանիլ. պօզուլմագ, ազմագ, չիւրիւմէք: Corrompu, ue, ապականեալ. ազմըշ, միւֆսիտ:

Corrosif, ive (քօռօզիֆ, իվ) ած. և գ. Կրծիչ, ծախիչ, կերող. եագըճը, էքքէալ, եէյիճի:

Corrosion (քօռօզիօն) գ. իգ. Կրծումն, ծախումն. եէմէ, աշընտըրմա:

Corroyer (քօռուայէ՛) բ. ն. Յօրինել զմորթս, խաղախորդել. սէփիլէմէք, տէպաղէթ էթմէք: փաղաղել զկաւ. գարմագ: ծեփել կաւով: հարկանել զերկաթ ջերմաջերմ: կեղևել կամ տաշել զփայտ: խառնել զկիր ընդ աւազոյ:

Corroyeur (քօռուայէօռ) գ. ար. Խաղախորդ. տէպպաղ կամ թապպագ:

Corrude (քօռիւտ) գ. իգ. Ծնեբեկ վայրի. եապանի գուշ գօնմազ:

Corrupteur, trice (քօռիւփթէօռ, թրիս) գ. ար. իգ. Ապականիչ, խանգարիչ, մոլորեցուցիչ. պօզուճու, ազտըրըճը, ֆէնա:

Corruptibilité (քօռիւփթիպիլիթէ) գ. իգ. Ապականացութիւն, ապականութիւն. պօզուլմագլըգ, ֆանիլիք, պօզուլմա, չիւրիւմէ:

Corruptible (քօռիւփթիպլ) ած. Ապականացու, եղծանելի. դիւրամոլար. կաշառասէր. պօզուլաճագ, ֆանի. րիւշվէթ կամ պախշիշ վէրիլիր:

Corruption (քօռիւփսիօն) գ. իգ. Ապականութիւն, եղծումն, խանգարումն, այլայլումն. պօզուլմագլըգ, պօզուլմա, չիւրիւմէ: նեխ, փտութիւն. չիւրիւքլիւք: ապականութիւն բարուց, խոտորումն, մոլորութիւն. ֆիսգ, ֆէսատ: կաշառաբեկութիւն. րիւշվէթ, պախշիշ:

Cors (քօռ) գ. ար. յոգ. Եղջիւրք եղջերուի:

Corsage (քօռսաժ) գ. ար. Իրանք, դիրք մարմնոյ. էնտամ, թէն, պէտէն:

Corsaire (քօռսէռ) գ. ար. Հէն ծովու. գուրսան կամ գուրսանտ: Նաւ հինից. գուրսան կէմիսի: անգութ, անողորմ, ժանտ. ճէլլատ:

Corsé (քօռսէ՛) ած. Թանձր չուխայ. գալըն չուգա:

Corselet (քօռսըլէ) գ. ար. Լանջապանակ, զրահ. ճէպէճիք: լանջք կամ փոր միջատաց. պէօճէք կէօքսիւ:

Corcet (քօռսէ) գ. ար. Բաճկոն կամ բաճկոնակ կանանց. զէննէլէրին գայթանլը եէլէյի, զըպուն, իլիք:

Cortège (քօռթէժ) գ. ար. Ուղեկցութիւն, ուղեկից ընկերք առ 'ի պատիւ. պէրապէր կիտէնլէր, ալայ:

Cortès (քօռթէս) գ. ար. Ժողով մեծամեծաց տէրութեան Սպանիացւոց:

Cortical, ale (քօռթիքալ) ած. Կեղևական (Թաղանթ, արտաքին մասն ուղղոյ):

Cortine (քօռթին) գ. իգ. Եռոտանի ինչ նուիրական Ապողոնի:

Cortuse (քօռթիւզ) գ. իգ. Է բոյս ինչ:

Corvéable (քօռվէ՛ապլ) ած. Հպատակ, հարկատու:

Corvée (քօռվէ') գ. իգ. *Ծառայութիւն, աշխատութիւն, հարկ ծառայութեան: ընդունայն վաստակ*· անկարիա:

Corvette (քօռվէթ) գ. ար. *Նաւակ ինչ*· գօրվէթա, ֆօլուգա:

Coruscation (քօռիւսքասիօն) գ. իգ. *Նշոյլ, փայլատակումն, փայլիւն, ճառագայթ*· եըլտըրըմագլըգ, շէօլէ, փարլամա, եալտըրըմա:

Corybante (քօռիպանթ) գ. ար. *Քուրմ Կիւբելեայ*:

Corymbe (քօռէնպ) գ. ար. *Բոլորք ծաղկանց*:

Corymbifère (քօռէնպիֆէռ) ած. *Որ բերէ զբոլորս կամ զկոկոնս ծաղկանց*:

Coryphée (քօռիֆէ') գ. ար. *Պարագլուխ, յառաջադէմ, ախոյեան, շահատակ*· պաշ, ֆիլզա:

Coryse (քօռիզ) գ. ար. *Հարբուղխ*:

Cosaques (քօզաք) գ. ար. յոգ. *Խազախք (զինուորք)*· գազագ:

Co-sécant (քօ սէքան) գ. ար. *Հատանողակից (ըստ երկրաչափից)*:

Co-seigneur (քօ սէնյէօռ) գ. ար. *Տիրակից, տէր ստացուածոց 'ի միասին*:

Co-sinus (քօ սինիւս) գ. ար. *Համածոց (ըստ երկրաչափից)*:

Cosmétique (քօսմէթիք) ած. *Գեղեցկացուցիչ (դեղ)*· տէրիյի կիւզէլլէնտիրէն:

Cosmique (քօսմիք) ած. *Երկրահայեաց, որ ունի զհայեցուածս իւր ընդ երկիր (մոլորակ)*:

Cosmogonie (քօսմօկօնի) գ. իգ. *Երկրածնութիւն, գիտութիւն ծննդեան տիեզերաց*:

Cosmographe (քօսմօկռաֆ) գ. իգ. *Տիեզերագիր, աշխարհագիր*· խարթաթ տիւնեա:

Cosmographie (քօսմօկռաֆի) գ. իգ. *Տիեզերագրութիւն, աշխարհագրութիւն, աշխարհագծութիւն*· հէյէթի տիւնեա:

Cosmographique (քօսմօկռաֆիք) ած. *Տիեզերագրական*:

Cosmolabe (քօսմօլապ) գ. ար. *Գործի 'ի չափել զաշխարհ*:

Cosmologie (քօսմօլօժի) գ. իգ. *Տիեզերաբանութիւն*:

Cosmologique (քօսմօլօժիք) ած. *Տիեզերաբանական*:

Cosmopolite (քօսմօփօլիթ) գ. ար. *Աշխարհաքաղաքացի*· ճիհանլէ ատէմլի:

Cosse (քօս) գ. իգ. *Պատիճ ընդոց, կեղև, պատեանք*· գըլըֆ, տէրէսէ կամ պագլա գապուղու: *տաշեղք (մագաղաթի): օղակ (պարանաց): մակերևոյթ (քարանց)*:

Cosser (քօսէ') բ. չ. *Խեթկել, ոգորել*· սիւսմէք, պօղուշմագ, գօլլամագ, պօյնուզ իլէ տիւրթմէք, վուրմագ:

Cosson (քօսօն) գ. ար. *Երևիլ, միննայ*· պուղտայ պիթի: *գնտակ որթոյ*· ասմա պէօճիւ:

Cossu, ue (քօսիւ) ած. *Պատճաւոր, պատենաւոր*· գապուգլու: *ընչաւէտ, մեծատուն*:

Costal, ale (քօսթալ) ած. *Կողից*:

Coston (քօսթօն) գ. ար. *փայտ 'ի հաստատութիւն կայմի*:

Costume (քօսթիւմ) գ. ար. *Սովորութիւն, եղանակ, կերպարան, տարազ, զգեստ*· գըյաֆէթ, քիսվէթ, քէսիմ, րուպա: *եղանակ բանաստեղծութեան*:

Costumer (քօսթիւմէ') բ. ն. *Զգեցուցանել ըստ սովորութեան կամ ըստ տարազու, կերպարանել*· գըյաֆէթ կիյտիրմէք:

Co-tangente (քօ թանժանթ) գ. իգ. *Շօշափողակից (ըստ երկրաչափից)*:

Cote (քօթ) գ. իգ. *Թուանշան (տառ)*· հարֆ, նիշան, րագամ: *մասն, բաժին, բաժ*· հիսսէ, փայ:

Côte (քօթ) գ. իգ. *Կող, մէջք*· էյէ քէմիյի, գապուրղա: *զառ 'ի վայր*· պայըր, եար, եօգուշ: *ափն ծովու, ծովեզր*· տէնիզ քէնարը, եալը: *սկիզբն, արմատ, սերունդ*· ասլ: Côte à côte, *'ի կողաց, մերձ, առընթեր*:

Côté (քօթէ') գ. ար. *Կողմն, կոյս*· եան, թարաֆ: *ազգ, տոհմ*: À côté, *'ի կողմանէ, առընթեր*: De côté, *'ի կողմանէ, կողմնակի, խոտորնակի*:

Côteau (քօթօ) գ. ար. *Զառ 'ի վայր կամ բարձրաւանդակ բլուր*· պայըր, պայըրճըգ, եար, էնիշ, թէփէ, թէփէճիք:

Côtelette (քօթլէթ) գ. իգ. *Փոքր կող, կող անասնոց*· էյէճիք, քիւլպասթը, գապուրղա գըզարթմասը:

Coter (քօթէ') բ. ն. *Դնել զթուանշան, նշան դնել, նշանակել*· նիշան գօմագ, րագամլամագ: Coté, ée, *նշանակեալ, որ ունի զթուանշան*:

Coterie (քօթռի) գ. իգ. *Ընկերութիւն կամ միաբանութիւն ինչ*· եարանլըգ, հէմտէմլիք, մէճլիս:

Cothurne (քօթիւռն) գ. ար. *Կօշիկ (նախնի ողբերգուաց)*:

Cotice (քօթիս) գ. իգ. *Երիզ նեղ (ըստ կնքաբանից)*:

Côtier (քօթիէ') ած. և գ. *Հմուտ 'ի նաւարկութեան ծովեզերաց*:

Côtière (քօթիէռ) գ. իգ. *Ծովափունք, ծովեզերք. ծովափն*· եալը քէնարը: *ածու պարտիզաց*· պաղչէ տարլասը կամ օճագը:

Cotignac (քօթինյաք) գ. ար. *Քաղցրաւենի 'ի սերկևիլէ*· այվա րէչէլի:

Cotillon (քօթիյլէօն) գ. ար. *Զգեստ ինչ*· իչ էնթարիսի, ֆիսթան: *պար ինչ կաքաւուտից*· պիր նէվի րագս, խօրա:

Cotir (քօթիռ) բ. ն. *Լուել կամ ճմլել (զպտուղս), հարկանել*· պէրէլէմէք, զէտէլէմէք: Coti, ie, *հարեալ ('ի կարկտէ)*:

Cotisation (քօթիզասիօն) գ. իգ. *Բաժին հարկաց իւրաքանչիւրոց*· սալեանէ սալմա:

Cotiser (քօթիզէ') բ. ն. *Որոշել զբաժին հարկաց իւրաքանչիւրոց*· սալեանէ սալմագ: Se cotiser, *տալ զբաժին իւր*· քէնտի սալեանէսինի վէրմէք, հիսսէսինի վէրմէք:

Cotissure (քօթիսիւր) գ. իգ. Ճմլուածք կամ հարուած (պտղոյ)․ պէրէ, լէքէ, էզիք։

Coton (քօթօն) գ. ար. Բամբակ․ փամուգ, փէնպէ։ աղուամազ պտղոց կամ ծառոց․ այվա թիւյիւ։ Նորափթիթ մօրուս։

se Cotonner (քօթօնէ՛) բ. չ. Բրդոտիլ, ծածկիլ աղուամազիւք, բուսանել աղուամազեց․ այվա թիւյլիւ օլմագ, թիւյլէնմէք։ Cotonné, ée, գանգուր (մազ)։

Cotonneux, euse (քօթօնէօ, էօզ) ած. Հասունացեալ (պտուղ)․ էէթիւմիշ, քէւէք։

Cotonnier (քօթօնիէ՛) գ. ար. Բամբակենի․ փամուգ աղաճը։

Cotoyer (քօթօայէ՛) բ. ն. Գնալ առընթեր կամ 'ի կողաց․ եանընտան կիթմէք։ Նաւարկել ընդ ծովափն կամ յափն կոյս, պատել․ գըյը պօյու կամ սահիլ պօյունճա կիթմէք։

Cotret (քօթրէ) գ. ար. Խուրձ կամ տրցակ փայտից․ չալը դէմէթի։

Cotte (քօթ) գ. իգ. Զգեստ ինչ կանանց․ գատըն էնթարիսի։ համդերձ զրահաւոր հեծելոց, զրահ․ զըրըհ կէօմլէյի, գաֆթան։ Cotte morte, ինչք կամ կարասիք վախճանեալ կրօնաւորի։

Cotteron (քօթրօն) գ. ար. Փոքրիկ զգեստ կանանց․ գըսա վէ դար էնթարիսի, քիւչիւք գաֆթան։

Cotula (քօթիւլա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Cotuteur (քօթիւթէօր) գ. ար. Ընկեր խնամակալուի, խնամակալու ընդ այլում։

Cotyle (քօթիլ) գ. իգ. Կոտիւղ (չափ ինչ նախնեաց)։ բաւիղ կամ խոռոչ ոսկեր։

Cotylédon (քօթիլէ՛տօն) գ. ար. Ի բոյս ինչ։

Cotylédonnes (քօթիլէ՛տօն) գ. իգ. յոգ. Սերմնական տերևք։

Cotyloïde (քօթիլօիտ) ած. Խոռոչաձև (ոսկր)։

Cou (քու) գ. ար. Պարանոց, փող․ պօղազ, պօյուն։

Couac (քուաք) գ. ար. Հատ ինչ։

Couard (քուար) գ. ար. Ծոյլ, վատ (է բառ վաղեմի)։

Couardise (քուարտիզ) գ. իգ. Ծուլութիւն, վատութիւն (է բառ վաղեմի)։

Couchant (քուշան) ած. Որ մտանէ (արեգակն)․ պաթան։ որ անկեալ կայ 'ի վերայ որովայնի կամ սպասէ որսոյ (շուն)․ պէքճի քէօփէքի։

Couchant (քուշան) գ. ար. Արևմուտք, կողմն արևմտից․ կիւն պաթըսը, պաթը, ղարպ, մաղրիպ։

Couche (քուշ) գ. իգ. Ժամանակ ծննդեան, մանկաբերութիւն․ լօղուսա, լօղուսալըգ զամանը, լօղսա։ խանձարուրք․ չօճուգ գունտագը․ գունտագ։ անկողին, մահիճ, մահճակալ․ տէօշէք, եաթագ, քիրէվէթ։ ածու կամ փոս (սերմանց)։ զառեկ, ոսկեջուր, ծեփ։ Fausse couche, վիժումն․ օղլան տիւշիւրմէսի։

Couchée (քուշէ՛) գ. իգ. Օթեվան, իջեվան, պանդոկ․ եաթաճագ եէրի, գօնագ։

Coucher (քուշէ՛) բ. ն. Դնել յանկողնի, ննջեցուցանել․ եաթըրմագ, եաթաղա գօմագ։ տարածել ընդ երկիր, ընկողմանեցուցանել․ եէրէ գօմագ։ չ. և յ. Ննջել, 'ի քուն լինել․ եաթմագ, ուեումագ։ իջեվանել, օթել․ կէճէլէմէք։ մտանել (արեւու)․ պաթմագ։

Coucher (քուշէ՛) գ. ար. Ննջ, քուն․ եաթմա։ կարասիք անկողնոյ, անկողին․ տէօշէյէ միւթաալլիգ օլան շէյ, տէօշէք։ մուտք (արեւու կամ աստեղաց)․ եըլտըզլարըն պաթմասը, կիւնէշ պաթըսը։

Couchette (քուշէթ) գ. իգ. Մահիճ, անկողին փոքրիկ, խշտի․ տէօշէքճիք։

Coucheur, euse (քուշէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Անկողնակից․ տէօշէք արգատաշը։ ընկեր թղթագործաց։

Couchis (քուշի) գ. ար. Նաւախիճ։

Couchoir (քուշուար) գ. ար. Փայտ ինչ որով բառնան կամ ունին զգաւեկն։

Couci-couci (քուսի քուսի) Իբր, գոգցես (ասի յընտանի զրոյցս)․ էհ իյիչէ, սանքի։

Coucou (քուքու) գ. ար. Կկու (թռչուն)․ գուգու գուշու, գուգուվագ։ եղակ անպտուղ։

Coude (քուտ) գ. ար. Արմուկն․ տիրսէք։ անկիւն․ քէօշէ։

Coudée (քուտէ՛) գ. իգ. Կանգուն, բազուկ․ տիրսէք ուզունլուղու վէ էօլչիւսիւ, եարըմ էնտազէ, զիրա։

Coude-pied (քուտ փիէ՛) գ. ար. Ոլոք․ ինճիք։

Couder (քուտէ՛) բ. ն. Թեքել արմկաձև․ էյրի գօլ կիպի էյմէք։ Coudée, ée, արմկաձև թեքեալ։

Coudoyer (քուտուայէ՛) բ. ն. Հարկանել կամ մղել արմկամբ․ տիրսէքլէմէք, տիրսէք իլէ վուրմագ։ Coudoyé, ée, հարեալ արմկամբ։

Coudraie (քուտրէ) գ. իգ. Անտառ կաղնեաց, կաղնիք․ ֆընտըգլըգ։

Coudre կամ Coudrier (քուտր, քուտրիէ՛) գ. ար. Կաղնի, ծառ կաղնեաց․ ֆընտըգ աղաճը։

Coudre (քուտր) բ. ն. Je couds, tu couds, il coud; nous cousons. Je cousois. J'ai cousu. Je cousis. Je coudrai. Couds. Que je cousisse, qu'il cousit. Cousant. Կարել (ասղանեաւ)․ տիքմէք, տիքիշ տիքմէք։ Cousu, ue, կարեալ։

Coudrement (քուտրըման) գ. ար. Խաղախորդութիւն։

Coudrer (քուտրէ՛) բ. ն. Խաղախորդել։

Coudrette (քուտրէթ) գ. իգ. Անտառ կաղնեաց (է բառ վաղեմի)։

Coudrier կամ Coudre (քուտրիէ՛, քուտր) գ. ար. Կաղնի, ծառ կաղնւոյ․ ֆընտըգ աղաճը։

Coudroir (քուտրուար) գ. ար. Հնձան խաղախորդի։

Couenne (քուէն) գ. իգ. Մորթ կամ կաշի խոզի. տօմուզ տէրիսի:

Couenneux, euse (քուէնէօ, էօզ) ած. Որ է իբրև զկաշի խոզի:

Couet (քուէ) գ. ար. Պարանք ինչ նաւու:

Couette (քուէթ) գ. իգ. Անկողին փետուրալից (է բառ վաղեմի). գուշ տիւյիւ տէօշէյի:

Coufle (քուֆլ) գ. իգ. Պատատ կամ քուրձ ինչ:

Coulage (քուլաժ) գ. իգ. Քամածք, մըզածք: բակլայ հնդկաց:

Coulamment (քուլաման) մակ. Հեշտեաւ, ինքնաբերաբար, հոսելով իմն, աղբիւրաբար:

Coulant, ante (քուլան, անթ) ած. Դիւրահոսան, ինքնաբերական, դիւրին, հեշտին, հարթ, յաջողակ. ագան, ագար, ագըճը:

Coulant (քուլան) գ. ար. Քայռ, քառամանեակ. կէրտանլըգ:

Coule (քուլ) գ. իգ. Զգեստ ինչ կրօնաւորի:

Coulé (քուլէ) գ. ար. Անցք (ըստ երաժշտաց): քայլ (կաքաւու ոտից):

Coulée (քուլէ) գ. և ած. Ընթացք գըրչութեան: տառք տպագրութեան: գոգ նաւու:

Couler (քուլէ) բ. չ. Ծորել, հոսել. ագմագ: սահիլ, դիւրաքայլ ընթանալ. գայմագ, գայըմագ: քամել, պարզել, անցուցանել ընդ. սիւզմէք, սիւզկէճտէն կէչիրմէք: անցանել (ժամանակի). կէչմէք: մուծանել, սպրդեցուցանել. սըգըշտըրմէք: անկանիլ կամ թարշամիլ (պտղոց). տէօքիւլմէք: սուզանել, ընկղմել. պատըրմագ: Faire couler, հոսել, ծորեցուցանել. ագըթմագ, տէօքմէք: Coulé, ée, հոսեալ:

Couleresse (քուլըռէս) գ. իգ. Քամոց շաքարագործաց:

Couleur (քուլէօռ) գ. իգ. Գոյն, երանգ. ռէնկ: ներկ. պօյա: երևոյթ. պէնզ: պատրուակ, պատճառանք. պահանա: կարմրութիւն դիմաց, շառագունութիւն: յոգ. Նշանագզեստք ծառայից: չորեքին գոյնք թղթոց խաղուն:

Couleuvrine (քուլէօվռին) գ. իգ. Օձաձև թնդանօթ ինչ. ուզուն թօփ:

Couleuvre (քուլէօվռ) գ. իգ. Օձ, իժ. գարա եըլան, էնկէրէք եըլանը:

Couleuvrée (քուլէօվռէ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. սէմիզ գապագ:

Coulis (քուլի) գ. ար. Հիւթ քամեալ, քամած, մզած. սիւզմէ, սու: Vent coulis, հողմ մտեալ ընդ անցս:

Coulisse (քուլիս) գ. իգ. Փորակ, փոս, անցք. իզ, էք: Նկարք ինչ թատրոնական:

Couloir (քուլուառ) գ. ար. Պարզուած, քամոց. սիւզկէք, սիւզկէճ: անցք. կէչէճէք եէր:

Couloire (քուլուառ) գ. իգ. Քամոց, պարզուած:

Coulpe (քուլփ) գ. իգ. Յանցանք, մեղք: պարշութիւն մեղաց. կիւնահ, սուչ:

Coult (քուլ) գ. ար. Արմատ ինչ բժշկական:

Coulure (քուլիւռ) գ. իգ. Յամրաքիլն կամ անկանիլն հատից խաղողոյ. իւզիւմլէր տէօքիւլմէսի: յոգ. Կրկին կապք ցանցի ձկնորսաց:

Coup (քու) գ. ար. Հարուած, բախումն. վուրուշ, զարպ: վէրք. եարա: դիպուած. տիւշիւշ: նուագ, անգամ. քէրրէ: Coup de filet, արկանելն զցանց, ցանցաձգութիւն, ուռկանաձգութիւն: Coup d'oeil, հայեցուած աչաց. լահզա, նազար, պագըշ: Coup de poing, կռուփ. եումրուգ: Coup de pied, հարուած ոտից, կիցք. տէքմէ: Tout à coup, իսկոյն, իսկ և իսկ, անդէն վաղվաղակի, յանկարծակի. անսըզըն, ափանսըզըն: Tout d'un coup, միանգամայն. պիրտէն, պիրտէն պիրէ, պիր ուղուրտան: A coup sûr, ստուգիւ, հաւաստեաւ, անշուշտ. սահիհ, էլպէթթէ: Coup sur coup, անընդհատ, զկնի միմեանց. արտը արտընա: Après coup, կարի անադան, անադան. իշ պիտտիքտէն սօնրա: A tous coups, որով և իցէ օրինակաւ, ամենայնիւ, յամենայն ժամ. հէր քէրրէ, հէր տէֆա: Pour le coup, à ce coup, յայս նուագ, այս անգամ. պու քէրրէլիք, պու քէրրէ: Encore un coup, միւսանգամ, դարձեալ, և ևս. տէքրար:

Coupable (քուփապլ) ած. և գ. Յանցաւոր, մեղապարտ, պատժապարտ. ճիւրիւմլիւ, սուչլու, գապահաթլը:

Coupant, ante (քուփան, անթ) ած. Որ հատանէ, հատու, հատանողական. քէսէր, քէսքին:

Coupans (քուփան) գ. ար. յոգ. Ծայրք ժանեաց վարազի, ժանիք:

Coupé (քուփէ) գ. ար. Քայլ ինչ ոտից 'ի կաքաւու:

Coupe (քուփ) գ. իգ. Հատումն, հատուած, կտրօն, փայտակոտորք. քէսմէ, քէսիշ, քէրթմէ, քէսիք, օտուն քէսմէ: ըմպանակ, բաժակ. քեասէ, գատէհ, ֆինճան, գուփա: համատեղութիւն ինչ: տաշտ խաղախորդաց:

Coupeau (քուփօ) գ. ար. Արմուկն կամ գագաթն լերին (է բառ վաղեմի):

Coupe-bourgeon (քուփ պուռժօն) գ. ար. Ճճի ինչ:

Coupe-cercle (քուփ սէռքլ) գ. ար. Գործի ինչ կամ մկրատ:

Coupe-cu (քուփ քիւ) գ. ար. Ազգ ինչ խաղու թղթոց:

Coupe-gorge (քուփ կօռժ) գ. ար. Տեղի վտանգաւոր յերեսաց աւազակաց. խըրսըզ եատաղը: խաղետղ:

Coupe-jarret (քուփ ժառէ) գ. ար. Սրիկայ, սիկարեան, աւազակ. քէսիճի, եօլ քէսիճի, խըրսըզ, հայտուտ:

Coupe-queue (քուփ քէօ) գ. ար. Դանակ ինչ:

Coupelle (քուփէլ) գ. իգ. Բութակ, քուրայ, հալոց. փօտա:

Coupeller (քուփէլէ) բ. ն. Զտել քուրայիւ, արկանել 'ի բովս. փօտա տէնէմէք:

Coupe-pâte (քուփ փադ) գ. ար. Դանակ քաքարագործաց։

Couper (քուփէ́) բ. ն. Հատանել, կտրել, հերձանել, բաժանել. քէսմէք, գադ էդմէք։ մանրել, մանր հատանել. տօղրամագ, տիլիմ տիլիմ էդմէք։ Թաղամասաւորել (զձին)․ էնէդմէք։ հատանել զպարանոցն, փողոտել. պօղազլամագ։ հատանել կամ ունել զանցս ճանապարհի. եօլլարը քէսմէք։ հատանել ըղթուղթ 'ի խաղի. քէսմէք։ Se couper, բ. չ. հատանել (գծից) զմիմեանս. քէսիլմէք։ հակասել, անկանել 'ի հակասութիւն. քէնտինէ գարշը սէօյլէմէք։ Coupé, ée, հատեալ. քէսիք։

Couperet (քուփրէ) գ. ար. Կտրոց, դանակ մեծ. սադըր։

Couperose (քուփրօզ) գ. իգ. Արջասպ. զաճ, զաճը գըպրըզ, գարա պօյա։

Couperosé, ée (քուփրօզէ́) ած. Խարանալից։

Coupe-tête (քուփ դէդ) գ. ար. Խաղ ինչ մանկանց։

Coupeur, euse (քուփէօր, էօզ) գ. ար. իգ. Որ հատանէ կամ կթէ, հատանող. քէսէն, քէսիճի։ Coupeur de bourse, գող, խաբեբայ. եան քէսիճի։

Couple (քուփլը) գ. իգ. Զոյգ. չիֆթ։ փոկ, տոռն. պաղ։

Couple (քուփլը) գ. ար. Լուծք, ամոլք, ընակցութիւն, ընտանութիւն երկուց. չիֆթ, էշ։ կողք նաւի։

Coupler (քուփլէ́) բ. ն. Զուգել կամ կապել զշունս 'ի միասին. չիֆթ էդմէք։ բնակեցուցանել զերկուս 'ի միասին։ Couplé, ée, զուգակցեալ։

Couplet (քուփլէ) գ. ար. Տուն երգոց և ոտանաւորաց, գըդա։ կրկին մասունք բանալեաց։

Coupleter (քուփլըդէ́) բ. ն. Երգս յօրինել կամ ծաղր առնել զոք. պիրինէ դիւրքիւ չըգարմագ։ Coupleté, ée, յերգս առեալ, ծանակեալ։

Coupoir (քուփօար) գ. ար. Կտրոց, մկրատ. անադաճը մագասը։

Coupole (քուփօլ) գ. իգ. Խորոփիք գմբեթի կամ կամարի. գուպպէնին իչի, գուպպէ։

Coupon (քուփօն) գ. ար. Մնացորդ հատեալ կտաւոյ, կտորակ. պիր դօփ պէզտէն գալան փարչա։ մուրհակ վճարման դրամոց։

Coupure (քուփիւր) գ. իգ. Հատումն, հատուած. քէսիք, քէսիմ, փարչա։ պատնէշ, խրամ։

Cour (քուր) գ. իգ. Գաւիթ, վայրագաւիթ. ավլու, էվ մէյտանը։ պալատականք, արքունի պաշտօնեայք. գափու աղալարը։ արքունիք, պալատ, ապարանք. փատիշահ գափուսու, պապը հիւմայուն, սարայ, տէրկեահ։ ատեան. տիվան, մէհքէմէ, արզ օտասը։ Faire la cour, մեծարել կամ քծնիլ առ մեծամեծս. ծուլուղըմէդ էդմէք։

Courage (քուրաժ) գ. ար. Վստահութիւն, քաջարութիւն, խրախոյս, համարձակութիւն. էիւրէք, էիւրէքլիք, ճիւրաէդ, ղայրէդ։ քաջ լերուք, քաջացարուք. ղայրէդ էդին։

Courageusement (քուրաժէօզման) մակ. Արիաբար, քաջութեամբ, անվեհեր սրտիւ. շէճաադ իլէ, ղայրէդ իլէ։

Courageux, euse (քուրաժէօ, էօզ) ած. Քաջասիրտ, աներկիւղ. էիւրէքլի, ճիւրաէդլի, ղայրէդլի։

Couramment (քուրաման) մակ. Արշաւակի, փութով, դիւրաւ, երագ, անխափան, անսայթաք. դէզ, ասանլըգ իլէ, գօլայլըգ իլէ։

Courant, ante (քուրան, անդ) ած. և գ. Ընթացող, երագ, սրընթաց. սէյիրքէն, ագան, ագար, եիքէր։ հոսանք, գնացք ջուրց. ագընդը։ Le douze courant, յերկոտասաներորդ օր առաջիկայ ամսոյ, յերկոտասանն ամսոյ. պու այըն օն իքինճիսի։ Tout courant, դիւրաւ, երագ. դէզ։

Courante (քուրանդ) գ. իգ. Ազգ ինչ կաքաւու ոտից։ երգ կաքաւչաց կամ պարու։

Courbaton (քուրպադօն) գ. ար. Կազմածք ինչ ցուկանաւու։

Courbatu, ue (քուրպադիւ) ած. Կարկամեալ, թմբրեալ. գադըր, սէրդ, ույուշմուշ։

Courbature (քուրպադիւր) գ. իգ. Կարկամութիւն, թմբրութիւն ոտից։ Թուլութիւն անդամոց. գադըլըգ, ույուշմա, եօրղունլուգտան վիւճուտուն աղըրըսը։

Courbe (քուրպ) ած. Կոր, աղեղնաձև, թեք, շեղ. էյրի, էյիլմիշ։

Courbe (քուրպ) գ. իգ. Կոր գերան կամ փայտ։ ուռոյցք ոտից ձիոյ. ատըն արքա այագլարընտա օլան շիշ։

Courber (քուրպէ́) բ. ն. Կորացուցանել, թեքել. էյմէք, պիւքմէք։ Se courber, բ. չ. Հակիլ, կորանալ. էյիլմէք։ Courbé, ée, կորացեալ, կոր, թեք. էյիլմիշ, էյրի։

Courbet (քուրպէ) գ. ար. Կամար համետի։

Courbette (քուրպէդ) գ. իգ. Կանգնումն ձիոյ 'ի վերայ ոտից. ատ սէքմէսի, ատ օյնամա կամ հարէքէդի։ Faire des courbettes, խոնարհիլ առաջի ուրուք։

Courbetter (քուրպէդէ́) բ. չ. Ոստնուլ ձիոյ. սէքմէք։

Courbure (քուրպիւր) գ. իգ. Կորութիւն, թեքութիւն. էյիլիշ, էյիլմէ, էյիշ, էյմէ։

Courcaillet (քուրքայլէ́) գ. ար. Սուլիչ գործի յորս լորամարգաց. պըլդըրճըն փիւփիւյիւ։

Courcier (քուրսիէ́) գ. ար. Տեղի թնդանօթի 'ի նաւի։

Courcive (քուրսիվ) գ. իգ. Կիսայարկ 'ի նաւի։

Courçon (քուրսօն) գ. ար. Կապանք ինչ թնդանօթի։

Coureaux (քուռօ) գ. ար. յոք. Նաւակ ինչ:

Courée (քուռէ՛) գ. իգ. Օծանելիք ինչ նաւու:

Coureur (քուռէօռ) գ. ար. Ընթացող, երագընթաց, քաջոտն. եէյիրթիճի, գօշուճու, ուլագ: սուրհանդակ. շատըր, թէյիք: յոք. Լըրտեսք, դէտք, ապստամբող հեծեալք. տաթարլար, հապէր կէօթիւրէնլէր:

Coureuse (քուռէօզ) գ. իգ. Բոզ, պոռնիկ. օրօսփու, գահպէ, ֆահիշէ:

Courge (քուռժ) գ. իգ. Դդում, դդմենի. գապագ:

Courir կամ Courre (քուռիռ, քուռ) բ. չ. Je cours, tu cours, il court; nous courons, vous courez, ils courent. Je courois. Je courus. Je courrai. Je courrois. Cours. Qu' il coure. Que je courusse. Ընթանալ, վազել, դիմել. եէյիրտմէք, գօշմագ: ապստամբել: Թափառել. կէզմէք: Հոսել, խաղալ. ագմագ: անցանել. կէչմէք: լինել 'ի գործածութեան. կէչմէք: Couru, ue, 'ի գործածութեան, սովորական, խնդրեալ:

Courlis կամ Courlieu (քուռլի, քուռլիէօ) գ. ար. Թռչուն ինչ ջրային:

Couronne (քուռօն) գ. իգ. Պսակ, Թագ. տաճ: տէրութիւն, Թագաւորութիւն. չէմպէրէք: կուլակ: շրջանակ: բակ: համաստեղութիւն ինչ. էւ փէքէ: ծաղիկ ինչ:

Couronnement (քուռօննման) գ. ար. Պսակումն, Թագադրութիւն, պսակաւորութիւն. տաճ գօյմասը, գըլըճ գուշանմասը: կատարելութիւն, պսակ, լրումն: կատար, ծագ: մուտք արգանդի:

Couronner (քուռօնէ՛) բ. ն. Պսակել, Թագ կապել, բոլորել. տաճ գօյմագ կամ կիյտիրմէք, տաճլանտըրմագ, գըլըճ գուշաթմագ: պատուել, մեծարել. փոխարինել: աւարտել, կատարել: Couronné, ée, պսակեալ: աւարտեալ: Cheval couronné, երիվար կթուցեալ, կամ որ ունի վէրս 'ի ծունկս:

Couronnée (քուռօնէ՛) գ. իգ. Ազգ ինչ ոտանաւորի կրկնութեամբ վերջաւորութեան:

Courrier (քուռիէ՛) գ. ար. Թղթաբեր, Թղթատար, հրեշտակ, պատգամաւոր. ուլագ, մէնզիլ, թաթար, սայը, ֆօշթա, գուրիէր:

Courroie (քուռուա) գ. իգ. Խրաց կամ կապ կօշկաց, փոկ. գայըշ, եուլար:

Courroucer (քուռուսէ՛) բ. ն. Զայրացուցանել, սրտմտեցուցանել. փարըլտմագ, գըզտըրմագ, էօֆքէլէնտիրմէք: Se courroucer, բ. յ. Խռովիլ, զայրանալ, սրտմտել. փարըլմագ, գապարմագ, էօֆքէլէնմէք: Courroucé, ée, սրտմտեալ:

Courroux (քուռու) գ. ար. Բարկութիւն, ցասումն, զայրոյթ. էօֆքէ կամ էօրքէ, փարլընըգ:

Cours (քուռ) գ. ար. Հոսանք, գնացք ջուրց. սու ագմասը, ագմա: յառաջադիմութիւն, զարգացումն. իլէրի կիտմէ: գնացք, ընթացք. կիտմէ, հարէքէթ, կիտիշ, կէչիշ, մուտտէթ: շրջան. տէվր: այժմեան սովորութիւն. րէվաճ: ընթացք գիտութեանց. տէրս: երկայնութիւն. ուզունլուգ: տեղի զբօսանաց, ճեմելիք: լուծումն (որովայնի). գարըն սիւրմէ, իսհալ: գին վաճառաց:

Course (քուռս) գ. իգ. Ընթացք, վազք. եէյիրտմէ, գօշու: արշաւանք, ասպատակութիւն, ասպատակ. չէթէ, ագըն: Ճանապարհ. եօլ: վարձ ընթացողի կամ Թղթատարի: ընթացք կամ ժամանակ կենաց: Ձիընթացք, կրկէս. ատ մէյտանը:

Coursier (քուռսիէ՛) գ. ար. Նժոյգ. երիվար օդապարիկ. ճէնք ատը, րէհվար, լաֆգըն: անցք 'ի ցուկանաւի: Թնդանօթ 'ի խելնաւին:

Coursière (քուռսիէռ) գ. իգ. Կամուրջ շարժական 'ի նաւի:

Courson (քուռսօն) գ. ար. Ցօտ որթոյ, բարունակ. պուտագընըն ուճու ըշգուլու: ոստ, շառաւեղ. աղաճ ֆիլիզի:

Court, ourte (քուռ, ուռթ) ած. Կարճ: կարճատև, սուղ. գըսա: մակ. Համառօտիւ, կարճ 'ի կարճոյ, սուղ ինչ:

Courtage (քուռթաժ) գ. ար. Միջնորդութիւն, վաճառարկութիւն. տէլլալլըգ, սըմսարլըգ, մէյանճըլըգ:

Courtaud, aude (քուռթօ, օտ) գ. ար. իգ. Կարճ հասակաւ, կարճահասակ. պօտուր, գըսա պօյլու: մանուկ կրպակի. փիշգէնճի, փիշգէան իւչըմէտքեարը: ձի կամ շուն ագատ և ականջատ. գույրուգսուզ վէ գուլագսըզ քէօփէք:

Courtauder (քուռթօտէ՛) բ. ն. Հատանել զագին (երիվարի կամ շան). գույրուգունու քէսմէք, կիւտմէք: Courtaudé, ée, ագատ:

Court-bâton (քուռ պաթօն) գ. ար. Կամար ինչ 'ի նաւի:

Court-bouillon (քուռ պույլօն) գ. ար. Համդերձանք ձկանց:

Court-bouton (քուռ պութօն) գ. ար. Սեպ լծոյ եզանց:

Courte-botte (քուռթ պօթ) գ. ար. Կարճահասակ. պօտուր, գըսա պէլ ըիւման քիմսէ:

Courte-boule (քուռթ պուլ) գ. իգ. Խաղ ինչ գնտակի:

Courte-haleine (քուռթ ալէն) գ. իգ. Շնչարգելութիւն, դժուարաշնչութիւն. նէֆէս տարլըղը, տըգնէֆէս:

Courte-paille (քուռթ փայլ) գ. իգ. Շիւղ յարդի:

Courte-paume (քուռթ փօմ) գ. իգ. Խաղ ինչ գնտակի:

Courte-pointe (քուռթ փուէնթ) գ. իգ. Ծածկարան կամ վերարկու ինչ անկողնոյ. եօրղան:

Courtier (քուռթիէ՛) գ. ար. Միջնորդ վաճառաց, վաճառարկու, միջնորդ. տէլլալ, սըմսար, մէյանճը:

Courtillière (քուռթիլիէռ) գ. իգ. Ճճի ինչ:

Courtine (քուռթին) գ. իգ. Վարագոյր

կամ առագաստ մահճաց · տէօշէգ ֆէրտէսի, ձիպինլիգ ։ պատնէշ, պատուար · օրդա հիսար ։

Courtisan (գուռդիզան) գ. ար. Պալատական · սարայլը, գափու ատէմի, նէտիմ, մուսահիպ սուլդանի ։

Courtisane (գուռդիզան) գ. իգ. Բոզ, պոռնիկ · գահպէ, րօսփու, ֆահիշէ, մալուգէ, օյնաշ ։

Courtiser (գուռդիզէ) բ. ն. Մեծարել, պատուասիրել, քծնիլ · մուլազէմէդ էդմէգ, եալդագլանմագ, դիլգիլէնմէգ ։ Courtisé, ée, պատուասիրեալ ։

Court-jointé (գուռ ժուանդէ) ած. Կարճասրուն (երիվար) ։

Courtois, oise (գուռդուա, ազ) ած. Քաղաքավար, քաղցրակենցաղ, հաճելի, ընտիր, ազնուական · դէրպիյէլի · չէլէպի, կիւլէր եիւզլիւ, մուլայիմ, խադըր շինաս ։

Courtoisement (գուռդուազման) մակ. Քաղաքավարութեամբ, պատուասիրաբար (է բառ վաղեմի) ։

Courtoisie (գուռդուազի) գ. իգ. Մարդասիրութիւն, քաղաքավարութիւն, բարեբարութիւն, մեծարանք · չէլէպիլիգ, մուլայիմէդ, ինսանիյէդ, էտէպ ։

Courton (գուռդօն) գ. իգ. Հիւսուած ինչ կանեփոյ · գէնտիր, գէդէն ։

Cous կամ Coyer (գուս կամ գուայէ) գ. ար. Յեսան, յեսանաքար · պիլէյի, գէօսրէ դաշը ։

Cousin (գուզէն) գ. ար. Հօրեղբօրորդի, մօրաքեռորդի · եղբօրորդի, քեռորդի · ամուճա կամ դայը օղլու · հալա կամ դէյզէ օղլու · գարտաշ կամ գըզ գարտաշ օղլու ։

Cousine (գուզին) գ. իգ. Դուստր հօրեղբօր, մօրաքեռ, եղբօր կամ քեռ · ամուճա՝ հալա կամ գարտաշ գըզը ։ մտերիմ բարեկամ ։

Cousin (գուզէն) գ. ար. Կարկանդակ ինչ · պիր նէվի խամուր իշի ։ մժեխ · սիվրի սինէգ ։

Cousinage (գուզինաժ) գ. ար. Ազգականութիւն, խնամութիւն, մերձաւորութիւն · խըսըմլըգ ։

Cousiner (գուզինէ) բ. ն. Կոչել զոք իւր ազգական, առ ազգականս ունել ։

Cousinière (գուզինիէռ) գ. իգ. Վարագոյր մահճաց 'ի պաշտպանութիւն յերեսաց մժեղաց · ձիպինլիգ ։

Cousoir (գուզուառ) գ. ար. Սեղանատախտակ ինչ գրակազմից ։

Coussin (գուսէն) գ. ար. Բարձ գլխոյ, գըլխադիր, բարձ · եասդըգ, մէսնէդ, մինդէր ։

Coussinet (գուսինէ) գ. ար. Բարձ փոքրիկ, բարձ · եասդըգճըգ ։

Coût (գուդ) գ. ար. Գին, ծախք · խարճ, մասրաֆ, պահա ։

Coûtant (գուդան) ած. Prix coûtant, Հասարակ գինն կամ արժանն · ասլ պահա, գըյմէդ ։

Couteau (գուդօ) գ. ար. Կորոց, դանակ, սուր · պըչագ, եադաղան, բալա ։ Couteau de tripier, սուսեր երկսայրի ։

Coutelas (գուդլա) գ. ար. Դաշոյն, դաշնակ · եադաղան, խանճէր, [illegible] ։

Coutelier (գուդլիէ) գ. ար. Կորոցագործ, դանակաշէն, որ կազմէ զհատանող գործիս · պըչագճը ։

Coutelière (գուդլիէռ) գ. իգ. Անօթ կամ պահարան կորոցաց (է բառ վաղեմի) · պըչագ գապը կամ գընը ։

Coutellerie (գուդէլըրի) գ. իգ. Արուեստ, կրպակ և վաճառք կորոցագործաց · պըչագճըլըգ, պըչագճը տիւգգեանը կամ իշի ։

Coutelure (գուդլիւռ) գ. իգ. Հարուած կորոցի կամ դանակի ։

Coûter (գուդէ) բ. չ. Արժել ։ լինել ծանրագին ։ պատճառ լինել · տէյմէգ, աղըր պահայա օլմագ · պիրինէ օլմագ ։ Il me coûte de soins, բազում փութոյ կամ խնամոց պէտք են ինձ, ծանր է գործս ։

Coûteux, euse (գուդէօ, էօզ) ած. Բազմածախ, ծանրագին · աղըր պահալը ։

Coutier (գուդիէ) գ. ար. Կտաւագործ · գէլգէն պէզի տօգույան ։

Coutières (գուդիէռ) գ. իգ. յոգ. Պարանք կայմի ցռկանաւու ։

Coutil (գուդի) գ. ար. Ազգ ինչ խոշոր կտաւոյ · գէլգէն պէզի, գալըն գէնվիր պէզի ։

Couton (գուդօն) գ. ար. Ի ծառ ինչ ։

Coutre (գուդռ) գ. ար. Խոփ · սապան տէմիրի ։

Coutume (գուդիւմ) գ. իգ. Սովորութիւն, գնացք, կենցաղ · ադէդ, մուդադ, ային ։ օրէնք · դիւրէ ։ բաժ · վէրգի ։

Coutumier, ère (գուդիւմիէ, էռ) ած. Սովորեալ, սովոր · ալըշմըշ, օլա կէլէն ։ օրինաց ։ Droit coutumier, օրէնք, իրաւունք · գանունի մէմլէգէդ ։

Coutumier (գուդիւմիէ) գ. ար. Գիրք օրինաց քաղաքի · գանունի մէմլէգէդ ։

Couture (գուդիւռ) գ. իգ. Կար, կարան · տիգիշ ։ դերձակութիւն · դէրզիլիգ ։ սպի, նիշ · եարա իզի ։ À plate couture, բոլորովին, ողջոյն ։

Couturier, ère (գուդիւրիէ, էռ) գ. ար. իգ. Կարող, դերձակ · դէրզի, տիգիճի կամ տիգիշճի ։ Couturier, մկան ինչ ոտից ։

Couvain (գուվէն) գ. ար. Որդունք մեղուաց ։ սերմանք կամ ձուք ճճեաց ։

Couvée (գուվէ) գ. իգ. Բազմութիւն ձուոց եդեալ'ի թուխս, թուխս · գօլուգա ։ ծնունդք (չարեաց) ։

Couvent (գուվան) գ. ար. Վանք, մենաստան, ժողով եղբարց կամ միանձանց · մանասդըր, գէշիշխանէ ։

Couver (գուվէ) բ. ն. Թխսել, տածել զձուս, ջեռուցանել, նստել'ի թուխս · գօլուգա օդուրմագ, ֆիլիճլէմէգ, եումուրդայա օդուրմագ ։ հայել կաթոգին ։ չ. Թաքչել, ծածկիլ, ղօղիլ · կիզլէնմէգ ։ երկնել զչարիս ։ Couvé, ée, թխսեալ ։

Couvercle (քուվէրքըլ) գ. ար. Խուփ, կափարիչ. գափագ։

Couverseau (քուվէրսօ) գ. ար. Տախտակ ինչ աղօրեաց։

Couvert (քուվէր) գ. ար. Ծածկոց, սփռոց սեղանոյ. սուֆրա տագըմը։ անձեռոցիկ սեղանոյ. սուֆրա ֆէշիրի։ յարկ, օթեվան. օտա, գօնագ։ տեղի հովանաւոր. քէօլկէլի եէր։ սպասք գործեաց սեղանոյ. գաշըգ իլէ չատալ պըչագ տագըմը։ À couvert, ընդ յարկաւ, յանքոյթ տեղւոջ. հըֆըզ օլմուշ, էմին։

Couverte (քուվէրտ) գ. իգ. Տախտակամած նաւու. գըչ իւստիւ, կէօվէրտէ։ ծեփ կամ նկար խեցեղէն անօթոց. սըր, վէրնիճ։

Couvertement (քուվէրտըման) մակ. Ծածկապէս, գաղտ. կիզլի, կիզլիճէ։

Couverture (քուվէրտիւր) գ. իգ. Ծածկոյթ, նուարտան, քօղ. էօրտիւ։ ծածկարան կամ վերարկու անկողնոյ. եօրղան։ կազմ (գրոց). քիտապ պաղը։ յարկ տան. էվ իւստիւ, տամ, չատը, տամ էօրտիւսիւ։ պատրուակ, պատճառանք. պահանա։

Couverturier (քուվէրտիւրիէ) գ. ար. Որ յօրինէ կամ վաճառէ զծածկարանս անկողնոց. եօրղանճը։

Couvet (քուվէ) գ. ար. Ջեռուցիչ կանանց։

Couveuse (քուվէօզ) գ. իգ. Թխսամայր. գօլուգա օտուրան տավուգ։

Couvi (քուվի) ած. Անսերմն ձու. ճըլգ կամ պօզուգ եումուրտա։

Couvre-chef (քուվրը շէֆ) գ. ար. Ծածկոյթ կամ քօղ գլխոյ. պաշ էօրտիւսիւ։ փաթեթ գլխոյ (ըստ վիրաբուժից)։

Couvre-feu (քուվրը ֆէօ) գ. ար. Ծածկարան կրակի. մանղալ գափաղը։ հնչիւն զանգակի վասն ժողովելոյ 'ի տուն ընդ երեկս. չան սէսի։

Couvre-pied (քուվրը փիէ) գ. ար. Ծածկոյթ ոտից. այագ էօրտիւսիւ։

Couvreur (քուվրէօր) գ. ար. Ծածկիչ յարկաց. տամ էօրտիւճիւ, քիրէմիտճի։

Couvrir (քուվրիր) բ. ն. Je couvre, tu couvres, il couvre; nous couvrons, vous couvrez, ils couvrent. Je couvrois. Je couvris. Je couvrirai. Couvre. Qu' il couvre. Que je couvrisse. Ծածկել, սքօղել, զգեցուցանել. էօրտմէք, գափամագ, կիյտիրմէք։ պահել, պահպանել, թաքուցանել. սագլամագ, կիզլէմէք։ պատրուակել, կեղծել. փէրտէլէմէք։ ելանել արուի 'ի վերայ մատակի. աթ գըսրաղա աշմագ։ Se couvrir, բ. յ. Ծածկել զգլուխ իւր, արկանել զգլխարկն 'ի գլուխ իւր. շափգասընը պաշընա կիյմէք։ Նսեմանալ, ծածկիլ յամպոց. պուլուտ իլէ գափլանմագ։ Couvert, erte, ծածկեալ, պատրուակեալ։ զգեցեալ, պաշտպանեալ։ լցեալ։ ամպապատ։

Covendeur (քօվանտէօր) գ. ար. Որ վաճառէ 'ի միասին։

Coyaux (քօայօ) գ. ար. յոգ. Վիլ տանեաց։

Crabe (քրապ) գ. ար. Խեցգետին, խաչափառ. փավուրեա, եէնկէճ։

Crabier (քրապիէ) գ. ար. Թռչուն ինչ Ամերիկոյ։

Crac (քրաք) գ. ար. Ախտ ինչ բազէից։ շաչիւն, շառաչիւն. չատըրտը։ մջ. Յանկարծակի. անսըզըն, պիրտէն պիրէ։

Crachat (քրաշա) գ. ար. Թուք, խուխ. տիւքիւրիւք, սալեար։

Crachement (քրաշման) գ. ար. Թքանելն. տիւքիւրմէ։

Cracher (քրաշէ) բ. ն. Թքանել, թուք արձակել. տիւքիւրմէք, պալղամ չըգարմագ։ Cracher des injures, ժայթքել նախատինս։

Cracheur, euse (քրաշէօր, էօզ) գ. ար. իգ. Որ ստէպ թքանէ։

Crachoir (քրաշուար) գ. ար. Թքանոց, թըքարան. տիւքիւրփան։

Crachotement (քրաշօտման) գ. ար. Ստէպ թքանելն։

Crachoter (քրաշօտէ) բ. չ. Ստէպ և առ սակաւ սակաւ թքանել. սըգճա տիւքիւրմէք։

Craie (քրէ) գ. իգ. Կաւիճ. տէպէշիր։

Craindre (քրէնտր) բ. ն. Je crains, tu crains, il craint; nous craignons, vous craignez, ils craignent. Je craignois, vous craigniez. Je craignis. Je craindrai. Crains. Que je craigne. Que je craignisse. Craignant. Երկնչել, զանգիտել. գօրգմագ։ ակնածել. խավֆ էտմէք։ Craint, ainte, երկուցեալ։

Crainte (քրէնտ) գ. իգ. Ահ, երկիւղ. գօրգու, խավֆ։ De crainte de, de crainte que, առ երկիւղի, գուցէ. օլմայա քի։

Craintif, ve (քրէնտիֆ, իվ) ած. Երկչոտ, զանգիտող. գօրգագ, իւրքէք։

Craintivement (քրէնտիվման) մակ. Երկիւղիւ, ահիւ. գօրգու իլէ։

Cramailler (քրամայլէ) գ. ար. Ատամնաւոր երկաթ ժամացուցի։

Cramani (քրամանի) գ. ար. Դատաւոր, քաղաքապետ (Հնդկաց)։

Craminer (քրամինէ) բ. ն. Պրկել կամ տարածել զմորթն։

Cramoisi (քրամուազի) գ. ար. Որդան կարմիր. հատք որդան կարմրոյ. գըրմըզը։ գոյն կարմիր. գըրմըզը րէնկի։

Crampe (քրանփ) գ. իգ. Գելումն կամ կծկումն մկանանց կամ ջղաց. սինիր չէքիլմէսի կամ տուտուլմասը, քէչէ։ ռմնառութիւն։

Se crampiller (քրանփիյլէ) բ. յ. Խառնակիլ (թելից)։

Crampon (քրանփօն) գ. ար. Ճանկ երկաթի. չէնկէլ։

Cramponner (քրանփօնէ) բ. ն. Ունել ճանկով, հաստատել 'ի ճանկն. չէնկէլլէմէք։ Se cramponner, բ. յ. Կռուիլ, յարիլ. չէնկէլլէնմէք, տուտունմագ։ Cramponné, ée, ճանկով հաստատեալ։

Cramponnet (քռանբօնէ) գ. ար. Ճանկ փոքրիկ, խիղբ երկաթի. չէնկէլճիք։

Cran (քռան) գ. ար. Փոքրիկ հատուած կամ գիծ արարեալ 'ի վերայ կարծր նիւթոց. քէրթիք, չէնդ։ տունկ ինչ։

Crâne (քռան) գ. ար. Ակաւառակ գլխոյ, գագաթն. պաշ չանաղը, գաֆա քէմիյի։

Crapaud (քռաբօ) գ. ար. Խոշոր և թունաւոր գորտ ինչ. գուրպա կամ եէշիլ գուրպաղա։

Crapaudaille (քռաբօտայլ) գ. իգ. Մնդուս, շար, սաար, տեռ. պիւրիւնճէք։

Crapaudière (քռաբօտիէռ) գ. իգ. Տեղի գորտանց, ճախճին տեղի։

Crapaudine (քռաբօտին) գ. իգ. Գորտաքար. գուրպաղա տաշը։ խոտ ինչ։ կշիռ գրան։ Թիթեղն կապարեայ։

Craponne (քռաբօն) գ. իգ. Խարտոց ինչ ժամագործաց։

Crapoussin, ine (քռաբուսէն, ին) գ. ար. իգ. Գաճաճ, կարճահասակ։

Crapule (քռաբիւլ) գ. իգ. Զեղխութիւն, շուայտութիւն, արբեցութիւն. սարխօշլուգ, պէքրիլիք, հօվարդալըգ։

Crapuler (քռաբիւլէ՛) բ. չ. Զեղխիլ 'ի կերակուրս և յըմպելիս, շուայտիլ. իչքիյէ տիւշմէք կամ ձէզզուլ օլմագ։

Crapuleux, euse (քռաբիւլէօ, էօզ) ած. Կերող և արբեցող, գինարբու, շուայտեալ. սարխօշ, պէքրի, հօվարդա։

Craquelin (քռաքլէն) գ. ար. Բոկեղ ինչ. տէր նէվ պիսքի, չէօրէք։

Craquelot (քռաքլօ) գ. ար. Ձուկն ինչ աղածոյ։

Craquement (քռաքման) գ. ար. Բոմբիւն, ճայթիւն, շաչիւն. չաթըրթը, պաթըրթը։

Craquer (քռաքէ՛) բ. չ. Ճայթիլ, պարպատիլ. հերձանիլ շառաչմամբ, խորտակիլ. շառաչել. բոմբիւնս արձակել. չաթլամագ, պաթլամագ, չաթըրտամագ։ ստել, մեծաբանել. էօյիւնմէք։

Craquerie (քռաքռի) գ. իգ. Մեծաբանութիւն, աղճատանք. եալան սէօյլէմէ, էօյիւնմէ։

Craqueter (քռաքդէ՛) բ. չ. Ճարճատիւնս արձակել, ստէպ շառաչել. չաթըրտամագ, չըթըրտամագ։

Craqueur, euse (քռաքէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Մեծաբան, մնապարծ. փօրդաճը, էօյիւնիճի։

Crase (քռազ) տե՛ս Synérèse.

Craspédon (քռասբէ՛տօն) գ. ար. Ախտ ինչ կոկորդի։

Crassane (քռասան) գ. իգ. Ազգ ինչ ընտիր տանձի։

Crasse (քռաս) գ. իգ. Աղտեղութիւն, աղտ, կորկ, գարշութիւն, պղծութիւն. քիր, չիրք, չիրքէֆ, մուրտարլըգ։ գեղջկութիւն, վատտոհմութիւն. ալչագլըգ, ալչագ քիմսէ։ զօշաքաղութիւն. նաքէսլիք։ կղկղանք հրահալելեաց. մատէն պօգու։

Crasse (քռաս) ած. Խոշոր, թանձր. գալըն, գապա։

Crasses (քռաս) գ. իգ. յոգ. Թեփ, կղկղանք (հրահալելեաց)։

Crasseux, euse (քռասէօ, էօզ) ած. Աղտեղի, գարշելի. քիրլի, չիրքէֆլի, մուրտար։ զօշաքաղ, ագահ. նէքէս, խասիս։

Cratère (քռատէռ) գ. ար. Ըմպանակ ինչ նախնեաց։ բերան հրաբուղխ լերին։

Craticuler (քռատիքիւլէ՛) բ. ն. Վանդակել (ըստ նկարչաց)։

Cravan (քռավան) գ. ար. Թռչուն ինչ. անղէտ։ խեցեմորթ ինչ։

Cravate (քռավատ) գ. ար. Երիվար Լիբուռնիոյ։ հեծելազօր։

Cravate (քռավատ) գ. իգ. Փողպատ. պօղազ պաղը կամ եաղլըղը, պօյուն մահրամա։

Crayon (քռէյօն) գ. ար. Մատիտ, սուսրան. գուրշուն գալէմ, ռէսիմ գալէմի։ նկարագրութիւն, ստուերագրութիւն, ուրուականն, գծագիր. ռէսմ։

Crayonner (քռէյօնէ՛) բ. ն. Գծագրել կամ ստուերագրել մատիտաւ. գուրշուն գալէմ իլէ ռէսմ էտմէք։ հանել զուրուականն պատկերի. ռէսիմ չէքմէք, ռէսմինի չըգարմագ։ Crayonné, ée, գծագրեալ։

Crayonneur (քռէյօնէօռ) գ. ար. Գծագրող, ստուերագիր, որ հանէ զպատկեր ուրուական. ռէսսամ։

Crayonneux, euse (քռէյօնէօ, էօզ) ած. Մատիտանման։

Créance (քռէ՛անս) գ. իգ. Փոխ, պարտիք. ալաճագ։ վստահութիւն, հաւատ. տալիմատի խաֆիյէ։ Lettre de créance, վկայական, գիր վկայութեան. շէհատէթնամէ, պէյաղ, վէքեալէթնամէ։

Créancier, ière (քռէ՛անսիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. Փոխատու, պարտատէր. ալաճագլը, պօրճ սահիպի, տայն։

Créat (քռէ՛ա) գ. ար. Երկրորդ ուսուցիչ ձիավարժութեան։

Créateur (քռէ՛ատէօռ) գ. ար. և ած. Արարիչ, ստեղծիչ, հաստիչ. եարատըճը, եարատան, խալիգ։ գտակ, առաջնորդ։

Création (քռէ՛ասիօն) գ. իգ. Արարչութիւն, ստեղծումն, հաստումն. եարատըլըշ, եարատըլմըշ, խըլգաթ։ ընտրութիւն, հաստատութիւն։

Créature (քռէ՛ատիւռ) գ. իգ. Արարած, ստեղծուածք։ անձն։ զաւակ. մախլուգ, մախլուգաթ, քէայինաթ։ սան, ձեռնասուն աշակերտ. չըրաղ։

Crébède (քռէ՛պէտ) գ. ար. Ծառ ինչ, և պտուղ նորա։

Crécelle (քռէ՛սէլ) գ. իգ. Կոչնակ. չընգրագ։

Crécerelle (քռէ՛սռէլ) գ. իգ. Թռչուն ինչ. եէլ գօվան։

Crèche (քրէշ) գ. իգ. Մսուր. եէմլիք ։

Crédance (քրէ՛տանս) գ. իգ. Պատուհան կերակրոց կամ սպասուց. քիլէր ։

Crédibilité (քրէ՛տիպիլիթէ՛) գ. իգ. Հաւատալիութիւն, գոլն հաւատալի (ըստ Աստուածաբանից)։

Crédit (քրէ՛տի) գ. որ. Փոխ. վէրէսի, վէրէսիյէ։ յարգ, վարկ. իթիպար ։ À crédit, 'ի փոխ. վէրէսիյէ ։ վայրապար, յանօգուտ. անհիմն, առանց փորձոյ. նաֆիլէ, տէմէլսիզ։

Créditer (քրէ՛տիթէ՛) բ. ն. Նշանակել կամ անցուցանել 'ի գրի զփոխն կամ զպարտիս. պիր մէպլաղը հիսապա կէչիրմէք ։

Créditeur (քրէ՛տիթէօր) գ. որ. Փոխատու, պարտատէր. ալաճագլը։

Crédo (քրէ՛տօ) գ. որ. Հաւատամք, հանգանակ հաւատոյ ։

Crédule (քրէ՛տիւլ) ած. Դիւրահաւատ, դիւրահաւան. տէզ ինանըր, ինանըճը։

Crédulité (քրէ՛տիւլիթէ՛) գ. իգ. Դիւրահաւատութիւն. տէզ ինանմա, ինանըճըլըգ ։

Créer (քրէ՛է՛) բ. ն. Ստեղծանել, առնել յոչինչ, 'ի գոյ ածել, յառաջ բերել. եարատմագ, վար կամ եօգ էթմէք, վիճուտէ կէթիրմէք ։ հաստատել, սահմանել, կարգել. պիւլմէք, իճատ էթմէք ։ զաշն դնել. ահտ էթմէք ։ Créé, ée, ստեղծեալ, արարեալ. եարատըլմըշ, մախլուգ ։

Crémaillère (քրէ՛մայլիէր) գ. իգ. Շղթայ կաթսայից. օճագ զինճիրի ։ երկաթ ինչ յենարանաց ։

Crémaillon (քրէ՛մայլիօն) գ. որ. Փոքր շղթայ կաթսայից ։

Crémastères (քրէ՛մաստէր) ած. յոք. Առկախման (մկանունք) ։

Crème (քրէմ) գ. իգ. Սեր կաթին. գայմագ ։ լաւագոյն մասն. էն էյիսի, զիւպտէ, զիւպտէտ ։ Crème de tartre, աղ ինչ ելեալ 'ի տորտոյ գինւոյն ։

Crément (քրէ՛ման) գ. որ. Յաւելուած վանկի ։

Crêmer (քրէմէ՛) բ. չ. Մակարդիլ կամ թանձրանալ 'ի սեր. գայմագլանմագ ։

Crémière (քրէ՛միէր) գ. իգ. Կին որ վաճառէ զսեր կաթին. գայմագճը զէննէ ։

Crémillée (քրէ՛միյլէ՛) գ. իգ. Երկաթ ինչ բանալեաց ։

Créneau (քրէ՛նօ) գ. որ. Ատամունք որմոյ. քիւնքիւրէ ։

Crenelage (քրընլաժ) գ. որ. Շրջանակ դրամոյ ։

Créneler (քրէ՛նլէ՛) բ. ն. Ատամնաձև յօրինել. քիւրքիւրէ էթմէք, քէրտմէք ։ Crénelé, ée, ատամնաձև ։

Crénelure (քրէ՛նլիւր) գ. իգ. Ատամնաձև յօրինուած. քէրտիքլի իշ ։

Crénon (քրէ՛նօն) գ. որ. Առաջին բաժանումն (ըստ քարահատից) ։

Créole (քրէ՛օլ) գ. որ. և իգ. Եւրոպացի ծնեալ յԱմերիկա. եէնի տիւնեադա տօղմուշ ֆրէնք ։

Crêpage (քրէփաժ) գ. որ. Յօրինուած շղաշատեռի ։

Crêpe (քրէփ) գ. որ. Շար, տեռ, շղաշատեռ, մնդուս, քօղ. պիւրիւնճիւք, մատէմ թիւլպէնտի, գըւըրճըգ պէզ ։ կարկանդակ ինչ. քիփէ, գօլաճ ։

Crêpé (քրէփէ՛) գ. որ. Խորշոմութիւն, գանգուր. գըւըրճըգ ։

Crêper (քրէփէ՛) բ. ն. Գանգրել, խորշոմեցուցանել. գըւըրմագ, գըւըրտմագ, գըւըրճըգ էթմէք ։ Crêpé, ée, գանգրեալ. գըւըրճըգ ։

Crépi (քրէ՛փի) գ. որ. Ծեփ, ծեփումն որմոյ. սըվա ։

Crépin (քրէ՛փէն) գ. որ. Perdre son saint-crépin, կորուսանել զամենայն ինչս իւր ։

Crépine (քրէ՛փին) գ. իգ. Ջարդ կամ ժապաւէն ինչ անկուածոյ. պիր նէվի փիւսքիւլ ։ Թաղանթ կամ ճարպ անասնոց ։

Crépir (քրէ՛փիր) բ. ն. Ծեփել, բռել. սըվամագ ։ խորշոմեցուցանել զկաշին. մէշինի տանէլէմէք ։ գանգրել զհերս եռացեալ ջրով ։ Crépi, ée, բռեալ ։ գանգրեալ ։

Crépussure (քրէ՛փիսիւր) գ. իգ. Ծեփ, ծեփումն. տուվար սըվամա ։

Crépitation (քրէ՛փիթասիօն) գ. իգ. Շաչիւն հրոյ. ատէշ չատըրտըսը ։

Crépodaille, տես Crépaudaille.

Crépon (քրէ՛փօն) գ. որ. Գանգրաձև աստուի ինչ կամ կերպաս ։

Créponi (քրէ՛փօնի) գ. որ. Ասուի ինչ կամ կերպաս ։

Crépu, ue (քրէ՛փիւ) ած. Գանգուր, խորշոմեալ. գըւըր, գըւըրճըգ ։

Crépuscule (քրէ՛փիւսքիւլ) գ. որ. Լոյս երեկորին. շէֆագ, մէլէս ։ արշալոյս. տան եէրի ։

Créquier (քրէ՛քիէ՛) գ. որ. Սալորենի վայրի ։

Cresson (քրէսօն) գ. որ. Կոտեմ ջրային. սու տէրէսի, տէրէ օտու ։

Cressonnière (քրէսօնիէր) գ. իգ. Տեղի ուր բուսանի ջրային կոտեմ. սու տէրէ եէրի, տէրէլիք ։

Crête (քրէտ) գ. իգ. Կատար, բրուկ (թռչնոց). իպիք, ճըղա ։ ցցունք. սօրղուճ ։ վերջք, գլուխ, գագաթն. տէփէ ։ Lever le crête, գլուխ կամ եղջիւր ամբառնալ, գոռոզանալ, պերճանալ ։

Crête-de-coq (քրէտ տը քօք) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. խօրօզ իպիյի ։ ոսկր սկաւառակի գլխոյն ։

Crêté, ée (քրէտէ՛) ած. Կատարաւոր. իպիքլի ։

Crêteler (քրէտլէ՛) բ. չ. Կարկաչել հաւու. գըտգըտագ էթմէք ։

Cretonne (քրըտօն) գ. իգ. Ազգ ինչ սպիտակ կտաւոյ ։

Cretons (քրըտօն) գ. որ. յոք. Կերակուր ինչ թռչնոց ։

Creuser (քրէօզէ) բ. ն. *Բրել, պեղել, խորացուցանել: Թափանցել'ի խորս, խորամուխ լինել.* գազմագ, չուգուրլադմագ: Creusé, ée, *բրեալ:*

Creuset (քրէօզէ) գ. ար. *Քուրայ, հալոց, բութակ.* փօտա:

Creux, euse (քրէօ, էօզ) ած. *Գոգաւոր, գոգեալ, խոր, խոռոչաւոր: խորին.* գօվուգ, չուգուր, իչի պօշ, չուգուրլու. փէքին: *մտացածին, անոտի:*

Crevaille (քրըվայլ) գ. իգ. *Խրախճանութիւն, գինեբրբուք, շուայտութիւն, զեղխութիւն:*

Crevasse (քրըվաս) գ. իգ. *Պատառուած (ախտ ինչ ոտից ձիոյ).* չատլագ, եարըգ:

Crevasser (քրըվասէ) բ. ն. *Պատառուածս գործել.* չատլատմագ, եարմագ: Se crevasser, բ. յ. *Հերձանիլ, ճեղքիլ, պատառիլ.* չատլամագ, եարըլմագ: Crevassé, ée, *պատառեալ, հերձոտեալ:*

Crève-coeur (քրէվ քէօր) գ. ար. *Տագնապ անհնարին, անձկութիւն սրտի, մորմոք.* մէշագգատ, էլէմ, ճան աճըսը:

Crever (քրըվէ) բ. ն. *Պայթուցանել, հերձանել, պատառել, խորտակել: կարի իմն յագեցուցանել.* չատլատմագ, փատլատմագ, գըրմագ: Se crever, բ. յ. *Պայթիլ, պարպատիլ, հերձանիլ շառաչմամբ.* փատլամագ, չատլամագ: բ. չ. *Սատակիլ յագենալ: մեռանել.* փատլամագ, կէպէրմէք: Crevé, ée, *պայթուցեալ:*

Crevette (քրըվէտ) գ. իգ. *Խաչափառ կամ խեչափառ.* տէքէ:

Cri (քրի) գ. ար. *Աղաղակ, գոչիւն, ձայն, բարբառ.* չաղըրըշ, պաղըրըշ, հայգըրըշ, շամատա, [illegible]: *քարոզ մունետիկի:*

Criailler (քրիայլէ) բ. չ. *Սաստիկ աղաղակել, ճիչ բառնալ.* սըգ սըգ պաղըրմագ, հայգըրմագ, չաղըրմագ:

Criaillerie (քրիայլըրի) գ. իգ. *Ճիչ, աղաղակ.* շամատա, նիզա:

Criailleur, euse (քրիայլէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. *Աղաղակող, որ ճիչ բառնայ.* շամատաճը, նիզաճը:

Criant, ante (քրիան, անտ) ած. *Որ տայ աղաղակել, արժանի ողբոց, անիրաւ.* պաղըրան:

Criard, de (քրիար, արտ) ած. *Աղաղակող, ճչող, կարկաչող.* պաղըրան, շամատա կամ նիզա էտէն, շամատաճը: Dettes criardes, *պարտիք, վարձք աշխատաւորաց:*

Criarde (քրիարտ) գ. իգ. *Խոշոր կտաւ խիժապատ:*

Crible (քրիպլ) գ. ար. *Մաղ, խարբալ.* գալպուր:

Cribler (քրիպլէ) բ. ն. *Մաղել, խարբալել.* գալպուրլամագ, գալպուրտան կէչիրմէք: *ծակել, վէրս 'ի վերայ դնել:* Criblé, ée, *խարբալեալ:* Criblé de coups, *հարուածեալ, լի վիրօք:*

Cribleur (քրիպլէօր) գ. ար. *Խարբալիչ.* գալպուրլայան:

Cribleux (քրիպլէօ) ած. *Ծակոտկէն իբրև զխարբալ (ոսկր ռնգաց):*

Criblure (քրիպլիւր) գ. իգ. *Խառնամաղք, կոպիճք, մնացորդք մաղուածոյ.* գալպուրտա գալան:

Cribration (քրիպրասիօն) գ. իգ. *Խարբալումն, որոշումն.* գալպուրլամա:

Cric (քրի) գ. ար. *Մեքենայ ինչ 'ի համբառնալ զբեռինս.* [illegible]:

Cric-crac (քրիք քրաք) *Ձայն հերձանելոյ, ճայթիւն, խորտակումն:*

Cricoïde (քրիքօիտ) ած. *Աճառանման:*

Criée (քրիէ) գ. իգ. *Քարոզ, հրապարակումն (վաճառման).* մէզատ:

Crier (քրիէ) բ. ն. *Աղաղակել, գոչել: բարձրաձայն աղաղակել, հրապարակել.* չաղըրմագ, հայգըրմագ. չէրիատտէն մէզատ էտմէք: *ձայն արձակել, բողոք բառնալ: յանդիմանել, կշտամբել.* շամատա էտմէք: Crié, ée, *բարձրաձայն, հրապարակեալ:*

Crierie (քրիրի) գ. իգ. *Աղաղակ, գոչիւն, ճիչ, մեծաձայն բարբառ.* շամատա, եայղարա:

Crieur, euse (քրիէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. *Աղաղակող.* չաղըրըճը, պաղըրան: *քարոզ, մունետիկ.* տէլլալ:

Crime (քրիմ) գ. ար. *Յանցանք, մեղք, ոճիր, եղեռն.* գապահատ, սուչ, ճիւրմ, կիւնահ:

Criminaliser (քրիմինալիզէ) բ. ն. *Պատժել դատաստանաւ, պատժապարտ ցուցանել:* Criminalisé, ée, *պատժապարտ:*

Criminaliste (քրիմինալիստ) գ. ար. *Իրաւագէտ յանցանաց:*

Criminel, elle (քրիմինէլ) գ. և ած. *Պատժապարտ, յանցաւոր: յանցանաց, վնասապարտութեան, պատժապարտութեան, գլխապարտութեան.* գապահատլը, սուչլու, հարամի:

Criminellement (քրիմինէլման) մակ. *Յանցանօք, պատժապարտութեամբ:*

Crin (քրէն) գ. ար. *Բաշ ձիոյ, վարսք, մազ, հերք.* եէլի կամ եէլէ, գըլ, սաչ:

Crinal (քրինալ) գ. ար. *Գործի ինչ վիրաբուժից:*

Crinier (քրինիէ) գ. ար. *Որ յօրինէ կամ հիւսէ զվարսս.* մութաֆ:

Crinière (քրինիէր) գ. իգ. *Բաշ.* եէլէ, ատ եէլէսի: *կեղծ կամ յառի ծամ.* պիր ֆէնա կամ էյրէտի սաչ:

Crinon (քրինօն) գ. ար. *Որդն ինչ կամ ճճի մանր:*

Crique (քրիք) գ. իգ. *Խորշ կամ դադ ծովու.* լիմանճըգ, քիւչիւք լիման:

Criquet (քրիքէ) գ. ար. *Ձի անարգ, գրաստ անպիտան.* ֆէնա պիր ուֆագ ատ, պէյկիրճիք:

Crise (քրիզ) գ. իգ. *Ճգանք, ճիգն բնութեան, վերջին վտանգ.* պուհրան:

Crispation (քրիսփասիօն) գ. իգ. Գեղումն. սինիր չէքիլմէսի, գըրըշըմա:

Crisper (քրիսփէ) բ. ն. Կնճռել. գըրըշդըրմագ, պուրուշդուրմագ: Se crisper, բ. յ. Գեղուլ. չէքիլմէք:

Crisser (քրիսէ) բ. չ. Կրճտել ատամանց. տիշ գըճըրտատմագ, ճաթըրտատմագ:

Cristal (քրիսթալ) գ. ար. Ական վանի, վանական. բիւրեղ. պիլլիւր:

Cristallin (քրիսթալլէն) գ. և ած. Սառնորակ (հիւթ աչաց). կէօզիւն պիլլուրտէսի: բիւրեղանման. պիլլիւր կիպի:

Cristallisation (քրիսթալլիզասիօն) գ. իգ. Բիւրեղացուցումն, սերտութիւն: շարք ձեւաւոր քարանց:

Cristalliser (քրիսթալլիզէ) բ. ն. Բիւրեղացուցանել, թանձրացուցանել զհիւթս 'ի ձև աղի. պիլլիւրլանտըրմագ, տօնտուրմագ: Se cristalliser, բ. յ. Բիւրեղանալ, թանձրանալ, սառնանման լինել. պիլլիւր կիպի օլմագ, տօնմագ: Cristallisé, ée, բիւրեղացեալ, սառնանման:

Crit (քրիթ) գ. ար. Դաշոյն Հնդկաց:

Critiquable (քրիթիքապլ) ած. Պարսաւելի, ստգտանելի. գընանաճագ:

Critique (քրիթիք) ած. Վտանգաւոր (օր հիւանդութեան). պօհրանլը: դատողական, քննողական. տէգտիգ էտէն, գընամաղա պագան:

Critique (քրիթիք) գ. ար. Քննիչ. դատաւոր, կրիտիկ. տէգտիգճի, հարճըր, հէր շէյէ գուսուր պուլան:

Critique (քրիթիք) գ. իգ. Դատումն, դատաստան, քննողութիւն. տէգտիգ, իմթիհան, գընամաղա պագմա, տահգիր:

Critiquer (քրիթիքէ) բ. ն. Դատել, քննել. պարսաւել. տէգտիգ էտմէք, գընամագ, գուսուր արամագ, տան էտմէք:

Croassement (քրօասման) գ. ար. Ձայն ագռաւու. գարղա պաղըրըշը:

Croasser (քրօասէ) բ. չ. Ձայն արձակել իբրև զագռաւ. գարղա կիպի էօթմէք, պաղըրըշմագ:

Croc (քրօ) գ. ար. Ճանկ. գանճա: ատամունք գազանաց, ժանիք: ընկեր և առաջնորդ չարեաց:

Croc (քրօք) գ. ար. Շառաչիւն ատամանց. տիշ չէյի չէյնէրքէն քըրթըրտէտմէ:

Croc-en-jambe (քրօք ան ժանպ) գ. իգ. Հարուած ոտից. այագ չէլմէ:

Croche (քրօշ) ած. Կոր, կեռ, թեքեալ. էյրի:

Croche (քրօշ) գ. իգ. Կորճ (խաղ երաժշտական):

Crochet (քրօշէ) գ. ար. Փոքր ճանկ. չէնկէլ, գարղա պուրնու: կեռ ինչ: սրածայր ատամունք կենդանեաց, ժանիք: գործիք բեռնակրաց: կեռ գործի վիրաբուժից: յոգ. Հերք ճակատու կանանց. զիւլիւֆ: փականիշք (տպագրողաց):

Crocheter (քրօշթէ) բ. ն. Բանալ կեռ գործեօք զփակեալ աղխս. չէնկէլ իլէ կամ տըղշան իլէ աչմագ: Crocheté, ée, բացեալ կեռ գործեօք:

Crocheteur (քրօշթէօր) գ. ար. Բեռնակիր. չէնկէլլի համալ, համալ: որ բանայ զփակեալ դուռս կեռ գործեօք. չէնկէլ իլէ աչան:

Crochu, ue (քրօշիւ) ած. Կեռ, թեքեալ. չէնկէլլի, էյրի:

Crocodile (քրօքօտիլ) գ. ար. Կոկորդիլոս, ոխոեռն. թիմսահ, քէլէր:

Crocodilium (քրօքօտիլիօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Crocomagma (քրօքօմակմա) գ. ար. Դեղ ինչ քրքմախառն:

Crocotte (քրօքօթ) գ. ար. Խառնածին կենդանի 'ի շանց և 'ի գայլոց:

Crocus (քրօքիւս) գ. ար. Քրքում. զաֆրան:

Croie (քրօա) գ. իգ. Ախտ ինչ որսորդ թռչնոց:

Croiler (քրօալէ) բ. չ. Կնճռիլ երաստանի բաղէի:

Croire (քրօար) բ. ն. Je crois, tu crois, il croit; nous croyons, vous croyez, ils croient. Je croyois; nous croions, vous croiez, ils croyoient. Croi կամ crois. Que je croye. Que nous croyons. Que je crusse, que tu crusses, qu'il crût; que nous crussions, que vous crussiez, qu'ils crussent. Հաւատալ: համարել, կարծել. ինանմագ, իթիգատ էթմէք, իման կէթիրմէք. զանն էթմէք, սանմագ: Cru, ue, հաւատացեալ, կարծեալ:

Croisade (քրօազատ) գ. իգ. Զօրք խաչակրաց. խաչակիրք: խաչատող, խաչանիշ համատեղութիւն:

Croisat (քրօազա) գ. ար. Արծաթի դրամ ինչ Գենուացւոց:

Croisée (քրօազէ) գ. իգ. Պատուհան, ապակափեղկ. բէնճէրէ: բազուկք խաչաձեւուն:

Croisement (քրօազման) գ. ար. Խաչանիշ հատումն, ընդհատութիւն միմեանց: խառնք ինչ անասնոց:

Croiser (քրօազէ) բ. ն. Խաչանիշ դնել. հաչվարի կամ հաչ շէքլինէ գօմագ: խաչանիշ հատանել զմիմեանս. հաչվարի քէսմէք: անցանել ընդ. կէչմէք: եղծանել գծով. ըստըրը իլէ պօզմագ: չ. Երթևեկել նաւուց. կէմիլէր կէզինթի կէզմէք: Croisé, ée, խաչանիշ: գ. Խաչակիր: Se croiser, բ. յ. Խաչակիր զինուոր լինել:

Croisette (քրօազէթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Croiseur (քրօազէօր) գ. ար. Հրամանատար ծովաշրջիկ նաւուց. տէնիզտէ կէզէն կէմինին գափթանը:

Croisière (քրօազիէր) գ. իգ. Սահման ծովու, ուր երթևեկեն նաւք. տէնիզտէ կէմիլէրին կէզինէճէք եէրի:

Croisille (քրօազիյլ) գ. իգ. Փայտ ինչ չուանագործաց:

Croisillon (քռօազիյլէօն) գ. ար. *Բազուկ կամ թև խաչին։*

Croisoire (քռօազօառ) գ. իգ. *Գործի դնելոյ զխաչաձև նշան 'ի վերայ պաքսիմատի։*

Croissance (քռօասանս) գ. իգ. *Աճումն, առաւելութիւն, մեծութիւն.* թէրագգը, իզտիյատ, արթմա։

Croissant (քռօասան) գ. ար. *Նոր լուսին, կիսալուսին.* եարըմ այ, հիլալ։ *տէրութիւն Տաճկաց։ հատոց ինչ.* պըչգը։ *Ճանկ ինչ։ ծղխնիք։*

Croisure (քռօազիւռ) գ. իգ. *Խաչանիշ հիւսուած։*

Croît (քռօա) գ. ար. *Աճումն, առաւելութիւն, բազմութիւն.* հայվանլարըն արթմասը։

Croître (քռօաթռ) բ. չ. *Աճել, առաւելուլ, բազմանալ.* արթմագ, թէրագգը *կամ* իզտիյատ պուլմագ, չօղալմագ։ *մեծանալ, յարբունս հասանել.* պէօյիւմէք։ *բուսանել, արմատանալ.* պիթմէք։ Cru, ue, *աճեցեալ։*

Croix (քռօա) գ. իգ. *Խաչ։ Նշան խաչի։ տառանագրութիւն։ վիշտ, նեղութիւն.* հաչ, [illegible]. միհնէթ, պէլա։ *մի կողմն դրամոյ։* Croix de par Dieu, *այբուբենք, այբբենարան։ սկիզբն, սկզբնաւորութիւն։*

Cromorne (քռօմօռն) գ. ար. *Եղէգն նուագարանի։*

Cron (քռօն) գ. ար. *Մանր խեցի։*

Crone (քռօն) գ. ար. *Մեքենայ ինչ 'ի պէտս բեռանց նաւու։*

Croquant (քռօքան) գ. ար. *Սնոտիքոր, անպիտան ոք, խառնիճաղանճ.* եարամազ, զիպիտի։

Croquant, ante (քռօքան, անթ) ած. *Որ կրճէ զատամունս.* աղըզտա գըթըրտայան, ճէվրէք։

Croque (քռօք) գ. իգ. *Համեմ աղի։* Manger quelque chose à la croque, *ուտել ինչ աղիւ եւեթ համեմեալ.* պիր շէյի սատէ թուզ իլէ եէմէք։

Croque-note (քռօք նօթ) գ. ար. *Տգէտ կամ անհանճար երաժիշտ։*

Croquer (քռօքէ) բ. ն. *Ճաչել կամ շառաչել 'ի ներքոյ ատամանց, փշրել ատամամբք.* գըթըրտամագ, տիշ իլէ գըրմագ։ *անյագ ուտել.* աճ կէօզլիւլիւք իլէ եէմէք։ *գծագրել ուրուական պատկեր, խոշոր նկարագրել.* գապա րէսիմ չէքմէք։ Croqué, ée, *շառաչուն։*

Croquet (քռօքէ) գ. ար. *Բոկեղ կամ պաքսիմատ ինչ։*

Croqueur (քռօքէօռ) գ. ար. *Որ յափշտակէ և ուտէ շառաչմամբ կամ անյագաբար։*

Croquignole (քռօքինեօլ) գ. իգ. *Պոնդ.* ֆիսգէ։ *պաքսիմատ ինչ։*

Croquignoler (քռօքինեօլէ) բ. ն. *Պոնդս հարկանել.* ֆիսգէ վուրմագ։

Croquis (քռօքի) գ. ար. *Ուրուական գծագրութիւն, գծագիր.* իլք րէսիմ։

Crosse (քռօս) գ. իգ. *Գաւազան եպիսկոպոսական.* էփիսգօփօս ասասը։ *ոսն հրացանի.* թիւֆէնք գունտաղըն տիպի, թիւֆէնք տափանճասը։ *գաւազան ինչ կեռ.* էյրի ասա, ճատրագ։

Crossé, ée (քռօսէ) ած. *Գաւազանաւոր, որ ունի իշխանութիւն կրելոյ զգաւազան եպիսկոպոսական։*

Crosser (քռօսէ) բ. ն. *Խաղալ գնդակ կեռ գաւազանաւ.* ճատրագ օյնամագ։ *անդոսնել, արհամարհել։* Crossé, ée, *խաղացեալ կեռ գաւազանաւ։*

Crossette (քռօսէթ) գ. իգ. *Բարունակ.* ֆիլիզ։

Crosseur (քռօսէօռ) գ. ար. *Գնդակախաղ, որ մղէ զգնդակն կեռ գաւազանաւ։*

Crotalère (քռօթալէռ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ։*

Crotale (քռօթալ) գ. ար. *Բամբիռն կամ ծնծղայ (նախնի քրմաց)։*

Crotaphite (քռօթաֆիթ) ած. *Կլափաշարժ (միանունք)։*

Crotons (քռօթօն) գ. ար. յոգ. *Խոշոր մասունք շաքարի։*

Crotte (քռօթ) գ. իգ. *Տիղմ.* սօգագ չամուրու, պաթագ։ *աղբ անասնոց ինչ.* կիւպրէ։

Crotter (քռօթէ) բ. ն. *Աղտեղել, շաղախել տղմով.* չամուրլամագ, չամուր էթմէք։ Crotté, ée, *տղմաշաղախ.* չամուրլու։

Crottin (քռօթէն) գ. ար. *Աղբ կամ սպտուր անասնոց.* աթ թէրսի, թազէ գըշգը։

Crouchant (քռուշան) գ. ար. *Փայտ ինչ նաւակի։*

Croulant, ante (քռուլան, անթ) ած. *Վաղափուլ.* խարապա էյիւզ թութան։

Croulement (քռուլման) գ. ար. *Անկումն, կործանումն.* եըգըլմա։

Crouler (քռուլէ) բ. չ. *Կործանիլ, փլանիլ, հոսիլ 'ի վայր.* եըգըլմագ, չէօքմէք։ *Իջուցանել զնաւն 'ի ջուր.* սույա կէմիյի էնտիրմէք։ *փախչել (եղջերուի)։*

Croulier, ière (քռուլիէ, էռ) ած. *Տղմուտ, ճախճին.* այագ պաթան։

Croulière (քռուլիէռ) գ. իգ. *Տղմուտ, ճախճին տեղի.* եումուշագ եէր։

Croupade (քռուփատ) գ. իգ. *Ընդոստումն ինչ ձիոյ։*

Croupe (քռուփ) գ. իգ. *Գաւակ ձիոյ.* սաղրը, աթ սաղրըսը։ *գագաթն լերանց.* թէփէ, տաղ թէփէսի, ագատէթ։

Croupiader (քռուփիատէ) բ. չ. *Առկանել զմալուխ խելացնաւին։*

Croupiat (քռուփիա) գ. ար. *Հանգոյց մալխոյ նաւին։*

Croupier (քռուփիէ) գ. ար. *Ընկեր խաղու։ դրամատու շահակից։*

Croupière (քռուփիէռ) գ. իգ. *Փոկ գաւակի ձիոյ.* գուսգուն։ *մալուխ խելաց նաւու։*

Croupion (քռուփիօն) գ. ար. *Երաստան, յետոյք.* գույրուգ տիպի, կէօթ։

Croupir (քռուփիռ) բ. չ. *Լճանալ, անշարժ մնալ, նեխիլ, ապականիլ.* իրքիլմէք, գալմագ։ *ընկղմիլ 'ի մոլութիւնս, փտիլ 'ի գարշութիւնս.* ուֆգուլուք գալմագ, պօղուլմագ։ Croupi, ie, *լճացեալ, անշարժ։*

Croupissant, ante (քռուփիսսան, անտ) ած. *Լճացեալ, անշարժ.* իրքին, իրքիլմիշ:

Croupon (քռուփօն) գ. ար. *Կաշի եզանց:*

Croustille (քռուստիյլ) գ. իգ. *Զարդ ինչ գլխարկի կանանց: կեղև հացի.* էքմէք քէնարճըղը:

Croustiller (քռուստիյլէէ) բ. ն. *Ուտել զկեղևանս հացի.* էքմէք գապուղու եէմէք:

Croustilleusement (քռուստիյլէօզման) մակ. *Զուարթաբանութեամբ, խեղկատակութ̃բ, ծաղու.* լադիֆէ իլէ:

Croustilleux, euse (քռուստիյլէօ, էօզ) ած. *Զուարճախօս, ծաղրաբան, խեղկատակ.* լադիֆէճի:

Croute (քռուտ) գ. իգ. *Կեղև հացի.* էքմէք քէնարը: *կեղև, պատեանք, արտաքին երես.* գապուգ: *Նկար անպիտան.* ֆէնա դասվիր:

Croutée (քռուտէ) գ. իգ. *Անօթ ինչ:*

Croutelette (քռուտլէտ) գ. իգ. *Կեղև հացի.* էքմէք գապուղճուղու կամ քէնարը:

Croutier (քռուտիէ) գ. ար. *Նկարիչ անպիտան:*

Crouton (քռուտօն) գ. ար. *Պատառ կեղևոյ հացի:*

Croyable (քռօայապլ) ած. *Հաւատալի, արժանահաւատ.* ինանըլաճագ, ինանըլըր:

Croyance (քռօայանս) գ. իգ. *Կարծիք, միտք.* գըյաս, զանն: *հաւատ.* իտիգադ, իտիմադ, ինանմագլըգ, իման, ինան:

Croyant, ante (քռօայան, անտ) գ. *Հաւատացեալ, հաւատացող.* դինդար:

Cru (քռիւ) գ. ար. *Երկիր, գետին, անդաստան.* մահսուլ չըգան եէր, նէպադադ, դօփրագ, ագարէդ:

Cru, ue (քռիւ) ած. *Հում, տհաս, անեփ.* չիյ, փիշմէմիշ: *դժուարամարս:* հազմ օլմազ: *Ժանտ, խիստ.* *անթափ, անկազմ, անյարդար.* խամ, գաբա, սէրդ: À cru, *անթամբ.* էյէրսիզ:

Cruauté (քռիւօտէ) գ. իգ. *Անգթութիւն, դժնդակութիւն, խստութիւն, ժանտութիւն.* զուլմ, զուլումքեարլըգ, եավուզլուգ, վահշէդ, մէրհամէդսիզլիք:

Cruche (քռիւշ) գ. իգ. *Սափոր, կուժ.* պարդագ, դէսդի, գանադա: *անմիտ, ապուշ մարդ, թանձրամիտ.* ահմագ:

Cruchée (քռիւշէ) գ. իգ. *Սափոր կամ կուժ լցեալ, սափոր մի.* պիր դէսդի գադար:

Cruchon (քռիւշօն) գ. ար. *Սափորիկ, կուժ փոքր, սրուակ.* քիւչիւք դէսդի, պարդագճըգ:

Cruciade (քռիւսիատ) գ. ար. *Կոնդակ Պապին տուեալ արքային Սպանիացւոց:*

Crucial, ale (քռիւսիալ) ած. *Խաչաձև (քանդակ):*

Crucifère (քռիւսիֆէռ) ած. *Խաչակիր կամ խաչաձև (ծաղիկ):*

Crucifiement (քռիւսիֆիման) գ. ար. *Խաչահանութիւն, խաչելութիւն: պատկեր խաչելութեանն Քրիստոսի:*

Crucifier (քռիւսիֆիէ) բ. ն. *Խաչել, 'ի խաչ հանել.* հաչա չըգարմագ, հաչլամագ, չարմըխա գէրմէք: Crucifié, ée, *խաչեալ, 'ի խաչ ելեալ:*

Crucifix (քռիւսիֆի) գ. ար. *Խաչելութիւն, խաչ, սուրբ նշան.* Քրիստօս էֆէնտիմիզին հաչը:

Crudité (քռիւդիտէ) գ. իգ. *Հմութիւն, խակութիւն, տհասութիւն. անմարսութ̃ն. անհարթութիւն.* չիյլիք, խամլըգ:

Crue (քռիւ) գ. իգ. *Աճումն, առաւելութիւն, զարգացումն, աճունք.* արդմա, արդմագլըգ, դէրագգը, իզդիյադ, դէզայիւդ:

Cruel, elle (քռիւէլ) ած. *Անգութ, անողորմ, դժնդակ, դաժան, խիստ: ցաւագին, ողորմ.* եաման, զալըմ, եավուզ, զուլումքեար:

Cruellement (քռիւէլման) մակ. *Անգթութեամբ, դժնդակաբար, խիստ, անողորմ.* զուլմ իլէ, զալիմանէ:

Crument (քռիւման) մակ. *Խստիւ, դժընդակագոյնս.* սէրդլիք իլէ:

Crural, ale (քռիւռալ) ած. *Սրունից, ոտից (մկանունք, երակ):*

Crustacée (քռիւստասէ) ած. և գ. *Խեցեմորթ, խեցեպատեան (ձկունք):*

Cruzade (քռիւզատ) գ. իգ. *Դրամ ինչ Լուսիտանացւոց:*

Crypte (քռիփտ) գ. իգ. *Ստորերկրեայ դամբարան.* էօլիւ գույուսու: *խորշ (ըստ անդամազննաց):*

Cryptographe (քռիփտօկռաֆ) գ. ար. *Ծածկագիր, գաղտնագիր:*

Cryptographie (քռիփտօկռաֆի) գ. իգ. *Ծածկագրութիւն, գաղտնագրութիւն:*

Cryptographique (քռիփտօկռաֆիք) ած. *Ծածկագրութեան:*

Crypto-portique (քռիփտօ փօռտիք) գ. ար. *Կամար որմոյ:*

Cube (քիւպ) գ. և ած. *Խորանարդ, կիվոս: խորանարդ թիւ.* քապ, միքապ, զար:

Cubèbe (քիւպէպ) գ. ար. *Ծառ ինչ և պտուղ Հնդկաց.* քէպապիյէ:

Cubique (քիւպիք) ած. *Խորանարդ, խորանարդեան.* միքապ:

Cubital, ale (քիւպիտալ) ած. *Արմկան:*

Cubital (քիւպիտալ) գ. ար. *Յենարան արմկանց.* միրֆագադ, դիրսէք եասդըղը:

Cubitus (քիւպիտիւս) գ. ար. *Ոսկր արմկան:*

Cublang (քիւպլան) գ. ար. *Թռչուն ինչ:*

Cuboïde (քիւպօիտ) գ. ար. *Խորանարդաձև (ոսկր):*

Cuca (քիւքա) գ. ար. *Է բոյս ինչ:*

Cuceron (քիւսռօն) գ. ար. *Ճճի ինչ կամ միջատ փոքրիկ:*

Cuciofera (քիւսիօֆէռա) գ. իգ. *Բոյս ինչ Հնդկաց:*

Cucubale (քիւքիւպալ) գ. ար. *Է բոյս ինչ:*

Cucullaire (քիւքիւլէռ) ած. *Ծածրակի (մկան):*

Cucupha *կամ* Cucufe (քիւքիւֆա, քիւքիւֆ) գ. իգ. *Գտակ դեղալից 'ի կազդուրութիւն ուղղոյ:*

Cucurbitacée (քիւքիւռպիթասէ́) ած. *Դդմաձև:*

Cucurbitains (քիւքիւռպիթէն) գ. ար. յոգ. *Ճճիք որովայնի:*

Cucurbite (քիւքիւռպիթ) գ. իգ. *Ապակի անօթ ինչ 'ի պէտս թորելոյ.* ղիւղէ:

Cueille (քէօյլ) գ. իգ. *Լայնութիւն կտաւոյ:*

Cueillée (քէօյլէ́) գ. իգ. *Կծիկ:*

Cueilleret (քէօյլըռէ) գ. ար. *Վարձ, եկամուտ:*

Cueillette (քէօյլէթ) գ. իգ. *Հունձ, կութք.* խարման, պիւկիմ: *ժողով, հաւաքումն տրոց.* դէվշիրմէ:

Cueilleur, euse (քէօյլէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. *Հաւաքող, կթող.* դէվշիրէն:

Cueillir (քէօյլիռ) բ. ն. Je cueille. Je cueillois. Je cueillis. Je cueillerai. Je cueillerois. Que je cueille. Cueillant. *Հաւաքել, ժողովել, հնձել, կթել, քաղել.* դէվշիրմէք, գօփարմագ: *առնուլ (զյաղթանակն):* Cueilli, ie, *հաւաքեալ:*

Cueilloir (քէօյլուառ) գ. ար. *Կթոց, կողով.* սէփէտ, քիւֆէ:

Cuiller *կամ* Cuillère (քիւյլէռ) գ. իգ. *Դգալ, շերեփ.* գաշըգ, քէփչէ:

Cuillerée (քիւյլըռէ́) գ. իգ. *Դգալ մի, շերեփ լի.* պիր գաշըգ *կամ* պիր քէփչէ գատար:

Cuilleron (քիւյլըռօն) գ. ար. *Խորոփիք կամ խորութիւն դգալի կամ բուսոյ:*

Cuillier (քիւյլիէ́) գ. ար. *Թռչուն ինչ: ձուկն, և խեցեմորթ ինչ:*

Cuine (քիւին) գ. իգ. *Անօթ ինչ:*

Cuir (քիւիռ) գ. ար. *Մորթ. կաշի, խորխ, խաղախ.* կէօն, դէրի, սախթիյան, մէշին, գէօսէլէ, թէլաթին:

Cuirasse (քիւիռաս) գ. իգ. *Լանջապանակ, զրահ.* ճէպէ, զըրխ, ճէպէլէն:

Cuirassé, ée (քիւիռասէ́) ած. *Զրահաւոր.* ճէպէլի, զըրխլը:

Cuirasser (քիւիռասէ́) բ. ն. *Զրահաւորել.* զըրխ *կամ* ճէպէ կիյտիրմէք: Cuirassé, ée, *զրահաւորեալ, զրահաւոր:*

Cuirassier (քիւիռասիէ́) գ. ար. *Հեծեալ զրահաւոր.* զըրխլը *կամ* ճէպէլի սիւվար:

Cuire (քիւիռ) բ. ն. *Եփել.* փիշիրմէք: *հաստատացուցանել կամ հաստուցանել (զաղիւս).* կէթիշտիրմէք, փիշիրմէք: *մարսեցուցանել.* հազմ էթմէք: *եռացուցանել.* գայնատմագ: *այրել, կիզուլ.* գըզարթմագ, գըզդըրմագ, աճըթմագ, եագմագ, ինճիթմէք, կէճիշտիրմէք: Se cuire, *Եփիլ.* փիշմէք: *այրիլ, կիզուլ.* եանմագ: Boute-tout-cuire, *որ ուտէ, մաշէ կամ սպառէ զամենայն:* Cuit, ite, *եփեալ:*

Cuirets (քիւիռէ) գ. ար. յոգ. *Մորթ գերծեալ:*

Cuisant, ante (քիւիզան, անթ) ած. *Կիզանող, այրեցող, ժանտ, սաստիկ.* եագըճը:

Cuisine (քիւիզին) գ. իգ. *Խոհարան, խոհակերոց.* աշխանէ, աշ էվի, մութֆագ *կամ* մութպախ: *խոհակերութիւն.* աշճըլըգ: *պաշտօնեայք խոհակերոցի.* աշճը էսնաֆը:

Cuisiner (քիւիզինէ́) բ. ն. *Խոհակերել, եփել զկերակուր.* աշճըլըգ էթմէք, մանճայը փիշիրմէք:

Cuisinier, ière (քիւիզինիէ́, էռ) գ. ար. և իգ. *Խոհակեր, խահագործ.* աշճը:

Cuissart (քիւիսառ) գ. ար. *Երկաթի անդրավարտիք:*

Cuisse (քիւիս) գ. իգ. *Ազդր, բարձ, զիստ.* պուտ, պաճագ:

Cuisson (քիւիսօն) գ. իգ. *Եփումն, եփ.* փիշիրմէ, գայնատմա: *այրումն, կիզումն (ցաւոց).* գատը աճը:

Cuissot (քիւիսօ) գ. ար. *Զիստ վայրի որսոյ.* ավ պուտու:

Cuiste (քիւիսթ) գ. ար. *Սպասաւոր դպրոցի: այր անպիտան, ոգէտ ոք.* մէքթէպ խըդմէթքեարը:

Cuite (քիւիթ) գ. ար. *Թրծումն.* քիրէմիթ փիշմէսի:

Cuivre (քիւիվռ) գ. ար. *Պղինձ.* պագըր: Cuivre jaune, *արոյր, պղինձ ծխեալ կամ փայլուն.* թիրինճ:

Cuivrette (քիւիվռէթ) գ. իգ. *Պղնձի լեզուակ նուագարանաց:*

Cul (քիւ) գ. ար. *Երաստան, յետոյք: յատակ.* կէօթ, արգ, պիւզիւք, օթուրագ. տիպ:

Culasse (քիւլաս) գ. իգ. *Յատակ հրացանի կամ թնդանօթի.* թօփ եախօտ թիւֆէնք տիպի *կամ* գույրուղու:

Culbute (քիւլպիւթ) գ. իգ. *Ճախր, Ճախրանք.* թագլա: *անկումն.* տիւշմէ:

Culbuter (քիւլպիւթէ́) բ. ն. *Յերկիր կործանել կամ տապալել.* եըգմագ: բ. չ. *Ճախրել.* թագլա գըլմագ: *կործանիլ.* տիւշմէք: Culbuté, ée, *յերկիր կործանեալ:*

Culbutis (քիւլպիւթի) գ. ար. *Ժողով փլատակաց:*

Culée (քիւլէ́) գ. իգ. *Զիստ կամրջի.* իքի ուճունտա օլան քէօփրիւ քէմէրինին տայանըը: *կաշի ագեաց կամ ձետի: կամարակապ, կամարակալ:*

Culer (քիւլէ́) բ. չ. *Յետս կամ յետ կոյս ընթանալ (ըստ նաւորդաց).* կէրի չէքիլմէք:

Culier (քիւլիէ́) ած. *Երաստանաց (աղիք):*

Culière (քիւլիէռ) գ. իգ. *Փոկ 'ի ներքոյ ագեաց ձիոյ: խողովակ տանեաց քարեղէն:*

Culminant (քիւլմինան) ած. *(Վայրկեան) անցանելոյ աստեղ ընդ միջօրէականն:*

Culmination (քիւլմինասիօն) գ. իգ. *Վայրկեան՝ յորում անցանէ աստղ ինչ ընդ միջօրէականն:*

Culminer (քիւլմինէ́) բ. չ. *Անցանել աստեղ ընդ միջօրէականն:*

Culot (քիւլօ) գ. ար. Վերջին ծնունդ. սօն տօղան կամ էվլատը: վերջին ընկեր: կղկղանք, մնացուած: յատակ քուրայի. բօթա տիպի:

Culotte (քիւլօթ) գ. իգ. Անդրավարտիք, վարտիք. տօն, տիզլիք, լագզըր, շալվար. չինթիյան:

Culte (քիւլթ) գ. ար. Պաշտօն Աստուծոյ, երկրպագութիւն. իպատէթ, թափընմա:

Cultellation (քիւլթէլլասիօն) գ. իգ. Հասարակաչափութիւն:

Cultivateur (քիւլթիվաթէօռ) գ. ար. Մշակ, երկրագործ. չիֆթճի, չիֆթ սիւրիւճիւ, ֆէլլահ, էքինճի ռէնճպէր:

Cultiver (քիւլթիվէ) բ. ն. Մշակել, գործել զերկիր. չիֆթ սիւրմէք, էքէրի նատաս կամ ռէնճպէր էթմէք, թիմար էթմէք: 'ի վեր արկանել, վարժել զմիտս. թէրպիյէ էթմէք: յարգել, պաշտել. վարել. գօռումագ, կէօզէթմէք:
Cultivé, ée, մշակեալ:

Culture (քիւլթիւռ) գ. իգ. Մշակութիւն, հերկագործութիւն. նատաս, ռէնճպէր, չիֆթ սիւրիւճիւլիւք: խնամ, դարման, վարժութիւն. թալիմ, թէրպիյէ:

Cumana (քիւմանա) գ. ար. Ծառ ինչ Հնդկաց:

Cumin (քիւմէն) գ. ար. Քեմոն. քէմուն, քիմիօն:

Cumulatif, ive (քիւմիւլաթիֆ, իվ) ած. Կուտակական:

Cumuler (քիւմիւլէ) բ. ն. Կուտել, դիզել, կուտակել. յըղմագ, թօբլամագ, ճէմ էթմէք: Cumulé, ée, կուտակեալ:

Cunéiforme (քիւնէիֆօռմ) ած. Սեպանման (ոսկր):

Cunette կամ Cuvette (քիւնէթ, քիւվէթ) իգ. Փոս պեղեալ 'ի խորափոսի:

Cupidité (քիւբիտիթէ) գ. իգ. Ցանկութիւն, տարփանք: տենչ, փափաք. ճէմ արզու, շէհվէթ. արզու, հավէս, թամա, հըրս:

Cupidon (քիւբիտօն) գ. ար. Չաստուած սիրոյ կամ ցանկութեան (ըստ հեթանոսաց):

Curable (քիւռապլ) ած. Դարմանելի, բժշկելի. օնուլաճագ, շիֆա պուլաճագ:

Curaca (քիւռաքա) գ. ար. Դատաւոր (յԱմերիկա):

Curage (քիւռաժ) գ. ար. Մաքրութիւն, ընջումն. թէմիզլէմէ, այըգլամա: պղպեղ ջրային:

Curatelle (քիւռաթէլ) գ. իգ. Հոգաբարձութիւն, խնամակալութիւն. վասիլիք, վէքեալէթ:

Curateur, trice (քիւռաթէօռ, թրիս) գ. ար. և իգ. Հոգատար, խնամածու, խնամակալու. վասի, վէքիլ:

Curatif, ive (քիւռաթիֆ, իվ) ած. Բժշկական, դարմանողական, բուժիչ. շիֆալը, շիֆա վէրիճի:

Curation (քիւռասիօն) գ. իգ. Դարմանատրութիւն, դարման, բժշկութիւն. թիմար, հասթա պագմա:

Curcas (քիւռքաս) գ. ար. Պտուղ ինչ Ամերիկոյ:

Curcuma (քիւռքիւմա) գ. ար. Քրքում Հնդկաց:

Cure (քիւռ) գ. իգ. Հոգ, խնամ: դեղ, դարման. թիմար. շիֆա: դեղ թունից: ժողովրդապետութիւն. իմամլըգ:

Curé (քիւռէ) գ. ար. Ժողովրդապետ. ռամկ. ծխատէր քահանայ. իմամ, մահալլէ իմամը: իգ. Տունկ ինչ:

Cure-dent (քիւռ տան) գ. ար. Քչփորիկ ատամանց. հիլալ, տիշ գարըշթըրաճագ:

Curée (քիւռէ) գ. իգ. Կերակուր շանց որսոյ:

Cure-oreille (քիւռ օռէյլ) գ. ար. Քչփորիկ ականջաց. հիլալ, գուլագ հիլալը:

Cure-pied (քիւռ բիէ) գ. ար. Դուր սմբակաց կամ պայտուաց:

Curer (քիւռէ) բ. ն. Սրբել, մաքրել, յորդարել. թէմիզլէմէք, բագլամագ, այըգլամագ: Curé, ée, մաքրեալ:

Curette (քիւռէթ) գ. իգ. Գործի ինչ վիրաբուժից:

Cureur (քիւռէօռ) գ. ար. Մաքրիչ ջրհորոց. գույուճու, գույու թէմիզլէյիճի:

Curial, ale (քիւռիալ) ած. Ժողովրդապետական:

Curie (քիւռի) գ. իգ. Ժողովրդապետութիւն կամ բաժանումն ցեղից (առ նախնիս Հռովմայեցիս):

Curieusement (քիւռիէօզման) մկ. Հետաքրքրութեամբ. տիգգաթ իլէ: խնամով, քաջիկ:

Curieux, euse (քիւռիէօ, էօզ) ած. և գ. Հետաքրքիր, հետաքննին. մէրագլը, հավէսլի, արայըճը: դժուարագիւտ, նոր, չքնաղ, արժանի տեսութեան. հավէս կէթիրիճի, նատիր, աճայիպ, կէօրիւլէճէք:

Curion (քիւռիօն) գ. ար. Քուրմ կամ քրմապետ (առ նախնիս Հռովմայեցիս):

Curiosité (քիւռիօզիթէ) գ. իգ. Հետաքրքրութիւն, խուզողութիւն. հավէսլիք, տիգգաթ: նորութիւն, նոր ինչ. թէֆարիճ, կէօրիւլէճէք նէսնէ, նատիր շէյ:

Curoir (քիւռուառ) գ. ար. Գաւազան առ 'ի մաքրել զարօրն. սապան պուռնու:

Curseur (քիւռսէօռ) գ. ար. Մասն ինչ կանոնի (ուսումնականաց):

Curucucu (քիւռիւքիւքիւ) գ. ար. Օձ ինչ երկայնաձև յԱմերիկա:

Curule (քիւռիւլ) ած. Chaire curule, Գահաւորակ (դատաւորաց):

Curupicaïba (քիւռիւբիքաիպա) գ. ար. Ծառ ինչ յԱմերիկա:

Curures (քիւռիւռ) գ. իգ. յոգ. Յատակինք, աղտեղութիւն:

Cururyva (քիւռիւռիվա) գ. ար. Երկայնաձև օձ Ամերիկոյ:

Cururzeti (քիւռիւռզէթի) գ. ար. Է բոյս ինչ:

Curviligne (քիւռվիլինյ) ած. Կորագիծ:

Curvité (քիւռվիտէ) գ. իգ. Կորութիւն, Թեքութիւն. էյրիլիք:

Cuscute (քիւսքիւտ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. քիւշիւտա:

Custode (քիւստօդ) գ. իգ. Վարագոյր, ծածկոյթ:

Custodi-nos (քիւստօդի նօս) գ. ար. Որ ածու զհաս, կամ պահէ վասն այլոյ (է բառ Լատին, պահեա՛ զմեզ):

Cutambules (քիւտանպիւլ) ած. Մորթոյ (ցաւ կամ որդն):

Cutanée (քիւտանէ) ած. Մորթոյ, մորթային. տէրիյէ մէնսուպ:

Cuticule (քիւտիքիւլ) գ. իգ. Մորթ նուրբ, մաշկ. իւստ տէրի, զար:

Cutter (քիւտըր) գ. ար. Նաւ ինչ Անգղիացւոց:

Cuve (քիւվ) գ. իգ. Հնձան տախտակամած, անօթ փայտեղէն, տաշտ. լաղա, պիւյիւք տէքնէ, գազան:

Cuvée (քիւվէ) գ. իգ. Տախտակամած հնձան կամ տաշտ լի:

Cuvelage (քիւվլաժ) գ. ար. Արգել փլատակի կամ հողոյ, տախտակամած:

Cuveler (քիւվլէ) բ. ն. Արգելուլ կամ պատել տախտակօք:

Cuver (քիւվէ) բ. չ. և ն. Մնալ 'ի տախտակամած հնձանի. լաղափ գալմագ: Թափել զգինին. սէրխօշլուղունու կիտիրմէք: Cuvé, ée, կացեալ 'ի հնձանի:

Cuvette (քիւվէտ) գ. իգ. Տաշտ, կոնք, հնձան փոքրիկ. տէքնէճիք:

Cuvier (քիւվիէ) գ. ար. Տաշտ 'ի լուանալ զհանդերձս կամ մոխրաջրոյ. տէքնէ, չամաշըր տէքնէսի:

Cyanomètre (սիանօմէտըռ) գ. ար. Կապուտակաչափ (գործի):

Cyathe (սիաթ) գ. ար. Կիւաթոս, Ճաշակ (չափ ինչ նախնեաց):

Cyclamen (սիքլամէն) գ. ար. Ի բոյս ինչ. տավշան գուլաղը:

Cycle (սիքըլ) գ. ար. Շրջան (լուսնոյ, արեգական). տէվիր:

Cyclique (սիքլիք) ած. Տաղաչափ:

Cycloïde (սիքլօիդ) գ. իգ. Շրջանաձեւ գիծ:

Cygne (սինյ) գ. ար. Կարապ, սոր. գուղու, գուղու գուշու: Համաստեղութիւն ինչ:

Cylindre (սիլէնդըռ) գ. ար. Գլան. օգլաղը, տիրէք, պէրճ, իւստիւվանէ: խեցեմորթ ինչ:

Cylindrique (սիլէնդռիք) ած. Գլանաձեւ. պէրճլի, էօսվարլըգ:

Cymaise (սիմէզ) գ. իգ. Մասն ինչ ծնօտի շինուածոց:

Cymbale (սէնպալ) գ. իգ. Նուագարան ինչ. զանպուր, զիլլ:

Cynique (սինիք) ած. և գ. Կինիկեան կամ շնական (փիլիսոփայ): խածատիչ, անամօթ, լիրբ. քէօփէք խույլու, արսըզ:

Cynisme (սինիսմ) գ. ար. Վարդապետութիւն կամ աղանդ Կինիկեանց:

Cynoglosse (սինօկլօս) գ. ար. Ի բոյս ինչ. քէօփէք տիլի, լիսան իւլ քէլպ:

Cynosure (սինօզիւռ) գ. իգ. Փոքր արջ (համաստեղութիւն):

Cyprès (սիպռէ) գ. ար. Նոճի. սէլվի, սէրվ աղաճը:

Cyprès-péteret (սիպռէ պէտռէ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Cysthéolithe (սիսթէօլիթ) գ. ար. Քար ինչ ծովային:

Cysthépatique (սիսթէպատիք) ած. Անցից մաղձի:

Cystique (սիստիք) ած. Փամփշտի մաղձի կամ լեղւոյ:

Cytise (սիտիզ) գ. ար. Ի թուփ ինչ. գըտիս:

Cyzicène (սիզիսէն) գ. ար. Սրահ մեծ կամ դահլիճ (նախնի Յունաց):

Czar (ձառ) գ. ար. Ձար կամ կայսր Ռուսաց. չար, մօսգօվ չարը:

Czarine (ձառին) գ. իգ. Կայսրուհի Ռուսաց:

Czarow (ձառօվ) գ. ար. Որդի կայսեր Ռուսաց:

D

D (դը) գ. ար. Չորրորդ եւ բաղաձայն տառ այբուբենից Գաղղիացւոց: Նախադաս ձայնաւորի՝ հնչի երբեմն իբր տ, զորօրինակ՝ C'est un grand affronteur. սէտ էօն կռանտ աֆռօնտէօռ: Իբրեւ թուանշան ցուցանէ 500, հինգ հարիւր:

Da (դա) Մասնիկ որ դնի զկնի բառիցս oui եւ non. Oui-da, այո՛, արդարեւ. պէլի, հայ հայ: Nenni-da, արդարեւ ո՛չ. աւա:

D'abord (դապօռ) մակ. Տես Abord.

Dactyle (դաքտիլ) գ. ար. Մատեղն (չափ ինչ ոտանաւորի):

Dactylique (դաքտիլիք) ած. Մատեղնական (չափ ոտանաւորի):

Dactylologie (դաքտիլօլօժի) գ. իգ. Մատնաբանութիւն (արուեստ խօսելոյ շարժմամբ մատանց):

Dactylonomie (դաքտիլօնօմի) գ. իգ. Մատնահաշիւ (արուեստ հաշուելոյ մատամբք):

Dada (դադա) գ. ար. Ձի (ըստ մանկանց). օյունճագ ատ:

Dadais (դադէ) գ. ար. Ապուշ, խօթամիտ, անմիտ. շաշգըն, էշէք:

Dagorne (դակօռն) գ. իգ. Կով միեղջեւրու. պիր պոյնուզլու ինէք: կին աղճատեալ. ճիւղէ գարը:

Dague (դակ) գ. իգ. Սուսեր կարճ եւ լայն,

դաշոյն. խանչէր, գամա: Dague de prévôt, առասան որով հարկանեն զնաւաստս. կէմի գամչըսը:

Daguer (տակէ՛) բ. ն. Հարկանել դաշնակաւ (է բառ վաղեմի):

Dagues (տակ) գ. իգ. յոգ. Եղջիւրք մատաղ եղանց կամ եղջերուաց. կէյիքին տաղէ պօյնուզու:

Daguet (տակէ) գ. ար. Մատաղ որթ եղանց, մատաղ եղջերու. իքի եաշընտա կէյիք:

Daigner (տէնյէ՛) բ. ն. Մարդասիրել, արժանի համարել, հաճիլ քաղցրութեամբ. տէնէզզիւլ էտմէք կամ պույուրմագ, էրզանի գըլմագ, լայըգ կէօրմէք:

Daillots (տայյօ) գ. ար. յոգ. Օղք առագաստից:

Daim (տէն) գ. ար. Ազգ ինչ այծեման. ճէյրան, սըղըն:

Daintiers (տէնթիէ՛) գ. ար. յոգ. Ամորձիք կամ երկուորիք եղջերուի:

Dais (տէ) գ. ար. Գահ, գահաւորակ. սայվան, չէթրէ: ամպհովանի (Սրբութեան):

Dalle (տալ) գ. իգ. Քիւ կամ խողովակ քարեղէն. գուրնա: տաշտ, կոնք: Dalle de poisson, հատուած կամ մասն ձկան:

Dallon (տալօն) գ. ար. Խողովակ թղթագործաց:

Dalmatique (տալմաթիք) գ. իգ. Նափորտ սարկաւագաց և կիսասարկաւագաց (Լատինացւոց):

Dalot (տալօ) գ. ար. Ջրանցք նաւու:

Dam (տամ) գ. ար. Վնաս (է բառ վաղեմի). զարար, զիյան: պատիժ յաւիտենական դատապարտութեան:

Damas (տամա) գ. ար. Կերպաս դամասկեան. շամ գումաշը, քէմխա: սալոր Դամասկոսի. շամ էրիկի: պողպատ Դամասկոսի. շամ տէմիրի, պալան, տըմըշգ գըլըճը:

Damasonium (տամազօնիօմ) գ. ար. Բոյս ինչ ջրային:

Damasquine (տամասքին) գ. իգ. Ոսկի կամ արծաթի թել յեռեալ 'ի պողպատն:

Damasquiner (տամասքինէ՛) բ. ն. Յեռուլ ոսկի կամ արծաթի թելս 'ի պողպատն. պալան էտմէք:

Damasquinerie (տամասքինըրի) գ. իգ. Արուեստ յեռուածոյ ոսկի կամ արծաթի թելից 'ի պողպատն:

Damasquinure (տամասքինիւր) գ. իգ. Յեռուած ոսկի կամ արծաթի թելից 'ի պողպատն. պալան:

Damasser (տամասէ՛) բ. ն. Գործել կերպաս կամ պաստառ Դամասկացի. տըմըշգլամագ: Damassé, ée, Դամասկացի գործեալ:

Damassure (տամասիւր) գ. իգ. Գործ, անկուած կամ պաստառակալ Դամասկացի. տըմըշգ:

Dame (տամ) գ. իգ. Տիրուհի, տիկին, բամբիշ. մեծուհի. խաթուն, գատըն, հանըմ: տափան: Dame! Միջ. Ո՜վ սքանչելեաց:

Dames (տամ) գ. իգ. յոգ. Աղիւսակ, աղիւսակախաղ, քարինք աղիւսակի. տամա, տամա կամ տաշլըգ տաշը: Jouer aux dames, Նարտ խաղալ. տամա կամ տաշլըգ օյնամագ: Թումբ կամ արգել ջրանցից: մին 'ի պատկերաց թղթոց խաղուն. գըզ:

Dame-Jeanne (տամ ժան) գ. իգ. Անօթ ինչ գինւոյ:

Damer (տամէ՛) բ. ն. Ելանել 'ի վերջին խորշս աղիւսակին. տամայա նիշան էտմէք, տամայա չըգմագ:

Dameret (տամըրէ) գ. ար. Իգասէր, պատուադիր տիկնաց, տարփաւոր. զէմպարէ:

Damier (տամիէ՛) գ. ար. Տախտակ նարտի կամ խաղուց. տամա տաշլըգը կամ տախտասը: խեցեմորթ ինչ:

Damnable (տանապլ) ած. Դատապարտելի: գարշելի, չար, վնասակար. ճէհէննէմէ լայըգ, մէգրուհ:

Damnablement (տանապլըման) մակ. Չարաչար:

Damnation (տանասիօն) գ. իգ. Դատապարտութիւն. ճէհէննէմլիք, ճէհէննէմլի էտմէ:

Damner (տանէ՛) բ. ն. Դատապարտել զոք 'ի դժոխս. ճէհէննէմլի էտմէք: Damné, ée, դատապարտեալ 'ի դժոխս. ճէհէննէմլի:

Damoiseau (տամուազօ) գ. ար. Իգասէր, տարփաւոր. զէմպարէ:

Damoiselle (տամուազէլ) գ. իգ. Օրիորդ ազնուատոհմ. քիւչիւք զադէ գըզ:

Danché, ée (տանշէ՛) ած. Ատամնաձև (բառ կնքաբանից):

Dandin (տանտէն) գ. ար. Ապուշ, անմիտ. պէօն, շաշգըն, ահմագ:

Dandinement (տանտինման) գ. ար. Տատանումն, երեր. սալընդը:

Dandiner (տանտինէ՛) բ. չ. Տատանիլ, շարժիլ, երերալ. սալընմագ, սալընա սալընա եիւրիւմէք:

Danger (տանժէ՛) գ. ար. Վտանգ, արկած. մուխաթարա, խաթար, գօրգու:

Dangereusement (տանժըրէօզման) մակ. Վտանգաւ. խաթար իլէ, գօրգու իլէ:

Dangereux, euse (տանժըրէօ, էօզ) ած. Վտանգաւոր, բազմավտանգ. մուխաթարալը, գօրգուլու:

Dans (տան) նխ. Ի, 'ի մէջ, 'ի ներքս: ընդ, համդերձ, 'ի ձեռն: ըստ. տէ, տա, իչինտէ. էանընտա: Dans la maison, 'ի տան, առանին. էվտէ:

Danse (տանս) գ. իգ. Կաքաւ, պար. խօրա, րագս:

Danser (տանսէ՛) բ. չ. և ն. Կաքաւել, պարել. խօրա տէփմէք, րագս էտմէք, օյնամագ: Dansé, ée, կաքաւեալ:

Danseur, euse (տանսէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Կաքաւիչ, պարաւոր. խօրա տէփէն, րագգաս, չէնկի: Danseur de corde, լարախաղաց. ճանպազ, իփ ճանպազը:

Dante (տանթ) գ. ար. Մխեղջերու (կենդանի):

Daphnite (տաֆնիթ) գ. իգ. Քար դափնանիշ:

Daphnomancie (տաֆնօմանսի) գ. իգ. Դափնահմայք:

Daraises (տարէզ) գ. իգ. յոգ. Գործի թափելոյ զջուրն:

Dard (տար) գ. ար. Նետ, սլաք, գեղարդն, նիզակ. օք, խըշտ, ճիրիտ, մըզրագ: սերմնափակ (ծաղկանց). չիչէյին թօհումու:

Dardanaire (տարտանէր) գ. ար. Մենավաճառ (ըստ նախնեաց):

Darder (տարտէ՛) բ. ն. Արձակել նիզակս, գեղարդունս կամ նետս. օք կամ ճիրիտ ադմագ, խըշտ ադմագ: խոցոտել նետիւք. սափլամագ, օքլա վուրմագ: Dardé, ée, նետահար:

Dardeur (տարտէօր) գ. ար. Նետաձիգ, նետընկէց, տէգընկէց. օք ադան:

Dardille (տարտիյլ) գ. իգ. Սերմնափակ շահոքրամի. գարանֆիլ սափը:

Dardiller (տարտիյլէ՛) բ. ն. Սերմնափակս արձակել, ցցուիլ:

Dariole (տարիօլ) գ. իգ. Կարկանդակ ինչ:

Dariolette (տարիօլէթ) գ. իգ. Մտերիմ գիւցազուն կնոջ (ըստ առասպելաց):

Darique (տարիք) գ. իգ. Վաղեմի դրամ ինչ Պարսից:

Darne (տարն) գ. իգ. Հատուած կամ մասն ձկան. պալըգ փարչասը:

Darse (տարս) գ. իգ. Ներքին կողմն նաւահանգստի. լիման իչի:

Dartos (տարթօս) գ. ար. Մկան պարկի ամորձեաց:

Dartre (տարթր) գ. իգ. Որքին. տէմրէյի:

Dartreux, euse (տարթրէօ, էօզ) ած. Որքինոտ. տէմրէյիլի:

Daruga (տարիւկա) գ. ար. Պաշտօնատար ոք Պարսից:

Dasseri (տասէրի) գ. ար. Քուրմ Հնդկաց:

Dataire (տաթէր) գ. ար. Թուականագիր (պաշտօնեայ 'ի Հռովմ):

Date (տաթ) գ. իգ. Թուական նամակաց, ժամանակ և տեղի. թարիխ: օր աղերսագրոյ 'ի Հռովմ:

Dater (տաթէ՛) բ. ն. Նշանակել 'ի թղթի զթուական ամսոյն. թարիխ գօյմագ: Daté, ée, որ ունի զթուական ամսոյն:

Daterie (տաթրի) գ. իգ. Տեղի կամ ատեան թուականագրութեան 'ի Հռովմ:

Datif (տաթիֆ) գ. ար. Տրական (հոլով). հիտայէ, էւ մէֆ'ուլ իլէյհի:

Dation (տասիօն) գ. իգ. Տալն, տուչութիւն. վէրիշ:

Datisme (տաթիսմ) գ. ար. Կրկնութիւն նոյնանիշ բառից:

Dative (տաթիվ) ած. Խնամակալու կարգեալ 'ի դատաւորէ:

Datte (տաթ) գ. իգ. Արմաւ (պտուղ). խուրմա:

Dattier (տաթիէ՛) գ. ար. Արմաւենի. խուրմա աղաճը:

Dature (տաթիւր) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Daube (տօպ) գ. իգ. Համդերձանք ինչ կերակրոյ. գըզարթմա, գավուրմա:

Dauber (տօպէ՛) բ. ն. Եփել զմիս. գըզարթմագ, գավուրմագ: հարկանել բռնցի. եումրուգլամագ: ծաղր առնել, բամբասել. տագըլմագ, էկլէնմէք: Daubé, ée, եփեալ: կափեալ, այպանեալ:

Daubeur (տօպէօր) գ. ար. Ծաղրածու, չարախօս:

Daucus (տօքիւս) գ. ար. Ստեպղին:

Daullonte (տօլօնթ) գ. իգ. Ծառ ինչ Ամերիկոյ:

Daumur (տօմիւր) գ. ար. Ի օձ ինչ:

Dauphin (տօֆէն) գ. ար. Դլփին. եօնուս կամ տօնուզ պալըղը: համաստեղութիւն ինչ: անդրանիկ որդի արքային Գաղղիացւոց (ըստ նախնեաց). ֆրանսա գրալընըն պէօյիւք օղլու:

Dauphine (տօֆին) գ. իգ. Կերպաս ինչ:

Daurade, տես Dorade.

D'autant, տես Autant.

Davantage (տավանթաժ) մակ. Առաւել, առաւել ևս, և ևս. զիատէ, ֆազլա, տահա:

Davéridion (տավէ՛րիտիօն) գ. ար. Իւղ իժի. էնկէրէք եաղը:

Davier (տավիէ՛) գ. ար. Ատամնահան գործի. տիշ գէլպէթինի: անուն այլևայլ գործեաց:

De (տը) նխ. Վասն, յաղագս, զ: առ, 'ի: նախդիր սեռականակերտ. տէն, տան, իւին. եանընտա: De Rome, 'ի Հռովմայ. րօմատան: De la ville, 'ի քաղաքէն. շէհիրտէն: De part, 'ի կողմանէ, յանուն:

Dé (տէ՛) գ. ար. Քուէ նարտի, խորանարդ. զար: մատանոց կամ մատնոց գերձակի. եիւքսիւք:

Déalbation (տէ՛ալպասիօն) գ. իգ. Սպիտականալն, սպիտակութիւն:

Débâcle (տէ՛պաքլ) գ. իգ. Լուծումն սառնամանեաց գետոյ. պուզուն պիրտէն գըրըլմասը կամ չէօզիւլմէսի: տեղի տալն 'ի նաւահանգստի, կամ ելք 'ի նաւահանգստէ. կէմիլէրի լիմանտան տըշարը չըգարմա:

Débâclement (տէ՛պաքլըման) գ. ար. Վայրկեան լուծանելոյ սառնամանեաց: ելք նաւուց 'ի նաւահանգստէ:

Débâcler (տէ՛պաքլէ՛) բ. ն. Բանալ, բառնալ զարգելս. աչմագ, պօշադմագ: հանել զնաւս 'ի նաւահանգստէ. կէմիլէրի լիմանտան տըշարը չըգարմագ: չ. Լուծանիլ սառնամանեաց, արձակիլ գետոյ սառուցելոյ. պուզ չէօզիւլմէք: Débâclé, ée, բացեալ, լուծեալ:

Débâcleur (տէ՛պաքլէօր) գ. ար. Հրամանատար 'ի նաւահանգստի. լիման նազըրը:

Débagouler (տէ՛պակուլէ՛) բ. ն. Փսխել:

ժայթքել. գուսմագ: խօսել անդուռն բերանով կամ առանց խորհրդոյ. բաղըրտարըն սէօյլէմէք: Débagoulé, ée, ժայթքեալ:

Débagouleur (տէպակուլէօր) գ. ար. Որ ժայթքէ զբանս, անդուռն բերան:

Déballer (տէպալլէ́) բ. ն. Արձակել զբեռինս վաճառաց. տէնք կամ չըգըն աչմագ, չէօզմէք: Déballé, ée, լուծեալ, արձակեալ:

Débandade (տէպանտատ) գ. իգ. Արձակելն զկապն, թուլութիւն: À la débandade, շփոթ, խառնիխուռն. գարմա գարըշ:

Débandement (տէպանտըման) գ. ար. Ցրուումն, ցրումն: վատնումն. թուլութիւն:

Débander (տէպանտէ́) բ. ն. Արձակել, լուծանել, 'ի բաց առնուլ զկապն. չէօզմէք, տէնտինի չըգարմագ: թուլացուցանել, ընդարձակել, թողուլ. կէվշէթմէք: Se débander, բ. յ. թուլանալ, մեղմանալ. կէվշէմէք: ցրուիլ, քակտիլ. տաղըլմագ, չէօզիւլմէք: Débandé, ée, լուծեալ, թուլացեալ:

Débanquer (տէպանքէ́) բ. ն. Ստանալ 'ի խաղու զամենայն դրամս միանգամայն:

Débaptiser (տէպատիզէ́) բ. ն. Հրաժարիլ 'ի մկրտութենէ, թողուլ զմկրտութիւնն. (առ յընտանի զրոյցս կամ ընդ կատակս):

Débarbouiller (տէպարպույլէ́) բ. ն. Լուանալ կամ մաքրել զերեսս. եիւզիւնիւ եըգամագ, տէմիզլէմէք: Débarbouillé, ée, մաքրեալ զերեսս:

Débarcadour (տէպարքատուր) գ. ար. Տեղի հանելոյ զվաճառս 'ի նաւէ:

Débardage (տէպարտաժ) գ. ար. Թափումն բեռանց փայտի 'ի նաւէ:

Débarder (տէպարտէ́) բ. ն. Թափել զբեռինս փայտի 'ի նաւէ. օտուն մաւնատան չըգարմագ կամ կէմիտէն պօշաթմագ: Débardé, ée, հանեալ 'ի նաւակէ:

Débardeur (տէպարտէօր) գ. ար. Բեռնակիր՝ որ թափէ զբեռինս փայտի նաւուն:

Débarquement (տէպարքըման) գ. ար. Ելանելն 'ի ցամաք 'ի նաւէ. կէմիտէն չըգմա:

Débarquer (տէպարքէ́) բ. չ. և ն. Ելանել 'ի ցամաք 'ի նաւէ. կէմիտէն չըգմագ կամ էնմէք: հանել 'ի նաւէ. կէմիտէն չըգարմագ: Débarqué, ée, ելեալ 'ի նաւէ կամ 'ի ցամաք:

Débarrasser (տէպառասէ́) բ. ն. Փարատել, բառնալ զխոչս, լուծանել զկնճիռն. զերծուցանել, ազատել. տէֆ էթմէք, գուրտարմագ, պօշաթմագ: Débarrassé, ée, զերծեալ. գուրթուլմուշ:

Débarrer (տէպառէ́) բ. ն. Բառնալ ըղցանկն կամ զկնճիռն. տըրգաղ չըգարմագ: Débarré, ée, արձակ:

Débat (տէպա) գ. ար. Հակառակութիւն, մարտ, կռիւ, կագ, վէճ. նիզա, միւճատէլէ:

Débâter (տէպատէ́) բ. ն. Հանել զհամետն, 'ի բաց առնուլ զկորդինն. սէմէրինի գալտըրմագ կամ էնտիրմէք, փալանը աչմագ: Débâté, ée, հանեալ զհամետն:

Débattre (տէպաթր) բ. ն. Հակառակել, ընդդիմաբանել, վիճել, կագել. նիզա կամ միւճատէլէ էթմէք, չէքիշմէք: Se débattre, բ. յ. Շարժիլ, տարուբերիլ, տատանիլ. նեղիլ, տանջիլ. չապալանմագ, քէնտինի էօրմագ: Débattu, ue, քննեալ, յուզեալ. էյի տէնէնմիշ օլմուշ:

Débauche (տէպօշ) գ. իգ. Ցոփութիւն, զեղխութիւն, շուայտութիւն, անառակութիւն, անսաստութիւն, ապերասանութիւն. եէմէ իչմէ, միւսրիֆլիք, միւպէզզէրլիք, այշ ու իշրէթ, ազգընլըգ:

Débaucher (տէպօշէ́) բ. ն. Ձգել յանառակութիւնս, ապականել, խոտորեցուցանել. տէկիշիկ կամ ազտըր էթմէք, ազտըրմագ, պաշտան չըգարմագ, այարթմագ: Se débaucher, բ. յ. Զեղխիլ, անառակիլ. ազմագ, աղըյոլ գալդըրմագ: հանգչել, զբօսնուլ. րահաթլանմագ: Débauché, ée, անսանձ, ապերասան, ցոփ, ցոփակեաց, անառակ, լիրբ, անպարկեշտ. տէկիշիկ, ազղըն, պօզղուն, իւրաֆձը, միւսրիֆ, պօշ պօղազ, գիւլհանի, պաշտան չըգմըշ:

Débet (տէպէ) գ. ար. Պարտիք, մնացուած պարտեաց. պագը գալան պօրճ, պագը:

Débiffer (տէպիֆէ́) բ. ն. Տկարացուցանել, աւերել, խանգարել. զայըֆլանտըրմագ, պօզմագ: Débiffé, ée, ապականեալ, այլագունեալ (երես): խանգարեալ, վատառողջ (ստամոքս):

Débile (տէպիլ) ած. Տկար, անզօր. զայըֆ, զապուն, գուվվէթսիզ:

Débilement (տէպիլըման) մակ. Տկարութբ, թուլութեամբ. զապունլուղ իլէ:

Débilitation (տէպիլիթասիօն) գ. իգ. Տկարութիւն, լքումն, վատթարութիւն. զայըֆլանմա, զայըֆլըգ:

Débilité (տէպիլիթէ́) գ. իգ. Տկարութիւն, թուլութիւն, անկարութիւն. զայըֆլըգ, զապունլուգ:

Débiliter (տէպիլիթէ́) բ. ն. Տկարացուցանել, պարտասեցուցանել, լքուցանել. զապուն կամ զայըֆ էթմէք, զայըֆլաթմագ: Débilité, ée, տկարացեալ:

Débillardement (տէպիյլարտըման) գ. ար. Տաշելն:

Débillarder (տէպիյլարտէ́) բ. ն. Տաշել, կոփել:

Débiller (տէպիյլէ́) բ. ն. Արձակել զկապ նաւակքարշ ձիոյ:

Débit (տէպի) գ. ար. Վաճառումն. սաթըշ: դիւրութիւն, յաջողութիւն. րէվաճլըգ, րէվաճ, կէլիր, օթուրուշ. հազըր ճէվապլըգ:

Débitant, ante (տէպիթան, անթ) ած. Վաճառող, որ հանէ 'ի վաճառ. սաթըճը, չէրչի, մալ վէրէն, մափրապաղ:

Débiter (տէպիթէ́) բ. ն. Վաճառել, հանել 'ի վաճառ. սաթմագ, չօգ կամ աղար աղար սաթմագ, մալ վէրմէք: հատանել, յօրինել, կազմել. իշլէմէք, պիչմէք: հրատարակել, քարոզել, գեղեցկաբանել. պուլլանդըրմագ, գօլայըրը իլէ սէօյլէմէք: Débité, ée, վաճառեալ:

Débiteur, euse (տէ՛պիդէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Պարտական, պարտապան. պօրճլու, վէրէճէքլի: որ հանէ 'ի վաճառ. սադըճը: Débiteur de sornettes, առասպելաբանող. [illegible]:

Débitis (տէ՛պիդիս) գ. ար. Հրաման գրաւելոյ զինչս պարտապանին:

Déblai (տէ՛պլէ) գ. ար. Բարձումն հողոյ. դօփրագ գալդըրմասը, քիւրիւմէ: բարձումն, փարատումն. տէֆ էտիշ:

Déblayer (տէ՛պլէյէ) բ. ն. Բառնալ զհողն. դօփրագ գալդըրմագ, քիւրիւմէք: մաքրել, յարդարել, բառնալ. դէմիզլէմէք, տէֆ էթմէք: Déblayé, ée, բարձեալ:

Débloquer (տէ՛պլօքէ) բ. ն. Ուղղել ըզվրիպակ գիրս 'ի տպագրութեան: բառնալ զպաշարումն քաղաքին. մուհասէրէյի գալդըրմագ, մուհասէրէդէն [illegible]:

Déboire (տէ՛պուար) գ. ար. Դառն ճաշակ, դառնութիւն զկնի ըմպելոյ. իչդիքդէն սօնրա գէլէն ֆէնա դադ, իյրէնմէ: վիշտ, դառնութիւն, տաղտկութիւն, տհաճութիւն. նահօշլուգ, աճը:

Déboîtement (տէ՛պուադման) գ. ար. Խախտումն ոսկերաց:

Déboîter (տէ՛պուադէ) բ. ն. Հանել 'ի տեղւոջէ, խախտել, քակել, բաժանել. եէրինդէն չըգարմագ: Déboîté, ée, խախտեալ (անդամ կամ ոսկր):

Débonder (տէ՛պօնդէ) բ. ն. Բանալ զպահանս կամ զփականս ջուրց. գափագ աչմագ: և չ. Յորդել, զեղանիլ. ֆըշգըրմագ: Débondé, ée, յորդեալ:

Débondonner (տէ՛պօնդօնէ) բ. ն. Բանալ կամ 'ի բաց առնուլ զխիցս. դըգաճըն չըգարմագ: Débondonné, ée, բացեալ:

Débonnaire (տէ՛պօնէր) ած. Հեզ, քաղցր, բարեբար, բարեհամբոյր. մուլայիմ, հալիմ:

Débonnairement (տէ՛պօնէրման) մակ. Գըթութեամբ, քաղցրութեամբ (է բառ վաղեմի):

Débonnaireté (տէ՛պօնէրդէ) գ. իգ. Հեզութիւն, քաղցրութիւն, գթութիւն (է բառ վաղեմի):

Débord (տէ՛պօր) գ. ար. Սփռումն, ծաւալումն, զեղումն (հիւթոց). դաշմա:

Débordement (տէ՛պօրդման) գ. ար. Զեղումն, յորդութիւն. դաշմա: զեղխութիւն, անառակութիւն. հօվարդալըգ: յարձակումն, ուժգնութիւն. հուճում:

Déborder (տէ՛պօրդէ) բ. ն. և չ. Բանալ զերանն կամ զփականս. քէնար սէօքմէք, քէնարը գալդըրմագ: զեղանել արտաքս, յորդել, ելանել ըստ սահմանն. դաշմագ, աշմագ: Se déborder, բ. յ. Յորդել, սփռիլ, ծաւալիլ. ելանել արտաքս. դաշմագ: Débordé, ée, զեղեալ. դաշմըշ: անսանձ, զեղխ, անառակ. հօվարդա, ազգըն:

Débordoir (տէ՛պօրդուար) գ. ար. Գործի ինչ:

Débosser (տէ՛պօսէ) բ. ն. Հանել զպարան խարսխին:

Débotter (տէ՛պօդէ) բ. ն. Հանել զկօշիկս յոտից. չիզմէսինի չըգարմագ:

Débouché (տէ՛պուշէ) գ. ար. Ելք, անցք. չըգըշ: դիւրութիւն վաճառելոյ. սադըշ դարիգի:

Débouchement (տէ՛պուշման) գ. ար. Բացումն: դիւրաւ վաճառումն:

Déboucher (տէ՛պուշէ) բ. ն. Բանալ, 'ի բաց առնուլ զարգելս. աչմագ, դըգաճըն չըգարմագ: մաքրել, դատարկել: և չ. Ելանել ընդ. չըգմագ: Débouché, ée, բացեալ:

Déboucler (տէ՛պուքլէ) բ. ն. Լուծանել զաղխս կամ զկոճակս, արձակել, քակել. գօփչա չէօզմէք: Débouclé, ée, լուծեալ. արձակեալ:

Débouilli (տէ՛պույլի) գ. ար. Փորձ գունոյ:

Débouillir (տէ՛պույլիր) բ. ն. Փորձել զգոյն կտաւոյ 'ի ջուր եռացեալ. րէնկին պօյասըն դէնէմէք: Débouilli, ie, փորձեալ 'ի ջուր եռացեալ:

Débouquement (տէ՛պուքման) գ. ար. Ելք 'ի նեղուցէ կամ յանձուկ վայրէ:

Débouquer (տէ՛պուքէ) բ. չ. Ելանել 'ի նեղուցէ կամ յանձուկ տեղւոջէ. պիր դէրպէնդդէն եա պիր դէնիզ պօղազընդան չըգմագ:

Débourber (տէ՛պուրպէ) բ. ն. Բառնալ կամ մաքրել զտիղմն. չամուրդան չըգարմագ, չամուրունու դէմիզլէմէք: Debourbé, ée, մաքրեալ 'ի տղմոյ:

Débourrer (տէ՛պուրէ) բ. ն. 'Ի բաց հանել զխուզածս. գըրգընդըսը կամ գըլընը չըգարմագ: հրահանգել, կրթել, մարզել. դէրպիյէ էթմէք: Débourré, ée, մաքրեալ 'ի մազից:

Débours (տէ՛պուր) գ. ար. Դրամ հանեալ 'ի քսակէ. քէսէսինդէն չըգմըշ բարա:

Déboursé (տէ՛պուրսէ) գ. ար. Դրամ հանեալ 'ի քսակէ և վճարեալ, կանխիկ դրամ. մասրաֆ, խարճ:

Déboursement (տէ՛պուրսման) գ. ար. Վճարումն դրամոց. էօտէմէ, էտա, խարճ:

Débourser (տէ՛պուրսէ) բ. ն. Հանել 'ի քսակէ զդրամս, վճարել առձեռն դրամովք. քէսէսինդէն բարա չըգարըբ խարճ էթմէք, էօտէմէք, էտա էթմէք, մասրաֆ էթմէք: Déboursé, ée, վճարեալ դրամովք:

Debout (տըպու) մակ. Յոտին, կանգուն. այագդա, դուրան, դիքինի: Se tenir debout, յոտին կալ, կանգնիլ յոտին, յառնել. այագդա դուրմագ:

Debout (տըպու) գ. ար. Հողմ հակառակ կամ ընդդէմ. գարշը րուզկեար:

Débouter (տէ՛պուդէ) բ. ն. Անվաւեր կամ ոչ օրինաւոր ցուցանել զխնդիր ուրուք, հերքել. նագզ էթմէք, [illegible], րէդդ էթմէք, հագգըն եօգ տէմէք: Débouté, ée, *հերքեալ.* մէրտուտ, իսգադ օլունմուշ:

Déboutonner (տէպուդօնէ) բ. ն. *Քակել կամ արձակել զկոճակս.* դիւյմէլէրին կամ իլիքլէրին չէօզմէք: Se déboutonner, *խօսել համարձակ:* Déboutonné, ée, *արձակեալ:* À ventre déboutonné, *զեղխութեամբ, յանչափս:*

se Débrailler (տէպրայլէ) բ. յ. *Բանալ զկուրծս, կամ մերկանալ անպատկառ.* պօյնունու վէ կէօքսիւնիւ աչմագ: Débraillé, ée, *մերկապարանոց, անզգոյշ.* կէօղսիւ աչըգ:

Débredouiller (տէպրըտույլէ) բ. ն. և չ. *Ունել զքաջ դիրս ՚ի խաղու:*

Débrider (տէպրիտէ) բ. ն. *՚Ի բաց առնուլ զսանձն ձիոյ.* ադըն կէմինի չըգարմագ: *յանդուգն կամ շտապաւ գործել.* աճէլէ իլէ կէօրմէք: Debridé, ée, *անսանձ, սանձարձակ:* Sans débrider, *շտապաւ, փութանակի, անդուլ, անընդհատ:*

Débris (տէպրի) գ. ար. *Նշխար կամ մնացուած խորտակեալ նաւու: մնացորդ, կտոր.* գըրընդը, գալըր: *աւերակ.* վէրանըլըգ:

Débrouillement (տէպրույլըման) գ. ար. *Մեկնութիւն, լուծումն:*

Débrouiller (տէպրույլէ) բ. ն. *Լուծանել, դնել ՚ի կարգի, յարդարել, դիւրել.* ալմագ, չէօզիւպ գուրդարմագ, սէօքմէք, դիւզէլդմէք: *մեկնել, բացայայտել.* պէյան էդմէք:

Débrutir (տէպրիւդիր) բ. ն. *Ցղկել, տաշել.* քէրփահ կամ ճիլա վէրմէք, ինճէլէդմէք: Débruti, ie, *յղկեալ, տաշեալ:*

Débucher (տէպիւշէ) բ. չ. *Ելանել յորջոյ կամ յանտառէ.* ինինտէն կամ օրմանտան չըգմագ:

Débusquer (տէպիւսքէ) բ. ն. *Հանել, վանել, հալածել ՚ի տեղւոջէ.* գօվմագ, սիւրմէք, գալտըրմագ, եէրինտէն չըգարմագ: Débusqué, ée, *վանեալ:*

Début (տէպիւ) գ. ար. *Առաջին հարուած ՚ի խաղու, նպատակ.* իլք ադըշ, վուրուշ: *սկիզբն, սկզբնաւորութիւն.* պաշլամա, պաշլանկըճ, պաշ:

Débutant, ante (տէպիւդան, անդ) գ. ար. և իգ. *Որ խաղայ զառաջինն, որ սկիզբն առնէ խաղու.* պաշլայըճը:

Débuter (տէպիւդէ) բ. չ. և ն. *Խաղալ զառաջինն. սկիզբն առնել, սկսանել.* պաշլամագ, իլէրի էդմէք: *վանել, հանել ՚ի բաց:* Débuté, ée, *սկսեալ:*

De ça (տը սա) մակ. *Աստի, աստուստ, յայսմ կողմանէ.* պէրի, պէրիտէ, պէրիտէն, պէրի դարաֆդա, պունտան, պու դարաֆտան:

Décacheter (տէքաշդէ) բ. ն. *Բառնալ կամ լուծանել զկնիքն, բանալ.* մէօհիւրիւնիւ ալմագ, մէօհիւր պօզմագ, աչմագ: Décacheté, ée, *բացեալ:*

Décadaire (տէքատէր) ած. *Տասնեկի:*

Décade (տէքատ) գ. իգ. *Տասն, տասնեակ (գիրք, կամ աւուրք):*

Décadence (տէքատանս) գ. իգ. *Անկումն, խոնարհումն, եղծումն, կործանումն.* դիւշիւշ, դիւշմէ, էնիշ, նօգսան:

Décadi (տէքատի) գ. ար. *Տասներորդ օր տասնեկին:*

Décagone (տէքակօն) գ. ար. և ած. *Տասնանկիւն, տասնկողմեան.* օն քէօշէ, օն քէօշէլի:

Décagramme (տէքակրամ) գ. ար. *Տասն գրամար (կշիռ):*

Décaisser (տէքէսէ) բ. ն. *Հանել յարկեղէ.* սանտըգտան չըգարմագ, սանտըգը պօզմագ: Décaissé, ée, *հանեալ յարկեղէ:*

Décalitre (տէքալիդր) գ. ար. *Տասն լիտր (չափ):*

Décalogue (տէքալօկ) գ. ար. *Տասնաբանեայ օրէնք.* ալլահըն օն դէնպիհի, աշէրէ քէլիմադ:

Décameron (տէքամէրօն) գ. ար. *Տասն աւուրց պատմութիւն:*

Décamètre (տէքամէդր) գ. ար. *Տասն չափ (երկայնութիւն):*

Décampement (տէքանփման) գ. ար. *Չու կամ ամբարձումն բանակի.* օրտու գալգմասը:

Décamper (տէքանփէ) բ. չ. *Չու առնել բանակի, խաղալ.* օրտույու գալդըրմագ. կէօչմէք: *խոյս տալ, փախչել փութանակի.* աճէլէ իլէ գաչմագ:

Décamyron (տէքամիրօն) գ. ար. *Տասն միւռոնեան սպեղանի:*

Décanal, ale (տէքանալ) ած. *Նախերիցութեան:*

Décanat (տէքանա) գ. ար. *Նախերիցութիւն.* իւրֆէդ պաշը օլմագ:

Décaniser (տէքանիզէ) բ. ն. *Ունել զտեղի նախերիցու կամ դասերիցու:*

Décantation (տէքանդասիօն) գ. իգ. *Հեղումն յանօթոյ:*

Décanter (տէքանդէ) բ. ն. *Հեղուլ մեղմիկ յանօթոյ, քամել.* սիւզմէք: Décanté, ée, *քամեալ, պարզեալ:*

Décaper (տէքափէ) բ. ն. *Մաքրել կամ բառնալ զժանգն պղնձոյ:* Décapé, ée, *մաքրեալ ՚ի ժանգոյ:*

Décapitation (տէքափիդասիօն) գ. իգ. *Գլխատումն:*

Décapiter (տէքափիդէ) բ. ն. *Գլխատել, հատանել զգլուխն.* պաշըն կամ քէլլէսինի քէսմէք: Décapité, ée, *գլխատեալ:*

Décarreler (տէքարլէ) բ. ն. *Քակել կամ հանել զաղիւսս յատակի սենեկին:*

Décastile (տէքասդիլ) գ. ար. *Շինուած որ ունի տասն սիւնս ՚ի ճակատու:*

Décasyllabe (տէքասիլլապ) ած. *Տասնվանկեան, տասնվանկ.* օն հէճէլի:

Décéder (տէսէտէ) բ. չ. *Մեկնիլ յաշխարհէ, մեռանել.* էօլմէք, վէֆադ էդմէք, մէրհում օլմագ: Décédé, ée, *մեռեալ, վախճանեալ.* էօլմիւշ, էօլիւ, մէրհում:

Décèlement (տէսէլման) գ. ար. *Յայտնութիւն, հրատարակումն.* իֆշա, քէշֆ:

Déceler (տէ՛սըլէ՛) բ. ն. Յայտնել, բանալ, յերևան ածել, հրատարակել, 'ի վեր հանել. աչըգ, այան էթմէք, տույուրմագ, քէշֆ էթմէք: Décelé, ée, յայտնեալ, հրատարակեալ:

Décembre (տէ՛սանպըռ) գ. ար. Դեկտեմբեր (ամիս). տէքէմպրիօ, քեանունի էվվէլ:

Décemment (տէ՛սամա՛ն) մակ. Վայելուչս, պատշաճապէս, գեղեցիկ իմն. եագըշըգ իլէ, մունասէպէթ իլէ, էտէպ իլէ, էրքեան իլէ:

Décemvir (տէ՛սէմվիռ) գ. ար. Տասնապետ կամ տասնպետ, մին 'ի տասանց իշխանաց:

Décemviral, ale (տէ՛սէմվիրալ) ած. Տասնպետեան, տասնպետաց:

Décemvirat (տէ՛սէմվիրա) գ. ար. Տասնապետութիւն կամ տասնպետութիւն (իշխանութիւն տասանց պետաց Նախնի Հռովմայեցւոց):

Décence (տէ՛սանս) գ. իգ. Վայելչութիւն, պատշաճողութիւն. յարմարութիւն, գեղեցկութիւն. եագըշըգլըգ, էրքեան, էտէպ, մունասէպէտ:

Décennal, ale (տէ՛սաննալ) ած. Տասնամեան, տասնամեայ. օն եըլլըգ:

Décennales (տէ՛սաննալ) գ. իգ. յոգ. Տասնամեայ հանդէս ուրախութեան ինքնակալացն Հռովմայեցւոց:

Décent, ente (տէ՛սան, անտ) ած. Վայելուչ, պատշաճ, պատեհ, քաջայարմար, գեղեցիկ. եագըշըգլը, մունասիպ, եօլլու, վաճիպ, եարաշըգ:

Déception (տէ՛սէփսիօն) գ. իգ. Խաբէութիւն, պատրանք, դաւաճանութիւն. հիլէ, ալ, հիլէքեարլըգ:

Décerner (տէ՛սէռնէ՛) բ. ն. Վճռել, օրինադրել, կարգել. հէօքմ կամ ֆառզ էթմէք: Décerné, ée, ած. Վճռեալ, հրամայեալ:

Décès (տէ՛սէ) գ. ար. Մահ, ելք կամ հրաժարումն յաշխարհէ. վէֆաթ, ըրհիլէթ, էօլիւմ, էճէլ:

Décevant, ante (տէ՛սըվան, անտ) ած. Խաբող, պատիր, խաբէական. ալտաթըճը:

Décevoir (տէ՛սըվօառ) բ. ն. Je déçois, tu déçois, il déçoit; nous décevons, vous décevez, ils déçoivent. Je décevois. Je déçus. Je décevrai. Déçoi. Qu' il déçoive. Que je déçusse. Je décevrois. Խաբել, պատրել, դաւաճանել. ալտաթմագ, տօլանտըրմագ, հիլէ էթմէք: Déçu, ue, խաբեալ, պատրեալ:

Déchaînement (տէ՛շէնման) գ. ար. Յանգուգն յարձակումն, կշտամբանք. իւզէրինէ ատըլմա:

Déchaîner (տէ՛շէնէ՛) բ. ն. Արձակել 'ի շղթայից, լուծանել զշղթայս կամ զկապանս. զինճիրտէն կամ զինճիրի չըգարմագ: գրգռել, գրգել, հրապուրել. գըզտըրմագ: Se déchaîner, բ. յ. Զերծանիլ կամ արձակիլ 'ի շղթայից. զինճիրտէն պօշանմագ: յարձակիլ կատաղաբար, զայրագնիլ, գազանանալ. պիր քիմսէյէ հաթթէն զիյատէ տարըլմագ, պիրինին իւզէրինէ ատըլմագ, պիրինէ չըգըշ էթմէք: Déchaîné, ée, արձակեալ 'ի շղթայից:

Déchalander (տէ՛շալանտէ՛) բ. ն. Խափանել զվաճառս ուրուք. մուշթէրիսինի գայպ էթթիրմէք:

Déchanter (տէ՛շանտէ՛) բ. չ. Զիջանել, տեղի տալ, խոնարհիլ. ինմէք:

Déchaperonner (տէ՛շափըռօնէ՛) բ. ն. Հանել կամ 'ի բաց առնուլ զգլխանոց բազէին: Déchaperonné, ée, հանեալ զգլխանոցն:

Décharge (տէ՛շառժ) գ. իգ. Հանելն կամ թափելն զբեռինս. եիւք եըգմա կամ էնտիրմէ: Ջրանցք լճակի, հոսումն, բղխումն, ելք. այագ (սույօլու), սիւֆրիւնտիւլիւք, ագմա: արձակումն հրացանից. աթէշ էթմէ, պօշալթմա. ատմա: հարուածք գանից, գան սաստիկ. քէօթէք, տայագ: ազատութիւն. գօյվէրմէ: մուրհակ ազատութեան պարտեաց. եազը քէաղըտ: վկայութիւն. շահատէթլիք: մթերք. շտեմարան. ամպար կամ համպար: թեթևութիւն, անդորրութիւն. գօլայլամագ:

Déchargement (տէ՛շառժման) գ. ար. Թափելն զբեռինս. եիւք եըգմա, էնտիրմէ, պօշալթմա:

Déchargeoir (տէ՛շառժօառ) գ. ար. Գլանակ ոստայնանկի:

Décharger (տէ՛շառժէ՛) բ. ն. Թափել զբեռինս. եիւք եըգմագ, էնտիրմէք, պօշալթմագ: ազատել 'ի պարտեաց. ազատ էթմէք, էտա էթմէք: թեթևացուցանել. հաֆիֆլէնտիրմէք: շրջել կամ դարձուցանել (զառագաստն): լուծանել, թափել (զգոյնն): Թնդանօթս կամ հրացանս արձակել. թօփ՝ թիւֆէնք ատմագ:

Déchargeur (տէ՛շառժէօռ) գ. ար. Որ թափէ զբեռինս վաճառուց. եիւք պօշալթան: որ արձակէ զհրացանս. թօփ՝ թիւֆէնք ատան:

Décharner (տէ՛շառնէ՛) բ. ն. Թափել կամ հանել զմիսն յոսկերաց. էթինի չըգարմագ: նիհարացուցանել. զայըֆլանտըրմագ: Décharné, ée, անմիս. էթսիզ: անօսր յոսկերաց, արուգ, նիհար. արըգ, նահիֆ, զայըֆ, զապուն:

Déchasser (տէ՛շասէ՛) բ. ն. Շրջան առնուլ 'ի պարու: հանել, խլել (զբևեռն). չիվի՝ էքսէր չըգարմագ:

Déchaumer (տէ՛շօմէ՛) բ. ն. Գործել կամ մշակել զերկիր, ոչ թողուլ 'ի խոպանի:

Déchaussement (տէ՛շօսման) գ. ար. Ոտնջս հատանելն զծառովք:

Déchausser (տէ՛շօսէ՛) բ. ն. Հանել յոտից ուրուք զգուլպայս կամ զկօշիկս. չօրապ կամ չիզմէ չըգարմագ: ոտնջս հատանել զծառովք. աղաճըն էթրաֆըն գազմագ, եէր գազըփ աղաճըն քէօքինի աչըգլամագ: Déchaussé, ée, մերկոտն, բոկոտն. եալըն այագ:

Déchaussoir (տէ՛շօսօառ) գ. ար. Գործի զատանելոյ 'ի լնդերաց զատամունս:

Déchéance (տէ՛շէանս) գ. իգ. Կորուսանելն զիրաւունս. հագգընը զայի էթմէ, սուգութ, հուպութ, ազլ օլմագ:

Déchet (տէշէ) գ. ար. Նուազութիւն, պակասութիւն. էքսիքլիք, էքսիլմէ, նօգսան։

Décheveler (տէշըվլէ) բ. ն. Խառնակել, ճապաղել զհերս. սաչլարընը դաղըթմագ։ 'ի բաց առնուլ զծածկոյթ գլխոյ կնոջ։ Déchevelé, ée, որ ունի խառնակեալ հերս. սաչը դաղըլմըշ, դիք սաչլը։

Déchiffrable (տէշիֆրապլ) ած. Լուծանելի, մեկնելի, բացատրելի։

Déchiffrement (տէշիֆրըման) գ. ար. Բացատրութիւն նշանագրաց։

Déchiffrer (տէշիֆրէ) բ. ն. Բացատրել կամ լուծանել զնշանագիրս, մեկնել զխրթնագրութիւնս. նիշանլարը շէրհ վէրմէք, րագամ յազըլարըն օգումագ։ խելամուտ լինել, գիտել զգաղտնիս. պիրինի քէշֆ էթմէք։ Déchiffré, ée, մեկնեալ։

Déchiffreur (տէշիֆրէօր) գ. ար. Նշանալոյծ, գիտակ նշանագրաց։

Déchiqueter (տէշիքթէ) բ. ն. Կտրատել մանր կամ ալէսալէս հատանել. դօղրամագ, բարա բարա քէսմէք, քէրթմէք, չէնթմէք։ Déchiqueté, ée, կտրատեալ։

Déchiqueture (տէշիքթիւր) գ. ար. Յատուածն, ցելք. քէսմէ, չէնթիք։

Déchirage (տէշիրաժ) գ. ար. Կտորումն, հատանելն 'ի մասունս։

Déchirant, ante (տէշիրան, անթ) ած. Կրակծեցուցիչ սրտի, լքուցիչ. կէօնիւլ էզիճի, սինէ խըրաշ։

Déchirement (տէշիրման) գ. ար. Պատառումն. յըրթմա, յըրթըլը։ կսկիծ սրտի։

Déchirer (տէշիրէ) բ. ն. Պատառել, խլզել, հերձուլ, ճեղքել. յըրթմագ. գըրմագ։ վշտացուցանել, երգիծանել. կէօնիւլ գըրմագ, ադըն չէքմէք, զէմմ էթմէք, ըրզըն պօզմագ։ Déchiré, ée, պատառեալ. յըրթըլմըշ։

Déchirure (տէշիրիւր) գ. իգ. Պատառուած, ճեղքուած. յըրթըգ, տէլիք։

Déchoir (տէշուար) բ. չ. Je déchois, tu déchois, il déchoit; nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient. Je déchus. Je décherrai. Que je déchusse. Je décherrois. Que je déchoie, que tu déchoies. Անկանիլ, տկարանալ, վատթարանալ, նուազիլ. դիւշմէք, աշաղը կիթմէք, հալինտէն դիւշմէք, յըքըլմագ, յօլդան չըգմագ։ Déchu, ue, անկեալ, վատթարացեալ. դիւշմիւշ, ալչագլանմըշ։

Déchouer (տէշուէ) բ. ն. Հանել զնաւ խրեալ յաւազուտս։

Décidément (տէսիտէման) մակ. Վճռաբար, որոշ, որոշակի. գէսսի։

Décider (տէսիտէ) բ. ն. Հատանել զվէճս, վճռել, որոշել, սահմանել, ընտրել. հիւքիւմ էթմէք, ֆէթվա վէրմէք, քէսմէք, ֆասլ էթմէք, գարար վէրմէք։ Se décider, բ. չ. Դնել 'ի մտի. ֆիքրինէ գօյմագ։ Décidé, ée, վճռեալ, որոշեալ. քէսիլմիշ, մուգարրէր։

Décigramme (տէսիկրամ) գ. ար. Տասներորդ մասն գրամարի (կշիռ)։

Décilitre (տէսիլիթր) գ. ար. Տասներորդ մասն լտեր (չափ)։

Décimable (տէսիմապլ) ած. Տասանորդելի. էօշրի ալընըր, էօշիւր վէրիլիր։

Décimal, ale (տէսիմալ) ած. Տասանորդական, տասնորդական (կտորակ). էօշիւրէ մութաալլիգ։

Décimateur (տէսիմաթէօր) գ. ար. Տասանորդիչ. էօշիւր տէվշիրիճի։

Décimation (տէսիմասիօն) գ. իգ. Տասանորդութիւն զինուորաց. օնտա պիր ալմա։

Décime (տէսիմ) գ. ար. Տասանորդ, տասներորդ մասն. էօշիւր, օնտալըգ, օնտա պիր, զէքէաթ։

Décimer (տէսիմէ) բ. ն. Պատժել զմին 'ի տասանց. օնտա պիրինին հագգընտան կէլմէք։

Décimètre (տէսիմէթր) գ. ար. Տասներորդ մասն չափոյ (երկայնութիւն)։

Décintrer (տէսէնթրէ) բ. ն. Բառնալ ըզկամարն շինուածոց։

Décisif, ive (տէսիզիֆ, իվ) ած. Որոշիչ, վճռական, վերջին. գաթի։

Décision (տէսիզիօն) գ. իգ. Վճիռ, որոշումն, ընտրութիւն, դատումն, դատաստան. ֆասլ, [illegible], հիւքիւմ, ֆէթվա, ճէզմ նիյէթ։

Décisivement (տէսիզիվման) մակ. Վճռաբար, որոշակի. գաթէն, ճէզմէն։

Décisoire (տէսիզուար) ած. Որոշիչ. գաթի։

Décistère (տէսիսթէր) գ. ար. Տասներորդ մասն Stère չափոյ։

Déclamateur (տէքլամաթէօր) գ. ար. Ատենախօս, հրապարակախօս։ Ճոռոմաբան. մութէքէլլիմ, խաթիպ, պաղըրըճը։

Déclamation (տէքլամասիօն) գ. իգ. Բացախօսութիւն, հրապարակախօսութիւն, ատենաբանութիւն. խիթապ, քէլամ։ Ճոռոմաբանութիւն. տիլպազլըգ։ Թշնամանք, կշտամբանք. ազար։

Déclamatoire (տէքլամաթուար) ած. Բացախօսութեան, ատենաբանական։ Ճոռոմ, խրոխտաբան։

Déclamer (տէքլամէ) բ. ն. և չ. Բացախօսել, ատենաբանել. խիթապ էթմէք։ խաղալ կամ յարձակիլ բանիւք 'ի վերայ ուրուք, կշտամբել. ազարլամագ, պաղըրմագ, պիրինէ սըգը էթմէք։ Déclamé, ée, բացախօսեալ։ կշտամբեալ։

Déclaratif, ive (տէքլառաթիֆ, իվ) ած. Բացայայտիչ, զեկուցիչ։

Déclaration (տէքլառասիօն) գ. իգ. Յայտարարութիւն, զեկուցումն. պէյան, թագրիր. պույուրմա, խապէր։ Վճիռ, օրէնք, հրաման. իլամ, գայիմէ, շէրհ, էմր։ Հանդէս, համար. հիսապ, սայը։

Déclaratoire (տէքլառաթուար) ած. Հրատարակիչ, զեկուցիչ։

Déclarer (տէքլառէ) բ. ն. Յայտ առնել,

զեկուցանել, ցուցանել, ծանուցանել, հրապարակել. ընտրել, կարգել. պիլտիրմէք, խապէր վէրմէք, տույուրմագ, պէյան՝ թէֆսիր կամ թագրիր էթմէք, անլաթմագ: Se déclarer, բ. յ. Յայտնել զանձն: կուսակից լինել. քէնտինի պիլտիրմէք, պէլլի օլմագ: Déclaré, ée, յայտնեալ, ծանուցեալ:

Déclaver (տէքլավէ́) բ. ն. Փոխել զբանալին (ըստ երաժշտաց):

Déclencher (տէքլանշէ́) բ. ն. Ի վեր առնուլ կամ բառնալ զդռնափակն:

Déclic (տէքլիք) գ. ար. Մեքենայ ինչ:

Déclin (տէքլէն) գ. ար. Անկումն, խոնարհումն, նուազութիւն, վախճան. տիւշմէ, էքսիլմէ, թիւքէնմէ, զավալ: դիմումն երկաթոյ գայլախազի հրացանին. չագմագ զէմպէրէյի: խաւարումն լուսնի. այ քէսիլմէսի:

Déclinable (տէքլինապլը) ած. Հոլովական, հոլովելի. թասրիֆ օլուր:

Déclinaison (տէքլինէզօն) գ. իգ. Հոլովումն. թասրիֆ, պինա: հեռացումն, խոտորումն. մէյլ: խոնարհումն, հակումն. էնճէքլիք:

Déclinant, ante (տէքլինան, անթ) ած. Որ խոտորի:

Déclinatoire (տէքլինաթուար) ած. և գ. Հեռացուցիչ:

Décliner (տէքլինէ́) բ. ն. Խոնարհիլ, հակիլ, անկանիլ: խոտորիլ, զարտուղիլ: իջանել, պակասիլ. տիւշմէք, ազալմագ, թիւքէնմէք, էնմէք: հոլովել, խոնարհեցուցանել (ըստ քերականաց). պինա՝ թասրիֆ կամ իրապ էթմէք: Décliné, ée, խոնարհեալ, խոտորեալ, հոլովեալ:

Déclivité (տէքլիվիթէ́) գ. իգ. Զառ ՚ի վայր, էջք, զառ ՚ի թափութիւն. էնիշ, էնիշ եէր, հասպար:

Déclorre (տէքլօռ) բ. ն. ՚Ի բաց առնուլ զփակարանն կամ զցանկն. չիթի՝ պարմագլըգը գալտըրմագ, աչմագ. հավլըլարը՝ հարէմլէրի պօզմագ: Déclos, ose, բացեալ, առանց փակարանի. աչըգ, պարըլըղ:

Déclouer (տէքլուէ́) բ. ն. Հանել զբեւեռն, կորզել, ՚ի բաց հանել. էկսէրի չըգարմագ, մըխ գօփարմագ: Décloué, ée, կորզեալ:

Décochement (տէքօշման) գ. ար. Նետաձգութիւն, նետընկեցութիւն. օգ աթմա:

Décocher (տէքօշէ́) բ. ն. Նետընկէց լինել, լարել, արձակել. օգ աթմագ: Décoché, ée, արձակեալ, ընկեցեալ:

Décoction (տէքօքսիօն) գ. իգ. Եփ, խաշոյ. ճիւշիրմէ, գայնայըշ: ըմպելի բժշկական. մահպուպ:

Décoiffer (տէքուաֆէ́) բ. ն. Առնուլ ՚ի գլխոյ զգդակն, բառնալ զգլուխն. պաշ էօրթիւսիւն չըգարմագ, պաշ աչմագ: խանգարել զհերս. սաչլարը տաղըթմագ: բառնալ զխցանն սրուակի. պօթիլեայը աչմագ: Décoiffé, ée, բացեալ:

Décolation (տէքօլասիօն) գ. իգ. Գլխատումն. պաշ քէսմէսի, պօյուն վուրմասը:

Décollement (տէքօլման) գ. ար. Հանումն, կորզումն:

Décoller (տէքօլէ́) բ. ն. Հատանել զպարանոցն, գլխատել. պօյունու վուրմագ, քէլլէ՝ պաշ քէսմէք: փրթուցանել զմածուցեալն, քակտել, կորզել, բաժանել. տութգալը չըգարմագ: Décollé, ée, գլխատեալ: կորզեալ:

Décolleter (տէքօլթէ́) բ. ն. Մերկանալ զպարանոցն կամ զկուրծս. կէօքսիւնիւ եա պօյնունու աչմագ: Décolleté, ée, մերկապարանոց:

Décolleur (տէքօլէօր) գ. ար. Որ հատանէ զպարանոցս ձկանց:

Décolorer (տէքօլօրէ́) բ. ն. Այլագունել, հատանել, թափել կամ բառնալ զգոյնն. րէնկինի կամ պէնզինի պօզմագ: Se décolorer, բ. յ. Այլագունիլ, գունաթափ լինել. րէնկի պօզուլմագ, րէնկինի աթմագ: Décoloré, ée, այլագունեալ, աժգոյն, գունաթափ. րէնկի եօգ, սօլմուշ, չէհրէսի՝ րէնկի պօզուգ:

Décombrer (տէքօնպրէ́) բ. ն. Մաքրել, յարդարել, բառնալ զբեկորս. վէրանէ եըղընը տէմիզլէմէք, տաշ թօփրագլարը գալտըրմագ:

Décombres (տէքօնպր) գ. ար. յոգ. Բեկորք, կոտորակք, մնացուածք շինուածոյ, աւերակ. վէրանէ եըղընը, պարչալար վէ տաշ թօփրագլար:

Décomposer (տէքօնփօզէ́) բ. ն. Քակել զբաղադրեալն, լուծանել, բաժանել. չէօզմէք, այըրմագ: Décomposé, ée, քակեալ:

Décomposition (տէքօնփօզիսիօն) գ. իգ. Լուծումն բաղադրելոց, բաժանումն. էճզալարը այըրմասը:

Décompte (տէքօնթ) գ. ար. Նուազեցուցանելն զվճար դրամոց, հատանելն ՚ի հաշուէ. իսքաթ, պագը, պիր մէպլաղ էքսիքլիքի էնտիրմէսի:

Décompter (տէքօնթէ́) բ. ն. Նուազեցուցանել զհաշիւ կամ զվճար դրամոց. իսքաթ էթմէք, աշաղը վուրմագ: պակասեցուցանել, նուազեցուցանել, բառնալ (զկարծիս). էնտիրմէք, չըգարմագ: Décompté, ée, նուազեալ:

Déconcerter (տէքօնսէրթէ́) բ. ն. Եղծանել կամ բառնալ զներդաշնակութիւնն. պիր ահէնկի կամ տիւզէնի պօզմագ: խանգարել, աղաւաղել, խռովել, շփոթել. պիրինի շաշըրթմագ, իւրքիւթմէք, իշէնի պօզմագ: Se déconcerter, բ. յ. Խռովիլ, շփոթիլ. շաշմագ, կէօզիւ գօրգմագ: Déconcerté, ée, խանգարեալ, շփոթեալ:

Déconfire (տէքօնֆիր) բ. ն. Խորտակել զթշնամին (է բառ վաղեմի). պիւթիւն պիւթիւնէ գըրմագ: կարկել, ըմբերանել:

Déconfiture (տէքօնֆիթիւր) գ. իգ. Խորտակումն զօրաց (է բառ վաղեմի). ասքէր գըրգընը: անանկութի, կործուստ ընչից. ֆիգր օլմա:

Déconfort (տէքօնֆօր) գ. ար. Վհատութիւն ոգւոյ, սրտաբեկութիւն (է բառ վաղեմի). տէրտէլլի օլմա:

Déconforter (տէքօնֆօրթէ) բ. ն. Վհատեցուցանել, լքուցանել, սրտաբեկ առնել. կէօնլիւնիւ գօրգութմագ: Se déconforter, բ. յ. Վհատիլ, սրտաբեկ լինել. կէօնլիւ գօրգմագ: Déconforté, ée, վհատեալ, սրտաբեկ:

Déconseiller (տէքօնսէյլէ) բ. ն. Դարձուցանել զոք 'ի խորհրդոց, փոխել կամ շրջել զմիտս ուրուք. պիրինին ֆիքրինի չէվիրմէք:

Déconstruire (տէքօնսթրիւիր) բ. ն. Քակել, ցրուել. պօզմագ:

Décontenancer (տէքօնթընանսէ) բ. ն. Խռովեցուցանել, շփոթել, այլայլել. շաշըրթմագ, իւրքիւթմէք, կէօնլիւնիւ գօրգութմագ. Décontenancé, ée, շփոթեալ, խռովեալ:

Déconvenue (տէքօնվնիւ) գ. իգ. Դժբաղդութիւն, թշուառութիւն, պատահումն չար, արկած. պախթսըզլըգ, գարա կիւն, ագըպէթի ֆէնա:

Décorateur (տէքօրաթէօր) գ. ար. Զարդարիչ թատրոնաց կամ թատերց. տօնադըճը, զինէթ վէրիճի:

Décoration (տէքօրասիօն) գ. իգ. Զարդ, զարդարանք, վայելչութիւն. թէզէյինլիք, զինէթ, տօնադըմ, իշարէթ նիշանը, նիշան, ալամէթ: Թատրոնական նկարք. գօմէտիա զինէթի:

Décorder (տէքօրտէ) բ. ն. Խզել զլարն կամ զպարանն. իփին պիւքիւմիւնիւ չէօզմէք: Հատանել զհերս. սաչըն քէսմէք: Décordé, ée, խզեալ, հատեալ:

Décorer (տէքօրէ) բ. ն. Զարդարել, շքեղազարդել. թէզյին էթմէք, տօնատմագ, զինէթ վէրմէք: Շքեղացուցանել պատուով կամ իշխանութեամբ. նիշան վէրմէք: Décoré, ée, շքեղազարդեալ. տօնանմըշ:

Décortication (տէքօրթիքասիօն) գ. իգ. Կեղևումն. գաբուղունու սօյմա:

Décorum (տէքօրօմ) գ. ար. Վայելչութիւն, պատշաճողութիւն (է բառ Լատին). չիագադ, էտէպլիւլիւք: Garder le décorum, մխտնել կամ պատկառ կալ վայելչութեան. էտէպլիւլիւք կէօզէթմէք:

Découcher (տէքուշէ) բ. չ. և ն. Ննջել արտաքոյ տան կամ այլուր. տըշարըտա եաթմագ: Հանել կամ վարել յանկողնոյ. պիրինի տէօշէյինտէն գօվմագ: Découché, ée, ննջեալ արտաքոյ: հանեալ յանկողնոյ:

Découdre (տէքուտր) բ. ն. Քակել զկարն, քակել. սէօքմէք: չ. Պատահել միմեանց. գարշը չըգմագ: Se découdre, բ. յ. Ի նեղ կամ 'ի տագնապ անկանիլ, վատթարանալ. սէօքիւլմէք, պօզուլմագ: Décousu, ue, քակեալ:

Découlant, ante (տէքուլան, անթ) ած. Որ բղխէ:

Découlement (տէքուլման) գ. ար. Հոսումն, ծորումն, մզումն, կաթիլ. ագմա, տէօքիւլմէ:

Découler (տէքուլէ) բ. չ. Ծորել, հոսել, բղխել, կայլակել, թորել. ագմագ, տէօքիւլմէք, տամլամագ:

Découpé (տէքուբէ) գ. իգ. Ածու պարտիզաց:

Découper (տէքուբէ) բ. ն. Կտրել, մանր հատանել, յօշել. ցատատել, հերձոտել. տօղրամագ, բարչա բարչա էթմէք, ուֆագ ուֆագ քէսմէք, գըյըմագ, քէսմէք: Découpé, ée, կտրեալ:

Découpeur, euse (տէքուբէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ ցատատէ կամ ցելու զկերպաս, որ յօրինէ զծոպս:

Découpler (տէքուբլէ) բ. ն. Անջատել 'ի միմեանց զորսորդ շունս. էշինտէն այըրմագ: Découplé, ée, անջատեալ 'ի միմեանց:

Découpure (տէքուբիւր) գ. իգ. Ցատատումն, ցելք, հատուած. ծոպ, վերջք. քէսիլմիշ ուֆագլար. գըրբընթը իշ:

Découragement (տէքուռաժման) գ. ար. Վհատութիւն, սրտաթափութիւն, լքումն սրտի. եիւրէքսիզլիք:

Décourageant, ante (տէքուռաժան, անթ) ած. Վհատեցուցիչ, լքուցիչ. եիւրէքսիզլէնտիրէն:

Décourager (տէքուռաժէ) բ. ն. Վհատեցուցանել, սրտաբեկ առնել, լքուցանել, սրտաթափ առնել. եիւրէքսիզլէնտիրմէք, զայրէթտէն տիւշիւրմէք: Découragé, ée, վհատեալ, սրտաբեկ. եիւրէքսիզ, զայրէթսիզ:

Décours (տէքուր) գ. ար. Պակասութիւն, նուազութիւն. էքսիլմէ:

Décousure (տէքուզիւր) գ. իգ. Քակուած, պատառուած, ճեղքուած. սէօքիւք, սէօքիւլմիւշ տիքիշ, այրըլըգ:

Découverte (տէքուվէրթ) գ. իգ. Բացումն. գիւտ. պուլունմա, մէյտանա չըգմա, պուլուշ, իճատ:

Découvrir (տէքուվրիր) բ. ն. Բանալ, յայտնել, ցուցանել: 'ի լոյս ընծայել. գտանել. իմանալ, հասու լինել. աչմագ, կէօստէրմէք, աշիքեար էթմէք. պուլմագ, մէյտանա չըգարմագ. ուզագտան կէօրմէք: Se découvrir, բ. յ. Բանալ զգլուխն. պաշըն աչմագ: յայտնի լինել. աշիքեար օլմագ, աչըլմագ, մէյտանա չըգմագ: Découvert, erte, բացեալ, յայտնի. աչըլմըշ աչըգ, պէլլի: À découvert, անծածկոյթ, յայտնապէս, յայտ յանդիմանն. էօրթիւսիւզ, աչըգճա, աշիքեարէ, ալէնիէթ:

Décrampiller (տէքռանփիյէ) բ. չ. Ուղղել. բանալ (զմետաքսն):

Décrasser (տէքռասէ) բ. ն. Բառնալ զաղտեղութիւնն, սրբել, յօրինել, մաքրել. երևելի ընծայել. տէմիզլէմէք, սիլմէք: Հրահանգել, մարզել. տէրպիյէ էթմէք: Décrassé, ée, մաքրեալ:

Décréditement (տէքռէտիթման) գ. ար. Կորուստ համբաւոյ, կեղտ անուան. իթիպարտան տիւշմէ:

Décréditer (տէքռէտիթէ) բ. ն. Անհամբաւ առնել զոք, աղճատել զանունն, անուանարկ առնել. պիրինին իթիպարըն տիւվէրմէք, իթիպարտան տիւշիւրմէք: Décrédité, ée, *անհամբաւ, անուանարկ:*

Décrépit, ite (տէքրէբի, իթ) ած. *Զառամեալ, ծերացեալ յոյժ.* բէք գօճա, գօճամըշ, պունամըշ. բէք իխթիյար, աճիզ:

Décrépitation (տէքրէբիթասիօն) գ. իգ. *Շաչիւն կամ ճայթիւն աղի 'ի հուր: դարձուցանելն զաղն 'ի կիր:*

Décrépiter (տէքրէբիթէ) բ. ն. *Ի կիր դարձուցանել կամ չորացուցանել զաղն.* աթէշէ թուզու չաթըրտամաղ էթմէք:

Décrépitude (տէքրէբիթիւտ) գ. իգ. *Զառամութիւն, խորին ծերութիւն.* բէք գօճալըք, հէրէմ:

Décret (տէքրէ) գ. ար. *Վճիռ, դատաստան.* հէօճճէթ: *հրովարտակ, կոնդակ: պատուէր, հրաման: օրէնք, օրինադրութիւն. կանոն, կանոնադրութիւն.* պույրուլտու, ֆէրման, հէօքմ, էմր, գըյաս, սիճիլ, պէրաթ:

Décrétale (տէքրէթալ) գ. իգ. *Օրինադրութիւնք կամ կանոնագիրք Քահանայապետացն Հռովմայ:*

Décréter (տէքրէթէ) բ. ն. *Վճռել, օրինադրել, կարգել, հաստատել վճռաւ.* հէօճճէթ վէրմէք, ֆէրման՝ պույրուլտու վէրմէք, պույուրմագ, հէօքմ՝ էմր էթմէք, սիճիլ քէսմէք: Décrété, ée, *վճռեալ, հաստատեալ վճռաւ:*

Décreusement *կամ* Décreusage (տէքրէօզման, տէքրէօզաժ) գ. ար. *Նրբացուցանելն:*

Décreuser (տէքրէօզէ) բ. ն. *Նրբացուցանել, բառնալ զխոշորութիւնն կամ զխէժն:*

Décri (տէքրի) գ. ար. *Արգել հրամանի.* աքճէ՝ սիքքէ եասաղը: *կորուստ համբաւոյ.* ֆէնա ատ:

Décrier (տէքրիէ) բ. ն. *Արգելուլ հրամանաւ կամ 'ի ձեռն մունետկի, զգուշացուցանել.* եասագ էթմէք, տէլլալ պաղըրթմագ: *վատանուն կամ վատահամբաւ առնել.* ատ չէքմէք՝ գօզմագ կամ գըրմագ, տիլլէմէք, ատընը պաթըրմագ: Décrié, ée, *արգելեալ: վատանուն:*

Décrire (տէքրիր) բ. ն. *Նկարագրել բանիւ.* վասֆ էթմէք: *գծագրել:* Décrit, ite, *նկարագրեալ, նկարագիր:*

Décrocher (տէքրօշէ) բ. ն. *Փրթուցանել, կորզել, 'ի բաց քեցել, անջատել.* չէնկէլտէն չըգարմագ: Décroché, ée, *կորզեալ:*

Décroire (տէքրուար) բ. ն. *Ո՛չ հաւատալ, ժխտել.* ինանմամագ:

Décroiser (տէքրուազէ) բ. չ. *Փոխել զծալուածս:*

Décroissement (տէքրուասման) գ. ար. *Նուազութիւն, պակասութիւն.* էքսիլմէ, ազալմա:

Décroître (տէքրուաթր) բ. չ. *Նուազել, պակասել, թուլանալ.* էքսիլմէք, ինմէք, ազալմագ: Décru, ue, *նուազեալ, պակասեալ:*

Décrotter (տէքրօթէ) բ. ն. *Մաքրել 'ի տղմոյ, սրբել.* չամուրտան թէմիզլէմէք, սիլմէք: Décrotté, ée, *մաքրեալ 'ի տղմոյ:*

Décrotteur (տէքրօթէօր) գ. ար. *Որ մաքրէ կամ սրբէ զհողաթափս 'ի տղմոյ.* բապուճ սիլէն:

Décrottoire (տէքրօթուար) գ. իգ. *Աւել կամ վրձին մաքրելոյ զհողաթափս:*

Décruer (տէքրիւէ) բ. ն. *Լուանալ զմանուածն յառաջ քան զներկանելն:*

Décrument (տէքրիւման) գ. ար. *Լուացումն յառաջ քան զներկանելն:*

Décrusement (տէքրիւզման) գ. ար. *Արկանելն զբոժոժ շերամոյ 'ի ջուր եռացեալ:*

Décruser (տէքրիւզէ) բ. ն. *Արկանել զբոժոժս շերամոյ 'ի ջուր եռացեալ.* իբէք գայնադմագ: Décrusé, ée, *խարշեալ (շերամ):*

Décuire (տէքիւիր) բ. ն. *Հեղեղկել, լուծանել.* շէրպէթ տէօքմէք, էրիթմէք, տուրուլթմագ:

Décuple (տէքիւբլ) գ. և ած. *Տասնապատիկ.* օն գաթ:

Décurie (տէքիւրի) գ. իգ. *Խումբ տասանց զինուորաց (առ Նախնի Հռովմայեցիս).* օն նէֆէրլիք:

Décurion (տէքիւրիօն) գ. ար. *Տասնապետ.* օն պաշը:

Décussation (տէքիւսասիօն) գ. իգ. *Զուգընթացութիւն գծից:*

Décussoire (տէքիւսուար) գ. ար. *Շարաւահան գործի վիրաբուժից:*

Dédaigner (տէտէնյէ) բ. ն. և չ. *Անարժան համարել, խոտել, առ ոչինչ դրել.* նազար պայըգ գէօրմէք, եիւզէ պագմամագ, խօր գէօրմէք: Dédaigné, ée, *խոտեալ:*

Dédaigneusement (տէտէնյէօզման) մակ. *Արհամարհանօք.* իհանէթ իլէ:

Dédaigneux, euse (տէտէնյէօ, էօզ) ած. և գ. *Արհամարհոտ, անարգու.* խօր գէօրէն, իհանէթ էտիճի:

Dédain (տէտէն) գ. ար. *Արհամարհանք, արհամարհութիւն, խոտումն.* խօրլուգ, իհանէթ, սայմամա, իլթիֆաթսըզլըգ:

Dédale (տէտալ) գ. ար. *Բաւիղ, լաբիւրինթոս: դժուարութիւն, կնճիռն.* եանըլթմաճ:

Dédamer (տէտամէ) բ. չ. *Հանել 'ի տեղւոջէն, վանել ('ի Նարտի):*

Dedans (տըտան) մակ. և նխ. *Ի ներքս, 'ի մէջ.* իչինտէ, իչինէ, իչինտէն:

Dedans (տըտան) գ. ար. *Ներքինն, ներքին կողմն, մէջք.* իչ, իչ եանը կամ թարաֆը, տէրուն:

Dédicace (տէտիքաս) գ. իգ. *Նաւակատիք.* թագտիս, թէքրիս: *նուիրումն, ընծայումն:*

Dédicatoire (տէտիքաթուար) ած. *Ընծայման կամ նուիրման (թուղթ):*

Dédier (տէտիէ) բ. ն. *Սրբել, օրհնել. ձօնել: նուիրել, ընծայել, մատուցանել.* թագտիս էթմէք, թէէլիֆ էթմէք, մախսուս կամ թային էթմէք: Dédié, ée, *նուիրեալ:*

Dédire (տէտիր) բ. ն. *Ո՛չ հաւատալ, հրա-*

ժարել. ինքեար էտմէք: Se dédire, բ. յ. Յուրաստ լինել, նահանջել զբանս, ժխտել, զըլանալ. սէօզիւնտէն տէօնմէք, սէօզիւնիւ կէրի ալմագ, կէրի չէքիլմէք: Dédit, ite, ժխտեալ:

Dédit (տէտի) գ. ար. Զղջումն, հրաժարումն, ժխտումն. ինքեար, սէօզիւնիւ կէրի ալմա, սէօզիւնտէն տէօնմէ: պատիժ վասն ժխտմանն:

Dédommagement (տէտօմաժման) գ. ար. Հատուցումն, տուժանք, փոխարէն վնասու. զարար էօտէմէ, տազմին:

Dédommager (տէտօմաժէ) բ. ն. Վճարել զտոյժն, փոխարինել վնասուն եղելոյ. զարար կամ զիյան էօտէմէք, տազմին էտմէք: Dédommagé, ée, հատուցեալ:

Dédorer (տէտօրէ) բ. ն. Բառնալ կամ քերել զոսկին. եալտըզըն չըգարմագ: Dédoré, ée, ոսկեթափ:

Dédoubler (տէտուպլէ) բ. ն. Քակել զաստառն հանդերձի. ասդար սէօքմէք, ասդարընը չըգարմագ: Dédoublé, ée, անաստառ:

Déduction (տէտիւքսիօն) գ. իգ. Բարձումն, նուազութիւն, պակասութիւն. իխրաճ, տէնզիլ, տէֆրիգ: պատմութիւն մանրամասն կամ մի ըստ միոջէ, ցուցումն. մուֆասսալ հիքեայէթ, խուլասա:

Déduire (տէտիւիր) բ. ն. Պակասեցուցանել, բառնալ, հանել. չըգարմագ, էնտիրմէք, տէֆրիգ կամ իխրաճ էտմէք: պատմել, յառաջ բերել զբանս. մուֆասսալ նագըլ էտմէք: Déduit, ite, բարձեալ: յառաջ բերեալ:

Déesse (տէէս) գ. իգ. Աստուածուհի, դիցուհի, դիք. տիշի խուտա, հուր, հուրի:

se Défacher (տէֆաշէ) բ. յ. Զիջանել 'ի բարկութենէ. էօֆքէսի կամ էօրքէսի կէչմէք, պարըշըգլըգա եօլ կէլմէք:

Défaillance (տէֆայլեանս) գ. իգ. Թուլութիւն, տկարութիւն, նուաղումն սրտի, թալկացումն. պայըլմա, պայըլըշ, զայըֆլըգ: լուծումն, հալումն (ըստ քիմիականաց):

Défaillant, ante (տէֆայլեան, անթ) ած. Որ խոյս տայ կամ ոչ երևի 'ի դատաստանի, յանցաւոր. մէհքէմէյէ կէլմէյէն, չէրիթա կէլմէտիյի իչին իլամ օլան: պակասեալ, տկար, նուաղեալ. պայղըն, պայըլմըշ:

Défaillir (տէֆայլիր) բ. չ. Nous défaillons. Je défaillois. Je défaillis. J'ai défailli. Պակասիլ, վերջանալ: անկանիլ, նուաղիլ, թալկանալ. պայըլմագ, զայըֆլանմագ:

Défaire (տէֆէր) բ. ն. Եղծանել, քակել, կործանել. պօզմագ, եըգմագ, սէօքմէք: կոտորել, կորուսանել, սպանանել. գըրմագ, էօլտիւրմէք, եօք՝ նապուտ կամ հէլաք էտմէք: հալածել, հեռացուցանել, բառնալ, փարատել. տաղըթմագ, չէօզմէք: վիժել, անցուցանել զպտուղն. օղլանը տիւշիւրմէք: տկարացուցանել. զայըֆլաթմագ: Se défaire, բ. յ. Զրկիլ, թողուլ երթալ. վազկէչմէք: սպանանել զանձն, զիւրովի երթալ. քէնտինի էօլտիւրմէք: զերծուցանել զանձն. քէնտինի գուրթարմագ: քակիլ, լուծանիլ. չէօզիւլմէք: Défait, aite, եղծեալ, քակեալ: այլագունեալ, վատառողջ, հիւանդագին. պօզուլմուշ, չէօզիւլմիւշ. պօզգուն:

Défaite (տէֆէթ) գ. իգ. Կոտորած, խորտակումն. գըրղըն, պօզգունլուգ: վաճառ դիւրագին. մալ րէվաճը, տէզ սատըլմա: պատճառանք, պատրուակ. էօզիւր, պահանէ, սէօզ:

Défalcation (տէֆալքասիօն) գ. իգ. Նուազութիւն, բարձումն, հատանելն 'ի գնոյ. իխրաճ:

Défalquer (տէֆալքէ) բ. ն. Նուազեցուցանել, պակասեցուցանել, բառնալ կամ հատանել 'ի գնոյ. իխրաճ էտմէք, չըգարմագ, աշաղը գօյմագ: Défalqué, ée, նուազեալ 'ի գնոյն:

se Défausser (տէֆօսէ) բ. յ. Արկանել զանպիտան թուղթս ('ի խաղի):

Défaut (տէֆօ) գ. ար. Պակասութիւն, յանցանք, վրիպակ, թերութիւն. էքսիքլիք, էքսիք, նօգսան, գուսուր, տագսիրադ, գապահադ: խուսափումն 'ի դատաստանէ. չաղըրըլտըղը եէրէ կէլմէմէ: կորուսանելն շան զհետս որսոյ:

Défaveur (տէֆավէօր) գ. իգ. Բարձումն երախտեաց, ելանելն յաչաց. կէօզտէն տիւշմէ, եիւզ չէվիրմէքլիք:

Défavorable (տէֆավօրապլ) ած. Հակառակ, ներհակակիր, ձախող, անյաջող. մուխալիֆ, զարարլը, էյի օլմայան:

Défécation (տէֆէքասիօն) գ. իգ. Զտումն:

Défectif (տէֆէքթիֆ) ած. Պակասաւոր (բայ). նագըս, էքսիքլի, գուսուր:

Défection (տէֆէքսիօն) գ. իգ. Թողումն, լքումն, պակասութիւն. տէրք, տէօնմէ:

Défectueux, euse (տէֆէքթիւէօ, էօզ) ած. Պակասաւոր, թերի. էքսիքլի, էքսիք, գուսուր, նագըս:

Défectueusement (տէֆէքթիւէօզման) մակ. Թերի, անկատար. էքսիքլի իլէ:

Défectuosité (տէֆէքթիւօզիթէ) գ. ար. Պակասութիւն, թերութիւն, անկատարութիւն. էքսիքլիք, էքսիք, գուսուր, նօգսան, աֆադ:

Défendable (տէֆանտապլ) ած. Պաշտպանելի, ջատագովելի:

Défendeur, deresse (տէֆանտէօր, տրէս) գ. ար. և իգ. Յանցաւոր յատենի. իւզէրինէ տավա օլունմուշ քիմսէ:

Défendre (տէֆանտր) բ. ն. Ջատագովել, պաշտպանել, պաշտպան կալ. գօրումագ: պահել, պահպանել. սագլամագ: արգելուլ, հրաժարեցուցանել, զգուշացուցանել. տէմպիհ՝ եասագ էտմէք: Se défendre, բ. յ. Պաշտպան կալ անձին, արդարացուցանել զանձն. մուտաֆաալըղընը իսպատ էտմէք: զգուշանալ. սագընմագ, քէնտինի գօրումագ, գօրունմագ : Défendu, ue, *պաշտպանեալ: արգելեալ:*

Défends (տէֆան) գ. ար. *Արգել հատանելոյ (զփայտ):*

Défense (տէֆանս) գ. իգ. *Պաշտպանութիւն, ջատագովութիւն, պատսպարութիւն.* գօրունմագլըգ, հիմայէթ, սիյանէթ, արգա, սաւունմաղլըղըն իգրար էդմէսի: *արգել, զգուշութիւն.* եասագ: *Ժանիք վարազի.* դօմուզ դիշի, եաբան դօմուզունուն ալդ դիշլէրի: յոգ. *Պատնէշ, ամուրք.* մէթէրիզլէր:

Défenseur (տէֆանսէօր) գ. ար. *Պաշտպան, ախոյեան.* գօրույուճու, արգա, տարաֆ, մուհաֆըզը, նազըր: Défenseur officieux, *ջատագով, փաստաբան.* դավա վէքիլի:

Défensif, ive (տէֆանսիֆ, իվ) ած. և գ. *Պաշտպան, պաշտպանողական.* գօրույա մուդաֆաալըգ, մէն էդէն: *կապ կամ դեղ վիրաց:*

Défensive (տէֆանսիվ) գ. իգ. *Պաշտպանութիւն, զգուշութիւն:*

Déféquer (տէֆէքէ) բ. ն. *Մաքրել ըզգինեան, զտել:* Déféqué, ée, *զտեալ:*

Déférant, ante (տէֆէրան, անտ) ած. *Դիւրալուր, հլու, դիւրատար.* ույուճու, սէօզէ եադըր, խաթըր էդէն:

Déférence (տէֆէրանս) գ. իգ. *Զիջումն, հլութիւն, հպատակութիւն.* ույուշ, ույմա, հիւրմէթ, րիայէթի խաթըր:

Déférent (տէֆէրան) ած. *Որ տանի:*

Déférent (տէֆէրան) գ. ար. *Նշան կամ նշանակ կնքոյ դրամոյ.* սիքքէ դարպ օլան եէրին նիշանը:

Déférer (տէֆէրէ) բ. և. *Զիջանել, անսալ. տեղի տալ, թողուլ.* ույմագ, րիայէթ էտմէք: *տալ, ընծայել, մատուցանել.* վէրմէք, թէսլիմ էտմէք: *առաջի առնել.* տէվճիհ էտմէք: *գուշակ լինել, մատնել.* գօվլամագ, ղամազլամագ, շիքեայէթ էտմէք: Déféré, ée, *ամբաստանեալ, յառաջ բերեալ:*

Déferler (տէֆէրլէ) բ. ն. *Պարզել զառագաստս.* եէլքէն աչմագ: Déferlé, ée, *բացեալ զառագաստս:*

Déferrer (տէֆէրէ) բ. ն. *Հանել զերկաթն կամ զպայտն յոտից ձիոյ.* նալ սէօքմէք, նալըրը չըգարմագ: *պապանձեցուցանել, յամօթ առնել.* սէօզիւնի գօրգուտմագ, դիլինի ղապարմագ: Se déferrer, բ. յ. *Զամօթի հարկանել. շփոթիլ, խռովիլ.* սէօզիւ գօրգմագ: Déferré, ée, *անպայտ: ամօթալից:*

Défets (տէֆէ) գ. ար. յոգ. *Ցրուեալ թերթք մատենի.* էքսիքլէմէ:

Défi (տէֆի) գ. ար. *Գրգիռ 'ի մենամարտութիւն, հրաւէր, յառաջ կոչելն.* մէյտանա չաղըրմա, մէյտան օգումա, դավէթ:

Défiance (տէֆիանս) գ. իգ. *Կասկած, երկմտութիւն, խէթ մտաց, տարակոյս, երկիւղ.* իթիմատսըզլըգ, ինանմամա, իշքիլ, շիւփհէ, գօրգու:

Défiant, ante (տէֆիան, անտ) ած. *Կասկածոտ, երկչոտ.* իթիմատսըզ, ինանմազ, իշքիլլի:

Déficit (տէֆիսիտ) գ. ար. *Պակասութիւն, որ ինչ պակաս է (է բառ Լատին).* էքսիլէն, գուսուր:

Défier (տէֆիէ) բ. ն. *Գրգռել 'ի մենամարտութիւն, հրաւիրել, յառաջ կոչել.* մէյտան օգումագ, դավէթ էտմէք: *գրգռել, շարժել, յուսացուցանել.* հարէքէթէ կէթիրմէք: Se défier, բ. յ. *Ո՛չ վստահիլ, կասկածիլ, զգուշանալ, երկնչել, խիթալ.* իթիմատ կամ իթիգատ էտմէմէք, ինանմամագ, իշքիլլէնմէք: Défié, ée, *յառաջ կոչեալ: անվստահ, կասկածոտ:*

Défigurer (տէֆիկիւրէ) բ. ն. *Այլականել զձեւն, խանգարել, տգեղացուցանել, անշքացուցանել, բառնալ զգեղեցկութիւնն.* պիչիմինի պօզմագ, չիրքինլէմէք: Défiguré, ée, *տգեղ, անշքացեալ:*

Défilé (տէֆիլէ) գ. ար. *Նեղ և անձուկ ճանապարհ, կիրճ, անցք: անձկութիւն, դժուարութիւն.* տար եօլ, պօղազ, դէրպէնտ:

Défiler (տէֆիլէ) բ. ն. և չ. *Քակել ըզթելս, քակել.* տէլի չըգարմագ, իփլիք չէօզմէք: *'ի շար անկանիլ, կամ երթալ զկնի միմեանց ցրիւ.* տիզի իլէ կիտմէք, սըրա իլէ վարմագ կամ կէլմէք: Défilé, ée, *քակեալ: զկնի միմեանց:*

Défini (տէֆինի) գ. ար. *Որոշեալ ինչ, որոշումն:*

Définir (տէֆինիր) բ. ն. *Սահմանել, որոշել.* տարիֆ էտմէք, պէյան էտմէք, գարար վէրմէք, քէսմէք, գատ էտմէք: Défini, ie, *որոշեալ, սահմանեալ.* պէյան օլունմուշ, մուգարրէր:

Définiteur (տէֆինիտէօր) գ. ար. *Խորհրդական ընդհանրական մեծաւորի ուխտի եղբայրութեան:*

Définitif, ive (տէֆինիտիֆ, իվ) ած. *Սահմանական, որոշիչ, վճռատու, վճռական.* գատի: En définitive, *վճռաւ, վճռաբար.* նիհայէթի քէլամ:

Définition (տէֆինիսիօն) գ. իգ. *Սահման, վճիռ, որոշումն.* տարիֆ, շէրհ, տագրիր, քէսիք ճէվապ:

Définitivement (տէֆինիտիվման) մակ. *Սահմանաբար, սահմանելով, վճռաւ.* գատի, գատիէն, պիւտիւն պիւտիւնէ:

Définitoire (տէֆինիտուար) գ. ար. *Ժողով վանական:*

Déflagration (տէֆլակրասիօն) գ. իգ. *Բոցակիզումն, այրումն, կիզումն.* եագմա:

Déflegmation (տէֆլէկմասիօն) գ. իգ. *Բարձումն ջրային մասանց կամ մաղասի:*

Déflegmer (տէֆլէկմէ) բ. ն. *Բառնալ զջրային մասունս կամ զմաղասն:* Déflegmé, ée, *անմաղաս:*

Défleurir (տէֆլէօրիր) բ. չ. և ն. *Ծաղկաթափ կամ ծաղկընկէց լինել: թափել զծա-*

ղիկն. չիչէյի տէօքիւլմէք. չիչէյինի տէօքմէք: Défleuri, ie, *ծաղկընկէց, ծաղկաթափ*:

Déflexion (տէֆլէքսիօն) գ. իգ. *Խոտորումն, շեղումն, զարտուղութիւն*:

Défloration (տէֆլօրասիօն) գ. իգ. *Ապականութիւն կուսի, կուսապղծութիւն*:

Déflorer (տէֆլօրէ) բ. ն. *Ապականել կամ պղծել զկոյս*. գըզ պօզմագ, գըզլըղըն ալմագ: Défloré, ée, *որ կորոյս զկուսութիւն իւր, պղծեալ*:

Défluer (տէֆլիւէ) բ. ն. *Յառաջ խաղալ, անցանել, հեռանալ*:

Défoncement (տէֆօնսման) գ. ար. *Բացումն յատակի անօթոյն*:

Défoncer (տէֆօնսէ) բ. ն. *Բանալ զյատակ անօթոյն*. տիպինի չըգարմագ: Se défoncer, բ. յ. *Բանալ յատակի անօթոյն*. տիպի գալգմագ կամ չէօքմէք: Défoncé, ée, *անյատակ, խորասուզեալ*:

Déformer (տէֆօրմէ) բ. ն. *Եղծանել զձեւն, անշքացուցանել, ապականել, եղծանել*. շէքլի պօզմագ, պիչիմինի չըգարմագ: Déformé, ée, *տգեղ, անշքացեալ*:

Défouetter (տէֆուէթէ) բ. ն. *Բառնալ զկապ գրոցն*:

Défourner (տէֆուռնէ) բ. ն. *Հանել 'ի փռանէ կամ 'ի հնոցէ*. ֆուռընտան չըգարմագ: *հանել կամ անցուցանել (զգնտակն 'ի խաղի)*: Défourné, ée, *հանեալ 'ի հնոցէ*:

Défrai (տէֆրէ) գ. ար. *Վճար ծախուց, մատակարարութիւն*. պիրինին մասրաֆըն չէքմէ, խարճլըգ:

Défrayer (տէֆրէյէ) բ. ն. *Վճարել կամ մատակարարել զծախս ուրուք*. պիրինին մասրաֆըն չէքմէք, խարճ սարֆ կամ մասրաֆ էտմէք: Défrayé, ée, *ծախեալ, մատակարարեալ*:

Défrichement (տէֆրիշման) գ. ար. *Առօր, հերկագործութիւն, մշակումն*:

Défricher (տէֆրիշէ) բ. ն. *Գործել զերկիր կորդացեալ, արօրադրել: հարթել, դիւրել, լուծանել զկնճիռն*. տատհիր արզ էտմէք, տարլայը սիւրմէք կամ տէմիր տուտմագ, նատաս էտմէք: Défriché, ée, *արօրադիր, մշակեալ*:

Défricheur (տէֆրիշէօր) գ. ար. *Արօրադիր, որ գործէ զերկիր*. էքինճի:

Défriser (տէֆրիզէ) բ. ն. *Եղծանել զխոպոպս հերաց, խանգարել զհիւսս վարսից*. սաչըն գըվըրճըգլըղըն կամ տուրէլէրին պօզմագ: Défrisé, ée, *եղծեալ, խանգարեալ*:

Défroncer (տէֆրօնսէ) բ. ն. *Քակել զծալս*. ճօտուռն ալմագ, տիւզէտմէք: *լուծանել զկնճիռ ճակատուն, զուարթ դէմս ցուցանել*. քէֆլի էիւզ կէօստէրմէք:

Défroque (տէֆրօք) գ. իգ. *Սքեմն կամ զգեստ (կարգընկէց կրօնաւորի). կողոպուտ, կարասի*. մէթրուքէաթ:

Défroquer (տէֆրօքէ) բ. ն. *'Ի բաց առնուլ կամ թողուլ զսքեմն կրօնաւորութեան*. տէրվիշ խըրգասըն չըգարմագ, սօյմագ: *առնուլ կամ յափշտակել զբաժինն այլոյ*: Défroqué, ée, *կողոպտեալ*:

Défructu (տէֆրիւքթիւ) գ. ար. *Հանդերձանք սեղանոյ (է բառ Լատին)*. զիաֆէթտէ սուֆրա տագըմը:

Défuner (տէֆիւնէ) բ. ն. *'Ի բաց առնուլ զպարանս և զառագաստս կայմից նաւուն*:

Défunt, unte (տէֆէօն, էօնթ) ած. և գ. *Մեռեալ, վախճանեալ, բարեյիշատակ*. եագընտա էօլէն, մէրհում, վէֆաթ էտմիշ, ֆէվթ օլմուշ, րահմէթլի:

Dégagement (տէկաժման) գ. ար. *Ազատութիւն, ընդարձակութիւն, բացատ, անջատումն*. չէօզմէ, գօյվէրմէ, ազատ էտմէ, գուրթարմա, գուրթարըշ, գուրթուլուշ: *գաղտնի անցք կամ սրահ տան*. կիզլի կէչիտ:

Dégager (տէկաժէ) բ. ն. *'Ի բաց քեցել, կորզել, անջատել, նահանջել. Թափել, ազատել, զերծուցանել, 'ի բաց վարել*. րեհին գուրթարմագ, գուրթարմագ, խէլաս կամ ազատ էտմէք, կէրի ալմագ: Dégagé, ée, *'ի բաց քեցեալ, զերծեալ, ազատ*:

Dégaîne (տէկէն) գ. իգ. *Գեղջկութիւն, անվայելչութիւն, կատաղութիւն*. եօղունլուգ, խօյրատլըգ:

Dégaîner (տէկէնէ) բ. ն. *Մերկացուցանել, հանել զսուրն 'ի պատենից*. գըլըճը գընընտան չըգարմագ: Dégaîné, ée, *հանեալ 'ի պատենից, սուսերամերկ*:

Dégaîneur (տէկէնէօր) գ. ար. *Սուսերամարտ, սուսերաւոր*. գըլըճ ըլա ճէնք էտէն:

Déganter (տէկանթէ) բ. ն. *Հանել զձեռնոցն կամ զթաթպանն*. էլտիվէնի չըգարմագ: Se déganter, բ. յ. *Հանել զձեռնոց իւր*. էլտիվէնինի չըգարմագ: Déganté, ée, *հանեալ զձեռնոց իւր, առանց թաթպանի*:

Dégarnir (տէկառնիր) բ. ն. *Մերկացուցանել, հանել զզարդս կամ զկարասիս, թողուլ մերկ և կողոպուտ*. չըգարմագ, ալմագ, սօյմագ: Se dégarnir, բ. յ. *Թեթեւազգեստ լինել*. ալ րուպա կիյինմէք: Dégarni, ie, *մերկացեալ, կողոպտեալ, մերկ, կողոպուտ*. սօյուլմուշ:

Dégât (տէկա) գ. ար. *Աւեր, քանդումն, վնաս: ապականումն, վատնումն*. խարապ, եըգըմ, պէրպատ, զարար, տէլէֆ, զայ:

Dégauchir (տէկօշիր) բ. ն. *Ցղկել, տաշել, կոփել*. տիւզէլթմէք: Dégauchi, ie, *տաշեալ, կոփեալ*:

Dégauchissement (տէկօշիսման) գ. ար. *Ցղկումն, տաշումն, կոփումն*:

Dégel (տէժէլ) գ. ար. *Լուծումն կամ հալումն սառնամանեաց*. պուզ էրիմէսի, գար չէօզիւլմէսի:

Dégeler (տէժլէ) բ. ն. և չ. *Հալել զսառնամանիս կամ զձիւնս: լուծանիլ սառնամանեաց*. պուզ էրիմէք, գար չէօզիւլմէք: Dégelé, ée, *հալեալ, լուծեալ*:

Dégénération (տէժէնէրասիօն) գ. իգ. Այլափոխութիւն, ապականութիւն, յոռութիւն, վատթարութիւն. նէսլինտէն ազմա, ազղընլըգ:

Dégénérer (տէժէնէրէ) բ. չ. Այլափոխիլ, տարրանալ, խորթանալ, վատթարանալ. նէսլինտէն ազմագ, ազղընլաշմագ, պօզուլմագ:

Dégingandé, ée (տէժէնկանտէ) ած. Անհեթեթ 'ի գնացս, անյարդար 'ի շարժուածս. օյնագ հարէքէթլի:

Dégluer (տէկլիւէ) բ. ն. Բառնալ զտաղն. ձողոպրիլ, թափել զանձն յատաղէ. էօքսէտէն գուրթարմագ կամ գուրթարմագ. էօքսէտէն գուրթուլմագ: սրբել կամ մաքրել զլիժս աչաց. կէօզլէրինին չափագըն ալմագ:

Déglutition (տէկլիւթիսիօն) գ. իգ. Կլանելն, ուտել. եուտմա, ութէլ:

Dégobiller (տէկօպիյէ) բ. ն. Փսխել, ժայթքել, արտաքս հանել. գուսմագ:

Dégobillis (տէկօպիյի) գ. ար. փսխած. գուսմուգ:

Dégoiser (տէկուազէ) բ. չ. Կարկաչել, երգել (թռչնոց). էօթմէք: շաղակրատել, շատախօս լինել, ասել զոր չէ արժան. չաղլամագ:

Dégommage (տէկօմաժ) գ. ար. Հանելն զխէժ մետաքսի, առաջին եփ մետաքսի օճառաջրով:

Dégorgement (տէկօրժըման) գ. ար. Հոսումն, զեղումն, յորդութիւն (ջուրց). տէօքիւլմէ, աքմա:

Dégorgeoir (տէկօրժուար) գ. ար. Մաքրիչ ական թնդանօթի: մամուլ ինչ ատուագործաց: գործի ինչ երկաթագործաց:

Dégorger (տէկօրժէ) բ. ն. և չ. Բանալ զանցս կամ զբերանն. աչմագ: ողողել, անցուցանել ընդ ջուր. եըգամագ: Se dégorger, բ. յ. Յորդել, զեղանիլ. տաշմագ, Փըշգըրմագ, տէօքիւլմէք:

Dégoter (տէկօթէ) բ. ն. Վարել, վանել, հանել 'ի տեղւոջէն, վտարել. եէրինտէն գօվմագ:

Dégourdir (տէկուրտիր) բ. ն. Ջերմացուցանել, արձակել զընդարմացեալ անդամս. տօնմուշ ազալարը չէօզմէք, սօղուգ ազայը ըսըթմագ: նորոգել, հրահանգել, կրթել, մարզել. պիրինի այըլթմագ, տէրպիյէ էթմէք: Se dégourdir, բ. յ. Ընդարձակիլ, ջերմանալ. այըլմագ, ըսընմագ: կրթիլ, մարզիլ, հրահանգիլ. տէրպիյէ օլմագ:

Dégourdissement (տէկուրտիսման) գ. ար. Նորոգութիւն, արձակումն թմբրեալ անդամոց. տօնմուշ ազալարըն չէօզմէ, քանըն տօլաշմասը:

Dégoût (տէկու) գ. ար. Չունելն զախորժակ. իշթահըսըզլըգ: անհաճութիւն, դառնութիւն, զզուումն. իյրէնմէ, տիկսինմէ. իքրահ, նէֆրէթ: տհաճութիւն, դժկամակութիւն, վիշտ, ձանձրոյթ. օսանըլըգ:

Dégoûtant, ante (տէկութան, անթ) ած. Անախորժ, վհատացուցիչ, ձանձրացուցիչ, զզուելի. մէքրուհ, իյրէնտիրիճի, տիկսինտիրիճի:

Dégoûter (տէկութէ) բ. ն. Բառնալ զախորժակն. իշթահըսըն գաչըրմագ կամ գայպ էթտիրմէք: զզուել, ձանձրացուցանել, անհաճոյ լինել. իյրէնտիրմէք, տիկսինտիրմէք, պըգթըրմագ, իքրահլըգ վէրմէք: Se dégouter, բ. յ. Ձանձրանալ, ոչ հաճիլ, չախորժել, զզուիլ, ատել. տիկսինմէք, օսանմագ, պըգմագ, իքրահ էթմէք: Dégouté, ée, անախորժակ, տաղտկացեալ. իշթահըսըզ, պըգգըն. օսանմըշ: դժկամակ, նեղեալ, ձանձրացեալ. հազ էթմէյէն, օսանմըշ:

Dégouttant, ante (տէկութան, անթ) ած. Որ հոսէ կաթիլ առ կաթիլ. տամլայան:

Dégoutter (տէկութէ) բ. չ. Հոսել կաթիլ առ կաթիլ. տամլամագ, տամլա տամլա ագմագ:

Dégradation (տէկրատասիօն) գ. իգ. Անկումն, զրկիլն յիշխանութենէ, իջումն յաստիճանէ. րիւթպէտէն էնմէ, ազլ: մաշս, աւեր. զարար, զիյան, եըգըլմա: նուազութիւն (գունոյ պատկերի). ալչագլանմա:

Dégrader (տէկրատէ) բ. ն. Զգել 'ի պատուոյ կամ յաստիճանէ, հանել յիշխանութենէ, նուաստացուցանել. րիւթպէտէն էնտիրմէք, ազլ էթմէք, ալչագլանտըրմագ: մաշել, եղծանել, աւերել. եըգմագ, խարապ էթմէք, զարար կամ զիյան վէրմէք: նուազեցուցանել, իջուցանել ստորնաւ. էնտիրմէք: Dégradé, ée, ընկեցեալ 'ի պատուոյն կամ յաստիճանէ. նուազեալ:

Dégraffer (տէկրաֆէ) բ. ն. Խլել, հանել 'ի բաց 'ի ճանկէ. չէնկէլտէն չըգարմագ: Dégraffé, ée, խլեալ 'ի ճանկէ, ազատ:

Dégraissage (տէկրէսաժ) գ. ար. Մաքրելն զկեղտն:

Dégraisser (տէկրէսէ) բ. ն. 'Ի բաց առնուլ զճարպն կամ զպարարտութիւնն. եաղընը ալմագ կամ չըգարմագ: հանել զկեղտն, մաքրել զաղտեղութիւնն. լէքէսինի չըգարմագ: առնուլ զմասն ընչիցն անիրաւութեան:

Dégraisseur (տէկրէսէօր) գ. ար. Կեղտահան, որ մաքրէ զաղտն. լէքէճի, լէքէ չըգարան:

Dégraissoir (տէկրէսուար) գ. ար. Գործի 'ի խուզել զասր:

Dégrappiner (տէկրափինէ) բ. ն. Ջերծուցանել զնաւն 'ի սառնամանեաց ձանկով:

Dégras (տէկրա) գ. ար. Աղտ հանեալ 'ի մորթոյ կենդանւոյն:

Dégravoiement (տէկրավօաման) գ. ար. Պեղելն ջրոյ զորմունս:

Dégravoyer (տէկրավօայէ) բ. ն. Պեղել, փորել զորմունս. ալթընը օյմագ, գազմագ: Dégravoyé, ée, պեղեալ, փորեալ:

Degré (տըկրէ) գ. ար. Աստիճան, սանդուղք, վերելք. մէրտիվէն, մէրտիվէն այաղը, պասամագ: աստիճան պատուոյ, պատիւ, իշխանութիւն. մէրթէպէ, րիւթպէ, փայէ: աստիճան, բաժանումն. տէրէճէ:

Dégréement (տէկրէման) գ. ար. Առնուլն 'ի բաց զկազմածս նաւու:

Dégréer (տէ'կրէ'է') բ. ն. *Բառնալ կամ 'ի բաց առնուլ զկազմածս նաւու*. կէմինին աղաչլարընը չըգարմագ:

Dégringoler (տէ'կրէնկօլէ') բ. չ. *Ընդոստանուլ, հոսիլ ընդ աստիճանս, արագ իջանել, դահավէժ անկանիլ*. չաբուգ աշաղը էնմէք, յուվարլանմագ: Dégringolé, ée, *ընդոստուցեալ*:

Dégrossage (տէ'կրօսաժ) գ. ար. *Տաշումն, նրբութիւն*:

Dégrossi (տէ'կրօսի) գ. ար. *Մամուլ դրամահատաց*:

Dégrossir (տէ'կրօսիր) բ. ն. *Տաշել, յղկել, հարթել*. գաբասըն ալմագ: *սրբագրել կամ ուղղել զառաջին օրինակն տպագրութեան*: Dégrossi, ie, *տաշեալ, յղկեալ*:

Déguenillé, ée (տէ'կնիյէ') ած. *Որ ունի զգեստ պատառատուն*. յըրդըգ, յամալը:

Déguerpir (տէ'կէրբիր) բ. ն. *Թողուլ զժառանգութիւնն*. միրաս բըրագմագ: *փախչել ուստեք առ երկիւղի*. գօրգուդան եէր եէրդէն ուրգմագ կամ կիդմէք: Déguerpi, ie, *թողեալ, փախստեայ*:

Déguerpissement (տէ'կէրբիսման) գ. ար. *Թողումն կամ լքումն (կալուածոց, ժառանգութեան)*. ֆէրաղադ:

Dégueuler (տէ'կէօլէ') բ. չ. *փսխել*. գուսմագ:

Déguignoner (տէ'կինեօնէ') բ. ն. *Բառնալ զդժբաղդութիւնն, յաջողել ('ի խաղի)*:

Déguisement (տէ'կիզման) գ. ար. *Ծպտումն, այլակերպք, կերպարանափոխութիւն*. դէպտիլլիք, դէպտիլ: *կեղծաւորութիւն, խորամանկութիւն*:

Déguiser (տէ'կիզէ') բ. ն. *Ծպտել, կերպարանափոխ առնել*. դէպտիլ էդմէք, գըյաֆէդինի տէյիշդիրմէք: *ձևացուցանել, կեղծել, պատրուակել*. կիզլէդմէք, չիրքինլէնդիրմէք: Se déguiser, *ծպտիլ, յայլակերպս լինել*. դէպտիլէ կիրմէք: Déguisé, ée, *ծպտեալ, յայլակերպս, կերպարանափոխ*. դէպտիլ օլմուշ, դէպտիլ:

Dégustation (տէ'կիւսդասիօն) գ. ար. *Ճաշակ, ճաշակառութիւն*. չէշնի, չէշնիսին ալմա:

Déhâler (տէ'հալէ') բ. ն. *Սպիտակացուցանել զմորթն սևացեալ*. կիւնէշ եանըղընը կիդէրմէք: Déhalé, ée, *վերստին սպիտակացեալ*. դէքրար աղարմըշ:

Déhanché, ée (տէ'հանշէ') ած. *Որոյ խորտակեալ են կամ խախտեալ բարձք ոտից, ազդրաբեկ*. պուտու գըրըգ:

Déharder (տէ'հարտէ') բ. ն. *Արձակել յորս զչորս շունս կապեալ 'ի միասին*: Déhardé, ée, *արձակեալ յորս 'ի միասին*:

Déharnachement (տէ'հառնաշման) գ. ար. *Հանելն 'ի բաց զկազմածս գրաստու*:

Déharnacher (տէ'հառնաշէ') բ. ն. *Բառնալ կամ հանել 'ի բաց զկազմած գրաստու*. ադըն դագըմընը կամ րախդլարընը չըգարմագ: Déharnaché, ée, *անկազմ (երիվար)*:

Dehors (տըհօր) մակ. և նխ. *Արտաքս, արտաքոյ, 'ի դուրս*. տըշարը, դաշրա, տըշարըյա տըշարտա, դաշրատա:

Dehors (տըհօր) գ. ար. *Արտաքինն, արտաքին կողմն կամ մասն*. տըշ, տիշ. տիշ դարաֆ: յոգ. *Երևոյթ, տեսիլ*. կէօսդէրիշ:

Déicide (տէ'իսիտ) գ. ար. *Աստուածասպանութիւն*:

Déification (տէ'իֆիգասիօն) գ. իգ. *Դիցակարգութիւն, դասակարգութիւն ընդ դիս, աստուածացուցումն*. դանրըլար արասընա կէչիրմէ:

Déifier (տէ'իֆիէ') բ. ն. *Աստուածացուցանել, կարգել 'ի դաս դից*. դանրըլար արասընա կէչիրմէք, դանրը էդմէք, ալլահ էէրինէ գօյմագ, իլահլանտըրմագ, իլահ էդմէք: Déifié, ée, *աստուածացուցեալ*:

Déisme (տէ'իսմ) գ. ար. *Աստուածադաւանութիւն, աղանդ աստուածեանց*. ալլահըն եալընըզ վարլըղընը ինանմագլըգ, դէիզմի:

Déiste (տէ'իսդ) գ. ար. և իգ. *Աստուածադաւան, աստուածեան (անկրօն)*. ալլահըն եալընըզ վարլըղընը ինանըճը:

Déité (տէ'իդէ') գ. իգ. *Չաստուած, չաստուածուհի, աստուածութիւն, դիք*. բուդ:

Déja (տէ'ժա) մակ. *Արդէն, առաջէն, յայսմհետէ*. հէման, շիմդի, շիմդիդէն: *երբեմն, կանխաւ, յառաջագոյն*. գապ, էվվէլտէն:

Déjection (տէ'ժէքսիօն) գ. իգ. *Թորումն կղկղանաց, աղբ: կղկղանք որովայնի հիւանդին*:

se Déjeter (տէ'ժըդէ') բ. յ. *Կորանալ, թեքիլ, ձգտիլ (փայտի)*. էյրիլմէք: Déjeté, ée, *կորացեալ, ձգտեալ*:

Déjeuner (տէ'ժէօնէ') բ. չ. *Առնուլ զնախաճաշակ, թեթևաճաշ ուտել ընդ առաւօտն*. գահվէ ալդը էդմէք:

Déjeuner *կամ* Déjeuné (տէ'ժէօնէ') գ. ար. *Թեթևաճաշ առաւօտեան, նախաճաշակ*. գահվէ ալդը, գահվալդը:

Déjoindre (տէ'ժօէնտր) բ. ն. *Զատանել, բաժանել, քակել, անջատել*. այըրմագ, արալամագ: Se déjoindre, բ. յ. *Բաժանիլ, մեկնիլ, անջատիլ*. այըրըլմագ: Déjoint, ointe, *զատ, անջատեալ, բաժանեալ*. այրը, այըրըլմըշ:

Déjouer (տէ'ժուէ') բ. ն. *Ի դերև հանել, արգելուլ, խափանել*. պօշա չըգարմագ, դէտպիրինի պօզմագ: չ. *Խաղալ կամ շարժիլ ըստ հողմոյ (դրօշի)*:

Déjuc (տէ'ժիւք) գ. ար. *Հաւախօս, ժամանակ զարթնլոյ թռչնոց*:

Déjucher (տէ'ժիւշէ') բ. ն. և չ. *Հանել կամ ելանել 'ի հաւանոցէ*. քիւմէսդէն չըգարմագ կամ չըգմագ: *հանել 'ի տեղւոջէն, վարել, վտարել*. էէրինդէն չըգարմագ:

De là, *տես* Là. *Անտի, անդուստ*. օնդան, օրադան, օլ էէրդէն, անդէն: *յայն կոյս, յայն կողմն, անդր քան*. էօդէ դարաֆդա, էօդէ, էօդէդէ, էօդէյէ, էօդէսինդէ:

Délabrement (տէլապրըման) գ. ար. Պատառումն ։ աւեր, կործանումն ։ Թշուառութիւն, վատթարութիւն ։

Délabrer (տէլապրէ) բ. ն. Քակել, պատառել. յըրթմագ ։ կործանել, աւերել, խորտակել, վատթարացուցանել. պօզմագ ։ Délabré, ée, պատառեալ. յըրթըգ ։ աւերեալ, կործանեալ, վատթարացեալ. պօզուգ ։

Délacer (տէլասէ) բ. ն. Արձակել, լուծանել, քակել. գայտան չէօզմէք ։

Délai (տէլէ) գ. ար. Յապաղումն, յապաղանք, յամրութիւն, յերկարաձգութիւն. կէճիքթիրմէ, մէհլ, մէհլէթ, թէէխիր, վադէ ։

Délaissement (տէլէսման) գ. ար. Լքումն, թողումն, ձեռնթափութիւն. թէրք, պըրագմա, լագէյտիլլիք ։

Délaisser (տէլէսէ) բ. ն. Թողուլ, լքանել, անտես առնել. թէրք էթմէք, պըրագմագ, կէրի պըրագմագ ։ Délaissé, ée, թողեալ. լքեալ ։

Délardement (տէլարտըման) գ. ար. Տաշելն 'ի ներքոյ զատախձանս սանդղոցն ։

Délarder (տէլարտէ) բ. ն. Տաշել կամ հատանել 'ի ներքոյ ։ Délardé, ée, տաշեալ կամ փորեալ 'ի ներքոյ ։

Délassement (տէլասման) գ. ար. Հանգիստ, զբօսանք, սփոփումն, դիւրութիւն, ընդարձակութիւն. րահաթ էթմէ, րահաթ, էյլէնճէ ։

Délasser (տէլասէ) բ. ն. Հանգուցանել, տալ սփոփանս, ընդարձակել. յօրղունլուղուն կիտէրմէք կամ ալմագ, րահաթլանտըրմագ ։ Se délasser, բ. չ. Հանգչել, հանգիստ առնուլ, զբօսնուլ. րահաթլանմագ ։ Délassé, ée, հանգուցեալ յաշխատութենէ ։

Délateur (տէլաթէօր) գ. ար. Ամբաստան, գուշակ, քսու, չարախօս. գօղճու, գօղլայըճը, շիքեայէթճի, ղամմազ ։

Délation (տէլասիօն) գ. իգ. Ամբաստանութիւն, քսութիւն, չարախօսութիւն. գօղճուլուգ, ղամզ, ղամմազլըգ, շիքեայէթ ։

Délatter (տէլաթէ) բ. ն. Ի բաց առնուլ կամ բառնալ զտախտակս յարկին ։

Délavé, ée (տէլավէ) ած. Բացագոյն, տըժգոյն. աչըգ (րէնկ) ։

Délayant (տէլէյան) գ. ար. Լուծիչ (դեղ) ։

Délayement (տէլէյման) գ. ար. Լուծումն, հեղեղումն ։

Délayer (տէլէյէ) բ. ն. Հեղեղել կամ լուծանել ինչ հեղուկաւ. չալգալամագ, սու իլէ չալմագ կամ էզմէք ։ Délayé, ée, լուծեալ, հեղեղկեալ ։

Déléatur (տէլէաթիւր) գ. ար. Նշան սրբագրութեան (ըստ տպագրողաց. է բառ Լատին) ։

Délectable (տէլէքթապլ) ած. Հեշտալի, բերկրական, քաղցր, զուարճալի. խօշ, սէֆալը, լաթիֆ, լէզիզ ։

Délectation (տէլէքթասիօն) գ. իգ. Հեշտութիւն, բերկրութիւն, զուարճութիւն, դրդանք, փափկութիւն. հաղզ, սէֆա, զէվք ։

Délecter (տէլէքթէ) բ. ն. Հեշտացուցանել, զուարճացուցանել, բերկրեցուցանել. սէֆա վէրմէք, հազլանտըրմագ, սէվինտիրմէք ։ Se délecter, բ. չ. Հեշտանալ, բերկրիլ, զուարճանալ. հաղզ կամ սէֆա էթմէք, հազլանմագ, լէզզէթ պուլմագ ։ Délecté, ée, հեշտացեալ, զուարճացեալ ։

Délégation (տէլէկասիօն) գ. իգ. Յանձնաբարութիւն իշխանութեան կամ քննութեան ։ կարգումն, հրաման. վէքիալէթ, վէքիլլիք, սըփարըշ ։

Délégatoire (տէլէկաթուար) ած. Յանձնաբարական (թուղթ դատաւորութեան) ։

Déléguer (տէլէկէ) բ. ն. Յանձն առնել ումեք զգործ ինչ կամ զպաշտօն, կարգել զոք 'ի գործակալութիւն, կարգել, սահմանել. հավալէ էթմէք, վէքէալէթ իլէ կէօնտէրմէք, վէքիլ էթմէք. ագճէ տահավիլի իլէ էէր կէօնտէրմէք ։ Délégué, ée, կարգեալ ։ Délégué, գ. Կարգեալ դատաւոր կամ պաշտօնատար. վէքիլ, գումսար կամ գօմիսար, մուպաշըր ։

Délestage (տէլէսթաժ) գ. ար. Թափելն զխիճս նաւու ։

Délester (տէլէսթէ) բ. ն. Թափել զխիճս նաւու. կէմիտէն սաֆրա կամ սապուրա չըգարմագ ։ Délesté, ée, թափեալ զխիճս նաւու ։

Délesteur (տէլէսթէօր) գ. ար. Որ թափէ զխիճս նաւու ։

Délétère (տէլէթէր) ած. Մահաբեր, մահացու, մահառիթ. մուհլիք, մուտլիֆ ։

Déliaison (տէլիէզօն) գ. իգ. Շարք քարանց որմոյ ։

Délibérant, ante (տէլիպէրան, անթ) ած. և գ. Երկմիտ, տարտամ, վարանամիտ. տիւշիւնէն ։ վճռատու. թէտպիր էտէն ։

Délibératif, ive (տէլիպէրաթիֆ, իվ) ած. Բաղխոհական ։ ընտրութեան (վճռակ) ։

Délibération (տէլիպէրասիօն) գ. իգ. Խորհուրդ, քննութիւն. մուշավէրէ ։ վճիռ, որոշումն, միտք. րէյ, թէտպիր, ֆիքր ։

Délibérément (տէլիպէրէման) մակ. Անյապաղ, փութով, համարձակ, հաստատագոյնս. գավի, էմրէքլիլիք իլէ, գաստէն, գաստ իլէ ։

Délibérer (տէլիպէրէ) բ. ն. Քննել, խորհել 'ի միասին. մուշավէրէ կամ միւզաքէրէ էթմէք ։ որոշել, սահմանել, վճռել, դնել 'ի մտի. թէտպիր էթմէք, ֆիքրինէ գօյմագ, մուրատ էթմէք ։ Délibéré, ée, քննեալ, որոշեալ, եդեալ 'ի մտի. տիւշիւնմիւշ, ֆիքր էթմիշ ։ ազատ, համարձակ, դիւրապատրաստ, յօժարամիտ. ազատ, կէօնիւլլիւ, գասդ օլունմուշ, մուգարրէր ։ De propos délibéré, կամաւ, խորհրդով, դիտմամբ. գաստէն, գաստ իլէ, իրատէթէն, ղարազ իլէ ։

Délicat, ate (տէլիքա, աթ) ած. Փափուկ, կակուղ, անուշակ, համեղ, քաղցր. լէզզէթլի, թաթլը ։ գիրգ, քնքուշ, տկար, նուրբ, թոյլ. նիհար. նազիք, նազիք մըզաճ, մուլայըմ, նազլու, նազէնին, լէլէզի, զարիֆ. ինձէ, զապուն: դժուարին, բազմավտանգ. գիւճ, մուգաթարալը:

Délicatement (տէ́լիքաթման) մակ. փափկութեամբ, գրգանօք, վայելչաբար, ազնուաբար, քաղցրութեամբ. նազիքլիք իլէ, նէզաքէթ իլէ, լէզզէթլիլիք իլէ:

Délicater (տէ́լիքաթէ́) բ. ն. Գրգել, փափկացուցանել. նազիք թութմագ: Délicaté, ée, գիրգ, փափկացեալ:

Délicatesse (տէ́լիքաթէս) գ. իգ. Փափկութիւն, գրգութիւն. նազիքլիք, նէզաքէթ: քաղցրութիւն, համեղութիւն. տաթլըլըգ, լէզզէթ, տատ: Նրբութիւն, գեղեցկութիւն, ճարտարութիւն. զարիֆլիք, մուլայըմլըգ, զայըֆլըգ, տույմագլըգ:

Délices (տէ́լիս) գ. իգ. յոք. Հեշտութիւն, փափկութիւն, գրգանք, վայելք. զէվգ, սէֆա: Délice, գ. ար. Զուարճութիւն, բերկրութիւն. սէֆա:

Délicieusement (տէ́լիսիէօզման) մակ. Հեշտութեամբ, փափկութեամբ, բերկրանօք, քաղցրութեամբ. զէվգ իլէ, սէֆա իլէ:

Délicieux, euse (տէ́լիսիէօ, էօզ) ած. Հեշտալի, բերկրական, քաղցր, զուարճալի. սէֆալը, լէզզէթլի: հեշտասէր, փափկասէր. զէվգլի, նազիք, նազէնին:

se Délicoter (տէ́լիքօթէ́) բ. յ. Համել կամ քակել զպախուրցն. քէնտի նազլարըն աթմագ:

Délié, ée (տէ́լիէ́) ած. Նուրբ, անօսր. ինձէ, յուֆգա: սուր, սրամիտ, ճարտար, խորամանկ. ինձէ ֆիքիրլի, նազիք, զէյրէք:

Déliennes (տէ́լիէն) գ. իգ. յոք. Պաշտամունք Ապողոնի առ Աթենացիս:

Délier (տէ́լիէ́) բ. ն. Լուծանել, արձակել 'ի կապանաց. չէօզմէք: Délié, ée, արձակեալ, լուծեալ:

Délinéation (տէ́լինէ́ասիօն) գ. իգ. Գծագրութիւն, նկարագիծ, նախագիծ. րէսմ, քէրլէմէ:

Délinquant (տէ́լէնքան) ած. Յանցաւոր, չարագործ. սուչլու, սուչ սահապը, խաթի, ճէրիմ:

Délinquer (տէ́լէնքէ́) բ. չ. Յանցանել, յանցաւոր լինել օրինաց, ստոհնդանել, մեղանչել. սուչ գապահաթ կամ կիւնահ էթմէք:

Délire (տէ́լիր) գ. ար. Զառանցանք, ցնորումն, դանդաչումն մտաց. մոլեգնութիւն, խելայեղութիւն. սայըգլամագլըգ, մաթուհլուգ: Être en délire, զառանցել, ցնորիլ. դանդաչել. սայըգլամագ, տէլիրմէք, չըլդըրմագ:

Délit (տէ́լի) գ. ար. Յանցանք, եղեռն. սուչ, գապահաթ, կիւնահ, ճիւրմ: En flagrant délit, 'ի նոյն խակ 'ի յանցանս, մինչդեռ յանցանքն գործէին. գապահաթդա, գապահաթ իւլինտէ: Corps du կամ de délit, ապացոյց յանցանաց: յոք. Խառնուրդք 'ի մետաղս քարանց:

Déliter (տէ́լիթէ́) բ. ն. Յայլ դիրս փոխել զքարինս:

Délitescence (տէ́լիթէսսանս) գ. իգ. Թաքուստ ուռուցի (ըստ բժշկաց):

Délivrance (տէ́լիվրանս) գ. իգ. Ազատութիւն, փրկութիւն, անվտանգ զերծումն. գուրթարըլ, գուրթուլուշ, խէլաս: Ծնունդ, մանկաբերութիւն. տօղուրմագլըգ: Թողումն, յանձնարարութիւն. թէսլիմ:

Délivre (տէ́լիվր) գ. ար. Աղտ տղայոց. օղլան տուլաղը, պէպէք էշի, մէշիմէթ:

Délivrer (տէ́լիվրէ́) բ. ն. Ազատել, փրկել, ապրեցուցանել. Թափել. ազատ էթմէք, գուրթարմագ, թախլիս կամ խէլաս էթմէք: Ծնուցանել. տօղուրթմագ: տալ 'ի ձեռս, Թողուլ. յանձն առնել. վէրմէք, թէսլիմ էթմէք: Délivré, ée, զերծեալ: յանձնեալ:

Délivreur (տէ́լիվրէօր) գ. ար. Որ տայ կամ բաշխէ զհատոյթ զօրաց:

Délogement (տէ́լօժման) գ. ար. Փոխումն տեղւոյ կամ բնակարանի, չու, երթ. չըգըշ, չըգմա, կէօչ:

Déloger (տէ́լօժէ́) բ. չ. և ն. Թողուլ կամ փոխել զբնակարանն կամ զտեղին, չուել, մեկնել, փախչել. չըգմագ, կէօչ էթմէք: փախուցանել, հալածել 'ի տանէ կամ 'ի տեղւոջէ. գօվմագ, սիւրմէք: խաղացուցանել. կէօչիւրմէք: Délogé, ée, հանեալ 'ի տեղւոջէն:

Délonger (տէ́լօնժէ́) բ. ն. Բառնալ զկէս մասն միջաց Թռչնոյ:

Délot (տէ́լօ) գ. ար. Օղակ ինչ երկաթի:

Déloyal, ale (տէ́լօայալ) ած. Նենգաւոր, անհաւատարիմ, դաւաճան, անիրաւ. խային, պի վէֆա, հագըգէթսիզ:

Déloyalement (տէ́լօայալման) մակ. Նենգաւ, խարդախութեամբ, դաւանօք, անիրաւութեամբ. խայինլիք իլէ:

Déloyauté (տէ́լօայօթէ́) գ. իգ. Նենգութիւն, խարդախութիւն, անիրաւութիւն. խըյանէթ, պի վէֆալըգ, հագըգէթսիզլիք:

Délphinium (տէլֆինիօմ) գ. ար. Է բոյս ինչ:

Deltoïde (տէլթօիտ) ած. Որ ունի զձև տէլթա Δ տառի Յունաց (մկան բազկաց):

Deltoton (տէլթօթօն) գ. ար. Եռանկիւնի համաստեղութիւն:

Déluge (տէ́լիւժ) գ. ար. Ջրհեղեղ, հեղեղ, յորդութիւն ջուրց. թուֆան, սու թուֆանը:

Déluter (տէ́լիւթէ́) բ. ն. Բառնալ զծեփն կամ զկաւն անօթոյ:

Démagogie (տէ́մակօժի) գ. իգ. Լինելն գլուխ ապստամբաց:

Démagogue (տէ́մակօկ) գ. ար. Գլուխ ապստամբաց, խռովեցուցիչ ժողովրդեան. զօրպալըգ էտէն խալգըն պէօլիւք պաշլըրը:

Démaigrir (տէ́մէկրիր) բ. ն. Կոփել, յղկել, տաշել. ինձէլէթմէք: Démaigri, ie, կոփածոյ, տաշեալ:

Démaillotter (տէ՛մայլէօտէ) բ. ն. Քակել զխանձարուրս, հանել 'ի խանձարրոց զմանուկն. չօճուղուն գունտաղըն չէօզմէք: Démaillotté, ée, հանեալ 'ի խանձարրոց:

Demain (տըմէն) մակ. Վաղիւ, 'ի վաղիւն. եարըն սապահ: Après-demain, զկնի վաղուին, 'ի միւսում կամ յերրորդում աւուր. եարըն տէյիլ օպիր կիւն, եօք կիւնտէն սօնրա:

Démanchement (տէ՛մանշման) գ. ար. Հանելն զմեղեխն:

Démancher (տէ՛մանշէ՛) բ. ն. Հանել զմեղեխն կամ զդաստակն. սափըն չըգարմագ: մերձեցուցանել զձեռս 'ի դաստակ նուագարանին: Démanché, ée, անդաստակ:

Demande (տըմանտ) գ. իգ. Խնդիր, հայցուած. տիլէք, իստէք, րիճա, նիյազ: Հարցուած, հարցումն. սուալ, սօրուշ: խնդիր 'ի դատաստանի, ամբաստանութիւն. շէքվա, շէքայէթ: խնդիր նախապահանջեալ, ենթադրութիւն. իստէքլիք:

Demander (տըմանտէ՛) բ. ն. Խնդրել, հայցել. տիլէմէք, իստէմէք, տալապ էթմէք, եալվարմագ: հարցանել. սուալ էթմէք, արամագ, սօրմագ: պահանջել. իստէմէք: Demandé, ée, խնդրեալ:

Demandeur, deresse (տըմանտէօր, տէրէս) գ. ար. և իգ. Դատախազ. շէքվա էտէն, տավաճը:

Démangeaison (տէ՛մանժէզօն) գ. իգ. Մարմաջ, մարմաջիւն. կիճիշմէ, կիճիք, կիճիշ: գրգիռ, փափաք, ցանկութիւն մեծ. հավէս:

Démanger (տէ՛մանժէ՛) բ. չ. Մարմաջել. կիճիշմէք, կիճիմէք:

Démantellement (տէ՛մանթէլման) գ. ար. Քանդումն, աւեր, կործանումն:

Démanteler (տէ՛մանթլէ՛) բ. ն. Քանդել, աւերել, կործանել (զպարիսպն). հիսարը եըգմագ, գալէ պօզմագ: Démantelé, ée, քանդեալ, կործանեալ:

Démantibuler (տէ՛մանթիպիւլէ՛) բ. ն. Խորտակել, աւերել, եղծանել. եըգմագ, պօզմագ:

Démarcation (տէ՛մարքասիօն) գ. իգ. Սահման, նշան սահմանի. տահտիտ:

Démarche (տէ՛մարշ) գ. իգ. Երթ. չու. գնացք, ընթացք. կիտիշ, եիւրիւմէ, ատըմ, կէօլ. հարէքէթ:

Démarier (տէ՛մարիէ՛) բ. ն. Եղծանել զպսակն ամուսնութեան. նիքեահ պօզմագ, էհլինտէն այըրմագ: Démarié, ée, եղծեալ (ամուսնութիւն), բաժանեալ յամուսնոյն:

Démarquer (տէ՛մարքէ՛) բ. ն. Բառնալ զնշանն. նիշանըն չըգարմագ, պօզմագ: Démarqué, ée, աննշան:

Démarrer (տէ՛մարէ՛) բ. ն. Բառնալ կամ վերացուցանել զխարիսխ նաւուն. կէմիյի տէմիրտէն գուրթարմագ, չէօզմէք: փոխել, խաղացուցանել. եէրինտէն չըգարմագ: չ. Մեկնիլ, խաղալ, փոխիլ այլուր. կէմի իւչէ գալգըբ կիտմէք. եէրինտէն գըմըլտանմագ: Démarré, ée, վերացուցեալ (խարիսխ):

Démasquer (տէ՛մասքէ՛) բ. ն. 'Ի բաց առնուլ զդիմակն. եիւզիւյիւնիւ մէյտանա չըգարմագ: յայտնել, ցուցանել, յերեւան ածել. այան էթմէք, կէօստէրմէք: Démasqué, ée, անպատրուակ, յայտնի:

Démâter (տէ՛մաթէ՛) բ. ն. և չ. Կործանել կամ խորտակել զկայմն. սէրէն տիրէյինի գըրմագ: Démâté, ée, անկայմ:

Démêlé (տէ՛մէլէ՛) գ. ար. Կռիւ, կագ. ընդդիմութիւն, վէճ, աղմուկ, հակառակութիւն. գավղա, նիզա, չէքիշ:

Démêler (տէ՛մէլէ՛) բ. ն. Որոշել, զատանել, բաժանել. ալմագ, այըրմագ: բանալ, պարզել. պէյան էթմէք: 'ի միտ առնուլ, ճանաչել. տանըմագ, ֆարգ էթմէք: հակառակել, վիճել, կռուել. գավղա կամ նիզա էթմէք: Se démêler, բ. յ. Ճողոպրել կամ թափել զանձն, զերծանիլ. գուրթուլմագ: Démêlé, ée, որոշեալ, պարզեալ:

Démêleur (տէ՛մէլէօր) գ. ար. Որ փաղաղէ զկաւ, կաւագործ:

Démembrement (տէ՛մանպրըման) գ. ար. Հատանելն 'ի մասունս. հատուած. բաժանումն. պէօլմէ, ֆարգա, պիր մէմլէքէթին ֆէրիշանլըղը:

Démembrer (տէ՛մանպրէ՛) բ. ն. Յօշել, հատանել 'ի մասունս: բաժանել, անջատել, հատանել. ֆըրգալամագ, ֆարչալամագ, պէօլմէք, քէսմէք, ֆէրիշան էթմէք: Démembré, ée, յօշեալ, հատեալ 'ի մասունս:

Déménagement (տէ՛մէնաժման) գ. ար. Փոխադրութիւն տան այլուր. կէօչ:

Déménager (տէ՛մէնաժէ՛) բ. ն. Փոխել կամ փոխադրել զտուն իւր այլուր. կէօչ էթմէք, գօնագտան տաշընմագ, չըգմագ: ելանել բռնութեամբ 'ի տանէ. զօր իլա էվտէն չըգմագ, կամ էվի պօշալթմագ: Déménagé, ée, փոխեալ այլուր տամբ իւրով:

Démence (տէ՛մանս) գ. իգ. Անմտութիւն, յիմարութիւն, խելագարութիւն. տէլիլիք, տիվանէլիք, ճիւնիւնլիւք, մատըհլըգ:

se Démener (տէ՛մնէ՛) բ. յ. Շարժիլ, տարուբերիլ, տատանիլ. ֆէք սալլանմագ, քէնտինի գօրումագ, չաբալանմագ, չալգանմագ:

Démenti (տէ՛մանթի) գ. ար. Յանդիմանութիւն ստութեան. ստգիւտ, նախատինք, անարգանք. եալանըն պասըլմա, տէքզիպ, եիւզիւնէ վուրմա:

Démentir (տէ՛մանթիր) բ. ն. Յանդիմանել կամ ցուցանել զստութիւնն. եալանըն տութմագ, եիւզիւնէ վուրմագ, իլանլամագ, տէքզիպ էթմէք: Se démentir, բ. յ. Ո՛չ յիշել, ժխտել. ինքեար էթմէք, գարշը տուրմագ: փոխիլ, վատթարանալ, անկանիլ. պօզուլմագ, ֆէնա օլմագ: Démenti, ie, յանդիմանեալ: ժխտեալ:

Démérite (տէ՛մէրիտ) գ. ար. Յանցանք, գործ արժանի պատժոց կամ մեղադրութեան. ճէզա, գապահատ:

Démériter (տէմէրիթէ) բ. չ. Անարժան լինել կամ գտանիլ, զրկիլ, անկանիլ 'ի շնորհաց. քուսուրլուգ կամ գապահաթ էթմէք:

Démesuré, ée (տէմըզիւրէ) ած. Անչափ, տարապայման, կարի. էօլչիւսիւզ, հատտէն զիյատէ, հատսըզ:

Démesurément (տէմըզիւրէման) մակ. Անչափ, յանչափս, մեծապէս, կարի յոյժ. էօլչիւսիւզ, հատտէն տըշարը, հատսըզ:

Démettre (տէմէթրը) բ. ն. Հանել 'ի տեղւոջէ, խախտել, խլուցանել, ընկենուլ, փոխել. չըգարմագ, չէքմէք, ազլ էթմէք, այըրմագ, ուզագլաշմագ: Se démettre, բ. յ. Անկանիլ 'ի պատուոյ կամ յիշխանութենէ, հրաժարիլ, կորուսանել. մանսըպտան չըգմագ, քէնտինի ազլ էթմէք, այրըլմագ: Démis, ise, հանեալ, ընկեցեալ, հրաժարեալ. մազուլ:

Démeublement (տէմէօպլըման) գ. ար. Հանելն զզարդս կամ զկարասիս:

Démeubler (տէմէօպլէ) բ. ն. Հանել ըզզարդս կամ զկարասիս տան, մերկացուցանել 'ի զարդուց. էվ պօշալթմագ, էվինին ալաթլարընը գալտըրմագ կամ չըգարմագ: Démeublé, ée, մերկացեալ 'ի զարդուց կամ 'ի կարասեաց:

Demeurant, ante (տըմէօրան, անթ) ած. Բնակիչ, բնակող. սաքին, օթուրան: Au demeurant, բայց, սակայն. (ռամ. մնաց որ). պագը:

Demeure (տըմէօր) գ. իգ. Բնակութիւն, տուն բնակութեան, բնակարան, դադարք, կայան. օթուրաճագ եէր, մէքեան, գօնագ, օտա: Ժամանակ բնակութեան: հաստատութիւն. փայանտէ, պագըլըգ: յապաղումն. կէրի գալմա:

Demeurer (տըմէօրէ) բ. ն. Բնակել, ունել զտեղի: կալ մնալ, յարանալ. սաքին օլմագ, օթուրմագ. տուրմագ, գալմագ: յամել, յապաղել. էյլէնմէք: յետս կալ, պարտական լինել. կէրի գալմագ: Demeuré, ée, կացեալ, մնացեալ, բնակեալ:

Demi, ie (տըմի) ած. Կէս. եարըմ, պուչուգ: Une demi-heure, կէս ժամ. պիր եարըմ սահաթ: Une heure et demie, ժամ և կէս. պիր պուչուգ սահաթ: Demi, à demi, կիսով չափ. եարը, նըսֆ: Demie, կէս ժամ. եարըմ սաաթ կամ սահաթ:

Demi-fleuron (տըմի ֆլէօրօն) տես Fleuron.

Demi-lune (տըմի լիւն) գ. իգ. Կիսալուսին (պատնէշ):

Demi-métal (տըմի մէթալ) գ. ար. Կիսամետաղ, կիսահանք:

Demi-setier (տըմի սըթիէ) գ. ար. Կէս քըսեստ:

Démission (տէմիսիօն) գ. իգ. Թողումն, անկանիլն, հրաժեշտ. չըգմա, այրըլմա, էլ չէքմէ, գօյվէրիվէրմէք, էօլլէթ, ֆէրաղաթ:

Démissionnaire (տէմիսիօնէր) գ. և ած. Հրաժարեալ, որ թողու կամ հրաժարի:

Démocrate (տէմօքրաթ) գ. ար. Ռամկապետ, կուսակից կամ պաշտպան ռամկապետութեան. հիւքիւմէթի ալամ:

Démocratie (տէմօքրասի) գ. իգ. Ռամկապետութիւն. խալգ տարաֆընտան նասըպ օլունմուշ տէվլէթ:

Démocratique (տէմօքրաթիք) ած. Ռամկապետական:

Démocratiquement (տէմօքրաթիքման) մակ. Ըստ օրինի ռամկապետութեան:

Demoiselle (տըմուազէլ) գ. իգ. Օրիորդ ազնուական, բամբիշ, տիկին. գըզճըգ, պօպօ, հանըմ, հանըմ գըզ, հանըմ պօպօ: մարախ ինչ: հաւ Փարաւոնի: տափան ինչ. էէր տօգմաղը:

Démolir (տէմօլիր) բ. ն. Կործանել, քանդել, տապալել. եըգմագ, եէրէ տիւշիւրմէք: Démoli, ie, քանդեալ, կործանեալ:

Démolition (տէմօլիսիօն) գ. իգ. Քանդումն, աւեր, կործանումն. եըգըլ: աւերակ, փլատակ. խարապ:

Démon (տէմօն) գ. ար. Դև, այս, սատանայ. տիվ, շէյտան, իպլիս: այս, ոգի (ըստ նախնեաց). ճին:

Démoniaque (տէմօնիաք) ած. և գ. Այսահար, դիւազգեաց. կատաղի, մոլեգին. շէյտանլը, էճիննիլի, ճինլի, ճին տութան. գուտուզ, գուտուրմուշ:

Démonographe (տէմօնօկրաֆ) գ. ար. Դիւագիր, որ գրեաց յաղագս դիւաց:

Démonomanie (տէմօնօմանի) գ. իգ. Դիւամոլութիւն: հմայք, կախարդութիւն, դիւթութիւն:

Démonstrateur (տէմօնսթրաթէօր) գ. ար. Ապացուցանող. կէօսթէրիճի. տէլալէթ էտիճի: ուսուցիչ, դաստատու:

Démonstratif, ive (տէմօնսթրաթիֆ, իվ) ած. Ապացուցական. կէօսթէրէն, իսպաթ էտէն, մուպէրհէն, պուրհանի: կացրդական (հանդէս ճարտասանութեան): ցուցական (դերանուն):

Démonstration (տէմօնսթրասիօն) գ. իգ. Ապացուցութիւն. իսպաթ, կէօսթէրիշ, տէլիլ, տէլալէթ, պուրհան: ցոյց, ապացոյց, նշան, նշանակ, վկայութիւն. նիշան: դաս, դասատուութիւն. տէրս:

Démonstrativement (տէմօնսթրաթիվման) մակ. Ապացուցաբար, ապացուցիւ, քաջայայտ. տէլալէթ իլէ:

Démonter (տէմօնթէ) բ. ն. Զթողուլ հեծանել 'ի վերայ, խլուցանել, յերկիր կործանել. պինէնի աթտան էնտիրմէք, էնտիրմէք: քակել, աւերել. սէօքմէք: խանգարել, շփոթել. տաղըթմագ: Démonté, ée, խլուցեալ, քակեալ:

Démontrable (տէմօնթրապլ) ած. Ապացուցանելի, զոր մարթ է ցուցանել. իսպաթ օլաճագ:

Démontrer (տէմօնթրէ) բ. ն. Ապացուցանել, քաջայայտ ցուցանել, յանդիման առնել, փորձիւ ցուցանել, ցուցանել. Իսպաթ կամ դէլալէդ էդմէք. պէյինէ իգամէդ էդմէք. կէօսդէրմէք: Démontré, ée, ապացուցեալ, քաջայայտ:

Démoralisation (տէմօռալիզասիօն) գ. իգ. Ապականութիւն բարուց:

Démoraliser (տէմօռալիզէ) բ. ն. Ապականել զբարս. պիրինին էդէպինի պօզմագ:

Démordre (տէմօռտռ) բ. չ. Թողուլ ըզխայծն. ըսըրդըղըն պըրագմագ: յետս կալ, նահանջիլ, դադարել, կասել, փոխել ըզմիտս. պըրագմագ, վազ կէչմէք, գալմագ:

Démouvoir (տէմուվօառ) բ. ն. Յետս նահանջել, կասեցուցանել. շրջել զմիտս. վազ կէչիրմէք:

Démunir (տէմիւնիռ) բ. ն. Թողուլ ըզպաշտպանութիւն քաղաքին, բառնալ զամրութիւնն, ոչ եւս ամրացուցանել. պիր հիսարըն միւհիմմադըն չըգարմագ, գալդըրմագ, սուրէսինի վէ ճէնկի ալէդըն պօզմագ: Démuni, ie, առանց ամրութեան:

Démurer (տէմիւռէ) բ. ն. Բանալ զորմն դրան կամ պատուհանին հիւսելոյ, բանալ. գափուր եօրդիւլմիւշ գափուսու դէքրար աչմագ: Démuré, ée, բացեալ (որմն), որմնաբաց:

Dénaire (տէնէռ) ած. Տասնական, տասնեակ:

se Dénantir (տէնանդիռ) բ. յ. Դարձուցանել կամ թողուլ զգրաւականն:

Dénatter (տէնադէ) բ. ն. Քակել զհիւս կամ զհիւսուածն. էօրկիւսիւնիւ չէօզմէք: Dénatté, ée, քակեալ (հիւսուած):

Dénaturer (տէնադիւռէ) բ. ն. Փոխել զբնութիւնն. դապդէն կամ դապիյէդդէն չըգարմագ, պօզմագ: վաճառել կամ փոխանակել զինչս իւր կամ զկալուածս. սադմագ, դէյիշդիրմէք, պիւդիւն վարըը ագճէ էդմէք: Dénaturé, ée, անկարեկիր, անգութ, անողորմ. միւրիւվվէդսիզ, ինսանիյէդսիզ: փոխեալ զբնութիւնն, այլափոխեալ. դապդէն չըգմըշ, պօզուլմուշ:

Dendrite (տանտռիդ) գ. իգ. Քար ծառանիշ:

Dendroïde (տանտռօիտ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ: յոգ. Հանք բազմաձիւղ (ծառատեսիլ):

Dendrolites (տանտռօլիդ) գ. իգ. յոգ. Ծառաքարինք, բոյսք քարացեալ:

Dendromètre (տանտռօմէդռ) գ. ար. Ծառաչափ (գործի):

Dendrophore (տանտռօֆօռ) գ. ար. Ծառակիր (մետաղ):

Dénégation (տէնէկասիօն) գ. իգ. Ուրացումն, ժխտումն, հրաժեշտ. շէրիադդա ինքեար էդմէ:

Dénéral (տէնէռալ) գ. ար. Գաղափար դրամահատաց:

Déni (տէնի) գ. ար. Ուրացումն, ժխտումն. ինքեար:

Déniaisé (տէնիէզէ) գ. ար. Նենգաւոր, խորամանկ, ճարտար. հիլէպազ, գուռնազ, նուհսէնփ, աչըգ կէօզլիւ:

Déniaiser (տէնիէզէ) բ. ն. Առնել խորամանկ, ուսուցանել զխորամանկութիւն. պիրինին կէօզինի աչմագ, հիլէպազլըգ էօյրէդմէք, նուհսէնփ էդմէք: խորամանկել, պատրել, խաբել. ալդադմագ:

Déniaiseur (տէնիէզէօռ) գ. ար. Ճարտար, խորամանկ, նենգաւոր, պատրող. գուռնազ, հիլէպազ:

Dénicher (տէնիշէ) բ. ն. Հանել 'ի բունոյ. եուվադան չըգարմագ: հալածել, վարել, վտարել. գովմագ, չըգարմագ: չ. Փախչել, խոյս տալ. գաչմագ, սավուշմագ, աճէլէ իլէ պիր եէրդէն չըգմագ: Déniché, ée, հանեալ 'ի բունոյ. փախուցեալ:

Dénicheur (տէնիշէօռ) գ. ար. Որ հանէ զթռչունս 'ի բունոյ:

Dénier (տէնիէ) բ. ն. Ժխտել, ուրանալ. զլանալ, հրաժարել. ինքեար էդմէք, դիրիղ էդմէք, չէքինմէք: Dénié, ée, ժխտեալ, զլացեալ:

Denier (տընիէ) գ. ար. Դենար, դրամ, դանգ. բարա, ագճէ, մանղըր, բուլ, ֆէլիզ: շահ կամ գլուխ դրամոց. ֆայիզ, մուամէլէ, մուաճճէլէ, ագճէ պազըը: Denier de poids, դրամար (կշիռ քսան եւ չորս գարեհատից): Denier de fin կամ de loi, դրամակշիռ կամ չափ դրամոց. ագճէ այարը: Denier à Dieu, գրաւ, առհաւատչեայ. բէյ: Denier Saint Pierre, դրամք սրբոյն Պետրոսի (հաս ինչ զոր տային երբեմն Պապին Անգղիացիք):

Dénigrement (տէնիկռըման) գ. ար. Անհամբաւութիւն, անուանարկութիւն. խօրլանդըրմա:

Dénigrer (տէնիկռէ) բ. ն. Նսեմացուցանել, աղօտացուցանել, աղճատել զանունն. բառնալ զյարգն. խօրլամագ, խօրլանդըրմագ, պիր քիշինին ըրզըն պօզմագ. ալչագլադմագ: Dénigré, ée, աղօտացեալ, անուանարկ, անհամբաւ:

Dénombrement (տէնօնպռըման) գ. ար. Թիւ, հաշիւ, համար. սայըը, սայըմ, հիսապ, դէֆդէր:

Dénominateur (տէնօմինադէօռ) գ. ար. Յարանուանող (թուաբանական կոտորակաց):

Dénominatif, ive (տէնօմինադիֆ, իվ) ած. Որ յանուանէ նշանակէ:

Dénomination (տէնօմինասիօն) գ. իգ. Յարանուանութիւն, յորջորջումն, կոչումն անուան, անուանադրութիւն. ատ գօյմա, դէսմիյէ:

Dénommer (տէնօմէ) բ. ն. Անուանել, յանուանէ նշանակել. ատ գօյմագ, դէսմիյէ կամ միւսէմմա էդմէք: Dénommé, ée, յանուանէ նշանակեալ:

Dénoncer (տէնօնսէ) բ. ն. Հրատարակել, ծանուցանել. ամբաստան լինել, դատախազել. պիլտիրմէք, տույուրմագ, խապէր վէրմէք, նիշան էթմէք. գօղլամագ: Dénoncé, ée, *հրատարակեալ. ամբաստանեալ:*

Dénonciateur (տէնօնսիաթէօռ) գ. ար. *Գուշակ, ամբաստան, դատախազ.* խապէր վէրէն, գօղլայըճը, ղամմազ:

Dénonciation (տէնօնսիասիօն) գ. իգ. *Հրատարակումն, ծանուցումն.* խապէր, իլամ: *ամբաստանութիւն.* ղամզ, ղամմազլըգ:

Dénotation (տէնօթասիօն) գ. իգ. *Նշանակութիւն, յայտարարութիւն:*

Dénoter (տէնօթէ) բ. ն. *Նշանակել, ցուցանել, ակնարկել, ծանուցանել, յայտ առնել.* նիշան վէրմէք, տէլալէթ էթմէք, կէօսթէրմէք: Dénoté, ée, *նշանակեալ:*

Dénouement (տէնուման) գ. ար. *Ելք, գլուխ, հնարք, լուծումն, աւարտ, վախճան.* նէթիճէ, ագըպէթ:

Dénouer (տէնուէ) բ. ն. *Քակել զհանգոյցն, լուծանել զկնճիռն.* տիւյիւմ *կամ* պաղ չէօզմէք: *մեկնել, բանալ, որոշել. պարզել, դիւրացուցանել.* չէօզմէք, աչմագ: Se dénouer, բ. յ. *Քակիլ, լուծանիլ.* չէօզիւլմէք: *դիւրանալ, մեղմանալ.* եումուշամագ: *ծունր կապել, աճել, բուսանել.* գապ չէքմէք, պիթմէք: Dénoué, ée, *արձակեալ, լուծեալ, պարզեալ:*

Denrée (տանռէ) գ. իգ. *Վաճառք կերակրոց, պաշար, պարէն.* եէյէճէք, զահրէ, մատտահ, պօղազ ալէթի:

Dense (տանս) ած. *Խիտ, հոծ, թանձր.* սըգ, գօյու:

Densité (տանսիթէ) գ. իգ. *Խտութիւն, հոծութիւն, թանձրութիւն.* սըգլըգ, գօյուլուգ:

Dent (տան) գ. իգ. *Ատամն.* տիշ:

Dent-de-chien (տան տը շիէն) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Dent-de-lion (տան տը լիօն) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Dent-de-loup (տան տը լու) գ. իգ. *Սեպ ինչ երկաթի:*

Dentaire (տանթէռ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Dentale (տանթալ) ած. *Ատամնային, ատամանց (ձայն կամ գիր):*

Dentale (տանթալ) գ. իգ. *Խեցեմորթ ինչ:*

Denté, ée (տանթէ) ած. *Ատամնաւոր, որ ունի ատամունս.* տիշլի: *ատամնաձև (ծաղիկ).* տիշ տիշ:

Denté (տանթէ) գ. իգ. *Խածուած ատամանց:*

Dentelaire (տանթըլէռ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Dentelé, ée (տանթըլէ) ած. *Ատամնաւոր, ատամնաձև:*

Dentelé (տանթըլէ) գ. ար. *Ատամնաձև (մկան):*

Dentelée (տանթըլէ) գ. իգ. *Ի ծաղիկ ինչ:*

Denteler (տանթըլէ) բ. ն. *Ատամնաձև յօրինել.* տիշ տիշ էթմէք, քէրթմէք:

Dentelle (տանթէլ) գ. իգ. *Անկուածոյք կամ ասղնագործք.* պիւրիւնճիւք չէրիթ, մուշապագ:

Dentelure (տանթըլիւռ) գ. իգ. *Քանդակ ատամնաձև.* կէտիքլէմէ:

Denticule (տանթիքիւլ) գ. ար. *Ատամնեակ (զարդ ինչ ճարտարապետական):*

Dentier (տանթիէ) գ. ար. *Պարք կամ շարք ատամանց.* տիշ տիզիսի:

Dentifrice (տանթիֆրիս) գ. ար. *Դեղ մաքրիչ ատամանց.* տիշլէրի սիլմէք իչին պիր նէվի տիւրապ:

Dentiste (տանթիսթ) գ. ար. *Ատամնահան (վիրաբոյժ).* տիշ չըգարան ճէրրահ:

Dentition (տանթիսիօն) գ. իգ. *Բոյս կամ ելք ատամանց.* տիշ չըգարմա, տիշլէրին չըգմասը:

Denture (տանթիւռ) գ. իգ. *Պարք ատամանց.* տիշ տիզիսի, տիշլէր: *ատամունք անուոյ ժամացուցի:*

Dénudation (տէնիւտասիօն) գ. իգ. *Մերկութիւն ոսկեր:*

Dénuement (տէնիւման) գ. ար. *Կապտումն, կողոպուտ, զրկումն.* էքսիքլիք, իհթիյաճ:

Dénuer (տէնիւէ) բ. ն. *Կապտել, կողոպտել, զրկել, մերկել, մերկացուցանել, հանել 'ի բաց.* սօյմագ, մահրում գըլմագ, մէֆգուտ էթմէք: Dénué, ée, *կապտեալ, մերկացեալ, զուրկ, թափուր.* սօյուլմուշ, մէֆգուտ, մահրում, սըզ *կամ* սիզ, պի:

Dépaqueter (տէփաքթէ) բ. ն. *Քակել զպատատան, բանալ, արձակել զծրարն.* չըգընը չէօզմէք, թէսթէյի աչմագ, պօղչա աչմագ, տէնք պօզմագ: Dépaqueté, ée, *բացեալ, արձակեալ:*

Déparager (տէփառաժէ) բ. ն. *Ամուսնացուցանել ընդ անաւագի:*

Dépareiller (տէփառէյլէ) բ. ն. *Անջատել զզոյգս, բաժանել 'ի միմեանց, պակասել. աննման կամ անհամեմատ գործել.* չիֆթ պօզմագ, այըրմագ, տաղըթմագ: Dépareillé, ée, *անջատեալ, աննման:*

Déparer (տէփառէ) բ. ն. *Բառնալ զզարդն, անշքացուցանել, մերկացուցանել. տգեղ ընծայեցուցանել.* զիյնէթինի չըգարմագ, զիյնէթսիզ էթմէք, չիրքինլէթմէք: Déparé, ée, *անզարդ, անշքացեալ:*

Déparier (տէփառիէ) բ. ն. *Անջատել զզոյգս, բաժանել 'ի միմեանց, անզոյգ կամ անհաւասար գործել.* էշինտէն այըրմագ: Déparié, ée, *անզոյգ, անջատեալ 'ի միմեանց:*

Déparler (տէփառլէ) բ. չ. *Լռել, դադարել 'ի խօսելոյ.* սուս օլմագ. սէօզինի քէսմէք, սէօյլէմէքտէն վազ կէչմէք:

Départ (տէփառ) գ. ար. *Երթ, չու, գնացք. մեկնիլն.* կիտիշ, գալգըշ, կէօչ, ռիհլէթ, հարէքէթ: *բաժանումն, անջատումն, զատումն (ըստ քիմիականաց).* այըրմա, այըրըշ:

Départager (տէփառթաժէ) բ. ն. *Ցրուել*

զկարծիս առենակալաց, պատուականել զառենակալս:

Département (տէ՛փառթըման) գ. ար. Բաժանումն. բաժին, բաշխք. պէօլիւնմէքլիք, տաղըթմա, տէվզի, տագսիմ: վանք, բնակարան, կողմն, թաղ. օտա, գալէմ: երկիր, սահման, վիճակ. նահիյէ, լիվա, էյալէթ: իշխանութն. [illegible]:

Départie (տէ՛փառթի) գ. իգ. Երթ, չու (է բառ վաղեմի):

Départir (տէ՛փառթիռ) բ. ն. Բաժանել, բաշխել, տալ, ցրուել. փայ կամ տագսիմ էթմէք, տաղըթմագ, այըրմագ: Se départir, բ. յ. Հրաժարել, մեկնիլ, վերջանալ, յետս կալ, կասել. վազ կէչմէք, այրըլմագ: Déparli, ie, բաժանեալ, ցրուեալ:

Dépasser (տէ՛փասէ) բ. ն. Անցուցանել կամ հանել ընդ. հանել վերստին. տէքրար կէչիրմէք: յառաջել, անցանել յայնկոյս կամ անդր, զանցանել. իլէրի կէչմէք, աշմագ: Dépassé, ée, անցուցեալ, հանեալ. յառաջեալ:

Dépaver (տէ՛փավէ) բ. ն. Քակել զաղիւս կամ զքարինս յատակին. գալտըրըմ սէօքմէք, եէր տէօշէմէսին չըգարմագ: Dépavé, ée, քակեալ (յատակ):

Dépayser (տէ՛փէյիզէ) բ. ն. Հանել կամ քշել զոք 'ի հայրենեաց. վաթանտան այըրմագ, պիրինի ղուրպէթէ եօլլամագ: հանել զոք 'ի տեղւոջէն. պիրինի եէրինտէն գօվմագ: օտարացուցանել, խոտորեցուցանել, մոլորեցուցանել. պիրինին ագլընը չէլմէք: Dépaysé, ée, օտարացեալ 'ի հայրենեաց:

Dépècement (տէ՛փէսման) գ. ար. Յօշումն, հատանելն 'ի մասունս, կտորումն. տօղրայըշ, փարալամա:

Dépècer (տէ՛փէսէ) բ. ն. Հատանել 'ի մասունս, յօշել, մանրել, կտորել. փարալամագ. փարչա փարչա էթմէք, եըրթմագ, ուֆագլամագ. տօղրամագ, գագլամագ: Dépècé, ée, հատեալ 'ի մասունս. յօշեալ, մանրեալ:

Dépèceur (տէ՛փէսէօռ) գ. ար. Որ խորտակէ կամ կտորէ զհին նաւակս:

Dépêche (տէ՛փէշ) գ. իգ. Թուղթ կամ նամակ տէրութեան, հրովարտակ. տէվլէթ տահրիրաթը, տէվլէթ մուհապէրատընա տայիր մէքթուպ: յոք. խորհուրդ նշանակեալ 'ի թղթի կամ 'ի հրովարտակի, կարեւոր թուղթք. իսթիճալը քեաղըտլար:

Dépêcher (տէ՛փէշէ) բ. ն. Աճապարել, ստիպել, փութացուցանել. աճէլէ էթմէք, էվէտլէմէք: առաքել, յղել, արձակել. եօլլամագ, ռէվանէ էթմէք, սալը վէրմէք, կէօնտէրմէք: աւարտել, կատարել. պիթիրմէք: սպանանել, բառնալ զկեանս. աճէլէ իլէ պիր քիմսէյի էօլտիւրմէք, ախրէթէ եօլլամագ: Se dépêcher, բ. յ. Աճապարել, փութալ. իվմէք, չապուգ օլմագ: Dépêché, ée, փութացեալ:

Dépeindre (տէ՛փէնտր) բ. ն. Նկարագրել բանիւ, յանդիման առնել. թարիֆ կամ վասֆ էթմէք, աննաթմագ: Dépeint, einte, նկարագրեալ, ցուցեալ:

Dépenaillé, ée (տէ՛փնայլէ) ած. Պատառատուն գծուծ. եըրթըգ պաշլը էսքի:

Dépenaillement (տէ՛փնայլըման) գ. ար. Լինելն պատառատուն կամ գծուծ:

Dépendamment (տէ՛փանտաման) մակ. Ծառայաբար, հպատակութեամբ. էսիրճէ, իթաաթլա:

Dépendance (տէ՛փանտանս) գ. իգ. Ծառայութիւն, հպատակութիւն. տապիլիք, ինգըյատ, իթաաթ: յոք. Վերաբերութիւն, մասն, հաղորդութիւն: կախումն. թէալլուգ, իթթիսալ, մուտէալլիգաթ, տէվապիաթ, ագտ:

Dépendant, ante (տէ՛փանտան, անտ) ած. Ծառայ, հպատակ. տապի: հետեւորդ, կախեալ, կից. մուտէալլիգ, պաղլը, ապլը:

Dépendre (տէ՛փանտր) բ. ն. 'Ի բաց քեցել, կորզել, անջատել. ասըլը եէրտէն ինտիրմէք: չ. Կախիլ, հպատակիլ. տապի օլմագ: զհետ գալ, յառաջ գալ, բղխել. մուտէալլիգ կամ պաղլը օլմագ, պիր շէյտէն կէլմէք:

Dépens (տէ՛փան) գ. ար. Ծախք. խարճ, մասրաֆ, սարֆ:

Dépense (տէ՛փանս) գ. իգ. Ծախք. խարճ, խարճլըգ, մասրաֆ: հաշիւ կամ համար ծախուց: շտեմարան, համբարանոց. քիլէր:

Dépenser (տէ՛փանսէ) բ. ն. Ծախել, ծախս առնել. խարճ կամ սարֆ էթմէք, իսրաֆ կամ մասրաֆ էթմէք: Dépensé, ée, ծախեալ:

Dépensier, ière (տէ՛փանսիէ, էռ) ած. և գ. Վատնիչ, շռայլ. իսրաֆճը, մուպէզզիր: մատակարար (մենաստանի). վէքիլխարճ:

Déperdition (տէ՛փէռտիսիօն) գ. իգ. Կորուստ, սպառումն, ծախումն. տէլէֆ, ֆէնա, զարար, զիյան:

Dépérir (տէ՛փէրիռ) բ. չ. Նուաղիլ, սպառիլ, կործանիլ. խարապա իւզ տութմագ, հէլագ օլմագ: անկանիլ, վատթարանալ. տիւշմէք, պօզուլմագ, պէթէր օլմագ: Dépéri, ie, նուաղեալ, վատթարացեալ:

Dépérissement (տէ՛փէրիսման) գ. ար. Նուազութիւն, անկումն, յոռութիւն, վատթարութիւն. էքսիլմէ, խարապլըգ, զայի օլմա, հէլաքլըգ:

Dépêtrer (տէ՛փէթռէ) բ. ն. Արձակել կամ բառնալ զանդակապս. քէօսթէյինի չէօզմէք: զերծուցանել, ճողոպրել. գուրթարմագ: Se dépêtrer, բ. յ. Ճողոպրիլ, թափել զանձն. գուրթուլմագ: Dépêtré, ée, զերծեալ յանդակապից. ճողոպրեալ:

Dépeuplement (տէ՛փէօփլըման) գ. ար. Անմարդութիւն, անբնակութիւն, անմարդացուցանելն. խալիլիք, եէրլիսի տաղըթմա:

Dépeupler (տէ՛փէօփլէ) բ. ն. Անմարդացուցանել, անապատացուցանել, ամայի կացուցանել 'ի բնակչաց, թափուր թողուլ. պիր շէհիրի տաղըթմագ, խալի կամ խարապ էթմէք, եաղմալամագ։ Dépeuplé, ée, *անմարդացեալ, ամայի*։

Dépiécer (տէբիէսէ) բ. ն. *Յօշել, հատանել ’ի մասունս, մանրել*. տօղրամագ։

Dépiété (տէբիէթէ) ած. *Հաւատար գործեալ, հարթհաւատար*։

Dépilatif, ive (տէբիլաթիֆ, իվ) ած. *Որ թափէ զհերս, հերաթափ*. սաչ տէօքիւճիւ։

Dépilation (տէբիլասիօն) գ. իգ. *Թափումն հերաց, ճաղատութիւն, կնտութիւն*. սաչ տէօքմէ, տէօքիւլմէ, թիւյ եօլմասը։

Dépilatoire (տէբիլաթուար) գ. ար. *Դեղ հերաթափ*. սաչ տէօքէն իլաճ, խըրըզմա։

Dépiler (տէբիլէ) բ. ն. *Թափել զհերս, կնտացուցանել*. սաչ կամ գըլ տէօքմէք, թիւյ եօլմագ։ Dépilé, ée, *հերաթափ*։

Dépingler (տէբէնկլէ) բ. ն. *Հանել զգնդասեղն ’ի թղթոյ*։

Dépiquer (տէբիքէ) բ. ն. *Բառնալ զվիշտս կամ զդառնութիւնն, ամոքել, մխիթարել, սփոփել*. էօֆքէսին կէչիրմէք։

Dépit (տէբի) գ. ար. *Արտմտութիւն, զայրոյթ, ցաւ, տրտմութիւն, վիշտ, արհամարհութիւն, նախատինք*. էօֆքէ, տարղընլըգ, ինատ։ En dépit, *’ի նախատինս*, ինատինէ, ինատէ։

Dépiter (տէբիթէ) բ. ն. *Առնել ’ի նախատինս, զայրացուցանել*. տարըլթմագ, էօֆքէլէնտիրմէք։ Se dépiter, բ. յ. *Զայրանալ, արտմտիլ, կրել նախատինս կամ արհամարհութիւն*. ինճինմէք, գըզմագ, տարըլմագ։ Dépité, ée, *նախատինս կրեալ*։

Dépiteux, euse (տէբիթէօ, էօզ) ած. *Յամառ, բարկացող, նեղասիրտ*. էօֆքէլի։

Déplacement (տէբլասման) գ. ար. *Հանելն ’ի տեղւոջէն կամ յիշխանութենէ*. եէրինտէն չըգարմագ, ազլ։

Déplacer (տէբլասէ) բ. ն. *Հանել, հեռացուցանել կամ շարժել ’ի տեղւոջէն*. եէրինտէն չըգարմագ, օյնատմագ։ *զրկել յիշխանութենէ, բառնալ զիշխանութիւնն, ’ի բաց տանել, աքսորել, վտարել*. եէրինտէն սիւրմէք, ազլ էթմէք։ Déplacé, ée, *հանեալ ’ի տեղւոջէն կամ յիշխանութենէ. անտեղի, անդէպ, անվայելուչ*. եէրինտէն չըգմըշ. մունասիպէթսիզ, եագըշըգսըզ։

Déplaire (տէբլէր) բ. չ. *Անհաճոյ լինել, ձանձրոյթ արկանել, նեղել, զայրացուցանել*. պէյէնիլմէմէք, նամագպուլ օլմագ։ Se déplaire, բ. չ. *Ո՛չ հաճիլ, ձանձրանալ*. խօշլանմամագ, օսանմագ։

Déplaisance (տէբլէզանս) գ. իգ. *Դժուարահաճութիւն, տհաճութիւն, դժկամակութիւն, ընդդիմութիւն*. օսանլըգ, պէզարլըգ։

Déplaisant, ante (տէբլէզան, անթ) ած. *Անհաճոյ, նեղիչ, տաղտկալի*. նամագպուլ, տաթսըզ, պէյէնիլմէզ։

Déplaisir (տէբլէզիր) գ. ար. *Նեղութիւն, ձանձրութիւն, վիշտ. տհաճութիւն, դժկամակութիւն*. էլէմ, ղամ, պէլա, զահմէթ. խաթըր գալ, խօշլանմամա։

Déplanter (տէբլանթէ) բ. ն. *Խլել արմատաքի և տնկել այլուր*. քէօքիւնտէն չըգարմագ, մահալլի ահէրէ տիքմէք։ Déplanté, ée, *արմատաքի խլեալ, հանեալ յարմատոց*։

Déplantoir (տէբլանթուար) գ. ար. *Գործի խլիչ յարմատոց*։

Déplier (տէբլիէ) բ. ն. *Տարածել, բանալ, պարզել (զծալեալն)*. տիւրիւմիւնիւ աչմագ, աչմագ, սէրմէք։ Déplié, ée, *բացեալ, տարածեալ*։

Déplisser (տէբլիսէ) բ. ն. *Բառնալ զծալս կամ զկրկնուածս, հարթել*. պուրուշուգլարը գալտըրմագ, տիւզէթմէք։ Déplissé, ée, *անծալ, հարթ*։

Déplorable (տէբլօրապըլ) ած. *Ողբալի, աշխարելի, ողորմ, ցաւագին*. աղլանաճագ, աճընաճագ, մուպէքքա։

Déplorablement (տէբլօրապըլման) մակ. *Ցաւագինս, ողորմ, թշուառաբար*։

Déplorer (տէբլօրէ) բ. ն. *Կարեկից կամ սգակից լինել, աշխարել, ողբալ, ցաւիլ*. աճըմագ, աղլամագ։ Déploré, ée, *ցաւագին, ողորմ, անյոյս, անյուսալի*։

Déployement (տէբլուաման) գ. ար. *Պարզելն, տարածումն*։

Déployer (տէբլուայէ) բ. ն. *Պարզել, տարածել, լայնել, ընդարձակել*. աչմագ, եազմագ, եայմագ, սէրմէք։ *ցուցանել զանձն, պանծալ, պերճանալ*. կէօսթէրմէք։ Déployé, ée, *պարզեալ, տարածեալ*։

se Déplumer (տէբլիւմէ) բ. յ. *Փետրաթափ լինել*. թիւյիւ եօլունմագ։ Déplumé, ée, *փետրաթափ*։

De plus (տը բլիւ) մակ. *Եւս, և ևս, առաւել ևս*. տահա զիյատէ։

Dépocher (տէբօշէ) բ. ն. *Հանել ’ի քսակէ*. քէսէտէն կամ ճէպինտէն չըգարմագ։

Dépointer (տէբուէնթէ) բ. ն. *Հատանել զծայրն, քակել*. ուճունու չէօզմէք։

Dépolir (տէբօլիր) բ. ն. *Բառնալ զգեղեցկութիւնն կամ զպայծառութիւնն, նսեմացուցանել, աղօտացուցանել*. ճիլասընը պէրտահլըղընը չըգարմագ, պօզմագ։

Déponent (տէբօնան) ած. *Ձայնակրական (բայ)*։

Dépopulariser (տէբօբիւլարիզէ) բ. ն. *Կորուսանել զշնորհս ժողովրդեան, ատելի լինել յաչս ժողովրդեան*. խալգըն իթիպարընտան տիւշմէք։

Dépopulation (տէբօբիւլասիօն) գ. իգ. *Անմարդութիւն, ամայութիւն ’ի բնակչաց, աւեր, քանդումն*. ըսսըզլըք, վէրանլըգ։

Déport (տէբօր) գ. ար. *Իրաւունք ունելոյ զհասն կամ զեկամուտն առաջնոյ ամին*։ Sans déport, *անյապաղ, անդէն և անդ*. պիլա թէէխիւր։

Déportation (տէ՛բօռդասիօն) գ. իգ. Մշտնջենաւոր տարագրութիւն կամ աքսոր. սիւրկիւնլիւք:

Déportement (տէ՛բօռդման) գ. ար. Գնացք, կենցաղավարութիւն (ո՛չ բարւոք):

Déporter (տէ՛բօռդէ՛) բ. ն. Տարագրել, վարել յաքսորս. մէմլէքէթդէն սիւրմէք, նաֆի էտմէք: Un déporté, աքսորեալ: Se déporter, բ. չ. Կասիլ, դադարել, զկայ առնուլ. հրաժարել, մեկնիլ, հեռանալ. վազ կէչմէք:

Déposant, ante (տէ՛բօզա՛ն, ա՛նդ) ած. և գ. Վկայ ՚ի դատաստանի. շահատլըգ էտէն, մէհքէմէտէ դանըգլըգ քէլամ էտէն:

Déposer (տէ՛բօզէ՛) բ. ն. Ընկենուլ, հանել, զրկել զոք յիշխանութենէ կամ ՚ի պաշտամանէ. ազլ էտմէք, էնտիրմէք: աւանդել, տալ յաւանդ կամ ՚ի պահեստ, յանձնել. էմանէթ գօմագ: Թողուլ, հրաժարել. պըրագմագ, գօմագ: վկայել ՚ի դատաստանի. շէհատէթ դանըգլըգ վէրմէք, մէհքէմէտէ դանըգլըգ քէլամ էտմէք: Նստուցանել, զտել. դուրու էտմէք: Déposé, ée, ընկեցեալ. աւանդեալ. վկայեալ. զտեալ:

Dépositaire (տէ՛բօզիդէռ) գ. ար. Աւանդառու, աւանդապահ. էմանէթդար, էմանէթճի: գանձաւոր կամ գանձապահ մենաստանի:

Déposition (տէ՛բօզիսիօն) գ. իգ. Ընկենուլն կամ զրկումն յիշխանութենէ. ազլ: վկայութիւն ՚ի դատաստանի. շահատլըգ, դանըգլըգ, շահիտ դանըգլըգը:

Déposséder (տէ՛բօսէտէ՛) բ. ն. Հանել, զրկել յընչից կամ ՚ի ժառանգութենէ. մալընտան մահրում էտմէք, տէմլիքինտէն չըգարմագ, միւլքէն գօվմագ, մաժէլէյինի ալմագ: Dépossédé, ée, հանեալ յընչից կամ ՚ի ժառանգութենէ:

Dépossession (տէ՛բօսէսիօն) գ. իգ. Զրկումն յընչից կամ ՚ի ժառանգութենէ:

Déposter (տէ՛բօսդէ՛) բ. ն. Հանել ՚ի տեղւոջէն, հալածել, վարել. եէրինտէն գօվմագ:

Dépôt (տէ՛բօ) գ. ար. Աւանդ, պահեստ. էմանէթ կամ ամանէթ: դիւան հասարակաց: մթերք հիւթոց, պալար: արկղ հասարակաց ՚ի մենաստանի: տուն պահեստի. էմանէթ էվի: Նիստ կամ նստուած (մզի). դօրդու:

Dépoter (տէ՛բօդէ՛) բ. ն. Հանել զտունկն ՚ի անկոցէ. բիր չիչէյի սագսըտան չըգարմագ:

Dépoudrer (տէ՛բուտռէ՛) բ. ն. Թօթափել զփոշին հերաց կամ գլխոյ. սաչըն դօզունու սիլմէք: Dépoudré, ée, մաքրեալ ՚ի փոշւոյ:

Dépouille (տէ՛բույլ) գ. իգ. Խորխ, կաշի, մորթ. ճանավար դէրիսի, իլանըն դէրիսի: կապուտ, կողոպուտ. սօյում, սօյումլուգ, դալան, եաղմա, ղանիմէթ: հունձք, կութք. մահսուլ:

Dépouillement (տէ՛բույլըման) գ. ար. Կամաւոր հրաժարումն կամ զրկումն. իխդիյառէն մահրումիյէթ: գլուխ, բովանդակութիւն հաշուի կամ համարոյ. հիսապ իճմալը:

Dépouiller (տէ՛բույլէ՛) բ. ն. Կողոպտել, մերկացուցանել. սօյմագ, չըբլագ էտմէք, չըբլագլադմագ: հանել զմորթն կամ զխորխն. դէրիսին եիւզմէք, չըգարմագ: կթել, ժողովել. դէվշիրմէք, մահսուլունու ալմագ: Թափել, զրկել. մահրում էտմէք: բովանդակել, գումարել, համառօտել. իճմալ էտմէք: Dépouillé, ée, մերկացեալ, մերկ:

Dépourvoir (տէ՛բուռվուառ) բ. ն. Բառնալ զկարեւոր պէտս, զրկել, Թողուլ անխընամ. մահրում գօմագ կամ գըլմագ: Dépourvu, ue, զրկեալ, Թափուր: Au dépourvu, անպատրաստ, յանկարծակի. անսըզ, ան անսըզ, անսըզդան, ղաֆիլէն: անխնամ. մահրում, դէդարիքսիզ, հազըր օլմամըշ:

Dépravation (տէ՛բռավասիօն) գ. իգ. Ապականութիւն, խանգարումն, եղծումն, յոռութիւն. ազղընլըգ, պօղղունլուգ, պօզուլմա, ֆէնալըգ:

Dépraver (տէ՛բռավէ՛) բ. ն. Ապականել, խանգարել, եղծանել, Թիւրել. ազդըրմագ, ազղըն էտմէք, պօզմագ: Dépravé, ée, ապականեալ, խանգարեալ, Թիւրեալ. ազմըշ, ազղըն, պօզուլմուշ:

Déprécatif, ive (տէ՛բռէ՛քադիֆ, իվ) ած. Մաղթողական:

Déprécation (տէ՛բռէ՛քասիօն) գ. իգ. Աղերս, մաղթանք, պաղատանք. ռիճա:

Dépréciation (տէ՛բռէ՛սիասիօն) գ. իգ. Իջումն գնոյ կամ յարգի, անարգութիւն. պահա աշաղըլմասը, տէնիզլիկ գէլմէտ:

Déprécier (տէ՛բռէ՛սիէ՛) բ. ն. Իջուցանել զգինն, բառնալ զյարգն: խոտել, անարգել. պահասընը աշաղըլդմագ. իտիպարտան տիւշիւրմէք, աշաղլադմագ, խօրլամագ: Déprécié, ée, անարգ, անպիտան, խոտան:

Déprédateur (տէ՛բռէ՛տադէօռ) գ. ար. Կողոպտիչ, աւարառու, յափշտակող. եաղմաճը, նահիպ, գափըճը, հագ եէյիճի:

Déprédation (տէ՛բռէ՛տասիօն) գ. իգ. Աւար, կողոպուտ, յափշտակութիւն. եաղմա, դալան, գափմա, ղարէթ, հագ եէմէ:

Dépréder (տէ՛բռէ՛տէ՛) բ. ն. Աւար առնուլ, կապտել, յափշտակել. եաղմալամագ, ղարէթ էտմէք, հագ եէմէք: Déprédé, ée, յափշտակեալ, կողոպտեալ:

Déprendre (տէ՛բռանդռ) բ. ն. Մեկնել, անջատել, կորզել, բաժանել. գօբարմագ, ըռգարմագ, գօյվէրմէք: Se déprendre, բ. չ. Զերծուցանել կամ ճողոպրել զանձն, զերծանիլ, մեկնիլ, հեռանալ, անջատիլ. գուրթուլմագ: Dépris, ise, կորզեալ, անջատեալ:

De près (տը բռէ) մկ. Հուպ, մերձ, առընթեր. եագըն, եանընտա: Ճիշդ, անվթար. տէգայիգ իւզրէ:

Dépresser (տէ՛բռէսէ՛) բ. ն. Հանել ՚ի մամլոյ. մէնկէնէտէն չըգարմագ:

Dépression (տէ́բրէսիօն) գ. իգ. Ճնշումն. *խոնարհութիւն, նուաստութիւն.* պասմա, չըգմա. ալչագլըգ:

Dépressoir (տէ́բրէսուար) գ. ար. Ճնշիչ *գործի վիրաբուժից:*

Déprévenir (տէ́բրէվընիր) բ. ն. Բառնալ *զկանխակալ սովորութիւնն.* էվվէլքի գըյասընը գալտըրմագ: Se déprévenir, բ. յ. Թողուլ *զկանխակալ սովորութիւնն.* էվվէլքի գըյասընը պըրագմագ:

Dépri (տէ́բրի) գ. ար. Թոյլտուութիւն, *հրաման (նուազութեան հարկաց):*

Déprier (տէ́բրիէ́) բ. ն. Հրաժարել 'ի *հրաւիրանաց.* տավէթտէն րիճա էթմէք: *Խնդրել 'ի տեառնէ կալուածոց կամ դաշնագիր լինել վասն նուազեցուցանելոյ զհարկն:* Déprié, ée, *հրաժարեալ 'ի հրաւիրանաց:*

Déprimer (տէ́բրիմէ́) բ. ն. Խոնարհ կամ *նկուն առնել, ցածուցանել, ճնշել, նուաստացուցանել, նուաճել.* ալչագլամագ, խօրլամագ: Déprimé, ée, *խոնարհեալ, ճնշեալ:*

Dépriser (տէ́բրիզէ́) բ. ն. Անարգ գին *համարել.* պիր նէսնէնին իթիպարսըզլըղըն իզհար էթմէք: Déprisé, ée, *անարգ, անպիտան:*

Dépropriement (տէ́բրօբրիման) գ. ար. Կտակ Առաքելոյն Մելխոնինոյ:

Dépuceler (տէ́բիւսլէ́) բ. ն. Il dépucelle. Il dépucellera. Il a dépucelé. *Ապականել զկոյս, բառնալ զկուսութիւնն.* գըզլըղըն պօզմագ՝ ալմագ: Dépucelé, ée, *որ կորոյս զկուսութիւն իւր:*

Dépucellement (տէ́բիւսէլման) գ. ար. Ապականութիւն կուսի, կուսապղծութիւն:

Depuis (տըբիւի) նխ. և մկ. Ապա, յետոյ, զկնի, յետ այնորիկ, յետ. յայնմհետէ. տէն, տան, պէրի. օնտան, օ զամանտան պէրի: Depuis que, *յորմէ հետէ.* օնտան պէրի:

Dépuratif, ive (տէ́բիւրատիֆ, իվ) ած. Մաքրողական:

Dépuration (տէ́բիւրասիօն) գ. իգ. Զտումն, *մաքրութիւն.* տէմիզլէմէ, գալ:

Dépuratoire (տէ́բիւրատուար) ած. Զտողական, *մաքրողական:*

Dépurer (տէ́բիւրէ́) բ. ն. Զտել, մաքրել. տէմիզլէմէք, փաք էթմէք, գալ *կամ* մուսաֆֆա էթմէք: Dépuré, ée, *զտեալ, մաքրեալ:*

Députation (տէ́բիւտասիօն) գ. իգ. Կարգումն *կամ առաքումն 'ի պատգամաւորութիւն.* վէքիլ մուպաշըր թայինի էթմէ: *Հրեշտակք, պատգամաւորք.* վէքիլլէր, մուպաշըրլար:

Député (տէ́բիւտէ́) գ. ար. Ընտրեալ, *կարգեալ կամ առաքեալ 'ի հրեշտակութիւն, պատգամաւոր. ատենակալ.* կէօնտէրիլմիշ վէքիլ, վէքիլ, մուպաշըր, մէէմուր օլան քիմէսնէ:

Députer (տէ́բիւտէ́) բ. ն. Կարգել, *ընտրել զոք 'ի գործ ինչ կամ 'ի հրեշտակութիւն.* մէէմուրիյէթ իլէ կէօնտէրմէք, մուպաշըր էթմէք, թային էթմէք: Député, ée, *կարգեալ կամ առաքեալ 'ի հրեշտակութիւն:*

Déracinement (տէ́րասինման) գ. ար. Խլումն *արմատաքի:*

Déraciner (տէ́րասինէ́) բ. ն. Խլել *արմատաքի, կորզել, հանել.* քէօքիւնտէն չըգարմագ: Déraciné, ée, *խլեալ արմատաքի:*

Dérader (տէ́րատէ́) բ. ն. Թողուլ *զնաւահանգիստն, ելանել 'ի նաւահանգստէ.* կէմի իլէ տէնիզ եալըմընտան կիտմէք:

Déraison (տէ́րէզօն) գ. իգ. Լինելն *հակառակ բանի, անխրատութիւն, անմտութիւն.* ֆիրասէթսիզլիք, ագըլսըզլըգ:

Déraisonnable (տէ́րէզօնապլ) ած. Անբանաւոր, *հակառակ բանի, օտար 'ի բանէ, անխրատ.* ագըլսըզ, հագսըզ, նահագգ, էօլչիւսիւզ, ֆիրասէթսիզ, ատալէթսիզ:

Déraisonnablement (տէ́րէզօնապլըման) մկ. Առանց բանի կամ խրատանց, յանխրատի. նահագգ յէրէ:

Déraisonner (տէ́րէզօնէ́) բ. ն. Անմտաբար *կամ անմտութեամբ խօսել.* ահմագլըգ *կամ* տէլիլիք սէօյլէմէք, տէլի գիպի սէօյլէմէք, ֆիրասէթսիզ սէօյլէմէք:

Déralinguer (տէ́րալէնկէ́) բ. չ. Հատանել *կամ բառնալ զչուանս առագաստից նաւու:*

Dérangement (տէ́րանժման) գ. ար. Անկարգութիւն, *խառնակութիւն, խռովութիւն, շփոթ.* նիզամսըզլըգ, գարըշըգլըգ, ըգլէթ: *Խառնակութիւն ստամոքաց.* միտէ պօզուգլուղու:

Déranger (տէ́րանժէ́) բ. ն. Բառնալ *զկարգն, խառնակել, շփոթել, աղմկել, խառնել.* եէրինտէն չըգարմագ, տէրտիպի նիզամը պօզմագ, շաշըրմագ, գարմագարըշ էթմէք, ըգլէթ վէրմէք: Dérangé, ée, *անկարգ, խառնակեալ, շփոթեալ, շփոթ, խառնիխուռն.* տիզիլմէմիշ, տաղընըգ, նիզամսըզ պօզուգ:

Déraper (տէ́րաբէ́) բ. ն. Հանել *զխարիսխն 'ի խորոց անտի:*

Dératé, ée (տէ́րատէ́) ած. և գ. Զգաստ, *ճարտար, խորամանկ:*

Derechef (տըրըշէֆ) մկ. Անդրէն, *միւսանգամ, դարձեալ, վերստին.* պիր տահի, տէքրար, էյնի, եէնիտէն:

Déréglement (տէ́րէկլըման) գ. ար. Անկարգութիւն, *անչափութիւն. ցոփութիւն, անառակութիւն. անվայելչութիւն.* նիզամսըզլըգ, օրանսըզլըգ, ազգընլըգ:

Déréglément (տէ́րէկլէ́ման) մկ. Անկանոնս, *անկարգս:*

Dérégler (տէ́րէկլէ́) բ. ն. Անկարգացուցանել, *խառնակել, շփոթել.* նիզամը *կամ* գայտէյի պօզմագ, գարմագարըշ էթմէք, գարըշտըրմագ, պօզմագ, շաշըրմագ: Déréglé, ée, *անկարգ, անկանոն. ցոփ, անառակ. անսովոր, անվայելուչ.* օրանսըզ, գայտէսիզ, էօլչիւսիւզ, ազգըն:

Dérider (տէ́րիտէ́) բ. ն. Բառնալ *զկնճիռն* *կամ զխորշոմութիւն դիմաց* · պուրուշուգ կիտէրմէք, էյիւզիւն պուրուշուգլուղունու կիտէրմէք: *զուարթացուցանել, 'ի ծաղր շարժել*: Déridé, ée, *անկնճիռն, զուարթադէմ*:

Dérision (տէրիզիօն) գ. իգ. *Այպն, կատակ*. մասխարալըգ, մասխարա էտմէ, մէզագ, իստիհզա:

Dérivatif, ive (տէրիվատիֆ, իվ) ած. *Ածանցիչ, դարձուցիչ*. ֆէրի, միւշթագ:

Dérivation (տէրիվասիօն) գ. իգ. *Ծագումն, ածանցումն*. ասըլ, աթըրըլըգ, իշթիգագ, ագ: *խոտորումն ընթացից: ընթացք, շաւիղ*:

Dérive (տէրիվ) գ. իգ. *Խոտորումն ընթացից նաւու*:

Dériver (տէրիվէ) բ. չ. *Մեկնիլ, հեռանալ 'ի նաւէ կամ 'ի ցամաքէ: խոտորիլ յընթացից, շեղիլ*. եօլունտան սափմագ, տիւշմէք, եօլ սափըթմագ: *ծագել, ելանել, ածանցիլ, բղխել*. չըգմագ, կէլմէք, ադըր օլմագ: Dérivé, ée, *ածանցեալ, ծագեալ*: գ. *Ածանցական բառ*:

Derme (տէրմ) գ. ար. *Կաշի, մորթ (մարդոյ)*. տէրի:

Dermologie *կամ յաւէտ* Dermatologie (տէրմօլօժի, տէրմատօլօժի) գ. իգ. *Մորթաբանութիւն*:

Dernier, ière (տէռնիէ, էռ) ած. և գ. *Վերջին, յետին*. սօն, սօնրաքի, ախըր. գադի, զիյատէ: *վերջինն*:

Dernièrement (տէռնիէռման) մակ. *Ի մօտոյ, սակաւ մի յառաջ, սակաւ ժամանակք են*. կէչէնլէրտէ, կէչէնտէ, էօտէ կիւն:

Dérobement (տէռօպման) գ. ար. *Կամար (բառ ճարտարապետաց)*:

Déröber (տէռօպէ) բ. ն. *Գողանալ, առնուլ 'ի ծածուկ, շորթել: գաղել, թաքուցանել*. չալմագ, իրըսըզլըգ էտմէք. սագլամագ, կիզլէմէք: Se dérober, բ. յ. *Խոյս տալ, փախչել, զգուշանալ*. գաչմագ, չէքիլմէք, գաչընմագ: Dérobé, ée, *գողացեալ, փախուցեալ, ծածկեալ*. չալընմըշ, սագլը: À la dérobée, *գաղտագողի, գաղտ, գաղտաբար*. կիզլիճէ, խաֆիֆճէ:

Dérocher *կամ* Déroquer (տէռօշէ, տէռօքէ) բ. ն. *Հօսել 'ի վիմից*. գայադան աշաղը աթմագ: *փայլեցուցանել, յղկել*. սույա չէքմէք:

Dérogation (տէռօկասիօն) գ. իգ. *Խափանումն, բարձումն*. գանունու պօզմասը:

Dérogatoire (տէռօկատուառ) ած. և գ. *Խափանիչ, որ բառնայ*. գանունտան խարիճ:

Dérogeance (տէռօժանս) գ. իգ. *Խափանումն, բարձումն (ազնուականութեան)*:

Dérogeant, ante (տէռօժան, անթ) ած. *Խափանիչ, բարձող*:

Déroger (տէռօժէ) բ. ն. *Բառնալ յօրինաց, խափանել, եղծանել զօրէնս կամ զդաշինս. նուազեցուցանել, կորզել զհակառակն*. գանունու իպտալ էտմէք կամ պօզմագ, գանունա միւղայիր պիր տէվրիր էտմէք, պատալ էտմէք: *անպատիւ առնել, անարգել*. ըրզ ու նամուսունու վէրմէք, խօրլամագ:

Déroidir (տէռուատիռ) բ. ն. *Կակղել, փափկացուցանել, բառնալ զխստութիւնն*. կէվշէտմէք:

Dérompoir (տէռօնփուառ) գ. ար. *Հատանող գործի ինչ թղթագործաց*:

Dérompre (տէռօնփռ) բ. ն. *Հատանել զթռիչս, ընկենուլ 'ի վայր*:

Déroquer (տէռօքէ) բ. ն. *Տես* Dérocher.

Dérougir (տէռուժիռ) բ. ն. *Բառնալ կամ կորուսանել զկարմրութիւնն*. գըզըլլըղըն ալմագ կամ ղայպ էտմէք: Dérougi, ie, *որ կորոյս զկարմրութիւն իւր*:

Dérouiller (տէռուիլլէ) բ. ն. *Սրբել զժանգըն: յղկել: հրահանգել*. բասըն չըգարմագ: Dérouillé, ée, *սրբեալ 'ի ժանգոյ*:

Dérouler (տէռուլէ) բ. ն. *Արձակել զպատատեալն կամ զգալարուածս, լայնել, պարզել, մեկնել*. չէօզմէք, աչմագ: Déroulé, ée, *արձակեալ, պարզեալ*:

Déroute (տէռութ) գ. իգ. *Փախուստ զօրաց, հարուած, խորտակումն. կորուստ, շփոթ, վատթարութիւն*. ինհիզամ, օրտունուն պօզղունլուգ գաչմասը, իշլէր պօզղունլուղու, պօզուլմա, շաշըրմա, էրգիմ:

Dérouter (տէռութէ) բ. ն. *Խոտորեցուցանել, թիւրել 'ի ճանապարհէ*. պօղրու եօլտան չըգարմագ, եօլտան սափտըրմագ, եօլու աղտարմագ: *շփոթել, խռովել, խանգարել*. տէպտիրի պօզմագ, շաշըրթմագ: Dérouté, ée, *մոլորեալ 'ի ճանապարհէ, թիւրեալ*:

Derrière (տէռիէռ) նխ. *Յետոյ, յետուստ, յետ, զհետ, զկնի*. արդընտան, արդը սըրա:

Derrière (տէռիէռ) գ. ար. *Յետին կողմն, յետոյք*. արդ, արդը, արգա, սաղրը, օտուրագ:

Dervis *կամ* Derviche (տէռվիս, տէռվիշ) գ. ար. *Միայնակեաց Տաճկաց*. տէրվիշ կամ տէվրիշ:

Dès (տէ) նխ. *Զկնի, յետոյ, անդստին 'ի, հետէ*. տէն, տան պէրի: Dès la jeunesse, *անդստին 'ի մանկութենէ*. չօճուգլուղունտան պէրի: Dès que, *որովհետև, քանզի, և զի. իբրև, զկնի*. չիւնքի, համան: Dès que vous le souhaitez, *և զի ցանկայք*. չիւնքի իստէրսինիզ: Dès que le soleil fut levé, *իբրև արեգակն ծագեցաւ, ընդ ծագել արեգական, զկնի ծագման արեւու*. համան կիւնէշ տօղտու կամ աչըլըր, կիւնէշ տօղտուղու կիպի:

Des (տէ) *մասնիկ փոխանակ* de les.

Désabusement (տէզապիւզման) գ. ար. *Ճանաչումն մոլորութեան, ազատումն 'ի պատրանաց, զգաստութիւն*. եանլըշտան չըգմա:

Désabuser (տէզապիւզէ) բ. ն. *Ազատել 'ի պատրանաց, ծանուցանել զմոլորութիւնն*. եանլըշտան չըգարմագ, եանլըշըն պիլտիրմէք, տօղրուլթմագ, իսլահ էտմէք: Se désabuser, բ. յ. *Ճանաչել զխաբանսն, զգաստանալ*. եանլըշտան չըգմագ, գէնտի եանլըշըն պիլէմէք։ Désabusé, ée, *զերծեալ 'ի պատրանաց, զգաստացեալ։*

Désaccorder (տէզագօրտէ) բ. ն. *Եղծանել զհամաձայնութիւնն նուագարանաց, խանգարել կամ բառնալ զներդաշնակութիւնն.* ահէնկինի պօզմագ, ահէնկտէն չըգարմագ, իթթիֆագ պօզմագ։ Désaccordé, ée, *առանց ներդաշնակութեան, անմիաբան։*

Désaccoupler (տէզագուբլէ) բ. ն. *Տարանջատել, մեկնել, զատանել, բաժանել 'ի միմեանց.* էշինտէն այըրմագ, չիֆթէտէն չէօզմէք։ Désaccouplé, ée, *տարանջատեալ, մեկնեալ 'ի միմեանց։*

Désaccoutumance (տէզագուտիւմանս) գ. իգ. *Խափանումն սովորութեան (է բառ վաղեմի)։*

Désaccoutumer (տէզագուտիւմէ) բ. ն. *Խափանել կամ տալ թողուլ զսովորութիւնն.* ատէթինտէն վազ կէչիրմէք։ Se désaccoutumer, բ. յ. *Թողուլ զսովորութիւնն. խափանիլ, անկանիլ 'ի սովորութենէ.* ատէթինտէն վազ կէչմէք, ատէթինի թէրք էթմէք։ Désaccoutumé, ée, *խափանեալ, անկեալ 'ի սովորութենէ։*

Désachalander (տէզաշալանտէ) բ. ն. *Խափանել զվաճառս ուրուք.* մուշթէրիլէրինի ղայպ էթթիրմէք։ Désachalandé, ée, *խափանեալ կամ զրկեալ 'ի վաճառաց.* մուշթէրիսիզ։

Désafleurer (տէզաֆլէօրէ) բ. ն. *Ցուցել կամ ամբառնալ տարօրինակ (ըստ ճարտարապետաց)։*

Désafourcher (տէզաֆուրշէ) բ. չ. *Վերացուցանել զխարիսխն երկճղի։*

Désagréable (տէզագրէապլ) ած. *Անհաճոյ, ծանր, գառն, ատելի, նեղիչ.* նամագպուլ, նախօշ, թադսըզ, մագպուլ կէլմէզ։

Désagréablement (տէզագրէապլըման) մակ. *Անհաճոյ լինելու օրինակաւ, տմարդութեամբ, նեղութեամբ.* նամագպուլլուղ իլէ։

Désagréer (տէզագրէէ) բ. չ. և ն. *Անհաճոյ լինել, ոչ լինել հաճոյ կամ ընդունելի.* նամագպուլ կէօրմէք, խօշլանմամագ, պէյէնմէմէք, նախօշ կամ թադսըզ կէլմէք, պէյէնիլմէմէք։ *բառնալ զկազմած կամ զկարասիս նաւուն.* կէմիյի շըպլագլատմագ։ Désagréé, ée, *անհաճոյ, կամ անկազմ։*

Désagrément (տէզագրէման) գ. ար. *Անհաճութիւն, տհաճութիւն, վիշտ, ձանձրոյթ. պակասութիւն, սխալանք.* ղամ, մէշագգատ, կիւճ, թադսըզլըգ, նախօշլուգ, գուսուր։

Désairer (տէզէրէ) բ. ն. *Հանել զթռչունս 'ի վանդակէ։*

Désajuster (տէզաժիւսթէ) բ. ն. *Աղաւաղել. խանգարել, եղծանել.* նիզամտան կամ էօլչիւտէն չըգարմագ, եէրինտէն չըգարմագ։ Désajusté, ée, *անկարգ, աղաւաղ, խանգարեալ։*

Désallier (տէզալիէ) բ. չ. *Ոչ միաբանիլ ամուսնացելոց ընդ միմեանս։*

Désaltérer (տէզալթէրէ) բ. ն. *Անցուցանել կամ շիջուցանել զծարաւն.* գանտըրմագ, սուսուզլուղուն կիտէրմէք, հարարէթ սէօնտիւրմէք։ Se désaltérer, բ. յ. *Անցուցանել զծարաւ անձին, շիջուցանել զծարաւ իւր.* գանմագ, սուսուզլուղունու կիտէրմէք։ Désaltéré, ée, *անծարաւ։*

Désancher (տէզանշէ) բ. ն. *Հանել զեղուակն նուագարանին։*

Désancrer (տէզանգրէ) բ. չ. *Բառնալ կամ վերացուցանել զխարիսխ նաւուն.* տէմիր ալմագ, լէնկէր կամ տէմիր գալտըրմագ։

Désappareiller (տէզափարէյլէ) բ. ն. *Բաժանել յընկերաց կամ 'ի թուոյ նմանեաց, անզոյգ կամ անհաւասար գործել.* չիֆթինի պօզմագ, այըրմագ։

Désappliquer (տէզափլիգէ) բ. ն. *Խափանել 'ի գործոյ կամ յաշխատութենէ, սակաւ աշխատեցուցանել.* հավէսինտէն վազ կէչիրմէք։

Désappointer (տէզափուէնտէ) բ. ն. *Հանել 'ի զինուորութենէ կամ 'ի դասակարգէ զինուորաց (է բառ վաղեմի)։ Հատանել ըղթելս կտաւոյն։ 'ի դերև հանել.* շաշըրմագ, պօշա չըգարմագ։

Désapprendre (տէզափրանտր) բ. ն. *Մոռանալ զուսեալն.* էօյրէնտիյինի ունուտմագ, ունուտմագ։ Désappris, ise, *մոռացեալ։*

Désapprobateur, trice (տէզափրօպաթէօր, թրիս) գ. և ած. *Որ ոչ հաճի կամ հաւանի, անհաւան.* թահսին էթմէյէն։

Désapprobation (տէզափրօպասիօն) գ. իգ. *Տհաճութիւն, անհաւանութիւն, ոչ հաճութիւն.* պէյէնմէմէքլիք, խօշլանմամա։

Désappropriation (տէզափրօփրիասիօն) գ. իգ. *Ոչ սեպհականելն անձին, թողումն. հրաժեշտ յանձնէ։*

se Désapproprier (տէզափրօփրիէ) բ. յ. *Թողուլ, հրաժարել, մերկանալ յընչից և 'ի ստացուածոց.* գէնտի մալընտէն վազ կէչմէք։ Désapproprié, ée, *հրաժարեալ յընչից, անստացուած, անինչ։*

Désapprouver (տէզափրուվէ) բ. ն. *Ոչ հաճիլ, չընդունել, մերժել, խոտել, անարգել.* թահսին էթմէմէք, պէյէնմէմէք, խօշլանմամագ։ Désapprouvé, ée, *մերժեալ, անհաճոյ, անարգ, ոչ ընդունելի։*

Désarborer (տէզարպօրէ) բ. ն. *Իջուցանել զդրօշ նաւուն.* կէմինին պայրաղընը էնտիրմէք, ալաղը ալմագ։

Désarçonner (տէզարսօնէ) բ. ն. *Ընկենուլ յերիվարէն կամ 'ի կառաց.* էյէրտէն տիւշիւրմէք։ *յամօթ կամ ափիբերան առնել. յաղթել, ըմբերանել.* եէնմէք, ուտանտըրմագ։ Désarçonné, ée, *ընկեցեալ յերիվարէն։ կարկեալ, ըմբերանեալ։*

Désargenter (տէզարժանտէ) բ. ն. *Քերել զարծաթն.* կիւմիւշիւնիւ կամ եալտըզը չըգարմագ։ *բառնալ կամ առնուլ զդրամսն.*

պէրէնի ալմագ, պիրտէն ագճէսին ալմագ: Désargenté, ée, անարծաթ:

Désarmement (տէ՛զառմըման) Գ. ար. Ի բաց արձակելն զզօրս: 'ի բաց բարձումն կարասեաց նաւուն:

Désarmer (տէ՛զառմէ) Բ. Ն. Զէնըզնկէց առնել, կապտել 'ի զինուց. սիլահըն ալմագ, ալմագ: 'ի բաց բառնալ զկազմած կամ զկարասիս նաւուն. կէմինին ալաթլէրինի չըգարմագ, էնտիրմէք: խաղաղացուցանել, ամոքել, հանդարտել, դադարեցուցանել: Désarmé, ée, զէնըզնկէց, անզէն. անկազմ:

Désarrimer (տէ՛զառիմէ) Բ. Ն. Փոխել ըզդիրս բեռանց նաւու:

Désarroi (տէ՛զառռօա) Գ. ար. Անկարգութիւն, խանգարումն. ձախողութիւն. թըշուառութիւն. գարըշըգլըգ, պօզղունլուգ, էօլսաղլըգ:

Désassembler (տէ՛զասանպլէ) Բ. Ն. Անջատել, բաժանել. զատանել. ցրուել. այըրմագ, տաղըտմագ. սէօքմէք: Désassemblé, ée, անջատեալ, ցրուեալ:

Désassocier (տէ՛զասօսիէ) Բ. Ն. Բառնալ զմիաբանութիւնն կամ զընկերութիւնն. օրթագլըգը կամ շիրքէթի պօզմագ: Se désassocier, Բ. Ձ. Բաժանիլ յընկերութենէ. օրթագլըգտան այըրըլմագ:

Désassortir (տէ՛զասօռթիռ) Բ. Ն. Բաժանել 'ի միաբանութենէ, առնուլ զմիձակն, մեկնել. անջատել, հեռացուցանել. պիր օյուն շէյի այըրմագ: Désassorti, ie, բաժանեալ, անջատեալ:

Désastre (տէ՛զաստր) Գ. ար. Նեղութիւն, վիշտ, տառապանք, ձախորդութիւն, աղէտ, թշուառութիւն. պէլա, մուսիպէթ, պախտսըզլըգ. տալէհսիզլիք, նահուսէթ:

Désastreux, euse (տէ՛զաստրէօ, էօզ) ած. Թշուառ, աղետալի, ողորմ. մուսիպէթլի, պախտսըզ:

Désattrister (տէ՛զաթրիսթէ) Բ. Ն. Բառնալ զտրտմութիւնն, ուրախ առնել:

Désavantage (տէ՛զավանթաժ) Գ. ար. Անյաջողութիւն, անշահութիւն. վնաս, կորուստ, տոյժ. ֆայտէսիզլիք. նօգսան, զարար, զիյան:

Désavantageusement (տէ՛զավանթաժէօզման) մկ. Վնասու, տուժիւք:

Désavantageux, euse (տէ՛զավանթաժէօ, էօզ) ած. Վնասակար, տարադէպ, անյաջող. ֆայտէսիզ, նօգսանլը, զարարլը:

Désaveu (տէ՛զավէօ) Գ. ար. Ժխտումն, բացասութիւն, չառնուլն յանձն. ինքեար:

Désaveugler (տէ՛զավէօկլէ) Բ. Ն. Բառնալ զկուրութիւնն, լուսաւորել զաչս մտաց, ցուցանել զխաբկանսն կամ զմոլորութիւնն. գէօզինի աչմագ: Désaveuglé, ée, լուսաւորեալ մտօք:

Désavouer (տէ՛զավուէ) Բ. Ն. Ուրանալ, ժխտել, չառնուլ յանձն, ոչ ընդունել. ինքեար էթմէք. եօգ տէմէք: Désavoué, ée, ժխտեալ, չառեալ յանձն:

Desceller (տէսէլլէ) Բ. Ն. Բառնալ զծեփն կամ զկնքուածն:

Descendance (տըսանտանս) Գ. իգ. Ծագումն, ազգ, տոհմ, սեռ, զաւակ, սերունդ. զուրիյէթ, նէսլ, էվլատլար, սիլսիլէ, գավմ:

Descendant, ante (տըսանտան, անթ) ած. Իջանող, իջեալ. էնէն, ինիճի, նազիլ: Եկեալ, սերեալ: Les descendans, զաւակ, սերունդ, որդիք, ծնունդք. էվլատլար. խալէֆլէր. ախլաֆ:

Descendre (տըսանտր) Բ. Չ. Իջանել, հոսել, խաղալ. էնմէք: խոնարհիլ, անկանիլ. աշաղա էնմէք, տիւշմէք: սերիլ, ծագիլ. էնմէք. տօղմագ, չըգմագ: իջուցանել. էնտիրմէք: Descendu, ue, իջեալ:

Descente (տըսանթ) Գ. իգ. Էջք, իջումն, զառ 'ի վայր. ինիշ, էնմէ. եօգուշ: արշաւանք, ասպատակութիւն. պիրտէն պասգըն: Ելք 'ի նաւէ. կէմիտէն չըգմագ. գարայա եանաշմա: խողովակ տանեաց. օլուգ: փոշտանկութիւն. տէպէ, տէպէլիք:

Descriptif, ive (տէսքրիփթիֆ, իվ) ած. Ստորագրական, նկարագրական:

Description (տէսքրիփսիօն) Գ. իգ. Ստորագրութիւն, նկարագրութիւն: հաշիւ, համար. գիր համարոյ. աշխարհագիր. թարիֆ, վասֆ, պէյան. գալէմէ ալմա. գայիմէ:

Désemballage (տէ՛զանպալաժ) Գ. ար. Արձակումն կամ բացումն բեռանց վաճառաց:

Désemballer (տէ՛զանպալէ) Բ. Ն. Արձակել կամ բանալ զբեռինս վաճառաց. եիւք չէօզմէք, աչմագ: Désemballé, ée, բացեալ (բեռն):

Désembarquement (տէ՛զանպարքըման) Գ. ար. Թափումն 'ի նաւէ 'ի ցամաք:

Désembarquer (տէ՛զանպարքէ) Բ. Ն. Հանել կամ թափել 'ի նաւէ 'ի ցամաք. կէմիտէն չըգարմագ: Désembarqué, ée, հանեալ 'ի ցամաք:

Désembourber (տէ՛զանպուռպէ) Բ. Ն. Հանել արտաքս 'ի տղմոյ. չամուրտան չըգարմագ: Désembourbé, ée, հանեալ 'ի տղմոյ:

Désemparer (տէ՛զանփառէ) Բ. Չ. Թողուլ զտեղին. գնալ, մեկնիլ. հեռանալ. պիր եէրի պըրագմագ, չըգմագ: բառնալ զկազմած նաւուն. պօշալթմագ: Désemparé, ée, մեկնեալ, հեռացեալ: անկազմ:

Désempenné, ée (տէ՛զանփէննէ) ած. Փետրաթափ (է բառ վաղեմի):

Désempeser (տէ՛զանփըզէ) Բ. Ն. Բառնալ զօսլայն կամ զխէժ կտաւոյ:

Désemplir (տէ՛զանփլիռ) Բ. Ն. Հեղուլ. թափել. դատարկել սակաւիկ մի. պիր ազ տէօքմէք, պօշալթմագ: Désempli, ie, հեղեալ, դատարկացեալ:

Désenchantement (տէ՛զանշանթըման) Գ. ար. Բարձումն թովչութեան:

Désenchanter (տէ՛զանշանթէ) Բ. Ն. Բառնալ զթովչութիւնն կամ զկախարդանս. ըզգաստացուցանել, ածել յառողջութիւն. պիւյիւսիւնիւ ալմագ. պիր ֆիքիրտէն եա պիր սէվտատան վազ կէչիրմէք:

Désenclouer (տէ՛զանքլուէ՛) բ. ն. Հանել զբեւեռն. էնսէրինի չըգարմագ: Désencloué, ée, անբեւեռ:

Désenfler (տէ՛զանֆլէ՛) բ. ն. Իջուցանել կամ փարատել զուռոյցն. շիշինի կիտէրմէք կամ էնտիրմէք: Se désenfler, բ. ն. Իջանել ուռուցի. շիշի էնմէք: Désenflé, ée, իջեալ կամ փարատեալ (ուռուցի), անուռոյց:

Désenflure (տէ՛զանֆլիւռ) գ. իգ. Իջումն ուռուցին. շիշ էնմէսի:

Désenger (տէ՛զանժէ՛) բ. ն. Ջնջել զսերմն կամ զծնունդն (որդանց). պէօճէքլէրինի տէմիզլէմէք:

Désengrener (տէ՛զանկռընէ՛) բ. ն. Թափել, խլել, հանել. անջատել:

Désenivrer (տէ՛զանիվռէ՛) բ. ն. և չ. Բառնալ զարբեցութիւնն, թափել զգինին. մահմուրլուղունու տէֆ էթմէք, այըլտըրմագ. այըլմագ:

Désenlacement (տէ՛զանլասման) գ. ար. Արձակուրդ կապանաց:

Désenlacer (տէ՛զանլասէ՛) բ. ն. Արձակել զկապն. քէմէնտտէն գուրթարմագ:

Désennuyer (տէ՛զաննիւյէ՛) բ. ն. Բառնալ զտաղտկութիւնն կամ զձանձրութիւնն, ըսփոփել, զուարճացուցանել. օսանլուղունու կամ ճան սըգընթըսընը կիտէրմէք, կէօնիւլ ալմագ, սէֆալանտըրմագ, թէֆէրրիւճ էթմէք: Se désennuyer, բ. յ. Արթարթիլ սրտի, զբօսնուլ, զուարճանալ, փարատել յանձնէ ըզձանձրութիւնն. սէֆալանմագ, կէօնիւլ աչըլմագ: Désennuyé, ée, սփոփեալ, զուարթացեալ:

Désenrayer (տէ՛զանռէյէ՛) բ. ն. Բառնալ զկապ կամ զշղթայս անուոյ:

Désenrhumer (տէ՛զանռիւմէ՛) բ. ն. Բառնալ կամ ապաքինել զհարբուղխն. նէվազիլի կէչիրմէք: Se désenrhumer, բ. յ. Փարատիլ հարբղխի. նէվազիլի կամ զիւքքէամը սավմագ: Désenrhumé, ée, զերծեալ 'ի հարբղխէ:

Désenrôlement (տէ՛զանռօլման) գ. ար. Արձակումն 'ի զինուորութենէ:

Désenrôler (տէ՛զանռօլէ՛) բ. ն. Հանել 'ի դասակարգէ զօրաց, 'ի բաց արձակել 'ի զինուորութենէ. էսամէսինի սիլմէք, էօլ վէրմէք:

Désenrouer (տէ՛զանռուէ՛) բ. ն. Փարատել զկերկերումն կոկորդի. պօղազ գըսըգլըղըն կիտէրմէք, պօղազ տուտուլմագլըղըն աչըլթըրմագ:

Désensevelir (տէ՛զանսըվլիռ). բ. ն. Հանել 'ի գերեզմանէ, կողոպտել զդի կամ զհանդերձս մեռելոյ. մէյթի քէֆնինտէն չըգարմագ: Désenseveli, ie, հանեալ 'ի գերեզմանէ, կապուտեալ:

Désensorceler (տէ՛զանսօռսըլէ՛) բ. ն. Բառնալ զդիւթութիւնն կամ զհմայս, զգաստացուցանել. պիւյիւտէն կամ սիհիրտէն գուրթարմագ: Désensorcelé, ée, զերծեալ 'ի դիւթութենէ, զգաստացեալ:

Désensorcellement (տէ՛զանսօռսէլման) գ. ար. Բարձումն դիւթութեան:

Désentêter (տէ՛զանթէթէ՛) բ. ն. Բառնալ ըզկամակորութիւնն, զգաստացուցանել. ինատտան տէօնտիւրմէք, պիր շէյի պաշընտան չըգարմագ: Désentêté, ée, անկամակոր, զգօն, հեզահամբոյր:

Désentortiller (տէ՛զանթօռթիյէ՛) բ. ն. Քակել զոլորն, բառնալ զգալարումն. ուղղել, շրջել, դարձուցանել. սարղըսընը չէօզմէք:

Désentraver (տէ՛զանթռավէ՛) բ. ն. Հանել կամ արձակել զոտնակապս ձիոյ. պուգաղըսընը չըգարմագ, քէօսթէքինի գալտըրմագ, քայպէնտտէն գուրթարմագ:

Désenvenimer (տէ՛զանվընիմէ՛) բ. ն. Թափել զթոյնն, թունաթափ առնել. զէհիրինի չըգարմագ, աղու չըգարմագ:

Déséquiper (տէ՛զէքիփէ՛) բ. ն. Բառնալ զկազմածս կամ զկարասիս նաւուն. կէմիյի չըպլագլաթմագ:

Désergoter (տէ՛զէռկօթէ՛) բ. ն. Հերձանել զկոշտ ոտից երիվարի:

Désert, erte (տէ՛զէռ, էռթ) ած. և գ. Ընապատ, ամայի, անշէն, անբնակ: առանձին, կամ անապատ տեղի. իսսիզ, եապան, վէրան, խալի. չէօլ, խալի եէր, գըր, պէրիյէ, չէօլլիւք:

Déserter (տէ՛զէռթէ՛) բ. ն. Թողուլ, լքանել զտեղին: փախստական լինել, փախչել 'ի զինուորութենէ, դասալիք լինել. թէրք էթմէք, պըրագմագ. գաչմագ, իզինսիզ տիւշմանա կիթմէք: Déserté, ée, թողեալ: դասալիք, փախստական. գաչգըն:

Déserteur (տէ՛զէռթէօռ) գ. ար. Դասալիք, զինուոր փախստական. գաչգըն, մուրթատ:

Désertion (տէ՛զէռսիօն) գ. իգ. Թողումն, լքումն: փախուստ 'ի զինուորութենէ. թէրք, մուհաճէրէթ: անկումն յերբուանց բողոքելոյ, զանցառութիւն բողոքման. մէհքէմէյէ հազըր օլմամագ:

Désespérade (տէ՛զէսփէ՛ռատ) գ. իգ. À la désespérade, Անյոյս, անյուսաբար, յուսահատութեամբ, յանչափս, կատաղաբար:

Désespérant, ante (տէ՛զէսփէ՛ռան, անթ) ած. Որ յուսահատ կամ անյոյս առնէ:

Désespérément (տէ՛զէսփէ՛ռէ՛ման) մակ. Անյուսաբար, յանչափս, կատաղաբար:

Désespérer (տէ՛զէսփէ՛ռէ՛) բ. չ. և ն. Յուսահատիլ, հատանել զյոյս իւր, լքանիլ. ումուտունու քէսմէք, մէէյուս օլմագ: Հատանել զոք 'ի յուսոյ, անյոյս առնել, լքուցանել. պիրինին ումուտունու քէսմէք, մէէյուս էթմէք: Se désespérer, բ. յ. Յուսահատիլ, կարճամտիլ. ումուտունու քէսմէք: Désespéré, ée, անյոյս, յուսահատ. ումուտու քէսիք, ումուտսուզ, մէէյուս:

Désespoir (տէզէսփուար) գ. ար. Յուսահատութիւն, անյուսութիւն, տագնապ, անձկութիւն. ումուտ քէսիլմէսի, ումուտսուզլուգ:

Déshabillé (տէզապիյէ) գ. ար. Զգեստ անզարդ կամ յառաւօտին պէտս. կէճէլիք էսվապ:

Déshabiller (տէզապիյէ) բ. ն. Մերկացուցանել, հանել զզգեստն. սօյմագ, էսվապընը սօյմագ կամ չըգարմագ: Se déshabiller, Մերկանալ. հանել 'ի բաց զհանդերձս իւր. սօյունմագ: Déshabillé, ée, մերկացեալ 'ի զգեստուց:

Déshabité, ée (տէզապիթէ) ած. Անբնակ, անապատ, ամայի, անշէն. խալի, խարապ, վիրան. ըսսըզ:

Déshabituer (տէզապիթիւէ) բ. ն. Բառնալ կամ խափանել զսովորութիւնն. ատէթինտէն վազ գէչիրմէք: Sé déshabituer, բ. չ. Թողուլ զսովորութիւնն. ատէթինտէն վազ գէչմէք, թէրք էթմէք: Déshabitué, ée, թողեալ զսովորութիւնն:

Déshérence (տէզէրանս) գ. իգ. Գրաւումն անժառանգ ընչից:

Déshériter (տէզէրիթէ) բ. ն. Հատանել կամ զրկել 'ի ժառանգութենէ, անժառանգել. միրասընը քէսմէք, միրաստան չըգարմագ կամ մահրում գըլմագ: Déshérité, ée, զրկեալ 'ի ժառանգութենէ, անժառանգ:

Déshonnête (տէզօնէթ) ած. Անհամեստ, անպարկեշտ, անմաքուր, պիղծ, գարշ, պագշոտ, անվայելուչ, ամօթալի. էտէպսիզ, արսըզ:

Déshonnêtement (տէզօնէթման) մակ. Անհամեստ, անմաքրապէս, յանառակս, խայտառակութեամբ. էտէպսիզլիյիլէ:

Déshonnêteté (տէզօնէթթէ) գ. ար. Անհամեստութիւն, անմաքրութիւն, զազրութիւն, պագշոտութիւն. էտէպսիզլիք, արսըզլըգ:

Déshonneur (տէզօնէօր) գ. ար. Անպատուութիւն, նախատինք, խայտառակութիւն, կեղտ անուան. ըրզսըզլըգ, իթիպարսըզլըգ, նամուս գարալըղը, այըպ, ըրզվայլըգ, պէտնամլըգ:

Déshonorer (տէզօնօրէ) բ. ն. Անպատուել, անարգել, արատել զհամբաւ կամ զանուն ուրուք. պիրինին ըրզընը պօզմագ, րէզիլ կամ ըրզվայ էթմէք: Déshonoré, ée, անպատիւ, անարգ, վատանուն:

Désignatif, ive (տէզինեաթիֆ, իվ) ած. Որ ցուցանէ կամ կարգէ, յայտարար:

Désignation (տէզինեասիօն) գ. իգ. Ցուցումն, յայտարարութիւն, նշանակութիւն, նշանակ. կարգումն, որոշումն. նիշանլամա, տային, ալամէթ, իշարէթ:

Désigner (տէզինեէ) բ. ն. Նշանակել, ցուցանել. յայտ առնել. կարգել, որոշել. նիշան էթմէք, նիշանլամագ, տային` րէսմ կամ իշարէթ էթմէք: Désigné, ée, նշանակեալ, ցուցեալ, կարգեալ:

Désincorporer (տէզէնքօրփօրէ) բ. ն. Անջատել 'ի մարմնոյ կամ 'ի զանգուածոյ, բաժանել, զատանել. պիրլէշմիշ շէյի այըրմագ:

Désinence (տէզինանս) գ. իգ. Աւարտ, վերջաւորութիւն, յանգ. սէճ:

Désinfatuer (տէզէնֆաթիւէ) բ. ն. Իմաստնացուցանել, բառնալ զսխալանս, զգաստացուցանել. տիվանէլիյինի էյի էթմէք: Désinfatué, ée, իմաստնացեալ, զգաստացեալ:

Désinfectuer (տէզէնֆէքթիւէ) բ. ն. Բառնալ զապականութիւնն կամ զձարակումն ախտին. պօզուլմագլըղընը իյի էթմէք:

Désintéressement (տէզէնթէրէսման) գ. ար. Անշահախնդրութիւն, անշահասիրութիւն. թամահսըզլըգ:

Désintéresser (տէզէնթէրէսէ) բ. ն. Ազատ կացուցանել 'ի շահէ կամ 'ի տուգանաց. տազմին էթմէք, տազմին էթմէ իլէ ֆէրաղաթ էթտիրմէք, ուզլաշտըրմագ: Désintéressé, ée, անշահախնդիր, որ ոչ խնդրէ զօգուտ անձին, անաչառ. թամահսըզ:

Désir (տէզիր) գ. ար. Փափաք, իղձ, անձուկ, ցանկութիւն, տենչ. արզու, հավէս, դիլէք, իստէք, մագսուտ, մուրատ, մէրամ:

Désirable (տէզիրապլ) ած. Փափաքելի, ցանկալի, անձկալի, ըղձալի, տենչալի. իստէնէճէք, արզուլէնէճէք:

Désirer (տէզիրէ) բ. ն. Փափաքել, ըղձալ, տենչալ. անձկալ. ցանկալ. արզուլամագ, հավէս էթմէք, իստէմէք, դիլէմէք, տալապ էթմէք: Désiré, ée, տենչացեալ, տենչալի, ցանկալի, փափաքելի. արզուլէնմիշ, մուրատ օլունմուշ, մաղլուպ:

Désireux, euse (տէզիրէօ, էօզ) ած. և գ. Փափաքող, ըղձական, ցանկացող. արզուլայան, իստէյէն, հավէսլի:

Désistement (տէզիստման) գ. ար. Դադարումն, թողումն, հրաժեշտ, հրաժարումն. ֆէրաղաթ, վազ գէչմէքլիք:

se Désister (տէզիստէ) բ. չ. Կասել, դադարել, թողուլ, հրաժարել. վազ գէչմէք կամ գէչմէք, ֆէրաղաթ էթմէք. էլ չէքմէք, չէքիլմէք:

Dès-lors (տէ լօր) մակ. Յայնմհետէ, 'ի ժամանակէ անտի. օլ զէմանտան, օլ վագիթտէն, օնտան պէրի:

Desman (տէսման) գ. ար. Մուկն ինչ հոտաւէտ:

Desmologie (տէսմօլօժի) գ. ար. Կապաբանութիւն, յօդաբանութիւն (ըստ անդամազննից):

Désobéir (տէզօպէիր) բ. չ. Անհնազանդ լինել, ոչ հնազանդել, չանսալ, անտեսել. մուտի օլմամագ, իսեան էթմէք, խիլաֆ էթմէք: Désobéi, ie, ոչ հնազանդեալ, անսաստ:

Désobéissance (տէզօպէիսանս) գ. իգ. Անհնազանդութիւն, անունկնդրութիւն, ան_ սաստութիւն · իթաաթսըզլըգ, գարշը օլմա :

Désobéissant, ante (տէ՛զօպէ՛իսան, անթ) ած. Անհնազանդ, ըմբոստ, անլուր, անսաստ, ապստամբ. գարշը օլմայան, իթաաթսըզ:

Désobligeamment (տէ՛զօպլիժաման) մակ. Տմարդութեամբ. չհնականագոյնս, անհեթեթս. տէրպիյէսիզլիկիլէ:

Désobligeant, ante (տէ՛զօպլիժան, անթ) ած. Տմարդի, անքաղաքավար, բիրտ, անոպայ. ինճիթիճի, տէրպիյէսիզ:

Désobliger (տէ՛զօպլիժէ՛) բ. ն. Նեղել, վշտացուցանել, գործել զանհաճոյս. խաթըրըն տօգունմագ, խաթըրընը եըգմագ: Désobligé, ée, նեղեալ, վշտացեալ:

Désobstructif (տէ՛զօպսթրիւքթիֆ) գ. ար. Բացողական (դեղ). գապըն իլաճը:

Désobstruer (տէ՛զօպսթրիւէ՛) բ. ն. Բանալ, ընդարձակել. աչմագ:

Désoccupation (տէ՛զօքիւբասիօն) գ. իգ. Պարապ, դատարկութիւն, անգործութիւն. իշսիզլիք, ավարալըգ:

se Désoccuper (տէ՛զօքիւբէ՛) բ. յ. Զերծանիլ 'ի զբաղմանց, մնալ անգործ կամ դատարկ, պարապել. իշտէն գուրթուլմագ: Désoccupé, ée, անգործ, դատարկ. իշսիզ:

Désoeuvré, ée (տէ՛զէօվրէ՛) ած. Անգործ, դատարկ, դատարկակեաց, պարապորդ, անվաստակ. իշի եօգ, իշսիզ, պօշ տուրան:

Désoeuvrement (տէ՛զէօվրըման) գ. ար. Դատարկութիւն, անգործութիւն, պարապ. իշսիզլիք, ավարալըգ, պօշ կէզմէ, հայլազլըգ:

Désolant, ante (տէ՛զօլան, անթ) ած. Տրտմեցուցիչ, անմխիթար, ցաւագին, վշտագին. աճըյաճագ, քէտէրլի, եասլը, տէրտլի, մէլիլ:

Désolateur (տէ՛զօլաթէօր) գ. ար. Քանդիչ, կործանիչ. խարապ էտիճի, եըգըճը, մուխրիպ:

Désolation (տէ՛զօլասիօն) գ. իգ. Աւեր, քանդումն, կործանումն, ամայութիւն. խարապ էտմէ, խարապ: վիշտ անհնարին, թախծութիւն. տէրտէլլու օլմա, եաս, մաթէմ, միհնէթ:

Désoler (տէ՛զօլէ՛) բ. ն. Յաւեր դարձուցանել, քանդել, կործանել. վէրան կամ խարապ էթմէք: նեղել, տառապեցուցանել, վշտագնել. էլէմ կամ ըզթըրապ վէրմէք, ղայէթ մէլիլ էթմէք: Désolé, ée, տառապեալ, վշտագին:

Désopilatif, ive (տէ՛զօբիլաթիֆ, իվ) ած. Որ բանայ զխցեալ անցս մարմնոյ, բացական (դեղ). աչան:

Désopilation (տէ՛զօբիլասիօն) գ. իգ. Բացումն խցեալ անցից մարմնոյ:

Désopiler (տէ՛զօբիլէ՛) բ. ն. Բանալ ըզխիցս կամ զխցեալ անցս մարմնոյ. աչմագ: զուարթացուցանել, շարժել 'ի ծաղր: Désopilé, ée, բացեալ:

Désordonné, ée (տէ՛զօրտօնէ՛) ած. Անկարգ, անկանոն, անչափ, տարապայման, կարի խիստ. նիզամսըզ, եօլսուզ, աշըրը:

Désordonnément (տէ՛զօրտօնէ՛ման) մակ. Անկարգս, յանդուգն, յանչափս, կարի խիստ. նիզամսըզ, եօլսուզ:

Désordre (տէ՛զօրտր) գ. ար. Շփոթութիւն, խառնակութիւն. աղմուկ, խռովութիւն. անկարգութիւն, ցոփութիւն, անչափութիւն. վատնումն, շռայլութիւն, անառակութիւն. աւար, կողոպուտ. նիզամսըզլըգ, շամաթա. գարըշըգլըգ. եօլսուզլուգ. իթթիֆագսըզլըգ:

Désorganisateur (տէ՛զօրկանիզաթէօր) գ. ար. Որ անկերպարան առնէ, որ բառնայ զյարմարութիւնն, խանգարիչ:

Désorganisation (տէ՛զօրկանիզասիօն) գ. իգ. Խանգարումն, շփոթութիւն:

Désorganiser (տէ՛զօրկանիզէ՛) բ. ն. Խանգարել, շփոթել, խռովեցուցանել. տէրթիպինի կամ նիզամընը պօզմագ:

Désorienter (տէ՛զօրիանթէ՛) բ. ն. Տալ կորուսանել զարեւելս. խանգարել, շփոթել. շաշըրթմագ, եօլտան չըգարմագ, հայրէթէ գօյմագ: Désorienté, ée, շփոթեալ:

Désormais (տէ՛զօրմէ) մակ. Յայսմհետէ, այսուհետեւ, 'ի ժամէ աստի. շիմտիտէն սօնրա, պունտան սօնրա, պունտան պէօյլէ:

Désosser (տէ՛զօսէ՛) բ. ն. Քանցել զմիսն յոսկերաց, հանել զոսկերս. գէմիգլէրինի չըգարմագ: Désossé, ée, հանեալ յոսկերաց, անոսկր:

Désourdir (տէ՛զուրտիր) բ. ն. Քակել զհիւսուածն, քակել. չէօզմէք: Désourdi, ie, քակեալ:

Despotat (տէսփօթա) գ. ար. Տիրապետութիւն, բացարձակ իշխանութն, իշխանութն:

Despote (տէսփօթ) գ. ար. Պետ, տիրապետ, ինքնիշխան տէր, իշխան. գահհար, զալըմ, ճէպպար, իսթէպտատ իլէ պույուրան, տէսփօթ:

Despotique (տէսփօթիք) ած. Տիրապետական, բացարձակ, ինքնիշխան:

Despotiquement (տէսփօթիքման) մակ. Տիրաբար, ինքնիշխան հրամանաւ, ըստ հաճոյս. իսթիպտատ իլէ, իսթիգլալ իլէ, ճէպրէն:

Despotisme (տէսփօթիզմ) գ. ար. Ինքնիշխանութիւն, տիրապետութիւն, բացարձակ իշխանութիւն. իսթիպտատ, իսթիգլալ:

Despumation (տէսփիւմասիօն) գ. իգ. Բարձումն փրփրոյ:

Despumer (տէսփիւմէ՛) բ. ն. Բառնալ զփրփուրն. քէֆինի ալմագ: Despumé, ée, մաքրեալ 'ի փրփրոյ, անփրփուր:

Desquamation (տէսքուամասիօն) գ. իգ. Բարձումն թեփոյ:

Dessaigner (տէսէնիէ՛) բ. ն. Լուանալ զարիւնն կամ զաղտն:

se Dessaisir (տէ՛սէզիր) բ. յ. Թողուլ. թոյլ տալ. էլտէն պըրագմագ, պըրագմագ:

Dessaisissement (տէ՛սէզիսման) գ. ար. Թողումն, թոյլտուութիւն:

Déssaisonner (տէ՛սէզօնէ՛) բ. ն. փոխել կամ ո՛չ պահել զժամանակ երկրագործութեան :

Dessaler (տէսալէ՛) բ. ն. Բառնալ զաղն, անաղի գործել. տուզունու ալմագ, տուզսուզ էթմէք: Dessalé, ée, անաղ, անաղի. տուզսուզ: նենգամիտ, խորամանգ, ճարտար. ֆէրղէնէփ :

Dessangler (տէ՛սանկլէ՛) բ. ն. Արձակել կամ խզել զփոկ համետին. գօլանըն չէօզմէք կամ կէվշէթմէք: Dessanglé, ée, արձակեալ:

Desséchant, ante (տէ՛սէ՛շան, անթ) ած. Ցամաքեցուցիչ, որ չորացուցանէ. գուրուդուճու :

Desséchement (տէ՛սէշման) գ. ար. Չորութիւն, ցամաքութիւն. գուրուլուգ :

Dessécher (տէ՛սէշէ՛) բ. ն. Չորացուցանել, ցամաքեցուցանել. գուրուդմագ: զատանել, որոշել. այըրմագ: Se dessécher, բ. յ. Չորանալ, ցամաքիլ. գուրումագ: Desséché, ée, ցամաքեալ, չորացեալ:

Dessein (տէ՛սէն) գ. ար. Միտք, կամք, դիտաւորութիւն, խորհուրդ. նիյէթ, գասդ, մագսատ կամ մագսէդ, մուրատ: Տես և Dessin. À dessein, կամաւ, դիտմամբ, խորհրդով. գասդ իլէ, նիյէթ իլէ, գասդէն :

Desseler (տէ՛սլէ՛) բ. ն. Ի բաց բառնալ զթամբն ձիոյ. էյէրի չըգարմագ: Desselé, ée, անթամբ :

Desserre (տէ՛սէռ) գ. իգ. Être dur à la desserre, Ակամայ կամ դժուարաւ վճարել, լինել կծծի. դամահքեար կամ էլի սըգը օլմագ:

Desserrer (տէ՛սէռէ՛) բ. ն. Բանալ, արձակել. աչմագ, կէվշէթմէք: կիսաարձակել. տէֆմէ չօզմագ: Desserré, ée, արձակեալ:

Dessert (տէ՛սէռ) գ. ար. Պտուղք կամ անուշարար կերակուրք զկնի սեղանոյ. ինճէ մանճա, չէրէզ, յէմիշ:

Desserte (տէ՛սէռթ) գ. իգ. Մնացուածք սեղանոյ. արդան, արդընգը, գալան մանճա: Նըպաստ, ձեռնտուութիւն (պաշտաման):

Dessertir (տէ՛սէռտիռ) բ. ն. Բառնալ ինչ ’ի զարդուց անձին:

Desservant (տէ՛սէռվան) գ. ար. Որ լնու զտեղի կամ զպարտս ժողովրդապետի:

Desservir (տէ՛սէռվիռ) բ. ն. Ժողովել կամ բառնալ զսեղանն. սօֆրայըն դաղըդմագ կամ տէփսիլէրի գալտըրմագ, սօֆրայը կամ մանճայը գալտըրմագ: վնասել ումեք. պիրինէ օյուն կամ զարար էթմէք: լնուլ զտեղի կամ զպարտս ժողովրդապետի. պիրինին յէրինէ քիլիսէ խըզմէթինի կէօրմէք: Desservi, ie, բարձեալ (սեղան):

Dessicatif, ive (տէ՛սիքաթիֆ, իվ) ած. Չորացուցիչ, ցամաքեցուցիչ. մույէպպիս:

Dessication (տէ՛սիքասիօն) գ. իգ. Չորութիւն, ցամաքութիւն, բարձումն խոնաւութեան. գուրումագլըգ, դէյպիս, գուրութմագ:

Dessiller (տէ՛սիյլէ՛) բ. ն. Բանալ զաչս կամ զբիբ աչաց. կէօզլէրինի աչմագ: իմաստնացուցանել, խելամուտ առնել, բանալ զաչս մտաց: Dessillé, ée, որոյ բաց են աչք:

Dessin (տէ՛սէն) գ. ար. Նախագիծ, գաղափար, գծագրութիւն, ձև, օրինակ, արուեստ յօրինելոյ զնախագիծս կամ զգաղափարս. րէսմ, էօրնէք, թէրսիմ:

Dessinateur (տէ՛սինաթէօռ) գ. ար. Գծագրող, նախագծող, որ յօրինէ կամ կաղմէ զնախագիծս. րէսսամ, րէսմ ալըճը:

Dessiner (տէ՛սինէ՛) բ. ն. Գծագրել, կաղմել զնախագիծ, յօրինել զգաղափար. րէսմ կամ թէրսիմ էթմէք, չըզմագ, չէքմէք, րէսմինի չըգարմագ կամ ալմագ: Dessiné, ée, գծագրեալ:

Dessoler (տէ՛սօլէ՛) բ. ն. Հատանել զեղընգունս ձիոյ. աթըն թըրնաղընը քէսմէք կամ այըրթլամագ: ո՛չ պահել զկարգ կամ զժամանակ սերմանելոյ:

Dessouder (տէ՛սուտէ՛) բ. ն. Փրթուցանել, քեցել, անջատել զմածուցեալն. լէհիմինի գօփարմագ: Dessoudé, ée, փրթեալ, քեցեալ, անջատեալ:

Dessoûler (տէ՛սուլէ՛) բ. ն. Տալ թափել զգինին կամ զարբեցութիւնն, զգաստացուցանել. այըլթմագ: չ. Թափել զգինին, զգաստանալ, զարթնուլ. այըլմագ:

Dessous (տըսու) գ. ար. Ստորին կամ խոնարհագոյն կողմն. ալթ եանը, աշաղըսը: Dessous, մակ. Ստորև, ’ի վայր, ’ի ներքոյ, ընդ. ալթընտա, ալթտա, աշաղըտա: Dessous, նխ. Ընդ, ’ի ներքոյ. ալթընտա: Au dessous, նխ. Ի ներքոյ, ’ի խոնարհ, ’ի վայր. յետոյ, զկնի. ալթընտա, ալթտա, աշաղըտա:

Dessus (տըսիւ) գ. ար. Վերին մասն, մակերևոյթ. իւստի, իւստ դարաֆը: հացէ կամ մակագիրնամակաց. իւնվան: սուր ձայն (բառ երաժշտաց). տիզ մագամ, էնինճէ սէս: Dessus, մակ. Ի վեր, ’ի վեր անդր, վերագոյն. իւստտէ, իւզրէ: Dessus, նխ. Ի վերայ. իւստինէ, իւստինտէ, իւզէրինտէ: Par dessus, անդր ևս, առաւել, և ևս. իւզէրինէ. տահա զիյատէ: Au dessus, վերագոյն, ’ի վեր, ’ի վեր քան. տահա իւստինտէ:

Destin (տէսթէն) գ. ար. Դիպուած, պատահար, օրհաս. գատէր: Ճակատագիր, բախտ, վերին տեսչութիւն. գըսմէթ, տագտիր, ալըն եազըսը, նասիպ:

Destination (տէսթինասիօն) գ. իգ. Կարգումն, սահմանն, որոշումն. միտք, կամք, դիտաւորութիւն. տային, նամզէտլիք, կիտէճէք եէրի, մէմուրիյէթ:

Destinée (տէսթինէ՛) գ. իգ. Ճակատագիր, վիճակ, վերին տեսչութիւն, օրհաս. տագտիր, նասիպ, ալնըն եազըսը:

Destiner (տէսթինէ՛) բ. ն. և չ. Սահմանել, կարգել, հաստատել, կացուցանել. տային կամ մուայյէն էթմէք: դնել ’ի մտի, հատատել զմիտս, որոշել. ֆիքրինէ գօմագ: Destiné, ée, կարգեալ, որոշեալ, սահմանեալ. թային օլունմուշ:

Destituable (տէսթիթիւապլ) ած. Զոր մարթ է զրկել կամ ընկենուլ (յիշխանութենէ), անհաստատ. ազլ օլունաճագ:

Destituer (տէսթիթիւէ) բ. ն. Հանել, փոխել, ընկենուլ, զրկել. ազլ էթմէք: Destitué, ée, ընկեցեալ. թողեալ, լքեալ. անմասն, զուրկ. ազլ օլունմուշ, մազուլ, մահրում:

Destitution (տէսթիթիւսիօն) գ. իգ. Փոխումն, զրկումն, ընկենումն. ազլ էթմէ, ազլ:

Destrier (տէսթրիէ) գ. ար. Մարտիկ երիվար (է բառ վաղեմի):

Destructeur (տէսթրիւքթէօր) գ. և ած. կործանիչ, քանդիչ, աւերիչ, ապականիչ. եըգըճը, խարապ էտիճի, պօզուճու:

Destructibilité (տէսթրիւքթիպիլիթէ) գ. իգ. Լինելն կործանելի կամ եղծանելի, ապականութիւն:

Déstructif, ive (տէսթրիւքթիֆ, իվ) ած. Եղծիչ, ապականարար. պօզուճու, խարապ էտիճի:

Destruction (տէսթրիւքսիօն) գ. իգ. Աւեր, կործանումն, եղծումն, ապականութիւն. եըգըլմագլըգ, խարապլըգ:

Désuétude (տէսիւէթիւտ) գ. իգ. Խափանումն սովորութեան, բարձումն 'ի սովորութենէ. պիր ատէթին իպթալը, պաթալ:

Désunion (տէզիւնիօն) գ. իգ. Անմիաբանութիւն, երկպառակութիւն, բաժանումն, հերձուած. իթթիֆագսըզլըգ, այրըլմա:

Désunir (տէզիւնիր) բ. ն. Բաժանել 'ի միութենէ. պառակտել, հերձանել, օձտել. խռովել, աղմկել. այըրմագ, իթթիֆագ պօզմագ: Désuni, ie, բաժանեալ. հերձեալ, երկպառակ, անմիաբան:

Détachement (տէթաշման) գ. ար. Անջատումն, քեցումն, բաժանումն, հրաժեշտ. գօյվէրմէ: Ջոկատ կամ հատուած զօրաց, հատուած. այրը պէօլիւք:

Détacher (տէթաշէ) բ. ն. Անջատել, քեցել, հատանել, զատանել, մեկնել, հեռացուցանել. գօփարմագ, չէօզմէք, ալմագ, գօյվէրմէք: Ջոկել, զօրահատոյց լինել. այըրմագ, էմր իլէ եօլլամագ: յերկան ածել (զնկարն): Détaché, ée, անջատեալ: Pièces détachées, ամբութիւն կամ պատնէշ արտաքին:

Détail (տէթայլ) գ. ար. Մանրամասն պատմութիւն. ֆիրատէ ֆիրատէ նագլ, հիքեայէթ տայրէսի: Vendre en détail, մասն մասն կամ փոքր փոքր վաճառել. ուֆագ թէֆէք սաթմագ:

Détailler (տէթայլէ) բ. ն. Մանրել, հատանել 'ի մասունս. բարչալամագ, բարչալամագ: մասն մասն, կամ փոքր փոքր վաճառել. ուֆագ թէֆէք կամ աղար աղար սաթմագ: պատմել մի ըստ միոջէ. էթրաֆըյլէ նագլ էթմէք, թէֆսիլ էթմէք: Détaillé, ée, մանր. մի առ մի:

Détailleur (տէթայլէօր) գ. ար. Որ վաճառէ մասն մասն. չէրչի:

Détaler (տէթալէ) բ. ն. և չ. Փակել զկրպակն, ժողովել զվաճառս. տիւքքեանը տէվշիրմէք կամ գափամագ: մեկնիլ, խոյս տալ փութանակի. աճելէ իլէ գաչմագ: Détalé, ée, ժողովեալ:

Détalinguer (տէթալէնկէ) բ. չ. Լուծանել կամ խզել զպարանն խարսխի նաւուն:

Dépater (տէփաթէ) բ. ն. Բանալ զբերան թնդանօթին:

Déteindre (տէթէնտրը) բ. ն. Բառնալ կամ թափել զգոյնն, գունաթափ առնել, այլագունել. րէնկինի պօզմագ կամ ալմագ, պօյասընը չըգարմագ: Se déteindre, բ. յ. Հատանիլ գունոյ, գունաթափ լինել. րէնկի պօզուլմագ, րէնկինի ատմագ: Déteint, einte, գունաթափ, այլագունեալ. րէնկի պօզուգ:

Dételer (տէթլէ) բ. ն. Je dételle, J'ai dételé. Je détellerai. Լուծանել կամ արձակել զծեալ երիվարս. ատլարը արապատան չէօզմէք կամ չըգարմագ, գօշուլմուշ ատլարը չըգարմագ: Dételé, ée, լուծեալ կամ արձակեալ 'ի կառաց:

Détendre (տէթանտրը) բ. ն. Թուլացուցանել, լայնել. կէվշէթմէք, գօյվէրմէք: արձակել, լուծանել, ժողովել. չէօզմէք, էնտիրմէք, չըգարմագ: Détendu, ue, թոյլ, թուլացեալ, արձակեալ:

Détenir (տէթնիր) բ. ն. Ունել բռնութեամբ կամ յափշտակութեամբ, գրաւել, յափշտակել, ունել 'ի կապանս. նահագ ալըգօմագ, տուտմագ, հափս էթմէք, մահպուս տութմագ: Détenu, ue, բռնի կալեալ. մահպուս:

Détente (տէթանթ) գ. իգ. Ձգանք հրացանի. թիւֆէնկին թէթիկի, թէթիք:

Détenteur, trice (տէթանթէօր, թրիս) գ. ար. և իգ. Որ ունի ստացեալ, ժառանգ. միրաս տուտուճու, միրաս սահիպի:

Détention (տէթանսիօն) գ. իգ. Գրաւումն, արգել 'ի դիպահոջ, բանտարգելութիւն. ալըգօմագլըգ, ղապտ, հափս:

Déterger (տէթէրժէ) բ. ն. Սրբել, մաքրել, ջնջել. տէմիզլէմէք, սիլմէք: Détergé, ée, սրբեալ, մաքրեալ 'ի վիրաց:

Détérioration (տէթէրիօրասիօն) գ. իգ. Վատթարութիւն, յոռութիւն. պէթէր օլմասը:

Détériorer (տէթէրիօրէ) բ. ն. Վատթարել, յոռացուցանել. պէթէր էթմէք, պօզմագ: Détérioré, ée, վատթարացեալ:

Déterminatif, ive (տէթէրմինաթիֆ, իվ) ած. Որոշիչ, բացայայտիչ:

Détermination (տէթէրմինասիօն) գ. իգ. Որոշումն, սահման. գաթի նիյէթ, թասմիմ:

Déterminément (տէթէրմինէման) մկ. Բացարձակապէս, գլխովին, հաստատութեամբ. ամենայորդոր փութով. յանդգնաբար. քաջաբար, արիաբար. որոշ, բացայայտակի:

Déterminer (տէ՛թէռմինէ) բ. ն. Սահմանել, որոշել, վճռել, կանոնել, կարգել, հաստատել. գարար վէրմէք, ֆասըլ կամ թաային էթմէք, թագտիր էթմէք։ Se déterminer, բ. չ. Դնել կամ հաստատել 'ի մտի, կամիլ. պիր շէյէ մէրամ կամ մուրատ էթմէք։ Déterminé, ée, անձնատուր, ինքնակամ. յանդուգն, յանձնապաստան. քաջ, աներկիւղ. ճէսուր քիմսէ։ որոշեալ, հաստատուն. գարար վէրիլմիշ, պէլլի։

Déterrer (տէ՛թէռէ) բ. ն. Հանել 'ի գերեզմանէ զդի մեռելոյ. մէզարտան կամ թօբրագտան չըգարմագ։ յայտնել, 'ի լոյս ընծայել, գտանել. մէյտանա չըգարմագ կամ պուլմագ։ Déterré, ée, հանեալ 'ի գերեզմանէ կամ 'ի հողոյ. յայտնեալ, գտեալ։

Détersif, ive (տէ՛թէռսիֆ, իվ) ած. Որ լուանայ կամ մաքրէ, սրբիչ (դեղ). թէմիզ էտիճի, սիլիփ սիլիճի։

Détestable (տէ՛թէսթապլ) ած. Գարշելի, զզուելի, յոյժ անպիտան. նէֆրէթ էթէճէք, մէքրուհ։

Détestablement (տէ՛թէսթապլըման) մակ. Զազրաբար, գարշելի իմն օրինակաւ. պէք ֆէնա։

Détestation (տէ՛թէսթասիօն) գ. իգ. Զզուանք, գարշութիւն. նէֆրէթ։

Détester (տէ՛թէսթէ) բ. ն. Գարշիլ, զզուիլ, տաղտկալ, ատել. նէֆրէթ էթմէք, իյրէնմէք, պիզար օլմագ։ Détesté, ée, գարշելի, զզուելի, ատելի։

Détêter (տէ՛թէթէ) բ. ն. Բաժանել զհերս գլխոյն։

Détignoner (տէ՛թինեօնէ) բ. ն. Հանել կամ կորզել զծածկոյթ գլխոյն։

Détirer (տէ՛թիռէ) բ. ն. Ձգել, քարշել, երկայնել. չէքմէք, եայմագ, ուզատմագ։ Détiré, ée, ձգեալ, երկայնեալ։

Détiser (տէ՛թիզէ) բ. ն. Բառնալ 'ի բաց զխանձողսն 'ի հրոյ, շիջուցանել զհուրն, ծածկել զկրակն. եանան օտունու պօզմագ, ատէշի սէօնտիւրմէք։ Détisé, ée, շիջեալ (խանձող)։

Détoner (տէ՛թօնէ) բ. չ. Կորուսանել զեղանակ երգոցն, տարօրինակ երգել. ահէնքտէն չըգմագ, հաւայը կամ մագամը շաշըրմագ։

Détonnation (տէ՛թօնասիօն) գ. իգ. Շաչիւն հրահալելեաց, թնդիւն կամ բոմբիւն վառօդոյ. փաթըրթը։

Détonner (տէ՛թօնէ) բ. չ. Շառաչել, թնդագին արձակել հրահալելեաց, որոտալ. փաթլամագ, կիւրիւլտէմէք։ Détonné, ée, շառաչեալ։

Détordre (տէ՛թօռտռ) բ. ն. Բանալ, ուղղել, շրջել, արձակել. պիւքիւլմիւշի չէօզմէք կամ աչմագ։ Détors, orse, ուղղեալ, արձակեալ. չէօզիւք։

Détorquer (տէ՛թօռքէ) բ. ն. Շրջել, դարձուցանել, ծեքել, թիւրել, կամակորել. մաանասըն չէվիրմէք, տէօնտիւրմէք, պիր ֆիքրի չէվիրմէք։ Détorqué, ée, թիւրեալ, կամակորեալ։

Détorse (տէ՛թօռս) գ. իգ. Գալարումն (մկանանց)։

Détortiller (տէ՛թօռթիյէ) բ. ն. Ուղղել, պարզել. բանալ, շրջել, դարձուցանել. պիւքիւլմիւշ աչմագ, տիւզէթմէք։ Détortillé, ée, ուղղեալ, պարզեալ։

Détouper (տէ՛թուփէ) բ. ն. Բառնալ զխիցս, բանալ զծակն կամ զբերանն. թըգածը չըգարմագ կամ աչմագ, թըգալը շէյի աչմագ։

Détoupilloner (տէ՛թուփիյօնէ) բ. ն. Սրբել, քշտել, յատանել, հատանել զանպիտան ոստս նարնջենոյ։

Détour (տէ՛թուռ) գ. ար. Շրջան, պտոյտ, զարտուղի ճանապարհ, մանուած. էյրիլիք, սափա եօլ, տօլայը, չէվիրէ։ պատ 'ի պատ բանք, հնարք. ֆէնտ։

Détourner (տէ՛թուռնէ) բ. ն. Շրջել, դարձուցանել, հեռացուցանել. տէօնտիւրմէք, սափըթմագ, չէվիրմէք, այըրմագ։ բառնալ 'ի ծածուկ, գողանալ. օղուրլամագ։ յետս դարձուցանել, տալ փոխել զմիտս, թիւրել. չէվիրմէք։ Se détourner, բ. յ. Հեռանալ, խոտորիլ, զարտուղիլ. եօլտան սափմագ կամ չըգմագ։ Détourné, ée, շրջեալ, հեռացեալ։

Détracter (տէ՛թռաքթէ) բ. չ. Բամբասել, չարախօսել. ղայպէթ սէօյլէմէք, զէմմ էթմէք, աղըզ չէքմէք։

Détracteur (տէ՛թռաքթէօռ) գ. ար. Չարախօս, բամբասասէր. ղայպէթ սէօյլէյիճի։

Détraction (տէ՛թռաքսիօն) գ. իգ. Բամբասանք, չարախօսութիւն. ղայպէթ, զէմմ։

Détranger (տէ՛թռանժէ) բ. ն. Հալածել զվնասակար կենդանիս բուսոց։

Détraquer (տէ՛թռաքէ) բ. ն. Խանգարել, եղծանել, աւերել, ապականել. պօզմագ, տաղըթմագ, պաշտան չըգարմագ։ Se détraquer, բ. յ. խանգարիլ, աւերիլ. էյրի կիթմէք, պօզուլմագ։ Détraqué, ée, խանգարեալ, աւերեալ, թիւրեալ։

Détrempe (տէ՛թռանփ) գ. իգ. Ջրախառն ներկ, նկար ջրախառն ներկով. սուլու պօյա, սու վէ զամգ իլէ գարըշտըրըլմըշ պօյա։

Détremper (տէ՛թռանփէ) բ. ն. Հեղեղել, լուծանել հեղուկաւ. սու իլէ գարըշտըրմագ, էրիթմէք։ բառնալ զջուր երկաթոյն. չէլիքին սույունու ալմագ։ Détrempé, ée, հեղեղեալ, լուծեալ, խառնեալ ջրով, ջրախառն. սու իլէ գարըշըլմըշ, պուլանմըշ։ անջուր (երկաթ). սույու ալընմըշ։

Détresse (տէ՛թռէս) գ. իգ. Ցաւ սրտի, մորմոք, վիշտ, տառապանք, անձկութիւն. գէօնիւլ ազաբը կամ սըգընթըսը, իզտիրապ, սըգընթը, էլէմ։

Détriment (տէ՛թռիման) գ. ար. Տոյժ, վնաս, տուգանք. զարար, զիեան։

Détroit (տէ՛թռուա) գ. ար. Նեղուց, բերան. պօղազ։ անձուկ վայր, կիրճ, կապան. տէրպէնտ։ երկիր, վիճակ իշխանութեան. գազա։ Տե՛ս District.

Détromper (ՏԷ́ԹՐՕՆՓԷ́) Բ. Ն. Ազատել 'ի պատրանաց, ծանուցանել զմոլորութիւնն կամ զխաբանս, զգաստացուցանել. ՅԱՆԼԸՇՏԱՆ ԳՈՒՐԹԱՐՄԱԳ, ՊԻՐԻՆԻՆ ՅԱՆԼԸՇԸՆԸ ՏԻՒԶԷԼԹՄԷՔ: Se détromper, Բ. Յ. Ազատիլ 'ի պատրանաց, ճանաչել զխաբանսն, խմաստնանալ, զգաստանալ. ՅԱՆԼԸՇՏԱՆ ԳՈՒՐԹՈՒԼՄԱԳ, ՔԷՆՏԻ ՅԱՆԼԸՇԸՆԸ ԿԷՕՐՄԷՔ: Détrompé, ée, զերծեալ 'ի պատրանաց, խմաստնացեալ:

Détrôner (ՏԷ́ԹՐՕՆԷ́) Բ. Ն. Ընկենուլ յաթոռոյ, զրկել յիշխանութենէ. ԹԱԽԹՏԱՆ ԻՆՏԻՐՄԷՔ, ԱԶԼ ԷԹՄԷՔ: Détrôné, ée, ընկեցեալ յաթոռոյ:

Détrousser (ՏԷ́ԹՐՈՒՍԷ́) Բ. Ն. Թողուլ 'ի վայր, իջուցանել. ՍԱՐԳԸԹՄԱԳ, ՍԱԼԸՎԷՐՄԷՔ: կորզել, յափշտակել, կողոպտել. ՍՕՅՄԱԳ:

Détrousseur (ՏԷ́ԹՐՈՒՍԷՕՐ) Գ. ԱՐ. Հուղկահար, աւազակ. յափշտակող (է բառ վաղեմի):

Détruire (ՏԷ́ԹՐՈՒԻՐ) Բ. Ն. Քանդել, կործանել, եղծանել, աւերել, քակել, ջնջել, կորուսանել, բառնալ 'ի միջոյ. ՅԸԳՄԱԳ, ՊՕԶՄԱԳ, ՅՕԳ ԷԹՄԷՔ, ԽԱՐԱՊ ԷԹՄԷՔ, ՊԱԹԸՐՄԱԳ: Se détruire, Բ. Յ. Կործանիլ, ապականիլ, եղծանիլ: հաշիլ, մաշիլ, կորնչիլ. ՅԸԳԸԼՄԱԳ, ՊԷՐՊԱՏ ՕԼՄԱԳ, ՊԻԹՄԷՔ, ՅՕԳ ՕԼՄԱԳ: Détruit, ite, քանդեալ, կորուսեալ, բնաջինջ:

Dette (ՏԷԹ) Գ. ԻԳ. Պարտք, պարտիք, փոխ: Dette active, փոխ. ՌՄԿ. առնելիք. ԱԼԱՃԱԳ: Dette passive, պարտք, պարտիք. ՌՄԿ. տալիք. ՊՕՐՃ, ՏԷՅՆ:

Deuil (ՏԷՕՅԼ) Գ. ԱՐ. Սուգ, թախծութիւն: զգեստ սգոյ: ծախք և ժամանակ սգոյ: ընտանի սգաւորք մեռելոյ. ՅԱՍ, ՄԱԹԷՄ, ՄԻՒՍԻՊԷԹ, ԱՃԸ. ՄԱԹԷՄ ԷՎԼԱՏԸ. ԷՕԼԻՒ ԿԷՕԹԻՒՐԷՆԼԷՐ:

Deutéro-canonique (ՏԷՕԹԷ́ՐՕՔԱՆՕՆԻՔ) ԱԾ. ԵՒ ԻԳ. Երկրորդականոն (մատեան աստուածաշունչ):

Deutéronome (ՏԷՕԹԷ́ՐՕՆՕՄ) Գ. ԱՐ. Գիրք երկրորդ օրինաց:

Deux (ՏԷՕ) ԱԾ. ԵՒ Գ. Երկու, կրկին. ԻՔԻ:

Deuxième (ՏԷՕԶԻԷՄ) ԱԾ. Երկրորդ. ԻՔԻՆՃԻ:

Deuxièmement (ՏԷՕԶԻԷՄՄԱՆ) ՄԿ. Երկրորդ, երկրորդ անգամ. ԻՔԻՆՃԻ:

Dévaler (ՏԷ́ՎԱԼԷ́) Բ. Ն. ԵՒ Չ. Հոսել, խաղացուցանել, իջուցանել 'ի վայր. իջանել. (է բառ վաղեմի). ԻՆՏԻՐՄԷՔ:

Dévaliser (ՏԷ́ՎԱԼԻԶԷ́) Բ. Ն. Յափշտակել զինչս ուրուք, կողոպտել. ՍՕՅՄԱԳ, ՅԱՂՄԱԼԱՄԱԳ:

Devancer (ՏԸՎԱՆՍԷ́) Բ. Ն. Կանխել, յառաջ ընթանալ, յառաջել. յառաջադէմ լինել, գերազանցել. ԻԼԷՐԻ ԿԷՉՄԷՔ կամ ԿԻԹՄԷՔ, ՊԻՐԻՆԻ ԿԷՉՄԷՔ. ԱՇՄԱԳ, ՊԱՍԹԸՐՄԱԳ: Devancé, ée, յառաջեալ, յառաջադէմ:

Devancier, ière (ՏԸՎԱՆՍԻԷ́, ԷՐ) Գ. ԱՐ. ԵՒ ԻԳ. Նախընթաց, յառաջընթաց. ՍԷԼԷՖ, ԱՏԸԳ: ՅՈԳ. Նախնիք, հարք, ծնողք, նախորդք. ԱԹԱԼԱՐԸՄԸԶ, ՊԻԶՏԷՆ ԷՎՎԷԼՔԻԼԷՐ:

Devant (ՏԸՎԱՆ) ՆԽ. Նախ, յառաջ. յառաջ քան, նախ քան. ԷՎՎԷԼ, ԻԼԷՐԻ: Հանդէպ, յանդիման, առաջի, զառաջեաւ. ԷՕՆԻՒՆՏԷ, ՀՈՒԶՈՒՐՈՒՆՏԱ, ՅԱՆԸՆՏԱ:

Devant (ՏԸՎԱՆ) Գ. ԱՐ. Առաջին կողմն, առաջք. ԷՕՆ, ԷՕՆԻՒ, ԷՕՆ ԹԱՐԱՖԸ: Par devant, յանդիման, առաջի, զառաջեաւ. ԷՕՆԻՒՆՏԷ, ԷՕՆԻՒՆՏԷՆ: Ci-devant, յառաջ, յառաջագոյն, 'ի վեր անդր. ԷՎՎԷԼՏԷՆ:

Devantier (ՏԸՎԱՆԹԻԷ́) Գ. ԱՐ. Գենջակ. ՌՄԿ. գոգնոց. ՓԷՇԹԸՄԱԼ, ԷՕՆԷՃԷՔ:

Devantière (ՏԸՎԱՆԹԻԷՐ) Գ. ԱՐ. Գենջակ կամ զգեստ ինչ կանանց 'ի պէտս հեծանելոյ 'ի ձի:

Devanture (ՏԸՎԱՆԹԻՒՐ) Գ. ԻԳ. Ճակատ, առաջին կողմն. ԷՕՆԻՒ, ԷՕՆ ԹԱՐԱՖԸ: ՅՈԳ. Արգել, կափարիչ:

Dévastateur, trice (ՏԷ́ՎԱՍԹԱԹԷՕՐ, ԹՐԻՍ) Գ. ԵՒ ԱԾ. Քանդիչ, կործանիչ. ԽԱՐԱՊ ԷՏԻՃԻ, ՄՈՒԽՐԻՊ, ՅԱՂՄԱՃԸԼԱՐ:

Dévastation (ՏԷ́ՎԱՍԹԱՍԻՕՆ) Գ. ԻԳ. Աւար, աւարառութիւն, աւեր, կործանումն. ՅԱՂՄԱ, ԽԱՐԱՊ, ԶԱՐԱՐ, ՎԷՐԱՆԼԸԳ:

Dévaster (ՏԷ́ՎԱՍԹԷ́) Բ. Ն. Աւար հարկանել, կողոպտել, քանդել, կործանել, ամայի առնել. ՊՕԶՄԱԳ, ԽԱՐԱՊ՝ ԶԱՐԱՐ կամ ՊԷՐՊԱՏ ԷԹՄԷՔ, ՅԸԳԸՓ ՅԱԳՄԱԳ, ՎԷՐԱՆ ԷԹՄԷՔ: Dévasté, ée, կողոպտեալ, քանդեալ:

Développée (ՏԷ́ՎԸԼՕՓԷ́) Գ. ԻԳ. Բացուած կորութեան:

Développement (ՏԷ́ՎԸԼՕՓՄԱՆ) Գ. ԱՐ. Քակումն պատատեալ իրաց, պարզումն, լուծումն:

Développer (ՏԷ́ՎԸԼՕՓԷ́) Բ. Ն. Քակել զպատատեալն, բանալ, լուծանել, արձակել: պարզել, մեկնել, բացայայտել, յերևան ածել. ԱՉՄԱԳ. ԱՉԸԳ ԱՉՄԱԳ, ՉԷՕԶՄԷՔ. ՇԷՐՀ ՎԷՐՄԷՔ: Développé, ée, բացեալ. մեկնեալ:

Devenir (ՏԸՎԸՆԻՐ) Բ. Չ. Եղանիլ, լինել, գտանիլ, պատահել. ՕԼՈՒՆՄԱԳ, ՕԼՄԱԳ, ՕԼԱՃԱԳ ՕԼՄԱԳ: Devenu, ue, լեալ, եղեալ, գըտեալ:

Déventer (ՏԷ́ՎԱՆԹԷ́) Բ. Չ. Կարճել զառագաստն, արգելուլ զհողմն:

Dévergondé, ée (ՏԷ́ՎԷՐԿՕՆՏԷ́) ԱԾ. Լիրբ, անամօթ. ԱՐՍԸԶ, ՈՒՏԱՆՄԱԶ:

Déverguer (ՏԷ́ՎԷՐԿԷ́) Բ. Ն. Ի բաց առնուլ զառագաստս առագաստակալին:

Déverrouiller (ՏԷ́ՎԷՐՈՒՅԼԷ́) Բ. Ն. Բանալ կամ 'ի բաց առնուլ զփակաղակն. ԳԱՓՈՒ ՄԱՆՏԱԼԸՆԸ ԱՉՄԱԳ, ԶԷՄՊԷՐԷՅԻՆԻ ԳԱԼՏԸՐՄԱԳ:

Devers (ՏԸՎԷՐ) ՆԽ. Առ, առընթեր, առ երի, մերձ, հուպ, ընդ. ՅԱՆԸ, ՏՕՂՐՈՒ, ԳԱՐՇԸ, ԹԱՐԱՖԸՆԱ:

Dévers, erse (ՏԷ́ՎԷՐ, ԷՐՍ) ԱԾ. Հակեալ, թեքեալ, շեղեալ, թիւր, խոտորնակ. ԷՅՐԻ:

Devers (ՏԸՎԷՐ) Գ. ԱՐ. Ունելիք շանթացեալ երկաթոյ:

Déverser (ՏԷ́ՎԷՐՍԷ́) Բ. Չ. Խոտորիլ. շեղել, հակել, խոնարհել. էյրի գուրմագ: Déversé, ée, շեղեալ, խոտորեալ, առ 'ի շեղ:

Déversoir (տէվէրսուար) գ. ար. Խորամ ջրաղացից 'ի դարձուցանել զջուրն. արդան սույուն ագաճագ եէրի:

se Dévêtir (տէվէթիր) բ. յ. Մերկանալ, հանել զհանդերձս. սօյունմագ, էսվապընը չըգարմագ: Dévêtu, ue, մերկացեալ:

Dévêtissement (տէվէթիսման) գ. ար. Թողումն, հրաժարումն (ըստ իրաւագիտաց):

Déviation (տէվիասիօն) գ. իգ. Զարտուղութիւն, արտուղութիւն, խոտորումն. եօլունդան չըգըշ, ազմագլըգ:

Dévider (տէվիտէ) բ. ն. Պատել 'ի կարժառն (զմանածս). չիլէյէ սարմագ: պատել 'ի կծիկն. եումաղա իփլիք սարմագ: Dévidé, ée, պատեալ 'ի կարժառն:

Dévideur, euse (տէվիտէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ պատատէ 'ի կարժառն կամ 'ի կծիկն:

Dévidoir (տէվիտուար) գ. ար. Կարժառ, գործի մանելոյ. չիլէճէ, չըգըրըգ:

Dévier (տէվիէ) բ. չ. Խոտորիլ, զարտուղիլ. եօլտան չըգմագ, սափմագ, ազմագ:

Dévigo (տէվիկօ) գ. ար. Սպեղանի ինչ:

Devin (տըվէն) գ. ար. Կիւս, իղձ, քաղդեայ, մոգ. ֆալճը, րէմմալ:

Deviner (տըվինէ) բ. չ. Գուշակել, իմանալ յառաջագոյն, կանխաւ ասել. ֆիրասէթ իլէ պիլմէք, ղայըպ սէօյլէմէք, ֆալ աչմագ, րէմմալլըգ էթմէք: Deviné, ée, գուշակեալ:

Devineresse (տըվինըրէս) գ. իգ. Վհուկ, կին գուշակ, հարցուկ. ֆալճը գարը:

Devineur (տըվինէօր) գ. ար. Գուշակ, մոգ. ֆալճը:

Devis (տըվի) գ. ար. Ցուցակ, պատկեր, առաջարկութիւն (շինուածոյ, ծախուց, և այլն). պիր էպնիէնուն տախմինէն մասրաֆը, գայմէ: կանխաբանութիւն. զրոյց (է բառ վաղեմի):

Dévisager (տէվիզաժէ) բ. ն. Ապականել կամ ցոտել զերեսն, տգեղացուցանել. եիւզինի տըրմալամագ, չիրքինլէթմէք: Dévisagé, ée, ապականեալ (երես):

Devise (տըվիզ) գ. իգ. Նկարացոյց (պատկեր ինչ խորհրդաւոր բանիւ). ալէմ, ալամէթ, ալամէթլի տասվիր:

Deviser (տըվիզէ) բ. չ. Խօսակից լինել, խօսել 'ի միասին (է բառ վաղեմի). մուշավէրէ կամ լագըրտը էթմէք:

Dévoiement (տէվուաման) գ. ար. Թանչ, որովայնալուծութիւն. իսհալ, գարըն սիւրմէսի:

Dévoilement (տէվուալման) գ. ար. Ի բաց առնուլն զքօղն, յայտնութիւն:

Dévoiler (տէվուալէ) բ. ն. Ի բաց առնուլ զքօղն կուսանի: արձակել յուխտէ զկուսանն. եիւզ էօրթիւսիւնիւ ալմագ, նիգեահը գալտըրմագ: յայտնել, ցուցանել. աչմագ, քէշֆ էթմէք, կէօսթէրմէք: Dévoilé, ée, անքօղ. յայտնի:

Devoir (տըվուար) բ. ն. Je dois, tu dois, il doit; nous devons, vous devez, ils doivent. Je devois. Je dus. J'ai dû. Je devrai. Je devrois. Que je doive. Que je dusse. Պարտական լինել, պարտիլ, պարտաւորիլ. պօրճլու կամ վէրէճէքլի օլմագ: պարտք կամ պատշաճ գոլ, հարկ լինել. վաճիպ կամ ճայիզ օլմագ: Dû, ue, պարտական. պատշաճ, 'ի դէպ:

Devoir (տըվուար) գ. ար. Պարտք, արժանն, իրաւունք. պօրճ, ֆարզ:

Dévole (տէվօլ) գ. իգ. Կորուստ 'ի խաղի թղթոյ:

Dévolu, ue (տէվօլիւ) ած. Փոխանցեալ, առացեալ իրաւամբք. նագլ կամ թէվճիհ օլունմուշ, սահապընա կէչմիշ:

Dévolu (տէվօլիւ) գ. ար. Փոխանցումն իրաւանց. թէվճիհ:

Dévolutaire (տէվօլիւթէր) ած. Որ ունի զփոխանցումն իրաւանց:

Dévolutif, ive (տէվօլիւթիֆ, իվ) ած. Որ ունի իշխանութիւն, գերագոյն (դատաւոր):

Dévolution (տէվօլիւսիօն) գ. իգ. Ստացումն իրաւանց փոխանցման. սահապընա կէչմէ:

Dévorant, ante (տէվօրան, անթ) ած. Կլանող, ծախիչ. եէյիճի:

Dévorer (տէվօրէ) բ. ն. Կլանել, անյագ ուտել, լափլիզել, ծախել, սպառել, մաշել. եութմագ, եէմէք: Dévoré, ée, կլեալ, ծախեալ:

Dévot, ote (տէվօ, օթ) ած. և գ. Ջերմեռանդն, պաշտօնասէր, աստուածապաշտ. իպատէթ էտէն, իպատէթքեար: բարեպաշտօն կեղծաւորեալ. սօֆու, էհլի թագվա:

Dévotement (տէվօթման) մակ. Եռանդեամբ, եռանդագին. սօֆուլուգ իլէ:

Dévotieux, euse (տէվօսիէօ, էօզ) ած. Ջերմեռանդն (է բառ վաղեմի):

Dévotieusement (տէվօսիէօզման) մակ. Եռանդեամբ, եռանդագին (է բառ վաղեմի):

Dévotion (տէվօսիօն) գ. իգ. Եռանդն, պաշտօնասիրութիւն, աստուածպաշտութիւն. յարգանք, հպատակութիւն, յօժարութիւն կամաց. սօֆուլուգ, թագվալըգ, իպատէթ, ուպուտիյէթ:

Dévouement (տէվուման) գ. ար. Նուիրումն անձին, ուխտ: մեծարանք, յարգութիւն, հպատակութիւն. իթաաթ, ուպուտիյէթ, ինգըյատ, իխլաս:

Dévouer (տէվուէ) բ. ն. Ուխտել, նուիրել, ընծայել. ատամագ, ատագ կամ ահտ էթմէք, իխթիսաս կամ թախսիս էթմէք: Se dévouer, բ. յ. Նուիրել զանձն, մատուցանել կամ պատարագել. քէնտինի ֆիտա կամ գուրպան էթմէք: Dévoué, ée, նուիրեալ, անձնանուէր. մախսուս, իխթիսաս օլունմուշ:

Dévoyer (տէ՛վօայէ՛) բ. ն. Զարտուղեցուցանել, խոտորեցուցանել. եօլտան չըքարմագ կամ շաշըրթմագ, եանըլթմագ : պատճառել ըղլուծումն որովայնի. իսհալ էթմէք : Dévoyé, ée, զարտուղեալ, շեղեալ, թիւրեալ :

Dextérité (տէքսթէ՛րիթէ՛) գ. իգ. Արագաշարժութիւն, յաջողակութիւն ձեռաց. արագամտութիւն, ճարտարմտութիւն. ուսուլ, գապիլիյէթ, չապուգլուգ :

Dextre (տէքսթր) գ. իգ. Աջ (է բառ վաղեմի) : աջակողմն (ըստ կնքաբանից) :

Dextrement (տէքսթրըման) մակ. Յաջողակս, ճարտարութեամբ. ուսուլ իլէ :

Dextrochère (տէքսթրօշէր) գ. ար. Ձեռն բազպանակիր (ըստ կնքաբանից) :

Dey (տէ՛ի) գ. ար. Իշխանապետ Թունիսայ :

Dia (տիա) Ուղիղ ընթացք ձիոյ (ըստ կառավարաց) :

Diabétès (տիապէ՛թէս) գ. ար. Անփոփոխ ելք բժշկական ըմպելեաց ընդ միզի 'ի հիւանդութեան անդ :

Diabétique (տիապէ՛թիք) ած. Ախտացեալ diabétès հիւանդութեամբ :

Diable (տիապլ) գ. ար. Դեւ, սատանայ, բանսարկու, չարասէր. շէյթան : En diable, en diable et demi, comme les diables, չարաչար, յանչափս, սաստիկ :

Diablement (տիապլըման) մակ. Յանչափս, կարի իմն, յոյժ. հատտէն զիյատէ :

Diablerie (տիապլըրի) գ. իգ. Դիւթութիւն, կախարդանք, դեղատուութիւն, չարիք, արուեստ սատանայական. շէյթանլըգ :

Diablesse (տիապլէս) գ. իգ. Կին ժանտ, չարագործ :

Diablotin (տիապլօթէն) գ. ար. Դեւ փոքր, խեռ, ստահակ. շէյթանճըգ : յոգ. Ազգ ինչ մանր շաքարեղինաց :

Diabolique (տիապօլիք) ած. Դիւական, սատանայական. ամենաչար, չարադեւ. շէյթանլը :

Diaboliquement (տիապօլիքման) մակ. Դիւաբար, չարութեամբ, նենգութեամբ. շէյթան կիպի, շէյթանճա :

Diabotanum (տիապօթանօմ) գ. ար. Սպեղանի ինչ :

Diacadmias (տիաքատմիաս) գ. ար. Սպեղանի ինչ :

Diacalutéos (տիաքալիւթէ՛օս) գ. ար. Սպեղանի ինչ :

Diacarcinon (տիաքարսինօն) գ. ար. Դեղ ինչ օգտակար խածուածոյ շան :

Diacartame (տիաքարթամ) գ. ար. Դեղ ինչ մաքրողական :

Diachylon (տիաքիլօն) գ. ար. Սպեղանի ինչ 'ի խժային հիւթոց :

Diacode (տիաքօտ) գ. ար. Ըմպելի ինչ բժշկական :

Diaconat (տիաքօնա) գ. ար. Սարկաւագութիւն. շէմմասլըգ :

Diaconesse (տիաքօնէս) գ. իգ. Սարկաւագուհի :

Diacopée (տիաքօփէ՛) գ. իգ. Հատուած կամ ճեղքուած գանկի կամ սկաւառակի գլխոյն :

Diacoustique (տիաքուսթիք) գ. իգ. Ընտրութիւն ձայնից, արուեստ ընտրութեան ձայնից :

Diacre (տիաքր) գ. ար. Սարկաւագ, պաշտօնեայ, սպասաւոր քահանայի. տիյագ, շէմմաս :

Diadème (տիատէմ) գ. ար. Թագ, պսակ. թաճ, էֆսէր, իքլիլ :

Diaglaucium (տիակլօսիօմ) գ. ար. Դեղ ինչ աչաց. թիւթիա :

Diagnostique (տիակնօսթիք) ած. և գ. Ախտացոյց, ախտագուշակ (նշանք) :

Diagonal, ale (տիակօնալ) ած. և գ. Տրամանկիւն (գիծ). քէօշէտէն քէօշէյէ չէքիլմիշ խատտ :

Diagonalement (տիակօնալման) մակ. Տրամանկիւնաբար, իբրեւ զտրամանկիւն, ընդ տրամանկիւնն :

Diagrède (տիակրէտ) գ. ար. Դեղ ինչ բաղադրածոյ :

Dialecte (տիալէքթ) գ. ար. Լեզու քաղաքին, բարբառ գաւառի. պիր վիլայէթին տիլի :

Dialecticien (տիալէքթիսիէն) գ. ար. Տրամաբան. է՛հլի իլմի մանթըգ :

Dialectique (տիալէքթիք) գ. ար. Տրամաբանութիւն. իլմի մանթըգ :

Dialectiquement (տիալէքթիքման) մակ. Տրամաբանօրէն, իբրեւ զտրամաբան :

Dialogue (տիալօկ) գ. ար. Տրամախօսութիւն, խօսակցութիւն, համախօսութիւն. միւքէալէմէ, միւշավէրէ, միւհալէմէ :

Dialoguer (տիալօկէ՛) բ. ն. Ճառել տրամախօսութեամբ, տրամախօսել. պիր գաչ քիմէսնէյի պիրի պիրի իլէ սէօյլէշթիրմէք : Dialogué, ée, տրամախօսեալ :

Dialthée (տիալթէ՛) գ. ար. Օծանելի ինչ :

Diamant (տիաման) գ. ար. Ադամանդ. էլմաս : գոհար, ակն պատուական :

Diamantaire (տիամանթէր) գ. ար. Ականավաճառ, ակնագործ. էլմասճը :

Diamargariton (տիամարկարիթօն) գ. ար. Փոշի ինչ մարգարտախառն :

Diamétral, ale (տիամէթրալ) ած. Տրամագծեան, տրամագծի. գութրէ միւթէալլիգ :

Diamétralement (տիամէթրալման) մակ. Տրամագծաբար, տրամաչափապէս, հանդէպ, դէմընդդէմ :

Diamètre (տիամէթր) գ. ար. Տրամագիծ. գութր :

Diamorum (տիամօրօմ) գ. ար. Ըմպելի 'ի թթոյ :

Diane (տիան) գ. իգ. Արտեմիս. էրթամիս : Battre la Diane, թմբուկ հարկանել ընդ այգն կամ յերևիլ արուսեկին՝ 'ի զարթուցանել զզօրս։

Diantre (տիանթրը) գ. ար. Դև, սատանայ (առ ի յընտանի զրոյցս). շէյթան։

Dianucum (տիանիւքօմ) գ. ար. Ըմպելի ինչ։

Diapalme (տիափալմ) գ. ար. Օծանելի ինչ բժշկական։

Diapasme (տիափասմ) գ. ար. Փոշի ինչ հոտաւէտ։

Diapason (տիափազօն) գ. ար. Բաղաձայնութիւն ինչ երաժշտական։

Diapedèse (տիափէտէզ) գ. իգ. Հոսումն կամ բղխումն արեան ընդ ծակոտիս։

Diaphane (տիաֆան) ած. Թափանցիկ, յստակ, պայծառ, ջինջ. պիր եիւզիւնտէն օ պիր եիւզիւ կէօրիւնէն, շէֆֆաֆ։

Diaphanéité (տիաֆանէիթէ) գ. իգ. Թափանցկութիւն, յստակութիւն, պայծառութիւն. շէֆֆաֆլըգ։

Diaphoenie (տիաֆէնի) գ. ար. Դեղ ինչ մաքրողական։

Diaphorèse (տիաֆօրէզ) գ. իգ. Ելք ընդ ծակոտիս մորթոյ։

Diaphorétique (տիաֆօրէթիք) ած. Քրտնեցուցիչ, քրտնաբեր։

Diaphragme (տիաֆրակմ) գ. ար. Ստոծանի (թաղանթ, մկան կամ տախտակ ինչ). հիճապ իւլ գալպ, իրիպ։

Diapré, ée (տիափրէ) ած. Խայտաբղէտ, պիսակ, բազմերանգ (է բառ վաղեմի). ալա, ալաճա։

Diaprée (տիափրէ) գ. իգ. Ազգ ինչ սալորոյ։

Diaprun (տիափրէօն) գ. ար. Դեղ ինչ կազմեալ 'ի շլորոյ։

Diaprure (տիափրիւր) գ. իգ. Երանգ, պէսպիսութիւն գունոց (է բառ վաղեմի)։

Diarrhée (տիառէ) գ. իգ. Թանչ, որովայնալուծութիւն. եիւրէք սիւրմէսի, իսհալ։

Diarrhodon (տիառօտօն) գ. ար. Դեղ ինչ կազմեալ 'ի վարդէ։

Diarthrose (տիարթրօզ) գ. իգ. Թուլութիւն յօդից ոսկերաց։

Diascordium (տիասքօրտիօմ) գ. ար. Դեղ ինչ նման թիւրակէսի։

Diasebeste (տիազէպէսթ) գ. ար. Ի դեղ ինչ։

Diaséné (տիազէնէ) գ. ար. Ի դեղ ինչ։

Diasostique (տիազօսթիք) գ. իգ. Պահպանութիւն առողջութեան։

Diasporamètre (տիասփօրամէթրը) գ. ար. Գործի 'ի չափել զնուազութիւն գունոյ։

Diastase (տիասթազ) գ. իգ. Խախտումն ոսկերաց։

Diastole (տիասթօլ) գ. իգ. Թողանք կամ ընդարձակութիւն սրտի. եիւրէյին աչըլմասը։

Diastyle (տիասթիլ) գ. ար. Անջրպետութիւն սեանց։

Diasyrme (տիազիրմ) գ. ար. Հեգնութիւն, երգիծանութիւն։

Diathèse (տիաթէզ) գ. ար. Կիրք, հանգամանք։

Diatessaron (տիաթէսարօն) գ. ար. Քառամանակ երգ կամ նուագ։ քառամասն թիւրակէ։

Diatonique (տիաթօնիք) ած. Ոլորակեան, ոլորակի։

Diatoniquement (տիաթօնիքման) մակ. Իբրև ոլորակ։

Diatragacane (տիաթրակաքան) գ. իգ. Ի դեղ ինչ։

Diatribe (տիաթրիպ) գ. իգ. Ճառ, հակաճառութիւն, վիճաբանութիւն։

Dicélies (տիսէլի) գ. իգ. յոգ. Կատակերգութիւն ինչ նախնեաց։

Dicélistes (տիսէլիսթ) գ. ար. յոգ. Կատակերգակք, դերասանք։

Dichorée (տիքօրէ) գ. ար. Չափ ինչ ոտանաւորի։

Dichotome (տիքօթօմ) ած. Երկատեալ կամ կիսամասն (լուսին)։

Dichotomie (տիքօթօմի) գ. իգ. Երկատութիւն կամ կիսամասնութիւն (լուսնոյ)։

Dictame (տիքթամ) գ. իգ. Դիկտամոն, կրետաբոյս. կիրիթ օթու։

Dictamen (տիքթամէն) գ. ար. Թելադրութիւն բանի, ազդումն խղճի մտաց. աքըլ հիւքմի։

Dictateur (տիքթաթէօր) գ. ար. Դիկտատոր, իշխանապետ (նախնի Հռովմայեցւոց). հաքիմ մութլագ։

Dictature (տիքթաթիւր) գ. իգ. Իշխանութիւն Դիկտատորի։

Dictée (տիքթէ) գ. իգ. Թելադրեալ բան, ասացուած։

Dicter (տիքթէ) բ. ն. Թելադրել, ուսուցանել, ազդել, ասել. ամլ. տուն տալ. եազանճըյը տէմէք, սէօյլէյիփ եազդըրմագ, տէմէլլի կամ իմլա էթմէք։ Dicté, ée, թելադրեալ, ազդեալ։

Diction (տիքսիօն) գ. իգ. Ասացուած, բան, ճառ. սէօզ, քէլիմէ։ ոճ բանից, գեղեցկաբանութիւն. էլֆազ։

Dictionnaire (տիքսիօնէր) գ. ար. Բառգիրք, բառագիրք, բառարան. լուղէթ քիթապը։

Dicton (տիքթօն) գ. ար. Ասացուած, գեղեցիկ իմաստ, առած, վճիռ. տէյիշ, սէօզ, մէգալ։

Dictum (տիքթօմ) գ. ար. Վճիռ, պատուէր հրամանի (է բառ Լատին)։

Didactique (տիտաքթիք) ած. և գ. Վարդապետական, խրատական, հրահանգիչ. էօյրէթիճի, մուալլիմ։ վարդապետութիւն, արուեստ ուսուցանելոյ։

Didelphe (տիտէլֆ) գ. ար. Չորքոտանի ինչ փոքրիկ։

Didragme (տիտրակմ) գ. ար. Երկդրամեան, դիդրաքմայ։

Diédau (տիէ՛տօ) գ. ար. Ցանց ինչ կամ ուռկան:

Diérèse (տիէ՛րէզ) գ. իգ. Տրոհումն կամ տրոհութիւն:

Dierville (տիէրվիլ) գ. իգ. Ի ծառ ինչ:

Dièse կամ Diésis (տիէզ, տիէ՛զիս) գ. ար. և ած. Վերասաստութիւն, մակասաստութիւն, կիսաձայն:

Diète (տիէտ) գ. իգ. Ժոյժ կերակրոց. փէրհիզ: Ժողով գլխաւորաց միոյ տէրութեան: Ժողով ինչ վանական:

Diététique (տիէ՛տէ՛տիք) գ. իգ. և ած. Ժուժական, ժուժկալութեան (դեղ կամ կանոն). իլմի փէրհիզ: Քրտնաբեր և ցամաքեցուցիչ (դեղ). տէրլէտիճի:

Dieu (տիէօ) գ. ար. Աստուած, գերագոյն էակ, հաստիչ. ալլահ, թանրը, պարի, հագ, մէվլա, եարատըճը, խիւտա: չաստուած հեթանոսաց, կուռք. փութ: Plût à Dieu, երանի թէ, ո՜ տայր, պարգևեսցէ Տէր. ալլահ վէրսին, նէ մուտլու:

Dieu-donné (տիէօ տօնէ՛) գ. ար. Աստուածատուր, շնորհեալ յԱստուծոյ (իշխան):

Diffamant, ante (տիֆամա՛ն, ա՛նտ) ած. Նախատալից, ամօթալի, անարգ, վատանուն, թշնամանագիր, անուանարկ:

Diffamateur (տիֆամատէօր) գ. ար. Զարախօս, վատահամբաւիչ, բամբասող. տիլլէյիճի, րիւսվայ էտիճի, լէմմազ:

Diffamation (տիֆամասիօն) գ. իգ. Անհամբաւութիւն, անուանարկութիւն. տիլլէմէ, զէմմ էտմէ, լէմզ, նէմմ:

Diffamatoire (տիֆամատուար) ած. Վատահամբաւիչ (թուղթ):

Diffamer (տիֆամէ՛) բ. ն. Վատահամբաւանել, բամբասել, վատահամբաւել. տիլլէմէք, ապ կամ ըրզ պօզմագ: Diffamé, ée, վատահամբաւ, անուանարկ: ագատ (առիւծ ըստ կնքաբանից):

Différemment (տիֆէ՛րամա՛ն) մկ. Այլազգ, այլազգաբար, տարօրինակ. պաշգա տիւրլիւ, պաշգա կէօնէ, ֆարգլը:

Différence (տիֆէ՛րանս) գ. իգ. Տարբերութիւն, զանազանութիւն, խտիր, պէսպիսութիւն. աննմանութիւն, անմիաբանութիւն. ֆարգ, տէֆավիւթ, տիւրլիւլիւք:

Différencier (տիֆէ՛րանսիէ՛) բ. ն. Տարբերել, զանազանել, ընտրել. ֆարգ կամ տէմէիզ էտմէք, այըրտ էտմէք: Différencié, ée, տարբերեալ, զանազան:

Différent, ente (տիֆէ՛րան, ա՛նտ) ած. Տարբեր, պէսպէս, աննման, այլ, այլազգ, զանազան. պաշգա, պէնզէմէզ, ղայրը, ֆարգլը, սայիր:

Différent (տիֆէ՛րան) գ. ար. Վէճ, կագ, անմիաբանութիւն, խնդիր, հակառակութիւն. գավղա, չէքիշ, նիզա:

Différentiel, elle (տիֆէ՛րանսիէլ) ած. Տարբերական (հաշիւ): յանհունս փոքր (քանակութիւն):

Différer (տիֆէ՛րէ՛) բ. ն. Յապաղել, յամեցուցանել, յերկարել. ուզատմագ, իրտէլէմէք, էյլէնտիրմէք, ուզաղա սալմագ, տախիր էտմէք: Différé, ée, յապաղեալ, յամր:

Difficile (տիֆիսիլ) ած. Դժուարին, տաժանական, ծանր, անտանելի: անհամբոյր, դեգ: աղետալի, բազմավրդով, բազմավտանգ. կիւճ, չէտին, մուշքիլ. զօր, զահմէթլի, փալարըղ, սարփ:

Difficilement (տիֆիսիլմա՛ն) մկ. Դժուարաւ. կիւճ իլէ:

Difficulté (տիֆիքիւլթէ՛) գ. իգ. Դժուարութիւն, խոչ, արգել. կիւճլիւք, չէտինլիք, մուշքիլլիք, զահմէթ: Sans difficulté, անտարակոյս, ստուգիւ, հաւաստեաւ. շիւփհէսիզ:

Difficultueux, euse (տիֆիքիւլթիւէօ, էօզ) ած. Դժուարին, տաժանելի. դեգ, դաժան, կամակոր, դժուարամիտ, անհաւան. կիւճլիւք կամ չափարըղ վէրէն, տէալլիւլ էտիճի:

Difforme (տիֆօրմ) ած. Տգեղ, անվայելուչ, զազրատեսիլ. զազիր, գարշելի. չիրքին, պիչիմսիզ:

Difformer (տիֆօրմէ՛) բ. ն. Անկերպարանել, տգեղացուցանել. պիչիմինտէն չըգարմագ: Difformé, ée, տգեղ, անկերպարան:

Difformité (տիֆօրմիտէ՛) գ. իգ. Տգեղութիւն, անվայելչութիւն, զազրութիւն, յոռութիւն, գարշութիւն. պիչիմսիզլիք, չիրքինլիք, ուէմաճէփ:

Diffraction (տիֆրաքսիօն) գ. իգ. Բեկբեկումն շառաւիղաց լուսոյ:

Diffus, use (տիֆիւ, իւզ) ած. Սփռեալ, ծաւալեալ, տարածեալ, երկար. երկարապատում. եայըլմըշ, չօգ սէօզլիւ, մուֆասսալ:

Diffusément (տիֆիւզէ՛մա՛ն) մկ. Ճոխագոյնս, ընդարձակագոյնս, ընդ երկար, լիով. եայըլարագ:

Diffusion (տիֆիւզիօն) գ. իգ. Սփիւռ, ծաւալումն, ճապաղումն. ընդարձակութիւն, ճոխութիւն, առաւելութիւն բանից. եայըլմա, իֆշա, իլան, տէօքիւլմէ. տաֆսիլ, չօգ սէօզլիւլիւք:

Digastrique (տիկասթրիք) ած. Երկորովայն (մկան):

Digérer (տիժէ՛րէ՛) բ. ն. Մարսել. սինտիրմէք, հազմ էտմէք, էրիտմէք: զննել, քննել. ֆիքր էտմէք, տիւզմէք: համբերել, հանդուրժել, տանել. աճըսընը չէքմէք, տէհամմիւլ էտմէք: չ. Հալել, լուծանել. էրիմէք: Digéré, ée, մարսեալ. սինմիշ:

Digeste (տիժէստ) գ. ար. Հաւաքումն վճռոց. կանոնագիրք:

Digesteur (տիժէստէօր) գ. ար. Գործի եփելոյ կամ հալելոյ:

Digestif, ive (տիժէ՛ստիֆ, իվ) ած. Մարսեցուցիչ. սինտիրիճի, հազմ օլունաճագ:

Digestion (տիժէստիօն) գ. իգ. Մարսումն, մարսողութիւն, հալումն, լուծումն. եփ. սինտիրմէքլիք, սինմէ, հազմ:

Digitale (տիժիթալ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Digité, ée (տիժիթէ) ած. Մատնաձև, հատեալ 'ի ձև մատին:

Digliphe (տիկլիֆ) գ. ար. Երկքանդակ մոյթ ճարտարապետական:

Digne (տինյը) ած. Արժանի, արժանաւոր· ընտիր, ազնիւ, պատուական· արդար, իրաւացի· լայըգ, մուսթահագ:

Dignement (տինյըման) մկ. Արժանապէս, ըստ արժանեաց, իրաւամբք, կարի քաջ· ազնուաբար, վայելչաբար, շքեղաբար· լայըգանէ, մուսթահագ իլէ:

Dignitaire (տինյիթէր) գ. ար. Աստիճանաւոր, պատուաւոր· ճահ ու մանսըպ սահիպի, րիճալ:

Dignité (տինյիթէ) գ. իգ. Արժանաւորութիւն, արժանիք, յարգ, վայելչութիւն: արժանապատուութիւն, պատիւ, աստիճան, իշխանութիւն: մեծութիւն, կարևորութիւն· ազնուութիւն, պատուականութիւն· րիֆաթ, գատրէ· մանսըպ, մէրթէպէ, շան, բայէ, ուլուլուգ, ճահ, իսթիհգագ· վագար, վագարէթ:

Digression (տիկրէսիօն) գ. իգ. Զարտուղութիւն պատմական, շեղումն յընթացից պատմութեան կամ խօսից· սաֆմա, թէպայն:

Digue (տիկ) գ. իգ. Ամբարտակ, թումբ· արղ, պէնտ, սու պէնտի, սէտտ:

Diguon (տիկօն) գ. ար. Գաւազան կամ ձող դրօշի:

Dilacération (տիլասէրասիօն) գ. իգ. Կեղեքումն, պատառումն· եըրթմա:

Dilacérer (տիլասէրէ) բ. ն. Կեղեքել, պատառել· եըրթմագ, շագ կամ չէքք էթմէք, բարչա բարչա էթմէք: Dilacéré, ée, կեղեքեալ, պատառեալ:

Dilaniateur (տիլանիաթէօր) գ. ար. և ած. Պատառող, կեղեքիչ:

Dilapidation (տիլափիտասիօն) գ. իգ. Վատնումն, շռայլութիւն· մալ թէլէֆ էթմէ:

Dilapider (տիլափիտէ) բ. ն. Վատնել զինչս· մալ թէլէֆ էթմէք, տաղըթմագ, իթլաֆ կամ իսրաֆ էթմէք, տիվանէ օլարագ խարճ էթմէք: Dilapidé, ée, վատնեալ շռայլութեամբ:

Dilatabilité (տիլաթապիլիթէ) գ. իգ. Տարածականութիւն, ծաւալականութիւն:

Dilatable (տիլաթապլ) ած. Ընդարձակելի, տարածելի, տարածական, ծաւալական· եայըլըր:

Dilatation (տիլաթասիօն) գ. իգ. Տարածումն, լայնումն, ընդարձակութիւն· եայըլմագլըգ, իրթիխա:

Dilatatoire (տիլաթաթուար) գ. և ած. Յամեցուցիչ: բացարան (գործի վիրաբուժից):

Dilater (տիլաթէ) բ. ն. Ընդարձակել, լայնել, տարածել, ծաւալել· եայմագ, աչմագ, պօլլաթմագ: Dilaté, ée, ընդարձակեալ, լայն:

Dilateur (տիլաթէօր) գ. ար. Ընդարձակիչ (մկան):

Dilatoire (տիլաթուար) ած. Յապաղեցուցիչ, յամեցուցիչ· թէէխիրճի, իհմալճը:

Dilayer (տիլէյէ) բ. ն. Յապաղել, յամեցուցանել (է բառ վաղեմի):

Dilection (տիլէքսիօն) գ. իգ. Սէր, սիրելութիւն· մուհապպէթ, սէվկի, աշգ:

Dilemme (տիլէմ) գ. ար. Երկսայրաբանութիւն:

Diligemment (տիլիժաման) մկ. Փութոյ պնդութեամբ, խնամով, փութաջան· թէզ, սէրիան, իգթամ իլէ, թէգայիւտ իւզրէ:

Diligence (տիլիժանս) գ. իգ. Փոյթ, ջանք, հոգ, խնամ· թէզլիք, չապուգլուգ, սիւրաթ, իհթիմամ, թէգայիւտ, կէօզ աչըգլըղը, տըգգաթ, ճահտ, ղայրէթ: ազգ ինչ երագընթաց կառաց, քաջընթաց կառք· թէզ կիտէն արապա, ավլամ իլէն եօլ արապասը:

Diligent, ente (տիլիժան, անթ) ած. Փոյթ, փութաջան, ժիրաժիր, արթուն, մտադիր· մուգայէտ, չալըշգան, ղայրէթլի, թէզ, չապուգ:

Diligenter (տիլիժանթէ) բ. չ. և ն. Աճապարել, փութալ· փութաջան գործել· փութացուցանել, ճեպել· աճէլէ էթմէք, ճահտ կամ ղայրէթ էթմէք· աճէլէ էթթիրմէք:

Diluvien, ienne (տիլիւվիէն) ած. Ջրհեղեղի· թուֆանա մութաալլիգ:

Dimachère (տիմաշէր) գ. ար. Երկսուսեր սուսերամարտ:

Dimanche (տիմանշ) գ. ար. Կիւրակէ, միաշաբաթի· բազար կիւնիւ: Dimanche gras, բուն բարեկենդան:

Dîme (տիմ) գ. իգ. Տասանորդ· էօշիւր, ղէքնաթ:

Dimension (տիմանսիօն) գ. իգ. Չափ կամ տարածութիւն մարմնոյ· մէսահա:

Dîmer (տիմէ) բ. ն. Տասանորդել, առնուլ կամ հանել տասանորդս· էօշիւր ալմագ կամ տէվշիրմէք:

Dîmerie (տիմրի) գ. իգ. Կալուած տասանորդելի:

Dîmeur (տիմէօր) գ. ար. Որ առնու զտասանորդս· էօշիւր ալան:

Dîmier (տիմիէ) գ. ար. Որ ժողովէ տասանորդս· էօշիւր տէվշիրիճի:

Diminuer (տիմինիւէ) բ. ն. Նուազեցուցանել, պակասեցուցանել, հատանել· էքսիլթմէք, ազալթմագ: Diminué, ée, նուազեալ, պակասեալ:

Diminutif, ive (տիմինիւթիֆ, իվ) ած. Նուազական (անուն)· մուսաղղարէթ, իսմի թասղիր:

Diminution (տիմինիւսիօն) գ. իգ. Նուազումն, նուազութիւն, պակասութիւն· յապաւումն, կրճատումն· փոքրկութիւն· էքսիլիք, էքսիկլիք, ազալմա, էնմէսի, նօգսան:

Dimissoire (տիմիսուար) գ. ար. Հրամանագիր ձեռնադրութեան:

Dimissorial, ale (տիմիսօրիալ) ած. Որ տայ զհրաման ձեռնադրութեան (թուղթ):

Dinanderie (տինանտըրի) գ. իգ. Պղնձի անօթք:

Dînatoire (տինաթուար) ած. Ճաշու (ժամ). որ ունի զտեղի ճաշու:

Dinde (տէնտ) գ. իգ. Մարի հնդկահաւ. տիշի հինտի տավուղու:

Dindon (տէնտօն) գ. ար. Արու հնդկահաւ, հնդկահաւ. էրքէք հինտի տավուղու, հինտի տավուղու, միսըր տավուղու:

Dindonneau (տէնտօնօ) գ. ար. Ձագ հնդկահաւու, փոքրիկ հնդկահաւ. հինտի տավուղու եավրուսու, քիւչիւք միսըր տավուղու:

Dindonnière (տէնտօնիէր) գ. իգ. Որ պահէ կամ սնուցանէ զհնդկահաւս: գեղջուկ մանկամարդ (ասի 'ի նախատինս):

Dînée (տինէ) գ. իգ. Ճաշ, ծախք ճաշու, և իջևան ճաշու զճանապարհայն. էօյլաքի էօյլէն մանճասը:

Dîner (տինէ) բ. չ. Ճաշել, ճաշակել ըզ հասարակ աւուրբ. էօյլէ կամ գուշլուգ տաամը եէմէք, էօյլէ մանճասը եէմէք:

Dîner կամ **Dîné** (տինէ) գ. ար. Ճաշ, կերակուր (զհասարակ աւուրբ). էօյլէ կամ գուշլուգ տաամը՝ եէմէյի, էօյլէ մանճասը:

Dîneur (տինէօր) գ. ար. Ճաշակեր. էօյլէ մանճասը եէյէն: շատակեր, որկորամէտ. չօգ եէյիճի:

Diocésain, aine (տիօսէզէն) գ. և ած. Թեմական:

Diocèse (տիօսէզ) գ. ար. Թեմ. գափըլըգ կամ գատըլըգ, նահիյէ. բիսգօբօսլուգ:

Dionysiaques (տիօնիզիաք) գ. իգ. յոգ. Սպանդարամետական պաշտամունք կամ խաղարկութիւնք:

Dioptres (տիօփթր) գ. ար. յոգ. Ծակք քանոնի կամ լեզուակի երկրաչափական գործեաց:

Dioptrique (տիօփթրիք) գ. իգ. Ընդհայեցողութիւն, դիտակաբանութիւն:

Diphthongue (տիֆթօնկ) գ. իգ. Երկբարբառ, երկձայն. սավթէյն, պիր հէճէտէ իքի սէսին ճէմ օլմասը:

Diploé (տիփլօէ) գ. ար. Նիւթ ինչ սպունգանման 'ի սկաւառակի գլխոյն:

Diplomatie (տիփլօմասի) գ. իգ. Գիտութիւն անցից և օգտի տէրութեանց ընդ միմեանս. տիվէլի մուխտէլիֆէ իխտիլատըն իլմի:

Diplomatique (տիփլօմաթիք) գ. իգ. և ած. Գիտութիւն արքունի հրովարտակաց. իլմի պէրաթ վէ ֆէրման: Corps diplomatique, ժողով դեսպանաց առ արքայի. տիվէլի էճնէպիյէ էլչիլէրի:

Diplome (տիփլօմ) գ. ար. Հրովարտակ, գիր կամ մուրհակ արքունի, հրամանագիր. պէրաթ, ֆէրման:

Diptère (տիփթէր) գ. ար. Շինուած ինչ երկթևեան:

Diptyques (տիփթիք) գ. ար. յոգ. Ցուցակ ինչ անուանց դատաւորաց առ նախնիս:

Dire (տիր) բ. ն. Je dis, tu dis, il dit; nous disons, vous dites, ils disent. Je disois; nous disions. Je dirai, tu diras, il dira; nous dirons. Dis. Je dirois. Que je disse. Disant. Ասել, ճառել, պատմել, ծանուցանել. տէմէք, սէօյլէմէք, պիլտիրմէք: Se dire, բ. յ. Ասիլ, պատմիլ. տէնմէք, տէնիլմէք, սէօյլէնմէք: On dit, ասի, ասեն, պատմեն. տէնիլիր, սէօյլէնիր:

Dire (տիր) գ. ար. Ասացուած, բան (վըկայից). տէմէ, թագրիր, քէլիմաթ:

Direct, ecte (տիրէքթ, էքթ) ած. Ուղիղ, ուղղագիծ, ուղղորդ, ուղղեալ. տօղրու:

Directe (տիրէքթ) գ. իգ. Երկիր կալուածոց տեառն:

Directement (տիրէքթըման) մակ. Ուղղորդ, ընդ ուղղորդն, ուղղակի. տօս տօղրու:

Directeur, trice (տիրէքթէօր, թրիս) գ. ար. և իգ. Ուղղիչ, կանոնիչ. վարիչ, առաջնորդ. առաջնորդ հոգևոր, խոստովանահայր. մուտէվէլլի, նազըր, պաշ վէքիլ, գուլավուզ. մուտէպպիր, պաշ, հատի, մուրշիտ:

Direction (տիրէքսիօն) գ. իգ. Ուղղութիւն, առաջնորդութիւն. տէտպիր, հէտի, հիտայէթ, գուլավուզլուգ, նազարէթ:

Directoire (տիրէքթուար) գ. ար. Տօնացոյց. տագվիմ քէլիսա: ատեան ինչ: ժողով ուղղչաց:

Diriger (տիրիժէ) բ. ն. Ուղղել. կանոնել. վարել, առաջնորդել. տօղրուլթմագ. եօլ կէօստէրմէք, գուլավուզլուգ էտմէք, պաշտա օլմագ: Dirigé, ée, ուղղեալ:

Dirimant, ante (տիրիման, անթ) ած. Քակտիչ (արգելք ամուսնութեան):

Disbroder (տիսպրօտէ) բ. չ. Կրկին լուանալ զմետաքսն:

Disbrodure (տիսպրօտիւր) գ. իգ. Ջուր լուացման մետաքսի:

Discale (տիսքալ) գ. իգ. Նուազութիւն կշռոյ վաճառուց. մալըն տարտըսը էքսիք կէլմէսի:

Discaler (տիսքալէ) բ. չ. Նուազիլ կշռոյ մետաքսի 'ի ներկել անդ:

Disceptation (տիսէփթասիօն) գ. իգ. Ընդդիմաբանութիւն, հակառակութիւն, հերձուած, կագ, կռիւ. մուճատէլէ, նիզա:

Discernement (տիսէռնըման) գ. ար. Ընտրութիւն. խտիր, ընտրողութիւն. դատումն, դատաստան. ֆարգ, ֆարգ էտիշ. աքըլ, ֆիրասէտ:

Discerner (տիսէռնէ) բ. ն. Ընտրել, որոշել մտօք, զանազանել, դատաստան առնել. ֆարգ էտմէք, սէչմէք, տէշխիս էտմէք: Discerné, ée, որոշեալ. ընտրեալ:

Disciple (տիսիփլ) գ. ար. Աշակերտ, համբակ, ուսանող. շակիրտ, տէլմիզ, մուրիտ:

Disciplinable (տիսիփլինապլ) ած. Դիւրամարզ, դիւրակիրթ. տալիմ օլունաճագ, գօլայ էօյրէնիր:

Discipline (տիսիփլին) գ. իգ. Հրահանգք, վարժք, կրթութիւն, դաստիարակութիւն. կարգ, կանոն, վարդապետութիւն. էտէպ, տէրպիյէ, տիւզիւն։ խարազան. գամչը։ հարուած գաւազանի. գամչըլամա։

Discipliner (տիսիփլինէ) բ. ն. Վարդապետել, ուսուցանել, կրթել, մարզել, դաստիարակել. տիւզիւն էթմէք, էտէպ էրքէան էօյրէթմէք, տէրպիյէ՝ էտէպ իլէ զապտ էթմէք։ ձաղկել խարազանաւ, խրատել. գամչըլամագ։ Discipliné, ée, մարզեալ, խրատեալ. տէրպիյէ օլունմուշ, մուտաալլիմ, էտէպլի։

Discobole (տիսքօպօլ) գ. ար. Ըմբիշ արդնընկէց կամ սկաւառակախաղ։

Discontinuation (տիսքօնթինիւասիօն) գ. իգ. Ընդհատութիւն, դադարումն. արասընը քէսմէ, մուսավաքքաթլըք, ֆէրաղաթ. ղալ քէսմէքլիք. վէթիրէ։

Discontinuer (տիսքօնթինիւէ) բ. ն. և չ. Ոչ հանապազորդել, ընդհատել, ընդմիջել. կասիլ 'ի գործոյն. պիր զաման ղալ քէսմէք, արալըգ վէրմէք, պօզմագ, տինլէնմէք։ Discontinué, ée, ընդհատեալ։

Disconvenance (տիսքօնվընանս) գ. իգ. Անհամաձայնութիւն, անմիաբանութիւն, աննմանութիւն, տարբերութիւն. ույմամա, իթթիֆագսըզլըգ, ֆարգ, թէֆավիւթ։

Disconvenir (տիսքօնվընիր) բ. չ. Անմիաբան լինել, ոչ միաբանիլ. գժտել, հակառակել. մուխալէֆէթ օլմագ, պիր պիրինէ ույմամագ, նագըլմամագ։

Discord (տիսքօր) գ. ար. Անմիաբանութիւն (է բառ վաղեմի)։

Discord (տիսքօր) ած. Անհամաձայն, անմիաբան. ահէնկի պօզուլմուշ։

Discordant, ante (տիսքօրտան, անթ) ած. Անմիաբան, անհամաձայն, տարբեր, անմիաբանական, հակառակ. ահէնկսիզ, ույմայան, իթթիֆագսըզ։

Discorde (տիսքօրտ) գ. իգ. Անմիաբանութիւն, գժտութիւն, երկպառակութիւն, ընդդիմութիւն, խռովութիւն, կագ. իթթիֆագսըզլըգ, գավղա, չէքիշմէ, այրըլըգ։ չաստուած անմիաբանութեան։

Discorder (տիսքօրտէ) բ. չ. Անմիաբան կամ անհամաձայն լինել. ահէնկսիզ կամ պի ահէնկ օլմագ, մուխալէֆէթ օլմագ, ույմամագ։

Discoureur, euse (տիսքուրէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Շատախօս, բաջաղկոտ, շաղակրատ. լաֆազան, կէվէզէ։

Discourir (տիսքուրիր) բ. ն. Խօսել, ճառել. սէօյլէմէք, նագլ էթմէք, սէօյլէշմէք, մուքալէմէ էթմէք, քէլամ՝ սօհպէթ կամ լագըրտը էթմէք։ շաղակրատել. լաֆազանլըգ էթմէք։

Discours (տիսքուր) գ. ար. Բան, խօսք, ճառ. քէլամ, սօհպէթ, լագըրտը, մուքալէմէ, մուհավէրէ, իֆատէ։

Discourtois, oise (տիսքուրթուա, ուազ) գ. ար. իգ. Սոսկ, գեղջուկ, անքաղաքավար (է բառ վաղեմի)։

Discrédit (տիսքրէտի) գ. ար. Կորուստ համբաւոյ, կեղտ անուն, անհամբաւութիւն. իթիպար գըրըգլըղը, իթիպարսըզլըգ։

Discret, ète (տիսքրէ, էթ) ած. Ընտրող, հանճարեղ, խոհական, խորհրդապահ. ագըլլը, ֆիրասէթլի, ուսլու, մուտէֆէքքիր, սըր սագլայան։ տարորոշ կամ տարանջատ (քանակութիւն)։ ոչ կարի, չափաւոր. ինսաֆլը։

Discrètement (տիսքրէթման) մակ. Ընտրողութեամբ, իմաստնապէս, խոհական մտօք. ինսաֆ իլէ։

Discrétion (տիսքրէսիօն) գ. իգ. Ընտրութիւն, ընտրողութիւն, խոհականութիւն. չափ, զգուշութիւն, չափաւորութիւն. ընտրութիւն կամաց, կամք, հաճոյք. ուսլուլուգ, պասիրէթ, ինսաֆ. ագըլ կէօզլիւք. մուրատ, իրատէ, քէյֆ։

Discrétoire (տիսքրէթուար) գ. ար. Ժողովարան կամ ժողով մեծաւորաց, խորհրդարան։

Discrimen (տիսքրիմէն) գ. ար. Կապ երակահատութեան 'ի ճակատու։

Disculper (տիսքիւլփէ) բ. չ. Քերել զյանցանս կամ զամբաստանս, անբասիր առնել, ջատագովել, արդարացուցանել. սուչսուզ չըգարմագ, սուչսուզլուղունու կէօստէրմէք կամ իսպաթ էթմէք։ Disculpé, ée, անբասիր, արդարացեալ։

Discursif, ive (տիսքիւրսիֆ, իվ) ած. Տրամաբանող, բանական (կարողութիւն)։

Discussif, ive (տիսքիւսիֆ, իվ) ած. Լուծիչ, ցրուիչ, ցրիչ (դեղ). տաղըտըճը։

Discussion (տիսքիւսիօն) գ. իգ. Քննութիւն, յոյզ, խնդիր. վիճաբանութիւն։ պահանջումն. տիգգէթլի տէճէսսիւս, տէֆթիշ, չէքիշ, մունազէրէ, նիզա։

Discuter (տիսքիւթէ) բ. ն. Քննել, քննել քաջ, մանր զննել, յուզել. պահանջել. տէֆթիշ կամ տէֆահհիւս էթմէք, տիգգէթլի տէճէսսիւս էթմէք. չէքիշմէք, մունազէրէ էթմէք։ լուծանել, ցրուել, ցրել, փարատել։

Disert, erte (տիզէր, էրթ) ած. Ճոխաբան, քաջախօս, գեղեցկաբան, ճարտարախօս. տիլտաղ, էլֆազ սահիպի։

Disertement (տիզէրթըման) մակ. Գեղեցիկս, վայելուչ բանիւ։

Disette (տիզէթ) գ. իգ. Տուայտանք, կարօտութիւն, չքաւորութիւն, պակասութիւն կարևոր պիտոյից. գըթլըգ, գահթ, գահթլըգ։

Disetteux, euse (տիզէթէօ, էօզ) ած. Տուայտեալ, կարօտ, չքաւոր (է բառ վաղեմի)։

Diseur, euse (տիզէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Ասող, խօսող, պատմող. ճառատող. սէօյլէյիճի, նագլ էտիճի, լագըրտըճը, իօրատաճը։ Diseur de bons mots, ծաղրաբան, կատակերգակ։

Disgrace (տիզկրաս) գ. իգ. Կորուսանելն

զշնորհս առաջի ուրուք, յաչաց ելանելն․ բարկութիւն, ցասումն․ իլթիֆաթսըզլըգ, կէօզտէն տիւշմէ․ էքսիք նիյազ: Թշուառութիւն, աղէտ, չարիք․ պէլա:

Disgracier (տիսկռասիէ) բ․ ն․ Զրկել 'ի շնորհաց, Թողուլ 'ի ձեռանէ․ քէրէմտէն՝ իթիպարտան տիւշիւրմէք: Disgracié, ée, դժբաղդ, անկեալ 'ի շնորհաց․ իթիպարտան տիւշմիւշ: անվայելուչ, անշնորհ, տգեղ․ լէթաֆէթսիզ:

Disgracieux, euse (տիսկռասիէօ, էօզ) ած․ Անհաճոյ, ծանր, դառն, ատելի, նեղիչ․ խիստ, ապառուռ, տմարդի․ լէթաֆէթսիզ, նա մագպուլ, խօշ օլմայան, թաթսըզ:

Disgrégation (տիսկռէկասիօն) գ․ իգ․ Վնաս, ցնդումն տեսութեան աչաց պատճառեալ 'ի լուսոյ:

Disjoindre (տիսժուէնտռ) բ․ ն․ Զատանել, բաժանել, քակել, անջատել, տրոհել․ այըրմագ, ճիւտա էթմէք: Disjoint, ointe, զատ, անջատեալ, բաժանեալ․ այրըլմըշ, այրը:

Disjonctif, ive (տիսժօնքթիֆ, իվ) ած․ Զատական, տրոհական:

Disjonction (տիսժօնքսիօն) գ․ իգ․ Անջատումն, բաժանումն․ այրըլըգ, իֆթիրագ:

Dislocation (տիսլօքասիօն) գ․ իգ․ Խախտումն ոսկերաց․ պուրգմա, պէրթմէ, եէրինտէն չըգմա:

Disloquer (տիսլօքէ) բ․ ն․ Հանել 'ի տեղւոջէ, խախտել զոսկերս․ եէրինտէն չըգարմագ, պուրգմագ, պէրթմէք: Disloqué, ée, խախտեալ:

Disparate (տիսբառատ) գ․ իգ․ և ած․ Անզոյգ, աննման․ անվայելուչ, անպատեհ․ ույմազ, եագըշմազ: անպատեհութիւն, աննմանութիւն․ պէրապէրսիզլիք․ եագըշմազլըգ, ույմամա:

Disparité (տիսբառիթէ) գ․ իգ․ Անհաւասարութիւն, անհանգիտութիւն, խտիր, տարբերութիւն․ պէրապէրսիզլիք, ֆարգ:

Disparition (տիսբառիսիօն) գ․ իգ․ Աներևոյթ լինելն․ նապէտիտ օլմագլըգ, իզմիհլալ, ղայպ կամ պէլիրսիզ օլմա:

Disparoître (տիսբառուէտռ) բ․ չ․ Աներևոյթ լինել, ծածկիլ յաչաց, խուսափել, 'ի չիք դառնալ, կորնչել․ ղայպ կամ միւզմահիլ օլմագ, նապէտիտ օլմագ, պէլիրսիզ օլմագ: Disparu, ue, աներևոյթ:

Dispaste (տիսբասթ) գ․ իգ․ Մեքենայ երկճախարակ:

Dispendieux, euse (տիսբանտիէօ, էօզ) ած․ Բազմածախ․ չօգ մասրաֆլը, աղըր խարճլը, քիւլֆէթլի:

Dispensaire (տիսբանսէռ) գ․ ար․ Վարդապետութիւն կամ ճառ դեղակազմութեան կամ բաղադրութեան դեղոց․ իլաճ նամէ:

Dispensateur, trice (տիսբանսաթէօռ, թռիս) գ․ ար․ և իգ․ Բաշխիչ, մատակարար, տնտես, անօրէն․ վէրիճի, ուլաշտըրըճը, վէքիլ-խարճ:

Dispensation (տիսբանսասիօն) գ․ իգ․ Մատակարարութիւն, բաշխումն, բաժանումն․ ուլաշտըրմա, թէվզի:

Dispense (տիսբանս) գ․ իգ․ Տնօրինումն, առանձնաշնորհութիւն, արտօնութիւն․ մուաֆիյէթ, իզին, ռուխսաթ, իճազէթ:

Dispenser (տիսբանսէ) բ․ ն․ Տնօրինել, ազատ կացուցանել յօրինաց․ մուաֆ կամ միւսթէսնա էթմէք, թէվզի էթմէք: բաշխել, բաժանել, մատակարարել․ ռուխսաթ վէրմէք: Dispensé, ée, տնօրինեալ․ մատակարարեալ:

Disperser (տիսբէռսէ) բ․ ն․ Ցրուել, սփռել, ցիր և ցան կացուցանել․ էօթէ պէրի աթմագ, տաղըթմագ, պարաքէնտէ կամ պէրիշան էթմէք: Dispersé, ée, ցրուեալ, ցիր և ցան:

Dispersion (տիսբէռսիօն) գ․ իգ․ Ցրումն, սփիւռ․ պէրիշանլըգ, տաղըլմա:

Dispondée (տիսբօնտէ) գ․ ար․ Կրկին համբոյր (ըստ տաղաչափից):

Disponible (տիսբօնիպլ) ած․ Զոր մարթ է կարգել կամ տրամադրել, առ ձեռն պատրաստ, պատրաստական․ իսթէտիկինէ կէօրէ գուլլանըլա պիլէն, հազըր, էլտէ օլան:

Dispos (տիսբօ) ած․ ար․ Թեթև, թեթևաշարժ, կազմ, պատրաստ․ տէնտիւրիւսթ, չապըգ, տինճ:

Disposer (տիսբօզէ) բ․ ն․ Կարգել, կազմել, զետեղել, պատրաստել, տրամադրել, անօրինել․ տիւզմէք, նիզամ վէրմէք, տիզմէք, եէրլէշտիրմէք, հազըրլամագ, վէրմէք, իֆրազ էթմէք: վաճառել, օտարացուցանել․ սաթմագ: Se disposer, բ․ չ․ Պատրաստիլ․ հազըրլանմագ, թէտարիք կէօրմէք, հազըր օլմագ: Diposé, ée, պատրաստ, կազմ․ տիւզիւլմիւշ, հազըր:

Dispositif, ive (տիսբօզիթիֆ, իվ) ած․ և գ․ Պատրաստիչ, տրամադրող․ հազըրլայըճը: վճիռ, հրաման:

Disposition (տիսբօզիսիօն) գ․ իգ․ Տրամադրութիւն, կարգ: իշխանութիւն: հանգամանք, բնաւորութիւն: խորհուրդ, կամք, յօժարութիւն: յարմարութիւն: պատրաստութիւն: սկիզբն, նշանակ․ տիւզէն, տէրթիպ, թէտարիք, նիզամ, գուտրէթ․ գապիլիյէթ․ թապիյէթ, մէյլ, ղէյֆ, իսթիտատ․ հալ, միզաճ․ գաստ, մէրամ: Être en bonne disposition, քաջառողջ լինել: Être en mauvaise disposition, վատառողջ լինել:

Disproportion (տիսբռօբօռսիօն) գ․ իգ․ Անհամեմատութիւն, անհաւասարութիւն, աննմանութիւն, խտիր, տարբերութիւն․ պէնզէմէզլիք․ մունասէպէթսիզլիք, տէնկսիզլիք, էնտամսըզլըգ, ֆարգ:

Disproportionné, ée (տիսբռօբօռսիօնէ) ած․ Անհամեմատ, անյարմար․ պէրապէր օլմայան, եագըշըգսըզ, տէնկսիզ, էնտամսըզ:

Disproportionner (տիսբռօբօռսիօնէ) բ․ ն․ Անհամեմատ գործել, բառնալ զհամեմատութիւնն․ էնտամսըզլանտըրմագ, եագըշըգսըզլաշտըրմագ, էնտամսըզ էթմէք:

Disputable (տիսփիւթապլ) ած. Վիճաբանելի, ընդ հակաճառութեամբ, երկբայական. Նիզալը:

Dispute (տիսփիւթ) գ. իգ. Վիճաբանութիւն, հակաճառութիւն, վէճ, խնդիր. Չէքիշ, նիզա, գավղա, մուճատէլէ, պահս:

Disputer (տիսփիւթէ) բ. չ. և ն. Վիճել, վիճաբանել, կագել, հակառակել. Հակաճառել. Նիզա կամ գավղա էթմէք, չէքիշմէք, մուճատէլէ էթմէք, պահս էթմէք: Disputé, ée, վիճաբանեալ:

Disputeur (տիսփիւթէօռ) գ. ար. Վիճաբան, վիճաբանասէր. Գավղաճը:

Disque (տիսք) գ. ար. Սկաւառակ. Թապագ: սկաւառակ (մոլորակաց, ծաղկանց, և խաղու նախնեաց). Գայրագ, գուրս:

Disquisition (տիսքիզիսիօն) գ. իգ. Քննութիւն, մանրախոյզ քնին, խոյզ, խնդիր. Թէֆթիշ, թէֆահհուս, մուզաքէրէ:

Dissection (տիսսէքսիօն) գ. իգ. Հատումն կամ հատուած մարդկային մարմնոյ. Էօլիւ գէօվտէյի եարմա, թէշրիհ, թէշրիհ էթմէ:

Dissemblable (տիսսանպլապլ) ած. Աննման, տարօրինակ. Պէնզէմէյէն:

Dissemblance (տիսսանպլանս) գ. իգ. Աննմանութիւն. Պէնզէմէմէզլիք:

Disséminer (տիսսէմինէ) բ. ն. Սերմանել, սփռել, տարածել, հռչակել. Էքմէք, սաչմագ, նէշր էթմէք:

Dissention (տիսսանսիօն) գ. իգ. Երկպառակութիւն, գժտութիւն, անմիաբանութիւն, տըրտունջ. Իթթիֆագսըզլըգ, մուխալէֆէթ, իխթիլաֆ:

Disséquer (տիսսէքէ) բ. ն. Հատանել կամ յօշել զմարմինն՝ առ 'ի զննել զանդամս. Հատանել, կտրել. Էօլիւ գէօվտէսինի եարմագ կամ աչմագ, թէշրիհ էթմէք. փօղրամագ, գըյմագ: Disséqué, ée, յօշեալ:

Disséqueur (տիսսէքէօռ) գ. ար. Որ յօշէ կամ հատանէ, անդամազննին:

Dissertateur (տիսսէրթաթէօռ) գ. ար. Վիճաբան, հակաճառող. Պահս էտիճի:

Dissertation (տիսսէրթասիօն) գ. իգ. Ճառ, բան, վիճաբանութիւն. Մուպահհէս, ալիմ մուզաքէրէ, մուպահասէ:

Disserter (տիսսէրթէ) բ. չ. Վիճաբանել, յօրինել զճառ վիճաբանական. Մուպահասէ կամ մունազարէ էթմէք:

Dissidence (տիսսիտանս) գ. իգ. Հերձուած, անմիաբանութիւն. Մուխալէֆէթ, մունազիյէթ:

Dissident (տիսսիտան) գ. ար. Հերձուածող, անմիաբան, այլափառ. Հէմմէզհէպի օլմայան, մուխալիֆ:

Dissimilaire (տիսսիմիլէռ) ած. Աննմանական, աննման, տարբեր. Պիր նէվիտէն օլմայան, պաշգա ճինս, պէնզէմէզ:

Dissimilitude (տիսսիմիլիթիւտ) գ. իգ. Աննմանութիւն, անհանգիտութիւն, տարբերութիւն. Պէնզէմէզլիք:

Dissimulateur (տիսսիմիւլաթէօռ) գ. ար. Կեղծաւոր. Մուտարէ էտիճի, մուրայի:

Dissimulation (տիսսիմիւլասիօն) գ. իգ. Կեղծաւորութիւն. կեղծիք, սուտ կերպարան. երկդիմութիւն, խաբէութիւն. Մուրայիլիք. իքի եիւզլիւլիւք, մուտարէ, մուտարատ, սուրէտի մուամէլէ, նիֆագ:

Dissimuler (տիսսիմիւլէ) բ. ն. Կեղծել. կեղծաւորել, ձեւանալ, ծածկել, 'ի չտեսս լինել, լինել իբրև զխուլ. Կէօրմէզլիքտէն կէլմէք, կէօրմէզլիյէ վուրմագ, մուտարէ էթմէք, քէնտինի պիլմէմէզլիքէ, սագլամագ, կիզլէմէք, պիլմէզլիքտէն կէլմէք: Dissimulé, ée, կեղծ. կեղծաւորեալ, ձեւացեալ, առ երեւս, պատիր, խաբեբայ. Մէսթուր, մէսթուր իւլ գալպ, իքի եիւզլիւ. մուրայի:

Dissipateur, trice (տիսսիփաթէօռ, թրիս) գ. ար. և իգ. Ցրիչ, վատնիչ, շռայլ. Փարագըրըճը, թէլէֆ էտիճի, մուսրիֆ, իսրաֆճը:

Dissipation (տիսսիփասիօն) գ. իգ. Ցրումն, ցնդումն, վատնումն, շռայլութիւն. Թէլէֆ. իսրաֆ: զեզերանք մտաց, զբաղանք խորհրդոց. Էյլէնճէ, թէֆէրրիւճ:

Dissiper (տիսսիփէ) բ. ն. Ցրուել, ցնդել, լուծանել. վատնել, սպառել, հալածել, փարատել. բառնալ, խաղաղել, հանդարտել. Տաղըթմագ, տէֆ էթմէք, գօվմագ. Թէլէֆ կամ իսրաֆ էթմէք, սիւրիւթմէք. Էյլէնտիրմէք: Se dissiper, բ. յ. Ցրուիլ, ցնդիլ, փարատիլ. Տաղըլմագ, մուզմահիլ օլմագ, ֆէրիշան օլմագ: զբօսնուլ, պատաղել, զեզերել. Էյլէնմէք, թէֆէրրիւճլէնմէք: Dissipé, ée, ցրուեալ, վատնեալ, բազմազբաղ:

Dissolu, ue (տիսսօլիւ) ած. Ցոփ, զեղծ, անպարկեշտ, անառակ. Սէֆիհ, թէրպիյէսիզ, ահլագսըզ:

Dissoluble (տիսսօլիւպլ) ած. Լուծանելի, հալելի, լուծական, դիւրալոյծ. Չէօզիւլէն, էրիմէսի գօլայ, գօլայ էրիյէն, չէօզիւլմէսի կամ էրիմէսի ասան:

Dissolument (տիսսօլիւման) մակ. Ցոփութեամբ, զեղծ վարուք, անառակաբար. Սէֆիհլիքիլէ, ղաֆիլլիքիլէ:

Dissolution (տիսսօլիւսիօն) գ. իգ. Լուծումն. հալումն, քակտումն մասանց, ապականութիւն. քակտումն, բաժանումն, բարձումն. Էրիմէ, չէօզիւլմէ, հալլ, այրըլմա: ցոփութիւն, զեղխութիւն, անառակութիւն. Սէֆահէթլիք, էտէպսիզլիք, արսըզլըգ:

Dissolvant, ante (տիսսօլվան, անթ) ած. Լուծիչ, հալիչ. Չէօզիւճի, էրիտիճի:

Dissonance (տիսսօնանս) գ. իգ. Անհամաձայնութիւն, անմիաբանութիւն երգոց. Ահէնքսիզլիք, պիահէնքլիք:

Dissonant, ante (տիսսօնան, անթ) ած. Անհամաձայն, անմիաբան (երգ կամ ձայն). Տիւզէնսիզ, ահէնքսիզ, պիահէնք:

Dissoudre (տիսսուտր) բ. ն. Je dissous; nous dissolvons. Je dissolvois. J' ai dissous.

Je dissoudrai. Dissous. Dissolvez. Que je dissolve. Քակտել, քակել, լուծանել. չէօզմէք, հալլ էդմէք, էրիդմէք, պօզմագ. այըրմագ: Dissous, oute, քակեալ, լուծեալ:

Dissuader (տիսիւատէ) բ. ն. Համոզել 'ի հակառակն, շրջել զոք 'ի խորհրդոց. խոտորեցուցանել, դարձուցանել յետս. դէտպիրինտէն կամ րէյինտէն տէօնտիւրմէք, մէն էդմէք, պիրինի պիր ֆիքիրտէն չէվիրմէք:

Dissuasion (տիսիւազիօն) գ. իգ. Համոզումն 'ի հակառակն. րէյինտէն տէօնտիւրմէսի:

Dissyllable (տիսիլլապլ) ած. Երկավանկ, կրկնավանկ. իքի հէճէլի:

Distance (տիսդանս) գ. իգ. Բացակայութիւն, տարակայութիւն, միջոց. հեռաւորութիւն. տարբերութիւն. ըրագլըգ, ուզագլըգ, մէսաֆէ, պօշլուգ. ֆարգ:

Distant, ante (տիսդան, անդ) ած. Բացակայ, հեռի, տարակաց. ուզագ, ըրագ, պաիտ, տիւր:

Distendre (տիսդանտռ) բ. ն. Ձգտել, ցնցել ուժգնակի (զմկանունս). չէքմէք, կէրմէք: Distendu, ue, ձգտեալ:

Distension (տիսդանսիօն) գ. իգ. Ձգտումն կամ ցնցումն ջղաց. սինիրին չէքիլմէսի:

Distillateur (տիսդիլադէօռ) գ. ար. Թորիչ, Թորեցուցանող. սու կամ րուհ չըգարըճը, մուգատտիր, իմպիգտէն չէքիճի. ամպէրիյէճի:

Distillation (տիսդիլասիօն) գ. իգ. Թորումն, Թորթորումն, կաթուած. իսդիգդար:

Distiller (տիսդիլլէ) բ. ն. Կաթեցուցանել, Թորել, Թորթորել. քամել, արտաքս ձնշել. հեղուլ. հոսել, Թափել. իմպիգտէն չէքմէք, դագդիր էդմէք, տամլադմագ. տամլամագ: Distillé, ée, Թորեալ, քամեալ:

Distinct, incte (տիսդէնք, էնքդ) ած. Որոշ, որիշ, տարբեր, զանազան, այլ և այլ. մեկն, յստակ, պայծառ. պաշգա, այրը, այրըլմըշ. պէլլի, աշիքեար:

Distinctement (տիսդէնքդըման) մակ. Որոշ, որոշակի, մեկն, պայծառ. աշիքեարէ:

Distinctif, ive (տիսդէնքդիֆ, իվ) ած. Որոշիչ, յայտարար. դէֆրիգ կամ դէպյին էդիճի, մախսուս:

Distinction (տիսդէնքսիօն) գ. իգ. Զանազանութիւն, ընտրութիւն, խտիր, տարբերութիւն: առաւելութիւն, պատիւ, մեծարանք. ֆասլ, ֆարգ, իֆրազ, ֆիրագ, այրըլըգ. իմդիյազ, իւսդիւնլիք, եիւճէլիք, իզզէդ:

Distinguer (տիսդէնկէ) բ. ն. Զանազանել, որոշել, ընտրել, խտրել: յարգոյ, երևելի ընծայել. սէչմէք, դէմյիզ էդմէք, այըրմագ, ֆարգ կամ դէֆրիգ էդմէք. իմդիյազ վէրմէք, իզզէդլէմէք, րիայէդ կէօզէդմէք, մէշհուր էդմէք: Distingué, ée, որոշ, որոշեալ: երևելի. ֆարգլը, պաշգա. ատը պէլլի, նամտար:

Distique (տիսդիք) գ. ար. Երկտող տանաւոր. պէյդ, իքի սըրա շիիր:

Distorsion (տիսդօռսիօն) գ. իգ. Գելումն, գալարումն, Թիւրութիւն, ծամածռութիւն. պուրգուլմա:

Distraction (տիսդռաքսիօն) գ. իգ. Ի բաց հատումն, քեցումն, բաժանումն. այրըլըշ: զբաղումն, դեգերանք խորհրդոց. ագլըն բէրիշանլըղը, բէրիշանլըգ:

Distraire (տիսդռէռ) բ. ն. Ի բաց հատանել, քեցել, դարձուցանել, զատանել, բաժանել. այըրմագ, բէրիշան էդմէք: զբաղեցուցանել զմիտս. տաղըդմագ, չէվիրմէք, տէօնտիւրմէք: Distrait, aite, քեցեալ: զբաղեալ, անմտադիր:

Distribuer (տիսդռիպիւէ) բ. ն. Բաշխել, տալ իւրաքանչիւր, բաժանել. դէվզի կամ բայ էդմէք, ուլաշդըրմագ, տաղըդմագ: յօրինել, կարգել, դասել. նիզամ վէրմէք: Distribué, ée, բաժանեալ. կարգեալ:

Distributeur, trice (տիսդռիպիւդէօռ, դռիս) գ. ար. և իգ. Բաշխող, բաժանարար, մատակարար. ուլաշդըրըճը, մուվէզզի:

Distributif, ive (տիսդռիպիւդիֆ, իվ) ած. Տրամաբաշխական (արդարութիւն). գասիմ:

Distribution (տիսդռիպիւսիօն) գ. իգ. Բաշխումն, բաժանումն, տրամաբաշխութիւն. բաժին. դագսիմ, դէվզի, ուլաշդըրմա, բայ: դասաւորութիւն, կարգ. նիզամ:

District (տիսդռիք) գ. ար. Վիճակ, երկիր իշխանութեան. նահիյէ:

Dit (տի) գ. ար. Ասացուած, բան, առած, վճիռ. քէլամ, տէյիշ, մէգալ:

Dithyrambe (տիթիռանպ) գ. ար. Ազգ ինչ տանաւորի:

Diton (տիդօն) գ. ար. Երկոլորակ (բառ երաժշտաց):

Ditriglyphe (տիդռիկլիֆ) գ. ար. Անջրպետ ընդ մէջ կրկին Ճարտարապետական զարդուց:

Diurétique (տիիւռէդիք) ած. Միզեցուցիչ, որ բանայ զանցս միզի. իտրար աչըճը:

Diurnal (տիիւռնալ) գ. ար. Ժամագիրք (տունջեան):

Diurne (տիիւռն) ած. Օրական, տունջեան. կիւնլիւք, եէվմիյէ:

Divaguer (տիվակէ) բ. չ. Թափառել, ելանել արտաքոյ խնդրոյն. մատտէտէն չըգմագ:

Divan (տիվան) գ. ար. Ատեան (է բառ Տաճկաց). տիվան:

Dive (տիվ) ած. իգ. Աստուածային (է բառ վաղեմի):

Divergence (տիվէռժանս) գ. իգ. Բացահայեցութիւն կամ հեռաւորութիւն (գծից 'ի միմեանց). պիրի պիրինտէն ուզանան իքի խադդըն հալը:

Divergent, ente (տիվէռժան, անդ) ած. Բացահայեաց (գիծ). պիրի պիրինտէն ուզանան:

Divers, erse (տիվէռ. էռս) ած. և գ. Զանազան, այլ. տարբեր, պէսպէս. բազում. այրը, պաշգա, մուխդէլիֆ, պազը:

Diversement (տիվէռսըման) մակ. Այլազգ,

այլազգաբար, տարբեր օրինակաւ. պաշգա տիւրլիւ, իխթիլաֆ իւզրէ, կէօնէ կէօնէ:

Diversifiable (տիվէրսիֆիապլ) ած. Այլայլելի, փոփոխելի. տէյիշիլիր:

Diversifier (տիվէրսիֆիէ) բ. ն. Պէսպիսացուցանել, այլայլել, փոփոխել. տիւրլիւ տիւրլիւ էթմէք, մուխթէլիֆ էթմէք, տէյիշթիրմէք: Diversifié, ée, այլայլեալ, փոփոխեալ:

Diversion (տիվէրսիօն) գ. իգ. Նահանջումն, խափանումն, խոտորումն. տէօնտիւրմէքլիք, տէօնտիւրմէ:

Diversité (տիվէրսիթէ) գ. իգ. Զանազանութիւն, տարբերութիւն, պէսպիսութիւն. տիւրլիւլիւք, իխթիլաֆ, ֆարգ:

Divertir (տիվէրթիր) բ. ն. Նահանջել, խոտորեցուցանել. շորթել, գողանալ, բառնալ 'ի ծածուկ. չէվիրմէք. սաքլամագ. գափմագ, չալմագ, ալմագ: զուարճացուցանել, ափոփել. տալ զբօսնուլ կամ խաղալ. սէֆա վէրմէք, էյլէնտիրմէք: Se divertir, բ. չ. Զբօսնուլ, խաղալ. զուարճանալ. ֆէրահլանմագ, կէօյնիւ աչըլմագ, զէվգ սէֆա սիւրմէք, էյլէնմէք: Diverti, ie, խոտորեալ. բարձեալ. ափոփեալ:

Divertissant, ante (տիվէրթիսան, անթ) ած. Ափոփիչ, զուարթարար, զուարճալի, բերկրական, հաճոյական, հեշտալի. սէֆալը, սէֆա վէրէն, լաթիֆ, քէֆ պաղըշլայըճը:

Divertissement (տիվէրթիսման) գ. ար. Զբօսանք, զուարճութիւն, խաղ. սէֆա, էյլէնճէ, թէֆէրրիւճ, թամաշա, շէնլիք, զէվգ սէֆա: Divertissement de deniers, գործածութիւն դրամոց յայլ պէտս. աքչէնին ալըգօյմասը:

Dividende (տիվիտանտ) գ. ար. Բաժանելի (թիւ). թագսիմ օլունաճագ ատէտ: պտուղ կամ շահ վաճառուց:

Divin, ine (տիվէն, ին) ած. Աստուածային, աստուածական. իլահի, տանրըլը, ալլահանի, ռէպպանի: Հնաշխարհիկ, գերապանծ, գերազանց. աճայիպ:

Divination (տիվինասիօն) գ. իգ. Գուշակութիւն, ըղձութիւն, հմայք. ֆալճըլըգ, ֆալ:

Divinement (տիվինման) մակ. Աստուածայնապէս, աստուածապէս, յաստուածուստ, աստուածային զօրութեամբ. ալլահտան, իլահիյէտտէն: սքանչելապէս, գեղեցիկս. ֆազլ իլէ, փէք կիւզէլ:

Diviniser (տիվինիզէ) բ. ն. Աստուածացուցանել, աստուածային իմն համարել. ալլահա թէշպիհ էթմէք, ալլահլանտըրմագ: Divinisé, ée, աստուածացուցեալ:

Divinité (տիվինիթէ) գ. իգ. Աստուածութիւն. ալլահլըգ, տանրըլըգ, իլահիյէթ: Աստուած. ալլահ, տանրը: դիք, կուռք. փութ: գեղեցկութիւն կամ գեղ սքանչելի (բառ բանաստեղծից). կիւզէլլիք, կիւզէլ գըզ:

Divis (տիվիզ) ած. Բաժանեալ, ուրոյն. պէօլիւնմիւշ:

Diviser (տիվիզէ) բ. ն. Բաժանել, բաշխել. զատանել, անջատել, որոշել: պառակտել, հերձուած 'ի մէջ արկանել, բաժանել 'ի միմեանց. պէօլմէք, ուլաշտըրմագ, թագսիմ կամ թէվզի էթմէք, փայ էթմէք, այըրմագ: Divisé, ée, բաժանեալ:

Diviseur (տիվիզէօր) գ. ար. Բաժանող, բաժանարար (թիւ). պէօլիւճիւ:

Divisibilité (տիվիզիպիլիթէ) գ. իգ. Բաժանելութիւն, բաժանականութիւն. պէօլիւնմէքլիք:

Divisible (տիվիզիպլ) ած. Բաժանելի, բաժանական. այրըլըր, պէօլիւնիւր, թագսիմ օլունաճագ:

Division (տիվիզիօն) գ. իգ. Բաժանումն, անջատումն, բաշխումն. պէօլմէքլիք, թէվզի, թագսիմ, այրըլըգ: երկպառակութիւն, գժտութիւն, հերձուած. իթթիֆագսըզլըգ, այրըլմա: խումբ. դաս. պէօլիւք:

Divorce (տիվօրս) գ. ար. Բաժանումն այրակնին, լուծումն ամուսնութեան, ապահարզան. թալագ, պօշամա, նիքէահ պօզուլմասը: երկպառակութիւն, անմիաբանութիւն. իթթիֆագսըզլըգ: անջատումն, հրաժարումն, ժուժկալութիւն. կէրի տուրմա, ֆէրագաթ:

Divorcer (տիվօրսէ) բ. չ. Արձակել զկին իւր. գարըյը պօշատմագ:

Divulgation (տիվիւլկասիօն) գ. իգ. Հրատարակումն, հռչակ. իշաաթ, իֆշա:

Divulguer (տիվիւլկէ) բ. ն. Հրատարակել, ծանուցանել ամենեցուն, հռչակ հարկանել. ֆաշ էթմէք, ալէմէ ֆաշ էթմէք, եայմագ, այան կամ աշիքեարէ էթմէք: Divulgué, ée, հրատարակեալ:

Dix (նախադաս ձայնաւորի՝ տիզ. յաւարտ բանից կամ իմաստից՝ տիս. Նախադաս բաղաձայնի՝ տի) ած. Տասն. օն: տասներորդ. օնունճու:

Dixième (տիզիէմ) ած. և գ. Տասներորդ. օնունճու: տասներորդ մասն. օն քայըն պիրի, էօշիւր, օնտա պիր:

Dixièmement (տիզիէմման) մակ. Տասներորդ, տասներորդ անգամ. օնունճու:

Dizain (տիզէն) գ. ար. Կազմեալ 'ի տասանց, որ ունի տասն թիւս:

Dizaine (տիզէն) գ. իգ. Տասնեակ, տասնեակ մի. օնլուգ, օն:

Dizeau (տիզօ) գ. ար. Տասն թիւ, տասնեակ:

Dizenier (տիզնիէ) գ. ար. Տասնապետ:

Docile (տօսիլ) ած. Դիւրակիրթ, դիւրամարզ: քաղցր, դիւրանսայց, հլու, հնազանդ. էտէպ իւ իլմէ գապիլ, թալիմէ գապիլ, մուլայիմ, սէօզ տինլէր:

Docilement (տօսիլման) մակ. Մտադիւր, ուշի ուշով, քաղցրութեամբ, հլութեամբ. թէգայյիւտ կամ թէյագգուզ իլէ:

Docilité (տօսիլիթէ) գ. իգ. Դիւրամարզութիւն, հլութիւն, յօժարութիւն կամ յաջողակութիւն ուսանելոյ. գապիլիյէթ, էտէպ իւ թէրպիյէտէ գապիլլիք, սէօզ տինլէմէ:

Docimastique կամ Docimasie (տօսիմասթիք, տօսիմազի) գ. իգ. փորձ հանքայ:

Docte (տօքթ) ած. և գ. Գիտուն, գիտնական, ներհուն. հմուտ, իմաստուն, քաջագէտ. ալիմ, իլիմտար, օգումուշ, իլմ սահիպի:

Doctement (տօքթման) մակ. Գիտնաբար, իմաստնաբար. ալիմանէ:

Docteur (տօքթէօր) գ. ար. Վարդապետ, վարժապետ, ուսուցիչ: քաջագէտ, հմուտ, ճարտար: բժիշկ. մուալլիմ, միւտէրրիս, ալիմ. հէքիմ, թապիպ:

Doctoral, ale (տօքթօրալ) ած. Վարդապետական, վարժապետական:

Doctorat (տօքթօրա) գ. ար. Աստիճան կամ պատիւ վարդապետական, վարժապետութիւն, վարդապետութիւն. միւտէրրիսլիք:

Doctorerie (տօքթօրըրի) գ. իգ. Խնդիր 'ի լինել վարժապետ աստուածաբանութեան:

Doctrinal, ale (տօքթրինալ) ած. Աստուածաբանական վարդապետութեան. իլիմէ մէնսուպ:

Doctrine (տօքթրին) գ. իգ. Վարդապետութիւն, հրահանգ, մակացութիւն, ուսումն, գիտութիւն. իլմ, իլիմ, պիլկի, մաարիֆէթ, թաալիմ:

Document (տօքիւման) գ. ար. Հաւաստիք, վկայութիւնք (գրով), փորձ, ցուցումն. իճաթ, հէօճճէթ, սէնէտ: ուսումն. թաալիմ:

Dodécagone (տօտէ́քակօն) գ. ար. Երկոտասանանկիւն (ձև). օն իքի քէօշէ:

Dodécahedre (տօտէ́քաէտըր) գ. ար. Երկոտասանանիստ (ձև):

Dodécatémorie (տօտէ́քաթէ́մօրի) գ. իգ. Երկոտասաներորդ մասն շրջանակի:

Dodinage (տօտինաժ) գ. ար. Մաղ ինչ թոյլ:

Dodine (տօտին) գ. իգ. Կերակուր ինչ բադից:

se Dodiner (տօտինէ́) բ. յ. Դիւրել անձին, փափկանալ, յօրանալ, հեշտանալ:

Dodo (տօտօ) գ. ար. Նինջ մանկանց: Faire dodo, ննջեցուցանել զմանուկն օր օր ձայնիւ. ույութմագ:

Dodu, ue (տօտիւ) ած. Ցոյր, գէր, թանձրամարմին. սէմիզճէ, շիշման:

Dogat (տօկա) գ. ար. Դքսութիւն. տօժլուգ:

Doge (տօժ) գ. ար. Դուքս Վենետկոյ կամ Գենուայ. վէնէտիք տօժու, տօժ:

Dogmatique (տօկմաթիք) ած. և գ. Վարդապետական. հաւատոյ, կրօնից. տինէ միւթաալլիգ մատտէ:

Dogmatiquement (տօկմաթիքման) մակ. Վարդապետաբար, վարդապետօրէն:

Dogmatiser (տօկմաթիզէ́) բ. ն. Աւանդել կամ ուսուցանել զմոլար վարդապետութիւնս: վարդապետել, ունել զկերպարանս վարդապետի. պիր իլմ պատըլ էօյրէթմէք, պիր եալան մէզհէպ չըգարմագ. էօյրէթմէք իսթէմէք:

Dogmatiseur (տօկմաթիզէօր) գ. ար. Ուսուցիչ մոլար վարդապետութեան. եանլըշ էօյրէթէն:

Dogmatiste (տօկմաթիսթ) գ. ար. Որ ուսուցանէ զվարդապետութիւնս:

Dogme (տօկմ) գ. ար. Վարդապետութիւն հաւատոյ. իման մատտէսի, թաալիմ, գանուն, իլմ, իլիմ:

Dogre (տօկըր) գ. ար. Նաւ ինչ Հոլլանդացւոց:

Dogue (տօկ) գ. ար. Գամփռ (շուն). սամսուն:

Dogues-d'amures (տօկ տամիւր) գ. ար. յոք. փայտք ցցուեալ արտաքոյ նաւին:

Doguin, ine (տօկէն, ին) գ. ար. և իգ. Կորիւն գամփռոյ. սամսունճուգ, սամսուն եավրուսու:

Doigt (տօա) գ. ար. Մատն. փարմագ: մատնաչափ. փարմագ (էօլչիւ):

Doigter (տօաթէ́) բ. ն. Մատամբք հարկանել զնուագարանն:

Doigtier (տօաթիէ́) գ. ար. Մատնապան, մատանոց կամ մատնոց. եիւքսիւք:

Doite (տօաթ) գ. իգ. Թանձրութիւն (ըստ ոստայնանկաց):

Doitée (տօաթէ́) գ. իգ. Սակաւ ինչ թել:

Dol (տօլ) գ. ար. Նենգութիւն, խաբէութիւն, դաւաճանութիւն. հիլէ:

Doléance (տօլէ́անս) գ. իգ. Ողբ, տրտունջ, գանգատ. եաս, աճը, շիքեայէթ:

Doleau (տօլօ) գ. ար. Կացին փոքրիկ:

Dolemment (տօլաման) մակ. Ցաւագին, վշտագին անձամբ. շիքեայէթ իլէ:

Dolent, ente (տօլան, անթ) ած. Ցաւագին, վշտագին, տխուր, տրտում. եասլը, տէրտլի, մէլիլ, շիքեայէթ էտիճի:

Doler (տօլէ́) բ. ն. Յղկել կամ հարթել քերչաւ կամ տապարաւ. րէնտէլէմէք, աղաճ եօնմագ: Dolé, ée, յղկեալ քերչաւ կամ տապարաւ:

Doliman (տօլիման) գ. ար. Զգեստ ինչ Տաճկաց. տօլամա:

Doloire (տօլօար) գ. ար. Տապար կամ կացին տակառագործաց. րէնտէ, քիւլթէրէ:

Dom կամ Don (տօն). Տէր (պատուանուն եկեղեցականաց, կրճատեալ 'ի Լատին բառէս Dominus):

Domaine (տօմէն) գ. ար. Ինչք, ստացուածք, ժառանգութիւն. չիֆթլիք, մալ, պէյլիք, խաս, ագարէթ, միւլք, միրաս:

Domanial (տօմանիալ) ած. Ժառանգութեան, ստացուածոց:

Dôme (տօմ) գ. ար. Գմբէթ, կամար. գուպպէ: կափարիչ, խուփ. թէփէ:

Domerie (տօմրի) գ. իգ. Վանք, հիւրանոց:

Domesticité (տօմէսթիսիթէ́) գ. իգ. Ընտանութիւն, ծառայութիւն, վիճակ ծառայութեան. խըզմէթքեարլըգ:

Domestique (տօմէստիք) ած. և գ. Ընտել, ընտանի, տանին. ծառայ. ընտանիք, ծառայք. էվլի, էվէ մախսուս, եապանճը օլմայան, ալըշըգ. խանէ ֆէրտլէր. խըզմէթքեար, էհալի, էհլի պէյթ:

Domestiquement (տօմէստիքման) մակ. Ընտանեբար, բարեկամաբար. ծառայաբար:

Domicile (տօմիսիլ) գ. ար. Բնակարան, օթեվան, վանք, տուն, բնակութիւն. տուրաճագ եէր, գօնագ, մէքեան, էվ, խանէ, օտագ, մահալլէ, եէր:

se Domicilier (տօմիսիլիէ) բ. յ. Բնակել, ունել կամ հաստատել զբնակութիւն իւր ուրեք. սաքին օլմագ, մէքեան տութմագ: Domicilié, ée, բնակեալ ուրեք. սաքին, մութէմէքքին:

Dominant, ante (տօմինան, անթ) ած. Տիրող, որ տիրէ: գերագոյն. պույուրան, հիւքմ էտիճի. էֆէնտի:

Dominante (տօմինանթ) գ. իգ. Խազ ինչ երաժշտական:

Dominateur (տօմինաթէօռ) գ. ար. Տէր, տիրող, իշխեցող. պույուրուճու, հաքիմ, վալի:

Domination (տօմինասիօն) գ. իգ. Տէրութիւն, իշխանութիւն. հիւքիւմէթ, սալթանաթ, իտարէ, պէյլիք, սուլթանլըգ:

Dominer (տօմինէ) բ. չ. և ն. Տիրել, իշխել, հրամայել. սալթանաթ սիւրմէք, հաքիմ օլմագ, զապտ էթմէք, պույուրմագ, հիւքմ էթմէք, զիյադէ էֆէնտի օլմագ: Dominé, ée, տիրեալ:

Dominicain, aine (տօմինիքէն) գ. ար. և իգ. Դոմինիկեան կրօնաւոր, և միանձնուհի:

Dominical, ale (տօմինիքալ) ած. և գ. Տէրունի, տէրունական. րէպպանի: Oraison dominicale, տէրունական աղօթք, հայր մեր: Lettre dominicale, կիրակագիր:

Domino (տօմինօ) գ. ար. Վեղար ինչ եկեղեցականաց. քիւլահ. ճաճաղլարըն պէօրքիւ: զգեստ ինչ կաքաւչաց: խաղ ինչ:

Dominoterie (տօմինօթըրի) գ. իգ. Թուղթ գունաւոր:

Dominotier (տօմինօթիէ) գ. ար. Վաճառական գունաւոր թղթոց. էպրու, ալաճա քեաղըտճը:

Dommage (տօմաժ) գ. ար. Կորուստ, վնաս, տոյժ, տուգանք, յանցանք. զարար, զիյան, խասարէթ: C'est dommage, աւա՛ղ կորստեանս. եազըգ, եազըգ դըր:

Dommageable (տօմաժապլ) ած. Կորստական, վնասակար, վնասաբեր. զարարլը, զիյանլը, մուզիր:

Domtable (տօնթապլ) ած. Նուաճելի, դիւրընտել. զապտ օլունաճագ, զապտը մումքին օլըր:

Domter կամ Dompter (տօնթէ) բ. ն. Նուաճել, տիրել, սանձել, սանձահարել, ընկճել, պարտել: ընտելացուցանել, ղջօնացուցանել. զապտ կամ գահր էթմէք, ձէպր էթմէք. էալըշդըրմագ, մուլայիմ կամ մուտիի էթմէք: Domté, ée, նուաճեալ. սանձեալ, պարտեալ. զապտ օլունմուշ:

Domteur (տօնթէօռ) գ. ար. Յաղթական, նուաճող. զապտ էտիճի, ալըշգընտըրըճը:

Domte-venin (տօնթ վընէն) գ. ար. Ի բոյս ինչ (Թունահալած):

Don (տօն) գ. ար. Պարգև, ընծայ, ձիրք, տուրք. պաղըշ, ֆէյզ, հէտիյէ, արմաղան, պէրէքէթլար, վէրկի, ատա:

Donataire (տօնաթէռ) ած. և գ. Պարգևառու, պարգևընկալ. պաղըշը ալան, հիպէ սահիպի:

Donateur, trice (տօնաթէօռ, թրիս) գ. ար. և իգ. Պարգևիչ, տուող, պարգևատու. պաղըշ վէրէն, վագըֆ:

Donation (տօնասիօն) գ. իգ. Պարգևումն, տուչութիւն. պաղըշլայըշ, ատա, վագըֆ:

Donc (տօն, 'ի սկզբան խմաստից՝ տօնք) շաղկ. Արդ, ապա, ուրեմն, վասն որոյ, ուստի. իմտի, էօյլէ իսէ, օնուն իչին, օնտան էօտիւրիւ:

Dondon (տօնտօն) գ. իգ. Կին յղի կամ գիրապարար. շիշման վէ գըսա պօյլու եանագլը զէննէ:

Donjon (տօնժօն) գ. ար. Աշտարակ, դղեակ ամրոցի. գալէ գուլէճիսի, պէքճի գուլէսի:

Donjonné, ée (տօնժօնէ) ած. Աշտարակաձև, աշտարակազարդ (ըստ կնքաբանից):

Donnant, ante (տօնան, անթ) ած. Պարգևաբաշխ, առատաձեռն. ճէօմէրտ:

Donne (տօն) գ. իգ. Բաշխումն թղթոց 'ի խաղի:

Données (տօնէ) գ. իգ. յոգ. Տուեալ կամ ծանուցեալ քանակութիւնք (ըստ ուսումնականաց). մալում օլան միգտարլար:

Donner (տօնէ) բ. ն. Պարգևել, ընծայել. տալ, շնորհել, հաստուցանել. վէրմէք, պաղըշլամագ, թէսլիմ էթմէք, հավալէ էթմէք. իհսան էթմէք, գըլմագ. ինայէթ օլմագ, էթմէք, էյլէմէք: Donné, ée, տուեալ. վէրիլմիշ:

Donneur (տօնէօռ) գ. իգ. Տուիչ, պարգևիչ. վէրիճի:

Dont (տօն) դեր. Որոյ. որով. յորմէ. օնուն. օնտան. օնուն իլէ: L'homme dont vous avez parlé, այրն զորմէ խօսեցայք. սէօյլէտիյինիզ ատամ:

Donte (տօնթ) գ. իգ. Մարմին նուագարանաց:

Donzelle (տօնզէլ) գ. իգ. Օրիորդ բամբշաց, մանկամարդ վատանուն: ձուկն ինչ ծովու:

Dorade (տօռատ) գ. իգ. Ձուկն ինչ ծովու. փիւլէր պալըղը: ձուկն (համաստեղութիւն):

Dorage (տօռաժ) գ. ար. Մաքրութիւն գլխարկի ապտաքուստ: դեղնուց ձուոյ 'ի վերայ կարկանդակաց:

Dorénavant (տօռէնավան) մակ. Յայսմհետէ, յետ այսորիկ, ապա, առ յապայս. պունտան սօնրա, պունտան պէօյլէ, շիմտէն սօնրա:

Dorer (տօրէ՛) բ. ն. Ոսկեզօծ առնել, օծանել կամ պատել ոսկւով. եալտըզլամագ, ալթընլամագ, վարագլամագ: օծանել դեղնուցաւ ձուոյ: Doré, ée, ոսկեզօծ. եալտըզլը: դեղնագոյն, կարմրագոյն. սաֆ սարը:

Doreur, euse (տօրէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ օծանէ կամ պատէ ոսկւով. եալտըզճը, եալտըզլայըճը:

Doria (տօրիա) գ. իգ. Բոյս ինչ օգտակար վիրաց:

Dorien (տօրիէն) ած. Դորեան (նուագ կամ բարբառ):

Dorique (տօրիք) ած. Դորիկեան (կարգ ճարտարապետական):

Dorlotter (տօրլօտէ՛) բ. ն. Փայփայել, փաղաքշել. նազ նիազ վէրմէք, գայըրմագ: Dorlotté, ée, փայփայեալ:

Dormant, ante (տօրման, անտ) ած. և գ. Ննջող. ույույան: անշարժ:

Dormeur, euse (տօրմէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Քնէած, քնեայ. ույուգուճու, նայիմ:

Dormir (տօրմիր) բ. չ. Je dors, tu dors, il dort; nous dormons, vous dormez, ils dorment. Je dormois. Je dormis. Je dormirai. Dors. Qu' il dorme. Que je dormisse. Ննջել, 'ի քուն լինել, նիրհել. ույումագ, նայիմ օլմագ: մնալ անշարժ. տուրմագ, ագմամագ:

Dormir (տօրմիր) գ. ար. Քուն, ննջ, հանգիստ քնոյ. ույուգու:

Dormitif (տօրմիտիֆ) ած. և գ. Քնաբեր, թմրեցուցիչ. ույուգու վէրէն կամ կէթիրէն իլաճ:

Doroir (տօրուար) գ. ար. Վրձին 'ի պէտս օծանելոյ:

Doronic (տօրօնիք) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Dorsal, ale (տօրսալ) ած. և գ. Թիկանց, ողին. արգայա մանսուպ:

Dortoir (տօրտուար) գ. ար. Ննջարան մենաստանաց. եատաճագ եէր, մէգիտ:

Dorure (տօրիւր) գ. իգ. Ոսկեզօծութիւն. ոսկեզօծք. եալտըզ. եալտըզլամագլըգ:

Dorychnium (տօրիքնիօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Dos (տօ) գ. ար. Թիկունք, ողն, քամակ. յետին կամ հակառակ կողմն. արգա, սըրթ. սաղրը:

Dose (տօզ) գ. իգ. Չափ, բաժին. իլաճ էօլչիւսիւ, միգտար:

Doser (տօզէ՛) բ. ն. Չափել զբաղադրելի նիւթս կամ զդեղս:

Dosseret (տօսըրէ՛) գ. ար. Մոյթ, հաստատութիւն:

Dossier (տօսիէ՛) գ. ար. Յենարան թիկանց: տախտակ կամ վիժակ սնարից անկողնոյ. արգալըգ, տայանաճագ եէր: փաստ, ցուցումն դատի. պիր մասլահադա միւտաալլիգ քեաղըտլարըն ճիւմլէսի:

Dot (տօտ) գ. իգ. Օժիտ. վարձանք: ինչք տուեալ վանաց վասն կուսանի. ճէհիզ, աղըրլըգ:

Dotal, ale (տօտալ) ած. Օժտի, վարձանաց. ճէհիզլիք:

Dotation (տօտասիօն) գ. իգ. Կարգումն հասից կամ եկամտից. պիր վագըֆէ տայիր օլունան նուգուտ:

Doter (տօտէ՛) բ. ն. Օժտել, օժիտս տալ, վարձանս արկանել. ճէհիզ վէրմէք, ճէհիզլէմէք: կարգել եկամուտս կամ հասս. վագըֆէ տայիր էտմէք: Doté, ée, օժտեալ. ճէհիզլէնմիշ:

Douaire (տուէր) գ. ար. Եկամուտ կամ հաս կարգեալ յառնէ վասն կնոջ. տուլլուգ կէլիրի, միհր:

Douairier (տուէրիէ՛) գ. ար. Մանուկ հասոյթընկալ եւթ:

Douairière (տուէրիէր) գ. իգ. Այրի կին հասոյթընկալ. միհր սահիպի օլան տուլ գարը:

Douane (տուան) գ. իգ. Մաքսատուն, մաքսանոց. կէօմրիւք խանէ, կէօմրիւք: մաքս, հարկ, կապալ վասն վաճառուց. կէօմրիւք րէսմի, կէօմրիւք:

Douaner (տուանէ՛) բ. ն. Մաքսել կամ կնքել զվաճառս:

Douanier (տուանիէ՛) գ. ար. Մաքսաւոր, մաքսապետ. կէօմրիւքճի, կէօմրիւք էմինի:

Doubla (տուպլա) գ. ար. Դրամ ինչ Ափրիկեցւոց:

Doublage (տուպլաժ) գ. ար. Կրկին հանդերձանք փայտից նաւու. կէմի գաբլամասը:

Double (տուպըլ) ած. և գ. Կրկին, կրկնապատիկ. իքի գատ: կեղծաւոր, երկդիմի. իքի եիւզլիւ, միւրայի: բարդ. գատմէր: Au double, կրկնապատիկ, առաւել յոյժ:

Double (տուպըլ) գ. իգ. Որովայն որոճող կենդանեաց:

Double (տուպըլ) գ. ար. Դրամ ինչ Նախնեաց:

Doubleau (տուպլօ) գ. ար. Arc-doubleau, Կամարակապ, կրկնակամար:

Double-canon (տուպըլ քանօն) գ. ար. Ազգ ինչ գրոց տպագրութեան:

Double-feuille (տուպըլ ֆէօյլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Double-fleur (տուպըլ ֆլէօր) գ. իգ. Ազգ ինչ տանձի. և ծաղկի:

Doublement (տուպլըման) մակ. Կրկին, կրկնապատիկ. իքի գատ, գատ գատ. իքի սէպէպտէն էօտիւրիւ:

Doublement (տուպլըման) գ. ար. Կրկնումն, կրկնութիւն. գատ գատ էտմէ:

Doubler (տուպլէ՛) բ. ն. Կրկնել, կրկնապատկել, յաւելուլ. իքի գատ էտմէք, իզաֆ կամ տազիֆ էտմէք: արկանել աստառ 'ի ներքոյ հանդերձից, կրկնել. աստարլամագ, գաբլամագ: Doublé, ée, կրկնեալ:

Doublet (տուպլէ՛) գ. ար. Կեղծ քար,

կրկին ապակիք որք ունին ընդ մէջ զթերթ գունաւոր: կրկնակ թիւ քուէից· չիֆթ:

Doublette (տուպլէթ) գ. իգ. Հնչիւն ինչ նուագարանի:

Doubli, տես Sous-doubli.

Doublon (տուպլօն) գ. ար. Դրամ ինչ Սպանիացւոց· տուպլօն, պէօյիւք ըսթանպօլ ալթընը: կրկնութիւն բառից կամ բանից յանզգոյշս ՚ի տպագրութեան անդ:

Doublure (տուպլիւռ) գ. իգ. Աստառ կամ պաշպանակ զգեստուց· աստար:

Douçain (տուսէն) գ. ար. Ազգ ինչ խնձորոյ:

Douceâtre (տուսաթռ) ած. Քաղցր անախորժ· թաթլըմսը, թաթլըմթըրագ, սաւըք:

Doucement (տուսման) մակ. Քաղցրութեամբ, հեզութեամբ. հանդարտ, մեղմով. Թուլութեամբ· թաթլը տիլ իլէ, մուլայիմէթ իլէ, եավաշճա, ուսուլ իլէ, եավաշ եավաշ, եավաշճա եավաշճա:

Doucereux, euse (տուսռէօ, էօզ) ած. և գ. Քաղցր անախորժ, կարի իմն քաղցր· թաթլըմսը, թաթըրըղ, սաւըք: սեթևեթեալ: տարփածու:

Doucet, ette (տուսէ, էթ) ած. և գ. Ցայբառ, տարփածու: Faire le doucet կամ la doucette, զակատիլ ՚ի սէր, տարփիլ, տարփածու լինել:

Doucette (տուսէթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ: ազգ ինչ ծովային շան: շաքարաջուր (ըմպելի):

Douceur (տուսէօռ) գ. իգ. Քաղցրութիւն. թաթլըլըգ, խօշլուգ, լէզզէթ: հեզութիւն. մուլայըմլըգ, եավաշլըգ: հաճութիւն, բերկրութիւն: Նպաստ, շնորհք· էյիլիք, պիլէ, պօխչալըգ, նիշանլըգ: յոգ. Տարփանք, զուարճախօսութիւն, հաճոյականութիւն:

Douche (տուշ) գ. իգ. Առոգումն ախտացեալ մասանց մարմնոյ:

Doucher (տուշէ) բ. ն. Առոգանել զախտացեալ մասունս մարմնոյ· ըլըճա սույու պիր հասթանըն աղրըյան տէօքմէք:

Doucin (տուսէն) գ. ար. Խառնուրդ ծովային և քաղցր ջրոյ ընդ միմեանս:

Doucine (տուսին) գ. իգ. Զարդ ինչ ճարտարապետական:

Douelle (տուէլ) գ. իգ. Քար ՚ի պէտս կամարի: Նուրբ տախտակ ՚ի պէտս տակառաց:

Douer (տուէ) բ. ն. Օժտել, հաս կամ հասոյթ կարգել: պարգևել ձիրս: Նպաստ ընծայել. ճէհիզլէմէք, իրատ պաղըշլամագ· վէրիլմէք, վէրմէք: Doué, ée, օժտեալ, հասոյթընկալ. մէհարէթ:

Douillage (տույլաժ) գ. ար. Անպիտան գործ կերպասու:

Douille (տույլ) գ. իգ. Խողովակ, եղէգն, անկն, ծակ:

Douillet, ette (տույլէ, լէթ) ած. և գ. Փափուկ, կակուղ: գիրգ, փափկասուն, քնքուշ. եումուշագ, մուլայիմ. նազիք:

Douillettement (տույլէթման) մակ. Փափկութեամբ, գրգանօք, ծեքծեքելով. եումուշագլըգ իլէ, րէֆահիյէթ իլէ:

Douleur (տուլէօռ) գ. իգ. Ցաւ, կսկիծ, վիշտ, տրտմութիւն. աղրը, ածը, սըզը, զահմէթ, տէրտ, ղամ, էլէմ, գասավէթ, տասա:

se Douloir (տուլուառ) բ. յ. Տրտնջել, գանգատել (է բառ վաղեմի):

Douloureusement (տուլուռէօզման) մակ. Ցաւագինս, վշտագին. ողորմ, ախրագին. տէրտ իլէ, գասավէթ իլէ:

Douloureux, euse (տուլուռէօ, էօզ) ած. Ցաւագին, դառն, աղետալի, ողորմ, վշտագին, ցաւած, ցաւագնեալ, կարի իմն փափուկ, զգայուն. տէրտլի, ածըլը, տէրտիմէնտ, ածընաճագ:

Doute (տութ) գ. ար. Տարակոյս, երկբայութիւն. կասկած, խէթ, վարանք, երկիւղ. շիւպհէ, իշթիպահ, կիւման, խէվֆ, գօրգու: Sans doute, առանց այլ, անշուշտ, հաւաստեաւ. շիւպհէսիզ, լապուտ, ղալիպա:

Douter (տութէ) բ. չ. Տարակուսել, երկբայել. շիւպհէլէնմէք, շիւպհէտէ օլմագ, իշթիպահլանմագ, իշթիպահէ վարմագ: Se douter, բ. յ. Խիթալ, զանգիտել. կասկածել. շիւպհէլէնմէք, գըյաս էտմէք:

Douteusement (տութէօզման) մակ. Երկբայութեամբ, երկուանօք, յերկբայս. շիւպհէ իլէ:

Douteux, euse (տութէօ, էօզ) ած. Երկբայ, անստոյգ, երկբայական, կեղակարծ, կասկածելի. երկդիմի, անհաւաստի. շիւպհէլի, մէշքիւք:

Douve (տուվ) գ. ար. Շերտ տակառաց. ֆըչը թախթասը: բոյս ինչ մահաբեր անասնոց: փոս, խրամ:

Doux, ouce (տու, ուս) ած. Քաղցր, համեղ, անոյշ: հաճելի, հաճոյական, քաղցրաձայն: հանդարտ: քաղցրաբարոյ: գիւրին, զուարճալի: կակուղ, գաղջ. թաթլը. շիրին. եավաշ, մուլայիմ. լաթիֆ. սէֆալը: Tout doux, յուշիկ, հանդարտ. մեղմով. եավաշճա, եավաշճա:

Douzaine (տուզէն) գ. իգ. Երկոտասանթիւ, երկոտասան. տիւզինէ, օն իքի թանէ, օն իքիշէրլիք: À la douzaine, անարգ, անպիտան. տիւզինէ իլէ:

Douze (տուզ) ած. Երկոտասան. օն իքի: երկոտասաներորդ. օն իքինճի:

Douzième (տուզիէմ) ած. և գ. Երկոտասաներորդ. օն իքինճի: երկոտասաներորդ մասն. օն իքի բայըն պիրի:

Douzièmement (տուզիէմման) մակ. Երկոտասաներորդ:

Doxologie (տօքսօլօժի) գ. իգ. Փառաբանութիւն:

Doyen (տօայէն) գ. ար. Նախերէց, գահերէց, գլխաւոր, երիցագոյն. պաշ էսքի, պէօլիւք պաշը, շէյխ, իխթիյար:

Doyenné (տօայէնէ) գ. ար. Նախերիցութիւն. էն պիւյիւքլէրին րիւթպէսի: տուն նախերեցու. շէյխին խանէսի: տեսակ ինչ տանձի:

Drachme (տռաքմ) գ. իգ. Դրաքմէ, դրամ, դրամակշիռ (ութերորդ մասն ունկոյ). տիրհէմ:

Draconcule (տռաքօնքիւլ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու: որդն գոյացեալ ընդ մորթով:

Dragan (տռական) գ. ար. Ծայր յառաջակողման ցուկանաւու:

Dragée (տռաժէ) գ. իգ. Գինձ, նուշ, և այլն՝ պատեալ շաքարաւ, շաքարանուշք. շէքէր իչի, շէքէրլի պատէմ: գնտակ կապարեայ. սաչմա: խառնուրդ սերմանեաց:

Drageoir (տռաժուառ) գ. ար. Տուփ կամ անօթ շաքարանուշից:

Drageon (տռաժօն) գ. ար. Ստեղն կամ շառաւեղք ծառոց. քէօք ֆիլիզի, աղաճլարըն տիպինտէ վուրան ֆիտան:

Drageonner (տռաժօնէ) բ. չ. Բողբոջել, ընձիւղել, շառաւիղել, ոստս արձակել. ֆիլիզլէնմէք:

Dragon (տռակօն) գ. ար. Վիշապ. աժտէր, էժտէրհա: դիւազգեաց, չարաշուք, սաստիկ. եարամազ, շէյթան: խումբ ինչ զօրաց. ատլը թիւֆէնքճի: լուսն աչաց. կէօզտէ պէյազ լէքէ: վիշապ (համաստեղութիւն). հէշտէնպէրէ:

Dragonaire (տռակօնէռ) գ. ար. Վիշապակիր զօրական (նախնի Հռովմայեցւոց):

Dragonnade (տռակօնատ) գ. իգ. Վտարումն 'ի ձեռն զօրաց:

Dragonne (տռակօն) գ. իգ. Թամբկածայր խմբի հեծելազօրու:

Dragonné (տռակօնէ) ած. Վիշապատտուն (ըստ կնքաբանից):

Drague (տռակ) գ. իգ. Գործի ինչ. էյրի տէմիր քիւրէյի, էյրի քիւրէք, չափա: գիրտ գարեջրոյ. պիրա ճիպրէսի:

Dramatique (տռամաթիք) ած. և գ. Գործողական, թատրոնական բանաստեղծութեան: թատրոնական բանաստեղծութիւն. գօմէտիայէ միւթաալլիգ նէսնէ:

Dramatiste (տռամաթիսթ) գ. ար. Յօրինող թատրոնական բանաստեղծութեան:

Dramaturge (տռամաթիւռժ) գ. ար. Յօրինող թատրոնական բանաստեղծութեան:

Drame (տռամ) գ. ար. Գործողութիւն թատրոնական բանաստեղծութեան. գօմէտիա գաիտէսի:

Drap (տռա) գ. ար. Ասուի, ասուեղէն, չուխայ. չուհա: սաւան, պաստառ, կտաւ. չարշաֆ:

Drapeau (տռափօ) գ. ար. Կապերտ, ջնջան. էսքի պէզ փարչասը, փաչաւրա: դրօշ. պայրագ, սանճագ, ալէմ: խանձարուրք. չօճուգ պէզլէրի:

Draper (տռափէ) բ. ն. Ի թուխ համակել զկտաւ. հինտօնու սիյահ չուհա իլէ էօրթմէք: զգեստաւորել (զնկարս). կիյտիրմէք: ծաղր առնել, այպանել, բամբասել. էյլէնմէք, պիր քիմսէնին ատընը չէքմէք: Drapé, ée, ազուամազ (բոյս):

Draperie (տռափռի) գ. իգ. Ասուագործութիւն, չուխայագործութիւն. չուհաճըլըգ, չուհաճը քէրխանէսի: ասուեղէնք, չուխայք. չուհա էճնասը, չուհա ալաթը: զգեստաւորումն նկարուց կամ քանդակաց. էսվապ, ռուպա:

Drapier (տռափիէ) գ. ար. Ասուեգործ, չուխայավաճառ. չուհաճը:

Drastique (տռասթիք) ած. Ազդող (դեղ):

Drave կամ Draba (տռավ, տռապա) գ. իգ. Բոյս ինչ:

Drayer (տռէյէ) բ. չ. Խաղախորդել:

Drayoire (տռէյուառ) գ. իգ. Գործի խաղախորդի:

Drêche (տռէշ) գ. իգ. Թեփ գարւոյ 'ի պէտս գարեջրոյ. պիրա քիւսպէսի:

Drège (տռէժ) գ. իգ. Ազգ ինչ ուռկանի. պիր նէվ ըղրըպ:

Drelin (տռըլէն) գ. ար. Հնչիւն փոքրիկ զանգակի կամ բոժոժի:

Dresse (տռէս) գ. իգ. Կաշի ընդ մէջ ներբանի հողաթափից:

Dressée (տռէսէ) գ. իգ. Թեւ փայլուն պղնձոյ: շարք քարանց:

Dresser (տռէսէ) բ. ն. Կանգնել, ուղղել. տօղրու թութմագ, տիւզէլթմէք, տիքմէք: հարկանել (զխորան). չատըր գուրմագ: մարզել, հրահանգել, դաստիարակել, կրթել. էօյրէթմէք, թալիմ էթմէք: կազմել, յօրինել. տիւզէլթմէք, գուրմագ, հազըրլամագ: Se dresser, բ. յ. Կանգնիլ, ցցուիլ, յառնել. այաղա գալգմագ, տօղրու տուրմագ, տիք տիք օլմագ: Dressé, ée, ուղղեալ:

Dresseur (տռէսէօռ) գ. ար. Որ ուղղէ. տիւզէլթիճի:

Dressoir (տռէսուառ) գ. ար. Սանտր ասրոյ: սեղանատախտակ ինչ:

Drille (տռիյլ) գ. ար. Ընկեր ուրախութեան կամ հաճոյից: զինուոր (ըստ նախնեաց): ծեր շուայտեալ կամ անառակ (է բառ. վաղեմի):

Drille (տռիյլ) գ. իգ. Կապերտ հնոտի 'ի պէտս թղթոյ. քեաղըտ եափըլաճագ փաչաւրա: գչիր ժամագործի:

Driller (տռիյլէ) բ. չ. Երագ ընթանալ, ձեպել (առ յղնտանի զրոյցս). թէզ սէյիրթմէք:

Drisse (տռիս) գ. իգ. Առասան, չուան, ապաւանդակ:

Drogman (տռօկման) գ. ար. Թարգման. թէրճիման:

Drogue (տռօկ) գ. իգ. Դեղորայք, նիւթք դեղորէից. հէլա, էճզա կամ էզա, աթթարիյէ, պահար, ատր: Նուաստ կամ անպիտան ինչ. ալչագ՝ ազ պահալը օլան նէսնէ, ֆէնա մալ:

Droguer (տռօկէ) բ. ն. Բազում դեղս մատուցանել. չօգ իլաճ վէրմէք:

Droguerie (տրօկրի) գ. իգ. Դեղօրայք · ադդարլըգ, պահար ալադը:

Droguet (տրօկէ) գ. ար. Կերպաս ինչ այլայլախառն:

Droguier (տրօկիէ) գ. ար. Դեղարան: պահարան կամ տուփ դեղօրէից · իլաճ տօլապը:

Droguiste (տրօկիսդ) գ. ար. Դեղավաճառ · էջզաճը, ադդար կամ ագդէր, պահարճը:

Droit, oite (տրուա, ուադ) ած. Ուղիղ, ուղղորդ, ուղղահայեաց, ուղղաձիգ · կանգուն · տօղրու, տիւզ · տիգինէ: աջ, աջակողմեան · սաղ: օրինաւոր, իրաւացի, արդար, աննենգ · հագգ, սադըգ, սադագադլը: À droite, յաջակողմն · սաղա, սաղտա: À droite et à gauche, յաջ և յահեակ, յաջմէ և յահեկէ:

Droit (տրուա) գ. ար. Ուղղութիւն, իրաւունք, օրէնք, արդարութիւն · տօղրուլուգ, ադալէդ, հագգ, իլմի ֆըգըհ, ֆըգըհ: սակ, կապալ, տուրք · պաճ, վէրկի: իշխանութիւն, իրաւասութիւն, արտօնութիւն: À bon droit, կարի յիրաւունս, իրաւամբք, արդարապէս: À tort et à droit, 'ի դէպս և յանդէպս, կոյր զկուրայն:

Droit (տրուա) մակ. Ուղղորդ, ուղղակի, անվրէպ · տօղրու, տօղրուճա:

Droite (տրուադ) գ. իգ. Աջ, աջոյ ձեռն · աջակողմն · սաղ, սաղ էլ · սաղ դարաֆ:

Droitement (տրուադման) մակ. Ուղիղ, ուղղութեամբ, արդարապէս, իրաւամբք · տօղրուլուգ իլէ, հագգ իլէ, մուխալէսէդ իլէ:

Droitier, ière (տրուադիէ, էր) ած. Աջոյ ձեռամբ յաջողակ · սաղ էլլի:

Droiture (տրուադիւր) գ. իգ. Ուղղութիւն, արդարութիւն, իրաւունք, ամբծութիւն · տօղրուլուգ, սադագադ, իսդիգամէդ: En droiture, ուղղորդ, ուղղակի · տօղրու:

Drôle (տրօլ) ած. և գ. Զուարճախօս, ծաղրածու, ծիծաղաշարժ · լադիֆէճի, խօրադաճը, մասգարա: Նենգաւոր, չարամիտ · շէյդան, էարամազ:

Drôlement (տրօլման) մակ. Զուարթաբանութեամբ, խեղկատակութեամբ · լադիֆէ իլէ:

Drôlerie (տրօլրի) գ. իգ. Խեղկատակութիւն, կատակ. զուարթաբանութիւն · շագա, լադիֆէ, խօրադա:

Drôlesse (տրօլէս) գ. իգ. Բոզ, կին խառնակեցիկ:

Dromadaire (տրօմատէր) գ. ար. Տաճիկ ուղտ · հէճին տէվէսի:

Dronte (տրօնդ) գ. ար. Ի թռչնոց ինչ (երբև զջայլամն):

Dropax (տրօբաքս) գ. ար. Սպեղանի ինչ:

Drossart (տրօսար) գ. ար. Դատաւոր Հոլանդացւոց:

Drosse կամ Drousse (տրօս) գ. իգ. Պարան ղեկի:

Drouine (տրուին) գ. իգ. Պարկ պղնձագործաց · գազան էամալայան տօրպասը:

Drousser (տրուսէ) բ. ն. Գզել զասր:

Droussettes (տրուսէդ) գ. իգ. յոգ. Կանգառափուշք 'ի գզել զասր:

Dru, ue (տրիւ) ած. Նորափետուր: աշխոյժ, զուարթ, կայտառ · տիրի, դէնդիւրիւսդ: Թաւ, խիտ, անտառախիտ, ոստալից, հովանաւոր, առատ, բազում յոյժ · սըգ, գադը, չօգ:

Druide (տրիւիտ) գ. ար. Քուրմ կամ մոգ նախնի Գաղղիացւոց: քաջահմուտ, բանիբուն:

Dryade (տրիատ) գ. իգ. Ցաւերժահարսն անտառաց (ըստ առասպելաց):

Dryoptéride (տրիօբդէրիտ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Du, Մասնիկ կամ յօդ սեռականակերտ, փոխան de le.

Du (տիւ) գ. ար. Պարտիք, պարտք, իրաւունք · վաճիպ օլան, պօրճ, հագգ, տէյն:

Dub (տիւպ) գ. ար. Ազգ ինչ մողեսի:

Dubitatif, ive (տիւպիդադիֆ, իվ) ած. Երկբայական:

Dubitation (տիւպիդասիօն) գ. իգ. Երկբայութիւն, տարակոյս (ըստ ճարտասանից) · էալան շիւպհէ:

Duc (տիւք) գ. ար. Դուքս · տուգա, էրշէք, պէյ: ազգ ինչ բուոյ, բուէճ · կէճէ գուշու, պիր նէվի պայգուշ:

Ducal, ale (տիւքալ) ած. Դքսի, դքսական:

Ducat (տիւքա) գ. ար. Դահեկան ինչ ոսկի կամ արծաթի · ալդըն, ֆիլուրի:

Ducaton (տիւքադօն) գ. ար. Դահեկան ինչ արծաթի:

Duché (տիւշէ) գ. ար. Դքսութիւն, երկիր կամ սահման դքսի · տուգալըգ:

Duchesse (տիւշէս) գ. իգ. Դքսուհի:

Ductile (տիւքդիլ) ած. Ծաւալական, կռանելի · էայըլըր, ուզանըր, չէքիճէ տայանան մատէն:

Ductilité (տիւքդիլիդէ)) գ. իգ. Ծաւալականութիւն (հրահալելեաց):

Duègne (տիւէնյ) գ. իգ. Դաստիարակ, մանկածու: կին կաւատ:

Duel (տիւէլ) գ. ար. Մենամարտութիւն · իքի գիշի ճէնկի կամ տէօյիւշիւ, մուսաֆէդ: երկական կամ երկուորական (անուն կամ բայ) · միւսէննի, դէսնիյէ:

Duelliste (տիւէլիսդ) գ. ար. Մենամարտ, յանցաւոր մենամարտութեամբ:

Duire (տիւիր) բ. չ. Ի դէպ գալ: հաճոյ լինել (է բառ վաղեմի):

Duitte (տիւիդ) գ. իգ. Առէջք:

Dulcamara կամ Douce-amère (տիւլքամառա, տուս ամէր) գ. իգ. Ի բոյս ինչ · էապան ասմասը:

Dulcification (տիւլսիֆիքասիօն) գ. իգ. Քաղցրացուցանելն:

Dulcifier (տիւլսիֆիէ) բ. ն. Քաղցրացուցանել, բարեխառնել · դադլըլանտըրմագ, էքշիտտէթինի ազալթմագ: Dulcifié, ée, քաղցրացեալ:

Dulie (տիւ-լի) գ. իգ. Պաշտամունք կամ յարգութիւն Սրբոց:

Dument (տիւ-ման) մակ. Ըստ իրաւանց, ըստ օրինի, ըստ պատշաճի, որպէս պարտն կամ արժանն է. միւնասիպէթ իլէ, լէրէյի լիգի:

Dune (տիւն) գ. իգ. Աւազաշեղջ, աւազակոյտ (ափանց ծովու). եալըտա գում եըղընը:

Dunette (տիւ-նէթ) գ. իգ. Վերին մասն խելաց նաւին:

Duo (տիւ-օ) գ. ար. Երգ երկուց անձանց կամ նուագարանաց:

Duodénum (տիւ-օտէնօմ) գ. ար. Մին 'ի նուրբ աղեաց մարմնոյ:

Dupe (տիւ-բ) գ. իգ. Խաբեալ, դիւրախաբ, դիւրապատիր, անմիտ, ապուշ, թանձրամիտ. ալտանան, գօլայ ալտանան, ահմագ, պէօն:

Duper (տիւ-բէ՛) բ. ն. Խաբել, պատրել. ալտաթմագ, օյուն կամ րէնք էթմէք: Dupé, ée, խաբեալ:

Duperie (տիւ-բըրի) գ. իգ. Խաբէութիւն, դաւ, նենգ, պատրանք, խաղ, դարան. ալտաթմագլըգ, ալ, հիլէքեարլըգ, հիլէ, րէնք:

Duplicata (տիւ-բլիքաթա) գ. ար. Պատճէն կամ հաւաստր թղթոյն. այնի, սուրէթի, պիր եազընըն սուրէթի:

Duplication (տիւ-բլիքասիօն) գ. իգ. Կրկնութիւն, կրկնապատկութիւն. գաթլամա:

Duplicature (տիւ-բլիքաթիւր) գ. իգ. Ծալք, կրկնութիւն. թէզայիւֆ:

Duplicité (տիւ-բլիսիթէ՛) գ. իգ. Կրկնութիւն, կրկնապատկութիւն. իքիլիք, իքի գաթլըգ: կեղծաւորութիւն, երկդիմութիւն, նենգութիւն. իքի եիւզլիւք:

Duplique (տիւ-բլիք) գ. իգ. Պատասխանի առ պատասխանին, կրկին պատասխանի:

Dur, ure (տիւր) ած. Պինդ, հաստատուն, խիստ, կարծր, անտեղիտալի: սաստիկ, անաչառ: դաժան, անգութ, անողորմ, կամակոր, անողոքելի: դժուարին: խստերախ: անտանելի, դժխմբեր: անյարդար, անարուեստ: ծանրալուր. պէք, սէրթ, գաթը, սարբ. եավուզ, րահմսըզ. գիւճ, զօր. աղըր իշիտէն:

Durable (տիւ-րապլ) ած. Տեւողական, մնայուն, երկարատեւ. բայանտըր, բայանտան, պագը:

Duracine (տիւ-րասին) գ. իգ. Ազգ ինչ դեղձի:

Durant (տիւ-րան) նխ. Առ, առ կենդանութեամբ, ցորչափ, մինչդեռ. տուրուրքէն, մատամ քի, էսնասընտա, արասընտա, զէմանընտա:

Durcir (տիւր-սիր) բ. ն. և չ. Խստացուցանել, կարծրացուցանել, պնդացուցանել. սէրթլէթմէք, բէքլէթմէք, գաթը էթմէք: Se durcir, բ. յ. Խստանալ, պնդանալ, կարծրանալ. բէքլէնմէք, գաթը օլմագ, սէրթլէնմէք: Durci, ie, խիստ, պինդ, կարծր, պնդացեալ. բէքլէնմիշ:

Dure (տիւր) գ. իգ. Coucher sur la dure, գետնախշտի լինել. եէր եիւզիւնտէ կամ իւսթիւնտէ եաթմագ:

Durée (տիւ-րէ՛) գ. իգ. Տեւողութիւն, երկարատեւութիւն. բայանմագլըգ, մուտտէթ, տէվամ:

Durement (տիւր-ման) մակ. Խստիւ, դժնդակաբար, սաստկապէս, խժդժաբար, չենականագոյնս. բէքլիք կամ սէրթլիք իլէ, սուուպէթ իլէ:

Dure-mère (տիւր մէր) գ. իգ. Խստամայր (արտաքին մզնիք պատեալ զուղղով գլխոյն). պաշ չանաղընըն իչ տէրիսի:

Durer (տիւ-րէ՛) բ. չ. Տեւել, ձգիլ, յերկարել: մնալ, կալ մնալ, համապաղորդել: տոկալ, ժուժել, հանդուրժել. տուրմագ, սիւրմէք, տայանմագ, պագը օլմագ:

Duret, ette (տիւ-րէ, էթ) ած. Սակաւ մի կարծր կամ պինդ. սէրթճէ:

Dureté (տիւր-թէ՛) գ. իգ. Խստութիւն, կարծրութիւն, պնդութիւն, դաժանութիւն, անգթութիւն: յամառութիւն: բրտութիւն, կոշտ մարմնոյ: անհարթութիւն, անարուեստութիւն: խիստ բանք, կշտամբանք. բէքլիք, սէրթլիք, գաթըլըգ. տայանմագլըգ, խօյրաթլըգ:

Durillon (տիւ-րիյլիօն) գ. ար. Կոշտ ինչ կամ բրտութիւն մարմնոյ. նասըր, տավուգ կէօզիւ:

Duriuscule (տիւ-րիիւսքիւլ) ած. Սակաւ մի կարծր:

Dusil կամ **Dusi** (տիւ-զի) գ. ար. Խցանք տակառի. փըչը տաբասը:

Dutroa (տիւ-թրօա) գ. ար. Բոյս ինչ Ամերիկոյ:

Duvet (տիւ-վէ՛) գ. ար. Աղուամազ (թռչնոց, կենդանեաց և պտղոց). ինճէ գուշ տիւյիւ, անա տիւյիւ, տիւյճիւյէզ:

Duveteux (տիւ-վթէօ) ած. Լի աղուամազիւք (թռչուն). չօգ տիւյլիւ:

Duumvirat (տիւ-օմվիրա) գ. ար. Երկպետութիւն (առ նախնի Հռովմայեցիս):

Duumvirs (տիւ-օմվիր) գ. ար. յոք. Երկպետք, կրկին դատաւորք կամ իշխանք նախնի Հռովմայեցւոց:

Dynamique (տինամիք) գ. իգ. Գիտութիւն զօրութեանց մարմնոց:

Dynaste (տինասթ) գ. ար. Պետ կամ իշխան փոքրիկ:

Dynastie (տինասթի) գ. իգ. Հարստութիւն, ձոխութիւն, պետութիւն, իշխանութիւն (թագաւորացն Եգիպտացւոց). պէյլիք, բատիշահլարըն ալի՛ նէսլի:

Dyscole (տիսքօլ) ած. Դժպհի, հեստ, խստապարանոց, ստամբակ. թիթիզ, քիմսէյէ պէնզէմէզ:

Dyspepsie (տիսփէփսի) գ. իգ. Դժուարամարսութիւն։

Dyspnée (տիսփնէ՛) գ. իգ. Դժուարաշնչութիւն։

Dyssenterie (տիսսանթրի) գ. իգ. Թանչ, լուծումն որովայնի հանդերձ ցաւովք աղեաց. էնթէրէզէ՝ գան սուրմէսի, իչ աղրըսը, իսհալ։

Dyssentérique (տիսսանթէ՛րիք) ած. Թանչէից։

Dysurie (տիզիւրի) գ. իգ. Դժուարութիւն միզելոյ, միզարգելութիւն. սիտիք զօրու կամ տութուլմասը։

E

E (է) գ. ար. Հինգերորդ և ձայնաւոր տառ այբուբենից Գաղղիացւոց։ Հինգ ազգք են e տառի առ Գաղղիացիս. առաջինն՝ e համր կամ անձայն, իբր զմերս ը, զորօրինակ՝ je, ժը. երկրորդ՝ è բթանիշ, բաց կամ անփակ, իբրև զմերս է, զորօրինակ՝ très, թրէ. երրորդ՝ ê պարոյկանիշ, որ հնչի իբրև զկրկնակ կամ զերկար է, զորօրինակ՝ même, մէմ։ չորրորդ՝ é չեշտանիշ, փակ և սեղմեալ, որ հնչի իբր էէ, զորօրինակ՝ tué, տիւէէ. և հինգերորդ՝ ë տրոհական, ունելով 'ի վերայ զկրկին կէտ. և հնչի իբրև զմերս է, զորօրինակ՝ poëte, փօէտ։

Eau (օ) գ. իգ. Ջուր. սու, մա, ապ։ անձրև, ծով, գետ, լիճ, ծովակ։ քիրտն։ մէզ։ արտասուք։ հիւթ։ փայլումն գոհարոց։ Eau de source, ջուր աղբեր. չէշմէ սույու։ Eau douce, ջուր քաղցր կամ բարեհամ. թաթլը սու։ Eau de mer, ջուր ծովու. տէնիզ սույու, թուզլու սու։ Eau courante, գետ. ագար սու, մայէճարի։ Eau dormante, լիճ. կէօլ, ագմազ սու, դուրղուն սու։ Eau fraiche, ջուր նորոգ հանեալ 'ի ջրհորոյ. թազէ սու։ Eau de pluie, անձրև, ջուր անձրևաց. եաղմուր սույու։ Eaux thermales, ջերմուկք, բաղանիք. ըլըճա, համամլար։ Eau de vie, օղի, ցքի. րագը։ Eau de rose, վարդաջուր. կիւլ սույու, կիւլ ապ։ Eau de fleurs d' orange, հիւթ ծաղկանց. չիչէք սույու։ Eau forte, ժանտաջուր. քէզզապ։ Perle d' une belle eau, մարգարիտ լուսափայլ. փիրլի խօշ ապ։ L' eau lui vient à la bouche, կարի իմն ախորժէ, ցանկայ յոյժ. աղզը սուլանըր։

Eaux et forêts (օ է ֆօրէ) գ. իգ. յոգ. Իրաւունք որսալոյ 'ի ջուրս և յանտառս։

s' Ébahir (էպաիր) բ. յ. Ապշիլ. յապուշ կրթիլ, սքանչանալ (է բառ վաղեմի). տաձիւղտէ կամ հայրէթտէ գալմագ։

Ébahissement (էպաիսման) գ. ար. Ապշութիւն, հիացումն, սքանչացումն (է բառ վաղեմի)։

Ébarber (էպարպէ՛) բ. ն. Հատանել զաւելորդս, յապաւել, խուզել, մաքրել. գըրբմագ, մագաս իլէ քիւզէթմէք, տիւյլէրինի եօլմագ։ Ébarbé, ée, խուզեալ, յապաւեալ։

Ébarboir (էպարպուար) գ. ար. Յապաւիչ կամ հատանող գործի։

Ébaroui, ouie (էպարուի) ած. Ցամաքեալ, չորացեալ։

Ébat (էպա) գ. ար. Զբօսանք, խաղ. զուարճութիւն. էյլէնճէ, զէվգ սէֆա։

Ébattement (էպաթման) գ. ար. Զբօսանք. զուարճութիւն (է բառ վաղեմի)։

s' Ébattre (էպաթըր) բ. յ. Զբօսնուլ, խաղալ, զուարճանալ (է բառ վաղեմի). էյլէնմէք, քէֆլէնմէք, զէվգ սէֆա էթմէք։

Ébaubi, ie (էպօպի) ած. Ապշեալ, յապուշ կրթեալ, շուարեալ, հիացեալ, սքանչացեալ. շաշմըշ, հէյրան։

Ébauche (էպօշ) գ. իգ. Գծագրութիւն, գծագիր, ուրուականն, ստուերագրութիւն. միւսվէտտէ, իլք րէսմ։

Ébaucher (էպօշէ՛) բ. ն. Յօրինել զուրուականն, գծագրել, հանել զնախագիծն, ստուերագրել. տասլագ էթմէք, եափըգ րէսմինի չըգարմագ, գալըպընը ալմագ։ Ébauché, ée, գծագրեալ։

Ébauchoir (էպօշուար) գ. ար. Գործի յօրինելոյ զուրուականն։

s'Ébaudir (էպօտիր) բ. յ. Հրճուիլ, կարի իմն զուարճանալ (է բառ վաղեմի)։

Ébaudissement (էպօտիսման) գ. ար. Հրճուանք, խայտանք (է բառ վաղեմի)։

Ébe (էպ) գ. իգ. Մակընթացութիւն ծովու. տէնիզ արթմասը։

Ébène (էպէն) գ. իգ. Աբանոս, եբենոս, ոսնափայտ (փայտ). աբանօզ, սաճ։

Ébéner (էպէնէ՛) բ. ն. Տալ զգոյն աբանոսի. սիյահլանտըրմագ։

Ébénier (էպէնիէ՛) գ. ար. Ծառ աբանոսի կամ ոսնափայտի. աբանօզ աղաճը։

Ébéniste (էպէնիստ) գ. ար. Ոսնափայտագործ. աբանօզ աղաճտան իշ իշլէյիճի։

Ébénisterie (էպէնիսթրի) գ. իգ. Ոսնափայտագործութիւն։ գործք յոսնափայտէ. աբանօզ աղաճտան իշ։

Ébertauder (էպէրթօտէ՛) բ. ն. Խուզել։

Éblouir (էպլուիր) բ. ն. Խտտղել զաչս, շլացուցանել. կէօզլէրինի գամաշտըրմագ։ կախարդել կամ յափշտակել զմիտս, զմայլեցուցանել. պայմագ։ խաբել, պատրել. ալտատմագ։ Ébloui, ie, շլացեալ. գամաշմըշ։

Éblouissant, ante (էպլուիսան, անթ) ած. Խտտղեցուցիչ. զմայլեցուցիչ. կէօզլէրի գամաշտըրան։

Éblouissement (էպլուիսման) գ. ար. Խտտղումն կամ մթագնութիւն աչաց, շլացութիւն, ստուերած աչաց. կէօզ գամաշդըլըղը։

Éborgner (էպօռնիէ՛) բ. ն. Բրել զմի ակն, զրկել յականէ, մթացուցանել. պիր կէօզի֊

նիւ քէօր էտմէք, նուրսուզլանտըրմագ: Éborgné, ée, միականի, միով ակամբ կոյր. պիր կէօզլիւ:

Ébouillir (է՛պույլիր) բ. չ. Ցնդիլ, ծախիլ, (յանչափ եփելոյ):

Éboulement (է՛պուլման) գ. ար. Ընկումն, կործանումն. եըգըլմա:

s'Ébouler (է՛պուլէ) բ. յ. Փլանիլ, անկանիլ, կործանիլ, հոսիլ 'ի վայր. չէօքիւլմէք, եըգըլմագ, չէօքմէք: Éboulé, ée, կործանեալ:

Éboulis (է՛պուլի) գ. ար. Փլատակ, կործանումն հողոյ. եըգըգ, խարապ:

Ébouqueuses (է՛պուքէօզ) գ. իգ. յոգ. Մաքրիչք կերպասուց (կանայք):

Ébourgeonnement (է՛պուրժօնման) գ. ար. Յօտ ոստոց աւելորդաց պտղաբեր ծառոց. պուտամա:

Ébourgeonner (է՛պուրժօնէ) բ. ն. Հատանել զաւելորդ ոստս ծառոց, յօտել, քանցել, քշտել. արտըգ ֆիտանլէրի քէսմէք, պուտամագ, այըգլամագ: Ébourgeonné, ée, յօտեալ. քանցեալ, ոստաքանց:

Ébourgeonneur (է՛պուրժօնէօր) գ. ար. Յօտիչ. պուտայըճը: որ ուտէ զոստս ծառոց (թռչուն):

Ébouriffé, ée (է՛պուրիֆէ) ած. Գխախուխ 'ի հողմոյ. սաչը կամ սաչլարը տաղըլմըշ:

Ébourrer (է՛պուրրէ) բ. ն. Խլել զմազս կամ զխուզածս. գըլընը եօլմագ կամ չըգարմագ:

Ébourşiner (է՛պուրսինէ) բ. ն. Հանել կամ մաքրել զկեղեւանս քարանց:

Ébranchement (է՛պրանշման) գ. ար. Յապաւումն կամ քշտումն ոստոց. տալ պուտամա:

Ébrancher (է՛պրանշէ) բ. ն. Յապաւել կամ քշտել զոստս ծառոց. տալ պուտամագ, տալ քէսմէք, տալսըզլանտըրմագ: Ébranché, ée, ոստաքանց:

Ébranlement (է՛պրանլման) գ. ար. Ցնցումն, ցնցիւն, տատանումն, շարժումն, սասանութիւն. սիլքին, սարսըլմա: սոսկումն, զարհուրանք:

Ébranler (է՛պրանլէ) բ. ն. Ցնցել, դղրդել, սասանեցուցանել, տատանել, շարժել, զարհուրեցուցանել. սարսմագ, սիլքմէք, տէփրէտմէք: Ébranlé, ée, սարսեալ, տատանեալ. սարսըլմըշ:

Ébrasement (է՛պրազման) գ. ար. Ընդլայնումն դրան:

Ébraser (է՛պրազէ) բ. ն. Ընդլայնել զդուռն (ըստ ճարտարապետաց):

Ébrécher (է՛պրէշէ) բ. ն. Ատամնաձեւ գործել, եղծանել զբերանն գործեաց. փշրել կամ խորտակել զատամունս. աղըզըն պօզմագ կամ գըրմագ, քէսմէզլէնտիրմէք: Ébréché, ée, ատամնաձեւ:

Ébrener (է՛պրընէ) բ. ն. Մաքրել կամ սրբել զաղտեղութիւն մանկան. չօճուղու տէմիզլէմէք:

Ébrillade (է՛պրիյլատ) գ. իգ. Քարշումն սանձի ձիոյ:

Ébrouement (է՛պրուման) գ. ար. Շնչիւն ձիոյ առ ահի:

Ébrouer (է՛պրուէ) բ. ն. Լուանալ կամ ողողել 'ի ջուր զկտաւն. չալգամագ, սուտան կէչիրմէք: չ. Շնչել ձիոյ առ ահի. սօլումագ:

Ébruiter (է՛պրիւիտէ) բ. ն. Հռչակել, հրապարակ հարկանել, համբաւել. ալէմէ ֆաշ էտմէք, իֆշա էտմէք:

Ebuard (է՛պիւար) գ. ար. Սեպ, երկաթ. չիւի, սըխի:

Ébullition (է՛պիւլլիսիօն) գ. իգ. Եռանդն, եռացումն: եռանդն արեան կամ կարմրութիւն 'ի վերայ մարմնոյ. ճիւշիւշ, գայնամա, գայնայըշ:

Écachement (է՛քաշման) գ. ար. Մալումն, լոսումն, փշրումն. էզմէ, էզըլմա:

Écacher (է՛քաշէ) բ. ն. Մալել, լոսել, փշրել, մանրել, ծեծել, ողորկել. էզմէք, էզըլտըրմագ, էզփիրմէք: Écaché, ée, լոսեալ, ողորկեալ, տափարակեալ. էզիլմիշ, եասսը, թիւզ:

Écacheur d'or (է՛քաշէօր տօր) գ. ար. Ձաւեկագործ, թիթեղնագործ. ալթըն վարագճը:

Écafer (է՛քաֆէ) բ. ն. Բաժանել զուռենիս առ 'ի հիւսել:

Écaille (է՛քայլ) գ. իգ. Թեփ ձկանց. փուլ, պալըգ փուլու: խեցի կամ պատեան (կրիայից): գապուգ: կեղեւ պտղոց. գապուգ:

Écaillier, ière (է՛քայլիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Խեցեվաճառ. ըստըրիտէճի:

Écailler (է՛քայլէ) բ. ն. Հանել կամ քերթել զթեփս ձկանց. փուլ գազըմագ: Écaillé, ée, անթեփ, առանց պատենից. փուլու չըգմըշ: թեփաւոր, պատենաւոր. փուլլու:

Écailleux, euse (է՛քայլէօ, էօզ) ած. Թեփաւոր, թեփալից. փուլլու:

Écaillon (է՛քայլօն) գ. ար. Երկաթի ճանկ ձիոյ:

Écale (է՛քալ) գ. իգ. Կեղեւ, պատեան, պատիճ. գապուգ: գոգ կամ խորշ ծովու. իսքէլէ:

Écaler (է՛քալէ) բ. ն. Հանել 'ի կեղեւանաց կամ 'ի պատենից. գապուղուն սօյմագ կամ չըգարմագ, եօլմագ: Écalé, ée, հանեալ 'ի կեղեւանաց:

Écarbouiller (է՛քարպույլէ) բ. ն. Լոսել, փշրել, մանրել. էզմէք, չարփալամագ: Écarbouillé, ée, փշրեալ, մանրեալ:

Écarlate (է՛քառլատ) գ. իգ. Գոյն ծիրանի. իսքէրլէտ, գըրմըզը, իլիք պօյասը: կերպաս ծիրանեգոյն:

Écarlatin (է՛քառլատէն) գ. ար. Ցքի ինչ 'ի հիւթոյ պտղոց:

Écarlatine (է՛քառլատին) գ. իգ. Տենդ հրատագնայ:

Écarquillement (է՛քառքիյլման) գ. ար. Լայնումն, տարածումն, բացումն:

Écarquiller (է՛քառքիյլէ) բ. ն. Երկայնել

կամ տարածել (զոտս). բանալ (զաչս). այըրմագ, աչըլմագ, աչմագ: Écarquillé, ée, երկայնեալ, բացեալ:

Écart (էքար) գ. ար. Ոստումն, խոյս, ելանելն արտաքս, խոտորումն. սափմա, սավուշմա, բիր դարաֆա այըրըլմա, գըյըյը չըգմա, կէրի չէքիլմէ: 'ի բաց հանելն զաւելորդ թուղթս խաղուն. գըյըյը չըգարմա: À l'écart, առանձինն, մեկուսի, ուրոյն. բիր դարաֆա, բիր եանա, դէնհաբէ:

Écarteler (էքարթըլէ) բ. ն. Պատառել կամ հերձանել զմահապարտն 'ի չորս մասունս՝ ձգեալ 'ի չորից ձիոց: բաժանել 'ի չորս մասունս (ըստ կնքաբանից). տէօրտէ պէօլմէք, տէօրտ փարչա էթմէք: Écartelé, ée, բաժանեալ 'ի չորս մասունս:

Écartement (էքարթըման) գ. ար. Հեռացումն, անջատումն, մեկնումն. ֆիրագ, այըրըլըգ:

Écarter (էքարթէ) բ. ն. Հանել 'ի բաց, հեռացուցանել. մեկնել, անջատել, որոշել, զատանել: հալածել: խոտորեցուցանել: ցրել, ցրուել: 'ի բաց առնուլ. այըրմագ, ֆիրագ էթմէք, չէքինիքճէ չըգարմագ, գովալամագ, սավուրմագ, չէվիրմէք: S' écarter, բ. յ. Մեկնիլ, հեռանալ, խոտորիլ. այըրըլմագ, սափմագ, սավուշմագ: Écarté, ée, հեռացեալ, խոտորեալ. այըրըլմըշ, սափա:

Écartir (էքարթիր) բ. ն. Սեղմել (ըստ կտաւագործաց):

Écbolique (էքպօլիք) ած. Փութացուցիչ ծննդեան (դեղ):

Eccanthis (էքանթիս) գ. ար. Աճումն մսոյ յանկեան աչաց:

Ecce homo (էքսէ հօմօ) գ. ար. Պատկեր կալոյ Քրիստոսի առաջի Պիղատոսի (է բառ Լատին, ահա այր):

Ecchymose (էքիմօզ) գ. իգ. Ճնշումն, նշան կամ վէրք հարուածոյ:

Ecclésiaste (էքլէզիաստ) գ. ար. Եկղէսիաստէս, գիրք ժողովողի:

Ecclésiastique (էքլէզիաստիք) ած. և գ. Եկեղեցական, եկեղեցւոյ: Ժառանգաւոր եկեղեցւոյ. քիլիսէյէ մէնսուպ. փափազ: գիրք զգօնութեան Սիրաքայ:

Ecclésiastiquement (էքլէզիաստիքման) մակ. Իբրև եկեղեցական:

Eccoprotique (էքօփրօթիք) ած. Մաքրողական (դեղ):

Eccothertique (էքօթէրթիք) ած. Որ ներգործէ ընդ ծակոտիս (դեղ):

Eccrinologie (էքրինօլօժի) գ. իգ. Բան յաղագս կղկղանաց կամ աւելորդաց մարմնոյ:

Écervelé, ée (էսէրվըլէ) գ. և ած. Ապուշ, շուարեալ: մտաթափ, անմիտ, թեթևամիտ. պէյինսիզ, աքըլը կիտմիշ, աքըլսըզ:

Échafaud (էշաֆօ) գ. ար. Տախտակամած, յենարան արուեստաւորաց. իսքէլէ: տախտակամած տեղի սպանման մահապարտաց: հայեցարան, նստարան. իսքէլէ, քէրէվէթ:

Échafaudage (էշաֆօտաժ) գ. ար. Կանգնումն տախտակամած նստարանաց. թախթափօշ:

Échafauder (էշաֆօտէ) բ. ն. Կանգնել զտախտակամած յօրինուածս, տախտակամած յօրինել. թախթափօշ եափմագ, իսքէլէ գուրմագ: Échafaudé, ée, տախտակամած յօրինեալ:

Échalas (էշալա) գ. ար. Խէչ, խեչակ, ցից, ձողաբարձ. հէրէք, փայագ, ասմա սըրըղը:

Échalasser (էշալասէ) բ. ն. Խեչակս արկանել ընդ ծառով, ձողաբարձ զարդարել. փայադլամագ, հէրէքլէմէք, ասմալարա սըրըգ դիքմէք: Échalassé, ée, ձողաբարձ զարդարեալ:

Échalier (էշալիէ) գ. ար. Ցանկ, ցանկապատ. չիթ, չալը չըրփը փարմաղը:

Échalotte (էշալօտ) գ. իգ. Սոխ փոքրիկ. սօղանճըգ, արփաճըգ սօղան, ուֆագ սօղան: Թիթեղն ինչ:

Échampeau (էշանփօ) գ. իգ. Ծայր եղեգան կարթի ձկանց:

Échampir (էշանփիր) բ. ն. Շրջապատել (ըստ նկարչաց):

Échancrer (էշանքրէ) բ. ն. Հատանել, փորել, փապարել, խոռոչել, ճեղքել. քէսմէք, օյմագ, քէմէր կիպի քէսմէք:

Échancrure (էշանքրիւր) գ. իգ. Խոռոչ, փորք:

Échandole (էշանտօլ) գ. իգ. Տախտակ նուրբ 'ի ծածկել զյարկ տանն:

Échange (էշանժ) գ. ար. Փոխանակութիւն, փոխարէն. տէյիշ. մուպատէլէ:

Échanger (էշանժէ) բ. ն. Փոխանակել. տէյիշտիրմէք, մուպատէլէ էթմէք: Échangé, ée, փոխանակեալ:

Échanson (էշանսօն) գ. ար. Մատռուակ կամ տակառապետ արքայի. սագը, գատէհքեար:

Échansonnerie (էշանսօնըրի) գ. իգ. Մատռուակք կամ տակառապետք արքայի: շտեմարան գինւոյ:

Échantillon (էշանթիյօն) գ. ար. Օրինակ, կտորակ վասն փորձոյ. էօրնէք, նիշան, նումունէ:

Échantillonner (էշանթիյօնէ) բ. ն. Բաղդատել, համեմատել զչափն ընդ առաջնոյն. տէնէմէք, այարընը պագմագ: Échantillonné, ée, բաղդատեալ:

Échanvrer (էշանվրէ) բ. ն. Թափել զթեփ կամ զունդ կանեփոյ:

Échanvroir (էշանվրուար) գ. ար. Գործի թափելոյ զթեփ կանեփոյ:

Échappade (էշափատ) գ. իգ. Վրիպումն դրչի քանդակողին:

Échappatoire (էշափաթուար) գ. իգ. Պատ 'ի պատ հնարք, փախուստ, խուսափումն. գաչընմա, գուրթուլուշ:

Échappée (էշափէ) գ. իգ. Վրիպակ, սխալանք. ֆիքիրսիզլիք, տիքգաթսըզլըգ: ստուեր-

արկութիւն նկարուց : հեռաւորութիւն կամ ամփոփումն տեսութեան աչաց. ինճէ ղէ դուշէն եէրտէն կէօրիւշ:

Échappement (էշափման) գ. ար. *Թեւակ անուոյ ժամացուցի :*

Échapper (էշափէ) բ. չ. *Խուսափել, փախչել, խոյս տալ, ելանել, ճողոպրել, զերծանիլ: հեռանալ յաչաց, աներեւոյթ լինել: վրիպել, յանցանել, ելանել ըստ սահման.* գաչմագ, ֆիրար էթմէք. գուրթուլմագ. սիւզիւլմէք, սավուշմագ. կէօրիւնմէմէք. պօշանմագ, սէօգիւլմէք: Échapper de la mémoire, *անկանել յուշոյ, ելանել 'ի մտաց.* ֆիքիրտէն չըգմագ: Échappé, ée, *խուսափեալ:*

Écharbot (էշարպօ) գ. ար. *Ի բոյս ինչ.* կէօլ քէսթանէսի:

Écharde (էշարտ) գ. իգ. *Շիւղ փայտի կամ փուշ մտեալ 'ի մարմնի.* էթ իչինէ կիրմիշ օլան էօնղաճըգ էա տիքէն :

Échardonner (էշարտօնէ) բ. ն. *Խլել ըզփուշս.* տիքէնլէրի գօբարմագ *կամ* էօլմագ, տիքէն օթլարը չըգարմագ: Échardonné, ée, *քաղեալ 'ի փշոց:*

Échardonnoir (էշարտօնուար) գ. ար. *Գործի խլելոյ զփուշս :*

Écharner (էշառնէ) բ. ն. *Մաքրել զմիս և զճարպն :*

Écharpe (էշարփ) գ. իգ. *Լանջագեղ կամար.* պիր նէվի գուշագ, շալ: *երիզ կախեալ զպարանոցէ, կապ.* պիր նէվի պաղ: *զգեստ ինչ կանանց.* պիր նէվի չէննէ էօրթիւսիւ:

Écharper (էշարփէ) բ. ն. *Հարկանել սրով կամ վիրաւորել զերեսս.* գըլըճ ուճու իլէ վուրմագ, վուրուպ եարալամագ: Écharpé, ée, *վիրաւորեալ:*

Échars (էշառ) ած. Vents échars, *Հողմն վաղանցուկ կամ փոփոխական :*

Écharseté (էշարսըթէ) գ. իգ. *Նուազութիւն քանակի դրամոյ.* սիքքէ ալչագլըղը:

Échasse (էշաս) գ. իգ. *Կանոն ինչ քարագործաց: Թռչուն ինչ:* յոգ. *Ոտնատեղի, աստիճանք, կրկին գաւազան սանդղաձև.* այագլըգ :

Échauboulé, ée (էշօպուլէ) ած. *Լի խաղաւարտիւք:*

Échauboulure (էշօպուլիւռ) գ. իգ. *Խաղաւարտ, պալար.* իսիլիք, գապարճըգ, չիչէք :

Échaudé (էշօտէ) գ. ար. *Բոկեղ կամ քաքար ինչ.* քիաք :

Échauder (էշօտէ) բ. ն. *Կիզուլ, խարշել. լուանալ կամ հալել ջերմ ջրով.* հաշլամագ, գայնար սույա գօմագ՝ աթմագ *կամ* պըրագմագ: S'échauder, բ. յ. *Խաբիլ, վնաս կրել.* ալդըր էանմագ, զարարլը չըգմագ: Échaudé, ée, *խարշեալ:*

Échaudoir (էշօտուար) գ. ար. *Տեղի ջեռուցանելոյ: սան, ջեռուցիչ, կաթսայ:*

Échauffaison (էշօֆէզօն) գ. իգ. *Եռանդն արեան, ջերմութիւն, տապ.* հարարէթ շիտտէթինտէն պէտէն իւզէրինտէ չըգան չըպան :

Échauffe (էշօֆ) գ. իգ. *Ջեռուցիչ հերաթափ:*

Échauffant, ante (էշօֆան, անտ) ած. *Ջերմացուցիչ.* հարարէթ վէրէն :

Échauffement (էշօֆման) գ. ար. *Ջերմացուցանելն: ջերմութիւն, տապ.* ըսըթմագլըգ, իսիլիք. հարարէթ:

Échauffer (էշօֆէ) բ. ն. և չ. *Ջերմացուցանել, տապացուցանել.* ըսըթմագ, գըզտըրմագ: S' échauffer, բ. յ. *Ջերմանալ, տապանալ, ջեռնուլ, ջեռանիլ.* ըսընմագ: *զայրանալ, զայրագնիլ.* գըզմագ: Échauffé, ée, *ջերմացեալ :*

Échauffourée (էշօֆուռէ) գ. իգ. *Ձեռնարկ յանդուգն, գործ անյաջող, աղէտ, թշուառութիւն.* ֆիքիրսիզ իշ, ախըրը պատ կէլիշ, տէտպիրսիզ ձէ սօնու ֆէնա օլան հարէքէթ :

Échauffure (էշօֆիւռ) գ. իգ. *Կարմրութիւն կամ խաղաւարտ մարմնոյ 'ի ջերմութենէ.* իսիլիք :

Échauguette (էշօկէթ) գ. իգ. *Դիտանոց.* պէքճի գուլէսի:

Échauler, *տես* Chauler.

Échéance (էշէանս) գ. իգ. *Ժամանակակէտ վճարման.* վատէ, պիր մէպլաղ էտա օլունաճագ կիւն :

Échec (էշէք) յոգ. (էշէ) գ. ար. *Սատրինջ.* սաթրանճ: *հարուած, կոտորած, վնաս.* զարար, պէլա, նըքպաթ :

Échelette (էշլէթ) գ. իգ. *Աստիճան կամ սանդուղք ինչ կախեալ զհամետէ գրաստուն :*

Échelier (էշլիէ) գ. ար. *Աստիճան ինչ :*

Échelle (էշէլ) գ. իգ. *Սանդուղք, աստիճան.* մէրտիվէն: *աստիճան (ըստ աշխարհագրաց, կամ նկարչաց).* մըգեաս, պէրէճէ, ճէտվէլ: *տեղի վաճառաց կամ նաւահանգիստ յարևելս.* իսքէլէ: *ժապաւէնք կամ ծոպք զգեստուց :*

Échelon (էշլօն) գ. ար. *Աստիճան սանդղոց, աստիճան.* մէրտիվէն այաղը, այագ, պասամագ :

Écheniller (էշնիյէ) բ. ն. *Բառնալ կամ սատակել զթրթուրս.* թըրթըլ պէօճէկլէրի *կամ* այըգլամագ: Échenillé, ée, *մաքրեալ 'ի թրթրոց:*

Écheno (էշնօ) գ. ար. *Խորոչ ձուլելոյ զհրահալելիս :*

Écheveau (էշվօ) գ. ար. *Կարժ.* չիլէ, իփլիք գալէպի:

Échevelé, ée (էշըվլէ) ած. *Խառնակեալ հերով, հերարձակ, գլխաբաց.* սաչը տաղընըգ, տաղընըգ սաչլը:

Échevin (էշվէն) գ. ար. *Ոստիկան, վերակացու քաղաքին.* այան, շէհիր էմինի:

Échevinage (էշվինաժ) գ. ար. *Պաշտօնա-*

տարութիւն, ոստիկանութիւն. շէհիր էմինլիյի:

Échiffre (էշիֆր) գ. ար. *Որմն ամրոցաց:*

Échignole (էշինեօլ) գ. իգ. *Իլ կօշկակարի:*

Échillon (էշիյլէօն) գ. ար. *Ազգ ինչ թաթառի:*

Échine (էշին) գ. իգ. *Թիկունք, ողն, քամակ.* օմուրղա, պէլ, օմուրղա քէմիյի: *կամար չինուածոց:*

Échinée (էշինէ) գ. իգ. *Մասն ինչ թիկանց խոզի:*

Échiner (էշինէ) բ. ն. *Բեկանել զողն.* պէլինի գըրմագ: *Հարկանել չարաչար, սպանանել.* տէփէլէմէք: Échiné, ée, *ողնաբեկ:*

Échinite (էշինիտ) գ. իգ. *Խեցեմորթ ինչ ծովու քարացեալ:*

Échinophora (էշինօֆօռա) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Échinopus (էշինօփիւս) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Échioïde (էշիօիտ) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Échiqueté, ée (էշիքթէ) ած. *Սատրանջաձև (ըստ կնքաբանից), գործեալ 'ի ձև փոքրիկ քառակուսեաց:*

Échiquier (էշիքիէ) գ. ար. *Սեղան կամ տախտակ սատրինջ խաղու.* սադրանճ կամ դամա դախդասը: *ազգ ինչ ուռկանի.* պիր նէվ ըղրըպ: *ատեան ինչ:*

Échium (էշիօմ) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Écho (էքօ) գ. իգ. *Յաւերժահարսն:*

Écho (էքօ) գ. ար. *Արձագանգք, տեղի կամ ձայն արձագանգաց.* էքսօ, սէտա, աքսի սէտա, պիր սէսէ դաղտան կամ դիվարտան կէլէն ճէվապ:

Échoir (էշուառ) բ. չ. Il échoit *կամ* il échet. J' échus. J' écherrai. J' écherrois. Que j' échusse. Échéant. *Դէպ լինել, անկանիլ, պատահել, վիճակիլ, 'ի դէպ գալ, հասանել.* րասդ կէլմէք, կէլմէք, էլէ կիրմէք, տիւշմէք, օլմագ: Échu, ue, *դիպեալ, պատահեալ:*

Échomes (էշօմ) գ. ար. յոգ. *Սեպ ինչ:*

Échomètre (էքօմէտր) գ. ար. *Չափ արձագանգաց:*

Échométrie (էքօմէտրի) գ. իգ. *Արձագանգաչափութիւն, արուեստ յօրինելոյ զկամարս 'ի պէտս արձագանգաց:*

Échoppe (էշօփ) գ. իգ. *Կրպակ աննշան կամ որմնայեց.* պիր քիւչիւք չէրչի տիւքքեանը, դուվարա եափըշըգ տիւքքեանճըգ: *երկաթի գրիչ ինչ քանդակողաց:*

Échopper (էշօփէ) բ. չ. *Քանդակել երկաթի գրչաւ:*

Échouer (էշուէ) բ. չ. և ն. *Խրիլ նաւու յաւազուտս, նստիլ 'ի վերայ ժայռի.* գառայա կամ գումա օթուրմագ: *ինչ ոչ վճարել, ոչ յաջողել.* պօշա չըգմամագ, ագիմ կալմագ, օլմամագ: Échoué, ée, *խրեալ յաւազուտս:*

Échroïdès (էքռօիտէս) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Écimer (էսիմէ) բ. ն. *Հատանել զգլխակս կամ զգագաթունս ծառոց.* աղաճլարըն տէփէլէրինի քէսմէք: Écimé, ée, *որոյ գլխակք կամ գագաթունք հատեալ են:*

Éclabousser (էքլապուսէ) բ. ն. *Ցայտել զշաղախ կամ զտիղմն 'ի վերայ ուրուք, տղմաշաղախ առնել, աղտեղել.* չամուր սըչրատմագ, չամուր ատմագ: Éclaboussé, ée, *տղմաշաղախ:*

Éclaboussure (էքլապուսիւռ) գ. իգ. *Ցայտ տղմոյ 'ի վերայ հանդերձից.* չամուր սըչրանտըսը, շիփօղ:

Éclair (էքլէռ) գ. ար. *Փայլակն, փայլատակումն. փայլիւն, շողշողիւն.* շիմշէք, եըլտըրըմ:

Éclairage (էքլէռաժ) գ. ար. *Լուսաւորութիւն փողոցաց քաղաքին 'ի գիշերի.* հէր կէճէ սօգագլարըն ֆէնէր եագմասը:

Éclaircie (էքլէռսի) գ. իգ. *Պարզութիւն երևեալ յամպս.* պուլուտլարըն պիր եէրտէ աչըգլըգը:

Éclaircir (էքլէռսիռ) բ. ն. *Պայծառացուցանել, լուսաւորել: յստակել, պարզել: հատանել, նուազեցուցանել: դիւրիմաց կամ լուսափայլ ընծայել, բառնալ զտարակոյս.* այտընլանտըրմագ, նուրլանտըրմագ, րօուշէն էթմէք, այան էթմէք. պիր մուշքիւլ մատտէյի աչմագ, հալլ էթմէք. դուրուլթմագ, դուրու էթմէք. շէրհ կամ մանա վէրմէք, անլադմագ. էքսիկ էթմէք, ազմագ: Éclairci, ie, *պայծառացեալ, պարզեալ:*

Éclaircissement (էքլէռսիսման) գ. ար. *Բացատրութիւն, մեկնութիւն: ծանօթութիւն, տեղեկութիւն.* պէյան, իզահ:

Éclaire (էքլէռ) գ. իգ. *Ծիծեռնաքար (տունկ).* գըրլանղըճ օթու:

Éclairer (էքլէռէ) բ. դիմաւորի. *Փայլել, փայլատակել.* շիմշէք չագմագ, եըլտըրըմ էնմէք:

Éclairer (էքլէռէ) բ. ն. *Պայծառացուցանել, լուսաւորել: պարզել, բառնալ զմիտս: պայծառացուցանել զնկարն: դիտել, զննել.* այտընլըգ վէրմէք, նուրլանտըրմագ. դուրու էթմէք. շէրհ վէրմէք, ազմագ. տէճէսիւս էթմէք: չ. *Ցոլանալ, ճառագայթել, նշողել.* նուր վէրմէք, եըլտըրամագ: Éclairé, ée, *լուսաւորեալ, պայծառացեալ.* այտընլը, րօուշէն, աչըգ:

Éclamé (էքլամէ) ած. *Որոյ բեկեալ է թև կամ ոտն (դեղձանիկ թռչուն):*

Éclanche (էքլանշ) գ. իգ. *Ազդր մսլեալ խոյոյ.* գօյուն պուտու:

Éclat (էքլա) գ. ար. *Շերտ կամ շիւղ փայտի, և այլն.* եօնղա, փարչա, գըրընտը, հիմէրէր: *ճառագայթ, նշոյլ, լուսափայլութիւն.* փարլագլըգ, շէվլէ, նուր: *պայծառութիւն, շուք, փառք.* րօուշէնլիք, շան, նամ, իհդիշամ, ազամէթ: *շառաչիւն, շաչիւն, գոչիւն, աղաղակ, աղմուկ.* գիւրիւլտիւ, փըթըրդը, պադըրդը, շամադա: Éclat de rire, *ծիծաղ բարձրաձայն.* գահգահա:

Éclatant, ante (էքլատան, անտ) ած. *Լու-*

սափայլ, շողշողուն, պայծառ, շքեղ, երևելի. Փարլագ, շէօլէ վէրիճի, իհթիշամլը, բուշէն: մեծաձայն, որոտընդոստ. Ալըգ սէսլի, շամաթա էտէն:

Éclater (է՛քլաթէ՛) բ. չ. Ճանչել, ճայթել, հերձանիլ շառաչմամբ. Գըրըլմագ, չաթլամագ, փաթլամագ, եարըլմագ: սպառնալ, ապաղակել. Կիւրիւլտէմէք: փայլել, շողշողել, ճառագայթել. Փարլամագ, մէշհուր օլմագ, ալէմ լայի օլմագ, եալտըրամագ, շավգլանմագ: Éclater de rire, բարձրաձայն ծիծաղել. Գահգահա իլէ կիւլմէք: Éclaté, ée, ճայթեալ: ճառագայթեալ:

Éclectique (է՛քլէքթիք) ած. Ընտրողական (փիլիսոփայ):

Éclectisme (է՛քլէքթիզմ) գ. ար. Ընտրողական փիլիսոփայութիւն:

Éclegme (է՛քլէկմ) գ. ար. Դեղ կրծոց:

Éclipse (է՛քլիփս) գ. իգ. Խաւարումն լուսնոյ կամ արեգական. Այ կամ կիւնէշ թութուլմասը:

Éclipser (է՛քլիփսէ՛) բ. ն. Խաւարեցուցանել, մթացուցանել, նսեմացուցանել, ծածկել. Գարանլըգլանտըրմագ, քիւսուֆ էթմէք: S'éclipser, բ. յ. Խաւարիլ (լուսնոյ կամ արեգական). Գարանլըգլանմագ, թութուլմագ: ծածկիլ յաչաց, աներևոյթ լինել. Կէօրիւնմէմէք, ղայիպ օլմագ: Éclipsé, ée, խաւարեալ:

Écliptique (է՛քլիփթիք) գ. իգ. և ած. Ծիր խաւարման, խաւարածիր: որ հայի 'ի ծիրն խաւարման. Տայիրէի շէմս կամ շէմսի:

Éclisse (է՛քլիս) գ. իգ. Շերտ փայտի վասն պնդելոյ ջախջախեալ ոսկերս. Ճէպիրէ, չըգըգ պաղլայան թախթաճըգ: կասկարայաձև գործի ինչ պանրագործաց: երկրորդ խարոյկ ըստ ածխագործաց:

Éclisser (է՛քլիսէ՛) բ. ն. Պնդել շերտի. փայտի ջախջախեալ կամ ջլորացեալ ոսկերս. Չըգըգ պաղլամագ: Éclissé, ée, պնդեալ:

Écloppé, ée (է՛քլօփէ՛) ած. Փոքր մի կաղ. Ագսագ, թօփալ, ագսայան:

Éclore (է՛քլօր) բ. չ. Il éclot; ils éclosent. Il éclora. Il écloroit. Qu' il éclose. Ծնանիլ, ծագել, բուսանել, ընձիւղել, բղխել, ելանել արտաքս. Եումուրթատան չըգմագ. աչըլմագ: Éclos, ose, բացեալ:

Éclosion (է՛քլօզիօն) գ. իգ. Ելք, բղխումն, ընձիւղումն:

Écluse (է՛քլիւզ) գ. իգ. Սահանք, փականք: կապանք, դուռն, սու պէնտի:

Éclusée (է՛քլիւզէ՛) գ. իգ. Ջուր սահանաց, հոսանք ջուրց սահանաց:

Éclusier (է՛քլիւզիէ՛) գ. ար. Ոստիկան սահանաց, սահանապետ:

Écobans (է՛քօպան) գ. ար. Տես Écubiers.

Écobuage (է՛քօպիւաժ) գ. ար. Նորոգութիւն կամ հերկ հողոյ:

Écoinson (է՛քուէնսօն) գ. ար. Քար անկեան դրան կամ պատուհանի:

Écolâtre (է՛քօլաթր) գ. ար. Կղեր մայր եկեղեցւոյ՝ դասատու աստուածաբանութեան:

École (է՛քօլ) գ. իգ. Դպրոց, դպրատուն, ուսումնարան. Մէքթէպ, թալիմխանէ: Նաև կրթութեան: աղանդ, վարդապետութիւն. Մէզհէպ:

Écolier, ière (է՛քօլիէ՛, էր) գ. Աշակերտ, ուսանող, համբակ, դպիր. Մէքթէպ օղլանը, շակիրտ, չըրագ, մուրիտ:

Écoleté, ée (է՛քօլթէ՛) ած. Գոգեալ, սեղմեալ (ըստ ոսկերչաց):

Éconduire (է՛քօնտիւիր) բ. ն. Հրաժարել, ոչ կամիլ, ժխտել, մերժել, չառնուլ յանձն. Սավուշ իլէ եօլ վէրմէք, ռէտ էթմէք:

Économat (է՛քօնօմա) գ. ար. Կոնոմոսութիւն, պաշտօն կոնոմոսի, տնտեսութիւն. Վէքիլ խարճըն մասուլու կամ քայէսի:

Économe (է՛քօնօմ) գ. և ած. Տնտես, կոնոմոս, վերակացու տան. Վէքիլխարճ, խանէտար, քէհեա, քէթխուտա:

Économie (է՛քօնօմի) գ. իգ. Տնտեսութիւն, տնօրէնութիւն, հոգաբարձութիւն: կանոն, կարգ, յօրինուած, յարմարութիւն: խնայութիւն 'ի ծախս. Խանէտարլըգ, իտարէճիլիք, չէրքէսլիք, իմսագ, իտարէ, տէրտիպ, նիզամ, մութէտպիրլիք:

Économique (է՛քօնօմիք) ած. և գ. Տնտեսական: տնտեսութիւն, հոգաբարձութիւն տան:

Économiquement (է՛քօնօմիքման) մակ. Տընտեսաբար, անխնայութեամբ, ճշգելով. Խանէտարլըգ իլէ, իմսագ իլէ, իտարէ իլէ:

Économiser (է՛քօնօմիզէ՛) բ. ն. Տնտեսել, տնօրինել, մատակարարել: անխնայել, ճշգել. Խանէտարլըգ էթմէք, իտարէ իլէ կէչինմէք, իմսագ էթմէք, սագընմագ:

Écope (է՛քօփ) գ. իգ. Թիակ ինչ գոգաւոր վասն դատարկելոյ զջուրս նաւակի:

Écoperche (է՛քօփէրշ) գ. իգ. Մեքենայ ինչ բեռնաբարձ:

Écorce (է՛քօրս) գ. իգ. Կեղև, պատեան. Գաբուգ, աղաճ գաբուղու: արտաքին տեսիլ, մակերևոյթ:

Écorcer (է՛քօրսէ՛) բ. ն. Կեղևել, հանել զկեղևն. Գաբուղունու սօյմագ կամ չըգարմագ: Écorcé, ée, կեղևեալ:

à Écorche-cul (է՛քօրշքիւ) մակ. Յետս կոյս: ակամայ, բռնի. Գըչըյլա սիւրիւնէրէք. զօր իլէ:

Écorcher (է՛քօրշէ՛) բ. ն. Քերթել, հանել զմորթն, մորթեզերծ առնել: հանել զկեղևն: տաշել. Տէրիսինի եիւզմէք, սօյմագ, չըգարմագ: Թանկագին վաճառել, պահանջել առաւել քան զարժանն, կեղեքել. Փէք պահալը սատմագ: Écorché, ée, մորթեզերծ:

Écorcherie (է՛քօրշըրի) գ. իգ. Տեղի քերթելոյ, սպանդանոց. Սալխանէ: պանդոկ թանկագին:

Écorcheur (է՛քօրշէօր) գ. ար. Քերթիչ մեռեալ անասնոց. Սէլլախ, տէրի եիւզէն, դէրի սօյուճու, քէօփէք ճէլլատը: կեղեքիչ, անիրաւ պահանջող:

Écorchure (Է́քօռշիւռ) գ. իգ. Քերթուած մորթոյ. դէրի սըյըրըմը, սըյըրըգ:

Écore (Է́քօռ) գ. իգ. Սեպացեալ կամ դժուարաժայռ ափն ծովու. դէնիզ քէնարընտա օլան եար:

Écorner (Է́քօռնէ) բ. ն. Խորտակել զեղջիւրս կամ զանկիւնսն. պօյնուզլարըն կամ քէօշէլէրին գըրմագ: Նուազեցուցանել, հատանել. յապաւել, կրճատել. էքսիլթմէք, էնիղլէտմէք, փարչալամագ: Écorné, ée, խորտակեալ եղջերօք:

Écornifler (Է́քօռնիֆլէ) բ. ն. Ուտել զվաստակս այլոց, պատառաբոյծ լինել, կերակրիլ յօտար վաստակոց. փալգավըլօգլուղ իլէ կէչինմէք, փալգավըլօգլանմագ: Écorniflé, ée, պատառաբոյծ:

Écornifleric (Է́քօռնիֆլըռի) գ. իգ. Պատառաբոյծ լինելն. փալգավըլօգլուգ:

Écornifleur, euse (Է́քօռնիֆլէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Պատառաբոյծ, անկոչ բազմական, հացկատակ. փալգավըլօգ, մուֆթ խօր, չանագ եալայըճը:

Écornure (Է́քօռնիւռ) գ. իգ. Հատուած կամ կտոր անկեան (քարի, և այլն):

Écosser (Է́քօսէ) բ. ն. Հանել 'ի կեղևանց կամ 'ի փեճեկաց. գապուգլարընտան չըգարմագ, գապուգըլընտան չըգարմագ: Écossé, ée, հանեալ 'ի կեղևանաց:

Écosseur, euse (Է́քօսէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ հանէ 'ի կեղևանաց, որ հանէ զփեճեկս կամ զպատիճս. գապուգըլընտան չըգարան:

Écot (Էքօ) գ. ար. Ճաշ կամ ընթրիք 'ի միասին, հանգանակութիւն. արքանէ կամ հէրիֆանէ, շարապ ագճէսի, եէյիփ իչմէ, մէճլիս: կոճղ ծառոյ, բուն:

Écotard (Է́քօթառ) գ. ար. Առագաստակալ:

Écoté, ée (Է́քօթէ) ած. Կոճղ կամ բուն ոստաքանց (ըստ կնքաբանից):

Écouane (Է́քուան) գ. իգ. Խարտոց յղկելոյ զդրամս. չէրփ էյէսի:

Écouaner (Է́քուանէ) բ. ն. Յղկել զդրամս խարտոցաւ և վերածել 'ի քանակ սահմանեալ:

Écouer (Է́քուէ) բ. ն. Հատանել զագին. գույրուղուն քէսմէք:

Écouet (Է́քուէ) գ. ար. Պարան ինչ առագաստի նաւուն:

Écoufle (Է́քուֆըլ) գ. ար. Ազգ ինչ ցինոյ. չայլագ, փիլէնքէչ:

Écouine կամ Écouène (Է́քուին, Է́քուէն) գ. իգ. Գործի ինչ:

Écoulement (Է́քուլման) գ. ար. Հեղումն, հոսումն, վեղումն. մղումն. ագմասը:

Écouler (Է́քուլէ) բ. չ. Արտաքս վեղանիլ. ծորել, հոսել, կայլակել. հեղանիլ. ագմագ, սըզըլմագ: S'écouler, բ. յ. Անցանել, սպառիլ, ցրուիլ, նուազիլ. կէչմէք, տաղըլմագ, պիթմէք: հոսել, կայլակել. սըզըլամագ, սըզըլ սըզըլ ագմագ, էօգարփան ագմագ, փիլիլմէք, ինմէք: Écoulé, ée, հոսեալ:

Écoupe կամ Écoupée (Է́քուփ, Է́քուփէ) գ. իգ. Աւել առ 'ի մաքրել:

Écourgeon (Է́քուռժօն) գ. ար. Ազգ ինչ գարւոյ:

Écourter (Է́քուռթէ) բ. ն. Հատանել, կարճել, կրճատել, կարել, խուզել. քէսմէք, գըսալթմագ: Écourté, ée, կրճատեալ:

Écoutant, ante (Է́քութան, անթ) ած. Լսող, ունկնդիր. տինլէյէն:

Écoute (Է́քութ) գ. իգ. Լսարան, տեղի ունկնդրութեան. կիզլի իշիտէճէք եէր, տինլէյէճէք եէր, մահալ: ունկնդիր (կուսան): պարանք ինչ նաւու: Être aux écoutes, ուշ կամ ունկն դնել. կիզլի եէրտէ իշիտմէք. գուլագ օլմագ:

Écouter (Է́քութէ) բ. ն. Լսել, ունկն դնել. անսալ, ունկնդիր լինել. տինլէմէք, գուլագ վէրմէք, էսլէմէք. սէօզ տութմագ: Écouté, ée, ունկնդիր լեալ:

Écouteux (Է́քութէօ) ած. Շտոուցեալ (ձի):

Écoutille (Է́քութիյլ) գ. իգ. Ծակ կամ դուռն իջանելոյ 'ի խորշս նաւու. կէմի ամպարընըն աղզը:

Écouvette (Է́քուվէթ) գ. իգ. Աւել զդեստուց (է բառ վաղեմի):

Écouvillon (Է́քուվիյլէօն) գ. ար. Մաքրիչ փռան, կամ թնդանօթի. ֆուռուն կամ թօփ սիւփիւրկէսի, թալավըռա սիւփիւրկէսի:

Écouvillonner (Է́քուվիյլէօնէ) բ. ն. Մաքրել կամ սրբել զփուռն, և այլն. թալավըռա սիւփիւրկէսի իլէ թէմիզլէմէք: Écouvillonné, ée, մաքրեալ ջնջանաւ:

Écphractique (Է́քֆռաքթիք) ած. Բացող, որ բանայ (դեղ):

Écraigne (Է́քռէնեը) գ. իգ. Զբօսանք կամ խրախութիւն գեղջկաց:

Écran (Է́քռան) գ. ար. Կահ ինչ պատսպարիչ դիմաց յերեսաց հրոյ կամ լուսոյ. կէօզի ատէշտէն կամ շըշըգտան գօրույան ալէթ, օճագ կամ ատէշ փէրտէսի, եէլփազէ:

Écrancher (Է́քռանշէ) բ. ն. Բառնալ զխորշոմութիւնն:

Écraser (Է́քռազէ) բ. ն. Ջախել, խորտակել, փշրել, մանրել: կործանել, աւերել, ճմլել. պասմագ, էզմէք, չիյնէմէք, գըրմագ, թարըլամագ. եօգ էթմէք, պատըրմագ: Écrasé, ée, ջախջախեալ:

Écrémer (Է́քռէմէ) բ. ն. Ի բաց առնուլ զսեր կաթին: բառնալ զծաղիկն կամ զլաւագոյնն. սիւփիւն գայմաղընը ալմագ, գայմաղըն ալմագ: Écrémé, ée, սերն բարձեալ. գայմագսըզ:

Écrémoire (Է́քռէմուառ) գ. իգ. Գործի ինչ:

Écrénage (Է́քռէնաժ) գ. ար. Հարթութիւն գրոց տպագրութեան:

Écréner (էքրէնէ) բ. ն. Հարթել զգիրս տպագրութեան:

Écrénoir (էքրէնուար) գ. ար. Հարթիչ գրոց տպագրութեան:

Écrêter (էքրէթէ) բ. ն. Բառնալ զծայրս կամ զգագաթունս շինուածոց:

Écrevisse (էքրըվիս) գ. իգ. Խեցգետին, խաչափառ, խեչափառ. ըստագօզ, գարավիտէս, եէնկէչ: խեցգետին համաստեղութիւն. սէրէթան պուրճու:

s' Écrier (էքրիէ) բ. յ. Գոչել, աղաղակել, ճչել մեծաձայն. ճէք չաղըրմագ, ֆէրեատ էթմէք, չաղըրըշմագ, հայգըրմագ:

Écrille (էքրիյլ) գ. իգ. Վանդակ լճի ձկանց. պալըգ փարմաղը, փարմագ:

Écrin (էքրէն) գ. ար. Արկղ, տապանակ. ճէվահիր սանտըղը:

Écrire (էքրիր) բ. ն. J'écris, tu écris, il écrit; nous écrivons, vous écrivez, ils écrivent. J'écrivois. J'ai écrit. J'écrivis. J'écrirai. Écris. J'écrirois. Que j'écrive. Que j' écrivisse. Գրել: գրել զթուղթ, առաքել զգիր: 'ի գիր արձանացուցանել: շարադրել զգիրս: ուսուցանել կամ ուսանել գրով: տալ ձեռնագիր. եազմագ, թահրիր էթմէք, ինշա էթմէք. իֆատէ էթմէք. գայտ էթմէք, գալէմէ ալմագ. դէֆթէրէ գէչիրմէք. եազըլմագ, իմզա վէրմէք: Écrit, ite, գրեալ. եազըլմըշ:

Écrisée (էքրիզէ) գ. իգ. Փոշի ադամանդի:

Écrit (էքրի) գ. ար. Գրուած, գիր: գիր դաշանց: արձանագրութիւն: մուրհակ, ձեռնագիր: համար, դաս. եազը. քիթապ. իմզա. փէրա:

Écriteau (էքրիթօ) գ. ար. Մակագրութիւն, մակագիր, նշանակ. նիշան, թէզքէրէ, նիշան վէրմէ իչին օլան եազը, եաֆթա:

Écritoire (էքրիթուար) գ. իգ. Գրարան, կաղամար. գուպուր, գալէմտան, տիվիթ, հօգգա:

Écriture (էքրիթիւր) գ. իգ. Գրուած, գիր: գրութիւն: դատաստանական գրուածք, փաստք. եազը, եազմա, խաթթ: l'Écriture Sainte, սուրբ գիրք, աստուածաշունչ մատեան. թէվրաթ, քիթապը մուգատտէս:

Écrivailleur, Écrivassier (էքրիվայլէօր, էքրիվասիէ) գ. ար. Գրիչ կամ մատենագիր անպիտան:

Écrivain (էքրիվէն) գ. ար. Վարժապետ գրչութեան. եազը ուսթասը կամ խօճասը: գրիչ, մատենագիր. եազըճը, քեաթիպ: գրագիր կամ համարակալ 'ի նաւի:

Écrou (էքրու) գ. ար. Պտուտակ. պուրմա տիշիսի, տիշի պուրմա: համար կալանաւորակապից. մահպուսլար գայիմէսի, հապս սէնէտի:

Écrouelles (էքրուէլ) գ. իգ. յոգ. Խոյլ պարանոցի, խողք. ուր, սըրաճա:

Écrouer (էքրուէ) բ. ն. Անցուցանել 'ի գիր զհամար և զպատճառ կալանաւորակապից. մահպուսլար գայիմէսինէ գէյտիրմէք, զընտանըն դէֆթէրինէ եազմագ: Écroué, ée, անցեալ 'ի համար կալանաւորակապից:

Écrouir (էքրուիր) բ. ն. Կոփել զհրահալեալս. մատէնի չէքիճ իլէ սէրթլէթմէք, մատէնի սօղուգ իքէն չէքիճլէմէք:

Écrouissement (էքրուիսման) գ. ար. Կռանահարութիւն հրահալելեաց:

Écroulement (էքրուլման) գ. ար. Անկումն, կործանումն. եըգըլմա:

s'Écrouler (էքրուլէ) բ. յ. Հիմն 'ի վեր տապալիլ, կործանիլ, խորտակ լինել, անկանիլ, փլանիլ. եըգըլմագ, կէօչմէք, չէօքմէք, պօզուլմագ. Écroulé, ée, հիմն 'ի վեր կործանեալ:

Écrouter (էքրութէ) բ. ն. Կեղևել, բառնալ զկեղևանս. էքմէյին գապուղունու սըյըրմագ, էքմէք քէնարըն գօփարմագ: Écrouté, ée, կեղևեալ, անկեղև:

Écru, ue (էքրիւ) ած. Անեփ կամ անթափ (մետաքս). խամ, չիյ:

Ecsarcome (էքսարքօմ) գ. ար. Աւելորդ միս բուսեալ 'ի մասին ինչ մարմնոյ:

Ecthlipse (էքթլիփս) գ. իգ. Ի բաց բարձումն m տառի յաւարտ բառին:

Ecthymose (էքթիմօզ) գ. իգ. Շարժումն և ընդարձակութիւն արեան:

Ectropion (էքթրօփիօն) գ. ար. Թուլութիւն և անկումն ստորին արտևանանց:

Ectylotique (էքթիլօթիք) ած. Ծախիչ կամ կերող զկոշտ մարմնոյ (դեղ):

Ectype (էքթիփ) գ. ար. Գաղափար, օրինակ:

Écu (էքիւ) գ. ար. Վահան, ասպար. գալգան: դահեկան ինչ. ըսգուտ, գարա ղուրուշ, րիյալ:

Écubier (էքիւպիէ) գ. ար. Կառանածագ նաւու:

Écueil (էքէօյլ) գ. ար. Ժայռք 'ի ծովու. դէնիզտէ օլան գայա, գայա: վտանգ, կորուստ:

Écuelle (էքիւէլ) գ. իգ. Սկաւառակ, սկուտեղ խոր, պնակ, խեցի, անօթ խեցեղէն. չանագ, թապագ, թէփսի, սահան:

Écuellée (էքիւէլէ) գ. իգ. Սկաւառակ կամ պնակ լի. պիր չանագ տօլու:

Écuisser (էքիւիսէ) բ. ն. Հատանել կամ կոտորել զփայտ:

Éculer (էքիւլէ) բ. ն. Կոխել 'ի վերայ կրնկանց կօշկի կամ հողաթափի. փապուճ վէ չիզմէ էօքչէլէրինի էզմէք կամ գըրմագ: գնդել կամ ձուլել զմոմ:

Éculon (էքիւլօն) գ. ար. Անօթ ինչ մոմագործաց:

Écumant, ante (էքիւման, անթ) ած. Որ փրփուր արձակէ, փրփրալից. քէօփիւրլէնէն, քէօփիւքլիւ:

Écume (էքիւմ) գ. ար. Փրփուր: լորձունք: ճենճեր. քէօփիւք. իւթիքէ լիւլէսի. քէֆ:

Écuménicité (էքիւմէնիսիթէ) գ. իգ. Ընդհանրականութիւն:

Écuménique (Է՛քիւմէնիք) ած. Ընդհանուր, ընդհանրական, տիեզերական։

Écuméniquement (Է՛քիւմէնիքման) մակ. Իբրև ընդհանրական։

Écumer (Է՛քիւմէ) բ. չ. և ն. Փրփրալ կամ փրփրել, փրփուր արձակել. քէօփիւրմէք, քէօփիւքլէնմէք։ 'ի բաց առնուլ զձենձերն կամ զփրփուրն. քէֆկին կամ քէօփիւյիւն ալմագ։ Թափառիլ, ասպատակել 'ի ծովու. գուրսանլըգ էթմէք։

Écumeur (Է՛քիւմէօռ) գ. ար. Écumeur de marmite, Պատառաքոյծ, անկոչ բաղմական. տալգավուգ։ Écumeur de mer, ասպատակ ծովու, հէն. գուրսան, տէնիզ խըրսըզը։

Écumeux, euse (Է՛քիւմէօ, էօզ) ած. Փրփրալից, որ արձակէ զփրփուր. քէօփիւքլիւ։

Écumoire (Է՛քիւմուառ) գ. իգ. Պարզուտ. քէֆկիր, քէփչէ։

Écurer (Է՛քիւռէ) բ. ն. Լուանալ, սրբել, մաքրել (զանօթս խոհակերոցի). տէմիւրլէմէք, մութպախ ալէթլէրինի սիլմէք։

Écureuil (Է՛քիւռէօյլ) գ. ար. Սկիւռ (կենդանի). տէյին, սինճապ։

Écureur, euse (Է՛քիւռէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Մաքրիչ կամ լուացող պուտանց խոհակերոցի. մութպախ ալէթլէրինի տէմիւրլէյէն։

Écurie (Է՛քիւռի) գ. իգ. Ախոռ մեծամեծաց. ախըր կամ ախօր։

Écusson (Է՛քիւսօն) գ. ար. Վահան (ըստ կնքաբանից)։ Թիթեղն ինչ։ աղդ ինչ պատուաստելոյ զտունկս։

Écussonner (Է՛քիւսօնէ) բ. ն. Պատուաստել. աշըլամագ։

Écussonnoir (Է՛քիւսօնուառ) գ. ար. Դանակ կամ կորոց պատուաստելոյ. աշը պըչագը։

Écuyer (Է՛քիւյէէ) գ. ար. Վահանակիր, զինակիր (ըստ նախնեաց)։ սեպուհ, ասպետ, ազնուազարմ. սիլիհտար։ ախոռապետ, ձիավարժ. իմրահօր։ Écuyer tranchant կամ de cuisine, խոհարարապետ կամ սեղանապետ. չէշնիկիր, չէշնիկիր պաշը, վէքիլխարճ։

Edda (Էտա) գ. իգ. Դիցաբանութիւն հիւսիսականաց։

Édémateux, euse (Է՛տէ՛մաթէօ, էօզ) ած. Լի ուռուցիւք։

Édème (Է՛տէմ) գ. ար. Ուռոյց ինչ։

Éden (Է՛տէն) գ. ար. Եդեմ, դրախտ եդեմական կամ եդեմեան։

Édenter (Է՛տանթէ) բ. ն. Խորտակել զատամունս գործեաց. տիշլէրինի գըրմագ։ Édenté, ée, ատամնատ, ատամնաթափ. տիշսիզ, տիշլէրի գըրըլմըշ կամ տէօքիւլմիւշ։

Édifiant, ante (Է՛տիֆիան, անթ) ած. Որ տայ օրինակ բարեաց, որ շինէ զայլս. հիւնէր իլէ ֆաղիլէթ էօյրէտիճի։

Édificateur (Է՛տիֆիքաթէօռ) գ. ար. Շինող, կերտող, որ շինէ. եափըճը, պինա էտիճի, գուրուճու, պանի։

Édification (Է՛տիֆիքասիօն) գ. իգ. Շինութիւն, շինուած. եափըմ, պինա էթմէ, իմարէթ։ օրինակ բարի, շահ հոգևոր. էյի իպրէթ. իպրէթ։

Édifice (Է՛տիֆիս) գ. ար. Շինուած, կառուցմունք (տաճարաց, ապարանից, և այլն). պինա, եափու։

Édifier (Է՛տիֆիէ) բ. ն. Շինել, կերտել, կառուցանել, կանգնել շինուածս. եափմագ, պինա էթմէք։ շինել զայլս, լինել օրինակ բարեաց. պիրինի էօրնէք կամ նասիհաթ իլէ էօլա կէտիրմէք, մուճիպ իպրէթ էթմէք։ հատուցանել, փոխարինել։ Édifié, ée, շինեալ։ օգտեալ։ Malédifié, գայթակղեալ։

Édile (Է՛տիլ) գ. ար. Վերակացու շինուածոց կամ շինուածապետ (առ նախնի Հռովմայեցիս)։

Édilité (Է՛տիլիթէ) գ. ար. Վերակացութիւն շինուածոց, շինուածապետութիւն։

Édit (Է՛տի) գ. ար. Հրովարտակ, հրաման արքունի. ֆէրման, էմր, հիւճճէթ, խաթթի շէրիֆ։

Éditeur (Է՛տիթէօռ) գ. ար. Տպագրող, որ տպագրէ զգործս այլոց. միւէլլիֆ։

Édition (Է՛տիսիօն) գ. իգ. Ի լոյս ընծայելն տպագրութեամբ, տպագրութիւն, տիպ. տապիֆ, պասմա, քիթապըն պասըլմասը։

Édosser (Է՛տօսէ) բ. ն. Հանել զջուր մորթոյն ('ի շինել անդ զմագաղաթ)։

Édredon (Է՛տռէտօն) գ. ար. Փետուրք հիւսիսային թռչնոց. գազ տիւյլէրի։

Éducation (Է՛տիւքասիօն) գ. իգ. Դաստիարակութիւն կամ կրթութիւն մանկանց. պէսլէմէքլիք, տէրպիյէ, էտէպ։

Édulcoration (Է՛տիւլքօռասիօն) գ. իգ. Քաղցրացուցանելն։

Édulcorer (Է՛տիւլքօռէ) բ. ն. Քաղցրացուցանել կամ բառնալ ջրով զաղային մասունս։

Éfaufiler (Է՛ֆօֆիլէ) բ. ն. Հանել զթել մետաքսի. պիր շէրիտին իփէյինի չըգարմագ։

Effaçable (Է՛ֆասապլ) ած. Ջնջելի, եղծանելի. սիլինիր, պօզուլուր, մահվի միւմքին։

Effacer (Է՛ֆասէ) բ. ն. Ջնջել, բառնալ, եղծանել. սիլմէք, պօզմագ, գազըմագ, չըզմագ, մահվ էթմէք, չըգարմագ։ ունել զբաշ դիրս յմբշամարտս, և այլն։ առաւելուլ, գերազանցել։ Effacé, ée, ջնջեալ։

Effaçure (Է՛ֆասիւռ) գ. իգ. Ջնջումն, եղծումն. գիծ, ջինջ. մահվ։

Effaner (Է՛ֆանէ) բ. ն. Տերևաթափ առնել (զցորեանն)։

Effarer (Է՛ֆառէ) բ. ն. Խռովել, զարհուրեցուցանել. եապանըլատմագ, շաշըրմագ։ Effaré, ée, խռովեալ, պակուցեալ, ահաբեկ. եապանըլանմըշ, շաշըրմըշ։ կանգնեալ 'ի վերայ ոտից (ձի. ըստ կնքաբանից)։

Effaroucher (Է՛ֆառուշէ) բ. ն. Երկեցուցանել, զարհուրեցուցանել, պակուցանել, շտուցանել. գօրգութմագ, եապանըլատմագ, իւրքիւթմէք։ հեռացուցանել։ օտարացուցանել, վախուցանել: Effarouché, ée, երկուցեալ, շռուցեալ:

Effectif, ive (էֆէքթիֆ, իվ) ած. Իսկական, իրական, ճշմարիտ. պիլֆիիլ, կէրչէք: Deniers effectifs, կանխիկ դրամ. նաղտ աքչէ:

Effectivement (էֆէքթիվման) մակ. Իրօք, արդեամբք, ճշմարտիւ. կէրչէքտէն, հագիգաթ:

Effectuer (էֆէքթիւէ) բ. ն. Ի գործ դնել, կատարել, առնել, 'ի կատարումն ածել. պաշա չըգարմագ, ամէլէ կէթիրմէք, պիթիրմէք, թէքմիլ էթմէք: Effectué, ée, ածեալ 'ի կատարումն, եղեալ 'ի գործ:

Efféminer (էֆէմինէ) բ. ն. Իգացուցանել, առնել կնամարդի, մեղկել, թուլացուցանել. զէննէյէ կամ գադընա պէնզէթմէք, մուխէննէս էթմէք, գուվվէթսիզ էթմէք: Efféminé, ée, կնամարդի, կնատ. թուլամորթ, մեղկ, դիրդ, հեշտասէր. մուխէննէս, զէննէ՝ գադըն կիպի, գուվվէթսիզ:

Effendi (էֆէնտի) գ. ար. Օրէնսդէտ Տաճկաց. էֆէնտի:

Effervescence (էֆէրվէսանս) գ. իգ. Եռացումն. ճօշգուն, քէօփիւրիւփ թաշմա: եռանդն, բորբոք:

Effet (էֆէ) գ. ար. Գործ, արդիւնք, իր. իշ, ֆիիլ: կատարումն, ելք, վախճան. ամէլ, նէթիճէ: Ինչք, մասն ստացուածոց, կարասիք. մալ, միւլք, էշեա, էվ ավատանլըղը, պարաղ: Effets civils, իրաւունք քաղաքացւոց: En effet, ապաքէն, արդարեւ, իսկ, յիրաւի. ֆիլ վագի, կէրչէքտէն: Pour cet effet, à cet effet, յայս սակս, վասն այսորիկ. պունուն իչին, պու նիյէթ իլէ:

Effeuiller (էֆէօյլէ) բ. ն. Տերեւաթափ առնել, թօթափել զտերեւս. եափրագլարըն տէօքմէք: Effeuillé, ée, տերեւաթափ:

Efficace (էֆիքաս) ած. Ազդու, զօրեղ, ազդողական, գործունեայ. ամէլլի, քէսքին, գավի, թէսիրլի, գուվվէթլի:

Efficace (էֆիքաս) գ. ար. Ազդուութիւն, ազդեցութիւն, զօրութիւն. թէսիր, ամէլ, գուվվէթ, գուտրէթ:

Efficacement (էֆիքասման) մակ. Ազդողաբար, զօրեղապէս, ազդողագոյնս. քէֆէրէթ իլէ, ամէլ իլէ, մուհքէմ:

Efficacité (էֆիքասիթէ) գ. իգ. տես Efficace, գ:

Efficient, ente (էֆիսիան, անթ) ած. Արտադրող, արարչական (պատճառ). իլլէթի ֆայիլէ:

Effigie (էֆիժի) գ. իգ. Պատկեր, նկարագիր, նմանութիւն, կերպարան. սուրէթ, թասվիր:

Effigier (էֆիժիէ) բ. ն. Մատնել զոք 'ի տանջանս կամ 'ի մահ 'ի պատկերի նորա:

Effiler (էֆիլէ) բ. ն. Ծուատել, քակել զթելս. թիֆթիքլէմէք, սաչագլամագ: S'effiler, բ. չ. Կարգաւ կամ զկնի միմեանց ընթանալ: Effilé, eé, քակեալ. սաչագլը: Նուրբ, անօսր, հիւծ, վտիտ, նիհար. ուզուն պօյլու, զայիֆ:

Effiloquer (էֆիլօքէ) բ. ն. Ծուատել:

Effioler (էֆիօլէ) բ. ն. Տերեւաթափ առնել, թափել:

Efflanquer (էֆլանքէ) բ. ն. Վտտեցուցանել, նիհարացուցանել (զերիվարն). զայըֆլաթմագ, արըգլամագ:

Effleurer (էֆլէօրէ) բ. ն. Ցատել, ցետել զմորթն, բառնալ զմակերեւոյթն. չիզմէք, տէրի սըյըրմագ, սըյըրմագ: վեր 'ի վերոյ կամ հարեւանցի շօշափել կամ անցանել. տօգունմագ:

Effleurir (էֆլէօրիր) բ. չ. Բորբոսիլ. քիւֆլէնմէք, չիչէքլէնմէք: Effleuri, ie, բորբոսեալ:

Effleuroir (էֆլէօրուար) գ. ար. Ոչխարենի 'ի պէտս սրբելոյ կամ ջնջանի:

Efflorescence (էֆլօրէսանս) գ. իգ. Բորբոս 'ի վերայ գոյացութեանց. չիչէք, քիւֆ, տըշարը չըգարմա, նէպաթըն չիչէքլէնմէսի:

Effluence (էֆլիւանս) գ. իգ. Հոսումն, բղխումն:

Effluent, ente (էֆլիւան, անթ) ած. Որ հոսէ կամ բղխէ:

Effondrement (էֆօնտրըման) գ. ար. Բրումն:

Effondrer (էֆօնտրէ) բ. ն. Բրել զերկիր. էթրաֆըն տէրին գազմագ: խորտակել զյատակն, խորտակել. գըրմագ, էզմէք: հանել զփորոտին. գարընըն պօշատմագ: Effondré, ée, բրեալ:

Effondrilles (էֆօնտրիյլ) գ. իգ. յոգ. Դիրտ, մրուր, մնացորդք 'ի յատակն. տօրտու, տիպտէ գալան, չէօքիւնթի, ֆուսսա:

s'Efforcer (էֆօրսէ) բ. չ. Գուն գործել, ջանալ. փոյթ ունել, հնարել, հոգալ, ճգնիլ. ճահտ էթմէք, չալըշմագ, քէնտինի զօրլամագ:

Effort (էֆօր) գ. ար. Ճիգն, ջանք, քրտունք, աշխատութիւն. ճահտ, զահմէթ, զօրլամա, իհթիմամ:

Effraction (էֆրաքսիօն) գ. իգ. Բեկումն, խորտակումն (արարեալ 'ի գողոց). գըրըգ, գըրմա, խըրսըզ գըրմասը:

Effrayant, ante (էֆրէյան, անթ) ած. Զարհուրեցուցիչ, սոսկալի, ահաւոր, ահեղ, ահագին. գօրգուլու, գօրգուլաճագ:

Effrayer (էֆրէյէ) բ. ն. Զարհուրեցուցանել, երկեցուցանել, ահաբեկ առնել. իւրքիւթմէք, գօրգութմագ: S' effrayer, բ. չ. Զարհուրիլ, սոսկալ, ահաբեկ լինել. գօրգմագ, իւրքմէք, պէլէնլէնմէք: Effrayé, ée, զարհուրեալ, ահաբեկ:

Effréné, ée (էֆրէնէ) ած. Ապերասան, անսանձ, անսաստ. զապտսըզ, կէմ ալմազ, էտէպսիզ, նամագպուլ:

Effriter (էֆրիթէ) բ. ն. Բազում անգամ վարել զերկիր, բառնալ զզօրութիւն երկրի:

Effroi (էֆրուա) գ. ար. Արհաւիրք. սոսկումն, զարհուրանք, երկիւղ անհնարին, ահ. տէհշէթ, գաթը գօրգու, գօրգու:

Effronté, ée (է́ֆռօնթէ́) ած. Լիրբ, լկտի, անամօթ, ժպիրհ, յանդուգն, ապառում. արսըզ, եիւզսիւզ:

Effrontément (է́ֆռօնթէ́ման) մակ. Լրբաբար, անպատկառ, ժպրհութեամբ. արսըզլըգըլէ:

Effronterie (է́ֆռօնթռի) գ. իգ. Լրբութիւն, անամօթութիւն, ժպրհութիւն. արսըզլըգ, եիւզսիւզլիւք, եիւզսիւզլիւք:

Effroyable (է́ֆռօայապլ) ած. Սոսկալի, ահարկու: ոգեղ յոյժ, գարշելի: անչափ. նորանշան, ահեղ, ահագին. գօրգունճ, հէյպէթլի, իւրքիւնճ, ինանըլմայաճագ:

Effroyablement (է́ֆռօայապլըման) մակ. Սոսկապէս, ահագինս, մեծապէս, կարի իմն, յանչափս. ֆէվգիւլ հատտ, հատտէն տըշարը:

Effumer (է́ֆիւմէ́) բ. ն. Սակաւ մի ներկել:

Effusion (է́ֆիւզիօն) գ. իգ. Հեղումն, հոսումն, սրսկումն, զեղումն. տէօքիւլմէ, տէօքիւլիւշ, տէօքմէ, տէօքիւլմէ, ռէշտ:

Efourceau (է́ֆուռսօ) գ. ար. Գործի ինչ բեռնաբարձ:

Égagropile (է́կակռօփիլ) գ. իգ. Գունտ մազեղէն գտեալ ’ի խախացոցի կենդանեաց:

Egal, ale (է́կալ) ած. Նման, նոյն: հարթ, հաւասար: անփոփոխ, անայլայլելի. պէրապէր, պիր, աքրան, մուսավի, պիլա, պայմա պիր օլան, տէնկլէր, ֆարգսըզ, էշ: À l'égal de, ըստ, որպէս, իբրև. օ գատար, կիպի:

Egalement (է́կալման) մակ. Հաւասարապէս, միապէս, միօրինակ. նոյնպէս, նմանապէս. պէրապէրճէ, պէրապէր, օ գատար, այնիյլէ:

Egalement (է́կալման) գ. ար. Հաւասար բաժանումն ժառանգութեան:

Égaler (է́կալէ́) բ. ն. Հաւասարել, հաւասար առնել, նման գործել, նմանեցուցանել: հարթել. հարթհաւասար գործել: բաղդատել, համեմատել. պէրապէր էթմէք, պիր էթմէք, պէրապէրլէմէք, պիրլէշմէք: S'égaler, բ. յ. Հաւասարիլ, գալ ’ի բաղդատութիւն. պէրապէր օլմագ, պէնզէմէք: Égalé, ée, հաւասար: խայտաճամուկ (Թռչուն):

Égalisation (է́կալիզասիօն) գ. իգ. Հաւասարութիւն կամ հաւասար բաժանումն:

Égaliser (է́կալիզէ́) բ. ն. Հաւասարել, հաւասար բաժանել. պէրապէր էթմէք, պէրապէրլէմէք: Égalisé, ée, հաւասար, հաւասարաբաժին:

Égalité (է́կալիթէ́) գ. իգ. Հաւասարութիւն, նմանութիւն, միութիւն, հանգստութիւն. պէրապէրլիք, մուսավաթ, այնիյէթ:

Égalures (է́կալիւռ) գ. իգ. յոգ. Խայտք:

Égard (է́կառ) գ. ար. Ակնածութիւն, պատիւ, յարգութիւն. տիգգաթ, ռիայէթ, իթիպար, իհթիրամ: Avoir égard, ակնածել, պատկառել. նկատել. խաթըր կէօզէթմէք, մուլահազա էթմէք: À l'égard, վասն, առ, ըստ. իչին, պապընտա, հաքքընտա: Par égard pour vous, ’ի պատիւ երեսաց ձերոց. հաթըրընըզ իչին:

Égarement (է́կառման) գ. ար. Զառածութիւն, խոտորումն, մոլորութիւն, մոլութիւն, անառակութիւն, անմտութիւն. ազկընլըգ, շաշմա, շաշմալըգ:

Égarer (է́կառէ́) բ. ն. Զառածեցուցանել, խոտորեցուցանել ’ի ճանապարհէ: մոլորեցուցանել, ձգել ’ի մոլորութիւն: կորուսանել. ազդըրմագ, շաշըրմագ, եանըլթմագ, իտիրմէք, ղայպ կամ զայի էթմէք: S'égarer, բ. յ. Զառածիլ, խոտորիլ, մոլորիլ: անկանիլ ’ի մոլորութիւն կամ ’ի մոլութիւն, սխալիլ, արտաքոյ ելանել, հեռանալ ’ի շաւղաց. եօլտան շաշմագ, եօլու շաշըրմագ. ղայպ կամ զայի օլմագ: Égaré, ée, մոլորեալ:

Égaroté, ée (է́կառօթէ́) ած. Որ ունի վէրս յուս իւր (ձի):

Égayer (է́կէյէ́) բ. ն. Ուրախ առնել, զուարթացուցանել, բերկրեցուցանել, զուարճացուցանել. էյլէնտիրմէք, շէն կամ մէսրուր էթմէք, քէյֆ վէրմէք, քէյֆլէնտիրմէք. շէն կամ խօշ էթմէք: քշտել զաւելորդ ճիւղս: ողողել ’ի ջուր: Égayé, ée, զուարթացեալ, զուարթ, կայտառ:

Égide (է́ժիտ) գ. իգ. Եգիս (վահան Աթենասայ ըստ առասպելաց):

Égilops (է́ժիլօփս) գ. ար. Վէրք ինչ յանկեան աչաց:

Églantier (է́կլանթիէ́) գ. ար. Ի թուփ ինչ. եապան կիւլ կամ պէօյիւրտլէն աղաճը:

Églantine (է́կլանթին) գ. իգ. Ի ծաղիկ ինչ. եապան կիւլիւ, կիւլ նէսրին:

Église (է́կլիզ) գ. իգ. Եկեղեցի, տաճար Աստուծոյ. քիլիսա կամ քիլիսէ: ժողով հաւատացելոց: կղերք:

Églogue (է́կլօկ) գ. իգ. Հովուերգութիւն, տուարածական (ազգ ինչ հովուական բանաստեղծութեան). չօպան տիւրքիւսիւ:

Égoger (է́կօժէ́) բ. ն. Հատանել զականջս, զագին, և այլն:

Égohine (է́կօին) գ. իգ. Սղոց փոքրիկ. էլ թէսթէրէսի:

Égoïser (է́կօիզէ́) բ. չ. Անձնասէր լինել, խօսել ստէպ զանձնէ, գովել զանձն. քէնտինի մէթհ էթմէք:

Égoïsme (է́կօիսմ) գ. ար. Անձնասիրութիւն, ինքնասիրութիւն. քէնտիլիք, խոտպինիյէթ: անձնագոյութիւն (ըստ փիլիսոփայից):

Égoïste (է́կօիսթ) գ. ար. Անձնասէր. էհլի խոտպինիյէթ: որ զհետ երթայ կարծեաց անձնագոյութեան:

Égorger (է́կօռժէ́) բ. ն. Փողոտել, խողխողել, սպանանել, զենուլ: բռնանալ զհամ բաւ ուրուք, վնասել. պօղազլամագ, պօղմագ, էօլտիւրմէք, պատըրմագ: Égorgé, ée, խողխողեալ:

Égosiller (է́կօզիյէ́) բ. չ. Փողոտել (ե

բառ վաղեմի) ։ S'égosiller, բ. յ. *Շնչասպառ լինել 'ի սաստիկ գոչմանէ, մաշել զկոկորդըն կամ զհագագն 'ի բազում երգելոյ.* պաղըրմագ իլէ սէսի քէսիլմէք կամ պօղուլմագ ։

Égout (է́կու) գ. ար. *Հոսումն, հոսանք ջրոյ կամ անձրևաց.* սու ագմասը, օլուգ ։ *ականլուալեաց, լուալիք.* կէրիզ, լաղըմ ։

Égoutter (է́կուտէ́) բ. չ. *Քամել կամ հոսել ջրոյ, ցամաքիլ.* դամլամագ ։ Égoutté, ée, *հոսեալ, կայլակեալ, քամեալ* ։

Égouttoir (է́կուտօար) գ. ար. *Կահ ինչ խոնաւերոցի, քամոց.* սիւզկիւք ։

Égrapper (է́կրափէ́) բ. ն. *Կորզել յողկուզոյ զհատս խաղողոյ.* դանէլէմէք ։ Égrappé, ée, *կորզեալ 'ի հատից* ։

Égratigner (է́կրատինիէ́) բ. ն. *կեղեքել, ցռտել եղնգամբ, պատառոտել.* թըրմալամագ, գազըմագ, չըզմագ, եըրթմագ ։ *Նկարել քերչաւ ։ ողորկել քերչաւ* ։

Égratigneur, euse (է́կրատինիէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. *Որ ցռտէ եղնգամբ* ։

Égratignure (է́կրատինիիւր) գ. իգ. *Ցռտուած, վէրք կամ սպի ցռտուածոյ.* թըրմագլըգ, չըզըգ ։

Égravillonner (է́կրավիյօնէ́) բ. ն. *Սրբել կամ պեղել զարմատ ծառոյն* ։

Égrener (է́կրընէ́) բ. ն. *Հանել, թօթափել զհատս 'ի հասկէ, յողկուզոյ, և այլն.* դանէլէմէք, դանէլէրինի այըրմագ ։ Égrené, ée, *հանեալ 'ի հատից* ։

Égrenoire (է́կրընուար) գ. իգ. *Վանդակ փոքրիկ.* քիւչիւք գուշ գաֆէսի ։

Égrillard, arde (է́կրիյար, յարտ) ած. *Ժիր, աշխոյժ, սթափ, զուարթամիտ.* ճանլը, աչըգ կէօզլիւ ։

Égrilloir (է́կրիյուար) գ. ար. *Վանդակապատ ձկանց 'ի լճի* ։

Égriser (է́կրիզէ́) բ. ն. *Ցոլկել զանգամանդս.* էլմաս իշլէմէք կամ ֆէրփահլամագ, ճիլա վէրմէք ։ Égrisé, ée, *յղկեալ, գործեալ* ։

Égrugeoir (է́կրիւժուար) գ. ար. *Անկան փոքրիկ.* քիւչիւք հավան, հավանճըգ ։

Égruger (է́կրիւժէ́) բ. ն. *Աղալ, փշրել, մանրել, լեսուլ յանկանի.* դէօյմէք, էզմէք, ուֆագլամագ ։ Égrugé, ée, *աղացեալ, լեսեալ* ։

Égrugeure (է́կրիւժիւր) գ. իգ. *Մանրուածք, փշրանք.* դէօյիւլմիւշ ։

Égueulement (է́կէօլման) գ. ար. *Խորտակումն բերանոյ թնդանօթի* ։

Égueuler (է́կէօլէ́) բ. ն. *Խորտակել զբերան կամ զշրթունս անօթոյ.* աղզընը կամ պօղազընը գըրմագ ։ Égueulé, ée, *որ ունի զբերան կամ զշրթունս խորտակեալ* (*անօթ*) ։

Égyptien, enne (է́ժիփսիէն) գ. ար. և իգ. *Գնչու, գնչուհի.* չինկէնէ ։ *Եգիպտացի.* մըսըրլը ։

Eh! Ձյ. *Ո՛վ, բա՛բէ, ո՛վ սքանչելեացս, ո՛հ, ը՛հ.* հա, վայ ։

Éhanché, *տե՛ս* Déhanché.

Éherber, *տե՛ս* Sarcler.

Éhonté, ée (է́հօնտէ́) ած. *Լիրբ, անամօթ, անպատկառ.* արսըզ, ուտանմազ ։

Éhouper (է́հուփէ́) բ. ն. *Հատանել զգագաթունս ծառոց.* աղաճլարըն պաշըն քէսմէք ։

Éjaculateur (է́ժաքիւլատէօր) գ. ար. *Մկան ցայտեցուցիչ սերման* ։

Éjaculation (է́ժաքիւլասիօն) գ. իգ. *Ցայտումն սերման կենդանեաց ։ Եռանդագին աղօթք* ։

Éjaculatoire (է́ժաքիւլատուար) գ. և ած. *Ցայտեցուցիչ* (*խողովակ սերման*) ։

Éjarrer (է́ժարէ́) բ. ն. *Հանել զմազն* (*կենդանւոյ*) ։

Élaboration (է́լապօրասիօն) գ. իգ. *Աշխատութիւն բնութեան, կազմութիւն.* մուանի օլմագլըգ ։

Élaborer (է́լապօրէ́) բ. ն. *Աշխատասիրել, կատարելագործել, կազմել.* ճէվճէլան էտքիրմէք, իշլէմէք, հազըրլամագ. դէկմայիւփ իյի իշլէմէք, մուքէմմէլ էթմէք, աղըր աղըր դէքմիլ էթմէք ։

Élagage (է́լակաժ) գ. ար. *Յօտումն* ։

Élaguer (է́լակէ́) բ. ն. *Յատանել, յօտել, սրբել զծառս.* պուդամագ ։ *համառօտել, կարճել, յապաւել.* քէսմէք, գըսալթմագ ։ Élagué, ée, *յօտեալ, յապաւեալ* ։

Élan (է́լան) գ. ար. *Զորքոտանի ինչ.* ուղուն, կիւր ։ *ոստումն ուժգին, յարձակումն, դիմումն.* սալըլ, համլէ, սըչրամա ։ յաք. *կաթոգին կամ բորբոքեալ սէր, իղձ, տարփումն.* ճանըն դէղճիսէ հարէքէթի ։

Élancement (է́լանսման) գ. ար. *Ցաւ սաստիկ, կսկիծ.* հիփփէտլի հարէքէթ, քէսկին աղըր ։ *բորբոք սիրոյ ։ դիմումն առ Աստուած* ։

Élancer (է́լանսէ́) բ. չ. *Ցաւել յոյժ.* աղըրմագ, ֆէք աձըմագ ։ S'élancer, բ. յ. *Յարձակիլ ուժգին, խոյանալ, դիմել, ոստնուլ.* ադըլմագ, սըչրամագ ։ Élancé, ée, *երկայնահասակ, հիւծեալ.* ինձէ պօյլու, ինձէ սուլու ։

Élargir (է́լարժիր) բ. ն. *Լայնել, ընդարձակել, տարածել, սփռել ։ հանել 'ի բանտէ կամ 'ի կապանաց.* կէնիշլէմէք, ալմագ, էյմագ, պօլլամագ, կէյին կամ պօլ էթմէք. գօյ վէրմէք, հափիսդէն չըգարմագ ։ Élargi, ie, *ընդարձակեալ* ։

Élargissement (է́լարժիսման) գ. ար. *Լայնումն ընդարձակումն.* պօլլամագլըգ, պօլլուգ ։ *ընդարձակութիւն, ազատութիւն 'ի բանտէ.* գուրթարըլ, խէլաս, իթլագ ։

Élargissure (է́լարժիսիւր) գ. իգ. *Յաւելուած լայնութեան կամ ընդարձակութեան* (*զգեստու, և այլն*). կէյինլիք ։

Élasticité (է́լաստիսիտէ́) գ. իգ. *Առաձգութիւն, առաձգական զօրութիւն.* գուվվէդի դէհավվիւլիյէ, ագ էփճի գուվվէտ, ղէնմէրէք կամ էայ գուվվէտի ։

Élastique (է́լաստիք) ած. *Առաձգական.* դէհավվիւլի ։

Élatérium (էլատէրիօմ) գ. ար. Հիւթ վայրի վարունգոյ. աճը խըյար խիւլասասը:

Élatine (էլատին) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. եա֊պան քէտէնի:

Éléagnus (էլէանիւս) գ. ար. Ի թուփ ինչ:

Électeur (էլէքտէօռ) գ. ար. Ընտրող. էօյիւրտլէյիճի, ինտիխապ էտիճի: կայսրընտիր: Électrice, իգ. Կին կայսրընտրի:

Électif, ive (էլէքտիֆ, իվ) ած. Ընտրական, ընտրութեան (իշխանութիւն). էօյիւրտլէնիր, ինտիխապ օլունաճագ:

Élection (էլէքսիօն) գ. իգ. Ընտրութիւն, ընտրանք, որոշումն. էօյիւրտլէմէ, ինտիխապ, ինտիխապ: առեան ինչ. վէրկի կամ տաւնանէ շէտիրվանը:

Électoral, ale (էլէքտօռալ) ած. Կայսրընտրական, կայսրընտրաց:

Électorat (էլէքտօռա) գ. ար. Կայսրընտրութիւն, պատիւ կամ իշխանութիւն կայսրընտրաց. աաղըգա նէմճէ էյալէտինին պէյլիյի:

Électricité (էլէքտրիսիտէ) գ. իգ. Ելեքտրականութիւն, ելեքտրական զօրութիւն. ատէշ ըւգմագըւգ, ճէսիմլէրին պիրի պիրի իլէ սիւրիւլմէսինտէ գօփտըղը ճազիպիյէլէրի:

Électrique (էլէքտրիք) ած. Ելեքտրական. ատէշ ըւգան. ճազիպի, ճազիպ օլան:

Électrisation (էլէքտրիզասիօն) գ. իգ. Ելեքտրացուցանելն:

Électriser (էլէքտրիզէ) բ. ն. Ելեքտրացուցանել, զգեցուցանել կամ տալ զելեքտրական զօրութիւն. պիր նէսնէյէ գօփտըղը ճազիպիյէ իղսար էտմէք: Électrisé, ée, ելեքտրացեալ:

Électromètre (էլէքտրօմէտր) գ. ար. Ելեքտրաչափ:

Électrophore (էլէքտրօֆօռ) գ. ար. Ելեքտրակիր:

Électuaire (էլէքտիւէռ) գ. ար. Դեղ բաղադրածոյ. մաճուն:

Élégamment (էլէկամա) մակ. Վայելչաբար, գեղեցկապէս. կիւզէլ, լէտաֆէթ իլէ:

Élégance (էլէկանս) գ. իգ. Վայելչութիւն, գեղեցկութիւն, պերճութիւն: ընտրութիւն (բառից). զարիֆլիք, պէլաղաթ, իստիլահ, լէտաֆէթ, կիւզէլլիք, շէրաֆէթ, հիւսն, նէզաքէթ:

Élégant, ante (էլէկան, անտ) ած. Վայելուչ, գեղեցկայարմար, ընտիր, գեղեցիկ. զարիֆ, կիւզէլ, լատիֆ, միւքէլլէֆ, միւզայյէն, միրի քէլամ, հիւսնիւնիւ, նազէնին:

Élégiaque (էլէժիաք) ած. Ողբերգական. գասիտէյէ մէնսուպ:

Élégie (էլէժի) գ. իգ. Ողբերգութիւն, տաղ ողբերգական. գասիտէ, էշգ իւ մէլալէտէ մէնսուպ պէյիտլէր:

Élément (էլէման) գ. ար. Տարր: սկզբնատարերք: սկզբունք կամ հիմունք գիտութեանց և արուեստից. իւնսուր: ասըլ, տէմէլ, քէօք, ուսուլ, մուգատտէմաթ:

Élémentaire (էլէմանտէռ) ած. Տարրական: Géométrie élémentaire, սկզբունք երկրաչափութեան:

Élémi (էլէմի) գ. ար. Ռետին Ամերիկոյ:

Éléosaccharum (էլէօսաքարօմ) գ. ար. Իւղ շաքարի:

Éléphant (էլէֆան) գ. ար. Փիղ. ֆիլ: աղտ ինչ, թղթոյ:

Éléphantiasis (էլէֆանտիազիս) գ. իգ. Եղեփանտական ախտ, ուրկութիւն:

Éléphas (էլէֆաս) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Élévation (էլէվասիօն) գ. իգ. Ամբարձումն, բարձրութիւն. եօգարը գալգըմա, իւքսէքլիք, իրթիֆա: գծագրութիւն ճակատու շինուածոց. քէշֆնամէ, րէսմ: ամբարձումն կամ վերացումն մտաց առ Աստուած: վեհանձնութիւն, վսեմութիւն: կատար, բարձրութիւն. իւքսէք եէր, տէփէ:

Élévatoire (էլէվատօառ) գ. ար. Գործի ինչ վիրաբուժից, որով 'ի վեր հանեն զխորբեալ ոսկերս:

Élève (էլէվ) գ. ար. Սան, աշակերտ. շաքիրտ, միւրիտ, ուշագ:

Élever (էլվէ) բ. ն. Ամբառնալ, 'ի վեր հանել, բարձրացուցանել, վերացուցանել. գալդըրմագ, եօգարը ուզաթմագ, իւճէլտմէք, իւքսէլտմէք: կանգնել, կառուցանել. եափմագ, պինա էտմէք, տիքմէք: սնուցանել, ուսուցանել, դաստիարակել. պէսլէմէք, պէօյիւտմէք, տալիմ կամ տէրպիյէ էտմէք: S'élever, բ. յ. Ամբառնալ, վերանալ, յառնել. եօգարը ուգմագ, իւքսէլմէք, գալգմագ: վեհանալ, ուռնուլ. հպարտանալ, ամբարտաւանիլ. գապարմագ, շիշմէք, մաղրուրլանմագ: Élevé, ée, բարձրացեալ:

Élevure (էլվիւռ) գ. իգ. Ուռոյցք, այտուց, պալար, խաղաւարտ. գապարճըգ:

Élicroïde (էլիքրօիտ) ած. Մաշկ ինչ աճորձեայ:

Élider (էլիտէ) բ. ն. Ի բաց թողուլ, յապաւել (ձայն ինչ). տախֆիֆ էտմէք: Élidé, ée, յապաւեալ:

Éligibilité (էլիժիպիլիտէ) գ. իգ. Լինել ընտրելի. սէլէպիլմէքլիք:

Éligible (էլիժիպլ) ած. Ընտրելի, արժանի ընտրութեան. սէլէպիլէն, ինտիխապ օլունաճագ:

s'Élimer (էլիմէ) բ. յ. Մաշիլ, ծախիլ, սպառիլ. էսքիմէք: Élimé, ée, մաշեալ. էսքիմիշ:

Élinguer (էլէնկէ) բ. չ. Պարան արկանել:

Élingues (էլէնկ) գ. ար. յոգ. Պարանք 'ի պէտս բեռանց. օրղան:

Élinguet (էլէնկէ) գ. ար. Տախտակ ինչ նաւու:

Élire (էլիռ) բ. ն. Ընտրել, առնուլ ընտրանօք, որոշել. էօյիւրտլէմէք, սէչմէք, ինտիխապ էտմէք: ընտրել 'ի փառս, նախասահմանել: Élu, ue, ընտրեալ:

Élision (էլիզիօն) գ. իգ. Յապաւումն

կամ բարձումն ձայնաւոր տառի · հարֆըն ուշդուրմասը:

Élite (էլիթ) գ. իգ. Ընտրանք, ընտրելագոյն կամ ազնուագոյն մասն իրաց. էն էյիսի, էօզ. հէր շէյին էյիսի: Troupe d'élite, ընտիր ընտիր զօրք. կիւզիտէ ասքէր:

Élixation (էլիքսասիօն) գ. իգ. Եփ գեղոց:

Élixir (էլիքսիր) գ. ար. Ոգի հեղանիւթոց. իքսիր: Ծաղիկն կամ ընտրելագոյն մասն. էն էյիսի, էօզ:

Elle (էլ) դէր. իգ. Նա. ինքն. նա ինքն. օլ գարը, պու գըզը: Elles, յոգ. Նոքա. ինքեանք:

Ellébore (էլլէպօր) գ. ար. Եղբորոս, կոճ վրացի. պօղայըղ օթու, խարպագ:

Elléborine (էլլէպօրին) գ. Ի բոյս ինչ:

Ellipse (էլլիփս) գ. իգ. Զանցառութիւն կամ 'ի բաց թողումն (ըստ քերականաց). հազֆ իւլ քէլամ: Թերատ (ըստ երկրաչափից). հէնտէսէ շէքլի:

Elliptique (էլլիփթիք) ած. Թերատեան. պէյզի:

Elme (էլմ) գ. ար. Հուր ինչ երեւեալ յերեւս ջուրց կամ 'ի կատարս կայմից:

Élocution (էլօքիւսիօն) գ. իգ. Ճոխաբանութիւն, պերճաբանութիւն. սէօյլէյիշ, նութգ:

Éloge (էլօժ) գ. ար. Գովեստ, ներբողեան. մէթհ, նաաթ:

Éloigné, ée (էլօանէէ) ած. Հեռի, օտար. ուզագ, իրագ, պայիտ:

Éloignement (էլօանըման) գ. ար. Հեռացումն, խոյս: խորշումն, ներհակութիւն: լքումն, թողումն: հեռաւորութիւն, տարակայութիւն. ուզագլըգ, իրագլըգ, արալըգ. կիտիշ. կէօնիւլսիւզլիւք, զըտլըգ, իպտէմէմէ, այրագ:

Éloigner (էլօանէէ) բ. ն. Հեռացուցանել, մեկնել, անջատել, օտարացուցանել: յապաղել, յամեցուցանել. ուզագլաթմագ, իրագլաթմագ, այըրմագ, ուզագ կամ իրագ էթմէք, իպաթ էթմէք. էյլէնտիրմէք, ուզատմագ, ուզագլատմագ, տէէխիր էթմէք: S'éloigner, բ. յ. Հեռանալ, օտարանալ, մեկնիլ. ուզագլանմագ, իրագլանմագ. չէքիլմէք. ղայպ օլմագ, այրըլմագ, ղըրպ օլմագ: Éloigné, ée, հեռի, 'ի բացեայ:

Élongation (էլօնկասիօն) գ. իգ. Անկիւն տարակայութեան կամ հեռաւորութեան:

Élonger (էլօնժէ) բ. ն. Հեռացուցանել, երկայնել:

Éloquemment (էլօքամման) մակ. Ճոռոմ, ճարտարաբանութեամբ. ֆէսահաթ իլէ:

Éloquence (էլօքանս) գ. իգ. Ճարտասանութիւն, ճոռոմութիւն, պերճախօսութիւն. ֆէսահաթ, պէլաղաթ, քէլամըն էսասը, հէր սէօզի էէրինտէ սէօյլէմէ, պիլտալլըգ:

Éloquent, ente (էլօքան, անթ) ած. Ճոռոմ, պերճաբան, ճարտասան. ֆասիհ, ֆասիհ իւլ քէլամ, պիլղալ, էյի սէօյլէյիճի, ֆասիհ իւլ լիսան:

Élu (էլիւ) գ. ար. Ընտրեալ. նախասահմանեալ. էօյիւրտիւլմիշ. իխտիյար օլունմուշ, մուխթար. էհլի ճէննէթ օլան:

Élucidation (էլիւսիտասիօն) գ. իգ. Լուսափայլութիւն, բացայայտութիւն:

Élucubration (էլիւքիւպրասիօն) գ. իգ. Աշխատասիրութիւն, վաստակ գիշերոյ. կէճէ իշի:

Éluder (էլիւտէ) բ. ն. Ի դերև հանել զխորհուրդս այլոց, խոյս տալ, պատրել. գաւըրմագ, իճթինապ էթմէք, սիւղիւլմէք, սավուշդուրմագ: Éludé, ée, 'ի դերև ելեալ, պատրեալ:

Élysée (էլիզէ) գ. և ած. Les champs-Élysées, Եղիսեան դաշտք (առասպելեալ արքայութիւն հեթանոսաց). գահրէման վէ ֆիտէլը օլանլարըն էօլիւմտէն սօնրա կիթտիճէքլէրի ճէննէթ:

Émail (էմայլ) գ. ար. Բազմագրութիւն ինչ ապակենիւթ. մինէ, սըրչա: գոյն գեղեցիկ, գեղեցկութիւն. ճիլա:

Émailler (էմայլէ) բ. ն. Գործել զբազմագրեալ ապակենիւթս. մինէ էթմէք, մինէլէմէք: յօրինել. զարդարել. սըրչա սիւրմէք:

Émailleur (էմայլէօր) գ. ար. Որ գործէ զբազմագրեալ ապակենիւթս. մինէճի, մինէ էտիճի:

Émaillure (էմայլիւր) գ. իգ. Գործ բազմագրեալ ապակենիւթոց. մինէլիք:

Émanation (էմանասիօն) գ. իգ. Ծագումն, բղխումն, սկիզբն, ելք. չըգմա. օլմա, զուհուր, սուտուր:

Émanché, ée (էմանշէ) ած. Երանկիւն բրդաձև (ըստ կնքաբանից).

Émancipation (էմանսիփասիօն) գ. իգ. Ազատութիւն 'ի հայրենի իշխանութենէ, ազատութիւն. վասի հիւքմիւնտէն չըգարմագլըգ:

Émanciper (էմանսիփէ) բ. ն. Ազատել զոք 'ի հայրենի իշխանութենէ, առնել ինքնատէր կամ տէր հայրենի ժառանգութե. վասի հիւքմիւնտէն չըգարմագ: S' émanciper, բ. յ. Ազատանալ, կարի ինն համարձակել, ելանել ըստ սահման. զապտըրըլըգ էթմէք, տէրքի էտէպ էթմէք: Émancipé, ée, ազատացեալ:

Émaner (էմանէ) բ. չ. Ծագել, բղխել, ելանել, յառաջ գալ. չըգմագ, աղմագ, սատըր օլմագ, զուհուր էթմէք: Émané, ée, բղխեալ, ելեալ:

Émargement (էմարժըման) գ. ար. Գրելն 'ի լուսանցս, ծանօթութիւն:

Émarger (էմարժէ) բ. ն. Գրել 'ի լուսանցս, նշանակել. քէնարըն չէրհ վէրմէք, քէնարտա հաշիյէլէր եազմագ:

Émasculer (էմասքիւլէ) բ. ն. Բառնալ զարութիւնն, հատանել զծննդական անդամս, ներքինացուցանել. էրքէքլիյինի կիտէրմէք:

Embabouiner (անպապուինէ) բ. ն. Պատ-

րել զոք քաղցրաբանութեամբ, որսալ կամ ձգել 'ի կամս անձին. տատանտըրմագ, ճէմլէմէք, թաթլը տիլ իլէ *կամ* սէօզ իլէ ալտաթմագ: Embabouiné, ée, *պատրեալ:*

Emballage (անպալաժ) գ. ար. *Պատատումն: պատատ, ծրար, փաթեթ: բեռն.* տէնք պաղլամա, սարղը. տէնք, եիւք:

Emballer (անպալէ) բ. ն. *Կապել զբեռն, պատատել, ծրարել.* տէնքլէմէք, պօղչալամագ, եիւք *կամ* տէնք պաղլամագ, սարմագ, պաղլամագ: Emballé, ée, *պատատեալ.* տէնքլէնմիշ:

Emballeur (անպալէօր) գ. ար. *Որ կապէ զբեռինս կամ զպատատս.* տէնք պաղլայան, տէնք պաղլայըճը: *ստախօս, մեծաբան.* լաֆազան, հէրզէ եէյէն:

Embarcadère (անպարքատէր) գ. ար. *Տեղի մտանելոյ 'ի նաւն (է բառ Սպանիացւոց).* կէմիյէ կիրէճէք եէր:

Embarcation (անպարքասիօն) գ. իգ. *Նաւակ, նաւ փոքրիկ, վարքայ.* ֆիլիքա, կէմի, կէմիճիկ, գայըգ:

s'Embarder (անպարտէ) բ. չ. *Մեկնիլ կամ հեռանալ 'ի ցամաքէ, անցանել յայնկոյս նաւակաւ:*

Embargo (անպարկօ) գ. ար. *Արգել նաւուց 'ի նաւահանգստի.* լիմանտա օլան կէմիլէրին չըգմալարըն եասագ, կէմիլէրի ալըգօյմա:

Embariller (անպարիյէ) բ. ն. *Արկանել 'ի տակառ.* ֆըչըյա գօյմագ:

Embarquement (անպարքման) գ. իգ. *Մուտք 'ի նաւ, մտանելն 'ի նաւակ: դնելն 'ի նաւ.* կէմիյէ պինմէսի. թահմիլ:

Embarquer (անպարքէ) բ. ն. *Դնել 'ի նաւ կամ 'ի նաւակ.* կէմիյէ պինտիրմէք, կէմիյէ գօյմագ, եիւքլէմէք: *ստանձնել, տալ կամ արկանել զանձն 'ի.* պիր գարըշըգ իշէ սօգմագ: S' embarquer, բ. չ. *Ելանել կամ մտանել 'ի նաւ.* կէմիյէ կիրմէք *կամ* պինմէք: *մխել, շաղել 'ի գործ ինչ.* պիր իշէ գարըշմագ, կիրիշմէք: Embarqué, ée, *մտեալ 'ի նաւ:*

Embarras (անպառա) գ. ար. *Խափան, խոչ, արգել, դժուարութիւն, կնճիռն.* մանի, մէն, թութուլմա, էնկէլ, եօլ գափանմասը, գօլայսըզլըգ: *շփոթ, յոյզ, տարակոյս.* գարըշըգլըգ, տաղտաղա: *վիշտ, տագնապ, նեղութիւն, անձկութիւն.* սըգըլթը, սըգըլմա: *խըցանք անցից կամ ծակուեաց մարմնոյ:*

Embarrassant, ante (անպառասան, անթ) ած. *Շփոթիչ, խափանարար, դժուարին, նեղացուցիչ, բազմակնճիռն.* մանի վէ աղըր օլան, զահմէթ վէրէն, հէճիլ էթէն:

Embarrasser (անպառասէ) բ. ն. *Խառնակել, շփոթել: արգելուլ, խափանել, արգել կամ խափան արկանել: պատատել, շաղել: 'ի նեղ արկանել, դժուարացուցանել.* մէն էթմէք, եօլ գափամագ. գարըշտըրմագ, տաղտաղայա սօգմագ, հէճիլ էթմէք. սըգըլթը վէրմէք: Embarrassé, ée, *շփոթեալ, խափանեալ:*

Embarrure (անպառիւռ) գ. իգ. *Պատառուած ինչ ոսկուառակի գլխոյն:*

Embasement (անպազման) գ. ար. *Խարիսխ, պատուանդան.* թէմէլ տուվարը:

Embatage (անպաթաժ) գ. ար. *Երկաթի շրջանակ անուոյ:*

Embâter (անպաթէ) բ. ն. *Կազմել զհամետ կամ զկորդին, համետել.* սէմէրլէմէք: *բեռնաւորել, բառնալ 'ի վերայ.* եիւքլէմէք: Embâté, ée, *համետեալ:*

Embattre (անպաթր) բ. ն. *Պատել երկաթի շրջանակաւ զանիւն:*

Embattes (անպաթ) գ. ար. յոգ. *Հողմունք ինչ կանոնաւոր:*

Embauchage (անպօշաժ) գ. ար. *Ձգելն զմանուկն յաշակերտութիւն:*

Embaucher (անպօշէ) բ. ն. *Ածել կամ ձգել զմանուկն յաշակերտութիւն.* պիր չըրագ *կամ* գալֆա թութմագ: *հրապուրել կամ ձգել զոք 'ի զինուորութիւն.* պիրինի ֆէնտ իլէ ասքէր եազտըրմագ, կիզլիճէ ասքէր տէվշիրմէք: Embauché, ée, *ձգեալ յաշակերտութիւն:*

Embaucheur (անպօշէօր) գ. ար. *Որ ձգէ զմանուկն յաշակերտութիւն կամ 'ի զինուորութիւն:*

Embaumement (անպօմման) գ. ար. *Խնկելն կամ զմուսելն զմարմինն:*

Embaumer (անպօմէ) բ. ն. *Խնկել կամ զմուսել զմարմինն.* պուհուրլամագ. թահնիթ էթմէք, մէյթին ճէսէտինի գօգու իլէ տօլտուրմագ: *ծխել, բուրել զհոտ անուշութեան.* թաթիր էթմէք, էյի գօգու նէֆհ էթմէք, թիւթիւլէմէք: Embaumé, ée, *զմուսեալ:*

Embéguiner (անպէկինէ) բ. ն. *Արկանել գլխանոց, ծածկել զգլուխն.* պաշլըգ էօրթմէք: *սադրել, հրապուրել.* պիրինին ֆիքրինէ պիր շէյ սօգմագ: Embéguiné, ée, *ծածկեալ (գլուխ):*

Embelle (անպէլ) գ. իգ. *Միջավայր նաւին:*

Embellir (անպէլիր) բ. ն. և չ. *Գեղեցկացուցանել, զարդարել, յօրինել, սեթեւեթել. պճնել, պաճուճել.* կիւզէլ էթմէք, կիւզէլլէթմէք, զինէթլէմէք: S' embellir, բ. չ. *Գեղեցկանալ.* կիւզէլլէնմէք: Embelli, ie, *գեղեցկացեալ:*

Embellissement (անպէլիսման) գ. ար. *Զարդարանք, պճնումն. պաճուճանք, զարդք.* պէզէք, զինէթ:

s' Emberlucoquer (անպէրլիւքօքէ) բ. չ. *Ըմբռնիլ կամ պաշարիլ 'ի մտաց կարծիս.* ագլընա ֆիքիրնէճէ պիր շէյ գօյմագ:

Embesogné, ée (անպըզօնյէ) ած. *Զբաղեալ զբաղում իւիք, բազմազբաղ.* իշի չօգ օլան:

Embichetage (անպիշթաժ) գ. ար. *Չափ ժամացուցի:*

Emblaver (անպլավէ) բ. ն. *Սերմանել զցորեան.* թարլայա պուղտայ էքմէք: Emblavé, ée, *սերմանեալ:*

Emblavure (անպլավիւռ) գ. իգ. Երկիր սերմանեալ ցորենով։

d' Emblée (անպլէ) մակ. Անդէն և անդ, խսկոյն, վաղվաղակի, փութով, փութանակի. պիրտէն, պիրտէն պիրէ, պիր ուղուրտան, իլք տիւշիւշտէ, էիւրիւյիւշ իլէ։

Emblématique (անպլէմաթիք) ած. Դրուագական։

Emblème (անպլէմ) գ. ար. Դրուագ, Նշան խորհրդաւոր. իշարէթ, ալամէթ։

Embler (անպլէ) բ. ն. Յափշտակել, կապտել (է բառ վաղեմի)։

Embodinure (անպօտինիւռ) գ. իգ. Պահպանութիւն պարանի նաւուն։

s' Emboire (անպուառ) բ. յ. Ծծել, ցամաքիլ (նկարուց)։

Emboiser (անպուազէ) բ. ն. Թակարդել, հրապուրել, պատրել քաղցրաբանութեամբ. պիր հիլէ իլէ ույտուրմագ։ Emboisé, ée, պատրեալ։

Emboiseur, euse (անպուազէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Հրապուրող, Թակարդիչ. պատրող։

Emboîtement (անպուատման) գ. ար. Ագոյց կամ ագոյցք. կիյտիրմէ։

Emboîter (անպուատէ) բ. ն. Ագուցանել ընդ միմեանս. մուծանել, անցուցանել. խառնել. կիյտիրմէք, գաշլամագ, ղարշը գօյմագ։ Emboîté, ée, ագուցեալ։

Emboîture (անպուատիւռ) գ. իգ. Տեղի ագուցանելոյ, կապիճ, ագոյց. էք եէրի։

Embolisme (անպօլիսմ) գ. ար. Նահանջ լուսնոյ։

Embolismique (անպօլիսմիք) ած. Նահանջի լուսնոյ։

Embonpoint (անպօնփուէն) գ. ար. Գիրութիւն, վայելուչ գէր մարմնոյ, քաջառողջութիւն. խօշ միղտած, տէնտիւրիւստլիւք, տինճլիք, էնտամլըլըգ։

Embordurer (անպօռտիւռէ) բ. ն. Արկանել ծնօտս շուրջանակի, պատել պատկաւ կամ շրջանակաւ զպատկերն. չէրչիվէյէ կէչիրմէք։

Embosser (անպօսէ) բ. ն. Խարսխել զնաւն։

Embossures (անպօսիւռ) գ. իգ. յոգ. Ամրութիւն, հաստատութիւն։

Embouchement (անպուշման) գ. ար. Սանձումն, սանձ։

Emboucher (անպուշէ) բ. ն. Փչել, փող հարկանել. պիր չալղըյը աղզընա ալմագ, տիւտիւք չալմագ։ սանձս 'ի բերան դնել ձիոյ. կէմ վուրմագ, կէմլէմէք, աղզընա կէմ գօյմագ։ դնել բան 'ի բերան, թելադիր լինել. աղզընա լագըրտը գօյմագ, էօյրէտմէք։ S' emboucher, բ. յ. Հոսել, մտանել, իջանել կամ խառնիլ 'ի ծով կամ 'ի գետ. ագմագ, տէօքիւլմէք։ Embouché, ée, այլաբերան (փող. բառ կնքաբանից)։ Ètre mal embouché, ապերասան լինել։

Embouchoir (անպուշուառ) գ. ար. Կաղապար լայնելոյ զկօշիկս։

Embouchure (անպուշիւռ) գ. իգ. Գետաբերան, խառնուրդ գետոց. պօղազ։ Մասն սանձին որ մտանէ 'ի բերան ձիոյն, սանձ. կէմին աղըզը, կէմ։ բերան, անցք. աղըզ, աղըզլըգ։

Embouffeté (անպուֆթէ) ած. Խառնեալ ընդ միմեանս, ագուցեալ։

Embouquer (անպուքէ) բ. չ. Մտանել ընդ կիրճս կամ 'ի ջրանցս։

Embourber (անպուռպէ) բ. ն. Խրել 'ի տիղմն, շաղախել. չամուրա պատըրմագ, չամուրլամագ։ Embourbé, ée, տղմաշաղախ։

Embourrer (անպուռէ) բ. ն. տես Rembourrer.

Embourser (անպուռսէ) բ. ն. Արկանել 'ի քսակ. քէսէյէ գօյմագ. քէսէլէմէք։

Embouté, ée (անպութէ) ած. Արծաթածայր, կամ այլաներկ (բառ կնքաբանից)։

Embraquer (անպռաքէ) բ. ն. Քարշել բաղկաւ զչուան նաւին։

Embrasement (անպռազման) գ. ար. Հրդեհ, հրայրեաց, տոչորումն, բոցակիզումն, այրումն. եանղըն, հարիգ։ շփոթ, աղմուկ, խռովութիւն. ալտ պատա կիւնիւ։

Embraser (անպռազէ) բ. ն. Բոցակիզել, այրել, կիզուլ, տոչորել, բորբոքել, հրդեհել, հրդեհ արկանել. եագմագ, տուտուշտուրմագ, գունփագ ատմագ։ Embrasé, ée, հրդեհեալ, բորբոքեալ։

Embrassade (անպռասատ) գ. իգ. Գրկախառնութիւն, գրկանք. գուճագլամագ, գուճագլայըշ։

Embrassement (անպռասման) գ. ար. Գրկումն, ընդգրկումն, գրկածութիւն, գրկախառնութիւն. գուճագ, գուճագլամագ։ զուգաւորութիւն, ըծակցութիւն (առն և կնոջ). ճիմա, մուանագա։

Embrasser (անպռասէ) բ. ն. Գրկել, գիրկս արկանել, փարել. գուճագլամագ։ պատել. գուշատմագ, էթրաֆըն ալմագ. սարմագ։ պինդ ունել, սեղմել, ընդգրկել. տուտմագ, ղապուլ էտմէք։ յանձն առնուլ, ստանձնել, ընդունել, ընտրել. ալմագ, պիր իշէ էլ վուրմագ։ Embrassé, ée, ընդգրկեալ։

Embrassure (անպռասիւռ) գ. իգ. Շրջանակ ծխնելուզաց։

Embrasure (անպռազիւռ) գ. իգ. Պատուհան, ծակ. ճէնկէրէ եէրի, թօփ ատըլաճագ տուվար տէլիյի։

Embrènement (անպռէնման) գ. ար. Շաղախելն աղբովք։

Embrener (անպռընէ) բ. ն. Շաղախել աղբովք, աղտեղել. մուրտարլամագ։ խաղախել զմորթն։

Embrèvement (անպռէվման) գ. ար. Ճեղքուած, ագոյց։

Embréver (անպռէվէ) բ. ն. Ագուցանել, խառնել։

Embrocation (անպռօքասիօն) գ. ար. Աղջ լինչ ստածելոյ։

Embrocher (անպռօշէ) բ. ն. Շամփրել, հարկանել 'ի շամփուր. շիշէ թաքմագ : Embroché, ée, հարեալ 'ի շամփուր:

Embrouillement (անպռույլըման) գ. ար. կնճիռն, շփոթ, խառնակութիւն. գարըշըգլըգ :

Embrouiller (անպռույլէ) բ. ն. Խառնանակել. շփոթել, խառն 'ի խուռն առնել. գարըշդըրմագ, չաշըրդմագ : Embrouillé, ée, շփոթեալ, խառն 'ի խուռն:

Embruiné, ée (անպռիւինէ) ած. Եղեմնահար. դօլ եաղմուրընտան պօզուլմուշ:

Embrumé, ée (անպռիւմէ) ած. Մեգապատ, մառախլապատ. պուլուդլու:

Embryologie (անպռիօլօժի) գ. իգ. Սաղմնաբանութիւն:

Embryon (անպռիօն) գ. ար. Սաղմն. ճէնին:

Embryotomie (անպռիօտօմի) գ. ար. Սաղմնահատութիւն:

Embryulkie (անպռիւլքի) գ. իգ. Սաղմնաձգութիւն:

Embuche (անպիւշ) գ. իգ. Դարան, դարանակալութիւն. փուսուգ, թուզագ, քէմին, հիլէ օյունու:

Embuscade (անպիւսքատ) գ. իգ. Դարան, դարանակալութիւն. փուսուգ, թուզագ կամ թուզագ:

s'Embusquer (անպիւսքէ) բ. յ. Դարանել, դարանակալ լինել. 'ի դարան մտանել, դարան գործել. թուզագյա կիրմէք : Embusqué, ée, դարանեալ:

Émender (էմանտէ) բ. ն. Ուղղել, նորոգել:

Émeraude (էմռօտ) գ. իգ. Զմրուխտ. զիւմռիւտ:

Émergent (էմէռժան) ած. Ծագեալ, ելեալ 'ի վեր:

Émeri (էմռի) գ. ար. Գոյացութիւն ինչ երկաթային. զըմփարա, սըմփարէ:

Émérillon (էմէռիյլօն) գ. ար. Թռչուն ինչ գիշատիչ, բազէ. պօյմէլ գուշու, փէլէրճէ դօղան:

Émérillonné, ée (էմէռիյլօնէ) ած. Առոյգ, աշխոյժ, կայտառ, զուարթամիտ, արագամիտ, սթափ. աչըգ, քէյֆլի, շադ:

Émérite (էմէռիտ) ած. Հանգուցեալ յաշխատութենէ, որ վայելէ զհաստ վաստակոց իւրոց. օթուրագ, էմէքտար, միւթէգայիտ:

Emersion (էմէռսիօն) գ. իգ. Վերելք մոլորակաց:

Émerveiller (էմէռվէյլէ) բ. ն. Զարմացուցանել, սքանչացուցանել, ապշեցուցանել. պիրինի շաշըրդմագ, թաաճճիւպ էթթիրմէք: S' émerveiller, բ. յ. Սքանչանալ, զարմանալ, յապշութիւն կրթիլ. շաշմագ, թաաճճիւպ էթմէք, աճէպէ կամ հայրէթէ գալմագ : Émerveillé, ée, զարմացեալ:

Éméticité (էմէտիսիտէ) գ. իգ. Ործացուցիչ զօրութիւն:

Émétique (էմէտիք) ած. և գ. Ործացուցիչ, փսխեցուցիչ (դեղ). գուսդուրուճու տարտր անթիմոնախառն:

Émétiser (էմէտիզէ) բ. ն. Մաքրել ործացուցիչ դեղով:

Éméto-cathartique (էմէտօ քաթառտիք) ած. և գ. Որ մաքրէ ընդ բերանն և ընդ սրբանն, ործացուցիչ և լուծիչ որովայնի (դեղ):

Émettre (էմէտռ) բ. ն. Յառաջ բերել, յանդիման առնել, շրջեցուցանել, շրջաբերել. օրթայա կէթիրմէք, չըգար էթմէք, կէչիրմէք, իշլէթմէք:

Émeute (էմէօտ) գ. իգ. Խռովութիւն, աղմուկ, ապստամբութիւն. ֆիթնէ, ֆէսատ, գավղա, իխթիլալ:

Émeutir (էմէօտիռ) բ. չ. Աղբել թռչնոց:

Émier (էմիէ) բ. ն. Շփել ընդ ափ, մանրել, փշրել. ուֆագլամագ: Émié, ée, փշրեալ, մանրեալ:

Émietter (էմիէտէ) բ. ն. Մանրել, բրդել. էքմէք ուֆալթմագ, ուֆագլամագ : Émietté, ée, բրդեալ, մանրեալ:

Émigrant, ante (էմիկռան, անտ) ած. և գ. Պանդուխտ, վտարանդի. կէօչիւճի, կէօչ էթէն. տէրքի դիար էթէն:

Émigration (էմիկռասիօն) գ. իգ. Պանդխտութիւն, վտարանդութիւն. կէօչ, հիճրէթ, իրթիհալ:

Émigrer (էմիկռէ) բ. չ. Պանդխտանալ, վտարանդի լինել, ելանել 'ի հայրենեաց. կէօչմէք, ճիլայի վաթան էթմէք. տէրքի դիար էթմէք: Émigré, ée, պանդխտացեալ, վտարանդի. մուհաճիր:

Émincée (էմէնսէ) գ. իգ. Յօշեալ միս:

Émincer (էմէնսէ) բ. ն. Կտրել, մանր հատանել, յօշել (զմիսն). դիլիմ դիլիմ քէսմէք, էթի ինճէ դիլիմ էթմէք: Émincé, ée, մանր հատեալ, յօշեալ:

Éminemment (էմինամման) մակ. Գերագոյն կամ գերեցիկ իմն, պանծագոյնս. քէմալի մէրթէպէ:

Éminence (էմինանս) գ. իգ. Բարձրութիւն, բարձր տեղի, բարձրաւանդակ. եիւքսէքլիք, թէփէ, թէփէճիք: Վսեմութիւն կամ վսեմափառութիւն (տիտղոս). քէրամէթլի, րիֆաթլը:

Éminent, ente (էմինան, անտ) ած. Գերակայ, բարձր: գերագոյն, գերազանց, վսեմ, երևելի. եիւքսէք, եիւճէ, րէֆի. էշրէֆ, մումթազ, ֆաթին, ալա, պաշ: մօտալուտ, մերձակայ, եկեալ հասեալ, վերահաս. եագըն, մուգարրիպ, կէօրիւնէն, կէլէճէք:

Éminentissime (էմինանտիսիմ) ած. Գեր. Վսեմապատիւ, վսեմափառ (տիտղոս կարդինալաց):

Émir (էմիռ) գ. ար. Մահմետազարմ. էմիր (է բառ Տաճկաց):

Émisol (էմիզօլ) գ. ար. Ջրշուն անտառամի:

Émissaire (էմիսէռ) գ. ար. Առաքեալ յիշխանէ դէտ, լրտես. մուսդախպիր, եօքլայըճը, կէօզճի, չաշուտ:

Émission (էմիսիօն) գ. իգ. Առաքումն, ելումն, ըղխումն, հոսումն. իխրաճ, իճրա: Emission des voeux, ուխտադրութիւն, ուխտ:

Emmagasiner (անմակազինէ) բ. ն. Մթերել 'ի շտեմարանս. մահզէնէ գօմագ կամ տօլտուրմագ: Emmagasiné, ée, ամբարեալ:

Emmaigrir (անմէկրիր) բ. ն. Վատեցուցանել, նիհարացուցանել: տես Amaigrir.

Emmailloter (անմայյօդէ) բ. ն. Պատել 'ի խանձարուրս, խանձարրապատել. գունտագլամագ: Emmailloté, ée, խանձարրապատ:

Emmanchement (անմանշըման) գ. ար. Յօդանդամոց կամ մասանց (ըստ նկարչաց):

Emmancher (անմանշէ) բ. ն. Մեղեխս արկանել, դաստակս դնել. սաբ գօմագ կամ կէչիրմէք: Emmanché, ée, մեղեխաւոր:

Emmancheur (անմանշէօր) գ. ար. Որ մեղեխս արկանէ կամ դաստակս դնէ:

Emmanequiner (անմանքինէ) բ. ն. Դնել զծառատունկս 'ի թաղարի:

Emmantellé, ée (անմանդէլէ) ած. Խայտաբղէտ (ագռաւ):

Emmanuel (էմմանիւէլ) գ. ար. Էմմանուէլ:

Emmariner (անմարինէ) բ. ն. Հանդերձել նաւաստեօք, հոգալ զպէտս նաւու. կէմիյէ ատէմ կամ դայֆա գօմագ: Emmariné, ée, հանդերձեալ նաւաստեօք. դայֆալը: վարժ 'ի ծովու, ընտել ծովու. տէնիզէ ալըշմըշ:

s'Emmarquiser (անմարքիզէ) բ. յ. Մարգիզանալ, մարգիզ լինել. մարքիզ օլմագ:

Emménagement (անմէնաժման) գ. ար. Հանդերձանք տանն:

s'Emménager (անմէնաժէ) բ. յ. Յարդարել, հանդերձել, պատրաստել զտունն. քէնտինէ դագըմ տայրէ տիւզմէք: Emménagé, ée, հանդերձեալ (տուն):

Emménagogue (անմէնակօկ) ած. և գ. Դաշտանածու, դաշտանաշարժ, որ գրգռէ զդաշտանն (դեղ):

Emmener (անմընէ) բ. ն. Տանել, ածել. առեալ տանել. կէօդիւրմէք, ալըբ կէօդիւրմէք: Emmené, ée, տարեալ:

Emménologie (անմէնօլօժի) գ. իգ. Դաշտանաբանութիւն, ճառ յաղագս դաշտանի կամ օրինաց կանանց:

Emmenotter (անմընօդէ) բ. ն. Դաստակապս կամ ձեռակապս արկանել պատժաւորաց և գերեաց. էլինէ քէլէբճէ դագմագ, պիլէքճէ գօմագ: Emmenotté, ée, պնդեալ ձեռակապօք:

Emmieller (անմիէլէ) բ. ն. Օծանել, խառնել կամ յօրինել մեղու, քաղցրացուցանել. պալլամագ, պալ սիւրմէք: Emmielé, ée, մեղրախառն: Paroles emmielées, քաղցրաբանութիւն, բանք ողոքանաց:

Emmiellure (անմիէլիւռ) գ. իգ. Սպեղանի ինչ երիվարաց:

Emmitoufler (անմիդուֆլէ) բ. ն. Ծածկել մուշտակաւ, և այլն. պիւրիւմէք:

Emmortaiser (անմօրդէզէ) բ. ն. Ագուցանել, անցուցանել ընդ ծակ զփայտն:

Emmuseler (անմիւզլէ) բ. ն. Արկանել զբերան 'ի ցռուկն. աղզընա քէլէբճէ գօմագ կամ վուրմագ, եուլար դագմագ:

Emoi (էմուա) գ. ար. Հոգ, տառապանութիւն (է բառ վաղեմի):

Emolient, ente (էմօլիան, անդ) ած. Կակղիչ, մեղմացուցիչ (դեղ):

Emolument (էմօլիւման) գ. ար. Օգուտ, շահ. ասսը, ֆայտէ, գազանճ, մէնֆաադ:

Emolumenter (էմօլիւմանդէ) բ. չ. Շահիլ, ստանալ, 'ի ձեռս բերել. քէնտի քեարընա պագմագ:

Emonctoire (էմօնքդուառ) գ. ար. Մզարան կամ առուք աւելորդաց կենդանեաց:

Emonder (էմօնտէ) բ. ն. Սրբել, յօտել, յատանել զծառս. աղաճ պուտամագ, պիր աղաճը դէմիզլէմէք, այըգլամագ: Émondé, ée, սրբեալ:

Emondes (էմօնտ) գ. իգ. յոգ. Աւելորդ ոստք կամ յօտք ծառոց. աղաճտան քէսիլմիշ պուտագլար:

Emotion (էմօսիօն) գ. իգ. Շարժումն, այլայլութիւն, խռովութիւն, յոյզք. հարէքէդ, դէբրէնիւշ, պուլանըգլըգ, իզդիրապ, րիգգադ, աղղընըգ, ֆիդնէ, խալգ ֆիդնէսի:

Emotter (էմօդէ) բ. ն. Հատանել զկոշտ հողոյ, հերկել, գործել. քէսէքլէրի գըրմագ, սիւրկիւ սիւրմէք, դարլա սիւրմէք:

Emoucher (էմուշէ) բ. ն. Որսալ կամ վանել զճանճս. սինէք գօվալամագ, եէլբազէլէմէք:

Emouchet (էմուշէ) գ. ար. Արու բազէ. չագըր, էրքէք ադմաճա: ագի, ձետ:

Emouchette (էմուշէդ) գ. իգ. Ծածկոյթ ձիոց յերեսաց ճանճից:

Emouchoir (էմուշուառ) գ. ար. Ագի ձիոյ 'ի վանել զճանճս, ճանճավան. սինէքլիք, եէլբազէ:

Emoudre (էմուտր) բ. ն. Յեսանել, սրել անուով. պիլէյի դաշը իւզէրինէ պիլէմէք, պիլէմէք: Émoulu, ue, յեսանեալ, սրեալ. պիլէնմիշ, քէսքին:

Emouleur (էմուլէօր) գ. ար. Յեսանող, սրիչ. պիլէյիճի:

Emousser (էմուսէ) բ. ն. Բթացուցանել, բառնալ զսրութիւնն: տկարացուցանել, լքուցանել, ընկճել: բթացուցանել զմիտս. գըլաղըսըն կիտէրմէք կամ ալմագ, ուճունու քէօր էդմէք, գամաշդըրմագ, կէվշէդմէք, աղղըն ֆիւդ կամ քիւդ էդմէք: բառնալ կամ սրբել զմամուռն ծառոց. աղաճլարըն եօսունուն դէմիզլէմէք, չըգարմագ: Émoussé, ée, բթեալ:

Emouvoir (էմուվուառ) բ. ն. Յուզել, շարժել, խռովել, զարթուցանել, գրգռել, յարուցանել. գըմըլտադմագ, հարէքէդէ կէդիրմէք, դէբրէդմէք. օյնադմագ, գըզտըրմագ, իզդիրապ վէրմէք, պուլանտըրմագ: Emu, ue, յուզեալ:

Empailler (անփայլիէ) բ. ն. Պատել, ծած

կել յարդիւ. սաման իլէ էօրթմէք : Լնուլ յարդիւ. սաման իլէ տօլտուրմագ կամ սարմագ : Empaillé, ée, յարդալից :

Empailleur, euse (անփայլէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ պատէ կամ լնու յարդիւ:

Empalement (անփալման) գ. ար. Հարումն 'ի ցից, տանջանք ցցահարութեան. գազըգլամագլըգ :

Empaler (անփալէ՛) բ. ն. Հարկանել կամ վարսել զոք 'ի ցից. գազըգլամագ, գազըղա վուրմագ :

Empan (անփան) գ. ար. Թիզ, Թզաչափ. գարըշ, սէրէ:

Empanacher (անփանաշէ՛) բ. ն. Դնել զփետուրազարդ ցցունս, ցցունազարդ յօրինել. սօրղուճլամագ, սօրղուճ իլէ դօնաթմագ, ճըղալամագ : Empanaché, ée, ցցունազարդ :

Empanner (անփանէ՛) բ. ն. Դնել 'ի կարգի զառագաստս նաւու :

Empaqueter (անփագթէ՛) բ. ն. Պատել. պատատել, փաթութել, ծրարել. պօղչալամագ, սարմագ, փագէթլէմէք : սեղմել. պասմագ:

s'Emparer (անփարէ՛) բ. յ. Տիրել, իշխել, նուաճել, հնազանդել, ունել, գրաւել. զապթ էթմէք, մալիք օլմագ:

Empasme (անփասմ) գ. ար. Փոշի ծխեալ, ծխանելիք:

Empasteler (անփասթլէ՛) բ. ն. Կապուտակ ներկել:

Empâtement (անփաթման) գ. ար. Հիմն պարսպի կամ որմոյ. տուվար տէմէլի, տէմէլ: զանգուած. խամուրլուլուգ:

Empâter (անփաթէ՛) բ. ն. Զանգել, շաղել, մածուցանել. խամուրլու կամ եափըշգան էթմէք, խամուր իլէ տօլտուրմագ: յաճախել զգոյն նկարուց. գալըն պօյամագ: հաստամարմին գործել զարձանն : պարարել, գիրացուցանել. խամուր եէտիրմէք: Empâté, ée, զանգեալ:

Empaumer (անփօմէ՛) բ. ն. Արձակել կամ ձգել անդրէն զգնդակն ուժգնութեամբ. թօփու տօդօլաղ իլէ աթմագ: որսալ կամ ունել 'ի ձեռսն զխիրտ ուրուք. էլէ եափըշմագ: հասանել 'ի վերայ, ըմբռնել. ալթ էթմէք, գափմագ, ավուճ իլէ տութմագ:

Empaumure (անփօմիւռ) գ. իգ. Եղջերազարդ գագաթն եղջերուի : Ներքին կողմն թաթպանի. էլտիվէն իչի :

Empeau (անփօ) գ. ար. Պատուաստ ընդ կեղեւն ծառոյ. գաբուգլա օլան աշ, աշը ֆիլիզի:

Empêchement (անփէշման) գ. ար. Արգել, խոչ, խափան, ընդդիմութիւն. մանի, միւմանաաթ, տուրուգ:

Empêcher (անփէշէ՛) բ. ն. Արգելուլ, խափանել, խոչ ընդ ոտն լինել. գօյվէրմէմէք, մէն էթմէք, գօմամագ, մանի օլմագ, կէրի պրագմագ: Empêché, ée, արգելեալ: զբաղեալ:

Empeigne (անփէյնէ) գ. իգ. Երես կամ վերնակողմն հողաթափին. փապուճ իւզիւ:

Empellement (անփէլման) գ. ար. Խցանք լճակի: անցք ջրոյ աղօրեաց:

Empennelle (անփէնէլ) գ. իգ. Փոքրիկ խարիսխ նաւու :

Empennelées (անփէնլէ՛) ած. իգ. յոգ. Արկեալ զկնի միմեանց (կրկին խարիսխք):

Empenner (անփէննէ՛) բ. ն. Թեւս յօրինել նետից. եայը տիւյլէմէք: Empenné, ée, թեւաւոր (նետ). տիւյ իլէ տօնանմըշ:

Empereur (անփռէօռ) գ. ար. Ինքնակալ. կայսր, արքայ արքայից. իմփէռաթօռ, չասար, փատիշահ, հիւնքեար :

Empesage (անփըզաժ) գ. ար. Օծումն օսլայիւ:

Empeser (անփըզէ՛) բ. ն. Օծանել զկտաւն օսլայիւ առ 'ի պնդացուցանել. նըշասթալամագ, նըշասթա իլէ սիւրմէք: Թանալ զառագաստ նաւու. էէլքէն ըսլաթմագ : Empesé, ée, արուեստակեալ, սեթեւեթեալ:

Empeseur, euse (անփըզէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ օծանէ օսլայիւ :

Empester (անփէսթէ՛) բ. ն. Հարկանել ժանտախտիւ, ապականել կամ վարակել ժանտամահու. պուլաշտըրմագ: լնուլ ժահահոտութեամբ. ֆէնա գօգմագ: Empesté, ée, վարակեալ ժանտախտիւ. եումուրճագլը, պուլաշըգ:

Empêtrer (անփէթռէ՛) բ. ն. Ոտնակապս արկանել, խոչընդոտն կամ խափան լինել. այագլարընը պաղլամագ: Empêtré, ée, ոտնակապեալ, շաղեալ. իլիշիգ:

Emphase (անֆազ) գ. իգ. Ազդուաբանութիւն, ազդուութիւն խօսից, ճոռոմաբանութիւն. թէֆխիմ, թէէքիտ, սէօզ քէսքինլիյի:

Emphatique (անֆաթիք) ած. Ազդուաբանական, ազդոյ, ճոռոմ, հզօր բանիւք. տանտարանի:

Emphatiquement (անֆաթիքման) մակ. Ազդուաբանութեամբ, ազդոյ կամ ճոռոմ բանիւք:

Emphractique կամ Emplastique (անֆռագթիք, անփլասթիք) ած. Մածուցիկ (դեղ):

Emphysème (անֆիզէմ) գ. ար. Ուռոյց ինչ 'ի մարմնի:

Emphytéose (անֆիթէօզ) գ. ար. Վարձ բազմամեայ. սապիթ քիրա, չօգ սէնէ օլարագ իճարէ:

Emphytéote (անֆիթէօթ) գ. Վարձուոր բազմամեայ:

Emphytéotique (անֆիթէօթիք) ած. Բազմամեայ վարձու. չօգ սէնէ օլարագ իճարէյէ մէնսուպ:

Empiéter (անփիէթէ՛) բ. ն. Գրաւել, յափշտակել, մտանել 'ի, տիրապետել, բռնանալ. նահագգ եէրէ զապթ էթմէք, զապտ էթմէք, էլ ուզաթմագ, գափմագ: Empiété, ée, յափշտակեալ, գրաւեալ:

Empiffrer (անփիֆռէ՛) բ. ն. Յանչափս յագեցուցանել, կարի խիտ պարարել. չօգ եէտիրմէք : S' empiffrer, բ. յ. Խճողել զոր-

փորն, յանչափս յագենալ. հափփէն դիմփէ եէմէք: Empiffré, ée, գիրապարար, կարի լիու յագեալ:

Empiler (անփիլէ) բ. ն. կուտել, շեղջել, դիզել, շեղջակուտել. դիզի դիզի իւզէրինէ գօյմագ, եըղմագ: Empilé, ée, շեղջակուտեալ:

Empirance (անփիրանս) գ. իգ. Այլայլութիւն, նուաղումն, յոռութիւն, անկումն վաճառուց և դրամոց. աքչէյի ալչագլամա. մալ պօզուլը:

Empire (անփիր) գ. ար. Կայսերութիւն, սահմանն կայսերութեան. միահեծան տէրութիւն, ինքնակալութիւն, թագաւորութիւն, տէրութիւն, իշխանութիւն. հիւքիւմէթ, դէվլէթ, սալթանաթ, մէմլէքէթ, թասարրուֆ:

Empirer (անփիրէ) բ. ն. և չ. Վատթարացուցանել, յոռացուցանել. պէթէր էթմէք, ալչագլամագ: վատթարանալ, յոռանալ. պէթէր օլմագ: Empiré, ée, վատթարացեալ:

Empirique (անփիրիք) գ. և ած. Փորձառական կամ առանուն (բժիշկ). եալընըզ թէճրիպէ իլէ մուալէճէ էտէն հէքիմ, լաֆազան:

Empirisme (անփիրիզմ) գ. ար. Փորձառական բժշկութիւն:

Emplacement (անփլասման) գ. ար. Նիստ, դիրք, տեղի, զետեղումն, կարգումն, դրութիւն. եէր, պօշ եէր, մէյտան, պինա եէրի, արսա:

Emplâtre (անփլաթր) գ. ար. Սպեղանի. մէրհէմ կամ մէհլէմ, եագը:

Emplâtrer (անփլաթրէ) բ. ն. Օծանել (զմագաղաթս):

Emplâtrier (անփլաթրիէ) գ. ար. Տեղի օծանելոյ զմագաղաթս:

Emplette (անփլէթ) գ. իգ. Գնումն վաճառուց. սաթըն ալըշ, ալըմ, իշտիրա:

Empli (անփլի) գ. ար. Ձուլարան զտեալ շաքարաց:

Emplir (անփլիր) բ. ն. Լնուլ, լցուցանել, լի առնել. տօլտուրմագ, տօլու էթմէք: Empli, ie, լի, լցեալ:

Emploi (անփլուա) գ. ար. Գործածութիւն, յարգումն: գործառնութիւն, պաշտօն. գուլլանըշ, գուլլանմա, իստիմալ. իշ. մանսըպ, խըզմէթ:

Employer (անփլուայէ) բ. ն. J'emploie, tu emploies, il emploie; nous employons, vous employez, ils emploient. J'employois, vous employiez, ils employoient. J'emploierai. Ի կիր արկանել, 'ի գործ ածել, վարել, յարգել: յանձնել ումեք, տալ 'ի ձեռս զպաշտօն. գուլլանմագ, իսթիմալ էթմէք. մանսըպ կամ խըզմէթ վէրմէք, թագմէք: S'employer, բ. յ. Վարիլ, ունել զգործ կամ զպաշտօն. պիր իշին իւզէրինէ օլմագ, մէշղուլ օլմագ, չալըշմագ, իսթիխտամ օլունմագ: Employé, ée, 'ի կիր արկեալ, վարեալ. իսթիխտամ օլունմուշ: Un employé, պաշտօնատար. մանսըպլը, էհլի մանսըպ:

Emplumer (անփլիւմէ) բ. ն. Փետուրս յօրինել (նետադարանի). թիւյ իլէ դօնաթմագ, եէլէքլէմէք:

Empocher (անփօշէ) բ. ն. Արկանել 'ի գրպան կամ 'ի քսակ. ճէպինէ գօյմագ կամ սօգմագ:

Empoigner (անփօանյէ) բ. ն. Սեղմել կամ պինդ ունել բռամբ, կալեալ ունել. տութմագ, ավուճլամագ, գափմագ, գավրամագ:

Empointer (անփուէնթէ) բ. ն. Յօրինել ըղծայր գնդասղան:

Empois (անփուա) գ. ար. Օսլայ, խիւս օսլայի. ահար, նիշասթա թութգալը:

Empoisonnement (անփուազօնման) գ. ար. Թունաւորումն, թոյն. զէհիրլէմէ, աղուլամա:

Empoisonner (անփուազօնէ) բ. ն. Թունել, թունաւորել, դեղակուր առնել, արբուցանել զդեղ մահու: ապականել, վարակել: չարաչար մեկնել (զբանս կամ զմիտս), թիւրել, ծեքել. զէհիրլէմէք, օդարմագ, աղուլամագ: Empoisonné, ée, թունաւորեալ. զէհիրլէնմիշ:

Empoisonneur, euse (անփուազօնէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Թունաւորիչ, դեղատու: ագէտ խոհակեր: որ սերմանէ զչար ուսմունս, ժանտ, ապականիչ. զէհիրլէյիճի:

Empoisser (անփուասէ) բ. ն. Պատել ձիւթով, կպրաձիւթել. զիֆթլէմէք:

Empoissonnement (անփուասօնման) գ. ար. Բազմացուցանելն զձկունս 'ի լճի կամ 'ի ձկնարանի:

Empoissonner (անփուասօնէ) բ. ն. Լնուլ ձկամբք զլիճն, բազմացուցանել զձկունս 'ի լճի. պիր հավուզու ուֆագ պալըգ իլէ տօլտուրմագ:

Emporté, ée (անփօրթէ) գ. և ած. Բուռն, սաստիկ, ուժգին, կատաղի, մոլեգին, զայրագին. փարլագ, էօֆքէլի, դէլի միզաճ, ճէսուր, զօրլու:

Emportement (անփօրթման) գ. ար. Բուռն կիրք, սրտմտութիւն, զայրոյթ, բարկութիւն. փարլագլըգ, գոպիւթի ղազապիյէ, զօրլու հարէքէթ, գըզգընլըգ, ուրգու:

Emporte-pièce (անփօրթ փիէս) գ. ար. Գործի հատանող: երգիծանող, խածատիչ:

Emporter (անփօրթէ) բ. ն. Բառնալ, յափշտակել, տանել, վանել. գալդըրմագ, գափմագ, տութմագ, կիթիրմէք, կէօթիւրմէք, ալմագ: դերազանցել, առաւելուլ, յաղթել. իւսթ կամ ղալիպ օլմագ, ալմագ, ղալէպ էթմէք: ունել, տանել, 'ի ձեռս բերել. էլէ կէթիրմէք, գազանմագ: ծանրակշիռ լինել. աղըրճա օլմագ: ձգել կամ տանել ընդ իւր. պէրապէր կէօթիւրմէք: S'emporter, բ. յ. Բարկանալ, ցասնուլ, զայրագնիլ, սրտմտիլ. ֆէնա փարլամագ, էօֆքէլէնմէք, գըզմագ:

Empoter (անփօթէ) բ. ն. Արկանել 'ի սան կամ 'ի սնակ. չէօմլէյէ գօյմագ:

Empouille (անփույլ) գ. իգ. Հունձք կամ արմտիք տակաւին ոչ ժողովեալ, կամ 'ի

գաշտի. փալըգ տօբրագլը օլան պադագլըգ, խալըման:

Empourprer (անփուրփրէ) բ. ն. Ծիրանագոյն կամ 'ի գոյն ծիրանիներկել. ալ կամ մէնէքշէ էթմէք:

Empreindre (անփրէնտր) բ. ն. Տպաւորել, տպել, դրոշմել. տամղալամագ, այնըն ըզը չըգարմագ, տէլէրէք էթմէք: Empreint, einte, դրոշմեալ, տպաւորեալ. տամղալանմըշ, խադըր նիշան օլմուշ:

Empreinte (անփրէնթ) գ. իգ. Տիպ, տպաւորութիւն, կնիք, դրոշմ, նշան. տամղա, նիշան, էսէր, այնի, պասմա: քարինք՝ յորս երեւին տպաւորութիւնք անկոց, և այլն:

Empressé, ée (անփրէսէ) ած. Փոյթ, փութաջան, բաղձագլաց, բաղձաջան, քրտնավաստակ. մուգայէտ, ճէհտլի, համարաթ, ըսրարճըան, մէշղուլ համարաթլը:

Empressement (անփրէսման) գ. ար. Փոյթ մեծ, հոգողութիւն, շտապ. դէգայիւդ, իհթիմամ, ղայրէթ, ճահտ, աճէլէ:

s'Empresser (անփրէսէ) բ. յ. Փութալ. ձեպել, փութաջան լինել. հոգալ. ղայրէթ իլէ ուղրաշմագ, իստէմէք, միւպատէրէթ էթմէք:

Emprisonnement (անփրիզօնման) գ. ար. Բանտարկութիւն, բանտարգելութիւն. հապս, տէհապիսլըգ:

Emprisonner (անփրիզօնէ) բ. ն. Բանդել, 'ի բանտ արկանել, դնել յարգելանս, արգելուլ 'ի բանտի. հապս էթմէք, զընտանա գօյմագ: Emprisonné, ée, բանտարկեալ. հապս օլունմուշ, մահպուս:

Emprunt (անփրէօն) գ. ար. Յանձնթառութիւն, փոխ. էօտիւնճ, գարզ. էյրէթ կամ արիէթ:

Emprunter (անփրէօնտէ) բ. ն. Փոխ կամ յանձնթ առնուլ, խնդրել 'ի փոխ կամ յանձնթ. էօտիւնճ ալմագ, գարզ ալմագ, արիէթէ կամ էյրէթի ալմագ: Emprunté, ée, փոխ կամ յանձնթ առեալ. գարզ կամ էօտիւնճ ալընմըշ: կեղծ (ծամ). էյրէթի սաչ:

Emprunteur, euse (անփրէօնտէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Յանձնթառու, փոխառու. էօտիւնճ ալըճը:

Empuantir (անփիւանտիր) բ. ն. Լնուլ գարշահոտութեամբ, բուրել զհոտ գարշութեան. փիս գօգուտմագ, գօգու իլէ տօլտուրմագ: Empuanti, ie, լի գարշահոտութեամբ. գօգմուշ, չիւրիւմիւշ:

Empuantissement (անփիւանտիսման) գ. ար. Հոտ գարշ, ժահահոտութիւն:

Empyème (անփիէմ) գ. ար. Առատութիւն արեան (ըստ բժշկաց):

Empyrée (անփիրէ) ած. և գ. Հրեղէն երկինք, եթեր վերինական. ալէմ ճէպէրութ:

Empyreume (անփիրէօմ) գ. ար. Հոտ այրեցած (իւղոյ). եանմըշ եաղըն գօգուսու:

Empyreumatique (անփիրէօմատիք) ած. Որ ունի զհոտ այրեցած (իւղոյ):

Emrakhor (էմրախօր) գ. ար. Ախոռապետ. իմրահօր (է բառ Տաճկաց):

Émulateur, trice (էմիւլատէօր, տրիս) գ. ար. և իգ. Նախանձորդ, նախանձաւոր. ղայրէթ իլէ պիրինէ էնսէյէնէն, իմրէնէն, ույուճու, էնլէլ:

Émulation (էմիւլասիօն) գ. իգ. Նախանձ, նախանձաւորութիւն. ղայրէթ, ղըպտա, իմրէնմէ, հաւէսլիք, հաւէս:

Émule (էմիւլ) գ. ար. Նախանձաւոր, հետամուտ, ախոյեան, առարկու. ղըպտա էտիճի, իմրէնէն:

Émulgent, ente (էմիւլժան, անտ) ած. Կթիչ (երակ կամ շնչերակ):

Émulsion (էմիւլսիօն) գ. իգ. Կիթ (դեղ ինչ կաթնանման հանեալ 'ի սերմանց). տօղամ սիւդէսի, սիւդ կիպի միւդէրրիփ չէրպէթ:

Émulsionner (էմիւլսիօնէ) բ. ն. Յօրինել դեղժշկական ըմպելիս՝ կթեալ 'ի սերմանց:

En (ան) նխ. Ի, 'ի մէջ. դէ, դա, իչինդէ: ընդ, առ. էանընտա: 'ի վերայ. իւստիւնտէ: համդերձ, 'ի ձեռն. իլէ: վասն. իչին: ըստ. կէօրէ: Il est en ville, է 'ի քաղաքի. շէհիրդէ դիր: en route, 'ի ճանապարհի, զճանապարհայն. եօլտա: en trois jours, յերիր աւուր. իւչ կիւն իչինդէ: en patience, համբերութեամբ. սապրիլէ: en avant, առաջի, յանդիման. գարշըսընտա: d'en bas, 'ի ստորէ, 'ի ներքուստ. աշաղըտան, ալտտան: En, դէր. Որով. յորմէ, յայս սակս. օնտան, օնուն իչին:

Énallage (էնալլաժ) գ. իգ. Փոխանակութիւն (ըստ քերականաց):

Énarthrose (էնարթրօզ) գ. իգ. Յօդ ոսկերաց:

Énas (էնաս) գ. ար. Վայրի աղաւնի:

Encablure (անքապլիւր) գ. իգ. Հեռաւորութիւն հարիւր և քսան գրկաչափ:

Encadrement (անքատրըման) գ. ար. Դնելն 'ի շրջանակի:

Encadrer (անքատրէ) բ. ն. Արկանել կամ դնել 'ի շրջանակ քառակուսի. չէրչիվէյէ գօյմագ, գաբլամագ: Encadré, ée, եդեալ 'ի շրջանակի:

Encager (անքաժէ) բ. ն. Արկանել կամ դնել 'ի վանդակ կամ 'ի դառադեղ. գաֆէսէ գօյմագ: բանդել, 'ի բանտ արկանել:

Encaissement (անքէսման) գ. ար. Դնելն յարկեղ. սանտըղա դօյմա:

Encaisser (անքէսէ) բ. ն. Դնել կամ զետեղել յարկեղ. սանտըղա գօյմագ կամ դօյմագ: Encaissé, ée, եդեալ յարկեղ:

Encan (անքան) գ. ար. Վաճառ աճմամբ գնոյն ('ի ձեռն պաշտօնէի ատենութեան). մէզատ. (աճուրդ՝ ըստ արդեաց):

s'Encanailler (անքանայլէ) բ. յ. Վարիլ ընդ խառնիճաղանճս և ընդ գռեհիկս. փէնա ադամլար իլէ կէօրիւշմէք, նաճինսլէր իլէ գօնուշմագ:

Encanthis (անքանթիս) գ. ար. Ուռոյցք ինչ յաչս:

s'Encapuchonner (անքափիւշօնէ́) բ. յ. Ծածկել զգլուխն կնգղով կամ վեղարաւ. պաշ պէօրքիւ իլէ էօրթիւնմէք:

Encaquer (անքաքէ́) բ. ն. Դնել 'ի տակառ զձկունս. Ֆըչըլարա տօլտուրմագ, պալըգլարը վարիլճիք իչինէ գօմագ: դիզանալ 'ի վերայ միմեանց, կոխել զմիմեանս:

s'Encasteler (անքասթըլէ́) բ. յ. Ունել ձիոյ բարձր և նեղ սրունս:

Encastelure (անքասթըլիւռ) գ. իգ. Ցաւ ինչ 'ի սրունս ձիոց:

Encastillage (անքասթիյըյաժ) գ. ար. Մասն նաւու արտաքոյ ջրոյն, դղեակ նաւու:

Encastillement (անքասթիյըյըման) գ. ար. Դրութիւն, զետեղումն:

Encastiller (անքասթիյըյէ́) բ. ն. Դնել, կարգել, կառուցանել:

Encastrement (անքասթրըման) գ. ար. Ագոյց, ընդելուզած:

Encastrer (անքասթրէ́) բ. ն. Ագուցանել, յեռուլ, ընդելուզանել. պիր պիրինէ կէչիրմէք: Encastré, ée, ագուցեալ, ագուցիկ:

Encaume (անքօմ) գ. ար. Այրեցած, վէրք այրման. եանըգ:

Encaustique (անքօսթիք) ած. Մոմախառն ներկով (նկար):

Encavement (անքավման) գ. ար. Մթերք, շտեմարանումն:

Encaver (անքավէ́) բ. ն. Դնել 'ի գետնափոր տան, մթերել, շտեմարանել. քիլէրէ կամ մախզէնէ գօմագ:

Encaveur (անքավէօռ) գ. ար. Որ շտեմարանէ, շտեմարանապետ. քիլէրէ գօյան, քիլէրճի:

Enceindre (անսէնտր) բ. ն. Պատել, շուրջ պատել, շրջապատել, պատել շուրջանակի. չէվիրէյէ ալմագ, գուշաթմագ, իհաթա էթմէք, մուհասէրէ էթմէք, էթրաֆըն չէվիրմէք: Enceint, einte, պատեալ. շրջապատեալ, փակեալ. գուշաթըլմըշ, իհաթա օլունմուշ: Femme enceinte, կին յղի. համիլէ, կէպէ:

Enceinte (անսէնթ) գ. ար. Ցանկ, շրջապատ տեղի, փակարան. պարու, մուհասէրէ, տուվար իլէ իհաթա օլունմուշ եէր, էվ մէյտանը:

Encénies (անսէնի) գ. իգ. յոք. Նաւակատիք, տօն նաւակատեաց տաճարին Երուսաղէմի:

Encens (անսան) գ. ար. Խունկ. կիւնլիւք կամ կիւննիւք: գովեստ, շողոմութիւն:

Encensement (անսանսման) գ. ար. Խնկարկութիւն, ծխումն խնկոց:

Encenser (անսանսէ́) բ. ն. Խնկել, խնկարկել. խունկ արկանել, ծխել զխունկ. կիւնլիւքլէմէք, պուխուրլամագ, տիւտիւն վէրմէք: շողոմել, գովել զոք շողոմութեամբ կամ առ շնորհօք. պիրինի չօգ մէտհ էթմէք:

Encenseur (անսանսէօռ) գ. ար. Խնկարկու: շողոքորթ, շողոմարար. եիւզէ կիւլիճի:

Encensoir (անսանսուառ) գ. ար. Բուրվառ, խնկանոց. պուխուրտան: համաստեղութիւն ինչ:

Encéphale (անսէֆալ) ած. Ծնեալ 'ի գլուխն (որդն):

Encéphalite (անսէֆալիթ) գ. իգ. Քար ըստ նմանութեան ուղղոյ գլխոյն:

Enchaînement (անշէնման) գ. ար. Կապակցութիւն, շարայարութիւն, կարգ. զինճիրլէմէ, սըրա, սիլսիլէ:

Enchaîner (անշէնէ́) բ. ն. Արկանել կամ կապել 'ի շղթայս, գերել: կապակցել, շարակցել, միայարել, կցել. զինճիրէ գօմագ՝ պաղլամագ կամ թագմագ. պիր պիրինէ զինճիրլէմէք: Enchaîné, ée, կապեալ 'ի շղթայս. շղթայաշար. զինճիրլի. զինճիրլէնմիշ, զինճիրլի:

Enchaînure (անշէնիւռ) գ. իգ. Շղթայ, կապ, կապանք:

Enchantement (անշանթման) գ. ար. Դիւթութիւն, կախարդութիւն, թովչութիւն, հմայք: զարմանք, զարմացումն, հիացումն. պիւյիւ, էֆսուն, պայըլըլըգ, թէհայյիր. տէհշէթ:

Enchanter (անշանթէ́) բ. ն. Թովել. դիւթել, հմայել, կախարդել. պիւյիւճիւլիւք էթմէք, սիհիրլէմէք, պաղլամագ, կէօզիւ պաղլամագ: յափշտակել զմիտս, զմայլեցուցանել, հիացուցանել, ապշեցուցանել. պայըլթմագ, մայիլ կամ մէֆթուն էթմէք: Enchanté, ée, դիւթեալ, արարեալ 'ի ձեռն կախարդութեան. սիհիրլէնմիշ, պիւյիւլիւ: զարմանալի, սքանչելի, զմայլեցուցիչ. մայիլ էտիճի, ֆիւսունքէր:

Enchanteur, teresse (անշանթէօռ, թռէս) գ. և ած. Դիւթ, թովիչ, կախարդ, վհուկ, պատրող. պիւյիւճի, կէօզ պայըճը կամ պաղլայըճը, ճազու, ճատը, սիհիրպազ, սահիր, սահիրէ: զմայլեցուցիչ, ճարտար. մէֆթուն էտիճի:

Enchaper (անշաբէ́) բ. ն. Արկանել զտակառ 'ի տակառի:

Enchaperonner (անշափռօնէ́) բ. ն. Ծածկել զգլուխն գտակաւ: ծածկել զաչս թռչնոց. պաշլըգըն էօրթմէք:

Enchâsser (անշասէ́) բ. ն. Ագուցանել, յեռուլ, ընդելուզել: յաւելուլ, մուծանել. գօմագ, մըխլամագ, գաքլամագ. կէչիրմէք: Enchâssé, ée, յեռեալ, ագուցեալ:

Enchâssure (անշասիւռ) գ. իգ. Ագուցանելն. յեռումն: ագոյց, ընդելուզած. գաքմա:

Enchaussener (անշօսնէ́) բ. ն. Արկանել զկաշին 'ի կիր:

Enchaussumoir կամ Enchaux (անշօսիւմուառ, անշօ) գ. ար. Անօթ արկանելոյ զկաշին 'ի կիր:

Enchausser (անշօսէ́) բ. ն. Ծածկել ըզբանջարս ընդ հողով, ծածկել զընդեղէնս ընդ յարդիւ՝ առ 'ի սպիտակացուցանել զնոսա:

Enchenots (անշընօ) գ. ար. յոգ. Խողովակք, ագուգայք։

Enchère (անշէր) գ. իգ. Առաւելութիւն գնոյ, աճուրդ. արթըրմա, մէզատ։ Folle-enchère, պատիժ առաւելութեան գնոյն։

Enchérir (անշէրիր) բ. ն. և չ. Աճեցուցանել զգինն, առաւելուլ, թանկագին առնել. արթըրմագ, ղիյմէթ վէրմէք, բահայը չըգարմագ, մէզատ էթմէք. գէչմէք, աշմագ, գալդըրմագ։ բարձրանալ գնոյ, թանկագին լինել. բահալանմագ, բահասը չըգմագ, բահասը արթմագ, բահալը օլմագ։

Enchérissement (անշէրիսման) գ. ար. Աճումն, առաւելութիւն գնոյ։

Enchérisseur (անշէրիսէօր) գ. ար. Որ աճեցուցանէ զգինն, որ շատ ընծայէ. արթըրըճը։

Enchevauchure (անշըվօշիւր) գ. իգ. Վերադրութիւն, ծածկոյթ։

Enchevêtrer (անշըվէթրէ) բ. ն. Արկանել պախուրց կամ երասանակ գրաստուց. եուլար դագմագ, եուլարը պաշընա կէչիրմէք։ S'enchevêtrer, բ. յ. Թակարդիլ, կաշկանդիլ, կապիլ, շաղիլ. եուլարը այաղընա դօլաշմագ, գըրըլմագ, պիր պէլայա կիրմէք։

Enchevêtrure (անշըվէթրիւր) գ. իգ. Գերանք ծխնելուզի։ վէրք ոտից ձիոյն 'ի թակարդիլ անդ։

Enchifrenement (անշիֆրընման) գ. ար. Հարբուխ. պուրուն դըգանըգլըղը, զիւքեամ։

Enchifrener (անշիֆրընէ) բ. ն. Պատճառել կամ առթել զհարբուխ. զիւքեամ էթմէք՝ կէթիրմէք, զիւքեամ կիպի պուրունու դըգանըգ օլմագ։

Enchymose (անքիմօզ) գ. իգ. Ջեղումն արեան, կարմրութիւն, շառագնութիւն։

Enclave (անքլավ) գ. իգ. Սահման, վիճակ (գետնոյ կամ իշխանութեան). դօփրագ, նահիյէ, էթրաֆը պաշգայա ավուճլարը դօփրագ, դօփրաղը աէիրինի օրթասընտա պուլունան դօփրագ։

Enclavement (անքլավման) գ. ար. Յաւելումն սահմանի կամ վիճակի. գաթըլմագլըգ, իլհագ։

Enclaver (անքլավէ) բ. ն. Յաւելուլ զսահմանն կամ զվիճակն։ փակել. գաթըլմագ, իլհագ էթմէք. էթրաֆըն պաշգայա ալմագ։

Enclictage (անքլիքթաժ) գ. ար. Բախումն 'ի միասին (ըստ ժամագործաց)։

Enclin, ine (անքլէն, ին) ած. Դիւրամէտ, ինքնայօժար ('ի չարն). մայիլ, մէյիլլի։

Enclique (անքլիք) գ. իգ. Միաւորութիւն կրկին բառից։

Encloîtrer (անքլօաթրէ) բ. ն. Փակել 'ի մենաստանի, փակել 'ի վանս. մանասթըրա հափս էթմէք։

Enclorre (անքլօր) բ. ն. Փակել, ցանկել, պատել, պարսպել. գափաթմագ, իհաթա էթմէք, գուշաթմագ, չէվիրմէք, էթրաֆընա պարը չէքմէք։ Enclos, se, շրջապատեալ, փակեալ. գուշաթըլմըշ, էթրաֆը գափանմըշ։

Enclos (անքլօ) գ. ար. Ցանկ, փակ, փակարան. պատնէշ, պարիսպ, շրջապատ. էթրաֆը գափանմըշ եէր կամ դարլա։

Enclôture (անքլօթիւր) գ. իգ. Վերջք ասղնեգործաց։

Encloues կամ Enclouses (անքլու, անքլուզ) գ. իգ. յոգ. Երկաթի յենարան կամ ճանկ խողովակի տանեաց։

Enclouer (անքլուէ) բ. ն. Խորամուխ բևեռել զպայտն ձիոյ. ադը նալլար իքէն այաղընը էնքարէր իսէ աղագլամագ։ բևեռել կամ խցանել զականն թնդանօթից. դօբ չիվիլէմէք, դօփուն ֆալէասընը մըխլամագ։

Enclouure (անքլուիւր) գ. իգ. Վէրք կամ ցաւ բևեռաց պայտին. ադը էյրի նալլամա։ խոչ, խոչընդոտն, արգել, դժուարութիւն. դուդամագլըգ. կիւճլիւք։

Enclume (անքլիւմ) գ. իգ. Սալ դարբնաց. էօրս։ սալ (ոսկր ունկան)։

Enclumeau (անքլիւմօ) գ. իգ. Սալ դարբնաց փոքրիկ. էլ էօրսիւ։

Encoche (անքօշ) գ. իգ. Հատուած կամ գիծ։

Encochement (անքօշման) գ. ար. Լարումն աղեղան։

Encocher (անքօշէ) բ. ն. Լարել զաղեղն. օգ կէզի քիրիշէ դագմագ։

Encochure (անքօշիւր) գ. իգ. Ծակ պարանի առագաստից։

Encoffrer (անքօֆրէ) բ. ն. Դնել յարկեղ, մթերել, ժողովել, գանձել. սանդըգա գօյմագ, քիլիդլէմէք։ փակել, դնել 'ի բանտի։

Encoignure (անքօնիւր) գ. իգ. Արտաքին անկիւն շինուածոց, անկիւն. տուվար քէօշէսի, քէօշէ, պուճագ։

Encollage (անքօլաժ) գ. ար. Սոսինձ կաշւոյ.

Encoller (անքօլէ) բ. ն. Սոսնձել զկաշին։ մածուցանել զթևս խարսխի։

Encollure (անքօլիւր) գ. իգ. Մածուցումն։

Encolure (անքօլիւր) գ. իգ. Տեսիլ դիմաց ձիոց. ադ պօյնու։ դէմք, կերպարանք. գէօրիւնիշ։

Encombre (անքօնպր) գ. իգ. Խոչ, արգել (է բառ վաղեմի)։

Encombrement (անքօնպրըման) գ. ար. Խոչ, արգել, խափան ճանապարհի. եօլ գափանմասը։

Encombrer (անքօնպրէ) բ. ն. Արգելուլ, խափանել, փակել, լնուլ (զճանապարհն կամ զանցս). դարիք կամ մէն էթմէք, գափանմագ, եօլլարը դօլդուրմագ։

Encontre (անքօնթր) գ. իգ. Դէպք, պատահումն (է բառ վաղեմի)։ À l' encontre, ընդդէմ, հակառակ (է բառ վաղեմի). գարշըսընա, խիլաֆընա։

Encorbellement (անքօրպէլման) գ. ար. Որմ ցցուեալ արտաքս, պատշգամբ։

Encore (անքօռ) մակ. Տակաւին, դեռ ևս. տահա, շիմտիյէտէք: Եւս, նաև, և ևս, դարձեալ, վերստին. տախի, պիր տախի, հէնուզ, պունտան մատէ, էյինէ, պիր տահա: Դէթ, գոնեայ. հիչ օլմազսա, պարէ: Encore que, թէ և, թէպէտ, թէպէտ և. ֆարազա, կէրչէք քի, վագըա:

Encorné, ée (անքօռնէ՛) ած. Եղջերաւոր, որ ունի եղջիւրս. պոյնուզլու: ընդ եղջերբ:

Encorner (անքօռնէ՛) բ. ն. Եղջիւրս դնել:

Encouloire (անքուլուառ) գ. իգ. Ցենարան կրծոց ոստայնանկաց:

Encouragement (անքուռաժման) գ. ար. Քաջալերութիւն, խրախոյս, յորդոր. ղայրէդ:

Encourager (անքուռաժէ՛) բ. ն. Սրտապնդել. քաջալերել, խրախոյս տալ, յորդորել. ղայրէդ վէրմէք, եիւրէքլէնտիրմէք: Encouragé, ée, քաջալերեալ:

Encourir (անքուռիռ) բ. ն. Անկանիլ ընդ պատժով, արժանի լինել՝ ձգել յանձն զպատիժ. ուղրամագ, տիւշմէք, իւսդիւնէ ալմագ: Encouru, ue, պատժապարտ գտեալ:

Encrasser (անքռասէ՛) բ. ն. Աղտեղել, սրղծել, ապականել, շաղախել. քիրլէդմէք, մուրտարլամագ: S' encrasser, բ. յ. Աղտեղանալ, ապականիլ. քիրլէնմէք, մուրտարլանմագ, քէնտինի խօրլամագ: Encrassé, ée, աղտեղեալ, ապականեալ. քիրլի, մուրտար:

Encre (անքռ) գ. իգ. Սևակ, մելան, թանաք, դեղ, մրադեղ. միւրէքքէպ:

Encrier (անքռիէ՛) գ. ար. Կաղամար, անօթ սևակի կամ մելանի. միւրէքքէպ հօգգասը, տիվիտ:

Encroué (անքռուէ՛) ած. Անկեալ 'ի վերայ և պատատեալ (ծառ):

s'Encuirasser (անքիւիռասէ՛) բ. յ. Կորկանալ. ճէք քիրլէնմէք, ճէքլէնմէք:

Enculasser (անքիւլասէ՛) բ. ն. Դնել զյատակ թնդանօթի:

Encuver (անքիւվէ՛) բ. ն. Դնել 'ի հնձան տախտակամած կամ 'ի տակառ. դէքնէյէ կամ ֆըչըյա գօմագ:

Encyclique (անսիքլիք) ած. Շրջաբերական:

Encyclopédie (անսիքլօբէ՛տի) գ. իգ. Ներշրջանակաց գիտութիւն, բովանդակութիւն համօրէն ուսմանց. ճիւմլէ իլմ իւ սանադլարըն մարիֆէդինի իչինէ ալան քիդապ:

Encyclopédique (անսիքլօբէ՛տիք) ած. Ներշրջանակաց գիտութեան, համօրէն ուսմանց:

Encyclopédiste (անսիքլօբէ՛տիսդ) գ. ար. Գրող կամ յօրինող ներշրջանակաց գիտութեան:

Endécagone (անտէ՛քակօն) ած. Որ ունի մետասան կողմունս:

Endémique (անտէ՛միք) ած. Ազգային, սեպհական միոյ ազգի. պիր միլլէդէ մախսուս:

Endente (անտանդ) գ. իգ. Կապակցութիւն կրկին կտորակաց փայտի:

Endenté, ée (անտանդէ՛) ած. Ատամնաւոր (ըստ կնքաբանից):

Endenter (անտանդէ՛) բ. ն. Ատամունս յօրինել անուոյ աղօրեաց, և այլն. տիշլէմէք, տիշ քէսմէք:

Endetter (անտէ՛դէ՛) բ. ն. Արկանել ընդ պարտեօք, պարտական առնել. պօրճլու էդմէք, պօրճա սօգմագ, պօրճ էդդիրմէք: S' endetter, բ. յ. Անկանիլ ընդ պարտեօք, պարտական լինել. պօրճ էդմէք, պօրճա կիրմէք, պօրճլանմագ, պօրճլու օլմագ: Endetté, ée, պարտական. պօրճլու:

Endêvé, ée (անտէ՛վէ՛) ած. ռ. գ. Ցասմնոտ, բարկացող, նեղասիրտ. տարղըն:

Endêver (անտէ՛վէ՛) բ. չ. Սրտմտիլ, զայրանալ. բրդիլ 'ի բարկութիւն. տարըլմագ, ինճինմէք:

Endiablé, ée (անտիապլէ՛) ած. ռ. գ. Դիւացին, մոլեգին, կատաղի, ժանտ. գուտուրմուշ, շէյտան, շէյտանի:

Endiabler (անտիապլէ՛) բ. չ. Նեղիլ, վշտանալ:

s' Endimancher (անտիմանշէ՛) բ. յ. Զգենուլ զզգեստ տօնի կամ կիւրակէի, զարդարիլ, պճնիլ. եօրդու էսվապընը կիյմէք:

Endive (անտիվ) գ. իգ. Վայրի հազար, եղէգ, եղերդ, եղերդակ, գառնիճ. աճը մարօլ, հինտիպա, հինտիպանըն պէրրի:

Endoctriner (անտօքդռինէ՛) բ. ն. Ուսուցանել, վարդապետել, խելամուտ կամ տեղեակ առնել. խրատել. էօյրէդմէք, իլմ իւ էտէպ էօյրէդմէք, դալիմ էդմէք: Endoctriné, ée, ուսեալ, վարժ, հմուտ, տեղեակ:

Endolori, ie (անտօլօռի) ած. Որ զգայ ցաւ, ցաւած, ցաւագին:

Endommager (անտօմաժէ՛) բ. ն. Վնասել, վնաս առնել կամ հասուցանել. զարար կամ զիյան վէրմէք, պօզմագ: Endommagé, ée, վնասեալ, աղաւաղեալ:

Endormeur (անտօռմէօռ) գ. ար. Խաբող, պատրող, դաւաճանող. եիւղէ հիլիճի:

Endormir (անտօռմիռ) բ. ն. Ննջեցուցանել, թմրութիւն արկանել 'ի վերայ. ույուդմագ: ընդարմացուցանել, թմրեցուցանել. ույուշդուրմագ: պատրել զոք անուշ յուսով կամ բանիւք. սէօզ իլէ տօլանտըրմագ: S' endormir, բ. յ. Ննջել, նիրհել, զքնով անկանիլ. ույումագ, ույուգույա վարմագ: Թմրիլ, ընդարմանալ. ույուշմագ: Endormi, ie, 'ի քուն. թմրեալ. ապուշ:

Endosse (անտօս) գ. իգ. Բեռն, ծանրութիւն, նեղութիւն. եիւք, զահմէդ:

Endossement (անտօսման) գ. ար. Գրուած 'ի յետակողմն թղթոյն. փոխանցումն կամ շրջան գրամոց. ճիրօ (ըստ Իտալացւոց):

Endosser (անտօսէ՛) բ. ն. Զգենուլ, արկանել զանձամբ. կիյմէք, սըրթընա ալմագ, կէյինմէք: բառնալ 'ի վերայ ուսոց. եիւքլէդմէք: փոխանցել զգրամս, գրել զանուն իւր 'ի յետակողմն գրամագրոյն. պիր բօլիչանըն արգասընա իմզասընը գօմագ, ճիրօ էդմէք:

Endosseur (անտօսէօռ) գ. ար. Որ փոխանցէ զգրամս կամ գրէ զանուն իւր 'ի յետակողմն գրամագրոյն. փօլիչա զահրընէ խաթթըն եազան քիմսէնէ:

Endroit (անտռուա) գ. ար. Տեղի, վայր, սահման. եէր, մէքեան, մահալլ: կողմն, կոյս. ճայ: մասն, հատուած. ֆարչա, տարաֆ: առաջին կողմն կամ երես (կտաւոյ, և այլն). եիւզ, գումաշ եիւզիւ:

Enduire (անտիւիռ) բ. ն. Ծեփել. բռել. սըվամագ: Enduit, ite, բռեալ:

Enduit (անտիւի) գ. ար. Ծեփ. սըվա:

Endurant, ante (անտիւռան, անտ) ած. Համբերող, համբերատար. դէհամմիւլ էտիճի, սապըրլը:

Endurcir (անտիւռսիռ) բ. ն. Կարծրացուցանել, պնդացուցանել, խստացուցանել: պնդել, զօրացուցանել, մարզել 'ի համբերութիւն. սէրթլէթմէք, բէքլէթմէք: S'endurcir, բ. ձ. Պնդանալ. կարծրանալ. խստանալ, յամառիլ. բէքլէնմէք, սէրթլէնմէք, բէք կամ սէրթ օլմագ: Endurci, ie, պնդացեալ, պինդ, կարծր, խիստ:

Endurcissement (անտիւռսիսման) գ. ար. Խստութիւն սրտի, խստասրտութիւն. կամակորութիւն, յամառութիւն:

Endurer (անտիւռէ) բ. ն. Տանել, կրել, ժուժել, համբերել, հանդուրժել: Թոյլ տալ, ներել. դէհամմիւլ էթմէք, չէքմէք, փայանմագ. գօյ վէրմէք:

Enéléum (էնէլէօմ) գ. ար. Գինի խառնեալ ընդ ձիթոյ:

Enéorème (էնէօռէմ) գ. ար. Թեթև ինչ գոյացութիւն կամ փրփուր զերեսօք միզի:

Energie (էնէռժի) գ. իգ. Ազդուութիւն, ներգործութիւն, զօրութիւն. գուվվէթ. գուտրէթ, թէէսիր:

Energique (էնէռժիք) ած. Ազդողական, ազդոյ, բուռն, զօրաւոր, ներգործական. գուվվէթլի. թէէսիրլի, գավի:

Energiquement (էնէռժիքման) մակ. Ազդողաբար, ազդողագոյնս, զօրեղապէս. գուվվէթլի իլէ, թէէսիրլի իլէ:

Energumène (էնէռկիւմէն) գ. ար. և իգ. Այսահար. ճինլի, ճին դութան:

Enerver (էնէռվէ) բ. ն. Ջլատել, տկարացուցանել, ուժաթափ առնել, բառնալ զզօրութիւնն. սինիրինի կամ գուվվէթինի քէսմէք, զաֆ գէթիրմէք:

Enfaîteau (անֆէթօ) գ. իգ. Կղմինտր տանեաց. քիրէմիտ:

Enfaîtement (անֆէթման) գ. ար. Կապարեայ ծածկոյթ տանեաց:

Enfaîter (անֆէթէ) բ. ն. Ծածկել զյարկ տանն կղմինտրաւ կամ կապարաւ:

Enfance (անֆանս) գ. իգ. Մանկութիւն, տղայութիւն. մասումլուգ, չօճուգլուգ, քիւչիւքլիւք, դուֆուլէթ կամ դուֆուլիյէթ: L'enfance du monde, սկիզբն աշխարհի: Durant la plus tendre enfance, 'ի տղայութեան անդ. աչըմ դուֆուլիյէթդէ: Être կամ tomber en enfance, տղայանալ, լինել իբրև զտղայ. չօճուգլուգ հալինէ կիրմէք:

Enfant (անֆան) գ. ար. Մանուկ, տղայ, որդի. զաւակ, որդեակ, ծնունդ. մասում, մահսուն, չօճուգ, օղլանճըգ, օղլան, օղուլ:

Enfantement (անֆանթման) գ. ար. Որդեծնութիւն, ծնունդ, ծնելութիւն. դօղուրմա:

Enfanter (անֆանթէ) բ. ն. Ծնանել զորդի, զաւակագործել. դօղուրմագ, դէվլիտ էթմէք: յառաջ բերել. վիւճուտէ կէթիրմէք, մէյտանա չըգարմագ:

Enfantillage (անֆանթիյլաժ) գ. ար. Տղայական ինչ, խաղալիկ տղայոց, մնոտիք. չօճուգլուգ, չօճուգ հարէքէթի:

Enfantin, ine (անֆանթէն, թին) ած. Տղայական, մանկական, տղայոյ. չօճուգճա, օղլանճըգլարա մախսուս:

Enfariner (անֆառինէ) բ. ն. Ցանել զալեւր. ունլամագ, ուն էքմէք կամ սէրփմէք:

Enfer (անֆէռ) գ. ար. Դժոխք, գեհեան. ճէհէննէմ: անօթ ինչ քիմիագործաց: յոգ. Enfers, Լիմպոս: տարտարոսք:

Enfermer (անֆէռմէ) բ. ն. Փակել, արկանել ընդ փականօք: արգելուլ, ունել յարգելանս: պատել, պաշարել: ունել, պարունակել. գափամագ, գափաթմագ, գիլիթլէմէք. հէփս կամ խափս էթմէք, հափս էթմէք, գօմագ, դըգմագ. էթրաֆընը չէվիրմէք. գափլամագ, շիմուլ կամ իհթիվա էթմէք: Enfermé, ée, փակեալ. գափալը, գափանմըշ: Sentir l'enfermé, նեխիլ, ապականիլ. քիւֆ գօգմագ:

Enferrer (անֆէռէ) բ. ն. Անցուցանել ընդ մէջ, վարսել, մխել, հարկանել ընդ մէջ. սափլամագ, փէչմէք, պիր եանտան օպիր եանա կէչիրմէք. փէմէրէ վուրմագ:

Enficeler (անֆիսլէ) բ. ն. Անցուցանել զկապ կամ զլար 'ի խոյրն Եւրոպացւոց:

Enfilade (անֆիլատ) գ. իգ. Շարք սենեկաց. սըրա սըրա օտալար, պիր փէշի ալէ պիրի պիրինէ պիթիշիք օլան օտալարըն սըրասը: ընտիր կամ անվանելի շարք քարանց 'ի խաղու:

Enfiler (անֆիլէ) բ. ն. Անցուցանել ասղանի ընդ ծակ (ասղան, մարգարտի, և այլն). կէչիրմէք, դիզմէք: Հարկանել ընդ մէջ, թափանցեցուցանել. կէչմէք, սաֆլամագ: S'enfiler, բ. ձ. Ունել ճարտար շարս քարանց 'ի խաղու. քէնտի օյունունու գազանմագ:

Enfin (անֆէն) մակ. Ի վախճանի, հուսկ յետոյ, յաւարտ բանից. էն սօնրա, ախըրդէ, ախըր, սօն սօնրա, պիլախըր, արդըգ, հէլէ:

Enflammer (անֆլամէ) բ. ն. Վառել, բորբոքել, այրել, լուցանել: շարժել, գրգռել. ալէվլէնտիրմէք, եագմագ, դութուշդուրմագ. գըզըշդըրմագ, գըզընդըրմագ: Enflammé, ée, բորբոքեալ:

Enfléchures (անֆլէշիւռ) գ. իգ. յոգ. Զուանք ինչ նաւու:

Enfler (անֆլէ՛) բ. ն. Ուռուցանել, փչել, այտուցանել: Հպարտացուցանել, փքացուցանել. շիշիրմէք, գաբարդմագ. մաղրուրլանդըրմագ: S'enfler, բ. չ. Ուռնուլ, այտնուլ. փքանալ. շիշմէք, գաբարմագ: Enflé, ée, ուռուցեալ:

Enflure (անֆլիւռ) գ. իգ. Ուռոյց, այտուց, այտումն: փքացումն, գոռոզութիւն, ամբարտաւանութիւն, փուք հպարտութեան. շիշ, գաբարճըգ. մաղրուրլուգ, ֆօդուլլուգ:

Enfonçage (անֆօնսաժ) գ. ար. Դնելն յատակս տակառաց:

Enfoncement (անֆօնսման) գ. ար. Խորութիւն, խորք. դէրինլիք, դիպ, չուգուր, չուգուր եէր: խորասուզումն, ընկղմումն. սօգմագլըգ: պատառուած. իչէրի սօգուլմուշ եէր: կործանումն. եըգըլըշ:

Enfoncer (անֆօնսէ՛) բ. ն. Ընկղմել, խորասոյզ առնել, մխել. սօգմագ, դալդըրմագ, չէօքդիւրմէք, իչինէ գէչիրմէք: տապաստ արկանել, կործանել, ճեղքել, պատառել. գըրմագ, զօրըլա ալմագ: յատակս դնել տակառաց. ֆըչըլարա դիպ գօյմագ: S'enfoncer, բ. չ. Ընկղմիլ, խորասոյզ լինել: խորամուխ լինել, տալ զանձն. դալմագ, չէօքմէք, չուգուրլանմագ, ինմէք, ղարգ օլմագ. իչինէ գիրմէք: Enfoncé, ée, ընկղմեալ, խորասուզեալ, խորամուխ:

Enfonceur (անֆօնսէօռ) գ. ար. Enfonceur de portes ouvertes, սնոտիպարծ:

Enfonçoir à tête (անֆօնսուառ ա դէդ) գ. ար. Սանդխառն մրթեղործաց:

Enfonçure (անֆօնսիւռ) գ. իգ. Ներքին տախտակք կամ յատակ տակառաց և մահճաց. դիպ, չուգուր:

Enforcir (անֆօռսիռ) բ. ն. Զօրացուցանել, քաջալերել, պնդել, ամրացուցանել. գավիլէդմէք, գուվվէդլէնդիրմէք: Enforci, ie, զօրացեալ:

Enformer (անֆօռմէ՛) բ. ն. Ձևացուցանել. գալըպլամագ:

Enfouir (անֆուիռ) բ. ն. Թաքուցանել ընդ երկրաւ, ծածկել. եէրէ գէօմմէք, սագլամագ:

Enfourcher (անֆուռշէ՛) բ. ն. Հեծանել, աշտանակել. պինմէք:

Enfourner (անֆուռնէ՛) բ. ն. Արկանել ՚ի փուռն. ֆուռունա գօյմագ կամ սօգմագ: սկսանել. պաշլամագ:

Enfreindre (անֆռէնտռ) բ. ն. Հեստել, ստունգանել, լուծանել, անցանել (ըստ օրէնս, և այլն). պօզմագ, գէչմէք, չիյնէմէք, աքսինի էդմէք: Enfreint, einte, լուծեալ:

Enfroquer (անֆռօքէ՛) բ. ն. Աբեղայ կամ կրօնաւոր առնել (՚ասի ընդ կատակս կամ յանարգանս):

s'Enfuir (անֆիւիռ) բ. չ. Փախչել, խոյս տալ, զերծուցանել զանձն. գաչմագ, սավուշմագ, ֆիրար էդմէք: ծորել, թորել, ելանել, անցանել. դէօքիւլմէք, ագմագ, սըզմագ:

Enfumer (անֆիւմէ՛) բ. ն. Ծխել, ծխոտել, սևացուցանել կամ չորացուցանել ծխով, կախել ՚ի ծուխս, մրճոտել. դիւդիւն կամ դիւդիւն վէրմէք, դիւդիւնլէմէք, դիւդիւն իլէ գարարդմագ, դիւդիւնէ գօյուպ գուրուդմագ: Enfumé, ée, ծխոտեալ:

Engageant, ante (անկաժան, անդ) ած. Յանկուցիչ, հրապուրիչ, որ ձգէ ՚ի կամս անձին. ճազիպ, խադըր շինաս, խօշ:

Engagement (անկաժման) գ. ար. Խոստումն, պարտաւորութի, յանձնառութիւն: դաշն, դաշնաւորութիւն. վաադէ, սէօզ վէրմէ. ահտ, գավլ, ալագա: գրաւ. րէհին, րէհին գօմա: զինուորագրութիւն, դասակարգութիւն ՚ի թիւ զինուորաց. ճէնգճի եազըլմա:

Engager (անկաժէ՛) բ. ն. Գրաւ տալ կամ արկանել. րէհին գօյմագ կամ վէրմէք: ձգել, պարտաւորել, հրապուրել. դավէդ էդմէք, սօգմագ. օղրադմագ: տալ. խոստանալ. վէրմէք, սէօզ վէրմէք, ահտ էդմէք: S'engager, բ. չ. Յանձն առնուլ, պարտաւորել զանձն. պօյնունա ալմագ, իլդիզամ էդմէք: մտանել. գիրմէք, գարըշմագ: երաշխաւոր լինել. քէֆիլ օլմագ: անկանիլ ընդ պարտեօք. պօրճլու օլմագ:

Engagiste (անկաժիսդ) գ. ար. Որ ունի զգրաւական իշխանութեանն. միւդէվէլլի:

Engaîner (անկէնէ՛) բ. ն. Արկանել կամ դնել ՚ի պատեանն. գընընա գօյմագ կամ սօգմագ:

Engallage (անկալաժ) գ. ար. Գխտորումն:

Engaller (անկալէ՛) բ. ն. Գխտորել, եփել ՚ի ջուր գխտորի:

Engeance (անժանս) գ. իգ. Սերունդ, ծնունդ, ազգ. ճինս, սօյ:

Engeancer (անժանսէ՛) բ. ն. Ի նեղ արկանել, չփոթել:

Engelure (անժըլիւռ) գ. իգ. Ձմեռնահարութիւն (ոտից և ձեռաց). ռմկ. ձմեռնակ. դավուգ գէօզիւ:

Engendrer (անժանտռէ՛) բ. ն. Ծնանել. դօղուրմագ, դօղուրդմագ, դէվլիդ էդմէք: յառաջ բերել կամ ածել, բերել, առթել, պատճառ լինել. իչէրի գէդիրմէք, ճէլպ էդմէք, պաիս կամ սէպէպ օլմագ: Engendré, ée, ծնեալ, բուսեալ:

Engerber (անժէռպէ՛) բ. ն. Կապել որայս. պուղտայը դուդամ դուդամ էդմէք, դէմէդլէմէք, դէմէդ դէմէդ էդմէք: կուտել, դիզել, շեղջել, բարդել. եըղմագ:

Engin (անժէն) գ. ար. Հնարք, ճարտարմտութիւն (է բառ վաղեմի): անուորդ (մեքենայ). եիւքլէրի գալդըրաճագ ալէդ, մէնճէնիք, փօլապ:

Englober (անկլօպէ՛) բ. չ. Կուտակել, հաւաքել, գնդել, միաւորել. դօփլամագ:

Engloutir (անկլուդիռ) բ. ն. Կլանել. եութմագ, պալ էդմէք: ուտել, սպառել, վատնել: ապականել, հարկանել չարահատութեամբ: Englouti, ie, կլեալ:

Engluer (անկլիւէ՛) բ. ն. Մածուցանել կամ օծանել ոստեղբ. էօքսէլէմէք, էօքսէ սիւրմէք:

Engoncer (անկօնսէ՛) բ. ն. Նեղ լինել զգեստուց:

Engorgement (անկօրժման) գ. ար. Խցումն, խցանք. քիսնք գափանմասը, տաշմա:

Engorger (անկօրժէ՛) բ. ն. Խնուլ կամ արգելուլ զանցս ջրոյն. սու եօլլարընը գափամագ, տըգամագ: S'engorger, բ. ի. Խցանիլ. զեղանիլ. գափանմագ, տըգանմագ. տաշմագ:

Engouement (անկուման) գ. ար. Արգել կամ խցանք կոկորդաց, հեղձումն: յամառութիւն, կամակորութիւն:

Engouer (անկուէ՛) բ. ն. Արգելուլ կամ խնուլ զանցս կոկորդի, հեղձուցանել, խեղդել. պօղազը սըգմագ, պօղմագ: S'engouer, բ. ի. Յամառիլ, կամակոր լինել. ֆէք պաչըր օլմագ:

s'Engouffrer (անկուֆրէ՛) բ. ի. Մտանել հողմոյ կամ մրրկի յանձուկ տեղի ինչ. ռիւզկեար պիր եէրտէ հափս օլմագ կամ քէսկին էսմէք: մտանել կամ խաղալ ջրոյ 'ի խորս երկրի. տօփրագ իչինէ կիրմէք կամ գայպ օլմագ:

Engouler (անկուլէ՛) բ. ն. Կլանել ողջոյն. պիւթիւն եուտմագ:

Engourdir (անկուրտիր) բ. ն. Գօսացուցանել, ընդարմացուցանել, թմրեցուցանել, անգործ առնել. ույուշդուրմագ, տօնմաղ էտմէք, ֆէլճլէնտիրմէք: Engourdi, ie, գօսացեալ, ընդարմացեալ. ույուշմուշ, տօնմուշ:

Engourdissement (անկուրտիսման) գ. ար. Գօսութիւն անդամոց, կարկամութիւն, ընդարմացումն: ապշութիւն, թմրութիւն. ույուշմա, ֆէլճ:

Engrais (անկրէ) գ. ար. Ճարակ, արօտ. չայըրգեահ, օթլագ: կեր (թռչնոց). եէմ: աղբ, պարարտութիւն երկրի. կիւպրէ, ֆըշգը:

Engraissement (անկրէսման) գ. ար. Պարարտացուցանելն: պարարտութիւն. եաղլանդըրըլը:

Engraisser (անկրէսէ՛) բ. ն. Գիրացուցանել, պարարտացուցանել, աղբ արկանել. սէմիրտմէք, եաղլանդըրմագ, ֆըշգըլամագ: աղտեղել, ապականել. լէքէլէմէք, պուլաշտըրմագ, եաղլամագ: S'engraisser, բ. ի. Գիրանալ, պարարտանալ. սէմիրմէք, եաղլանմագ, սէմիզլէնմէք: աղտեղանալ. լէքէլէնմէք: թանձրանալ. շիշմէք: Engraissé, ée, գիրացեալ, պարարտացեալ:

Engranger (անկրանժէ՛) բ. ն. Ժողովել զցորեանն 'ի շտեմարանս, համբարել զցորեան. պուղտայը ամպարա գօմագ:

Engravement (անկրավման) գ. ար. Խրելն զնաւն յաւազուտս:

Engraver (անկրավէ՛) բ. ն. Խրել զնաւն կամ հարկանել յաւազուտս. կէմիյի գումա օթուրթմագ: Engravé, ée, խրեալ յաւազուտս. սըղըյա դայանմըշ:

Engrêlé, ée (անկրէլէ՛) ած. Ատամնաձև կամ անկուածոյ (ըստ կնքաբանից):

Engrêlure (անկրէ՛լիւռ) գ. իգ. Կիտանիշ (ըստ ասղնէգործաց):

Engrenage (անկրընաժ) գ. ար. Ագոյց անուոց:

Engrener (անկրընէ՛) բ. ն. Դնել զցորեանն 'ի սորն աղօրեաց. պուղտայը տէյիրմէն սէքէտինէ կամ խայիւտմէյէ տէօքմէք: տալ ձիոյ ըզցորեան. ատա գուվվէթլի եէմ վէրմէք: չ. Խառնիլ ատամանց անուոց ընդ միմեանս. տէքէրլէքլէրին կամ չարգլարըն տիշի պիր պիրինէ կիրմէք կամ գարըշմագ:

Engrenure (անկրընիւռ) գ. իգ. Ագոյց անուոց ժամացուցին:

Engri (անկրի) գ. ար. Վագր Եթովպիոյ:

Engrosser (անկրօսէ՛) բ. ն. Յղացուցանել. համիլէ կամ կէպէ էտմէք:

s'Engrumeler (անկրիւմլէ՛) բ. ի. Մածանիլ, մակարդիլ, թանձրանալ. եօղուրտլանմագ, տօփ տօփ օլմագ, քէսիլմէք:

Enguenillé, ée (անկընիյէ՛) ած. Բրդզեալ, պատառատուն. եըրթըգ մըրթըգ:

Enguichure (անկիշիւռ) գ. իգ. Բերան գալարափողոյ:

Enhardir (անհարտիր) բ. ն. Զօրացուցանել, քաջալերել, քաջալերս տալ, յորդորել, խրախուսել. եիւրէքլէնտիրմէք, ղայրէթ վէրմէք: Enhardi, ie, զօրացեալ, խրախուսեալ:

Enharmonique (անարմօնիք) ած. Ներդաշնակական:

Enharnachement (անհառնաշման) գ. ար. Համետ, կազմած ձիոյ. էյէր:

Enharnacher (անհառնաշէ՛) բ. ն. Համետել, հանդերձել զերիվարն: այլատարազ զգեցուցանել. էյէրլէմէք, րախտլամագ, տօնատմագ: Enharnaché, ée, համետեալ:

Enherber (անէրպէ՛) բ. ն. Դնել 'ի խոտ կամ 'ի դալարի:

Énigmatique (էնիկմաթիք) ած. Առակական, առակեալ, այլաբանական, խրթին, խրթնածածուկ. պիլմէճէ կիպի, մուղլագ:

Énigmatiquement (էնիկմաթիքման) մակ. Առեղծուածովք, առակաբար. րէմզ իլէ, պիլմէճէ կիպի:

Énigme (էնիկմ) գ. ար. Առեղծուած, առակ, խրթնաբանութիւն. պիլմէճէ, կիզլի սէօզ, մուամմա:

Enivrement (աննիվրըման) գ. ար. Արբեցութիւն, յիմարութիւն (կրից). սէրխօշլուգ, սէվտա, խայալ:

Enivrer (աննիվրէ՛) բ. ն. Արբեցուցանել: յայլ խելս շրջել, յիմարեցուցանել. սէրխօշ էտմէք, մէսթ էտմէք. քէյֆ վէրմէք կամ էտմէք. ագլընը ալմագ, տէլիրտմէք, տէլի կամ տիվանէ էտմէք: Enivré, ée, արբեալ: յայլ խելս լեալ. սէրխօշ կամ սարխօշ, մէսթ, իչկի. տէլի, տիվանէ:

Enjambée (անժանպէ́) գ. իգ. Քայլ, քայլափոխ, ընթացք. ատըմ, ատըմլամա:

Enjambement (անժանպըման) գ. ար. Իմաստ կատարեալ յերկրորդ տող ոտանաւորի:

Enjamber (անժանպէ́) բ. չ. Երկայնել կամ տարածել զոտս: վազել, ընթանալ: յառաջ խաղալ: Ելանել ըստ սահման, անցանել: գրաւել, բռնանալ. ատըմընը ալմագ. ատըմ ադմագ, ատըմլամագ. ադլամագ. աշմագ, կէչմէք:

Enjaveler (անժավլէ́) բ. ն. J'enjavelle. J'enjavelai. J'enjavellerai. Կապել որայս, կամ 'ի խրձունս. պօղտայ եըղմագ, օրագլանմըշ պօղտայը տէմէդլէմէք:

Enjeu (անժէօ) գ. ար. Դրութիւն դրամոց 'ի խաղու. օյունտա գօնուլան ագճէ, օյուն ագճէսի:

Enjoindre (անժօէնտռ) բ. ն. Պատուիրել, հրամայել, յանձնել. պույուրմագ, տէմպիհ իւ դէէքիտ էդմէք, մախսուս պույուրմագ:
Enjoint, ointe, պատուիրեալ, յանձնեալ:

Enjôler (անժօլէ́) բ. ն. Շողոքորթել, հրապուրել, պատրել քաղցրաբանութեամբ. սէօզ իլէ կամ եալդագըլըղ իլէ գափմագ, ալտադմագ:

Enjôleur, euse (անժօլէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Հրապուրիչ, շողոմարար. սէօզ իլէ ալտադըճը, տօլանտըրըճը, հիլէքեար:

Enjolivement (անժօլիվման) գ. ար. Զարդ, պաճուճանք, հանդերձանք, յօրինուածք. զինէդ, կիւզէլլիք:

Enjoliver (անժօլիվէ́) բ. ն. Յօրինել, զարդարել, շքեղազարդել. տօնադմագ, զինէդլէմէք, կիւզէլ էդմէք, կիւզէլլէդմէք: Enjolivé, ée, գեղեցկազարդ, պճնազարդ:

Enjoliveur (անժօլիվէօռ) գ. ար. Յօրինիչ, զարդարիչ. տօնադըճը:

Enjolivure (անժօլիվիւռ) գ. իգ. Պաճուճանք:

Enjoué, ée (անժուէ́) ած. Ցնծալից, խրախամիտ, զուարթ. քէյֆլի, շատ, շէն, լադիֆէճի:

Enjouement (անժուման) գ. ար. Ցնծութիւն, հրճուանք, զուարճութիւն, բերկրութիւն. քէյֆ, լէդաֆէդ, շէնլիք:

Enkiridion (անքիռիտիօն) գ. ար. Գրքոյկ առձեռն պատրաստ. քիդապճըգ:

Enkisté, ée (անքիստէ́) ած. Թաղանթապատ:

Enlacement (անլասման) գ. ար. Կապումն, կաշկանդումն. սարմագլըգ, գարըշըգ պաղլամա:

Enlacer (անլասէ́) բ. ն. Կաշկանդել, կապել, անցուցանել ընդ. խառնել, ոլորել. պարուրել. իլիքլէմէք, էօրմէք, պաղլամագ, սարմագ. տուղաղըլա սարմագ:

Enlaidir (անլէտիռ) բ. ն. Բառնալ զգեղեցկութիւնն, տգեղացուցանել, զազրացուցանել. չիրքինլէդմէք, չիրքին էդմէք: չ. Տգեղանալ. չիրքինլէնմէք, չիրքին օլմագ:

Enlèvement (անլէվման) գ. ար. Յափշտակութիւն, բարձումն. գալտըրըմ, գափմագ, նէհպ:

Enlever (անլըվէ́) բ. ն. Ամբառնալ. բարձրացուցանել. գալտըրմագ: բառնալ, յափշտակել, տանել, առնուլ, ջնջել, բառնալ 'ի միջոյ: յափշտակել զմիտս ուրուք, ապշեցուցանել. ալմագ, չըգարմագ, գօփարմագ, գափմագ, նէհպ էդմէք, կիտէրմէք, կէօդիւրմէք, սավուրմագ. ագլընը ալմագ, հէյրէան էդմէք:

Enlevure (անլըվիւռ) գ. իգ. տես Élevure.

Enlier (անլիէ́) բ. ն. Յօդել կամ կապակցել զքարինս որմոյ. դաշլարը պիր պիրի իլէ պաղլամագ, եափըշդըրմագ:

Enligner (անլինեէ́) բ. ն. Ուղղել. հարթել, հաւասարել. քիրիշէ կէօրէ տիւզէլդմէք, պիր պիրի իւզրէ գօմագ:

Enluminer (անլիւմինէ́) բ. ն. Գունել, գունակել, ներկել: կարմրափայլ յօրինել. շառագնել. պօյալամագ, րէնքլէմէք, րէնք վէրմէք, պօյամագ: Enluminé, ée, գունակեալ, ներկեալ, գունագեղ:

Enlumineur, euse (անլիւմինէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Ներկիչ կամ կիտանկար պատկերաց:

Enluminure (անլիւմինիւռ) գ. իգ. Արուեստ գունակելոյ զպատկերս: կիտանկար, պատկեր նկարէն կամ գունակեալ. րէնքլի դասվիր. դասվիր պօյալամա:

Ennéagone (էննէ́ակօն) գ. ար. Որ ունի ինն կողմունս, իննանկիւնի:

Ennemi, ie (էնմի) գ. ար. և իգ. Թշնամի, ոսոխ, հակառակորդ, հակառակ, ընդդէմ. տիւշմէն կամ տիւշման, ատու, խասմ, հարպի, զարարլը, զըդդ, մուխալիֆ, մուղայիր: En ennemi, իբրև զթշնամի. տիւշման կիպի:

Ennoblir (աննօպլիռ) բ. ն. Ազնուացուցանել. շէրէֆ վէրմէք:

Ennoie (անօա) գ. իգ. Օձ ինչ երկակենցաղ:

Ennui (աննիւի) գ. ար. Ձանձրոյթ, ձանձրութիւն, տաղտկութիւն. վիշտ, նեղութիւն, անձկութիւն, տառապանք. օսան, օսանճ, օսանլըգ, ճան սըգընդըսը, դասա:

Ennuyant, ante (աննիւյան, անտ) ած. Ձանձրացուցիչ, տաղտկալի, նեղիչ, դժնդակ, դառն. օսանտըրըճը, ճան սըգաճագ, պէզար էդիճի:

Ennuyer (աննիւյէ́) բ. ն. Ձանձրացուցանել, յափրացուցանել, աշխատ առնել. նեղել, դառնացուցանել. օսանտըրմագ, պէզդիրմէք, պէզար էդմէք, ճանընը սըգմագ: S'ennuyer, բ. յ. Ձանձրանալ, տաղտկալ, յափրանալ, զզուիլ. նեղիլ, ոչ հաճիլ, դառնանալ. օսանմագ, պէզմէք, պէզար օլմագ, ճանը սըգըլմագ:

Ennuyeusement (աննիւյէօզման) մակ. Ձանձրութեամբ, դժնդակաբար:

Ennuyeux, euse (աննիւյէօ, էօզ) ած. և գ. Ձանձրացուցիչ, տաղտկալի, նեղիչ, դառն, դժնդակ. օսանտըրըճը, դասալը:

Énodé, ée (էնօտէ́) ած. Անծունկ, անծունր (ըստ տնկաբանից):

Énoncé (էնօնսէ́) գ. ար. Ծանուցեալ ինչ:

Énoncer (էնօնսէ́) բ. ն. կամ S' énoncer,

բ. յ. Արտայայտել, ցուցանել բանիւ, յառաջ բերել. ասել. շէրհ վէրմէք, պէյան էդմէք, դէլաֆֆուզ էդմէք, սէօյլէմէք, մէրամընը կամ ֆիքրինի պիլտիրմէք, գէնտինի պէյան էդմէք:

Énonciatif, ive (էնօնսիաթիֆ, իվ) ած. Արտայայտիչ, բացատրող. լաֆզի:

Énonciation (էնօնսիասիօն) գ. իգ. Արտայայտութի, բացատրութիւն, յառաջբերութիւն բանից: ստորասական կամ բացասական նախադասութիւն (ըստ տրամաբանից). պէյան էթիշ, գէլամ:

Enorgueillir (անօրկէօյլիր) բ. ն. Հպարտացուցանել, փքացուցանել, ամբարտաւանս առնել, գոռոզացուցանել. մաղրուրլանտըրմագ, մաղրուր էդմէք: S'enorgueillir, բ. յ. Հպարտանալ, գոռոզանալ, ամբարտաւանիլ. մաղրուրլանմագ, դէքէպպիւրլէնմէք, խօրօզլանմագ, ֆշշուլլանմագ:

Énorme (էնօրմ) ած. Տարապայման, անչափ, կարի մեծ, ահագին, մեծեղեան, նողկալի. օլանըրտըն, հատտըն էֆզուն, ջէք պէօյլիւք:

Énormément (էնօրմէման) մակ. Յանչափս, մեծապէս, կարի յոյժ, չարաչար. հատտըն տըշարը:

Énormité (էնօրմիթէ) գ. իգ. Մեծութիւն, անչափութիւն, չարութիւն, գժնդակութի. օլանըրսըզլըք, նիհայէթսիզլիք, մէքրուհլուգ:

Énouer (էնուէ) բ. ն. Մաքրել: լուծանել կամ բառնալ զոստս:

Enquérant, ante (անքէրան, անդ) ած. Հետաքրքիր, հետաքննին, կարի խնի խուզարկու. հէր շէյի պիլմէք իսդէյէն:

s'Enquérir (անքէրիր) բ. յ. Je m'enquiers, tu t'enquiers, il s'enquiert. Nous nous enquérons, vous vous enquérez, ils s'enquièrent. Je m'enquérois. Je m'enquis. Je m'enquerrai. Enquiers-toi, qu'il s'enquière. Que je m'enquière. Que je m'enquisse. Je m'enquerrois. Հարցանել, ստուգել, տեղեկանալ, որոնել, խնդիր առնել, հետազօտել, խուզել. յուզել. սօրուշդուրմագ, դէձէսսիւս էդմէք, դէֆդիշ էդմէք: Enquis, ise, հարցեալ, խնդրեալ:

Enquerre (անքէր) բ. ն. (է բառ վաղեմի փոխան Enquérir).

Enquête (անքէդ) գ. ար. Տեղեկութիւն, խնդիր, քննութիւն. սիւալ, դէֆդիշ, դէֆահհուս:

s'Enquêter (անքէդէ) բ. յ. Տեղեկանալ, հարցանել, ստուգել. դէձէսսիւս կամ դէֆդիշ էդմէք: տես s'Enquérir.

Enquêteur (անքէդէօր) գ. ար. Խուզարկու, քննիչ (դատաւոր). դէֆդիշճի, մուֆէդդիշ:

s'Enraciner (անռասինէ) բ. յ. Արմատս արձակել, արմատանալ, հաստատիլ, զօրանալ. քէօքլէնմէք, քէօք սալմագ: Enraciné, ée, արմատացեալ:

Enrageant, ante (անռաժան, անդ) ած. Կատաղեցուցիչ, գառնացուցիչ, գառն, դժնդակ. գուդուրդուճու:

Enrager (անռաժէ) բ. չ. Մոլեգնիլ, կատաղիլ: զայրանալ, սրտմտիլ. նեղիլ, վշտանալ, տառապիլ, տագնապիլ, դժուարիլ. խոժոռիլ, բորբոքիլ. գուդուրմագ, եաֆրուլանմագ, գուդուզ օլմագ: Enragé, ée, բուռն, սաստիկ, մոլեգին, յանդուգն. գուդուզ, գուդուրմուշ, եաֆրուզ:

Enrayer (անռէյէ) բ. ն. Անցուցանել կամ հաստատել զշառաւեղս անուոյ 'ի գունդն միջին. դէքէրլէքին իքիսիւլէրինի կէչիրմէք: կապել կամ կասեցուցանել զանիւն. պիր դէքէրլէքի փայադմագ կամ պաղլամագ: սկսանել զակօս պատառել: արգելուլ, զգեմ ունել:

Enrayure (անռէյիւր) գ. իգ. Կապ կամ շղթայ անուոյ. դէքէրլէքի դուդան:

Enrégimenter (անռէժիմանդէ) բ. ն. Խումբ կազմել յայլեայլ զօրաց, խմբել զզօրս:

Enregistrement (անռըժիսդրըման) գ. ար. Արձանագրութիւն, գրելն 'ի դիւանի: վկայութիւն արձանագրութեան. դէֆդէրէ եազմա, գայդ:

Enregistrer (անռըժիսդռէ) բ. ն. Գրել յարձանագրութիւնս կամ 'ի դիւանի, արձանագրել. քիւդիւյէ գայդ էդմէք, դէֆդէրէ եազմագ, սէպդի սիճիլ էդմէք: Enregistré, ée, արձանագրեալ, գրեալ 'ի դիւանի:

Enréner (անռէնէ) բ. ն. Կապել կամ հանգուցել զերասանակս ձիոյն:

Enrhumer (անռիւմէ) բ. ն. Պատճառել կամ առթել զհարբուխ. զիւքէմ էդմէք, նէզլէլի էդմէք: S'enrhumer, բ. յ. Ախտանալ զհարբուխ. զիւքէմ կամ նէզլէլի օլմագ:

Enrhuner (անռիւնէ) բ. ն. Գլուխս կազմել գնդապանց:

Enrichir (անռիշիր) բ. ն. Հարստացուցանել, ճոխացուցանել, մեծացուցանել: զարդարել, պճնել, գեղեցկացուցանել, յօրինել, շքեղազարդել. զէնկինլէդմէք, զէնկին էդմէք, մալտար էդմէք. դօնադմագ: S'enrichir, բ. յ. Հարստանալ, մեծանալ: պճնիլ, զարդարիլ. զէնկինլէնմէք. զէնկին կամ մալտար օլմագ, մալ սահիպի օլմագ. դօնադըլմագ, դօնանմագ:

Enrichissement (անռիշիսման) գ. ար. Զարդ, յօրինուած, գեղեցկութիւն, վայելչութիւն. զինէդ:

Enrôlement (անռօլման) գ. ար. Կարգումն 'ի ցուցակի, գրելն 'ի թիւ: զատակարգութիւն, համար. հանդէս, ցուցակ. դէֆդէրէ եազմա. դէֆդէր:

Enrôler (անռօլէ) բ. ն. Գրել զանուն 'ի ցուցակի, դասել, կարգել 'ի թիւ զօրաց, զատակարգել. ասքէր եազմագ, դէվշիրմէք, ճէմ էդմէք: S'enrôler, բ. յ. Զատակարգիլ ընդ զօրս, մտանել 'ի համար զօրաց. ասքէր եազըլմագ. քէնտինի ասքէր դէֆդէրինէ եազդըրմագ:

Enrouement (անռուման) գ. ար. Կերկերումն կոկորդի· պօղազ դուդուլմասը կամ սը-գըլմասը:

Enrouer (անռուէ՛) բ. ն. Պատճառել կամ առթել զկերկերումն կոկորդի· պօղազ կամ աղըզ դուդմագ, սէսինի քէսմէք: S' enrouer, բ. յ. Կերկերիլ կոկորդի կամ ձայնի· պօղազը դուդուլմագ, սէսի քէսիլմէք:

Enrouiller (անռուիյէ՛) բ. ն. Հարկանել ժանգով, ժանգահար առնել· փասլանդըրմագ: S' enrouiller, բ. յ. ժանգահար լինել· փասլանմագ:

Enroulement (անռուլման) գ. ար. Գալարումն, պատատ, ծրար:

Enrouler (անռուլէ՛) բ. ն. Պատատել, պատել, փաթութել, ծրարել, գալարել· սարմագ, պիւրմէք:

Enrue (անռիւ) գ. իգ. Ակօս լայնատարր:

Ensablement (անսապլըման) գ. ար. Աւազակոյտք, կարկառք աւազոյ· գումսալ, սըղ:

Ensabler (անսապլէ՛) բ. ն. Հարկանել ընդ-նաւն ընդ աւազուտս, խրել յաւազուտս· սըղըյա օդուրդմագ: S' ensabler, բ. յ. Խրիլ յաւազուտս· գումա պադմագ:

Ensacher (անսաշէ՛) բ. ն. Արկանել 'ի քուրձ կամ 'ի պարկ· չուվալա գօյմագ:

Ensafraner (անսաֆռանէ՛) բ. ն. Քրքմագոյն ներկել:

Ensaisinement (անսէզինման) գ. ար. Ստացումն, մուտ 'ի ժառանգութիւն կալուածոց:

Ensaisiner (անսէզինէ՛) բ. ն. Մուծանել 'ի ժառանգութիւն կամ 'ի կալուածս· դէմլիք էդմէք, միւլքլէնդիրմէք:

Ensanglanter (անսանկլանդէ՛) բ. ն. Ներկել՝ շաղախել կամ թաթաւել արեամբ· գանա պուլաշդըրմագ, գանադմագ, գանլամագ: Ensanglanté, ée, արիւնաշաղախ, արեամբ թաթաւեալ· գանա պուլանմըշ:

Enseigne (անսէնյը) գ. ար. Նշան, նշանակ, ցուցակ· նիշան, ալիգ, ալամէդ: դրօշ· պայրագ: պաշտօն դրօշակրի· պայրագդարլըգ:

Enseigne (անսէնյը) գ. ար. Դրօշակիր, դրօշակակիր· պայրագդար, սանճագդար:

Enseignement (անսէնյըման) գ. ար. Վարդապետութիւն, ուսումն, դաս, բան վարդապետութեան: պատուէր, հրաման: Հաւատք, ցուցումն, վկայութիւն· էօյրէդմէ, դէրս· դալիմ· խապար:

Enseigner (անսէնյէ՛) բ. ն. Ուսուցանել, վարդապետել, դաս տալ· մարզել, հրահանգել: Նշանակել, ցուցանել, յայտ առնել, ծանուցանել· էօյրէդմէք, դալիմ էդմէք· պիլդիրմէք, անլադմագ· կէօսդէրմէք, իլամ էդմէք:

Ensellé, ée (անսէլէ՛) ած. Խորաքամակ (ձի):

Ensemble (անսանպլ) գ. ար. Բոլորն, բովանդակն, բովանդակութիւն· պիւդիւնիւ, ճիւմլէսի, դագըմ:

Ensemble (անսանպլ) մակ. Ի միասին, միանգամայն, միահաղոյն· պէրապէր, պիլէ, պիլէճէ, պէրապէրճէ:

Ensemencement (անսըմանսման) գ. ար. Սերմանելն· էքմէքլիք:

Ensemencer (անսըմանսէ՛) բ. ն. Սերմանել, ցանել, արկանել զսերմանիս· էքմէք, էքին էքմէք: Ensemencé, ée, սերմանեալ:

Enserrer (անսէռէ՛) բ. ն. Փակել, ազխել· սագլամագ, կիզլէմէք: դնել 'ի ջերմատնեակն զտունկս:

Ensevelir (անսըվլիր) բ. ն. Դիազարդել, պատել զմեռեալն· թաղել· կէօմմէք, դէֆն էդմէք:

Ensevelissement (անսըվլիսման) գ. ար. Դիազարդութիւն· թաղումն:

Ensiforme (անսիֆօրմ) ած. Գաւազանաձեւ; երկայնաձիգ, սրաձեւ:

Ensimage (անսիմաժ) գ. ար. Տոգորումն ձիթով:

Ensimer (անսիմէ՛) բ. ն. Տոգորել կամ թանալ 'ի ձէթ:

Ensorceler (անսօռսըլէ՛) բ. ն. Դիւթել, հմայել, կախարդել: պատրել 'ի գեղ երեսաց, ձգել 'ի սէր, յիմարեցուցանել· ֆալ պագմագ կամ ալմագ, ճատըլամագ, պաղլամագ, կէօզ փիքմէք:

Ensorcellement (անսօռսէլման) գ. ար. Դիւթութիւն, կախարդութիւն, հմայք· պիւյիւճիւլիւք, ֆալ, ճատըլըգ:

Ensorcelleur (անսօռսըլէօռ) գ. ար. Կախարդ, դեղատու, դիւթ· զմայլեցուցիչ· պիւյիւճիւ, ֆալճը, կէօզ պայըճը կամ պաղլայըճը, ճատը:

Ensoufrer (անսուֆռէ՛) բ. ն. Օծանել կամ պատել ծծմբով, ծծմբել· քիպրիդլէմէք· քիւքիւրդ դիւդիւ վէրմէք:

Ensoufroir (անսուֆռուառ) գ. ար. Տեղի ծծմբելոյ:

Ensouple կամ Ensuble (անսուփլ, անսիւպլ) գ. ար. Ստորի ոստայնանկաց· ռաձ· սալմին· քիւֆրիյէ:

Ensoyer (անսուայէ՛) բ. ն. Կապել զթել մետաքսի:

Ensuite (անսիւիդ) նխ. և մակ. Յետ, զկնի: ապա, յետ այնորիկ· սօնրա· պունդան սօնրա:

Ensuivant (անսիւիվան) ած. Յետագայ, յաջորդ, որ զկնի:

s'Ensuivre (անսիւիվռ) բ. յ. Հետեւել, գալ զկնի: յառաջ գալ, ծագել· արդընա դիւշմէք, արդըսըրա կիդմէք· պիր շէյդէն չըգմագ, օլմագ: Il s'ensuit que, յորմէ զհետ գայ. յայն սակս· օնդան պըր քի:

Entablement (անդապլըման) գ. ար. Պսակ շինուածոց, վերնազարդ· կիւլլի:

s'Entabler (անդապլէ՛) բ. յ. Ցցուիլ ազդեր ձիոյ:

Entacher (անդաշէ՛) բ. ն. Վարակել, ապականել (է բառ վաղեմի)· մուրդառլամագ:
Entaché d' avarice, հարեալ զագահութ՟բ:

Entaille (անդայլ) գ. իգ. Փորք, փորուած, քանդակ· գազըգ, քէրդիք, էք եէրի:

Entailler (անտայլէ՛) բ. ն. Փորել, փորագրել. քանդակել, ագուցանել. քէրտմէք, գօյմագ, չէնտմէք:

Entaillure (անտայլիւր) գ. իգ. Փորուած, քանդակ. քէրտիք:

Entamer (անտամէ՛) բ. ն. Գծել, ցետել, սակաւ մի հատանել կամ բառնալ. քէսմէք, տըշլամագ, եըրտմագ, եարմագ: սկսանել. պաշլամագ, ալմագ:

Entamure (անտամիւր) գ. իգ. Գիծ, ցետուած: պատառ հացի, կտոր. քէսիք, եըրտըգ, եարըգ. էքմէյին իլք քէսիլմիշ բարչասը, բարչա:

En tant que (անտան քը) շաղ. Որչափ, որպէս, ըստ որում, իբրև. հէր նէ գատար քի, հալա քի, նէօրէ, նիտէ:

Entassement (անտասման) գ. ար. Շեղջ, դէզ, կարկառ, կոյտ, բազմութիւն, յաճախութիւն. եըղըն:

Entasser (անտասէ՛) բ. ն. Կուտել, հաւաքել, դիզել, յաւելուլ, բազմացուցանել. եըղմագ, եըղըն եըղըն էտմէք: Entassé, ée, կուտեալ, դիզացեալ. եըղըլմըշ:

Ente (անտ) գ. իգ. Պատուաստ. աշըն ֆիտանը. աշըլանմըշ աղաճ: կամարասեին, մոյթ:

Entéléchie (անտէլէշի) գ. իգ. Կատարելութիւն (է բառ վաղեմի):

Entement (անտման) գ. ար. Պատուաստումն, պատուաստ:

Entendement (անտանտման) գ. ար. Իմացութիւն, բան, միտք, իմացումն, հասումն մտաց: խոհեմութիւն, ընտրութիւն, հանճար, խոհական զատումն. ագըլ, ֆէհմ, ֆիրասէտ, իդրագ, ֆիքր:

Entendeur (անտանտէօր) գ. ար. Իմաստուն, խոհական, հանճարեղ:

Entendre (անտանտր) բ. ն. Լսել: 'ի միտ առնուլ, իմանալ, հասու լինել, ճանաչել, գիտել: դիտել, կամել, ունել 'ի մտի. իշիտմէք, տինլէմէք. անլամագ, պուլմագ, վագըֆ օլմագ. իստէմէք: S'entendre, բ. ն. Խորհրդակից կամ կամակից լինել. հաւանել. գայըլ կամ րազը օլմագ, պիրի իլէ սէօզիւ պիր էտմէք: Entendu, ue, գիտուն, տեղեակ, հմուտ, իմաստուն, խոհական, մտավարժ. իշ կէօրմիւշ. սէօզ անլար, ֆահըմգեար: Bien entendu que, սակայն գաշամբ, միայն թէ. պու շարտ իլէ: Entendu, քաջ, անշուշտ. սէօզ եօգ:

Entente (անտանտ) գ. իգ. Իմաստ, միտք, նշանակութիւն: ճաշակ մտաց, հմտութիւն (նկարչի). սուրէտ մանասը:

Enter (անտէ՛) բ. ն. Պատուաստել: կցել, միաւորել, յարել ընդ միմեանս. աշըլամագ, աշը էտմէք: Enté, ée, պատուաստեալ:

Entérinement (անտէրինման) գ. ար. Վաւերացուցանելն, վաւերութիւն: հաստատութիւն, հաւանութիւն:

Entériner (անտէրինէ՛) բ. ն. Վաւերացուցանել, վաւերական առնել: հաստատել. տալ, շնորհել զխնդրելին. տաստիգ էյլէմէք:

Entérocèle (անտէրօսէլ) գ. իգ. Փոշտանկութիւն ինչ:

Entérologie (անտէրօլօժի) գ. իգ. Ընդերաբանութիւն, ճառ 'ի վերայ փորոտեաց մարդոյ:

Enterrement (անտէրման) գ. ար. Թաղումն: յուղարկաւորութիւն, հանդէս յուղարկաւորութեան մեռելոյ. կէօմմէ, տէֆին. ճէնազէ, մէյիտ նամազը, մէյտին ճէմաաթը:

Enterrer (անտէրէ՛) բ. ն. Թաղել, տալ հողոյ: թաքուցանել յերկրի կամ ընդ հողով. կէօմմէք, տէֆին էտմէք, մէզարա գօյմագ. եէր ալտընտա սագլամագ:

Entes (անտ) գ. իգ. յոք. Թռչունք 'ի վարմի 'ի պատրանս թռչնոց:

Entêtement (անտէտման) գ. ար. Կամակորութիւն, յամառութիւն. ինատ, ինատճըլըգ:

Entêter (անտէտէ՛) բ. ն. Հարկանել 'ի գլուխն: ապուշացուցանել, ըմբռնել կամ պաշարել զմիտս. պաշա վուրմագ, ֆիքրինի իշղալ էտմէք: S'entêter, բ. յ. Կամակորել, յամառել, պնդել 'ի միտս. ինատ էտմէք, տէմիրպաշլը օլմագ: Entêté, ée, յամառ, կամակոր, պնդեալ 'ի միտս. ինատճը, մուաննիտ:

Enthousiasme (անթուզիասմ) գ. ար. Աստուածազդեցութիւն, յափշտակութիւն մտաց, անսովոր շարժումն ինչ հոգւոյ. իլհամ, իլգա, իլհամը իլահի, ֆէ՛րտի տէաճճիւպ, հէյճան էլէմ, համաս:

Enthousiasmer (անթուզիասմէ՛) բ. ն. Յափշտակել զմիտս, զմայլեցուցանել, կախարդել, յիմարեցուցանել. շիտտէթ իլէ աճըղլատմագ, հայրէտէ տըրագմագ, մէճնուն էտմէք:

Enthousiaste (անթուզիաստ) գ. Աստուածազդեցիկ, ոգեշունչ, երազատես, երազապատում. մէճնուն, փիլանէյի խիւլեա, փիլանէ:

Enthymème (անթիմէմ) գ. ար. Հնարք (ազգ ինչ ձեռնարկութեան):

Enticher (անտիշէ՛) բ. ն. Եղծանել, ապականել. չիւրիւտմէք: S'enticher, բ. յ. Մոլորիլ, անկանիլ 'ի մոլորական կարծիս. պօզուլմագ:

Entier, ière (անտիէ՛, էր) ած. Ամբողջ, անթերի, բոլոր, ողջոյն, բովանդակ, ողջ, անարատ. տամամ, պիւտիւն, տէքմիլ: կամակոր, յամառ. ինատճը: մատակախաղ կամ մատակախանձ (երիվար). այղըր: En entier, ողջոյն, բովանդակ. պիւտիւն, էքսիքսիզ:

Entièrement (անտիէրման) մակ. Ամբողջապէս, կատարելապէս, ամենևին, բոլորովին, գլխովին, բովանդակապէս. պիւտիւնճէ, պիւսպիւտիւն, էնտամըյլա, տամամճա, պիտտէմամ, տէմամէն:

Entité (անտիտէ՛) գ. իգ. Էակութիւն. վար, վարլըգ:

Entoilage (անտօալաժ) գ. ար. Պաստառ անկուածոյ:

Entoiler (անդօալէ՛) բ. ն. Սփռել կամ տարածել զպաստառ 'ի վերայ գործարանի անկուածոց: մածուցանել զպաստառ 'ի ներքոյ. պէզ նէսնէյէ պէզ եափըշդըրմագ:

Entoir (անդօար) գ. ար. Գործի կամ դանակ պատուաստելոյ:

Entoiser (անդօազէ՛) բ. ն. Գրկաւ չափել. գուլաճլամագ:

Entomolithes (անդօմօլիթ) գ. իգ. յոգ. Միջատաքարինք, քարինք որք ունին զնիշ միջատաց:

Entonner (անդօնէ՛) բ. ն. Արկանել զգինի 'ի տակառն. ֆըչը իչինէ դէօքմէք, ֆըչըլարա դօլդուրմագ: Նախ երգել, սկսանել զնուագն. զէմզէմէ գիրմէք, մագամ դուդմագ, մագամը ույդուրմագ:

Entonnerie (անդօնըրի) գ. իգ. Շտեմարան, գինետուն:

Entonnoir (անդօնուար) գ. ար. Ձագար. հունի, խունի: գործի ինչ վերաբուժից: փող, խողովակ:

Entorse (անդօրս) գ. իգ. Գալարումն, շրջումն, թիւրութիւն. պուրգուլմա, պէրդիլմէ:

Entortillement(անդօրդիյլըման)գ. ար. Գալարումն, պատատումն. պատուած. կնճիռն, մթութիւն, խառնակութիւն. սարմագլըգ, պաղ:

Entortiller (անդօրդիյլէ՛) բ. ն. Գալարել, պատատել, փաթութել, պատել: խառնակել, շփոթել, դժուարացուցանել. սարմագ, պիւրմէք, պօլաշդըրմագ: Entortillé, ée, պատատեալ. սարըլմըշ:

Entourage (անդուրաժ) գ. ար. Զարդ շուրջանակի:

Entourer (անդուրէ՛) բ. ն. Շրջապատել, շուրջ պատել, պաշարել. չէվիրմէք, դօլաշմագ, գուշադմագ, չէվրէ ալմագ, իհադա էդմէք, էդրաֆըն չէվիրմէք, դօլայը կէզմէք: Entouré, ée, շրջապատեալ, պատեալ. գուշադըլմըշ, իհադա օլունմուշ:

Entournure (անդուռնիւր) գ. իգ. Խորշ թեզանեաց:

Entours (անդուր) գ. ար. յոգ. Պարագայ վայր, շրջակայ տեղի կամ սահման, շրջանակութիւն. դայրէ, էդրաֆ, հավալի: À l'entour, շուրջ, շուրջանակի. չէվրէ, չէվրէ եանէ, դօլայ, դօլայդէ:

s'Entr'accuser (անդրըա աքիւզէ՛) բ. յ. Ամբաստան լինել զմիմեանց. գօվլաշմագ, պիր պիրինի ղամազլամագ կամ այըպլամագ:

Entr' acte(անդրըա աքդ) գ. ար. Խաղահանգիստ, միջանկեալ խաղարկութիւն 'ի թատրոնի. իքի ֆասըլ, օյունուն մէյանը:

s'Entr' aider (անդրըա էտէ՛) բ. յ. Օգնել կամ ձեռնտու լինել միմեանց. պիր պիրինէ եարտըմ էդմէք, եարտըմլաշմագ:

Entrailles (անդրայլ) գ. իգ. յոգ. Ընդերք, աղիք, փորոտի. գարընըն իչի, պաղըր, պաղըրսագ, իշքէմպէ: գութ, սիրտ. մէրհամէդ, մուհապպէդ: խորք, սիրտ երկրի:

s'Entr' aimer (անդրըա էմէ՛) բ. յ. Սիրել զմիմեանս. սէվիշմէք, պիրի պիրինի սէվմէք:

Entraînant, ante (անդրէնան, անդ) ած. Որ ձգէ կամ ընդ քարշ ածէ. ճազիպ:

Entraînement (անդրէնման) գ. ար. Ձըգումն. քարշումն. գուվվէդլի ճազիպէյէ:

Entraîner (անդրէնէ՛) բ. ն. Ընդ քարշ ածել, քարշել զկնի, ձգել, ածել, բերել. սիւրմէք, սիւրիւքլէմէք, չէքմէք, պիլէ չէքմէք:
Entraîné, ée, ձգեալ, ընդ քարշ ածեալ:

Entrait (անդրէ) գ. ար. Պահանգ յարկաց տանն:

Entrant, ante (անդրան, անդ) ած. Սպրդող. հրապուրիչ:

s'Entr' appeler (անդրըափլէ՛) բ. յ. Կոչել զմիմեանս. պիր պիրինի չաղըրմագ:

Entravaillé, ée (անդրավայլէ՛) ած. Որ ունի զգաւազան ընդ մէջ թևոց և ոտից (ըստ կնքաբանից):

Entraver (անդրավէ՛) բ. ն. Աղխ կամ կապանս արկանել յոտս ձիոց, յաննակապս արկանել, կապել. քէօսդէքլէմէք:

s'Entr' avertir (անդրըավէրդիր) բ. յ. Ծանուցանել կամ ազդել միմեանց, խրատել զմիմեանս. խապէրլէշմէք:

Entraves (անդրավ) գ. իգ. յոգ. Ոտնակապք ձիոյ. գայդէնդ կամ գայվանդ, քէօսդէք: արգել, խափան, խոչ, խոչընդոտն. մէն, էնկէլ:

Entre (անդրը) նխ. Ի մէջ, 'ի միջի. 'ի, ընդ. իչինդէ, արասընդա, պէյնինդէ, մապէյնինդէ, օրդասընդա:

Entrebâiller (անդրըպայլէ՛) բ. ն. Փակել ըստ կիսոյն կամ սակաւիկ մի, թերաբաց թողուլ. գափույու պիր մըգդար աչըգ արալըգ գօմագ, եարը աչմագ: Entrebâillé, ée, կիսաբաց, թերաբաց. եարը աչըգ:

s' Entre-baiser (անդրը պէզէ՛) բ. յ. Համբուրել զմիմեանս. էօփիւշմէք, պիրի պիրինի էօփմէք:

Entrechat (անդրըշա) գ. ար. Ոստումն 'ի կաքաւելն՝ հանդերձ շարժմամբ ոտից:

s' Entrechoquer (անդրըշօքէ՛) բ. յ. Բախել ընդ միմեանս, կռուել, հակառակել. դօգուշմագ, պիրի պիրինէ վուրուշմագ:

Entre-colonne (անդրը քօլօն) գ. իգ. կամ Entrecolonnement (անդրըքօլօնման) գ. ար. Անջրպետ կամ խորոց սեանց 'ի միմեանց. իքի դիրէք արալըղը կամ արասը:

Entre-côte (անդրը քօդ) գ. ար. Հատուած մսոյ ընդ մէջ երկոցունց կողից:

Entre-coupe (անդրը քուփ) գ. իգ. Անջրպետ ընդ մէջ կամարաց:

Entrecouper (անդրըքուփէ՛) բ. ն. Հատանել ընդ մէջ կամ զմէջն. օրդասըն քէսմէք, արասընը քէսմէք: S'entrecouper, բ. յ. Վիրաւորել կենդանեաց զոտս՝ բախելով ընդ միմեանս:

Entre-deux (անդրը դէօ) գ. ար. Մէջ, միջոց, անջրպետ, խորոց. արալըգ, արասը, արա եէր, մապէյն, իքի նէսնէ արալըղը:

s'Entre-donner (անթրը տօնէ) բ. յ. Տալ կամ ընծայել միմեանց. վէրիշմէք, պիրի պիրինէ վէրմէք:

Entrée (անթրէ) գ. իգ. Մուտք. կիրէճէք եէր, մէտխալ, գափու, եօլ: մտանելն. տուխուլ, կիրիշ, իչէրի կիրմէք: Հանդէս մտից: իշխանութիւն մտանելոյ յարքունիս: Նիստ յատենի: պատճառ, առիթ, դուռն, մուտք. սէպէպ: սկիզբն, նախադուռն. պաշլանկըճ: Նախկին կերակուրք. իլք մանճալար: մաքս վասն մտից վաճառաց 'ի քաղաքն. պաճ, կօմրուկ պարասը: մասն ինչ կաքաւու կամ պարու: D' entrée, զառաջինն, 'ի մուտս, նախ. իլք էվվէլ, իպթիտա:

Entrefaites (անթրըֆէթ) գ. իգ. յոգ. Dans ces entrefaites, Յայնժամ, յայնմ պահու, մինչդեռ, մինչ այս, մինչ այն. պու էսնատէ, օյլէքէն, պու արալըգտա, հալպու քի:

s'Entre-frapper (անթրը ֆրափէ) բ. յ. Հարկանել զմիմեանս, բախել կամ ոգորել ընդ միմեանս. վուրուշմագ, տէօյիւշմէք:

Entregent (անթրըժան) գ. ար. Ճարտարութիւն վարելոյ ընդ մարդկան. շէհրիլիք, ատապլըգ:

s'Entr'égorger (անթր էկօրժէ) բ. յ. Խողխողել զմիմեանս. պօղուշմագ:

Entre-hiverner (անթրը իվէրնէ) բ. ն. Հերկել 'ի ձմերայնի:

Entrelacement (անթրըլասման) գ. ար. Հիւսուած, հիւսք, անկուած. տօլաշտըրմա, էօրմէ, գարըշըգլըգ:

Entrelaccr (անթրըլասէ) բ. ն. Հիւսել, անկանել, յօդել, կապել ընդ միմեանս, խառնել. էօրմէք, տօլաշտըրմագ, գարըշտըրմագ:

Entrelacs (անթրըլա) գ. ար. յոգ. Հիւսուածք, անկուածք (ճարտարապետական զարդուց):

Entrelarder (անթրըլարտէ) բ. ն. Դնել զմիս խորովելի, համեմել դիրուցաւ. արայա տօմուզ եաղըն փարչալարըն սօգմագ: խառնել, մուծանել:

Entre-ligne (անթրը լինեը) գ. իգ. Անջրպետ 'ի մէջ երկուց գծից կամ տողից: գրուած 'ի մէջ երկուց գծից. իքի սաթըր արասընտա օլան եէր կամ եազը:

Entre-lire (անթրը լիր) բ. ն. Ընթեռնուլ մինչև ցկէսն:

s'Entre-manger (անթրը մանժէ) բ. յ. Ուտել զմիմեանս. պիրի պիրինի եէմէք:

Entremêler (անթրըմէլէ) բ. ն. Ի մէջ արկանել, մուծանել, խառնել. արասընա կամ իչինէ գարըշտըրմագ:

Entremets (անթրըմէ) գ. ար. յոգ. Ախորժաշորժ կերակուրք 'ի սեղանի յառաջ քան զպտղեղէնս. զիաֆէթին արասընտա կօնուլմուշ նէֆայիսլէր:

Entremetteur, euse (անթրըմէթէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Միջնորդ: կաւատ. եարտըմճը, մէյանճը, արայա կիրիճի, մուտէվէսսիթ. փէզէվէնք գարը:

s'Entremettre (անթրըմէթրը) բ. յ. Միջնորդ լինել, միջնորդել, արկանել զանձն, միջամուխ լինել. արայա կիրմէք, գարըշմագ:

Entremise (անթրըմիզ) գ. իգ. Միջարկութիւն, միջնորդութիւն. արայա կիրմէ, մէյանճըլըգ. վէսաթաթ:

Entremodillon (անթրըմօտիլեօն) գ. ար. Անջրպետ ընդ մէջ ճարտարապետական մութից:

Entre-nerfs (անթրը նէր) գ. ար. յոգ. Խըլարոց ընդ մէջ կարուածոց գրոյն:

Entre-noeud (անթրը նէօ) գ. ար. Խորոց ընդ մէջ ծնգաց բուսոյն:

s'Entre-nuire (անթրը նիւիր) բ. յ. Վնասել միմեանց. զարարլաշմագ, պիր պիրինէ զարար վէրմէք:

Entre-ouïr (անթրը ուիր) բ. ն. Սակաւ ինչ լսել, ոչ տիրապէս լսել. պիր ազ իշիտմէք, տէքմիլ իշիտմէմէք:

Entre-pas (անթրը բա) գ. ար. Ընթացք ինչ ձիոյ:

s'Entre-percer (անթրը բէրսէ) բ. յ. Հարկանել կամ վիրաւորել զմիմեանս. պիր պիրինի սաբլամագ, սանճմագ:

Entreposer (անթրըբօզէ) բ. ն. Մթերել 'ի պահեստի, համբարել. մաղազէնէ գօյմագ, մէթաՙ էմանէթ մաղազէնինէ գօյմագ:

Entreposeur (անթրըբօզէօր) գ. ար. Մատակարար մթերից պահեստի. էմանէթ մաղազէնին եազըճըսը:

Entrepôt (անթրըբօ) գ. ար. Համբարանոց, մթերք պահեստի վաճառաց. մաղազէն, էմանէթ մաղազէնի:

Entreprenant, ante (անթրըբրընան, անթ) ած. Ձեռներէց, յանդուգն, յանձնապաստան. ճէսուր:

Entreprendre (անթրըբրանտրը) բ. ն. Ձեռն արկանել, բուռն հարկանել, յանձն առնուլ, տալ զանձն. էլ վուրմագ, եափըշմագ, պաշլամագ, ալ էթմէք: յանձն առնուլ, ընդունել. պօյնունա ալմագ: 'ի վերայ հասանել, յարձակիլ կամ ըմբռնել յանկարծ, յափշտակել, գրաւել. իլիշմէք, էլ ուզատմագ: զհետ մնդիլ, հալածել, վանել. նահագ իւզրէ գաստ էթմէք, գօվալամագ: Entrepris, ise, ձեռնարկեալ:

Entrepreneur, euse (անթրըբրընէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Գլուխ աշխատաւորաց. մուլթէզիմ:

Entreprise (անթրըբրիզ) գ. իգ. Գործառնութիւն, գործ, ձեռնարկ, ձեռնարկութիւն: գրաւումն, յափշտակութիւն, զրկանք, անիրաւութիւն. իշ պաշլամասը, մուպաշէրէթ, գաստ, թէտպիր. իտտիաա, զուլմ, ճէվր:

s'Entre-quereller (անթրը քըրէլէ) բ. յ. Գանգատ ունել զմիմեանց, 'ի դատ մտանել, կագել, վիճել ընդ միմեանս. չէքիշմէք:

Entrer (անթրէ) բ. չ. Մտանել, մտանել

'ի ներքս: Թափանցել: միջամուխ լինել: սկսանել: իմանալ, հասու լինել. կիրմէք, տախիլ օլմագ, պիր իշէ եափըշմագ, էլ վուրմագ, իչէրի կիրմէք. տէնէօիր էտմէք: Entré, ée, մտեալ:

s'Entre-répondre (անտրը ռէբօնտրը) բ. չ. Տալ պատասխանի միմեանց. պիր պիրինէ ճէվապ էտմէք կամ վէրմէք, ճէվապլաշմագ:

Entre-sabords (անտրը սապօր) գ. ար. յոք. Տախտակք ինչ նաւու:

s'Entre-secourir (անտրը սըքուռիր) բ. չ. Օգնել կամ 'ի Թիկունս հասանել միմեանց. եարտըմլաշմագ. պիրի պիրինէ եարտըմճը օլմագ:

Entresol (անտրըսօլ) գ. ար. Վերնայարկ կամ միջնայարկ. օրտա գատ:

Entre-sourcil (անտրը սուռսի) գ. ար. Անջրպետ 'ի մէջ յօնիցն:

s'Entre-suivre (անտրը սիւիվր) բ. չ. Զհետ երթալ միմեանց. պիրի պիրինին արգասը կիտմէք, արգա արգա կէլմէք:

Entre-taille (անտրը տայլ) գ. իգ. Քայլ միոյ ոտին փոխանակ միւսոյն:

s'Entre-tailler (անտրը տայլէ) բ. չ. Վիրաւորել ձիոյ զսրունս բախմամբ ընդ միմեանս, բախել զսրունսն ընդ միմեանս. այաղընը եարալամագ, տօգուգ չալմագ:

Entretaillure (անտրըտայլիւռ) գ. իգ. Վէրք սրունից ձիոյ 'ի բախմանէ ընդ միմեանս. ատըն տօգուգ չալընմասը կամ եարալանմասը:

Entretemps (անտրըտան) գ. ար. Միջոց ժամանակի. արալըգ:

Entretènement (անտրըտէնման) գ. ար. Ռոճիկ, պարէն, դարման:

Entretenir (անտրըտընիր) բ. ն. Ունել 'ի միասին, ուղղել, կարգել, պահել, պահպանել. տօղրուլտմագ, տուտմագ, սագլամագ, տամիր էտմէք. կէօզէտմէք: կերակրել, դարմանել. պէսլէմէք: խօսել, խօսակից լինել, վարիլ ընդ ումեք:

Entretien (անտրըտիէն) գ. ար. Պարէն, ռոճիկ, ծախք: պահպանութիւն կենաց, ողջունդ. նաֆագա, տամիր. եէյէճէք իչէճէք, փէրւիշ: խօսակցութիւն, զրոյցք. մուսահիպէտ, մուգալէմէ, լագըրտը:

Entretoile (անտրըտուալ) գ. իգ. Զարդ ինչ ցանցակերպ հիւսեալ. շէպէքի:

Entretoise (անտրըտուազ) գ. ար. Գօտի կամ խոտորնակ փայտեղէն:

Entrevoir (անտրըվուա) բ. ն. Ընդ աղօտ տեսանել, նշմարել: զգալ, իրազգած լինել. ազ պուլուր կէօրմէք. կէրիփէն սէզմէք. էվվէլ կէօրմէք: S'entrevoir, բ. չ. Տեսանել զմիմեանս, խօսակից լինել. կէօրիւշմէք, սէօյլէշմէք:

Entrevous (անտրըվու) գ. ար. Միջոց ընդ մէջ գերանաց:

Entrevue (անտրըվիւ) գ. իգ. Խորհուրդ 'ի միասին, խօսակցութիւն. կէօրիւշմէ, մուլագատ:

Entr'ouvrir (անտրը ուվրիր) բ. ն. Կիսով չափ բանալ, Թողուլ Թերաբաց. պիր ազ աչմագ, արալըգ գօմագ: S'entr'ouvrir, բ. չ. Բանալ, պատառիլ. աչըլմագ, եարըլմագ: Entr'ouvert, erte, Թերաբաց: պատառեալ:

Enture (անտիւռ) գ. իգ. Պատուաստ. աշլամա եէրի: յոք. Խոտորնակ փայտք անուոց:

Énula campana (էնիւլա գամփանա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. ինփուղ օտու:

Énumératif, ive (էնիւմէռատիֆ, իվ) ած. Համարողական:

Énumération (էնիւմէռասիօն) գ. իգ. Թուումն, Թիւ, հաշիւ, համար. սայմա, տէֆտէր, իհսա. սըրա իլէ նագլ:

Envahir (անվահիր) բ. ն. Գրաւել, յափշտակել. պասմագ, իւզէրինէ տիւշմէք, զօր իլէ գափմագ, զապտ էտմէք:

Enveloppe (անվըլօփ) գ. իգ. Պատատ, ծրար, փաթեթ. սարղը, էօրտիւ, գապ, զարֆ, գապուգ իւստիւ:

Envelopper (անվըլօփէ) բ. ն. Պատատել, փաթութել, պատել: փակել, ծածկել, Թաքուցանել, պատրուակել. սարմագ, պօղչալամագ, էօրտմէք:

Envenimer (անվընիմէ) բ. ն. Թունել, Թունաւորել, հարկանել: զայրացուցանել, չարժել, գրգռել. զէհիրլէմէք, աղըլամագ. պէտտէր էտմէք, աճըտմագ:

Enverger (անվէրժէ) բ. ն. Զգտել, տարածել. տիւզէտմէք:

Enverguer (անվէրկէ) բ. ն. Կապել զառագաստ ընդ առագաստակալն. եէլքէնլէրինի պաղլամագ:

Envergure (անվէրկիւռ) գ. ար. Կապելն զառագաստս. եէլքէն պաղլամագլըգ: տարածումն Թևոց Թռչնոց. գուշըր գանատլարընըն ուզունլուղու: Թռչուն ինչ ծովու: աղղընձի Թել Թզթագործաց:

Envers (անվէռ) գ. ար. Հակառակ կամ ներքին կողմն կտաւոյ. տէրս. գումաշըն տէրս տարաֆը: À l'envers, ընդ հակառակն, ներհակ, ընդդէմ. տէրսինէ, աքսինէ:

Enverser (անվէրսէ) բ. ն. Գզել:

Envi (անվի) գ. ար. À l'envi, մակ. Մրցմամբ, մի զմիով ելեալս արարեալ. պիրի պիրինէ նիսպէտ, ղըպտա իլէ:

Envie (անվի) գ. իգ. Նախանձ, նախանձայուզութիւն. գըսգանճ, գըսգանմա, գըսգանճլըգ, հասէտ: փափաք, իղձ, տենչ, ցանկութիւն. արզու, հավէս, իստէք: բնածին նիշ կամ պիսակ. պէն, պէնք, խալ: մանրաԹելք ըղընգանց. շէյտան տըրնաղը:

Envieilli, ie (անվիէյլի) ած. Հնացեալ, բազմաժամանակեայ. անղեղջ (մեղաւոր). էսքիմիշ:

Envieillir (անվիէյլիր) բ. ն. Ծերացուցանել, հնացուցանել. էխտիյարլամագ:

Envier (անվիէ) բ. ն. Նախանձիլ, նախանձաւէկ կամ նախանձայոյզ լինել: տենչալ, փափաքել. գըսգանմագ, հասէտ էտմէք կամ չէքմէք · իսթէմէք, դիլէմէք, արզուլամագ, հասրէթ չէքմէք:

Envieux, euse (անվիէօ, էօզ) ած. և գ. *Նախանձոտ, նախանձաբեկ, նախանձաւոր* · գըզգանճը, հասիդ, հասէդլի:

Envilosse (անվիլօս) գ. իգ. *Երեննոս կամ ոպնխազ հնդկաց*:

Enviné, ée (անվինէ) ած. *Որ ունի զհոտ գինւոյ* · շարաբ գօգուլու:

Environ (անվիռօն) նխ. *Շուրջ, իբր, գոգցես, գրեթէ* · թահմինէն, թահմինա, հէման, գադար, աանքի, գարարփան:

Environs (անվիռօն) գ. ար. յոգ. *Շրջակայ կամ մերձակայ վայրք* · էթրաֆ, դօլայը:

Environner (անվիռօնէ) բ. ն. *Շրջապատել, շուրջ պատել, փակել շուրջանակի, պաշարել* · էթրաֆըն չէվիրմէք, դօլամագ, գուշաթմագ, չէվրէ ալմագ, իհաթա էթմէք, մուհասէրէ էթմէք: Environné, ée, *շրջապատեալ*:

Envisager (անվիզաժէ) բ. ն. *Հայել ընդ երեսս, աչնուլ, ակնարկել, նայել: դիտել, զննել, քննել, խորհել, զմտաւ ածել* · գըյաս կամ նազար էթմէք, պագմագ, էյիլիճէ պագմագ · մուլահազա էթմէք, դիւշիւնմէք:

Envoi (անվօա) գ. ար. *Առաքումն, յղելն* · եօլլամա, կէօնդէրիշ, իրսալ: *կրկնութիւն (ըստ երաժշտաց, և ըստ կաքաւչաց)*:

s'Envoiler (անվօալէ) բ. յ. *Կորանալ, թեքիլ (երկաթոյ)* · էյիլմէք:

Envoisiné, ée (անվօազինէ) ած. *Որ ունի դրացիս* · գօմշուլու:

s'Envoler (անվօլէ) բ. յ. *Թռչիլ, փախչել, խոյս տալ, խուսափել, արագ անցանել* · ուչմագ, ֆըրլանմագ, կէչմէք:

Envoyé (անվօայէ) գ. ար. *Հրեշտակ, պատուիրակ, առաքեալ* · սէֆէր, էլչի, վէքիլ, սաայը:

Envoyer (անվօայէ) բ. ն. J'envoie, tu envoies, il envoie; nous envoyons, vous envoyez, ils envoient. J'envoyois. J'ai envoyé. J'envoyai. J'enverrai. J'enverrois. *Առաքել, յղել, արձակել* · եօլլամագ, կէօնդէրմէք, իրսալ էթմէք: Envoyé, ée, *առաքեալ*:

Éolipyle (էօլիփիլ) գ. ար. *Հողմնելոյզ (գործի)*:

Épacte (էփաքթ) գ. իգ. *Վերադիր (ըստ տոմարաշխից)*:

Épagneul, eule (էփանյէօլ) գ. և իգ. *Շուն Սպանիոյ* · իսփանեօլ քէօփէյի:

Épais, aisse (էփէ, էս) ած. *Թանձր, ըստուար, հաստահարուստ, խիտ, թաւ, հոծ, թանձրամած, մեծամարմին: թանձրամիտ, տխմար* · գալըն · գօյու · սըգ · իրի: գ. *Թանձրութիւն, մեծութիւն* · գալընլըգ:

Épaisseur (էփէսէօռ) գ. իգ. *Թանձրութիւն, թաւութիւն, ստուարութիւն, հոծութիւն, խտութիւն* · գալընլըգ, սըգլըգ, իրիլիք, ղալիզլիք:

Épaissir (էփէսիռ) բ. ն. *Խտացուցանել, ստուարացուցանել, թանձրացուցանել* · գօյուլամագ, գօյուլաթմագ, գօյու էթմէք · սըգ կամ ղալիզ էթմէք, գալընլամագ, գալընլաթմագ: Épaissi, ie, *թանձրացեալ, խիտ, ստուար, թանձր*:

Épaissement (էփէսման) գ. ար. *Խտացումն, խտութիւն · հոծութիւն, թանձրութիւն* · գօյուլուգ, գալընլըգ, սըգլըգ:

Épamprement (էփանփռըման) գ. ար. *Հատանելն զանպիտան ուռս որթոյ*:

Épamprer (էփանփռէ) բ. ն. *Յատանել զայգին, հատանել զանպիտան ուռս որթոյ* · ասմանըն եափրագլարըն գօփարմագ՝ եօլմագ:

Épanchement (էփանշըման) գ. ար. *Հեղումն, հոսումն, զեղումն (սրտի, ուրախութեան)* · դէօքիւլիւշ, դէօքիւլմէ:

Épancher (էփանշէ) բ. ն. *Հեղուլ, հոսել, զեղուլ, սփռել, տարածել (զսիրտն)* · եավաշ դէօքմէք, դէօքմէք, աչմագ:

Épanchoir (էփանշօառ) գ. ար. *Խողովակ, անցք ջրոյ*:

Épandre (էփանդռ) բ. ն. *Հեղուլ, հոսել, ցանել, ցրուել · սփռել, տարածել · Ճապաղել, սրսկել · ծածկել (ջրոյ), յորդել, առատանալ* · դէօքմէք, աչմագ, դաղըթմագ: Épandu, ue, *ցանեալ, սրսկեալ*:

Épanorthose (էփանօռթօզ) գ. իգ. *Վերստին ուղղութիւն (ըստ Ճարտասանից)*:

s'Épanouir (էփանուիռ) բ. յ. *Փթթիլ (ծաղկանց): զուարթանալ, ծիծաղել (դիմաց)* · աչըլմագ, կիւլէքլէնմէք · քէյֆլէնմէք:

Épanouissement (էփանուիսման) գ. ար. *Փթթումն ծաղկանց: ծիծաղ դիմաց, զուարթութիւն սրտի* · կիւլէք աչըլմասը · կէօնիւլ աչըլմասը:

Éparcet (էփառսէ) գ. ար. *Ի խոտ ինչ* · պարլագ եօնճասը:

s'Éparer (էփառէ) բ. յ. *Կիցս արձակել, աքացել*:

Épargnant, ante (էփառնյան, անթ) ած. *Անխայող, Ճիշդ, խնայող 'ի ծախս* · իդարէճի:

Épargne (էփառնյը) գ. իգ. *Խնայութիւն, անխայումն · չափաւորութիւն, Ճշդութիւն* · չէրքէսլիք, իմսաք, իդարէ:

Épargner (էփառնյէ) բ. ն. *Խնայել, անխայել, խնայութեամբ 'ի կիր առնուլ, Ճշդել, չափաւորել* · ահճէյի աճըմագ, սագլամագ, նաքէսլիք էթմէք, իմսաք էթմէք, էսիրկէմէք: S'épargner, բ. յ. *Խնայել յանձն, անխայել անձին* · քէնդինէ աճըմագ. զահմէթ չէքմէմէք:

Éparpillement (էփառփիյըման) գ. ար. *Ցրուումն, վատնումն*:

Éparpiller (էփառփիյէ) բ. ն. *Ցրուել, սփռել, Ճապաղել: վատնել* · էօթէ պէրի սաչմագ, աթմագ, դաղըթմագ: Éparpillé, ée, *ցրուեալ*:

Épars, arse (էփառ, առս) ած. և գ. *Սփռեալ, տարածեալ, ցիր և ցան, ցրուեալ* · սաչըլմըշ, դաղընըգ, դաղըլմըշ: *կտոր ինչ փայտի*:

Épart (էփառ) գ. ար. *Ազգ ինչ կնիկնոյ*:

Éparvin (էփառվէն) գ. ար. *Ախտ ինչ սրունից ձիոյ* · ուրֆա, աթըն այաղընդա ուրգան շիշ:

Épater (է՛բադէ՛) բ. ն. Épaté, Անոտն (բաժակ). այագսըզ գատէհ, այաղը գըրըգ գատէհ: տափարակ (քիթ). պասըգ պուրուն:

Épaves (է՛բավ) ած. Որոյ չիք տէր, լքեալ, անտէրունչ. սահապսըզ:

Épaufrure (է՛բօֆրիւր) գ. իգ. Հատուած քարի:

Épaulard (է՛բօլար) գ. ար. Ձուկն մեծ նման դելփինի:

Épaule (է՛բօլ) գ. իգ. Ուս, թիկունք. օմուզ, արգա, եան:

Épaulée (է՛բօլէ՛) գ. իգ. Ոյժ թիկանց առ 'ի մղել. օմուզլամա, արգա իմտատը:

Épaulement (է՛բօլման) գ. ար. Պատուար, ամրութիւն. չալը չըրփը վէ դօփրագ դապեասը. փուշար փայաղը կամ արգասը:

Épauler (է՛բօլէ՛) բ. ն. Խախտել կամ վնասել զուս անասնոց. օմուզունու եէրինտէն չըգարմագ, պուրգմագ, պէրդմէք: 'ի թիկունս հասանել, օգնել, ձեռն տալ. արգա օլմագ, եարտըմ էդմէք:

Épaulette (է՛բօլէդ) գ. իգ. Ժապաւէն արկեալ զուսովք. օֆիչիալլարըն օմուզլարընտագի նիշան. օմուզլուգ: կար ուսոց հանդերձի: ուսանոց կամ մասն հանդերձի՝ որ ծածկէ զուսն:

Épaulière (է՛բօլիէր) գ. իգ. Զրահ կամ պահպանակ ուսոց և թիկանց:

Épaure (է՛բօր) գ. իգ. Գերան ինչ, ամբառնալիք:

Épautre (է՛բօդր) գ. ար. Ազգ ինչ կարմրագոյն ցորենոյ. ձաւար. խընտա, եարմա պուղտայ:

Épée (է՛բէ՛) գ. իգ. Սուր, սուսեր. գըլըճ, շիշ: զէնք. զինուորութիւն. ասգէրլիգ: Թրաձուկն. գըլըճ պալըղը:

Épeignée (է՛բէնիէ՛) ած. Պատառեալ կամ հերձեալ (չերտ տակառաց):

Épeler (է՛բլէ՛) բ. ն. Հեգել, հեգենայել, վանկել. հէճէլէմէք, հէճէ իլէ օգումագ:

Épellation (է՛բէլլասիօն) գ. իգ. Հեգ, հեգենայ, հեգելն. հէճէ:

Éperdu, ue (է՛բէրտիւ) ած. Շուարեալ, պակուցեալ, ահաբեկ. շաշգըն. գէօզիւ գօրգմուշ, մունգէսիր:

Éperdument (է՛բէրտիւման) մակ. Անչափ, մոլեգին, կատաղին, սարսափմամբ. մուպալաղա իլէ, գըյասսըզ իլէ:

Éperlan (է՛բէրլան) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու. պիր նէվի գիւչիւգ տէնիզ պալըղը:

Éperon (է՛բռօն) գ. ար. Մորակ, խթան. մահմուզ: կոշտ աքաղաղի կամ շան. մահմուզ: ցռուկ նաւաց. կէմի պուռնու, գայալըգ: շառաւեղ: հաստարան: կնձիւն յանկիւնս աչաց ծերոց:

Éperonné (է՛բռօնէ՛) գ. ար. Ձուկն ինչ 'ի ծովու Հնդկաց:

Éperonné, ée (է՛բռօնէ՛) ած. Որ ունի զմորակ կամ զկոշտ. մահմուզլու: որ ունի զկնձիւն աչաց:

Éperonnier (է՛բռօնիէ՛) գ. ար. Որ շինէ կամ վաճառէ զմորակս և զխթանս. մահմուզճու:

Épervier (է՛բէրվիէ՛) գ. ար. Բազէ, որի. ադմաճա: գործի ինչ ձկնորսաց. սէրփմէ աղ: երիզ կամ կապ վիրաց ունգաց. պուրուն պաղը:

Éphèbe (է՛ֆէպ) գ. ար. Պատանի 'ի չափ հասեալ:

Éphèdre (է՛ֆէտր) գ. ար. Ըմբիշ, նահատակ: Թուփ ինչ:

Éphélides (է՛ֆէ՛լիտ) գ. իգ. յոգ. Պիսակ, նիշ: բիծ, արատ. չըլըգ:

Éphémère (է՛ֆէ՛մէր) ած. Առօրեայ, օրակեաց, միօրեայ, միոյ աւուր. պիր կիւնլիւգ, ազ փայանտըր, հէր կիւնլիւգ, եէվմիյէ:

Éphémérides (է՛ֆէ՛մէրիտ) գ. ար. յոգ. Օրագրութիւն լուսաւորաց, աստեղացոյց. դագվիմ, մունէճճիմլէրին րուզնամէսի:

Éphémérines (է՛ֆէ՛մէրին) գ. իգ. Բոյս ինչ:

Éphestrie (է՛ֆէսդրի) գ. իգ. Զգեստ ինչ, և հանդէս տօնի առ նախնի Յոյնս:

Éphètes (է՛ֆէդ) գ. ար. յոգ. Ծերակոյտ ինչ կամ դատաւորք Աթենայ առ նախնիս, եփետք:

Éphialtes (է՛ֆիալդ) գ. ար. Մղձաւանջ. աղըր պասան:

Éphod (է՛ֆօտ) գ. ար. Եփուտ (քահանայապետին Հրէից):

Éphores (է՛ֆօր) գ. ար. յոգ. Ծերակոյտ կամ գերագոյն դատաւորք Սպարտացւոց. գատիմ զէմանտէ րում հագիմլէրի:

Épi (է՛բի) գ. ար. Հասկ, քիստ. պաշագ, պուղտայըն պաշը կամ աշգըմը: երիզ կամ կապ վիրաբուժից: տունկ ինչ:

Épiale (է՛բիալ) ած. Անընդհատ (տենդ տապախտուն):

Épian կամ Pian (է՛բիան) գ. ար. Ախտ ինչ յԱմերիկա:

Épicarpe (է՛բիգարբ) գ. ար. Ի դեղ ինչ:

Épicaume (է՛բիգօմ) գ. ար. Վէրք 'ի բիբն աչաց:

Épice (է՛բիս) գ. ար. Խառնուած համեմոց կամ բժշկական դեղոց, դեղորայք. պահար, էդղար: պարգև կամ իրաւունք դատաւորի. փարա մասրաֆը:

Épicéa կամ Épicia (է՛բիսէ՛ա, է՛բիսիա) գ. ար. Եղևնի. չամ:

Épicène (է՛բիսէն) ած. Համարակ (անուն արուի և իգի):

Épicer (է՛բիսէ՛) բ. ն. Հանդերձել կամ կազմել համեմիւք կամ դեղովք. դէրպիյէ էդմէք, պահար իլէ չէշնէդ վէրմէք, պահարլամագ:

Épicérastique (է՛բիսէ՛րասդիգ) ած. և գ. Անուշիչ կամ քաղցրացուցիչ հիւթոց (դեղ):

Épicerie (է՛բիսրի) գ. իգ. Համեմունք կամ դեղորայք. հէր դիւրլիւ պահար, ատդարլըգ:

Épichérème (է՛բիգէ՛րէմ) գ. ար. Ձեռնարկութիւն համդերձ ցուցմամբ (ազգ ինչ համառաբանութեան):

Épicier, ière (է՛փիսիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. *Դեղավաճառ.* ատտար:

Épicrâne (է՛փիքռան) գ. ար. *Գանկապատ, թաղանթ որ պատէ զգանկն կամ զսկաւառակ գլխոյն:*

Épicurien (է՛փիքիւռիէն) գ. և ած. *Եպիկուրեան (փիլիսոփայ կամ աղանդ): մարմնապաշտ, հեշտասէր.* էփիքուռօս ֆիլօսօֆունուն հէմմէզհէպի օլան:

Épicurisme (է՛փիքիւռիսմ) գ. ար. *Եպիկուրեան աղանդ. մարմնապաշտութիւն:*

Épicycle (է՛փիսիքլ) գ. ար. *Մակաշրջանակ:*

Épicycloïde (է՛փիսիքլօիտ) գ. իգ. *Մակաբոլորակ:*

Épicyèse (է՛փիսիէզ) գ. իգ. *Վերստին կամ կրկին յղութիւն:*

Épidémie (է՛փիտէմի) գ. իգ. *Տարափոխիկ ախտ.* տօլաշըճը մարազ, սարի:

Épidémique (է՛փիտէմիք) ած. *Տարափոխիկ, փոխադրական.* տօլաշըճը:

Épidémium (է՛փիտէմիօմ) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Épiderme (է՛փիտէռմ) գ. ար. *Վերնամաշկ, վերին մասն կամ երես մորթոյն.* տէրիճիք:

Épididyme (է՛փիտիտիմ) գ. ար. *Մաշկ երկուորեաց:*

Épier (է՛փիէ) բ. չ. *Հասկաւորիլ. աճել ՚ի հասկ. արձակել հասկս.* պաշագլանմագ, պաշագ տօղմագ:

Épier (է՛փիէ) բ. ն. *Դիտել, լրտեսել.* կէօզէտմէք, ճաասուսլամագ կամ գօլլուգլամագ:

Epierrer (է՛փիէռէ) բ. ն. *Մաքրել կամ սրբել ՚ի քարանց (զպարտէզն).* տաշլարըն այըգլամագ կամ տէմիզլէմէք:

Épieu (է՛փիէօ) գ. ար. *Շամփուր որսորդաց երէոց.* շիշ, հարպա, ղըլըգըճ:

Épigastre (է՛փիկասթռ) գ. ար. *Վերին մասն որովայնի:*

Épigastrique (է՛փիկասթռիք) ած. *Վերին մասին որովայնի:*

Épigénésie (է՛փիժէնէզի) գ. իգ. *Վարդապետութիւն աճման մարմնոց յարադրութեամբ:*

Épigeonner (է՛փիժօնէ) բ. ն. *Դնել թանձր ապեղանի:*

Épiglotte (է՛փիկլօտ) գ. իգ. *Կոկորդիլթ կամ լեզուակ.* տիլճիք:

Épigrammatique (է՛փիկռամմաթիք) ած. *Վերտառական, վերտառութեան:*

Épigrammatiste (է՛փիկռամմաթիսթ) գ. ար. *Յօրինող վերտառութեանց:*

Épigramme (է՛փիկռամ) գ. իգ. *Վերտառութիւն.* նիւքթէլի պէյթ, ղազէլ:

Épigraphe (է՛փիկռաֆ) գ. իգ. *Մակագրութիւն, մակագիր.* իւնվան:

Epigyne (է՛փիժին) ած. *Առէջից (ծաղկանց):*

Épilatoire (է՛փիլաթուառ) ած. *Հերաթափ.* գըլ տէօքիւճիւ:

Épilepsie (է՛փիլէփսի) գ. իգ. *Վերնոտութիւն, լուսնոտութիւն.* տութարըք, սարա, սարա հասթալըղը, հավալէ:

Épileptique (է՛փիլէփթիք) ած. և գ. *Վերնոտ.* տութարըքլը, սարալը, հավալէլի, ալըգ տութան:

Épiler (է՛փիլէ) բ. ն. *Թափել զհերս.* գըլ կամ թիւյ չըգարմագ՝ տիւշիւրմէք: *տես* Dépiler.

Épilobe (է՛փիլօպ) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Épilogue (է՛փիլօկ) գ. ար. *Ի վերայ բան, վերջաբան.* խաթիմէ:

Épiloguer (է՛փիլօկէ) բ. չ. *Ստգտանել, պախարակել, դատել.* նիւքթէ սայմագ, գընամագ, մասխարայա ալմագ:

Épilogueur (է՛փիլօկէօռ) գ. ար. *Ստգտանող. դառն դատաւոր, պարսաւագէտ.* նիւքթէ պուլըճը:

Épimédium (է՛փիմէտիօմ) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Épinards (է՛փինառ) գ. ար. յոգ. *Շոմին, ծմել.* ըսփանագ:

Épinceuses, *տես* Nopeuses.

Épincoir (է՛փէնսուառ) գ. ար. *Ազգ ինչ երկճեղ մրճոյ կամ ուռան:*

Épine (է՛փին) գ. իգ. *Փուշ, փշալից թուփ.* տիքէն: *ողնայար կամ ողնաշար.* գապուրղա տիքէնլէրի, օմուրղա: յոգ. *Դժուարութիւն, վիշտ, նեղութիւն.* կիւճլիւք:

Épine-arabique (է՛փին առապիք) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Épine-vinette (է՛փին վինէտ) գ. իգ. *Ի թուփ ինչ.* մաճար իւզիւմի:

Épinette (է՛փինէտ) գ. իգ. *Նուագարան ինչ յօրինեալ ՚ի լարից.* տէլ օրղանօսու:

Épineux, euse (է՛փինէօ, էօզ) ած. և գ. *Փշոտ, փշալից.* տիքէնլի: *դժուարին.* մուխաթարալը: *դեգ, դժուարահաս.* նազիք:

Épingare (է՛փէնկառ) գ. ար. *Թնդանօթ ինչ փոքրիկ:*

Épingle (է՛փէնկլ) գ. իգ. *Գնդասեղն.* տօփլու, տօփլու իյնէ: յոգ. Épingles, *Զեռաձիր, պարգև, ընծայ.* պախշըշ, հէտիյէլէր:

Épingler (է՛փէնկլէ) բ. ն. *Դնել զգնդասեղն ՚ի ծակ տուար թղթոյն:*

Épinglette (է՛փէնկլէտ) գ. իգ. *Ասեղն ինչ երկաթի:*

Épinglier, ière (է՛փէնկլիէ, էռ) գ. ար. և իգ. *Յօրինող կամ վաճառող գնդասեղանց.* տօփլու իյնէճի, տօփլուճու: *անուաւոր գործի մանելոյ:*

Épinière (է՛փինիէռ) ած. *Ողնայարի կամ ողնաշարի:*

Épiniers (է՛փինիէ) գ. ար. յոգ. *Մացառուտ, փշոտ վայր.* չալըլըգ, տիքէնլի եէր:

Épinoche (է՛փինօշ) գ. իգ. *Ընտիր կամ ազնիւ խահվէ.* գահվէնին ալէսի: *ձուկն ինչ փոքրիկ որ ունի զփուշ ՚ի վերայ թիկանց.* պիր նէվի պալըղը:

Épinyctides (է՛փինիքթիտ) գ. իգ. յոգ. *Ուռուցք ՚ի գիշերի:*

Épiphanie (է́փիֆանի) գ. իգ. Աստուածայայտնութիւն, տօն աստուածայայտնութեան Տեառն. դէճէլլի, հօռան, հօռանի, գըւ նարը պայրամը:

Épiphonème (է́փիֆօնէմ) գ. ար. Վերաձայնութիւն, բարբառ:

Épiphore (է́փիֆօռ) գ. իգ. Ջերմաջերմ հոսումն արտասուաց. կէօզլէրին ագմասը:

Épiphyse (է́փիֆիզ) գ. իգ. Աճառ միացեալ ընդ ոսկեր:

Épiplérose (է́փիփլէ́ռօզ) գ. իգ. Առաւելութիւն արեան 'ի շնչերակս:

Épiplocèle (է́փիփլօսէլ) գ. իգ. Փոշտանկութի, աղեթափութի. պիր նէվի փէդդէլիք:

Épiploïque (է́փիփլօիք) ած. Քաղրթի:

Épiplomphale (է́փիփլօնֆալ) գ. իգ. Փոշտանկութիւն պորտոյ:

Épiploon (է́փիփլօօն) գ. ար. Թաղանթ ընդերաց, քաղիրթ:

Épique (է́փիք) ած. Դիւցազնական (բանաստեղծ կամ բանաստեղծութիւն). ֆիրդէվսի վէ շաիրլէրէ մախսուս շիիրլէր:

Épiscopal, ale (է́փիսքօփալ) ած. Եպիսկոպոսական. փիսգօփօսա մուդաալլիգ, պիռաղէյէ մանսուպ:

Épiscopat (է́փիսքօփա) գ. ար. Եպիսկոպոսութիւն, աստիճան եպիսկոպոսութեան. փիսգօփօսլուգ, էփիսգօփօսլուգ:

Épiscopaux (է́փիսքօփօ) գ. ար. յոգ. Եպիսկոպոսեան աղանդաւորք:

Épisode (է́փիզօդ) գ. ար. Միջադրութիւն կամ միջաբանութիւն դիւցազնական բանաստեղծութեան. պաշ մադդէյէ զամիմէ:

Épisodique (է́փիզօդիք) ած. Միջադրութեան դիւցազնական բանաստեղծութեան:

Épispastique (է́փիսփաստիք) ած. Ձգիչ հիւթոց (դեղ). դէրի գապարդըճը իլաճ:

Épisser (է́փիսէ́) բ. ն. Պատատել, հանգուցել:

Épissoir (է́փիսօառ) գ. ար. Գործի հանգուցի:

Épissure (է́փիսիւռ) գ. իգ. Հանգոյց:

Épistate (է́փիստատ) գ. ար. Վերակացու կամ գլուխ ծերակուտին Աթենայ:

Épistémonarque (է́փիստէ́մօնառք) գ. ար. Ուսուցչապետ կամ վարժապետ (յեկեղեցիս Յունաց):

Épister (է́փիստէ́) բ. ն. Ջանգել. Թրել:

Épistolaire (է́փիստօլէռ) ած. և գ. Նամակագրական, Թղթոց. նամակագիր. մէքթուպէ կամ ինշայէ մէնսուպ. իլմի ինշա:

Épistyle (է́փիստիլ) գ. իգ. Մակասին կամ հեծան շինուածոց:

Épitaphe (է́փիտաֆ) գ. իգ. Տապանագիր, գամբանագիր. մէզար դաշըր՝ մէֆթ դարիխի:

Épitase (է́փիտազ) գ. իգ. Մասն ինչ կատակերգութեան Յունաց:

Épithe (է́փիթ) գ. իգ. Երիթ կամ սեպ փոքրիկ:

Épithalame (է́փիթալամ) գ. ար. Երգ առագաստի կամ հարսանեաց, հարսներգութիւն. դիւյիւն շիիրի, իյրանիյէ, դիւյիւն դիւրքիւսիւ:

Épithème (է́փիթէմ) գ. ար. Դեղ ինչ կազմեալ 'ի համեմոց:

Épithète (է́փիթէտ) գ. իգ. Մակադրական, ածական (անուն). վասֆ, նաաթ, սըֆադ: մականուն. լագապ կամ լաղապ:

Épitié (է́փիտիէ́) գ. ար. Փոքրիկ խորշ 'ի նաւի:

Épitime (է́փիտիմ) գ. ար. Տունկ ինչ և ծաղիկ բժշկական:

Épitoge (է́փիտօժ) գ. իգ. Գլխարկ ինչ կամ վեղար նախնի Ատենակալաց:

Épitoir (է́փիտօառ) գ. ար. Գործի 'ի մուծանել զսեպն:

Épitome (է́փիտօմ) գ. ար. Համառօտութիւն գրոց կամ պատմութեան. իճազ, մուճէզ, իճմալ:

Épître (է́փիտռ) գ. իգ. Թուղթ, նամակ. մէքթուպ. քեաղըդ, նամէ:

Épitrope (է́փիտռօփ) գ. ար. Միջնորդ դատաւոր առ Յոյնս:

Épitrope (է́փիտռօփ) գ. իգ. Թոյլտուութիւն, ներումն (ըստ ճարտասանից):

Épizootie (է́փիզօօտի) գ. իգ. Տարափոխիկ ախտ անասնոց, խաշնամահ. հայվանլարըն դաուլուգ հասդալըղը:

Épizootique (է́փիզօօտիք) ած. Տարափոխիկ ախտի անասնոց:

Éplaigner (է́փլէնիէ́) բ. ն. Թաւացուցանել զլուխայն:

Éploré, ée (է́փլօռէ́) ած. Արտասուալից, արտասուագին. կէօզի եաշլը, զարի զարի աղլայան:

Éployé, ée (է́փլօյէ́) ած. Թևատարած (ըստ կնքաբանից):

Épluchage (է́փլիւշաժ) գ. ար. Մաքրութիւն, սրբելն զաղտս:

Épluchement (է́փլիւշման) գ. ար. Մաքրութիւն, ընտրանք. այըգլամա:

Éplucher (է́փլիւշէ́) բ. ն. Մաքրել, սրբել, ընտրել, զատանել. այըգլամագ, դէմիզլէմէք, սիւզմէք: զննել, քննել, հետազօտել. դիգգադ իլէ կէօրմէք, դըգգէդլի դէճէսսիւս էդմէք:

Éplucheur, euse (է́փլիւշէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Մաքրող, սրբիչ: խուզարկու, մանրակրկիտ. այըգլայըճը:

Épluchoir (է́փլիւշօառ) գ. ար. Դանակ ինչ կողովագործաց:

Épluchures (է́փլիւշիւռ) գ. իգ. յոգ. Անպիտան մասն, աղտեղութիւն, խեչերանք, խերևէչք. սիւփրիւնդիւ:

Épode (է́փօդ) գ. իգ. Վերերգութիւն (ըստ բանաստեղծից):

Épointé, ée (է́փուէնտէ́) ած. Խախտեալ ոսկերօք, միջաբեկ. պէլի գըրըգ:

Épointer (է́փուէնտէ́) բ. ն. Փշրել կամ բե-

թացուցանել զծայր կամ զսայր, գործեաց. ուճունու պօզմագ կամ գըրմագ: Épointé, ée, *ծայրակոտոր, բթեալ:*

Épois (է՛փուա) գ. ար. յոգ. *Ստեղունք գագաթան եղջերուի:*

Épomis *կամ* Épomide (է՛փօմի, է՛փօմիտ) գ. իգ. *Ուս:*

Éponge (է՛փօնժ) գ. իգ. *Սպունգ, սաթնուկ.* սիւնկէր: *ծայր պայտի.* նալ ուճու:

Éponger (է՛փօնժէ) բ. ն. *Սրբել սպունգաւ.* սիւնկէր իլէ տէմիզլէմէք կամ սիլմէք:

Épontilles (է՛փօնթիյլ) գ. իգ. յոգ. *Յենարանք գատիկոնի նաւուն:*

Épopée (է՛փօփէ) գ. իգ. *Դիւցազնաբանութիւն, դիւցազնական բանաստեղծութիւն:*

Époque (է՛փօք) գ. իգ. *Թուական, թիւ.* տարիխ:

Époudrer (է՛փուտրէ) բ. ն. *Մաքրել, սրբել, թօթափել զփոշին.* տօզունու սիլմէք կամ ւըգարմագ:

s'Épouffer (է՛փուֆէ) բ. չ. *Գաղտագնաց լինել, խոյս տալ փութանակի.* կիզլի սիվիշմէք:

Épouiller (է՛փույլէ) բ. ն. *Մաքրել յոջլոց, քթուել.* պիտլէմէք, քէհլէ կամ պիտ այըգլամագ, պիտէ պագմագ:

Époulle (է՛փուլ) գ. իգ. *Թել պատատեալ 'ի գլանակն.* պիր մասուրա իփլիք:

Époulleur (է՛փուլէօր) գ. ար. *Որ պատատէ զթելս 'ի գլանակն կամ յեղէգնեակն:*

Époullin (է՛փուլէն) գ. ար. *Եղէգնակ կամ գլանակ ոստայնանկաց.* մասուրա:

Époumoner (է՛փումօնէ) բ. ն. *Աշխատ առնել զթոքս, շնչասպառ լինել ('ի սաստիկ գոչմանէ).* ճիյէրինի սօլուղունու քէսմէք, պաղըրմագտան էօփ փադլանմագ: Époumoné, ée, *շնչասպառ:*

Épousailles (է՛փուզայլ) գ. իգ. յոգ. *Հարսնախօսութիւն, հանդէս հարսանեաց. հարսանիք.* նամզէթլիք, նիշան, նիքեահ. տիւյիւն:

Épouse (է՛փուզ) գ. իգ. *Հարսն.* էհլ, գարը, աւրէթ, կէլին, արուսէ:

Épousée (է՛փուզէ) գ. իգ. *Հարսն, հարսնացու.* կէլին, նիշանլը աւրէթ, կէլին գադըն:

Épouser (է՛փուզէ) բ. ն. *Կին առնել, առնել 'ի կնութիւն.* էվլէնմէք, նիքեահ կամ տէզէվվիւճ էթմէք. գարը ալմագ: *հարսնացուցանել.* էվլէնտիրմէք: *ամուսնանալ.* էվլէնմէք: *ընտրել հաճութեամբ կամ ըստ կամի.* պիրինէ պաղլանմագ, տարաֆկիր օլմագ:

Épouseur (է՛փուզէօր) գ. ար. *Ամուսին, որ կարէ ամուսնանալ.* էվլէնմէք իսթէյէն, մուտէնքիհ:

Épousseter (է՛փուսթէ) բ. ն. *Աւել ածել, թօթափել զփոշին.* քէֆէլէմէք, ֆըրչալամագ, տօզունու սիլմէք. սիլքմէք: *հարկանել, ձաղկել.* պիրինի տէօյմէք:

Époussetoir (է՛փուսթուար) գ. ար. *Վրձին ականց:*

Époussettes (է՛փուսէթ) գ. իգ. յոգ. *Աւել զգեստուց.* քէֆէ սիւփիւրկէսի, քէֆէ:

Époutí (է՛փուտի) գ. ար. *Աղտեղութիւն կամ խեշերանք կտաւուց:*

Époutier (է՛փուտիէ) բ. ն. *Մաքրել զաղտեղութիւնս կտաւուց:*

Époutieuse (է՛փուտիէօզ) գ. իգ. *Կին մաքրիչ կտաւուց:*

Épouvantable (է՛փուվանթապլ) ած. *Զարհուրելի, սոսկալի, ահաւոր: ահեղ, ահագնատեսիլ: տարադէպ, օտար, նորանշան, անչափ.* գօրգունչ, գօրգուլաճագ, իւրքէճէք, մախուֆ, հէյպէթլի:

Épouvantablement (է՛փուվանթապլըման) մակ. *Սոսկալապէս, ահագնիս, մեծապէս, կարի յոյժ.* հէյպէթ իլէ, գօրգունչ իլէ:

Épouvantail (է՛փուվանթայլ) գ. ար. *Խրտուիլակ, խրտուիլ, որ արկանէ երկիւղ.* տէնփիւէ, գօրգուլուգ, ույուգ:

Épouvante (է՛փուվանթ) գ. իգ. *Արհաւիրք, սոսկումն, զարհուրանք, երկիւղ անհնարին, ահափետք, ահ.* գօրգու:

Épouvanter (է՛փուվանթէ) բ. ն. *Զարհուրեցուցանել, երկեցուցանել, պակուցանել, ահ կամ արհաւիրս արկանել.* գօրգուտմագ, իւրքիւտմէք, շաշըրմագ: S' épouvanter, բ. չ. *Զարհուրիլ, զահի հարկանիլ, պակչել, յահի մեծի լինել.* գօրգմագ, իւրքմէք:

Époux, ouse (է՛փու, ուզ) գ. ար. և իգ. *Ամուսին, փեսայ.* կիւվէյի, էհլ, գօճա, էրքէք, էր: *ամուսին, հարսն, կին.* էհլի, կէլին, գօճա գարը:

Épreindre (է՛փրէնտր) բ. ն. *Արտաքս ճնշել, քամել, մզել.* սըգմագ: Épreint, einte, *ճնշեալ, քամեալ:*

Épreinte (է՛փրէնթ) գ. իգ. *Թանչ արխնախառն կամ խիթ որովայնի.* քէսքին աղրըլար:

Épreuve (է՛փրէօվ) գ. իգ. *Փորձ, փորձառութիւն, հանդէս.* տէճրիպէ, իմթիհան, սընամա, փէնէմէ: *առաջին փորձ տպագրութեան.* տէճրիպէ իչին պասըլան նիւմունէ:

Éprouver (է՛փրուվէ) բ. ն. *Փորձել, զփորձ կամ զչափ առնուլ, փորձ փորձել, մատուցանել 'ի փորձ կամ 'ի հանդէս.* իմթիհան կամ տէճրիպէ էթմէք, փէնէմէք, սընամագ, յօգլամագ, տույմագ: Éprouvé, ée, *փորձեալ, փորձ:*

Éprouvette (է՛փրուվէթ) գ. իգ. *Վիրաչափ, առանցք կամ պատրոյգ վիրաբուժից.* միլ: *փորձիչ գործի.* պարուտուն գուվվէթինի տէճրիպէ էտէճէք ալէթ:

Eptacorde (է՛փթաքօրտ) գ. ար. *Եւթնաղի (նուագարան):*

Eptagone (է՛փթակօն) գ. ար. *Եւթնանկիւն, եւթնակողմեան (ձև կամ պատնէշ):*

Épucer (է՛փիւսէ) բ. ն. *Քթուել կամ ժողովել զլուս.* փիրէ այըգլամագ, փիրէլէմէք:

Épuisable (է՛փիւիզապլ) ած. *Սպառելի.* տիւքէնէճէք:

Épuisement (էփիւ-իզման) գ. ար. *Սպառումն, վատնումն, դատարկութիւն.* գուվվէթսիզլիք, պօշալթմա, զաֆ, դիւքէնմէ:

Épuiser (էփիւ-իզէ) բ. ն. *Սպառել, ծախել, վատնել: չորացուցանել, ցամաքեցուցանել, հանել. թափել, դատարկել.* դիւքէթմէք, գուրութմագ, պօշալթմագ, զայըֆլանտըրմագ, պիթագաթ էթմէք:

Épuisette (էփիւ-իզէթ) գ. իգ. *Վարմ ինչ թռչնոց:*

Épulié (էփիւ-լիէ) գ. իգ. *Միս աճեցեալ 'ի լնտերս:*

Épulons (էփիւ-լօն) գ. ար. յոգ. *Քուրմք սեղանոյ դից առ նախնի Հռովմայեցիս:*

Épulotique (էփիւ-լօթիք) ած. և գ. *Սպիացուցիչ, բուժիչ վիրաց (դեղ):*

Épure (էփիւ-ր) գ. իգ. *Նախագիծ շինուածոյ:*

Épurer (էփիւ-րէ) բ. ն. *Մաքրել, սրբել, մաքրազարդել.* դէմիզլէմէք, արըթմագ, դուրուլթմագ:

Épurge (էփիւ-րժ) գ. իգ. *Խոտ ինչործացուցիչ և լուծողական.* չէպրէմ:

Équarrir (էքառիր) բ. ն. *Հատանել յուղիղ անկիւնս, գործել քառակուսի կամ ուղղանկիւն.* տէօրթ քէօշէլի էթմէք, տէօրթ քէօշէ քէսմէք:

Équarrissage (էքառիսաժ) գ. ար. *Քառակուսութիւն:*

Équarrissoir (էքառիսուար) գ. ար. *Գործի հատանելոյ ուղղանկիւն կամ քառակուսի:*

Équarrissement (էքառիսման) գ. ար. *Քառակուսի գործելն, ուղղանկիւնութիւն:*

Équateur (էքուաթէօր) գ. ար. *Հասարակած, գիշերահաւասար (շրջանակ).* խադդի իսթիվա, մուադդիլի լէյլի նիհար:

Équation (էքուասիօն) գ. իգ. *Հաւասարութիւն, հաւասարումն:*

Équatorial (էքուաթօրիալ) գ. ար. *Հաւասարաչափ (գործի աստեղաբաշխական):*

Équerre (էքէր) գ. իգ. *Ուղղաչափ կամ անկիւնաչափ (գործի), քանոն, կանոն.* շագուլ կամ շահուլ, գիւնիա, ճիպա:

Équestre (էքիւէսթր) ած. *Ասպետական, ասպետաց. հեծեալ, հեծելոց.* աթլը:

Équiangle (էքիւիանկլ) ած. *Հաւասարանկիւն:*

Équidistant, ante (էքիւիտիսթան, անթ) ած. *Հաւասարանջատ, զուգանջատ, հաւասարապէս տարակաց.* պիր ուզագլըգտա:

Équilatéral, ale (էքիւիլաթէրալ) ած. *Հաւասարակողմն, հաւասարակողմեան (եռանկիւն).* հէր դարաֆը կամ քէօշէլէրի պիր օլան, մուսէլլէսի մութէսավի իւլ ազլա:

Équilatère (էքուիլաթէր) ած. *Հաւասարակողմն:*

Équilboquet (էքիլպօքէ) գ. ար. *Գործի չափելոյ զբերանն կամ զծակն:*

Équilibre (էքիլիպր) գ. ար. *Հաւասարակշռութիւն.* տէնք, դէրազի. մուվազէնէթ, մուգապէլէթ:

Équimultiple (էքիմիւլթիփլ) ած. *Հաւասարապատիկ:*

Équinette (էքինէթ) գ. իգ. *Փայտ դրօշի 'ի ծայրս կայմին:*

Équinoxe (էքինօքս) գ. ար. *Գիշերահաւասար (ժամանակ տարւոյ).* կէճէ կիւնտիւզ պէրապէրլիյի, կէճէ իլէ կիւնտիւզ պիր օլմալը, իքի դաֆա իւլ սէնէ վէննիհար: *գիշերահաւասար գարնայնոյ.* նէվրուզ: *գիշերահաւասար աշնայնոյ.* մէհրիճան:

Équinoxial, ale (էքինօքսիալ) ած. *Գիշերահաւասարի:*

Équipage (էքիփաժ) գ. ար. *Նպարակ, կազմածք, հանդերձանք, խումբ, բազմութիւն (զօրաց, ծառայից, նաւաստեաց, և այլն).* թագըմ, դագըմ, դայֆէ, գաֆիլէ, աթ արապա, էսպապ, րուպա, էշյա. կէմի խալգը կամ դայֆասը:

Équipe (էքիփ) գ. իգ. *Բազմութիւն բեռնաբարձ նաւակաց:*

Équipée (էքիփէ) գ. իգ. *Ձեռնարկ յանդուգն կամ առանց խորհրդոյ.* ճիքիրիշլիք, էօլչուզ իլէ աքըլսըզ ճէնա օլան հարէքէթ:

Équipement (էքիփման) գ. ար. *Նպարակաւորութիւն, պաշար, հանդերձանք նաւու.* դէտարիք, դօնաթմա:

Équiper (էքիփէ) բ. ն. *Հանդերձել, հոգալ, պատրաստել, կազմել, զինել, նպարել, նպարակաւորել.* ամադէ կամ հազըր էթմէք, դօնաթմագ:

Équipollence (էքիփօլլանս) գ. իգ. *Համազօրութիւն, զուգականութիւն, հաւասարութիւն, հանգիտութիւն:*

Équipollent, ente (էքիփօլլան, անթ) ած. *Համազօր. զուգակշիռ, հաւասար, հանգէտ:* À l'équipollent, *ըստ նմին համեմատութեան, նովին չափով:*

Équipoller (էքիփօլլէ) բ. ն. *Համազօր, հաւասար կամ համաչափ լինել.* գըյմէթդէ կամ ֆայտա պիր օլմագ, պիր դարթըրդա օլմագ:

Équipondérance (էքիփօնտէրանս) գ. իգ. *Զուգակշռութիւն, հաւասար ծանրութիւն, հաւասար բերումն 'ի կենդրոն:*

Équitable (էքիթապլ) ած. *Արդար, արդարացի, արդարագործ, ուղիղ, իրաւացի.* ատալէթլի, ատիլ, ինսաֆլը, դօղրու, դիւրիւսթ:

Équitablement (էքիթապլըման) մակ. *Ուղղութեամբ, արդարութեամբ, իրաւամբք.* ատալէթ իլէ:

Équitation (էքիւիթասիօն) գ. իգ. *Հեծելութիւն, արուեստ հեծելութեան կամ աշտանակելոյ 'ի ձի.* պինիշլիք, աթ պինմէ, ֆիւրուսիյէթ:

Équité (էքիթէ) գ. իգ. *Արդարութիւն, ուղղութիւն, իրաւունք, իրաւ. անխայութիւն, գթութիւն.* ատալէթ, ինսաֆ, ատլ, դիւրիւսթլիւք:

Équivalent, ente (էքիվալան, անթ) ած. և գ. Համազօր, հաւասար յարժողութեան, համաչափ, զուգակշիռ: Հաւասարն, փոխարէն, կշիռ. պիր քատար օլան, մուատիլ. պէտէլ:

Équivaloir (էքիվալուառ) բ. չ. Լինել համազօր, արժել հաւասար, ունել զնոյն գին կամ զկշիռ. պիր քատար օլմագ:

Équivoque (էքիվօք) ած. և գ. Համանուն, երկդիմի, երկբայական: երկդիմութիւն, համանունութիւն. տէճնիս, ճինաս, իքի փիքիրլի կամ մանալը, լագըրտը, մուպհէմ, շիւպհէլի. լագըրտը մուղալէթէլի, իքի փիքիրլիլիք:

Équivoquer (էքիվօքէ) բ. չ. Համանուն կամ երկդիմի բառ 'ի կիր արկանել. տէճնիս կամ լագըրտը սէօյլէմէք: սխալել 'ի բանս. եանլըշ սէօյլէմէք, եանըլմագ:

Érable (էռապլ) գ. ար. Ի ծառ ինչ. փիշ տուփագ, ագչար աղաճը:

Éradicatif, ive (էռատիքաթիֆ, իվ) ած. Որ խլէ յարմատոց կամ ջնջէ զախտն:

Éradication (էռատիքասիօն) գ. իգ. Խլումն արմատաքի. քէօքիւնտէն ըլգարմա, քէօքտէն գօբարմա, իսթիսալ:

Érafler (էռաֆլէ) բ. ն. Ցռել, ցեռել կամ քերծուլ (զմորթն). տէրի սըյըրմէք, եըրթմագ, սըյըրմագ:

Éraflure (էռաֆլիւռ) գ. իգ. Ցեռումն, ցեռուած, քերծուած. տէրի սըյըրմասը, սըյըրըլմա:

Éraillement (էռայլըման) գ. ար. Շրջումն արտեւանանց:

Érailler (էռայլէ) բ. ն. Ծուատել, քակել զհիւսն. չէքիշտիրմէք, պիր գումաշըն չէքմէսիլէ իփլիքլէրինի պիր պիրինտէն այըրմագ, պուրուշմագ:

Érater (էռաթէ) բ. ն. Հանել, 'ի բաց բառնալ զփայծաղն. տալագ քէսմէք կամ չըգարմագ. տալագսըզ էտմէք: **Érate, ée**, որ ոչ ունի զփայծաղն, անփայծաղ. տալագսըզ:

Ère (էռ) գ. իգ. Թուական, թիւ. թարիխ:

Érecteur (էռէքթէօռ) գ. և ած. Որ կանգնէ կամ ձգտէ (միսն):

Érection (էռէքսիօն) գ. իգ. Կանգնումն. տիքմէ, տիքիշ, նասպ: ձգտումն:

Éreinter (էռէնթէ) բ. ն. Խորտակել զերիկամունս կամ միջաբեկ առնել. պէլինի գըրմագ կամ պէօքմէք: **Éreinté, ée**, միջաբեկ. պէլի գըրըգ:

Érémitique (էռէմիթիք) ած. Անապատական. ապտալա մուտաւալիգ:

Érémonts (էռէմօն) գ. ար. յոգ. Կրկին փայտք որք պինդ. ունին զքեղի կառաց:

Érésipélateux, տես **Érysipélateux**.

Érésipèle, տես **Érysipèle**.

Éréthisme (էռէթիզմ) գ. ար. Ուժգին ձգտումն թելից մարմնոյ:

Ergo (էռկօ) գ. ար. Վերջ, եզրակացութիւն, ուրեմն, և արդ (է բառ Լատին). սօն, նիհայէթ: **Ergo-glu**, մնոտի բանք. պօշ պօշ:

Ergot (էռկօ) գ. ար. Կոշտ (աքաղաղի կամ շան). մահմուզ, հայվան մահմուզու: փտութիւն ինչ հաճարոյ:

Ergoter (էռկօթէ) բ. չ. Բանսկու լինել, կագել, վիճել, հակառակել, պատճառել խիթ. պահա էտմէք, նահագգ ճէրէ չէքիշմէք, չէրրէտլիք էտմէք, տիտիշլէնմէք:

Ergoteur (էռկօթէօռ) գ. ար. Կռուասէր, հակառակասէր. չէքիշիճի, պօշ պօշունա պահա էտիճի, չէրէտ, նիզաճը:

Éridan (էռիտան) գ. ար. Համաստեղութիւն ինչ:

Ériger (էռիժէ) բ. ն. Կանգնել, ուղղել, կառուցանել. նուիրել, կարգել, հաստատել. տիքմէք, գալտըրմագ, նասպ էտմէք. իճատ էտմէք: **S' ériger**, բ. յ. Կանգնիլ, վերանալ. տիքիլի կամ նասպ էտինմէք: գոռոզութեամբ անձին ընծայել. քէնտինի սայմագ:

Érigne կամ **Érine** (էռինյ, էռին) գ. իգ. Գործի ինչ վիրաբուժից:

Érigone (էռիկօն) գ. իգ. Համաստեղութիւն ինչ:

Érinacée (էռինասէ) գ. իգ. Ի թուփ ինչ:

Érisson (էռիսօն) գ. ար. Խարխափ նաւու քառաթեւեան:

Ermailli (էռմայլի) գ. իգ. Վերակացու գործարանի պանրոյ:

Ermin (էռմէն) գ. ար. Մաքս ինչ յարեւելս:

Erminette (էռմինէթ) գ. իգ. Տապար ինչ կամ ուրագ:

Ermitage (էռմիթաժ) գ. ար. Ճգնարան, միայնարան: հիւղ, անպաճոյճ բնակարան. ռահիպլիք, ապտալլըգ, զավիյէ, ավլիա:

Ermite (էռմիթ) գ. ար. Անապատական, միայնակեաց, ճգնաւոր. ռահիպ, ապտալ:

Érodé, ée (էռօտէ) ած. Ատամնաձեւ (ըստ կնքաբանից):

Érosion (էռօզիօն) գ. իգ. Կրծումն:

Érotique (էռօթիք) ած. Սիրոյ, ցանկութեան, տռփանաց. աշգա տայիր, աշգ իւ մաշուգայէ մախսուս կամ մէնսուպ:

Érotomanie (էռօթօմանի) գ. իգ. Մոլեգնութիւն սիրոյ կամ տռփանաց:

Errant, ante (էռան, անթ) ած. և գ. Մոլորեալ, վտարանդի, աստանդական, թափառական: մոլար. խօվարտա, ավարա, սըլավարա կէզիճի: եանլըշ:

Errata (էռռաթա) գ. ար. Վրիպակք, ցուցակ սխալանաց տպագրութեան գրոց (է բառ Լատին). պիր քիթապ եանլըշլարը, սէհվիյաթ:

Erratique (էռռաթիք) ած. Պարականոն, անկանոն (ջերմն):

Erre (էռ) գ. իգ. Գնացք, ընթացք, շաւիղ: հետք: կենցաղ, բարք, վարք. կիտիշ:

Erremens (էռման) գ. ար. յոգ. Գնացք:

Errer (էռռէ) բ. չ. Թափառել, աստանդական կամ վտարանդի շրջել: մոլորիլ, թիւրիլ, սխալել. եօլտան ազմագ, ավարա կէզմէք, եէլմէք, մուատտալ կէզմէք, խօվարտալըք էտմէք.

եանլըշ էդմէք, եանլըշմագ, շաշըդ կամ խադա էդմէք:

Erreur (էռռէօռ) գ. իգ. Մոլորութիւն, սխալումն, վրիպակ. յանցանք, մեղք. եանլըշ, ֆիքր կամ զանն պադըլ, շաշըդ, սագադ, խադա, սէհվ:

Errine (էռռին) գ. ար. Դեղ ռնգաց:

Erroné, ée (էռռօնէ) ած. Մոլորական, մոլար. եանլըշլը, շաշըդլը:

Ers (էռս) գ. ար. Ի ոսպ ինչ. ագ պուրչագ, քէշնէ:

Érucague (էռիւքակ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Éructation (էռիւքդասիօն) գ. իգ. Զկռտումն, զգայռումն. կէյիրիշ:

Érudit (էռիւտի) ած. և գ. Հմուտ, վարժ, բանիբուն, ներհուն, ճարտար. օգումուշ, ալիմ:

Érudition (էռիւտիսիօն) գ. իգ. Հմտութիւն, տեղեկութիւն, քաջ վարժութիւն. ալիմլիք, տանըշ, մարիֆէդ, օգումուշլուգ:

Érugineux, euse (էռիւժինէօ, էօզ) ած. Ժանգահար, ժանգալից. ժէնկեարլի:

Éruption (էռիւփսիօն) գ. իգ. Արտաքս յարձակումն, ելք, բղխումն. խուրուճ, չըգըշ, տըշարը ուրուլմա:

Érynge (էռէնժ) գ. ար. Ազգ ինչ կանգառի:

Érysime (էռիզիմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Érysipélateux, euse (էռիզիփէլադէօ, էօզ) ած. Որ ունի զպալար հրատապ:

Érysipèle (էռիզիփէլ) գ. ար. Պալար ինչ հրատապ և կարմրախայտ. եըլանճըգ, հիւմրէդ:

Érytroïde (էռիդռօիտ) գ. իգ. Առաջին թաղանթ երկուորեաց:

Es, նխ. փոխան dans les. Ի մէջ, 'ի: Maîtres-ès-arts, վարժապետք յարուեստս կամ արուեստից:

Escabeau (էսքապօ) գ. ար. Աթոռ անբազուկ և անյենարան. իսքէմլի:

Escabelle (էսքապէլ) գ. իգ. տես Escabeau.

Escache (էսքաշ) գ. իգ. Սանձ կամ երասանակ ինչ:

Escadre (էսքատռ) գ. իգ. Գումարտակ նաւուց. կէմի պէօլիւյիւ, քիւչիւք տէրէա տօնանմասը:

Escadron (էսքատռօն) գ. ար. Գունդ հեծելազօրաց, խումբ հեծելոց. ադլը ասքէր պէօլիւյիւ:

Escadronner (էսքատռօնէ) բ. չ. Խմբել հեծելազօրաց:

Escalade (էսքալատ) գ. իգ. Մատուցանելն զսանդուղս ընդ պարիսպն, վերելք զօրաց ընդ սանդուղս. մէրտիվէն իլէ եիւրիւյիւշ:

Escalader (էսքալատէ) բ. ն. Ելանել սանդղովք 'ի վերայ պարսպին, կամ մտանել 'ի տուն. մէրտիվէն իլէ չըգմագ կամ եիւրիւյիւշ էդմէք:

Escaladon (էսքալատօն) գ. ար. Ի մեքենայ ինչ:

Escale (էսքալ) գ. իգ. Faire escale dans un port, Մտանել կամ խարիսխ արկանել 'ի նաւահանգիստ. պիր լիմանա կիրմէք:

Escalette (էսքալէդ) գ. իգ. Գործի ինչ մետաքսագործաց:

Escalier (էսքալիէ) գ. ար. Սանդուղք, աստիճան. մէրտիվէն կամ նէրտիւվան: խեցեմորթ ինչ:

Escalin (էսքալէն) գ. ար. Դրամ ինչ արծաթի:

Escamoter (էսքամօդէ) բ. ն. Ձեռնածութիւնս առնել, գաղտ գողանալ. հօգգապազլըգ էդմէք, ուսուլ իլէ չալմագ:

Escamoteur (էսքամօդէօռ) գ. ար. Ձեռնածու: խաբեբայ, նենգաւոր. հօգգապազ, էլի ուղուն:

Escamper (էսքանփէ) բ. չ. Խուսափել, խոյս տալ, աճապարել 'ի փախուստ. սավուշմագ:

Escampette (էսքանփէդ) գ. իգ. Խոյս, փախուստ. սըվըշ:

Escandole (էսքանտօլ) գ. իգ. Սենեակ ինչ 'ի ցռկանաւի:

Escap (էսքափ) գ. ար. Faire escap à un oiseau, Յուցանել բաղէի զորսն:

Escapade (էսքափատ) գ. իգ. Խոյս, փախուստ. սըվըշ, գաչմա, ֆիրար:

Escape (էսքափ) գ. իգ. Բուն սեան:

Escarballe (էսքառպալ) գ. իգ. Ժանիք փղի:

Escarbillard, arde (էսքառպիյլէառ, առտ) ած. և գ. Զուարթ, զուարթագին, ուրախամիտ. քէյֆլի:

Escarbit (էսքառպի) գ. ար. Ի գործի ինչ:

Escarbot (էսքառպօ) գ. ար. Բզէզ. տօնուզլան պէօճէյի, պէօճէք:

Escarboucle (էսքառպուքլ) գ. իգ. Կարկեհան. շէպչըրաղ:

Escarcelle (էսքառսէլ) գ. իգ. Քսակ մեծ կամ պարկ. դօրպա:

Escargot (էսքառկօ) գ. ար. Խխունջն, խղընջիւն, կողինջ. սալեանկօս, սիւմիւքլիւ պէօճէք:

Escarlingue (էսքառլէնկ) գ. իգ. տես Carlingue.

Escarmouche (էսքառմուշ) գ. իգ. Նախամարտութիւն, կռիւ յառաջամարտիկ կամ չահատակաց. չարգաճըլըգ:

Escarmoucher (էսքառմուշէ) բ. չ. Կռուիլ նախամարտութեամբ, նախամարտիկ լինել. չարգաճըլըգ էդմէք, էէլմէք:

Escarmoucheur (էսքառմուշէօռ) գ. ար. Նախամարտիկ. չարգաճը:

Escarotique (էսքառօդիք) ած. և գ. Կեղեղական (դեղ):

Escarpe (էսքառփ) գ. իգ. Ներքին որմ խրամից. խէնտէյին իչ տուվարը, խէնտէք էդէյի կամ էնիշի:

Escarpement (էսքառփման) գ. ար. Զառ 'ի վեր լերին, զառ 'ի վեր. պինմէսի չօր օլան եօգուշ:

Escarper (էսքառփէ) բ. ն. Սեպացուցանել, զառ 'ի վեր կամ ապառաժ գործել. պիր եօգուշ եափմագ, տիք էդմէք. պիր տուվարը պէնտ էտմէք: Escarpé, ée, սեպացեալ, զառ 'ի վեր, դժուարելանելի, առապար. պէնտէն եէր կամ կէօճ օլան, տիք, ուչուրում:

Escarpin (էսքառփէն) գ. ար. Հողաթափ նուրբ. թէօսէլէսի ինձէ փապուճ, գունտուրա, ինձէ փապուճ, մէստ: յոգ. Գելոց, գելարան:

Escarpine (էսքառփին) գ. իգ. Հրացան ինչ:

Escarpolette (էսքառփօլէտ) գ. իգ. Ցակուրջի. սալընճագ:

Escarre (էսքառ) գ. իգ. Կեղև խարանի. եարա գապուղու: պատառուած. եարըգ: բոյս ինչ ծովային:

Escasse (էսքաս) գ. իգ. Գերան ինչ ցռուկանաւու:

Escaude (էսքօտ) գ. իգ. Նաւակ ինչ գետոյ:

Escave (էսքավ) գ. իգ. Ուռկան ինչ ձկնորսաց:

Escavessade (էսքավէսատ) գ. իգ. Ցնցումն երասանակի:

Eschillon (էշիյլօն) գ. ար. Թաթառ ինչ ծովու:

Escient (էսիան) գ. ար. À son escient, Գիտութեամբ, հաւաստեաւ. պիլէրէք իլէ (է բառ վաղեմի):

Esclaire (էսքլէռ) գ. ար. Թռչուն ինչ երկայնաձև:

Esclandre (էսքլանտռ) գ. ար. Արկածք վատահամբաւութեան, վատ անուն, նախատինք. րէզալէտ, շամադա:

Esclavage (էսքլավաժ) գ. ար. Գերութիւն, ծառայութիւն, ստրկութիւն. գուլլուգ, էսիրլիք, գէօլէլիք:

Esclave (էսքլավ) գ. և ած. Գերի, ծառայ, ստրուկ. գէօլէ, էսիր, գուլ:

Escocher (էսքօշէ) բ. ն. Հայս կամ հաստեայս հարկանել ձեռամբ:

Escoffion (էսքօֆիօն) գ. ար. Գդակ կամ գլխարկ կանանց:

Escogriphe (էսքօկրիֆ) գ. ար. Յանդուգն ձեռներէց. գափըճը, տէլ գափան: յաղթանդամ, կոպտատաշաղ, անձոռնի. գաբա քիմսէ:

Escompte (էսքօնթ) գ. ար. Հատանելն 'ի գնոյ, նուազեցուցանելն ղհաշիւն. ֆայիզինի աշաղա գըրմա:

Escompter (էսքօնթէ) բ. ն. Իջուցանել կամ նուազեցուցանել ղհաշիւն, հատանել 'ի գնոյն. ֆայիզինի աշաղա գըրմագ, տէմէսինի դուշմագ:

Escoperche (էսքօփէռշ) գ. իգ. Մեքենայ ինչ բեռնաբարձ:

Escopette (էսքօփէտ) գ. իգ. Հրացան. տիւֆէնկ (է բառ վաղեմի):

Escopetterie (էսքօփէտրի) գ. իգ. Արձակումն բազում հրացանից միանգամայն:

Escorte (էսքօռթ) գ. իգ. Ուղեկցութիւն կամ ուղեկից վասն ապահովութեան. եօլտաշ, դէքճի, գըլավուզ, արգատաշլըգ. գըլավուզլուգ:

Escorter (էսքօռթէ) բ. ն. Առաջնորդել. ուղեկից լինել, ընկերել վասն ապահովութեան. գըլավուզլամագ, եօլտաշլըգ կամ արգատաշլըգ էտմէք:

Escot (էսքօ) գ. ար. Անկիւն առագաստի նաւուն: յոգ. Մնացուածք փայտի:

Escouade (էսքուատ) գ. իգ. Հատուած խմբի հետևակաց. պիր ալայ, պէօլիւք, օն նէֆէրլիք:

Escoup (էսքու) գ. ար. Թիակ խոր 'ի պէտս արկանելոյ զջուր:

Escoupe (էսքուփ) գ. իգ. Թիակ ականահատաց:

Escourgée (էսքուռժէ) գ. իգ. Խարազան (ձիոց). մէշին գամչը:

Escourgeon (էսքուռժօն) գ. ար. Դալար գարի. արփա հասըլը կամ էքինի: փոկ, խարազան. գայըշ:

Escousse (էսքուս) գ. իգ. Ցետս յետս գնալն' առ ուժգնակի դիմելոյ. ատլամա իչին կէրի չէքիլմէ:

Escrime (էսքրիմ) գ. ար. Սրախաղութիւն. մատրագճըլըգ:

Escrimer (էսքրիմէ) բ. չ. Խաղալ սուսերաւ. մատրագճըլըգ էտմէք: վիճել, վիճաբանել. իլմ խուսուսունտա պահս էտմէք: S'escrimer, բ. յ. Գիտել քաջ 'ի կիր արկանել, հանել զօգուտ:

Escrimeur (էսքրիմէօռ) գ. ար. Սրախաղ, գիտակ սրախաղութեան. մատրագճը:

Escroc (էսքրօք) գ. ար. Նենգաւոր, խաբեբայ, խորամանկ. ֆէնդ իլէ գափան, հօգգապազ, դօլանդըրըճը:

Escroquer (էսքրօքէ) բ. ն. Կորզել ինչ հնարիւք, որսալ խաբէութեամբ, 'ի ձեռս բերել խորամանկութեամբ. չալմագ, հօգգապազլըգ էտմէք, ալտատմագ, դօլանդըրմագ:

Escroquerie (էսքրօքըրի) գ. իգ. Խաբէութիւն, նենգութիւն, խորամանկութիւն. հիլէքէարլըգ, ֆէնդպազլըգ, հօգգապազլըգ, դօլանդըրըճըլըգ:

Escroqueur, euse (էսքրօքէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Խաբեբայ, նենգաւոր, խորամանկ. ֆէնդպազ, դօլանդըրըճը:

E-si-mi (է սի մի) Եղանակ ինչ կամ խաղ երաժշտական:

Esmards (էսմառ) գ. ար. յոգ. Փայտք ցանցի:

Esmilier (էսմիլիէ) բ. ն. Հարթել զքարինս շինուածոց:

Espace (էսփաս) գ. ար. Միջոց, տեղի, հեռաւորութիւն, անջրպետ, խորոց. արալըգ, արասը, միւտտէտ. մէյտան, մէսահա. մըգտար: Dans l' espace de peu de temps, 'ի սակաւ ժամանակի. ազ զամանտա:

Espacement (էսփասման) գ. ար. Անջրպետ, անջրպետութիւն. արալըգ, արա, պէյն, արա եէրի:

Espacer (էսփասէ) բ. ն. Անջրպետել, մեկնել, բաժանել, հեռացուցանել 'ի միմեանց:

Թողուլ միջոցս ընդ մէջ գրոց. արալըգ պըրագմագ կամ գօմագ, մէյտան գօմագ, արալըգլամագ:

Espade (էսփատ) գ. ար. Թակ կանեփոյ:

Espadeur (էսփատէօր) գ. ար. Որ ծեծէ թակիւ զկանեփ:

Espadon (էսփատօն) գ. ար. Սուսեր մեծ. պէօյիւք փալա, մէլ: Թրաձուկն. գըլըճ պալըղը:

Espadonner (էսփատօնէ՛) բ. չ. Ի կիր առնուլ զսուսեր մեծ. մէլ իլէ վուրմագ:

Espadot (էսփատօ) գ. ար. Արձէն ինչ ձըկնորսաց:

Espagnolette (էսփանեօլէթ) գ. իգ. Կեռպաս ինչ: երկաթ պատուհանի. փէնճէրէ տէմիրի:

Espale (էսփալ) գ. իգ. Նստարանք թիավարաց հուպ 'ի խելս ցռկանաւուն. գատըրղա գըչընըն էօնիւ, համլա:

Espalier (էսփալիէ՛) գ. ար. Որմնայեց ծառք 'ի պարտիզի. պաղչէտէ տուվարա էյիլմիշ եէմիշ աղաճլարընըն սըրասը: առաջին թիավար 'ի ցռկանաւի. համլաճը:

Espalouco (էսփալուքօ) գ. ար. Կենդանի ինչ:

Espalmer (էսփալմէ՛) բ. ն. Կպրաձիւթել, կամ օծանել ճարպով. կէմիյի եաղլամագ:

Espargoutte (էսփարկութ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Espart (էսփար) գ. ար. Փայտ ինչ գլանաձև:

Espatule (էսփաթիւլ) գ. իգ. Ազգ ինչ հերկի, որոյ տերևք են գարշահոտ. մէղլէգ:

Espèce (էսփէս) գ. իգ. Տեսակ. նէվ: ազգ. թիւրլիւ, ճինս, սօյ: գլխաւոր, անցք. մագալէ: դրամ. ագչէ, նուգուտ: ազգք դրամոց: յոգ. Բաղադրութիւն դեղոց. էճզա:

Espérance (էսփէրանս) գ. իգ. Յոյս, ակնկալութիւն. ումիտ կամ ումուտ:

Espérer (էսփէրէ՛) բ. ն. Յուսալ, ակն ունել, սպասել. ումմագ, ումուտ էտմէք, ումիտ պաղլամագ, ումուտու օլմագ:

Esphlase (էսֆլազ) գ. իգ. Ջախջախումն սկաւառակի գլխոյն:

Espiègle (էսփիէկլ) ած. և գ. Խորամանկ, ճարտար. ալըգ կէօղլիւ, գուռնազ, չէյթան, թիլքի:

Espièglerie (էսփիէկլըրի) գ. իգ. Խորամանկութիւն, ճարտարութիւն մանկան. ալըգ կէօղլիւլիւք. չօճուգ հիլլէսի, չէյթանլըգ, թիլքիլիք:

Espingole (էսփէնկօլ) գ. իգ. Ազգ ինչ հրացանի. թրօմպօնի, պօրու աղըզլը թիւֆէնք, ալայ պօղան:

Espion (էսփիօն) գ. ար. Լրտես, դէտ. ճասուս, չաշուտ:

Espionnage (էսփիօնաժ) գ. ար. Լրտեսութիւն. չաշուտլուգ:

Espionner (էսփիօնէ՛) բ. ն. Լրտեսել, գաղտ դիտել. չաշուտլամագ, չաշուտլուգ էտմէք:

Esplanade (էսփլանատ) գ. իգ. Տեղի տափարակ, դիւր, դաշտագետին. տիւզ եէր, մէյտան:

Espoir (էսփուար) գ. ար. Յոյս, ակնկալութիւն, վստահութիւն. ումիտ կամ ումուտ:

Espolin (էսփօլէն) գ. ար. Անօթ փոքրիկ նաւակաձև:

Esponton (էսփօնթօն) գ. ար. Ազգ ինչ նիզակի կամ աշտէի. գըսա հարպա, սիւնկիւ:

Espoulette (էսփուլէթ) գ. իգ. Խաղալիկ ինչ:

Espringalle (էսփրէնկալ) գ. իգ. Ազգ ինչ պարսատկի:

Esprit (էսփրի) գ. ար. Հոգի. ռուհ, ճան: շունչ. նէֆէս: միտք, խորհուրդ, իմաստ: աղդուութիւն, զօրութիւն: բերումն, յօժարութիւն. ֆիքր, գալպ, իտրաք, ագըլ, ֆիրասէթ, զէյրէքլիք, ֆէհմ, ուս, հուշ, անլայըշ, մանա: ոգի, այս. ճին, փէրի: ոգի հեղանիւթոց. ռուհ, ռուհի մաատէն, ռուհի ազիմ: Le Saint-Esprit, Հոգին սուրբ, հոգի Աստուծոյ. ռուհ իւլ գուտուս, ռուհ ուլլահ: Homme d'esprit, այր իմաստուն, միտացի, հանճարեղ, արագամիտ. ագըլլը ատամ, զարիֆ, էհլի զըրաֆէթ:

Esquain (էսքէն) գ. ար. Տախտակ ինչ:

Esquif (էսքիֆ) գ. ար. Նաւակ, կուր, մակոյկ. գայըգ, սանտալ:

Esquille (էսքիյլ) գ. իգ. Հատուած խորտակեալ ոսկեր. գըրըգ կէմիք փարչասը:

Esquiman (էսքիման) գ. ար. Նաւապետ:

Esquinancie (էսքինանսի) գ. իգ. Փողացաւք, փողացաւութիւն. խունագ կամ հըննագ, պօղազ ուրգըլմասը:

Esquine (էսքին) գ. իգ. Թիկունք կամ քամակ ձիոյ. ատ պէլի: բոյս ինչ. գըն գըն քէօքիւ:

Esquipot (էսքիփօ) գ. ար. Տապանակ կամ գանձանակ սափրչաց կամ վարսավիրաց:

Esquisse (էսքիս) գ. իգ. Գծագրութիւն, գծագիր, ուրուական. տասլագ, քէրլէմէ, տէսվիր, իլք րէսիմ, մուսվէտտէ:

Esquisser (էսքիսէ՛) բ. ն. Գծագրել, ուրուագրել, յօրինել զնախագիծն կամ զուրուականն. տասլագ էտմէք, նագըշ տէսմի էտմէք:

Esquive (էսքիվ) գ. իգ. Ազգ ինչ հողոյ:

Esquiver (էսքիվէ՛) բ. ն. Խուսափել, խոյս կամ տեղի տալ. խորշել, զգուշանալ, փախչել. սավուշմագ, չէքիլմէք, սագընմագ, գաչմագ: S'esquiver, բ. յ. Մեկնիլ, խոյս տալ, գաղտագողի լինել. սասսըզ սուզա սիվիշմէք, կիզլիճէ գաչմագ:

Essai (էսէ) գ. ար. Փորձ, հանդէս, առհաւատչեայ. իմթիհան, թէճրիւպէ, փէշին, սընամա: Ճաշակ, անօթ ճաշակառութեան:

Essaie (էսէ) գ. իգ. Արմատ ինչ 'ի պէտս ներկելոյ:

Essaim (էսէն) գ. ար. Պարս մեղուաց. օղուլ, արը սիւրիւսիւ: գունդագունդ բազմութիւն:

Essaimer (է՛սէմէ՛) բ. չ. *Պատել մեղուաց, կամ ելանել արտաքս խմբովին.* օղուլ էթմէք:

Essanger (է՛սանժէ՛) բ. ն. *Թանալ, Թրջել, ողողել 'ի ջուր (զկտաւն).* տաճ. *Թրջոց դնել.* չամաշըրը ըսլաթմագ:

Essarter (է՛սառթէ՛) բ. ն. *Խլել, կորզել արմատաքի.* քէօքտէն գօփարմագ, թարլայը թէմիզլէմէք:

Essaugue (էսօկ) գ. իգ. *Ուռական ինչ կամ ցանց ձկնորսաց:*

Essayer (է՛սէյէ՛) բ. ն. *Առնուլ զճաշակ, փորձել, փորձ փորձել, մատչել 'ի փորձ, քննել.* փէնէմէք, սընամագ, իմթիհան կամ թէճրիպէ էթմէք, եօգլամագ, այարընը պագմագ:

Essayerie (է՛սէյռի) գ. իգ. *Փորձարան, տեղի փորձելոյ զարծաթ:*

Essayeur (է՛սէյէօռ) գ. ար. *Փորձիչ (ոսկւոյ և արծաթոյ).* այարճը:

Esse (էս) գ. իգ. *Երկաթ ինչ կամ ճանկ 'ի ձև S տառի.* արապա չիվիսի, փիւնիւ չիվիսի:

Esseau (է՛սօ) գ. ար. *Կացին ինչ փոքրիկ.* գուլթաճըգ, պիր նէվի ալէթ էյրի քէսէր: *տախտակ 'ի ծածկոյթ յարկի տան.* շինտէրէ կամ շինտիրէ, քէփանգա, քիրէմիտ յէրինէ գօնան թախթալար:

Esselier (է՛սլիէ՛) գ. իգ. *Կապ, յօդ (ըստ ատաղձագործաց):*

Essence (է՛սանս) գ. իգ. *Էութիւն, իսկութիւն, բնութիւն.* զաթ, վարլըգ: *հեղուկ կամ հիւթ անկոյ.* աթար, պահարլը եաղ:

Esséniens (էսէնիէն) գ. ար. յոգ. *Յեսեանք (իմաստասէրք Հրէից):*

Essentiel, elle (է՛սանսիէլ) ած. և գ. *Էական, իսկական: հարկաւոր, գլխաւոր, պիտանի, կարևոր.* զաթի, ասըլ, իգթիզալը, մուհիմ, էսէս. էսէս օլան նէսնէ, էն պաշը շէյ:

Essentiellement (է՛սանսիէլման) մակ. *Էապէս, հարկաւ, ըստ ինքեան, բնութեամբ.* զաթըն, զաթիյէ, ասլընտան, պիզզաթ, պէր գարար:

Esser (է՛սէ՛) բ. ն. *Ընտրել զխոշոր Թելս փայլուն պղնձոյ 'ի պէտս գնդասեղանց:*

Essera *կամ* **Sora** (էսէռա, սօռա) գ. ար. *Պալար կեղևածու:*

Esserat (է՛սռա) գ. ար. *Գչիր ինչ:*

Essette (է՛սէթ) գ. իգ. *Ազգ ինչ մրճոյ կամ ուռան:*

Esseulé, ée (է՛սէօլէ՛) ած. *Թողեալ կամ լքեալ 'ի բարեկամաց:*

Essieu (է՛սիէօ) գ. ար. *Լիսեռն անուոյ.* տինկիլ:

Essimer (է՛սիմէ՛) բ. ն. *Նիհարացուցանել զԹռչունն:*

Essonnier (է՛սօնիէ՛) գ. ար. *Կրկին շրջանակ (ըստ կնքաբանից):*

Essor (է՛սօռ) գ. ար. *Թռիչք, սլացումն, խոյանք, արագութիւն.* ուչմա, հավալանմա, փըրլանմա:

Essorant, ante (է՛սօռան, անթ) ած. *Կիսաբաց Թևօք (ըստ կնքաբանից):*

Essorer (է՛սօռէ՛) բ. ն. *Տարածել ընդդէմ հողմոյ՝ առ 'ի չորացուցանել.* աչըգ եէրտէ գուրութմագ, հավատա կամ րիւզկեարտա գուրութմագ: **S' essorer**, բ. յ. *Թև առնուլ, Թռչել, սլանալ, խոյանալ.* եիւքսէք ուչմագ, հավալանմագ, եիւճէլէնմէք:

Essoriller (է՛սօռիյլէ՛) բ. ն. *Կրճատել կամ յապաւել զականջս, փոքրել կամ խուզել զհերս.* գուլագլարընը քէսմէք, սաչլարը քէսմէք:

Essoucher (է՛սուշէ՛) բ. ն. *Հանել 'ի բաց զբունս ծառոց.* աղաճ քիւթիւքլէրինի թօփրագտան չըգարմագ:

Essouffler (է՛սուֆլէ՛) բ. ն. *Բառնալ զշունչն, շնչասպառ առնել.* նէֆէսինի քէսմէք կամ պօղմագ: **Essoufflé, ée**, *շնչասպառ, վաստակեալ յոյժ.* սօլուղու կամ նէֆէսի քէսիլմիշ:

Essourisser (է՛սուռիսէ՛) բ. ն. *Հատանել զճառն ռնգաց երիվարի:*

Essucquer (էսիւքէ՛) բ. ն. *Հանել զքաղցուն 'ի հնձանէ:*

Essui (է՛սիւի) գ. ար. *Ձգարան, տեղի չորացուցանելոյ.* չամաշըրլարը գուրութաճագ եէր:

Essuie-main (է՛սիւի մէն) գ. ար. *Անձեռոցիկ, զենջակ, սրբիչ ձեռաց.* էլ փէշկիրի, փէշկիր:

Essuyer (է՛սիւյէ՛) բ. ն. *Սրբել, ջնջել, ցամաքեցուցանել, չորացուցանել: տանել, համբերել.* սիլմէք, գուրութմագ. չէքմէք, սապր էթմէք:

Est (էսթ) գ. ար. *Արևելք, երկիր արևելից. հողմ արևելեան.* կիւն տօղուսու, շարգ, մէշրիգ:

Estacade (էսթագատ) գ. իգ. *Պատնէշ. Թումբ:*

Estaffette (էսթաֆէթ) գ. իգ. *Թղթատար կամ Թղթաբեր (իջևանէ յիջևան).* ուլագ, էմր քէօթիւրէն, մախսուս թաթար, սայը, թաթար:

Estaffier (էսթաֆիէ՛) գ. ար. *Ծառայ կամ սպասաւոր՝ որ ունի նշանազգեստ: սուրհանդակ.* սէյիս, շաթըր:

Estafilade (էսթաֆիլատ) գ. իգ. *Հարուած, ճեղքուած, պատառուած կամ վէրք 'ի դէմս.* եիւզ եարասը կամ պէրէսի:

Estafilader (էսթաֆիլատէ՛) բ. ն. *Վիրաւորել զդէմս, ճեղքել, պատառել.* պիրինին եիւզինի պէրէլէմէք, պիչմէք, եարմագ:

Estains (էսթէն) գ. ար. յոգ. *Գերանք ինչ նաւու:*

Estame (էսթամ) գ. իգ. *Առէջ կտաւոյ, հիւսուած.* իփլիք, էմփաղըրման էօրմէ:

Estamet (էսթամէ՛) գ. ար. *Կտաւ ինչ:*

Estaminet (էսթամինէ՛) գ. ար. *Սենեակ ինչ ծխելոյ զծխախոտ, ժողով որոց ըմպեն և ծխեն զծխախոտ.* տիւտիւն՝ իչիլիր օտալարը:

Estaminois (էսթամինուա) գ. ար. *Երկաթապատ տախտակ ինչ ապակագործաց:*

Estampe (էսթանփ) գ. իգ. *Տիպ, պատկեր.* պասմա սուրէթ կամ թասվիր:

Estamper (էսթանփէ՛) բ. ն. *Տպել, տպաւորել, կնքել, դրոշմել.* սուրէթ պասմագ, պասմագ:

Estampille (էսթանփիյլ) գ. իգ. Կնիք, դրոշմ. տամղա։

Estampiller (էսթանփիյլէ՛) բ. ն. Կնքել, դրոշմել, տպաւորել. տամղալամագ։

Estampure (էսթանփիւռ) գ. իգ. Ծակ պայտի ձիոյն։

Estanc (էսթանք) ած. ար. Պինդ, քաջամուր (ըստ Նաւաստեաց)։

Estance (էսթանս) գ. իգ. Ցենարան կամ ամրութիւն (մասանց ինչ նաւի)։

Estase (էսթազ) գ. իգ. Պատուանդան ինչ մետաքսագործաց։

Estateur (էսթաթէօռ) գ. ար. Որ հատուցանէ զինչս փոխատուաց։

Estémenaire (էսթէ՛մընէռ) գ. իգ. Մասն ինչ սեղանատախտակի։

Ester (էսթէ՛) բ. չ. Լինել փաստաբան։

Estère (էսթէռ) գ. իգ. Փսիաթ. սիրայ. հասըր։

Esterlet (էսթէռլէ՛) գ. ար. Թռչուն ինչ ջրային։

Esterlin (էսթէռլէն) գ. ար. Ի կշիռ քսան և ութ գարեհատից և կիսոյ։

Estimable (էսթիմապըլ) ած. Յարգոյ, պատուական, արժանայարգ, մեծարոյ, գովելի. իթիպարլը, ռաղպէթլի, մութէպէր։

Estimateur (էսթիմաթէօռ) գ. ար. Որ զգին հատանէ. թահմինճի, փահա քէսիճի։

Estimatif (էսթիմաթիֆ) ած. Գնահատութեան։

Estimation (էսթիմասիօն) գ. իգ. Գին, գնահատութիւն, արժէք. թահմին, փահա քէսմէք, գըյմէթ։

Estime (էսթիմ) գ. իգ. Յարգ, վարկ. իթիպար, ռաղպէթ։ հաշիւ նաւուղղի։

Estimer (էսթիմէ՛) բ. ն. Գին հատանել, արժեցուցանել. փահասըն քէսմէք, թահմին էթմէք, փահա կամ գըյմէթ գօյմագ։ մեծ կամ արգոյ համարել, առ պատուականս ունել. իթիպար կամ ռաղպէթ էթմէք, սայմագ, գըյմէթտէ դութմագ։ համարել, վարկանել, դատել, կարծել. զանն էթմէք, սանմագ։

Estiomène (էսթիօմէն) ած. Փաղաղիչ (դեղ)։

Estive (էսթիվ) գ. իգ. Նաւախիճ. սաֆրա։

Estoc (էսթօք) գ. ար. Սլաք կամ սուսեր սայրասուր (ըստ Նախնեաց)։ սայր սուսերի. գըլըճ աղզը։ զարմ, ազգ, սերունդ. սօյ, ճինս, նէսիլ, սինսիլէ։ գաւազան՝ որոյ մի ծայրն սպառեալ է երկաթով։

Estocade (էսթօքատ) գ. իգ. Երկայն սուսեր (ըստ Նախնեաց)։ հարուած սուսերի կամ սլաքի. հուճում։ սաէպ պահանջումն. տիլէնճիլիք։

Estocader (էսթօքատէ՛) բ. չ. Հարկանել սրածայր սուսերաւ, խոցել սլաքաւ։ վիճել, վիճաբանել։

Estoir (էսթօառ) գ. ար. Ցանց ինչ ձկնորսաց։

Estomac (էսթօմաք) գ. ար. Ստամոքս, խախացոց. միտէ։

s' Estomaquer (էսթօմաքէ՛) բ. յ. Դառնանալ, զչարել, դժուարիլ. տարղընլանմագ, տարըլմագ, գըզմագ, ճանը սըգըլմագ։

Estompe (էսթօնփ) գ. իգ. Գծագրութիւն։

Estomper (էսթօնփէ՛) բ. չ. Գծագրել երանգօք փոշւոյ. գուրու պօյա իլէ ռէսմ չէքմէք։

Estoquiau (էսթօքիօ) գ. ար. Օղակ բանալեաց։

Estoupin (էսթուփէն) գ. ար. Խծուծ վառօդոյ թնդանօթին։

Estrac (էսթռաք) գ. ար. Որ ունի զնեղ մէջս (ձի. է բառ վաղեմի)։

Estrade (էսթռատ) գ. իգ. Ուղի, ճանապարհ. եօլ, տարիքի ամ։ Battre l' estrade, ըլրտեսել զթշնամիս. եօլլարը կէօզէտիք էյլէմէք։ տախտակամած, բարձր տեղի 'ի սենեկի. սուֆա կամ սօֆա։

Estragon (էսթռակօն) գ. ար. Նուիճ կամ նուիկ (խոտ). էըլան էասթըղը, թարղուն։

Estramaçon (էսթռամասօն) գ. ար. Սուսեր (ըստ Նախնեաց)։ Coup d' estramaçon, սայրացի հարուած. համայիլի հուճում։

Estramaçonner (էսթռամասօնէ՛) բ. ն. Սայրացի հարկանել։

Estrapade (էսթռափատ) գ. իգ. Լարաձգութիւն, տանջանք լարաձգութեան. իփ իլէ տիր նէշ իշքէնճէ։

Estrapader (էսթռափատէ՛) բ. ն. Տանջել լարաձգութեամբ։

Estrapasser (էսթռափասէ՛) բ. ն. Անխնայ աշխատ առնել զերիվարն, խոնջեցուցանել. աթը փէք եօրմագ։

Estropiat (էսթռօփիա) գ. ար. Հաշմանդամ մուրացիկ. տօփալ տիլէնճի։

Estropier (էսթռօփիէ՛) բ. ն. Ծայրաքաղ առնել կամ խախտել զանդամս, հաշմեցուցանել. սագաթլամագ, սագաթ էթմէք, տօփալ կամ չօլագ էթմէք։ աղաւաղել, բառնալ զկատարեալն կամ զհամեմատութիւնն։ Estropié, ée, հաշմ, հաշմանդամ. սագաթ, տօփալ, չօլագ։

Esturgeon (էսթիւռժօն) գ. ար. Ձուկն ինչ մեծ ծովային. մէրսին պալըղը։

Esule (էզիւլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ բժշկական։

Et (է) շաղ. Եւ, և. վէ, հէմ, տէ։

Et coetera (էթ սէթէռա). Եւ այլն, այլովքն հանդերձ (է բառ Լատին)։

Établage (էթապլաժ) գ. ար. Վարձ ախոռոյ. ախըր քիրասը։

Étable (էթապլ) գ. իգ. Դադարք, ախոռ, գոմ, փարախ. ախըր, ահըլ, եաթագ, սիրէթ, տօգադ։

Établer (էթապլէ՛) բ. ն. Դադարս տալ անասնոց, դնել կամ ժողովել 'ի փարախ, և այլն. ախըրա գօյմագ կամ չէքմէք։

Établi (էթապլի) գ. ար. Սեղանատախտակ կամ նստարան (արուեստաւորաց). տէզկեահ, փէշթախթա։

Établir (էթապլիռ) բ. ն. Դնել, զետեղել, կարգել, հաստատել. փիքմէք, գօյմագ, գարար վէրմէք, գուրմագ, նասպ էթմէք, պէրքիթմէք, եէրլէշթիրմէք, օթուրթմագ, թագրիրի քէլամ կամ պէյան էթմէք, գանուն պաղլամագ: տալ ւան, ամուսնացուցանել. էվլէնտիրմէք:

Établissement (էթապլիսման) գ. ար. Հաստատութիւն, հիմն: օրէնք, կարգ, սահման: սկիզբն: գագաթ, բնակութիւն: պաշտօն, գործանութիւն: կացուրդ: առաջարկութիւն, ցուցումն. նասպ օլունմասը, նասպ, գօնուշմա. մահալլի թիճարէթ. փայէ, մանսուպ:

Étadou (էթատու) գ. ար. Գործի ինչ սանտրագործաց:

Étage (էթաժ) գ. ար. Դստիկոն. գաթ: կարգ, աստիճան. գադէմէ. սըրա, տէրէճէ:

Étager (էթաժէ) բ. ն. Հատանել և գիզել զհերս. գաթ գաթ խուզէրինէ գօմագ:

Étaie (էթէ) գ. իգ. Նեցուկ, մոյթ, հաստարան. փայագ, աղաճ փայաղը:

Étaim (էթէն) գ. ար. Պրօն, աղուամազ գեղմոյն. խուսխուլ, տիֆթիկ:

Étain (էթէն) գ. ար. Անագ. գալայ:

Étal (էթալ) գ. ար: յոգ. Étaux. Սեղանատախտակ մսավաճառի. գասապ տէզկեահը:

Étalage (էթալաժ) գ. ար. Հանումն 'ի վաճառ. մալը կէօսթէրիշի, մալ ֆաղարը ըզգարմագ: մաքս կամ տուրք վասն վաճառելոյ. ֆաղարփա էէր գիրասը: ցոյց, շքեղութիւն, պերճութիւն. կէօսթէրիշ, ֆարֆարալըգ:

Étale (էթալ) ած. Հարթհաւասար (ծով):

Étaler (էթալէ) բ. ն. Հանել 'ի վաճառ, կամ դնել 'ի կրպակի զվաճառս. մալ դիզմէք, եայմագ. մալը ըզգարմագ, կէօսթէրմէք, աչմագ: ցուցանել զանձն, զմեծութիւն կամ զփառս իւր, պերճանալ, պարծիլ. քէնտինի կէօսթէրմէք, եայըլմագ: Étaler la marée, խարիսխ արկանել 'ի տեղատուութեան ծովու:

Étalier (էթալիէ) գ. ար. Մսավաճառ. գասապ:

Étalinguer (էթալէնկէ) բ. ն. Կապել զպարանս խարսխի:

Étalon (էթալօն) գ. ար. Ձի մատակախաղ կամ մատակախանձ. այղըր: չափ կամ կշիռ կարգեալ'ի տէրութենէ. թամղալը տարտը կամ էօլչիւ, վէզն ալթի միարի:

Étalonnement (էթալօնման) գ. ար. Կանոն չափուց և կշռոց կարգեալ 'ի տէրութենէ:

Étalonner (էթալօնէ) բ. ն. Դնել զկնիք 'ի վերայ չափուց և կշռոց, ուղղել կամ սահմանել զչափս և զկշիռս. վէզնէ կամ էօլչիւ թամղալամագ, այար էթմէք:

Étalonneur (էթալօնէօռ) գ. ար. Դատաւոր կարգեալ յուղղութիւն չափուց և կշռոց:

Étamage (էթամաժ) գ. ար. Դրուագելն անագաւ. գալայլամա:

Étambot (էթանպօ) գ. ար. Անիւ 'ի խելս նաւին:

Étambraie (էթանպրէ) գ. ար. Հաստարան կայմի:

Étamer (էթամէ) բ. ն. Օծանել կամ դրուագել անագաւ, անագել. գալայլամագ:

Étameur (էթամէօռ) գ. ար. Որ օծանէ կամ դրուագէ անագաւ. գալայճը:

Étamine (էթամին) գ. իգ. Շար մաղի կամ խարբալի. էլէքլիք: Նրբանիւթ պաստառ ինչ. պիւրիւնճիւք, շալի: առէջք ծաղկանց:

Étaminier (էթամինիէ) գ. ար. Որ յօրինէ զշարս մաղի:

Étampe (էթանփ) գ. իգ. Կաղապար դրոշմադրան:

Étamper (էթանփէ) բ. ն. Ծակել զպայտ ձիոյ. նալը փէլիք փէլմէք: գաղափարել:

Étamure (էթամիւռ) գ. իգ. Մածուցումն կամ օծումն անագաւ:

Étanchement (էթանշման) գ. ար. Դադարումն, դադարեցուցանելն (զհոսումն):

Étancher (էթանշէ) բ. ն. Դադարեցուցանել զհոսումն կամ զըղխումն (արեան և արտասուաց): շիջուցանել (զծարաւն). գանը փուրփուրմագ, քէսմէք. սուսուզլուղունու կիտէրմէք:

Étanchoir (էթանշուառ) գ. ար. Գործի 'ի խցանել զծակս տակառի:

Étançon (էթանսօն) գ. ար. Նեցուկ, մոյթ, հաստարան. փայագ:

Étançonner (էթանսօնէ) բ. ն. Հաստատել, նեցուկս դնել, խեչակս արկանել. փայագ գօմագ, փայագլամագ:

Étang (էթան) գ. ար. Լիճ, ծովակ. կէօլ, փուրփուր սու:

Étant (էթան) գ. ար. Փայտ որ ունի զարմատս:

Étape (էթափ) գ. իգ. Տեղի թափելոյ ըզվաճառս. իսքէլէ: տեղի տալոյ ռոճիկս զօրականին. ասկէրէ վէրիլէճէք եէր: Թոշակ, ռոճիկ. ասկէրէ, կէլիճի ասքէրին եէվմիյէսի:

Étapier (էթափիէ) գ. ար. Թոշակաբաշխ, որ տայ կամ բաշխէ ռոճիկս զօրականին. եօլճա ասքէրէ ասկէրէ վէրիճի, ասկէրէ էմինի:

État (էթա) գ. ար. Հանգամանք, վիճակ. հալ, հալէթ: ցուցակ, համար, հանդէս. էհվալ: յիշատակարան, արձանագրութիւն. գայիմէ, տէֆթէր: արուեստ, պաշտօն. իշպէ, փայէ: իշխանութիւն, տէրութիւն. տէվլէթ:

Étau (էթօ) գ. ար. Մամլակ. ռաֆ, մէնկէնէ. չիլինկիր ռաֆը:

Étavillon (էթավիյլէօն) գ. ար. Կաշի 'ի պէտս թաթպանի:

Étayement (էթէյման) գ. ար. Նեցուկ, հաստատութիւն, ամրութիւն, պնդութիւն. փայագ:

Étayer (էթէյէ) բ. ն. Նեցուկս դնել, հաստատել խեչակաւ, պնդել, հաստատել, ամրացուցանել. փայատմագ, փայագ գօմագ: S'étayer, բ. յ. Յենուլ, հաստատիլ. փայանմագ, կիւվէնմէք:

Été (էթէ) գ. ար. Ամառն, ամարայնի. եազ:

Éteignoir (էդէննէօառ) գ. ար. Գործի շիջուցանող ճրագաց. մում սէօյնտիւրէճէք ալէթ։

Éteindre (էդէնտրը) գ. ար. Շիջուցանել, անցուցանել, ակարացուցանել, դադարեցուցանել, ջնջել, զիջուցանել, բառնալ. սէօնտիւրմէք, սէօյնտիւրմէք, պասդըրմագ, եօղ էդմէք, դիւքէդմէք։ Éteint, einte, շիջեալ. սէօյնմիւշ։

Étendage (էդանտաժ) գ. ար. Ձգարան (տպագրողաց). ռմկ. փռելու տեղ։

Étendard (էդանտառ) գ. ար. Դրօշ, նշան, նշանակ. սանճագ, ալէմ, պայրագ։

Étendoir (էդանտօառ) գ. ար. Թիակ տպագրողաց վասն տարածելոյ զտպագրեալ թերթս 'ի վերայ ձգարանին, տարածիչ։

Étendre (էդանտրը) բ. ն. Պարզել, սփռել, ծաւալել. ձգտել, տարածանել, երկայնել, ընդարձակել. սէրմէք, եայմագ, կէրմէք. ուզմագ, ուզատմագ։ Étendu, ue, ձգեալ, տարածեալ, ընդարձակ. ուզըմըշ, եայըգ, եադըմըշ. կէյն, պօլ, վասի։

Étendue (էդանտիւ) գ. իգ. Տարածութիւն, ընդարձակութիւն, ձգումն, լայնութիւն. երկարութիւն. եայըլմա, կէյնիլիք, պօլլուգ, վիւսադ, մէյտան. միւտտէդ։

Éternel, elle (էդէռնէլ) ած. Յաւիտենական, յաւէրժ, մշտնջենաւոր, անանց, յարակայ, անսկիզբն, անվախճան. էպէտի, էզէլի։

Éternelle (էդէռնէլ) գ. իգ. Բոյս ինչ անթառամ. գարապաղ օդու։

Éternellement (էդէռնէլման) մակ. Յաւիտեան, յաւիտեանս յաւիտենից, միշտ, անդադար. տայիմա, էպէտէն, տայըմ իւլէյամ։

Éterniser (էդէռնիզէ) բ. ն. Յաւիտենական առնել, մշտնջենաւորել. յարաձգել, յաւերժացուցանել. էպէտի էդմէք, տայըմ էդմէք, պէգա վէրմէք, տէէպիտ էդմէք։

Éternité (էդէռնիդէ) գ. իգ. Յաւիտենականութիւն, յաւիտեանք, յաւերժութիւն. երկարութիւն ժամանակի. էպէտիլիք, էպէտ, էպէտիյէդ, տայըմլըգ. էզէլիյէդ։

Éternuer (էդէռնիւէ) բ. չ. Փռնգալ, փռնչել. աքսըրմագ։

Éternuement (էդէռնիւման) գ. ար. Փռնչիւն, փռնգիւն. աքսըրըգ, աքսըրըք։

Étersillon (էդէռսիյօն) գ. ար. Հաստարան ականահատաց։

Étésies (էդէզի) գ. ար. յոգ. Տարեկան կամ պարբերական հողմունք։

Étêter (էդէդէ) բ. ն. Հատանել զգլխակս ծառոց. աղաճըն դէփէսինի քէսմէք։

Éteuf (էդէօ, յատանաւորս էդէօֆ՝ նախադաս ձայնաւորի) գ. ար. Խաղալիկ գունտ կամ գնտակ. օյուն դօփու, քիւրէ։

Éteule կամ Esteuble (էդէօլ, էդէօպլը) գ. իգ. Խոզան. անըզ, սաման տիպի։

Éther (էթէռ) գ. ար. Եթեր, օդ եթերական, օդ, երկին. հավա, ֆէլէք։ օդի ինչ հեղանիւթոց. նիշատըր րուհու։

Éthérée (էթէռէ) ած. Եթերական, օդային, երկնային. հավայի։

Éthiops կամ Éthiops minéral (էթիօփ, էթիօփ մինէռալ) գ. ար. Եթովպեան (բաղադրութիւն ինչ սնդկի)։

Éthique (էթիք) գ. իգ. Բարոյական փիլիսոփայութիւն, բարոյական. իլմ էտէպ, էրքեան։

Ethmoïdal, ale (էթմօիտալ) ած. Ոսկեր սկաւառակի գլխոյն։

Ethmoïde (էթմօիտ) գ. ար. Մին յոսկերաց սկաւառակի գլխոյն, կողովաձև։

Ethnarque (էթնառք) գ. ար. Ազգապետ, գաւառապետ։

Ethnique (էթնիք) ած. Գաւառական։ հեթանոս։

Éthologie (էթօլօժի) գ. իգ. Բան կամ ճառ յաղագս բարուց և սովորութեանց։

Éthopée (էթօփէ) գ. իգ. Բարառնութիւն. պիր, քիմսէնին խուլգ իւ սէճայասընը պէյան էյլէմէք։

Étier (էդիէ) գ. ար. Խրամ, ջրանցք. աճու տէնիզէ օլան խէնտէք։

Étincelant, ante (էդէնսըլան, անտ) ած. Կայծակնացայտ, փայլակնացայտ, փայլուն, շողշողուն, հրափայլ. գըղըլճըմ ատըճը, պարլայըճը, պարլագ։

Étinceler (էդէնսըլէ) բ. ն. Կայծակունս արձակել, փայլատակել, փայլակնացայտ շողշողել, փողփողել. գըղըլճըմ ատմագ կամ սաչմագ, գըղըլճըմլանմագ, պարլամագ։

Étincelle (էդէնսէլ) գ. իգ. Կայծ, կայծակն, բոց, բորբոք, լուսափայլութիւն. գըղըլճըմ կամ գըվըլճըմ, շէրարէդ, նիւքդէ։

Étincellement (էդէնսէլման) գ. ար. Փայլատակումն, ցոլացումն, լուսափայլութիւն. գըղըլճըմ ատմա, պարլամա։

Étiolement (էդիօլման) գ. ար. Թարշամութիւն 'ի ստուերի։

s'Étioler (էդիօլէ) բ. չ. Թարշամիլ 'ի մըթան կամ 'ի ստուերի. գարանլըգդա պօզըլմաղ իլէ, սօլմագ։

Étiologie (էդիօլօժի) գ. իգ. Պատճառաբանութիւն, գիտութիւն պատճառաց հիւանդութեանց։

Étique (էդիք) ած. Ծիւրական, ախտացեալ ախտ ծիւրական, նիհար, հիւծեալ. վէրէմլի։

Étiquéter (էդիքէդէ) բ. ն. Նշան դնել, նըշանակել, կնքել պիտակաւ. նիշան գօմագ, նիշանլամագ, իւսդիւնէ դէզքէրէ եազմագ։

Étiquette (էդիքէդ) գ. իգ. Պիտակ, նշան, կնիք. նիշան, իշարէդ, իւսդ եազըսը։ սովորութիւնք կամ արարողութիւնք արքունեաց Սպանիացւոց. իւնվան, դիւրէյի փէնինէդ։

Étire (էդիռ) գ. իգ. Տախտակ ինչ երկաթի։

Étirer (էդիռէ) բ. ն. Կռանել, ծաւալել

կամ տարածանել զերկաթն 'ի վերայ սայլի զարբնաց. կէրմէք, ուզադմագ:

Étisie (է́դիզի) գ. իգ. Ծիւրական ախտ. վէրէմ:

Étocage (է́դօքաժ) գ. ար. Գզելն փշովք:

Étoffe (է́դօֆ) գ. իգ. Կերպաս, դիպակ. տուլի, պաստառ. գումաշ, բօղասը: ազգ. սօյ:

Étoffer (է́դօֆէ́) բ. ն. Դիպակ կամ կերպաս գործել: կերպասիւք զարդարել, դիպակազարդ յօրինել. ճէհիզինի կէօրմէք, տօնադմագ:

Étoile (է́դուալ) գ. իգ. Աստղ, լուսաւոր. եըլտըզ, նէճմ: ախտարք, ճակատագիր, բաղդ. ֆալ, պախդ, դալիհ: առաջք կամ գլուխք ճանապարհի յանտառի: սպիտակ նիշ 'ի ճակատու ձիոյ. ղուրրէ: աստղանիշ 'ի գիրս. նիշան, իշարէդ:

Étoilé (է́դուալէ́) գ. ար. Երիզ, կապ (ըստ վիրաբուժից):

Étoilé, ée (է́դուալէ́) ած. Աստեղազարդ, աստղալից. աստեղաձև. եըլտըզլը:

Étoilée (է́դուալէ́) գ. իգ. Ի ծաղիկ ինչ:

Étole (է́դօլ) գ. իգ. Ուրար, փորուրար. հըլլէդ:

Éton (է́դօն) գ. ար. Սեղանատախտակ մամլաձևածի:

Étonnamment (է́դօնաման) մակ. Ահեղաբար, սքանչելապէս. աճէբ իլէ:

Étonnant, ante (է́դօնան, անդ) ած. Ահեղ, սքանչելի, զարմանալի, նորահրաշ, նորանշան. շաշըլաճագ, աճայիպ:

Étonnement (է́դօնման) գ. ար. Հիացումն, զարմանք, ապշութիւն, սասանումն. դէհշէդ, հէյրէդ, ուէրկէրփանլըգ:

Étonner (է́դօնէ́) բ. ն. Յապուշ կրթել, ապշեցուցանել. պակուցանել. շարժել, սասանեցուցանել. դէհշէդ էդմէք կամ էդքիրմէք, հէյրէդ էդմէք, շաշըրդմագ, հայրէդէ պըրագմագ: Étonné, ée, յապուշ կրթեալ, զարհուրեալ. դէհշէդ օլմուշ, շաշմըշ:

Étoqueresse (է́դօքըրէս) գ. իգ. Փուշ կամ կանգառ 'ի պէտս գզելոյ:

Étouffant, ante (է́դուֆան, անդ) ած. Հեղձուցիչ, հեղձամղձուկ. բօղուճու, նէֆէս դարալանդըրըճը:

Étouffement (է́դուֆման) գ. ար. Հեղձումն, շնչարգելութիւն, դժուարաշնչութիւն. բօղուլ, բօղուլմա:

Étouffer (է́դուֆէ́) բ. ն. և չ. Հեղձուցանել, խեղդել. ջրահեղձոյց առնել. բօղմագ: բառնալ, ծածկել, ջնջել. բասդըրմագ: շնչարգել լինել, դժուարաւ շնչել. բօղուլմագ:

Étouffoir (է́դուֆուար) գ. ար. Շիջուցիչ կայծականց հրոյ. ադէշ քէօմիւրիւ սէօնտիւրէճէք ալէդ:

Étoupe (է́դուբ) գ. իգ. Խծուծ, քուղ. իւսդիւբիւ:

Étouper (է́դուբէ́) բ. ն. Խնուլ խծծով. խնուլ, ամրացուցանել. իւսդիւբիւլէմէք, դըգամագ:

Étouperie (է́դուբըրի) գ. իգ. Կտաւ կամ պաստառ 'ի խծծոյ. իւսդիւբիւ բէզի:

Étoupille (է́դուբիյլ) գ. իգ. Լուցկիք. գավ:

Étoupin (է́դուբէն) գ. ար. Պատրոյգ թնդանօթի:

Étourderie (է́դուրտըրի) գ. իգ. Ապշութիւն, խօթասրտութիւն, անմտութիւն. ֆիքիրսիզլիք, սէրսէմլիք, քիւսդախլըգ, դէհէվվիւր:

Étourdi, ie (է́դուրտի) ած. և գ. Ապշեալ, թմբրեալ, ապուշ, խօթասիրտ, անմիտ, յիմար, անհանճար. շաշգըն, ֆիքիրսիզ, սէրսէմ, քիւսդախ, մութէհէվվիր: À l'étourdie, անմտաբար, ապշութեամբ մտաց, առանց խորհրդոյ. շաշգընլըգ իլէ, քիւսդախանէ, դէհէվվիւր իլէ:

Étourdir (է́դուրտիր) բ. ն. Ապշեցուցանել, յիմարեցուցանել, շուարեցուցանել: ցրուել, փարատել: թմբրեցուցանել (ըզգայս): խլացուցանել (զականջս). շաշըրդմագ, ագըլը ալմագ, սէրսէմլէդմէք, դաղըդ էդմէք, բաշ աղըրդմագ:

Étourdissant, ante (է́դուրտիսան, անդ) ած. Խլացուցիչ, թմբեցուցիչ. դաղըդ էդէն, սէրսէմլէնդիրիճի:

Étourdissement (է́դուրտիսման) գ. ար. Ապշութիւն, թմրութիւն, հիացումն. խօթամտութիւն. շաշգընլըգ, սէրսէմլիք:

Étourneau (է́դուրնօ) գ. ար. Սարեակ, տարմ, հաւբալ. սըղըրճըգ, բօղուրդլագ: գորշ ձի: երիտասարդ խոռխատապանծ:

Étrange (է́դրանժ) ած. և գ. Օտար, նոր, անսովոր, օտարոտի. ղարիպ, ատէդդէն դաշրա, նատիր, աճայիպ:

Étrangement (է́դրանժման) մակ. Օտարոտի իմն, արտաքոյ սովորութեան: կարի իմն, յոյժ. աճէբ իլէ:

Étranger, ère (է́դրանժէ́, էր) ած. և գ. Օտար, օտարական. եկ, եկամուտ, օտարածին, այլազգի. ղարիպ, եապանճը, էճնէպի, եապանտան կէլմէ:

Étranger (է́դրանժէ́) բ. ն. Օտարացուցանել, փախուցանել, հեռացուցանել, հալածել. գօվմագ, ուզագ չըգարմագ, գօվալամագ: Étrangé, ée, օտարացեալ:

Étranglement (է́դրանկլըման) գ. ար. Գալարումն, գելումն, կարկամութիւն, կծկումն ջղաց, սեղմումն:

Étrangler (է́դրանկլէ́) բ. ն. Խեղդել, հեղձուցանել, խեղդամահ առնել: սնդել, սեղմել. փակել. բօղմագ. բար կամ գըսա էդմէք: Étrangler de soif, մեռանել կամ տանջիլ 'ի ծարաւոյ:

Étranguillon (է́դրանկիյլօն) գ. ար. Խոյլ գոյացեալ յորկորս ձիոյ. ադըն բօղազ գըրըլմասը: ազգ ինչ տափիկ տանձի:

Étrape (էտրա՛փ) գ. իգ. Գերանդի փոքրիկ:

Étraper (էտրափէ՛) բ. ն. Հատանել գերանդեաւ:

Étrave (էտրա՛վ) գ. իգ. Անիւ խելաց նաւուն. կէմի պաշը:

Être (էտրը) բ. է. Je suis, tu es, il est; nous sommes, vous êtes, ils sont. J'étois. Je fus. J'ai été. Je serai. Sois, soyez. Que je sois, que tu sois, qu' il soit; que nous soyons, que vous soyez, qu' ils soient. Que je fusse. Je serois. Que j'aie été. Que j'eusse été. Étant. Ayant été. *Լինել, եղանիլ, գոլ: կալ, մնալ, ունել: պատահիլ, անկ լինել: մտանել, ընկեր կամ հաղորդ լինել.* օլմագ, վար օլմագ, մէվճուտ օլմագ, տուրմագ. մուշտարէգ օլմագ: Ce livre est à moi, *իմ է մատեանս.* պու քիթապ պէնիմ տիր:

Être (էտրը) գ. ար. *Գոյն, գոյ, էակ. գոյութիւն.* վարլըգ, վար, վիճուտ, հալ: յոք. *Մասունք կամ բնակարանք տան:*

Étrécir (էտրէսի՛ր) բ. ն. *Սեղմել, անձկացուցանել.* տար էթմէք, տարլաթմագ, տիւրմէք: S'étrécir, բ. յ. *Սեղմիլ, անձկանալ. ամփոփիլ.* տար կամ էնսիզ օլմագ, չէքիլմէք:

Étrécissement (էտրէսիսմա՛ն) գ. իգ. *Սեղմելն, անձկացուցանելն, սեղմումն, անձկութիւն.* տար օլմալը:

Étrécissure (էտրէսիսիւ՛ր) գ. իգ. *Սեղմումն, անձկութիւն.* տարլըգ:

Étreindre (էտրէ՛նտրը) բ. ն. *Սեղմել, պնդել, կապել, պրկել, հաստատել.* սըգը պաղլամագ, սըգմագ: Étreint, einte, *սեղմեալ, պնդեալ:*

Étreinte (էտրէ՛նտ) գ. իգ. *Սեղմումն, կապ, կապանք, հանգոյց.* սըգմա:

Étrenne (էտրէ՛ն) գ. իգ. *Պարգեւ կամ ընծայ կաղանդի.* էնի եըլ պախշըշը, պաղշըշ: *առաջին դրամ առացեալ 'ի վաճառաց.* սիֆթա: *նախկին գործածութիւն.* պիր շէյին իլք գուլլանըլմասը:

Étrenner (էտրէնէ՛) բ. ն. *Պարգեւս տալ 'ի կաղանդի.* եըլ պաշընտա պախշիշ վէրմէք: *դնել զառաջինն.* սիֆթա էթմէք: *զառաջինն 'ի կիր արկանել.* սիֆթալամագ:

Étrésillon (էտրէսիյո՛ն) գ. ար. *Նեցուկ, մոյթ, հաստարան.* տայագ:

Étrésillonner (էտրէսիյոնէ՛) բ. ն. *Նեցուկս դնել, հաստատել.* տայագ վուրմագ կամ գօմագ:

Étresses (էտրէ՛ս) գ. յոգ. *Թուղթք սոսնձեալ 'ի միասին:*

Étrier (էտրիէ՛) գ. ար. *Ասպանդակ.* իւզէնկի, րիքէապ: *երիզ կամ կապ ոտից վասն երակահատութեան:*

Étrière (էտրիէ՛ր) գ. իգ. *Կապ կամ փոկ ասպանդակի.* իւզէնկի գայըշը:

Étrille (էտրի՛յլ) գ. իգ. *Քերոց ձիոց.* գաշաղը: *պանդոկ թանկագին:*

Étriller (էտրիյլէ՛) բ. ն. *Քերել քերոցաւ.* գաշաղըլամագ: *հարկանել զոք.* պիր էյի տէօյմէք:

Étriper (էտրիփէ՛) բ. ն. *Հանել զընդերս կամ զփորոտի անասնոց.* պիր հայվանըն գարնընը պօշալթմագ, պաղըրսագլարընը չըգարմագ:

Étriqué, ée (էտրիքէ՛) ած. *Նեղ, կամ կարճ (զգեստ).* գըսսա:

Étrivière (էտրիվիէ՛ր) գ. իգ. *Փոկ ասպանդակին.* իւզէնկի գայըշը: Donner des coups d'étrivières, *ձաղկել փոկով, հարկանել խարազանաւ: չարաչար վարիլ ընդ ումեք, անարգել, նախատել, չարչարել:*

Étroit, oite (էտրուա՛, ուա՛տ) ած. *Նեղ, անձուկ.* տար, էնսիզ: *մտերիմ.* սըգը: À l'étroit, *յանձուկ վայրի, 'ի նեղ.* տարտա:

Étroitement (էտրուատմա՛ն) մակ. *Սեղմամբ, ճշդիւ, առանձին իմն.* տարըլըղ իլէ:

Étron (էտրո՛ն) գ. ար. *Աղբ, քակոր.* նէճասէթ, պօգ:

Étronçonner (էտրոնսոնէ՛) բ. ն. *Հատանել ողջոյն զգլխակս ծառոյն.* պիր աղաճըն ճիւմլէ պուտագլարընը քէսմէք:

Étrousser (էտրուսէ՛) բ. ն. *Տալ վճիռ, վճիռ հատանել, վճռել:*

Étruffé, ée (էտրիւֆէ՛) ած. *Կաղացեալ (շուն):*

Étruffure (էտրիւֆիւ՛ր) գ. իգ. *Կաղութիւն շան:*

Étude (էտիւ՛տ) գ. ար. *Ուսումն, վարժք, գիտութիւն.* տահսիլի իլմ, էօյրէնմէ, օգումա, իլմ իւ մարիֆէթ: *տեղի ուսանելոյ, դպրոց: դրասեղան, գիւան.* օգույաճագ եէր, մէքթէպ. էօյրէնէճէք օտա, եաղըխանէ, քեաթիպ հուճէթխանէսի:

Étudiant (էտիւտիա՛ն) գ. ար. *Ուսանող, ուսումնասէր, աշակերտ.* օգույան, էօյրէնիճի, իլմ տալիպ, սօխտէ կամ սօֆթա:

Étudier (էտիւտիէ՛) բ. է. *Ուսանել, պարապել յուսումն: խորհել, պատրաստել: գիտել, զննել, քննել.* էօյրէնմէք, օգումագ, տէրս ալմագ, իլմ չալըշմագ. տիւշիւնմէք, ֆիքր էթմէք: S'étudier, բ. յ. *Ջանալ, գուն գործել, հնարել.* չալըշմագ: Étudié, ée, *արուեստակեալ:*

Étudiole (էտիւտիօ՛լ) գ. իգ. *Տապանակ կամ պահարան թղթոց.* քէշտըխտա, չէքմէճէ:

Étui (էտիւի՛) գ. ար. *Պատեան, քսակ, պահարան.* գուպուր, գապ, մուհաֆազա:

Étuve (էտիւ՛վ) գ. իգ. *Ջերմասենեակ, բաղանիք, քրտնարան.* տէր օտասը, համամ, կէրմապէ: *փուռն փոքրիկ:*

Étuvée (էտիւվէ՛) գ. իգ. *Հանդերձանք ձկան կամ մսոյ: կերակուր հանդերձեալ կամ եփեալ համեմովք.* գաչամա, եախնի:

Étuvement (էտիւվմա՛ն) գ. ար. *Ստածումն կամ լուացումն վիրաց:*

Étuver (էտիւվէ՛) բ. ն. *Ստածել կամ լուանալ զվէրս.* եարայը ըլըճագ սու իլէ եայգամագ:

Étuviste (էթիւվիսթ) գ. ար. Վերակացու ջերմասենեկին կամ բաղանեաց, բաղանեպան. համամճը:

Étymologie (էթիմօլօժի) գ. իգ. Ստուգաբանութիւն. լուղէթ ասըլը, լուղէթին ասլըն արամա:

Étymologique (էթիմօլօժիք) ած. Ստուգաբանական, ստուգաբանութեան:

Étymologiste (էթիմօլօժիսթ) գ. ար. Ստուգաբան, բառաքննին, որ պարապի 'ի ստուգաբանութիւնս բառից:

Eubages (էօպաժ) գ. ար. յոգ. Քուրմք կամ մոգք նախնի հեթանոսաց:

Eucharistie (էօքառիսթի) գ. իգ. Սուրբ հաղորդութիւն, մարմին Տեառն, տէրունական մարմին, խորհուրդ մարմնոյ և արեան Տեառն. գուրպան, գուտաս, ալա:

Eucharistique (էօքառիսթիք) ած. Սրբոյ հաղորդութեան:

Eucologe (էօքօլօժ) գ. ար. Գիրք պաշտամանց եկեղեցւոյ, ժամագիրք. տուա քիթապը:

Eucrasie (էօքռազի) գ. իգ. Բարեխառնութիւն, քաջողջութիւն:

Eudiomètre (էօտիօմէթռ) գ. ար. Օդաչափ, գործի չափելոյ զպարզութիւն կամ զբարեխառնութիւն օդոյ:

Eufraise (էօֆռէզ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ օգտակար աչաց. կէօզ օթու:

Eunuque (էօնիւք) գ. ար. Ներքինի. խատըմ, թաւաշի:

Eupatoire (էօփաթուառ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. ղաֆիթ, ղաֆիս:

Euphémisme (էօֆէմիզմ) գ. ար. Քաջաձայնութիւն, պարկեշտաբանութիւն (ըստ ճարտասանից). իսթիարէ, թարիզ:

Euphonie (էօֆօնի) գ. իգ. Քաղցրաձայնութիւն. կիւզէլ սէս: քաղցր կամ հեշտ արտասանութիւն, դիւրութիւն արտասանութեան. իւֆֆէթի թէլաֆիւզ:

Euphonique (էօֆօնիք) ած. Քաղցրաձայն, գեղեցկահնչիւն. գուլաղա խօշ կէլէն:

Euphorbe (էօֆօռպ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ, և խէժ. ֆէրֆիյուն:

Euphrosine (էօֆռօզին) գ. իգ. Եւփրոսինէ (ըստ հեթանոսաց):

Europe (էօռօփ) գ. իգ. Եւրոպ, Եւրոպիա. Էվրօփա, րում էլի:

Européen, enne (էօռօփէէն) ած. Եւրոպիոյ, եւրոպեան, եւրոպացի. էվրօփալը, ֆիրէնկ, էֆրէնճ:

Eurythmie (էօռիթմի) գ. իգ. Ճարտարարուեստութիւն, գեղեցիկ յօրինուած կամ համեմատութիւն:

Eustyle (էօսթիլ) գ. իգ. Վայելուչ կարգ սեանց, սիւնազարդութիւն:

Eux (էօ) դէր. յոգ. բառիս Lui. Նոքա, նոքին, ինքեանք. անլէր, օնլար:

Évacuant, ante (էվաքիւան, անթ) կամ Évacuatif, ive (էվաքիւաթիֆ, իվ) ած. Մաքրիչ, կղկղիչ. թախլիյէ էտիճի:

Évacuation (էվաքիւասիօն) գ. իգ. Դատարկումն, թորումն հիւթոց կամ կղկղանաց. կղկղանք. պօշալթմա, թախլիյէ. քէմ ախըշը թախլիյէ էթմէսի: ելանելն զօրաց 'ի քաղաքէն՝ անձնատուր լինելով. գալէ թախլիյէսի:

Évacuer (էվաքիւէ) բ. ն. Դատարկել, թափել, մաքրել, հանել արտաքս. պօշալթմագ, պօշալըթմագ, թախլիյէ էթմէք, գարընը պօշալթմագ, իսթիֆռաղ էթմէք, թէմիզլէմէք, սիւրմէք: Թողուլ զքաղաքն, ելանել զօրաց 'ի քաղաքէն. պիր գալէյի պօշալթմագ կամ թախլիյէ էթմէք:

s' Évader (էվատէ) բ. յ. Փախչել, խոյս տալ, զերծանիլ, ճողոպրել. գուրթուլմագ, սիվիշմէք, գաչմագ:

Évagation (էվակասիօն) գ. իգ. Դեգերանք, թափառումն, ընդ վայր յածումն. ցնդումն, զբաղանք. կէզինմէ. ագըլ կամ ֆիքր տաղըլմասը:

s' Évaltonner (էվալթօնէ) բ. յ. Համարձակել, յանդգնել, իշխել. քէք սէրպէսթլէնմէք:

Evaluation (էվալիւասիօն) գ. իգ. Գին, յարգ. տախմին, իթիպար, գըյմէթ:

Évaluer (էվալիւէ) բ. ն. Գին հատանել, որոշել զգինն. տագտիր քահա էթմէք, քահա քէսմէք, փէյտիրմէք: յարգել, մեծ համարել. գըյմէթ գօմագ:

Évangélique (էվանժէլիք) ած. Աւետարանական, աւետարանի. ինճիլի:

Évangéliquement (էվանժէլիքման) մակ. Ըստ աւետարանին:

Évangéliser (էվանժէլիզէ) բ. ն. Աւետարանել, պատմել կամ քարոզել զաւետարանն. ինճիլի վաազ կամ թէպլիղ էթմէք, ինճիլտէն վազ վէրմէք:

Évangéliste (էվանժէլիսթ) գ. ար. Աւետարանիչ, աւետարանագիր. ինճիլճի, ինճիլ եազըճը: խորհրդական, քննիչ:

Évangile (էվանժիլ) գ. ար. Աւետարան. ինճիլ, ինճիլի շէրիֆ, տինի խապէրի, ինճիլ քիթապը:

s' Évanouir (էվանուիռ) բ. յ. Նուաղել, թալկանալ. պայըլմագ: չքանալ, աներեւոյթ կամ անյայտ լինել, փարատիլ. տաղըլմագ, ղայպ օլմագ, կէօրինմէմէք, մուզմահիլլ օլմագ:

Évanouissement (էվանուիսման) գ. ար. Նուաղումն սրտի, թալկացումն. պայըլմա, պայըլմագլըգ, պայըլըշ, ճան պայըլմասը:

Évantair (էվանթէռ) գ. ար. Տես Éventaire.

Évaporation (էվափօռասիօն) գ. իգ. Ցնդումն շոգեաց կամ գոլորշեաց. իւչէնմէ, պուղուլանմագլըգ: Թեթեւամտութիւն. ագըլ խաֆիֆլիյի:

s' Évaporer (էվափօռէ) բ. յ. Ցնդիլ, լուծանիլ 'ի շոգի կամ 'ի գոլորշի. հավալանմագ, պուղուլանմագ, ուչէնմէք: Évaporé, ée, ցնդեալ. հավալանմըշ: մնոտիախորհուրդ, թեթեւամիտ, ծանծաղամիտ. պէյնի պօշ, ագըլ խաֆիֆ, տայաղ:

Évasement (էվազման) գ. ար. Լայնումն, ընդարձակութիւն. պօլլուգ, կէյինլիք:

Évaser (էվազէ) բ. ն. Լայնել, ընդարձակել. պօլլատմագ, պիւյիւթմէք, պօլ՝ չէօյին կամ չէնիշ էթմէք, թէվսի էթմէք:

Évasion (էվազիօն) գ. իգ. Փախուստ, խոյս, խուսափումն, զերծումն. գուրթուլուշ, նէճաթ, գաչմագլըգ:

Évêché (էվէշէ) գ. ար. Թեմ կամ իշխանութիւն եպիսկոպոսի, եպիսկոպոսութիւն: աթոռ կամ պալատ եպիսկոպոսի. փիսգօփօսլուգ կամ էփիսգօփօսլուգ. փիսգօփօս գօնաղը:

Éveil (էվէյլ) գ. ար. Ազդումն, ազդ, լուր. խապէր, ույարմա:

Éveiller (էվէյլէ) բ. ն. Զարթուցանել ՚ի քնոյ. օյանտըրմագ, տէյգըզ էթմէք: սթափեցուցանել, զուարթացուցանել. տէքրէշտիրմէք, իւրէքլէնտիրմէք: Éveillé, ée, զգաստ, արթուն, զուարթ, աշխոյժ, փութաջան. օյանըգ:

Éveillure (էվէյլիւր) գ. իգ. Ծակոտիք կամ խուռոչք երկանաքարի:

Évènement (էվէնման) գ. ար. Դէպք, դիպուած, պատահումն, անցք, ելք իրաց: երեւելի ինչ դիպուած. հալ, էհվալ, վուգու, վագը, իտտիֆագ, մաճարա: A tout évènement, զիարդ և դէպք իրացն պատահեսցին:

Évent (էվան) գ. ար. Նեխ, նեխութիւն, հոտ ապականութեան. պօզուլմա, չիւրիւքլիւք: հողմն, շարժումն օդոյ. էսէն հավա: միջոց ընդ մէջ տրամագծի հրացանի և գնտակի: ծակ. սօլուգ տէլիյի:

Éventail (էվանթայլ) գ. ար. Հովահար. յէլփազէ:

Éventailliste (էվանթայլիսթ) գ. ար. Որ յօրինէ կամ վաճառէ զհովահարս. յէլփազէճի:

Éventair (էվանթէր) գ. ար. Սկուտեղ կամ սեղանատախտակ վաճառողաց. սատըճըլարըն էօնիւնտէքի թապլասը:

Évente (էվանթ) գ. իգ. Տապանակ բազմածակ:

Éventer (էվանթէ) բ. ն. Հողմահարել, հովահարել. յէլփազէլէմէք, յէլլէմէք, մէրվէհալէմէք: հանել զցորեան. երնել. տալ կամ տարածել հողմոյ. հավալանտըրմագ, պուղտայը կամ հավայա գօմագ, ալմագ: բանալ զծակն. աչմագ: փորել, ական հատանել. լաղըմ աչմագ: յայտնել, ծանուցանել, հանել ՚ի վեր. պիր կիզլի շէյի մէյտանա չըգարմագ: S'éventer, բ. յ. Այլայլիլ, նեխիլ, ապականիլ. հավասը գաչմագ իչի պօզուլմագ, պօզուլմագ: հովահարել զերեսս իւր. հավալանմագ: Éventé, ée, ապականեալ, թոյլ. քէսիլմիշ: թեթեւամիտ, ծանծաղամիտ, անիմաստ. ագըլ խաֆիֆ:

Éventoir (էվանթուար) գ. ար. Հողմահար կայծակաց հրոյ. ատէշ յէլփազէսի: հողմավար ծակ հանքաց ածխոյ:

Éventrer (էվանթրէ) բ. ն. Ճեղքել կամ պատառել զորովայնն անասնոց, և թափել զփորոտիսն. հայվանըն գարընըն եարմագ, պօշալթմագ: S'éventrer, բ. յ. Գութն գործել, զամենայն փոյթ ՚ի մէջ առնուլ, զամենայն հնարս հնարել:

Éventuel, elle (էվանթիւէլ) ած. Դիպուածական, պատահական. արազի, իտտիֆագի:

Éventure (էվանթիւր) գ. իգ. Ճեղքուած հրացանի:

Éverdumer (էվէրտիւմէ) բ. ն. Հանել զաղուամաղս նշոյ կամ փայլեցուցանել:

Évêque (էվէք) գ. ար. Եպիսկոպոս, այցելու. փիսգօփօս, էփիսգօփօս:

Éverrer (էվէրէ) բ. ն. Հատանել զլեզուակն շան:

Éversion (էվէրսիօն) գ. իգ. Քանդումն, կործանումն, աւեր. ալթ իւսթ էթմէ, էրգիլմա, հէտմ, ինհիտամ:

s'Évertuer (էվէրթիւէ) բ. յ. Առաքինանալ, քաջանալ, ճգնիլ, նկրտիլ. գիւրէշմէք, չալըշմագ, սայ իւ իգտամ էթմէք:

Éviction (էվիքսիօն) գ. իգ. Յաղթահարութիւն, պարտումն. չէրան մալընտէն մահրում օլմագ:

Évidamment (էվիտաման) մակ. Բացայայտակի, ակներև, յայտնապէս, յայտնի. զահիր, աշիքեարէ:

Évidence (էվիտանս) գ. իգ. Բացայայտութիւն, յայտնութիւն, ցուցումն. աշիքեարէլիք, զահիրլիք:

Évident, ente (էվիտան, անթ) ած. Բացայայտ, յայտնի, ակներև, պայծառ, երևելի. զահիր, մալիւմ, պէլլի, աշիքեարէ, պէյան, այան:

Évider (էվիտէ) բ. ն. Կակղել, թափել զկտաւ. եագային չըգարմագ: փորել, գոգաւոր առնել: Նրբացուցանել:

Évidoir (էվիտուար) գ. ար. Գործի փորելոյ կամ գոգաւոր գործելոյ:

Évier (էվիէ) գ. ար. Ջրանցիկ աղտեղութեանց խոհակերոցի:

Évincer (էվէնսէ) բ. ն. Յաղթել ՚ի դատաստանի, պահանջել զիւրաւունս. չէրան մուտէաարիֆինտէն ըլգարմագ, հիւքիւմ չէրի իլէ մահրում գըլմագ:

Éviré (էվիրէ) ած. Որ ոչ ունի զնշան սեռի (ըստ կնքաբանից):

Évitable (էվիթապլ) ած. Խորշելի. սավուլմասը մումքին:

Évitée, (էվիթէ) գ. իգ. Տաշտ կամ լայնութիւն գետոյ:

Éviter (էվիթէ) բ. ն. Խորշել, խոյս տալ, խոտորիլ, փախչել. սագընմագ, գաչմագ, գաչընմագ, սավուշմագ, չէքինմէք, սավուլմագ, իճթինապ էթմէք:

Évocable (էվօքապլ) ած. Զոր մարթ է կոչել յայլ ատեան:

Évocation (էվօքասիօն) գ. իգ. Կոչումն դիւաց, և այլն, հմայք. ճինլէրին կամ էօլիւլէրին չաղըրմասը: կոչումն կամ ձգումն *դատի 'ի միոյ ատենէ յայլ ատեան․* պիր դավայը պաշգա շէրիատա գալդըրմա, դավայը մէհքէմէյի ախէրէ հէվալէ էտմէք։

Évocatoire (է՛վօքատուառ) ած․ *Կոչման յայլ ատեան (գիր)։*

Évolution (է՛վօլիւսիօն) գ․ իգ․ *Շարժումն զօրաց 'ի կրթութեան․* ասքէրին տէդպիր վէ հարէքէտի։ *բացումն, տարածումն։*

Évoquer (է՛վօքէ՛) բ․ ն․ *Կոչել առ ինքն, կոչել զդեւս կամ զոգիս․* դըշարըյա չաղըրմագ, մէյդանա դավէտ էտմէք, էճիննի տօքիլմագ։

Exacorde (էկզաքօռդ) գ․ իգ․ *Նուագարան վեցաղի։ Ներդաշնակութիւն վեցեակ ձայնից։*

Exact, acte (էկզաք, աքտ) ած․ *Ճիշդ, անվթար, ճշգրիտ։ զգուշաւոր, փոյթ, մտադիր․* սալիհ, սահիհ․ դըգգէտլի, մուգայէդ։

Exactement (էկզաքտըման) մակ․ *Ճշդիւ, անվթար, անվրէպ, ճշգրիտ։ զգուշեաւ, խնամով, ուշիուշով․* դըգգատիլէ, տէգայիդ իլէ։

Exacteur (էկզաքտէօռ) գ․ ար․ *Հարկապահանջ, հարկահան։ անիրաւ պահանջող․* խարաճ վէրկի կամ սալըանէ դէհսիլդարը․ զալըմ մուհասսըլ, խարաճճը։

Exaction (էկզաքսիօն) գ․ իգ․ *Անիրաւ պահանջումն հարկաց, հարկահանութիւն, հարստահարութիւն, զրկանք․* էօրֆի, զուլմ, տէքալիֆ։

Exactitude (էկզաքտիտիւդ) գ․ իգ․ *Ճշդութիւն, զգուշութիւն, խնամք, փոյթ․* դըգգէտլիլիք, դըգգէտ, տէգայիւդ։

Exaèdre, *տես* Hexaèdre.

Exagérateur (էկզաժէ՛րատէօռ) գ․ ար․ *Մեծաբան, գիզաբան․* արտըրըճը, մուպալաղա իլէ սէօյլէյիճի։

Exagératif, ive (էկզաժէ՛րատիֆ, իվ) ած․ *Ընդարձակիչ, չափազանց, աճեցուցիչ, բարդիչ (բանից)։*

Exagération (էկզաժէ՛րասիօն) գ․ իգ․ *Կուտակութիւն բանից, չափազանցութիւն, գիզաբանութիւն․* տաղլիտ, գապարտմըշ սէօզ, մուպալաղա, տաղլիղ․ ըտրա։

Exagérer (էկզաժէ՛րէ՛) բ․ ն․ *Ընդարձակել կամ կուտակել բանիւք, յաւելուլ․ աճեցուցանել, գիզաբանել, ընդլայնել․* սէօզի գապարտմագ, տաղլիղ էտմէք, պէօյիւք սէօյլէմէք, տաղլիղ՝ տէֆրիտ, ըտրա կամ մուպալաղա էտմէք։

Exagone, *տես* Hexagone.

Exaltation (էկզալտասիօն) գ․ իգ․ *Ամբարձումն յաթոռ իշխանութեան, վերացումն․* յիւճէլտմէ։ *քաջ զօրումն (հրահալելեաց)։ բարձրութիւն․* յիւճէլիք, յիւքսէքլիք, ղայէտ, ղուրուր։

Exalter (էկզալտէ՛) բ․ ն․ *Բարձրացուցանել, մեծացուցանել բանիւք, գովել, հռչակել, փառաւորել․* յիւճէլէմէք, յիւճէլտմէք, մուպալաղա իլէ մէդհ էտմէք, իհտամ էտմէք։ *զտել կամ մաքրել զհրահալելիս։*

Examen (էկզամէն) գ․ ար․ *Քննութիւն, հանդէս, կշռութիւն, խոյզ, հարցափորձ․* տէֆտիշ, տասհիհ, իմտիհան, էօգլամա։

Examinateur (էկզամինատէօռ) գ․ ար․ *Քննիչ, հարցաքննիչ․* իմտիհան էդիճի, սէօյլէդիճի, մուֆէտտիշ։

Examiner (էկզամինէ՛) բ․ ն․ *Քննել, հարցանել, հարցափորձ առնել։ զննել, գիտել, հետազօտել, կշռել․* տէֆտիշ՝ տասհիհ կամ իմտիհան էտմէք, սէօյլէտմէք, տէֆահհուս էտմէք․ դըգգատ իլէ մուլահազա էտմէք, կէօրմէք․ էօգլամագ, անլամագ։ S'examiner, բ․ յ․ *Մաշիլ, հնանալ․* էսքիմէք։

Exanthème (էկզանթէմ) գ․ ար․ *Պատառուած կաշւոյ կամ մորթոյ, պալար․* գապարճըգ։

Exantlation (էկզանտլասիօն) գ․ իգ․ *Հանելն զօդ կամ զջուր։*

Exarchat (էկզարքա) գ․ ար․ *Մարզպանութիւն (Իտալիոյ)։*

Exarque (էկզառք) գ․ ար․ *Մարզպան կամ կուսակալ Իտալիոյ։*

Exaspération (էկզասբէ՛րասիօն) գ․ իգ․ *Ջայրոյթ, զայրացումն․* դարըլտմա, դարըլմա։

Exaspérer (էկզասբէ՛րէ՛) բ․ ն․ *Գրգռել, զայրացուցանել․* զիյադէ իզտիրապ վէրմէք․ դարըլտմագ, ինճիտմէք, պէտէր էտմէք, ճանընը սըգմագ։

Exastyle (էկզասթիլ) գ․ ար․ *Որ ունի վեցեակ սիւնս 'ի ճակատու (գաւիթ)։*

Exaucer (էկզօսէ՛) բ․ ն․ *Լսել աղաչանաց, ունկնդիր լինել, ընդունել զաղաչանս, տալ զխնդրուածս․* իշիտմէք․ իճապէտ էտմէք, գապուլ էտմէք, դինլէմէք, դուալարը իճապէտ էտմէք։

Excavation (էքսքավասիօն) գ․ իգ․ *Բրումն, պեղումն։ խոռոչ, խորութիւն․* գազմա, իհտիֆար․ չուգուր։

Excédant, ante (էքսէ՛դան, անտ) ած․ *Անչափ, տարապայման, առաւել, կարի, աւելի, աւելորդ․* արտան, արտմըշ, պագը, գուսուր, պագը կամ գուսուր գալան։

Excéder (էքսէ՛դէ՛) բ․ ն․ *Անցանել, զանցանել, առաւելուլ, գերազանցել։ անցանել ըստ չափ․* աշմագ, դէճավիւզ էտմէք, հատտէն կէչմէք, հատտէն դէճավիւզ էտմէք, կէչմէք։ *աշխատ առնել, հարկանել, տառապեցուցանել, զզուել․* տաադդի էտմէք, ինճիտմէք, տաադի էտմէք։ S'excéder, բ․ յ․ *Խոնջիլ, վաստակիլ, կարի յոյժ աշխատ լինել․* էօրուլմագ, էօրուլուպ գալմագ։

Excellemment (էքսէ՛լլաման) մակ․ *Գերազանց օրինակաւ, գեղեցիկ իմն, կարի քաջ․* ֆազլ իլէ, քէմալի մէրտէպէ։

Excellence (էքսէ՛լանս) գ․ իգ․ *Գերազանցութիւն, պատուականութիւն, ազնուութիւն, կատարելութիւն, առաւելութիւն․* ֆազլ, ֆազիլէտ, իստիսնաք, քէմալ, մուքէլլէֆիք։ *վսեմութիւն (անուն պատուոյ իշխանաւորաց և գեսպանաց)․* ճէնապլէրի։ Par excellence, *գերազանց իմն օրինակաւ, սքանչելի իմն.* քէմալի մէրթէպէ:

Excellent, ente (էքսէլլան, անթ) ած. *Գերազանց, ընտիր, ազնիւ; գերագոյն, պատուական.* աալա, ֆազիլէթլի, իզզէթլի. չօք էյի. մահիր. նէֆիս, իսթիսնա, մուքէլլէֆ:

Excellentissime (էքսէլլանթիսիմ) ած. *Գերագոյն, վսեմափառ.* ֆազիլէթլի, պաշայան պաշ:

Exceller (էքսէլլէ) բ. չ. *Գերազանցել վայլովք. զանցանել, առաւելուլ.* իսթիսնա կամ պաշ օլմագ, սայըլըրը կէչմէք, ֆազիլէթլի օլմագ, մահիր իւ մահիր օլմագ:

Excentricité (էքսանթրիսիթէ) գ. իգ. *Արտակենդրոնութիւն:*

Excentrique (էքսանթրիք) ած. *Արտակենդրոն, տարակենդրոն:*

Excepté (էքսէփթէ) նխ. *Բաց 'ի, բայց միայն, 'ի բաց հանեալ, առանց, արտաքոյ.* ղայրը, իլլա. մաադա:

Excepter (էքսէփթէ) բ. ն. *Ի բաց առնուլ, 'ի բաց հանել ('ի թուոյ կամ 'ի դասակարգէ).* իսթիսնա էթմէք, չըգարմագ, մուհաֆազ էթմէք, խարիճ էթմէք:

Exception (էքսէփսիօն) գ. իգ. *Բարձումն, բացբարձումն, բացառութիւն.* իսթիսնա, թէհալա, չըգարմա, չըգմա, խարիճ: *անուանկնդրութիւն, չտալն տեղի պատասխանւոյ:* À l'exception de, *բաց 'ի, բայց միայն.* ղայրի, մաադա:

Excès (էքսէ) գ. ար. *Չափազանցութիւն, առաւելութիւն, առաւելն: շռայլութիւն, անառակութիւն. զեղխութիւն: անարգանք, նախատինք, կշտամբանք.* թէճավիւզ, իֆրաթ, ղայէթլիք, հատտէն ղայէթլիք, օրանսըզլըգ, լաքըտըլըգ, սէֆահլիք:

Excessif, ive (էքսէսիֆ, իվ) ած. *Անչափ, կարի իմն, սաստիկ, առաւել, բազում, չափազանց, անկարգ: անկարգութիւն, զեղխութիւն, անառակութիւն.* հատտէն ղայէթ, պիրուն, պի հատտ, նիհայէթսիզ:

Excessivement (էքսէսիվման) մկ. *Յանչափս, կարի իմն, յոյժ.* ղայէթլի իլէ, իֆրաթ իլէ, օրանսըզլըգ իլէ:

Exciper (էքսիփէ) բ. չ. *Չտալ տեղի պատասխանւոյ 'ի դատաստանի:*

Excise (էքսիզ) գ. իգ. *Հարկ ինչ կամ բաժ ըմպելեաց.* իչքի վէրկիսի:

Excitateur (էքսիթաթէօռ) գ. ար. *Գրգռիչ. զարթուցիչ.* թահրիք էտիճի:

Excitatif, ive (էքսիթաթիֆ, իվ) ած. *Գրգռիչ կամ շարժիչ (դեղ):*

Excitation (էքսիթասիօն) գ. իգ. *Գրգռումն. շարժումն:*

Exciter (էքսիթէ) բ. ն. *Գրգռել, շարժել, զարթուցանել: հրապուրել: յորդորել, խրախուսել: յարուցանել, պատճառ լինել.* կըճըգլամագ, թահրիք էթմէք, թէշվիք էթմէք, իլէթմէք, թահրիկ կամ իղվա էթմէք, օյանտըրմագ, փարլաթմագ. պայիս կամ սէպէպ օլմագ. ղայրէթ վէրմէք, հարէքէթլէնտիրմէք:

Exclamation (էքսքլամասիօն) գ. իգ. *Բացագանչութիւն, գոչիւն, աղաղակ, ձայն, բարբառ.* չաղըրըշ, սայհա, ֆէրիատ, ֆիղան, ղըրիվ:

Exclure (էքսքլիւռ) բ. ն. J'exclus, tu exclus, il exclut; nous excluons. J'excluois. J'exclus. J'exclurai. Qu'il exclue. Que j'exclusse. J'exclurois. *Ի բաց հանել, մերժել, արտաքսել, չթողուլ, արգելուլ.* թաշրա սիւրմէք, չըգարմագ. մահրում կամ ռէտտ էթմէք: Exclu, ue *կամ* use, *'ի բաց հանեալ, արգելեալ:*

Exclusif, ive (էքսքլիւզիֆ, իվ) ած. *Արտաքսիչ, որ 'ի բաց հանէ. արգելիչ.* մահրում կամ ռէտտ էտիճի:

Exclusion (էքսքլիւզիօն) գ. իգ. *Արտաքսումն, 'ի բաց մերժումն, արգելումն, զրկումն.* ռէտտ, մահրումլուգ:

Exclusivement (էքսքլիւզիվման) մկ. *Արտաքսմամբ, բացբարձմամբ.* իսթիսնա իլէ, մահրում էթմէյիլէ, չըգարմաղ իլէ:

Excommunication (էքսքօմիւնիքասիօն) գ. իգ. *Բանադրանք, նզովք.* աֆօրօզ, լանէթ կամ նալէթ:

Excommunier (էքսքօմիւնիէ) բ. ն. *Բանադրել, ընդ բանիւ առնել, նզովել.* աֆօրօզ էթմէք, աֆօրօզլամագ, իհրաճ էթմէք, լանէթլէմէք, մահրում էթմէք: Excommunié, ée, *բանադրեալ, նզովեալ:*

Excoriation (էքսքօռիասիօն) գ. իգ. *Քերթումն, քերթուած մորթոյ.* սըյըրըգ:

Excorier (էքսքօռիէ) բ. ն. *Քերթել, հանել զմորթն կամ զկաշին.* տէրիսին չըգարմագ, սըյըրմագ:

Excortication (էքսքօռթիքասիօն) գ. իգ. *Հանելն զմորթն կամ զկեղեւանս.* տէրիսին կամ գապուղուն չըգարմա:

Excrément (էքսքռէման) գ. ար. *Յաւելուածք որովայնի, աւելորդք, կղկղանք, ապաւառ, քակոր.* նէճասէթ, պօգ: *եղնգունք, մազք և եղջիւրք կենդանեաց (ըստ բնախօսից):*

Excrémenteux, euse (էքսքռէմանթէօ, էօզ) *կամ* Excrémentitiel, elle (էքսքռէմանթիսիէլ) ած. *Կղկղանաց կամ աւելորդաց, լի կղկղանօք.* նէճասէթլի:

Excréteur, trice (էքսքռէթէօռ, թռիս) *տես* Excrétoire.

Excrétion ((էքսքռէսիօն) գ. իգ. *Կղկղումն կամ թորումն աւելորդաց կամ վնասակար հիւթոյ.* վիճուտին քէմ ախլաթըննը խուրուճու, այըրմա:

Excrétoire (էքսքռէթուառ) ած. *Կղկղական կամ թորիչ (անօթ 'ի մարմնի):*

Excroissance (էքսքռուասանս) գ. ար. *Աւելորդ միս բուսեալ 'ի մասին ինչ մարմնոյ.* լահմ զայիտ, արթըգլամա պիթէն էթ:

Excubiteur (էքսքիւպիթէօռ) գ. ար. Պահապան պալատի ինքնակալացն Հռովմայեցւոց:

Excursion (էքսքիւռսիօն) գ. իգ. Արշաւանք, ասպատակութիւն: խոտորումն յընթացից բանին. չէթէ, աքըն. իսթիթրատ:

Excusable (էքսքիւզապլ) ած. Ջատագովելի, ներելի, որ կարէ արդարանալ. մազուր օլաճագ, աֆ օլունաճագ, էօզրէ լայըգ օլան:

Excusation (էքսքիւզասիօն) գ. իգ. Պատճառ յառաջ բերել վասն ազատ լինելոյ:

Excuse (էքսքիւզ) գ. իգ. Պատճառ արդարացուցանելոյ զանձն, ջատագովութիւն, քերելն զյանցանս, չքմեղութիւն, ներումն, թողութիւն. էօզր կամ էօզիւր, պէհանէ կամ մահանա, իթիզար, թէալլիւլ, էօզիւր դիլէմէ:

Excuser (էքսքիւզէ) բ. ն. Արդարացուցանել, քերել զյանցանս, անբասիր առնել, ջատագովել: ներել, թողուլ, ազատ կամ անպարտ կացուցանել. մազուր թութմագ, սուչունու աֆ էթմէք, մուսամահա գըլմագ: S'excuser, բ. չ. Արդարացուցանել զանձն, ներումն խնդրել. իթիզար էթմէք, էօզիւր դիլէմէք:

Exéat (էկզէաթ) գ. ար. Հրամանագիր ինչ եպիսկոպոսի. ռուխսաթ իզնի. (է բառ Լատին, ելցէ):

Exécrable (էկզէքռապլ) ած. Նողկալի, զարհուրելի, անհնարին, մեծեղեռն, լի ամբարշտութեամբ, չարաչար յոյժ. մէքրուհ, իքրահ օլունաճագ:

Exécrablement (էկզէքռապլըման) մակ. Չարաչար, ամբարշտութեամբ:

Exécration (էկզէքռասիօն) գ. իգ. Գարշումն, գարշութիւն, զզուումն. անէծք, նզով, ամպարշտութիւն, պղծութիւն սրբութեանց. իսթիքրահ. լանէթ:

Exécuter (էկզէքիւթէ) բ. ն. Ի գործ դնել, առնել, կատարել. իճրա էթմէք, ամէլէ կէթիրմէք, դէքմիլ էթմէք, պաշա չըգարմագ, եէրինէ կէթիրմէք: պատանդել զինչս. շէրիաթդան միրինին մալինի ալըճաղը իլին զապթ էթմէք: վճիռ մահու հատանել, դատապարտել 'ի մահ, մահու սպանանել. հիւքմ շէրի իլէ էօլդիւրմէք, սիասէթ էթմէք: S'exécuter, բ. չ. Վաճառել զինչս իւր 'ի հատուցումն պարտեաց:

Exécuteur, trice (էկզէքիւթէօռ, թռիս) գ. ար. և իգ. Կատարիչ, գործադիր. ամիլ, ամէլէ կէթիրիճի, պաշա չըգարըճը, դէթիրիճի: Exécuteur *կամ* exécutrice testamentaire, կտակակատար. վասի: L'exécuteur de la haute justice, դահիճ. ճէլլատ:

Exécutif, ive (էկզէքիւթիֆ, իվ) ած. Որ տայ կատարել, գործադիր:

Exécution (էկզէքիւսիօն) գ. իգ. Գործադրութիւն, կատարումն. ամէլէ կէթիրմէ, դէթիրմէ, ամիլ, իճրա, դէթիրմէքլիք: պատիժ, տանջանք, գլխատումն. սիասէթ, գաթլ, քէֆէ:

Exécutoire (էկզէքիւթուառ) ած. և գ. Որ տայ զհրաման 'ի գործ դնելոյ զվճիռն: հրաման դատողական իշխանութեան կամ դատաւորի. հիւճճէթ իլէ իմզալը. ամէլէ կէթիրիլէճէք ֆէրման:

Exégèse (էկզէժէզ) գ. իգ. Պատմութիւն, բացատրութիւն. դէվիլի:

Exégétique (էկզէժէթիք) գ. ար. Եղանակ դնելոյ զարմատս գրահաշիւ հաւասարման:

Exemplaire (էկզանփլէռ) ած. և գ. Որ տայ կամ կարէ լինել օրինակ այլոց. իպրէթ նիւմա, մուճիպի իպրէթ, էօրնէք իլի օլան: օրինակ, պատկեր, գաղափար, նախատիպ, սկզբնատիպ, նախագաղափար. էօրնէք: օրինակ գրոց. նուսխա:

Exemplairement (էկզանփլէռման) մակ. Իբրև օրինակ այլոց, օրինակաւէս. սայիրէ իպրէթ իլի:

Exemple (էկզանփլ) գ. ար. Օրինակ, յարացոյց, գաղափար, կանոն. իպրէթ, էօրնէք, դէմսիլ, մէսէլ:

Exempt, empte (էկզան, անթ) ած. և գ. Ազատ, զերծ. ապահարկ, առանձնաշնորհ, ազատ յօրինաց կամ յիշխանութենէ. մուաֆ, մուսէլլէմ, ազադ: անուն պաշտօնէի զօրաց. չավուշ:

Exempter (էկզանթէ) բ. ն. Ազատ կամ զերծ կացուցանել. անօրինել. ապահարկ առնել. տալ արտօնութիւն. մուաֆ կամ մուսէլլէմ էթմէք. պիր շէյտէն գուրթարմագ:

Exemption (էկզանփսիօն) գ. իգ. Ազատութիւն, ապահարկութիւն, առանձնաշնորհութիւն, արտօնութիւն. գուրթարըլը, գուրթուլուշ, ազադլըգ, մուաֆլըգ, մուսէլլէմլիք:

Exercer (էկզէռսէ) բ. ն. Կրթել, մարզել, վարժել. էօյրէթմէք, ալըշտըրմագ, թէրպիյէ կամ տալիմ էթմէք: վարել, 'ի վար կամ 'ի կիր արկանել. իշլէթմէք, իգտամ էթմէք, ճալըշմագ, սիւրմէք:

Exercice (էկզէռսիս) գ. ար. Կրթութիւն, մարզումն, մարզք, վարժումն, պարապումն: կրթութիւն զօրաց: աշխատութիւն, վաստակ, վիշտ, նեղութիւն: գործածութիւն, պաշտօն. իտման, տալիմ, հարէքէթ. իհթիմամ, զահմէթ:

Exérèse (էկզէռէզ) գ. իգ. Հատանելն, բարձումն (ըստ վիրաբուժից):

Exergue (էկզէռկ) գ. ար. Տեղի մակագրի դրամոց. սիքքէնին սէնէ եէրի:

Exfoliatif, ive (էքսֆօլիաթիֆ, իվ) ած. Որ բաժանէ զոսկերս 'ի թերթս:

Exfoliation (էքսֆօլիասիօն) գ. իգ. Անկանելն ոսկերաց 'ի թերթս թերթս:

s'Exfolier (էքսֆօլիէ) բ. չ. Անկանիլ կամ բաժանիլ ոսկերաց մասն մասն կամ 'ի թերթս. պիր քէմիք դէփէսինտէն գաթ գաթ օլարագ փէօքիւլմէք:

Exhalaison (էկզալէզօն) գ. իգ. Արտաշնչութիւն, շոգի, գոլորշի. պուղու, պուխար, հէվա:

Exhalation (էկզալասիօն) գ. իգ. Արտաշընչութիւն, ցնդումն. պուղ էթմէ կամ չըգարմա, ուչուրմա:

Exhaler (էկզալէ) բ. ն. Արտաշնչել, շնչել արտաքս, բուրել, ցնդել: ցրուել, փարատել, բառնալ 'ի բաց, մերժել. պուխար կամ հավա սալմագ, պուխար էթմէք, պուղ չըգարմագ. գօգու կամ բահնէ վէրմէք:

Exhaussement (էկզօսման) գ. ար. Բարձրութիւն, ամբարձումն. եիւքսէքլիք, իրթիֆա:

Exhausser (էկզօսէ) բ. ն. Բարձրացուցանել, ամբառնալ 'ի վեր. գալտըրմագ, եիւճէլթմէք, եիւքսէլթմէք, թէրֆի էթմէք:

Exhérédation (էկզէրէտասիօն) գ. իգ. Անժառանգութիւն, զրկումն 'ի ժառանգութենէ:

Exhéréder (էկզէրէտէ) բ. ն. Հատանել կամ զրկել 'ի ժառանգութենէ. միրասթան մահրում էթմէք, չըգարմագ, գէսմէք կամ մահրում գըլմագ:

Exhiber (էկզիպէ) բ. ն. Մատուցանել, տալ. առաջի առնել, ցուցանել կամ յառաջ բերել (զթուղթս 'ի դատաստանի). կէօսթէրմէք, իզհար կամ ֆէյթա էթմէք:

Exhibition (էկզիպիսիօն) գ. իգ. Ցուցումն կամ յանդիմանութիւն թղթոց և մուրհակաց յատենի. արզ, իզհար, արզա:

Exhortation (էկզօրթասիօն) գ. իգ. Յորդոր, յորդորակ. էօյիւթ, նասիհաթ:

Exhorter (էկզօրթէ) բ. ն. Յորդորել, յորդոր մատուցանել, խրախոյս տալ, քաջալերել. էօյիւթ կամ նասիհաթ վէրմէք:

Exhumation (էկզիւմասիօն) գ. իգ. Հանելն զմարմին ուրուք 'ի գերեզմանէ հրամանաւ դատաւորի. մէյթի մէզարտան չըգարմասը:

Exhumer (էկզիւմէ) բ. ն. Հանել զմարմին ուրուք 'ի գերեզմանէ կամ 'ի հողոյ հրամանաւ դատաւորի. մէյթի կամ էօլիւյիւ մէզարտան կամ թօփրագտան չըգարմագ:

Exigeant, ante (էկզիժան, անթ) ած. Պահանջող, ստիպող. չօգ իսթէյէն, իսթէյիճի. թալիպ:

Exigence (էկզիժանս) գ. իգ. Պէտք, պահանջումն, բերումն (ժամանակի կամ իրաց). իգթիզա, մուգթէզա: Suivant l'exigence du cas, ըստ դիպաց, ըստ բերման իրաց. հալըն իգթիզա, իգթիզասյա կէօրէ:

Exiger (էկզիժէ) բ. ն. Պահանջել, խնդրել. ստիպել, բռնադատել. թալապ էթմէք, իսթէմէք, թալիպ օլմագ, զօր իլէ իսթէմէք, մութլագ իսթէմէք:

Exigible (էկզիժիպլ) ած. Պահանջելի, զոր մարթ է պահանջել. թալապ կամ ապա օլունաճագ:

Exigu, ue (էկզիկիւ) ած. Դոյզն, փոքր, սակաւ, նուազ. փանաքի. ազ, քիւչիւք, ուֆագ, մահտուտ, գալիլ:

Exil (էկզիլ) գ. ար. Աքսոր, արտասահմանութիւն, տեղի կամ վայր աքսորանաց. սիւրկիւնլիւք, նէֆի, սիւրկիւնլիւք եէրի:

Exiler (էկզիլէ) բ. ն. Աքսորել, արտասահմանել, առաքել յաքսորս, վտարել. սիւրկիւն էթմէք. սիւրմէք, նէֆի էթմէք, նէֆի պէլէթ էթմէք: S'exiler, բ. չ. Մեկնիլ, հեռանալ, խոյս տալ. պիր եէրտէն չէքիլմէք: Exilé, ée, աքսորեալ, արտասահմանեալ. սիւրկիւն, մէնֆի:

Exilité (էկզիլիթէ) գ. իգ. Նուազութիւն, փանաքութիւն, փոքրկութիւն, սակաւութիւն, նուաստութիւն. ուֆագլըգ, ինճէլիք, քիւչիւքլիւք, մահտուտլուգ, գըլլէթ:

Existant, ante (էկզիսթան, անթ) ած. Գոյող, գոյակ, գոյաւոր, գոյացեալ. օլան, վար, վագը. մէվճուտ, պուլունան, պէրքէրար:

Existence (էկզիսթանս) գ. իգ. Գոյութիւն, գոյաւորութիւն, էութիւն. վար օլմասը, օլտուղու, վար, վարլըգ, օլմասը, վիւճուտ, մէվճուտլուգ:

Exister (էկզիսթէ) բ. չ. Գոլ, լինել գոյաւոր, ունել զգոյութիւն, ենթակայանալ. վար կամ մէվճուտ օլմագ, տուրմագ:

Exode (էկզօտ) գ. ար. Ելք, գիրք ելից. հիճրէթ:

Exoine (էկզուան) գ. իգ. Վկայութիւն կամ ցուցումն վասն չկարելոյ ուրուք յանդիման լինել ատենի. շէրիաթա կէլէմէյիշինէ իսպաթ:

Exoiner (էկզուանէ) բ. ն. Անմեղադիր առնել զոք վասն չլինելոյ յանդիման ատենի:

Exomologèse (էկզօմօլօժէզ) գ. իգ. Խոստովանութիւն յայտնի յանցանաց: ապաշխարութիւն:

Exomphale (էկզօնֆալ) գ. իգ. Փոշտանկութիւն պորտոյ. կէօպէք ֆըթըգը:

Exophthalmie (էկզօֆթալմի) գ. իգ. Ելք կամ ցցուումն աչաց արտաքս:

Exorbitamment (էկզօրպիթաման) մակ. Յանչափս, կարի իմն. օրանսըզլըգ իլէ, ղայէթ զիատէ:

Exorbitant, ante (էկզօրպիթան, անթ) ած. Անչափ, տարապայման, կարի, յոյժ. հատտէն զիատէ, հատտէն միւթէճավիզ, օրանսըզ:

Exorciser (էկզօրսիզէ) բ. ն. Երդմնեցուցանել զդևս. ճին չըգարմագ, էֆսուն օգույարագ ճինլէրի տէֆ էթմէք: յորդորել, հրապուրել:

Exorcisme (էկզօրսիսմ) գ. ար. Երդմնեցուցանելն զդևս, երդմնեցուցչութիւն. էֆսուն, ազիմէթ, մէրիրէթ:

Exorciste (էկզօրսիսթ) գ. ար. Երդմնեցուցիչ. էֆսունճու, ճին չըգարըճը: որ ունի զաստիճան երդմնեցուցչութեան:

Exorde (էկզօրտ) գ. ար. Սկսուած, սկիզբն ճառի, յառաջաբան, նախերգանք. սէօզ պաշը:

Exostose (էկզօսթօզ) գ. իգ. Ուռոյց ոսկեր:

Exotérique (էկզօթէրիք) ած. Հրապարակեալ, յայտնի ամենեցուն, ռամկական:

Exotique (էկզօթիք) ած. Եկամուտ, օտար, անբնիկ (ծառ կամ բոյս). եապանճը, ղարիպ:

Expansibilité (էքսփանսիպիլիթէ) գ. իգ. Լինելն տարածելի, տարածականութիւն. եայըլըճանլըգ:

Expansible (էքսբանսիպլը) ած. Տարածելի, տարածական. եայըլըր, եայըլմասը կամ ուզըլմասը մումքին:

Expansion (էքսբանսիօն) գ. իգ. Բացումն, տարածումն, բացուած, տարածութիւն: ձգտումն. եայըլմագլըգ, ուզըլմա:

Expatriation (էքսբադրիասիօն) գ. ար. Տարաբաղնաց լինելն, լքումն հայրենեաց:

Expatrier (էքսբադրիէ՛) բ. ն. Ջրկել զոք կամ հանել 'ի հայրենեաց. վադանընտան գօչմագ: S'expatrier, բ. յ. Թողուլ կամ լքանել զհայրենիս, տարաբաղնաց լինել. ղուրբէդէ գիդմէք կամ կիդմէք, ճիլայը վադան էդմէք, դէ՛րքի դիեար կամ վադան էդմէք:

Expectant, ante (էքսբէքդան, անդ) գ. և ած. Որ սպասէ կամ ակն կալեալ մնայ: որ մնայ 'ի ներգործել (դեղ):

Expectatif, ive (էքսբէքդադիֆ, իվ) ած. Յուսացուցիչ:

Expectation (էքսբէքդասիօն) գ. իգ. Ակնկալութիւն, յոյս:

Expectative (էքսբէքդադիվ) գ. իգ. Ակնկալութիւն. իւմիդվար: Թուղթ ակնկալութեան, քննութիւն աստուածաբանական:

Expectorant, ante (էքսբէքդօրան, անդ) ած. Մաքրիչ կրծոց կամ պլղամի. կէօքս դէմիզլէյէն:

Expectoration (էքսբէքդօրասիօն) գ. իգ. Թքումն պլղամի արտաքս, մաքրութիւն կրծոց. դիւքիւրիւք, դիւքիւրմէ:

Expectorer (էքսբէքդօրէ՛) բ. ն. Արտաքս ձգել զխուխն, մաքրել զկուրծս, թքանել. պալղամ կամ դիւքիւրիւք աթմագ կամ չըգարմագ, դիւքիւրմէք:

Expédient (էքսբէ՛տիան) գ. ար. Հնարք, եղանակ, մարթանք, արուեստ, ճարտարութիւն, դիւրութիւն. գօլայ, չարէ, եօլ, դարիք: Il est expédient, օգտակար կամ կարեւոր է, 'ի դէպ է. մունասիպ՝ ճայըզ կամ վաճիպ դիր, նաֆի դիր, ճայըզ օլան օլ վագդ դի:

Expédier (էքսբէ՛տիէ՛) բ. ն. Վճարել փութով, վաղ կատարումն տալ, ստիպել, փութացուցանել, փութով սպանանել: արձակել ստիպաւ, արձակել: հոգալ որ ինչ կարեւորն է. պիր իշի չապուք պիդիրմէք, դէքմիլ էդմէք. ֆիլհալ պիր քիմսէյի եօլլամագ, կէօնդէրմէք. իրսալ էդմէք. եազմագ. հազըրլամագ, իքդիզասընը կէօրմէք:

Expéditif, ive (էքսբէ՛տիդիֆ, իվ) ած. Որ փութով վճարէ, փոյթ, արագ. չապուգ:

Expédition (էքսբէ՛տիսիօն) գ. իգ. Առաքումն, վճարումն: երագութիւն. պիդիրմէ, իդմամ: առաքումն. եօլլամա, իրսալ: արշաւանք, շահատակութիւն. ճէնքէ պաշգըն, սէֆէր, ղազա: Թուղթ դատողական կամ դատաւորի. պիր սէնէտին կամ չէրիադ քէղաղըրըն սուրէդի: փոյթ, ջանք, խնամք. ղայրէդ:

Expéditionnaire (էքսբէ՛տիսիօնէր) ած. և գ. Պաշտօնեայ կոնդակաց Պապին:

Expérience (էքսբէ՛րիանս) գ. իգ. Փորձ, կրթութիւն: տեղեկութիւն, հմտութիւն. դէճրիւպէ, իմդիհան. վուգուֆ, վուգուֆիյէդ, պիլաուխ, տէնէմէ:

Expérimental, ale (էքսբէ՛րիմանդալ) ած. Փորձառական, հիմնեալ 'ի փորձս. դէճրիւպէ իլէ օլան, դէճրիւպէյէ մէպնի:

Expérimenter (էքսբէ՛րիմանդէ՛) բ. ն. Փորձել, զփորձ առնուլ. դէճրիւպէ էդմէք. տէնէմէք, սընամագ, եօգլամագ, իմդիհան կամ խըպրէդ էդմէք: Expérimenté, ée, փորձ, հմուտ, բանիբուն, տեղեակ. իշ կէօրմիւշ, էհլի կամ սահիպ վուգուֆ, ուսդա դիբէ, էհվալը պիլիր, մուճէրրէպ:

Expert, erte (էքսբէր, էրդ) ած. և գ. Փորձ, հմուտ, տեղեակ, կիրթ, քաջավարժ. խապիր, իշ պիլիր, իշ կիւզար, ֆիքին, վուգուֆ պար, մուճէրրէպ, էհլի խըպրէ: փորձիչ կամ քննիչ կարգեալ 'ի տէրութենէ:

Expertise (էքսբէրդիզ) գ. իգ. Քննութիւն:

Expiation (էքսբիասիօն) գ. իգ. Քաւութիւն, թողութիւն մեղաց. քէֆարէդ, մագավէդ, տիյէդ:

Expiatoire (էքսբիադուար) ած. Քաւչական, քաւարար, քաւութեան. քէֆարէդլի:

Expier (էքսբիէ՛) բ. ն. Քաւել, սրբել զմեղս կամ զյանցանս. քէֆարէդ վէրմէք, դէքֆիր էդմէք, քէֆարէ՛դի զիւնուպ էդմէք, աֆվ էդմէք:

Expilation (էքսբիլասիօն) գ. իգ. Գողութիւն ընչից ժառանգութեան ուրուք:

Expiration (էքսբիրասիօն) գ. իգ. Կէտ կամ աւարտ ժամանակութեան և կամ պայմանի. վադէ, վադէսի հիւլուլի, ախըր, մուտտէդ դամամ դիւքէնմէսի, ինգիզա: արտաշնչութիւն, շունչ. սօլուգ ալմասը: շոգի, գոլորշի. պուղու չըգարմա:

Expirer (էքսբիրէ՛) բ. չ. և ն. Փչել կամ հանել զհոգին, մեռանիլ, վախճանիլ: յանգ ելանել, աւարտիլ. ճան վէրմէք, րուհ դէսլիմ էդմէք, սօն նէֆէսի վէրմէք, էօլմէք. դիւքէնմէք, պիդմէք, դէմամ օլմագ, մուտտէդ դամամ օլմագ: արտաշնչել, շնչել. սօլուգ ալմագ, պուղու չըգարմագ:

Explétif, ive (էքսբլէ՛դիֆ, իվ) ած. Թարմատար (բառ). քէլամը զաիտ:

Explicable (էքսբլիքապլ) ած. Բացատրելի, մեկնելի. մանա վէրիլիր, դաֆսիրի օլան կամ գապիլ:

Explicatif, ive (էքսբլիքադիֆ, իվ) ած. Մեկնական, մեկնողական, բացատրիչ. մանա վէրէն, պէյան էտէն կամ էտիճի, ադքի իւլ պէյան:

Explication (էքսբլիքասիօն) գ. իգ. Բացայայտութիւն, բացատրութիւն, մեկնութիւն, լուծումն. պէյան, շէրհ, դապիր, դաֆսիր, մանա:

Explicite (էքսբլիսիդ) ած. Բացատրեալ, մեկն, որոշ, պարզ. յայտնի. պէյան, աչըքարէ:

Explicitement (էքսբլիսիդման) մակ. Որոշակի, յայտնապէս, պարզաբար. աչըքարէ, ալէնէն:

Expliquer (էքսփլիքէ) բ. ն. Պարզել, բանալ զմիտս, լուծանել, բացատրել, մեկնել, բացայայտել. յայտնի ցուցանել, ուսուցանել. նշանակել, առաջի առնել. պէյան էթմէք, մանա վէրմէք, շէրհ կամ թաֆսիր էթմէք, մանասընը վէրմէք, անլաթմագ, թէրճիմէ էթմէք: S' expliquer, բ. ն. Ասել, ծանուցանել. յայտնել զմիտս. ֆիքրինտէ օլանը սէօյլէմէք, պասթը քէլամ էյլէմէք: յայտնի լինել. թապիր օլունմագ:

Exploit (էքսփլուա) գ. ար. Երևելի գործք, գործք քաջութեան. էֆալ, [illegible], գահրէմանլըգ, [illegible] [illegible] իշլէրի՝ ասարլարը, էպրար ատէմին ֆէհլիվանլըգլարը: կոչումն յատեան 'ի ձեռն պաշտօնէի. մուհզիրին տավէթ էթմէսի, տավէթ շէրիյէ, մուհզիր տավէթի:

Exploitable (էքսփլուաթապլ) ած. Զոր մարթ է պատանդել կամ վաճառել 'ի ձեռն պաշտօնէի. հիւքմ շէր իլէ զապթ օլունմասը գապիլ: զոր մարթ է մշակել և վաճառել. իշլէթի մումքին:

Exploitant (էքսփլուաթան) ած. ար. Որ պատանդէ, ապասաւոր կամ պաշտօնեայ դատաւորի, կալանաւորակալ:

Exploiter (էքսփլուաթէ) բ. ն. Գործել զգործ քաջութեան (այս ընդ կատակս): վարել զպաշտօն ապասաւորի ատենի կամ դատաւորի, կոչել յատեան 'ի ձեռն պաշտօնէի. շէրիաթ խըզմէթինի պիթիրմէք, մուհզիր իլէ պիր քիմէսնէյի մէհքէմէյէ տավէթ էթմէք: հատանել զփայտ յանտառի և վաճառել. պիր օրմանըն աղաճլարընը քէսիփ սաթմագ: գործել, մշակել կամ արդիւնաբեր առնել զերկիր. պիր էէրի զիրաէթ կամ մամուր էթմէք, պիր չիֆթլիյի կամ օրմանը գուլլանմագ, իշլէմէք:

Explorateur (էքսփլօրաթէօր) գ. ար. Լրտես, դէտ. ճասուս կամ չաշուտ, մուսթախպիր, քէշֆճի, խապէրճիլէր:

Explosion (էքսփլօզիօն) գ. իգ. Ճայթիւն, թնդիւն, ռմբիւն. փաթլամագ, կիւրիւլթիւ, շաթլամա:

Expolition (էքսփօլիսիօն) գ. իգ. Այլ և այլ ոճք խօսից կամ եղանակք բացատրութեան:

Exponentiel, elle (էքսփօնանսիէլ) ած. Որ ունի զյայտարար թիւ:

Exponse (էքսփօնս) գ. իգ. Թողուլն այլում զիրաւունս ժառանգութեան:

Exportation (էքսփօրթասիօն) գ. իգ. Հանելն արտաքս 'ի տէրութենէ, կամ տանելն այլուր զվաճառս. իխրաճ, տաշըմա, պաշգա մէմլէքէթէ չըգարմա կամ կէօթիւրմէ:

Exporter (էքսփօրթէ) բ. ն. Տանել այլուր կամ արտաքոյ տէրութեան զվաճառս. իխրաճ էթմէք, ալըփ կէօթիւրմէք, տաշըմագ:

Exposant, ante (էքսփօզան, անթ) ած. Ծանուցիչ. արզ էտէն, արզուհալ վէրէն, տավա էտէն: յայտարար (թիւ):

Exposé (էքսփօզէ) գ. ար. Ցուցումն, յայտարարութիւն առաջի դատաւորի. թագրիր, արզ, ինհա, թագրիր իտտիա:

Exposer (էքսփօզէ) բ. ն. Դնել յանդիման, առաջի առնել. մէյտանա կէթիրմէք կամ չըգարմագ, թաշրա գօյմագ, պէյան կամ թաֆսիր էթմէք: հանել 'ի վաճառ. փազարա կէթիրմէք: ասել, պատմել. իզհար՝ իպրազ կամ թագրիր էթմէք: յայտնել, ծանուցանել. արզ կամ թէպլիղ էթմէք: դնել կամ արկանել 'ի վտանգ, ընկենուլ կամ ընկեցիկ առնել. խաթարա կամ մուխաթարայա գօյմագ, տիւշիւրմէք:

Exposition (էքսփօզիսիօն) գ. իգ. Յանդիմանութիւն, դնելն առաջի. մէյտանա կէթիրմէ: դիրք, հայեցուած. թավիր, հալ: մեկնութիւն, բացատրութիւն. պէյան, արզ: պատմութիւն. թագրիր, նագլ, հիքեայէթ: ընկեցիկ առնելն զտղայս:

Exprès, esse (էքսփրէ, էս) ած. և գ. Յայտնի, պարզ, մեկին, որոշ, բացայայտ. աշքեարէ, պէլլի, մուսթագիլ: հրեշտակ, պատգամաւոր. մէնզիլ, ուլագ, փօսթա: Exprès, մակ. Կամաւ, խորհրդով, գիտմամբ. մախսուսու, նիյէթ իլէ:

Expressément (էքսփրէսէման) մակ. Որոշակի, յայտնապէս, առանձինն, յականէ յանուանէ. իսթիգլալ իլէ, մուսթագիլէն, աչըգ աշքեարէ:

Expressif, ive (էքսփրէսիֆ, իվ) ած. Ազդոյ, զօրաւոր, յայտնական, նշանական, դիւրիմաց. պալիղ, մուշիր:

Expression (էքսփրէսիօն) գ. իգ. Ճնշումն, մզումն, քամելն. սըգմա, սիւզմէ: բառ, բան, ասացուած, եղանակ խօսից. ոճ. սէօյլէյիշ, քէլամըն էտասը, թէլաֆֆուզ թարզը, լաֆզ, քէլամ, նութգ: Նկարագրութիւն կրից, քաջ նկարագրութի. թավսիֆ, իզհար, կէօսթէրիշ:

Exprimable (էքսփրիմապլ) ած. Բացատրելի, ճառելի. լաֆզէ կէլէն, թարիֆի մումքին, շէրհ վէրիլիր:

Exprimer (էքսփրիմէ) բ. ն. Ճնշել, կոխել, հանել, քամել, մզել. սըգըփ չըգարմագ, սըգմագ, սույունու սըգմագ կամ չըգարմագ: արտայայտել զմիտս, ասել, ցուցանել կամ ճառել բանիւ. լաֆզէ կէթիրմէք, պէյան կամ թաֆսիր էթմէք, մանա կամ շէրհ վէրմէք, թէլաֆֆուզ կամ թավսիֆ էթմէք, անլաթմագ, իզհար էթմէք: S' exprimer, բ. չ. Ասել, յայտնել զմիտս իւր, ծանուցանել. լաֆզէ կէլմէք, սէօյլէնմէք, թագրիր կամ քէլամ էթմէք, նութգա կէլմէք:

Ex-professo (էքս փրօֆէսօ) մակ. Ուշի ուշով, քաջ, մտադիւր, կամաւ (է բառ Լատին). ճանը կէօնիւլտէն, մախսուսէն:

Expropriation (էքսփրօփրիասիօն) գ. իգ. Բռնի վաճառումն ընչից:

Exproprier (էքսփրօփրիէ) բ. ն. Տալ բռնի վաճառել զինչս պարտապանին. միւլք իւ էմլաքըն մահրում էթմէք:

Expulser (էքսփիւլսէ) բ. ն. Մղել 'ի բաց, մերժել, վարել, վանել, հալածել. գօվմագ, սիւրմէք, րէդդ էդմէք։ Expulsé, ée, ’ի բաց մերժեալ, վանեալ։

Expulsif, ive (էքսբիւլսիֆ, իվ) ած. Մղողական կամ վանողական (դեղ)։

Expulsion (էքսբիւլսիօն) գ. իգ. Մերժումն, արտաքսումն, մղումն արտաքս, վանումն, հալածումն. գօվմա, սիւրկիւն։

Expurgation (էքսբիւռկասիօն) գ. իգ. Ելք ’ի տուներէ երկրի ’ի խաւարման լուսնոյ։

Expurgatoire (էքսբիւռկադուառ) ած. Մաքրիչ (ցուցակ գրոց արգելլոց ’ի Հռովմայ)։

Exquima (էքսքիմա) գ. ար. Ազգ ինչ կապկի։

Exquis, ise (էքսքի, իզ) ած. Ընտիր, ազնիւ, պատուական, գերազանց, ամենալաւ. ալա, զէքի, նէֆիս. դադլը։

Exsiccation (էքսիքասիօն) գ. իգ. Չորութիւն, ցամաքութիւն. գուրուդմա, դէյըշի։

Exsuccion (էքսիւքսիօն) գ. իգ. Ծծումն, ծծելն, ծուծ։

Exsudation (էքսիւդասիօն) գ. իգ. Արտաշնչութիւն մարմնոյ, քրտնումն։

Exsuder (էքսիւդէ) բ. չ. Արտաշնչել, քրտնիլ, ելանել քրտամբ կամ արտաշնչութեամբ։

Extant, ante (էքսդան, անդ) ած. Որ կայ ’ի բնութեան, գոյող, գոյակ, գոյաւոր, գոյացեալ։

Extase (էքսդազ) գ. իգ. Յափշտակութիւն մտաց։ հիացումն, զարմացումն. հալ, հայրէդ, իսդիղալ։

s'Extasier (էքսդազիէ) բ. յ. Յափշտակիլ մտօք, յափշտակիլ ’ի հիացումն մտաց, լինել ’ի զարմացման կամ յայլ խելս. մէդհէհայրէ օլմագ, հալէ գէլմէք։

Extatique (էքսդադիք) ած. Յաւաջ եկեալ ’ի յափշտակութենէ մտաց կամ ’ի զարմացմանէ. հալէ գէլէն, դի խօշ։

Extenseur (էքսդանսէօռ) ած. և գ. Տարածիչ, որ տարածէ (մկան). ուզադըճը կամ աճըլըր էդ. ատալէդի մուդէսիդ։

Extensibilité (էքսդանսիբիլիդէ) գ. իգ. Տարածականութիւն։

Extensible (էքսդանսիբլ) ած. Ձգտելի, տարածական. ուզադըլմասը՝ չէքիլմէսի կամ էյիլմասը մումքին։

Extension (էքսդանսիօն) գ. իգ. Տարածութիւն, տարածումն, ձգտումն, թուլութիւն։ ընդարձակութիւն։ մեկնութիւն լայնաբար, յաւելուած. մէսահա, եայմա, ուզադմա, իմդիդադ։

Exténuation (էքսդէնիւասիօն) գ. իգ. Նուազութիւն, ամփոփումն։

Exténuer (էքսդէնիւէ) բ. ն. Նիհարացուցանել, տկարացուցանել, նուազեցուցանել, փոքրկացուցանել. արըգլադմագ, նահիֆ էդմէք։

Extérieur, eure (էքսդէրիէօռ) ած. և գ. Արտաքին. դիշ, բըլըրդագի, դաշրադագի, խարիճ, զահիր։ արտաքինն, արտաքին տեսիլ կամ երեւոյթ, երես. բըլըրը, դաշրա, դիշ դարաֆը, էտա, չէհրէ, զահիրի։

Extérieurement (էքսդէրիէօռման) մակ. Արտաքուստ, առ արտաքս, արտաքոյ, առ երեսս. դաշրադա, զահիրէն, սուրէդդէն։

Exterminateur (էքսդէրմինադէօռ) ած. և գ. Սատակիչ (հրեշտակն). քէօքինի քէսիճի, խարապ էդիճի, դիւքէդիճի, աղրայիլ։

Extermination (էքսդէրմինասիօն) գ. իգ. Սատակումն, ջնջումն, կործանումն. նէսլինդէն քէսիլմէ, ինգըդա, մունգադիլիք։

Exterminer (էքսդէրմինէ) բ. ն. Բնաջինջ առնել, սպառասպուռ ջնջել, սատակել, քանդել, կործանել, խլել, իսպառ եղծանել. պէրպատ կամ եօգ էդմէք, ասլըն քէսմէք, գադ էդմէք, իսդիսալ էդմէք, քէօքինի քէսմէք, իֆնա էդմէք։

Externe (էքսդէռն) ած. և գ. Արտաքին. օտար, եկ. դիշ, բըլըրդան, խարիճ, բըլըրդան օլան, դաշրադան գէլէն, եապանճը, ղարիպ։

Extinction (էքսդէնքսիօն) գ. իգ. Շիջուցանելն, շիջումն։ բարձումն, եղծումն, ջնջումն։ պակասութիւն, նուազումն, դադարումն. սէօյինդիւրիւլ, սէօյինիւլ, իդֆա, եօգ էդմէ, ինգըրազ։

Extirpateur (էքսդիրբադէօռ) գ. ար. Խլիչ, սատակիչ, եղծիչ, կործանիչ. իսդիսալ էդիճի։

Extirper (էքսդիրբէ) բ. ն. Խլել յարմատոյ, արմատախիլ առնել, կորզել, քաղահան առնել, հանել ’ի բաց, ջնջել, սատակել, կործանել. գօբարմագ, քէօքինդէն գօբարմագ, քէօքինի քէսմէք, գուրուդմագ, իսդիսալ կամ դէֆ էդմէք, գալ էդմէք։

Extispice (էքսդիսբիս) գ. ար. Ընդերահմայութիւն։ տես և Extispicine.

Extorquer (էքսդօռքէ) բ. ն. Կորզել, ’ի բաց խլել, յափշտակել, հանել բռնաբար. զօր իլան ալմագ, չալմագ, դէասիւֆ էդմէք։

Extorsion (էքսդօռսիօն) գ. իգ. Բռնի պահանջումն, բռնութիւն, զրկահարանք, բռնադատութիւն. զօր իլէ իսդէմէ կամ ալմադէասիւֆ։

Exstrac (էքսդրագ) ած. Արուգ կամ ալկար (ձի)։

Extractif, ive (էքսդրագդիֆ, իվ) ած. Որ ’ի բաց առնու կամ հանէ։

Extraction (էքսդրագսիօն) գ. իգ. Սերունդ, ծագումն, սկիզբն, արմատ. ասըլ, սօյ, նէսըլ։ հանումն. չըգարմա, իխրաճ։

Extradition (էքսդրադիսիօն) գ. իգ. Յանձնելն զկալանաւորն ’ի ձեռս իշխանին։

Extrados (էքսդրադօ) գ. ար. Արտաքին կողմն կամարի շինուածոյ։

Extradossé, ée (էքսդրադօսէ) ած. Ողորկ (կամար)։

Extraire (էքսդրէռ) բ. ն. Հանել հեղուկ ինչ Թորմամբ։ քաղել ինչ ’ի գրոց, համառօտել։ հանել զարմատ քառակուսի կամ խորանարդ 'ի Թուոց · չըգարմագ, մուխդասար էդմէք, իխրաճ էդմէք, իճմալ էդմէք :

Extrait (էքսդրէ) գ. ար. Հեղուկ հանեալ 'ի նիւթոց թորմամբ : համառօտութի կամ համառօտ բովանդակութիւն գրոց : վկայութիւն հանեալ 'ի գրոց (մկրտութեան, թաղման, և այլն) · իճմալ, խուլասէ, իսդիխրաճ :

Extrajudiciaire (էքսդրաժիւտիսիէր) ած. Որ ոչ է ըստ օրինաց դատաստանի · ուսուլը հիւքմ մէհքէմէտէն խարիճ :

Extrajudiciairement (էքսդրաժիւտիսիէրման) մակ. Արտաքոյ օրինաց դատաստանի :

Extraordinaire (էքսդրաօրտինէր) ած. և գ. Արտաքոյ կարգի, անսովոր, օտար, նոր, նորանշան, զարմանալի, անլուր, յանդուգն, անկարծելի · ատէդտէն դըշարը՝ խարիճ, ֆէվգ իւլ ատէ, ատէդ օլմայան, նատիր : լուր կամ տուրք արտաքոյ սովորութեան · ատէդտէն տըշարը օլան խապէր · սայըր մասրաֆ :

Extraordinairement (էքսդրաօրտինէրման) մակ. Արտաքոյ կարգի, ըստ ոչ սովորութեան · սաստիկ, կարի իմն · յանդուգն · ծաղու արժանի · ատէդտէն տըշարը, մուդատաըլըլը իլէ :

Extrapassé, ée (էքսդրափասէ́) ած. Տարադէպ, այլանդակ (Նկար) :

Extravagamment (էքսդրավականման) մակ. Անտեղի իմն օրինակաւ, յանդէպս, անմտութեամբ :

Extravagance (էքսդրավականս) գ. իգ. Ցնորք, անմտութիւն, անտեղութիւն · տիվանէլիք, մունասիպէդսիզլիք, պիհուտէլիք, դիրահադ, պիմանա՝ պիհուտէ իշլէր վէ սէօզլէր :

Extravagant, ante (էքսդրավական, անդ) ած. Այլանդակ, անտեղի, անդէպ, մտացածին, օտարոտի, յիմար, անմիտ, խորթաբարոյ · տէլիճէ, տիվանէ, մունասիպէդսիզ, դիրահադ սէօյլէյիճի, տէլի, սայըգլայըճը, շաշգըն :

Extravaguer (էքսդրավակէ́) բ. չ. Զառանցել, ցնորիլ, դանդաչել, խորհել կամ խօսել զանդէպս · եավէ սէօյլէմէք, եավէյէ մուպտէլա օլմագ, դիրահադ սէօյլէմէք, սայըգլամագ :

Extravasation (էքսդրավազասիօն) գ. իգ. Արտավեղումն հիւթոց :

s' Extravaser (էքսդրավազէ́) բ. յ. Արտավեղուլ, արտահոսել հիւթոց յանօթոց մարմնոյ · տամարլարտան չըգմագ, ագըփ կէլմէք, դաշմագ :

Extrême (էքսդրէմ) ած. և գ. Վերջին, յետին, կարի մեծ, ծայրագոյն, սաստիկ, անհնարին : վերջին կամ ներհական ծայր · հատտէն աշըրը, ղայէդ, շէտիտ, գատը, նիհայէդլի, ագսը, պիր պիրինէ մուխալիֆ շէյլէր :

Extrêmement (էքսդրէմման) մակ. Յանչափս, անհնարին, մեծապէս, յոյժ, կարի · ղայէդ իլէ, ղայէդդէ, հատտէն դաշրա :

Extrémité (էքսդրէ́միդէ́) գ. իգ. Ծայր, ծագ, վերջ. գագաթն, աւարտ, վախճան : օրհաս, վերջին պահ կենաց : աղէտ, թշուառութիւն, յետին չքաւորութիւն : անչափութիւն, սաստկութիւն : զեղխութիւն, շուայտութիւն · ուճ, սօն, ախըր, նիհայէդ, մուզայագա, էօդէ պաշը, ագըպէդ, սօն տագիգէ, զիյատէ մուհդաճլըգ :

Extrinsèque (էքսդրէնսէք) ած. Արտաքին, օտար, եկամուտ · խարիճ, զահիր, դաշրագի · տըշարտան կէլէն :

Exubérance (էկզիւպէ́րանս) գ. իգ. Յորդութիւն, առատութիւն, զեղումն : անչափութիւն, առաւելութիւն · արդըգլըմա, դաշգըն, ֆազլէդ :

Exulcératif, ive (էկզիւլսէ́րադիֆ, իվ) ած. Խղխայթիչ · եարա էդիճի :

Exulcération (էկզիւլսէ́րասիօն) գ. իգ. Խղխայթ. կեղ · եարա, եարալանմա, չէլիկ :

Exulcérer (էկզիւլսէ́րէ́) բ. ն. Խղխայթել, բանալ վէրս, կեղել · չիզիրմէք, եարալամագ, տէրիյի դըրմալամագ :

Ex-voto (էքս վօդօ) գ. ար. Ուխտական պատկեր նուիրեալ եկեղեցւոյ (է բառ Լատին, յուխտէ) · նէզր մուճիպինճէ վէրիլէն նէսնէ :

Ézan (է́զան) գ. ար. Հրաւէր յաղօթս ըստ Տաճկաց · էզան :

Ézotérique (է́զօդէ́րիք) ած. Գաղտնի, ծածկեալ :

Eztéri (էզդէ́րի) գ. ար. Ի քար ինչ յասպիսանման · գան դաշը :

F

F (էֆ կամ ֆը) գ. ար. Վեցերորդ տառ այբուբենից Գաղղիացւոց : Յաւարտ բառից հանդէպ ձայնաւորի և բաղաձայնի պահէ զհնչումն իւր ֆ · զոր օրինակ՝ soif brûlante, սուաֆ պրիւլանդ · soif ardente, սուաֆ արտանդ :

Fa (ֆա) գ. ար. Ի խազ ինչ երաժշտական :

Fabago (ֆապակօ) գ. ար. Ի բոյս ինչ :

Fable (ֆապըլ) գ. իգ. Առասպել, առասպելք : կեղծիք, ստութիւն · մասալ կամ մէսէլ · գըսսէ, էֆսանէ · եալան :

Fabliau (ֆապլիօ) գ. ար. Ազգ ինչ առասպելաց կամ բանաստեղծութեան :

Fablier (ֆապլիէ́) գ. ար. Որ յօրինէ զառասպելս :

Fabrègue (ֆապրէկ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ :

Fabricant (ֆապրիքան) գ. ար. Կտաւագործ, կերպասարար · գումաշ եափըճը կամ իշլէյիճի :

Fabricateur (ֆապրիքադէօր) գ. ար. Խարդախագործ, որ խարդախէ կամ նենգէ · եալան եափըճը, եափըճը :

Fabrication (ֆապրիքասիօն) գ. իգ. Գործուած, ձեռակերտ. ձեռագործ, վաստակ, աշխատութիւն. Եափմա, Եափըշ, Իշլէմէ:

Fabricien (ֆապրիսիէն) գ. ար. Եկեղեցպան:

Fabrique (ֆապրիք) գ. իգ. Շինուած, շինութիւն, կերտուած, կազմութիւն. Եափը, Դիզմէ, Իմարէթ: Ձեռագործք, գործատուն ձեռակերտաց. Քեարխանէ կամ Քէրխանէ: Ինչք եկեղեցւոյ. Քիլիսէ իրատը:

Fabriquer (ֆապրիքէ) բ. ն. Շինել, գործել, կերտել. Հնարել, խարդախել, ձևացուցանել. Եափմագ, Իշլէմէք:

Fabuleusement (ֆապիւլէօզման) մակ. Առասպելեօք, կեղծեօք. Պիր վէճհի մասալ:

Fabuleux, euse (ֆապիւլէօ, էօզ) ած. Առասպելական, առասպելախառն, ստայօդ, կեղծեալ. Մասալլը, Եալան:

Fabuliser (ֆապիւլիզէ) բ. ն. Խառնել զառասպելս ընդ, կեղծել:

Fabuliste (ֆապիւլիստ) գ. ար. Որ գրէ կամ յօրինէ զառասպելս. Մասալ օգույան կամ սէօյլէյէն, Եալան եափան կամ ույտուրան:

Façade (ֆասատ) գ. իգ. Ճակատ շինուածոց. Եափընըն էօնիւ կամ եիւզիւ, Իւնվան:

Face (ֆաս) գ. իգ. Երես, դէմք, կերպարանք: մակերևոյթ: Ճակատ: երևոյթ, վիճակ, հանգամանք. Եիւզ, Չէհրէ, Սիմա, Սուրէթ, Կէօստէրիշ. Տարաֆ, Էօն, Սաթհ, Իւստ. Իւլէրին կամ մուլահազալարըն կէլիշը կամ հալը: En face կամ à la face de, առաջի, հանդէպ, յանդիման. Կարշըսընտա: Face-à-face, դէմ յանդիման. Կարշը տէ կարշը:

Facé (ֆասէ) ած. Homme bien facé, Այր գեղեցիկ դիմօք կամ տեսանելով. Էյի չէհրէլի:

Facer (ֆասէ) բ. ն. Ունել զնոյնօրինակ թուղթ 'ի խաղու:

Facétie (ֆասէսի) գ. իգ. Զուարճախօսութիւն, կատակ, խեղկատակութիւն. Լատիֆէ, Խօրատա, Մասխարալըգ:

Facétieusement (ֆասէսիէօզման) մակ. Զուարճաբանութբ, ընդ խաղ. խեղկատակութեամբ. Լատիֆէ Եիւզիւնտէն, Խօրատա իլէ:

Facétieux, euse (ֆասէսիէօ, էօզ) ած. Զուարճախօս, զուարճաբան, խեղկատակ, միմոս. Լատիֆէճի, Խօրատաճը, Կիւլէր Եիւզլիւ:

Facette (ֆասէտ) գ. իգ. Երես փոքր, դիմակ, դէմք. Եիւզճիյէզ: անկիւն գոհարաց. Ֆասէտա, Էլմաս րիւքնի:

Facetter (ֆասէտէ) բ. ն. Յօրինել բազմադիմի կամ բազմանկիւնի զգոհարս. Ֆասէտա էտմէք, Էլմաս րիւքնլէրի քէսմէք:

Fâcher (ֆաշէ) բ. ն. Զայրացուցանել, շարժել 'ի բարկութիւն, վշտացուցանել, նեղել, դառնացուցանել. Տարըլտմագ, Կըզտըրմագ, Աճըտմագ, Ինճիտմէք, Էլէմ վէրմէք, Խատըրըն տօգունմագ, Էօրքիւտմէք: Se fâcher, բ. յ. Զայրանալ, զայրագնիլ, սրտմտիլ, ցասնուլ, խռովիլ, նեղիլ, վշտանալ. Տարըլմագ, Ինճինմէք, Քիւսմէք, Կիւճէնմէք, Էլէմ կամ Կասավէթ չէքմէք: Fâché, ée, զայրագնեալ. վշտացեալ, խռովեալ, սրտմեալ, զչարեալ. Տարղըն, Կէօնիւլսիւզ, Պըղքըն, Կիւճէնմիշ, Քըզմըշ, Էօրքէլէնմիշ, Տարըլմըշ:

Fâcherie (ֆաշըրի) գ. իգ. Տհաճութիւն, վիշտ, նեղութիւն, տրտմութիւն. Տասա, Կայղը, Ուքուպէտ, Տարըլընըգ:

Fâcheux, euse (ֆաշէօ, էօզ) ած. Անհաճոյ, նեղիչ, ձանձրացուցիչ, դառն, դժնդակ, ծանր, դժուարին. Ճան սըգաճագ, Սըգընթը վէրիճի, Օսանտըրըճը, Աղըր, Կատը, Եաման, Տիտիզ, Տարըլղան:

Facial, ale (ֆասիալ) ած. Երեսաց, դիմաց:

Faciende (ֆասիանտ) գ. իգ. Հնարք. խորամանկութիւն, գաղտնի միաբանութիւն. Հիլէ, Ֆէնտ, Կիզլի սէօզ պիրլիյի:

Facile (ֆասիլ) ած. Դիւրին, հեշտ. Կօլայ, Ասան: հեզահամբոյր, հլու, հնազանդ, դիւրանսաց. Մազլում, Մուլայըմ, Եաւաշ, Մուլատիֆ:

Facilement (ֆասիլման) մակ. Դիւրաւ, հեշտեաւ, անաշխատ. Կօլայլըգ կամ Ասանլըգ իլէ. Կօլայճա:

Facilité (ֆասիլիտէ) գ. իգ. Դիւրութիւն, հեշտութիւն. Կօլայլըգ, Ասանլըգ, Սուհուլէտ: ներողամտութիւն, զիջումն չափազանց. Մուլայըմլըգ, Մուսամէհա: յաջողակութիւն. Իգտիտար:

Faciliter (ֆասիլիտէ) բ. ն. Դիւրել, դիւրացուցանել. յաջողել. Կօլայլամագ, Կօլայ էտմէք, Կօլայլաթմագ, Տէսհիլ էտմէք, Միւյէսսէր էյլէմէք:

Façon (ֆասօն) գ. իգ. Եղանակ, օրինակ, տարազ, սարաս, կերպ. Տարզ, Վէճհ: գործած, վաստակ, աշխատութիւն. Ագտը, Իշլէմէ: տեսիլ, դէմք, կերպարանք. Շէքլ, Կէօստէրիշ. Եիւզ, Մէնզար: վիճակ, հանգամանք, զիարդն. Էօլ, Տարզ, Պիչիմ, Քէսիմ: արուեստախնդրութիւն. Ուսուլ, Ուսուլլուգ: արուեստախառն եղանակ. Տէքլիֆ: Sans façon, առանց ակնածութեան, համարձակ. Տէքլիֆսիզ: En aucune façon, ոչինչ օրինակաւ, երբէք, ամենևին ոչ. Հիչ պիր վէճհ իլէ: De façon que, այնպէս զի, մինչև. Էօյլէ քի: Mal-façon, անարուեստութիւն, անպիտանութիւն գործոյն:

Faconde (ֆաքօնտ) գ. իգ. Ճոռոմաբանութիւն, պերճախօսութիւն (է բառ վաղեմի):

Façonner (ֆասօնէ) բ. ն. և չ. Գեղեցկացուցանել, յօրինել, զարդարել: մշակել, գործել, վարել, հերկել: կրթել, մարզել, հրահանգել: սովորեցուցանել: կարի իմն քաղաքավար կամ ակնածու լինել. Տիւզմէք, Պիչիմ կամ Քէսիմ կօմագ, Կիւզէլլէնտիրմէք, Տօնատմագ. Իշլէմէք. Պիր շէյէ ալըշտըրմագ, Էօյրէտմէք. Տէքլիֆլի օլմագ, Նազլանմագ:

Façonnerie (ֆասօնրի) գ. իգ. Արուեստ գեղեցկացուցանելոյ զկերպասս:

Façonnier, ière (ֆասօնիէ. էռ) ած. Կարի խիստ պատուադիր, նեղիչ, ձանձրացուցիչ. թէքլիֆ էթէն, չօք նազլանան:

Facteur (ֆաքթէօռ) գ. ար. Հնող, արուեստագործ. էսնաֆ, իշլէյիճի: գործակալ, գաւառապետ. վէքիլ: Թղթաբաշխ. մէքթուպ տաղըթան:

Factice (ֆաքթիս) ած. Ձեռակերտ, արուեստական, որ ոչ է բնական. իշլէմէ, քալըպէ, էյրէթի, թագլիթ, եափմա:

Factieux, euse (ֆաքսիէօ, էօզ) ած. Դաւագործ, խռովարար, խռովիչ. գլուխ ապստամբաց. ֆիթնէ, մուֆսիտ, զօրպա, սահիպի աղրազ:

Faction (ֆաքսիօն) գ. իգ. Պահակերութիւն, պահանորդութիւն զօրաց. գօլլուգ, պէքչիլիք: գաղտնի միաբանութիւն, դաւ, ապստամբութիւն. իթթիֆագ, ֆիթնէ, ֆէսատ, զօրպալըգ:

Factionnaire (ֆաքսիօնէռ) ած. Պահանորդ, պահակեր (զօրական). պէքճի, նէօպճի, գօլլուգ պէքլէյէն նէֆէր:

Factorerie (ֆաքթօռըռի) գ. իգ. Տեղի գործակալաց ընկերութեան վաճառականացն արեւելեան Հնդկաց:

Factoton (ֆաքթօթօն) գ. ար. Միջամուխ կամ ձեռներէց յամենայն գործս տան. ճիւմլէ իշլէրի կէօրէն, էլ քէհեասը:

Factum (ֆաքթօմ) գ. ար. Դատաստանական գրուածք, զորս առաջի առնեն դատաւորի. պիր դավաճըյա մուդաֆաալըգ քէաղըդ, դավաճը գայիմէսի:

Facture (ֆաքթիւռ) գ. իգ. Ծանուցումն վասն վաճառացն առաքելոց. մալ կամ խահա տէֆթէրի՝ թէզքէրէսի, ֆաքթուրա կամ ֆաթուրա:

Facule (ֆաքիւլ) գ. իգ. Բիծ լուսաւոր 'ի վերայ արեգական:

Facultatif, ive (ֆաքիւլթաթիֆ, իվ) ած. Որ տայ իշխանութիւն:

Faculté (ֆաքիւլթէ) գ. իգ. Կարողութիւն, կար, զօրութիւն: ձիր, տաղանդ, քանքար: իշխանութիւն, տէրութիւն, իրաւունք: յատկութիւն, զօրութիւն, ազդութիւն (բուսոց). գուտրէթ, գաբիլիյէթ, իգթիտար, իմքեան, խասիյէթ, հագգ, մուտէրրիսլէր: Ինչք, ստացուածք, ճոխութիւն. մալ, էմվալ:

Fadaise (ֆատէզ) գ. իգ. Խաղ, խաղալիկ, մնոտիք: տղայամտութիւն, անմտութիւն: անհեթեթ բանք կամ գործք. պիհուտէլիք, պիւրահատ, եագըշըգսըզ շէյ:

Fade (ֆատ) ած. Անհամ. անախորժ, ձանձրալի. լէզզէթսիզ, տատսըզ, կիւտէն, քէսիք:

Fadeur (ֆատէօռ) գ. իգ. Անհամութիւն: անհեթեթ բանք կամ գովեստ. տատսըզլըգ, լէզզէթսիզլիք, մունասէպէթսիզլիք, կիւտէնլիք:

Fagara (ֆակառա) գ. ար. Պտուղ ինչ:

Fagone (ֆակօն) գ. իգ. Մասն ինչ կրծոյ:

Fagot (ֆակօ) գ. ար. Խուրձ, տրցակ. տէմէթ, գուճագ: աղճատանք, շաղփաղփութիւն. պօշ լագըրտը, տըրըլտը: Նաւակ քակեալ:

Fagotage (ֆակօթաժ) գ. ար. Կապելն 'ի խրձունս կամ 'ի տրցակս. տէմէթ պաղլամա:

Fagoter (ֆակօթէ) բ. ն. Կապել 'ի խրձունս կամ 'ի տրցակս. տէմէթլէմէք, չալը տէմէթի պաղլամագ: աղճատել, շփոթել. ալթ իւսթ էթմէք:

Fagoteur (ֆակօթէօռ) գ. ար. Որ կապէ 'ի խրձունս. տէմէթլէյիճի: աղճատիչ, խանգարիչ:

Fagotin (ֆակօթէն) գ. ար. Կապիկ զգեստաւորեալ. էյինմիշ մայմուն: արբանեակ միմոսի: միմոս, խեղկատակ. շագաճը:

Fagoue (ֆակու) գ. ար. Մասն ինչ (ըստ անդամազննաց). պիզ, փանզուլ:

Faguenas (ֆակնա) գ. ար. Հոտ գարշութեան, ժահահոտութիւն, գարշահոտութիւն. ֆէնա գօգու:

Faïence (ֆայանս) գ. իգ. Խեցեղէն անօթ ապակաբեւեալ. ֆրէնք ֆարֆուրի:

Faïencerie (ֆայանսըռի) գ. իգ. Գործատուն ապակաբեւեալ անօթոց:

Faïencier, ière (ֆայանսիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Վաճառական և գործող ապակաբեւեալ անօթոց. ֆրէնք ֆարֆուրի սաթան վէ էսնաֆ:

Faillir (ֆայլիռ) բ. չ. Je faux, tu faux, il faut; nous faillons, vous faillez, ils faillent. Je faillis. Je faudrai. Faillant. Սխալել, վրիպել, մոլորիլ. խաբիլ. յանցանել, մեղանչել. եանըլմագ, եանլըշ էթմէք, ալդանմագ: պակասիլ, նուազիլ. թիւքէնմէք, պիթմէք, զայըֆլանմագ: սնանկանալ, անկանիլ 'ի սնանկութիւն. մուֆլիս օլմագ, իֆլաս էթմէք, քըրըլմէք: Failli, ie, պակասեալ, սնանկ. մուֆլիս, պիւքիւրտ, ըսընղուն, քըրըգըն:

Faillibilité (ֆայլիպիլիթէ) գ. իգ. Սխալականութիւն, վրիպականութիւն. եանըլըճըլըգ:

Faillible (ֆայլիպլ) ած. Սխալական, մոլորական. եանըլըճը:

Faillite (ֆայլիթ) գ. ար. Սնանկութիւն. մուֆլիսլիք, իֆլաս:

Failloise (ֆայլօազ) գ. իգ. Մուտք արեւու:

Faim (ֆէն) գ. իգ. Քաղց, սով. աճլըգ: Իղձ, տենչ, ցանկութիւն, սէր:

Faim-valle (ֆէն վալ) գ. իգ. Ախտ ինչ ձիոց:

Faîne (ֆէն) գ. իգ. Խողակ փեկանի. կիւնկէն, գայըն գօզալագը:

Fainéant, ante (ֆէնէան, անթ) ած. և գ. Գործատեաց, ծոյլ. վատ. թէմպէլ, հայլազ, պօշ իշսիզ, տօրլագ:

Fainéanter (ֆէնէանթէ) բ. չ. Ծուլանալ. սիրել զդատարկութիւն, անգործ շրջիլ.

իշսիզ օլմագ, տէմպէլլիք էտմէք, հայլաղլանմագ:

Fainéantise (ֆէնէ՛անտիզ) գ. իգ. Ծուլութիւն, վատութիւն, դատարկութիւն. հայլաղլըգ, տէմպէլլիք. իշսիզլիք:

Faire (ֆէր) բ. ն. Je fais, tu fais, il fait; nous faisons, vous faites, ils font. Je faisois. Je fis. J'ai fait. Je ferai. Je ferois. Fais. Que je fasse. Que je fisse. Faisant. Առնել, գործել: ստեղծել, ստեղծանել, շինել: ընուլ, կատարել: կրթել, մարզել: 'ի կիր արկանել, վարել: երեւեցուցանել: կառուցանել: կացուցանել: շարադրել, յօրինել: նկարել, նկարագրել: ժողովել: առնուլ: ընծայել, տալ. էտմէք, էյլէմէք, իշլէմէք, գըլմագ, եափմագ, ամէլ էտմէք. փիշիրմէք, խիզմէթէ կէտիրմէք, տիւզիրմէք, պաշարմագ. եարատմագ. ալըշտըրմագ, գուլլանմագ: Se faire, բ. յ. Լինել, եղանիլ. գոյանալ. օլմագ, եափըլմագ: սովորիլ. ալըշմագ: Faire faire, տալ առնել. եափտըրմագ, էտտիրմէք: Faire de la dépense, ծախել. խարճ էտմէք: Faire fortune, հարստանալ, մեծանալ. զէնկին օլմագ: Il fait beau temps, պայծառ են երկինք, պարզութիւն է օդոյ. հավա կիւզէլ տիր: Avoir à faire, ունել գործս, ունել ինչ 'ի գործել կամ յառնել. իշի օլմագ:

Faisable (ֆըզապլ) ած. Հնարաւոր, կարելի: օրինաւոր, վայելուչ, արդարացի. օլուր, եափըլըր, էտիլիր, եափըլաճագ, եալէն կէլէն, գապիլ, ճայիզ:

Faisan (ֆէզան) գ. ար. Փասիան. սիւլիւն, եապան տավուղու:

Faisances (ֆէզանս) գ. իգ. յոգ. Պարտիք վարձուորի:

Faisandeau (ֆէզանտօ) գ. ար. Ձագ փասիանի. սիւլիւն եավրուսու:

se Faisander (ֆէզանտէ՛) բ. յ. Փափկանալ մսոյ որսոց:

Faisanderie (ֆէզանտըրի) գ. իգ. Տեղի սնուցանելոյ զփասիանս. սիւլիւն խանէ:

Faisandier (ֆէզանտիէ՛) գ. ար. Որ սնուցանէ զփասիանս. սիւլիւնճի:

Faisceau (ֆէսօ) գ. ար. Խուրձ, որցակ, փունջ. տէստէ, քիւմէ. տուտամ, տէմէտ, պաղ:

Faiseur, euse (ֆըզէօր, էօզ) գ. ար. եւ իգ. Գործաւոր, արուեստաւոր, շինող. իշճի, իշլէյիճի, եափըճը:

Faisselle (ֆէսէլ) գ. իգ. Անօթ 'ի գործել զպանիր. փէյնիր գալըպը:

Faisser (ֆէսէ՛) բ. ն. Հիւսել զկողով:

Faisserie (ֆէսըրի) գ. իգ. Հիւսուած կողովոյ:

Faisses (ֆէս) գ. իգ. յոգ. Հիւսք կողովոյ:

Faissier (ֆէսիէ՛) գ. ար. Որ հիւսէ զկողովս կամ զտառաղանս. սէփէտ էօրէն, սէփէտճի:

Fait (ֆէտ) գ. ար. Գործ, արարք, իր, իրողութիւն. ամէլ, հարէքէտ, իշ, շէյ: Նիւթ, պատճառ: անցք, դիպուած: փորձ, հանդէս, շահատակութիւն: De fait, ապաքէն, արդարեւ, յիրաւի. վագըա, կէրչէք: Tout-à-fait, ամենեւին, իսպառ, բոլորովին. պիւտիւն, տամամ:

Faîtage (ֆէտաժ) գ. ար. Յարկ, ծածկոյթ տան. էվ իւստիւնտէքի քէրէստէ: վարձք ինչ տանուտեառն:

Faîte (ֆէտ) գ. ար. Յարկ տան, տանիք. էվ էօրտիւսիւ, իւստ, իւստիւ, ուճը: կատար, գագաթն, ծագ. տէփէ, պաշ:

Faîtière (ֆէտիէր) գ. իգ. Կղմինտր յարկաց. գամըն քիրէմիտի:

Faix (ֆէ) գ. ար. Բեռն, ծանրութիւն. իւք, աղըրլըգ:

Fakir կամ Faquir (ֆաքիր) գ. ար. Անապատաւոր Մահմետական. ֆաքիր:

Falaca (ֆալաքա) գ. իգ. Հարուած, գան:

Falaise (ֆալէզ) գ. իգ. Ծովափն քարաժայռ. եիւքսէք տէնիզ քէնարը, եալը:

Falaiser (ֆալէզէ՛) բ. չ. Հարկանիլ զափամբ, խորտակիլ ալեաց:

Falarique (ֆալարիք) գ. իգ. Հրացան ինչ նախնեաց:

Falbala (ֆալպալա) գ. ար. Ժապաւէնկամ ծոպ զգեստուց եւ զարդուց. շէրիտ:

Falcade (ֆալքատ) գ. իգ. Ոստումն ինչ ձիոց:

Falcaire (ֆալքէր) գ. ար. Զօրական սուսերաւոր:

Falcidie (ֆալսիտի) գ. իգ. Մասն ժառանգի զոր առնու 'ի հրիտակէ անտի:

Fallace (ֆալլաս) գ. իգ. Խաբէութիւն, դաւ (է բառ վաղեմի):

Fallacieusement (ֆալլասիէօզման) մակ. Նենգանօք, խաբէութեամբ(է բառ վաղեմի):

Fallacieux, euse (ֆալլասիէօ, էօզ) ած. Պատիր, խաբեբայ, նենգաւոր, դաւաճան. ալտատըճը, ղատտար, հիլէքեար:

Falloir (ֆալուար) բ. չ. դիմազուրկ. Il faut. Il falloit. Il fallut. Il a fallu. Il faudra. Qu'il faille. Հարկ լինել, պիտոյանալ, պէտք լինել, անկ կամ արժան լինել. կէրէք՝ լազըմ՝ իգտիզա կամ մէճպուր օլմագ: Il faut. Հարկ է, պէտք են, արժան է. կէրէք տիր, լազըմ տըր, լայըգ տըր, իգտէր: S'en falloir, պակասիլ. էքսիլմէք: Peu s'en est fallu que, սակաւ միւս եւս. ազ գալտը քի:

Falot (ֆալօ) գ. ար. Լապտեր կամ ջահ մեծ. պէօյիւք ֆէնէր, մաշալա:

Falot, ote (ֆալօ, օտ) ած. եւ գ. Անդէպ, անվայելուչ, ծաղու արժանի, անհեթեթ, անճոռնի, անխմաստ. պօշ, կիւլէճէք, մասխարա, ահմագ, պէօն:

Falotement (ֆալօտման) մակ. Յանդէպս, անհեթեթս, տխմարաբար:

Falourde (ֆալուրտ) գ. իգ. Տրցակ ինչ փայտի. տէօրտ պէղ օտուն ֆարլասընըն գուճաղը, տէմէտ:

Falquer (ֆալքէ՛) բ. չ. Ճախրել ձիոյ:

Falques (ֆալք) գ. իգ. յոգ. Տախտակք ինչ նաւու:

Falsificateur (ֆալսիֆիգաթէօռ) գ. ար. Խարդախագործ, խարդախող, որ խարդախէ. թէզվիր էտիճի, թագլիտճի, եաքմաճը, գալպազան:

Falsification (ֆալսիֆիգասիօն) գ. իգ. Խարդախութիւն իրաց. պօզմաքլըք, գալպազանլըգ, թագլիտ, պօզմա:

Falsifier (ֆալսիֆիէ՛) բ. ն. Խարդախել. այլայլել, ապականել, ձևացուցանել. եալան էտմէք, սախտէ կամ տէղիշ էտմէք, պօզմաք, գալպազանլըգ էտմէք, գալպ ագչէ եաբմագ, թագլիտինի եաբմագ:

Faltranck (ֆալթրանք) գ. ար. Դեղ ինչ վիրաց:

Falun (ֆալէօն) գ. ար. Խեչերանք խեցեաց:

Faluner (ֆալիւնէ՛) բ. ն. Սփռել զխեչերանս խեցեաց զերեսօք երկրի:

Famé, ée (ֆամէ՛) ած. Bien famé, Քաջանուն, բարեհամբաւ. նիքնամլը, ըրնլը, ըրնէհլի: Mal famé, վատանուն, անուանարկ, վատահամբաւ. պէտնամ:

Fâme (ֆամ) գ. իգ. Անուն, համբաւ. նամ, էյի ատ:

Famélique (ֆամէլիք) ած. և գ. Սովալլուկ, նքթեալ յոյժ, նուաղեալ. աճ, փօյմաղ, գարնը աճ օլան:

Fameux, euse (ֆամէօ, էօզ) ած. Համբաւաւոր, հռչակաւոր, անուանի, մեծանուն, երևելի. նամտար, նամլը, շէօհրէթլի. ատլը, շանլը:

se Familiariser (ֆամիլիարիզէ՛) բ. յ. Ընտանենալ, վարիլ ընտանեբար, սովորիլ, ուսանել. ալըշըգ էտմէք կամ պաղլանմագ, իստինաս էտմէք, տէքլիֆսիզլէնմէք, իւլֆէթ էտմէք, ալըշմագ, իմտիզաճ էտմէք:

Familiarité (ֆամիլիարիտէ՛) գ. իգ. Ընտանութիւն, մտերմութիւն, սերտ բարեկամութիւն. տէքլիֆսիզլիք, մահրէմլիք, ալըշըգ, իստինաս, իւլֆէթ:

Familier, ière (ֆամիլիէ՛, էռ) ած. Ընտանի, մտերիմ, բարեկամ, սերտ. տէքլիֆսիզ, մահրէմ, ալըշ: ընտել, ընտելական, սովորական. ալըշըգ, մալիւմ:

Familièrement (ֆամիլիէռման) մակ. Ընտանեբար, բարեկամաբար, սերտիւ. տէքլիֆսիզ իլէ, ալըշըգ իլէ, իստինաս իլէ:

Familiers (ֆամիլիէ՛) գ. ար. յոգ. Պաշտօնեայք տանն հարցաքննութեան կամ սրբաքննութեան:

Famille (ֆամիյլ) գ. իգ. Գերդաստան, տուն, ընտանիք, տոհմ, ազգատոհմ, ազգ. ծառայք, պաշտօնեայք. էվ պարգ, էհլի պէյթ, այալ, օճագ, սօյ, նէսլ, խանէտան, չօլուգ չօճուգ, էվ ուշագլարը, աիլէ:

Famine (ֆամին) գ. իգ. Պակասութիւն պարենից, չքաւորութիւն, կարօտութիւն, սով, տուայտութիւն. գահտ կամ գահատ, գըթլըգ:

Fanage (ֆանաժ) գ. ար. Չորացուցանելն զխոտ 'ի դաշտի: վարձ մշակացն՝ որք չորացուցանեն զխոտ 'ի դաշտի. օթլարը չայըրտա գուրութմաղը:

Fanaison (ֆանէզօն) գ. իգ. Ժամանակ չորացուցանելոյ զխոտ 'ի դաշտի:

Fanal (ֆանալ) գ. ար. Լապտեր նաւուց, և աշտարակաց. ֆէնէր, ֆանուս:

Fanatique (ֆանատիք) ած. և գ. Մոլեգին նախանձաւոր, երազատես. տին խուսուսինտէ հատտէն զիյատէ ղայրէթլի օլան, մութէասսիպ, հատտէն զիյատէ սօֆու:

Fanatisme (ֆանատիզմ) գ. ար. Մոլեգին կամ կոյր նախանձաւորութիւն, մոլեգնութիւն, բանդագուշանք. մուպալաղա իլէ սօֆուլուգ, տին խուսուսինտէ հատտէն զիյատէ ղայրէթ, թէասսուպ:

Fane (ֆան) գ. իգ. Տերև. նէպատաթ եափրաղը, օթլարըն եափրաղը:

Faner (ֆանէ՛) բ. ն. Չորացուցանել զխոտ հնձեալ 'ի դաշտի. օրագլանմըշ օթլարը գուրութմագ: Se faner, բ. յ. Չորանալ, ցամաքիլ, թառամիլ. սօլմագ:

Faneur, euse (ֆանէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ չորացուցանէ զխոտ հնձեալ 'ի դաշտի:

Fanfan (ֆանֆան) գ. ար. Մանկիկ. չօճուղուղ:

Fanfare (ֆանֆառ) գ. իգ. Բարբառ փողոյ, ձայն ուրախութեան. փօռանմագ պօրու չալմասը:

Fanfaron (ֆանֆառօն) ած. և գ. Սնապարծ, խրոխտապանծ, մեծաբան. ֆօրթաճը, էօյիւնիճի, ֆարֆարա, ատըն տուտան:

Fanfaronade (ֆանֆառօնատ) գ. իգ. Պարծանք, մեծաբանութիւն. ֆօրթա, ֆարֆարալըգ, էօյիւնմէ, ատըն տուտմա:

Fanfaronnerie (ֆանֆառօնըրի) գ. իգ. Պարծանք, սնապարծութիւն. ֆօրթաճըլըգ, էօյիւնմէ:

Fanfreluche (ֆանֆռըլիւշ) գ. իգ. Սնոտի կամ չնչին պաճուճանք. գըյմէթսիզ զինէթ, ճիճի պիճի:

Fange (ֆանժ) գ. իգ. Տիղմ, շաղախ, կաւ, գայռ, ցեխ. չամուր, պալչըգ, պաթագ:

Fangeux, euse (ֆանժէօ, էօզ) ած. Տղմալից, տղմուտ, տղմաշաղախ. չամուրլու:

Fanion (ֆանիօն) գ. ար. Դրօշ խմբի. սանճագ:

Fanner (ֆանէ՛) բ. ն. Մածուցանել զթուղթ Սինէացւոց:

Fanon (ֆանօն) գ. ար. Առկախեալ մորթ պարանոցի արջառոց. պըղըր պօյնունուն ալթընտագի տէրիսի: մօրուք կիտոսի. ֆայլանօզուն պըյըգլարը: առկախեալ երիզ եպիսկոպոսական թագի: յոգ. Երիզ կամ կապ ինչ վիրաց. սարգը պաղը:

Fantaisie (ֆանտէզի) գ. իգ. Երևակայութիւն: կարծիք, միտք, խորհուրդք: քիմք կամք, հաճոյք: կեղծիք: այլանդակ կարծիք. հայալ, գուվվէ'ի մուխայիլէ. ֆիքր. գըյաս. իստէք, կէօնիւլ տիլէյի. խօտըէյլիք:

Fantasmagorie (ֆանթասմակօրի) գ. իգ. Ցանդխմանութիւն երևութից կամ առ աչօք տեսլեանց:

Fantasque (ֆանթասք) ած. Օտարախորհուրդ, դեգ. ինքնահաճ, այլանդակ. խէյալի, տարըլղան, աճայիպ:

Fantasquement (ֆանթասքման) մակ. Ինքնահաճ խորհրդով, ըստ քմաց:

Fantassin (ֆանթասէն) գ. ար. Զինուոր սոսկական կամ հետևակ. եայա, եայա նէֆէր, փիատէ:

Fantastique (ֆանթասթիք) ած. Մտացածին, երևակայական, օտարոտի, այլանդակ, առ աչօք. խէյալի, խօտըէյ:

Fantine (ֆանթին) գ. իգ. Մասն ինչ մեքենայի մետաքսագործաց:

Fantôme (ֆանթօմ) գ. ար. Ցնորք, առ աչօք տեսիլ, խօլական երևոյթք: կեղծիք, երազք, ցնորք մտաց. հայալ կամ խէյալ, գարանլըգտա կէօրինէն շէյ, տիվ, ճին, կէօլկէ:

Fanton (ֆանթօն) գ. ար. Երկաթ 'ի հաստատութիւն կամ փականք ծխնելուզի:

Fanum (ֆանօմ) գ. ար. Տաճար դից, մեհեան (է բառ Լատին). պութխանէ:

Faon (ֆան) գ. իգ. Մատաղ որթ եղանց, մատաղ եղջերու, ուլ այծեման. ահու պէչէ, կէյիք եավրուսու:

Faonner (ֆանէ) բ. չ. Որթուն ծնանել եղանց կամ այծեմանց. կէյիք եավրուլամագ:

Faquin (ֆաքէն) գ. ար. Այր անպիտան կամ սինլքոր, անմարդի ոք: փայտակերտ անդրի մարդոյ. տիւլիւնկի, նաճիս, սօյսուզ ատամ, ալչագ, հօվարդա:

Faquinerie (ֆաքինըրի) գ. իգ. Անպիտանութիւն, չարութիւն, անմտութիւն. սօյսուզլուգ, ալչագլըգ:

Faquir, տես Fakir.

Faraillon (ֆառայլեօն) գ. ար. Աւազակոյտ փոքր. քիւչիւք գումաւ:

Farais (ֆառէ) գ. ար. Ցանց բառոյ կամ շառաւ ձկան:

Faraison (ֆառէզօն) գ. իգ. Առաջին ձև ապակւոյ 'ի փչել անդ:

Farce (ֆառս) գ. իգ. Լիցք, խառնուրդք կերակրոց. տօլմա: ծաղրաշարժ կատակերգութիւն: գործ ծիծաղելի. մասգարալըգ:

Farceur (ֆառսէօռ) գ. ար. Միմոս, խեղկատակ, ծաղրածու. մասգարալը, շագաճը, մասխարաճը:

Farcin (ֆառսէն) գ. ար. Քոս կամ բոր ինչ գրաստուց. ատ գուրտէշի, ատլարըն ույուզու:

Farcineux, euse (ֆառսինէօ, էօզ) ած. Քոսոտ, բորոտ:

Farcir (ֆառսիռ) բ. ն. Լնուլ համեմիւք: լնուլ, խճողել, խռկել. իչինի տօլտուրմագ, տօլտուրմագ: Se farcir, բ. չ. Ուտել անչափ, խճողել զորովայնն. գարընը տօլտուրմագ:

Fard (ֆառ) գ. ար. Սնգոյր. տիւզկիւն, սիւլիւմէն, գըրմըզը: պաճուճանք բանից, սեթևեթք: կեղծաւորութիւն, կեղծիք:

Fardeau (ֆառտօ) գ. ար. Բեռն, ծանրութիւն. եիւք, աղըրլըգ: փլատակք հողոյ:

Farder (ֆառտէ) բ. ն. Սնգուրել զդէմս, գեղերեսել. գըրմըզը սիւրմէք: սեթևեթել, պաճուճել. տիւզէտմէք:

Fardier (ֆառտիէ) գ. ար. Սայլ ինչ.

Farfadet (ֆառֆատէ) գ. ար. Այս, ոգի. գարագօնճօլօս, ճին, տիվ փէրի: այր ծանծաղամիտ. ագըլ հաֆիֆ:

Farfouiller (ֆառֆույլէ) բ. չ. Աղճատել, խառնակել, շփոթել. ալթ իւստ էտմէք:

Fargues (ֆառկ) գ. իգ. յոգ. Տախտակամած ծածկոյթ շրթանց նաւու:

Faribole (ֆառիպօլ) գ. իգ. Ունայնք, ոչինչք, աղճատանք. պօշ լագըրտը, եավէ, պիհուտէ սէօզ:

Farinacé, ée (ֆառինասէ) ած. Ալերանման, ալերախառն. ունսու:

Farine (ֆառին) գ. իգ. Ալիւր. ուն:

Fariner (ֆառինէ) բ. ն. Թաթաւել յալեր (զձուկն). ունլամագ, ուն էտմէք:

Farinet (ֆառինէ) գ. ար. Քուեայ որ ունի զնիշ 'ի միում կողման եթ:

Farineux, euse (ֆառինէօ, էօզ) ած. Ցանեալ ալերբ, ալերախառն. ունլու: ալերանման. ունսու:

Farinier (ֆառինիէ) գ. ար. Ալերավաճառ. ունճու:

Farlouse (ֆառլուզ) գ. իգ. Ազգ ինչ արտուտի:

Farouche (ֆառուշ) ած. Վայրագ, վայրենի, ամեհի, անագորոյն, դժնդակ, վայրենամիտ, անընտել. անոպայ, մարդատեաց. եապանի, վահշի, եէման, եավուզ, ալըշմամըշ, ինսանտան իւրքէն:

Fasce (ֆաս) գ. իգ. Մասն ինչ վահանի կամ երիզ (ըստ կնքաբանից):

Fascé, ée (ֆասէ) ած. Երիզապատ (ըստ կնքաբանից):

Fascicule (ֆասիքիւլ) գ. ար. Փունջ ծաղկանց. պիր տէսթէ չիչէք:

Fascié, ée (ֆասիէ) ած. Պատենաւոր (խեցի):

Fascies (ֆասի) գ. իգ. յոգ. Պատեանք (խեցեաց):

Fascinage (ֆասինաժ) գ. ար. Գործ շինեալ 'ի որցակաց ոստոց, կամ լցեալ խրձամբք յօտից. չալը չըրփը իլէ օլան եափու:

Fascination (ֆասինասիօն) գ. իգ. Թովչութիւն, կախարդանք. կէօզ պայմա, սիհիրպազլըգ, պայըլտըլըգ:

Fascine (ֆասին) գ. իգ. Խուրձ փայտից, որցակ յօտից. չալը չըրփը տէմէտի, ֆաշինա:

Fasciner (ֆասինէ) բ. ն. Կախարդել, դիւթել։ պատրել, խաբել։ ցնորեցուցանել, յիմարեցուցանել. կէօզ պաղլամագ, կէօզ պօյամագ, պիւյիւ էթմէք։

Faséole (ֆազէօլ) գ. իգ. Լուբիայ, լուբիաս. պէօյրիւլճէ, ֆասուլէա։

Fasier (ֆազիէ) բ. չ. Տատանիլ առագաստի նաւուն յերեսաց հողմոյ։

Fassure (ֆասիւռ) գ. իգ. Երկայնութիւն կտաւոյ ընդ առոյի ստայնանկաց և ընդ ամնոյն։

Faste (ֆաստ) գ. ար. Պերճութիւն, շքասիրութիւն, փառասիրութիւն, մնապարծութիւն, հպարտութիւն. իւվանլըգ կամ իւլվանլըգ, տաֆրա, տէքէպպիւրլիւք, իւլվան, պէպիւրլէնմէ։ Fastes, յոգ. Տարեգիրք, արձանագրութիւնք։ տարեգրութիւն նախնի Հռովմայեցւոց. տագվիմ, տարիխ, տէվարիխ. րուզ նամէ։

Fastidieusement (ֆաստիդիէօզման) մակ. Ձանձրութեամբ, 'ի ձանձրոյթ, դժնդակս, դժպհի գնացիւք. իւշէնմէզ իլէ, օսան իլէ. ճէֆա իլէ, րէնճ իլէ։

Fastidieux, euse (ֆաստիդիէօ, էօզ) ած. Ձանձրալի, տաղտկալի, ձանձրացուցիչ, նեղիչ, դժնդակ. օսանդըրըճը, պէզդիրիճի, օսանճ վէրէն։

Fastueusement (ֆաստիւէօզման) մակ. Պերճութեամբ, շքասիրութեամբ, գոռոզաբար. տաֆրա իլէ, տէքէպպիւրլիւք իլէ։

Fastueux, euse (ֆաստիւէօ, էօզ) ած. Պերճ, պերճասէր, շքասէր, փառասէր, մնապարծ, գոռոզ. տաֆրալը, միւտէքէպպիր, պէպիւրլէնէն։

Fat (ֆատ) գ. և ած. Ունմիտ, անձնահաճ, յանդուգն, ապառում. ահմագ, դէնքսիզ. քիւստախ, էդէպսիզ, ագըլսըզ, մէհմէլատ, օլուր օլմազ։

Fatal, ale (ֆատալ) ած. Ճակատագրական, անհրաժեշտ, օրհասական։ դառն, աղետալի, ողորմ. գազալը, գազայի, մուգատտէր. մուսիպէթլի, մատէմլի, ուղուրսուզ։

Fatalement (ֆատալման) մակ. Ըստ կարգման ճակատագրութեան։ ողորմ, թշուառաբար. գազադէն, գազա իլէ, հիքմէթի խուդա իլէ։

Fatalisme (ֆատալիզմ) գ. ար. Աղանդ ճակատագրաց. գազայա ինանմագլըգ։

Fataliste (ֆատալիստ) գ. ար. Ճակատագրական, ճակատագրեան, ճակատագիր. գըսմէթէ կամ գազայա ինանըճը։

Fatalité (ֆատալիտէ) գ. իգ. Ճակատագրութիւն, ճակատագիր, օրհաս. գազա, գատէր, պաշա կէլէն պէլա, պախտսըզլըգ։

Fatidique (ֆատիդիք) ած. Գուշակ ապագայից, նախագուշակ, գէտ, քաղդեայ. ֆալ աչըճը։

Fatigant, ante (ֆատիկան, անտ) ած. Աշխատալի, տաժանելի, դժնդակ, դժուարին, աշխատեցուցիչ, նեղիչ, ձանձրացուցիչ. էօրուճու, զահմէթ վէրիճի, օսանդըրըճը։

Fatigue (ֆատիկ) գ. իգ. Աշխատութիւն, վաստակ. խոնջութիւն. զահմէթ, էմէկ, տապ. էօրկունլուգ։

Fatiguer (ֆատիկէ) բ. ն. Աշխատ առնել՝ խոնջեցուցանել, տառապեցուցանել, նեղել, ձանձրոյթ արկանել. էօրմագ, էօրուլթմագ։ Se fatiguer, բ. ձ. Աշխատ լինել, վաստակիլ, ճգնել, դուռն գործել. էօրուլմագ։

Fatras (ֆատրա) գ. ար. Խուռն բազմութիւն մնոտեաց կամ չնչին իրաց. էարամազ շէյ էըշըմը, գարըշ մըրըշ։

Fatuaire (ֆատիւէռ) գ. ար. Գուշակ ապագայից, քաղդեայ։

Fatuité (ֆատիւիտէ) գ. իգ. Յիմարութիւն, անմտութիւն, անտեղութիւն. քիւստախլըգ, ահմագլըգ, ագըլսըզլըգ։

Fatum (ֆատօմ) գ. ար. Ճակատագիր, օրհաս. գազա։

Faubert (ֆօպէռ) գ. ար. Աւել նաւի։

Fauberter (ֆօպէռտէ) բ. ն. Աւել ածել 'ի նաւի։

Faubourg (ֆօպուռ) գ. ար. Արուարձան, բացատ քաղաքին. վարօշ։

Fauchage (ֆօշաժ) գ. ար. Հնձումն խոտոյ. պիչիմ, պիչմէ։

Fauchaison (ֆօշէզօն) գ. իգ. Ժամանակ հնձելոյ զխոտս. պիչմէք զամանը, օրագ վագտը։

Fauchard (ֆօշառ) գ. ար. Մանգաղ, գերանդի։

Fauche (ֆօշ) գ. իգ. Հունձք խոտոյ. պիչիշ։

Fauchée (ֆօշէ) գ. իգ. Խոտ կտրեալ 'ի հնձողէ 'ի միում աւուր։

Faucher (ֆօշէ) բ. ն. Հատանել մանգաղաւ, հնձել. էքին պիչմէք, պիչմէք, տըրփանլամագ։

Fauchet (ֆօշէ) գ. ար. Տրմուխ, հեծանոց. կէօպէրի, տըրմըգ, տարագ։

Faucheur (ֆօշէօռ) գ. ար. Հնձող գերանդաւ. օրագճը, պիչիճի, էքին պիչէն, տըրփան վուրուճու։

Faucheux (ֆօշէօ) գ. ար. Ազգ ինչ սարդի։

Fauchon (ֆօշօն) գ. ար. Հօտոց, փոքր մանգաղ, գերանդի։

Faucille (ֆօսիյլ) գ. իգ. Գերանդի, մանգաղ. օրագ, տըրփանճըգ, աղլամա պըչագը։

Faucon (ֆօքօն) գ. ար. Բազէ. դօղան, շահին կամ շահան։

Fauconneau (ֆօքօնօ) գ. ար. Թնդանօթ ինչ փոքրիկ. շարպղէն, շագալօզ։

Fauconnerie (ֆօքօնըռի) գ. ար. Բազէպանութիւն, արուեստ կրթելոյ զբազէս յորսորդութիւն։ որսորդութիւն բազէիւք։ տեղի կամ կրթարան բազէից. դօղանճըլըգ։

Fauconnier (ֆօքօնիէ) գ. ար. Բազէպան. դօղանճը։

Fauconnière (ֆօքօնիէռ) գ. իգ. Քսակ կամ մախաղ բազէպանաց. դօղանճը դօրպասը։

Eaudage (ֆօդաժ) գ. ար. Նշան կամ ծալք ասուոյ։

Fauder (ֆօդէ) բ. ն. Ծալել զասուխ։

Faudet (ֆօդէ) գ. ար. Վանդակ ստայնանկաց։

Faufiler (ֆօֆիլէ) բ. ն. Ի կցանի հարկանել. շուլալլամագ, իլիշդիրմէք: Se faufiler, բ. յ. Կապիլ ընդ ումեք սիրով. պիրի իլէ սըգ սըգ կէօրիւշմէք:

Fauldes (ֆօլտ) գ. իգ. յոգ. Փոս ածխոյ:

Faunales (ֆօնալ) գ. իգ. յոգ. Փաւոնեան պաշտամունք:

Faune (ֆօն) գ. ար. Փաւոն (չաստուած դաշտաց):

Faussaire (ֆօսէռ) գ. ար. Խարդախագործ, որ խարդախէ կամ այլայլէ զգիրս. դէլպիս, ույտուրուճու, եալան գէաղըդլար եազան:

Fausse-alarme (ֆօս ալառմ) գ. իգ. Սնոտի երկիւղ. իւրքմէ:

Fausse-attaque (ֆօս ատագ) գ. իգ. Պատիր յարձակումն 'ի վերայ թշնամեաց. եալան պասգըն:

Fausse-braie (ֆօս պռէ) գ. իգ. Յարկածածուկ ուղի գործեալ զստորոտով պարըսպին առ ափամբ խրամի նորա. էօն պարվարը, հիսար դիպի:

Fausse-clef (ֆօս քլէ) գ. իգ. Պատիր բանալի. դալլան (քիլիտ):

Fausse-corde (ֆօս քօռտ) գ. իգ. Լար տակաւին ոչ յարմարեալ: Corde-fausse, լար անյարմար կամ անմիաբան:

Fausse-couche (ֆօս քուշ) գ. իգ. Վիժումն, անցուցանելն զտղայն. չօճուգ տիւշիւրմէսի, իսգադ:

Fausse-coupe (ֆօս քուբ) գ. իգ. Փայտ անտաշ:

Fausse-équerre (ֆօս էքէռ) գ. իգ. Ուղղաչափ կամ կանոն շարժական:

Fausse-fleur (ֆօս ֆլէօռ) գ. իգ. Ծաղիկ անսաղմն:

Faussement (ֆօսման) մակ. Սուտութեամբ, սուտ. եալանճըլըգ իլէ:

Fausse-page (ֆօս բաժ) գ. իգ. Համառօտ ճակատ գրոց:

Fausse-porte (ֆօս բօռտ) գ. իգ. Կեղծեալ դուռն. էյրէդի գափու:

Fausser (ֆօսէ) բ. ն. Թիւրել, թեքել, ճկել, եղծանել. էյմէք, էյիլդմէք, պիւքմէք, պօզմագ: Ժխտել, ցրել, ոչ պահել զխոստումն. սէօզիւնիւ դութմամագ, սէօզիւնտէն գայմագ, նագզիահտ էթմէք:

Fausset (ֆօսէ) գ. ար. Սուր կամ կանացի ձայն. դիզ սէս, ինճէ սէսի կամ ավազը, դադուրըշ ավազ: խցանք տակառի. վարիլ չիվիսի, դաբա:

Fausseté (ֆօսդէ) գ. իգ. Սուտութիւն, սուտ: կեղծաւորութիւն, երկդիմութիւն, նենգութիւն. եալան, քիզպ. գալպլըգ, միւնաֆըգլըգ:

Faussure (ֆօսիւռ) գ. իգ. Թեքումն, շեղումն:

Faute (ֆօտ) գ. իգ. Յանցաւորութիւն, օրինազանցութիւն, մեղք, յանցանք, վրիպակ, սխալանք, թերութիւն, պակասութիւն, զանցառութիւն. սուչ, գապահատ, էքսիքլիք, եանլըշ, խաթա, կիւնահ, նօգսան, գուսուր, դագսիրատ: Sans faute, անշուշտ, հաւաստեաւ, անվրէպ. շիւպհէսիզ, մութլագ, դահգիգ, սահիհ: Faute de, առ 'ի չգոյէ. օլմադըղընդան, պուլունմադըղընդան:

Fauteuil (ֆօդէօյլ) գ. ար. Աթոռ, գահոյք. դայանաճագ իսքէմլէ, իսքէմլէ:

Fauteur, trice (ֆօդէօռ, դրիս) գ. ար. և իգ. Պաշտպան, կուսակից. եարտըմճը, դարաֆտար, դարաֆ դուդուճու:

Fautif, ive (ֆօդիֆ, իվ) ած. Սխալական, մոլորական: Թերի, անկատար, լի մոլորակօք. եանըլաճագ, կիւնահ կամ խէթա էտիճի, եանլըշ, գապահաթլը, գուսուրլու, էքսիքլի:

Fauve (ֆօվ) ած. և գ. Խարտեաշ, դեղին, շէկ. սարը, հիւննալի, գըրմըզըմթրագ. գըզըլ ույդուն րէնքլինտէ, ալդըն րէնքլի: Bêtes fauves, վայրի կենդանիք, երէ. ավ հայվանը, քէյիք վէ ճէյրան րէնքլինտէ օլան հայվանլար:

Fauvette (ֆօվէտ) գ. իգ. Թռչուն ինչ խարտեաշ. քիփի, գալդաբան:

Faulx կամ Faux (ֆօ) գ. իգ. Մանգաղ, գերանդի. դըրփան, օրագ:

Faux, fausse (ֆօ, ֆօս) ած. Սուտ: անհարազատ, խարդախեալ, կեղծ: ստախօս, կեղծաւոր, խաբեբայ: անիրաւ, անհաւատարիմ: անկանոն. եալան, եալանճը, քէազիպ, գալպ, դիւզմէ, իքի եիւզլիւ, իւրէյի չիւրիւք, դիւզէնսիզ, եանլըշ, ույտուրմա, էյրէդի, հագգէդսիզ, միւզէվվիր: Faux, մակ. Սուտութեամբ, անիրաւութեամբ. եալան, եալանճըլըգ իլէ: À faux, անիրաւութեամբ:

Eaux-bond (ֆօ պօն) գ. ար. Թաւալգլոր. սօյդարի:

Faux-feu (ֆօ ֆէօ) գ. ար. Կեղծ հրացանութիւն:

Faux-fuyant (ֆօ ֆիւյեան) գ. ար. Փախուստ, պատճառանք, պատրուակ. սափա կամ սավուլաճագ եէր, սագլաճագ եօլ:

Faux-germe (ֆօ ժէռմ) գ. ար. Սաղմն թերակատար:

Faux-incident (ֆօզ էնսիտան) գ. ար. Պատճառանք, հնարք:

Faux-marcher (ֆօ մառշէ) գ. ար. Շեղումն, խոտորնակի ընթացք որսոյ:

Faux-monnoyeur (ֆօ մօնօյէօռ) գ. ար. Դրամանենգ, որ հատանէ անհարազատ դրամս. գալպազան:

Faux-saunage (ֆօ սօնաժ) գ. ար. Վաճառք աղի փախուցելոյ 'ի մաքսէ:

Faux-saunier (ֆօ սօնիէ) գ. ար. Որ վաճառէ զաղն փախուցեալ 'ի մաքսից:

Faux-semblant (ֆօ սանպլան) գ. ար. Սուտ երևոյթ, պատիրք, ստութիւն. սուրէդի մուամէլէ, եանլըշ կէօսդէրիշ:

Faveur (ֆավէօռ) գ. իգ. Շնորհք, նպաստ, օգնութիւն, պաշտպանութիւն, բարերարութիւն, երախտիք, ակր. ինայէթ, իհսան, քէրէմ, լուտֆ, էյլիք, ինամ, ատա, արգա, հիմայէթ, իթիպար: *Ժապաւէն ինչ նեղ*: À la faveur, *Նպաստիւք, ձեռնտուութեամբ.* ինայէթի իլէ, հիմմէթի իլէ: En faveur de, *'ի շնորհս, վասն.* իթիպարէն, հաթըրէն, հաթըր իչին: Être en faveur auprès du, *գտանել շնորհս առաջի, սիրելի լինել յաչս.* հիւսնինազարընտա օլմագ, կէօզինտէ օլմագ: En ma faveur *կամ* en faveur de moi, *'ի շնորհս իմ, վասն իմ.* պէնիմ հագգըմտա, խաթըրըմ իչին, պանա լուտֆէն:

Favorable (ֆավօրապլ) ած. *Նպաստամատոյց, ձեռնտու, օգտակար: յաջողակ, բարեյաջող.* մուաֆըգ, ույղուն, մուսայիտ, էսպապըմ հէզիրմի, ինայէթլի, լադիֆ:

Favorablement (ֆավօրապլըման) մակ. *Նպաստիւք, սիրով, քաղցրութեամբ, բարեշնորհութեամբ.* մուսաատէ, լուտֆ իլէ, մուաֆըգանէ:

Favori, ite (ֆավօրի, իտ) գ. և ած. *Սիրելի, մտերիմ, ընդունելի յաչս, հաճոյ, որ եգիտ շնորհս կամ զնպաստ.* սէվկիլի, հիւսնի նազարընտա օլան, նէտիմ:

Favoriser (ֆավօրիզէ) բ. ն. *Շնորհս առնել, նպաստել, օգնել, թեւարկել, բարերարել, մարդասիրել, պաշտպանել. յաջողել.* եարտըմճը օլմագ, եարտըմ էթմէք, մուաավէնէթ կամ հիմմէթ էթմէք, իանէ էթմէք, սահիպ չըգմագ, ինայէթ էթմէք, խաթըրըն խօշ էթմէք:

Féage (ֆէաժ) գ. ար. *Դաշն վիճակատուութեան*:

Féal (ֆէալ) ած. *Հաւատարիմ, մտերիմ, սիրելի.* տօղրու, սադըգ, մուտէմէտ, էմին:

Fébricitant, ante (ֆէպրիսիտան, անտ) ած. *Ջերմոտ, տենդոտ.* սըթմալը:

Fébrifuge (ֆէպրիֆիւժ) ած. գ. և ար. *Ջերմահալած (դեղ).* սըթմա իլաճը:

Fébrile (ֆէպրիլ) ած. *Ջերմական, տենդի.* սըթմայա մէնսուպ. սըթմալը:

Fécale (ֆէքալ) ած. *Աղբեղէն, կղկղանաց.* նէճասէթլի: Matière fécale, *Աղբ, կղկղանք, աւելորդք որովայնի, նստած մարդոյ.* նէճասէթ, պօք:

Fèces (ֆէս) գ. իգ. յոգ. *Դիրտ, մրուր.* տօրտու:

Féciaux (ֆէսիօ) գ. ար. յոգ. *Քուրմք հռովմայեցւոց*:

Fécond, onde (ֆէքօն, օնտ) ած. *Բազմածնունդ: բերրի, բեղմնաւոր, յուռթի, արգասաւոր, բազմառատ, քաջաբեր.* չօգ տօղուրուճու, տօղուրուճու. հասըլը չօգ, պէրէքէթլի, մահսուլլու: *Նոյն եւ* Fécondant, ante.

Féconder (ֆէքօնտէ) բ. ն. *Բեղմնաւորել. արգասաւոր կամ բերրի առնել.* պէրէքէթլի կամ մահսուլլու էթմէք:

Fécondité, Fécondation (ֆէքօնտիտէ, ֆէքօնտասիօն) գ. իգ. *Արգասաւորութիւն, բեղմնաւորութիւն, արգիւնաւորութիւն, քաջապտղութիւն.* պէրէքէթ, պօլլուգ:

Fécule (ֆէքիւլ) գ. իգ. *Փոշի սպիտակ ելեալ 'ի հիւթոյ արմատոց ինչ.* էէր էյմասընըն ալա ունու: *յատակինք, մրուր, դիրտ.* տօրտու:

Féculence (ֆէքիւլանս) գ. իգ. *Մրուր միզի.* սիտիք տօրտուսու:

Féculent, ente (ֆէքիւլան, անտ) ած. *Մրրալից.* տօրտուլու:

Fédéraliser (ֆէտէրալիզէ) բ. ն. *Դաշնակից առնել, տալ ընդունել զօրէնս դաշնակցութեան.* պիրլիք՝ իթթիֆագ կամ ահտ պաղլամագ՝ էթթիրմէք: Se fédéraliser, բ. յ. *Դաշնակից լինել, միաբանիլ.* ահտլաշմագ, ահտ իւ միսագ պաղլամագ, պիրլիք կամ իթթիֆագ էթմէք:

Fédéralisme (ֆէտէրալիզմ) գ. ար. *Իշխանութիւն դաշնակցութեան*:

Fédéraliste (ֆէտէրալիստ) գ. ար. *Կուսակից դաշնակից իշխանութեան*:

Fédératif, ive (ֆէտէրատիֆ, իվ) ած. *Դաշնակից, դաշնակցութեան*:

Fédération (ֆէտէրասիօն) գ. իգ. *Դաշնակցութիւն, միաբանութիւն.* պիրլիք, իթթիֆագ, մուահէտէ:

Fédéré (ֆէտէրէ) գ. ար. *Դաշնակից, միաբանեալ ընդ.* հէմ ահտ օլան, մուտտէֆիգ:

Fée (ֆէ) գ. իգ. *Յաւերժահարսն գուշակ ապագայից (ըստ հեթանոսաց). վհուկ, կիւս.* հիւրի, փէրի գըզլարը. ճատը ավրէտ, սահհարէ:

Féer (ֆէէ) բ. ն. *Դիւթել, կախարդել (է բառ վաղեմի)*:

Féerie (ֆէէրի) գ. իգ. *Դիւթութիւն, վհկութիւն.* ճատըլըգ:

Feindre (ֆէնտր) բ. ն. *Կեղծել, ձեւացուցանել, հնարել.* կէօստէրմէք, սուրէթ կէօստէրմէք, տիւզիւլէնմէք. պէնզէթմէք. մուրայըլըգ էթմէք, ույտուրմագ: Se feindre, բ. յ. *Կեղծաւորիլ, ձեւանալ, կերպարանիլ.* պիլմէզլիքտէն կէլմէք, կէօրմէզլիյէ վուրմագ: Feint, te, *կեղծեալ, կեղծաւորեալ*:

Feinte (ֆէնտ) գ. իգ. *Կեղծիք, կեղծաւորութիւն, կերպարանք, երեւոյթ, պատրուակ, հնարք, ճարտարութիւն.* կէօստէրիշ, սուրէթի մուամէլէ, մուգալէտէ, մուրայըլըգ, ֆէնն կամ ֆէնտ: *Թերթ թղթոյ անվերծանելի (ըստ տպագրողաց)*:

Feintise (ֆէնտիզ) գ. իգ. *տես* Feinte.

Feldspath (ֆէլտսբաթ) գ. ար. *Կիճ ինչ կարծրակուռ*:

Fêle (ֆէլ) գ. իգ. *Երկաթի գաւազան ապակագործաց*:

Fêler (ֆէլէ) բ. ն. *Ճեղքել, հերձանել.* չաթլաթմագ, եարմագ:

Félicitation (ֆէլիսիտասիօն) գ. իգ. *Խնդակցութիւն, շնորհաւորումն.* տէհնիյէ, մուպարէքլէմէ:

Félicité (ֆէլիսիտէ) գ. իգ. *Երջանկութիւն, երանութիւն, պատիւ, փառք.* գուտպուլուգ, տէվլէթ, սաատէթ, ուղուր, մուպարէքլիք։

Féliciter (ֆէլիսիթէ) բ. ն. *Շնորհաւորել, խնդակից լինել.* մուպարէքլէմէք, թէպրիք էթմէք, կէօզին այտըն տէմէք։ Se féliciter, բ. յ. *Հաճիլ, ուրախ լինել.* սէվինմէք, հազ էթմէք։

Félin (ֆէլէն) գ. ար. *Կշիռ ինչ ոսկերչաց։*

Félon, onne (ֆէլօն) ած. *Ապստամբ, դաւաճան, նենգամիտ։ անգութ, ժանտաժուտ, անագորոյն.* հագըգէթսիզ։

Félonie (ֆէլօնի) գ. իգ. *Նենգութիւն, դաւաճանութիւն, ապստամբութիւն.* հագըգէթսիզլիք։

Felouque (ֆըլուք) գ. իգ. *Նաւակ ինչ.* ֆիլուգա։

Fêlure (ֆէլիւռ) գ. իգ. *Ճեղքուած, պատառուած.* եարըգ, չաթլագ, կէտիք։

Femelle (ֆըմէլ) գ. իգ. *Էգ. մատակ.* տիշի։

Féminin, ine (ֆէմինէն, ին) ած. *Կանացի. իգական.* մուէննէս, մուխաննէս։

Féminiser (ֆէմինիզէ) բ. ն. *Իգականացուցանել, վերածել յիգական սեռ (ըղբառն)։*

Femme (ֆամ) գ. իգ. *Կին.* գարը, աւրէթ, զէննէ։ *ամուսին.* էվլի աւրէթ, տիշի էհլի, էհլ գարըն, խաթուն։ Sage-femme, *մանկաբարձ, ծնուցիչ.* էպէ, էպէ գադըն։

Femmelette (ֆամլէթ) գ. իգ. *Կին անարգ կամ նուաստախոհ.* գարըճըգ, աճըզ գարը։

Fémur (ֆէմիւռ) գ. ար. *Ազդր, ոսկր զըստին (է բառ Լատին).* ույլուգ քէմիյի։

Fenaison (ֆընէզօն) գ. իգ. *Ժամանակ հնձոց խոտոյ.* օթ պիչէճէք զամանը։

Fendant (ֆանտան) գ. ար. *Սայրացի հարուած (է բառ վաղեմի).* գըլըճ յալմանընըն զարպըսը։ Faire le fendant, *խրոխտալ, խիղախել.* պէօպիւրլէնմէք, խօրօզլանմագ։

Fenderie (ֆանտրի) գ. իգ. *Արուեստ կամ տեղի հատանելոյ զերկաթ 'ի տախտակս։*

Fendeur (ֆանտէօռ) գ. ար. *Փայտահատ, փայտակոտոր.* օտուն քէսիճի, եարըճը։

Fendille (ֆանտիյլ) գ. իգ. *Կեղև երկայնաձեղ։*

Fendis (ֆանտի) գ. ար. *Ճեղքուած փայտի ըստ թանձրութեան։*

Fendoir (ֆանտուառ) գ. ար. *Փայտատ, գործի հատանելոյ կամ ձեղքելոյ.* օտուն եարաճագ ալէթ։

Fendre (ֆանտր) բ. ն. *Հերձանել, ձեղքել, պատառել, բաժանել, բանալ.* եարմագ, շագգ էթմէք, օյմագ, օրթասընտան քէսմէք, այըրմագ։

Fenêtrage (ֆընէթռաժ) գ. ար. *Կարգ պատուհանաց, պատուհանք.* փէնճէրէ տիզիմի, պիր էվին պիւթիւն փէնճէրէլէրի։

Fenêtre (ֆընէթր) գ. իգ. *Պատուհան, լուսամուտ, երդ.* փէնճէրէ։ *խոռոչ ոսկեր (ըստ անդամագննաց)։*

Fenil (ֆընի) գ. ար. *Մարագ, խոտանոց.* օթլուգ ամպարը, սամանլըգ։

Fenouil (ֆընույլ) գ. ար. *Սամիթ.* րազիյանէ, րէզէնէ։

Fenouillette (ֆընույլէթ) գ. իգ. *Օղի կամ ցքի հանեալ 'ի սամիթէ։ ազգ ինչ խնձորոյ։*

Fente (ֆանթ) գ. իգ. *Ճեղք, ձեղքուած, պատառուած.* եարըգ, չաթլագ, էյրըգ։

Fentoir (ֆանթուառ) գ. ար. *Կտրոց կամ դանակ ինչ։*

Fenton (ֆանթօն) գ. ար. *Շղթայ ծխնելուզի։*

Fenu-grec (ֆընի գրէք) գ. ար. *Բոյս ինչ ընդաւոր.* պօյ թօհումու, չէմէն։

Féodal, ale (ֆէօտալ) ած. *Վիճակական, պարգևական (երկիր).* տիմարա վէ զիյամէթէ մէնսուպ, զիյամէթէ մութաալլիգ։

Féodalement (ֆէօտալման) մակ. *Իբրև վիճակական կամ պարգևական երկիր.* տիմար վէ զիյամէթ հագգըլէ։

Féodalité (ֆէօտալիթէ) գ. իգ. *Հանգամանք վիճակի կամ պարգևական երկրի.* տիմար վէ զիյամէթ թէսարրուֆի, գայիտէսի։ *հաւատարմութիւն, հարկ ծառայութեան։*

Fer (ֆէռ) գ. ար. *Երկաթ.* տէմիր, հատիտ։ *սուր, սուսեր.* գըլըճ, գալը։ յոգ. *Շղթայք, կապանք. գերութիւն.* զինճիր։ Fer de cheval, *պայտ.* նալ։ Fer à repasser, *երկաթ ջերմաջերմ ողորկիչ կտաւուց.* իւթիւ։

Féramine (ֆէրամին) գ. իգ. *Քար ժանգալից։*

Fer-blanc (ֆէռ պլան) գ. ար. *Նուրբ տախտակ երկաթի օծեալ անագաւ.* թէնէքէ։

Ferblantier (ֆէռպլանթիէ) գ. ար. *Որ կազմէ զերկաթի տախտակս օծեալ անագաւ.* թէնէքէճի։

Fer-chaud (ֆէռ շօ) գ. ար. *Ի ախտ ինչ։*

Feret (ֆըրէ) գ. ար. *Ի գործի ինչ երկաթի։ հանք ինչ երկաթոյ։*

Férial, ale (ֆէրիալ) ած. *Արգոյ աւուր։*

Férie (ֆէրի) գ. իգ. *Արգոյ աւուրք (ըստ եկեղեցւոյ).* իշ կամ տէաթին կիւնլէրի, հաֆթա կիւնիւ։ *տօն կամ օր տօնի (ըստ հեթանոսաց)։*

Férir (ֆէրիռ) բ. ն. *Հարկանել, վիրաւորել (է բառ վաղեմի)։* Sans coup férir, *առանց սրոյ, անաշխատ.* գըլըճ գալդըրմայարագ, մուհարէպէսիզ, զահմէթսիզ։

Ferler (ֆէռլէ) բ. ն. *Ամփոփել կամ կապել զառագաստ նաւուն.* ելքէնլէրի սարմագ կամ պաղլամագ։

Ferlet (ֆէռլէ) գ. ար. *Անօթ ինչ թղթագործաց։*

Ferlin *կամ* **Fellin** (ֆէռլէն, ֆէլէն) գ. ար. *Ասուի ինչ։*

Fermage (ֆէռմաժ) գ. ար. *Տալն 'ի վարձու, վարձ գետնոյ.* չիֆթլիք իճարէսի, իճարէ, քիրա, քիրա ահճէսի։

Fermail (ֆէռմայլ) գ. ար. Ճարմանդ հանդերձից, կոճակ, չլնգղ։

Fermaillé (ֆէռմայյէ՛) ած. Բազմաճարմանդ (ըստ կնքաբանից)։

Fermant, ante (ֆէռման, անդ) ած. À jour fermant, ի տարաժամիլ աւուրն, ընդ երեկս. կիւնիւն սօնունտա, աքշամ իւսդիւ։ À portes fermantes, 'ի փակել դրանց. դրօքն փակելովք. գաբու գաբանըրքէն։

Ferme (ֆէռմ) ած. Հաստատուն, ամուր, պինդ, անշարժ, քաջ. պէրք, փէք, գավի, գուվվէթլի, մուհքէմ, գարարլը, պէր գարար, գըմըլտանմազ, գայիմ։ մակ. Քաջութեամբ, անվեհեր։ Terre ferme, ցամաք, ցամաք երկիր. գարա, պէրր։

Ferme (ֆէռմ) գ. իգ. Տալն 'ի վարձու զկալուածս, վարձ. իճարա։ կալուած, գետին, վիճակ անդոյ. չիֆթլիք, իճարէ, իլթիզամ, էմինլիք, էմանէթ, մուգաթաա, մալիքեանէ։

Fermement (ֆէռմըման) մակ. Քաջութեամբ, հաստատութեամբ, պնդապէս. փէքճէ, գավիճէ, մուհքէմ։

Ferment (ֆէռման) գ. ար. Խմոր. մայա։

Fermentatif, ive (ֆէռմանդադիֆ, իվ) ած. Խմորեցուցիչ. մայալանդըրըճը։

Fermentation (ֆէռմանդասիօն) գ. իգ. Խմորումն. մայալանմա, մայալանմագ, էքշի օլմագ։ Հերձուած, երկպառակութիւն. ֆիթնէ, խարըշըղ։

Fermenter (ֆէռմանդէ՛) բ. չ. Խմորիլ. մայալանմագ, մայասը կէլմէք, էքշիլէնմէք, դուրշուլանմագ։

Fermer (ֆէռմէ՛) բ. ն. Փակել. արգելուլ. խափանել. կնքել։ փակել շուրջանակի, պատել. շուրջ պատել. պաշարել. գափամագ. դաղլամագ, սէտտ էթմէք. չէվիրլէմէք։ Fermé, ée, փակեալ. գափանմըշ, գափալը՝ դաղլը, մէսդուտ։

Fermeté (ֆէռմըդէ՛) գ. իգ. Հաստատութիւն, պնդութիւն, ամրութիւն, անշարժութիւն. պէրքլիք, փէքլիք, գավիլիք, գարարլըգ։ քաջութիւն, աներկիւղութիւն։

Fermeture (ֆէռմըդիւռ) գ. իգ. Փակարան, նիգ դրանց, ալխ. գափու դաղը։

Fermier, ière (ֆէռմիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. Վարձաւոր, վարձուոր. իճարէ իլէ ալան կամ դուդան, իճարաճը, չիֆթճի, չիֆթլիք քէդխիւտասը, էմին, մուլթէզիմ, մուգադաաճը։

Fermoir (ֆէռմուառ) գ. ար. Ճարմանդ գրոց. քիթապ գօփչասը, արփա։

Féroce (ֆէ՛ռօս) ած. Կատաղի, վայրենի, ամեհի, վայրագ, անագորոյն, վայրենամիտ. եավուզ, եապանի, սէրթ, վահշի։ Bête féroce, վայրի կամ վայրենի գազան. եըրթըճը հայվան, ճանավար։

Férocité (ֆէ՛ռօսիդէ՛) գ. իգ. Գազանութիւն, վայրագութիւն, վայրենութիւն, ամեհութիւն. եավուզլուգ, սէրթլիք, վահշէթ։

Ferrage (ֆէռաժ) գ. ար. Վարձ դրամահատաց։

Ferraille (ֆէռայլ) գ. իգ. Երկաթ հնացեալ կամ ժանգահար. էսքի թէմիրլէր։

Ferrailler (ֆէռայյէ՛) բ. չ. Խաղալ կամ հարկանել սուսերաւ, սուսերամարտ լինել։ վիճել, կագել, կռուել. գըլըճ իլէ չարփըշմագ, գըլըճ օյնամագ։

Ferrailleur (ֆէռայլէօռ) գ. ար. Սուսերամարտ, սուսերամարտիկ. մադրագճը, սիլահշօր, ֆէհլիվան։

Ferrandine (ֆէռանդին) գ. իգ. Կերպաս խառն 'ի մետաքսէ և յասուէ։

Ferrandinier (ֆէռանդինիէ՛) գ. ար. Կերպասագործ 'ի մետաքսէ և յասուէ։

Ferrant (ֆէռան) ած. Maréchal ferrant, Պայտառ. նալպանտ։

Ferrement (ֆէռըման) գ. ար. Երկաթի գործիք. թէմիր ալաթլարը, թէմիր ալէթի։

Ferrer (ֆէռէ՛) բ. ն. Երկաթապատ յօրինել, անցուցանել զպայր երկաթի. թէմիրլէմէք, թէմիր կէչիրմէք, թէմիր իլէ դաղլամագ։ Ferrer un cheval, պայտս արկանել ձիոյ. նալլամագ, նալ վուրմագ։

Ferret (ֆէռէ) գ. ար. Սայր երկաթոյ. ուչ թէմիրի։

Ferretier (ֆէռըդիէ՛) գ. ար. Ուռն պայտառաց. նալպանդ չէքիճի։

Ferreur (ֆէռէօռ) գ. ար. Որ յօրինէ կամ անցուցանէ զպայրս երկաթոյ։

Ferrière (ֆէռիէռ) գ. իգ. Պարկ գործեաց պայտառաց։

Ferrification (ֆէռիֆիքասիօն) գ. իգ. Փոխարկումն յերկաթ։ արտադրութիւն երկաթոյ։

Ferronnerie (ֆէռօնըրի) գ. իգ. Գործատուն կամ վաճառանոց երկաթոյ. թէմիր օճաղը կամ փիյասասը, թէմիր խանէ, թէմիր սադըլաճագ եէր։

Ferronnier, ière (ֆէռօնիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. Վաճառական երկաթոյ, երկաթավաճառ. թէմիրճի, հափփափ, նալպուր։

Ferrugineux, euse (ֆէռիւժինէօ, էօզ) ած. Երկաթային, երկաթանման, երկաթախառն. թէմիրլի։

Ferrure (ֆէռիւռ) գ. իգ. Պատելն երկաթով. թէմիրլէմէ։ պայտառութիւն. նալպանդլըգ։

Ferté (ֆէռդէ՛) գ. իգ. Բերդ, ամրոց (է բառ վաղեմի)։

Fertile (ֆէռդիլ) ած. Բեղրի, արգաւանդ, յուռթի, պտղաբեր, արդաւաւոր. պէրէքէթլի, մահսուլլու, եէմիշլի, մունպիթ, հասըլը չօգ։

Fertilement (ֆէռդիլման) մակ. Արգասաւորութեամբ, առատապէս. պէրէքէթ իլէ։

Fertiliser (ֆէռդիլիզէ՛) բ. ն. Արգասաւորել, պտղաբեր առնել. հասըլ էթմէք, պէրէքէթլի կամ մահսուլլու էթմէք, դիմար էթմէք։

Fertilité (ֆէռդիլիդէ՛) գ. իգ. Արգասաւորութիւն, պտղաբերութիւն · առատութիւն · պէրէքէթ, պէրէքէթլիք, ղանիմէթ։

Ferule (ֆէռիւլ) գ · իգ · Նարդէս (տունկ)։ խարազան տղայոց · թուրա · գամչը, ճէպարէ։

Fervemment (ֆէռվաման) մակ · Եռանդեամբ, եռանդագին · ղայրէթ իլէ, հարարէթ իլէ · կէրմիյէթ իլէ։

Fervent, ente (ֆէռվան, անտ) ած · Եռանդագին, փոյթեռանդն, նախանձայոյզ · վառեալ սիրով · սիրաբորբոք · ղայրէթլի, հարարէթլի, ղայուր, աթէշլի։

Ferveur (ֆէռվէօռ) գ · իգ · Եռանդն, բորբոք, տենչ, նախանձ, նախանձայուզութիւն · ղայրէթ, հէրարէթ · համիյէթ, թէլլիք, աթէշլիք։

Ferze (ֆէռզ) գ · իգ · Լայնութիւն կտաւոյ։

Fescennins (ֆէսսէնէն) ած · Անպարկեշտ (բանաստեղծութիւն կամ երգ)։

Fesses (ֆէս) գ · իգ · Երաստան, յետոյք · օթուրմա էթլէրի, օթուրագ, գայնագ։

Fesse-cahier (ֆէս քահիէ) գ · ար · Աղքատ գրագիր։

Fesse-matthieu (ֆէս մաթիէօ) գ · ար · Վաշխառու (ափ ընդ խաղ)։

Fessée (ֆէսէ́) գ · իգ · Հարուած կամ զան երաստանի · գայնաղա վուրուլան տէյէնէք։

Fesser (ֆէսէ́) բ · ն · Հարկանել զկանուանս կամ զերաստանն · կէօթիւնէ վուրմագ։

Fesseur, euse (ֆէսէօռ, էօզ) գ · ար · և իգ · Որ հարկանէ զերաստանն խարազանաւ։

Fessier (ֆէսիէ́) գ · ար · Յետոյք, երաստան · արքա, օթուրագ։ մկանունք մարմնոյ · կէօթ գայնագլարը, աղալէթի աֆիլէ։

Fessu, ue (ֆէսիւ) ած · Մեծերաստան։

Festin (ֆէսթէն) գ · ար · Խնճոյք, կոչունք, ճաշ · զիյաֆէթ, գօնագլըգ։

Festiner (ֆէսթինէ́) բ · ն · Կոչունս առնել, ընթրիս գործել, առնել խրախութիւնս · զիյաֆէթ էթմէք կամ վէրմէք, գօնագլամագ։

Feston (ֆէսթօն) գ · ար · Զարդ դրանց տաճարաց 'ի պտղալից ոստոց · նախըշ, չիչէքլի թալ քէմէթի, չիչէք հէվէնկի։

Festonner (ֆէսթօնէ́) բ · ն · Յօրինել զարդու · նախըշ էթմէք, նախըշ չէքլինթէ քէսմէք։

Festoyer (ֆէսթօայէ́) բ · ն · Ընդունել զոք մարդասիրութեամբ, ընդունելութիւնս առնել · պիր քիմսէյէ հիւրմէթ իքրամ իլէ զիյաֆէթ էթմէք, իյի իքրամ էթմէք։

Fête (ֆէթ) գ · իգ · Տօն, տօնախմբութիւն · եօրթու, եօրթու կիւնիւ, աղըր կիւն, պայրամ։ հանդէս ուրախութեան · խրախութիւն, ընդունելութիւն · շէնլիք, տօնանմա։

Fêter (ֆէթէ́) բ · ն · Տօնել, տօնախմբել, կատարել զտօն · եօրթու թութմագ, պայրամ էթմէք, եօրթու կիւնիւնիւ րայէթ էթմէք։

Fetfa (ֆէթֆա) գ · ար · Վճիռ դենպետի Տաճկաց · ֆէթֆա կամ ֆէթվա։

Fétiche (ֆէթիշ) գ · իգ · Կուռք Հնդկաց։

Fétide (ֆէթիտ) ած · Գարշահոտ, ժահահոտ, հոտեալ · գօգմուշ, մուրտար գօգուլու, ֆէնա գօգան։

Fétu (ֆէթիւ) գ · ար · Շիւղ, շիւղ յարդի · չէօփ, սաման չէօփիւ, չէօփճիւյէզ։

Fétu-en-cul (ֆէթիւ ան քիւ) գ · ար · Է թռչուն ինչ։

Feu (ֆէօ) գ · ար · Հուր, կրակ · կրակավառութիւն, լոյս · աթէշ, օտ կամ օթ, նար։ կրակարան · օճագ։ բորբոք, տապ, եռանդն, ջերմութիւն · հարարէթ։ Ջահ, լապտեր, ղամբար · մաշալա · ֆէնէր։ բոց սիրոյ, խիղճ · աշգ։ գերդաստան, տուն · օճագ, էվ, գօնագ։ Armes à feu, հրազէնք · թօփ, թիւֆէնկ, փիշթօլ։ Feu d'artifice, հրախաղութիւն · ֆիշէք կամ ֆիշէնք։

Feu, eue (ֆէօ) ած · Վախճանեալ, մեռեալ, հանգուցեալ · էօլմիւշ, մէրհում։

Feudataire (ֆէօտաթէռ) գ · ար · Վիճակաւոր, վիճակակալ, հարկատու · թիմար կամ զիյամէթ սահիպի։

Feudiste (ֆէօտիսթ) գ · ար · և ած · Վիճակագէտ, հմուտ կամ օրէնսդէտ վիճակաց։

Feuillage (ֆէօյլաժ) գ · ար · Տերեւք, տերեւալից ոստք · զարդ տերեւանման · աղաճ եափրագլարը, եէշիլ եափրագ, էվրագ։

Feuillaison (ֆէօյլէզօն) գ · իգ · Տերեւազարդութիւն · Նորոգութիւն տերեւոց ամ ըստ ամէ · եափրագ զամանը, եափրագլանմա։

Feuillans (ֆէօյլան) գ · ար · յոգ · Միաբանութիւն ինչ կրօնաւորաց։

Feuillantine (ֆէօյլանթին) գ · իգ · Կարկանդակ ինչ։ միաբանութիւն ինչ միանձնուհեաց։

Feuille (ֆէօյլ) գ · իգ · Տերեւ, սաղարթ · եափրագ։ Թերթ · վարագ։ Թերթ թղթոյ · թապաղա քեաղըթ, սահիֆէ։

Feuillé, ée (ֆէօյլէ́) ած · Այլագոյն (ըստ նկարանից)։

Feuillée (ֆէօյլէ́) գ · իգ · Հովանոց տերեւազարդ · աղաճ տալլարըն կէօլկէսի, տալճար։ տերեւք ծառոց · աղաճ եափրագլարը։

Feuille-morte (ֆէօյլ մօռթ) ած · և գ · Է գոյն ինչ։

Feuiller (ֆէօյլէ́) բ · չ · Նկարել տերեւս · աղաճ եափրագլարըն թասվիր կամ րէսմ էթմէք։ գ · ար · Նկար տերեւոց · եափրագ րէսմի։

Feuillet (ֆէօյլէ́) գ · ար · Թերթ թղթոյ, թուղթ երկիջեան · քեաղըթ եափրաղը, քիթապ սահիֆէսի, թապագա։

Feuilleter (ֆէօյլըթէ́) բ · ն · Առնել կարկանդակս · տալ · խմոր բանալ · քէթէ կամ գաթմէր աչմագ։ դարձուցանել կամ շրջել զթերթս գրոց կամ զթուղթս · քննել զգիրս · քեաղըթ չէվիրմէք, եափրագլամագ, թէթէպպիւ էթմէք։

Feuilleton (ֆէօյլըթօն) գ · ար · Փոքրիկ քանոն 'ի փայտէ։ տերեւ փոքրիկ · եափրագճըգ։

Feuillette (ֆէօյլէթ) գ · իգ · Չափ ինչ գինւոյ։

Feuillu (ֆէօյլիւ) ած. Տերևալից, տերևազարդ, ստուարաղարթ. եափրագլը, չօգ կամ ազ եափրագլը:

Feuillure (ֆէօյլիւռ) գ. իգ. Փայտոր կամ խորութիւն դրանց և պատուհանաց:

Feurre (ֆէօռ) գ. ար. Յարդ. սաման:

Feurs (ֆէօռ) գ. ար. յոգ. Ծախք հերկագործութեան:

Feutre (ֆէօտռ) գ. ար. Թաղիք, ձուլձ, խուզածք ասուեաց. քէչէ:

Feutrer (ֆէօտրէ) բ. ն. Գործել զթաղիս, ճմլել խուզածովք: յօրինել զխոյր Եւրոպացւոց. քէչէլէմէք:

Fève (ֆէվ) գ. իգ. Բակլայ. պագլա կամ ֆագլա:

Féverole (ֆէվռօլ) գ. իգ. Մանր բակլայ. պագլաճըգ, ուֆագ պագլա:

Février (ֆէվրիէ) գ. ար. Փետրվար կամ փետրուար (ամիս). ֆիւրիվարիօ, շիպատ կամ շուպատ:

Fi (ֆի) ձյ. Օն անդր, քաւ, 'ի բաց տար, վաշ. ֆիւֆ, թույ թույ: գ. ար. Բորոտութիւն ինչ կենդանեաց:

Fiacre (ֆիաքռ) գ. ար. Կառք վարձու. քիրա արապասը, ադամ ինէն արապա, հինտօլ:

Fiançailles (ֆիանսայլ) գ. իգ. յոգ. Հարսնախօսութիւն. նիշան, նամզէթլիք, նիշանլամա:

Fiancer (ֆիանսէ) բ. ն. Խօսել զհարսն, խոստանալ լինել առն. նիշան գօյմագ կամ քէօնտէրմէք, նիշանլամագ, եավուգլամագ, նիշանլանմագ: **Fiancé**, գ. ար. Խօսնայր, փեսայ. եավուգլու, կիւվէյի: **Fiancée**, գ. իգ. Խօսեցեալ առն, հարսն. նիշանլը գըզ, նիշանլը:

Fiatol (ֆիատօլ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու:

Fibre (ֆիպռ) գ. իգ. Թելք մարմնոյ: երակք, թելք կամ մանրաթելք տնկոց. ինճէ տամար, իփլիճիք, աղաճ ասըլը:

Fibreux, euse (ֆիպրէօ, էօզ) ած. Բազմաթել, բազմերակ, լի մանրաթելիւք. ինճէ սինիրլի, ինճէ տամարլը:

Fibrile (ֆիպրիլ) գ. իգ. Մանրաթելք մարմնոյ:

Fic (ֆիք) գ. ար. Ուռոյց կամ աճեցեալ միս 'ի մարմնի. լահմ զայիտ, մայասըլ:

Ficele (ֆիսէլ) գ. իգ. Առասան, լար, չուան. սիճիմ, գըննապ:

Ficeler (ֆիսլէ) բ. ն. Je ficelle. Je ficelois. J'ai ficelé. Je ficellerai. Կապել առասանաւ. սիճիմ իլէ պաղլամագ:

Ficelier (ֆիսլիէ) գ. ար. Կարժառ կամ կծիկ առասանի. գըննապ եումաղը:

Fichant, ante (ֆիշան, անտ) ած. Որ անցանէ 'ի պատնշէ 'ի պատնէշ (հուր):

Fiche (ֆիշ) գ. իգ. Ծղխնիք. րէզէ: Նշան ինչ 'ի խաղու. օյուն նիշանը: գործի ինչ:

Ficher (ֆիշէ) բ. ն. Վարսել, մխել, հարստել, վարել 'ի ներքս, տնկել. սօգմագ, փիքմէք, քէչիրմէք, աթըլմագ:

Fichet (ֆիշէ) գ. ար. Նշան ինչ 'ի խաղու:

Fichoir (ֆիշուառ) գ. ար. Երկճղի խեչակ. չատալ աղաճ:

Fichu, ue (ֆիշիւ) ած. Անդէպ, անհեթեթ, անվայելուչ. փէք ֆէնա:

Fichu (ֆիշիւ) գ. ար. Դաստառակ կամ թաշկինակ պարանոցի կանանց. մաքրամա:

Fichure (ֆիշիւռ) գ. իգ. Երեքժանի, արձէնք:

Ficoïdes (ֆիքօիտ) գ. ար. Ի ծառ ինչ:

Fictif, ive (ֆիքտիֆ, իվ) ած. Կեղծ, կեղծեալ, մտացածին. ինքնահնար, ստայօդ. տիւզիւլմիւշ, եալան, եափմա, ույտուրմա:

Fiction (ֆիքսիօն) գ. իգ. Կեղծիք, կեղծումն, կեղծաւորութիւն. ստեղծաբանութիւն, առասպելք, ստութիւն. սուրէթ, սուրէթի մուամէլէ, իհամ, տիւզմէ, խայալ, մասալ, եալան շէյ, եափմա, ույտուրմա:

Fidéicommis (ֆիտէիքօմի) գ. ար. Հաւատաւորութիւն ժառանգութեան. էմանէթ, վէքա:

Fidéicommissaire (ֆիտէիքօմիսէռ) գ. ար. և ած. Հաւատաւոր ժառանգութեան:

Fidéjusseur (ֆիտէժիւսէօռ) գ. ար. Երաշխաւոր. քէֆիլ:

Fidéjussion (ֆիտէժիւսիօն) գ. իգ. Երաշխաւորութիւն. քէֆալէթ, քէֆիլլիք:

Fidélité (ֆիտէլիտէ) գ. իգ. Հաւատարմութիւն, արդարութիւն, անկեղծութիւն, ճշմարտութիւն, ճշդութիւն. էմնիյէթ, սադագաթ, տօղրուլուգ, վէֆա, վէֆատարլըգ, իսթիգամէթ, հագըգաթ, իթիգատ:

Fidelle (ֆիտէլ) ած. Հաւատարիմ, ճշմարտախօս, արդար, ճշմարիտ, անկեղծ, անխարդախ. էմին, սադըգ, տօղրու, սահիհ: հաւատացեալ, քրիստոնեայ. էհլի իման, տինտար, էհլի իսլամ:

Fidellement (ֆիտէլման) մակ. Հաւատարմութեամբ, արդարութեամբ, անկեղծութեամբ, ճշդիւ. տօղրուլուգ իլէ, իսթիգամէթ՝ իթիգատ կամ հագըգաթ իւզրէ:

Fiduciaire (ֆիտիւսիէռ) գ. ար. Որ պարտաւորեալ է կտակաւ՝ թողուլ այլում զժառանգութիւն:

Fiduciel, elle (ֆիտիւսիէլ) ած. Որ անցանէ ընդ (գիծ):

Fief (ֆիէֆ) գ. ար. Վիճակ կամ պարգևական երկիր, կալուած. մուգաթա, մուգաթաա եէր, պէյլիք, թիմար, զիամէթ:

Fieffer (ֆիէֆէ) բ. ն. Տալ 'ի վիճակ. պիր պէյլիք կամ թիմար վէրմէք, մուգաթաա վէրմէք:

Fiel (ֆիէլ) գ. ար. Լեղի, դառնութիւն: ոխ, քէն. էօտ. աճըլըգ, մէրարէթ. քին, պուղզ, ատավէթ:

Fiente (ֆիանտ) գ. իգ. Աղբ, քակոր կենդանեաց. հայվան թէրսի, ֆըշգը, գիւպրէ:

Fienter (ֆիանտէ) բ. չ. Աղբել. թէրսլէմէք:

Fier (ֆիէ) բ. ն. Հաւատալ, թողուլ, յանձնել. ապաստան առնել ումեք. ինանմագ, իթիգատ կամ իթիմատ էթմէք: Se fier, բ.

յ. վստահիլ, յուսալ, ապաւինիլ. պիր քիմսէյէ ինանմագ, իտիմադ կամ իտիգադ էտմէք, պիրինէ պէլ պաղլամագ:

Fier, ière (ֆիէռ) ած. Սաստիկ, գոռոզ, ամբարտաւան, յանդուգն, վայրագ, գազանաբարոյ, ժանտաժուտ, անագորոյն, խիստ, դժնդակ. ֆօդուլ, տաֆրալը, մաղրուր, ճէսուր, ղուրուրլու, մուտէքէպպիր:

Fier-à-bras (ֆիէռ ա պռա) գ. ար. Պերճացեալ, յախուռն, խրոխտապանծ. էօյինիճի:

Fièrement (ֆիէռման) մակ. Ամբարտաւանս, գոռոզաբար. ղուրուր իլէ, մաղրուրլուգ իլէ, տէքէպպիւրլիւք իլէ:

Fierté (ֆիէռտէ) գ. իգ. Գազանութիւն, վայրագութիւն, գոռոզութիւն, ամբարտաւանութիւն, պերճութիւն. ֆօդուլլուգ, տաֆրա, ղուրուր, տէքէպպիւր, խավալլուգ, քիպր, մաղրուրլուգ, ազամէտ, ճէլալ, վէգարլիք:

Fièvre (ֆիէվռ) գ. իգ. Տենդ, ջերմն: տագնապ, խռովութիւն. սըտմա կամ ըսըտմա, հումմա, հէրարէտ:

Fiévreux, euse (ֆիէվռէօ, էօզ) ած. Ջերմնական, ջերմնաբեր. սըտմալը, սըտմա կէտիրիճի:

Fiévrotte (ֆիէվռօտ) գ. իգ. Տենդ թեթև, ջերմնեակ. հաֆիֆ սըտմա:

Fifre (ֆիֆռ) գ. ար. Սրինգ ինչ. տիւտիւք, չըղըրտմա: որնգահար. տիւտիւքճի, չըղըրտմաճը:

Figale (ֆիկալ) գ. իգ. Նաւ ինչ Հնդկաց:

Figement (ֆիժման) գ. ար. Սառուումն, պաղումն. տօնուշ, ինճիմադ:

Figer (ֆիժէ) բ. ն. Սառուցանել. տօնտուրմագ, տաքրիս կամ տէճմիտ էտմէք, գօյուլտմագ:

Fignoler (ֆինեօլէ) բ. չ. Արուեստակել, իմաստակութիւն ցուցանել:

Figue (ֆիկ) գ. իգ. Թուզ. ինճիր:

Figuerie (ֆիկռի) գ. իգ. Թզենիք, պարտէզ թզոյ. ինճիրլիք, ինճիր պաղչէսի:

Figuier (ֆիկիէ) գ. ար. Թզենի. ինճիր աղաճը:

Figurant, ante (ֆիկիւռան, անտ) ած. և գ. Կաքաւիչ, պարագլուխ:

Figuratif, ive (ֆիկիւռատիֆ, իվ) ած. Օրինակական, խորհրդաւոր, նշանակական. սուրէտլի:

Figurativement (ֆիկիւռատիվման) մակ. Այլաբանօրէն, օրինակաբար, խորհրդաբար:

Figure (ֆիկիւռ) գ. իգ. Ձև, տեսիլ, կերպարան, ձևականութիւն: պատկեր, նմանութիւն, տիպ, արձան: խորհուրդ, առակ: վիճակ, ընթացք, կենցաղ: երևոյթ, հանդէս, շուք: գիրք. սուրէտ, խայալ. շէքիլ. տավիր. հէյքէլ. պէնզ. իշարէտ, քինայէ. ալամէտ:

Figurement (ֆիկիւռման) մակ. Այլաբանօրէն, ձևով. իշարէտ իլէ, քինայէ իլէ:

Figurer (ֆիկիւռէ) բ. ն. Ձևացուցանել, ձևակերպել, նկարել, նշանակել, օրինակել, երևեցուցանել. շէքիլլէմէք, այնըն՝ շէքլինի՝ սուրէտինի կամ տավրինի չըգարմագ, շէքիլ կամ սուրէտ վէրմէք, տէշքիլ կամ տավիր էտմէք, պէնզէտմէք: Se figurer, բ. յ. Խորհել, զմտաւ ածել, երևակայել. տէսավվուր կամ իխտար էտմէք, իհտիմալ վէրմէք, տիւշիւնմէք, ֆիքրինէ կօմագ:

Figurines (ֆիկիւռին) գ. իգ. յոգ. Փոքրիկ ձևք կամ պատկերք:

Figurisme (ֆիկիւռիզմ) գ. ար. Կարծիք օրինականաց:

Figuriste (ֆիկիւռիստ) գ. ար. Որ զհետ երթայ կարծեաց օրինականաց:

Fil (ֆիլ) գ. ար. Թել, առասանի. քուղ: մանրաթելք, երակ. տէլ, իփլիք, կըլ: տող, շար. տիզի: գնացք (ջրոյ). սու ագընտըսը, ագընտը: սայր, բերան սրոյ. եալման, կըլաղը. կըլըճ քէսքինի՝ եիւզիւ կամ աղզը: կարգ, ընթացք բանից. քէլամըն սըրասը կամ արասը: Passer au fil de l'épée, ընդ սուր հանել, հարկանել 'ի սայր սուսերի. կըլըճտան կէչիրմէք: Donner le fil, սրել, յեսանել. պիլէմէք:

Filage (ֆիլաժ) գ. ար. Մանածք, մանուած:

Filament (ֆիլաման) գ. ար. Թել, մանրաթելք, երակ. տար, լիֆ:

Filamenteux, euse (ֆիլամանտէօ, էօզ) ած. Բազմերակ կամ բազմաթել (տունկ). տէլ տէլ:

Filandière (ֆիլանդիէռ) գ. իգ. Մանող (կին). էյիրիճի:

Filandres (ֆիլանդռ) գ. իգ. յոգ. Մանրաթելք, երակք. ինճէ ֆիտիլլէր կամ սինիրլէր: սպիտակ թելք կամ ոստայնք իջեալ 'ի վերայ բուսոց յաշնանային եղանակի:

Filandreux, euse (ֆիլանդռէօ, էօզ) ած. Բազմաթել, երակաւոր. տէլ տէլ. լիֆլի. փէք սինիրլի:

Filardeau (ֆիլառդօ) գ. ար. Մանր կղընկաձուկն:

Filardeux, euse (ֆիլառդէօ, էօզ) ած. Երակաւոր (քարինք):

Filasse (ֆիլաս) գ. իգ. Խծուծ, քուղ. իւստիւփիւ, ֆիտիլ:

Filassier, ière (ֆիլասիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Քուղարար, խծուծագործ. իւստիւփիւճի:

Filature (ֆիլատիւռ) գ. իգ. Մանուած շերամոյ. իփլիք էյիրէճէք եէր:

File (ֆիլ) գ. իգ. Կարգ, շար, տող, գիծ. սըրա, տիզի: À la file, կարգաւ. սըրա իլէ:

Filer (ֆիլէ) բ. ն. Մանել, նիւթել, ոլորել. էօրէքէ իշլէմէք, էյիրմէք, պիւքմէք: Թողուլ կամ թողացուցանել զպարանն. փալամարը էնդիրմէք կամ սարգըտմագ:

Filerie (ֆիլռի) գ. իգ. Տեղի մանելոյ ընդչուան կամ զառասան. քէթէն էյրիլէն եէր, էօրէքէ իշլէյէճէք եէր:

Filet (ֆիլէ) գ. ար. Նուրբ թել կամ ասղանի. ինճէ իփլիք, թէլճիք: ցանց, ուռկան, վարմ. աղ, պալըգ աղը, ըղըրըպ, թօր: սպախուրց ինչ. պալըգ: Լեզուակապ, կապանք լեզուի. տիլ ալթը, տիլ պաղը: յոգ. Լար, որոգայթ:

Fileur, euse (ֆիլէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Մանող. իփլիք՝ փամպուգ կամ քէթէն էյիրիճի:

Filial, ale (ֆիլիալ) ած. Որդիական, որդւոյ. էվլատա մուտաալլիգ, օղուլա միւնասիպ, պէնզէր:

Filialement (ֆիլիալման) մակ. Որդիաբար, որպէս որդի. օղուլ կիպի:

Filiation (ֆիլիասիօն) գ. իգ. Որդիութիւն, սերունդ, ծնունդ. օղուլլուգ, էվլատլըգ, նէսլ, զիւրիյէթ:

Filicite (ֆիլիսիթ) գ. իգ. Քար ձևացեալ իբրև զաերև:

Filicule (ֆիլիքիւլ) գ. իգ. Պողիպոդ (խոտ):

Filière (ֆիլիէր) գ. իգ. Գործի յօրինելոյ զմետաղեայ թելս. հէտտէ:

Filigrame (ֆիլիկրամ) գ. ար. Նշան թղթոց կամ թղթագործաց: գործած ինչ ոսկերչաց. չիֆթ իշի:

Filipendule (ֆիլիփանտիւլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Fille (ֆիյլ) գ. իգ. Դուստր. գըզ, գըզ էվլատ: աղջիկն, կոյս, օրիորդ. պալիղա: Petite-fille, թոռն. օղլունուն գըզը, օղուլ գըզը, գըզըն գըզը:

Fillette (ֆիյլէթ) գ. իգ. Օրիորդ մատաղ, աղջիկ փոքրիկ. գըզճըղազ:

Filleul, eule (ֆիյլէօլ) գ. ար. և իգ. Սան (կնքահօր և կնքամօր). վաֆթիզ օղլու, վաֆթիզ գըզը, վաֆթիզլիկն:

Filon (ֆիլօն) գ. ար. Երակ մետաղաց. մատէն տամարը, տէէմ, տէէմէթ:

Filoselle (ֆիլօզէլ) գ. իգ. Ազդ ինչ խոշոր մետաքսի. գալըն իփէք, գապա իպրիշիմ, ֆիւրիւշլիւ իփէք:

Filou (ֆիլու) գ. ար. Գող ճարտար, խաբեբայ. խըրսըզ, հօգգապազ, եան քէսիճի:

Filouter (ֆիլութէ) բ. ն. Գողանալ հնարիւք, խաբել, նենգել. չալմագ, հօգգապազլըգ էթմէք, եան քէսիճիլիք էթմէք, տօլանտըրմագ:

Filouterie (ֆիլութրի) գ. իգ. Խաբէութիւն, նենգութիւն, գողութիւն. խըրսըզլըգ, եան քէսիճիլիք, տօլանտըրըճըլըգ:

Fils (ֆի, նախադաս ձայնաւորի՝ ֆիզ) գ. ար. Որդի, որդեակ, ուստր, զաւակ, մանուկ. օղուլ, էվլատ, վէլէտ, պին, իպն, զատէ, օղլան: Petit-fils, թոռն, որդի որդւոյ. թօրն, թօրուն, օղուլ օղլու: Beau fils, փեսայ. կիւվէյի: խորթ որդի. էօյէ, էօյէ օղուլ: Mon fils, որդեակ իմ. օղլում: Fils adoptif, որդեգիր. ախրէթ օղլու:

Filtration (ֆիլթրասիօն) գ. իգ. Մզանք, մզումն, քամուծ. սիւզմէ:

Filtre (ֆիլթրը) գ. իգ. Կտաւ կամ թուղթ վասն մզելոյ, մզանոց, քամոց. սիւզկիւճ, սիւզկիւ:

Filtre, տես Philtre.

Filtrer (ֆիլթրէ) բ. ն. Մզել, քամել, անցուցանել ընդ. սիւզմէք, կէչիրմէք:

Filure (ֆիլիւր) գ. իգ. Մանուածք, մանուած, թել. էյրիլիշ, ղալլ, իփլիք:

Fin (ֆէն) գ. իգ. Վախճան, կէտ, աւարտ, եզր, ծայր, կատարած, ելք: սահման: Նպատակ: գլխաւորութիւն, միտք: վախճան կենաց, մահ. ախըր, սօն, նիհայէթ, ագըպէթ. նիյէթ, ֆէրճամ, ուճ. մագսատ, ղարազ, նէթիճէ. իթմամ, մէրամ: À ses fins, յայս սակս, 'ի պատճառս, վասն, առ 'ի, զի. պունուն իչին: À la fin, 'ի վախճանի, ապա, հուսկ յետոյ. սօնունտա:

Fin, fine (ֆէն, ֆին) ած. և գ. Նուրբ, մանր. փափուկ. անուշահոտ. սուր: ընտիր, գերազանց, քաջ. ազնիւ, կատարեալ. ինճէ, էուֆգա, ուֆագ, նազիք, խալիս, սաֆի, ճաք, կիւզէլ, ալա: խորամանկ, ճարտար, յաջողակ. աչըգ կէօզ, ագըլլը, գալլաշ, րինտ, արիֆ, նուքթէտան, հիլէպազ:

Finage (ֆինաժ) գ. ար. Սահման, վիճակ:

Final, ale (ֆինալ) ած. Վերջին, յետին, վերջնական, մինչև ցվախճան: առաջի եդեալ, գլխաւոր. ախըր, սօն, սօնտաքի:

Finalement (ֆինալման) մակ. Հուսկ յետոյ, ապա. էն սօնրա, ախըրէն, ագըպէթ, ախըր իւլ էմր:

Finance (ֆինանս) գ. իգ. Դրամ առ 'ի պէտս. խարճլըգ, նագտ ագչէ, իճարէ: յոգ. Եկամուտք կամ գանձք արքունի. պէյլիք մալը, մալը միրի, մէմլէքէթ կէլիրի կամ իրատը:

Financer (ֆինանսէ) բ. ն. Վճարել կամ տալ 'ի գանձն արքունի. փարա կամ ագչէ վէրմէք, վէրկիսինի կամ միրիսինի վէրմէք:

Financier (ֆինանսիէ) գ. ար. և ած. Գանձապետ, համարակալ գանձուց արքունի. խազնէ էմինի, մալիյէ գալէմի քէաթիպի, տէֆթէրտար:

Finasser (ֆինասէ) բ. չ. Խորամանկել. օյուն կամ թիլքիճիլիք էթմէք:

Finasserie (ֆինասրի) գ. իգ. Խորամանկութիւն. օյուն, թիլքիճիլիք, րէնք:

Finasseur, euse (ֆինասէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Չարարուեստ, խորամանկ, նենգաւոր. թիլքիճիլիք էտէն, հիլէպազ:

Finâtre (ֆինաթր) գ. իգ. Մետաքս անպիտան:

Finaud, aude (ֆինօ, օտ) ած. Ճարտար, խորամանկ. հիլէպազ, թիլքի:

Finement (ֆինման) մակ. Ճարտարութբ, հնարիւք. ուսուլ իլէ, գալլաշլըգ իլէ, զէրաֆէթ իլէ:

Finesse (ֆինէս) գ. իգ. Նրբութիւն, ազնուութիւն, նրբութիւն մտաց, հանճար: Ճարտարմտութիւն, խորամանկութիւն. ին֊

ճէլիք, նազիքլիք, զարաֆէթլիք. ուսուլ գալըպալըք, աչըք քէօզլիւլիւք, աքըլլըլըք. հիլէ, խուրտէպինլիք, օյուն:

Finet, ette (ֆինէ, էթ) ած. Խորամանկ, ճարտար, չարարուեստ. հիլէքեար, հիլէպազ:

Finiment (ֆինիման) գ. ար. Լրումն կամ կատարելութիւն նկարուց:

Finir (ֆինիր) բ. ն. Վախճանել, աւարտել, կատարել, յանգ հանել, կատարելագործել. զարդարել. պիթիրմէք, թիւքէթմէք, իթմամ էթմէք, թէմամ' թէքմիլ կամ պաշ էթմէք: դադարել, թողուլ. պըրագմագ, վազ քէչմէք: վախճանիլ, աւարտիլ. պիթմէք, օլմագ, պաշա վարմագ, թիւքէնմէք, պիթմէք:

Finisseur (ֆինիսէօր) գ. ար. Յօրինող ժամացուցից:

Finiteur (ֆինիթէօր) գ. ար. Հորիզոն: կէտ ընթացից (ըստ ձիավարժից):

Finito (ֆինիթօ) գ. ար. Հաշիւ վճարեալ, աւարտ հաշուի (է բառ Լատին):

Fine (ֆին) գ. իգ. Երակ ինչ 'ի փայտի:

Fiole (ֆիօլ) գ. իգ. Ապակի անօթ փոքրիկ. շիշէճիք, շիշէ, պայաւըր շիշէ:

Firmament (ֆիրմաման) գ. ար. Հաստատութիւն երկնից. կէօք, եըլտըզլար օլան եէր, ֆէլէքի սէվապիթ:

Firman (ֆիրման) գ. ար. Հրաման, հրամանագիր. ֆէրման (է բառ Տաճկաց):

Fisc (ֆիսք) գ. ար. Գանձ արքունի. միրի, պէյթիւլ մալ: պաշտօնեայք գանձուցն արքունի:

Fiscal, ale (ֆիսքալ) ած. Գանձաւոր, գանձապահ արքունի. միրիյէ մուտէալլիք կամ մէնսուպ. պէյթ իւլ մալճը:

Fissipède (ֆիսիփէտ) ած. Թաթահերձ, կճղակաբաշխ:

Fissure (ֆիսիւր) գ. իգ. Ճեղքուած, պատառուած (աղեաց կամ ոսկերաց). եարըգ:

Fistule (ֆիսթիւլ) գ. իգ. Վէրք նեղաբերան և լայնախոր. մաքէ, մատէա:

Fistuleux, euse (ֆիսթիւլէօ, էօզ) ած. Որ ունի լայնախոր և նեղաբերան վէրս. մաքքէլի: որ ունի զծղոտ կամ զցօղուն (բոյս):

Fixation (ֆիքսասիօն) գ. իգ. Խտութիւն, սերտութիւն, պնդութիւն (ըստ քիմիականաց). թէքիշիրմէ: որոշումն կամ հաստատութիւն գնոյ. թագտիրի ֆիահ, նարխ:

Fixe (ֆիքս) ած. Հաստատուն. անշարժ: ստոյգ, հաւաստի: կարգեալ, որոշեալ. գարար, պէր գարար. փայտար, գըմըլտանմազ, գաթի. պէլլի, աշիքեար. թիքիլմիշ. մուայյէն:

Fixement (ֆիքսըման) մակ. Անքթիթ, անթարթափ հայեցիք. գարար իւզրէ, պէր գարար. թէգայյուտ իլէ, տիգգաթ իլէ:

Fixer (ֆիքսէ) բ. ն. Պնդել, հաստատել: որոշել, կարգել. սահմանել: պնդացուցանել, խտացուցանել. պէրքիթմէք, սաքինլէնտիրմէք, տիքմէք, պէր գարար էթմէք, եէրլէշթիրմէք, ֆէք կամ գայիմ էթմէք, ֆէքիշթիրմէք:

Fixité (ֆիքսիթէ) գ. իգ. Պնդութիւն, հաստատութիւն, անշարժութիւն. գարար, գայիմլիք:

Flaccidité (ֆլաքսիտիթէ) գ. իգ. Թուլութիւն ջղաց:

Flache (ֆլաշ) գ. իգ. Սպիտակութիւն կեղևեալ ծառոց. աղաճըն գապուղու գալգան եէրի: պատառուած սալայատակին:

Flacheux, euse (ֆլաշէօ, էօզ) ած. Կեղևեալ (ծառ.):

Flacon (ֆլաքօն) գ. ար. Ապակի անօթ ինչ. շիշէ:

Flagellans (ֆլաժէլլան) գ. ար. յոգ. Խարազանաբաղխք:

Flagellation (ֆլաժէլլասիօն) գ. իգ. Տանջանք գանից կամ ձաղկումն (Տեառն մերոյ). գամչը, գամչըլամա, տայագ:

Flageller (ֆլաժէլլէ) բ. ն. Խարազանահարել, հարկանել խարազանաւ, ձաղկել. գամչըլամագ, գամչը վուրմագ:

Flageolet (ֆլաժօլէ) գ. ար. Սրինգ ինչ փոքրիկ. փիփիք, տըտըրըմա:

Flageoleur (ֆլաժօլէօր) գ. ար. Սրնգահար. փիփիք չալան:

Flagorner (ֆլակօռնէ) բ. չ. Շողոմել, շողոքորթել, չարախօսութիւն մատուցանել առ շնորհս. մուտահէնէճիլիք էթմէք:

Flagornerie (ֆլակօռնըրի) գ. իգ. Շողոքորթութիւն, շողոմութիւն, բամբասանք կամ չարախօսութիւն զայլոց առ շնորհս. մուտահէնէ, մուտահէնէճիլիք:

Flagorneur, euse (ֆլակօռնէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Շողոմարար, շողոքորթ, չարախօս զայլոց առ շնորհս. մուտահէնէճի:

Flagrant (ֆլակռան) ած. Նորոգ կամ հաւաստի (յանցանք). գապահաթըն իսպաթընտէ, ճիւրմ, կիւնահ իշլէմէսինտէ տուտուլան պուլունմագ:

Flaine (ֆլէն) գ. իգ. Ազգ ինչ խոշոր կտաւոյ:

Flair (ֆլէր) գ. ար. Հոտառութիւն (շան). քէօփէք իշթիմամը:

Flairer (ֆլէրէ) բ. ն. Առնուլ զհոտ, հոտոտել: զգալ, իմանալ յառաջագոյն. գօգլամագ, գօգուլամագ, շէմմ էթմէք:

Flaireur (ֆլէրէօր) գ. ար. Հոտառու, պատառաբոյծ. փաշ գավուգ:

Flamant (ֆլաման) գ. ար. Ի թռչուն ինչ:

Flambant, ante (ֆլանպան, անթ) ած. Բոցափայլ, կայծակնացայտ, վառեալ, բորբոքեալ. եալընլըմլը, եանան:

Flambart (ֆլանպար) գ. ար. Խանձող. մաշըգ, եարըմ եանմըշ քէօմիւր: Հուր մոլի երևեալ 'ի գլուխ նաւուց:

Flambe (ֆլանպ) գ. իգ. Հիրիկ. մավի զամպագ, սուսամ, հէվզէր:

Flambeau (ֆլանպօ). գ. ար. Ջահ, ճրագ, *կերոն, մամ.* ըլըրագ, էլ մումու, մաշալա. մում, պալ մումու, շէմ:

Flamber (ֆլանպէ́) բ. ն. և չ. *Ածել զբոցով, խանձել, բոցակիզել.* ալէվլէն կամ ադէշ իչինտէն կէչիրմէք: *վառիլ, բորբոքիլ. բոց կամ կայծակունս արձակել.* ալէվլէնմէք: Flambé, ée, *բոցակիզեալ.* եանմըշ: *կորուսեալ.* խարապ կամ պէրպատ օլմուշ, պօզուգ, ղայպ օլմուշ:

Flamberge (ֆլանպէրժ) գ. իգ. *Սուր, սուսեր:*

Flamboyant, ante (ֆլանպօայէան, անդ) ած. և գ. *Բոցանշող, շողշողուն, փողփողուն.* ալէվլի, եալընլը, շէօլէ վէրէն: *փամփուշտ ինչ օդաձիգ: խեցեմորթ կամ ծաղիկ ինչ:*

Flamboyer (ֆլանպօայէ́) չ. *Շողշողել, փայլատակել, շողալ.* շէօլէ կամ եալըն վէրմէք:

Flambures (ֆլանպիւր) գ. իգ. յոգ. *Արատք ներկոյ կերպասուց:*

Flamet (ֆլամէ) գ. ար. *Թռչուն ինչ սագանման:*

Flamine (ֆլամին) գ. ար. *Քուրմ քօղաւոր առ Նախնիս Հռովմայեցիս:*

Flamme (ֆլամ) գ. իգ. *Բոց.* ալէվ, եալըն: *հուր կամ բորբոք սիրոյ: երկայն և նեղ դրօշ նաւու.* կէմի եէլ գօլանը: *Նշտրակ երակահատութեան ձիոց.* ադ նըշդառը: յոգ. *Հուր կամ տանջանք (դժոխոց և քաւարանի):*

Flammèche (ֆլամէշ) գ. իգ. *Կայծ հրոյ.* գըղըլճըմ, եալընճըգ:

Flan (ֆլան) գ. ար. *Կարկանդակ ինչ.* գայմագ պէօրէյի: *դրամ անկնիք:*

Flanc (ֆլան) գ. ար. *Կող, կուշտ: կողմն.* եան, իէկ, պէլ, պօշ պէօյիւր:

Flanchet (ֆլանշէ) գ. ար. *Կող ձկան կամ եզին:*

Flanconnade (ֆլանքօնատ) գ. իգ. *Հարուած քառասայրեան սլաքի 'ի մնակուշտն:*

Flandre (ֆլանտր) գ. իգ. *Փլանդրիա.* ֆիլէմէնք էյալէթի:

Flandrin (ֆլանտրէն) գ. ար. *Նիհար, վըտիտ, այր երկայնաձև.* ուզուն պօյլու հէրիֆ:

Flanelle (ֆլանէլ) գ. իգ. *Ասուի ինչ թեթև.* ինձէ սօֆ գումաշը, ֆանէլա:

Flanquant, ante (ֆլանքան, անդ) ած. *Կարգեալ յամրութիւն:*

Flanquer (ֆլանքէ́) բ. ն. *Ամրութիւն լինել պատնիշի.* տահսին էդմէք:

Flaque (ֆլաք) գ. իգ. *Լիճ, լճակ.* կէօլ, պադագ:

Flaquée (ֆլաքէ́) գ. իգ. *Սրսկումն.* սէրփմէ:

Flaquer (ֆլաքէ́) բ. ն. *Սրսկել, ցանել զջուր.* սէրփմէք:

Flaquière (ֆլաքիէր) գ. իգ. *Մասն ինչ կազմածոյ ջորւոյն:*

Flasque (ֆլասք) ած. *Խոնջ, պարտասեալ, լքեալ, թոյլ, ակար, մեղկ, կթուցեալ.* կէվշէք, գուվվէթսիզ:

Flatir (ֆլադիր) բ. ն. *Դրամ հատանել:*

Flatoir (ֆլադուար) գ. ար. *Գործի հատանելոյ զդրամ:*

Flâtrer (ֆլադրէ́) բ. ն. *Շանթահարել զճակատ կատաղի շան:*

Flatter (ֆլադէ́) բ. ն. *Շողոքորթել, շողոմել, հրապուրել, խաբել, պատրել: փայփայել, գգուել, վարիլ քաղցրութեամբ: յուսացուցանել.* եալդագլամագ, դիլքիլէմէք, ագգալա կիւլմէք, դէմէլլիւ էդմէք. օխշամագ, մուլադէֆէդ կամ մուլայիմէդ կէօսդէրմէք. ումուդ վէրմէք: Se flatter, բ. յ. *Յուսալ. ակն ունել, կարծել.* ումմագ:

Flatterie (ֆլադրի) գ. իգ. *Շողոքորթութիւն. գգուանք, հրապոյրք, քաղցրաբանութիւն.* եալդագլանմա, դիլքիճիլիք, եիւզէ կիւլմէ, մուդահէնէ, ճապէլիւս, օխշալամա:

Flatteur, euse (ֆլադէօր, էօզ) ած. և գ. *Շողոմիչ, փաղաքուշ, քաղցրաբան, ողոք, հրապուրիչ, գգուող.* եիւզէ կամ ագգալա կիւլիճի, եալդագլանըճը, դէմէլլիւ էօխճի, մուդահէնէճի. դէլլէկտիլիֆ էօխէճէ, հավ օլանձագ, պախըմ մահզուլիյէդ:

Flatteusement (ֆլադէօզման) մակ. *Գգուանօք, սիրով, քաղցրութեամբ, շողոմութեամբ.* մուլադէֆէդ իլէ:

Flatueux, euse (ֆլադիւէօ, էօզ) ած. *Փքուստ, փքոտ, փքարար.* եէլլի:

Flatuosités (ֆլադիւօզիդէ́) գ. իգ. յոգ. *Փուք, փքախտութիւն.* եէլ:

Fléau (ֆլէ́օ) գ. ար. *Գաւազան ծեծելոյ զարմտիս: գաւազան բարկութեանն Աստուծոյ, գան, հարուած, պատուհաս.* խարման տէօյէճէք ըրպօգ, տէօյէն. ալլահըն ղազէպի, պէլիյէ, գէօդէք, պէլա, միհնէդ: *լուծ կշռոյ.* դէրազի գօլու կամ տէմիրի:

Flèche (ֆլէշ) գ. իգ. *Նետ, փքին, սլաք.* օգ, սէհմ, դիր: *ղեակ կամ քեղի կառաց.* արապա օգու, հիշ: *բուրգն կամ գագաթն սրածայր.* սիվրի դէփէ: *համատեղութի ինչ:*

Fléchir (ֆլէ́շիր) բ. ն. *Կրկնել, կորացուցանել, խոնարհեցուցանել.* էյմէք, էյրիլդմէք, էնփիրմէք, չէօքմէք: *շարժել 'ի գութ, քաղցրացուցանել, ամոքել.* կէօյնիւնիւ էաֆմագ, եումուշադմագ, իգնաա կամ դէսքին էդմէք, կէչնէդմէք: Fléchir le genou, *ծունր կրկնել.* տիզ չէօքմէք:

Fléchissement (ֆլէ́շիսման) գ. ար. *Կրկնելն.* էյիլմէ: Fléchissement des genoux, *ծնրադրութիւն, կրկնելն զծունր:*

Fléchisseur (ֆլէ́շիսէօր) ած. և գ. ար. *Թեքողական (մկանունք):*

Flegmagogue (ֆլէկմակօկ) ած. և գ. ար. *Մաղասահալած (դեղ):*

Flegmatique (ֆլէկմադիք) ած. և գ. *Մաղասոտ, մաղասային: հանդարտ բարուք.* պալղամի, պալղամլը:

Flegme (ֆլէկմ) գ. ար. *Մաղաս: հանդարտութիւն բարուց.* պալղամ. գան սօղուգլուղու:

Flegmon (ֆլէկմօն) գ. ար. Պալար արիւնալից գոյացեալ 'ի ջերմութենէ մարմնոյ. չըպան, գան չըպանը:

Flegmoneux, euse (ֆլէկմօնէօ, էօզ) ած. Պալարալից:

Flestoir (ֆլէստօար) գ. ար. Ուռն փոքրիկ:

Flet *կամ* Flez (ֆլէ) գ. ար. Փոքրիկ ձուկն ծովու:

Flétrir (ֆլէ՛տրիր) բ. ն. Թառամեցուցանել, թարշամեցուցանել. չորացուցանել. անշքացուցանել: վատանուն կամ անպատիւ առնել. դրոշմել խարանաւ զյանցաւորն. սօլդուրմագ, սէօյմէք, պօզմագ, ճէժմէրը տէ էտմէք, էօղլուն այլմագ. պիր քիմէսնէնին ըրզըն կամ նամուսըն պօզմագ, հէտէր էտմէք, փամալ լամագ: Se flétrir, բ. յ. Թառամիլ, թարշամիլ, ցամաքիլ, անշքանալ. սօլմագ, պօզուլմագ: Flétri, ie, թարշամեալ. սօլմուշ: վատանուն, անուանարկ. ըրզը պօզուգ, ըրսվայ օլմուշ:

Flétrissure (ֆլէ՛տրիսիւր) գ. իգ. Թարշամութիւն, ցամաքութիւն: արատ, դրոշմ կամ նշան վատահամբաւութեան. սօլմա, պօզուլմա, չիւրիւքլիւք. ըրուսվայլըգ, այըպ, դամղա:

Fleur (ֆլէօր) գ. իգ. Ծաղիկ. չիչէք: առոյգութիւն հասակի, ծաղկեալ հասակ. էյիլիքլիք, ինֆիւվան, շէպապ: մնն պտղոց. մէյվէ թօզանը: գեղեցկութիւն, շուք, փառք, պայծառութիւն. ճիլա, ֆէրահ: ընտրելագոյն կամ լաւագոյն մասն իրաց. էօղ, ղիւղթէր, ղիւպէ: պաճուճանք կամ սեթեւեթք բանից. իլմ մանտըգը ալըսը: Fleur de farine, նաշիհ. ինճէ ունու: Fleur de lys, շուշան. զամպագ չիչէյի: À fleur de, հաւասար, զերեսօք. պէրապէր, էյիլինճէ:

Fleur de la passion (ֆլէօր տը լա փասիօն) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Fleur de lis (ֆլէօր տը լի) *տե՛ս* Lis.

Fleuraison (ֆլէօրէզօն) գ. իգ. Ծաղկումն, փթթելն, ժամանակ ծաղկելոյ անկոց. չիչէք զամանը, չիչէքլէնմէ:

Fleurs blanches (ֆլէօր պլանշ) գ. իգ. յոգ. Ախտ ինչ կանանց. ագ հայիզ:

Fleurdeliser (ֆլէօրտըլիզէ՛) բ. ն. Շուշանազարդ յօրինել. զամպագ կամ սուսէն իլէ տօնատմագ:

Fleuré, Fleureté *և* Fleuronné (ֆլէօրէ՛, ֆլէօրտէ՛, ֆլէօրօնէ՛) ած. Ծաղկավերջ (ըստ կնքաբանից):

Fleurer (ֆլէօրէ՛) բ. չ. Բուրել զհոտ. գօգմագ, գօգու սալմագ:

Fleuret (ֆլէօրէ) գ. ար. Խոշոր թել մետաքսեայ. ֆիւրիւղլիւ իփէք: Ժապաւէն մետաքսեայ: սուր անսայր. ուճսուզ, քէսմէզ գըլըճ: քայլ կաքաւու ոտից:

Fleurette (ֆլէօրէտ) գ. իգ. Ծաղիկ փոքրիկ. չիչէքճիք: քաղցրաբանութիւն, փաղաքշանք, քծնելն զկանամբք. ճիլվէ, նազլըգ, չիլվէ, տատլը սէօզ:

Fleurir (ֆլէօրիր) բ. չ. Ծաղկիլ, փթթիլ: փայլիլ, բարգաւաճիլ. չիչէքլէնմէք, չիչէք վէրմէք, աչըլմագ, չիչէք աչմագ: Միւտէպպէր օլմագ, մամուր վէ ապատան օլմագ: Fleuri, ie, ծաղկեալ, կարմրափայլ:

Fleurissant, ante (ֆլէօրիսան, անտ) ած. Ծաղկեալ, ծաղկափթիթ, ծաղկաւէտ. աչըգ, աչըլմըշ, չիչէքլէնէն, չիչէք վէրէն:

Fleuriste (ֆլէօրիստ) գ. ար. Ծաղկասէր. չիչէք սէվէն: ծաղկագործ. չիչէքճի:

Fleuron (ֆլէօրօն) գ. ար. Զարդ յօրինեալ 'ի ծաղկանց. չիչէքտէն զինէթ:

Fleuve (ֆլէօվ) գ. ար. Գետ մեծ, հոսանք ջուրց. չայ, ըրմագ, նէհր, ճույ:

Flexibilité (ֆլէքսիպիլիտէ՛) գ. իգ. Դիւրակորութիւն, կակղութիւն. էյիլիճիլիք, էյրիլիք, ֆէտալը:

Flexible (ֆլէքսիպլ) ած. Դիւրակոր, դիւրահակ, կակուղ, դիւրաթեք: զթած, բարեգութ. հնազանդ, դիւրանուաց. էյիլիր, էյիլէն, էյիլմէսի կամ պիւքիւլմէսի գոլայ. էլվէրլի, մուլայիմ:

Flexion (ֆլէքսիօն) գ. իգ. Կորութիւն, հակումն, թեքումն. էյիլիշ, էյիլմէ:

Flibot (ֆլիպօ) գ. ար. Նաւ ինչ փոքրիկ. քիւչիւք ֆիլէմէնք կէմիսի:

Flibustier (ֆլիպիւստիէ՛) գ. ար. Հէնք ծովու յԱմերիկա. Էնի տիւնեանըն գուրսանը կամ գուրսանլար:

Flinquer (ֆլէնքէ՛) բ. ն. Քանդակել (ըստ ոսկերչաց):

Flint-glass (ֆլինտ կլաս) գ. ար. Ապակի Անգղիացւոց սպիտակ յոյժ:

Flocon (ֆլօքօն) գ. ար. Տարափ ձեան: ծիւ բրդոյ կամ մետաքսի. գար տօփաղլարը. ֆիւսգիւլ, եիւն եումաղը կամ տօփու:

Floraison (ֆլօրէզօն) գ. ար. Ծաղկումն, փթթելն, ժամանակ ծաղկելոյ. աղաճլարըն չիչէքլէնմէ վագըդը:

Florales (ֆլօրալ) գ. իգ. յոգ. Հանդէս տօնի փղորեայ դիցուհւոյն:

Floraux (ֆլօրօ) ած. ար. յոգ. Jeux floraux de Toulouse, Ճեմարան ինչ Ակադեմեան:

Flore (ֆլօր) գ. իգ. Ծաղկաբանութիւն:

Floréal (ֆլօրէ՛ալ) գ. ար. Երկրորդ ամիս գարնայնոյ (ըստ նորահնար տարւոյ Գաղղիացւոց):

Florée (ֆլօրէ՛) գ. իգ. Լեղակ ինչ:

Florence (ֆլօրանս) գ. իգ. Աղձ ինչ կերպասու:

Florencé, ée (ֆլօրանսէ՛) ած. Շուշանավերջ (ըստ կնքաբանից):

Florentine (ֆլօրանտին) գ. իգ. Աղձ ինչ ողորկ և փայլուն կերպասու:

Florès (ֆլօրէ) Faire florès, Առնել հանդէս մեծածախս (է բառ Լատին):

Floretone (ֆլօրտօն) գ. իգ. Ասուի ինչ Սպանիացւոց:

Florin (ֆլօռէն) գ. ար. Դահեկան ինչ ոսկի կամ արծաթի. ֆիօրին, ֆօրինթ:

Florissant, ante (ֆլօռիսան, անթ) ած. Ծաղկեալ, բարգաւաճեալ, մեծանուն, փայլեալ. մամուր, ապատան, շէն:

Floriste (ֆլօռիսթ) գ. ար. Ծաղկաբան, գիրք ծաղկաբանութեան:

Flot (ֆլօ) գ. ար. Ալիք, կոհակ, ծփանք. տալղա, մէվճ, թալազ: տեղատուութիւն և մակընթացութիւն ծովու. տէնիզ արթմասը: փայտ կամ գերան տարեալ ընդ գետ: յոգ. Խուռն բազմութիւն: A grands flots, խուռն, բազմութեամբ: Être à flot, լինել յերեսս կամ վերեւօք ջուրց, ծփիլ կամ տատանիլ յալեաց. սու իւսթիւնտէ օլմագ, եիւզմէք:

Flottable (ֆլօթապլ) ած. Նաւարկելի լաստիւ. սալ իշլէյէն:

Flottage (ֆլօթաժ) գ. ար. Նաւարկութիւն լաստափայտիւ, տանելն զփայտ 'ի վերայ լաստի:

Flottaison (ֆլօթէզօն) գ. իգ. Մասն նաւու վերեւօք ջուրց. սու ալթընտա պուլունան կէմինին գարընասը:

Flottant, ante (ֆլօթան, անթ) ած. Ծըփեալ, ալէտանջ. չալգանըճը, սալլանան, սու եա տէնիզ իւսթիւնտէ կէզէն: վարանամիտ, կեղակարծ. պիր ֆիքիրտէ տուրմայան:

Flotte (ֆլօթ) գ. իգ. Նաւատորմիղ, տորմիղ կամ գումարտակ նաւուց, նաւախումբ. տօնանմա, տէրեա տօնանմասը:

Flottement (ֆլօթման) գ. ար. Յառաջ խաղալն ճակատու զօրաց:

Flotter (ֆլօթէ) բ. չ. Ծփիլ յալեաց, ալէկոծիլ, տատանիլ կամ գնալ յերեսս ջուրց. չալգանմագ, տալգալանմագ, սու իւսթիւնտէ եիւզմէք: վարանիլ, յուզիլ 'ի ծփանս խորհրդոց. տարակուսիլ. շիւպհէտէ օլմագ, շիւպհէլէնմէք, պիր ֆիքիրտէ օլմամագ: Flotté, ée, ծփեալ, տատանեալ: Bois flotté, լաստ, լաստափայտ. սալ, չայտան կէլէն օտուն:

Flottille (ֆլօթիյլ) գ. իգ. Փոքրիկ կամ սակաւ գումարտակ նաւուց. տօնանմաճըգ, էօրըմ կամ ինճէ տօնանմա:

Flou (ֆլու) մակ. Թեթեւ (նկարել):

Flouette (ֆլուէթ) գ. իգ. Նուրբ դրօշ 'ի ծայրս կայմին. եէլ գօվան:

Flouin (ֆլուէն) գ. ար. Ազգ ինչ նաւու:

Flouve des bressans (ֆլուվ տէ պրէսան) գ. իգ. Է բոյս ինչ:

Fluant (ֆլիւան) ած. ար. Անսոսինձ (թուղթ). եագը քէաղըտը:

Fluate (ֆլիւաթ) գ. ար. Բաղադրութիւն քիմիական աղից:

Fluctuation (ֆլիւքթիւասիօն) գ. իգ. Շարժումն, ծփումն. տէմէվվիւճ:

Fluctueux, euse (ֆլիւքթիւէօ, էօզ) ած. Խռովեալ, մրրկածուփ, ալէտատ, ալէտանջ. տալղալը, չալգալանըր:

Fluer (ֆլիւէ) բ. չ. Ծորել, հոսել, կայլակել. ագմագ, ճէրէեան էթմէք:

Fluet, ette (ֆլիւէ, էթ) ած. Տկար, գիրգ, փափկասուն, նիհար. զայիֆ, զապուն, գուվվէթսիզ, ինճէ պօյլու:

Fluide (ֆլիւիտ) ած. և գ. Հեղանուտ, հոսանուտ, հեղեղուկ, լուծական, լոյծ: հեղուկ, հեղանիւթ. ագար, ճարի, սուլու, սըվըգ. հավա վէ պուխար կիպի նէսնէ:

Fluidité (ֆլիւիտիթէ) գ. իգ. Հոսականութիւն, լուծութիւն, լուծականութիւն. սըվըգլըգ:

Fluorique (ֆլիւօռիք) ած. Որ ունի զյատկութիւն լուծական աղի:

Fluors (ֆլիւօռ) գ. ար. յոգ. Վանի ակունք, պէսպիսագոյն բիւրեղք նման գոհարաց. սըրչա տաշ:

Flûte (ֆլիւթ) գ. իգ. Սրինգ, եղեգնափող. պիր նէվ տիւտիւք, ֆիլիւթ, նէյ, գավալ: ազգ ինչ բեռնակիր նաւաց. մավունա: պատուաստ ինչ: Flûte de berger, է բոյս ինչ ջրային:

Flûté, ée (ֆլիւթէ) ած. Քաղցր և դաշնակաւոր (ձայն):

Flûter (ֆլիւթէ) բ. չ. Հարկանել զսրինգ. տիւտիւք չալմագ: ըմպել զգինի (առի բառ ռամկաց). չօգ իչմէք:

Flûteur, euse (ֆլիւթէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Սրնգահար. տիւտիւք չալան:

Fluviatile (ֆլիւվիաթիլ) ած. Գետոյ (խեցեմորթ):

Flux (ֆլիւ) գ. ար. Մակընթացութիւն կամ հոսանք ծովու. մէտտ, տէնիզ արթմասը: հոսումն. ագընտը: դաշտան, օրէնք կանանց. այ պաշը, ատէթ: Flux et reflux, մակընթացութիւն և տեղատուութիւն ծովու. մէտտ իւ ճէզիր, տէրեանըն արթըբ էքսիլմէսի: լուծումն որովայնի. եիւրէք սիւրմէսի:

Fluxion (ֆլիւքսիօն) գ. իգ. Հոսումն, ծորումն (հիւթոց). նազիլէ, նէվազիլ, պէտէնտէ քի սուլարըն ագմասը, զաթ էլ ճէնպ: տարբերական հաշիւ (ըստ ուսումնականաց):

Fluxionnaire (ֆլիւքսիօնէռ) ած. Որ ստէպ կրէ զհոսումն հիւթոց. զիւքէամլը, տումաղլը:

Focile (ֆօսիլ) գ. ար. Ոսկր կամ ստեղն բազկի և սրունից:

Foëne (ֆօէն) գ. իգ. Բազմաժանի, բազմարձէն (ձկնորսաց). զըփգըն:

Foerre կամ Foarre (ֆօէռ, ֆօառ) գ. ար. Ծղօտ, ցօղուն:

Foetus (ֆէթիւս) գ. ար. Սաղմն. ճէնին:

Fofe (ֆօֆ) գ. ար. Մարդակեր գազան ինչ Սինէացւոց:

Foi (ֆուա) գ. իգ. Հաւատ: հաւատ քրիստոնէի, քրիստոնէութիւն: հաւատք, հաւատարմութիւն, անկեղծութիւն: խոստումն, բան, վկայութիւն: դեն, կրօնք. տին, իման. տինի իսավի. ինան, իթիգատ. տօղրուլուգ, իսթիգամէթ. սէօզ, ահտ, վէֆա. իսլամ:

Foible (ֆէպլը) ած. և գ. Տկար, անզօր. Թոյլ։ Թերի, պակասաւոր։ տկարութիւն։ պակասութիւն. զայըֆ, զապուն, գուվվէթսիզ, էքսիք. էքսիքլիք, նագըսլըգ։

Foiblement (ֆէպլըման) մակ. Տկարութեամբ, Թուլութեամբ, Թուլագոյնս. զապունլուգ իլէ, մէճալսըզլըգ իլէ, կէվշէքլիք իլէ։

Foiblesse (ֆէպլէս) գ. իգ. Տկարութիւն, Թուլութիւն, պակասութիւն։ Նուաղումն. զայըֆլըգ, զապունլուգ, գուվվէթսիզլիք. մէճալսըզլըգ, աճիզ. պայըլմա, պայըլըշ, ճան պայըլմասը։ Tomber en foiblesse, Նուաղիլ, Թալկանալ. պայըլմագ։

Foiblir (ֆէպլիր) բ. չ. Տկարանալ, Թուլանալ, անկանիլ յուժոյ, պարտասիլ. Լքանիլ, սրտաբեկ լինել. զայըֆլանմագ, կէվշէնմէք, ղայրէթսիզ օլմագ։

Foie (ֆուա) գ. ար. Լեարդ. ճիյէր, գարա ճիյէր։

Foin (ֆուէն) գ. ար. Խոտ չոր, խոտ. օթլուգ, գուրու օթ։

Foin (ֆուէն) մջ. Ո՛հ, ո՛վ. բամբէ, վա՜շ, ո՛վ Թշուառութեանս. ֆիւֆ, աման։

Foire (ֆուար) գ. իգ. Տօնավաճառ, վաճառատեղի. փանայըր։ պարգև տօնավաճառի։ Թանչ, որովայնալուծութիւն. իչիրէք աղրըսը. իսհալ։

Foirer (ֆուարէ) բ. չ. Ունել զլուծումն որովայնի. իչիրէք սիւրմէք, իսհալը օլմագ։

Foireu, euse (ֆուարէօ, էօզ) ած. և գ. Որ ունի զլուծումն որովայնի. իսհալը օլան քիմէսնէ։

Fois (ֆուա) գ. իգ. Անգամ, նուագ. քէրրէ, դէֆա, գաթ։ Une fois, միանգամ, զմի նուագ. պիր քէրրէ։ Deux fois, երկիցս. իքի քէրրէ, իքի դէֆա, իքի գաթ։ Trois fois, երիցս, երրորդանգամ. իւչ քէրրէ։ Un fois ou deux, միանգամ և երկիցս. պիր իքի դէֆա։ Quelque fois, երբեմն, մերթ, է զի. պազը քէրրէ, նիճէ քէրրէ։ A la fois, միանգամայն, միահաղոյն. պիրտէն, պիր օղուրտան, պիրտէն պիրէ։ Autre fois, երբեմն, կանխաւ, յառաջագոյն, յանցեալ ժամանակս. էվվէլին զամանտա, էվվէլին զամանլարտա։ Une autre fois, միւսանգամ, վերստին. յայլում նուագի. ղայրի քէրրէ։ Une fois autant, նոյնչափ ևս. պիր օգատար։ De fois à autre, երբեմն, մերթ ընդ մերթ, է զի. պազը քէրրէ։

Foison (ֆուազօն) գ. իգ. Առատութիւն, լիութիւն, բազմութիւն. չօգլուգ, պօլլուգ։ A foison, առատապէս, լիով. չօգլուգ իլէ, պօլլուգ իլէ. պօլ պօլ։

Foisonnement (ֆուազօնման) գ. ար. Աճումն զանգուածոյ շիջեալ կրոյ։

Foisonner (ֆուազօնէ) բ. չ. Առատանալ, յորդել, աճել, բազմանալ. չօգ օլմագ, չօղալմագ։

Fol կամ Fou, ար. Folle, իգ. ած. և գ. Յիմար, խելագար, անմիտ, անհանճար։ ուրախ, զուարթամիտ, խեղկատակ։ մոլի, մոլեալ, զառամեալ։ օտար, այլանդակ, վայրապար։ միամիտ, դիւրահաւան, դիւրախաբ. տէլի, տիվանէ, մէֆթուն կամ մէճնուն, ագըլսըզ։

Folâtre (ֆօլադր) ած. Ծաղրական, կատակասէր, ծաղրածու. շէնլան, շագաճը, լատիֆէճի, խօրադաճը։

Folâtrer (ֆօլադրէ) բ. չ. Ընդ խաղ առնել կամ ասել, զծաղու գալ, խեղկատակել. շէնլանմագ, խօրադա կամ շագա էթմէք, օյնամագ։

Folâtrerie (ֆօլադրըրի) գ. իգ. Կատակ, ծաղր, խաղ. ծաղրածութիւն, զբօսանք, զուարճութիւն. շէնլանլըգ, շագա, խօրադա, օյուն։

Foliacé, ée (ֆօլիասէ) ած. Տերևային, սաղարթանման։

Foliation (ֆօլիասիօն) գ. իգ. Սաղարթաբերութիւն, տերևազարդութիւն, տերևք ծաղկանց։

Folichon, onne (ֆօլիշօն) ած. և գ. Ծաղրական, ծաղրածու, խեղկատակ. շէնլան, շագաճը, քէյֆլի։

Folie (ֆօլի) գ. իգ. Յիմարութիւն, անմտութիւն, խելագարութիւն։ անխոհեմութիւն, անհանճարութիւն։ կատաղութիւն, անկարգութիւն։ անկարգ կամ բուռն սէր, զակատութիւն. տէլիլիք, տիվանէլիք։

Folié, ée (ֆօլիէ) ած. Սաղարթացեալ, յօրինեալ իբրև զտերև։

Foliforme (ֆօլիֆօրմ) ած. Տերևանման, սաղարթաձև։

Folio (ֆօլիօ) գ. ար. Թերթ Թղթոյ (է բառ Լատին)։ Folio recto, առաջին երես Թերթի Թղթոյն։ Folio verso, երկրորդ կամ միւս երես Թերթի Թղթոյն։ Un in-folio, կիսաթերթ կամ միածալ մատեան։

Foliole (ֆօլիօլ) գ. իգ. Թերթ փոքրիկ. Թերթիկ։

Folipare (ֆօլիփար) ած. Տերևաբեր, սաղարթաբեր։

Follement (ֆօլման) մակ. Անմտաբար, անհանճարաբար, յիմարութեամբ. տէլիլիք իլէ, տէլի կամ տիվանէ կիպի. տէլիճէ, տիվանէճէ։

Follet, ette (ֆօլէ, էդ) ած. Բախած, փոքր մի յիմար, զուարթամիտ. չօճուգճա, ագըլսըզ, շէնլան։ Poil follet, աղուամազ. այվա տիւյիւ, տիւյճիյէզ։ Feu follet, հուր մոլի (ըստ ընախօսաց)։ Esprit follet կամ սոսկ Follet, այս օդոյ, ոգի. ճին, փէրի, տիվ։

Folliculaire (ֆօլիքիւլէր) գ. և ած. Որ՚ի լոյս ընծայէ զթերթս կամ զթուղթս (նորալուրս)։

Follicule (ֆօլիքիւլ) գ. իգ. Պարուտակ սերմանց. գապուգ, զար։ Թաղանթ ինչ մարմնոյ։

Folliculeux (ֆօլիքիւլէօ) ած. Թաղանթային։

Fomachant (ֆօմաշան) գ. ար. Աստղ ինչ։

Fomentation (ֆօմանդասիօն) գ. իգ. Սատածումն, դեղ տածողական. տէքմիփ, ըլըտմագլըգ։

Fomenter (ֆօմանդէ) բ. ն. Սատածել, տա‿

ծել դեղովք, դարմանել: դրդուել, սադրել, արծարծել. ըսըթմագ, ուըճմագ դուռթմագ, քէնթ կամ դէքմէք էդմէք, ըսթա գօմագ. ուըրթըրմագ:

Foncailles (ֆօնգայլ) գ. իգ. յոգ. Մահճակալ տախտակք:

Foncer (ֆօնսէ՛) բ. ն. Յատակել կամ յատակս արկանել տակառաց. ֆըչըյա դիպ գօմագ կամ քէչիրմէք: Թանձրացուցանել զգոյնն. պիր րէնկի գօյու էդմէք: չ. Վճարել զպարտս, տալ զպէտս ծախուցն. պիրինին մասրաֆընը էօտէմէք: բանալ, տարածել: Foncé, ée, հարուստ, ընչաւէտ. զէնկին: Ներկուռ, քաջագէտ, բանիբուն. պիր ուսթատ ատամ: մուգ (գոյն). գօյու, մօր:

Foncet (ֆօնսէ) գ. ար. Նաւակ ինչ գետոյ: տախտակ ինչ երկաթի:

Foncier, ière (ֆօնսիէ՛, էռ) ած. Գետնոյ, կալուածոց. ագարէտէ մութաալլիգ: տէր կալուածոց. տօփրագ սահիպի:

Foncièrement (ֆօնսիէռման) մակ. Ի խորս, խորագոյն. տէմէլտէն, տիպտէն, ղուտրըթա:

Fonction (ֆօնքսիօն) գ. իգ. Կատարումն պաշտաման. պաշտօն, գործողութիւն. պիր խըզմէթի կամ իշի կէօրմէ. խըզմէթ, իշլէմէ:

Fond (ֆօն) գ. ար. Խորութիւն, յատակ: խորշ: խորք, ծածուկք. տիպ. տէրինլիք. տէրէ. բուգազ եէր. իչ, տէրուն. տէմէլ, իսաս. ասըլ. ասըլ էսաս: գետին, կալուած. տօփրագ, չիֆթլիք: À fond, 'ի խորս, խորագոյնս. տէմէլտէն, տիպտէն, պիլճիւմլէ, պիլքիւլլիյէ: De fond en comble, ծագէ 'ի ծագ, բոլորովին. պիր ուճտանպաշ օպիր ուճունա, պաշտան պաշա:

Fondamental, ale (ֆօնտամանթալ) ած. Հիմնական, հիմնն: գլխաւոր. տէմէլլի, ասըլ:

Fondamentalement (ֆօնտամանթալման) մակ. Հիմնաբար, հաստատութեամբ. տէմէլինտէն, տէմէլ իլէ:

Fondant, ante (ֆօնտան, անթ) ած. և գ. Հալելի, լուծանելի. լուծական, հալողական. ատըլը. էրիթիճի, ղայըր:

Fondateur, trice (ֆօնտաթէօռ, թռիս) գ. ար. և իգ. Հիմնարկու, հիմնադիր, շինող, առաջնորդ հիմնարկութեան. տէմէլ գօյան, պինայըն վուրուճու, մուէսսիս, ֆէյզա էսիճի, ֆիր:

Fondation (ֆօնտասիօն) գ. իգ. Հիմնարկութիւն, հիմն, շինութիւն. տէմէլ գօմա, տէէսիս, վագըֆ էսաս: Հրխտակ կամ հասոյթ թողեալ 'ի հիմնարկուէ. վագֆ, խայրատ:

Fondement (ֆօնտըման) գ. ար. Հիմն, հաստատութիւն: սկիզբն, առիթ, պատճառ. տէմէլ, պինայըն, էսաս. սէպէպ: երաստան, յետոյք, սրբան. օտուրագ:

Fonder (ֆօնտէ՛) բ. ն. Հիմն արկանել. հիմնարկել, հիմնել, շինել, կանգնել, կառուցանել. տէմէլ գօմագ, տէմէլլէմէք, վագըֆ էսաս էդմէք, տէմէլ պրագմագ, պինա էդմէք: հաստատել, դնել. վազ էդմէք: կարգել կամ թողուլ զհասոյթ. վագըֆ հասանադ էդմէք: Se fonder, բ. յ. Հաստատիլ, յենուլ. իննատ էդմէք, դայանմագ:

Fonderie (ֆօնտըռի) գ. իգ. Ձուլարան, տեղի կամ արուեստ ձուլելոյ զմետաղս. դէօքմէխանէ. դէօքմէճիլիք, դէօքմէ սանաադը:

Fondeur (ֆօնտէօռ) գ. ար. Ձուլիչ, հալող. դէօքմէճի:

Fondis (ֆօնտի) գ. ար. Յատակ կամ խորութիւն շինուածոց:

Fondoir (ֆօնտօառ) գ. ար. Տեղի հալելոյ զճարպ:

Fondre (ֆօնտըռ) բ. ն. Հալել, լուծանել. էրիտմէք: ձուլել. դէօքմէք: չ. Ընկղմիլ, խորասուզիլ. չէօքմէք, ճէօքմէք, պադմագ: հասնիլ, խաղալ, դիմել 'ի վերայ. հիւճում կամ համլէ էդմէք, իստիլանէ դիւշմէք, ատըլմագ: Se fondre, բ. յ. Հալիլ, լուծանիլ. էրիմէք, զայըֆ օլմագ:

Fondrière (ֆօնտռիէռ) գ. իգ. Խոռոչ կամ պատառուած երկրի. չուգուր եէր: ճախին, ճահիճ, տղմուտ. սու եօլու, պաթագ:

Fondrilles (ֆօնտռիլ) գ. իգ. յոգ. Յատակինք, դիրտ, աղտեղութիւն. չէօքիւ:

Fonds (ֆօն) գ. ար. Գետին, երկիր, կալուածք. տօփրագ: ինչք, գոյք, ստացուածք. նիգօթ, էմտաա, մատաա: գլուխ դրամոյ. սէրմայէ:

Fonger (ֆօնժէ՛) բ. չ. Ծծել թղթոյ զթանաքն, թափանցել թանաքի:

Fongible (ֆօնժիպըլ) ած. Չափելի, կշռելի:

Fongite (ֆօնժիթ) գ. իգ. Քար ինչ սնկանման:

Fongueux, euse (ֆօնկէօ, էօզ) ած. Սնկային, սնկանման (միս կամ վէրք). մանտար կիպի պէլիք պէլիք օլան, կէօզ կէօզ:

Fongus (ֆօնկիւս) գ. ար. Սնկանման միս բուսեալ 'ի մարմնի 'ի վերայ անոթի (է բառ Լատին):

Fontaine (ֆօնթէն) գ. իգ. Աղբիւր. չէշմէ, պունար: շատրուան. շատըրվան: սափոր կամ աման ջրոյ. սու գապը: երակ ինչ սկաւառակի գլխոյն:

Fontange (ֆօնթանժ) գ. իգ. Ծոպք գլխարկի կանանց:

Fonte (ֆօնթ) գ. իգ. Ձուլումն, հալումն. էրիտմէ, դէօքմէ: ձոյլ, ձուլած, ձուլածոյ. էրիմէ, մադէն: ձուլածոյ գիրք կամ տառք:

Fontenier (ֆօնթընիէ՛) գ. ար. Ճարտարապետ կամ ոստիկան աղբերաց. սու եօլճու:

Fonticule (ֆօնթիքիւլ) գ. ար. Աղբերակ վերաց. քէագը:

Fonts (ֆօն) գ. ար. յոգ. Աւազան մկրտութեան, մկրտարան. վաֆթիզ օլունան հավուզու, վաֆթիզ հավուզու:

Foque (ֆօք) գ. իգ. Առագաստ նաւու եռանկիւնի:

For (ֆօռ) գ. ար. Ատեան, իշխանութիւն. շէ՛րի շէրիֆ:

Forage (ֆօռաժ) գ. ար. Բաժ կամ մաքս գինւոյ:

Forain, aine (ֆօռէն) ած. Օտար, արտաքին, օտար երկրի. եապանճը. էճնէպի, տաշրատան կէլէն:

Forban (ֆօռպան) գ. ար. Ասպատակ կամ հէն ծովու. գօրսան կամ գօրսանլըգ, տէնիզ խըրսըզը:

Forçage (ֆօռսաժ) գ. ար. Առաւելութիւն չափոյ կամ կշռոյ:

Forçat (ֆօռսա) գ. ար. Դատապարտեալ 'ի ցռկանաւս, գերի ցռկանաւու. քիւրէքտէ օլան նէֆէր, ֆայղէնտ կամ ֆայճէնտ:

Force (ֆօռս) գ. իգ. Ոյժ, զօրութիւն, կար, կարողութիւն: ամրութիւն, հաստատութիւն: քաջութիւն, արութիւն: բռութիւն, բռնութիւն, սաստկութիւն, ազդուութիւն, ուժգնութիւն. գուվվէթ, գավիլիք, զօր, քէսքինլիք, գուտրէթ, տագաթ, մէթինլիք, իգթիտար: յոգ. Զօրք, զօրութիւն. պէօլիւքլէր, ասքէր:

Forcément (ֆօռսէման) մակ. Բռնի, բռնաբար, ակամայ. զօր իլէ:

Forcené, ée (ֆօռսընէ) ած. Յիմար, խելացնոր, մոլի, կատաղի. գուտուզ, գուտուրմուշ, մէճնուն:

Forceps (ֆօռսէփս) գ. ար. Մկրատ կամ ագցան վիրաբուժից (է բառ Լատին). քէլպէթին:

Forcer (ֆօռսէ) բ. ն. Բռնի առնել, բռնադատել, ստիպել: կոտրել, խլել, յափշտակել: խորտակել բռնութեամբ: աշխատ առնել, պարտաւորեցուցանել. զօրլամագ, զօր էթմէք, զօր վէրմէք, գըրմագ, պօզմագ, զօր իլէ էթթիրմէք, զօր իլէ ալմագ, զօր իլէ ալմագ, իլզամ էթմէք: Forcé, ée, բռնի. բռնադատեալ. մուլզէմ, մէճպուր:

Forces (ֆօռս) գ. իգ. յոգ. Մկրատ մեծ առ 'ի խուզել. պէօյիւք մագաս, սըրփու:

Forclore (ֆօռքլօռ) բ. ն. Ի բաց մերժել, չառնուլ յանձն:

Forclusion (ֆօռքլիւզիօն) գ. իգ. Ի բաց մերժումն, չընդունելութիւն:

Forer (ֆօռէ) բ. ն. Ծակել, բանալ գծակ. տուրղուլամագ, տէլմէք:

Forestier (ֆօռէսթիէ) գ. ար. Վերակացու անտառաց. գօրուճու:

Forêt (ֆօռէ) գ. իգ. Անտառ, դաշտ անտառի. օրման, օրմանլըգ, գօրու:

Foret (ֆօռէ) գ. ար. Գչիր տակառաց գինւոյ. պուրղու:

Forfaire (ֆօռֆէռ) բ. չ. Առնել ընդդէմ իրաւանց, անիրաւել, յանցանել. պօրճունուն [illegible] էթմէք, գապահաթ էթմէք: տալ զիրաւել զվիճակն. պիր մուլքիւ ղապթ էթթիրմէք:

Forfait (ֆօռֆէ) գ. ար. Յանցանք, մեղք, անիրաւութիւն. ճիւրմ, գապահաթ, էարամազլըգ: առնուլն 'ի վարձու, մենավաճառութիւն. իլթիզամ, ուզլաշմա, կէօտիւրիւ:

Forfaiture (ֆօռֆէթիւռ) գ. իգ. Յանցանք կամ անիրաւութիւն դատաւորի. գապահաթ:

Forfante (ֆօռֆանթ) գ. ար. Խաբուսիկ, խաբեբայ, դերասան (է բառ Իտալացւոց). հիլէպազ, լաֆազան, պօշ պօղազ:

Forfanterie (ֆօռֆանթըռի) գ. իգ. Առասպելախօսութիւն, դերասանութիւն. լաֆ կիւզաֆ, լաֆազանլըգ:

Forge (ֆօռժ) գ. իգ. Գործարան երկաթագործաց, դարբնոց. տէմիր օճաղը, տէմիր խանէ, չիլինկիր օճաղը կամ գուրունու: կրպակ պայտառաց. նալպանտ տիւքեանը:

Forgeable (ֆօռժապլ) ած. Զոր մարթ է գործել 'ի դարբնոցի. չէքիճլէնիր:

Forger (ֆօռժէ) բ. ն. Գործել զերկաթ 'ի դարբնոցի, դարբնել: հնարել, դաւել, կեղծել. չէքիճլէմէք, տէմիրճիլիք էթմէք. էափմագ, տիւզմէք: Se forger, բ. յ. Երեւակայել. հայալլանմագ:

Forgeron (ֆօռժըռօն) գ. ար. Դարբին երկաթոյ, երկաթագործ. տէմիրճի: ձուկն ինչ ծովու:

Forgeur (ֆօռժէօռ) գ. ար. Դարբին, երկաթագործ. չիլինկիր: կեղծիչ, դաւակ ստութեանց. եալանճը, տիւզէտիճի:

Forhuer (ֆօռհիւէ) բ. չ. Հարկանել զփող եղջերեայ՝ առ 'ի կոչել յետս զշունս որսոյ:

Forjeter (ֆօռժըթէ) բ. չ. Արտաքոյ ցցուիլ կամ ելանել (շինուածոց). տըշարը չըգմագ, չըգմագ:

Forlachure (ֆօռլաշիւռ) գ. իգ. Թերութիւն անկուածոյ:

Forlancer (ֆօռլանսէ) բ. ն. Հանել յորջոյ զգազանն. պիր հայվանը եաթաղընտան չըգարմագ:

Forlançure (ֆօռլանսիւռ) գ. իգ. Թերութիւն անկուածոյ կերպասուն:

Forlane (ֆօռլան) գ. իգ. Ազգ ինչ կաքաւու ոտից:

Forligner (ֆօռլինեէ) բ. չ. Օտարանալ յառաքինութենէ նախնեաց, վատթարանալ. ասլընտան ազմագ, նախալէֆ օլմագ:

Forlonger (ֆօռլօնժէ) բ. չ. Հեռանալ կամ փախչել որսոյ 'ի տեղւոջէ իւրմէ:

Formaire (ֆօռմէռ) գ. ար. Որ յօրինէ զկաղապարս թղթոյ:

se Formaliser (ֆօռմալիզէ) բ. յ. Գայթակղիլ, զչարիլ, համարել անձին անարգանս, նեղիլ, դժուարիլ. ինճինմէք, խաթըրը գալմագ, կիւճիւնէ կէլմէք:

Formaliste (ֆօռմալիսթ) ած. և գ. Մանրակրկիտ: կարի խիթ ակնածու. ուսուլէ ռիայէթ էտէն. տէքլիֆ էտիճի:

Formalité (ֆօռմալիթէ) գ. իգ. Տարազ օրինական, սովորական եղանակ դատի կամ դատաստանի. շէրիաթ գանունու, ատէթ, ուսուլ:

For-mariage (ֆօռ մարիաժ) գ. ար. Ամուսնութիւն ծառայի առանց հրամանի տեառն իւրոյ:

Format (ֆօռմա) գ. ար. Ձեւ մատենի. քիթապըն շէքլի:

Formation (ֆօռմասիօն) գ. իգ. *Ստեղծումն, կազմութիւն, յօրինուած: ծագումն, աճումն: բաղադրութիւն կամ բարդութիւն.* տիւզիւլմէ, եափըլմա, շէքիլ, տէշքիլ, տէշէքքիւլ, խըլքաթ:

Forme (ֆօռմ) գ. իգ. *Ձև, կերպ, տեսակ: տարազ, եղանակ, օրինակ, գաղափար, կանոն: ոճ: պատկեր, կերպարանք, դէմք, տեսիլ, նմանութիւն.* շէքիլ, սուրէթ, թարզ. ուսլուպ, մինվալ, թավըր, գանուն, գայտէ. գալըպ, պիչիմ, քըյաֆէթ: *Ձևաւոր շարք գրոց տպագրութեան:* Pour la forme, *առ 'ի պահելոյ զսովորութիւնն, առ արտաքս ևեթ.* սուրէթա, եիւզտէն:

Formel, elle (ֆօռմէլ) ած. *Տեսական: որոշ, բացայայտ.* էօյլէ, մախսուս, մուսթագիլ:

Formellement (ֆօռմէլման) մկ. *Տեսականապէս: որոշակի, բացայայտ.* մուսթագըլլէն:

Former (ֆօռմէ) բ. ն. *Տեսակաւորել, կերպարանել. ձևացուցանել, ստեղծուլ, կազմել, յօրինել. առնել: կրթել, վարժել, մարզել: ճօրոգել (զբանս).* շէքլ՝ պիչիմ կամ սուրէթ վէրմէք, շէքիլլէնտիրմէք, պիր շէքիլէ կամ ուսլուպա գօմագ. փէյտահ էթմէք, եափմագ. էօյրէթմէք, թալիմ էթմէք. տիւզմէք: Se former, բ. չ. *Ձևանալ, կերպաւորիլ, կերպարանիլ, ընդունել զձև.* սուրէթէ կիրմէք, շէքիլլէնմէք: *կրթիլ, մարզիլ, հրահանգիլ.* էօյրէնմէք, ալըշմագ: *կերպարանել 'ի միտս, դնել 'ի մտի, երևակայել, կարծել.* թէմայիւլ էթմէք, ֆիքր կամ զանն էթմէք:

Formeret (ֆօռմըռէ) գ. ար. *Կամար գոթական շինուածոց:*

Formez (ֆօռմէ) գ. իգ. *Ինգք գիշատիչ թռչնոց:*

Formi (ֆօռմի) գ. ար. *Ախտ ինչ կտուցի որսական թռչնոց:*

Formiate (ֆօռմիադ) գ. ար. *Բաղադրութիւն քիմիական աղից:*

Formica-léo, գ. ար. *տես* Fourmi-lion.

Formicant (ֆօռմիքան) ած. ար. *Տկար և ստէպ (զարկ բազկի):*

Formidable (ֆօռմիտապլ) ած. *Ահեղ, ահաւոր, ահագին, սոսկալի, զարհուրելի.* գօրգուլու, հէյպէթլի:

Formier (ֆօռմիէ) գ. ար. *Որ յօրինէ զկաղապարս.* գալըպճը, գալըպ եափըճը:

Formique (ֆօռմիք) ած. *Մրջնական (թթու):*

Formulaire (ֆօռմիւլէռ) գ. ար. *Գիրք օրինակաց, տարազուց և արարողութեանց.* գանուն, ինշա քիթապը:

Formule (ֆօռմիւլ) գ. իգ. *Ոճ, եղանակ, տարազ.* ուսլուպ, սուրէթ, եազը սէօզլէրի, էօրնէք: *կարգադրութիւն բժշկի.* րէչէթա, հէքիմ թէզքէրէսի:

Fornicateur (ֆօռնիքադէօռ) գ. ար. *Պոռնիկ, շնացող.* զինաքեար, զէնփարէ, զանի:

Fornication (ֆօռնիքասիօն) գ. իգ. *Պոռնկութիւն, շնութիւն.* զինա, զէնփարէլիք:

Forniquer (ֆօռնիքէ) բ. չ. *Պոռնկիլ, շնալ.* զինա էթմէք:

Forpaître *կամ* Forpaiser (ֆօռփէդռ, ֆօռփէզէ) բ. չ. *Երթալ 'ի խնդիր ճարակի յայլ սահմանս:*

Fors (ֆօռ) նխ. *Բաց 'ի, բայց միայն:*

Forsenant (ֆօռսընան) ած. *Որսական կամ որսորդ (բարակ):*

Fort, Forte (ֆօռ, ֆօռդ) ած. *Քաջ, հզօր, արի, քաջասիրտ: ուժեղ, զօրաւոր: խիստ, յանդուգն: սաստիկ, ազդոյ, զօրեղ: դժուարին, տարժանելի: ճարտար.* գուվվէթլի, գավի, քէսքին, զարպլը, գաթը, զօրլու, գուտրէթլի, գիւճլիւ. գալըն, փէք, մուհքէմ, սախթ, գարարլը, սարպ:

Fort (ֆօռ) գ. ար. *Թաւ անտառ.* օրմանըն օրթասը: *ամրութիւն, ամուրք.* թապեա, մէթէրիս: *սաստկութիւն.* քէսքինլիք:

Fort (ֆօռ) մկ. *Քաջութեամբ, արիաբար, սաստկապէս: կարի, յոյժ, մեծապէս.* փէք, գաթը. խայլը: Fort bien, *կարի քաջ, յոյժ բարւոք.* փէք կիւզէլ, փէք էյի:

Fortement (ֆօռդման) մկ. *Քաջութեամբ, աներկիւղ, հզօրեղապէս, ուժգին, սաստիկ.* փէք, գաթը, պէրք, մուհքէմ:

Forté-piano (ֆօռդէ բիանօ) գ. ար. *տես* Piano-forte.

Forteresse (ֆօռդըռէս) գ. իգ. *Ամրոց, ամուրք, դղեակ, բերդ.* գալէ, հիսար, պէլ:

Fortifiant, ante (ֆիդիֆիան, անդ) ած. *Զօրացուցիչ.* գուվվէթ վէրէն, մուգավվի:

Fortification (ֆօռդիֆիքասիօն) գ. իգ. *Ամրութիւնք, պատսպարութիւնք, պատնէշ, արուեստ ամրացուցանելոյ: ամրութիւն, հաստատութիւն.* իսթիհքամ, իսթինատ, թէհասսուն. մէթէրիս, թապեա. թէհասսուն իլմի. գավիլէմէ:

Fortifier (ֆօռդիֆիէ) բ. ն. *Զօրացուցանել, կազդուրել: հաստատել, ամրացուցանել: զինել, պնդել.* գուվվէթլէնտիրմէք, գավիլէնտիրմէք, գուվվէթ վէրմէք. մէթանէթ վէրմէք, թահսին էթմէք. պէրք կամ գավի էթմէք, գավիլէմէք, պէրքիթմէք. զայրէթ վէրմէք: Fortifié, ée, *ամուր, ամրացեալ.* մահսուն, սարպ, մէթին:

Fortin (ֆօռդէն) գ. ար. *Ամրոց փոքրիկ, դղեակ փոքր.* հիսարճըգ, գալէճիք, փալանգա, մէթէրիսճիք:

Fortitrer (ֆօռդիդռէ) բ. չ. *Խոյս տալ կամ փախչել որսոյ 'ի շանց անտի:*

Fortraire (ֆօռդռէռ) բ. ն. *Շորթել. գողանալ (է բառ վաղեմի):*

Fortrait (ֆօռդռէ) ած. *Վաստակեալ (երիվար):*

Fortraiture (ֆօռդռէդիւռ) գ. իգ. *Կարի ինն աշխատութիւն երիվարի, խոնջութիւն:*

Fortuit, ite (ֆօռդիւի, իդ) ած. *Դիպուածական, պատահական.* իթթիֆագի, արազի: Cas fortuit, *դէպք, պատահար, դիպուած:*

Fortuitement (ֆօռթիւիթման) մակ. Ըստ դիպաց, ըստ դիպաց իմիք, ըստ պատահման, յանկարծ, յանկարծակի, անակնկալ. արազէն, իթթիֆագա, իթթիֆագ, անսըզ:

Fortunal (ֆօռթիւնալ) գ. իգ. Մրրիկ ծովու, խռովութիւն ալեաց. ֆըրթընա:

Fortune (ֆօռթիւն) գ. իգ. Դէպք, դիպուած, պատահար: բաղդ, բարեբախտութիւն, յաջողուած, երջանկութիւն: դըժբաղդութիւն, ձախորդութիւն, թշուառութիւն, արկած, վտանգ. թալիհ, պահթ, պախթ, նասըպ, նասիպ, ուղուր, գըսմէթ, իգպալ, րաաթ. պախթսըզլըգ: Բախտ կամ բաղդ (չաստուած ըստ հեթանոսաց): ինչք, հարստութիւն. մալ:

Fortuné, ée (ֆօռթիւնէ՛) ած. Բարեբախտ, երջանիկ, բարեվիճակ. թալիհլի, պախթլը, նասիպլի, ուղուրլու, տէվլէթլի: ընչաւէտ, հարուստ, մեծատուն. զէնկին, տէվլէթլի:

Fort-vêtu (ֆօռ վէթիւ) գ. ար. Այր երկայնազգեստ:

Forum (ֆօռօմ) գ. ար. Վաճառանոց, որդաստայ կամ հրապարակ Հռովմայ:

Forure (ֆօռիւռ) գ. իգ. Ծակ գործեալ գչրաւ. պուրղու տէլիյի:

Fosse (ֆօս) գ. իգ. Փոս, խորք, խոռոչ, գուբ: գերեզման. չուգուր. մէզար: Basse-fosse, բանտ անձուկ և խաւարչտին:

Fossé (ֆօսէ՛) գ. ար. Խրամ, փոս. խէնտէք, խանտագ. մէթէրիս:

Fossette (ֆօսէթ) գ. իգ. Փոսորակ, ծակ, խորշ. չուգուրճուգ, տէլիք, չուգուր:

Fossile (ֆօսիլ) ած. և գ. Հանքային: հանք. եէրտէն գազըլմըշ կամ չըգարըլմըշ. մատէնի. մատէն:

Fossoyage (ֆօսօայէաժ) գ. ար. Հատանելն զփոս, փորելն զգերեզման:

Fossoyer (ֆօսօայէ՛) բ. ն. Փոս կամ խրամ հատանել: պատել խրամով. չուգուր գազմագ. էթրաֆըն խէնտէք գազմագ:

Fossoyeur (ֆօսօայէօռ) գ. ար. Մեռելաթաղ, որ փորէ զգերեզման կամ զփոս. մէզարճը, չուգուր գազըճը:

Fou, *տես* Fol.

Fou (ֆու) գ. ար. Թռչուն ինչ նման ագռաւու:

Fouace (ֆուաս) գ. իգ. Կարկանդակ, քաքար, բլիթ. պլակինդի. պիր նէվ պէօրէք, պօղաչա, խամուրսագ:

Fouacier (ֆուասիէ՛) գ. ար. Քաքարագործ, քաքարավաճառ. պօղաչաճը:

Fouage (ֆուաժ) գ. ար. Հարկ եդեալ ՚ի վերայ իւրաքանչիւր տան:

Fouaille (ֆուայլ) գ. իգ. Մասն շան յորսոյ անտի:

Fouailler (ֆուայլէ՛) բ. ն. Սաստիկ հարկանել խարազանաւ. գամչըլամագ:

Foudre (ֆուտրը) գ. ար. և իգ. Կայծակն, շանթ: բարկութիւն Աստուծոյ. եըլտըրըմ, շիմշէք:

Foudroiement (ֆուտրօաման) գ. ար. Կայծականահարութիւն, շանթահարութիւն. եըլտըրըմ վուրուշու, սայգա զարպը:

Foudroyant, ante (ֆուտրօայէան, անթ) ած. և գ. Շանթաձիգ, շանթընկէց, ահեղ, լի ցասմամբ. եըլտըրըմլը, եըլտըրըմ կամ սայգա աթըճը, պէրրագ: ազդ ինչ հրացանի:

Foudroyer (ֆուտրօայէ՛) բ. ն. Հարկանել կայծակամբ, շանթահարել, կայծականահար սատակել. եըլտըրըմ վուրմագ, եըլտըրըմլամագ, չագըմագ: կործանել բախմամբ թընդանօթից և հրացանից:

Fouée (ֆուէ՛) գ. իգ. Որսորդութիւն ՚ի գիշերի լուսով ճրագի:

Fouet (ֆուէ) գ. ար. Մտրակ, խարազան. գամչը: գան, գաւազան. գէօթէք, պայագ, տէյնէք:

Fouetter (ֆուէթէ՛) բ. ն. և չ. Հարկանել մտրակաւ կամ խարազանաւ, գանել. ձաղկել. գամչըլամագ, գամչը կամ տէյնէք վուրմագ, գէօթէք պասմագ՝ վուրմագ կամ չալմագ, գըրպաճ իլա վուրմագ:

Fouetteur (ֆուէթէօռ) գ. ար. Որ հարկանէ մտրակաւ կամ խարազանաւ. գամչը կամ գէօթէք վուրուճու, գամչըլայըճը:

Fougade *կամ* Fougasse (ֆուկատ, ֆուկաս) գ. իգ. Ական փոքրիկ. լաղըմճըգ:

Fouger (ֆուժէ՛) բ. չ. Բրել վարազոյ կնճթաւ զգետինն. պուռնույլա եէր օյմագ:

Fougeraie (ֆուժըռէ) գ. իգ. Տեղի ուր բուսանի Fougère տունկն. էյրէլթիլիք:

Fougère (ֆուժէռ) գ. իգ. Է տունկ ինչ. էյրէլթի, եապան պալըրըը գարաար:

Fougon (ֆուկօն) գ. ար. Կրակարան կամ խոհակերոց նաւու. կէմի աշխանասը:

Fougue (ֆուկ) գ. իգ. Զայրոյթ, սրտմտութիւն: բոց, եռանդն, աշխոյժք: թափ, ուժգնութիւն, յարձակումն, բռնութիւն. հիտտէթ, թէհավվիւր, կէնճլիք աթէշի, ղայրէթ: յոք. Օդաձիգ փամփուշտք:

Fougueux, euse (ֆուկէօ, էօզ) ած. Կատաղի, բուռն, սաստիկ, աշխոյժ, եռանդնոտ. հիտտէթլի, թէզ միզաճ: Cheval fougueux, աշխոյժ երիվար. եիւրիւք կամ չափար աթ:

Fouie (ֆուի) գ. ար. Է թռչուն ինչ:

Fouille (ֆույլ) գ. իգ. Պեղումն, բրումն. գազմա, գազըշ: Fouille-en-pot, մանուկ խոհակերի. աշճը եամաղը: Fouille-merde, ազգ ինչ բզեզի. պօգ պէօճէյի:

Fouiller (ֆույլէ՛) բ. ն. Բրել, պեղել: խնդրել, որոնել: զննել, հետազօտել. գազմագ, էշմէք. արամագ, արաշտըրմագ, եօգլամագ:

Fouillot (ֆույլէօ) գ. ար. Մասն ինչ ժամացուցի:

Fouine (ֆուին) գ. իգ. Կուզ (կենդանի). սանսար:

Fouir (ֆուիր) բ. ն. Բրել, պեղել. գազմագ, էշմէք:

Foulage (ֆուլաժ) գ. ար. Քաջ տպագրութիւն. էյի պասմա:

Foulant, ante (ֆուլան, անթ) ած. Խուռն, բազմախուռն:

Foule (ֆուլ) գ. իգ. Խուռն, ամբոխ, խուռն բազմութիւն, խուժան: յաճախութիւն, բազմութիւն: զրկանք, հարստահարութիւն, բռնութիւն. էզինթի, գալապալըգ, իզտիհամ. խալգ. զուլում: À la foule, en foule, խմբովին, գունդագունդ, խուռն բազմութեամբ. պէօլիւք պէօլիւք, կիւրուհ կիւրուհ, ֆէվճ ֆէվճ, թիւթիւր թիւթիւր:

Foulées (ֆուլէ) գ. իգ. յոգ. Հետք (գազանաց). չիմէնտէ գալան այագ իզլէրի:

Fouler (ֆուլէ) բ. ն. Կոխել, կոխան առնել, առ ոտն կոխել: արհամարհել, անգոսնել: հարստահարել, կեղեքել, խուել, տառապեցուցանել: Ճմլել, տորել. պասմագ, չիյնէմէք, այագ ալթընտա ալմագ, տէփմէք. անիարիա էթմէք, հագըլամագ, ուգընուր վէրմէք, պօզմագ. ուգմագ, մէնկէնէլէմէք:

Foulerie (ֆուլըրի) գ. իգ. Տեղի ճմլելոյ կամ տորելոյ զկտաւս, և այլն, մամուլ. ուգըլաճագ եէր, մէնկէնէ:

Fouleur (ֆուլէօր) գ. ար. Որ ճմլէ կամ տորէ զկտաւս, և այլն. չիյնէյէն, մէնկէնէճի:

Fouloir (ֆուլուար) գ. ար. Գործի ճմլոյ զթնդանօթս:

Foulon (ֆուլօն) գ. ար. Մեքենայ ինչ 'ի ճմլել զկտաւս, և այլն. մէնկէնէ: Թափիչ. գասար, չըրփըճը:

Foulque (ֆուլք) գ. ար. Թռչուն ինչ ջրային. անգուտ:

Foulure (ֆուլիւր) գ. իգ. Ճմլումն, վէրք. էզիլմէ, եարա: յոգ. Հետք եղջերուի. կէյիք իզի:

Four (ֆուր) գ. ար. Փուռն, հնոց, թոնիր. ֆուրուն, օճագ:

Fourbandrée (ֆուրպանտրէ) ած. իգ. Այլայլախառն (սառուխ):

Fourbe (ֆուրպ) գ. և ած. Նենգ, դաւ, խաբէութիւն, խորամանկութիւն, հնարք: նենգաւոր, խաբեբայ. հիլէ, հիլէպազլըգ. հիլէպազ, հիլէքեար, եալանճը, ալտաթըճը, այնաճը:

Fourber (ֆուրպէ) բ. ն. Նենգել, դաւել, խաբել, պատրել. ալտաթմագ, հիլէ էթմէք:

Fourberie (ֆուրպըրի) գ. իգ. Խաբէութիւն, դաւ, նենգ, խորամանկութիւն. հիլէպազլըգ. հիլէքեարլըգ, այնաճըլըգ, ըիւպ:

Fourbir (ֆուրպիր) բ. ն. Մաքրել, սրբել, փայլեցուցանել (զզէնս). սիլմէք, տէմիզլէմէք, ալմագ, ֆէրահլամագ, սայգալամագ, ճիլա էթմէք:

Fourbisseur (ֆուրպիսէօր) գ. ար. Որ սրբէ կամ փայլեցուցանէ զզէնս. գըլըճճը, սայգալճը:

Fourbissure (ֆուրպիսիւր) գ. իգ. Փայլումն կամ շողշողումն սուսերաց. ֆէրահ. սայգալ:

Fourbu, ue (ֆուրպիւ) ած. Որ ունի զկծկումն ջղաց ոտից (երիվար). սինիրի չէքիլմիշ:

Fourbure (ֆուրպիւր) գ. իգ. Կծկումն ջղաց ոտից ձիոյ. այագ սինիրի չէքիլմէսի:

Fourche (ֆուրշ) գ. իգ. Երկժանի կամ երեքժանի. եապա, չաթալ: Fourche patibulaire, կախաղան. տար աղաճը: À la fourche, վեր'իվերոյ, հարևանցի, անարուեստ. իւստիւն քէօրի:

Fourcher (ֆուրշէ) բ. չ. Բաժանիլ յերկուս կամ յերիս ճիւղս, երկճիղ լինել. չաթալլանմագ, չաթալ կիպի օլմագ:

Fourchet (ֆուրշէ) գ. ար. Պալար ընդ մէջ երկոցունց մատանց ձեռաց: երկճիղ ոտն ծառոյ:

Fourchette (ֆուրշէթ) գ. իգ. Պատառաքաղ. չաթալ: երկժանի (անուն այլևայլ գործեաց):

Fourchon (ֆուրշօն) գ. ար. Ատամունք երկժանւոյ կամ պատառաքաղի. չաթալըն տիշի:

Fourchu, ue (ֆուրշիւ) ած. Երկճիղ, երկճղի, բաժանեալ. չաթալ:

Fourgon (ֆուրկօն) գ. ար. Սայլ ինչ կամ կառք. արապաճըգ, գաղնը: Ձող երկաթապատ 'ի պէտս արծարծանելոյ զփուռն կամ ըզհուր հնոցին. աթէշ գարըշտըրաճագ ալէթ:

Fourgonner (ֆուրկօնէ) բ. ն. Յարդարել կամ արծարծել զկրակն 'ի ձեռն երկաթապատ ձողոյ. աթէշի թիւթրէտմէք, ֆուրուն աթէշինի գարըշտըրմագ: շփոթել, խառնակել, խառն 'ի խուռն առնել. գարըշտըրմագ:

Fourmi (ֆուրմի) գ. իգ. Մրջիւն. գարընճա:

Fourmilière (ֆուրմիլիէր) գ. իգ. Կոյտ մրջմանց, մրջիւնոց, մրջմնաբոյն: կոյտ, բազմութիւն. գարընճա եըվասը, գարընճալըգ:

Fourmi-lion կամ Formica-léo (ֆուրմի լիօն, ֆօրմիքա լէօ) գ. ար. Մրջմնառիւծ (միջատ ինչ մրջմնակեր):

Fourmiller (ֆուրմիյլէ) բ. չ. Եռալ, զեռալ. վըզըլտամագ, չօղալմագ: ունել կամ ըզգալ զմարմաջ 'ի մարմնի. կըճըլմէք:

Fourmiller (ֆուրմիյլէ) գ. ար. Չորքոտանի ինչ Ամերիկոյ մրջմնակեր:

Fourmillement (ֆուրմիյլըման) գ. ար. Մարմաջ. տաճ. մրջմուկ կամ մրջնոց. կըճը:

Fournage (ֆուրնաժ) գ. ար. Վարձ փռան կամ հացարարոցի. ֆուրուն գիրասը, էքմէք փարասը:

Fournaliste (ֆուրնալիսթ) գ. ար. Հնոցագործ. ֆուրուն եափան:

Fournaise (ֆուրնէզ) գ. իգ. Հնոց, բովք. պէօյիւք ֆուրուն, ֆուրուն, օճագ, քիւլհան կամ քիւլխան:

Fourneau (ֆուրնօ) գ. ար. Թոնիր, կրակարան, հնոց. ֆուրուն, ֆուրունճուգ, օճագ, օտա, գիւլխան։ ական. լաղըմ։

Fournée (ֆուռնէ՛) գ. իգ. Փուռն կամ հնոց լի. պիր ֆուրուն տօլուսու, ֆուրունլուգ։

Fournette (ֆուռնէտ) գ. իգ. Հնոց փոքրիկ. ուֆագ ֆուրունճուգ։

Fournier, ière (ֆուռնիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. Տէր փռան կամ հացարարոցի. ֆուրունճու։

Fournil (ֆուռնի) գ. ար. Հացարարոց. ֆուրուն էվի։

Fourniment (ֆուռնիման) գ. ար. Սրուակ կամ աման վառօդոյ. պարուտ գապաղը կամ գէմէրի։

Fournir (ֆուռնիռ) ե. ն. և չ. Պատրաստել, կազմել, հանդերձել, հոգալ, տալ, մատուցանել, ընծայել, մատակարարել: աւարտել, կատարել: բաւական լինել, բաւել. վէրմէք, ալըվէրմէք, տէտարիք գէօրմէք, գէօրմէք, եարտըմլամագ. էտմէք, պիտիրմէք, տօլտուրմագ. եէտիշմէք, եէտիշիր կամ եէտէր օլմագ։

Fournissement (ֆուռնիսման) գ. ար. Գլուխ դրամոց եղեալ յընկերութիւն վաճառաց. օրտայա գօնան սէրմայէ, շիրքէտէ մուֆավազա հէր շիրքէտին վէրտիյի գարա հիսսէսի։

Fournisseur (ֆուռնիսէօռ) գ. ար. Հանդերձապետ կամ համբարապետ զօրաց. ասքէրէ էրզագ վէ զախիրէ վէրէն, ասքէր լէվազըմընը տէտարիք էտէն։

Fourniture (ֆուռնիտիւռ) գ. իգ. Պաշար, համբար. պէտք, հանդերձանք, պատրաստութիւնք. տէտարիք, զախիրէ, գուրուլմուշ կամ տիւզէլմիշ նէսնէ: կակուղ բանջարք 'ի հանդերձանս աղցանի. սալատայա գօնան օտլագ։

Fourrage (ֆուռռաժ) գ. ար. Խոտ կամ գարման անասնոց: համբար խոտոյ. օտլագ, եէմ, սաման իլէ օտ։

Fourrager (ֆուռռաժէ՛) ե. ն. Համբարել զխոտ կամ զգարման անասնոց. ալէֆ՝ եօնճա կամ օտլագ տէվշիրմէք՝ գօփարմագ, եէմ տօփլամագ: կողոպտել, աւար հարկանել. վիլայէտ վուրմագ, ղարէտ կամ եաղմա էտմէք։

Fourrageur (ֆուռռաժէօռ) գ. ար. Դարմանածու, համբարաժողով (վասն անասնոց). ալէֆճի, օտլայըճը։

Fourreau (ֆուռռօ) գ. ար. Պատեանք. գըն, գուպուր: կաշի անդամոց ձիոյ: Faux-fourreau, պատեան պատենից սրոյ։

Fourrée (ֆուռռէ՛) գ. իգ. Մոխիր բուսոյ Սպանիոյ։

Fourrelier (ֆուռռըլիէ՛) գ. ար. Պատենագործ, պատենաշէն. գուպուրճու։

Fourrer (ֆուռռէ՛) ե. ն. Մուծանել կամ արկանել 'ի ներքս, խառնել: տալ 'ի ծածուկ և բաղում անգամ: յանդէպս 'ի մէջ արկանել. սօգմագ, իչէրի գօմագ. սօգուշտուրմագ, գէչիրմէք: արկանել զմուշտակ. քիւրք գափլամագ։

Fourreur (ֆուռռէօռ) գ. ար. Մուշտակագործ, մուշտակարար. քիւրքճիւ։

Fourrier (ֆուռռիէ՛) գ. ար. Վանատու, պատրաստիչ օթևանաց վասն զօրաց. գօնագճը։

Fourrière (ֆուռռիէռ) գ. իգ. Համբարապետութիւն, կամ համբար փայտից արքայի. օտունճու պաղըլըգ: պատանդ անասնոց։

Fourrure (ֆուռռիւռ) գ. իգ. Մուշտակ, հանդերձ մուշտակեալ. քիւրք փէրտէսի, քիւրք։

Fourvoiment (ֆուռվուաման) գ. ար. Ձարտուղութիւն, մոլորութիւն 'ի ճանապարհէ. եօլ ազըտըրմագլըղը, եօլտան չըգմա, իզլալ։

Fourvoyer (ֆուռվուայէ՛) ե. ն. Ձարտուղեցուցանել, մոլորեցուցանել, խոտորեցուցանել յուղւոյ. եանըլտըմագ, եօլտան չըգարմագ, ազըտըրմագ, իզլալ էտմէք։ Se fourvoyer, ե. յ. Ձարտուղիլ, տարբերիլ, մոլորիլ, խոտորիլ յուղւոյ պողոտայէն. եանըլմագ, եօլտան չըգմագ, եօլունտան շաշմագ։

Fouteau (ֆուտօ) գ. ար. Է ծառ ինչ. գիւյկէն, գայըն, գայըն աղաճը։

Foutelaie (ֆուտլէ) գ. ար. Անտառ փեկոնի կամ կաղամախի. գայընլըգ, գիւյկէնլիք։

Foyer (ֆուայէ) գ. ար. Վառարան, կրակարան. օճագ, ատէշլիք, ատէշտան: վառարան հայելեաց: յոգ. Տուն, տոհմ, բնակութիւն. էվ, մէսգէն, օտուրաճագ եէր, մէրգէզ, օճագ։

Fracas (ֆռագա) գ. ար. Խորտակումն, ճայթիւն, բոմբիւն, թնդիւն, շառաչիւն: աղմուկ, խռովութիւն. շագըրտը, գիւրիւլտիւ, շամատա։

Fracasser (ֆռագասէ՛) ե. ն. Խորտակել, բեկանել, ջախջախել. գըրմագ, փարչա փարչա էտմէք, շագըրտատմագ, փարալամագ։

Fraction (ֆռագսիօն) գ. իգ. Բեկումն, խորտակումն. գըրըլ, գըրըլըշ: կոտորակ (թուոց). գէսրի ատէտ։

Fractionnaire (ֆռագսիօնէռ) ած. Որ ունի կոտորակս (թիւ)։

Fracture (ֆռագտիւռ) գ. իգ. Բեկումն, խորտակումն. ճեղքուած, պատառուած. գըրըգլըգ, գըրըլմա, գըրըլ, գըրըգ, ըրգըգ, ինքիսար։

Fracturé, ée (ֆռագտիւռէ՛) ած. Բեկեալ կամ բաժանեալ (ոսկր). գըրըլմըշ, գըրըգ։

Fragile (ֆռաժիլ) ած. Բեկանելի, դիւրաբեկ: անկայուն, եղծական, անցաւոր: տկար, դիւրադայթ, սխալական. գըրըլըճը, գըրըլըր, գըրըլաճագ, չիւրիւք. գարարսըզ, պի պագա, ֆանի, գէչիճի։

Fragilité (ֆռաժիլիտէ՛) գ. իգ. Դիւրաբեկութիւն: տկարութիւն, դիւրասահութիւն: անհաստատութիւն, յողդողդութի. գըրըլըճըլըգ, զաֆ. [illegible] [illegible]. գէչիճիլիք։

Fragment (ֆռագման) գ. ար. Բեկոր, կտոր, կոտորակ, հատուած: հատակտոր մնացորդք կամ հատուած գլոյ. Գըրընտը, ֆարէ, ուֆաղը:

Frai (ֆրէ) գ. ար. Շուփ, արկանելն ձը֊կանց զձուս, ժամանակ արկանելոյ ձկանց զձուս. պալըգ էվլէնմէսի կամ ըֆրալէնմէսի, եումուրթալարընըն փէօճէկի: Նուազութիւն քանակի դրամոց 'ի չափմանէ. աքչէ աղըրմասը:

Fraîchement (ֆրէշման) մակ. Ի զով ժամու կամ 'ի անդուոջ. սէրին հավատա, սէրինլիքտէ: այն ինչ, նորոգ, դեռ ես. եէնիտէն, տէմին, տահա եէնիլէրտէ:

Fraîcheur (ֆրէշէօր) գ. իգ. Զովութիւն, հովութիւն. սէրինլիք, տազէլիք: ցրտութիւն. սօղուգլուգ: գեղեցկութիւն կամ պայծառութիւն գունոյ. կիւզէլ րէնկ:

Fraîchir (ֆրէշիր) բ. չ. Սաստկանալ կամ ուժգին շնչել հողմոյ. րիւզկեար կամ եէլ էսմէք:

Frairie (ֆրէրի) գ. իգ. Խրախութիւն, գինեբրբուք, շուայտութիւն. ճիւմպիւշ:

Frais, fraîche (ֆրէ, ֆրէշ) ած. ար. և իգ. Զովագին, զով, զովարար. սէրին: Թարմ, նոր, նորոգ, դալար: անխոնջ, անաշխատ, ժիր, ժիրաժիր. տազէ, եէնի, սաղ, դիրի:

Frais (ֆրէ) գ. ար. Զով, ցուրտ զովարար. սէրինլիք, սէրին հավա: յոգ. Ծախք. խարճ, մասրաֆ:

Fraise (ֆրէզ) գ. իգ. Ելակ. չիլէք: Թաղանթ կամ ճարպ անասնոց. իչ եաղը: փողպատ ինչ նախնեաց. պիւքիւլմիւշ եագա: ցցահար պատնէշ. գազըգլը մէտէրիզ: խորշոմութիւն սաեղանց եղջերուաց: խեցեմորթ ինչ ծովային:

Fraiser (ֆրէզէ) բ. ն. Խորշոմեցուցանել. գըվըրմագ, պիւքմէք: կանգնել պատնէշ ցցահար. գազըգ իչէ իհատա էտմէք:

Fraisette (ֆրէզէթ) գ. իգ. Մանր ելակ:

Fraisier (ֆրէզիէ) գ. ար. Բոյս ելակի. չիլէք քէօքէնի:

Fraisil (ֆրէզիլ) գ. ար. Մոխիր հանքային ածխոյ:

Fraisoir (ֆրէզուար) գ. ար. Շաղափ, սլաք շաղափի:

Framboise (ֆրանպուազ) գ. իգ. Ազգ ինչ մորի. պէօյիւրտլէն եէմիշի:

Framboiser (ֆրանպուազէ) բ. ն. Համեմել մորիւ. պէօյիւրտլէն սույու իլէ տէրպիյէ էտմէք:

Framboisier (ֆրանպուազիէ) գ. ար. Մորենի. պէօյիւրտլէն աղաճը:

Franc (ֆրան) գ. ար. Գաղղիացի (ըստ նախնեաց). ֆրանսըզ: Եւրոպացի (ըստ Տաճկաց). ֆիրէնք, էֆրէնճ, մուստէմին: դրամ ինչ կամ լիտր Գաղղիացւոց. պիր ֆրանք:

Franc, anche (ֆրան, անշ) ած. Ազատ, ինքնիշխան: զերծ, ապահարկ: համարձակ, աներկիւղ: անկեղծ, հարազատ, ճշմարիտ: կատարեալ, բովանդակ. աչըգ, պէրի, մաաֆ, մուսէլլէմ. սէրպէստ. աչըգ տալըքսըզ, տօղրու, սատըգ. տիւրիւստ: ընտանի (ծառ):

Franc (ֆրան) մակ. Համարձակ, յայտնապէս, ազատագէմ, ազատօրէն: բացարձակապէս, գլխովին. տօղրուտան տօղրույա. տիւրիւստ:

Françaіs, տես François.

Franc-alleu, տես Alleu.

Franc-archer, տես Archer.

Francatu (ֆրանքաթիւ) գ. ար. Ազգ ինչ խնձորոյ:

Franc-étable (ֆրանք էթապլ) գ. իգ. Կիցք կրկին նաւաց ընդ միմեանս:

Franc-fief, տես Fief.

Franc- funin (ֆրան ֆիւնէն) գ. ար. Պարան ինչ:

Franchement (ֆրանշման) մակ. Ազատաբար, ազատօրէն, համարձակ: անկեղծութեամբ, միամիտ սրտիւ. աչըգճա, սէրպէստչէ, պէրի, պի փէրվա, աչըգէարէ. տօղրուլուգ իլէ, հագիգաթ իւզրէ, սըտգ իլէ:

Franchir (ֆրանշիր) բ. ն. Անցանել ընդոստ, վազել ընդ. գալըգ կամ էօտէյէ սըչրամագ, ատլամագ, սըչրայըպ կէչմէք: անցանել, գեր 'ի վերոյ լինել. կէչմէք, աշմագ: անցանել ըստ չափ. հատտէն կէչմէք կամ տէճավիւզ էտմէք:

Franchise (ֆրանշիզ) գ. իգ. Ազատութիւն, ապահարկութիւն: տեղի ապաստանի: համարձակութիւն: անկեղծութիւն, անպատրութիւն. աչըգլըգ, մաաֆլըգ. մուսէլլէմլիք. սէրպէստլիք, իխտիար. սըդգլըգ, տօղրուլուգ:

Franciscain (ֆրանսիսքէն) գ. ար. Փրանկիսկեան (կրօնաւոր). ֆրանչիսգան:

Franciser (ֆրանսիզէ) բ. ն. Գաղղիացուցանել (զբառն), գաղղիաբանել. պիր լագըրտըյը ֆրանսըզճա կիպի էտմէք: Se franciser, բ. յ. Յանձին բերել զնմանութիւն Գաղղիացւոց, գաղղիանալ. Ֆրանսըզլարըն տավըր եա հարէքէթլէրինէ ույմագ կամ իմտիզաճ էտմէք, ֆրանսըզլանմագ:

François, oise (ֆրանսուէ, էզ) գ. և ած. Գաղղիացի: գաղղիական. ֆրանսըզ, ֆրանճէ: La langue francoise, գաղղիական բարբառ. ֆրանճէ տիլի: Parler françois, խօսել գաղղիարէն. ֆրանսըզճա սէօյլէմէք: խօսել համարձակ. աչըգէարէ սէօյլէմէք:

Francolin (ֆրանքօլէն) գ. ար. Ազգ ինչ փասիանի. տուրրաճ կամ տուրաճ, չիլ չիլ գուշու:

Franc-quartier (ֆրան քարթիէ) գ. ար. Մասն ինչ վահանի:

Franc-réal (ֆրան րէալ) գ. ար. Ազգ ինչ տանձի:

Franc-salé (ֆրան սալէ) գ. ար. Ազատութիւն 'ի մաքսից աղի:

Frange (ֆրանժ) գ. իգ. Ծոպ, վերջք, զարդարանք. քիւքիւլ, սաչագ, ղինճէֆ:

Franger (ֆրանժէ) բ. ն. Զարդարել ծոպիւք կամ 'ի վերջաւորս. սաչագլամագ, ղինճէֆլէմէք, սաչագ գէօյմէք:

Franger (ֆռանժէ՛) գ. ար. Որ յօրինէ ըղծոպս կամ զծերըջս. սաչագճը։

Frangipane (ֆռանժիբան) գ. իգ. Կատատ ինչ յօրինեալ 'ի սերոյ և 'ի նշոյ ։ Ծխանելիք ինչ։

Frangipanier (ֆռանժիբանիէ՛) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկացւոց։

Frangule (ֆռանկիւլ) գ. իգ. Ի ծառ ինչ։

Franque (ֆռանք) ած. Langue franque, Լեզու խառնեալ 'ի բարբառոյ Գաղղիացւոց, Իտալացւոց և Սպանիացւոց։

Franquette (ֆռանքէթ). À la franquette, Համարձակ, անկեղծ մտօք. աչըգ ըլա։

Frappant, ante (ֆռաբան, անթ) ած. Որ հարկանէ կամ ազդէ, ազդող, զարմացուցիչ. թէսիր էտիճի, շաշըրթան, հայրէթ վէրիճի։ կարի նմանատիպ. բէք պէնզէյէն, պէնզէր։

Frappe (ֆռաբ) գ. իգ. Կնիք կամ պատկեր կնքոյ. սիքքէ։

Frappement (ֆռաբման) գ. ար. Հարուած (գաւազանին Մովսէսի՝ որով եհան զջուր 'ի վիմէ)։ Frappement des mains, հարուած ձեռաց. էլ չաբմասը։

Frapper (ֆռաբէ՛) ե. ն. Հարկանել, բաղխել. վուրմագ, չալմագ, փէօյմէք. զարբ էթմէք։ ազդել, շուարեցուցանել. թէսիր էթմէք, աճէպլէթմէք, հայրէթէ դըրագմագ։ Frapper monnoie, դրամ հատանել. ագչէ սիքքէլէմէք, զարպ սիքքէ էթմէք։ Frapper des mains, հարկանել ձեռամբ. էլ չաբմագ։ Frapper à la porte, բախել զդուռն. գաբույա չալմագ։ Frappé, ée, հարեալ. վուրուլմուշ։ Frappé du tonnerre, կայծակնահար, շանթահար. եըլտըրըմ իլէ վուրուլմուշ։ Frappé d'étonnement, յապուշ կրթեալ, շուարեալ, պակուցեալ. շաշմըշ. մէտհէհայիր։

Frapper (ֆռաբէ՛) գ. ար. Բախիւն ձեռաց 'ի նշան նուագաց։

Frappeur, euse (ֆռաբէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ հարկանէ կամ բաղխէ, հարկանող։

Frasil, Frasin (ֆռազիլ, ֆռազէն) գ. ար. Մոխիր կայծակնախառն. քէօմիւր քիւլիւ։

Frasque (ֆռասք) գ. իգ. Յանդգնութիւն, լրբութիւն, պատրանք, խաբէութիւն. օյուն, հիլէ. հիլէգեարլըգ, ալտատմա, րէնք։

Frater (ֆռաթէռ) գ. ար. Մանուկ կամ աշակերտ վիրաբուժի. ճէրահէր գալֆասը։

Fraternel, elle (ֆռաթէռնէլ) ած. Եղբայրական, եղբարց. գարընտաշ կամ գարտաշ ճիհէթի. պիրատէրանէ, ախէվի։

Fraternellement (ֆռաթէռնէլման) մակ. Եղբայրաբար, իբրև զեղբայր. գարընտաշլըղ իլէ, գարտաշլըգ իւզրէ, գարտաշ ճիհէթի։

Fraterniser (ֆռաթէռնիզէ՛) ե. չ. Վարիլ իբրև զեղբայր, կեալ եղբայրաբար. գարտաշ ճիհէթի ճէվլինմէք, գարտաշլըգ էթմէք։

Fraternité (ֆռաթէռնիթէ՛) գ. իգ. Եղբայրութիւն։ եղբայրակցութիւն, միաբանութիւն եղբարց, ընկերութիւն, մտերմութիւն, սէրտ ընտանութիւն. գարտաշլըգ, գարընտաշլըգ, իխվանլըգ, ախուվէթ։

Fratricide (ֆռաթռիսիտ) գ. ար. Եղբայրասպան. գարտաշընը էօլտիւրէն։ եղբայրասպանութիւն. գարտաշըն էօլտիւրմէ։

Fraude (ֆռօտ) գ. իգ. Դաւ, նենգ, դաւաճանութիւն, խաբէութիւն. հիլէ, հիլէգեարլըգ, ալ, ալտատմա, ղիշ։ En fraude, նենգաւ, խաբանօք, դաւաճանութեամբ. հիլէգեարլըգ իլէ։

Frauder (ֆռօտէ՛) ե. ն. Դաւաճանել, պատրել, նենգել, զրկել, դժրել, 'ի դերև հանել. հիլէ էթմէք, ալտատմագ։

Fraudeur, euse (ֆռօտէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Դաւաճան, նենգող, խաբեբայ. հիլէքեար, ալտատըճը, կէօմրիւքտէն գաչըրըճը։

Frauduleusement (ֆռօտիւլէօզման) մակ. Նենգաւ, նենգանօք, դաւաճանութեամբ. հիլէ իլէ, ղատրէն, տէսիսիլի իլէ։

Frauduleux, euse (ֆռօտիւլէօ, էօզ) ած. Դաւաճան, նենգաւոր, խաբեբայ, լի նենգութեամբ կամ դաւաճանութեամբ. ալտատըճը, ղատին, ղատտար։

Fraxinelle (ֆռաքսինէլ) գ. իգ. Դիկտամոն սպիտակ (բոյս)։

Frayer (ֆռէյէ՛) ե. ն. և չ. Բանալ, հորդել ճանապարհ. եօլ աչմագ կամ կէօստէրմէք։ Քերել, շփել. սուսուլ իլէ փօգանմագ, սըրըտմագ։ Ձուս արկանել ձկանց շփմամբ ընդ քարինս. պալըգլար եումուրտալարըն փէօքմէք, պալըգլար իւլէնմէք կամ եումուրտալանմագ։ Մաշիլ, սպառիլ 'ի շփմանէ. սիւրտիւլիւբ աշընմագ։ Միաբանիլ, ընդելանել. ուլաշմագ, կէօրիւշմէք, գօնուշմագ, ույմագ։

Frayeur (ֆռէյէօռ) գ. իգ. Ահ, երկիւղ, սոսկումն. գօրգու, իւրքիւնթիւ, րաբ։

Frayoir (ֆռէյուառ) գ. իգ. Նշան շփելոյ եղջերուաց զեղջիւրս իւրեանց։

Frayure (ֆռէյիւռ) գ. իգ. Շփելն եղջերուաց զեղջիւրս իւրեանց ընդ ծառաստանս։

Fredaine (ֆռըտէն) գ. իգ. Լրբութիւն, ցոփութիւն, անառակութիւն, յանդգնութիւն կամ յիմարութիւն մանկական հասակի. էտէպսիզլիք, րէնք, խօրատա, ճիւմպիւշ։

Fredon (ֆռըտօն) գ. ար. Գեղգեղումն ձայնի. նաղմէ, թէրէննիւմ։

Fredonner (ֆռըտօնէ՛) ե. չ. Գեղգեղել. նաղմէ իլէ էըրլամագ, թէրէննիւմ էթմէք։

Frégate (ֆռէ՛կաթ) գ. իգ. Արընթաց նաւ ինչ պատերազմական. ֆըրգաթա։ Թռչուն ինչ ծովային։

Frégaton (ֆռէ՛կաթօն) գ. ար. Նաւ ինչ Վենետիկեցւոց։

Frein (ֆռէն) գ. ար. Սանձ, դանդանաւանդ, երասանակ։ կապ. կէմ, դիզկին, ույէան. պաղ։

Frelampier (ֆռըլանբիէ՛) գ. ար. Այր անպիտան կամ վատատոհմիկ. ալչագ քիմսէ։

Frelater (ֆռըլաթէ́) բ. ն. Խառնել կամ խարդախել զգինին. շարապը պազը նէսնէ իլէ գարըշդըրմագ, գօշմագ:

Frêle (ֆռէլ) ած. Բեկանուտ, դիւրաբեկ, տկար, թոյլ, նուրբ, նիհար. գըրըլըր, ինճէ, նէվզէք, զայիֆ:

Frêle (ֆռէլ) գ. իգ. Օրիորդ, մանկամարդ. գըզճըղազ:

Frelon (ֆռըլօն) գ. ար. Իշամեղու. զէնպուր, էշէք արըսը:

Freluche (ֆռըլիւշ) գ. իգ. Փունջ կամ ծոպ մետաքսեայ. փիւսկիւլճիւք:

Freluquet (ֆռըլիւքէ) գ. ար. Փոփոխամիտ, յեղյեղուկ, ծանծաղամիտ. գաւըֆ:

Frémir (ֆռէ́միռ) բ. չ. Դողալ, սասանիլ, դողդոջել, սարսափիլ: Եռալ, պղպջակել: Ծփիլ, ալէկոծիլ. հօմուրտանմագ, մօրուրտանմագ, դուդուլլանմագ, իւրքմէք, տիտրէմէք. ֆըգըրտամագ, գայնամագ, գայնամաղա պաշլամագ:

Frémissement (ֆռէ́միսման) գ. ար. Դողումն, սոսկումն, սարսափ, սասանումն, տատանումն, շարժումն. իւրքիւնթիւ, տիյ էօրքէրմէսի, գօրգու, տիտրէմէ, գագընմա. լէճէմ:

Frêne (ֆռէն) գ. ար. Հացի (ծառ). տիշպուդագ, տիշպուդագ աղաճը:

Frénésie (ֆռէնէ́զի) գ. իգ. Մտալթափութիւն, խելացնորութիւն, անմտութիւն, կատաղութիւն, բռնութիւն. ճիւնիւնլիւք, գուդուզլուգ:

Frénétique (ֆռէնէ́թիք) ած. և գ. Խելացնոր, մտալթափ: մոլի, կատաղի. ճիւնիւն, գուդուզ, սայըգլար, մէճնուն:

Fréquemment (ֆռէ́քաման) մակ. Յաճախակի, յոլովակի, ստէպ, բազում անգամ. սըգ, սըգճա, չօգ քէրրէ, տէֆաթ իլէ:

Fréquence (ֆռէ́քանս) գ. իգ. Յաճախութիւն, վերստին կրկնումն: Երագութիւն. չօգլուգ, վարըշ կէլմէ, քէսրէթ:

Fréquent, ente (ֆռէ́քան, անթ) ած. Յաճախ, համապաղորդ. ստէպ, յախուռն. սըգ, քէսիր, չօգ: Pouls fréquent, արագ զարկ բազկի:

Fréquentatif (ֆռէ́քանթաթիֆ) ած. Յաճախական (բայ):

Fréquentation (ֆռէ́քանթասիօն) գ. իգ. Յաճախութիւն, ընտանութիւն, համապաղորդութիւն. սըգ կէօրիւշմէ, չօգ վարըշ կէլմէ, գօնուշուգլուգ:

Fréquenter (ֆռէ́քանթէ́) բ. ն. Յաճախել, յաճախ վարել, համապաղորդել. հաղորդիլ, ընտանենալ. սըգ կամ չօգ կիթմէկ կէլմէք, սըգճա վարմագ, սըգ կէօրիւշմէք, գօնուշմագ, մուսահիպէթ էթմէք:

Frère (ֆռէռ) գ. ար. Եղբայր. գարտաշ, գարընտաշ, պիրատէր, պիրադէր: Frère aîné, երէց եղբայր. ուլու գարընտաշ: Frère cadet, կրտսեր եղբայր. քիւչիւք գարընտաշ: Frère utérin, հարազատ, համահայր կամ համամայր եղբայր. էօզ գարընտաշ: Beau-frère, եղբայր կնոջ. գայըն: քեռայր. էնիշտէ:

Fresaie (ֆռըզէ) գ. իգ. Թռչուն ինչ գիշերային. կէճէ գուշու:

Fresque (ֆռէսք) գ. իգ. Նկար 'ի տամուկ. էնի պաստանաւլանմըշ տուվար իւզէրինտէքի նագըշ:

Fressure (ֆռէ́սիւռ) գ. իգ. Ընդերք կամ անդամք կենդանեաց. հայվան իչի կամ պաղըրսագլարը:

Fret ֆռէ) գ. ար. Վարձնաւու. քիրա իլէ կէմի տուտմա, կէմի քիրասը կամ իճարէսի, նավլուն:

Fréter (ֆռէ́թէ́) բ. ն. Վարձել կամ ունել զնաւ 'ի վարձու. կէմի տուտմագ, կէմիյի քիրա իլէ ալմագ:

Fréteur (ֆռէ́թէօռ) գ. ար. Որ տայ 'ի վարձու զնաւն. կէմի քիրաճըսը կամ սահիպի:

Frétillant, ante (ֆռէ́թիյլեան, անթ) ած. Շոյտ, անհանգիստ, անհանդարտ. րահաթսըզ, տէք տուրմազ, տէփրէնիճի:

Frétillement (ֆռէթիյլման) գ. ար. Շարժումն, տատանումն, անհանդարտութիւն. օյնարամա, տէփրէնմէ:

Frétiller (ֆռէթիյլէ́) բ. չ. Շարժիլ, տարուբերիլ, տատանիլ: անհանգիստ կալ, ոչ հանդարտել. տէփրէնմէք, սէյիրմէք, չապալանմագ, օյնարամագ, սալլանմագ:

Fretin (ֆռըթէն) գ. ար. Մանր ձկունք. ուֆագ պալըգլար, պալըգ խուրտէսի: չնչին իրք. տէօքիւնտիւ, գըյմէթի ազ օլան նէսնէ:

Frette (ֆռէթ) գ. իգ. Երկաթի շրջանակ առանցից անուոյ. տէքէրլէյին տէմիր հալգասը, տէմիր չէմպէր:

Freux (ֆռէօ) գ. ար. Ազգ ինչ ագռաւու:

Friabilité (ֆռիապիլիթէ́) գ. իգ. Դիւրափխրութիւն:

Friable (ֆռիապլ) ած. Դիւրափշրելի, դիւրափխրելի. ուֆալըր, էզիլիր, ուֆագրագ, կէվրէք:

Friand, ande (ֆռիան, անտ) ած. և գ. Որկորաժէտ, սիրող համադամից: Կիրթ կամ փափուկ 'ի քիմս. քիւֆթէխօր. աղըզընըն տատընը պիլէն:

Friandise (ֆռիանտիզ) գ. իգ. Որկորաժէտութիւն, որկորուտ, սէր համադամ կերակրոց. գօղազ տիւշքիւնլիւյիւ, քիւֆթէ խօրլուգ: յոգ. Համադամք, համեղահամ կերակուրք. նէֆայիս, հէլվալար, շէքէրլէմէ:

Fricandeau (ֆռիքանտօ) գ. ար. Միս որթու խորովեալ գիրուցեալ. տօմուզ եաղլը տանա էտի գըզարթմասը:

Fricassée (ֆռիքասէ́) գ. իգ. Կերակուր ինչ մանրածոյ. գավուրմա:

Fricasser (ֆռիքասէ́) բ. ն. Եփել զկերակուր մանրածոյ. գավուրմագ: վատնել զինչս 'ի զեղխութիւնս և յանառակութիւնս:

Fricasseur (ֆռիքասէօռ) գ. ար. Որ եփէ զմանրածոյ կերակուրս: տգէտ խոհարար. չիւրիւք աշճը:

Friche (ֆռիշ) գ. իգ. Երկիր թողեալ անգործ առ ժամանակ մի. էէն ուըրը պօշ գալան տարլա, մուադդալ կամ չօրլու էէր, ֆառնտալըգ:

Friction (ֆռիքսիօն) գ. իգ. Շփումն մարմնոյ. օվմա, օվուշ:

Frigidité (ֆռիժիտիթէ) գ. իգ. Ցրտութիւն, մարմնազեղծութիւն, անկարութիւն ՚ի զուգելն. սիդուդ էնփամլըգ, իննինէթ:

Frigorifique (ֆռիկօռիֆիք) ած. Ցրտաբեր, ցրտացուցիչ. իպրաք էտէն, մուպէրրիտ:

Frileux, euse (ֆռիլէօ, էօզ) ած. Որ դիւրաւ ցրտանայ. գօլայ իւշիւյէն:

Frimaire (ֆռիմէռ) գ. իգ. Երրորդ աշնանային ամիս հասարակապետութե Գաղղիացւոց:

Frimas (ֆռիմա) գ. ար. Եղեամն. գըրաղը:

Frime (ֆռիմ) գ. իգ. Երես, դէմք, տեսիլ. եիւզ, չէհրէ:

Fringant, ante (ֆռէնկան, անթ) ած. և գ. Աշխոյժ, լիրբ, համարձակ. շէհամէթլի, շին, ճիւրէթլի:

Fringuer (ֆռէնկէ) բ. չ. Ոստոստել, կաքաւել (է բառ վաղեմի):

Fringuer (ֆռէնկէ) բ. ն. Ողողել կամ լուանալ զըմպանակն. գատէհի եայգամագ կամ չալգամագ:

Friolet (ֆռիօլէ) գ. ար. Ազգ ինչ տանձի:

Frion (ֆռիօն) գ. ար. Երկաթ առ կողիւք արօրոյ:

Fripe (ֆռիփ) գ. իգ. Ամենայն ինչ ուտելի (բառ ռամկաց):

Friper (ֆռիփէ) բ. ն. Պատառել, հերձոտել, մաշել. եըրթմագ, պօզմագ, էսքիթմէք: վանել, սպառել ՚ի շուայտութիւնս. չիւրիւթմէք, իսրաֆ էթմէք: անյագ ուտել:

Friperie (ֆռիփռի) գ. իգ. Արուեստ և կրպակ հնակարկատի կամ հնավաճառի. էսքիճիլիք, պիթ փազարը: հնոտիք, ցնցոտիք. էսքի փիւսքիւ:

Fripe-sauce (ֆռիփ սօս) գ. ար. Որկորաժէտ, որ արածէ զորկորստութիւն:

Fripier, ière (ֆռիփիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Հնակարկատ. հնավաճառ. պօզմաճը, էսքիճի, գօլթուգճու:

Fripon, onne (ֆռիփօն) գ. և ած. Սատահակ, խեռ, դատարկասուն, խաբեբայ, անզգամ, չարագործ. հարամզատէ, էարամազ, չափգըն, իսաղիա, փօլանփըրըճը, աըըլաճագ:

Friponneau (ֆռիփօնօ) գ. ար. Սատահակ, խեռ, անզգամ:

Friponner (ֆռիփօնէ) բ. ն. Խաբել նենգաւ, գողանալ հնարիւք. չալմագ, օղրուլամագ, փօլանփըրըմագ, հարամզատէլիք էթմէք, հիլէ իլէ ըլմագ, ալտաթմագ:

Friponnerie (ֆռիփօնռի) գ. իգ. Սատահակութիւն, չարութիւն, անզգամութիւն, նենգութիւն, խաբէութիւն. հարամզատէլիք, էարամազլըգ, չափգընլըգ, հիլէ:

Friquet (ֆռիքէ) գ. ար. Ճնճղուկ, ծիտ. սէրչէճիք:

Frire (ֆռիռ) բ. ն. Je fris, tu fris, il frit. Je frirai. Je frirois. Fris. J' ai frit. Տապակել, խորովել. տավա էթմէք, տավաթա գըզարթմագ, գավուրմագ:

Frise (ֆռիզ) գ. իգ. Զարդ ինչ ճարտարապետական: ստուի ինչ թաւամազ ՚ի ներքոյ: կտաւ ինչ հոլանդիոյ: մեքենայ խորշոմեցուցանելոյ զկտաւս:

Friser (ֆռիզէ) բ. ն. Խոպոպել, գանգրել. կնճռել, խորշոմեցուցանել. գըվըրճըգլամագ, գըվըրթմագ, սաչ ֆռիզլէմէք: հարևանցի գործել կամ անցանել:

Frisoir (ֆռիզօառ) գ. ար. Գրիչ քանդակողի: գործի խորշոմեցուցանելոյ զկերպաս:

Frison (ֆռիզօն) գ. ար. Կտորակ հնոտի: բաճկոն ինչ. գըսա իչ էնթարիսի:

Frisotter (ֆռիզօթէ) բ. ն. Մանր գանգրել. ինճէ գըվըրճըգլամագ, ֆօթիքլէմէք:

Frisquette (ֆռիսքէթ) գ. իգ. Երկաթի շրջանակ կամ խորշ մամլոյ տպագրութեան:

Frisson (ֆռիսօն) գ. ար. Սարսուռ: դող, դողումն, սարսափ. տիթրէմէ. տիւյ էօրփէրմէսի, սըթմա:

Frissonnement (ֆռիսօննման) գ. ար. Սարսուռ կամ դողումն սակաւուք:

Frissonner (ֆռիսօնէ) բ. չ. Դողալ ՚ի ցրտոյ կամ ՚ի տենդէ: զդողանի հարկանիլ, սարսափիլ, սարսռիլ. տիթրէմէք. տիւյ էօրփէրմէք, իւրքմէք:

Frisure (ֆռիզիւռ) գ. իգ. Գանգրումն: գանգուր հերաց. գըվըրճըգլամա, գըվըրմա. գըվըրճըգ, զիւլֆ, քէյսու, պիւքլիւմ սաչ:

Fritillaire (ֆռիտիլլէռ) գ. իգ. Տեսակ ինչ կակաչի. պիր նէվի լալէ:

Fritte (ֆռիտ) գ. իգ. Ապակագործութի:

Fritter (ֆռիտէ) բ. ն. Եփել զապակին, ապակագործել:

Friture (ֆռիտիւռ) գ. իգ. Տապակումն. տավա էթմէ, տավա գավուրմասը: իւղ տապակելոյ: տապակածոյ (ձկանց). գավուրուլմուշ նէսնէ, պալըգ տավասը. գավուրուլմուշ պալըգ:

Frivole (ֆռիվօլ) ած. Ունայն, չնչին, նանիր, դոյզն, տկար, թեթև. իտիպարսըզ, մահալըսըզ, պօշ, էարամազ, տէմէլսիզ, գուրու, պիմանա:

Frivolité (ֆռիվօլիտէ) գ. իգ. Նանրութիւն, տկարութիւն, թեթևութիւն. պօշլուգ, ֆայտասըզլըգ, ֆարֆարալըգ:

Froc (ֆռօք) գ. ար. Վեղար կամ կնգուղ կրօնաւորի, սքեմ. խըրգա:

Froid (ֆռօա) գ. ար. Ցուրտ, ցրտութիւն: դանդաղութիւն, ծանրութիւն, ծանրաշարժութիւն. սօվուգ, սօվուգլուգ:

Froid, froide (ֆռօա, ֆռօատ) ած. Ցուրտ, ցրտագին: պաղերդ, դանդաղ, դժուարաշարժ, տկար, անկենդան. սօվուգ. գանը սօվուգ, սօվուգ տապիյէթլի: Avoir froid, ցըր-

տանալ. սօղուգ ալմագ, սօղուգլանմագ. իւշիւմէք:

Froidement (ֆռուատման) մակ. *Ցրտագին, ցրտութեամբ: դանդաղութեամբ, ծանրութեամբ.* սօղուգլուգ իլէ, տէմպէլլիք իլէ:

Froideur (ֆռուատէօռ) գ. իգ. *Ցրտութիւն, հովութիւն, դաղջութիւն.* սօղուգլուգ, տէմպէլլիք: *Նուազութիւն սիրոյ.* սէրթլիք:

Froidir (ֆռուատիռ) չ. չ. *Ցրտանալ. հովանալ.* սօղումագ, սօղուգլանմագ:

Froidure (ֆռուատիւռ) գ. իգ. *Ցրտութիւն օդոյ.* հավանըն սօղուգլուղու:

Froidureux, euse (ֆռուատիւրէօ, էօզ) ած. *Որ դիւրաւ ցրտանայ կամ մսի.* տէզ սօղույան կամ սօղուգ ալան:

Froissement (ֆռուասման) գ. ար. *Փշրումն: ճմլումն: աղճատումն.* էզմէլէմէ, տէփէլէմէ, սահգ:

Froisser (ֆռուասէ՛) ն. ն. *Լոսել, մանրել, փշրել: ճմլել, կոխել: ջաղխել, խորտակել: աղճատել, եղծանել.* էզմէք, տէփէլէմէք, էզմէլէմէք, սահգ էթմէք:

Froissure (ֆռուասիւռ) գ. իգ. *Ճմլումն, վէրք.* էզիք:

Frôlement (ֆռօլման) գ. ար. *Քերելն առ, շօշափումն:*

Frôler (ֆռօլէ՛) ն. ն. *Քերել առ, շօշափել ընդ անցանելն.* ալաճըգ տօգունմագ, սիւրիւնմէք:

Fromage (ֆռօմաժ) գ. ար. *Պանիր.* փէյնիր:

Fromager, ère (ֆռօմաժէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. *Պանրագործ, պանրավաճառ.* փէյնիրճի:

Fromagerie (ֆռօմաժռի) գ. իգ. *Գործ պանրոյ: կրպակ պանրավաճառի.* փէյնիրխանէ:

Froment (ֆռօման) գ. ար. *Ցորեան.* պուղտայ, հընտայ:

Froment locar, *տես* Épeautre.

Fromentacée (ֆռօմանթասէ՛) ած. *Նման ցորենոյ:*

Froncées (ֆռօնսէ՛) գ. իգ. յոգ. *Ծալք (Թղթոյ):*

Froncement (ֆռօնսման) գ. ար. *Կնճռումն ճակատու:*

Froncer (ֆռօնսէ՛) ն. ն. *Կնճռել, խորշոմեցուցանել.* պուրուշթուրմագ:

Froncis (ֆռօնսի) գ. ար. *Խորշոմութիւնք, ծալք.* էթէք պուրուշուղու, պիւքլիւմ, պուրուշ:

Fronde (ֆռօնտ) գ. իգ. *Պարսատիկ.* սափան, սագլա: *Երիզ կամ կապ վիրաբուժից՝ քառաճղի:*

Fronder (ֆռօնտէ՛) ն. ն. *Պարսել, պարսաքարել: ձգել, ընկենուլ, արձակել բռնութեամբ: բամբասել, չարախօսել, պարսաւագէտ լինել.* սափան ատմագ, սափանլամագ. ատմագ. զէմմ էթմէք, տան էթմէք, գարշը սէօյլէմէք:

Frondeur (ֆռօնտէօռ) գ. ար. *Պարսիչ, պարսաւօր.* սափան ատըճը, սափանճը: *պարսաւագէտ, չարախօս.* տան կամ զէմմ էտիճի:

Frondipore (ֆռօնտիփօռ) գ. ար. *Ազգ ինչ պողիպոդի:*

Front (ֆռօն) գ. ար. *Ճակատ, դէմք, երես.* ալըն, ան, եիւզ: *յանդգնութիւն, ժպրհութիւն.* էտէպսիզլիք, արսըզլըգ: *Ճակատ զօրաց.* գուփփան ասքէր: De front, *'ի հանդիպոյ, հանդէպ.* գարշըտան, էան էանա:

Frontal (ֆռօնթալ) գ. ար. *Վարսակալ, փաթեթ գլխոյ.* ալընլըգ, պաշ պաղը, ճիղայի տէնք, սաչ պաղը:

Frontal, ale (ֆռօնթալ) ած. *Ճակատու.* ալնա մուտաալլիք:

Fronteau *կամ* Frontail (ֆռօնթօ, ֆռօնթայլ) գ. ար. *Ապարօշ (քահանայապետին Հրէից).* ալըն պաղը: *պահպանակ ճակատու ձիոյ.* ճիղայի տէնք:

Fronteval (ֆռօնթըվալ) գ. ար. *Կակաչ կարմիր: գոյն կարմիր և սպիտակ:*

Frontière (ֆռօնթիէռ) գ. իգ. և ած. *Սահմանագլուխ, սահմանք: սահմանակից.* սինօր, սընըր, սէրհատ. սինօրտաշը:

Frontispice (ֆռօնթիսփիս) գ. ար. *Ճակատ շինուածոց.* պիր էքթանէնին եիւզիւ կամ էօնիւ, գափուսու օլան տարաֆ, ճէպհէի իմարէթ: *Ճակատ գրոց.* իւնվանը քիթապ, սէր նիւվիշթ, սէր տէֆթէր:

Fronton (ֆռօնթօն) գ. ար. *Եռանկիւնի ճակատ կամ զարդ շինուածոց.* պինա պաշընտա օլան զինէթ: *Նշան կամ արձան եդեալ 'ի խելս նաւուց.* կէմի նիշանը:

Frottage (ֆռօթաժ) գ. ար. *Շփումն.* օվմա:

Frottement (ֆռօթման) գ. ար. *Շփումն, զարկուած.* սիւրթիւշ, սիւրթիւնմէ, օվուշ, աշընմա, թէլէք:

Frotter (ֆռօթէ՛) ն. ն. *Շփել, սրբել, մաքրել: օծանել: հարկանել, բաղխել.* օվմագ, օվուշթուրմագ, օվալամագ, սիւրմէք, սիլմէք, գաշըմագ. եաղ սիւրմէք, եաղլամագ. տէօյմէք, վուրմագ:

Frotteur (ֆռօթէօռ) գ. ար. *Որ մաքրէ շփելով.* էվլէր տէօշէմէսինի թէմիզլէյիճի:

Frottoir (ֆռօթուառ) գ. ար. *Ջնջան կամ ջնջոց, մաքրիչ (գլխոյ և մարմնոյ).* սիլէճ, եիւզ սիլէճէք, մահրամա, փէշքիր:

Frotton (ֆռօթօն) գ. ար. *Մաքրիչ կամ ջնջան թղթոյ:*

Fructidor (ֆռիւքթիտօռ) գ. ար. *Երրորդ ամիս ամառայնոյ (ըստ նորահնար տարւոյ Գաղղիացւոց):*

Fructifère (ֆռիւքթիֆէռ) ած. *Պտղաբեր, պտղատու.* եէմիշ կամ մէյվէ վէրէն, եէմիշլի, մէյվէլի, մահսուլլու:

Fructification (ֆռիւքթիֆիքասիօն) գ. իգ. *Պտղաբերութիւն.* մէյվէտարլըգ:

Fructifier (ֆռիւքթիֆիէ՛) չ. չ. *Պտղաբերել, բերել կամ տալ զպտուղ.* մէյվէ կամ եէմիշ վէրմէք, մէյվէլի կամ եէմիշլի օլմագ: օգտել, շահաբեր կամ 'ի շահ լինել. մէնֆաաթ կամ ֆայտէ վէրմէք :

Fructiforme (ֆռիւքթիֆօռմ) ած. Մըրգաձև, որ ունի զնմանութիւն պտղոյ:

Fructueusement (ֆռիւքթիւէօզման) մակ. Օգտիւ, յօգուտ, 'ի շահ. ֆայտէ իլէ :

Fructueux, euse (ֆռիւքթիւէօ, էօզ) ած. Պտղաբեր, օգտակար, շահաւէտ, պիտանի. ֆայտալը, ֆայտէլի, նաֆի :

Frugal, ale (ֆռիւկալ) ած. Սակաւապէտ, չափաւոր, պարկեշտ. փէրհիզքեար, մութէտիլ, ուսուլու, գանէքեար, իտարէճի :

Frugalement (ֆռիւկալման) մակ. Սակաւապիտութեամբ, չափով, ճշգիւ, պարկեշտութեամբ. մութէտիլանէ, փէրհիզքեարլըգ իլէ:

Frugalité (ֆռիւկալիթէ) գ. իգ. Սակաւապիտութիւն, չափաւորութիւն, ճշգութիւն, զգաստութիւն, պարկեշտութիւն ('ի կերակուրս). փէրհիզքեարլըգ, գանէքեարլըգ, իթիտալ:

Frugivore (ֆռիւժիվօռ) ած. Արմտակեր, մրգակեր. մէյվէ էյիճի, մէյվէխօր :

Fruit (ֆռիւի) գ. ար. Պտուղ, միրգ. մէյվէ, եէմիշ, պէր: բերք երկրի. տէրէքէ, մահսուլ: պտուղ որովայնի. գարընտա օլան էվլատ, հասըլ: օգուտ, շահ. ֆայտէ, նէֆի, մէնֆաաթ: յոգ. Եկամուտ, մուտք, հաս. իրատ, կէլիր :

Fruitage (ֆռիւիթաժ) գ. ար. Պտուղք, ամենայն ազգք մրգոց:

Fruité, ée (ֆռիւիթէ) ած. Պտղազարդ (ըստ կնքաբանից):

Fruiterie (ֆռիւիթռի) գ. իգ. Պտղատուն, շտեմարան մրգոց. եէմիշ քիլէրի, եէմիշլիք, մէյվէխանէ :

Fruitier (ֆռիւիթիէ) ած. Պտղատու, պտղաբեր (ծառ կամ պարտէզ):

Fruitier, ière (ֆռիւիթիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Պտղավաճառ. եէմիշճի :

Frusquin (ֆռիւսքէն) գ. ար. Ինչք, կարասիք մարդոյ. մալ, էմլաք :

Frustratoire (ֆռիւսթռաթօառ) ած. և գ. Ունայն և սնոտի: գինի մեղրախառն:

Frustrer (ֆռիւսթռէ) բ. ն. Ի դերև հանել, խաբել, պատրել, զրկել. մահրում էթմէք, ալտաթմագ :

Fruticuleux, euse (ֆռիւթիքիւլէօ, էօզ) ած. Մացառային :

Frutiqueux, euse (ֆռիւթիքէօ, էօզ) ած. Ծառատունկ. օտունլու, աղաճլըգ ֆիտան :

Fuca (ֆիւքա) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու:

Fucus (ֆիւքիւս) գ. ար. Բոյս ինչ ծովային :

Fugitif, ive (ֆիւժիթիֆ, իվ) ած. և գ. Փախստական 'ի հայրենեաց. գաչկըն, մուհաճիր :

Fugue (ֆիւկ) գ. իգ. Փախուստ (ըստ երաժշտաց):

Fuie (ֆիւի) գ. իգ. Աղաւնոց փոքրիկ. քիւչիւք կէօվէրճինլիք :

Fuir (ֆիւիռ) բ. չ. Je fuis, tu fuis, il fuit; nous fuyons, vous fuyez, ils fuient. Je fuyois. Je fuis. Je fuirai. Fui. Qu' il fuie. Je fuirois. Que je fuisse. Fuyant. Փախչել, խոյս տալ: յապաղել, յերկարել: անցանել, հոսել, ծորել: խորշել, զգուշանալ. գաչմագ, ֆիրար էթմէք. սավուշմագ, չէքինմէք, գաչընմագ, սագընմագ, իճթինապ կամ իհթիրազ էթմէք. կէչմէք, սիւզիւլմէք :

Fuite (ֆիւիթ) գ. իգ. Փախուստ: խորշումն, խուսափումն: յապաղումն. գաչըշ, գաչմա, ֆիրար. կէճիքմէ : Prendre la fuite, փախչել, 'ի փախուստ դառնալ. ֆիրարա եիւզ թութմագ : Mettre en fuite, փախուցանել, փախստական առնել. գաչըրմագ :

Fulguration (ֆիւլկիւռասիօն) գ. իգ. Փայլատակումն կամ շանթընկեցութիւն (ըստ քիմիականաց):

Fuligineux, euse (ֆիւլիժինէօ, էօզ) ած. Ցոլովամեղծ կամ թանձրամած (շոգի):

Fulminant, ante (ֆիւլմինան, անթ) ած. Շանթաձիգ, շանթընկէց, մեծաշառաչ, ահագնաձայն, որոտընդոստ. կէօք կիւրլէյիճի, եըլտըրըմ վուրան : ահագնատեսիլ, բարկացայտ. փարլըյըճը ըլա պագան :

Fulmination (ֆիւլմինասիօն) գ. իգ. Շանթընկեցութիւն, որոտումն. գաթըրտը: շանթարձակութիւն (ըստ քիմիականաց): հրատարակումն վճռոյ, վճիռ, դատակնիք:

Fulminer (ֆիւլմինէ) բ. ն. Շանթահարել, դատակնքել. լանէթլէմէք : Se fulminer, բ. յ. Սպառնալ, որոտալ, թափել զցասումն 'ի վերայ ուրուք, ահագին բարբառել. կիւրիւլտէմէք, կէօք փարլամագ, պաթլամագ :

Fumage (ֆիւմաժ) գ. ար. Սուտ գոյն ոսկւոյ 'ի վերայ արծաթի թելից : չորայուցանելն 'ի ծուխ. թիւթիւնլէմէ, թիւթիւնէ գօյուբ գուրութմա :

Fumant, ante (ֆիւման, անթ) ած. Որ ծուխ արձակէ, ծխաշունչ. թիւթիւն վէրէն, թիւթիւնլիւ :

Fumée (ֆիւմէ) գ. իգ. Ծուխ. թիւթիւն : գոլորշիք, շոգի. տուման, պուղ : յոգ. Կու կամ քակոր գազանաց:

Fumer (ֆիւմէ) բ. չ. և ն. Ծխել. թիւթմէք, թիւթիւնլէմէք : ծուխ կամ գոլորշի արձակել. պուղ չըգարմագ : ծխել կամ ձգել զծուխս. թիւթիւն չէքմէք : չորացուցանել կամ կախել 'ի ծուխս. թիւթսիւլէմէք, թիւթիւնէ գօյուբ գուրութմագ : աղբ արկանել, պարարտացուցանել զերկիր. կիւպրէլէմէք, ֆըշգըլամագ, թէրսլէմէք :

Fumeron (ֆիւմռօն) գ. ար. Խանձող, ածուխ ծխեալ. [illegible], թիւթիւն վէրէն քէօմիւր փարչասը :

Fumet (ֆիւմէ) գ. ար. Հոտ, բուրումն անուշահոտութեան (կերակրոց և ըմպելեաց). թահամըն վէ շարապըն խօշ գօգուսու կամ րայիհասը :

Fumeterre (ֆիւմթէռ) գ. իգ. Անձխոտ (բոյս). շահթէրէ :

Fumeur (ֆիւ-մէօռ) գ. ար. Որ ծխէ կամ ձգէ զծուխս. տիւտիւն չէքէն, չուպուգ իչէն, տիւտիւն փէլիվանը։

Fumeux, euse (ֆու-մէօ, էօզ) ած. Ծխալի, լի գոլորշիւք, արբեցուցիչ (գինի). մուպախխար, պաշա վուրան, պաշա վուրուճու։

Fumier (ֆիւ-միէ) գ. ար. Աղբիւք անասնոց, աղբ. ֆըշգը, կիւպրէ, տէրս, տէզէք։

Fumigation (ֆիւ-միկասիօն) գ. իգ. Ծխումն, բուրումն խնկոց. տիւտսիւ, տիւտսիւ վէրմէ։

Fnmiste (ֆիւ-միստ) գ. ար. Որ յարդարէ զծխնելոյզս կամ զվառարանս. օճագ պաքըճը։

Fumure (ֆիւ-միւռ) գ. իգ. Ճարպ խաշանց։

Funanbule (ֆիւ-նանպիւլ) գ. ար. Լարախաղաց. իփ ճամպազը, ճամպազ։

Funèbre (ֆիւ-նէպռ) ած. Յուղարկաւորութեան, թաղման. մէյթէ մուտաալլիգ, մէյթին։ սգալի. էլէմլի։ Oraison funèbre, Ճառ գերեզմանական, դամբանական կամ արձանական։

Funérailles (ֆիւ-նէռայլ) գ. իգ. յոգ. Յուղարկաւորութիւն մեռելոյ, հանդէս յուղարկաւորութեան կամ թաղման. ճէնազէ, մէյթ, թէքֆին, կէօմմէ, մէյթին ճէնազէսը։

Funéraire (ֆիւ-նէռէռ) ած. Յուղարկաւորութեան կամ թաղման մեռելոյ (ծախք). թէքֆինէ կամ էօլիւյէ մուտաալլիգ, մէյթին։

Funeste (ֆիւ-նէստ) ած. Մահաբեր, մահագուշակ, աղետալի, սգալի, ողորմ. մուսիպէթլի, մաթէմլի։

Funestement (ֆիւ-նէստման) մակ. Դժբաղդութեամբ, ողորմ, թշուառաբար. ուղուրսուզլուղ իլէ, պէտպախտլըղ իլէ։

Funeur (ֆիւ-նէօռ) գ. ար. Որ պատրաստէ կամ կազմէ զպարանս նաւու։

Funiculaire (ֆիւ-նիքիւլէռ) ած. Չուանեայ. իփլի։

Funin (ֆիւ-նէն) գ. ար. Պարանք կամ չուանք նաւու. փալամար, կէմի օրղանը։

Fur (ֆիւռ). À fur et à mesure, Նոյնին չափով, ըստ չափոյ. օնա կէօրէ։

Furet (ֆիւ-ռէ) գ. ար. Կենդանի ինչ մեծ քան զաքիս. ախլա ափա տավշանը տուտան հայվանճըգ։ հետաքրքիր, հետաքննին, խուզարկու. հէր եէրտէ պուռնունու սօգան քիմէսնէ, աղըզ արայըճը։

Fureter (ֆիւ-ռըտէ) ե. ն. Ո՛րսալ աքիսով. սանսար իլէ ավլամագ, տավշանը պիր հայվանճըգ իլէ ավլամագ։ խնդրել, հետազօտել, որոնել. հէր եէրտէ արամագ։

Fureteur (ֆիւ-ռըտէօռ) գ. ար. Որ որսայ աքիսով. սանսար իլէ ավլայան։ հետազօտ, խուզարկու. հէր եէրտէ արայըճը՝ էօգլայըճը կամ սօգուլուճու։

Fureur (ֆիւ-ռէօռ) գ. ար. Կատաղութիւն, մոլեգնութիւն, զայրոյթ, ցասումն։ բռնութիւն, սաստկութիւն։ յիմարութիւն, զառանցանք, անմտութիւն. գուտուզլուգ, խըշմ, էօֆքէլիւլիւգ. տէհէվվիւր, մէճնունլուգ։

Furibond, onde (ֆիւ-ռիպօն, օնտ) ած. և գ. Կատաղի, մոլեգին, մոլի, զայրացեալ. գուտուզ, էօֆքէլի, փարլըգ։

Furie (ֆիւ-ռի) գ. իգ. Կատաղութիւն, մոլեգնութիւն, զայրոյթ։ ուժգնութիւն, սաստկութիւն, բռնութիւն. գուտուզլուգ, տէհէվվիւր, հիտտէթ, գըզկընլըգ։ կատաղի գժոխոց. գուտուրմուշ գարը։

Furieusement (ֆիւ-ռիէօզման) մակ. Կատաղութեամբ, կատաղաբար, սաստկութեամբ, յանհնարինս. տէհէվվիւր իլէ, հիտտէթ իլէ, փէք, ղայէթ, զօրլու։

Furieux, euse (ֆիւ-ռիէօ, էօզ) ած. Կատաղի, մոլեգին, զայրագին, գիւագին։ բուռն, ուժգին։ տարագէմ, նորանշան. գուտուզ, խըշըմլը, գուտուրմուշ, մէճնուն, տիվանէ. փէք, ղայէթ, չէթին. աճայիպ։

Furin (ֆիւ-ռէն) գ. ար. En furin, Արտաքոյ նաւահանգստի, արտաքս քան զնաւահանգիստն (տանել զնաւն)։

Furolles (ֆիւ-ռօլ) գ. իգ. յոգ. Հրային գոլորշիք։

Furoncle (ֆիւ-ռօնքլ) գ. ար. Խաղաւարտ, պալար շարաւալից. չըպան, գան չըպանը, գօզ տէլի չըպան, փիւսմէլ։

Furtif, ive (ֆիւ-ռթիֆ, իվ) ած. Գաղտնի, ծածուկ, գաղտնածածուկ, գաղտագողի. օղրուն, կիզլի։

Furtivement (ֆիւ-ռթիվման) մակ. Գաղտագողի, լռելեայն, գաղտ. օղրուն օղրուն, կիզլիճէ։

Fusain (ֆիւ-զէն) գ. ար. Ի թուփ ինչ։

Fusarolle (ֆիւ-զառօլ) գ. իգ. Ի զարդ ինչ ճարտարապետական։

Fuseau (ֆիւ-զօ) գ. ար. Իլ կամ իլիկ. իյ, իկիք, մըղզէլ։

Fusée (ֆիւ-զէ) գ. իգ. Իլ փաթութեալ. փօլա իփլիք։ փամփուշտ օդաձիգ. ֆիշէք։ բուրգն ժամացուցի։

Fuser (ֆիւ-զէ) ե. չ. Ընդարձակիլ, տարածիլ։ լուծանիլ, ձուլիլ. եայըլմագ, սըզմագ, տաղըլմագ, էրիմէք։

Fusibilité (ֆիւ-զիպիլիթէ) գ. իգ. Ձուլականութիւն, լուծականութիւն։

Fusible (ֆիւ-զիպլ) ած. Ձուլելի, հալելի, լուծանելի. էրինէճէք, փէօթիւլէճէք։

Fusiforme (ֆիւ-զիֆօռմ) ած. Իլանման, նման՝ կամ ՚ի ձև իլկի։

Fusil (ֆիւ-զի) գ. ար. Հրահանք, գայլախազ. չագմագ. տիւֆէնք տաշը։ հրացան. տիւֆէնք, ֆիլինտէ։ սրոց երկաթի։

Fusilier (ֆիւ-զիլիէ) գ. ար. Զինուոր հրացանակիր. տիւֆէնքճի։

Fusillade (ֆիւ-զիյլեատ) գ. իգ. Արձակումն հրացանից. տիւֆէնք ատըլմասը։

Fusiller (ֆիւ-զիյլէէ) ե. ն. Հարկանել հրացանիւ. տիւֆէնք իլէ էօլտիւրմէք, ֆիլինտէ իլէ վուրմագ։

Fusillette (ֆիւ-զիյէթ) գ. իգ. Ի նուազական բառիս Fusée.

Fusion (ֆիւզիօն) գ. իգ. Հալումն, հալք, ձուլումն. էրիմէ, տէօքիւմ:

Fuste (ֆիւսթ) գ. իգ. Նաւակ մը. եէլքէն վէ քիւրէք իլէ եիւրիւյէն քիւչիւք կէմի:

Fustet (ֆիւսթէ) գ. ար. Ի ծառ մը. սարը աղաճ:

Fustigation (ֆիւսթիկասիօն) գ. իգ. Ձաղկումն, գան. տէյէք, քէօթէք, կամչը վուրուշու:

Fustiger (ֆիւսթիժէ՛) բ. ն. Ձաղկել, գան հարկանել. կամչըլամագ, քէօթէք կամ տէյնէք վուրմագ՝ վուրմագ կամ չալմագ:

Fustoc (ֆիւսթօք) գ. ար. Ի փայտ մը:

Fût (ֆիւթ) գ. ար. Ագոյց հրացանի. թիւֆէնք գունտաղը: բուն սեան. տիրէյին քիւթիւյիւ կամ թօմրուղու: տակառ գինւոյ. ֆըչը:

Futaie (ֆիւթէ) գ. իգ. Անտառ երկայնաբուն ծառոց. եիւքսէք աղաճլար օրմանը:

Futaille (ֆիւթայլ) գ. իգ. Տակառք գինւոյ. ֆըչըլար:

Futaine (ֆիւթէն) գ. իգ. Թաւ կտաւ մը բամբակեայ. տիմի, տիմի պէզի:

Futainier (ֆիւթէնիէ՛) գ. ար. Որ անկանէ կամ գործէ զթաւ կտաւ բամբակեայ. տիմի տօքույան:

Futé, ée (ֆիւթէ՛) ած. Խորամանկ, ճարտար, խաբեբայ. շէյտան, հիլէպազ:

Futée (ֆիւթէ՛) գ. իգ. Ազգ մը մածուցեալ քեայ:

Futile (ֆիւթիլ) ած. Չնչին, ունայն, նանիր, սնոտի. ապէս, պաթըլ, թէմէրրիւթ, ֆարֆարա, պօշ, էյնի պաշըլ:

Futilité (ֆիւթիլիթէ՛) գ. իգ. Թեթևութիւն, ունայնութիւն, նանրութիւն, չնչին կամ սնոտի ինչ. էյնի պաշըլըգ, ֆարֆարալըգ. պօշլուգ, օյունճագ, պօշ լագըրտը, հէրզէ:

Futur, ure (ֆիւթիւր) ած. Ապառնի, ապագայ, հանդերձեալ. կէլէճէք, օլաճագ, աթի:

Futur (ֆիւթիւր) գ. ար. Ապառնի (ժամանակ բայից). մուզարի, մուսթագպէլ, իսթիգպալ:

Futurition (ֆիւթիւրիսիօն) գ. իգ. Լինելն ապագայ, ապագայութիւն:

Fuyant, ante (ֆիւյէան, անթ) ած. Որ ընկղմի կամ աներևոյթ լինի (բառնկարչաց). գաչան:

Fuyard, arde (ֆիւյար, արտ) ած. և գ. Փախչող, փախստական, վատ, վատասիրտ. գաչգըն, գաչըճը:

G

G (ժէ կամ ժը) գ. ար. Բաղաձայն տառ, և եւթներորդ 'ի կարգի այփաբետաց Գաղղիացւոց: Նախադաս տառիցս a, o և u, հնչի կ. իսկ նախադասեալ տառիցս e և i, հնչի ժ, զորօրինակ՝ gage, կաժ: Ցառաջ քան զտառն n, երբեմն հնչի կակուղ՝ իբր նէ, զորօրինակ՝ digne, տինեը կամ տինյ. signal, սինէալ. agneau, անեօ: Իսկ երբեմն 'ի սակաւ անգլիս հնչի սաստիկ՝ իբր կն, զորօրինակ՝ gnomonique, կնօմօնիք. gnostique, կնօսթիք. progné, փրօկնէ՛: Ցառաջ բառի, նախադաս ձայնաւորի՝ հնչի իբր գ. զորօրինակ՝ sang aduste, սանգ ատիւսթ. long hiver, լօնգ իվէր: Իսկ 'ի բառս ինչ թէպէտ և նախադաս ձայնաւորի, երբեք ոչ հնչի, զորօրինակ՝ étang, է՛թան:

Gaar (կաար) գ. ար. Ի ձուկն մը:

Gabare (կապառ) գ. իգ. Նաւակ մը. պիր ճինս կէմի, շայգա: ուռկան մը ձկնորսաց. պիր նէվի պալըգ աղը:

Gabari կամ Gabarit (կապարի) գ. ար. Գաղափար նաւու. կէմի էօրնէյի կամ նումունէսի:

Gabarier (կապարիէ՛) գ. ար. Նաւակավար, նաւավար. շայգա րէյիսի: բեռնակիր բեռանց նաւակի. շայգա համալը:

Gabarot (կապարօ) գ. ար. Նաւակ ձկնորսի:

Gabatine (կապաթին) գ. իգ. Donner la gabatine à quelq'un, Խաբել կամ պատրել զոք:

Gabelage (կապլաժ) գ. ար. Համբար աղի:

Gabeler (կապլէ՛) բ. ն. Չորացուցանել զաղն 'ի շտեմարանի. տուզու պիր զաման մաղազա կամ մախզէնտէ գուրուտմագ:

Gabeleur (կապլէօր) գ. ար. Մաքսապետ աղի. տուզ կէօմրիւյիւնիւն պաճտարը:

Gabelle (կապէլ) գ. իգ. Մաքս աղի. տուզ րէսմի՝ պաճը կամ վէրկիսի, տուզ կէօմրիւյիւ: շտեմարան աղի. տուզ մախզէնի կամ ամպարը, տուզխանէ:

Gabellum (կապէլօմ) գ. ար. Միջոց ընդմէջ երկոցունց յօնից:

Gabet (կապէ) գ. ար. Դրօշ հողմացոյց:

Gabie (կապի) գ. իգ. Թակաղաղ կամ դիտակ նաւու. կէմի չանաղը:

Gabier (կապիէ՛) գ. ար. Նաւաստի պահապան 'ի թակաղաղի:

Gabillaud (կապիյօ) գ. ար. Ի ձուկն մը ծովու:

Gabion (կապիօն) գ. ար. Սակառ հողալից. մէթէրիս սէփէթի:

Gabionnade (կապիօնատ) գ. իգ. Պատուար հողալից սակառօք:

Gabionner (կապիօնէ՛) բ. ն. Պատուար յօրինել հողալից սակառօք. մէթէրիս սէփէթլէրինի տիւզմէք:

Gabira (կապիրա) գ. ար. Ազգ մը կապկի:

Gabords (կապօր) գ. ար. յոգ. Կողք նաւի. կէմի եանլարընտագի տախտալար:

Gaburon (կապիւրօն) գ. ար. Փայտ մը 'ի հաստատութիւն կայմի:

Gâche (կաշ) գ. ար. Լամբ նգի դրան. մանտալ կիրէճէք տէմիր: ձող մը, և բահ:

Gâcher (կաշէ՛) բ. ն. Շաղել կամ զանգել (զկիր. և այլն). ալչըյը սու իլէ եօղուրմագ կամ գարըշտըրմագ: Թխավարել. քիւրէք չէքմէք : գխւրագնի վաճառել. ուճուզ սաթմագ :

Gâchette (կաշէտ) գ. իգ. Նիգ փոքրիկ։ ձգանք հրացանի :

Gâcheur (կաշէօռ) գ. ար. Որ գխւրագնի վաճառէ։ գործավար անպիտան. իշլէր պօզարըճը։

Gâcheux, euse (կաշէօ, էօզ) ած. Ջամգեալ ջրով, տղմալից, տղմախիտ. պալչըգլը, չամուրլու :

Gâchis (կաշի) գ. ար. Աղտխուր, ճահիճ, աղտեղութիւն. սուլու չամուր, պատագ, պալչըգլըգ :

Gadèle (կատէլ) գ. իգ. Հաղարջ. ֆրէնկ իւզիւմիւ :

Gadelier (կատըլիէ) գ. ար. Հաղարջենի :

Gadouard (կատուառ) գ. ար. Մաքրիչ լուալեաց, աղբահան. քէնէֆ տէմիզլէյէն, լաղըմճը։

Gadoue (կատու) գ. իգ. Աղբ կամ աղբիւս հանեալ 'ի լուալեաց. քէնէֆտէն չըգարըլմըշ նէճասէթ :

Gaffe (կաֆ) գ. իգ. Ձող՝ որ ունի 'ի ծայրն զճանկ երկաթի. գանճա :

Gaffer (կաֆէ) բ. ն. Ըմբռնել ճանկիւ կամ ճանկաւոր գաւազանաւ :

Gagate (կակատ) գ. իգ. Քար ինչ ձիւթային. գարա քէհրիպար :

Gage (կաժ) գ. ար. Գրաւ, գրաւական, առհաւատչեայ։ պատանդ, երաշխաւորութիւն. րէհին, տուտու, էմանէթ։ յոգ. Թոշակ, ռոճիկ. էճր, իւճրէթ, էօլէֆէ, հաֆթալըգ, այլըգ, էըլլըգ :

Gager (կաժէ) բ. ն. Առնել կամ դնել ընդ ումեք գրաւ. պահս կամ պէս տուտմագ, ուլէ գօմագ։ Թոշակել, տալ ռոճիկս. իւճրէթ կամ էօլէֆէ վէրմէք, հագգընը վէրմէք։

Gagerie (կաժըրի) գ. իգ. Պատանդումն ընչից արտօնութեամբ :

Gageur, euse (կաժէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ դնէ գրաւ ընդ ումեք. պէս տուտան, պահս էտիճի :

Gageure (կաժիւռ) գ. իգ. Գրաւ, խոստումն, գրաւական. պահս կամ պէս, օյուն, իպտիհաս :

Gagiste (կաժիստ) գ. ար. Թոշակաւոր, որ ընդունի ռոճիկս. էօլէֆէլի, էճիր :

Gagnable (կանեապըլ) ած. և գ. Ճահիճ ցամաքեալ և մշակելի։ ստանալի. գազանըլաճագ։

Gagnage (կանեաժ) գ. ար. Ճարակ, արօտ, վայր արօտականի. օթլագ, օթլագ եէրի :

Gagnant, ante (կանեան, անտ) գ. ար. և իգ. Ստացող կամ յաղթող 'ի խաղի. օյունտա գազանըճը, գազանան :

Gagne-denier (կանըէ տընիէ) գ. ար. Որ կեայ 'ի վաստակոց, բեռնակիր. կիւնտէլիքճի, համմալ։

Gagne-pain (կանըէ բէն) գ. ար. Աւուրն պարէն, պարէն. էքմէյինի գազանմա, կէչինէճէք։

Gagne-petit (կանըէ բըտի) գ. ար. Յեսանիչ, սրիչ. պիլէյիճի :

Gagner (կանեէ) բ. ն. Ստանալ, ունել, 'ի ձեռս բերել։ գտանել, հասանել։ յաղթել. տիրել, տիրապետել. գազանմագ, գազանճ կամ քեար էտմէք, ալմագ. էլէ կէտիրմէք. նայիլ կամ վասըլ օլմագ. ղալիպ օլմագ, եէնմէք. պուլմագ, եէտիշմէք :

Gagou (կակու) գ. ար. Ի ծառ ինչ :

Gagui (կակի) գ. իգ. Կին յաղթաբազուկ և յաղթանդամ. շիշման վէ քէյֆլի գէննէ :

Gai, gaie (կէ) ած. Ուրախ, զուարթ, կայտառ, խնդալից, պայծառ, պարզ, խնդագին. ֆէրահ, ֆէրահլը, ալըգ, քէյֆլի, շաղ, խօշ, շէն։ Gai, մակ. Զուարթագին, խնդագին։

Gaiac (կայաք) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկոյ։

Gaiement (կէման) մակ. Զուարթագին, խնդամտաբար. շէնլիք կամ սէֆա իլէ, սիւրուր ու նիշատ իլէ։

Gaieté (կէտէ) գ. իգ. Ուրախութիւն, զուարթութիւն, զուարճութիւն, խնդութիւն, խնդամտութիւն. ֆէրահլըգ, շաղլըգ, քէյֆլիլիք, կէօնիւլ խօշլուղու, շէնլիք, քէյֆ :

Gaillard, arde (կայլեառ, առտ) ած. և գ. Խնդագին, զուարթաբարոյ : համարձակ : առոյգ, զօրաւոր : վտանգաւոր, անսովոր : հպարտ, յանդուգն. լատիֆէճի, շէնլիլի, քէյֆլի, շաղ. ճէսուր, սէրպէստ, տէլի գանլը։

Gaillard (կայլեառ) գ. ար. Վերին մասն գլխոյ կամ խելաց նաւին :

Gaillarde (կայլեառտ) գ. իգ. Ազգ ինչ գրոց տպագրութեան։ կաքաւ ինչ ոտից։

Gaillardement (կայլեառտըման) մակ. Զուարթագին, խնդագին, հրճուանօք։ Թեթևամտութեամբ, խնդամտաբար. շէնլիք իլէ :

Gaillardise (կայլեառտիզ) գ. իգ. Ուրախութիւն, զուարճութիւն, խնդութիւն հրճուանք. շէնլիք, քէյֆլիք, էյշ, շէհվէթ՝ շաղլըգ :

Gain (կէյն) գ. իգ. Օգուտ, շահ։ յաղթութիւն. գազանճ, քեար, ֆայտէ. ղաֆէր։

Gaine (կէն) գ. իգ. Պատեանք. գըն :

Gainier (կէնիէ) գ. ար. Որ յօրինէ զպատեանս, պատենագործ. գընճը, գըն իշլէյիճի։ ծառ ինչ :

Gala (կալա) գ. ար. Օր ցնծութեան, հանդէս ուրախութեան յարքունիս. գաթօ կամ սէրայ շէնլիյի, զիաֆէտ, պինիշ։

Galactit (կալաքտիտ) գ. ար. Ազգ ինչ կաւոյ։

Galactite (կալաքտիտ) գ. իգ. Յասպիս (.քար)։

Galactophage (կալաքտոֆաժ) գ. Կաթնակեր, որ սնանի կաթամբ։

Galamment (կալաման) մակ. Վայելչաբար, գեղեցիկ իմն, ազնուաբար, ճարտարութբ. չէլէպիլիք իլէ, զէրաֆէտ իլէ։

Galandage (կալանտաժ) գ. իգ. Պատնէշ յաղիւսոյ կամ 'ի կղմինտրաց։

Galanga (կալանկա) գ. ար. Ծառ ինչ Հնդկաց · խաղլինճան կամ հաղլինճան ։ Ձուկն ինչ։

Galant, ante (կալան, անթ) ած · և գ · Տարփածու · սէվկիլի, աշըգ ։ սիրելի, հաճոյական, բարեկիրթ, ազնուաբարոյ, քաղցրակենցաղ · ուսուլլու, լաթիֆ, նազըգլըգլը, նէշէլի ։ անկեղծ, հաւատարիմ · էհլի ըրզ, տօղրու ։ տարփածու կանանց · զէնփէրէսթ, աշըգ ։

Galanterie (կալանթըրի) գ · իգ · Վայելուչ կամ ազնուական բարք, ընտիր կամ գովելի կենցաղ, բարեկրթութիւն · ճիլվէլիլիք, զէրաֆէթ, լաթիֆլիք ։ սէր կանանց · զէնփէրէսթլիք, աշըգլըգ ։ գործ մեղանչական, շնութիւն, պոռնկութիւն · զինա ։

Galantin (կալանթէն) գ · ար · Տարփածու ծաղու արժանի ։

Galantiser (կալանթիզէ) բ · ն · Տարփածու լինել տիկնաց (է բառ վաղեմի) ։

Galaxie (կալաքսի) գ · իգ · Ծիր կաթին, յարդգող · սաման օղրուսու, սաման կամ հաճըլար եօլու, քէհքէշան ։

Galbanum (կալպանօմ) գ · ար · Քաղբան (խէժ) · թատ · չարխոտ · գասնը ։

Galbe (կալպ) գ · ար · Զարդ ինչ ճարտարապետական ։

Gale (կալ) գ · իգ · Քոս կամ բոր · ույուզ, կիճիք ։

Gale (կալ) գ · ար · Ի բոյս ինչ ։

Galéace (կալէաս) գ · իգ · Ցռկանաւ մեծ ։

Galée (կալէ) գ · իգ · Տախտակ ինչ գրաշարաց ։

Galefretier (կալֆրըթիէ) գ · ար · Վատ արանց, այր վատատոհմիկ · ալչագ քիմսէ ։

Galéga (կալէկա) գ · ար · Ի բոյս ինչ · քէչի օթու ։

Galène (կալէն) գ · իգ · Հանք կապարի · գուրշուն մաթէնի ։

Galénique (կալէնիք) ած · Գաղենեան, որ ըստ երթայ Գաղենոսի ։

Galénisme (կալէնիզմ) գ · ար · Վարդապետութիւն Գաղենոսի բժշկի ։

Galéniste (կալէնիսթ) գ · ար · Գաղենեան (բժիշկ) ։

Galéopsis (կալէօփսիս) գ · ար · Ի բոյս ինչ ։

Galer (կալէ) բ · ն · Քորել, քերել · գաշըմագ ։

Galère (կալէր) գ · իգ · Ցռկանաւ · չէքտիրի, գադըրղա ։ յոգ · Պատիժ դատապարտութեան 'ի ցռկանաւս · քիւրէք ։

Galerie (կալըրի) գ · իգ · Ճեմելիք ապարանից, դահլիճ · մահֆիլ, տէհլիզ ։ անցք նեղ և երկայն ։ գետնափոր ճանապարհ ։

Galérien (կալէրիէն) գ · ար · Թիավար կամ գերի ցռկանաւու · չէքտիրիճի, քիւրէքճի օղլան, քիւրէքչէքի էսիր, միւճրիմ ։

Galerne (կալէրն) գ · իգ · Հողմն արևելեան հիւսիս · գարա յէլ ։

Galet (կալէ) գ · ար · Խիճ եզերաց ծովու · եասը չագըլ ։ խաղ ինչ ։

Galetas (կալթա) գ · ար · Վերնայարկ, ունստաղ · տամ ալթընտագի եէր, տավան իվի ։ տուն պծուծ կամ աղքատին ։

Galette (կալէթ) գ · իգ · Նկանակ, բլիթ, պաքսիմատ · պէօրէք, ճիքէ ։

Galeux, euse (կալէօ, էօզ) ած · Քոսոտ, բորոտ, բորոտեալ · ույուզլու, ույուզ ։

Galia (կալիա) գ · իգ · Բաղադրութիւն դեղոց, և ծխանելեաց ։

Galimafrée (կալիմաֆրէ) գ · իգ · Մանրածոյ կերակուր յօրինեալ յաւելորդաց մսոյ ։

Galimathias (կալիմաթիա) գ · ար · Շփոթ կամ անիմաստ բանք, մտախաբանութիւն · մանասըզ կամ գարմագարըշ լաքըրտը ։

Galin (կալէն) գ · ար · Կարծր միս եզին ։

Galinacées (կալինասէ) գ · իգ · յոգ · Հաւթռչունք ։

Galinasse (կալինաս) գ · իգ · Ազգ ինչ ագռաւու ։

Galion (կալիօն) գ · ար · Ազգ ինչ մեծադոյն նաւու · գալիօն ։

Galiote (կալիօթ) գ · իգ · Փոքր ցռկանաւ · չէքտիրմէ ։ նաւակ ինչ ։

Galipot (կալիփօ) գ · ար · Ռետին, խէժ սոճւոյ, և այլն · չամ սագըզը ։

Gallate (կալաթ) գ · իգ · Բաղադրութիւն ինչ քիմիական աղի ։

Galle (կալ) գ · իգ · Աւելորդ նիւթ աճեցեալ 'ի կեղևանս և 'ի տերևս ծառոց · աղաճ մանթարը ։ Noix de galle, գխտոր · մազը ։

Gallican, ane (կալլիքան) ած · Գաղղիական, Գաղղիացւոց · ֆրանսըզլարըն ։

Gallicisme (կալլիսիզմ) գ · ար · Ոճ գաղղիական լեզուի ։

Gallinapane (կալինափան) գ · իգ · Թռչուն ինչ Ամերիկոյ ։

Gallique (կալիք) ած · Թթու հանեալ 'ի գխտորոյ ։

Gallium (կալիօմ), տես Caille-lait.

Galoche (կալօշ) գ · իգ · Ագանելի ինչ 'ի վերայ հողաթափից · հողաթափ, ագանելիք ոտից · սէրմուզէ կամ սէրմուճէ · փապուճ, գունտուրա ։

Galon (կալօն) գ · ար · Ժապաւէն, վերջաւոր ոսկեթել, և այլն · շէրիթ, գայտան ։

Galonner (կալօնէ) բ · ն · Ժապաւինել, զարդարել 'ի վերջաւորս · շէրիթլէմէք, շէրիթ կամ գէնար կէչիրմէք կամ թիքմէք ։

Galop (կալօ) գ · ար · Վազք կամ արշաւանք ձիոյ · տէօրթնալէմէ, տէօրտլէմէ, նագըլլամա, գուրթլէնկի ։

Galopade (կալօփատ) գ · իգ · Արշաւասոյր ընթացք ձիոյ ։ չափ ընթացից ձիոյ · տէօրթնալէմէ ։

Galoper (կալօփէ) բ · չ · և ն · Վազս առնուլ, արշաւել, ընթանալ · տէօրթնալէմէք, տէօրտլէմէք, նագըլլամագ ։ պնդիլ զհետ, հալածել · թիրէնի գօշալամագ ։ արշաւեցուցանել, ընթացուցանել · աթ գօշթուրմագ ։

Galopin (կալօփէն) գ. ար. Մանուկ կամ պաշտօնեայ՝ զոր յղեն կամ ընթացուցանեն աստ և անդ. սարայփար չօճուգ, ուշագ, գարա գուլլուգճու:

Galvanique (կալվանիք) ած. Գաղբանեան կամ ելեքտրական:

Galvanisme (կալվանիզմ) գ. ար. Գաղբանեան նիւթ, հեղանիւթ ինչ նման ելեքտրական նիւթոյ:

Galvauder (կալվօտէ) բ. ն. Կշտամբել, յանդիմանել, սաստել, տոգտանել. չըգըշ էթմէք, ազարլամագ:

Gamahé կամ Gamaheu (կամահէ, կամահէօ) գ. ար. Գիծ կամ նիշ ականց պատուականաց կամ քարանց:

Gambade (կանպատ) գ. իգ. Ոստոստումն, ոստիւն. եօգարը սըչրամա, տափըրտամա, սըչրայըշ:

Gambader (կանպատէ) բ. չ. Ոստնուլ, ընդոստել. տափըրտամագ, սէկիրտմէք սըչրամագ:

Gambage (կանպաժ) գ. ար. Մաքս գարեջրոյ կամ ցքւոյ արմտեաց. ֆըճը վէրկիսի:

Gambier (կանպիէ) գ. ար. Գործի ինչ տառնագործաց:

Gambiller (կանպիյլէ) բ. չ. Շարժել զոտս, տարուբերել զոտսն. այագլարընը կամ պաճագլարընը օյնատմագ, պաչարընը գըմըլտատմագ կամ տէփրէտմէք:

Gambit (կանպի) գ. ար. Յառաջ խաղայումն ('ի սատրինջ խաղու):

Gamelle (կամէլ) գ. իգ. Փայտեղէն կուր նաւաստեաց կամ զինուորաց. տաճ. գուշ. տախտա չանագ, չօրպա իչէճէք պէօյիւք տէքնէ:

Gamme (կամ) գ. իգ. Տախտակ երաժշտական հնչմանց կամ խաղից. փէրտէ մագամը, մուսիգի ահէնկլէրը կամ նիշանլարը:

Gamologie (կամօլօժի) գ. իգ. Ճառ 'ի վերայ հարսանեաց, ամուսնաբանութիւն:

Gamuto (կամիւտօ) գ. ար. Ազգ ինչ կանեփոյ:

Ganache (կանաշ) գ. իգ. Ծնոտ կամ ծամելիք ձիոյ. ատըն ալթ չէնէսի: այլ Թանձրամիտ. ագըլը սագիլ օլան:

Ganche (կանշ) գ. իգ. Ազգ ինչ տանջանաց:

Ganer (կանէ) բ. չ. Թողուլ զձեռն 'ի խաղս:

Gangliforme (կանկլիֆօրմ) ած. Ծղկաձև: նման այտուցի:

Ganglion (կանկլիօն) գ. ար. Ծղիկ ջլաց: ուռոյցք ինչ:

Gangrène (կանկրէն) գ. իգ. Խլրդենի (ախտ), քաղցկեղ. խօրա, խօրան, աքիլէ:

se Gangrener (կանկրընէ) բ. յ. Անկանիլ կամ ըմբռնիլ յախտ խլրդենի. աքիլէլէնմէք, տէլիննիշ օլմագ:

Gangreneux, euse (կանկրընէօ, էօզ) ած. Նման խլրդենւոյ. խօրանլը, տէլիննիշ:

Gangue (կանկ) գ. իգ. Ժայռ մետաղաց:

Ganse (կանս) գ. իգ. Լար 'ի մետաքսէ, յոսկւոյ և յարծաթոյ, ժապաւէն. շէրիթ, գայտան:

Gant (կան) գ. ար. Ձեռնոց, թաթպան. էլտիվէն:

Gantelée (կանթլէ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Gantelet (կանթլէ) գ. ար. Երկաթի պահպանակ ձեռաց. տէրի կամ տէմիր էլտիվէնի: պատատ ինչ կամ թաթպան ձեռաց (ըստ վիրաբուժից):

Ganter (կանթէ) բ. ն. և չ. Արկանել ձեռաց ուրուք զթաթպան, ձեռնոցս զգեցուցանել. էլտիվէն կիյտիրմէք: Se ganter, բ. յ. Արկանել 'ի ձեռս իւր զթաթպան կամ ըզձեռնոցս. էլտիվէն կիյմէք:

Ganterie (կանթրի) գ. իգ. Վաճառք ձեռնոցաց. էլտիվէն ալըշ վէրիշի. էլտիվէն քեարխանէսի, էլտիվէնճիլիք:

Gantier, ière (կանթիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Թաթպանավաճառ, ձեռնոցավաճառ, ձեռնոցարար. էլտիվէնճի:

Garaguai (կառակէ) գ. ար. Թռչուն ինչ գիշատիչ:

Garajiau (կառաժիօ) գ. ար. Թռչուն ինչ:

Garamantite (կառամանթիթ) գ. իգ. Քար ինչ պատուական:

Garançaje (կառանսաժ) գ. ար. Ներկելն տորոնաւ կամ 'ի տորոն:

Garance (կառանս) գ. իգ. Տորոն. քէօք պօյան, ֆուվէտ, ֆուվէ, գըզըլ պօյա:

Garancer (կառանսէ) բ. ն. Ներկել տորոնաւ կամ 'ի տորոն. մուֆէվա էթմէք, քէօք կամ գըզըլ պօյա իլէ պօյամագ:

Garant, ante (կառան, անթ) գ. ար. և իգ. Երաշխաւոր. քէֆիլ:

Garantie (կառանթի) գ. իգ. Երաշխաւորութիւն. քէֆիլլիք, քէֆալէթ: վճարումն պարտեաց կամ տուժանաց:

Garantir (կառանթիռ) բ. ն. Երաշխաւոր լինել. քէֆիլ օլմագ: ապահով առնել, հաստատել. իգրար կամ էմին էթմէք: պահել, պահպանել. գօրումագ, սագլամագ:

Garas (կառաս) գ. ար. Կտաւ ինչ բամբակեայ:

Garbin (կառպէն) գ. ար. Հողմն արևելեան հարաւ. ագ տէնիզտէ էսէն լօտօս:

Garbon (կառպօն) գ. ար. Արու կաքաւ. էրքէք քէքլիք:

Garbure (կառպիւռ) գ. իգ. Բանջար ինչ:

Garce (կառս) գ. իգ. Բոզ, պոռնիկ. րօսփի:

Garcettes (կառսէթ) գ. իգ. յոգ. Պարանք հիւսեալ 'ի հնացեալ պարանոց:

Garçon (կառսօն) գ. ար. Մանուկ, արու զաւակ. ուշագ, օղլան, չօճուգ: սպասաւոր, ծառայ, արբանեակ, պաշտօնեայ. ուշագ, օղլան, խըզմէթքեար, գալֆա, չըրագ:

Garçonnière (կառսօնիէռ) գ. իգ. Աղջիկն տարփածու մանկանց. կէնճ ֆօտալ:

Garde (կառտ) գ. իգ. Պահ, զգուշութիւն,

պահպանութիւն, պաշտպանութիւն: պահապան, դէտ, պահանորդ: անձնապահապետ. տիգգաթ, թէգայիւտ. սագլայըշ, սագլամա. հիմայէթ, հըֆզ, սիանէթ, մուհաֆազա. պէքճի, նէօպէթճի, գուլ, գարավուլ, գուլլուգ, սօլագ: Prendre garde, *զգուշանալ, պահել.* սագընմագ, կէօզէթմէք, տիգգաթ էթմէք: Être de garde, faire la garde, *պահել զպահպանութիւնս, պահակերել.* գարավուլ էթմէք, նէօպէթ սիւրմէք: Garde d' une épée, *պահպանակ սրոյ.* գըլըճ գապզէսի:

Garde-bois (կառտ պօա) գ. ար. *Պահապան կամ պետ անտառի.* օրման նազըրը:

Garde-bourgeoise (կառտ պուռժօազ) գ. իգ. *Իրաւունք ծնողաց 'ի վերայ ընչից որդւոց իւրեանց 'ի մանկական հասակի նոցա:*

Garde-boutique (կառտ պութիք) գ. ար. *Վաճառք անվաճառ մնացեալ 'ի կրպակի.* սաթըլմազ նէսնէ:

Garde-chasse (կառտ շաս) գ. ար. *Որսորդապետ, պահապան երէոց.* աւ պէքճիսի:

Garde-côte (կառտ քօթ) գ. ար. *Գունդ զօրաց, և կամ նաւ՝ 'ի պահպանութիւն ծովեզերաց.* տէնիզ յալըսընըն պէքճիսի. տէնիզ քէնարընտա պէքճիլիք էտէն կէմի:

Garde-feu (կառտ ֆէօ) գ. ար. *Երկաթի վանդակ կրակարանի.* ատէշ էօնիւնտէ տէմիր փարմագլըգ:

Garde-fou (կառտ ֆու) գ. ար. *Վանդակ կամ պատնէշ կամրջաց, և այլն.* քէօփրիւ փարմագլըղը, գօրգուլուգ:

Garde-manger (կառտ մանժէ) գ. ար. *Շտեմարան կամ համբար կերակրոց.* քիլէր:

Garde-marteau (կառտ մառթօ) գ. ար. *Ոստիկան ջրոց և անտառի:*

Garde-meuble (կառտ մէօպլ) գ. ար. *Սենեակ կամ տուն կարասեաց.* գալապալըգ օտասը:

Garde-note (կառտ նօթ) գ. ար. *տես* Notaire.

Garder (կառտէ՛) բ. ն. *Պահել, պահպանել, ունել: խնամ ունել, հոգալ, զգուշանալ, ունել 'ի չափու: պաշտպանել, զերծուցանել.* սագլամագ, թութմագ, ալըգօմագ. րայէթ էթմէք. հըֆզ՝ սիանէթ կամ հիրասէթ էթմէք. կէօզէթմէք, պէքլէմէք, գօրումագ: Se garder, բ. յ. *Զգուշանալ, հրաժարել, անձնապահ լինել.* սագընմագ, իճթինապ կամ իհթիրազ էթմէք, քէնտինի զապթ էթմէք:

Garde-robe (կառտ ռօպ) գ. իգ. *Հանդերձարան, հանդերձանոց: զգեստք 'ի հանդերձարանի.* էսվապ օտասը կամ տօլապը. տօլապտա օլան էսվապլար, ռուպա, չամաշըր: *տունկ ինչ:*

Gardeur , euse (կառտէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. *Որ պահէ կամ արածէ.* պէքճի, չօպան: Gardeur de cochons, *խոզարած:* Gardeuse de vaches, *կովարած:*

Gardien, ienne (կառտիէն) գ. ար. և իգ. *Պահապան, դէտ, խնամակալ, պաշտպան.* պէքճի, կէօզճիւ, հաֆըզ, նազըր, սագլայըճը: *տեսուչ կամ առաջնորդ աբեղայից:*

Gardiennerie (կառտիէնռի) գ. իգ. *Սենեակ վառօդոյ:*

Gardon (կառտօն) գ. ար. *Մանրիկ ձուկն ինչ սպիտակ.* գայա պալըղը:

Gare (կառ, *հրամայական բայիս* garer) *Հայեա՛ց, տեղի՛ տուր, խոտորեա՛ց.* սավուլ, սավուլըն:

Gare (կառ) գ. իգ. *Տեղի առ գետեզերբ վասն կայելոյ զնաւակս.* գօյ, գայըգխանէ:

Garenne (կառէն) գ. իգ. *Տեղի կամ փակարան գետնափոր նապաստակաց.* ատա տաւշանը սագլանաճագ եէր:

Garennier (կառէնիէ՛) գ. ար. *Վերակացու փակարանի գետնափոր նապաստակաց:*

se Garer (կառէ՛) բ. յ. *Զգուշանալ, պահել զանձն, անձնապահ լինել.* սագընմագ, սավուշմագ, սավուլմագ: Garer, բ. ն. *Կայել զնաւակն առ գետեզերբ:*

se Gargariser (կառկառիզէ՛) բ. յ. *Ողողել զկոկորդն.* կարկարա էթմէք, աղզընը չալգամագ:

Gargarisme (կառկառիսմ) գ. ար. *Ողողումն կոկորդին.* կարկարա: *Ջուր բժշկական յողողել զկոկորդն.* կարկարա կամ ղարղարա էտէճէք նէսնէ:

Gargotage (կառկօթաժ) գ. ար. *Կերակուր անպիտան կամ անպաճոյճ.* ֆէնա կամ մուրտար եէմէք:

Gargote (կառկօթ) գ. իգ. *Պանդոկ աղքատին, կայելըոն.* ուճուզ մէյխանէ, ալչագ ճինսինտէն օլան աշխանէ:

Gargoter (կառկօթէ՛) բ. չ. *Յաճախել 'ի կայելըոնս, խառնակ կամ անպաճոյճ ուտել.* ֆէնա աշը փիսքէանընտա եէմէք:

Gargotier, ière (կառկօթիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. *Կայելընապետ, գծուծ պանդոկապետ, որ հանէ կամ պատրաստէ կերակուր անպիտան.* մէյխանաճը, քէպապճը, ուճուզ վէ ֆէնա եէմէք փիշիրէն:

Gargouillade (կառկույլէատ) գ. ար. *Կաքաւ ինչ ոտից:*

Gargouille (կառկույլ) գ. իգ. *Խողովակ ջրոյ քուաց կամ տանեաց.* օլուգ քիւնկի, տամ օլուղու:

Gargouillement (կառկույլըման) գ. ար. *Կարկաջիւն, խոխոջիւն ջրոյ.* շաղըլտամա, շաղըլմա:

Gargouiller (կառկույլէ՛) բ. չ. *Կարկաջել 'ի ջուրս.* սուտա սէկիրտմէք:

Gargouillis (կառկույլի) գ. ար. *Կարկաջիւն կամ խոխոջիւն ջրոյ 'ի հոսելն 'ի խողովակաց տանեաց.* սու շաղըլտամասը կամ շաղըլմասը:

Gargousse (կառկուս) գ. իգ. *Փամփուշտ վառօդոյ թնդանօթից.* թօփ սըգըսը:

Gargoussière (կառկուսիէռ) գ. իգ. *Քսակ կամ պարկ փամփշտի հրացանից:*

Garidelle (կառիտէլ) գ. իգ. *Բոյս ինչ:*

Garigue (կառիկ) գ. իգ. *Երկիր 'ի խոպանի:*

Garnement (կառնըման) գ. ար. *Խառնագնաց, ցոփակեաց, դատարկասուն, անզգամ.* ատամ օլմայան, մէհմէլատ, արլանմազ, մարիօլ, ռօսքա օղլու, եարամազ:

Garnir (կառնիռ) բ. ն. Հոգալ զպէտս, պատրաստել, համդերձել, կազմել, յօրինել, նորոգարել, յարդարել: պատսպարել, ամրացուցանել. մուհիմմադըն կէօրմէք, դէտարիք էդմէք, հազըրլամագ, տօնադմագ, գուրմագ, փինէդմէք. սագլամագ:

Garnisaire (կառնիզէռ) գ. ար. Կարգեալ 'ի պահպանութիւն:

Garnison (կառնիզօն) գ. իգ. Պահակապանք, պարսպապահ զօրք: զինուոր կարգեալ 'ի պահպանութիւն տան. նէօպէդ, մուհաֆըզ ասքէր, հաֆազա, հիսարըն ասքէր, օդուրագլար:

Garniture (կառնիդիւռ) գ. իգ. Կազմածք, զարդք, զարդարանք. դագըմ, զինէդ: զարդք գլխոյ կանանց: կտորք փայտից վասն անջատելոյ զէջս, և ձևացուցանելոյ զուսանցս թերթից տպագրութեան:

Garochoir (կառօշուառ) գ. ար. Պարան, չուան:

Garou (կառու) գ. ար. տես Loup-garou.

Garou (կառու) գ. ար. Թուփ ինչ մշտադալար. մազէրիօն:

Garouage (կառուաժ) գ. ար. Aller en garouage, Երթալ 'ի պոռնկոցս. օյնար օյնագ նէրէլէրէ կիտիփ կէլմէք:

Garrot (կառօ) գ. ար. Թիկունք կամ ուս ձիոյ. ադըն մէնքէպի կամ էնսէսի, դօյագ: դաւազան՝ որով սեղմեն զչուանս բեռանց:

Garrotter (կառօդէ) բ. ն. Կապել, պրկել, կաշկանդել. պաղլամագ, մուհքէմ պաղլամագ:

Gars (կառս) գ. ար. Մանուկ. օղլան, ուշագ:

Garum (կառօմ) գ. ար. Աղաջուր ձկան:

Garus (կառիւս) գ. ար. Ըմպելի ինչ բժշկական:

Gascon, onne (կասքօն) ած. Գասկոնէն. գասկոնացի: մեծաբան, խրոխտապանծ. ադըք դուդուձու, ֆօրֆօրա, լաֆազան:

Gasconisme (կասքօնիսմ) գ. ար. Ոճ խօսից Գասկոնացւոց:

Gasconnade (կասքօնատ) գ. իգ. Պարծենկոտութիւն, մեծաբանութիւն. ադըք դուդմա, էօյունու. լաֆ, լաֆազանլըգ, ֆօրդա, ֆօրդաձըլըգ:

Gasconner (կասքօնէ) բ. չ. Պարծիլ. մեծաբանել. ադըք դուդմագ, լաֆ վուրմագ:

Gaspillage (կասփիյաժ) գ. ար. Եղծումն, վատնումն, շռայլութիւն. տաղըդմա, իսրաֆ, նիզամսըզլըգ:

Gaspiller (կասփիյէ) բ. ն. Վատնել զինչս, սպառել, վատնել: եղծանել, ապականել, աղճատել. իսրաֆ էդմէք, չիւրիւդմէք, տաղըդմագ, պօզմագ, իդլաֆ կամ դէլէֆ էդմէք:

Gaspilleur, euse (կասփիյէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Վատնիչ, շռայլ. տաղըդըձը, մալընը դէլէֆ էտիձի, մուսրիֆ, իսրաֆձը:

Gastadour (կասդատուռ) գ. ար. Գործաւոր բանակին՝ որ հարթէ զճանապարհս, և այլն:

Gaster (կասդէռ) գ. ար. Փոր, ստորին մասն որովայնի (է բառ Յունաց). գարըն, միտէ:

Gastrique (կասդրիք) ած. Ստամոքական, ստամոքայ. գարընա կամ միտէյէ մէնսուպ:

Gastrocnémiens (կասդրօքնէմիէն) գ. ար. յոք. Որովայնաշարժ մկանունք:

Gastroépiploïque (կասդրօէփիփլօիք) ած. Ստամոքայ և թաղանթայ (երակք):

Gastromanie (կասդրօմանի) գ. իգ. Որովայնամոլութիւն, որկորաժետութիւն:

Gastronome (կասդրօնօմ) գ. ար. Որովայնապարար, որկորեայ:

Gastronomie (կասդրօնօմի) գ. իգ. Որկորուստ, որովայնաժետութիւն:

Gastroraphie (կասդրօռաֆի) գ. իգ. Կարուած վիրաց ստորին որովայնի կամ փորի:

Gastrotomie (կասդրօդօմի) գ. իգ. Փորահատութիւն, հատումն որովայնի:

Gâteau (կադօ) գ. ար. Քաքար, բլիթ, կարկանդակ. խամուր իշի, պէօրէք, ֆօղաչա կամ փօղաչա, փիտէ, չէօրէք: Gâteau de miel, խորիսխ մեղու:

Gâtelier (կադլիէ) գ. ար. Ցանձենի և տանձ ինչ: քաքարագործ:

Gâte-métier (կադ մէդիէ) գ. ար. Եղծիչ արուեստին, որ գիւրագին գործէ կամ վաճառէ զձեռակերտս. զահայր դօլան:

Gâter (կադէ) բ. ն. Ապականել, եղծանել, աւերել, վնասել, աղաւաղել, աղճատել, խանգարել. պօզմագ, պէրպատ էդմէք, էզքմագ, խարապ էդմէք, չիւրիւդմէք. աղդըլամագ. պուլանդըրմագ. մուրդարլամագ, լէքէլէմէք, քիրլէդմէք: Se gâter, բ. յ. Եղծանիլ, ապականիլ, վատթարանալ. պօզուլմագ, էզգիլմագ. չիւրիւմէք. աղմագ:

Gauche (կօշ) ած. Ձախոյ, ահեակ, ձախակողմեան. սօլ: Թիւր. խեղաթիւր, խոտորնակ, յոռի, ձախողակի. դէրս, էյրի, եագըշըգսըզ, զէրաֆէդսիզ, շաշգըն: La main gauche, ձախոյ ձեռն, ահեակ. սօլ էլ: Le côté gauche, ձախակողմն, ահեակ. սօլ դարաֆ: À gauche, յահեակ, 'ի ձախակողմն. սօլա, սօլ եանընտա, սօլտան, սօլա:

Gauchement (կօշման) մակ. Ձախողակի, խոտորնակի, չարաչար, յանդէպս. դէրսինէ, եագըշըգսըզ կամ եօլսուզլուգ իլէ:

Gaucher, ère (կօշէ, էռ) ած. և գ. Ահեկագործ կամ ահեկան, որ գործէ ձախոյ ձեռամբ. սօլագ:

Gaucherie (կօշռի) գ. իգ. Ձախողակութիւն, խոտորնակութիւն, թիւրութիւն, անյարմարութիւն. եագըշըգսըզ հարէքէդ, եագըշըգսըզլըգ, մարիֆէդսիզլիք, եօլսուզլուգ:

Gauchir (կօշիռ) բ. չ. Խոտորիլ, խոյս տալ 'ի հարուածոց. սավուշմագ, կէրի չէքիլմէք, պիր ալ պիր եանա տէօնմէք:

Gauchissement (կօշիսման) գ. ար. Խոտորումն, խուսափումն, խոյս. սավուշմա, կէրի չէքիլմէ:

Gaudage (կօտաժ) գ. ար. Ներկելն gaude բուսով:

Gaude (կօտ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ: խիւս:

Gaufre (կօֆրը) գ. իգ. Խորիսխ մեղու. քիավարէ, քիավարէտ, կէօմէճ, կէօմէճ պալը: քաքար ինչ. չէօրէք, պէօրէք:

Gaufrer (կօֆրէ) բ. ն. Տպել կամ նկարել երկաթի գործեաւ զկերպաս. գումաշ պասմագ:

Gaufreur (կօֆրէօր) գ. ար. Որ տպէ կամ նկարէ զկերպաս. գումաշ պասմաճըսը:

Gaufrier (կօֆրիէ) գ. ար. Երկաթի գործի եփելոյ զքաքարս կամ զըլիթս. պէօրէք փիշիրէճէք տէմիր գալըպը կամ տավասը:

Gaufrure (կօֆրիւր) գ. իգ. Տիպ կերպասուց 'ի ձեռն երկաթի գործւոյ. գումաշ պասմասը:

Gaule (կօլ) գ. իգ. Ձող, գաւազան. ուզուն աղաճ, սըրըգ: Նախնի անուն Գաղղիոյ:

Gauler (կօլէ) բ. ն. Թօթափել գաւազանաւ զպտուղս ծառոց. աղաճ եէմիշլէրինի սըրըգ իլէ տիւշիւրմէք կամ վուրմագ:

Gaulettes (կօլէտ) գ. իգ. յոք. Փոքրիկ գաւազան:

Gaulis (կօլի) գ. ար. Ոստ ծառոյ մնացեալ զկնի հատանելոյ:

Gaulois, oise (կօլօա, օազ) ած. Նախնի Գաղղիացի: համարձակ: անկեղծ:

Gaupe (կօփ) գ. իգ. Կին գծուծ կամ աղտեղի. ռամկ. շլըխտի:

Gaure (կօր) գ. ար. Հեթեթող Զրադաշտայ, կրակապաշտ:

se Gausser (կօսէ) բ. յ. Խեղկատակել, զծաղու գալ, ծիծաղել. պիրինի մասխարա կամ մէզագ էտմէք:

Gausserie (կօսրի) գ. իգ. Խաղ, այպն, կատակ. մէզագ, ղէֆք:

Gausseur, euse (կօսէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Խեղկատակ, ծաղրածու. մասխարաճը:

Gavache (կավաշ) գ. ար. Վատ արանց, անարի, վատասրտմիկ (է բառ Սպանիացւոց):

Gavelles (կավէլ) գ. իգ. յոք. Գործած ինչ արծաթի կամ ոսկի:

Gavette (կավէտ) գ. իգ. Ձոյլ արծաթի կամ ոսկի:

Gavion (կավիօն) գ. ար. Որկոր, խռչափող. կըրտլագ:

Gavotte (կավօտ) գ. իգ. Ազգ ինչ կաքաւոց. խօրա տէփմէ ճինսի:

Gaz (կազ) գ. ար. Հեղանիւթ կամ շոգի ինչ օդանման. պուղու, պուխար ճինսի:

Gaze (կազ) գ. իգ. Մնդուս, շար, տեռ, շղաշատեռ. պիր նէվի պիւրիւնճիւք, ինճէ տիւլպէնտ:

Gazelle (կազէլ) գ. իգ. Վիթ (կենդանի ինչ նման այծեման). ղազալ, ճէյլան:

Gazer (կազէ) բ. ն. Մնդուս կամ շղաշատեռ արկանել 'ի վերայ. ինճէ տիւլպէնտ իլէ էօրթմէք:

Gazetier (կազըտիէ) գ. ար. Որ 'ի լոյս ընծայէ զգիրս նորանոր լրոց. կազէթաճը, կազէթա եազըճը:

Gazetin (կազըտէն) գ. ար. Համառօտ գիր նորանոր լրոց:

Gazette (կազէտ) գ. իգ. Թուղթ նորանոր լրոց. կազէթա, հավատիս նամէ կամ քեաղըտը: որ պատմէ զնորանոր լուրս, կամ հեղու յականջս այլոց զոր ինչ լուաւն:

Gazeux, euse (կազէօ, էօզ) ած. Նման օդեղէն գոլորշւոյ կամ հեղանիւթոյ:

Gazier (կազիէ) գ. ար. Որ կազմէ զմնդուս կամ զշղաշատեռս:

Gazomètre (կազօմէտրը) գ. ար. Չափ օդանման հեղանիւթոյ:

Gazon (կազօն) գ. ար. Կոշտ հողոյ դալարի. եէշիլ քէսէք:

Gazonnement (կազօնման) գ. ար. Ծածկելն դալարի կոշտիւ հողոյ:

Gazonner (կազօնէ) բ. ն. Ծածկել դալարի կոշտիւ հողոյ. քէսէք տէօշէմէք:

Gazouillement (կազույլըման) գ. ար. Քաղցրաձայն կարկաչիւն թռչնոց. գուշ էօթմէսի: խոխոջիւն կամ կարկաջիւն ջուրց. սույուն շարըլտամասը:

Gazouiller (կազույլէ) բ. չ. Քաղցրաձայն կարկաչել կամ երգել թռչնոց. էօթմէք, ճիվիլտէմէք: խոխոջել կամ կարկաջել ջուրց. շարըլտամագ:

Geai (ժէ) գ. ար. Կաչաղակ, անծեղ. ալա գարղա, չըրթլագ, սագըրղան:

Géant, ante (ժէան, անտ) գ. ար. և իգ. Հսկայ, վիթխարի. տէվ, իֆրիթ, տըղման:

Geindre (ժէնտրը) գ. ար. Առաջին պաշտօնեայ հացագործի:

Geindre (ժէնտրը) բ. չ. Հեծել, քրթմնջել, մռնջել. ինլէմէք, մըզըլտանմագ:

Gel (ժէլ) գ. ար. Սառուցումն, սառոյց:

Gélatine (ժէլատին) գ. իգ. Մածոյծ, մածուած. ռամկ. բխտի. փըխտը, գարըս:

Gélatineux, euse (ժէլատինէօ, էօզ) ած. Սառնանման, նման սառուցի. պուզա պէնզէր:

Gelée (ժըլէ) գ. իգ. Սառն, սառոյց, սառնամանիք. տօն, պուզ, ճէմտ: եղեամն. գըրաղը: մածոյծ, մածուած. փըխտը, տավուգ կէօքսի, գարըս: մածուցիկ քաղցրաւենի. մուրապպա. պուզլամա:

Geler (ժըլէ) բ. ն. Սառուցանել: ցրտացուցանել. տօնտուրմագ, տէճմիտ էտմէք. տօնմագ: Gelé, ée, սառուցեալ, ցրտացեալ. տօնմուշ, պուզլանմըշ, մունճէմիտ: Je suis gelé de froid, ցրտացայ յոյժ. իւշիւտիւմ, չօք սօվուգ ալտըմ:

Gélinote (ժէլինօտ) գ. իգ. Վառեակ, ձագ հաւու. սէմիզ փիլիճ: ձագ վայրի ինչ հաւու. չիլ, եապան տավուղունուն փիլիճի: ազգ ինչ կաքաւու, դշխոյահաւ. քէքլիք ճինսի:

Gélivure (ժէլիվիւր) գ. իգ. Վնաս ծառոց յերեսաց սառնամանեաց. աղաճլարըն սօվուգտան եանմասը:

Gémeaux (ժէմօ) գ. ար. յոգ. Երկուորեակ (կենդանակերպ)· ճէվզա՛պուրճու, ճէվզա:

Géminé, ée (ժէմինէ) ած. Կրկին կամ վերստին (հրաման):

Gémir (ժէմիր) բ. չ. Հեծել, ողբալ, մնչել· ինլէմէք, ֆիղան էթմէք:

Gémissant, ante (ժէմիսան, անթ) ած. Որ հեծէ կամ ողբայ· ինլէյէն:

Gémissement (ժէմիսման) գ. ար. Հեծութիւն, ողբ, սուգ, արտասուք· ինլէյիշ, ֆիղան:

Gemme (ժէմ) ած. Աղ հանքային· գայա կամ մատէն տուզու:

Gemmipare (ժէմմիփար) ած. Սաղարթաբեր, շառաւեղաբոյս:

Gémonie (ժէմօնի) գ. իգ. Տեղի տանջանաց մահապարտաց (առ նախնիս Հռովմայեցիս):

Génal, ale (ժէնալ) ած. Այտի, ծնօտից:

Gênant, ante (ժէնան, անթ) ած. Նեղիչ, ձանձրացուցիչ, դժնդակ, ծանր· սըգընթը վէրէն, կիւճ, աղըր, զահմէթլի:

Gencive (ժանսիվ) գ. իգ. Լինտր կամ լինդ· տիշ էթի:

Gendarme (ժանտարմ) գ. ար. Զինուոր զինակիր· մուսէլլահ ատլը: յոգ. Կայծակունք հրոյ· գըվըլճըմ: բիծք ադամանդի· էլմաս պուլուտու: Նիշ աչաց· կէօզ լէքէսի:

se Gendarmer (ժանտարմէ) բ. յ. Բարկանալ, զայրագնիլ յոչինչ պէտս· նահագ եէրէ փարլամագ:

Gendarmerie (ժանտարմըրի) գ. իգ. Հեծելագունդ զինակիր սպասաւորաց տէրութեան:

Gendre (ժանտր) գ. ար. Փեսայ (հօր և մօր հարսին)· կիւվէյի, տամատ:

Gêne (ժէն) գ. իգ. Տանջանք, խոշտանգանք, պատիժ· իշքէնճէ, էզիյէթ: տառապանք, վիշտ, անձկութիւն, նեղութիւն, տագնապ· սըգընթը, զահմէթ, մուզայագա, զօր: Se donner la gêne, վշտանալ, նեղիլ, տառապիլ· զահմէթ չէքմէք:

Généalogie (ժէնէալօժի) գ. իգ. Ազգաբանութիւն, ազգահամար· սիլսիլէ նամէ, սօյ տէֆթէրի, րէսմ սիլսիլէ կամ սինսիլէ, ալ:

Généalogique (ժէնէալօժիք) ած. Ազգաբանական:

Généalogiste (ժէնէալօժիսթ) գ. ար. Ազգաբան:

Gêner (ժէնէ) բ. ն. Նեղել, 'ի նեղ արկանել: վշտացուցանել, ձանձրացուցանել, անհանգիստ առնել· սըգընթը վէրմէք, սըգմագ, սըգըշդըրմագ, զօրլամագ, զօր էթմէք· զահմէթ վէրմէք:

Général, ale (ժէնէրալ) ած. և գ. Հանրական, ընդհանրական, ընդհանուր· ումումի, քիւլլի: Le général, յոգնախումբ բազմութիւն, առաւելագոյն մասն· ումում, էն չօղու:

Général (ժէնէրալ) գ. ար. Զօրագլուխ, զօրավար· սէրասքէր, սէրտար, ճէնէրալ: Général d'ordre, կարգապետ (միանձանց):

Généralat (ժէնէրալա) գ. ար. Զօրագլխութիւն, զօրավարութիւն· ճէնէրալ փայէսի կամ րիւթպէսի, սէրասքէրլիք, սէրտարլըգ: կարգապետութիւն:

Générale (ժէնէրալ) գ. իգ. Նշան չուոյ զօրաց 'ի ձայն թմբկի· տավուլ չալմագ իլէ ասքէրի ագէահ էթմէսի:

Généralement (ժէնէրալման) մակ. Ընդհանրապէս, առհասարակ· ումումէն, ումում իւզրէ, ալէլէվիյէ:

Genéralisation (ժէնէրալիզասիօն) գ. իգ. Ընդհանրացուցանելն:

Généraliser (ժէնէրալիզէ) բ. ն. Ընդհանրացուցանել, առնել ընդհանուր կամ հանրական· ումում էթմէք, մուլահազա էթմէք, ալէլ ումում սէօյլէմէք:

Généralissime (ժէնէրալիսիմ) գ. ար. Ըսպարապետ, գլուխ զօրապետաց· սէրասքէր, սէրտարը էքրէմ:

Généralité (ժէնէրալիտէ) գ. իգ. Ընդհանրութիւն, ընդհանրականութիւն· ումում, ումումիյէթ: յոգ. Ընդհանուր կամ անորոշ բանք:

Générateur, trice (ժէնէրաթէօր, թրիս) ած. Ծնանող (բոլորակ երկրաչափական)· վալիտ, մուվէլլիտ:

Génératif, ive (ժէնէրատիֆ, իվ) ած. Ծննդական, յարմար առ 'ի ծնունդ· տօղուրան:

Génération (ժէնէրասիօն) գ. իգ. Ծնունդ, ծնելութիւն, ծնողութիւն· տօղուրմագլըգ, տէվլիտ, տէվէլլիւտ: զաւակ, սերունդ, ազգ· սիլսիլէ կամ սինսիլէ, սօյ, ալ, նէսլ, ճէտտ, կէօպէք:

Généreusement (ժէնէրէօզման) մակ. Վեհանձնութեամբ, ազնուաբար, առատապէս: արիաբար, քաջութեամբ, քաջաբար· ճէօմէրտլիք իլէ, քէրիմանէ· շէճահէթ իլէ:

Généreux, euse (ժէնէրէօ, էօզ) ած. Վեհ, վեհանձն, ազնուաբարոյ, ազնուամիտ, մեծանձն, վեհափառ: առատական, առատաձեռն: քաջ, արի· քէրիմ, քէրէմ սահիպի· ճէօմէրտ· քէսքին, գուվվէթլի, էիւրէքլի, ճիրաէթլի:

Générique (ժէնէրիք) ած. Սեռական· ճինսի:

Générosité (ժէնէրօզիտէ) գ. իգ. Վեհանձնութիւն, ազնուաբարոյութիւն, ազնուական բարք· քէրէմ, քէրամէթ: առատականութիւն, առատաձեռնութիւն· ճէօմէրտլիք:

Genèse (ժընէզ) գ. իգ. Ծնունդք, գիրք ծննդոց, պատմութիւն արարչութեան աշխարհի:

Genestrale (ժընէսթրալ) գ. իգ. Ի տունկ ինչ:

Genestrole (ժընէսթրօլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Genèt (ժընէ) գ. ար. կենխատայ (տունկ). ռէթէմ, գաթըր թըրնաղը, թիլքի գույրուղու: երիվար ինչ Սպանիոյ. Եօրղա, Իսփանիա աթ:

Genète (ժընէթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Genethliaques (ժընէթլիաք) գ. ար. յոգ. և ած. Ախտարք: ախտարաց, ծննդեան:

Genetin (ժընըթէն) գ. ար. Ազգ ինչ գինւոյ Գաղղիոյ:

Genette (ժընէթ) գ. իգ. Կատու վայրենի. Եապան քէտիսի: ասպանդակ կարճ. Գըսա էօզէնկի:

Genevrier (ժընէվրիէ). տես Genièvre.

Génie (ժէնի) գ. ար. Ոգի, դև. հրեշտակ, հրեշտակ պահապան. Ճին, փէրի, տիվ. Ինսանը պէքլէյէն մէլէք: բնութիւն, բնաւորութիւն, բոյս բարուց, ախորժակ, յօժարութիւն բնութեան, ճարտարմտութիւն. Ագըլ, զիհն, զէյրէքլիք, իստիտատ, հէզարֆէնլիք, մարիֆէթ: ճարտարապետութիւն զինուորական: բազմութիւն կամ խումբ զինուորական ճարտարապետաց:

Genièvre (ժընիէվր) գ. ար. Գի, գիհի: պտուղ գիհւոյ. արտըճ, արտըճ աղաճը. արտըճ տօհումու:

Genipa (ժընիփա) գ. ար. Ի ծառ ինչ:

Genisse (ժընիս) գ. իգ. Երինջ. տիւէ, տանա:

Génital, ale (ժէնիթալ) ած. Ծննդական կամ սերմական (անդամք). ուտ եէրլէրի:

Génitif (ժէնիթիֆ) գ. ար. Սեռական (հոլով). Իզաֆէթ, հալի:

Génitoires (ժէնիթուար) գ. ար. յոգ. Ամորձիք, երկուորիք. Խայա, թաշագ:

Géniture (ժէնիթիւր) գ. իգ. Ծնունդ, զաւակ, որդի (է բառ վաղեմի):

Genou (ժընու) գ. ար. Ծունր, ծունկ. Տիզ: Se mettre à genoux, անկանիլ կամ խոնարհիլ 'ի ծունկս, ծունր կրկնել. Տիզ չէօքմէք:

Genouillé, ée (ժընույլէ) ած. Որ ունի զծունր կամ զծնկամէջս:

Genouillère (ժընույլէր) գ. իգ. Պահպանակ ծնգաց. Տիզլիք:

Genouillet (ժընույլէ) գ. ար. Ի տունկ ինչ:

Genre (ժանր) գ. ար. Սեռ, տեսակ, ազգ. Ճինս, նէվի, գըսմ, սօյ, թիւրլիւ, մագուլէ: Եղանակ, ոճ:

Gent (ժան) գ. իգ. Ազգ, ժողովուրդ. Թայֆէ, միլլէթ: յոգ. Gens. Մարդիկ, բազմութիւն մարդկան: ոգիք, անձինք: ծառայք, սպասաւորք, պաշտօնեայք. Ատէմլէր, ինսանլար, հէր քէս, էվ խիզմէթչիլէրի, խալգ. Էվին ատամլարը. խըզմէթքեարլարը, էթպա: Gens de bien, բարիք, ազնուաբարոյք, բարեբարք. Էյի ատամլար, էյիլէր:

Gent, gente (ժան, ժանթ) ած. Չքնաղ, վայելուչ, գեղեցիկ. Թէմիզ. Կիւզէլ:

Gentiane (ժանսիան) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. Ճէնթիյանէ, ճէնթիյան օթու, կիւյլիւք:

Gentil, ile (ժանթի, իլ) ած. և գ. Հեթանոս, կռապաշտ. Փութփէրէսթ: յոգ. Les gentils, հեթանոսք:

Gentil, ille (ժանթի, իյլ) ած. Չքնաղ, գեղեցիկ, վայելուչ, ընտիր, հաճելի, պատուական: ազնուական, քաղցրաբարոյ: գիրգ, փափուկ. Կիւզէլ, տիլպէր, չէլէպի, լաթիֆ, թէրպիէլի, զարիֆ, սօնթուրլու:

Gentil (ժանթի) գ. իգ. Ազգ ինչ կճոյ:

Gentilhomme (ժանթիյօմ) գ. ար. Այր ազնուական, քաջազուն, սեպուհ, պաշտօնեայ (արքայի, և այլն). Քիպարզատէ, պէյզատէ, օճագլը: (Յոգնակին լինի Gentilshommes, և հնչի ժանթիզօմ):

Gentilhommerie (ժանթիյօմրի) գ. իգ. Ազնուականութիւն. Քիպարզատէլիք:

Gentilhommière (ժանթիյօմիէր) գ. իգ. Տուն ազնուականի 'ի գեղջ:

Gentilité (ժանթիլիթէ) գ. իգ. Հեթանոսութիւն, կռապաշտութիւն, հեթանոսք. Փութփէրէսթլիք:

Gentillâtre (ժանթիյլաթր) գ. ար. Անշուք ազնուական:

Gentillesse (ժանթիյլէս) գ. իգ. Ազնուութիւն, պատուականութիւն, գեղեցկութի(ւն), վայելչութիւն, շնորհք, ազնուականութիւն, ազնուական բարք. Չէլէպիլիք, կիւզէլլիք, լէթաֆէթ, զէրաֆէթ, նէզաքէթ: գեղեցիկ և չքնաղակերտ անօթք:

Gentiment (ժանթիման) մակ. Գեղեցիկ իմն, կարի վայելուչ. Կիւզէլ, լէթաֆէթ իլէ:

Génuflexion (ժէնիւֆլէքսիօն) գ. իգ. Ծնրադրութիւն. Տիզ չէօքմէ, րիւքեաթ:

Géocentrique (ժէօսանթրիք) ած. Երկրակենդրոն (մոլորակ):

Géocyclique (ժէօսիքլիք) գ. ար. Երկրաշրջանակ (գործի աստեղաբաշխական):

Géode (ժէօտ) գ. իգ. Ազգ ինչ արծուաքարի:

Géodésie (ժէօտէզի) գ. իգ. Երկրաբաշխութիւն (է մասն ինչ երկրաչափութեան). Իլմ մէսահաթ, մէսահա:

Géodésique (ժէօտէզիք) ած. Երկրաբաշխական:

Géographe (ժէօկրաֆ) գ. ար. Աշխարհագիր. Խաթթաթ իւլ պիլատ:

Géographie (ժէօկրաֆի) գ. իգ. Աշխարհագրութի(ւն). Թախթիթի պիլատ, ռէսմ արզ, իլմ արզ:

Géographique (ժէօկրաֆիք) ած. Աշխարհագրական. Իլմ արզէ մէնսուպ:

Geolage (ժօլաժ) գ. ար. Վարձք բանտապետի. Զընտանճընըն հագգը:

Geole (ժօլ) գ. իգ. Բանտ. Զընտան:

Geolier (ժօլիէ) գ. ար. Բանտապետ. Զընտանճը:

Geolière (ժօլիէր) գ. իգ. Կին բանտապետի:

Géologie (ժէօլօժի) գ. իգ. Երկրաբանութիւն. Վասֆ իւլ արզ:

Géomance *կամ* Géomancie (ժէօմանս, ժէօմանսի) գ. իգ. *Երկրահմայութիւն.* րէմլ, րէմմալլըգ:

Géomancien, ienne (ժէօմանսիէն) գ. ար. և իգ. *Երկրահմայ.* րէմմալ, ֆալճը:

Géomantique (ժէօմանդիք) ած. *Երկրահմայից:*

Géométral (ժէօմէդրալ) ած. *Երկրաչափական կամ մանրագրական (ձև):*

Géomètre (ժէօմէդր) գ. ար. *Երկրաչափ.* միւհէնդիս:

Géométrie (ժէօմէդրի) գ. իգ. *Երկրաչափութիւն.* իլմ հէնդէսէ, հէնդէսէ, եէր էօլչիւսի:

Géométrique (ժէօմէդրիք) ած. *Երկրաչափական.* իլմ հէնդէսէյէ մէնսուպ:

Géométriquement (ժէօմէդրիքման) մակ. *Երկրաչափօրէն, երկրաչափապէս.* հէնդէսէ գայդէսի իւզրէ:

Géoponique (ժէօփօնիք) ած. *Որ խօսի ըզվաստակոց երկրի, կամ յաղագս մշակութե:*

Géorgique (ժէօրժիք) գ. իգ. *Մշակական (գիրք մշակութեան կամ երկրագործութե).* զիրաադ միւդաալլիգ քիդապ:

Géoscopie (ժէօսքօփի) գ. իգ. *Երկրազննութիւն:*

Gérance (ժէրանս) գ. իգ. *Մեքենայ ինչ 'ի թափել զբեռինս նաւին:*

Géranis (ժէրանիս) գ. ար. *Կապ ինչ խախտեալ ոսկերաց:*

Géranium (ժէրանիօմ) գ. ար. *Բոյս ինչ բազմատեսակ.* ըդըր (օդու):

Gerbe (ժէրպ) գ. իգ. *Որայ, խուրձ.* պօղչայ դէմէդի, դէմէդ:

Gerbée (ժէրպէ) գ. իգ. *Որոյ յարդի ցորենախառն.* եարը դէօյիւլմիւշ պօղչայ դէմէդի:

Gerber (ժէրպէ) բ. ն. *Կապել որայս.* դէմէդլէմէք, դօդամլամագ, պաղլամագ: *դնել 'ի շտեմարանի զտակառս գինւոյ 'ի վերայ միմեանց.* ֆըչըլարը պիրի պիրի իւսդիւնէ եըղմագ:

Gerbière (ժէրպիէր) գ. իգ. *Շեղջ.* եըղըն:

Gerce (ժէրս) գ. իգ. *Որդն, Ճճի, ուտիճ, ցեց.* կիւվէ, չէօփ խօր:

Gercer (ժէրսէ) բ. ն. *Ճեղքել, հերձանել, հերձոտել, պատառել (զմորթն).* եարմագ, եըրդմագ, չադլադմագ:

Gerçure (ժէրսիւր) գ. իգ. *Ճեղքուած, պատառուած, վէրք.* եարըգ, եըրդըգ:

Gérer (ժէրէ) բ. ն. *Վարել, ուղղել, առաջնորդել.* ումուրը կամ մասլահադը կէօրմէք՝ չէվիրմէք, դանզիմ էդմէք:

Gerfaut (ժէրֆօ) գ. ար. *Ազգ ինչ բազէից.* փօղան, պէօյիւք դօղան, սօնղուր, շահին:

Gerlon *կամ* Gerlot (ժէրլօն, ժէրլօ) գ. ար. *Տաշտ ինչ թղթագործաց:*

Germain, aine (ժէրմէն) ած. Cousin-germain, *երկուց եղբարց կամ քերց ուստր.* իքի գարդաշըն օղուլլարը. ամուճա կամ դայը օղլու: Cousine-germaine, *երկուց եղբարց կամ քերց դուստր.* իքի գարդաշըն գըզլարը. հալա կամ դէյզէ գըզը:

Germandrée (ժէրմանդրէ) գ. իգ. *Է բոյս ինչ.* քէմէդրէս, պէլիւդ իլի օդու, գըրասմըզ մահմուդ:

Germanique (ժէրմանիք) ած. *Գերմանացւոց, գերմանական.* նէմչէլէրին:

Germanisme (ժէրմանիսմ) գ. ար. *Ոճ խօսից Գերմանացւոց:*

Germe (ժէրմ) գ. ար. *Ընձիւղ, բողբոջ, սերմն: առիթ, պատճառ.* ֆիլիզ կամ ֆիլիզ, նէպդ, նէպադ, ֆէրի:

Germer (ժէրմէ) բ. չ. *Բողբոջել, ընձիւղել, շառաւիղել, պտղաբերել.* ֆիլիզլէնմէք, ֆիլիզ վէրմէք, դալ վէրմէք, ֆիլիզ ալմագ, էօրքէրմէք, պիդմէք:

Germinal (ժէրմինալ) գ. ար. *Առաջին ամիս գարնայնոյ (ըստ նորահնար տարւոյ Գաղղիացւոց):*

Germination (ժէրմինասիօն) գ. իգ. *Բողբոջումն, ընձիւղումն.* նէպդ, դէվար:

Germoir (ժէրմուար) գ. ար. *Տաշտ ինչ գարեջրոյ:*

Gérondif (ժէրօնդիֆ) գ. ար. *Գերբայ:*

Gersée (ժէրսէ) գ. իգ. *Սպիտակագեղ ինչ:*

Gerzeau (ժէրզօ) գ. ար. *Ազգ ինչ որոմանց:*

Gésier (ժէզիէ) գ. ար. *Խածի թռչնոց.* գուրսագ:

Gésine (ժէզին) գ. իգ. *Մանկաբերութիւն (է բառ վաղեմի):*

Gésir (ժէզիր) բ. չ. *տես* Gît.

Gesse (ժէս) գ. իգ. *Ոսպն ինչ.* եապան մէրճիմէք, կէօվէրճին պագլասը:

Gestation (ժէսդասիօն) գ. իգ. *Կրթութիւն ինչ առ նախնիս Հռովմայեցիս: կրելն զծնունդն յարգանդի:*

Geste (ժէսդ) գ. ար. *Շարժուած մարմնոյ կամ անդամոց 'ի խօսել անդ.* դէֆրէնիշ, իշարէդ, հարէքէդ: յոք. *Գործք քաջութեան (է բառ վաղեմի):*

Gesticulateur (ժէսդիքիւլադէօր) գ. ար. *Տարապայման 'ի շարժուածս մարմնոյ.* դէֆրէնիճի:

Gesticulation (ժէսդիքիւլասիօն) գ. իգ. *Տարապայման շարժուած.* իշարէդ, նազ, հարէքէդ:

Gesticuler (ժէսդիքիւլէ) բ. չ. *Շարժել կարի յոյժ զձեռս կամ զանդամս՝ 'ի խօսելն, առնել բազում շարժուածս.* էլ դիւլիւ հարէքէդ էդմէք, լագըրդը էլինի օյնադմագ, դէֆրէնմէք:

Gestion (ժէսդիօն) գ. իգ. *Վարելն, տեսչութիւն, խնամակալութիւն.* միւպաշիրլիք, իշ կէօրիւլմէսի:

Géum (ժէօմ) գ. ար. *Է բոյս ինչ բժշկական:*

Gèze (ժէզ) գ. ար. *Ընկլուն ինչ շինուածոց:*

Gibbeux, euse (ժիպէօ, էօզ) ած. Ուռուցեալ, կորացեալ, սապատողն. էօրքիւճլիւ, պիւքիւլմիւշ. պիւյրի, գամպուր:

Gibbosité (ժիպօզիտէ) գ. իգ. Սապատողն, կորութիւն թիկանց. էօրքիւճ, պիւքիւլիւշ, գամպուրլուգ:

Gibecière (ժիպսիէր) գ. իգ. Քսակ որսորդաց. աւճը քէսէսի՝ հէյպէսի կամ չանթասը: քսակ ձեռնածուաց. հօգգապազ թաղարճըղը կամ չանթասը:

Gibelet (ժիպլէ) գ. ար. Գչիր փոքրիկ. պուրղուճուգ:

Gibelins (ժիպլէն) գ. ար. յոգ. Գիբելլեանք (կուսակիցք ինքնակալաց ընդդէմ Պապին):

Gibelotte (ժիպլօտ) գ. իգ. Կերակուր ինչ 'ի մանրածոյ մսոյ. թաւշանը էտ ֆիլինճ գավուրմասը:

Giberne (ժիպէրն) գ. իգ. Քսակ փամփշտի հրացանից զօրականին. պարութ քէսէսի, ֆիշէք գօյաճագ հէյպէ կամ ճէպէ, ֆիշէքլիք:

Gibet (ժիպէ) գ. ար. Կախաղան. տար աղաճը:

Gibier (ժիպիէ) գ. ար. Որս վայրի. եապան հայվանը շիքեար:

Giboulée (ժիպուլէ) գ. իգ. Տեղ, տեղատարափ (վաղանցուկ, և երբեմն կարկտախառն). սաղանագ, տօլու իլէ գարլը եաղմուր:

Giboya (ժիպօյէա) գ. ար. Օձ մեծ յԱմերիկա:

Giboyer (ժիպօյէէ) բ. չ. Երթալ յորս էրէոց. եապան հայվանը աւլամագ:

Giboyeur (ժիպօյէօր) գ. ար. Որսորդ քաջ. նիշանճը կամ պէօյիւք աւճը:

Gigantesque (ժիկանտէսք) ած. Հսկայաձև, սկայանման, տիտանեան. տէվ, պէք պէօյիւք:

Gigantomachie (ժիկանտօմաշի) գ. իգ. Սկայամարտութիւն, մարտ Հսկայից կամ Տիտանեանց:

Gigot (ժիկօ) գ. ար. Ազդր կամ զիստ ոչխարի. պուտ, գօյուն պուտու:

Gigotter (ժիկօտէ) բ. չ. Զոտս արձակել կենդանեաց 'ի մեռանելն: շարժել կամ տարուբերել մանկանց զոտս. պաճագլարընը օյնատմագ. պաճագ կամ այագ տէփրէտմէք կամ գըմըլտատմագ:

Gigotté, ée (ժիկօտէ) ած. Գեղեցկատրուն:

Gigue (ժիկ) գ. իգ. Աղջիկ անհեթեթ 'ի շարժուածս: եղանակ ինչ երաժշտական, և կաքաւ ոտից:

Gilet (ժիլէ) գ. ար. Բաճկոն, բաճկոնակ. եէլէք, զըպուն:

Gilla (ժիլլա) գ. ար. Արջասպ: դեղ ինչ ործացուցիչ:

Gilles (ժիլ) գ. ար. Faire gilles, խոյս տալ, 'ի փախուստ դառնալ:

Gimblette (ժէնպլէտ) գ. իգ. Բոկեղ. սիմիտ, հալգա:

Gingembre (ժէնժանպր) գ. ար. Կոճապղպեղ. զէնճէֆիլ, իսի օտ:

Gingidum (ժէնժիտօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Ginglyme (ժէնկլիմ) գ. ար. Յօդաւորութիւն ինչ կամ արտասանութիւն:

Gingrine (ժէնկրին) գ. իգ. Եղեգնափող ինչ նախնեաց:

Ginguet, ette (ժէնկէ, էտ) ած. Տկար, թոյլ, անզօր. զայիֆ, ֆէնա:

Ginseng (ժէնսան) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Giore (ժօր) գ. ար. Հրէայ ծնեալ յիսրայէլացւոյ և յեկամուտէ:

Gipe (ժիփ) գ. իգ. Կրկնոց ինչ 'ի խոշոր կտաւոյ:

Giraffe (ժիրաֆ) գ. ար. Ընձուղտ, անալութ. զուրնաֆա, զիրաֆէտ:

Girande (ժիրանտ) գ. իգ. Բազմութիւն խողովակաց ջրոց: տրցակ օդաձիգ փամփշտաց. ֆիշէք դէմէտի:

Girandole (ժիրանտօլ) գ. իգ. Ճրագաբան բազմոստեան. չատալը շամտան: ականակուռ ցցունք: բոյս ինչ:

Girasol (ժիրասօլ) գ. ար. Ակն ինչ պատուական:

Giraumont (ժիրօմօն) գ. ար. Տունկ ինչ: վարունգ կամ դդում Ամերիկոյ. էնի տիւնեա գապաղը:

Girel (ժիրէլ) գ. ար. Բարձրութիւն ծառոյ: անուորդ ինչ:

Girelle (ժիրէլ) գ. իգ. Ի ձուկն ինչ:

Girofle (ժիրօֆլ) գ. ար. Մեխակ. գարէնֆիլ:

Giroflée (ժիրօֆլէ) գ. իգ. Ի ծաղիկ ինչ. ֆիրէնք մէնէքշէսի:

Giroflier (ժիրօֆլիէ) գ. ար. Ծառ մեխակի. միխէք աղաճը:

Giron (ժիրօն) գ. ար. Ծոց, գոգ, գիրկ. գօյուն, գուճագ: եռանկիւնի (ըստ կնքաբանից):

Gironner (ժիրօնէ) բ. ն. Բոլորակել (ըստ ոսկերչաց):

Girouette (ժիրուէտ) գ. իգ. Հողմացոյց դրօշակ տանեաց. րիւզկեարը իշարէթ էտէն էլ իւտինփէքի տէնէքէ: յեղյեղուկ, փոփոխամիտ. էէլ գօշան, տիւտէլէնլին:

Gisant, ante (ժիզան, անտ) ած. Անկեալ, ընկողմանեալ. եատան, եատմըշ:

Gisement (ժիզման) գ. ար. Դիրք ծովափանց. տէնիզ եալըլարընըն տուրուշը կամ շէքլի:

Gît (երրորդ դէմք սահմանականի բայիս Gésir, անկեալ կալ, ընկողմանիլ, կալ մնալ):
Ci-gît, աստ անկեալ կամ թաղեալ կայ:

Gîte (ժիտ) գ. ար. Օթոց, բնակարան, պանդոկ, օթեվան: որջ (էրէոց). գօնագ, եատաճագ եէր. եատագ: Ներքին երկանաքար:

Gîter (ժիտէ) բ. չ. Օթել, բնակել, ագանել. կէճէ եատմագ, գօնմագ, եըվասըն էտմէք, միսաֆիր օլմագ:

Givre (ժիվր) գ. ար. Եղեամն 'ի վերայ բուսոց. գըրաղը:

Givre (ժիվր) գ. իգ. Օձ (ըստ կնքաբանից):

Glabre (կլապր) ած. Ողորկատերև (բոյս):

Glabriuscule (կլապրիյիւսքիւլ) ած. Գոգցես ողորկ կամ մաշտեալ:

Glaçant, ante (կլասան, անթ) ած. Սառուցիչ. պուզլանտըրըճը, տօնտուրան:

Glace (կլաս) գ. իգ. Սառն, սառնամանիք. պուզ, ճէմտ, եախ: բիւրեղ, ակն վանի. այնա ճամը, պիլօր: շաքարախառն սպիտակուց ձուոյ պատեալ զերեսօք քաքարաց: յոգ. Ըմպելիք և շաքարագործք սառուցեալ. տօնտուրմա, պուզլամա:

Glacer (կլասէ) բ. ն. Սառուցանել. տօնտուրմագ. տագըլը կամ տէճիք էտմէք: Se glacer, բ. չ. Սառիլ. տօնմագ, պուզլանմագ:

Glacerie (կլասըրի) գ. իգ. Արուեստ կազմելոյ զսառուցեալ ըմպելիս կամ զշաքարագործս:

Glaceux, euse (կլասէօ, էօզ) ած. Որ ունի զնիշ, բծաւոր (գոհար). լէքէլի, նէքիրլի:

Glacial, ale (կլասիալ) ած. Սառուցեալ, սառնապատ, սառնասառոյց. պուզլանաճագ, տօնաճագ:

Glacier (կլասիէ) գ. ար. Որ յօրինէ զսառուցեալ ըմպելիս կամ զշաքարագործս. տօնտուրմաճը, տօնտուրմա իշլէյիճի:

Glacière (կլասիէր) գ. իգ. Սառնոց, սառնարան: սենեակ ցրտագին. պուզխանէ, գարլըգ:

Glaciers (կլասիէ) գ. ար. յոգ. Սառնապատ լերինք. պուզ տաղլարը:

Glacis (կլասի) գ. ար. Զառ 'ի վայր. ինիշ, եօգուշ, ինէնտէք եէրէյի: գոյն թեթև և ողորկ (ըստ նկարչաց): կար ինչ զգեստուց (ըստ դերձակաց):

Glaçon (կլասօն) գ. ար. Կտոր՝ հատուած սառնամանեաց. պուզ փարչասը, խաշիֆ:

Gladiateur (կլատիաթէօր) գ. ար. Սուսերամարտիկ ըմբիշ նախնի Հռովմայեցւոց. մաթրագճը, սէյեաֆ:

Glaïeul (կլայէօլ) գ. ար. Տունկ ինչ հիրկանման, հիրիկ. էկիր օթու, մաւի զամպագ:

Glaire (կլէր) գ. իգ. Լորձունք, փրփուր բերանոյ. պալղամ, թիւքիւրիւք: սպիտակուց անեփ ձուոյ. եումուրթա ագը:

Glaireux, euse (կլէրէօ, էօզ) ած. Լի խլժային հիւթովք, լորձնոտ. պալղամլը, թուքգալըը:

Glaise (կլէզ) գ. իգ. և ած. Կաւ բրտի, կաւ. չէօմլէքճի թօփրաղը, պալչըգ:

Glaiser (կլէզէ) բ. ն. Ծեփել կաւով. պալչըգլամագ:

Glaisière (կլէզիէր) գ. իգ. Տեղի ուստի ելանէ կաւ. պալչըգլըգ:

Glaive (կլէվ) գ. ար. Սուր, սուսեր հատու. գըլըճ:

Glama կամ Lhama (կլամա, լամա) գ. ար. Չորքոտանի ինչ Ամերիկոյ:

Glanage (կլանաժ) գ. ար. Հասկաքաղ, հասկաքաղութիւն. պաշագլամա, պաշագ տէվշիրմէ, խաշէ չինիլիք:

Gland (կլան) գ. ար. Կաղին. փէլիտ, փալամութ, մազու տիրաղ: զարդ 'ի ձև կաղնոյ: խոտ ինչ: խեցեմորթ ինչ ծովային: ծայր առնի անդամոյ. զէքէր պաշը:

Glande (կլանտ) գ. իգ. Մասն. պիզ կամ պէզ, էթ պէզի, ուր:

Glandé, ée (կլանտէ) ած. Որ ունի ուռուցեալ ծամելիս (երիվար):

Glandée (կլանտէ) գ. իգ. Կուտք կաղնեաց. փէլիտ տէվշիրմէսի, փալամութ տօփլամա:

Glandule (կլանտիւլ) գ. իգ. Մասն փոքրիկ. պիզճիյէզ, պէզճիք:

Glanduleux, euse (կլանտիւլէօ, էօզ) ած. Մասնուտ, մասնաւոր. պէզլի, ուրլու:

Glane (կլան) գ. իգ. Հասկաքաղ. աւուճ տօլուսու պաշագ:

Glaner (կլանէ) բ. ն. Հասկաքաղ առնել. պաշագլամագ, պաշագ տէվշիրմէք կամ տօփլամագ:

Glaneur, euse (կլանէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ հասկաքաղ առնէ, հասկաքաղ. պաշագլայըճը, տարլատա աւուճ տօլուսու պաշագլարը տէվշիրիճի:

Glanis (կլանի) գ. ար. Ձուկն ինչ մեծ 'ի գետս:

Glanure (կլանիւր) գ. իգ. Հասկաքաղութիւն:

Glapir (կլափիր) բ. չ. Կաղկանձել, հաջել, խանչել. ինլէմէք, ուլումագ, վուլումագ, օղունմագ, հավլամագ:

Glapissant, ante (կլափիսան, անթ) ած. Որ կաղկանձէ կամ հաջէ:

Glapissement (կլափիսման) գ. ար. Կաղկանձիւն, հաջիւն. ինլէմէ, զուպահ:

Glas (կլա) գ. ար. Հնչիւն զանգակի հոգեվարաց:

Glaucium (կլօսիօմ) գ. ար. տես Pavot cornu.

Glaucome (կլօքօմ) գ. ար. Ախտ ինչ աչաց:

Glaux (կլօ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Glèbe (կլէպ) գ. իգ. Կոշտ հողոյ. հողակոշտ. թօփրագ, գատիյատ, ագար, քէսէք:

Glène (կլէն) գ. իգ. Խոռոչ ոսկեր:

Glénoïdale (կլէնօիտալ) ած. իգ. Խոռոչաձև:

Glénoïde (կլէնօիտ) ած. Խոռոչաձև, խոռոչաւոր:

Glette (կլէթ) գ. իգ. Կիր կապարի: թթու կապարի:

Glissade (կլիսատ) գ. իգ. Սահումն, ըսպրծիւն. սիւրիւշ, սիւրիւմէ, գայգմա, գայմա:

Glissant, ante (կլիսան, անթ) ած. Դիւրասահ, ըսպրծուն. գայգագ, գայղան, սիւրիւշկէն, գայընճագ:

Glissé (կլիսէ՛) գ. ար. Կայքառ ինչ ոտից։

Glisser (կլիսէ՛) բ. չ. և ն. Սահիլ. սայթաքել։ սպրդիլ, սողոսկիլ. գայմագ, սըրչմագ, գայքմագ. գաչմագ, սըյըրըլմագ. օղրուլայըն կիրմէք, կիրիշմէք, սօգուլմագ։ սպրդեցուցանել, մուծանել 'ի ներքս. սօգմագ, սօգուշտուրմագ, կիրտիրմէք։

Glissoire (կլիսուար) գ. իգ. Շաւիղ բացեալ 'ի վերայ սառին առ 'ի սահելոյ. գայաճագ պուզ։

Globe (կլօպ) գ. ար. Գունտ. ճիրմ, տօփ, քիւրէ, քիւրէտ։ Globe terrestre, հողագունտ, երկրագունտ. քիւրէյի արզ։

Globulaire (կլօպիւլէր) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Globule (կլօպիւլ) գ. ար. Գնտակ կամ գնդակ, գունտ փոքրիկ. եուվարլագ, տօփճըղազ, քիւրէճիք, գապարճըգ։

Globuleux, euse (կլօպիւլէօ, էօզ) ած. գնդակալից, գնդակազարդ։

Gloire (կլուար) գ. իգ. Փառք, պատիւ, փառաւորութիւն, համբաւ, անուն, գովեստ։ շուք, պերճանք. իզզէթ, ճէլալ, ճէլալէթ. շան, նամ, իթիպար, էօյիւն, մէճտ, իֆթիխար, ֆախր. ազամէթ, եիւճէլիք. սալթանաթ։ ամբարտաւանութիւն, մնափառութիւն. թաֆրա, քիպր, քիպիրլիք, ֆօտուլլուգ։ յաւիտենական փառք կամ երանութիւն. էպէտիյէթ։

Glorieusement (կլօրիէօզման) մակ. Փառօք, պատուով. ֆախր կամ իֆթիխար իլէ. իզզէթ իլէ։

Glorieux, euse (կլօրիէօ, էօզ) ած. Փառաւոր, երեւելի, մեծանուն, մեծապատիւ. իզզէթլի, օլու կամ ուլու, եիւճէ, նամտար, մէշհուր, շանլը, ֆախրլը, մուֆախխար, հիւնէրլի։ մնապարծ, մեծաբան, ամբարհաւաճ. ֆօտուլ, քիպիրլի, մաղրուր, ղուրուրլու, թաֆրալը, կիւտէքէպլի։

Glorification (կլօրիֆիքասիօն) գ. իգ. Փառաւորութիւն կամ բարձրութիւն սրբոց 'ի փառս։

Glorifier (կլօրիֆիէ՛) բ. ն. Փառաւորել, գովել, պատուել. իզզէթլէմէք, թէմճիտ կամ թազիմ էթմէք, իճլալ էթմէք, թագտիս էթմէք, ուլուլամագ։ Se glorifier, բ. յ. Գովել զանձն, պարծիլ մնափառութեամբ. էօյիւնմէք, քիպիրլէնմէք, ֆախըրլանմագ, թէքէպպիւրլէնմէք։

Gloriole (կլօրիօլ) գ. իգ. Սակաւ մի մնափառութիւն. լաֆ, ղուրուր։

Glose (կլօզ) գ. իգ. Մեկնութիւն, բացատրութիւն բառի. շէրհ, թաֆսիր, մանա, հաշիյէ։

Gloser (կլօզէ՛) բ. ն. Մեկնել, բացատրել. թաֆսիր էթմէք. շէրհ վէրմէք, հաշիյէ եազմագ։ Թիւր կամ չարաչար մեկնել, ստգտանել, պախարակել. տան էթմէք, նիւքթէ սաչմագ։

Gloseur, euse (կլօզէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ 'ի թիւր միտս մեկնէ կամ ստգտանէ, դատաւոր. տան կամ զէմմ էտիճի, լայիմ, եանլըշ շէրհ վէրէն։

Glossaire (կլօսէր) գ. ար. Բառագիրք մեկնական կամ համդերձ մեկնութեամբ. պիր նէվի լուղէթ քիթապը։

Glossateur (կլօսաթէօր) գ. ար. Մեկնիչ գրոց. մուֆէսսիր։

Glossocatoche (կլօսօքաթօշ) գ. ար. Գործի ինչ վիրաբուժից՝ որով կորացուցանեն զլեզուն։

Glossocome (կլօսօքօմ) գ. իգ. Գործի ինչ նախնի վիրաբուժից։

Glossographie (կլօսօկրաֆի) գ. իգ. Լեզուագրութիւն, ստորագրութիւն կամ նկարագիր լեզուի։

Glossologie (կլօսօլօժի) գ. իգ. Լեզուաբանութիւն, ճառ յաղագս կազմութեան լեզուի։

Glossopètres (կլօսօփէթր) գ. ար. յոգ. Ատամունք քարացեալ ձկանց։

Glossopharyngien (կլօսօֆարէնժիէն) ած. և գ. Մի 'ի մկանանց լեզուի։

Glossotomie (կլօսօթօմի) գ. իգ. Լեզուահատութիւն, հատումն լեզուի (ըստ վիրաբուժից)։

Glotte (կլօթ) գ. իգ. Ճեղքուած կամ բերան հագագի։

Glouglou (կլուկլու) գ. ար. Ձայն հեղանիւթոցն հոսելոց 'ի նեղաբերան անօթոյ։

Glougouter կամ Glougoter (կլուկութէ՛, կլուկօթէ՛) բ. չ. Ձայն արձակել իբրև զհնդկահաւ։

Gloussement (կլուսման) գ. ար. Կրկչալն թխսամօր։

Glousser (կլուսէ՛) բ. չ. Կրկչալ հաւուց. գըտգըտլամագ, նագնագա էթմէք։

Glouteron (կլութըրօն) գ. ար. Ի բոյս ինչ. փուլու ավրէտ օտու։

Glouton, onne (կլութօն) ած. և գ. Որկորաժէտ, շատակեր, դժոխորովայն. չօգ եէյէն, գուրսագլը, պօղազ գուլու, աճ կէօզլիւ։

Gloutonnement (կլութօնման) մակ. Որկորաժէտութեամբ, անյագ, անյագաբար. աճ կէօզլիւլիւք իլէ, տամ իլէ։

Gloutonnerie (կլութօնըրի) գ. իգ. Որկորաժէտութիւն, որկորուստ. աճ կէօզլիւլիւք, տամ, հըրս։

Glu (կլիւ) գ. իգ. Ոստղ, կոստղ. էօքսէ։

Gluant, ante (կլիւան, անթ) ած. Խժային, ոստղային, մածուցիկ. էօքսէլի, եափըշգան։

Gluau (կլիւօ) գ. ար. Ոստղամած գաւազան, ոստղալից եղէգն. էօքսէ չըպուղու, էօքսէլի չըպուգճուգ։

Glucine (կլիւսին) գ. իգ. Երկիր նորագիւտ կամ նորոգ ծանուցեալ։

Gluer (կլիւէ՛) բ. ն. Շաղել, օծանել ոստղով կամ ձիւթով. էօքսէլէմէք, եափըշգան էթմէք։

Glui (կլիւի) գ. ար. Ծղօտ կամ յարդ 'ի ծածկել զյարկս տան. գապա սաման։

Gluten (կլիւթէն) գ. ար. Սոսինձ, ոստղ, շրեշ. էօքսէ ճինսի, չիրիշ, տուտգալ։

Glutinant (կլիւդինան) գ. ար. Դեղ մածուցիկ:

Glutinatif (կլիւդինադիֆ) ած. և գ. Մածուցիչ (դեղ):

Glutineux, euse (կլիւդինէօ, էօզ) ած. Սոսնձային, մածուցիկ. դուդգաւըր, եափըշըղան, եափըշըգ:

Glyconien, ienne *կամ* Glyconique (կլիքօնիէն, կլիքօնիք) ած. Ազգ ինչ բանաստեղծութեան:

Glyphe (կլիֆ) գ. ար. Քանդակ, փորուած:

Glyptique (կլիփդիք) գ. իգ. Արուեստ քանդակելոյ:

Glyptographie (կլիփդօկրաֆի) գ. իգ. Փորագրութիւն, արուեստ քանդակելոյ:

Gnaphalium (կնաֆալիօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Gnemon (կնըմօն) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Gnome (կնօմ) գ. ար. Դև, ոգի. ճինի, փէրի:

Gnomide (կնօմիտ) գ. իգ. Դև, ոգի. ճինի, փէրի:

Gnomique (կնօմիք) ած. Իմաստալից, հանճարեղ (բան):

Gnomon (կնօմօն) գ. ար. Ստուերացոյց, արևացոյց (սլաք արեգակնային ժամացուցի). ձէփհէւ դահդասը, ըշըճը, գըպլէնամէ, կիւնէշ սաաթը միլի:

Gnomonique (կնօմօնիք) գ. իգ. Ստուերագիտութիւն կամ ստուերաչափութիւն, արուեստ յօրինելոյ զարեգակնային և զլուսնական ժամացոյցս. գըպլէ նամէ վէ կիւնէշ սաաթը եափմագ մարիֆէթի:

Go (կօ) Tout de go, Առանց ակնածութեան, համարձակ. դէքլիֆսիզ:

Gobbe (կօպ) գ. իգ. Նկան կամ պատառ թունաւոր. զէհիրլի լօգմա:

Gobelet (կօպլէ) գ. ար. Բաժակ, թաս. գատէհ, քէասէ, գուտա: տուփ կամ թաս ձեռնածուաց:

Gobelins (կօպլէն) գ. ար. յոգ. Գեղեցիկ ծաղկենկարք Գաղղիոյ:

Gobelotter (կօպլօդէ) բ. չ. Ըմպել չիթ առ չիթ կամ առ սակաւ սակաւ. աղար աղար իչմէք:

Gobe-mouche (կօպ մուշ) գ. ար. Մողէս ինչ, կամ թռչուն փոքրիկ: Թանձրամիտ, տխմար. պէօն, պուդալա:

Gober (կօպէ) բ. ն. Կլանել առանց ծամքելոյ կամ անյագաբար. չիյնէմէտէն եութմագ, պալ էթմէք: դիւրաւ հաւատալ. դէզ ինանմագ: յանկարծ ըմբռնել. եաքալամագ դութմագ:

se Goberger (կօպէրժէ) բ. յ. Ծիծաղել, կատակել. պիրինի մէղագ էթմէք: ուրախանալ, զուարճանալ. ղէյֆ էթմէք:

Goberges (կօպէրժ) գ. իգ. յոգ. Մահճակալ տախտակք. քիրէվէթ:

Gobet (կօպէ) գ. ար. Պատառ. լօգմա:

Gobeter (կօպդէ) բ. ն. Արկանել զգաճ 'ի ծակս որմոյն:

Gobille (կօպիյլ) գ. իգ. Գործի ինչ խոյլաբարաց:

Gobin (կօպէն) գ. ար. Սապատողն. գամպուր:

Goblin (կօպլէն) գ. ար. Ոգի կամ յարալէզ. գարա գօնճօլօս:

Godailler (կօտայլէյէ) բ. ն. Ըմպել շատ զգինի, բայց առ սակաւ սակաւ. ճադլայարագ իչմէք:

Gode (կօտ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու:

Godée (կօտէ) գ. իգ. Ամպխառն ձև թղթոյ:

Godelureau (կօտլիւրօ) գ. ար. Երիտասարդ տարփածու կանանց. փէլի գանըր, չօսմա:

Godenot (կօտնօ) գ. ար. Փոքրիկ արձան խաղալկաց 'ի փղոսկրէ. հօգգապազ ոսուբէդի: այր կարճահասակ և տգեղ. եագըշըգսըզ քիւչիւք ատամ:

Goder (կօտէ) բ. չ. Խորշոմիլ, կնճռիլ. պուրուշմագ, պիւքլէնմէք:

Godet (կօտէ) գ. ար. Փոքրիկ անօթ կամ սնակ ներկոց: բաժակ, ըմպանակ. քէասէ, գատէհճիք, ֆինճան:

Godiveau (կօտիվօ) գ. ար. Կարկանդակ ինչ կեղևապատ:

Godron (կօտրօն) գ. ար. Խորշոմութիւն կամ ծալք զգեստուց կանանց. փէյիրմէ ճօդիք: շրջանակ և սպասկ չինուածոց:

Godronner (կօտրօնէ) բ. ն. Խորշոմեցուցանել կամ ծալել զհանդերձս. ճօդիք էթմէք: յօրինել շրթունս անօթոց:

Goelette (կօլէդ) գ. իգ. Նաւ ինչ Անգղիացւոց. ղուլէդա:

Goêmon (կօէմօն) գ. ար. Ի բոյս ինչ ծովային:

Goet (կօէ) գ. ար. Ազգ ինչ խոշոր խաղողոյ:

Goétie (կօէսի) գ. իգ. Հմայք ինչ:

Goffe (կօֆ) ած. Անհեթեթ, անարուեստ, խոշոր: ապուշ, թանձրամիտ. գապա, եագըշըգսըզ. ահմագ:

Gogaille (կօկայլ) գ. իգ. Խրախճանութիւն, գինեբրուք, շուայտութիւն. զիաֆէթ:

Gogo (կօկօ) Vivre à gogo, Յօրանալ, յղփանալ. ղէյֆ սէֆապա օլմագ:

Goguenard, arde (կօկնար, արտ) ած. և գ. Ծաղրածու, կատակաբան. ղէյֆլէնիճի:

Goguenarder (կօկնարտէ) բ. չ. Կատակել, ծաղր առնել, ծիծաղել. ղէյֆլէնմէք, քէօինփիյէ ալմագ, մէղագ էթմէք:

Goguenarderie (կօկնարտըրի) գ. իգ. Խեղկատակութիւն, ծաղր, կատակ. ղէյֆլէնմէ, մէղէ, իսդիհզա, էյլէք ղագաըր:

Goguettes (կօկէդ) գ. իգ. յոգ. Զբօսանք, ծաղր, կատակ, զուարճաբանութիւն. լադիֆէ սէօզլէր, ճիւմպիւշ, խօրադա, քէյֆ:

Goinfre (կօէնֆրը) գ. ար. Որկորաժէտ, որովայնամոլ. լօգ էէյիճի, պօղազ գուլու կամ փիւղլիւնիւ:

Goinfrade (կօէնֆրատ) գ. իգ. Որկորուստ, գեղխութիւն:

Goinfrer (կօէնֆրէ՛) բ. չ. Ջեղխիլ ՚ի կերակուրս և յըմպելիս, շուայտիլ, անյագ ուտել. չօգ եէմէք, եէյիփ իչմէքտէ օլմագ, իշ ինուշէ մէշղուլ օլմագ:

Goinfrerie (կօէնֆրըրի) գ. իգ. Որկորամոլութիւն, որկորուստ, շատակերութիւն. պօղազ տիւշքիւնլիւյիւ, իչ իւ իշրէթ:

Goître (կօատըր) գ. ար. Խոյլք որկորոյ. ռմկ. ուռ. պօղազ տամղուղու, ուր:

Goîtreux, euse (կօատրէօ, էօզ) ած. Որ ունի զխոյլս որկորոյ. պօղազ տամղուղլու, ուրլու:

Golfe (կօլֆ) գ. իգ. Խորշ ծովու. քէօրֆէզ, տէնիզ գուլաղը, խալիճ:

Golfiche (կօլֆիշ) գ. իգ. Խեցեմորթ ինչ:

Golile (կօլիլ) գ. իգ. Փողպատ ինչ Սպանիացւոց:

Golis (կօլի) գ. ար. Ծառ քանամեայ. էիրմի եաշընտա աղաճ:

Gomme (կօմ) գ. իգ. Խէժ կամ խիժ. զամգ, աղաճ տուտգալը: Gomme-arabique, խիժ Արաբիոյ. զամղը արապի: Gomme-gutte, խէժ Հնդկաց. քուտալամպա: Gomme-résine, ռետին, խիժ սոճւոյ:

Gommer (կօմէ՛) բ. ն. Զամգել կամ շաղել խէժիւ. զամգլամագ:

Gommeux, euse (կօմէօ, էօզ) ած. Խժալից, խժոտ, խժաբեր. զամղլը, զամգ կամ զամղ վէրէն:

Gommier (կօմիէ՛) գ. ար. Ծառ խժաբեր. զամգ աղաճը:

Gomphose (կօնֆօզ) գ. իգ. Յօդ անշարժ:

Gonagre (կօնակըր) գ. իգ. Յօդուածացաւք ծնգաց. տիզ աղրըսը:

Gonargue (կօնարկ) գ. իգ. Ժամանցոյց ինչ արևու:

Gond (կօն) գ. ար. Ծղխնիք. րէզէ, գափու րէզէսի:

Gondole (կօնտօլ) գ. իգ. Նաւակ կամ մակոյկ ինչ. կօնտօլա: բաժակ ինչ նաւակաձև: բաժակակալ ձուաձև:

Gondolier (կօնտօլիէ՛) գ. ար. Նաւակավար. գայըգճը:

Gonfalon *կամ* Gonfanon (կօնֆալօն, կօնֆանօն) գ. ար. Խաչվառ:

Gonfalonier *կամ* Gonfanonier (կօնֆալօնիէ՛, կօնֆանօնիէ՛) գ. ար. Խաչվառակիր:

Gonflement (կօնֆլըման) գ. ար. Ուռոյցք, այտուց, այտումն. շիշ, գապարմա:

Gonfler (կօնֆլէ՛) բ. ն. Ուռուցանել, այտուցանել. շիշիրմէք, գապարտմագ:

Gonin (կօնէն) գ. ար. Խորամանկ, ճարտարամիտ. ճարտար. ֆէլէքէյին չէմպէրինտէն կէչմիշ:

Goniomètre (կօնիօմէտըր) գ. իգ. Անկիւնաչափ, չափ անկեանց:

Goniométrie (կօնիօմէտրի) գ. իգ. Անկիւնաչափութիւն:

Gonne (կօն) գ. իգ. Տակառ. ֆըչը:

Gonorrhée (կօնօրէ՛) գ. իգ. Սերմնակաթութիւն. պէլ սօվուգլուղու:

Gonorrhoïque (կօնօրօիք) ած. Սերմնակաթութեան:

Gor (կօր) գ. ար. Ի ծառ ինչ:

Gord (կօր) գ. ար. Ձկնարան կամ ձկնորսութիւն ՚ի գետս. պալըգ հավըզը:

Goret (կօրէ) գ. ար. Գլուխ արուեստաւորաց: աւել ինչ: խոզքորակ դիեցիկ:

Goreter (կօրտէ՛) բ. ն. Աւել ածել ՚ի նաւի:

Gorge (կօրժ) գ. իգ. Փող, պարանոց. պօղազ, հուլգ, հուլգում: կուրծք, լանջք (կանանց). կէօքս, սատր, ճէհրէ, մէմէլէր: կիրճք կամ անձուկք լերանց. տար կէչիտ, տէրպէնտ:

Gorge-chaude (կօրժ շօտ) գ. իգ. Միս տուեալ ՚ի կեր թռչնոց: զարդ ինչ ճարտարապետական:

Gorge-de-pigeon (կօրժ տը փիժօն) գ. իգ. Բաղադրութիւն ինչ գունոց, գոյն երփներանգ: սանձ ինչ ձիոյ:

Gorgée (կօրժէ՛) գ. իգ. Ումպ. եուտում, իչիմ:

Gorger (կօրժէ՛) բ. ն. Կշտապինդ յագեցուցանել, խճողել, խուկել, լնուլ. տօյուրմագ, տըգա պասա եէտիրմէք. տօլտուրմագ:

Gorgeret (կօրժըրէ) գ. ար. Գործի ինչ վիրաբուժից:

Gorgerette (կօրժըրէտ) գ. իգ. Փողպատ ինչ (է բառ վաղեմի). պօղազ պէզի, պէզ եագալը:

Gorgerin (կօրժըրէն) գ. ար. Պահպանակ պարանոցի զինուորաց:

Gosier (կօզիէ՛) գ. ար. Որկոր, խռչափող. գըրտլագ, պօղազ, գըրտլաղօգ, հուլգում: խածի թռչնոց. գուրսագ:

Gossampin (կօսանփէն) գ. ար. Ծառ ինչ Հնդկաց:

Gothique (կօթիք) ած. և գ. Գոթաց, Գոթացւոց:

Gouache (կուաշ) գ. իգ. Նկար խժաղանդուած գունովք. սու իլէ նագըշ:

Goudron (կուտրօն) գ. իգ. Ձիւթ, գաղխէժ. գատրան:

Goudronner (կուտրօնէ՛) բ. ն. Օծանել կամ շաղախել ձիւթով. գատրանլա եաղլամագ:

Goué *կամ* Gouet (կուէ՛) գ. ար. Դանակ ինչ:

Gouffre (կուֆըր) գ. ար. Խորք. խորխորատ, անդունդք. կիրտապ, չէվրէք:

Gouge (կուժ) գ. իգ. Անարգ բոզ կամ պոռնիկ: դրիչ ինչ քանդակողաց:

Gougeon (կուժօն) գ. ար. *տե՛ս* Goujon.

Gougeonner (կուժօնէ՛) բ. ն. *տե՛ս* Goujonner.

Gouger (կուժէ՛) բ. ն. Ծակել սլաքաւ կամ դրչաւ:

Gouine (կուին) գ. իգ. Բոզ, պոռնիկ:

Goujat (կուժա) գ. ար. Սպասաւոր, արբանեակ, ծառայ. քէօլէ, օղլան, ալչագ ադամ:

Goujon (կուժօն) գ. ար. Ձուկն ինչ բարեհամ. գայա պալըղը: սլաք կամ սեպ երկաթի. միլ, ղըզլամա, փէմէր չիվի:

Goujonner (կուժօնէ) բ. ն. Յօդել երկաթի սլաքաւ կամ սեպով. ղըզլամա իլէ կամ փէմէր չիվիլէր իլէ պաղլամագ:

Goulée (կուլէ) գ. իգ. Պատառ մեծ, նիւթ բերանալիր. պէօյիւք լօգմա:

Goulet (կուլէ) գ. ար. Պարանոց կամ նեղ բերան նաւահանգստի. լիմանըն տար պօղազը:

Gouliafre (կուլիաֆրը) ած. և գ. Որկրաժէտ, որովայնապարար, անյագ. աճ կէօզլիւ:

Goulot (կուլօ) գ. ար. Պարանոց կամ նեղ բերան անօթոց՝ սրուակի. շիշէնին տար պօղազը կամ լիւլէսի:

Goulotte (կուլօթ) գ. իգ. Խողովակ կամ տաշտ ջրոյ. սու լիւլէսի:

Goulu (կուլիւ) գ. ար. Ձորքոտանի ինչ երկրին Մոսկովայ: Թռչուն ինչ ձկնակեր:

Goulu, ue (կուլիւ) ած. Որկրոտ, որկրամոլ, շատակեր. չօգ եէյէն կամ եէյիճի, պօղազլը, գուրսագլը, աճ կէօզլիւ:

Goulue (կուլիւ) ած. Tenaille goulue, Ագցան ինչ:

Goulument (կուլիւման) մակ. Որկրոտութեամբ, անյագաբար. հըրս կամ տամա իլէ, աճ կէօզլիւլիւք իլէ:

Goupille (կուբիյլ) գ. իգ. Սեպ, սլաք, սեպակալ, ըմբռնետղ. չիվի, էքսէր, իյնէճիք:

Goupillon (կուբիյլօն) գ. ար. Մշտիկ օրհնեալ ջրոյ. մէրէշ. մէրէշէթ, սու սէրփէճէք ալէթ:

Goupillonner (կուբիյլօնէ) բ. ն. Սեպս արկանել. չիվիլէմէք:

Gour (կուր) գ. ար. Խոռոչ, փոս. չուգուր:

Gourd, gourde (կուր, կուրտ) ած. Ընդարմացեալ, Թմրեալ 'ի ցրտոյ. սօվուգտան ույուշմուշ:

Gourde (կուրտ) գ. իգ. Դդում (անօթ). էֆիլմէ գապաղը, սու գապաղը, չօթուրա, եադըգ:

Gourdin (կուրտէն) գ. ար. Բիր, գաւազան. սօբա, տօյագա:

Goure (կուր) գ. իգ. Դեղորայք խարդախեալ. գաթմա կամ պօզուգ իլաճ:

Goureau (կուրօ) գ. ար. Ազգ ինչ թզոյ. պիր նէվ իրի ինճիր:

Goureur (կուրէօր) գ. ար. Որ խարդախէ զդեղորայս:

Gourgandine (կուրկանտին) գ. իգ. Բոզ կամ պոռնիկ անարգ. գահպէ, սօգագ բօզուսու:

Gourgane (կուրկան) գ. իգ. Բակլայ բուսեալ 'ի ճախին տեղւոջ:

Gourgouran (կուրկուրան) գ. ար. Կերպաս ինչ մետաքսեայ:

Gourmade (կուրմատ) գ. իգ. Հարուած բռնցի, կռուփ. եումրուգ:

Gourmand, ande (կուրման, անտ) ած. և գ. Որկրաժէտ, շատակեր. աճ կէօզլիւ, չօգ եէյիճի:

Gourmander (կուրմանտէ) բ. ն. Սաստիկ կշտամբել. բէք ազարլամագ:

Gourmandise (կուրմանտիզ) գ. իգ. Որկրաժետութիւն, շատակերութիւն, որկորուստ. աճ կէօզլիւլիւք, պօղազ տիւշկիւնլիւյիւ:

Gourme (կուրմ) գ. իգ. Ախտ ինչ ձիոց. ատ սագաղըրը, սիւմիւք:

Gourmer (կուրմէ) բ. ն. Դնել զկզակակալ կամ զսանձ ձիոյ. ատա կէմ զինճիրի կամ րէշմէ կէչիրմէք: բռնցի հարկանել, կռփել, կռփահարել. եումրուգ վուրմագ, եումրուգլամագ:

Gourmet (կուրմէ) գ. ար. Ճաշակաւոր կամ փորձ գինւոյ. շարապ պիլիճի կամ տանըյան:

Gourmette (կուրմէթ) գ. իգ. Կզակակալ կամ շղթայ սանձի երիվարին. կէմ զինճիրի, րէշմէ:

Gournables (կուրնապլը) գ. ար. յոգ. Սեպք պարանաց նաւու:

Goussaut կամ Goussant (կուսօ, կուսան) ած. Կարճամէջ (երիվար): ծանրաշարժ (բազէ):

Gousse (կուս) գ. իգ. Պատիճ ընդոց. տամի. պաճուկ. գաբուգ: Gousse d'ail, պճեղն խստորոյ. սարմըսագ տիշի՝ տիշիմ կամ տանէսի:

Gousset (կուսէ) գ. ար. Անթ, անութ. գօլթուգ: գարշ հոտ անթոց. գօլթուգ գօգուսու: փոքրիկ գրպան վարտեաց. փօն ճէպի:

Goût (կու) գ. ար. Ճաշակելիք. տատմագլըգ: ախորժակ, քիմք, ընտրութիւն. լէզզէթ: Ճաշակ. լէզզէթ: Համ, հոտ, քաղցրութիւն. տատ, լէզզէթ, մէզէ: սէր, յօժարութիւն. ախորժ. հաճութիւն. հէվէս, րաղպէթ, իշթահ, մէրագ: եղանակ, ոճ. իւսլուպ, տարզ:

Goûter (կութէ) բ. ն. Ճաշակել, առնուլ զճաշակ կամ զփորձ. տատմագ, լէզզէթ՝ լէզզի կամ տատ ալմագ, տատընա պագմագ, տէնէմէք: Հաճիլ, ընդունել. հազզ էտմէք, խօշնուտ կէլմէք: ուտել զնախընթրիս. իքինտի եէյէճէյի եէմէք, մէզէլէնմէք:

Goutte (կութ) գ. իգ. Կաթիլ, շիթ. տամլա, գատրէ: յօդացաւութիւն կամ յօդուածացաւութիւն. նիգրիս: Goutte, մակ. Ոչ ինչ ամենևին. ոչինչ բնաւ. հիչ, ասլա: Goutte-sereine, ցաւ ինչ աչաց որ զրկէ 'ի տեսութենէ. գարա ֆէրթէ:

Gouttelette (կութլէթ) գ. իգ. Շիթ կամ կաթիլ փոքրիկ. տամլաճըգ:

Goutteux, euse (կութէօ, էօզ) ած. և գ. Յօդուածացաւ. նիգրիսլի:

Gouttière (կուդիէռ) գ. իգ. Խողովակ ջրոյ տանեաց. օլուգ, մըզապ։ խոռոչք սանդղանց եղջերուի։

Gouvernail (կուվէռնայլ) գ. ար. Ղեկ. տիւմէն։ իշխանութիւն տէրութեան։

Gouvernance (կուվէռնանս) գ. իգ. Իշխանութիւն, իրաւունք իշխանութեան ('ի քաղաքս ինչ)։

Gouvernante (կուվէռնանդ) գ. իգ. Կին քաղաքապետի. վալինին գարըսը. հաքիմ գարըսը։ կին քաղաքապետ կամ դատաւոր. տայա։ կին դաստիարակ մանկանց կամ մանկածու. քէահեա գատըն։

Gouvernants կամ Gouvernans (կուվէռնան) գ. ար. յոգ. Իշխանք, պետք, դատաւորք։

Gouvernement (կուվէռնըման) գ. ար. Իշխանութիւն, դատաւորութիւն։ օրէնք իշխանութեան։ տէրութիւն. մուտէպպիրլիք, տէպպիր, հըքմ, հիւքիւմէթ, զապըթա, չէհիր էմինլիյի. տէվլէթ, րուսուսի տէվլէթ։

Gouverner (կուվէռնէ) բ. ն. Վարել, առաջնորդել։ սնուցանել, դաստիարակել. հիւքմ էթմէք, կէօզէթմէք, պագըմ էթմէք, պագըմ ու բագըմ էթմէք։ Se gouverner, բ. յ. Վարիլ, ունել զանձն, գնալ. հարէքէթ կամ մուամէլէ էթմէք, քէնտինի կէօզէթմէք։

Gouverneur (կուվէռնէօռ) գ. ար. Իշխան, պետ, քաղաքապետ, դատաւոր, կուսակալ. հրամանատար. աղա, վալի, զապիթ, հաքիմ, վէքիլ. մուսէլլիմ, մուհաֆըզ, սանճագ պէյի, միրի լիվա, չէհիր էմինի։ դաստիարակ, մանկածու, մանկավարժ. լալա, տատա, նազըր։

Goyave (կօայավ) գ. իգ. Պտուղ ինչ Հնդկաց։

Goyavier (կօայավիէ) գ. ար. Ծառ ինչ Հնդկաց։

Grabat (կռապա) գ. ար. Գծուծ անկողին, պատգարակ. ֆէնա տէօշէք, քէրէվէթ։

Grabataire (կռապադէռ) ած. Հիւանդ մահճական, վատառողջ։ որ յապաղէ ընդունել զմկրտութիւնն ցվախճան կենաց։

Grabuge (կռապիւժ) գ. իգ. Տրտունջ, դանդաղ։ վէճ, կագ, հակառակութիւն. գավղա, չէքիշ, նիզա, ադնիզա։

Grace (կռաս) գ. իգ. Շնորհք. ինայէթ։ նպաստ, պարգև, երախտիք. էյլիք, լուտֆ, քէրէմ, իհսան, նիմէթ։ Թողութիւն, ներումն. աֆվ, աման։ վայելչութիւն, գեղեցկութիւն. հիւսն, լէթաֆէթ։ յոգ. Շնորհք, շնորհակալութիւն, գոհութիւն. շիւքիւր, համտ, շիւքիւրի նիմէթ։ Rendre graces, շնորհս մատուցանել, գոհանալ. շիւքիւր էթմէք կամ վէրմէք։ De grace, մղէ, աղաչեմ զքեզ, արա սէր. յիս տէր. լութֆ կամ քէրէմ էյլէ։

Graciable (կռասիապլ) ած. Արժանի շնորհաց կամ թողութեան. աֆվ օլունաճագ։

Gracieusement (կռասիէօզման) մակ. Մարդասիրաբար, քաղցրութեամբ, շնորհաշուք վայելչութեամբ. մուլայիմէթ կամ մուրուվվէթ իլէ, տատլու տիլ իլէ, լէթաֆէթ իլէ։

Gracieuser (կռասիէօզէ) բ. ն. Մարդասիրել, քաղցրութիւն կամ մտերմութիւն ցուցանել. իլթիֆաթ՝ լէթաֆէթ կամ մուլայիմէթ կէօստէրմէք։

Gracieuseté (կռասիէօզդէ) գ. իգ. Մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն. իլթիֆաթ, տատլը տիլլիլիք, լէթաֆէթ։

Gracieux, euse (կռասիէօ, էօզ) ած. Շնորհալի, շնորհաշուք, վայելուչ, սիրելի, հաճոյական, բարեշնորհ, քաղցր, քաղցրակենցաղ. շիրին, լաթիֆ, մուլայիմ, լէթաֆէթլի, տատլու տիլլի. կիւլէր էիւզլիւ, խօշ էտալը։ առանձնաշնորհ. ինայէթլի։

Gracilité (կռասիլիդէ) գ. իգ. Նրբութիւն կամ նուաղութիւն ձայնի. սէսին ինճէլիյի։

Gradation (կռատասիօն) գ. իգ. Աստիճանք, վերելք. տէտրիճ, տէտէրրիւճ։ Par gradation, աստիճան քան զաստիճան. տէտրիճ իլէ։

Grade (կռատ) գ. ար. Աստիճան, պատիւ, կարգ, աւագութիւն. մէրթէպէ, տէրէճէ, րիւթպէ, փայէ։

Gradin (կռատէն) գ. ար. Աստիճանք, բեմ. պասամագ։

Gradine (կռատին) գ. իգ. Երկաթի գրիչ ատամնաւոր։

Graduation (կռատիւասիօն) գ. իգ. Կարգ, բաժանումն ըստ աստիճանս. տէրէճէ իլէ տագսիմ։

Gradué (կռատիւէ) գ. ար. Աստիճանաւոր, պաշտօնատար, պատուաւոր. փայէլի։

Graduel, elle (կռատիւէլ) ած. և գ. Աստիճանական, աստիճանաւոր, աստիճանաց։ գիրք աստիճանաց. տէրէճէտէն տէրէճէյէ կիտէն։

Graduer (կռատիւէ) բ. ն. Բաժանել կամ որոշել յայլ և այլ աստիճանս, աստիճանել. տէրէճէ իլէ տագսիմ էթմէք։ տալ աստիճան ինչ կամ պատիւ. րիւթպէ մէրթէպէսի վէրմէք։ Gradué, ée, աստիճանեալ։

Grage (կռաժ) գ. իգ. Քերիչ ինչ։

Graillement (կռայլըման) գ. ար. Խժոր կամ կերկերեալ ձայն. գապա կամ պօղուգ սէս։

Grailler (կռայլէ) բ. չ. Հարկանել զեղջերափող յորս էրէոց՝ 'ի կոչել զշունս։

Graillon (կռայլօն) գ. ար. Մնացորդք, նշխարք, փշրանք սեղանոյ. տամ արթըգլարը։

Grain (կռէն) գ. ար. Հատ ցորենոյ, և այլն. թանէ կամ տանէ։ կորիզ. չէքիրտէք։ մանրորդք, կտորակք, փշուրք։ գարի կամ գարեհատ (կշիռ). հապպ, տանէ։ պղպջակ կամ պալար ծաղկի մանկանց։

Graine (կռէն) գ. իգ. Սերմն բուսոյ. տօխում տանէսի, տօխում։

Grainier (կռէնիէ) գ. ար. Սերմնավաճառ. տօխում սադան։

Grainoir (կռէնօառ) գ. ար. Մաղ վառօդոյ։

Grairie (կռէռի) գ. իգ. Հասարակաց մասն անտառի։

Graissage (կռէսաժ) գ. ար. Օծանելն ճարպով. եաղլամա։

Graisse (կռէս) գ. իգ. Ճարպ, պարարտութիւն. եաղ, սէմիզլիք, իչ եաղը։

Graisser (կռէսէ) բ. ն. Օծանել ճարպով, իւղել. եաղլամագ։ կաշառել զոք. րըշվէթլամագ։

Graisset (կռէսէ) գ. ար. Գորտ կանաչագոյն. եէշիլ պաղա։

Graisseux, euse (կռէսէօ, էօզ) ած. Ճարպային, ճարպալից. եաղլը։

Graissoir (կռէսօառ) գ. ար. Տաշտ ինչ ներկարարաց. պօյաճը տէքնէսի։

Gramen (կռամէն) գ. ար. Սէզ. չէմէն կամ չիմէն, տազէ օտլուգ. եէշիլլիք։

Graminées (կռամինէ) ած. Սիզային, սիզոյ։

Grammaire (կռամէռ) գ. իգ. Քերականութիւն կամ գրականութիւն. սարֆ, իլմի սարֆ, սարֆ քիթապը։

Grammairien (կռամէռիէն) գ. ար. Քերական, քերդող, գրամմատիկոս. էհլի իլմի սարֆ։

Grammatical, ale (կռամմատիքալ) ած. Քերականական, քերդողական. սարֆի, նահվի։

Grammaticalement (կռամմատիքալման) մակ. Քերականօրէն, ըստ կանոնաց քերականութեան. սարֆ գայտէսի իւզրէ։

Grammatiste (կռամմատիստ) գ. ար. Վարժապետ քերականութեան. սարֆ էօյրէթէն։

Gramme (կռամ) գ. իգ. Գրամմար (կշիռ արդի Գաղղիացւոց)։

Granadille (կռանատիյլ) գ. իգ. Ծաղիկ ինչ Ամերիկոյ։

Grand, ande (կռան, անտ) ած. Մեծ. պէօյիւք, ուլու, ազիմ։ բազում, առատ. չօգ, պօլ։ երևելի, գերազանց, ընտիր, պատուական. ուլու, շէօհրէթլի։ քաջ, մեծանուն. նամտար։ բարձր. եիւճէ։ լայն, ընդարձակ։ ծանր, ըստուար, սաստիկ. գատը։ Ճոխ, առատաձեռն. քէրիմ։ իշխան, մեծազգի. րիճալ։ Grand' mère, հանի. պէօյիւք անա, նինէ, էպէ, ճէտտէ։ Grand-père, հաւ, պապ. տէտէ։ (Յիգականն տառս e 'ի բառս ինչ կրճատի, զորօրինակ՝ grand' peine, grand' chambre, grand' chère, grand' messe, grand' pitié, grand' mère)։ En grand, ըստ մեծութեան, ըստ չափոյ մեծութեան։ À la grande, իշխանաբար, ճոխաբար, առատապէս, շքեղս. պէօյիւքլէր կիպի։

Grandelet, ette (կռանտըլէ, էտ) ած. Փոքր կամ սակաւ մի մեծ. պէօյիւճէ, էյ էյի պէօյիւք։

Grandement (կռանտման) մակ. Առատապէս, շքեղս. տաֆրա իլէ։ մեծապէս, կարի, յոյժ. չօք, գատը, ղայէտ։

Grandesse (կռանտէս) գ. իգ. Ազատութիւն (իշխանաւորացն Սպանիոյ)։

Grandeur (կռանտէօռ) գ. իգ. Մեծութիւն։ ընդարձակութիւն։ բարձրութիւն։ վսեմութիւն, աւագութիւն. պէօյիւքլիւք, ուլուլուգ. վիւսատ, պօյլուգ. եիւճէլիք, իրտիֆա. շէրէֆ. ճէլալէթ. իգտիտար, ազամէթ։ Grandeur d'ame, մեծանձնութիւն, վեհանձնութիւն, քաջասրտութիւն, առատաձեռնութիւն. մէքրէմէտ, ճէօմէրթլիք։

Grandir (կռանտիռ) բ. չ. Մեծանալ, աճել, զարգանալ. պէօյիւմէք, պօյ կամ գատ չէքմէք։

Grandissime (կռանտիսիմ) ած. գեր. Մեծ յոյժ։

Grand-oeuvre (կռանտ էօվռը) գ. ար. Քար փիլիսոփայական (առասպելեալ քար քիմիականաց փոխարկիչ հրահալելեաց յոսկի). քիմիա։

Grange (կռանժ) գ. իգ. Տաղաւար կամ յարկ ուրայից ցորենոյ. պուղտայ ամպարը, եատմա էվ։

Granit (կռանիտ) գ. ար. Կիճ կարծրակուռ. խարա, գատը տաշ, սաղլամ, սաղլամէտ։

Granitelle (կռանիտէլ) ած. Կարծրակուռ իբրև զկիճ։

Granulation (կռանիւլասիօն) գ. իգ. Հատանելն 'ի մանր մասունս կամ հատս. տանէլէմէ։

Granuler (կռանիւլէ) բ. ն. Մանրել, հատանել 'ի մասունս զհրահալելիս. տանէլէմէք։

Graphie (կռաֆի) գ. իգ. Գրութիւն, գիր. (է բառ Յունաց, որ մտանէ 'ի բարդութիւնս Գաղղիական բառից)։

Graphique (կռաֆիք) ած. Գծագրեալ, նկարագրեալ, գծագիր. սուրէտ կամ րէսմ իլէ, եազը իլէ։

Graphiquement (կռաֆիքման) մակ. Գծագրութեամբ, նկարագրութեամբ. րէսմ կամ եազը իլէ։

Graphomètre (կռաֆօմէտռ) գ. ար. Գծաչափ կամ տարաչափ (գործի աստեղաբաշխական)։

Grappe (կռապ) գ. իգ. Ողկոյզ. սալգըմ, իւզիւմ սալգըմը։ ախտ ինչ ոտից ձիոց. պըճըլղան։

Grappiller (կռափիյլէ) բ. չ. Ճռաքաղ առնել. պաղ պօղումանտան սօնրա գալան իւզիւմլէրի տէվշիրմէք։ շահել սակաւուք կամ ստանալ ինչ։

Grappillon (կռափիյլօն) գ. ար. Ողկոյզ փոքր, ճիռ. սալգըմճըգ։

Grappin (կռափէն) գ. ար. Խարիսխ քառաժանի։ Ճանկ ինչ. գանճա։

Gras, grasse (կռա, աս) ած. և գ. Գէր, պարարտ։ Թանձր, յոյր, գիրապարար. սէմիզ, կէօվդէլի, շիշման։ աղտեղեալ, մրճոտեալ. եաղլը, քիրլի։ գարշ, աղտեղի, զազիր. մուրտար։ Terre grasse, երկիր պարարտ կամ արգաւանդահող. մահսուլլու եէր։ Le gras, ճարպ, պարարտութիւն. եաղ, սէմիզլիք։ Gras de la jambe, թամբ սրունից. պալտըր։ Gras-double, քաղիրթ եզին. իշքէմպէ։ Gras-fondure, ախտ ինչ ձիոց։

Grassari (կռասսարի) գ. ար. Է թռչուն ինչ։

Grassement (կռասման) մակ. Յօրանօք, հեշտեաւ, առատապէս. չաֆրէտ իլէ, պօլ պօլ։

Grasset, ette (կրասէ, էթ) ած. Փոքր մի գէր կամ յոյր. պիր ազ սէմիզ, սէմիզճէ:

Grassette (կրասէթ) գ. իգ. Բոյս ինչ բժշկական:

Grasséyement (կրասէյման) գ. ար. Թլուատութիւն, թոթովախօսութիւն:

Grasséyer (կրասէյէ) բ. չ. Թոթովել, թոթովախօսել, կակազել. բէլթէքլէնմէք, պօղազտան սէօյլէմէք:

Grassouillet, ette (կրասուլյէ, էթ) ած. Փոքր մի գէր. սէմիզճէ:

Grateau (կրաթօ) գ. ար. Գործի ինչ ոսկեզօծաց:

Grateron (կրաթռօն) գ. ար. Ի բոյս ինչ. գազ օթու:

Graticuler (կրաթիքիւլէ) բ. չ. Վանդակել (ըստ նկարչաց):

Gratification (կրաթիֆիքասիօն) գ. իգ. Բարերարութիւն, երախտիք, առատաձեռնութիւն, պարգև. ինամ, իթա, էյլիք:

Gratifier (կրաթիֆիէ) բ. ն. Բարերարել, հաճել, առատաձեռնել, շնորհս առնել. ինամ կամ էյլիք էթմէք, պիրինին կէօյնիւնիւ խօշ էթմէք:

Gratin (կրաթէն) գ. ար. Մնացորդ կամ քերուած պուտան. թավա կամ թէնճէրէ գազընթըսը:

Gratiole (կրասիօլ) գ. իգ. Բոյս ինչ մաքրողական. սուրուր ղիւֆա:

Gratis (կրաթիս) մակ. և գ. Ձրի. (է բառ լատին.) ճապա, մուֆթ, պահասըզ:

Gratitude (կրաթիթիւտ) գ. իգ. Երախտագիտութիւն, շնորհակալութիւն. էյլիք պիլմէ, էյլիք պիլմէքլիք:

Gratte-boesse (կրաթ պօաս) գ. իգ. Ցլկիչ (գործի ոսկերչաց). գույումճու ֆըրչասը:

Gratte-boesser (կրաթ պօասէ) բ. ն. Ցլկել:

Gratte-cul (կրաթ քիւ) գ. ար. Հատապտուղ վարդի. իթ պուռնու:

Grattelle (կրաթէլ) գ. իգ. Քոս, բոր, որքին. թէմրէյի, գարա ճիյէր հարարէթի, գարա ույուզ:

Grattelleux, euse (կրաթէլէօ, էօզ) ած. Քոսոտ, բորոտ. գարա ույուզլու:

Gratter (կրաթէ) բ. ն. Քերել, քորել. գաշըմագ, թըրմագլամագ: բրել, դափր հատանել. գազըմագ, էշմէք: քերծուլ սակաւիկ մի, գծել. չըզմագ:

Grattoir (կրաթուառ) գ. ար. Քերիչ գործի. րէնտէ, պըչագ, քէզլէք:

Gratuit, ite (կրաթիւի, իթ) ած. Ձրի, ձրիական, ձրիատուր. մուֆթ, պահասըզ: անհիմն, վարկպարազի. իւճրէթսիզ:

Gratuité (կրաթիւիթէ) գ. իգ. Ձրիականութիւն. պահասըզլըգ, մուֆթլուգ:

Gratuitement (կրաթիւիթման) մակ. Ձրի, ձրիաբար. մուֆթ, պահասըզ: անհիմն, ըստ հաճոյից. իւճրէթսիզ, թէմէլսիզ:

Gravatier (կրավաթիէ) գ. ար. Որ կրէ ըղփլատակս:

Grave (կրավ) ած. Ծանր. աղըր, սագըլ: ծանրաբարոյ, իմաստուն, խոհական. աղըր պաշլը, մուհիմ, էհլի վագար: կարևոր, մեծ, երևելի. պէօյիւք: Accent grave, բութ ոլորակ:

Gravelée (կրավլէ) ած. իգ. Cendre gravelée, պարզեղ մրրոյ. թօրթու քիւլիւ, շարապ թօրթուսունուն գիւլիւ:

Graveleux, euse (կրավլէօ, էօզ) ած. Խըճաւոր, միզարգել. գումլու, հասաթլը: աւազուտ, աւազախառն. չագըլլը, գումլու:

Gravelle (կրավէլ) գ. իգ. Խիճ կամ աւազ երիկամանց և միզանոցի, միզարգելութիւն. խասթա իւէրինտէ օլան գում, հասաթ, թաշ:

Gravelure (կրավլիւռ) գ. իգ. Անպարկեշտ կամ զազիր բանք. էտէպսիզ սէօզ:

Graver (կրավէ) բ. ն. Քանդակել, փորագրել. գալէմ իլէ էօյմագ, գալէմքեարլըգ էթմէք, գազըմագ, օյմագ: տպաւորել 'ի միտս իւր. զիհնէ կամ գալպէ թէէսիր էթմէք:

Graveur (կրավէօռ) գ. ար. Փորագրող, քանդակիչ. գալէմքեար, օյմաճը, էօյմաճը, հաքքաք:

Gravier (կրավիէ) գ. ար. Աւազ խճախառն. իրի գում, ուֆագ թաշ, չագըլ, սապուռա, չագըլ թաշ, չագըլլըգ:

Gravir (կրավիռ) բ. չ. Մագլցի ելանել 'ի վեր. թըրմանա թըրմանա էօգարը չըգմագ, ավուլ էթմէք:

Gravitation (կրավիթասիօն) գ. իգ. Ծանրումն, բերիլն ծանրութեամբ 'ի կեդրոն:

Gravité (կրավիթէ) գ. իգ. Ծանրութիւն. աղըրլըգ: ծանրաբարոյութիւն. աղըր պաշլըլըգ, վագար: կարևորութիւն. իգթիզալըգ:

Graviter (կրավիթէ) բ. չ. Ծանրանալ, ծանրիլ, ծանրութեամբ վայրաբերիլ. աղըրլանմագ, աղըր օլմագ:

Gravoir (կրավուառ) գ. ար. Գործի ինչ:

Gravois (կրավուա) գ. ար. Կոտորք, հատուածք, աւերակք, փլատակք. պինանըն աւըր նէ թաշ գըրընթըլարը, էնգազ, թէօքիւնթիւ:

Gravure (կրավիւռ) գ. իգ. Քանդակ, փորագրութիւն. օյմա իշի, գալէմքեարլըգ. նաքըշ, թասվիր, նիքեար:

Gré (կրէ) գ. ար. Հաճութիւն, հաճոյք, կամ ախորժակ. կէօնիւլ, մուրատ: De gré, à gré, միաբան հաճութեամբ. պիր կէօնիւլտէն: De bon gré, կամակար, յօժարութեամբ, մտադիւր. կէօնիւլտէն, իսթէյէրէք: Bon gré, mal gré, կամայ և ակամայ. իսթէր իսթէմէզ: Être au gré, հաճոյ լինել. մագպուլ կէլմէք:

Grèbe (կրէպ) գ. ար. Թռչուն ինչ ջրային:

Grec, grecque (կրէք) ած. և գ. Յոյն, հելլենացի, յունական: Ճարտար, յաջողակ. րում, րումի, եունանի. րումճա:

Grecque (կրէք) գ. իգ. *Գործի ինչ դրակազմից:*

Grecquer (կրէքէ́) բ. ն. *Քանդակել ըղկողս գրոց:*

Grécisme (կրէ́սիզմ) գ. ար. *Յունաբանութիւն, ոճ յունական բարբառոյ:*

Gredin, ine (կրըտէն, ին) ած. Կծծի, *գծուծ, կարկամ: վատատոհմիկ, աննշան.* Նէքէս, խօր, ալչագ, եարամազ:

Gredinerie (կրըտինըրի) գ. իգ. Գծծութիւն, *կարկամութիւն, կծծութիւն.* Տիլէնճիլիք, ալչագլըգ:

Gréement (կրէ́ման) գ. ար. Կազմածք *կամ հանդերձանք նաւու.* Կէմի տօնատմասը:

Gréer (կրէէ́) բ. ն. Պատրաստել *զնաւն ամենայն կահիւք և կարասեօք.* Կէմի տօնատմագ:

Greffe (կրէֆ) գ. ար. Դիւանատուն, *տուն հրովարտակաց.* Տէֆթէրխանէ, սիճիլլըթ:

Greffe (կրէֆ) գ. իգ. Ճիւղ *'ի պէտս պատուաստի, պատուաստ.* Աշը ֆիլիզի կամ չէօփիւ, աշըլամա ֆիտանը, ֆիտան, աշըլամա:

Greffer (կրէֆէ́) բ. ն. Պատուաստել. Աշըլամագ, աշը էթմէք:

Greffier (կրէֆիէ́) գ. ար. Դիւանադպիր. Տէֆթէրխանէ կամ մէհքէմէ քէաթիպի:

Greffoir (կրէֆուար) գ. ար. Հօտոյ *պատուաստելոյ.* Աշըլամա պըչագը:

Grège (կրէժ) ած. և գ. Խոշոր *(մետաքս).* Խամ իպէք: *սանտր ինչ կտուագործաց:*

Grégeois (կրէժուա) ած. ար. Որ *կիզանէ և 'ի ջուր (հուր ինչ).* Սուտա եագան ատէշ:

Grégorien, ienne (կրէկօրիէն) ած. Գրիգորեան *(երգ կամ տումար):*

Grègue (կրէկ) գ. իգ. Ազգ *ինչ անդրավարտեաց. (է բառ վաղեմի):*

Grêle (կրէլ) ած. Երկայն *և նուրբ, վտիտ, նիհար.* Ինճէ, արըգ, ինճէ պօյլու: *սուր և նուրբ (ձայն):*

Grêle (կրէլ) գ. իգ. Կարկուտ. Տօլու:

Grêler (կրէլէ́) բ. չ. և ն. Կարկտել, *հարկանել կարկտով.* Տօլու եաղմագ. տօլու վուրմագ: *վերածել զմեղրամոմն 'ի ձև վայելուչ:*

Grelin (կրըլէն) գ. ար. Եւս *փոքրագոյնն 'ի պարանս նաւու:*

Grêloire (կրէլուար) գ. ար. *Քամոց մեղրամոմոյ:*

Grêlon (կրէլօն) գ. ար. Կարկուտ մեծ. Իրի տօլու տանէսի:

Grelot (կրըլօ) գ. ար. Բոժոժ. Չընկըրագ կամ չընկըրտագ:

Grelotter (կրըլօտէ́) բ. չ. Դողալ, *սարսռիլ 'ի ցրտոյ.* Սօղուգտան տիտրէմէք, իւշիւմէք:

Greluchon (կրըլիւշօն) գ. ար. Բոզարած:

Grémail (կրէմայլ) գ. ար. Ղենջիսկ կամ *սփածանելիք քահանայապետի:*

Grémil (կրէմիլ) գ. ար. Քարասերմնիկ *կամ քարասերմն (բոյս):*

Grenade (կրընատ) գ. իգ. Նուռն. Նար: *ռումբ.* Էլ գումպարասը:

Grenadier (կրընատիէ́) գ. ար. Նռնենի. Նար աղաճը: *ռմբաձիգ զինուոր.* Գումպարաճը:

Grenadière (կրընատիէր) գ. իգ. Մախաղ *ռմբաց զինուորաց.* Գումպարա տօրպասը:

Grenadille (կրընատիյլ) գ. իգ. *տես* Granadille.

Grenadin (կրընատէն) գ. ար. Թռչուն ինչ *փոքրիկ:*

Grenage (կրընաժ) գ. ար. Մանրելն 'ի *հատս զվառօդն:*

Grenaille (կրընայլ) գ. իգ. Մետաղ ձուլեալ *'ի փոքրիկ հատս.* Խօրտէ, տանէ, չէօղէրտէ, սաչմա:

Grenailler (կրընայլէ́) բ. ն. Ձուլել զմետաղս *'ի փոքրիկ հատս.* Խօրտէ էթմէք, տանէլէմէք:

Grenat (կրընա) գ. ար. Մեղեսիկ, ամեթովս. Սէյլան (տաշ), շէպչէրաղ: *պտուղ ինչ:*

Grenaut (կրընօ) գ. ար. Գլխան ձուկն. Քէֆալ պալըղը:

Greneler (կրընըլէ́) բ. ն. Հատացուցանել. Տանէլէմէք:

Grener (կրընէ́) բ. չ. Բերել զհատ. Տանէլէնմէք, տօխումլանմագ, տօխում չըգարմագ կամ վէրմէք: *մանրել 'ի հատս.* Ինճէ էթմէք, տանէլէմէք:

Greneterie (կրընէտըրի) գ. իգ. Վաճառք *ցորենոյ կամ արմտեաց:*

Grenetier, ière (կրընըտիէ́, էր) գ. ար. և իգ. Ցորենավաճառ, *վաճառական արմտեաց.* Տանէ կամ պուղտայ պազիրկեանը, պուղտայճը, տօխումճու: *ոստիկան համբարանոցի աղին:*

Grenetis (կրընըտի) գ. ար. Ծիր դրամոց. Սիքքէ զինճիրի:

Grenettes (կրընէտ) գ. իգ. յոգ. Հատք ինչ *'ի պէտս ներկոյ:*

Grenier (կրընիէ́) գ. ար. Շտեմարան ցորենոյ, *վերնայարկ.* Ամպար, պուղտայ ամպարը: *համբարանոց աղի.* Տուզ ամպարը կամ մախզէնի: *գաստատան աղի:*

Grenouille (կրընույլ) գ. իգ. Գորտ. Գուրպաղա: *մասն ինչ մամլոյ տպագրութե:*

Grenouillère (կրընույլէր) գ. իգ. Ճախին *գորտանց.* Գուրպաղա չէօլիւ: *գիջին և վատառողջ տեղի:*

Grenouillette (կրընույլէտ) գ. իգ. Բոյս *ինչ.* Տիւյիւն չիչէյի, քէպիքէճ: *ուռոյցք 'ի ներքոյ լեզուի:*

Grenu, ue (կրընիւ) ած. Հատալից, *քաջահատ.* Տանէլի, տանէսի պօլ:

Grès (կրէ) գ. ար. Կիճ *գործախայտ.* Չագըլ գայա, գումլու տաշ: *խեցեղէն անօթ ինչ:*

Grésil (կրէզիյլ) գ. ար. Կարկուտ մանր *և կարծրակուռ.* Ուֆագ տօլու:

Grésillement (կրէզիյլման) գ. ար. Մանր *կարկտաբերք:*

Grésiller (կրէզիյլէ́) բ. չ. և ն. Մանր *կարկտել, տեղալ.* Ուֆագ տօլու եաղմագ, իձէ գըր էտիլմէք : կծկել, ամփոփել, գալարել. պիւզմէք :

Grésillon (կրէզիյլէօն) գ. ար. Ալիւր երկցս աղացեալ:

Gré-sol (կրէ՛ սօլ) գ. ար. Խաղ ինչ երաժշտական :

Grésoir (կրէ՛զուար) գ. ար. Գործի ինչ ապակագործաց :

Gresserie (կրէսրի) գ. իգ. Յօրինուած 'ի գորշախայտ կճոյ. չագըլթաշ էօքսիւզլիւ իւ: անօթք ինչ խեցեղէն. գապ տօքրաղը:

Grève (կրէվ) գ. իգ. Խճաւոր կամ աւազուտ ափն ծովու և գետոց. փիռի՛ չագըլլը եալը: անուն հրապարակին Փարիզի:

Grever (կրըվէ՛) բ. ն. Հարստահարել, ճնշել, վնաս հասուցանել, նեղել, տանջել, ծանրացուցանել. զիեանէ էռիշտիրմէք, ինճիթմէք, աղըրլըգ վէրմէք :

Gribanne (կրիպան) գ. իգ. Նաւ ինչ:

Griblette (կրիպլէտ) գ. իգ. Միս խորովի 'ի կասկարայէ. փօմալ գիւլպաստըսը:

Gribouillage (կրիպուիյլէաժ) գ. ար. Անպիտան գիր կամ նկար:

Gribouillette (կրիպուիյլէտ) գ. իգ. Խաղ ինչ մանկանց:

Gribouri (կրիպուրի) գ. ար. Ազգ ինչ բզեզի կամ որդան:

Grièche (կրիէշ) ած. Pie grièche, կաչաղակ փոքր. ուֆագ սագըսղան : Ortie-grièche, ազգ ինչ եղինջի. ալամա ըսըրղան :

Grief, ieve (կրիէֆ, իէվ) ած. Ծանր, դըժուարին, տաժանելի. անչափ, սաստիկ, անհնարին. աղըր, կիւճ, զօր :

Grief (կրիէֆ) գ. ար. Վնաս, տոյժ, զըրկանք, անիրաւութիւն: գանգատ, տրտունջ, ամբաստանութիւն. զարար, զիյան. զիյան իւին շիքեայէթ :

Grièvement (կրիէվման) մակ. Ծանունս, մեծապէս, կարի իմն, սաստիկ. զէք, չօգ, զեայէտ իլէ :

Grièvete (կրիէվտէ՛) գ. իգ. Ծանրութիւն, մեծութի, սաստկութիւն. գապահաթըն պիւյիւքլիւյիւ, չօգլուգ, շիտտէթ :

Griffade (կրիֆատ) գ. իգ. Վէրք մագլաց կամ ճիրանաց կենդանեաց:

Griffe (կրիֆ) գ. իգ. Մագիլ, ճիրանք. բէնչէ, ճըրնագ, տըրնագ:

Griffer (կրիֆէ՛) բ. ն. Ըմբռնել մի ջլցի, մագլցել. բէնչէ կամ ճըրնագ իլէ տուտմագ, տըրմալամագ :

Griffon (կրիֆօն) գ. ար. Թռչուն ինչ նըման արծուոյ. անգա : արծուառիւծ (կենդանի առասպելեալ):

Griffonage (կրիֆօնաժ) գ. ար. Գրուած անպիտան. չըզըգ մըզըգ, գէնա եազը:

Griffonner (կրիֆօնէ՛) բ. ն. Գրել յոռապէտս. գէնա եազմագ : գծագրել կամ հանել զուրուականն. պօզէլլէրէ չըգարմագ :

Grignard (կրինեար) գ. ար. Գաճ ինչ:

Grignon (կրինեօն) գ. ար. Պատառ կեղևոյ հացի. էքմէք գապուղունուն գըրըլը, գուրու, գուրուտ :

Grignoter (կրինեօտէ՛) բ. չ. Կրծել կամ ուտել առ սակաւ սակաւ. ուֆագ ուֆագ եէմէք, եավաշ եավաշ կէմիրմէք :

Grigou (կրիկու) գ. ար. Կծծի, աղքատ, մուրացիկ. նէքէս, ֆագիր:

Gri-gri (կրի կրի) գ. ար. Արմաւենի: Թռչուն ինչ:

Gril (կրի կամ կրիյլ) գ. ար. Կասկարայ. ըզգարա:

Grillade (կրիյլեատ) գ. իգ. Եփելն կամ խորովելն 'ի վերայ կասկարայի. ըզգարա էտմէ: միս կամ խորոված 'ի կասկարայէ. ըզգարա էտ :

Grillage (կրիյլեաժ) գ. ար. Ջեռելն զհրահալելիս հրով: երկաթի վանդակապատ պատուհանից :

Grille (կրիյլ) գ. իգ. Վանդակ, վանդակապատ. փէմիր գաֆէս, ղարմագլըգ, գաֆէս :

Griller (կրիյլէ՛) բ. ն. և չ. Խորովել 'ի վերայ կասկարայի. ըզգարատա գիզարթմէք, ըզգարա էտմէք: զնել երկաթի վանդակապատ, վանդակել. գաֆէսլէմէք, ղարմագլըգ չէքմէք: խորովիլ: անձկալ, տոչորիլ. ըզգարատա գըզարմագ, ըզգարա օլմագ, եանմագ :

Grillet կամ Grillette (կրիյլեէ՛, կրիյլեէտ) գ. ար. և իգ. Բոժոժ. չընդըրագ :

Grilleté, ée (կրիյլեըտէ՛) ած. Բոժոժաւոր (ըստ կնքաբանից):

Grillis (կրիյլեի) գ. ար. յոգ. Մանր ձըկունք ինչ:

Grillon (կրիյլեօն) գ. ար. Ծղրիդ (միջատ). չըրդըլագ :

Grillot (կրիյլեօ) գ. ար. Փայտ ինչ սառնագործաց:

Grimace (կրիմաս) գ. իգ. Ծամածռութիւն կամ խեղաթիւրութիւն դիմաց. չէհրէ, աղըզ էյրիլիյի: կեղծաւորութիւն, կեղծիք. մուրայըլըգ : տուփ և քարձ գնդասեղանց:

Grimacer (կրիմասէ՛) բ. ն. Ծամածռել կամ կնճռել զերեսս. աղըզըը էյրիթմէք, էքշի իւզ էթմէք, էիւզինի պուրուշտուրմագ :

Grimacier, ière (կրիմասիէ, էր) ած. և գ. Որ ծամածռէ կամ խեղաթիւրէ զերեսս. աղըզըը էյրիփիճի, էիւզ պուրուշտուրուճու : կեղծաւոր. մուրայի :

Grimaud (կրիմօ) գ. ար. Համբակ, տգէտ. մէքթէպ օղլանը:

Grime (կրիմ) գ. ար. Համբակ, դպիր մանուկ. մէքթէպ չօճուղու : դերասան :

Grimelin (կրիմլէն) գ. ար. Աշակերտ անպիտան. չօճուգ մէզէլէսի : երկչոտ կամ տըգէտ խաղացող. չօճուգ օյունու օյնայան:

Grimelinage (կրիմլինաժ) գ. ար. Խաղալիկ մանկանց, չնչին ինչ :

Grimeliner (կրիմլինէ՛) բ. չ. և ն. Սակաւ

կամ երկկուղիւ խաղալ. ուճուզ օյնամագ: սակաւ ինչ առանալ. պիր ազ քեար էթմէք:

Grimune (կրիմիւն) գ. իգ. Զորքոտանի ինչ Ափրիկոյ:

Grimoire (կրիմուար) գ. ար. Գիրք կախարդաստարաց. էֆսուննամէ, պիւյիւ քիթապը: մթին բանք: գրուած դժուարին 'ի վերծանել:

Grimpant, ante (կրէնփան, անթ) ած. Որ կառչի զորմովք (բոյս). տըրմաշան:

Grimper (կրէնփէ) բ. չ. Մագլցել: մագլցի ելանել 'ի վեր: բազում նեղութեամբ կամ դժուարաւ ելանել 'ի վեր. տըրմաշմագ, տըրմանմագ:

Grincement (կրէնսման) գ. ար. Կրճտումն ատամանց. տիշ գըճըրտատմասը, գըճըրտամա:

Grincer (կրէնսէ) բ. ն. Կրճտել զատամունս. տիշ գըճըրտատմագ կամ չաթըրտատմագ:

Gringolé, ée (կրէնկօլէ) ած. Օձապլուխ (ըստ կնքաբանից):

Gringotter (կրէնկօթէ) բ. չ. Կարկաչել, ճռուողել. ճիվիլտիլտէմէք: չարաձայն երգել:

Gringuenaude (կրէնկընօտ) գ. իգ. Աղտ, աղտեղութիւն, կեղտ:

Griotte (կրիօթ) գ. իգ. Տեսակ ինչ բալի, բալ. վիշնէ: կիճ գործախայտ:

Griottier (կրիօթիէ) գ. ար. Բալենի. վիշնէ աղաճը:

Grippe (կրիփ) գ. իգ. Այլանդակ միտք, ստարոտի խորհուրդ կամ ախորժակ: քէն, ոխ. փիվանէլիք, հիւլեա. քին, ղարազ:

Gripper (կրիփէ) բ. ն. Ճանկ կամ ճիրանս արկանել: կորզել, յափշտակել. գափմագ, չալմագ: Se gripper, բ. յ. Խորշխորշիլ, խորշոմիլ. պէքիլմէք: կամակորել, յամառիլ, մնդիլ 'ի կարծիս. քէնտի պաշընտա հիւլեայըր գօմագ:

Grippe-sou (կրիփ սու) գ. ար. Որ ժողովէ զեկամուտս փոխան այլոյ:

Gris, ise (կրի, իզ) ած. Գորշ, մոխրագոյն. աղէբեկ. գըր, ղիւճալը. քիւլ րէնկի: զուարթացեալ 'ի գինւոյ. սէրխօշ, սէրխօշ կիպի:

Grisaille (կրիզայլ) գ. իգ. Լուսաստուեր ('ի նկարս): կեղծ ծամ ալեխառն:

Grisailler (կրիզայլէ) բ. չ. Մոխրագոյն ներկել. քիւլ րէնկինէ պօյա իլէ սըվամագ:

Grisâtre (կրիզաթր) ած. Փոքր մի գորշ. գըրճա, քիւլ րէնկինէ կիպի:

Griser (կրիզէ) բ. ն. Զուարթացուցանել գինւով, արբուցանել. սէրխօշ կամ սարխօշ էթմէք, քէյֆ վէրմէք, գաֆայը տուտըրմագ:

Griset (կրիզէ) գ. ար. Ձագ ինչ թռչնոյ:

Grisette (կրիզէթ) գ. իգ. Զգեստ ինչ կանանց մոխրագոյն: կին նուաստատոհմ: թխագոյն թռչուն ինչ Ափրիկոյ:

Grisoller (կրիզօլէ) բ. չ. Երգել (արտուտ թռչնոյ):

Grison, onne (կրիզօն) ած. և գ. Ալեխառն, աղէբեկ, ծաղկեալ ալեօք. գըր սագալլը, գըրղըլ: էշ (ըստ ռամկաց). էշէք:

Grisonner (կրիզօնէ) բ. չ. Ալեօրիլ, ծաղկիլ ալեօք. սաչը սագալը աղարմագ, գըրղըլ օլմագ:

Grive (կրիվ) գ. իգ. Տորդիկ (թռչուն). արտըճ գուշու:

Grivelé, ée (կրիվլէ) ած. Գորշախայտ, խայտաբղէտ, պխակ պխակ. ալաճա, ագ վէ գըր պէնէքլի:

Grivelée (կրիվլէ) գ. իգ. Գողութիւն 'ի պաշտաման:

Griveler (կրիվլէ) բ. ն. Անիրաւութեամբ առանալ 'ի պաշտաման, յափշտակել, գողանալ. նէֆի հարամ էթմէք, նահագ էէրէ քեար էյլէմէք, օղրուլամագ, իշտէն կամ սանատտան չալմագ:

Grivelerie (կրիվլըրի) գ. իգ. Գողութիւն կամ անիրաւութիւն 'ի պաշտաման. նէֆի հարամ, հարամքեարլըգ:

Griveleur (կրիվլէօր) գ. իգ. Գող, անիրաւ առացող. հարամզատէ:

Grivois (կրիվուա) գ. և ած. Զօրական ըզգաստ և աչալուրջ: զուարթաբարոյ, զուարճաբան. քէյֆլի:

Grivoise (կրիվուազ) գ. իգ. Կին լիրբ և յանդուգն՝ որ շրջի 'ի բանակի զօրաց:

Grognement (կրօնյըման) գ. ար. Խանչիւն խոզից. խըրլըմա:

Grogner (կրօնյէ) բ. չ. Խանչել. խըրլըմագ: ճիչ բառնալ, աղաղակել: տրտնջել, քրթմնջել. պաղըրմագ. սօմուրտանմագ, մըրըլտանմագ:

Grogneur, euse (կրօնյէօր, էօզ) ած. Աղաղակող, տրտնջող. մըրըլտանըճը:

Groin (կրուէն) գ. ար. Ցռուկ կամ կնճիթ խոզի. տօնուզ կամ տօմուզ պուրնու:

Grolle (կրօլ) գ. իգ. Ագռաւ ինչ ագռաւու. ալա գարղա:

Gromeler (կրօմլէ) բ. չ. Տրտնջել, քրթմնջել. սօմուրտանմագ, մըրըլտանմագ:

Grondau *կամ* **Grognaut** (կրօնտօ, կրօնյօ) գ. ար. Ձուկն ինչ՝ որ խանչէ իբրև զխոզ:

Gronder (կրօնտէ) բ. չ. և ն. Քրթմնջել, տրտնջել. մըրըլտամագ, խըրըլտամագ, սօմուրտանմագ: թնդալ, որոտալ. կիւրիւլտէմէք: կշտամբել սաստիւ, յանդիմանել աղաղակաւ. ազարլամագ, ազար վէրմէք, գագըմագ, սէօյլէմէք, պաղըրմագ:

Gronderie (կրօնտըրի) գ. իգ. Աղաղակ, ճիչ, յանդիմանութիւն, կշտամբանք. ազարլամա, տաղիր:

Grondeur, euse (կրօնտէօր, էօզ) ած. և գ. Որ աղաղակէ կամ ճիչ բառնայ, կշտամբող. ազարլայըճը, տաղիր էտիճի, պաղըրգան, մըրըլտայըճը:

Gros, osse (կրօ, օս) Ստուար, թանձր, հաստ: հաստահարուստ, մեծ: խոշոր: յաղթանդամ, գէր. գալըն, էօղլան, իրի, գապա, պէօյիւք, չօգ. գատը, շիշման : Femme grosse, *կին յղի.* համիլէ, կէպէ :

Gros (կրօ) գ. ար. *Ստուարութիւն, թանձրութիւն, մեծութիւն : բուն :* Gros de cavalerie, *բազմութիւն կամ խումբ հեծելազօրու.* աթլը ասքէր պէօլիւյիւ : En gros, *միանգամայն, համախումբ, բազմաթիւ, յաճախութեամբ.* պիւճիւմլէ, կէօթիւրիւ, պիրտէն, պիւթիւնի. պիւթիւն պիւթիւնէ : Gros, մակ. *Բազում, յոյժ, կարի.* չօգ :

Gros (կրօ) գ. ար. *Դրամքն, որամ (ութերորդ մասն ունկոյ).* տանկ. կրօշ. տիրհէմ, պիր պուչուգ միսգալ :

Groseille (կրօզէյլ) գ. իգ. *Հաղարջ.* ֆրէնկ իւզիւմիւ :

Groseillier (կրօզէյլիէ) գ. ար. *Հաղարջենի.* ֆրէնկ իւզիւմիւն աղաճը կամ չալըսը :

Grosse (կրօս) գ. իգ. *Երկոտասան սանք.* օնիքի տէսթէ կամ տուզինա : *արձանագրութիւն դաշին, և այլն :*

Grosserie (կրօսրի) գ. իգ. *Խոշոր գործածք երկաթոյ.* գապա տէմիր ալաթը :

Grossesse (կրօսէս) գ. իգ. *Յղութիւն.* կէպէլիք, համլ, համիլէլիք :

Grosseur (կրօսէօր) գ. իգ. *Ստուարութիւն, թանձրութիւն, մեծութիւն.* գալընլըգ, իրիլիք, պէօյիւքլիւք : *ուռոյցք, այտուցք.* շիշ :

Grossier, ière (կրօսիէ, էր) ած. *Թանձր, խոշոր.* գապա, գալըն, եօղուն : *անարուեստ, անպաճոյճ.* չըփլագ, նագըշսըզ : *բիրտ, շինական, անհեթեթ, անոպայ.* հօյրատ :

Grossièrement (կրօսիէրման) մակ. *Շինականօրէն, անհեթեթս, անարուեստ, գեղջկօրէն.* գապա, հօյրատլըգ իլէ, օլկունսուզ իլէ, պի էտէպանէ : *կուտակութեամբ, սակաւուք, համառօտիւ :*

Grossièreté (կրօսիէրթէ) գ. իգ. *Խոշորութիւն, անարուեստութիւն : ապշութիւն, տխմարութիւն : ամարդութիւն, գեղջկութիւն, բրտութիւն : անհեթեթ կամ անվայելուչ բանք.* գապալըգ, գալընլըգ, պուտալըգ, տանլաղը. հօյրատլըգ, եօղունլուգ, էտէպսիզլիք :

Grossir (կրօսիր) բ. ն. և չ. *Ստուարացուցանել, աճեցուցանել, բազմացուցանել.* գալըն կամ իրի էտմէք, գալընլաթմագ, պէօյիւթմէք, շիշիրմէք : *ստուարանալ, աճել, մեծանալ, բազմանալ : ուռնուլ, փքանալ, ամբարտաւանել.* իրիլէնմէք, գալընլանմագ, շիշման օլմագ, արթմագ, պէօյիւմէք, շիշիք օլմագ. գապարմագ, քէնտինի պէօյիւթմէք :

Grossoier (կրօսուայէ) բ. ն. *Տալ արձանագրուցանել 'ի գիր զդաշն, և այլն :*

Grotesque (կրօթէսք) ած. *Ըստ քմաց նկարեալ (պատկեր). մտացածին, այլանդակ, ծաղրական.* ույղունսուզ, մասխարա, կիւլէճէք, աճայիպ :

Grotesquement (կրօթէսքման) մակ. *Ծաղրական ձևի օրինակաւ, անհեթեթս.* ույղունսուզ ույղունսուզլուգ իլէ :

Grotte (կրօթ) գ. իգ. *Այր, անձաւ, քարանձաւ, փապար.* ին, ղար, մաղարա :

Grouillant, ante (կրույյան, անթ) ած. *Որ կայտառայ կամ շարժի :*

Grouiller (կրույյէ) բ. չ. *Շարժիլ, խաղալ, եռալ, զեռալ, կայտռել.* գըպըրտամագ, գըմըլտանմագ, գայնամագ :

Groupe (կրուփ) գ. իգ. *Բազմութիւն առարկայից միաւորեալ 'ի պատկերի կամ յարձանի : կծիկ, խուրձ.* եումագ, եումալագ :

Grouper (կրուփէ) բ. ն. *Նկարել կամ քանդակել զբազմութիւն պատկերաց 'ի միասին : կապել 'ի կծիկս կամ 'ի խրձունս.* եումագլամագ :

Gruau (կրիւօ) գ. ար. *Խոշորաղաց թեփ վարսակի.* եուլաֆ ունու : *փոխինդ կամ թան 'ի վարսակէ.* եուլաֆ ունունտան չօրպա : *ձագ կռնկան.* տուրնա եավրուսու :

Grue (կրիւ) գ. իգ. *Կռունկն, խորդ.* տուրնա : *ապուշ, պակասամիտ, անմիտ, տխմար.* ահմագ, գազ : *մեքենայ ինչ.* աղըր տաշլարը գալտըրաճագ ալէթ :

Gruerie (կրիւրի) գ. իգ. *Ատեան ինչ կամ օրէնք վասն անտառաց :*

Gruger (կրիւժէ) բ. ն. *Մանրել, փշրել, ծամքել ատամամբք, ուտել.* տիշլէր իլէ գըրմագ, չիյնէմէք :

Grume (կրիւմ) գ. իգ. *Փայտ հանդերձ կեղևով.* գապուգլու օդուն :

Grumeau (կրիւմօ) գ. ար. *Մակարդ արեան կամ կաթին.* փըխտը :

Grumel (կրիւմէլ) գ. ար. *Նաշիհ կամ փոխինդ վարսակի :*

se Grumeler (կրիւմլէ) բ. յ. *Մակարդիլ.* փըխտը օլմագ, եօղուրմագ :

Grumeleux, euse (կրիւմլէօ, էօզ) ած. *Անհարթ, խորտուբորտ : մակարդեալ.* չօք չօք :

Gruyer, ère (կրիւյէ, էր) ած. *Խորդորսակ : Նման կռնկան :*

Gruyer (կրիւյէ) գ. ար. *Տէր կամ դատաւոր անտառի :*

Gruyère (կրիւյէր) գ. ար. *Ազգ ինչ պանրոյ :*

Gryphite (կրիֆիթ) գ. իգ. *Խեցեմորթ ինչ :*

Guairo (կիւէրօ) գ. ար. *Ձայն ինչ որսորդաց :*

Gué (կէ) գ. ար. *Հուն գետոյ.* կէչիտ, կէչիտ եէրի :

Guéable (կէապլ) ած. *Դիւրահուն, ընդ որ դիւրին է անցանել.* կէչիտլի, կէչիտ վէրիր :

Guèbres (կէպր). *տե՛ս* Gaures.

Guède (կէտ) գ. իգ. *Է բոյս ինչ, որ կոչի և* Pastel.

Guéder (կէտէ) բ. ն. *Հանդերձել :*

Guéer (կէէ) բ. ն. *Լուանալ, ողողել 'ի ջուր, թրջել.* աթը սուտա եայգամագ, սու իլէ չալգամագ :

Guelfes (կէլֆ) գ. ար. յոգ. Կուսակիցք Պապին ընդդէմ ինքնակալաց։

Guembe (կէնպ) գ. իգ. Պտուղ ինչ Ամերիկոյ։

Guenille (կընիյլ) գ. իգ. Կապերտ, հանդերձ հնամի, ցնցոտիք, հնոտիք. յամա, յըրթըգ ռուպա փարչասը, փաչավրա, եսքի փիւսքիւ։

Guenillon (կընիյլիօն) գ. ար. Կապերտ, ցնցոտի փոքր. յամա, պէզճիյէզ։

Guenippe (կընիփ) գ. իգ. Կին արհամարհ կամ վատառոհմիկ, բոզ, պոռնիկ. սօգագ բօքթուսու, սիւրթիւք։

Guenon (կընօն) գ. իգ. Կապիկ մատակ. մայմուն տիշիսի, տիշի մայմուն։ կին գարշելի և տգեղ։ բոզ, պոռնիկ. չիրքին վէ ֆէնա ավրէթ. բօսքա։

Guenuche (կընիւշ) գ. իգ. Մատակ կապիկ փոքր. տիշի մայմունճուգ։

Guêpe (կէփ) գ. իգ. Պիծակ, ձիաստաց. եապան արըսը։

Guêpier (կէփիէ) գ. ար. Բոյն կամ բնիկ պիծակաց. եապան արըսը եուվասը կամ գօվանը։ Թռչուն ինչ պիծակակեր. արը գուշու։

Guère կամ Guères (կէռ) մակ. Սակաւ, ոչ բազում, ոչ այնչափ. ազ, չօգ տէյիլ։ On en trouve guère, սակաւ գտանի. ազ պուլունուր։

Guéret (կէռէ) գ. ար. Երկիր արօրադիր, բայց ոչ սերմանեալ. էքին իչին սիւրիւլմիւշ տարլա։

Guéridon (կէռիտօն) գ. ար. Աշտանակակալ. շամտան տայաղը։

Guérir (կէռիռ) բ. ն. և չ. Բժշկել, բուժել, առողջացուցանել. շիֆա վէրմէք, սաղալթմագ, սավըշտըրմագ, մուալէճէ էթմէք։ ապաքինիլ, առողջանալ. շիֆա պուլմագ, սաղալմագ, էյի օլմագ, սավուլմագ, օնուլմագ։

Guérison (կէռիզօն) գ. իգ. Բժշկութիւն, ապաքինումն, առողջութիւն. շիֆա, մուալէճէ, սաղալմա։

Guérissable (կէռիսապլ) ած. Բժշկելի, դիւրաբոյժ. օնուլաճագ, շիֆա պուլաճագ։

Guérite (կէռիթ) գ. իգ. Խուց պահակաց. պէքճի գուլէսի կամ եէրի, գարաղօլխանէ, գարաղօլ օտասը, նէօպէթխանէ։ արտաքին դմբեթից, աշտարակ. տըշարը չըգընթըսը։

Guernon (կըռնօն) գ. ար. Ընչացք. պըյըգ։

Guerre (կէռ) գ. իգ. Մարտ, պատերազմ, կռիւ, հակառակութիւն, թշնամութիւն. սէֆէր, ճէնկ, տօղուշուգ, տիւշմանլըգ, գավղա, խուսումէթ։ ասպատակութիւն. չէթէ։

Guerrier, ière (կէռիէ, էռ) ած. և գ. Պատերազմական, մարտի, մրցական. ճէնկի, հարպի։ մարտիկ, պատերազմող, գոռ, պատերազմասէր, քաջամարտիկ. ճէնկճի, ճէնկէ տայանըր, սավաշճը, միւպարիզ, ղազի, սէֆէրլի։

Guerroyer (կէռօայէ) բ. չ. Պատերազմել, մարտնչել (է բառ վաղեմի). ճէնկ էթմէք, տէօյիւշմէք։

Guet (կէ) գ. ար. Պահանորդութիւն, պահակերութիւն։ պահապանք. պէքճիլիք, գարաղօլ, նէօպէթ. գուլլուգ, գօլ, պէքճի, նէօպէթճի։

Guet-à-pens (կէթ ա փան) գ. ար. Դարան, դարանակալութիւն։ Նենգ, խաբէութիւն, դաւաճանութիւն. բուսու, քէմինպազլըգ, հիլէ, խըյանէթ։

Guêtre (կէթռ) գ. իգ. Ագդ ինչ կօշկաց. փօտալ։

Guêtrer (կէթռէ) բ. ն. Արկանել կօշիկս յոտս. փօտալ կիյտիրմէք։

Guetter (կէթէ) բ. ն. Դիտել, սպասել, դարանակալ լինել։ դիտել զճանապարհն. կէօզէթմէք, պէքլէմէք. եօլունու կէօզէթմէք։

Gueulard, de (կէօլառ, առտ) գ. ար. Շաղակրատ։

Gueule (կէօլ) գ. իգ. Բերան, փող, պարանոց, որկոր. աղըզ, պօղազ, տէլիք։

Gueulée (կէօլէ) գ. իգ. Նիւթ բերանալիր, բերան լցեալ. պօղազ տօլու։ պագշոտ բանք. էտէպսիզ սէօզլէր։

Gueuler (կէօլէ) բ. չ. և ն. Բարբանջել, շաղակրատել։ ունել զորսն բերանով կամ ատամամբք։

Gueules (կէօլ) գ. ար. Գոյն կարմիր (ըստ կնքաբանից)։

Gueusaille (կէօզայլ) գ. իգ. Խառնիճաղանջ, աղքատք, սինլքոր. տիլէնճիլէր։

Gueusailler (կէօզայլէ) բ. չ. Մուրացութեամբ կամ խեղճութեամբ շրջիլ, սատահակիլ. տիլէնմէք։

Gueusant, ante (կէօզան, անթ) ած. Մուրիկ, խեղճ, սատահակ. տիլէնէն։

Gueuse (կէօզ) գ. իգ. Երկաթ հալեալ տակաւին անմաքուր. խամ տէմիր փարչասը։ կին պոռնիկ։

Gueuser (կէօզէ) բ. չ. Մուրանալ, մուրողութեամբ շրջիլ. տիլէնմէք, տիլէնճիլիք էթմէք։

Gueuserie (կէօզռի) գ. իգ. Մուրողութիւն, աղքատութիւն, չքաւորութիւն. տիլէնճիլիք, տիլէնիշ։ անարգ և անպիտան ինչ։

Gueux, euse (կէօ, էօզ) ած. և գ. Մուրացիկ, մուրող, աղքատ, չքաւոր, ողորմելի. տիլէնճի, տէրպէտէր, տիւլիւնկի, կէտա։

Guhr (կիւռ) գ. ար. Երկիր հանքային։

Gui (կի) գ. ար. Տունկ ինչ սաղարթեր. էօքսէ աղաճը, պուրճ։

Guichet (կիշէ) գ. ար. Դռնակ, միջնադուռն. տէրիճէ, քիւչիւք գափու։

Guichetier (կիշթիէ) գ. ար. Սպասաւոր բանտապետի, բարապան բանտի. զընտանճը ուշաղը կամ խալֆասը։

Guide (կիտ) գ. ար. Առաջնորդ, ուղեցոյց. գըլաւուզ կամ գըլավուզ, տէլիլ, եօլ կէօստէրիճի, միւրշիտ։

Guide (կիտ) գ. իգ. Երասան, երասանակ. տիզկին։

Guide-âne (կիտ ան) գ. ար. Հրամանագիր: գործի ինչ ժամագործաց:

Guider (կիտէ) ե. ն. Առաջնորդել, ցուցանել ճանապարհ. եօլ կէօսդէրմէք, գըլաւուզլուգ էթմէք, տէլիլ օլմագ, տէլալէթ էթմէք, էօնիւնէ տիւշմէք, կէօտիւրմէք:

Guidon (կիտօն) գ. ար. Նշան կամ դրօշ զինակիր սպառազօրաց: Նշանակիր պաշտօնեայ. ատլը սուարիլէրին պայրաղը կամ ալէմի. ատլը պայրագդարը: Նշան կամ կոչումն (ըստ երաժշտաց):

Guignard (կինեառ) գ. ար. Թռչուն ինչ:

Guigne (կինեը) գ. իգ. Ազգ ինչ կեռասի. իրի քիրազ:

Guigner (կինեէ) ե. չ. Ակնարկել թերաբաց աչօք կամ ծայրիւ աչաց. կէօզ գըրբմագ, ուճը պագմագ:

Guignier (կինիէ) գ. ար. Ազգ ինչ կեռասենւոյ:

Guignon (կինեօն) գ. ար. Դժբաղդութիւն կամ անյաջողութիւն 'ի խաղու. պախտսըզլըգ:

Guilboquet (կիլպօքէ) գ. ար. Գործի ինչ:

Guildive (կիլտիվ) գ. իգ. Ցքի կամ օղի շաքարոյ. շէքէր րագըսը:

Guilée (կիլէ) գ. իգ. Տարափ կամ տեղատարափ յանկարծակի և վաղանցուկ. անսըզ սաղանագ:

Guillage (կիյլէաժ) գ. ար. Խմորումն կամ եփ ցքւոյ արմտեաց:

Guillante (կիյլէանտ) ած. Խմորեալ կամ եփեալ (ցքի արմտեաց):

Guillaume (կիյլէօմ) գ. ար. Քերիչ (գործի):

Guilledin (կիյլտէն) գ. ար. Քաջընթաց երիվար Հունգարիոյ և Անգղիոյ:

Guilledou (կիյլտու) գ. ար. Courir le guilledou, Բոզարած լինել:

Guillemets (կիյլմէ) գ. ար. Կրկին ստորակէտ կամ գիծ 'ի սկզբան բանից այլոց կամ վկայութեանց (,,):

Guiller (կիյլէէ) ե. չ. Խմորիլ կամ եփիլ գարեջրոյ:

Guilleret, ette (կիյլէրէ, էտ) ած. Սթափ, արագաշարժ, զուարթ, կայտառ, աշխոյժ, նուրբ, թեթև. քէյֆլի, այըգ:

Guilleri (կիյլէրի) գ. ար. Ճռուողումն Թռչնոց:

Guillocher (կիյլէօշէ) ե. ն. Յօրինել արաբացի զարդուք:

Guillochis (կիյլէօշի) գ. ար. Գործած կամ զարդ արաբացի:

Guillotine (կիյլէօտին) գ. իգ. Գործի հատանելոյ զգլուխն:

Guillotiner (կիյլէօտինէ) ե. ն. Հատանել զգլուխն 'ի տանջանարանի:

Guimauve (կիմօվ) գ. իգ. Տուղտ. կիւլ խատէմ, խատէմ օտու, եապան էպէ կէօմէճի:

Guimaux (կիմօ) գ. ար. յոգ. Խոտ զոր երկիցս հնձեն 'ի տարւոջ:

Guimbarde (կէնպառտ) գ. իգ. Սայլ յարկեալ. եիւք արապասը: Նուագարան փոքրիկ. աղըզ տամպուրասը:

Guimées (կիմէ) գ. իգ. յոգ. Խեչակ չուանի թղթագործաց:

Guimpe (կէնփ) գ. իգ. Փողպատ կամ լանջանոց միանձնուհեաց:

Guimper (կէնփէ) ե. ն. Առնել միանձնուհի:

Guinche (կէնշ) գ. իգ. Գործի փայտեղէն որով մաքրեն զներքանս հողաթափից:

Guinda (կէնտա) գ. ար. Մամուլ ինչ:

Guindage (կէնտաժ) գ. ար. Ձգումն բեռանց անուորդաւ 'ի նաւն:

Guindal (կէնտալ) գ. ար. Անուորդ (մեքենայ). աղըր եիւքլէրի գալտըրաճագ ալէթ, նէամէտ, պօճուրղատ:

Guindant (կէնտան) գ. ար. Բարձրութիւն դրօշակի նաւու:

Guinder (կէնտէ) ե. ն. Ձգել 'ի վեր անուորդաւ. եօգարը գալտըրմագ: Se guinder, ե. յ. Բարձրանալ: ամբառնալ, փքանալ. գապարմագ:

Guinderesse (կէնտրէս) գ. իգ. Պարան 'ի ձգել զառագաստ նաւու:

Guindoule (կէնտուլ) գ. իգ. Մեքենայ 'ի թափել զբեռինս նաւու:

Guindre (կէնտր) գ. ար. Լապտեր մոմակիր:

Guinée (կինէ) գ. իգ. Ոսկի դահեկան Անգղիացւոց. կինէ: յօրինեալ կաշի եղջերուի:

Guingans (կէնկան) գ. ար. Կտաւ ինչ այլայլախառն:

Guingois (կէնկօա) գ. ար. Խոտորնակութիւն, թիւրութիւն, շեղումն. էյրիլիք: De guingois, խոտորնակի, առ 'ի շեղ. էյրի:

Guinguette (կէնկէտ) գ. իգ. Կապելոն փոքր արտաքոյ քաղաքի. գօլտուգ:

Guipe (կիփ) գ. իգ. Անկուած ասղնէգործ:

Guiper (կիփէ) ե. ն. Անկանել:

Guipon (կիփօն) գ. ար. Գործի ինչ:

Guipoir (կիփօառ) գ. ար. Գործի ինչ երկաթի ասղնեգործաց:

Guipure (կիփիւռ) գ. իգ. Ոսկեթել անկուածոյ:

Guirantengua (կիռանտանկա) գ. ար. Կռունկն Ամերիկոյ:

Guirapaga (կիռափակա) գ. ար. Թռչուն ինչ Ամերիկոյ:

Guirlande (կիռլանտ) գ. իգ. Բոլորք կամ պսակ ծաղկանց. իւտիֆան, ֆիօգ, չիչէքտէն տաճ:

Guisarme (կիզառմ) գ. իգ. Տապար երկսայրի:

Guise (կիզ) գ. իգ. Սարաս, օրինակ, եղանակ, տարազ. տարզ, վէճհ, եիւզ, իւսլուպ: A guise de, ըստ օրինակի, ըստ նմանութե. կիպի տարզի, նիճէ: A sa guise, ըստ սովորութեան իւրում. ատէթի խուղէ:

Guitare (կիտար) գ. իգ. Նուագարան ինչ. տամպուրա, տէլ տամպուրասը, Ֆրէնք տամպուրասը:

Guitran (կիտրան) գ. ար. Ձիւթ, գաղնխէժ. գատրան:

Gumène (կիւմէն) գ. իգ. Մալուխ խարըսխի (ըստ կնքաբանից):

Gustatif (կիւստատիֆ) ած. Ճաշակառու (ջիղ):

Gustation (կիւստասիօն) գ. իգ. Ճաշակ, Ճաշակառութիւն:

Guttural, ale (կիւտիւրալ) ած. Կոկորդային, հագագային. պօղազը:

Gymnase (ժիմնազ) գ. ար. Երիտասարդանոց, վարժարան, կրթարան. տալիմխանէ:

Gymnasiarque (ժիմնազիարք) գ. ար. Պետ վարժարանի, վարժապետ. մուտէրրիս, տալիմխանէ նազըրը:

Gymnaste (ժիմնաստ) գ. ար. Վարժապետ:

Gymnastique (ժիմնաստիք) գ. իգ. և ած. Վարժողութիւն, կրթանք (մարմնոյ). տալիմ:

Gymnique (ժիմնիք) ած. և գ. Ըմբշամարտութեան: ըմբշամարտք:

Gymnopédie (ժիմնօպէտի) գ. իգ. Պար, հանդէս պարու (Յունաց):

Gymnosophistes (ժիմնօզօֆիստ) գ. ար. յոգ. Մերկիմաստակք:

Gynécée (ժինէսէ) գ. ար. Կանանոց. հարէմ: անձնապահապետք:

Gynécocratie (ժինէքօքրասի) գ. իգ. Կանանցապետութիւն, պետութիւն կանանց:

Gynécocratique (ժինէքօքրատիք) ած. Կանանցապետութեան:

Gypse (ժիփս) գ. ար. Գաճ. ալչը, գումլու քիրէճ, ճիս, ճիպս:

Gypseux, euse (ժիփսէօ, էօզ) ած. Գաճային. ալչըլը, ալչը քիրէճլի:

Gyromantie (ժիրօմանսի) գ. իգ. Շրջահմայութիւն:

Gyrovague (ժիրօվակ) գ. ար. Կրօնաւոր շրջմոլիկ կամ աստանդական:

H

H (հը) գ. ար. կամ (աշ) գ. իգ. Ութերորդ տառ ալփաբետաց Գաղղիացւոց: — Ի սկզբան բառից՝ է զի հնչի, և է զի ոչ. ոչ հնչի յաւէտ յօտար բառս՝ որք ո՛չ ելանեն 'ի Լատին բարբառոյ: — Ի մէջն բառից ընդ մէջ կրկին ձայնաւորաց՝ հասարակօրէն պահէ զհնչումն իւր. զոր օրինակ՝ ahan, ահան. aheur, ահէօր. cohue, քօհիւ. cohorte, քօհօրտ: — Յետադասեալ տառին t, հնչի ընդ նմա կամ սոսկ տ, և կամ թ. զոր օրինակ՝ thème, տէմ, թէմ: — Զկնի տառին c, 'ի բառս Եբրայեցւոց, Յունաց և Արաբացւոց՝ հնչի ընդ նմա երբեմն ք. զոր օրինակ՝ Chersonèse, քէռսօնէզ. Melchisédech, Մէլքիզէտէք. Chrétien, քռէտիէն, և այլն: Բայց խոտորի 'ի կանոնէս, և հնչի շ 'ի բառս Achille, աշիլ. Chypre, շիփրը. Achéron, աշէռօն. Chérubin, շէռիւպէն, և այլն: Իսկ յայլ ամենայն յատուկ գաղղիական բառս, և յորս ծագին 'ի Լատին բարբառոյ, ch հնչի միշտ շ. զոր օրինակ՝ chose, շօզ. chercher, շէռշէ. vache, վաշ, և այլն: — Յետադաս գոլով p տառի, հնչի ընդ նմա երբեմն սոսկ f կամ ֆէ. զոր օրինակ. Séraphin, սէռաֆէն. Japhet, ժաֆէտ. Philippe, ֆիլիփ:

Ha (հա) մկ. Ո՛վ, բա՛բէ, ո՛հ, վա՛շ. եա, վահ, վայ, ահ, հայ, հէյ, եազըգ:

Habasgon (ապասկօն) գ. ար. Արմատ ինչ բժշկական:

Habe (ապ) գ. իգ. Զգեստ Արաբացւոց. ապա:

Habeas-corpus (աբէաս քօռփիւս). Իշխանութիւն յԱնգղիա ելանելոյ 'ի բանտէ հանդերձ երաշխաւորութեամբ (է բառ Լատին):

Habile (աբիլ) ած. Յարմար, բաւական, յաջողակ, իմաստուն. մարիֆէթլի, գաբիլիէթլի, իշ կէօրմիւշ, էհլի վուգուֆ, չաբըգ, մուտէպիր, ալըմլը, իստիտատլը, իշինի պիլիր:

Habilement (աբիլման) մակ. Յաջողակս, Ճարտար, արագամտութեամբ. նուխուսունփլըգ իլէ, ուսուլ իլէ, մարիֆէթ իլէ, ալիմանէ, իլմ իւզրէ, չաբուգ, տէզճէ:

Habileté (աբիլտէ) գ. իգ. Յարմարութիւն, յաջողակութիւն, բաւականութիւն, հմտութիւն, իմաստութիւն. մարիֆէթ, գաբիլիէթ, իստիտատ, ալըմ, նուխուսէնփլիք, չաբըգլըգ, մէհարէթ, հիւնէր:

Habilissime (աբիլիսիմ) ած. գեր. Ճարտար յոյժ, ամենաճարտար:

Habilitation (աբիլիտասիօն) գ. իգ. Ազատութիւն տուեալ չափահաս մանկան 'ի գնել և 'ի վաճառել ըստ կամի:

Habilité (աբիլիտէ) գ. իգ. Յարմարութիւն, յաջողակութիւն. գաբիլիէթ:

Habiliter (աբիլիտէ) բ. ն. Յարմար գործել, բաւական առնել, տալ իշխանութիւն. գաբիլ էթտիրմէք:

Habillage (աբիյաժ) գ. ար. Հանդերձանք, կազմութիւն:

Habillement (աբիյըման) գ. ար. Զգեստ, ծածկոյթ, հանդերձ. կիյէճէք, լիպաս, ըռպա, էսպապ կամ էսհապ:

Habiller (աբիյէ) բ. ն. Զգեցուցանել. կիյտիրմէք: կազմել կամ յօրինել զգեստս. լիպաս էթմէք, ըռպա կամ էսպապ էտինմէգ: հանդերձել, կազմել, պատրաստել. այըրթմագ, տիզմէք: S' habiller, բ. յ. Զգենուլ, արկանել զանձամբ զհանդերձս. կիյմէք, կիյինմէք, ըռպասըն կիյմէք:

Habilleur (ապիյէօռ) գ. ար. Մորթարար, մուշտակարար:

Habit (ապի) գ. ար. Հանդերձ, ձորձ, ըզգեստ, պատմուճան. էսվապ կամ էսպապ, լէպաս, րուպա, գաֆթան:

Habitable (ապիտապըլ) ած. Բնակելի, որ կարէ ունել բնակիչս. սաքին օլաճագ, օթուրաճագ:

Habitacle (ապիտաքըլ) գ. ար. Բնակարան, օթեվան. գօնագ, օթաճըգ: արկղ ինչ առաջի ղեկավարի նաւուն. փուսուլա պէյթի:

Habitant, ante (ապիտան, անթ) ած. և գ. Որ բնակէ, բնակիչ, բնակ. սաքին, մուգիմ, էէրլի, մուդէմէքքին, էհլ, էհալի, օթուրան:

Habitation (ապիտասիօն) գ. իգ. Բնակութիւն, բնակարան, յարկ, տուն. օթուրաճագ էէր, խանէ, գօնագ. մէքէան. մէսքէն, օդա, էվ, սաքին օլաճագ էէր: երկիր կամ տեղի բնակութեան գաղթականաց:

Habiter (ապիտէ) ը. ն. Բնակել, ագանել ուրեք, ունել զտուն կամ զտեղի բնակութեան. սաքին օլմագ, օթուրմագ, գօնմագ, մուդէմէքքին օլմագ:

Habitude (ապիտիւտ) գ. իգ. Ունակութիւն, սովորութիւն, բոյս բարուց, բնաւորութիւն, խառնուած մարմնոյ: ընտանութիւն, ծանօթութիւն. ատէթ, մուդատ. խույ, մէշրէպ, խադըր. միզաճ, իմդիզաճ. աշնալըգ. իխթիլատ:

Habituel, elle (ապիտիւէլ) ած. Ունական, սովորական, ընդաբոյս. ատէթի օլան, մուդատ կամ մէլէքէ օլան:

Habituellement (ապիտիւէլման) մակ. Ունակաբար, ըստ սովորութեան. ատէթ կամ մուդատ իւզրէ:

Habituer (ապիտիւէ) ը. ն. Ունակացուցանել, սովորեցուցանել. ալըշդըրմագ, էօյրէդմէք, ատէթ էդդիրմէք: S'habituer, ը. յ. Ունականալ, սովորիլ: բնակել, բնականալ. ալըշմագ, խույլանմագ, էօյրէնմէք, ատէթ էդինմէք, իմդիզաճ էդմէք:

Habler (հապլէ) ը. չ. Մեծաբանել, պարծիլ 'ի սնոտիս, մեծաբանս սնոտեաց բարբառել, շաղփաղփել. էօյիւնմէք, լաֆազանլըգ էդմէք, լաֆ վուրմագ, լագ սէօյլէմէք:

Hablerie (հապլըրի) գ. իգ. Պարծանք սնոտի, մեծաբանութիւն. լաֆազանլըգ, լաֆ, լաֆ իւ կիւզաֆ, ֆօշդա:

Hableur, euse (հապլէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Մեծաբան, սնոտախօս, ստաբան, շաղակրատ. լաֆազան, ֆօշդաճը, լաֆ վուրուճու, լագ սէօյլէյիճի:

Hache (հաշ) գ. իգ. Կացին, տապար. պալթա, նաճագ, թէպէր:

Hacher (հաշէ) ը. ն. Մանրել, մանր հատանել. դօղրամագ, ուֆագլամագ, գըյմալամագ:

Hachereau (հաշրօ) գ. ար. Տապար կամ կացին փոքր. պալթաճըգ: ուրագ. թէպէր:

Hachette (հաշէթ) գ. իգ. Տապար փոքր, ուրագ. պալթաճըգ, թէպէր:

Hachis (հաշի) գ. ար. Կերակուր 'ի մանրածոյ մսոյ. գըյմա, քէօֆթէ:

Hachoir (հաշուառ) գ. ար. Տախտակ յորոյ վերայ մանրեն զմիս. գըյմա դախդասը:

Hachure (հաշիւռ) գ. իգ. Փորագրութի, քանդակ. շիքէաֆ:

Hagard, arde (հակառ, առտ) ած. Կատաղի, մոլեգին, անհամբոյր, վայրենամիտ, դըժնեայ. էավուզ, էապանի, պօզուգ:

Hagiographe (աժիօկռաֆ) գ. ար. և ած. Սրբագիր, աստուածաշունչ մատեան: սրբազան գրիչ:

Hagiologique (աժիօլօժիք) ած. Սրբաբան, սրբաբանական, որ հայի 'ի սուրբս կամ 'ի սրբազան իրս:

Haha (հահա) գ. ար. Ծագ որմոյ կամ խրամ 'ի պարտիզի:

Hahé (ահէ) Ձայն կասեցուցանելոյ յորս զշունս:

Haie (հէ) գ. իգ. Ցանկ, ցանկապատ 'ի փըշոց. չիթ, չալըփան թէրփէ: կարգ կամ ճակատ զօրաց. սաֆ, սըրա:

Haïe (հայի) Ձայն սայլորդաց: Haïe au bout, յաւէտ, առաւել:

Hailler (հէյէ) ը. ն. Կոչել կամ ձայն տալ 'ի հեռաստանէ:

Haillon (հայյօն) գ. ար. Կապերտ հնոտի, ցնցոտի, պատառատուն կտորակք զգեստուց. էսքի պիւսքիւ, էսմալը կամ էըրթըլմըշ էսպապ:

Haine (հէն) գ. իգ. Ատելութիւն, քէն, ոխ. ղարազ, տիւշմանլըգ, քին, պուղզ: En haine de, առ ատելութեան, 'ի քէն վրիժուց:

Haineux, euse (հէնէօ, էօզ) ած. Ատեցող, քինախնդիր, չարասէր. ղարազլը, պուղզլու, տիւշման:

Haïr (հաիռ) ը. ն. Je hai կամ je hais, tu hais, il hait; nous haïssons, vous haïssez, ils haïssent. Hai, հր. Ատել, գարշիլ, զզուիլ. ղարազ էդմէք, քին դուդմագ, պուղզ կամ տիւշմանլըգ էդմէք, իկրէնմէք: Haï, haïe, ատեցեալ, ատելի, զզուելի, գարշելի. իյրէնմիշ, իքրահ օլունմուշ, մէքրուհ:

Haire (հէռ) գ. իգ. Խարազն. հարար կէօմլէք:

Haïssable (հաիսապըլ) ած. Ատելի, զզուելի, անհաճոյ. իքրահ օլունաճագ, նապէսէնտ:

Halage (հալաժ) գ. ար. Քարշելն կամ ձըգելն զնաւ կամ զնաւակ. կէմի չէքմէ:

Halbran (հալպռան) գ. ար. Ձագ վայրենի բադի. քիւչիւք էապան էօրտէյի:

Hâle (հալ) գ. ար. Ջերմութիւն կամ տապ արեւու կիզանող. տէրիյի սիյահ էտէն կիւնէշ հարարէթի:

Halement (հալման) գ. ար. Հանգոյց չուանի առ 'ի ձգել զբեռն:

Haleine (ալէն) գ. իգ. Շունչ, շնչառութիւն, տուրևառ շնչոյ. սօլուգ, նէֆէս: En halaine, 'ի կրթութեան, 'ի մարզս:

Halenée (ալնէ́) գ. իգ. Ժահահոտութիւն բերանոյ. աղըզ գօգուսու, ֆէնա գօգան նէֆէս:

Halener (ալնէ́) բ. ն. Առնուլ զհոտ, հոտոտել: փորձել, զչար առնուլ, խմանալ. գօգուլամագ. պուլմագ:

Hâler (հալէ́) բ. ն. Ձգել կամ քարշել չուանաւ զնաւակ. գայըղը օրղան իլէ չէքմէք: գրգռել, շարժել (զշունն). քըշ քըշ էթմէք: Se hâler, բ. յ. Արևակէզ լինել. կիւնէշտէն եանմագ:

Haletant, ante (հալըտան, անդ) ած. Հևացող, դժուարաշունչ, շնչարգել. սօլուղան:

Haleter (հալըտէ́) բ. չ. Հևալ, թօշել. սօլումագ, սօլուգ ալմագ, խըղըլամագ, կիւճ իլէ նէֆէսին ալմագ:

Halinatron (հալինադրօն) գ. ար. Աղբորակ ինչ:

Hallage (հալած) գ. ար. Մաքս վաճառականաց և տանավաճառաց:

Hallali (ալալի) Ձայն ինչ որսորդաց:

Halle (հալ) գ. իգ. Փողոց, հրապարակ, վաճառանոց, վաճառատեղի. չարշը, խանլար, դէզկեահտան կամ դէփէտան:

Hallebarde (հալպարտ) գ. իգ. Նիզակ ինչ. հարպա, մըզրագ:

Hallebardier (հալպարտիէ́) գ. ար. Նիզակաւոր, տիգաւոր. հարպաճը, մըզրագլը:

Hallebreda (հալպրըտա) գ. իգ. Անձն կոպտատարազ. օղլուն եագըշըգսըզ քիմսէ:

Hallier (հալիէ́) գ. ար. Մացառք, թըփուտք. չալը, չալըլըգ: ստոիկան վաճառանոցին. դէզկեահտան խապածը կամ դէքճիսի:

Halo (ալօ) գ. ար. Բակ լուսաւորաց կամ աստեղաց. այ վէ կիւն աղըլըսը, հալէդ, էըլքըլ էդրաֆընտագի փայըր:

Haloir (հալօար) գ. ար. Տեղի ուր ցամաքեցուցանեն զկանեփ. քէնտիր գուրութաճագ եէր:

Halot (հալօ) գ. ար. Որս ճագարաց կամ գետնափոր նապաստակաց:

Halotechnie կամ Halurgie (հալօդէքնի, հալիւրժի) գ. իգ. Աղագործութիւն (մասն քիմիական արուեստի):

Halte (հալդ) գ. իգ. Հանգիստ զօրաց: կերակուր 'ի հանգստեան զօրաց. օդուրագ, մէքս: Faire halte, հանգուցանել. օդուրագ կամ մէքս էդմէք: Halte! կա՛ց այդր. դուր:

Hamac (համագ) գ. ար. Մահիճ առկախեալ. ասմա դէօշէք:

Hamade կամ Hameyde (համատ, համէյտ) գ. իգ. Երիզ եռապատիկ (ըստ կնքաբանից):

Hamadryade (համատրիատ) գ. իգ. Յաւերժահարսն անտառաբնակ (ըստ առասպելաց):

Hameau (համօ) գ. ար. Սակաւաթիւ բնակութիւն փոքր մի հեռի 'ի քաղաքէն, գիւղ փոքրիկ. քէօյճիղէզ, քիւչիւք քէօյ: յոգ. Վայր ինչ:

Hameçon (ամսօն) գ. ար. Կարթ ձկանց. օլթա:

Hamée (ամէ́) գ. իգ. Մեղեխ մաքրիչի փռան կամ թնդանօթի:

Hampe (հանփ) գ. իգ. Նիզակաբուն, մեղեխ. սափ, հարպա սըբըղը:

Hamster (համսդէր) գ. ար. Մուկն ինչ:

Hanap (հանափ) գ. ար. Դաշխուրան, ըմպանակ:

Hanche (հանշ) գ. իգ. Ազդր, բարձ, զիստ. օյլուգ:

Hanebane (հանպան). տե՛ս Jusquiame.

Hangar (հանկար) գ. ար. Կայարան կամ յարկ կառաց և սայլից. գօլու կամ արապա գօյաճագ եէր:

Hanneton (հանդօն) գ. ար. Բզէզ. պօք կամ օսուրղան պէօճէյի, մայիս պէօճէյի:

Hamouards (ամուար) գ. ար. յոգ. Պաշտօնեայք կամ բեռնակիրք աղի:

Hanscrit (հանսքրի) գ. ար. Լեզու գիտնոց 'ի Հնդիկս:

Hanse (հանս) գ. իգ. Ընկերութիւն քաղաքաց 'ի Գերմանիա:

Hansière (հանսիէր) գ. իգ. Պարան ձգելոյ զնաւակն առ նաւն:

Hanter (հանդէ́) բ. ն. Յաճախել, տեղպ երթալ, հանապազորդել, վարել ընդ, գեգերել, թարթափել. սըգ սըգ վարմագ, վարըդ կէլմէք, գօնուշմագ, մուլազիմ կամ մուտավիմ օլմագ, մուտավէմէթ էդմէք:

Hantise (հանդիզ) գ. իգ. Յաճախութիւն, ընտանութիւն, գեգերանք, թարթափումն. սըգ կէօրիւշմէ:

Happe (հափ) գ. իգ. Երկաթի շրջանակ գնտոյ անուոյ. փինկիլ փէմէրի:

Happelourde (հափլուրտ) գ. իգ. Սուտ ակն կամ գոհար: արտաքին տեսիլ միայն. սըրըլը դաշ:

Happer (հափէ́) բ. ն. Ըմբռնել բերանով կամ ժանեօք: յանկարծակի ըմբռնել. 'ի վերայ հասանել. աղըզ ըլա գափմագ:

Haquenée (հաքնէ́) գ. իգ. Երիվար գնայուն կամ քաջընթաց. եօրղա, չափգըն կամ էշքին ադ:

Haquet (հաքէ) գ. ար. Սայլ մեծ բեռնաբարձ. էնիք արապասը:

Haquetier (հաքդիէ́) գ. ար. Սայլորդ. արապաճը:

Harangue (հարանկ) գ. իգ. Ատենաբանութիւն, հրապարակախօսութիւն, ճառ. քէլամ, խիդապ:

Haranguer (հարանկէ́) բ. ն. Ատենաբանել, հրապարակախօս լինել, ճառել. քէլամ էդմէք, խալգա սէօյլէմէք: ճառատել. չօգ լաֆ էդմէք:

Harangueur (հարանկէօր) գ. ար. Ատենաբան, հրապարակախօս, ճարտասան. խիտաղձր : Ճառատող. շաղակրատ. չօգ սէօյլէյիճի, լաֆազան, կէվէզէ :

Haras (հառա) գ. ար. Երամակ անասնոց վասն բազմացուցանելոյ. Խէրկէլէ տամը, այղըր իլէ գըսրագ ճէմ օլաճագ եէր :

Harasser (հառասէ՛) բ. ն. Աշխատ առնել, վաստակեցուցանել. Եօրմագ, եօրուլտըրմագ, ճէֆ եօրուլտըրմագ :

Harceler (հառսըլէ՛) բ. ն. Նեղել, ձանձրացուցանել, յոգնս ապաստան առնել: աշխատ առնել զթշնամին. Գըճըգլըրմագ, տաճրիք էդմէք, տագըլմագ, ինճիդմէք. տիւշմանը եօրուլտըրմագ :

Hard (հառ) գ. ար. Երկաթի շրջանակ ձեռնոցագործաց :

Harde (հառտ) գ. իգ. Խումբ էրէոց. Եապանի հայվան սիւրիւսիւ: փոկ կամ առն շանց. Ճիֆտ գայըշը: յոգ. Կահ, կարասիք, հանդերձանք. զգեստ, ապարք. Ռուպա, էսպապ, էշեա, աղըրլըգ :

Harder (հառտէ՛) բ. ն. Զուգակցել կամ կապել 'ի միասին զշունս. Ճիֆտ ճիֆտ էդմէք :

Harderie (հառտըռի) գ. իգ. Կիր երկաթոյ:

Hardi, ie (հառտի) ած. Համարձակ, անվեհեր, քաջասիրտ, արի, քաջ, աներկիւղ: յանդուգն, ժպիրհ, լիրբ, անամօթ: վսեմ, վեհ, գերապանծ. Գօրգմազ, գօրգուսուզ, եիւրէքլի, ճէսուր, սէրդէստ. մէշհուր :

Hardiesse (հառտիէս) գ. իգ. Համարձակութիւն, վստահութիւն, քաջասրտութիւն: յանդգնութիւն, ժպրհութիւն. Գօրգուսուզլուգ, ճիւրէթ, ճէսուրլուգ, տէսափփի, ճէսարէթ. փէստէ, գիւստախլըգ, սէրդէստլիք :

Hardiment (հառտիման) մակ. Յանդուգն, լրբաբար, համարձակ, աներկիւղ. Կէօնիւլճէ, ղայրէթ իլէ, սէրդէստլիք իլէ, պի փէրվա :

Hare! (առ). Ձայն որսորդաց 'ի գրգռել զշունս :

Hareng (հառան) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու. Րինկա կամ ֆէրլէ պալըղը, Խասկիամրիա :

Harengaison (հառանկէզօն) գ. իգ. Ժամանակ որսոյ hareng ձկան :

Harengère (հառանժէռ) գ. իգ. Կին ձկնավաճառ : կին անդուռն բերանով. Խասկիամրիա սատըճը գարը. էդէպսիզ կամ խօյրատ գարը:

Harenguière (հառանկիէռ) գ. իգ. Վարմ, ուռկան :

Hargneux, euse (հառնէօ, էօզ) ած. Բարկացող, կռուասէր, դէգ, անհամբոյր: խածանիչ, խածանող. Եաւըզ, տիտիզ, փարլըլըղան, ըսըրըճը:

Haricot (հառիգօ) գ. ար. Լուբիա, լոբիա. Ֆասուլէա, պէօյրիւլճէ: կերակուր ինչ:

Haridelle (հառիտէլ) գ. իգ. Գրաստ անպիտան. Ղալտըրան պէյկիր :

Harmale (առմալ) գ. իգ. Փեգենայ վայրենի :

Harmatan (առմադան) գ. ար. Հողմն ցրտաշունչ:

Harmonica (առմօնիգա) գ. ար. Նուագարան ինչ:

Harmonie (առմօնի) գ. իգ. Ներդաշնակութիւն, դաշնակաւորութիւն, քաղցրութիւն ձայնի: չափակցութիւն, համեմատութիւն, միաբանութիւն. Ահէնկ, փիւլէն, իթթիֆագ, տիւզանէ :

Harmonieusement (առմօնիէօզման) մակ. Ներդաշնակութեամբ, ներդաշնակաւորութեամբ. Ահէնկ իլէ :

Harmonieux, euse (առմօնիէօ, էօզ) ած. Ներդաշնակաւոր, ներդաշնակական, քաղցրաձայն. Ահէնկլի, փիւլէնլի :

Harmonique (առմօնիք) ած. Ներդաշնակաւոր, համեմատ. Ահէնկլի, խօշխան :

Harmoniquement (առմօնիքման) մակ. Ներդաշնակութեամբ, չափակցութեամբ. Ահէնկ գայտէսի իւզրէ :

Harmonomètre (առմօնօմէտրը) գ. ար. Չափ ներդաշնակութեանց:

Harmoniste (առմօնիստ) գ. ար. Երաժիշտ. Էհլի մուսըգը, նէյզէնի, մուտրիպ :

Harnachement (հառնաշման) գ. ար. Հանդերձանք գրաստու. Ատըն րախտը, րախտլըմա, սարրաճ ալաթը, աթ տագըմը :

Harnacher (հառնաշէ՛) բ. ն. Համեմել, հանդերձել զգրաստն. Րախտլամագ, ատըն տագըմըն կէյիրմէք :

Harnois (հառնէ) գ. ար. Սպառազինութիւն, զէնք հեծելոց. Րախտ : կազմածք կառաձիգ երիվարի. Գօշում :

Haro! (հառօ) գ. ար. Faire haro, Ունել զյանցաւորն. Ղալիպէ կէչիրմէք :

Harpagon (հառփակօն) գ. ար. Ագահ, ընչաքաղց:

Harpailler (հառփայլէ՛) բ. ն. Կռուիլ, յարձակիլ 'ի վերայ միմեանց. Չէքիշմէք :

Harpe (հառփ) գ. իգ. Նուագարան ինչ. Չէնկ, գօփուզ: կռուանք որմոյ :

Harpeau (հառփօ) գ. ար. Փոքր խարիսխ կամ ճանկ. Գանճա :

Harper (հառփէ՛) բ. ն. և չ. Ըմբռնել կամ պինդ ունել ձեռամբ. Գափմագ, սարմագ : 'ի վեր առնուլ ձիոյ զմին 'ի յետակողմեան ոտից:

Harpie (հառփի) գ. իգ. Առասպելեալ հրէշ ինչ թեւաւոր. Գարա գօնճօլօս: կին անզգամ. Եարամազ գարը:

Harpin (հառփէն) գ. ար. Ճանկ նաւակավարի. Գայըգճը չէնկէլի կամ գանճասը:

Harpon (հառփօն) գ. ար. Բազմաժանի կամ բազմարձէն ձկնորսաց. Զըպգըն, գանճա, չէնկէլ, գուլլապ :

Harponner (հառփօնէ՛) բ. ն. Զգել զբազմաժանին, հարկանել բազմարձէնիւ. Զըպգըն իլէ սափլամագ, գանճալամագ, գանճա իլէ տուտմագ, գանճա վուրմագ կամ ատմագ :

Harponneur (հառփօնէօռ) գ. ար. Ձկնորս բազմարձէնիւ. Գանճալայըճը, գանճա ատըճը :

Hart (հառ) գ. ար. Ճիւղ նուրբ և մորճ առ 'ի կապել ինչ. պաղ, սող: խեղդ մահապարտաց. ատամ ասաճագ իփ:

Hasard (հազառ) գ. ար. Բաղդ կամ բախտ, դէպք, դիպուած, պատահումն: վտանգ, արկած. գազա, իթթիֆագ, րասթ, պախտ. մուխաթարա: Par hasard, ըստ դիպաց, ըստ պատահման. գազա կամ իթթիֆագ իլէ, իթթիֆագէն, արազէն, րասթ կէլէ, գաֆիլ:

Hasarder (հազառտէ) բ. ն. Արկանել 'ի վտանգ. գազայա հավալէ էթմէք, թէհլիքէյէ ուղրատմագ կամ գօմագ, մուխաթարայա գօմագ: Se hasarder, բ. յ. Արկանել զանձն 'ի վտանգ. մուխաթարայա կիրմէք, ճան օյնամագ, կէօզիւնէ ալմագ:

Hasardeusement (հազառտէօզման) մակ. Վըտանգաւ կենաց. խաթար իլէ, մուխաթարա իլէ:

Hasardeux, euse (հազառտէօ, էօզ) ած. Դիմագրաւ, յանձնապաստան. ճէսարէթլի, ճէսուր, ճէրի: վտանգաւոր. մուխաթարալը:

Hase (հազ) գ. իգ. Մատակ ճագար կամ նապաստակ. տիշի թավշան եա ատա թավշանը:

Hasna (հասնա) գ. ար. Գանձ արքային Տաճկաց. խազնա:

Hast (աստ) գ. ար. Arme d' hast, Նիզակ, տէգ, գեղարդն. մըզըրագ:

Hastaire (աստէր) գ. ար. Տիգաւոր. մըզըրագլը:

Hâte (հաթ) գ. իգ. Շտապ, տագնապ, փոյթ, ճեպ. աճէլէ, սիւրաթ, չապուգլուգ, իվ, էվ, իվի: À la hâte, խուճապաւ, հապճեպ, տագնապաւ, ստիպով. աճէլէ իլէ, թէզ, թէզ իլէ:

Hâter (հաթէ) բ. ն. Աճապարել, փութացուցանել, ճեպել, ստիպել. աճէլէ էթտիրմէք, թաճիլ էթմէք, էվլէթտիրմէք: Se hâter, բ. յ. Փութալ, աճապարել, կանխել. աճէլէ էթմէք, էվմէք, թէզլէնմէք, թէզ թութմագ, էվէթլէմէք:

Hâtereau (հաթրօ) գ. ար. Կերակուր ինչ:

Hâteur (հաթէօր) գ. ար. Վերակացու արքունի խոհակերոցի. քէպապճը պաշը:

Hâtier (հաթիէ) գ. ար. Երկաթ շամփրակալ. մայմուն (տէմիր):

Hâtif, ive (հաթիֆ, իվ) ած. Նորի, երախայրի, առաջնապտուղ, կանխահաս. թուրֆանտա, իլք եէթիշմիշ, թէզ եէթիշէն:

Hâtiveau (հաթիվօ) գ. ար. Տանձ ինչ կանխահաս. թուրֆանտա արմութ:

Hâtivement (հաթիվման) մակ. Կանխահաս. վագթընտան էվվէլ:

Hâtiveté (հաթիվթէ) գ. իգ. Կանխահասութիւն. թուրֆանտալըգ:

Hâture (հաթիւր) գ. իգ. Մասն ինչ բանալեաց:

Haubans (հօպան) գ. ար. յոգ. Հաստ պարանք առագաստակալի նաւուն:

Haubergeon (հօպէրժօն) գ. ար. Զրահ կամ վերտ փոքր:

Haubert (հօպէր) գ. ար. Վերտ. վերտեալ զրահ նախնեաց. զըրհ:

Hausse (հօս) գ. իգ. Աճումն, բարձրութիւն (գնոյ, և այլն). եիւքսէքլէնտիրէճէք նէսնէ, արթմա, ագճէ արթմասը:

Hausse-col (հօս քօլ) գ. ար. Զարդ ինչ լանջաց կամ պարանոցի զօրապետաց:

Haussement (հօսման) գ. ար. Բարձրութի, ամբարձումն: բարձրացուցանելն զուսն 'ի նշան բարկութեան. գալտըրմա, իրթիֆա:

Hausser (հօսէ) բ. ն. Բարձրացուցանել, ամբառնալ. գալտըրմագ, եիւքսէլէնտիրմէք, եիւճէլէնտիրմէք: աճեցուցանել, առաւելուլ. արթտըրմագ, չօղալթմագ:

Haut, aute (հօ, օթ) ած. Բարձր, բարձրագոյն, գերագոյն, երևելի, գերազանց: մեծ, մեծաձայն, ուժգին: ահեղ, անչափ. եիւքսէք, եիւճէ, պալա, րէֆի, պէօյիւք: խոր, խորին, անդնդախոր. տէրին, էնկին, տիպլի:

Haut (հօ) գ. ար. Բարձրութիւն, կատար, գագաթն, ծայր. իւսթ, պաշ, թէփէ, եօգարըսը: En haut, 'ի վեր, 'ի բարձունս. եօգարըտա, եօգարը:

Haut-à-bas (հօթ ա պա) գ. ար. Փերեզակ. մալ կէզտիրիճի:

Haut-à-hot (հօթ ա հօ) գ. ար. Ձայն որսորդաց 'ի կոչել զընկերս:

Hautain, aine (հօթէն) ած. Բարձրամիտ, գոռոզ, խրոխտ, ամբարտաւան. մաղրուր, մաղրուլ, ֆօտուլ, մութէքէպպիր:

Hautainement (հօթէնման) մակ. Ամբարտաւանս, գոռոզաբար. թէքէպպիրլէ:

Hautbois (հօպօա) գ. ար. Փող, սրինգ, շեփորայ. նիֆիր, զուռնա:

Haut-bord (հօ պօր) գ. ար. Vaisseau de haut-bord, Նաւ մեծ կամ մեծակառոյց:

Haute-contre (հօթ քօնթր) գ. ար. Նուագ ինչ երաժշտական:

Haut-de-chausse (հօ տը շօս) գ. ար. Անդրավարտիք, վարտիք. չագշըր, շալվար, տօն:

Haut-dessus (հօ տըսիւ) գ. ար. Նուագ ինչ երաժշտական:

Haute-futaie (հօթ ֆիւթէ) գ. իգ. Ծառ բարձրաբերձ:

Haute-justice (հօթ ժիւսթիս) գ. իգ. Վերին կամ բարձրագոյն ատեան. պաշ շէրաաթ:

Haut-justicier (հօ ժիւսթիսիէ) գ. ար. Դատաւոր վերին ատենի:

Haut-le-pied (հօ լը փիէ) գ. ար. Ոստիկան:

Haute-lice (հօթ լիս) գ. իգ. Ազգ ինչ անկուածոյ օթոցաց:

Haute-liceur (հօթ լիսէօր) գ. ար. Որ գործէ կամ վաճառէ զանկուածոյ օթոցս:

Haute-lutte (հօթ լիւթ) գ. իգ. Գոռոզութիւն:

Hautement (հօթման) մակ. Յանդուգն, յանդըգնաբար, արիաբար, քաջութեամբ, համարձակ, ազատօրէն, յայտնապէս. զօրօր' թէքէպպիրլիք կամ թաֆրա իլէ, աշիքեարէ:

Haute-paye (հօթ փէյ) գ. իգ. Թոշակ առատաձեռն: Թոշակաւոր առատաձեռնութե՛, որ առնու թոշակ առատ:

Hautesse (հօթէս) գ. իգ. Բարձրութիւն, վսեմութիւն (պատուանուն սուլթանի Տաճկաց). ալի ճէնապ, սուլթան հազրէթլէրի:

Haute-taille (հօթ թայլ) գ. իգ. Նուագ ինչ երաժշտական:

Hauteur (հօթէօր) գ. իգ. Բարձրութիւն. իւքսէքլիք, իւճէլիք, րիֆաթ. իրթիֆա: բարձունք, բլուր, բարձրաւանդակ. իւքսէք եէր, թէփէ: խորութիւն, խորք. տէրինլիք: քաջութիւն: գոռոզութիւն, ամբարտաւանութիւն. ղուրուր, թաֆրա, թէքէպպիւր, ֆօտուլլուգ:

Hautin (հօթէն) գ. ար. Ձուկն ինչ փոքրիկ:

Haut-mal (հօ մալ) գ. ար. Վերնոտութիւն, լուսնոտութիւն. թութարըգ, սարա, սարա խասթալըգ:

Hâve (հավ) ած. Տժգոյն, այլագունեալ, նիհար, հիւծեալ. պէնսիզ, չիրքին, փէք զայիֆ:

Haveneau (հավնօ) գ. ար. Ցանց ինչ:

Haveron (հավրօն) գ. ար. Վարսակ վայրի. եապանի եուլաֆ, օրման եուլաֆը:

Havet (ավէ) գ. ար. Ճանկ կամ կեռ հաստատեալ 'ի ծայրն չուանի:

Hâvir (հավիր) բ. ն. Այրել, կիզուլ (զմիսն). էթի եագմագ:

Hâvre (հավր) գ. ար. Նաւահանգիստ. գափուլը լիման:

Havre-sac (հավր սաք) գ. ար. Մախաղ, բակեղէթ, պարկ. թօրպա, հէյպէ:

He! (հէ) մջ. Ո՛վ, ո՛վ դու, քեզ ասեմ. հէյ, հայ, պրէ, պանա պագ:

Heaume (հօմ) գ. ար. Սաղաւարտ կամ գլխանոց երկաթի. տէմիր պաշլըգ:

Hebdomadaire (էպտօմատէր) ած. Եւթնեկի, շաբաթական. հէր հաֆթալը. հաֆթալըգ:

Hebdomadier (էպտօմատիէ) գ. ար. Շաբաթական դասապետ (եկեղեցւոյ):

Héberge (էպէրժ) գ. իգ. Բարձրութիւն կամ կատար շինուածոյ:

Héberger (էպէրժէ) բ. ն. Ագուցանել զոք առ իւր, տալ օթեվանս. գօնտուրմագ, գօնագ վէրմէք, մէհմանլըգ էթմէք, մուսաֆիր գապուլ էթմէք:

Hébéter (հէպէթէ) բ. ն. Բթամիտ գործել, յապուշ կրթել, ապշեցուցանել. քիւնտ կամ պէօն էթմէք, գամաշտըրմագ, շաշըրթմագ: Hébété, ée, բթամիտ, ապուշ, անզգայ. քիւնտ, շաշգըն, ահմագ:

Hébraïque (էպրաիք) ած. Եբրայեցւոց, եբրայեցի, եբրայական, հրէական. իպրանի:

Hébraïsant (էպրաիզան) գ. ար. Հմուտ եբրայական լեզուի. տիլի իպրանի էօյրէնէն:

Hébraïsme (էպրաիզմ) գ. ար. Ոճ եբրայական լեզուի:

Hébreu (էպրէօ) գ. ար. Եբրայեցի, եբրայական բարբառ կամ լեզու. եահուտի, իպրանի, տիլի իպրանի, իպրանիճէ:

Hécatombe (էքաթօնպ) գ. իգ. Հարիւր կամ հարիւրզոհեան պատարագ անասնոց:

Hécatomphonie (էքաթօմֆօնի) գ. իգ. Հարիւր սպանդ, պատարագ 'ի սակս մահու արանց հարիւրոց:

Hèche (էշ) գ. իգ. Ձող ինչ շրջապատ:

Hectare (էքթար) գ. ար. Նորահնար չափ ինչ երկայնութեան:

Hecto (էքթօ) գ. ար. Նորահնար չափ հարիւր անգամ մեծ քան զմիութիւնն:

Hectogramme (էքթօկրամ) գ. ար. Հարիւր գրամար (կշիռ նորահնար):

Hectolitre (էքթօլիթր) գ. ար. Հարիւր լիտր (նորահնար):

Hectomètre (էքթօմէթր) գ. ար. Հարիւր չափ (նորահնար):

Hédérée (էտէրէ) գ. իգ. Խէժ բաղեղան:

Hédipnoïs (էտիփնօիս) գ. ար. Արմատ ինչ բժշկական:

Hédisarum (էտիզարօմ) գ. ար. Արմատ ինչ մաքրողական:

Hégire (էժիր) գ. ար. Թուական Մահմետականաց. հիճրէ, հիճրէթ:

Heiduque (էտիւք) գ. ար. Զինուոր Հունգարացի: ծառայ 'ի զգեստ Հունգարացւոց:

Hélas! (էլաս) մջ. Աւա՜ղ, վա՜յ, եղո՜ւկ. ահ, վահ, հայըֆ, եազըգ:

Héler, տես Hailer.

Hélianthème (էլիանթէմ) գ. ար. Արմատ ինչ բժշկական:

Héliaque (էլիաք) ած. Արեգական (ելք կամ մուտք):

Héliaques (էլիաք) գ. ար. յոգ. Պաշտամունք կամ զոհք Արեգական:

Héliastes (էլիասթ) գ. ար. յոգ. Դատաւորք Աթենացւոց:

Hélice (էլիս) գ. իգ. Գիծ կամ պտուտակ գլանի:

Hélicites (էլիսիթ) գ. իգ. յոգ. Խեցեմորթք շրջանակաւ կամ շրջապտոյտ:

Hélicoïde (էլիքօիտ) ած. Պտուտակաձեւ, շրջանակաւ:

Hélicon (էլիքօն) գ. իգ. Եղիկոն (լեառն 'ի Յունաստան՝ նուիրեալ Մուսայից):

Hélioscope (էլիօսքօփ) գ. ար. Արեւադիտակ:

Héliostate (էլիօսթաթ) գ. ար. Արեւաբեր կամ լուսածագ (գործի):

Héliotrope (էլիօթրօփ) գ. ար. Արեւածաղիկ. այ կամ կիւն չիչէյի, տէվէ տապանը: ակն ինչ պատուական:

Hellanodices կամ Hellanodiques (էլլանօտիս. էլլանօտիք) գ. ար. յոգ. Համնդիսադիրք Ողիմպիական խաղուց:

Hellènes (էլլէն) գ. ար. յոգ. Հելլէնք:

Hellénique (էլլէնիք) ած. Հելլենացւոց:

Hellénisme (էլլէնիզմ) գ. ար. Հելլենաբանութիւն, յունաբանութիւն, ոճ հելլենական. ուրում տիլինին իսթիլահը:

Helléniste (էլլէնիսթ) գ. ար. Հրեայ Աղեքսանդրացի։ Հրեայ յունադէտ։ Հրեայ հետեւող Յունաց։ Յոյն դարձեալ 'ի հրէութիւն։

Helminthique (էլմէնթիք) ած. Որդնահալած։

Hélose (էլօզ) գ. իգ. Կծկումն արտեւանանց (ախտ ինչ աչաց)։

Helvétie (էլվէսի) գ. իգ. Հելվետիա։

Helvétique (էլվէտիք) ած. Հելվետիացւոց։

Helxine (էլքսին), տես Pariétaire.

Helxiné-cissampélos (էլքսինէ սիսանփէլօս), տես Liseron.

Hem! (հէմ) ձյ. Ա՛ղէ, արդ, ահա, տես, ո՛ն, ե՛կ. հէյ, էա, պրէ, պանա պագ։

Hémagogue (էմակօկ) ած. Արիւնաբեր։

Hémanthe (էմանթ) գ. ար. Ի բոյս ինչ։

Hémastatique (էմաստատիք) գ. իգ. Գիտութիւն հաւասարակշռութեան արեան։

Hématite (էմատիտ) գ. իգ. Մատխոն (քար). գան տաշը, մըղնատիս։

Hematocèle (էմատօսէլ) գ. իգ. Փոշտանկութիւն յառաջեկեալ 'ի զեղմանէ արեան։

Hématose (էմատօզ) գ. իգ. Փոխարկութիւն մաղասի յարիւն։

Hémérocale (էմէրօքալ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Hémi, 'ի բարդութիւնս բառից նշանակէ կէս։

Hémicycle (էմիսիքըլ) գ. ար. Կիսաբոլոր, կիսաբոլորակ. նըսֆ կամ նըսֆի տայրէ։

Hémine (էմին) գ. իգ. Հիմին, գորակ։

Hémionite (էմիօնիտ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Hémiplégie (էմիփլէժի) գ. իգ. Կիսակաթուած, կաթուած գօսացուցիչ կիսոյ մարմնոյն։

Hémisphère (էմիսֆէր) գ. ար. Կիսագունտ, կիսագունտ երկրի. նըսֆի-ւ արզ, նըսֆի-տայրէ, քիւրրէ նըսֆը։

Hémisphéroïde (էմիսֆէրօիտ) ած. Կիսագընտաձև, 'ի ձև կիսագնտոյ։

Hémistiche (էմիստիշ) գ. ար. Կիսատող տաղանաւոր. մըսրա, նըսֆ շիր։

Hémocerchne (էմօսէրքնը) գ. ար. Յորդաբուղխ հոսումն արեան 'ի բերանոյ։

Hémoptique (էմօփտիք) ած. Որ թքանէ զարիւն. գան տիւքիւրէն։

Hémoptysie (էմօփտիզի) գ. իգ. Թքումն արեան. գան տիւքիւրմէ։

Hémorragie (էմօռաժի) գ. իգ. Հոսումն արեան. գան ագմասը, գան սիւրմէ, ռուաֆ։

Hémorroïdal, ale (էմօռօիտալ) ած. Տեռատեսութեան։

Hémorroïdale (էմօռօիտալ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Hémorroïdes (էմօռօիտ) գ. իգ. Տեռատեսութիւն, թութք. մայասըլ, պասուր։

Hémorroïsse (էմօռօիս) գ. իգ. Կին տեռատես։

Hémostasie (էմօստազի) գ. իգ. Դադարումն արեան։

Hémostatiques (էմօստատիք) ած. և գ. Դադարեցուցիչ տեռատեսութեն արեան (դեղ)։

Hendécagone (անտէքագօն) գ. ար. և ած. Մետասանանկիւն (ձև)։

Hendécassyllable (անտէքասիլլապըլ) գ. ար. և ած. Մետասանոտնեան (տաղաւոր կամ տող)։

Hennir (հաննիռ) բ. չ. Վրնջել կամ խըխնջել ձիոյ. քիշնէմէք, ասհիլ էտմէք։

Hennissement (հաննիսման) գ. ար. Վրնջիւն, խխնջիւն. քիշնէմէ, ասհիլ։

Hépar (էփառ) գ. ար. Լեարդ ծծմբոյ։

Hépate (էփատ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու։

Hépatique (էփատիք) ած. Լերդական, լերդի. գարա ճիյէրէ մէնսուպ։

Hépatique (էփատիք) գ. իգ. Բոյս ինչ. քէլէ օտու։ ծաղիկ ինչ։

Hépatite (էփատիտ) գ. իգ. Տապ լերդի։ ակն պատուական լերդագոյն։

Heptacorde (էփտաքօռտ) ած. Եւթնաղի։

Heptaméron (էփտամէռօն) գ. ար. Եւթնօրեայ (գործ)։

Heptagone (էփտագօն) գ. և ած. Եւթնանկիւն, եւթնանկիւնի. եէտի քէօշէլի։

Heptapétalée (էփտափէտալէ) գ. ած. Եւթնատերև, եւթնաթերթ։

Heptaphylle (էփտաֆիլ) ած. Եւթնատաղարթ։

Héraldique (էռալտիք) ած. Կնքաբանութեան, կնքաբանական։

Heraut (հէռօ) գ. ար. Քարոզ կամ աւետաւոր հաշտութեան. մինատի, չավուշ. սուլհ էլչիսի։

Herbacé e (էռպասէ) ած. Դալար, խոտեղէն. օտլը, օտփան։

Herbage (էռպաժ) գ. ար. Բանջար, դալարի, խոտ, արօտ, ճարակ. օտլագ, սէպզէվատ, չէմէնլիք, չիմէն։

Herbe (էռպ) գ. իգ. Խոտ, բոյս, դալարի, բանջար, դեղ դալար. օտ, նէպատ, նէպատատ, օտլագ, սէպզէվատ։ Venir en herbe, դալարանալ. չէմէնլէնմէք։

Herbeiller (էռպէյլէ) բ. չ. Արածիլ կամ ճարակիլ վարազի։

Herber (էռպէ) բ. ն. Տարածել կամ սփռել 'ի վերայ խոտոյ. չիմէն իւստիւնէ սէռմէք։

Herbette (էռպէտ) գ. իգ. Խոտ մանր և կարճ, սեզ. ինճէ վէ գըսա օտ։

Herbeux, euse (էռպէօ, էօզ) ած. Խոտաւէտ, դալարի, մարգաբեր. օտլու։

Herbier (էռպիէ) գ. ար. Հաւաքումն կամ շարք խոտոց 'ի թերթս թղթոյ. նէպատատ մէճմուասը։ առաջին խախացոց որոճող կենդանեաց։

Herbière (էռպիէռ) գ. իգ. Կին բանջարավաճառ. սէպզէվատճը գարը։

Herbon (էռպօն) գ. ար. Դանակ ինչ խաղախորդաց։

Herborisation (էռպօռիզասիօն) գ. իգ. Խոյզք կամ խնդիր խոտոց. օթ թօփլամա:

Herboriser (էռպօռիզէ՛) բ. չ. Խուզել կամ ժողովել զխոտս և զդալարիս 'ի դաշտի. օթ արամագ, նէպաթաթ թէվշիրմէք:

Herboriseur (էռպօռիզէօռ) գ. ար. Խոտախոյզ, դալարախոյզ. օթ արայըճը, նէպաթաթ թէվշիրէն:

Herboriste (էռպօռիսթ) գ. ար. Խոտագէտ, հմուտ խոտոց. օթ թանըյան: խոտավաճառ, բանջարավաճառ. օթ կամ նէպաթաթ սաթըճը:

Herbu, ue (էռպիւ) ած. Խոտաւէտ, խոտալից, դալարագեղ. օթլու:

Herco-tectonique (էռքօ թէքթօնիք) գ. ար. Արուեստ կանգնելոյ զպատուար կամ ըղպատնէշ:

Hercule (էռքիւլ) գ. ար. Հերակլէս: այր հաստաբազուկ և կորովի: Վահագն (համաստեղութիւն):

Here (հէռ) գ. ար. Անարգ կամ անպիտան ոք, հէք, թշուառական. ֆագիր, զավալլը: ազգ ինչ խաղու թղթոց:

Héréditaire (էռէ՛տիթէռ) ած. Ժառանգական, ժառանգութեան, ստացեալ ժառանգութեամբ. միրասա մէնսուպ, միրասլը:

Héréditairement (էռէտիթէռման) մակ. Ժառանգութ՟բ, ըստ իրաւանց ժառանգութ՟ե:

Hérédité (էռէտիթէ) գ. իգ. Ժառանգութիւն, իրաւունք ժառանգութեան: ինչք կամ ստացուածք ժառանգութեան. միրաս, իրս. միրասխօրլուգ:

Hérésiarque (էռէզիարք) գ. ար. Հերետիկոսապետ, հերձուածապետ. մուլքի, մուտէպէքի, է՛հլի պիտաաթ, ռաֆըզը պաշը:

Hérésie (էռէզի) գ. իգ. Հերետիկոսութիւն, մոլորութիւն. ռաֆըզըլըգ, ռաֆզ, իլհատ, պիտաաթ:

Héréticité (էռէթիսիթէ) գ. իգ. Հերետիկոսական մոլորութ՟ն կրկէք վարդապետութ՟ե:

Hérétique (էռէթիք) ած. և գ. Հերետիկոսական, մոլորական, մոլար: հերետիկոս. ռաֆըզը, մուլհիտ, մուլհիտի:

Héridelle (էռիտէլ) գ. իգ. Տախտակ երկայն և նեղ:

Herigoté (էռիկօթէ) ած. ար. Որ ունի զնիշ 'ի սրունս (շուն):

Hérigoture (էռիկօթիւռ) գ. իգ. Նիշ 'ի սրունս շան:

Hérisser (հէռիսէ) բ. չ. Քստմնիլ, գիզանալ հերաց. էօրփէրմէք կամ իւրփէրմէք, իւրփէրիլմէք:

Hérisser կամ Hérissonner (էռիսէ, էռիսօնէ) բ. ն. Ծեփել զորմն. սըվամագ:

Hérisson (էռիսօն) գ. ար. Ոզնի. քիրփի:

Hérisonné, ée (հէռիսօնէ) ած. Ամփոփեալ, կծկեալ (ըստ կնքաբանից):

Héritage (էռիթաժ) գ. ար. Ժառանգութիւն, ինչք կամ ստացուածք ժառանգութեան. միրաս, իրս:

Hériter (էռիթէ) բ. չ. և ն. Ժառանգել, մտանել 'ի ժառանգութիւն, ունել զժառանգութիւն. վարիս օլմագ, միրաս եէմէք, միրասխօր օլմագ:

Héritier, ière (էռիթիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Ժառանգ, յաջորդ. վարիս, միրաս էյիսի, միրասխօր:

Hermaphrodite (էռմաֆռօտիթ) գ. ար. և ած. Արուէգ, երկասեր. խունսա, հէմ էրքէք, հէմ տիշի:

Herméline (էռմէլին) գ. իգ. Սպիտակ աքիս:

Hermès (էռմէս) գ. ար. Հերմէս (արձան ինչ այլանդակ):

Hermes կամ Hernes (էռմ, էռն) գ. իգ. յոգ. Երկիր 'ի խոպանի. սիւրիւլմէմիշ եէրլէր:

Hermétique (էռմէթիք) ած. Ամրափակից:

Hermétiquement (էռմէթիքման) մակ. Ամրափակից. գափը գափալը, մուհքէմ գափալը:

Hermin (էռմէն) գ. ար. Է բոյս ինչ:

Hermine (էռմին) գ. իգ. Աքիս: Hermine blanche, սպիտակ աքիս կամ աքիսենի. գագում: Hermine grise, աքիս կամ աքիսենի խայտախարիւ. սընճապ:

Herminé, ée (էռմինէ) ած. Խայտաձամուկ (ըստ կնքաբանից):

Herminette (էռմինէթ) գ. իգ. Ցղկիչ գործի ատաղձագործաց:

Hermitage, տե՛ս Ermitage.

Hermite, տե՛ս Ermite.

Hermodacte կամ Hermodate (էռմօտաքթ, էռմօտաթ) գ. իգ. Արմատ ինչ բուսոյ. սիւրէնճան:

Herniaire (հէռնիէռ) ած. Վիրաբոյժ կամ բուժիչ փոշտանկութեան:

Hernie (հէռնի) գ. իգ. Փոշտանկութիւն, աղեթափութիւն. փէգէլիք, պափ քէսէփի:

Hernieux, euse (հէռնիէօ, էօզ) ած. Փոշտանկ, աղեթափ. փէգէ, փէգէլի:

Herniole (էռնիօլ) գ. իգ. Բոյս ինչ բժշկական:

Hérodiens (էռօտիէն) գ. ար. յոգ. Հերովդիանոսք:

Héroïcité (էռօիսիթէ) գ. իգ. Դիւցազնականութիւն, դիւցազնութիւն:

Héroï-comique (էռօի քօմիք) ած. Դիւցազնակատակ (տաղ):

Héroïde (էռօիտ) գ. իգ. Թուղթ բանաստեղծական յանուն դիւցազին ուրուք. գազի նամինէ ինշա օլունան գասիտէ:

Héroïne (էռօին) գ. իգ. Կին դիւցազուն կամ քաջագործ. պէհատըր, գահրէման ավրէթ:

Héroïque (էռօիք) ած. Դիւցազնական, դիւցազանց, հոյակապ, երևելի. գազիլի, տիլիրանէ:

Héroïquement (էռօիքման) մակ. Դիւցազնաբար, քաջաբար. տիլիրանէ, գահրէման կիպի:

Héroïsme (էռօիզմ) գ. ար. Դիւցազնու-

թիւն, քաջութիւն. պէհատըրլըգ, փէհլիվանլըգ, եիկիթլիք:

Héron (հէ՛րօն) գ. ար. Թռչուն ինչ ջրային. պալըգչըլ, պալըգչըն, մահի խօր:

Héronneau (հէ՛րօնօ) գ. ար. Ձագ héron թռչնոյ. պալըգչըլ եավրուսու:

Héronnière (հէ՛րօնիէր) գ. իգ. Բոյն կամ դադար héron թռչնոյ:

Héros (հէ՛րօ) գ. ար. Դիւցազուն, ծնունդ դիւցազանց կամ մարդեզանց, քաջազուն: քաջ, նահատակ, ախոյեան, քաջամարտիկ. ղազի, պէհատըր, փէհլիվան, ֆէհլիվան, գահրէման, սահիպ գըրան:

Herpes marines (էռփ մարին) գ. իգ. յոգ. Հարստութիւն կամ մթերք ծովու:

Hersage (հէռսաժ) գ. ար. Տափանումն. սիւրկիւլէմէ:

Herse (հէռս) գ. իգ. Տափան կամ ցաքան երկրագործաց. սիւրկիւ: վանդակ. ֆարմագլըգ: աշտանակ ինչ. շամտան: գործի ինչ երկաթի:

Herser (հէռսէ՛) բ. ն. Տափանել կամ ցաքանել զանդս. սիւրկիւ սիւրմէք:

Herseur (հէռսէօռ) գ. ար. Որ տափանէ կամ ցաքանէ զանդս:

Hésitation (էզիտասիօն) գ. իգ. Երկբայութիւն, տարակոյս 'ի բանս. շիւպհէլի գալմա, տէրէտտիւտ:

Hésiter (էզիտէ՛) բ. չ. Տարակուսիլ, երկբայիլ, վարանիլ. շիւպհէյէ գալմագ կամ տուրմագ, իքի նէյի արասընտա միւտէֆէքքիր օլմագ, տէրէտտիւտ էտմէք, շիւպհէլէնմէք:

Hespris (էսփրի) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Hétéroclite (էտէ՛րօքլիտ) ած. Այլահոլով, զարտուղի, անկանոն, անտեղի, այլանդակ:

Hétérodoxe (էտէ՛րօտօքս) ած. Այլափառ, չարափառ. եանլըշ մէզհէպլի, գաթօլիքի մէզհէպինտէն խարիճ կամ ըրգան, քեաֆիր:

Hétérodoxie (էտէ՛րօտօքսի) գ. իգ. Այլափառութիւն, չարափառութիւն:

Hétérogène (էտէ՛րօժէն) ած. Այլասեռ, օտարասեռ, տարասեռ, այլաբնուն. պաշգա ճինս, էճնասը մուխթէլիֆէտէն:

Hétérogénéité (էտէ՛րօժէնէ՛իտէ՛) գ. իգ. Այլասեռութիւն, տարասերութիւն. ճինս իխթիլաֆը:

Hétérophylle (էտէ՛րօֆիլ) ած. Այլասաղարթ, այլատերև:

Hétérosciens (էտէ՛րօսիէն) գ. ար. յոգ. Այլաստուերք, տարաստուերք:

Hétich (էտիշ) գ. իգ. Արմատ ինչ:

Hêtre (հէտրը) գ. ար. Փեկոն կամ կաղամախ. չէօլչէն, ագ չէօլչէն, գայըն աղաճը:

Heu! (հէօ) միջ. Ո՛վ սքանչելեացս, ո՛վ. հէյ:

Heu (էօ) գ. ար. Նաւ ինչ մեծ և տափարակ. պիր նէվի կէմի:

Heur (էօռ) գ. ար. Բարեբաստութիւն, բախտ (է բառ վաղեմի):

Heure (էօռ) գ. իգ. Ժամ. սաաթ կամ սահաթ: ժամանակ. զաման, վագթ, վագըթ, դէմ, ան: յոգ. ժամագիրք, ժամասացութիւն, ժամ աղօթից. փասա նամէ, փասա քիթապը: Un quart d'heure, քառորդ մի ժամու. պիր չէյրէք սաաթ: Quelle heure est-il? քանի՞ ժամք են. սաաթ գաչտա վար: D'heure en heure, ժամ ըստ ժամէ. սաաթ պէ սաաթ: De bonne heure, վաղ, վաղագոյն, վաղ քան ընդ առաւօտն. էրքէն, էրքէնճէ, էրճէ:

Heureusement (էօրէօզման) մակ. Բարեբաղդութեամբ, երջանկաբար, յաջողութեամբ, քաջաբար. սաատէթ իլէ, շիւքիւր քի:

Heureux, euse (էօրէօ, էօզ) ած. Բարեբաստիկ, երջանիկ, երանելի: քաջ, ընտիր, գերազանց. պախտլը, ուղուրլու, նասիպլի, տալիհլի, սաատէթլի, գուտլու, մուտլու, տէվլէթլի: Que tu es heureux, ապաքէն երանելի ես, երանի՛ քեզ. նէ մուտլու սըն:

Heurt (հէօռտ) գ. ար. Ընդհարումն, բախիւն, զարկուած. թօգուշ, վուրուշ:

Heurtequin (հէօռտքէն) գ. ար. Տախտակ երկաթի 'ի ծածկոյթ բերանոյ թնդանօթին:

Heurter (հէօռտէ՛) բ. ն. և չ. Ընդհարկանել, զարկուցանել, հարկանել, բախել: ընդհարկանիլ, հակառակել, ընդդէմ դառնալ. թօգուշմագ, իտիվէրմէք, իլիշտիրմէք, սէօվմէք, վուրմագ, չալմագ. թօգուշմագ, գարշու օլմագ, խատըրը թօգունմագ:

Heurtoir (հէօռտուառ) գ. ար. Դռնահար, ուռն դրան. տօգմագ, գաբու տօգմաղը, չէքիճ:

Hexaèdre (էքսաէտրը) գ. ար. Վեցդիմի, խորանարդ:

Hexagone (էքսագօն) ած. և գ. ար. Վեցանկիւն, վեցանկիւնի. ալթը քէօշէլի, ալթը քէօշէ, շէշխանէ, մուսէտտէս:

Héxaméron (էքսամէ՛րօն) գ. ար. Գործ վեցօրեայ:

Hexamètre (էքսամէտրը) ած. և գ. Վեցոտնեան, վեցաչափ (ոտանաւոր):

Hexapétalée (էքսափէ՛տալէ՛) ած. Վեցատերև, վեցաթերթ:

Hexaphylle (էքսաֆիլ) ած. Վեցատերև, վեցասաղարթ:

Hexaples (էքսափլը) գ. ար. յոգ. Վեցիջեան (մատեան Որոգինեայ):

Hiatus (իատիւս) գ. ար. Բացուած, անախորժ հնչումն ձայնաւորաց 'ի բանաստեղծութեան. էսնէմէ:

Hiberline (իպէռլին) գ. իգ. Ազգ ինչ կերպասու:

Hibou (հիպու) գ. ար. Բու. պայգուշ, կէճէ գուշու, էօքիւզ գուշու, պուհու: մելամաղձոտ, առանձնակեաց:

Hibride (իպրիտ) ած. Ծնեալ 'ի կրկին լեզուաց (բառ):

Hic (հիք) գ. ար. Կնճիռն, դժուարութիւն. փիւյիւմ, կիւճ շէյ:

Hicard (իքառ) գ. ար. Թռչուն ինչ ջրային:

Hidalgo (իտալկօ) գ. ար. Պատուանուն ազնուականաց Սպանիոյ :

Hideusement (հիտէօզման) մակ. Սոսկապէս, ահագին տեսլեամբ. չիրքինլիք իլէ, քէրահէթ իլէ :

Hideux, euse (հիտէօ, էօզ) ած. Ահագին, սոսկալի, զարհուրելի, տգեղ, գարշատեսիլ. հէյպէթլի, գօրգունճ, չիրքին, պէտ, եարաշըգսըզ :

Hie (հի) գ. իգ. Տափան, թակ. միտէքէթ, շահ մէրտան :

Hièble (իէպլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. եապան մուրվէրի, խամանի օթու :

Hiement (իման) գ. ար. Կոխինձ ատաղձագործաց :

Hiène (իէն) գ. իգ. Բորենի. սըրթլան կամ ղըրթլան :

Hier (հիէ́) բ. ն. Տափանել զյատակ գետնոյ, վարսել զցից 'ի գետինն թակով. շահ մէրտան իլէ տիւզլէմէք, միտէքէթ իլէ գազըգլարըն տաշլարընը վուրմագ :

Hier (իէռ) մակ. Երէկ. տիւն : Avant-hier, յեռանդն. տիւն տէյիլ օ պիր կիւն, էօթէ կիւն :

Hiéracium (իէ́ռասիօմ) գ. ար. Ի խոտ ինչ :

Hiérarchie (հիէ́ռառշի) գ. իգ. Քահանայապետութիւն (հրեշտակաց և եկեղեցւոյ). գատամէլի գավաիյուն : դասակարգութիւն, դասապետութիւն. սըրա :

Hiérarchique (հիէ́ռառշիք) ած. Քահանայապետական, դասապետական, դասակարգութեան :

Hiérarchiquement (հիէ́ռառշիքման) մակ. Ըստ օրինի քահանայապետութեան :

Hière-picre (իէռ փիքռ) գ. ար. Դեղ ինչ մաքրողական :

Hiéroglyphe (իէ́ռօկլիֆ) գ. իգ. Նշանագիրք կամ խորհրդաւոր տառք (Եգիպտացւոց) :

Hiéroglyphique (իէ́ռօկլիֆիք) ած. Նշանագրական, խորհրդաւոր :

Hiéronimique (իէ́ռօնիմիք) գ. ար. Յաղթական 'ի սրբազան հանդիսի կամ խաղու (ըստ հեթանոսաց) :

Hiérophante (իէ́ռօֆանթ) գ. ար. Հանդիսապետ : որ յայտնէ զխորհուրդս :

Hilarité (իլառիթէ́) գ. իգ. Զուարթութիւն, խնդութիւն, ցնծութիւն. շէնլիք, շատլըգ :

Hille (իլ) գ. իգ. Մէջք ցորենոյ :

Hiloires (իլուառ) գ. իգ. յոգ. Տախտակ ինչ երկայնաձև :

Hippiatrique (իփփիաթռիք) գ. իգ. Ձիադարմանութիւն, բուժումն երիվարաց :

Hippocampes (իփօքանփ) գ. իգ. յոգ. Երիվարքն Նեպտունի կամ Պոսիդոնի (ըստ առասպելաց) :

Hippocentaure (իփօսանթօռ) գ. ար. Ձիամարդ, ձիացուլ :

Hippocras (իփօքռաս) գ. իգ. Ըմպելի ինչ :

Hippodrome (իփօտռօմ) գ. ար. Ձիընթացք, ասպարէզ. աթ մէյտանը :

Hippoglosse (իփօկլօս) գ. ար. Ձիալեզու (բոյս) :

Hippogriffe (իփօկռիֆ) գ. իգ. Ձի թեւաւոր (ըստ առասպելաց). գանատլը աթ :

Hippolithe (իփօլիթ) գ. իգ. Ձիաքար (քար գտեալ 'ի լեղւոջ ձիոյ) :

Hippopheste (իփօֆէսթ) գ. ար. Ի բոյս ինչ :

Hippopotame (իփօփօթամ) գ. ար. Գետաձի, ձիագետի, ծովաձի. աթ պալըղը :

Hirondelle (իռօնտէլ) գ. իգ. Ծիծառն. գըրլանղըճ, վաթվաթ :

Hirsuté (իռսիւթէ́) ած. Թաւամազ (ըստ տնկաբանից) :

Hispide (իսփիտ) ած. Թաւամազ (ըստ տնկաբանից) :

Hisser (հիսէ́) բ. ն. Վերացուցանել կամ ձգել 'ի վեր (ըստ նաւորդաց). գալտըրմագ, եօգարը չըգարմագ, թէրֆի էթմէք :

Histiodromie (իսթիօտռօմի) գ. իգ. Նաւարկութիւն 'ի ձեռն առագաստից, ընթացք նաւու առագաստիւք :

Histoire (իսթօառ) գ. իգ. Պատմութիւն, զրոյցք, վէպք, անցք իրաց. թարիխ, թէվարիխ, հիքեայէթ, նագըլ, րիվայէթ, հիքեայէ :

Historial, ale (իսթօռիալ) ած. Պատմական, որ 'ի մէջ բերէ զհատուած ինչ պատմութեան. պազը րիվայէթի շամիլ :

Historien (իսթօռիէն) գ. ար. Պատմիչ, վիպասան, պատմագիր. թէվարիխճի, նագըլ էտէն, հիքեայէթճի, րավի, մուվէրրիխ :

Historier (իսթօռիէ́) բ. ն. Գեղեցկանկար կամ գեղապաճոյճ զարդարել, զարդարել, պաճուճել. պէզէմէք. զինէթ վէրմէք :

Historiette (իսթօռիէթ) գ. իգ. Դոյզն կամ անպիտան պատմութիւն. մասալճըգ, գըսսաճըգ :

Historiographe (իսթօռիօկռաֆ) գ. ար. Պատմագիր, վիպասան (կարգեալ 'ի տէրութենէ). վագա նիւվիս, թարիխ եազան :

Historique (իսթօռիք) ած. Պատմական, վիպասանական. թէվարիխէ մութաալլիգ, թարիխէ մէնսուպ :

Historiquement (իսթօռիքման) մակ. Պատմաբար, վիպասանօրէն. թարիխ իւզրէ՝ մուճիպինճէ :

Histrion (իսթռիօն) գ. ար. Խեղկատակ, միմոս, դերասան. մուգալլիտ, մասխարա, խէյալիճի :

Hiver (իվէռ) գ. իգ. Ձմեռն. գըշ, շիթա : Quartier d'hiver, ձմերոց. գըշլա, գըշլագ, մէշթա, մէշթագ :

Hivernal, ale (իվէռնալ) ած. Ձմերային. գըշա մէնսուպ, շիթէվի, շէթվի :

Hiverner (իվէռնէ́) բ. չ. Ձմերել. գըշլամագ, գըշլագ կամ մէշթա թութմագ :

Ho (հօ) ձյն. Ո՛վ, ո՛վ դու, ի՞ղ ասեմ. հէյ :

Hobereau (հօպռօ) գ. ար. Թռչուն ինչ գիշատիչ. փիւլէնկէճ: գեղջուկ ազնուական:

Hoc (հօք) գ. ար. Ազգ ինչ խաղու թղթոց:

Hoca (հօքա) գ. ար. Խաղ ինչ:

Hoche (հօշ) գ. իգ. Գիծ, ցելուած. քէրտիք, չէղ, չէնթիք:

Hochement (հօշման) գ. ար. Ցնցումն, տատանումն, շարժումն գլխոյ. սալլամա, սալլանտմա:

Hoche-pied (հօշ բիէ) գ. ար. Առաջին բազէ որ յարձակի 'ի վերայ որսոյ:

Hoche-pot (հօշ բօ) գ. ար. Ի կերակուր ինչ:

Hoche-queue (հօշ քէօ) գ. ար. Թռչուն ինչ փոքրիկ՝ որ շարժէ զտուտ իւր. գույրուգ սալլան, էօնփա գուշու:

Hocher (հօշէ) բ. ն. Շարժել, ցնցել, տատանել. սալմագ, սալլամագ, սարսըտմագ, օյնատմագ:

Hochet (հօշէ) գ. ար. Բոժոժ, խաղալիկ տղայոց:

Hogner (օնեէ) բ. չ. Քրթմնջել, տրտնջել, գանգատել. մըրըլտանմագ:

Hoir (օառ) գ. ար. Ժառանգ. վարիս:

Hoirie (օառի) գ. իգ. Ժառանգութիւն, յաջորդութիւն. միրաս:

Hoirin, տես Orin.

Hola! (հօլա) մկ. Ո՛վ, ո՛վ դու, այ, ինչ. հէյլա, հօլա, պագա, պագասանա, պանա պագ: շատ է, դադարեցէք արդ. պասը, եէթէր:

Hollande (հօլանտ) գ. իգ. Հոլլանդիա. ֆիլէմէնք վիլայէթի:

Hollander (օլանտէ) բ. ն. Ցարդարել ըղգրիչն առ 'ի գրել:

Hollandoise (օլանտէզ) գ. իգ. Մեքենայ ինչ ջրաբաշխական:

Holocauste (օլօքօստ) գ. ար. Ողջակէզ, զոհ. վուգուփ:

Holomètre (օլօմէտռա) գ. ար. Համրաչափ (գործի երկրաչափական):

Holothuries (օլօթիւռի) գ. իգ. յոք. Ազգ ինչ կենդանաբուսոց:

Hom! (հօմ) մկ. Ո՛վ. տակաւին մնում է:

Homard (հօմառ) գ. ար. Խեցգետին ծովային. ըստագօս:

Hombre (օմպռա) գ. ար. Ազգ ինչ խաղու թղթոց:

Homélie (օմէլի) գ. իգ. Ճառ հոգևոր. վաղ, քրիստիան միլլէտինէ օլան նիսա:

Homicide (օմիսիտ) գ. ար. Մարդասպանութիւն, սպանութիւն. ադամ էօլտիւրմէսի, գան, գատլ: մարդասպան. գանլը, գատիլ:

Homicider (օմիսիտէ) բ. ն. Սպանանել (է բառ վաղեմի):

Homiose (օմիօզ) գ. իգ. Նմանութիւն: մարմնութիւն:

Hommage (օմաժ) գ. ար. Հարկ, հարկատուութիւն, հպատակութիւն ծառայութեան. ինգըյատ իտաատ, տաքը, տաքու: յոք. Ցարգանք, մեծարանք, հնազանդութիւն, հարկ պարտեաց:

Hommager (օմաժէ) գ. ար. Հարկատու, հնազանդեալ. րայա:

Hommasse (օմաս) ած. Ցաւէտ առնացի. էր կիպի:

Homme (օմ) գ. ար. Մարդ, այր: իւրաքանչիւր ոք, ամենայն ոք, այր իւրաքանչիւր: ազգ մարդկան, անձն, ոգի. ատէմ, ադամ, ինսան, էր, էրքէք, ըէճիւլ, պէշէր, քիշի: Il n'est pas au pouvoir de l'homme, ո՛չ է 'ի ձեռս մարդոյ, անհնար է մարդոյ. մագտուրը պէշէր տէյիլ տիր:

Hommée (օմէ) գ. իգ. Օրական աշխատութիւն մարդոյ. կիւնտէլիք իշ: չափ ինչ գետնոյ:

Homocentrique (օմօսանտրիք) ած. Համակենդրոն. հէմմէրքէզ:

Homodrome (օմօտռօմ) ած. Զուգընթաց, զուգակշիռ:

Homogène (օմօժէն) ած. Համասեռ, հոմասեռ, համաբուն. պիր ճինս, պիր ճինսլի:

Homogénéité (օմօժէնէիտէ) գ. իգ. Համասեռութիւն, համաբնութիւն. պիր ճինսլիք:

Homologation (օմօլօկասիօն) գ. իգ. Վաւերութիւն, հաստատութիւն. հիւքմ չէքիլէ օլան իտիգրար:

Homologue (օմօլօկ) ած. Համադիր, համաբան, համեմատ (կողմն կամ անկիւն). միտէսավի:

Homologuer (օմօլօկէ) բ. ն. Վաւերացուցանել, հաստատել իշխանութեամբ. հիւքմ չէքի իլէ տաստիգ՝ տահօլի կամ իդգա էտմէք, չէքէն գարար վէրմէք:

Homomalle (օմօմալ) ած. Համակողմ (ըստ տնկաբանից):

Homonyme (օմօնիմ) ած. Համանուն կամ հոմանուն (բառ). ատը պիր:

Homophage (օմօֆաժ) ած. Հմակեր, որ ուտէ զմիս հում:

Homophagie (օմօֆաժի) գ. իգ. Հմակերութիւն:

Homophonie (օմօֆօնի) գ. իգ. Միաբանութիւն ձայնի կամ երգոց:

Hongnette (օնէէտ) գ. իգ. Գործի քանդակողի:

Hongre (հօնկռա) ած. և գ. Ձի մալեալ. իյիճ կամ իյիշ, ինէնմիշ ատ:

Hongreline (օնկռըլին) գ. իգ. Վաղեմի զգեստ ինչ կանանց:

Hongrer (հօնկռէ) բ. ն. Մալել կամ թաղամաւորել զձին. ատ ինէմէք, իյիշ էտմէք:

Hongroyeur (օնկռօայէէօռ) գ. իգ. Խաղախորդ մորթոյ Հունգարիոյ:

Honnête (օնէտ) ած. և գ. Պարկեշտ, առաքինի, ընտիր, գովելի, ազնիւ, ազնուական: արդար, վայելուչ, իրաւացի: հաւատարիմ. էտէպլի, էրքէանլը, ըրզլը, չէլէպի, եագըշըգլը, րիայէթլի, իթիպարլը · տօղրու, էհլի ըրզ, ուսուլլու, լայըգ, մունասիպ · սալիհ:

Honnêtement (օնէթման) մակ. *Համեստութեամբ, պարկեշտութեամբ, վայելչաբար, ըստ պատշաճի, իրաւամբք: ըստ բաւականին, շատ իսկ* · էտէպ իլէ, էտէպ կամ էրքեան իւզրէ:

Honnêteté (օնէթթէ́) գ. իգ. *Համեստութիւն, պարկեշտութիւն, չափաւորութիւն: վայելչութիւն, պատշաճողութիւն: պատիւ, մեծարանք* · էտէպ, էրքեան, ար · նամուսլուգ, իֆֆէթ, չէլէպիլիք · տօղրուլուգ, եագըշըգլըլըգ · իքրամ, իզզէթ:

Honneur (օնէօր) գ. ար. *Պատիւ, յարգութիւն, մեծարանք* · իքրամ, իզզէթ, հիւրմէթ, իթիպար, իհթիրամ: *պատիւ, փառք, գովութիւն, անուն, համբաւ, պարծանք* · շան, ճէլալէթ: *աւագութիւն, աստիճան* · փայէ, րիւթպէ, ճահ, մանսըպ, իրթիֆա: *պարկեշտութիւն* · ըրզ:

Honnir (հօնիր) բ. ն. *Անարգել, անպատիւ առնել (է բառ վաղեմի)* · ուտանտըրմագ, թահքիր էթմէք:

Honorable (օնօրապլ) ած. *Պատուաւոր, պատուելի, պատուական: շքեղ, մեծաշուք, փառաւոր, պայծառ* · իքրամլը, իզզէթլի, իթիպարլը · մուքէրրէմ · ֆախիր, ազիզ, թազիմ էնճամ:

Honorablement (օնօրապլըման) մակ. *Պատուով, պատուաւորաբար · մեծաշուք հանդիսիւ, մեծաւ շքով* · իքրամ կամ իզզէթ իլէ:

Honoraire (օնօրէր) ած. և գ. *Պատուոյ, 'ի պատիւ: վարձ կամ պարգև* · մէվաճիպ, իքրամ, պիր խըզմէթին հագգը, այագ թէրի:

Honorer (օնօրէ́) բ. ն. *Պատուել, մեծարել, մեծ համարել* · իքրամ՝ իզզէթ կամ հիւրմէթ էթմէք, ուլուլամագ, րիայէթ կէօսթէրմէք, իհթիրամ՝ թազիմ թէքրիմ կամ թէշրիֆ էթմէք, մուազզէզ վէ մուքէրրէմ թութմագ:

ad Honores (ատ օնօրէս) *Առ 'ի պատիւ (է բառ Լատին)*:

Honorifique (օնօրիֆիք) ած. *Պատուաւոր, փառաւոր* · թէշրիֆէն, հիւնէր իչին:

Honte (հօնթ) գ. իգ. *Ամօթ, խայտառակութիւն, նախատինք, անարգանք, վատանունութիւն* · հիճապ, հայա, այըպ, նամուս, ար, ուտանմա, րուսվայլըգ, եիւզ գարալըղը, պէտնամլըգ: Avoir honte, *յամօթ լինել, ամաչել* · ուտանմագ, արլանմագ, հիճապ էթմէք, հիճապը պիլմէք:

Honteusement (հօնթէօզման) մակ. *Ամօթով, խայտառակաբար, վատանունութեամբ* · հիճապ կամ հայա պիրլէ, այըպ կամ րուսվայլըգ իլէ:

Honteux, euse (հօնթէօ, էօզ) ած. *Ամօթապարտ, խայտառակ, ամօթալի, նշաւակեալ, նախատալից* · ուտանղան · րուսվայ օլմուշ, այըպ օլան, ուտանաճագ:

Hôpital (օփիթալ) գ. ար. *Հիւանդանոց, անկելանոց* · պիմարխանէ, տար իւշշիֆա, թալ խանէ: Hôpital des foux, *յիմարանոց* · թիմարխանէ:

Hoplite (օփլիթ) գ. ար. *Սուսերախաղ: զօր երկաթազարդ*:

Hoquet (հօքէ) գ. ար. *Հեծկլտանք* · հըչգըրըգ, ըգգըրըգ:

Hoqueton (հօքթօն) գ. ար. *Սաղաւարտ: սաղաւարտաւոր*:

Horaire (օրէր) ած. *Ժամական, ժամուց* · սաաթէ մէնսուպ:

Horde (հօրտ) գ. իգ. *Վտարանդի թաթարք* · օպա, թայֆէ:

Horion (հօրիօն) գ. ար. *Ապտակ, հարուած բռնցի (է բառ վաղեմի)*:

Horizon (օրիզօն) գ. ար. *Եզերք, հորիզոն* · ուֆուգ, խաֆիգ:

Horizontal, ale (օրիզօնթալ) ած. *Եզերական, հորիզոնական, զուգահեռական առ հորիզոնն* · ուֆգի:

Horizontalement (օրիզօնթալման) մակ. *Առ եզերս, զուգահեռական առ հորիզոնն, հորիզոնաբար* · ուֆգ իլէ պէրապէր տէօշէնմիշ վէճհ իլէ:

Horloge (օրլօժ) գ. ար. *Ժամացոյց* · սաաթ կամ սահաթ:

Horloger, ère (օրլօժէ́, էր) գ. ար. և իգ. *Ժամագործ* · սաաթճը, սաաթ եափըճը:

Horlogerie (օրլօժըրի) գ. իգ. *Ժամագործութիւն, արուեստ ժամագործի* · սաաթճըլըգ:

Hormis (օրմի) նխ. *Բաց 'ի, առանց, 'ի բաց առեալ* · ղայրը, մաատա: Hormis cela, *բաց 'ի սմանէ, առանց սորին* · պունտան ղայրը, պունտան մաատա:

Horodicique (օրօտիսիք) գ. ար. *Ժամացոյց ինչ*:

Horographie (օրօկրաֆի) գ. իգ. *Ժամագրութիւն, նկար ժամացուցի արեգական*:

Horomètre (օրօմէթր) գ. ար. *Ժամաչափ (գործի)*:

Horométrie (օրօմէթրի) գ. իգ. *Ժամաչափութիւն*:

Horoptère (օրօփթէր) գ. իգ. *Գիծ ինչ հայելաբանական*:

Horoscope (օրօսքօփ) գ. ար. *Աղթարք կամ ախտարք* · թալի, ախթէր, ֆալ:

Horreur (օրէօր) գ. իգ. *Սոսկումն, գողումն, արհաւիրք, զարհուրանք, ահ* · թիւյ էօրփէրմէսի, թիթրէմէ, իւրքմէ, հէյպէթ: *զարշումն, զզուումն, ատելութիւն* · նէֆրէթ, հէրաքէթ, թէհաշի, իքրահ · իյրէնմէ, իսթիքրահ: *սաստկութիւն, մեծութիւն* · եարամազլըգ, պէօյիւք ֆէսատ: յոք. *Գարշութիւն, պղծութիւն* · մէքրուհլուգ:

Horrible (օրիպլ) ած. *Սոսկալի, ահեղ, ահաւոր, սարսափելի: անհնարին, անչափ, մեծ* · հէյպէթլի, իւրքէճէք, գօրգունճ, հէվլնագ, ղայէթտէ մէխուֆ, չօք ֆէնա, մէքրուհ:

Horriblement (օռիպլըմա՛ն) մակ. Սոսկապէս, ահագին կերպ, յանչափս, մեծապէս. գօրգունճ իլէ, հէյպէթ իլէ ։

Hors (հօռ, նախադաս ձայնաւորի՝ հօռզ) նխ. Արտաքոյ, ըստ, բաց 'ի, առանց, բայց միայն. տըշարը, տըշարըտը, խարիճ, մէյէր, ղայրը, մաադա ։

Hors-d'oeuvre (հօռ տէօվռը) գ. ար. Համեմք, քաղցրաւենիք. մէզէ, տուռշու ։ անջատեալ մասն տան ։

Hortolage (օռթօլաժ) գ. ար. Ածուք բուրաստանի կամ պարտիզի ։

Hospice (օսփիս) գ. ար. Հիւրանոց, հիւրատուն, օտարանոց. փագըրլար վէ ղարիպլէր գօնագլանաճագ գօնագ, միսաֆիր խանէ, իմարէթ, խան ։

Hospitalier, ière (օսփիտալիէ՛, էռ) ած. Հիւրընկալ, օտարասէր. միսաֆիր ալըճը, մուղիֆ. ղարիպ նիւազ ։

Hospitalité (օսփիտալիտէ՛) գ. իգ. Հիւրընկալութիւն, օտարասիրութիւն. գօնուգլուգ, միսաֆիրլիգ, միհմանլըգ, միհմանփարըլըգ, ղարիպ փէրվէրլիգ ։

Hospodar (օսփօտառ) գ. ար. Իշխանութիւն ինչ Տաճկաց ։

Hostie (օստի) գ. իգ. Զոհ. գուրպան, ղէպիհատ ։ Նշխար կամ սպաս պատարագի ։

Hostile (օստիլ) ած. Թշնամութեան, թըշնամեայ. հարպի, տիւշմէնի, տիւշմանա մէնսուպ կամ միւտաալլիգ ։

Hostilement (օստիլմա՛ն) մակ. Թշնամաբար, իբրև զթշնամի. տիւշման կիպի, ատավէթ՝ խուսումէթ կամ ֆէնաթ իլէ, հարպէն ։

Hostilité (օստիլիտէ՛) գ. իգ. Թշնամութիւն, գործ թշնամութեան. տիւշմանլըգ, ատավէթ, խուսումէթ ։

Hôte, Hôtesse (օտ, օտէս) գ. ար. և իգ. Վանատուր, պանդոկապետ. գօնագճը, մէքեան կամ գօնագ սահիպի, մէյխանէճի ։ Հիւր, օտար. միսաֆիր, գօնուգ ։

Hôtel (օտէլ) գ. ար. Օթեվան, իջեվան. գօնագ, խան ։ ապարանք, պալատ. սարայ, գօնագ ։ Hôtel des monnois, փողերանոց. զարպխանէ ։ Hôtel-Dieu, հիւանդանոց, անկելանոց. խաստա խանէ ։ Maître d'hôtel, հաղարապետ կամ մատակարար տան իշխանի. էվ քէհեայասը ։ Hôtel de ville, դատաստանարան. մահքէմէ, շէհիր այանլարընըն գօնաղը կամ գաֆէսի ։

Hôtelier, ière (օտըլիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. Վանատուր, պանդոկապետ. գօնագճը ։

Hôtellerie (օտէլըռի) գ. իգ. Իջեվան, պանդոկ. գօնաճագ եէր, գօնագ, մէնզիլ խանէ, մէնզիլ, քէրվան սարայը, խան, մէյխանէ ։

Hotte (հօտ) գ. իգ. Սակառի, կողով, զամբիւղ. ֆուտուռ, սէփէթ, զէմպիլ, քիւֆէ ։

Hottée (հօտէ՛) գ. իգ. Սակառի կամ կողով լի. պիր ֆուտուռ կամ քիւֆէ տօլուսու ։

Hotteur, euse (հօտէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ կրէ զսակառի, կողովակիր. օմուզունտա վէ սըրթընտա ֆուտուռ կէօթիւրէն ։

Houari (ուառի) գ. ար. Նաւ ինչ ։

Houblon (հուպլօն) գ. ար. Բոյս ինչ՝ որով յօրինեն զգարեջուր. հըմէլ, ազիզ ։

Houblonner (հուպլօնէ՛) բ. ն. Յօրինել զգարեջուր houblon խոտով ։

Houblonnière (հուպլօնիէռ) գ. իգ. Դաշտ houblon խոտոյ ։

Houcre կամ Hourque (հուքռը, հուռք) գ. ար. Նաւ ինչ ։

Houe (հու) գ. իգ. Բահ, բրիչ. գազմա, չափա, միհաթ ։

Houer (հուէ՛) բ. ն. Բրել բահիւ կամ բրչաւ, բրել, պեղել. գազմագ, չափալամագ ։

Houille (հույլ) գ. իգ. Ածուխ ինչ հանքային. մադէն կամ տաշ քէօմիւրիւ ։ Երկաթ ինչ բրտի ։

Houillère (հույլէռ) գ. իգ. Հանք ածխոյ. տաշ քէօմիւրիւ պուլունաճագ եէր, մադէն ։

Houilleur (հույլէօռ) գ. ար. Մետաղագործ ածխոյ ։

Houlette (հուլէտ) գ. իգ. Ցուպ կամ գաւազան հովուի. չօպան տէյնէյի ։ Բրիչ պարտիզպանի. գազմա ։

Houlle (հուլ) գ. իգ. Տատանումն ալեաց զկնի մրրկի. սալընդը, ֆուրթունատան սօնրա տէնիզտէ գալան տալղալար ։

Houlleux, euse (հուլէօ, էօզ) ած. Ծփեալ, տատանեալ, ալէծուփ. տալղալը, մէվճլի ։

Houppe (հուփ) բ. իգ. Փունջ, ծոպ. ֆիօնկիւլ ։ քիստ կամ փունջ բուսոց ։

Houppelande (հուփլանտ) գ. իգ. Տառատոկ, գլաստ, վարապանակ. եափունճա, եաղմուրլուգ ։

Houpper (հուփէ՛) բ. ն. Կոչել զընկեր իւր որսորդի ։ փունջս կազմել. ֆիօնկիւլ եափմագ կամ կէթիրմէք ։ Ծուատել, գզել զասրն. եափաղը տարամագ ։

Hourdage (հուռտաժ) գ. ար. Որմն անարուեստ ։

Hourder (հուռտէ՛) բ. ն. Որմել, ածել որմն անպաճոյճ կամ ըստ գեղջկաց. տօփրագ իլէ սըվամագ, գապա տուվար էօրմէք ։

Hourdi (հուռտի) գ. ար. Յետակողմն նաւու ։

Houret (հուռէ) գ. ար. Բարակ անպիտան յորս. ֆէնա տազը, եարամազ աւ քէօփէյի ։

Houri (հուռի) գ. իգ. Հուրի Տաճկաց. հուր, հուրի ։

Hourque (հուռք) գ. իգ. Նաւ ինչ Հոլանդացւոց ։

Hourse (հուռս) գ. իգ. Պարան ինչ նաւու ։

Hourvari (հուռվառի) գ. ար. Ձայն որսորդաց ։ խառնաձայն գոչիւն, աղմուկ, շըփոթ, խռովութիւն. աւճընըն գէօփէքլէրի չաղըրմասը. գիւրիւլտիւ, պէօյլէ շամաթա ։

Housche (հուշ) գ. իգ. Արտ փոքրիկ, անդաստանիկ ։

Houseaux (հուզօ) գ. ար. յոգ. Անդրավարտիք (է բառ վաղեմի):

Houspiller (հուսփիյէ́) բ. ն. Բախել ընդ միմեանս, հարկանել զմիմեանս, կռուիլ, կագել. սիւրիւքլէմէք, չէքիշմէք, ինճիթմէք:

Houspillon (հուսփիյօն) գ. ար. Թերալից բաժակ գինւոյ՝ զոր տան ըմպել 'ի նախատինս:

Houssage (հուսաժ) գ. ար. Աւելածութիւն. սիւփիւրմէ:

Houssaie (հուսէ́) գ. իգ. Դաշտ մշտադալար ինչ թփոյ:

Houssard կամ Housard (հուսար, հուզար) գ. ար. Հեծեալ հունգարացի. գազագ, մաճար աթլըսը:

Housse (հուս) գ. իգ. Վերարկու կամ պալափուշ ձիոյ. զիւլֆօշ, չուլ, էյէր էօրթիւսիւ, ղաշէ: ծածկոյթ, ծածկարան. մաքատ, քէչէ, էօրթիւ:

Housser (հուսէ́) բ. ն. Աւել ածել. չալը կամ թիւյ սիւփիւրկէսի իլէ սիւփիւրմէք:

Houssette (հուսէթ) գ. իգ. Բանալի փոքր կամ սկար:

Houssine (հուսին) գ. իգ. Խարազան կամ գաւազան ձիոյ. ինճէ չըպուգ, չուպուգճուգ, չըպը:

Houssiner (հուսինէ́) բ. ն. Ձաղկել, հարկանել խարազանաւ. ինճէ չըպուգ իլէ վուրմագ:

Houssoir (հուսուար) գ. ար. Աւել յատակ ծառոց. չալը կամ թիւյ սիւփիւրկէսի, թավան սիւփիւրկէսի:

Houx (հու) գ. ար. Թուփ ինչ մշտադալար. սուսուղ օդու, դիքէնլի դէֆնէ:

Hoyau (հօայօ) գ. ար. Ակիր, մուրճ կամ փայտատ երկճղի. իքի էյիւլիւ պալթա, չաթալլը գազմա կամ չափա, չաթալ:

Huard (հիւար) գ. ար. Ի թռչուն ինչ:

Huche (հիւշ) գ. իգ. Տաշտ խմորոյ, տաշտ հացագործաց. խամուր թէքնէսի, էքմէք թէքնէսի, թէքնէ:

Hucher (հիւշէ́) բ. ն. Կոչել բարձրաձայն կամ սուլելով (է բառ վաղեմի):

Huchet (հիւշէ) գ. ար. Եղջերափող, փող, ազդարան. ավ պօրուսու:

Hue! (իւ) Ձայն սայլորդաց. դահ, դէհ:

Huée (հիւէ́) գ. իգ. Աղաղակ, գոչիւն: այպն կամ շչիւն բարձրաձայն. չաղըրմա, շամաթալը սէս:

Huer (հիւէ́) բ. ն. Աղաղակել զկնի, հալածել աղաղակաւ. ըսլըգ իլէ գօվմագ, արգասըն չաղըրմագ: բարձրաձայն այպանել կամ շչել. մասխարա էթմէք:

Huet (հիւէ) գ. ար. Huette (հիւէթ) գ. իգ. Բու գորշախայտ. հուհու գուշու:

Huguenot, otte (հիւկնօ, օթ) գ. ար. և իգ. կալվինական Գաղղիացի:

Huguenotte (հիւկնօթ) գ. իգ. Անօթ ինչ խեցեղէն. պիր ճինս թէնճէրէ:

Huguenotisme (հիւկնօթիսմ) գ. ար. Կալվինական աղանդ 'ի Գաղղիա:

Hui (իւի) մակ. Այսօր, ներկեան օր (է բառ վաղեմի):

Huile (իւիլ) գ. իգ. Ձէթ, իւղ. զէյթ կամ զէյթին եաղը, եաղ:

Huiler (իւիլէ́) բ. ն. Օծանել իւղով կամ ձիթով, իւղել. եաղ սիւրմէք, եաղլամագ:

Huileux, euse (իւիլէօ, էօզ) ած. Իւղային, իւղալից. եաղլը:

Huillier (իւիլիէ́) գ. ար. Անօթ իւղոյ կամ ձիթոյ. եաղ գապը, եաղդան:

Huis (իւի) գ. ար. Դուռն (է բառ վաղեմի). գաբու:

Huisserie (իւիսրի) գ. իգ. Տախտակամած դրան. գաբու չադմասը:

Huissier (իւիսիէ́) գ. ար. Դռնապան արքունեաց և ատենի: սպասաւոր դատաւորաց կամ ատենակալաց, նուիրակ. գաբուճու. մուհզիր, չավուշ:

Huit (հիւի, նախադաս ձայնաւորի՝ հիւիթ) ած. և գ. Ութ. սէքիզ, սէմանէ:

Huitain (հիւիթէն) գ. ար. Ութտողեան տուն ոտանաւորի. սէքիզ պէյիթլի գաֆիէ:

Huitaine (հիւիթէն) գ. իգ. Ութ թիւ. սէքիզ: ութօրեայք, ութօրեայ ժամանակ. սէքիզ կիւնլիւք, սէքիզ կիւն գադար միւդդէթ կամ վագթը:

Huitième (հիւիթիէմ) ած. և գ. Ութերորդ. սէքիզինճի, սամին: ութերորդ մասն. սէքիզ բայըն պիրի, սիւմն:

Huitièmement (հիւիթիէմման) մակ. Ութերորդ, ութերորդ անգամ. սէքիզինճի քէրրէ, սամինա:

Huître (իւիթր) գ. իգ. Ոստրէ. ըսդըրիդիա:

Hulotte (հիւլօթ), տես Guette.

Humain, aine (իւմէն) ած. Մարդկային, մարդկեղէն. ադէմի, ինսանի, պէշէրի: մարդասէր, քաղցր, գթած, բարեգութ. ինսանիյէթլի, միւրիւվվէթլի, թաթլը դիլլի: Humains, գ. ար. յոգ. Մարդիկ, ազգ մարդկան. ադէմլէր, ադէմեան, ինսանլար, նաս, անամ, պէշէր, պէնի ադէմ:

Humainement (իւմէնման) մակ. Մարդկօրէն, ըստ մարդկութեան. ադէմիանէ: մարդասիրաբար, քաղցրութեամբ, գթութեամբ. ինսանիյէթ իւզրէ, միւրիւվվէթ իլէ:

Humaniser (իւմանիզէ́) բ. ն. Ընտելացուցանել, զգօնացուցանել, ամոքել. էդէպ էօյրէթմէք, թէէտտիպ էթմէք, ալըշդըրմագ:

Humaniste (իւմանիստ) գ. ար. Բանասէր: ուսուցիչ բանասիրութեան. օգումուշ ադէմ:

Humanité (իւմանիթէ́) գ. իգ. Մարդկութիւն, մարդկային բնութիւն. ադէմլիք, ադէմիյէթ, ինսանլըգ, պէշէրիյէթ: մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն, գթութիւն. միւրիւվվէթ, էդէպ, մուլայըմլըգ, մուլայիմէթ, մուլաթաֆէթ, լութֆ: յոգ. Մարդկային ուսմունք, բանասիրութիւն, ներվարժութիւն:

Humble (էօմպըլ) ած. Խոնարհ, խոնարհամիտ. ալչագ կէօնիւլլիւ, հագիր, մութէվազը, մութիւ: ստորին. ալչագ:

Humblement (էօմպլըման) մակ. Խոնարհաբար, խոնարհութեամբ, ցածութեամբ. ալչագ կէօնիւլ իլէ, թէվազու իլէ:

Humectant, ante (իւմէքթան, անթ) ած. Խոնաւացուցիչ, որ թանայ կամ թրջէ. ըսլատան, մուպիլլ, մուրաթթիպ:

Humectation (իւմէքթասիօն) գ. իգ. Խոնաւացուցանելն, թանալն, թրմումն (դեղոց):

Humecter (իւմէքթէ) բ. ն. Խոնաւացուցանել, թրջել. թրմել. նէմլէթմէք, ըսլաթմագ, թէրթիպ էթմէք:

Humer (իւմէ) բ. ն. Կլանել, ըմպել. սօրմագ, ճէրր էթմէք, սէօմիւրմէք:

Huméral, ale (իւմէրալ) ած. Ուսոյ, թիկանց:

Humérus (իւմէրիւս) գ. ար. Ոսկր բազկաց:

Humeur (իւմէօր) գ. իգ. Հիւթ, խոնաւութիւն. եաշ, եաշլըգ, նէմլիք, ախլաթ: բնաւորութիւն, բնութիւն: յօժարութիւն, միտք, կամք, հաճոյք. միզաճ, քէյֆ, հէվա:

Humide (իւմիտ) ած. և գ. Խոնաւ, տամուկ, գէջ: խոնաւութիւն, հիւթ. եաշ, նէմ, նէմլի, նէմնագ, նէտին, սուլու, րաթիպ. նէմլիք:

Humidement (իւմիտման) մակ. Ի գիջին տեղւոջ. նէմնագ կամ նէմլի եէրտէ:

Humidité (իւմիտիթէ) գ. իգ. Խոնաւութիւն, գիջութիւն, տամկութիւն. նէմլիք, եաշլըգ: առաւելութիւն հիւթոց. րութուպէթ:

Humifuse (իւմիֆիւզ) ած. Անարմատ, բուսեալ զերեսօք հողոյ:

Humiliant, ante (իւմիլիան, անթ) ած. Խոնարհեցուցիչ, նուաստացուցիչ, ամօթաբեր, ամաչեցուցիչ. թահգիր էտէն, հագարէթ կամ րէզալէթ վէրէն, ուտանտըրաճագ:

Humiliation (իւմիլիասիօն) գ. իգ. Խոնարհութիւն, նուաստութիւն, ցածութիւն, արհամարհութիւն. թէզէլլիւլ, րըսվայլըգ, րէզալէթ, իթիպարընտան տիւշմէքլիք:

Humilier (իւմիլիէ) բ. ն. Խոնարհեցուցանել, խոնարհ առնել, նուաստացուցանել, ընկճել, նկուն առնել. ալչագլամագ, ալչագլաթմագ, խօրլամագ, թահգիր՝ հագարէթ կամ րըսվայ էթմէք:

Humilité (իւմիլիթէ) գ. իգ. Խոնարհութիւն, խոնարհամտութիւն: յարգութիւն, նուաստութիւն, ցածութիւն. ալչագ կէօնիւլլիւլիւք, թէվազու, զարաաթ, խուշու:

Humoral, ale (իւմօրալ) ած. Հիւթային, հիւթոց. ախլաթի, ախլաթա մէնսուպ:

Humoriste (իւմօրիսթ) գ. ար. և իգ. Դէգ, դժուարաբարոյ, ծանրամիտ, օտարախորհուրդ. թասալը, եավաշ, թիթիզ, տարըլղան: Գալենեան բժիշկ:

Humus (իւմիւս) գ. ար. Հող, գետին (է բառ Լատին):

Hune (հիւն) գ. իգ. Թակաղաղ կամ գիտակնաւու. կէմի չանաղը, տիւլէք, չանագլըգ: ըծակ կամ գերան զանգակի:

Hunier (հիւնիէ) գ. ար. Առագաստ գիտակի կամ թակաղաղի նաւուն. տիւլէք ելքէնի: կայմ թակաղաղակիր. կէմի տիւլէյինին տիրէյի:

Huppe (հիւփ) գ. իգ. Յոպոպ թռչուն. հիւտհիւտ, փուպէշ, պուպու: բբուկ թռչնոց. իպիք, գուշ թէփէսի:

Huppé, ée (հիւփէ) ած. Որ ունի զբբուկ. իպիքլի, թէփէլի: այր երևելի:

Hure (հիւռ) գ. իգ. Գլուխ վարազի, և այլն. տօմուզ կամ պալըգ պաշը: խաղալիկ ինչ:

Hurhaut (հիւռօ) Ձայն ինչ սայլորդաց:

Hurlement (հիւռլըման) գ. Ոռնալն, կաղկանձիւն. իթ էօնիւ: ճիչ, կական. պաղըրըշ, զիրին մըրըլտը:

Hurler (հիւռլէ) բ. չ. Ոռնալ, կաղկանձել. ուլումագ, հավլամագ, մըրըլտամագ:

Hurluberlu (իւռլիւպէռլիւ) մակ. ած. և գ. Անխորհրդաբար: յանդուգն, անխորհուրդ: անմիտ:

Hurtebiller (իւռթպիյլէ) բ. ն. Տալ խառնակիլ կամ ելանել խոյոց ՚ի վերայ մաքեաց:

Hussard (հիւսառ) տես Houssard.

Husso (իւսօ) գ. ար. Ձուկն ինչ մեծ գետոյ. մօրունա:

Hutte (հիւթ) գ. իգ. Հիւղ, տաղաւար. գալըպա, գուլիպա, գիւլպէ, օպա:

se Hutter (հիւթէ) բ. յ. Հիւղ կամ խրճիթ շինել, բնակել ՚ի տաղաւարս. քէնտինէ գուլիպա եափմագ, գալըպա եափմագ վէ իչինտէ օթուրմագ:

Hyacinthe (իասէնթ) գ. իգ. Յակինթ բոյս. սիւմպիւլ: յակինթ (ակն պատուական). կէօք եագութ, ապրուտ, էսմանճունի, սէյլան:

Hyades, տես Pléïades.

Hybride (իպրիտ) ած. Խառնածին, խառնաբոյս:

Hydatide (իտաթիտ) գ. Խաղաւարտ կամ պալար ջրալից:

Hydragogue (իտրակօկ) ած. և գ. Ջրահալած (դեղ):

Hydrargyre (իտրառժիռ) գ. ար. Սնդիկ. ժիվա:

Hydraulique (իտրօլիք) ած. և գ. Ջրաբաշխական: ջրաբաշխութիւն. սու թէրազուսու. սու թէրազուլուգ սանաթը:

Hydre (իտռ) գ. իգ. Հիդրայ (օձ). սու եըլանը, եիւզ պէլ եըլանը: համատեղութիւն ինչ:

Hydrentérocèle (իտրանթէրօսէլ) գ. իգ. Ջրգողութիւն պարկի ամորձեաց կամ ընդերաց:

Hydrocèle (իտրօսէլ) գ. իգ. Ջրգողութիւն պարկի ամորձեաց. թաշագտա սու իւտիմասը:

Hydrocéphale (իտրօսէ՛ֆալ) գ. իգ. Ջրըգողութիւն գլխոյ. պաշտա սու իճդիմաը, պաշ ուրմասը:

Hydrocotile (իտրօքօդիլ) գ. իգ. Բոյս ինչ ջրային:

Hydrogène (իտրօժէն) գ. ար. Ջրածին, ջրաբուն, սկիզբն ջրոյ. սու աղը:

Hydrographe (իտրօկրաֆ) գ. ար. Ջրագիր, ծովագիր. սու շինասը:

Hydrographie (իտրօկրաֆի) գ. իգ. Ջրագրութիւն, ծովագրութիւն. սուլարըն վէ տէնիզլէրին հալը ու պէյանը:

Hydrographique (իտրօկրաֆիք) ած. Ջրագրական, ծովագրական:

Hydrologie (իտրօլօժի) գ. իգ. Ջրաբանութիւն:

Hydromel (իտրօմէլ) գ. ար. Մեղրաջուր. պալ սույու, մաիւլասէլ:

Hydromètre (իտրօմէդր) գ. ար. Ջրաչափ (գործի):

Hydromphale (իտրօնֆալ) գ. իգ. Ջրգողութիւն պորտոյ:

Hydrophobe (իտրօֆօպ) գ. ար. եւ իգ. Որ երկնչի յերեւսաց ջրոյ, ջրախոյս. սուտան գօրգօ կամ գօրգան: կատաղի 'ի խածուածոյ շան. գուդուզ, գուդուրմուշ քիմսէ:

Hydrophobie (իտրօֆօպի) գ. իգ. Երկիւղ կամ խուսափումն յերեւսաց ջրոյ. սուտան գօրգմա: կատաղութիւն 'ի խածուածոյ շան. սու նէֆրէթի, գուդուզլուգ:

Hydrophthalmie (իտրօֆթալմի) գ. իգ. Ջրըգողութիւն աչաց:

Hydropillum (իտրօբիլլօմ) գ. ար. Բոյս ինչ ջրային:

Hydropilocèle կամ Hydropneumatocèle (իտրօբիլօսէլ, իտրօբնէօմադօսէլ) գ. իգ. Ջրըգողութիւն պարկի ամորձեաց օդալից:

Hydropiper (իտրօբիբէր) գ. ար. Ի բոյս ինչ (ջրապղպեղ):

Hydropique (իտրօբիք) ած. եւ գ. Ջրգող, ջրգողեալ. իսդիսգալը, սուգալը կամ սուգա, ֆուդուբուրգ:

Hydropirette (իտրօբիրէդ) գ. իգ. Տենդ ժանտ կամ տապախտն:

Hydropisie (իտրօբիզի) գ. իգ. Ջրգողութիւն. իսդիսգա, պատըսգա, սուգա, հապէն, սուգալըգ:

Hydropote (իտրօբօդ) գ. ար. եւ իգ. Ջրըմպու:

Hydrorrodin (իտրօրօտէն) գ. ար. Դեղթափ ինչ:

Hydrosaccharum (իտրօսաքարօմ) գ. ար. Ջուր շաքարախառն:

Hydrosarque (իտրօսարք) գ. իգ. Ուռոյց ինչ ջրալից եւ մսուտ:

Hydroscope (իտրօսքօբ) գ. ար. Ժամացոյց ջրոյ: ջրադէտ, ջրադիտակ:

Hydroscopie (իտրօսքօբի) գ. իգ. Ջրահմայութիւն:

Hydrostatique (իտրօսդադիք) գ. իգ. եւ ած. Ջրակշռութեան: ջրակշռութիւն:

Hydrotique (իտրօդիք) ած. եւ գ. Քրտնեցուցիչ, քրտնաբեր. դէրլէդիճի:

Hygiène (իժիէն) գ. իգ. Առողջութիւն, կանոնք առողջութեան, բժշկականութիւն:

Hygrocirocèle (իկրօսիրօսէլ) գ. իգ. Ազգ ինչ փոշտանկութեան:

Hygromètre (իկրօմէդր) գ. ար. Խոնաւաչափ (գործի). րուդուպէդ նիշան, նէմլիք դէրազիսի:

Hygroscope (իկրօսքօբ) գ. իգ. Խոնաւագիտակ. տես Hygromètre.

Hymen կամ Hyménée (իմէն, իմէնէ՛) գ. ար. Չաստուած հարսանեաց (ըստ հեթանոսաց): կնիք կուսից, ցանկ կուսութեան:

Hymne (իմն) գ. ար. Երգ օրհնութեան, գանձ եւ շարական, տաղ. իլահի, իլահիյէ, դէրիհադ:

Hymniste (իմնիսդ) գ. ար. Երգաբան, տաղասաց:

Hymnodes (իմնօտ) գ. ար. յոգ. Երգաբանք (Յունաց):

Hyoïde (իօիտ) ած. Os hyoïde, Արմատ լեզուի:

Hyosciame (իօսիամ) գ. իգ. Բոյս ինչ քընաբեր, բանկ:

Hypallage (իբալլաժ) գ. իգ. Փոփոխութիւն (ըստ Ճարտասանից):

Hypécoon (իբէ՛քօօն) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Hyperbate (իբէրպադ) գ. իգ. Փոփոխութիւն կարգի բանից, շրջումն:

Hyperbole (իբէրպօլ) գ. իգ. Չափազանցութիւն (ըստ Ճարտասանից). մուպալաղա, ըղրագ: չափազանց (ըստ երկրաչափից):

Hyperbolique (իբէրպօլիք) ած. եւ գ. Չափազանցական, չափազանց. մուպալաղա կամ մուպալիղէ:

Hyperboliquement (իբէրպօլիքման) մակ. Չափազանցօրէն, չափազանցութեամբ, յանչափս. մուպալաղա կամ ըղրագ իլէ:

Hyperboloïde (իբէրպօլօիտ) գ. իգ. Չափազանցաձեւ:

Hyperborée (իբէրպօրէ՛) ած. Հիւսիսային, հիւսիսական (ազգ). շիմալի: Տես եւ Hyperboréen.

Hypercrise (իբէրքրիզ) գ. իգ. Անհնարին վտանգ մահու:

Hypercritique (իբէրքրիդիք) գ. եւ ած. Սաստիկ կամ անաչառ դատաւոր:

Hyperdulie (իբէրտիւլի) գ. իգ. Գերծառայութիւն, պաշտօն ընծայեալ Աստուածածնօրն:

Hypéricum (իբէ՛րիքօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. հիբէրիգոն:

Hypersarcose (իբէրսարքօզ) գ. իգ. Միս աճեցեալ 'ի վէրս:

Hypètre (իբէդր) գ. ար. Շինուած անյարկ կամ անձեղուն. գամէրդ էվլէր:

Hypnobate (հիփնօպադ) գ. Որ շրջի 'ի քուն:

Hypnologie (հիփնօլօժի) գ. իգ. Քնաբանութիւն (մասն բժշկութեան):

Hypnotique (հիփնօդիք) ած. և գ. Քնաբեր. ույուգու կէդիրիճի:

Hypocauste (հիփօքօսդ) գ. իգ. Ջեռուցիչ 'ի ներքուստ, ջերմասենեակ, ջերմնարան. սօպա, գըլ էնի, դաղխանէ:

Hypocondre (հիփօքօնդր) գ. իգ. Կարաւանդ, սրտադուռք, ախոնդանք. պէօյիւր, պօշ պէօյիւր:

Hypocondriaque (հիփօքօնդրիաք) ած. Սրտադրաց, ախոնդանաց (ախտ): կարաւանդոտ, ախոնդանոտ, ախրադին, որ համարի զանձն վատառողջ. վէհմալը, քէնդինի հէր զաման խասդա սանըյան:

Hypocrâne (հիփօքրան) գ. ար. Խղխայթ 'ի սկաւառակի գլխոյն:

Hypocras (հիփօքրա) գ. ար. Ըմպելի ինչ համեմեալ. պահարլը շարապ:

Hypocratériforme (հիփօքրադէրիֆօրմ) ած. Սկահականձև:

Hypocrisie (հիփօքրիզի) գ. իգ. Կեղծաւորութիւն: կեղծաւորեալ բարեպաշտութի. մունաֆըգլըգ, իքի էիւզլիւլիւք, րիա:

Hypocrite (հիփօքրիդ) ած. և գ. Կեղծաւոր: կեղծաւորեալ բարեպաշտ. մուրայի, իքի էիւզլիւ, մունաֆըգ, րիաքեար:

Hypogastre (հիփօկասդր) գ. ար. Ստորին մասն որովայնի:

Hypoglosse (հիփօկլօս) ած. Որ է 'ի ներքոյ լեզուի, ընդ լեզուաւ:

Hypoglosside (հիփօկլօսիտ) գ. իգ. Խղխայթումն լեզուի:

Hypoglottite (հիփօկլօդդիդ) գ. իգ. Մասն 'ի ներքոյ լեզուի:

Hypolépate (հիփօլէփադ) գ. ար. Է գեղ ինչ:

Hypomochlion (հիփօմօքլիօն) գ. ար. Յենարան լծակի:

Hypophore (հիփօֆօր) գ. իգ. Վէրք խորարմատ:

Hypopion (հիփօփիօն) գ. ար. Խաղաւարտ ինչ գոյացեալ յաչս:

Hyposome (հիփօզօմ) գ. ար. Թաղանթ յանջրպետ խռոչաց:

Hypostase (հիփօսդազ) գ. իգ. Ենթակայութիւն, անձնաւորութիւն, անձն: գիրտ միզի (ըստ բժշկաց):

Hypostatique (հիփօսդադիք) ած. Ենթակայական, անձնաւորական, անձնական (միաւորութիւն):

Hypostatiquement (հիփօսդադիքման) մակ. Ենթակայութեամբ, անձնաւորական միաւորութեամբ:

Hypothécaire (հիփօթէքէր) ած. Որ ունի իրաւունս գրաւականի:

Hypothécairement (հիփօթէքէրման) մակ. Ունելով իրաւունս գրաւականի:

Hypothénar (հիփօթէնար) գ. ար. Մկան ձկոյթ մատին:

Hypothénuse (հիփօթէնիւզ) գ. իգ. Հակուղիղ (գիծ):

Hypothèque (հիփօթէք) գ. իգ. Գրաւական, գրաւ. րէհին, դուդու:

Hypothéquer (հիփօթէքէ) բ. ն. Գրաւականել, տալ գրաւական. դուդույէ կամ րէհինէ գօմագ, րէհին գօմագ:

Hypothèse (հիփօթէզ) գ. իգ. Ենթադրութիւն. ֆարզ էդմէ, գըյաս:

Hypothétique (հիփօթէդիք) ած. Ենթադրական. գըյաս իւզրէ, գըյասճա:

Hypothétiquement (հիփօթէդիքման) մակ. Ենթադրաբար, ենթադրութեամբ. ֆարզա, ֆարզէն:

Hypotypose (հիփօդիփօզ) գ. իգ. Նկարագրութիւն (ըստ ճարտասանից): կենդանագրութիւն (ըստ նկարչաց):

Hysope (իզօփ) գ. իգ. Զոպայ. զուֆա, զուֆա օդու, իզօփ:

Hystérique (իսդէրիք) ած. Արգանդի կանանց:

Hystérocèle (իսդէրօսէլ) գ. իգ. Փոշտանկութիւն արգանդի կանանց:

Hystérolithe (իսդէրօլիթ) գ. իգ. Քարացեալ նիւթ 'ի ձև արգանդի կանանց:

Hystéromotocie (իսդէրօմօդօսի) գ. իգ. Հատումն արգանդի մօր՝ առ 'ի հանել զզաւակն, արգանդահատութիւն:

Hystérotomie (իսդէրօդօմի) գ. իգ. Հատումն արգանդի:

Hystricite (իսդրիսիդ) գ. իգ. Դեղթափ քար ոզնւոյ:

I

I (ի) գ. ար. Տառ ձայնաւոր, և իններորդ 'ի կարգի այփաբետաց Գաղղիացւոց: Յետադաս տառից a և o, հնչի 'ի միասին իբրև է կամ ը. զոր օրինակ՝ jamais, ժամէ. faisant, ֆըզան. J'aurois, ժօրէ:

Iacht (եաք) գ. ար. Ազգ ինչ նաւու:

Iambe (եանպ) գ. և ած. Մեծավերջ (ըստ տաղաչափից):

Iatraleptique (եադրալէփդիք) գ. իգ. Դրութիւն սպեղանեաց (ըստ բժշկաց):

Iatrique (եադրիք) ած. Բժշկական, բժշկութեան. իլմ դըպպէ մէնսուպ կամ դայըր:

Iatrochimie (եադրօքիմի) գ. իգ. Արուեստ բժշկելոյ քիմիական դեղովք, քիմիական բժշկութիւն:

Ibdare (իպդար) գ. ար. Ձուկն ինչ:

Ibide (իպիտ) գ. ար. Օձ ինչ փոքրիկ:

Ibis (իպիս) գ. ար. Քաջահաւ, եգիպտահաւ. գարա լէյլէք:

Icelui, Icelle (իսըլիւի, իսէլ) դեր. ար. և իգ. *Նա ինքն, դա ինքն:*

Ichneumon (իքնէօմօն) գ. ար. *Հիլոս, մուկն փարաւոնի.* նիմս:

Ichnographie (իքնօկռաֆի) գ. իգ. *Պատկերագրութիւն շինուածոց.* պիր պինանըն րէսմի:

Ichnographique (իքնօկռաֆիք) ած. *Պատկերագրութեան շինուածոց:*

Ichor (իքօռ) գ. ար. *Շարաւ, շիճուկ գառնահամ:*

Ichoreux, euse (իքօռէօ, էօզ) ած. *Շճկային, շարաւալից:*

Ichoroïde (իքօռօիտ) գ. իգ. *Շճկատեսակ, շարաւահիւթ:*

Ichthyite (իքթիիթ) գ. իգ. *Քար որ ունի զպատկեր ձկան:*

Ichthyocolle (իքթիօքօլ) գ. ար. *Ձուկն ինչ մեծ, և սոսինձ նորա:*

Ichthyolithes (իքթիօլիթ) գ. ար. յոգ. *Քարաձկունք, քարացեալ ձկունք:*

Ichthyologie (իքթիօլօժի) գ. իգ. *Ձկնաբանութիւն, ճառ 'ի վերայ ձկանց:*

Ichthyophage (իքթիօֆաժ) գ. ար. *Ձկնակեր.* պալըգ եէյէն:

Ici (իսի) մակ. *Աստ, աստանօր, յայսմ վայրի.* պուրտա, շուրտա, պուրատա, պու եէրտէ: D'ici, *աստուստ, աստի.* պուրտան, պուրատան, պու եէրտէն: Il est ici, *աստ է.* պուրտա տըր: Viens ici, *եկ այսր.* կէլ պուրայա, պուրայա կէլ: Jusqu'ici, *ցայս վայր.* պուրայատէք:

Icoglan (իքօկլան) գ. ար. *Մանուկ արքունեաց (է բառ Տաճկաց).* իչ օղլանը:

Iconoclaste (իքօնօքլասթ) գ. ար. *Պատկերաբեկ, խորտակիչ պատկերաց.* սուրէթ գըրան, եահօտ սուրէթլէրի պէրպատ էտիճի, հատիմի սուրէթլէր:

Iconographie (իքօնօկռաֆի) գ. իգ. *Պատկերագրութիւն.* պինայի գատիմ վէ սուրէթլէրինին պէյանը կամ վասֆը, սուրէթլէր մարիֆէթի:

Iconographique (իքօնօկռաֆիք) ած. *Պատկերագրական:*

Iconolâtre (իքօնօլաթռ) գ. ար. *Պատկերապաշտ.* սուրէթ տափան:

Iconologie (իքօնօլօժի) գ. իգ. *Պատկերաբանութիւն, ճառ յաղագս նախնի արձանաց և արձանագրութեանց:*

Iconomaque (իքօնօմաք) ած. և գ. *Պատկերամարտ:*

Icosaèdre (իքօզաէտռ) գ. ար. *Քսանանիստ կամ քսանդիմի (մարմին երկրաչափական):*

Ictère (իքթէռ) գ. ար. *Դալուկն, դեղնութիւն.* սարըլըգ:

Ictérique (իքթէռիք) ած. և գ. *Դալկացեալ, ախտացեալ դալկամբ.* սարըլըգլը: *դալկահալած (դեղ).* սարըլըղա գարշը:

Ide (իտ) գ. ար. *Ձուկն ինչ գետոյ:*

Idéal, ale (իտէալ) ած. *Գաղափարական, մտաւոր: մտացածին.* ֆիքրէ կամ տէսավվիւրէ մէպնի, խայալի, զէհնի: սալը էօգտան:

Idéalisme (իտէալիզմ) գ. ար. *Վարդապետութիւն գաղափարականաց:*

Idée (իտէ) գ. իգ. *Գաղափար կամ տեսակ իրաց, իդէայ.* շէքլ, շէքիլ, տէսավվիւր: *միտք, խորհուրդ, երևակայութիւն.* ֆիքր, զըհն, աքըլ, քըյաս, զան, սանը, խայալ: *մտացածին խորհուրդք կամ կեղծիք.* խամ խայալ, սայըքլամա:

Idem (իտէմ) *Նոյն, նոյնպէս (է բառ Լատին):*

Identifier (իտանթիֆիէ) բ. ն. *Նոյնացուցանել, նոյն առնել.* էքսան էթմէք:

Identique (իտանթիք) ած. *Նոյն, նոյնական.* պիր, էքսան:

Identiquement (իտանթիքման) մակ. *Նոյնպէս, նոյնաբար.* էքսանճա:

Identité (իտանթիթէ) գ. իգ. *Նոյնութիւն.* էքսանլըգ, պիրլիք, մուտապագաթ:

Idéologie (իտէօլօժի) գ. իգ. *Տեսակաբանութիւն, ճառ յաղագս գաղափարաց մտաց:*

Idéologue (իտէօլօկ) գ. ար. *Տեսակաբան, հմուտ գիտութեան գաղափարաց մտաց:*

Ides (իտ) գ. իգ. յոգ. *Իդոսք (ըստ նախնի Հռովմայեցւոց հնգետասաներորդ օր ամսոցն Մարտի, Մայիսի, Յուլիսի և Հոկտեմբերի, և երեքտասաներորդ այլոց ամսոց):*

Idiocrase (իտիօքռազ) գ. իգ. *Առանձին խառնուած իւրաքանչիւր բնութեան, յատկութիւն:*

Idio-électrique (իտիօ էլէքթռիք) ած. *Առանձին իմն ելեկտրական:*

Idiogyne (իտիօժին) ած. *Բուսեալ առանձինն:*

Idiôme (իտիօմ) գ. ար. *Առանձին բարբառ, բարբառ երկրին կամ ազգի, բարբառ.* տիլ, լիսան, լուղաթ, մէմլէքէթ տիլի:

Idiopathie (իտիօփաթի) գ. իգ. *Ախտ սեպհական իւրաքանչիւր անդամոց, ինքնակրութիւն: յօժարութիւն, հակամիտութիւն:*

Idiopathique (իտիօփաթիք) ած. *Ինքնակրական:*

Idiosyncratie (իտիօսէնքռասի) գ. իգ. *Առանձին խառնուած իւրաքանչիւր մարդոյ կամ բնութեան:*

Idiot, ote (իտիօ, օթ) ած. և գ. *Անուս, առանց գպրութեան, տգէտ: ապուշ, թանձրամիտ, անմիտ.* հէճիլ, իլմի, նատան, պէօն, էպլէհ, ահմագ, հայվան:

Idiotisme (իտիօթիզմ) գ. ար. *Առանձին ոճ կամ յատկութիւն լեզուի.* պիր տիլէ մախսուս քէլամ:

Idoine (իտուան) ած. *Բաւական, ձեռնհաս, յաջողակ (է բառ վաղեմի):*

Idolâtre (իտօլաթռ) ած. և գ. *Կռապաշտ, կռապարիշտ: զականեալ կամ մոլեալ ընդհետ.* փութփէրէսթ, փութա թափան. մէֆթուն, աշըգ:

Idolâtrer (իտօլաթռէ) բ. չ. և ն. *Պաշտել զկուռս, երկրպագանել կռոց.* փութփէբէրէսթլիք էթմէք, փութա թափմագ: զակատել, մոլել 'ի սէր․ զիյատէ սէվմէք․ աշըգ կամ փէրվանէ օլմագ:

Idolâtrie (իտօլաթրի) գ. իգ. Կռապաշտութիւն, պաշտօն դից, երկրպագութիւն կռոց․ փութփէրէսթլիք: կաթոգին սէր, տռփանք․ աշըգլըգ:

Idolâtrique (իտօլաթրիք) ած. Կռապաշտութեան, կռապաշտից:

Idole (իտօլ) գ. իգ. Կուռք, դիք, պատկերք կամ արձանք կռոց․ փութ, սանամ: սիրելի յոյժ, տարփալի:

Idylle (իտիլ) գ. իգ. Համառօտ քերդուած․ քիւչիւք գասիտէ:

If (իֆ) գ. ար. Գեղձ (ծառ մշտադալար)․ փօրսուգ, սէրէնք աղաճը:

Igname (իկնամ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Ignare (իննէար) ած. Տգէտ, անուս, տխմար․ իլիմսիզ, օգումամըշ, մարիֆէթսիզ, ճահիլ, պիլմէյէն:

Ignée (իննէ) ած. Հրեղէն, հրային․ աթէշլի, աթէշի, աթէշէ մէնսուպ:

Ignicole (իննիքօլ) ած. Հրապաշտ, կրակապաշտ․ աթէշփէրէսթ, աթէշէ թափան:

Ignition (իննիսիօն) գ. իգ. Արտաշիկութիւն հրահալելեաց․ աթէշտէ տէմիր գըզարմագլըղը:

Ignoble (իննօպլ) ած. Վատազգի, վատտոհմիկ, աննշան, նուաստ, անարգ, անծանօթ․ խօյրատ, ալչագ, փէսթ քիմէսնէ, հագիր, էրզէլ, աշաղը քիմսէ:

Ignoblement (իննօպլըման) մակ. Անարգաբար, նուաստաբար․ խօյրատլըգ իլէ, րէզալէթ իլէ:

Ignominie (իննօմինի) գ. իգ. Նախատինք, խայտառակութիւն, նշաւակութիւն, վատահամբաւութիւն․ րըսվայլըգ, այըպ, ըրզ նօգսանլըղը:

Ignominieusement (իննօմինիէօզման) մակ. Նախատանօք, նշաւակութեամբ, խայտառակութեամբ․ րըսվայլըգ իլէ:

Ignominieux, euse (իննօմինիէօ, էօզ) ած. Վատանուն, նախատական, խայտառակ, ամօթալից․ րըսվա, րէզիլ, այըպլը, եիւզիւ գարա:

Ignoramment (իննօրաման) մակ. Տգիտաբար, յանգէտս, անմտաբար․ պիլմէզլիք՝ ճահիլլիք կամ նատանլըգ իլէ:

Ignorance (իննօրանս) գ. իգ. Տգիտութիւն, անուսումնութիւն․ պիլմէզլիք, նատանլըգ, իլիմսիզլիք: Par ignorance, տգիտութեամբ, յանգէտս․ պիլմէզլիք իլէ. խաթա իլէ, սէհվէն:

Ignorant, ante (իննօրան, անթ) ած. և գ. Տգէտ, անուս, տխմար, անհրահանգ․ իլիմսիզ, պիլմէզ, ճահիլ, իւմմի, նատան, մարիֆէթսիզ, պիխապէր, պիլմէյէն:

Ignorer (իննօրէ) բ. ն. Տգիտանալ, անգիտանալ, ոչ գիտել․ պիլմէմէք, խապէրի օլմամագ, պիխապէր օլմագ: Ignoré, ée, ոչ գիտացեալ, անծանօթ․ պիլինմէմիշ, մէճհուլ, նամալիւմ, պէլիրսիզ:

Il, Elle (իլ, էլ) դեր. ար. և իգ. Նա. օ, օլ: յոգ. Ils, Elles, նոքա. անլար, օնլար: Il y a, գոյ, գտանի․ վար տըր:

Île (իլ) գ. իգ. Կղզի․ ատա, ճէզիրէ: յոգ. Ոսկերք աղդեր․ գալչա քէմիկլէրի:

Iléum կամ Iléon (իլէօմ, իլէօն) գ. ար. Փաթոյթ աղեաց, աղիք:

Iliade (իլիատ) գ. իգ. Եղիոնական կամ Եղիական բանաստեղծութիւնն Հոմերոյ: վէպք աղետից:

Iliaque (իլիաք) ած. Փաթութի աղեաց, աղեաց (խիթ կամ մկան):

Ilion (իլիօն) գ. ար. Մին յոսկերաց աղդեր:

Illégal, ale (իլլէկալ) ած. Ընդդէմ օրինաց, որ ոչ է օրինաւոր․ նահագգ, խիլաֆը շէրի:

Illégalement (իլլէկալման) մակ. Ընդդէմ օրինաց․ խիլաֆը շէրի իլէ:

Illégalité (իլլէկալիթէ) գ. իգ. Լինել ընդդէմ օրինաց:

Illégitime (իլլէժիթիմ) ած. Անվաւեր, անհարազատ: անարժան, անիրաւ, ընդդէմ օրինաց կամ իրաւանց․ շէրի տէյիլ, հարամ:

Illégitimement (իլլէժիթիմման) մակ. Անվաւերաբար, անհարազատաբար, յանիրաւի, անիրաւութբ․ խիլաֆը շէրի իլէ, նահագգ եէրէ:

Illégitimité (իլլէժիթիմիթէ) գ. իգ. Անվաւերութիւն, անհարազատութիւն․ խիլաֆը շէրի օլան նէսնէ:

Illicite (իլլիսիթ) ած. Ապօրինաւոր, անօրէն, արգելեալ յօրինաց․ ճայիզ տէյիլ, եասագ, ճայիզ օլմայան, հարամ, նամագպուլ:

Illicitement (իլլիսիթման) մակ. Ընդդէմ կամ արտաքոյ օրինաց, ապօրինաւորաբար․ հարամ եէրէ, նահագգ եէրէ, նամագպուլլուգ իլէ:

Illimité, ée (իլլիմիթէ) ած. Անսահման, անպայման, անկոպար, անչափ․ նամահտուտ:

Illuminateur (իլլիւմինաթէօր) գ. ար. Լուսաւորիչ․ նուր վէրիճի, այտընլըգ վէրէն․ նուր պախշի էնվար:

Illuminatif, ive (իլլիւմինաթիֆ, իվ) ած. Լուսաւորական (ճանապարհ հոգեոր կենաց), որ լուսաւորէ․ նուր վէրիճի:

Illumination (իլլիւմինասիօն) գ. իգ. Լուսաւորութիւն, ճրագավառութիւն, ճրագալոյց: լոյս կամ լուսաւորութիւն մտաց (առ յԱստուծոյ)․ նուրլանտըրմա, տէնվիր․ շէնլիք այտընլըղը․ այտընլըգ:

Illuminer (իլլիւմինէ) բ. ն. Լուսաւորել, լուսատու լինել․ այտընլըգ վէրմէք, նուրլանտըրմագ, տէնվիր՝ իշարէ կամ մանէվիյէ էթմէք: լուցանել զճրագունս․ գանտիլլէր եագմագ: լուսաւորել զմիտս․ գալպի կամ զիհնի մանէվիյէ էթմէք: Illuminé, ée, լուսաւորեալ, լուսաւոր․ նուրլանմըշ, նուրլու, այտընլը, մանէվիյէ, րուշէն: գ. Երազատես․ մէճնուն, մախպէլ:

Illusion (իլլիւզիօն) գ. իգ. Երևոյթ, ցնորք առ աչօք. խայալ, րէնք: մոլորութիւն, պատրանք. էանկըլը:

Illusoire (իլլիւզօար) ած. Պատիր, պատրողական, խաբէական. էալան, ալտատըճը, դադալ:

Illusoirement (իլլիւզօարման) մակ. Պատրանօք, խաբէութեամբ. էանկըլը իլէ. տէլիպօ իլէ:

Illustration (իլլիւսթրասիօն) գ. իգ. Պայծառութիւն, շուք, պարծանք, փառք տան կամ ազգատոհմի. պիր խանէտանըն շանը կամ շէօհրէթի, շան, շէրէֆ:

Illustre (իլլիւսթր) ած. և գ. Պայծառ, լուսաւոր, երևելի, անուանի, ականաւոր, հռչակաւոր. շէօհրէթլի, մէշհուր, պէլլի պաշլը, նամտար, իզզէթլիւ, րիֆաթլիւ:

Illustrer (իլլիւսթրէ) բ. ն. Պայծառացուցանել, երևելի՝ փառաւոր կամ անուանի առնել. շէօհրէթ վէրմէք:

Illustrissime (իլլիւսթրիսիմ) ած. գեր. Բազմապայծառ, գերապայծառ. իզզէթլիւ, րիֆաթլիւ:

Ilot (իլօ) գ. ար. Կղզի փոքրիկ, կղզեակ. ատաճըգ:

Ilote (իլօտ) գ. ար. Լակեդեմոնացի ըստրուկ:

Image (իմաժ) գ. իգ. Պատկեր, նկար: քանդակ, դրօշեալ. սուրէթ, թասվիր. եօնտուլմուշ սուրէթ: կերպարան, երևոյթ, նմանութիւն, տեսիլ. տէսավվիւր, տէմսիլ:

Imager, ère (իմաժէ, էռ) գ. Պատկերավաճառ, որ վաճառէ զպատկերս կամ զնկարս. սուրէթ սատըճը, սուրէթճի:

Imaginable (իմաժինապլ) ած. Զոր մարթ է երևակայել կամ զմտաւ ածել. տէսավվիւր օլունաճագ:

Imaginaire (իմաժինէռ) ած. Երևակայական, մտացածին: աննկարելի, որ ոչ է հնարաւոր. խայալլը. մէվհիւմ:

Imaginatif, ive (իմաժինաթիֆ, իվ) ած. Երևակայող, որ դիւրաւ երևակայէ:

Imagination (իմաժինասիօն) գ. իգ. Երևակայումն, երևակայութիւն. վէհմ, տէվէհհիւմ, գուվվէթի խայալ, իճատ գուվվէթի, իճատ: խորհուրդ, խոկումն. զանն, ֆիքր, տէսավվիւր: ցնորք մտաց, խաբէութիւն. խայալ:

Imaginative (իմաժինաթիվ) գ. իգ. Կարողութիւն երևակայելոյ. գուվվէթի խայալ, վահիմէ, մուտէխայյիլէ:

Imaginer (իմաժինէ) բ. ն. Երևակայել, նկարել կամ կերպարանել 'ի միտս: զմտաւ ածել, խոկալ. խայալլանմագ, ֆիքր կամ գըյաս էթմէք. իճատ էթմէք: S'imaginer, բ. յ. Դնել 'ի մտի, կարծել, համարել. սէզմէք, տէսավվիւր էթմէք, իհթիմալ վէրմէք, սանմագ, զանն էթմէք:

Iman (իման) գ. ար. Ժողովրդապետ մահմետական. իմամ:

Imaret (իմարէ) գ. ար. Անկելանոց կամ աղքատանոց Տաճկաց. իմարէթ:

Imbécille (էնպէսիլ) ած. և գ. Տկար, տկարամիտ, անմիտ. պունաքալը, ահմագ, էպլէհ, պէօն:

Imbécillité (էնպէսիլիթէ) գ. իգ. Տկարութիւն մտաց, անմտութիւն. պունաքալըլըգ, պէօնլիւք, ահմագլըգ:

Imberbe (էնպէրպ) գ. և ած. Զուլն լինչ: անմօրուս, առանց մօրուաց:

Imbiber (էնպիպէ) բ. ն. Թանալ, թրջել, տոգորել. արբուցանել, ոռոգել. ըսլաթմագ. իչիրմէք:

Imbibition (էնպիպիսիօն) գ. իգ. Թանալն, տոգորումն, արբուցանելն. շիրպ, տէշրապ:

Imbriaque (էնպրիաք) ած. Արբեալ:

Imbricée (էնպրիսէ) ած. Գոգաւոր, գոգեալ:

Imbroille (էնպրօյլ) գ. իգ. Խառնակութիւն, շփոթ (է բառ Իտալացւոց):

Imbu, ue (էնպիւ) ած. Ներկուռ, հմուտ, տեղեակ. իլհամ օլունմուշ:

Imitable (իմիթապլ) ած. Արժանի նմանելոյ կամ նմանողութեան. ույաճագ, թագլիտ օլունաճագ, թագլիտի միւմքին:

Imitateur, trice (իմիթաթէօռ, թրիս) գ. ար. և իգ. Նմանող, նմանորդ. ույուճու, մուգթէտի, թագլիտճի, մուգալլիտ:

Imitatif, ive (իմիթաթիֆ, իվ) ած. Նմանողական, որ նմանի:

Imitation (իմիթասիօն) գ. իգ. Նմանութիւն, նմանողութիւն, նմանակցութիւն. ույմա, պէնզէմէ, ույմագլըգ, իգթիտա, թագլիտ. սուրէթ:

Imiter (իմիթէ) բ. ն. Նմանել, նմանող լինել, զհետ երթալ, առնուլ օրինակ. ույմագ, պէնզէմէք, իգթիտա՝ մուվաֆագաթ կամ մուտապաաթ էթմէք, թագլիտ էթմէք:

Imma (իմմա) գ. իգ. Ներկ լինչ:

Immaculé, ée (իմմաքիւլէ) ած. Անարատ, անբիծ. լէքէսիզ, փաք:

Immanent, ente (իմմանան, անթ) ած. Որ կայ կամ մնայ, հաստատուն:

Immangeable (իմմանժապլ) ած. Անուտելի. եէնիլմէզ:

Immanquable (իմմանքապլ) ած. Անշուշտ, հաւաստի, հաստատուն, անվրէպ. պէլլի. շիւպհէսիզ, մուգարրէր, սահիհ:

Immanquablement (իմմանքապլըման) մակ. Անվրէպ, անշուշտ. վէճհի մուգարրէր իւզրէ:

Immarcessible (իմմարսէսիպլ) ած. Անթառամ, անեղծ, անապական:

Immatérialité (իմմաթէրիալիթէ) գ. իգ. Աննիւթականութիւն:

Immatériel, elle (իմմաթէրիէլ) ած. Աննիւթ, աննիւթական, հոգեղէն. վիճուտի՝ զատը կամ գալէպի օլմայան, ղայրի հէյուլանի:

Immatériellement (իմմաթէրիէլման) մակ. Աննիւթաբար, հոգեպէս:

Immatriculation (իմմադրիքիւլասիօն) գ. իգ. Կարգելն զանունն 'ի տումարի կամ յարձանագրի:

Immatricule (իմմադրիքիւլ) գ. իգ. Տումար կամ արձանագիր անուանց. պիր խաս անա տէֆտէրինէ եազմաք կամ գայտ էդմէք, եանի տէֆտէր:

Immatriculer (իմմադրիքիւլէ) բ. ն. Կարգել զանունն 'ի տումարի կամ յարձանագրի. պիր խաս անա տէֆտէրինէ եազմագ, եանի տէֆտէրինէ գայտ էդմէք:

Immédiat, ate (իմմէտիա, ադ) ած. Առանց միջնորդի: անմիջական, անընդմիջական. վասըդըզ, լադըզ, էն եագըն, արալըգսըզ:

Immédiatement (իմմէտիադման) մակ. Անընդմիջաբար, անմիջապէս, կից ընդ, անդէն զկնի. ուրա իւզրէ, ֆէվրալտէ, մուգտէրին. փիլ հալ, օլ սաաթ, օլ դէմ:

Immémorial, ale (իմմէմօրիալ) ած. Անյիշատակ, որոյ չիք յիշատակ, հնագոյն յոյժ. եադսըզ, պիլա եատ, պիլա զիքր, խատըրտան պիրուն կամ տաշրա: De temps immémorial, 'ի վաղ ժամանակաց անտի. զէմանը էզէլիյէտէն:

Immense (իմմանս) ած. Անչափ, անբաւ, անթիւ, անսահման. հատտէն տաշրա, էօլչիւսիզ, նիհայէթսիզ, հատսըզ, հէսապսըզ:

Immensément (իմմանսէման) մակ. Անչափապէս, յանչափս, յանբաւս, կարի յոյժ. հատսըզլըգ իլէ, հատտէն տաշրա:

Immensité (իմմանսիդէ) գ. իգ. Անչափութիւն, անչափ մեծութիւն, անբաւութիւն. էօլչիւսիւզլիւք, նիհայէթսիզլիք, հատսըզլըգ, հէսապսըզլըգ:

Immersif, ive (իմմէրսիֆ, իվ) ած. Ընկղմիչ, ընկլուզական (ըստ քիմիականաց):

Immersion (իմմէրսիօն) գ. իգ. Ընկղմումն: մուտք (մոլորակաց). տալըշ, պադմա, ղութ, ղութամ, պատըրմա:

Immeuble (իմմէօպլ) ած. և գ. Անշարժ կամ կայուն ինչ և ստացուածք. ագարէթ, էմլաք, միւլք:

Imminent, ente (իմմինան, անտ) ած. Մօտալուտ, մերձակայ, եկեալ հասեալ, վերահաս. գարիպ, գարիպ օլան, մուգարրիպ, եագըն:

s'Immiscer (իմմիսէ) բ. յ. Մխել, յանձն առնուլ. պիր շէյէ գարըշմագ, տախիլ կամ մուտախալատ էտմէք, խուլուլ էտմէք, կիրիշմէք:

Immiséricordieux, euse (իմմիզէրիքօրտիէօ, էօզ) ած. Անողորմ, անգութ, անկարեկից. մէրհամէտսիզ, պի մէրհամէտ, պի րահմ դիլ պի աման:

Immixtion (իմմիքսիօն) գ. իգ. Մտանելն կամ մխելն զանձն, յանձնառութիւն:

Immobile (իմմօպիլ) ած. Անշարժ, անշարժելի, հաստատուն, կայուն, անյողդողդ. հարէքէտսիզ, տէբրէնմէզ, գըմըլտանմազ:

Immobilier, ière (իմմօպիլիէ, էր) ած. և գ. Անշարժ կամ կայուն ստացուածոց: կայուն ստացուածք:

Immobilité (իմմօպիլիդէ) գ. իգ. Անշարժութիւն, հաստատութիւն, սնդութիւն. հարէքէտսիզլիք, տէբրէնմէզլիք:

Immodération (իմմօտէրասիօն) գ. իգ. Անչափութիւն, անժուժութիւն, անկարգութիւն. օրանսըզլըգ:

Immodéré, ée (իմմօտէրէ) ած. Անչափ, ապաժոյժ, անկարգ, տարապայման, կարի յոյժ. օրանսըզ, իտիտալսըզ, ինսաֆսըզ:

Immodérément (իմմօտէրէման) մակ. Յանչափս, կարի յոյժ. օրանսըզլըգ իլէ, ինսաֆսըզ:

Immodeste (իմմօտէսդ) ած. Անհամեստ, անպարկեշտ, անպատկառ, յանդուգն, լիրբ, պագշոտ. էտէպսիզ, ֆէնսիզ, էրքեանսըզ, արսըզ, պի էտէպ:

Immodestement (իմմօտէսդման) մակ. Անհամեստաբար, անպարկեշտս, անպատկառաբար, յանդգնաբար. էտէպսիզլիք իլէ, էտէպսիզ, արսըզ, տէրքի էտէպ իլէ:

Immodestie (իմմօտէսդի) գ. իգ. Անհամեստութիւն, անպարկեշտութիւն, յանդգնութիւն, պագշոտութիւն, անպատկառութիւն. էտէպսիզլիք, ֆէնսիզլիք:

Immolation (իմմօլասիօն) գ. իգ. Զոհ, զոհագործութիւն. գուրպան, զէպհ. ֆիտա, գուրպան քէսմէսի:

Immoler (իմմօլէ) բ. ն. Զոհել, զենուլ, պատարագել. գուրպան՝ ֆիտա կամ զէպհ էտմէք, գուրպան քէսմէք:

Immonde (իմմօնտ) ած. Անմաքուր, պիղծ. նաճիս, մուրտար, նէճասէթլի, նէճիս:

Immondice (իմմօնտիս) գ. իգ. Անմաքրութիւն, աղտեղութիւն, պղծութիւն: աղբ, աղբև. մուրտարլըգ, քիրլիք. նէճասէթ:

Immoral, ale (իմմօրալ) ած. Անհամեստ, անպարկեշտ. էտէպէ մուղայիր, էտէպսիզ, էրքեանսըզ:

Immoralité (իմմօրալիդէ) գ. իգ. Անպարկեշտութիւն, անհամեստութիւն. էտէպսիզլիք, էրքեանսըզլըգ, ֆահշ:

Immortaliser (իմմօրդալիզէ) բ. ն. Անմահացուցանել, յաւէժացուցանել. հայէմուտ էտմէք, հայաթի էպէտի վէրմէք, զիքրի կամ եատը էպէտի էտմէք:

Immortalité (իմմօրդալիդէ) գ. իգ. Անմահութիւն, յաւէժութիւն. էօլմէմէքլիք, էօլմէզլիք, էօլմէզ, լայէմուդլուգ:

Immortel, elle (իմմօրդէլ) ած. Անմահ, անմահական, յաւէժական. էօլմէզ. լայէմուտ, պագի, լայէզալ, պի զէվալ, էպէտի: գ. Աստուած, արարիչ, անմահ:

Immortelle (իմմօրդէլ) գ. իգ. Բոյս ինչ անթառամ կամ անթարշամ. սօլմազ չիչէք:

Immortification (իմմօրդիֆիքասիօն) գ. իգ. Անմեռելութիւն կրից. նաֆսա ճէրէքէդլիք:

Immortifié, ée (իմմօրդիֆիէ) ած. Անմեռ, որ զհետ երթայ զգայութեանց. շէհվէթփէրէսթ:

Immuable (իմմիւապլ) ած. Անփոփոխ,

անփոփոխելի, անյեղլի. տէյիշիլմէզ, թէղայյիւր գապուլմազ, լայէթէղայյիւր:

Immuablement (իմմիւապլըման) մակ. Անփոփոխապէս, անփոփոխ, անյեղապէս. թէղայյիւրսիւզլիւք իլէ:

Immunité (իմմիւնիթէ՛) գ. իգ. Ազատութիւն, ապահարկութիւն. մուաֆլըգ, մուսէլլէմլիք, ազադլըգ:

Immutabilité (իմմիւթապիլիթէ՛) գ. իգ. Անփոփոխութիւն, անյեղութիւն. տէյիշիլմէզլիք, թէղայյիւրսիւզլիւք, սէպաթ:

Impair (էնփէռ) ած. Անզոյգ, տարազոյգ, կոճատ (թիւ). չիֆթ օլմայան, թէք, ֆէրտ:

Impaire (էնփէռ) գ. իգ. Գագաթն կամ ծայր ուրկոյ:

Impalpable (էնփալփապլ) ած. Անշօշափելի, անզննելի. թութունօլմազ, եաքալանըլմազ, էլ տէյմէզ:

Impanation (էնփանասիօն) գ. իգ. Մնալն գոյացութեան հացի՛ ի հաղորդութեան անդ (ըստ կարծեաց Լութերականաց):

Impardonable (էնփառտօնապլ) ած. Աններելի, անթողլի. աֆֆէ կամ մաղֆիրէթէ լայըգ օլմայան, աֆֆ օլունմայաճագ, աֆֆ օլունմազ:

Imparfait, aite (էնփառֆէ, էթ) ած. և գ. Անկատար, թերի. քէմալսըզ, ղայրի քէամիլ, նա թէմամ, թամամ կամ թէքմիլ օլմայան: անկատար ժամանակ բայից (ըստ քերականաց):

Imparfaitement (էնփառֆէթման) մակ. Անկատարապէս, թերակատար, թերի. քէմալսըզլըգ իլէ, քէմալսըզ:

Impartable (էնփառթապլ) ած. Անբաժ, անբաժանելի:

Impartageable (էնփառթաժապլ) ած. Անբաժանելի:

Impartial, ale (էնփառսիալ) ած. Անկողմնասէր, անաչառ. պի տարաֆ, տարաֆկիր օլմայան, խադըր կէօնիւլ պագմայան:

Impartialement (էնփառսիալման) մակ. Առանց կողմնասիրութեան, անաչառ:

Impartialité (էնփառսիալիթէ՛) գ. իգ. Անկողմնասիրութիւն, անկողմնասէր բարք, անաչառութիւն. պի տարաֆլըգ, պի տարաֆտարլը:

Impartible (էնփառթիպլ) ած. Անբաժ, անբաժին, անբաժանելի. պէօլիւնմէզ:

Impassibilité (էնփասիպիլիթէ՛) գ. իգ. Անչարչարութիւն, անցաւութիւն. տույմազլըգ, հասսըզլըգ, ղայըրսըզլըգ:

Impassible (էնփասիպլ) ած. Անչարչար, անչարչարելի, անցաւ, անկրական. տույմազ, հասսըզ, էլէմսիզ, ղայըրսըզ, թէփէրսիզ:

Impastation (էնփաստասիօն) գ. իգ. Զանգուածն, զանգուած:

Impatiemment (էնփասիաման) մակ. Անհամբերութեամբ, կարճմտութեամբ. սապըրսըզ, սապըրսըզլըգ իլէ:

Impatience (էնփասիանս) գ. իգ. Անհամբերութիւն, կարճմտութիւն, անժուժութիւն, նեղսրտութիւն. սապըրսըզլըգ, թէհամմիւլսիւզլիւք, հասրէթ:

Impatient, ente (էնփասիան, անթ) ած. Անհամբեր, կարճամիտ. սապըրսըզ, թէհամմիւլսիւզ:

Impatienter (էնփասիանթէ՛) բ. ն. Տալ կորուսանել զհամբերութիւնն. սապըրսըզ էթմէք, սապըրտան չըգարմագ, իննճիթմէք: S'impatienter, բ. յ. Կարճմտիլ, ոչ համբերել, անհամբեր լինել. սապըրսըզ օլմագ, իննճինմէք:

s' Impatroniser (էնփաթռօնիզէ՛) բ. յ. Տիրանալ, տիրել կամ իշխել ՚ի տան ուրուք. թէմէլլիւք էթմէք, մալիք օլմագ, թէսարրուֆ էթմէք:

Impayable (էմփէյապլ) ած. Անգին, անվճար. գըյմէթի եօգ, էօտէնմէյէն:

Impeccabilité (էնփէքապիլիթէ՛) գ. իգ. Անմեղանչականութիւն, անմեղութիւն. կիւնահ էթմէզլիք, կիւնահ էթմէյէ գատիր օլմամա, եանըլմազլըգ:

Impeccable (էնփէքապլ) ած. Անմեղանչական, անմեղ: անմոլար, անսխալ. խադա կամ կիւնահ էթմէզ, եանըլմազ, եանըլմայան:

Impeccance (էնփէքանս) գ. իգ. Անմեղութիւն:

Impénétrabilité (էնփէնէթռապիլիթէ՛) գ. իգ. Անթափանցութիւն, լինելն անթափանցելի. տէլինմէզլիք:

Impénétrable (էնփէնէթռապլ) ած. Անթափանցելի, անթափանցանց: անիմանալի, խորին, գաղտնածածուկ. մուէէսսիր օլմայան, տէլինիր օլունմազ, կէօրիւլմէզ, անլաշըլմազ:

Impénétrablement (էնփէնէթռապլըման) մակ. Անթափանցանց:

Impénitence (էնփէնիթանս) գ. իգ. Անզղջութիւն, անապաշխարութիւն. թէօվպէսիզլիք:

Impénitent, ente (էնփէնիթան, անթ) ած. Անզեղջ, անապաշաւ, խստասիրտ. թէօվպէսիզ:

Impenses (էնփանս) գ. իգ. յոգ. Ծախք նորոգութեան. թամիր օլմագ իչին մասրաֆ:

Impératif (էնփէռաթիֆ) ած. և գ. ար. Հրամայական (եղանակ բայից). հրամայողական. էմր, էմրի հավի:

Impérativement (էնփէռաթիվման) մակ. Իբր զհրամայական, հրամանաւ, հրաման տալով. էմր իլէ, ունֆ իլէ, հաքիմանէ, հիւքմ իլէ:

Impératoire (էնփէռաթօառ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Impératrice (էնփէռաթռիս) գ. իգ. Կայսրուհի, թագուհի, դշխոյ. մէլիքէ, իմփէրատօրիչա, փադիշահըն գարըսը, խալիֆէ սուլթան:

Imperceptible (էնփէռսէփթիպլ) ած. Անըմբռնելի, անտեսանելի, անզգալի: անիմանալի, անբովանդակելի, անհաս. կէօրիւնմէզ, լա իւտրէք:

Imperceptiblement (էնփէռսէփթիպլըման) մակ. Անզգալաբար, առ սակաւ սակաւ. եավաշ եավաշ, աղըր աղըր, կէօրիւնմէզլիւք իլէ:

Imperdable (էնփէռտապլ) ած. Անկորուստ, անկորնչելի, ոչ կորստական. ղայիպ օլունմազ։

Imperfection (էնփէռֆէքսիօն)) գ. իգ. Անկատարութիւն, պակասութիւն, թերութիւն. քէմալսըզլըգ, նագըսաէտ, նագս, տագսիր, էքսիքլիք։

Impérial, ale (էնփէ́ռիալ) ած. Կայսերական, կայսեր, կայսերութեան. գայսարի, հիւմայուն, փատիշահի, սուլթանի, չասարի։

Impériale (էնփէ́ռիալ) գ. իգ. Յարկ կառաց. գօչու կամ հինտօվ ուստու։ խաղ ինչ թղթոյ։ պտուղ կամ ծաղիկ ինչ։

Impérieusement (էնփէ́ռիէօզման) մակ. Ճոխաբար, իշխանաբար, գոռոզաբար. զօռպազ՝ թէքէպպիւրլիւք կամ տաֆրա իլէ, հիւքմ իլէ։

Impérieux, euse (էնփէ́ռիէօ, էօզ) ած. Գոռոզ, պերճացեալ, սէգ, խրոխտ. զօռպազ, իւնֆլի, հէօքիւմֆար։

Impérissable (էնփէ́ռիսապլ) ած. Անկորուստ, ոչ կորստական. զայ օլմազ, լա յէզալ։

Impéritie (էնփէ́ռիսի) գ. իգ. Անվարժութիւն, անհմտութիւն, տգիտութիւն. աճէմիլիք, պիլմէզլիք, պի վուգուֆլուգ, վուգուֆսուզլուգ։

Imperméabilité (էնփէռմէ́ապիլիտէ́) գ. իգ. Լինելն անանցանելի կամ անթափանցելի։

Imperméable (էնփէռմէ́ապլ) ած. Որ ոչ ունի անցս, անանցանելի, անթափանցանց. ճէչիլմէզ, իչի պօշանմազ, սու ճէչմէզ։

Impersonnel (էնփէռսօնէլ) ած. Դիմազուրկ (բայ)։

Impersonellement (էնփէռսօնէլման) մակ. Իբրև զդիմազուրկ։

Impertinemment (էնփէռտինամման) մակ. Դժպատեհս, անվայելուչս, տարապէպ, անմտաբար. պէհուտէլիք իլէ, գիւստախլըգ իլէ, արսըզլըգ իլէ, էտէպսիզլիք իլէ։

Impertinence (էնփէռտինանս) գ. իգ. Անպատեհութիւն, տարապէպ խօսք. անմտութիւն. գիւստախլըգ, պէհուտէլիք, արսըզլըգ, էտէպսիզլիք, եօլսըզլուգ։

Impertinent, ente (էնփէռտինան, անթ) ած. և գ. Անպատշաճ, անպատեհ, անտեղի, անվայելուչ, տար. ապառում, յանդուգն, անմիտ. պէհուտէ, գիւստախ, արսըզ, էտէպսիզ, եօլսուզ։

Imperturbabilité (էնփէռթիւռպապիլիտէ́) գ. իգ. Անխռովութիւն, անդորրութիւն, անվրդովութիւն. հայրէտսիզլիք։

Imperturbable (էնփէռթիւռպապլ) ած. Անխռով, անշփոթ, անվրդով, խաղաղ, անդորր. հայրէտսիզ, շաշըրմազ, մուզտարիպ օլմազ, իզտիրապա տիւշմէզ։

Imperturbablement (էնփէռթիւռպապլըման) մակ. Անխռովաբար, անխռով. քէմալի րահաթ իլէ, հայրէտսիզլիք իլէ։

Impétrable (էնփէ́թռապլ) ած. Զոր մարթ է ընդունել հայցմամբ, ընդունելի. մահսուլ օլան վէ տահսիլ օլունմասը գապիլ նէսնէ, ալընապիլիր։

Impétrant, ante (էնփէ́թռան, անթ) գ. և ած. Որ ընդունի ինչ աղերսանօք, ընդունող։

Impétration (էնփէ́թռասիօն) գ. իգ. Ընդունելութիւն խնդրուածոյ, հասանելն խնդրոյն։

Impétrer (էնփէ́թռէ́) բ. ն. Ընդունել զհայցուածս անձին կամ զխնդրելին, ի ձեռս բերել. եալվարմա իլէ ալմագ կամ էլէ կէչիրմէք, արզուհալ մուճիպինճէ տահսիլ էթմէք, նայիլ օլմագ։

Impétueusement (էնփէ́թիւէօզման) մակ. Ուժգին յարձակմամբ, սաստկապէս, ուժգնակի. հիտտէթ իլէ, իւնֆ կամ հիւճում իլէ։

Impétueux, euse (էնփէ́թիւէօ, էօզ) ած. Ուժգին, բուռն, սաստիկ, սրընթաց. քէսքին, հիտտէթլի, անիֆ, հիւճումլի, տէլի միզաճ։

Impétuosité (էնփէ́թիւօզիտէ́) գ. իգ. Թափ, ուժգնութիւն, ուժգին յարձակումն, սաստկութիւն, բռնութիւն, կատաղութիւն. հիտտէթ, հիւճում, համլէ, սէյիրթիմ, ճիւրէթ։

Impie (էնփի) ած. և գ. Ամբարիշտ, անօրէն. քաֆիր, մունաֆըգ, միւլհիտ, քէաֆիր, տինսիզ, պինամուս։

Impiété (էնփիէ́տէ́) գ. իգ. Ամբարշտութիւն, անօրէնութի. մունաֆըգլըգ, տինսիզլիք, քիւֆր, իլհատ, քէաֆիրլիք, պինամուսլուգ։

Impitoyable (էնփիտօայապլ) ած. Անգութ, անողորմ, դաժան, խիստ, ժանտաժուտ. մէրհամէթսիզ, պի մէրհամէթ։

Impitoyablement (էնփիտօայապլըման) մակ. Անգթութեամբ, անողորմ, խիստ, չարաչար. շէֆգաթսըզլըգ իլէ, մէրհամէթսիզ։

Implacable (էնփլաքապլ) ած. Անհաշտ, անողոքելի, աննուէր, անգութ. էյրէյի գէ, մէրհամէթսիզ, ինթիգամէ գանմազ, պարըշմազ։

Implantation (էնփլանթասիօն) գ. իգ. Տնկումն։

Implanter (էնփլանտէ́) բ. ն. Տնկել, դնել, հաստատել. պիր եէրէ կամ եէրտէ տիքմէք, գօնմագ։ մուծանել. սօգմագ։

Implexe (էնփլէքս) ած. Մանուածոյ, խառնեալ։

Implication (էնփլիքասիօն) գ. իգ. Պարտաւորութիւն յանցանաց, մասնապարտութիւն. իխթիլաթ, լէֆէֆ, գարըշըգլըգ։ հակասութիւն, ներհակութիւն, ընդդիմութիւն (ըստ դպրոցականաց)։

Implicite (էնփլիսիտ) ած. Անորոշակի կամ լռելեայն պարունակեալ յայլում բանի. մանէվի, տէլալէթի, իշարէթի։

Implicitement (էնփլիսիտման) մակ. Անորոշակի, ընդ աղօտ, լռելեայն. մանէն, իշարէթիլէն իլէ։

Impliquer (էնփլիքէ́) բ. ն. Պատատել, շաղել, պարունակել. սարմագ, գարըշտըրմագ, իխթիլաթ էթմէք։ պարունակել զհակասութիւնս. տէրունինէ սէօյլէմէք։

Imploration (էնփլօռասիօն) գ. իգ. Խնդրուածք, մաղթանք, աղերսարկութիւն, աղերս:

Implorer (էնփլօռէ) բ. ն. Կարդալ յօգնութիւն, խնդրել, աղերսել, մաղթել. Իմտատ իսթէմէք. տէմէննա կամ տէվարրի էթմէք, ֆէք եալվարմագ, մէտէտ չաղըրմագ:

Impoli, ie (էնփօլի) ած. Անհարթ, գեղջուկ, բիրտ, ամարդի, խորթաբարոյ. Գապա, նէզաքէթսիզ, էտէպսիզ, խօյրատ, էօղուն:

Impolitesse (էնփօլիտէս) գ. իգ. Բրտութիւն, գեղջկութիւն, խոշորութիւն, խրտութիւն, անհարթութիւն. Տէրպիյէսիզլիք, էտէպսիզլիք, խօյրատլըգ, էրքէնաղլըգ:

Importance (էնփօռթանս) գ. իգ. Մեծութիւն, արժանիք, յարգ, կարեւորութիւն. Մէհիմլիք, պէհալիլիք, իգթիզա:

Important, ante (էնփօռթան, անթ) ած. Մեծ, կարեւոր. երեւելի, զգուշալի. Մէհիմ, իգթիզալը, պէհալի:

Importation (էնփօռթասիօն) գ. իգ. Բերումն օտար վաճառաց 'ի քաղաքն. Մալը աչէր քէթիրմէ, իթխալ:

Importer (էնփօռթէ) բ. ն. Բերել կամ մուծանել 'ի քաղաքն զօտար վաճառս. Իչէրի քէթիրմէք, իթխալ էթմէք: Չ. Ն. Դիմալ. Հարկ՝ կարեւոր կամ պէտք լինել. Էհէմ կամ լէրէք օլմագ, հայըրմագ:

Importun, une (էնփօռթէօն, իւն) ած. Նեղիչ, գժնդակ. ձանձրացուցիչ. անբերելի, անհաճոյ, անդէպ, տարաժամ. Ուսանէտ վէրիճի, տաղի էտիճի, օսանտըրըճը, դիհաղըր էտիճի:

Importunément (էնփօռթինէման) մակ. Ի տարաժամու, տարադէպ, յանդէպս. Մէհալսըզ իլէ, դի հաղըրլըղ իլէ, ուսանէտ կամ տաղի իլէ:

Importuner (էնփօռթինէ) բ. ն. Ձանձրանալ թախանձանօք. Թախանձ արկանել, պարտասեցուցանել, աշխատ առնել, նեղել, վրդովել զոք. Պաշ աղրըթմագ, օսանտըրմագ, դիհաղըր էթմէք, ուսանէտ վէրմէք, տաղի էթմէք:

Importunité (էնփօռթինիթէ) գ. իգ. Թախանձանք, աշխատութիւն, ձանձրութիւն, նեղութիւն. Դիհաղըրլըգ, ուսանէտ, տաղի, էզա:

Imposable (էնփօզապլ) ած. Որ կարէ հարկատու լինել, հարկատու. Վէրկի վէրէն, պաճ կամ խարաճ կիւզար:

Imposant, ante (էնփօզան, անթ) ած. Ծանր, դժուարին, զգուշալի: երեւելի, արգոյ, ակնածելի. Վագարէթլի, էհլի վագար, հէյպէթլի, մէհապէթլի:

Imposer (էնփօզէ) բ. ն. Դնել 'ի վերայ. Իւսթինէ կամ իւզէրինէ գօյմագ: դնել կամ կոչել անուն. Ատ գօյմագ կամ վէրմէք: Հրամայել, պատուիրել, դնել, կարգել, հարկս արկանել. Մէջպուր իլէ էմր էթմէք, թէք-

լիֆ էթմէք, էիւքլէթմէք: արկանել 'ի վերայ կամ ընծայել յանցանս. Իֆթիրա ադմագ:
En imposer à quelqu'un, խաբել, պատրել. Ալտաթմագ, իննանտըրմագ:

Imposition (էնփօզիսիօն) գ. իգ. Դրութիւն (ձեռաց). գօյմա: Հարկապահանջութիւն: Հարկ, բաժ, բեռն, ծանրութիւն. Վէրկի, խարաճ, թէքլիֆ, աղըր:

Impossibilité (էնփօսիպիլիթէ) գ. իգ. Անհնարութիւն, անկարութիւն. Օլմազլըգ, մուհալլըգ, մումքինսիզլիք, գապիլսիզլիք:

Impossible (էնփօսիպլ) ած. Անկարելի, անհնարին. Մումքինսիզ, մումքին տէյիլ, գապիլսիզ, մուհալ, օլմազ, օլմայաճագ:

Imposte (էնփօսթ) գ. իգ. Կամարակալ, կամ պատուանդան կամարաց և դրանց:

Imposteur (էնփօսթէօռ) գ. ար. և ած. Զրպարտիչ, չարախօս, խաբեբայ, ստախօս, պատրիչ. Ալտատըճը, այնաճը, տէլպիս, տէլպիսճի, տէլպիսգեար, ղատտար, իֆթիրաճը, շիրրէթ:

Imposture (էնփօսթիւռ) գ. իգ. Զրպարտութիւն, չարախօսութիւն, խաբէութիւն, պատրանք, ստութիւն, կեղծաւորութիւն. Տէլպիսլիք, տէլպիս, հիլէ, մէքր, այնաճըլըգ, րէնք, շիրրէթլիք:

Impôt (էնփօ) գ. ար. Հարկ, բաժ. խարաճ, ճէզիյէ, վէրկի, սալըանէ:

Impotent, ente (էնփօթան, անթ) ած. Խեղ, հաշմ, կարկամեալ. Սագաթ, քէօթիւրիւմ, չօլագ, թօփալ:

Impraticable (էնփռաթիքապլ) ած. Անգործադրելի, դժուարաձեռն, դժուարին: դէգ, դժուարաբարոյ, անբերելի, դժուարակոխ. Կէլիլմէզ. գօնուշուլմազ, դիդիզ. օլմազ, իշլէնմէզ, վիճտան կամ ամէլէ կէլմէզ, էթիլմէզ:

Imprécation (էնփռէքասիօն) գ. իգ. Անէծք, չարամաղթութիւն. Լանէթ, պէտտուա, պէտտուա, իլէնճ:

Imprécatoire (էնփռէքաթօառ) ած. Անիծական, չարամաղթ, անիծակուռ:

Imprégnation (էնփռէնեասիօն) գ. իգ. Պատարումն կամ առգորումն հիւթոյք:

Imprégner (էմփռէնեէ) Պատարուն առնել կամ առգորել, լուծանել (ըստ բնաբանից). Պիր էշյայը աիէր նէանէ իլէ գարըշդըրմագ կամ իմտիզաճ էթմէք:

Imprenable (էնփռընապլ) ած. Անառիկ, անմարտնչելի, անըմբռնելի. Ալընմազ, դուդուլմազ:

Imprescriptibilité (էնփռէսքռիփթիպիլիթէ) գ. իգ. Ազատութի 'ի նախագրութենէ:

Imprescriptible (էնփռէսքռիփթիպլ) ած. Աննախագրելի, զերծ կամ ազատ 'ի նախագրութենէ (ըստ իրաւաբանից). Մուլքինէ կամ տէաւրիւֆինէ նիհայէթի եօգ, նիհայէթսիզ:

Impresses (էնփռէս), տե՛ս Intentionelles.

Impression (էնփռէսիօն) գ. իգ. Տպաւորութիւն: տիպ, պատկեր, կնիք: տպագրութիւն: տպաւորութիւն կամ պատկեր մնայ, կարծիք. թէէսիր, էսէր, սալագ. պասմա, սիքքէ. տաղ. րիգգատ:

Imprévoyance (էնփրէվօայէանս) գ. իգ. Անզգուշութիւն, չլինելն նախատես. ղաֆիլլիք, պասիրէթսիզլիք:

Imprévoyant, ante (էնփրէվօայէան, անտ) ած. Անզգոյշ, որ ոչ է նախատես կամ նախահայեաց. պասիրէթսիզ, ղաֆիլ:

Imprévu, ue (էնփրէվիւ) ած. Անակնկալ, անկարծելի, յանկարծակի. նակէհան, նակէհանի, անսըզ, ապանսըզ, ղաֆիլ:

Imprimage (էնփրիմաժ) գ. իգ. Անցուցանելն զթելն (ըստ ոսկեմանաց):

Imprimer (էնփրիմէ) բ. ն. Տպաւորել, դրոշմել. պասմագ, սիքքէլէմէք: տպագրել. 'ի լոյս արձանացուցանել. պասմագ, թապ էթմէք: տպաւորել 'ի միտս. խաթըրտա թութմագ:

Imprimerie (էնփրիմրի) գ. իգ. Արուեստ տպագրութեան: տպարան. պասմա, թապ: պասմախանէ, թապխանէ:

Imprimeur (էնփրիմէօր) գ. ար. Տպող, տպագործ. պասմաճը:

Imprimure (էնփրիմիւր) գ. իգ. Ներկ թղթոյ կամ կտաւոյ նկարուց:

Improbable (էնփրօպապլ) ած. Անհաւանական, անհաւանելի, անընդունելի. պավր օլունմազ, նամագպուլ:

Improbation (էնփրօպասիօն) գ. իգ. Անհաւանութիւն, պախարակումն, մերժումն. պէյէնմէմէ, էյիւ կէօրմէ, թագպիհ:

Im-promptu (էն փրօնփթիւ) գ. ար. Բանաստեղծութիւն արարեալ յանպատրաստից (է բառ Լատին). ապանսըզ նազմըլմըշ կամ սէօյլէնմիշ շէյ:

Impropre (էնփրօփր) ած. Անյատուկ, անվայելուչ, պխտակ. նամախսուս, միւնասիպ տէյիլ:

Improprement (էնփրօփրըման) մակ. Անյատկապէս, պխտակաբար, ոչ ըստ արժանւոյն:

Impropriété (էնփրօփրիէթէ) գ. իգ. Անվայելչութիւն, պխտակութիւն. նամախսուսլուգ:

Improuver (էնփրուվէ) բ. ն. Մերժել, անարգել, ոչ հաւանել, դատապարտել, պախարակել. պէյէնմէմէք. ֆէսինք կամ թահսին էթմէմէք, րըզասըն վէրմէմէք, րազը օլմամագ:

Improvisateur, trice (էնփրօվիզաթէօր, թրիս) գ. ար. և իգ. Բանաստեղծ անակնկալ. ապանսըզ պէյիթ ինշա էտէն քիմէսնէ:

Improviser (էնփրօվիզէ) բ. ն. և չ. Յօրինել կամ ասել ոտանաւոր բանս յանպատրաստից. սատէ պէյիթ ինշա էտիփ սէօյլէմէք:

à l'**Improviste** (էնփրօվիստ) մակ. Անակնկալ, յեղակարծում ժամու, յանկարծակի, յանպատրաստից. անսըզ, ապանսըզ, նակէհան, անսըզտան:

Imprudemment (էնփրիւտաման) մակ. Անխոհեմաբար, անհանճարաբար, առանց խորհրդոյ. ագըլսըզլըգ իլէ, պիլա թէտպիրն, ղաֆլէթ իլէ. թէտպիրսիզլիք իլէ, պի թէտպիր:

Imprudence (էնփրիւտանս) գ. իգ. Անխոհեմութիւն, անմտութիւն, յանդգնութիւն, վրիպակ, սխալումն, սխալանք. ագըլսըզլըգ, նատանլըգ, ղաֆիլլիք, ղաֆլէթ:

Imprudent, ente (էնփրիւտան, անտ) ած. Անխոհեմ, անլսող, անհանճար, անխորհուրդ, յանդուգն. ագըլսըզ, վուգուֆսուզ, պի թէտպիր, ղաֆիլ, իշէն վէ ամէլէն ղաֆիլ:

Impubère (էնփիւպէր) գ. ար. և իգ. Որ չև է հասեալ յարբունս. պուլուղա էրիշմէմիշ, նա պալիղ, նարէսիտէ, էմրէտ:

Impudemment (էնփիւտաման) մակ. Անամօթաբար, լրբաբար. արսըզլըգ իլէ, էտէպսիզլիք իլէ, քիւստախանէ:

Impudence (էնփիւտանս) գ. իգ. Անամօթութիւն, լրբութիւն. արսըզլըգ, էտէպսիզլիք, քիւստախի, քիւստախլըգ, ուտանմազլըգ, ուրսըզլըգ:

Impudent, ente (էնփիւտան, անտ) ած. և գ. Անամօթ, լիրբ, յայրատ, պագշոտ. ուտանմազ, արսըզ, հայասըզ, էտէպսիզ, քիւստախ, ուրսըզ:

Impudeur (էնփիւտէօր) գ. իգ. Անամօթութիւն, յայրատութիւն:

Impudicité (էնփիւտիսիթէ) գ. իգ. Անպարկեշտութիւն, անառակութիւն, զազրութիւն, պագշոտութիւն. նամուսսըզլըգ, ֆահշ, պէտֆիիլլիք, ըֆֆէթսիզլիք:

Impudique (էնփիւտիք) ած. և գ. Անպարկեշտ, անմաքուր, պագշոտ, անառակ. նամուսսըզ, ֆահիշ, պէտֆիիլ, ըֆֆէթսիզ, էտէպսիզ, հայասըզ:

Impudiquement (էնփիւտիքման) մակ. Անպարկեշտաբար, անպատկառաբար. նամուսսըզլըգ իլէ, տէրքի էտէպ իլէ, ֆահիշանէ:

Impugner (էնփիւնիէ) բ. ն. Հակառակել, վիճել, յաղթահարել բանիւ և գրով. գարշը տուրմագ. գարշու գօյմագ:

Impuissance (էնփիւիսանս) գ. իգ. Անկարութիւն, ակարութիւն. գուվվէթսիզլիք, գուտրէթսիզլիք, աճիզլիք: անկարողութիւն 'ի զաւակագործել. իգթիտարսըզլըգ, ըննինէթ:

Impuissant, ante (էնփիւիսան, անտ) ած. Անկար, ակար, անզօր, անձեռնհաս. գուվվէթսիզ, գուտրէթսիզ, աճիզ գատիր տէյիլ: անկարող 'ի զաւակագործել. իգթիտարսըզ, ըննին:

Impulsif, ive (էնփիւլսիֆ, իվ) ած. Մղական, մղիչ:

Impulsion (էնփիւլսիօն) գ. իգ. Մղումն, մղանք, մղողութիւն: գրգռումն, գրգիռ, հրապոյրք. իթթա, իճաա, իշի վէրէն, տուրթտէ, իղվա, իղրա, հավէսէթ, թահրիկ, թէշվիք:

Impunément (էնփիւնէման) մակ. Անպատիժ, անպատուհաս: անխնաս· մուֆթէ, ճէզասըզ իլէ:

Impuni, ie (էնփիւնի) ած· Անպատիժ, անպատուհաս, առանց պատժոյ· ճէզասըզ, հագգընտան չէքիլմէմիշ, մուֆթէ չէքիլմիշ:

Impunité (էնփիւնիթէ) գ· իգ· Անպատժութիւն, ազատութիւն ՚ի պատժոց· մուֆթլուք, ճէզասըզլըգ, ազապսըզլըգ· հագգընտան չէքիլմէմէ:

Impur, ure (էնփիւր) ած· Անմաքուր, անսուրբ, խառնակ, շաղախեալ: զազիր, աղտեղի, պագշոտ, անհամեստ· նափաք, պուլանըգ, մուրտառ, նէճիս, ղայրը խալիս· էդէպսիզ:

Impureté (էնփիւրթէ) գ· իգ· Անմաքրութիւն, աղտեղութիւն, աղտ, զազրութիւն, պղծութիւն, պագշոտութիւն· նափաքլըգ, մուրտառլըգ, նէճասէթ, էդէպսիզլիք:

Imputation (էնփիւթասիօն) գ· իգ· Փոխարէն, հատուցումն, փոխարինութիւն· Իրաւ: ստգտանք, բամբանք, սուտ ամբաստանութիւն· սուչլամա, իֆթիրա, պուհթան, թէօհմէթ:

Imputer (էնփիւթէ) բ· ն· Ստգտանել, ստգիւտ ՚ի վերայ արկանել, համարել ՚ի յանցանս· սուչլամագ, իւսթիւնէ պըրագմագ, իֆթիրա գամ համլ էթմէք, թէօհմէթ գամ պէօհթան էթմէք: վճարել, հատուցանել, փոխարինել· իտրաճ էթմէք:

Inabordable (ինապօրտապըլ) ած· Անմատչելի, անմատոյց, անմերձենալի· եանաշըլմազ, մուտէնի իլէ վուսուլ:

Inaccessible (ինաքսէսիպըլ) ած· Անմատոյց, անմատչելի, անմերձենալի: խիստ, դաժան, անողոքելի· եանաշըլմազ· գօնուշուլմազ, եանընա վարըլմազ:

Inaccommodable (ինաքօմօտապըլ) ած· Անհաշտելի, անմիաբան, անյարմար:

Inaccordable (ինաքօրտապըլ) ած· Զոր չէ մարթ շնորհել:

Inaccostable (ինաքօսթապըլ) ած· Անմերձենալի, դաժան, անհամբոյր· եանաշըլմազ, եագլաշըլմազ, եանընա վարըլմազ, գօնուշուլմազ:

Inaccoutumé, ée (ինաքութիւմէ) ած· Անսովոր, օտար· օլա գէլմէմիշ, մուամէլ օլմայան, իսթիմալէ գէլմէզ, խարիճի ատէթ, խիլաֆի մութատ:

Inactif, ive (ինաքթիֆ, իվ) ած· Որ ոչ ներգործէ: անգործ, անզգայ, թմբեալ, անշարժ, ծանրաշարժ· ադըր հարէքէթլի, հարէքէթսիզ:

Inaction (ինաքսիօն) գ· իգ· Դադարումն յանելոյ կամ յանելութենէ· հարէքէթսիզլիք, դինմէքլիք, ֆէրաղաթ: անցաւութիւն, անզգայութիւն, թմրութիւն, ընդարմացումն· տէմպէլլիք, տէքէսիւլ:

Inadmissible (ինատմիսիպըլ) ած· Անընդունելի, զոր չէ մարթ ընդունել· գապուլ օլունմազ, իճազէթ վէրիլմէզ:

Inadvertence (ինատվէրթանս) գ· իգ· Անմտածութիւն, անմտադրութիւն, անուշադրութիւն· ղաֆլէթ:

Inaliénabilité (ինալիէնապիլիթէ) գ· իգ· Անկարութիւն յօտարացուցանել կամ ՚ի վաճառել:

Inaliénable (ինալիէնապըլ) ած· Զոր չէ մարթ օտարացուցանել կամ վաճառել· իֆրազ օլունմազ, սաթըլմազ, քէնտի տէվրիւֆինտէն չըգարըլմազ, էլտէն չըգալմազ:

Inalliable (ինալիապըլ) ած· Անբաղադրելի, որ ոչ խառնի ընդ այլում: անմիաբան· գարըշդըրըլմազ, իմթիզաճ օլունմազ· գօնուշուլմազ, պիրլէշմէզ:

Inaltérable (ինալթէրապըլ) ած· Անայլայլելի, անփոփոխ, անփոփոխելի· լա եութէղայյէր, նա մութէղայյիր, պօզուլմազ, դէյիշիլմէզ:

Inamissibilité (ինամիսիպիլիթէ) գ· իգ· Անկորստականութիւն, լինելն անկորուստ:

Inamissible (ինամիսիպըլ) ած· Անկորուստ (շնորհք):

Inamovibilité (ինամօվիպիլիթէ) գ· իգ· Անշարժութիւն, անփոփոխութիւն· տէղայիւր օլունմամազլըգ, դէյիշիլմէզլիք:

Inamovible (ինամօվիպըլ) ած· Անշարժ, հաստատուն, անփոփոխ· դէյիշիլմէզ, տէղայիւր պուլմազ:

Inangulé, ée (ինանկիւլէ) ած· Անանկիւն, որ ոչ ունի անկիւնս:

Inanimé, ée (ինանիմէ) ած· Անհոգի, անշունչ, անզգայ· ճանսըզ, պի ճան:

Inanition (ինանիսիօն) գ· իգ· Տկարութիւն, նուաղումն, լքումն յանսուաղութենէ· աճլըգ, ճու, զայիֆլանմա:

Inaperçu, ue (ինափէրսիւ) ած· Անտես, անծանօթ· կէօրիւլմէմիշ, կէօրիւնմէզ:

Inapplicable (ինափլիքապըլ) ած· Զոր չէ մարթ մերձեցուցանել՝ ՚ի կիր արկանել կամ պատշաճել· ույղուն կէլմէզ, եագըշմազ, նիսպէթ օլունմազ կամ օլմազ:

Inapplication (ինափլիքասիօն) գ· իգ· Անմտադրութիւն, անհոգութիւն· էհմալ, էհմալճըլըգ:

Inappliqué, ée (ինափլիքէ) ած· Անմտադիր, անհոգ, անփոյթ· էհմալճը:

Inappréciable (ինափրէսիապըլ) ած· Անարգ, անպիտան, չնչին· պահասըզ, պահասը եօգ, պիր շէյ տէյմէզ:

Inaptitude (ինափթիթիւտ) գ· իգ· Անյարմարութիւն, անպիտանութիւն· իսթիտատսըզլըգ, եարամազլըգ:

Inarticulé, ée (ինարթիքիւլէ) ած· Անյօդ, անորոշ, զոր չէ մարթ կամ դժուարին է արտասանել· թէլէֆֆիւզ օլունամազ, սէօյլէնմէմիշ:

Inattaquable (ինաթաքապըլ) ած· Անմարտնչելի, անվանելի, անառիկ· դէօյիւշիւլմէզ, ճէնկ իլէ ալընմազ:

Inattendu, ue (ինաթանտիւ) ած· Անակնկալ, անակնունելի, անյոյս, անկարծելի. պէքլէնմէմիշ, ինթիզար օլունմամըշ, մունթազըր տէյիլ, ումուտ օլմայան, նա մութէհայյէլ, ափանսըզ, ումմատըքան:

Inattentif, ive (ինաթանթիֆ, իվ) ած. Անուշադիր, անհոգ, անփոյթ. տիքքաթ էտմէյէն:

Inattention (ինաթանսիօն) գ. իգ. Անուշադրութիւն, անհոգութիւն, անզգուշութիւն. տիքքաթսըզլըք, ղաֆլէթ:

Inaugural, ale (ինօկիւռալ) ած. Հանդիսի թագադրութեան:

Inauguration (ինօկիւռասիօն) գ. իգ. Հանդէս թագադրութեան. թաքիյէ, պէյաթ, թէպէրրիք, ճիւլուս:

Inaugurer (ինօկիւռէ) ը. ն. Օծանել, նուիրել, կատարել զհանդէս թագադրութեան. թաքիյէ էթմէք, ճիւլուս էթմէք:

Incaguer (էնքակէ) ը. ն. Ձայն տալ, յառաջ կոչել, ախոյեան ընդդէմ ելանել. մէյտան օքումագ:

Incalculable (էնքալքիւլապըլ) ած. Անթիւ, անհամար, անթուելի. հիսապսըզ, իհսա օլունմազ, հիսապա կէլմէզ:

Incalicé, ée (էնքալիսէ) ած. Անկոկոն, առանց կոկոնի:

Incamération (էնքամէռասիօն) գ. իգ. Առնուլն կամ յաւելումն 'ի ժառանգութիւն եկեղեցւոյ:

Incamérer (էնքամէռէ) ը. ն. Առնուլ կամ յաւելուլ զերկիր ինչ 'ի ժառանգութիւն եկեղեցւոյն Հռովմայ:

Incandescence (էնքանտէսանս) գ. իգ. Ըսպիտակութիւն 'ի կիզմանէ. եանմագ իլէ պէյազ օլունմուշ նէսնէնին հալը:

Incandescent, ente (էնքանտէսան, անթ) ած. Սպիտակացեալ յերեսաց կիզման. եանմագ իլէ պէյազ օլունան:

Incane (էնքան) ած. Կարմրափայլ:

Incantation (էնքանթասիօն) գ. իգ. Դիւթութիւն, թովչութիւն, հմայք. ճատըլըգ, ուֆուրպազլըգ, այնաճըլըգ, էֆսուն:

Incapable (էնքափապըլ) ած. Անյարմար, անբաւական, անձեռնհաս. գապիլիյէթսիզ, նագապիլ, իգթիտարսըզ, էլինտէն կէլմէզ, մաարիֆէթսիզ:

Incapacité (էնքափասիթէ) գ. իգ. Անբաւականութիւն, անյարմարութիւն. գապիլիյէթսիզլիք, ատէմի էհլիյէթ, իգթիտարսըզլըգ, մաարիֆէթսիզլիք:

Incarcération (էնքառսէռասիօն) գ. իգ. Բանտարգելութիւն. հապս, թէհապիս, իհթիպաս:

Incarcérer (էնքառսէռէ) ը. ն. Բանդել, դնել 'ի բանտի, արկանել 'ի բանտ. հապս էթմէք, զընտանա գօյմագ կամ պըրագմագ:

Incarnadin, ine (էնքառնատէն, ին) ած. և գ. Փոքր մի կարմրերփեան (գոյն). թէն րէնկի:

Incarnat, ate (էնքառնա, ատ) ած. և գ. Մեղոյշ կամ կարմրերփեան (գոյն). կիւլկիւն, կիւլկիւնէ, ալ. կիւլ րէնկի, կիւլկիւլի:

Incarnatif, ive (էնքառնաթիֆ, իվ) ած. և գ. Որ միաւորէ զմիսն կամ զմարմինն, զօդիչ մարմնոյ:

Incarnation (էնքառնասիօն) գ. իգ. Ներմարմնութիւն, մարդեղութիւն բանին Աստուծոյ. հազրէթի Իսանըն ատէմ օլմասը:

s' Incarner (էնքառնէ) ը. յ. Մարմնանալ, առնուլ մարմին, մարդանալ. թէն ալմագ: աճիլ մսոյ, միաւորիլ կամ կցիլ վէրաց:

Incartade (էնքառթատ) գ. իգ. Բուռն կամ սաստիկ կշտամբանք: յիմարութիւն, կատաղութիւն. տէլի միզաճլըգ, [illegible], գիւսթախլըգ, ղաֆլէթ:

Incendiaire (էնսանտիէռ) գ. Հրձիգ, հրդեհարկու. աթէշ պըրագըճը, հարագ, գունդագճը, եանղըն էթէն:

Incendie (էնսանտի) գ. ար. Հրկիզութիւն, հրդեհ, հրդեհումն. եանղըն, հարիգ: աղմուկ, խռովութիւն:

Incendier (էնսանտիէ) ը. ն. Այրել, կիզուլ, հրդեհել, հրկէզ առնել. եագմագ, եանդըրմագ, թութուշթուրուճ եագմագ, աթէշ պըրագմագ:

Incération (էնսէռասիօն) գ. իգ. Պատելն մոմով, մոմապատութիւն:

Incertain, aine (էնսէռթէն) ած. և գ. Անհաւաստի, անյայտ, անստոյգ, երկբայ, կեղակարծ, տարտամ՝ յեղյեղուկ, փոփոխական. պէլլի կամ կէրչէք օլմայան, շիւպհէլի, նա մալիւմ, տէկիշիր. մութէրէտտիտ:

Incertainement (էնսէռթէնման) մակ. Անստոյգ, անհաւաստի, յերկբայս, երկբայաբար. շիւպհէ իլէ:

Incertitude (էնսէռթիթիւտ) գ. իգ. Անստուգութիւն, անհաւաստութիւն, երկբայութիւն. շիւպհէ, պի թահգիգլիք, իրթիապ:

Incessamment (էնսէսաման) մակ. Անյապաղ, անդէն: անդուլ, անդադար, միշտ. պիլա թէախիր, ան գարիպ, հէման:

Incessible (էնսէսիպըլ) ած. Զոր չէ մարթ թողուլ, յորմէ չէ մարթ հրաժարել. պըրագըլմազ, թէրք էտիլմէզ:

Inceste (էնսէսթ) գ. ար. Ազգապղծութիւն, մծղնէութիւն. ֆիւճիւր իլէ գարապէ, զինա իլէ գարապէ:

Incestueusement (էնսէսթիւէօզման) մակ. Ազգապղծութեամբ, մծղնէութեամբ. ֆիւճիւր իլէ գարապէ իլէ:

Incestueux, euse (էնսէսթիւէօ, էօզ) ած. և գ. Ազգապիղծ, մծղնեայ. ֆիւճճարիւլ գարապէ:

Inchoatif, ive (էնքօաթիֆ, իվ) ած. Ըսկզբնաւորական (բայ). պաշլայըճը, պատի, մուպտի:

Incicatrisable (էնսիքաթռիզապըլ) ած. Անկից, անկցելի (վէրք):

Incidemment (էնսիտաման) մակ. Հարեւանցի, ըստ դիպաց իմն:

Incidence (էնսիտանս) գ. իգ. Անկումն, անկումն 'ի վերայ, դիմումն. տիւշիւշ, ուսգուտ:

Incident (էնսիտան) գ. ար. Դէպք, պատահումն: խնդիր, տարակոյս. իշտիպահ, գավղա, արըզա, րապըտ:

Incident, ente (էնսիտան, անթ) ած. Պատահական, վերահաս, 'ի ներքս անկեալ. արըզա տիւշէն:

Incidentaire (էնսիտանթէռ) ած. Որ խնդրէ զպատճառս, պատճառախնդիր, կռուասէր:

Incidenter (էնսիտանթէ) բ. չ. Պատճառել զպատճառս, խնդիրս յուզել. արըզայէ սէպէպ վէրմէք կամ պաշխա օլմագ, մահանա պուլմագ, սէպէպ տուտմագ:

Incinération (էնսինէռասիօն) գ. իգ. Փոխարկութիւն կամ դարձուցանելն 'ի մոխիր. քիւլ էտմէսի, տէրմիփ:

Incirconcis, ise (էնսիռքօնսի, իզ) ած. Անթլփատ. սիւննէտսիզ:

Incirconcision (էնսիռքօնսիզիօն) գ. իգ. Անթլփատութիւն (սրտի). սիւննէտսիզլիք:

Incise (էնսիզ) գ. իգ. Հատուած կամ մասն ինչ բանի:

Inciser (էնսիզէ) բ. ն. Ճեղքել, հերձանել, պատառել, գծել: հատանել, բաժանել. քէսմէք, քէրտմէք:

Incisif, ive (էնսիզիֆ, իվ) ած. Հատանողական, բաժանող. ախըշտը իզալէ էտէն:

Incision (էնսիզիօն) գ. իգ. Հատումն, հատուած, ճեղքուած, գիծ. քէրտիք:

Incitation (էնսիթասիօն) գ. իգ. Գրգիռ, հրապոյրք. ֆիտ, գըշգըրթմա:

Inciter (էնսիթէ) բ. ն. Գրգռել, դրդել, յորդորել, հրապուրել. ֆիտ վէրմէք, գըշգըրթմագ, հավէսլէնտիրմէք, սիւրտմէք, իւշէնտէմէք, տահրիք էտմէք:

Incivil, ile (էնսիվիլ) ած. Բիրտ, տմարդի, անքաղաքավար, անոպայ. էտէպսիզ, խօյրատ, էրքէնսըզ, պի էտէպ:

Incivilement (էնսիվիլման) մակ. Բրտութեամբ, տմարդութեամբ, չնաշխարհաբար, գեղջկօրէն. պի էտէպանէ, էտէպսիզլիքլէ իլէ:

Incivilité (էնսիվիլիթէ) գ. իգ. Բրտութիւն, տմարդութիւն, գեղջկութիւն. էտէպսիզլիք, խօյրաթլըգ, տէրքի էտէպ, էրքէնսըզլըգ:

Incivique (էնսիվիք) ած. Որ ոչ է նախանձաւոր հայրենեաց:

Incivisme (էնսիվիսմ) գ. ար. Չունելն ըզնախանձ հայրենեաց. հիւպպ իւլ վաթանսըզլըգ:

Inclémence (էնքլէմանս) գ. իգ. Խստութիւն կամ դժնդակութիւն օդոյ. իգլիմ, հավա սէրթլիյի կամ շիտտէթի, շէտտէթլէր:

Inclinaison (էնքլինէզօն) գ. իգ. Խոտորումն կամ շեղումն գծի. պիր սաթ իլէ պիր սաթ պիրլըքթան հասըլ օլան զավիյէ:

Inclinant (էնքլինան) ած. Խոտորնական (գիծ արեգակնացուցակի). էյիլէն, մայիլ:

Inclination (էնքլինասիօն) գ. իգ. Խոնարհումն, թեքումն. էյիլիշ: Հակամիտութիւն, միտումն, յօժարութիւն, սէր. րաղպէթ, մէյլ, ատֆ:

Incliner (էնքլինէ) բ. ն. Խոնարհեցուցանել, հակել, թեքել. էյմէք, էյիլտմէք, գըվըրմագ, պիւքմէք, իմալէ էտմէք: չ. Յօժարիլ, միտել. մայիլ օլմագ, էյիլ տուտմագ: S'incliner, բ. յ. Խոնարհիլ, հակիլ. էյիլմէք, գամէթին պիւքմէք, րիքեու էտմէք:

Inclus, use (էնքլիւ, իւզ) ած. Փակեալ 'ի կամ 'ի ներքս, եդեալ 'ի ծրարի. գափանմըշ, մէվճուտ, մունտէրիճ, իչինտէ օլան:

Inclusivement (էնքլիւզիվման) մակ. Փաղառութեամբ, նովաւ հանդերձ. իլէ, մայէն:

Incoercible (էնքօէռսիպլ) ած. Զոր չէ մարթ ունել կամ սեղմել, անճնշելի. սըղմազ կամ սըղըլմազ:

Incognito (էնքօնիթօ) մակ. Յանծանօթս, զանխլաբար, յայլակերպս (է բառ խտալացւոց). տէպտիլէն, տէպտիլ իլէ, տէպտիլ գըյաֆէթտէ:

Incohérence (էնքօհէռանս) գ. իգ. Անյարմարութիւն, անպատշաճութիւն, անմիաբանութիւն. րապդսըզլըգ, մունասիպէթսիզլիք, ափիշ իլհագ:

Incohérent, ente (էնքօհէռան, անթ) ած. Անյարմար, անպատշաճ, անդէպ, անվայելուչ. րապդսըզ, պիր պիրինէ ույմայան:

Incombustibilité (էնքօնպիւսթիպիլիթէ) գ. իգ. Անկիզութիւն, լինելն անկիզելի կամ անծախելի:

Incombustible (էնքօնպիւսթիպլ) ած. Անկեզ, անկիզելի, անծախ. եանմազ, ատէշտէ եանմազ:

Incommensurabilité (էնքօմանսիւռապիլիթէ) գ. իգ. Անչափութիւն, լինելն անչափելի:

Incommensurable (էնքօմանսիւռապլ) ած. Անչափելի. էօլչիւսիւզ, մէսահա գապիլ տէյիլ:

Incommode (էնքօմօտ) ած. Նեղիչ, դժնդակ, ծանր, յոքնաթախանձ, ձանձրացուցիչ. զահմէտլի, աղըր, ֆաշըրըզ, ըզտըրապ վէրիճի, րահաթսըզ, կիւստախլըգ, զօր:

Incommodé, ée (էնքօմօտէ) ած. Նեղեալ, ձանձրացեալ: հիւանդ, ախտացեալ, խօթացեալ. զահմէտ չէքէն, րահաթսըզ, պի հուզուր, քէյֆսիզ:

Incommodément (էնքօմօտէման) մակ. Դըժուարութեամբ, աշխատութեամբ, վշտօք, նեղութեամբ. րահաթսըզլըգ իլէ, զահմէտ իլէ:

Incommoder (էնքօմօտէ) բ. ն. Անհանգիստ առնել, աշխատութիւն հասուցանել, նեղել, վշտացուցանել, ձանձրոյթ արկանել. զահմէտ կամ րահաթսըզլըգ վէրմէք կամ չէքտիրմէք, զահմէտէ գօմագ կամ սօգմագ, ճաւըրըզլըգ վէրմէք կամ էտմէք, ըզգիւնտ վէրմէք:

Incommodité (էնքօմօտիթէ) գ. իգ. Վիշտ, նեղութիւն, տառապանք, ձանձրոյթ, աշ

ստութիւն. զահմէթ, րահաթսըզլըգ, ճալարըղլըգ: խօթութիւն, ախտակրութիւն, հիւանդութիւն. քէյֆսիզլիք: կարօտութիւն, չքաւորութիւն. իհթիյաճ, հաճէթ:

Incommunicable (էնքօմիւնիքապլը) ած. Անհաղորդ, անհաղորդական. ուլաշըն փէյին ուլաշըլմազ, իւլէշիլմէզ:

Incommutabilité (էնքօմիւթապիլիթէ') գ. իգ. Անփոփոխութիւն, անշարժութիւն, հաստատութիւն (ժառանգութեան):

Incommutable (էնքօմիւթապլը) ած. Անփոփոխ, անշարժ, հաստատուն (ժառանգութիւն). չէնէն սահիպինտէն չըգարըլմազ:

Incommutablement (էնքօմիւթապլըման) մակ. Անշարժաբար, հաստատութեամբ, անփոփոխ:

Incomparable (էնքօնփարապլը) ած. Անբաղդատ, անհամեմատ, անզուգական, աննըման. պի նազիր. պի միսալ:

Incomparablement (էնքօնփարապլըման) մակ. Անբաղդատ առաւելութեամբ, անհամեմատ առաւել, գեր քան. պիլաթէշպիհ:

Incompatibilité (էնքօնփաթիպիլիթէ') գ. իգ. Ներհականութիւն, հակառակ բնութիւն. ույմամազլըգ, իմթիզաճսըզլըգ: անմիաբանականութիւն:

Incompatible (էնքօնփաթիպլը) ած. Անմիաբանական, որոց չէ հնար կալ 'ի միասին, ներհակակիր, հակառակ. ույմայան, ույմազ, իմթիզաճ էթմէյէն, զըտտ, իթթիֆագսըզ:

Incompétemment (էնքօնփէթաման) մակ. Անիրաւաբար, արտաքոյ օրինաց:

Incompétence (էնքօնփէթանս) գ. իգ. Անկարողութիւն դատաւորի, պակասութիւն իրաւասութեան. նաէհլըլըգ, հաքիմին նաէհլ օլտուղու:

Incompétent, ente (էնքօնփէթան, անթ) ած. Անկարող, որ չունի զիրաւասութիւն կամ զիշխանութիւն դատելոյ, անվաւեր. նաէհլ, ճայիզ օլմայան, շէրի օլմայան:

Incomplet, ete (էնքօնփլէ, էթ) ած. Անլցեալ, անկատար, թերի. նաթէմամ, թէքմիլ տէյիլ, ղայրը միւքէմմէլ:

Incomplexe (էնքօնփլէքս) ած. Անբաղադիր, պարզ:

Incompréhensibilité (էնքօնփրէ'անսիպիլիթէ') գ. իգ. Անհասութիւն:

Incompréhensible (էնքօնփրէ'անսիպլը) ած. Անհաս, անբովանդակելի, անիմանալի. անլաշըլմազ, ֆէհմ օլունմազ, լա յիւտրէք:

Incompressible (էնքօնփրէսիպլը) ած. Անճնշելի, աննուաճելի. սըգըլմազ, պասըլմազ:

Inconcevable (էնքօնսըվապլը) ած. Անըմբռնելի, անհասանելի, անիմանալի. անլաշըլմազ, իտրաք կամ ֆէհմ օլունմազ:

Inconciliable (էնքօնսիլիապլը) ած. Անմիաբան. ուզլաշտըրըլմազ, ույղուն կէլմէզ, իթթիֆագ օլմայան: անհաշտելի. պարըշտըրըլմազ:

Inconduite (էնքօնտիւիթ) գ. իգ. Պակասութիւն կամ սխալանք առաջնորդութեան կամ գնացից. մուհաֆազաթլարըն ֆէնա տէտպիրի. զապտսըզլըգ, նիզամսըզլըգ. ֆէնա հարէքէթ:

Incongru, ue (էնքօնկրիւ) ած. Անյարմար, անհամաձայն, անկանոն (ըստ քերականաց). նահվ գավայիտինէ մուղայիր: անդէպ, անհեթեթ, անվայելուչ. պի էտէպ, էրքեանսըզ:

Incongruement (էնքօնկրիւման) մակ. Անյարմարաբար, ընդդէմ կանոնի քերականութեան. նահվ գավայիտինէ մուղայիրէն: յանդէպս, անվայելուչս. էտէպսիզլիք իլէ:

Incongruité (էնքօնկրիւիթէ') գ. իգ. Անյարմարութիւն, անհամաձայնութիւն ընդդէմ կանոնաց քերականութեան. նահվ գավայիտինէ մուղայիր օլան ղալաթ: անպատեհութիւն, անտեղութիւն. էտէպսիզլիք:

Inconnu, ue (էնքօնիւ) ած. և գ. Անծանօթ, աննշան, օտար. պիլինմէմիշ, պիլինմէզ, նա մալում, էճնէպի, պիկեանէ, պէլլիսիզ:

Inconséquence (էնքօնսէ'քանս) գ. իգ. Թիւր հետեւողութիւն, անտեղութիւն 'ի բանս և 'ի գործածս. յօլսուզլուգ, նա հէմվար, մունասէպէթսիզլիք, նէթիճէսի ույմամա:

Inconséquent, ente (էնքօնսէ'քան, անթ) ած. Անհամաձայն, անհանդէտ, արտաքոյ սահմանի կամ սկզբանց. յօլսուզ, մահալսըզ, նա հէմվար, նէթիճէսի ույմայան:

Inconsidération (էնքօնսիտէ'րասիօն) գ. իգ. Անմտածութիւն, անխոհեմութիւն, անխորհրդութիւն, անզգուշութիւն. ֆիքիրսիզլիք, տէտպիրսիզլիք, մուլահազասըզլըգ:

Inconsidéré, ée (էնքօնսիտէ'րէ') ած. Անխորհուրդ, անխոհեմ, անզգոյշ, ապուշ, խօթախօս. ֆիքիրսիզ, տէտպիրսիզ, պի տէտպիր, պիլա մուլահազա, մուլահազասըզ, օնունա պագմազ:

Inconsidérément (էնքօնսիտէ'րէ'ման) մակ. Առանց խորհրդոյ, անմտաբար. ֆիքիրսիզլիք իլէ, մուլահազասըզլըգ իլէ, պի տէտպիր:

Inconsolable (էնքօնսօլապլը) ած. Անմխիթար, անսփոփելի. տէսէլլիսիզ. տէսէլլի պուլմայան, մէյուս:

Inconsolablement (էնքօնսօլապլըման) մակ. Անմխիթար տրտմութեամբ, անմխիթար. տէսէլլիսիզլիք իլէ:

Inconstamment (էնքօնսթաման) մակ. Անհաստատութեամբ, յեղամտութեամբ. գարարսըզլըգ իլէ:

Inconstance (էնքօնսթանս) գ. իգ. Յեղամտութիւն, անհաստատութիւն, փոփոխականութիւն. գարարսըզլըգ, պի գարարլըգ. պի գարարի, հէր ճայիլիք, սէպաթսըզլըգ, պիր ֆիքիրտէ տուրմամա:

Inconstant, ante (էնքօնսթան, անթ) ած. Անհաստատ, յողդողդ, յեղյեղուկ, փոփոխական. պի գարար, գարարսըզ, սէպաթսըզ, հէր ճայի, էէյնի պաշլը, նա փայտար, պիր ֆիքիրտէ տուրմազ:

Inconstitutionnalité (էնքօնսթիթիւսիօնալիթէ) գ. իգ. Չլինելն հնազանդ օրինադրութեանց:

Inconstitutionnel, elle (էնքօնսթիթիւսիօնէլ) ած. Անհնազանդ կամ արտաքոյ օրինադրութեանց. գանուն նամէյէ մուղայըր:

Incontestable (էնքօնթէսթապլ) ած. Անշուշտ, անառարկելի, աներկբայ, հաւաստի, ընկալեալ կամ խոստովանեալ յամենեցունց. մուպահասէ օլունմազ:

Incontinence (էնքօնթինանս) գ. իգ. Անժուժութիւն, անժուժկալութիւն, անառակութիւն. փէրհիզսիզլիք, զապթսըզլըգ: միզաթափութիւն. սիտիք զօրու:

Incontinent, ente (էնքօնթինան, անթ) ած. Անժոյժ, անժուժկալ, զեղխ, անառակ. փէրհիզսիզ, յա փէրհիզէ րիայէթ էթմէյէն, զապթսըզ:

Incontinent (էնքօնթինան) մակ. Առժամայն, իսկ և իսկ, իսկոյն, նոյնհետայն, վաղվաղակի. օլտէմ, շիմտիճէք, ֆիլ հալ, օ սաաթ:

Inconvenant, ante (էնքօնվընան, անթ) ած. Անվայելուչ, անդէպ, անտեղի, անպատշաճ. մունասէպէթսիզ, եագըշմազ:

Inconvénient (էնքօնվէնիան) գ. ար. Անտեղութիւն, անպատշաճութիւն, դժուարութիւն, խոչ. մունասէպէթսիզլիք, կիւճլիւք, չէթինլիք, իլլէթ:

Inconvertible (էնքօնվէրթիպլ) ած. Անդարձ, անդեղջ, անապաշաւ. տէօնմէզ, փիշման օլմազ:

Incorporalité (էնքօրփօրալիթէ) գ. իգ. Անմարմնութիւն, անմարմնականութիւն. տէնսիզլիք, պիլա ճէսէտի:

Incorporation (էնքօրփօրասիօն) գ. իգ. Ընդխառնութիւն, միաւորութիւն, խառնութիւն. իմթիզաճ, իլհագ, իխթիլաթ, գաթըշմա:

Incorporel, elle (էնքօրփօրէլ) ած. Անմարմին, անմարմնական. տէնսիզ, ղայրի միւճէսսէմ, պիլա ճէսէտ:

Incorporer (էնքօրփօրէ) բ. ն. Ընդխառնել 'ի միասին, խառնել 'ի մի մարմին կամ 'ի մի զանգուած. զամմ խալթ՝ իլհագ կամ իմթիզաճ էտմէք, իխթիլաթ էտմէք, գէթիրմէք. գարըշտըրմագ, գաթմագ:

Incorrect, ecte (էնքօռէքթ, էքթ) ած. Որ ոչ է ուղիղ, վրիպակ. իսլահսըզ, իմլասըզ, տիւզէլթիլմէմիշ. եանլըշլը:

Incorrection (էնքօռէքսիօն) գ. իգ. Անուղղութիւն, վրիպանք. իմլասըզլըգ, իսլահսըզլըգ, եանլըշ, ղալաթ:

Incorrigibilité (էնքօռիժիպիլիթէ) գ. իգ. Բարք անուղղայ, անխրատութիւն, անսաստութիւն. իսլահը գապիլ օլմամա:

Incorrigible (էնքօռիժիպլ) ած. Անուղղայ, անխրատ. գապիլի իսլահ օլմայան, իսլահա կէլմէզ, իսլահսըզ:

Incorruptibilité (էնքօռռիւփթիպիլիթէ) գ. իգ. Անապականութիւն, անեղծութիւն: ամբծութիւն, արդարակորովութիւն. պօզուլմամա, իֆսատ օլունմազլըգ, չիւրիւմէզլիք. հարամ եէմէմէ:

Incorruptible (էնքօռռիւփթիպլ) ած. Անապականացու, անապական, անեղծ, անփուտ. պօզուլմազ, չիւրիւմէզ, խալիս, սաղ: անկաշառ, ողջամիտ, արդարակորով, իրաւադատ. ռիշվէթ ալմազ, հարամ եէմէզ:

Incorruption (էնքօռռիւփսիօն) գ. իգ. Անեղծութիւն, անփտութիւն. պօզուլմազլըգ:

Incrassant, ante (էնքռասսան, անթ) ած. Որ թանձրացուցանէ, թանձրացուցիչ:

Incrédibilité (էնքռէտիպիլիթէ) գ. իգ. Անհաւատալիութիւն, լինելն անհաւատալի. ինանըլմազլըգ:

Incrédule (էնքռէտիւլ) ած. և գ. Անհաւատ, անհաւան, դժուարահաւան. ինանմայան, ինանմազ, գէմ իթիգատ, իմանսըզ, իթիգատսըզ:

Incrédulité (էնքռէտիւլիթէ) գ. իգ. Անհաւատութիւն, անհաւանութիւն. ինանմամա, ինանմամազլըգ, իմանսըզլըգ, իթիգատսըզլըգ:

Increé, ée (էնքռէէ) ած. Անստեղծ, անարար, յաւիտենական. եարադըլմամըշ, ղայըր մախլուգ:

Incroyable (էնքռօայէապլ) ած. Անհաւատալի, դժուարահաւատ, զարմանալի, նորահրաշ, անչափ. ինանըլմայաճագ, ինանըլմազ, աքլէ կէլմէզ, սէօյլէնսէ ինանըլմազ:

Incrustation (էնքռիւսթասիօն) գ. իգ. Դրուագ: շրջանակ. սըվայըշ, սըվա, էնքավիր, մուհրէյի դիվար:

Incruster (էնքռիւսթէ) բ. ն. Դրուագել կճեայ տախտակօք կամ կճովք զարմուն. սըվամագ, տատէին էտմէք:

Incubation (էնքիւպասիօն) գ. իգ. Թխսումն. գօլուգլա, եումուրթայա օթուրմա:

Incube (էնքիւպ) գ. ար. Քաջ, մղձաւանջ. աղըր պասան:

Inculpation (էնքիւլփասիօն) գ. իգ. Զրպարտութիւն, չարախօսութիւն, բամբաս. սուչլամագլըգ, սուչլամա, թէօհմէթ, զէմմ, պիհթան:

Inculper (էնքիւլփէ) բ. ն. Չարախօսել, զրպարտել. բամբասանս արկանել 'ի վերայ, ստգտանել, պախարակել, մեղադիր լինել. սուչլամագ. համլ կամ իսնատ էտմէք, զէմմ կամ պիհթան էտմէք, ափ չէքմէք, այըպլամագ, սուչլու չըգարմագ:

Inculquer (էնքիւլքէ) բ. ն. Յեղյեղել զբանս, սաէպ կրկնել, 'ի վեր և 'ի վայր յեղյեղել. տէքրարլամագ, զօր իլէ էօյրէտմէք կամ անլաթմագ:

Inculte (էնքիւլթ) ած. Անգործ, ոչ մշակեալ, կորդ, ամայի: անարուեստ, անպաճոյճ: անկիրթ, անուսայ, գեղջուկ, չինականագոյն. իշլէնմէմիշ, տիւզէլմէմիշ, մուատտալ, մամուր օլմայան, ֆասիհ տէյիլ, գապա:

Inculture (էնքիւլթիւռ) գ. իգ. Անմշակութիւն, անարուեստութիւն, բրտութիւն:

Incurabilité (էնքիւռապիլիթէ) գ. իգ. *Անբուժութիւն.* ճարասըզլըգ, իլաճսըզլըգ:

Incurable (էնքիւռապլ) ած. *Անբժշկելի, անբոյժ, անդարման.* ճարասըզ, էյի օլմազ, իլաճսըզ, բի իլաճ, մումթէնի իւլ իլաճ, շիֆասըզ:

Incurie (էնքիւռի) գ. իգ. *Անհոգութիւն, զանցառութիւն.* իհմալճըլըգ, իհմալ, ղաֆիլլիք, ղաֆլէթ:

Incursion (էնքիւռսիօն) գ. իգ. *Արշաւանք, ասպատակութիւն.* չէթէ, ագըն: Faire des incursions, *արշաւել կամ ասպատակել յերկիր թշնամեաց.* չէթէյէ չըգմագ, ագըն էթմէք, դալմագ:

Inde (էնտ) գ. իգ. *Ներքին Հնդկաց.* Հինտ:

Indébrouillable (էնտէպռուիյապլ) ած. *Անլուծանելի, անմեկնելի.* չէօզիւլմէզ:

Indécemment (էնտէսաման) մակ. *Անվայելուչս, գժպատեհս, յանդէպս.* էտէպսիզլիք իլէ, էտէպսիզ, բի էտէպանէ:

Indécence (էնտէսանս) գ. իգ. *Անվայելչութիւն, անպատեհութիւն, անտեղութիւն.* եագըշըգսըզլըգ, էտէպսիզլիք:

Indécent, ente (էնտէսան, անտ) ած. *Անվայելուչ, գժպատեհ, անտեղի, անպատշաճ, անհամեստ, անպարկեշտ.* եագըշմազ, նա սէզա, էտէպսիզ:

Indéchiffrable (էնտէշիֆռապլ) ած. *Անվերծանելի, անլուծանելի, անիմանալի, անմեկնելի, անթարգմանելի, մթին, խրթնաբան.* օգունմազ, օգունուլմազ, աչըլմազ:

Indécis, ise (էնտէսի, իզ) ած. *Անորոշ, ոչ սահմանեալ: Թերամիտ, կեղակարծ, յերկբայս.* ֆասլ օլունմամըշ, մուգարրէր տէյիլ. շիւպհէլի, մութէրէտտիտ:

Indécision (էնտէսիզիօն) գ. իգ. *Անստուգութիւն, անորոշութիւն: երկբայ, կեղակարծութիւն.* շիւպհէ. թէրէտտիւտ, իրթիապ, շիւպհէտէ օլմա:

Indéclinable (էնտէքլինապլ) ած. *Անհոլով (անուանք).* թասրիֆ օլունմազ:

Indécrottable (էնտէքռօթապլ) ած. *Որ ոչ կարէ քերել կամ մաքրել զաղտեղութիւնս (անասուն).* չամուռու չըգարըլմազ, չամուռտան թէմիզ օլունմազ:

Indéfectibilité (էնտէֆէքթիպիլիթէ) գ. իգ. *Անպակասելութիւն, անսխալութիւն.* բի զէվալլըգ:

Indéfectible (էնտէֆէքթիպլ) ած. *Անպակասելի, անսխալ.* բի զէվալ:

Indéfini, ie (էնտէֆինի) ած. և գ. *Անորոշ, անսահման, անկատար.* նա մահտուտ:

Indéfiniment (էնտէֆինիման) մակ. *Անորոշակի, անսահմանաբար.* հէճհի նա մահտուտ իւզրէ:

Indéfinissable (էնտէֆինիսապլ) ած. *Անորոշ, տարտամ.* թարիֆ՝ պէյան օլունմազ, վասֆէ կէլմէզ:

Indélébile (էնտէլէպիլ) ած. *Անջնջելի, անջինջ, անեղծ.* մահվ օլունմազ, չըգարըլմազ, սիլինմէզ, զէվալ օլմազ:

Indélébilité (էնտէլէպիլիթէ) գ. իգ. *Լինելն անջնջելի:*

Indélibéré, ée (էնտէլիպէռէ) ած. *Անխորհրդածեալ, անխորհրդաբար, առանց ածելոյ զմտաւ.* տիւշիւնմէյէրէք, մագսատ վէ իխթիյարսըզ, նակէհան, օլտէմ:

Indemniser (էնտամնիզէ) բ. ն. *Ազատել 'ի տուգանաց կամ 'ի պարտուց, հատուցանել կամ տուժել զվնասն.* տազմին էթմէք, զարարըն էօտէմէք, զարարտան գուրթարմագ:

Indemnité (էնտամնիթէ) գ. իգ. *Անվնասութիւն, ազատութիւն 'ի տուգանաց.* տազմին:

Indépendamment (էնտէբանտաման) մակ. *Անկախութեամբ, ազատօրէն, ինքնիշխան, բացարձակ.* մուսթագըլլ, մութլագ:

Indépendance (էնտէբանտանս) գ. իգ. *Անկախութիւն, ազատութիւն, ինքնիշխանութիւն.* ազատլըգ, սէրպէսթլիք, իսթիգլալ:

Indépendant, ante (էնտէբանտան, անտ) ած. *Ազատ, անկախ, ինքնիշխան, ինքնատէր.* սէրպէսթ, ազատ, պաշը պաշընա, քէնտի պաշընա, վէլէնտ, մուսթագըլլ:

Indestructibilité (էնտէսթռիւքթիպիլիթէ) գ. իգ. *Անեղծութիւն, անքակութիւն:*

Indestructible (էնտէսթռիւքթիպլ) ած. *Անկործան, անքակտելի, անեղծանելի.* մումթէնի իւլ ինհիտամ, եըգըլմազ, ինհիտամ պուլմազ, պօզուլմազ:

Indétermination (էնտէթէռմինասիօն) գ. իգ. *Անորոշողութիւն, տարտամութիւն, վարանք, վարանամտութիւն.* շիւպհէտէ օլմա:

Indéterminé, ée (էնտէթէռմինէ) ած. *Անորոշ, տարտամ, չեւ ես սահմանեալ: վարանամիտ, երկբայ.* ղայրը մուայէն, շիւպհէտէ օլան:

Indéterminément (էնտէթէռմինէման) մակ. *Անորոշակի, անորոշաբար, անսահմանաբար, յերկբայս.* հէճհի ղայրը մուայէն իւզրէ, շիւպհէ իլէ:

Indévot, ote (էնտէվօ, օտ) ած. և գ. *Անջերմեռանդն, անեռանդն.* իպատէտսիզ, սօֆու օլմայան, բի նամազ:

Indévotement (էնտէվօթման) մակ. *Անջերմեռանդն, առանց եռանդեան.* իպատէտսիզլիք իլէ:

Indévotion (էնտէվօսիօն) գ. իգ. *Անջերմեռանդութիւն պակասութիւն եռանդեան, գաղջութիւն.* իպատէտսիզլիք, բինամազլըգ:

Index (էնտէքս) գ. ար. *Ցանկ գրոց: ցուցակ արգելեալ գրոց.* ֆիհրիսթ, ֆիհրիսթ. տէֆթէր: *ցուցամատն.* շէհատէթ բարմագը, սապպէթ բարմագը. (*է բառ Լատին*):

Indicateur (էնտիքաթէօռ) գ. ար. և ած. *Ցուցանող, ցուցակ.* կէօսթէրիճի, տէլիլ, տէլալէթ էտիճի:

Indicatif (էնտիքաթիֆ) գ. ար. և ած. Սահմանական (եղանակ բայից). հապէրի : ցուցանող, ցուցական. տէլալէթ էտիճի, կէօստէրիճի :

Indication (էնտիգասիօն) գ. իգ. Ցոյց, ցուցումն, ցուցակութիւն, նշան, նշանակ. կէօստէրմէքլիք, տէլալէթ, իմա, իշարէթ, նիշան :

Indice (էնտիս) գ. ար. Ցոյց, նշան, նշանակ, ապացոյց. ալամէթ, նիշան, էսէր : ցուցակ արգելեալ գրոց : դասակարգութիւն բառից:

Indicible (էնտիսիպըլ) ած. Անասելի, անճառ, անպատում. թէնքիրմէզ, տարիֆ օլունմազ, վասֆէ կէլմէզ, սէօյլէնիլմէզ:

Indiction (էնտիքսիօն) գ. իգ. Ընդիկտիոն (միջոց հնգետասան ամաց). օնպէշ սէնէլիք, օնպէշ սէնէ միտտէթի կամ տէվրի : կոչ ժողովոյ 'ի սահմանեալ աւուր: գումարումն սինհոդոսի:

Indien (էնտիէն) գ. ար. Համատեղութիւն ինչ: Հնդիկ. հինտի, հինտիսթանլը:

Indienne (էնտիէն) գ. իգ. Կերպաս ինչ հնդկաց. հինտ գումաշը, ալաճա:

Indifféremment (էնտիֆէրաման) մակ. Անխտրաբար, միապէս, հաւասարապէս: անփոյթութեամբ, յանհոգս. այըրմ ֆարգըն, ֆարգսըզըլէ, մուհայէրլիք իլէ. պի իհտիյար, պի տէֆէքքիւր:

Indifférence (էնտիֆէրանս) գ. իգ. Անզանազանութիւն, անխտրութիւն. ֆարգսըզլըգ, մուհայէրլիք, պի միհիմլիք, միւպահլըգ: անհոգութիւն. սօվուգլուգ, պէրվասըզլըգ:

Indifférent, ente (էնտիֆէրան, անթ) ած. և գ. Անտարբեր, անզանազան, անխտիր. ֆարգսըզ պիր, մուհայէր, միւպահ, ճայիզ: անհոգ, անփոյթ, անյօժար. պէրվասըզ, սօվուգ գանլը, մուհամալէսիզ:

Indigence (էնտիժանս) գ. իգ. Կարօտութիւն, չքաւորութիւն, յետին աղքատութիւն. իհտիյաճ, հաճէթ, ֆուգարէթ, էօգսիւզլիւք:

Indigène (էնտիժէն) գ. և ած. Բնիկ, գաւառական. վիլայէթլի, եէրլի:

Indigent, ente (էնտիժան, անթ) ած. Կարօտ, կարօտեալ, չքաւոր. էօգսիւզ, միւհթաճ, հաճէթլի, ֆագըր, զիւյիւրթ, զէվալլը:

Indigeste (էնտիժէստ) ած. Անմարս, դժուարամարս, անհալ, ոչ մարսեալ. սինիրմէզ, հազմ օլունմազ, էրիմէզ: անկարգ, շփոթ, խառնիխուռն. փէրիշան, րապըտասըզ, սըրասըզ, գարըշըգ:

Indigestion (էնտիժէստիօն) գ. իգ. Անմարսութիւն, դժուարամարսութիւն. սինիրմէմէքլիք, ադէմի հազմ, սինմէմէ:

Indigète (էնտիժէթ) գ. ար. Բնիկ կամ ընտանի դիք հեթանոսաց:

Indignation (էնտինեասիօն) գ. իգ. Սրտմտութիւն, բարկութիւն, զայրոյթ, ցասումն. դարղընլըգ, ղազապ, էօֆքէ:

Indigne (էնտինէ) ած. և գ. Անարժան. լայըգ օլմայան, լայըգ տէյիլ, նա լայըգ : դժպատեհ, անվայելուչ, չար, վատթար, անզգամ. նա մուսթահագգ, նա սէզա:

Indignement (էնտինեըման) մակ. Անարժանապէս, անարգաբար, թշնամանօք. նա լայըգ, լայըգ օլմայարագ իլէ, իհանէթ իլէ, նա սէզավար իլէ:

Indigner (էնտինեէ) բ. ն. Գրգռել, շարժել 'ի բարկութի, սրտմտեցուցանել. դարըլթմագ, ղազապէ կէթիրմէք, իղճիտմէք: S'indigner, բ. յ. Սրտմտիլ, բարկանալ. դարըլմագ, գագընմագ, խըշմ կամ ղազապէ կէլմէք, ճէք կիւճիւնէ կէլմէք:

Indignité (էնտինեիթէ) գ. իգ. Անարժանութիւն, դժպատեհութիւն: Նախատինք, անարգանք. նա սէզալըգ, պի իստիհգագը. այըպ, իհանէթ, շէնաաթ:

Indigo (էնտիկօ) գ. ար. Լեղակ (բոյս և ներկ). չիվիտ, նիլ:

Indigoterie (էնտիկօթրի) գ. իգ. Տեղի և արուեստ յօրինելոյ լեղակ. չիվիտ գարխանէսի:

Indiquer (էնտիքէ) բ. ն. Ցուցանել, նշանակել, ծանուցանել. կէօստէրմէք, իշարէթ էթմէք, տէլալէթ կամ իխպար էթմէք, պույուրմագ, տիւփիրմէք:

Indire (էնտիր) գ. ար. Վարձ կամ եկամուտք ստացուածոյ:

Indirect, ecte (էնտիրէքթ, էքթ) ած. Անուղղակի, խոտորնակի, խոտորնակ. դօլաշըգ, էյրի, մուավվէճ:

Indirectement (էնտիրէքթըման) մակ. Անուղղակի, կողմնակի. դօլաշմագ իլէ, էյրիլիյ իլէ, էլ ալթընտան:

Indisciplinable (էնտիսիփլինապըլ) ած. Անխրատ, անկիրթ, անհրահանգ, անսաստ, ըմբոստ. գապիլի տէալիմ օլմայան, էօյրէնմէզ, ղայտ օլունմազ:

Indiscipline (էնտիսիփլին) գ. իգ. Անհրահանգութիւն, անկրթութիւն, անխրատութիւն. տալիմսիզլիք, իտապսըզլըգ, տէրպիյէսիզլիք:

Indiscipliné, ée (էնտիսիփլինէ) ած. Անկիրթ, անվարժ, անհրահանգ, անխրատ. տալիմսիզ, ղայըր մուալլէմ, տէրպիյէսիզ:

Indiscret, ète (էնտիսքրէ, էթ) ած. Անընտրող, անխոհեմ, անխորհուրդ: որ ոչ է խորհրդապահ, անզգոյշ 'ի բանս. ինսաֆսըզ, պի ինսաֆ, սըր սագլամազ:

Indiscrètement (էնտիսքրէթման) մակ. Անընտրաբար, անընտրողաբար, առանց խորհրդոյ, անմտութեամբ, յանզգոյշս. ինսաֆսըզ, ինսաֆսըզլըգ իլէ:

Indiscrétion (էնտիսքրէսիօն) գ. իգ. Անընտրողութիւն, անխոհեմութիւն, անզգուշութիւն. ինսաֆսըզլըգ, սօնունու տիւշիւնմէմէ:

Indispensable (էնտիսփանսապըլ) ած. Անօրինելի, անհրաժեշտ. ճէք լազըմ, մութլագ իգթիզայ օլան, մուգթէզի, զարուրէթի օլան:

Indispensablement (էնտիսփանսապլըման) մակ. Անհրաժեշտ, հարկաւ, բացարձակապէս. լաճէրէմ, էլպէթ, պիզզարուրէ։

Indisponible (էնտիսփօնիպըլ) ած. Զոր չէ մարթ այլայլել կամ թողուլ կտակաւ. վասիյէթ իլէ վէրիլմէզ։

Indisposé, ée (էնտիսփօզէ) ած. Սակաւ մի խօթացեալ կամ հիւանդ, որ ոչ է քաջառողջ. քէյֆսիզ, նախօշ։ Նեղեալ, դժուարեալ. կիւճէնմիշ, գըզմըշ, գըզըշըգ։

Indisposer (էնտիսփօզէ) բ. ն. Այլայլել շարժել 'ի թշնամութիւն, ածացուցանել. պիրինի պիրինտէն կիւճիւրմէք, գըզդըրմագ։ S'indisposer, բ. չ. Նեղիլ, դժուարիլ, ածանալ, ստարանալ. գըզմագ։

Indisposition (էնտիսփօզիսիօն) գ. իգ. Անառողջութիւն, սակաւ մի խօթութիւն. քէյֆսիզլիք, նախօշլուգ։ ստարանալն 'ի միրոյ, ատելութիւն, խորշումն. գըզմա, իւզիւլ կիւճիւրմէ։

Indisputable (էնտիսփիւթապըլ) ած. Անվիճելի, անհակառակելի, աներկբայ. մունազաա օլունմազ, գավղա էտէճէք շէյ եօգ, նիզա օլմազ։

Indissolubilité (էնտիսօլիւպիլիթէ) գ. իգ. Լինելն անլուծանելի, անքակութիւն, անլուծութիւն։

Indissoluble (էնտիսօլիւպըլ) ած. Անլուծանելի, անլոյծ, անքակտելի. չէօզիւլմէզ, հալլ օլունմազ, էրիմէզ, լա ենֆագ։

Indissolublement (էնտիսօլիւպլըման) մակ. Անլուծանելի, անքակ։

Indistinct, cte (էնտիսթէնք) ած. Անորոշ, շփոթ, աղօտ. ֆարգսըզ, ֆարգ օլունմազ, գարանլըգ, գարըշըգ։

Indistinctement (էնտիսթէնքթըման) մակ. Անորոշակի, անորոշ, խառն, շփոթ իմն. ֆարգսըզ, գարըշըգ, գարանլըգ։

Individu (էնտիվիտիւ) գ. ար. Անհատ, իւրաքանչիւր. շախս, ֆէրտ, զատ, պիր գիշի։

Individuel, elle (էնտիվիտիւէլ) ած. Անհատական, առանձնական. շախսի, զատի, գիշիյէ մէնսուպ։

Individuellement (էնտիվիտիւէլման) մակ. Անհատաբար, ըստ անհատից, մի ըստ միոջէ. պիրըր, կէնտի։

Indivis, ise (էնտիվի, իզ) ած. Ո՛չ բաժանեալ, անբաժան. պէօլիւնմէմիշ, թագսիմ օլունմամըշ։ Par indivis, 'ի միասին, անբաժանաբար. միւշդէրէք։

Indivisibilité (էնտիվիզիպիլիթէ) գ. իգ. Անբաժանելութիւն, անբաժանութի. թագսիմ օլունմազլըգ։

Indivisible (էնտիվիզիպըլ) ած. Անբաժանելի, անբաժան, անմասն. այըրըլմազ, պէօլիւնմէզ, թագսիմ օլունմազ, լա եէնգասէմ։

Indivisiblement (էնտիվիզիպլըման) մակ. Անբաժանաբար, անմասնաբար։

Indivision (էնտիվիզիօն) գ. իգ. Անբաժանութիւն։

Indocile (էնտօսիլ) ած. Անկրթական, անընտել, խիստ, ստամբակ. գապիլի թալիմ օլմայան, էօյրէթիլմէզ, իտատսըզ։

Indocilité (էնտօսիլիթէ) գ. իգ. Անկրթականութիւն, անհրահանգութիւն, անընտելութիւն, ստամբակութիւն, անսաստութիւն. գապիլիյէթսիզլիք, իտատսըզլըգ։

Indolemment (էնտօլաման) մակ. Անզգայաբար, յանհոգս, անփոյթութեամբ։

Indolence (էնտօլանս) գ. իգ. Անցաւութիւն, անզգայութիւն։ անհոգութիւն, անփոյթութիւն. իհմալլըգ. տէքէասիւլ, կէվշէքլիք, կէօնիւլսիւզլիւք, տույմազլըգ։

Indolent, ente (էնտօլան, անտ) ած. Անհոգ, անփոյթ. իհմալ, կէօնիւլսիւզ, ղաֆիլ, իհմալ էտիճի։ Անցաւ, անզգայ. տույմազ, աղըրըլ։

Indomptable (էնտօնթապըլ) ած. Աննուաճելի, ամեհի, անսաստ. էհլիլէնմէզ, զապտ օլունմազ, զապտսըզ, զապտը մումքին օլմայան։

Indompté, ée (էնտօնթէ) ած. Աննուաճ, անպարտելի, ամեհի, խստերախ. զապտ օլունմամըշ, զապտ օլմազ։

Indu, ue (էնտիւ) ած. Անպարտ, անիրաւ, վայրապար, տարապարտ, տարաժամ. նահագգ, ուսուլսուզ, մահալսըզ, վագըտսըզ, պի վագըտ։

Indubitable (էնտիւպիթապըլ) ած. Աներկուանալի, աներկեան, անտարակոյս, ստոյգ, հաւաստի. շիւպհէսիզ։

Indubitablement (էնտիւպիթապլըման) մակ. Աներկբայաբար, անշուշտ. շիւպհէսիզ։

Induction (էնտիւքսիօն) գ. իգ. Համոզումն, գրգիռ, յորդոր, տոլորումն. ֆիտ վէրմէ, թէրղիպ։ Մակածութիւն, ածելն 'ի վերայ, բերելն զհետ. նէթիճէ, գըյաս, իսթիդլալի ֆիքիր։

Induire (էնտիւիր) բ. ն. Ձգել 'ի կամս անձին, համոզել, յորդորել, հրապուրել. գանդըրմագ, տահրիք՝ տէրղիպ կամ իղվա էտմէք, ալտաթմագ, իղլալ էտմէք։ Մակաբերել, ածել 'ի վերայ, հետեւեցուցանել. մուլահազա կամ գըյաս էտմէք։

Indulgemment (էնտիւլժաման) մակ. Ներողութեամբ, զիջանելով, քաղցրութեամբ. աֆվ իլէ, իղմազ իլէ, մէրհամէթ իլէ։

Indulgence (էնտիւլժանս) գ. իգ. Ներողամտութիւն, քաղցրութիւն, գթութիւն, թողութիւն. աֆվ, մէրհամէթ, իղմազ, շէֆգաթ, իղմազը այն։ Ներողութիւն տուեալ 'ի քահանայապետէն Հռովմայ. ռիմ փափանըն վէրտիյի ղուֆրան, տահուլի։

Indulgent, ente (էնտիւլժան, անտ) ած. Ներող, ներողամիտ, զիջանող, քաղցր, բարերար. իղմազճը, էֆվ վէրիճի, մազլում, մէրհամէթլի, շէֆգաթլը։

Indult (էնտիւլթ) գ. ար. Թուղթ շնորհաց կամ թոյլտուութեան Պապին։ Հարկ կամ մաքս վաճառացն Ամերիկոյ եդեալ յարքայէն Սպանիացւոց։

Indultaire (էնտիւլթէր) գ. ար. Շնորհընկալ 'ի Պապէն։

Indûment (էնտիւման) մակ. Յանիրաւի, տարապարտուց. խիլաֆի հագգ, հագգը եօղ իքէն, նահագգ եէրէ։

Induration (էնտիւրասիօն) գ. իգ. Խստութիւն։ պնդութիւն հիւթոց։

Industrie (էնտիւսթրի) գ. իգ. Յաջողակութիւն, ճարտարութիւն, ճարտարմտութիւն, հնարք, արուեստ, յաջողութիւն կամ վաստակ ձեռաց. հէզարֆէնլիք, հիւներ, մարիֆէթ, սանաթ։

Industriel, elle (էնտիւսթրիէլ) ած. Ճարտարութեան, արուեստի. սանաթլը, սանաթ իլէ։

Industrieusement (էնտիւսթրիէօզման) մակ. Ճարտարութեամբ, հնարիւք, արուեստապէս. մարիֆէթ իլէ, սանաթ իլէ։

Industrieux, euse (էնտիւսթրիէօ, էօզ) ած. Ճարտար, ճարտարամիտ, յաջողաձեռն, յաջողակ, քաջ, հնարագէտ, աշխատասէր. մարիֆէթ սահիպի, հիւներլի, էլինի տիլիր, հէզարֆէն, չալըշգան, մարիֆէթլի։

Induts (էնտիւ) գ. ար. յոգ. Դպիրք կամ սպասաւորք պատարագի։

Inébranlable (ինէպրանլապլ) ած. Անսասան, անշարժ, հաստատուն։ անյողդողդ, քաջ, անդրդուելի. տէփրէնմէզ, հարէքէթսիզ, ֆասսըզ, գարարլը, զամիրի ամ ինհիրաֆ։

Inébranlablement (ինէպրանլապլըման) մակ. Հաստատութեամբ, անդրդուելի ամրութեամբ, պնդութեամբ, արիաբար. գարար իւզրէ, վէճհի մուգարրէր իւզրէ։

Ineffabilité (ինէֆապիլիտէ) գ. իգ. Անճառութիւն։

Ineffable (ինէֆապլ) ած. Անճառ, անճառելի, անպատում, անպատմելի. վասֆ օլունմազ, տիլէ կամ վասֆէ կէլմէզ, սէօյլէնմէզ։

Ineffaçable (ինէֆասապլ) ած. Անջնջելի, անջինջ, աներծանելի. պօզուլմազ, չըգմազ, մահվ օլունմազ։

Inefficace (ինէֆիգաս) ած. Անգործունեայ, անգործ, աններգործելի, անզօր. գուվվէթսիզ, թէսիրսիզ, պատըլ, պիլա քէյֆիյէթ։

Inefficacité (ինէֆիգասիտէ) գ. իգ. Անգործութիւն, տկարութիւն. գուվվէթսիզլիք, թէսիրսիզլիք։

Inégal, ale (ինէկալ) ած. Անհաւասար. պէրապէր օլմայան, պէրապէրսիզ, ույմազ, ույղունսուզ, ղայրը մուստէվի կամ մուտէատիլ, նահէմվար։ անհարթ, խորտաբորտ, առապար. տիւզ օլմայան, սարփ։ յեղյեղուկ, փոփոխամիտ։

Inégalement (ինէկալման) մակ. Անհաւասարապէս. ույմազլըգ իլէ, պէրապէրսիզլիք իլէ, տիւզկիւնսիւզլիւք իլէ, վէճհի ղայրը մուսդէվի իւզրէ։

Inégalité (ինէկալիտէ) գ. իգ. Անհաւասարութիւն, անհարթութիւն. պէրապէրսիզլիք, ույմազլըգ, նա հէմվարլըգ. տիւզկիւնսիւզլիւք, ղարզ։

Inéligible (ինէլիժիպլ) ած. Անընտրելի, զոր չէ մարթ ընտրել. ինթիխապը գապիլ օլմայան, ղայրը մումքին, մունթախապ օլունմազ. իայիրթլէնմէզ, էօրինտէլէնմէզ։

Inénarrable (ինէնարրապլ) ած. Անպատում, անպատմելի. նագլ օլունմազ։

Inepte (ինէփտ) ած. Անյարմար, անվայելուչ, անհեթեթ, անճոռնի, անդէպ, անմիտ, անպիտան. գապիլիյէթսիզ, իսթիտատսըզ, նա գապիլ. մունասիպէթսիզ, էպլէհ, պէօն։

Ineptie (ինէփսի) գ. իգ. Անտեղութիւն, անմտութիւն, անհեթեթ բանք կամ գործք. պիհուտէլիք, թիւրրէհաթ, ահմագլըգ. պիմանէլիք, էպլէհլիք։

Inépuisable (ինէփիւիզապլ) ած. Անսպառ, անսպառելի, աննուազ. պօշալմազ, պօշալմասը գապիլ օլմայան, տիւքէնմէզ, նիհայէթսիզ։

Inerte (ինէրտ) ած. Դանդաղ, անշարժ. տէփրէնմէզ, հարէքէթսիզ։

Inertie (ինէրսի) գ. իգ. Դանդաղութիւն (մարմնոյ՝ ըստ բնաբանից). հարէքէթսիզլիք։ ծուլութիւն. տէմպէլլիք։

Inespéré, ée (ինէսփէրէ) ած. Անակնկալ, անակնունելի, անյոյս. ումուլմատըգ օլմայան, նա մուտէվագգա, ումուլմամըշ։

Inespérément (ինէսփէրէման) մակ. Յանկարծակի, յեղակարծ, յանակնկալ ժամու. վէճհի ղայրը մուտէվագգա իւզրէ։

Inestimable (ինէսթիմապլ) ած. Անգին, անկշռելի, անկշիռ. գըյմէթի կամ պահասը եօգ, գըյմէթսիզ, պահա քէսիլմէզ։

Inévitable (ինէվիթապլ) ած. Անխորշելի, անփախչելի, անհրաժեշտ. գուրթուլմասը մումքին օլմայան, լա մահալէ, գաչընըլմազ։

Inévitablement (ինէվիթապլըման) մակ. Հարկաւ, անհրաժեշտ. մուտլագ։

Inexact, acte (ինէկզագ, ագտ) ած. Հարևանցի, ոչ ճիշդ, խոշոր. էհմալքեար, ղաֆիլ։

Inexactitude (ինէկզագթիթիւտ) ած. Անհոգութիւն, անճշգութիւն. ղաֆլէթ, իհմալճըլըգ։

Inexcusable (ինէքսքիւզապլ) ած. Անպատասխանի, առանց պատասխանւոյ կամ ջատագովութեան. էօզիւր օլմազ, էօզիւրսիւզ։

Inexécutable (ինէկզէքիւթապլ) ած. Անգործադրելի, անգործ. ամէլէ կէթիրիլմէզ, իճրա օլունմազ, կէլմէզ։

Inexécution (ինէկզէքիւսիօն) գ. իգ. Պակասութիւն գործադրութեան, ոչ կատարումն. ամէլէ կէթիրմէմէ, իճրա օլունմամա։

Inexorable (ինէկզօրապլ) ած. Անողոքելի, անմեղկելի, դժուարալուր. սախթ տիլ, գալպի քաթ, մէրհամէթսիզ, տաշ եիւրէքլի։

Inexorablement (ինէկզօրապլըման) մակ. Անողոքելի. մէրհամէթսիզլիք իլէ։

Inexpérience (ինէքսփէրիէնս) գ. իգ. Անհմտութիւն, անվարժութիւն, ագիտութիւն. աճէմիլիք, վուգուֆսուզլուգ։

Inexpérimenté, ée (ինէքսփէրիմանթէ) ած.

Անփորձ, անհմուտ, անվարժ, տգէտ. վուգուֆսուզ, պի վուգուֆ, աճէմի։

Inexpiable (ինէքսբիապլը) ած. Անքաւելի, անթողլի. քէֆարէթ օլունմազ, քէֆարէթսիզ, աֆֆ օլունմազ։

Inexplicable (ինէքսբլիքապլը) ած. Անմեկնելի, անթարգմանելի. թարիֆ օլունմազ, վասֆէ ճէլմէզ։

Inexprimable (ինէքսբրիմապլը) ած. Անբացատրելի, անմեկնելի. վասֆէ ճէլմէզ, թարիֆ օլունմազ։

Inexpugnable (ինէքսբիւնյապլը) ած. Անմարտնչելի, անառիկ. ճէնկ իլէ ալընմազ, տէշիրի կամ ալթը մուհքէմ օլմայան, եէնիլմէզ։

Inextinguibilité (ինէքսթէնկիւիպիլիթէ) գ. իգ. Լինելն անշիջանելի։

Inextinguible (ինէքսթէնկիպլը) ած. Անշիջանելի, անշէջ. սէօյտիւրիւլմէզ, սէօնմէզ. գանդըրըլմազ, գանմազ։

Inextricable (ինէքսթրիքապլը) ած. Անձողոպրելի, անպերծ, անլուծանելի. չըգըլմազ, չէօզիւլմէզ։

Infaillibilité (էնֆայլիպիլիթէ) գ. իգ. Անսխալութիւն, անմոլորութիւն. եանըլմազլըգ, խաթասըզլըգ։

Infaillible (էնֆայլիպլը) ած. Անսխալ, անմոլար, անխաբ, ստոյգ, հաւաստի, անվրէպ. եանըլմազ, խաթա կամ ղալաթ էթմէզ, խաթասըզ. սահիհ, թահգիգ, գէրչէք։

Infailliblement (էնֆայլիպլըման) մակ. Անմոլորապէս, աներկբայաբար, անշուշտ, անվրէպ. շիւպհէսիզ, մուգարրէր, սահիհ, թահգիգա։

Infaisable (էնֆըզապլը) ած. Անարար, անձեռագործ, զոր չէ մարդ առնել կամ գործել. եափըլմազ, էդիլմէզ, գըլընմազ, ամէլէ կէթիրիլմէզ։

Infamant, ante (էնֆաման, անթ) ած. Վատահամբաւիչ, վատանուն, նախատալից, անարգական, զրպարտիչ. ռըսվայլըգ կէթիրէն, ռըսվայլը, դէբնամլը, այըբլը, ըրզա դօգունան։

Infamation (էնֆամասիօն) գ. իգ. Վատահամբաւութիւն, նախատինք. ռըսվայլըգ կամ դէբնամլըգ նիշանը։

Infame (էնֆամ) ած. Վատանուն, անուանարկ, վատահամբաւ։ անարժան, գարշելի, անվայելուչ, նախատական, ամօթապարտ. դէբնամ, ռըսվա, այըբլը, ըրզը դօգունուլմուշ, ռէզիլ։

Infamie (էնֆամի) գ. իգ. Վատահամբաւութիւն, վատ անուն, անուն չար։ նախատինք, անարգանք. դէբնամլըգ, ռըսվայլըգ, ըրզ նըգսանլըղը, այըբ, ռէզիլլիք։

Infant, ante (էնֆան, անթ) գ. ար. և իգ. Պատուանուն ընծայեալ երկրորդ որդւոց կամ դստերաց թագաւորացն Սպանիոյ և Լուսիտանիոյ. իսփանեա վէ փօրթուգալ գրալ օղուլլարընըն իսմի կամ լագապը։

Infanterie (էնֆանթրի) գ. իգ. Հետեւակախումբ, հետեւակազօր, հետեւակ. եայա, փիյադէ, ասքէրին փիյադէսի, փիյադէ ասքէրի, փիյադէկեան։

Infanticide (էնֆանթիսիտ) գ. ար. Տղայասպանութիւն. օղլան կամ օղուլ էօլտիւրմէսի կամ գաթլը։ տղայասպան. օղլան կամ օղուլ էօլտիւրիճի, չօճուգ էօլտիւրէն։

Infatigable (էնֆաթիկապլը) ած. Անխոնջ, անվաստակ, անպարտասելի. եօրուլմազ, օսանմազ։

Infatigablement (էնֆաթիկապլըման) մակ. Անխոնջ, անվաստակ. եօրուլմամազլըգ իլէ։

Infatuation (էնֆաթիւասիօն) գ. իգ. Գրաւումն մտաց յառաջագոյն, կանխակալութի։

Infatuer (էնֆաթիւէ) ն. ն. Գրաւել յառաջագոյն զմիտս, կանխել ունել, յիմարեցուցանել. ագլընը ալմագ, շաշըրթմագ, դէլիրթմէք, դէլի դիվանէ էթմէք։

Infécond, onde (էնֆէքօն, օնտ) ած. Անբեղուն, անարգասաւոր, անբեր։ ամուլ. պէրէքէթսիզ, եէմիշ վէրմէզ, աքըր, գըսըր, աքըմ։

Infécondité (էնֆէքօնտիթէ) գ. իգ. Անբեղմնաւորութիւն, անպտղութիւն։ ամլութիւն. եէմիշսիզլիք, հասըլսըզլըգ. գըսըրլըգ։

Infect, ecte (էնֆէք, էքթ) ած. Ապականեալ, վարակեալ, գարշահոտ, ժահահոտ. ֆէնա գօգար, աղըր գօգուլու։

Infecter (էնֆէքթէ) ն. ն. Ապականել, վարակել. դուլաշդըրմագ. ֆէնա գօգութմագ. ֆէնա գօգմագ։ Infecté, ée, վարակեալ, ապականեալ. դուլաշըգ, դուլաշմըշ։ հոտեալ. գօգմուշ։

Infection (էնֆէքսիօն) գ. իգ. Ապականութիւն, վարակումն։ ժահահոտութիւն, ախտ տարափոխիկ. դուլաշմա. ֆէնա գօգու, իֆունէթ, սիրայէթ։

Infélicité (էնֆէլիսիթէ) գ. իգ. Թշուառութիւն, եղկութիւն, աղէտք, տառապանք, չարիք. թալիհսիզլիք, ուղուրսուզլուգ, պէդպախթլըգ։

Inféodation (էնֆէօտասիօն) գ. իգ. Վիճակաւորութիւն երկրի. թիմար կամ զիամէթ վէրմէսի, թէվճիհի թիմար։

Inféoder (էնֆէօտէ) ն. ն. Տալ 'ի վիճակ զերկիրն. թիմար կամ զիամէթ վէրմէք, թէվճիհ էթմէք։

Inférer (էնֆէրէ) ն. ն. Մակաբերել, իմաստակրել, հետեւեցուցանել, ածել 'ի վերայ. աքըլ քէսմէք, նէթիճէսին չըգարմագ, մուլահազա կամ գըյաս էթմէք։

Inférieur, eure (էնֆէրիէօր) ած. և գ. Ստորին, խոնարհագոյն, վայրագոյն։ հպատակ. աշաղաքի, ալչագ, էսֆէլ, էդնա. դապի օլան, էմրինտէ օլան։

Inférieurement (էնֆէրիէօրման) մակ. Ի վայր, 'ի խոնարհ, խոնարհագոյն, իբրև զստորին կամ զհպատակ. աշաղա, ֆիւրուա։

Infériorité (էնֆէրիօրիթէ) գ. իգ. Ստորին աստիճան, նուաստութիւն. ալչագլըգ, դունի, ֆիւրուիյէթ։

Infernal, ale (էնֆէռնալ) ած. Դժոխային, դժոխոց. ճէհէննէմլի, ճէհէննէմի, ճէհէննէմէ մէնսուպ:

Infertile (էնֆէռթիլ) ած. տես Infécond.

Infertilité (էնֆէռթիլիթէ) գ. իգ. տես Infécondité.

Infester (էնֆէսթէ) բ. ն. Ասպատակել, աւար հարկանել, աւերել. էօլ գէսմէք, գաթի թարիգ կամ րէհզէնլիք էթմէք, խարապ էթմէք: Նեղել, անհանգիստ առնել. րահաթ վէրմէմէք, զահմէթ վէրմէք:

Infibulation (էնֆիպիւլասիօն) գ. իգ. Աղխ, կապ:

Infibuler (էնֆիպիւլէ) բ. ն. Աղխել, կապել:

Infidélité (էնֆիտէլիթէ) գ. իգ. Անհաւատարմութիւն, նենգութիւն, դժրողութիւն. խիյանէթ, պի վէֆալըգ, խայընլըգ: անհաւատութիւն. տինսիզլիք, իմանսըզլըգ, քիւֆր:

Infidelle (էնֆիտէլ) ած. և գ. Անհաւատ, այլադէն. իմանսըզ, կեավուր, տինսիզ. քեաֆիր: անհաւատարիմ. սէօզիւնտէ տուրմայան, իգրարընտան կամ սէօզիւնտէն տէօնէր: Նենգաւոր, դժրող. տօղրու օլմայան, պի վէֆա, խայըն:

Infidellement (էնֆիտէլման) մակ. Անհաւատարմութեամբ, նենգութեամբ, նենգաւ. պի վէֆագըլըգ իլէ, խիյանէթ իլէ, խիյանէթէն:

Infiltration (էնֆիլթռասիօն) գ. իգ. Անցք ընդ, մուտք, թափանցումն, զտումն. սըզըլմագլըգ, գամչամա, սըզըլմա:

s'Infiltrer (էնֆիլթռէ) բ. յ. Սողոսկել, անցանել, ընդմտանել, թափանցել, զտել, պարզել. սըզըլմագ, կէչմէք, գըրըլըր տէլիքլէրտէն կէչմէք. տըշարը օլմագ:

Infime (էնֆիմ) ած. Յետին, վերջին, տրուպ:

Infini, ie (էնֆինի) ած. Անբաւ, անչափ, անթիւ, անեզր, անսահման, անսպառ: անսկիզբն, անվախճան. նիհայէթսիզ, պի նիհայէ, պի հատտու ղայէ, պի-բէնտէլ: À l'infini, յանհունս, յանբաւս. նիհայէթսիզ:

Infiniment (էնֆինիման) մակ. Յանհունս, յանբաւս, անչափ, կարի յոյժ, մեծապէս. պիլա նիհայէ, նիհայէթսիզ:

Infinitaire (էնֆինիթէռ) գ. ար. Հետեւող կարծեաց անհուն կամ անբաւ թուոց:

Infinité (էնֆինիթէ) գ. իգ. Անբաւութիւն: բազմութիւն. նիհայէթսիզլիք, գէսրէթի նամահտուտ. փէք չօգլուգ:

Infinitésimal, ale (էնֆինիթէզիմալ) ած. Անչափական, յանչափս փոքունց (հաշիւ):

Infinitif (էնֆինիթիֆ) գ. ար. Աներեւոյթ (եղանակ բայից). մաստար, իսմ մաստար:

Infirmatif, ive (էնֆիռմաթիֆ, իվ) ած. Որ տկարացուցանէ կամ բառնայ, եղծիչ. պաթթալ էտէն:

Infirme (էնֆիռմ) ած. և գ. Հիւանդ, խօթ, վտատառողջ, տկար. խասթա, զայիֆ, զապուն, իլլէթ, սագաթ:

Infirmer (էնֆիռմէ) բ. ն. Տկարացուցանել, բառնալ զզօրութիւնն, ոչնչացուցանել, բառնալ 'ի միջոյ, ջնջել. եօգ՝ պաթթալ կամ իպթալ էթմէք, գուվվէթսիզլէնտիրմէք:

Infirmerie (էնֆիռմռի) գ. իգ. Հիւանդանոց (մենաստանաց). պիմարխանէ, պիմարխանէ, խասթալար օտասը կամ եէրի:

Infirmier, ière (էնֆիռմիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Հիւանդապահ. պիմարխանէ օղլանը կամ խըզմէթքեարը, պիմարխանէճի, խասթա պէքլէյէն:

Infirmité (էնֆիռմիթէ) գ. իգ. Հիւանդութիւն, խօթութիւն, տկարութիւն. խասթալըգ, մարազ. զայիֆլիք, զապունլուգ, աճզուլուգ:

Inflammabilité (էնֆլամմապիլիթէ) գ. իգ. Դիւրավառութիւն, լինելն դիւրավառ:

Inflammable (էնֆլամմապլ) ած. Դիւրավառ, վառելի. թութուշուր պիլիր, իշթիալ պուլան:

Inflammation (էնֆլամմասիօն) գ. իգ. Վառումն, բորբոքումն, հրդեհումն. եանըգլանմա, եանմա, հարարէթ, իլթիհապ, իշթիալ: տապ կամ կարմրութիւն մարմնոյ. սըճագ, կէօնտիւրմէ իլլէթի, տէնտէ պիր եէր գըզարմա:

Inflammatoire (էնֆլամմաթուառ) ած. Հրդեհիչ, բորբոքիչ. տապացուցիչ:

Inflexibilité (էնֆլէքսիպիլիթէ) գ. ար. Անթեքութիւն, խստութիւն, կարծրութիւն. էյիլմէզլիք, սէրթլիք:

Inflexible (էնֆլէքսիպլ) ած. Անընկճելի, աննուաճելի, անողոքելի, անկարեկիր, անդրդուելի. էյիլմէզ, գըմըլտանմազ:

Inflexiblement (էնֆլէքսիպլըման) մակ. Խստութեամբ, յամառութեամբ. ինատ իլէ, տէմիրլիք իլէ:

Inflexion (էնֆլէքսիօն) գ. իգ. Զիջումն կամ բեկբեկումն ձայնի. սէս տէյիշինի, նաղմաթ: Թեքումն, կորութիւն. էյիլմէքլիք, էյիլմէ: հոլովումն անուանց. պինա: խոնարհումն բայից. սարֆ:

Inflictif, ive (էնֆլիքթիֆ, իվ) ած. Տանջական, տանջանաց (պատիժ). ուգուպէթլի:

Infliction (էնֆլիքսիօն) գ. իգ. Մատնումն 'ի տանջանս կամ 'ի հարուածս, տանջանք, խոշտանգանք. ճէզա հիւքմի, ուգուպէթ:

Infliger (էնֆլիժէ) բ. ն. Մատնել 'ի պատիժ պատուհասի կամ 'ի տանջանս. ճէզասըն կամ ճէզասըն վէրմէք, հագգընտան կէլմէք, ուգուպէթէ հիւքմ էթմէք:

Inflorescence (էնֆլօռէսանս) գ. իգ. Ծաղկոց կամ ծաղկանոց: կարգ կամ դասաւորութիւն ծաղկանց:

Influence (էնֆլիւանս) գ. իգ. Ազդեցութիւն երկնային մարմնոց (ըստ աղթարաց). թէէսիրաթ. ահքեամ, էսրամը սէմավիյէ: ազդեցութիւն, ներգործութիւն, իշխանութիւն. թահրիք, իղվա:

Influencer (էնֆլիւանսէ) բ. ն. Իշխել. տիրել:

Influer (էնֆլիւէ) բ. ն. Ազդել, ներգործել. ամէլ էթմէք, իշլէմէք, թէէսիր էթմէք:

In-folio, *տե՛ս* Folio.

Information (էնֆօռմասիօն) գ. իգ. *Ծանօթութիւն, տեղեկութիւն 'ի դատաստանի, խնդիր, հարցափորձք*. եօգլամա, թէֆթիշ։ թէֆահհուս, թէֆագգուտ, իսթիխպար, իսթիֆսար :

Informé (էնֆօռմէ) գ. ար. *տե՛ս* Information.

Informe (էնֆօռմ) ած. *Անձեւ, անկերպարան, թերակատար, անկատար*. պիչիմսիզ, տիւզիւմսիզ, պի գալըպ :

Informer (էնֆօռմէ) բ. ն. *Կերպաւորել կամ տեսակաւորել։ Հարցանել, քննել, հարցափորձ առնել*. շէրիաթթա թէճէսսիւս էթմէք : *տեղեկացուցանել, ազդացուցանել, իրազեկ առնել, ազդ առնել*. խապէր էթմէք, պիլտիրմէք, անլաթմագ, իլամ էթմէք, խապէր վէրմէք :

S'informer, բ. յ. *Տեղեկանալ, առնուլ ծանօթութիւն, իրազեկ լինել*. սօրմագ, արամագ, եօգլամագ, սուալ կամ իսթիֆսար էթմէք :

Infortune (էնֆօռթիւն) գ. իգ. *Թշուառութիւն, աղէտք, արկածք, չարիք*. օղուրսուզլուգ, աֆէթ, պէտպախթլըգ, միհնէթ, պէլիյյէթ, գազա, պէլա, թալիհսիզլիք :

Infortuné, ée (էնֆօռթիւնէ) ած. *Դժբաղդ, թշուառ, վատաբաստիկ*. օղուրսուզ, թալիհսիզ, պէտպախթ. նասիպսիզ, պի տէվլէթ, պախթսըզ :

Infracteur (էնֆռագթէօռ) գ. ար. *Օրինազանց, յանցաւոր օրինաց, ուխտադրուժ*. նագըզ ահտ էտէն, պօզուճու, պի վէֆա, գանունը պօզան :

Infraction (էնֆռագսիօն) գ. իգ. *Օրինազանցութիւն, ապստամբութիւն յօրինաց*. նագըզ ահտ, գանունէ մուխալիֆ հարէքէթ, խիլաֆը շէրի :

Infructueusement (էնֆռիւքթիւէօզման) մակ. *Անպտուղ, յանօգուտ, 'ի զուր, վայրապար*. ֆայտէսիզ իլէ, նաֆիլէ :

Infructueux, euse (էնֆռիւքթիւէօ, էօզ) ած. *Անպտուղ, անբեր : անշահ, անօգուտ, վայրապար*. եէմիշսիզ. հասըլսըզ. ֆայտէսիզ :

Infundibulé, ée *կամ* Infundibuliforme (էնֆոնտիպիւլէ, էնֆոնտիպիւլիֆօռմ) ած. *Ձագարաձեւ, խողովակաձեւ*. խունի շէքլինտէ :

Infus, se (էնֆիւ, իւզ) ած. *Հեղական կամ աստուածատուր գիտութիւն* :

Infuser (էնֆիւզէ) բ. ն. *Արկանել 'ի թուրմս, թրջել, լուծանել 'ի ջուր*. սույա գօմագ, ըսլաթմագ :

Infusible (էնֆիւզիպլ) ած. *Անլուծանելի, անհալ*. էրիմէզ :

Infusion (էնֆիւզիօն) գ. իգ. *Արկանելն 'ի թուրմս, թուրմք*. տաճ. *թրջոց*. ըսլաթմա : *հեղումն*. սու իլէ գարըշմըշ նէսնէ, չէրպէթ, մատտահ, տաֆին : *հեղումն վերնական շնորհաց* :

Ingambe (էնկանպ) ած. *Երագոտն, թեթեւոտն, շոյտ*. հաֆիֆ պաղ, չապուք, չէվիք :

s' Ingénier (էնժէնիէ) բ. յ. *Հնարել, հնարս խնդրել, գուն գործել*. պիր չարէ տիւշիւնմէք :

Ingénieur (էնժէնիէօռ) գ. ար. *Ճարտարագործ, հնարագէտ, մեքենայագործ*. իխթիրա սահիպի, հիւնէրֆէնք, միւհէնտիս, գումպարաճը :

Ingénieusement (էնժէնիէօզման) մակ. *Հանճարով, ուշիմութեամբ, իմաստնապէս, ճարտարապէս*. սանաթ իլէ, ուսթալըգ իլէ, արիֆանէ, զարիֆանէ :

Ingénieux, euse (էնժէնիէօ, էօզ) ած. *Հանճարեղ, ուշիմ, մտացի, կորովամիտ, ճարտարագիւտ, հնարագէտ*. զէյրէք, զէքի, տէզ ֆէհմ, ֆիրասէթլի, ագըլլը, հիւնէրվէր, հիւնէրֆէնք, ուսթատըր :

Ingénu, ue (էնժէնիւ) ած. *Պարզամիտ, միամիտ, պարզ, անխարդախ, անկեղծ, աննենգ*. աք թապիէթլի, տօղրու, սատէ, աք փէրան :

Ingénuité (էնժէնիւիթէ) գ. իգ. *Պարզմտութիւն, միամտութիւն, աննենգութիւն*. աքլըգ, կէօնիւլ աքլըղը, տօղրուլուգ :

Ingénument (էնժէնիւման) մակ. *Միամտութեամբ սրտի, պարզ մտօք, աննենգ, անկեղծ, համարձակ*. կէօնիւլ աքլըղը իլէ :

s'Ingérer (էնժէռէ) բ. յ. *Խառնել զանձն, 'ի մէջ արկանել, մտանել, միջամուխ լինել*. կիրիշմէք, սօգուլմագ, գարըշմագ, սօգուլմագ, տէարրիւզ էթմէք :

Ingrat, ate (էնկռա, ատ) ած. և գ. *Ապերախտ, ապաշնորհ, երախտամոռաց : անօգուտ, անպտուղ, անավաստակ, անպիտան*. նանքէօռ, էյլիք պիլմէզ, էյլիք ունուտան, քէֆիրի նիմէ, նա մագպուլ, նա խօշ :

Ingratitude (էնկռաթիթիւտ) գ. իգ. *Ապերախտութիւն, անշնորհակալութիւն*. նանքէօռլիւք, էյլիք պիլմէզլիք, քիւֆրի կամ քիւֆրանը նիմէթ :

Ingrédiant (էնկռէտիան) գ. ար. *Նիւթ բաղադրութեան*. էճզա :

Inguérissable (էնկէռիսապլ) ած. *Անբժշկելի, անբոյժ*. իլաճ կամ էյի օլմազ, շիֆա պուլմազ :

Inguinal, ale (էնկինալ) ած. *Քնջոյ կամ 'ի քունջն երանաց* :

Inhabile (ինապիլ) ած. *Անյարմար, անձեռնհաս, անկար, անբաւական*. գապիլիյէթսիզ, պի գապիլ, նա միւսթայիտ :

Inhabileté (ինապիլթէ) գ. իգ. *Անյարմարութիւն, անբաւականութիւն, անկարգութիւն*. գապիլիյէթսիզլիք :

Inhabilité (ինապիլիթէ) գ. իգ. *Անբաւականութիւն*. գապիլիյէթսիզլիք :

Inhabitable (ինապիթապլ) ած. *Անբնակելի, անբնակ*. գօնուլմազ, օթուրաճագ եէրի ղայըր մամուր, վէրան, խարապ, սաքին օլունմազ :

Inhabité, ée (ինապիթէ) ած. *Անբնակ, ոչ բնակեալ, ամայի*. սաքին օլունմամըշ, ղայըր մէսքուն :

Inhabitude (ինապիթիւտ) գ. իգ. *Չունելն*

ղսովորութիւն . ադէմի ունսիյէթ, ալըշմամագլըգ:

Inhérence (ինհէռանս) գ. իգ. Յարումն, կցորդութիւն, միակցութիւն, կապակցութիւն. Եափըշըգլըգ, տէվամլըգ:

Inhérent, ente (ինհէռան, անտ) ած. Յարեալ, կից, անքակ. Եափըշըգ:

Inhiber (ինիպէ) բ. ն. Արգելուլ, խափանել. Եասագ՝ տէնպիհ՝ նէհի կամ մէն էտմէք:

Inhibition (ինիպիսիօն) գ. իգ. Արգելումն, արգել, խափանումն. Եասագ, մէն:

Inhospitalier, ère (ինօսփիտալիէ, էռ) ած. Որ ոչ է օտարասէր, օտարատեաց. պի մէէլի, գօնփառըրմայան, մուսաֆիրի գապուլ կամ հազզ էտմէյէն:

Inhospitalité (ինօսփիտալիտէ) գ. իգ. Օտարատեցութիւն. Մէէլիլիք, մուսաֆիրի գապուլ էտմէմէ:

Inhumain, maine (ինիւմէն) ած. Տմարդի, անգութ, անողորմ, գազանաբարոյ, խուժադուժ. Ինսանիյէթսիզ, պի շէֆգաթ, մուրուվվէթսիզ, պի մուրուվվէթ, մէրհամէթսիզ:

Inhumainement (ինիւմէնման) մակ. Տմարդութբ, անողորմ, խժդժաբար. Ինսանիյէթսիզլիքլէ, մուրուվվէթսիզլիքլէ, խօյրաթ կիպի:

Inhumanité (ինիւմանիտէ) գ. իգ. Տմարդութիւն, գազանութիւն, անգթութիւն, գժնդակութիւն. Ինսանիյէթսիզլիք, շէֆգաթսըզլըգ, մուրուվվէթսիզլիք:

Inhumation (ինիւմասիօն) գ. իգ. Թաղումն, ծածկելն ընդ հողով. Կէօմմէ, թէքֆին:

Inhumer (ինիւմէ) բ. ն. Ընդաւաղել, թաղել, ծածկել ընդ հողով. Կէօմմէք, թէքֆին կամ գապր էտմէք:

Inimaginable (ինիմաժինապլ) ած. Զոր ոչ է հնար երևակայել կամ ընդ միտ ածել. Նա մութասավվըր. թէսավվուր օլմազ:

Inimitable (ինիմիտապլ) ած. Որում ոչ է հնարնմանող լինել. Ույուլամազ, թագլիթ օլունմազ:

Inimitié (ինիմիտիէ) գ. իգ. Թշնամութիւն, ոխ, քէն, ատելութիւն, ներհակութիւն. Տիւշմանլըգ, ատավէթ, խուսումէթ:

Inintelligibilité (ինէնտէլիժիպիլիտէ) գ. իգ. Լինելն անիմանալի կամ դժուարիմաց. Անլաշըլմազլըգ:

Inintelligible (ինէնտէլիժիպլ) ած. Անիմանալի, դժուարիմաց. Անլանմազ, անլաշըլմազ, պի էի-ֆէհմ:

Inique (ինիք) ած. Անիրաւ, ամբարիշտ, չար, ապիրատ. Ինսաֆսըզ, ատալէթսիզ, եարամազ, նահագգ:

Iniquement (ինիքման) մակ. Յանիրաւի, ամբարշտութեամբ. Հագսըզ, նահագգ եէրէ, զուլմ իլէ, զուլմէն, սիթէմ իլէ, իֆթիրա իլէ:

Iniquité (ինիքիտէ) գ. ար. Անիրաւութիւն, անօրէնութիւն, չարութիւն, մեղք, ամբարշտութիւն. Ինսաֆսըզլըգ, ատալէթսիզլիք, զուլմ, թէատտի, եարամազլըգ, ճէֆա, գապահաթ:

Initial, ale (ինիսիալ) ած. Սկզբնական, որ սկսանի. գլխագիր (տառ). Էվվէլի, էվվէլքի, իպթիտաքի, պաշլայան. Էվվէլքի հարֆլար, հուրուֆի էվվէլիյէսի, իրի եազը:

Initiation (ինիսիասիօն) գ. իգ. Խորհրդածութիւն, լինելն խորհրդազգած, ընդունելութիւն 'ի խորհուրդս կամ 'ի մարզս. Գապուլ էտմէ, իպթիտա, տագտիմ:

Initier (ինիսիէ) բ. ն. Խորհրդածու կամ խորհրդազգած առնել, իւղագլխել. ուսուցանել, մարզել. առնուլ կամ ընդունել ('ի խորհուրդս կամ յընկերութիւն). Տագտիմ էտմէք. գապուլ կամ իճազէթ էտտիրմէք. ալըշ էտտիրմէք:

Injecter (էնժէքտէ) բ. ն. Արկանել 'ի ներքս սրնգաւ, սրնգել. Իչէրի ատմագ՝ պըրագմագ կամ օգմագ, իշինէ ֆըշգըրտմագ:

Injection (էնժէքսիօն) գ. իգ. Արկանելն 'ի ներքս սրնգաւ. Իշինէ ատմա կամ ֆըշգըրտմա:

Injonction (էնժօնքսիօն) գ. իգ. Հրաման, պատուէր, պատուէր հրամանի. Էմր, տէնպիհ, մուհքէմ տէնպիհ:

Injure (էնժիւռ) գ. իգ. Անիրաւութիւն, զրկանք, վնաս, նախատինք, թշնամանք. Զուլմ, հայիֆ, սիթէմ, ճէվր, ճէֆա. սէօյիւշ, լանէթ:

Injurier (էնժիւռիէ) բ. ն. Նախատել կամ թշնամանել զոք յանիրաւի. Սէօյմէք, աղարլամագ, ինճիթմէք, սիթէմ ամիզ սէօզլէր սէօյլէմէք:

Injurieusement (էնժիւռիէօզման) մակ. Նախատանօք, լի թշնամանօք. Սէօյմէյիլէ, սիթէմ կամ ճէֆա իլէ, շէթմէն:

Injurieux, euse (էնժիւռիէօ, էօզ) ած. Անիրաւ, նախատական, թշնամանալից. Սիթէմ ամիզ, ճէֆաքեար, ճաֆի, իթիպարը կամ ըրզը պօզան:

Injuste (էնժիւստ) ած. Անիրաւ, անարդար. Հագսըզ, նահագգ, հագգա մուխալիֆ, ատալէթսիզ, ինսաֆսըզ, պի պաք, զալըմ:

Injustement (էնժիւստման) մակ. Յանիրաւի, անիրաւութեամբ. Նա հագգ եէրէ, խիլաֆի շէրի, ատալէթսիզլիգ իլէ:

Injustice (էնժիւստիս) գ. իգ. Անիրաւութիւն, զրկանք. Ատալէթսիզլիք, զուլմ, ճէվր:

Inlisible կամ **Illisible** (էնլիզիպլ, իլլիզիպլ) ած. Անվերծանելի, զոր ոչ է մարթ ընթեռնուլ. Օգունմազ:

Innavigable (իննավիկապլ) ած. Աննաւարկելի, յորում ոչ է հնար նաւարկել. Կէմի իլէ կէզիլմէզ, կէմի իշլէմէզ:

Inné, ée (իննէ) ած. Բնածին, ընդածին, ընդաբոյս. Մէճպուլ:

Innocemment (ինօսաման) մակ. Անմեղութեամբ, առանց յանցանաց, միամիտ սրտիւ, պարզմտութեամբ. Սուչսուզլուգ իլէ, գապահաթսըզլըգ իլէ, սաֆլըգլուգ իլէ:

Innocence (ինօսանս) գ. իգ. Անմեղութիւն, միամտութիւն, անկեղծութիւն. Սուչսուզլուգ, գապահաթսըզլըգ. պարզմտութիւն. Սատէլիք:

Innocent, ente (ինօսան, անտ) ած. Անմեղ,

անմեղանչական , անպարտ , անվնաս։ Միամիտ, ամբիծ, անարատ։ պարզամիտ, տգէտ, բարեմիտ. սուչսուզ, կիւնահսըզ, պի կիւնահ, մասում, ճիւրիւմսիւզ. պէօն ։

Innocenter (ինօսանդէ) բ. ն. Անմեղ ցուցանել, արդարացուցանել, անպարտ առնել, արձակել. պիր քէպահէթին սուչսուզլուղունու պէյան էդմէք՝ պէրաէթ էդմէք կամ խալաս էդմէք, սուչսուզ չըգարմագ ։

Innombrable (ինօմպրապլ) ած. Անթուելի, անթիւ. սայըսըզ, հիսապսըզ, իհսա օլունմազ ։

Innominé (իննօմինէ) ած. Անանուն, առանց անուան. ատսըզ ։

Innommé, ée (իննօմէ) ած. Անանուն. ատսըզ։

Innovation (իննօվասիօն) գ. իգ. Նորաձեւութիւն, նոր սովորութիւն. իհտաս, պէտիա, պիտաաթ կամ պէտաաթ ։

Innover (իննօվէ) բ. ն. Մուծանել 'ի ներքս նոր սովորութիւնս, նորաձեւութիւնս առնել. եէնիտէն փէյտա էդմէք, իհտաս էդմէք, պէտաաթ չըգարմագ ։

Ino (ինօ) գ. ար. Թիթեռն տունջեան ։

In-octavo (ին օքդավօ) գ. ար. Մատեան որոյ թերթք են ութածալ։

Inobservation (ինօպսէրվասիօն) գ. իգ. Անպահպանութիւն, անհնազանդութիւն. ղաֆլէթ, իմդիսալ էդմէմէ, դուդմամա։

Inocupé, ée (ինօքիւբէ) ած. Անգործ, դատարկ. իշսիզ ։

Inoculateur, trice (ինօքիւլադէօր, դրիս) գ. ար. և գ. Պատուաստիչ ծաղկի տղայոց. աշըլամա էփիճի։

Inoculation (ինօքիւլասիօն) գ. իգ. Պատուաստումն կամ պատուաստ ծաղկին. աշըլամա, չիչէք աշըլամասը։

Inoculer (ինօքիւլէ) բ. ն. Պատուաստել զծաղիկն կամ զծաղիկ անուանեալ հիւանդութիւնն տղայոց. չիչէք աշըլամագ, աշըլամագ ։

Inoculiste (ինօքիւլիստ) գ. ար. Պաշտպան պատուաստի ծաղկին ։

Inodore (ինօտօր) ած. Անհոտաւէտ, առանց հոտոյ. գօգուսուզ, րայիհասըզ։

Inofficieux (ինօֆիսիէօ) ած. ար. Անիրաւ (կտակ)։

Inofficiosité (ինօֆիսիօզիդէ) գ. իգ. Բողոքումն ընդդէմ անիրաւութեան կտակին ։

Inondation (ինօնտասիօն) գ. իգ. Հեղեղումն, ողողումն , հեղեղ, յորդութիւն ջուրց, բազմութիւն զեղեալ 'ի վերայ. դաշգընլըգ, դուֆան ։

Inonder (ինօնդէ) բ. ն. Ողողել, հեղեղել, ընկղմել, յորդել, զեղուլ, լնուլ, ծածկել. դաշըրմագ, դաշմագ, դուֆանլամագ ։

Inopiné, ée (ինօփինէ) ած. Անկարծ, անակնկալ, անկարծելի. անսըզըն, նա կէհանի, ամսափան ։

Inopinément (ինօփինէման) մակ. Յանկարծակի, յանակնկալ ժամու, յանկարծուստ. անսըզըն, ամսափան ։

Inoui, ie (ինուի) ած. Անլուր, նորալուր, նորանշան. իշիդիլմէմիշ, դույուլմամըշ ։

Inquart (էնքար) գ. ար. Բաղադրութիւն երից մասանց արծաթոյ ընդ միումն ոսկւոյ։

In-quarto (էն քուարդօ) գ. ար. Մատեան որոյ թերթք են քառածալ, քառածալ մատեան ։

Inquiet, ète (էնքիէ, էդ) ած. Անհանգիստ, անհանդարտ։ հոգած, վշտագին, կարծամիտ. պիգարար. ուրգունմուշ, րահադսըզ, ինճինմիշ, պիհուզուր ։

Inquiétant, ante (էնքիէդան, անդ) ած. Որ անհանգիստ կամ աշխատ առնէ, նեղիչ. րահադսըզլըգ կամ պիհուզուրլուգ վէրէն ։

Inquiétér (էնքիէդէ) բ. ն. Անհանգիստ կամ աշխատ առնել, նեղել. պիհուզուր՝ րէնճիդէ կամ ճէֆա էդմէք, ինճիդմէք, քէտէր վէրմէք, րահադսըզլըգ վէրմէք, րահադսըզլանդըրմագ ։ S'inquiéter, բ. յ. Նեղիլ, տառապիլ, անհանգիստ կամ աշխատ լինել. պիհուզուր օլմագ, ինճինմէք, դասալանմագ, րահադսըզ օլմագ։

Inquiétude (էնքիէդիւտ) գ. ար. Անհանգստութիւն, ցաւ, վիշտ, նեղութիւն, հոգ, անձկութիւն. պիհուզուրլուգ, արամսըզլըգ, րահադսըզլըգ, դասա։ մարմառ սրտնեց։

Inquisiteur (էնքիզիդէօր) գ. ար. Քննիչ կամ դատաւոր հերետիկոսաց (սրբաքննիչ։)

Inquisition (էնքիզիսիօն) գ. իգ. Հետազօտութիւն, քննութիւն, հարցափորձ, խոյզ և խնդիր. եօգլամա, եօգլայըշ. դէֆդիշ, դէֆահհուս։ ատեան ինչ 'ի քննութիւն հերետիկոսաց (սրբաքննութիւն). իսմ ըշէրիադը։

Inramo (էնռամօ) գ. ար. Բամբակ տակաւին ոչ մանեալ ։

Insaisissable (էնսէզիսապլ) ած. Անըմբռնելի, անգրաւելի. դութուլմազ։

Insalubre (էնսալիւպր) ած. Անառողջ, վտաառողջ, վնասակար. միզաճէ մուխալիֆ, մուզիր, զարարլը։

Insalubrité (էնսալիւպրիդէ) գ. իգ. Անառողջութիւն կամ վնասակարութիւն օդոյ. հավա ֆէնալըղը։

Insatiabilité (էնսասիապիլիդէ) գ. իգ. Անյագութիւն. դօյուլմամա, դօյուլմազլըգ, աճ կէօզլիւլիւք, դամա ։

Insatiable (էնսասիապլ) ած. Անյագուրդ, անյագ. դօյմազ, դօյուլմազ, աճ կէօզլիւ, դամահքեար ։

Insatiablement (էնսասիապլըման) մակ. Անյագաբար, անյագ. աճ կէօզլիւլիւք իլէ, դամահքեարլըգ իլէ ։

Insciemment (էնսիաման) մակ. Տգիտութեամբ, անգիտութեամբ, յանգէտս. պիլմէզլիք իլէ, խապէրի եօք իքէն ։

Inscription (էնսքրիփսիօն) գ. իգ. Մակագիր, մակագրութիւն, արձանագրութիւն. քիթապէ, եազը, էրագըմ, րէգըմ։

Inscrire (էնսքրիր) բ. ն. Գրել կամ գրոշմել զանուն ուրուք յարձանագրութիւնս, արձանագրել. տէֆթէրէ եազմագ, գայտ էթմէք: գծել զձև յայլում գծի (ըստ երկրաչափից):

Inscrutable (էնսքռիւթապլ) ած. Անքննելի, անքնին, անհետազօտելի. արանմազ, թէֆթիշ օլունմազ:

Insçu (էնսիւ) À l'insçu, Յանգէտս. պիլմէտէն, պիլինմէյէրէք: À mon insçu, յանգէտս գոլով իմ, մինչդեռ ոչ գիտէի, զանխուլ յինէն. խապէրիմ եօղ իքէն:

Insecte (էնսէքթ) գ. ար. Միջատ կամ ժըժմակ, որդն. պէօճէք:

In-seize (էն-սէզ) գ. ար. Մատեան որոյ թերթք են վեշտասան ծալ:

Insensé, ée (էնսանսէ) ած. և գ. Անմիտ, յիմար, խօլ, անխելամուտ. տէլի, տիվանէ, սէֆիհ, ահմագ, ֆիքիրսիզ:

Insensibilité (էնսանսիպիլիթէ) գ. իգ. Անզգայութիւն, թմրութիւն: խստութիւն (սրտի). տույմազլըգ, տույմամա, անլամազլըգ. քէօնիւլ կամ եիւրէք գաթըլըղը, մէրհամէթսիզլիք:

Insensible (էնսանսիպլ) ած. և գ. Անզգայ, թմրեալ. տույմազ, պիհիս, ճանսըզ: անզգալի, աներևոյթ. տույուլմազ, ղայըր մահսուս: խստասիրտ, անգութ. քէօնլիւ գաթը, մէրհամէթսիզ:

Insensiblement (էնսանսիպլըման) մաց. Առանց զգալոյ, անզգալաբար, առ սակաւ սակաւ. եավաշ, ահէստէ, տույուլմայարագ, եավաշ եավաշ:

Inséparable (էնսէբարապլ) ած. Անբաժանելի, անբաժան, անանջատ. այրըլմազ, նամէֆրուգ, ինֆիքաք պուլմազ, ղայըր մունֆաքըլ:

Inséparablement (էնսէբարապլըման) մաց. Անբաժանաբար, անանջատաբար, անանջրպետ. ղայըր մունֆաքըլ իլէ:

Insérer (էնսէրէ) բ. ն. Յարել, յաւելուլ, մուծանել. սօգմագ, մագալէյէ գօմագ, քիթապ՝ տէրճ կամ գայտ էթմէք, արասընա սօգմագ:

Insermenté, ée (էնսէրմանթէ) ած. Աներդումն, առանց երդման, որ ոչ երդուաւ. եէմինսիզ, եէմինլի օլմայան:

Insertion (էնսէրսիօն) գ. իգ. Յաւելումն, յաւելուած: ագոյց, միաւորութիւն. սօգմա, արասընա կամ մագալէյէ սօգմա, քիթապա տէրճ, գայտ: պատուաստումն պխակի ողայոց. աշը աշըլամագ:

Insession (էնսէսիօն) գ. իգ. Նիստ կամ մուտք 'ի բաղանիս:

Insexé, ée (էնսէքսէ) ած. Որ ոչ ունի զսեռ (ծաղիկ):

Insidieusement (էնսիտիէօզման) մաց. Դարանակալութեամբ, նենգաւ. ալ կամ հիլէ իլէ, տուզագ իլէ:

Insidieux, euse (էնսիտիէօ, էօզ) ած. Դարանակալ, նենգաւոր. ֆէսատ էտիճի, հիլէքեար, տօլանտըրըճը:

Insigne (էնսինյ) ած. Երևելի, անուանի, ականաւոր, հոյակապ, գերազանց. նիշանլը, պէլլի պաշլը, օնտարլու, մէշհուր:

Insignifiance (էնսինյիֆիանս) գ. իգ. Անպիտանութիւն, վատթարութիւն. մանասըզլըգ, տատսըզլըգ, լէզզէթսիզլիք:

Insignifiant, ante (էնսինյիֆիան, անթ) ած. Աննշան, անպէտ, վատթար. պի մանա, մանասըզ, տատսըզ, լէզզէթսիզ, ֆէնա:

Insinuant, ante (էնսինիւան, անթ) ած. Սպրդող, գիւրամուտ, մարդահաճոյ, հրապուրիչ. սօգուլան, օխշայան, տէմէլլիւգ էտէն, խատըր ալըճը:

Insinuatif (էնսինիւաթիֆ) գ. և ած. Պարգև կղերց եկեղեցւոյ առ եպիսկոպոսն: գիւրամուտ, յանկուցիչ:

Insinuation (էնսինիւասիօն) գ. իգ. Համոզումն, մտահաճութիւն. իղվա, տէմէլլիւգ, իշարէթ: անցուցանելն յարձանագիրս:

Insinuer (էնսինիւէ) բ. ն. Սպրդեցուցանել, մեղմով 'ի ներքս մուծանել. եավաշ իլէ իչինէ սօգմագ: արձանագրել կամ տալ արձանագրել. քիթապէ գայտ էթմէք: արկանել 'ի միտս, համոզել, ամոքել. իշարէթ էթմէք, անլաթմագ, ինանտըրմագ, գանտըրմագ: S'insinuer, բ. յ. Սպրդիլ, մտանել 'ի ներքս. կիրիշմէք, սօգուլմագ, սոխուլմագ: գտանել շնորհս. խատըրը ալմագ, տէմէլլիւգ էթմէք:

Insipide (էնսիփիտ) ած. Անհամ, անախորժ, անհանճար, անձոռնի, անվայելուչ. տատսըզ, լէզզէթսիզ, եագըշըգսըզ:

Insipidité (էնսիփիտիթէ) գ. իգ. Անհամութիւն, անհանճարութիւն. տատսըզլըգ, լէզզէթսիզլիք, եագըշըգսըզլըգ:

Insister (էնսիսթէ) բ. չ. Ո՛չ դադարել 'ի թախանձելոյ կամ 'ի ժտելոյ, դարձեալ թախանձել, վերստին ժտել, կալ հաստատուն, յամառել. իգտամ իսրար կամ իպրամ էթմէք, մուսըրրան իսթէմէք, պատի գատէմ էթմէք:

Insociabilité (էնսօսիապիլիթէ) գ. իգ. Անմիաբանականութիւն, ներհակութիւն, անմիաբանութիւն. գօնուշուլմազլըգ, մուհապէթսիզլիք:

Insociable (էնսօսիապլ) ած. Տմարդի, անհամբոյր, խորթաբարոյ, անընկերական, անկենցաղելի. գօնուշուլմազ, մուհապէթ էթմէզ:

Insolation (էնսօլասիօն) գ. իգ. Յարադումն, դնելն յարևու կամ յանդիման արևու:

Insolemment (էնսօլաման) մաց. Ժպրհութ̃ք, յանդուգն, ապառումս. էտէպսիզլիք իլէ, թէքէպպիւրլիւք իլէ:

Insolence (էնսօլանս) գ. իգ. Ժպրհութիւն, լրբութիւն, յանդգնութիւն, ապերասանութիւն. էտէպսիզլիք, թէքէպպիւրլիւք, հայասըզլըգ, շըմարըգլըգ, ճէսարէթ:

Insolent, ente (էնսօլան, անթ) ած. Ժպիրհ, լիրբ, անզգամ, ստահակ, խեռ, ստամբակ, վէս, խրոխտ, դառոզ, յանդուգն. էտէպսիզ, դէնսիզ, եիւզսիւզ, արսըզ, դօգուշգան, ֆօդուլ:

Insoler (էնսօլէ՛) բ. ն. Դնել յարեւու կամ յանդիման արեւու, յարադել (ըստ քիմիականաց). կիւնէշէ գօյմագ:

Insolite (էնսօլիտ) ած. Անսովոր. որ ոչ է սովորական կամ ըստ սովորութեան, տարօրինակ. օլ կամ օլա կէլմէմիշ, ադէդդէն դաշրա, ղայըր մուդադ, խաթըրա օլունմազ, օլմամըշ:

Insolubilité (էնսօլիւպիլիտէ՛) գ. իգ. Անլուծութիւն, անքակութիւն:

Insoluble (էնսօլիւպլ) ած. Անլուծանելի, անլոյծ, անքակ. չէօզիւլմէզ, հալլ օլունմազ, ճէվապ օլմազ. էրիմէզ, էրիթիլմէզ:

Insolvabilité (էնսօլվապիլիտէ՛) գ. իգ. Անկարութիւն ՚ի վճարել. էդա էդէմէյին իմքեանսըզլըղը, էօդէնմէզլիք, էդասը գաբիլսիզլիք:

Insolvable (էնսօլվապլ) ած. Անկարող ՚ի վճարել, անվճար. էօդէնմէզ, էօդէնմէյէ գաբիլ օլմայան:

Insomnie (էնսօմնի) գ. իգ. Արթնութիւն, հսկումն, անկարութիւն ննջելոյ կամ ՚ի քուն լինելոյ. ուայգուսուզլուգ, չօգ օյանըգլըգ:

Insouciance (էնսուսիանս) գ. իգ. Անհոգութիւն, անփութութիւն. գայըրմազլըգ, գայըրսամամագլըգ, ղաֆլէթ:

Insouciant, ante (էնսուսիան, անթ) ած. Անհոգ, անփոյթ. գայըրմազ. հիչ պիր շէյդէն վազիֆէսի եօգ:

Insumis, ise (էնսիւմի, իզ) ած. Որ ոչ է հնազանդ կամ հպատակ:

Insoutenable (էնսութընապլ) ած. Անբերելի, որում չէ հնար պաշտպան կալ. մուդաֆաա օլունմազ, սէօյլէնիլմէզ, գարշը դուրուլմազ:

Inspecter (էնսփէքթէ՛) բ. ն. Հայել, դիտել, վերակացու լինել. թէֆթիշ իլէ նազար էտմէք, կէօզէտմէք, գօլլամագ:

Inspecteur (էնսփէքթէօռ) գ. ար. Տեսուչ, քննիչ, վերակացու, ոստիկան. մուֆէթթիշ, նազըր, գօլլայըճը, էմին:

Inspection (էնսփէքսիօն) գ. իգ. Տեսչութիւն, քննութիւն, հոգողութիւն, վերակացութիւն. նազարէթ, նազըրլըգ, մուֆէթթիշէթ, մուֆէթթիշլիկ, գօլլամա:

Inspirateur (էնսփիրաթէօռ) գ. ար. և ած. Որ ազդէ կամ թելադիր լինի. վահի կամ իլհամ էդիճի:

Inspiration (էնսփիրասիօն) գ. իգ. Ազդումն, խորհուրդ, թելադրութիւն. իլհամ, իլգա: ազդումն աստուածային, վերին ազդեցութիւն. իլհամը իլահի, վահի գալպ: շնչառութիւն, ուրեւս շնչոյ. սօլուգ ալմա:

Inspirer (էնսփիրէ՛) բ. ն. Ազդել, թելադրել, շարժել. վահի կամ իլհամ էտմէք, գալպինէ իլհամ էտմէք, իլգա էտմէք, իլէրի սուրմագ, եիւրէք կամ ղայրէթ վէրմէք: շնչել զօդ, առնուլ զշունչ. սօլուգ կամ նէֆէս ալմագ:

Instabilité (էնսթապիլիտէ՛) գ. իգ. Անհաստատութիւն, յեղանակութիւն. գարարսըզլըգ, սէպաթսըզլըգ:

Instable (էնսթապլ) ած. Անհաստատ, յողդողդ, շաղփաղփուն, փոփոխական. սապիթ օլմայան, պի գարար, պի պագա, գարարսըզ, նա փայտար:

Installation (էնսթալլասիօն) գ. իգ. Հաստատութիւն ՚ի գործ ինչ կամ ՚ի պաշտօն. գօնմա, նասպ, պիր եէրէ կամ պիր մանսըպա նասպ էտմէքլիք, թէմլիք:

Installer (էնսթալէ՛) բ. ն. Հաստատել կամ կարգել զոք ՚ի գործ կամ ՚ի պաշտօն. նասպ էտմէք, թէմլիք էտմէք, պիր եէրէ կամ պիր մանսըպա նասպ էտմէք:

Instamment (էնսթամա՛ն) մակ. Պնդագոյնս, ուժգին, թախանձանօք, եւ քան զեւ, մեծաջան, տոէպ. իլհահ իլէ, իսրար իլէ, էպրամ իլէ, իգդամ իլէ:

Instance (էնսթանս) գ. իգ. Փոյթ, ջանք, ստիպումն, թախանձանք, ժտութիւն. իլհահ, իսրար: աղերս, գիր աղերսանաց. րիճա, արզուհալ, թէմէննա, դալէպ: խնդիր ՚ի դատաստանի, դատ. դավա:

Instant, ante (էնսթան, անթ) ած. Ստիպող, կարեւոր. իլհահ էդիճի, լէզըմ, շայէգ գուան:

Instant (էնսթան) գ. ար. Վայրկեան, կէտ, րոպէ. ան, դէմ, լահզա: À l'instant, ՚ի վայրկենի, յական թօթափել, իսկոյն. ֆիլհալ, կէօզ աչըփ յումմադան:

Instantané, ée (էնսթանթանէ՛) ած. Վայրկենական, վաղանցիկ, կարճատեւ. պիր դէմլիք, պիր դէմ կամ պիր լահզա օլարագ:

à l'Instar (ա լէնսթար) մակ. Իբրեւ, ըստ օրինակի, հանգոյն, զերթ, որպէս. կիպի, իւսլուպ՝ մինվալ իւզրէ, շէքլինդէ, դարզընդա:

Instauration (էնսթօռասիօն) գ. իգ. Նորոգութիւն, սկիզբն հաւաստակաւոր իրաց, հաստատութիւն. նասպ, թամիր, իմարէթ, զինէթ իլէ դիքմէ:

Instigateur (էնսթիկաթէօռ) գ. ար. Գրգռիչ, հրապուրիչ, առաջնորդ չարեաց. գօգարըճը, ֆիթնէ գօփարըճը, էնկիզ, մուհարրիկ, գըշգըրթըճը, դիւրթիւճիւ, ֆիթ վէրիճի:

Instigation (էնսթիկասիօն) գ. իգ. Գրգիռ, յորդոր, հրապոյրք. իղրա, իղվա, դահրիկ, դիւրթիւշ, այարթմա:

Instiguer (էնսթիկէ՛) բ. ն. Գրգռել, դրդել, հրապուրել. գըշգըրթմագ, դահրիկ՝ դահրիք՝ իղրա կամ իղվա էտմէք, դիւրթմէք, ֆիթ վէրմէք:

Instillation (էնսթիլասիօն) գ. իգ. Ծորումն, թորումն. դամդիր, դամլադմա:

Instiller (էնսթիլէ՛) բ. ն. Կաթեցուցանել, ծորեցուցանել չիթ առ չիթ. իչինէ կամ իւզէրինէ դամլադմագ, դամդիր էտմէք, դամլա դամլա ագըթմագ:

Instinct (էնսթէն) գ. ար. Բնական ազդումն, ազդումն բնութեան: բնական շարժումն. հէվա:

Instituer (էնսթիթիւէ՛) բ. ն. Կարգել

հաստատել, սահմանել, հիմնարկել, սկզբնաւորել. վազ կամ նասպ էթմէք:

Institut (էնսթիթիւ) գ. ար. Կարգաւորութիւն, օրինադրութիւն, սահմանադրութիւն, հաստատութիւն, կարգ, կանոն, սահման. թարիգ, թարիգաթ: յոգ. Institutes, Դատաստանագիրք կամ օրէնք Յուստինիանոսի ինքնակալին. Իւսթինեանոս բատիշահընըն գանունամէլէրի: Institut des sciences et arts, կացուրդ, ուսումնարան, վարժարան գիտութեանց և արուեստից:

Instituteur, trice (էնսթիթիւթէօր, թրիս) գ. ար. և իգ. Կարգադիր, հիմնադիր, սահմանադիր. նասպ կամ վազ էտիճի, վազի, վազիւլ գանուն: ուսուցիչ կամ մանկածու իշխանազնի. խոճա, մուալլիմ, լալա:

Institution (էնսթիթիւսիօն) գ. իգ. Հաստատութիւն, հիմնարկութիւն, սահմանադրութիւն. նասպ, վազ: օրինադրութիւն, սահմանադրութիւն, կարգ, կանոն, սահման. վազ կամ նասպ օլունմուշ նէսնէ, գանուն: կրթութիւն, դաստիարակութիւն. թալիմ, թէրպիյէ:

Instructeur (էնսթրիւքթէօր) գ. ար. Կրթիչ զօրաց. ասքէրէ թալիմ էթտիրիճի:

Instructif, ive (էնսթրիւքթիֆ, իվ) ած. Կրթական, հրահանգիչ, մարզիչ. թալիմէ նաֆի, իլմ նիւմա, թալիմ սազ, էօյրէթիճի:

Instruction (էնսթրիւքսիօն) գ. իգ. Հրահանգ, վարժումն, կրթութիւն, դաստիարակութիւն: կանոնք, վարդապետութիւն. թէրպիյէ, թալիմ, փէրվ., էօյրէթմէ, իլմ: տեղեկութիւն, ծանօթութիւն. խապէր, վուգուֆ, մարիֆէթ: պատուէր, հրաման (արքայի առ դեսպանն). էմր, թէմպիհ, թալիմաթ:

Instruire (էնսթրիւիր) բ. ն. Հրահանգել, կրթել, մարզել, ուսուցանել. թալիմ էթմէք, էօյրէթմէք, փէրվ. վէրմէք. էտէպլէմէք, թէրպիյէ վէրմէք: ծանուցանել, զեկուցանել, զգացուցանել, ազդ առնել. պիլտիրմէք, անլաթմագ:

Instruit, ite (էնսթրիւի, իթ) ած. Կրթեալ, մարզեալ, վարժ, հմուտ, տեղեակ, բանիբուն, ներկուռ. թէրպիյէ օլունմուշ, օգունմուշ, ալիմ, մարիֆէթ սահիպի, ագեահ օլմուշ, խապէրտար, մութէնէպպիհ:

Instrument (էնսթրիւման) գ. ար. Գործի, գործիք. ալէթ, ատէվաթ, թագըմ. ալաթ, էտաթ: Նուագարան. սազ, չալղը: մուրհակք կամ թուղթք դաշանց, և այլն՝ արարեալ ձեռամբ նօտարի. սէնէտաթ:

Instrumental, ale (էնսթրիւմանթալ) ած. Գործիական. ալէթ իլէ իթմամ օլունան: 'ի ձեռն նուագարանաց, նուագարանօք (երաժշտութիւն). սազ, սազլը մուսիգի:

Instrumenter (էնսթրիւմանթէ՛) բ. ն. Տալ արձանագրել զմուրհակ կամ զպետական դաշինս 'ի ձեռն նօտարի. հիւճէթ, շէրի մուսալահանէ հիւճճէթ կամ իլամ էթմէք:

Insu, տես Inscu.

Insubordination (էնսիւպօրտինասիօն) գ. իգ. Անհնազանդութիւն, ստահակութիւն. իթաաթսըզլըգ:

Insubordonné, ée (էնսիւպօրտօնէ՛) ած. Անհնազանդ, անսաստ, անհլու, ստահակ. իթաաթսըզ, սէրքէշ:

Insuffisamment (էնսիւֆիզաման) մակ. Անբաւական գոլով, անյարմարաբար. քէֆայէթսիզլիք իլէ:

Insuffisance (էնսիւֆիզանս) գ. իգ. Անբաւականութիւն, անյարմարութիւն. քէֆայէթսիզլիք, գապիլիյէթսիզլիք, ադէմ էհլիյէթ, իսթիտատսըզլըգ, յէթիշմէմէ:

Insuffisant, ante (էնսիւֆիզան, անթ) ած. Անբաւական, անյարմար, տկար, անզօր. յէթիշմէզ, քէֆայէթ էթմէզ, քէֆայէթսիզ, իսթիտատսըզ, գապիլիյէթսիզ:

Insufflation (էնսիւֆլասիօն) գ. իգ. Փչումն 'ի ներքս:

Insulaire (էնսիւլէր) ած. և գ. Կղզեցի, բնակիչ կղզւոյ. ատալը, ճէզիրէլի:

Insultable (էնսիւլթապլ) ած. Կշտամբելի, պախարակելի, պարսաւելի, այպանելի:

Insultant, ante (էնսիւլթան, անթ) ած. Նախատական, թշնամանալից, թշնամանագիր, նախատիչ. սէօյիւճիւ, շէթթամ, սիթէմ ամիզ, խաթըրը փօզան:

Insulte (էնսիւլթ) գ. իգ. Անհարգութիւն, նախատինք, թշնամանք. սէօյիւշ, տիւշնամ, սիթէմ ամիզ սէօզլէր, թանէթ, ազար, հիւճիւմ:

Insulter (էնսիւլթէ՛) բ. ն. Խաղալ բանիւք 'ի վերայ, անհարգ լինել, թշնամանել, նախատել, խաղ առնել, այպանել. սէօյմէք, ազարլամագ, մասխարալըղա կամ մէզէյէ ալմագ, պիրինին իւզէրինէ յիւրիւմէք: յարձակիլ 'ի վերայ. իւզէրինէ վարմագ կամ պասմագ, համլէ կամ հիւճիւմ էթմէք, նիւֆէթ էթմէք:

Insupportable (էնսիւփօրթապլ) ած. Անբերելի, անտանելի. թէհամմիւլ օլունմազ, չէքիլմէզ, թէհամմիւլիւ մումքին տէյիլ, փայանսըզ:

Insupportablement (էնսիւփօրթապլըման) մակ. Անբերելի իմն. վէճհի ղայրը մութէհամմիլ իւզրէ:

Insurgens (էնսիւռժան) գ. ար. յոգ. Զօրաժողով Հունգարացւոց ըստ ոչ սովորութեան: ժողովուրդ նորոյ Անգղեոյ բաժանեալ 'ի տէրութենէ:

s' Insurger (էնսիւռժէ՛) բ. յ. Յառնել 'ի վերայ, ապստամբել, վտարանջել. զօրպալըգ էթմէք, պաշ գալտըրմագ, այագ իւզրէ կէլմէք, պաղի կամ ասի օլմագ:

Insurmontable (էնսիւռմօնթապլ) ած. Անյաղթելի, անյաղթ, անպարտելի. պաշա չըգըլմազ, ալ էօղլէպ, յէնիլմէզ:

Insurrection (էնսիւռռէքսիօն) գ. իգ. Ապստամբութիւն, վտարանջութիւն. գալգըշ, պաշ գալտըրմագ, զօրպալըգ, ասըլըգ, ֆիթնէ, իսեան, թուղեան:

Insurrectionnel, elle (էնսիւռռէքսիօնէլ)

ած. Ապստամբութեան, ապստամբաց, խռովեցուցիչ. ֆիտնէլի, զօրպալըղա կամ ֆիտնէյէ մէնսուպ կամ պայիս :

Intact, acte (էնտաք, աքտ) ած. Անշօշափելի, անմերձենալի, անապական, անարատ. էլ տէյմէմիշ, էլլէշիլմէմիշ, տօգունուլմամըշ, շայըն մուհաֆազա, շայըն մէմնու, տամամ:

Intarissable (էնտառիսապլ) ած. Անցամաքելի, անսպառելի, մշտաբուղխ, մշտահոս, անսպառ. տիւքէնմէզ, պի շայէտ :

Intégral, ale (էնտէկրալ) ած. Ամբողջական (հաշիւ կամ թիւ) :

Intégrant, ante (էնտէկրան, անտ) ած. Ամբողջական, ամբողջացուցիչ (մասունք). ճիւզ, էճզա :

Intégration (էնտէկրասիօն) գ. իգ. Ամբողջացուցանելն, ամբողջութիւն :

Intègre (էնտէկր) ած. Ամբիծ, անարատ, անստգիւտ, ուղիղ, արդար. էհլի ըրզ, սալիհ, սատըգ, ըհլասլը ադամ:

Intégrer (էնտէկրէ) ե. ն. Ամբողջացուցանել զթիւն, գտանել զամբողջական թիւ հաշուի:

Intégrité (էնտէկրիտէ) գ. իգ. Ամբողջութիւն, կատարելութիւն, լրութիւն. տամամլըգ, տէմամիյէտ, քէմալ: ամբծութիւն վարուց, անմեղութիւն, սրբութիւն, անկեղծութիւն, ուղղութիւն, անարատութիւն. տօղրուլուգ, սալիհլիք, ըրզ, իստիգամէտ, պաք, սատագատ :

Intégument (էնտէկիւման) գ. ար. Թաղանթ :

Intellect (էնտէլէք) գ. ար. Իմացութիւն, բան, միտք, հասումն կամ հասողութիւն մտաց. ագըլ, իտրաք, անլայըշ, ֆէհմ:

Intellectif, ive (էնտէլէքտիֆ, իվ) ած. Իմացական, մտաւոր:

Intellection (էնտէլէքսիօն) գ. իգ. Իմացութիւն, հասողութիւն մտաց. անլամա :

Intellective (էնտէլէքտիվ) գ. իգ. Իմացական կարողութիւն. մուտրիքէտ:

Intellectuel, elle (էնտէլէքտիւէլ) ած. Իմացական, մտաւոր, իմանալի, հոգեղէն. իտրաքէ՝ ագըլա մէնսուպ կամ պայիս:

Intelligemment (էնտէլիժաման) մակ. Իմաստութեամբ, հանճարով, մտօք, բանիւ, գիտութեամբ. ըլիմ կամ իզան իլէ :

Intelligence (էնտէլիժանս) գ. իգ. Իմացութիւն, իմացումն, բան, միտք. անլայըշ, ագըլ, ֆէհմ, իֆհամ, իտրաք: ծանօթութիւն, գիտութիւն, հմտութիւն, հասողութիւն. վուգուֆ, պիլիշ, պէյրէք, պասիրէտ, ըլիմ: միաբանութիւն, ընտանութիւն, ընտելութիւն, ընկերութիւն, ընկերակցութիւն. պիրլիք, իտտիֆագ, իտտիհատ, մուաֆագատ, մուխալէտէ, մուրանէլէ: Թղթակցութիւն. մէքտուպլէշմէ: հրեշտակք, իմանալիք:

Intelligent, ente (էնտէլիժան, անտ) ած. Իմացական, մտաւոր, իմացող, բանաւոր, մտացի, ուշիմ, հանճարեղ, գիտուն, իմաստուն, ներհուն, հմուտ. ագըլլը, ագիլ արիֆ, զիհինլի, հաւաճէր, սահիպ ֆիրասէտ, էհլի իտրաք:

Intelligibilité (էնտէլիժիպիլիտէ) գ. իգ. Դիւրիմացութիւն, պարզութիւն. անլաշըլմա կամ անլաշըլըմա:

Intelligible (էնտէլիժիպլ) ած. Դիւրիմաց, պարզ, մեկին, իմանալի. անլանըր, անլաշըլըր, մաֆհում:

Intelligiblement (էնտէլիժիպլըման) մակ. Մեկին, բացայայտ, որոշակի, յայտնապէս. աշիքեարէլիք իլէ, վազըհ իլէ:

Intempérament (էնտանփէռաման) մակ. Անժուժութեամբ, անկարգս, յանչափս. իտիտալսըզլըգ իլէ:

Intempérance (էնտանփէռանս) գ. իգ. Անբարեխառնութիւն, անկարգութիւն, անչափութիւն, անժուժկալութիւն. ֆէրհիզսիզլիք, իտիտալսըզլըգ, ատէմ իտիտալ:

Intempérant, ante (էնտանփէռան, անտ) ած. Անբարեխառն, ապաժոյժ, անժուժկալ. իտիտալսըզ, ֆէրհիզսիզ, պի իտիտալ, պի ֆէրհիզ:

Intempéré, ée (էնտանփէռէ) ած. Անժոյժ, անկարգ, անչափ. նա մուտէտիլ, պիլա իտիտալ:

Intempérie (էնտանփէռի) գ. իգ. Անբարեխառնութիւն, անկարգութիւն, խառնակութիւն կամ դժնդակութիւն (օդոց և հիւթոց). հավա իտիտալսըզլըղը, հավա ֆէնալըղը:

Intempestif, ive (էնտանփէստիֆ, իվ) ած. Տարաժամ:

Intendance (էնտանտանս) գ. իգ. Վերակացութիւն կամ տեսչութիւն երևելի ինչ գործոյ: ժամանակ և սահման տեսչութե. էմինլիք, էմանէտ, քէտխուտալըգ, քէհեալըգ, վօյվօտալըգ, մուտէվէլլիլիք :

Intendant (էնտանտան) գ. ար. Տեսուչ, վերակացու, ստիկան. էմին, քէհեա, քէտխուտա, վօյվօտա, նազըր, մուտէվէլլի :

Intendante (էնտանտանտ) գ. իգ. Կին տեսչի կամ վերակացուի. էմին գարըսը կամ գատընը:

Intense (էնտանս) ած. Մեծ, ուժգին, սաստիկ. ազիմ, շէտիտ, գավի, գատը, սախտ:

Intensité (էնտանսիտէ) գ. իգ. Ուժգնութիւն, սաստկութիւն, հզօրեղութիւն. շիտտէտ, գուվվէտ, ֆէօրէտ, սախտի, գատըլըգ:

Intensivement (էնտանսիվման) մակ. Ուժգին, ուժգնակի, սաստկապէս, հզօրեղապէս. շիտտէտ իլէ, զօր իլէ, շայէտէ, գավիճէ:

Intenter (էնտանտէ) ե. ն. Ի փորձ մտանել, սկսանել, մտանել կամ վարել (դատ). դավա էտմէք՝ աչմագ կամ գուրմէք, պիր քիմսէ իլէ դավաճը օլմագ:

Intention (էնտանսիօն) գ. իգ. Դիտաւորութիւն, միտք, կամք, խորհուրդ. մուրատ, մէրամ, մաքսուտ, մաքսատ, գաստ, նիյէտ, մաքսատ:

Intentionné, ée (էնտանսիօնէ) ած. Որ ունի զգխառաւորութիւն, որ դիտէ կամ խորհի . նիյէթլի, նիյէթի օլան :

Intentionnel, elle (էնթանսիօնէլ) ած . Մտաց, ըստ կամաց . Միւրատէ՝ մագսուտէ կամ նիյէթէ մէնսուպ :

Inter-articulaires (էնթէր արթիքիւլէր) ած . 'ի մէջ յօդից կամ յօդուածոց :

Intercadence (էնթէրքատանս) գ . իգ . Փոփոխութիւն (զարկի բազկին) :

Intercadent (էնթէրքատան) ած . Փոփոխ, է զի ուժգին, և է զի թոյլ (զարկ բազկի) :

Intercalaire (էնթէրքալէր) ած . Նահանջ, յաւելեալ օր տարւոյ . քէպիսէ, սէնէ քէպիսէ :

Intercalation (էնթէրքալասիօն) գ . իգ . Նահանջ, յաւելումն միոյ աւուր 'ի փետրուար ամսեան նահանջ տարւոյ :

Intercaler (էնթէրքալէ) բ . ն . Մուծանել ընդ մէջ, յաւելուլ, նահանջ առնել . իլավէ գօմագ, արասընա սօգմագ, իտխալ՝ իլհագ՝ վէ կամ տէրճ էթմէք :

Intercéder (էնթէրսէտէ) բ . չ . Միջնորդել, բարեխօսել, միջնորդ կամ բարեխօս լինել . շէֆաաթ էթմէք, պիրի իչին րիճա էթմէք :

Intercepter (էնթէրսէփթէ) բ . ն . Ունել, խափանել, արգելուլ . հիլէյլէ ալմագ, եօլտան քէսմէք, թութմագ, մէնի էթմէք :

Interception (էնթէրսէփսիօն) գ . իգ . Արգելումն, խափանումն, արգել . թութուլ, գօթ, ինգըթա, եօլ քէսիլմէսի :

Intercesseur (էնթէրսէսէօր) գ . ար . Միջնորդ, բարեխօս . շէֆաաթճը, շէֆաաթ էտիճի, րիճաճը, շէֆի :

Intercession (էնթէրսէսիօն) գ . իգ . Միջնորդութիւն, բարեխօսութիւն . շէֆաաթ, րիճաճըլըգ :

Intercostal (էնթէրքօսթալ) ած . Ընդ մէջ կողից (միսն) :

Intercurrent, ente (էնթէրքիւռան, անթ) ած . Ընդխառնեալ, խառն : անհաւասար (զարկ բազկի) :

Intercutané, ée (էնթէրքիւթանէ) ած . Որ է ընդ մէջ մարմնոյ և մորթոյ . էթ իլէ տէրի արասընտա :

Interdiction (էնթէրտիքսիօն) գ . իգ . Խափանումն, արգելումն, արգել հրամանի . եասագ, մէն, նէհի, հարամ, թահրիմ, հէճր, ազլ :

Interdire (էնթէրտիր) բ . ն . Արգելուլ, խափանել . եասագ էթմէք, հարամ՝ թահրիմ՝ մէն կամ նէհի էթմէք, հէճր էթմէք : խոտել . շփոթել, շուարեցուցանել . շաշըրմագ, մէտհուշ կամ հայրան էթմէք :

Interdit (էնթէրտի) գ . ար . Արգելք (եկեղեցականաց) . ճաճաղըն աղըր :

Intéressant, ante (էնթէրէսան, անթ) ած . Կարևոր, շահեկան, պիտանի, օգտակար, ընտիր, գեղեցիկ, արժանի տեսութեան կամ լսելոյ . մուհիմ, պէճիգ, իգթիզալը, ֆայտէլի, տիլպէր, կէօրիւլէճէք կամ իշիտիլէճէք շէյ :

Intéressé, ée (էնթէրէսէ) ած . և գ . Բաժանորդ, մասնակից . ֆայտէսի օլան, հիսսէտար : շահախնդիր, շահասէր, որ զանձին և եթ խնդրէ . քէնտի քէարընը պագան :

Intéresser (էնթէրէսէ) բ . ն . և չ . Հաղորդ կամ բաժանակից առնել զոք, տալ շահեցուցանել կամ վարել յօգուտ . հիսսէտար էթմէք, հիսսէ վէրմէք, օրթագլըգ պաղլամագ, գազանտըրմագ : շարժել, գրգռել, խառնակել, խռովեցուցանել . պուլանտըրմագ, իդտիրապ վէրմէք : յօգուտ՝ պիտանի կամ օգտակար լինել . մուհիմ կամ լազըմ օլմագ : S'intéresser, բ . յ . Բաժանորդ լինել, հոգալ, խնամել, փոյթ յանձին ունել, պաշտպան կալ . գայըրմագ, տիգգաթ վէրմէք, պիր քիմսէնէյէ սահիպ չըգմագ :

Intérêt (էնթէրէ) գ . ար . Մասն, բաժին, շահ . օգուտ : վաշխ, տոկոսի . ալագա, իրպէ, ֆայտէ, մէնֆէաթ, քեար, ճայ, հիսսէ : մուամէլէ, մաամէլէ, րիպհ, ֆայիզ, մուրապահա կամ մուրէպպա : վնաս, տոյժ . զարար, քէտէր :

Intérieur, eure (էնթէրիէօր) ած . և գ . Ներքին : ներքինն, ներքին մասն : գաղտնիք, միտք, խորք սրտի . իչէրտէքի . իչ, իչի իչէրիսի, տէրուն, տէրունի, պաթին :

Intérieurement (էնթէրիէօրման) մակ . Ի ներքս, 'ի խորս, 'ի ներքուստ . իչէրի, իչէրտէ :

Intérim (էնթէրիմ) գ . ար . Միջոց ժամանակի (է բառ Լատին) . մուվագգաթ : Dans l' intérim, առ այժմ, յայնմ պահու, յայսմ վայրի, մինչ այս մինչ այն . էսնաթէ, արատա, արալըգտա :

Interjection (էնթէրժէքսիօն) գ . իգ . Միջարկութիւն (ըստ քերականաց) . հարֆ, հարֆի նիտա : բողոք, բողոքարկութիւն :

Interjeter (էնթէրժըթէ) բ . ն . Բողոք ունել, բողոքել . տավասընը մէհքէմէի ալիյէ տէքրար կէօրիւլմէսինէ տավէթ էթմէք :

Interligne (էնթէրլինյը) գ . ար . Միջոց դատարկ 'ի մէջ երկուց գծից կամ տողից . իքի սաթըրըն արալըղը : գիր գրեալ 'ի մէջ երկուց գծից կամ տողից . իքի սաթըրըն արասընտագի եազը :

Interlinéaire (էնթէրլինէէր) ած . Գրեալ 'ի մէջ երկուց գծից կամ տողից . տախտ էլ լաֆզ :

Interlobulaire (էնթէրլօպիւլէր) ած . Որ բաժանէ զբլթակն թոքոց :

Interlocuteur (էնթէրլօքիւթէօր) գ . ար . Դերասան կամ միջանկեալ խօսող . մուտէքէլլիմ, սէխիւնվէրան, արայա լագըրտը սօգան :

Interlocution (էնթէրլօքիւսիօն) գ . իգ . Բանք 'ի դատաստանի : բանք դերասանից . մուքէալէմէ, տէքէլլիւմ :

Interlocutoire (էնթէրլօքիւթուար) ած . և գ . Խօսական (վճիռ կամ դատաստան) :

Interlope (էնթէրլօփ) գ . ար . Նաւ անիրաւ վաճառականի :

Interloquer (էնթէրլօքէ) բ . ն . Շփոթել , չուարեցուցանել, արգելուլ, խափանել: վճիռ. հատանել կամ հրաման տալ յառաջագոյն:

Intermaxillaire (էնդէռմաքսիլլէռ) ած. ընդ մէջ ծամելեաց:

Intermède (էնդէռմէտ) գ. ար. Միջանկեալ խաղարկութիւն 'ի թատրոնի. արա օյունու: միջանկեալ գոյացութիւն (ըստ քիմիականաց):

Intermédiaire (էնդէռմէտիէռ) ած. Ի մէջ երկուց, միջանկեալ. օրդանճա, արատա օլան, արայա կիրէն, իքի շէյ արասընտա օլան:

Intermédiat, ate (էնդէռմէտիա, ատ) ած. Միջանկեալ, առ ժամանակ մի:

Interminable (էնդէռմինապլ) ած. Անվայրափակ, անսահման, անվախճան, անեզր, անզրաւ. պիդիրիլմէզ, դիւքէնմէզ, նիհայէդ պուլմազ:

Intermission (էնդէռմիսիօն) գ. իգ. Ընդմիջումն, ընդհատութիւն. արասընը քէսմէ, ֆէրաղադ:

Intermittence (էնդէռմիդդանս) գ. իգ. Ընդհատութիւն (զարկի բազկին). արալըգ, հէդիրէ:

Intermittent, ente (էնդէռմիդդան, անդ) ած. Ընդհատ (տենդ). արալըգ պըրագան, մըհմըլ:

Interne (էնդէռն) ած. Ներքին. իչէրտէքի, պադընը, տէրունի:

Internonce (էնդէռնօնս) գ. ար. Փոխանորդ Նուիրակի Պապին. էլչի, օրդա էլչի:

Internonciature (էնդէռնօնսիադիւռ) գ. իգ. Իշխանութիւն փոխանորդի Նուիրակի Պապին:

Intérosseux (էնդէռօսէօ) ած. 'Ի մէջ ոսկերաց:

Interpellation (էնդէռփէլլասիօն) գ. իգ. Կոչ 'ի դատաստան կամ 'ի պատասխանատուութիւն. ճէլպ իդմէ:

Interpeller (էնդէռփէլլէ) բ. ն. Կոչել 'ի դատաստան կամ 'ի խնդիր. մուդլագ պիր քիմսէյէ ճէլպ իդմէք կամ դալէպ էդմէք:

Interpolateur (էնդէռփօլադէօռ) գ. ար. Որ յաւելու ինչ 'ի գիրս այլոց:

Interpoler (էնդէռփօլէ) բ. ն. Յաւելուլ ինչ 'ի գիրս այլոց կամ նախնեաց. պիր քիդապ իչինէ գօշմագ, վազ կամ տէրճ էդմէք:

Interposer (էնդէռփօզէ) բ. ն. Դնել կամ արկանել ընդ մէջ երկուց. արայա գօյմագ:
S'interposer, բ. յ. Մտանել ընդ մէջ, միջնորդել. օրդայա կամ արայա կիրմէք, դէվասսուդ էդմէք:

Interposition (էնդէռփօզիսիօն) գ. իգ. Միջարկութիւն, միջադրութիւն. իքի նէսնէ արասընտա պուլունմա: միջնորդութիւն. արայա կիրմէ, դէվասսուդ:

Interprétatif, ive (էնդէռփռէդադիֆ, իվ) ած. Մեկնական, որ թարգմանէ. դապիր էտէն, պէյան էտէր:

Interprétation (էնդէռփռէդասիօն) գ. իգ. Թարգմանութիւն, մեկնութիւն. դէրճէմէ կամ դէրճիւմէ, դապիր, դէֆսիր, շէրհ, դաֆսիր:

Interprète (էնդէռփռէդ) գ. ար. և իգ. Թարգման, մեկնիչ. դէրճիւման, մուապիր, մուֆէսսիր, շէրհ վէրէն: Թարգման կամ մեկնիչ օրինաց. մուֆդի:

Interpréter (էնդէռփռէդէ) բ. ն. Թարգմանել, մեկնել. դէրճիւմէ էդմէք, դապիր էդմէք, շէրհ վէրմէք, պէյան կամ դաֆսիր էդմէք:

Interrègne (էնդէռռէնյը) գ. ար. Միջոց պարապոյ թագաւորութեան. հուքիւմսիւզ մէմլէքէդ, ֆիդրէդ:

Interrex (էնդէռռէքս) գ. ար. Իշխան կամ դատաւոր 'ի միջոցի անդ պարապոյ թագաւորութեան:

Interrogant (էնդէռռօկան) ած. Հարցական (նշան). սօրուճու, մուսդէֆհիմ, դալիպ:

Interrogat (էնդէռռօկա) գ. ար. Հարցումն, հարցուած, հարցափորձ կամ խնդիր 'ի դատաստանի. չէքիրդ սուալը:

Interrogatif, ive (էնդէռռօկադիֆ, իվ) ած. Հարցական (մասնիկ). իսդիֆհամի, լաֆզի իսդիֆհամ:

Interrogation (էնդէռռօկասիօն) գ. իգ. Հարցումն, հարցուած. սօրուշ, սուալ կամ սուուալ, իսդիֆհամ, դէֆդիշ:

Interrogatoire (էնդէռռօկադուառ) գ. ար. Հարցափորձ և պատասխանի 'ի դատաստանի. հաքիմին սուալլէրի իլէ դէօհմէդլի քիշինին ճէվապլարը: հարցափորձ 'ի դատաստանի. իսդիֆհամ, գափընը կամ հաքիմին սուալլարը:

Interroger (էնդէռռօժէ) բ. ն. Հարցանել, խնդրել. սօրմագ, սուալ՝ իսդիֆհամ կամ փուրսիշ էդմէք, դէֆդիշ էդմէք:

Interrompre (էնդէռռօնփռ) բ. ն. Ընդհատել, ընդմիջել, դադարեցուցանել, խափանել, արգելուլ. քէսմէք, սէօզիւ՝ քէլամը կամ լագըրդըյը յարըտա քէսմէք կամ պօզմագ, մուսահապէդէ մանի օլմագ, սէօզ արասընա կիրմէք:

Interrupteur (էնդէռռիւփդէօռ) գ. ար. Ընդհատիչ. քէսէն:

Interruption (էնդէռռիւփսիօն) գ. իգ. Ընդհատութիւն, դադարումն. ինգըդա, ինքիսամ:

Interstice (էնդէռսդիս) գ. ար. Միջոց ժամանակի: միջոց, անջրպետ. արալը, արալըգ, արաճըգ, իքի շէյին արասընտա օլան պօշլուգ, արա:

Intervalle (էնդէռվալ) գ. ար. Բացատութիւն, անջրպետութիւն, միջոց, անջրպետ, խորոց, հեռաւորութիւն. արալըգ, արա, արասը, իքի նէսնէ արալըղը, օրդա եէր, մէսաֆէ: միջոց ժամանակի. մուտտէդ, մուգդարի զէման, էնտալըգ:

Intervenant, ante (էնդէռվընան, անդ) ած. և գ. Միջնորդ 'ի դատաստանի. պիր դավա արասընա կիրմէք իսդէյէն:

Intervenir (էնդէռվընիռ) բ. չ. 'Ի մէջ անկանիլ, մտանել ընդ մէջ, միջամուխ լինել, միջնորդել. արայա կէլմէք կամ կիրմէք, տէլլալլըգ էթմէք, փախըլ էթմէք:

Intervention (էնթէռվանսիօն) գ. իգ. Առաջիկայութիւն: միջնորդութիւն. տէլլալլըգ, վէսաթէթ, արայա կիրմէ:

Interversion (էնթէռվէռսիօն) գ. իգ. Վեր 'ի վայր շրջումն, խանգարումն:

Intervertir (էնթէռվէռթիռ) բ. ն. Վեր 'ի վայր շրջել, խանգարել, շփոթել, աղաւաղել. թէրթիպի կամ նիզամը պօզմագ, ալթ իւսթ էթմէք:

Intervertissement (էնթէռվէռթիսման) գ. ար. Վեր 'ի վայր շրջումն, խանգարումն. ալթ իւսթ էթմէ:

Intestat (էնթէսթա) ած. և մակ. Անկտակ (մեռանել). պիլա վէսիյէթ, վասիյէթսիզ:

Intestin, ine (էնթէսթէն. թին) ած. Ներքին, որ է 'ի ներքս կամ 'ի մարմնի. իչ. իչէրտէքի, տէրունի:

Intestins (էնթէսթէն) գ. ար. յոգ. Ընդերք, աղիք, փորոտի. գարնը իչի, պաղըրսագլար:

Intestinal, ale (էնթէսթինալ) ած. Աղեաց, փորոտեաց. պաղըրսագլարա մէնսուպ կամ մութաալլիգ:

Intimation (էնթիմասիօն) գ. իգ. Ծանուցումն, հրատարակումն, հրովարտակ: կոչումն յատեան. խապէր, թէպլիղ:

Intime (էնթիմ) ած. և գ. Ներքին, մտերիմ, սերտ, սիրելի. իչ, տէրունի, կէօնիւլտէքի, սամիմ, ալիֆ, ալիֆ սէվկիլիւ:

Intimement (էնթիմման) մակ. Մտերմութեամբ, սերտ սիրով, սերտիւ, 'ի խորոց սրտէ, գորովանօք. ճան իլէ կէօնիւլտէն, տէրունի տիլտէն, ան սամիմ իւլ գալպ:

Intimer (էնթիմէ) բ. ն. Ծանուցանել, հրատարակել. էմրի հաքիմ մուճիպինճէ պիլտիրմէք, խապէր վէրմէք: կոչել յատեան կամ 'ի դատաստան. մէհքէմէյէ տավէթ կամ իհզար էթմէք:

Intimidation (էնթիմիտասիօն) գ. իգ. Ահ, երկիւղ, սպառնալիք. գօրգուտմա:

Intimider (էնթիմիտէ) բ. ն. Երկեցուցանել, զարհուրեցուցանել, ահ արկանել, սպառնալ. գօրգուտմագ, իւրքիւտմէք, շաշըրթմագ, տէհշէթ էթմէք:

Intimité (էնթիմիթէ) գ. իգ. Մտերմութիւն, սերտ բարեկամութիւն. սամիմ կամ ալիֆ թօստլուգ, իւլֆէթ, իւնս:

Intitulation (էնթիթիւլասիօն) գ. իգ. Մակագիր, խորագիր, մակագրութիւն, ճակատ գրոց. քիթապէթ, իւնվան, իսմ:

Intituler (էնթիթիւլէ) բ. ն. Մականուանել, մակագրել, տալ զմականուն գրոց. տէսմիյէ կամ մուսէմմա էթմէք:

Intolérable (էնթօլէռապլ) ած. Անտանելի, անբերելի, անըմբերելի, անհանդուրժելի. տէհամմիւլիւ մումքին կամ գապիլ օլմայան, չէքիլմէզ, տէհամմիւլ օլմազ, ղայըր մութէհամմիլ:

Intolérablement (էնթօլէռապլըման) մակ. Անբերելի իմն. չէքիլմէզ ղայըր մութէհամմիլ իւզրէ:

Intolérance (էնթօլէռանս) գ. իգ. Անհամբերութիւն, անժուժութիւն. տէհամմիւլսիւզլիւք, պի տէհամմիւլ:

Intolérant (էնթօլէռան) գ. ար. Անհամբեր, անժոյժ. տէհամմիւլսիւզ: որ ոչ թոյլ տայ այլոց կրօնից:

Intolérantisme (էնթօլէռանթիզմ) գ. ար. Չներելն կամ ոչ թոյլ տալն այլոց կրօնից:

Intonation (էնթօնասիօն) գ. իգ. Նախերգութիւն, սկզբնաւորութիւն երգոց. զէմզէմէ, մագամ, սատա կամ զէմզէմէ վէրմէ:

Intrados (էնթռատօ) գ. ար. Խորոփիք կամարի:

Intraduisible (էնթռատիւիզիպլ) ած. Անթարգմանելի. թէրճիմէ օլունմազ:

Intraitable (էնթռէթապլ) ած. Անհամբոյր, դէգ, վայրենամիտ. գօնուշուլմազ, թիթիզ:

Intransitif, ive (էնթռանզիթիֆ. թիվ) ած. Որ ոչ է անցողական (բայ):

Intrant (էնթռան) գ. ար. Ընտրող ուղղչի համալսարանին:

Intrépide (էնթռէփիտ) ած. Աներկիւղ, անվեհեր, քաջ, արի, քաջասիրտ. գօրգուսուզ, պի պագ, պի փէրվա, պի հիրաս, փէրվասըզ, գօրգմազ:

Intrépidement (էնթռէփիտման) մակ. Աներկիւղ, անվեհեր արութեամբ. գօրգուսուզլուգ իլէ, գօրգուսուզ, պիհիրասանէ իլէ:

Intrépidité (էնթռէփիտիթէ) գ. իգ. Աներկիւղութիւն, անվեհեր արութիւն. գօրգուսուզլուգ, փէրվասըզլըգ, պիհիրասանէ, ճէսարէթ:

Intrigant, ante (էնթռիկան, անթ) ած. և գ. Բազմազբաղ, միջամուխ յամենայնի, բազմահնար, խորամանկ. կիրիշիճի, ուրթաղլը, հիլէքեար, հիլէպազ:

Intrigue (էնթռիկ) գ. իգ. Հնարք գաղտնի, դարան, մուտք. կիրիշմէ, կիզլի հարէքէթ, հիլէպազլըգ, րէնք, փօլիթ: անկուած, կնճիռն. ուգտէ: շփոթ, զբաղանք: գաղտնի միաբանութիւն սիրոյ. աշըգլըգ:

Intriguer (էնթռիկէ) բ. ն. Խառնակել, շփոթել, արկանել 'ի շփոթս, միջամուխ լինել, հնարել, մեքենայել, խորամանկել. կիրիշմէք, արայա կիրմէք, կիզլի հարէքէթ էթմէք, էլ ալթընտան չալըշմագ, հիլէպազլըգ կամ րէնք էթմէք, չալըշմագ: S'intriguer, բ. յ. Ջանալ, գուն գործել. չալըշմագ, ճահտ էթմէք:

Intrinsèque (էնթռէնսէք) ած. Ներքին, սեպհական. իչ, տէրունի, խաս, զաթի:

Intrinsèquement (էնթռէնսէքման) մակ. Ի ներքուստ, ըստ ներքին յատկութեան, 'ի բնէ. զաթէն:

Introducteur, trice (էնթռօտիւքթէօռ, թռիս) գ. ար. և իգ. Որ մուծանէ 'ի ներքս. կիրտիրիճի, պուլուշտուրուճու, չավուշ պաշը:

Introductif, ive (էնտրօտիւքտիֆ, իվ) ած. Ներածական. կիրտիրիճի, մուտխիլ:

Introduction (էնտրօտիւքսիօն) գ. իգ. Մուծանելն 'ի ներքս, ներածութիւն, մուտք, սկիզբն, առաջարկութիւն. իտխալ:

Introduire (էնտրօտիւիր) բ. ն. Մուծանել կամ ածել 'ի ներքս, սկզբնաւորել. կիրտիրմէք, իչէրի ալմագ, կէտիրմէք, գօյմագ կամ սօգմագ, իտխալ էթմէք:

Introït (էնտրօիտ) գ. ար. Սկիզբն պատարագի, ժամամուտ. ընտրօրէանը էյլէլի կամ իպտիտասը:

Intromission (էնտրօմիսիօն) գ. իգ. Արկանելն 'ի ներքս, ագոյց. պիր նէսնէնին պիրի պիրինէ գօնուլմասը կամ իտխալ օլմասը:

Intronisation (էնտրօնիզասիօն) գ. իգ. Հանդէս գահակալութեան նորապատակ եպիսկոպոսի. թախթա օթուրմասը կամ իճլասը, ճիլուս:

Introniser (էնտրօնիզէ՛) բ. ն. Նստուցանել հանդիսիւ յաթոռ եպիսկոպոսութեան. թախթա օթուրթմագ, իճլաս էթմէք, թախթ նիշին էթմէք:

Introuvable (էնտրուվապլ) ած. Անգիւտ, անգտանելի. պուլունմազ, պուլունմասը գապիլ օլմայան:

Intrus, use (էնտրիւ, իւզ) ած. և գ. Բռնի մուծեալ, ոչ օրինօք ընտրեալ, բռնակալեալ, բռնակալ. զօրպա, զապթճը, մութի, զօր իլէ կիրէն:

Intrusion (էնտրիւզիօն) գ. իգ. Բռնի կամ անվաւեր ընտրութիւն:

Intuitif, ive (էնթիւիթիֆ, իվ) ած. Դէմ յանդիման (տեսութիւն Աստուծոյ):

Intuition (էնթիւիսիօն) գ. իգ. Դէմ յանդիման տեսութիւն Աստուծոյ:

Intuitivement (էնթիւիթիվման) մակ. Դէմ յանդիման տեսութեամբ:

Intumescence (էնթիւմէսանս) գ. իգ. Ուռոյց, այտուց:

Intus-susception (էնթիւս-սիւսէփսիօն) գ. իգ. Ընդունելութիւն կամ մուտք 'ի ներքս:

Inusité, ée (ինիւզիթէ՛) ած. Անսովոր, արտաքոյ սովորութեան. իսթիմալը կէչմէզ, ղայրը մութէամէլ, պաթթալ:

Inutile (ինիւթիլ) ած. Անօգուտ, անպիտան, անշահ, ընդունայն. ֆայտէսիզ կամ ֆայտասըզ, պի ֆայտէ, մէնֆաաթսըզ, պօշ:

Inutilement (ինիւթիլման) մակ. Յանօգուտս, յանպէտս, 'ի զուր, վայրապար. պօշ եէրէ, ապէս եէրէ, ֆայտէսիզ. պիհուտէ եէրէ, պատանէ:

Inutilité (ինիւթիլիթէ՛) գ. իգ. Անշահութիւն, անպիտանութիւն, ունայնութիւն. ֆայտէսիզլիք:

Invaincu (էնվէնքիւ) ած. Անյաղթ, անպարտելի. եէնիլմէզ, ղայրը մաղլուպ:

Invalide (էնվալիտ) ած. Հիւանդ, տկար: անվաւեր, անզօր, անպիտան. խասթա, զայիֆ, գուվվէթսիզ, ամէլմանտէ. կէչմէզ, տութուլմազ, պաթթալ, եարամազ:

Invalidement (էնվալիտման) մակ. Անվաւերաբար, 'ի զուր, վայրապար:

Invalider (էնվալիտէ՛) բ. ն. Անվաւեր առնել, 'ի դերև կամ անգործ առնել, ջնջել. իպտալ կամ պաթթալ էթմէք:

Invalidité (էնվալիտիթէ՛) գ. իգ. Անվաւերութիւն, տկարութիւն, անզօրութիւն. գուվվէթսիզլիք:

Invariabilité (էնվարիապիլիթէ՛) գ. իգ. Անայլայլութիւն, անփոփոխութիւն. թէպէտտիւլ էթմէզլիք, թէղայյիւրսիւզլիւք, ատէ՛մի թէղայյիւր:

Invariable (էնվարիապլ) ած. Անայլայլելի, անփոփոխ, անփոփոխելի. թէպէտտիւլ էթմէզ, թէպէտտիւլմէզ, թէղայյիւր պուլմազ, լա եթէղայյիւր:

Invariablement (էնվարիապլըման) մակ. Անայլայլաբար, անփոփոխ. վէ՛ճհի լա եթէղայյիւր իւզրէ, պարապար իւզրէ:

Invasion (էնվազիօն) գ. իգ. Յարձակումն, արշաւանք (յաւար կամ յափշտակութիւն). պասգըն, պասգընլըգ, համլէ:

Invective (էնվէքթիվ) գ. իգ. Կշտամբանք, յանդիմանութիւն, թշնամանք. սէօյիւշ, տան, սիթէմ, ազար:

Invectiver (էնվէքթիվէ՛) բ. ն. Կշտամբել, յանդիմանել խստիւ, թշնամանել, խաղալ բանիւք 'ի վերայ ուրուք. սէօյմէք, ազարլամագ:

Invendable (էնվանտապլ) ած. Անվաճառ, անվաճառելի. սաթըլմազ, ռէվաճը օլմայան, պի ռէվաճ:

Invendu, ue (էնվանտիւ) ած. Անվաճառ, ոչ վաճառեալ. սաթըլմամըշ:

Inventaire (էնվանթէր) գ. ար. Համար և վաճառ ընչից կամ կարասեաց. պէյթիւլմալ տէֆթէրի, սուրէթի տէֆթէր, մէճմուաթ, մէթրուքէաթ մէզաթը:

Inventer (էնվանթէ՛) բ. ն. Հնարել, ստեղծել, գտանել, կեղծել. պուլմագ, իպտա կամ իճատ էթմէք:

Inventeur, trice (էնվանթէօր, թրիս) գ. ար. և իգ. Գտակ, գտիչ, առաջնորդ. պուլուճու, իճատ կամ իպտա էտիճի, իճատ սահիպի:

Inventif, ive (էնվանթիֆ, իվ) ած. Հնարագիւտ, ստեղծիչ, հնարող. իճատ գուվվէթլի օլան:

Invention (էնվանսիօն) գ. իգ. Հնարք, գիւտ, գտումն. պուլուշ, իճատ, իպտա, իխտիրա:

Inventorier (էնվանթօրիէ՛) բ. ն. Անցուցանել 'ի ցուցակ կամ 'ի համար զինչս և զկարասիս տան ուրուք. տէֆթէր էթմէք, եազմագ, պէյթիւլմալ տէֆթէրինէ գայտ էթմէք:

Inversable (էնվէրսապլ) ած. Անշրջելի:

Inverse (էնվէրս) ած. Հակադարձ, անդրադարձ, խոտորնակ, շրջուն. ագս, տէրս:

Inversion (էնվէրսիօն) գ. իգ. Փոխադրութիւն կարգի բառից. թէագիս, ինհիրաֆ:

Investigateur (էնվէսթիկաթէօր) գ. ար. Հետազօտող, քննիչ, խուզարկու. իզլէյիճի, թէֆթիշճի, մուֆէթթիշ:

Investigation (էնվէսթիկասիօն) գ. իգ. Հետաղօտութիւն, քննութիւն, խոյզ և խնդիր. իզլէյիշ, թէֆթիշ, թէֆահհուս:

Investir (էնվէսթիր) բ. ն. Տալ կամ յանձնել 'ի ձեռս ուրուք զտէրութիւն կալուածոց. մուլքլէնտիրմէք, եուրթլանտըրմագ, թէվճիհ էթմէք, պիր մուգաթա վէրմէք: պաշարել զքաղաքն. գուշաթմագ, պէք պէկլէ գօլլամագ, մուհասարէ էթմէք:

Investissement (էնվէսթիսման) գ. ար. Պաշարումն քաղաքի. մուհասարէ:

Investiture (էնվէսթիթիւր) գ. իգ. Տուչութիւն կալուածոց 'ի ձեռս ուրուք. թէսարրուֆ, թէվճիհ, թէգալլիտ:

s'Invétérer (էնվէթէրէ) բ. յ. Հնանալ (ախտից), լինել անբժշկելի. էսքիմէք, էսքիլէնմէք, քէօքլէնմէք:

Invincible (էնվէնսիպլ) ած. Անյաղթելի, անյաղթ. եէնիլմէզ, ղայրը մաղլուպ, լա եուղլէպ, տայմա մուզաֆֆէր օլան:

Invinciblement (էնվէնսիպլըման) մակ. Անյաղթ, անպարտելի քաջութեամբ:

Inviolabilité (էնվիօլապիլիթէ) գ. իգ. Անեղծութիւն, անարատութիւն. տօգունուլմամա, հիւրմէթ:

Inviolable (էնվիօլապլ) ած. Անդրժելի, անլուծանելի, անեղծ, անարատ. տօգունուլմազ, ղայրը մութէզալզիլ, նագզ կամ ֆէսխ օլունմազ:

Inviolablement (էնվիօլապլըման) մակ. Անդրժելի հաւատարմութեամբ, անխարդախ, անարատաբար. տօգունուլմամազ իլէ, թէզալզիւլսիզլիք իլէ, սըտգ իլէ, հիւրմէթ իլէ:

Invisibilité (էնվիզիպիլիթէ) գ. իգ. Անտեսութիւն, լինելն անտեսանելի. կէօրիւնմէզլիք, նապէտիտլիք:

Invisible (էնվիզիպլ) ած. Անտեսանելի, անտես, աներևոյթ. կէօրիւնմէզ, կէօզիւքմէզ, նափէյտա, մուխթէֆի, նապէտիտ, պէլիրսիզ:

Invisiblement (էնվիզիպլըման) մակ. Անտեսաբար, յաներևոյթս. վէճհի մուխթէֆի իւզրէ:

Invitation (էնվիթասիօն) գ. իգ. Հրաւէր, կոչումն. տավէթ:

Invitatoire (էնվիթաթուար) գ. ար. Կցուրդ ինչ սաղմոսաց յառաւօտեան ժամու Լատինացւոց:

Inviter (էնվիթէ) բ. ն. Հրաւիրել, կոչել: յորդորել, հրապուրել, յօժարեցուցանել. տավէթ էթմէք, չաղըրմագ, օգումագ. գըշգըրթմագ, իղվա էթմէք:

Invocation (էնվօքասիօն) գ. իգ. Կարդացումն կամ կոչումն յօգնութիւն. տուա, մունաճաթ, մէտէտ չաղըրմա:

Involontaire (էնվօլօնթէր) ած. Ակամայ, դժկամակ, բռնի. իրատէսիզ, պի իխթիյար, գասրա իխթիյար, կէօնիւլսիւզ:

Involontairement (էնվօլօնթէրման) մակ. Յոչ կամաց, ակամայ, բռնի. պի իխթիյար իլէ, պի իխթիյարանէ, կէօնիւլսիւզ:

Involucre (էնվօլիւքր) գ. ար. Պատատ կամ փաթոյթ (ծաղկանց կամ տերևոց):

Involution (էնվօլիւսիօն) գ. իգ. Կնճիռն, դժուարութիւն. տօլաշըգլըգ:

Invoquer (էնվօքէ) բ. ն. Կոչել կամ կարդալ յօգնութիւն. մէտէտ չաղըրմագ, իսթիմտատ էթմէք, մէտէտ տավէթ էթմէք, տուա կամ մունաճաթ էթմէք:

Invraisemblable (էնվրէզանպլապլ) ած. Օտար 'ի ճշմարտութենէ, կեղակարծ. կէրչէք կիպի օլմայան, շիւպհէլի:

Invraisemblance (էնվրէզանպլանս) գ. իգ. Կեղակարծութիւն. շիւպհէ:

Invulnérabilité (էնվիւլնէրապիլիթէ) գ. իգ. Անխոցութիւն, լինելն անխոցելի. եարալանմազլըգ:

Invulnérable (էնվիւլնէրապլ) ած. Անվիրաւորելի, անխոցելի. եարալանմազ, մէճրուհ օլմազ կամ օլամազ:

Ionien, enne (իօնիէն) ած. Յոնիական:

Ionique (իօնիք) ած. Յոնիկեան, Յոնիական, Յոնիոյ:

Iota (իօթա) գ. ար. Յովտա, յովտ մի, նշանախեց մի, ոչ ինչ:

Ipécacuanha (իփէքաքուանա) գ. ար. Բոյս ինչ և արմատ բժշկական. իփէգուանա, իփէգուանա քէօքիւ:

Ipso facto (իփսօ ֆաքթօ) մակ. Արդեամբք, անմիջապէս (է բառ Լատին):

Irascible (իրասիպլ) ած. Ցասմնական, սրտմտական. տարղըն:

Ire (իր) գ. իգ. Բարկութիւն, ցասումն, սրտմտութիւն. էօֆքէ:

Iris (իրիս) գ. իգ. Ծիածան, աղեղն երկնից. ալայիմ սէմա, գօվսի գուզահ, քէմանի րիւսթէմ: Հիրիկ. սուսամ, սիւսէն, մավի զանպագ: երփներանգ բոլորակ ինչ յաչս: ական ինչ պատուական: Հերա (չաստուածուհի հեթանոսաց):

Ironie (իրօնի) գ. իգ. Հեգնութիւն. թանզ, զէվքլէնմէ, իսթիհզա:

Ironique (իրօնիք) ած. Հեգնական. իսթիհզալը, մուսթէհզի:

Ironiquement (իրօնիքման) մակ. Հեգնաբար, հեգնութեամբ. զէվքլէնմէ իլէ, թանզ կամ իսթիհզա իլէ:

Irradation (իրրատասիօն) գ. իգ. Ճառագայթումն, արձակումն ճառագայթից. փէրթէվ սալմա, փէրթէվ էնտազլըգ:

Irraisonnable (իրրէզօնապլ) ած. Անբան, անասուն. ղայրը նաթըգ, սամիթ:

Irrationel, elle (իրրասիօնէլ) ած. Անբանաւոր (համեմատութիւն):

Irréconciliable (իրրէքօնսիլիապլ) ած. Անհաշտելի, անհաշտ. պարըշըլմազ, պարըշմազ, իսլահ օլունմազ, սուլհա գապուլ էթմէզ:

Irréconciliablement (իրրէքօնսիլիապլըման) մակ. Անհաշտ:

Irrécusable (իրրէքիւզապլ) ած. Անժխտելի, անհրաժեշտ. րէտտ՝ մէն՝ գատհ՝ գապիլ կամ ինքեար օլունմազ:

Irréductibilité (իրրէտիւքթիպիլիթէ) գ.

էգ. Լինելն անկուանելի: չունելն զհամեմատութիւն:

Irréductible (իռռէ՛տիւքթիպըլ) ած. Անկուանելի, անծաւալելի: զոր չէ մարթ վերածել յայլ համեմատութիւն:

Irréfléchi (իռռէ՛ֆլէշի) ած. Ո՛չ ածեալ զմտաւ, առանց մտածութեան, անխորհուրդ. ֆիքիրսիզ, պիտէֆէքքիւր, ղաֆիլ:

Irréflexion (իռռէ՛ֆլէքսիօն) գ. էգ. Անմտածութիւն, անխորհրդութիւն. ֆիքիրսիզլիք, ղաֆլէթ:

Irréformable (իռռէ՛ֆօռմապըլ) ած. Աննորոգելի. տէքրար տիւզէլթիլմէզ, օնարըլմազ, իսլահ կէլմէզ:

Irréfragable (իռռէ՛ֆռակապըլ) ած. Անժխտելի, անհրաժեշտ. Մուարազա կամ իթիրազ օլունմազ, ինքեար օլունմազ, գարշու սէօյլէնմէզ:

Irrégularité (իռռէ՛կիւլառիթէ) գ. էգ. Անկանոնութիւն, անկանոնականութիւն. Գայտէսիզլիք, Նահէմվարլըք, գանունսըզլըգ, եօլսըզլըգ:

Irrégulier, ière (իռռէ՛կիւլիէ՛, էռ) ած. Անկանոն, անկարգ, պարականոն: անկանոնական. Խիլաֆի գայտէ, գանունսըզ. Նա պէր հէնտէսէ. Եօլսըզ, նա հէմվար:

Irrégulièrement (իռռէ՛կիւլիէռման) մակ. Անկանոնաբար, անկարգս, անկանոն. Գայտէսիզլիք իլէ, Խիլաֆի գայտէ իլէ, Խիլաֆի գըյաս իւզրէ:

Irréligieusement (իռռէ՛լիժիէօզման) մակ. Անբարեպաշտաբար, ամբարշտութեամբ, անկրօնութեամբ. տինսիզլիք իլէ, քեաֆիրանէ:

Irréligieux, euse (իռռէ՛լիժիէօ, էօզ) ած. Անբարեպաշտ, ամբարշտական, անկրօն, ընդդէմ կրօնից. տինսիզ. ֆաճիր, մէզհէպսիզ:

Irréligion (իռռէ՛լիժիօն) գ. էգ. Անկրօնութիւն, անհաւատութիւն. տինսիզլիք, Նիֆագ, իլհատ:

Irrémédiable (իռռէ՛մէտիապըլ) ած. Անբժշկելի, անբժշկական, անբոյժ, անդարմանելի. Իլաճսըզ, չարէսիզ, տէրմանսըզ:

Irrémédiablement (իռռէ՛մէտիապլըման) մակ. Անբժշկելի, անդարման, անողջանալի. պի տէրման իլէ, չարէսիզ:

Irrémissible (իռռէ՛միսիպըլ) ած. Անթողլի, անքաւելի, աններելի. պաղըշլանմազ, աֆֆ օլունմազ:

Irrémissiblement (իռռէ՛միսիպլըման) մակ. Անթողլի, առանց թողութեան, աններելի, անողորմաբար. պի աման, աման ու զաման վէրմէյիպ:

Irréparable (իռռէ՛փառապըլ) ած. Աննորոգելի, անդարմանելի, անճարակ. Էտա կամ մէրէմմէթ օլունմազ. կէրի էլէ կէլմէզ. չարէսիզ. քէֆարէթսիզ:

Irréparablement (իռռէ՛փառապլըման) մակ. Անճարակ 'ի հնարից, անդիւտ ուժանօք. չարէսիզ:

Irrépréhensible (իռռէ՛փռէ՛անսիպըլ) ած. Անստգտանելի, անստգիւտ, անպարսաւ. տաղիր օլունմազ, այըպ կամ տան օլունմազ, այըպսըզ, այըպտան արի, ղայրի մուաթէպ:

Irrépréhensiblement (իռռէ՛փռէ՛անսիպլըման) մակ. Անստգիւտ, անպարսաւ. այըպսըզ:

Irréprochable (իռռէ՛փռօշապըլ) ած. Աննանգոանելի, անստգիւտ, անպարսաւ, անարատ. տաղիր օլունմազ:

Irréprochablement (իռռէ՛փռօշապլըման) մակ. Անստգիւտ, անպարսաւ. տաղիրսիզ, այըպսըզ:

Irrésistibilité (իռռէ՛զիսթիպիլիթէ) գ. էգ. Լինելն անհակառակելի:

Irrésistible (իռռէ՛զիսթիպըլ) ած. Անհակառակելի, անընդդիմակ. փայանլըմազ, ռէտտ կամ տէֆ օլունմազ, գարշու տուրուլմազ:

Irrésistiblement (իռռէ՛զիսթիպլըման) մակ. Անդիմադարձ. Վէճհի ղայրի մանիէֆի իլէ կամ իւզրէ:

Irrésolu, ue (իռռէ՛զօլիւ) ած. Երկմիտ, տարտամ, վարանամիտ. շիւպհէ էտիճի, մուտէրէտտիտ, Նիյէտսիզ:

Irrésoluble (իռռէ՛զօլիւպըլ) ած. Անլուծանելի, անքակտելի:

Irrésolument (իռռէ՛զօլիւման) մակ. Երկբայս, տարտամութեամբ, տատամսութբ. շիւպհէ իլէ, տէրէտտիւտ իլէ:

Irrésolution (իռռէ՛զօլիւսիօն) գ. էգ. Երկմտութիւն, վարանք, ծուփք խորհրդոց, տարտամութիւն, տատամսութիւն. տէրէտտիւտ, շիւպհէ:

Irrévéremment (իռռէ՛վէ՛ռաման) մակ. Առանց ակնածութեան, անպատկառաբար. րիայէթսիզլիք իլէ, տաղիմ կամ հիւրմէթ կէօզէտմէյիպ, ատէպ րիայէթ իլէ, պիլա տէքրիմ:

Irrévérence (իռռէ՛վէ՛ռանս) գ. էգ. Անակնածութիւն, անպատուութիւն, անպատկառութիւն. րիայէթսիզլիք, տէքրիմսիզլիք, տէ՛րքի էտէպ:

Irrévérent, ente (իռռէ՛վէ՛ռան, անթ) ած. Որ ոչ ակն ածէ, անպատկառ. րիայէթսիզ, էտէպէ մուղայիր:

Irrévocabilité (իռռէ՛վօքապիլիթէ) գ. էգ. Լինելն աննահանջելի կամ անհրաժեշտ, անդարձութիւն:

Irrévocable (իռռէ՛վօքապըլ) ած. Աննահանջելի, անհրաժեշտ, անդարձ. տէօնտիւրիւլմէզ, տէօնմէզ, տէղայիւր օլունմազ, գարարլը:

Irrévocablement (իռռէ՛վօքապլըման) մակ. Անհրաժեշտ, անդարձ, ամենայն հաստատութեամբ. Վէճհի լա եուտէղայիւր իւզրէ, գարար իւզրէ:

Irrigation (իռռիկասիօն) գ. էգ. Ոռոգումն, ոռոգանելն. սուվարըշ:

Irritabilité (իռռիթապիլիթէ) գ. էգ. Դիւրագրգռութիւն, լինելն դիւրագրգիռ:

Irritable (իռռիթապըլ) ած. Դիւրագրգիռ, դիւրայուզուն. փարլաճագ, կիւճէնիճի:

Irritant, ante (իռռիթան, անթ) ած. Որ 'ի բաց բառնայ կամ խափանէ:

Irritation (իռռիթասիօն) գ. իգ. Գրգռումն, գրգիռ. գըզտըրմա, իղձա, թահրիք, իխրաճ, պարղըճըլըգ, իղղաղ:

Irriter (իռռիթէ) բ. ն. Գրգռել, զգրգռել, զայրացուցանել. պարըլթմագ, իղղաղ էթմէք, թահրիք կամ իղձա էթմէք, զիյատէ իզտիրապ վէրմէք, ինճիթմէք, գագըրթմագ, էաճըլըղըթմագ, պարղըճըլըղա ուղրաթմագ:

Irroration (իռռօռասիօն) գ. իգ. Առոգումն (դեղովք):

Irruption (իռռիւփսիօն) գ. իգ. Գրոհ, արշաւանք, ասպատակութիւն. պասգըն, էիրիյիշ, հիւճում, համլէ:

Isabelle (իզաբէլ) ած. և գ. Գորշ (գոյն). հիննալի, գուլա:

Isagone (իզագօն) ած. Հաւասարակողմ:

Isard (իզառ) գ. ար. Այծ վայրի, այծեամն:

Isatis (իզաթիս) գ. ար. Ի խոտ ինչ, և չորքոտանի:

Ischion (իսքիօն) գ. ար. Ոսկր ինչ 'ի մարմնի:

Ischurétique (իսքիւռէթիք) ած. Օգտակար միզարգելութեան:

Ischurie (իսքիւռի) գ. ար. Միզարգելութիւն. սիտիք տուտգունլուղու, իսքիւր:

Isiaque (իզիաք) ած. Իսիդեան (արձան):

Islam կամ **Islamisme** (իսլամ, իսլամիսմ) գ. ար. Մահմետական օրէնք (է բառ Տաճկաց):

Isocèle (իզօսէլ) ած. Որ ունի կրկին հաւասար կողմունս:

Isochrone (իզօքռօն) ած. Զուգաժամանակ:

Isochronisme (իզօքռօնիսմ) գ. ար. Զուգաժամանակ շարժումն:

Isolement (իզօլման) գ. ար. Զատութիւն, անջատումն. արալըգ, էալընըզլըգ, ճիւտա, իֆթիրագ:

Isolément (իզօլէման) մակ. Առանձինն, մեկուսի. այրը, մունֆարիտէն:

Isoler (իզօլէ) բ. ն. Անջատել, զատուցանել. այըրմագ, արալամագ, ճիւտա էթմէք: **Isolé, ée**, զատուցեալ յամենայն կողմանց, մեկուսի, առանձինն: ազատ, անկախ. այրը, այըրըլմըշ, մունֆէրիտ:

Isométrie (իզօմէթռի) գ. իգ. Հաւասարաչափութիւն, զուգաչափութիւն, վերածելն զկոտորակս 'ի նոյն յարանուանութիւն թուաբանական:

Isopérimètre (իզօփէռիմէթռ) գ. ած. Զուգաշրջանակ կամ զուգաշրջապատ (ձև երկրաչափական):

Israélite (իսռաէլիթ) գ. ար. Իսրայէլացի:

Issant, ante (իսան, անթ) ած. Որոյ գլուխ և մասն ինչ մարմնոյն ևեթ երևի (ըստ կնքաբանից):

Isser, տե՛ս Hisser.

Issu, ue (իսիւ) ած. Ելեալ, սերեալ, ծնեալ, ծագեալ. տօղմուշ, չըգմըշ, տօղմա, չըգմա, տալընտան, նէսլինտէն, սօյունտան:

Issue (իսիւ) գ. իգ. Ելք, ելումն: աւարտ, վախճան: հնարք, ելք. չըգըշ, խուրուճ, մախրէճ, չըգաճագ եէր. սօն, էօտէ, աքըպէթ, սէրէնճամ, սօնու, էօտէսի: յոգ. Ծայրք անդամոց և ախոնդանք անասնոց:

Isthme (իսթմ) գ. ար. Պարանոց ծովու, կիրճ. պօղազ, տէրպէնտ:

Itague կամ **Itaque** (իթագ, իթաք) գ. իգ. Պարան ինչ նաւու:

Italique (իթալիք) գ. և ած. Իտալական (ազգ ինչ գրոց ըստ տպագրողաց):

Ita est (իթա էսթ). Այդպէս է (է բառ Լատին):

Item (իթէմ) մակ. և գ. Նոյն և, դարձեալ, նոյնպէս: որոշ թիւ կամ մասն հաշուի (է բառ Լատին):

Itératif, ive (իթէռաթիֆ, իվ) ած. Երկրորդեալ, կրկնեալ. մուքէրրէր, տէքրարլանմըշ:

Itérativement (իթէռաթիվման) մակ. Կրկին, վերստին. մուքէրրէրէն, տէքրար:

Itérato (իթէռաթօ) գ. իգ. Վճիռ տանջանաց:

Ithiphale (իթիֆալ) գ. ար. Բժժանք ինչ նախնեաց:

Itinéraire (իթինէռէռ) գ. ար. Ճանապարհորդարան, պատմութիւն ճանապարհորդութեան. եօլճուլուգ տարիխի: աղօթք վասն ճանապարհորդաց: սիւն կանգնեալ 'ի ցուցակ ճանապարհի. պիր եօլ իւզէրինտէքի եէրլէրին իսմ վէ րէսմլէրի:

Ive musquée կամ **Ivette** (իվ միւսքէ, իվէթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. էապան սէվզիսի:

Ivoire (իվօառ) գ. ար. Ժանիք փղաց, փղոսկր. ֆիլ տիշի, ֆիլ քէմիյի:

Ivre (իվռ) ած. Արբեալ, արբեցող, արբշիռ: մոլի, զմայլեալ. քէյֆ, քէյֆլի, սէրխօշ կամ սարհօշ, մէստ:

Ivraie կամ **Ivroie** (իվռէ) գ. իգ. Որոմն. տէլիճէ, գարամըգ:

Ivresse (իվռէս) գ. իգ. Արբեցութիւն, արբշռութիւն: մոլութիւն, կատաղութիւն. սէրխօշլուգ, պէքրիլիք, իչքիլիք, մէստլիք, մէստի:

Ivrogne (իվռօնեը) ած. Գինեմոլ, արբշիռ. պէքրի, սէրխօշ, իչքիճի:

Ivrogner (իվռօնեէ) բ. չ. Գինեհարբիլ, արբենալ. պէքրիլէնմէք, պէքրի կամ սէրխօշ օլմագ:

Ivrognerie (իվռօնեըռի) գ. իգ. Գինեհարբութիւն, արբեցութիւն. պէքրիլիք, սէրխօշլուգ:

Ivrognesse (իվռօնեէս) գ. իգ. Կին գինեմոլ կամ արբշիռ:

Ivroie, տե՛ս Ivraie.

Ixia (իքսիա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Izari (իզառի) գ. ար. Տորոն արևելեան:

Izelotte (իզլօթ) գ. իգ. Դրամ ինչ, դահեկան:

J

J (ժէ կամ ժը) գ. ար. Տասներորդ և բաղաձայն տառ այփաբետայ Գաղղիացւոց:

Jaabora (ժաապօռա) գ. իգ. Լուբիայ Ամերիկոյ:

Jable (ժապըլ) գ. ար. Գերծումն տախտակի տակառաց. ֆըչը թախթալարընըն օլան չէնթիկ կամ գէրթիկ:

Jabler (ժապլէ) բ. ն. Գերծուլ կամ քերդել զտախտակս տակառաց:

Jabloire (ժապլուառ) գ. ար. Քերիչ տախտակի տակառաց:

Jaborandi (ժապօռանտի) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Jabot (ժապօ) գ. ար. Խածի թռչնոց. գուրսագ, հաւսալէ: ասղնէգործ զարդ ինչ օձեաց շապկի:

Jabotter (ժապօթէ) բ. չ. Բարբանջել. շաղակրատել, Ճառատել. էանշամագ, չէնէ չալմագ, աղըզ փօրսումագ:

Jacent, ente (ժասան, անթ) ած. Թողեալ, լքեալ:

Jachère (ժաշէռ) գ. իգ. Արտ թողեալ անգործ. էըլ աշըրը էքիլմէմիշ կամ պօշ դուրան:

Jachérer (ժաշէռէ) բ. ն. Արօրադիր առնել կամ հերկել զառաջինն զարտն թողեալ անգործ. պօշ դուրանա իլք չիֆթ սիւրմէք:

Jacinthe (ժասէնթ) գ. իգ. Յակինթ (ծաղիկ). սիւմպիւլ:

Jacobée (ժաքօպէ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Jacobins, bines (ժաքօպէն, պին) գ. ար. և իգ. յոգ. Անդամք կամ ընկերք ժողովոյ ինչ ապստամբաց: Միաբանք և միաբանուհիք 'ի Դոմինիկեան կարգէ:

Jactance (ժաքթանս) գ. իգ. Պարծանք, մեծաբանութիւն. էօյիւնիւշ, էօյիւնմէ, չըրթաճըլըք, ֆօրթա, լաֆ:

Jaculatoire (ժաքիւլաթուառ) ած. Նրկնաղաց, եռանդագին, 'ի խորոց սրտի (աղօթք):

Jade (ժատ) գ. ար. Քար ինչ կարծրակուռ:

Jadis (ժատիս) մակ. Երբեմն, 'ի վաղ կամ յառաջին ժամանակս. սապըգա, էվվէլ՝ էսքի կամ գէչէն զամանտա, վագթի իլէ, պիր զաման, գատիմ իւլ էյամտէ:

Jaillir (ժայլլիռ) բ. չ. Ցայտել, բղխել, հոսել. գուվվէթ կամ շիտտէթ իլէ աքմագ կամ չըգմագ, նապի օլմագ, նէպ էթմէք. ֆըշգըրը ուրուլմագ:

Jaillissant, ante (ժայլլիսան, անթ) ած. Որ բղխէ կամ ցայտէ, հոսեալ, բղխեալ. շիտտէթլէ չըգան կամ ագան, նապի:

Jaillissement (ժայլլիսման) գ. ար. Ցայտումն, բղխումն, հոսումն. սու չըգմասը կամ ագմասը, նիպան:

Jais (ժէ) գ. ար. Գոյացութիւն ինչ կըպրային. էէշիմ, գարա քէհրիպար: գունաւոր ապակի. մինէ:

Jalage (ժալաժ) գ. ար. Մաքս ինչ գինւոյ:

Jalap (ժալաֆ) գ. ար. Արմատ ինչ բժշկական. չալափա կամ ճալափա:

Jale (ժալ) գ. իգ. Պնակ մեծ, տաշտ:

Jalet (ժալէ) գ. ար. Փոքրիկ գայլախազ (է բառ վաղեմի):

Jalon (ժալօն) գ. ար. Ձող յուղղութիւն գծի. չըրփըլը չըրփաճագ գազըգ, չիտէք:

Jalonner (ժալօնէ) բ. չ. և ն. Ցիցս հարկանել ուղղագիծ անջրպետութեամբ 'ի միմեանց. չըրփը գազըգլարը էէրէ փիքմէք:

Jalot (ժալօ) գ. ար. Անօթ կամ տաշտ մոմագործաց:

Jalouser (ժալուզէ) բ. ն. Նախանձել, նախանձաբեկ լինել. գըզգանմագ:

Jalousie (ժալուզի) գ. իգ. Նախանձ, նախանձայուզութիւն: Նախանձաւորութիւն. գըզգանճ, գըզգանճլըգ, չէօնիւ, հասէտ. ղըպտ, ղայրէթ. րէշք, իշգիլ: վանդակափեղկ, պատուհան վանդակաձև. գաֆէս, փէնճէրէ գաֆէսի, մուշէպպէք.

Jaloux, ouse (ժալու, ուզ) ած. և գ. Նախանձոտ, Նախանձորդ, Նախանձաւոր. գըզգանճ, ղայրէթլի, ղայուր, հասուտ:

Jamacaru (ժամաքարիւ) գ. ար. Թզենի ինչ Ամերիկոյ:

Jamais (ժամէ) գ. ար. և մակ. Ժամ, ժամանակ: À tout jamais, *յամենայն ժամ, յամենայն ժամանակի, միշտ.* հէր զաման, հէր դէմ, հէր վագըթ: À jamais, pour jamais, *միշտ, հանապազ.* հէր դայըմ, ապատան, դայմա: Jamais ne, *ոչ երբէք, երբէք ոչ, բնաւ.* հիչ, հիչ պիր զաման, ասլա. գաթա, հէր չիղ:

Jambage (ժանպաժ) գ. ար. Սիւն կամ սրունք դրան կամ պատուհանի. գաֆա սըլըը, իշարէթ: մոյթ կամ կամարակալ շինուածոց:

Jambe (ժանպ) գ. իգ. Սրունք: ոտն. պալտըր. այագ: Jambe de ça, jambe de là, *ըղսրունս արկեալ յայսկոյս և յայնկոյս, հեծեալ, աշտանակեալ.* պինմիշ:

Jambette (ժանպէթ) գ. իգ. Կորոց, դանակ, զմելին. չագը: փայտ ինչ երկձիղ:

Jambiers (ժանպիէ) գ. ար. Մկանունք սրունից:

Jambolon (ժանպօլօն) գ. ար. Մրտենի Հնդկաց:

Jambon (ժանպօն) գ. ար. Ազդր կամ գլուխ խոզի ապխտեալ. դօմուզ պուտըրմասը, դօմուզ պըճան արգա կամ էօն պասթըրմա:

Jambonneau (ժանպօնօ) գ. ար. Փոքրիկ ապուխտ խոզի. քիւչիւք դօմուզ պասթըրմա կամ պուտըրմասը:

Jan (ժան) գ. ար. Անուն ինչ խաղու:

Jandirobe (ժանտիռօպ) գ. իգ. Քաղեղն Ամերիկոյ:

Janissaire (ժանիսէռ) գ. ար. Զինուոր Տաճկաց. եէնիչէրի։

Jannequin (ժանըքէն) գ. ար. Բամբակ մանեալ։

Jansénisme (ժանսէնիսմ) գ. ար. Վարդապետութիւն Յանսենիոսի։

Jante (ժանթ) գ. իգ. Փայտ անուոյ կառաց. թէքէրլէք փայրէսինին օփառասը։

Jantière (ժանթիէռ) գ. իգ. Սեպք անուոյ կառաց։

Jantiller (ժանթիյէ) բ. ն. Դնել կամ արկանել տախտակս զանուաւ ջրաղացից։

Jantilles (ժանթիյ) գ. իգ. Տախտակ անուոյ ջրաղացից կամ աղօրեաց։

Janvier (ժանվիէ) գ. ար. Յունվար կամ Յունուար (ամիս). քեանունի սանի կամ ախէր, եէնայիր, եէնար։

Japon (ժափօն) գ. ար. Յախճապակի Յապոնայ։

Jappement (ժափըման) գ. ար. Հաչումն, հաչիւն. հիւրիւշ, հավլըրմա, հավլըյըշ, նէպհ։

Japper (ժափէ) բ. չ. Հաչել (կորեանց շանց). հիւրմէք, ուլումագ, հավլամագ, նէպհ էթմէք։

Jaqué (ժաքէ) գ. իգ. Զգեստ ինչ նախնեաց։

Jaquemart (ժաքըմառ) գ. ար. Փոքրիկ արձան զինուորի որ հարկանէ զժամացոյցն։

Jaquette (ժաքէթ) գ. իգ. Զգեստ որ հասանէ մինչև ՚ի ծունկս։ զգեստ ինչ մանկանց. չօճուգ լիպասը կամ քաֆթանը։

Jarbière (ժառպիէռ) գ. իգ. Կարոց ինչ։

Jardin (ժառտէն) գ. ար. Պարտէզ, դրախտ, բուրաստան։ երկիր բարեբեր և զուարճալի. պաղչէ կամ պահչէ, պօսթան, ճէննէթ, հատիգա, րէվզէ։

Jardinage (ժառտինաժ) գ. ար. Պարտէզք. պօսթանլըգ, պաղչէլիք։ պարտիզպանութիւն, մշակութիւն պարտիզաց. պաղչէվանլըգ։

Jardiner (ժառտինէ) բ. չ. Մշակել զպարտէզն. պաղչէյի թիմարէթմէք։

Jardinet (ժառտինէ) գ. ար. Պարտէզ փոքր, պարտիզակ. պաղչէճիք, պօսթանճըգ։

Jardineuse (ժառտինէօզ) ած. Անհարթ (զմրուխտ)։

Jardinier, ière (ժառտինիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Պարտիզպան, դրախտապարման. պաղչէվան, պօսթանճը, պաղչէճի։

Jardinière (ժառտինիէռ) գ. ար. Թեզանազարդ ասղնեգործ։

Jardons (ժառտօն) գ. ար. յոգ. Ուռոյցք սրունից երիվարաց։

Jargon (ժառկօն) գ. ար. Լեզու կամ բարբառ աղաւաղեալ. չօպան կամ եապան տիլի, պօզուգ տիլ։ առանձին բարբառ ոմանց. գուշ տիլի։ լեզու օտար կամ անլուր. եապան տիլի։ ադամանդ ինչ դեղին։

Jargonner (ժառկօնէ) բ. չ. Յօտար լեզուս կամ խժգժագոյնս խօսել, անոճ իմն ասել։

Jarre (ժառ) գ. իգ. Կարաս, Թակոյկ. քիւփ, սու գապը կամ թէսթիսի, ճէրրէ, ճէրրէ։ խոշոր մազ։ մազ կարթից կենդանեաց։

Jarret (ժառէ) գ. ար. Ցետակողմն ծնկաց մարդոյ. տիզ ալթըլըղը, աշըգ, ինիր։

Jarreux, euse (ժառէօ, էօզ) ած. Խոշոր կամ անպիտան (մազ կամ ասր)։

Jarreté, ée (ժառըթէ) ած. Որոյ սրունք թիւրեալ են (երիվար)։

Jarretier (ժառըթիէ) գ. ար. Մկան կարթի ոտից։

Jarretière (ժառըթիէռ) գ. իգ. Կապ սրունից կամ գուլպայից. տիզ պաղը. տիզլիք, ճօրապ պաղը։

Jars (ժառ) գ. ար. Արու սագ. էրքէք գազ։ խորամանկ։

Jas (ժա) գ. ար. Փայտ խարսխի նաւուն։

Jaser (ժազէ) բ. չ. Շաղակրատել, բարբանջել։ յայտնել զգաղտնիս. չէնէ չալմագ, չօգ սէօյլէմէք, եանշամագ, աչըգլամագ, գէվէզէլիք էթմէք։

Jaserie (ժազըրի) գ. իգ. Աղճատանք, շաղփաղփութիւն, շաղակրատանք. եանշագլըգ, գէվէզէլիք։

Jaseur, euse (ժազէօռ, էօզ) գ. ար. Շատախօս, շաղակրատ. եանշագ, չօգ սէօյլէյիճի, գէվէզէ։ կաչաղակ։

Jasmin (ժասմէն) գ. ար. Յասմիկ. եասէմին, եասամէն։

Jaspachate (ժասփաքաթ) գ. իգ. Ակն ինչ պատուական բազմագունակ։

Jaspe (ժասփ) գ. ար. Յասպիս. եէշիմ, եէշպ։

Jasper (ժասփէ) բ. ն. Գունազեղ նկարել, խայտաճամուկ գործել. ալաճա էթմէք։

Jaspure (ժասփիւռ) գ. իգ. Նկար խայտաճամուկ։

Jatte (ժաթ) գ. իգ. Անօթ խեցեղէն, ափսեայ, պնակ, տաշտ. չանագ, թաղար, օյմա թէքնէ։

Jattée (ժաթէ) գ. իգ. Պնակ լի. պիր չանագ տօլու։

Jauge (ժօժ) գ. իգ. Չափ (այլ և այլ իրաց). իւթիմարա, էօլչիւ։

Jaugeage (ժօժաժ) գ. ար. Չափումն, չափ։ տուրք չափոց. քիլէ էօլչիւսի, իւթիմարա։

Jauger (ժօժէ) բ. ն. Չափել զանօթս, զչափ առնուլ. իւթիմարա էթմէք, էօլչմէք։

Jaugeur (ժօժէօռ) գ. ար. Չափող պաշտօնեայ. իւթիմարաճը, քիլէ էօլչիճիսի։

Jaunâtre (ժօնաթռ) ած. Դեղձան, փոքր մի դեղին կամ խարտեաշ. սարըճա, սարըմթըրագ, սարըշըն։

Jaune (ժօն) ած. և գ. Դեղին, ոսկեգոյն, խարտեաշ։ դեղին գոյն. սարը, աֆքէր. սարըլըգ։ Jaune d' oeuf, դեղնուց ձուոյ. եումուրթա սարըսը։

Jaunet (ժօնէ) գ. ար. Դեղին ծաղիկ դաշտաց. սարը չիչէք։

Jaunir (ժօնիր) բ. ն. և չ. Դեղնացուցանել, ներկել 'ի դեղին. սարարդմագ, սարը պօյամագ, սարը կամ դէօֆիր էդմէք: Դեղնիլ. սարարմագ, սարը կամ ասֆէր օլմագ:

Jaunissant, ante (ժօնիսան, անթ) ած. Որ դեղնացուցանէ կամ դեղնի:

Jaunisse (ժօնիս) գ. իգ. Դալուկն, ախտ դալկան. սարըլըգ, եարագան կամ էէրգան:

Javart (ժավառ) գ. ար. Ուռոյց սրունից երիվարաց. ադլարըն փիշինէ չէլէն շիշ՝ գապարճըգ կամ էռամբռագ:

Javeau (ժավօ) գ. ար. Աւազակոյտ կղզի:

Javeler (ժավլէ) բ. ն. Սփռել զհասկս ցորենոյ 'ի դաշտի 'ի սլրակս սլրակս՝ առ 'ի ցամաքել, կամ որայս կապել. դէմէդլէյիք հավալը գուրութմաղա գօմագ, պաղագ՝ դէմէդճէք կամ դուդամ էդմէք:

Javeleur (ժավլէօռ) գ. ար. Որ սփռէ զցորեանն 'ի դաշտի 'ի սլրակս սլրակս: որ որայս կապէ:

Javeline (ժավլին) գ. իգ. Նետ, սլաք, տէգ, գեղարդն. մըզրագ, խըշթ, ճիրիթ:

Javelle (ժավէլ) գ. իգ. Խուրձ, սլրակ, որցակ. պաղագ դէմէդճիյի կամ էրզէնը:

Javelot (ժավլօ) գ. ար. Նետ, սլաք, տէգ. խըշթ, մըզրագ, օգ էրլանը:

Jayet, տես Jais.

Je (ժը) դեր. Ես, ես ինքն. պէն: յոգ. Nous, մեք. պիզ: Je parle, խօսիմ, ես խօսիմ. սէօյլէրիմ, պէն սէօյլէրիմ: Que ferai-je? զի՞նչ արարից. նէ՞ էդէյիմ, նէ՞ եափայըմ:

Jectigation (ժէքթիկասիօն) գ. իգ. Ցնցումն կամ ցնցիւն ոտից հիւանդի:

Jectisses (ժէքթիս) գ. իգ. յոգ. Հող պեղեալ և տարեալ այլուր:

Jéhovah (ժէհօվա) գ. ար. Եհովա (անուն Աստուծոյ). եա հու:

Jéjunum (ժէժիւնօմ) գ. ար. Մին 'ի նուրբ աղեաց որովայնի:

Jérémiade (ժէրէմիադ) գ. իգ. Ողբ անդադար, կոծ սաստիկ:

Jet (ժէ) գ. ար. Ընկեցումն. աթմա, աթըմ: Jet de pierre, քարընկէց մի. թաշ մէնզիլի, թաշ աթըմը: Jet d'un filet, ցանցարկութիւն. աղ աթմասը: Jet de lumière, ճառագայթ կամ շառաւեղ լուսոյ. փէրթէվ, շէօլէ: Jet d'eau, ցայտ ջրոյ. ֆըշգըյէ: Jet d'abeilles, նորածին պարս մեղուաց. օղուլ:

Jeté (ժըթէ) գ. ար. Քայլ ինչ 'ի կաքաւս ոտից:

Jetée (ժըթէ) գ. իգ. Հողաբլուր, թումբ: խճարկութիւն. թաշ էրըլընը:

Jeter (ժըթէ) բ. ն. Je jette. Je jetois. J'ai jeté. Je jetterai. Ընկենուլ, ձգել, արձակել, սփռել, թափել, հարկանել. աթմագ, պրագմագ, ֆըրլաթմագ, վուրմագ, չէքմէք, փալըթմագ, դէօքմէք, սաչմագ: հանել, բուսուցանել. ֆիլիզ վէրմէք՝ չըգարմագ, պօդագլանմագ: շարաւացուցանել. իրինլէմէք, դէգարրուհ էդմէք: Se jeter, բ. յ. Դիմել 'ի վերայ, յարձակիլ. աթըլմագ:

Jeton (ժըթօն) գ. ար. Դրամաձև նշանք խաղալոյ, և այլն. օյուն դաշը, փուլ:

Jeu (ժէօ) գ. ար. Խաղ, խաղալիկ, խաղարկութիւն, զբօսանք. օյուն, գումար: Ծաղր, կատակ. լադիֆէ, խօրադա, շագա, եավէ, մագարալըգ, խաշէրլիք, քէօֆինդի, խութիհա:

Jeudi (ժէօդի) գ. ար. Հինգշաբաթի. փէնճշէմպէ կամ փէրշէմպէ:

Jeumérante (ժէօմէրանթ) գ. իգ. Գաղափար փայտից անուոյ:

Jeun (ժէօն) մակ. À jeun, Անսուաղ, անճաշակ, ծոմ. աճ գարնընա, գարնը աճ, օրուճլու:

Jeune (ժէօն) ած. ար. և իգ. Նորահաս, մատաղ, դեռաբոյս, առոյգ, մանուկ, նորատի, երիտասարդ, մանկամարդ, պատանեակ, երիտասարդուհի: անմիտ, անխմաստ, անհանճար. կէնճ, դազէ, թիալիք, շապ, օղլան, կէնճ օղլան, դելի գանլը, խըֆ, ճիվան, եավրու. ճահիլ:

Jeûne (ժէօն) գ. ար. Պահք, ծոմապահք, պահեցողութիւն, ժուժկալութիւն. օրուճ, սավմ:

Jeunement (ժէօնման) մակ. Նորոգ, այն ինչ. դազէ, եէնի:

Jeûner (ժէօնէ) բ. չ. Պահել, ծոմապահել, կալ անսուաղ, ժուժկալել. օրուճ դուդմագ, կամ փէրհիզ էդմէք, աճ կէզմէք:

Jeunesse (ժէօնէս) գ. իգ. Հասակ մանկութեան, մանկութիւն, երիտասարդութիւն: մանկտի, երիտասարդք: մոլութիւնք կամ յանցանք երիտասարդական հասակի. կէնճլիք, դազէլիք, ճիվանլըգ, եիյիտլիք, չափագ. ճահիլլիք:

Jeunet, ette (ժէօնէ, էթ) ած. Պատանեակ, մանուկ մատաղ, դեռաբոյս. փէք կէնճ:

Jeûneur, euse (ժէօնէօռ) գ. ար. և իգ. Ծոմապահ, պահեցող, որ սաստիկ պահէ. օրուճ դուդան, օրուճա դայանան, էհլի փէրհիզ:

Joaillerie (ժօայլըրի) գ. իգ. Ակնագործութիւն, ակնավաճառութիւն. ճէվահիրճիլիք:

Joaillier, ière (ժօայլիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Ակնագործ, ակնավաճառ. ճէվահիրճի:

Jobelin (ժօպլէն) գ. ար. Ցիմար, անմիտ:

Jobet (ժօպէ) գ. ար. Թել երկաթի դրաձուլից:

Joc (ժօք) գ. ար. Mettre un moulin à joc, Արգելուլ զընթացս աղօրեաց:

Jocrisse (ժօքրիս) գ. ար. Ապուշ, խօթամիտ, անմիտ. ղավալլը:

Jodelet (ժօդլէ) գ. ար. Խեղկատակ, բախած. մասխարա:

Joel (ժօէլ) գ. ար. Ձուկն ինչ:

Joie (ժուա) գ. իգ. Ցնծութիւն, խնդութիւն, զուարճութիւն, բերկրութիւն, ուրախութիւն. շատլըգ կամ շաթըլըգ, քէյֆ, շէնլիք, կէօնիւլ աչըլմասը, սիւրուր, մէսէրէթ, սէֆա, հուզուր, ֆարահ, սէվինճ:

Joignant, ante (ժօէնեան, անթ) ած. և նր. Առընթեր, յարակից. մերձ, առ, կից. պիթիշիք, ուլաշըգ, պիթիշմիշ, եանընտա, եագըն:

Joindre (ժօէնտր) բ. ն. Կցել, յարել, միաւորել, մերձեցուցանել, ընել. եափըշտըրմագ. պիթիշտիրմէք, ճէմ՝ միւթթէֆիգ կամ բէյնլէրինտէ էթմէք, ուլաշտըրմագ, քէնէթլէմէք, գաթմագ: Հասանել'ի վերայ, ունել: մերձենալ, մատչել. գավուշմագ. էրիշմէք, վարըլ օլմագ, եանաշմագ: Se joindre, բ. յ. Միաւորիլ, յօդիլ: համդիպել միմեանց, դտանել զմիմեանս. եափըշմագ, գավուշմագ, ճէմօլունմագ, պիթիշմէք, էրիշմէք, պիրի պիրինի պուլուշմագ:

Joint (ժօէն) գ. ար. Յօդ, յօդուած, խաղալիք. օյնագ: յօդակապ, կապակցութիւն, կապ. պաղըլ, պաղմա, պուհագ, պուգագ:

Jointée (ժօէնթէ) գ. իգ. Կրկին բուռն լցեալ. իքի ավուճլուգ, իքի ավուճ տօլուսու:

Jointif, ive (ժօէնթիֆ, իվ) ած. Կից, կըցեալ, քաջ յօդեալ:

Jointoyer (ժօէնթօայէ) բ. ն. Յօդել կամ ընուլ կրով զյօդուածս քարանց:

Jointure (ժօէնթիւր) գ. իգ. Յօդ, յօդուած, խաղալիք. ան, օյնագ, պաղմա, մէֆսըլ:

Joli, ie (ժօլի) ած. Չքնաղ, գեղեցիկ, վայելչագեղ, ընտիր, վայելուչ, քաջ. կիւզէլ, տիլպէր, կիւզէլճէ, շարիֆ, նազիք:

Joliet, ette (ժօլիէ, էթ) ած. Չքնաղագեղ, բարետեսիլ. էք էյի կիւզէլ, կիւզէլճէ:

Joliment (ժօլիման) մակ. Գեղեցիկ իմն, վայելուչ իմն, վայելչապէս. պէք խօշճա, կիւզէլճէ, շարիֆճէ:

Jolivetés (ժօլիվթէ) գ. իգ. յոգ. Չքնաղագիտ զարդք, խաղալիկ. (է բառ վաղեմի):

Jombarbe (ժօնպարպ) գ. իգ. Նուագարան կամ սրինգ եռածակ:

Jonc (ժօն) գ. ար. Կնիւն, պրտու. սազ, գաղիւփրա: եղէգն, գաւաղան:

Jonc-marin (ժօն մարէն) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Joncaire (ժօնքէր) գ. իգ. Ի բոյս ինչ պրտանման:

Jonchée (ժօնշէ) գ. իգ. Խոտ, ծաղիկ կամ ոստք ծառոց սփռեալ ընդ երկիր. եէր իւզէրինէ սաչըլմըշ կամ սէրփիլմիշ օթ վէ չիչէքլէր: ազգ ինչ պանրոյ. փէյնիր ճինսի:

Joncher (ժօնշէ) բ. ն. Սփռել խոտս, տարածել ծաղիկս: ծածկել, պատել. սազ վէ չիչէքլէր իլէ սաչմագ կամ տէօշէմէք:

Jonchets (ժօնշէ) գ. ար. յոգ. Փոքրիկ գաւազանք 'ի պէսս խաղու:

Jonction (ժօնքսիօն) գ. իգ. Լծորդութի՛, կցորդութիւն, միաւորութիւն, յօդ, կապակցութիւն. իլհագ. իթթիհատ, ուլաշըգլըգ, պիր եէրդէ ճէմ օլմասը, իճթիմա, պիրլէշմէ:

Jonglerie (ժօնկլըրի) գ. իգ. Ձեռնածութի՛, գերասանութիւն. հօքքապազլըգ:

Jongleur (ժօնկլէօր) գ. ար. Ձեռնածու, գերասան. հօքքապազ:

Jonque (ժօնք) գ. իգ. Նաւ ինչ Հնդկաց:

Jonquille (ժօնքիյլ) գ. իգ. Ծաղիկ ինչ դեղին. զէրրին, զէրէն, զէրրին գատէհ:

Jontlaspi (ժօնթլասփի) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Jotavilla (ժօթավիլլա) գ. իգ. Ազգ ինչ արտոյտ թռչնոյ:

Jotte (ժօթ) գ. իգ. Ի բանջար ինչ:

Jottereux (ժօթրէօ) գ. ար. յոգ. Փայտ ինչ նաւու:

Jouail (ժուայլ), տե՛ս Jas.

Jouailler (ժուայլէ) բ. չ. Սակաւ մի կամ 'ի զբօսանս խաղալ:

Joubarbe կամ Jonbarbe (ժուպարպ, ժօնպարպ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ անթառշամ. հէրտէմ տազէ, հայիւլալէմ, գուլագ օթու:

Joue (ժու) գ. իգ. Այտ, ծնօտ, ծամելիք. եանագ, ավուրթ:

Jouée (ժուէ) գ. իգ. Թանձրութիւն որմոյ 'ի պատուհանի:

Jouer (ժուէ) բ. չ. և ն. Խաղալ, զբօսնուլ, զուարճանալ. օյնամագ, տէլյաիպ էթմէք, խօրատա՝ շաթիֆէ կամ շագա էթմէք: խաղալ զխաղ. օյուն օյնամագ: ձեւացուցանել զհանդէս խաղու. թագլիտ օյունու օյնամագ: խաղել, պարտել խաղ առնել. օյալամագ, օյալանտըրմագ, օյնատմագ: հարկանել, բախել կամ հնչեցուցանել զնուագարան. սազ չալմագ: խաղալ, դիւրաւ շարժիլ. օյնաշմագ: Jouer à pair ou non, զար և կոճատ խաղալ. թէք չիֆթ օյնամագ, չէքիճի փէրփ օյնամագ:

Jouereau (ժուըրօ) գ. ար. Տգէտ կամ աղքատ խաղացող. ֆէնա օյունճու:

Jouet (ժուէ) գ. ար. Խաղալիկ մանկանց. ճիճի, օյունճագ, շախֆէթան: այլն կատականաց. մասխարա, մասխարալըգ: շղթայ փոքրիկ:

Joueur, euse (ժուէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Խաղացող, խաղարկու. օյունճու, օյունպազ, օյնայըճը, չապագ: Joueur de farces, կատակերգակ խաղարկու, միմոս, գերասան. թագլիտճի: Joueur de gobelets, ձեռնածու. հօքքապազ: Joueur d' instrumens, նուագածու, նուագիչ. չալըճը, սազէնտէ, սազ չալըճը:

Joufflu, ue (ժուֆլիւ) ած. և գ. Մեծայտ, որ ունի լցեալ կամ ուռուցեալ այտս. տօլու՝ շիշմիշ կամ պիւյիւք եանագլը:

Joug (ժուկ) գ. ար. Լուծ եզանց. պօյունտուրուգ, կէօմիւլտիւրիւգ: ծառայութիւն, գերութիւն, սարկութիւն. էսիրլիք:

Joujou (ժուժու) գ. ար. Խաղալիկ տղայոց. ճիճի, օյունճագ:

Jouir (ժուիր) բ. չ. Վայելել, ունել, ժառանգել, զմայլիլ, զուարճանալ. մալիք օլմագ, տէմէթթիւ էթմէք, գուլլանմագ, տուտմագ, սիւրմէք:

Jouissance (ժուիսանս) գ. իգ. Վայելք, վայելումն, զմայլումն, զուարճութիւն. դէսառրուֆ, դէմէթդիւ, էմանէթ, իսդիմալ, ինդիֆա, նէֆի, մէնֆաադ. զէվգ, սէֆա կամ սաֆա:

Jouissant, ante (ժուիսան, անդ) ած. Որ վայելէ կամ զմայլի:

Jour (ժուր) գ. ար. Օր, տիւ, ցերեկ. կիւն, րուզ, կիւնտիւզ, նէհար: լոյս, պայծառութիւն. կիւն, այտընլըգ: կեանք, ժամանակ կամ աւուրք կենաց. էօմիւր, էօմր միւտտէդդի: լուսամուտ, պատուհան. փէնճէրէ: բացուած, ծակ, ճեղքուած. աչըգ, աչըգ եէր, կէտիք: հնարք, գիւտ, գիւտութիւն: Ce jour-ci, սերկեան օր, 'ի սերկեան աւուր, այսօր. պու կիւնքի կիւն, իւ էէվմ: De jour en jour, օր ըստ օրէ. կիւնտէն կիւնէ, կիւն պէկիւն: Jour et nuit, տիւ և գիշեր. կէճէ կիւնտիւզ: Donner le bon jour, մատուցանել զողջոյն առաւօտու. սապահընըզ խայր օլսուն տէմէք: Au point de jour, ընդ այգն ընդ առաւօտն, 'ի լուսանալ առաւօտու. չին սապահ, ալիս սապահ: Passer ses jours, անցուցանել զկեանս իւր կամ զաւուրս կենաց. էօմր սիւրմէք, րուզիկեար կէչիրմէք: Mettre un livre au jour, 'ի լոյս ընծայել կամ հրատարակել զմատեան ինչ. պիր քիդապ քէյֆա՝ պասմա կամ իչնշար էդմէք, վիւճուտէ կամ մէյտանա կէդիրմէք:

Jourdain (ժուրտէն) գ. ար. Յորդանան (գետ). իւրտին:

Journal (ժուրնալ) ած. և գ. Օրական (գիր). հաշուեգիր մտից և ելից աւուրն. եէվմիյէ տէֆդէրի: օրագրութիւն կամ յիշատակարան եղելոց իրաց օր ըստ օրէ. րուզնամէ: գիրք յիշատակաց կամ թուղթ նորանոր լրոց. հավատիս նամէ կամ քեաղըդը, ղազէդա-ռոմի. կազէդա: չափ ինչ գետնոյ. դէօնիւմ:

Journalier, ière (ժուռնալիէ, էռ) ած. և գ. Օրական, իւրաքանչիւր աւուր. հէր կիւնլիւք, եէվմի, եէվմիյէ: առօրեայ, փոփոխական. նահէմվար, միւդէլէվվին, պիր կիւնլիւք: գործաւոր կամ վարձաւոր օրական, մշակ. կիւնտէլիքճի, ըրղաթ, րէնճպէր:

Journaliste (ժուռնալիստ) գ. ար. Օրագիր, գրող յիշատակաց կամ նորանոր լրոց. հավատիս նամէ եազըճը, ղազէդաճը:

Journée (ժուռնէ) գ. իգ. Օր, տիւ, միջոց միոյ աւուր. պիր կիւն, կիւնլիւք: վաստակ միոյ աւուր. պիր կիւնլիւք իշ: վարձ օրական կամ միոյ աւուր. կիւնտէլիք: գնացք միոյ աւուր, օթեվան. պիր կիւնլիւք եօլ, գօնագ, պիր գօնագ եէր: օր պատերազմի, պատերազմ, մարտ. սավաշ, ճէնգ, ճէնգ կիւնիւ:

Journellement (ժուռնէլման) մակ. Զօր հանապազ. զօր ամենայն, օր ըստ օրէ, միշտ. հէր կիւն, կիւնտէն կիւնէ:

Joûte (ժուտ) գ. իգ. Արդնընկէց խաղարկութիւն կամ նիզակախաղութիւն հեծելոց. ադ իւզէրինտէ մըզրագ օյնամա, ճիրիդ կամ ճիրիտ օյունու, ճէնգ օյունու:

Joûter (ժուտէ) բ. չ. Արդնընկէց լինել, խաղալ նիզակաւ կամ հարկանել զմիմեանս. վիճել, հակառակել. ճիրիդ կամ ճիրիտ օյնամագ, մըզրագ օյնամագ. տէօյիւշմէք:

Joûteur (ժուդէօռ) գ. ար. Արդնընկէց, նիզակախաղաց. ճիրիդ կամ ճիրիտ օյնայըճը:

Jouve (ժուվ) գ. իգ. Փոքրիկ թռչուն Ափրիկոյ:

Jouvence (ժուվանս) գ. իգ. Երիտասարդութիւն, մանկութիւն (է բառ վաղեմի):

Jouvenceau (ժուվանսօ) գ. ար. Պատանեակ, պատանեկիկ. օղլանճըգ, դազէ օղլան, շապ:

Jovial, ale (ժօվիալ) ած. Ուրախալի, զուարճալի, ուրախ, զուարթ. շէն, շադիրճէլի, սէվինճլի, շադ:

Jovilable (ժօվիլապլ) գ. ար. Գործի ինչ ատեղաբաշխական:

Joyau (ժուայէօ) գ. ար. Զարդ ոսկեհուռն կամ ականակապ. ճէվահիր կամ կէվհէր, միւճէվհէր նէսնէ: տօմ. գոհարեղէն:

Joyeusement (ժուայէզման) մակ. Ուրախութեամբ, բերկրանօք, զուարթագին. շէնլիք իլէ, սէֆա կամ քէյֆ իլէ, ֆէրահէն, նէշադ իլէ, սիւրուր իւ նիշադ իլէ:

Joyeuseté (ժուայէզդէ) գ. իգ. Կատակ, ծաղր, զուարճախօսութիւն (է բառ վաղեմի):

Joyeux, euse (ժուայէօ, էօզ) ած. Ուրախ, բերկրալի, խնդագին, զուարթ, ցնծալից, բերկրական, ուրախարար, զուարճացուցիչ. շադ, շադլը, մէսրուր, քէյֆլի, սէվինճլի, կիւլէր եիւզլիւ:

Jubarte (ժիւպարդ) գ. իգ. Կէտոս ինչ անատառն:

Jubé (ժիւպէ) գ. ար. Կոնք տաճարաց. ըֆրադ, ըֆրայէդ:

Jubilation (ժիւպիլասիօն) գ. իգ. Ցնծութիւն, ուրախութիւն, տօն ցնծութեան. շէնլիք, վըլվալէ, մէսէրրէդ, շատիմանլըգ, շադլըգ:

Jubilé (ժիւպիլէ) գ. ար. Յոբելեան. յոբելեան ներողութիւն:

Jubiler (ժիւպիլէ) բ. չ. Ազատ կացուցանել զծառայն 'ի սպասաւորութենէ՝ տալով նմա զկես վարձուն ամ ըստ ամէ:

Jubis (ժիւպի) գ. ար. Ողկոյզ ինչ չորացեալ խաղողոյ կամ չամչոյ:

Jucher (ժիւշէ) բ. չ. Դարել կամ դադարել հաւուց: բնակել յանարգ վերնատան. փինէնմէք, գօնմագ, օդուրմագ:

Juchoir (ժիւշուար) գ. ար. Կայարան կամ դադարք թռչնոց. փինէք, քիւմէսդէ դավուգլար գօնաճագ աղաճլար:

Juda (ժիւտա) գ. ար. Ծակ տեսութեան 'ի տախտակամածի տան:

Judaïque (ժիւտայիք) ած. Հրէական, Հրէից. դայֆէյի եահուտիյէ մէնսուպ կամ եահուտի, եէհուտի: La loi judaïque, օրէնք Հրէից. նամուսի իպրանի:

Judaïser (ժիւտայիզէ) բ. չ. Հրէանալ, պահել զհրէական աւանդութիւնս՝ օրէնս կամ խտրութիւնս :

Judaïsme (ժիւտայիզմ) գ. ար. Հրէութիւն, օրէնք Հրէից. եահուտիլիք, եահուտիյէթ. տինի եէհուտիյէ:

Judée (ժիւտէ) գ. իգ. Հրէաստան. եահուտիյէթ:

Judelle (ժիւտէլ) գ. իգ. Թռչուն ինչ ջրային :

Judicatum solvi (ժիւտիքադօմ սօլվի) Երաշխաւորութիւն ծախուց դատի տուեալ յօտարականէ. (Է բառ Լատին) :

Judicature (ժիւտիքադիւռ) գ. իգ. Դատաւորութիւն, իշխանութիւն դատաւորի. գատըլըգ կամ գազըլըգ, գազա :

Judiciaire (ժիւտիսիէռ) ած. և գ. Դատումն, դատողական կարողութիւն. ագըլ, ֆիրասէթ: դատաստանական, ատենական. գազայէ կամ մէհքէմէյէ միւթաալլիգ, շէրի: գուշակական, աղթարաց:

Judiciairement (ժիւտիսիէռման) մակ. Ըստ օրինաց արդարութեան, ըստ իրաւանց դատաստանի, դատաստանաւ. շէր իլէ, շէրէն, մէհքէմէի շէրի իւզրէ:

Judicieusement (ժիւտիսիէօզման) մակ. Խոհեմութեամբ, իմաստնապէս, խորհրդով. ուսլուճէ, ագըլ ու ֆիրասէթ իլէ, ագըլլանէ :

Judicieux, euse (ժիւտիսիէօ, էօզ) ած. Խոհական, ընտրող, խոհեմամիտ, իմաստուն, հանճարեղ. ուսլու, ագըլլը, ֆիրասէթլի :

Juge (ժիւժ) գ. ար. Դատաւոր, իրաւարար : միջնորդ դատաւորի. գազը կամ գատը, հաքիմ : ընտրող, քննագէտ. գըյաս էտիճի, պահա քէսիճի : յոգ. Les Juges, Դատաւորք, գիրք Դատաւորաց :

Jugement (ժիւժման) գ. ար. Դատողութիւն, դատաստան, վճիռ. տավա քէօրիւլմէսի, շէրիաթ, հիւքմ, հիւքմի շէրի, իլամ, սիճիլ, հէօճճէթ: դատումն մտաց, կշռութիւն, խոհեմութիւն, ընտրութիւն, հանճար. ագըլ, ֆիրասէթ, հուշ : կարծիք, միտք. զանն, գըյաս, րէյ : À mon jugement, selon mon jugement, ըստ իմում կարծեաց, որպէս ինձ թուի. գըյասըմճա, րէյիմճէ : Jugement dernier կամ universel, վերջին կամ հասարակաց դատաստան, որ վերջին դատաստանի. գըյամէթ կիւնիւ, գըյամէթ, րուզի գըյամէթ, եէվմիւլ գըյամէթ :

Juger (ժիւժէ) բ. ն. Դատել, դատաստան առնել, վճռել, որոշել, ընտրել, հաստատել. հիւքմ կամ ֆասըլ էթմէք, իլամ վէրմէք, շէրիաթ քէսմէք, հէօճճէթ վէրմէք : կարծել, համարել, դատել կամ կշռել 'ի միտս. զանն, զանն կամ գըյաս էթմէք, սէզմէք, ֆիրասէթ իլէ պուլմագ, մինասիպ՝ ույգուն կամ րէվա կէօրմէք :

Jugulaire (ժիւկիւլէռ) ած. և գ. Ոլնոյ կամ ուլնական (երակք). պօղազա մէնսուպ կամ տամարը, համալ իւլէրի :

Juif (ժիւիֆ) գ. ար. Հրեայ. եէհուտի, եահուտի, ճիհուտ, ըչֆուտ, իպրանի : վաշխառու, թանգավաճառ, արծաթասէր, շահախնդիր : Ձուկն ինչ :

Juillet (ժիւիյլէ) գ. ար. Յուլիս (ամիս). եուլիօս, թէմմուզ:

Juin (ժիւէն) գ. ար. Յունիս (ամիս). եունիօս, հազիրան :

Juiverie (ժիւիվըռի) գ. իգ. Թաղ կամ բնակարանք Հրէից. ըչֆուտ մահալլէսի : վաճառանոց վաշխառուաց :

Jujube (ժիւժիւպ) գ. իգ. Յունապ. իւննապ, հիւննապ :

Jujubier (ժիւժիւպիէ) գ. ար. Յունապի (ծառ). իւննապ աղաճը :

Jule (ժիւլ) գ. իգ. Անուն միջատի : դրամ ինչ Իտալիոյ :

Julep (ժիւլէփ) գ. ար. Ճուլապ (ըմպելի). ճիւլլապ:

Julienne (ժիւլիէն) գ. իգ. Տունկ ինչ. պիւյիւք ֆրէնք մէնէքշէսի : Թան ինչ. չօրպա ճինսի :

Jumart (ժիւմառ) գ. ար. Կենդանի ծնեալ 'ի ցլոյ և յիշոյ :

Jumeau, elle (ժիւմօ, էլ) ած. և գ. Երկուորեակ, երկուորի. իքիզ կամ էքիզ: երկորեակ (անուն մկանանց, և ցքահան անօթոց):

Jumelé, ée (ժիւմլէ) ած. Երկճիղ (ըստ կնքաբանից) :

Jumeler (ժիւմլէ) բ. ն. Ամրացուցանել կրկին յենարանօք:

Jumeles (ժիւմէլ) գ. իգ. յոգ. Կրկին յենարանք կամ սրունք մամլոյ : կրկին երիզ զուգահեռական (ըստ կնքաբանից) :

Jument (ժիւման) գ. իգ. Երիվար կամ գրաստ մատակ. գըսրագ, եօնտա, մատիան, ֆէրէսէթ, հըճր :

Juncago (ժիւնգաքօ) գ. իգ. Տունկ ինչ ջրային :

Junte (ժիւնթ) գ. իգ. Ատեան ինչ Սպանիոյ :

Jupe (ժիւփ) գ. իգ. Շրջազգեստ կանանց. ֆիստան :

Jupiter (ժիւփիթէռ) գ. ար. Արամազդ (ըստ հեթանոսաց) : Լուսնթագ (մոլորակ). միւշթէրի, պէրճիս, հիւրմիւզ : անագ (ըստ քիմիականաց) :

Jupon (ժիւփօն) գ. ար. Կարճ շրջազգեստ կանանց. գըսա ֆիստան :

Jurande (ժիւռանտ) գ. իգ. Արուեստապետութիւն:

Jurat (ժիւռա) գ. ար. Հիւպատոս, ոստիկան :

Juratoire (ժիւռաթուառ) ած. Երդմնական (վկայութիւն):

Juré (ժիւռէ) գ. ար. Պաշտօնատար կամ դատաւոր կարգեալ 'ի վերայ ամբաստանելոյ. պիր ճիւրմ իսպաթընա մէմուր օլունան քիմսանէ :

Juré, ée (ժիւռէ́) ած. Երդուեալ. եէմինլի, անտլը: ոխերիմ, կամ անհաշտ թշնամի. պիր քիմսէնին էն պիւյիւք տիւշմանը:

Jurement (ժիւռման) գ. ար. Երդումն վայրապար. եէմին, անտ, գասէմ: հայհոյութիւն, հայհոյանք, նզովք, անէծք. քիւֆր, սիւկէնճ, պէտ տուա, լանէթ:

Jurer (ժիւռէ́) բ. ն. Երդնուլ, երդմամբ հաստատել. եէմին էթմէք, անտ իչմէք: հայհոյել, նզովել. քիւֆր սէօյլէմէք, պէտտուա էթմէք: երդմամբ խոստանալ: ոչ միաբանիլ. ույղուն կէլմէմէք, յագըշմամագ:

Jureur (ժիւռէօռ) գ. ար. Երդմնակուռ, հայհոյիչ. քիւֆր էտիճի:

Juri կամ Jury (ժիւռի) գ. ար. Ատեան պաշտօնատարաց 'ի վերայ ամբաստանելոց, դատաւորք, խրատարարք. հուղուգի ճէրիմէ իգրարլէրի իչին պիր ճիւրմ խագգընտէ մէճմու էհլի ըրզ քիմսանէլէր:

Juridiction (ժիւռիտիքսիօն) գ. իգ. Իրաւասութիւն, իշխանութիւն. հիւքիւմէթ, գազա, գալէմրէվ, գատըլըգ:

Juridique (ժիւռիտիք) ած. Իրաւացի, օրինաւոր, իրաւաբանական. շէրի, իլմի շէր իլէ:

Juridiquement (ժիւռիտիքման) մակ. Ըստ օրինաց արդարութեան, ըստ իրաւանց, օրինապէս, իրաւապէս. շէր իլէ, հագգ իւզրէ, շէրան:

Jurisconsulte (ժիւռիսքօնսիւլտ) գ. ար. Իրաւագէտ, իրաւաբան, օրէնսգէտ. էհլի ֆըգհ, էհլի շէր:

Jurisprudence (ժիւռիսփռիւտանս) գ. իգ. Իրաւագիտութիւն, իրաւաբանութիւն. ֆըգըհ, իլմի ֆըգըհ:

Juriste (ժիւռիստ) գ. ար. Իրաւագէտ, իրաւաբան, օրէնսգէտ, վարդապետ օրինաց, օրէնսուսոյց. միւէլլիֆի կամ մէշայիխի շէրիյէ վէ գանունիյէ:

Juron (ժիւռօն) գ. ար. Երդմնահարութիւն:

Jus (ժիւ) գ. ար. Հիւթ, քամուածք, արգանակ. սու, մա, ուսարէ. ուսարէտ կամ ասարէտ, էտ սույու:

Jusant (ժիւզան) գ. ար. Տեղատուութիւն ծովու. տէնիզ չէքիլմէսի:

Jusée (ժիւզէ́) գ. իգ. Խաղախորդութիւն հիւթովք կեղեւանց:

Jusque (ժիւսք) նխ. Մինչեւ, մինչ 'ի. տէք, տէկին, վարընճա, կէլինճէ, իլա, հատտա, տա, տէգ: Jusqu' ici, ցայս վայր. պուրայատէք: Jusqu' à présent կամ à ce temps, մինչեւ ցայժմ, ցայժմ, ցարդ. շիմտիյէտէք, պու զամանա կէլինճէ: Jusqu' au Danube, մինչեւ 'ի Դանուբ. տունայա կամ տունայա վարընճա: Jusqu' à quand, մինչեւ յերբ. նէ զամանատէք:

Jusquiame (ժիւսքիամ) գ. իգ. Ի տունկ ինչ. պան, սէյքէրան, պէնճ, պէնկիլիւք:

Jussion (ժիւսիօն) գ. իգ. Հրաման, պատուէր, հրովարտակ, պատուէր հրամանի:

Justaucorps (ժիւսթօքօռ) գ. ար. Զգեստ թեզանաւոր. էնտարի, անտէրի:

Juste (ժիւսթ) ած. գ. և մակ. Արդար, ուղիղ, արդարացի, անվրէպ, ճիշդ, զգուշաւոր, համեմատ, հաւասար, բարեչափ. ատալէթլի, ատալ, տօղրու. սատըգ. սէզավար, հագգ. շէրի, էյի, տամամ, քէամիլ, քէամիլ իւլչիւլիւ, ինսաֆլը: իրաւունք, արդարութիւն. հագգ: Juste կամ en juste, արդարապէս, ճշդիւ, անվրէպ, անվթար, ուղիղ. էյի, տօղրու, կէրչէք, սահիհ, իյի վէ ույգըն, մուգարրէր:

Juste (ժիւսթ) գ. ար. Զգեստ ինչ գեղջկաց:

Justement (ժիւսթման) մակ. Արդարապէս, արդարութեամբ, իրաւամբք. հագգ իլէ, հագգ իւզրէ, ատալէթ իլէ, պիւսպիւթիւն: ուղիղ, անվրէպ, ճշդիւ. տէմամ կամ տամամ, կէրէյի կիպի:

Justesse (ժիւսթէս) գ. իգ. Ճշդութիւն, զգուշութիւն, ուղղութիւն. լիյագաթ, մունասիպէթ, տիգգաթ, տօղրուլուգ:

Justice (ժիւսթիս) գ. իգ. Արդարութիւն, ուղղութիւն. ատալէթ, ատլ, ինսաֆ, տատ, ատլ իւ տատ: իրաւ, իրաւունք. հագգ: դատաստան արդարութեան կամ իրաւանց, դատաստան. շէրի, շէրիաթ, շէրի շէրիֆ: ատեան, դատաւորք. մէհքէմէ, հաքիմ իւլ շէրի, մէհքէ մէ ատամլարը: պատիժ, պատուհաս. սիասէթ: իրաւասութիւն, իշխանութիւն. գազա, գազըլըգ կամ գատըլըգ, գալէմրէվ:

Justiciable (ժիւսթիսիապլ) ած. Պարտաւոր դատաստանի. պիր գազայէ տապի:

Justicier (ժիւսթիսիէ́) բ. ն. Պատժել, պատուհասել, դատապարտել 'ի մահ. հագգընտան կէլմէք, հիւքմիւ իճրա էթմէք:

Justicier (ժիւսթիսիէ́) գ. ար. Արդարասէր, իրաւարար. ատալէթ սէվէն: դատաւոր. շէրիատճը:

Justifiable (ժիւսթիֆիապլ) ած. Որ կարէ արդարանալ:

Justifiant, ante (ժիւսթիֆիան, անթ) ած. Արդարացուցիչ (շնորհ):

Justificateur (ժիւսթիֆիքաթէօռ) գ. ար. Ուղղիչ (գրոց):

Justificatif, ive (ժիւսթիֆիքաթիֆ, իվ) ած. Արդարացուցիչ, վկայ. սուչսուզլուղուն իսպաթ էտէն, մուպէյյին:

Justification (ժիւսթիֆիքասիօն) գ. իգ. Ջատագովութիւն, չքմեղութիւն. սուչսուզլուղուն իսպաթ էտմէսի կամ իսպաթ օլունմասը, տէպրիյէ, իհտիճաճ: արդարացուցանելն 'ի մեղաց: ուղղութիւն գծից: կանոն ուղղութեան գրածուլից:

Justifier (ժիւսթիֆիէ́) բ. ն. Արդարացուցանել, անբասիր առնել, ջատագովել. սուչսուզ չըգարմագ: ցուցանել զճշմարտութիւնն, ճշմարտել, հաւաստի ցուցանել.

խապատ էտմէք: արդարացուցանել 'ի մեղաց. սաւլաման քաք էտմէք: երկայնել զտողն կամ զգիծն: Se justifier, բ. յ. Արդարացուցանել զանձն, արդարանալ. սաւուշտուրմանըն խապատ էտմէք:

Justifieur (ժիւստիֆիէօռ) գ. ար. Ուղղիչ ձուլելալ գրոց:

Juteux, euse (ժիւտէօ, էօզ) ած. Հիւթալից, արգանակալից. սուլու, չըրպալը կամ չըրպալը:

Juxta-position (ժիւքստա փօզիսիօն) գ. իգ. Վերադրութիւն կամ առընթեր դրութիւն, յաւելուած:

K

K (քա կամ քը) գ. ար. Բաղաձայն, և մետասաներորդ տառ այփաբետաց Գաղղիացւոց: Հնչի իբրև զմերս ք կամ գ. և ունի զտեղի յայլազգական բառս միայն:

Kaadse-kaadsura (քաատսէ քաատսիւրա) գ. ար. Ծառ ինչ Ճապոնայ:

Kaadsi (քաատսի) գ. ար. Ի բոյս ինչ Ճապոնայ, յորմէ կազմեն զթուղթ:

Kabak (քապաք) գ. ար. Վաճառանոց գինւոյ յերկրին Մոսկովայ:

Kabin (քապէն) գ. ար. Ամուսնութիւն առ ժամանակ մի (ըստ մահմետական օրինաց). քէպին, քէպին կամ քիապին, նիքեահ:

Kaey (քաի) գ. ար. Ծառ ինչ աշխարհին Բարբարոսաց, յորմէ կազմեն նաւակս:

Kahouanne (քահուան) գ. իգ. Ազգ ինչ կրիայի:

Kakerlaque (քաքէրլաք) գ. իգ. Ի միջատ ինչ Թաչականն:

Kali (քալի) գ. ար. Ի բոյս ինչ, յորոյ 'ի մոխրոյն կազմեն զապակի և զօճառ. տաճ. Թանթունիկ. գըլէ, գալէ, տուզլու քէօք:

Kamina-Masla (քամինա մասլա) գ. իգ. Հանք ինչ իւղային:

Kan (քան) գ. ար. Իշխան, հրամանատար. խան:

Kanaster (քանասթէր) գ. ար. Սակառի ինչ:

Kaolin (քաօլէն) գ. ար. Ազգ ինչ հողոյ:

Kapigi-bachi (քափիճի պաշի) գ. ար. Պետ դռնապանաց կամ սենեկապետ արքային Տաճկաց. գափուճու պաշը:

Karabé, տես Carabé.

Karat, տես Carat.

Karata (քարատա) գ. ար. Բոյս ինչ Ամերիկոյ:

Karmesse (քարմէս) գ. իգ. Տօնավաճառ մեծ:

Kas (քաս) գ. ար. Մառ ինչ:

Kazine (քազին) գ. իգ. Գանձ (արքային Տաճկաց). խազինէ, խազնէ, հիւնքեար խազնէսի:

Keiri, տես Giroflier jaune:

Kératoglosse (քէրատօկլօս) գ. ար. Մկան արմատոյ լեզուին:

Kératophyllon, Kératophyte (քէրատօֆիլօն, քէրատօֆիտ) գ. ար. Ի բոյս ինչ ծովային:

Kermes (քէրմէս) գ. ար. Որդան կարմիր, հատ որդան կարմրոյ. գըրմըզ, ու գըրմըզը: բաղադրութիւն ինչ հանքային:

Ketch (քէչ) գ. Նաւ ինչ Անգղիացւոց:

Kiastre (քիաստր) գ. ար. Երիզ ինչ:

Kilo (քիլօ) Անուն չափոյ (հազար). քիլէ:

Kilogone (քիլօկօն) գ. ար. Հազարանկիւն, հազարակողմեան (ձև):

Kilogramme (քիլօկրամ) գ. ար. Հազար գրամար (չափ):

Kilolitre (քիլօլիտր) գ. ար. Հազար լիտր (չափ):

Kilomètre (քիլօմէտր) գ. ար. Հազար չափ:

Kinancie (քինանսի) գ. իգ. Փողացաւութիւն հրատապ:

Kiosque (քիօսք) գ. ար. Վրան, խորան. քէօշք, գաղըր (է բառ Տաճկաց):

Kiotome (քիօտօմ) գ. ար. Գործի ինչ վիրաբուժից:

Kirsche-wasser (քիրշվասէր) գ. ար. Կեռասաջուր (է բառ Գերմանացւոց):

Koff (քօֆ) գ. ար. Նաւ ինչ Հոլանդացւոց:

Komiss (քօմիս) գ. ար. Կաթն ձիոյ՝ ըմպելի Թաթարաց. խըմըզ:

Kouan (քուան գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Kremlin (քրէմլէն) գ. ար. Անուն պալատան ինքնակալին Մոսկովայ:

Kurtchis (քիւրչի) գ. ար. յօք. Հեծելազօր կամ սպարապետ Պարսից:

Kussir (քիւսիր) գ. ար. Գործի ինչ Տաճկաց:

Kyrié-éléison (քիրիէ էլէիզօն) գ. ար. Տէր ողորմեա (աղօթք. է բառ Յունաց):

Kyrielle (քիրիէլ) գ. իգ. Մաղթանք, Տէր ողորմեայք: երկարութիւն բանից 'ի ձանձրոյթ. սըրա, ուզունլուգ, սէօզլէրին ուզունլուղու:

Kyste (քիստ) գ. իգ. Թաղանթ ինչ փամփշտանման:

Kystéotomie կամ Kystiotomie (քիստէօտօմի, քիստիօտօմի) գ. իգ. Հատումն փամփշտի:

L

L (էլ կամ լը) գ. ար. Բաղաձայն տառ, և երկոտասաներորդ ըստ կարգի այբուբենից Գաղղիացւոց: — Յորժամ է կրկնակ և յետադաս վանկից ai, ei և oui, կակուղ լինի հնչի, զոր օրինակ՝ travailler, տռավայլլէ́· veiller, վէյլլէ́· fouiller, ֆույլլէ́: Նոյնպէս կակուղ հնչի և յորժամ յետադաս դնի լոկ i տառի, զոր օրինակ՝ fille, ֆիյլ· quille, քիյլ· briller, պրիյլլէ́: Նոյնպէս և առանձին գոլով կակուղ հնչի և 'ի բառքս travail, տռավայլ· réveil, ռէվէյլ· oeil, էօյլ· peril, բէռիյլ· mil, միյլ (յորժամ այս բառ նշանակէ կորէակ): — Յաւարտ բառից ինչ՝ թէպէտև յետադաս i տառի, երբեք ո՛չ հնչի, զոր օրինակ՝ sourcil, սուռսի· outil, ուտի· baril, պարի· gentil, ժանտի:

La (իգական յօդիս le արական)· ս, դ, ն· օ, օլ:

La (իգական դերանուանս) le, որ:

Là (լա) մակ. Անդ, անդանօր, անդր· օնտա, օրտա, օ եէրտէ: Demeurez là, կա՛ց այդր կամ 'ի տեղւոջդ· օրտա կամ էէրինտէ տուր: Cet homme-là, այրդ, այս այր· օլ ատամ, օլ քիմսէ: Là où je suis, ուրանօր կայի· օլտուղում կամ պուլունտուղում եէրտէ: Ça et là, աստ և անդ, ցան և ցիր, ցրիւ· շուրատա օրատա, շունտա, պունտա: Là-bas, անդ 'ի խոնարհ, անդ 'ի ստորև· աշաղըտա: Là-haut, անդ 'ի վեր, 'ի բարձունս· եօգարըտա, էն եուքսէքտէ:

La la (լա լա) մակ. Փա՛յլ է, ըստ բաւականին, չափ իսկ է· քէֆայէտ գատար, էյ վէրիր, էյ տիրիր: Est-il savant? la la. իմաստո՞ւն իցէ· ըստ բաւականին կամ չափաւորապէս:

Labarum (լապառօմ) գ. ար. Դրօշ Կոստանդիանոսի:

Labeur (լապէօռ) գ. ար. Գործ, աշխատութիւն, վաստակ· իշ, ամէլ, քեար, էմէք, զահմէթ:

Labeurer (լապէօռէ́) բ. չ. Աշխատ լինել, վաստակել:

Labial, ale (լապիալ) ած. Շրթնական, շրթանց (տառ կամ գիր)· շէֆի, շէֆհի:

Labié, ée (լապիէ́) ած. Շրթնացեալ, որ ունի շրթունս կամ մասունս (ծաղիկ):

Labile (լապիլ) ած. Դիւրասահ, դիւրամոռաց կամ տկար (յիշողութիւն)· զայիֆ զիհն:

Laboratoire (լապօռատուառ) գ. ար. Գործանոց կամ գործատուն քիմիականաց· քիմիաճըլառըն իշլէյէճէքլէրի եէրի:

Laborieusement (լապօռիէօզման) մակ. Աշխատանօք, բազում աշխատութեամբ· զահմէթ իլէ, ճիտտի ճէհտ իլէ:

Laborieux, euse (լապօռիէօ, էօզ) ած. Աշխատասէր, վաստակաւոր, բազմաշխատ: աշխատալի, տաժանելի, դժուարին· չալըշգան, չալըշըճը, իշլէյիճի, մուգըտիմ, միճիտտ, համառատ· զահմէթլի, կիւճ:

Labour (լապուռ) գ. ար. Հերկումն, արօրադրութիւն· չիֆթ սիւրմէքլիք, զէրաաթ, նատաս:

Labourable (լապուռապլ) ած. Հերկելի, մշակելի· զէրաաթ կամ նատաս օլունաճագ, սիւրիւլիւր:

Labourage (լապուռաժ) գ. ար. Երկրագործութիւն, մշակութիւն, հերկագործութի: հերկ, արօր· չիֆթ սիւրմէ, չիֆթճիլիք, էքինճիլիք· նատաս, զէրաաթ:

Labourer (լապուռէ́) բ. ն. Գործել զերկիր, մշակել, գործել, արօրադրել: աշխատ լինել, ձգնիլ, վաստակել· չիֆթ սիւրմէք, գազմագ կամ քիւլիւնկ սիւրմէք, զէրաաթ կամ նատաս էթմէք· չալըշմագ:

Laboureur (լապուռէօռ) գ. ար. Երկրագործ, հողագործ, մշակ, հերկագործ· չիֆթճի, չիֆթ սիւրիճի:

Labre (լապռ) գ. ար. Անուն ձկան:

Laburne (լապիւռն) գ. ար. Ի ծառ ինչ:

Labyrinthe (լապիռէնթ) գ. ար. Բաւիղ, լաբիւրինթոս· եանըլթմաճ, փօլաք: անել, դժուարութիւն, կնճիռն:

Lac (լաք) գ. ար. Լիճ, ծովակ· կէօլ, ագմազ կամ տուրղուն սու, պուխայրէտ, պէրէքէ:

Lacé (լասէ́) գ. ար. Շարք կամ զարդ 'ի յուլանց:

Lacer (լասէ́) բ. ն. Կապել, ժապաւինել· ղայտան կամ չէրիտ իլէ պաղլամագ, իլիքլէմէք: ելանել շան 'ի վերայ մատակի: կապել զառագաստ նաւուն յառագաստակալն:

Lacération (լասէ́ռասիօն) գ. իգ. Պատառումն· եըրթըգ, եըրթմա, թըրմալայըշ, խարգ:

Lacérer (լասէ́ռէ́) բ. ն. Պատառել ըզթուղթն· եըրթմագ, լագգ՝ լաք կամ խարգ էթմէք:

Lacéret (լասէ́ռէ) գ. ար. Գչիր փոքր:

Lacerne (լասէռն) գ. իգ. Զգեստ ինչ նախնի Հռովմայեցւոց:

Laceron (լասռօն), տես Laiteron.

Lacert (լասէռ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովային:

Lacet (լասէ) գ. ար. Կապ կամ ծոպ զգեստու կանանց, ժապաւէն· պաղ, իպէք, չէրիտ, ղայտան, իքճիլէր, րիշտէլ: վարմ, ծուղակ, թակարդ· տուզագ, տօր:

Lâche (լաշ) ած. և գ. Թոյլ: անօսր, ցանցառ: անզօր, տկար: վատ, կնամարդի: վատթար, անպիտան· կէվշէք, պօլ· գօրգագ, էիւրէքսիզ, ղայրէթսիզ, տէմպէլ, ալչագ:

Lâchement (լաշման) մակ. Թուլութեամբ, հեղգաբար, դանդաղանօք, վատութեամբ·

կէվշէքլիք իլէ, իհմալ իլէ, ղայրէթսիզ, նամէրտլիք իլէ, տէմպէլլիք իլէ, ալչագլըղ իլէ, խըյանէթ իլէ:

Lâcher (լաշէ) բ. ն. Թուլացուցանել, թուլացուցանել: արձակել, լուծանել: Թողուլ, լքանել. պօշլամագ, ազատմագ, կէվշէտմէք, պօշալթմագ, իթլագ՝ իրխայ կամ ինան էտմէք. սալըվէրմէք, գօյվէրմէք, պօշատմագ, սալմագ, աթմագ, ազատ կամ խէլաս էտմէք, քիւշատ վէրմէք: Lâcher le ventre, լուծանել զորովայնն. սիւրմէք, իսհալ էտմէք, պէտէնէ լինէթ վէրմէք: Lâcher de l'eau, միզել. սու տէօքմէք: Lâcher le pied, զոտս արձակեալ փախչել. ֆիրարէ իւզ դութմագ:

Lâcheté (լաշթէ) գ. իգ. Թուլութիւն, մեղկութիւն: ծուլութիւն, երկչոտութիւն, վատութիւն: անպիտանութիւն, անզգամութիւն, չարութիւն, նենգութիւն. կէվշէքլիք, իւրէքսիզլիք, ղայրէթսիզլիք, տէմպէլլիք. ալչագլըգ, նամէրտլըգ, հագարէթ, խըյանէթ:

Lacis (լասիս) գ. ար. Գործած ցանցաձեւ. իփէքտէն աղճըղազ, չէպէքի:

Laconique (լաքօնիք)ած. Լակոնական, համառօտ և իմաստալից. իճմալը, մուխթասար իւլքէլամ, գըսա վէ դէյրէք:

Laconiquement (լաքօնիքման) մակ. Լակոնական ոճով, կարճ ՚ի կարճոյ. վէճիզ, իճմալ իլէ, մուխթասարէն:

Laconisme (լաքօնիսմ) գ. ար. Լակոնաբանութիւն, ոճ լակոնական, կարճաբանութիւն, համառօտախօսութիւն. գըսա վէ դէյրէք սէօզ, գըսաալըգ, իգտիսարլըգ:

Lacrymal, ale (լաքրիմալ) ած. Արտասուաց, արտասուածոր. կէօզ եաշըն, եաշլը, կէօզ եաշը կէթիրէն:

Lacrymatoire (լաքրիմաթուար) գ. ար. Անօթ արտասուաց (առ նախնիս Հռովմայեցիս):

Lacs (լա) գ. ար. Խեղդ, պարան, կապ, կապանք, տոռունք. պաղ, պաղլար: վարմ, թակարդ, հաղբ, որոգայթ. դուզագ:

Lactate (լաքթաթ) գ. ար. Աղ ինչ քիմիական:

Lactée (լաքթէ) ած. Կաթին, կաթնալից. սիւթտէն, սիւթլիւ: Veines lactées, կաթներակք. սիւթ տամարլարը: Voie lactée, ծիր կաթին, յարդգող. սաման օղրուսու, քէհքէշան, ումմի նուճում, մէճէրրէ, հաճըլար եօլու, ումմ իւ սէմա:

Lactique (լաքթիք) ած. Թթու կաթին:

Lacune (լաքիւն) գ. իգ. Պակասորդ տող կամ բան ՚ի գրուածս ուրուք. էքսիք, պիր քիթապըն էքսիք օլան հիսսէսի կամ սահիֆէլէրի:

Lacustral, ale (լաքիւսթրալ) ած. Լճային, ծովակի:

Ladanum (լատանօմ) գ. ար. Աղանդանոյն. լատէն:

Ladi կամ Lady (լէտի) գ. իգ. Տիկին, մեծուհի. գատըն. (է բառ Անգղիացւոց):

Ladre (լատրը) ած. և գ. Ուրուկ, գոզի, բորոտ. ալա տէնլի, ճիւզամ: անզգայ, ապուշ մտօք. պուդալա, սէրսէմ: ագահ, ընչաքաղց, զօշաքաղ. փինթի տամահքեար, խասիս, նաքէս:

Ladrerie (լատրըրի) գ. իգ. Բոր, բորոտութիւն, ուրկութիւն. ալատէնլիլիք, ճիւզամլըգ: ագահութիւն, զօշաքաղութիւն. խասիսլիք, նաքէսլիք: ուրկանոց. ճիւզամխանէ:

Ladresse (լատրէս) գ. իգ. Կին ընչաքաղց. նաքէս գարը:

Lagénite (լաժէնիտ) գ. իգ. Քար որ ունի զնմանութիւն սրուակի:

Lagophthalmie (լակօֆթալմի) գ. իգ. Ախտ ինչ արտեւանանց:

Lagopède (լակօփէտ) գ. ար. Ի թռչուն ինչ:

Lagopus (լակօփիւս), տես Pied-de-lièvre.

Lague (լակ) գ. իգ. Հետք ընթացից նաւու:

Lagune (լակիւն) գ. իգ. Լիճ, ալտիւր, ճահիճ. կէօլճիւք, պատագ:

Lahma, տես Glama.

Lai, aie (լէ) ած. և գ. Աշխարհիկ, աշխատաւոր. փիւնէէլի, քէօյլէք:

Lai (լէ) գ. ար. Տրտունջ, ողբ, գանգատ (է բառ վաղեմի):

Laîche (լէշ) գ. իգ. Խոտ ինչ ճաշակար ձիոց:

Laid, aide (լէ, լէտ) ած. Տգեղ, անկերպարան, անվայելուչ, վատթար, գարշելի, գարշ, զազիր, աղտեղի, պագշոտ. չիրքին, ֆէնա:

Laideron (լէտըրօն) գ. իգ. Կին կամ օրիորդ սակաւ մի տգեղ. չիրքին կամ գատը ղըզ օլան գըզ:

Laideur (լէտէօր) գ. իգ. Տգեղութիւն, գարշութիւն, զազրութիւն. չիրքինլիք, շէնաաթ:

Laie (լէ) գ. իգ. Մատակ խոզ կամ կինճ. եապան դօմուզունուն դիշիսի, եապանի դիշի դօմուզ: Ճանապարհ հատեալ յանտառի. օրմանտա աչըլմըշ եօլ:

Lainage (լէնաժ) գ. իգ. Ասրավաճառութիւն, ասրագործութիւն, գզումն ասուեաց. եափագըլըգ, եափագ մագուլէսի:

Laine (լէն) գ. իգ. Ասր, գեղմն, բուրդ, գզաթ. եիւն, եափագ, թիֆթիք, սօֆ: ասր (ուղտու). տէվէ տիւյիւ:

Lainer (լէնէ) բ. ն. Գզել զչուխայս կամ զասուխս:

Lainerie (լէնըրի) գ. իգ. Գործարան ասուեաց կամ չուխայից:

Laineur (լէնէօր) գ. ար. Ասուագործ, ասրագործ, գզիչ ասուեաց:

Laineux, euse (լէնէօ, էօզ) ած. Ասրալից, գեղմնաբարձ, թաւ, թաւամազ. եիւնլիւ, եափագլը, խավլը:

Lainier (լէնիէն) գ. ար. Ասրավաճառ, բրդավաճառ. եիւնճիւ, եափագճը:

Laïque (լաիք) ած. և գ. Աշխարհիկ, աշխատաւոր (եղբայր կամ աբեղայ). քիւլէք կամ քէօյլէք, փափազ օլմայան, փիւնէէլի:

Lais (ԼԷ) Գ. ԱՐ. Մատաղ շառաւեղ թողեալ յանտառի:

Laisse (ԼԷՍ) Գ. ԻԳ. փոկ կամ տռռն. ԵՕԼՏԱՐ, ԳԱՅԻՇ: լար խուրձի Եւրոպացւոց. ՇԱՓԳԱ ՇԷՐԻՏԻ:

Laissées (ԼԷՍԷ՛) Գ. ԻԳ. ՅՈԳ. Կու կամ քակոր գազանաց:

Laisser (ԼԷՍԷ՛) Բ. Ն. Թողուլ, աւանդել: լքանել, յանձն առնել: թոյլ տալ. թողացուցանել, արձակել: զանց առնել: թողուլ կտակաւ: բարձի թողի առնել: լռել, չյիշատակել. ՊԸՐԱԳՄԱԳ, ՎԱԶ ԳԷՉՄԷՔ կամ ԳԷՉՄԷՔ, ԹԷՐՔ ԷԹՄԷՔ. ԳՕՄԱԳ, ԳՕՅՎԷՐՄԷՔ. ԳԷՉՄԷՔ, ՈՒՆՈՒԹՄԱԳ. ԻԶԻՆ ՎԷՐՄԷՔ, ԹԷՀԱՄՄԻՒԼ ԷԹՄԷՔ. ՍԱԼԸՎԷՐՄԷՔ, ԵՕԼ ՎԷՐՄԷՔ:

Laisser-courre (ԼԷՍԷ՛ ԳՈՒՌ) Գ. ԱՐ. Արձակումն շանց յորս:

Lait (ԼԷ) Գ. ԱՐ. Կաթն. ՍԻՒԹ: Lait caillé doux, կաթն կորեալ. ՔԷՍԻԼՄԻՇ ՍԻՒԹ: Lait caillé aigre, մածուն. ԵՕՂՈՒՐԹ: Petit lait, շիճուկ կաթին. ՓԷՅՆԻՐ ՍՈՒՅՈՒ կամ ՍԻՒԹԻՒ, ՇԷՐՎԱԹԻ:

Laitage (ԼԷԹԱԺ) Գ. ԱՐ. Կաթնեղէն կերակուրք. ՍԻՒԹԼԻՒՔ, ՍԻՒԹԼԻՒ ԱՇԼԱՐ կամ ԹԱԱՄԼԱՐ:

Laite կամ Laitance (ԼԷԹ, ԼԷԹԱՆՍ) Գ. ԻԳ. Կաթն կամ սերմն ձկանց. ՊԱԼԸՔ ՍԻՒԹԻՒ կամ ՆԷՖՍԻ:

Laité, ée (ԼԷԹԷ՛) ԱԾ. Կաթնալից կամ սերմնալից (ձուկն). ՍԻՒԹԼԻՒ ՊԱԼԸՔ:

Laiterie (ԼԷԹՌԻ) Գ. ԻԳ. Կաթնարան, պանրանոց. ՍԻՒԹ ԷՎԻ, ՍԻՒԹ ՍԱԹԸԼԱՃԱԳ ԷՎ:

Laiteron կամ Laceron (ԼԷԹՌՕՆ, ԼԱՍՌՕՆ) Գ. ԱՐ. Սոնքոն (բոյս կաթնալից). ՍԻՒԹԼԻՒ ՕԹ, ՊԱՏԼԷՃԻ ԷՀՆԷՓԻՅԷ:

Laiteux, euse (ԼԷԹԷՕ, ԷՕԶ) ԱԾ. Որ ունի զհիւթ նման կաթին, կաթնալից. ՍԻՒԹԼԻՒ:

Laitié (ԼԷԹԻԷ՛) Գ. ԱՐ. Փրփուր մետաղաց կամ հրահալելեաց ապականման. ՄԱՏԷՆ ՃՈՒՐՈՒՖՈՒ:

Laitière (ԼԷԹԻԷՌ) Գ. ԻԳ. Կին կաթնավաճառ. ՍԻՒԹՃԻՒ ԳԱՐԸ:

Laiton (ԼԷԹՕՆ) Գ. ԱՐ. Արոյր, պղինձ ծխեալ կամ փայլուն. ՓԻՐԻՆՃ:

Laitue (ԼԷԹԻՒ) Գ. ԻԳ. Հազար. ՄԱՐՕԼ կամ ՄԱՐՈՒԼ, ԽԱՍ: Laitue sauvage, հազար վայրի, եղերդակ, գառնիճ. ԱՃԸ կամ ԵԱՊԱՆԻ ՄԱՐՕԼ, ՀԻՆՏԻՊԱ:

Laize (ԼԷԶ) Գ. ԻԳ. Լայնութիւն կտաւոյ, և այլն:

Lakmus (ԼԱՔՄՈՒՍ) Գ. ԱՐ. Գոյն ինչ կապուտակ:

Lama (ԼԱՄԱ) Գ. ԱՐ. Քուրմն Սկիւթացւոց կամ թաթարաց:

Lamanage (ԼԱՄԱՆԱԺ) Գ. ԱՐ. Նաւուղղութիւն:

Lamaneur (ԼԱՄԱՆԷՕՌ) Գ. ԱՐ. Նաւուղիղ, առաջնորդ նաւուց օտարաց 'ի նաւահանգիստն:

Lamantin (ԼԱՄԱՆԹԷՆ) Գ. ԱՐ. Կիտոս ինչ:

Lambdoïde (ԼԱՆՊՏՕԻՏ) ԱԾ. Կար ինչ սկաւառակի գլխոյն նման Լամպտա տառի Յունաց:

Lambeau (ԼԱՆՊՕ) Գ. ԱՐ. Կտոր, կտորակ, կապերտ, ցնցոտի. ՓԱՐՉԱ, ԷՍՔԻ ՊԷԶ ՓԱՐՉԱՍԸ, ԷՍՔԻ ՊԻՒՍՔԻՒ:

Lambel (ԼԱՆՊԷԼ) Գ. ԱՐ. Ընթերի կնիք տան կրտսեր որդւոյ Ազնուականին:

Lambin, ine (ԼԱՆՊԷՆ, ԻՆ) Գ. ԱՐ. և ԻԳ. Պղերգ, դանդաղ, յամրաշարժ. ՍԱՎԱՃԸ, ԱՂԸՐ ՏԷՔԸՐԷՆԻՃԻ, ԿԷՎՇԷՔ, ԱՂԸՐ ԿԷՕԹԼԻՒ:

Lambiner (ԼԱՆՊԻՆԷ՛) Բ. Չ. Դանդաղ կամ յամրաշարժ գործել, դանդաղել. ԷՅԼԷՆՄԷՔ, ԿԷՎՇԷՔԼԻՔ ԻԼԷ կամ ԱՀԷՍԹԷԼԻՔ ԻԼԷ ՀԱՐԷՔԷԹ ԷԹՄԷՔ, ՍԱՎԱԼԱՄԱԳ:

Lambis (ԼԱՆՊԻՍ) Գ. ԱՐ. Խեցեմորթ ինչ Ամերիկոյ:

Lambourde (ԼԱՆՊՈՒՌՏ) Գ. ԻԳ. Գերան կամ յենարան տախտակամածի. ՏԱԽՏԱ ՏԷՕՇԷՄԷՆԻՆ ԱԼԹԸՆՏԱՔԻ ՔԱԼԸՆ ՕՏՈՒՆ ՓԱՐՉԱՍԸ: ազգ ինչ կակուղ քարի:

Lambrequins (ԼԱՆՊՌՔԷՆ) Գ. ԱՐ. ՅՈԳ. Զարդք կնքոյ տան:

Lambris (ԼԱՆՊՌԻ) Գ. ԱՐ. Դրուագք կամ զարդք որմոց, ձեղուն, առաստաղ, կամար. ՏՈՒՎԱՐ ՏԱԽՏԱ ԳԱՓԼԱՄԱՍԸ կամ ՏԷՕՇԷՄԷՍԻ, ՏԱՎԱՆ, ԱՐԱՍՏԱԳ:

Lambrissage (ԼԱՆՊՌԻՍԱԺ) Գ. ԱՐ. Դրուագ, տախտակամած զարդք. ՏԱԽՏԱ ԳԱՓԼԱՄԱՍԸ:

Lambrisser (ԼԱՆՊՌԻՍԷ՛) Բ. Ն. Դրուագել, տախտակամած յօրինել զորմովն կամ զձեղունն. ՏՈՒՎԱՐԸ ՏԱԽՏԱ ԻԼԷ ԳԱՓԼԱՄԱԳ՝ ՏԷՕՇԷՄԷՔ կամ ՏԱՎԱՆԼԱՄԱԳ:

Lambruche կամ Lambrusque (ԼԱՆՊՌԻՇ, ԼԱՆՊՌԻՍՔ) Գ. ԻԳ. Որթ ողկուզաբեր վայրի. ԵԱՊԱՆ ԱՍՄԱՍԸ:

Lame (ԼԱՄ) Գ. ԻԳ. Տախտակ (պղնձի կամ երկաթի, և այլն), թիթեղն. ՏԷՆԷՔԷ, ԹԷՄԻՐ ՏԱԽՏԱ: երկաթ սրոյ, շեղբ. ՆԱՄԼԸ: ալիք կամ կոհակ ծովու. ՏԱԼՂԱ:

Lamellé, ée (ԼԱՄԷԼԷ՛) ԱԾ. Թիթեղնացեալ (ըստ անկաբանից):

Lamelleux, euse (ԼԱՄԷԼԷՕ, ԷՕԶ) ԱԾ. Թիթեղնազարդ, տերևազարդ:

Lamentable (ԼԱՄԱՆԹԱՊԼ) ԱԾ. Ողբալի, աշխարելի, արտասուելի: ցաւագին, ողորմ. ՄՈՒՍԹԷՎՃԻՊ ԻՒ ՇԻՔԷԱՅԷԹ, ՇԻՔԷԱՅԷԹ ՕԼԱՃԱԳ, ՇԻՔԷԱՅԷԹԷ ԼԱՅԸՔ, ԱՃԸՆԱՃԱԳ:

Lamentablement (ԼԱՄԱՆԹԱՊԼԸՄԱՆ) ՄԲ. Ողբագին, վշտագին, ողորմ, ցաւագին. ՇԻՔԷԱՅԷԹ ԻԼԷ, ՇԻՔԷԱՅԷԹ ԷՏԻԼԻՆՃԷ:

Lamentation (ԼԱՄԱՆԹԱՍԻՕՆ) Գ. ԻԳ. Ողբումն, ողբ, կոծ, աշխար. ՇԻՔԷԱՅԷԹ, ՇԷՔՎԱ, ՖԷՐԵԱՏ, ՖԻՂԱՆ:

Lamenter (ԼԱՄԱՆԹԷ՛) Բ. Ն. Ողբալ, արտասուել, աշխարել, լալ, կոծել. ԱՂԼԱՄԱԳ, ԱՃԸՄԱԳ: Se lamenter, Բ. Յ. Հեծել, ողբալ, տրտմել. ՇԻՔԷԱՅԷԹ կամ ՇԷՔՎԱ ԷԹՄԷՔ, ՖԻՂԱՆ կամ ՖԷՐԵԱՏ ԷԹՄԷՔ, ԶԱՐ ԶԱՐ ԱՂԼԱՄԱԳ:

Lamie (ԼԱՄԻ) Գ. ԻԳ. Ձուկն ինչ միթխարի. պիր ճինս քէօփէք պալըղը: յաւերժահարսն մանկակեր (ըստ առասպելաց):

Lamier (լամիէ') գ. ար. Թիթեղնագործ:

Laminage (լամինաժ) գ. ար. Թիթեղնագործութիւն. մատէնի ինճէլէմէսի:

Laminer (լամինէ') ն. ն. Թիթեղն գործել կամ կազմել. մատէնի ինճէլէմէք, մատէնի թէնէքէ էթմէք:

Laminoir (լամինուառ) գ. ար. Գործի յօրինելոյ զթիթեղն. մատէնի թէնէքէ էտէճէք ալէթ:

Lampadaire (լանփատէռ) գ. ար. Ճրագակիր կամ ջահակիր (կայսերաց): Ձող ջահի կամ լապտերի:

Lampadistes (լանփատիսթ) գ. ար. յոգ. Ջահազգեստ ըմբշամարտք:

Lampadophore (լանփատոֆօռ) գ. ար. Լապտերակիր, ջահակիր 'ի հանդիսի եկեղեցւոյ:

Lampassé, ée (լանփասէ') ած. Որ արտաքս երկայնեալ ունի զլեզուն (առիւծ՝ ըստ կնքարանից):

Lampasses (լանփաս) գ. իգ. յոգ. Կերպաս ինչ Ալնկացւոց. չինտէն պիր ճինս իփէք գումաշը:

Lampe (լանփ) գ. իգ. Կանթեղ, լապտեր, ղամփար, ջահ. գանտիլ, չըրաղ:

Lampée (լանփէ') գ. իգ. Ըմպանակ մեծ ապակի:

Lamper (լանփէ') ն. ն. Յանչափս ըմպել. հօյլան կէղի իչմէք:

Lamperon (լանփռօն) գ. ար. Լեզուակն լապտերի. գանտիլ պուռնու:

Lampion (լանփիօն) գ. ար. Լապտեր կամ կանթեղ փոքր. գանտիլճիք, տօնանմա գանտիլի:

Lamproie (լանփռուա) գ. իգ. Մեռլինէս կամ մուռլինէս ձուկն. մուրէնա, պիր ճինս տէնիզ պալըղը:

Lamproyon (լանփռուայիօն) գ. ար. Փոքր մեռլինէս:

Lampsane (լանփսան) գ. իգ. Բոյս ինչ առողջարար վիրաց ստեանց:

Lance (լանս) գ. իգ. Նիզակ, տէգ, գեղարդն. մըզրագ, սիւնկիւ: մետէորայ ինչ նիզակաձև:

Lancellé, ée (լանսէլլէ') գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Lancer (լանսէ') ն. ն. Արձակել ուժգին, ընկենուլ, ձգել. աթմագ, ֆըրլաթմագ, պըրագմագ, րէմի էթմէք: խլուցանել (զնաւն 'ի ծով). էնտիրմէք: Se lancer, ն. յ. Դիմել, յարձակիլ, խոյանալ. աթըլմագ, հիւճիւմ կամ համլէ էթմէք, իւզէրինէ ֆըրլամագ:

Lancette (լանսէթ) գ. իգ. Նշտրակ վիրաբուժից. նիշթէր կամ նէշթէր:

Lancetier (լանսըթիէ') գ. ար. Պահարան կամ պատեանք նշտրակի:

Lancier (լանսիէ') գ. ար. Նիզակաւոր. մըզրագլը՝ գօթանիլաւը աթլը ասքէր:

Lancinant, ante (լանսինան, անթ) ած. Սաստիկ կամ անհնարին (ցաւ). քէսքին աղրը:

Lancoire (լանսուառ) գ. ար. Սահանք կամ կապանք ջրոյ աղօրեաց:

Landan (լանտան) գ. ար. Ի ծառ ինչ:

Lande (լանտ) գ. իգ. Դաշտ կամ դաշտավայր 'ի խոպանի. սիւփիւրկէ օթու յէրի, չայըր մամուր վէ մուատտալ յէր, օվա: անհարթութիւն բանից 'ի գլուածս:

Landgrave (լանտկռավ) գ. ար. Իշխան, տէր կալուածոց:

Landgraviat (լանտկռավիա) գ. ար. Իշխանութիւն տեառն կալուածոց:

Landgravine (լանտկռավին) գ. իգ. Կին իշխանի կամ տեառն կալուածոց, իշխանուհի կալուածոց:

Landi (լանտի) գ. ար. Անուն տօնավաճառի: հանդէս արձակման 'ի համալսարանէ: պարգև ուղղչի համալսարանին:

Landier (լանտիէ') գ. ար. Փայտակալ կամ շղթայ մեծ 'ի խոհակերոցի. պիւյիւք մուտպախ օճագ տէմիրլէրի, քէպապ մայմունու:

Laneret (լանըռէ') գ. ար. Ազգ ինչ բազէի. տօղան ճինսի:

Langage (լանկաժ) գ. ար. Բարբառ, լեզու: բան, խօսք: ոճ կամ եղանակ խօսից. տիլ, լիսան, զէպան, զիւպան. սէօյլէյիշ, քէլամ, տէքէլլիւմ:

Langar (լանկառ) գ. ար. Ազգ ինչ նաւու:

Lange (լանժ) գ. ար. Խանձարուրք տղայոց. գօնտագ կամ գունտագ:

Langoureusement (լանկուռէօզման) մակ. Թուլութեամբ, թմուլակի, տկարութեամբ. զայիֆանէ, սըգընթըլը իլէ:

Langoureux, euse (լանկուռէօ, էօզ) ած. Թոյլ, տկար, կթուցեալ, կթոտ, վաստառողջ, նուաղեալ. զայիֆ, հէլլէք, զէպուն կամ զապուն:

Langouste (լանկուսթ) գ. իգ. Ազգ ինչ մարախոյ. չէքիրկէ ճինսի: խեչափառ ինչ. ըսթագօզ ճինսի:

Langrenus (լանկռընիւս) գ. ար. Գիծ ինչ 'ի լուսնի:

Langue (լանկ) գ. իգ. Լեզու. տիլ, լիսան: բարբառ, խօսք. տիլ, լիսան, զէպան: Langue persane, լեզու կամ բարբառ Պարսից. աճէմ տիլի, զէպանի ֆարսի: Parler la langue turque կամ le turc, խօսել տաճկերէն կամ 'ի բարբառ թուրքաց. տիւրքճէ սէօյլէմէք:

Langue-de-bouc, տես Vipérine.

Langue-de-serpent (լանկ տը սէռփան) գ. իգ. Ի բոյս ինչ: ատամն ձկանց քարացեալ:

Langue-de-cerf (լանկ տը սէռֆ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. կէյիք տիլի (օթ):

Langue-de-chien (լանկ տը շիէն) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. լիսան իւլ քէլպ:

Langué, ée (լանկէ') ած. Լեզուարձակ (ըստ կնքարանից):

Languette (լանկէթ) գ. իգ. Լեզու փոքրիկ. տիլճիք, տիլճիյէզ: լեզուակն կշռոյ. տէրազի տիլի, լիսան իւլ միզան: լեզուակն փչողական նուագարանաց. տիւտիւք տիլի, պօղազլըգ:

Langueur (լանկէօռ) գ. իգ. Թուլութիւն, տկարութիւն, նուաղումն, թարշամութիւն։ անձկութիւն, վիշտ, վհատութիւն. զայիֆլիք, զաֆ, զապունլուգ, տէրմանսըզլըգ, տիզկինսիզլիք ։

Languéyer (լանկէ՛յէ՛) բ. ն. Զննել զլեզու խոզին. տօմուզ տիլինի պագմագ ։

Languéyeur (լանկէ՛յէօռ) գ. ար. Որ կարգեալ 'ի տեսութենէ զննել զլեզուս խոզից ։

Languier (լանկիէ՛) գ. ար. Լեզու խոզի չորացեալ. տօմուզ կամ խընզիր տիլի քուրուտըլմըշ ։

Languir (լանկիռ) բ. չ. Նուաղիլ, թալկանալ, լքանիլ, տկարանալ։ հաշիլ, մաշիլ, տառապիլ. տէրմանսըզ օլմագ, զայիֆլէնմէք, զապունլանմագ, ֆագըրլըգտա գալմագ ։

Languissamment (լանկիսամա՛ն) մակ. Թուլութեամբ, տկարութեամբ. զայիֆանէ, մերագլը իլէ, քէտէրլանէ ։

Languissant, ante (լանկիսա՛ն, ա՛նտ) ած. Թոյլ, կթուցեալ, նուաղեալ, տկար, անզօր. զայիֆ, քէվշէք, զապուն, սօլմուշ, տէրմանսըզ, գուվվէթսիզ ։

Lanice (լանիս) ած. Ասուի, գեղմնական ։

Lanier (լանիէ՛) գ. ար. Ազգ ինչ որսական բազէից. լագըր ճինսի, աք տօղան ։

Lanière (լանիէռ) գ. իգ. Գօտի մաշկեղէն, խրայ, փոկ. ինճէ գայըշ ։

Lanifère (լանիֆէռ) ած. Ասրաբեր, գեղմնաբարձ. եափագլը, եայըֆ, եաչլըֆ ։

Laniste (լանիստ) գ. ար. Գնող և վաճառող սուսերամարտակաց ։

Lansquenet (լանսքընէ) գ. ար. Հետեւակ զօրական Գերմանացի (ըստ նախնեաց)։ ազգ ինչ խաղու թղթոց ։

Lanter (լանտէ՛) բ. ն. Հարկանել ուռամբ ։

Lanterne (լանտէռն) գ. իգ. Լապտեր (մոմակիր). ֆէնէր, ֆանուս կամ ֆանօս ։ յոք. Աղճատանք, մնոտիք ։

Lanterner (լանտէռնէ՛) բ. չ. և ն. Դանդաղել, յուլանալ, ժամավաճառ լինել, տարակուսիլ. տուրմագ, շիւպհէյէ գալմագ, օյալամագ, պօշ պօշունա վագըտ կէչիրմէք, պօշ լագըրտը իլէ քիմսէյի ալտատմագ ։ Ձանձրոյթ արկանել, նեղել. լաֆ իլէ պաշ աղրըտմագ ։

Lanternerie (լանտէռնըռի) գ. իգ. Աղճատանք, բարբանջանք, բանք մնոտեաց. պօշ լագըրտը, սաչմա ։ դանդաղութիւն, ժամավաճառութիւն, մնոտի պատճառանք ։

Lanternier, ière (լանտէռնիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. Լապտերագործ, լապտերավաճառ. ֆէնէրճի ։ որ լուցանէ զլապտերս հասարակաց. ֆէնէր եագըճը ։ մնոտիաբան, աղճատաբան ։ դանդաղ, տարտամ, ժամավաճառ. եավէ սէօյլէյիճի, օյալաճը ։

Lantiponnage (լանտիփօնաժ) գ. ար. Աղճատանք, բանք մնոտեաց ։

Lantiponner (լանտիփօնէ՛) բ. չ. Բարբաջել զմնոտիս, խօսել բանս աղճատանաց, ձանձրացուցանել մնոտի բանիւք. եանլամագ ։

Lanture (լանթիւռ) գ. իգ. Հարուած ուռամբ ։

Lanturlu (լանթիւռլիւ) Մերժումն արհամարհանօք ։

Lanugineux, euse (լանիւժինէօ, էօզ) ած. Լի աղուամազիւք, բրդոտ. տիւյլիւ, եափագլը ։

Lanzani (լանզանի) գ. ար. Կենդանի ինչ Ափրիկոյ ։

Lapathum (լափաթօմ) գ. ար. Է բոյս ինչ ։

Laper (լափէ՛) բ. ն. Լափել, լիզել. եալամագ, քէօփէք կիպի իչմէք ։

Lapereau (լափռօ) գ. ար. Ձագ գեռնափոր նապաստակի. ատա տավշանճըգը ։

Lapidaire (լափիտէռ) գ. ար. և ած. Ակնագործ. ճէվահիրճի, տաշճը ։ վիմագրական (ոճ) ։

Lapidation (լափիտասիօն) գ. իգ. Քարկոծումն. տաշլամա, րէճիմ ։

Lapider (լափիտէ՛) բ. ն. Քարկոծ առնել, քարկոծել. տաշլամագ, տաշ իլէ գատլ էթմէք, րէճմ էթմէք ։

Lapidification (լափիտիֆիքասիօն) գ. իգ. Քարացումն, քարանալն. տաշ օլմագ, տէհաճճիւր ։

Lapidifier (լափիտիֆիէ՛) բ. ն. Քարացուցանել, փոխարկել 'ի քար. տաշէթմէք, տաշա տէօնտիւրմէք ։

Lapidifique (լափիտիֆիք) ած. Քարացուցիչ. տաշա տէօնտիւրէն ։

Lapin (լափէն) գ. ար. Ճագար կամ գեռնափոր նապաստակ. ատա տավշանը ։

Lapine (լափին) գ. իգ. Մատակ ճագար կամ գեռնափոր նապաստակ. տիշի ատա տավշանը ։

Lapis (լափիս) գ. ար. Գոճազմ (ակն պատուական). լաճիվէրտ կամ լաջիվէրտ ։ Ասի և Lapis-lazuli.

Lapmude (լափմիւտ) գ. իգ. Մուշտակ ինչ հիւսիսականաց ։

Laps (լափս) գ. իգ. Անցք կամ ընթացք ժամանակի. միւտտէթ, պիր միւտտէթ, վագթ կէչմէ ։ Par le laps du temps, զկնի ժամանակաց, յանցանել ժամանակի. միւրուրի զէման իլէ ։ Après un certain laps de temps, զկնի ժամանակի, յետ այնորիկ. պիր միւտտէթ միւրուրընտէն սօնրա ։

Laps, se (լափս, փս) ած. Կործանեալ 'ի հաւատոց, ուրացող, ուրացեալ. միւրթէտ ։

Laquais (լաքէ) գ. ար. Սուրհանդակ, քաջոտն. տէր օղլանը, շաթըր, չուգատար կամ չօգատար ։

Laque (լաք) գ. իգ. Խէժ ինչ, և ներկ կարմիր. լաք, լէօք. րէնկի լաք ։

Laquéaire (լաքէ՛էռ) գ. ար. Ըմբշամարտ

Laqueton (լաքըթօն) գ. ար. Սուրհանդակ պատանի։

Laraire (լարէր) գ. ար. Բագին ընտանի Աստուածոց Հռովմայեցւոց։

Larcin (լարսէն) գ. ար. Գողութիւն։ իր գողօնի · խըրսըզլըգ, սըրգաթ, [illegible] · օղրուլանմըշ նէսնէ։

Lard (լար) գ. ար. Ճարպ կամ գիրուց խոզի · տօմուզ կամ տօնուզ եաղը, տօնուզ փասթըրմասը, լահմ խընզիր։

Larder (լարտէ) բ. ն. Համեմել գիրուցաւ զմիս խորովելի · էթ իչինէ տօնուզ եաղը գօյմագ կամ սօգմագ։ խոցոտել, վիրաւորել հարուածովք · օգ իլէ սափլամագ։

Lardoire (լարտուար) գ. իգ. Գործի արկանելոյ զգիրուց ՚ի միս խորովելի · էթ իչինէ տօնուզ եաղը սօգաճագ ալէթ, լարտուարը։

Lardon (լարտօն) գ. ար. Կտորակ գիրուցի խոզին · ինճէ տօնուզ եաղընըն փարչասը կամ տիլիմի։ կծանող կամ խոցոտիչ բանք · թէարիզթի, նիւքթէ, թաանէ, թաան, սիթէմ։

Larénier (լարէնիէ) գ. ար. Սահան · տես Larmier.

Lares (լար) գ. ար. յոգ. Աստուածք տանց կամ գերդաստանաց, ընտանի Աստուածքն նախնի հեթանոսաց · գատիմլերտէնյէրդէ թանրըտէրէսիլէրին էվ թանրըլարը։ Ներքնատուն, խորշ տան։

Large (լարժ) ած. և գ. Լայն, ընդարձակ։ լայնութիւն, ընդարձակութիւն · էնլի, պօլ, կէնիշ, կէնիշլիք, էնասը, վասի · պօլլուգ, կէնիշլիք։ խորք ծովու · էնկին։ Prendre le large, խաղալ ՚ի խորս ծովուն · էնկինէ կիտմէք կամ չըգմագ։ Au large, լայնաբար, յընդարձակի։

Largement (լարժման) մակ. Առատապէս, լիով, լիաձեռն · պօլլուգ իլէ, պօլ պօլ, պօլճա, ճէօմէրտ իլէ, սախավէթ իլէ։

Largesse (լարժէս) գ. իգ. Առատաձեռնութիւն, պարգև · պաղըշլըգ, ճէօմէրտ, ճէօմէրտլիք, էյլիք, մէօմէրթլիք, իքրամ, իքրամէթ, իհսան, իհսանաթ։

Largeur (լարժէօր) գ. իգ. Լայնութիւն, ընդարձակութիւն · էնլիլիք, կէնիշլիք, էն, վիւսաթ։

Largo (լարկօ) մակ. Երկար կամ երկարաձիգ (ըստ երաժշտաց · է բառ Իտալական)։

Largue (լարկ) գ. ար. Հեռաւորութիւն ՚ի ցամաքէ, խորք ծովու · էնկին, աչըգ տէնիզ։ Prendre կամ tenir le largue, խաղալ ՚ի խորս ծովու, հեռանալ ՚ի ցամաքէ · էնկինէ կիտմէք կամ չըգմագ։

Larguer (լարկէ) բ. ն. Թողացուցանել կամ Թուլացուցանել զառագաստս նաւուն։

Larigot (լարիկօ) գ. ար. Սրինգ ինչ նախնեաց։

Larix (լարիքս) գ. ար. Ի ծառ ինչ · գաթրան աղաճը։

Larme (լարմ) գ. իգ. Արտօսր, արտասուք · կէօզ եաշը, եաշ, դէմ, էշք։ չիթ, կայլակ, հիւթ ծառոց · դամլա, գատրան։

Larme-de-Job (լարմ դը ժօպ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Larmier (լարմիէ) գ. ար. Ծորակ տանեաց · պաղըրպա օլան դուվարը եաղմուրդան սագլայաճագ դաշ։ գօտի կամ պսակ որմոց · գուշագ, մօանփարա։

Larmières (լարմիէր) գ. իգ. յոգ. Խոռոչ կամ ձեղքուած ընդ ակամբ եղջերուի։

Larmiers (լարմիէ) գ. ար. յոգ. Քունք ձիոյ։

Larmoyant, ante (լարմուայեան, անթ) ած. Արտասուող, լացող, արտօսրալից, արտասուագին · կէօզ եաշը տէօքէն, կէօզլէրի եաշլը, պէքի, աղլայաճագ։

Larmoyer (լարմուայէ) բ. չ. Արտասուել, լալ, ողբալ · կէօզ եաշը տէօքմէք, աղլամագ։

Larron, nesse (լարօն, նէս) գ. ար. և իգ. Գող, աւազակ · խըրսըզ, սարըգ։

Laronneau (լարօնօ) գ. ար. Գող փոքրիկ · քիւչիւք խըրսըզ։

Larve (լարվ) գ. ար. Կերպարան կամ դիմակ միջատի · պիր պէօճէյին էվվէլքի հալը կամ սուրէթի։ յոգ. Ոգիք կամ ստուեր մեռելոց չարագործաց (ըստ քանաստեղծից) · գարա գօնճօլօս, փէրի։

Laryngotomie (լարէնկօթօմի), տես Broncotomie.

Larynx (լարէնքս) գ. ար. Հագագ, գլուխ շնչափողին · խօրլաճա, խօրտլաղճա, նայի հէլգում, ղալսամէթ։

Las! տես Hélas!

Las (լա) գ. ար. Գործի ինչ ոսկերչաց։

Las կամ **Lassien** (լաս, լասիէն) գ. ար. Յարկ որայից ցորենոյ։

Las, lasse (լա, լաս) ած. Խոնջ, պարտասեալ, ձանձրացեալ · եօրղուն, եօրուլմուշ, փօրղուն, օսանմըշ։

Lascif, ive (լասիֆ, իվ) ած. Վաւաշ, վաւաշոտ, պագշոտ, ռափոտ։ ռափական, յայրատ, անհամեստ, գարշ, զազիր · շէհվէթլի, շէհվէթդէ տալը · նէֆսանի, էտէպսիզ։

Lascivement (լասիվման) մակ. Վաւաշոտութեամբ, պագշոտութեամբ · շէհվէթ իլէ։

Lasciveté (լասիվթէ) գ. իգ. Վաւաշոտութիւն, պագշոտութիւն, յայրատութիւն · շէհվէթ, շօխի, ֆէճր, ֆըսգ, էտէպսիզլիք։

Laserpitium (լազէրփիսիօմ) գ. ար. Ի տունկ ինչ։

Lassant, ante (լասան, անթ) ած. Վաստակեցուցիչ, որ աշխատ առնէ, տաժանական · եօրղունլուգ վէրէն, զահմէթլի, եօրուճու, օսանդըրըճը։

Lasser (լասէ) բ. ն. Խոնջեցուցանել, վաստակ կամ աշխատ առնել։ Նեղել, ձանձրացուցանել · եօրուլթմագ, եօրղուն կամ իթապ էթմէք, եօրմագ · օսանդըրմագ։ Se lasser, բ. յ. Խոնջիլ, վաստակիլ, պարտասիլ · եօրուլմագ, եօրղուն օլմագ : *ձանձրանալ, յափրանալ.* ուսանմագ, պըգմագ :

Lassitude (լասիթիւտ) գ. էգ. *Խոնջումն, խոնջութիւն, պարտասութիւն.* եօրղունլուգ, տապ, իտապ, մանտէկլի:

Laste (լասթ) գ. ար. *Չափ կրկին տակառաց:*

Latanier (լաթանիէ) գ. ար. *Ի ծառ ինչ:*

Latent, ente (լաթան, անթ) ած. *Գաղտնի, ծածկեալ (ախտ) :*

Latéral, ale (լաթէրալ) ած. *Կողմնական.* եանլը, ճանիպէ մէնսուպ, թարաֆի, ճանիպի :

Latéralement (լաթէրալման) մակ. *Կողմնակի, 'ի կողմանէ.* ճանիպտէն, թարաֆտան :

Latéré (լաթէրէ), *տես* Légat.

Laticlave (լաթիքլավ) գ. ար. *Պատմուճան սենկղիտոսացն Հռովմայ :*

Latin, tine (լաթէն, թին) ած. և գ. *Լատին, Լատինացի, Լատինացւոց: Լատին բարբառ.* լաթին կամ լէթին, ֆրէնկ. լաթին լաֆըզը՝ քէլամը : En latin, *լատիներէն, 'ի բարբառ Լատինացւոց.* լաթինճէ, ֆրէնկճէ : Langue latine, *Լատին բարբառ.* լաթին տիլի :

Latiniser (լաթինիզէ) բ. ն. *Լատինացուցանել (զբառն).* պիր լաֆըզը լաթին շէքլինէ տէօնտիւրմէք :

Latinisme (լաթինիզմ) գ. ար. *Լատինաբանութիւն, ոճ կամ եղանակ Լատին խօսից :*

Latiniste (լաթինիսթ) գ. ար. *Քաջագէտ Լատին բարբառոյ, լատինագէտ.* լաթին տիլի պիլէն վէ անլայան քիմէսնէ:

Latinité (լաթինիթէ) գ. էգ. *Լատին բարբառ.* լաթին տիլի :

Latitude (լաթիթիւտ) գ. էգ. *Ընդարձակութիւն, լայնութիւն, տարածութիւն.* վիւսաթ: *լայնութիւն (աշխարհագրական և աստեղաբաշխական).* խաթթը իսթիվայէ սաթհի զէմինտէ օլան եէրին արզը, արզ :

Latomie (լաթօմի) գ. էգ. *Քարահատք, մետաղ բանտից :*

Latrie (լաթրի) գ. էգ. *Պաշտօն Աստուծոյ.* թէվհիտ:

Latrines (լաթրին) գ. էգ. յոգ. *Արտաքնոց, լուալիք.* սու տէօքէճէք եէր, լէյլէ, այագ եօլու, քէնէֆ, էտէպխանէ, մէմշա :

Latte (լաթ) գ. էգ. *Նեղ և երկայն տախտակք.* ճէթավրա, ինճէ լամ տախտասը:

Latter (լաթէ) բ. ն. *Պատել նեղ և երկայն տախտակօք.* ճէթավրա իլէ գաբլամագ կամ եօրտմէք:

Lattis (լաթի) գ. ար. *Տախտակամած յօրինուած նեղ և երկայն տախտակօք:*

Laudanum (լօտանօմ) գ. ար. *Հեղուկ հանեալ յափիոնէ.* աֆիօն խիւլասէսի :

Laudes (լօտ) գ. էգ. յոգ. *Օրհնութիւնք (մասն ժամակարգութեան Լատինացւոց) :*

Lauréat (լօրէա) ած. և գ. *Պսակաւոր (բանաստեղծ):*

Lauréole (լօրէօլ) գ. էգ. *Տունկ ինչ.* պէտնէպ, մազէրիօն :

Laurier (լօրիէ) գ. ար. *Դափնի, սարդենի: դափնեայ պսակ, բլրաբլոն, յաղթանակ.* տէֆնէ, թէֆնէ, տէֆնէ աղաճը. տէֆնէտէն, տէֆնէլի. տէֆնէլիք. տէֆնէ իսթիֆանը:

Lauriot (լօրիօ) գ. ար. *Գաւաղան կամ ձող հացեփեցաց:*

Lavage (լավաժ) գ. ար. *Լուացումն, ողողումն.* եայգամա, ղուսուլ, թէմիզլէմէ : *առատութիւն ջրոյ 'ի լուանալ: արգանակ ջրախառն: լուացք հանքաց :*

Lavagne (լավանեը) գ. էգ. *Ազգ ինչ քարի:*

Lavande (լավանտ) գ. էգ. *Խոտ ինչ անուշահոտ.* լավանտա, գարա պաշ կամ հիւսամ օտու, նէրտին:

Lavandier (լավանտիէ) գ. ար. *Պաշտօնեայ որ տայ լուանալ զհանդերձս արքունեաց.* չամաշըրճը պաշը:

Lavandière (լավանտիէր) գ. էգ. *Կին լուացարար.* չամաշըրճը գարը կամ ավրէթ :

Lavange (լավանժ) գ. էգ. *Հիւս ձեան.* եուվարլանան գար եըղընը :

Lavaret (լավարէ) գ. ար. *Ձուկն ինչ քաղցրահամ.* տէքիր պալըղը:

Lavaronus (լավարօնիւս) գ. ար. *Ազգ ինչ ձկանց:*

Lavasse (լավաս) գ. էգ. *Անձրև ջաղբ, տեղատարափ.* սաղանագ :

Lave (լավ) գ. էգ. *Նիւթ հոսեալ 'ի հրաբուղխ լերանց.* ատէշ տաղընտան ագան նէսնէ :

Lavée (լավէ) գ. էգ. *Բեղջ լուացեալ գեղմանն.* եայգանմըշ եափաղը եըղընը:

Lavège (լավէժ) գ. էգ. *Քար ինչ անկիզելի :*

Lave-main (լավ մէն) գ. ար. *Լուացարան, տեղի կամ անօթ լուանալոյ զձեռս, տաշտ, կոնք.* էլ եայգայաճագ լէյէն, լէյէն, էլ լէյէնի, տաշտ կամ տասթ:

Lavment (լավման) գ. ար. *Լուացումն.* եայգամա, ղուսուլ: *գրեխ.* հօգնա, իհթիգան:

Laver (լավէ) բ. ն. *Լուանալ, ողողել, ջնջել, մաքրել.* եայգամագ, եուվմագ, ղասըլ էթմէք, թէմիզլէմէք: Lavé, ée, *լուացեալ.* եայգանմըշ: *լուծեալ կամ ողողեալ (ներկ).* նէվլայ րէնկ:

Lavert (լավէր) գ. ար. *Միջատ ինչ :*

Laveton (լավըթօն) գ. ար. *Խոշոր խուզածք :*

Lavette (լավէթ) գ. էգ. *Ջնջան կամ մաքրիչ պուտանց.* գապ եըգայաճագ ճուլավրա, սինի, լանագ պէզի:

Laveur, euse (լավէօր, էօզ) գ. ար. և էգ. *Լուացող, որ լուանայ.* չամաշըրճը :

Lavignon (լավինեօն) գ. ար. *Խեցեմորթ ինչ :*

Lavis (լավի) գ. ար. *Նկար լուծեալ ներկով կամ ողող երանգաւ :*

Lavoir (լավօար) գ. ար. *Լուացարան, լոգարան: ջրմուղ, շատրուան.* չամաշըր եայգայաճագ եէր, մաղսէլ, եայգանաճագ եէր. գուրնա. մուսլուգ, շատըրվան :

Lavure (լավիւռ) գ. իգ. Լուացանք, լուացոնք · չիրքեապ: լուացումն · եըգանմա: արծաթ կամ ոսկի հաւաքել 'ի մոխրաջրոյ ոսկերչաց. բումագ:

Laxatif, ive (լաքսադիֆ, իվ) ած. Կակղիչ որովայնի (դեղ) · իսհալ էտիճի, միւսհիլ, միւտէրրի:

Layer (լէյէ՛) ը. ն. Բանալ զճանապարհ յանտառի. օրմանտա եօլ աչմագ: կոփել կամ տաշել զքարինս ուռամբ:

Layetier (լէյէտիէ՛) գ. ար. Արկղագործ, տապանակագործ · սանտըգճը:

Layette (լէյէտ) գ. իգ. Արկղ փոքրիկ, գզրոց, տապանակ · սանտըգճա, չէքէճ: խանձարուրք տղայոց · պիր չօճուղուն գիյէճէյի իլէ գունտագլարը:

Layeur (լէյէօռ) գ. ար. Որ բանայ զճանապարհ յանտառի. օրմանտա եօլ աչըճը:

Lazagnes (լազանյէ) գ. իգ. յոգ. Կերակուր ինչ:

Lazaret (լազարէ) գ. ար. Արգելանոց կամ տեղի քառասնօրեայ զգուշութեան յերեւաց ժանտախտի. լազարէտ:

Lazzi (լազզի) գ. ար. Լռիկ կատակ միմոսաց 'ի թատրոնի (է բառ Իտալացւոց) · րէմզ, գիզլի սէօզ կամ հարէքէտ:

Le (լը) ար. la (լա) իգ. les (լէ) յոգ. տիմորոշ. և տէր. Այդ, այն, նա, դ, ն. օլ, օ, լար, տար: Le soleil, արեգակն. կիւնէշ: Je le cherche, զդա կամ զայդ խնդրեմ. անը կամ օնու արայօրում:

Lé (լէ՛) գ. ար. Լայնութիւն կտաւոյ. գումաշըն էնի կամ էնլիյի:

Léard (լէ՛առ) գ. ար. Է ծառ ինչ:

Lèche (լէշ) գ. իգ. Պատառ, կտորակ · ինճէ դիլիմ:

Léche frite (լէշֆրիտ) գ. իգ. Տապակ · տավա:

Lécher (լէ՛շէ՛) ը. ն. Լիզել, լզանել. եալամագ, լահս էտմէք: À lèche-doigts, ծայրիւ մատին, սակաւ ինչ, խուն մի. տըրնագ գատար, պէք ազ:

Leçon (լըսօն) գ. իգ. Դաս, ընթերցուած, վարդապետութիւն · տէրս, սէպագ · տալիմ, իպրէտ: Prendre leçon, դաս առնուլ, ուսանել. տէրս կամ սէպագ ալմագ: Donner leçon, դաս տալ ումեք, ուսուցանել. տէրս վէրմէք:

Lecteur (լէքտէօռ) գ. ար. Ընթերցող, վերծանող, գրակարդաց, դպիր, անագանոս. օգույան, օգույուճու: դասատու, դասասաց, վարժապետ · միւտէրրիս:

Lectisternes (լէքտիստէռն) գ. ար. յոգ. Հանդէս բազմոցի դից (ըստ հեթանոսաց):

Lecture (լէքտիւռ) գ. իգ. Ընթերցումն, ընթերցանութիւն, վերծանութիւն, ընթերցուած. օգումա գըրաէթ, տէլավէտ: ուսումն. միտալէայի քիտապ:

Lécythe (լէսիթ) գ. իգ. Սափոր, կուժ:

Lédum կամ Lede (լէ՛տօմ, լէտ) գ. ար. Է թուփ ինչ:

Légal, ale (լէ՛կալ) ած. Օրինական, օրինաւոր, ըստ օրինաց. շէրի, շէրի օլան, մէշրու:

Légalement (լէ՛կալման) մակ. Ըստ օրինաց. շէրէն, հագգ կամ շէրիատ իւզրէ:

Légalisation (լէ՛կալիզասիօն) գ. իգ. Օրինաւորութիւն, վաւերականութիւն. գայտ, թէվլիէտ շահատէթի կամ տաստիգի, սահ:

Légaliser (լէ՛կալիզէ՛) ը. ն. Վաւերացուցանել, վաւերական առնել. հաստատել. թէվլիէտ տարաֆընտան տաստիգ կամ տահգիգ էտմէք:

Légalité (լէ՛կալիտէ՛) գ. իգ. Օրինաւորութիւն, վաւերութիւն. շէրիատ, իճազէտի մէշրուա, իստիհլալ:

Légat (լէ՛կա) գ. ար. Քաղաքապետ կարգեալ 'ի Պապէն. հրեշտակ կամ դեսպան Պապին. րիմ բափա էլչիսի, բափ վէքիլի:

Légataire (լէ՛կատէռ) գ. ար. Հրիտակաւոր, հրիտակառու. օլ քի օնա պիր նէսնէ վագֆ օլունմուշտուր, մուսաի լէհու, միրաս գոնան:

Légatine (լէ՛կատին) գ. իգ. Կերպաս ինչ այլայլախառն:

Légation (լէ՛կասիօն) գ. իգ. Քաղաքապետութիւն կամ դեսպանութիւն պաշտօնէի Պապին · էլչիլիք, սէֆարէտ:

Lège (լէժ) ած. Դատարկ կամ անբեռն (նաւ). պօշ (կէմի):

Légendaire (լէժանտէռ) գ. ար. Պատմագրող վարուց սրբոց կամ յայսմաւուրաց:

Légende (լէժանտ) գ. իգ. Պատմութիւն կամ վարք Սրբոց · սիրէ՛տի էվլիա քիտապը: գիր դրամոց. մանղըր էտրաֆը կամ րագամը: երկարաբանութիւն ձանձրացուցիչ:

Léger, ère (լէժէ՛, էռ) ած. Թեթեւ, թեթեւաբեռն: դիւրին, հեշտ, դիւրատար: թեթեւաշարժ, երագ, շոյտ: դուզնաքեայ, չնչին, սակաւ, փոքր: դիւրամարս: թեթեւամիտ, յեղյեղուկ. հաֆիֆ, եէյնի, եէնիլ, սէպիւք. եէյնի պազար, ագըլ հաֆիֆ. լաֆօգ, լալագ. տէնփիրիւտ: À la légère, թեթեւ: թեթեւամտութեամբ. լաֆօգ. պիլա տէֆէքքիւր:

Légèrement (լէժէռման) մակ. Թեթեւ, արագութեամբ, թեթեւութեամբ. եէյնիլիյիլէ, եէյնիճէ, հաֆիֆճէ, իւֆֆէտէն: մեղմով յուշիկ. եափճա եափճա, եավաշ եավաշ: թեթեւամտութեամբ. պիլա տէֆէքքիւր: յանհոգս, հարեւանցի ևեթ. ղաֆլէտ իլէ, պիր ազ:

Légèreté (լէժէռտէ՛) գ. իգ. Թեթեւութիւն: արագութիւն, արագաշարժութիւն. հաֆիֆլիք, եէյնիլիք, իւֆֆէտ. լաֆօգլուգ, շէրէմէտ: անհաստատութիւն, յողդողդութիւն, թեթեւամտութիւն, անիմաստութիւն. գարարսըզլըգ, ֆիքիրսիզլիք, պի տէպպիրլի, ագըլ հաֆիֆլիյի:

Légion (լէժիօն) գ. իգ. Լեգէոն, խումբ զօրաց: բազմութիւն, կաճառ: գունդ, փաղանգ · պէօլիւք, ֆիրգա:

Légionnaire (լէժիօնէռ) գ. ար. Լեգէոնական կամ լեգէոնեան զինուոր. պէօլիւքլիւ:

Législateur, trice (լէժիսլաթէօռ, թռիս) գ. ար. և իգ. Օրէնսդիր, օրինադիր. գանունը պաղլայըճը, վազըհը գանունը, գանուն գօյան:

Législatif, ive (լէժիսլաթիֆ, իվ) ած. Օրէնսդրական, օրէնսդիր:

Législation (լէժիսլասիօն) գ. իգ. Օրինադրութիւն, օրէնսդրութիւն, օրինադիր կարողութիւն. գանունը պաղլամաք, գանունը վէրմէ կամ գօյմա: գիրք օրինաց. գանուննամէ քիթապը:

Législature (լէժիսլաթիւռ) գ. իգ. Օրէնսդիրք, ժողով կամ ատեան օրէնսդրաց. գանուն պաղլայըճըլարըն կամ խալգ վէքիլլէրինին էնճիւմէնի:

Légiste (լէժիսթ) գ. ար. Օրէնսգէտ, օրինական, օրէնսուսոյց. էհլի շէրի, էհլի իլմի ֆըգհ:

Légitimaire (լէժիթիմէռ) ած. Օրինաւորութեան, հարազատութեան (օրէնք). ֆէրայիզէ մէնսուպ:

Légitimation (լէժիթիմասիօն) գ. իգ. Կարգելն 'ի հարազատութիւն (զբնական որդին). սուլպի օղուլ կիպի թութմա, հէլալ էթմէ:

Légitime (լէժիթիմ) ած. Օրինաւոր, ըստ օրինաց, հարազատ: արդար, արդարացի, պատշաճ, իրաւացի. շէրի, շէրի օլան, հալալ կամ հէլալ, հագգ:

Légitime (լէժիթիմ) գ. իգ. Օրինաւոր մասն ժառանգութեան. շէրի օլան միրասըն հիսսէսի, շէրի փայըլէն հիսսէ:

Légitimement (լէժիթիմման) մակ. Օրինօք, ըստ օրինաց, վաւերաբար, արդարապէս, ըստ պատշաճի. հալալլըղըյլէ, պիր հալալ, պիր հագգ:

Légitimer (լէժիթիմէ) բ. ն. Կարգել 'ի հարազատութիւն կամ 'ի հարազատ որդիութիւն զայն՝ որ ոչ է ծնեալ օրինաւոր ամուսնութեամբ, առնել հարազատ. պիր լօճուղու հալալ կամ սուլպի օղուլ կիպի էթմէք: վաւերացուցանել, հաստատել. հալալ էթմէք, շէրի դիւսթիրմէք:

Légitimité (լէժիթիմիթէ) գ. իգ. Օրինաւորութիւն, հարազատութիւն. պիր լօճուղուն հալալլըղը, նէսէպ. հագգ, իսթիհգագ:

Legs (լէկ) գ. ար. Հրիտակ, պարգև թողեալ ումեք կտակաւ. վագըֆ, խայրաթ:

Léguer (լէկէ) բ. ն. Հրիտակ առնել, թողուլ ումեք կտակաւ. վագֆ կամ վասիյէթ էթմէք, վասիյէթ իլէ վէրմէք:

Légume (լէկիւմ) գ. ար. Ունդ. ոսպ. ընդեղէն. հապպ, հուպուպ, հուպուպաթ: բանջար, խաւարտ, դալարի. սէպզէվաթ, զէրզէվաթ կամ զարզավաթ:

Légumineux, euse (լէկիւմինէօ, էօզ) ած. Ընդաբեր, ընդային. հուպուպաթլը, սէպզէվաթլը:

Lemma (լէմմա) գ. ար. Բոյս ինչ ջրային:

Lemme (լէմ) գ. ար. Առումն, Նախադասութիւն երկրաչափական:

Lémures (լէմիւռ) գ. իգ. յոգ. Ոգի կամ պատկեր ուրուական, ցնորք, խօլական կամ դիւական երևոյթք (ըստ հեթանոսաց). գարա գօնճօլօս, քիլիս:

Lémuries կամ Lémurales (լէմիւռի, լէմիւռալ) գ. իգ. յոգ. Հանդէս տօնի կամ պաշտամունք ուրուական պատկերաց կամ խօլական ցնորից:

Lendemain (լանտըմէն) գ. ար. Օր վաղուի, վաղիւ, երկրորդ կամ միւս օր. էրթէսի կիւն, էրթէսի կիւնի:

Lendore (լանտօռ) գ. ար. Ծոյլ. դանդաղ, յամր. թէմպէլ, աղըրշէմ:

Lénifier (լէնիֆիէ) բ. ն. Մեղմել, դիւրել, կակղել. մուլայիմլաթմագ:

Lénitif, ive (լէնիթիֆ, իվ) ած. Մեղմիչ, դիւրիչ, ամոքիչ, սփոփիչ. եավաշլանդըրըճը, մուլայիմլաթըճը. րահաթլանդըրըճը:

Lénitif (լէնիթիֆ) գ. ար. Դեղ մեղմիչ. լինէթ վէրէն իլաճ: մեղմութիւն, սփոփումն, մխիթարութիւն:

Lent, lente (լան, լանթ) ած. Յամր, յուշիկ, դանդաղ, հեզգ. ահէստէ, աղըր, աղըր դէբրէնիճի, գէվշէք, եավաշ, աղըր գէօթիւրիւ, դուր իւլ հարէքէթ:

Lente (լանթ) գ. իգ. Անիծ. պիթ սիրքէսի, սիրքէ:

Lentement (լանթման) մակ. Յամր, յուշիկ, դանդաղաշարժ. եավաշ, եավ, եավճա, եավ եավ, ահէստէ:

Lenteur (լանթէօռ) գ. իգ. Յամրութիւն, դանդաղութիւն, հեզգութիւն. աղըրլըգ, ահէստէլիք, գէվշէքլիք, գէճիքլիք, գէահիլլիք, գէօնիւլսիւզլիւք, եավաշլըգ:

Lenticulaire (լանթիքիւլէռ) ած. և գ. Ոսպնաձև (ապակի դիտակաց). մէրճիմէք լէքլիքէ: գործի ինչ վիրաբուժից: խեցեմորթ ինչ քարացեալ:

Lentille (լանթիյ) գ. իգ. Ոսպն. մէրճիմէք: պիսակ կամ նիշ. չիլ. չըլըգ: ոսպնաձև ապակի դիտակաց. [illegible]: խոտ ինչ ջրային:

Lentilleux, euse (լանթիյէօ, էօզ) ած. Պիսակոտ. չըլլըգլը:

Lentisque (լանթիսք) գ. և ած. Հերձի (ծառ). սագըզ աղաճը: կիզանողական (հայելի):

Léonin, ine (լէօնէն, ին) ած. Առիւծային. արսլանը, արսլանա կամ ասլանա մախսուս:

Léontopétalon (լէօնթօփէթալօն) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Léopard (լէօփառ) գ. ար. Ընձառիւծ. փարս:

Lepas (լըփա) գ. ար. Խեցեմորթ ինչ:

Lépidium (լէփիտիօմ), տես Passerage.

Lèpre (լէփռ) գ. իգ. Ուրկութիւն, գոդութիւն, բոր, բորոտութիւն. ճիւզամլըգ, ճիւղամլըգ, ճիւզամ, ալա, ալաթէնլիք:

Lépreux, euse (լէփռէօ, էօզ) ած. և գ. Ուրուկ, գոդի, բորոտ, բորոտեալ. ճիւզամլը, ճիւղամլը, ալաթէնլի, ալալը:

Léproserie (լէփռօզըռի) գ. իգ. Ուրկանոց. ճիւզամլըլարըն թիմար խանէսի, ճիւզամխանէ:

Lequel, Laquelle (լըքէլ, լաքէլ) դէր. ար. և իգ. Որ. օ, օլ, քի, օլ քի: ո՞ր, ո՞. ղանգըսը: Lequel des deux? ո՞ յերկուցունց. իքիսինին ղանգըսը կամ հանկըսը:

Les (լէ) յոգ. յոգնիցս le և la.

Lèse (լէզ) ած. Crime de lèse-majesté, Քրէական յանցանք, յանցանք ընդդէմ Թագաւորի. բատիշահա տօգունան կամ զարար էթէն ճիւրմ:

Léser (լէզէ) բ. ն. Վնասել, յանցանել, մեղանչել, արհամարհել. զարար վէրմէք՝ էթմէք կամ տօգունտուրմագ, խադըրը տօգունմագ:

Lésine (լէզին) գ. իգ. Ճշգութիւն, կըծծութիւն, աչառութիւն. դամահքեարլըգ, խասիսլիք, նաքէսլիք:

Lésiner (լէզինէ) բ. չ. Ճշգել, կծծի լինել. դամահքեարլըգ կամ խասիսլիք էթմէք, նաքէս կամ խասիս օլմագ:

Lésinerie (լէզինըրի) գ. իգ. Կծծութիւն, աչառութիւն. խասիսլիք:

Lésion (լէզիօն) գ. իգ. Վնաս, տոյժ, զեան. զարար, զիյան, էաբա, զախմ:

Lessive (լէսիվ) գ. իգ. Մոխրաջուր: լուացումն մոխրաջրով. քիւլ սույու, պուղաղա:

Lessiver (լէսիվէ) բ. ն. Սպիտակացուցանել՝ մաքրել կամ լուանալ մոխրաջրով. քիւլ սույու իլէ եայգամագ, չամաշըր եայգամագ, պուղաղա էթմէք:

Lest (լէստ) գ. ար. Նաւախիճ. սապուրա, սաֆրա:

Lestage (լէստաժ) գ. ար. Դնելն զխիճ 'ի նաւի. կէմիյէ սապուրա էյլէմէսի:

Leste (լէստ) ած. Գեղեցկայօրէն, վայելչազարդ, չքնաղ. կիւզէլ, դէմիզ: Ճարտար, յաջողակ, արագ. մարիֆէթլի, չապուք, չալագ, հաֆիֆ պալ:

Lestement (լէստըման) մակ. Գեղեցկազարդ, մեծաշուք, շքեղ. կիւզէլճէ: արագ, համարձակ, հեշտեաւ, յաջողակս. ատամընը իլէ, դէզ, չապուք:

Lester (լէստէ) բ. ն. Դնել զխիճ 'ի նաւի. գէմի իչինէ սապուրա գօյմագ:

Lesteur (լէստէօռ) գ. ար. Խճակիր կամ խճաբեր նաւակ. սապուրա կէթիրէն կէմի:

Lestrigons (լէստրիկօն) գ. ար. յոգ. Մարդակեր ժողովուրդք Իտալիոյ (ըստ բանաստեղծից):

Letchi (լէչի) գ. ար. Պտուղ ինչ աշխարհին Չինէացւոց:

Léthargie (լէթարժի) գ. իգ. Քնափութիւն, Թմբրացաւ. սուպատ, փէրքի սուպատ, պէյհուշ: անզգայութիւն, ապշութիւն, Թմբրութիւն: հեղգութիւն, անհոգութիւն. [illegible], հէքէր:

Léthargique (լէթարժիք) ած. Անկեալ յախտ քնափութեան, Թմբրացաւ. սուպատլը, փէրքի սուպատա մուպթէլա, սուպատա մէնսուպ:

Léthèch, Létèch կամ Létèque (լէթէք) գ. ար. Չափ ինչ ցամաքեղինաց առ Եբրայեցիս:

Lettre (լէտր) գ. իգ. Գիր, տառ, տառք այփաբետաց. հարֆ, հուրուֆ, հուրուֆ իւլ հէճէ: գրուած, գրութիւն. եազը: Նամակ, Թուղթ. մէքթուպ, նամէ, րուգաթ, պիթի, քեաղըթ, վէրագա, մուրասէլէթ: Petite lettre, պիտակ, տոմսակ, գիր համառօտ. դէզքէրէ, րիսալէ: Lettre de change, փոխանակագիր, գիր դրամափոխութեան. բօլիչա կամ բօլիչյա: Lettres, յոգ. Հրամանագիրք արքունեաց, դիւանագիրք. նամէյի հիւմայուն: գիտութիւն, ուսումն, դպրութիւն. ատապ, իլիմլէր: Belles lettres, ընտիր ուսմունք (որք են՝ քերականութիւն, ճարտասանութիւն և բանաստեղծութիւն): Saintes lettres, Աստուածաշունչ տառք:

Lettré, ée (լէտրէ) ած. Գիտուն, գիտնական, գիտնաւոր, բանագէտ. օգումուշ, ալիմ, էհլի իլմ:

Lettrine (լէտրին) գ. իգ. Գիր փոքրիկ: գլխատառք 'ի վերին լուսանցս բառագրոց:

Leucacantha (լէօքաքանթա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Leucoium (լէօքօիօմ) գ. ար. Ծառ մեխակի:

Leukoma (լէօքօմա) գ. ար. Նիշ սպիտակ յաչս:

Leukophlegmatie (լէօքօֆլէկմասի) գ. իգ. Ջրգողութիւն:

Leur (լէօռ) դէր. յոգ. ար. և իգ. Նոցա, իւրեանց. անլարըն, օնլարըն:

Leurre (լէօռ) գ. ար. Թռչնաձև գործի ինչ հաւորսաց: խայծ, հրապոյրք, գրգիռ. ալտատմա:

Leurrer (լէօռէ) բ. ն. Խաբել, պատրել, հրապուրել. ալտատմագ:

Levain (լըվէն) գ. ար. Խմոր, զանգուած. մայա, էքշիլիք, խամուր մայասը:

Levant (լըվան) ած. և գ. Ծագեալ կամ ելեալ (արեգակն): արևելք, երկիր արևելից. կիւն տօղուսու, մէշրիգ, շարգ, մաթլայի շէմս:

Levantin, ine (լըվանթէն, ին) ած. և գ. Արևելեան, արևելեայ. մէշրիգ վիլայէթլի, մէշրիգի, շարգի:

Lévantis (լէվանթիս) գ. ար. Զինուոր ցռականաւու Տաճկաց. լէվէնտ:

Lève (լէվ) գ. իգ. Լախտ խաղալիկ:

Levée (լըվէ) գ. իգ. Քաղուած, հունձք, կութք: ժողով, զօրաժողով. դէվշիրմէ. գալդըրմա, դօփլամա: Թումբ, ամբարտակ. սէտ, պէնտ, սու պէնտի: աւարտ ժողովոյ, յառնելն 'ի ժողովոյ: բացումն կամ բարձումն Թղթոց 'ի խաղու:

Levent (լըվան) գ. ար. Ծովային զինուոր Տաճկաց. լէվէնտ:

Lever (լըվէ) բ. ն. Ամբառնալ, վերացուցանել, բարձրացուցանել: կանգնել 'ի վեր, յարուցանել: առնուլ 'ի վեր, կամ 'ի բաց, բառնալ, հատանել. գալդըրմագ, իւքսէլթմէք, եօգարը գալդըրմագ. գալդըրմագ, րէֆ էթմէք, ալմագ: զօրաժողով լինել, հանել, ժողովել առնուլ. տէվշիրմէք, ճէմ էթմէք, թօփլամագ: Se lever, բ. յ. Զարթնուլ, յառնել, ելանել, ծագել, բուսանել. գալգմագ, տուրմագ, գըյամ էթմէք, չըգմագ, զուհուր կամ թուլու էթմէք, գօփմագ, տօղմագ: խմորիլ. մայալանմագ, խամուր օլմագ:

Lever (լըվէ') գ. ար. Ժամ յառնելոյ կամ զարթնլոյ. գալգաճագ վագըթ կամ զէման: ծագումն, ելք (արեգական). կիւնէշ գալգմասը կամ տօղուշու, թուլուայի շէմս, թուլու:

Leveur (լըվէօր) գ. ար. Թերթաբարձ (Թղթագործ):

Lévier (լէ'վիէ') գ. ար. Լծակ, բառնալիք. մէնկէնէ, տըրգալ, սըրըգ:

Lévigation (լէ'վիկասիօն) գ. իգ. Ցնդումն կամ փոխարկումն 'ի փոշի:

Léviger (լէ'վիժէ') բ. ն. Դարձուցանել՝ ցրնդել կամ լուծանել'ի փոշի, մղեղել:

Levis (լըվի) գ. ար. Pont-levis, Շարժական կամուրջ. գալգար քէօփրիւ:

Lévite (լէ'վիթ) գ. ար. Ղևտացի. լավի:

Lévitique (լէվիթիք) ած. և գ. Ղևտական, գիրք Ղևտացւոց:

Levraut (լըվրօ) գ. ար. Նապաստակ փոքր կամ մատաղ. թավշան եավրուսու:

Lèvre (լէվր) գ. իգ. Շրթունք. տուտագ, շէֆէ, լէպ: ծայր. քէնար:

Levrette (լըվրէթ) գ. իգ. Մատակ շուն որսորդ կամ բարակ. տիշի թազը:

Lévrier (լէ'վրիէ') գ. ար. Շուն որսորդ, բարակ. թազը:

Levron (լըվրօն) գ. ար. Կորիւն բարակի. թազը եավրուսու: բարակ փոքրիկ. քիւչիւք թազը:

Levure (լըվիւր) գ. իգ. Փրփուր գարեջրոյ. արփա սույունուն քէօփիւյիւ: կաշի գիրուցի խոզի. տօնուզ եաղընըն իւսթիւնտէն գալտըրըլան նէսնէ:

Lexiarque (լէքսիարք) գ. ար. Պաշտօնապետ:

Lexicografe (լէքսիքօկրաֆ) գ. ար. Յօրինող բառագրոց:

Lexique (լէքսիք) գ. ար. Բառագիրք, բառագիրք, բառարան. լուղէթ կամ լօղաթ քիթապը:

Lez (լէ) մակ. Մերձ, առ ընթեր, առ երի (է բառ վաղեմի):

Lézard (լէ'զար) գ. ար. Մողէս, մուղէզ. քէրթէնքէլէ, քէլէր, քէրթէնքէլէր:

Lézarde (լէ'զարտ) գ. իգ. Ճեղքուած որմոյ. տուվար կէտիյի կամ չաթլաղը:

Lézardé, ée (լէ'զարտէ') ած. Ճեղքեալ, պատառեալ, հերձեալ. չաթլաղը օլան, կէտիքլի, չաթլամըշ, յարըլմըշ:

Liais (լիէ) գ. ար. Քար ինչ կարծրակուռ և սպիտակ. գաթը վէ պէյազ օլան թաշ:

Liaison (լիէզօն) գ. իգ. Յօդաւորութիւն, կապակցութիւն, միաբանութիւն, միութիւն, շաղք. յօդ, յօդակապ, շաղկապ. դաշնակցութիւն. իթթիսալ, պէնտ, պաղ, գայտ. ռապըտա, ալագա. պօտլամագ, ուլաշըգլըգ, իթթիհատ, իթթիֆագ, իլա:

Liaisonner (լիէզօնէ') բ. ն. Յօդել, միաւորել. կապել, շարել, յարել ընդ միմեանս (զքարինս). տաշլարը պաղլամագ, տաշլարը պիրի պիրինին իչինէ գօմագ կամ վազ էթմէք:

Liane կամ Liène (լիան, լիէն) գ. իգ. Անուն այլևայլ բուսոց Ամերիկոյ:

Liant, ante (լիան, անթ) ած. Դիւրաթեք, կակուղ. էյիլիր, էյիլմէսի կամ պիւքիւլմէսի գօլայ, էյիլկէն: քաղցր, հեզ, հեզահամբոյր, դիւրանաւաց. սէօյլէշմէսի ասան, չէլէպի, կիւլէր եիւզլիւ, թաթլը տիլլի, մուլայիմ:

Liant (լիան) գ. ար. Քաղցրութիւն, հեզութիւն, հեզաբարոյութիւն. չէլէպիլիք, մուլայէմէթ, եավաշլըգ:

Liard (լիար) գ. ար. Մանր դրամ պղնձի. մանկըր, փուլ:

Liarder (լիարտէ') բ. չ. Բաշխել կամ տալ սակաւ ինչ դրամ ամենեցուն:

Liasse (լիաս) գ. իգ. Պրակ կամ խուրձ թղթոց կապեալ ընդ միմեանս. պիր թէսթէ քեաղըթ:

Libage (լիպաժ) գ. ար. Քար անտաշ:

Libanotis (լիպանօթիս) գ. ար. Բոյս ինչ անուշահոտ (խնկունի). պիպէրինէ:

Libation (լիպասիօն) գ. իգ. Նուիրումն հեղանիւթոց. շարապ տէօքմէսի:

Libellatique (լիպէլաթիք) գ. ար. Ընդունող գիր ազատութեան յերեսաց հալածանաց:

Libelle (լիպէլ) գ. ար. Թուղթ կամ գիր եպերանաց. հիճվ կամ հէճվ նամէ:

Libeller (լիպէլէ') բ. ն. Ցուցանել գրով զխնդիրն. մաթլուպի իլամ էթմէք:

Libelliste (լիպէլիսթ) գ. ար. Որ գրէ զթուղթ եպերանաց. հէճվնամէ եազըճը:

Libéra (լիպէ'րա) գ. ար. Աղօթք ինչ վասն ննջեցելոց (ազատեա՛. է բառ Լատին):

Libéral, ale (լիպէ'րալ) ած. Առատաձեռն, առատապարգև. սէխավէթլի, ճէօմէրթ, պաղըշլայըճը, քէրիմ: ազնուական, ազնուամիտ. ազադէնէճաբինէ մուտահագգ օլան. ֆէյյազ: Arts libéraux, ազատական արուեստք. ազադ մէարիֆ, ուլում:

Libéralement (լիպէ'րալման) մակ. Առատապէս, ձոխաբար. ճէօմէրթլիյ իլէ, սէխավէթ իլէ, պօլ պօլ, վաֆրէթ իլէ, քէրիմանէ:

Libéralité (լիպէ'րալիթէ') գ. իգ. Ազատականութիւն, առատաձեռնութիւն, պարգև, բարերարութիւն. սէխավէթ, ճէօմէրթլիք, իհսան, ճուտ, ճուտէթ:

Libérateur, trice (լիպէ'րաթէօր, թրիս) գ. ար. և իգ. Ազատիչ, փրկիչ. գուրթարըճը, ազատ կամ խէլաս էտիճի, մուխլիս, խալաս:

Libération (լիպէ'րասիօն) գ. իգ. Ազատութիւն, փրկութիւն. գուրթուլմա: ազատութիւն 'ի պարտեաց․ իպրա, պօրճտան գուրթուլմուշ։

Libérer (լիպէ՛րէ՛) բ. ն. Ազատել, փրկել, զերծուցանել․ գուրթարմագ, խալաս կամ խէլաս էթմէք, պօրճտան չըգարմագ։

Liberté (լիպէրթէ՛) գ. իգ. Ազատութիւն, ինքնիշխանութիւն։ փրկութիւն։ ազատականութիւն, անկախութիւն։ իշխանութիւն, ընդարձակութիւն, համարձակութիւն։ դիւրութիւն, յաջողակութիւն․ իխթիյար, իխթիյարը քիւլլի, հիւսնի իխթիյար․ ազադլըգ, սէրպէսթլիք, սէրպէսթիյէթ, հիւրրիյէթ․ գուրթուլուշ, խալաս կամ խէլաս, իթագ, իթլագ, իպահաթ․ ճէսարէթ։

Libertin, ine (լիպէրթէ՛ն, ի՛ն) ած. և գ. Ազատասէր յոյժ, խառնակեցիկ, զեղխ, անառակ․ էհլի հավա, չափգըն, շէմթարէ, ազգըն, սէֆիհ։

Libertinage (լիպէրթինաժ) գ. ար. Խառնակութիւն, ցոփութիւն, անառակութիւն․ չափգընլըգ, իպահաթ, ռէզալէթ, շէմթարալըգ, նէֆսինէ ույմա, ազգընլըգ։

Libertiner (լիպէրթինէ՛) բ. չ. Անկշխտանալ, անառակիլ, վարել զխառնագնաց կեանս․ ազգընլըգ էթմէք։

Libidineux, euse (լիպիտինէօ, էօզ) ած. Ցոփոտ, ցանկասէր, վաւաշոտ, հեշտասէր։ վաւաշ, տռփական․ շէհվէթլի, զանի, նէֆսանի։

Libraire (լիպրէր) գ. ար. և իգ. Գրավաճառ․ սահհաֆ, քիթապճը։

Librairie (լիպրէրի) գ. իգ. Գրավաճառութիւն․ սահհաֆլըգ, քիթապճըլըգ։ վաճառք գրոց։ գրավաճառք։

Libration (լիպրասիօն) գ. իգ. Ճօճումն, տատանումն (ըստ աստեղաբաշխից)։

Libre (լիպր) ած. Ազատ, ինքնիշխան, անձնիշխան․ ազադ, ազադէ, հիւսնի իխթիյար օլան։ ազատազգի․ հուրր։ ազատեալ, զերծ, ազատացեալ․ գուրթուլմուշ, խալաս պուլմուշ, իթլագ օլունմուշ, աթիգ։ անարգել, արձակ, համարձակ, դիւրաշարժ․ պէրի, պօշ, խալի, մուաֆ, սէրպէսթ, մուսէլլէմ։ լիրբ, յանդուգն, զեղծ, անառակ․ ֆահիշ, արսըզ, ճէսուր։

Librement (լիպրըման) մակ. Ազատադէմ, համարձակապէս, ազատօրէն, առանց ակնածութեան․ իխթիյար իլէ, քէօնիւլճէ, մուրատճէ․ պի թէքլիֆ։

Lice (լիս) գ. իգ. Ցանկապատ ձիընթացից, մրցարան, կրկէս, ասպարէզ․ մէյտան, աթ մէյտանը։ մատակ շուն որսորդ․ ավ գանճըղը, տիշի զաղար։ ազգ ինչ անկուածոյ օթոցաց․ ալա ճինսի խալի։

Licence (լիսանս) գ. իգ. Հրաման, իշխանութիւն։ պատիւ, աստիճան․ իզն, տէսթուր, ռուխսաթ, իճազէթ․ պայէ, ռիւթպէ։ համարձակութիւն, յանդգնութիւն, ապերասանութիւն։ ցոփութիւն, անառակութիւն․ սէրպէսթլիք, չափգընլըգ, ռէզալէթ։

Licencié, ée (լիսանսիէ՛) ած. և գ. Ազատացեալ, ընկալեալ զհրաման կամ զիշխանութիւն (վարժապետ)․ մուտէրրիս ճինսի։

Licenciement (լիսանսիման) գ. ար. Արձակուրդ զօրաց․ ասքէր տաղըթմասը։

Licencier (լիսանսիէ՛) բ. ն. Տալ զհրաման ազատութեան։ ազատ կացուցանել, 'ի բաց արձակել․ պայէ վէրմէք․ տաղըթմագ, գօյվէրմէք, սալլամագ։ Se licencier, բ. չ. Ազատանալ․ գուրթուլմագ, չըգմագ։ ելանել ըստ սահման․ տըշարը չըգմագ։

Licencieusement (լիսանսիէօզման) մակ. Անկարգս, ցոփութեամբ, անառակութեամբ․ չափգընլըգ իլէ, էտէպսիզլիք իլէ, ռէզալէթ իւզրէ։

Licencieux, euse (լիսանսիէօ, էօզ) ած. Անկարգ, անսանձ, ապերասան, ցոփ, անառակ, խառնագնաց․ չափգըն, ազգըն, էհլի հավա․ էտէպսիզ, հայասըզ, սէֆիհ։

Liceron կամ Lisseron (լիսրօն) գ. ար. Տախտակ ինչ կամ դաւաղան կերպասագործաց։

Licet (լիսէտ) գ. ար. Հրաման, թոյլտուութիւն (է բառ Լատին)։

Licette կամ Lissette (լիսէտ) գ. իգ. Անկուած։

Lichen (լիքէն) գ. ար. Ազգ ինչ մամռոյ ծառոց։

Licitation (լիսիտասիօն) գ. իգ. Հանելն 'ի վաճառ կամ յաճուրդ․ մէզատտա էմլաք սատըլմասը, մէզատ։

Licite (լիսիտ) ած. Օրինաւոր, թոյլատուեալ յօրինաց․ ճայիզ, իզինլի, հալալ կամ հէլալ։

Licitement (լիսիտման) մակ. Օրինօք, ըստ օրինաց, իրաւապէս․ պիլ հագգ, վէճհի շէրի իւզրէ, պիլ հալալ մէճազէն։

Liciter (լիսիտէ՛) բ. ն. Հանել 'ի վաճառ, արկանել յաճուրդս․ մէզատտա սաթըլմագ, մէզատ էթմէք։

Licol կամ Licou (լիքու) գ. ար. Պախուրց, երասան․ եուլար։

Licorne (լիքօրն) գ. իգ. Միեղջերու․ քէրքէտան, մալում իւլ իսմ՝ մաճհուլ իւլ ճինս պիր պօյնուզլու աթ։ ձուկն ինչ։

Licteur (լիքթէօր) գ. ար. Սպասաւոր, նուիրակ (հիւպատոսաց և ատենակալաց նախնի Հռոմայեցւոց)․ չավուշ, սէրհէնկ։

Lie (լի) գ. իգ. Դիրտ, մրուր։ խառնաղանջ, սինլքոր ժողովրդեան․ տօրտու, փօրտու, պօսա, լամուր, լէօքիւր․ էպաշ կամ ճահիլ խալգ։

Lie (լի) ած. Ուրախ, զուարթ (է բառ վաղեմի)։

Liège (լիէժ) գ. ար. Սունկ, անկենի․ մանտար, սիլի։

Liéger (լիէ՛ժէ՛) բ. ն. Կապել անկով զուռկանս, սունկս դնել կամ արկանել։

Liégeux, euse (լիէ՛ժէօ, էօզ) ած. Սնկային․ մանտարլը։

Lien (լիէն) գ. ար. Կապ, կապանք։ շղթայ։

դերութիւն, ծառայութիւն: յօդ, յօդակապ. պաղ, պէնտ, գայտ. ֆաղէնտ:

Lienne (լիէն) գ. իգ. Թել սստայնանկաց:

Lienterie (լիէնտըրի) գ. իգ. Ախտ ինչ աղեաց, յորում կերակուրք իջանեն անմարս. իչէրէք սիւրմէսի:

Lier (լիէ) բ. ն. Կապել, կաշկանդել, պրըկել: հանգուցել: յօդել, միաւորել: ընդել, հաստատել, կապակցել, կցել: պարտաւորել. պաղլամագ. պէնտ էթմէք, ագտ՝ գայտ՝ ռապտ՝ չէքմէք կամ պէստէ էթմէք. ուլաշտըրմագ, եափըշտըրմագ, տէրքիպ կամ տէւսիլ էթմէք:

Lierne (լիէռն) գ. իգ. Տախտակամած յարկաց: հաստատութիւն կամարի:

Lierner (լիէռնէ) բ. ն. Տախտակամած յօրինել:

Lierre (լիէռ) գ. ար. Բաղեղն. սարմաշըգ, չէպլան:

Liesse (լիէս) գ. իգ. Ցնծութիւն, ուրախութիւն (է բառ վաղեմի):

Lieu (լիէօ) գ. ար. Տեղի, վայր: կողմն: սենեակ: դիրք: ազգ, տուն: առիթ, դիպողութիւն. եէր, մահալլ կամ մահէլլ, մէվգի, մէքեան, ճայ, տարաֆ, ճանիպ. վիլայէթ, վատան. եէր, ֆուրսատ, սէպէպ, պայիս: Lieu commun կամ lieux, Լուալիք, արտաքնոց, տեղի հասարակաց. այագ եօլու, քէնիֆ կամ քէնէֆ, սու տէօքէճէք եէր, չէշմէ, ապտէսխանէ: Au lieu de, 'ի տեղի, փոխան, փոխանակ. եէրինէ, եէրինտէ: Au lieu que, փոխանակ զի, այն զի, մանաւանդ զի. անճագ, պիլա:

Lieue (լիէօ) գ. իգ. Փարսախ. իւչ միլ, պիր սաաթ՝ պիր սաաթլըգ եօլ:

Lieutenance (լիէօտնանս) գ. իգ. Տեղակալութիւն. գայմագամլըգ, վէքիլլիք, վէքեալէթ, գայիմմագամլըգ:

Lieutenant (լիէօտնան) գ. ար. Տեղակալ, ետեղակալ, փոխանակ. գայիմ մագամ, գայմագամ, վէքիլ, քէտխուտա, քէհեա:

Lieutenante (լիէօտնանտ) գ. իգ. Կին տեղակալի:

Liève (լիէվ) գ. իգ. Օրինակ թղթոյ կամ վաւերականի:

Lièvre (լիէվր) գ. ար. Նապաստակ. տաւշան, էրնէպ:

Ligament (լիկաման) գ. ար. Կապ կամ խիղք մասանց մարմնոյ. պաղ, պէնտ:

Ligamenteux, euse (լիկամանտէօ, էօզ) ած. Ցաքնարմատ (ծառ):

Ligature (լիկատիւռ) գ. իգ. Կապ, երիզ: կապումն. պաղ, եարա պաղը, պաղլըգ. պաղլամա:

Lige (լիժ) գ. ար. Հաս կամ սակ կալուածոց տեառն: հպատակ հաստատու:

Ligement (լիժման) մակ. Իբրև զհաս կամ զհաստատու:

Ligence (լիժանս) գ. իգ. Հաստատութիւն:

Lignage (լինեաժ) գ. ար. Սերունդ, ազգատոհմ, տոհմ, ազգ (է բառ վաղեմի). նէսլ, սիւլալէ:

Lignager (լինեաժէ) գ. ար. և ած. Ազգակից, տոհմային. խըսըմ, պիր սիւլալէտէն: Տես Retrait.

Ligne (լինը) գ. իգ. Գիծ: տող, կարգ. խաթթ, սըրա. սըրալը. սըրա, փիլի, սաթըր: Լար. սըրըմ, պէննա իփի կամ շագուլ. օլթա գամըշը կամ սիճիմի: Ճակատ մարտի. սաֆ, սուֆուֆ, տապօր: ազգահամար. նէսէպ:

Ligné, ée (լինեէ) ած. Գծանիշ (ծաղիկ):

Lignée (լինեէ) գ. իգ. Սերունդ, ազգատոհմ, զարմ. ալ, սօյ, սօփ, էվլատ, նէսլ, սիւլալէ կամ սիլսիլէ:

Ligneul (լինեօլ) գ. ար. Լար կամ առասան կպրաձիւթեալ. զիֆթլի սիճիմ:

Ligneux, euse (լինեօ, էօզ) ած. Փայտային, փայտանիւթ, փայտեղէն. խաշէպի, օտունլու:

se Lignifier (լինիֆիէ) բ. չ. Փայտանալ, փոխիլ 'ի փայտ. օտուն քէսիլմէք:

Ligniperda (լինիփէրտա) գ. ար. Որդն ձկնորսաց:

Ligue (լիկ) գ. իգ. Դաշնակցութիւն, դաշնաւորութիւն, նիզակակցութիւն: միաբանութիւն, ժողով. պիրլիք, տէասուպ, իթթիֆագ. իթթիհատ, հիլէպազլըգ, ֆիթնէ, օյուն պիրլիյի:

Liguer (լիկէ) բ. ն. Դաշնակից առնել, միաբանել ընդ իւր. իթթիֆագ պաղլամագ: Se liguer, բ. չ. Դաշնակից լինել, միաբանիլ. պիրլիք՝ իթթիֆագ կամ ահտ էթմէք, ահտլաշմագ. ֆիթնէլի իթթիֆագ էթմէք:

Ligueur, euse (լիկէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Դաշնակից, միաբանեալ (ապստամբ). ֆիթնէլի, միւֆսիտ, սահիպ աղրազ, մուաֆըգ:

Lilas (լիլա) գ. ար. Տունկ ինչ ծաղկաբեր. լէյլագ, էրղավան:

Liliacée (լիլիասէ) ած. Շուշանաձև, շուշանատեսիլ. զամպագլը, զամպագա պէնզէր:

Lilith (լիլիթ) գ. ար. Խօլական ցնորք ինչ (ըստ Հրէից):

Lilium (լիլիօմ) գ. ար. Ըմպելի ինչ բժշկական:

Limace (լիմաս) գ. իգ. Պտուտակ կամ գործի ջրահան. պուրմա չէքլինտէ սու գալտըրճագ ալէթ: տես և Limaçon կամ Limas.

Limaille (լիմայլ) գ. իգ. Խարտ, խարտուած, խարտածք. էյէնտի, տէլաշ կամ տալաշ:

Limande (լիմանտ) գ. իգ. Ձուկն ինչ տափակաձև. զաւի կամ զիվի պալըգը:

Limas (լիմա) գ. ար. Limace (լիմաս) գ. իգ. և Limaçon (լիմասօն) գ. ար. Խխունջ, կողղինջ. սիւմիւքլիւ պէօճէք, հալէզօն, սալեանգօզ: մասն ինչ ականջաց դալարուն: մասն ինչ ժամացուցի: Escalier en limaçon, ելանելի շրջանակաւ, սանդուղք շրջանակաւոր:

Limbe (լէնպ) գ. ար. Ծայր, սպառուած. քէնար, փամէն, զէյլ:

Limbes, գ. ար. յոգ. Լիմբոս :

Lime (լիմ) գ. իգ. Խարտոց. էյէ, թէօրփիւ, ձէրդիյէ: ազգ ինչ լեմոնի :

Limer (լիմէ) բ. ն. Խարտոցել, կոփել կամ յղկել խարտոցաւ : յղկել, յարդարել, ուղղել. էյէլէմէք, թէօրփիւլէմէք, ճէրփահլամագ :

Limier (լիմիէ) գ. ար. Բարակ կամ շուն որսորդ. զաղար :

Liminaire (լիմինէռ) ած. Յառաջաբանական (թուղթ. է բառ վաղեմի) :

Limitatif, ive (լիմիտատիֆ, իվ) ած. Սահմանական, որ դնէ զսահման կամ զչափ :

Limitation (լիմիտասիօն) գ. իգ. Սահման, չափաւորութիւն, ամփոփումն, կապար, պայման. թահտիտ, միգտար:

Limiter (լիմիտէ) բ. ն. Սահման՝ կապար կամ չափ դնել, ամփոփել, սահմանաւորել. չափաւորել. սընըրլամագ կամ սինօրլամագ, սինօր գօյմագ, թահտիտ կամ հատտ էտմէք, գատ էտմէք:

Limites (լիմիտ) գ. իգ. յոգ. Սահման, չափ, կապար. հատտ, հուտուտ, նիհայէթ, ղայէթ: սահմանագլուխք, սահմանք երկրի. սինօր կամ սընըր, սէրհատտ, սէրի ղէմին, հուտուտ:

Limitrophe (լիմիտրօֆ) ած. Սահմանակից. սընըրտաշ, սինօրտաշ, հէմ սինօր :

Limodore (լիմօտօռ) գ. ար. Ի բոյս ինչ :

Limoine (լիմուան) գ. իգ. Ի բոյս ինչ :

Limon (լիմօն) գ. ար. Տիղմ, կաւ, գայու. պատագ, պալչըգ, չամուր: ղեակ կամ քեղի կառաց. արապա օգլարընըն պիրի: լեմոն. լիմօն, իւլիմուն : սիւն 'ի գլուխս սանդղոց :

Limonade (լիմօնատ) գ. իգ. Օշարակ լեմոնի. իլիմօնատա, լիմօն շէրպէթի, լիմօնանա:

Limonadier, ière (լիմօնատիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Օշարակագործ 'ի լեմոնէ, օշարակավաճառ. շէրպէթճի:

Limoner (լիմօնէ) բ. չ. Յարմար լինել 'ի կաղմել զքեղիս կառաց:

Limoneux, euse (լիմօնէօ, էօզ) ած. Տղմալից, կաւալից. պալչըգլը, չամուրլու, րէփիղ:

Limonier (լիմօնիէ) գ. ար. Երիվար՝ որ ձգէ զքեղին կառաց. արապա օգլարընա գօշուլմըշ ատ : լեմոնենի, ծառ լեմոնի. լիմօն աղաճը:

Limonière (լիմօնիէռ) գ. իգ. Կառք երկքեղի:

Limousin (լիմուզէն) գ. ար. Որմնադիր:

Limousinage (լիմուզինաժ) գ. ար. Որմնադրութիւն :

Limpide (լէնփիտ) ած. Յստակ, ականակիտ, ջինջ, պայծառ. սաֆի, փագ, տուրու, պէրրագ:

Limpidité (լէնփիտիտէ) գ. իգ. Յստակութիւն, մաքրութիւն, պայծառութիւն. սաֆիլիք, փագլըգ, տուրուլուգ, պէրրագլըգ:

Limure (լիմիւռ) գ. իգ. Խարտումն, յղկումն, խարտուծք :

Lin (լէն) գ. ար. Վուշ, կտաւ. քէթէն, պէզ: Huile de lin, իւղ կտաւատի. պէզիր եաղը, րուղէնի պէզիր:

Linaire (լինէռ) գ. ար. Վայրի վուշ կամ կտաւ. եապան քէթէնի:

Linceul (լէնսէօլ) գ. ար. Սաւան անկողնոյ. չարշաֆ, քէֆէն:

Linéaire (լինէէռ) ած. Գծի, գծական. խուտուտի:

Linéal, ale (լինէալ) ած. Ազգային, տոհմային, ազգահամարի:

Linéament (լինէաման) գ. ար. Գծագրութիւն կամ տեսիլ դիմաց. չէհրէ էսէրի, էսէր կամ ասար, սիմա:

Linette (լինէտ) գ. իգ. Սերմն կտաւոյ. քէթէն կամ պէզիր տօխումու:

Linge (լէնժ) գ. ար. Կտաւիք. պէզ, եօղալ, չամաշըր:

Linger, ère (լէնժէ, էռ) գ. ար. և իգ. Կտաւագործ, կտաւավաճառ. պէզճի, տափաղճը, պէզզազ:

Lingerie (լէնժռի) գ. իգ. Կտաւագործութիւն, կտաւավաճառութիւն. պէզճիլիք: կրպակ կամ սենեակ կտաւուց. պէզճի տիւքեանը, պէզզազխանէ կամ պէզէստէն. պէզ մախզէնի, պէզ սագլայաճագ օտա:

Lingot (լէնկօ) գ. ար. Գաւազանաձեւ ձոյլ ոսկւոյ կամ արծաթոյ. քիւլչէ, գուլչա, սէպիքէ կամ սիպիքէ: կապարեայ կամ երկաթի գլանիկ հրացանից:

Lingottière (լէնկօտիէռ) գ. իգ. Անօթ վերածելոյ զձուլեալ ոսկի կամ զարծաթ 'ի ձեւ գաւազանի. ալթըն եա կիւմիւշ քիւլչէճէ գալըպ:

Lingual, ale (լէնկուալ) ած. Լեզուական, լեզուի. լիսանա կամ տիլէ միւտաալլիգ:

Lingue (լէնկ) գ. իգ. Ձուկն ինչ:

Linguet (լէնկէ) գ. ար. Փայտ ինչ նաւու:

Linière (լինիէռ) գ. իգ. Դաշտ կտաւատի կամ սերմն կտաւոյ. քէթէն տարլասը:

Liniment (լինիման) գ. ար. Կակղումն կամ օծումն ախտացեալ մարմնոյ. եաղլամա կամ տէլէյին եաղէն իլաճ, տըլա, մէլհէմ:

Linon (լինօն) գ. ար. Կտաւ ինչ նրբանիւթ. փիւրլէնք, ինճէ վէ գալին պէզ:

Linotte (լինօտ) գ. իգ. Թռչուն ինչ փոքրիկ. քէթէն գուշու:

Linsoir (լէնսուառ) գ. ար. Փայտ ինչ վառարանի:

Linteau (լէնտօ) գ. ար. Պահանգ դրան կամ պատուհանի, կամ բարաւոր. գափու էշիքի, լիճաֆ:

Lion, onne (լիօն) գ. ար. և իգ. Առիւծ. արսլան, ասլան, էսէտ, շիր: մատակ առիւծ. տիշի արսլան: համաստեղութիւն ինչ. էսէտ պուրճու:

Lionceau (լիօնսօ) գ. ար. Առիւծակորիւն, կորիւն առիւծու. արսլան եավրուսու, արսլանճըգ:

Lionné (լիօնէ́) ած. Սողուն (ընձառիւծ. ըստ կնքաբանից)։

Lioube (լիուպ) գ. իգ. Հանգոյց կայմի։

Lipogrammatique (լիփօկրամմադիք) ած. Պակասագիր։

Lipome (լիփօմ) գ. ար. Գայլ պալարատ։

Lipothymie (լիփօթիմի) գ. իգ. Նուաղումն։

Lippe (լիփ) գ. իգ. Ստորին շուրթն լայնանիստ. պիւյիւք օլան ալթ տուտաղը։

Lippée (լիփէ́) գ. իգ. Franche-lippée, կերակուր պատրաստական կամ անծախ. հազըր՝ պէտավա զիյաֆէթ։

Lippitude (լիփփիդիւտ) գ. իգ. Բժտութիւն, գիճութիւն աչաց. չափագ, կէօզ աղըրըսը, կէօզ եաշարմասը։

Lippu, ue (լիփփիւ) ած. և գ. Լայնաշուրթն, ստուարաշուրթն. պիւյիւք տուտագլը, լիֆահի։

Lipyrie (լիփիրի) գ. իգ. Տենդ տապախառն։

Liquation (լիքուասիօն) գ. իգ. Խառնուրդ հրահալելեաց։

Liquéfaction (լիքէ́ֆաքսիօն) գ. իգ. Հալումն, լուծումն, հալողութիւն, հեղեղկումն. էրիդմէ, էրինմէ, էրիփիշ, էզապէդ։

Liquéfier (լիքէ́ֆիէ́) բ. ն. Հալել, լուծանել. էրիդմէք, պէօզմէք, ղէվշ էդմէք։ Se liquéfier, բ. յ. Հալիլ, լուծանիլ. էրիմէք, ղայպ օլմագ։

Liquet (լիքէ) գ. ար. Ազգ ինչ տանձի։

Liqueur (լիքէօր) գ. իգ. Հեղուկ, հեղանիւթ. սու, մա, մայ, սըվըգ։ գինի, ըմպելիք, օղի, ցքի. իչգի, ամպէրիյէ, րագը։

Liquidambour (լիքիտամպուր) գ. ար. Խեժ հեղեղուկ։

Liquidateur (լիքիտադէօր) գ. ար. Որոշիչ հաշուի կամ պարտեաց. հիսապ քէսիճի։

Liquidation (լիքիտասիօն) գ. իգ. Որոշումն կամ ուղղութիւն հաշուի և պարտեաց. հիսապ քէսմէ։

Liquide (լիքիտ) ած. և գ. Լոյծ, լուծական, հեղեղուկ, հոսանուտ, հոսական. սուլու, ագի, մայի։ Նայ (բաղաձայն տառք). ինճէ։ յայտնի, յստակ, որոշ. պէլլի, աչիքեարէ օլան, նիզա օլմայան։ Հեղուկ կամ լոյծ կերակուր. սըվըգ եէյէճէքլէր։

Liquidement (լիքիտման) մակ. Յայտնապէս, որոշակի, պայծառ. աչիքեարէ։

Liquider (լիքիտէ́) բ. ն. Ի յայտ ածել, պարզել, յստակել, տուգել (զփոխն, ըզպարտս. զհաշիւն, և այլն). հիսապլաշմագ, հիսապ քէսմէք, դասֆիյէ էդմէք, պիր իշի կամ պիր մասլահադը քէօքիւնտէն դասֆիյէ՝ աչիքեարէ կամ իսպադ էդմէք, իւլէշիքլէ կամ ալաճագ վէրէճէքլէրինի նիզամ վէրմէք, հիսապ էփիդ դէմիզէ ուրմագ։

Liquidité (լիքիդիդէ́) գ. իգ. Լուծականութիւն, հեղեղկութի. սըվըգլըգ, սուլուլուգ։

Liquoreux, euse (լիքօրէօ, էօզ) ած. Քաղցրահամ կամ անախորժ (գինի). լէզզէթլի մախսուսի օլան, դադլը շարապ։

Lire (լիր) բ. ն. Je lis, tu lis, il lit; nous lisons, և այլն. Je lisois. Je lus, vous lûtes, ils lurent. Je lirai. Lis. Que je lise. Que je lusse. Lisant. Ընթեռնուլ, վերծանել, ուսանել. օգումագ, գըրաէթ՝ դիլավէթ կամ մուդալաա էդմէք։ զդաս տալ, ուսուցանել. օգուդմագ։ խելամուտ լինել, քաջ 'ի միտ առնուլ։

Liron կամ Loir (լիրօն, լուար) գ. ար. Կենդանի ինչ կամ մուկն. պիւյիւք սըչան, կէմի սըչանը։

Lis (լիս) գ. ար. Շուշան. զամպագ, սուսէն կամ սուսամ։

Lis-asphodele (լիզասֆօտէլ) գ. ար. Ի բոյս ինչ։

Liserage (լիզըրաժ) գ. ար. Ասղնեգործ նկար եզրև զժապաւէն։

Liséré (լիզէ́րէ́) գ. ար. Ժապաւէն ասղնեգործ։

Lisérer (լիզէ́րէ́) բ. ն. Ասղնեգործել, նկարակերտել, ժապաւինել ասղնեգործ նըկարու. քէնարլամագ, սըրմա կամ զէր փիւսկիւլիւլէ դէզյին էդմէք։

Liseron կամ Liset (լիզըրօն, լիզէ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. սէօյլիւփ գուրպուլ, ճան լիլէյի։

Liset (լիզէ) գ. ար. Միջատ ինչ. պաղ գուրթու։

Liseur, euse (լիզէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Ընթերցող, վերծանող. հէր զաման օգույան, օգույուճու։ Liseur, մկան ինչ աչաց։ Liseuse, նկարակերտ (կին)։

Lisible (լիզիպլ) ած. Զոր մարթ է ընթեռնուլ կամ վերծանել. օգունուր, օգունմասը ասան։

Lisiblement (լիզիպլըման) մակ. Վերծանելի իմն օրինակաւ, յայտնի, որոշակի. օգունմասը մումքին օլան վէճհ իւզրէ։

Lisière (լիզիէր) գ. իգ. Ծայր, ապառուած, վերջք (համդերձից). քէնար, փաչէն, էտէք, գումաշ պաշը կամ քէնարը։ կապ զգեստու մանկանց։ սահմանագլուխ. սընըր կամ սինօր։

Lisoir (լիզուար) գ. ար. Սայլ ինչ։

Lisse (լիս) ած. Ողորկ, յղկեալ. փիրիլ։

Lisse (լիս) գ. իգ. Կապանք նաւու։ ազբն. լէզկի։

Lisser (լիսէ́) բ. ն. Յղկել, ողորկել, փայլեցուցանել. փիրիլլէմէք, փէրտահ էդմէք, մուհրէլէմէք, ճիլա վէրմէք։

Lissette (լիսէդ) գ. իգ. Գործի ինչ 'ի պէտս յղկելոյ։

Lissoir (լիսուար) գ. ար. Յղկիչ, ողորկիչ, փայլեցուցիչ (գործի). մուհրէ։

Lissure (լիսիւր) գ. իգ. Ողորկութիւն, փայլումն. փէրտահ, ճիլա։

Liste (լիսդ) գ. իգ. Ցանկ, ցուցակ. դասակարգութիւն. դէֆդէր, գայիմէ։

Listel (լիսդէլ) գ. ար. Զարդ ինչ ճարտարապետական. տիրէյին պաշընտաքի ղինէդ։

Liston (լիսդօն) գ. ար. Երիզ (ըստ կնքաբանից)։

Lit (լի) գ. ար. Մահիճ, անկողին. տէօշէք, եադագ։ բազմոց, բազմական. ակումբ. քէրէվէդ, սօֆֆա։ ամուսնութիւն. նիքեահ։ տաշտ գետոյ. տէր չայըն ագաճագ եէրի, մէճրայի նէհր։ յատակ, գետին, գետնախշտի։

Litanies (լիդանի) գ. իգ. յոգ. Մաղթանք, պաղատանք. տուա. լիդանիայ։ երկարութիւն բանից 'ի ձանձրոյթ։

Liteau (լիդօ) գ. ար. Որջ գայլոց. գուրտ եադաղը։ զարդ ինչ։

Liter (լիդէ) բ. ն. Ջետեղել զձկունս 'ի տակառի։ կարել կամ ժապաւինել։

Litharge (լիթարժ) գ. իգ. Քարմարցանկ. մուրտէսէնկ, մուրդէք, ալդըն դէնալի, գումըշըն քէօփիւյիւ։

Lithiasie (լիթիազի) գ. իգ. Քարացումն, քար 'ի մարմնի։ ախտ ինչ արտեւանանց։

Lithiate (լիթիադ) գ. ար. Բաղադրութիւն քիմիական աղի։

Lithique (լիթիք) ած. Քարանման (թթու քիմիական)։

Lithocolle (լիթօքօլ) գ. ար. Սոսինձ ակնագործաց։

Lithographe (լիթօկրաֆ) գ. ար. Քարագիր, որ գրէ կամ տպագրէ 'ի վերայ վիմի. իհտասէն դաշ իւզէրինտէ եազըդար եա սըլէրի դապ էտէն պասմաճը։

Lithographie (լիթօկրաֆի) գ. իգ. Քարագրութիւն, վիմագրութիւն, տպագրութիւն 'ի վերայ քարի. իհտասէն դաշ իւզէրինտէ եազմա վէ պասմա սընաադը, վէ օնտան հատիս օլան հաւալադ։

Litholabe (լիթօլապ) գ. ար. Քարահան գործի վիրաբուժից։

Lithologie (լիթօլօժի) գ. իգ. Քարաբանութիւն, ճառ 'ի վերայ քարանց։

Lithologue (լիթօլօկ) գ. ար. Քարաբան, որ գրէ յաղագս քարանց։

Lithontribon (լիթօնդրիպօն) գ. ար. Քարաջախիչ (փոշի)։

Lithontriptique (լիթօնդրիբդիք) ած. Քարալոյծ, որ հալէ զքարինս։

Lithophage (լիթօֆաժ) գ. ար. Քարակեր (ճճի)։

Lithophyte (լիթօֆիդ) գ. ար. Քարաբոյս, բոյսնման քարի։

Lithotome (լիթօդօմ) գ. ար. Քարահատ (գործի վիրաբուժից)։

Lithotomie (լիթօդօմի) գ. իգ. Քարահատութիւն (վիրաբուժական)։

Lithotomiste (լիթօդօմիսդ) գ. ար. Քարահատ (վիրաբոյժ)։

Litière (լիդիէր) գ. իգ. Խոտ չորացեալ կամ յարդ՝ զոր արկանեն 'ի ներքոյ անասնոց. սաման տէօշէմէսի, հայվան ալդըննա գօնան օդլուգ։ պատգարակ կամ կառք ինչ. դախդի րէվան, մուհաֆֆէ։

Litigant, ante (լիդիկան, անդ) ած. Որ 'ի դատ մտանէ կամ կագէ. տավաճը, մուտտայի։

Litige (լիդիժ) գ. ար. Վէճ, դատ, խնդիր. տավա, նիզա։

Litigeux, euse (լիդիժէօ, էօզ) ած. Ընդ դատաստանաւ, վիճաբանելի, ընդ խնդրով. նիզալը, ֆիւր ֆիդնէ, ֆիւր նիզա։

Litispendance (լիդիսբանտանս) գ. իգ. Ժամանակ կամ տեւողութիւն դատի։

Litre (լիդր) գ. իգ. Դրօշ կամ նշանակ թաղման մեռելոյ յեկեղեցւոջ։

Litron (լիդրօն) գ. ար. Չափ ինչ։

Littéraire (լիդէրէր) ած. Գրոց, գրաւոր. իլմ ու ատապէ տայըր կամ մուդալլիգ։

Littéral, ale (լիդէրալ) ած. Գրաւոր, նկարագրական. լուղավի, հուրֆի կամ լուղէդէ մուդալլիգ։

Littéralement (լիդէրալման) մակ. Առ ճառն, ըստ նկարագրական իմաստից, ըստ բառին։

Littérateur (լիդէրադէօր) գ. ար. Գիտնական, բանագէտ, գիտուն, գիտնաւոր. ահիլ ատապ, օգումուշ քիմսէնէ, էհլի ֆաննը։

Littérature (լիդէրադիւր) գ. իգ. Գրագիտութիւն, գրականութիւն, բանասիրական հմտութիւն, դպրութիւն. ատապ, մարիֆէդ, իրֆան, պիր միւլլէդին իլմ ու էտէպէ տայըր ինչա օլունան քիդապլարըն ճիւմլէսի։

Liturgie (լիդիւրժի) գ. իգ. Կարգ, արարողութիւնք եւ աղօթք սրբոյ պատարագին. լիդուրկիա, գուտտաս։

Liturgique (լիդիւրժիք) ած. Արարողութեանց սրբոյ պատարագին։

Livarde (լիվարտ) գ. իգ. Պարան ինչ։

Livèche (լիվէշ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. լըվօդըգօն, էլճէպանի րումի, սէլամ օդու։

Livide (լիվիտ) ած. Կապուտակ, կապարագոյն, սեւագոյն. պօզարմըշ, գարարմըշ, մօր, կէօք, գօյու մավի։

Lividité (լիվիտիդէ) գ. իգ. Կապուտակութիւն, սեւութիւն. կէօքլիւք, մէրէ։

Livraison (լիվրէզօն) գ. իգ. Յանձնելն կամ տուչութիւն (վաճառաց). սադըլմըշ նէսնէնին դէսլիմ էյլէմէսի կամ դէսլիմի։

Livre (լիվր) գ. ար. Գիրք, մատեան։ արձանագրութիւն։ տումար, հաշուեգիր. քիդապ, նամէ. իլա. հիսապ տէֆդէրի, տէֆդէր։

Livre (լիվր) գ. իգ. Լիտր, լիրայ (կշիռ). լիպրէ։ լիտր կամ դրամ Գաղղիացւոց քան դանգ, քան դրամեան. պիր ֆրանք։

Livrée (լիվրէ) գ. իգ. Թոշակ կամ ռոճիկ արքունի։ Նշանազգեստ ծառայից կամ սուրհանդակաց. խըզմէդքեար կամ չօգատար լիպասը։ համազգեստ ծառայք, սպասաւորք, սուրհանդակք։

Livrer (լիվրէ) բ. ն. Տալ, յանձնել 'ի ձեռս, աւանդել. դէսլիմ էդմէք, վէրմէք։ թողուլ, լքանել. պրագմագ։ Se livrer, բ. չ. Տալ դանձն, անձնատուր լինել. քէնտինի թէսլիմ էթմէք. մէղլուպ օլմագ, ըսլըլմագ:

Livret (լիվրէ) գ. ար. Մատենիկ, գիրք փոքրիկ. քիթապճըգ: աղիւսակ ինչ Թուոց: Թուղթ խաղու: տոմսակ:

Lixiviation (լիքսիվիասիօն) գ. իգ. Լուացումն մոխրոյ (ըստ քիմիականաց):

Lixiviel (լիքսիվիէլ) ած. Լուացեալ կամ հանեալ 'ի մոխրոյ:

Liama (լիամա) գ. ար. Կենդանի ինչ Ամերիկոյ:

Lobe (լօպ) գ. ար. Բլթակ լերդի կամ թոքոց, լերդաբոյթ. ագ ճիյէր գանատլարը, ճիյէր քէօշէսի: բլթակ ականջաց. գուլագ եումուշագը: բլթակ սերման կամ պտղոց:

Lobule (լօպիւլ) գ. իգ. Բլթակ փոքրիկ:

Local, ale (լօքալ) ած. և գ. Տեղական, տեղւոյ. եէրէ կամ մէքէանէ պայըր կամ մէնսուպ, մէքէանի. մէքէանլարըն հալը. գօնագ, մէքէան:

Localité (լօքալիտէ) գ. իգ. Նիստ, հանգամանք տեղւոյ. եէրին կամ մէքէանլարըն ահվալլէրի. եէրէ մուտապըգ օլան նէսնէլէր:

Locataire (լօքաթէր) գ. Վարձուոր, որ ունի զտուն 'ի վարձու. քիրաճը, մուսթէճիր:

Locati (լօքաթի) գ. ար. Երիվար 'ի պէտս վարձու. քիրա պէյկիրի:

Locatif, ive (լօքաթիֆ, իվ) ած. Վարձուորի. մուսթէճիրէ պայըր կամ մուտավըլլըգ:

Location (լօքասիօն) գ. իգ. Տալն 'ի վարձու, վարձ. քիրայա վէրմէ, քիրա, իճարէթ:

Loch (լօք) գ. իգ. Փայտ ինչ 'ի չափել զընթացս նաւու:

Loche (լօշ) գ. իգ. Ձուկն ինչ փոքրիկ. անշա, խապուփ պալըգ:

Locher (լօշէ) բ. չ. Խախտիլ պայտի ձիոյն: բառնիլ ձեւոյ (շաքարին):

Lochet (լօշէ) գ. ար. Փայտատ ինչ:

Lochies (լօշի) գ. իգ. յոք. Դաշտան, հոսումն արեան զկնի մանկաբերութեան:

Locman (լօքման), տես Lamaneur.

Locution (լօքիւսիօն) գ. իգ. Եղանակ խօսից, ոճ բանից, ասացուած. լուղէթ կամ լագըրտ, քէլամ, ուսօլ:

Lodier (լօտիէ) գ. ար. Ծածկարան ինչ անկողնոյ. իքի եօրղան:

Lods (լօ) գ. ար. յոք. Lods et vents, Վարձ կամ սակ վաճառման:

Lof (լօֆ) գ. ար. Կէս նաւու ըստ երկայնութեան:

Lofer (լօֆէ) բ. չ. Գտանել կամ ունել զհողմն յաջողակ:

Logarithme (լօկարիթմ) գ. ար. Նշանակ կամ համեմատութիւն թուոց:

Logarithmique (լօկարիթմիք) ած. Նշանակի կամ համեմատութեան թուոց:

Loge (լօժ) գ. իգ. Տաղաւար, հիւղ, սենեակ փոքրիկ, կայան. գալիպա կամ գուլիպա, օտաճըգ, մէքէան:

Logeable (լօժապլ) ած. Բնակելի, յարմար 'ի բնակութիւն. սաքին օլաճագ, գօնաճագ:

Logement (լօժման) գ. ար. Բնակութիւն, բնակարան, սենեակ, իջեվան, օթեվան, վանք. օթուրաճագ եէր, խանէ, մէքէան, գօնագ: պատնէշ, պատսպարութիւն:

Loger (լօժէ) բ. չ. և ն. Բնակել, իջեվանել, օթել, ագանել. օթուրմագ, տուրմագ, գօնմագ, սաքին՝ մուգիմ կամ մուտէմէքքին օլմագ, նիւզուլ էթմէք: օթեցուցանել, բնակեցուցանել, ժողովել 'ի տուն. օթուրթմագ, գօնտուրմագ, գօնագ վէրմէք, տէմքին կամ տէսքին էթմէք:

Logette (լօժէթ) գ. իգ. Հիւղ, խրճիթ, սենեակ փոքրիկ. օտաճըգ:

Logeur (լօժէօր) գ. ար. Որ 'ի վարձու տայ զտուն հանդերձեալ. գօնագճը:

Logicien (լօժիսիէն) գ. ար. Տրամաբան, ուսանող տրամաբանութեան. մանթըգը, էհլի իլմի մանթըգ:

Logie (լօժի) գ. իգ. Բան, ճառ, խօսք (է բառ Յունաց, և մտանէ 'ի բարդութիւն բառից):

Logique (լօժիք) գ. իգ. Տրամաբանութիւն. մանթըգ, իլմի մանթըգ:

Logiquement (լօժիքման) մակ. Ըստ կանոնաց տրամաբանութեան. իլմի մանթըգ իւզրէ:

Logis (լօժի) գ. ար. Տուն, բնակութիւն, իջեվան, օթեվան. էվ, մէքէան, գօնագ:

Logistes (լօժիսթ) գ. ար. յոք. Համարակալք Աթենացւոց:

Logistique (լօժիսթիք) գ. իգ. տես Algèbre.

Logogriphe (լօկօկրիֆ) գ. ար. Բառական առեղծուած. մուամմա, լուղազ կամ լուղէզ:

Logomachie (լօկօմաքի) գ. իգ. Բանակռութիւն, վէճ կամ խնդիր 'ի վերայ կամ յաղագս բառից և բայից. մուճատէլէ:

Loi (լօա) գ. իգ. Օրէնք, օրէնսդրութիւն, կանոն: իրաւունք, իշխանութիւն, տէրութիւն: պարտք, պարտաւորութիւն. գանուն, շէրիաթ, շէրի: օրէնսգիտութիւն, իրաւագիտութիւն. ֆըգհ: չափ կամ կշիռ (դրամոց). գանուն: La loi sacrée, օրէնք սուրբ կամ սրբազան. շէրիաթի շէրիֆէ: La loi judaïque, օրէնք Հրէից. նամուսի իպրանի, թէվրաթ: Homme de loi, օրէնսգէտ, իրաւաբան. էհլի շէրի, էհլի ֆըգհ: Conformément à la loi, ըստ օրինաց. շէրի շէրիֆէ մուաֆըգ, մուճէպինճէ: օրէնք (աստուածային). ֆարզ:

Loin (լօէն) մակ. Հեռի, 'ի բացեայ: 'ի հեռուն հեռաստէ, 'ի վաղ ժամանակաց. ուզագ, ըրագ, պայիտ: Au loin, հեռի, հեռագոյնս: Aller loin, հեռագոյնս ձգիլ. ուզագա կիթմէք: De loin, 'ի հեռուստ, 'ի հեռաստանէ. ուզագտան, ըրագտան:

Lointain, aine (լօէնթէն) ած. և գ. Հեռի, հեռաւոր, բացակայ. ուզագ, ըրագ, փէք ուզագ, այրը, այրըլմըշ: Հեռաւորութիւն. պուտ, ուզագլըգ, ըրագլըգ:

Loir (լուար) գ. ար. Կենդանի ինչ. կէմէ սըչանը, ճէպապէտ:

Loisible (լուազիպըլ) ած. Օրինաւոր, Թոյլ տուեալ. ճայիզ:

Loisir (լուազիր) գ. ար. Պարապ, հանգիստ, դիւրութիւն, ժամ պատեհ. ֆիւրսաթ, իւզինլիք, ահվալըլըգ, պօշ վագըթ, իշի օլմայըշը վաքթ, վագըթ, վաքթ, հուզուր: Avoir du loisir, պարապիլ, պարապ գտանել, ժամ առնուլ, ժամ պատեհ գտանել. իւզին գուլմագ, էլի պօշ օլմագ, ֆարիղ օլմագ: À loisir, պարապով, հեշտեաւ. հուզուր իլէ:

Lok (լօք) գ. ար. Ըմպելի ինչ բժշկական:

Lombaire (լօնպէր) ած. Միջաց:

Lombard (լօնպար) գ. ար. Տուն կամ գանձատուն շահաբեր դրամոց:

Lombes (լօնպ) գ. ար. յոգ. Մէջ կամ մէջք կենդանեաց. գուշագ եէրի, պէլ, սըրթ:

Lombis (լօնպի) գ. ար. Խեցեմորթ ինչ:

Lomboyer (լօնպուայէ) բ. չ. Պարարտացուցանել, ստուարացուցանել:

Lombric կամ Lombril (լօնպրիք, լօնպրիյլ) գ. ար. Ճճի աղեաց:

Lombrical (լօնպրիքալ) ած. Որ շարժէ զմատունս (մկան):

Lonchite (լօնշիտ) գ. իգ. Գխաւոր նիզակաձև:

Lonchitis կամ Lonkite (լօնքիտ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Londrin (լօնտրէն) գ. ար. Չուխայ Լոնդոնի:

Long, longue (լօն, լօնկ) ած. և գ. Երկայն: երկար, երկարատև: յամր, անագան: երկայնութիւն, երկարութիւն. ուզուն, տավիլ. ուզուն պօյլու. չօգ փայանըր, չօգ սիւրէր. կէճ, աղըր հարէքէթլի, աղըր տէքրէնիճի. ուզունլուգ, տուլ: De son long, ընդ երկայն, տարածեալ: Au long, ընդ երկար, ձոխագոյնս. պօլլուգ իլէ. տաֆսիլիլէն, տաֆսիլ իւզրէ, տաֆսիլէն: En long, ընդ երկայն. ուզունլամասը, տուլէն: De long main, բազում ժամանակք են, 'ի վաղուց, 'ի հերուն հետէ. չօգթան, գատ: Le long, առ եզերբ: ընդ երկայն աւուրս:

Longanimité (լօնկանիմիտէ) գ. իգ. Երկայնմտութիւն. սապր իւ գարար, հըլմ, տաղըըլըգ:

Longe (լօնժ) գ. իգ. Կէսն միջաց կենդանեաց. սաղրը: փոկ, խրաց. գայըշ, եօլտար, փիշլիքի:

Longer (լօնժէ) բ. չ. Գնալ առ եզերբ կամ զերկայնութիւն ճանապարհին. գըյը էյիրիմէք կամ կիտմէք. ուզունլուղունա կիտմէք:

Longévité (լօնժէվիտէ) գ. իգ. Երկարութիւն կենաց, երկայն աւուրք. էօմր լօգլու- լու կամ ուզունլուղու, լօգ եաշամագլըգ, տուլէտ իւլ էօմր:

Longimètrie (լօնժիմէտրի) գ. իգ. Երկայնաչափութիւն:

Longis (լօնժի) գ. ար. Երկայնաձև տախտակք:

Longitude (լօնժիտիւտ) գ. իգ. Երկայնութիւն (ըստ ուսումնականաց). տուլ:

Longitudinal, ale (լօնժիտիւտինալ) ած. Տարածեալ ընդ երկայն, ընդ երկայն, ըստ երկայնութեան:

Longitudinalement (լօնժիտիւտինալման) մակ. Ընդ երկայն, ըստ երկայնութեան. ուզունլամաձա, տուլըն իւզրէ, տուլէն:

Long-pan (լօն փան) գ. ար. Երկայնութիւն զմբեթի:

Long-temps (լօն թան) մակ. Ընդ երկար, բազում ժամանակս. չօգ զաման, միւտտէթի մէտիտ, չօգթան:

Longue (լօնկ) գ. իգ. Երկար ամանակ: երկար վանդ:

Longuement (լօնկման) մակ. Ընդ երկար, ընդ բազում ժամանակս. իւյլը, չօգ զաման:

Longuesse (լօնկէս) գ. իգ. Մետաղ քարահատաց:

Longuet (լօնկէ) գ. ար. Ուռն նուագարանի:

Longuet, ette (լօնկէ, էտ) ած. Փոքր մի երկար կամ երկայն. ուզունճա:

Longueur (լօնկէօր) գ. իգ. Երկայնութիւն, հեռաւորութիւն. ուզունլուգ, տուլ, միգտարը: երկարութիւն, երկարատևութիւն. միւտտէտ, գէօրէտի իմտիտատի զէման: յապաղումն, դանդաղութիւն, յամեցումն. էավաշլըգ, կէճիքմէ, էյլէնտիրմէ, սարմա, ահգ, տէէխիր:

Lopin (լօփէն) գ. ար. Պատառ, կտոր, կտորակ:

Loquacité (լօքուասիտէ) գ. իգ. Շատախօսութիւն. էանշագլըգ, լաֆազանլըգ:

Loque (լօք) գ. իգ. Կապերտ, պատառ, կտորակ. քէսիմ, բարչա, պէզ բարչասը, բալչըգ:

Loquelle (լօքուէլ) գ. իգ. Դիւրութիւն խօսելոյ:

Loquet (լօքէ) գ. ար. Փակ կամ դռնափակ. մանդալ, գաբու մանդալը, թէմիր սիւրմէ:

Loqueteau (լօքըթօ) գ. ար. Փոքր դռնափակ:

Loquette (լօքէտ) գ. իգ. Փոքրիկ կտորակ կամ կապերտ. բարչաձըգ:

Lord (լօրտ) գ. ար. Տէր (ազնուական. է բառ Անգղիացւոց): Milord, Տէր իմ, ազնուական տէր:

Loré, ée (լօրէ) ած. Ալլագոյն (ըստ կընքաբանից):

Lorgner (լօրնէէ) բ. չ. Հայել ընդ ակամբ, գաղտնի ակնարկել. կէօզ ուճունտան պագմագ, էան կէօզ իլէ պագմագ:

Lorgnerie (լօրնէրի) գ. իգ. Թիւր կամ յայրատ հայեցուած:

Lorgnette (լօրնէէտ) գ. իգ. Ակնոց, դիտակն. տիւրպին:

Lorgneur (լօռնյէօռ) գ. ար. Որ թիւր կամ յայլուստ ակնարկէ:

Loriot (լօռիօ) գ. ար. Թռչուն ինչ. սարը գուշ, խուքքինուս:

Lormerie (լօռմռի) գ. ար. Մանր երկաթագործք:

Lors (լօռ) նխ. Lors de, Մինչև, 'ի ժամանակէ անտի. տէ, էսնատէ, տէն, տան:

Lorsque (լօռսքը) մակ. Յորժամ, մինչ, մինչդեռ. հաճան, հաճան քի, նէ վագտ քի, նէ վագտ, չիւն:

Los (լօս) գ. ար. Գովեստ (է բառ վաղեմի):

Losange (լօզանժ) գ. իգ. Ձև քառակուսի հաւասարակողմեան. մուէյն:

Losse կամ Lousse (լօս, լուս) գ. իգ. Գնանակ, գուր:

Lot (լօ) գ. ար. Մասն, վիճակ, բաժին. փայ, պաղըշ, հիսսէ, նասիպ: խաղ ինչ դրամոց վիճակաւ:

Loterie (լօթռի) գ. իգ. Վիճակահանութիւն կամ տեղի խաղու դրամոց վիճակաւ. քիանգօ, քիանգօ օյունու, գուրա օյունու:

Lotier (լօթիէ) գ. ար. Իր բոյս ինչ:

Lotion (լօսիօն) գ. իգ. Լուացումն. եըգամա, ղասըլ:

Lotir (լօթիռ) բ. ն. Բաժանել, հանել մասն, բաշխել կամ տալ վիճակաւ. փայ էթմէք, փայլաշմագ, պախըշ կամ տագըթըմ էթմէք:

Lotissage (լօթիսաժ) գ. ար. Փորձ ինչ հանքաց:

Lotissement (լօթիսման) գ. ար. Բաժանումն վիճակաւ:

Loto (լօթօ) գ. ար. Խաղ ինչ դրամոց վիճակաւ. քիանգօ:

Lotte (լօթ) գ. իգ. Ձուկն ինչ գետոյ:

Lotus կամ Lotos (լօթիւս, լօթօս) գ. ար. Իր բոյս ինչ:

Louable (լուապլ) ած. Գովելի, արժանի գովութեան. մէմտուհ, ճէտիր իւլ մէթհ, մէթհ օլունաճագ:

Louablement (լուապլըման) մակ. Գովութեամբ, գովելի իմն օրինակաւ. ճէմիլ մէմտուհ իւզրէ:

Louage (լուաժ) գ. ար. Վարձելն, վարձ. քիրա, իճարէթ, իճարէ:

Louange (լուանժ) գ. իգ. Գովեստ, գով, գովութիւն, ներբող, պարծանք. մէթհ, էօյիւշ, վասֆ, սէնա: Louange à Dieu, գովութիւն Աստուծոյ. էլ համտիւ լիլլահ:

Louanger (լուանժէ) բ. ն. Գովել, ներբողել. մուպալաղա իլէ էօյմէք, թէքրիր իլէ մէթհ էթմէք:

Louangeur, euse (լուանժէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Մարդելոյզ, շողոքորթ. մուպալաղա իլէ մէթհ էտիճի, մէտտահ:

Louche (լուշ) ած. Շիլ, շլակն, խոտորնակ կամ թիւր 'ի հայեցուածս. շաշը, շաշը կէօզլիւ, էյրի կէօզլիւ, ահվէլ: մթին, նսեմ, երկբայական, երկդիմի. շիւպհէլի, լատալ:

Loucher (լուշէ) բ. չ. Խոտորնակ կամ թիւր ակնարկել, շլակն լինել. շաշը կէօզլի կամ ահվէլ օլմագ, շաշը պագմագ:

Louchet (լուշէ) գ. ար. Բահ, բրիչ, փայտատ. լաֆա, գազմա:

Louer (լուէ) բ. ն. Տալ 'ի վարձու. քիրայա վէրմէք, քիրալամագ, իճարէյէ վէրմէք: առնուլ 'ի վարձու. քիրայա կամ քիրա իլէ ալմագ, իսթիճար էթմէք: գովել, մեծացուցանել, հռչակել, ներբողել. մէթհ էթմէք, էօյմէք: Se louer, բ. յ. Գովել զանձն, պանծալ, պարծիլ. քէնտինի էօյմէք, էօյիւնմէք, լաֆ վուրմագ: վարձկան լինել, ծառայել վարձու. հագգ իլէ իշլէմէք:

Loueur, euse (լուէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ տայ 'ի վարձու. քիրաճը, քիրայա վէրէն: գովիչ, մարդելոյզ, շողոքորթ. մուպալաղա իլէ մէթհ էտիճի, մէտտահ:

Louis (լուի) գ. ար. Ոսկի դրամ ինչ կամ դահեկան Գաղղիացւոց:

Loup (լու) գ. ար. Գայլ. գուրթ, ջէյգ, կիւրկ: ախտ ինչ սրունից ձիոյ. այագտա ըլղան, փինմէկէլ: դիմակ ինչ կանանց: գործի ծակելոյ զթուղթ: համաստեղութիւն ինչ:

Loup-cervier (լու սէռվիէ) գ. ար. Քաւթարինէ. վաշագ, վաշագ կիւրկի:

Loupe (լուփ) գ. իգ. Ուռոյց, այտուց. ուր, շիշլիկ: ոսպնաձև ապակի. քէրտէն, քէրտէնիզ: գոհար անտաշ: ոստ (կեղևոյ ծառոց):

Loup-garou (լու կարու) գ. ար. Գայլ մարդակերպ (ըստ տխմարաց):

Loup-marin (լու մառէն) գ. ար. Գայլ ծովու (ձուկն ինչ). տաղան պալըգլարընըն ճինսի:

Loupeux, euse (լուփէօ, էօզ) ած. Ոստալից. ուրլու:

Lourd, de (լուռ, ռտ) ած. Ծանր, դժուարակիր: յամր, դժուարաշարժ: դժուարին, անտանելի, տաժանակիր: բիրտ, սոպռ, ապուշ, անմիտ: անհեթեթ, անճոռնի: անարուեստ, խոշոր. աղըր, սագիլ, կիրան. ագըլ սագիլ օլան, խօյրաթ. գապա, էօղլան:

Lourdaud, aude (լուռտօ, օտ) գ. ար. և իգ. Թանձրամիտ, ապուշ, տխմար, բիրտ, սոպռ. խօյրաթ, տաւլագ, պէօն:

Lourdement (լուռտըման) մակ. Ծանրունս. շինականագոյնս, թանձրամտութբ, ագիտաբար. աղըրճա. խօյրաթլըգ իլէ, էշէք կամ պուտալա կիպի:

Lourderie (լուռտըռի). գ. իգ. Խօթամտութի, անմտութիւն. շաշգընլըգ, էշէքլիք:

Lourdeur (լուռտէօռ) գ. իգ. Ծանրութիւն. աղըրլըգ:

Lourdise (լուռտիզ) գ. իգ. Ապշութիւն, խօթամտութիւն, անմտութիւն. շաշգընլըգ, խօյրաթլըգ, էշէքլիք:

Loure (լուռ) գ. իգ. Ազգ ինչ կաքաւուոտից:

Lourer (լուրէ́) բ. ն. Յօդել կամ յարմարել զխաղս երգոց։

Loutre (լուտր) գ. իգ. Ջրշուն, շնջրի. սու սամուրու, տէնիզ գունտուզու։

Louve (լուվ) գ. իգ. Մատակ գայլ. տիշի գուրտ, գուրտ տիշիսի։ բոզ, պոռնիկ։ գործի ինչ երկաթի։

Louvet, ette (լուվէ, էտ) ած. Գայլագոյն (երիվար)։

Louveteau (լուվըտօ) գ. ար. Գայլ փոքր, կորիւն գայլոյ. գուրտ եավրուսու։

Louveter (լուվըտէ́) բ. չ. Ծնանել գայլոյ կորիւնս. գուրտ եավրուլամագ։

Louveterie (լուվըտըրի) գ. իգ. Համդերձանք կամ տեղի որսոյ գայլոց. գուրտ աւը։

Louvetier (լուվըտիէ́) գ. ար. Որսապետ գայլոց։

Louveur (լուվէօր) գ. ար. Որ հաստատէ զերկաթի գործին կոչեցեալ louve.

Louvoyer (լուվօայէ́) բ. ն. Շրջան առնուլ 'ի վերայ ծովու. կէմի իլէ կէահ սօլ կէահ սաղ եանընա կիտմէք, օլտա կամ վօլտա վուրմագ։

Louvre (լուվր) գ. ար. Պալատ արքային Գաղղիացւոց 'ի Փարիս քաղաքի։

Loxocosme (լօքսօքօսմ) գ. ար. Գործի 'ի ցուցանել զխոտորական շրջան երկրի։

Loxodromie (լօքսօտրօմի) գ. իգ. Առ 'ի շեղ կամ խոտորնական ընթացք նաւու։

Loxodromique (լօքսօտրօմիք) ած. Առ 'ի շեղ ընթացից նաւու։

Loyal, ale (լօայէալ) ած. Օրինաւոր, ըստ օրինաց։ հաւատարիմ, աննենգ, ուղիղ, արդար. շէրի, ճայիզ. տօղրու, է́հլի ըրզ, սատըգ։

Loyalement (լօայէալման) մակ. Ըստ օրինաց, աննենգ հաւատարմութեամբ, անխարդախ. տօղրուլուգ իլէ, սատագաթ իլէ։

Loyauté (լօայօտէ́) գ. իգ. Հաւատարմութիւն, անկեղծութիւն, արդարութիւն. տօղրուլուգ, իսթիգամէթ, սատագաթ։

Loyer (լօայէէ́) գ. ար. Վարձ կամ գին վարձու տան. քիրա, իճարէ, քիրա փարասը կամ կէլիրի։ վարձ, թոշակ. էճր, իւճրէթ, քիրա։ փոխարէն, տրիտուր. մուգապէլէ, պէտէլ։

Luberne (լիւպէռն) գ. իգ. Մատակ ընձառիւծ։

Lubie (լիւպի) գ. իգ. Այլանդակ կամ մտացածին խորհուրդ, ինքնահնար մտածութիւն. եանշալըգ, հէր ճայլըգ։

Lubricité (լիւպռիսիտէ́) գ. իգ. Պագշոտութիւն, վաւաշոտութիւն. նէֆսանիլիք, շէհվէթ, զինա, նաֆաքըլըգ։

Lubrifier (լիւպռիֆիէ́) բ. ն. Օծանել, սահուն գործել. գայղընճագ էթմէք։

Lubrique (լիւպռիք) ած. Պագշոտ, վաւաշ, անառակ. շէհվէթլի, նէֆսանի, զանի, էֆէպիղ։

Lubriquement (լիւպռիքման) մակ. Պագշոտութեամբ, վաւաշոտութեամբ. շէհվէթ իլէ։

Lucaries կամ Lucéries (լիւքարի, լիւսէ́րի) գ. իգ. յոգ. Պաշտամունք ինչ նախնի Հռովմայեցւոց յանտառի։

Lucarne (լիւքառն) գ. իգ. Երդ կամ լուսամուտ տանեաց. տավան փէնճէրէսի կամ տէլիյի, փէնճէրէճիք, պաճա։

Lucciole (լիւչիօլ) գ. իգ. Փոսուռայ. եըլտըզ գուրտու, չէպտէք։

Lucide (լիւսիտ) ած. Զգաստութեան (ժամանակ խելագարի). այըգ, այտընլըգ։

Lucie, տես Bois de Sainte-Lucie.

Lucifer (լիւսիֆէռ) գ. ար. Արուսեակ։

Lucratif, ive (լիւքռատիֆ, իվ) ած. Շահաւէտ, շահեկան կամ շայեկան, օգտակար. գազանճլը, ասըլը, ֆայտալը, մէնֆաատլը, նաֆի։

Lucre (լիւքռ) գ. ար. Շահ, օգուտ. ֆայտէ, ասըլ, գազանճ, րիպհ։

Lucuma (լիւքիւմա) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկոյ։

Ludion (լիւտիօն) գ. ար. Ապակի անօթ ինչ կամ շիշ։

Luette (լիւէտ) գ. իգ. Կողկողիթ (սպընգանման միս 'ի մուտս կոկորդի). տիլճիք, մէլազէ, մէլաժէ, տալտալ։

Lueur (լիւէօռ) գ. ար. Աղօտ կամ նուազ լոյս, լոյս ստուերախառն. գիւլիւճիւք այտընլըգ, ուզագտան կէօրինէն այտընլըգ։ Նշոյլ, ճաճանչ. ճիլա, շէօլէ, լէմէա, զիյա։

Lugubre (լիւկիւպռ) ած. Սգալի, աղետաւոր, սգազգեաց, ցաւագին. եասլը, մօսիպէթլի, քէտէրլի։

Lugubrement (լիւկիւպռըման) մակ. Սգազգեաց, ցաւագինս, թախծագին. եասլըճա, մատէմ իւզրէ։

Lui (լիւի) դեր. Նա, դա. օ, օլ։ Նմա, դմա. օնա։ C'est lui qui me l'a donné. Նա ինքն ետ ինձ։ Vous lui parlerez. Խօսեսցիս ընդ դմա։

Luire (լիւիռ) բ. չ. Je luis, tu luis, il luit; nous luisons, և այլն. Je luisois. Je luirai. Je luirois. Que je luise. Luissant. Lui. Լուսանալ։ լուսաւոր լինել, լուսափայլել, ճառագայթել, շողալ, փայլել, փայլատակել, շողշողալ, ցոլանալ. այտընլըգ էթմէք, նուր կամ զիյա վէրմէք. փարլամագ, շէօլէ վէրմէք։

Luisant, ante (լիւիզան, անտ) ած. և գ. Լուսաւոր, լուսատու, լուսաճաճանչ, փայլուն, շողշողուն. այտընլը, նուրլու, շէօլէ վէրէն, փարլայան։ փայլիւն, շողշողիւն. ճիլա։

Luites (լիւիտ) գ. իգ. յոգ. Ամորձիք վարազի։

Lumachelle (լիւմաշէլ) ած. Խխմնից (քար)։

Lumière (լիւմիէռ) գ. իգ. Լոյս, ճրագ. նուր, մում։ Նշոյլ, ճառագայթ, պայծառութիւն, լուսափայլութիւն. այտընլըգ, այտըն, զիյա։ աչք կենաց, կեանք. էօմր, հայաթ։ լուսաւորութիւն կամ հանճար մտաց. պիլիշ, մարիֆէթ. վուգուֆ, վուգուֆիյէթ: ցոյց, նշան, զարդ. զինէթ, ռէնգ: ակն հրացանի. թօֆ ֆալեասը, ֆալեա թէլիյի:

Lumignon (լիւմինեօն) գ. ար. Պատրոյգ, բերան ճրագի. գանտիլ ֆիթիլի:

Luminaire (լիւմինէր) գ. ար. Լուսաւոր մարմին, լուսաւոր (արեգակն և լուսին): ճրագ, բազմութիւն ճրագաց. էէլ մօմա, մաշալա կամ մէշալէ: տեսութիւն աչաց, ակն:

Lumineux, euse (լիւմինէօ, էօզ) ած. Լուսաւոր, լուսալիր, լուսափայլ, պայծառ, փայլուն, պայծառափայլ, նշուլագեղ. այդընլը, նուրլու, փիւր նուր. խատըրը մունիր, րօշէն զամիր:

Lunaire (լիւնէր) ած. Լուսնական, լուսնոյ. գամէրի, մահի, այլը:

Lunaire (լիւնէր) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Lunaison (լիւնէզօն) գ. իգ. Ամսօրեայ ընթացք կամ ժամանակ ընթացից լուսնոյ. այլըգ, դէվրի գամէր, դավրէր:

Lunatique (լիւնաթիք) ած. և գ. Լուսնոտ. այլը, այ պասգըն, տուտարագ կամ տուտարըգ: անհաստատ, փոփոխամիտ:

Lundi (լէօնտի) գ. ար. Երկուշաբաթի. պազար էրթէսի, դիւշէնպէ, էթնէյն:

Lune (լիւն) գ. իգ. Լուսին. այ, գամէր, մահ: ամիս (ըստ բանաստեղծից). այ, շէհր, մէհ կամ մահ: փայլումն կամ լուսափայլութիւն լուսնոյ. մէհթապ կամ մահիթապ: արծաթ (ըստ քիմիականաց):

Lunels (լիւնէլ) գ. ար. յոգ. Զարդք ինչ (ըստ կնքաբանից):

Lunetier (լիւնըթիէ) գ. ար. Ակնոցավաճառ, ակնոցագործ. կէօզլիւքճի:

Lunette (լիւնէթ) գ. իգ. Ակնոց. կէօզլիւք: դիտակն. փիւրպին: լուսնեակ (ըստ ճարտարապետաց): շրջանակ ապակւոյ ժամացուցի: պահպանակ աչաց ձիոյ:

Luni-solaire (լիւնի սօլէր) ած. Բաղկացեալ յընթացից լուսնոյ և արեգական (շրջան):

Lunule (լիւնիւլ) գ. իգ. Մահիկ:

Lupercales (լիւփէրգալ) գ. իգ. յոգ. Պաշտամունք Պան դից առ նախնի Հռովմայեցիս:

Luperque (լիւփէրգ) գ. ար. Քուրմ Պան դից:

Lupin (լիւփէն) գ. ար. Դառն լուբիա կամ լուբիաս. թիւրմուս, [illegible]:

Lustral, ale (լիւսթրալ) ած. Օրհնութեան կամ քաւութեան (ջուր):

Lustration (լիւսթրասիօն) գ. իգ. Մաքրութիւն կամ քաւութիւն՚ի ձեռն ջրոյ կամ լուացմանց:

Lustre (լիւսթր) գ. ար. Ցոլումն, ողորկումն, փայլումն, փաղփումն, պաղպաջումն: լոյս, պայծառութիւն, շուք. ճիլա, ճիլվէ, թէմիզլիք, ռէնգ, ֆէրահ: բազմաստեղեան կանթեղ կամ ճրագարան. ավիզէ, ասգը: հնգամեայ ժամանակ (ըստ բանաստեղծից). պէշ յըլլըգ, փէնճ սալէյի:

Lustrer (լիւսթրէ) բ. ն. Ցոլել, ողորկել, փայլեցուցանել. ճիլա վէրմէք, ճիլալամագ, պագալլամագ, մուհրէլէմէք, ճիլա էթմէք:

Lustreur (լիւսթրէօր) գ. ար. Փայլեցուցիչ, ողորկիչ. ճիլաճը:

Lustrier (լիւսթրիէ) գ. ար. Որ յօրինէ բազմաստեղեան ճրագարանս:

Lustrine (լիւսթրին) գ. իգ. Կերպաս ինչ մետաքսեայ:

Lustroir (լիւսթրուար) գ. իգ. Ցոլիչ գործի ապակագործաց:

Lut (լիւթ) գ. ար. Ծեփ ինչ անօթոց (ըստ քիմիականաց). թըն, պալչըգ, չամուր, պալչըգ սըվաղը:

Lutation (լիւթասիօն) գ. իգ. Ծեփումն անօթոց:

Luter (լիւթէ) բ. ն. Ծեփել զանօթս. չամուրլամագ, թընլամագ, չամուր կամ պալչըգ իլէ սըվամագ:

Luth (լիւթ) գ. ար. Վին (նուագարան). լավութ, լավութա:

Luthéranisme (լիւթէռանիզմ) գ. ար. Լուտերական աղանդ:

Luthérien, enne (լիւթէռիէն) գ. ար. և իգ. Լուտերական (աղանդաւոր):

Luthier (լիւթիէ) գ. ար. Վնագործ, [illegible], որ յօրինէ նուագարանս յաղեաց. լավութճու:

Lutin (լիւթէն) գ. ար. Այս օդոյ, ոգի խեռ կամ առաջակ մանուկ. ճին, գօրգօճօլօս, դէքրէնիճի կամ շէյթան չօճուգ:

Lutiner (լիւթինէ) բ. ն. և չ. Լկել, նեղել, տանջել. ինճիթմէք, օյնաթմագ, էզիյէթ վէրմէք: դիւազգեաց լինել, առաջակիլ. շէյթանլըգ էթմէք:

Lutrin (լիւթրէն) գ. ար. Գրակալ. գիթապ [illegible]:

Lutte (լիւթ) գ. իգ. Գօտեմարտութիւն, մաքառումն. կիւրէշ կամ կիւլէշ, մուսարէա, կիւլէշճիլիք, ֆէհլիվանլըգ:

Lutter (լիւթէ) բ. չ. Գօտեմարտել, ըմբշամարտել, մաքառել, կռուել. կիւրէշմէք կամ կիւլէշմէք, մուսարէա էթմէք, ֆէհլիվանլըգ էթմէք:

Lutteur (լիւթէօր) գ. ար. Գօտեմարտ, ըմբիշ. կիւրէշճի կամ կիւլէշճի, ֆէհլիվան:

Luxation (լիւքսասիօն) գ. իգ. Խախտումն ոսկերաց. պէրթիլմէ, ինխիլա:

Luxe (լիւքս) գ. ար. Ձեղխութիւն, շռայլութիւն, շռայլութի՛, տարապայման ծախք. իֆրաթ տաֆրա, մուպէզզիրլիք, իսրաֆ, դէճէմմուլ, սալթանաթ, կէօսթէրիշ, իհթիշամ կամ [illegible]:

Luxer (լիւքսէ) բ. ն. Խախտել զոսկերս. պիր քէմիյի էէրինտէն ուրգարմագ՝ պուրգմագ կամ պէրթմէք:

Luxure (լիւքսիւր) գ. իգ. Բղջախոհութիւն, վաւաշոտութիւն, պագշոտութիւն, զեղխութիւն, անառակութիւն. ՆԷՖՍԱՆԻՅԷԹ, ՆԷՖՍ, ՇԷՀՎԷԹ, ՇԷՀՎԷԹՓԷՐԷՍԹԼԻՔ, ԶԱՊԹՍԸԶԼԸԳ:

Luxurieux, euse (ԼԻՒՔՍԻՒՌԻԷՕ, ԷՕԶ) ած. Բղջախոհ, վաւաշոտ, պագշոտ, զեղխ, անառակ. ՇԷՀՎԷԹԼԻ, ԶԱՆԻ, ՆԷՖՍԱՆԻ:

Luzerne (ԼԻՒԶԷՌՆ) գ. իգ. Առուոյտ կամ առուոյտ. ՃԱՅՐԱԳ, ՍԻՖԻՍԱԹ, ՖԱԶՖԱԶԻԱԹ, ԷՕՆՃԱ:

Luzernière (ԼԻՒԶԷՌՆԻԷՌ) գ. իգ. Դաշտ առուոյտի:

Luzin (ԼԻՒԶԷՆ) գ. ար. Պարան, չուան:

Ly (ԼԻ) գ. ար. Չափ ինչ ընթացից ճանապարհի առ Չինացիս:

Lycanthrope (ԼԻՔԱՆԹՌՕՓ) գ. ար. Գայլամարդ:

Lycanthropie (ԼԻՔԱՆԹՌՕՓԻ) գ. իգ. Գայլամարդութիւն (ախտ ինչ ցնորեցուցիչ):

Lycée (ԼԻՍԷ) գ. ար. Կրթարան: ուսումնարան. ՄԷՔԹԷՊ:

Lychnis (ԼԻՔՆԻՍ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Lycium (ԼԻՍԻՕՄ) գ. ար. Թուփ ինչ փշալից:

Lycopersicum (ԼԻՔՕՓԷՌՍԻՔՕՄ) գ. ար. Խլընձոր ոսկի:

Lycopus (ԼԻՔՕՓԻՒՍ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Lymphatique (ԼԷՆՖԱՏԻՔ) ած. Աւշկեան (անօթք 'ի մարմնի):

Lymphe (ԼԷՆՖ) գ. իգ. Աւիշկ կամ ջրային հիւթ 'ի մարմնի. ՍՈՒ, ՍՈՒԼՈՒ ԱԽԼԱԹ, ԳԱՆԸՆ ՍՈՒՅՈՒ:

Lynx (ԼԷՆՔՍ) գ. ար. Քաւթարինէ. ՎԱՇԱԳ:

Lyre (ԼԻՌ) գ. իգ. Քնար. ՊԷՐՊՈՒՏ, ԸԳԼԸԳ, ՔԷՄԱՆՃԷ:

Lyrée (ԼԻՌԷ) ած. Երկայնաձև (տերև):

Lyrique (ԼԻՌԻՔ) ած. Քնարերգական, քնարերգակ:

Lysimachie (ԼԻԶԻՄԱՇԻ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

M

M (ԷՄ կամ ՄԸ) գ. իգ. Բաղաձայն և երեքտասաներորդ տառ այբուբենից Գաղղիացւոց: —Յառաջ բառից ունի նա հնչումն ռնգական, իբրև մ. զոր օրինակ՝ nom, ՆՕՆ. parfum, ՓԱՌՖԷՕՆ. faim, ՖԷՆ: Բայց յայլազգական բառս պահէ զիւր հնչումն Մ. զոր օրինակ՝ Abraham, ԱՊՌԱՀԱՄ. Jérusalem, ԺԷՌԻՒԶԱԼԷՄ. Amsterdam, ԱՄՍԹԷՌՏԱՄ: Դարձեալ իբրև մ հնչի, յորժամ 'ի մէջ բառին նախադաս գտանի տառիցս b, p և n, զոր օրինակ՝ emblème, ԱՆՊԼԷՄ. emploi, ԱՆՓԼՈՒԱ. condamner, ՔՕՆՏԱՆԷ: Բայց 'ի բառս ինչ ունի զիւր հնչումն, զոր օրինակ՝ amnistie, ԱՄՆԻՍԹԻ. Memnon, ՄԷՄՆՕՆ. somnifère, ՍՕՄՆԻՖԷՌ, և այլն. զի յայսոսիկ բառս զհետ երթայ հնչման լեզուին, յորմէ եկեալ է: —Յորժամ կրկնակ է նա 'ի բարդութիւնս en մասնկան, առաջինն դարձեալ հնչի իբրև ն, զոր օրինակ՝ emmener, ԱՆՄԸՆԷ. emmailloter, ԱՆՄԱՅԼՅՕԹԷ: Իսկ յայլ բառս պահէ զհնչումն իւր, զորօրինակ՝ immédiatement, ԻՄՄԷՏԻԱԹՄԱՆ. comminatoire, ՔՕՄՄԻՆԱԹՈՒԱՌ, և այլն: —Իբրև թուանշան՝ ցուցանէ ԶՀԱԶԱՐ:

Ma (ՄԱ) ած. կամ դէր. իգ. բառս Mon, իմ. ՊԷՆԻՄ: Ma soeur, քոյր իմ. ՊԷՆԻՄ ՔԸԶ ՔԱՐՏԱՇԸՄ: Նախադաս ձայնաւորի դրի mon, թէպէտև յիգական անուանս. զոր օրինակ՝ mon ame, mon épée. Տես Mon.

Maayposten (ՄԱԱՅՓՕՍԹԷՆ) գ. ար. Մետաքսեայ կերպաս ինչ Հնդկաց:

Macaron (ՄԱՔԱՌՕՆ) գ. ար. Պաքսիմատ ինչ շաքարախառն. ՇԷՔԷՐԼԻ ՊԱՏԷՄՊԷՕՐԷՃԻՅԻ: սանոր ինչ:

Macaroni (ՄԱՔԱՌՕՆԻ) գ. ար. Դդմաճ. ՄԱՔԱՌՕՆԱ (է բառ Իտալացւոց):

Macaronique (ՄԱՔԱՌՕՆԻՔ) ած. Ծիծաղաշարժ (բանաստեղծութիւն):

Macaronisme (ՄԱՔԱՌՕՆԻՍՄ) գ. ար. Ծիծաղաշարժ բանաստեղծութիւն:

Macération (ՄԱՍԷՌԱՍԻՕՆ) գ. իգ. Ճնշումն մարմնոյ, խստամբերութիւն. ՐԻՅԱԶԷԹ: Թրջումն, կակղումն. ՊՕԼԱՅԸՇ, ՆԱԳԱԹ:

Macérer (ՄԱՍԷՌԷ) բ. ն. Ճնշել կամ ալկարացուցանել զմարմինն, խստամբեր կեանս վարել. ՐԻՅԱԶԷԹ ԻԼԷ ՆԷՖՍԻՆԻ ԶԱՅԻՖ ԷԹՄԷՔ, ՐԻՅԱԶԷԹ ԷԹՄԷՔ: Թրմել, կակղել. ԸՍԼԱՄԱԳ, ԸՍԼԱՏՄԱԳ, ՍՈՒՅԱ ԳՕՄԱԳ, ԹԷՐՏԻՊ ԷԹՄԷՔ:

Macéron (ՄԱՍԷՌՕՆ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Machabées (ՄԱՔԱՊԷ) գ. ար. յոգ. Մակաբայեցիք, գիրք Մակաբայեցւոց:

Macha-mona (ՄԱՇԱ ՄՕՆԱ) գ. իգ. Ազգ ինչ դդմոյ:

Mâche (ՄԱՇ) գ. իգ. Բանջար ինչ. ՍԷԼԷՃԱՏ կամ ՍԱԼԱՏԱ ՃԻՆՍԻ:

Mâchecoulis կամ Mâchicoulis (ՄԱՇԸՔՈՒԼԻ կամ ՄԱՇԻՔՈՒԼԻ) գ. ար. Ծակ պատնշի:

Mâchefer (ՄԱՇՖԷՌ) գ. ար. Կղկղանք երկաթոյ. ՏԷՄԻՐ ՊՕՔՈՒ կամ ՏԸՇԽԸ:

Mâchelière (ՄԱՇԸԼԻԷՌ) ած. և գ. Սեղանատամունք, աղօրիք. ԱԶԸ ՏԻՇԻ, ԱԶԸ ՏԻՇ:

Mâchemoure (ՄԱՇՄՈՒՌ) գ. իգ. Կոտորակք պաքսիմատից նաւաստեաց:

Mâcher (ՄԱՇԷ) բ. ն. Ծամքել, ծամել. ՉԻՅՆԷՄԷՔ կամ ՉԷՅՆԷՄԷՔ, ՉԷՆԷՄԷՔ, ՄԱԶԶ ԷԹՄԷՔ: անյագ ուտել, մաշել:

Mâcheur, euse (ՄԱՇԷՕՌ, ԷՕԶ) գ. ար. և իգ. Ճաշակեր, որկորամոլ. ՉԷՅՆԷՅԻՃԻ, ՉՕՔ ԷԷՅԻՃԻ:

Machiavélique (ՄԱՔԻԱՎԷԼԻՔ) ած. Մաքիավելեան:

Machiavélisme (ՄԱՔԻԱՎԷԼԻՍՄ) գ. ար. Մաքիավէլեան օրէնք: խորամանկութիւն, նենգութիւն:

Machiavéliste (մաշիաւէլիսթ) գ. ար. Հետեւող կամ պաշտպան անիրաւ օրէնսդրութեան Մաքիավէլեայ Իտալացւոյ:

Machicatoire (մաշիքաթուառ) գ. ար. Դեղ ծամելի:

Machicot (մաշիքօ) գ. ար. Երգիչ, դասապետ:

Machinal, ale (մաշինալ) ած. Մեքենական (շարժումն). պի իխթիյար հարէքէթ:

Machinalement (մաշինալման) մակ. Մեքենայապէս. պի իխթիյար իլէ:

Machinateur (մաշինաթէօռ) գ. ար. Մեքենայող, դաւադիր, դարանագործ. տօլապ գուրուճու, մէքքեար:

Machination (մաշինասիօն) գ. իգ. Մեքենայք, դաւ, դաւադրութիւն. ղուրաղ, գափան, հիլէ, մէքիտէթ, տօլապ:

Machine (մաշին) գ. իգ. Մեքենայ, մեքենայ, մանգղիոն. ալէթ կամ ալաթ, մէնճէնիք, թէրթիպաթ, ախտարնըլըգ: մեքենայ ջրաբաշխական. տօլապ, տուլումպա: Հնարք, խորամանկութիւն. ֆէնտ, մարիֆէթ:

Machiner (մաշինէ՛) բ. ն. Մեքենայել, նիւթել, դարան գործել, դաւել. տօլապ էթմէք, տօլապ գուրմագ, խիլէ կամ ղուրաղ էթմէք, մէքր ու հիլէ էթմէք: Յղկել պղնձանակս կօշկաց:

Machiniste (մաշինիսթ) գ. ար. Գտակ մեքենայից կամ գործեաց. մէնճէնիքճի:

Machinoir (մաշինուառ) գ. ար. Յղկիչ գործի կօշկակարաց:

Mâchoire (մաշուառ) գ. իգ. Ծամելիք, ծնօտ. չէնէ, ախուրթ: ունելիք: ժանիք կամ ունելիք (հրացանի):

Mâchonner (մաշօնէ՛) բ. ն. Կրծել, ծամել դժուարաւ. զօր իլէ կամ եաւաշ իլէ չիյնէմէք:

Mâchurat (մաշիւռա) գ. ար. Որ մրոտէ զթուղթն տպագրութեան:

Mâchure (մաշիւռ) գ. իգ. Անպիտան խաւումն չուխայի:

Mâchurer (մաշիւռէ՛) բ. ն. Մրոտել, մրճոտել, աղտեղել. սիւահ քէօմիւր իլէ պուլաշտըրմագ: մրոտել զթուղթն տպագրութեան:

Macis (մասիս) գ. ար. Ներքին կեղև ընկուզի Հնդկաց. պէսպասէ:

Macle (մաքլ) գ. իգ. Բոյս ինչ ծովային. կէօլ քէսթանէսի: քար ինչ գունաւոր:

Macler (մաքլէ՛) բ. ն. Խառնել զնիւթս ապակւոյ:

Maçon (մասօն) գ. ար. Որմնադիր. էսքիճի, թիղլարճը կամ տուվարճը, համմամճը, պէննա:

Maçonnage (մասօնաժ) գ. ար. Որմնադրութիւն. տուվարճըլըգ:

Maçonner (մասօնէ՛) բ. ն. Որմել, ածել կամ շինել որմն, շինել քարամբ: վեր 'ի վերոյ գործել. տուվարճըլըգ էթմէք, իշլէմէք, տուվար չէքմէք, տուվարլամագ:

Maçonnerie (մասօնըրի) գ. իգ. Որմնածութիւն կամ որմածութիւն, որմն, շինուածք 'ի քարանց. տաշ տուվարը կամ պինասը, քէարկիր պինա:

Macouba (մաքուպա) գ. ար. Ծխախոտ վարդահոտ:

Macque (մաք) գ. իգ. Ուռն կակղիչ կտաւոյ. քէթէն թօքմաղը:

Macquer (մաքէ՛) բ. ն. Կակղել կամ հարկանել ուռամբ:

Macquerie (մաքըրի) գ. իգ. Օտար երակ 'ի հանքս քարանց:

Macreuse (մաքռէօզ) գ. իգ. Թռչուն ինչ ծովային. տէնիզ էօրտէյի:

Maculature (մաքիւլաթիւռ) գ. իգ. Թերթ թղթոյ արատաւոր: խոշոր կամ անպիտան թուղթ. լէքէլի քեաղըտ, սահիֆէ. չէյ սարմալին քեաղըտ:

Macule (մաքիւլ) գ. իգ. Բիծ, արատ, նիշ. լէքէ կամ լէքքէ:

Maculer (մաքիւլէ՛) բ. ն. Արատել, արատաւորել (զթուղթն). քեաղըտը լէքէլէմէք կամ պուլաշտըրմագ:

Madame, յոգ. **Mesdames** (մատամ, մէտամ) գ. իգ. Տիկին, բամբիշ. խաթուն, գատըն, պիպի:

Mademoiselle (մատմուազէլ) գ. իգ. Տիրուհի մանկամարդ, օրիորդ. գատընճըգ, խաթունճըգ, տուտու:

Madrague (մատռաք) գ. ար. Ուռկան մեծ ձկնորսաց:

Madré, ée (մատռէ՛) ած. Պիսակ, խայտափիտ, պիսակախայտ, երփն երփն: խորամանկ, ճարտար. ալաճա, պէնէք պէնէք. գուռնազ, տիլպ, հիլէքեար:

Madrenague (մատռընաք) գ. իգ. Կտաւ ինչ այլայլախառն:

Madrépore (մատռէփօռ) գ. ար. Բոյս ինչ ծովային:

Madrier (մատռիէ՛) գ. ար. Սեղանատախտակ, տախտակ մեծ. իրի կամ գալըն թախթա, քէրասթէ:

Madrigal (մատռիկալ) գ. ար. Բանաստեղծութիւն ինչ համառօտ և զուարճալի:

Madrure (մատռիւռ) գ. իգ. Պիսակ մորթոյ անասնոց: երակ երփներանգ փայտից. ալաճա պէնէքլի տամարլար:

Maestral (մաէսթռալ) գ. ար. Հողմն հիւսիսային արևմտեան:

Maflé, ée (մաֆլէ՛) ած. և գ. Մեծայտն, գիրապարար. ապլագ եիւզլիւ:

Magasin (մակազէն) գ. ար. Շտեմարանոց, տուն վաճառաց. մաղազէն, մաղազա:

Magasinage (մակազինաժ) գ. ար. Ժամանակ մնալոյ վաճառաց 'ի շտեմարանի:

Magasinier (մակազինիէ՛) գ. ար. Շտեմարանապետ, պահապան կամ պետ տանն վաճառաց. մաղազէն պէքճիսի կամ էմինի:

Magdaléon (մակտալէօն) գ. ար. Գլանակ սպեղանեաց:

Mage (մաժ) գ. ար. Մոգ (Պարսից). Մէճուսի, մուղէփ, մուղէղ:

Mage կամ Maje (մաժ) ած. Պետ, իշխան:

Magicien, enne (մաժիսիէն) գ. ար. և իգ. Մոգ, կախարդ, դիւթ, կախարդ. սըհըրպազ, պիւյիւճիւ, պուղուճու, ճատու, սահըր, քէօզ պաղըճը:

Magie (մաժի) գ. իգ. Մոգութիւն, դիւթութիւն, կախարդութիւն. սըհըր, սըհըրլըք, սըհըրպազլըք, պիւյիւ կամ պուղու, ճատըլըք, պիւյիւճիւլիւք:

Magique (մաժիք) ած. Մոգական, դիւթական. ճատըյա մախսուս, սահիրի:

Magisme (մաժիսմ) գ. ար. Օրէնք մոգաց կամ Պարսից, մոգութիւն, կրակապաշտութիւն. Մէճուսիյէթ, ատէշփէրէսթլիք:

Magister (մաժիսթէռ) գ. ար. Վարժապետ ('ի գեղջ. է բառ Լատին). քէօյ մէքթէպինին խօճասը:

Magistère (մաժիսթէռ) գ. ար. Մագիստրոսութիւն: բժշկական փոշի մանրամաղ:

Magistral, ale (մաժիսթրալ) ած. Վարժապետական, մագիստրոսական, վարժապետի, իշխանական. Ունֆի, խօճա կիպի, մաղրուր:

Magistralement (մաժիսթրալման) մակ. Վարժապետաբար, իշխանաբար. Ունֆ իլէ, հաքիմանէ, թէքէպպիւրլիւ իլէ:

Magistrat (մաժիսթրա) գ. ար. Դատաւոր, իշխան. հաքիմ, զապիթ, էհլի մանսըպ, այան:

Magistrature (մաժիսթրաթիւռ) գ. իգ. Դատաւորութիւն, իշխանութիւն, պաշտօն կամ իշխանութիւն ատենակալաց. զապիթ կամ հաքիմ փայէսի կամ մանսըպը: Դատաւորք, ատենակալք. Իւլէմա, հիւքքեամ, զապիթլէր, այանի:

Magma (մակմա) գ. ար. Դիրտ, մրուր:

Magnanime (մանեանիմ) ած. Մեծամիտ, մեծահոգի, մեծանձն, վեհանձն. պիւյիւք կէօնիւլլիւ կամ եիւրէքլի, ղայրէթլի, շէճաաթլը:

Magnanimement (մանեանիմման) մակ. Մեծասրտութեամբ, մեծանձնութեամբ, արիաբար. կէօնիւլ պիւյիւքլիւյիւ իլէ, ղայրէթ իլէ, շէճաաթ իլէ:

Magnanimité (մանեանիմիթէ) գ. իգ. Մեծասրտութիւն, մեծանձնութիւն, վեհանձնութիւն. կէօնիւլ պիւյիւքլիւյիւ, ղայրէթ, շէճաաթ, կէնիշ, պիւյիւք եիւրէքլիք:

Magnès arsenical (մանիէս արսընիքալ) գ. ար. Բաղադրութիւն ինչ բժշկական:

Magnésie (մանիէզի) գ. իգ. Փոշի ինչ բժշկական բորակախառն. Քէօջէրլիլէ կայմաղը:

Magnétique (մանիէթիք) ած. Մագնիսեան, մագնիսական. մըգնաթըսլը, մըգնաթըսէ թայըր կամ մէնսուպ:

Magnétiser (մանիէթիզէ) բ. ն. Հանել կամ տալ զմագնիսեան զօրութիւն, մագնիսացուցանել:

Magnétisme (մանիէթիսմ) գ. ար. Մագնիսեան զօրութիւն. մըգնաթըս գուվվէթի կամ խասսիյէթի:

Magnettes (մանիէթ) գ. իգ. յոգ. Կտաւք Հոլանդիոյ:

Magnificat (մակնիֆիքաթ) գ. ար. Մեծացուսցէ (երգ):

Magnificence (մանեֆիսանս) գ. իգ. Մեծագործութիւն, շքեղութիւն, պայծառութիւն: մեծածախ գործք կամ հանդէս. ազամէթ, ուլուլուք, փարաթ, սալթանաթ:

Magnifier (մանեֆիֆիէ) բ. ն. Մեծացուցանել, բարձր առնել, գովել զԱստուած:

Magnifique (մանեֆիք) ած. Մեծաշուք, երևելի, բազմածախ, պայծառ, շքեղ: բազմաբաշխ, առատաձեռն, վեհ, գերազանց. ազամէթլի, ուլու, իզզէթլի, ռիֆաթլը, էքրէմ, ազէմ, սալթանաթլը:

Magnifiquement (մանեֆիքման) մակ. Մեծագործութեամբ, շքեղ հանդիսիւ, ճոխաբար. փարաթ իլէ, ազամէթ իլէ:

Magnolie (մանեօլի) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Magot (մակօ) գ. ար. Կապիկ մեծ. պիւյիւք մայմուն: անձն տգեղ և կոպտատարազ. չիրքին ադէմ: այլանդակ ձև: գանձ ծածկեալ:

Mahaleb (մահալէպ), տես Bois de Sainte Lucie.

Mahométan, ane (մահօմէթան) գ. և ած. Մահմետական. Միւսլիման կամ միւսիւլման, մուհամմէտի, իսլամ, միւսլիմ:

Mahométisme (մահօմէթիսմ) գ. ար. Մահմետականութիւն, մահմետական աղանդ. իսլամ: մահմետական ազգ. իւմմէթի մուհամմէտ:

Mahonne (մահօն) գ. իգ. Ցռկանաւ Տաճկաց. մաւնա:

Mahot (մահօթ) գ. ար. Թռչուն ինչ:

Mahouts (մահութ) գ. ար. յոգ. Ասուի Գաղղիոյ և Անգղիոյ:

Mahute (մահիւթ) գ. իգ. Թև որսորդ թռչնոց:

Mai (մէ) գ. ար. Մայիս (ամիս). մայիս, մայըս, այար: ծառատունկք մայիս ամսոյ: յատակ մամլոյ: Ճախարակ ինչ:

Mai կամ Mée (մէ) գ. ար. Գործի ինչ:

Maidan (մէտան) գ. ար. Հրապարակ. մէյտան (է բառ Տաճկաց):

Maie (մէ) գ. իգ. Տաշտ խմորոյ. խամուր կամ էքմէք թէքնէսի:

Maïeur (մայէօռ) գ. ար. Նախարար:

Maigre (մէկռ) ած. Նիհար, աղազուն, հիւծեալ, վտիտ, անբեր, արուդ, ցամաք, սակաւ, դոյզն. արըգ, նահիֆ, զապուն, ըլղար, խըրա: Viande maigre, միս ցամաք. եաղը օլմայան էթ: Jour maigre, օր պահոց, պահք. օրուճ կիւնիւ:

Maigre (մէկռ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու:

Maigrelet, ette (մէկռըլէ, էթ) ած. Փոքր մի վտիտ կամ ցամաք. զապունճա:

Maigrement (մէկռըման) մակ. Ցամաքութեամբ, ճշդիւ, դոյզն ինչ. Գըլլէթ իլէ, միսքինլիք իլէ, ազ շէյ իլէ, փէրհիզանէ:

Maigret, ette (մէկրէ, էթ) ած. *Փոքր մի վտիտ կամ ցամաք.* զայըֆճա:

Maigreur (մէկրէօր) գ. ար. *Նիհարութիւն, վտտութիւն, ցամաքութիւն.* արըգլըգ, խըրալըգ, զայըֆլըգ, նահաֆէթ:

Maigrir (մէկրիր) չ. ն. *Հիւծիլ, հաշիլ, ծիւրիլ, վտտիլ, նիհարանալ.* արըգլանմագ, լաղար կամ արըգ օլմագ, խըրալանմագ, զայիֆ կամ նահիֆ օլմագ:

Mail (մայլ) գ. ար. *Լախտ խաղալիկ: լախտախաղութիւն կամ գնտակախաղութիւն: տեղի լախտախաղութեան.* տօգմագ, չէվկեան:

Maille (մայլ) գ. իգ. *Օղ վերուից կամ շղթայից, հիւսուած.* իփլիք խալգալար, ալ չէօզլիւ, հալգա կամ խալգա: *դանակ, փող, նաքարակիտ.* ֆուլ, մանղըր: *բիծ կամ նիշ 'ի բիբն աչաց.* ագ, գուրհադ:

Mailler (մայլէ') չ. ն. *Զինել վերուիւք զորսորդ շունս:* Maillé, ée, *զինեալ վերուիւք:* Perdrix maillée, *կաքաւ խայտաբղետ.* ալաճա քէքլիք:

Maillet (մայլէ') գ. ար. *Թակ, ուռն մեծ փայտեղէն.* տօգմագ:

Mailletage (մայլէթաժ) գ. ար. *Տախտակամած նաւու երկաթագամ:*

Mailleter (մայլըթէ') չ. ն. *Երկաթագամ պատել զտախտակամած նաւուն:*

Mailloche (մայլօշ) գ. իգ. *Ուռն մեծ փայտեղէն.* պիւյիւք տօգմագ:

Maillot (մայլօ) գ. ար. *Խանձարուրք տղայոց.* գունդագ կամ գօնդագ:

Maillure (մայլիւր) գ. իգ. *Պիսակ կամ խայտ թեւոց թռչնոց:*

Main (մէն) գ. իգ. *Ձեռն.* էլ, էլէ, փէնճէ: *իշխանութիւն, կարողութիւն.* գուտրէթ, իգթիտար: *ձեռնագիր.* էլ եազըսը, խատտ: *ունելիք կամ ճանկ պարանի ջրհորոյն.* չէնկէլ, գանճա: Main de justice, *գաւազան արքայական:* Main de papier, *պուրակ թղթոց, քսան և հինգ թերթք թղթոց 'ի միասին.* պիր տէստէ քեաղըտ, եիրմի պէշ եափրագ կամ վարագ: Cheval de main, *ձի աստպատանիկ.* եէտէկ: De longue main, *'ի վաղուց.* չօգտան:

Main-d'oeuvre (մէն տէօվըր) գ. իգ. *Ձեռագործք.* էլ իշի:

Main-forte (մէն ֆօրթ) գ. իգ. *Նպաստ, օգնութիւն.* եարտըմ:

Main-levée (մէն լըվէ') գ. իգ. *Իշխանութիւն կամ հրաման ընկալեալ 'ի դատաւորէ.* ճա՛րի էէփ, հէ՛ֆֆի էէփ:

Main-mise (մէն միզ) գ. իգ. *Արկանելն ձեռն, ըմբռնումն.* էլ գօյմա, տուտմա:

Main-mortable (մէն մօրթապըլ) ած. *Խափանեալ կամ անշահաբեր ընչից:*

Main-morte (մէն մօրթ) գ. իգ. *Խափանեալ կամ անդարձ ինչք 'ի ձեռս եկեղեցականաց (մեռեալ ձեռն):*

Maint, mainte (մէն, մէնթ) ած. *Բազում, շատ.* չօգ, խայլը: Maintes fois, *բազում անգամ, յաճախ, ստէպ.* չօգ քէրրէ, տէֆաթ իլէ, քէրրաթ, տէֆաթ:

Maintenant (մէնթնան) մակ. *Այժմ, արդ, զարդիս.* շիմտի, շիմտիքի հալտէ, հալա:

Maintenir (մէնթնիր) չ. ար. *Պահել, պահպանել, ունել: պնդել, հաստատել.* սագլամագ, սիանէթ էթմէք, տուտմագ. մուգավէմէթ էթմէք: Se maintenir, չ. յ. *կալ մնալ, հաստատիլ.* տուրմագ:

Maintenue (մէնթնիւ) գ. իգ. *Հաստատութիւն, վաւերութիւն.* իբգա:

Maintien (մէնթիէն) գ. ար. *Պահպանութիւն, զգուշութիւն.* հըֆզ, սագլայըշ, սագլամա, սիանէթ, րիայէթ: *տեսիլ դիմաց, կերպարանք.* պէնզ, չէհրէ, վազ, քէօսթէրիշ:

Maire (մէր) գ. ար. *Իշխան քաղաքի, քաղաքապետ, նախարար.* պիր շէհիրին պաշ այանը:

Mairie (մէրի) գ. իգ. *Քաղաքապետութիւն, իշխանութիւն քաղաքի, նախարարութիւն.* պաշ այան մանսըպը: *ապարանք կամ տեան քաղաքապետի.* պաշ այանըն գօնաղը կամ գափուսու:

Mais (մէ) շաղկ. *Այլ, բայց, սակայն, այլ սակայն, բայց սակայն.* ամմա, լաքին, մէյէր:

Maïs (մաիս) գ. ար. *Եգիպտացորեան.* մըսըր պուղտայը:

Maison (մէզօն) գ. իգ. *Տուն, բնակարան, գերդաստան, ընտանիք տան: զարմ, տոհմ, ազգ, ազգատոհմ.* էվ, պէյթ, տար, խանէ. էվ պարգ, խանիման, այալ, հարէմ. խանէտան, սօյ, ալ, օճագ, էթպա:

Maisonnée (մէզօնէ') գ. իգ. *Բնակիչք կամ ընտանիք տան.* էվ պարգ, էհլի այալ:

Maisonnette (մէզօնէթ) գ. իգ. *Տուն փոքրիկ, խրճիթ.* էվճիք, էվճիյէզ:

Maître (մէթր) գ. իգ. *Տէր, իշխան, պետ, գլխաւոր, մեծ.* աղա, էֆէնտի, չէլէպի, սահիպ, պույուրուճու, հիւքմ էտիճի, հաքիմ, սուլթան, շահիտ, թաճէր: *վարժապետ, վարդապետ, ուսուցիչ.* մուալլիմ, խօճա, ուսթա, ուսթադ: *Ճարտար, արուեստագէտ, հմուտ, ներհուն, քաջագէտ.* պիլէն, ուսթա, ալիմ, վագըֆ, էհլի վուգուֆ, շայէստէ օգումուշ:

Maîtresse (մէթրէս) գ. իգ. *Տիկին, իշխեցող.* սահիպէ, գատընճըգ, խանըմ: *վարդապետուհի, ուսուցիչ.* խօճա կամ մուալլիմ գարը, ալիմէ կամ ալմէ: *տարփաւոր, տարփածու.* մաշուգա, եավուգլու, սէվկիլի:

Maîtrise (մէթրիզ) գ. իգ. *Ճարտարութիւն, արուեստագիտութիւն.* ուսթալըգ, ուսթադլըգ:

Maitriser (մէթրիզէ') չ. ն. *Իշխել, տիրել, տիրապետել, վարել իշխանաբար, նուաճել.* զապտ էթմէք, զապտըմա ալմագ:

Majesté (մաժէսթէ') գ. իգ. *Վեհափառութիւն, շքեղութիւն, վայելչութիւն: մեծվայելչութիւնն Աստուծոյ, բարձրեալն.* վագար, ուլուլուգ, ազամէթ, հաշմէթ, մէհապէթ, հէյպէթ, շէվքէթ, ճէլալէթ: *Մեծափառութիւն (է պատուանուն կայսերաց, թագաւորաց և թագուհեաց)*: Sa Majesté le roi de France, *մեծափառութիւն արքային, կամ մեծափառ արքայն Գաղղիացւոց*. հաշմէթլի ֆրանսէ բատիշահը հազրէթլէրի կամ ճէնապլէրի:

Majestueusement (մաժէսթիւէօզման) մկ. *Վեհափառութեամբ, շքեղապանծ*. սալթանաթ իլէ, վագարէթ իլէ, հաշմէթ իլէ:

Majestueux, euse (մաժէսթիւէօ, էօզ) ած. *Վեհափառ, մեծափառ, օգոստափառ, վեհ, վսեմական, շքեղ*. էհլի վագար, հաշմէթլի, մէհապէթլի, շէվքէթլի, ազամէթլի, հէյպէթլի, ճէլալէթլի:

Majeur, euse (մաժէօռ, էօզ) գ. և ած. *Մեծացեալ, հասեալ յարբունս, ազատ յիշխանութենէ այլոց ըստ օրինաց*. պալիղ, պալիղ հատտինէ էրիշմիշ յիյիթ, պալիղա: *Մեծ, կարևոր, երևելի*. պիւյիւք, մուհիմմ:

Majeure (մաժէօռ) գ. իգ. *Մեծագոյն նախադասութիւն՝ի հաւաքաբանութեան: խնդիր ինչ աստուածաբանական*:

Major (մաժօռ) գ. և ած. *Պետ, հրամանատար (զինուորաց)*:

Majordome (մաժօռտօմ) գ. ար. *Հազարապետ տան (արքայի), տաճարապետ*:

Majorité (մաժօռիտէ) գ. իգ. *Մեծութիւն հասակի, երիցութիւն, աւագութիւն, հասակ ազատութեան յիշխանութենէ այլոց ըստ օրինաց*. պուլուղիյէթ, ռիւշտիյէթ կամ ռիւշտէթ: *պետութիւն զինուորական, հրամանատարութիւն*:

Majuscule (մաժիւսքիւլ) ած. և գ. *Գլխագիր, գլխագիր տառ*. պիւյիւք, պիւյիւք հարֆ:

Maki (մաքի) գ. ար. *Չորքոտանի ինչ*:

Mal, ale (մալ) ած. *Չար, վատթար*. ֆէնա, քէմ, էշէրր, քէօթիւ, էշրամալ:

Mal (մալ) գ. ար. *Չար, չարութիւն, չարիք*. ֆէնալըգ, քէմլիք, քէօթիւլիւք, էշրամալըգ, ֆէնա, շէռ, շէրր: *Հիւանդութիւն, ախտ, ցաւ*. աղրը, ակը, ուրը, ճէֆա, դէրթ, ռէնճ: *Վնաս, աղէտ, թշուառութիւն, վիշտ, նեղութիւն, վտանգ*. զարար, զիյան, քէմլիք, զահմէթ, նօգսան: *բամբասանք, չարախօսութիւն*. իարամազ կամ ֆէնա սէօզ, ղայպէթ, դիլ ուզատմալըգ, շէդանիկրամալըգ: *մոլութիւն, ոճիր, մեղք, յանցանք*. կիւնահ, խադա, էշիրր, գուսուր, սուչ: յոգ. Maux. Faire mal, *չարիս գործել*. քէմ՝ քէմլիք կամ էշրամալ իշ էթմէք: Causer du mal, *վնաս գործել կամ հասուցանել*. զարար կէթիրմէք, զարար էթմէք, զարար դօգունդուրմագ, նօգսան կէթիրմէք: Il n'y pas de mal, *չիք ինչ վնաս*. զարար եօգ: Dire du mal, *չարախօսել, բամբասել*. ղայպէթ էթմէք, դիլլէմէք, ադըն չէքմէք, շէդանիկրամալըգ էթմէք: Faire le mal, *չար գործել, մեղանչել, յանցանել*. խադա կամ կիւնահ էթմէք: Quel mal ai-je fait? *զինչ մեղայ, զինչ յանցանք են իմ*. կիւնահըմ կամ սուչում նէ՛ դիր: Faire mal, *ոչ բարւոք կամ չարաչար գործել*. ֆէնա իշլէմէք:

Malabattre (մալապաթռ) գ. իգ. *Տերև ինչ բժշկական*:

Malacaderme (մալաքատէռմ) ած. *Փափկամաշկ, փափկամորթ*:

Malachite (մալաշիթ) գ. իգ. *Վէմ ինչ*:

Malacie (մալասի) գ. իգ. *Քաղց անհնարին*:

Malacoïde (մալաքօիտ) գ. իգ. *Բոյս ինչ մոլոշանման*:

Malactique (մալաքթիք) ած. և գ. *Կակղացուցիչ (դեղ)*:

Malade (մալատ) ած. և գ. *Ախտացեալ, հիւանդ, տկար, խօթացեալ*. խասթա, խասթա օլան, սայրը, մարըզ, նախօշ, քէյֆսիզ:

Maladie (մալատի) գ. իգ. *Հիւանդութիւն, ախտ, ցաւ, խօթութիւն, տկարութիւն*. խասթալըգ, սայրըլըգ, մարազ, քէյֆսիզլիք, իլլէթ, ռէնճ, զահմէթ: *կիրք, ախտակրութիւն, անկարգ յօժարութիւն*. սէվտա, դիվանէլիք. գաւզէթ, դէրդ: Maladie contagieuse, *ժանտախտ, ախտ փոխադրական կամ տարափոխիկ*. ուլաշգան մարազ, ալլըզան խասթալըգ: Maladie vénérienne, *գաղղիական ախտ*. ֆիրէնկ մարազը՝ զահմէթի կամ ուսալըգ:

Maladif, ive (մալատիֆ, իվ) ած. *Խօթագին, վատառողջ*. մարազլը, հասթա միզաճ:

Maladrerie (մալատռըռի) գ. իգ. *Ուրկանոց (ըստ նախնեաց)*. ճիւզամլըլարըն դիմար խանէսի:

Mal-adresse (մալ ատռէս) գ. իգ. *Անյաջողակութիւն, անյարմարութիւն, անպատշաճութիւն, անտեղութիւն, անվայելչութիւն*. գապիլիյէթսիզլիք, մէհարէթսիզլիք, էօլմամագ հարէքէթ, իթիպսըզլըգ:

Mal-adroit, oite (մալատռօա, օաթ) ած. և գ. *Անյարմար, անհեթեթ, բիրտ, անպայ, անդէպ, անվայելուչ*. գապիլիյէթսիզ, նագապիլ, նամիւնասիպ, իթիպսըզ:

Mal-adroitement (մալ ատռօաթման) մկ. *Անհեթեթս, շինականագոյնս, ագխտաբար*. էօլմամագ հարէքէթ իլէ:

Malagme (մալակմ) գ. ար. *Ազգ ինչ սպեղանեաց*:

Malaguette (մալակէթ) գ. ար. *Ազգ ինչ պղպեղի*:

Malai (մալէ) գ. ար. *Ընտիր բարբառ Հնդկաց*:

Mal-aise (մալէզ) գ. ար. *Դժուարութիւն, նեղութիւն, վիշտ, ձանձրութիւն*. միհնէթ, մէշագգաթ, կիւճլիւք, քէյֆսիզլիք, ռահաթսըզլըգ, նախօշլուգ, մուզայագա:

Mal-aisé, ée (մալ էզէ) ած. *Դժուարին, տաժանական, տաժանակիր, տագնապեալ, նեղեալ, անընդել, անձեռնհաս*. չէթին, մուզայագա չէքէն, մէշագգաթլը:

Mal-aisément (մալէզէման) մկ. *Դժուարաւ, հազիւ, բազում նեղութեամբ, տառապանօք*. կիւճ իլէ:

Malandres (մալանտռ) գ. իգ. յոգ. *Ախտ*

ինչ կամ ճեղքուած սրունից ձիոյ. ատըն այաղընտէ կէլէն եարալըգ: *բորբոս փայտի:*

Malandreux, euse (մալանտրէօ, էօզ) ած. *Բորբոսեալ, արատաւոր (փայտ):*

Mal-à-propos (մալ ա բռօբօ) մակ. *Յանդէպ ժամու, 'ի տարաժամու.* վագըթսըզ զէմանտէ:

Malapre (մալաբրը) գ. ար. *Որ դժուարաւ ընթեռնու (գրաշար):*

Malart (մալառ) գ. ար. *Արու սագ վայրի.* եապանի էրքէք գազ:

Malate (մալատ) գ. ար. *Բաղադրութիւն ինչ աղի (ըստ քիմիականաց):*

Mal-avisé, ée (մալ ավիզէ) ած. և գ. *Անզգոյշ, անխոհեմ, անհանճար.* պի խապէր. ղաֆիլ, իշտէն վէ աքըպէթէն ղաֆիլ:

Malaxer (մալաքսէ) բ. ն. *Թրմել զդեղորայս:*

Mal-bâti, ie (մալ պատի) ած. և գ. *Տգեղ, անհեթեթ, կոպտատարազ.* անատարըզ, ղուրաֆէթսիզ, խօշլանմայըզ:

Mal-content, ente (մալ քօնտան, անտ) ած. *Տժգոհ, ոչ շատացեալ, տխուր, տրտում.* խօշնուտ օլմայան:

Mâle (մալ) գ. ար. և ած. *Արու, արական.* էրքէք, ղէքէր: *այրական, առնական, արիական, քաջ.* էրքէք, էիյիթ, էրէ մախսուս կամ մէնսուպ:

Malebeste *կամ* Malebet (մալպէստ, մալպէ) գ. ար. *Տապար ինչ:*

Malebête (մալպէտ) գ. իգ. *Վնասակար, զգուշալի.* ֆէնա կամ չիրքէթ քիմաէ:

Malédiction (մալէտիքսիօն) գ. իգ. *Անէծք, նզովք.* լանէթ, պէտ տուա, պիլէնճ:

Malefaim (մալֆէն) գ. իգ. *Քաղց անհնարին.* ճօք իւլ քէլպ:

Maléfice (մալէֆիս) գ. ար. *Չարութիւն, չարիք, անզգամութիւն: դեղատուութիւն, կախարդանք, դիւթութիւն.* պէտքէարլըգ, եարամազլըգ. սըհըր, ճատըլըգ, զէհիրլէմէ, պիւյիւ էտմէ:

Maléficié, ée (մալէֆիսիէ) ած. *Ախտաժէտ, վատառողջ:*

Maléfique (մալէֆիք) ած. *Չար, ժանտ, վնասակար (մոլորակ՝ ըստ ախտարաց):*

Malencontre (մալանքօնտրը) գ. իգ. *Աղէտք, թշուառութիւն, արկած, չարիք, ձախորդութիւն (է բառ վաղեմի).* ուղուրսըզլըգ. պէլա:

Malencontreusement (մալանքօնտրէօզման) մակ. *Դժբախտութեամբ, ձախողակի (է բառ վաղեմի):*

Malencontreux, euse (մալանքօնտրէօ, էօզ) ած. *Դժբախտ, թշուառ, թշուառական: ձախող, չարագուշակ.* ուղուրսըզ:

Mal-engin (մալ անժէն) գ. ար. *Խաբէութիւն, պատրանք (է բառ վաղեմի):*

Mal-en-point (մալ ան բուէն) ած. *Թշուառ, տառապեալ, ախտաժէտ.* ֆէնա հալտէ:

Mal-entendu (մալ անտանտիւ) գ. ար. *Հոմանումբառ, թիւր իմաստ: վրիպակ, սխալումն.* եանլըշ անլամա, եանլըշ:

Malenuit (մալընիւի) գ. իգ. *Գիշեր անքուն կամ ցաւագին:*

Malepeste (մալփէսթ) գ. իգ. *Ազգ ինչ անիծից:*

Mal-être (մալ էտրը) գ. ար. *Ախտ ցաւոց, հիւանդութիւն, խօթութիւն, տկարութիւն.* քէյֆսիզլիք, քէյֆի եէրինտէ օլմամա:

Male-rage (մալ ռաժ) գ. իգ. *Կատաղութի, մոլեգնութիւն: անհնարին ցանկութիւն:*

Malévole (մալէվօլ) ած. *Չարասէր, չարակամ (սակ ընդ կատակս):*

Mal-facon (մալ ֆասօն) գ. իգ. *Վրիպակ, թերութիւն, սխալանք.* այըպ, էքսիքլիք: *Նենգութիւն, չարութիւն, չարամտութիւն.* հիլէ:

Malfaiteur (մալֆէտէօռ) գ. ար. *Չարագործ, վնասակար.* եարամազ, ասըլաճագ, էհլի ֆէսատ:

Mal-faire (մալ ֆէռ) բ. չ. *Չարիս գործել, վնաս առնել.* քէմ կամ քէմլիք էտմէք, եարամազլըգ կամ եարամազ իշ էտմէք, զարար կամ ճէֆա էտմէք:

Mal-faisance (մալ ֆըզանս) գ. իգ. *Չարագործութիւն, չարութիւն, անզգամութիւն.* եարամազլըգ, ալչագլըգ:

Mal-faisant, ante (մալ ֆըզան, անտ) ած. *Չարագործ, չարասէր: չար, վնասակար.* զիյանքէար, պէտքէար, ճէֆաքէար, եարամազ, ֆէնալըգ էտէն:

Mal-famé, ée (մալ ֆամէ) ած. *Վատահամբաւ, վատանուն.* պէտ նամլը:

Mal-fait, te (մալֆէ, էտ) ած. *Տգեղ, անհեթեթ, անյարմար.* ֆէնա եափըլմըշ կամ իշլէնմիշ, գալըպսըզ, չիրքին, պիչիմսիզ:

Mal-gracieusement (մալ կռասիէօզման) մակ. *Տմարդութեամբ, չինականագոյնս, բռնաբար.* լուտֆսըզլըգ իլէ:

Mal-gracieux, euse (մալ կռասիէօ, էօզ) ած. *Տմարդի, բիրտ, անոպայ.* լուտֆսըզ, խօյրատ:

Malgré (մալկռէ) նխ. *Ակամայ, յոչ կամաց, բռնի.* կէօնիւլսիւզ, իստէմէյէրէք, պիլզարուրէ, ռաղմինէ, նիապէթինէ: *բայց. բայց սակայն, 'ի վերայ այսր ամենայնի.* կէրչէք դի, պու ճիւմլէ իլէ:

Mal-habile (մալ աբիլ) ած. *Տգէտ, անվարժ, անտեղեակ: անյարմար, անձեռնհաս, անբաւական.* մարիֆէթսիզ, աճէմի, վուգուֆսըզ, ալըշմամըշ:

Malhabilité (մալաբիլիտէ) գ. իգ. *Անբաւականութիւն, անյարմարութիւն, տգիտութիւն.* աճէմիլիք, պիլմէզլիք, պի վուգուֆլուգ:

Malherbe (մալէռպ) գ. իգ. *Բոյս ինչ հոտաւէտ:*

Malheur (մալէօռ) գ. ար. *Թշուառութի, աղէտք, ձախողակ ելք, տառապանք, նեղութիւն.* տալիհսիզլիք, պէլա, պէտ պախտլըգ, մաքիպէտ, աֆէթ, միհնէթ, ուղուրսըզլուգ:

Malheur, Մջ. Վա՜յ, եղո՜ւկ, աւա՜ղ. վայ: վա՜յ քեզ. վայ սանա, վայ պաշըմա:

Malheureusement (մալէօռէօզման) մակ. Դժբախտութեամբ, թշուառաբար. ուղուրսըզլըգ իլէ, տալիհսիզլիք իլէ: աւա՜ղ զի. վայ քի, եազըգ քի:

Malheureux, euse (մալէօռէօ, էօզ) ած. և գ. Թշուառ, ողորմելի, տառապեալ, հէք, թշուառական. զավալլը, ֆագիր, միսքին, տալիհսիզ, գատասըզ, ուղուրսըզ, պէտ պախտ: Ձախող, չար, չարագուշակ. մուսիպէտլի, մէտէմլի: գծուծ, անարգ, անպիտան. ալչագ, հիւրմէտսիզ, հագիր, նաքէս: չարեացպարտ, անօրէն, ժանտաժուտ, չարագործ. եարամազ, էհլի ֆէսատ:

Mal-honnête (մալ օնէտ) ած. և գ. Չար, անզգամ, անպիտան, անվայելուչ, անպարկեշտ, անարժան. էտէպսիզ, արսըզ, պի էտէպ, խոյրատ, մուրտար, ֆահիշ, եագըշմազ:

Mal-honnêtement (մալ օնէտման) մակ. Անվայելուչս, ամարդութեամբ, յանդէպս, հեգութեամբ. ըրզա մուղայիր, էտէպսիզլիք իլէ, արսըզլըգ իլէ, պի էտէպանէ:

Mal-honnêteté (մալօնէտտէ՛) գ. իգ. Տմարդութիւն, բրտութիւն, անպատշաճութիւն. էտէպսիզլիք, պի էտէպլիք, խոյրատլըգ, քիւստախլըգ:

Malice (մալիս) գ. իգ. Չարութիւն, չարախոհութիւն, թիւրութիւն, մեղք, անօրէնութիւն, ոխ, եղեռն. եարամազլըգ, մաքրօյունագ, ֆիտնէ, ճիրքէնլիք, քէօտիւլիւք, քէմլիք, գալլաշլըգ, շէյտանլըգ: խորամանկութիւն, նենգութիւն, անզգամութիւն. հիլէ, հիլէքեարլըգ:

Malicieusement (մալիսիէօզման) մակ. Չարութեամբ, նենգաւ, խորամանկութեամբ. քէմլիյ իլէ, գալլաշլըգ իլէ, շիրրէտլիք իլէ, պէտ գաստ իլէ, պիգաստը շէրր իլէ, շիրրէտէն: ընդ կատակս. լատիֆէ էյլէնէրէք:

Malicieux, euse (մալիսիէօ, էօզ) մակ. Չար, խորամանկ, նենգաւոր. ֆիտնէլի, ֆիտնէճի, եարամազ, քէօտիւ, գալլաշ, շէյրէք, շիրրէտ:

Malicorium (մալիքօռիօմ) գ. ար. Կեղև նռան:

Malignement (մալինյըման) մակ. Չարամտութեամբ, նենգաւ, չարութեամբ. քէմլիյ իլէ, շիրրէտէն:

Malignité (մալինյիտէ՛) գ. իգ. Չարաբարութիւն, չարախոհութիւն, չարակամութի̅, չարիք. Վնաս. քէմլիք, ֆէնալըգ, շէրր, շուրուր:

Malin, igne (մալէն, ինյը) ած. Չարասէր, չարամիտ, չարակամ, չար: յաշաղկոտ: Վնասակար, մահաբեր. պէտ գասըլ. շէրիր, քէմ, եարամազ, շէյտան, գալլաշ. պէտ էսէր, զարարլը:

Maline (մալին) գ. իգ. Մակընթացութի̅ մեծ ծովու:

Malingre (մալէնկռ) ած. Նորոգ ապաքինեալ. նիհար, տկար, վատառողջ. մարազլը, մարիզ, զապուն, խաստա միզաճ:

Mal-intentionné, ée (մալ էնտանսիօնէ՛) ած. և գ. Չարամիտ, չարիմաց, չարակամ. պէտ գասըլը, պէտ խահ, ղարազլը, ֆէնա ֆիքիրլի:

Malique (մալիք) ած. Համեալ՝ի խնձորոյ (թթու):

Malitorne (մալիթօռն) ած. Անհեթեթ, խեղաթիւր:

Mal-jugé (մալ ժիւժէ՛) գ. ար. Վրիպակ դատաւորի:

Mallard (մալառ) գ. ար. Յեսանաքար. պիլէյի տաշը:

Malle (մալ) գ. իգ. Արկղ: սապատ, պայուսակ. սանտըգ, գումաշ սանտըղը. խուրճ. ճամէտան:

Malléabilité (մալէ՛ապիլիտէ՛) գ. իգ. Լինելն կռանելի, ծաւալականութիւն. լիանէտ:

Malléable (մալէ՛ապլ) ած. Կռանելի, ծաւալական. չէքիլիճ ուզանըր, տէլէնլիճ, լէյին:

Malle-molle (մալ մօլ) գ. իգ. Կտաւ նրբանիւթ:

Malléomothe (մալէօմօթ) գ. ար. Թուփ ինչ:

Malléole (մալլէ՛օլ) գ. իգ. Կոճ ոտից. տօփուգ:

Mallette (մալէտ) գ. իգ. Արկղիկ, տապանակ. սանտըգճըգ, սանտըգճա:

Malletier (մալտիէ՛) գ. ար. Արկղագործ, պայուսակագործ. սանտըգճը:

Mallier (մալիէ՛) գ. ար. Ձի արկղակիր կամ պայուսակաբարձ. սանտըգ կէօտիւրէն պէյկիր:

Mal-mener (մալ մընէ՛) բ. ն. Հարկանել չարաչար, տանջել, տառապեցուցանել, խստիւ վարիլ ընդ., զզուել. ճէֆա էտմէք, ինճիտմէք:

Malmoulue (մալմուլիւ) ած. Չարահատ (աղբ եղջերուի):

Mal-ordonné, ée (մալ օռտօնէ՛) ած. Անկարգ (ըստ կնքաբանից):

Malotru (մալօթռիւ) ած. և գ. Հէք, թշուառական, գծուծ, կծծի. ուղուրսուզ, ալչագ, նաքէս:

Mal-plaisant, ante (մալ փլէզան, անտ) ած. Անհաճոյ, նեղիչ, տաղտկալի (է բառ վաղեմի):

Mal-propre (մալ փռօփռ) ած. Աղտեղի, անմաքուր, գարշ, զազիր, անհեթեթ. չիրքին, քիրլի, մուրտար, փիս, տէմիղ փէյիլ. նէճիս:

Mal-proprement (մալ փռօփռըման) մակ. Աղտեղութեամբ, գարշութեամբ, գարշս, անվայելուչս, անհեթեթս. մուրտարլըգ իլէ, նէճասէտ իլէ:

Mal-propreté (մալ փռօփռըտէ՛) գ. իգ. Աղտեղութիւն, գարշութիւն, զազրութիւն. քիրլիք, քիր, մուրտարլըգ, նէճասէտ:

Mal-sain, aine (մալ սէն) ած. Անառողջ, վատառողջ, հիւանդագին, ախտաժէտ: Վնասակար առողջութեան. զապուն, միզաճըզ. միզաճա մուխալիֆ. մուզիր, զարարլը:

Mal-séant, ante (մալ-սէան, անթ) ած. *Անվայելուչ, գժպատեհ, անպատշաճ, անտեղի, անյարմար.* եագըշմազ, նալայըգ, նահէմվար:

Mal-semé (մալ սըմէ) ած. *Անհաւասար ստեղունք եղջերուի:*

Mal-sonnant, ante (մալ սօնան, անթ) ած. *Անհաճոյ, անախորժ լսելեաց, հակառակ, ներհակ.* մագպուլ կէլմէզ:

Malt (մալթ) գ. ար. *Գարի 'ի պէտս գարեջրոյ:*

Malta (մալթա) գ. ար. *Ազգ ինչ կպրաձիւթոյ:*

Maltôte (մալթօթ) գ. իգ. *Զրկանք, հարկատահարութիւն, յափշտակութիւն, անիրաւ պահանջումն.* պաճը իւրֆի, թէքէալիֆի իւրֆիյէ:

Maltôtier (մալթօթիէ) գ. ար. *Անիրաւ պահանջող, զրկող, հարկապահանջ:*

Maltraiter (մալթրէթէ) բ. ն. *Չարչարել, տառապեցուցանել, խստիւ վարիլ ընդ. զզուել, կեղեքել, թշնամանել.* ինճիթմէք, ըէնճիտէ կամ ճէֆա էթմէք, սէրթ գուլլանմագ, նօգսան կէթիրմէք:

Malvacées (մալվասէ) ած. իգ. յոգ. *Մոլոշական, յազգէ մոլոշի:*

Malveillance (մալվէյլեանս) գ. իգ. *Չարակամութիւն, ատելութիւն, խէթ, քէն, ոխ (է բառ վաղեմի).* պէտ նիյէթ, պէտ խահի, քին, հըգտ:

Malveillant (մալվէյլեան) գ. ար. *Չարակամ, չարասէր, ոխերիմ, ատեցող, քինախնդիր.* քէմ սանըճը, պէտխահ, սահիպի աղրազ, ղարազլը:

Malversation (մալվէրսասիօն) գ. իգ. *Յանցանք կամ յանցաւորութիւն 'ի պաշտաման, զրկանք, անիրաւութիւն.* մէմուրիյէթ կամ թէճավիւզ:

Malverser (մալվէրսէ) բ. չ. *Յանցանել, գործել ընդդէմ արդարութեան, անիրաւութեամբ ինչս ժողովել.* մէմուրիյէթ կամ թէճավիւզ էթմէք:

Malvoisie (մալվօազի) գ. իգ. *Գինի ինչ անուշահոտ.* մալվազիա:

Malvoulu, ue (մալվուլիւ) ած. *Ատեցեալ, ատելի, գարշելի.* նա փէսէնտ, նա մագպուլ, մէքրուհ:

Maman (մաման) գ. իգ. *Մայր, մայրիկ (է բառ տղայոց).* մամա, անա:

Mamelle (մամէլ) գ. իգ. *Ստինք.* մէմէ:

Mamelon (մամլօն) գ. ար. *Պտուկունք ստեանց.* էմճէք: *պտուկունք ծաղկանց.* թէփէճիք:

Mamelu, ue (մամլիւ) ած. և գ. *Մեծաստինք.* պիւյիւք մէմէլի էմճէքլի ավրէթ:

Mammaire (մամմէր) ած. *Ստեանց (երակ):*

Manaca (մանաքա) գ. ար. *Ծառ ինչ Ամերիկոյ:*

Manant (մանան) գ. ար. *Բնակիչ, բնակ: գեղջուկ, շինական, բիրտ, սոպռ.* խօյրաթ ատէմ, նաքէս, հէրիֆ:

Mancelle (մանսէլ) գ. իգ. *Շղթայ կամ անուր պարանոցի բեռնակիր գրաստուց:*

Mancenillier (մանսընիյլիէ) գ. ար. *Է ծառ ինչ:*

Manche (մանշ) գ. ար. *Մեղեխ, դաստակ, երախակալ.* սափ, գուլփ, գապզէ, տէսթէ: Manche de couteau, *խեցեմորթ ինչ:*

Manche (մանշ) գ. իգ. *Թեզանիք կամ թեհանդերձից.* գօլ, եէն, գումմ, էգմամ:

Mancherons (մանշըրօն) գ. ար. յոգ. *Մաճ.* սապան աղաճը:

Manchette (մանշէթ) գ. իգ. *Թեզանազարդ շապկաց.* էն ուճու, էթէյի:

Manchon (մանշօն) գ. ար. *Թաթպան ինչ 'ի մուշտակի.* գիւրք գօլլուգ:

Manchot, ote (մանշօ, օթ) գ. ար. և իգ. *Ձեռնատ, փեցի, հաշմձեռօք.* չօլագ, գօլագ, գէսիգ:

Mancie *կամ* Mance (մանսի, մանս) գ. իգ. *Հմայք (մտանէ 'ի բարդութիւնս բայից, զոր օրինակ՝* Nécromancie, *մեռելահմայք, մեռելահմայութիւն):*

Mandarin (մանտարէն) գ. ար. *Նախարար կամ իշխան Սինէացւոց:*

Mandat (մանտա) գ. ար. *Հրամանագիր, պատուէր հրամանի.* էմր, պույուրուլտու. հավալէ էմրի, վէքեալէթ կամ հավալէ թէզգէրէ:

Mandataire (մանտաթէր) գ. ար. *Հրամանակատար, պատուէրընկալ.* վէքիլ:

Mande (մանտ) գ. իգ. *Կողով, սակառի:*

Mandement (մանտըման) գ. ար. *Պատուէր կամ հրաման դատաւորի.* էմր, պույուրուլտու, տէմպիհ:

Mander (մանտէ) բ. ն. *Առաքել պատգամս, տալ պատուէր հրամանի, ծանուցանել, ազդ առնել: կոչել առ ինքն.* պիլտիրմէք, խապէր վէրմէք, իլամ էթմէք. չաղըրմագ, իհզար էթմէք:

Mandibule (մանտիպիւլ) գ. իգ. *Ստորին ծամելիք, ծնօտ.* ալթ չէնէ:

Mandille (մանտիյլ) գ. իգ. *Զգեստ ինչ սուրհանդակաց:*

Mandoline (մանտօլին) գ. իգ. *Վին կամ նուագարան ինչ փոքրիկ:*

Mandore (մանտօր) գ. իգ. *Նուագարան ինչ բազմաղի.* չէնգիւյէն, քէմանչէճիք:

Mandragore (մանտրակօր) գ. իգ. *Մանրագոր.* գան գուրութան, եէպրուճ:

Mandrerie (մանտրըրի) գ. իգ. *Սիրայ, հիւսուած յուռենեաց:*

Mandrin (մանտրէն) գ. ար. *Հերիւն ինչ: ձող ինչ:*

Manducation (մանտիւքասիօն) գ. իգ. *Ճաշակումն, ուտելն (զմարմին Տեառն):*

Manéage (մանէաժ) գ. ար. *Բեռնաբարձութիւն նաւաստեաց:*

Manège (մանէժ) գ. ար. *Ձիավարժութիւն.* աթ պինմէ թալիմի: *կրկէս ձիավարժից.* աթ մէյտանը: *ընթացք, գնացք, հնարք, ճարտարութիւն, խորամանկութիւն.* ամէլ, հարէքէթ, օյուն, ֆէնտ:

Manes (մանս) գ. իգ. յոգ. *Հոգիք կամ ոգիք*

մեռելոց (*ըստ հեթանոսաց*)․ էօլիւլէրին էրվահի։

Manet (մանէ) գ. ար. *Ցանց, վարմ, հիւսուած*։

Manette (մանէթ) գ. իգ. *Մեղեխ ինչ*։

Manganèse (մանկանէզ) գ. իգ. *Հանք ինչ*։

Mangeable (մանժապըլ) ած. *Ուտելի, քաղցր ՚ի կերակուր*. եէնէճէք, եէնիլիր, եէնիր։

Mangeaille (մանժայլ) գ. իգ. *Կեր, կերակուր*. եէյէճէք, եէմ, տաամ։

Mangeant, ante (մանժան, անթ) ած. *Կերող, որ ուտէ*. եէյէն։

Mangeoire (մանժուար) գ. իգ. *Մսուր*. եէմլիք, ախըր։

Manger (մանժէ) բ. ն. *Ուտել։ Ճաշել, ճաշակել։ ծախել, մաշել, սպառել, վատնել*. եէմէք. մանճա եէմէք, էքլ էթմէք. տէլէֆ՝ իսրաֆ՝ իթլաֆ կամ զայ էթմէք, փաղըրթմագ, պիթիրմէք։ *յապաւել կամ կրճատել* (*ըզբառն կամ զվանգն*). էքիլ էթմէք։

Manger (մանժէ) գ. ար. *Ճաշ, կերակուր, ուտեստ*. եէյէճէք, մանճա, եէմէք։

Mangerie (մանժըրի) գ. իգ. *Ճաշակումն, ուտելն, կլանելն*. եէմէ; եութմա։ *վատնումն։ ուտելն զինչս աղքատաց, յափշտակութիւն*. տէսասիւֆ։

Mangeur, euse (մանժէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. *Շատակեր, կերող, որկորեայ*. եէյէն, չօգ եէյիճի, եօպուրճու, աճկէօզլի, էքքալ, էքէօլ։

Mangeure (մանժիւր) գ. իգ. *Մնացուած կերեալ իրաց, նշխար*. եէմէք, եէնմիշ կամ աւընմըշ փարչա։

Mangle (մանկըլ) գ. ար. *Ծառ ինչ*։

Mangouste (մանկուսթ) գ. ար. *Հիլոս*. նիմս։

Mangue (մանկ) գ. իգ. *Ուռկան կամ ցանց մեծ*։

Maniable (մանիապըլ) ած. *Ձեռնըմբռնելի, ընտել, դիւրըմբռնելի։ հեզ, քաղցր*. եումշագ, էյիլիր, ալըշըգ, եավաշ, մուլայիմ։

Maniaque (մանիագ) ած. և գ. *Կատաղեալ, կատաղի, մոլի, մոլեգին*. մէճնուն, տէլի, տիվանէ։

Manicordion (մանիքօրտիօն) գ. ար. *Նուագարան ինչ լարաւոր*։

Manicle (մանիքըլ) գ. իգ. *Գործի ինչ չուխայագործաց*։ յոգ. *Դաստակալք կամ ձեռնակապք կոլանաւորաց*. պիլէքճէ, քէլէփճէ։

Manie (մանի) գ. իգ. *Կատաղութիւն, մոլեգնութիւն, ուժգնութիւն կրից*. ճինուն, մէճնունլուգ, գուտուրղանլըգ։

Maniement (մանիման) գ. ար. *Շօշափումն*. էլլէմէ, էլլէմա, եօքլամա։ *շարժումն ձեռաց և ոտից*. օյնատմա։ *վարելն, կրթութիւն, մատակարարութիւն*։

Manier (մանիէ) բ. ն. *Շօշափել, հալել ձեռամբ, զննել*. էլլէմէք, էլլէմէք, էօքլամագ։ *վարել, ՚ի կիր արկանել*. գուլլանմագ. իշ կամ մասլահաթ կէօրմէք։ *կրթել, մարզել*. օյնաթմագ, ճէվիլան էթմէք։

Manière (մանիէր) գ. իգ. *Եղանակ, տարազ, օրինակ, ոճ, ազգ։ գնացք, բարք, սովորութիւն*. շէքիլ, մինվալ, վէճհ, իւսլուպ, էօլ, տիւրլիւ, օրան, տարզ. ապէթ, խույ, հալ. տիւրլիւ, մագուլէ, ճինս, գըյաս, իւսլուպ. ահվալ, տավըր, հարէքէթ։ De manière que, *մինչև, մինչ զի*։

Maniéré, ée (մանիէրէ) ած. *Արուեստախառն, արուեստակեալ, սեթևեթեալ*. փիրուզ կիւնէլի, նազլը։

Maniériste (մանիէրիսթ) գ. ար. *Նկարիչ արուեստախառն*։

Manifestation (մանիֆէսթասիօն) գ. իգ. *Յայտնութիւն, երևումն*. իզհար, զուհուր, քէշֆ։

Manifeste (մանիֆէսթ) ած. և գ. *Յայտնի, ծանօթ, բացայայտ*. զահիր, աշիքեար, այան, պէլլի։ *գիր հրատարակման կամ ծանուցման, յայտարարութիւն, ջատագովութիւն*. իլան նամէ, պէյան նամէ։

Manifestement (մանիֆէսթըման) մակ. *Յայտնապէս, բացայայտապէս, բացերևակի*. աշիքեարէ, պիլլամ իլէ, ալէնիյէտէն։

Manifester (մանիֆէսթէ) բ. ն. *Յայտնել, յայտնի առնել, ծանուցանել*. աչմագ, զահիր էթմէք, իզհար՝ իշար կամ իլան էթմէք, պիլտիրմէք, ֆաշ էթմէք, պէյան կամ այան էթմէք։

Manigance (մանիկանս) գ. իգ. *Խորամանկութիւն, հնարք, նենգութիւն, դաւ*. հիլէպազլըգ, րէնք, օյուն, ֆէնտ կամ ֆէնն։

Manigancer (մանիկանսէ) բ. ն. *Խորամանկել, նենգել, պատրել*. հիլէպազլըգ կամ րէնք էթմէք։

Maniguette (մանիկէթ) գ. իգ. *Ցորեան Ափրիկոյ*։

Manille (մանիյլ) գ. իգ. *Անուն թղթոյ խաղու*։

Manioc (մանիօք) գ. ար. *Ծառ ինչ Ամերիկոյ*։

Manipulaire (մանիփիւլէր) գ. ար. *Գնդապետ զօրաց*։

Manipulateur (մանիփիւլաթէօր) գ. ար. *Վճարող*։

Manipulation (մանիփիւլասիօն) գ. իգ. *Գործելն ձեռամբ, գործ*։

Manipule (մանիփիւլ) գ. ար. *Բազպան քահանայի։ բուռն մի* (*ըստ բժշկաց կամ դեղագործաց*). թութամ։ *գունդ ինչ զօրաց Հռովմայեցւոց*։

Manique (մանիք) գ. իգ. *Ձեռնոց կամ թաթպան արուեստաւորաց*. էլի օրթիւ էլտիվէն գայըշ։

Maniveau (մանիվօ) գ. ար. *Տառապան կամ սկաւառակ հիւսեալ յառոց*. սէփէթ։

Manivelle (մանիվէլ) գ. իգ. *Մեղեխ, լծակ*. էլ, սապ, փէմէր։

Manne (ման) գ. իգ. *Մանանայ*. գուտրէթ հէլվասը, պատրա պալը, մէնն։ *կողով, սակառի, խան*. գուֆլա սէփէթ, արապա սէփէթի։

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF CALIFORNIA

Mannequin (մանըքէն) գ. ար. Կողով, խան. սազտան սէփէթ, զէմպիլ: տիպար կամ նախատիպ նկարչաց կամ անդրիագործաց. սազտան միւճէսսէմ սուրէթի:

Mannequinage (մանըքինաժ) գ. ար. Քանդակ 'ի շինուածս:

Mannette (մանէթ) իգ. Կողով կամ սակառ փոքրիկ:

Manoeuvre (մանէօվըր) գ. ար. Սատար շինուածոց, օգնական որմնադրի, գործաւոր. ըրղաթ, րէնճպէր, էճիր:

Manoeuvre (մանէօվըր) իգ. Պարանք նաւու. պիր կէմինին ճիւմլէ փալամարը վէ օրղանլարը: գործածութիւն պարանաց նաւու. կէմի օրղանլարընըն իշլէմէսի կամ հարէքէթի: զօրավարութիւն, ուղղութիւն զօրաց. մութէալլիմ ասքէրին հարէքէթլէրի: հանդէս կամ կրթութիւն զօրաց. թալիմ: հնարք, խորամանկութիւն. հիլէպազլըգ:

Manoeuvrer (մանէօվրէ) բ. չ. Աշխատիլ 'ի գործս պարանաց նաւու. կէմի ալաթլէրի հարէքէթէ կէթիրմէք, իշլէմէք: վարել զզօրս, տանել զհանդէս զօրաց. ասքէր չէքմէք, ասքէրի հարէքէթէ կէթիրմէք: հնարել, ջանալ. գուն գործել. իշլէմէք, հարէքէթ էթմէք:

Manoevrier (մանէօվրիէ) գ. ար. Նաւաստի ճարտար 'ի գործողութիւնս նաւու:

Manoir (մանուար) գ. ար. Բնակութիւն, բնակարան, տուն, օթեվան. պարընաճագ եէր, էվ, մէսքէն, գօնագ:

Manomètre կամ Manoscope (մանօմէթր, մանօսքօփ) գ. ար. Գործի ինչ օդաչափ:

Manoque (մանօք) իգ. Կապ տերևոց ծխախոտի:

Manouvrier (մանուվրիէ) գ. ար. Գործաւոր, մշակ. ըրղաթ, րէնճպէր:

Manque (մանք) գ. ար. Պակասութիւն, թերութիւն: պակաս, թերի. էքսիք, էքսիքլիք, գուսուր: De manque, գէթ, գոնեայ: Manque de, առ 'ի չգոյէ:

Manquement (մանքըման) գ. ար. Պակասութիւն, թերութիւն. էքսիքլիք, նօգսան: յանցանք, վրիպակ, սխալանք, յանցաւորութիւն. էքսիքլիք, սուչ, գապահաթ:

Manquer (մանքէ) բ. չ. Յանցանել, սխալել, վրիպել. եանըլմագ, գուսուր էթմէք, խաթա կամ կիւնահ էթմէք: վրիպիլ, ոչ հասանել. բօշ կէչմէք, նիշանը վուրմամագ, իսապէթ էթմէմէք: թերի գտանիլ, զանց առնել, դրժել, անհոգանալ. վաճիպ օլանը կամ խըզմէթինի իճրա էթմէմէք, իւհտէսինտէն կէլմէմէք, սէօզիւնտէն տէօնմէք: պակասիլ, նուազիլ. էքսիլմէք, էքսիք օլմագ: լուծանիլ, լքանիլ, նուաղիլ. պայըլմագ: անկանիլ, կործանիլ, սպառիլ, մեռանել. տիւշմէք կամ հէլաք օլմագ, պիթմէք, էօլմէք:

Mansarde (մանսարտ) իգ. Յարկ ինչ տան. պօղաճը պաճասը:

Mansféni (մանսֆէնի) գ. ար. Թռչուն ինչ որսական:

Mansuétude (մանսիւէթիւտ) իգ. Հեզութիւն, քաղցրութիւն, գթութիւն. եուվաշլըգ, մազլըմլըգ, մուլայիմլիք:

Mante (մանթ) իգ. Արկանելիք ինչ սգոյ կանանց. վէլէնսէ, էհրամ:

Manteau (մանթօ) գ. ար. Վերարկու, պատմուճան, թիկնոց, լոդիկ, արկանելիք. եաղմուրլուգ, եափունճա, պինիշ, էֆրաճէ, քէրաքէ, գօնթօշ, խըրգա, ճիւպպէ:

Mantelé, ée (մանթըլէ) ած. Պատմուճանաւոր (ըստ կնքաբանից):

Mantelet (մանթըլէ) գ. ար. Պատմուճան փոքր. քէփէնէճիք, քիւչիւք քէրաքէ: մեքենայ ինչ 'ի պատսպարութիւն:

Mantelure (մանթըլիւր) իգ. Այլագոյն մազ թիկանց շանց:

Mantonnet (մանթօնէ) գ. ար. Ճանկ ինչ. տուվար չէնկէլի:

Manture (մանթիւր) իգ. Ծփումն ալեաց. տալղալար պիրի պիրինէ չաթմա:

Manuel, elle (մանիւէլ) ած. և գ. Ձեռագործ, ձեռակերտ, ձեռին. էլ իշի: փոքր կամ համառօտ գիրք. քիթապճըգ, մէճմուա:

Manuelle (մանիւէլ) իգ. Ձող ինչ, և գործի:

Manuellement (մանիւէլման) մակ. Ձեռն 'ի ձեռանէ, կամ ձեռամբ. էլտէն էլէ. էլ իլէ:

Manufacture (մանիւֆաքթիւր) իգ. Ձեռակերտուած, արուեստակերտուած, գործածք. իշ, իշլէմէ, քեար, քեարի: գործատուն, տեղի արուեստակերտուածոց. քեարխանէ կամ քէրխանէ:

Manufacturer (մանիւֆաքթիւրէ) բ. ն. Յօրինել զարուեստագործուածս, արուեստակերտել, շինել, կազմել. իշլէմէք, սէնաաթ իլէ իշլէմէք, թանի էթմէք:

Manufacturier (մանիւֆաքթիւրիէ) գ. ար. Արուեստաւոր, արուեստագէտ. քէրխանէճի, քէրխանէ սահիպի:

Manumission (մանիւմիսիօն) իգ. Ազատութիւն 'ի ծառայութենէ կամ 'ի գերութենէ. ազատլըգ, ըթգ, ըթագաթ:

Manuscrit, ite (մանիւսքրի, իթ) ած. և գ. Ձեռագիր, գրեալ ձեռամբ: ձեռագիր կամ գրչագիր մատեան. էլ եազըսը, քեաթ խաթթ. էլ եազըսը օլան քիթապ:

Manutention (մանիւթանսիօն) իգ. Պաշտպանութիւն, պահպանութիւն. հըֆզ, սիյանէթ:

Mappemonde (մափըմօնտ) իգ. Աշխարհացոյց համատարած, աշխարհագունդ, երկրագունդ. տիւնեա վէ մաֆէն իշարէթ օլան արզըն շէքլի կամ խարթասը, տիւնեա խարթասը:

Maquereau (մաքրօ) իգ. Ձուկն ինչ ծովային. ուսգումրի կամ ըսգումրու: պիսակք աղտերաց և սրունից:

Maquereau, elle (մաքրօ, էլ) գ. ար. և իգ. Կաւատ. պէզէվէնք:

Maquerellage (մաքըրէլաժ) գ. իգ. Կաւատութիւն. փէզէվէնքլիք:

Maquignon (մաքինեօն) գ. ար. Վաճառական երիվարաց. աթ պազըրկեանը, ճամպազ: միջնորդ. միյանճը:

Maquignonage (մաքինեօնաժ) գ. ար. Վաճառարկութիւն, միջնորդութիւն. միյանճըլըգ, ճամպազլըգ:

Maquignonner (մաքինեօնէ) բ. ն. Յարդարել զձին առ 'ի պատրել զգնողս: միջնորդ կամ միջամուխ լինել, հնարս հնարել, խորամանկել. միյանճըլըգ էթմէք:

Marabout (մարապու) գ. ար. Ժողովրդապետ Տաճկաց հրաժարեալ 'ի պաշտամանէ: անօթ խահվէի լայնափոր: առագաստ ցռկանաւու:

Maraîcher (մարէշէ) գ. ար. Պարտիզպան 'ի մօրի. սէպզէվաթ սաթան պօսթանճը:

Marais (մարէ) գ. ար. Ճախին, Ճահիճ, մօր, աղտիւր, մուրատ. պաթագ, պաթագլըգ:

Marasme (մարասմ) գ. ար. Վտտակրութիւն, հիւծումն, մաշումն. զայըֆլըգ, վէրէմ, մարազ:

Marâtre (մարաթր) գ. իգ. Մօրու, մայր գաժան կամ անսնուէր. էօյէ անա:

Maraud, aude (մարօ, օտ) գ. ար. և իգ. Խառնագնաց, սրիկայ, անզգամ. էրքաճաղ, ալչագ հէրիֆ, փէրոմայէ, մէհմէլաթ, լաֆչըն:

Maraude (մարօտ) գ. իգ. Աւար, յափշտակութիւն, ասպատակութիւն. չէթէ, ագըն:

Marauder (մարօտէ) բ. չ. Ասպատակել, աւար հարկանել. ագընա կամ չէթէյէ չըգմագ, չէթէ իլէ կէզմէք, չէթէ իշլէմէք:

Maraudeur (մարօտէօր) գ. ար. Ասպատակ, ասպատակաւոր, աւարառու. չէթէճի, ագընճը:

Maravédis (մարավէտիս) գ. ար. Պղնձի դրամ ինչ Սպանիացւոց:

Marbre (մարպր) գ. ար. Կիճ, մարմարիոն. մէրմէր, մէրմէր թաշը, րուխամ:

Marbrer (մարպրէ) բ. ն. Նկարել 'ի գոյն մարմարիոնի, տալ զգոյն մարմարիոնեայ. մէրմէր կիպի էթմէք, մէրմէր րէնկի վէրմէք, մէրմէրէ պէնզէթմէք:

Marbreur (մարպրէօր) գ. ար. Որ տայ թղթոյ զգոյն մարմարիոնի:

Marbrier (մարպրիէ) գ. ար. Կճագործ, արուեստաւոր մարմարիոնի. մէրմէրճի:

Marbrière (մարպրիէր) գ. իգ. Կճահանք, հանք կճոյ կամ մարմարիոնի. մէրմէր եէրի կամ թաշլըղը, մէրմէր օճաղը:

Marbrure (մարպրիւր) գ. իգ. Գոյն նման կճոյ 'ի վերայ թղթոյ կամ կողից գրոց. մէրմէր կիպի օլան րէնք կամ պօյա, էպրու իշ:

Marc (մար) գ. ար. Կես լիտր, կշիռ ութ ունկեաց. սէքիզ մըսգալտան իպարէթ օլան վէզն ճինսի: քամածք, գիրտ, մրուր. ճիպրէ, սէճիր, թօրթու, թէվլէ:

Marcaige (մարքէժ) գ. ար. Մաքս ձկանց:

Marcassin (մարքասէն) գ. ար. Խոզքորակ դիեցիկ. եապան տօմուզուն եավրուսու:

Marcassite (մարքասիթ) գ. իգ. Կխամետաղ ինչ. մարգաշիսա, մարգաշինա, պօռըրթաշ, մարգաշիթա թաշը, րօշինա:

Marchand, ande (մարշան, անտ) գ. և ած. Վաճառական, գնող վաճառաց: վաճառականութեան. պազարկեան կամ պազըրկեան, թաճիր, սաթըճը, թիճճարէթճը. ալըշ վէրիշէ մըթաալլըգ: վաճառաբեր (նաւ). պազըրկեան կէմի: բազմավաճառ (քաղաք). կէմի իշլէյէն:

Marchander (մարշանտէ) բ. ն. Սակ արկանել վաճառաց, վաճառաշահ կամ տուրեւառիկ լինել. պազարլաշմագ, պազար էթմէք, պազարլըգ էթմէք: երկբայել, վարանել. շէք փիշինմէք, շիւպհէլէնմէք:

Marchandise (մարշանտիզ) գ. իգ. Վաճառ կամ վաճառք. մաթա կամ մաթահ, մալ, էմթիա: վաճառականութիւն, վաճառաշահութիւն, տուրեւառք. պազըրկեանլըգ, թիճարէթ, ալըշ վէրիշ:

Marche (մարշ) գ. իգ. Մարզ, կողմն, սահման: գնացք, քայլ, երթ, ճանապարհ. էւրիւյիւշ, կիտիշ, րէվիշ, մէշիյէթ, հարէքէթ, էօլ: չու զօրաց. ալայ, մէհթէրխանէ չալմասը: աստիճան սանդղոց, սանդուղք. այագ, պասամագ:

Marché (մարշէ) գ. ար. Վաճառատեղի, վաճառանոց. պազար կամ չարշը, պազար եէրի, չարշը, պէզէսթէն կամ պէտէսթէն: գին վաճառաց, սակ, սակարկութիւն. պահա կամ փահա, պազարլըգ, պազարլաշմա, գավլ, ահտ, շարթ: À bon marché, դիւրագին, դիւրագնի. ուճուզ, ուճուզլուգ իլէ:

Marche-palier (մարշ փալիէ) գ. ար. Աստիճան սրահակի սանդղոց:

Marchepied (մարշըփիէ) գ. ար. Պատուանդան ոտից. պասընճագ, պասամագ:

Marcher (մարշէ) բ. չ. և ն. Խաղալ, գնալ, չուել, անցանել, յառաջել. կէզմէք, էւրիւմէք, կիթմէք, եօլ ալմագ էթմէք, ադըմ աթմագ: կոխել, արորել. պասմագ: Marcher sur les traces, հետազօտել կամ զհետ երթալ. իզլէմէք: Marcher à pied, գնալ հետի կամ հետիոտս, հետեւակ ընթանալ. եայան էւրիւմէք, փայան չալմագ:

Marcher (մարշէ) գ. ար. Գնացք, ընթացք, յառաջ խաղացումն. էւրիւյիւշ, էւրիւյիւյիւշ, րէվիշ, րէֆթար, կիտիշ, կիթմէ:

Marcheur, euse (մարշէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Ընթացող, որ գնայ. էւրիւյիճի, էւրիւյիշճի:

Marcheux (մարշէօ) գ. ար. Փոս տրորելոյ զկաւն:

Marcotte (մարքօթ) գ. իգ. Նորատունկ մատաղատունկ, տաշտաթաղ. դալդըրմա, շիւպէթ:

Marcotter (մարքօթէ) բ. ն. Տաշտաթաղ առնել. դալդըրմա, դալդըրմա էթմէք, պաղ էա փիլէր աղաճըն ըրպաղըղընա էէրէ տիքմէք կամ նագլ էտմէք:

Mardelle, *տես* Margelle.

Mardi (մառտի) գ. ար. *Երեքշաբաթի.* սալը կիւնիւ, սալը կիւն, սալը, եէվմ իւս սէլասէ, սէլասա, սէշէմպէ:

Mare (մառ) գ. իգ. *Ճախին, աղտիւր, մուրատ, լիճ.* տուրուր սու, պատագ, կէօլ:

Maréage (մառէաժ) գ. իգ. *Սակարկութիւն նաւաստեաց ընդ նաւապետի:*

Marécage (մառէքաժ) գ. ար. *Ճախին, ճահիճ, մօր.* պատագ եէր, ձիմձիմէ:

Marécageux, euse (մառէքաժէօ, էօզ) ած. *Ճախնային, Ճախճախուտ.* պատագլը, ձիմձիմէ:

Maréchal (մառէշալ) գ. ար. *Պայտար.* նալպանտ, նալպէնտ: *մարաջախտ (իշխանութիւն զինուորական).* սէրասքէր, մարշալ. չավուշ պաշը. գօնագ միւպաշիրի. գօնագճը պաշը:

Maréchalerie (մառէշալըրի) գ. իգ. *Պայտարութիւն.* նալպանտ սէնաաթը:

Maréchaussée (մառէշօսէ) գ. իգ. *Մարաջախտութիւն, իշխանութիւն գունդեգապալլի: գունդ հեծելազօրու կարգեալ 'ի պահպանութիւն:*

Marée (մառէ) գ. իգ. *Մակընթացութիւն և տեղատուութիւն ծովու.* մէտտ իւ ճէզր, տէնիզ արտըդ էքսիլմէսի, ճէզր ու մէտտ: *ձուկն ծովային.* տէնիզ պալըղը:

Marfil *կամ* Morfil (մառֆիլ, մօռֆիլ) գ. ար. *Ժանիք փղի անտաշ.* խամ ֆիլ տիշի:

Margajat (մառկաժա) գ. ար. *Մանուկ փոքր կամ անպիտան:*

Marge (մառժ) գ. իգ. *Լուսանցք գրոց.* քէնար, սաճ, հաշիյէ:

Margelle (մառժէլ) գ. իգ. *Պսակ ջրհորոց.* գույու աղզընըն տաշը, գույու պիլէզիկի:

Marger (մառժէ) բ. ն. *Զատել կամ թողուլ լուսանցս գրոց:*

Marginal, ale (մառժինալ) ած. *Լուսանցից, գրեալ 'ի լուսանցս.* քէնարտա կամ հաշիյէտէ եազըլմըշ օլան:

Margotas (մառկօտա) գ. ար. *Կրկին նաւակ բեռնաբարձ 'ի միասին:*

Margotter (մառկօտէ) բ. չ. *Հանել զձայն լորամարգաց:*

Margouillis (մառկույլի) գ. ար. *Տղմուտ, Ճախին:*

Margrave (մառկռավ) գ. ար. *Իշխան ոք 'ի Գերմանիա:*

Margraviat (մառկռավիա) գ. ար. *Իշխանութիւն ինչ 'ի Գերմանիա:*

Marguerite (մառկըրիտ) գ. իգ. *Ծաղիկ ինչ.* էյլիւլ պահար չիչէյի, հէզար պանէ, ֆրէնք փատը:

Marguillerie (մառկիյլըրի) գ. իգ. *Եկեղեցպանութիւն:*

Marguillier (մառկիյլիէ) գ. ար. *Եկեղեցպան.* քիլիսէ կամ քէլիսա մալ իւ էշյասընըն նազըրը կամ միւտէվէլլիսի:

Mari (մառի) գ. ար. *Այր, կանամբի, լծակից.* գօճա, հէրիճ, էր, էհլ:

Mariable (մառիապլ) ած. *Յարբունս հասեալ, ամուսնանալի.* գօճայա վարաճագ, էվլէնէճէք:

Mariage (մառիաժ) գ. ար. *Ամուսնութիւն, պսակ.* նիքեահ, էվլիլիք, էվլէնմէ: *հարսանիք.* տիւյիւն: *օժիտ, վարձանք.* նիքեահլըք, ճիհազ կամ ճէհիզ:

Marie (Sainte Marie) *Սուրբ կոյս Մարիամ, աստուածածին, տիրամայր.* հազրէթի մէրիէմ:

Marier (մառիէ) բ. ն. *Պսակել, ամուսնացուցանել, հասնել առն.* էվլէնտիրմէք, տէէհհիւլ էտտիրմէք, գօճայա վէրմէք: *կապել կամ միաւորել 'ի միասին.* գօշմագ, գաթմագ, չիֆթլէմէք, գավուշտուրմագ, ճէմ կամ զամ էտմէք: Se marier, բ. չ. *Ամուսնանալ.* էվլէնմէք, նիքեահ պաղլամագ, նիքեահ էտմէք, նիքեահլանմագ, գօճայա վարմագ: Marié, ée, *ամուսնացեալ.* էվլէնմիշ, էվլի պարգլը. էվլի գարը:

Marin, ine (մառէն, ին) ած. *Ծովային, ծովու.* տէնիզլի. պահրի: Poisson marin, *ձուկն ծովու.* տէնիզ պալըղը:

Marin (մառէն) գ. ար. *Նաւաստի, նաւազն, նաւավար.* կէմիճի, պահրի, գալէօնճու:

Marinade (մառինատ) գ. իգ. *Կերակուր 'ի մսոյ համեմեալ:*

Marine (մառին) գ. իգ. *Նաւավարութիւն, նաւաստութիւն, նաւարկութիւն: ծովային նաւք կամ զօրք, ծովային զօրութիւն.* կէմիճիլիք իլմի, օսմանլը պահրիյէ. կէմիճիլէր. թօնանմա:

Mariner (մառինէ) բ. ն. *Համեմել զձուկն կամ զմիս քացախով, աղիւ, և այլն.* տուզլամագ, տուրշուլամագ, սալամօրա կամ տուզլուսույա գօմագ:

Maringouin (մառէնկուէն) գ. ար. *Մունկ ինչ Ամերիկոյ:*

Marinier (մառինիէ) գ. ար. *Նաւավար, նաւակավար, նաւաստի, նաւազն.* կէմիճի, գայըգճը:

Marionnette (մառիօնէտ) գ. իգ. *Պաճուճապատանք ինչ խաղալկաց.* խէյալին գուգլա: *կին կարճահասակ: անձն կոպտատարազ:*

Marital, ale (մառիտալ) ած. *Առն, ամուսնացելոյ.* գօճայա կամ էրիճէ տայիր:

Maritalement (մառիտալման) մակ. *Իբրև ամուսին, ըստ օրինի ամուսնացելոց.* գօճա կամ էրիճ կիպի:

Maritime (մառիտիմ) ած. *Ծովափնեայ, ծովեզերեայ, ծովային.* տէնիզէ եագըն, տէնիզլի, պէրէալը: Forces maritimes, *ծովային զօրութիւն.* թօնանմալար:

Marjolaine (մառժօլէն) գ. իգ. *Մարեմ կամ կաքաւախոտ.* քէքլիկ օթու:

Marjolet (մառժօլէ) գ. ար. *Տարփաւոր, տարփածու.* աշըգ:

Marli (մառլի) գ. ար. *Ղաշաւեռ ինչ:*

Marlin (մառլէն) գ. ար. *Կացին, փայտատ:*

Marmaille (մառմայլ) գ. իգ. Մանկտի, մանկտեակ. չօլուգ չօճուգ, չօճուգ չօգլուղու:

Marmelade (մառմըլատ) գ. իգ. Քաղցրաւենի. մէյվէ շէքէրլէմէսի կամ րէչէլի, մուրէպպա:

Marmenteaux (մառմանթօ) գ. ար. յոք. Անտառ ՚ի զբօսանս կամ զուարճալի:

Marmite (մառմիթ) գ. իգ. Սան, կաթսայ, պոյտն. գազան, թէնճէրէ, չէօմլէք:

Marmiton (մառմիթօն) գ. ար. Մանուկ կամ պաշտօնեայ խոհակերին. աշճը չըրաղը:

Marmonner (մառմօնէ) բ. ն. Քրթմնջել, տրտնջել, մրմնջել:

Marmot (մառմօ) գ. ար. Կապիկ երկայնաձետ. ուզուն գույրուգլու մայմուն: փոքրիկ արձան կոպտատարազ. պաղանաճըգ:

Marmotte (մառմօթ) գ. իգ. Մուկն լեռնային. տաղ սըչանը:

Marmotter (մառմօթէ) բ. ն. Քրթմնջել, մրմնջել, տրտնջել. սուսմուրթանմագ, հօմուրթանմագ, մըրըլտանմագ, չինինտիշմէք:

Marmouset (մառմուզէ) գ. ար. Փոքրիկ արձան կամ պատկեր ծիծաղական. մասգարա շէքլի կամ սուրէթի: այր կարճահասակ. պաղանաճըգ:

Marne (մառն) գ. իգ. Պարարտ երկիր կամ հող. կէրէնք:

Marner (մառնէ) բ. ն. Պարարտացուցանել զերկիրն հողով. տարլայա կէրէնք տէօքմէք:

Marneron (մառնըրօն) գ. ար. Որ հանէ զհող պարարտ:

Marnière (մառնիէռ) գ. իգ. Փոս պարարտ հողոյ:

Marotique (մառօթիք) ած. Մարոտեան (բանաստեղծութիւն):

Marotte (մառօթ) գ. իգ. Գաւազան յիմարաց. մասգարալըգ նիշանը: յիմարութիւն, անհնարին ցանկութիւն կամ կիրք. ճինինլիք, տիվանէլիք:

Marouchin (մառուշէն) գ. ար. Ներկ անպիտան:

Maroufle (մառուֆլ) գ. ար. Խառնադնաց, անզգամ, ստահակ. նէքպէտի, նամէքէօր, էրմաղ: ազգ ինչ սոսնձոյ:

Maroufler (մառուֆլէ) բ. ն. Մածուցանել, սոսնձել:

Marquant, ante (մառքան, անթ) ած. Որ ցուցանէ, յայտնի, նշանաւոր. պէլլի, նիշանլը, աշիքեար:

Marque (մառք) գ. իգ. Նշան, նշանակ, ցոյց, ցուցակ. նիշան, ալամէթ, էսէր, իշարէթ: սպի, նիշ, պիտակ. պէն, իզ, պէրէ, եարա նիշանը: կնիք, դրոշմ, նշանագիր. թամղա: խարան. տաղ: հետք, շաւիղ. իզ:

Marquer (մառքէ) բ. ն. Նշանել, դնել զնշան, դրոշմել, կնքել: նշանակել, ցուցանել, ծանուցանել, ակնարկել, տալ զնշան կամ զվկայութիւն: Թողուլ զնշան կամ ըզհետս. նիշանլամագ, նիշան էթմէք կամ գօմագ, ալամէթլէմէք. թամղալամագ. թային կամ րէսմ էթմէք, րէսմ կամ իշարէթ էթմէք. կէօստէրմէք, իզհար էթմէք:

Marqueter (մառքըթէ) բ. ն. Պիսակացուցանել, խայտաճամուկ յօրինել. պէնէքլէմէք, ալաճալամագ:

Marqueterie (մառքըթըռի) գ. իգ. Գործ խայտաճամուկ. տիւրլիւ տիւրլիւ աղաճտան օլան տախտա իշի:

Marquette (մառքէթ) գ. իգ. Գնտակ դեղին մոմոյ:

Marqueur (մառքէօռ) գ. ար. Որ նշանակէ, որ դնէ զնշան. նիշան էտէն, իշարէթ էտիճի:

Marquis (մառքի) գ. ար. Մարգիզ, կուսակալ. մարքիզ:

Marquisat (մառքիզա) գ. ար. Մարգիզութիւն, կուսակալութիւն:

Marquise (մառքիզ) գ. իգ. Կին մարգիզի կամ կուսակալի: ծածկոյթ վրանի: ազգ ինչ տանձի: աղէկատ շարժական:

Marquoir (մառքուառ) գ. ար. Գործի ինչ դերձակի:

Marraine (մառէն) գ. իգ. Կնքամայր. վաֆտիզ անասը, սաղտըճ անա:

Marre (մառ) գ. իգ. Բրիչ կամ փայտատ ինչ հողագործաց:

Marri, ie (մառի) ած. Վշտագին, զղջացեալ (է բառ վաղեմի). կիւճէնմիշ:

Marron (մառօն) գ. ար. Շագանակ մեծ և ընտիր. իրի քէստանէ, պուրսա քէստանէսի: գործ տպագրեալ ՚ի ծածուկ. կիզլի պասըլան քիթապ: խոպոպիք հերաց. պիւյիւք սաչ պէօլիւյիւ: **Courtier marron**, վաճառարկու գաղտամեան. շէրի օլմայան սըմսար:

Marronner (մառօնէ) բ. ն. Տպագրել ինչ ՚ի ծածուկ. կիզլի պասմա էթմէք կամ քիթապ պասմագ: գանգրել կամ խոպոպել զհերս. սաչը պիւյիւք քէյսու կամ պէօլիւք էթմէք:

Marronnier (մառօնիէ) գ. ար. Շագանակենի. եապան քէստանէ աղաճը:

Marroquin (մառօքէն) գ. ար. Սեկ նոխազի կամ այծի. սախտիյան:

Marroquiner (մառօքինէ) բ. ն. Յօրինել զսեկ. սախտիյան տարզը իշլէմէք:

Marrube (մառիւպ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. ինճիպէտ, ֆէրասիուն:

Marrubiastre (մառիւպիասթր) գ. ար. Խոտ ինչ բժշկական:

Mars (մառս) գ. ար. Արէս (չաստուած մարտի (ըստ հեթանոսաց): Հրատ (մոլորակ). միրրիխ, ֆէլէյին ճէլլատը: երկաթ (ըստ քիմիականաց). տէմիր: մարտ (ամիս). մարթ, իղար, աղար: յոք. Մանր ցորեան, զոր սերմանեն յամսեանն մարտի:

Marsèche (մառսէշ) գ. իգ. Գարի ինչ:

Marsiliame (մառսիլիամ) գ. իգ. Նաւ ինչ:

Marsouin (մառսուէն) գ. ար. Խոզ ծովային (ձուկն ինչ). տօմուզ պալըղը:

Martagon (մառթակօն) գ. ար. Շուշան վայրի. գըրմըզը զամպագ:

Marteau (մառդօ) Գ. ար. Մուրճ, ուռն. չէքիճ, քիւլիւնք, մադրագա, քէսէր: Marteau de porte, դռնահար գործի. դօգմագ:

Martel (մառդէլ) Գ. ար. Ուռն: Martel en tête, նախանձ, նախանձայուզութիւն:

Martelage (մառդըլաժ) Գ. ար. Նշան ծառոց հարուածով մրճոյ. քէսիլէճէք աղաճլարըն տամղասը:

Marteler (մառդըլէ՛) Բ. ն. Հարկանել ուռամբ, բախել մրճով. չէքիճլէմէք:

Martelet (մառդըլէ) Գ. ար. Մուրճ կամ ուռն փոքրիկ, ուրագ. քէսէր:

Marteline (մառդըլին) Գ. իգ. Ատամնաւոր մուրճ քարագործաց:

Martial, ale (մառսիալ) ած. Մարտիկ, մարտի. ճէնքճի, ճէնկի, չէճի:

Martinet (մառդինէ) Գ. ար. Թռչուն ինչ նման ծիծառան. մարդը, պալըսնէ, հիւմա գուշու, էպապիլ գուշու: փոքրիկ ճրագարան մեղեխաւոր. պիր գուլփլու շամտան: Թակ աղօրեաց. տէյիրմէն չէքիճի, տէմիր տէյիրմէնի: Չըւան բազմատեան: Ճաղկիչ կամ խարազան չուաննեայ:

Martingale (մառդէնկալ) Գ. իգ. Փոկ ինչ երիվարի. ատըն պաշընը էյիլտէք դութան էսւլար կամ գայըշ:

Martinisme (մառդինիսմ) Գ. ար. Մարտինեան կամ Լուտերական աղանդ:

Martiniste (մառդինիսդ) Գ. ար. Մարտինեան կամ Լուտերական աղանդաւոր:

Martoire (մառդուառ) Գ. ար. Մուրճ կամ ուռն երկժանի:

Martre (մառդըր) Գ. իգ. Կզնաքիս. զէրդէվա: մորթ կզնաքիսի. զէրդէվա քիւրքիւ: Martre zibeline, սամոյր. սէմմուր կամ սամուր:

Martyr, re (մառդիր) Գ. ար. և իգ. Մարտիրոս, վկայ, նահատակ. շէհիդ:

Martyre (մառդիր) Գ. ար. Մարտիրոսութիւն, նահատակութիւն: չարչարանք, տանջանք, վիշտ, նեղութիւն. շէհիդլիք, շէհադէդ. իշքէնճէ, ճէֆա:

Martyriser (մառդիրիզէ՛) Բ. ն. Նահատակել: չարչարել, տանջել. շէհիդ էդմէք. իշքէնճէ վէրմէք, ինճիդմէք, ճէֆա էդմէք:

Martyrologe (մառդիրօլօժ) Գ. ար. Վկայաբանութիւն. դէզքէրէդ էշշիւհէտա:

Marum (մառօմ) Գ. ար. Բոյս ինչ անուշահոտ:

Mascarade (մասքառատ) Գ. իգ. Խումբ դիմակաւորաց, դիմակաւորք. մասխարալըգ, աճայըպ լիպասլարը վէ սուրէդլէրի օյուն քիլիլէրին ալայը:

Mascaret (մասքառէ) Գ. ար. Սաստիկ մակընթացութիւն ծովու:

Mascaron (մասքառօն) Գ. ար. Այլանդակ գլուխ փայտեղէն կամ քարեղէն 'ի վերայ դրանց և շատրուանաց:

Masculin, ine (մասքիւլէն, ին) Գ. և ած. Արական (սեռ). միւզէքքէր:

Masculinité (մասքիւլինիդէ՛) Գ. իգ. Արականութիւն, արուութիւն. էրքէքլիք:

Masque (մասք) Գ. ար. Դիմակ. պատրուակ երեսաց: պատրուակ. սուրէթ, մուգավվատան դէպտիլ սուրէթի: դիմակաւոր. դէպտիլ սուրէթի իլէ կէյինմիշ քիմսէնէ, մասխարա:

Masquer (մասքէ՛) Բ. ն. Դիմակ արկանել: պատրուակել, ծածկել. պիր քիմսէնին եիւզիւնէ դէպտիլ սուրէթի կէչիրմէք կամ գօյմագ:

Massacre (մասաքր) Գ. ար. Սպանդ, կոտորած, սպանութիւն. էօլտիւրմէ, գաթլ, գըրըմ, գըլըճտան կէչիրմէ: գլուխ եղջերուի (ըստ որսորդաց):

Massacrer (մասաքրէ՛) Բ. ն. Սպանանել, կոտորել, սատակել. գըրմագ, գաթլէդմէք. գըլըճտան կէչիրմէք, էօլտիւրմէք, դէփէլէմէք:

Masse (մաս) Գ. իգ. Կոյտ, շեղջ, դէզ, բազմութիւն. դօփ. եըղըն: զանգուած, ձոյլ. խամուր, իճդիմա, քիւլլէ, գալըփ: լախտ ապարազմական. դօփուզ, դօփուզուն: Թակ, ուռն մեծ: կոյտ դրամոց: բոյս ինչ ջրային:

Masselotte (մասլօդ) Գ. իգ. Աւելորդ զանգուած երկաթոյ:

Masse-more (մաս մօռ) Գ. ար. Փշրանք պաքսիմատի 'ի կեր անասնոց 'ի նաւի:

Masse-pain (մասբէն) Գ. ար. Կոտապ ինչ. պատէմ պէօրէյի, դէֆլիրէ:

Masser (մասէ՛) Բ. ն. Կրկնել կամ կրկնապատկել 'ի խաղու. էլ իլէ պասմագ, գըյմագ:

Masseter (մասըդէ՛) Գ. ար. Մկան ծամելեաց կամ ծնօտի:

Massicot (մասիքօ) Գ. ար. Այպակաբուռ. սըր: կապարաբուռ (ըստ քիմիականաց):

Massier (մասիէ՛) Գ. ար. Լախտակիր, գաւազանակիր. դօփուզճու:

Massif, ive (մասիֆ, իվ) ած. և Գ. Ձոյլ, միապաղաղ, միատանի, կուռ, պինդ, ծանր, մեծաքանակ, խիտ: բիրտ, ապուշ, թանձրամիտ. գալըն, էքֆարէ, պէդիլլի, միւճէսսիմ. գապա: թանձրութիւն. գալընլըգ:

Massorah կամ Massore (մասօռա, մասօռ) Գ. իգ. Աւանդութիւն, քննութիւն սուրբ գրոց (է բառ Եբրայական):

Massue (մասիւ) Գ. իգ. Լախտ, վիրգ. դօփուզ, դօփուզուն:

Mastique (մասդիք) Գ. ար. Մաստաքէ, ձիւթ. սագըզ, մասդագա կամ մօսդագա: սոսինձ. չէօքիւն, մաճուն:

Mastication (մասդիքասիօն) Գ. իգ. Ծամումն, ծամողութիւն. չիյնէմէքլիք, չիյնէմէ, մազղ:

Masticatoire (մասդիքադուառ) Գ. ար. Ծամողական դեղ:

Mastigadour (մասդիկատուռ) Գ. ար. Սանձ ինչ ձիոյ:

Mastiquer (մասդիքէ՛) Բ. ն. Սոսնձել ձիւթով. սագըզ կամ մասդագա իլէ եափըշդըրմագ, դութգալլամագ:

Mastoïde (մասթօիտ) ած. Պտկաձև (մկան՝ Թեքիչ գլխոյ):

Masturbation (մասթիւրպասիօն) գ. իգ. Պղծութիւն ձեռօք, գիջագործութիւն:

se Masturber (մասթիւրպէ́) բ. յ. Գիջանալ յանձին, հոսել սերմն:

Masulipatan (մազիւլիբաթան) գ. իգ. Նրբաթել կտաւ ինչ Հնդկաց:

Masure (մազիւր) գ. իգ. Աւերակ, տուն կործանեալ. վիրան էվ, վիրանէ, վիրանլըգ:

Mat, atte (մաթ) ած. Անողորկ, ոչ փայլուն, աժգոյն. սարփ, սիլինմէմիշ, եօղուն, ճիլասըզ, փէրտահսըզ, տօնուգ, տումանլը:

Mat (մաթ) գ. ար. Յաղթութիւն 'ի սատրնջ խաղու. սաթրանճ օյնունտա տայիր քէլիմէ:

Mât (մա) գ. ար. Կայմն նաւու. տիրէք, կէմի տիրէյի, տագալ, սէրէն, սէրէն տիրէյի:

Matador (մաթատօր) գ. ար. Անուն խաղալիկ թղթոյ:

Matamore (մաթամօր) գ. ար. Մնոտիպարծ: իգ. Բանտ սստրկելոց:

Matasse (մաթաս) գ. իգ. Մետաքս տակաւին ոչ մանեալ. խամ իփէք:

Matassinade (մաթասինատ) գ. իգ. Կաքաւ ընդ կատակս:

Matassiner (մաթասինէ́) բ. չ. Խաղալ կամ կաքաւել ընդ կատակս:

Matassins (մաթասէն) գ. ար. յոգ. Կաքաւք զուարճացելոց: խաղարկուք, կաքաւիչք:

Mateau (մաթօ) գ. ար. Փունջ մետաքսի:

Matelas (մաթլա) գ. ար. Անկողին, բազմոց, բազմական. տէօշէք, շիլթէ, մինտէր, մագատ:

Matelasser (մաթլասէ́) բ. ն. Զարդարել բազմոցօք կամ բարձիւք. ըօթըգլամագ:

Matelassier (մաթլասիէ́) գ. ար. Անկողնագործ, բազմոցարար. տէօշէքճի, մինտէրճի:

Matelot (մաթլօ) գ. ար. Նաւաստի, նաւավար. կէմիճի, մէլլահ: Նաւ յօգնականութիւն:

Matelotage (մաթլօթաժ) գ. ար. Վարձ կամ թոշակ նաւաստեաց. տայֆա իւլէֆէսի:

Matelotte (մաթլօթ) գ. իգ. Համեմունք ձկանց. տիւրլիւ տիւրլիւ պալըգտան գավուրմա: Կաքաւ ինչ ոտից: À la matelote, ըստ նաւաստեաց:

Mater (մաթէ́) բ. ն. Յաղթել 'ի սատրնջ խաղու: Ճնշել, ընկճել, նկուն առնել, խոնարհեցուցանել:

Mâter (մաթէ́) բ. ն. Կանգնել զկայմն նաւու. կէմիյէ տիրէք գօմագ կամ տիքմէք, սէրէն կէչիրմէք:

Mâtereau (մաթրօ) գ. ար. Կայմն փոքրիկ, ծառ կայմի:

Matérialisme (մաթէ́րիալիզմ) գ. ար. Աղանդ նիւթական փիլիսոփայից կամ նիւթապաշտից:

Matérialiste (մաթէրիալիսթ) գ. ար. Նիւթական կամ նիւթապաշտ փիլիսոփայ:

Matérialité (մաթէ́րիալիթէ́) գ. իգ. Նիւթականութիւն. մատտիյէթ:

Matériaux (մաթէ́րիօ) գ. ար. յոգ. Նիւթք շինութեան. քէրասթէ, քէրէսթէ, էշյա, մէվատտ:

Matériel, elle (մաթէ́րիէլ) ած. Նիւթական. հէյուլանի, մատտի, ճիսմանի, ճիվհէրի: խոշոր, տխմար, թանձրամիտ. գապա, եօղուն:

Matériellement (մաթէ́րիէլման) մակ. Նիւթապէս. հալի ճիվհէրի իւզրէ, [illegible] հէյուլանի:

Maternel, elle (մաթէրնէլ) ած. Մայրենի, մայրական. անայա մախսուս, մատէրի, իւմանի:

Maternellement (մաթէրնէլման) մակ. Մայրօրինակ, մայրաբար. անա կիպի, մատէրանէ:

Maternité (մաթէրնիթէ́) գ. իգ. Մայրութիւն. անալըգ, իւմումէթ:

Mathématicien (մաթէ́մաթիսիէն) գ. ար. Ուսումնական, քաջավարժ յուսումնականութեան. միւհէնտիս:

Mathématique (մաթէ́մաթիք) գ. իգ. և ած. Ուսումնականութեան, ուսումնական. իլմ ղայէթէ տայիր՝ մէնսուպ կամ մախսուս: յոգ. Mathématiques, ուսումնականութիւն, ուսումն չափմանց. իւլումի հիսապ վէ հէնտէսէ, իլմ ղայէթ:

Mathématiquement (մաթէ́մաթիքման) մակ. Ուսումնականապէս, ըստ կանոնաց ուսումնականութեան. հէնտէսէ իւզրէ:

Matière (մաթիէր) գ. իգ. Նիւթ. էշյա, նէսնէ, մալ, ճիվհէր: առաջադիր բանք, առաջարկութիւն. մատտէ, պապ, խուսուս: Նիւթ շինուածոց. քէրասթէ: Սկիզբն իրաց. հէյուլա, հէյէուլա: Պատճառ, առիթ. սէպէպ: Շարաւ, թարախ. իրին:

Mâtin (մաթէն) գ. ար. Գամբռ, շուն մեծ. սամսոն, տիրլաս, չօպան քէօփէյի:

Matin (մաթէն) գ. ար. և մակ. Առաւօտ, ընդ առաւօտն, յառաւօտու պահուն. սապահ, սապահ, սապահ վագթը: Demain matin, վաղիւ, 'ի վաղիւն, վաղիւ ընդ առաւօտն. սապահ, եարըն սապահ: De bon matin, վաղ քաջ ընդ առաւօտն. չին սապահ, էրքէն:

Matinal, ale (մաթինալ) ած. Վաղայարոյց, առաւօտեան. սապահլը, սապահ կամ էրքէն գալքըճը:

Matinée (մաթինէ́) գ. իգ. Ժամ առաւօտու, առաւօտ. սապահ վագթը, սապահ, սապահկէահ, պամկէահ:

Mâtiner (մաթինէ́) բ. ն. Ելանել գամբռի 'ի վերայ մատակ շան: Կշտամբել, յանդիմանել:

Matines (մաթին) գ. իգ. յոգ. Առաւօտեան ժամերգութիւն:

Matineux, euse (մաթինէօ, էօզ) ած. Որ սովոր է յառնել ընդ առաւօտն, վաղայարոյց. էրքէն գալքըճը:

Matinier, ière (մաթինիէ́, էր) ած. Առաւօտեան (աստղ, արուսեակ). սապահ կամ տան եըլտըզը, սիտարէի պամ, զիւհրէ:

Matir (մաթիր) բ. ն. Մթացուցանել,

աղօտացուցանել, բառնալ զլուսափայլութիւնն. ճիլա կամ միւհրէ պօզմագ՝ չըգարմագ կամ ալմագ:

Matite (մատիտ) գ. իգ. Ի քար ինչ:

Matoir (մատօար) գ. ար. Մկրատ ինչ:

Matois, oise (մատօա, ազ) ած. և գ. Խորամանկ, չարամիտ, նենգաւոր. գալլաշ, հիլէպազ, շէյտան:

Matoiserie (մատօազըրի) գ. իգ. Խորամանկութիւն, չարամտութիւն, խաբէութիւն. հիլէպազլըգ:

Matou (մատու) գ. ար. Կատու ոչ մալեալ. էրքէք քէտի:

Matras (մատրա) գ. ար. Բաբանաքար: անօթ ինչ քիմիականաց. քիմեաճը շիշէսի, իմպիք:

Matricaire (մատրիքէր) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. վէրատիքա օտու:

Matrice (մատրիս) գ. իգ. և ած. Արգանդ. րահմ, րահիմ, օղլան եաթաղը: մայր կամ խառոչ գրոց տպագրութեան, գաղափար. պասմա գալըպը: մայր (եկեղեցի): գլխաւոր կամ առաջին (գոյն):

Matriculère (մատրիքիւլէր) գ. ար. Արձանագրեալ 'ի ցուցակի:

Matricule (մատրիքիւլ) գ. իգ. Տումար կամ ցուցակ անուանց անձանց մանելոց յընկերութիւն. էսամի գայիտէսի կամ տէֆթէրի, պաշ տէֆթէր:

Matrimonial, ale (մատրիմօնիալ) ած. Ամուսնական, ամուսնութեան. նիքեահի, էվլենճի:

Matrone (մատրօն) գ. իգ. Մանկաբարձ, ծնուցիչ. էպէ, էպէ գատըն:

Matte (մատ) գ. իգ. Բոյս ինչ Ամերիկոյ: հանք ոչ զտեալ:

Mattelins (մատլէն) գ. ար. յոգ. Այր արևելեան:

Matter (մատէ) բ. ն. Տարածել զերկաթն:

Maturatif, ive (մատիւրատիֆ, իվ) ած. և գ. Որ հասուցանէ զվէրս (դեղ), հասուցիչ վիրաց. իրին չըգարան իլաճ, էէտիչիրիճի:

Maturation (մատիւրասիօն) գ. իգ. Զտումն, մաքրութիւն, կատարելութիւն. տէնզիճ:

Mâture (մատիւր) գ. իգ. Բաղմութիւն կայմից: փայտք 'ի պէտս կայմի. պիր կէմինին սէրէնլէրի:

Maturité (մատիւրիտէ) գ. իգ. Հասունութիւն. օլմուշլուգ, նուզճ: խոհականութիւն:

Matutinal, ale (մատիւտինալ) ած. Առաւօտեան. սապահլը, սէհարի:

Maudire (մօտիր) բ. ն. Je maudis, tu maudis, il maudit; nous maudissons, vous maudissez, ils maudissent. Je maudissois. Qu' il maudisse. Maudissant. Անիծել, նզովել, չարիս մաղթել: անարգել, թողուլ 'ի ձեռանէ. իլէնմէք, պէտ տուա էթմէք, լանէթ օգումագ, լանէթ էթմէք: Maudit, ite, անիծեալ, չար, վնասակար. լանէթլի, մէլուն:

Maudisson (մօտիսօն) գ. ար. Անէծք, նզովք. իլէնճ:

Maugréer (մօկրէէ) բ. չ. Նզովել, անիծանել, երդնուլ, խորշել. սէպ կամ շէթմ էթմէք, խըրըլտամագ:

Maupiteux, euse (մօփիտէօ, էօզ) ած. Անողորմ, անգութ (ըստ Նախնեաց): հէք, թըշուառական:

Maure, տես More.

Mausolée (մօզօլէ) գ. ար. Շիրիմ հոյակապ, շիրիմ, գամբարան. տիւրպէ:

Maussade (մօսատ) ած. Անշնորհ, անհեթեթ, գարշելի, անվայելուչ, տգեղ. լէտաֆէտսիզ, տատսըզ, չիրքին, մէքրուհ:

Maussadement (մօսատման) մակ. Անհեթեթս, դժպատեհ իմն. լէտաֆէտսիզլիք իլէ, տատսըզլըգ իլէ:

Maussaderie (մօսատրի) գ. իգ. Անհեթեթութիւն, անտեղութիւն. տատսըզլըգ, լէտաֆէտսիզլիք:

Mauvais, aise (մօվէ, էզ) ած. և գ. Չար, վատթար, յոռի, խոտան, տգեղ, գարշելի: վնասակար, վտանգաւոր: թիւր, խոտորնակ, ձախող, չարագուշակ: ժահահոտ: չարագործ. եարամազ, քէմ, խապիս, քէօտիւ, էյրի, ֆէնա. զարարլը, զիյանլը, մազարրատլը, մազըրր: Sentir mauvais, ժահահոտիլ. ֆէնա գօգմագ:

Mauve (մօվ) գ. իգ. Մոլոշ. էպէմ կէօմէճի, խուպպազ կամ գուպպէյզ:

Mauviette (մօվիէտ) գ. իգ. Թռչուն ինչ. տօյղար ճինսի:

Mauvis (մօվի) գ. ար. Թռչուն ինչ. պիր ճինս արտըճ գուշու:

Maux (մօ) յոգ. բառիս Mal, չարիք. պէլալար:

Maxillaire (մաքսիլլէր) ած. Ծնօտի, ծամելեաց. չէնէլի:

Maxime (մաքսիմ) գ. իգ. Առակ, առած, սկզբունք. գանուն, սէօզ, հիքմէթ, գավլի սահիհ, տէլիլ, տարիգատ:

Maximum (մաքսիմօմ) գ. ար. Վերին աստիճան կամ գին (է բառ Լատին):

Maye (մայ) գ. իգ. Տաշտ կամ ընդունարան իւղոյ:

Mayenne (մայէն) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Mazarin (մազարէն) գ. ար. Փոքր բաժակ ապակի:

Mazette (մազէտ) գ. իգ. Անաստատ ամուղղամի: տգէտ կամ անվարժ 'ի խաղու. օյունտա պիլմէյէն քիմսանէ, աճէմի:

Me (մը) դեր. Ինձ. պանա: զիս. պէնի:

Méandre (մէանտր) գ. ար. Պտոյտ կամ շրջան գետոյ:

Mécánicien (մէքանիսիէն) գ. ար. Հմուտ մեքենականութեան, մեքենական, մեքենաբան. էհլի իլմ ճէրրի էսգալ, էհլի սէնաաթ:

Mécanique (մէքանիք) գ. իգ. Մեքենականութիւն, մեքենական գիտութիւն. իլմ ճէրրի էսգալ: մեքենական կազմութիւն. սանաաթ իլմի, էլ իլմի:

Mécanique (մէքանիք) ած. Մեքենական, արուեստական. էլ իլմի օլան: անարգ, նըւաստ:

Mécaniquement (մէքանիքման) մակ. Մեքենապէս, մեքենական արուեստիւ կամ գիտութեամբ. սանաաթ իլէ:

Mécanisme (մէքանիզմ) գ. ար. Կազմակերպութիւն կամ կազմած մարմնոց ըստ օրինաց մեքենականութեան:

Mécène (մէսէն) գ. ար. Մեկենաս (անուն մարդոյ). ձեռնտու կամ պաշտպան արուեստից և գիտութեանց:

Méchamment (մէշամման) մակ. Չարութբ, ապիրատութեամբ, անիրաւութեամբ. քէօտիւլիւք իլէ, շէրր իլէ, քէմլիք իլէ. եարամազլըգ իլէ, պէտ գաստ իլէ:

Méchanceté (մէշանսթէ) գ. իգ. Չարութի, ապիրատութիւն, ամբարշտութիւն, ոճիր, եղեռն, չարիք, խեռութիւն, ստահակութիւն. քէօտիւլիւք, քէմլիք, եարամազլըգ, շէրր, նիֆագ:

Méchant, ante (մէշան, անթ) ած. և գ. Չար, չարագործ, եղեռնաւոր, ապիրատ, Թիւր, չարամիտ, անիծաբան, խեռ, ստահակ. քէօտիւ, եարամազ, էէման, շէրիր, մուֆսիտ, քէմ, ֆէնա, պէտ, եաթըլը:

Mèche (մէշ) գ. իգ. Պատրոյգ. ֆիթիլ: լուցկիք. գավ: սլաք գչրոյ:

Méchef (մէշէֆ) գ. իգ. Չարիք. Թշուառութիւն (է բառ վաղեմի):

Mécher (մէշէ) բ. ն. Ծծմբել զտակառն. քիւքիւրթլէմէք:

Méhoacan (մէհօաքան) գ. ար. Արմատ ինչ բժշկական:

Mécompte (մէքօնթ) գ. ար. Վրիպակ համարոյ. եանլըշ, ղալաթ, գուսուր:

se Mécompter (մէքօնթէ) բ. յ. Սխալել կամ վրիպել ՚ի հաշիւն: սխալել, վրիպել. հիսապտա եանլըշ կամ ղալաթ էթմէք. եանլըշմագ, ալդանմագ:

Méconite (մէքօնիթ) գ. իգ. Քար աւազախառն:

Méconium (մէքօնիօմ) գ. իգ. Մեկոնիոն: աղբ սաղմի:

Méconnoissable (մէքօնէսապլ) ած. Դժուարագիտելի, անգիտելի. պիլինմէզ, տանըլմազ:

Méconnoissance (մէքօնէսանս) գ. իգ. Անշնորհակալութիւն (է բառ վաղեմի). էյլիք պիլմէզլիք:

Méconnoissant, ante (մէքօնէսան, անթ) ած. Անշնորհակալ, ապերախտ. էյլիք պիլմէզ:

Méconnoître (մէքօնէթր) բ. ն. Ո՛չ ճանաչել, անգիտանալ, մոռանալ. պիլմէմէք, ունութմագ:

Mécontent, ente (մէքօնթան, անթ) ած. և գ. Տժգոհ, տրտունջող. խօշնուտսուզ, րազը օլմայան, գիւսիւլիւ, մունֆէյիլ, ինճինմիշ:

Mécontentement (մէքօնթանթման) գ. ար. Տհաճութիւն, նեղութիւն, վիշտ, ձանձրութիւն, դժուարահաճութիւն. խօշնուտսուզլուգ, ինֆիալ:

Mécontenter (մէքօնթանթէ) բ. ն. Նեղել, ձանձրացուցանել. խօշնուտսուզ էթմէք, խատըրընա դօգունմագ, խատըրընը եըգմագ, պաիսի ինֆիալ վէրմէք:

Mécréant (մէքրէան) գ. ար. Անհաւատ, անկրօն. իմանսըզ, րաֆըզը:

Mécroire (մէքրուար) բ. չ. Ո՛չ հաւատալ, լինել անհաւատ. իննանմամագ, իմանսըզ օլմագ:

Médaille (մէտայլ) գ. իգ. Դրամք նախնեաց կամ երևելի արանց. մանղըր, ճափիկէար, աթիքէ:

Médailler (մէտայլէ) գ. ար. Գզրոց հին դրամոց:

Médailliste (մէտայլիստ) գ. ար. Որ հաւաքէ զհին դրամս: քաջագէտ նախնի դրամոց:

Médaillon (մէտայլօն) գ. ար. Դրամ մեծ. պիւյիւք մանղըր:

Médecin (մէտսէն) գ. ար. Բժիշկ. հաքիմ կամ հէքիմ, տապիպ:

Médecine (մէտսին) գ. իգ. Բժշկականութիւն, բժշկութիւն, արուեստ բժշկութե. հէքիմլիք, տըպպ, իլմի տըպպ: դեղ, արբումն բժշկական. իլաճ, շէրպէթ:

Médiciner (մէտիսինէ) բ. ն. Մատուցանել կամ արբուցանել զդեղ բժշկական. շէրպէթ վէրմէք կամ իչիրմէք:

Médiaire (մէտիէր) ած. Միջին:

Médianne (մէտիան) ած. Միջին (մին յերակաց բազկի):

Médianoche (մէտիանօշ) գ. ար. Ուտիս ճաշ զկնի կէս գիշերոյ պահոց (է բառ Սպանիացւոց). եարըմ կէճէ եէմէյի կամ սանճաղը:

Médiante (մէտիանթ) գ. իգ. Խաղ ինչ երաժշտական:

Médiastin (մէտիասթէն) գ. ար. Թաղանթ ինչ կրծոց:

Médiastine (մէտիասթին) ած. Թաղանթի կրծոց (երակ):

Médiat, ate (մէտիա, աթ) ած. Միջանկեալ, միջին. արայա կիրմիշ:

Médiatement (մէտիաթման) մակ. Միջնորդաբար, միջնորդաւ, ՚ի ձեռն, իբր միջանկեալ:

Médiateur, trice (մէտիաթէօր, թրիս) գ. ար. և իգ. Միջնորդ, բարեխօս. օրթայա կամ արայա կիրէն, մանճը, վասիտ, մուավին, սուլհ էտիճի: ազդ ինչ խաղու Թղթոց:

Médiation (մէտիասիօն) գ. իգ. Միջնորդութիւն, բարեխօսութիւն. մանճըլըգ, վէսատաթ, տէվէսսուտ:

Médicago (մէտիքակօ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Médical, ale (մէտիքալ) ած. Բժշկական, բժշկութեան, դեղոց. տըպպի, հէքիմլիյէ կամ տըպպէ տայիր՝ մէնսուպ կամ մուտաալլիգ. իլաճլը:

Médicament (մէտիքաման) գ. ար. Դեղ, բժշկութիւն. իլաճ, տէվա:

Médicamentaire (մէտիքամանթէր) ած. Դեղոց, բժշկութեան:

Médicamenter (մէտիքամանթէ՛) բ. ն. Բժշկել, բուժել, մատուցանել դեղս, դարմանել. իլաճ վէրմէք:

Médicamenteux, euse (մէտիքամանթէօ, էօզ) ած. Բժշկական, բուժիչ, որ ունի զզօրութիւն դեղոց կամ բժշկութեան. իլաճլը, նէֆալը:

Médicinal, ale (մէտիսինալ) ած. Բժշկական, դեղոց, բժշկութեան. թըպպի, թըպպէ տայիր:

Médimne (մէտիմ) գ. իգ. Մոդ, կեղթ (չափ Յունաց):

Médiocre (մէտիօքր) ած. Միջակ; միջին, միջակային. օրթա, օրթանճա, մութէտիլ:

Médiocrement (մէտիօքրըման) մակ. Միջասահման, չափաւորապէս. օրթալըգ իլէ, իթիտալ իւզրէ:

Médiocrité (մէտիօքրիթէ՛) գ. իգ. Միջակութիւն, միջասահմանութիւն, չափաւորութիւն. օրթալըգ, էվսաթ, գըլլէթ:

Médire (մէտիր) բ. չ. Չարախօսել, բամբասել, զրպարտել. ղայպէթ էթմէք կամ սէօյլէմէք, փիսլէմէք, թան՝ գատէհ կամ թանան էթմէք:

Médisance (մէտիզանս) գ. իգ. Չարախօսութիւն, բամբասանք. ղայպէթ, ղըյպէթ, փիս օղատմագլըգ, թանէ:

Médisant, ante (մէտիզան, անթ) ած. և գ. Չարախօս, զրպարտիչ, բամբասող, բամբասասէր, չարալեզու. ղայպէթ էտիճի, փիսլէյիճի:

Méditatif, ive (մէտիթաթիֆ, իվ) ած. և գ. Մտածու, պարապեալ ՚ի խոկմունս. թէֆէքքիւրէ մայիլ, ֆիքիրլի, տիւշիւնիւճիւ:

Méditation (մէտիթասիօն) գ. իգ. Մտածութիւն, խոկումն. թէֆէքքիւր, ֆիքր, ֆիքիր, թէլահէթ, տիւշիւնմէ: գիրք մտածութեանց, մտաւորական աղօթք:

Méditer (մէտիթէ՛) բ. ն. Մտածել, քննել, խորհել, խոկալ, զմտաւ ածել. տիւշիւնմէք, ֆիքր կամ էնտիշէ էթմէք, թէֆէքքիւր կամ թէլահէթ էթմէք: պարապել ՚ի սուրբ խորհուրդս, խոկալ զաստուածայինս:

Méditerranée (մէտիթէռանէ՛) ած. և գ. Միջերկրեայ, միջերկրական: միջերկրական ծով. աք տէնիզ, պահրի րում:

Médium (մէտիօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ: հնարք, ելք (է բառ Լատին). չարէ:

Médoc (մէտօք) գ. ար. Գայլախազ փայլուն:

Médulaire (մէտիւլէր) ած. Ուղղոյ. իլիքլի, մաղզէ տայիր կամ մէնսուպ:

Méfaire (մէֆէր) բ. չ. Վնասել, վնաս հասուցանել, յանցանել. զարար կամ զիյան վէրմէք:

Méfait (մէֆէ) գ. ար. Յանցանք, ոճիր, եղեռն, չարագործութիւն. գապահաթ:

Méfiance (մէֆիանս) գ. իգ. Կասկած, թերահաւատութիւն. իտիմատսըզլըգ, ինանմազլըգ:

Méfiant, ante (մէֆիան, անթ) ած. Կասկածաւոր, կասկածոտ, երկմիտ, թերահաւատ. իտիմատ էթմէյէն, իշքիլլի, վէհհամ, իտիմատսըզ:

se Méfier (մէֆիէ) բ. յ. Ո՛չ վստահանալ, երկուանալ, երկբայել, կասկածել. իտիմատ վէրմէմէք կամ էթմէմէք, ինանմամագ:

Mégamètre (մէկամէթր) գ. ար. Մեծաչափ (գործի):

Mégarde (մէկարտ) գ. իգ. Անզգուշութի՛, անմտադրութիւն. ղաֆիլլիք, ղաֆլէթ, սէհվ: Par mégarde, *յանզգոյշս, անմտադրութբ, յանդէտս*. պիլմէզլիք իլէ, սէհվ իլէ, ղաֆլէթ իլէ, ղաֆլէթէն:

Mégère (մէժէր) Մեգերա (մի ՚ի դժոխային կատաղեաց):

Mégie (մէժի) գ. իգ. Խաղախորդութիւն, արուեստ խաղախորդի. տէպպաղ սանաթը, տէպպաղլըգ:

Mégisserie (մէժիսրի) գ. իգ. Խաղախորդութիւն: վաճառք խաղախից կամ կաշեաց. սախտիյանճըլըգ, տէպպաղլըգ:

Mégissier (մէժիսիէ) գ. ար. Խաղախորդ. տէպպաղ, սախտիյանճը:

Meigle (մէկլ) գ. իգ. Բրիչ, բահ:

Meilleur, eure (մէյէօր) ած. և գ. Լաւագոյն, լաւ, ընտրելագոյն, գերազանց. տահա էյի, էէյ, էէյրէք, էյիճէ, էվլա. էյիսի:

Meistre (մէսթր) գ. ար. Կայմն բարձրագոյն:

Mélac (մէլաք) գ. ար. Անոդ Ամերիկոյ:

Mélage (մէլաժ) գ. ար. Դասակարգութիւն թղթոց:

Mélampirum (մէլանփիրօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Mélangogue (մէլանկօկ) ած. և գ. Մաղձահալած (դեղ):

Mélancolie (մէլանքօլի) գ. իգ. Սեւամաղձ, սեւամաղձութիւն: տրտմութիւն, թախծութիւն, անձկութիւն սրտի. սէվտա, գարա սէվտա, մէլէնխօլիա, մալիխօլիա, մէլիլլիք:

Mélancolique (մէլանքօլիք) ած. և գ. Սեւամաղձոտ, սեւամաղձ: տխուր, տրտում, վշտագին. սէվտալը, սէվտավի, սէվտայի, սէվտազար. գասավէթլի:

Mélancoliquement (մէլանքօլիքման) մակ. Տխրագին, վշտագին. սէվտա իլէ, գասավէթ իլէ:

Mélange (մէլանժ) գ. ար. Խառնուրդ, խառնումն, խառնութիւն. գարըշըգլըգ, գարըշտըրմա, իխթիլատ: խառնք կամ խառնակութիւն այլատեսակ անասնոց: խառնուրդ, բաղադրութիւն. ինճա:

Mélanger (մէլանժէ՛) բ. ն. Խառնել ՚ի միասին, բաղադրել. գարըշտըրմագ, խալտ էթմէք, պուլանտըրմագ:

Mélasse (մէլաս) գ. իգ. Դիրտ զտեալ շաքարի:

Mêlée (մէլէ՛) գ. իգ. Խառնուածն ճակատու զօրաց ընդ միմեանս, կռիւ մարտի. ճօշ, չէքիշ. տէօյիւշ:

Mêler (մէլէ՛) բ. ն. Խառնել: խառնակել: յարել, միաւորել. գարըշդըրմագ, խալտ էթմէք. չալգալամագ, պուլանդըրմագ. ճէմ էթմէք, գադմագ: Se mêler, բ. յ. խառնել զանձն, միջամուխ լինել. գարըշմագ, սօգուլմագ, իխտիլատ էթմէք, կիրիշմէք, մուտախալէ կամ տախըլ էթմէք: Ne plus se mêler, ոչ ևս միջամուխ լինել, հրաժարել. էլ չէքմէք, էթէք սիլքմէք:

Melet (մըլէ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու:

Mélèze (մէլէզ) գ. ար. Ի ծառ ինչ. թիլպուդագ աղաճը, չէրպին, գարա չամ:

Mélianthe (մէլիանթ) գ. ար. Բոյս ինչ Ափրիկոյ:

Mélica (մէլիքա) գ. ար. Ազգ ինչ կորեկի:

Mélicéris (մէլիսէրիս) գ. ար. Ուռոյց ինչ:

Mélier (մէլիէ՛) գ. ար. Խէժ ինչ սպիտակ:

Mélilot (մէլիլօ) գ. ար. Բոյս ինչ բժշկական. սարը տէօրքիւ, իքլիլ իւլ մէլիք, էօնճէ, չինճար:

Mélinet (մէլինէ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Mélisse (մէլիս) գ. իգ. Պատրինջ. օղուլ օթու, մէլիսա, գօվան օթու, պատրէնք:

Mélitite (մէլիտիտ) գ. իգ. Քար ինչ պատուական:

Mélocacte (մէլօքաքտ) գ. ար. Բոյս ինչ Ամերիկոյ:

Mélochia (մէլօքիա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Mélodie (մէլօտի) գ. իգ. Մեղեդի, ներդաշնակութիւն, քաղցրաձայնութիւն, քաղցրանուագ երգ. ահէնքլի սէտա, լահն, էլհան:

Mélodieusement (մէլօտիէօզման) մակ. Քաղցրանուագ հնչմամբ, քաղցրաբարբառ, քաղցրաձայն. խօշ ահէնկ կամ նիւա իլէ, սատալ իլէ:

Mélodieux, euse (մէլօտիէօ, էօզ) ած. Քաղցրանուագ, ներդաշնակաւոր. քաղցրաձայն, քաղցրահնչիւն. խօշ ահէնկլի:

Melon (մըլօն) գ. ար. Սեխ. գավուն, տէտիկ: Melon d'eau, ձմերուկ. գարփուզ:

Mélongène (մէլօնժէն) գ. իգ. Ի բոյս ինչ, և պտուղ նորա. պատլըճան կամ ֆատլըճան:

Mélonnière (մըլօնիէր) գ. իգ. Սեխենիք, սեխաստան. գավուն եէրի:

Mémarchure (մէմարշիւր) գ. իգ. Գալարումն ոտից ձիոյ:

Membrane (մանպրան) գ. իգ. Թաղանթ, մաշկ, մորթ. եուֆգա տէրիճիք, ղըշա, ֆուֆ, ֆուֆէտ, զար:

Membraneux, euse (մանպրանէօ, էօզ) ած. Մաշկային, թաղանթային, թաղանթապատ:

Membre (մանպր) գ. ար. Անդամ, անդամք: մասն. իւզվ կամ ըզվ, ազա. ճիւզ: ընկեր ժողովոյ. պիր ճէմիյէթտէն օլան քիմէսնէ:

Membré, ée (մանպրէ՛) ած. Որ ունի այլագոյն սրունս (ըստ կնքաբանից):

Membru, ue (մանպրիւ) ած. Յաղթանդամ, անձնեայ. գօլլու, կէօվտէլի, ազալը պիւյիւք:

Membrure (մանպրիւր) գ. իգ. Շրջանակ ինչ փայտեղէն: չափ ինչ փայտի:

Même (մէմ) դեր. Նոյն, ինքն, նոյն ինքն. կէնտիւ, կէնտի: Moi même, ես ինքն, ես ինքնին. կէնտիմ: Même, շաղկ. Նաև, ևս, և ևս. իսկ: դարձեալ, նոյնպէս: մանաւանդ, այն զի. պիլէ, պէլքի. տախի, տէ, տա: De même, նոյնպէս, գոգցես. անըն կիպի, քէզալիք: À même, նոյնպէս, որպէս կամք են. իստէտիյի իւզրէ:

Mêmement (մէմման) մակ. Նոյնպէս (է բառ վաղեմի):

Mémento (մէմանթօ) գ. ար. Յիշելիք:

Mémoire (մէմուար) գ. իգ. Յիշողութիւն, յիշողական. խատըր, հըֆզ, հաֆըզա. ագըլ, զիհն, գուվվէ՛թի հաֆըզա, մուհաֆազա: յուշ, յիշումն, յիշատակութիւն, յիշատակ. զիքր, եատ:

Mémoire (մէմուար) գ. ար. Յիշատակ, յիշատակարան, ցուցակ. էսէր, տէզքէրէ, րուգգա, գայիմէ, հիսապ, տէֆթէր:

Mémorable (մէմօրապլ) ած. Յիշատակելի, արժանի յիշատակաց, երևելի. եատիկեար, մէշհուր:

Mémoratif, ive (մէմօրատիֆ, իվ) ած. Որ յիշէ (է բառ վաղեմի). խատըրընտա թուտար էտէն:

Mémorial (մէմօրիալ) գ. ար. Յիշատակ, յիշելիք, աղերսագիր. տէզքէրէ, արզուհալ:

Menaçant, ante (մընասան, անթ) ած. Սպառնական, սպառնացող. գօրգուտան, տէհտիտ կամ թախվիֆ էտէն:

Menace (մընաս) գ. իգ. Սպառնալիք. տէհտիտ, եաղանմագլըգ:

Menacer (մընասէ՛) բ. ն. Սպառնալ: գուշակել յառաջագոյն. թախվիֆ կամ տէհտիտ էթմէք, եաղանմագ, սէօզ ատըփ գօրգութմագ:

Menade (մընատ) գ. իգ. Գուսան Սպանդարամետին: կին մոլեգին:

Ménage (մէնաժ) գ. ար. Տնտեսութիւն. խանէտարլըգ, էվ նիզամը կամ տէտպիրի: ընտանիք տան, գերդաստան. էվլատ, էհլ, էվլատ ու էտպա: կահ կամ կարասիք տան. էվ ավատանլըղը: անխնայումն, ճշգութիւն:

Ménagement (մէնաժման) գ. ար. Զգուշութիւն, ակնածութիւն. իհթիյատ, խատըր կէօզէտմէ, րիայէթ:

Ménager (մէնաժէ՛) բ. ն. Բարւոք տնտեսել, անարատ լինել, հոգալ, խնամ ունել, քաջ վարել, ճշգել, անխնայել. կէօզէտմէք, սագընմագ, խանէտարլըգ էթմէք, իմսագ էթմէք, գայըրմագ, իտարէ էթմէք: զգուշանալ, ակն ածել, պատկառ կալ. խատըր կամ խատըրընը կէօզէթմէք, րիայէթ էթմէք, սագընմագ. Հնարել, ելս գտանել. եօլունու պուլմագ:

Ménager, ère (մէնաժէ՛, էռ) ած. և գ. Տնտես, հազարապետ տան, խնամակալ, տնկալուչ, տնարար, տնխնայող, ձիշգ. էհլ իշինի պիլէն, խանէտար, իտարէճի. խանէտար գարը:

Ménagerie (մէնաժըրի) գ. իգ. Փակարան կամ տեղի դարմանոյ վայրի կենդանեաց. հայվանսէրայ, արսլանխանէ:

Mendiant (մանտիան) գ. ար. Մուրացիկ, մուրող. տիլէնճի, տէրպէտէր, սայիլ, ճէրրար:

Mendicité (մանտիսիթէ՛) գ. իգ. Մուրողութիւն, վերջին տնանկութիւն. տիլէնճիլիք, ճէրրարլըգ:

Mendier (մանտիէ՛) բ. ն. Մուրանալ, խնդրել ողորմութիւն, խնդրել մուրողաբար. տիլէնմէք, տիլէնճիլիք էթմէք:

Mendole (մանտօլ) գ. իգ. Ձուկն ինչ:

Menée (մընէ՛) գ. իգ. Նենգութիւն, խորամանկութիւն, չարարուեստ խորհուրդ. կիզլի հարէքէթ, օյուն, ֆէնտ, հիլէ:

Mener (մընէ՛) բ. ն. Ածել, բերել, տանել, յուղարկաւոր լինել, առաջնորդել, տանել ընդ իւր, մուծանել 'ի ներքս. կէօթիւրմէք, իլէթմէք, սիւրմէք, հիտայէթ կամ տէլալէթ էթմէք: վարել, ուղղել, առաջնորդել, ունել. կէօզէթմէք, կէօրմէք, զապթ-ու-րապթ էթմէք: ջանիւք արկանել, յամեցուցանել. կէճիքտիրմէք:

Ménétrier (մէնէ՛թրիէ՛) գ. ար. Տզեղ կամ գեղջուկ նուագածու. քէօյլիւ քէմանճէճի:

Meneur (մընէօռ) գ. ար. Առաջնորդ տիկնոջ. գըլավուզ: որ գտանէ դայեակս:

Ménianthe (մէնիանթ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Ménil (մէնիլ) գ. ար. Գիւղ, բնակութիւն (ըստ նախնեաց):

Menin (մընէն) գ. ար. Կուսակից արքայորդւոյն (ըստ նախնեաց):

Méninge (մէնէնժ) գ. իգ. Թաղանթ ուղղոյն:

Méningophilax (մէնէնկօֆիլաքս) գ. ար. Պահարան շաղափոյ վիրաբուժից:

Ménisque (մէնիսք) գ. ար. Ապակի կորնթարդ և գոգաւոր յերկոցունց կողմանց:

Menole (մընօլ) գ. իգ. Գործի ինչ պանրագործաց:

Ménologe (մէնօլօժ) գ. ար. Յայսմաւուրք կամ վկայաբանութիւն Յունաց:

Menon (մընօն) գ. ար. Կենդանի ինչ:

Menottes (մընօթ) գ. իգ. յոգ. Ձեռն մանկան. էլճիյէզ: դաստակապք, ձեռակապք. պիլէքճէ, էլլէօքլէր, քէլէփճէ:

Mense (մանս) գ. իգ. Սեղան: եկամուտ, հասոյթ. իրատ:

Mensonge (մանսօնժ) գ. ար. Ստութիւն, սուտ, ստախօսութիւն. եալան, եալան սէօզ, քիզպ, տիւրուղ, խիլաֆ: մոլորութիւն, խաբէութիւն, պատրանք, սնոտիք:

Mensonger, ère (մանսօնժէ՛, էռ) ած. Սուտ, ստախօս: պատիր. եալան, եալանճը, քէազիպ. ալտատըճը:

Menstrue (մանսթռիւ) գ. իգ. Նիւթ ինչ ըստ քիմիականաց: յոգ. Դաշտան, օրէնք կանանց. ավրէթլէրին այլըղը, այլըգ, հայիզ, հայիզաթ, հըզաթ:

Menstruel, ele (մանսթռիւէլ) ած. Դաշտանի, դաշտանական (արիւն):

Mental, ale (մանթալ) ած. Մտաւոր, միտաւորական, մտաց. զիքրի, ֆիքիրտէն:

Mentalement (մանթալման) մակ. Մտաւորաբար, մտօք. ֆիքր իլէ, զիհնէն:

Menterie (մանթըրի) գ. իգ. Ստութիւն, ստախօսութիւն. եալան, եալան սէօզ:

Menteur, euse (մանթէօռ, էօզ) ած. և գ. Ստախօս: խաբեբայ, պատիր, մոլար. եալանճը, եալան սէօյլէյիճի, քէազիպ, քէզզապ. ալտատըճը:

Manthe (մանթ) գ. իգ. Անանուխ. նանէ:

Mantion (մանսիօն) գ. իգ. Յիշումն, յիշատակ, յիշատակութիւն. զիքր, եատ, անմա, զիքրի ճէմիլ:

Mentionner (մանսիօնէ՛) բ. ն. Յիշել, յիշատակել. զիքր էթմէք, անմագ: Mentionné, ée, յիշատակեալ. զիքր օլունան, մաշարիւն իլէյհ, մէզքիւր:

Mentir (մանթիռ) բ. չ. Ստել, խօսել ըզսուտ. եալան կամ խիլաֆ սէօյլէմէք:

Menton (մանթօն) գ. ար. Կզակ, ծնօտ. չէնէ, էնէք, զագան:

Mentonnet (մանթօնէ) գ. ար. Երկաթ ինչ դրան:

Mentonnière (մանթօնիէռ) գ. իգ. Կզակակալ (նախնի կանանց). չէնէ պաղը:

Mentor (մանթօռ) գ. ար. Մենտոր (անուն մարդոյ): առաջնորդ, խորհրդական, մանկածու. գըլավուզ:

Mentute marine (մանթիւթ մարին) գ. իգ. Տզրուկ ծովու:

Menu, ue (մընիւ) ած. Մանր, նուրբ, նուազ, փոքր. ուֆագ, ինճէ, տօղրանմըշ, եուֆգա, րագըգ: Couper կամ hacher menu, մանրել, մանր հատանել, յօշել. տօղրամագ:

Menuailles (մընիւայլ) գ. իգ. յոգ. Մանրուք, խեշերանք, բազմութիւն մանր իրաց. ուֆագ չէյլէր, ուֆագ տէֆէք:

Menuet (մընիւէ) գ. ար. Ազգ ինչ կաքաւու ոտից և երգոց:

Menuiserie (մընիւիզըրի) գ. իգ. Ատաղձագործութիւն, հիւսնութիւն: ատաղձակերտք. տօղրամաճըլըգ, տօղրամաճը օտասը. տօղրամա իշի, տօղրամա:

Menuisier (մընիւիզիէ՛) գ. ար. Ատաղձագործ, հիւսն. տօղրամաճը, չէքմէճէճի, մարանկօզ:

Méphitique (մէֆիթիք) ած. Վատառողջ, վնասակար (օդ). զէհիրլի հավա կամ պուխար:

Méphitisme (մէֆիթիզմ) գ. ար. Վատառողջութիւն (օդոյ). հավանըն ֆէնալըղը:

Méplat (մէփլա) գ. ար. և ած. Նշան, ցոյց (բառ նկարչաց)։ յաւէտ թանձր քան երկայն։

se Méprendre (մէփռանտռը) բ. յ. Սխալիլ, վրիպիլ, պատրիլ, խաբիլ. եանըլմագ, ղալաթ էթմէք։

Mépris (մէփրի) գ. ար. Անարգանք, արհամարհութիւն, քամահանք. խօրլուգ, հագարէթ, իհանէթ, թէզլիլ։

Méprisable (մէփրիզապլ) ած. Արհամարհ, անգոսնելի, անարգ, փանաքի, նուաստ. խօր, ալչագ, տէնի, իհանէթէ մուսթահագգ։

Méprisant, ante (մէփրիզան, անթ) ած. Արհամարհող, անարգօղ. խօր կէօրիճի, խօրլայըճը, իհանէճի։

Méprise (մէփրիզ) գ. իգ. Սխալանք, վրիպակ, անզգուշութիւն. եանլըշ, խաթա, ղալաթ։

Mépriser (մէփրիզէ) բ. ն. Անարգել, արհամարհել, խոտել, առ ոչ ինչ գրել, անգոսնել. խօր կէօրմէք կամ պագմագ, խօրլամագ, հագարէթ՝ իհանէթ կամ թէզլիլ էթմէք, զէլիլ էթմէք կամ թութմագ, թահգիր էթմէք, ատէմ կամ շէյ եէրինէ թութմամագ՝ գօմամագ կամ սայմամագ։

Mer (մէռ) գ. իգ. Ծով. տէնիզ, տէրեա, պահր։

Mercantile (մէռգանթիլ) ած. Վաճառականութեան, վաճառականի. թիճարէթէ մուտաալլիգ օլան։

Mercantille (մէռգանթիյլ) գ. իգ. Չնչին վաճառք. չէրչիլիք։

Mercelet (մէռսըլէ) գ. ար. Փոքր կրպակաւոր։

Mercenaire (մէռսընէռ) ած. և գ. Վարձու, վասն վարձուց։ վարձուոր, վարձկան։ կաշառառու, շահախնդիր. կիւնտէլիկճի, ըրղաթ, գիրաճը, էճիր։

Mercenairement (մէռսընէռման) մակ. Վարձու, իբրև զվարձկան. գիրաճը կիպի։

Mercerie (մէռսըռի) գ. իգ. Վաճառք։ ժողով կրպակաւորաց. չէրչիլիք, չէրչի մալը, խուրտավաթ, տուգգեանճըլըգ։

Merci (մէռսի) գ. իգ. Ողորմութիւն, գթութիւն, ներումն, շնորհք. աման, մէտէտ, ափֆ։ շնորհք, շնորհակալութիւն. շիւքիւր, մէմնունիյէթ։ Dieu merci, գոհանամ զԱստուծոյ. շիւքիւր ալլահա, ալլահա շիւքիւր։

Mercier, ière (մէռսիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Կրպակաւոր, վաճառական. չէրչի, խուրտավաթ սատըճը, պազարճը, տուհաֆճը։

Mercredi (մէռգռըտի) գ. ար. Չորեքշաբաթի. չարշէմպէ կամ չարշամպա, չէհար շէմպէ, եէվմիւլ էրպաա։

Mercure (մէռգիւռ) գ. ար. Հերմէս (չաստուած հեթանոսաց)։ փայլածու (մոլորակ). ուտարիտ, եաղըճը, տիր, ղափուս կամ ղափուղ։ սնդիկ. ծիվա, ափիգ։ կաւատ. քէնէվէնք։

Mercuriale (մէռգիւռիալ) գ. իգ. Բոյս ինչ. օղուլ օթու։ ատեան կամ ժողով ինչ իշխանաց 'ի չորեքշաբաթի աւուրս։ կշտամբանք, յանդիմանութիւն. տագիր, ազար։

Mercuriel, elle (մէռգիւռիէլ) ած. Սնդկային. ծիվալը, ծիվա կիպի։

Mercurification (մէռգիւռիֆիգասիօն) գ. իգ. Սնդկագործութիւն։

Merdaille (մէռտայլ) գ. իգ. Մանկտի խեռ և ստահակ։

Merde (մէռտ) գ. իգ. Աղբ, ապաւառ. պօգ, նէճիս, նէճասէթ։

Merdeux, euse (մէռտէօ, էօզ) ած. Աղտեղի, լցեալ աղբով, աղբալից. պօգլու։

Mère (մէռ) գ. իգ. Մայր. անա, վալիտէ, մատէր, նինէ։ արգանդ։ սկիզբն, պատճառ։ Mère-goutte, քաղցու. շիրա։ Mère-laine, ասր ազնիւ. ալէա եիւն, ղոյէտտէ ինճէ եափաղ։ Langue-mère, մայր լեզու. անա տիլի, լուղաթ ասլիյէ։

Méreau (մէռօ) գ. ար. Նշան ինչ կանոնիկոսաց։

Mérelle (մէռէլ) գ. իգ. Խաղ ինչ մանկանց. տօգուզճին, տօգուզճին օյունու։

Méridien (մէռիտիէն) գ. ար. և ած. Միջօրէական շրջանակ. նըսֆ ուլ նէհար տայիրէսի։ միջօրէական, հարաւային։

Méridienne (մէռիտիէն) գ. իգ. Հանգիստ քնոյ 'ի միջօրէի. էօյլէ ույգուսու։

Méridional, ale (մէռիտիօնալ) ած. Հարաւային, միջօրէական. ճէնուպի։

Mérise (մէռիզ) գ. իգ. Ազգ ինչ բալի. վիշնէ։

Mérisier (մէռիզիէ) գ. ար. Բալենի. վիշնէ աղաճը։

Méritant, ante (մէռիտան, անթ) ած. Արժանի, արժանաւոր. հիւնէրլի օլան, հիւնէրլի։

Mérite (մէռիտ) գ. ար. Արժանիք, յարգ, պարծանք։ վաստակք, գործք, արդիւնք. հիւնէր, իլմ իւ մարիֆէթ. սէվապ, իսթիհգագ։

Mériter (մէռիտէ) բ. ն. Արժանի լինել. մուսթահագգ օլմագ, լայըգ կամ սէզավար օլմագ։

Méritoire (մէռիտուառ) ած. Արժանի վարձուց, արժանի. մուսթահագգ, մուսթահագգ օլան, լայըգ։

Méritoirement (մէռիտուառման) մակ. Արժանաւորութեամբ, արժանաւորապէս, ըստ արժանեաց. իսթիհգագ իլէ, լիյագաթ իւզրէ։

Merlan (մէռլան) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու. անշա, խամսի պալըգ։ որ յօրինէ կեղծ ծամս։

Merle (մէռլ) գ. ար. Սարեակ, սարիկ. գարա տավուգ։

Merlin (մէռլէն) գ. ար. Առասան ժապաւենի։

Merlon (մէռլօն) գ. ար. Մասն ինչ պատնշի։

Merluche (մէռլիւշ) գ. իգ. Ձուկն ինչ չորացեալ. մէզիտ, մէզիտ պալըղը, էզէր պալըղը։

Merlut (մէռլիւ) գ. ար. Կաշի նոխազի կամ այծի:

Merrain (մէռէն) գ. ար. Շերտ կամ տախտակ կաղնի ծառոյ. մէշէ աղաճընըն ինճէ թախտասը: ստեղունք եղջերուի:

Merveille (մէռվէյլ) գ. իգ. Սքանչելիք, հրաշալիք, զարմանք, հիացումն. աճայըպ, հէյրէթ: À merveille, 'ի զարմանս: քաջ քաջ, կարի քաջ, գեղեցիկ իմն, բարւոք. աճէպ իյի. իյիճէ, փէք իյիճէ, աֆէրին, էյի, փէք էյի:

Merveilleusement (մէռվէյլէօզման) մակ. Սքանչելապէս. աճէպ իյի. էօյլէ:

Merveilleux, euse (մէռվէյլէօ, էօզ) ած. և գ. Սքանչելի, զարմանալի, տարօրինակ, նորանշան. աճէպլի, աճիպ. հէյրէթ, աճայիպ:

Mésair (մէզէռ) գ. ար. Ընթացք ինչ ձիոյ:

Mésaise (մէզէզ), տես Mal-aise.

Mésalliance (մէզալիանս) գ. իգ. Ամուսնութիւն ընդ նուաստատոհմի. ֆէնա խըսըմլըգ, եագըշըգսըզ կամ մունասիպէթսիզ նիքեահ:

Mésallier (մէզալիէ) բ. ն. Ամուսնացուցանել ընդ նուաստատոհմի. ֆէնա խըսըմլըգ պաղլամագ, ագրանըսըզ էվլէնտիրմէք:

Mésange (մէզանժ) գ. իգ. Թռչուն ինչ փոքրիկ. չըգչըգ, չալը գուշու:

Mésangette (մէզանժէթ) գ. իգ. Վարմ mésange թռչնոյ:

Mésaraïque (մէզարաիք) ած. Միջընդերաց (երակ):

Mésarriver (մէզառիվէ) բ. չ. Չարեօք հանդիպել, չարի պատահել, անյաջող ելս ունել. ֆէնայա վարմագ, ագըպէթի ֆէնա օլմագ, ֆէնա պաթ կէլմէք:

Mésavenir (մէզավընիռ) բ. չ. տես Mésarriver.

Mésaventure (մէզավանթիւռ) գ. իգ. Չարի պատահումն (է բառ վաղեմի):

Mésentère (մէզանթէռ) գ. ար. Միջընդերք, թաղանթ ընդերաց:

Mésentérique (մէզանթէրիք) ած. Միջընդերաց:

Mésestimer (մէզէսթիմէ) բ. ն. Անարգել, խոտել, անգոսնել, առ ոչինչ գրել. իթիպար էթմէմէք, սայմամագ, խօր թութմագ:

Mésintelligence (մէզէնթէլիժանս) գ. իգ. Անմիաբանութիւն, երկպառակութիւն. իթթիֆագսըզլըգ, իխթիլաֆ, պիրլիք օլմամա:

Mésire (մէզիռ) գ. ար. Ախտ ինչ լերդի:

Mésocolon (մէզօքօլօն) գ. ար. Մասն ինչ միջընդերաց:

Mésoffrir (մէզօֆռիռ) բ. չ. Սակաւ գին ընծայել վաճառուց. գըյմէթինտէն աշաղը կամ ազ վէրմէք, ազ բահա վէրմէք:

Mésolabe (մէզօլապ) գ. ար. Գործի ինչ ուսումնական:

Mesquin, ine (մէսքէն, ին) ած. Գծուծ, ագահ, կծծի. նաքէս կամ նէքէս, խասիս: սորին, անպիտան (ըստ նկարչաց):

Mesquinement (մէսքինման) մակ. Գծծութեամբ, ճշգիւ. խասիսլիյի իլէ:

Mesquinerie (մէսքինըռի) գ. իգ. Գծծութիւն, ճշտութիւն. խասիսլիք, նաքէսլիք:

Mesquis (մէսքի) գ. ար. Ազգ ինչ սերեկի:

Message (մէսաժ) գ. ար. Հրեշտակութիւն, դեսպանութիւն, պատգամաւորութիւն. էլչիլիք, խապէր, փէյղամ կամ փէյամ:

Messager, ère (մէսաժէ, էռ) գ. ար. և իգ. Դեսպան, հրեշտակ, պատգամաւոր, նուիրակ, սպասաւոր, Թղթատար. էլչի, խապէր կէօթիւրէն, ուլագ, մէնզիլ, սայը, փիյադէ:

Messagerie (մէսաժըռի) գ. իգ. Դեսպանութիւն, պատգամաւորութիւն, Թղթատարութիւն: օթեվան Թղթատարաց: կառք ինչ 'ի պէտս հասարակաց:

Messe (մէս) գ. իգ. Պատարագ (սուրբ խորհրդոյն). լիթուրգիա, գուտաս:

Messéance (մէսէանս) գ. իգ. Անվայելչութիւն, անպատեհութիւն, անպատշաճութիւն. եագըշըգսըզլըգ, նասէզալըգ:

Messéant, ante (մէսէան, անթ) ած. Անվայելուչ, անդէպ, անպատշաճ. նասէզա, եագըշըգսըզ, նամագպուլ:

Messeoir (մէսուառ) բ. չ. Անպատշաճ լինել:

Messidor (մէսիտօռ) գ. ար. Տասներորդ ամիս նորահնար տարւոյ Գաղղիացւոց:

Messie (մէսի) գ. ար. Մեսիայ. էլմէսիհ:

Messier (մէսիէ) գ. ար. Պահապան այգեստանեաց. պաղ պէքճիսի:

Messieurs (մէսիէօ) գ. ար. յոգ. Տեարք (է յոգնական բառս Monsieur).

Messire (մէսիռ) գ. ար. Պատուանուն երևելի արանց:

Mestre-de-camp (մէսթրը տը քան) գ. ար. Հարիւրապետ կամ գնդապետ հեծելազօրու:

Mésuage (մէզիւաժ) գ. ար. Տուն բնակութեան:

Mesurable (մըզիւռապլ) ած. Չափելի. էօլչիւլիւր, մէգտուր:

Mesurage (մըզիւռաժ) գ. ար. Չափումն, չափ: տուրք կամ պատիժ չափոյ. էօլչմէ. էօլչմէ գարասը:

Mesure (մըզիւռ) գ. իգ. Չափ, գործի չափելոյ, կանոն. էօլչիւ, էօլչէք, օրան, էնտազէ: եղանակ կամ ամանակ (ըստ երաժշտաց). վէզն, արուզ, ուսուլ: չափումն, կշիռ. էօլչմէ: կարգ, պայման, զգուշութիւն, հնարք. տէտպիր, տարիգ, տէրտիպ: Outre կամ sans mesure, անչափ, յանչափս, կարի իմն. հատտէն զիյատէ, տէճավիւզ, հատսըզ, օրանսըզ: À mesure que, à mesure de, ըստ չափոյ, ըստ համեմատութեան. օլտուգճա, ճա քէօրէ:

Mesurer (մըզիւռէ) բ. ն. Չափել, զչափ առնուլ: բաղդատել, կշռել, համեմատել. էօլչմէք, արշընլամագ. գաս կամ գըյաս էթմէք:

Mesureur (մըզիւռէօռ) գ. ար. Չափող, պաշտօնեայ չափոց. էօլչիճի:

Mésuser (մէզիւզէ) բ. չ. Չարաչար վարել

կամ 'ի կիր արկանել. ֆէնայա կուլլանմակ, մուխալիֆ իստիմալ էտմէկ:

Métabole (մէտաբօլ) գ. իգ. Գործածութիւն նոյնանիշ բառից:

Métacarpe (մէտակարպ) գ. ար. Ափ ձեռին:

Métacarpien (մէտակարպիէն) ած. և գ. Ափոյ ձեռին (մկան):

Métachronisme (մէտակրօնիզմ) գ. ար. Փոխադրութիւն ժամանակի:

Métairie (մէտէրի) գ. իգ. Ազգ ինչ վարձու կալուածոց. չիֆտլիկ:

Métal (մէտալ) գ. ար. Մետաղ, հրահալելի (նիւթ). մադէն, [illegible]:

Métalepse (մէտալէպս) գ. իգ. Փոխադրութիւն (ըստ ճարտասանից):

Métalléité (մէտալլէիտէ) գ. իգ. Մետաղութիւն, լինելն հրահալելի:

Métallique (մէտալլիկ) ած. և գ. Մետաղոց, մետաղեան, հրահալելւոյ. մադէնի: La métallique, մետաղագործութիւն. մադէն իշլէմէսի:

Métalliser (մէտալլիզէ) բ. ն. Մետաղացուցանել. մադէն շէկլինէ դէօնդիւրմէկ:

Métallurgie (մէտալլիւրժի) գ. իգ. Մետաղագործութիւն. մադէն իշլէմէսի կամ սանատը մադէնճիլիկ:

Métallurgiste (մէտալլիւրժիստ) գ. ար. Մետաղագործ:

Métamorphose (մէտամօրֆօզ) գ. իգ. Այլակերպութիւն, կերպարանափոխութիւն: փոփոխութիւն անակնկալ, յեղափոխութիւն. տէղիշիլ շէկիլ կամ սուրէտ, տէղիշիկ սուրէտ:

Métamorphoser (մէտամօրֆօզէ) բ. ն. Այլափոխել, այլակերպել, կերպարանափոխանել. տէղիշիկ սուրէտ էտմէկ, շէկլինի դէյիշտիրմէկ: Se métamorphoser, բ. յ. փոխիլ կամ փոփոխիլ յայլ կերպարանս, կերպարանել զանձն. ղայրը սուրէտ պաղլամակ, ղայրը սուրէտէ կիրմէկ, նէվլէնմէկ:

Métaphore (մէտաֆօր) գ. իգ. Փոխաբերութիւն (ըստ ճարտասանից). իստիարէտ, մէճազ, մէճազէտ:

Métaphorique (մէտաֆօրիկ) ած. Փոխաբերական. մէճազի:

Métaphoriquement (մէտաֆօրիկման) մակ. փոխաբերաբար, փոխաբերութեամբ. մէճազէն, բէր վէճհի իստիարէ:

Métaphrase (մէտաֆրազ) գ. իգ. Թարգմանութիւն ըստ բառին. լուղէտ տէրճիմէսի:

Métaphraste (մէտաֆրաստ) գ. ար. Որ թարգմանէ ըստ բառին:

Métaphysicien (մէտաֆիզիսիէն) գ. ար. Համաբնաբան. էհլի իլմի կէլամ:

Métaphysique (մէտաֆիզիկ) գ. իգ. Համաբնաբանութիւն, հոգեբանութիւն. իլմի կէլամ, իլմի րուհ:

Métaphysique (մէտաֆիզիկ) ած. Համաբնաբանական, մտաց, վերացեալ:

Métaphysiquement (մէտաֆիզիկման) մակ. Համաբնաբանօրէն:

Métaphysiquer (մէտաֆիզիկէ) բ. ն. Ճառել համաբնաբանօրէն:

Métaplasme (մէտապլազմ) գ. ար. Փոփոխութիւն բառի յաւելմամբ միոյ տառի կամ վանկի:

Métastase (մէտաստազ) գ. իգ. Փոփոխութիւն հիւանդութեան յայլ ախտ:

Métatarse (մէտատարս) գ. ար. Ոլոք:

Métathèse (մէտատէզ) գ. իգ. Գրափոխութիւն (ըստ քերականաց):

Métayer, ière (մէտէյէ, էր) գ. ար. և իգ. Վարձուոր կալուածոց. չիֆտլիկ տուտան:

Méteil (մէտէյլ) գ. ար. Ցորեան և հաճար խառնեալ 'ի միասին:

Métel (մէտէլ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. չէօլ կէտանէսի:

Métempsycose (մէտանպսիկօզ) գ. իգ. Հոգեփոխութիւն. էլտէնասուխ:

Métemptose (մէտանպտօզ) գ. իգ. Հաւասարութիւն արեգակնային:

Météore (մէտէօր) գ. ար. Երեւոյթ ինչ յօդս. հաւայի պուլուտ:

Météorisme (մէտէօրիզմ) գ. ար. Խիթք ինչ որովայնի:

Météorologie (մէտէօրօլօժի) գ. իգ. Բան կամ գիտութիւն երեւութից յօդս:

Météorologique (մէտէօրօլօժիկ) ած. Երեւութից յօդս:

Météoroscope (մէտէօրօսկօպ) գ. ար. Գործի ինչ աստեղաբաշխից:

Méthode (մէտօդ) գ. իգ. Ոճ, կարգ, սովորութիւն, ընթացք, կանոն. ուսուլ, գայդէ, օրան, իւսլուպ, նիզամ, դիւզէն, եօլ:

Méthodique (մէտօդիկ) ած. Կարգաբան, կարգաւոր, կանոնաւոր. օրանլը, ուսուլլու:

Méthodiquement (մէտօդիկման) մակ. Ոճով, ըստ կանոնի. օրան՝ ուսուլ կամ իւսլուպ իլէ, գայդէ իւզրէ, եօլճա, եօլ իլէ:

Métier (մէտիէ) գ. ար. Արուեստ, ճարտարութիւն. սանատ կամ սանաատ: գործարան, գործի, մեքենայ. դէզդկեահ կամ տէզկեահ:

Métis, isse (մէտի, իս) ած. Խառնածին երկտեսակ. իկի սոյլու:

Métonomasie (մէտօնօմազի) գ. իգ. Անուանափոխութիւն, փոփոխումն անուան թարգմանութեամբ:

Métonymie (մէտօնիմի) գ. իգ. Փոխանուն, փոխանունութիւն (ըստ ճարտասանից). կինայէտ, զիկրի հալ վէ իրադէյի մահալ:

Métope (մէտօպ) գ. իգ. Անջրպետութիւն ինչ ճարտարապետական:

Métopion (մէտօպիօն) գ. ար. Ի ծառ ինչ:

Métoposcope (մէտօպօսկօպ) գ. ար. Խորագիմայ:

Métoposcopique (մէտօպօսկօպիկ) ած. Խորագիտութեան:

Métoposcopie (մէթօփօսքօփի) գ. իգ. Խլաբադխմայութիւն:

Mètre (մէթր) գ. ար. Չափ ոտից յոտանաւորս (ըստ նախնեաց). վէզն: չափ (ըստ արդի Գաղղիացւոց):

Métrète (մէթրէթ) գ. իգ. Չափ ինչ նախնեաց:

Métrique (մէթրիք) ած. Չափոյ, չափական. վէզնէ փայըր կամ մէնսուպ:

Métromane (մէթրօման) գ. ար. Մոլի տաղաչափ, որ սիրէ զչափել կամ զոտանաւոր բանս:

Métromanie (մէթրօմանի) գ. իգ. Մոլութիւն տաղաչափութեան. պէյիթ եազմաղըն ճիւնունու:

Métromètre (մէթրօմէթր) գ. ար. Չափ ինչ երգոց կամ նուագաց:

Métropole (մէթրօփօլ) գ. իգ. Մայրաքաղաք. պաշ շէհիր, շէհիրիստան. տախտկեահ, հիւքիւմէթկեահ: աթոռ կամ եկեղեցի արքեպիսկոպոսական կամ մետրապոլտական:

Métropolitain, aine (մէթրօփօլիթէն) ած. և գ. Արքեպիսկոպոսական, մետրապոլտական. պաշ շէհիրէ փայըր՝ մէնսուպ կամ միւթաալլիգ: մետրապոլիտ, արքեպիսկոպոս. մէթրէփօլիթ, մէթրէփօլիտ:

Mets (մէ) գ. ար. յոգ. Կերակուր 'ի սեղանի. եէմէք, եէյէճէք, թաամ:

Mettable (մէթթապլ) ած. Զոր մարթ է դնել կամ արկանել զանձամբ. կիյէճէք:

Metteur en oeuvre (մէթթէօր ան էօվր) գ. ար. Ականագործ, ականակապ. ճէվհէրճի, մըխլայըճը:

Mettre (մէթր) բ. ն. Je mets, tu mets, il met; nous mettons, vous mettez, ils mettent. Je mettois. Je mis. Je mettrai. Mets. Que je mette. Que je misse. Mettant. Դնել, զետեղել, հաստատել, կարգել. գօմագ, վազ էթմէք: արկանել, զգեցուցանել. կիյտիրմէք: անցուցանել. կէչիրմէք: դնել ընդ. գաթմագ: Mettre en pièces, պատառատել, կեղեքել. փարալամագ: Se mettre, բ. չ. Դնիլ, նստիլ, բազմիլ. օթուրմագ, գօնմագ: անկանիլ ('ի ճանապարհ). եօլա կիտմէք կամ կիրմէք, ալմը պաշ էթմէք: հեծանիլ, նստիլ 'ի վերայ. պինմէք: տալ զանձն, սկսանել. պաշլամագ, չալըշմագ: Mis, mise, եդեալ. գօնուլմուշ:

Meuble (մէօպլ) ած. և գ. Շարժական, դիւրաշարժ, դիւրաբեկ. գըմըլտանըր, կէվշէք: Ինչք, գոյք: կահ, կարասիք. էվ ալաթը կամ թէճէմիւլլէթի, թագըմ, փէօշէմէ, էշեա, ախփանլըգ, դօսաթ, բօսպա:

Meubler (մէօպլէ) բ. ն. Զարդարել, հանդերձել կարասեօք, կահաւորել. էվ փօնաթմագ, փէօշէմէք, էվին միւհիմմաթընը կէօրմէք:

Meuglement (մէօկլըման), տես Beuglement.

Meugler, տես Beugler.

Meule (մէօլ) գ. իգ. Երկան, երկանաքար. տէյիրմէն թաշը, թաշ: անիւ յեսանի, յեսանաքար. պիլէյի կամ քէօսրէ թաշը: բարդ խոտոյ. օթ էըղընը: արմատ եղջերաց եղջերուի:

Meulier (մէօլիէ) գ. ար. Որ հատանէ երկանաքարս. տէյիրմէն թաշը քէսիճի:

Meulière (մէօլիէր) գ. իգ. Երկանաքար: հանք երկանաքարի. տէյիրմէն թաշըն եէրի: քարահանք:

Méum (մէօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Meunier, ière (մէօնիէ, էր) գ. ար. և իգ. Աղացող, աղօրէպան. տէյիրմէնճի, թահհան:

Meurtre (մէօրթր) գ. ար. Մարդասպանութիւն, սպանութիւն. էօլտիւրմէ, գան, գաթլ, ադամ էօլտիւրմէսի: վնաս, չարիք:

Meurtrier, ière (մէօրթրիէ, էր) գ. և ած. Սպանող, մարդասպան. էօլտիւրիճի, գաթիլ, գանլը: մահաբեր, սաստկիչ, մարդախողխող. գաթիլ, միւհլիք, էօլտիւրէճէք:

Meurtrière (մէօրթրիէր) գ. իգ. Ծակք որմոյ կամ պարսպի 'ի պէտս հրացանից կամ թնդանօթից. տիւֆէնք ատաճագ փինճըր փէնճէրէրի, մազղալ փէնճէյի:

Meurtrir (մէօրթրիր) բ. ն. Ճմլել, վիրաւորել. էզմէք, պէրէլէմէք:

Meurtrissure (մէօրթրիսիւր) գ. իգ. Ճմլուածք, վէրք կապուտակ. պէրէ, գարա էարա, պէրէ նիշանը:

Meute (մէօթ) գ. իգ. Բազմութիւն շանց որսորդաց. թազը կամ քէօփէք սիւրիւսիւ:

Mévendre (մէվանտր) բ. ն. Դիւրագնի վաճառել. ուճուզ կամ նօգսան իլէ սաթմագ:

Mévente (մէվանթ) գ. իգ. Դիւրագին վաճառ, անարգ գին:

Mézail (մէզայլ) գ. ար. Ճակատ սաղաւարտի (ըստ կնքաբանից):

Mézair (մէզէր) գ. ար. Կրթանք ինչ ձիավարժից:

Mézance (մէզանս) գ. իգ. Սենեակ ինչ ցռկաննաւու:

Mézelaine (մէզլէն) գ. իգ. Կերպաս ինչ այլայլախառն. իփէք վէ փամպուգտան գումաշ:

Mézéréon (մէզէրէօն) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Mezzabout (մէզապու) գ. ար. Առագաստ ինչ ցռկաննաւու:

Mezzanine (մէզանին) գ. իգ. Կարգ ինչ ճարտարապետական:

Mezzo-termine (մէցօ թէրմին) գ. ար. Միջին եղանակ (է բառ Իտալացւոց):

Mezzo-tinto (մէցօ թէնթօ) գ. ար. Կիսանկար (է բառ Իտալացւոց):

Mi (մի) Մասնիկ անհոլով, որ 'ի բարդութիւնս նշանակէ կէս կամ հատուած. եարըմ, նըսֆ: Mi-août, կէսն աւգոստոսի:

Mi (մի) գ. ար. Խաղ ինչ երաժշտական:

Miasmes (միասմ) գ. ար. յոգ. Գարշահոտութիւն, բուրումն ժահահոտ կամ մահաբեր. ուֆուրուք նէֆէսինին ֆէնա գօգուսու, իֆունէթ:

Miaulant, ante (միօլան, անթ) ած. Որ մլաւէ:

Miaulement (միօլման) գ. ար. Մլաւելն կատուի. միավլամա, քէտի միավլամասը:

Miauler (միօլէ) բ. չ. Նուալ, մլաւել. միավլամագ:

Mica (միքա) գ. ար. Քար ինչ բաղադրեալ:

Miche (միշ) գ. իգ. Նկանակ, նկան, հաց. պիր օքքալըք պէյազ էքմէք, սօմուն:

Micmac (միքմաք) գ. ար. Խորամանկութիւն, հնարք չարեաց. հիլէ, ֆէնն կամ ֆէնտ:

Micocoulier (միքօքուլիէ) գ. ար. Ծառ ինչ:

Microcosme (միքրօքօսմ) գ. ար. Փոքր աշխարհ (մարդն):

Microcoustique (միքրօքուստիք) ած. Աճեցուցիչ հնչման կամ ձայնի:

Micrographie (միքրօկրաֆի) գ. իգ. Մանրագրութիւն, նկարագիր մանունց:

Micromètre (միքրօմէթրը) գ. ար. Մանրաչափ (գործի աստեղաբաշխական):

Microphone (միքրօֆօն) տե՛ս Microcoustique.

Microscope (միքրօսքօփ) գ. ար. Մանրադիտակ կամ խոշորացոյց (գործի). կէօրիւնէջէք նէսնէլէրի պիւյիւտէն ալէթ:

Microscopique (միքրօսքօփիք) ած. Մանրադիտակեան, խոշորացուցի:

Mi-denier (մի տընիէ) գ. ար. Կէսն դրամոյ կամ ծախուց:

Midi (միտի) գ. ար. Միջօրէ, որ հասարակ. էօյլէ, էօյլէ վագթը կամ զէմանը, զուհր, նըսֆուն նէհար: Հարաւ, կողմն հարաւոյ. ճէնուպ: Vent du midi, հողմն հարաւոյ. լօտօս: En plein midi, 'ի միջօրէի. յայտնի, հրապարակաւ. աչըքեարէ:

Mi-douaire (մի տուէր) գ. ար. Կէսն հասի կնոջն:

Mie (մի) գ. իգ. Միջն հացի. էքմէյին իչի: ճանկածու (ըստ ոմանց):

Miel (միէլ) գ. ար. Մեղր. պալ, ասէլ: Rayon de miel, խորիսխ մեղու. կիւմէճ, կիւմէճ պալը: Mouche à miel, մեղու. արը, պալ արըսը:

Miélat կամ Miélée (միէլա, միէլէ) գ. ար. և իգ. Ռետին, գազպէ. կուտրէթ հէլվասը:

Mielleux, euse (միէլէօ, էօզ) ած. Մեղրախառն: քաղցր. պալլը. պալ կիպի, տատլը:

Mien, enne (միէն) ած. և գ. Իմ, իմոյն. պէնիմ, պէնիմքի: Les miens, իմք, իմոյինք. պէնիմքիլէր:

Miette (միէթ) գ. իգ. Փշրանք հացի. էքմէք ուֆագը: պատառ, կտոր, մասն փոքրիկ. լօգմաճըգ:

Mieux (միէօ) մկ. ած. և գ. Լաւ ևս, քաջ, լաւագոյն. տահա էյի, էէյ, էէյրէք, էվլա, էնֆաէ, նաֆիրէք, տահա ֆայտալը. էյիտիր:

Mièvre (միէվրը) ած. Խեռ, սատահակ. յարամազ:

Mièvrerie (միէվրըրի) գ. իգ. Խեռութիւն, սատահակութիւն. յարամազլըգ:

Mignard, arde (մինեար, արտ) ած. Գեղեցիկ, շնորհալի, չքնաղ, նազելի. նազլը, նազիք, տիլպէր:

Mignardement (մինեարտըման) մկ. Նազելի իմն, գեղեցիկ. նազլըճա, նազիքլիյ իլէ, կիւզէլճէ:

Mignarder (մինեարտէ) բ. ն. Փայփայել, գգուել, փաղաքշել. էիւզ վէրմէք. նազլանմագ:

Mignardise (մինեարտիզ) գ. իգ. Գեղեցկութիւն, վայելչութիւն. նազիքլիք, տիլպէրլիք: Ծաղիկ ինչ: յոգ. Գգուանք, փաղաքշանք, հրապոյրք. նազ, նազլանըշ, շիվէ:

Mignon, onne (մինեօն) ած. և գ. Շնորհազարդ, նազելի, քաղցր, ցանկատեսակ, բարետեսիլ, գեղեցիկ, ցանկալի. կիւզէլ, նազիք, նազէնին, զարիֆ, սէվիմլի:

Mignonne (մինեօն) գ. իգ. Ազգ ինչ գրոյ տպագրութեան:

Mignonnement (մինեօնման) մկ. Գեղեցիկ իմն, վայելչաբար. զէրաֆէթ իլէ, նէզաքէթ իլէ, կիւզէլճէ:

Mignonnette (մինեօնէթ) գ. իգ. Անկուածոյք կամ ասղնէգործք նրբանիւթք: Ազգ ինչ շահոքրամի: պղպեղ լուեալ: կտորակ արծաթոյ:

Mignoter (մինեօթէ) բ. ն. Գգուել, փայփայել, փաղաքշել. օքշամագ, էիւզէ կիւլմէք, ճիլվէ էթմէք:

Mignotise (մինեօթիզ) գ. իգ. Գգուանք, փաղաքշանք, հրապոյրք. ճիլվէ:

Migraine (միկրէն) գ. իգ. Ցաւ կիսոյ գլխոյն. եարըմ պաշ աղրըսը, շագիգա:

Migration (միկրասիօն) գ. իգ. Չու, տեղափոխութիւն. խալգ քէօրէտինին վիլայէթինտէն կիտմէսի կամ ինտիգալը, կէօչմէ, կիտիշ:

Mijaurée (միժօրէ) գ. իգ. Պչրող կամ բեկբեկ կին. նազլը գարը, մօտօրէլիք սատան:

Mijoter (միժօթէ) բ. ն. Մեղմով եփել:

Mil (միլ) ած. Հազար. պին, էլֆ: L'an mil huit cent trente six, ամ (Տեառն) հազար ութ հարիւր երեսուն և վեց. պին սէքիզ էիւզ օթուզ ալթը սէնէսի:

Mil կամ Millet (միյ, միյէ) գ. ար. Կորեակ. տարը:

Milan (միլան) գ. ար. Ցին, ուրուր. չայլագ:

Milanèse (միլանէզ) գ. իգ. Կերպաս ինչ:

Miliaire (միլիէր) ած. Կորեկանման:

Milice (միլիս) գ. իգ. Զինուորութիւն, արուեստ զինուորական. ահվալը ճէնկի, ճէնկճիլիք: զօրք, բազմութիւն զօրաց. լէշքէր, գուլ, ասքէր, ճիւնտ, ճէնկճի, նէֆէր:

Milicien (միլիսիէն) գ. ար. Զինուոր, զօրական. ասքէր նէֆէրի:

Milieu (միլիէօ) գ. ար. Մէջ, միջոց, միջավայր, միջակէտ, կէս, կիսամասն. օրթա, արա, էսնա, արալըգ, օրթա եէր, էվսատ, վէսէթ, միան, պէյն: Հնարք, ելք. չարէ: Au milieu d'eux, 'ի մէջ կամ 'ի միջի իւրեանց, յանձինս. արալարընտա, իչլէրինտէ, պէյնլէրինտէ կամ մապէյնլէրինտէ:

Miliorati (միլիօռաթի) գ. ար. Ազգ ինչ մետաքսի:

Militaire (միլիթէռ) ած. և գ. Զինուորական. հարպի, ճէնկի, ասքէրէ տայըր: զինուոր, զօրական. սէֆէրլի, ճէնկճի, օճագլը:

Militairement (միլիթէռման) մակ. Զինուորաբար, իբրև զզինուոր. սէֆէրլի կիպի, ճէնկճիլէրին գայտէսի իւզրէ:

Militante (միլիթանթ) ած. Զինուորեալ (եկեղեցի. այսինքն՝ ժողով հաւատացելոց յերկրի):

Militer (միլիթէ) բ. չ. Պաշտպան կալ, ձեռնտու լինել. մուաֆըգ կամ մուխալիֆ օլմագ:

Mille (միլ) ած. Հազար: բազում յոյժ. պին, էլֆ, հէզար: Mille ans, հազար ամ. պին էըլ:

Mille (միլ) գ. ար. Մղոն. միլ:

Mille-fanti (միլ ֆանթի) գ. ար. Ազգ ինչ դդմաձի:

Mille-feuille (միլ ֆէօյլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. հէզար փանէ, պին էլֆի էվրագ, ճիվան փէրչէմի:

Mille-fleurs (միլ ֆլէօռ) գ. իգ. Մէզ կամ լորձունք կովու:

Mille-fois (միլ ֆուա) մակ. Հազար անգամ: բազում անգամ. պին քէրրէ:

Mille-graine (միլ կրէն), տես Piment.

Millénaire (միլլէնէռ) ած. և գ. Հազարաւոր, հազար. պինլիք, պինէր, պինլէրճէ: հազարամեան. պին էըլլըգ, պին էըլ:

Mille-pertuis (միլ բէռթիւի) գ. ար. Ի բոյս ինչ. հիբէրիգոն, գանտարիօն, րիւմմանիւլ էնհար:

Mille-pieds (միլ բիէ) գ. ար. Նեպուկ. տէապին պէօճէյի, պին այագլը, գըրգ այագ, չէ՛յէլ թայ:

Mille-pore (միլ բօռ) գ. ար. Բոյս ինչ ծակոտկէն:

Milleret (միյլէռէ) գ. ար. Զարդ ինչ կանանց:

Millerolle (միլռօլ) գ. իգ. Անօթ ինչ:

Millésime (միլլէզիմ) գ. ար. Թուական դրամոց. մանղըր իւզէրինտէքի սէնէլիք նիշան կամ իշարէթ, սիքքէ սէնէսի:

Millet (միյլէ) գ. ար. Կորեակ. տարը:

Milliaire (միլիէռ) ած. Մղոն մի կամ մղոնաչափ (օթեվան կամ գնացք ճանապարհի). միլ կէօսթէրէն:

Milliard (միլիառ) գ. ար. Բիւր միլիոն, հազարիցս հազար միլիոն. պին քէրրէ եիւզ պին, պին միլիօն:

Milliasse (միլիաս) գ. իգ. Բազմութիւն յոյժ. իֆրատ չօգլուգ:

Millième (միլիէմ) ած. և գ. Հազարերորդ, հազար. պինինճի, ալիֆ: հազարերորդ մասն:

Millier (միլիէ) գ. ար. Հազարաւոր, հազար, բիւրաւոր. պին: À milliers, բազմաթիւ, անթիւ բազմութեամբ. իֆրատ չօգ:

Milligrame (միլլիկռամ) գ. ար. Հազարերորդ մասն գրամարի:

Millimètre (միլլիմէթռ) գ. ար. Հազարերորդ մասն չափոյ:

Million (միլիօն) գ. ար. Միլիոն, հազարիցս հազար. օն քէրրէ եիւզ պին, միլիօն:

Millionième (միլիօնիէմ) ած. Միլիոներորդ:

Millionnaire (միլիօնէռ) գ. ար. Միլիոնաւոր: ընչաւէտ, բազմահարուստ, մեծագանձ. միլիօն սահիպի, փէք զէնկին քիմէսնէ:

Milord (միլօռ), տես Lord.

Milort (միլօռ) գ. ար. Օձ ինչ անմխաս:

Mime (միմ) գ. ար. Միմոսութիւն, դերասանութիւն. տագլիտ օյունու: միմոս, դերասան, խեղկատակ. տագլիտճի, մուգալլիտ, մասխարա:

Mimeuse (միմէօզ) ած. Պատկառուկ (բոյս):

Mimiambe (միմիամպ) ած. Դերասանական (ոտանաւոր):

Mimique (միմիք) ած. Միմոսական, դերասանական, միմոսաց, խեղկատակաց:

Mimographe (միմօկռաֆ) գ. ար. Միմոսագիր, գրիչ միմոսական բանաստեղծութեանց:

Mimologie (միմօլօժի) գ. իգ. Դերասանութիւն, միմոսութիւն:

Mimologue (միմօլօկ) ած. Քաջ դերասան:

Minage (մինաժ) գ. ար. Մաքս ցորենոյ:

Minaret (մինառէ) գ. ար. Աշտարակ մզկթի Տաճկաց. մինարէ:

Minauder (մինօտէ) բ. չ. Ծեքիլ, ծեքծեքել, բեկբեկիլ, փաղաքշել, քծնիլ. նազլանմագ, քէնտինի փօնատմագ:

Minauderies (մինօտըռի) գ. իգ. յոգ. Պչրանք, ծեքծեքումն, բեկբեկմունք. նազ, տիւզկիւն:

Minaudier, ière (մինօտիէ, էռ) գ. և ած. Պչրող, ծեքծեքող, արուեստակեալ. նազլը:

Mince (մէնս) ած. Նուրբ, անօսր, նիհար: նուազ, դոյզն, փոքր: տկար, անզօր: դուզնաքեայ, չնչին, անարգ. ինճէ, եուֆգա, ուֆագ, րագըգ, քիւչիւք, ալչագ:

Mine (մին) գ. իգ. Դէմք, երես, տեսիլ, տեսիլ կերպարանաց, երևոյթ. եիւզ, չէհրէ, պէնզ, սիմա, սուրէթ, վէճհ: ծեքծեքումն, պչրանք. նազ: բովք, հանք, մետաղ. մադէն օճաղը, մադէն: ական. լաղըմ: հիմն, մոդ, գրիւ. քիլէ, միւտ: մնաս (կշիռ): գոյն կամ ներկ ինչ. սիւլիւկէն, զինճէֆրէ:

Miner (մինէ) բ. ն. Ական հատանել. լաղըմ ալմագ կամ գազմագ: փորել, պեղել. գազմագ: մաշել, ծախել, սպառել, ապականել, կործանել, տկարացուցանել. զայիֆլաթմագ, աղըր աղըր էրգմագ, պօզմագ, պէրպատ էթմէք:

Minérai (մինէռէ) գ. ար. Մետաղ խառնեալ, խառնուրդ մետաղաց:

Minéral (մինէռալ) գ. ար. և ած. Հանք, մետաղ. մադէն, էճզա: հանքային. մադէնի, մադէնիյէ, էճզայի:

Minéralisation (մինէռալիզասիօն) գ. իգ. Բաղադրութիւն հանքաց:

Minéraliser (մինէրալիզէ) բ. ն. Տալ ձև հանքաց:

Minéralogie (մինէրալօժի) գ. իգ. Հանքաբանութիւն, գիտութիւն հանքաց:

Minéralogique (մինէրալօժիք) ած. Հանքաբանական:

Minéralogiste (մինէրալօժիսդ) գ. ար. Հանքաբան, հանքագէտ: Նոյն և Minéralogue.

Minerve (մինէրվ) գ. իգ. Աթենաս (դիցուհի գիտութեանց):

Minet, ette (մինէ, էդ) գ. ար. և իգ. Կատու փոքր. քէտիճիք:

Mineur (մինէօր) գ. ար. և ած. Հանքահան, մետաղագործ. մատէնճի: ականահատ. լաղըմճը: փոքր, կրտսեր, փոքրագոյն. սաղիր, փաքիր քիւչիւք, ասղար, քիւչիւք:

Mineure (մինէօր) գ. իգ. Փոքրագոյն կամ երկրորդ նախադասութիւն հաւաքաբանութեան: խնդիր ինչ աստուածաբանական:

Miniature (մինիադիւր) գ. իգ. Նրբանկար. ինճէ նագըշ կամ դասվիր:

Minière (մինիէր) գ. իգ. Բովք հանքաց, մետաղք. մատէն կամ դուզ չըգարըլաճագ եէր, մատէն:

Minime (մինիմ) ած. և գ. Մոյգ խարտեաշ (գոյն). գըզըլ սըրդուգ րէնկինտէ, մաղաֆէր: կրօնաւոր 'ի կարգէ Փրանկիսկեանց:

Minimum (մինիմօմ) գ. ար. Փոքրագոյն և ստորին (ըստ ուսումնականաց):

Ministère (մինիսդէր) գ. ար. Պաշտօն, սպասաւորութիւն, գործ, իշխանութիւն. մանսըպ, խըզմէդ, փայէ, հիւքմ, վէքալէդ: ձեռն, ձեռնտուութիւն, հնարք. էլ, իմտատ, մաարիֆէդ: պաշտօնեայք, ատենակալք, դատաւորք:

Ministériel (մինիսդէրիէլ) ած. Պաշտօնեայ, կարգեալ (գլուխ 'եկեղեցւոյ). վէքալէդէ մէնսուպ:

Ministre (մինիսդր) գ. ար. Սպասաւոր, պաշտօնեայ, գործակալ, հրամանատար, դատաւոր. վէքիլ, վէզիր:

Minium (մինիօմ) գ. ար. Ներկ ինչ. սիւլիւյէն, զինճէֆրէ, զինճէֆր:

Minois (մինուա) գ. ար. Վայելուչ դէմք:

Minon (մինօն) գ. ար. Կատու (ըստ մանկանց):

Minoratif (մինօրադիֆ) գ. ար. և ած. Դեղ թեթևացուցիչ որովայնի. էսհալօլան շէրպէդ:

Minoration (մինօրասիօն) գ. իգ. Թեթևութիւն որովայնի:

Minorité (մինօրիդէ) գ. իգ. Կրտսերութիւն. քիւչիւքլիւք, քէհդէրի, սաղիրլիք: սակաւութիւն թուոյ. էքալլիք:

Minos (մինօս) գ. ար. Մինոս (դատաւոր անդարամենից):

Minot (մինօ) գ. ար. Չափ ինչ:

Minotaure (մինօդօր) գ. ար. Մարդացուլ:

Minuit (մինիւի) գ. ար. Կէս կամ հասարակ գիշեր. եարը գէճէ, գէճէ եարըսը, նըսֆիլլէյլ:

Minuscule (մինիւսքիւլ) գ. ար. Տառ փոքր (ըստ տպագրողաց). քիւչիւք հարֆլէր:

Minute (մինիւդ) գ. իգ. Վայրկեան, րոպէ. տագիգա, տագիգէ, պիր լահզա, պիր տագիգա: մանրամասն (վաթսներորդ մասն միոյ աստիճանի բոլորակին): Նախագիծ օրինակ, սկզբնագիր. մուսէվվէտէ, ուֆագ էսըլ. սուրէդ, այնը:

Minuter (մինիւդէ) բ. ն. Հանել զնախագիծն. դէսվիր էդմէք, մուսէվվէտէ էյլէմէք: Նախագաղափարել կամ կերպարանել 'ի միտս. գասդ էդմէք:

Minutie (մինիւսի) գ. իգ. Մնոտիք, չնչին ինչ, խեշերանք. ուֆագ թէֆէք, ուֆագ թէֆէք շէյ:

Minutieux, euse (մինիւսիէօ, էօզ) ած. Մնոտախնդիր, կարի խիստ մանրախոյզ. տագիգէ շինաս, ուֆագ թէֆէք շէյլէրի արայան:

Mi-parti, ie (մի բարդի) ած. Երկմասն, երկմասնեայ, յերկուս բաժանեալ. իքի հիսսէլի, օրդադան պէօլիւնմիւշ:

Miquelets (միքլէ) գ. ար. յոգ. Եղուզակք:

Miquelot (միքլօ) գ. ար. Ուխտաւոր վատարանդի:

Mirab (միրապ) գ. իգ. Անուն աստեղ:

Mirabelle (միրապէլ) գ. իգ. Ազգ ինչ մանր շլորոյ:

Mirach (միրաշ) գ. իգ. Անուն աստեղ:

Miracle (միրաքլ) գ. ար. Սքանչելիք, հրաշք: զարմանալիք, զարմանք. մուճիզէ, մուճիզ, մուճիզադ, քէրամէդ, էսէր, հիքմէդ. սէնայի ղարիպէ, աճայըպ:

Miraculé, ée (միրաքիւլէ) գ. և ած. Յորոյ վերայ ցուցաւ նշան սքանչելեաց:

Miraculeusement (միրաքիւլէօզման) մակ. Սքանչելապէս, հրաշապէս. քէրամէդ իլէ, մուճիզ իլէ, մուճիզադ իլէ:

Miraculeux, euse (միրաքիւլէօ, էօզ) ած. Սքանչելի, հրաշալի, գերահրաշ, զարմանալի. քէրամէդլի, մուճիզ նիւմա:

Miraillé, ée (միրայլէ) ած. Այլագոյն (ըստ կնքաբանից):

Mircolion (միրքօլիօն) գ. ար. Միջատ ինչ:

Mire (միր) գ. իգ. Նպատակ տեսութեան 'ի հրացանի. նիշանկեահ, դիւֆէնք աղզընըն իւզէրինտէքի նիշան:

Mirer (միրէ) բ. ն. Հայել, դիտել կամ ուղղել 'ի նպատակն. նիշան դութմագ կամ ալմագ, պագմագ, նիշանլամագ, նիշան գասդ էդմէք: Se mirer, բ. յ. Հայել կամ տեսանել զանձն 'ի հայելւոջ, և այլն. այնէյէ պագմագ:

Mirliflore (միրլիֆլօր) գ. ար. Հաճոյական կամ նորանշան ինչ:

Mirmidon (միրմիտօն) գ. ար. Գաճաճ մարմնով կամ դուզնաքեայ ոք. պօտուր, էտնա ճինսինտէն օլան, ֆուրուդ:

Miroir (միրուար) գ. ար. Հայելի. այնէ, այնա, կէօզկիւ, միրադ:

Miroité, ée (միրուադէ) ած. Մթագոյն (երիվար):

Miroiterie (միռուադըռի) գ. իգ. Վաճառք հայելեաց. այնա դիճարէդի, այնաճըլըգ:

Miroitier (միռուադիէ) գ. ար. Հայելագործ, հայելավաճառ. այնաճը, այնա իշլէյիճի:

Miroton (միռօդօն) գ. ար. Կերակուր ինչ 'ի մանրածոյ մսոյ:

Mirtil (միռդիլ) գ. ար. Թխթեան ինչ:

Mirtille (միռդիյլ), տես Airelle.

Misaine (միզէն) գ. իգ. Կայմն ինչ նաւու. կէմինին էօն տիրէյի, միզանա:

Misanthrope (միզանթռօփ) գ. ար. Մարդատեաց, վայրենաբարոյ, ժանտ, անհամբոյր. ըմրայի գավղաճըլէրին, հույսըզ, ինսան հազ էդմէյէն:

Misanthropie (միզանթռօփի) գ. իգ. Մարդատեցութիւն, ժանտութիւն, վայրենութիւն բարուց. հույսըզլըգ, էնսանսըզլըգ, վահշէթ:

Miscellanée (միսէլլանէ) գ. ար. Խառնուրդ կամ քաղուած այլ և այլ բանից:

Miscibilité (միսիպիլիդէ) գ. իգ. Լինելն խառնելի. գարըշըճըլըգ:

Miscible (միսիպլ) ած. Խառնելի, զոր մարթ է խառնել. գարըշդըրըլըր, գարըշըլըր:

Mise (միզ) գ. իգ. Գործածութիւն կամ ծախք դրամոց. րէվաճ, կէչմէ, ափէդ: դրութիւն դրամոց. սառաֆ, սէրմայէ, օյնան ակչէսի: մասն շահու դրամոց. պայ, հիսսէ: Հանելն 'ի վաճառ. միզափ: Cette monnaie n'est plus de mise, այս դրամ ոչ ևս ունի տեղի 'ի վաճառս. արդըգ պու փարա կէչմէզ:

Misérable (միզէռապլ) ած. և գ. Ողորմելի, թշուառ, հէք, տառապեալ: աղքատ, չքաւոր: անարգ, չնչին, անպիտան: չար, անզգամ, ապիրատ, չարագործ. զավալլը, ֆագըր, սէֆիլ, միսքին, տէրտմէնտ, մուհնէթմէնտ, խայըն. նամարդ, շագի, ալչագ, հագըր, ֆէնա:

Misérablement (միզէռապլըման) մակ. Թշուառաբար, ողորմ, չարաչար. տէրտմէնտանէ, միսքինլիգ իլէ, ֆագըրանէ, նամուսսըզլըգ իլէ:

Misère (միզէռ) գ. ար. Թշուառութիւն, կարօտութիւն, չքաւորութիւն: տառապանք, աղէտք: Նեղութիւն, անձկութիւն, դժուարութիւն. միսքինլիք, սէֆիլլիք, պէլա, մէհնէդ, ֆագըրլըգ, նամուսսըզլըգ:

Miséréré (միզէռէռէ) գ. իգ. Միջոց ժամանակի առ ասելոյ զսաղմոսն Ողորմեա ինձ Աստուած: ոլորք աղեաց (հիւանդութիւն որ տայ աւելորդաց ելանել ընդ բերանն). պաղըրսագ աղըրըսը, գուլունճ իլլէդինին ճինսի:

Miséricorde (միզէռիգօռդ) գ. իգ. Ողորմութիւն, գթութիւն, կարեկցութիւն: շնորհք, ներումն, թողութիւն. աֆվ, մաղֆէրէդ, աման, ինայէդ, մէրհամէդ, էսիրկէմէ, ռահմ:

Miséricordieusement (միզէռիգօռդիէօզման) մակ. Ողորմութեամբ, գթութեամբ. մէրհամէդ իլէ:

Miséricordieux, euse (միզէռիգօռդիէօ, էօզ) ած. Ողորմած, գթած, բարեգութ, բարեբար. մէրհամէդլի, շէֆգադլը, ռահիմ, էսիրկէյիճի:

Missel (միսէլ) գ. ար. Պատարագամատոյց գիրք, խորհրդատետր. գուդաս կամ լիդուրգի գիդապը:

Mission (միսիօն) գ. իգ. Առաքումն: առաքելութիւն, պաշտօն առաքելութեան կամ քարոզութեան. մէմուրիյէդ, ուրտարիլ. վաազ էդմէք իզնի կամ գուդրէդի: առաքեալք, քարոզիչք. տիյարը ախարէ վաազ էդէն խօճալար:

Missionnaire (միսիօնէռ) գ. ար. Առաքեալ 'ի քարոզութիւն, քարոզիչ. տիյարը ախարէ վաազ էդէն խօճա, վաիզի ինճիլ:

Missive (միսիվ) ած. և գ. Նամակ առաքելի. պիտի, թէզքէրէ, նամէ, ռուգաա, վէրագա:

Mitaine (միդէն) գ. իգ. Թաթպան կամ ձեռնոց ինչ. փարմագսըզ էլդիվէն:

Mite (միդ) գ. իգ. Որդն, ուտիճ կամ ճճի պանրոյ. փէյնիր գուրդու, գուրդճուղազ:

Mitelle (միդէլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Mithridate (միթռիդադ) գ. ար. Միհրդատեան թիւրակէս կամ անթեղայ. դիրյագ ճինսի, ֆաղլէհիր կամ ֆանիլէհիր, ալդըն պաշ դիրյագ:

Mitigation (միդիկասիօն) գ. իգ. Մեղմումն, չափաւորութիւն. դէսքին, մուլայէնէդ, մուլայէմէդ, դէլյին:

Mitiger (միդիժէ) բ. ն. Մեղմել, չափաւորել. ինդիրմէք, եավաշլանդըրմագ, եումուշադմագ, ասքին՝ դէսքին՝ դէլյին կամ նէրմ էդմէք, խաֆիֆլէդմէք:

Miton (միդօն) գ. ար. Ձեռնոց ինչ. պիլէքլիք: Onguent miton mitaine, սպեղանի անվնաս, բայց անօգուտ:

Mitonner (միդօնէ) բ. չ. և ն. Եփել զհաց յարդանակի մեղմով իմն. եավաշ եավաշ փիշիրմէք կամ գայնադմագ: շողոքորթել, հրապուրել, որսալ:

Mitoyen, enne (միդուայէն) ած. Անջրպետ կամ հասարակաց (որմն). միւշդէրէք, միւշդէրէք դուվար: միջնորդ:

Mitraille (միդռայլ) գ. իգ. Վաճառք հնացեալ երկաթոյ. էսքի տէմիրլէր: պղնձի դրամ, դանգ, փող. փուլ, մանկըր: կտորք երկաթոյ 'ի պէտս թնդանօթի. սաչմա:

Mitre (միդռ) գ. իգ. Միթր կամ թագ եպիսկոպոսական, ապարօշ. միդրօփօլիդ դաճը կամ գիւլահը:

Mitré, ée (միդռէ) ած. Միթրաւոր, թագակիր:

Mitron (միդռօն) գ. ար. Մանուկ հացագործի. էքմէքճի ուշաղը:

Mitte (միդ) գ. իգ. Գարշահոտութիւն ընւալեաց:

Miure (միիւռ) գ. իգ. Անհաւասար զարկ բազկի:

Mixte (միքսդ) ած. և գ. Խառն, խառնեալ: խառնուրդ. գարըշմըշ, գարըշըգ:

Mixtiligne (միքսդիլինյէլ) ած. Խառնագիծ (ձև):

Mixtion (միքսդիօն) գ. իգ. Խառնումն, խառնութիւն, խառնուրդ, բաղադրութիւն. գարըշմա, գարըշըգլըգ, իմդիզաճ:

Mixtionner (միքսդիօնէ́) բ. ն. Խառնել, բաղադրել. գարըշդըրմագ, իմդիզաճ էդմէք:

Mobile (մօպիլ) ած. և գ. Շարժուն, շարժական: յողդողդ, փոփոխամիտ. հարէքէդլի, դէպրէնիճէք, միւդէհառրիք. գարարսըզ: շարժիչ. պատճառ. դայիա, սէպէպ. մուհառրիք, դահրիք:

Mobiliaire կամ Mobilière (մօպիլիէռ) ած. Շարժուն կամ շարժական ընչից:

Mobilier, ère (մօպիլիէ́, էռ) ած. և գ. Շարժուն, շարժական (ինչք կամ ստացուածք). էվ դագըմը, էվ ավատանլըղը, ալա́դի պէյդ:

Mobilité (մօպիլիդէ́) գ. իգ. Շարժականութիւն, դիւրաշարժութիւն. հարէքէդ, հարէքէդլիք, միւդէհառրիքլիք: յողդողդութիւն. գարարսըզլըգ:

Moca (մօքա) գ. ար. Խահվէ Արաբիոյ. Եէմէն գահվէսի:

Moche (մօշ) գ. իգ. Ծրար մետաքսի:

Modale (մօտալ) ած. Պայմանաւոր:

Mode (մօտ) գ. իգ. Նորոգ սովորութիւն, նորասիրութիւն. Եէնի չըգմա, Եէնի ատէդ: օրինակ, տարազ, եղանակ. դարզ, ամէլ իւ հարէքէդ. դավր իւ հարէքէդ, ատէդ:

Mode (մօտ) գ. ար. Եղանակ (բայից, և երգոց):

Modèle (մօտէլ) գ. ար. Նախատիպ, գաղափար, տիպար: օրինակ, կանոն, յարացոյց. գալըպ, էօրնէք, իպրէդ, նիւմունէ:

Modeler (մօտլէ́) բ. ն. Գործել զկաղապար, ձուլել, ձեացուցանել, կերպարանել. պիր սուրէդի պալ մումու եա չամուր իլէ դագլիդ էդմէք, գալըպլամագ: Se modeler, բ. յ. Զհետ երթալ օրինակին, նմանել. պիր ախէր քիմսէնէյէ իպրէդ ալմագ, պէնզէմէք:

Modénature (մօտէ́նադիւռ) գ. իգ. Զարդ ճարտարապետական:

Modérateur, trice (մօտէ́րադէօռ, դրիս) գ. ար. և իգ. Չափաւորիչ, ուղղիչ. միւդէպպիր, միւդէպպիր իւմուր, դադիլ էդիճի, զապդ էդիճի, նազըր:

Modération (մօտէ́րասիօն) գ. իգ. Համեստութիւն, չափաւորութիւն, բարեխառնութիւն: նուազութիւն. ինսաֆ, իդիդալ, էդէպ, ուսուլլուգ, դէնզիլ. պահա ազալդմագ կամ ինտիրմէք:

Modérément (մօտէ́րէ́ման) մակ. Չափաւորապէս, չափով, զգաստութեամբ, զգուշութեամբ. իդիդալ իւզրէ, ուսուլ իլէ, զապդ իլէ:

Modérer (մօտէ́րէ́) բ. ն. Չափաւորել, 'ի չափու ունել, սանձել, մեղմել. նուազեցուցանել. իդիդալ էդմէք, զապդ էդմէք, դէպպիր էդմէք, ուսուլլանդըրմագ, էքսիլդմէք. էնտիրմէք, ազալդմագ: Se modérer, բ. յ. Զանձն 'ի չափու ունել, չափ դնել անձին, զգաստանալ, զգուշանալ. իդիդալ դութմագ, իդիդալ իւզրէ օլմագ, քէնտինի զապդ էդմէք: Modéré, ée, չափաւոր, զգուշաւոր, հանդարտ, զգաստ, խոհական, համեստ, պարկեշտ. իդիդալլը, ինսաֆլը, ուսուլու, մուէդդէպ, մունսիֆ, մազպուդ, միւլայիմ:

Moderne (մօտէռն) ած. և գ. Այժմեան, արդի, նոր, նորահնար. շիմտիքի, եէնի: Les modernes, արդիք. էպնա́յի զէման, միւդէախխըրին:

Moderner (մօտէռնէ́) բ. ն. Նորացուցանել, նորոգել ըստ արդի սովորութեան:

Modeste (մօտէսդ) ած. Համեստ, պարկեշտ, ամօթխած: չափաւոր. էդէպլի, մուէդդէպ, մազլում, ուսուլու, էհլի հիճապ, ըրզլը:

Modestement (մօտէսդըման) մակ. Համեստութեամբ, պարկեշտութեամբ. զգաստութեամբ. էդէպ իլէ, էդէպանէ, ուսուլճա, վագարան իլէ:

Modestie (մօտէսդի) գ. իգ. Համեստութիւն, պարկեշտութիւն, չափաւորութիւն: ամօթխածութիւն, պատկառանք. ատէպ կամ էդէպ, հիճապ, արան, մազլումլուգ, ըրզ, վագար, էդէպլիք:

Modicité (մօտիսիդէ́) գ. իգ. Փոքրութիւն, սակաւութիւն, նուազութիւն. ազլըգ, գըլլէդ:

Modificatif, ive (մօտիֆիքադիֆ, իվ) ած. Նուազեցուցիչ, նուազական: որ տայ զեղանակ:

Modification (մօտիֆիքասիօն) գ. իգ. Եղանակ: ամփոփումն, չափաւորութիւն, բարեխառնութիւն. դէղյիր, իդիդալ, դադիլ:

Modifier (մօտիֆիէ́) բ. ն. Եղանակաւորել: չափաւորել, բարեխառնել. դէղյիր էդմէք, սուրէդ կամ դէղյիր վէրմէք, դարզէ գօմագ. իդիդալ կամ դադիլ էդմէք:

Modillon (մօտիյօն) գ. ար. Մոյթ ինչ ճարտարապետական:

Modique (մօտիք) ած. Սակաւ, նուազ, փոքրիկ, դոյզն, դուզնաքեայ. ազ, գալիլ, գըդ:

Modiquement (մօտիքման) մակ. Սակաւ մի, սակաւուք, ճշդութեամբ. գըլլէդ իլէ, մուխդասար իլէ, ազ, պիր ազ:

Modulation (մօտիւլասիօն) գ. իգ. Եղանակ ձայնի, եղանակումն. ըր, սէդա դիւզէլմէսի, նէվա, սիւրուտ, դէրանէ, նաղմէ, դէրէննիւմ:

Module (մօտիւլ) գ. ար. Կանոն կամ չափ ճարտարապետական. միմարլըգ էօլչիւսիւ կամ գըյաս, միյար, այար, գանուն, դասմիմ: տրամագիծ սեան և դրամոց:

Moduler (մօտիւլէ́) բ. ն. Եղանակել. նուագել. նէղմէ իւզրէ ըրլամագ, դէրէննիւմ էդմէք:

Moelle (մուալ) գ. իգ. Ուղեղ. իլիք, մաղզ, մուխ:

Moelleusement (մուալէօզման) մակ. Ուղղալից քաղցրութեամբ, պարարտագոյնս:

Moelleux, euse (մուալէօ, էօզ) ած. Ուղղալից. իլիքլի: համեղ, քաղցր: նուրբ, քնքուշ, փափուկ. դադլը, եումշագ:

Moellon (մուալօն) գ. ար. Քար ինչ 'ի պէտս շինուածոց. փիշվար դաշը:

Moeuf (մէօֆ) գ. ար. Լծորդութիւն կամ եղանակ բայից:

Moeurs (մէօռս) գ. իգ. յոգ. Սովորութիւն,

բարք, գնացք, կենցաղ. խույ, խույլար, խուլգ, մէշրէպ, ադէթ:

Mofette, տես Moufette.

Mohatra (մոատրա) ած. Թանկագին կամ վաշխառութեամբ (վաճառ):

Moi (մոա) դէր. Ես. պէն: Moi même, ես ինքն, ինքնին. քէնտիմ, պէն քէնտիմ: Moi aussi, և ես, ես ևս. պէն տէ, պէն դախի: յոգ. Nous, մեք. պիզ:

Moilette (մոալէդ) գ. իգ. Գործի ինչ փայտեղէն:

Moignon (մոանյօն) գ. ար. Բազուկ կամ սրունք հատեալ. քէսիլմիշ ագըճըն ուճու:

Moindre (մոէնդր) ած. Փոքրագոյն, փոքր, նուազ, խոնարհ, ստորին. գիւչիւք, էքսիք, էտնա, ազալլ:

Moine (մոան) գ. ար. Միաբան, կրօնաւոր, աբեղայ. րահիպ, րուհպան, քէշիշ: միաբան մահմետական. շէյխ, դէրվիշ, ապդալ: գործի ինչ կամ կրակարան՝ որով ջեռուցանեն զանկողինս:

Moineau (մոանօ) գ. ար. Ճնճղուկ, ծիտ. սէրչէ, ասֆուր, փարը գուշու: պատանեկ ինչ:

Moinerie (մոանըրի) գ. իգ. Ուխտ կամ ժողով միաբանից, եղբայրութիւն. քէշիշլիք: գնացք կամ կենցաղ միաբանից:

Moinesse (մոանէս) գ. իգ. Միանձնուհի:

Moinillon (մոանիյլօն) գ. ար. Փոքր կամ նուաստ աբեղայ:

Moins (մոէն) մակ. Նուազ, սակաւ, ոչ այնչափ. էքսիք, փախիր աղ, էքսիքչէ: Du moins, գէթ, գոնեայ. պարի, հիչ օլմազսա, ալճագ: Acheter à moins, գիւրագնի գնել. ուճուզ ալմագ: À moins que, եթէ ոչ, բայց միայն, բայց եթէ. մէյէր, մէկէր, էկէր, իլլա: En moins de rien, 'ի միում վայրկենի, անդէն, իսկոյն:

Moire (մոար) գ. իգ. Դիպակ ինչ մետաքսեայ. իփէքլի գումաշ ճինսի:

Mois (մոա) գ. ար. Ամիս. այ, շէհր, մահ: De mois en mois, ամսոյ յամիս, ամիս ըստ ամսոյ. այտան այա, մահ պէ մահ: Le cinq du mois susdit, 'ի հինգերորդում աւուր յառաջ ասացեալ ամսոյն. մահի մէզպուրուն պէշինճի կիւնիւնտէ: դաշտան, օրէնք կանանց. ավրէթլէրին այլըղը, այլըգ, հայըզ, հայըզ:

Moise (մոազ) գ. իգ. Կապ յօստոց:

Moiser (մոազէ) բ. ն. Կապել ստովք:

se Moisir (մոազիր) բ. չ. Բորբոսիլ. գիւֆլէնմէք: Moisi, ie, բորբոսեալ. գիւֆլէնմիշ, գիւֆլիւ:

Moisissure (մոազիսիւր) գ. իգ. Բորբոս. գիւֆ:

Moison (մոազօն) գ. իգ. Չափ վաճառաց՝ տալն 'ի վարձու:

Moisonier (մոազօնիէ) գ. ար. Վարձուոր:

Moissine (մոասին) գ. իգ. Բարունակ ողկուզալից:

Moisson (մոասօն) գ. իգ. Հունձք. օրագ, պիչին զամանը, խըրմէն. մահսուլ:

Moissonner (մոասօնէ) բ. ն. Հնձել, հատանել, կարել. քաղել. էքին կամ դարը պիչմէք, պիչմէք, օրագլամագ:

Moissonneur, euse (մոասօնէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Հնձող. օրագճը, խըրմանճը, պիչիճի:

Moite (մոադ) ած. Խոնաւ, տամուկ, գէջ. նէմ, նէմլի, նէմնագ, մասըս:

Moiteur (մոադէօր) գ. իգ. Խոնաւութիւն, գիջութիւն, տամկութիւն. նէմ, նէմնագլըգ, նէմլիք:

Moitié (մոադիէ) գ. իգ. Կէս, կիսամասն. եարը, եարըմ, նըսֆ. եարըմը, նըսֆը: ըծակից, ամուսին. էշ, գարը, զէվճէ: À moitié, կիսով չափ, մասամբ, ըստ մասին. եարըմ, եարը:

Moitir (մոադիր) բ. ն. Թրջել կամ թանալ զթուղթն:

Molaire (մօլէր) ած. Ծամելիք (ատամունք). ազը դիշլէրի:

Moldavique (մօլտավիք) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Môle (մօլ) գ. ար. Ամբարտակ նաւահանգստից. դիր լիման էօնիւնտէքի դաշ էօրիւն, պէնդ, լիման պէնդի: Թել յարուրէ վասն յօրինելոյ զգնդասեղն:

Môle (մօլ) գ. իգ. Անկերպարան զանգուած ինչ մսոյ գոյացեալ յարգանդի փոխանակ զաւակի. ավրէդին գէրճինտէ օլան լահմ պարչէ:

Molécule (մօլէքիւլ) գ. իգ. Զանգուածիկ, փոքր մասնիկ:

Molester (մօլէսդէ) բ. ն. Նեղել, չարչարել, խուել, ձանձրոյթ արկանել, տառապեցուցանել. ինճիդմէք, զահմէդ վէրմէք, դէրդ էդմէք, րէնճիտէ չիք էդմէք, ուքլէդ չէքդիրմէք:

Molette (մօլէդ) գ. իգ. Աստղաձև ձարգ կամ ատամունք մորակին. մահմուզ հալգասը կամ փիշտէրի: ուռոյց ինչ յոտս ձիոյ. ադ դօպուղունտա օլան էնմէի: երկան ներկոց. եղճէ էլի: անիւ ինչ ժամացուցի. պիրնէչ սահադ չարգը:

Molière (մօլիէր) ած. Տղմուտ (վայր):

Moline (մօլին) գ. իգ. Ամբ ինչ Սպանիոյ:

Molinisme (մօլինիզմ) գ. ար. Մոլինեան վարդապետութիւն:

Moliniste (մօլինիսդ) գ. ար. Պաշտպան կամ կուսակից Մոլինեան վարդապետութեան:

Mollasse (մօլաս) ած. Մեղկ, թոյլ. կէվշէք, գայէդ եումշագ:

Molle (մօլ) գ. իգ. Ոստ ուռենւոյ ձեղքեալ:

Mollement (մօլման) մակ. Թուլութեամբ, մեղկութեամբ, թուլակի: գրգանօք, կանացի մեղկութեամբ, իգօրէն. եումշագլըգ իլէ, կէվշէքլիկ իլէ:

Mollesse (մօլէս) գ. իգ. Կակղութիւն, փափկութիւն, գրգութիւն: Թուլութիւն, տկարութիւն, մեղկութիւն. եումշագլըգ, կէվշէքլիք, նազիքլիք, նէրմ, մուլայիմէթ:

Mollet, ette (մօլէ, էդ) ած. Կակուղ, փափուկ, գողարիկ. եումշաճըգ, մուլայիմճէ, եումշագ:

Mollet (մօլէ) գ. ար. Թանձր սրունից. պալդըր: Ժապաւէն առ 'ի զարդ:

Molleton (մօլըթօն) գ. ար. Կակուղ կերպաս յասուոյ. ինճէ եափագ գումաշը:

Mollifier (մօլիֆիէ) բ. ն. Կակղել, լուծանել. եումշաթմագ:

Mollir (մօլիր) բ. չ. Կակղիլ, փափկանալ: Թուլանալ, լքանիլ, մեղկիլ, լուծանիլ. եումշամագ. գէվշէմէք, մուլայիմ օլմագ, էնուրէյի կամ ղայրէթի գալմամագ կամ փիշմէք:

Moluque (մօլիւք) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Moly (մօլի) գ. ար. Բոյս ինչ նման խատորոյ:

Molybdate (մօլիպդատ) գ. ար. Աղ ինչ քիմիական:

Molybdène (մօլիպդէն) գ. ար. Հանք ինչ:

Molybdique (մօլիպդիք) ած. Հանքային:

Molybdoïde (մօլիպդօիդ) գ. իգ. Հանքատեսակ, հանք կապարի:

Moment (մօման) գ. ար. Վայրկեան, բոպէ, կէտ. պիր դէմ, դէմ, լահզա, դագիգա: ոյժ կամ ուժգնութիւն (ըստ մեքենաբանից): En un moment, 'ի միում վայրկենի, 'ի վայրկեան ժամանակի, 'ի քթթելական. պիր դէմդէ, պիր դէմ իչինդէ: À tout moment, յամենայն ժամ, միշտ, անդադար. հէր դէմ, դայմա:

Momentanée (մօմանդանէ) ած. Վայրկենական, անցաւոր, վաղանցիկ. պիր դէմ օլարագ, լահզի:

Momerie (մօմըրի) գ. իգ. Խաղ, կեղծիք, կերպարանք, սուտ տեսիլ. մասխարալըգ:

Momie (մօմի) գ. իգ. Մումիայ, մոմեայ (մարմին զմռսեալ). մումիա:

Momon (մօմօն) գ. ար. Հրաւէր 'ի խաղ:

Momordica (մօմօրդիքա) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Mon, ma (մօն, մա) դեր. ած. ար. և իգ. իմ. պէնիմ: յոք. Mes, իմք: Mon livre, գիրք կամ մատեանն իմ. պէնիմ քիթապըմ, քիթապըմ: Ma mère, մայրն իմ. պէնիմ անամ, անամ, վալիդէմ: Mes amis, բարեկամք իմ. պէնիմ դօստլարըմ, դօստլարըմ: — Ma, իգ. նախադաս ձայնաւորի լինի mon, զոր օրինակ՝ mon ame, հոգի իմ, հոգիս. պէնիմ ճանըմ, ճանըմ:

Monacal, ale (մօնաքալ) ած. Միանձնական, աբեղայի, կրօնաւորի. քէշիշէ դայիր կամ մէնաստ:

Monacalement (մօնաքալման) մակ. Իբրև զմիանձն կամ զկրօնաւոր, ըստ օրինակի միանձանց. քէշիշ դայփէսի կամ աբէդի իւզրէ, քէշիշանէ:

Monachisme (մօնաքիզմ) գ. ար. Միանձնութիւն, կրօնաւորութիւն, վիճակ միանձնական. րահիպլիք, քէշիշլիք, րուհպանիյէթ:

Monade (մօնադ) գ. իգ. Միութիւն:

Monarchie (մօնարշի) գ. իգ. Միապետութիւն, ինքնակալութիւն, միահեծան իշխանութիւն. մէմլէքէթ, մէմալիք, դէվլէթ, փադիշահլըգ, շահինշահլըգ:

Monarchique (մօնարշիք) ած. Միապետական, ինքնակալութեան. փադիշահի, շահինշահի:

Monarchiste (մօնարշիստ) գ. ար. Պաշտպան կամ 'ի խնդիր միապետութեան:

Monarque (մօնարք) գ. ար. Միապետ, միահեծան տէր, Թագաւոր, ինքնակալ. փադիշահ, շահինշահ:

Monastère (մօնասդէր) գ. ար. Մենաստան, վանք. մանասդըր, դէյր. դէքքէ:

Monastique (մօնասդիք) ած. Միանձնական, կրօնաւորական, վանական. րահիպի, րուհպանի:

Monaut (մօնօ) ած. Թերի կամ պակասեալ միով ունկամբ. պիր գուլագլը:

Monceau (մօնսօ) գ. ար. Կոյտ, կարկառ, շեղջ, դէզ. եըղըն:

Mondain, aine (մօնդէն) ած. և գ. Աշխարհային, ըստ աշխարհի: աշխարհասէր. դիւնեալը, դիւնեավի, դիւնի, ալէմ. դիւնեա հէվէսի:

Mondainement (մօնդէնման) մակ. Աշխարհօրէն, ըստ աշխարհի. դիւնեա հէվէսլիղի իլէ:

Mondanité (մօնդանիդէ) գ. իգ. Ունայնութիւն, սնոտի սէր աշխարհի. դիւնեա հէվէսլիղի, դիւնէվիլիք:

Monde (մօնդ) գ. ար. Աշխարհ, տիեզերք, երկիր. դիւնեա, ալէմ, ճիհան: մարդիկ, ազգ մարդկան, բազմութիւն, ընկերութիւն մարդկան. ադէմլէր, խալգ, նաս, պէնի ադէմ դայֆէսի: ամենայն ոք. հէր քէս: ծառայք, պաշտօնեայք. խըզմէթքեարլար, էդպա: ամբոխ բազմութեան. գալապալըգ, ճէմ քէսիր, խալգ ճէմայէթի:

Monde (մօնդ) ած. Մաքուր, սուրբ, անարատ. դէմիզ, բաք:

Monder (մօնդէ) բ. ն. Մաքրել, կեղևել. այըգլամագ:

Mondificatif, ive (մօնդիֆիքադիֆ, իվ) ած. Մաքրիչ, մաքրողական:

Mondifier (մօնդիֆիէ) բ. ն. Մաքրել, սրբել. դէմիզլէմէք:

Monétaire (մօնէդէր) գ. ար. Դրամահատ (ըստ նախնեաց): դրամոց. սիքքէյէ դայիր կամ մէնսուպ:

Moniale (մօնիալ) գ. իգ. Միանձնուհի:

Moniteur (մօնիդէօր) գ. ար. Ազդարար, յիշեցուցիչ, խրատտու. դէմպիհճի, էօյիւդ՝ նասիհադ կամ խապէր վէրիճի: Թուղթ ինչ նորանոր լրոց 'ի Գաղղիա. Ֆրանսէ դէվլէթինին րէսմի հավադիս նամէսի:

Monition (մօնիսիօն) գ. իգ. Ազդարարութիւն, խրատ. դէմպիհ, դէմպիհի շէրի:

Monitoire (մօնիդօար) գ. ար. Թուղթ ազդարարութեան, հրամանագիր:

Monitorial, ale (մօնիդօրիալ) ած. Ազդարարական, հրամանաց:

Monnoie (մօնէ) գ. իգ. Դրամ, դահեկան. ագչէ, փարա, նագրա. սիքքէ: փողերանոց. ղարփխանէ:

Monnoierie (մօնէըրի) գ. իգ. Տեղի հատանելոյ զդրամ, փողերանոց. ղարփխանէ:

Monnoyage (մօնէյաժ) գ. ար. Դրամահատութիւն. ղարփի սիքքէ, սիքքէ ղարփ էդմէ:

Monnoyer (մօնէյէ) բ. ն. Հատանել կամ հարկանել զդրամ. սիքքէ զարպ էթմէք կամ վուրմագ, սիքքէ քէսմէք:

Monnoyère (մօնէյէռ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Monnoyeur (մօնէյէօռ) գ. ար. Դրամահար, դրամահատ. թգ. սիքքէլէյիճի, սիքքէզէն, զարպխանէ էմինի:

Monocéros (մօնօսէռօս) գ. ար. Միեղջերու: համաստեղութիւն ինչ:

Monochromate (մօնօքռօմատ) գ. և ած. Միագոյն (նկար):

Monocle (մօնօքլ) գ. ար. Միականի ակնոց:

Monocorde (մօնօքօռտ) գ. ար. Միաղի կամ միալար նուագարան:

Monocule (մօնօքիւլ) գ. ար. Միականի դիտակն: երիզ կամ կապ աչաց:

Monodie (մօնօտի) գ. իգ. Երգ կամ նուագ միաձայն, միերգութիւն:

Monogame (մօնօկամ) գ. և ած. Միակին, միոյ կնոջ այր լեալ:

Monogamie (մօնօկամի) գ. իգ. Միակնութիւն, միանգամ ամուսնութիւն:

Monogramme (մօնօկռամ) գ. ար. Միատառութիւն, փակագիր. դաղլըմըշ իսմին հարֆլէրի, թուղրա, ըմզալը իսմ:

Monologue (մօնօլօկ) գ. ար. Եզաբանութիւն, առանձին խօսք ('ի թատրոնի). եալընըզ թէքէլլիւմ էտէն քիշինին քէլամը:

Monomachie (մօնօմաշի) գ. իգ. Մենամարտութիւն:

Monôme (մօնօմ) գ. ար. Ինքնանուն, ինքնանիշ (ըստ ուսումնականաց):

Monopétale (մօնօբէտալ) ած. Եզատերև, միաթերթ (ծաղիկ):

Monophylle (մօնօֆիլ) ած. Եզատաղարթ, միատերև (ծաղիկ):

Monopode (մօնօբօտ) գ. ար. Միոտանի (սեղան):

Monopole (մօնօբօլ) գ. ար. Մենավաճառութիւն, կապալ. միրի իլէ սաթըշ, իհթիքեար:

Monopoler (մօնօբօլէ) բ. չ. Մենավաճառութիւն առնել. իհթիքեար էթմէք:

Monopoleur (մօնօբօլէօռ) գ. ար. Մենավաճառ. իհթիքեար էտիճի:

Monoptère (մօնօբթէռ) գ. ար. Միագմբէթ տաճար:

Monorime (մօնօռիմ) գ. ար. Նոյնայանգ (ոտանաւոր):

Monosperme (մօնօսբէռմ) ած. Միասերմն (բոյս):

Monosyllabe (մօնօսիլլապ) ած. և գ. Միավանկ (բառ). պիր հէճէլի. պիր հէճէ, թէք հէճէ:

Monosyllabique (մօնօսիլլապիք) ած. Միավանկ (ոտանաւոր):

Monotone (մօնօթօն) ած. Նոյնաձայն, նոյնահնչիւն, միօրինակ. պիր սէտալը, պիր շէքլ կամ պիր մագամ իւզրէ սէօյլէնէն:

Monotonie (մօնօթօնի) գ. իգ. Նոյնաձայնութիւն ձանձրալի. պիր սէտալըգ, պիր թարզ իւզրէ օլան մագամ:

Monotriglyphe (մօնօթռիկլիֆ) գ. ար. Զարդ ինչ ճարտարապետական:

Mons (մօնս) գ. ար. Ի նախատական համառօտութիւն բառիս Monsieur, տեր:

Monseigneur (մօնսէնեէօռ) գ. ար. Տեր իմ իշխանազուն (է պատուանուն երևելի իշխանաւորաց). էֆէնտի. աղա, իզզէթլի աղա: յոգ. Messeigneurs և Nosseigneurs.

Monsieur (մօնսիէօռ) գ. ար. Տեր. ռմկ. Պարոն. էֆէնտի, չէլէպի. էֆէնտիմ, սուլթանըմ, չէլէպիմ:

Monstre (մօնսթռ) գ. ար. Հրէշք կամ հրաշք: տգեղ, գարշելի յոյժ: անողորմ գազան. մէսխ կամ ղարիպ նէսնէ, ճանավար. խարիգուլատէ վէ չիրքին օլան քիմսէնէ:

Monstrueusement (մօնսթռիւէօզման) մակ. Այլանդակ իմն, անհնարին, յանչափս, սաստիկ յոյժ. աճէպ իլէ, թապիաթտէն խարիճ:

Monstrueux, euse (մօնսթռիւէօ, էօզ) ած. Հրաշաւոր, նորանշան, այլանդակ, ահագին, անհնարին, տգեղ կամ գարշելի յոյժ. աճէպլի, մէսխ, աճիպ, ղարիպ, հէյպէթլի:

Monstruosité (մօնսթռիւօզիթէ) գ. իգ. Այլանդակութիւն, այլանդակ տգեղութիւն, անչափ մեծութիւն, առաւելութիւն. չիրքինլիք, խարիգուլատէլըգ, աճայիպ նէսնէ, շէնաաթ:

Mont (մօն) գ. ար. Լեառն. թաղ: Mont de piété, տուն գրաւից, կամ գանձատուն շահաբեր:

Montage (մօնթաժ) գ. ար. Վերելք, ելք:

Montagnard, arde (մօնթանեառ, առտ) ած. և գ. Լեռնական, լեռնաբնակ. թաղլը, ճէպէլի, թաղտա օթուրան:

Montagne (մօնթանէ) գ. իգ. Լեառն. թաղ, ճէպէլ:

Montagneux, euse (մօնթանէէօ, էօզ) ած. Լեռնային, լեռնական. թաղլը:

Montant (մօնթան) գ. ար. և ած. Փայտ կամ երկաթ ինչ եդեալ վերուստ 'ի վայր. տիքիլի տայագ, քէրաստէ: գումար, բովանդակութիւն հաշուի. եէքիւն: որ ելանէ 'ի վեր կամ բարձրանայ:

Montasin (մօնթազէն) գ. ար. Բամբակ ինչ մանեալ:

Monte (մօնթ) գ. իգ. Ելանելն ձիոյ 'ի վերայ մատակի, խառնք. աթ չիֆթլէնմէսի:

Monte-ressort (մօնթ ռըսօռ) գ. ար. Գործի ինչ զինագործաց:

Montée (մօնթէ) գ. իգ. Սանդուղք փոքր, սատիճան սանդղոց. մէրտիվէն, պասամագ: վերելք, ելք, ճառ 'ի վեր. եուգարը չըգմա, եօգուշ. թէփէ:

Monter (մօնթէ) բ. չ. և ն. Ելանել 'ի վեր, վերանալ, բարձրանալ. եուգարը չըգմագ, չըգմագ, սուուտ կամ ուրուճ էթմէք: հեծանել, հեծնուլ. պինմէք, սիւվար կամ րաքիպ էթմէք: ամբառնալ յիշխանութիւն. իրթիգա գըլմագ: առաւելուլ, աճել, բազմանալ. իզդիատ գըլմագ, արթմագ: ամբառնալ, բարձրացուցանել, հանել 'ի վեր. գալտըրմագ, եօգարը գալտըրմագ: լարել. գուրմագ: հեծուցանել, դնել 'ի վերայ. պինտիրմէք: յեռուլ, ագուցանել. մըխլամագ: Monter la garde, պահակերել. գարաղօլ էթմէք կամ գօրումագ:

Monteur (մօնթէօր) գ. ար. Հրացանագործ:

Monticule (մօնթիքիւլ) գ. իգ. Լեռնակ, լեռան փոքրիկ, բլուր. փաղճըգ, թէփէճիք, թէփէ:

Mont-joie (մօն ժուա) գ. իգ. Կարկառ քարանց: աղաղակ մարտի: պատուանուն արքայի:

Montoir (մօնթուառ) գ. ար. Պատուանդան հեծելութեան. պինէք թաշը:

Montre (մօնթր) գ. ար. Օրինակ կամ ցուցակ վաճառուց. էօրնէք, նիշանէ: համար կամ հանդէս զօրաց. ասքէր թալիմի: Ժամացոյց գրպանի. սաաթ, գօյուն սաաթը: ամսական ռոճիկ կամ թոշակ զօրաց. էուլէֆէ: արտաքին փողք երգեհոնին: ցոյցք, շքեղութիւն, պարծանք. կէօսթէրիշ:

Montrer (մօնթրէ) բ. ն. Ցուցանել, յանդիման առնել: ակնարկել, նշանակել: մատամբ երեւցուցանել, տալ տեսանել, ուսուցանել, ծանուցանել. կէօսթէրմէք, իզհար էթմէք, չըգարմագ, զուհուրէ կէթիրմէք, իրաէթ էթմէք, իպրազ էթմէք: Montrer les talons, զոտս արձակել, 'ի փախուստ դառնալ. գաչմագ, արգա կէօսթէրմէք:

Montueux, euse (մօնթիւէօ, էօզ) ած. Լեռնային, լեռնական, ապառաժ, խորտաբորտ. եօգուշլու, տաղլըգ:

Monture (մօնթիւր) գ. իգ. Ձի, գրաստ, անգրաւոր. պինէք, մէրքէպ: ագոյց (հրացանի). գունդագ:

Monument (մօնիւման) գ. ար. Յիշատակարան, յիշատակ, շիրիմ, դամբարան. էսէր, իմարէթ, պինա. թիւրպէ:

Moque (մօք) գ. իգ. Անօթ ինչ:

se Moquer (մօքէ) բ. յ. Ծիծաղել, ծաղր առնել, կատակել, խաղ առնել, անգոսնել. էյլէնմէք, մէզէյէ ալմագ, մէզէլէմէք, քէսինտիյէ ալմագ, մասխարա էթմէք, մասխարալըղա ալմագ, իսթիհզա էթմէք:

Moquerie (մօքըրի) գ. իգ. Ծաղր, կատակ, խաղ: անմտութիւն, յիմարութիւն, գործ ծաղու արժանի. էյլէնճէ, մասխարալըգ, թանզ, իսթիհզա, մէզէ:

Moquette (մօքէթ) գ. իգ. Աստուի ինչ. քադիֆլը գումաշ ճինսի:

Moqueur, euse (մօքէօր, էօզ) ած. և գ. Ծաղրածու, կատակերգու, խեղկատակ. մէզէլէնիճի, մէզէճի, մասխարայա ալըճը, խօրաթաճը, մասխարա էտէն:

Morabites (մօրապիթ) գ. ար. յոգ. Իմաստունք (առ Ափրիկեցիս):

Morailler (մօրայլլէ) բ. ն. Երկայնել զբերան ապակի անօթոյն:

Morailles (մօրայլ) գ. իգ. յոգ. Բազ կամ բերանակապ ձիոյ. նիգըլ, հագէմէթ, էաշլագ:

Moraillon (մօրայլլօն) գ. ար. Ճարմանդ ինչ:

Moraines (մօրէն) գ. իգ. յոգ. Որդունք յերաստանս ձիոց:

Moral, ale (մօրալ) ած. Բարոյական, բարուց. էտէպլի, էտէպէ տայիր, մուէտտէպ, րիայը:

Morale (մօրալ) գ. իգ. Բարոյական, բարոյական գիտութիւն. էտէպ, րիայէթ, իլմ էտէպ:

Moralement (մօրալման) մակ. Բարոյապէս. էտէպ իւզրէ:

Moraliser (մօրալիզէ) բ. չ. Խորհել կամ խօսել բարոյապէս. էտէպ խուսուսընտա ֆիքր էթմէք կամ սէօյլէմէք:

Moraliseur (մօրալիզէօր) գ. ար. Որ ձեւանայ բարոյախօս:

Moraliste (մօրալիսթ) գ. ար. Բարոյական, ուսուցիչ բարոյականի. էտէպի ղալ էտէն, մուէտտիպ:

Moralité (մօրալիթէ) գ. իգ. Բարոյականութիւն: բարոյական իմաստ կամ խորհրդածութիւն. ախլագ, էտէպ. հիքմէթ:

Moratoire (մօրաթուառ) ած. Ազատարար 'ի պարտեաց (հրաման թագաւորի):

Morbide (մօրպիտ) ած. և գ. Գողորիկ կամ քնքուշ (նկար):

Morbidesse (մօրպիտէս) գ. իգ. Քնքշութիւն նկարու.:

Morbifique (մօրպիֆիք) ած. Ախտաբեր, վնասակար առողջութեան. մարազ կէթիրէն, մարազի:

Morceau (մօրսօ) գ. ար. Պատառ, բաժին, մնձակ, կոտոր, կոտորակ, մասն, հատուած, կապերտ. լօգմա, փարէ, փարչա, հիսսէ, գըթա:

Morceler (մօրսըլէ) բ. ն. Բաժանել, պատառել. փարչալամագ, փարչա փարչա էթմէք, փարչալանմագ: լարաբաժին առնել:

Mordache (մօրտաշ) գ. իգ. Մամլակ արուեստաւորաց:

Mordacité (մօրտասիթէ) գ. իգ. Կծողութիւն, կծուութիւն, տապութիւն. ըսըրղանլըգ, գէսքինլիք: կծողական բանք, երգիծանութիւն. դիլ սօգմագլըղը, ըսըրճըլըգ:

Mordant, ante (մօրտան, անթ) ած. Խածանող: կծու, կծանող, դառն. ըսըրըճը, ըսըրղան. դիլ իւզէ սօգուճու:

Mordant (մօրտան) գ. ար. Զանգուած ինչ ներկոց ոսկեզօծաց: գործի ինչ դրաշարից:

Mordicant, ante (մօռտիքան, անտ) ած. կծու, բարկ, տաքիպ: խածանող, կծանող, երգիծաբան. տիլ տուգան, գէսքին, եագըճը. տիլլի սօգուճու:

Mordicus (մօռտիքիւս) մակ. Պինդ, պնդադոյնս (է բառ Լատին). ինատ իլէ, մութլագ:

Mordienne (մօռտիէն) մակ. Գեղջկաբար, պարզաբար:

Mordiller (մօռտիյլէ) բ. ն. խածանել սակաւ մի, խածատել. ազաճըգ ըսըրմագ:

Mordoré (մօռտօռէ) ած. Կարմրախառն (գոյն). գօյու գըրմըզը:

Mordre (մօռտռը) բ. ն. Je mords, tu mords, il mord; nous mordons, vous mordez, ils mordent. Je mordois. Je mordis. Je mordrai. Mords. Que je morde. Que je mordisse. Mordant. Խածանել, կրծել, խածատել: ուտել. մաշել: խայթել, հարկանել. ըսըրմագ, սըրմագ, տալամագ, տիշլէմէք: բամբասել, չարախօսել, երգիծանել, կծանել բանիւք, պախարակել. տիլ իլէ սօգմագ, եագմագ, սէօզ ատմագ:

More (մօռ) գ. ար. Մուղրի: խուժադուժ, ժանտ, անագորոյն. մաղրիպլի, գարա արապ, սիյահ արապ:

Moreau (մօռօ) ած. Սեաւ (ձի). գափ գարա օլան ատ, սիմսիյահ օլան պէյկիր:

Morelle (մօռէլ) գ. իգ. Խոտ ինչ բժշկական. իթ կամ տիլքի իւզիւմիւ: Թռչուն ինչ ծովային:

Morène (մօռէն) գ. իգ. Բոյս ինչ ջրային:

Moresque (մօռէսք) ած. և գ. Մաւրիտանացւոց: կաքաւ ինչ ոտից կամ պար ըստ Մաւրիտանացւոց: Նկար մտացածին:

Morfil (մօռֆիլ) գ. ար. Մանրաթելք դանակի կամ ածելւոյ. գըլաղը: Ժանիք փղի:

Morfondre (մօռֆօնտռը) բ. ն. Ցրտացուցանել. սօղուտմագ, իւշիւտմէք, սօղուգ՝ պէրտ կամ տարիփ էտմէք: Se morfondre, բ. չ. Ցրտանալ, պաղիլ. սօղումագ, իւշիւմէք, սօղուգ ալմագ: ձանձրանալ. վայրապար ժամավաճառ լինել. օտանմագ:

Morfondure (մօռֆօնտիւռ) գ. իգ. Հարբուխ ձիոց 'ի ցրտանալոյ զկնի ջերմութեան:

Morgeline (մօռժըլին) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. սըչան գուլաղը:

Morgoule (մօռկուլ) գ. իգ. Միջատ ինչ:

Morgue (մօռկ) գ. իգ. Խոժոռ դէմք. ֆուտուլ կամ ֆօտուլ չէհրէ, մաղրուրլուգ: սենեակ կամ բանտ մահապարտաց:

Morguer (մօռկէ) բ. ն. Կշտամբել զոք խոժոռ դիմօք, սաստիկ կշտամբել, խիզախել, խրոխտալ. սէօվմէք կամ սէօյմէք, գագըրմագ:

Moribond, onde (մօռիպօն, օնտ) ած. Մերձ 'ի մահ, օրհասական. էօլէճէք, մույիթ, ճան վէրէր, էօլիւմ տէրէճէսինտէ օլան:

Moricaud, aude (մօռիքօ, օտ) ած. և գ. Սեաւ, թուխ, սեւամորթ. սիյահճէ, գարա եաղըզ:

Morigéner (մօռիժէնէ) բ. ն. Ուղղել զվարս, հրահանգել, մարզել: խրատել, ածել յուղղութիւն. ազարլամագ, տէէտիպ էտմէք, տօղիր էտմէք:

Morille (մօռիլ) գ. իգ. Ազգ ինչ սնկոյ. մանտար ճինսի, գուզու կէօպէյի:

Morillon (մօռիյլօն) գ. ար. Խաղող սեաւ: յոք. Զմրուխտ անտաշ:

Morine (մօռին) գ. իգ. Բոյս ինչ:

Moringa (մօռէնկա) գ. ար. Ի ծառ ինչ Հնդկաց:

Morion (մօռիօն) գ. ար. Սաղաւարտ ինչ. պաշլըգ, տէմիր պաշլըգ, տուլղա, միղֆէր: պատիժ ինչ զինուորաց առ նախնիս:

Morne (մօռն) ած. և գ. Տրտում, տխուր, մռախոհ: նսեմ, մթին, ամպապատ. գասավէթլի. այտընլըղ, փուսս:

Morné, ée (մօռնէ) ած. Ծայրակոտոր (ըստ կնքաբանից):

Mornifle (մօռնիֆըլ) գ. իգ. Ապտակ յերեսս. շամար, սիլլէ:

Morose (մօռօզ) ած. Տխուր, տրտում, թախծեալ, դէգ, դժուարահաճ. էնճուղ, տիտիզ, տասալը, գասավէթլի:

Morosité (մօռօզիտէ) գ. իգ. Տխրութիւն, դէգութիւն. տիտիզլիք, էնճուղլուգ, տասա:

Morpion (մօռփիօն) գ. ար. Միջատ ինչ. ամ պիթի:

Mors (մօռ) գ. ար. Սանձ, երասանակ. կէմ, ուլյան կէմի:

Morses (մօռս) գ. իգ. յոք. Սալաքար ինչ:

Morsure (մօռսիւռ) գ. իգ. Խայթ, խածուած, վէրք խածուածոյ. ըսըրըգ, սըրըգ:

Mort (մօռ) գ. իգ. Մահ, վախճան կենաց. էօլիւմ, վէֆաթ, մէվթ, էճէլ:

Mort, te (մօռ, մօռտ) ած. Մեռեալ, վախճանեալ, ննջեցեալ. էօլի, էօլմիւշ, էօլիւ, ֆէվթ օլմուշ, մուտէվէֆֆա, մէյթ:

Mortadelle (մօռտատէլ) գ. իգ. Երշիկ Իտալացւոց. պիւյիւք սուճուգ:

Mortaillable (մօռտայլապըլ) ած. Ժառանգ (կալուածոց տեառն):

Mortaise (մօռտէզ) գ. իգ. Ճեղքուած կամ ծակ փայտի:

Mortalité (մօռտալիտէ) գ. իգ. Մահկանացութիւն, լինելն մահկանացու. էօլիւմլիւլիւք, էօլմէքլիք, էօլմէ, մէվթլիք, ֆէնա: սաստկիչ ժանտախտ, մահ համաճարակ. էօլէթ, էօմուրձագ, խաստալըգ, վէպա:

Mort-bois (մօռ պուա) գ. ար. Փայտ կամ ծառ անպիտան:

Morte-eau (մօռտ օ) գ. իգ. Տեղատուութիւն ծովու:

Mortel, elle (մօռտէլ) ած. Մահկանացու. էօլէճէք, էօլիւճի, էօլիւմլի: մահաբեր, մահաբեր, առ 'ի մահ, կարեվէր: մահուչափ, մահացու. գատիլ մէհլիք, հէլաքիւն էօլտիւրէճէք:

Mortellement (մօռթէլմա՛ն) մակ. Մահաչափ, առ 'ի մահ, կարեվէր. էօլէճէք տէրէճէսինէ: անհնարին, մեծապէս, սաստիկ, յոյժ. իֆրաթ իլէ, ղայէթ իլէ:

Mortellier (մօռթէլիէ՛) գ. ար. Տաղախագործ:

Mort-gage (մօռ կաժ) գ. ար. Գրաւ ինչ:

Mort-né (մօռ նէ՛) ած. Հանեալ կամ ելեալ յարգանդէ անկենդան:

Morte-paye (մօռթ փէյ) գ. ար. Պահակեր:

Morte-saison (մօռթ սէզօ՛ն) գ. իգ. Ժամանակ պարապոյ. է՛հլի սանաաթըն իշսիզլիք վագթը կամ զէմանը:

Mortier (մօռթիէ՛) գ. ար. Տաղախ, շաղախ. խօրասան, սըվա պալչըղը: անկան, սանդ. հավան, տիպէք: ռմբկէն. գումպարա: գլխարկ ինչ:

Mortifère (մօռթիֆէռ) ած. Մահաբեր, մահառիթ, մահացու. էօլտիւրիւճիւ:

Mortifiant, ante (մօռթիֆիա՛ն, ա՛նթ) ած. Վշտացուցիչ, որ տայ կրել զամօթ. տէքտիր էտէն, էլէմ վէրէն, րըսվայլըք վէրէն:

Mortification (մօռթիֆիքասիօ՛ն) գ. իգ. Մեռելութիւն, ճնշումն, ժուժկալութիւն, խստամբերութիւն. ք՛էսրի նէֆս, րիեազէթ: Նախատինք, անարգանք, ամօթ, վիշտ. էլէմ, ղամ: անզգայութիւն կամ մեռելութիւն փտեալ անդամոց. էթ չիւրիւքլիւյիւ:

Mortifier (մօռթիֆիէ՛) բ. ն. Կակղացուցանել կամ փափկացուցանել զմիս. էթի ասգըլամաղ իլէ եումուշաթմագ: սանձել, նուաճել զկիրս, ճնշել, տկարացուցանել զմարմինն. նէֆսինի ղապտ էթմէք, ք՛էսրի նէֆս էթմէք, րիեազէթ էթմէք: տրտմեցուցանել, վշտացնել, նեղել. ինճիթմէք: յամօթ առնել, ամաչեցուցանել, խայտառակել. ուտանտըրմագ, րըսվայ էթմէք:

Mortuaire (մօռթիւէռ) ած. Յուղարկաւորութեան, թաղման. մէյթէ միւթաալլիք, մէյթլի:

Morue (մօռիւ) գ. իգ. Ձուկն ինչ ծովու. մէլիք պալըղը:

Morve (մօռվ) գ. իգ. Խլինք. սիւմիւք: տարափոխիկ ախտ ինչ ձիոց:

Morver (մօռվէ՛) բ. չ. Խլնքոտ լինել: ունել զտարափոխիկ ախտ:

Morveux, euse (մօռվէօ, էօզ) ած. Խլնքոտ. սիւմիւքլիւ: որ ունի զախտ տարափոխիկ (ձի):

Mosaïque (մօզաիք) գ. իգ. և ած. Մուսիոն (նկար): Մովսիսական:

Mosarabe (մօզառապ) գ. ար. Սպանիացի սերնդեամբ Մաւրի կամ Սարակինոս:

Moscateline (մօսքաթըլին) գ. իգ. Բոյս ինչ մշկահոտ:

Moscouade (մօսքուատ) գ. իգ. Շաքար ոչ զտեալ:

Mosette (մօզէթ) գ. իգ. Վեղար եպիսկոպոսաց:

Mosquée (մօսքէ՛) գ. իգ. Մզկիթ (Տաճկաց). ճամի:

Mot (մօ) գ. ար. Բառ, բան, խօսք. ասացուած. սէօզ, լագըրտը, քէլիմէ, լուղաթ, լաֆըզ, քէլամ: Mot-à-mot, բառ առ բառ, բան առ բան, մի ըստ միոջէ. սէօզ պէ սէօզ, քէլիմէ պէ քէլիմէ: En un mot, միով բանիւ, 'ի կարճոյ, համառօտիւ, 'ի վախճան բանին. պիր սէօզտէ, պիլճիւմլէ:

Motacile (մօթասիլ) գ. իգ. Թռչուն ինչ:

Motelle կամ Moteille (մօթէլ, մօթէյլ) գ. իգ. Ձուկն ինչ գետոյ:

Motet (մօթէ) գ. ար. Սաղմոս երաժշտական:

Moteur, trice (մօթէօռ, թռիս) գ. ար. և իգ. Շարժիչ, շարժող. տէվրէտիճի, մուհառրիք:

Motif (մօթիֆ) գ. ար. Առիթ, պատճառ. սէպէպ, մուճիպ, վէսիլէ:

Motion (մօսիօն) գ. իգ. Շարժումն: առաջարկութիւն. տէվրէնիշ, հարէքէթ. պիր մէճլիսէ օլան պահսը քէլամ, թէքլիֆլէրի, րէյ:

Motionner (մօսիօնէ՛) բ. ն. Շարժել, առաջի առնել:

Motionneur (մօսիօնէօռ) գ. ար. Առաջարկու, որ առաջի առնէ:

Motiver (մօթիվէ՛) բ. ն. Յառաջ բերել կամ ցուցանել զպատճառն. սէպէպինի պէյան էյլէմէք:

Motte (մօթ) գ. իգ. Բուռն. քէսէք, սըգտ: բլրակ. լեռնակ. տէփէ:

se Motter (մօթէ՛) բ. յ. Թաքչիլ ընդ բլրակաւ:

Motus (մօթիւս) մբ. Լո՛ւռ լեր. սուս օլ:

Mou (մու) գ. ար. Թոք որթու:

Mou, molle (մու, մօլ) ած. Կակուղ, փափուկ: Թարմ: մեղկ, թոյլ, տկար, գիրգ, փափկակեաց: անփոյթ, անզգայ. եումուշագ, մուլայիմ. կէվշէք, գուվվէթսիզ:

Mouchache (մուշաշ) գ. իգ. Տերև ինչ:

Mouchard (մուշառ) գ. ար. Դէտ, լրտես. զապիթ ճասուսու, ճասուս կամ չաշուտ:

Mouche (մուշ) գ. իգ. Ճանճ. սինէք, գարա սինէք: դէտ, լրտես. չաշուտ, ճասուս: պիսակ կանանց: համատեղութիւն ինչ: Mouche à miel, մեղու. արը: Mouche luisante, փոսուրայ. ըշըղլը գուրթու, ատէշ պէօճէյի, շէպթապ:

Moucher (մուշէ՛) բ. ն. Սրբել կամ մաքրել զունգունս. պուռնունու սիլմէք, սիւմքիւրմէք: հատանել զծայր ճրագին. մօմուն պուռնունու ալմագ կամ քէսմէք: լրտեսել, դիտել. ճասուսլամագ, չաշուտլամագ:

Moucherolle (մուշռօլ) գ. ար. Թռչուն ինչ փոքրիկ:

Moucheron (մուշռօն) գ. ար. Մժղուկ, մժեղ, ճանճ փոքրիկ. սինէքճիք կամ սինէճիք: ծայր կամ պատրոյգ ճրագի. մօմ պուռնու:

Moucheter (մուշթէ՛) բ. ն. Խայտաճամուկ յօրինել զկերպասն. պէնէքլէմէք: Moucheté, ée, խայտաճամուկ. պէնէք պէնէք, չէքէլի, ալա, ալաճա:

Mouchettes (մուշէթ) գ. իգ. յոգ. Բազմակալ, յարդարիչ ճրագի. մում մագասը, մըգրա՛զի չէմ։

Moucheture (մուշըթիւր) գ. իգ. Խայտաճամուկ յօրինուած կամ զարդ կերպասուց. պիր գումաշըն պէնէքլէմէսի կամ նէնէթի։

Moucheur (մուշէօր) գ. ար. Որ յարդարէ զճրագունս 'ի թատրոնի. մում պուրնունու ալան քիմսէնէ, մում պուրնունու քէսէն։

Mouchoir (մուշօար) գ. ար. Թաշկինակ ոնգաց. էալլըգ, մահրամա, պուրուն կամ պօյուն էալլըգը։ դաստառակ, վարշամակ. պէշտիմալ, մանտիլ։

Mouchure (մուշիւր) գ. իգ. Ծայր պատրուգի ճրագին 'ի բաց հատեալ. քէսիլմիշ մում պուրնու։

Moudre (մուտր) բ. ն. Je mouds, tu mouds, il moud; nous moulons. Je moulois. Je moulus. Je moudrai. Qu' il moule. Moulant. Աղալ, մանրել, փշրել, խորտակել. էօյիւթմէք, իւյիւթմէք, թահն էթմէք։

Moue (մու) գ. իգ. Խեղաթիւրութիւն կամ ծամածռութիւն դիմաց. էքշի էիւզ, չէհրէ։ Faire la moue, խեղաթիւրել զերեսս 'ի նշան ցաւոց կամ արհամարհութեան. էքշի էիւզ կամ չէհրէ էթմէք։

Mouée (մուէ՛) գ. իգ. Դեղ ինչ շանց։

Mouette (մուէթ) գ. իգ. Թռչուն ինչ ծովային. պիր ճինս դէնիզ գուշու։

Moufette (մուֆէթ) գ. իգ. Ժահահոտութիւն խորոց մետաղաց. մատէն դէրին էէրլէրինտէն չըգան ֆէնա կամ աղըր գօգու։

Mouflard, arde (մուֆլար, արտ) գ. ար. և իգ. Որ ունի լայն և գիրապարար երեսս. պիւյիւք էանագլը։

Moufle (մուֆըլ) գ. իգ. Թաթպան ինչ. քիւրքլիւ էլտիվէն։ բազմաճախարակ. չիֆթէլի մագարա։ երեսլայն և գիրապարար։ անօթ ինչ քիմիականաց։

Mouflé, ée (մուֆլէ՛) ած. Բազմաճախարակ։

Moufler (մուֆլէ՛) բ. ն. Բռուն հարկանել զայտից և զռնգաց ուրուք։ ուռուցանել զայտս. ավուրթունու շիշիրմէք։

Mouflettes (մուֆլէթ) գ. իգ. յոգ. Գործի ինչ ապակագործաց։

Mouflon (մուֆլօն) գ. ար. Կենդանի ինչ։

Mouillage (մույլէած) գ. ար. Տեղի արկանելոյ զխարիսխ. դէմիր ատաճագ էէր, լիման, մէրսա։

Mouille-bouche (մույլ պուշ) գ. իգ. Աղդ ինչ տանձի. սուլու արմուտ։

Mouillée (մույլէէ՛) գ. իգ. Կապերտ ինչ թղթագործաց։

Mouiller (մույլէէ՛) բ. ն. Թանալ, թրջել. ոռոգել, խոնաւացուցանել. ըսլամագ, ըսլադմագ, էա՛ դէրդիպ կամ դէպլիլ էդմէք, սույա պադըրմագ։ խարիսխ արկանել. դէմիր կամ չէնկէլ ատմագ կամ պրագմագ։ լայնել զհնչուածս բառի, կամ կակուղ հնչել։

Mouillet (մույլէէ՛) գ. ար. Կրկին տախտակ ձուաձև։

Mouillette (մույլէէթ) գ. իգ. Կտորակ հացի երկայնաձև. ուզուն էքմէք փարչասը կամ դիլիմի։

Mouilloir (մույլէօար) գ. ար. Անօթ թանալոյ կամ թրջելոյ։

Mouillure (մույլէիւր) գ. իգ. Թրմուն, թանալն։ խոնաւութիւն, տամկութիւն. ըսլագլըգ, նէմլիլիգ, ըսլամա։

Moulage (մուլած) գ. ար. Չափ ինչ փայտի. օդուն էօլչմէ։ մասն ինչ աղօրեաց։ արկանելն 'ի կաղապար։

Moulan (մուլան) գ. ար. Մանուկ կամ ծառայ աղօրէպանի։

Moule (մուլ) գ. իգ. Խեցիայ. միդիա։

Moule (մուլ) գ. ար. Գաղափար կամ կաղապար, տիպար։ ձև, օրինակ. գալըպ. էօրնէք։

Moulée (մուլէ՛) գ. իգ. Շաղախ յեսանաքարի։

Mouler (մուլէ՛) բ. ն. Արկանել 'ի կաղապարն, ձևացուցանել, կերպարանել. գալըպա իֆրազ էդմէք, գալըպլամագ։ չափել զփայտ. օդուն էօլչմէք։

Moulerie (մուլըրի) գ. իգ. Կաղապար, ձուլարան։

Mouleur de bois (մուլէօր դը պուա) գ. ար. Չափող փայտի (պաշտօնեայ տէրութեան)։

Moulière (մուլիէր) գ. իգ. Կակուղ երակ երկանաքարի։

Moulin (մուլէն) գ. ար. Աղօրիք, երկանք. դէյիրմէն, տախյադ։

Moulinage (մուլինած) գ. ար. Մետաքսագործութիւն. իփէք իշլէմէսի։

Mouliner (մուլինէ՛) բ. ն. Ոլորել կամ գործել զմետաքս. գարխանէտէ իփէք իշլէմէք կամ պիւքմէք։ Mouliné, ée, Ճճեկեր։

Moulinet (մուլինէ) գ. ար. Անուորդ 'ի ձգել զբեռինս. դէյիրմէնճիք։ անիւ աղօրեայ հողմոյ։

Moulinier (մուլինիէ՛) գ. ար. Որ ոլորէ զմետաքս, մետաքսագործ. էպրիշիմ պիւքէն, իփէքճի։

Moult (մուլտ) մակ. Բազում, յոյժ (է բառ վաղեմի)։

Moulure (մուլիւր) գ. իգ. Զարդ ինչ ճարտարապետական. պինա զինէթի։

Mourant, ante (մուրան, անթ) ած. Որ մեռանի, հոգեվար. էօլէն, էօլիւճիւ։ Թախծագին կամ կաթոգին (աչք). պայգըն, պօզուն։

Mourir (մուրիր) բ. չ. Je meurs, tu meurs, il meurt; nous mourons, vous mourez, ils meurent. Je mourrois. Je mourus. Je mourrai. Meurs. Que je meure. Je mourrois. Que je mourusse. Մեռանել. էօլմէք, վէֆաթ էթմէք, ֆէնա օլմագ, րիհլէթ կամ ինթիգալ էթմէք։ սատակիլ. գէպէրմէք։ սառամանչիլ, սովամահ լինել. աճլըգդան էօլմէք։ պակասիլ, սպառիլ, նուաղիլ, շիջանիլ, ցամա_ քել, Թարշամել. սօլմագ, ֆէծմիւրդէ օլմագ:

Mouron (մուռօն) գ. ար. Տունկ ինչ. սըչան գուլաղը: կովադխայ գորշախայտ:

Mourre (մուռռ) գ. իգ. Ի խաղ ինչ. օյուն ճինօսին իսմի:

Mousquet (մուսքէ) գ. ար. Հրացան ինչ նախնեաց. էսքի դէման դիւֆէնկի:

Mousquetaire (մուսքըթէռ) գ. ար. Հրացանակիր զինուոր հետեւակ. էսքի դէման դիւֆէնքճիսի:

Mousqueterie (մուսքըթըռի) գ. իգ. Արձակումն բազմութեան հրացանից միանգամայն:

Mousqueton (մուսքըթօն) գ. ար. Հրացան ինչ. գօրթա աղըղլը դիւֆէնք:

Mousse (մուս) գ. ար. Մանուկ նաւին. միչօ, կէմի միչօսու:

Mousse (մուս) գ. իգ. Մամուռ. եօսուն, եօսուն: փրփուր. քէօփիւք:

Moussé (մուսէ́) ած. և գ. Բութ, գուլ. քէօմէզ:

Mousseau (մուսօ) ած. Ի խոշորամաղ թեփոյ (հաց):

Mousseline (մուսըլին) գ. իգ. Բամբակեայ կտաւ նրբաթել. դիւլպէնդ:

Mousser (մուսէ́) բ. չ. Փրփրել, փրփուր արձակել (ջրոյ). քէօփիւրմէք, քէօփիւք էթմէք:

Mousseron (մուսըռօն) գ. ար. Ազգ ինչ սնկոյ. սարը մանթար:

Mousseux, euse (մուսէօ, էօզ) ած. Փրփրալից, բազմափրփուր. քէօփիւքլիւ, քէօփիւրէն:

Moussoir (մուսուառ) գ. ար. Անուն այլեայլ գործեաց:

Mousson (մուսօն) գ. իգ. Սաստկաշունչ հողմն 'ի Հնդիկս. հինտիստանտա էսէն պատը րուզկեարլարըն իսմի:

Moussu, ue (մուսիւ) ած. Մամռապատ, մամռալից. եօսունլու:

Moustache (մուսթաշ) գ. իգ. Ընչացք. պըյըգ:

Moût (մու) գ. ար. Քաղցու. շիրա: Moût cuit, քաղցու եփեալ, ռուպ. բէքմէզ:

Moutarde (մութառտ) գ. իգ. Քաղցու եփեալ ընդ հատոյ մանանխոյ: մանանեխ. խարտալ:

Moutardier (մութառտիէ́) գ. ար. Աման մանանխոյ եփելոյ. խարտալլընաղը: որ յօրինէ կամ վաճառէ զքաղցու եփեալ ընդ հատոյ մանանխոյ. խարտալճը:

Mouton (մութօն) գ. ար. Խոյ, խոյ մալեալ. գօյուն, էնէնմիշ գօչ: խոյ կամ հոյ (մեքենայ). միթէքէթ:

Moutonner (մութօնէ́) բ. ն. և չ. Գանգրել. գըվըրըրմագ, գըվըրմագ: Ծփել յալեաց, կոհակս յարուցանել. փալլալանմագ:

Moutonnier, ière (մութօնիէ́, էռ) ած. Խոյաբարոյ, որ ունի զբարս խոյի:

Mouture (մութիւռ) գ. իգ. Աղացումն. էօյիւթմէ: վարձ աղալոյ. տէյիրմէնճինին էօճ-

րէթի, դէպէ: խառնուրդ ցորենոյ ընդ կորեկի և ընդ գարւոյ:

Mouvance (մուվանս) գ. իգ. Կախումն վիճակի գետնոյ յայլմէ:

Mouvant, ante (մուվան, անթ) ած. Շարժիչ, շարժող. դէփրէթիճի, գըմըլտադան: շարժուն, անհաստատ. գըմըլտայըճը, մուհարրիք: կախեալ յայլմէ, կամ ընդ իշխանութեամբ այլոյ (վիճակ գետնոյ):

Mouvement (մուվման) գ. ար. Շարժումն, փոփոխումն 'ի տեղւոջէ. դէփրէնիշ, հարէքէթ, վաղ իւ հարէքէթ: չու. էիւրիւշ: շրջան. դէվր: խռովութիւն, աղմուկ. այագա գալգմա, դօղղունլուգ, իխթիլալ, ֆիթնէ: կիրք, ախորժակ, յօժարութիւն, կամք. իխթիար, իրատէթ, հէօնիւլ: այլայլութիւն, վիշտ. դահմէթ: ընթացք ժամացուցի. սաաթըն իշ հարէքէթի: հարումն ձեռաց (ըստ երաժշտաց):

Mouver (մուվէ́) բ. ն. Յուզել. գործել (զերկիր):

Mouveron (մուվռօն) գ. ար. Գործի ինչ փայտեղէն (շաքարագործաց):

Mouvoir (մուվուառ) գ. ար. Գործի ինչ փայտեղէն (մոմագործաց):

Mouvoir (մուվուառ) բ. ն. Je meus, tu meus, il meut; nous mouvons, vous mouvez, ils meuvent. Je mouvois. Je mus. Je mouvrai. Meus. Que je meuve. Que nous mouvions. Que je musse. Շարժել: խաղացուցանել: յուզել, յարուցանել: յորդորել, գրգռել. գըմըլտաթմագ, դէփրէթմէք, օյնաթմագ, հարէքէթէ կէթիրմէք:

Moye (մօյ) գ. իգ. Կակուղ երակ 'ի քարի:

Moyen, enne (մօայէն) ած. Միջին, միջակ, միջասահման. օրթա, օրթանճա, միւթէվէսսիթ, իթիտալլը:

Moyen (մօայէն) գ. ար. Եղանակ, հնարք: կար, կարողութիւն: օգնականութիւն, ձեռն: հարստութիւն, ինչք: հանդիստ, դիւրութիւն: փաստ, պատճառ. վէճհ, դարղ, մինվալ, եօլ, չարէ. գաբիլիյէթ, իգթիտար. վարըգ, մալ, էմվալ. գօլայլըգ, դէպպիր:

Moyennant (մօայէնան) նխ. Ի ձեռն, միջնորդութեամբ. իլէ, վասըթասը իլէ:

Moyennement (մօայէնման) մկ. Չափաւորապէս (է բառ վաղեմի):

Moyenner (մօայէնէ́) բ. ն. Միջնորդ լինել, հաշտեցուցանել (է բառ վաղեմի). տիւզէթմէք, իշլէմէք, չալըշմագ, դէպպիր էթմէք:

Moyer (մօայէ́) բ. ն. Հերձանել զքարն:

Moyeu (մօայէօ) գ. ար. Դեղնուց ձուոյ. եումուրթա սարըսը: ազգ ինչ շլորոյ: Moyeu de roue, գունդ անուոյ. տիւվլէք կամ տիւլէք, իֆնիփ:

Muable (միւապլ) ած. Փոփոխելի, փոփոխական, անհաստատ, յողդողդ. միւթէղայիր, պի գարար:

Muance (միւանս) գ. իգ. Փոփոխումն ձայնի կամ եղանակի:

Mucilage (միւսիլաժ) գ. ար. *Խժային հիւթ ինչ ելեալ 'ի բուսոց.* լիւապ:

Mucilagineux, euse (միւսիլաժինէօ, էօզ) ած. *Խժային.* լիւապլի:

Mucosité (միւքօզիթէ՛) գ. իգ. *Խժային հիւթ, խլինք.* պալղամ, սիւմիւք:

Mucroné, ée (միւքռօնէ՛) ած. *Սրածայր (տերև):*

Mude (միւտ) գ. իգ. *Զգեստ 'ի կեղևոյ ծառոց:*

Mue (միւ) գ. իգ. *Փոփոխումն փետրոց կամ փետրաթափութիւն թռչնոց: Նորոգութիւն խորխոյ կենդանեաց.* տէօքիւլմէ, տիւյ *կամ* սաչ տէօքիւլմէսի, գաբուղը, տէյիշտիրմէ:

Muer (միւէ՛) բ. չ. *Նորափետուր զարդարիլ թռչնոց: Նորոգիլ կամ փոփոխիլ մորթոյ կենդանեաց: փոխիլ ձայնի մանկանց.* գաբուղունու սէրմէք, տիւյլէրի տէօքիւլմէք, տիւյինի՝ տէրիսինի *կամ* սէսինի տէյիշտիրմէք:

Muet, ette (միւէ, էթ) ած. և գ. *Համր, անխօս, անբարբառ: լուռ, լռիկ: անձայն, որ ոչ հնչէ.* տիլսիզ. պի զէպան, զէպան պօրան. սէսսիզ, սաղըր:

Muette (միւէթ) գ. իգ. *Հիւղ որսորդ կամ նորափետուր կենդանեաց:*

Mufle (միւֆըլ) գ. ար. *Ցռուկ կամ կնճիթ կենդանեաց.* պուրուն:

Mufle-de-veau (միւֆըլ տը վօ) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Mufti (միւֆթի) գ. ար. *Դենպետ Մահմետականաց.* միւֆթի, շէյխ իւլ իսլամ:

Muge (միւժ) գ. ար. *Ձուկն ինչ ծովու.* քէֆալ պալըղը, էայըն պալըղը, քէֆճէլին:

Mugir (միւժիր) բ. չ. *Բառաչել, մռնչել, գոչել.* պէօյիւրմէք, պօղուրմագ, պաղըրմագ:

Mugissant, ante (միւժիսան, անթ) ած. *Բառաչող, որ մռնչէ.* պէօյիւրէն:

Mugissement (միւժիսման) գ. ար. *Բառաչ, բառաչիւն, մռնչիւն, գոչիւն.* պէօյիւրիւշ, պաղըրմա:

Muguet (միւկէ) գ. ար. *Ծաղիկ ինչ բազմահոտ.* մայըս չիչէյի, միւզաֆ, սուսէն, ֆէյզամպէր չիչէյի: *տարփածու կանանց.* զէնփէրէսթ, զէնփարէ:

Mugueter (միւկթէ՛) բ. ն. *Տարփածու լինել, քծնիլ զկանամբք.* զէնփարէլիք էթմէք: *պարապ խնդրել, զհետ մտնիլ:*

Muid (միւի) գ. ար. *Մոդ: մար.* էօլչիւ ճինսի:

Muire (միւիր) գ. իգ. *Դիրտ, մրուր:*

Muite (միւիթ) գ. իգ. *Ջուր աղի:*

Mulâtre (միւլաթր) ած. և գ. *Ջաւակ ծնեալ 'ի սպիտակ և 'ի սևաւ ծնողաց.* մէլէզ:

Mulcter (միւլքթէ՛) բ. ն. *Տուգանել, պատժել, պատուհասել:*

Mule (միւլ) գ. իգ. *Մատակ ջորի.* տիշի գաթըր, պաղլէթ: *մուճակ, հողաթափ.* պապուճ: յոգ. *Հարուած ոտից 'ի ցրտոյ, պատառուած.* սօղուգ նասըրը, թաբլըգ հէօզիւ:

Mulet (միւլէ) գ. ար. *Ջորի.* գաթըր, պաղլ: *Ձուկն ինչ ծովու.* պիր ճինս տէնիզ պալըղը, տէքիր պալըղը:

Muletier (միւլթիէ՛) գ. ար. *Ջորեպան, ջորեվար.* գաթըրճը:

Mulette (միւլէթ) գ. իգ. *Խածիք որսորդ թռչնոց.* պայգուշ գուրսաղը:

Mulon (միւլօն) գ. ար. *Շեղջ աղի առ եզերբ ծովուն:*

Mulot (միւլօ) գ. ար. *Մուկն դաշտի.* եապան՝ թարլա *կամ* պաղ սըչանը, պիւյիւք օլան սըչանը:

Muloter (միւլօթէ՛) բ. չ. *Որոնել կամ պեղել զծակս մկանց:*

Multicapsulaire (միւլթիքափսիւլէր) ած. *Բազմանօթ:*

Multicaule (միւլթիքօլ) ած. *Բազմացօղուն, բազմածղօտ:*

Multifide (միւլթիֆիտ) ած. *Բազմահերձ, բազմաբաշխ:*

Multiflore (միւլթիֆլօր) ած. *Բազմածաղիկ:*

Multilobé (միւլթիլօպէ՛) ած. *Բազմաբլթակ:*

Multiloculaire (միւլթիլօքիւլէր) ած. *Բազմածակ:*

Multinôme (միւլթինօմ) գ. ար. *Բազմորէն (ըստ գրաւոր թուաբանից):*

Multiple (միւլթիփլ) ած. և գ. *Բազմապատիկ:*

Multipliable (միւլթիփլիապլ) ած. *Բազմապատկելի:*

Multipliand (միւլթիփլիան) գ. ար. *Բազմապատկիչ կամ բազմացուցակ ապակի:*

Multiplicande (միւլթիփլիքանտ) գ. իգ. *Բազմապատկելի թիւ.* մազրուպ:

Multiplicateur (միւլթիփլիքաթէօր) գ. ար. *Բազմապատկիչ (թիւ).* մազրուպ ֆիհ:

Multiplication (միւլթիփլիքասիօն) գ. իգ. *Բազմապատկութիւն.* չօղալթմա, գաթլամա, թէքսիր: *բազմապատկութիւն թուաբանական.* զարպ, զարպ էթմէ:

Multiplicité (միւլթիփլիսիթէ՛) գ. իգ. *Բազմութիւն, յաճախութիւն, պէսպիսութիւն.* չօգլուգ, քէսրէթ, վաֆրէթ:

Multiplier (միւլթիփլիէ՛) բ. ն. *Բազմացուցանել, աճեցուցանել, յաւելուլ, առաւելուլ.* չօղալթմագ, գաթ գաթ էթմէք, թէքսիր *կամ* թէզյիտ էթմէք: *բազմապատկել (ըստ կանոնի թուաբանութեան).* զարպ էթմէք:

Multitude (միւլթիթիւտ) գ. իգ. *Բազմութիւն, յոլովութիւն, յաճախութիւն.* չօգլուգ: *ժողովուրդ, ամբոխ, խառնամուժ ամբոխ.* գալապալըգ, ճէմ քէսիր, իզտիհամ, ավամ:

Multivalvé, ée (միւլթիվալվէ՛) ած. *Բազմաթերթ (բոյս):*

Multivalves (միւլթիվալվ) գ. իգ. յոգ. և ած. *Բազմապատեան խեցիք կամ խեցեմորթք:*

Municipal, ale (միւնիսիփալ) ած. և գ. *Առանձին քաղաքի.* վիլայէթէ տայիր *կամ* մութավալլըգ: դատաւոր կամ հրամանատար քաղաքի. պիր եէրին այանը կամ խօճա պաշըսը:

Municipaliser (միւնիսիփալիզէ) բ. ն. Մուծանել զօրէնս առանձին քաղաքի:

Municipalité (միւնիսիփալիթէ) գ. իգ. Իշխանութիւն կամ հրամանատարութիւն առանձին քաղաքի կամ տեղւոյ. խօճա պաշըլըգը գայրէի հիւքիւմէթլէրի. հիւքիւմէթ իւլ պէլէտիյէնին գօնաղը կամ գաբուսու: դատաւորք առանձին քաղաքի կամ տեղւոյ. պիր եէրին խօճա պաշըլարը կամ այանլարը, պէլէտիյէ հիւքիւմէթլէրի:

Municipe (միւնիսիփ) գ. ար. Քաղաք կցորդօրինաց կամ իրաւանցնախնի Հռովմայեցւոց:

Munificence (միւնիֆիսանս) գ. իգ. Առատաձեռնութիւն, պարգև. ճէօմէրտլիք, քէրէմ, սախա, սէխավէթ:

Munir (միւնիր) բ. ն. Ամրացուցանել, զօրացուցանել, զինել, հոգալ, պատրաստել զկարևոր պէտս. պիր գալէնին միւհիմմատընը գէօրմէք, տէտարիք էթմէք կամ գէօրմէք, վէրմէք: պահպանել, առնուլ. սագլամագ, ալմագ:

Munition (միւնիսիօն) գ. իգ. Պաշար, համբար, զէնք. զախիրէ կամ զահրէ, տէտարիք, սէֆէր միւհիմմատը:

Munitionnaire (միւնիսիօնէր) գ. ար. Համբարապետ զօրաց. զախիրէճի, զախիրէ կամ նագլիյէ էմինի:

Muqueux, euse (միւքէօ, էօզ) ած. Խժային. սիւմիւքլիւ:

Mur (միւր) գ. ար. Որմն, անջրպետ, պատուար, ցանկ. տիվար կամ տուվար, տիվարի շէհր, հիսար: **Mur mitoyen**, միջնորմն. միւշտէրէք տիվար:

Mûr, mûre (միւր) ած. Հասուն, հասունացեալ: կատարեալ, զգօն, խոհական: չափհաս, հասեալ յարբունս. օլմուշ, եէթիշմիշ, էրիշմիշ, պիշմիշ:

Muraille (միւրայլ) գ. իգ. Որմն, պարիսպ, պատուար. տուվար: յատուկ ածխահանքաց:

Mural, ale (միւրալ) ած. Վասն ելանելոյ զառաջինն ընդ պարիսպ քաղաքին (պսակ կամ պարգև զօրաց):

Mûre (միւր) գ. իգ. Թութ. թութ կամ տուտ:

Mûrement (միւրման) մակ. Խելամտութեամբ, խոհական խորհրդով, բազում քննութեամբ. ագըլլանէ, տէէնմիւլ իլէ, ինտէպահ իւզրէ, գաստ իլէ:

Murène (միւրէն) գ. իգ. Մուռռունէս կամ մուռինէս (ձուկն). մուրինա, փէնիզ եըլան պալըղը:

Murer (միւրէ) բ. ն. Որմել, փակել որմով. տիվար իլէ գափամագ կամ չէօրմէք, սէտտ էթմէք, տիվար չէքմէք, տիվարլամագ:

Murex (միւրէքս) գ. ար. Խեցեմորթ ինչ:

Muriate (միւրիատ) գ. ար. Աղ քիմիական:

Muriatique (միւրիատիք) ած. Աղի (թթու):

Mûrier (միւրիէ) գ. ար. Թթենի. տուտ աղաճը:

Muriqué, ée (միւրիքէ) ած. Խատակեղև (բոյս):

Mûrir (միւրիր) բ. չ. և ն. Հասանել, հասունանալ, ժամանել. օլմագ, եէթիշմէք, էրիշմէք, գէմալէ կէլմէք: հասունացուցանել. օլտուրմագ, պիշիրմէք:

Murmurateur (միւրմիւրատէօր) գ. ար. Տրտնջող, քրթմնջող. մըրըլտայըճը, սօմուրտանըճը, խըրչըն:

Murmure (միւրմիւր) գ. ար. Քրթմնջիւն, շշնջիւն: խոխոջիւն: հնչիւն. շամատա, փէմփէմէ, խըրըլտը, մըրըլտը, սու չաղըլտըսը կամ սէսի:

Murmurer (միւրմիւրէ) բ. չ. Տրտնջել, քրթմնջել: շշնջել, հծծել, մնջել: խոխոջել, կարկաջել, հնչել. սօմուրտանմագ, մըրըլտամագ, մըրմըրլամագ, խըրըլտաշմագ, մըրլամագ, մըրըլտանմագ:

Murrhine (միւրին) գ. իգ. Ըմպելի ինչ համեմեալ:

Murucaca (միւրիւքաքա) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Musaraigne (միւզարէնէը) գ. իգ. Մուկն ինչ վայրի. սիվրի սըչան:

Musard, arde (միւզար, արտ) ած. և գ. Ագուաշ, անմիտ, որ զտեղի առնու միշտ, դատարկակեաց. էյլէնիճի, պօշ կէզէն քիմէսնէ, հէր եէրտէ աշըգ պագան, պանղալագ:

Musc (միւսք) գ. ար. Մուշկ. միւշք կամ միշք, միսք: մուշկ (կենդանի). միսք ղազալը, միսք քէչիսի:

Muscade (միւսքատ) գ. իգ. Ընկոյզ մշկահոտ, ընկոյզ Հնդկաց. հինտիստան ճէվիզի:

Muscadelle (միւսքատէլ) գ. իգ. Տանձ մշկահոտ:

Muscadet (միւսքատէ) գ. ար. Ողկոյզ մեծ՝ սպիտակ խաղողոյ. միսքէտ իւզիւմիւ: գինի մշկահոտ. միսքէտ շարապը:

Muscadier (միւսքատիէ) գ. ար. Ծառ ընկուզոյ Հնդկաց, ընկուզենի մշկահոտ. հինտիստան ճէվիզի աղաճը:

Muscadin (միւսքատէն) գ. ար. Քաղցրաւենի մշկախառն:

Muscari (միւսքարի) գ. ար. Ի բոյս ինչ. միւսքիւրիւմ:

Muscat, ate (միւսքա, ատ) ած. և գ. Մշկահոտ, մշկախառն. միսքի, միսքէտլի: **Raisin muscat**, խաղող մշկահոտ. միսքէտ իւզիւմիւ:

Muscle (միւսքլ) գ. ար. Մկան, միանունք. սինիրլի էթ, ազալէթ. գարաճա էթլէր:

Musclé, ée (միւսքլէ) ած. Մկանուտ:

Muscosité (միւսքօզիտէ) գ. իգ. Մամուռ խախացոցի որոճող կենդանեաց. [illegible]:

Musculaire (միւսքիւլէր) ած. Մկանային, միանի. սինիրէ տայիր կամ ազալէյէ:

Muscule (միւսքիւլ) գ. ար. Մեքենայ ինչ առ Նախնիս: անուն երակաց ազգէր:

Musculeux, euse (միւսքիւլէօ, էօզ) ած.

Մկանալից, մկանուտ, մկանաւոր. ատալէլի, էթլի, գէսիր իւլ ատալէ:

Muses (միւզ) գ. իգ. յոգ. *Մուսայք (դիցուհիք ազատական արուեստից)*. իլահէթ իւլ շիիր: *ազատական արուեստք, բանասիրական ուսմունք*:

Museau (միւզօ) գ. ար. *Ցռուկ կամ կնճիթ կենդանեաց*. պուրուն, հայվան պուրնու:

Musée (միւզէ) գ. ար. *Վարժարան բանասիրական ուսմանց*. սանաթ վէ նատիր օլան շէյլէրին խազինէսի, պէյթ իւթթուհաֆ:

Museler, *տես* Emmuseler.

Muselière (միւզլիէր) գ. իգ. *Բազ ցուկի կենդանեաց*. պուրունսալըգ: *մասն ինչ սանձի ձիոյն*:

Muser (միւզէ) բ. չ. *Վայրապար դեգերել (է բառ վաղեմի)*. էյլէնմէք, պօշ կէզմէք, պօշ թուրմագ:

Muserolle (միւզռօլ) գ. իգ. *Մասն ինչ սանձի ձիոյն*. րէշմէ:

Musette (միւզէթ) գ. իգ. *Տիկ կամ սրինգ հովուական*. թուլում, գայտէ կամ նայ:

Muséum (միւզէօմ) գ. ար. *տես* Musée.

Musical, ale (միւզիքալ) ած. *Երաժշտական, արուեստական, երաժշտութեան*. մուսըգիյէ մէնսուպ, մուսըգը, մուսիգի:

Musicalement (միւզիքալման) մակ. *Երաժշտապէս*. իլմ մուսըգը գայտէսի իւզրէ:

Musicien, enne (միւզիսիէն) ած. *Երաժիշտ, երգեցող, արուեստական*. չալըճը կամ չալղըճը, սազ չալան, սազ չալըճը, մուսիգիճը, մուտրիպ, էհլի մուսըգը, սազէնտէ:

Musique (միւզիք) գ. ար. *Երաժշտութիւն, երաժշտականութիւն: երգ: երաժիշտք, պարք երգեցողաց, գուսանք: երաժշտական խաղք*. իլմ մուսըգը, մուսիգի. մագամ. սազ. մէհթէրխանէ:

Musquer (միւսքէ) բ. ն. *Բուրել զհոտ մշկոյ, ծխել մշկաւ*. միսքլէմէք, միսք գօգուսու վէրմէք: Musqué, ée, *մշկահոտ: քաղցր: պատիր, այլանդակ*. միսքլի, միսքի, միւմէսսէք. տատլը. խօշ:

se Musser (միւսէ) բ. յ. *Տրտմիլ, վշտանալ (է բառ վաղեմի)*:

Musulman (միւզիւլման) գ. ար. *Մահմետական*. միւսլիմ, միւսլիման, միւսլիման (*ճշմարտահաւատ, ուղղահաւատ, ուղղափառ*):

Musulmanisme (միւզիւլմանիսմ) գ. ար. *Մահմետականութիւն*:

Musurgie (միւզիւրժի) գ. իգ. *Չափ երաժշտական*:

Mutabilité (միւթապիլիթէ) գ. իգ. *Փոփոխականութիւն, փոփոխութիւն, անհաստատութիւն*. պիգարարլըգ, տէղայյիւր, թէպտիլճիլիգ:

Mutafaraca (միւթաֆարագա) գ. ար. *Պետ պահապանաց կամ անձնապահապետ արքային Տաճկաց*. միւթէֆէրրիգա:

Mutande (միւթանտ) գ. իգ. *Անդրավարտիք միանձանց*:

Mutation (միւթասիօն) գ. իգ. *փոփոխութիւն, այլայլութիւն*. թէպտիլ, թէպէտտիւլ, տէղայիւր:

Mutilation (միւթիլասիօն) գ. իգ. *կրճատումն, յապաւումն կամ հատումն անդամոց*. սագաթլըգ:

Mutiler (միւթիլէ) բ. ն. *Յապաւել, ծայրատել, հատանել*. սագաթլամագ, սագաթ էթմէք, գէսմէք:

Mutin, ine (միւթէն, ին) ած. և գ. *կամակոր, յամառ, դժգ: խռովայոյզ, խռովարար*. ինատճը. զօրպաճը:

se Mutiner (միւթինէ) բ. յ. *Ապստամբել, ալմուկ յարուցանել: ընդդիմանալ, հակառակել, կամակորել*. այագ գալգմագ, ֆիթնէ գօփարմագ, զօրպալըգ էթմէք, պաշ գալդըրմագ. պարըշմամագ, ինատ էթմէք:

Mutinerie (միւթինըրի) գ. իգ. *Ապստամբութիւն, ալմուկ, խռովութիւն*. ֆիթնէ, զօրպալըգ, ասիյան: *կամակորութիւն, յամառութիւն մանկան*. ինատ, ինատճըլըգ:

Mutique (միւթիք) ած. *Անթեւ (ցորեան)*:

Mutir (միւթիր) բ. չ. *Ծրտել (թռչնոց)*:

Mutisme (միւթիսմ) գ. ար. *Համրութիւն*. տիլսիզլիք, խուրս:

Mutuel, elle (միւթիւէլ) ած. *փոխ, փոխադարձ*. միւշարէքէլի, պիր պիրինէ օլան, միւթաալլիգ:

Mutuellement (միւթիւէլման) մակ. *փոխ, փոփոխակի, ընդ միմեանս*. պիրի պիրի իլէ, պիլէ, միւշարէքէթ իլէ, միւգապէլէթէն:

Mutule (միւթիւլ) գ. իգ. *Մոյթ ինչ ճարտարապետական*:

Myagrum (միագրօմ) գ. ար. *Ի բոյս ինչ*:

Myctérisme (միքթէրիսմ) գ. ար. *Հեգնութիւն, այպանումն*:

Myologie (միօլօժի) գ. իգ. *Մկանաբանութիւն*:

Myope (միօփ) գ. ար. և իգ. *Կարճատես*. գըսա կէօրէն, եագըն կէօրիճի:

Myopie (միօփի) գ. իգ. *Կարճատեսութիւն*:

Myosotis (միօզօթիս) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ*:

Myotomie (միօթօմի) գ. իգ. *Մկանահատութիւն*:

Myriade (միրիատ) գ. իգ. *Բիւր, տասն հազար*. օն պին ատէտ, օն պինլիգ:

Myriare (միրիար) գ. ար. *Չափ ինչ գետնոյ*:

Myriagramme (միրիագրամ) գ. ար. *Բիւր գրամար (կշիռ)*:

Myrialitre (միրիալիթր) գ. ար. *Բիւր լիտր*:

Myriamètre (միրիամէթր) գ. ար. *Բիւր չափ*:

Myrmécie (միրմէսի) գ. իգ. *Կոծիծ ՚ի ձեռս կամ յոտս*:

Myrmécite (միրմէսիթ) գ. իգ. *Մրջիմաքար, քար որ ունի զնիշ մրջման*:

Myrobolan (միռօպօլան) գ. ար. Բան (պտուղ Հնդկաց)․ հէլիլէճ:

Myrobolanier (միռօպօլանիէ) գ. ար. Բան (ծառ)․ հէլիլէճ աղաճը:

Myrrhe (միռ) գ. իգ. Զմուռս․ միւր, մառրար, միւրի սաքի:

Myrrhis (միռիս) գ. ար. Է բոյս ինչ:

Myrte (միռտ) գ. ար. Մուրտ, մրտենի․ մէրսին, մէրսին աղաճը, աս:

Myrtiforme (միռտիֆօռմ) ած. Նման մրտենւոյ:

Mystagogue (միստակօկ) գ. ար. Խորհրդածու:

Myste (միստ) գ. ար. և իգ. Խորհրդազգած, նուիրեալ, քուրմ:

Mystère (միստէռ) գ. ար. Խորհուրդ: գաղտնիք․ սըրր, հիքմէթ:

Mystérieusement (միստէրիէօզման) մակ. Խորհրդաբար․ սըրր իլէ:

Mystérieux, euse (միստէրիէօ էօզ) ած. Խորհրդաւոր, խորհրդական․ սըրլը, հիքմէթլի:

Mysticité (միստիսիտէ) գ. իգ. Խորհրդազգածութիւն․ միանի, մարիֆէթ աըլլահ:

Mystificateur (միստիֆիքաթէօռ) գ. ար. Որ խաղ առնէ կամ ծանակէ:

Mystifier (միստիֆիէ) բ. ն. Խաղ առնել, ծանակել, դնել 'ի կատականս․ իստիհզայէ տուտմագ կամ ալմագ, մասխարայա տուտմագ, միղէլէմէք, քէօտիւպէյէ ալմագ, մասխարալամագ:

Mystique (միստիք) ած. և գ. Խորհրդաւոր, խորհրդական, այլաբանական․ րամզլի, հիքմէթլի: խորհրդազգած, հոգեկիր:

Mystiquement (միստիքման) մակ. Խորհրդաբար, այլաբանօրէն․ րամզ իլէ, րամզլէն, դինմանի:

Mystre (միստռ) գ. ար. Չափ ինչ Յունաց:

Mythologie (միթօլօժի) գ. իգ. Առասպելաբանութիւն, առասպելագիտութիւն: դիցաբանութիւն․ ֆալսաֆէրէտ մասալլարընը մարիֆէթի իլմ կամ տարիխի:

Mythologique (միթօլօժիք) ած. Առասպելաբանական, դիցաբանական․ ֆալսաֆէրէտ մասալլարընա դայիր:

Mythologiste *կամ* **Mithologue** (միթօլօժիստ, միթօլօկ) գ. ար. Առասպելաբան, առասպելագէտ, դիցաբան:

Mytule *կամ* **Mytile** (միտիւլ, միտիլ) գ. ար. Խեցիայ․ միդիա:

Myurus, *տես* Miure.

N

N (էն, իգ. կամ նը, ար). Տառ բաղաձայն, և չորեքտասաներորդ ըստ կարգի ալփաբետաց Գաղղիացւոց:

Nabab (նապապ) գ. ար. Իշխան կամ Թագաւոր Հնդկաց․ նապապ:

Nabot, ote (նապօ, օտ) գ. ար. և իգ. Կարճլիկ, կարճահասակ, գաճաճ․ ճիւճէ, գըսա պօյլու, պօտուր:

Nacarat, ate (նաքառա, ատ) ած. և գ. Նարնջագոյն, կարմրագոյն․ ալ գօյու տուրունճու:

Nacelle (նասէլ) գ. իգ. Նաւակ, մակոյկ․ քիւչիւք գայըգ, սանտալ, ղէմլըգ:

Nacre (նաքռ) գ. իգ. Սատափ, գաղտակուր մարգարտոյ․ սատէֆ կամ սէտէֆ:

Nadir (նատիռ) գ. ար. Նատիր, ստորական կէտ կամ ստորակէտ (ըստ աստեղաբաշխից)․ էննէշիր, սէմտ էրրաս, նաշիր էսսէմտ:

Naffe (նաֆ) գ. իգ. Eau de naffe, Հոտաւէտ ջուր, ջուր ծաղկանց․ չիչէք սույու:

Nage (նաժ) գ. իգ. A la nage, Ի լող, 'ի լող անկեալ․ եիւզմէ իլէ, եիւզէրէք: Être en nage, լի լինել քրտամբք, հարկանիլ կամ համակիլ 'ի քիրտն․ թէր տէրլէմէք:

Nage *կամ* **Neige** (նաժ, նէժ) գ. իգ. Սեպ թիակի․ քիւրէք պաշլայաճագ չիվի:

Nageant, ante (նաժան, անտ) ած. Զերեսօք ջուրց, որ լողայ:

Nageante (նաժանտ) ած. Տկար (փուշ 'ի դղել):

Nagée (նաժէ) գ. իգ. Անցք 'ի լող:

Nageoire (նաժօառ) գ. իգ. Թև ձկանց․ պալըգ գանատը, ճէնահ: կափարիչ սափորոյ:

Nager (նաժէ) բ. ն. Լողալ, խաղալ կամ գնալ 'ի վերայ ջրոց․ եիւզմէք, սապահաթ կամ չիմաղէրլիք էտմէք: Թիավարել․ քիւրէք չէքմէք:

Nageur, euse (նաժէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Լողացող, լուղակ․ սույա եիւզիճի, սապիհ, սէպպահ:

Naguère *կամ* **Naguères** (նակէռ) մակ. Ոչ բազում ժամանակք են, սակաւ մի յառաջ, արդ իսկ (է բառ վաղեմի)․ էօտէ կիւն, կէչէնլէրտէ, պունտան ագտէմ:

Naïade (նայատ) գ. իգ. Յաւերժահարսն աղբերաց և գետոց, Նայադայք:

Naïf, ive (նաիֆ, իվ) ած. Բնական, պարզ, անարուեստ, անկեղծ, աննենգ․ խալիս իւլ գալպ, խալիս, սատը:

Nain, aine (նէն) ած. և գ. Կարճահասակ, Թզուկ, գաճաճ․ ճիւճէ, գըսա պօյլու, գասիր իւլ գամէթ:

Naïre (նաիր) գ. ար. Ազնուական հնդկաց:

Naissance (նէսսանս) գ. իգ. Ծնունդ. տօղմա, վիլատէթ, միլատ: սերունդ, ազգատոհմ: ազնուականութիւն. սօյ, սօփ, նէճապէթ: ծագումն, սկիզբն. մէպտէէ, ասըլ:

Naissant, ante (նէսսան, անթ) ած. Ծնեալ, ծագեալ, յառաջ եկեալ. բուսեալ, աճեցեալ. տօղան, չըգան, թալի օլան, թուլու կամ զուհուր էտէն:

Naître (նէթրը) բ. չ. Je nais, tu nais, il naît; nous naissons, vous naissez, ils naissent. Je naissois. Je naquis. Je naîtrai. Naissant. Ծնանիլ, բուսանել, բուսաբերիլ: ծագել, ելանել: բղխել. յառաջ գալ, սկսանիլ. տօղմագ, թէվէլլիւտ էթմէք, միւթէվէլլիտ օլմագ, փէյտայա կէլմէք. չըգմագ, պաշլամագ, զուհուր էթմէք, հուսուլա կէլմէք, օլմագ, պիթմէք: Né, née, ծնեալ:

Naïvement (նաիվման) մակ. Միամտութբ սրտի, պարզ մտօք, անկեղծ, անաչառ. կէօնիւլ աչըգլըղը իլէ, աշիքեարէ, սատըգանէ:

Naïveté (նաիվթէ) գ. իգ. Պարզմտութիւն, միամտութիւն, աննենգութիւն, անաչառութիւն: պարզութիւն: խօթամտութիւն, ապշութիւն. աչըգլըգ, կէօնիւլ աչըգլըղը, խուլուս, սատագաթ, սաֆտէրունլուգ:

Nanan (նանան) գ. ար. Քաղցրաւենիք (ըստ տղայոց):

Nanna (նաննա) գ. իգ. Բոյս ինչ Ամերիկոյ:

Nantir (նանթիր) բ. ն. Տալ գրաւական, գրաւականել, ապահով առնել 'ի ձեռն գրաւականի. պօրճ իչին րէհին վէրմէք, էմին էթմէք: Se nantir, բ. յ. Ապահովել զանձն, գրաւել, զգուշանալ. էմին օլմագ, ալմագ, թութմագ, զապթ էթմէք:

Nantissement (նանթիսման) գ. ար. Գրաւ, գրաւական (վասն ապահովութեան). րէհին, էմնիյէթ:

Napacée (նափասէ) ած. Շողգամաձև (արմատ):

Napée (նափէ) գ. իգ. Յաւերժահարսն (ըստ առասպելաց):

Napel (նափէլ) գ. ար. Ի բոյս ինչ թունաւոր:

Naphte (նաֆթ) գ. իգ. Նաւթ, ձիւթ. նէֆթ, նաֆթ, նէֆթ եաղը:

Nappe (նափ) գ. իգ. Սփռոց սեղանոյ, սփիւռն. սինի կամ սօֆրա պէզի: վարմ ինչ թռչնոց: Nappe d'eau, հոսանք կամ սահանք ջրոց. եիւքսէք եէրտէն տիւշէն սու:

Naqueter (նաքըթէ) բ. ն. Սպասել ծառայաբար առ դրան ուրուք:

Narcisse (նարսիս) գ. ար. Նարկիզ (ծաղիկ). զէրինգատէհ, նէրկիս, նէրճիս:

Narcissite (նարսիսիթ) գ. իգ. Քար նարկիզանման:

Narcotique (նարքօթիք) ած. և գ. Թմրեցուցիչ (դեղ). ույուշթուրան, թախտիր էտէն, մուխատտիր, ույուշթուրուճու:

Nard (նար) գ. ար. Նարդոս: հոտ նարդոսի. նարտին կամ նէրտին, սարըն:

Nargue (նարկ) գ. ար. Նախատինք:

Narguer (նարկէ) բ. ն. Նախատել, այպանել, ծանակել, ունչս առնել, անգոսնել. մասխարա էթմէք, խաթըրընը կըրմէք, պիր քիմէսնէյէ նիքայէթ էթմէք:

Narine (նարին) գ. իգ. Ռնգունք. պուրուն տէլիյի կամ տէլիքլէրի, պուրուն, կէնիզ:

Narquois, oise (նարքուա, ուազ) գ. ար. և իգ. Ճարպիկ, խորամանկ, նենգաւոր, չարաբուեստ, ծածկաբան. գալլաշ, հարամ զատէ, տիլքի, պուրնազ, վէլէտիզնա:

Narrateur (նարրաթէօր) գ. ար. Պատմող, պատմիչ. րէվայէթ էտիճի, րավի, նագիլ:

Narratif, ive (նարրաթիֆ, իվ) ած. Պատմական, պատմողական. րէվայէթէ տայիր կամ միւթաալլիգ:

Narration (նարրասիօն) գ. իգ. Պատմութիւն, զրոյց. նագըլ, գըսսա, րէվայէթ:

Narré (նարրէ) գ. ար. Պատմութիւն, ճառ, զրոյց. նագըլ, րէվայէթ:

Narrer (նարրէ) բ. ն. Պատմել, ճառել, ասել. նագըլ էթմէք, րէվայէթ էթմէք, տէյի վէրմէք:

Narval (նարվալ) գ. ար. Կէտոս ինչ:

Nasal, ale (նազալ) ած. և գ. Ռնգական (հնչումն, որպիսի են 'ի գաղղիական բարբառ մանկիկքս an, en, én, in, on, un). պուրունտան չըգան սէսս կամ սէս: ռնգաց. պուրունա մէնսուպ կամ տայիր:

Nasal (նազալ) գ. ար. Պահպանակ ռնգաց (ման սաղաւարտի):

Nasalement (նազալման) մակ. Ռնգական հնչմամբ, 'ի ռնգաց:

Nasard (նազար) գ. ար. Ռնգաձայն նուագ:

Nasarde (նազարտ) գ. իգ. Պոնդ ռնգաց. պուրունա ֆիսգէ:

Nasarder (նազարտէ) բ. չ. Տալ զպոնդ ռնգաց ուրուք, հարկանել զռնգունս. պուրունա ֆիսգէ վուրմագ:

Naseau (նազօ) գ. ար. Ռունչք անասնոց. հայվանլարըն պուրուն տէլիքլէրի:

Nasi (նազի) գ. ար. Նախագահ ժողովոյն հրէից:

Nasillard, arde (նազիյեար, արտ) ած. և գ. Ռնգախօս. հըմ հըմ, պուրունտան սէօյլէյէն:

Nasiller (նազիյէ) բ. չ. Խօսել ընդ ռնգունս, ռնգախօս լինել. պուրունտան սէօյլէմէք:

Nasitort (նազիթօր) գ. ար. Կոտեմ, կոտիմ, Թարայ. տէրէ օթու, սու տէրէսի:

Nasse (նաս) գ. իգ. Կողով ձկնորսաց. պալըգ սէփէթի:

Natal, ale (նաթալ) ած. Ծննդեան, բնիկ, հայրենեաց (երկիր). տօղմա, մէվլիւտ. վաթան, վաթանը ասլը, պիր քիմսէնին տօղտուղու եէրի :

Natation (Նաթասիօն) գ. իգ. Արուեստ լողալոյ, լող. եիւզմէք սանաաթը, եիւզմէ, սիպահաթ :

Natif, ive (Նաթիֆ, իվ) ած. Հայրենի, ծննդեան, բնիկ, բնական, ընդաբոյս. տօղմա, եէրլի, ասլը :

Nation (Նասիօն) գ. իգ. Ազգ, ազն, զարմ. միլլէթ, գավմ, խալգ, թայֆէ, իւմմէթ :

National, ale (Նասիօնալ) ած. Ազգի, ազգային, համազգի. միլլէթէ տայիր կամ մէնսուպ, միլլէթի :

Nativité (Նաթիվիթէ) գ. իգ. Ծնունդ. միլատ, մէվլուտ, մէվլիտ, վիլատէթ : աղթարք. տօղուշ, մէվլէտ, ախթէր :

Natron (Նաթրօն) գ. ար. Աղ Եգիպտոսի. նաթրուն, նաթրօն :

Natta (Նաթա) գ. ար. Ուռոյց ինչ :

Natte (Նաթ) գ. իգ. Սփիրիդ, փսիաթ, սփրայ, նաձայ : հիւսք, հիւսուած. հասըր, պօրիյա :

Natter (Նաթէ) բ. ն. Պատել փսիաթիւ. հասըր իլէ տէօշէմէք : հիւսել. էօրմէք, տօգումաք :

Nattier (Նաթիէ) գ. ար. Որ գործէ կամ վաճառէ զսփրիդ և զսփրայ. հասըրճը :

Naturalibus (Նաթիւրալիպիւս) 'ի մերկութեան անդ (է բառ Լատին):

Naturalisation (Նաթիւրալիզասիօն) գ. իգ. Տալն օտարի զիրաւունս քաղաքացւոյ. էհլի պիլատ եէրլինէ գապուլ էտմէ :

Naturaliser (Նաթիւրալիզէ) բ. ն. Գրել զոք կամ ընդունել 'ի քաղաքակցութիւն. ղարիպ օլան քիմսէնէյի էհլի պիլատ եէրլինէ կամ արասընա գապուլ կամ իտխալ էտմէք, եէրլի էտմէք :

Naturalisme (Նաթիւրալիզմ) գ. ար. Բնականութիւն, բնութիւն, իսկութիւն, բնական յատկութիւն :

Naturaliste (Նաթիւրալիսթ) գ. ար. Բնագէտն, բնախոյզ, պարապեալ 'ի բնական պատմութիւնս : բնապաշտ :

Naturalité (Նաթիւրալիթէ) գ. իգ. Բնիկ քաղաքակցութիւն. եէրլիլիք :

Nature (Նաթիւր) գ. իգ. Բնութիւն : իսկութիւն, էութիւն, զինչութիւն. տապիաթ, մէճպուլիյէթ, զաթ, ֆիթրէթ : բնական կարգ իրաց. տիւնեանըն ճիմլէ եարադըլմըշ օլան շէյլէրի : բնաւորութիւն, բոյս բարուց, յատկութիւն. ճիպիլլէթ, տապի, մէշրէպ, խույ, խասէթ, խասիյէթ : խառնուած բնութեան. միզաճ : կարգ, հանգամանք. քէյֆիյէթի հալ : ազգ, տեսակ. մագուլէ, նէվի, ճինս :

Naturel, elle (Նաթիւրէլ) ած. Բնական, ընդաբոյս, բնածին. զատը, ասլը, տապի, էօզ, ճիպիլլի : բնական կամ անհարազատ (որդի). վէլէտի զինա, հարամ զատէ : բնական կամ ծննդական (անդամք). ատապ եէրլէրի :

պարզ, անարուեստ, գիւղին, աննենգ, անկեղծ : բնիկ. սատէ, տօղրու, աչըգ քէօնիւլլիւ, սատէ տիլլի, սատէ տիլ. ասլը : Histoire naturelle, բնական պատմութիւն. տապիաթ շէյլէրինին իլմ իւ մարիֆէթի :

Naturel (Նաթիւրէլ) գ. ար. Բնութիւն, բնաւորութիւն, բոյս բարուց : խառնուած բնութեան : յօժարութիւն, սէր : յաջողակութիւն, յարմարութիւն : բնական գիրք կամ հասակ. տապիաթ, մէշրէպ. խույ, ճիպիլլիյէթ, ախլագ :

Naturellement (Նաթիւրէլման) մակ. Բնապէս, 'ի բնէ, ըստ բնութեան : Ինքնաբերաբար, հեշտեաւ : անկեղծ, պարզ մտօք, համարձակ. տապէն. ասանլըղ իլէ, հուզուր իլէ. սաֆայի կամ ֆիթրաթի խաթըր իլէ. տօղրու, աչըգարէ :

Nauffe (Նօֆ) գ. իգ. Փոս խաղախորդի :

Naufrage (Նօֆրաժ) գ. ար. Նաւաբեկութիւն, նաւակործութիւն : կորուստ, վնաս, աղէտք, թշուառութիւն. կէմի գարալանմասը կամ պաթմասը, ղարգ, ղարգապ :

Naufragé, ée (Նօֆրաժէ) ած. Նաւաբեկ, նաւակործ. ղարիգ, կէմիսի պաթմըշ կամ գարալանմըշ :

Naulage (Նօլաժ) գ. ար. Վարձ նաւու. նավլուն, նէվլ. նէվլի սէֆինէ, սէֆինէ իճարէսի կամ գիրասը :

Nauliser (Նօլիզէ) բ. ն. Վարձել զնաւ. նավլուն իլէ ալմագ կամ տութմագ :

Naumachie (Նօմաշի) գ. իգ. Նաւամարտութիւն. տէնիզ ճէնկինին տագլիտի :

Nauséabonde (Նօզէապօնտ) ած. Զզուեցուցիչ, խառնակիչ ստամոքսայ. նախօշ, քէօնիւլիւ տէօնմիւշ :

Nausée (Նօզէ) գ. իգ. Զզուումն, զզուանք, նողկանք սրտի. պըգըշ, իքրահ, եէյէճէքթէն տիքսինմէք կամ պըգմագ. եիւրէք պուլանմագ, քէօնիւլ տէօնմէսի :

Nautile (Նօթիլ) գ. ար. Խեցեմորթ ինչ :

Nautique (Նօթիք) ած. Նաւարկութեան, նաւուղղութե. կէմիյէ կամ կէմիճիլիյէ մէնսուպ :

Nautonnier (Նօթօնիէ) գ. ար. Նաւուղիղ, նաւավար, նաւակավար. կէմիճի, գայըգճը, մէլլահ :

Naval, ale (Նավալ) ած. Նաւական, նաւուց, ծովամարտիկ. կէմիյէ մէնսուպ :

Navée (Նավէ) գ. իգ. Բեռն նաւակի. գայըգ եիւքիւ :

Navet (Նավէ) գ. ար. Շողգամ. շալղամ : արմատ ինչ բուսոց :

Navette (Նավէթ) գ. իգ. Սերմն շողգամի. եապան շալղամըն տօխումու : Նաւականձև անօթ խնկոց, խնկաման. պուխուրտան : կկոց ոստայնանկի. մէքիք, գուղարիյէ, պէզ տարաղը :

Naviculaire (Նավիքիւլէր) գ. ար. Ոսկր ոտից նաւականձև :

Navigable (Նավիկապլ) ած. Նաւարկելի. կէմի իշլէյէն, համիլ էլմէրքէպ :

Navigateur (նավիկաթէօռ) գ. ար. Նաւորդ, նաւաստի, նաւավար, նաւուղիղ. րաքիպ, կէմիճի, տէնիզլէրտէ կէզէն վէ տօլաշան:

Navigation (նավիկասիօն) գ. իգ. Նաւարկութիւն, նաւագնացութիւն. տէնիզ սէֆէրի: արուեստ նաւարկութեան, նաւուղղութիւն. կէմիճիլիք:

Naviguer (նավիկէ) բ. չ. Նաւել, նաւարկել. կէմի իլէ կիտմէք, տէնիզ իւզէրինտէ կամ րօայի թէրէֆլէրինտէ էյլէմէք, տէնիզտէ սէֆէր էթմէք:

Navile (նավիլ) գ. ար. Ջրանցք բացեալ:

Navire (նավիռ) գ. ար. Նաւ. կէմի, սէֆինէ: համաստեղութիւն ինչ:

Navrer (նավռէ) բ. ն. Հարկանել կամ վիրաւորել չարաչար (է բառ վաղեմի). եարալամագ, էլէմ չէքթիրմէք:

Naye (նէյ) գ. իգ. Ալեգոյն երակ 'ի քարի:

Ne (նը) մասնիկ բացասական, որունի ընդ իւր գոգցես միշտ զմասնիկսդ pas և point, և դնի Նախադաս բայի. զոր օրինակ՝ ne fais pas, մի առներ. էթմէ: N'écris pas, մի գրեր. եազմա: Je ne sais pas, ոչ գիտեմ, չգիտեմ. պիլմէմ:

Né, ée (նէ) ած. Ծնեալ. տօղմուշ, մէվլուտ:

Néanmoins (նէանմուէն) շաղկ. Բայց, սակայն, բայց սակայն, սակայն և այնպէս. էյնէ, նիհայէթ, լաքին, վէ լաքին, հէլէ, անճագ:

Néant (նէան) գ. ար. Ոչինչ, չգոյ: չնչին կամ անպիտան ինչ. հիչ, լաշէյ, եօգ, յօգլուգ:

Nébulé, ée (նէպիւլէ) ած. Ամպանման (ըստ կնքաբանից):

Nébuleux, euse (նէպիւլէօ, էօզ) ած. Ամպամած, պատեալ յամպոց, մթագին. պուլութլու, գարանլընլըգ, տումանլը:

Nécanées (նէքանէ) գ. իգ. յոգ. Կերպաս ինչ Հնդկաց:

Nécessaire (նէսէսէռ) ած. Հարկաւոր, կարեւոր, անհրաժեշտ. լազըմ, կէրէք, կէրէքլի: Être nécessaire, պիտոյ կամ պէտք լինել. լազըմ օլմագ, իգթիզա էթմէք: Il n'est pas nécessaire, չեն ինչ պէտք, ոչինչ պէտք են. լազըմ կամ հաճէթ դէյիլ:

Nécessaire (նէսէսէռ) գ. ար. Պիտոյք, կարեւոր պէտք. լազըմ օլան շէյ, կէլինէճէք: արկղ կամ տուփ կարեւոր պիտոյից վասն ճանապարհի. եօլ սանտըղը, գութուր:

Nécessairement (նէսէսէռման) մակ. 'Ի հարկէ, հարկաւ, հարկաւորապէս, անշուշտ. զարուրէթտէն, զարուրէթ իլէ, պիզզարուրէ, լաճէրէմ, էլպէթթէ:

Nécessitante (նէսէսիթանթ) ած. իգ. Որ բռնադատէ, ստիպողական:

Nécessité (նէսէսիթէ) գ. իգ. Հարկ, հարկաւորութիւն: տագնապ, նեղութիւն: կարօտութիւն, չքաւորութիւն, պէտք, պիտոյք, կարիք. կէրէքլիք, զարուրէթ, իգթիզա, իհթիյաճ. էքսիքլիք, մուհթաճլըգ. կէլինէճէք. հաճէթ:

Nécessiter (նէսէսիթէ) բ. ն. Հարկել, հարկաւորել, բռնադատել, 'ի նեղ արկանել. զօր իլէ էթթիրմէք, զարուրէթ վէրմէք, մէճպուր էթմէք. զօրլամագ, զօր էթմէք. սէպէպ կամ պայիս օլմագ:

Nécessiteux, euse (նէսէսիթէօ, էօզ) ած. Կարօտ, չքաւոր, աղքատ. մուհթաճ:

Nécrologie (նէքռօլօժի) գ. ար. Ցուցակ կամ համար մեռելոց. մէյթլէրին կամ էօլիւլէրին թէֆթէրի:

Nécromance (նէքռօմանս) գ. իգ. Մեռելահմայութիւն. սըհր, պէօյիւ կամ պիւյիւ:

Nécromancien, ienne (նէքռօմանսիէն) գ. ար. և իգ. Մեռելահմայ. սըհըրպազ:

Nécromant (նէքռօման) գ. ար. Մեռելահմայ:

Nécrose (նէքռօզ) գ. իգ. Մեռելութիւն մսոյ մարմնոյն:

Nectar (նէքթառ) գ. ար. Ըմպելիք դից. քէվսէր: անուշակ ըմպելի:

Nef (նէֆ) գ. իգ. Նաւ ըստ նախնեաց: Թև շինուածոց եկեղեցւոյ. քէլիսա կամ քիլիսէ էօնի: անօթ ինչ նաւակաձև:

Néfastes (նէֆասթ) ած. Jours néfastes, Աւուրք պարապոյ կամ հանգստեան (առ նախնիս Հռովմայեցիս). նահաս կիւնլէրի:

Nèfle (նէֆըլ) գ. իգ. Զկեռ. մուշմուլա, թէօնկէլ կամ փիւնկիւլ:

Néflier (նէֆլիէ) գ. իգ. Զկեռենի կամ զկարենի. մուշմուլա կամ թէօնկէլ աղաճը:

Négatif, ive (նէկաթիֆ, իվ) ած. և գ. Բացասական, ժխտող. ինքեար էտէն, ինքեարի, մունքիր, նէֆի, մէնֆի: բացասութիւն. ինքեար:

Négation (նէկասիօն) գ. իգ. Ժխտումն, բացասութիւն. ինքեար, հաշա: բացասական մասնիկ. հարֆի նէֆի:

Négativement (նէկաթիվման) մակ. Բացասութեամբ, բացասաբար. ինքեար իլէ, եօք տէմէ իլէ:

Négligé (նէկլիժէ) գ. իգ. Առտնին ըզգեստ կանանց:

Négligement (նէկլիժման) գ. ար. Կամաւոր զանցառութիւն:

Négligemment (նէկլիժաման) մակ. Անհոգութեամբ, զանցառութեամբ, յանհոգս. իհմալ իլէ, իհմալէն, ղաֆլէթ իլէ, ղաֆլէթտէն, մուսամէհա իլէ:

Négligence (նէկլիժանս) գ. իգ. Անհոգութիւն, զանցառութիւն. իհմալլըգ, իհմալ, ղաֆլէթ, մուսամէհաթ, իհմալճըլըգ:

Négligent, ente (նէկլիժան, անթ) ած. Անհոգ, անփոյթ, զանցառու, պղերգ, վատ. իհմալ էտիճի, իհմալճը, ղաֆիլ:

Négliger (նէկլիժէ) բ. ն. Անփոյթ լինել, զանց առնել, պղերգանալ. իհմալ՝ իղֆալ կամ ղաֆլէթ էթմէք, ղաֆիլ օլմագ, մուգայէթ օլմամագ, էսքէն գօմագ կամ աթմագ, ֆէրաղ կամ թէրք էթմէք, պիր քիմէսնէյի կէօզէթմէմէք: Se négliger Է. Յ. Զուանել ինչ փոյթ զանձնէ կամ վասն անձին. քէնտինէ կամ քէնտիսինէ մուգայէթ օլմամագ:

Négoce (նէ՛կօս) Գ. ար. Տուրևառք, վաճառականութիւն. ալըշվէրիշ, պազըրկեանլըգ, թիճարէթ, պէյի շիրա: զբաղմունք, գործ, գործառնութիւն:

Négociable (նէ՛կօսիապլ) ած. Վաճառելի, զոր մարթ է վաճառել. կէչէր:

Négociant (նէ՛կօսիան) Գ. ար. Վաճառական. պազըրկեան, թաճիր:

Négociateur (նէ՛կօսիաթէօռ) Գ. ար. Գործարար, գործակալ. միւթէվէսսիտ, իշ կէօրիճի:

Négociation (նէ՛կօսիասիօն) Գ. իգ. Գործարարութիւն, գործառնութիւն, գործ. մասլահաթ կէօրմէ, ֆէննի թէտպիրի ուսուլ. իշ, էմր, մասլահաթ. միւզաքէրէ: միջնորդութիւն. միւանճըլըգ:

Négocier (նէ՛կօսիէ՛) Է. Ն. և Չ. Առնել տուրևառս: գրամափոխ լինել. ալըշ վէրիշ էթմէք. ալըշվէրիշտէ պիր ֆօլիւս կէչիրմէք: գործակալ կամ միջնորդ լինել, խօսել. պիր իշ կամ պիր մասլահաթ կէօրմէք, միւանճըլըգ էթմէք:

Nègre, négresse (նէ՛կռ, նէ՛կռէս) Գ. ար. և իգ. Ափրիկեցի, սևաւ, խափշիկ. գարա, [illegible], սիահ, արապ. արապ ճարիէսի:

Négrerie (նէ՛կռըռի) Գ. իգ. Տեղի կամ բանտ Ափրիկեցի գերեաց. արապլարըն ղըշլասը:

Négrillon, onne (նէ՛կռիյըօն) Գ. ար. և իգ. Փոքրիկ կամ մանուկ Ափրիկեցի. քիւչիւք արապ, արապ օղլանը:

Négus (նէ՛կիւս) Գ. ար. Ինքնակալ Եթովպիացւոց:

Neige (նէժ) Գ. իգ. Ձիւն. գար, սէլճ:

Neiger (նէժէ՛) Է. Չ. դիմառ. Ձիւնել. գար եաղմագ, գարլամագ:

Neigeux, euse (նէժէօ, էօզ) ած. Ձիւնալից, ձիւնապատ, ձիւնախաղաղ. գարլը:

Neille (նէյլ) Գ. իգ. Խուզածք 'ի խցանել զտակառն:

Néméens (նէ՛մէ՛ան) ած. ար. յոգ. Նեմեան (խաղարկութիւնք):

Néméonique (նէ՛մէ՛օնիք) Գ. ար. Յաղթող 'ի Նեմեան խաղարկութիւնս:

Nénies (նէ՛նի) Գ. իգ. յոգ. Եղերական երգ:

Nenni (նէ՛նի) մակ. Ո՛չ, ամենևին. եօգ, խայըր:

Nénufar (նէ՛նիւֆառ) Գ. ար. Յակինթ ծաղիկ. կէօլ ասլանի, նինէվֆէր, նինուֆէր, նիլուֆէր, նուֆէր:

Néocore (նէ՛օքօռ) Գ. ար. Տաճարապետ, աւանդապահ:

Néographe (նէ՛օկռաֆ) Գ. և ած. Նորագիր, նորոգ ուղղագիր. եէնի իմլա սահիպի:

Néographie (նէ՛օկռաֆի) Գ. իգ. Նորագրութիւն, նորոգ ուղղագրութիւն. իմլայա կամ քիթապէթէ օլան պիտաաթ:

Néologie (նէ՛օլօժի) Գ. իգ. Նորաբանութիւն, գիւտ նորոգ բառից, նորահնար գործածութիւն բառից. քէլիմաթի ճէտիտէնին իսթիմալը:

Néologique (նէ՛օլօժիք) ած. Նորաբան, նորահնար. քէլիմաթի ճէտիտէնին իսթիմալընա տայիր կամ մէնսուպ:

Néologisme (նէ՛օլօժիսմ) Գ. ար. տես Néologie.

Néologue (նէ՛օլօկ) Գ. ար. Նորաբան. մագպուլ օլմայան քէլիմէլէրի իսթիմալ էտիճի:

Néoménie (նէ՛օմէ՛նի) Գ. իգ. Առաջին օր լուսնոյ, ամսամուտք, ամսագլուխ. հիլալ, եէնի այ:

Néophyte (նէ՛օֆիթ) ած. Նորատունկ, նորահաւատ: նորակնունք. եէնի տինի գապուլէ կէլմիշ կամ կէլէն. եէնի թէնէսիւր էտինմիշ:

Néphrétique (նէ՛ֆռէ՛թիք) ած. և Գ. Երիկամնաժէտ: երիկամնաժետութիւն. պէլ աղրըսըյա մութաալլիգ. պէլ կամ պէօպրէք աղրըսը:

Népotisme (նէ՛փօթիսմ) Գ. ար. Բռնակալութիւն եղբօրորդւոց կամ քեռորդւոց Պապին:

Neptune (նէփթիւն) Գ. ար. Նեպտուն կամ Պոսիդոն (դիք ծովու): ծով ըստ բանաստեղծից):

Néréides (նէ՛ռէ՛իտ) Գ. իգ. յոգ. Ներէյիդք (յաւերժահարսունք ծովու ըստ առասպելաց):

Nerf (նէռ) Գ. ար. Ջիլ կամ ջիղ, ոյժ, զօրութիւն. սինիր, ասապ:

Nerf-férure (նէռ ֆէ՛ռիւռ) Գ. ար. Հարուած ոտից ձիոյ:

Nérinde (նէ՛ռէնտ) Գ. իգ. Գորգ կամ օթոց Հնդկաց:

Nérite (նէ՛ռիթ) Գ. իգ. Խեցեմորթ ինչ:

Néroli (նէ՛ռօլի) Գ. ար. Հիւթ ծաղկի նարնջոյ:

Nerprun (նէռփռէօն) Գ. ար. Դժնիկ. աք թիքէն, խիրրիղ, քէչի թիքէնի:

Nervaison (նէռվէզօն) Գ. իգ. Յօդակապ ջղաց:

Nerval, ale (նէռվալ) ած. Ջղաց. սինիրլէրէ նաֆի:

Nerver (նէռվէ՛) Է. Ն. Պատել ջղօք կամ կողիւք:

Nerveux, euse (նէռվէօ, էօզ) ած. Ջղալից, ջղապինդ, հաստաջիլ, կորովի. սինիրլի, մասապ:

Nervin (նէռվէն) ած. Պնդիչ ջղաց (դեղ):

Nervoire (նէռվուառ) Գ. իգ. Գործի ինչ:

Nervure (նէռվիւռ) Գ. իգ. Կազմ կամ կողք գրոց: ցցուեալ մասն (շինուածոց, և նկարակերտ յօրինուածոց):

Net, nette (նէ, նէթ) ած. Մաքուր, սուրբ, յստակ, ջինջ, ողորկ: անբիծ, անարատ, անաղխտ: պայծառ, լուսափայլ: յայտնի, դիւրիմաց, պարզ. թէմիզ, եալըղըզ, սաֆի, փաք, լէքէսիզ, էյի կէօրինիր. կիւնահսըզ. արըգ, աչըքէարէ: Net, մակ. միանգամայն. պիրտէն: յայտնապէս, համարձակ. տօղրու, աչըքէարէ:

Nettement (նէթման) մակ. Մաքրապէս: մեկին, պարզ: յայտնի, համարձակ. թէմիզ, թէմիզլիխ իլէ, նէզաքէթ իլէ, աչըքէարէ, տօղրուլուղ իլէ:

Netteté (նէթթէթէ՛) գ. իգ. Մաքրութիւն, սրբութիւն, անարատութիւն: յստակութիւն, պարզութիւն. թէմիզլիք, փաքլըգ, զէրաֆէթ, նէզաքէթ:

Nettoyement (նէ՛թօայման) գ. ար. Մաքրութիւն, ջնջումն. թէմիզլէմէ:

Nettoyer (նէ՛թօայէ՛) բ. ն. Մաքրել, ջնջել, սրբել: բառնալ զբովանդակն, չթողուլ ինչ. թէմիզլէմէք, փաք կամ սաֆ էթմէք, փաքլամագ, արըթմագ, սիլմէք, սիլիփսիւփիւրմէք:

Neuf (նէօ, նախադաս բաղաձայնի. նէօֆ, նախադաս ձայնաւորի). ած. և գ. Ինն. տօգուզ, տիսա:

Neuf, neuve (նէօֆ, նէօվ) ած. Նոր, նորոգ. եէնի. ճէտիտ, տազէ: նորավարժ, համբակ, անհմուտ. աճէմի:

Neutralement (նէօթրալման) մակ. Չէզոքաբար, չէզոքապէս: առանց կուսակցութեան. պի թարաֆլըգ իլէ:

Neutraliser (նէօթրալիզէ՛) բ. ն. Բառնալ, ջնջել, խափանել. իպթալ կամ պաթըլ էթմէք:

Neutralité (նէօթրալիթէ՛) գ. իգ. Չէզոքութիւն: չլինելն կուսակից ումեք. մուհայնէր օլմա:

Neutre (նէօթրը) ած. Որ ոչ է կուսակից ումեք. օրթա գալան, նէ օ նէ պու, պի թարաֆ: չէզոք, չէզոքական (սեռ). նէ միւզէքքէր նէ միւէննէս օլան:

Neuvaine (նէօվէն) գ. իգ. Իննօրեայ աղօթք կամ մաղթանք:

Neuvième (նէօվիէմ) ած. և գ. Իններորդ. տօգուզունճու, թասի: իններորդ մասն. տօգուզ փայըն պիրի:

Neuvièmement (նէօվիէմման) մակ. Իններորդ, իններորդ անգամ. թասինէ:

Neveu (նըվէօ) գ. ար. Եղբօրորդի, քեռորդի. գարտաշ օղլու, գըզ գարտաշ օղլու, եէյէն:

Névritique (նէ՛վրիթիք) ած. Օգտակար ջղաց (դեղ):

Névrographie (նէ՛վրօկրաֆի) գ. իգ. Ջղագրութիւն:

Névrologie (նէ՛վրօլօժի) գ. իգ. Ջղաբանութիւն. սինիրլէրէ տայիր օլան գիթապ կամ րիսալէ:

Nez (նէ՛) գ. ար. Ունչ, քիթ. պուրուն: երես, դէմք: հոտոտելիք: ցռուկ նաւին:

Ni (նի) շաղկ. Ո՛չ, և ո՛չ. նէ, վէ նէ: Il n'y a ni ceci, ni cela, չիք ո՛չ այս և ո՛չ այն. նէ օ վար, նէ պու վար:

Niable (նիապլ) ած. Ժխտելի, զոր մարթ է ժխտել. ինքեար օլունուր, ինքեար օլունաճագ:

Niais, aise (նիէ, էզ) ած. և գ. Ի բունոյ առեալ (թռչուն). եուվա գուշու: միամիտ, տխմար, ապուշ. պէօն, ահմագ, պուտալա:

Niaisement (նիէզման) մակ. Անմտութեամբ, ապուշաբար. սէֆահէթ իլէ, պուտալա կամ տիվանէ կիպի:

Niaiser (նիէզէ՛) բ. չ. Խաղալ կամ ժամավաճառ լինել 'ի մնոտիս. սէֆահէթ էթմէք, էյլէնմէք, պօշ կէզմէք, պիհուտէ հարէքէթ էթմէք:

Niaiserie (նիէզըրի) գ. իգ. Մնոտիք, խաղալիկք. սէֆահէթ, պիհուտէ հարէքէթ, պէօնլիւք:

Nice (նիս) ած. Միամիտ, տխմար (է բառ վաղեմի):

Nicette (նիսէթ) ած. Սակաւ մի տխմար:

Niche (նիշ) գ. իգ. Խորշ յորմունս. տիվարըն իչինտէ սօգուլմուշ եէր, միւրէքքա, միհրապ, տօլապ: խաղ, անզգամութիւն, չարութիւն, պատրանք. օյուն, շէյթանլըգ, հիլէքեարլըգ, մասխարալըգ:

Nichée (նիշէ՛) գ. իգ. Ձագք թռչնոց 'ի բունի. եուվալըգ:

Nicher (նիշէ՛) բ. չ. և ն. Բոյն դնել. եուվալամագ, եուվա եափմագ: դնել, ծածկել, թաքուցանել. սագլամագ, կիզլի եէրէ գօմագ:

Nichet (նիշէ) գ. ար. Ձու եդեալ 'ի բունի:

Nichoir (նիշուար) գ. ար. Վանդակ թխսելոյ թռչնոց:

Nicotiane (նիքօթիան) գ. իգ. Ծխախոտ. թիւթիւն:

Nid (նի) գ. ար. Բոյն. եուվա:

Nid-d'oiseau (նի տօազօ) գ. ար. Է բոյս ինչ:

Nidoreux, euse (նիտօրէօ, էօզ) ած. Հոտեալ, գարշահոտ:

Nièce (նիէս) գ. իգ. Դուստր եղբօրն կամ քեռն. գարտաշըն կամ գըզ գարտաշըն գըզը. գարտաշ գըզը:

Nielle (նիէլ) գ. իք. Կատուախոտ. շէհնիզ: ժանգ կամ գարուկն արմտեաց. պուղտայըն սուսէթի, պուղտայ կամ արփա պիթի:

Nieller (նիէ՛լէ՛) բ. ն. Հարկանել ժանգով զարմտիս. սուսթան պուղտայ պօզուլմագ:

Nier (նիէ՛) բ. ն. Ուրանալ, ժխտել, ոչ ընդունել, ոչ հաւանել. եօգ տէմէք, ինքեար էթմէք:

Nife կամ Nèfe (նիֆ, նէֆ) գ. իգ. Մակերևոյթ քարի:

Nigaud, aude (նիկօ, օտ) ած. և գ. Ապուշ, տխմար, անմիտ. պուտալա, ահմագ:

Nigauder (նիկօտէ՛) բ. չ. Անմտանալ, խաղալ կամ զուարճանալ մնոտիւք. պուտալալըգ կամ տիվանէլիք էթմէք:

Nigauderie (նիկօտըրի) գ. իգ. Ապշութիւն, անմտութիւն, խօթամտութիւն. պուտալալըգ, ահմագլըգ, տէլիլիք, տիվանէլիք:

Nigroil կամ Négueil (նիկրօյլ, նէ՛կէօյլ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու:

Digitized by Google Original from UNIVERSITY OF CALIFORNIA

Nikel (նիքէլ) գ. ար. Կիսամետաղ ինչ:

Nille (նիյլ) գ. իգ. Մտեղն որթոյ:

Nillée (նիլէ՛) ած. Ամփոփեալ (ըստ կնքաբանից):

Nimbe (նէնպ) գ. իգ. Պսակ սրբոց 'ի նկարու. նուր տաճը կամ էքլիլի:

Nippe (նիփ) գ. իգ. Զարդ, զարդարանք, զգեստք զարդու. ռուպա:

Nipper (նիփէ՛) բ. ն. Հանդերձել, պճնել, զարդարել:

Nique (նիք) գ. իգ. Faire la nique, Այպն առնել, կատակել:

Nisanne (նիզան) գ. իգ. Արմատ ինչ բժշկական:

Nitouche (նիթուշ) գ. իգ. Sainte-Nitouche, կեղծաւոր:

Nitrate (նիթրատ) գ. ար. Բորակային աղք, աղբորակք:

Nitre (նիթրը) գ. ար. Բորակ կամ բարակ, աղբորակ. կէօվէրճինլէ, կէօհէրճինլէ, պէօրէ կամ պօրա:

Nitreux, euse (նիթրէօ, էօզ) ած. Բորակային, բորակալից. կէօհէրճինլէլի:

Nitrière (նիթրիէր) գ. իգ. Հանք բորակի, բորակահանք. կէօհէրճինլէ մադէնի:

Nitrique (նիթրիք) ած. Բորակային:

Nitrite (նիթրիթ) գ. իգ. Բորակային աղք:

Niveau (նիվօ) գ. ար. Հարթաչափ (գործի). ալէ՛թի թէսվիյէ, տէննէ թէրազուսու: Հարթութիւն, մակաւասարութիւն. պէրապէրլիք, տիւզլիւք, մուդէսաֆիյէթ:

Niveler (նիվլէ՛) բ. ն. Հարթաչափել, կշռել կամ զննել զգետինն հարթաչափիւ. եէրէ կամ զէմինէ թէրազի էթմէք, տիւզ՝ տիւմտիւզ՝ թէսվիյէ կամ տասթիհ էթմէք:

Niveleur (նիվլէօռ) գ. ար. Որ չափէ զհարթութիւն գետնոյ. թէսվիյէ էդիճի, թէսվիյէճի:

Nivellement (նիվէլման) գ. ար. Հարթաչափութիւն, հարթակշռութիւն. թէսվիյէ, անասըր թէսվիյէ:

Nivet (նիվէ) գ. ար. Իջուածն գնոյ:

Nivette (նիվէթ) գ. իգ. Ազգ ինչ դեղձի:

Nivose (նիվօզ) գ. ար. Չորրորդ ամիս նորահնար տարւոյ Գաղղիացւոց:

Nobiliaire (նօպիլիէր) գ. ար. Ցուցակ կամ համար տանց ազնուականաց:

Nobilissimat (նօպիլիսիմա) գ. ար. Պատիւ ազնուականութեան:

Nobilissime (նօպիլիսիմ) ած. և գ. Քաջ արանց, քաջափայլ. էշրէֆ:

Noble (նօպլ) ած. և գ. Ազնուական, ազնուազարմ, սեպուհ. շէրիֆ, պէլլի պաշլը. չէլէպի, պէյզատէ, քիպարզատէ, ասըլզատէ: ազնիւ, երևելի, ընտիր, գերապանծ, վսեմ. մուքէրրէմ:

Noblement (նօպլըման) մակ. Ազնուաբար, ըստ օրինի ազատաց, պայծառապէս, շքեղաբար. շէրֆ իլէ, քէրիմանէ, քէրամէթ իլէ:

Noblesse (նօպլէս) գ. իգ. Ազնուութիւն, ազնուականութիւն, ազնուատոհմութիւն: ազնուականք, ազատորեար, աւագանի: ազնուաբարոյութիւն, վեհանձնութիւն, առատաձեռնութիւն, վսեմութիւն, նրբութիւն. շէրէֆ, շէրէֆլիք. պիւզիւրկիւվարի, սօյ. ասըլզատէլիք, չէլէպիլիք:

Noce (նօս) գ. իգ. Հարսանիք, ամուսնութիւն: հանդէս հարսանեաց. տիւյիւն, արուսի. տիւյիւն ղիեաֆէթի. նիքեահ, նիքեահ կիւնիւ:

Nocher (նօշէ՛) գ. ար. Նաւուղիղ (է բառ վաղեմի):

Noctambule (նօքթանպիւլ) գ. ար. և իգ. Գիշերաշրջիկ, որ շրջի 'ի քուն. ույուրքէն կէճէյէ կէզէն, ույգուտա եիւրիւյիւճի:

Noctambulisme (նօքթանպիւլիզմ) գ. ար. Ախտ շրջելոյ 'ի գիշերի կամ 'ի քուն:

Noctiluque (նօքթիլիւք) ած. Որ փայլէ 'ի գիշերի:

Nocturlabe (նօքթիւռլապ) գ. ար. Գիշերաչափ (գործի աստեղաբաշխական):

Nocturne (նօքթիւռն) ած. Գիշերային, գիշերական, գիշերոյ. կէճէքի, շէպի:

Nocturne (նօքթիւռն) գ. ար. Գիշերային ժամ աղօթից կամ ժամասացութիւն:

Nocturnement (նօքթիւռնըման) մակ. Ի գիշերի, գիշերային:

Nodus (նօտիւս) գ. ար. Ուռոյց ոսկերաց:

Noel (նօէլ) գ. ար. Ծնունդ Քրիստոսի. մէվլիւ՛տի Իսա, պօծանգ:

Noeud (նէօ) գ. ար. Հանգոյց, կապ, ղօդ, յօդ. տիւյիւմ, պաղ. կօյպ, պէնտ, պիւքլիւմ: ծունր եղեգանց. պօղում, պօղնագ: ոստ ծառոց. պուտրագ կամ պուդագ: կնճիռն, դըժուարութիւն. կիւճլիւք:

Noguet (նօկէ) գ. ար. Կողով, սակառի:

Noir, noire (նուառ) ած. Սեաւ, թուխ: կապուտակ: մթին, նսեմ, մառախլապատ, աղջամղջին: աղտեղի, մրճոտեալ: տխուր, տրտում: ապիրատ, անօրէն, չարաշուք, վատանուն. գարա, սիյահ, էսմէր, կէօք. տասալը, ղուսսալը, հէվլինագ:

Noir (նուառ) գ. ար. Հնդիկ, խափշիկ. արապ: սեաւ գոյն, սեաւ. գարա, սիյահ, գարա պօյա:

Noirâtre (նուառաթը) ած. Քաջաթուխ, հարեալ 'ի սեաւ. գարաճա, սիյահճա:

Noiraud, aude (նուառօ, օտ) ած. Սեադիտակ, սեամորթ, թխամորթ. գարաճա, եիւզիւ վէ սաչլարը սիյահ օլան:

Noirceur (նուառսէօռ) գ. իգ. Սեւութիւն: նիշ սեաւ: ապիրատութիւն, չարութիւն, վատանունութիւն. գարալըգ, սիյահլըգ, սիյահհի. կէօքլիւք, պէտէ. էտրամսըլըգ, ֆէսատ:

Noircir (նուառսիռ) բ. ն. և չ. Սեացուցանել, մթացուցանել, նսեմացուցանել: եղծանել զհամբաւ ուրուք, վատանուն առնել. գարարթմագ, գարալաթմագ, սիյահլաթմագ, գարա կամ սիյահ էթմէք. հէթքի պօզ էթմէք: սեանալ, մթանալ, նսեմանալ. գարարմագ, սիյահլանմագ, գարա կամ սիյահ օլմագ:

Noircisseur (նօառսիսէօռ) գ. ար. Որ ներկէ 'ի սեաւ գոյն. գարա պօյայան։

Noircissure (նօառսիսիւռ) գ. ար. Սեաւ նիշ կամ նշան, սեւութիւն. գարալամա, գարա օրլա կամ լէքէ։

Noise (նօազ) գ. իգ. Կռիւ, կագ, հակառակութիւն, վէճ. գավղա, չէքիշ, նիզա։

Noisetier (նօազըթիէ) գ. ար. Կաղնի. ֆընտըգ աղաճը։

Noisette (նօազէթ) գ. իգ. Կաղին. ֆընտըգ։

Noix (նօա) գ. իգ. Ընկոյզ կամ ընկոյզ. ճէվիզ, ճէվիզի։ կուտ (ոստից, և այլն)։ Noix de galle, գխտոր. մազը։ Noix de pippe, ծխարան. լիւլէ։

Nolet (նօլէ) գ. ար. Կղմինտր խոռոչաւոր։

Noli me tangere (նօլի մէ թանժէռէ) գ. ար. Անուն բուսոյ, և կեղոյ (է բառ Լատին, մի՛ մերձենար յիս)։

Nolis կամ Nolissement (նօլի, նօլիսման) գ. ար. Վարձ կամ սակարկութիւն նաւու. նավլուն։

Noliser (նօլիզէ) բ. ն. Վարձել զնաւ, սակարկանել նաւու. նավլուն իլէ թութմագ։

Nom (նօն) գ. ար. Անուն, կոչումն, անուանակոչութիւն. ատ, իսմ, նամ։ բառ. լաղըթ, լաֆզ, քէլիմէ։ համբաւ, լուր. նամ, շան, շէօհրէթ։ Au nom de Dieu clément et miséricordieux, յանուն մարդասիրին Աստուծոյ, յանուն բարեգութ և մարդասէր Տեառն. պիսմիլլահ էրրահմանի էրրահիմ։

Nomade (նօմատ) ած. և գ. Վտարանդի, վրանաբնակ. էհլիւլ վէպէր, արապ, կէօչէպէ։

Nomance կամ Nomancie (նօմանս, նօմանսի) գ. իգ. Գուշակութիւն կամ հմայք յանուանէ ուրուք։

Nomarque (նօմարգ) գ. ար. Գաւառապետ, կուսակալ։

Nomble (նօնպլ) գ. իգ. Աղդր եղջերուի։

Nombrant (նօնպրան) ած. Որ թուէ կամ 'ի թիւ արկանէ։

Nombre (նօնպր) գ. ար. Թիւ, թուանշան. րագամ, րագամլար, րագամաթ, ատատ։ Համրիւ, համար, կարգ. սայը, սայըլ, իհսա, հէսապ, շիմար։ բազմութիւն. չօգլուգ, էքսէրի։ ներդաշնակութիւն։ Nombre pair, զոյգ թիւ, դար. չիֆթ։ Nombre impair, անզոյգ թիւ, կոճատ. թէք։

Nombrer (նօնպռէ) բ. ն. Թուել, համարել, հաշուել, 'ի թիւ արկանել. սայմագ, իհսա կամ հէսապ էթմէք։

Nombreux, euse (նօնպռէօ, էօզ) ած. Բազմաթիւ, յոքնաթիւ, բազում. ազիմ, չօգ, ատէտի չօգ, սայըսը չօգ, ատիտ։ Թուաւոր, ներդաշնակաւոր. սաղըլը, սայըլը։

Nombril (նօնպռի) գ. ար. Պորտ. կէօպէք։

Nombril de Vénus, տես Cotylédon.

Nome (նօմ) գ. ար. Օրէնք (է բառ Յունաց)։ երգ ներդաշնակաւոր։ կուսակալութիւն (յեգիպտոս)։

Nomenclateur (նօմանգլաթէօռ) գ. ար. Համարակալ անուանց (առ նախնիս Հռովմայեցիս)։ դասակարգող անուանց (գիտութեանց և արուեստից)։

Nomenclature (նօմանգլաթիւռ) գ. իգ. Դասակարգութիւն անուանց կամ բառից. պիր իլմ եա պիր ֆէննէ փայիր օլան ճիւմլէ լաֆզ իսթիլահլէրինին ճէմմուասը։

Nomie (նօմի) գ. իգ. Կանոն, օրէնք։ (մտանէ 'ի բարդութիւնս, զոր օրինակ՝ astronomie, աստեղաբաշխութիւն. économie, տնտեսութիւն)։

Nominal (նօմինալ) ած. Յանուանէ. ատ իլէ։

Nominataire (նօմինաթէռ) գ. ար. Պաշտօնատար կամ թոշակաւոր կարգեալ յարքայէ։

Nominateur (նօմինաթէօռ) գ. ար. Որ անուանէ կամ կոչէ զոք յաւագութիւն կամ 'ի ժառանգաւորութիւն։

Nominatif (նօմինաթիֆ) գ. ար. Անուանական կամ ուղղական հոլով, անուն բայի. պինայի, էսմի-թէքա։

Nomination (նօմինասիօն) գ. իգ. Անուանելն կամ կոչումն 'ի թոշակաւորութիւն. պիր մանսըպա նասպ էյլէմէսի, թէվճիհի մանսըպ, իգամէթ, նասպ։

Nominaux (նօմինօ) գ. ար. յոգ. Անուանական կոչեցեալ դպրոցականք։

Nommément (նօմէման) մակ. Յականէ յանուանէ, յանուանէ, առանձինն. պալխասսա, պաշլի-ճաղ, ալէլ խուսուս, իսմիյլէ, ատըիլէ։

Nommer (նօմէ) բ. ն. Անուանել, դնել զանուն, կոչել յանուանէ, կարգել, սահմանել, յայտ առնել. ատ գօմագ, թէսմիյէ էթմէք, ատլամագ. ատը իլէ անմագ, չաղըրմագ, իշարէթ էթմէք։

Nomocanon (նօմօգանօն) գ. ար. Կանոնագիրք, գիրք օրինաց։

Nompareil, eille (նօնփառէյլ) ած. Անհամեմատ, անզուգական։

Nompareille (նօնփառէյլ) գ. իգ. Ազգ ինչ մանր գրոց. պասմաճըլըն էն քիւչիւք խուրուֆի։

Non (նօն) շաղ. Ո՛չ. եօգ, տէյիլ, խայըր։

Non-seulement (նօն սէօլման) մակ. Ո՛չ միայն. եալընըզ տէյիլ։

Non-conformité (նօն գօնֆօռմիթէ) գ. իգ. Անմիաբանութիւն. միւթաբագաթսըզլըգ։

Non-conformiste (նօն գօնֆօռմիսթ) գ. ար. և իգ. Անմիաբան, ո՛չ միաբանեալ ընդ կրօնս Անգղիացւոց. միւթաբագաթսըզ։

Non-ouvré (նօն ուվռէ) ած. Ո՛չ գործեալ, անգործ. իշլէնմէմիշ։

Non-résidence (նօն ռէզիտանս) գ. իգ. Բացակայութիւն, չգտանելն ուրեք. պիր եէրտէ պուլունմամագլըգ, պիր մահալլէն ղայըպ օլմա։

Non-sens (նօն սան) գ. ար. Անիմաստ բանք. մանասըզ լագըրտը կամ քէլամ։

Non-usage (նօն իւզաժ) գ. ար. Անգործածութիւն, խափանումն սովորութեան. իսթիմալսըզլըգ, ատէմի իսթիմալ։

Non-valeur (նօն վալէօր) գ. իգ. Ո՛չ արժողութիւն, անպիտանութիւն. հասըլսըզլըգ, նամահսուլլուգ։

Nonagénaire (նօնաժէնէր) ած. Իննսնամեայ, իննսուն ամաց. տօգսան եաշընտաքի, տօգսան եաշընտա։

Nonagésime (նօնաժէզիմ) ած. Իննսներորդ (աստիճան)։

Nonante (նօնանտ) ած. Իննսուն. տօգսան, տիգսան, տէգսէն։

Nonantième (նօնանտիէմ) ած. Իննսներորդ. տօգսանընճը։

Nonce (նօնս) գ. ար. Նուիրակ Պապին։ պատգամաւոր, հրեշտակ. ըիմ փափա էլչիսի. էլչի։

Nonchalamment (նօնշալաման) մակ. Անհոգութեամբ, զանցառութեամբ. իհմալլի իլէ։

Nonchalence (նօնշալանս) գ. իգ. Անհոգութիւն, զանցառութիւն, հեղգութիւն. իհմալլըգ, էհմալճըլըգ, իհմալլիք, աղըրլըգ։

Nonchalant, ante (նօնշալան, անտ) ած. Անփոյթ, անհոգ, զանցառու, հեղգ, պղերգ. էհմալճը, իհմալլի։

Nonciature (նօնսիատիւր) գ. իգ. Նուիրակութիւն, դեսպանութիւն. էլչիլիք, սէֆարէթ։

None (նօն) գ. իգ. Իններորդ ժամ աղօթից։

Nones (նօն) գ. իգ. յոգ. Հինգերորդ կամ եւթներորդ աւուրք ամսոց (ըստ Նախնի Հռովմայեցւոց)։

Nonidi (նօնիտի) գ. ար. Իններորդ օր ամսոյն։

Nonius (նօնիիւս) գ. ար. Մանր մասունք (ուսումնական գործեաց)։

Nonnain, Nonne (նօնէն, նօն) գ. իգ. Միանձնուհի, կուսան. փարխտէրի շալֆաշան։

Nonnat (նօնա) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու։

Nonnette (նօնէտ) գ. իգ. Կուսան մանկամարդ։

Nonobstant (նօնօպստանտ) նխ. Թէպէտ, թէպէտ և, թէ և. էկէրչի, էյնէ, պաղիճամփ, ֆարազա։

Nonuple (նօնիւփլ) ած. Իննպատիկ։

Nonupler (նօնիւփլէ) բ. ն. Պատկել իննիցս։

Nopage (նօփաժ) գ. ար. Գործ մաքրելոյ։

Nopal (նօփալ) գ. ար. Թզենի Հնդկաց։

Nope (նօփ) գ. ար. Ոստ, շիւղ։

Nopeuse (նօփէօզ) գ. իգ. Կին շղարարձ, որ խլէ կամ մաքրէ զշիւղս։

Noper (նօփէ) բ. ն. Խլել կամ բառնալ զշիւղս, մաքրել զշուխայն։

Nord (նօր) գ. ար. Հիւսիս, հիւսիսակողմն։ հողմն հիւսիսոյ. շիմալ, շէմալ. փօյրազ կամ փօրէաս, գըլ էէլի, եըլտըզ։

Nord-est (նօրտ էստ) գ. ար. Հիւսիսային արեւելք (կողմն, և հողմն). շիմալ իլէ շարգ արասը. փօյրազ։

Nord-ouest (նօրտ ուէստ) գ. ար. Հիւսիսային արեւմուտք (կողմն, և հողմն). շիմալ իլէ ղարպ արասը. գարա էէլ։

Normal, ale (նօրմալ) ած. Կանոնաւոր, ուղղիչ. տալիմ էտէն։

Normand, ande (նօրման, անտ) գ. ար. և իգ. Նորմանդիացի կամ Նորմանդացի։

Nosologie (նօզօլօժի) գ. իգ. Ախտաբանութիւն։

Nostoc (նօստօք) գ. ար. Ազգ ինչ սնկոյ։

Nota (նօտա) գ. ար. Նշան 'ի լուսանցս գրոց. նիշան. (է բառ Լատին, նշանակեա՛, ծանի՛ր, գիտեա՛)։

Notabilité (նօտապիլիտէ) գ. իգ. Լինելն նշանաւոր կամ երեւելի։

Notable (նօտապլ) ած. Նշանաւոր, երեւելի, մեծ. պէլլի, նիշանլը, շահիր, պիւյիւք, ազիմ։ յոգ. Երեւելիք, իշխանք, մեծամեծք. պիր էէրին այանլարը կամ գօճապաշլարը։

Notablement (նօտապլըման) մակ. Մեծապէս, կարի իմն, բազմօք. ղայէտ իլէ, չօգ, ազիմէն։

Notaire (նօտէր) գ. ար. Նօտար հասարակաց, դպիր, քարտուղար. քէատիպ, մահքէմէ քէատիպի, քէատիպի շէրի։

Notamment (նօտաման) մակ. Յանուանէ, որոշակի, առանձինն. խուսուսէն, մախսուս։

Notariat (նօտարիա) գ. ար. Նօտարութիւն, պաշտօն նօտարի. մահքէմէ քէատիպլիյի։

Notarié (նօտարիէ) ած. Վաւերացեալ 'ի նօտարէ։

Note (նօտ) գ. իգ. Նշան, նշանակ. նիշան, ալամէթ։ ցուցակ, համար. թէզքէրէ, տէֆթէր, հիսապ, գայիտէ։ ծանօթութիւն, ծանօթաբանութիւն. հաշիյէ, հաւալէ։ երաժշտական խազք կամ նշանք. մուսիգը նիշանը կամ խատտը։ կնիք, դրոշմ. թամղա։

Noter (նօտէ) բ. ն. Նշանել, նշանակել 'ի գիր. նիշան էտմէք, նիշանլամագ, թէզքէրէ եազմագ. մուլահազա էտմէք, պէլլէմէք։ դրոշմել զանթիւ. հէտքի ըրը էտմէք։

Noteur (նօտէօր) գ. ար. Որ գաղափարէ զերաժշտական խազս։

Notice (նօտիս) գ. իգ. Ծանօթութիւն, տեղեկութիւն. րիսալէ, պէյան։

Notification (նօտիֆիքասիօն) գ. իգ. Ծանուցումն, զեկուցումն. խապէր։

Notifier (նօտիֆիէ) բ. ն. Ազդ առնել, ծանուցանել, զեկուցանել. խապէր վէրմէք, պիլտիրմէք, իլամ էտմէք, շէրէն խապէր վէրմէք։

Notiomètre (նօսիօմէթր), տես Hygromètre.

Notion (նօսիօն) գ. իգ. Ծանօթութիւն իրի, գաղափար, ճանաչումն. պիլկի, խապէր, վուգուֆ, աշնալըգ։

Notoire (նօտօար) ած. Յայտնի, հրապարակական, աշխարհածանօթ. պէլլի, աշիքեար, շահիր, մալում։

Notoirement (նօտօարման) մակ. Յայտնապէս, հրապարակաւ, ակն յանդիման ամենեցուն. աշիքեարէ, զահիրէն:

Notoriété (նօթօրիէթէ́) գ. իգ. Յայտնութիւն, աշխարհածանօթ հրապարակութի. մէշհուրիյէթ, ալէմէ մալում օլմասը, շէօհրէթ:

Notre (նօթրը) դեր. ած. (յոգ. Nos). Մեր, մերային: մերք. պիզիմ: Le կամ la nôtre, մերն. պիզիմքի: Notre maison, տուն մեր. պիզիմ էվիմիզ, էվիմիզ:

Notule (նօթիւլ) գ. իգ. Համառօտ ծանօթութիւն 'ի լուսանցս գրոց:

Nouasse (նուաս) գ. իգ. Մշկահոտ ընդոյզ վայրի:

Noue (նու) գ. իգ. Ջրմուղ, ագուգայ. քիրէմիթ օլուղու: վայր գալարի, մարգագետին:

Nouement (նուման) գ. ար. Հանգոյց, կապ. պիւքլիւմ, տիւյիւմ:

Nouer (նուէ́) բ. ն. Հանգուցել, կապել. պաղլամագ, ագտ կամ պէնտ էթմէք, տիւյիւմլէմէք, տիւյմէլէմէք, տիւյիւմ էթմէք: պատատել. սարմագ: Se nouer, բ. յ. փոխիլ ծաղկանց 'ի պտուղ. պաղլանմագ:

Nouées (նուէ́) գ. ար. յոգ. Աղբ եղջերուաց:

Nouet (նուէ) գ. ար. Քսակ կամ ծրար. չըգըն:

Nouette (նուէթ) գ. իգ. Կղմինար վերջաւոր:

Noueux, euse (նուէօ, էօզ) ած. Ոստալից (գաւազան). պիւյիւմլիւ, տիւյիւմլիւ, պուդագլը:

Nougat (նուկա) գ. ար. Հրուշակ նշախառն. պատէմ հէլվասը:

Nouilles (նուիյլ) գ. իգ. յոգ. Կարկանդակ ինչ:

Noulet (նուլէ) գ. ար. Ագուգայ:

Nourrain (նուռէն) գ. ար. Մանր ձկունք 'ի ձկնարանի վասն բազմանալոյ. պալըգ եաւրուլարը:

Nourrice (նուռիս) գ. իգ. Ստնտու, սնուցիչ, կաթնատու. սիւտ անա, տայա:

Nourricier (նուռիսիէ́) գ. և ած. Այր ստնտուի. տայանըն գօճասը: կերակրիչ, դայեակ, սնուցիչ. պէսլէյիճի:

Nourrir (նուռիր) բ. ն. Սնուցանել, դարմանել, բուծանել, տածել, գիրացուցանել, դաստիարակել, մարզել, կրթել. պէսլէմէք, եէթիրմէք, նաֆագա վէրմէք, եէմ վէրմէք, էմզիրմէք, իրզա էթմէք, թէրպիյէ էթմէք, գուվվէթ վէրմէք, փայտա էթմէք:

Nourrissage (նուռիսաժ) գ. ար. Սնունդ, դարման (անասնոց). հայվանլարըն թէրպիյէսի կամ պէսլէմէսի:

Nourrissant, ante (նուռիսան, անթ) ած. Սննդարար, սնուցիչ, տածողական. պէսլէյէն, գուվվէթ վէրէն, պէսլէյիճի:

Nourrisson (նուռիսօն) գ. ար. Սան, աշակերտ. պէսլէմէ, էմճ, մէմէ չօճուղու:

Nourriture (նուռիթիւր) գ. իգ. Սնունդ, կերակուր. թաամ, եէյէճէք իչէճէք, ղըդա, գութ, եէմ: կրթութիւն. թէրպիյէ:

Nous (նու) դեր. յոգ. Մեք. պիզ:

Nouveau կամ Nouvel, Nouvelle (նուվօ, նուվէլ) ած. Նոր, նորոգ, արդի, այժմեան, թարմ, նորահաս, դեռափթիթ, անփորձ, անվարժ. եէնի, թազէ, ճէտիտ, նէվ, աճէմի: (Nouvel ար. Նախադաս դնի արական անուանց՝ որք սկսանին ձայնաւորաւ, և կամ h կոկորդաձայն տառիւ): De nouveau, դարձեալ, վերստին, անդրէն, միւսանգամ. եէնիտէն, էյինէ, կէրի, մուճէտտէտէն, պիր տահա:

Nouveauté (նուվօթէ́) գ. իգ. Նորութիւն: նոր ինչ. եէնիլիք, թազէլիք. եէնի շէյ:

Nouvelle (նուվէլ) գ. իգ. Նոր լուր կամ զրոյց, լուր, համբաւ, զրոյց. խապէր, եէնի խապէր, հավատիս: Quelle nouvelle y a-t-il? զի՞նչ զրոյց են, զի՞նչ լսի. նէ́ խապէր, նէ́ խապէր վար: Bonne nouvelle, համբաւ բարեաց, աւետիք. մուժտէ: Porteur de bonnes nouvelles, աւետաւոր. մուժտէճի: յոգ. Nouvelles, առասպելք, ստայօդ պատմութիւն. հիքեայէթ, մասալ:

Nouvellement (նուվէլման) մակ. Նորոգ, արդ իսկ, այժմ. եէնիտէն, տէմին, եագըն, եագընլարտա:

Nouvelleté (նուվէլթէ́) գ. իգ. Գրաւումն ժառանգութեան:

Nouvelliste (նուվէլիստ) գ. ար. Սիրող նոր լրոց կամ առասպելաց, առասպելապատում. խապէր արայըճը կամ վէրիճի, հավատիսճի, խապէրճի, մասալճը:

Novale (նօվալ) գ. իգ. Արտ նորոգ հերկեալ. եէնիտէն զիրաաթ օլունմուշ տօփրագ: տասանորդ հանեալ 'ի նորոգ հերկեալ անդոյ:

Novateur (նօվաթէօր) գ. ար. Նորափառ, նորակրօն, նորաղանդ, առաջնորդ նորաձեւութեանց. եէնի տին փէյտա էտիճի, էհլի պիտաթ:

Novation (նօվասիօն) գ. իգ. Նորոգութի, փոփոխութիւն. պիտաաթ:

Novelles (նօվէլ) գ. իգ. յոգ. Օրէնք Յուստինիանոսի կայսեր:

Novembre (նօվանպրը) գ. ար. Նոյեմբեր (ամիս). թըշրինի սանի:

Novice (նօվիս) գ. և ած. Նորընծայ կամ նորեկ կրօնաւոր. տէվրիշ: համբակ, նորամուտ, անվարժ. աճէմի:

Noviciat (նօվիսիա) գ. ար. Նորընծայութի:

Novissimé (նօվիսիմէ́) մակ. Արդ իսկ, նորոգապէս (է բառ Լատին):

Noyale (նօայէալ) գ. իգ. Խոշոր կտաւ 'ի պէտս առագաստի:

Noyau (նօայէօ) գ. ար. Կորիզ. չէքիրտէք: գլուխ սանդղոց: սկիզբն, հիմնարկութիւն, հաստատութիւն:

Noyer (նօայէ́) գ. ար. Ընկուզենի, ընդուզի. ճէվիզ աղաճը:

Noyer (նօայէ՛) բ. ն. *Հեղձուցանել 'ի ջուր, ջրահեղձոյց առնել, ընկղմել.* սուտա պօղմագ, ղարգ էթմէք, պատըրմագ: Noyé, ée, *ընկլուզեալ, ընկղմեալ, ջրահեղձոյց.* սուտա պօղուլմուշ, ղարգ օլմուշ, ղարիգ, պատմըշ:

Noyon (նէ՛յէօն) գ. ար. *Սահման ('ի խաղու):*

Noyure (նօայիւռ) գ. իգ. *Ծակ:*

Nu, ue (նիւ) ած. *Մերկ, հոլանի: յայտնի, պարզ: անզարդ, անպաճոյճ.* չըփլագ, եալըն, եալընճագ, աչըգ: À nu, *յայտնի, յայտնապէս, մերկապարանոց.* աչըգ, աշիքեարէ: Nu-pieds, *բոկ, բոկոտն.* եալըն այագ: Nu-tête, *բացագլուխ.* պաշը աչըգ:

Nuage (նիւաժ) գ. ար. *Ամպ.* պուլուտ, սէհապ, էպր: *մթութիւն, նսեմութիւն, մըռայլ: ստուեր մտաց, տգիտութիւն: անըստուգութիւն, տարակոյս:*

Nuageux, euse (նիւաժէօ, էօզ) ած. *Ամպամած, մթագին, նսեմ, աղօտ.* պուլուտլու, սէհապլը:

Nuaison (նիւէզօն) գ. իգ. *Ժամանակ հողմոյ:*

Nuance (նիւանս) գ. իգ. *Աստիճան, և խառնուրդ գունոց.* չէշիթ, շէքիլ, նէվ, էնվա, րէնքլէրին գարըշըգլըղը կամ թիւտիւտը: *գոյն ինչ խոլի:*

Nuancer (նիւանսէ՛) բ. ն. *Խառնել, բաղադրել կամ որոշել զգոյնս.* չէշիթ պուլմագ, րէնք էճնասլարընը այըրմագ, րէնքլէրի պօյ պօյ էթմէք, չէշիթ այըրմագ:

Nubécule (նիւպէքիւլ) գ. ար. *Ախտ ինչ աչաց:*

Nubile (նիւպիլ) ած. *Չափահաս, հասեալ յարբունս, հարսնացու.* պալիղ. պալիղա, էվլէնէճէք գըզ:

Nubilité (նիւպիլիթէ՛) գ. իգ. *Արբունք.* պիւլուղ, պիւլուղիյէթ:

Nudité (նիւտիթէ՛) գ. իգ. *Մերկութիւն.* չըպլագլըգ, եալընլըգ: *նկար մերկ:*

Nue (նիւ) գ. իգ. *Ամպ.* պուլուտ, սէհապ, էպրէ:

Nuée (նիւէ՛) գ. իգ. *Ամպ, մէգ թանձրամած.* պուլուտ, սէհապ, էպրէ: *խուռն կամ գունդագունդ բազմութիւն.* չօգլուգ, քէսրէթ:

Nuement (նիւման) մակ. *Յայտնապէս, մերկապարանոց.* աչըգ, աշիքեարէ: *միայն, սոսկ, ևեթ.* եալընըզ, անճագ:

Nuer (նիւէ՛) բ. ն. *տես* Nuancer.

Nuire (նիւիռ) բ. չ. Je nuis, tu nuis, il nuit; nous nuisons, vous nuisez, ils nuisent. Je nuisois. Je nuirai. Nuis. Que je nuise. Que je nuisisse. *Վնասել, չարիս հասուցանել, յանցանել ումեք, վնասացուցանել: արգելուլ, խափանել.* զարար էթմէք, զարար քէթիրմէք կամ դօգունմագ, զիյան վէրմէք. ալը գօմագ:

Nuisible (նիւիզիպլ) ած. *Վնասակար, մեղանչական.* զարարլը:

Nuit (նիւի) գ. իգ. *Գիշեր, ցայգ.* կէճէ, լէյլ: *ստուեր մահու, մահ (ըստ բանաստեղծից):* De nuit, *գիշերի, գիշերայն, 'ի գիշերի.* կէճէ իլէ, կէճէտէ: Bonne nuit, *բարի գիշեր, գիշեր խաղաղութեան կամ հանգստեան.* կէճէնիզ խայր օլա:

Nuitamment (նիւիթաման) մակ. *Ի գիշերի, գիշերայն.* կէճէ իլէ, կէճէլէյին:

Nuitée (նիւիթէ՛) գ. իգ. *Գիշերն ողջոյն.* պիւթիւն կէճէ: *վաստակ գիշերոյ.* պիր կէճէլիք:

Nul, nulle (նիւլ) ած. *Ոչ ինչ, ոչ մի, ոչ ոք, ամենևին: անվաւեր, վայրապար, ընդունայն.* հիչ. պաթըլ: Nulle part, *ոչ ուրեք.* հիչ պիր եէրտէ:

Nulle (նիւլ) գ. իգ. *Գիր կամ գիծ աննշան:*

Nullement (նիւլման) մակ. *Ո՛չ երբէք, բնաւ, ամենևին, ոչ ինչ օրինակաւ.* հիչ պիր վէճհ իլէ. գաթէն, ասլա, վէճհէն մին էլվիւճուհ:

Nullité (նիւլիթէ՛) գ. իգ. *Ոչնչութիւն, անվաւերութիւն.* եօգլուգ, աճզ, պօշլուգ:

Nûment (նիւման) մակ. *տես* Nuement.

Numéraire (նիւմէրէռ) ած. *Դրամոց, արծաթոյ (կշիռ).* ճարի օլան նուգուտուն գըյմէթի: *դրամ, արծաթ.* պիր մէմլէքէթտէ մէվճուտ վէ ճարի օլան նուգուտուն ճիւմլէսի:

Numéral, ale (նիւմէռալ) ած. *Թուական, թուոյ.* ատէտի, սայը կէօստէրէն:

Numérateur (նիւմէռաթէօռ) գ. ար. *Համարիչ (թիւ կոտորակաց):*

Numération (նիւմէռասիօն) գ. իգ. *Թըւումն, թիւ, համար, հաշիւ.* թիւմ հիսապ, սայըլ, իհսա:

Numérique (նիւմէռիք) ած. *Թուական, թուոց.* ատէտէ տայիր կամ միւթէալլիգ, րագամա միւթէալլիգ:

Numériquement (նիւմէռիքման) մակ. *Թըւով, ճիշդ թուով:*

Numéro (նիւմէռօ) գ. ար. *Թիւ, թուանշան, թուահամար.* րագամ: *նշան.* նիշան:

Numéroter (նիւմէռօթէ՛) բ. ն. *Դնել զնշան կամ զթիւ, թուանշանել.* րագամ եազմագ, նիշան գօմագ:

Numismatique (նիւմիսմաթիք) ած. *Հին կամ վաղեմի դրամոց:*

Numismatographie (նիւմիսմաթօկրաֆի) գ. իգ. *Դրամագրութիւն, ճառ 'ի վերայ դրամոց նախնեաց:*

Nummulaire (նօմմիւլէռ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Nuncupatif (նօնքիւբաթիֆ) գ. ար. *Բանիւ արարեալ կամ անգիր (կտակ):*

Nundinales (նօնտինալ) ած. իգ. յոգ. *Տօնավաճառի:*

Nuptial, ale (նիւբսիալ) ած. *Հարսանեաց.* տիւյիւնէ միւթէալլիգ:

Nuque (նիւք) գ. իգ. *Ծոծրակ, յետակողմն գլխոյն.* էնսէ, էնսէ չուգուրու, էնքսէ:

Nutation (նիւտասիօն) գ. իգ. Շարժումն կամ տատանումն առանցից երկրի. իհթիզազը գիւրէյի ճիհան :

Nutritif, ive (նիւտրիթիֆ, իվ) ած. Սննդարար, սնուցիչ, տածողական. պէսլէյէն, պէսլէյէճէք :

Nutrition (նիւտրիսիօն) գ. իգ. Սնունդ, կերակուր առ 'ի սնունդ. պէսլէմէլիք, պէսլէմէ :

Nutritum (նիւտրիթօմ) գ. ար. Սպեղանի ցամաքեցուցիչ :

Nyable (նիապըլ) գ. ար. Ի ծառ ինչ :

Nyctalope (նիքթալօփ) գ. ար. և իգ. Գիշերատես, որ լաւ եւս տեսանէ 'ի գիշերի. կէճէյէ կիւնտիւզտէն էյի կէօրէն :

Nyctalopie (նիքթալօփի)) գ. իգ. Գիշերատեսութիւն, լաւ եւս տեսութիւն 'ի գիշերի :

Nymphe (նէնֆ) գ. իգ. Յաւերժահարսն (ըստ առասպելաց). հուր, հուրի, հուրի գըզլարը : հարսն կամ հարսնեակ (միջատ մաշկապատ). շիւրնուգատ : Թեքշըրթանց արգանդի կանանց :

Nymphée (նէնֆէ՛) գ. իգ. Բաղանիք հասարակաց առ նախնի Հռովմայեցիս :

Nymphomanie (նէնֆօմանի) գ. իգ. Զայրոյթ կամ տապ արգանդի :

Nymphotomie (նէնֆօթօմի) գ. իգ. Հատումն մասին ինչ արգանդի :

O

O (օ) գ. ար. Չորրորդ ձայնաւոր, և հնգետասաներորդ տառ այփաբետաց Գաղղիացւոց :

O (օ) մջ. Ո՛, ո՛վ, ո՛հ. էա, էյ, հէյ վահ :

O (օ) գ. ար. Մեսեդի ինչ :

Obclavé, ée (օպքլավէ՛) ած. Լախտաձեւ անկեալ (ըստ անկաբանից) :

Obconique (օպքօնիք) ած. Ըստ ձեւոյ կոնոնի անկելոյ (բոյս) :

Obcordé, ée (օպքօրտէ՛) ած. Ըստ ձեւոյ սրտի անկելոյ (բոյս) :

Obédience (օպէտիանս) գ. իգ. Հնազանդութիւն. մուտիլիք : հրաման մեծաւորի. պաշ փափազտան վէրիլմիշ իճազէթ :

Obédiencier (օպէտիանսիէ՛) գ. իգ. Կրօնաւոր վիճակաթող :

Obéir (օպէիր) բ. չ. Հնազանդիլ : հպատակ լինել : անսալ, տեղի տալ. իտաաթ էթմէք, ինգիատ կամ իմթիսալ էթմէք, մուտի օլմագ, էուլէմէք, սէօզ տութմագ, իզան էթմէք. ույմագ :

Obéissance (օպէիսանս) գ. իգ. Հնազանդութիւն, հլութիւն, հպատակութիւն. մուտիլիք, իտաաթ, տաաթ, ինգիատ, իմթիսալիյէթ, սէօզ տութմա :

Obéissant, ante (օպէիսան, անթ) ած. Հնազանդ, հլու, դիւրանսաց, որ տեղի տայ. մուտի կամ մութի, իտաաթ էտէն, հիւքմ պէրտար, ույուճու, սէօզ տութան :

Obélisque (օպէլիսք) գ. ար. Կոթող, քարկոթող, բուրգն. թէօրթ քէօշէլի թիքիլի թաշ, հէրամ մուրէպպա, թիքիլի թաշ :

Obérer (օպէրէ՛) բ. ն. Ընդ պարտեօք արկանել, պարտական առնել. պօրճլու էթմէք կամ թիւշիւրմէք : Obéré, ée, պարտական, պարտաւոր. պօրճլու, մէտիուն :

Obésité (օպէզիթէ) գ. իգ. Կարի իմն գիրութիւն. սէմիզլիք :

Obier, Opier կամ Aubier (օպիէ՛, օփիէ՛) գ. ար. Կաղամախ, կաղամախի. սու մուրճէրի, գար թօփու աղաճը :

Obit (օպի) գ. ար. Պաշտօն հանգստեան մեռելոյ :

Obituaire (օպիթիւէռ) ած. և գ. Պաշտաման մեռելոյ : որ մնանէ 'ի վիճակ կամ 'ի ժառանգաւորութիւն մեռելոյ :

Objecter (օպժէքթէ՛) բ. ն. Առարկել, ընդդիմադրել. գարշը սէօյլէմէք կամ չէքմէք, իթիրազ էթմէք, գարշըլամագ, էօնիւնէ գօմագ :

Objectif, ive (օպժէքթիֆ, իվ) ած. և գ. Առարկական (ապակի դիտակաց). գօրիւ փուրան :

Objection (օպժէքսիօն) գ. իգ. Առարկութիւն, ընդդիմադրութիւն. գարշըլըգ, գարշը սէօյլէմէ, իթիրազ, մուարազա :

Objet (օպժէ) գ. ար. Առարկայ. մատտէ, նէսնէ, շէյ, մագսուտ : Նպատակ, վախճան, կէտ, առաջադրութիւն : պատճառ, առիթ. պաիս, մագսուտ, ղարազ, մուրատ, մազհէր, մէրամ :

Objurgation (օպժիւրկասիօն) գ. իգ. Կշտամբանք, յանդիմանութիւն. թագտիր :

Oblade (օպլատ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու :

Oblat (օպլա) գ. ար. Զինուոր դարմանեալ 'ի վանս : աշխարհիկ եղբայր 'ի մենաստանի :

Oblation (օպլասիօն) գ. իգ. Մատուցումն, նուէր, պատարագ. արզ, թագտիմ, գուրպան, ֆիտա :

Obligation (օպլիկասիօն) գ. իգ. Պարտաւորութիւն, պարտիք, պաշտօն. վիւճուպ, խիզմէթ, պօրճ, մէճպուրիյէթ, միննէթ : ձեռնագիր, մուրհակ. տէմէսիւք, սէնէտ :

Obligatoire (օպլիկաթուառ) ած. Պարտաւորիչ, որ պարտական կացուցանէ. իլզամ էտէն, ֆարազը, ֆարզ օլան :

Obligeamment (օպլիժաման) մակ. Պատուասիրաբար, մարդասիրութեամբ. մուրիւվվէթ իլէ, մուհիպպանէ :

Obligeance (օպլիժանս) գ. իգ. Մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն, բարերարութիւն. Մուրիւվվէթ, խատըր կէօզէթմէ, էյլիք էյլէմէք:

Obligeant, ante (օպլիժան, անթ) ած. Երախտապարտ, մարդասէր, բարեսէր, քաղցր, բարերար. Մուրիւվվէթլի, Մուհապպէթլի, շէֆքաթլը, խըրմէթճի, քէրիմ, խատըր նիւվազ, խօշ, խատըր շինաս:

Obliger (օպլիժէ) բ. ն. Պարտաւորել, պարտական առնել, ստիպել, բռնադատել, հրամայել. Իլզամ էթմէք, զօր՝ ճէպր կամ իքրահ էթմէք, պաղլամաք. պօյուրմաք, թէմպիհ էթմէք: բարերարել, երախտիս առնել. Միննէթ էթմէք, էյլիք էթմէք, խատըր կէօզէթմէք, մէմնուն քըլմաք, պօրճլու էթմէք: S'obliger, բ. յ. Ուխտել, յանձն առնուլ, խոստանալ, դաշն դնել. Ահտ էթմէք, սէօզ վէրմէք, թաահհիւտ էթմէք, պօյնունա ալմաք, իլթիզամ էթմէք: Obligé, ée, պարտաւոր, պարտական, երախտապարտ. Միննէթ, Մէճպուր:

Oblique (օպլիք) ած. Խոտորնակ, շեղ: Թիւր. յայլ դիմս. Էյրի, արգուրու կամ այքըրը. յան, Մուլթէվի:

Obliquement (օպլիքման) մակ. Խոտորնակի, առ 'ի շեղ, առ 'ի կողմն. Թիւր, անուղղակի. Այքըրը, յանպէյի:

Obliquité (օպլիքիթէ) գ. իգ. Խոտորումն, խոտորնակութիւն, շեղութիւն. Էյրիլիք, մէյլ, ինհիրաֆ, այքըրըլըգ:

Oblitérer (օպլիթէրէ) բ. ն. Գծել, ջնջել. Սիլմէք, մահվ էթմէք:

Oblong, ongue (օպլօնկ) ած. Երկայնաձեւ, երկայնաձիգ. ուզունճա, փիրաղճա, մուսթաթիլ:

Obole (օպօլ) գ. իգ. Դանգ, լումայ. Մանղըր, քուռու աքչէ:

Obombrer (օպօնպրէ) բ. ն. Ստուերացուցանել, աղօտացուցանել, ծածկել, թաքուցանել:

Oboval, ale (օպօվալ) ած. Ձուաձեւ 'ի բռտորէ:

Obové, ée (օպօվէ) ած. Ձուաձեւ 'ի վերուստ:

Obreptice (օպրէփթիս) ած. Լռութեամբ ճշմարտութեանն ընկալեալ. Քէթմի հաքիքաթ իլէ իլթիմաս օլունմուշ:

Obrepticement (օպրէփթիսման) մակ. Լռիկ, լռելեայն, պատրանօք:

Obreption (օպրէփսիօն) գ. իգ. Սպրդումն: լռութիւն ճշմարտութեան. Քէթմի հաքիքաթ:

Obron (օպրօն) գ. ար. Կոտր ինչ երկաթոյ ծակեալ ընդ մէջ:

Obronière (օպրօնիէր) գ. իգ. Պատեան երկաթի:

Obscène (օպսէն) ած. Պղծոտ, վաւաշ, գարշ, յայրատ, անպարկեշտ. Ֆահիշ, մուրտար, էտէպսիզ:

Obscénité (օպսէնիթէ) գ. իգ. Պղծոտութիւն, վաւաշոտութիւն, յայրատութիւն. Ֆահշ:

Obscur, ure (օպսքիւր) ած. Նսեմ, խաւարչին, աղջամղջին: մթին, դժուարիմաց: անծանօթ, ծածկեալ, առանձին: աննշան, անարգ: մայգ. աղօտ. Գարանլը, գարանլըգ. այտընլըղ, տէյիլ. Քապա, գափալըգ, հիւնէր կէօրմէզ. Մուղլագ, նա մալում, միճհուլ. Գօյու:

Obscurcir (օպսքիւրսիր) բ. ն. Խաւարեցուցանել, մթացուցանել, նսեմացուցանել, աղօտացուցանել. Գարանլը կամ գարանլըգ էթմէք:

Obscurcissement (օպսքիւրսիսման) գ. ար. Մթագնութիւն, նսեմութիւն, աղօտութի. Այտընլըգ էքսիքլիյի կամ նօգսանը, կէօրմէզսիզլիք:

Obscurément (օպսքիւրէման) մակ. Աղօտաբար, ընդ աղօտ, նսեմութեամբ. Գարանլըղ իլէ:

Obscurité (օպսքիւրիթէ) գ. իգ. Մութ, խաւար, աղջամուղջ, մթութիւն, նսեմութիւն. Գարանլըգ, գարան, գարալըգ, ղուլմէթ, սիյահի. Իպհամ, պաղամ: առանձնակեցութի:

Obsécrations (օպսէքրասիօն) գ. իգ. յոգ. Մաղթանք, պաղատանք:

Obséder (օպսէտէ) բ. ն. Պաշարել, շուրջ պատել, դարանակալ լինել. Մուհասէրէ էթմէք. պիհուզուր էթմէք, րահաթսըզլըգ վէրմէք: Հարկանել կամ մտանել այսոց 'ի մարդն. Ճին թութմաք: Obsédé, ée, պաշարեալ. Թութուլմուշ: այսահար. Չարփըլմըշ. Ճին չարփմըշ:

Obsèques (օպսէք) գ. իգ. յոգ. Յուղարկաւորութիւն մեռելոյ. Մէյթին ճէմաաթը, ճէմաաթը մէյթ, ճէնազէ:

Obséquieux, euse (օպսէքիէօ, էօզ) ած. Կարի իմն մեծարող կամ պատուադիր. Էմր գուլու, պէնտէյի ֆէրման, մուլազէմէթ էտէն:

Observable (օպսէրվապլ) ած. Զոր մարթ է պահել կամ յարգել, յարգելի. Րիայէթ կամ իթիպար օլունաճագ:

Observance (օպսէրվանս) գ. իգ. Պահպանութիւն օրինաց, կանոնապահութի. Րիայէթ, իթիպար:

Observantin (օպսէրվանթէն) գ. ար. Փրանկիսկեան կրօնաւոր կանոնապահ:

Observateur, trice (օպսէրվաթէօր, թրիս) գ. ար. և իգ. Օրինապահ, կանոնապահ. Թութուճու, կէօզէթիճի, րիայէթճի: դիտող, զննող, զննիչ, բնազննին, բնախոյզ, աստեղագէտ. Սէյիրճի, Մուտալաա էտիճի:

Observation (օպսէրվասիօն) գ. իգ. Պահպանութիւն օրինաց կամ կանոնաց. Րիայէթ, Մուրաաթ, իթիպար: դիտողութիւն, զննութիւն: գունդ 'ի պահպանութիւն. Փէքէպանլըգ, Հիրասէթ, Սիանէթ, Հըֆզ, կէօզճիւլիւք: քննութիւն, ծանօթաբանութիւն. Մուլահազա:

Observatoire (օպսէրվաթուար) գ. ար. Դիտարան, դիտանոց (աստեղաբաշխից). Րասաթհանէ, մարսատ:

Observer (օպսէրվէ) բ. ն. Պահել զօրէնս կամ զկանոնս, հնազանդել օրինաց. Թութմաք, րիայէթ կամ սիյանէթ էթմէք, մէրի թութմագ, թապի օլմագ: *Լինել, կատարել.* եէրինէ կէթիրմէք, իթմամ էթմէք: *Գիտել, զննել, քննել, մտադնել, զգուշանալ.* հըֆզ էթմէք, կէօզէթմէք, տըգգաթ իլէ կէօրմէք, կէօզտիքմէք, իյանի նազար իլէ կէօրմէք, նազար կամ մուլահազա էթմէք. պագմագ, րասատ էթմէք. սագընմագ: *Լրտեսել.* ճասուսլուգ էթմէք:

Obsession (օպսէսիօն) գ. իգ. *Այսահարութիւն.* ճինն թութմա: *պաշարումն, դարանակալութիւն.* պի հուզուր, րահաթսըզլըգ:

Obsidiane (օպսիտիան) գ. իգ. *Քար ինչ ընտիր:*

Obsidional, ale (օպսիտիօնալ) ած. *Պաշարման քաղաքի կամ յաղթութեան (պսակ):*

Obstacle (օպսթաքլ) գ. ար. *Խոչ, արգել, խափան, ընդդիմութիւն.* թութուգ, մանի:

Obstination (օպսթինասիօն) գ. իգ. *Յամառութիւն, կամակորութիւն.* ինատ, լիւճուճլուգ:

Obstiné, ée (օպսթինէ) ած. *Յամառ, կամակոր, խիստ.* ինատճը, լիւճուճ:

Obstinément (օպսթինէման) մակ. *Յամառութեամբ, կամակորութեամբ.* ինատ իլէ:

Obstiner (օպսթինէ) բ. ն. *Յամառեցուցանել, խստացուցանել.* պիր քիմսէնէյի ինատճըլըղընա սէպէպ կամ պայիս օլմագ, մուխալէֆէթ էթմէք: S'obstiner, բ. յ. *Յամառել, կամակորել, խստանալ.* ինատ էթմէք, ինատա պինմէք, մուանէտէթ իւզրէ օլմագ, ճանը պէք օլմագ:

Obstructif, ive (օպսթրիւքթիֆ, իվ) ած. *Խցողական, խցիչ.* թըգայըճը:

Obstruction (օպսթրիւքսիօն) գ. իգ. *Խցողութիւն, խցանք, խցումն.* սիւտտէթ, քիւտտէ, սիւտիյէ, թըգամա:

Obstruer (օպսթրիւէ) բ. ն. *Խնուլ զծակտիս մարմնոյ.* գաբամագ, սէտտ էթմէք, թըգամագ:

Obtempérer (օպթանբէրէ) բ. չ. *Հնազանդիլ, անսալ.* իթաաթ կամ իմթիսալ էթմէք:

Obtenir (օպթընիր) բ. ն. *Բերել 'ի ձեռս, առնուլ, գտանել, հասանել, ընդունել.* ալմագ, էլէ կէթիրմէք, նայիլ կամ վասըլ օլմագ, եալվարմագ իլէ ալմագ, մուրատընա էրմէք:

Obtention (օպթանսիօն) գ. իգ. *Ընդունելութիւն խնդրոյն, ստացումն.* մուրատընա էրիշմէ, հուսուլ, հուսուլու մէրամ:

Obturateur (օպթիւրաթէօր) գ. ար. *Խցիչ (գործի):*

Obtus, use (օպթիւ, իւզ) ած. *Բութ (անկիւն), բթանկիւն.* զավիյէ, մունֆէրիճէ: *Ապուշ, թանձրամիտ.* քիւնտ, ահմագ:

Obtusangle (օպթիւզանկլ) ած. *Բթանկիւն:*

Obtusangulé, ée (օպթիւզանկիւլէ) ած. *Բթանկիւն (բոյս):*

Obus (օպիւզ) գ. ար. *Ռումբ ինչ.* քիւչիւք գումպարա:

Obusier (օպիւզիէ) գ. ար. *Ազգ ինչ թնդանօթի.* քիւչիւք հավան թօբու:

Obvention (օպվանսիօն) գ. իգ. *Հարկ եկեղեցւոյ:*

Obvier (օպվիէ) բ. չ. *Ունել զառաջս, արգելուլ, խափանել.* մանի օլմագ, մէն կամ տէֆ էթմէք, գարշըլամագ, էօնինի ալմագ:

Oca (օքա) գ. ար. *Ի բանջար ինչ:*

Ocaigner (օքէնէ) բ. չ. *Ծեփել խեժիւ զթաթպանն 'ի ներքուստ:*

Occase (օքազ) ած. իգ. *Արեւմտեան (լայնութիւն):*

Occasion (օքազիօն) գ. իգ. *Առիթ, պատեհ, պատեհութիւն, ժամ դիպող: պատճառ.* ֆուրսաթ կամ ֆըրսաթ. սէպէպ, մուճիպ: *կռիւ, մարտ.* վագաա:

Occasionnel, elle (օքազիօնէլ) ած. *Առթական, որ տայ պատճառս.* ֆուրսաթ վէրէն, պայիս օլան:

Occasionellement (օքազիօնէլման) մակ. *Ըստ դիպաց.* ֆուրսաթ իլէ:

Occasioner (օքազիօնէ) բ. ն. *Մատուցանել առիթս, առթել, լինել առիթ կամ պատճառ.* պայիս կամ սէպէպ օլմագ:

Occident (օքսիտան) գ. ար. *Արեւմուտք, արեւմտեան կողմն.* ղարպ, մաղրըպ, պատը, կիւն պաթըսը:

Occidental, ale (օքսիտանթալ) ած. *Արեւմտեան, արեւմտից.* մաղրըպլը, մաղրըպի, ղարպի, կիւն պաթըսընտան օլան:

Occipital, ale (օքսիբիթալ) ած. *Ծոծրակի.* գաֆայա կամ էնսէյէ մէնսուպ:

Occiput (օքսիբիւթ) գ. ար. *Ծոծրակ, յետակողմն գլխոյն.* էնսէ, գաֆա:

Occire (օքսիր) բ. ն. *Սպանանել (է բառ վաղեմի):*

Occision (օքսիզիօն) գ. իգ. *Սպանութիւն, մահ (է բառ վաղեմի):*

Occultation (օքիւլթասիօն) գ. իգ. *Ծածկութիւն, անյայտութիւն (աստեղաց):*

Occulte (օքիւլթ) ած. *Թաքուն, ծածուկ, գաղտնի.* կիզլի, սագլը, մախֆի:

Occupant (օքիւբան) ած. *Գրաւող, որ գրաւէ կամ տիրէ.* զապթ էտէն: Procureur occupant, *փաստաբան կամ պաշտպան դատի:*

Occupation (օքիւբասիօն) գ. իգ. *Զբաղումն, գործ, իրողութիւն: վիշտ, նեղութիւն.* իշ, կիւճ, քէար, մէշղալէ, մաշղուլաթ, էյլէնճէ: *գրաւումն, պաշարումն, ունելն, բնակութիւն.* զապթ, թէսխիր:

Occuper (օքիւբէ) բ. ն. *Գրաւել, ունել, լնուլ զտեղին, բնակել, առնուլ, յափշտակել, տիրել.* մէյտան ալմագ, մէքեան կամ եէր թութմագ, սըղմագ. պիր եէրտէ օթուրմագ, սաքին օլմագ. զապթ կամ թէսխիր էթմէք: *զբաղեցուցանել զոք 'ի գործ, պարապեցուցանել, տալ 'ի ձեռս զգործ կամ զպաշտօն.* իշ իշլէթմէք, իշղալ էթմէք. էյլէնտիրմէք: S'occuper, բ. յ. *Զբաղիլ, պարապիլ, ունել զգործ.* մէշղուլ օլմագ, իշլէմէք, էյլէնմէք:

Occurrence (օքիւրանս) գ. իգ. *Դէպք,*

պատահումն, առիթ, պատեհ, պէտք. վուգու, իդդիֆագ, գազա, հաճէդ:

Occurrent, ente (օքիւռան, անդ) ած. *Հանդիպեալ, որ պատահէ.* վուգուա պուլան, հատիս օլան:

Océan (օսէ՛ան) գ. ար. *Ովկիանոս, ծով համատարած.* պահր, տէրեա, մուհիդ, օգեանօս, ուլու տէնիզ, պահրի մուհիդ: *անչափութիւն, խորութիւն:*

Océane (օսէ՛ան) ած. *Ովկիանոսի, ովկիանեան (ծով), ովկիանոս:*

Ocelot (օսըլօ) գ. ար. *Կենդանի ինչ շատակեր:*

Oche (օշ) գ. իգ. *Քանոն ինչ հիւսան:*

Ochlocratie (օքլօքռասի) գ. իգ. *Ժողովրդապետութիւն, իշխանութիւն ժողովրդեան կամ ռամկաց.* խալգ կամ ավամ դէվլէդի:

Ochrus (օքրիւս) գ. ար. *Է բոյս ինչ:*

Ocre (օքր) գ. իգ. *Դեղնահող կամ դեղնաներկ.* աշը պօյա, սարը աշը, էղէնկէան:

Octaèdre (օքդաէտր) գ. ար. *Ութդիմի (մարմին երկրաչափական).* ղըս սօման գաֆայիդ:

Octaétéride (օքդաէ՛դէ՛րիտ) գ. իգ. *Ութամեայ ժամանակ:*

Octant (օքդան) գ. ար. *Կիսաքառորդ (գործի աստեղաբաշխական): Հեռաւորութիւն քառասուն և հինգ աստիճանաց ընդ մէջ երկոցունց մոլորակաց:*

Octante (օքդանդ) ած. *Ութսուն (է բառ վաղեմի):*

Octantième (օքդանդիէմ) ած. *Ութսներորդ:*

Octave (օքդավ) գ. իգ. *Ութօրեայ տօնախմբութիւն.* սէքիզ կիւնլիւք: *ութերորդ օր.* սէքիզինճի կիւնիւ: *ութերորդ ձայն երաժշտական: ութտողեան ոտանաւոր:*

Octavine (օքդավին) գ. իգ. *Նուագարան ինչ աղէյարմար:*

Octavo *կամ* in-Octavo, *Ութծալ կամ վեշտասանիջեան (թերթ թղթոյ. է բառ Լատին):*

Octavon, one (օքդավօն) գ. ար. և իգ. *Ծնունդ այլայլազգոյն ծնողաց:*

Octodi (օքդօտի) գ. ար. *Ութերորդ օր տասնեկի:*

Octil (օքդիլ) ած. *Ըստ ութերորդ մասին (ըստ աստեղաբաշխից):*

Octobre (օքդօպր) գ. ար. *Հոկտեմբեր (ամիս).* դէշրին էվվէլ, օքդէմպրիս:

Octogénaire (օքդօժէնէր) ած. և գ. *Ութսնամեայ, ութսուն ամաց.* սէքսէն եաշընտա, հէշդադ սալէ, սէքսէն եըլլըգ:

Octogone (օքդօկօն) ած. և գ. *Ութանկիւն, ութանկողմն.* մուսէմմէն, սէքիզ քէօշէ:

Octopétalé, ée (օքդօբէ՛դալէ՛) ած. *Ութաթերթ (բոյս):*

Octophylle (օքդօֆիլ) ած. *Ութատերև, ութատաղարթ:*

Octophore (օքդօֆօր) գ. իգ. *Բարձեալ յութից արանց (պատգարակ):*

Octostyle (օքդօսդիլ) գ. իգ. *Ութասիւն յառաջոյ (շինուած):*

Octroi (օքդրուա) գ. ար. *Տուչութիւն.* մուսաէտէ, աթա, իհսան: *դրամք շնորհեալ.* րէսմի մէքիւլադ իւ մէշրուպադ, ավայիտ:

Octroyer (օքդրուայէ՛) բ. ն. *Թոյլ տալ, շնորհել.* իհսան էդմէք, վէրմէք, գայիլ օլմագ:

Octuple (օքդիւբլ) ած. *Ութպատիկ.* սէքիզ գադ, սէքիզ քէրրէ օ գադար, սէքիզլէնլի:

Octupler (օքդիւբլէ՛) բ. ն. *Ութպատկել.* սէքիզ գադ էդմէք:

Oculaire (օքիւլէր) ած. և գ. *Ականատես.* կէօզիւ կէօրէ, այանի: Témoin oculaire, *վկայ ականատես.* շահիտ: Diphthongue oculaire, *երկբարբառ միակերպ:* Verre oculaire, *աչամերձ ապակի դիտակին:*

Oculairement (օքիւլէրման) մակ. *Յանդիման աչաց, ականատես գոլով.* կէօզլէրին էօնիւնտէ, կէօզլէրի իլէ:

Oculiste (օքիւլիսդ) գ. ար. *Աչաբոյժ, բժիշկ աչաց.* քէհհալ:

Oculus Christi, *տես* Oeil de Christ.

Oculus mundi (օքիւլիւս մօնտի) գ. ար. *Եղնգնաքար ինչ:*

Odalisque *կամ* Odalique (օտալիսք, օտալիք) գ. ար. *Հարճ արքային Տաճկաց, կանանի:*

Ode (օտ) գ. իգ. *Տաղ, տաղերգութիւն.* գասիտէ:

Odéum *կամ* Odéon (օտէ՛օն) գ. ար. *Թատրոն ինչ Յունաց:*

Odeur (օտէօր) գ. իգ. *Հոտ, անուշահոտութիւն.* գօգու, րայիհա կամ րահիյէ: *ծուխ, բուրումն.* ադար, պուղ, դիւդիւն: *անուն, համբաւ.* նամ, շէօհրէդ:

Odieusement (օտիէօզման) մակ. *Ատելութեամբ.* վէճհի մէքրուհ իւզրէ:

Odieux, euse (օտիէօ, էօզ) ած. *Ատելի, տաղտկալի, նեղիչ, դժնդակ.* մէքրուհ, ղայըր մագպուլ, նամագպուլ, օսանտըրըճը:

Odin (օտէն) գ. ար. *Արէս Դանեաց:*

Odomètre (օտօմէդր) գ. ար. *Ուղեչափ (գործի):*

Odontalgie (օտօնդալժի) գ. իգ. *Ատամնացաւութիւն, ցաւք ատամանց.* դիշ աղըրըսը:

Odontalgique (օտօնդալժիք) ած. *Փարատիչ ցաւոց ատամանց (դեղ).* դիշ աղըրըսընա նաֆի:

Odontoïde (օտօնդօիտ) ած. *Ատամնաձև, ատամնատեսիլ:*

Odontologie (օտօնդօլօժի) գ. իգ. *Ատամնաբանութիւն, ճառ յաղագս ատամանց:*

Odorant, ante (օտօրան, անդ) ած. *Անուշահոտ, քաղցրահոտ, հոտաւէտ, որ բուրէ զհոտ անուշութեան.* գօգուլու, րայիհալը, կիւզէլ րայիհալը, էյի գօգան, խօշ գօգուլու:

Odorat (օտօրա) գ. ար. *Հոտոտելիք, հոտ_*

տուութիւն . գօգուլամա, շամմէ, գուվվէթի շամմէ, գօգու ալմա, շէմմ:

Odoriférant, ante (օտօրիֆէրան, անթ) ած. տես Odorant.

Odyssé (օտիսէ) գ. իգ. Ոդիսեան կամ Ոդիսական բանաստեղծութիւնն Հոմերայ:

Oecuménique (էքիւմէնիք) ած. Տիեզերական, ընդհանուր. ումումի:

Oecuméniquement (էքիւմէնիքման) մակ. Իբրև ընդհանրական կամ տիեզերական, յամենայն ազգաց կամ տիեզերաց. ճէմհի ումումի իւզրէ, ումումէն:

Oedipe (էտիփ) գ. ար. Եդիպոս (անուն մարդոյ): որ լուծանէ զկնճիռս տարակուսանաց:

Oeil (էօյլ) գ. ար. Ակն, աչք. կէօզ, այն, չէշմ: պտկունք ծառոց. պաղ կէօզիւ, պաղ տօմուրճուղու, տօմուրճուգ: փայլուն կերպասուց: ծակ. տէլիկ: En un clin d'œil, 'ի քթթելական: À vue d'œil, 'ի տեսիլ աչաց, յայտնապէս, ական յանդիման: յոգ. Yeux, աչք:

Oeil-de-Christ (էօյլ տը քրիստ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Oeil-de-boeuf (էօյլ տը պէօֆ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. սըղըր կէօզիւ, այն իւլպագար: պատուհան բոլորշի. էօվալըգ ֆէնճէրէճիք:

Oeil-de-bouc (էօյլ տը պուգ) գ. ար. Երևոյթ ինչ յօդս նման ծիածանի:

Oeil-de-chat (էօյլ տը շա) գ. ար. Ազգ ինչ ակատ քարի:

Oeillade (էօյլեատ) գ. իգ. Հայեցուած, տեսութիւն աչաց. պագըշ, կէօրիւշ, նազար:

Oeillière (էօյլիէր) ած. և գ. Սկուտք ատամունք. ազը տիշի: կափարիչ ական ձիոյ:

Oeillet (էօյլէ) գ. ար. Օղակ կօճակաց. իլիք: շահոքրամ (ծաղիկ). գարէնֆիլ, գարանֆիլ:

Oeilleterie (էօյլըթըրի) գ. իգ. Բուրաստան շահոքրամի:

Oeilleton (էօյլըթօն) գ. ար. Նորատունկ կամ մատաղատունկ շահոքրամի, և այլն. գարէնֆիլ ֆիտանը կամ ֆիլիզի:

Oeilletonner (էօյլըթօնէ) բ. ն. Քշտել զմատաղատունկս շահոքրամի:

Oenanthe (էնանթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Oenas (էնաս) գ. ար. Վայրի աղաւնի:

Oenelum (էնըլօմ) գ. ար. Գինի խառնեալ ընդ ձիթոյ:

Oenomètre (էնօմէթր) գ. ար. Գինեչափ (գործի):

Oesophage (էզօֆաժ) գ. ար. Որկոր, խողովակ կամ անցք կերակրոյ. պիւլիւմ, պէլում, հալգում, գուրսագ:

Oesophagien, enne (էզօֆաժիէն) ած. Որկորոյ:

Oeuf (էօֆ, յոգն. էօ) գ. ար. Ձու. եումուրթա: Oeuf à la coque, ձու կիսեփեաց. րաֆատան, րաֆատան եումուրթա: Oeuf sur le plat, ձուածեղ. գայղանա: Le jaune de l'oeuf, դեղնուց ձուոյ. եումուրթա սարըսը: Le blanc de l'oeuf, սպիտակուց ձուոյ. եումուրթա աղը:

Oeuvé, ée (էօվէ) ած. Ձուալից, բազմաձու (ձուկն). եումուրթալը:

Oeuvre (էօվր) գ. իգ. Գործ, գործառնութիւն. իշ, քեար: գործ, արարք. ամէլ: աշխատասիրութիւն, վաստակ մտաց. տանիֆ, տէէլիֆ: շինութիւն եկեղեցւոյ: Mettre en œuvre, կարգել 'ի գործ, 'ի կիր արկանել, վարել. ամէլէ կէթիրմէք: Chef d'œuvre, գործ ճարտարարուեստ. ուսթատ իշի: Hors d'œuvres, համեմիչք կերակրոց. տուրշու, մէզէ: Maître des hautes oeuvres, դահիճ. ճէլլատ:

Oeuvre (էօվր) գ. ար. Քիմիական արուեստ փոխարկելոյ զհրահալելիս յոսկի: հաւաքումն փորագրեալ պատկերաց: աշխատասիրութիւնք երաժշտի: որմունք շինուածոյն: մասունք ինչ նաւու:

Offensant, ante (օֆանսան, անթ) ած. Անիրաւ, նախատական, թշնամանիչ, թշնամանալից. սիթէմ ամիզ, ճէֆաքեար, խատըրա տօգանըր:

Offense (օֆանս) գ. իգ. Վնաս, անիրաւութիւն: արհամարհութիւն, նախատինք, թշնամանք: մեղք, յանցանք. սիթէմ, ճէֆա, կիւնահ, սուչ. եարամազլըգ. ինճիտմէ, խատըր տօգանմա:

Offenser (օֆանսէ) բ. ն. Վնասել, անիրաւել. նախատել, անարգել: մեղանչել: վիրաւորել, հարկանել. ինճիտմէք. սատաշմագ, տօգունմագ. խատըրընա տօգունմագ, խատըրընը գըրմագ, րէնճիտէ էտմէք, խատըրշիքէն էտմէք. սէօյմէք, խատա կամ կիւնահ էտմէք: S'offenser, բ. յ. Վշտանալ, անարգանս կամ նախատինս ընդունել. անիրաւիլ. ինճինմէք, քիւսմէք, խատըրը գալմագ, խատըրշիքէն օլմագ:

Offenseur (օֆանսէօր) գ. ար. Վնասիչ, թշնամանիչ. ինճիտիճի, ինճիտէն քիմսէ, տէադդի էտէն, խատըրը տօգանան:

Offensif, ive (օֆանսիֆ, իվ) ած. Վնասաբար, թշնամուէ (զէնք կամ պատերազմ). ալէթի հարպ, ղարպ ու տէֆիատ վէ յարագ:

Offensive (օֆանսիվ) գ. իգ. Յարձակումն 'ի վերայ թշնամեաց. պասգըն, ղարպ:

Offensivement (օֆանսիվման) մակ. Թշնամաբար. տէադդի իւզրէ:

Offerte (օֆէրթ) գ. իգ. Մատուցումն նուիրաց 'ի պատարագի, ընծայումն:

Offertoire (օֆէրթուար) գ. ար. Աղօթք ընծայութեան 'ի պատարագի:

Office (օֆիս) գ. ար. Երախտիք, բարերարութիւն, նպաստ, ծառայութիւն. խըզմէթ, իմտատ, արգա: ժամերգութիւն, պաշտամունք եկեղեցւոյ: պաշտօնք, պարտք պաշտաման. խըզմէթ վաճիպէսի, վաճիպէյի խըզմէթ: պաշտօն, գործ, իշխանութիւն. մանսըպ, ճահ, փայէ, րիւթպէ, վազիֆէ. գուլլուգ: տեղի հանդերձանաց սեղանոյ. քիլէր, քիլէր օտասը:

Official (օֆիսիալ) գ. ար. Դատաւոր ատենի եկեղեցւոյ. քիլիսէ ռուհանիյանընըն գատըսը կամ գաթըպը:

Officialité (օֆիսիալիթէ) գ. իգ. Իշխանութն կամ ատեան դատաւորի եկեղեցւոյ. քիլիսէ ռուհանիյանընըն մէհքէմէսի կամ գատըլըգը:

Officiant (օֆիսիան) ած. և գ. Որ կատարէ զաստուածային պաշտամունս, ժամարար քահանայ. քիլիսէտէ ճաճաղըրգ խըզմէթինի էտէն:

Officiel, elle (օֆիսիէլ) ած. Վաւերական, ստոյգ, հաւաստի. րէսմի: Nouvelle officielle, լուր հաւաստի. խապէրի րէսմիյէ:

Officiellement (օֆիսիէլման) մակ. Հաւաստեաւ, հաստատութեամբ. րէսմէն:

Officier (օֆիսիէ) բ. չ. Կատարել զաստուածային պաշտամունս, պաշտել յեկեղեցւոջ. քիլիսէտէ ճաճաղըրգ վազիֆէսինի իճրա էտմէք:

Officier (օֆիսիէ) գ. ար. Սպայ, պաշտօնատար զօրաց: պաշտօնատար: մատակարար. օֆիչիալ. զապիտ, հաքիմ, էհլի մանսըպ. քիլէրճի:

Officieusement (օֆիսիէօզման) մակ. Մարդասիրաբար. մուրուվվէթ իլէ, մուհիպպանէ, տօսթանէ:

Officieux, euse (օֆիսիէօ, էօզ) ած. Մարդասէր, բարերար, կամակատար, նպաստամատոյց. քէրէմլի, քէրէմ էտիճի, մուրուվվէթլի, մուհապպէթլի, մէհիպպէթլի:

Officinal, ale (օֆիսինալ) ած. Compositions officinales, Հանդերձանք դեղոց, դեղորայք. էլտէ փիշքինանըմըշ հազըր տուրուլան իլաճլար:

Offrande (օֆրանտ) գ. իգ. Մատուցումն, նուէր, ընծայ կամ նուէրք քահանայից, օփրանտ. ալլահա տագտիմ օլան հէտիյէ, գուրպան:

Offrant (օֆրան) ած. Որ առաւել ընծայէ կամ տայ, որ աճեցուցանէ զգինն. մէզատ էտէճի, արթըրան:

Offre (օֆրը) գ. իգ. Մատուցումն, նուիրումն: նուէր, ընծայ. սունմա, տագտիմ. իտհաֆ, իհտա: խոստումն, յանձնառութիւն. գավիլ:

Offrir (օֆրիր) բ. ն. J'offre, tu offre, il offre; nous offrons, vous offrez, ils offrent. J'offrois. J'offris. J'offrirai. Offre, offrez. Que j'offre. Que j'offrisse. J'offrirois. Մատուցանել, նուիրել, ընծայել, տալ, յանդիման առնել: մատուցանել պատարագ, պատարագել: խոստանալ ինչ, աճեցուցանել զգինն. սունմագ կամ օնմագ, իհսան կամ տագտիմ էտմէք, արզ էտմէք. իհսան կամ իտհաֆ էտմէք. մէզատ էտմէք, փահասըն զիյատէ էտմէք կամ վէրմէք. պաղըշլամագ: S'offrir, բ. չ. Յանդիման լինել, երևիլ. զուհուրա գէլմէք, ուղրա կամ րաստ գէլմէք: Նուիրել կամ ընծայել զանձն. քէնտիսինի գուրպան էտմէք:

Offusquer (օֆիւսքէ) բ. ն. Մթացուցանել, աստուերացուցանել, խափանել զլոյսն: խառողել զաչս: գերազանցել զայլովք. պուլանմագ, գարարթմագ. գամաշտըրմագ. գուրուր կամ նազարընտա պօզմագ, գօյվէրմէմէք:

Ogive (օժիվ) գ. իգ. Կամար ինչ շինուածոյ:

Ognonet (օնեօնէ) գ. ար. Ազգ ինչ տանձի:

Ogre (օկրը) Յարալէզ. գարա գօնճօլօս:

Oh! (օ՛հ) Միջ. Ո՛, ո՛հ. օխ, վայ:

Oie (ուա) գ. իգ. Սագ. գազ: համաստեղութիւն ինչ: Petite oie, ծայրատեալ անդամք հաւուց: ծոպք զգեստուց:

Oignement (օնեըման) գ. ար. Օծումն:

Oignon (օնեօն) գ. ար. Սոխ. սօղան, ճիյազ: կաղամբոյս. չիչէք սօղանը: կոշտ ոտից. նասըր, տավուգ կէօզի:

Oignonière (օնեօնիէր) գ. իգ. Դաշտ սերմանց սխտոյ կամ կաղամբուսոց:

Oille (օյլ) գ. իգ. Կերակուր ինչ (է բառ Սպանիացւոց):

Oindre (ուէնտր) բ. չ. J'oins, tu oins, il oint; nous oignons. J'oignois. J'oignis. J'ai oint. J'oindrai. Que j'oigne. Oignant. Օծանել, իւղել. եաղլամագ, մէսհ էտմէք: Oint, te, օծեալ: L'oint du Seigneur, Օծեալ Տեառն, Քրիստոս. մէսիհ:

Oing (ուէն) գ. ար. Ճարպ յօծումն անուոց կառաց. փօն եաղը, իչ եաղը:

Oiseau (ուազօ) գ. ար. Թռչուն, հաւ. գուշ: տաշտ 'ի կրել զշաղախ. չամուր թէքնէսի: գործի ինչ որմնադրաց: Oiseau de proie, բազէ. դօղան, շահին, աւ գուշու:

Oiseler (ուազլէ) բ. ն. և չ. Մարզել զորսորդ թռչունս կամ զբազէս. պիր աւ գուշունու ալըշտըրմագ: որսալ վարմիւ զթռչունս, հաւորս լինել. գուշ աւլամագ:

Oiseleur (ուազլէօր) գ. ար. Հաւորս, Թռչնորս. գուշճու:

Oiselier (ուազըլիէ) գ. ար. Որ որսայ՝ սնուցանէ և վաճառէ զթռչունս. գուշճու, գուշ սատըճը:

Oisellerie (ուազըլրի) գ. իգ. Հաւորսութի, արուեստ որսալոյ և սնուցանելոյ զթռչունս. գուշ ալըշտըրմաս կամ պէսլէյիշի:

Oiseux, euse (ուազէօ, էօզ) ած. Անգործ, դատարկ, պարապորդ: ընդունայն, անօգուտ. պիհուտէ, ապէս, պի մանա, պօշ, իշսիզ:

Oisif, ive (ուազիֆ, իվ) ած. Անգործ, դատարկ, պարապորդ. իշսիզ, քէարսըզ, այլագ, պօշ, ավարա:

Oisillon (ուազիյօն) գ. ար. Թռչուն փոքր, թռչնիկ. գուշճուղազ:

Oisivement (օազիվման) մակ. Դատարկութեամբ, անգործութեամբ, հեղգաբար. Իշսիզ, Իշսիզլիք իլէ։

Oisiveté (օազիվթէ́) գ. իգ. Դատարկութիւն, պարապորդութիւն, անգործութիւն, ծուլութիւն. Իշսիզլիք, ավարալըգ, քէարարսըզլըգ, թէմպէլլիք։

Oison (օազօն) գ. ար. Ձագ սագու. Գազ եավրուսու կամ թօլաղը։ ագէտ, տխմար. ահմագ։

Olampi (օլանփի) գ. ար. Խէժ ինչ Ամերիկոյ։

Olbers (օլպէռ) գ. ար. Անուն մոլորակի։

Oléagineux, euse (օլէաժինէօ, էօզ) ած. Իւղալից, իւղային. Եաղլը։

Oléandre (օլէանտրը) գ. ար. Անուն բուսոյ, և ձկան։

Oleb (օլէպ) գ. ար. Կեղծեալ կոտ Եգիպտոսի։

Oléo-saccharum (օլէօ սաքառօմ) գ. ար. Ըմպելի ինչ։

Olécrane (օլէքռան) գ. ար. Անկիւն արմկան։

Olfactoire (օլֆաքթօառ) ած. Հոտոտելեաց, հոտառութեան։

Oliban (օլիպան) գ. ար. Խունկ. Կէօնլիւք, քիւնտիւք։

Olibrius (օլիպռիիւս) գ. ար. Խմաստակ։

Oligarchie (օլիկառշի) գ. իգ. Սակաւապետութիւն, իշխանութիւն սակաւուց. պիր գաչ քիմսէնէլէրին հիւքիւմէթի կամ տէվլէթի։

Oligarchique (օլիկառշիք) ած. Սակաւապետական։

Oligophylle (օլիկօֆիլ) ած. Սակաւատերև։

Oligosperme (օլիկօսփէռմ) ած. Սակաւասերմն։

Olim (օլիմ) մակ. Երբեմն, 'ի վաղ ժամանակս (է բառ Լատին)։ գ. ար. յոգ. Նախնի յիշատակարան։

Olinde (օլէնտ) գ. իգ. Երկաթ ինչ սրոյ, սուր, սուսեր։

Olinder (օլէնտէ́) բ. չ. Սուսերամարտիկ լինել, սուր շողացուցանել։

Olindeur (օլէնտէօռ) գ. ար. Սուսերածիգ, սուսերամարտ։

Olivaire (օլիվէռ) ած. Ձիթանման. Զէյթին շէքլինտէ։

Olivaison (օլիվէզօն) գ. իգ. Ձիթաքաղք, ժամանակ կթելոյ զձիթենիս. Զէյթին տէվշիրէճէք զէման, զէյթին մէվսիմի։

Olivâtre (օլիվատրը) ած. Ձիթագոյն, 'ի գոյն ձիթապտղոյ, թուխ. Զէյթունի, զէյթին րէնկինտէ օլան։

Olive (օլիվ) գ. իգ. Ձէթ, ձիթապտուղ. Զէյթին, զէյթ։ Huile d'olive, ձէթ, իւղ ձիթոյ. Զէյթ եաղը։

Olivètre (օլիվէտրը) գ. իգ. Բոյս ինչ իւղային։ յոգ. Կաքաւ ինչ սոխ։ սուտ մարգարիտ։

Olivier (օլիվիէ́) գ. ար. Ձիթենի. Զէյթին աղաճը։

Ollaire (օլլէռ) ած. Դիւրատաշ (քար). Չէօմլէք կամ թէնճէրէ տաշը։

Ollure (օլիւռ) գ. իգ. Կաշեայ ղենջակ խաղախորդաց։

Olographe (օլօկռաֆ) ած. Ողջոյն ինքնագիր (կտակ). Վասինին խատտի իլէ եազըլմըշ։

Olonne (օլօն) գ. իգ. Խոշոր կտաւ 'ի պէտս առագաստի։

Olympe (օլէնփ) գ. ար. Ողիմպոս (լեառն). Օլիմփօս տաղը։ երկինք (ըստ բանաստեղծից). փութփէրէսթ իլահլէրինին ֆէլէյի։

Olympiade (օլէնփիատ) գ. իգ. Ողիմպիադ կամ ոլիմպիաթ. Տէօրտ սէնէլիք, տէօրտ սէնէ մուտտէթի։

Olympiens (օլէնփիէն) ած. Ողիմպիական (դիք)։

Olympique (օլէնփիք) ած. Ողիմպիական (խաղարկութիւնք)։

Ombelle (օնպէլ) գ. իգ. Ծաղիկ բուսոց։

Ombellé, ée (օնպէլլէ́) ած. Ծաղկաբեր։

Ombellifère (օնպէլլիֆէռ) ած. Ծաղկաբեր։ որ կրէ զհովանի։

Ombilic (օնպիլիք) գ. ար. Պորտ. Կէօպէք։

Ombilical, ale, (օնպիլիքալ) ած. Պորտոյ. Կէօպէյէ մէնսուպ։

Ombiliqué, ée (օնպիլիքէ́) ած. Պորտաւոր, որ ունի զպորտ. Կէօպէքլի։

Ombrage (օնպռաժ) գ. ար. Ստուեր, հովանի. Կէօլկէ, քէօլկէ, աղաճ կէօլկէսի։ կասկած, տարակուսանք. Իշքիլ, իշքիլլիք։

Ombrager (օնպռաժէ́) բ. ն. Ստուեր արկանել, հովանի առնել. Կէօլկէլէնտիրմէք, սայէ սալմագ, կէօլկէ էթմէք։

Ombrageux, euse (օնպռաժէօ, էօզ) ած. Ստուերախոյս (երիվար). Իւրքէք։ կասկածոտ, կասկածաւոր. Գօրգագ, իշքիլլի։

Ombre (օնպռը) գ. իգ. Ստուեր, մթութիւն, հովանի։ հովանաւորութիւն, պաշտպանութիւն. Կէօլկէ, սայէ, զիլլ, լօշ։ պատրուակ, պատճառանք, արտաքին տեսիլ. Պէհանէ կամ մահանա, սուրէթ, կէօսթէրիշ։ յոգ. Ցնորք, ուրուականք, ոգիք մեռելոց (ըստ հեթանոսաց). Խայալ, էօլիւլէրին րուհլէրի։ ստուերք նկարուց. Թասվիրին կէօլկէսի կամ զուլմէթի, գօյու րէնքլէր կամ պօյալար։ Ombre de la nuit, մութ գիշերոյ. Կէճէ գարանլըղը, կէյլին զուլմէթի։ ընկերք հրաւիրելոց (առ Նախնի Հռովմայեցիս)։

Ombres, տես Hombre.

Ombrer (օնպռէ́) բ. ն. Ստուերարկել կամ ստուեր արկանել 'ի նկարս. Սայէլէմէք, Իղլալ էթմէք։

Ombromètre (օնպռօմէտրը) գ. ար. Անձրևաչափ (գործի)։

Oméga (օմէկա) գ. ար. Ով (վերջին տառ ալփաբետաց Յունաց)։ աւարտ, վախճան։

Omelette (օմլէթ) գ. իգ. Ձուածեղ. գայղանա։

Omettre (օմէթր) բ. ն. Զանց առնել, թողուլ, թողուլ 'ի բաց, յանցանել. գօմագ, վազ գէչմէք, ունութմագ, էթմէմէք, ֆէվթ էթմէք։

Omission (օմիսիօն) գ. իգ. Զանցառութիւն, յանցանք. գուսուր, ֆէվթ, սէհվ։

Omniscience (օմնիսիանս) գ. իգ. Լինելն ամենագէտ։

Omoplate (օմօփլաթ) գ. իգ. Թիակ կամ տափարակ և լայն ոսկր ուսոց. քիւրէք կէմիյի, քիթֆ, քէթիֆ, քէթէֆ, իքթաֆ։

Omphacin, cine (օնֆասէն, սին) ած. Հանեալ 'ի խակակութ ձիթոյ (իւղ)։

Omphalocèle, տես Exomphale.

Omphalodes (օնֆալօտ) գ. ար. Է բոյս ինչ։

Omphaloptre (օնֆալօփթր) ած. Խոշորացոյց (ապակի)։

Omras (օմրաս) գ. ար. Աւագանի ազգային Մողոլաց։

On (օն) դեր. որ տայ բայի զկրաւորական նշանակութիւն, զոր օրինակ՝ on dit, ասի, ասեն ոմանք, ասեն, պատմեն. դէնիլիր, դէրլէր։

Onagra (օնակրա) գ. իգ. Է բոյս ինչ։

Onagre (օնակր) գ. ար. Ցիռ, վայրի էշ։ մանգղիոն, բաբան. մէնձէնիք։

Onc, onques (օնք) մակ. Երբէք (է բառ վաղեմի)։

Once (օնս) գ. իգ. Ունկի. օն դիրհէմ վէզնի։ կենդանի ինչ։

Onciales (օնսիալ) ած. իգ. յոգ. Գլխագիր (տառք ըստ նախնեաց)։

Oncle (օնքլ) գ. ար. Հօր կամ մօր եղբայր։ **Oncle paternel**, հօրեղբայր. ամուճա, ամըճէ, ամմի։ **Oncle maternel**, մօրեղբայր. դայը։ **Grand-oncle**, եղբայր հաւու կամ հանւոյ։

Oncre (օնքր) գ. ար. Ազգ ինչ նաւու։

Onction (օնքսիօն) գ. իգ. Օծումն, օծութիւն. եաղլայըշ, եաղլամա, մէսհ։ հեզական շնորհք։ քաղցրութիւն 'ի բանս. քէլամըն թաթլըլըղը կամ մուլայիմէթի։

Onctueusement (օնքթիւէօզման) մակ. Քաղցր բանիւք. լէյինի քէլամ իլէ։

Onctueux, euse (օնքթիւէօ, էօզ) ած. Իւղալից, պարարտ. եաղլը։ քաղցրաբան, քաղցրախօս. թաթլը քէլամլը։

Onctuosité (օնքթիւօզիթէ) գ. իգ. Պարարտութիւն, իւղաւորութիւն. եաղլըլըգ։

Onde (օնտ) գ. իգ. Ալիք, կոհակ. դալղա, մէվճ։ ջուր, ծով (ըստ բանաստեղծից). սու. դէնիզ։ յոգ. Ալիք, գոյն (հայելւոյ, կերպասուց). մէվճ։

Ondé, ée (օնտէ) ած. Կոհակաձև, կոհակափայլ. մումէվվէճ, մէվճլի, դալղալը, դալղալանմըշ, ալալա, ալաբար։

Ondée (օնտէ) գ. իգ. Անձրև ջաղբ կամ տեղատարափ վաղանցիկ. գաթը եաղմուր, սաղանագ։

Ondécimal (օնտէսիմալ) գ. ար. Ձուկն ինչ։

Ondécagone (օնտէքակօն) գ. ար. Մետասանանկիւն (ձև)։

Ondin, ine (օնտէն, ին) գ. ար. և իգ. Այս ջրոյ (ըստ առասպելաց). սու ճինի։

Ondoiement (օնտօաման) գ. ար. Մկրտութիւն առեալ մանկան առանց արարողութեան եկեղեցւոյ. պի մարիֆէթի քիլիսէ պիր չօճուղուն վաֆթիզլէնմէսի։

Ondoyant, ante (օնտօայեան, անթ) ած. Ծփեալ, տատանեալ, կոհակայարոյց. դալղալանան, մայիճ, մէվճ վուրան։

Ondoyer (օնտօայէ) բ. չ. և ն. Ծփիլ, տատանիլ, յուզիլ. մէվճ վուրմագ, թէմէվվիւճ էթմէք, դալղալանմագ, չալգալանմագ։ մկրտել զմանուկն առանձինն. քիլիսէյէ կիթմէքսիզին պիր չօճուղու վաֆթիզլէմէք։

Ondulation (օնտիւլասիօն) գ. իգ. Ծածանումն, տատանումն. թէմէվվիւճ. հավա հարէքէթի, դէպէրիշի հավա։

Ondulatoire (օնտիւլաթուար) ած. Ծփական, որ ծածանէ, տատանող. թէմէվվիւճ էտէն։

Onduler (օնտիւլէ) բ. չ. Ծածանիլ, տատանիլ. թէմէվվիւճ էթմէք, դալղալանմագ։

Onéraire (օնէրէր) ած. Որ ունի տալ զհամար. հիսապ վէրէճէք։

Onéreux, euse (օնէրէօ, էօզ) ած. Ծանր, ծանրակիր, դժուարին, դժնդակ. աղըր, զահմէթլի, սագըլ, կիւճ։

Ongle (օնկլ) գ. ար. Եղունգն, սմբակ. դըրնագ։ մագիլ. գայնագ։ Ճիրանք. փէնչէ, սէրփէնչէ, զուֆր կամ զըֆր։ Ծայր տերևոց վարդի։ փառ կամ եղունգն աչաց։

Onglé, ée (օնկլէ) ած. Ճիրանաւոր (ըստ կնքաբանից). փէնչէլի։

Onglée (օնկլէ) գ. իգ. Ցաւ եղնգանց յերեսաց ցրտոյ. սօղուգ շիտտէթինտէն դըրնագլարըն աղրըսը։

Onglet (օնկլէ) գ. ար. Եղունգն փոքրիկ. դըրնաճըգ։ կապ ինչ։ ախտ ինչ աչաց։ երկիջեան թուղթ տպագրեալ։

Onglette (օնկլէթ) գ. իգ. Գործի ինչ քանդակողի։

Onguent (օնկան) գ. ար. Օծանելիք բժշկական, սպեղանի. մէրհէմ, մէլհէմ, մէլղամ, յաքը։

Onirocritie (օնիրօքրիսի) գ. իգ. Երազահանութիւն, մեկնութիւն երազոց. թապիրի րույա իլմի։

Onirocritique (օնիրօքրիթիք) գ. ար. Երազահան, մեկնիչ երազոց. թապիրճի րույա։

Onkotomie (օնքօթօմի) գ. իգ. Հատումն ուռուցի։

Onocrotale (օնօքրօտալ) գ. ար. Հաւալուսն։

Ononis (օնօնիս) գ. իգ. Է բոյս ինչ։

Onomatopée (օնօմաթօփէ) գ. իգ. Անուանաստեղծութիւն։

Ontologie (օնթօլօժի) գ. իգ. Էակաբանութիւն:

Onyx (օնիքս) գ. ար. Եղնգնաքար, եղունգն. սիւլէյմանի, պալղամ եէշիմ, մուհրէ-էնք, ճէզ:

Onze (օնզ) ած. և գ. Մետասան. օն պիր, հատի աշէրէ:

Onzième (օնզիէմ) ած. և գ. Մետասաներորդ. օն պիրինճի:

Onzièmement (օնզիէմման) մակ. Մետասաներորդ:

Oolithes (օօլիթ) գ. ար. յոգ. Քարախեցիք:

Opacité (օփասիթէ՛) գ. իգ. Գիմահարութիւն, անթափանցկութիւն. քօյուլուգ, ղիլզէթ, ղալիզլիք:

Opale (օփալ) գ. իգ. Ակն ինչ պատուական:

Opaler (օփալէ՛) բ. ն. Տալ զձև շաքարի:

Opaque (օփաք) ած. Գիմահար, անթափանցիկ. քօյու, ղալիզ, ղայըր շէֆֆաֆ, գօյու նիւլէլի:

Opéra (օփէ՛րա) գ. ար. Խաղարկութիւն թատրոնական հանդերձ երաժշտական երգովք և նուագարանօք. մուսիգի իլէ պիւյիւք գօմէտիա օյունու:

Opérateur (օփէ՛րաթէօր) գ. ար. Վիրաբոյժ. ճէրրահ: բժիշկ խաբեբայ. մաճունճու:

Opération (օփէ՛րասիօն) գ. իգ. Գործողութիւն, գործ. իշ, ամէլ, քեար: վիրաբուժութիւն. ճէրրահ ամէլի կամ իշլէմէսի: խաղացումն կամ չու զօրաց. ասքէր հարէքէթի: ներգործութիւն դեղոյ. իլաճ իշլէմէսի: հաշիւ, համար. հիսապ:

Opérer (օփէ՛րէ՛) բ. ն. և չ. Գործել, առնել, կատարել. իշլէմէք, էթմէք: Ներգործել, ազդել. ամէլ՝ քեար կամ ֆիիլ էթմէք: Հատանել զանդամս իբրև զվիրաբոյժ. ինսանըն պիր ազասընը քէսմէք, ճէրրահաթէ տայիր իշ իշլէմէք: հաշուել, համարել. հիսապ էթմէք:

Opes (օփ) գ. ար. յոգ. Ծակք յորմունս:

Ophiogènes (օֆիօժէն) գ. ար. յոգ. Օձածինք, ծնունդք օձից:

Ophioglosse (օֆիօկլօս) գ. իգ. Օձալեզու (բոյս):

Ophite (օֆիթ) ած. Որ ունի դեղին կամ կանաչ երակս (քար). եէշիլ մէրմէր:

Ophris (օֆրիս) գ. իգ. Է բոյս ինչ:

Ophtalmie (օֆթալմի) գ. իգ. Լուսադարութիւն (ախտ ինչ աչաց). կէօզ աղրըսը, կէօզ եաշարմասը, րէմէտ:

Ophtalmique (օֆթալմիք) ած. Լուսադարական, լուսադարութեան:

Ophtalmographie (օֆթալմօկրաֆի) գ. իգ. Աչագրութիւն, ճառ յաղագս աչաց:

Opiat (օփիաթ) գ. ար. Դեղ ինչ բաղադրեալ. մաճուն:

Opilatif, ive (օփիլաթիֆ, իվ) ած. Խցողական:

Opilation (օփիլասիօն) գ. իգ. Խցումն ծակտեաց մարմնոյ:

Opiler (օփիլէ՛) բ. ն. Խցանել, խնուլ. թըգամագ, սէտտ էթմէք:

Opimes (օփիմ) ած. իգ. յոգ. Dépouilles opimes, Կապուտ կողոպուտ:

Opinant (օփինան) գ. ար. Կարծող, որ խորհի. գըյաս կամ րէյ էտիճի:

Opiner (օփինէ՛) բ. չ. Կարծել, խորհել, համարել, ասել զկարծիս իւր'ի խորհրդեան. զանն կամ գըյաս էթմէք, սանմագ, ֆիքրինի կամ գըյասընը սէօյլէմէք:

Opiniâtre (օփինիաթր) ած. և գ. Յամառ, կամակոր, խստապարանոց, խիստ. ինատճը, օնէկիւ, պէրք էիւզլիւ, մուաննիտ:

Opiniâtrément (օփինիաթրէ՛ման) մակ. Յամառութեամբ, կամակորութեամբ, ուժգին, անդադար. ինատ իլէ, ինատէն:

Opiniâtrer (օփինիաթրէ՛) բ. ն. Յամառութեամբ պնդել կամ հաստատել. ինատճըլըգ էթմէք, ինատ իլէ սէօյլէմէք: յամառեցուցանել, տալ յամառել կամ կամակորել. ինատա պինտիրմէք, ինատճը էթմէք: S'opiniâtrer, բ. յ. Յամառել, կամակորել. ինատ էթմէք, անուտ օլմագ, մուանէտէթ իւզրէ օլմագ:

Opiniâtreté (օփինիաթրըթէ՛) գ. իգ. Յամառութիւն, կամակորութիւն. ինատ, ինատլըգ, ինատճըլըգ, օնէկիւլիւք, տէմիրրիւք, մուանէտէթ:

Opinion (օփինիօն) գ. իգ. Կարծիք, վարկ, դատումն. գըյաս, զանն, սանը, մուզէննէթ, մուզիննէթ, րէյ, թախմին:

Opium (օփիօմ) գ. ար. Ափիոն. աֆիյօն, աֆիուն կամ էֆիուն:

Opobalsamum (օփօպալսամօմ) գ. ար. Բալասան. փէլէսէնք կամ պէլէսէն եաղը:

Opoponax (օփօփօնաքս) գ. ար. Ազգ ինչ բալասանի:

Opportun, une (օփօրթէօն, իւն) ած. Պատեհ, յարմար (է բառ վաղեմի). մունասիպ, մահէլլ:

Opportunité (օփօրթիւնիթէ՛) գ. իգ. Պատեհութիւն, պատեհ, դէպ ժամ (է բառ վաղեմի). մահալլ կամ մահէլլ, ֆուրսաթ:

Opposant, ante (օփօզան, անթ) ած. և գ. Ընդդիմաբան, հակառակորդ, ոսոխ, ախոյեան. արայա կիրիճի, գարշը գօյան, մուարիզ:

Opposer (օփօզէ՛) բ. ն. Ընդդիմադրել, հակառակ կամ ընդդէմ կարգել. գարշը գօյմագ, մուգապիլ՝ մէն՝ տէֆ կամ մուգապէլէ էթմէք. գարշըլամագ, իթիրազ էթմէք: բաղդատել, համեմատել, առընթեր դնել. տաթպիգ՝ տէվճիհ կամ տէմսիլ էթմէք, պէնզէթմէք: S'opposer, բ. յ. Ընդդէմ կալ, հակառակել, ընդդէմ ելանել. գարշը տուրմագ, գարշը կէլմէք, մուարազա կամ մուգավէմէթ էթմէք, պաշ՝ մուխալէֆէթ կամ մուխալիֆէթ էթմէք: Opposé, ée, Ներհակ, հակառակ, ընդդէմ. մուխալիֆ օլան, զըտ. գարշը: դէմ յանդիման, հանդէպ. գարշը պէ գարշը, մուգապիլ:

Opposite (օփօզիթ) գ. ար. Հակառակն.

գարշըսը: À l'opposite, ընդ հակառակն, հանդէպ, դէմ յանդիման (է բառ վաղեմի)․ մուգաբէլէսինտէ, գարշըսընտա:

Opposition (օբբօզիսիօն) գ. իգ. Ընդդիմադրութիւն, ընդդիմութիւն, արգել, խոչ․ գարշըլըգ, մուխալիֆէթ, մանի, թէարրուզ, թէրէթթիւփ: Հակառակութիւն, ներհակութիւն․ մուխալիֆէթ, մուարազա: Հանդիպակացութիւն․ գարշըլըգ:

Oppresser (օբբրէսէ) բ. ն. Ճնշել սաստիկ․ բէք սըգմագ, պասմագ: Հեղձուցանել․ թէնէֆֆիւսէ կամ սօլուղա մանի օլմագ, պօղմագ: Oppressé, ée, հեղձամղձուկ․ պօղուլմուշ, տըգընէֆէս, գիւճ իլէ նէֆէսին կամ սօլուղուն ալան: Ճնշեալ․ սըգըլմըշ:

Oppresseur (օբբրէսէօր) գ. ար. Որ ճնշէ կամ հեղձուցանէ, նեղիչ․ զալիմ, էզիյէթ կամ զուլմ էտիճի, ճէֆաքեար, սըգըլէթճի:

Oppressif, ive (օբբրէսիֆ, իվ) ած. Նեղիչ, որ ճնշէ․ զուլմ էտիճի, զալիմ:

Oppression (օբբրէսիօն) գ. իգ. Հեղձումն: Ճնշումն, հարստահարութիւն, նեղութիւն, անձկութիւն, տառապանք․ պօղուլմա, պօղունլուղ, տըգընէֆէսլիք․ զուլմ, ճէվր, զօր:

Opprimer (օբբրիմէ) բ. ն. Հարստահարել, ճնշել, նեղել, ընկճել, նկուն առնել․ պասմագ, զուլմ էթմէք, էզիյէթ կամ սըգընթը վէրմէք, ինճիթմէք, գըյմագ: Opprimé, ée, ճնշեալ, կոխան ոտից, նկուն․ մազլում, փայիմալ, այագ ալթընտա գալմըշ, պասըլմըշ, ճէվր իւ զուլմ կէօրէն:

Opprobre (օբբրօպր) գ. ար. Նախատինք, անարգանք, ամօթ, խայտառակութիւն, վատանունութիւն․ րուսվայլըգ, րէզիլլիք, րէզալէթ:

Opras (օբրաս) գ. ար. Աւագանի արքային Սիամայ:

Opsigone (օբսիկօն) ած. Յետածին, ծնեալ զկնի:

Optatif (օբթաթիֆ) գ. ար. Ըղձական (եղանակ բայից):

Opter (օբթէ) բ. ն. Ընտրել, որոշել․ այըրտլէմէք, այիրտլէմէք, իխթիյար էթմէք, սէչմէք:

Opticien (օբթիսիէն) գ. ար. Տեսաբան, հմուտ տեսաբանութեան․ իլմ նազարէ ալիմ: դիտակագործ․ տիւրպիւնճիւ:

Optimisme (օբթիմիզմ) գ. ար. Կարծիք լաւութեան ամենայն իրաց:

Optimiste (օբթիմիսթ) գ. ար. Պաշտպան կարծեացն լաւութեան (ըստ փիլիսոփայից)․ ճիւմլէ քիւնէաթը հայրի օլան շէյլէրի տահին էյին գիմանէ:

Option (օբսիօն) գ. իգ. Ընտրութիւն, որոշումն․ այիրտլէմէ, իխթիյար:

Optique (օբթիք) գ. իգ. և ած. Տեսաբանութիւն, դիտակաբանութիւն, գիտութիւն տեսութեան․ նազար վէ կէօզ նազարընըն իլմ իւ մարիֆէթի: տեսողական, տեսաբանական․ նազարա մէնսուպ:

Opulamment (օբիւլամման) մակ. Հարստաբար, ճոխաբար, առատապէս․ մալտարլըգ իլէ, զէնկինլիք իլէ, սէրվէթ իլէ:

Opulence (օբիւլանս) գ. իգ. Հարստութիւն, ճոխութիւն․ մալտարլըգ, զէնկինլիք, ղանիլիք, սէրվէթ:

Opulent, ente (օբիւլան, անթ) ած. Հարուստ, ճոխ, մեծատուն․ մալլը, մալտար, վարլըգլը, զէնկին, ղանի:

Opuntia (օբօնսիա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ․ ֆիրավին, մըսըր ինճիրի:

Opuscule (օբիւսքիւլ) գ. ար. Մատենիկ, պխտառութիւն․ պիր իլմ էսխօփ պիր մարիֆէթէ տայիր օլան քիթապճըգ, իլմ րիսալէսի:

Or (օր) շաղկ. Արդ, և արդ, այլ․ լաքին, հէլէ, իմտի:

Or (օր) գ. ար. Ոսկի․ ալթըն, զէր, զէհէպ: ոսկի դահեկան: մեծութիւն, հարստութիւն:

Or-blanc կամ Platine (օր պլան, փլաթին) գ. ար. Ի մետաղ ինչ:

Oracle (օրաքըլ) գ. ար. Պատգամ (աստուածոց)․ այէթ, այէթի քէրիմէ, վահի, ճէվապը իլահի: վճիռ, առած իմաստնոց․ պիր ալիմ քիշինին հիւքմի կամ գավլի:

Orage (օրաժ) գ. ար. Փոթորիկ, մրրիկ հողմոյ կամ ծովու․ ֆուրթունա: տեղատարափ․ սաղանագ: արկածք, աղէտք, թշուառութիւն․ պէլա, մուսիպէթ, աֆէթ:

Orageux, euse (օրաժէօ, էօզ) ած. Մրրկածին, մրրկածուփ, խռովայոյզ․ ֆօրթունալը, մէվճլի, պէլալը:

Oraison (օրէզօն) գ. իգ. Ճառ, բան, ատենաբանութիւն․ քէլամ, սէօզ: աղօթք, մաղթանք․ տուա, սալաթ, րիճա, մինաճաթ:

Orale (օրալ) ած. իգ. և գ. Բանիւ կամ անգիր (աւանդութիւն)․ հափիզի, հափիզ, շիֆահէն, աղըզտան:

Orange (օրանժ) գ. իգ. Նարինջ․ ֆօրթուգալ, թուրունճ, նարէնճ:

Orangé, ée (օրանժէ) ած. և գ. Նարնջագոյն, ոսկեգոյն․ թուրունճու, ալթըն րէնքլի:

Orangeade (օրանժատ) գ. իգ. Օշարակ նարնջոյ․ ֆօրթուգալ սույու կամ շէրպէթի:

Orangeat (օրանժա) գ. ար. Քաղցրաւենի նարնջոյ:

Oranger (օրանժէ) գ. ար. Նարնջենի․ թուրունճ կամ ֆօրթուգալ աղաճը:

Orangerie (օրանժըրի) գ. իգ. Ջերմանեակ, և բուրաստան նարնջոյ․ թուրունճ աղաճլարընը սագլայաճագ եէր:

Orang-outang (օրանկ ութան) գ. ար. Կապիկ ինչ մարդանման․ էատան ատէմ, գույրուգսուզ պիւյիւք մայմուն ճինսի:

Orateur (օրաթէօր) գ. ար. Ատենաբան, ճարտասան․ էհլի քէլամ, մութէքէլլիմ, միրի քէլամ:

Oratoire (օրաթուար) ած. Ատենաբանական, ճարտասանական․ էհլի քէլամէ մէնսուպ: L' art oratoire, արուեստ ատենաբանութեան կամ ճարտասանութեան. խիթապէթ, ֆէննի խիթապէթ:

Oratoire (օռաթուառ) գ. ար. Աղօթարան, աղօթատեղի. իպատէթկեահ, մէսճիտ, նամազլըգ, սալավաթ եէրի: ընկերութիւն ինչ եկեղեցականաց:

Oratoirement (օռաթուառման) մակ. Իբրև զատենաբան, ըստ օրինի ատենաբանից, ճոռոմաբանութեամբ. խիթապէթ իւզրէ:

Oratorio (օռաթօռիօ) գ. ար. Նուագ ինչ եկեղեցական:

Orbe (օռպ) ած. Ջերեսօք (հարուած): անծակ (որմն):

Orbe (օռպ) գ. ար. Պարունակ, բոլորակ. պիր քէվքէպին տէվրի կամ սէյրի, տայրէ:

Orbiculaire (օռպիքիւլէռ) ած. Բոլորշի, գնտաձև. մուտէվվէր, մուտէվիր, տէյիրմի:

Orbiculairement (օռպիքիւլէռման) մակ. Բոլորաձև, գնտակաձև, 'ի ձև բոլորշի. չէմպէրի մուտէվիր իւզրէ, մուտէվիրանէ:

Orbis (օռպիս) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու բոլորշի:

Orbitaire (օռպիթէռ) ած. Շրջանի կամ շրջանակի մոլորակաց:

Orbite (օռպիթ) գ. ար. Շրջան մոլորակի. պիր քէվքէպին սէյիր էթթիյի եէր: ակնակապիճ աչաց. չէշմ խանէ, չուգուր իւլ այն:

Or ça (օռ սա) շաղկ. Արդ, այլ. պէ իմտի, հայտէ:

Orcanète (օռքանէթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. հասս խուլհիմար, շէնճար:

Orchésographie (օռքէզօկռաֆի) գ. իգ. Կաքաւագրութիւն, ճառ յաղագս պարուց և կաքաւու ոտից:

Orchestique (օռքէսթիք) գ. իգ. Արուեստ կաքաւելոյ:

Orchestre (օռքէսթռ) գ. ար. Թատրոն կաքաւչաց ըստ Յունաց: դիտարան ըստ Հռովմայեցւոց: կայարան կամ վերնատուն երաժշտաց. սազ չալըճըլարըն կամ սազէնտէլէրին եէրի:

Orchis (օռքիս) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Ordalie (օռտալի) գ. իգ. Փորձ կամ վիճակընկեցութիւն ինչ նախնեաց:

Ordinaire (օռտինէռ) ած. և գ. Հասարակական, հասարակ. օլա կէլմիշ, օլա կէլէն, մուտատ, ատէթ: սովորական, սոսկական. պայաղը, ատի: կարգեալ չափ կերակրոց. մուտատ օլան եէմէք: Թղթաբեր սահմանեալ. ատէթա մէնզիլ կամ քօսթա, մուայյէն կիւնիւնտէ կիտէն կէլէն ուլագ կամ մէնզիլ: յոք. Դաշտան, օրէնք կանանց. ավրէթլէրին այլըղը, այլըգ, հայըզ: À l'ordinaire, ըստ սովորութեան. ատէթ իւզրէ:

Ordinairement (օռտինէռման) մակ. Հասարակաբար, սովորաբար, իբր 'ի բազում, յոլովակի. ատէթէն, էքսէրի, էքսէրիա, էքսէրի զէման, իքիտէ պիր:

Ordinal (օռտինալ) ած. Դասական (թիւ). տէրթիպի իշարէթ էտէն:

Ordinand (օռտինան) գ. ար. Ձեռնադրելի:

Ordinant (օռտինան) գ. ար. Ձեռնադրող, ձեռնադրիչ (եպիսկոպոս):

Ordination (օռտինասիօն) գ. իգ. Ձեռնադրութիւն:

Ordo (օռտօ) գ. ար. Կարգ աղօթից, ժամակարգութիւն:

Ordonnance (օռտօնանս) գ. իգ. Կարգաւորութիւն, դասաւորութիւն, կարգ. տիւզէն, տիւզէնլիք, տէրթիպ, սըրա, ալայ, նիզամ: օրէնք, սահմանադրութիւն, հրաման. էմր, հիւքմ, ահքեամ, ֆէրման, հէօճճէթ. էմրի սուլթանի կամ փատիշահի: պատուէր կամ կարգադրութիւն բժշկի. հէքիմ էմրի, հէքիմին իլաճ տէֆթէրի:

Ordonnancer (օռտօնանսէ) բ. ն. Պատուէր տալ վասն վճարման. էտասընա էմր վէրմէք, էտա էմրի կամ տէմպիհի վէրմէք:

Ordonnateur (օռտօնաթէօռ) գ. ար. Կարգիչ, կարգաւորիչ. տիւզիւճի, մուրէթթիպ, նազըմ, մուտապպիր:

Ordonnée (օռտօնէ) գ. իգ. Ուղիղ գիծ (ըստ երկրաչափից):

Ordonner (օռտօնէ) բ. ն. Կարգել, կանոնել, կարգաւորել, դասաւորել, դնել 'ի կարգի. տիզմէք, տիւզմէք, տէրթիպ կամ նիզամ էթմէք, տիւզէն կամ նիզամ վէրմէք, տիւզէլթմէք, եէրլի եէրինէ գօյմագ, եէրլէշտիրմէք: հրամայել, պատուիրել, հրաման կամ պատուէր տալ. պույուրմագ, էմր էթմէք, հիւքմ' ֆէրման կամ թէմպիհ էթմէք: յանձնել. ըսմարլամագ, սըփարիշ էթմէք: ձեռնադրել, կատարել զձեռնադրութիւն:

Ordre (օռտռ) գ. ար. Կարգ, դաս, դասաւորութիւն, դասակարգութիւն. տիւզէն, տէրթիպ, նիզամ, սըրա: Ճակատ զօրաց. սաֆ, սուֆուֆ: կարգ, կանոն. գայտէ, գանուն: պատուէր, հրաման. պույուրմա, էմր, ֆէրման, մէմուրիյէթ, տալիմաթ: աստիճան, պատիւ. րութպէ, փայէ: կարգ ճարտարապետական. պինա գայտէսի կամ տարզը: En sous-ordre, կարգեալ ընդ իշխանութեամբ. էմր ալթընտա, տիրի հիւքմինտէ, տապի:

Ordure (օռտիւռ) գ. իգ. Աղտ, աղտեղութիւն, աղբ, աղբիւս: զազրութիւն, գարշութիւն: պագշոտութիւն, պղծութիւն. նէճասէթ, փօք, մուրտարլըգ. քիրլիք, քիր, չիրքէֆ, սուպրունտու. ֆահշ. քիւֆիւր:

Ordurier, ière (օռտիւռիէ, էռ) ած. և գ. Յոփաբան, զազրախօս. ֆահշ սէօյլէյիճի:

Orée (օռէ) գ. իգ. Ծայր փայտի (է բառ վաղեմի):

Oreillard, arde (օռէյլեառ, առտ) ած. Մեծունկն (գրաստ). պիւյիւք գուլագլը:

Oreille (օռէյլ) գ. իգ. Ականջք, ունկն, լսելիք. գուլագ, խուղնէ, քիւլ, ահէմ: ունկն *կամ շրթունք անօթոց:* Cela m'est parvenu aux oreilles, *լու եղև ինձ. եհաս յականջս իմ, լուայ.* գուլաղըմա տէյտի, սէմիէ վասըլ օլտու, մէսմուում օլտու:

Oreille-de-mer (օռէյլ տը մէռ) գ. իգ. *Խեցեմորթ ինչ:*

Oreille-de-souris (օռէյլ տը սուռի) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Oreille d'âne (օռէյլ տան) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Oreille-de-lièvre (օռէյլ տը լիէվռ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Oreille-d'ours (օռէյլ տուռս) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ.* այը բէնչէսի, այը գուլաղը:

Oreille-d'homme (օռէյլ տօմ) *Ի բոյս ինչ.* ասարուն:

Oreillé, ée (օռէյլէէ́) ած. *Ականջաւոր (ըստ կնքաբանից):*

Oreiller (օռէյլէէ́) գ. ար. *Բարձ երեսաց կամ գլխոյ.* եիւզ եասդըղը, եասդըգ:

Oreillette (օռէյլէթ) գ. իգ. *Գլինտ, գորշապահանգ.* գուլագ: *բլթակ (սրտի).* եիւրէգ գուլաղը:

Oreillons *կամ* Orillons (օռէյլօն, օռիյօն) գ. ար. յոգ. *Ուռոյցք առընթեր ականջաց: քերուածք կաշւոյ:*

Orémus (օռէմուս) գ. ար. *Աղօթք, մաղթանք (է բառ Լատին).* տուա, նիեազ, սալաթ:

Orfe (օռֆ) գ. ար. *Ձուկն ինչ ծովու:*

Orfèvre (օռֆէվռ) գ. ար. *Ոսկերիչ, արծաթագործ.* գույումճու:

Orfèvrerie (օռֆէվռըռի) գ. իգ. *Ոսկերչութիւն, արծաթագործութիւն: գործածք ոսկերչի.* գույումճուլուգ. գույումճու իշի:

Orfraie (օռֆռէ) գ. իգ. *Թռչուն ինչ գիշերային.* չէգէ գուշու, պայգուշ. տէնիզ գարթալը, ուգապ:

Orfroi (օռֆռուա) գ. ար. *Ծոպ կամ ժապաւէն ոսկեման:*

Organe (օռկան) գ. ար. *Գործարան: գործի, միջնորդ.* ամբօղան վիւճուտին հիսսէսի կամ գուվվէթի, ըղզ, աղըզ, ալէթ, վասըթա:

Organeau (օռկանօ) գ. ար. *Օղ ինչ երկաթի:*

Organique (օռկանիք) ած. *Գործարանաւոր, որ ունի գործարանս.* նիզամլը, նիզամի:

Organisation (օռկանիզասիօն) գ. իգ. *Կազմութիւն գործարանաց.* վիւճուտին թէշքիլաթը կամ նիզամը: *կարգաւորութիւն. ուղղութիւն.* նիզամ:

Organiser (օռկանիզէ́) բ. ն. *Կազմել զգործարանս կենդանեաց, համադրել գործարանօք: յաւելուլ զերգիոնն ընդ այլ նուագարանս: ուղղել, դնել'ի կարգի.* նիզամ էթմէք կամ վէրմէք, եափմագ, թէրթիպ էթմէք:

Organiste (օռկանիսթ) գ. ար. և իգ. *Երգեհոնահար, որ հարկանէ զերգեհոն կամ զնուագարան.* էրղանուն չալըճը, էրղանունճու:

Organsin (օռկանսէն) գ. ար. *Մետաքս կրկնոլոր.* իքի քէրրէ պիւքիւլմիւշ իփէք:

Organsiner (օռկանսինէ́) բ. ն. *Ոլորել կամ մանել երկիցս զմետաքսն:*

Orgasme (օռկասմ) գ. ար. *Խռովութիւն կամ շարժումն հիւթոց:*

Orge (օռժ) գ. ար. և իգ. *Գարի.* արփա:

Orgeat (օռժա) գ. ար. *Գարեջուր.* սիւպիյէ:

Orgeolet (օռժօլէ) գ. ար. *Ախտ ինչ արտեւանանց:*

Orgies (օռժի) գ. իգ. յոգ. *Սպանդարամետական պաշտամունք: զեղխութիւն, շըռայլութիւն, արբեցութիւն.* եէյիփ իչմէքլիք իլէ չօգլուղու, իւլի իւրէթ տէճակուղու:

Orgnes (օռնը) գ. իգ. յոգ. *Տրցակք խոզանի առընթեր միմեանց:*

Orgue (օռկ) գ. ար. յոգ. Orgues. *Երգեհոն կամ երգիոն.* արղանուն, էրղուն: *խեցեմորթ ինչ ծովային: նիգ դրան քաղաքի:*

Orgueil (օռկէօյլ) գ. ար. *Գոռոզութիւն, ամբարտաւանութիւն, հպարտութիւն: վեհանձնութիւն.* մաղրուրլուգ, ղուրուր, մութէքէպպիրլիք, թէքէպպիւր, քիպր, թաֆրա: *սեպ ինչ:*

Orgueilleusement (օռկէօյլէօզման) մակ. *Գոռոզաբար, հպարտութեամբ.* ղուրուր՝ թէքէպպիրլիք կամ թաֆրա իլէ:

Orgueilleux, euse (օռկէօյլէօ, էօզ) ած. *Գոռոզ, ամբարտաւան, հպարտ, ամբարհաւաճ, մեծամիտ.* մաղրուր, մաղրուրլու, ղուրուրլու, թաֆրալը, ֆօդուլ, մութէքէպպիր:

Orgueilleux (օռկէօյլէօ) գ. ար. *Գարենման պալար ինչ յարտեւանունս աչաց.* արփաճըգ, իթ տիրսէյի:

Orient (օռիան) գ. ար. *Արեւելք, արեւելեան կողմն, երկիր արեւելից.* մէշրիգ, կիւն տօղուսու, շարգ, շարգ վիլայէթլէրի:

Oriental, ale (օռիանթալ) ած. *Արեւելեան, արեւելից.* մէշրիգի, շարգի, կիւն տօղուսու:

Orientaux (օռիանթօ) գ. ար. յոգ. *Արեւելեանք, ազգն արեւելից.* էհլի շարգ օլանլար:

Orienter (օռիանթէ́) բ. ն. *Դարձուցանել 'ի կողմն արեւելից, ուղղել զդէմս. քառակուսել.* տէօրթ մուսթահիլէնէ իւզրէ վազ գօմագ, տէօրթ թարաֆը ույտուրմագ: S'orienter, բ. չ. *Գտանել զկողմն արեւելից կամ զելս ի բացն.* մէշրիգ կամ շարգ թարաֆըն պուլմագ կամ պիլմէք: *խելամուտ լինել:*

Orifice (օռիֆիս) գ. ար. *Անցք, բերան, շրթունք.* աղըզլըգ, աղըզ:

Oriflamme (օռիֆլամ) գ. իգ. *Դրօշ ինչ նախնեաց.* գատիմ ֆռանսըզ քրալլարընըն պայրաղը:

Origan (օռիկան) գ. ար. *Զուխրակ (բոյս).* կիւվէյի օթու, ֆօդէնճ, սաթըր կամ զաթէր, զաթրին:

Originaire (օռիժինէռ) ած. Ծննեալ, ծագեալ, սերեալ, բնիկ. ասլընտան, ասըլ, տօղմա, ըրգմա, եէրլի:

Originairement (օռիժինէռման) մակ. 'Ի սկզբան անդ, զառաջինն, սկզբնաբար. ասըլընտա, ֆիլ ասըլ, թէմէլտէն:

Original, ale (օռիժինալ) ած. և գ. Բնիկ, սկզբնական. ասըլ, ասլը, այնի:

Original (օռիժինալ) գ. ար. Սկզբնագիր, բնագիր, սկզբնատիպ, նախատիպ, նախագաղափար. ասըլնամէ, նիսախէթ իւլ ասըլ, իւք էօռնէք: այլանդակ կամ տարախորհուրդ ոք. մէշրէպի աճիպ օլան քիշի, խօփրէյ:

Originalement (օռիժինալման) մակ. Այլանդակ իմն, տարօրինակ. ճէհէթի ղարիպ իւզրէ:

Originalité (օռիժինալիթէ) գ. իգ. Այլանդակութիւն, լինելն տարօրինակ. ղարապէթ, նիւքթէ, խօփրէյլիք:

Origine (օռիժին) գ. իգ. Ծագումն, ծնունդ, սկզբնաւորութիւն, սկիզբն, արմատ, աղբիւր. ասըլ, մէպտէ, տօղմա, եէրլի:

Originel, elle (օռիժինէլ) ած. Սկզբնական (մեղք), բնիկ. ասլը. ճիպիլլի, մէճպուլ, զաթը:

Originellement (օռիժինէլման) մակ. Սկզբնաբար, ըստ ծագման, 'ի բնէ. ասըլընտա, ասըլընտան, իպթիտասընտան, ֆիլ ասըլ:

Orignal կամ Orignac (օռինէալ, օռինէակ) գ. ար. Զոլքոտանի իմն. ուլուն. կէյիկ:

Orillard, arde (օռիլեառ, առտ) ած. Մեծունկն (ձի):

Orin (օռէն) գ. ար. Պարան խարսխի:

Orion (օռիօն) գ. ար. Հայկ (համաստեղութիւն). էննէաք:

Oripeau (օռիփօ) գ. ար. Զառեկ. ֆիրինճ թէլի, շամաթա թէլի:

Orle (օռլը) գ. ար. Ծոպ (ըստ կնքաբանից):

Orme (օռմ) գ. ար. Կնձնի (ծառ). գարա աղաճ, ղէճէրէթ իւլփագգ:

Ormeau (օռմօ) գ. ար. Կնձնի մատաղատունկ. քիւչիւք գարա աղաճ:

Ormille (օռմիյլ) գ. իգ. Մատաղատունկք կնձնեաց. քիւչիւք գարա աղաճ ֆիտանը:

Ormin (օռմէն) գ. ար. Է բոյս իմն. խաղալէթ:

Ormoie (օռմուա) գ. իգ. Անտառ կնձնեաց, կնձնիք. գարա աղաճլըգ, գարա աղաճ էէրի:

Orne (օռն) գ. ար. Որնի (ծառ). աք աղաճ, գըղըլ աղաճ:

Ornement (օռնըման) գ. ար. Զարդ, զարդարանք, պաճոյճ, պաճուճանք. պէզէք, զինէթ, արայիշ:

Orner (օռնէ) բ. ն. Զարդարել, պաճուճել, յարդարել, յօրինել. պէզէմէք, զինէթլէմէք, զինէթ վէրմէք, թօնաթմագ, տիզմէք, տէզէլին էթմէք:

Ornière (օռնիէռ) գ. իգ. Հետք անուոյ. թէքէրլէք իզի կամ իզլէրի:

Ornis (օռնիս) գ. ար. Ազնիւ բամբակեայ կտաւ հնդկաց:

Ornitholites (օռնիթօլիթ) գ. իգ. յոգ. Քարացեալ մասունք թռչնոյ:

Ornithologie (օռնիթօլօժի) գ. իգ. Թռչնաբանութիւն, ճառ յաղագս թռչնոց կամ հաւուց. գուշլարըն մարիֆէթի:

Ornithologiste (օռնիթօլօժիսթ) գ. ար. Թռչնաբան, որ խօսի զթռչնոց:

Ornithomance (օռնիթօմանս) գ. իգ. Հաւահմայութիւն:

Orobanche (օռօպանշ) գ. ար. Է բոյս իմն. խանըգ էնկէլինէրինէ, էսէփ իւլ ապիս:

Orobe (օռօպ) գ. իգ. Է բոյս իմն. կէրսինէ, գարա պուրչագ:

Orpailleur (օռփայլէօռ) գ. ար. Որ հանէ զկտորակս ոսկւոյ յաւազոյ գետոյն. չայ գումընտան ալթըն թօզլարը չըգարան էմիր:

Orphelin, ine (օռֆըլէն, ին) գ. ար. և իգ. Որբ. էօքսիւզ, եէթիմ:

Orphie (օռֆի) գ. իգ. Ձուկն իմն ծովու:

Orphique (օռֆիք) գ. ար. Որփէոսեան իմաստասէր: յոգ. Սպանդարամետական պաշտամունք:

Orpiment կամ Orpin (օռփիման, օռփէն) գ. ար. Զառիկ, մկնդեղ ոսկեգոյն. զէռնիխ, զըռնէք:

Orpin (օռփէն) գ. ար. Է բոյս իմն:

Orseille (օռսէյլ) գ. իգ. Մամուռ 'ի պէտս ներկարարաց:

Ort (օռ) գ. ար. Քուրձ կամ պատառ բեռին:

Orteil (օռթէյլ) գ. ար. Բոյթ կամ բթամատն ոտից. այագ պարմագը:

Orthodoxe (օռթօտօքս) ած. և գ. Ուղղափառ, ուղղակրօն. ասհապ իթիգատինէ մուվաֆըգ, րաշիտ, մուհաքքիք. (ըստ Մահմետականաց) մուսլիմ, մուսլիման, մումին, էհլի իսլամ:

Orthodoxie (օռթօտօքսի) գ. իգ. Ուղղափառութիւն. ասհապ իթիգատինին մուվաֆագաթը, րիւշտ, տինի մուպին, ասհապը իթիգատ (ըստ Մահմետականաց) իսլամ, տինի իսլամ, մուսլիմանլըգ:

Orthodromie (օռթօտռօմի) գ. իգ. Ուղիղ ընթացք նաւու:

Orthogonal, ale (օռթօկօնալ) ած. Ուղղանկիւն, ուղղահայեաց:

Orthographe (օռթօկռաֆ) գ. իգ. Ուղղագրութիւն (ըստ քերականաց). իմլա, րէսմ խատտ:

Orthographie (օռթօկռաֆի) գ. իգ. Ուղղագրութիւն կամ գծագրութիւն շինուածոց (ըստ ճարտարապետաց). պինա սուրէթի կամ րէսմի:

Orthographier (օռթօկռաֆիէ) բ. ն. Ուղղագրել, գրել ըստ կանոնի քերականութե. իմլա էթմէք, իմլասը եէրինտէ օլմագ:

Orthographique (օռթօկռաֆիք) ած. Ուղղագրական, ուղղագրութեան. իմլայա տայիր կամ մէնսուպ:

Orthographiste (օռթօկռաֆիսթ) գ. ար. Որ խօսի յաղագս ուղղագրութեան բառից:

Orthopédie (օռթօբէտի) գ. իգ. Ուղղութիւն մանկանց, արուեստ ուղղելոյ զթիւրութիւն անդամոց մանկանց:

Orthopnée (օռթօբնէ) գ. իգ. Դժուարաշնչութիւն:

Ortie (օռթի) գ. իգ. Եղինջ կամ եղինձ. ըսըրղան օթու: սլաք պայտառաց: ձուկն ինչ ծովու:

Ortive (օռթիվ) ած. Ծագողական (ըստ աստեղաբաշխից):

Ortolan (օռթօլան) գ. ար. Թռչուն ինչ. գիւլիւգ գուշ ճինսի:

Orvale (օռվալ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. տէնիզ տապանը, խուշխուրղան:

Orviétan (օռվիէթան) գ. ար. Դեղթափ ինչ կամ թերիակէս. տիրեագ ճինսի:

Orix (օռիքս) գ. ար. Նոխազ վայրի:

Os (օ, նախադաս ձայնաւորի՝ օզ) գ. ար. Ոսկր. կէմիք, ազմ, իսթըխան:

Oschéocèle (օշէօսէլ) գ. իգ. Տիրապէս փոշտանկութիւն:

Oscillation (օսիլլասիօն) գ. իգ. Ճօճումն, ճօճանք. սաղտան սօլա պիր նէսնէնին հարէքէթի, իրթիճաճ:

Oscillatoire (օսիլլաթուառ) ած. Ճօճանաւոր, որ ճօճէ. սաղտան սօլա հարէքէթ էտէն, մուրթէճիֆ, մուտէրէճճիհ:

Osciller (օսիլլէ) բ. չ. Ճօճել. կեահ սօլ կեահ սաղ տարաֆընա հարէքէթ իւզրէ օլմագ, սալլանմագ, մուտէրէճճիհ օլմագ:

Osé, ée (օզէ) ած. Յանդուգն, ժպիրհ, ապերասան. ճէսուր, ճասիր, պի փէրվա, գիւսթախ:

Oseille (օզէյլ) գ. իգ. Թրթնջուկ (բոյս). գուզու գուլաղը, հումմազ:

Oser (օզէ) բ. չ. Համարձակել, իշխել, յանդգնել, ձեռներէց լինել. ճէսարէթ կամ ճիւրէթ էտմէք, գօրգմամագ, իճտիրա էտմէք, կիրիշմէք:

Oseraie (օզըրէ) գ. իգ. Ուռենաստան, ուռիք, ուռենիք. սաղ սէօյիւտլիւյիւ:

Osier (օզիէ) գ. ար. Ուռի, ոստ ուռենւոյ. սաղ, գընտըրըգ:

Osmonde royale (օսմօնտ րուայեալ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Ossec (օսէք) գ. ար. Ժողով ջուրց ջրհանի:

Osselet (օսլէ) գ. ար. Ոսկր փոքրիկ. կէմիքճիք: վէգ. աշըգ: ուռոյց ինչ ոտից ձիոյ:

Ossemens (օսման) գ. ար. յոգ. Ոսկերք, ոսկերոտի. կէմիքլէր:

Osseux, euse (օսէօ, էօզ) ած. Ոսկրեղէն. կէմիքտէն, կէմիքլի:

Ossification (օսիֆիքասիօն) գ. իգ. Փոխարկութիւն յոսկր. կէմիք օլունմասը:

Ossifier (օսիֆիէ) բ. ն. Փոխարկել յոսկր. կէմիք հալընա տէօնտիւրմէք, կէմիք էտմէք:

Ossifique (օսիֆիք) ած. Որ փոխարկէ յոսկր:

Ossifrague (օսիֆռակ) գ. ար. Ոսկրաբեկ, եփենէ, ծովարծուի. տէնիզ պիւյիւք գարտալը, իսթըխան խօր:

Ostensible (օսթանսիպլ) ած. Ցուցանելի. կէօսթէրիլիր, զահիր, նիւմայան:

Ostensiblement (օսթանսիպլըման) մակ. Ի ցոյց, 'ի տեսիլ. յայտնապէս. զահիրէն, աշիքեարէ:

Ostensoir (օսթանսուառ) գ. ար. Ճաճանչ Սրբութեան:

Ostentasion (օսթանթասիօն) գ. իգ. Ցոյցք, պարծանք, մեծապարծութիւն. կէօսթէրիշ, ֆարֆարալըգ, մուպահաթ:

Ostéocole (օսթէօգօլ) գ. իգ. Արմատ քարացեալ փայտի:

Ostéocope (օսթէօգօբ) գ. ար. Անհնարին ցաւ ոսկերաց:

Ostéogénésie (օսթէօժէնէզի) գ. իգ. Ծնունդ կամ կազմութիւն ոսկերաց (ըստ անդամազննաց):

Ostéographie (օսթէօկռաֆի) գ. իգ. Ոսկրագրութիւն:

Ostéolithes (օսթէօլիթ) գ. ար. յոգ. Ոսկերք քարացեալ կամ հանեալ 'ի հողոյ:

Ostéologie (օսթէօլօժի) գ. իգ. Ոսկրաբանութիւն, Ճառ յաղագս ոսկերաց. կէմիքլէր կամ իլմ մարիֆէթի:

Ostéotomie (օսթէօթօմի) գ. իգ. Ոսկրահատութիւն, Ճառ յաղագս հատման ոսկերաց:

Ostracée (օսթռասէ) ած. և գ. Կրկնապատեան խեցեմորթք, խեցի. ըսթրիտիա էճնասընտան իքի գափագլը պալըգ:

Ostracisme (օսթռասիսմ) գ. ար. Խեցեկոյտ վճիռ Աթենացւոց:

Ostracite (օսթռասիթ) գ. իգ. Խեցեմորթ քարացեալ:

Ostreling (օսթռըլէն) գ. ար. Արևելեան ազգք Անգղիոյ:

Ostrogoth (օսթռօկօթ) գ. ար. Գոթացի արևելեան: խուժադուժ, բարբարոս, ագէտ, անմիտ. խօրէատ ատէմ, աճէմի:

Otacoustique (օթագուսթիք) ած. Որ զօրացուցանէ զլուր ականջաց:

Otage (օթաժ) գ. ար. Պատանդ. րէհին, թութագ:

Otalgie (օթալժի) գ. իգ. Ցաւ ականջաց. գուլագ աղրըսը:

Otalgique (օթալժիք) ած. Փարատիչ ցաւոց ականջաց (դեղ). գուլագ աղրըսընա նաֆի օլան իլաճ:

Otelles (օթէլ) գ. իգ. յոգ. Ծայր նիզակի (ըստ կնքաբանից):

Otenchyte (օթանշիթ) գ. ար. Սրինգ ականջաց:

Oter (օթէ) բ. ն. Բառնալ, հանել. չարժել 'ի տեղւոջէ: խափանել, 'ի բաց բառնալ: 'ի բաց առնուլ, յափշտակել. գալտըրմագ, չըգարմագ, եէրինտէն չըգարմագ, կէթիրմէք, ալմագ, գափըվէրմէք:

Othonne (օթօն) գ. իգ. Ծառ ինչ մշտադալար:

Ou (ու) շաղկ. Կամ, և կամ. եա, եախօտ:

Où (ու) մակ. Ուր, ուրանօր, յորում վայրի. գանի, գանտէ, նէ եէրտէ, նէրտէ, նէրէտէ, նէրէյէ: D' où կամ par où, ուստի, յորմէ. նէրէտէն, նէ եէրտէն. նէ իլէ:

Ouaiche (ուէշ) գ. ար. Հետք ընթացից նաւու:

Ouaille (ուայլ) գ. իգ. Ոչխար (հոգևոր). գօյուն:

Ouais (ուէ) ձյ. Վա՜յ, ո՜հ, աւա՜ղ. վայ, եահ:

Ou-arnouly (ու առնուլի) գ. ար. Կողով ինչ:

Ouate (ուատ) գ. իգ. Բամբակ աղխիւ. ինճէ փամպուգ, գօզա իւլիւնտէքի փամպուգ:

Ouater (ուատէ) բ. ն. Լնուլ կամ անկանել բամբակս. փամպուգլամագ:

Oubier (ուպիէ) գ. ար. Ազգ ինչ բազէի:

Oubli (ուպլի) գ. ար. Մոռացումն, մոռացօնք. ունուտմա, ունուտուլուշ, նիսեան:

Oublie (ուպլի) գ. ար. Քաքար ինչ. ինճէ պէօրէք, կէվրէք:

Oublier (ուպլիէ) բ. ն. Մոռանալ, 'ի մոռացօնս արկանել, ոչ յիշատակել, զանց առնել. ունուտմագ, ֆէրամուշ էտմէք, նիսեան էտմէք, պըրագմագ, ֆէվթ էտմէք:

Oubliettes (ուպլիէտ) գ. իգ. յոգ. Անյուշ բերդ առ նախնիս:

Oublieur (ուպլիէօր) գ. ար. Քաքարագործ, քաքարավաճառ:

Oublieux, euse (ուպլիէօ, էօզ) ած. Անյուշ, ուշամոռաց, մոռացկոտ, դիւրամոռաց. ունուտգան, ունուտուճու:

Ouest (ուէստ) գ. ար. Արևմուտք. հողմն արևմտեան. ղարպ, պատը, կիւն պատըսը, գարա եէլ:

Ouf (ուֆ) ձյ. Ո՛հ, ով, վա՜յ. հէյ վահ:

Oui (ուի կամ հուի) շաղկ. Այո, արդարև, յիրաւի, քաջ. էվվէթ, պէլի, արի, հէ:

Ouïcou (ուիգու) գ. ար. Ըմպելի ինչ Ամերիկացւոց:

Ouï-dire (ուի տիր) գ. ար. Լուեալ ինչ յայլմէ կամ 'ի համբաւոյ. իշիտմէ, մէսմու:

Ouïe (ուի) գ. իգ. Լսելիք. իշիտմէ, գուվվէթի սամիա: Ծակ նաւազարանաց: յոգ. Ականջք ձկանց. գուլագ:

Ouïr (ուիր) բ. ն. J'ois, tu ois, il oit; nous oyons, vous oyez, ils oient. Լսել. ունկնդիր լինել, ունկն մատուցանել: անսալ. իշիտմէք, իստիմա էտմէք. տինլէմէք, գուլագ վէրմէք. էօլէմէք, գապուլ իճապէթ էտմէք:

Oupelotte (ուփլօտ) գ. իգ. Արմատ ինչ բժշկական:

Ouragan (ուռագան) գ. ար. Մրրիկ մեծ, փոթորիկ. գատը րիւզկեար, պիւյիւք ֆօրթունա:

Ourdir (ուռտիր) բ. ն. Հենուլ, նիւթել. տիրէզ չէօզմէք, տօգումագ, պէզ տօգումագ: մեքենայել, դարան գործել. տօլապ գուրմագ, գաստ կամ ղարազ էտմէք, մէքր իւ հիլէ էտմէք:

Ourdon (ուռտօն) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Ourler (ուռլէ) բ. ն. Ծապաւինել, ծապաւինօք զարդարել. գըվըրմագ, քէնարլամագ, գըվըրմըտը տիքմէք. իվլէմէք:

Ourlet (ուռլէ) գ. ար. Ծապաւէն զգեստուց. գըվըրմա, գըվըրըշ, օյա, իվ:

Ourque (ուռք) գ. իգ. Ձուկն ինչ ծովու:

Ours (ուռս) գ. ար. Արջ. այը: այր թաւամազ կամ վայրենաբարոյ:

Ourse (ուռս) գ. իգ. Արջ մատակ. տիշի այը: համաստեղութիւն, մեծ արջ. տիւպպի էքպէր: համաստեղութիւն, արջ փոքր. տիւպպի ասղար:

Oursin (ուռսէն) գ. ար. Խեցեմորթ ինչ. տէնիզ քէսթանէսի:

Oursiné, ée (ուռսինէ) ած. Փշոտ (ծառ):

Ourson (ուռսօն) գ. ար. Կորիւն արջոյ. այը եավրուսու:

Ourvari, Ձայն որսորդաց:

Outarde (ուտառտ) գ. իգ. Թռչուն ինչ. տօյ, եապանի գուշու:

Outibot (ուտիպօ) գ. ար. Գործի գնդասղան:

Outil (ուտի) գ. ար. Գործի, գործիք. ալէթ, ավատանըլըգ, ֆուսատ:

Outillé, ée (ուտիյլէ) ած. Որ ունի զգործիս. ալաթլը:

Outrage (ուտռաժ) գ. ար. Թշնամանք, նախատինք, անիրաւութիւն, անարգանք, արհամարհանք. սէօյիւշ, սէօյմէ, շէթմ, ազար, իւրար, ղարար:

Outrageant, ante (ուտռաժան, անտ) ած. Թշնամանող, թշնամանալից, նախատական. սէօյիւճիւ, սիտէմ ամիզ:

Outrager (ուտռաժէ) բ. ն. Թշնամանել, նախատել, անիրաւել. սէօյմէք, շէթմ էտմէք, ազարլամագ, ճէֆա կամ իզրար էտմէք, ֆօզուհ էտմէք, պիր քիմսէնէնին ըրզընա նօգսան կէթիրմէք:

Outrageusement (ուտռաժէօզման) մակ. Թշնամանօք, անարգաբար: կարի յոյժ, յանչափս. շէտտէն, շէթմ իլէ, պէր վէճհի թիւշմ:

Outrageux, euse (ուտռաժէօ, էօզ) ած. Թշնամանագիր, նախատալից, նախատական. շէթթամ, սէօյիւճիւ:

Outrance (ուտռանս) գ. իգ. À outrance, Անչափ, կարի յոյժ, տարապայման. իֆրատ իլէ, հատտէն տէճավիւզ, ճանը չըգընճա, գատտար:

Outre (ուտըր) գ. իգ. Տիկ. տուլում, գըրպա:

Outre (ուտըր) նխ. Անդր քան, անդր ևս, յայնկոյս: բաց 'ի, առաւել քան. էօտէ. ղայրը. ղայիր, պէ ղայիր. մաատա, պաշգա:

Outré, ée (ուտրէ) ած. Անչափ, կարի առաւելեալ. հատտէն պիրուն, միւթէճավիզ, միւթէղայիր, օրանսըզ, իթիտալսըզ:

Outrément (ուտրէման) մակ. Յանչափս,

կարի ինն, տարապայման. հատտէն զիյատէ, ֆէվք:

Outremer (ուդրըմէր) գ. ար. Ներկ ինչ կապուտակ. լաճիվէրտ րէնկի կամ պօյասը:

Outre-mesure (ուդր մըզիւր) մակ. Յանչափս, կարի ինն. հատտէն զիյատէ:

Outre-moitié (ուդր մուադիէ) մակ. Առաւել քան զկէսն, կիսով չափ առաւելեալ:

Outre-passe (ուդր բաս) գ. իգ. Հատուածն անտառի առաւել քան զչափն:

Outre-passer (ուդր բասէ) բ. ն. Զանցանել, անցանել ըստ, ելանել ըստ. հատտէն տէճավիւզ էթմէք, հատտէն կէչմէք:

Outrer (ուդրէ) բ. ն. Յանչափս կամ կարի ինն աշխատ առնել, պարտասեցուցանել, թափել զոգիս. ֆէնա էօրմագ, լէշ ղահմէթ վէրմէք: ճանուճս յանցանել ումեք, վշտացուցանել. խըլըն աբարդըրմագ, ինճիթմէք, իղլամ էթմէք, զիյադէ իղդիրամ վէրմէք: անցուցանել զչափն, անցանել ըստ չափ. հատտէն դաշրա չըգարմագ, հատտէն տէճավիւզ կամ մուպալաղա էթմէք, գանունտան չըգարմագ, գապարդմագ:

Ouvave (ուվավ) գ. ար. Եղէգն հնդկաց:

Ouvertement (ուվէրդըման) մակ. Յայտնապէս, յայտնի, համարձակ. աչըգճա, այանտէ, այանէն, ղահիրէն:

Ouverture (ուվէրդիւր) գ. իգ. Բացուած, ճեղքուած, պատառուած, խրամատ: ծակ, բերան, մուտք, բացումն. աչմա, ֆէդհ, ճէնճէրէ, պաճա, տէլիք, կէտիք, աղըզ, եօլ, մէտխէլ: սկիզբն, առիթ, պատեհութիւն. իպթիտահ, իդթիդա, շիւրու, ֆուրսադ:

Ouvrable (ուվրաբլ) ած. Արդոյ կամ գործոյ (օր). իշ կիւնի:

Ouvrage (ուվրաժ) գ. ար. Գործ, աշխատութիւն, վաստակ, գործած, աշխատասիրութիւն. իշ, իշլէմ, ամէլ, զէար, տէէլիֆ, դասնիֆ, խիզմ. նագըշ, զիգիր, օյմա իշի:

Ouvragé, ée (ուվրաժէ) ած. Բազմաշխատ, գծուարաքերան:

Ouvrant, ante (ուվրան, անդ) ած. À porte ouvrante, 'ի բանալ դրան. գափու աչըլըրքէն իքէն: À jour ouvrant, 'ի ծագել առաւօտու, ընդ այգն:

Ouvreaux (ուվրօ) գ. իգ. յոգ. Ծակք հնոցի ապակագործաց:

Ouvrer (ուվրէ) բ. ն. Գործել, կազմել: Ouvré, ée, գործեալ: Linge ouvré, սփռոց կամ պատառակալ նկարէն կամ անկուածոյ. նագըշլը սօֆրա պէզի:

Ouvreur, euse (ուվրէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ բանայ զխրճիթս թատրոնի:

Ouvrier, ière (ուվրիէ, էր) գ. ար. և իգ. Արուեստաւոր, գործաւոր, մշակ. էհլի սանադ, սանադ իշլէյիճի, իշճի. ըրղաթ. ռէնճպէր, էճիր: Jour ouvrier, օր գործոյ կամ արդոյ:

Ouvrir (ուվրիր) բ. ն. J'ouvre, tu ouvres, il ouvre; nous ouvrons. J'ouvrois. J'ouvris. J'ouvrirai. Ouvre, ouvrez. Que j'ouvre. Que j'ouvrisse. J'ouvrirois. Բանալ. աչմագ, ֆէդհ էթմէք: պատառել, հերձանել: սկսանել, հորդել. պաշլամագ, շիւրու էթմէք: S'ouvrir, բ. չ. Բանիլ. աչըլմագ: յայտնել ումեք զխորհուրդս իւր. դիրինէ սըրրընը աչմագ: Ouvert, te, բացեալ, բաց. աչըգ, աչըլմըշ, մէֆդուհ: պարզ, համարձակ. աչըգ կէօնիւլլիւ, դօղրու, մէքշուֆ իւլ գալպ:

Ouvroir (ուվրուար) գ. ար. Գործատուն, արուեստանոց:

Ovaire (օվէր) գ. ար. Ձուարան կամ ձըւանոց կենդանեաց:

Ovalaire (օվալէր) ած. Ձուաձև:

Ovale (օվալ) ած. և գ. Ձուաձև. եումուրդա րէսմի, եումըրթա. շէքլի պայիզի, պէյզի:

Ovation (օվասիօն) գ. իգ. Սպանդ ոչխարաց 'ի սակս յաղթանակի:

Ove (օվ) գ. ար. Զարդ ինչ ճարտարապետական:

Ovicule (օվիքիւլ) գ. իգ. Փոքրիկ զարդ ճարտարապետական:

Ovin (օվէն) գ. ար. Պարան խարսխի նաւուն:

Ovoir (օվուար) գ. ար. Գրիչ քանդակողի գոգաւոր:

Ovipare (օվիբար) ած. Ձուածին. եումուրդաթան ըլդան:

Oxalate (օքսալադ) գ. ար. Աղ ինչ քիմիական:

Oxalique (օքսալիք) ած. Թթու քիմիական:

Oxide (օքսիտ) գ. ար. Բաղադրութիւն ինչ քիմիական:

Oxigène (օքսիժէն) գ. ար. Թթուածին (մարմին ըստ քիմիականաց). ռուհիւլ հայաթ:

Oxycèdre (օքսիսէտր) գ. ար. Կիտրոն սրատերև:

Oxycrat (օքսիքրադ) գ. ար. Խառնուրդ ջրոյ ընդ քացախի, քացախաջուր. սիրքէ իլէ սու իխտիլատը:

Oxycrater (օքսիքրադէ) բ. ն. Լուանալ ջրախառն քացախով: լուծանել քացախով:

Oxycrocéum (օքսիքրօսէօմ) գ. ար. Սպեղանի ինչ:

Oxygone (օքսիկօն) գ. ար. Սրանկիւն (եռանկիւն):

Oxymel (օքսիմէլ) գ. ար. Մեղր խառնեալ ընդ քացախի. սիքէնճիպին:

Oxyrrhodin (օքսիռօտէն) գ. ար. Իւղ խառնեալ ընդ վարդաջուր քացախի:

Oxysaccarum (օքսիսաքքառօմ) գ. ար. Շաքար խառնեալ ընդ քացախի:

Oyant, ante (օյէան, անդ) ած. Համարառու, որ ընդունի զհամար:

Ozène (օզէն) գ. ար. Խղխայթ կամ կեղ ռնգաց:

P

P (փէ կամ փը)․ Վեշտասաներորդ, և բաղաձայն տառ այփաբետայ Գաղղիացւոց: Նախադասեալ h տառի, հնչի ընդ նմա իբրև f կամ ֆ․ զոր օրինակ՝ Philosophie, ֆիլօզօֆի:

Paca (փաքա) գ․ ար․ Չորքոտանի ինչ Ամերիկոյ:

Pacage (փաքաժ) գ․ ար․ Արօտ, մարգ, մարգագետին․ օթլագ, օթլաղ, օթլաղ եէրի, չէրա, չէրաքեահ, չայըր:

Pacager (փաքաժէ՛) բ․ չ․ Արածել․ օթլամագ: Ճարակել․ օթլանմագ:

Pacane (փաքան) գ․ ար․ Ընկուզենի:

Pacant (փաքան) գ․ ար․ Գեղջուկ, վայրենաբարոյ:

Pacha (փաշա) գ․ ար․ Քաղաքապետ, ոստիկան․ փաշա (է բառ Տաճկաց):

Pacifère (փասիֆէր) ած․ Որ բերէ զհաշտութիւն կամ զխաղաղութիւն, ողջունաբեր:

Pacificateur (փասիֆիքաթէօր) գ․ ար․ Հաշտարար, խաղաղարար․ սուլհ էթիճի, մուսլիհ:

Pacification (փասիֆիքասիօն) գ․ իգ․ Հաշտութիւն, խաղաղութիւն, միաբանութիւն․ պարըշըգլըգ, մուսալահա, սուլհ:

Pacifier (փասիֆիէ՛) բ․ ն․ Խաղաղացուցանել, հաշտեցուցանել․ պարըշտըրմագ, ուզլաշտըրմագ, խուսումէթի պէրթարաֆ էթմէք, սուլհ էթմէք:

Pacifique (փասիֆիք) ած․ Խաղաղարար, խաղաղասէր: խաղաղական, խաղաղ, անդորր․ սուլհու սէվէն․ սուլհա մայիլ:

Pacifiquement (փասիֆիքման) մակ․ Խաղաղութեամբ, անդորրութեամբ․ րըֆգ իլէ, րահաթ իլէ, սուլհ թարիգ իլէ, սուլհէն:

Paco (փաքօ) գ․ ար․ Քար ինչ հանքային:

Pacoséroca (փաքօսէ՛րօքա) գ․ իգ․ Ծառ ինչ Ամերիկոյ:

Pacotille (փաքօթիյլ) գ․ իգ․ Առանձին բեռն կամ վաճառք նաւաստեաց․ ուֆագ թէֆէք էմթիալէրինին էճնասը:

Pacta-conventa (փաքթա քօնվէնթա) գ․ ար․ յոգ․ Ուխտք դաշին (ընդ մէջ Թագաւորի և ժողովրդեան․ է բառ Լատին):

Pacte (փաքթ) գ․ ար․ Դաշն, ուխտ, պայման, դաշնադրութիւն․ գավլ, ահտ, մուահէտէ:

Paction (փաքսիօն) գ․ իգ․ Դաշնադրութիւն, դաշն (է բառ վաղեմի):

Padelin (փատլէն) գ․ ար․ Քուրայ կամ հալոց ապակագործի:

Padou (փատու) գ․ ար․ Ժապաւէն հիւսեալ յա սղանւոյ և 'ի մետաքսէ:

Padouane (փատուան) գ․ իգ․ Վաղեմի դրամ անհարազատ:

Padri (փատրի) գ․ ար․ Ծառ ինչ Հնդկաց:

Paéan (փէան) գ․ ար․ Երգ, նուագ (նախնի հեթանոսաց):

Paganisme (փականիզմ) գ․ ար․ Հեթանոսութիւն, կռապաշտութիւն․ փութփէրէսթլիք:

Page (փաժ) գ․ իգ․ Էջ թղթոյ․ սահիֆէ, եիւզ:

Page (փաժ) գ․ ար․ Մանուկ ազնուական 'ի սպասու արքայի․ փօլաղ կամ իչ օղլանը, իչ աղասը:

Pagne (փանէը) գ․ ար․ Սփածանելիք Հնդկաց․ ֆութա:

Pagnon (փանէօն) գ․ ար․ Կտաւ ինչ:

Pagnone (փանէօն) գ․ իգ․ Անիւ աղօրեաց:

Pagnote (փանէօթ) գ․ ար․ Ծոյլ, վատ, վատասիրտ․ տէմպէլ:

Pagnoterie (փանէօթըրի) գ․ իգ․ Ծուլութիւն, վատութիւն․ տէմպէլլիք:

Pagode (փակօտ) գ․ ար․ Տաճար, և կուռք Հնդկաց․ հինտիսթան իպատէթխանէսի․ սանէմի հինտի: արձան ինչ յախճապակւոյ: դահեկան ինչ Հնդկաց:

Pagul կամ Pagurus (փակիւլ, փակիւրիւս) գ․ ար․ Խաչափառ մեծ:

Païen, enne (փէյէն) ած․ և գ․ Հեթանոս, կռապաշտ․ փութփէրէսթ, մուշրիք, մուշրիքի:

Paillard, arde (փայլեար, արտ) ած․ և գ․ Տռփոտ, ցանկասէր, հեշտասէր, պագշոտ, վաւաշ, վաւաշոտ․ շէհվէթլի, զանի, զէնփարէ, զանփարա:

Paillarder (փայլեարտէ՛) բ․ չ․ Արածել զբոզս, բոզարած լինել (է բառ վաղեմի)․ ֆէնա եօլտա կէզմէք:

Paillardise (փայլեարտիզ) գ․ իգ․ Տռփանք, ցանկութիւն, բղջախոհութիւն, վաւաշոտութիւն, պագշոտութիւն․ շէհվէթ, զէնփարալըգ:

Paillasse (փայլեաս) գ․ իգ․ Քուրձ կամ անկողին յարդալից․ սաման մինտէրի՝ տէօշէյի կամ եաթաղը, սամանլըգ: ար․ Դերասան․ մասխարա:

Paillasson (փայլեասօն) գ․ ար․ Սփռիթ ինչ․ հասըր: վարագոյր 'ի փախադէ: սփռոց 'ի մաքրել զհողաթափս ոտից․ գափուլար էօնիւնտէքի այագլարը սիլէճէք հասըր:

Paille (փայլ) գ․ իգ․ Յարդ․ սաման: չիւղ յարդի․ սամանճըգ: պղպջակ ականց: Ճեղքուած հրահալելեաց:

Paille-en-cul (փայլ ան քիւ) տե՛ս Fétu-en-cul.

Paillé, ée (փայլեէ՛) ած․ Բազմագունեան (ըստ կնքաբանից):

Pailler (փայլեէ՛) գ․ ար․ Բարդ յարդից, մարագ․ չիֆթլիք հավլըսը:

Paillet (փայլեէ՛) ած․ Յարդագոյն․ սաման րէնկլի, սամանի, սաման րէնկի:

Paillette (փայլէտ) գ. իգ. Շիւղ կամ մանրուք ոսկւոյ, և այլն. ալթըն կիւմիւշ բըրլընթըլարը, բուլաք:

Pailleur, euse (փայլիէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Յարդավաճառ. սամանճը:

Pailleux (փայլիէօ) ած. ար. Հերձոտեալ (հրահալելի). յարըգ, յարըլմըշ, գըրըլմըշ:

Paillo (փայլիօ) գ. ար. Համբարանոց 'ի ցականաւի:

Paillon (փայլիօն) գ. ար. Շիւղ մեծ կամ կտորակ ոսկւոյ և արծաթոյ: Նիւթ ինչ. ֆօյա:

Pain (փէն) գ. ար. Հաց, նկան, նկանակ. էքմէք կամ էթմէք, խօմպաղ, նան: պարէն, կերակուր. էքմէք, էքմէճէք: Pain à chanter, նշխար պատարագի: Pain à cacheter, նշխար առ 'ի կնքել զթուղթս. մէքթուպ մէօհիւրլէյէճէք խամըրճըգ, գօլա: Pain de sucre, զանգուած կամ գլուխ շաքարի. շէքէր գալըպը:

Pain de pourceau (փէն տը փուրսօ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Pain de coucou (փէն տը քուքու) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Pair (փէռ) ած. Հաւասար, նման, զոյգ, ընկեր. պէրապէր, մըսլ, մուսաւի, եէքսան. չիֆթ: Jouer à pair ou non, խաղալ զոյգ և կոճատ. թէք չիֆթ օյնամագ: Aller de pair, զոյգ կամ 'ի միասին ընթանալ կամ երթալ. պէրապէր օլմագ:

Pair (փէռ) գ. ար. Անուն իշխանաւորի. րիճալ:

Paire (փէռ) գ. իգ. Զոյգք, ամոլք, երկու. չիֆթ, էշ, պիր չիֆթ:

Pairement (փէռման) մակ. Զուգապէս:

Pairie (փէռի) գ. իգ. Լինելն իշխանաւոր, պատիւ իշխանաւորի. րիճալ փայէսի կամ րիթպէսի:

Pairle (փէռլը) գ. ար. Կրկին զարդ (ըստ կնքաբանից):

Paisible (փէզիպլ) ած. Հանդարտ, հանդարտաբարոյ, խաղաղասէր, անխռով, հեզ, քաղցր, բարեմոյն. տուրղուն մէլէքէն, տօլու, եավաշ, հալիմ, սաքին հուլքլը օլան, կէնտի հալինտէ օլան. սաքին խուտուտ, րահաթ, րահաթլը:

Paisiblement (փէզիպլըման) մակ. Հանդարտութեամբ, խաղաղութեամբ, անդորր. րահաթ իլէ, հուզուր իլէ, սիւքիւնէթ իլէ, ֆիրաղաթ իլէ, րէֆահիյէթ իլէ:

Paissant, ante (փէսան, անթ) ած. Կորագլուխ (ըստ կնքաբանից):

Paisseau (փէսօ) գ. ար. Խեչ, խեչակ, ձողաբարձ:

Paisseler (փէսլէ) բ. ն. Խեչակս արկանել ընդ, ձողաբարձ զարդարել:

Paisson (փէսօն) գ. իգ. Արօտ վայրի կենդանեաց. օթլայըշ, եէրի, եէրա:

Paisson (փէսօն) գ. ար. Դանակ ինչ մուշտակագործաց:

Paissonner (փէսօնէ) բ. ն. Գործել դանակաւ մուշտակագործաց:

Paître (փէտրը) բ. ն. Je pais, tu pais, il paît; nous paissons. Je paissois. Je paîtrai. Paissez. Que je paisse. Je paîtrois. Paissant. Արածել. օթլատմագ, կիւտմէք, օթարմագ: արածիլ, ճարակել, սնանիլ, սածիլ. օթլամագ:

Paix (փէ) գ. իգ. Խաղաղութիւն, հանդարտութիւն, հաշտութիւն. պարըշ, պարըշըգ, սուլհ ու սալահ. պիրլիք, իթթիֆագ. հուզուրի գալպ, հուզուր, րահաթ: Être en paix կամ jouir de la paix, լինել 'ի խաղաղութեան, վայելել 'ի խաղաղութեան. ասուտէ հալ վէ մէրֆի իւլ պալ օլմագ: Paix! լուռ լեր, կաց հանդարտ. սուս, էտէպ օլ:

Paklakens (փագլագան) գ. ար. Կտաւ ինչ կամ չուխայ Անգղիոյ:

Pal (փալ) գ. ար. Ցից, ձող. գազըգ:

Palade (փալատ) գ. իգ. Թիավարութիւն:

Paladin (փալատէն) գ. ար. Ասպետ (ըստ նախնեաց):

Palais (փալէ) գ. ար. Պալատ, ապարանք, արքունիք. սարայ, գաֆէս, փէրկեահ: ատեան, դատաստանարան. մէհքէմէ: քիմք. տամաղ կամ դամաղ, իւստ չէնէ պէյնի:

Palais-de-lièvre (փալէ տը լիէվրը) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Palamente (փալամանթ) գ. իգ. Թիք կամ թիակք ցականաւու:

Palan (փալան) գ. ար. Չուան կամ պարան 'ի բառնալ զբեռինս. նիմքլէրի գալտըրաճագ օրղան: պարան զեկի ցականաւուն:

Palangre (փալանկրը) գ. իգ. Չուան ինչ:

Palanque (փալանք) գ. իգ. Պատնէշ ցցահար. գաղըգլը տապիա:

Palanquer (փալանքէ) բ. ն. Բառնալ զբեռինս 'ի նաւն:

Palanquin (փալանքէն) գ. ար. Պատգարակ ինչ Հնդկաց. տախտի րէվան, միհաֆէ:

Palanquinet (փալանքինէ) գ. ար. տես Palan.

Palardeaux (փալարտօ) գ. ար. յոգ. Խըցանք ծակուց նաւի:

Palatale (փալատալ) ած. Քմային (տառ):

Palatin (փալատէն) գ. ար. Պատուանուն իշխանաւորի. փալատինօս, վօյվօտա:

Palatin, ine (փալատէն, ին) ած. Անուն ոսկեր ըստ անդամազննաց:

Palantinat (փալանթինա) գ. ար. Պատիւ կամ տէրութիւն իշխանաւորի. նէմչէ էյալէթինին իսմի:

Palatine (փալատին) գ. իգ. Մուշտակ կամ դաստառակ պարանոցի կանանց. պօյնունա եօրտէճէք գիւրք էթէյի:

Palâtre (փալատրը) գ. ար. Տապանակ կամ տուփ ինչ:

Pale (փալ) գ. իգ. Կափարիչ սկւոյ: սահանք. թաս գափաղ, սէտտ, փարմաղ: Pale d'aviron, տափին ծայր կամ թաթ թիոյ նաւակի. քիւրէք սաճա, քիւրէյին էսասը սաճա:

Pâle (փալ) ած. Բացագոյն: դժգոյն. դեղին. սարը, սարարմըշ, պօզարմըշ, սօլղուն, քիւլ րէնկլի:

Paléacé, ée (փալէասէ) ած. Շիւղալից (ըստ անկաբանից):

Paléage (փալէաժ) գ. ար. Հոսումն ցորենոյ թիակաւ:

Palée (փալէ) գ. իգ. Ցցահարութիւն. եէրէ տիքիլմիշ գազըգլարըն սըրասը:

Palefrenier (փալֆրընիէ) գ. ար. Ձիադարման սպասաւոր. սէյիս:

Palefroi (փալֆրուա) գ. ար. Երիվար 'ի պէտս հեծանելոյ տիկնանց. ալայ ատը:

Palempurez (փալամփիւրէ) գ. ար. Խայտաճամուկ օձոց ինչ Հնդկաց:

Paléographie (փալէօկրաֆի) գ. իգ. Հնագրութիւն, գիտութիւն կամ հմտութիւն գրոց նախնեաց. քէթապի գատիմի մարիֆէթի, էսքի եազըլարըն մարիֆէթի:

Paleron (փալըրօն) գ. ար. Թիակ ուսոյ երիվարաց:

Palestine (փալէսթին) գ. իգ. Պաղեստին. ֆիլիսթին պիլատը, օրան նահիէսի: ազգ ինչ գրոց ապագրութեան:

Palestre (փալէսթր) գ. իգ. Ասպարէզ ըմբշամարտութեան: ըմբշամարտութիւն, գօտեմարտութիւն:

Palestrique (փալէսթրիք) ած. Ըմբշամարտութեան:

Palet (փալէ) գ. ար. Խաղալիկ քար տափարակ. գօլ տաշը, գայրագ:

Palette (փալէթ) գ. իգ. Թիակ կամ ձգարան գնտակաց խաղու. օյուն չըպուղու: պղնակ նկարչաց. նագգաշ տապլասը: Palette du genou, գունտ ծնկաց. տիզ գափաղը կամ չանաղը:

Pâleur (փալէօր) գ. իգ. Դեղնութիւն, դժգունութիւն. սարըլըգ:

Palier (փալիէ) գ. ար. Սրահակ սանդղոց. նէրտիվան կամ մէրտիվէնին պաշը, մէրտիվէնին պաշընտագի եէր:

Palification (փալիֆիքասիօն) գ. իգ. Ցցահարութիւն:

Palindrome (փալէնտրօմ) գ. ար. Յետախաղաց կամ անդրադարձ բանք:

Palindromie (փալէնտրօմի) գ. իգ. Անդրադարձութի կամ յետախաղացումն հիւթոց:

Palingénésie (փալէնժէնէզի) գ. իգ. Վերստին ծնունդ կամ վերանորոգութի (ըստ քիմիականաց):

Palinod կամ Palinot (փալինօ) գ. ար. Երգ 'ի պատիւ անարատ յղութեան կուսին Մարիամու:

Palinodie (փալինօտի) գ. իգ. Նահանջումն բանից. սէօզիւնտէն տէօնմէ, քէլամըն թաղայիւրի: Chanter la palinodie, նհանջել կամ դարձուցանել զբանս:

Pâlir (փալիր) բ. չ. և ն. Դեղնիլ, այլագունիլ. սարարմագ, պօզարմագ, սօլմագ: այլագունել. սարարթմագ, սօլտուրմագ:

Palis (փալի) գ. ար. Ցից. գազըգ, գազըգճըգ: փակ ցցապատ. գազըգտան պարը:

Pallissade (փալիսատ) գ. իգ. Պատնէշ ցցապատ. շարամփօլ, եէրէ տիքիլմիշ գազըգլարըն տուվարը: շարք կամ կարգ ծառոց. պիր տիզի իւզրէ տիքիլմիշ աղաճլարըն սըրասը: ցից պատնշի. մէթէրիս գազըղը:

Palissader (փալիսատէ) բ. ն. Պատնէշ կանգնել 'ի ցցից. շարամփօլ իլէ չէվիրմէք: վարսել ցից շուրջ զպարտիզաւ. տիքիլմիշ գազըգլար իլէ իհաթա էթմէք:

Palissage (փալիսաժ) գ. ար. Յօրինումն 'ի ծառոց կողմանցի պարտիզաց:

Pâlissant, ante (փալիսան, անթ) ած. Որ դեղնի կամ այլագունի:

Palissandre (փալիսանտր) գ. ար. Փայտ մանուշակագոյն 'ի գործել ինչ խայտաճամուկ:

Palisser (փալիսէ) բ. ն. Յօրինել 'ի ծառոց կողմանց պարտիզի, յեցուցանել յորմն պարտիզի զոստս ծառոց. եէմիշ աղաճլարընըն տալլարընը տուվարա եափըշթըրմագ կամ պաղլամագ:

Palladium (փալլատիօմ) գ. ար. Պատկեր կամ արձան Պաղղադայ: հաստատութիւն քաղաքի կամ տէրութեան:

Palle (փալ) գ. իգ. Նաւակ ինչ Հնդկաց:

Palliatif, ive (փալլիաթիֆ, իվ) ած. և գ. Պատրուակիչ կամ հարևանցի (դարման). տէմամէն շիֆա վէրմէյէն իլաճը պաթըլ:

Palliation (փալլիասիօն) գ. իգ. Պատրուակումն, պատրուակ, կեղծիք. պէհանէ, տէավիլ, տէավիլ-ի ալիլ, իլլէթ:

Pallier (փալլիէ) բ. ն. Պատրուակել, առագաստել, ծածկել, թաքուցանել: առերես կամ հարևանցի բժշկել. էօրթմէք, սէթր էթմէք. պիր զէման իչին շիֆա վէրմէք, տէմէլտէն էյի էթմէմէք:

Pallium (փալլիօմ) գ. ար. Պալլիում արքեպիսկոպոսաց:

Palmaire (փալմէր) ած. Թզական, թզաչափ:

Palme (փալմ) գ. իգ. Ոստ արմաւենւոյ: բրաբիոն, յաղթանակ. խուրմա աղաճընըն տալը. նուսրէթ, հիւնէր, ֆիրուզահաթ:

Palme (փալմ) գ. ար. Թիզ, թզաչափ. գարըշ:

Palm-de-Christ (փալմ տը քրիսթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Palmé, ée (փալմէ) ած. Թզաձև (ըստ անկաբանից):

Palmer (փալմէ) բ. ն. Տափարակել ըզծայր ասղանց:

Palmette (փալմէթ) գ. իգ. Զարդ 'ի ձև տերևոց արմաւոյ:

Palmier (փալմիէ) գ. ար. Արմաւենի. խուրմա աղաճը, նախլ:

Palmiste (փալմիսթ) գ. ար. Արմաւենի Ամերիկոյ. եէնի տիւնեանըն խուրմա աղաճը:

Palmite (փալմիթ) գ. ար. Մէջք արմաւենւոյ:

Palombe (փալօմպ) գ. իգ. Ազգ ինչ աղաւնւոյ:

Palon (փալօն) գ. ար. Խառնիչ փայտեղէն:

Palonnier (փալօնիէ) գ. ար. Կշիռ կառաց:

Palot (փալօ) գ. ար. Գեղջուկ, շինական (առ 'ի նախատինս). այը տիւրք:

Palourde (փալուրտ) գ. իգ. Խեցեմորթ ինչ ծովու:

Palpable (փալփապլ) ած. Շօշափելի, զգալի. էլ իլէ եօգլանաճագ, տօգունաճագ, եօգլանըր: յայտնի, երեւելի. պէլլի:

Palpablement (փալփապլըման) մակ. Յայտնապէս, յայտ յանդիմանն. աշիքեարէ:

Palper (փալփէ) բ. ն. Շօշափել, զննել ձեռամբ. էլ իլէ եօգլամագ, տօգունմագ, փէյմէք, եափըշմագ, լէմս էթմէք:

Palpitant, ante (փալփիթան, անթ) ած. Որ բաբախէ կամ դողայ, դողդոջուն. իւրէք օյնար, տիտրէյէն, խաֆիֆ, ճանըֆ:

Palpitation (փալփիթասիօն) գ. իգ. Բաբախումն սրտի. իւրէք օյնամասը կամ տիտրէմէսի. խըֆգան ղահմէթի կամ րէնճի:

Palpiter (փալփիթէ) բ. չ. Բաբախել սրտի, տրոփել, դողալ. տիտրէմէք, օյնամագ, փէփէլէմէք, քիւթ քիւթ էթմէք, րէճֆ էթմէք, սէյիրմէք:

Palplanche (փալփլանշ) գ. իգ. Տախտակ 'ի պատսպարութիւն պատնշի կամ ամբարտակի:

Paltoquet (փալթօքէ) գ. ար. Թանձրամիտ, շինական:

Paludier (փալիւտիէ) գ. ար. Որ գործէ յաղեհանս. թուզլատա իշլէյէն:

Palus (փալիւս) գ. ար. Ճահիճ, մօր (ըստ աշխարհագրաց):

Pâmer կամ se Pâmer (փամէ) բ. չ. և յ. Նուաղիլ սրտի, թալկանալ. պայըլմագ, օղունմագ:

Pamoison (փամուազօն) գ. իգ. Նուաղումն սրտի, թալկացումն. պայըլմա, պայղընլըգ, ճան պայըլմասը, դի հալի, ղըլլէան:

Pampe (փանփ) գ. իգ. Տերեւ արմտեաց:

Pamphlet (փանֆլէ) գ. ար. Համառօտ գրուած, տետրակ (է բառ Անգղիացւոց). րիսալէի ղամղ. իւ նիֆագ:

Pampiniforme (փանփինիֆօրմ) ած. Բարունակաձեւ (ըստ անդամազննաց):

Pampre (փանփր) գ. ար. Տերեւալից բարունակ որթոյ, բարունակ. ասմա չուպուղու կամ փալը, դալ, ղալֆագ:

Pampré, ée (փանփրէ) ած. Կախեալ զբարունակէ (ըստ կնքաբանից):

Pan (փան) գ. ար. Երեւելի մասն զգեստուց կամ շինուածոյ. փարչէ, փարչա, հիսսէ, էթէք, ղէյլ էան, տարաֆ:

Panaceau (փանասօ) գ. ար. Ձող, գաւազան, եղէգն:

Panacée (փանասէ) գ. իգ. Դեղ 'ի պէտս ամենայն ցաւոց. տէվայի ամմ:

Panache (փանաշ) գ. ար. Փետրազարդ ցցունք. սօրղուճ, թէլ, փիղլա, պաշ ճըղասը, թէփէ:

Panache-de-mer (փանաշ տը մէր) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Panacher (փանաշէ) բ. չ. Se panacher, բ. յ. Գունակ գունակ զարդարիլ ծաղկանց. ալաճալանմագ, տիւրլիւ տիւրլիւ րէնկլի օլմագ, մուտէլէվվէն օլմագ:

Panade (փանատ) գ. իգ. Հաց եփեալ յարգանակի. էքմէք աշը կամ չօրպասը:

se Panader (փանատէ) բ. յ. Սիգալ, սիգաձեմ ընթանալ, պանծալ, պերճանալ. խօրօզլանմագ, պէպիւրլէնմէք:

Panage (փանաժ) գ. ար. Վարձ կամ տուրք արօտի խոզից յանտառի:

Panais (փանէ) գ. ար. և Pastenade (փասթընատ) գ. իգ. Գազար. փասթինա, ճէզէր կամ չէղէր, ասֆանարիյէթ, եապան հավուճու:

Panard (փանար) ած. Թիւրոտն (երիվար):

Panaris (փանարի) գ. ար. Ուռոյց շարաւալից 'ի ծայրս մատանց. փահնի կամ փահնոս, տօլամա:

Panathénées (փանաթէնէ) գ. իգ. յոգ. Պաշտամունք Աթենասայ:

Pancaliers (փանքալիէ) գ. ար. Կաղամբ Պանկալիոյ:

Pancarpe (փանքարփ) գ. ար. Գազանամարտութիւն, հանդէս գազանամարտութեան առ նախնի Հռովմայեցիս:

Pancarte (փանքարթ) գ. իգ. Գիր կամ թուղթ յայտարարութեան վասն հարկաց և մաքսից. էաֆթա: յոգ. Վաղեմի թուղթք. էսքի քէաղըթլար:

Panchymagogue (փանքիմակօկ) ած. և գ. Մաքրիչ հիւթոց (դեղ):

Pancrace (փանքրաս) գ. ար. Բռնամարտութիւն, ըմբշամարտութիւն:

Pancratiale (փանքրասիալ) գ. ար. Յաղթող յըմբշամարտս:

Pancratiaste (փանքրասիասթ) գ. ար. Յաղթող 'ի հնգեսին ըմբշամարտս:

Pancratie (փանքրասի) գ. իգ. Հնգեակ հանդէսք ըմբշամարտկաց:

Pancratium (փանքրասիօմ), տես Scille.

Pancréas (փանքրէաս) գ. ար. Մին 'ի մասանց ստամոքաց. լէ՛ղլի միտէ:

Pancréatique (փանքրէաթիք) ած. Մասանց ստամոքաց. լէ՛ղլի միտէտէն ըլգան:

Pandaléon (փանտալէօն) գ. ար. Տախտակ ինչ 'ի պէտս ցաւոց լանջաց և թոքաց:

Pandectes (փանտէքթ) գ. իգ. յոգ. Կանոնագիրք Յուստինեանի:

Pandémie (փանտէմի) գ. իգ. Համաճարակ հիւանդութիւն:

Pandémique (փանտէմիք) ած. Համաճարակ (հիւանդութիւն)։

Pandiculation (փանտիքիւլասիօն) գ. իգ. Ճապկատուքն։

Pandore (փանտօր) գ. իգ. Նուագարան ինչ, ջութակ, շաւառ. ըգլըղ։

Pandoure (փանտուր) գ. ար. Զինուոր Հունգարացի։

Panduré (փանտիւրէ) կամ Panduriforme (փանտիւրիֆօրմ) ած. Ջութակաձև (ըստ տնկաբանից)։

Panégyrique (փանէժիրիք) գ. ար. Ներբողեան, գովեստ. մէտհ, մէտիհ։

Panégyriste (փանէժիրիստ) գ. ար. Ներբողաբան, ներբողիչ. մատիհ, վասըֆ, էօյիւճի։

Paner (փանէ) բ. չ. Լնուլ'ի վերայ փշրանս հացի. իւզէրինէ էքմէք ուֆաղը գօմագ։ Pané, ée, լցեալ կամ ծածկեալ փշրանօք հացի։ Eau panée, Ջուր յորում թրջեն զհաց։

Panerée (փանըրէ) գ. իգ. Կողով կամ սակառի լցեալ. սէփէթ տօլուսու։

Paneterie (փանըթրի) գ. իգ. Տեղի բաշխելոյ զհաց յարքունիս։ Հացապետութ արքունի։

Panetier (փանըթիէ) գ. ար. (grand). Հացապետ արքունի։

Panetière (փանըթիէր) գ. իգ. Մախաղ հացի հովուաց. չօփանլարըն էքմէք թօրպասը։

Panicaud (փանիքօ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. գըրաննէթ, քէնկէր։

Panicule (փանիքիւլ) գ. ար. Ի բոյս ինչ։

Panicum (փանիքօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. տըրնաղօփ փարըրը, փոխին։

Panier (փանիէ) գ. ար. Կողով, սակառի, զամբիւղ. սէփէթ, շէմփին սէլէ, գաֆէս։ Շրջանակ զգեստու կանանց։

Panification (փանիֆիքասիօն) գ. իգ. Հացարարութիւն, հացացուցանելն։

Panique (փանիք) ած. Յանկարծահաս կամ սնոտի (երկիւղ). էօրքիւնտիւլիւք, գօրգու, անսըզըն պիր պօշ շէյէ իւրքմէ։

Panne (փանն) գ. իգ. Կերպաս ինչ կամ սուտի թաւամազ. պիր նէվի գումաշ, գատիֆէ ճինսի։ Ճարպ անասնոց. իչ եաղը, եաղլը պաղըրսագ փէրտէսի։ Նուրբ գերանք յարկաց տանն։ Mettre en panne, արգելուլ զընթացս նաւուն. օրսա փուրմագ։

Panneau (փանօ) գ. ար. Տախտակ'ի շրջանակի. չէրչէ, փարչէ թախթասը, թախթա, իչ թախթա, խանէ։ Թակարդ, ծուղակ. թուզագ։ բարձ թամբի երիվարաց։

Panneauter (փանօթէ) բ. չ. Թակարդս լարել։

Pannelle (փանէլ) գ. իգ. Տերև կաղամախի (ըստ կնքաբանից)։

Panner (փանէ) բ. ն. Տալ զձև ճարպոյ։

Panneton (փանըթօն) գ. ար. Մասն ինչ բանալեաց։

Pannicule (փանիքիւլ) գ. իգ. Թաղանթ ճարպոյ։

Pannoir (փանուար) գ. ար. Ուռն գնդաղան։

Panonceau (փանօնսօ) գ. ար. Կնիք ինչ ազնուականութեան տան։

Panoplie (փանօփլի) գ. իգ. Սպառազինութիւն։

Panorama (փանօրամա) գ. ար. Համայն տեսութիւն, պատկեր բովանդակ։

Pansage (փանսաժ) գ. ար. Դարման (անասնոց)։

Panse (փանս) գ. իգ. Փոր, որովայն. գարըն, պագըրն, գուրսագ։

Pansement (փանսըման) գ. ար. Դեղ, դարման վիրաց. թիմար։

Panser (փանսէ) բ. ն. Բժշկել, խնամել, դարմանել. թիմար էթմէք։

Pansu, ue (փանսիւ) ած. և գ. Մեծափոր. պիւյիւք գարընլը, շիշգօ։

Pantaguière (փանթակիէր) գ. իգ. Պարան ինչ 'ի հաստատութիւն կայմի։

Pantalon (փանթալօն) գ. ար. Զգեստ երկայն, պարեգօտ։ վարտիք երկայն. ուզուն տօն, շալվար, չագշըր, չինթիյան։ միմոս, գերասան. մասխարա, մուգալլիտ։

Pantalonade (փանթալօնատ) գ. իգ. Խեղկատակութիւն, միմոսութիւն, կեղծիք. մասխարալըգ։

Pantelant, ante (փանթըլան, անթ) ած. Հևացող (է բառ վաղեմի)։

Panteler (փանթըլէ) բ. չ. Հևալ (է բառ վաղեմի)։

Panter (փանթէ) բ. ն. Արկանել ընդ մամլով (զթերթս թղթոյ)։

Panteur (փանթէօր) գ. ար. Մամուլ ինչ։

Panthée (փանթէ) ած. Համօրէն դից (պատկեր)։

Panthéon (փանթէօն) գ. ար. Տաճար համօրէն դից։ շիրիմ դիւցազանց։

Panthère (փանթէր) գ. իգ. Յովազ. էաղ, փարս, գափլան։

Pantière (փանթիէր) գ. իգ. Վարմ ինչ թռչնոց։

Pantime կամ Pantine (փանթիմ, փանթին) գ. իգ. Կարժ մետաքսի։

Pantin (փանթէն) գ. ար. Խաղալիկ ինչ մանկանց։

Pantographe (փանթօկրաֆ) գ. ար. Համայնագիր (գործի նկարելոյ)։

Pantoiment (փանթուաման) գ. ար. Շնչարգելութիւն թռչնոց։

Pantois (փանթուա) ած. ար. Շնչասպառ, շնչարգել։

Pantomètre (փանթօմէթր) գ. ար. Համայնաչափ (գործի երկրաչափական)։

Pantomime (փանթօմիմ) գ. ար. և ած. Մնջկատակ, միմոս. ֆագաթ իմա իլէ իշարէթ իլէ օյնայան թագլիտճի։ Մնջկատակ միմոսութիւն.

իմա, իշարէթ օյունու. բաձը, փէհլիվան օյունու:

Pantoufle (փանթուֆըլ) գ. իգ. *Մուճակ, հողաթափ.* փապուճ: *պայտ ինչ ձիոց:*

Paon (փան) գ. ար. *Սիրամարգ.* թավուս, թավուս գուշու:

Paonne (փան) գ. իգ. *Էգ սիրամարգ.* տիշի թավուս:

Paonneau (փանօ) գ. ար. *Ձագ սիրամարգի.* թավուս եավրուսու:

Papa (փափա) գ. ար. *Տատայ, հայր (է բառ տղայոց).* պապա:

Papable (փափապըլ) ած. *Զոր մարթ է ընտրել 'ի Պապ:*

Papal, ale (փափալ) ած. *Պապական, քահանայապետական.* րիմ փափայա տայիր՝ մէնսուպ *կամ* մախսուսլըգ:

Papas (փափաս) գ. ար. *Երէց կամ քահանայ (ըստ Արեւելեայց).* փափազ:

Papauté (փափօթէ) գ. իգ. *Պապութիւն, քահանայապետութիւն.* րիմ փափալըգ *կամ* փափալըգը, րիմ փափանըն փայէսի *կամ* րիասէթի:

Pape (փափ) գ. ար. *Պապ, քահանայապետ Հռովմայ.* փափա, րիմ փափասը:

Papegai (փափկէ) գ. ար. *Թռչուն թղթեայ կամ փայտեղէն առ 'ի նշան.* օգ նիշանը օլան մուգավվայտան գուշ սուրէթի:

Papelard (փափըլար) գ. ար. *Կեղծաւոր.* միւրայի:

Papelardise (փափըլարտիզ) գ. իգ. *Կեղծաւորութիւն.* միւրայիլիք:

Papeline (փափլին) գ. իգ. *Կերպաս ինչ մետաքսեայ և ծաղկեայ:*

Papeloné (փափլօնէ) ած. *Թեփաւոր կամ պատենաւոր (ըստ կնքաբանից):*

Paperasse (փափըռաս) գ. իգ. *Թուղթ կամ գրուած անպիտան.* էսքիլէր էսքի քեաղըտ, էլ-րէքի փէրիշան:

Paperasser (փափըռասէ) բ. չ. *Ժամավաճառ լինել 'ի շրջել զթուղթս.* էլրէքի փէրիշան ախտարըփ արամագ: *գրել զանպիտան բանս:*

Paperassier (փափըռասիէ) գ. ար. *Որ սիրէ դարձուցանել զթերթս թղթոց:*

Papeterie (փափըթըռի) գ. իգ. *Գործարան թղթոց, թղթարան.* քեաղըտ խանէ: *վաճառք թղթոց, թղթավաճառութիւն.* քեաղըտճըլըգ:

Papetier (փափըթիէ) գ. ար. *Թղթագործ, թղթավաճառ.* քեաղըտճը:

Papier (փափիէ) գ. ար. *Թուղթ, թերթ թղթոյ, քարտէզ.* քեաղըտ, քեահատ, գըրթաս: *նամակ.* նամէ, խաթթ: *մուրհակ.* թէմէսսիւք: Papier journal, *հաշուագիր, հաշուատումար:* Papier monnoie, *դրամաթուղթ:* Papier, *փոխանագիր:* Papier du Nil, *տերև բուսոյ, զոր 'ի կիր արկանէին նախնիք փոխանակ թըղթոյ:*

Papillère (փափիլլէռ) ած. *Լեղուի (մաշկ):*

Papillonacé, ée (փափիյըօնասէ) ած. *Անկանոն (ըստ տնկաբանից):*

Papille (փափիյլ) գ. իգ. *Բշտիկ կամ կատար լեզուի:*

Papillon (փափիյըօն) գ. ար. *Թիթեռն.* քէլէպէք *կամ* քէբէնէք, փէրվանէ: *Թեթևամիտ, տղայաբարոյ:*

Papillonner (փափիյըօնէ) բ. ն. *Ո՛չ մնալ հաստատուն, աստանդական լինել.* չէքինմէք, տօլանմագ, պօշ կէզմէք:

Papillotage (փափիյըօթաժ) գ. ար. *Շրջշաջումն արտևանանց կամ աչաց:*

Papillote (փափիյըօթ) գ. իգ. *Կտորակ թղթոյ 'ի պատատել զհերս.* սաչ պիւքլէրի սարըլաճագ քիւչիւք քեաղըտ փարչասը, քեաքիւլ պաղլանան քեաղըտ: *շիւղ ոսկւոյ կամ արծաթոյ:*

Papilloter (փափիյըօթէ) բ. ն. և չ. *Պատատել զհերս 'ի թղթի.* սաչ պիւքլէրի քեաղըտ իչինտէ սարմագ: *խաղալ աչաց.* կէօզլէրի փէօնմէք:

Papillots (փափիյըօ) գ. ար. յոգ. *Բիծք 'ի վերայ մորթոյ մարմնոյ յերեսաց տենդի:*

Papion (փափիօն) գ. ար. *Կապիկ մեծ:*

Papisme (փափիզմ) գ. ար. *Կրօնք պապադաւանից.* գաթօլիքլիք:

Papiste (փափիսթ) գ. ար. *Պապադաւան.* գաթօլիք, փափիսթա:

Papules (փափիւլ) գ. իգ. *Խաղաւարտ կարմրագոյն:*

Papyracée (փափիռասէ) ած. *Նրբամաշկ (խեցի կամ բոյս):*

Papyrus (փափիռիւս) գ. ար. *Ի բոյս ինչ Եգիպտոսի առ Նեղոս գետով:*

Pâques (փաք) գ. իգ. *Պասքայ, պասեք, զատիկ.* փասգալիա, գըզըլ եումուրթա, խամուրսուզ պայրամը: Pâques fleuries, *ծաղկազարդ, տօն արմաւենեաց:*

Paquerette (փաքըռէթ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ.* գարմէր մէնէքշէ *կամ* պէնէֆշէ, հէզար փանէ:

Paquet (փաքէ) գ. ար. *Խուրձ, ծրար, պատատ.* փէմէթ, պօղչա, ըրգըն: *Նենգութիւն, չարութիւն:*

Paquet-bot (փաքը պօ) գ. ար. *Նաւ թղթատար.* օլագ, մէքթուպ կէմիսի:

Par (փառ) նխ. *Ընդ, առ.* փան, փէն, իւլէն-փէն: *'ի ձեռն.* իլէ, էլիյլէ: *վասն, յաղագս.* իչին, էօտիւրիւ: Par-ici, *ընդ այս, յայսմ կողմանէ.* պունտան, պուրատան: Par-là, *ընդ այդ ճանապարհ, յայնմ կողմանէ.* օրատան: Par terre, *ընդ ցամաք.* գարատան: Par force, *բռնի, բռնութեամբ, ակամայ.* զօր իլէ: Par plaisanterie, *ընդ կատակս, 'ի շնորհուկս.* լաթիֆէ էյիլինտէն: Par an, *յամին, 'ի տարւոջն, ամի ամի.* եըլտա: Par Dieu, *երդնում յԱստուած կամ 'ի Տէր.* վալլահի, պիլլահի, վալլահ իլ ալիմ: – *վասն սիրոյն Աստուծոյ.* ալլահ իչին: Par hazard, *ըստ դիպաց.* րասթ կէլէ: Par-ci, par-là, *աստ և անդ.* էօտէ պէրի:

Parabole (փառապօլ) գ. իգ. *Առակ, նմա-*

նութիւն . մէսէլ կամ մասալ, դէմէկ: զուգորդ (ըստ երկրաչափից) . հէնտէսէ շէքլի, գա՛տի մէքէաֆի:

Parabolins (փարապօլէն) գ. ար. Դիմադրաւ, շահատակ:

Parabolique (փարապօլիք) ած. Զուգորդական:

Paracentèse (փարասանթէզ) գ. իգ. տես Ponction.

Parachèvement (փարաշէվման) գ. ար. Աւարտումն, կատարումն:

Parachever (փարաշըվէ́) բ. ն. կատարել, աւարտել (է բառ վաղեմի):

Parachronisme (փարաքրօնիզմ) գ. ար. Վրիպակ ժամանակի:

Parachute (փարաշիւթ) գ. ար. Ընկումն 'ի բարձանց առանց վնասու: հովանի մեծ որ տայ անկանիլ անվնաս:

Paraclet (փարաքլէ) գ. ար. Մխիթարիչ, Հոգին սուրբ . ֆէրագլիթ, խաֆիր, րուհ իւլ գուտուս:

Parade (փարատ) գ. իգ. Ցոյց, հանդէս, պարծանք, պերճութիւն . ղուրուր, տանտանէթ, տանտանա, ալայ . կէօստէրիշ . ֆօրֆօրալըգ, տաֆրա: կրթութիւն կամ հանդէս զօրաց . էօքլամա: զգուշութիւն, խոյս . ինհիրաֆ, տէֆ:

Paradigme (փարատիկմ) գ. ար. Յարացոյց, օրինակ (ըստ քերականաց) . էօրնէք, միսալ:

Paradis (փարատի) գ. ար. Դրախտ, դրախտ փափկութեան, Եդեմ: արքայութիւն երկնից, արքայութիւն, երկինք . ճէննէթ, ուճմագ, ֆիրտէվս: բարձրագոյն կողմն թատրոնի:

Paradoxal, ale (փարատօքսալ) ած. Նորասքանչ, նորահնար, անկարծելի, այլանդակ . ագըլա գարիպ:

Paradoxe (փարատօքս) գ. ար. և ած. Բան կամ իմաստ նորահնար և անկարծելի . հա՛րգը ատէթ, պիտաաթ:

Parafe կամ Paraphe (փարաֆ) գ. ար. Գիծ, նշան, պատուած գծից . տուղրա, տուրա, նիշան, իմզա էէրինտէ էազըլան նիշան:

Parafer կամ Parapher (փարաֆէ́) բ. ն. Գիծ կամ նշան դնել, գծել. նշանակել . իմզա էէրինտէ նիշան էազմագ կամ գօմագ:

Paraflammes (փարաֆլամ) գ. ար. յոգ. Գործի պատսպարիչ յերեսաց բոցոյ կամ հրկիզութեան:

Parage (փարաժ) գ. ար. Ազնուականութիւն, աւագութիւն . սօյ, նէսէպ: Une personne de haut parage, ազնուազարմ . քիպար զատէ, նէսէպ սահիպի: Parage, միջոց յանթացս նաւու . նահիյէ, էագա: նախկին մշակութիւն այգւոյ:

Paragoge (փարակօժ) գ. իգ. փոփոխութիւն նշանակութեան բառի՝ յաւելուլ անդ վանկնիկ ինչ յաւարտ նորին . յաւելուած, յարակցութիւն:

Paragogique (փարակօժիք) ած. Յաւելեալ, յարակից:

Paragraphe (փարակրաֆ) գ. ար. Հատուած կամ մասն ճառի: նշան հատուածոյ ճառի . պիր էազընըն էա պիր քէլամըն հիսսէսի, պիր քիտապըն իպարէտի:

Paraguante (փարակուանթ) գ. իգ. Ձեռաձիր, պարգև (է բառ Սպանիացւոց) . պախշիշ:

Paraison (փարէզօն) գ. իգ. Ձև ապակւոյ տուեալ փչմամբ:

Paraisonnier (փարէզօնիէ́) գ. ար. Որ փչէ զապակիս:

Paralie (փարալի) գ. իգ. Տապ կամ կարմրութիւն ընտերաց:

Paralipomènes (փարալիփօմէն) գ. ար. յոգ. Մնացորդք, գիրք մնացորդաց:

Paralipse (փարալիփս) գ. իգ. Զանցառութիւն կամ թողումն (ըստ ճարտասանից):

Parallactique (փարալլաքթիք) ած. Տեղաղանութեան (անկիւն):

Parallaxe (փարալլաքս) գ. իգ. Տեղաղանութիւն (ըստ աստեղաբաշխից):

Parallèle (փարալլէլ) ած. և գ. Զուգահեռական . արալը պիր, մուվազի, պէրապէր, մուտէվազի: զուգահեռական գիծ . խա՛տտը մուտէվազի: բաղդատութիւն, հաւասարութիւն . տէնզիհ, տատպիգ, մուգապէլէ: զուգահեռական շրջանակ հասարակածի . խա՛տտը իստիվայէ մուտէվազի օլան տայրէ:

Parallélipipède (փարալլէլիփիփէտ) գ. ար. Զուգահեռոտն (ըստ երկրաչափից) . մուտէվազի էսսուտուհ, մուքաապ:

Parallélisme (փարալլէլիզմ) գ. ար. Զուգահեռականութիւն . տավազի, իստիվա:

Parallélogramme (փարալլէլօկրամ) գ. ար. Զուգահեռագիծ (ձև) . մուտէվազի իւլ ազլա:

Parallélographe (փարալլէլօկրաֆ) գ. ար. Գործի ինչ քանդակողաց 'ի ձգել զզուգահեռական գիծս:

Paralogisme (փարալօժիզմ) գ. ար. Սուտ կամ թիւր տրամաբանութիւն, իմաստակութիւն . ղէփ կամ էալան գըյաս, գըյա՛սը քէազիպ:

Paralyser (փարալիզէ́) բ. ն. Անդամալոյծ կացուցանել: անպիտան առնել . քէօտրիւմ էտմէք . տաճիզ պատտալ կամ մուատտալ էտմէք:

Paralysie (փարալիզի) գ. իգ. Անդամալուծութիւն . քէօտրիւմլիւք, սագաթլըգ, ֆէլճ:

Paralytique (փարալիթիք) ած. և գ. Անդամալոյծ, հաշմ . քէօտրիւմ, սագաթ, մէֆլուճ:

Paramètre (փարամէթր) գ. ար. Զուգաչափ (գիծ):

Parangon (փարանկօն) գ. ար. և ած. Օրինակ, գաղափար: բաղդատութիւն, կշռութիւն, հաւասարութի: ազգ ինչ գրոց տպագրութեան: Diamant parangon, ընտիր կամ փոքր ադամանդ:

Parangonner (փարանկօնէ́) բ. ն. Բաղդատել, համեմատել:

Paranomasie (փարանօմազի) գ. իգ. Յարանուն, յարանունութիւն (ըստ ճարտասանից):

Parant, ante (բառան, անթ) ած. Յօրինիչ, զարդարող, որ զարդարէ. տօնաթըճը:

Paranymphe (բառանէնֆ) գ. ար. Ճառ շնորհաւորութեան վարդապետաց եւ բժշկաց: մանկունք հարսանեաց. սաղտըճ:

Paranympher (բառանէնֆէ՛) բ. ն. Յօրինել ճառս շնորհաւորութեան:

Parapegme (բառաբէկմը) գ. ար. Տախտակ գրեալ 'ի ծանօթութիւն հասարակաց:

Parapet (բառաբէ) գ. ար. Պսակ (կամրջաց, եւ այլն). թաշտան թաղիա փարմագլըղը, թաշ փարմագլըղը:

Paraphernaux (բառաֆէռնօ) ած. Biens paraphernaux, Պռոյգ, ինչք կնոջ արտաքոյ օժտից:

Paraphimosis (բառաֆիմօզիս) գ. ար. Ախտ ինչ անթլփատութեան:

Paraphrase (բառաֆռազ) գ. իգ. Մեկնաբանութիւն. շարհ կամ շէրհ, թէֆսիր: Թիւր մեկնութիւն:

Paraphraser (բառաֆռազէ՛) բ. ն. Մեկնաբանել. շարհ կամ թէֆսիր էթմէք: Ճոխաբանել, յաւելուլ 'ի բանս:

Paraphraseur (բառաֆռազէօռ) գ. ար. տես Paraphraste.

Paraphraste (բառաֆռասթ) գ. ար. Մեկնաբան: Թարգման:

Paraphlégie (բառաֆլէժի) գ. իգ. Անդամալուծութիւն համօրէն մասանց մարմնոյ:

Paraplésie (բառաբլէզի) գ. իգ. Անդամալուծութիւն մասանց մարմնոյ՝ բաց 'ի գլխոյն:

Parapluie (բառաբլիւի) գ. ար. Հովանոց կամ հովանի յերեւաց անձրեւոյ. կէօլկէլիք, սայվան, շայէվան, էլ չատըրը:

Parasange (բառասանժ) գ. իգ. Փարսախ (ըստ Պարսից). ֆէրսէնկ, ֆէրսախ:

Parascénium (բառասէնիօմ) գ. ար. Յետին կողմն թատրոնի նախնեաց:

Parasélène (բառասէլէն) գ. իգ. Լուսնանմանութիւն:

Parasite (բառազիթ) գ. ար. Պատառաբոյծ, հացկատակ, անկոչ բազմական. մուֆթ խօր, փար գանլը, գիւֆթէ խօր, գէասէլիս, թուֆէյլ, ըմոտ օտուրըճը, հազըր գօնաճը: Plante parasite, ծառ աճեցեալ 'ի վերայ այլոյ ծառոյ:

Parasol (բառասօլ) գ. ար. Հովանոց կամ հովանի յերեւաց արեւու. շէմսիյէ:

Paratitles (բառաթիթլ) գ. ար. յոգ. Համառօտ բացատրութիւն խորագրաց:

Paratonnerre (բառաթօնէռ) գ. ար. Պատսպարան յերեւաց որոտմանց կամ շանթից:

Paravent (բառավան) գ. ար. Պատսպարան յերեւաց հողմոյ, վարագոյր գլան, հողմարգել. ըիւզկեարտան սագլայան բէրտէ, բէրտէ:

Parbleu (բառպլէօ) մակ. Յիրաւի, Ճշմարտիւ:

Parc (բառք) գ. ար. Փակարան անասնոց կամ երէոց, մակաղատեղ. աղըլ, աղըր, ախըր, ախըրգ, մանտըրա: պարտէզ կամ բուրաստան շրջափակեալ որմով. փառվար եախօտ չայըր իլէ գափլանմըշ պօսթան: աւազան (սատրէից). ըտրիփի հավլուսու: շտեմարան զինուց եւ պաշարուց 'ի բանակի. թօփխանէ, ճէպէխանէ:

Parcage (բառքաժ) գ. ար. Մակաղումն խաշանց. մանտըրատա գօյունլարըն եաթմասը:

Parceau (բառսօ) գ. ար. տես Pantime.

Parcelle (բառսէլ) գ. իգ. Մասն, բաժին, մասնիկ. փարչաճըգ, ճիւզի, զէրրէ գատար:

Parce que (բառսըքը) շաղկ. Զի, քանզի, որովհետեւ, փոխանակ զի. զիրա քի, զիրա, չիւնքի: Parce qu'il est venu, եւ զի եկն. կէլտիյի իճիւնտէն կամ սէպէպտէն:

Parchemin (բառշըմէն) գ. ար. Մագաղաթ. տէրիլէ րըգգ կամ րագգ, կիւտէրի:

Parcheminerie (բառշըմինըռի) գ. իգ. Տեղի յօրինելոյ զմագաղաթս. խարտալըգ, տէրիլէ իշլէյէճէք եէր: արուեստ յօրինելոյ զմագաղաթս. տէրիլէճիլիք:

Parcheminier (բառշըմինիէ) գ. ար. Որ յօրինէ կամ կազմէ զմագաղաթս. տէրիլէճի:

Parcimonie (բառսիմօնի) գ. իգ. Ճշգութիւն, խնայումն, ուշատութիւն. իմսագ, խասիսլիք:

Parcourir (բառքուռիռ) բ. ն. Ասդ եւ անդ ընթանալ, շրջիլ, յածիլ. տօլաշմագ, սէյիր էթմէք, կէզիփ կէօրմէք, տամաշա էթմէք: յածեցուցանել զաչս, յակն արկանել. կէօզտէն կէչիրմէք, տէտէգգիգ էթմէք:

Pardon (բառտօն) գ. ար. Թողութիւն, ներումն, շնորհք. աֆֆ, մաղֆիրէթ, պաղըշլամա: ողջոյն հրեշտակային 'ի ձայն զանգակի: յոգ. Ներողութիւն (հոգւոր):

Pardonnable (բառտօնապլ) ած. Ներելի, անմեղադրելի. աֆֆ օլունաճագ, աֆֆ օլունուր:

Pardonner (բառտօնէ՛) բ. ն. Ներել, շնորհել, թողուլ զյանցանս: անմեղադիր առնել: խնայել, գթալ. աֆֆ էթմէք, պաղըշլամագ, եարլըղամագ, մաղֆիրէթ կամ ղաֆըր էթմէք. աճըմագ:

Paréage կամ Pariage (բառէաժ, բառիաժ) գ. ար. Հաւասարութիւն իրաւանց:

Paréatis (բառէաթիս) գ. ար. Հրաման կատարման վճռոյն այլուր (է բառ Լատին, երեւսջիք):

Pareau (բառօ) գ. ար. Նաւակ ինչ Հնդկաց: յոգ. Քարինք եդեալ 'ի յատակս ուռկանի ձկնորսաց:

Parégorique (բառէկօռիք) ած. Մեղմիչ կամ դիւրիչ ցաւոց (դեղ):

Pareil, eille (բառէյլ) ած. Հաւասար, նման, զոյգ, հանգէտ, նմանօրինակ. պէնզէր, պէրապէր, մուաֆիգ, կիպի, պիր, պօյ, էշտան. աքրան, նազիր:

Pareillement (բառէյլըման) մակ. Նոյնպէս, նոյնօրինակ, նմանապէս, նաեւ, եւ, դարձեալ. պէօյլէ, էյնէ պէօյլէ, գէզալիք, հէմ:

Pareira brava (փարէրա պրավա) գ. իգ. *Որթ վայրի (բոյս ինչ Ամերիկոյ)*։

Parélie (փարէլի) գ. ար. *Արեւանմանութիւն*. ալէրալէ՛ն աֆիթապ, մահ։

Parelle (փարէլ) գ. ար. *Ի բոյս ինչ*։

Parement (փարըման) գ. ար. *Պաճուճանք, զարդք*. զինէթ։ Parement d'habit, *ծոպք և սոորաս զգեստուց*. էէն ուճու կամ էդէկի։ Parement d'hôtel, *ապարօշ սուրբ սեղանոյն*։ Parement, *ստուար գաւազանք որցակի*։ *արտաքին երես քարանց շինուածոց*։

Parenchymateux, euse (փարանշիմատէօ, զէօ) ած. *Ընդերուտ*։

Parenchyme (փարանշիմ) գ. ար. *Գոյացութն սեպհական ընդերաց*։ *միս ընդերուտ*։

Parénèse (փարէնէզ) գ. իգ. *Յորդորակ, ճառ խրատական*։

Parénétique (փարէնէտիք) ած. *Խրատական*։

Parent, ente (փարան, անդ) գ. ար. և իգ. *Ազգական, արենակից, մերձաւոր, խնամի*. խըսըմ. գարիպ։ Les parens, *ծնողք, հայր և մայր*. անա պապա, անա ատա, վալիտէյն։ Les parens, *ազգականք, մերձաւորք*. խըսըմլար, ագրապա։ *ընտանիք*. էհլ, էհլի իյալ։

Parenté (փարանդէ) գ. իգ. *Ազգականութիւն, արենակցութիւն, խնամութիւն*։ *ազգականք, մերձաւորք, ազգատոհմ, սերունդ*. խըսըմլըգ. ագրապալըգ. գարիպլիք, գարապէթ, դէալլուգ։

Parenthèse (փարանթէզ) գ. իգ. *Փակագիծ, միջանկեալ բան*։ *նշան փակագծի*։

Parer (փարէ) բ. ն. *Զարդարել, պաճուճել, զգեստաւորել. յօրինել, պատրաստել*. պէզէմէք, զինէթլէմէք, զինէթ վէրմէք, դէզէյին էդմէք։ *զգուշանալ, պաշտպանել անձին, նհանջել զհարուածն*. վուրուշու տէֆ էդմէք, սագընմագ, գէնդինի գօրումագ, սագլանմագ։ *համդերձել զխաղալին*. աէֆլէմէք, փէշէ կամ փէշաղաթ էդմէք։ Se parer, բ. չ. *Պճնիլ, զարդարիլ*. զինէթլէնմէք, զէրաֆէթ իլէ կէյինմէք։ *զգուշանալ, խոյս տալ*. սագընմագ, սագլանմագ։ *պարծիլ, ցուցանել զանձն*։

Parère (փարէր) գ. ար. *Կարծիք կամ միտք վաճառականաց*։

Paresse (փարէս) գ. իգ. *Ծուլութիւն, հեղգութիւն, անհոգութիւն, զանցառութիւն*. տէմպէլլիք, քէհիլլիք, դէքէսիւլ։

Paresseux, euse (փարէսէօ, էօզ) ած. և գ. *Ծոյլ, հեղգ, վատ, գործատեաց*. տէմպէլ, քէհիլ, իւշէնկէն, տօրլագ։

Pareur (փարէօր) գ. ար. *Յօրինող, կազմող*։ *արգելիչ*։

Parfaire (փարֆէր) բ. ն. *Կատարել, աւարտել, լնուլ*. թէմամ կամ իթմամ էդմէք, պիթիրմէք, պաշարմագ։

Parfait, aite (փարֆէ, էդ) ած. *Կատարեալ, անթերի, անպակաս, աւարտեալ, լրացեալ*. թէմամ, միւքէմմէլ, դէմամ, պիթիրիլմիշ։ Parfait, *կատարեալ (ժամանակ բայի)*. մազի, ֆիլի մազի։

Parfaitement (փարֆէդման) մակ). *Կատարելապէս, անթերի, անպակաս, քաջ*. թէմամի միւքէմմէլ, թէմամիլէ, պիլքէմալ. թէմամին. դէմամ կամ դամամ, էյիւճէ, էյիւճէճէ։

Parfilage (փարֆիլաժ) գ. ար. *Զատանելն զոսկին 'ի մետաքսէ*։

Parfiler (փարֆիլէ) բ. ն. *Զատանել զոսկին 'ի մետաքսէ*. պիր գումաշդա ալթընը իփէքէն այըրմագ։

Parfois (փարֆուա) մակ. *տես* Quelquefois.

Parfondre (փարֆօնտր) բ. ն. *Ծեփել կամ պատել ներկով*։

Parfournir (փարֆուռնիր) բ. ն. *Համդերձել, կազմել, կատարել, աւարտել*։

Parfum (փարֆէօն) գ. ար. *Հոտ անոյշ, բուրմունք անուշից*։ *անուշունք, ծխանելիք*. կիւզէլ գօգու, րայիհա, դայիպէ. ըդըր, պուխուր, դիւդիւն։

Parfumer (փարֆիւմէ) բ. ն. *Ծխել ծխանելիս, բուրել զհոտ անոյշ*. էյի կամ կիւզէլ գօգմագ։ *առնել անուշահոտ*. դիւդիւլէմէք, պուխուրլամագ։

Parfumeur, euse (փարֆիւմէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. *Որ յօրինէ կամ վաճառէ զանուշահոտ ծխանելիս*. պուխուրճու, ագդար։

Parfumoir (փարֆիւմուար) գ. ար. *Բուրուառ ծխանելեաց*։

Pari (փարի) գ. ար. *Գրաւ*. պահս կամ պէս։

Pariade (փարիատ) գ. իգ. *Ժամանակ զուգաւորութեան, կամ զուգաւորութիւն կաքաւուց*։

Parier (փարիէ) բ. ն. *Դնել գրաւ ընդ ումեք*. պահս կամ պէս դուդմագ։

Pariétaire (փարիէտէր) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ*. էաֆըրդան։

Pariétal, ale (փարիէտալ) ած. *Կցեալ ընդ ներքին կողմն պատոյն*։

Pariétaux (փարիէտօ) գ. ար. յոգ. *Ոսկաւառակի գլխոյն (կրկին ոսկերք)*։

Parieur (փարիէօր) գ. ար. *Որ դնէ գրաւ ընդ ումեք*. պահս դուդուճու։

Parisienne (փարիզիէն) գ. իգ. *Ազգ ինչ գրոց տպագրութեան*։

Parisis (փարիզիս) ած. *Դրամ հատեալ 'ի Պարիս քաղաքի*։

Parité (փարիտէ) գ. իգ. *Զուգութիւն, հաւասարութիւն, համգիտութիւն*. պէրապէրլիք, դէնկլիք. միւշապէհէթ։

Parjure (փարժիւր) գ. ար. *Սուտ երդումն, ստերդմնութիւն*. խիլաֆ էէրէ անդ, եալան եէմին։

Parjure (փարժիւր) ած. և գ. *Ստերդումն, երդմնազանց*. անդ պօզուճու, եալան եէմին էդէն։

se Parjurer (փարժիւրէ) բ. չ. *Երդմնազանց լինել կամ գտանիլ*։ *սուտ երդնուլ*. խիլաֆ էէրէ անդ իչմէք, եալան եէմին էդմէք։

Parlage (բառլաժ) գ. ար. *Սնոտի բանք, աղճատանք* :

Parlant, ante (բառլան, անթ) ած. *Որ խօսի*. սէօյլէյէն, մութէքէլլիմ : *կենդանի (նկար)*: *երևելի կամ գլխաւոր (մասն կնքոյ ազնուական տան)*:

Parlement (բառլըման) գ. ար. *Ժողով մեծամեծաց տէրութեան* : *գերագոյն ատեան*. գուլալըն դիվանը ճէմիյէթի կամ մէճլիսը : *Ժողով մեծամեծաց և պատգամաւորաց յայլևայլ քաղաքաց Անգղիոյ* :

Parlementaire (բառլըմանթէռ) գ. ար. *Համախոհ ընդ ծերակուտի կամ ընդ ժողովոյ աւագանւոյն* : *պատգամաւոր առ թշնամին (նաւ)*. մուգավէլէյի տաշըյըփ սէօյլէյէն :

Parlementer (բառլըմանթէ) չ. ն. *Բանագնաց լինել վասն հաշտութեան կամ անձնատուր լինելոյ, խօսել 'ի հաշտութիւն*. սուլհ եախօտ վէրա իլին սէօյլէշմէք :

Parler (բառլէ) չ. ն. և ն. *խօսել, բարբառել, ասել*. սէօյլէմէք, տէմէք կամ տիմէք, լագըրտը կամ քէլամ էթմէք : Parler françois, *խօսել գաղղիարէն*. ֆրանսըզճա սէօյլէմէք : Parler à quelqu'un, *խօսել ընդ ումեք*, պիր քիմսէյէ սէօյլէմէք, խիթապ էթմէք : Parler en face, *խօսել դէմ յանդիման*. եիւզ պէ եիւզ սէօյլէմէք : Bien parler de quelqu'un, *բարիս խօսել զումեքէ*. պիրինի պիլխայըր էթմէք :

Parler (բառլէ) գ. ար. *Լեզու, բարբառ, խօսք*. սէօզ, քէլամ, նութգ :

Parlerie (բառլըռի) գ. իգ. *Շատախօսութիւն, աղճատանք*. լաֆ :

Parleur, euse (բառլէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. *Շատախօս, շաղակրատ, բազմաբան*. չօք սէօյլէյիճի, եանշագ, լաֆազան :

Parloir (բառլուառ) գ. ար. *խօսարան ('ի մենաստանի կուսանաց)*. մանասթըրլարտա գըզլէրի էպէն քիմէսնէլէրին օտասը կամ եէրի :

Parmesan (բառմըզան) գ. ար. *Ազգ ինչ պանրոյ (յերկրէն Փարմայի)*. բարմալը բէյնիր, բարմա բէյնիրի :

Parmi (բառմի) նխ. *'ի մէջ, 'ի, ընդ, առ, 'ի թիւս*. արասընտա, օրտասընտա, պէյն, իչրէ : Parmi nous, *'ի մէջ մեր, 'ի մեզ, առ մեզ*. արամըզտա, պէյնիմիզտէ, մապէյնիմիզտէ :

Parnasse (բառնաս) գ. ար. *Պառնասոս կամ Պառնաս (լեառն 'ի Յունաստան՝ նուիրեալ Մուսայից)* : *բանաստեղծութիւն, քերդողութիւն* :

Parnassin (բառնասէն) գ. ար. *Վերակացու ժողովարանի Հրէից* :

Parodie (բառօտի) գ. իգ. *Քերդած հաւաքեալ յայլոց փոփոխմամբ իմաստից*. հէզլ իլէ քէլամը թագլիտի կամ տէգալլիւպի :

Parodier (բառօտիէ) չ. ն. *Հաւաքել քերդածս յայլոց փոփոխմամբ իմաստից*. հէզլ իլէ պիր քէլամը եախօտ պիր տանիքի թագլիտ էթմէք, պիր նէսնէնին մանասընը տէղիշտիր կամ տէգալլիւպ էթմէք :

Parodiste (բառօտիսթ) գ. ար. *Որ հաւաքէ քերդածս յայլոց փոփոխմամբ իմաստից* :

Paroi (բառուա) գ. իգ. *Որմ*. տիվար կամ տուվար : *մակերևոյթ կողմնական, կողմն*. ճանիպ, ճէվանիպ : *ներքին կողմն*. իչ տարաֆը կամ եանը :

Paroir (բառուառ) գ. ար. *Անուն այլևայլ գործեաց* :

Paroire (բառուառ) գ. իգ. *Գործի ինչ քանդակողաց* :

Paroisse (բառուաս) գ. իգ. *Ժողովրդապետութիւն* : *եկեղեցի ժողովրդապետական* : *թեմականք, ժողովուրդ թեմի*. քիլիսէ տէվապիի, պիր քիլիսէյէ տաիր օլան մահալլէ :

Paroissial, ale (բառուասիալ) ած. *Ժողովրդապետական, թեմական*. քիլիսէ տէվապինտէն :

Paroissien, enne (բառուասիէն) գ. ար. և իգ. *Բնակիչ կամ ժողովուրդ թեմի, թեմական*. քիլիսէ հիւքիւմէթինէ տաիր օլան քիմէսնէ :

Paroître (բառէթր) չ. ն. *Երևիլ, յայտնի լինել, գալ յերևան, տեսանիլ*. կէօրինմէք, կէօզիւքմէք, չըգմագ : *պատահել, հանդիպել, դէպ լինել*. զուհուր էթմէք, զուհուրէ կէլմէք, զահիր օլմագ, սուտուր պուլմագ : *փայլել, երևելի կամ նշանաւոր լինել* : *թուիլ, երևիլ*. կէօրինմէք :

Parole (բառօլ) գ. իգ. *Բան, խօսք, զրոյց, ասացուած, պատգամ* : *հնչիւն ձայնի, ձայն, բարբառ* : *խոստումն*. նութգ, քէլամ, սէօզ, քէլիմէ, լաֆզ, լագըրտը. լագըրտը, սէօյլէյիշ. սէտա, ավազ, սէս. գայդէ, սէօզ, իգրար : Paroles, *երգիծանք*. աճը սէօզլէր, տատ : *սնոտի բանք*. պօշ լագըրտը, քէլիմէի պի նէտիճէ :

Paroli (բառօլի) գ. ար. *Կրկին ('ի խաղու)* :

Paronomase (բառօնօմազ) գ. իգ. *Յարանուն (ըստ ճարտասանից)* :

Paronomasie (բառօնօմազի) գ. իգ. *Նմանութիւն անուան կամ բառի, յարանունութիւն* :

Parotide (բառօթիտ) գ. իգ. *Մասն 'ի ներքոյ ականջաց* : *խոյլք պատեալ զմանուականջաց*. գուլագ արդընտա չըգան պէզի, պէզտէլէ իւզի :

Paroxisme (բառօքսիսմ) գ. ար. *Դարձ կամ շրջան հիւանդութեան*. նէօպէթ տէօվրանը, պիր մարազըն շիտտէթի :

Parpaing (բառբէն) գ. ար. *Քար 'ի հաստատութիւն որմոյ* :

Parques (բառք) գ. իգ. յոգ. *Պարկեան (քորք հրամանատար 'ի վերայ կենաց մարդկան՝ ըստ առասպելաց)* : *օրհաս, մահ*. մէնիյէթ, էճէլ :

Parquer (բառքէ) ն. *փակել, պարփակել, դնել 'ի փակարանի, տաւարել*. պիր եէրէ թըգ էթմէք, աղըլա գօյմագ :

Parquet (փառքէ) գ. ար. Բեմ, ատեան, նստարան: տախտակամած շինուած. գատիլէրին մահալլը ճէմիյէթլէրի. թախթա տէօշէմէսի:

Parquetage (փառքըթաժ) գ. ար. Տախտակամած շինուած. թախթա տէօշէմէ իշի:

Parqueter (փառքըթէ) բ. ն. Տախտակամած յօրինել կամ կանգնել. թախթա իլէ տէօշէմէք, թախթա տէօշէմէք:

Parrain (փառէն) գ. ար. Կնքահայր. սաղտըճ, վաֆթիզ պապասը, տէտէ:

Parricide (փառիսիտ) գ. ար. Հայրասպան, մայրասպան, եղբայրասպան, և այլն. անա՛ պապա կամ գարտաշ էօլտիւրէն, գաթիլի փէտէր: հայրասպանութիւն, մայրասպանութիւն, և այլն. անա՛ պապա կամ գարտաշ էօլտիւրմէ, գա՛թիլի փէտէր, գա՛թիլի փէտէր թէօհմէթի:

Parsemer (փառսըմէ) բ. ն. Սփռել, ցրուել, ցանել. սաչմագ, տէօքմէք, նիսար էթմէք, օ-րայա պուրայա սէրփմէք:

Part (փառ) գ. ար. Ծնունդ, զաւակ (ըստ իրաւագիտաց):

Part (փառ) գ. իգ. Մասն, բաժին. փայ, հիսսէ, տագսիմ, փարէ, փարչա: բաժին, վիճակ. իշթիրագ, պէհրէ, հիսսէտարլըգ: կողմն, տեղի, սահման, երկիր. տարաֆ, եան, եէր, մահալլ, մէքեան: Prendre part, ունել մասն կամ բաժին. պէհրէ ալմագ, հիսսէտար կամ հիսսէքեար օլմագ: Faire part, հաղորդել. իշթիրագ էթմէք: La plupart, առաւելագոյն մասն, բազմութիւն. էքսէրի, չօղու: De ma part, յինէն, 'ի կողմանէ իմմէ. տարաֆըմտան: En bonne part, քաջ, քաջիկ, բարիոք. էյիճէ: Nulle part, ոչ ուրեք. հիչ պիր եէրտէ: De part et d'autre, յերկոցունց կողմանց, յայսմ և յայնկէ. իքի տարաֆտան կամ տարաֆէյնտան: A part, ուրոյն, մեկուսի, առանձինն. պաշգա, պաշգաճա, պէլխալվէթ, խասսաթէն:

Partage (փառթաժ) գ. ար. Բաժանումն, բաշխումն: մասն, բաժին, վիճակ. պէօլմէ, թէվզի, տագսիմ. հիսսէ, նասիպ, գըսմէթ:

Partager (փառթաժէ) բ. ն. Բաժանել, բաշխել, տալ մասն. փայ էթմէք, իւլէշթիրմէք, պէօլմէք, թէվզի կամ տագսիմ էթմէք, պախշ էթմէք: անջատել, որոշել. օրթատան պէօլմէք, իքի փարէ էթմէք: ունել մասն, հաղորդ լինել. պէհրէ ալմագ, հիսսէտար օլմագ:

Partance (փառթանս) գ. իգ. Մեկնելն նաւու 'ի ցամաքէ: Նշան մեկնելոյ. կիտիշ, կէօչ, եօլճուլուգ:

Partant (փառթան) մակ. Յայս սակս, վասն որոյ, նմին իրի. օնտան կամ պունտան էօթիւրիւ, պու էճիլտէն, օնուն իչին, իմտի, մին էճլի զալիքէ:

Parté (փառթէ) գ. ար. À parté, Առանձին բանք դերասանին 'ի թատրոնի՝ իբր անլուր յայլոց:

Parterre (փառթէռ) գ. ար. Ածու պարտիզաց, պարտէզ, ծաղկոց. չիչէքլիք: յատակ կամ հրապարակ թատրոնի: ունկնդիրք 'ի հրապարակի թատրոնին:

Parthénon (փառթէնօն) գ. ար. Տաճար Աթենասայ:

Parti (փառթի) գ. ար. Միաբանութիւն բազմաց, հերձուած, ապստամբութիւն. պիրլիք էտէն ֆըրգա, հըզպ, ռապէթ: կողմն, կուսակցութիւն. տարաֆ, ֆիթնէ, պիրլիք: խորհուրդ, որոշումն մտաց. նիյէթ, գաստ: պայման, համգամանք, վիճակ. հալ, նասիպ, գըսմէթ: օգուտ, շահ. ֆայտէ: խումբ զօրաց. մէմուրիյէթ իլէ կիտէն ասքէր պէօլիւյիւ: հնարք, ելք. չարէ, եօլ:

Partial, ale (փառսիալ) ած. Կուսակից, համախոհ. տարաֆտար, ճանիպտար, միւթէասսըպ: մասնական:

Partialement (փառսիալման) մակ. Կուսակցութեամբ, կողմնասիրութեամբ. տէասսուպ իլէ, ղարազ իլէ:

se Partialiser (փառսիալիզէ) բ. յ. Միտել զհետ, կուսակից լինել. տարաֆ օլմագ կամ տուտմագ:

Partialité (փառսիալիթէ) գ. իգ. Կուսակցութիւն, համախոհութիւն, կողմնասիրութիւն. տարաֆտարլըգ, ճանիպտարլըգ, տէասսուպ, տարաֆտարլըգ:

Partichoir (փառթիշուառ) գ. ար. Գործի ինչ:

Participant, ante (փառթիսիփան, անթ) ած. Բաժանորդ, հաղորդ, հաղորդակից, մասնակից. հիսսէտար, հիսսէքեար կամ հիսսէքիր, նասիպտար:

Participation (փառթիսիփասիօն) գ. իգ. Բաժանորդութիւն, հաղորդութիւն. հիսսէտարլըգ, օրթագլըգ, իշթիրագ, պէհրէ:

Participe (փառթիսիփ) գ. ար. Ընդունելութիւն (ըստ քերականաց). իսմ ֆայիլ իսմ մէֆուլ: բաժանորդ, ընկեր:

Participer (փառթիսիփէ) բ. չ. Բաժանորդ կամ հաղորդ լինել, ունել մասն. պէհրէ ալմագ, հիսսէտար կամ օրթագ օլմագ. իլհագ օլմագ, թէալլուգ օլմագ, իշթիրագ էթմէք:

Particulariser (փառթիքիւլարիզէ) բ. ն. Պատմել կամ նշանակել մի ըստ միոջէ, ուրոյն նշանակել. վէճհի միւֆասսալ իւզրէ պէյան էթմէք:

Particularité (փառթիքիւլարիթէ) գ. իգ. Մասնաւորութիւն, մասնաւոր պարագայք իրին. խուսուս, խուսուսիյէթ:

Particule (փառթիքիւլ) գ. իգ. Մասն փոքր, նշխար: մասնիկ. փարչաճըգ. հարֆ:

Particulier, ière (փառթիքիւլիէ, էռ) ած. Մասնական, առանձին, սեպհական. մախսուս, խաս: արտաքոյ կարգի, տարօրինակ: սովորական ոք. պիր ատամ, պիր քիշի, մաղմուր քիշի: En particulier, առանձինն, մեկուսի, ուրոյն. պէլխալվէթ, տէնհա, այրը, պաշգա:

Particulièrement (փառթիքիւլիէռման) մակ.

Մանաւանդ, յաւէտ. զիյատէսի իլէ: *մասնաւորապէս, մի ըստ միոջէ, որոշակի, մանրամասն.* խուսուսէն, տաֆսիլէն, տաֆսիլի իւզրէ:

Partie (ֆառթի) գ. իգ. *Մասն, բաժին.* փարէ, փարչա, հիսսէ, ճիւզ, գըսըմ, պէհրէ: *կողմն, կոյս.* եան, տարաֆ: *կուսակցութիւն, միաբանութիւն.* պիրլիք, իթթիֆագ: *հաշիւ, գումար, թիւ.* հիսապ: *ոսոխ, հակառակորդ.* խըսըմ, տիւշմէն, գարշը փարթի, մուտէիատըմ: Parties, *մասունք.* ուզվ, խըսալ: *դաշնադիրք.* տէհախոսթ էփէնլէր: Parties génitales, *ծննդական անդամք.* ալէթ ճէրի կամ ճէրլէրի:

Partiel, elle (ֆառսիէլ) ած. *Մասնական.* ճիւզի կամ ճիւզվի:

Partir (ֆառտիռ) գ. ար. *Բաժանումն կամ մեկնիլն* (*ըստ ձիավարժից*):

Partir (ֆառտիռ) բ. ն. *Բաժանել, անջատել, զատանել* (*է բառ վաղեմի*):

Partir (ֆառտիռ) բ. չ. Je pars, tu pars, il part; nous partons. Je partois. Je partis. Pars, partez, *և այլն. Մեկնիլ, 'ի բաց գնալ: յարձակիլ, ընթանալ, չուել, փախչել, թռչիլ.* կիտմէք, գալգմագ. եօլա կիտմէք, հարէքէթ էտմէք. հիտսէտ իլէ չըգմագ, ֆըրլամագ: *ծագել, ելանել, յառաջ գալ.* չըգմագ, ասըր՝ զուհուր կամ տուղմա էտմէք. փօղմագ, գօֆմագ:

Partisan (ֆառտիզան) գ. ար. *Կուսակից, համախոհ.* տաղի, տարաֆտար. մայիլ: *պաշտօնեայ ազքունի եկամտից: զօրապետ առանձին խմբի.* պէօլիւք պաշը:

Partitif, ive (ֆառտիտիֆ, իվ) ած. *Մասնական* (*ըստ քերականաց, զոր օրինակ* de *յայս բան.* Donnez-moi de la viande, *տուր ինձ պատառ մի միոյ, կամ սակաւ ինչ կերակուր.* պիր ազ էթ վէր պանա, պու թաամտան վէր պանա):

Partition (ֆառտիսիօն) գ. իգ. *Բաժանումն.* ֆառղ, տագսիմ:

Par-tout (ֆառ տու) մակ. *Ամենայն ուրեք, ընդ ամենայն տեղիս.* հէր եէրտէ, հէր տարաֆտա, հէր եէմտէ:

Parure (ֆառիւռ) գ. իգ. *Զարդ, պաճուճանք, շուք, վայելչութիւն, յօրինուած.* զինէթ:

Parvenir (ֆառվընիռ) բ. չ. *Հասանել, ժամանել, ելանել, գալ.* եէթիշմէք, իրիշմէք, էրմէք, վուսուլ պուլմագ, վառըպ նայիլ կամ րէսիտէ օլմագ, պաշա չըգարմագ, օլմագ, պաէնտ օլմագ: Parvenu, ue, *ժամանեալ, հասեալ.* եէթիշմիշ: *յառաջադէմ, յաջողեալ.* իւէրի կէլէն, էսկի հալինտէն մէրտէպէսի պալայէ չըգմըշ գիմսէնէ:

Parvis (ֆառվի) գ. ար. *Գաւիթ, սրահ* (*եկեղեցւոյ*). քիլիսէնին պէօյիւք գափուսու օնունտէ էօնիւնտէքի մէյտան:

Pas (ֆա) մասնիկ բացաս. *ընդ* ne *կամ* non. *Նչքէք, ոչ երբէք, ոչ, ամենեւին ոչ, բնաւ.* տէյիլ, եօգ, նա: N'est-ce pas ?, *ո՞չ ապաքէն, միթէ արդեօք.* տէյիլմի: Je ne suis pas bien, *ոչ եմ քաջառողջ.* խօշնուտ եօգ տուր: Il n'est pas venu, *ոչ եկն, տակաւին չէ է հասեալ.* կէլմէտի:

Pas (ֆա) գ. ար. *Քայլ, քայլափոխ, ընթացք.* ատըմ, խատվէտ, կէամ: *շաւիղ, հետք ոտից.* այագ էօէրի կամ նիշանը: *քայլ* (*չափ*). տախմինէն օտուզ ֆարմագ: *աստիճան սանդղոց.* պասամագ, այագ: *սեամ.* գաֆա էշիյի: *անձուկ վայր, անցք.* կէչիտ, եօլ: *կիրճ լերանց.* պէրգէնտ:

Pas un, pas une (ֆալ էօն, ֆալ իւն) ած. *Ո՛չ ոք, և ոչ մի.* հիչ քիմսէ, հիչ պիրի:

Pas de cheval (ֆա տը շըվալ) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Pas d'âne (ֆա տան) գ. ար. *Ի բոյս ինչ.* արսլան քէնտէսի: *սանձ երիվարի: գործի ինչ պայտառուաց:*

Pas de chat (ֆա տը շա) գ. ար. *Թերութեն կամ դատարկ վայր 'ի չուխայի:*

Pascal, ale (ֆասգալ) ած. *Զատկական, զատկի.* ֆասգալըյա մուտաալլիգ, ֆասգալ էալը:

Pasigraphie (ֆազիկռաֆի) գ. իգ. *Գրութիւն 'ի պէտս ամենեցուն կամ հասարակաց:*

Pasquin (ֆասքէն) գ. ար. *Կատակերգու երգիծաբան: արձան ինչ 'ի Հռովմ, յորում մածուցանեն զթուղթս ալերանաց:*

Pasquinade (ֆասքինատ) գ. իգ. *Թուղթ ալերանաց: կատակերգութիւն երգիծաբան:*

Passable (ֆասապլ) ած. *Տանելի, չափաւոր.* էվէրէր, ֆէնա տէյիլ:

Passablement (ֆասապլըման) մակ. *Ըստ տանելւոյ, չափաւորապէս, ըստ բաւականին.* օլտուգճա, էյ էյիճէ:

Passacaille (ֆասաքայլ) գ. իգ. *Աշգ ինչ կաքաւու ոտից:*

Passade (ֆասատ) գ. իգ. *Անցք, անցումն, փոխադրութիւն.* կէչմէ, եօլ օղրաշը, րէհկիզար: *Ճեմք ձիոյ: ողորմութիւն տուեալ յանցս ճանապարհի.* պէրտէքէրէ վէրիլէն սատագա:

Passage (ֆասաժ) գ. ար. *Անցք, երթ, գնացք, ճանապարհ.* էրիշըն կէչիշ, կէչմէ, մուրուր, ուպուր: *տեղի անցից, անցք.* կէչիտ, եօլ, մալէր: *բաժ անցից.* կէչիտ ագչէսի: *բան կամ վկայութիւն 'ի գրոց ուրուք.* մէվգա, իպարէ: *անցք* (*ըստ երաժշտաց*): De passage, *անցաւոր, որ ոչ մնայ:*

Passager (ֆասաժէ) բ. ն. *Ճեմեցուցանել զերիվարն:*

Passager, ère (ֆասաժէ, էռ) ած. *Անցաւոր, վաղանցուկ, կարճատեւ.* կէչիճի, տէվլէտսիզ, կէչէն, մուրուր էտէն, եօլճու, զայիլ, ֆանի:

Passager (ֆասաժէ) գ. ար. *Նաւորդ, որ առնէ ճանապարհ ընդ ծով.* կէմի եօլճուսու: *անցաւոր, ճանապարհորդ.* եօլճու:

Passagèrement (ֆասաժէռման) մակ. *Յանցս,* ընդ անցանելն, հարևանցի: առ ժամանակ մի. կէր կէլմէն իչին, էհէմմէն:

Passant, ante (փասան, անտ) ած. Անցքունի կամ արահետ (ճանապարհ). կէչիլիր:

Passant (փասան) գ. ար. Անցաւոր, ճանապարհորդ. եօլտան կէչէն, եօլճու: En passant, հարևանցի, վեր 'ի վերոյ:

Passation (փասասիօն) գ. իգ. Պայմանք դաշին:

Passavant (փասավան) գ. ար. Թուղթ հրամանի կամ թոյլտուութեան վաճառուց. կէչիթ տէֆթէրէսի, եօլ պույուրուլտուսու:

Passe (փաս) գ. իգ. Խառք կամ պակասութիւն գումարի դրամոյ. կէր ֆէքլէդէն էքսիկի: անցք, նեղուց. գայալար արասընդա վագը օլան եօլու, մաղէր: վիճակ, հանգամանք. հալ: Il est en belle passe, յաջողեալ է նմա. ֆուրսադ էլինդէ դիր:

Passé (փասէ) գ. ար. Անցեալ ժամանակ, անցեալն. կէչմիշ զէման, էսքի. օլմուշ շէյ:

Passe-carreau (փաս գառօ) գ. ար. Գործի ինչ:

Passe-cheval (փաս շըվալ) գ. ար. Լաստ կամ նաւակ ինչ:

Passe-debout (փաս դըպու) գ. ար. Հրաման անցից վաճառուց ընդ քաղաքն։

Passe-dix (փաս դիս) գ. ար. Ազգ ինչ նարդի:

Passe-droit (փաս դռուա) գ. ար. Շնորհք, արտօնութիւն. մուսէլլէմլիք: անիրաւութիւն ընդդէմ օրինաց. զուլմ, դէաատի:

Passée (փասէ) գ. իգ. Անցք թռչնոց: հետք անասնոց: անցք:

Passe-fleur (փաս ֆլէօռ) գ. ար. տես Anémone.

Passement (փասման) գ. ար. Ժապաւէն. գայտան, շէրիթ:

Passementer (փասմանտէ) բ. ն. Յօրինել ժապաւէնս. շէրիթ դիքմէք:

Passementerie (փասմանտըրի) գ. իգ. Արուեստ յօրինելոյ ժապաւէնս:

Passementier, ière (փասմանտիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Որ յօրինէ կամ վաճառէ ժապաւէնս. գայտանճը, շէրիթ դօգույան:

Passe-méteil (փաս մէտէյլ) գ. ար. Խառնուրդ ինչ ցորենոյ:

Passe-mur (փաս մուռ) գ. ար. Թնդանօթ ինչ մեծ:

Passe-muscat (փաս մուսգա) գ. ար. Խաղող ինչ մշկահոտ:

Passe-partout (փաս փառտու) գ. ար. Բանալի հասարակաց՝ որ բանայ զամենայն դրունս. հէր գափուլարը աչան անախտար: սղոց կամ դանակ ինչ: քանդակ ինչ:

Passe-passe (փաս փաս) գ. իգ. Tours de passe-passe, Ձեռնածութիւն, ձեռնախաղութիւն: նենգ, խաբէութիւն. հօգգապազլըգ. հիլէքեարլըգ:

Passe- pied (փաս փիէ) գ. ար. Ազգ ինչ կաքաւու ոտից:

Passe-pièrre (փաս փիէռ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. դէնիզ րազիյանէսի:

Passe-poil (փաս փուալ) գ. ար. Ծոպք, դրօշակ հանդերձից:

Passe-pomme (փաս փօմ) գ. ար. Խնձոր ինչ կանխահաս և անկորիզ:

Passe-port (փաս փօռ) գ. ար. Հրամանագիր անցից կամ երթալոյ. եօլ էմրի, եօլ էմրի տէֆթէրէսի:

Passer (փասէ) բ. չ. և ն. Անցանել, փոխիլ. կէչմէք, ուղրամագ կամ մուրուր էթմէք, կիւզար էթմէք: անցանել ընդ. օղրամագ, կէչէրքէն կէչմէք. եանընտան կէչմէք: հոսել, անցանել. ագմագ, ճարի օլմագ, ճէրէյան կամ մուրուր էթմէք: մնանել 'ի թիւ, անցանել. կէչմէք: յառաջել, զանցանել. աշմագ, իլէրի կէչմէք, եօտէլէնմէք. հափփէն կէչմէք, դէճավիւզ էթմէք: զանց առնել. կէօրմէզլիքտէն կէչմէք: դադարել, աւարտել. դինմէք. գէսիլմէք, էգսիք էթմէք, վազ կէչմէք կամ կէչմէք: փոխիլ յաստեացս, մեռանիլ. եօլմէք, դէսլիմի ճան էթմէք: անցուցանել ընդ, թորել, քամել, զտել. սիւզմէք: անցուցանել զժամանակն, յամել. էյլէնտիրմէք, էյլէնմէք: Passer au fil de l' épée, անցուցանել ընդ սուր, 'ի սայր սուսերի մաշել. գըլըճտան կէչիրմէք: Passer en revue, անցուցանել 'ի հանդէս կամ 'ի համար. եօգլամագ: Passer au fer, անցուցանել ընդ երկաթ ջեռուցեալ. իւտիւլէմէք: Se passer, բ. յ. Դադարիլ, հրաժարիլ. ֆէրաղաթ էթմէք, վազ կէչմէք: Passé, ée, անցեալ. կէչմիշ:

Passe-rage (փաս ռաժ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. խօրօզճուգ:

Passereau (փասըռօ) գ. ար. Ճնճղուկ, ծիտ. սէրչէ, սուֆուր:

Passerie (փասըրի) գ. իգ. տես Passement.

Passerilles կամ Passes (փասըրիլ, փաս) գ. իգ. յոգ. Չամիչ մշկահոտ խաղողոյ:

Passe-soie (փաս սուա) գ. ար. Գործի ինչ:

Passe-temps (փաս տան) գ. ար. Զբօսանք, զուարճութիւն, խաղ. էյլէնճէ, սէֆա կամ սաֆա, վագըտ կէչիրմէ:

Passette (փասէտ) գ. իգ. Գործի ինչ մետաքսագործաց:

Passe-velours (փաս վըլուռ) գ. ար. Ծաղիկ ինչ. գատիֆէ չիչէյի:

Passe-vin (փաս վէն) գ. ար. Գործի ինչ:

Passe-violet (փաս վիօլէ) գ. ար. Գոյն երկաթոյ մխելոյ:

Passe-vogue (փաս վօկ) գ. իգ. Ուժգին կամ արագ թիավարութիւն:

Passe-volant (փաս վօլան) գ. ար. Եկամուտ ոք անծանօթ կամ գաղտամուտ:

Passeur, euse (փասէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Նաւակավար, որ անցուցանէ ընդ գետ նաւակաւ. կէչիճի:

Passibilité (փասիպիլիտէ) գ. իգ. Կրակա-

նութիւն, չարչարելութիւն, ընելն չարչարելի. դէրդ իւ միհնէթ թէհամմիւլիւ:

Passible (փասիպըլ) ած. *Կրական, չարչարելի.* թէհամմիւլէ գաբիլօլան, միհնէթէ դայանան:

Passif, ive (փասիֆ, իվ) ած. *Կրաւորական.* մէֆուլ: *որ կրէ.* չէքիճի: Dette passive, *պարտիք.* պօրճ, դէյն:

Passion (փասիօն) գ. իգ. *Չարչարանք (Քրիստոսի).* հազրէթի իսանըն իշքէնճէլէրի: *ախտ, կիրք.* հէվէսի նէֆս, հէվա, նէֆս, ճան էտիօփ կէօնիւլ իպթիլասը, դէրդ, իպթիլա: *ախորժակ, ցանկութիւն, յօժարութիւն.* հէվէս, ղարազ, հասրէթ, աշգ:

Passionnément (փասիօնէման) մակ. *Ախտաբար, տարփմամբ, կաթոգին, մոլեգին սիրով.* հէվէս իլէ, ղարազ իլէ, աշգ իլէ, կէրմիյէթ իլէ:

Passioner (փասիօնէ) բ. ն. *Շարժել զկիրս, զգածել.* կէրմիյէթ իլէ սէօյլէմէք: Se passionner, բ. չ. *Զգածիլ կրիւք, բորբոքիլ, հարկանիլ 'ի սէր.* հասրէթ չէքմէք, իֆրադ իլէ սէվմէք: Passionné, ée, *ախտակրեալ, ախտակիր, տարփալի, կաթոգին.* ղարազլը, աշըգ, սէվդայա դիւշմիւշ, սէվդալը, դէրդլի:

Passivement (փասիվման) մակ. *Կրաւորաբար.* մէֆուլ մանասընճա:

Passoire (փասուար) գ. իգ. *Պարզուտ, քամոց.* սիւզկէճ, քէֆկիր:

Pastel (փասթէլ) գ. ար. *Զանգուած ինչ նկարչաց.* նիշաստր: Orangé-pastel, *է գոյն ինչ:*

Pastenade *կամ* Panais (փասթընատ, փանէ) գ. իգ. և ար. *Ն բոյս ինչ.* փասթինայ:

Pastèque (փասթէք) գ. իգ. *Մեղրապոպ, ձմերուկ.* գարփուզ:

Pasteur (փասթէօր) գ. ար. *Հովիւ.* չօպան:

Pastiche (փասթիշ) գ. ար. *Նկար նմանագործ: Թատրոնական երգ հաւաքեալ յայլոց:*

Pastille (փասթիյ) գ. իգ. *Զանգուած հատուկտ նիւթոց.* աֆիյէ, հապպէ, գուրս, գըրսադ, դէնասիւ կամ դէնասիւֆ:

Pastoral, ale (փասթօրալ) ած. *Հովուական, տուարածական.* չօպանա դայիր կամ մէնսուպ:

Pastorale (փասթօրալ) գ. իգ. *Հովուաբանութիւն (ազգ ինչ թատրոնական բանաստեղծութեան):*

Pastoralement (փասթօրալման) մակ. *Հովուաբար, իբրև զհովիւ.* չօպան կիպի:

Pastorelle (փասթօրէլ) գ. իգ. *Երգ հովուական կամ տուարածական (ըստ իտալացւոց):*

Pastoureau, elle (փասթուրօ, էլ) գ. ար. և իգ. *Մանուկ խաշնարած, նորահաս հովիւ.* կէնճ չօպան:

Pat (փա) գ. ար. Faire pat, *Լինել զուգահաւասար 'ի սատրինջ խաղու:*

Patache (փաթաշ) գ. իգ. *Նաւակ ինչ.* չայգա, գիւմրիւք կէմի, գարագօլ կէմիսի: *սայլ ինչ.* գիւմրիւք արապա ճինսի:

Patagon (փաթակօն) գ. ար. *Ազգ ինչ դրամոյ:*

Pataraffe (փաթարաֆ) գ. իգ. *Գրուած անպիտան:*

Patard (փաթար) գ. ար. *Դրամ ինչ փոքրիկ:*

Patate (փաթաթ) գ. իգ. *Ազգ ինչ գետնախնձորոյ.* եէր էլմասընըն նէվի կամ ճինսի:

Pataud (փաթօ) գ. ար. *Սկունդ տուարոտն.* գէօփէք եավրուսունուն ճինսի: *մանուկ գիրապարար: կոպտատարազ անձն, այր յաղթանդամ:*

Patauger (փաթօժէ) բ. չ. *Գնալ 'ի տիղմուտս.* չամուր իչինտէ եիւրիւմէք, չամուրա պաթմագ:

Pâte (փաթ) գ. իգ. *Զանգուած, հայս, հաստեայ.* խամուր, աճին: *խառնուած, բնութիւն:*

Pâté (փաթէ) գ. իգ. *Կերակուր 'ի մանրածոյ մսոյ, կարկանդակ, պլակինդի.* պէօրէք, էթ պէօրէյի: *արատ կամ բիծ 'ի վերայ թղթոյ 'ի սևակէ.* միւրէքէպ լէքէսի:

Pâtée (փաթէ) գ. իգ. *Խիւս անասնոց կամ թռչնոց.* թավուգլարը թավլանտըրաճագ խամուր:

Patelin (փաթլէն) գ. ար. և ած. *Շողոքորթ, խորամանգ, նենգապատիր.* եալթագչայըճը: *քսուրայ փոքրիկ:*

Patelinage (փաթլինաժ) գ. ար. *Շողոքորթութիւն, խորամանկութիւն, հրապոյրք.* եալթագչայըլըգ, միւրայըլըգ:

Pateliner (փաթլինէ) բ. չ. և ն. *Շողոմել, հրապուրել, ձգել առ ինքն.* եալթագլանմագ, ալտալը կիւլմէք, միւրայըլըգ էթմէք:

Patelineur, euse (փաթլինէօր, էօզ) գ. և ած. *Շողոքորթ, շողոմարար, հրապուրիչ.* եալթագչայըճը, հիլէքեար, միւրայի:

Patène (փաթէն) գ. իգ. *Մաղզմայ, մաղըզմանի.* քեասէ դէփսիճիսի:

Patenôtre (փաթընօթր) գ. ար. *Հայր մեր, տէրունական աղօթք: աղօթք մանկանց.* դուա: յոգ. *Համրիչ վարդարանի, վարդարան.* դէսպիհ:

Patenôtrier (փաթընօթրիէ) գ. ար. *Որ յօրինէ զվարդարանս կամ զպսակս աղօթից.* դէսպիհճի:

Patent, ente (փաթան, անթ) ած. *Արքունի (հրովարտակ), հրամանագիր.* գայտէ իւզրէ միւհիւրլէնմիշ, էմրի սուլթանի, պէրաթի փադիշահի:

Patente (փաթանթ) գ. իգ. *Հրովարտակ, գիր հրամանի.* պէրաթ:

Pater (փաթէր) գ. ար. *Հայր մեր, տէրունական աղօթք: խոշորագոյն հատք վարդարանին (է բառ Լատին, Հայր):*

Patère (փաթէր) գ. իգ. *Խառնարան, նուիրանոց:*

Paternel, elle (փադէռնէլ) ած. Հայրենի, հայրական. փէտէրի, փէտէրանէ, էպէվի:

Paternellement (փադէռնէլման) մակ. Հայրաբար, իբրև զհայր. պապանէ, փէտէրանէ, պապա կիպի:

Paternité (փադէռնիդէ) գ. իգ. Հայրութիւն. պապալըգ, իւպիւվվէդ, փէտէրի:

Pâteux, euse (փադէօ, էօզ) ած. Թերեփեաց (հաց): մածուցիկ, կակուղ. խամուրլու, մայալը. հարարէդլի:

Pathétique (փաթէդիք) ած. Շարժիչ կրից, ազդու, ազդողագոյն. կէօնիւլէ մագպուլ, կէօնիւլտէն րիգգադ գօփարըճը, րիգգադ վէրէն, դէլիղ:

Pathétiquement (փաթէդիքման) մակ. Շարժմամբ կրից կամ ախորժակաց, ազդու կամ զօրաւոր բանիւք. րիգգադի գալպ իլէ:

Pathognomonique (փաթօկնօմօնիք) ած. Ախտացոյց (նշանք):

Pathologie (փաթօլօժի) գ. իգ. Ախտաբանութիւն, ճառ յաղագս խօթութեանց:

Pathologique (փաթօլօժիք) ած. Ախտաբանական:

Pathos (փաթօս) գ. ար. Կիրք, շարժումն կրից:

Patibulaire (փադիպիւլէռ) ած. Կախաղանի. տար աղաճըը, տարըլաճագ, տար աղաճը մէնսուպ: Fourches patibulaires, կախաղան. տար, տար աղաճը:

Patiemment (փասիամման) գ. իգ. Համբերութեամբ, ժուժկալութեամբ. սապր իլէ, սապրէն, դէհամմիւլ իլէ:

Patience (փասիանս) գ. իգ. Համբերութիւն, ժուժկալութիւն. սապր, դէհամմիւլ, սապր իւ գարար: աւելուկ (բոյս). ուշգուն օդու, րիպաս, լապադա:

Patient, ente (փասիան, անդ) ած. և գ. Համբերող, ժուժկալ, համբերատար. սապըրլը, սապուր, չէքէն: պատժաւոր. գադլէ կամ սիասէդէ հիւքմ օլունմուշ քիմսէնէ:

Patienter (փասիանդէ) բ. չ. Համբերել, ժուժկալել, տանել համբերութեամբ, սպասել. սապր էդմէք կամ էյլէմէք, դէհամմիւլ էդմէք, գադլանմագ:

Patin (փադէն) գ. ար. Հողաթափ ինչ. էիսքաբէ փաշմագ, նալըն: գերան սանդղոց:

Patiner (փադինէ) բ. ն. և չ. Շօշափել, զննել, խուզել ձեռամբ յանդգնոյշս. էլլամագ, օգշամագ, գօրումագ: սահիլ 'ի վերայ սառին հողաթափիւ. տէմիր նալըն իլէ տօնմուշ սույուն իւզէրինտէ օյնամագ՝ սիւրիւմէք կամ գայմագ:

Patineur (փադինէօռ) գ. ար. Շօշափող, ձեռաղնին, որ սահի հողաթափիւ 'ի վերայ սառին:

Pâtir (փադիռ) բ. չ. Կրել, չարչարիլ, տանել, համբերել վշտաց: տառապիլ, վշտանալ, նեղիլ: կրել զխնաս կամ զպատիժ. չէքմէք, տէրտ չէքմէք:

Pâtis (փադի) գ. ար. Արօտ, ճարակ, անդի արօտականի. օդլագ, չայըր, օդլագ եէրի:

Pâtisser (փադիսէ) բ. չ. Առնել քաքար կամ կարկանդակս. պէօրէյի եօղուրմագ փիշիրմէք:

Pâtisserie (փադիսըռի) գ. իգ. Քաքար, կարկանդակ. պէօրէք, հալվա, խամուր իշի: քաքարագործութիւն, կարկանդակագործութիւն. պէօրէքճիլիք:

Pâtissier, ière (փադիսիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Քաքարագործ, կարկանդակագործ. պէօրէքճի, հէլվաճը:

Pâtissoie (փադիսուա) գ. իգ. Կերպաս ինչ Սինէզացւոց:

Pâtissoire (փադիսուառ) գ. իգ. Սեղանատախտակ քաքարագործի:

Patois (փադուա) գ. ար. Գեղջկաց կամ ռամկաց բարբառ. խալգ տիլի, ղիւգագի տիլ:

Pâton (փադօն) գ. ար. Զանգուած ինչ խմորոյ 'ի պարարել զհաւս: կաշի եղեալ 'ի ներքին կողմն երեսաց հողաթափի:

Patouillet (փադուիյէ) գ. ար. Գործի ինչ ջրաբաշխական:

Patoréale (փադօռէալ) գ. իգ. Բադ Ամերիկոյ:

Patraque (փադռաք) գ. իգ. Գործի անպիտան. պօզուգ կամ էսքի ալէդ:

Patrat (փադռա) գ. ար. Քրմապետ առ նախնի Հռովմայեցիս:

Pâtre (փադռ) գ. ար. Անդեորդ, հովիւ, խաշնարած. գօյուն էվ սըղըր չօպանը, չօպան:

Patres (փադռէս) Envoyer ad patres, Յղել առ հարս, սպանանել (է բառ Լատին):

Patriarcal, ale (փադռիառքալ) ած. Հայրապետական, պատրիարգական. փադրիքի:

Patriarcat (փադռիառքա) գ. ար. Հայրապետութիւն, պատրիարգութիւն. փադրիգիյէդ, փադրիգլիք:

Patriarche (փադռիառշ) գ. ար. Նահապետ: հայրապետ, պատրիարգ. փադրիգ:

Patrice (փադռիս) գ. ար. Պատրիկ, ազնուական:

Patriciat (փադռիսիա) գ. ար. Պատրիկութիւն, ազնուականութիւն:

Patricien, enne (փադռիսիէն) ած. և գ. Պատրիկի, ազնուականի: ծնունդ պատրկի, պատրիկ:

Patrie (փադռի) գ. իգ. Հայրենիք, հայրենի գաւառ. պէլէդ, սըլա կամ սիլա, վիլայէդ, տօղտուղու եէր:

Patrimoine (փադռիմուան) գ. ար. Հայրենի ստացուած կամ ժառանգութիւն. պապա մալը, միւլք, միւլքի մէվրուս, միրաս:

Patrimonial, ale (փադռիմօնիալ) ած. Հայրենեան, հայրենի ստացուածոց կամ ժառանգութեան. միրասա տայիր կամ մէնսուպ:

Patriote (փադռիօդ) գ. ար. և իգ. Հայրենասէր. վադանը սէվիճի, հիւպպիւլ վադան սահիպի:

Patriotique (փաթռիօթիք) ած. Հայրենասիրական, հայրենասիրութեան. հիւպպիւլ վաթանա մախսուս:

Patriotiquement (փաթռիօթիքման) մակ. Հայրենասիրութեամբ. հիւպպիւլ վաթան իլէ կամ իւզրէ:

Patriotisme (փաթռիօթիզմ) գ. ար. Հայրենասիրութիւն, սէր հայրենեաց. հիւպպիւլ վաթան, սըլա մուհապպէթի:

Patrociner (փաթռօսինէ՛) բ. չ. Յանչափս երկարել զբանս (է բառ վաղեմի):

Patron, onne (փաթռօն) գ. ար. և իգ. Պաշտպան, թեւարկու: ժառանգաւոր: պետ, տէր, նաւապետ. արգա, հիմայէճի, համի. մէլճա, սահիպ: զաղափար, տիպար. էօրնէք, գալըպ, նիւմունէ:

Patronage (փաթռօնաժ) գ. ար. Ժառանգաւորութիւն. հիմայէթ, արգալըգ՝ էֆէնտիլիք հագգը:

Patronal, ale (փաթռօնալ) ած. Պաշտպանի. վէլիյէ մէնսուպ:

Patronymique (փաթռօնիմիք) ած. Հայրանունական, հայրանուն. պիր նէսէպին ախլաֆլէրինէ վէրիլէն իսմ:

Patronne (փաթռօն) գ. իգ. Երկրորդ ցլուկանաւ ծովապետի:

Patronner (փաթռօնէ՛) բ. չ. Ներկել զաղափարաւ զթուղթս:

Patronneur (փաթռօնէօռ) գ. ար. Որ ներկէ զաղափարաւ զթուղթս:

Patrouillage (փաթռույլէաժ) գ. ար. Աղտեղութիւն. մուրտարլըգ:

Patrouille (փաթռույլ) գ. իգ. Գիշերապահք, պարեկապանք քաղաքին. գօլ կամ գօլ, գօլլուգ:

Patrouiller (փաթռույլէ՛) բ. չ. և ն. Շարժել զջուր տղմալից, աղտեղել. մուրտարլամագ: գիշերապահ լինել. գօլլուգ տօլաշմագ, նէօվպէթ սիւրմէք:

Patrouillis (փաթռույլի) գ. ար. Աղտեղութիւն, տղմուտ:

Patte (փաթ) գ. իգ. Թաթ, ոտն, ճիրանք. փէնչէ, այագ: ճանկ. չէնկէլ: կանոն երաժշտաց:

Patte d' oie (փաթ տօա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ: Համակենդրոն շարք ծառոց:

Patté (փաթէ՛) ած. Ճանկաւոր (ըստ կնքաբանից):

Patte-pelu (փաթ փըլիւ) գ. ար. Խորամանկ, ճարտար:

Pattu, ue (փաթիւ) ած. Կօշկաւոր (աղաւնի). տիւյլիւ այագլը կամ տիւյլիւ այագ:

Pâturage (փաթիւռաժ) գ. ար. Արօտ, տեղի արօտականի: Ճարակ. օթլագ, օթլագ եէրի, չայըր եէրի, չէրա, չէրակէահ:

Pâture (փաթիւռ) գ. իգ. Ճարակ, կեր, կերակուր. օթլայըշ, եէմ, ղըտա:

Pâturer (փաթիւռէ՛) բ. չ. Ճարակել, արածիլ, ուտել զխոտ. օթլամագ, օթլանմագ: արածել. օթլաթմագ:

Pâtureur (փաթիւռէօռ) գ. ար. Որ արածէ կամ տանի զձիս յարօտ:

Paturon (փաթիւռօն) գ. ար. Մասն սրունից ձիոյն՝ յոր արկանեն զոտնակապս. այագ պիլէկլիյի:

Pauciflore (փօսիֆլօռ) ած. Սակաւածաղիկ:

Pauciradié, ée (փօսիռատիէ՛) ած. Որ ունի սակաւ ճառագայթս:

Paulette (փօլէթ) գ. իգ. Հարկ ինչ՝ զոր տան պաշտօնատարք և դատաւորք:

Paume (փօմ) գ. իգ. Ափ ձեռին. այա, քէֆֆ, ավուճ: չափ ինչ երեք մատնաչափ: գնտակախաղ, խաղ գնտակի. թօփ օյունու:

Paumelle (փօմէլ) գ. իգ. Ազգ ինչ գարւոյ: յոգ. Ծղխնիք: գործի ինչ:

Paumer (փօմէ՛) բ. ն. Paumer la gueule, Ապտակս հանել, կափել զերեսս. եումրուգլամագ:

Paumier (փօմիէ՛) գ. ար. Տէր գնտակախաղու: գնտակագործ:

Paumillon (փօմիյլէօն) գ. ար. Մասն ինչ արօրի:

Paumure (փօմիւռ) գ. իգ. Ծայր ստեղանց եղջերուի:

Paupière (փօփիէռ) գ. իգ. Արտեւանունք: յօնք. կէօզ գափաղը, քիրփիք կամ քիփրիք:

Paupoire (փօփուառ) գ. ար. Գործի ինչ ապակագործաց:

Pause (փօզ) գ. իգ. Դուլ, դադար, հանգիստ. տուրմա, օթուրագ, թէվագգուֆ, վագֆէթ:

Pauser (փօզէ՛) բ. չ. Հանգիստ առնուլ յերգելն:

Pauvre (փօվռ) ած. և գ. Աղքատ, տնանկ, անինչ, կարօտ: տառապեալ, հեգ. ողորմելի: փանաքի, աղքատին: անարգ, արհամարհ, նուաստ, չնչին. ֆագիր, ֆուգարա, միւհթաճ, եօխսուլ, զավալլը, միսքին, տէրտիմէնտ. խիզան, զէլիլ: մուրացիկ. տիլէնճի, տէրպէտէր, ճէրրար:

Pauvrement (փօվռըման) մակ. Աղքատաբար, թշուառաբար, չքաւորութեամբ. ֆագըրանէ, տէրվիշանէ:

Pauvresse (փօվռէս) գ. իգ. Կին աղքատ կամ մուրացիկ. տիլէնճի գարը:

Pauvret, ette (փօվռէ՛, էթ) գ. ար. և իգ. Աղքատիկ:

Pauvreté (փօվռըթէ՛) գ. իգ. Աղքատութիւն, կարօտութիւն, չքաւորութիւն: անարգութիւն, անպիտանութիւն. եօխսուլլուգ, ֆագր, ֆագըրլըգ. եավէ կամ եավա, թիւրրէհաթ:

Pavage (փավաժ) գ. ար. Յատակումն, սալայատակ. գալտըրըմ՝ տէօշէմէ իշլէմէսի, տէօշէմէ:

Pavanie (փավանի) գ. ար. Ի ծառ ինչ անուշահոտ:

Pavane (փավան) գ. իգ. Կաքաւ ինչ ոտից:

se **Pavaner** (փավանէ՛) բ. յ. Սիգալ, սիգա_ *ճեմ ընթանալ, պերճանալ, գոռոզանալ.* սալընարագ իլէ կամ տէքէպպիւր իլէ եիւրիւմէք:

Pavé (ֆավէ́) գ. ար. *Սալաքար, սալայատակ.* գալտըրըմ տաշը. գալտըրըմ, տէօշէմէ տաշ, տէօշէմէ:

Pavement (ֆավման) գ. ար. *Յատակումն, սալայատակ:*

Paver (ֆավէ́) բ. ն. *Յատակել, սալայատակ յօրինել.* տաշ իլէ տէօշէմէք, գալտըրըմ էթմէք:

Pavesade (ֆավըզատ) գ. իգ. *Կտաւի ածեալ զտախտակամածիւ նաւուն յաւուր պատերազմի:*

Paveur (ֆավէօր) գ. ար. *Սալագործ, որ յօրինէ զսալայատակս.* գալտըրըմ եափըճը:

Pavie (ֆավի) գ. ար. *Ազգ ինչ դեղձի:*

Pavillon (ֆավիյեօն) գ. ար. *Վրան, խորան.* օտագ, խայմէ, չատըր: *գլուխ նաւու.* պայրագ, սանճագ, կէմի պայրաղը: *յարկ, տուն. քառակուսի.* տէօրթ քէօշէլի էվճիյէզ: *լայնանիստ բերան (փողոյ): առագաստ մահճաց: ծածկոյթ (ըստ կնքաբանից):*

Pavois (ֆավուա) գ. ար. *Ազգ ինչ վահանի կամ ասպարի: կտաւի ածեալ զտախտակամածիւ նաւուն յաւուր տօնի կամ պատերազմի.* կէմինին չէվրէ եանընտա տէօշէնմիշ պէզ:

Pavoiser (ֆավուազէ́) բ. ն. *Պատել շուրջանակի զնաւն կտաւով, կամ զարդարել դրօշիւք.* պիր կէմիյի տիւրլիւ տիւրլիւ պայրագլար իլէ տօնատմագ:

Pavot (ֆավօ) գ. ար. *Մեկոն, խաշխաշ.* կէլինճիք չիչէյի:

Payable (ֆէյապլ) ած. *Վճարելի, հատուցանելի.* էտա օլունաճագ, էօտէնէճէք:

Payant, ante (ֆէյան, անթ) ած. *Հատուցանող, որ վճարէ.* էօտէյէն:

Paye (ֆէյ) գ. իգ. *Թոշակ կամ ռոճիկ զօրականին.* էճր, էօճրէթ, էօլէֆէ, կիւնլիւք, տային: Haute-paye, *առաւելագոյն թոշակ:* Morte-paye, *զինուոր կամ սպասաւոր անպիտան՝ որ ընդունի զթոշակ: անձեռնհաս ՚ի հատուցանել:*

Payement (ֆէյման) գ. ար. *Վճար: վճարումն, հատուցումն.* էտա, էօտէմէ:

Payen, *տես* Païen.

Payer (ֆէյէ́) բ. ն. *Վճարել, հատուցանել.* էտա էտմէք, էօտէմէք: Se payer, բ. յ. *Գոհ լինել, շատանալ.* գանաատ օլմագ:

Payeur (ֆէյէօր) գ. ար. *Վճարող, հատուցանող.* էտա էտիճի, էօտէյէն, էօտէյիճի: *գանձապետ արքունի.* խազինէտար կամ հազնատար:

Pays (ֆէյ կամ ֆէի) գ. ար. *Երկիր, գաւառ, աշխարհ, կողմն.* վիլայէթ, մէմլէքէթ, տիյար, պէլէտ, եէր: *հայրենիք, գաւառ հայրենեաց.* տօղտուղու վիլայէթ, վէտան կամ վատան:

Paysage (ֆէյիզաժ) գ. ար. *Տեսիլ երկրի, գաւառավայր.* վիլայէթին կէօրինիւշի կամ նազարը: *նկար գաւառացոյց:*

Paysagiste (ֆէյիզաժիստ) գ. ար. *Նկարիչ գաւառաց:*

Paysan, anne (ֆէյզան) գ. ար. և իգ. *Գեղջուկ, շինական.* քէօյլիւ, էհլի գարիյէ, ֆէլլահ:

Péage (ֆէաժ) գ. ար. *Բաժ անցից.* պաճ, կէչիթ աքչէսի:

Péager (ֆէաժէ́) գ. ար. *Որ առնու զբաժ անցից.* կէչիթճի, պաճ էմինի:

Peau (ֆօ) գ. իգ. *Մորթ, կաշի, մաշկ.* տէրի, ճիլտ: *կեղև կամ կեղևանք (պտղոց).* գապուգ:

Peausserie (ֆօսրի) գ. իգ. *Վաճառք մորթոց կամ կաշեաց.* տէրիճիլիք:

Peaussier (ֆօսիէ́) գ. ար. և ած. *Մորթագործ.* տէրիճի, գիւրքճիւ: *շարժիչ մորթոյ (մկան):*

Peautre (ֆօթր) գ. ար. *Ղեկ նաւակի կամ նաւու:*

Peautré, ée (ֆօթրէ́) ած. *Որ ունի զձետ այլագոյն (ըստ կնքաբանից):*

Pec (ֆէք) ած. *Նորոգ աղեալ (ձուկն):*

Pécari (ֆէքարի) գ. ար. *Չորքոտանի ինչ Ամերիկոյ:*

Peccable (ֆէքապլ) ած. *Մեղանչական.* կիւնահ էտէպիլիր, գապիլի խաթա:

Peccadille (ֆէքատիյլ) գ. ար. *Յանցանք փոքրիկ.* կիւնահճըգ, գապահաթճըգ:

Peccant, ante (ֆէքան, անթ) ած. *Որ մեղանչէ, մեղանչական: վնասակար:*

Peccata (ֆէքաթա) գ. ար. *Էշ ՚ի գաղանամարտի (ըստ ռամկաց):*

Peccavi (ֆէքավի) գ. ար. *Ապաշաւ ՚ի վերայ մեղաց (է բառ Լատին, Մեղայ):*

Péché (ֆէշէ́) գ. ար. *Մեղք, յանցանք, պատուիրանազանցութիւն.* կիւնահ, խաթա: Péché originel, *սկզբնական մեղք.* [illegible]: Péché mortel, *մահացու մեղք.* իսմ ազիմ, քէպիր:

Pêche (ֆէշ) գ. իգ. *Դեղձ.* շէֆթալի, շէֆթալու ագաճ կամ շէֆթալուլուգ: *ձկնորսութիւն, որս ձկանց.* պալըգճըլըգ, պալըգ ավլամագ:

Pécher (ֆէշէ́) բ. չ. *Մեղանչել, անցանել զպատուիրանաւն Աստուծոյ: յանցանել, վրիպել, սխալել.* կիւնահ կամ խաթա էտմէք, կիւնահա կիրմէք, իրտիքեապ էտմէք, գուսուր էտմէք:

Pêcher (ֆէշէ́) գ. ար. *Դեղձենի.* շէֆթալի ագաճը:

Pêcher (ֆէշէ́) բ. ն. *Զուկն որսալ.* պալըգ ավլամագ կամ տուտմագ:

Pêcherie (ֆէշրի) գ. իգ. *Տեղի որսոյ ձկանց, ձկնարան.* պալըգ ավլայաճագ եէր կամ մահալլ:

Pécheur, pécheresse (ֆէշէօր, ֆէշրէս) գ. ար. և իգ. *Մեղաւոր.* կիւնահքեար, խաթաքեար, ֆաճիր:

Pêcheur (ֆէշէօր) գ. ար. *Ձկնորս.* պալըգճը, պալըգ ավլայըճը:

Pécore (փէ'քօռ) գ. իգ. Գրաստամիտ, անբան, անասուն. ահմագ, շաշգըն, հայվան։

Pecque (փէք) ած. Անիմաստ կամ իմաստակ (կին). փիլճանէ գարըը։

Pectineux (փէքթինէօ) գ. այր. Երկրորդն 'ի հնգետասան մկանանց ազդեր։

Pectoral, ale (փէքթօռալ) ած. և գ. Լանջական, կրծոց, լանջաց. կէօքսէ նաֆի՝ էտիճի կամ փօյթէլի. կէօքսէ միւթէալլիգ։ լանջանոց, տախտակ դատաստանի (քահանայապետին հրէից)։

Péculat (փէ'քիւլա) գ. այր. Գանձահատութիւն. տէվլէթ մալը խըրսըզլըղը։

Pécule (փէ'քիւլ) գ. այր. Առանձին կամ սեպհական ինչք. խաս մալ, խանէտարլըգ ագչէսի։

Pécune (փէ'քիւն) գ. իգ. Դրամ, արծաթ (է բառ վաղեմի)։

Pécuniaire (փէ'քիւնիէռ) ած. Դրամոյ. ագչէյէ փարայէ կամ միւթէալլիգ։

Pécunieux, euse (փէ'քիւնիէօ, էօզ) ած. Ընչաւէտ, ընչեղ, մեծատուն. ագչէլի, զէնկին, նագտ ագչէսի չօգ օլան։

Pédagne (փէ'տանյը) գ. այր. Պատուանդան թիավարաց 'ի ցուկանաւի։

Pédagogie (փէ'տակօժի) գ. իգ. Մանկածութիւն, դաստիարակութիւն մանկանց. խօճալըգ, չօճուգ թէրպիյէսի։

Pédagogique (փէ'տակօժիք) ած. Մանկածութեան։

Pédagogue (փէ'տակօկ) գ. այր. Մանկածու, դաստիարակ մանկանց. խօճա, մուալլիմ, չօճուգ թէրպիյէ էտիճի։

Pédaire (փէ'տէռ) գ. և ած. Խորհրդական կամ սինկղիտոս առ նախնի Հռովմայեցիս։

Pédale (փէ'տալ) գ. իգ. Մեծագոյն եղեգնափող երգեհոնին՝ զոր հարկանեն ոտիւք։ Թաւ ձայն նուագարանի։

Pédanée (փէ'տանէ') ած. Ստորին (դատաւոր)։

Pédant, ante (փէ'տան, անթ) գ. այր. և իգ. և ած. Տգէտ մանկածու, իմաստակ. խօճալըգ սատան, շաշգըն խօճա, ճէքտէշ խօճաճըգ։ իմաստակական։

Pédanter (փէ'տանթէ') բ. չ. Վարժապետ ձեւանալ. խօճալըգ սատմագ։

Pédanterie (փէ'տանթըռի) գ. իգ. Իմաստակութիւն. խօճալըգ սատմասը։

Pédantesque (փէ'տանթէսք) ած. Իմաստակական, ստորին վարժապետի։

Pédantesquement (փէ'տանթէսքման) մակ. Իմաստակօրէն։

Pédantiser (փէ'տանթիզէ') բ. չ. Վարել իմաստակութեամբ, թէկն ածել վարժապետի։

Pédantisme (փէ'տանթիսմ) գ. այր. Իմաստակութիւն։

Pédéraste (փէ'տէ'ռասթ) գ. այր. Մանկամոլ, արուամոլ. ղուլամփարա, լութի։

Pédérastie (փէ'տէ'ռասթի) գ. իգ. Մանկամոլութիւն, արուամոլութիւն. ղուլամփարալըգ, լութիլէր ամէլի։

Pédestre (փէ'տէսթռ) ած. Հետեւակ (արձան). այագ իւզէրինտէ տուրան միւճէսսէմ սուրէթ։

Pédestrement (փէ'տէսթռըման) մակ. Հետեւակ, հետիոտս։

Pédicelle (փէ'տիսէլ) գ. այր. Կանթ փոքրիկ (ծաղկանց)։

Pédiculaire (փէ'տիքիւլէռ) ած. Ոջլական (ախտ). քէհլէ պօզմա։

Pédiculaire (փէ'տիքիւլէռ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Pédicule (փէ'տիքիւլ) գ. այր. Ոտն փոքրիկ։ կանթ պտղոց. փինտալէ՛ի մէյվէ։

Pédomètre (փէ'տօմէթռ) տես Odomètre.

Pédon (փէ'տօն) գ. այր. Սուրհանդակ հետեւակ։

Pédotroplice (փէ'տօթռօֆիսի) գ. իգ. Մանկանութիւն։

Pégase (փէ'կազ) գ. այր. Պեգասոս (առասպելեալ ձի թեւաւոր). պօրագ։ Համաստեղութիւն ինչ. ֆէրէս իւլ ազէմ։ ձուկն ինչ։

Peigne (փէնյը) գ. այր. Սանտր. տարագ, մաշտ։ խեցեմորթ ինչ։

Peigne de Vénus (փէնյը տը Վէնիւս) գ. այր. Ի բոյս ինչ։

Peigner (փէնյէ') բ. ն. Սանտրել։ գզել։ տարամագ, մէհ կամ մէշտ էտմէք։

Peigneur (փէնյէօռ) գ. այր. Որ սանտրէ կամ գզէ. տարայան։

Peignier (փէնյիէ') գ. այր. Սանտրագործ, սանտրավաճառ. տարագճը։

Peignoir (փէնյուառ) գ. այր. Կտաւ արկեալ 'ի վերայ ուսոց 'ի ժամ սանտրելոյ զհերս գլխոյն. տարագ պէզի։

Peignon (փէնյօն) գ. այր. Բուրդ մածեալ զսանտրով։

Peignures (փէնյիւռ) գ. իգ. յոգ. Հերք անկեալ 'ի գլխոյ 'ի սանտրելն։

Peille (փէյլ) գ. իգ. Կարթ ինչ ձկանց։

Peiller (փէյլէ') գ. այր. Որ ժողովէ զցընցոտիս 'ի պէտս թղթոյ։

Peilles (փէյլ) գ. իգ. յոգ. Հնոտիք կամ ցնցոտիք 'ի պէտս թղթոյ։

Peindre (փէնտռ) բ. ն. Նկարել, կենդանագրել. սուրէթ եաղմագ, թասվիր էտմէք, նագշ էտմէք։ Նկարագրել բանիւք, քաջ ցուցանել. վասֆ էտմէք. պէյան էտմէք։ գրել, գծագրել, ձեւացուցանել։ Նկարել 'ի գոյն, ներկել. ռէնքլէմէք, պօյամագ, տէհլին էտմէք, պօյա իլէ եաղմագ։

Peine (փէն) գ. իգ. Ցաւ, վիշտ, նեղութիւն. աղրը, էլէմ, քէտէր, գասավէթ։ պատիժ, տանջանք, պատուհաս. ճէզա, հուտուտ, ուգուպէթ, էզիյէթ։ աշխատութիւն, վաստակ. զահմէթ, մէշագգաթ, հիմմէթ, աղըր, էմէք։ Վարձ աշխատութեան կամ վաստակոց. էճր, էօճրէթ։ À peine, դժուարաւ. կիւճ իլէ։ հազիւ.

անճագ, ջէֆա պէլա: Se donner de la peine, *աշխատ լինել.* զահմէթ չէքմէք, չալըշմագ:

Peiner (փէնէ') բ. ն. և չ. *Աշխատ առնել, տանջել, նեղել, տառապեցուցանել.* ինճիթմէք, էլէմ վէրմէք, ճէֆա վէրմէք: *աշխատիլ, տաժանիլ, նեղիլ, տառապիլ.* զահմէթ՝ դէրտ՝ ազըր կամ գասավէթ չէքմէք:

Peineux, euse (փէնէօ, էօզ) ած. *Տաժանելի (աւագ շաբաթ):*

Peintre (փէնթրը) գ. ար. *Նկարիչ: որ քաջ նկարագրէ.* թասվիրճի, սուրէթճի, մուսավվիր, նագգաշ:

Peinturage (փէնթիւրաժ) գ. ար. *Նկարելն: նկար:*

Peinture (փէնթիւր) գ. իգ. *Նկարչութիւն.* նիգաշէթ, նագգաշլըգ, թասվիր սանաթը: *նկար, պատկեր.* թասվիր, նագշ, սուրէթ: *Ներկ.* պօյա: *նկարագրութիւն, նկարագիր.* վասֆ:

Peinturer (փէնթիւրէ') բ. ն. *Ներկել, անարուեստ նկարել.* պօյամագ, սադէ էթմէք:

Peintureur (փէնթիւրէօր) գ. ար. *Անարուեստ նկարիչ.* սադէ էփիճի, ճահիլ նագգաշ:

Pékan (փէ'քան) գ. ար. *Կենդանի ինչ Ամերիկոյ:*

Pelade (փըլատ) գ. իգ. *Ախտ ինչ հերաթափութեան:*

Pelage (փըլաժ) գ. ար. *Մազ կամ գոյն ոմանց 'ի կենդանեաց.* հայվան թիւյլէրինին րէնկի:

Pelains (փըլէն) գ. ար. յոգ. *Կերպարք Սենեկացւոց:*

Pélamide (փէլամիտ) գ. իգ. *Ձուկն ինչ ծովու.* փէլամիտա, փալամուտ պալըղը:

Pelard (փըլար) ած. *Կեղեւեալ (փայտ):*

Pelastre (փըլասթր) գ. ար. *Թաթ թիակի կրակարանին:*

Pèle-mêle (փէլ մէլ) մակ. *Խառնիխուռն, անկարգ.* գարըշըգ, գարըշ մուրուշ:

Peler (փըլէ') բ. ն. *Գերծուլ, խլել կամ թափել զհերս.* թիւյինի կամ գըլըճը չըգարմագ՝ գօփարմագ կամ փիւլիւրմէք: *կեղեւել (զպտուղս).* գաբուղուն սօյմագ կամ չըգարմագ, այըգլամագ: *հանել զմորթն, գերծուլ.* տէրիսինի եիւզմէք: Pelé, ée, *գերծեալ, մաշեալ, կունտ, կնտակ.* թիւյսիւզ, գըլսըզ: *կեղեւեալ.* գաբուգսուզ, սօյուլմուշ:

Pèlerin, ine (փէլըրէն, ին) գ. ար. և իգ. *Ուխտագնաց, ուխտաւոր.* հաճի, զիյարէթճի: *խորամանկ, կեղծաւոր.* հիլէքեար:

Pèlerinage (փէլըրինաժ) գ. ար. *Ուխտագնացութիւն.* հաճըլըգ, հաճճ, զիյարէթ: *ուխտատեղի.* զիյարէթկեահ:

Pélican (փէլիքան) գ. ար. *Հաւալուսն.* րախամ: *Թորանոց: ատամնահան գործի վիրաբուժից:*

Pelin (փըլէն) գ. ար. *Կիր ջրախառն 'ի պէտս խաղախոյ:*

Pelisse (փըլիս) գ. իգ. *Մուշտակ.* քիւրք:

Pelle (փէլ) գ. իգ. *Թի կամ թիակ կրակարանի.* քիւրէք, աթէշ քիւրէյի:

Pellée, Pellerée, Pelletée, (փէլէ', փէլըրէ', փէլըթէ') գ. իգ. *Թիակ լցեալ.* պիր քիւրէք տօլուսու:

Pelleron (փէլըրօն) գ. ար. *Թիակ փռան հացագործաց:*

Pelleterie (փէլըթըրի) գ. իգ. *Մուշտակագործութիւն: մուշտակք.* քիւրքճիւլիւք, քիւրքճիւ սանաթը. քիւրքլիւք, քիւրք:

Pelletier, ière (փէլըթիէ', էր) գ. ար. և իգ. *Մուշտակագործ.* քիւրքճիւ:

Pellicule (փէլիքիւլ) գ. իգ. *Մորթ նուրբ, մաշկ, կեղեւ.* փէրտէճիք:

Peloir (փըլուար) գ. ար. *Գործի 'ի պէտս գերծելոյ:*

Pelote (փըլօտ) գ. իգ. *Կծիկ: գունտ, գնդակ: բարձ գնդաձեւ 'ի մխել զասեղն կամ զգնդասեղս.* թօփ, եումագ, եումաճըգ, ըղնէ: *այլազգ նիշ 'ի ճակատու ձիոց:*

Peloter (փըլօթէ') բ. չ. և ն. *Խաղալ կամ զբօսնուլ գնտակաւ.* թօփ օյնամագ: *Հարկանել, չարչարել:*

Peloton (փըլօթօն) գ. ար. *Կծիկ, գունտ.* եումագ, եումաճըգ: *սակաւաթիւ բազմութիւն մարդկան: փոքրիկ խումբ զօրաց: պարք մեղուաց կամ միջատաց:*

Pelotonner (փըլօթօնէ') բ. ն. *Կծկել, գնդել. պատատել 'ի կծիկն.* եումագա սարմագ, եումագլամագ:

Pelouse (փըլուզ) գ. իգ. *Մարգագետին.* չէմէնլիք, չէմէնլիքթան, չայըր:

Pelte (փէլթ) գ. իգ. *Փոքրիկ վահան նախնեաց:*

Pelu, ue (փըլիւ) ած. *Մազոտ, թաւ, թաւամազ.* թիւյլիւ, գըլլը:

Peluche (փըլիւշ) գ. իգ. *Կերպաս ինչ թաւամազ.* համըլ, թիւյլիւ գումաշ կամ չուխա:

Peluché, ée (փըլիւշէ') ած. *Թաւամազ.* համըլլը, թիւյլիւ:

Pelucher (փըլիւշէ') բ. չ. *Թաւանալ կամ թաւամազ լինել կերպասու.* համըլլանմագ:

Pelure (փըլիւր) գ. իգ. *Կեղեւ հանեալ.* գաբուգ, մէյվէ գաբուղու, գըշըրէթ, գըշըր:

Penaillon (փընայլօն) գ. ար. *Ցնցոտի, կապերտ: անարգ աբեղայ:*

Pénal (փէնալ) ած. *Պատժական, պատուհասի.* հուդուդի շէրիյէ տայիր, հատտի:

Penard (փընար) գ. ար. *Աղճատեալ կամ պակասամիտ ծեր.* մաթուհ:

Pénates (փէնաթ) ած. և գ. յոգ. *Թերափք. թերափիմք.* օննար:

Penaud, aude (փընօ, օտ) ած. *Շուարեալ. զամօթի հարեալ.* շաշգըն, հայրան, մութէհայիր:

Penchant, ante (փանշան, անթ) ած. *Զառ 'ի վայր, խոնարհեալ: մերձ յանկանել:*

Penchant (փանշան) գ. ար. *Զառ 'ի վայր տեղի, վախք.* էնիշ, եօգուշ, դաղ էթէյի: *յօ-*

ժառութիւն, բերումն, հակամիտութիւն. մէյլ իւ ռաղպէթ:

Penchement (փանշըման) գ. ար. Հակումն, միտումն, խոնարհումն:

Pencher (փանշէ) բ. ն. և չ. Խոնարհեցուցանել, հակել, թեքել. էյմէք, ասմագ, մէյլ էթմէք: միտել, հակամիտել, բերիլ, յօժարիլ, ձգիլ. մայիլ օլմագ, մէյլ իւ գաստ էթմէք: Se pencher, բ. յ. Թեքիլ, խոնարհիլ. էյիլմէք: Penché, ée, խոնարհեալ, հակամիտեալ. էյիլմիշ, մայիլ: Airs penchés, ծեքծեքմունք, պչրանք:

Pendable (փանտապըլ) ած. Արժանի կախաղանի. ասըլաճագ, ճաճիդ իա ասըդ, ասըլմայա լայըգ:

Pendaison (փանտէզօն) գ. իգ. Հանելն 'ի կախաղանս, կախումն. ասմա, ասմագլըգ:

Pendant, ante (փանտան, անտ) ած. և գ. Կախեալ, առկախեալ, 'ի կախ. ասըլան, ասըլը: Pendant de baudrier, գօտի կամ կապարան սրոյ. ասգը: Pendant d'oreilles, գինդ, գորշապահանդ. քիւփէ:

Pendant (փանտան) նխ. Մինչ, մինչդեռ, առկաւին, մինչև, 'ի ժամանակի անդ. փէ, եանափէ, արասը, տա իքէն: Pendant ce temps, մինչդեռ, յայնմ ժամանակի. օլ հայինտէ, պու արալըգտա: Pendant que, մինչդեռ, այն մինչ. դէյինճէ, քիմա, գալան քի:

Pendard, arde (փանտառ, առտ) գ. ար. և իգ. Ճանտ, ապիրատ, չարագործ, պատժապարտ, արժանի կախաղանի. ասըլաճագ, իփ գըրըճը, գուռնազ:

Pendeloque (փանտըլօգ) գ. իգ. Ականակապ զարդ ականջաց, գինտ, գորշապահանդ. քիւփէ ճէվահիրլի:

Pendentif (փանտանթիֆ) գ. ար. Կամար առկախեալ արտաքոյ քան զորմն:

Pendeur (փանտէօռ) գ. ար. Ծայր չուանի կամ պարանի:

Pendillon (փանտիյլէօն) գ. ար. Մասն ինչ ժամացուցի:

Pendoir (փանտուառ) գ. ար. Չուան առ 'ի կախել ինչ:

Pendiller (փանտիյլէ) բ. չ. Մնալ առկախեալ յօդս և շարժիլ. ասըլը սալլանմագ:

Pendre (փանտռը) բ. ն. և չ. Կախել. ասմագ, տար գօյմագ: հանել 'ի կախաղան. ասըլ էթմէք, տարա չըգարմագ: կախիլ, կախեալ կալ, լինել առկախեալ. ասըլմագ, ասըլը տուրմագ, սալլանմագ օլմագ: Se pendre, բ. յ. Արկանել խեղդ զանձամբ, խեղդամահ լինել: Pendu, ue, կախեալ, առկախեալ. ասըլմըշ, ասըլը, սալլանմագ: հանեալ 'ի կախաղան, խեղդամահ. տարա ասըլմըշ, մաղլուպ:

Pendule (փանտիւլ) գ. ար. Ճօճանակ. ռէգգասէ: իգ. ժամացոյց ճօճանաւոր. փէնտիւլօ սաաթը:

Penduliste (փանտիւլիստ) գ. ար. Որ յօրինէ գործս ճօճանաւոր ժամացուցից:

Pêne (փէն) գ. ար. Աղխ, նիգ. մանտալ, քիլիտ մանտալը, գուֆլ լիսանը:

Pénétrabilité (փէնէթռապիլիթէ) գ. իգ. Թափանցելութիւն, թափանցականութիւն. իչինէ կիրիճիլիք:

Pénétrable (փէնէթռապլ) ած. Թափանցելի. կիրիլէճէք, տէլինիր օլընուր, իչինէ քեար էտէն:

Pénétrant, ante (փէնէթռան, անտ) ած. Թափանցող, խորամուխ. նաֆիզ, տէլինիր էթիճի կամ էտէն: սրամիտ, կորովամիտ. պասըրէթլի: հատու, ազդող, սուր. քէսքին:

Pénétratif, ive (փէնէթռաթիֆ, իվ) ած. Թափանցական, թափանցող. տէլ, տէլինիր էտէն, միւէսսիր:

Pénétration (փէնէթռասիօն) գ. իգ. Թափանցումն. կէչմէքլիք, իչէրի կիրմէ, տէլինիր, միւրուր, նիֆազ: Նրբամտութիւն, կորովամտութիւն. ֆիրասէթ, զէքեավէթ, զէյրէքլիք, ագըլլըլըգ:

Pénétrer (փէնէթռէ) բ. ն. և չ. Թափանցել: մխել, ընդ մէջ անցուցանել: Թափանցել 'ի խորս, միջամուխ լինել: խելամուտ լինել: ազդել 'ի խորս սրտին. կէչիրմէք, օրթասընտան կէչիրմէք, նէֆազ պուլմագ, տէլինիր կամ սիրայէթ էթմէք. իչէրի կիրմէք, սօգուլմագ. իչէրի գօմագ կամ սօգմագ. քեար էթմէք. էյի անլամագ: Pénétré, ée, թափանցեալ. միւտէէսսիր, միւտէֆէքքիր: խորամուխ, քաջ հասու. մէհարան:

Penguin (փանկէն) գ. ար. Թռչուն ինչ ծովու:

Pénible (փէնիպլ) ած. Դժուարին, դժնդակ, տաժանելի, լի աշխատութեամբ. զահմէթլի, էմէքլի, մէշագգաթլը:

Péniblement (փէնիպլըման) մակ. Դժուարաւ, ճգամբ, բազում աշխատութեամբ, տառապանօք. զահմէթ իլէ, ճէֆա իւ ճէհտ իլէ:

Pénil (փէնիլ) գ. ար. Առաջակողմն երանաց:

Péninsule (փէնէնսիւլ) գ. իգ. Ցամաքակղզի, թերակղզի. նիմ ճէզիրէ, եարըմ ատա:

Pénitence (փէնիթանս) գ. իգ. Ապաշխարութիւն, զղջումն, ապաշաւ, զեղջ. տէօվպէ կամ տէօպէ, նէտամէթ, փէշիմանլըգ: խոստովանութիւն մեղաց, խորհուրդ ապաշխարութեան, ապաշխարութիւն: ապաշխարանք, վճարումն յանցանաց: ճգնութիւն, ճնշումն մարմնոյ. քէֆարէթ: Faire pénitence, ապաշխարել. նէտամէթ չէքմէք, նատիմ կամ փէշիման օլմագ:

Pénitencerie (փէնիթանսըռի) գ. իգ. Պաշտօն ապաշխարողահարց:

Pénitencier (փէնիթանսիէ) գ. ար. Ապաշխարողահայր, որ արձակէ 'ի վերապահեալ մեղաց:

Pénitent, ente (փէնիթան, անտ) ած. և գ. Զղջացող, ապաշխարող. տէօվպէքեար, տէօվպէլի: որ խոստովանի զմեղս իւր. կիւնահլարընը իտիրաֆ էտէն քիմսէնէ: ընկեր ապաշխարողաց:

Pénitentiaux (փէնիտանսիօ) ած. ար. յոգ. Ապաշխարութեան (սաղմոսք):

Pénitentiel (փէնիտանսիէլ) գ. ար. Կանոնագիրք ապաշխարութեան:

Pennade (փէննատ) գ. իգ. Աքացի, կիցք. տէքմէ կամ տէփմէ:

Pennader (փէննատէ) բ. ն. Աքացել, կիցս արձակել. տէփմէ վուրմագ:

Pennage (փէննաժ) գ. ար. Փետուրք թռչնոց. գուշ գանատլարընըն տիւյիւ:

Penne (փէն) գ. իգ. Խոշոր փետուրք թռչնոց. պայգուշուն պիւյիւք տիւյլէրի, ճըլղա: փետուրք նետից:

Pennon (փէնօն) գ. ար. Դրօշ ինչ:

Pénombre (փէնօնպրը) գ. իգ. Թերաստուեր (ըստ աստեղաբաշխից):

Penon (փընօն) գ. ար. Դրօշ ինչ հողմնացոյց:

Pénorçon (փէնօրսօն) գ. ար. Գործի ինչ երաժշտական:

Pensant, ante (փանսան, անտ) ած. Մտածող, մտախոհ, որ խորհի. ֆիքիր էյլէյիճի, միւտէֆէքքիր, տիւշիւնէն, ֆիքիրլի. ֆէքէրօօր:

Pensée (փանսէ) գ. իգ. Մտածութիւն, խոկումն: խորհուրդք, միտք: կարծիք: գաղափար. ֆիքիր, տէֆէքքիւր, սանը. խաթըր. գայտ: ծաղիկ ինչ. մէնէքշէ ճինսի օլան չիչէք:

Penser (փանսէ) բ. չ. և ն. Խորհել, խոկալ, զմտաւ ածել. ֆիքիր էտմէք, տիւշիւնմէք, միւլահազա՛ էյլէմէք կամ տէֆէքքիւր էտմէք. խաթըրտա օլմագ: կարծել, համարել, դնել ՚ի մտի. տէօսիւրմէք, սանմագ, զէնէտմէք, տուշմագ, զանն կամ գըյաս էտմէք:

Penser (փանսէ) գ. ար. Միտք. խորհուրդք (է բան վաղեմի):

Penseur (փանսէօր) գ. ար. Մտածու, մտախոհ. ֆիքիր էտիճի, ֆէքէօօր, չօգ ֆիքիրլի:

Pensif, ive (փանսիֆ, իվ) ած. Մտախորհ, հոգած, հոգատար, բազմահոգ. ֆիքիրլի, միւտէֆէքքիր:

Pension (փանսիօն) գ. իգ. Թոշակ, ռոճիկ, հասոյթ, եկամուտ. տային, էօլէֆէ, վազիֆէ, նըմէտ: վարձ մնդեան կամ բնակութեան. նաֆագա, գօնագ վէ տամ գըյմէթի, էվ վէ սօֆրա խարճլըղը:

Pensionnaire (փանսիօնէր) ած. Հասութատու. մէփրէսէփէ կամ խօճա էվինտէ սագին օլան չոճուգ. գօնագ վէ եէմէք խարճըլըղըն վէրէն: հասութառու, թոշակաւոր. փէնսէտէն վազիֆէսի օլան, էօլէֆէճի:

Pensionnat (փանսիօնա) գ. ար. Դպրոց կամ տեղի բնակութեան հասութատու մանկանց. մէփրէսէ, մէքթէպ:

Pensionner (փանսիօնէ) բ. ն. Թոշակ կամ հասոյթ տալ. տայինի վազիֆէ էտմէք, պիր քիմսէյէ էօլէֆէ վէրմէք:

Pensum (փանսօմ) գ. ար. Պատիժ մանկանց դպրոցի:

Pensylvanie (փէնսիլվանի) գ. իգ. Վառարան սակաւածախ:

Pentacorde (փէնտաքօրտ) գ. ար. Հնգաղի (քնար):

Pentacrostiche (փէնտաքրօստիշ) ած. Հնգատողեան (ոտանաւոր):

Pentadécagone (փէնտատէքակօն) գ. ար. Հնգետասանանկիւն:

Pentaglotte (փէնտակլօտ) ած. Հնգլեզուեան, հնգալեզուեան:

Pentagone (փէնտակօն) ած. և գ. Հնգանկիւնի. պէշ քէօշէլի, մուխամմէս: հնգանկիւն. պէշ քէօշէլի սուրէտ կամ շէքիլ, մուխամմէս:

Pentamètre (փէնտամէտր) ած. Հնգոտնեան (ոտանաւոր):

Pentaparte (փէնտափարտ) գ. իգ. Մեքենայ որ ունի հինգ ճախարակս:

Pentapétalé, ée (փէնտափէտալէ) ած. Հնգաթերթեան:

Pentaphylle (փէնտաֆիլ) ած. Որ ունի հինգ տերևս կամ սաղարթս:

Pentapole (փէնտափօլ) գ. իգ. Պենտապօլիս, հինգ քաղաքք:

Pentaptère (փէնտափտէր) ած. Հնգաթևեան, որոյ են հինգ թևք:

Pentarques (փէնտարք) գ. ար. յոգ. Հնգիշխանք:

Pentasperme (փէնտասփէրմ) ած. Որոյ են հինգ սերմանիք կամ հատք:

Pentastyle (փէնտաստիլ) ած. Որ ունի հինգ շարս սեանց:

Pentateuque (փէնտատէօք) գ. ար. Հնգամատեան, հինգ գիրք Մովսիսի. տէվրատ քիտապը, քիտապը Մուսա:

Pentathle (փէնտաթլ) գ. ար. Հնգապատիկ կրթութիւն ըմբշաց առ Յոյնս:

Pente (փանտ) գ. իգ. Զառ ՚ի վայր. էնիշ, հօտուր: զառ ՚ի վայր լերին. տաղ էտէյի: յօժարութիւն, բերումն. մէյլ: զարդ կամ ծոպ առկախեալ:

Pentecôte (փանտքօտ) գ. իգ. Պենտեկոստէ, գալուստ Հոգւոյն սրբոյ. գամըշ կամ հիւլ պայրամը, փէնքօշտ:

Pentenne (փանտէն) գ. իգ. Ցանց կամ վարմ օձաձկանց:

Penthèse (փանթէզ) գ. իգ. Տեառնընդառաջ (տօն):

Penthière (փանթիէր) գ. իգ. Վարմ ինչ թռչնոց:

Penture (փանտիւր) գ. իգ. Լանք ծղխնեաց. գափու փէտէրի:

Pénultième (փէնիւլտիէմ) ած. Վերջընթեր, նախավերջին վանգի. ախըրտէն իքինճի օլան, գուլդ էլ ախըր:

Pénurie (փէնիւրի) գ. իգ. Պակասութի, կարօտութիւն, սով, տուայտանք: չքաւորութիւն, վերջին աղքատութիւն. գըթլըգ, մուհտաճլըգ:

Péotte (փէօտ) գ. իգ. Նաւակ ինչ:

Pépastique (փէփասթիք) ած. *Հասունացուցիչ և մարսողական (դեղ)*:

Pépie (փէփի) գ. իգ. *Ուռույց ինչ 'ի ծայրն լեզուի թռչնոց*. գուշ տիլինտէ ըրգան ըրպան, տիլճիք, տիլաւուտը:

Pépier (փէփիէ) բ. ն. *Ճռուողել թռչնոց*. ճիվլտամագ:

Pepin (փըփէն) գ. ար. *Հատ կամ սերմն պտղոց*. չէքիրտէք, թօխում:

Pépinière (փէփինիէռ) գ. իգ. *Պարտէզ նորատունկ ծառոց, սերմնարան*. ֆիտանլըգ, ֆիտան օճաղը:

Pépiniériste (փէփինիէռիսթ) գ. ար. *Որ դարմանէ զմատաղատունկս*. ֆիտանլըգ սահիպի:

Pépite (փէփիթ) գ. իգ. *Զանգուած ոսկւոյ*:

Peptique (փէփթիք) ած. *տե՛ս* Pépastique.

Péquet (փէքէ) գ. ար. *Ընդունարան մաղասի: օղի կորեկի*:

Perçant, ante (փէռսան, անթ) ած. *Թափանցող, սուր, աղդու, հատու, սաստիկ, սրատես*. գէսկին, սիվրի, գաթը:

Perce (փէռս) գ. իգ. *Գչիր առ 'ի բանալ զծակ նաւագարանի*: Mettre un tonneau en perce, *բանալ զծակ տակառին*. տէլ ֆըչըյը տէլմէք:

Perce-bois (փէռս պուա) գ. ար. *Ազգ ինչ մեղուաց*. աղաճ գուրտու:

Perce-chaussée (փէռս շօսէ) գ. ար. *Միջատ ինչ*:

Perce-feuille (փէռս ֆէօյլ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ*:

Perce-forêt (փէռս ֆօռէ) գ. ար. *Սիրող որսորդութեան*:

Perce-lettre (փէռս լէթռ) գ. ար. *Գործի ծակելոյ զթուղթն*:

Percement (փէռսըման) գ. ար. *Ճանապարհ անցից ջրոյ մետաղաց*:

Perce-meule (փէռս մէօլ) գ. ար. *Գործի ինչ կորոցագործաց*:

Perce-neige (փէռս նէժ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ կամ ծաղիկ*:

Perce-oreille (փէռս օռէյլ) գ. ար. *Միջատ ինչ*. գուլագ պիթի:

Perce-pierre *կամ* Passe pierre (փէռս փիէռ, փաս փիէռ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ*. գայաիր իլճաճը:

Percepteur (փէռսէփթէօռ) գ. ար. *Հարկահան*. մահսուլճը, խարաճճը, ամիլ:

Perceptibilité (փէռսէփթիպիլիթէ) գ. իգ. *Լինելն իմանալի կամ ժողովելի*:

Perceptible (փէռսէփթիպլ) ած. *Իմանալի, հասանելի, զգալի*. կէօրիւնիւր: *ժողովելի, հաւաքելի*. թօփլանըլըճը:

Perception (փէռսէփսիօն) գ. իգ. *Ըմբռնումն, հասումն*. ըհտաս: *ժողովումն, հաւաքումն (դրամոց, և այլն)*. փարա կամ մալ թօփլանըշը:

Percer (փէռսէ) բ. ն. և չ. *Ծակել, բանալ, հատանել ընդ մէջ: Թափանցել, անցանել ընդ մէջ*. տէլմէք, տէլիք էթմէք, եօլ կամ հաք էթմէք. սափլամագ, կէչիրմէք. օրթասընտան կէչմէք: *երևնել արտաքս, ծագել, երևիլ*. տըշարը օլմագ, փօյրազլամագ. ալըլմագ, ճաթլամագ. չըգմագ:

Perce-ronde (փէռս ռօնտ) գ. իգ. *Կարկին ինչ*:

Percevoir (փէռսըվուառ) բ. ն. *Առնուլ, ժողովել, հաւաքել, հանել, պահանջել*. տէվշիրմէք, ալմագ, թօփլամագ, թահսիլ էթմէք: *իմանալ, զգալ, գիտել*. փօյլամագ, անլամագ, ըհտաս էթմէք:

Perche (փէռշ) գ. իգ. *Ձուկն ինչ գետոյ*. խանիյէ պալըղը: *ձող կամ ձողաչափ*. սըրըգ: *տեղուանք եղջերուի: կին երկայնահասակ*:

Percher (փէռշէ) բ. չ. *Դադարել կամ դադարել հաւուց, հանգչել 'ի վերայ ծառոց*. գօնմագ, թիւնէմէք, թիւնէմէք: *ելանել 'ի վեր, բարձրանալ*:

Perchis (փէռշի) գ. ար. *Ցանկ ձողապատ*:

Perchoir (փէռշուառ) գ. ար. *Դադարք հաւուց*. թավուգ աղաճը, թիւնէք:

Perclus, use (փէռքլիւ, իւզ) ած. *Հաշմ, կարկամեալ, անդամալոյծ*. թութգուն, քէօթիւրիւմ, քիւթ:

Perçoir (փէռսուառ) գ. ար. *Գչիր (տակառաց)*. պուրղու:

Percussion (փէռքիւսիօն) գ. իգ. *Հարուած, բաղխումն, զարկուած*. վուրուշ, չարփ:

Perdable (փէռտապլ) ած. *Կորնչելի, կորստական*. ղայպ օլաճագ, ղայպ օլունուր:

Perdant (փէռտան) գ. ար. *Կորուսանող կամ յաղթեալ ('ի խաղու)*. ղայպ էտէն:

Perdition (փէռտիսիօն) գ. իգ. *Կորուստ, վտանգումն, վնաս*. զայ, թէլէֆ: *դատապարտութիւն*:

Perdre (փէռտռ) բ. ն. Je perds, tu perds, il perd; nous perdons, vous perdez, ils perdent. Je perdois. Je perdis. J' ai perdu. Je perdrai. Perds. Que je perde. Que je perdisse. *Կորուսանել*. ղայպ կամ զայ էթմէք, իթիրմէք, էլտէն գաչըրմագ: *վտանել, կործանել, ապականել, խանգարել*. թէլէֆ պէրպատ հէլաք կամ եօգ էթմէք. ալտաթմագ. գըլ էթմէք, պօզմագ: Se perdre, բ. ձ. *Կորնչիլ, չքանալ, ապականիլ: մոլորիլ, զառածիլ: վտանգիլ: նուաղել լինել, ընկղմիլ*. զայ կամ ղայպ օլմագ, էլտէն գաչմագ, եօլու շաշըրմագ, եօլտան չըգմագ, եօգ օլմագ կամ պատ օլմագ. թէհլիքէյէ տիւշմէք. պատմագ, պօզուլմագ:

Perdreau (փէռտռօ) գ. ար. *Ձագ կաքաւու*. քէքլիք եավրուսու:

Perdrigon (փէռտռիկօն). գ. ար. *Ազգ ինչ շլորոյ*:

Perdrix (փէռտռի) գ. իգ. *Կաքաւ (թռչուն)*. քէքլիք:

Père (փէռ) գ. ար. *Հայր.* պապա, ատա, փէտէր, վալիտ:

Pérégrination (փէ՛ռէ՛կռինասիօն) գ. իգ. *պանդխտութիւն (է բառ վաղեմի)*:

Pérégrinité (փէ՛ռէ՛կռինիթէ՛) գ. իգ. *Պանդխտութիւն, նշդեհութիւն.* ղարիպլիք, պիկեանէլիք, ղուրպաթ:

Péremption (փէ՛ռանփսիօն) գ. իգ. *Աղերսագիր անվաւեր*:

Péremptoire (փէ՛ռանփթուառ) ած. *Վճռական, որոշիչ, վերջին.* գաթը:

Péremptoirement (փէ՛ռանփթուառման) մակ. *Վճռաբար, հաստատութեամբ*:

Perfectibilité (փէռֆէքթիպիլիթէ՛) գ. իգ. *Կարողութիւն լինելոյ կատարեալ*:

Perfectible (փէռֆէքթիպլ) ած. *Որ կարէ լինել կատարեալ կամ անթերի.* իքմալի կամ իթմամը գապիլ կամ մումքին օլան:

Perfection (փէռֆէքսիօն) գ. իգ. *Կատարելութիւն.* քեմալ, քեմալիյէթ, ֆաղիլէթ: *կատարումն, լրումն, աւարտ.* թիթիրմէքլիք, իթմամ, թէքմիլ: En perfection, *կատարելապէս, անթերի, անպակաս.* քեամիլ, քեմալ իլէ:

Perfectionnement (փէռֆէքսիօնըման) գ. ար. *Կատարումն, կատարելութիւն.* քեմալ էթմէքլիք, իքմալ, իթմամ:

Perfectionner (փէռֆէքսիօնէ՛) բ. ն. *Կատարել, կատարելագործել.* թէմամ՝ իքմալ կամ թէքմիլ էթմէք, քեմալէ կէթիրմէք, քեամիլ էթմէք: Se perfectionner, բ. յ. *Լինել և ևս կատարեալ, յառաջադէմ լինել 'ի կատարելութեան.* քեմալ պուլմագ, քեմալէ իրմէք կամ կէլմէք, մահիր օլմագ:

Perfide (փէռֆիտ) ած. և գ. *Նենգաւոր, դժրող, անհաւատարիմ, անիրաւ, չարասէր, անագորոյն.* խային, ղատտար, իքի եիւզլիւ, մարիօլ:

Perfidement (փէռֆիտման) մակ. *Նենգութեամբ, անիրաւութեամբ, անհաւատարմութեամբ.* ղատր իլէ, խըյանէթ իւզրէ:

Perfidie (փէռֆիտի) գ. իգ. *Նենգութին, անհաւատարմութիւն, դժրողութիւն, չարութիւն, անգգամութիւն.* խայինլիք, ղատտարլըք, խըյանէթ, մարիօլլուգ:

Perfolié, ée (փէռֆօլիէ՛) ած. *Տերևապատ: որ ունի զտերև*:

Perforation (փէռֆօռասիօն) գ. իգ. *Ծակումն, ծակուած.* տէլմէ:

Perforer (փէռֆօռէ՛) բ. ն. *Ծակել, բանալ զծակ.* տէլմէք, պուռղուլամագ:

Pergolèse (փէռկօլէզ) գ. ար. *Ազգ ինչ խաղողոյ*:

Pergoute (փէռկուտ) գ. իգ. *Ծաղիկ ինչ սպիտակ*:

Péribole (փէ՛ռիպօլ) գ. իգ. *Հաւաքումն հիւթոց յերեսս մարմնոյն*: ար. *Պատկ (կամրջոց)*: *հողաբլուր զտաճարաւ*:

Péricarde (փէ՛ռիքառտ) գ. ար. *Թաղանթ սրտի*:

Péricarpe (փէ՛ռիքառփ) գ. ար. *Պարունակ սերմանց*:

Péricliter (փէ՛ռիքլիթէ՛) բ. չ. *Լինել 'ի վտանգի.* խաթարտէ կամ գօրգուտա օլմագ:

Péricondre (փէ՛ռիքօնտռ) գ. ար. *Աճառամաշկ*:

Péricrâne (փէ՛ռիքռան) գ. ար. *Մաշկ գագաթան կամ սկաւառակի գլխոյն*:

Péridot (փէ՛ռիտօ) գ. ար. *Քար ինչ պատուական.* զէպէրճէտ:

Périer (փէ՛ռիէ՛) գ. ար. *Երկաթ ինչ ձուլչաց*: *Թռչուն ինչ փոքրիկ*:

Périgée (փէ՛ռիժէ՛) գ. ար. *Երկրամերձ կէտ մոլորակաց.* քիւրէյի արզա էն եագըն օլան պիր նէյյիրէյնին եէրի:

Périgueux (փէ՛ռիկէօ) գ. ար. *Քար ինչ սևորակ*:

Périhélie (փէ՛ռիէ՛լի) գ. ար. և ած. *Արևամերձ կէտ մոլորակաց*:

Péril (փէռիյլ) գ. ար. *Վտանգ, երկիւղ.* մուխաթարա, խաթար, գօրգու, գօրգուլուգ:

Périlleusement (փէ՛ռիյլէօզման) մակ. *Վտանգաւ.* խաթար կամ գօրգու իլէ, պիլ խաթար:

Perilleux, euse (փէ՛ռիյլէօ, էօզ) ած. *Վտանգաւոր, բազմավտանգ.* մուխաթարալը, գօրգուլու:

Périmer (փէ՛ռիմէ՛) բ. չ. *Չունել զօրութիւն, անվաւեր լինել.* մուռուռը զէման իլէ պատալ օլմագ:

Périmètre (փէ՛ռիմէթռ) գ. ար. *Պարաչափ կամ շրջապատ մարմնոյ*:

Périnée (փէ՛ռինէ՛) գ. ար. *Մասն մարմնոյն ընդ սրբանն և ընդ ամօթոյս.* քէօթ իլէ օն էէրլէրինին արասը:

Période (փէ՛ռիօտ) գ. իգ. *Շրջան ժամանակի.* մուտտէթ: *շրջաբերութիւն կամ շրջան (աստեղաց).* պիր եըլտըզըն տէվրի կամ տայիրէսի: *պարբերութիւն բանի.* սէօզ գուլ: *կարգ բանի.* իպարէ, տէրքիպ: *վերջին աստիճան կամ կէտ, կատար.* ուճ:

Périodique (փէ՛ռիօտիք) ած. *Շրջաբերական, շրջանաւոր*: *պարբերական.* էվգաթը մուայյէնէլէրինտէ վագի օլան, տէվրի:

Périodiquement (փէ՛ռիօտիքման) մակ. *Պարբերաբար, շրջանաւ.* վագթը մուայյէն իլէ, վագթը մուայէնտէ, տէվրի զէման իլէ:

Périodiste (փէ՛ռիօտիսթ) գ. ար. *Որ 'ի լոյս ընծայէ զթուղթս լրոյ 'ի կարգեալ ժամանակի*:

Périoeciens (փէ՛ռիէ՛սիէն) գ. ար. յոգ. *Շրջաբնակք (ըստ աշխարհագրաց)*:

Périoste (փէ՛ռիօսթ) գ. ար. *Ոսկրամաշկ.* մուհագ, գըլըֆը իզամ:

Péripatéticien, enne (փէ՛ռիփաթէ՛թիսիէն) ած. և գ. *Ճեմական, Արիստոտելեան*:

Péripatétisme (փէ՛ռիփաթէ՛թիզմ) գ. ար. *Իմաստասիրութիւն Ճեմականաց, Ճեմականութիւն*:

Péripétie (փէ՛րիփէ՛սի) գ. իգ. Անակնկալ արկած կամ փոփոխումն բախտի:

Périphérie (փէ՛րիֆէ՛րի) գ. իգ. Շրջաբերութիւն, շրջապատ. պիր շէքլին էտրաֆը կամ չէվրէսի:

Périphrase (փէ՛րիֆրազ) գ. իգ. Շրջաբանութիւն. իֆատէյի քէլամ:

Périphraser (փէ՛րիֆրազէ՛) բ. չ. Շրջաբանել, բացատրել շրջաբանութեամբ. իֆատէյի քէլամ իլէ սէօյլէմէք:

Périple (փէ՛րիփլը) գ. ար. Շուրջ կամ շուրջանակի նաւարկութիւն:

Périploca (փէ՛րիփլօքա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Péripneumonie (փէ՛րիփնէօմօնի) գ. իգ. Թոքաժետութիւն, տապ թոքաց. աք ճիյէր իլլէթի կամ րէնճի, զաթ էւրրիյէթ:

Périr (փէ՛րիր) բ. չ. Կորնչել, չքանալ, մեռանիլ, սատակիլ, կործանիլ, անկանիլ, վատթարանալ: վտանգիլ 'ի ծովու. հէլաք օլմագ, իթմէք, տէլէֆ կամ պէրպատ օլմագ. ֆէնայա վարմագ. ղարգ օլմագ:

Périsciens (փէ՛րիսիէն) գ. ար. յոգ. Շրջստուերք (ըստ աշխարհագրաց):

Périssable (փէ՛րիսապլը) ած. Կորստական, անցաւոր. հէլաք կամ տէլէֆ օլուճու, ֆանի, զայիլ, պի պագա, նա փայիտար:

Périssologie (փէ՛րիսօլօժի) գ. իգ. Նոյնութիւն կամ կրկնութիւն բանից, նոյնաբանութիւն:

Péristaltique (փէ՛րիստալթիք) ած. Սողնական (շարժումն աղեաց):

Péristyle (փէ՛րիստիլ) գ. ար. Պատշգամբ կամ ձեմելիք հաստատեալ 'ի վերայ սեանց. տիրէքլիք, չարտագ, րիվագ:

Périsystole (փէ՛րիսիստօլ) գ. իգ. Միջոց ընդ մէջ կծկման և թուլանաց սրտի և շնչերակաց:

Péritoine (փէ՛րիտօան) գ. ար. Որովայնամաշկ. ուրֆագ:

Péritrochon (փէ՛րիտրօքօն) գ. ար. Անուորդ 'ի բառնալ զբեռինս:

Perle (փէրլը) գ. իգ. Մարգարիտ. ինճի, ինճիւ, լիւլիւ, տիւրր, տիւրէր: ազգ ինչ գրոց տպագրութեան: Perle précieuse, մարգարիտ պատուական կամ թանկագին. լալէ քիրան պէհա: Perle fausse, կեղծ մարգարիտ, ուլունք. պօնճուգ, մուհրէ:

Perlé, ée (փէրլէ՛) ած. Մարգարտայեռ, մարգարտաշար, մարգարտահիւս. ինճի իլէ մուղայյէն, ինճիլու, ինճիլի: Ներդաշնակաւոր (Նուագ):

Perloir (փէրլուար) գ. ար. Քանդակ ինչ:

Perluaux (փէրլիւօ) գ. ար. յոգ. Ջահ ինչ քարահատաց:

Perlure (փէրլիւր) գ. իգ. Խորտաբորտութիւն սաեղանց եղջերուի:

Permanence (փէրմանանս) գ. իգ. Տեւողութիւն, հաստատութիւն. պագա, տէվամ: յարակայութիւն կամ անընդհատներկայութիւն մարմնոյն Քրիստոսի 'ի սուրբ հաղորդութեան:

Permanent, ente (փէրմանան, անթ) ած. Մնայուն, տեւողական, հաստատուն, անշարժ, մշտանև. պագը, տուրան, փայիտար, գարարլը:

Perméabilité (փէրմէապիլիտէ՛) գ. իգ. Թափանցութիւն:

Pérméable (փէ՛րմէապլը) ած. Թափանցելի, անցանելի ընդ ծակոտիս. եան եանա կէչիլիր, չէքքաք:

Permesse (փէրմէս) գ. ար. Գետ նուիրեալ մուսայից:

Permettre (փէրմէտր) բ. ն. Թոյլ տալ, թողացուցանել, ներել, թողուլ. իզին՝ իճազէտ՝ ռուխսատ կամ փէստուր վէրմէք, իճազէթլէմէք, գօյվէրմէք, ճէվազ կէօստէրմէք: Permis, ise, թոյլ տուեալ, օրինաւոր. ճայիզ, հալալ:

Permission (փէրմիսիօն) գ. իգ. Թոյլտուութիւն, թոյլ, հրաման. իզն, իզին, փէստուր, իճազէթ, ռուխսատ, տէճվիզ: Avec votre permission, հաճութեամբ ձերով, ըստ ականարկութեան ձերում. իզնինիզ իլէ, էյէր գօյվէրիրսէնիզ:

Permutant, ante (փէրմիւտան, անթ) գ. ար. Փոխանակիչ, որ փոխանակէ:

Permutation (փէրմիւտասիօն) գ. իգ. Փոփոխութիւն, փոխանակութիւն. տէյիշ, մուպատէլէ:

Permuter (փէ՛րմիւտէ՛) բ. ն. Փոխել, փոխանակել. տէյիշտիրմէք, տէղիշիւր էտմէք, տէպտիլ՝ մուպատէլէ կամ իսթիպտալ էտմէք:

Pernette (փէրնէտ) գ. ար. Հաստուածակողմն եռանկիւնի:

Pernicieusement (փէրնիսիէօզման) մակ. Վնասուք, կորստեամբ. զարար իլէ:

Pernicieux, euse (փէրնիսիէօ, էօզ) ած. Վնասակար, կորստական. զարարլը, մուզիր, մուֆսիտ:

Per obitum (փէր օպիտօմ) Մահուամբ (է բառ Լատին):

Péroné (փէ՛րօնէ՛) գ. ար. Ոլոք:

Péronelle (փէ՛րօնէլ) գ. իգ. Կին անպիտան. ահմագ կամ շաշքըն գարը:

Péroraison (փէ՛րօրէզօն) գ. իգ. Վերջաբանութիւն, վերջաբան. նէտիճէթիւլ քէլամ, խաթիմէի քէլամ:

Pérot (փէ՛րօ) գ. ար. Ծառ թողեալ յանտառի առ 'ի հատանել զկնի:

Perpendiculaire (փէրփանտիքիւլէր) ած. և գ. Ուղղահայեաց (գիծ). տիքիլի, ամուտ, գայիմ. խաթթի ամուտ:

Perpendiculairement (փէրփանտիքիւլէրման) մակ. Ուղղահայեաց գծիւ, ուղղահայեաց, ուղղագիծ. ամուտէն:

Perpendicularité (փէրփանտիքիւլարիտէ՛) գ. իգ. Ուղղահայեցութիւն:

Perpendicule (փէրփանտիքիւլ) գ. ար. Գիծ ուղղահայեաց: կապար կարակնի, կա-

կարակն հիւսանց. եափը թէրազիսի, չէքիւլ, շաքուլ:

Perpétrer (փէռփէթռէ́) Բ. Ն. *Կատարել, գործել, առնել*. կիւնահ իշլէմէք, իրթիքեապ էթմէք:

Perpètres (փէռփէթրը) Գ. Իգ. յոգ. *Երկիր ընկերութեան*:

Perpétuation (փէռփէթիւասիօն) Գ. Իգ. *Մշտնջենաւորութիւն, յարակայութիւն, յաւերժութիւն*. իտամէթ, թախլիտ:

Perpétuel, elle (փէռփէթիւէլ) Ած. *Մշտնջենաւոր, յարակայ, մշտատեւ, յաւերժ*. տայիմ, միւտամ:

Perpétuellement (փէռփէթիւէլման) Մակ. *Միշտ, յաւերժ, յաւերժաբար, անընդհատ, ցանգ*. տայիմէն, տայիմա, պէր տէվամ, հէմիշէ, էպէտէն, էպէտա, պիլա ինքըթա:

Perpétuer (փէռփէթիւէ́) Բ. Ն. *Մշտնջենաւոր կամ մշտատեւ առնել, յաւերժացուցանել*. էպէտի *կամ* թէտվիմ էթմէք, էպէտի գըլմագ, թախլիտ էթմէք: Se perpétuer, Բ. Յ. *Մշտնջենաւորել, յարակայ լինել, յաւետանալ, յաւերժանալ*. էպէտի պուլմագ:

Perpétuité (փէռփէթիւիթէ́) Գ. Իգ. *Մշտնջենաւորութիւն, յարակայութիւն, յաւերժութիւն*. տայըմլըգ, փայիտարլըգ, պէգամ: À perpétuité, *միշտ, մշտնջենաւորաբար, յաւիտեան*. ալէլ տէվամ, հէմիշէ, էպէտի:

Perplexe (փէռփլէքս) Ած. *Վարանամիտ, երկբայ, երկմիտ, տարատամ*. շիւպհէլի, միւթէրէտտիտ, շաշգըն:

Perplexité (փէռփլէքսիթէ́) Գ. Իգ. *Անստուգութիւն, երկբայութիւն, վարանք, տատամսութիւն*. շիւպհէ, թէրէտտիւտ:

Perquisition (փէռքիզիսիօն) Գ. Իգ. *Խոյզ, յոյզ և խնդիր, քննութիւն*. եօգլայըշ, եօգլամա, թէֆթիշ, թէֆահհուս:

Perreau (փէռօ) Գ. Ար. *Սան պղնձի անագեալ*:

Perrière (փէռիէռ) Գ. Իգ. *Քարահանք*:

Perrique (փէռիք) Գ. Իգ. *Թութակ փոքրիկ*:

Perron (փէռօն) Գ. Ար. *Պատշգամբ, սրահ*:

Perroquet (փէռօքէ) Գ. Ար. *Ազգ ինչ թութակի*. տօտի, փափաղան, տօտի գուշու, թութաղան:

Perruch (փէռիւշ) Գ. Իգ. *Ազգ ինչ թութակի: էգ թութակ*:

Perruque (փէռիւք) Գ. Իգ. *Պիտակ կամ կեղծ ծամ*. էյրէթի սաչ, փէռուգա:

Perruquier, ière (փէռիւքիէ́, էռ) Գ. Ար. և Իգ. *Որ յօրինէ զկեղծ ծամս*. էյրէթի սաչլար եափան, սաչլար փէռուգէճի:

Pers, perse (փէռ, փէռս) Ած. *Մոյգ (գոյն. է բառ վաղեմի)*:

Per saltum (փէռ սալթօմ) *Ընդոստ (է բառ Լատին)*:

Perse (փէռս) Գ. Իգ. *Կտաւ ինչ Պարսից*. աճէմ ալաճասը:

Persécutant, ante (փէռսէքիւթան, անթ) Ած. *Հալածող, նեղիչ, տառապեցուցիչ*:

Persécuter (փէռսէքիւթէ́) Բ. Ն. *Հալածել, չարչարել, նեղել, բռնադատել*. զուլմ *կամ* ճէֆա էթմէք, ինճիթմէք, րէնճիտէ *կամ* էզիյէթ էթմէք, իգտամ՝ իպրամ *կամ* իլհահ էթմէք, սըգըլէթ վէրմէք:

Persécuteur, trice (փէռսէքիւթէօռ, թրիս) Գ. Ար. և Իգ. *Հալածիչ, նեղիչ*. ճէֆաքեար, սիթէմքեար, ճէվր *կամ* ճէֆա էտիճի, զալիմ:

Persécution (փէռսէքիւսիօն) Գ. Իգ. *Հալածումն, հալածանք, նեղութիւն, վիշտ*. զուլմ, ճէֆա, իզտիրապ, սըգըլէթ:

Persée (փէռսէ́) Գ. Ար. *Պերսեւս (համաստեղութիւն)*:

Persévéramment (փէռսէվէռաման) Մակ. *Համբերութեամբ մինչեւ 'ի սպառ*. ալէլ իսթիմրար, մուդավէմէթ իլէ, ըսրարէն:

Persévérance (փէռսէվէռանս) Գ. Իգ. *Յարատեւութիւն, համբերութիւն մինչեւ 'ի սպառ, երկայնմտութիւն, հաստատութիւն*. տուրմագլըգ, մուդավէմէթ, իսթիմրար, մուլազէմէթ, իսրար:

Persévérant, ante (փէռսէվէռան, անթ) Ած. *Յարատեւող, յարատեւ, հաստատուն*. մուդավէմէթ *կամ* իսթիմրար էտէն, մուսըրր, սապիթ գատէմ, սահիպ րիւսուխ:

Persévérer (փէռսէվէռէ́) Բ. Չ. *Համբերել մինչեւ 'ի սպառ, յարատեւել, կալ հաստատուն, կալ մնալ, հանապազորդել*. տուրմագ, գալմագ, տայանմագ, մուդավէմէթ՝ մուլազէմէթ *կամ* իսթիմրար էթմէք, սապիթ գատէմ օլմագ, իսրար էթմէք:

Persicaire (փէռսիքէռ) Գ. Իգ. *Բոյս ինչ ջրային*. փիրէ օտու, արպատիքէն:

Persicite (փէռսիսիթ) Գ. Իգ. *Քար կաւուտ*:

Persicot (փէռսիքօ) Գ. Ար. *Ցքի ինչ*:

Persienne (փէռսիէն) Գ. Իգ. *Վանդակափեղկ*. փէնճէրէ գաֆէսի:

Persiflage (փէռսիֆլաժ) Գ. Ար. *Խաղ, ծանականք*. գէսինթի, մէզէ:

Persifler (փէռսիֆլէ́) Բ. Ն. և Չ. *Ծաղրածանակ առնել, դժպատեհս բարբառել*. մէզէլէմէք, մէզէյէ ալմագ:

Persifleur (փէռսիֆլէօռ) Գ. Ար. *Ծաղրածու, այպնկատակ*. մէզէլէնիճի, էյլէնիճի:

Persil (փէռսի) Գ. Ար. *Կարոսն կամ քարոսն*. մայտանօս *կամ* մաղդանօս:

Persil-de-bouc (փէռսի տը պուք) Գ. Ար. *Է բոյս ինչ*:

Persillade (փէռսիյատ) Գ. Իգ. *Կերակուր համեմեալ կարոսնիւ*. մաղդանօս թէրպիյէսի:

Persillé, ée (փէռսիյէ́) Ած. *Որ ունի զնիշ կանաչ կամ նման կարոսնի*. եէշիլ պէնէքլի:

Persique (փէռսիք) Ած. *Կարգ ինչ ճարտարապետական: ազգ ինչ դեղձի*:

Persistant, ante (փէռսիսթան, անթ) Ած. *Մնայուն (բառ անկարբանից)*:

Persister (փէռսիսդէ՛) բ. չ. Կալ մնալ հաստատուն 'ի կարծիս կամ 'ի միտս իւր. Իսդիմրար էդմէք, սապիթ գատէմ օլմագ:

Personnage (փէռսօնաժ) գ. ար. Այր երևելի, այր. պիր զաթ, պիր քիշի, պիւյիւք քիշի: անձն, կերպարան. շախս: դերասան. թագլիդճի:

Personnaliser (փէռսօնալիզէ՛) բ. ն. Անձնաւորել, կերպարանս և շարժումն ընծայել, խօսել 'ի դէմս ուրուք. պիր քիմսէյէ սէօյլէդմէք:

Personnalité (փէռսօնալիդէ՛) գ. իգ. Անձնաւորութիւն. շախսիյէթ: երգիծաբանութիւն, կշտամբանք:

Personnat (փէռսօնա) գ. ար. Ազգ ինչ վիճակաւորութեան եկեղեցւոյ:

Personne (փէռսօն) գ. իգ. Անձն, անձնաւորութիւն: ոմն, մարդ, այր, կին: դէմք, կերպարան. քիշի, շախս, նէֆէր, զաթ. պիր քիշի, պիր քիմսէնէ: Personne ne, ոչ ոք. քիմսէ, հիչ քիմսէ: Personne n'est venu, ոչ ոք եկն. քիմսէ կէլմէտի:

Personnel, elle (փէռսօնէլ) ած. Անձնական, անձնաւորական. շախսի, զաթի:

Personnellement (փէռսօնէլման) մակ. Անձամբ, ինքնին, իւրովի, անձնաւորաբար. քէնդի, պիզզաթ:

Personnifier (փէռսօնիֆիէ՛) բ. ն. Ընծայել անշնչից իրաց զկերպարանս և զլեզու. ճանսըզ օլան նէսնէլէրէ տիլլի վէ խայալաթ վէրմէք:

Perspectif (փէռսփէքդիֆ) ած. Հանդիպահայեաց (ըստ նկարչաց):

Perspective (փէռսփէքդիվ) գ. իգ. Հանդիպահայեցութիւն կամ ընդօրինակութիւն (մասն տեսաբանութեան). իլմի մէրայէ: հանդիպահայեաց նկարք: տեսիլ, տեսութիւն. նազար: En perspective, 'ի հեռուստ, 'ի հանդիպոյ:

Perspicacité (փէռսփիքասիդէ՛) գ. իգ. Սրբութիւն մտաց, կորովամտութիւն. արիֆլիք, մուդաքքիրլիք, պասիրէթ, ֆիրասէթ:

Perspicuité (փէռսփիքիւիդէ՛) գ. իգ. Պարզութիւն, լուսափայլութիւն բանից. աշիքեարէլիք, վիւզուհ:

Perspiration (փէռսփիռասիօն) գ. իգ. Արտաշնչութիւն անզգալի:

Persuader (փէռսիւատէ՛) բ. ն. Համոզել, հաւանեցուցանել. ինանդըրմագ, իդիգադ կամ իդիմադ վէրմէք, իգնա էդմէք, անլադմագ: Se persuader, բ. յ. Հաւատալ, դնել 'ի մտի, կարծել. ինանմագ, անլամագ, իդիգադ էդմէք:

Persuasible (փէռսիւազիպլ) ած. Հաւանական, հաւանողական. ինանաճագ, իգնա օլունաճագ:

Persuasif, ive (փէռսիւազիֆ, իվ) ած. Համոզիչ, համոզողական. ինանդըրաճագ, իգնա էդէճէք:

Persuasion (փէռսիւազիօն) գ. իգ. Համոզումն. ինանդըրմագլըգ, իգնա: հաւատ անշուշտ. իդիգադ:

Perte (փէռթ) գ. իգ. Կորուստ. հէլաք, իթլաֆ. նօգսան, խասարէթ: մնաս, տոյժ. զարար, զիան, մազարրաթ: աւեր, ապառումն. խարապ: À perte, կորստեամբ, մնասու. նօգսան իլէ, խասարէթ իլէ:

Pertinemment (փէռթինաման) մակ. Վայելչաբար, ըստ պատշաճի, ըստ արժանւոյն, իմաստնաբար. մունասիպէթ իլէ, եարաշըգ:

Pertinent, ente (փէռթինան, անթ) ած. Պատշաճ, վայելուչ, 'ի դէպ. եարաշըգ, մունասիպ:

Pertuis (փէռթիւի) գ. ար. Ծակ, անցք: նեղուց, կիրճ. դէլիք. պօղազ, դէրպէնդ:

Pertuisane (փէռթիւիզան) գ. իգ. Ազգ ինչ զինուց. պիր ճինս հարպա:

Perturbateur, trice (փէռթիւռպադէօռ, դրիս) գ. ար. և իգ. Խռովիչ, խռովարար. գարըշդըրըճը, խալգը կիւդիւրիճի, ֆիթնէ գօփարըճը:

Perturbation (փէռթիւռպասիօն) գ. իգ. Խռովութիւն, ամբոխումն, այլայլութիւն. աշիւֆդէլիք, գիւփարէթ, իզդիրապ:

Pervenche (փէռվանշ) գ. իգ. Բոյս ինչ մշտադալար. աք ասմա օդու:

Pervers, erse (փէռվէռ, էռս) ած. և գ. Թիւր, խոտորեալ, չար, ապիրատ, չարահաւատ. եարամազ, ազղըն, ֆասիգ:

Perversion (փէռվէռսիօն) գ. իգ. Վատթարութիւն, խանգարումն, ապականութիւն. ֆէսադ, զիւլլէթ:

Perversité (փէռվէռսիդէ՛) գ. իգ. Թիւրութիւն, խոտորնակութիւն, չարութիւն, ապիրատութիւն. եարամազլըգ, ֆէսադ, ֆըսգ, շէնաէթ:

Pervertir (փէռվէռթիռ) բ. ն. Վատթարացուցանել, ապականել, թիւրել, խանգարել, վեր 'ի վայր շրջել, խոտորեցուցանել. դէօնդիւրմէք, ազդըրմագ, պօզմագ, ազղըն կամ իզլալ էդմէք:

Pesade (փըզատ) գ. իգ. Շարժուածք ինչ ձիոյ:

Pesamment (փըզաման) մակ. Ծանրութեամբ, կուռ. աղըրլըգ իլէ:

Pesant, ante (փըզան, անթ) ած. Ծանր. աղըր, սագիլ: ծանրակշիռ. վէզն էդէն, վէզնի օլան: ծանրակիր, դժուարաբառնալի. կիրան, սըգընդըլը:

Pesanteur (փըզանդէօռ) գ. իգ. Ծանրութիւն. աղըրլըգ, սագալէթ, սագլէթ: սաստկութիւն: Pesanteur d'esprit, թանձրամտութիւն:

Pesée (փըզէ՛) գ. իգ. Կշռութիւն. դարդմա, դարդըլը: կշիռ. դարդը:

Peser (փըզէ՛) բ. ն. և չ. Կշռել. դարդմագ, վէզնէ չէքմէք, վէզն էդմէք: քննել. դէնէմէք: ունել զկշիռ կամ զծանրութիւն, ծանրանալ. աղըր կամ սագիլ օլմագ: ծանրանալ ու_ մեք, ձանձրոյթ տալ. ուսանճ վէրմէք: յամել, յերկարել:

Peseur (փըզէօր) գ. ար. Կշռող, որ կշռէ. գանտարճը, վէզնէտար, վէզնէճի:

Peson (փըզօն) գ. իգ. Կշիռ, լուծ կշռոց. վէզնէ, գանտար:

Pessaire (փէսէր) գ. ար. Դեղ ինչ արգանդի կանանց:

Pesson (փէսօն) գ. ար. Գործի ինչ խաղախորդի:

Pestard (փէստար) գ. ար. Քսու, չարախօս, ժանտ:

Peste (փէստ) գ. իգ. Ժանտախտ, ժանտամահ, սրածութիւն, ախտ տարափոխիկ. եօմուրճագ, թաուն, վէպա, մուպարէք, ֆանագըլը: Թիւրիչ, ապականիչ:

Pester (փէստէ́) բ. չ. Դժուարել, զայրանալ, տրտնջել:

Pestifère (փէստիֆէր) ած. Ժանտաբեր, տարափոխիկ. պուլաշըգլը, եօմուրճագլը, թաունի, եօմուրճագ կէթիրէն:

Pestiféré, ée (փէստիֆէրէ́) ած. և գ. Հարեալ կամ ախտացեալ ժանտախտիւ. եօմուրճագլը, պուլաշըգ:

Pestillence (փէստիլանս) գ. իգ. Ապականութիւն օդոյ: ժանտախտ, սրածութիւն. էօլէթ:

Pestilent, ente (փէստիլան, անթ) ած. Ժանտաբեր, ժանտահար, մահառիթ. էօլէթլի, պուլաշըճը:

Pestilentiel, elle (փէստիլանսիէլ) ած. Pestilentieux, euse (փէստիլանսիէօ, էօզ) ած. Ժանտ, ժանտաբեր, տարափոխիկ, ապականիչ, ժանտահար. եօմուրճագլը, վէպայի, պուլաշըճը:

Pet (փէ) գ. ար. Փուք որովայնի. օսուրուգ, զըրթ: տապակածոյ հատուածոյ ինչ:

Pétale (փէտալ) գ. ար. Տերև կամ թերթ ծաղկանց. չիչէք եափրաղը կամ վարագը:

Pétalé, ée (փէտալէ́) ած. Սաղարթուն:

Pétalisme (փէտալիսմ) գ. ար. Դատաստան ինչ կամ աքսոր առ նախնի Սիրակուսացիս:

Pétaloïde (փէտալօիտ) ած. Թերթանման, տերևանման, սաղարթատեսիլ:

Pétarade (փէտարատ) գ. իգ. Արձակումն փքոց երիվարի. ատ օսուրմասը, գավըրթա:

Pétarasse (փէտարաս) գ. իգ. Կացին ինչ նաւորդաց:

Pétard (փէտար) գ. ար. Հրացան ինչ. և ծրար վառօդոյ հրաձիգ. հավան տօփու. հավան ֆիշէնկի:

Petarder (փըտարտէ́) բ. ն. Հրացանս արձակել:

Petardier (փըտարտիէ́) գ. ար. Որ արձակէ հրացանս:

Petase (փըտազ) գ. ար. Թևաւոր սաղաւարտ կամ խոյր Հերմեայ:

Petasite (փըտազիտ) գ. ար. Է բոյս ինչ:

Petaud (փըտօ) գ. ար. Տեղի խառնակութեան:

Petaudière (փըտօտիէր) գ. իգ. Ժողով խառնիխուռն բազմութեան, խառնակութիւն, ամբոխ, խռովութիւն:

Pétéchial, ale (փէտէշիալ) ած. Խաղաւարտի:

Pétéchies (փէտէշի) գ. իգ. յոգ. Գէզք կամ խաղաւարտք 'ի մարմնի յերևաց տենդի. հասպա: ազգ ինչ ծիրանւոյ:

Peter (փըտէ́) բ. չ. Փուքս արձակել. օսուրմագ, գավարթ չալմագ, զըրթմագ: Ճարճատիւն արձակել: շաչել, շառաչել, ճայթել. չաթլամագ, փաթլամագ:

Peteur, euse (փըտէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ փուքս արձակէ. օսուրուգան:

Pétillant, ante (փէտիյլեան, անթ) ած. Որ շաչէ կամ շառաչէ. չաթլայան, փաթլայան: բոցանշոյլ կամ փայլակնացայտ աչք: եռանդագին կամ ջերմաջերմ (արիւն):

Pétillement (փէտիյլըման) գ. ար. Պայթիւն, շաչիւն, շառաչիւն. չաթլափը, փաթլափը:

Pétiller (փէտիյլէ́) բ. չ. Ճայթել, շառաչել. փաթլամագ, չըթըրտամագ, ըըլըրտամագ:

Petimbe (փըտէնպ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու:

Pétiolaire (փէտիօլէր) ած. Կանթի ծաղկանց:

Pétiole (փէտիօլ) գ. ար. Կանթ ծաղկանց:

Pétiolé, ée (փէտիօլէ́) ած. Որ ունի զկանթ (ծաղիկ):

Petit, ite (փըտի, իտ) ած. Փոքր, փոքրիկ: սակաւ, նուազ, դուզնաքեայ: կարճ, սուղ, հակիրճ: նուաստ, ստորին. քիւչիւք, ազըր. ուֆագ, ինճէ. գըսա. հագիր, ալչագ: Petit à petit, առ սակաւ սակաւ. ազար ազար, եաֆճա եաֆճա, եավաշ եավաշ:

Petit (փըտի) գ. ար. Ձագ, կորիւն. եավրու:

Petitement (փըտիտման) մակ. Ճշգիւ, սակաւ. իմսագ իլէ, գըլլէթ իլէ, ֆագիրանէ, սաղայագա իլէ, տարըլըգ իլէ:

Petit-fils (փըտի ֆիս) գ. ար. Թոռն, որդի ուստեր կամ դստեր. տօրուն, օղուլ օղլու: Petite-fille, դուստր որդւոյ կամ դստեր:

Petit-gris (փըտի կրի) գ. ար. Մորթ խայտաբղէտ կենդանւոյ ինչ. սինճապ:

Petit-lait (փըտի լէ) գ. ար. Շիճուկ կաթին. մաուլ:

Petit-maître (փըտի մէթր) գ. ար. Գեղապանծ պատանի: իգ. Petite-maîtresse, գեղապանծ օրիորդ:

Petit-métier (փըտի մէտիէ́) գ. ար. Կարկանդակ ինչ:

Petit-neveu (փըտի նըվէօ) գ. ար. Որդի եղբօրորդւոյ կամ քեռորդւոյ: իգ. Petite-nièce, դուստր եղբօրորդւոյ կամ քեռորդւոյ:

Petite-oie, տես Oie.

Petit-pied (փըտի փիէ́) գ. ար. Ոսկր ինչ յեղնգունս ձիոյ:

Petite-vérole (փըտիտ վէրօլ) գ. իգ. Պիսակ կամ ծաղիկ մանկանց. չիչէք, ճէտրի:

Petitesse (փըտիտէս) գ. իգ. Փոքրկութիւն: սակաւութիւն: փանաքութիւն: կարճու-

թիւն: Նուաստութիւն. քիւչիւքլիւք, ուֆագլըգ, ազլըգ. գըթլըգ. գըլլէթ. ալչագլըգ, խաֆիֆիյէթ, խաֆիֆլիք:

Pétition (փէթիսիօն) գ. իգ. *Աղերս, աղերսագիր, խնդիր, հայցուած.* արզուհալ, արզ, իսթիտա:

Pétitionnaire (փէթիսիօնէռ) գ. ար. և իգ. *Աղերսարկու.* իսթէյիճի, արզուհալ սահիպի:

Pétitoire (փէթիթուառ) ած. և գ. *Խնդրողական: խնդիր:*

Peton (փըթօն) գ. ար. *Ոտն փոքրիկ:*

Pétoncle (փէթօնքըլ) գ. իգ. *Խեցեմորթ ինչ:*

Petonète (փըթօնէթ) գ. իգ. *Խեցեմորթ ինչ:*

Pétorite (փէթօռիթ) գ. իգ. *Սայլ կամ կառք ինչ քառանիւ:*

Pétreau (փէթռօ) գ. ար. *Ընձիւղ, բողբոջ, շառաւեղ:*

Pétrée (փէթռէ) ած. *Ապառաժ (Արաբիա).* հիճազ:

Pétreux, euse (փէթռէօ, էօզ) ած. *Քարանման:*

Pétricherie (փէթռիշըռի) գ. իգ. *Հանդերձանք որսոյ ձկան:*

Pétrifiant, ante (փէթռիֆիան, անթ) ած. *Քարացուցիչ:*

Pétrification (փէթռիֆիքասիօն) գ. իգ. *Փոխարկումն 'ի քար: քարացեալ տունկք կամ կենդանիք.* թաշ փէօնմէսի, թէհաճճիւր, թահճիւր:

Pétrifier (փէթռիֆիէ) բ. ն. *Քարացուցանել, փոխարկել 'ի քար.* թաշ փէօնտիւրմէք: Se pétrifier, բ. յ. *Քարանալ.* թաշ փէօնմէք, թաշ օլմագ:

Pétrin (փէթռէն) գ. ար. *Տաշտ խմորոյ կամ հացագործաց.* թէքնէ, խամուր թէքնէսի, պինէյիք:

Pétrir (փէթռիռ) բ. ն. *Զանգել, թրել, շաղել.* եօղուրմագ, խամուր եօղուրմագ, թախմիր էթմէք:

Pétrissage (փէթռիսաժ) գ. ար. *Զանգուած խմորոյ:*

Pétrisseur (փէթռիսէօռ) գ. ար. *Մանուկ հացագործի:*

Pétrole (փէթռօլ) գ. ար. *Նաւթ, քարաձիւթ.* նաֆթ, նէֆթ եաղը:

Petto (փէթթօ) In petto, *ի խորս սրտին, 'ի ծածուկ.* ֆիքրինտէ. (*է բառ իտալացւոց*):

Pétulamment (փէթիւլաման) մակ. *Ժպրհութեամբ, յանդգնութեամբ, ապառումն.* չարգափէլիք իլէ, սէֆահաթ իլէ, հաշարըլըգ իլէ, ուգքըճըլըգ իլէ, համիյէթ իլէ:

Pétulance (փէթիւլանս) գ. իգ. *Ժպրհութիւն, յանդգնութիւն, ստահակութիւն, խեռութիւն.* չարգափէլիք, հաշարըլըգ, շախլըգ, համիյէթ:

Pétulant, ante (փէթիւլան, անթ) ած. *Ժպիրհ, յանդուգն, ապառում.* հաշարը, շուխ թապիաթ:

Pétun (փէթէօն) գ. ար. *Ծխախոտ.* թիւթիւն:

Pétuner (փէթիւնէ) բ. չ. *Ծխել զխոտ, ձգել զծխախոտ.* թիւթիւն իչմէք կամ չէքմէք:

Pétun-sé (փէթէօն սէ) գ. ար. *Քար ինչ Սինէացւոց, յորմէ կազմեն զյախճապակի:*

Petut (փըթիւ) գ. ար. *Ցանց ինչ:*

Peu (փէօ) մակ. *Սակաւ, սակաւիկ, դոյզն ինչ.* աղ, աղաճըգ, փէք աղ: C'est peu, *սակաւ է այդ.* աղ տըր: On en trouve très-peu, *կարի սակաւ գտանի.* փէք աղ պուլունուր: Un peu, *սակաւ մի, սակաւ ինչ.* պիր աղ, ճիւզի: Peu à peu, *սակաւ առ սակաւ, առ սակաւ սակաւ, փոքր փոքր.* աղար աղար, ինճէ ինճէ, եավաշ, ահէսթէ: A peu près, *գոգցես, գրեթէ.* սանքի: Pour peu que, *թէպէտ և սուղ ինչ կամ սակաւ.* ֆագաթ պիր աղ:

Peu (փէօ) գ. ար. *Սակաւութիւն.* գըլլէթ:

Peuille (փէօյլ) գ. իգ. *Սակաւ ինչ մասն (փորձոյ հրահալելեաց):*

Peuplade (փէօփլատ) գ. իգ. *Հաստուած բազմութեան: տեղի գաղթականի կամ բազմամարդութեան.* գաչգընլար, գապիլէլէր, խալգլար, ագվամ: *բազմութիւն մանրիկ ձկանց 'ի լճի:*

Peuple (փէօփըլ) գ. ար. *Ժողովուրդ, բազմութիւն մարդկան, ազգ, ազն, ամբոխ.* խալգ, էհալիի վիլայէթ, թայֆէ, միլլէթ. խալգ ճէմիյէթի: *բազմութիւն մանրիկ ձկանց:*

Peupler (փէօփլէ) բ. ն. *Բազմամարդ առնել, լնուլ բնակչօք: բազմացուցանել.* խալգ իլէ տօլտուրմագ. պիր եէրի մամուր ու ապատան էթմէք, շէնլէթմէք. չօղալթմագ, թէքսիր էթմէք: Peuplé, ée, *բազմամարդ, մարդաշատ.* շէն, մամուր, ապատան:

Peuplier (փէօփլիէ) գ. ար. *Կաղամախ, կաղամախի.* գավագ, գավագ աղաճը, թօզ աղաճը:

Peur (փէօռ) գ. իգ. *Երկիւղ, ահ, զարհուրանք.* գօրգու, խավֆ, հիրաս, փէրվա: De peur, de peur que, *առ ահի, առ երկիւղի, գուցէ, զի մի.* գօրգուսունտան, օլմայա քի: Sans peur, *աներկիւղ, անվեհեր.* գօրգուսուզ, պի փէրվա: Faire peur, *երկեցուցանել, զարհուրեցուցանել, ահ արկանել.* գօրգութմագ, խավֆ վէրմէք, թախվիֆ էթմէք: Avoir peur, *երկնչել, զարհուրել, յահի լինել.* գօրգմագ:

Peureux, euse (փէօռէօ, էօզ) ած. *Երկչոտ, վեհերոտ, որ երկնչի.* գօրգագ, խայիֆ:

Peut-être (փէօ թէթռ) մակ. *Գուցէ, թերեւս.* պէլքի, օլաքի, աճապ:

Phaéton (ֆաէթօն) գ. ար. *Սայլ ինչ կամ կառք երկանիւ:*

Phagédénique (ֆաժէտէնիք) ած. *Կերող (վէրք):*

Phalange (ֆալանժ) գ. իգ. *Փաղանգ կամ գունդ զօրաց.* պէօլիւք, ալայ: *ոսկերք մատանց ձեռաց և ոտից:*

Phalangite (ֆալանժիթ) գ. ար. *Զինուոր փաղանգի կամ գնդոյ:*

Phalaris (ֆալառիս) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Phalène (ֆալէն) գ. ար. Թիթեռն գիշերային. կէճէ քէլէպէյի:

Phaleuque կամ Phaleuce (ֆալէօք, ֆալէօս) ած. փաղուկեան (ոտանաւոր):

Pharaon (ֆարաօն) գ. ար. Ազգ ինչ խաղու թղթոց:

Phare (ֆար) գ. ար. փարոս, լապտեր մեծ. ֆէնէր:

Pharisaïque (ֆարիզայիք) ած. փարիսական, փարիսեցւոց:

Pharisaïsme (ֆարիզայիզմ) գ. ար. Բարք փարիսեցւոց, փարիսականութիւն, կեղծաւորութիւն:

Pharisien (ֆարիզիէն) գ. ար. փարիսեցի. ֆէրիսի:

Pharmaceutique (ֆարմասէօտիք) ած. և գ. իգ. Դեղաբանական, դեղոց. էզզաճըյա միւտաալլիգ: դեղաբանութիւն. էզզաճըլըգ:

Pharmacie (ֆարմասի) գ. իգ. Դեղագործութիւն, արուեստ դեղագործաց. իլմ էճզա. էզզաճը կամ էթիպպէ փիշիրմէսի:

Pharmacien (ֆարմասիէն) գ. ար. Դեղաբար, դեղագործ, դեղավաճառ. էճզաճը կամ էզզաճը:

Pharmacochimie, տես Pharmacie.

Pharmacologie, տես Pharmacie.

Pharmacopée (ֆարմաքօփէ) գ. իգ. Դեղաբարութիւն, ճառ յաղագս դեղոց կամ յօրինելոյ զդեղս. էճզա քիթապը կամ թէֆթէրի:

Pharyngotome (ֆարէնկօտօմ) գ. ար. Գործի ինչ վիրաբուժից:

Pharynx (ֆարէնքս) գ. ար. Ծակ կամ գուռն որկորոյ. հօլգում, հօլգոմ:

Phase (ֆազ) գ. իգ. Տեսիլ կամ երևոյթ մոլորակաց. վէճհի գէլէմ, սուրէթ, թէյիլիմ:

Phaséole, տես Faséole.

Phébus (ֆէպիւս) գ. ար. փեբոս (արեգակն. և Ապողոն). կիւնէշ: ոճ բանից արուեստակեալ:

Phénicoptère, տես Bécharu.

Phénigme (ֆէնիկմ) գ. իգ. Խարանադեղ. քէհլիճան էագըսը:

Phénix (ֆէնիքս) գ. ար. փիւնիկ, արմաւհաւ. անգա, անգա գուշու: չնաշխարհիկ, անզուգական ոք. էէքէանէ, ֆէրիտ: ազգ ինչ թիթռան:

Phénomène (ֆէնօմէն) գ. ար. Երևոյթ յօդս: նորանշան ինչ. հավայի օլան նէսնէ, էհավիյէթ. տաաճճիւպ էթէճէք շէյ, իաճիպէթ, աճիպ:

Phérécrate (ֆէրէքրատ) գ. ար. Ազգ ինչ ոտանաւորի Յունաց և Լատինացւոց:

Phialite (ֆիալիտ) գ. իգ. Քարանձև կամ աւազախառն զանգուած հողոյ, որ ունի զնմանութիւն սկաւառակի:

Philantrope (ֆիլանտրօփ) գ. ար. Մարդասէր. ինսանիյէթ էհլի, ինսան սէվէն:

Philantropie (ֆիլանտրօփի) գ. իգ. Մարդասիրութիւն. ինսան ինսանիյէթի, միւրիւվվէթ:

Philaucie (ֆիլօսի) գ. իգ. Անձնասիրութիւն, ինքնասիրութիւն, սէր̊ անձին:

Philarmonique (ֆիլարմօնիք) ած. Նուագասէր: նուագածու:

Philippique (ֆիլիփփիք) գ. իգ. Փիլիպպեան կամ երգիծանաց բանք:

Phillyrée (ֆիլլիրէ) գ. իգ. Թուփ ինչ լեռնային:

Philologie (ֆիլօլօժի) գ. իգ. Բանասիրութիւն, սէր գրականութեան կամ հմտութե. իլմ լիսան, իլմիւլ ադէպ:

Philologique (ֆիլօլօժիք) ած. Բանասիրական:

Philologue (ֆիլօլօկ) գ. ար. Բանասէր, ուսումնասէր, գիտնական. էհլի իլմիւլ լիսան վէ ադապ, միւճէվվէզ, կիւզէլ օգումուշ:

Philomèle (ֆիլօմէլ) գ. իգ. Սոխակ (բառբառնատեղծից). պիւլպիւլ, էնտէլիպ, հէզար աւազ:

Philosophale (ֆիլօզօֆալ) ած. իգ. Pierre philosophale, քար փիլիսոփայական (փոխարկիչ հրահալելեաց յոսկի ըստ առասպելաց քիմիականաց). էքսիր:

Philosophe (ֆիլօզօֆ) գ. ար. Իմաստասէր, փիլիսոփայ. ֆիլէզօֆ, ֆէյլէզօֆ:

Philosopher (ֆիլօզօֆէ) չ. չ. Իմաստասիրել, պարապել յիմաստասիրութիւն կամ 'ի փիլիսոփայական ուսմունս: խօսել կամ քննել իբրև զիմաստասէր. ֆիլէզօֆ կիպի գըյաս կամ ֆիքր էթմէք:

Philosophie (ֆիլօզօֆի) գ. իգ. Իմաստասիրութիւն, փիլիսոփայութիւն. իլմ հիքմէթ. ֆիլէզօֆէթ: ազատ կամ հաստատուն միտք. հիքմէթ, սապր իլէ գարար: ազգ ինչ գրոց տպագրութեան:

Philosophique (ֆիլօզօֆիք) ած. Իմաստասիրական, փիլիսոփայական. ֆիլէզօֆէթէ դաիր կամ միւնասիպ:

Philosophiquement (ֆիլօզօֆիքման) մակ. Իմաստասիրաբար, իբրև իմաստասէր, փիլիսոփայօրէն. ֆիլէզօֆ գըյասընճէ:

Philosophisme (ֆիլօզօֆիզմ) գ. ար. Իմաստակութիւն, սնոտի իմաստասիրութիւն:

Philtre (ֆիլթր) գ. ար. Դեղ կամ ըմպելի սիրոյ (ըստ կախարդաց). աշգ վէրէն չէրպէթ կամ մաճուն:

Phimosis (ֆիմօզիս) գ. ար. Ախտ ինչ անթլփատութեան:

Phlébotomie (ֆլէպօտօմի) գ. իգ. Երակահատութիւն, արուեստ երակահատութե. գան ալմագ:

Phlébotomiser (ֆլէպօտօմիզէ) չ. ն. Երակ հատանել. գան ալմագ:

Phlegmagogue, տես Flegmagogue.

Phlegmatique (ֆլէկմատիք) ած. Մաղասոտ, մաղասային. պալղամի, պալղամլը: հանդարտաբարոյ. սօղուգ տապիատլը:

Phlegme (ֆլէկմ) գ. ար. Մաղաս. պալղամ: հանդարտ բնութիւն. սօղուգ տապիաթ:

Phlitotome (ֆլիդօդօմ) գ. ար. Նշտրակ ինչ։

Phlogistique (ֆլօժիսդիք) գ. ար. Նիւթ կամ մարմին դիւրավառ։

Phlogose (ֆլօկօզ) գ. ար. Տապ, սաստիկ ջերմութիւն։

Phlyctène (ֆլիքդէն) գ. իգ. Պալար, պղպըջակ։

Phœnicure (ֆէնիքիւռ) գ. ար. Թռչուն ինչ։

Pholade (ֆօլատ) գ. իգ. Խեցեմորթ ինչ։

Phonomètre (ֆօնօմէդըռ) գ. ար. Ձայնաչափ (գործի)։

Phoques (ֆօք) գ. ար. յոգ. փոկք (անուն երկակենցաղ կենդանեաց)։

Phoronomie (ֆօռօնօմի) գ. իգ. Գիտութիւն չափոց կամ անօթոց։

Phosphate (ֆօսֆադ) գ. իգ. Աղ ինչ քիմիական։

Phosphite (ֆօսֆիդ) գ. ար. Աղ ինչ քիմիական։

Phosphore (ֆօսֆօռ) գ. իգ. Փոսփորոն, նիւթ ինչ լուսատու. գարանլըգդա ադէշ կիպի փարլայան նէսնէ։

Phosphoreux (ֆօսֆօռէօ) ած. Կազմեալ ՚ի փոսփորոնէ։

Phosphorique (ֆօսֆօռիք) ած. Նման փոսփորոնի։

Phosphure (ֆօսֆիւռ) գ. ար. Բաղադրութիւն ինչ փոսփորոնի։

Photophore (ֆօդօֆօռ) գ. ար. Լուսակիր (աշտանակ)։

Phrase (ֆռազ) գ. իգ. Ոճ կամ եղանակ բանից. իսդիլահ, իպարէդ, իպարէ։

Phrasier (ֆռազիէ) գ. ար. Արուեստաբան. իպարէ սէօյլէյիճի։

Phrénésie, տես Frénésie.

Phrénétique, տես Frénétique.

Phthisie (ֆթիզի) գ. իգ. Թոքացաւք, թոքախտութիւն. վէրէմ։

Phthisique (ֆթիզիք) ած. Թոքացաւ, ախտացեալ զթոքացաւ. վէրէմլի։

Phu (ֆիւ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Phylactère (ֆիլաքդէռ) գ. ար. Գրապանակ հրէից։

Phylarque (ֆիլառք) գ. ար. Դատաւոր Աթենացւոց։

Phyllitis (ֆիլլիդիս) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Physetère (ֆիզըդէռ) գ. ար. Կիտոս ծովու։

Physicien (ֆիզիսիէն) գ. ար. Բնախօս, բնաբան. իլմի հիքմէդ սահիպի։

Physico-mathématique (ֆիզիքօ մաթէմադիք) ած. Բնախօսական և ուսումնական։

Physico-techniopes (ֆիզիքօ դէքնիօփ) գ. ար. Խոշորացոյց մեծ։

Physiologie (ֆիզիօլօժի) գ. իգ. Բնախօսութիւն, ճառ յաղագս կազմութեան մարդկային մարմնոյ. ահհադ իչրէ օլան ճէվֆի ինսանըն մարիֆէդի։

Physiologiste (ֆիզիօլօժիսդ) գ. ար. Բնախօս։

Physionomie (ֆիզիօնօմի) գ. իգ. Խառադիմայութիւն։ դծագրութիւն, տեսիլ կամ պատկեր դիմաց. չէհրէ, սուրէդ, պիչիմ։

Physionomiste (ֆիզիօնօմիսդ) գ. ար. Խըտրադիմայ. ֆիրասէդ սահիպի։

Physionotrace (ֆիզիօնօդռաս) գ. ար. Գործի ճիշդ նկարելոյ։

Physique (ֆիզիք) գ. իգ. Բնաբանութիւն, բնաբանական գիտութիւն. իլմի հիքմէդ, իլմի դապիադ։ բնական կազմութիւն, բնութիւն. ճիսմ, վիւճուդ։

Physique (ֆիզիք) ած. Բնական, բնաբանական. դապիի։

Physiquement (ֆիզիքման) մկ. Բնապէս, բնականաբար, իսկապէս. դապըէն։

Piaculaire (փիաքիւլէռ) ած. Քաւութեան։

Piaffe (փիաֆ) գ. իգ. Պարծանք, մեծաբանութիւն, շուք. դաֆրա, դէքէպպիւր։

Piaffer (փիաֆէ) բ. չ. Պանծալ, պերճանալ. դաֆրա սադմագ։ սիգաճեմ ընթանալ (ձիոյ)։

Piaffeur (փիաֆէօռ) ած. Սիգաճեմ կամ աճխպարանոց (երիվար)։

Piailler (փիայլէ) բ. չ. Աղաղակել, ձայն արձակել. պաղըրմագ, չինիլ չինիլ էօդմէք։

Piaillerie (փիայլըռի) գ. իգ. Աղաղակ, ձայն, ճիչ. չաղըրըշ, պաղըրմա։

Piailleur, euse (փիայլէօռ, էօզ) ած. Որ աղաղակէ կամ ձայն բառնայ. չաղըրըճը, շամադաճը։

Pian (փիան) գ. ար. Ախտ ինչ Ամերիկացւոց։

Piane-piane (փիան փիան) մկ. Յուշիկ, մեղմով (է բառ Իտալացւոց)։

Piano (փիանօ) Յուշիկ, մեղմով (բառ երաժշտաց. է բառ Իտալացւոց)։

Piano-forté կամ Forté piano (փիանօ ֆօռդէ, ֆօռդէ փիանօ) գ. ար. Նուագարան ինչ։

Piast (փիասդ) գ. ար. Սերունդ մեծամեծաց նախնի Պօղոնիացւոց։

Piastre (փիասդըռ) գ. իգ. Ազգ ինչ դրամոյ. րիալ, ղուրուշ։

Piauler (փիօլէ) բ. չ. Ճչել, վայել. լալ կականաւ։

Piazzi (փիազզի) գ. ար. Անուն իններորդ մոլորակի, յանուանէ աստեղաբաշխին՝ որ եգիտ զայն։

Pic (փիք) գ. ար. Մուրճ, ակիր, փայտատ. գազմա։ լեռան բարձրաբերձ. եիւքսէք պաշ։ չափ ինչ. էնտազէ, զիրա։ À pic, սեպացեալ, ուղղաձիգ, ուղղահայեաց, կանգուն. տիքլար կիպի տօղրու։

Pica (փիքա) գ. ար. Խանգարումն ախորժակի։

Picadil (փիքատիլ) գ. ար. Ապակի ինչ։

Picaveret (փիքավըռէ) գ. ար. Ի թռչուն ինչ։

Picéa (փիսէա) գ. ար. Ազգ ինչ եղեւնի ծառոյ:

Picholine (փիշօլին) գ. իգ. Մանր ձիթապտուղ:

Picolets (փիքօլէ՛) գ. իգ. յոգ. Ճանկ բանալեաց:

Picorée (փիքօռէ՛) գ. իգ. Ասպատակութիւն, կողոպուտ, աւար. չէթէ, եաղմա, ագըն, չարգաճըլըգ:

Picorer (փիքօռէ՛) բ. չ. Ասպատակել, կողոպտել, աւար հարկանել (է բառ վաղեմի). ագըն կամ չէթէյէ վարմագ, եաղմալամագ:

Picoreur (փիքօռէօռ) գ. ար. Ասպատակաւոր (զինուոր). եաղմաճը, չէթէճի, ագընճը:

Picot (փիքօ) գ. ար. Սրածայր հատուած փայտի. քէօթիւճիւք: վերջք, ժապաւէն: ուրագ:

Picotement (փիքօթման) գ. ար. Մարմաջ, խայթ, կացահարութիւն. չիմդիք:

Picoter (փիքօթէ՛) բ. ն. Կտել, կտկտել. դամ. կրամբլթել. չօլմագ, չիմդիքլէմէք, կիդիկլէրմէք: կացահարել. դէլմէք: խածատել բանիւք: Picoté, ée, հարեալ: Picoté de petite-vérole, ախտակերեա, արածդէմ. չիչէք պօզուղլու, չիլ:

Picoterie (փիքօթըռի) գ. իգ. Սլաք բանից, երգիծանք, խածատիչ բանք. ինճիթիճի սէօզ:

Picotin (փիքօթէն) գ. ար. Չափ ինչ վարսակի. պիր սէքէք փօլուսու եէմլիք, չինիք:

Pidance (փիտանս) գ. ար. Ուտան կամ թակ մեծ:

Pie (փի) գ. իգ. Միս թիկանց ոչխարի 'ի կասկարայէ: կաչաղակ, անծեղ. սաղսաղան: Pie-grièche, կաչաղակ փոքր: կլին շաղակրատ. եաղնաղ գարղը:

Pie (փի) ած. Oeuvres pies, Գործք աստուածպաշտութեան. խայըրադ, սէվապլը իշ: Pie mère, գորովամայր, ներքին մզնիք ուղղոյն: Cheval-pie, ձի խայտաբղէտ. ալաճա ադ:

Pièce (փիէս) գ. իգ. Մասն, հատուած, կտորակ, թերթ, կապերտ, պատառ. քարէ, փարչա, հիսսէ, գըդա: Pièce de toile, կապերտ կտաւոյ. պիր դօփ պէզ: Pièce d'or, դահեկան մի ոսկի. պիր ալթըն: Pièces d'un procès, մասունք թղթոց դատի. պիր դավա քեաղըթլէրի կամ դահրիրաթը: Pièce, գործ, ձեռագործ. իշ, ամէլ, սանաաթ իշի. դէքէլիֆ, դանիֆ: մի մի, իւրաքանչիւր. պիրէր, պիրէր պիրէր, գըդա, գըդաայը: Mettre en pièces, խորտակել, պատառել. փարչալամագ:

Pied (փիէ՛) գ. ար. Ոտն: Թաթ. այագ: ստորոտ լերին. դաղ դիպի: ոտն կամ ոտնաչափ. գադէմ: ոտն կամ չափ ոտանաւորի. ճիւզ, վէզն: Pied-à-pied, ոտն առ ոտն, առ սակաւ սակաւ. այագ այագ: Aller à pied, երթալ հետեւակ կամ հետիոտս, հետի ընթանալ. եայան կիտմէք կամ եիւրիւմէք: Mettre pied à terre, իջանել 'ի ցամաք. գարայա չըգմագ կամ ինմէք: Sur le pied de, ըստ օրինակի. դարզ կամ մինվալի իւզրէ, միգդարինճէ:

Pied-d'alouette (փիէ՛ տալուէթ) գ. ար. Ծաղիկ ինչ. պիր ճինս չիչէք:

Pied-de-bœuf (փիէ՛ տը պէօֆ) գ. ար. Խաղ ինչ մանկանց:

Pied-de-chèvre (փիէ՛ տը շէվր) գ. ար. Լծակ ինչ:

Pied-droit (փիէ՛ տրօա) գ. ար. Կամարասիւն, կամարակալ:

Pied-d'étape (փիէ՛ տէթափ) գ. ար. Սեղանատախտակ ինչ:

Pied-de-veau (փիէ՛ տը վօ) տես Colocasie.

Pied-de-chat (փիէ՛ տը շա) գ. ար. Բոյս ինչ:

Pied-de-lion (փիէ՛ տը լիօն) գ. ար. Բոյս ինչ:

Pied-de-lièvre (փիէ՛ տը լիէվր) գ. ար. Բոյս ինչ:

Pied-de-pigeon (փիէ՛ տը փիժօն) գ. ար. Բոյս ինչ:

Piédestal (փիէ՛տէսթալ) գ. ար. Խարիսխ, ներքնախարիսխ, պատուանդան. այագ, դիրէք այաղը:

Piédouche (փիէ՛տուշ) գ. ար. Պատուանդան արձանի:

Pied-plat (փիէ՛ փլա) գ. ար. Գեղջուկ, չնական, տխմար:

Piège (փիէժ) գ. ար. Թակարդ, ծուղակ: գարանք, դաւ. դուզագ. փուսու, քէմին:

Pierraille (փիէռայլ) գ. իգ. Կարկառ կամ կոյտ մանր քարանց. ուֆագ դաշլար եըղընը:

Pierre (փիէռ) գ. իգ. Քար, վէմ. դաշ, հաճէր: քար երիկամանց կամ փամփուշտի. հասդ, գում, դաշ: կորիզ պտղոց. չէքիրդէք: Pierre précieuse, ակն պատուական, գոհար. գըմէթլի դաշ, գըյմէթլի դաշ, ճէվահէր, ճէվահիր: Pierre à fusil, գայլախազ. չագմագ դաշը: Pierre de touche, փորձաքար. միհէնք դաշը: Pierre d'aigle, արծուաքար: Pierre d'aimant, մագնիս. մըգնադըս, մըգընադըս: Pierre de bézoard, դեղթափ քար. փանզէհիր: Pierre de jadde, ազգ ինչ կարծրակուռ քարի: Pierre de mine, քար հանքային: Pierre ponce, սունկ քար. փօմզա: Pierre philosophale, քար փիլիսոփայական կամ արուեստ փոխարկելոյ զհրահալեալ յոսկի (ըստ առասպելաց քիմիականաց): Pierre infernale, խարանաքար, կիզանող քար:

Pierrée (փիէռէ՛) գ. իգ. Ագուգայ, խողովակ. դաշդան օլուգ:

Pierreries (փիէռըռի) գ. իգ. յոգ. Ակունք, քարինք պատուականք, գոհարք. ճէվահիր:

Pierrette (փիէռէթ) գ. իգ. Քար փոքրիկ. դաշճըղազ:

Pierreux, euse (փիէռէօ, էօզ) ած. Քա-

րուտ, քարայից, առապարին. թաշլը, մահձէր:

Pierrier (բիէռրիէ́) գ. ար. Փոքր թնդանօթ ինչ նաւու. գըռլըգ թօփ:

Pierrures (բիէռռիւռ) գ. իգ. յոգ. Ստեղունք եղջերուի:

Piété (բիէթէ́) գ. իգ. Բարեպաշտութիւն, աստուածպաշտութիւն. իպատէթ, թագվա, խօֆուլլահ: սէր կամ պատիւ առ ծնողս. մուհապպէթ:

Piéter (բիէթէ́) բ. չ. Դնել զոտն ՚ի նշանի խաղու. այաղը նիշանա գօմագ:

Piétiner (բիէթինէ́) բ. չ. Սաստիկ շարժել զոտն կամ հարկանել զգետնի. այագլարընը թէփրէթմէք, այաղըն սալլամագ:

Piéton (բիէթօն) գ. ար. Հետեւակ, քաջոտն. եայան, էյի դալան չալըն: Թղթատար հետեւակ. թաթար:

Piètre (բիէթրը) ած. և գ. Անարգ, անպիտան, աղքատիկ:

Piètrement (բիէթրըմաՆ) մակ. Աղքատօրէն, թշուառաբար:

Piètrerie (բիէթրըրի) գ. իգ. Անարգ կամ անպիտան ինչ:

Piette (բիէթ) գ. իգ. Թռչուն ինչ ջրային:

Pieu (բիէօ) գ. ար. Սեպ, երիթ, ցից. գազըգ, սըրըգ, վէթէր, ըրղը:

Pieusement (բիէօզմաՆ) մակ. Բարեպաշտութեամբ, երկիւղածութեամբ. խօֆուլլահ իլէ:

Pieux, euse (բիէօ, էօզ) ած. Բարեպաշտ, աստուածապաշտ, երկիւղած, պաշտօնասէր. իպատէթքեար, էհլի թագվա, խօֆլու, փէնհար:

Piffaro (բիֆֆառօ) գ. ար. Նուագարան ինչ փչողական:

Piffre, esse (բիֆռ, էս) գ. ար. և իգ. Գիրապարար, որկորաժէտ. իշքէմպէլի տիլէյի:

se Piffrer (բիֆռէ́) բ. յ. Շատակեր լինել, պարարել զորովայնն. իշքէմպէսին փօլլարլամագ:

Pigeon (բիժօն) գ. ար. Աղաւնի. գէօվէրճին:

Pigeonneau (բիժօնօ) գ. ար. Ձագ աղաւնոյ. գէօվէրճին եավրուսու:

Pigeonner (բիժօնէ́) բ. չ. Ծեփել:

Pigeonnier (բիժօնիէ́) գ. ար. Աղաւնոց. գէօվէրճինլիք, գէպութէր խանէ:

Pigne (բինիը) գ. իգ. Արծաթ մնացեալ զկնի ցնդելոյ սնդկին:

Pignocher (բինիօշէ́) բ. չ. Առնուլ դոյզն ճաշակ, ուտել ակամայ:

Pignon (բինիօն) գ. ար. Յարկ տանն. ճաթը, էվին ճաթըսը կամ թէփէսի: կոնոն. ճամ ֆըստըղը: անիւ փոքրիկ:

Pignoné, ée (բինիօնէ́) ած. Սրածայր յերկոցունց կողմանց (ըստ կնքաբանից):

Pignoratif (բինիօռաթիֆ) ած. Գրաւադիր (դաշն):

Pigou (բիկու) գ. ար. Աշտանակ ինչ:

Pilastre (բիլասթրը) գ. ար. Մոյթ կամ քառանկիւն սիւն. տէօրթ քէօշէլի տիքիլի թաշ:

Pilau (բիլօ) գ. ար. Բրինձ եփեալ ընդ կոգւոյ և ընդ արգանակի. փիլավ:

Pile (բիլ) գ. իգ. Կարկառ, դէզ, շարք. եղըն: խարխալք կամ պատուանդան կամրջի, կամրջակալ. քէօփրիւ փիլէյի: շղթան կողմն դահեկանին. նաքշինին արթ եանը: անկան թղթագործաց: թակոյկ խղոյ քարեղէն:

Pilée (բիլէ́) գ. իգ. Դէզ կտաւոյ եդեալ յամանի ՚ի տորոբել:

Piler (բիլէ́) բ. ն. Լեսուլ յանկանի. դէօյմէք, էզմէք, մահվ էթմէք: շատակեր լինել:

Pilette (բիլէթ) գ. իգ. Գործի ՚ի թափել զասր:

Pileur (բիլէօռ) գ. ար. Որ լեսու յանկանի. դէօյիճի: շատակեր. չօգ եէյէն:

Pilier (բիլիէ́) գ. ար. Կամարակալ, մոյթ, սիւն, սիւնակ. տիրէք, փայագ:

Pillage (բիյլէաժ) գ. ար. Աւար, կապուտ կողոպուտ. եաղմա, ղարէթ, թարաճ, թալան:

Pillard, arde (բիյլէառ, առտ) ած. և գ. Աւարառու, յափշտակող. եաղմաճը, նահիպ:

Piller (բիյլէ́) բ. ն. Յաւարի առնուլ, աւար հարկանել, կողոպտել, յափշտակել. եաղմալամագ, եաղմա էթմէք, նէհպ իւ ղարէթ էթմէք, թալան էթմէք:

Pillerie (բիյլըրի) գ. իգ. Աւարումն, յափշտակութիւն, գողութիւն. խըրսըզլըգ, եաղմա, ղարէթ:

Pilleur (բիյլէօռ) գ. ար. Աւարառու, կողոպտիչ, յափշտակող. եաղմաճը, նահիպ:

Pillulaire (բիլիւլէռ) գ. իգ. Բոյս ինչ ջրային: ազգ ինչ բզեզի:

Pilon (բիլօն) գ. ար. Սանդխոռն. հավան էլի՝ սոգու կամ տէօկէճի, տէօյէճէք, թօգմագ:

Piloner (բիլօնէ́) բ. ն. Թափել զասր:

Pilori (բիլօռի) գ. ար. Պատժարան ինչ կամ տեղի ձաղկանաց չարագործաց. թօմրուգ:

Pilorier (բիլօռիէ́) բ. ն. Հանել զոք հրապարակաւ ՚ի պատժարանն, նշաւակ առնել. թօմրուգա թագմագ, մաճրիմլէրի խալգա կէօսթէրմէք:

Piloris (բիլօռի) գ. ար. Մուկն ինչ Ամերիկոյ:

Piloselle (բիլօզէլ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Pilotage (բիլօթաժ) գ. ար. Ցցահարութիւն: նաւուղղութիւն, ղեկավարութիւն. փիլամէնճիլիք, գըլավուզլուգ կամ գօլավուզլուգ:

Pilote (բիլօթ) գ. իգ. Առաջնորդ նաւու, նաւուղիղ, ղեկավար. փիլամէնճի, գըլավուզ:

Piloter (բիլօթէ́) բ. չ. և ն. Վարսել ցից ՚ի գետին. գազըգ գագմագ: ուղղել զնաւն, ղեկավար լինել. փիլամէնճիլիք էթմէք:

Pilotis (փիլօթի) գ. ար. Ցից 'ի տակս վարուելոյ ընդ գետին. եէրէ եախօփ սու փինասինէ սօգուլաձագ գազըգլար:

Pilule (փիլիւլ) գ. իգ. Դեղահատ. հապպ:

Pimbêche (փէնպէշ) գ. իգ. Կին բախած և պճնասէր. կիյինմէյի սէվէն փէլի գարը:

Piment (փիման) գ. ար. Ի բոյս ինչ. ւիւքիւնփիւր:

Pimpant, ante (փէնփան, անթ) ած. Պճնապաճոյճ, պճնասէր. զարիֆ:

Pimpezouée (փէնփըզուէ) գ. իգ. Կին պճնասէր:

Pimprenelle (փէնփրընէլ) գ. իգ. Բանջար ինչ. մէօխիէ:

Pin (փէն) գ. ար. Մայր, եղևին, սարոյ, սոճի, թեղօշ. չամ, չամ աղաճը:

Pinacle (փինաքլ) գ. ար. Աշտարակ կամ գլուխ շինուածոյ. թէփէ, գուլէ, էվին շէրէֆէ:

Pinasse (փինաս) գ. իգ. Նաւակ ինչ. քիւչիւք կէմի:

Pinastre (փինասթր) գ. ար. Սարոյ կամ թեղօշ վայրի:

Pince (փէնս) գ. իգ. Ծայր ոտից ոմանց 'ի կենդանեաց: ցից երկաթի. քիւլիւնք: խորշոմութիւն կամ ծալք կտաւուց. դիքիմ: ագցան, մկրատ. մըգգա, մըգրաս, մագրաս կամ մաշա:

Pinceau (փէնսօ) գ. ար. Վրձին կամ գրիչ նկարչաց: գրիչ կամ ոճ գրութեան. գալէմ, մույի գալէմ, մինգալէթ:

Pincé (փէնսէ) գ. ար. Զուարճութիւն կամ հնչիւն նուագարանի. մէձգօր:

Pincée (փէնսէ) գ. իգ. Քանակութիւն առեալ երկոքումբք մատամբք. դիր չիմտիք, դիր չիմտիք գատար նէսնէ, իքի փարմագ:

Pincelier (փէնսըլիէ) գ. ար. Անօթ ինչ նկարչաց:

Pince-maille (փէնս մայլ) գ. ար. Ընչաքաղց, կծծի, ագահ. էլի սըքը, խասիս, նաքէս:

Pincer (փէնսէ) բ. ն. Կտել կամ կտտկտել. ռամկ. կրամբթել. չիմտիքլէմէք, չիմտիքլէմէք: կտրել եղնգամբք զբոյսն: հարկանել զնուագարան ծայրիւ մատանց: պարսաւել, ստգտանել:

Pincettes (փէնսէթ) գ. իգ. յոգ. Ունելիք. մաշա: մազլխիլ. ճըմպըզթըրա:

Pinchina (փէնշինա) գ. ար. Ասուի ինչ:

Pinçon (փէնսօն) գ. ար. Կտտի, նշան կըտելոյ. գարէհ, էարա նիշանը:

Pinçure (փէնսիւր) գ. իգ. Խորշոմութիւն կտաւոյ:

Pindarique (փէնտարիք) ած. Պինդարեան (բանաստեղծ):

Pindariser (փէնտարիզէ) բ. չ. Կարի իմն արուեստաբանել (ըստ Պինդարոսի):

Pindariseur (փէնտարիզէօր) գ. ար. Որ է կարի իմն արուեստաբան:

Pinde (փէնտ) գ. ար. Լեառն նուիրեալ Մուսայից:

Pinéale (փինէալ) ած. Կոնոնեան (միսան):

Pineau (փինօ) գ. ար. Խաղող կարի իմն սեաւ:

Pingoin կամ Pinguin (փէնկօան, փէնկէն) գ. ար. Թռչուն ինչ ծովու:

Pinnatifide (փէննաթիֆիտ) ած. Թևաճեղք (բոյս):

Pinnée (փինէ) ած. Բազմաթերթ (սաղարթ):

Pinne-marine (փէն մարին) գ. իգ. Խեցեմորթ ինչ:

Pinnule (փինիւլ) գ. իգ. Տախտակ ինչ պղնձի:

Pinque (փէնք) գ. ար. Նաւ ինչ:

Pinsbeck (փէնսպէք) գ. ար. Բաղադրութիւն ինչ հրահալելեաց:

Pinson (փէնսօն) գ. ար. Թռչուն ինչ փոքրիկ. սփինօս, չաւըշ գուշու:

Pinsonnée (փէնսօնէ) գ. իգ. Որս փոքրիկ թռչնոց 'ի գիշերի:

Pintade (փէնթատ) գ. իգ. Հաւ ինչ ճամկափետուր. ղըրղըրէթ:

Pinte (փէնթ) գ. իգ. Չափ ինչ հեղանիւթոց, ստոման, քսեստ. փինթա:

Pinter (փէնթէ) բ. չ. Յանչափս ըմպել, արբենալ. դէքրինլիք սիւրմէք, մէթի մէսալըգ էթմէք:

Pioche (փիօշ) գ. իգ. Բրիչ, բահ. գազմա, չափա:

Piocher (փիօշէ) բ. ն. Բրել, պեղել. գազմագ, չափալամագ:

Piochon (փիօշօն) գ. ար. Երկաթի տապար երկայնաձև:

Pioler (փիօլէ) բ. չ. Ձայն արձակել ձագուց հաւուց. չիւիլ չիւիլ էօթմէք:

Pion (փիօն) գ. ար. Մին 'ի նշանակաց սատրընջ խաղու. փիատէ:

Pionner (փիօնէ) բ. ն. Ունել կամ առնուլ զpion նշանակն 'ի սատրընջ խաղու:

Pionnier (փիօնիէ) գ. ար. Գործաւոր 'ի բանակի, որ հարթէ զճանապարհս, և այլն. գաղըմճը, լաղըմճը:

Piot (փիօ) գ. ար. Գինի (ըստ ռամկաց):

Piotte (փիօթ) գ. իգ. Նաւակ ինչ:

Pipal կամ Pipe (փիփալ, փիփ) գ. ար. Ազգ ինչ թունաւոր գորտանց:

Pipe (փիփ) գ. իգ. Տակառ գինւոյ. պիւյիւք շարապ ֆըչըսը: ծխաձիգ, եղէգն ծխախոտոյ. չիպուգ, թիւթիւն չիպուգու. (ըստ Պարսից) գալիօն, նարկիլէ:

Pipeau (փիփօ) գ. ար. Սրինգ հովուական. նայ, նէյ, տիւտիւք, գավալ:

Pipée (փիփէ) գ. իգ. Որս թռչնոց ոստեղբ կամ սուլելով:

Piper (փիփէ) բ. ն. Սուլել կամ հանել զձայն թռչնոց՝ առ 'ի ձգել զնոսա 'ի վարմն.

էօփռէ իլէ գուշ աւլամագ: *Նենգել կամ դժրել 'ի խաղու:*

Piperie (բիբըրի) գ. իգ. *Նենգ կամ դրժողութիւն 'ի խաղու:*

Piperis (բիբըրի) գ. ար. *Նաւակ ինչ Հնդկաց:*

Pipeur (բիբէօր) գ. ար. *Որ նենգէ կամ պատրէ 'ի խաղու:*

Pipoir (բիբուար) գ. ար. *Գործի ինչ:*

Pipot (բիբօ) գ. ար. *Տակառ մեղու:*

Piquant, ante (բիքան, անդ) ած. *Կծու, բարկ, տտխպ: սուր. սաստիկ: երգիծանաց, կծողական: ղուարթ, կայտառ: կենդանի, ազդոյ.* աճըլը, սիվրի, տիքէնլի. տիլ պուրան. քէսքին:

Piquant (բիքան) գ. ար. *Փուշ, խայթոց.* տիւրդիւ, տիքէն:

Pique (բիք) գ. իգ. *Նիզակ, տէգ, գեղարդն.* հարպա, սիւնիւ: *խռովութիւն, հակառակութիւն.* գավղա, չէքիշ:

Pique (բիք) գ. ար. *Մին 'ի չորից գունոց թղթոց խաղու:*

Pique-bœuf (բիք պէօֆ) գ. ար. *Սայլորդ, եզնավար:*

Pique-nique (բիք նիք) մակ. և գ. ար. Souper à pique-nique, *Ճաշել կամ ընթրել հանգանակաւ:*

Piquer (բիքէ) բ. ն. *Մխել, ծակել: խայթել, հարկանել: անցուցանել ընդ: մորակել.* տիւրդմէք, սանճմագ, սօգմագ. տէլմէք, չէւիրմէք. մահմուզլամագ: *կծանել, զայրացուցանել, գրգռել.* տիլ իլէ սօգմագ, իղնէլէմէք, խադըրընա տօգունմագ: Se piquer, բ. յ. *Խոժոռիլ, գժուարիլ, զայրանալ.* կիւճէնմէք, դարըլմագ: *մխիլ.* սափլանմագ:

Piqueron (բիքըրօն) գ. ար. *Գործի ինչ:*

Piquet (բիքէ) գ. ար. *Ցից վրանի.* գազըգ: *փոքրիկ խումբ զօրաց.* ասքէր պէօլիւկիւ: *խաղ ինչ թղթոյ.* պիր ճինս քեաղըդ օյունու:

Piquette (բիքէդ) գ. ար. *Ջրախառն կամ անպիտան գինի.* չանքէր, չանքարօս, ֆէնա շարապ:

Piqueur (բիքէօր) գ. ար. *Հեծեալ պահապան՝ որսորդ շանց: մորակող երիվարաց: վերակացու շինուածոց:*

Piquier (բիքիէ) գ. ար. *Նիզակաւոր, տիգաւոր.* հարպաճը, մըզրագլը:

Piqûre (բիքիւր) գ. իգ. *Հարուած սայրի.* տիւրդիւշ, սօգուշ, սանճը, սօգմա: *գործուած ասղնէնկար:*

Pirate (բիրադ) գ. իգ. *Ասպատակ կամ հէն ծովու.* ըշգանպապ, տէնիզ խըրսըզը, գօրսան *կամ* գօրսանդ:

Pirater (բիրադէ) բ. չ. *Ասպատակել 'ի ծովու.* գօրսանլըգ էդմէք, տէնիզ խըրսըզլըղը էդմէք:

Piraterie (բիրադըրի) գ. իգ. *Ասպատակութիւն 'ի ծովու.* գօրսանլըգ, տէնիզ խըրսըզլըղը, եաղմա:

Pire (բիր) ած. բաղդ. և գ. *Չար ևս, չարագոյն, վատթարագոյն, յաւէտ մնասակար.* պէթդէր *կամ* պէդէր, քէօդիւրէք, ֆէնաճա. պէնի աբամըն էադլըսը *կամ* քէօդիւսիւ:

Piroforme (բիրօֆօրմ) ած. *Տանձաձև (մկան):*

Pirogue (բիրօկ) գ. ար. *Նաւակ ինչ Ամերիկացւոց.* գազըլմըշ աղաճդան օլան գայըգ, սանդալ, փէրէմէ:

Pirol (բիրօլ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Piron (բիրօն) գ. ար. *Ծղխնի ինչ:*

Pirouette (բիրուէդ) գ. իգ. *Պտուտակ (խաղալիկ մանկանց).* ֆըրըլդագ: *շրջան, պըտոյտ.* տէօնիւշ:

Pirouetter (բիրուէդէ) բ. չ. *Պտոյտքիլ, շրջան կամ ման առնուլ.* տէօնմէք:

Pirrhonien, enne (բիռօնիէն) ած. *Պիւռոնեան, որ միշտ երկբայի:*

Pirrhonisme (բիռօնիզմ) գ. ար. *Պիւռոնեան աղանդ կամ երկբայութիւն:*

Pis (բի) գ. և բաղդ. *Չարագոյն, չար ևս, վատթարագոյն.* պէդէր, պէթդէր, դահա ֆէնա:

Pis (բի) գ. ար. *Պտկունք ստեանց անասնոց (է բառ վաղեմի).* մէմէ, հայվան մէմէսի:

Pisaphalte (բիզաֆալդ) գ. ար. *Կուպր, կպրաձիւթ.* եէր սագըզը:

Piscine (բիսին) գ. իգ. *Աւազան, ձկնարան.* հավուզ, պալըգ գէօլիւ, պալըգխանէ: *աւազան յաւանդատան եկեղեցւոյ:*

Pisé (բիզէ) գ. ար. *Որմ ծեփեալ 'ի շաղախոյ հարելոյ:*

Piseur (բիզէօր) գ. ար. *Որ հարկանէ զշաղախ:*

Pison (բիզօն) գ. ար. *Գործի ինչ որմնադրի:*

Pisse-froid (բիս ֆրուա) գ. ար. *Ծանրաշարժ, սառնամաղձոտ, անզգայ:*

Pissat (բիսա) գ. ար. *Մէզ.* սիտիք, պէվլ, չիշ:

Pissement (բիսման) գ. ար. *Միզելն.* իշէմէ, իշէմէքլիք:

Pissenlit (բիսանլի) գ. ար. *Մանուկ՝ որ միզէ յանկողնի.* եադագընդա իշէյէն ճօճուգ, տէօշէքդէ իշէյիճի: *բոյս ինչ.* կէօնիւք *կամ* քէնտինիք օդու:

Pisser (բիսէ) բ. չ. և ն. *Միզել.* սու տէօքմէք, իշէմէք, գաշանմագ, դէպէճիլիւլէդմէք:

Pisseur, euse (բիսէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. *Որ ստէպ կամ յաճախ միզէ.* սու տէօքիճի, իշէճի:

Pissoir (բիսուար) գ. ար. *Տեղի կամ անօթ միզելոյ.* իշէն եէր, իշէճէք դէքնէ, սու տէօքէճէք եէր *կամ* պարդագ:

Pissotte (բիսօդ) գ. իգ. *Խողովակ 'ի ներքոյ տաշտի:*

Pissoter (բիսօդէ) բ. չ. *Ստէպ և սակաւ միզել.* սըգճա իշէմէք:

Pissotière (փիսօթիէր) գ. իգ. Շատրուան կամ ցայտ սակաւաջուր։ միզանոց, տեղի միզելոյ։

Pistache (փիսթաշ) գ. իգ. Փստուղ. շամ ֆըստըղը։

Pistachier (փիսթաշիէ) գ. ար. Փստղենի. ֆըստըգ աղաճը։

Piste (փիսթ) գ. իգ. Հետք, շաւիղ, ոտնատեղի անասնոց. իզ, նիշան։

Pistil (փիսթիլ) գ. ար. Սերմնափակ (ըստ տնկաբանից). չիչէյին թօխումու կամ գապուղու։

Pistole (փիսթօլ) գ. իգ. Դահեկան ինչ։

Pistolet (փիսթօլէ) գ. ար. Ատրճանակ. թապանճա, փիշթօվ։

Piston (փիսթօն) գ. ար. Մխինաձող կամ մխոց. թուլումպա աղաճը կամ սափը, թուլումպա սըրըղը։

Pitance (փիթանս) գ. իգ. Բաժին կերակրոց. թաամ միգտարը կամ հիսսէսի, նաֆագասի եէվմիյէ, հէր քիմսէնին եէմէք միգտարը։

Pitaud, aude (փիթօ, օտ) գ. ար. և իգ. Գեղջուկ խոլթաբարոյ. խօյրատ օղլան քէօյլիւ, տիւրք, բօստանճի։

Pite (փիթ) գ. իգ. Կէս դանգ, բնխոն, լումայ, նաքարակիտ։ բոյս ինչ Ամերիկոյ։

Piteusement (փիթէօզման) մակ. Ողորմ, յաւագինս. միսքինլիյ իլէ։

Piteux, euse (փիթէօ, էօզ) ած. Ողորմելի, թշուառ, արժանի կարեկցութեան. զավալլը, միսքին, տէրտմէնտ, աճընաճագ։

Pitié (փիթիէ) գ. իգ. Գթութիւն, գութ, կարեկցութիւն. մէրհամէթ, թէրահհիւմ, շէֆգաթ, րահմ, րահմէթ։ Avoir pitié, ողորմիլ, գթալ. մէրհամէթ կամ թէրահհիւմ էթմէք, էսիրկէմէք։

Piton (փիթօն) գ. ար. Բեւեռ մանեկաւոր. փէնիր չիվիսի, րէզէ։

Pito-réal (փիթօ րէալ) գ. ար. Թռչուն ինչ Ամերիկոյ։

Pitoyable (փիթօայէապլ) ած. Գթած, բարեգութ, ողորմած. մէրհամէթլի, էսիրկէյիճի։ ողորմելի, թշուառ, արժանի կարեկցութե, հեգ, տառապեալ. մէրհամէթէ լայըգ, աղլանաճագ, աճընաճագ, միւսթահագ։ անարգ, վատթար, անպիտան. փէք ֆէնա, ղայէթտէ քէօտիւ։

Pitoyablement (փիթօայէապլման) մակ. Ողորմ, յաւագինս. տէրտմէնտանէ, միսքինլիյ իլէ։ անարգաբար, թշուառաբար. ֆէնա, չէթաֆէթլիյ իլէ։

Pitrepite (փիթրըփիթ) գ. ար. Ցքի կամ օղի ինչ սաստիկ։

Pittoresque (փիթթօրէսք) ած. Նկարչական, նկարչի, նկարու. մուհէյյիճի, թասվիր օլունաճագ։

Pittoresquement (փիթթօրէսքման) մակ. Ձօրէն նկարչի կամ նկարու։

Pituitaire (փիթիւիթէր) ած. Մաղասական, մաղասի. պալղամա տայիր կամ մէնսուպ, պալղամլը։

Pituite (փիթիւիթ) գ. իգ. Մաղաս. պալղամ կամ պէլղամ։

Pituiteux, euse (փիթիւիթէօ, էօզ) ած. Մաղասային, մաղասաւոր, մաղասոտ. պալղամլը։

Pive (փիվ) գ. իգ. Ոջիլ ինչ ձկան։

Pivert (փիվէր) գ. ար. Կաչաղակ. աղաճ գագան։

Pivoine (փիվուան) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. այը գուլաղը, շագայիգ։

Pivoine (փիվուան) գ. ար. Թռչուն ինչ փոքրիկ։

Pivot (փիվօ) գ. ար. Առանցք. րէզէ, գուտուպ, մէտար, գուլլապ, միլ, միհվէր։ բուն կամ արմն ծառոյ. եէրէ տիքիլմիշ աղաճըն իրի քէօքի։

Pivoter (փիվօթէ) բ. չ. Հաստատմամբ լինել, արմատանալ. քէօքլէրի թօփրաղըն տիպինէ տօղրու ուզամագ։

Placage (փլագաժ) գ. ար. Դրուագ նրբատաշ տախտակաց. աղաճ թութգալ իլէ եափըշթըրըլմըշ ինճէ թախթա։

Placard (փլագար) գ. ար. Շրջանակ գրոյ։ Թուղթ յայտարարութե մածուցեալ յանկիւնս հրապարակաց։ գիր նախատանաց սփռեալ ընդդէմ ուրուք։

Placarder (փլագարտէ) բ. ն. Հանել զգիր նախատանաց։ մածուցանել զթուղթ յայտարարութեան յանկիւնս հրապարակաց. եաֆթա ասմագ, տիվարէ եափըշթըրմագ։

Place (փլաս) գ. իգ. Տեղի, գիրք, միջոց. եէր, մէյտան, մէքեան, արալըգ։ հրապարակ, փողոց, ասպարէզ. մէյտան, արսա։ դետին. թօփրագ, եէր։ քաղաք ամրացեալ, ամուրք, բերդ, ղղեակ. հիսար, հըսնը հասին։ աստիճան, պատիւ, իշխանութիւն. փայէ, րիւթպէ, մանսըպ կամ մանսապ։

Placement (փլասման) գ. ար. Տալն զարծաթն 'ի վաշխի. աքչէ կամ փարա մուամէլէսի։

Placenta (փլասանթա) գ. ար. Կակուղ զանգուած ինչ մօր յարգանդի։

Placer (փլասէ) բ. ն. Դնել, կարգել, զետեղել. գօյմագ, վազ էթմէք, պիր եէրէ գօյմագ, եէրլէշտիրմէք, օթուրթմագ, գօնտուրմագ, մանսըպ վէրմէք։ Placer de l'argent, տալ զարծաթն 'ի վաշխի. փարայը մուամէլէյէ վէրմէք։

Placet (փլասէ) գ. ար. Աթոռ անյենարան և անբազուկ։ աղերսագիր. արզուհալ։

Plafond (փլաֆօն) գ. ար. Ձեղուն, առաստաղ. տավան։

Plafonner (փլաֆօնէ) բ. ն. Դրուագել կամ տախտակամած յօրինել զձեղուն սենեկին. տավանլամագ։

Plafonneur (փլաֆօնէօր) գ. ար. Որ դրուագէ զձեղուն սենեկին։

Plagal (փլագալ) ած. Եղանակ ինչ (ըստ երաժշտաց)։

Plage (փլաժ) գ. իգ. Ծովեզր, ափն ծովու. տէնիզ քէնարը կամ եալըսը, սահիլի ղահր, սահիլ: կողմն, երկիր, գաւառ (ըստ բանաստեղծից). տիէար, մէմլէքէթ, մէմալիք:

Plagiaire (փլաժիէռ) ած. և գ. Բանագող, սերմանագող. պաշգալարըն թէլիֆլէրինի քէնտիսինէ տախսիս էտէն:

Plagiat (փլաժիա) գ. ար. Բանագողութիւն, սերմանագողութիւն. թէլիֆ կամ թահրիրաթ խըրսըզլըղը:

Plagiures (փլաժիւռ) գ. ար. յոգ. Ձկունք և խեցեմորթք անդնդախոր ծովու:

Plagiuse (փլաժիւզ) գ. իգ. Ձուկն ինչ ծովու:

Plaid (փլէ) գ. ար. Բանք փաստաբանի 'ի դատաստանի:

Plaidant, ante (փլէտան, անտ) ած. Փաստաբան, պաշտպան դատի:

Plaider (փլէտէ) բ. չ. և ն. Դատ վարել, պաշտպան կալ դատի. տաւա էտմէք, տաւա կէօրմէք:

Plaideur, euse (փլէտէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Դատախազ, ոսոխ, որ դատ վարէ. տաւաճը, տաւա կէօրիւճիւ, մուտտայի: կռուասէր. նիզաճը:

Plaidoirie (փլէտուառի) գ. իգ. Փաստաբանութիւն, պաշտպանութիւն դատի. տաւաճըլըգ:

Plaidoyable (փլէտուայեապըլ) ած. Յորում օրէն է վարել զդատ (օր):

Plaidoyer (փլէտուայէ) գ. ար. Փաստաբանութիւն, ճառ փաստաբանական յատենի. վէքիլ իտտիաղ թէգրիրը կամ խիթապը:

Plaie (փլէ) գ. իգ. Խոցուած, խոց, վէրք: ապ. եարէ, եարա, ճարհ:

Plaignant, ante (փլէնեան, անտ) ած. Ամբաստան, դատախազ. տաւաճը:

Plain, aine (փլէն) ած. Հարթ, հաւասար, տափարակ, ողորկ. տիւզ, տիւմ տիւզ, տիւպ տիւզ, միւսթէվի:

Plaindre (փլէնտռ) բ. ն. Ամոքակից կամ ցաւակից լինել, ցաւիլ. աճըմագ, էսիրկէմէք, շէֆգաթ էտմէք, տէրտաշլըք էտմէք: Se plaindre, բ. յ. Հեծել, յոգւոց հանել. ինլէմէք, ինլէմէք, ֆէրեատ էտմէք: տրտնջել, դանդատել, ամբաստան լինել, բողոքել. շիքեայէթ կամ շէքվա էտմէք, տէշէքքի էտմէք, շիքեայէթտէ պուլունմաք:

Plaine (փլէն) գ. իգ. Դաշտ, դաշտավայր. օվա, տիւզ եէր, եազը, գըր, սահրա: La plaine liquide, ծով (ըստ բանաստեղծից):

Plainte (փլէնտ) գ. իգ. Ողբ, կոծ, տրտունջ, դանդատ, բողոք. ինլէյիշ, ինիլտի, զար, ֆիղան, շիքեայէթ, շէքվա, տէշէքքի:

Plaintif, ive (փլէնտիֆ, իվ) ած. Ցաւագին, ողբագին, տխրագին. ինլէյէն, ֆէրեատ էտիճի:

Plaintivement (փլէնտիվման) մակ. Ողբագին, վշտագին:

Plaire (փլէռ) բ. չ. Հաճոյանալ, հաճոյ կամ ընդունելի լինել. պէյէնիլմէք, մագպուլ օլմագ, մագպուլէ կէլմէք, խօշունա կէլմէք, փէսէնտիտէ օլմագ: Cela me plaît կամ m'a plu, հաճոյ եղև ինձ, հաճեցայ ընդ այդ. պունու պէյէնտիմ, պու մագպուլում տուր, խօշումա կէլտի: Se plaire, բ. յ. Հաճիլ, ընդունել. հազզ էտմէք, հազլանմագ, մահզուզ օլմագ, սէվինմէք:

Plaisamment (փլէզամման) մակ. Հաճութք, զուարթութեամբ. լէտաֆէթ իլէ, շէնլիք իլէ: ծաղու, ընդ կատակս. լաթիֆէ եօլունտէն, խօրաթա իլէ:

Plaisance (փլէզանս) գ. իգ. Զուարճութիւն, զբօսանք: Lieu de plaisance, տեղի զբօսանաց. մահալ կամ մէֆէրրիհ եէր, տէֆէրրիւճկեահ: Maison de plaisance, տուն զուարճութեան. տէֆէրրիւճ էվի:

Plaisant, ante (փլէզան, անտ) ած. և գ. Հաճոյ, հաճոյական, քաղցր, զուարճալի, զուարճացուցիչ, ուրախարար. լաթիֆ, շէն, էօզլէ: ծաղրական, ծիծաղաշարժ. աճայիպ: զուարճախօս, կատակասէր. լաթիֆէճի, խօրաթաճը, մասխարա:

Plaisanter (փլէզանտէ) բ. չ. և ն. Զուարճաբանել, շարժել 'ի ծաղր, ասել կամ առնել ինչ ընդ կատակս. լաթիֆէ էտմէք, խօրաթա կամ մասխարալըգ էտմէք, օյնամագ: խաղ առնել. քէօսնիփիյէ ալմագ, նիւքթէ աթմագ, էյլէնմէք:

Plaisanterie (փլէզանթըռի) գ. իգ. Զուարճախօսութիւն, զուարճաբանութիւն, խաղ, կատակ, զուարճութիւն. լաթիֆէ, նիւքթէ, օյուն, մասխարալըգ:

Plaisir (փլէզիռ) գ. իգ. Հաճութիւն, բերկրութիւն, խնդութիւն: զուարճութիւն, զբօսանք: հեշտութիւն, փափկութիւն, դրդանք: կամք, հաճոյք. զէվգ, սաֆա. զէվգ իւ սէֆա. զէվգի ճիսմանի, լէզզէթ, իշ իւ իշրէթ, հազզ. իրատէ, մուրատ, խաթըր: երախտիք, շնորհք, մարդասիրութի. լութֆ, քէրէմ, իյիլիք: Donner կամ causer du plaisir, բերկրեցուցանել, զուարճացուցանել. սաֆա վէրմէք: Avoir կամ trouver du plaisir, զուարճանալ, բերկրիլ, գտանել ըզհաճոյս. սաֆա էտմէք. լէզզէթ՝ զէվգ կամ սաֆա պուլմագ, հազզ էտմէք: Fais-moi le plaisir, արա սէր կամ շնորհս. քէրէմ կամ իյիլիք էյլէ: À plaisir, հաճութեամբ, սրտի մտօք, մտադիւր: դիւրաւ, հեշտեաւ: ըստ հաճոյս, ըստ քմաց: Fait à plaisir, սուտայօդ, մտացածին. մասալ կամ եալան տըր:

Plamage (փլամաժ) գ. ար. Խաղախ կաշւոյ:

Plamée (փլամէ) գ. իգ. Կիր խաղախի կաշւոյ:

se Plamer (փլամէ) բ. յ. Խաղախիլ կաշւոյ:

Plamerie (փլամըռի) գ. իգ. Տեղի խաղախի կաշւոյ:

Plamoter (փլամօտէ) բ. ն. Հանել զգուեալ շաքարն 'ի դաղափարէ անօթի:

Plan, ane (փլան) ած. Մակարդակ (անկիւն, մակերեւոյթ, ձև, թիւ). սաթհ, տիւզ: Surface plan, մակերեւոյթ մակարդակ. սաթհը մուսթէվի:

Plan (փլան) գ. ար. Մակարդակ շինուածոց, յատակագրութիւն: գաղափար, ձև, պատկեր. րէսմ, րէսիմ, փլան րէսմի. մէքեան րէսմի կամ թասվիրի:

Planche (փլանշ) գ. իգ. Տախտակ. թախթա: տախտակ նկարուց և պատկերաց. լէվհ, սուրէթ: ակօսամէջ. պօսթան թախթասը, չէմէն սօֆֆա: Faire la planche, դիմագրաւ լինել, հորդել ճանապարհ. ղայրըլարա գափու աչմագ: լողալ'ի վերայ թիկանց. արգա իւզէրինէ եիւզմէք:

Planchéier (փլանշէյէ) բ. ն. Տախտակամած յօրինել զյատակ տանն, կամ զձեղուանն. թախթալամագ, թախթա իլէ գափլամագ կամ տէօշէմէք. թավանլամագ:

Plancher (փլանշէ) գ. ար. Տախտակամած յատակ կամ ձեղուն տանն. թախթա տէօշէմէ:

Planchette (փլանշէթ) գ. իգ. Տախտակ փոքրիկ. թախթաճըգ: գործի ինչ ուսումնական:

Planson (փլանսօն) գ. ար. Բողբոջ, շառաւեղ. ֆիտան:

Plane (փլան) գ. ար. Սօս, սօսի. չընար, չընար աղաճը. որ կոչի և Platane.

Plane (փլան) գ. իգ. Քերիչ, յղկիչ (գործի). մէճրա, րէնտէ, տիշէ:

Planer (փլանէ) բ. ն. և չ. Հարթել, յղկել. րէնտէլէմէք, տիւզ էթմէք: կալ թեւատարած յօդս. տիւզէլմէք:

Planétaire (փլանէթէռ) ած. և գ. Մոլորակեան. սէյեարէլէրէ մէնսուպ կամ տայիր, սէյեարէվի: պատկեր դրից մոլորակաց:

Planète (փլանէթ) գ. իգ. Մոլորակ. սէյեարէ կամ սիյարէ:

Planéter (փլանէթէ) բ. ն. Յղկել (զոսկրն):

Planétolabe (փլանէթօլապ) գ. ար. Գործի չափելոյ զմոլորակս:

Planeur (փլանէօռ) գ. ար. Յղկիչ, արծնող:

Planimétrie (փլանիմէթռի) գ. իգ. Մակարդակաչափութիւն:

Planisphère (փլանիսֆէռ) գ. ար. Մակարդակագունտ, երկրագունտ գծեալ 'ի մակարդակի:

Planoir (փլանօառ) գ. ար. Գործի ինչ, յղկիչ:

Plant (փլան) գ. ար. Շառաւեղ, բողբոջ. ֆիտան:

Plantage (փլանթաժ) գ. ար. Նղեգունք շաքարի, ծխախոտոյ, և այլն, տնկեալ յԱմերիկա. տիքիշ, նաքշ:

Plantain (փլանթէն) գ. ար. Ի բոյս ինչ. սինիրլի օթ:

Plantard (փլանթառ) գ. ար. Բողբոջ, շառաւեղ. ֆիտան:

Plantat (փլանթա) գ. ար. Այգի տնկեալ նորոգ կամ յամէ:

Plantation (փլանթասիօն) գ. իգ. Տնկումն, տնկարկութիւն. տիքիշ: գաղթական 'ի մըշակութիւն յԱմերիկա. զիրաաթ, էքինճիլիք:

Plante (փլանթ) գ. իգ. Տունկ, բոյս. տիքէք, նէպաթ, նէպաթաթ: Plante du pied, ներբան ոտից, գարշապար. թապան, այագ այասը:

Planter (փլանթէ) բ. ն. Տնկել, տնկագործել. սերմանել. տիքմէք, ղարս կամ նասպ էթմէք: ցցել, վարսել, կանգնել. սօգմագ, էքէր տիքմէք:

Planteur (փլանթէօռ) գ. ար. Տնկող, որ տնկէ կամ տնկագործէ. աղաճ տիքիճի: գաղթականք Ամերիկոյ:

Plantoir (փլանթօառ) գ. իգ. Գչիր պարտիզպանաց. թօփրագ պուրղուսու:

Plantureusement (փլանթիւռէօզման) մակ. Առատապէս, լիով:

Plantureux, euse (փլանթիւռէօ, էօզ) ած. Առատ, բազում. չօգ, պօլ:

Planure (փլանիւռ) գ. իգ. Տաշեղ փայտի. եօնղա, րէնտէ եօնղասը:

Plaque (փլաք) գ. իգ. Տախտակ, թիթեղն. թէնէքէ, տէմիր թախթա:

Plaquer (փլաքէ) բ. ն. Պատել, դրուագել. գափլամագ:

Plaquesin (փլաքըզէն) գ. ար. Անօթ ներկոյ նկարչաց:

Plaquette (փլաքէթ) գ. իգ. Դրամ ինչ պղնձի:

Plaqueur (փլաքէօռ) գ. ար. Որ պատէ կամ դրուագէ:

Plasme (փլասմ) գ. իգ. Անպղխան զմրուխտ լեսեալ 'ի պէտս դեղոյ:

Plastique (փլասթիք) ած. Ստեղծող կամ արարչական (զօրութիւն ըստ փիլիսոփայից). մուսավվիր:

Plastron (փլասթռօն) գ. ար. Լանջապանակ, զրահ. կէօյիւս ճէպէսի:

se Plastronner (փլասթռօնէ) բ. յ. Զգենուլ լանջապանակս. կէօյիւս ճէպէսի կիյմէք:

Plat, ate (փլա, աթ) ած. և գ. Տափարակ, հարթ, դիւր. եասսը, տիւզ, տիւմ տիւզ: որ ոչ է ընտիր. պայաղը:

Plat (փլա) գ. ար. Ափսեայ, սկուտեղ. թէփսի, թապագ, սահան: Նժար կամ թաթ կշռոց. թէրազի քէֆէսի:

Platane կամ Plane (փլաթան, փլան) գ. ար. Սօս, սօսի. չընար աղաճը, չընար:

Plat-bord (փլա պօռ) գ. ար. Շրջանակ նաւի. կէմի քարմագըլըղը:

Plate (փլաթ) գ. իգ. Նաւակ ինչ տափակաձև:

Plateau (փլաթօ) գ. ար. Թաթ կամ նժար կշռոյ. քէֆէսի թախթասը: սկուտեղ կամ սկաւառակ ինչ. թապագ, թէփսի: բլուր տափարակ:

Plate-bande (ֆլատ պանտ) գ. իգ. Բացատ պարտիզաց. չիչէքլիք տախտասը:

Platée (ֆլատէ՛) գ. իգ. Յատակ շինուածոյ:

Plate-forme (ֆլատ ֆօրմ) գ. իգ. Տանիք. տէփէ իւզէրինտէքի տիւզ եէր, տամ: Հողաբլուր տափարակ:

Platelonge (ֆլատլօնժ) գ. իգ. Փոկ ինչ ձիոյ:

Platement (ֆլատման) մակ. Նուաստաբար. ալչագլըգ իլէ:

Plateure (ֆլատէօր) գ. իգ. Յատակ մետաղաց:

Platiasme (ֆլատիասմ) գ. ար. Լայնումն հնչման ձայնի:

Platille (ֆլատիյլ) գ. իգ. Կտաւ ինչ սպիտակ:

Platine (ֆլատին) գ. իգ. Պղնձի անօթ 'ի ցամաքեցուցանել զկտաւս. պագըր տաշ: ըմբանետ գայլախազի հրացանից. ֆլինտէ չագմաղը: պղնձի տախտակ մամլոյ տպագրութեան: բերան բանալւոյ:

Platine (ֆլատին) գ. ար. Մետաղ կամ հրահալելի ինչ սպիտակ. պէյազ ալթըն:

Platitude (ֆլատիտիւտ) գ. իգ. Նուաստութիւն, թանձրամտութիւն, բրտութիւն. ալչագլըգ, խօրլուգ:

Platole (ֆլատօլ) գ. իգ. Անօթ ինչ խեցեղէն:

Platonicien, enne (ֆլատօնիսիէն) գ. և ած. Պղատոնեան. էֆլատունի:

Platonique (ֆլատօնիք) ած. Պղատոնեան, պղատոնական:

Platonisme (ֆլատօնիզմ) գ. ար. Պղատոնեան իմաստասիրութիւն կամ վարդապետութիւն. էֆլատուն մէզհէպի:

Plâtrage (ֆլատրաժ) գ. ար. Գործածք 'ի գաճէ. ալչը իշի:

Plâtras (ֆլատրա) գ. ար. Կտորք գաճի, աւերակք շինուածոյ. խարապ տիվարըն ֆարչալարը:

Plâtre (ֆլատր) գ. ար. Գաճ. ալչը, սըվա պալչըղը:

Plâtrer (ֆլատրէ՛) բ. ն. Պատել կամ ծեփել գաճիւ. ալչըլամագ, ալչը իլէ սըվամագ կամ պօպանա վէրմէք: պատրուակել, սեթեւեթել: Se plâtrer, բ. յ. Շպարել զերեսս իւր, անգուրել, գեղերեսել:

Plâtreux, euse (ֆլատրէօ, էօզ) ած. Գաճալից. ալչըլը, տէպէշիրլի:

Plâtrier (ֆլատրիէ՛) գ. ար. Գաճագործ, գաճավաճառ. ալչըճը, ալչը իշլէյիճի:

Plâtrière (ֆլատրիէր) գ. իգ. Քարահանք 'ի պէտս գաճի. ալչը օճագլարը կամ եէրի:

Plâtronoir (ֆլատրօնուար) գ. ար. Գործի ինչ որմնադրի:

Plaubage (ֆլօպաժ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Plausibilité (ֆլօզիպիլիտէ՛) գ. իգ. Լինելն գովելի կամ ընտիր. իհտիմալ, մուղաքէլէտ, մագպուլատ, մունասիպէտ:

Plausible (ֆլօզիպլ) ած. Գովելի, որ երեւի ընտիր. ագլա սըղար, մագպուլ, մուհտէմէլ:

Plausiblement (ֆլօզիպլման) մակ. Գովութեամբ, գովելի իմն օրինակաւ. իհտիմալէն, իհտիմալ իլէ:

Plébéïen, enne (ֆլէ՛պէ՛յէն) ած. Ռամկական, սոսկական, 'ի ժողովրդենէ. խալգտան օլան, ֆիգրա մայէ, ավամմ, էհալի քէս, ավամի:

Plébiscite (ֆլէ՛պիսիտ) գ. ար. Օրէնք կամ իշխանութիւն ժողովրդեան. խալգ հիւքմի:

Pléïades (ֆլէ՛յիատ) գ. իգ. յոգ. Բազմաստեղք. իւլքէր, սիւրէյա:

Pleige (ֆլէժ) գ. ար. Երաշխաւոր:

Pleiger (ֆլէժէ՛) բ. ն. Երաշխաւոր լինել 'ի դատաստանի:

Plein, eine (ֆլէն) ած. Լի, լցեալ. տօլու, տօլմուշ, մէշհուն, մէմլու: առատ, բազում. չօգ: բացարձակ, լիուլի (իշխանութիւն). հիւքմի մութլագ, րուխսատի քեամիլէ: յղի (կենդանի). կէպէ, եիւքլիւ: En plein, 'ի մէջ. օրտասընտա, պիւթիւնլէ: À pleines mains, առատ, առատութեամբ, լիաձեռն, առատաձեռն. տօլու էլ իլէ, պօլլուղ իլէ: Pleine mer, խորին ծով. էնկին: En pleine mer, 'ի խորս ծովու: Pleine lune, լրումն լուսնի, լուսին լրացեալ:

Plein կամ Plain (ֆլէն) գ. ար. Փոս խաղախորդաց:

Pleinement (ֆլէնման) մակ. Լիով, լիուլի, ամենեւին, գլխովին, 'ի սպառ. պիր տամամ, տէմամէն, քիւլլիյէթ իւզրէ, պիլ քիւլլիյէթ, տօլու տօլու:

Plempe (ֆլանփ) գ. իգ. Նաւակ ինչ ձկնորսաց:

Plénière (ֆլէ՛նիէր) ած. Միահամուռ (ժողով իշխանաց): լիակատար (ներողութիւն):

Plénipotentiaire (ֆլէ՛նիփօտանսիէր) գ. ար. Հրամանակալ, գործակալ՝ որ ունի անթերի իշխանութիւն. վէքիլի մուտլագ, մուրախխաս, րուխսատի քեամիլէ իլէ մէամուրէն ելչի:

Plénitude (ֆլէ՛նիտիւտ) գ. իգ. Լիութիւն, առատութիւն: լրութիւն, լրումն. տօլուլուգ, մումտէլիյէթ. իգտիփարը քիւլլի:

Pléonasme (ֆլէ՛օնասմ) գ. ար. Յաճախութիւն նոյնանիշ բառից. քէլամի զաիտ:

Pléteux (ֆլէ՛տէօ) գ. ար. Գործի ինչ:

Pléthore (ֆլէ՛թօր) գ. իգ. Առատութիւն արեան և հիւթոց:

Pléthorique (ֆլէ՛թօրիք) ած. Արիւնալից, հիւթալից:

Pleure (ֆլէօր) գ. իգ. Կողամաշկ, մաշկ պատեալ զկողմամբք կողից:

Pleurant, ante (ֆլէօրան, անտ) ած. Արտասուող, լացող, ողբացող. կէօզիւ եաշլը, աղլայան, պէքի:

Pleure-misère կամ Pleure-pain (ֆլէօր միզէր, ֆլէօր ֆէն) գ. ար. Արծաթասէր ագահ:

Pleurer (փլէօռէ') բ. չ. և ն. Արտասուել, լալ, ողբալ. աղլամագ, եաշ դէօքմէք, կէօզինդէն եաշ ագըդմագ, կէօզ եաշարմագ, դիլքա էդմէք:

Pleurésie (փլէօռէզի) գ. իգ. Կողացաւութիւն, կողացաւք. սանձը, եան աղրըսը, պէրսամ, պիլսամ:

Pleureur, euse (փլէօռէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Ողբացող, լացող. աղլայըձը:

Pleureux, euse (փլէօռէօ, էօզ) ած. Արտասուալից, արտօսրալից, ցաւագին, ողբագին. աղլայըձը, աղլայան, կէօզի եաշլը, պաքի:

Pleureuses (փլէօռէօզ) գ. իգ. յոգ. Կապերտք 'ի վերայ հանդերձից 'ի նշան սգոյ. նայհադ: եղերամարք:

Pleurnicher (փլէօռնիշէ') բ. ն. Լալ կամ ողբալ կեղծեօք:

Pleuropneumonie (փլէօռօփնէօմօնի) գ. իգ. Ազգ ինչ կողացաւութեան:

Pleurs (փլէօռ) գ. ար. յոգ. Ողբք, արտօսր, արտասուք, լալմունք, լալ, կոծ, հեծութիւն. աղլամա, աղլայըշ, եաշ, կէօզ եաշը, դիլքա:

Pleutre (փլէօդրը) գ. ար. Այր անպիտան:

Pleuvoir (փլէօվուառ) բ. չ. Il pleut. Il pleuvoit. Il plut. Il pleuvra. Il pleuvroit. Qu'il pleuve. Qu'il plût. Անձրևել, տեղալ. եաղմագ, եաղմուր եաղմագ: հոսել, իջանել:

Plèvre (փլէվրը) գ. իգ. Թաղանթ կշտի կամ կողաց:

Plexus (փլէքսիւս) գ. ար. Ծալք ջղաց:

Pléyon (փլէյօն) գ. ար. Թուփ ինչ որով կապեն զորթս. սող:

Pli (փլի) գ. ար. Ծալք, ծալուած, պատուած, կրկնուած: կնճիռն, խորշոմութիւն. պիւքիւլիւմ, սըրա, էօրկիւ, գադ, դիւրիւմ. պուրուշուգ: կրկնուած յօդից կամ խաղալեաց: դարձուած:

Pliable (փլիապլը) ած. Դիւրածալ, դիւրաթեք, կակուղ: դիւրանուաճ, բարեմոյն, հլու. պիւքիւլիւր, եօյիւլիւր, պիւքիւլմէսի ասան:

Pliage (փլիաժ) գ. ար. Ծալք, ծալուած. պիւքմէ, էօրկիւ, պիւքիւլիւմ:

Pliant, ante (փլիան, անդ) ած. Դիւրածալ, դիւրաթեք: կրկնածալ (աթոռ): դիւրանուաճ, հլու, բարեհամբոյր. եօյիւլիւր:

Plie (փլի) գ. իգ. Ձուկն ինչ ծովու. փիսի, փիսի պալըղը, խամսի պալըղը:

Plier (փլիէ') բ. ն. և չ. Ծալել: Թեքել, կորացուցանել: կրկնել, խոնարհեցուցանել: ժողովել, ամփոփել. պիւքմէք, էօրմէք, դիւրմէք, սարմագ, դէրձ կամ դայ էդմէք. դէվշիրմէք, պաղլամագ. էյմէք, էյրիլդմէք, մայիլ կամ ատֆ էդմէք: կրկնել (ծունր). դիզ չէօքմէք: կորանալ, թեքիլ. էյիլմէք, էյրիլմէք: տեղի տալ, դառնալ 'ի փախուստ. ատիլմագ:

Plieur, euse (փլիէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Ծալող, որ ծալէ. պիւքիւձի, դիւրիւձի:

Plinger (փլէնժէ') բ. ն. Պատել ճարպով զպատրոյգ ճրագին:

Plingeure (փլէնժիւռ) գ. իգ. Պատելն ճարպով զպատրոյգ ճրագին:

Plinthe (փլէնթ) գ. ար. Մասն ինչ ճարտարապետական շինուածոց:

Plioir (փլիուառ) գ. ար. Գործի ծալելոյ զթուղթս:

Plique (փլիք) գ. իգ. Հիւանդութիւն ինչ:

Plisser (փլիսէ') բ. ն. Խորշոմեցուցանել, ծալել. գադլամագ, գըվըրմագ:

Plissure (փլիսիւռ) գ. իգ. Ծալք, խորշոմութիւն. գադլամա, գըվըրըմ:

Ploc (փլօք) գ. ար. Բաղադրութիւն ինչ 'ի մազէ կովու և 'ի մանրեալ ապակւոյ ('ի պէտս նաւորդաց):

Plocage (փլօքաժ) գ. ար. Գզումն ասուոյ:

Plomb (փլօն) գ. ար. Կապար. գուրշուն, ռէսաս կամ րասաս: կապարեայ գունտ (որմնադրաց, և հրացանից): հիւանդութիւն ինչ: À plomb, ուղղահայեաց, ուղղորդ, ուղղակի. փօշրու, ամուտէն:

Plombagine (փլօնպաժին) գ. իգ. Հանք ինչ կապարանման. սիֆիդա:

Plombé (փլօնպէ') գ. ար. Բաղադրութիւն ինչ 'ի կապարէ: ձուկն ինչ:

Plomber (փլօնպէ') բ. ն. Պատել կամ օծանել կապարաւ. գուրշունլամագ, գուրշուն իլէ լէհիմլէմէք: օծանել ապակեբուով. սըրլամագ, սըր վէրմէք: դնել 'ի վերայ վաճառաց նշան կապարեայ: տափանել զգետինն: ընուլ կապարաւ զխոռոչս ատամանց: Plombé, ée, կապարանման. գուրշունի:

Plomberie (փլօնպըռի) գ. իգ. Արուեստ հալելոյ և գործելոյ զկապար:

Plombier (փլօնպիէ') գ. ար. Կապարագործ. գուրշունձու:

Plombière (փլօնպիէռ) ած. Կապարանման:

Plongeant, ante (փլօնժան, անդ) ած. Վերուստ 'ի վայր:

Plongée (փլօնժէ') գ. իգ. Մասն ինչ պատնշի:

Plongeon (փլօնժօն) գ. ար. Հողամաղ (թռչուն). գարա պադագ:

Plonger (փլօնժէ') բ. ն. և չ. Մխել կամ սուզել 'ի ջուր, ընկղմել. սույա դալդըրմագ, պադըրմագ, ղարգ էդմէք: մխել. սօգմագ, դիգմէք: խորասուզիլ 'ի ջուր. սույա դալմագ, ղարգ էդմէք: Se plonger, բ. յ. Ընկղմիլ. պադմագ, ղարգ օլմագ: մխիլ, մտանել. սօգուլմագ:

Plongeur (փլօնժէօռ) գ. ար. Ծովասոյզ, սուզակ. դալըձ, սույա դալըձը, ղավվաս:

Ploque (փլօք) գ. իգ. Ասր գզեալ:

Ploquer (փլօքէ') բ. ն. Լնուլ մազով և մանրեալ ապակւով (ըստ նաւորդաց):

Ploquèresses (փլօքէռէս) գ. իգ. յոգ. Ազգ ինչ փշոյ առ 'ի գզել:

Ployer, տես Plier.

Pluie (փլիւի) գ. իգ. Անձրև. եաղմուր, մաթար:

Plumage (փլիւմաժ) գ. ար. Փետուրք թռչնոց. գուշ եէնի կամ թիւյիւ, փուփլա, սօրղուճ:

Plumard (փլիւմառ) գ. ար. Կոտորակ ինչ փայտի ցցեալ յորինս:

Plumart (փլիւմառ) գ. ար. Աւել'ի փետրոց:

Plumasseau (փլիւմասօ) գ. ար. Փետուրք նուագարանի. թիւյ ուճու: խուրձ 'ի փետրոց: բարձիկ վիրաց:

Plumassier (փլիւմասիէ) գ. ար. Որ յօրինէ կամ վաճառէ զփետուրս և զփետրազարդ ցցունս. թիւյճիւ, սօրղուճճու:

Plume (փլիւմ) գ. իգ. Փետուր. գուշ եէնի, եալէք, թիւյ: գրիչ. գալէմ, թիւյ գալէմ: Lit de plumes, անկողին փետրալից. փուփլա:

Plumeau (փլիւմօ) գ. ար. Խուրձ կամ աւել 'ի փետրոց հնդկահաւու:

Plumée (փլիւմէ) գ. իգ. Թանաք առեալ գրչաւ:

Plumer (փլիւմէ) բ. ն. Փետրաթափ առնել, փետել. եօլմագ, թիւյիւնիւ եօլմագ: կապտել զինչս ուրուք հնարիւք:

Plumet (փլիւմէ) գ. ար. Փետրազարդ ցցունք. սօրղուճ:

Plumeté (փլիւմըթէ) ած. Աղնէնկար, նկարակերտ (ըստ կնքաբանից):

Plumetis (փլիւմըթի) գ. ար. Նախագիծ օրինակ գրուածոց և նկարուց:

Plumette (փլիւմէթ) գ. իգ. Կերպաս փոքրիկ:

Plumitif (փլիւմիթիֆ) գ. ար. Սկզբնագիր կամ նախագիծ օրինակ վճռոց ատենի. պիր հիւճճէթին ասըլ կամ այնը:

Plumotage (փլիւմօթաժ) գ. ար. Մշակութիւն եղեգանց շաքարի:

Plumoter (փլիւմօթէ) բ. ն. Մշակել զերկիր եղեգանց շաքարի:

la Plupart (փլիւփառ) գ. իգ. Առաւելագոյն մասն. չօղու, էքսէրի:

Pluralité (փլիւռալիթէ) գ. իգ. Բազմաւորութիւն: բազմութիւն, յոլովութիւն. ճիւմլէսի, քէսրէթ. չօգլուգ:

Pluriel, elle (փլիւռիէլ) ած. և գ. Յոգնակի. բազմաւորական, յոգնական. ճէմի:

Pluriloculaire (փլիւռիլօքիւլէռ) ած. Բազմախորշ (ըստ տնկաբանից):

Plus (փլիւս) գ. և մակ. Առաւել յոյժ, կարի: առաւել ևս, յաւէտ. զիյատէ, տահա չօգ, էֆզուն: Un peu plus, սակաւ մի առաւել. զիյատէճէ, տահաճէ: Au plus, առ առաւելն, յաւէտ. էն զիյատէ, նէգատար իսէ: Plus ou moins, յաւէտ կամ նուազ. նօգսան եա զիյատէ:

Plusieurs (փլիւզիէօռ) ած. յոգ. Բազում, յոլով, շատ. նիչէ, պիր գաչ, պաղի: Plusieurs s'imaginent, բազումք կարծեն, յոլովք համարին: Plusieurs fois, բազում անգամ, է զի. նիչէ քէրրէ:

Plutôt (փլիւթօ) մակ. Յառաջ քան, վաղագոյն. էվվէլ: առաւել, յաւէտ. տէրճիհ, էվլա, էնսէպ:

Plut à Dieu que (փլիւթ ա տիէօ քը) շաղ. Երանի թէ, իցէ թէ. օլայտը, ալլահ վէրսին, պօլայտը, քէաշքի կամ քէշքէ:

Pluvial (փլիւվիալ) գ. ար. Շուրջառ, նափորտ:

Pluviale (փլիւվիալ) ած. Անձրևային (ջուր). եաղմուր սույու:

Pluvier (փլիւվիէ) գ. ար. Թռչուն ինչ ջրային:

Pluvieux, euse (փլիւվիէօ, էօզ) ած. Անձրևալից, անձրևաբեր, անձրևածին. եաղմուրլու, մաթըրլը:

Pluviôse (փլիւվիօզ) գ. ար. Հինգերորդ ամիս նորահնար տարւոյ Գաղղիացւոց:

Plynteries (փլէնթըռի) գ. իգ. յոգ. Պաշտամունք Աթենասայ յԱթէնս:

Pneumatique (փնէօմաթիք) Շնչելոյզ (մեքենայ). պիր շիշէ ալթընտան հավա չըգարաճագ ալէթ: գխտութիւն օդոյ:

Pneumatocèle (փնէօմաթօսէլ) գ. իգ. Փոշտանկութիւն հողմալից ևեթ:

Pneumatomphale (փնէօմաթօնֆալ) գ. իգ. Փոշտանկութիւն պորտոյ հողմալից ևեթ:

Pneumatose (փնէօմաթօզ) գ. իգ. Ուռոյց ստամոքաց:

Pneumonique (փնէօմօնիք) ած. Թոքային, օգտակար ցաւոց թոքաց:

Poallier (փօայլիէ) գ. ար. Օղակ զանգակի:

Poche (փօշ) գ. իգ. Քսակ հանդերձից, գրպան. ճէպ: քուրձ. չուվալ: վարմ կամ ցանց ինչ: ջութակ փոքրիկ: խածի թռչնոց. գուրսագ, հավսալէ: գիծ կամ զարդ յաւարտ տառից:

Pocher (փօշէ) բ. ն. Հարկանել զաչս ուրուք. պիր քիմսէնին կէօզլէրինէ վուրմագ: ձգել զգիծ առ 'ի զարդ՝ յաւարտ տառից:

Pocheter (փօշըթէ) բ. ն. Տանել կամ կրել 'ի գրպանի առժամանակ մի. պիր նէսնէյի պիր գաչ կիւն ճէպինտէ կէօտիւրմէք:

Pochette (փօշէթ) գ. իգ. Գրպան փոքրիկ. ճէպճիյէզ:

Podagre (փօտակռ) ած. Ոտնացաւ, պատագրոս. նիգրիսլի:

Podestat (փօտէսթա) գ. ար. Հեգեմոն կամ դատաւոր 'ի քաղաքս ինչ Իտալիոյ:

Podomètre (փօտօմէթռ) գ. ար. Գործի 'ի չափել զընթացս ոտից կամ անուոյ:

Poêle (փուալ) գ. իգ. Ծածկոյթ դագաղաց. թապութ էօրթիւսիւ: քօղ հարսին: ամպհովանի (Սրբութեան, կամ իշխանաց): տապակ. տավա: ջերմանոց, թոնիր. թանտըր, սոպա:

Poêlette (փուալէթ) գ. իգ. Անօթ զտելոյ զշաքարն:

Poêlier (փուալիէ՛) գ. ար. Տապակագործ. տավաճը: Թոնրագործ. ֆուրունճու:

Poêlon (փուալօ՛ն) գ. ար. Տապակ փոքրիկ. տավաճըգ:

Poêlonnée (փուալօնէ՛) գ. իգ. Տապակ լցեալ. տավա տօլուսու:

Poëme (փօէմ) գ. ար. Քերդուած, քերդողութիւն, բանաստեղծութիւն. գասիտէ, շիր:

Poésie (փօէզի) գ. իգ. Բանաստեղծութիւն, քերդողութիւն. իլմի շիր, իլմի արուզ, շայիրլիք. շիր, նըզամ, նազմ:

Poète (փօէթ) գ. ար. Բանաստեղծ, քերդող, հագներգու, պուետիկոս. շայիր, շիւարա:

Poétereau (փօէթըրօ) գ. ար. Բանաստեղծ անձոռնի. ճահիլ շայիր:

Poétique (փօէթիք) ած. Բանաստեղծական, քերդողական, քերդողութեան. շիրէ տայիր կամ մութաալլիգ, շիրի:

Poétique (փօէթիք) գ. իգ. Բանաստեղծութիւն, ճառ յաղագս արուեստի բանաստեղծութեան. իլմի շիր ռիսալէսի:

Poétiquement (փօէթիքման) մակ. Բանաստեղծօրէն. տարզի շուարա իւզրէ:

Poétiser (փօէթիզէ՛) բ. ն. Տողել ոտանաւոր բանս:

Poge (փօժ) գ. ար. Աջակողմն նաւին:

Poids (փուա) գ. ար. Կշիռ, կշռորդ. վէզն: ծանրութիւն, ձոյլ. տարթը, աղըր, աղըրլըգ, օգգա. չէքի: բեռն. եիւք, եիւքլիւք: զօրութիւն, մեծութիւն, կարեւորութիւն. գուվվէթ:

Poignant, ante (փուանեան, անթ) ած. Խայթիչ, խոցոտիչ, սաստիկ (է բառ վաղեմի). պիւրթիւճիւ:

Poignard (փուանեար) գ. ար. Դաշոյն, դաշնակ, շեշտ, սլաք. խանճէր, իբլէ: ցաւ սաստիկ կամ անհնարին:

Poignarder (փուանեարտէ՛) բ. ն. Հարկանել դաշնակաւ կամ սլաքաւ. խանճէր իլէ վուրմագ: անհնարին ցաւս հասուցանել:

Poignée (փուանեէ՛) գ. իգ. Բուռն մի. ավուճ տօլուսու, պիր ավուճ, տուտամ, տէստէ: երախակալ, ըմբռնելոյ, մեղեխ. սափ, գուլփ:

Poignet (փուանեէ՛) գ. իգ. Դաստակ ձեռաց. պիլէք: ծայր թեզանեաց շապկի:

Poil (փուալ) գ. ար. Մազ, հերք: մորթ անասնոց. գըլ, թիւյ, շայիր: Poil de chèvre, այծեայ. սօֆ: ախտ ինչ սմբեանց:

Poilette (փուալէթ) գ. իգ. Անօթ ինչ երկաթի:

Poiloux (փուալու) գ. ար. Հէգ, թշուառական, այր անպիտան:

Poilu, ue (փուալիւ) ած. Թաւ, թաւամազ. թիւյլիւ:

Poincillade (փուանսիյլեատ) գ. իգ. Թուփ ինչ փշոտ:

Poinçon (փօէնսօն) գ. ար. Սլաք, երկաթ սրածայր, հերիւն. պիզ: գրիչ երկաթի. գալէմ: դրոշմ դրամոց կամ տառից. դամղա, սիքքէ: տակառ փոքրիկ. ֆըչըճըգ, վարիլճիք: չափ ինչ:

Poindre (փօէնտրը) բ. ն. և չ. Խայթել, հարկանել. պիւրթմէք, սանճմագ, սօգմագ: ելանել, ծագել, երեւել, բուսանել, սկսանել. կիւն տօղմագ, օտպահ օլմագ. գէնիլիւլէնմէք, տուրտմագ:

Poing (փօէն) գ. ար. Բուռն. եումրուգ:

Point (փօէն) գ. ար. Կէտ կամ կիտանիշ ասղան. իյնէ տէլիյի: կէտ (ըստ երկրաչափից, և քերականաց). նօքթա, նօքթադ: թիւ (թըղթոց խաղու). սայը: խայթուած ցաւոց. պէլ կամ եան աղըրըսը: հատուած բանի, բաժանումն, ատոխձան. պապ, ֆասըլ, տէրէճէ: ծագումն կամ ելք (արեւուտու), այգ, արշալոյս. տան, օրտալըգ կամ կիւն աղարմասը: հանգամանք, վիճակ, գիրք. մահալլ, եէր. պապ, խուսուս: վայրկեան. վէմ, լահզա: հայեցուած աչաց. նազար: À point, 'ի ժամու, 'ի դէպ ժամու. վագթինտէ: De point en point, մի առ մի, մի ըստ միոջէ. պիրէր պիրէր:

Point (փօէն) մակ. Ո՛չ, ո՛չ երբէք, ամենեւին ո՛չ. տէյիլ, եօգ, խայըր:

Pointage (փօէնթաժ) գ. ար. Գ.ծագրութի ղեկավարի. կէմի պուսուլանըն եէրին իշարէթի:

Pointal (փօէնթալ) գ. ար. Խեչակ, նեցուկ:

Pointe (փօէնթ) գ. իգ. Ծայր, սայր, սրութիւն. ուճ, պուրուն: խայթ, խայթոց. պիւրթիւ, տիքէն, նաւլէք: բեւեռ փոքրիկ. քիւչիւք էքսէր: գլուխ, գագաթն, կատար. տէփէ: քաղցրութիւն, համ (գինւոյ). լէզզէթ: ճարտարութիւն մտաց. նիւքթէ: բան զուարձալի. լաթիֆէ: Pointe du jour, տես Point.

Pointeau (փօէնթօ) գ. ար. Հերիւն ինչ ժամագործի:

Pointement (փօէնթըման) գ. ար. Ուղղութիւն թնդանօթի 'ի նպատակն:

Pointer (փօէնթէ՛) բ. ն. և չ. Հարկանել սայրիւ. պիւրթմէք, ուճու իլէ վուրմագ: ուղղել 'ի նպատակն զթնդանօթն. թօփ իլէ նիշան ալմագ, տուտմագ: հաւասարել զերեսս թղթոց տպագրութեան: բարձրանալ կամ սլանալ թռչնոց:

Pointeur (փօէնթէօր) գ. ար. Որ ուղղէ զթնդանօթն 'ի նպատակն. թօփ նիշանճըր տօփճու:

Pointillage (փօէնթիյլաժ) գ. ար. Կէտք կամ կիտանիշք նկարուց. ինճէ նօքթալար:

Pointiller (փօէնթիյլէ՛) բ. չ. և ն. Կիտանիշ յօրինել կամ նկարել. նօքթալամագ: կծանել բանիւք. սէօզ ատմագ: նրբաբանել, վիճել. չէքիշմէք:

Pointillerie (փօէնթիյլըրի) գ. իգ. Նրբաբանութիւն. նիւքթէ: վէճ, կագ. չէքիշմէ:

Pointilleux, euse (փօէնթիյլէօ, էօզ) ած. Վիճաբանասէր, կռուասէր, կռուարար. գավղաճը, չէքիշկէն:

Pointu, ue (փօէնթիւ) ած. Սուր, սրածայր, սայրասուր. ուճլու, սիվրի:

Pointure (ֆօէնթիւռ) գ. իգ. Տախտակ երկաթի յուղղութիւն թղթոց տպագրութեան։

Pointus (ֆօէնթիւ) գ. ար. յոգ. Կապերտք ինչ 'ի պէտս խոյրագործաց։

Poire (ֆուառ) գ. իգ. Տանձ. էմրուտ կամ արմուտ։ քապակ վառօդոյ։

Poiré (ֆուառէ) գ. ար. Օշարակ տանձի. արմուտ սույու։

Poireau կամ Porreau (ֆուառօ, ֆօռօ) գ. ար. Պրաս. փրասա։ կոճիճ. տալ. կոծիծ, գորտնուկ. սիկիլ, տավշան կէօտիւ, շէյտան տըրնաղը։

Poirée (ֆուառէ) գ. իգ. Բաղուկ, բանջար. փազը։

Poirier (ֆուառիէ) գ. ար. Տանձի, տանձենի. արմուտ աղաճը։

Pois (ֆուա) գ. ար. Սիսեռն. նոհուտ։ ոլոռն. ֆիղէլիա, ղըրահ, ֆիրէնք նօհուտու։

Poison (ֆուազօն) գ. ար. Թոյն, դեղ մահու. զէհր, զէհիր, աղու, սէմմ։ Թունալից վարդապետութիւն։

Poissard, arde (ֆուասար, արտ) ած. Ռամկական (բարբառ)։

Poissarde (ֆուասարտ) գ. իգ. Կին ձկնավաճառ կամ անարգ. պալըգճը ավրէտ։

Poisse (ֆուաս) գ. իգ. Տրցակ ձիւթապատ։

Poisser (ֆուասէ) բ. ն. Ձիւթել, օծանել ձիւթով. զիֆթլէմէք։ աղտեղել, շաղախել. մուրտարլամագ։

Poisson (ֆուասօն) գ. ար. Ձուկն. պալըգ։ փոքրիկ չափ հեղանիւթոց։

Poissonnaille (ֆուասօնայլ) գ. իգ. Մանր ձկունք. ուֆագ կամ քիւչիւք պալըգլար, պալըգ եավրուսու։

Poissonnerie (ֆուասօնըրի) գ. իգ. Վաճառատեղի ձկանց, ձկնարան. պալըգ փազարը։

Poissonneux, euse (ֆուասօնէօ, էօզ) ած. Լի ձկամբք, ձկնալից, որ ունի զբաղմութիւն ձկանց. պալըգլը, պալըղը չօգ օլան, պալըղլը կօլ։

Poissonnier, ière (ֆուասօնիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Ձկնավաճառ. պալըգճը։

Poissonnière (ֆուասօնիէռ) գ. իգ. Տապակ խորովելոյ զձուկն։

Poitrail (ֆուաթրայլ) գ. ար. Լանջք ձիոյ. ատ կէօգսիւ։ լանջապանակ երիվարի. կէօյիւսլիւք։ գօտի կամ նիգ դրանց։

Poitrinaire (ֆուաթրինէռ) ած. և գ. Որ ունի ցցաւ կրծոց. կէօգսիւ իլլէթլի։

Poitrinal (ֆուաթրինալ) ած. Կրծոց, լանջաց։

Poitrine (ֆուաթրին) գ. իգ. Կուրծք, լանջք. կէօյիւս կամ կէօգս, սատր, ֆէհլու։

Poitrinière (ֆուաթրինիէռ) գ. իգ. Լանջանոց արուեստաւորի։

Poivrade (ֆուավռատ) գ. իգ. Համեմ ինչ. սիքպա, սէքիպի, պիպէր իլէ սիրքէ տէրպիյէսի։

Poivre (ֆուավռ) գ. ար. Պղպեղ. պիպէր։

Poivrer (ֆուավռէ) բ. ն. Համեմել պղպեղաւ. պիպէրլէմէք։ վարակել Գաղղիական ախտիւ։

Poivrier (ֆուավռիէ) գ. ար. Ծառ պղպեղի. պիպէր աղաճը։ ամօթ պղպեղի. պիպէր գապը։

Poivrière (ֆուավռիէռ) գ. իգ. Ամօթ պղպեղի, պղպեղաման. պիպէր գապը կամ գուտուսու։

Poix (ֆուա) գ. իգ. Ձիւթ, գազի խէժ, կպրաձիւթ. զիֆթ, գատրան, գարա սագըզ։ Poix-résine, ռետին, խէժ սոճւոյ։

Polacre կամ Polaque (ֆօլաքրա, ֆօլաք) գ. իգ. Ազգ ինչ նաւու. ֆօլագա, ֆիլուգա։

Polacre կամ Polaque (ֆօլաքրա, ֆօլաք) գ. ար. Ասպետ Պողոնիացի։

Polaire (ֆօլէռ) ած. Բեւեռական (աստղ կամ շրջանակ). գութպի, գութպէ մէնսուպ կամ էագըն։ բեւեռական աստղ. գութպի շիմալ էըլտըզը։

Polarité (ֆօլարիթէ) գ. իգ. Բեւեռականութիւն, ձգիլն 'ի բեւեռն երկնից (մագնիսի)։

Polastre (ֆօլասթրա) գ. ար. Թանիր կապարագործի։

Pôle (ֆօլ) գ. ար. Բեւեռ (երկնից և մագնիսի). գութպ։ աշխարհ (ըստ բանաստեղծից)։ Pôle arctique, Արջային բեւեռ. գութպի շիմալի։ Pôle antarctique, Հակարջային բեւեռ. գութպի ճէնուպի։

Polémarque (ֆօլէմարք) գ. ար. Զօրապետ, գլուխ մարտագրաց, իշխան։

Polémique (ֆօլէմիք) ած. Վիճաբանական. քէլամ միւպահասէսի։

Polémonium (ֆօլէմօնիօմ) գ. ար. Բոյս ինչ մշտադալար։

Polémoscope (ֆօլէմօսքօփ) գ. ար. Ազգ ինչ դիտակաց։

Poli, ie (ֆօլի) ած. և գ. Ողորկ, հարթ, ջինջ, մաքուր, փայլուն։ չքնաղ, գեղեցիկ, ընտիր, վայելուչ։ հաճոյական, քաղցր, բարեբարոյ. սիւլիմիէ, ալըսըլը, այագընըր. էրքէանլը, էտէպլի, չէլէպի, զարիֆ։ փայլիւն, ողորկութիւն, մաքրութիւն. ֆէրփահ, ճիլա։

Police (ֆօլիս) գ. ար. Օրէնք քաղաքականութեան կամ քաղաքի. ղաղտ, ղաղիտլիք։ քարտէզ կամ պիտակ վաճառաց. թէֆթալէր գաղըը։ կարգ կամ ցուցակ գրոց տպագրութեան։

Policer (ֆօլիսէ) բ. ն. Հաստատել կամ սահմանել զօրէնս քաղաքականութեան. պիր մէմլէքէթէ նիզամ վէրմէք կամ գօմագ։ Policé, ée, քաղաքականացեալ, քաջ կարգաւորեալ, բարեզարդ. միւէտտէպ։

Polichine (ֆօլիշին) գ. ար. Կատակերգակ դերասան, միմոս։

Polichinelle (ֆօլիշինէլ) գ. իգ. Ազգ ինչ կառաց։

Poligale (ֆօլիկալ) գ. իգ. Poligalon (ֆօլիկալօն) գ. ար. Ի բոյս ինչ։

Poliment (ֆօլիման) մակ. Գեղեցիկս, վայելուչ իմն. Էտէպ իլէ, չէլէպիլիք իլէ, էտէպանէ, իլթիֆաթ իլէ:

Poliment (փօլիման) գ. ար. *Յղկումն, ողորկութիւն, փայլիւն, մաքրութիւն.* Թէրփահ:

Polion (փօլիօն) գ. ար. *Ի բոյս իմն.* Փիրէ օթու, քիւլիսգիւն:

Polir (փօլիր) բ. ն. *Յղկել, ողորկել, փայլեցուցանել: յօրինել, զարդարել.* Թէրփահլամագ, ճէօհրէլէմէք, սայգալլամագ, ճիլա վէրմէք: *կրթել, հրահանգել.* Ինճէլթմէք, էտէպ էօյրէթմէք:

Polisseur, euse (փօլիսէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. *Յղկիչ, ողորկիչ, փայլեցուցիչ.* Սայգալ, սայգալճը, ճիլա վէրիճի, ճիլաճը, մասգալաճը:

Polissoir (փօլիսուար) գ. ար. *Յղկիչ, ողորկիչ (գործի).* Մասգալ, մասգալա, ճէօհրէ:

Polissoire (փօլիսուար) գ. իգ. *Աւել կամ վրձին ինչ:*

Polisson (փօլիսօն) գ. ար. *Խեռ, ստահակ, դատարկասուն, խառնաղնաց: խեղկատակ.* Սօգագ օղլանը, նէքպէթի, եարամազ, րօզքեար օղլու, գահպէ. էտէպսիզ, ֆահշ սէօյլէյիճի:

Polisson, onne (փօլիսօն) ած. *Խեռ, խառնաղնաց, անառակ:*

Polissonner (փօլիսօնէ) բ. չ. *Ստահակել, դատարկասուն կեանս վարել, խեղկատակել.* Էտէպսիզլիք էթմէք կամ սէօյլէմէք:

Polissonnerie (փօլիսօնըրի) գ. իգ. *Խեռութիւն, ստահակութիւն, անզգամութիւն: խեղկատակութիւն.* Էտէպսիզլիք, ֆահշ:

Polissure (փօլիսիւր) գ. իգ. *Յղկումն, ողորկումն: ողորկութիւն, մաքրութիւն.* Թէրփահ, սայգալ. ճիլա:

Politesse (փօլիտէս) գ. իգ. *Մաքրութիւն, համեստութիւն, նազելի գնացք, ազնուաբարոյութիւն.* Էտէպ, էրքեան, իլթիֆաթ, չէլէպիլիք, լէթաֆէթ, մուրիւվվէթ, թաթլը տիլլիք:

Politique (փօլիտիք) ած. *Քաղաքական.* Մուտէպպիր: *հմուտ քաղաքականութեան.* Վուգուֆը ումուրի տէվլէթ: *խորամանկ, ճարտար, խորագէտ.* Էհլի թէտպիր, թէտպիր, րէյ սահիպի:

Politique (փօլիտիք) գ. իգ. *Քաղաքականութիւն, արուեստ քաղաքականութեան.* Մուտէպպիրլիք, թէտպիրի ումուրի մէմլէքէթ մարիֆէթի, ումուրպիլիք: *գործ կամ պաշտօն քաղաքականութեան.* Ումուրի տէվլէթ կամ մէմլէքէթ: *խորամանկութիւն, ճարտարութիւն:*

Politiquement (փօլիտիքման) մակ. *Ըստ օրինի քաղաքականութեան.* Ումուրի մէմլէքէթ գայտէսի իւզրէ: *ճարտարութեամբ, հնարիւք.* Ուսուլ իլէ:

Politiquer (փօլիտիքէ) բ. չ. *Ցուցանել զանձն հմուտ օրինաց քաղաքականութեան:*

Pollen (փօլլէն) գ. ար. *Հաւաքումն կամ ժողով (ըստ տնկաբանից):*

Pollicitation (փօլլիսիտասիօն) գ. իգ. *Խոստումն, յանձնառութիւն:*

Polluer (փօլլիւէ) բ. ն. *Պղծել, ապականել.* Մուրտարլամագ, մուրտար՝ մուլէվվէս կամ թէլվիս էթմէք, ճիւնիւպ կամ նէճիս էթմէք:

Se polluer, բ. յ. *Պղծել զանձն, գիջանալ.* Ճալգ լամագ, սըյըրլմագ, պէլ ագմագ, իհթիլամ օլմագ, իհթիլամ վագը օլմագ:

Pollution (փօլլիւսիօն) գ. իգ. *Պղծութիւն: գիջութիւն (մարմնոյ).* Մուրտարլըգ, մուրտարլըգ. ճէնապէթլիք. պէլ ագմասը, իհթիլամ:

Poltron, onne (փօլտրօն) ած. և գ. *Վատ, վատասիրտ, երկչոտ, վեհերոտ.* Գօրգագ, եիւրէքսիզ, ղայրէթսիզ, պիղան, չէվէկ:

Poltronnerie (փօլտրօնըրի) գ. իգ. *Վատութիւն, վատասրտութիւն, երկչոտութիւն.* Գօրգագլըգ, եիւրէքսիզլիք, նամէրտլիք:

Polyanthéa (փօլիանտէա) գ. ար. *Բազմածաղիկ հաւաքումն կամ ծաղկաքաղ 'ի գրոց:*

Polyanthéa (փօլիանթէա) ած. *Բազմածաղիկ (բոյս):*

Polycamératique (փօլիքամէրատիք) ած. *Բազմաճօճանակ:*

Polichreste (փօլիքրէստ) ած. *Բազմապիտանի կամ մաքրողական (դեղ):*

Polyèdre (փօլիէտր) գ. ար. *Բազմանիստ կամ բազմադիմի մարմին երկրաչափական.* Քէսիր իւլ գավայիտ:

Polygame (փօլիկամ) գ. ար. և իգ. *Բազմակին.* Նէքքէհ, Նիքեահաթ, Նիլէ գարըլար իլէ նիքեահլանմըշ քիմէսնէ, քէսիր իւլ էզվաճ, չօգ գարըլը: *որ ունի բազում արս.* Չօգ գօճալը:

Polygamie (փօլիկամի) գ. իգ. *Բազմակնութիւն.* Քէսիր իւլ էզվաճ: *ունելն զբազում արս:*

Polygarchie (փօլիկարշի) գ. իգ. *Բազմապետութիւն, բազմիշխանութիւն:*

Polyglotte (փօլիկլօտ) ած. *Բազմալեզու, բազմալեզուեան.* Չօգ տիլլէն օլան:

Polygone (փօլիկօն) ած. և գ. *Բազմանկիւն, բազմանկիւնի.* Քէսիր իւլ ազլա: Polygone régulier, *բազմանկիւն կանոնաւոր.* Շէքլի մունթազամ:

Polygraphe (փօլիկրաֆ) գ. ար. *Բազմագիր, բազմամատեան:*

Polygraphie (փօլիկրաֆի) գ. իգ. *Բազմագրութիւն կամ խրթնագրութիւն:*

Polymathie (փօլիմաթի) գ. իգ. *Բազմուսումնութիւն:*

Polynome (փօլինօմ) գ. ար. *Բազմաբաժն կամ բազմանդամ քանակութիւն (ըստ ուսումնականաց):*

Polyoptre (փօլիօփտր) գ. ար. *Բազմացոյց (դիտակն):*

Polypaston (փօլիփաստօն) գ. ար. *Բազմաճախարակ (գործի):*

Polype (փօլիփ) գ. ար. *Պոլիպոդ (ճճի բազմոտանի).* Պիր ճինս սու գուրթու, ըխթափօտ: *միս աճեցեալ 'ի ռնգունս.* Պուրուն գասսապասը, լահմ, զայիտ:

Polypétale (փօլիփէտալ) ած. *Բազմաթերթ կամ բազմատերև (ծաղիկ):*

Polypeux (փօլիփէօ) ած. Պոլիպոզի:

Polyphylle (փօլիֆիլ) ած. Բազմատերև:

Polypier (փօլիփիէ) գ. ար. Բոյն պոլիպոդից:

Polypode (փօլիփօտ) գ. ար. Պոլիպոդ (բոյս). աղըրաս իւլ քէօքիւ, պէսփայէճ:

Polysperme (փօլիսփէրմ) ած. Բազմասերմն, բազմահատ:

Polyssyllable (փօլիսիլլապլ) ած. և գ. Բազմավանդ:

Polysynodie (փօլիսինօտի) գ. իգ. Յաճախութիւն խորհրդոց կամ ժողովոյ:

Polytecnique (փօլիթէքնիք) ած. Բազմարուեստ, որ բովանդակէ բազում արուեստս կամ գիտութիւնս. քէսիր իւլ-ուլում վէ ֆիւնուն:

Polythéisme (փօլիթէիզմ) գ. ար. Բազմաստուածութիւն, աղանդ բազմաստուածից:

Polythéiste (փօլիթէիսթ) գ. ար. և իգ. Բազմաստուած:

Polytric (փօլիթրիք) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Polytypage (փօլիթիփաժ) գ. ար. Բազմօրինակութիւն, արուեստ բազմացուցանելոյ զօրինակս գրոց:

Pommade (փօմատ) գ. իգ. Օծանելի, իւղ, սպեղանի. եաղ, մէրհէմ: պտոյտ ինչ ձիավարժից:

Pommader (փօմատէ) բ. ն. Օծանել. եաղլամագ, սաչլարընը եաղլամագ:

Pomme (փօմ) գ. իգ. Խնձոր. էլմա: պորտ կաղամբի. պաշ լահանա: գունտ կամ գնտակ: Pomme de terre, գետնախնձոր. եէր էլմասը: Pomme de pin, պտուղ սոճւոյ կամ թեղօղի. չամ աղաճընըն գօզալաղը կամ ֆըստըղը: Pomme de chêne, գխտոր. մազը: Pomme d'amour, պտուղ ինչ. պաթլըճան կամ ֆաթլըճան:

Pomme dorée (փօմ տօրէ) տես Lyco persicum.

Pomme de merveille (փօմ տը մէրվէյլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Pomme épineuse (փօմ էփինէօզ) տես Stramonium.

Pommée (փօմէ) գ. իգ. Ցքի 'ի հիւթոյ խնձորոյ. էլմա սույու:

Pommeau (փօմօ) գ. ար. Գունտ երախակալի սրոյ. գըլըճ գապզէսինին պաշը՝ թօփուզ կամ թէօյմէզի: գունտ թամբի ձիոյ. էյէր գաշը: ցցուեալ մասն այտից. տես Pommette.

se Pommeler (փօմըլէ) բ. չ. Ունել զգոյն կարմրափայլ: Pommelé, ée, կարմրափայլ. էպրէշ, ապրօշ, չէպրէնգ, գըրաթ, փէլէնք:

Pommelle (փօմէլ) գ. իգ. Ծակոտկէն տախտակ բերանոյ խողովակաց: գործի ինչ խաղախորդի:

Pommer (փօմէ) բ. չ. Գնտանալ. գունտ կամ պորտ կապել (կաղամբի). պաշ պաղլամագ:

Pommeraie (փօմըրէ) գ. իգ. Պարտէզ խնձորոյ, խնձորենիք. էլմա աղաճլարընըն եէրի, էլմալըգ:

Pommeté, ée (փօմըթէ) ած. Գնտազարդ (ըստ կնքաբանից):

Pommette (փօմէթ) գ. իգ. Զարդ գնտակաձև. թէօյմէ, թօփճըղազ, եաչալագ:

Pommier (փօմիէ) գ. ար. Խնձորենի. էլմա աղաճը: գործի եփելոյ զխնձոր:

Pompe (փօնփ) գ. իգ. Հանդէս, շուք, փառք: պերճութիւն, փառաւորութիւն. ալայ, թարաթ, տապտապա, սալթանաթ: Ջրհան (գործի). թուլումպա:

Pomper (փօնփէ) բ. ն. Հանել ջուր ջրհանաւ. թուլումպա չէքմէք:

Pompeusement (փօնփէօզման) մակ. Հանդիսիւ, շքով, փառօք. փարլագ իլէ, ալամէթ իլէ, ալայ կամ տապտապա իլէ:

Pompeux, euse (փօնփէօ, էօզ) ած. Հանդիսական, բազմահանդէս, շքեղ, մեծաշուք, պայծառ. փարլագ, ալամէթլի, դիւզիւնլիւվար:

Pompier (փօնփիէ) գ. ար. Ջրհանագործ, ջրհանակիր. թուլումպաճը:

Pompon (փօնփօն) գ. ար. Ցցունք կամ ճնճին զարդք գլխոյ կանանց. գարը զինէթի:

Ponant (փօնան) գ. ար. Արեւմուտք, կողմն արեւմտեան. ղարպ, ղարպ եագասը:

Ponçace (փօնսաս) գ. ար. Ցղկուռն մնկով:

Ponce, Pierre-ponce (փօնս, փիէռ փօնս) գ. իգ. Սունկ, սունկ քար. սիւնկէր թաշը, էանար թաշ, փօմզա, փամզա: փոքրիկ պարկ լի փոշւով 'ի գծագրել զնկարս:

Ponceau (փօնսօ) գ. ար. Կակաչ կամ մեկոն վայրի. եապան խաշխաշը: ատրագոյն. ալ, մէյլիան, գըզ գըրմըզը, գօյու գըրմըզը:

Poncer (փօնսէ) բ. ն. Գծագրել փոշւով: մաքրել կամ փայլեցուցանել մնկով. սիւնկէր թաշ իլէ սիւրմէք կամ միւհրէլէմէք. փօմզալամագ:

Ponche (փօնշ) գ. իգ. Ըմպելի ինչ յօրինեալ 'ի բազում հիւթոց (է բառ Անգղիացւոց, փընշ):

Poncire (փօնսիր) գ. ար. Ազգ ինչ կիտրոնի կամ լեմոնի. տիւյիւգ լիմոն:

Poncis (փօնսի) գ. ար. Գծագրութիւն 'ի ձեռն փոշւոյ:

Ponction (փօնքսիօն) գ. իգ. Շիձկահանութիւն 'ի ջրգողաց. իսթիսգաւը գարընըն ալըշը օլան փէլի:

Ponctualité (փօնքթիւալիթէ) գ. իգ. Փոյթ մեծ, ճշգութիւն, զգուշաւորութիւն. տիգգաթ, տէգայիգ, գէմալի տէգայիգ:

Ponctuation (փօնքթիւասիօն) գ. իգ. Կիտադրութիւն, կէտ կամ նշան հայնաւորաց. թագսիմ գէլամ իլէ կամ մարիֆէթի, տէնգիտ:

Ponctuel, elle (փօնքթիւէլ) ած. Ճիշդ, անվրէպ, զգուշաւոր, փոյթ, փութաջան. մուգայյէտ:

Ponctuellement (փօնքթիւէլման) մակ. Ճշդագոյնս, զգուշաւ, անվրէպ, փութով, փութոյ մնդութեամբ. տէգայիգ իւզրէ, վագթ իլէ, վագդինդէ, տագիգէ ֆէսլէ էդմէյէրէք:

Ponctuer (փօնքդիւէ́) բ. ն. *Կիտադրել, դնել զկէտ*· յազըյա նօգդա գօյմագ, դէնգիդ էդմէք, նօգդալամագ:

Pondag (փօնտակ) գ. ար. *Իջումն յատակի հանքային ածխոյ:*

Pondage (փօնտաժ) գ. ար. *Մաքս ինչ առ Անգղիացիս:*

Pondération (փօնտէ́րասիօն) գ. իգ. *Կշռութիւն, համեմատութիւն (ըստ նկարչաց)*· դէրազի իլմի:

Pondeuse (փօնտէօզ) գ. իգ. *Որ ածէ ըղձուս (հաւ)*· յումուրդլայան դավուգ:

Pondre (փօնտր) բ. ն. Je ponds, tu ponds, il pond; nous pondons. Je pondois. Je pondis. Je pondrai. Ponds, pondez. Que je ponde. Que je pondisse. *Ածել ղձու*· յումուրդլամագ:

Pont (փօն) գ. ար. *Կամուրջ*· քէօփրիւ, ճիսր: *գատիկոն կամ յարկ նաւու*· կէմի իւսդիւ կամ ամպարը: Pont de bateaux, *կամուրջ գործեալ 'ի նաւակաց*· գայըգտան քէօփրիւ: Pont-levis, *կամուրջ շարժական:*

Pontal (փօնդալ) գ. ար. *Ծոց նաւի:*

Ponte (փօնդ) գ. իգ. *Ածելն ղձուս*· յումուրդլայըշ, յումուրդլամա:

Ponté (փօնդէ́) գ. ար. *Ծածկոյթ երախակալի:*

Ponté, ée (փօնդէ́) ած. *Յարկեալ (նաւ)*· էօրդիւլիւ կամ ամպարլը կէմի:

Pontet (փօնդէ́) գ. ար. *Ծածկոյթ ըմբռնետեղ գայլախազի հրացանից:*

Pontife (փօնդիֆ) գ. ար. *Քահանայապետ, Պապ Հռովմայ*· փափա, ռիմ փափա· *(առ Մահմետականս)* միւֆդի, շէյխիւլ իսլամ:

Pontifical, ale (փօնդիֆիքալ) ած. *Քահանայապետական, պապական, եպիսկոպոսական*· փափայա տայիր կամ միւնասիպ:

Pontifical (փօնդիֆիքալ) գ. ար. *Մաշտոց եպիսկոպոսական կամ քահանայապետական:*

Pontificalement (փօնդիֆիքալման) մակ. *Քահանայապետաբար:*

Pontificat (փօնդիֆիքա) գ. ար. *Քահանայապետութիւն, պապական իշխանութիւն*· փափալըգ մանսըպը կամ փայէսի:

Pontil (փօնդի) գ. ար. *Երկաթի գործի ապակագործաց:*

Pontiller (փօնդիյլէ́) բ. ն. *Ի կիր արկանել զգործի երկաթի:*

Pontilles (փօնդիյլ) գ. իգ. յոգ. *Տախտակք ինչ նաւու:*

Pontizelle (փօնդիզէլ) գ. իգ. *Ունելիք կկոցի:*

Ponton (փօնդօն) գ. ար. *Կամուրջ շինեալ 'ի նաւակաց*· դումպազ. գայըգտան քէօփրիւ, իւֆիլդա, միզէր, չէօփ կէմի: *Նաւակ ինչ:*

Pontonage (փօնդօնաժ) գ. ար. *Բաժ անցից գետոյ*· կէչիդ ագչէսի, քէօփրիւ հագգը:

Pontonier (փօնդօնիէ́) գ. ար. *Որ առնու զբաժ անցից գետոյ*· դումպազճը:

Pontuseau (փօնդիւզօ) գ. ար. *Գործի ինչ թղթագործաց:*

Pope (փօփ) գ. ար. *Երէց Ռուսաց:*

Poplité, ée (փօփլիդէ́) ած. *Կրկնուածոյ սրունից:*

Populace (փօփիւլաս) գ. իգ. *Խառնիճաղանճ, խաժամուժ ամբոխ*· խալգըն աշաղը՝ ալչաղը կամ քէօդիւսիւ, պայաղը խալգ:

Populaire (փօփիւլէր) ած. *Ժողովրդեան, ռամկաց, հասարակաց*· խալգա տայիր, խալգի: *քաղցրաբարոյ, սիրելի ժողովրդեան*· խալգտան սէվիլմիշ, խալգա սէվիմլի, խալգ արասընտա մէշհուր:

Populairement (փօփիւլէրման) մակ. *Ըստ ժողովրդեան, ըստ օրինի ռամկաց*· խալգ իւզրէ, խալգ մինվալի իւզրէ, քէլամի ավամ իւզրէ:

se Populariser (փօփիւլարիզէ́) բ. յ. *Վարել ըստ հաճոյս ժողովրդեան, սիրելի լինել յաչս ժողովրդեան*· խալգ մուհապպէդինի արամագ կամ գազանմագ:

Popularité (փօփիւլարիդէ́) գ. իգ. *Անուն առաջի ժողովրդեան, քաղցրութիւն, մարդասիրութիւն*· խալգ մուհապպէդի:

Population (փօփիւլասիօն) գ. իգ. *Թիւ ժողովրդեան երկրի*· էհալիի մէմլէքէդին ատէդի:

Populeux, euse (փօփիւլէօ, էօզ) ած. *Բազմամարդ, մարդաշատ*· մամուր, ապատան, մամուր ու ապատան, շէն:

Populo (փօփիւլօ) գ. ար. *Մանուկ գիրապարար (ըստ ռամկաց):*

Poracé, ée (փօռասէ́) ած. *Պրասագոյն (մաղձ)*· քիւռռասի, փռասատան:

Porc (փօռ) գ. ար. *Խոզ*· տօնուզ, տօմուզ, խընզիր:

Porc-épic (փօռք էփիք) գ. ար. *Ոզնի, կոզնի*· քիրփի, ուզուն դիւյլիւ քիրփի, օգլու քիրփի:

Porc-marin (փօռ մարէն) գ. ար. *Դլփին*· տօնուզ, տօնուզ պալըղը:

Porc-sanglier (փօռ սանկլիէ́) գ. ար. *Կինճ, վարազ*· յապան տօմուզու:

Porcellaine (փօռսըլէն) գ. իգ. *Յախճապակի*· ֆաղֆուր չինի կամ չինիլի, ֆաղֆուրի:

Porchaison (փօռշէզօն) գ. իգ. *Ժամանակ պարարտութեան խոզի:*

Porche (փօռշ) գ. ար. *Գաւիթ (եկեղեցւոյ), սրահ*· դէհլիզ, փիշկեահ:

Porcher (փօռշէ́) գ. ար. *Խոզարած*· տօմուզ չօպանը:

Pore (փօռ) գ. ար. *Վտարք կամ ծակտիք մորթոյ*· հէր նէսնէնին ինճէ դէլիքլէրի, մէսամ, մէսամադ:

Poreux, euse (փօռէօ, էօզ) ած. *Ծակոտկէն, ծակալից, որ ունի բազում ծակոտիս*· դէլիք դէլիք:

Porisme (փօռիսմ) գ. ար. *Նախադասութիւն, տեսութիւն, հետեւանք:*

Porites (բօռիդ) գ. իգ. յոգ. Քարացեալ ժժմունք:

Porosité (բօռօզիդէ) գ. իգ. Լինելն ծակոտկէն. մէսամէլիգ, մէսամ:

Porphyre (բօռֆիռ) գ. ար. Պորփիւր, պորփիւրեան կիճ. սօմագ դաշը, սօմագի մէրմէր:

Porphyriser (բօռֆիռիզէ) բ. ն. Լուալ կամ լեսուլ 'ի վերայ պորփիւրեան կճոյ. սօմագ դաշըն իւզէրինտէ էզմէք:

Porreau, *տե՛ս* Poireau.

Porrection (բօռէքսիօն) գ. իգ. Տուչութիւն փոքունց աստիճանաց եկեղեցւոյ:

Port (բօռ) գ. ար. Նաւահանգիստ. լիման, իլիման, իսքէլէ, յալը: տեղի հանգստեան: ապաստանարան: տարումն, բարձումն. կէօդիւրիւշ, կէօդիւրմէ: վարձ բերելոյ կամ տանելոյ. հագգ, քիրա: գնացք, շարժուած: աստիճան կամ վերելք ձայնի:

Portable (բօռդապլ) ած. Տանելի. կէօդիւրիւլիւր, կէօդիւրիւլէճէք:

Portage (բօռդաժ) գ. ար. Տանելն, կրումն, բարձումն. կէօդիւրմէ, նագլ, համլ:

Portail (բօռդայլ) գ. ար. Դուռն մեծ կամ ճակատ եկեղեցւոյ. գափու էօնիւ, պիւյիւք գափու:

Portant, ante (բօռդան, անդ) ած. Որ տանի կամ կրէ. կէօդիւրէն: որ բերէ. կէդիրէն: Se portant bien, *քաջառողջ*. էյի, սաղ:

Portatif, ive (բօռդադիֆ, իվ) ած. Դիւրաբարձ, դիւրակիր. կէօդիւրիւլիւր, կէօդիւրիւլմէսի ասան կամ գօլայ:

Porte (բօռդ) գ. իգ. Դուռն, մուտք. գափու, պապ: անցք, կիրճ. տէրպէնտ: արքունիք արքային Տաճկաց. տէվլէթի ալիյէ, պապը սէատէթ, պապը հիւմայուն:

Portée (բօռդէ) գ. իգ. Ծնունդք արգանդի կենդանեաց. տէօլ, նիդաճ, հայվան նիդաճը, համլ: միջոց հասանելոյ հրացանի, ձայնի և այլն. ալըմ, մէնզիլ: ձգումն, երկարութիւն: կար, կարողութիւն. գուտրէդ:

Porter (բօռդէ) բ. ն. Տանել, կրել, բառնալ. կէօդիւրմէք, համլ էդմէք, իլէդմէք: զգենուլ, արկանել զանձամբ. կիյմէք: ածել, բերել. դաշըմագ, նագլ էդմէք: համբերել. սապր էդմէք: ձգել, ընդարձակել. ուզադմագ: յառաջ բերել, պտղաբերել. վէրմէք, յէմիշ կէդիրմէք: մղել, շարժել. գըփըրմագ: յենուլ. տայանմագ: հասանել. յէդիշմէք: Se porter, բ. յ. Ձգիլ, բերիլ. յօժարիլ. մէյլ էյլէմէք: վարել զկեանս, կեալ. սաղ օլմագ: **Porter sur soi**, *կրել կամ բառնալ յանձին*. իւզէրինտէ ալմագ, դուդմագ, պիլէ ալմագ: Porter la tête haute, *գլուխ ամբառնալ*. պաշ գալտըրմագ: Porter un coup, *հարկանել*. վուրմագ: Porter la main, *զեռնել: ձգել զձեռն*. յօգլամագ, էլ ուզադմագ կամ վուրմագ: Porter secours, *օգնել, նպաստ ընծայել, ձեռն տալ, օժանդակել, 'ի թիկունս հասանել*. եարտըմ էդմէք, իմտատ կէլմէք, արգա օլմագ: Porter la vue, *ձգել զտեսութիւն աչաց, հայել, նայել, տեսանել*. նազար էդմէք կամ սալմագ: Se porter, *գնալ, երթալ*. վարմագ, կիդմէք: Se porter bien, *քաջառողջ լինել*. սաղ օլմագ: Comment vous portez vous? *զիա՞րդ կեաս, ողջո՞յն իցէ*. նիճէսինիզ, քէյֆի շէրիֆինիզ նիճէ տիր: Se porter caution, *լինել երաշխաւոր*. քէֆիլ օլմագ:

Porte-aiguille (բօռդ էկիւյլ) գ. ար. Գործի ինչ վիրաբուժից:

Porte-arquebuse (բօռդ առքըպիւզ) գ. ար. Հրացանակիր արքային յորսս:

Porte-assiette (բօռդ ասիէդ) գ. ար. Սկուտեղ ափսէակիր:

Porte-baguette (բօռդ պակէդ) գ. ար. Ծնկամէջ հրացանին:

Porte-balle (բօռդ պալ) գ. ար. Փերեզակ. չէրչի:

Porte-barre (բօռդ պառ) գ. ար. Հանգոյց չուանի:

Porte-bougie (բօռդ պուժի) գ. իգ. Գործի ինչ:

Porte-broche (բօռդ պռօշ) գ. ար. Գործի ինչ:

Porte-chape (բօռդ շաբ) գ. ար. Շուրջառակիր:

Porte-choux (բօռդ շու) գ. ար. Գրաստ բանջարակիր:

Porte collet (բօռդ քօլէ) գ. ար. Փողպատակիր:

Porte-crayon (բօռդ քռէյօն) գ. ար. Մատիտակիր:

Porte-croix (բօռդ քռօա) գ. ար. Խաչակիր առաջի եպիսկոպոսի:

Porte-crosse (բօռդ քռօս) գ. ար. Գաւազանակիր եպիսկոպոսի:

Porte-Dieu (բօռդ տիէօ) գ. ար. Քահանայ որ տանի զսուրբ Թոշակն առ հիւանդն:

Porte-drapeau (բօռդ տռաբօ) գ. ար. Դրօշակիր. պայրագտար, ալէմտար:

Porte-épée (բօռդ էբէ) գ. ար. Կապարան սրոյ. քըլըճ պաղը:

Porte-éperon (բօռդ էբռօն) գ. ար. Կապարան մորակի:

Porte-éponge (բօռդ էբօնժ) գ. ար. Գործի ինչ:

Porte-étendard (բօռդ էդանտառ) գ. ար. Դրօշակիր հեծելոց. պայրագտար:

Porte-étrier (բօռդ էդռիէ) գ. ար. Փոկակիր:

Porte-étrivières (բօռդ էդռիվիէռ) գ. ար. յոգ. Օղակք յերկոսին կողմանս թամբի երիվարին:

Porte-faix (բօռդ ֆէ) գ. ար. Բեռնակիր, բեռնաբարձ. համմալ:

Porte-feu (բօռդ ֆէօ) գ. ար. Հրատար (բերան հնոցի):

Porte-feuille (բօռդ ֆէօյլ) գ. ար. Պահարան թղթոց. ճիւզտան կամ ճըզտան, քէսէ: բոյս ինչ:

Porte-foret (փօռդ ֆօռէ) գ. ար. Գործի ինչ:

Porte-froc (փօռդ ֆռօք) գ. ար. Վեղարակիր (աբեղայ):

Porte-huile (փօռդ իւիլ) գ. ար. Գործի ինչ ժամագործաց:

Porte-iris (փօռդ իռիս) գ. ար. Կենդանի ինչ ծովային:

Porte-lanterne (փօռդ լանդէռն) գ. ար. Ճճի ինչ լուսափայլ:

Porte-lettre (փօռդ լէդռ) գ. ար. Գրապանակ, թղթակիր. ճըզտան:

Porte-lumière (փօռդ լիւմիէռ) գ. ար. Լուսակիր կամ լուսաբեր (գործի):

Porte-malheur (փօռդ մալէօռ) գ. ար. Աղետաբեր, չարաստակար:

Porte-manteau (փօռդ մանդօ) գ. ար. Պատմուճանակիր արքայի. չօգատար: պարկ ըզգեստուց. հէյպէ: կախարան զգեստուց. լիպասլարը ասաճագ աղաճըգ:

Porte-montre (փօռդ մօնդռ) գ. ար. Պահարան ժամացուցի:

Porte-mors (փօռդ մօռ) գ. ար. Փոկ կամ կապանք սանձի:

Porte-mouchette (փօռդ մուշէդ) գ. ար. Բազմակ կամ բազմակալ ճրագի. մագաստան, մագաս դապաղը:

Porte-mousqueton (փօռդ մուսքըդօն) գ. ար. Ունելիք հրացանի:

Porte-pièce (փօռդ փիէս) գ. ար. Գործի ինչ կօշկակարի:

Porte-pierre (փօռդ փիէռ) գ. ար. Մատիտակիր:

Porte-respect (փօռդ ռէսփէք) գ. ար. Նըշանակիր, նշան պատուոյ:

Porte-tapisserie (փօռդ դափիսըռի) գ. ար. Օթոցակիր:

Porte-trait (փօռդ դռէ) գ. ար. Փոկակիր:

Porte-vent (փօռդ վան) գ. ար. Հողմաբեր բերան խողովակի:

Porte-verge (փօռդ վէռժ) գ. ար. Գաւազանակիր պաշտօնեայ եկեղեցւոյ:

Porte-vis (փօռդ վի) գ. ար. Մասն ինչ հրացանի:

Porte-voix (փօռդ վօա) գ. ար. Ձայնատար, փող ծովային, փող. պօրու, չէմ պօրուսու, պուգ:

Porteur, euse (փօռդէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Բեռնակիր, բեռնաբարձ. համմալ: Թղթատար, թղթաբեր. համիլի մէքդուպ, մէքդուպլէր կէօդիւրիւճիւ: բերող, տանող, որ կրէ. կէօդիւրիւճիւ, դաշըճը, համիլ: Le porteur de la présente, բերող թղթոյս, որ բերէ զայս թուղթ. իշպու համիլի մէքդուպ, նագիլի վարագա:

Portier, ière (փօռդիէ, իէռ) գ. ար. և իգ. Դռնապան. գափուճու, պէվվապ:

Portière (փօռդիէռ) գ. իգ. Փոքրիկ դուռն կառաց. արապա գափուսու: վարագոյր դրան. գափու փէրդէսի:

Portion (փօռսիօն) գ. իգ. Մասն, բաժին. հիսսէ, փայ, էօյիւն, գըսմ, պախըշ:

Portique (փօռդիք) գ. ար. Սրահ, դահլիճ (սիւնազարդ կամ կամարակապ). դէհլիզ, այվան: ազգ ինչ խաղու: աղանդ Զենոնի Ստոյիկեան փիլիսոփայի:

Portoir (փօռդուառ) գ. ար. Գործի տանելոյ զբաժին կերակրոցն:

Portor (փօռդօռ) գ. ար. Կիճ ինչ սևագոյն. գարա մէրմէր ճինսի:

Portraire (փօռդռէռ) բ. ն. Նկարել, կենդանագրել (է բառ վաղեմի):

Portrait (փօռդռէ) գ. ար. Կենդանագիր, պատկեր, նմանութիւն: ստուերագրութին, նկարագրութիւն. դասվիր, սուրէդ, վասֆ: գործի ինչ:

Portraiture (փօռդռէդիւռ) գ. իգ. Կենդանագրութիւն: կենդանագիր (է բառ վաղեմի):

Portulan (փօռդիւլան) գ. ար. Ստորագրութիւն նաւահանգստից:

Posage (փօզաժ) գ. ար. Աշխատութիւն և ծախք դրութեան կամ կանգնելոյ. էշիալէր վազ իւ ամէլէնին մասրաֆը:

Pose (փօզ) գ. իգ. Դրութիւն վիմի կամ քարի. դաշլար վազ էյլէմէսի: պահպանութիւն ինչ զինուորական:

Posé, ée (փօզէ) ած. Հանդարտ, յուշիկ. աղըր, էհլի վագար, ուսլու:

Posément (փօզէման) մակ. Հանդարտեամբ, յուշիկ, հանդարտութեամբ. եավաշ եավաշ, աճէլէ էդմէյէրէք, ահէսդէ, հուզուր կամ րահադ իլէ:

Poser (փօզէ) բ. ն. Դնել, կարգել, զետեղել, հանդուցանել. գօմագ, վազ էդմէք: կանգնել, դնել զհիմն. դէմէլ գօմագ՝ վուրմագ կամ պըրագմագ, վազիէսաս էդմէք: դնել 'ի բաց. պըրագմագ: յենուլ, բազմել, նստել, հաստատիլ. գօնմագ, տուրմագ, օդուրմագ, տայանմագ:

Poseur (փօզէօռ) գ. ար. Վիմադիր. դաշլարը գօմաղա կամ վազ էդմէսինէ մէմուր օլան:

Positif, ive (փօզիդիֆ, իվ) ած. Իրական, ստոյգ, հաստատուն. պէլլի, շիւպհէսիզ, դահգիգ, սահիհ:

Positif (փօզիդիֆ) գ. ար. Դրական (անուն ըստ քերականաց): դրական (քանակութիւն ըստ ուսումնականաց):

Position (փօզիսիօն) գ. իգ. Դիրք, դրութիւն, հանգամանք. տուրուշ, դարզ, հալ, հալէդ, մէվգա, եէր, դարհ:

Positivement (փօզիդիվման) մակ. Իրապէս, արդեամբք: որոշակի, ստուգիւ, հաւաստեաւ. հագիգադ իւզրէ, հագգէն:

Pospolite (փօսփօլիդ) գ. իգ. Ազնուականք Պողոնիոյ:

Posséder (փօսէդէ) բ. ն. Ստանալ, ունել,

ժառանգել: իշխել, տիրել: հմուտ լինել. մալիք օլմագ, զապթ իւ թէսարրուֆ էթմէք, թութմագ. թէմէլ իլէ պիլմէք, վագըֆ օլմագ: Possédé, ée, ստացեալ: դիւահար, դիւալուկ. ճին չարփմըշ:

Possesseur (փօսէսէօռ) գ. ար. Ստացող, ժառանգ. սահիպ, մալիք, միւթէսարրիֆ:

Possessif (փօսէսիֆ) ած. Ստացական. միւլքի: ստացական (դերանուն ըստ քերականաց). իսմ զամիր իւլ միւլք:

Possession (փօսէսիօն) գ. իգ. Ստացումն, ստացուած, ժառանգութիւն, վայելումն. միւլք, թէսարրուֆ, զապթ: դիւահարութիւն:

Possessoire (փօսէսուառ) գ. ար. Իրաւունք ժառանգութեան:

Posset (փօսէ) գ. ար. Ըմպելի ինչ:

Possibilité (փօսիպիլիթէ) գ. իգ. Լինելն կարելի, հնարաւորութիւն. միւմքինլիք, գապիլլիք, իմքեան:

Possible (փօսիպլ) ած. Կարելի, հնարաւոր. գապիլ, միւմքին: Je ferai tout mon possible, ջանացայց ըստ կարի, զամենայն փոյթ 'ի մէջ առից: Autant que possible, ըստ կարի, խմովանն. միւմքին օլտուղու գատար:

Post-communion (փօս քօմիւնիօն) գ. իգ. Զկնի ճաշակման կամ հաղորդութեան (աղօթք քահանայի 'ի պատարագի):

Post-date (փօս տաթ) գ. իգ. Թուական զկնի:

Post-dater (փօս տաթէ) բ. ն. Դնել ըզթուական զկնի կամ յետին քան զժամանակն:

Poste (փօսթ) գ. իգ. Օթեվան կամ իջեվան սուրհանդակաց. մէնզիլ, գօնագ, մէնզիլխանէ: ընթացք սուրհանդակի. մէնզիլ: տուն նամակաց. մէքթուպխանէ: Թղթաբեր, թըղթատար. ուլագ, մէնզիլ, սայը, փօսթա կամ փօշթա, գուրիէր: գնտակ հրացանից. գուրշուն: կայան զօրաց. ասքէր եէրի կամ մէքեանը: պաշտօն, իշխանութիւն. մանսէպ, մանսըպ կամ մանսուպ: En poste կամ en courant la poste, հապճեպ, շտապաւ:

Postels (փօսթէլ) գ. ար. յոք. Փուշք 'ի պէտս գզելոյ:

Poster (փօսթէ) բ. ն. Դնել, կարգել, կացուցանել. գօմագ, օթուրթմագ:

Postérieur, eure (փօսթէրիէօռ) ած. Յետին, յետագայ, վերջին. սօնրագի, ախըրը, ախըր, մուախխէր, սօնրաքի:

Postérieurement (փօսթէրիէօռման) մակ. Յետոյ, ապա, զկնի. ախէր, ախէրէն, մուախխէրէն, սօնրա:

Postériorité (փօսթէրիօրիթէ) գ. իգ. Յետնութիւն. ախըրլըգ:

Postérité (փօսթէրիթէ) գ. իգ. Յետինք, յետագայք, ապագայք, յաջորդք, սերունդք, զաւակք. ալ, էվլատ, իւլէֆ, զիւրիյէթ: Dénué de postérité, անսերունդ, անզաւակ. օղլու գըզը օլմայան:

Posthume (փօսթիւմ) ած. և գ. Որդի ծնեալ զկնի մահուան հօրն. պապասընըն էօլիւմինտէն սօնրա տօղմուշ: գիրք 'ի լոյս ընծայեալ զկնի մեռանելոյ մատենագրին:

Postiche (փօսթիշ) ած. Արուեստական, կեղծ, եկամուտ. էյրէթի, եապանը, գալփ, եալանճը, եափմա:

Postillon (փօսթիյլօն) գ. ար. Վարիչ քաջ ընթաց ձիոց, սուրհանդակ, թղթատար. սիւրիւճիւ:

Postpositif, ive (փօսթփօզիթիֆ, իվ) ած. Որ դնի 'ի վերջոյ, վերջադիր:

Post-scriptum (փօս սքրիփթօմ) գ. ար. Յետագրութիւն նամակաց, յաւելուած նամակի:

Postulant, ante (փօսթիւլան, անթ) գ. ար. և իգ. Խնդրող, ժտող. թալէպ իսթիճի, էլթիմաս էտիճի:

Postulat (փօսթիւլա) գ. ար. Խնդիր, առաջարկութիւն:

Postulateur (փօսթիւլաթէօռ) գ. ար. Միջնորդ. փաստաբան:

Postulation (փօսթիւլասիօն) գ. իգ. Խընդիր, աղերսարկութիւն: փաստաբանութիւն:

Postuler (փօսթիւլէ) բ. ն. Խնդրել, ժըտել, թախանձանօք հայցել. իսթէմէք, թալէպ էթմէք, վազիֆէյի թալէպ էթմէք: միջնորդել, փաստաբան լինել վասն այլոյ. պիրի իչին փավա սիւրմէք:

Posture (փօսթիւռ) գ. իգ. Դիրք, դրութիւն: վիճակ, հանգամանք. հալէթ, պօյ, վազ իւ հալէթ:

Pot (փօ) գ. ար. Անօթ, աման, կուժ, սափոր, ստոման: սան, պնակ: չափ ինչ. պարգագ, սագաը, չէօմլէք, քիւլիւմ. թէնճէրէ: Pot de chambre, անօթ պիտոյից 'ի սենեկի. գօրօզ, պէզիլիք: Pot à cuiller, շերեփ. գէփչէ: Pot-pourri, խառնուրդ ինչ կերակրոց. թիւրլիւ թիւրլիւ էթփէն գավուրմա, ալուշրէ: Pot de vin, ձեռաձիր, պարգև. պախշըշ շէրպէթլիք:

Potable (պօթապլ) ած. Ըմպելի, զոր մարթ է ըմպել. իչէճէք, իչիլիր:

Potage (փօթաժ) գ. ար. Արգանակ, թան. թիրիթ, աշ:

Potager (փօթաժէ) գ. ար. Կրակարան 'ի խոհակերոցի. օճագ: պարտէզ բանջարոյ. պօսթան, պաղչէ: պնակ կամ կուր կերակրոյ:

Potasse (փօթաս) գ. իգ. Աղ ինչ հանեալ 'ի մոխրոյ բուսականաց. գալիա թուզը, մէնճի գալի:

Pote (փօթ) ած. Ուռուցեալ (ձեռն):

Poteau (փօթօ) գ. ար. Ցից, բուն ծառոյ, գերան, սիւն փայտեղէն. գազըգ, տիրէք, սըրա:

Potée (փօթէ) գ. իգ. Պոյտն լցեալ. չօնագ փօլսազը: անագ փոխարկեալ 'ի կիր: հող ինչ. ճօսրուֆ:

Potelé, ée (փօթըլէ) ած. Մսուտ, գէր, ուռուցեալ. էթմըլու:

Potelet (փօթըլէ) գ. ար. Գերան կամ յենարան սանդղոյ:

Potelot (փօթըլօ) գ. ար. Քար ինչ հանքային:

Potence (փօթանս) գ. իգ. Մեքենայ ինչ փայտաշէն. չըղըրըգ: չափ ինչ: կախաղան. տար աղաճը, տար:

Potencé, ée (փօթանսէ) ած. Խոտորնակ (խաչ՝ ըստ կնքաբանից):

Potenceau (փօթանսօ) գ. ար. Մասն ինչ գործւոյ ստայնանկաց:

Potentat (փօթանթա) գ. ար. Տէր, իշխան, արքայ. սուլթան, մէլիք, փատիշահ:

Potentiel, elle (փօթանսիէլ) ած. Կարողական (դեղ):

Potentille (փօթանթիյլ) գ. իգ. Է բոյս ինչ, որ կոչի եւ Argentine.

Poterie (փօթըրի) գ. իգ. Անօթք խեցեղէնք. պարտագ, չէօմլէք, թէսթիլէր: արուեստ բրտի. չէօմլէքճիլիք: գործատուն խեցեղէն անօթոց. չէօմլէքճի տիւքքեանը կամ քէարխանասը:

Poterne (փօթէրն) գ. իգ. Գաղտնի դուռն պարսպի. հիսարըն կիզլի գապուսու:

Potéyer (փօթէյէ) բ. ն. Ընադել:

Potier (փօթիէ) գ. ար. Բրուտ, որ գործէ խեցեղէն անօթս. չէօմլէքճի, պարտագճը: Potier d' étain, որ գործէ զանօթս յանագէ:

Potin (փօթէն) գ. ար. Արոյր. սարը պագըր, պիրինճ կամ փիրինճ, նուհասը ասֆէր:

Potion (փօսիօն) գ. իգ. Ըմպելի, դեղ մաքրական. իչքի, մուսհիլ իլաճ, շէրպէթ:

Potiron (փօթիրօն) գ. ար. Ազգ ինչ անկոյ. մանթար ճինսի: դդում մեծ. գապագ, գըլ գապաղը, գարա:

Pou (փու) գ. ար. Ոջիլ. պիթ, քէհլէ:

Pou-de-mer (փու տը մէր) գ. ար. Խեցեմորթ ինչ:

Pouacre (փուաքր) ած. և գ. Աղտեղի, ոջլոտ. պիթլի, մուրտար:

Pouah (փուա) մջ. Վա՜շ, ձն անդր. փիւֆ:

Pouce (փուս) գ. ար. Բոյթ, բթամատն. պաշ փարմագ: մատնաչափ (երկոտասաներորդ մասն ոտնաչափի). փարմագ, ասպա:

Pouce-pied (փուս փիէ) գ. ար. Խեցեմորթ ինչ:

Poucier (փուսիէ) գ. ար. Մատանոց բթամատին:

Pou-de-soie (փու տը սուա) գ. ար. Կերպաս ինչ մետաքսեայ:

Pouding (փուտէն) գ. ար. Ազգ ինչ կերակրոյ:

Poudingue (փուտէնկ) գ. ար. Ազգ ինչ քարի:

Poudre (փուտր) գ. իգ. Փոշի. թօզ, թիւրապ, ղուպար: վառօդ. պարութ:

Poudrer (փուտրէ) բ. ն. Ցանել զփոշի. թօզ ատմագ, թօզլամագ:

Poudrette (փուտրէթ) գ. իգ. Ազգ ինչ քակորոյ:

Poudreux, euse (փուտրէօ, էօզ) ած. փոշոտեալ, փոշելից. թօզլու:

Poudrier (փուտրիէ) գ. ար. Վառօդագործ, վառօդարար. պարութ իշլէյիճի, պարութճու: աւազանոց, անօթ աւազոյ կամ փոշւոյ. թօզ գապը, րիղտան:

Pouf (փուֆ) գ. ար. Բոմբիւն, շառաչիւն: գլխարկ ինչ կանանց:

Pouffer (փուֆէ) բ. ն. Pouffer de rire, Բարձրաձայն ծիծաղել. գահգահա իլէ կիւլմէք, կիւլմէքտէն պայըլմագ:

Pouille (փույլ) գ. իգ. Նախատինք, թշնամանք. սէօյիւշ, սէօյմէ:

Pouillé (փույլէ) գ. ար. Բաժանումն վիճակաւորութեան թեմի:

Pouiller (փույլէ) բ. ն. Նախատել, թշնամանել. սէօյմէք: Se pouiller, բ. յ. Քըթուել. պիթլէնմէք:

Pouilleux, euse (փույլէօ, էօզ) ած. Ոջլոտ, ոջլեալ. պիթլի, քէհլէլի:

Pouillier (փույլիէ) գ. ար. Պանդոկ աղտեղի:

Poulailler (փուլայլէ) գ. ար. Հաւանոց. քիւմէս, գուշ խանէսի: հաւաւանոյց, հաւավաճառ. տավուգճու:

Poulain (փուլէն) գ. ար. Մտրուկ ձիոյ. քիւրրէ, աթճըղազ, թայ, գուտուգ: պալար ինչ երանաց: գործի տակառագործաց:

Poulaine (փուլէն) գ. իգ. Տախտակ ինչ նաւու:

Poulan (փուլան) գ. ար. Ընուն ինչ խաղու:

Poularde (փուլարտ) գ. իգ. Վառեակ, ձագ հաւու պարարեալ. պէսիլի փիլիճ, ըրլըգ:

Poule (փուլ) գ. իգ. Հաւ, մարի. տավուգ: խաղ ինչ:

Poule-d'eau (փուլ տօ) գ. իգ. Թռչուն ինչ. անկիթ:

Poule-d' Inde (փուլ տէնտ) գ. իգ. Էգ հնդկահաւ, մարի հնդկահաւու. մըսըր տավուղու:

Poulet (փուլէ) գ. ար. Վառեակ, ձագ հաւու. փիլիճ: պիտակ կամ թուղթ սիրոյ. աշգ մէքթուպու:

Poulette (փուլէթ) գ. իգ. Հաւ մատաղ. կէնճ տավուգ:

Poulevrin (փուլըվրէն) գ. ար. Վառօդ ընտիր 'ի լուցկի թնդանօթին:

Pouliche (փուլիշ) գ. իգ. Մատակ մտրուկ ձիոյ. կէնճ գըսրագ, տիշի թայ:

Poulie (փուլի) գ. իգ. Ճախարակ ինչ. մագարա:

Pouliner (փուլինէ) բ. չ. Ծնանել ձիոյ. աթ եավրուլամագ կամ տօղուրմագ:

Poulinière (փուլինիէր) ած. Որ բերէ զմտրուկ (մատակ ձի). թայ տօղուրան կամ տամըզլըգ գըսրագ:

Pouliot (փուլիօ) գ. ար. Է բոյս ինչ հո

տաւհա. պուտնէնկ, փուտնէնկ, փիրէ օթու, փէլիւգին:

Poulpe (փուլփ) գ. իգ. Թանաք, միս: միս ազգոց. գալար էթ, կէմիքսիզ էթ:

Poulpeton *կամ* Poupeton (փուփըթօն) գ. ար. Կերակուր ինչ:

Pouls (փու) գ. ար. Զարկ շնչերակաց կամ բազկի. նապզ, նապըզ, նապզը: Tater le pouls, զննել զերակն բազկի. նապզ տութմագ կամ եօգլամագ, նապզընա պագմագ:

Poumon (փումօն) գ. ար. Թոք. ագ ճիյէր, էօյքէն, էօյքիւն:

Poupar (փուփար) գ. ար. Տղայ, մանկիկ. օղլանճըգ, պաղանաճըգ: խեցեմորթ ինչ, և խեցգետին:

Poupe (փուփ) գ. իգ. Խելք կամ յետակողմն նաւու. գըչ, կէմինին գըչը կամ արգը, փուփա:

Poupée (փուփէ) գ. իգ. Պաճուճապատանք, խաղալիկ մանկանց. գուգլա, չօճուգ օյունճաղը: աղձ ինչ պատուաստելոյ:

Poupelin (փուփըլէն) գ. ար. Կարկանդակ ինչ:

Poupin, ine (փուփէն, ին) ած. և գ. Պճնասէր, պճնազարդ, արուեստակեալ:

Poupon (փուփօն) գ. ար. Մանուկ գէր. օղլանճըգ:

Pour (փուր) նխ. Վասն, յաղագս, 'ի սակս, 'ի շնորհս: փոխան, փոխանակ, ընդ, առ. իչին, իչիւն, էօտիւրիւ կամ իւտիւրիւ, իւզրէ, էճլ իչէ. մուգապէլէսինտէ, պէտէլ, կէօրէ, հագգընտէ, ուղրընտա, տէյու, տէյի: Pour Dieu *կամ* pour l'amour de Dieu, վասն Աստուծոյ, 'ի սակս սիրոյն Աստուծոյ. հագգ եօլունա, հագգէթէն իչիւն: Pour et contre, 'ի նպաստ և 'ի վնաս. մանֆիյէտէն էա մուարըզըտէ:

Pourceau (փուրսօ) գ. ար. Խոզ. տօնուզ, տօմուզ, խընզիր:

Pourceau-de-mer (փուրսօ տը մէր) *տես* Marsouin.

Pourchasser (փուրշասէ) ներ. ն. Հետամուտ լինել, որոնել, խնդրել (է բառ վաղեմի). տալէպ էտմէք, տալիպ կամ հարիս օլմագ:

Pourfendre (փուրֆանտըր) ներ. ն. Ընդ մէջ հատանել, ճեղքել:

Pourfendeur (փուրֆանտէօր) գ. ար. Որ ընդ մէջ հատանէ:

Pourparler (փուրփարլէ) գ. ար. Խօսել ընդ միմեանս, խորհրդակցութիւն, խօսակցութիւն. մուգավէլէմէ, մուզաքէրէ, մուսահապէթ:

Pourpier (փուրփիէ) գ. ար. Փրփրեմ, անմեռուկ. սէմիզ օթու, պագլէթիւլ համգա:

Pourpoint (փուրփուէն) գ. ար. Բաճկոն ինչ նախնեաց Գաղղիացւոց. անտէրի, գափթան, ղիպին կամ ղըպուն:

Pourpointerie (փուրփուէնթըրի) գ. իգ. Արուեստ բաճկոնակարի:

Pourpointier (փուրփուէնտիէ) գ. ար. Բաճկոնակար:

Pourpre (փուրփր) գ. ար. Ծիրանի, գոյն ծիրանւոյ: կարմրափայլ գոյն ծաղկանց. իւքէրլէտ, ֆիրֆիր, էրղըվան, պէրֆիր:

Pourpre (փուրփր) գ. իգ. Ծիրանի ներկ, ծովու ծիրանի, կոնքիղոս. իւքէրլէտ պէօճէյի: ծիրանի պատմուճան, պատիւ արքայական կամ կարդինալական: գէղ կամ խաղաւարտ կարմրանիշ երևեալ յերեսս մորթոյ ախտացելոց. հասփա:

Pourpré, ée (փուրփրէ) ած. Ծիրանագոյն, կարմրափայլ. գըրմըզը, էրղըվանի, ֆիրֆիրի:

Pourpris (փուրփրի) գ. ար. Փակարան, շրջապատ (է բառ վաղեմի):

Pourquoi (փուրքուա) շաղ. Յոր սակս, վասն որոյ, նմին իրի. նիչին, նէտէն, նէտէտի, էօնէտէն: Pourquoi? ընդէր, վասն էր, էր աղագաւ, յոյր սակս. նիչին, նիչիւն, նէտէն: C'est pourquoi, վասն որոյ, քանզի. զիրա, անըն իչին, պու էճիլտէն:

Pourrir (փուրիր) ներ. լ. և ն. Փտիլ, ապականիլ, նեխիլ, մաշիլ. չիւրիւմէք, պօզուլմագ: այլայլել, ապականել, մաշեցուցանել. չիւրիւտմէք, պօզմագ: Pourri, փտութիւն, նեխ. չիւրիւքլիւք, ֆէնա գօգու: Pourri, ie, փտեալ, ապականեալ, նեխեալ. չիւրիւք, չիւրիւմիւշ:

Pourrissoir (փուրիսուար) գ. ար. Տեղի մաշելոյ զնիւթս թղթոյ:

Pourriture (փուրիթիւր) գ. իգ. Փտութի, նեխութիւն, ապականութիւն, մաշումն. չիւրիւքլիւք, էրղլըգ:

Poursuite (փուրսիւիթ) գ. իգ. Պնդիլն զհետ, հետամտութիւն: փոյթ, ջանք. գօվալամա, արամա. հիմմէթ, ճէհտ, իգդամ, սայ: Poursuites judiciaires, վարելն զդատ. դավա արամէսի:

Poursuivant (փուրսիւիվան) գ. ար. Հետամուտ, 'ի խնդիր. արայըճը, տալիպ: տախպող, բանադատիչ:

Poursuivre (փուրսիւիվր) ներ. ն. Զհետ պնդիլ, հետամուտ լինել, հալածել, վանել. գօվալամագ, արդընճա կիտմէք կամ տիւշմէք, գօվալամագ, արամագ, տագիպ էտմէք: դատ վարել, պահանջել դատաստանաւ. դավա էտմէք, մէհքէմէյէ տալէպ էտմէք: յառաջ վարել, ոչ դադարել. տիւրիւշմէք, իստիմրար էտմէք: փութալ, ջանալ, գուն գործել. ճէհտ էտմէք:

Pourtant (փուրթան) շաղ. Բայց, սակայն, բայց սակայն. լաքին, ամմա, եինէ:

Pourtour (փուրթուր) գ. ար. Շրջան, շրջապատ. տօլայը, չէվրէ:

Pourvoir (փուրվուար) ներ. լ. և ն. Je pourvus, tu pourvus, il pourvut; nous pourvûmes, vous pourvûtes, ils pourvurent. Je pourvoirai. Que je pourvusse, Հոգալ յաուղղագոյն, նախախնամել, խնամել, հայթայթել, պատրաստել զպէտս, մատակարարել, տալ. բիր շէյ տիւշիւնմէք. կէօրմէք, թէտարիք էթմէք, թէրթիպ էթմէք, վէրմէք: Se pourvoir, բ. յ. Հոգալ զպէտս անձին, զգուշանալ. ալմագ, տութմագ, բէրաբէր ալմագ, հազըր կամ ամատէ էթմէք, հազըրլանմագ: կոչել զոք 'ի դատաստան. մէհքէմէյէ տավա գալտըրմագ:

Pourvoirie (բուռվուառի) գ. իգ. Տեղի համդերձանաց, շտեմարան, համբարանոց. քիլէր, ամպարլը եէրի կամ մախզէնի:

Pourvoyeur (բուռվուաեէօռ) գ. ար. Տնտես, հոգաբարձու, մատակարար. ամպարճի, իւտիւլամճը:

Pourvu que (բուռվիւ քը) շաղ. Եթէ, միայն թէ, բայց միայն. տէք, հէման, հէման տէք, էյէր քի, էյէր սաղ:

Pousse (բուս) գ. իգ. Ընձիւղ, բողբոջ, շառաւեղ. ֆիլիզ կամ ֆիլինկ: ախտ ինչ ձիոց. ատլարա մախսուս հաստալըգ:

Pousse-balle (բուս պալ) գ. ար. Երկաթ մղելոյ զկապարեայ գնտակն 'ի խորս հրացանի:

Pousse-cul (բուս քիւ) գ. ար. Օգնական կալանաւորակապի (ըստ ռամկաց):

Poussée (բուսէ) գ. իգ. Մղումն, վանումն, բռնութիւն, տագնապ. իթիշտիրիշ:

Pousse-fiche (բուս ֆիշ) գ. ար. Գործի ինչ երկաթի:

Pousse-pied (բուս բիէ) գ. ար. Նաւակ ինչ:

Pousse-pointe (բուս բուէնթ) գ. ար. Գործի ինչ ժամագործաց:

Pousser (բուսէ) բ. ն. և չ. Մղել, վանել. իթիշտիրմէք, իթմէք: վարել, մխել, մուծանել. սուրմէք, սիւրիւթմէք. զօր իլէ սօքմագ: հարկանել. վուրմագ: գրգռել, զարթուցանել. գըշգըրթմագ, տահրիք՝ իղվա կամ իղրա էթմէք: ցցուիլ, բողբոջել, ընձիւղել, բուսանել. բիթմէք, պաշ վէրմէք, ֆիլիզլէնմէք, ֆիլիզ ալմագ: Pousser des cris, ձայն բառնալ, աղաղակել. չաղըրմագ, հայգըրմագ: Pousser la porte, ձգել կամ փակել զդուռն. գափույու գափամագ: Pousser plus loin, յառաջ խաղալ, յառաջել. իլէրի կիթմէք: Pousser les choses trop loin, անցանել զանցանել. տէճավիւզ էթմէք, հադդէն կէչմէք:

Poussier (բուսիէ) գ. ար. Փոշի ածխոյ. քէօմիւր տօզու:

Poussière (բուսիէռ) գ. իգ. Փոշի, հող, աւազ. տօզ, ղուպար, խաք, թիւրապ. րիք, րիղ, գում:

Poussif, ive (բուսիֆ, իվ) ած. Դժուարաշունչ, շնչարգել (երիվար). տըգ նէֆէսլի, տէնք կամ տէք նէֆէս:

Poussin (բուսէն) գ. ար. Վառեակ, ձագ հաւու նորածին. փիլիճ, գուշ եավրուսու:

Poussinière (բուսինիէռ) գ. իգ. Բազմաստեղք, բոյլք, ալաւսունք. իւլքէր:

Poussoir (բուսուառ) գ. ար. Գործի ինչ:

Poussolane կամ Pozzolane (բուսօլան) գ. իգ. Աւազ ինչ Իտալիոյ:

Poutis (բութի) գ. ար. Տես Guichet.

Poutre (բութռ) գ. իգ. Գերան, հեծան. մէրտէք, փուլագ, աղաճ, դիրէք, քիրիշ. հատըլ:

Poutrelle (բութրէլ) գ. իգ. Գերան փոքր. քիւչիւք մէրտէք, մէրտէճիք:

Pouvoir (բուվուառ) բ. չ. և ն. Je puis կամ je peux, tu peux, il peut; nous pouvons, vous pouvez, ils peuvent. Je pouvois. Je pus, tu pus, il put; nous pûmes, vous pûtes, ils purent. J'ai pu. Je pourrai. Que je puisse. Que je pusse. Que j'eusse pu. Je pourrois. Կարել կամ կարողանալ, զօրել. գադըր օլմագ, գուտրէթի էէթիշմէք, էլտէ բիլմէք, էլինտէն կէլմէք, գուտրէթլի օլմագ: Se pouvoir, բ. յ. Կարելի կամ հնարաւոր լինել. միւմքին օլմագ, օլմագ: Il ne peut, չկարէ. գատիր տէյիլ տիր: Je ne puis, չկարեմ, ոչ եմ ձեռնհաս. գուտրէթիմ եօգ տուր, գուտրէթիմ էէթիշմէզ, էլիմտէն կէլմէզ: N'en pouvoir plus, ոչ ևս կարել կամ կարող լինել. տագաթը գալմամագ, տաքաթսըզ գալմագ: Cela ne se peut, անհնար է, ոչ է կարելի. միւմքին տէյիլ տիր, օլմազ:

Pouvoir (բուվուառ) գ. ար. Կար, կարողութիւն, զօրութիւն, իշխանութիւն, ձեռն. գուտրէթ, իգթիտար, գուվվէթ, րուխսաթ, իճազէթ, տաքաթ, գապըլըգ, վէքեալէթ:

Pragmatique (բրակմաթիք) ած. Pragmatic sanction, կարգաւորութիւն եկեղեցական իրաց:

Prairial (բրէռիալ) գ. ար. Իններորդ ամիս նորահնար տարւոյ Գաղղիացւոց:

Prairie (բրէռի) գ. իգ. Մարգ, մարգագետին, դաշտագետին. չայըր, չայըրլըգ, չէմէն կամ չիմէն:

Praline (բրալին) գ. իգ. Նուշ շաքարապատ. շէքէրլի պատէմ:

Prame (բրամ) գ. իգ. Նաւակ ինչ:

Praticable (բրաթիքապլ) ած. Զոր մարթ է 'ի կիր արկանել կամ վարել, կարելի. իճրա կամ իստիմալ օլունաճագ, գուլլանըլըր, օլապիլիր: դիւրագնալի, գնայուն (ճանապարհ). իշլէք կամ կէչիլէճէք եօլ: հեզահամբոյր:

Praticien (բրաթիսիէն) գ. ար. Տեղեակ օրինաց դատաստանի: փորձ, քաջավարժ, հըմուտ. փախլայա ալըշ օլան քիմէսնէ, տէճրիպէ օլունմուշ:

Pratique (բրաթիք) գ. իգ. Գործնական գիտութիւն. վուգուֆ, տէճրիպէ: գործադրութիւն, վարժութիւն, կրթութիւն, փորձ, սովորութիւն. իտման, ամէլ, իստիմալ, իճրա, ատէթ, տալիմ: ընտանութիւն, ծանօթութիւն. աշնալըգ, սոհպէթ: որ սովոր է գնել յումեքէ. միւշտէրի: գործի ինչ փոփոխիչ ձայնի: յոք. Դաւաճանութիւն, դաւադրութիւն:

Pratique (բրաթիք) ած. Գործնական. ամէլի:

Pratiquer (փռաթիքէ՛) բ. ն. Վարել, 'ի գործ դնել, 'ի վար արկանել, կատարել. ամէլ էթմէք, իշլէմէք, իգմալ էթմէք, ամէլէ կէթիրմէք, իճրա էթմէք: ընդելանել, ընտելանալ, հանապազորդել, խօսակից կամ խորհրդակից լինել. գօնուշմագ, կէօրիւշմէք, գարըշմագ, մուսահաբէթ էթմէք: ուղղել, յարդարել, պատրաստել: յորդորել, հրապուրել. փիշիրմէք, փիշմէք, հազըրլամագ: Se pratiquer, բ. չ. Վարիլ, 'ի գործ դնիլ. գուլլանըլմագ, իսթիմալ օլունմագ, ճարի օլմագ:

Pré (փռէ՛) գ. ար. Մարգ, մարգագետին. չայըր, չիմէն, չէմէնլիք, եէշիլլիք:

Pre 'ի բարդութիւնս բառից ցուցանէ զառաջնութիւն կամ զգերազանցութիւն, առեալ 'ի Լատին բառէս Prae.

Préalable (փռէ՛ալապըլ) ած. Նախընթաց, առաջին, յառաջագոյն. ճիւմլէտէն էվվէլ, մուգատտէմ, էվվէլ:

Préalablement (փռէ՛ալապլըման) մակ. Յառաջ, նախ, յառաջագոյն, յառաջ քան զամենայն. հէր շէյտէն էվվէլ, մուգատտէմ, տագտիմէն, էվվէլա, էվվէլէն:

Préambule (փռէ՛անպիւլ) գ. ար. Կանխաբանութիւն, յառաջաբանութիւն, յառաջաբան. քէլամըն իպթիտասը, տիպաճէ, մուգատտէմէ: Sans préambule, առանց կանխաբանութեան. պի տէքէլլիւֆ:

Préau (փռէ՛օ) գ. ար. Մարգագետին փոքրիկ: գաւիթ, վայրագաւիթ:

Prébende (փռէ՛պանտ) գ. իգ. Ռոճիկ կամ թոշակ եկեղեցականաց, ժառանգութիւն, վիճակ ժառանգութեան. քիլիսէ վագըֆընտան իրատ:

Prébendé, ée (փռէ՛պանտէ՛) ած. Որ ունի զթոշակ եկեղեցական:

Prébendier (փռէ՛պանտիէ՛) գ. ար. Թոշակաւոր, ժառանգաւոր:

Précaire (փռէ՛քէռ) ած. Մուրացածոյ, անհաստատ, առժամանակեայ. շիւպհէլի, սապիթ տէյիլ, սէպաթսըզ, մուգարրէր տէյիլ:

Précairement (փռէ՛քէռման) մակ. Թոյլտուութեամբ եւեթ, մուրողաբար, առժամանակ մի. սէպաթսըզլըղ իլէ:

Précaution (փռէ՛քօսիօն) գ. իգ. Զգուշութիւն յառաջագոյն: զգուշութիւն, արթնութիւն, խոհեմութիւն. իհթիյաթ, հազըր, սագընմա:

Précautionner (փռէ՛քօսիօնէ՛) բ. ն. Ազդառնել, զգուշացուցանել. սագընմագ, գօրութմագ: Se précautionner, բ. չ. Զգուշանալ. իհթիյաթ էթմէք, իհթիյաթ իւզրէ օլմագ, սագընմագ: Précautionné, ée, զգուշաւոր, խոհեմ, խոհական. սագընըճը:

Précédemment (փռէ՛սէ՛տաման) մակ. Յառաջագոյն, նախ. մուգատտէմէն, սապըգէն, սապըգա. պունտան ագտէմ:

Précédent, ente (փռէ՛սէ՛տան, անթ) ած. Նախընթաց, առաջին. սապըգ, սալիֆ, էվվէլ, իլէրիքի: L'année précédente, 'ի նախընթաց կամ յանցեալ ամի. սէնէ՛ի սապըգա:

Précéder (փռէ՛սէ՛տէ՛) բ. ն. Յառաջընթաց կամ կարապետ լինել, գնալ յառաջոյ, յառաջել, կանխել: յառաջադէմ լինել, գերազանցել. իլէրի կիթմէք, կէչմէք, էօնէ տիւշմէք. սէպգաթ էթմէք, թէգատտիւմ էթմէք, էվվէլ օլմագ. էօնէ կէչմէք:

Préceinte (փռէ՛սէնթ) տես Lisse.

Précenteur կամ Préchantre (փռէ՛սանթէօռ, փռէ՛շանթռը) գ. ար. Դասապետ կամ պարագլուխ երգեցողաց (եկեղեցւոյ):

Précepte (փռէ՛սէփթ) գ. ար. Պատուէր, կանոն: ընթերցուած, դաս: հրամանք, պատուիրանք. էմր, հիւքմ, վասիյէթ, պույուրուգ. ֆէրմուտէ, նէսայիհ, ահքէամ:

Précepteur (փռէ՛սէփթէօռ) գ. ար. Ուսուցիչ, վարժապետ, դաստիարակ. խօճա, մուալլիմ:

Préceptoral, ale (փռէ՛սէփթօռալ) ած. Ուսուցչի, վարժապետի. խօճայա տայիր կամ միւթէալլիգ:

Préceptorat կամ Préceptoriat (փռէ՛սէփթօռա, փռէ՛սէփթօռիա) գ. ար. Վարժապետութիւն, պաշտօն կամ աստիճան վարժապետի. խօճալըգ, խօճալըգ փայէսի կամ մանսըպը:

Préceptorial, ale (փռէ՛սէփթօռիալ) ած. և գ. Ուսուցչի կամ վարժապետի (թոշակ):

Précession (փռէ՛սէսիօն) գ. իգ. Précession des équinoxes, Կանխութիւն գիշերահաւասարից. իթիտալիլլէյլ վէննիհարլէրինին հարէքէթի կամ տէպէտտիւլիւ:

Prêche (փռէշ) գ. ար. Քարոզ 'ի ժողովարանի Նորաղանդից. վաազ:

Prêcher (փռէշէ՛) բ. ն. Քարոզել զբանն կենաց, ուսուցանել զժողովուրդն: գովել, հռչակել. վաազ էթմէք, վաազ վէրմէք:

Prêcheur (փռէշէօռ) գ. ար. Քարոզիչ. վայիզի ինճիլի: քարոզիչ անպիտան:

Précieuse (փռէ՛սիէօզ) գ. իգ. Կին պչրող և խմաստակ. տիւզկիւնլիւ գարը:

Précieusement (փռէ՛սիէօզման) մակ. Խնամով, մեծաւ զգուշութեամբ. քիւլլի տիգգաթ իլէ, տէգայէթ իլէ:

Précieux, euse (փռէ՛սիէօ, էօզ) ած. Թանկագին, ծանրագին, պատուական, ազնիւ, ընտիր. գըյմէթլի, պի գըյմէթ, աղըր փահալը: արուեստակեալ, առ երեսս. ույտուրմա:

Précipice (փռէ՛սիփիս) գ. ար. Գահավէժ տեղի, վիհք, գահ, անդունդք: գահավէժ անկումն կամ կործանումն մեծ. ուչուրում, չարթա, կիրտապ:

Précipitamment (փռէ՛սիփիթաման) մակ. Գահավէժ բերմամբ, յանդգնաբար, խուճապաւ. քիւլլի աճէլէ իլէ, սիւրաթէն, քէմալի սիւրաթ իլէ:

Précipitant (փռէ՛սիփիթան) գ. ար. Վայրասուզիչ (բառ քիմիականաց). միւհէպպիթ, էնտիրէն:

Précipitation (փրէսիփիթասիօն) գ. իգ. Գահավիժութիւն, խուճապումն, շտապ. աճէլէ. ըլաֆըթըլըգ, սիւրաթ: Վայրասուզումն (ըստ քիմիականաց), նիւթ սուզեալ քիմիապէս 'ի յատակ անօթոյն, գիրտ, մրուր. չէօքէ. չէօքէնթի. փօսա կամ թօրթու:

Précipiter (փրէսիփիթէ) բ. ն. Գահավիժել, գահավէժ առնել, հոսել 'ի վախից. ուչուրմագ, եուվարլամագ, աշաղը եէրէ ատմագ: Յանդուգն բերել, խուճապել, շտապել. թաճիլ էթմէք, չօք աճէլէ էթմէք, իվմէք, իվտիւրմէք: Վայրասուզել (ըստ քիմիականաց), զտել. սիւզմէք, չէօքթիւրմէք: Se Précipiter, բ. յ. Դիմել կամ անկանիլ 'ի վերայ. ատըլմագ, հաթիտ օլմագ, եուվարլանմագ, հիւճում էթմէք:

Préciput (փրէսիփիւ) գ. ար. Նախամասն ժառանգութիւն. տագսիմ միրաթտէն էվվէլ ալընմըշ հիսսէ: փոխարէն պարգև փեսայի և հարսին. էվլաճլար պիր պիրինէ վէրիլէն ատա:

Précis, ise (փրէսի, իզ) ած. Որոշ, ճիշդ, մեկին, յայտնի, համփոփ, համառօտ. ֆէսիլմիշ, մուայյէնէն, տային օլունան, մուգարրէր. տամամ, մութլագ, պօյու պօյունճա:

Précis (փրէսի) գ. ար. Համառօտութիւն, համառօտաբովանդակութիւն. նէտիճէ, մուխթասար, իճմալ:

Précisément (փրէսիզէման) մակ. Որոշակի, ճշգրիւ, անվրէպ, մի ըստ միոջէ, համառօտիւ. տօղրու, էլպէթթէ, վագթինտէ, տամամ վագթինտէ, հէման վագթընտէ:

Précision (փրէսիզիօն) գ. իգ. Ճշգրտութիւն, որոշումն, համառօտութիւն. հագիգաթ, տէգիգլիք:

Précoce (փրէգօս) ած. Նորի, երախայրի, առաջնապտուղ, առաջին, կանխահաս. տէվրինտէ կամ տուրֆանտա, վագթինտէն էվվէլ:

Précocité (փրէգօսիթէ) գ. իգ. Կանխահասութիւն պտղոց. տուրֆանտալըգ:

Précompter (փրէգօնթէ) բ. ն. Իջուցանել կամ նուազեցուցանել յառաջագոյն զհաշիւն բառնալի, հաշուել յառաջագոյն. էվվէլտէն սայմագ:

Préconisation (փրէգօնիզասիօն) գ. իգ. Հրատարակումն ընտրութեան ուրուք յեպիսկոպոսութիւն:

Préconiser (փրէգօնիզէ) բ. ն. Հրատարակել 'ի ժողովի զընտրութիւն ուրուք յեպիսկոպոսութիւն: յանչափս գովել. մուպալաղա իլէ էօյմէք:

Précurseur (փրէգիւրսէօր) գ. ար. Կարապետ, յառաջընթաց. իլէրի սէյիրթիճի. էվվէլ զուհուր էտէն:

Prédécéder (փրէտէսէտէ) բ. չ. Մեռանել յառաջագոյն, փոխիլ յաշխարհէ յառաջ քան զայլ ոք:

Prédécès (փրէտէսէ) գ. ար. Մահ կամ փոխիլն ուրուք յաշխարհէ յառաջ քան զայլ ոք:

Prédécesseur (փրէտէսէսէօր) գ. ար. Նախընթաց, նախնի, նախորդ. սէլէֆ:

Prédestination (փրէտէսթինասիօն) գ. իգ. Նախասահմանութիւն: Ճակատագիր. գատէր, գազա, գազա վէ գատէր:

Prédestiner (փրէտէսթինէ) բ. ն. Նախասահմանել, յառաջագոյն սահմանել կամ կարգել. գըսմէթ էթմէք, թագտիր կամ մուգատտէր էթմէք: Prédestiné, ée, նախասահմանեալ, յառաջագոյն սահմանեալ. մուգատտէր:

Prédétermination (փրէտէթէրմինասիօն) գ. իգ. Որոշումն Աստուծոյ յառաջագոյն:

Prédéterminer (փրէտէթէրմինէ) բ. ն. Որոշել Աստուծոյ յառաջագոյն. ալլահ թարաֆընտան թագտիր էթմէք:

Prédicable (փրէտիգապլ) ած. Ստորոգելի (ըստ տրամաբանից):

Prédicament (փրէտիգաման) գ. ար. Ստորոգութիւն (ըստ տրամաբանից): անուն, համբաւ:

Prédicant (փրէտիգան) գ. ար. Քարոզիչ (նորաղանդ):

Prédicateur (փրէտիգաթէօր) գ. ար. Քարոզատու, քարոզիչ, քարոզ աւետարանին. վաազ էտիճի, վայիզ, գէարիզ:

Prédication (փրէտիգասիօն) գ. իգ. Քարոզութիւն, քարոզատուութիւն, քարոզ. վաազ:

Prédiction (փրէտիգսիօն) գ. իգ. Կանխաձայնութիւն, նախաձայնութիւն. ղէյպին սէօյլէմէ, ինզար, տէլիլիր:

Prédilection (փրէտիլէգսիօն) գ. իգ. Առաւել սէր, նախամեծար սիրելութիւն. մէյլ, թէրճիհ:

Nrédire (փրէտիր) բ. ն. Je prédis, tu prédis, il prédit; nous prédisons, vous prédisez, ils prédisent. Ասել կամ պատմել յառաջագոյն, մարգարէանալ, նախաձայնել, գուշակել, նախագուշակ լինել. ղէյպին կամ ղէյպտէն սէօյլէմէք, ղայիպ սէօյլէմէք, տէլիլիր սէօյլէմէք. հապէր վէրմէք:

Prédominant, ante (փրէտօմինան, անթ) ած. Տիրող, զօրացեալ, բուռն. ղալէպէ, իսթիլա պուլմուշ, ղալիպ:

Prédominer (փրէտօմինէ) բ. չ. Տիրել, զօրանալ, բռնանալ, առաւելուլ. ղալիպ կամ մուսէլլաթ օլմագ, ղալէպէ կամ իսթիլա պուլմագ, իւսթ օլմագ:

Prééminence (փրէէմինանս) գ. իգ. Գերազանցութիւն, գերակայութիւն. իմթիյազ, ֆազլ, մահիրլիք, էպարըլըգ:

Prééminent, ente (փրէէմինան, անթ) ած. Գերակայ, գեր 'ի վերոյ, գերազանց, առաւելեալ. իւսթ օլան, իմթիյազ պուլան, էպար, գէամիլ, մահիր, էֆզէլ:

Préétablir (փրէէթապլիր) բ. ն. Յառաջագոյն կարգել. էվվէլ պինա էթմէք:

Préexistant, ante (փրէէկզիսթան, անթ) ած. Նախագոյ, նախագոյակ, նախեղակ. էվվէլտէն մէվճուտ կամ փէյտա օլան:

Préexistence (բրէէկզիսդանս) գ. իգ. Նախագոյութիւն, նախէութիւն. էվվէլտէն պէրքէար օլմա:

Préexister (բրէէկզիսդէ) բ. չ. Լինել նախագոյակ, գոլ յառաջ քան զոք. էվվէլտէն մէվճուտ կամ պէրքէար օլմագ:

Préface (բրէֆաս) գ. իգ. Յառաջաբան, յառաջաբանութիւն. դիպաճէ, մուգատտէմէ: մասն ինչ աղօթից պատարագի:

Préfecture (բրէֆէքդիւր) գ. իգ. Նախարարութիւն, վերակացութիւն, ոստիկանութիւն. սէրվէրլիք, սէրքէարլըգ: ապարանք նախարարի կամ դատաւորի. հաքիմ գափուսու կամ գօնաղը:

Préférable (բրէֆէրապլ) ած. Նախամեծար, նախադասելի, նախապատիւ. դէրճիհ օլունաճագ, դէգատտիւմէ լայըգ օլան, օվլա:

Préférablement (բրէֆէրապլըման) մակ. Նախապատուութբ, նախամեծարութբ իմն. վէճհի դէգատտիւմ իւզրէ, ճայրիսէ դէրճիհ:

Préférence (բրէֆէրանս) գ. իգ. Նախապատուութիւն, նախամեծարութիւն. դէրճիհ, դէգատտիւմ, դագտիմ:

Préférer (բրէֆէրէ) բ. ն. Նախամեծար առնել, ընտրել քան, նախադասել, նախադասել. մուգատտէմ դուդմագ, դագդիմ էդմէք, դէրճիհ կամ դէրղիպ էդմէք:

Préfet (բրէֆէ) գ. ար. Նախարար, քաղաքապետ, ոստիկան, դատաւոր, վերակացու. հաքիմ, հաքիմի շէհր կամ էյալէթ:

Préfinir (բրէֆինիր) բ. ն. Որոշել, ժամանակել, սահմանել. վադէ քէսմէք:

Préfix, ixe (բրէֆիքս) ած. Որոշեալ, սահմանեալ, կարգեալ. մուգարրէր, մուայէն:

Préfixion (բրէֆիքսիօն) գ. իգ. Սահման ժամու, ժամադրութիւն:

Préfleuraison (բրէֆլէօրէզօն) գ. իգ. Յառաջ քան ծաղկումն:

Prégaton (բրէկադօն) գ. ար. Առաջին մանուած:

Préjudice (բրէժիւդիս) գ. ար. Վնաս, անօթ, նախատինք. զիյան, զարար: Porter préjudice, վնասել, պատճառ լինել վնասու, վնաս հասուցանել. զարար վէրմէք, իխլալ խասարէթ էդմէք:

Préjudiciable (բրէժիւդիսիապլ) ած. Վնասակար, որ բերէ նախատինս. զարարլը, զիյանլը, մուզիրր:

Préjudiciaux (բրէժիւդիսիօ) ած. յոգ. Յառաջ քան զդատաստան (ծախք):

Préjudiciel, elle (բրէժիւդիսիէլ) ած. Յառաջ քան զդատաստան (խնդիր). էվվէլի, գապլի:

Préjudicier (բրէժիւդիսիէ) բ. չ. Վնասել, անօթ կամ նախատինս բերել. զարար կամ նուգսան վէրմէք:

Préjugé (բրէժիւժէ) գ. ար. Նախադատութիւն. գըյաս, զանն: նշան, երևոյթ. պէլի, ալամէթ: նախընկալ կարծիք կամ ըմբռնումն մտաց. վէհմ, էվհամ:

Préjuger (բրէժիւժէ) բ. ն. Յառաջագոյն դատել, 'ի կարծիս լինել, գուշակել. գըյաս էդմէք, ագըլ քէսմէք:

Prélar (բրէլար) գ. ար. Խոշոր կտաւ կպրաձիւթեալ:

se Prélasser (բրէլասէ) բ. ձ. Սիգալ, ճոխանալ, պերճանալ. դէմէդդիւրլէնմէք, մօնլալըգ սադմագ:

Prélat (բրէլա) գ. ար. Առաջնորդ, մեծաւոր, երիցապետ. իմամ, շէյխ, բաբազ կամ քէշիշ պաշը:

Prélation (բրէլասիօն) գ. իգ. Իրաւունք նախապատուութեան:

Prélature (բրէլադիւր) գ. իգ. Առաջնորդութիւն եկեղեցական. իմամլըգ, իմամէթ:

Prêle (բրէլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ ջրային. աթ գույրուղու:

Prélegs (բրէլէկ) գ. ար. Նախկին հրխտակ:

Préléguer (բրէլէկէ) բ. ն. Թողուլ նախկին հրխտակս:

Prélever (բրէլըվէ) բ. ն. Բառնալ կամ նուազեցուցանել յառաջագոյն. պիր մէպլաղտան ըլգարմագ՝ ալմագ կամ դուդմագ:

Préliminaire (բրէլիմինէր) ած. և գ. Նախընթաց, նախաշաւիղ. էվվէլի, իպդիդաի: Discours préliminaire, նախաշաւիղ բանք, յառաջաբան. մուգատտէմէ: Préliminaires de paix, պայմանք հաշտութեան. մուգատտէմաթը սուլհ, սուլհուն պաշ մատտէլէրի:

Préliminairement (բրէլիմինէրման) մակ. Նախ, յառաջագոյն:

Prélire (բրէլիր) բ. ն. Ընթեռնուլ յառաջագոյն կամ ուղղագրել զթերթն տպագրելի:

Prélonge (բրէլօնժ) գ. իգ. Պարան 'ի ձգել զթնդանօթս:

Prélude (բրէլիւտ) գ. ար. Նախերգանք, սկիզբն երգոց: կանխաբանութիւն: պատրաստութիւն, մուտք, նախադուռն. նաղմէ. մուգատտէմէ, սէր աղազ, շիւրուա, ֆադիհա, բիշրէվ, դագսիմ:

Préluder (բրէլիւտէ) բ. չ. Սկսանել զերգն, սկիզբն առնել երգոց, նախերգել. աղազը գալտըրմագ, դէրէննիւմ էդմէք, դագսիմ էդմէք, շիւրուա էդմէք:

Prématuré, ée (բրէմադիւրէ) ած. Կանուխ, կանխահաս. վագդինտէն էվվէլ կէլմիշ, դուրֆանդա, օլմամըշ:

Prématurément (բրէմադիւրէման) մակ. Կանուխ, վաղագոյն, յառաջ քան զժամանակն. զէմանընտան էվվէլ, վագդսըզ, համ հալը:

Prématurité (բրէմադիւրիդէ) գ. իգ. Կանխահասութիւն, անկատարութիւն. վագդինտէն էվվէլ պուլունմագլըգ, վագդսըզլըգ:

Préméditation (բրէմէդիդասիօն) գ. իգ. Յառաջագոյն խորհուրդ կամ մտածութիւն. դէէմմիւլ, դէֆէքքիւր, էվվէլ ֆիքր էդմէ, էվվէլ գէօրմէ:

Préméditer (փրէմէտիթէ) բ. ն. Մտածել յառաջագոյն, խորհել նախ. իլլէրիտէն էվվէլ ֆիքր էթմէք, էվվէլ տիւշիւնմէք, մուտալէա կամ տէամմիւլ էթմէք։

Prémices (փրէմիս) գ. իգ. յոգ. Առաջաւորք, երախայրիք. տուրֆանտա։

Premier, ière (փրըմիէ, իէր) ած. Առաջին, նախկին, գլխաւոր. էվվէլ, էվվէլքի, իլք, պիրինճի, էն էվվէլ, իլք, պաշ։ Premier-né, նախածին, անդրանիկ. իլք կամ իլքի տօղմուշ։

Premièrement (փրըմիէրման) մակ. Նախ, յառաջ քան զամենայն, առաջին. էվվէլա, իլք քէրրէ, էվվէլ, իպտիտա։

Prémisses (փրէմիս) գ. իգ. յոգ. Առաջարկութիւնք, կրկին առաջին մասունք հաւաքաբանութեան։

Prémotion (փրէմօսիօն) գ. իգ. Նախաշարժութիւն, շարժումն Աստուծոյ։

Prémunir (փրէմիւնիր) բ. ն. Զգուշացուցանել, ազդ առնել յառաջագոյն. պիր շէյէ մուտէպպիրլիք էթմէք, թէտարիք էթմէք, սագընմագ, աքէահ էթմէք։

Prenable (փրընապլ) ած. Դիւրառիկ, դիւրըմբռնելի, դիւրախաղ. ալընըր, ֆէթհի ասան։

Prenant, ante (փրընան, անթ) ած. Որ առնու կամ ըմբռնէ. ալան, թութան։

Prendre (փրանտր) բ. ն. Je prends, tu prends, il prend; nous prenons, vous prenez, ils prennent. Je prenois. Je pris. J'ai pris. Je prendrai. Prends. Prenez. Que je prenne. Que je prisse. Je prendrois. Առնուլ, ըմբռնել, ունել. թութմագ, զապթ կամ ֆէթհ էթմէք, գապզ էթմէք, եագալամագ։ առնուլ, բառնալ, յափշտակել, գողանալ. ալմագ, գափմագ, չալմագ։ առնուլ, ընդունել. ալմագ, ախզ էթմէք։ 'ի միտ առնուլ, իմանալ. հասու լինել. անլամագ։ գնել. ալմագ։ ըմպել (զդեղ). իչմէք։ 'ի վերայ հասանել յանկարծակի. անսըզ թութմագ։ Prendre ses habits, արկանել զանձամբ կամ զգենուլ զհանդերձս. կիյինմէք։ Prendre sur soi, առնուլ յանձն կամ զանձամբ. իւզէրինէ թութմագ կամ ալմագ, պօյնունա ալմագ, իլթիզամ էթմէք։ Prendre la peine de, զաշխատութիւն յանձն առնուլ, աշխատ լինել. զահմէթ չէքմէք։ Prendre feu, բորբոքիլ. թութուշմագ։ Prendre courage, քաջալերիլ, քաջալերութիւն զգենուլ. ղայրէթ էթմէք, ղայրէթէ կէլմէք, ղայրէթլէնմէք։ Prendre garde, զգուշանալ, զգոյշ լինել. սագընմագ, սավուլմագ, իհթիրազ կամ իթթիգա էթմէք։ Se prendre, բ. յ. Խառնանալ, մակարդիլ. գօյուլանմագ, թութուշմագ, պուզ պաղլամագ։ յարիլ, կառչիլ. թութուշմագ, եափըշմագ, իլիշմէք։ S' y prendre adroitement, յարմարի 'ի ներքս մտանել. ֆէնն իլէ կամ ուսուլ իլէ իշլէմէք։

Preneur, euse (փրընէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ առնու կամ ըմբռնէ. ալըճը, թութուճու։

Prénom (փրէնօմ) գ. ար. Նախանուն, մականուն. լագապ, իսմ։

Prénotion (փրէնօսիօն) գ. իգ. Նուաղ ծանօթութիւն, ընդ աղօտ գիտութիւն. մարիֆէթի սապըգա, հագիգաթսըզ մարիֆէթ։

Préoccupation (փրէօքիւբասիօն) գ. իգ. Կանխակալ ըմբռնումն մտաց. վէհմ, ղարազ։

Préoccuper (փրէօքիւբէ) բ. ն. Կանխել գրաւել զմիտս. պիր քիմսէնէնին ֆիքրինի իշղալ էթմէք, ֆիքրէ տալտըրմագ։

Préopinant (փրէօբինան) գ. ար. Որ նախ 'ի կարծիս լինի. իլք քէնտի րէյինի սէօյլէյէն։

Préopiner (փրէօբինէ) բ. չ. Յառաջագոյն քան զայլս 'ի կարծիս լինել. իլք քէնտի րէյինի սէօյլէմէք, ֆիքրինի էվվէլ սէօյլէմէք։

Préparant (փրէբարան) ած. Որ պատրաստէ։

Préparatif (փրէբարաթիֆ) գ. ար. Պատրաստութիւն, հանդերձանք. թէտարիք, թէհիյէ, հազըրլըգ, թէճհիզ։

Préparation (փրէբարասիօն) գ. իգ. Նախապատրաստութիւն, պատրաստութիւն, հանդերձանք. հազըրլամա, թէհիյէ, թէճհիզ, թէրթիպ։

Préparatoire (փրէբարաթուար) ած. Որ պատրաստէ, պատրաստութեան. հազըրլայըճը, մուհէյի։

Préparer (փրէբարէ) բ. ն. Պատրաստել, հանդերձել, կազմել, յօրինել. հազըրլամագ, հազըր կամ ամադէ էթմէք, եարագլամագ, մուհէյյա գըլմագ, թէտարիք կէօրմէք, գուրմագ, տիւզմէք։ Se préparer, բ. յ. Պատրաստիլ, հանդերձիլ, կազմիլ. հազըրլանմագ, հազըր օլմագ, հազըր եա ամադէ օլմագ, թէտարիք էթմէք կամ կէօրմէք։

Prépondérance (փրէբօնտէրանս) գ. իգ. Առաւելութիւն. ղալէպէ, թէղալլիւպ, իսթիլա, րէճհան, իւսթիւնլիւք։

Prépondérant, ante (փրէբօնտէրան, անթ) ած. Ծանրակշիռ, առաւելեալ. ղալիպ, րաճիհ, ֆայիգ, իւսթիւն օլուճու։

Préposer (փրէբօզէ) բ. ն. Կարգել զոք առաջնորդ կամ նախագահ. թէֆվիզ էթմէք, մուպաշիր կամ վէքիլ էթմէք։ Préposé, ée, յառաջագահ, գլուխ, առաջնորդ. մուֆէվվազ, վէքիլ, մուպաշիր օլունան։

Prépositif, ive (փրէբօզիթիֆ, իվ) ած. Նախդիր։

Préposition (փրէբօզիսիօն) գ. իգ. Նախդրութիւն, նախդիր. հարֆ։

Prépuce (փրէբիւս) գ. ար. Անթլփատութիւն. ղուլֆէ, գուլֆէ։

Prérogative (փրէրօկաթիվ) գ. իգ. Առանձնաշնորհութիւն, արտօնութիւն, առաւելութիւն. մուաֆլըգ, մուսէլլէմլիք, ֆազիլէթ, ազադէլի։

Près (փրէ) նխ. Առ, առընթեր, մերձ, հուպ, մօտ. եագըն, գարիպ, եանընտա։ Près de la ville, մերձ 'ի քաղաքն, առընթեր քա-

ղաքին. շէհրէ եագըն: De près, *'ի մօտոյ.* եագընտան: *ուշի ուշով, խնամով.* տիգգաթ իլէ: Près à près, *առընթեր միմեանց, մօտ առ միմեանս.* պիրի պիրինէ եագըն: À peu près, *գոգցես, գրեթէ, ոչ ինչ հեռի, ոչինչ ընդհատ.* թահմինէն, թագրիպէն, սանքի: À cela près, *բաց յայսմանէ.* պունտան մատէ:

Présage (փռէզա՛ժ) գ. ար. *Նշան, գուշակութիւն, նախագուշակութիւն.* տէլալէթ, ալամէթ:

Présager (փռէզաժէ՛) բ. ն. *Գուշակել կանխաւ, նախագուշակել.* տէլալէթ էթմէք, կէօսթէրմէք, թէքէհհիւն էթմէք:

Presbyte (փռէզպի՛թ) գ. ար. և իգ. *Հեռատես.* ուզագտան կէօրիճի:

Presbytéral, ale (փռէզպիթէրա՛լ) ած. *Երիցութեան, քահանայութեան:*

Presbytère (փռէզպիթէ՛ռ) գ. ար. *Ժամատուն, բնակարան երիցու, տուն քահանայի.* իմամըն *կամ* խօրինոսըն էվի:

Presbytérianisme (փռէզպիթէրիանի՛զմ) գ. ար. *Աղանդ երիցականաց:*

Presbytérien, enne (փռէզպիթէրիէ՛ն) ած. և գ. *Երիցական աղանդաւոր՝ որ ո՛չ ընդունի զաստիճան եպիսկոպոսութեան:*

Prescience (փռէսիա՛նս) գ. իգ. *Նախագիտութիւն, յառաջգիտութիւն.* էվվէլ պիլմէքլիք, թէագգիւլ:

Prescinder (փռէսէնտէ՛) բ. ն. *Յապաւել, բառնալ:*

Prescriptible (փռէսքռիփթի՛պըլ) ած. *Նախագրելի (ըստ իրաւաբանից).* մուրուրի զէման իլէ թահսիլ օլունուր:

Prescription (փռէսքռիփսիօ՛ն) գ. իգ. *Նախագրութիւն, իրաւունք ստացեալ յանցանել ժամանակի.* մուքիյէթ հագգը. իսթիլա, մուրուր իլ զէման:

Prescrire (փռէսքռի՛ռ) բ. ն. *Նախագրել, գրաւել կամ առանալ իրաւամբք յանցանել ժամանակի.* մուքիյէթ հագգըն գազանմագ: *սահմանել, կանոնել, պայմանել, կարգել.* պույուրմագ, էմր էթմէք, թէնպիհ *կամ* թէֆրիգ էթմէք, րէսմ *կամ* թային էթմէք, թահսիս էթմէք:

Préséance (փռէսէա՛նս) գ. իգ. *Յառաջնութիւն աստիճանի, նախագահութիւն.* թէգատտիւմ, թէսատտիւր, իլէրիլիք, պաշտա օթուրմա:

Présence (փռէզա՛նս) գ. իգ. *Առաջիկայութիւն, ներկայութիւն.* հուզուր, մէվաճէհէ, տօֆրա: En votre présence, *առաջի կամ յանդիման ձեր.* հուզուրունուզտա: Venir en présence, *յանդիման լինել, երեւել առաջի.* հուզուրէ կէլմէք: Présence d'ésprit, *ճարտարութիւն կամ ուշիմութիւն մտաց.* ագլըն հազըրլըղը:

Présent, ente (փռէզա՛ն, ա՛նթ) ած. *Ներկայ, առաջիկայ, այժմու.* հազըր, հազըր օլան, հազըր պուլունան, շիմտիքի: Être présent, *լինել կամ գտանիլ առաջիկայ.* պուլունմագ, մէվճուտ *կամ* հազըր օլմագ:

Présent (փռէզա՛ն) գ. ար. *Ներկայ (ժամանակ).* շիմտիքի վագըթ *կամ* զէման: *պարգեւ, ընծայ.* հէտիյէ, արմաղան: À présent, *այժմ, արդ, արդ իսկ, զարդիս.* շիմտի, պու վագըթ, հալա, էլ հալ: Jusqu' à présent, *մինչև ցայժմ, ցարդ.* պու զէմանէտէք, պու կիւնէ կէլինճէ, իլա հալա էլ ան: Faire présent, *ընծայս մատուցանել, ընծայել.* հէտիյէ էթմէք: Corrompre par des présens, *կաշառել, կաշառաբեկ առնել.* րիշվէթ վէրմէք: Se laisser corrompre par des présens, *կաշառաբեկ կամ կաշառակուրծ լինել, կաշառս առնուլ.* րիշվէթ ալմագ:

Présentable (փռէզանթա՛պըլ) ած. *Ընծայելի, ընդունելի.* արզ կամ թագտիմ օլունաճագ, սունաճագ, մագպուլ:

Présentateur, trice (փռէզանթաթէօ՛ռ, թռի՛ս) գ. ար. և իգ. *Թոշակատու:*

Présentation (փռէզանթասիօ՛ն) գ. իգ. *Կացուցանելն առաջի, յանդիմանութիւն.* արզ, թագտիմ: Présentation de la Vierge, *ընծայումն սրբոյ Կուսին:*

Présentement (փռէզանթմա՛ն) մակ. *Այժմ, զարդիս, առ այժմ.* շիմտիքի հալտէ, շիմտի, հալա:

Présenter (փռէզանթէ՛) բ. ն. *Մատուցանել, տալ, ընծայել.* արզ էթմէք, թագտիմ էթմէք, իթհաֆ էթմէք, սունմագ: *առաջի առնել, յանդիման կացուցանել, յանդիմանել, ցուցանել.* հուզուրա կէթիրմէք, կէօսթէրմէք, իզհար էթմէք: Se présenter, բ. չ. *Յանդիման լինել, երեւիլ.* հուզուրա *կամ* գարշը կէլմէք: *ընդ առաջ ելանել, հանդիպել.* տիւզ *կամ* րասթ կէլմէք, վագը օլմագ:

Préservateur (փռէզէռվաթէօ՛ռ) գ. ար. *Հնոց ինչ:*

Préservatif, ive (փռէզէռվաթի՛ֆ, ի՛վ) ած. և գ. *Պահպանողական կամ նախապահեստ (դեղ).* սագլայըճը, հըֆզ էտէն, տէֆ էտէն, սագընան. փարհէզիր *կամ* փանզէհիր, տաֆի զէհիր:

Préserver (փռէզէռվէ՛) բ. ն. *Պահել, պահպանել, պաշտպանել.* սագլամագ, հըֆզ էթմէք:

Présidence (փռէզիտա՛նս) գ. իգ. *Նախագահութիւն, գլխաւորութիւն.* պաշ փայէսի *կամ* մանսըպը, սատր, րիյասէթ:

Président (փռէզիտա՛ն) գ. ար. *Նախագահ, գահագլուխ, ատենական.* պաշ, սատրտա օթուրան, րէիս *կամ* րէէս:

Présider (փռէզիտէ՛) բ. չ. *Վերաբազմիլ, լինել նախագահ կամ ատենական.* պաշտա *կամ* սատրտա օթուրմագ, կէօզէթմէք, պաշ *կամ* րէիս օլմագ:

Présidial (փռէզիտիա՛լ) գ. ար. *Ատեան ինչ:*

Présidialement (փռէզիտիալմա՛ն) մակ. *Իբրև յատենի:*

Présomptif, ive (բրէզօնթիֆ, իվ) ած. Մերձաւոր կարծեցեալ (ժառանգ)· վէլիյի ահտ:

Présomption (բրէզօնփսիօն) գ. իգ. Կարծիք, կասկած· տախմին, գարինէ, վէհմ, զանն: յանձնապաստանութիւն, ինքնահաւանութիւն, մեծամտութիւն· թէքէպպիւր, քիպրտարլըգ:

Présomptieusement (բրէզօնփսիէօզման) մակ. Յանձնապաստանութեամբ, գոռոզաբար, յանդուգն· ղուրուր իլէ, քիպրտարլըգ իլէ:

Présomptueux, euse (բրէզօնփսիւէօ, էօզ) ած. և գ. Յանձնապաստան, ինքնահաւան, յանդուգն, մեծամիտ, գոռոզ· էօզլիւ, մաղրուր, քիպրտար:

Presque (բրէսք) մակ. Իբր, գրեթէ, որպէս, որպէս թէ· ազ գալտը, եագըն, սանքի, կիպի:

Presqu'île (բրէսք իլ) գ. իգ. Թերակղզի· նիմ ճէզիրէ, ճէզիրէ:

Pressamment (բրէսաման) մակ. Ստիպմամբ, ստիպաւ, փութով· իպրամ կամ իգտամ իլէ:

Pressant, ante (բրէսան, անթ) ած. Ստիպող, ստիպողական: փութալի, կարևոր· իլհահ էտիճի, պէճիգ, մուհիմ:

Presse (բրէս) գ. իգ. Խուռն, խուռն բազմութիւն, խուժան· ղալէպէլիք կամ գալապալըգ, իզտիհամի նաս: մամուլ· ճէնպէրէ: դեղձ ինչ:

Pressement de l'air (բրէսման տը լէր) գ. ար. Ճնշումն կամ ծանրութիւն օդոյ· հավա աղըրլըղը կամ սըգլէթի:

Pressentiment (բրէսանթիման) գ. ար. Յառաջածանօթութիւն, յառաջագոյն զգացումն, նշան ինչ յառաջագոյն· քէշֆի տույմա կամ պիլմէ:

Pressentir (բրէսանթիր) բ. ն. Զգալ յառաջագոյն, կանխաւ իրազգած լինել: զննել, հետազօտել· էվվէլտէն տույմագ կամ պիլմէք· պիր քիմէսնէյի եօգլամագ, պիր քիմէսնէնին ղամիրինտէ օլանը քէշֆ էտմէք կամ անլամագ:

Presser (բրէսէ) բ. ն. Ճնշել, ձմլել, սեղմել: 'ի նեղ արկանել, փակել· սըգմագ, էէնիլէմէք· պասմագ· մուղայագա լէքքիրմէք, փարմագ կամ սըգլէթ վէրմէք· մէնքէնէլէմէք: նեղել, ստիպել, տագնապել, փութացուցանել· աճէլէ էտ[illegible]մէք, էվփիրմէք· տաճիլ էտմէք: **Se presser,** բ. յ. Խռնիլ· սըգըշմագ: փութալ, ճեպիլ, աճապարել· աճէլէ էտմէք, էվմէք, էվէտլէմէք· տէվլէնմէք, աճէլէ իլէ կիտմէք: **Pressé, ée,** ստիպեալ, ստիպողական, փութալի, կարևոր· էվէտլէյէն, աճիլ, աճուլ, աճէլէյի օլան, ղարուրի, մուստաճիլ· պէճիք:

Presseur (բրէսէօր) գ. ար. Մամլաւոր· մէնքէնէճի:

Pressier (բրէսիէ) գ. ար. Տպագրող, որ տպէ զթերթս տպագրութեան· պասմաճը:

Pression (բրէսիօն) գ. իգ. Ճնշումն կամ ծանրութի օդոյ· հավա աղըրլըղը կամ սըգլէթի:

Pressis (բրէսի) գ. ար. Հիւթ, քամած, քամեալ նիւթն· սըգընտը, ուսարէտ, սու, սըգըլմըշ սու:

Pressoir (բրէսուար) գ. ար. Մամուլ, հնձան· մէնքէնէ, ճէնպէրէ, մասարէ:

Pressurage (բրէսիւրաժ) գ. ար. Հնձանահարութիւն, գինի ճմլեալ: վարձ հնձանահարի· շարապ սըգըշտըրը:

Pressurer (բրէսիւրէ) բ. ն. Ճմլել, կոխել, հնձան հարկանել, քամել: հարկապահանջ լինել, հարստահարել· սըգմագ, մէնքէնէլէմէք, ճէնպէրէ իլէ պասմագ:

Pressureur (բրէսիւրէօր) գ. ար. Հնձանահար, մամլաւոր· ճէնպէրէճի:

Prestance (բրէսթանս) գ. իգ. Գեղեցկութիւն, վայելչութիւն կամ ահեղութիւն դիմաց· վէճահէթ, հէյպէթ:

Prestant (բրէսթան) գ. ար. Անուն ինչ նուագարանի:

Prestation (բրէսթասիօն) գ. իգ. Տալն կամ տուչութիւն: **Prestation de serment,** տալն զերդումն, երդումն· եէմին էտմէ կամ իչմէ, եէմին: **Prestation d'hommage,** խոստումն կամ երդումն ծառայութեան· տագքիգ տատ:

Preste (բրէսթ) ած. Փոյթ, շոյտ, արագ, շուտաժիր, սթափ, արթուն, զգաստ, կազմ, պատրաստ· չապուգ, հազըր պաղ, տիքքաթլի:

Prestement (բրէսթման) մակ. Փութանակի, արագապէս, վաղվաղակի· չապուգլուգ իլէ, աճէլէ իլէ, տէզ:

Prestesse (բրէսթէս) գ. իգ. Արագութի, շուտափութութիւն, սթափութիւն· չապուգլուգ, աճէլէ:

Prestige (բրէսթիժ) գ. ար. Ձեռնածութիւն, պատրանք աչաց, կախարդանք· սիհիր, շաապէտէ, շաապէզէ· խայալ· հօգգապազլըգ:

Prestigiateur (բրէսթիժիաթէօր) գ. ար. Ձեռնածու, խաբեբայ:

Prestimonie (բրէսթիմօնի) գ. իգ. Եկամուտ քահանայի:

Presto (բրէսթօ) մակ. Փոյթ ընդ փոյթ, արագ (է բառ Իտալացւոց):

Prestolet (բրէսթօլէ) գ. ար. Քահանայ ագէտ կամ անմար:

Présumer (բրէզիւմէ) բ. ն. Կարծել, համարել, վարկանել, դնել 'ի մտի· զանն էտմէք, ագըլ քէսմէք, իհթիմալ վէրմէք: յանդգնել, իշխել, յանձնապաստան լինել, բարձրամտել· զիւօմ էտմէք, ճէսարէթ էտմէք, մաղրուրլանմագ:

Présupposer (բրէզիւբօզէ) բ. ն. Ենթադրել նախ, դնել յառաջագոյն· էվվէլ ֆարզ էտմէք կամ տութմագ, տութմագ:

Présupposition (բրէզիւբօզիսիօն) գ. իգ. Ենթադրութիւն յառաջագոյն· ֆարզի էվվէլ:

Présure (բրէզիւր) գ. իգ. Մակարդ պանրոյ, մակարդիչ նիւթն· մայա կամ եօղուրթ մայասը:

Prêt, ête (բրէ, էթ) ած. Կազմ, պատրաստ. հազըր, հազըրլանմըշ, մուհէյյա, ամատէ:

Prêt (բրէ) գ. ար. Փոխատուութիւն, փոխ. էօտիւնճ, էօտիւնճ բարասը, գարզ: ռոճիկ ինչ զինուորաց: Prêt à usure, վաշխ. մուամէլէ:

Pretantaine (բրըթանթէն) գ. իգ. Courir la pretantaine, Աստանդական լինել, յածիլ, թափառել:

Prête-Jean, տես Négus.

Prétendant, ante (բրէթանտան, անթ) գ. ար. և իգ. Պահանջող, որ պնդի զհետ. իսթէյիճի, թալէպ էտիճի, թալիպ:

Prétendre (բրէթանտր) բ. ն. Պահանջել, կարծել ունել իրաւունս: դիտել, դնել 'ի մտի: պնդել զհետ. կամիլ, խնդրել. իսթէմէք, թալէպ էթմէք, պիր նէսնէյէ թալիպ օլմագ, իտտիա էթմէք, տէմ վուրմագ, հարիս օլմագ, գասիտ օլմագ, գաստ էթմէք: պնդել, հաստատել. պէրքլէմէք, մուգարրէր էթմէք, տէմէք: Prétendu, ue, համարեալ, կարծեցեալ, սուտ. տէնիլմիշ, տէմ իլէ մարուֆ, յալան, քէազիպ: որ ունի ամուսնանալ. էվլէնէճէք ատամ կամ գըզ:

Prête-nom (բրէթ նօն) գ. ար. Որ տայ զանուն իւր այլում. կէնտի իսմինի ղայրիյէ վէրէն:

Prétention (բրէթանսիօն) գ. իգ. Կարծեցեալ իրաւունք, պահանջումն, ակնկալութիւն, յոյս: միտք, կամք. իտտիա, տաւա, մաթլուպ. ումիտ, ալագա:

Prêter (բրէթէ) բ. ն. և չ. Յանձն կամ փոխ տալ. արիյէթի կամ էյրէթի վէրմէք, էօտիւնճ վէրմէք, գարզ էթմէք, իգրազ էթմէք: ընձեռել, տալ, շնորհել, ընծայել, մատուցանել. վէրմէք: տեղի տալ, ընդարձակիլ, լայնիլ. չէքիլմէք, ուզանմագ: Prêter de l' argent à quelqu' un, փոխ տալ զարծաթ իւր ումեք. պիր քիմսէյէ ագչէ էօտիւնճ վէրմէք: Prêter à intérêt, տալ 'ի վաշխի. մուամէլէ իլէ վէրմէք: Prêter l' oreille, ունկն մատուցանել, ունկնդիր լինել, անսալ. գուլագ թութմագ կամ վուրմագ, տինլէմէք: Prêter serment, տալ երդումն, երդնուլ. եէմին էթմէք, անտ իչմէք: Se prêter, բ. յ. Տալ զանձն, հաճիլ, զիջանիլ, անսալ. թէնէզզիւլ էթմէք կամ ույտուրմագ:

Prétérit (բրէթէրի) գ. ար. Անցեալ ժամանակ (բայից). մաղի, ֆիիլ մաղի:

Prétérition (բրէթէրիսիօն) գ. իգ. Զանցառութիւն, թողումն:

Préteur (բրէթէօր) գ. ար. Պրետոր, ատենակալ, դատաւոր:

Prêteur, euse (բրէթէօր, էօզ) ած. և գ. Փոխատու. արիյէթի կամ էյրէթի վէրէն կամ վէրիճի:

Prétexte (բրէթէքսթ) գ. ար. Պատճառանք, պատճառ, պատրուակ. պէհանէ կամ պահանա, իլլէթ, թէալլիւլ:

Prétexte (բրէթէքսթ) գ. իգ. Պատմուճան ինչ նախնի Հռովմայեցւոց:

Prétexter (բրէթէքսթէ) բ. ն. Պատրուակել, ծածկել: պատճառել զպատճառս, անբասիր առնել. պէհանէ պուլմագ կամ արամագ, թէալլիւլ էթմէք:

Pretintaille (բրըթէնթայլ) գ. իգ. Ծոպ կամ վերջք զգեստու կանանց:

Pretintailler (բրըթէնթայլէ) բ. ն. Զարդարել վերջիւք կամ 'ի վերջաւորս:

Prétoire (բրէթօար) գ. ար. Ապարանք պրետորի, ատեան դատաւորի:

Prétorien, enne (բրէթօրիէն) ած. Պրետորեան, պրետորի կամ դատաւորի:

Prêtaille (բրէթայլ) գ. իգ. Երիցունք (առ 'ի նախատինս). բաբազլար:

Prêtre (բրէթր) գ. ար. Քահանայ, երէց. բաբազ, բաբաս, քէշիշ, գասիս: ժողովրդապետ Տաճկաց. իմամ: քուրմ հեթանոսաց:

Prêtresse (բրէթրէս) գ. իգ. Քրմուհի, քահանայուհի:

Prêtrise (բրէթրիզ) գ. իգ. Քահանայութիւն, կարգ կամ աստիճան քահանայութեան. բաբազլըգ, քէշիշլիք. իմամլըգ:

Préture (բրէթիւր) գ. իգ. Պրետորութիւն, դատաւորութիւն:

Preuve (բրէօվ) գ. իգ. Փորձ, ապացոյց, վկայութիւն, նշան, նշանակ. տէլիլ, տէլալէթ, իսպաթ, շէհատէթ, իզհար, նիշան: փորձ թուաբանական. միզան:

Preux (բրէօ) ած. և գ. Քաջ, հզօր, զօրաւոր (է բառ վաղեմի). շէճաաթլը, շէճի:

Prévaloir (բրէվալօար) բ. չ. Que je prévale, que tu prévale, qu'il prévale. Առաւելուլ, գերազանցել, յաղթել. իւսթ կամ ղալիպ օլմագ, ղալէպէ էթմէք, մուսալլաթ օլմագ, ղաֆէր կամ իսթիլա պուլմագ: Se prévaloir, բ. յ. Օգտիլ, շահիլ. ֆայտէլէնմէք, իսթիֆատէ էթմէք: հպարտանալ, ճոխանալ. թէքէպպիւրլէնմէք, ֆախըրլանմագ: մեծաբանել, պանծալ. լաֆ վուրմագ, լաֆ ու կիւզաֆ էթմէք, ագըլլըլըգ սաթմագ:

Prévaricateur (բրէվարիքաթէօր) գ. ար. Յանցաւոր, օրինազանց, դաւաճան. ազղըն, պաղի, ֆասիգ:

Prévarication (բրէվարիքասիօն) գ. իգ. Օրինազանցութիւն, յանցաւորութն, դաւաճանութիւն. ազղընլըգ, մասիյէթ, ֆըսգ, թէճավիւզ:

Prévariquer (բրէվարիքէ) բ. չ. Յանցանել, դաւաճանել. ազմագ, հագտէն ուտուլ էթմէք, ֆըսգ ու ֆիւճուր իչինտէ օլմագ:

Prévenance (բրէվընանս) գ. իգ. Պատուասիրութիւն, մեծարանք. րիայէթ, հիւրմէթ, իլթիֆաթ, իքրամ, չէլէպիլիք:

Prévenant, ante (բրէվընան, անթ) ած. Նախաժաման (շնորհք), որ կանխէ: քաղցր, հաճոյական, շնորհազարդ, ցանկալի. րիայէթ կամ իլթիֆաթ էտիճի, չէլէպի:

Prévenir (փռէ՛վընիռ) բ. ն. կանխել, յառաջել, աճապարել, նախաժամանել: ընդառաջ ելանել, ունել զառաջս, կանխել ունել. սէյիրթիմտէ կէչմէք, էվվէլ կիթմէք, փէշին կէլմէք, մուսապագաթ էթմէք: ազդ առնել, ծանուցանել. խապէր վէրմէք, իշ'ար էթմէք, պույուրմագ:

Prévention (փռէ՛վանսիօն) գ. իգ. կանխումն, նախաժամանումն: կանխակալ դատումն մտաց. թէզ ինանմա, ղարազ, թէֆթիշսիզ օլան գըյաս:

Prévision (փռէ՛վիզիօն) գ. իգ. Նախատեսութիւն, յառաջատեսութիւն. փէշին կէօրմէ, թէագգուլ, թասավվուրէթ:

Prévoir (փռէ՛վօառ) բ. ն. Նախատես կամ կանխագէտ լինել, գգալ յառաջագոյն, գուշակել. էվվէլտէն տույմագ, փէշին կէօրմէք, թէագգուլ էթմէք:

Prévôt (փռէ՛վօ) գ. ար. Վերակացու, ոստիկան, առաջնորդ. հաքիմ, սուպաշը պաշը:

Prévôtal (փռէ՛վօթալ) ած. Վերակացուի կամ ոստիկանի:

Prévôtalement (փռէ՛վօթալման) մակ. Տիրաբար, իշխանաբար:

Prévôté (փռէ՛վօթէ) գ. իգ. Վերակացութիւն, առաջնորդութիւն:

Prévoyance (փռէ՛վօայանս) գ. իգ. Նախատեսութիւն, նախահայեցատեսութիւն կամ զգուշութիւն. փէշին կէօրմէ, իհթիյաթ, պասիրէթ:

Prévoyant, ante (փռէ՛վօայեան, անթ) ած. Նախատես, յառաջատես, նախահայեաց, զգուշաւոր, խոհական. կէօրիճի, փէշին կէօրիճի, պասիրէթ սահիպի, էհլի պասիրէթ:

Priape (փռիափ) գ. իգ. Առնի անդամ. զէքէր, ալէթ: յոգ. Priapées, անառակ կամ պագշոտ երգք:

Priapisme (փռիափիզմ) գ. ար. Ցցումն և ցաւ առնի անդամոյ:

Prie-Dieu (փռի տիէօ) գ. ար. Պատուանդան ծնդաց կամ աղօթարան. տիզ չէօքէճէք իսքէմլէ կամ իսքէմրի:

Prier (փռիէ՛) բ. ն. Աղաչել, աղերսել, հայցել: հրաւիրել, կոչել: աղօթել, մաղթել. եալվարմագ, իսթէմէք, տիլէմէք. տուա էթմէք. իլթիմաս էթմէք. տավէթ էթմէք: Je vous en prie, աղաչեմ, արա սէր. եալվարըրըմ, խաթըրըմ իչին:

Prière (փռիէռ) գ. իգ. Աղաչանք, հայցուած: աղօթք, մաղթանք. եալվարըշ, տիլէք, րիճա, սուալ. թէմէննա, նիազ. տուա: աղօթք (Մահմետականաց). նամազ, սալաթ:

Prieur (փռիէօռ) գ. ար. Մեծաւոր, վանահայր, աւագ. րուհպան պաշը, րէիս, շէյխ:

Prieure (փռիէօռ) գ. իգ. Աբբատուհի, մայր վանից, աւագուհի:

Prieuré (փռիէօռէ՛) գ. ար. Մեծաւորութիւն:

Prima mensis (փռիմա մէնսիս) գ. ար. Ժողով ինչ յառաջնում աւուր ամսոյն (է բառ Լատին):

Primat (փռիմա) գ. ար. Գահերէց եկեղեցական. գօճա պաշը:

Primatiale (փռիմասիալ) ած. իգ. Գահերիցական (եկեղեցի):

Primatie (փռիմասի) գ. իգ. Գահերիցութիւն:

Primauté (փռիմօթէ՛) գ. իգ. Առաջին տեղի կամ գահ, նախագահութիւն, գլխաւորութիւն, յառաջնութիւն. պաշ օլմա, էվվէլիյէթ, սէրվէրլիք:

Prime (փռիմ) գ. իգ. Առաջին ժամաթիւ: խաղ ինչ թղթոյ: կանխիկ գրամ յապահովութիւն վաճառաց. սիկօրթա փէմէնի: վարձ կանխիկ. ինամ, էճր: կշիռ ինչ, քսան և չորս մասն գարեհատի:

Primer (փռիմէ՛) բ. չ. և ն. Ունել զառաջին տեղին, նախ սկսանել. պաշ կամ էվվէլ օլմագ: գերազանց լինել, յաղթել. գերազանցել. էվլա կամ էֆզալ օլմագ:

Prime-vère (փռիմ վէռ) գ. իգ. Ի ծաղկէ ինչ. էվվէլ պահար չիչէյի:

Primeur (փռիմէօռ) գ. իգ. Երախայրիք, առաջին պտուղ. թուրֆանտա:

Primicériat (փռիմիսէ՛ռիա) գ. ար. Պատիւ կամ աստիճան Պռիմիկուռի:

Primicier (փռիմիսիէ՛) գ. ար. Պռիմիկուռ (պատիւ ինչ եկեղեցական):

Primidi (փռիմիտի) գ. ար. Առաջին օր տասնեկին:

Primipile (փռիմիփիլ) գ. ար. Առաջին հարիւրապետ (առ Նախնի Հռովմայեցիս):

Primitif, ive (փռիմիթիֆ, իվ) ած. Նախնական, սկզբնական, սկզբնաւոր, նախկին, առաջին. էվվէլքի, իլք, էվվէլի:

Primitivement (փռիմիթիվման) մակ. Նախնաբար, նախ, զառաջինն. էվվէլինտէն, ասլըտա, էսքի կամ էվվէլ զէմանընտա:

Primò (փռիմօ) մակ. Նախ, զառաջինն, ի սկզբան (է բառ Լատին). էվվէլա:

Primogéniture (փռիմօժէնիթիւռ) գ. իգ. Անդրանկութիւն, իրաւունք անդրանկութեան. պիւյիւքլիւք հագգը, պիքրիյէթ հագգը, իլք էվլատլըգ:

Primordial, ale (փռիմօռտիալ) ած. Նախկին, սկզբնական. էվվէլի, ասըլ:

Prince (փռէնս) գ. ար. Իշխան, տէր, պայազատ. պէյ, էմիր: իշխանազուն, արքայազուն. շէհզատէ: գլխաւոր, առաջին:

Princesse (փռէնսէս) գ. իգ. Իշխանուհի, տիկին. գատըն պէյ:

Principal, ale (փռէնսիփալ) ած. Գլխաւոր, երևելի, վեհագոյն, առաջին, նախկին. նէֆսիւլ էմր, պաշ, էվվէլ:

Principal (փռէնսիփալ) գ. ար. Գլուխ դրամոց. սէրմայէ: գլխաւոր կամ երևելի ինչ. ասըլ, ասլ: վերակացու, առաջնորդ:

Principalement (փռէնսիփալմա՛ն) մակ. Առաւելապէս, յաւէտ, մանաւանդ. խուսուսա, էվվէլէմիրտէ։

Principalité (փռէնսիփալիթէ՛) գ. իգ. Վերակացութիւն, առաջնորդութիւն (դպրատան)։

Principauté (փռէնսիփօթէ՛) գ. իգ. Իշխանութիւն, տէրութիւն. պէյլիք, հիւքիւմէթ, սանճագ։

Principe (փռէնսիփ) գ. ար. Սկիզբն, ծագումն, պատճառ. ասըլ, մէպտէ, իլք մէպտէ։ առած. հիքմէթ, գավլի սահիհ։ սկզբունք, առաջին ուսանելիք, կանոն. պաշ նասիհաթ, գայտէ։ կանոն կենաց, ուղղութիւն վարուց, ամօթ, պատկառանք. ըրզ, ատապ։

Principion (փռէնսիփիօն) գ. ար. Իշխան փոքրիկ կամ նուաստ։

Prinfilé (փռէնֆիլէ՛) գ. ար. Հիւսք կամ կապ տերևոց ծխախոտի։

Printanier, ière (փռէնթանիէ՛, էռ) ած. Գարնան, գարնանային. պէհարի, րէպիի։

Primtemps (փռէնթան) գ. ար. Գարուն. իլք պահար, պահար, պահար ֆասլը, ֆասլը պէհար, րէպի։ մանկութիւն, հասակ մանկութեան. թազէլիք, ունֆուվան։

Prione (փռիօն) գ. ար. Միջատ կամ ճճի ինչ։

Priorité (փռիօռիթէ՛) գ. իգ. Առաջնութիւն (կարգի կամ ժամանակի). էվվէլիյէթ։

Prise (փռիզ) գ. իգ. Ըմբռնումն, կալանաւորութիւն, բանտարգելութիւն. ալըշ, գափըշ, թութուշ։ առումն. ֆէթհ, թէսխիր։ աւար, յափշտակութիւն հինից. ղարէթ, զաֆէր։ աւար, կողոպուտ. եաղմա, ղանիմէթ։ ըմբռնելոյ. գուլփ, սափ։ կոթ, կոխ։ խոտ ինչ առեալ երկոքումբք մատամբք. պիր չիմտիք։ պնչագեղ առեալ երկոքումբք մատամբք. պիր էնֆիյէ։

Prisée (փռիզէ՛) գ. իգ. Գին, գնահատութիւն վաճառաց. փահա քէսմէ, գըյմէթ, նարխ։

Priser (փռիզէ՛) բ. ն. Գին հատանել. գըյմէթէ թութմագ, փահա քէսմէք, էհլի վուգուֆլուք էթմէք։ մեծ համարել, ունել 'ի յարգի. իթիպար էթմէք, սայմագ։ առնուլ զպնչագեղ. էնֆիյէ չէքմէք։

Priseur (փռիզէօռ) գ. ար. Գնահատ (պաշտօնեայ տէրութեան). փէհա կամ փահա քէսիճի, թախմինճի, նարխ գօյուճու, էհլի վուգուֆ։

Prismatique (փռիզմաթիք) ած. Հատուածակողմեան։

Prisme (փռիզմ) գ. ար. Հատուածակողմն. իւչ քէօշէլի պիլօր, մէնշուր։

Prison (փռիզօն) գ. իգ. Բանտ, զնդան, արգելան. զընտան, հափս։

Prisonnier, ière (փռիզօնիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. Բանտարգել, կալանաւոր, գերի. հափստա օլան, էհլի զընտան, մահպուս, թութսագ։

Privatif, ive (փռիվաթիֆ, իվ) ած. Պակասական (մասնիկ). ատէմ։

Privation (փռիվասիօն) գ. իգ. Զրկումն, կորուստ։ պակասութիւն. մահրումիյէթ, մահրումլուգ, ատէմ։

Privativement (փռիվաթիվմա՛ն) մակ. Պակասաբար, առանց, բաց 'ի։

Privauté (փռիվօթէ՛) գ. իգ. Մտերմութի՛ւն, ընտանութիւն. ղայէթ իլէ իւնսիյէթ։

Privé, ée (փռիվէ՛) ած. Սոսկ, սոսկական, առանձին. մախսուսի, խաս։ զուրկ, զրկեալ, առանց. մահրում, այըրըլմըշ, այրը, պի պէհրէ. մագպուլ։ ընտել, ընտանի. ալըշմըշ, էհլի, մալուֆ։

Privé (փռիվէ՛) գ. ար. Արտաքնոց, լուալիք. այագ եօլու, չէշմէ։

Privément (փռիվէմա՛ն) մակ. Առանձինն, մեկուսի. թէնհա, թէնհաճէ, պէխալվէթ։ մտերմաբար, ընտանեբար (է բառ վաղեմի)։

Priver (փռիվէ՛) բ. ն. Զրկել, հատանել 'ի բաց, կապտել, կողոպտել. մահրում գըլմագ կամ էթմէք, այըրմագ, ախզ էթմէք. ընկենուլ յիշխանութենէ. ազլ կամ մազուլ էթմէք։ Priver de la vie, զրկել 'ի կենաց, բառնալ զկեանս, սպանանել. էօլտիւրմէք։ Se priver, բ. յ. Հրաժարել, ժուժկալել, զրկել զանձն. սագընմագ, մահրում օլմագ, փէրհիզ թութմագ։

Privilège (փռիվիլէժ) գ. ար. Արտօնութիւն, առանձնաշնորհութիւն, ազատութիւն, իշխանութիւն, առաւելութիւն։ պարգև, ձիրք բնական. իճազէթ, մուաֆիյէթ, մուսէլլէմլիք, սէրպէսթլիք, իմթիյազ. պէրաթ, մէնշուր, հագգը խուսուսի։

Privilégié, ée (փռիվիլէժիէ՛) ած. և գ. Որ ունի արտօնութիւն ինչ, ազատ, առանձնաշնորհ. մուսէլլէմ, մուաֆ, սէրպէսթ, պէրաթլը։

Prix (փռի) գ. ար. Գին, արժէք. գըյմէթ, փէհա կամ փահա, պէտէլ։ յարգ, վարկ, առաւելութիւն. գատըր, իթիպար, գըյմէթ։ բրաբիոն, յաղթանակ. էճր։ Prix courant, գին որոշեալ. նա՛րխը ճարի։ À bas prix, գիւրագին, սակաւագին. ուճուզ։ D'un prix élevé, թանկագին, մեծագին. փահալը, աղըր փահալը։ Augmenter de prix, աճել գնոյն, թանկագին լինել. փահայա չըգմագ։ Fixer le prix, որոշել կամ հատանել զգինն. փահա պիչմէք։ Acquérir du prix, աճել գնոյն, թանկագին լինել. գըյմէթլէնմէք։ Élever le prix, աճեցուցանել կամ առաւելուլ զգինն. գըյմէթլէնտիրմէք, փահալը էթմէք։ Au prix de, առ, առ համեմատութեամբ. նազարէն, նիսպէթէն, օնա պագարագ։

Probabilisme (փռօպապիլիզմ) գ. ար. Կարծիք հաւանականաց։

Probabiliste (փռօպապիլիսթ) գ. ար. Որ ունի զկարծիս հաւանականաց։

Probabilité (փռօպապիլիթէ՛) գ. իգ. Հաւանականութիւն, հաւանական կարծիք. իհթիմալ։

Probable (փռօպապլ) ած. և գ. Հաւանական, հաւանելի. ագլա եագըն, մուհթէմէլիւլվուգու։

Probablement (փրօպապլըմա՛ն) մակ. Հաւանականաբար, հաւանական կարծեօք. իհտիմալէն, իհտիմալ իւզրէ ։

Probante (փրօպանթ) ած. Վաւերական, հաւաստի ։

Probation (փրօպասիօն) գ. իգ. Փորձ։ Ժամանակ նորընծայութեան. իմթիհան ։

Probatique (փրօպաթիք) ած. Պրոբատիկէ (աւազան) ։

Probatoire (փրօպաթուար) ած. Որ ցուցանէ զյաջողակութիւնն ։

Probe (փրօպ) ած. Արդար, արդարակորով, բարի, առաքինի. սալիհ, տօղրու, էյի ադամ, ադըլ ։

Probité (փրօպիթէ՛) գ. իգ. Բարութիւն, ամբծութիւն, առաքինութիւն, ուղղութիւն. սալիհլիք, տօղրուլուգ, սալահ ։

Problématique (փրօպլէ՛մաթիք) ած. Առաջարկական, երկբայական, կեղակարծ. միւպհէմ, շիւպհէլի ։

Problématiquement (փրօպլէ՛մաթիքմա՛ն) մակ. Ջօրէն առաջարկութեան, առաջարկութեամբ. շիւպհէն, մէսէլէ իւզրէ ։

Problème (փրօպլէմ) գ. ար. Առաջարկութիւն, խնդիր, աւեղծուած. մէսէլէ, պիլմէճէ ։

Proboscide (փրօպօսիտ) գ. իգ. Պատիճ (բառ կնքաբանից) ։

Procathartique (փրօքաթարթիք) ած. Յայտնի, երևելի (պատճառ) ։

Procédé (փրօսէ՛տէ՛) գ. ար. Գործողութիւն, ընթացք, եղանակ. յօլ, հալէթ, հարէքէթ, մուամէլէ, թէտպիր, թարիգաթ, ուսուլ, վէճհ ։

Procéder (փրօսէ՛տէ՛) բ. չ. Ծագիլ, ծնանիլ. յառաջ գալ, բղխել, ելանել, յառաջ խաղալ. չըգմագ, կէլմէք, հասըլ պուլմագ, նաշի՝ սատըր կամ հասըլ օլմագ ։ գործել, արտադրել. հարէքէթ՝ մուամէլէ կամ ամէլ էթմէք, ամէլ օլմագ, իշլէմէք ։ դատ վարել. տավա էթմէք, տավա ալմագ, տավա սիւրմէք ։ յառաջ խաղալ, սկսանել, սկիզբն առնել, ձեռն արկանել. պիր իշէ էլ վուրմագ, պաշլամագ ։

Procédure (փրօսէ՛տիւր) գ. իգ. Քննութիւն դատի, փուրշիշ, հարցափորձ. տավա գայտէսի, տավա տարիգի ։

Procéleusmatique (փրօսէ՛լէօսմաթիք) գ. ար. Ազգ ինչ ոտանաւորի Յունաց և Լատինացւոց ։

Procelto (փրօսէլթօ) գ. ար. Գործի ինչ ապակագործաց ։

Procès (փրօսէ) գ. ար. Դատ. տավա ։ Procès-verbal, վկայութիւն կամ ցուցումն դատի գրով. տահրիրի վագըա, մաճէրիանըն պէյանը կամ թագրիրի ։ Procès, ցցուումն ոսկեր ։ արտադրութիւն քիմիական ։

Processif, ive (փրօսէսիֆ, իվ) ած. Կռուասէր, հակառակասէր. չէքիշիճի, նիզաճը, հէր շէյտէն տավա էտիճի, տավաճը ։

Procession (փրօսէսիօն) գ. իգ. Թափօր եկեղեցական, հանդէս. տալաֆ, ալայ ։ ելումն կամ բղխումն Հոգւոյն սրբոյ ։

Processionnel կամ Processionnal (փրօսէսիօնէլ, փրօսէսիօնալ) գ. ար. Գիրք աղօթից կամ մաղթանաց 'ի թափօրի ։

Processionnellement (փրօսէսիօնէլմա՛ն) մակ. Թափօրիւ, հանդիսիւ. տալաֆ իւզրէ ։

Prochain, aine (փրօշէն) ած. և գ. Մօտաւոր, մերձաւոր, հպաւոր ։ յետագայ, միւս ։ ընկեր. եագըն. կէլէճէք, կէլիր. սայըր գիմէսնէ, իխւան, ղայըրլար, գարիպ ։ L'année prochaine, յետագայ կամ միւս ամ. կէլէճէք սէնէ ։ L'amour du prochain, սէր ընկերին. մուհապպէթ իւլ գարիպ ։

Prochainement (փրօշէնմա՛ն) մակ. ի մօտոյ, արդ ևեթ, նորոգ. ան գարիպ, եագընտա, պու եագընտա, պու եագընլարտա, եագըն զէմանլէրտէ ։

Proche (փրօշ) ած. և գ. Մերձակայ, մօտաւոր, հպաւոր ։ մերձաւոր, ազգական. գարիպ, եագըն, գօմշու կամ գօնշու. խըսըմ, ագրէպա ։

Proche (փրօշ) նխ. և մակ. Մերձ, հուպ, մօտ, առընթեր. եագըն, ագրէպ. գուրպիւնտէ, ճիվարընտէ ։

Prochronisme (փրօքրօնիսմ) գ. ար. Վրիպակ երկարութեան ժամանակի ։

Procigale (փրօսիկալ) գ. իգ. Ճանճ լուսափայլ կամ փայլուն ։

Proclamation (փրօքլամասիօն) գ. իգ. Հրատարակումն, քարոզ. նիտա, նիտա նամէ, [illegible] ։

Proclamer (փրօքլամէ՛) բ. ն. Հրատարակել, քարոզ կարդալ. նիտա էթմէք, մունատի կամ խապէր վէրմէք ։

Procombant, ante (փրօքօնպան, անթ) ած. Որ անկանի յերկիր ։

Proconsul (փրօքօնսիւլ) գ. ար. Փոխանորդ բդեշխի ։

Proconsulat (փրօքօնսիւլա) գ. ար. Փոխանորդութիւն բդեշխի ։

Procréation (փրօքրէ՛ասիօն) գ. իգ. Ծնունդ, սերունդ. թէվլիտ, տօղուրթմա, վիլատէթ ։

Procréer (փրօքրէէ՛) բ. ն. Ծնանել, սերել. թէվլիտ էթմէք, տօղուրթմագ ։

Procurateur (փրօքիւրաթէօր) գ. ար. Գործակալ կամ հոգաբարձու տէրութեան ։

Procuration (փրօքիւրասիօն) գ. իգ. Հոգաբարձութիւն, գործակալութիւն ։ Թուղթ, հրաման կամ իշխանութիւն գործակալութեան. վէքեալէթ, վէքեալէթ նամէ, վէքեալէթ հիւճճէթի ։

Procure (փրօքիւր) գ. իգ. Գործակալութիւն մենաստանի ։

Procurer (փրօքիւրէ՛) բ. ն. Հոգալ, խնամել, միջնորդ լինել, հայթայթել. ալը վէրմէք, պուլտուրմագ ։

Procureur գ. ար. *Հոգաբարձու, գործակալ, պաշտպան, խնամակալ.* վէքիլ, վէքիլի խարճ. վէքիլի շէրի. վէքիլի մուտէզէրի: *գործի ինչ ապակագործայ:*

Procureuse գ. իգ. *Կին հոգաբարձուի կամ խնամակալի:*

Prodigalement մակ. *Շռայլաբար, շռայլութեամբ.* մուսրիֆլիք իլէ, իսրաֆքեարանէ, իսրաֆանէ:

Prodigalité գ. իգ. *Շռայլութիւն, վատնումն.* մուսրիֆլիք, իսրաֆ, մուպէզզիրլիք:

Prodige գ. ար. *Հրաշք, սքանչելիք, հրաշալի կամ նորանշան ինչ.* հէյպէթլի ալամէթ, աճայիպ նէսնէ, հիքմէթ, էսէր:

Prodigieusement մակ. *Հրաշապէս, սքանչելապէս: կարի լիմ, յանչափս.* հէյպէթ իլէ. ճէսիմ աճայիպ ուզրէ. իֆրաթ իլէ, զիյատէսի իլէ, հատտէն զիյատէ:

Prodigieux, euse ած. *Հրաշալի, սքանչելի, նորասքանչ, նորանշան.* աճիպ, ղարիպ, հէյպէթլի:

Prodigue ած. և գ. *Շռայլ, վատնիչ, անառակ (որդին).* մուսրիֆ, ապէս յէրէ խարճ էտիճի, մուպէզզիր:

Prodiguer բ. ն. *Շռայլութեամբ վատնել.* իսրաֆ՝ իթլաֆ կամ թէլէֆ էթմէք, մուսրիֆլիք իլէ վէրմէք. մուպէզզիր կամ մուսրիֆ օլմագ, ապէս յէրէ կամ էնտազէսիզ խարճ էթմէք:

Proditoirement մակ. *Որպէս զմատնիչ, դաւաճանութեամբ:*

Production գ. իգ. *Ծնունդ, արտադրութիւն, արդիւնք, աշխատասիրութիւն, գործ, բերք.* թէվլիտ, վուճուտէ կէթիրմէ, իհտաս, ֆէյզա. հասըլ, նէթիճէ, էսէրի մահսուլաթը, թէրէքէ, էքին. հուպուպաթ, նէպաթաթ, մէյվէլէր. թէէլլիֆ:

Produire բ. ն. *Ծնանել.* տօղուրմագ: *առեղծել, առեղծանել, 'ի գոյ ածել.* եարաթմագ, վար էթմէք, եօքտան վար էթմէք, իպտա էթմէք: *յառաջ բերել, 'ի ցուցականութիւն ածել.* վուճուտէ կամ զուհուրէ կէթիրմէք, մէյտանէ կէթիրմէք, իզհար էթմէք: *առնել, պատճառ լինել.* սէպէպ կամ պայիս օլմագ, զահիր էթմէք: *առաջի առնել, ցուցանել.* կէօսթէրմէք, իպրազ էթմէք: *բուսուցանել, բերել զպտուղ.* ֆիլիզլէնմէք, ֆիլիզ սուրմագ, վէրմէք:

Produit գ. ար. *Արտադրեալն 'ի բազմապատկութենէ թուոց:*

Proéminence գ. իգ. *Առաւել բարձրութիւն, բարձրութիւն.* յուքսէքլիք, ֆիրազ, գան:

Proéminent, ente ած. *Առաւել բարձր, բարձր, ցցուեալ, բարձրագոյն.* ուլուգան, մէպրուզ, նաթի, նաշի:

Proérosies գ. իգ. յոգ. *Պաշտամունք Դեմետրի:*

Profanateur գ. ար. *Պղծող, որ պղծէ (զսրբութիւնսն).* հուրմէթսիզլիք էտիճի, թէնճիս էտիճի:

Profanation գ. իգ. *Պղծութիւն կամ յափշտակութիւն (սրբազան իրաց).* հուրմէթսիզլիք, թէնճիս, ատէմ հուրմէթ: *չարաչար գործածութիւն:*

Profane ած. և գ. *Պիղծ, ամպարիշտ, անօրէն, աշխարհական, արտաքին, անսուրբ.* գալիլիւլ հուրմէթ, մէճազի:

Profaner բ. ն. *Ապականել, պղծել (զսրբազան իրս): չարաչար 'ի կիր արկանել, աղաւաղել.* պօզմագ, հուրմէթսիզլիք էթմէք, ատէմ հուրմէթ կէօսթէրմէք, թէնճիս էթմէք:

Profectif, ive ած. *Հայրենեաց (ինչք):*

Proférer բ. ն. *Արտասանել, արտաբերել, յօդել զբառս, ասել.* սէօզ սէօյլէմէք, կիւֆթարէ կէլմէք, օգումագ:

Profès, esse ած. և գ. *Ուխտեալ, կրօնաւոր:*

Professer բ. ն. *Դաւանել, խոստովան լինել առաջի ամենեցուն, ուխտել.* իգրար էթմէք, իգրարա կէլմէք, աշիքեարէ սէօյլէմէք: *ուսուցանել հրապարակաւ, վարժապետ լինել.* տալիմ էթմէք, էօյրէթմէք:

Professeur գ. ար. *Ուսուցիչ, վարժապետ, դաստատու.* մուալլիմ, մուտէրրիս, խօճա:

Profession գ. իգ. *Դաւանութիւն, խոստումն.* իգրար, իտիրաֆ. շէհատէթ: *վիճակ կենաց, արուեստ.* սանաթ կամ սանաթ, սանաթ իշլէմէ: *ուխտ, ուխտադրութիւն (կրօնաւորական).* նէզր:

Profil գ. ար. *Կիսանկար, տեսիլ պատկերի ըստ մասնեայ կամ կողմնակի.* եան՝ պիր տարաֆտան կէօրինէն սուրէթ կամ շէքիլ:

Profiler բ. ն. *Նկարել կողմնակի:*

Profit գ. ար. *Օգուտ, շահ: յառաջադիմութիւն, զարգացումն.* ֆայտէ, քեար, ասսը, գազանճ:

Profitable ած. *Օգտակար, շահեկան.* ֆայտէլի, ասսըլը, նաֆի:

Profiter բ. չ. *Օգտիլ, շահիլ, օգուտ առնուլ: 'ի կիր արկանել յօգուտ: օգուտ ընծայել, լինել յօգուտ կամ 'ի շահ: յառաջադէմ լինել, զարգանալ, աճել, բարգաւաճել.* քեար էթմէք, գազանմագ, ֆայտէ էթմէք, ֆայտէ կէօրմէք, իսթիֆատէ էթմէք:

Profond, onde ած. *Խոր, խորին, խորախորին: խորիմաստ, նուրբ, խորախորհուրդ: մեծ, անհնարին, սաստիկ.* տէրին, ամիգ. խայլի ֆիրասէթլի, ալիմ մութէպահհիր. ալա, ազիմ, քուլլի:

Profondément մակ. *Ի խորս, խորագոյնս. մանրաքննին. կարի, անչափ.* տէրինլիք իլէ, պէք, զիյատէ իլէ:

Profondeur (փրօֆօնտէօր) գ. իգ. Խորութիւն, խորք: խորամտութիւն, նրբութիւն. տէրինլիք, տիպ, գար: երկայնութիւն. ուզունլուգ, պօյ:

Profontié (փրօֆօնթիէ́) ած. Խոր (անօթ):

Profusément (փրօֆիւզէման) մակ. Առատապէս, անչափ. շռայլութեամբ. միւպէզզիրլիք իլէ, իֆրատ իլէ, չօգ:

Profusion (փրօֆիւզիօն) գ. իգ. Անչափ առատութիւն, շռայլութիւն. միւպէզզիրլիք, էնտազէսիզ խարճ, իսրաֆ:

Programme (փրօկրամ) գ. ար. Թուղթ հրաւիրանաց:

Progrès (փրօկրէ) գ. ար. Յառաջ խաղացումն, ընթացք, աճումն, յառաջատուութիւն, յառաջադիմութիւն. իրթիգա, իլէրի կիտմէ, իլէրլէյիշ, իրթիֆաա, իգպալ, էյիլիք:

Progressif, ive (փրօկրէսիֆ, իվ) ած. Յառաջադէմ, յառաջախաղաց, քայլողական. իլէրի կիտէն. տէրագգի էտէն կամ էտիճի:

Progression (փրօկրէսիօն) գ. իգ. Ընթացք, յառաջադիմութիւն: յառաջատուութիւն. տէրագգի, իրթիֆաա, տէտրիճ, մուտապատ:

Progressivement (փրօկրէսիվման) մակ. Յառաջ խաղացմամբ, յառաջատուութեամբ. տէրէճէ պէ տէրէճէ, իրթիֆաա իլէ, եավաշ եավաշ:

Prohiber (փրօիպէ́) բ. ն. Արգելուլ, խափանել. մէնա էտմէք, նէհի կամ մէն էտմէք: Prohibé, ée, արգելեալ. մէնա, մէնալը, մէմնու: Marchandises prohibées, վաճառք արգելեալ. մէմնուաթ:

Prohibitif, ive (փրօիպիթիֆ, իվ) ած. Որ արգելու կամ խափանէ. մէն էտիճի, մանի:

Prohibition (փրօիպիսիօն) գ. իգ. Արգել, արգել հրամանի, խափանումն. մէնա, տէնպիհ, նէհի, մէն:

Proie (փրուա) գ. իգ. Որս, յափշտակութի (թռչնոց): աւար, կողոպուտ. շիքեար, շիքեարլըգ. փօյրամ, փօյրամլըգ. եաղմա, ղանիմէթ: Oiseau de proie, որսորդ՝ որսական կամ յափշտակիչ թռչուն. աւ գուշու: Être en proie à, պատահել, հանդիպել, անկանիլ, ըմբռնիլ. ղարգ՝ մուպթէլալի կամ մուպթէլա օլմագ:

Projectile (փրօժէքթիլ) գ. ար. Ընկեցեալ ինչ յօդս. հավայա աթըլմըշ նէսնէ:

Projection (փրօժէքսիօն) գ. իգ. Ընկեցումն, ընկեցիկ շարժումն. աթմա, աթըլմա, ֆըրլաթմա, հազֆ, րէսմ: Ձև կամ պատկեր. րէսիմ:

Projet (փրօժէ́) գ. ար. Սկիզբն, առաջարկութիւն: Ձև, գաղափար. մուրատ, նիյէթ, գաստ. րէսմ, տասլաք:

Projeter (փրօժըթէ́) բ. ն. Առաջի առնել, կազմակերպել: ստուերագրել, գծագրել. մուրատ էտմէք, գաստ էտմէք, գաստի կամ նիյէթի օլմագ. րէսմինի չէքմէք: Se projeter, բ. յ. Ցցուիլ, ելանել. չըգմագ, նէշր էտմէք:

Prolation (փրօլասիօն) գ. իգ. Գեղգեղումն ձայնի:

Prolégomènes (փրօլէկօմէն) գ. ար. յոգ. Նախերգանք, ճառ նախաշաւիղ կամ յառաջաբանական, յառաջաբան. ուզուն տիպաճէ, մուգատտէմէտի քիթապ:

Prolepse (փրօլէփս) գ. իգ. Առնուլն զառաջս կամ հերքումն (ըստ ճարտասանից):

Prolétaires (փրօլէթէր) գ. ար. յոգ. Մինքորք Հռովմայեցւոց:

Prolifère (փրօլիֆէր) ած. Բազմածաղիկ (ըստ տնկաբանից):

Prolifique (փրօլիֆիք) ած. Ծննդարար, զաւակագործ, բեղմնաւոր. չօգ տօղուրան, նաֆիզ:

Prolixe (փրօլիքս) ած. Երկար, երկայն, երկարապատում. ուզուն, տավիլ, մուֆասսալ, փիւրուտիրազ:

Prolixement (փրօլիքսըման) մակ. Ընդ երկար, ճոխագոյնս. ալէթթէֆսիլ, տաֆսիլ իւզրէ, թաթվիլէն:

Prolixité (փրօլիքսիթէ́) գ. իգ. Երկարութիւն (բանից), երկարաբանութիւն. ուզունլուգ, տաֆսիլ, թաթվիլի քէլամ, քէլամըն քէսրէթի կամ չօգլուղու:

Prolongies (փրօլօնժի) գ. իգ. յոգ. Հանդէս պտղաքաղութեան:

Prologue (փրօլօկ) գ. ար. Յառաջաբան, նախերգանք, յառաջաբանութիւն. մուգատտէմէ, ֆաթիհա:

Prolongation (փրօլօնկասիօն) գ. իգ. Երկարումն, յապաղումն, երկարաձգութիւն. իմտիտատ, իմտիտատի զէման, մուհլէթ:

Prolonge (փրօլօնժ) գ. իգ. Պարան 'ի ձգել զթնդանօթս:

Prolongement (փրօլօնժման) գ. ար. Յապաղումն, երկարաձգութիւն. ուզատըլմագլըգ, իմտիտատ, մէտտ:

Prolonger (փրօլօնժէ́) բ. ն. Երկարել, երկարաձգել, յապաղել: երկայնել. ուզատմագ, փէք չէքմէք, սիւրմէք, մէտտ կամ տավիլ էտմէք: երկարել զբանն. տավիլ կամ ճէրր քէլամ էտմէք: յապաղել կամ երկարաձգել զժամանակն. մուհլէթ վէրմէք, իրտէլէմէք:

Promenade (փրօմնատ) գ. իգ. Ճեմք, ճեմումն. կէզինմէքլիք, կէզմէքլիք, սէյր, տօլաշ: Ճեմելիք, տեղի ճեմելոյ. կէզինէճէք եէր, մէսիրէ, տէֆէրրիւճկեահ, տէֆէրրիւճ եէրի:

Promener (փրօմնէ́) բ. ն. Շրջեցուցանել, յածեցուցանել, ճեմեցուցանել. կէզտիրմէք: Se promener, բ. յ. Զգնալ, ճեմել, շրջիլ, յածիլ. կէզմէք, կէզինմէք, սէյր էտմէք:

Promenoir (փրօմնուար) գ. ար. Ճեմելի, տեղի զբօսանաց. կէզինէճէք եէր, մէսիրէ:

Promesse (փրօմէս) գ. իգ. Խոստումն, երաշխաւորութիւն. իգրար, սէօզ, վաատէ:

Prometteur, euse (փրօմէթէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ դիւրաւ խոստանայ:

Promettre (փրօմէթր) բ. ն. Խոստանալ, երաշխաւոր լինել. սէօզ վէրմէք, իգրար կամ վաատէ էտմէք, իգրարէ կիրմէք, ահտլաշմագ: յուսացուցանել. իւմիտ կամ ումուտ վէրմէք, ումուտլանփըլըմագ: Se promettre, բ. յ. Յուսալ, ակն ունել. ումմագ:

Pominence (բրօմինանս) գ. իգ. Բարձրութիւն:

Prominent, ente (բրօմինան, անթ) ած. Բարձըր, բարձրագոյն:

Prominer (բրօմինէ՛) բ. չ. Բարձրանալ, վերանալ:

Promission (բրօմիսիօն) գ. իգ. Terre de promission, Երկիր աւետեաց, երկիր խոստացեալ: երկիր բարեբեր. արզը մէվուտ:

Promontoire (բրօմօնթուառ) գ. ար. Սար, սարաւանդ կամ բարձրաւանդակ. պուրուն, թաղ պուրնու, էնֆիւլճէպէլ:

Promoteur (բրօմօթէօռ) գ. ար. Յառաջացուցիչ, նպաստամատոյց: պաշտպան, խնամակալ. իլէրի սիւրիւճիւ, թէմշիյէթճի. իշ քէօրիւճիւ, քէօզէթիճի:

Promotion (բրօմօսիօն) գ. իգ. Բարձրացուցումն կամ ամբարձումն 'ի պատիւ ինչ. իրթիֆա, թէրաքքի, թէվճիհի մէնասըպ:

Promouvoir (բրօմուվուառ) բ. ն. Յառաջացուցանել կամ բարձրացուցանել 'ի պատիւ ինչ. իրթիֆա էթմէք, մանսըպ վէրմէք, պիր քիմսէնէնին փայէսինի արթըրմագ:

Prompt, ompte (բրօն, օնթ) ած. Պատրաստ, պատրաստական, կազմ: սթափ, փոյթ, շուտ, յօժար: դիւրագրգիռ. չապուք, աթէշլի, քէսքին. թիթիզ միզաճ, փարլագ:

Promptement (բրօնթման) մակ. Արագապէս, փութանակի, անդանդաղ, յօժարամիտ, խնամով. չապուքլուգ իլէ, աճէլէ իլէ, քէմալի միւպատէրէթ իլէ:

Promptitude (բրօնթիթիւտ) գ. իգ. Պատրաստականութիւն, յօժարականութիւն, փոյթ: դիւրագրգռութիւն, զայրոյթ, բորբոքումն. չապուքլուգ, թէզլիք, աճէլէ, ֆէվր:

Promptuaire (բրօնթիւէռ) գ. ար. Համառօտութիւն գրոց, քաղուած:

Promulgation (բրօմիւլկասիօն) գ. իգ. Հրատարակումն օրինաց. իշտիհարի շէրիաթ, իզհար, իֆշա:

Promulguer (բրօմիւլկէ՛) բ. ն. Հրատարակել (զօրէնս). պէյան կամ շայ էթմէք, թէլլալ նիտա էթմէք:

Pronation (բրօնասիօն) գ. իգ. Շրջումն ձեռաց:

Prône (բրօն) գ. ար. Ճառ, վարդապետութիւն, քարոզ. ինճիլ թիլավէթի կամ պէյանը: յանդիմանութիւն:

Prôner (բրօնէ՛) բ. ն. Յանչափս գովել. կարի խիստ բարձրացուցանել. միւպալաղա իլէ մէտհ էթմէք: կարի խիստ երկարել զբանս, երկարաբանել:

Prôneur, euse (բրօնէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Քարոզասու: որ յանչափս գովէ. միւպալաղա իլէ մէտհ էտիճի: մեծաբան, խրոխտապանծ:

Pronom (բրօնօն) գ. ար. Դերանուն: Pronom personnel, էական դերանուն. զամիր, էտատի խիթապ: Pronom démonstratif, ցուցական դերանուն. իսմի իշարէթ, իսմի միւպհէմ:

Pronominal, ale (բրօնօմինալ) ած. Դերանուական. զամիրի:

Prononcer (բրօնօնսէ՛) բ. ն. Արտասանել, արտաբերել, ասել. թէլաֆֆուզ էթմէք, սէօյլէմէք, նութգ էթմէք: օգումագ, էզպէրտէն սէօյլէմէք: վճռել, որոշել, հրատարակել, յայտ առնել. սիճիլ քէսմէք, հիւքմ էթմէք: Se prononcer, բ. յ. Խօսել, յայտնել զմիտս իւր. միւրատը պիլտիրմէք: Prononcé, ée, արտաբերեալ. թէլաֆֆուզ օլունմուշ: յայտնի, հրատարակեալ. պէյան օլունմուշ, պէլլի: Prononcé d'un jugement, վճիռ դատաւորի, վճիռ. հիւքմ, գաթը հիւքմ:

Prononciation (բրօնօնսիասիօն) գ. իգ. Արտասանութիւն, արտաբերութիւն, առոգանութիւն. թէլաֆֆուզ, սէօյլէմէ, լաֆզ:

Pronostic (բրօնօսթիք) գ. ար. Գուշակութիւն, կանխագուշակ նշան, նշան ապագայից. ալամէթ, նիշան: գործի օդագուշակ:

Pronostication (բրօնօսթիքասիօն) գ. իգ. Նախագուշակութիւն, գուշակութիւն:

Pronostiquer (բրօնօսթիքէ՛) բ. ն. Նախագուշակել, գուշակել կանխաւ, զեկուցանել. գէլէնի կամ ղայիպ սէօյլէմէք, տէլալէթ էթմէք:

Pronostiqueur (բրօնօսթիքէօռ) գ. ար. Նախագուշակ, գուշակ. գէլէնի սէօյլէյիճի:

Propagande (բրօբականտ) գ. իգ. Ժողով կամ միաբանութիւն հաստատեալ 'ի Հռովմ յաղագս տարածման հաւատոյ: ժողով ապստամբութեան:

Propagandiste (բրօբականտիսթ) գ. ար. Ընկեր տարածման հաւատոյ: ընկեր ապստամբութեան:

Propagateur (բրօբակաթէօռ) գ. ար. Տարածիչ, ծաւալող. տաղըթըճը, շայ էտիճի, նաշիր:

Propagation (բրօբակասիօն) գ. իգ. Բազմանորութիւն: տարածումն, ծաւալումն. թէվէլլիւտ, թէքէսսիւր. իշաաթ, ինթիշար:

Propager (բրօբաժէ՛) բ. ն. Սփռել, ծաւալել, տարածել. իֆշա էթմէք, նէշր էթմէք, եայմագ, շայ գըլմագ:

Propension (բրօբանսիօն) գ. իգ. Հակումն: միտումն, բերումն, յօժարութիւն. մէյլ:

Prophète (բրօֆէթ) գ. ար. Մարգարէ, տեսանող. փէյղամպէր, նէպի, րէսուլ:

Prophétesse (բրօֆէթէս) գ. իգ. Մարգարէուհի. փէյղամպէր գարը, նէպիյէթ:

Prophétie (բրօֆէսի) գ. իգ. Մարգարէութիւն, գուշակութիւն. փէյղամպէրլիք, փէյղամպէրի, րէսալէթ, նիւպիւվվէթ. գէլէնի սէօյլէմէ, նէպա, խապէր:

Prophétique (բրօֆէթիք) ած. Մարգարէական. փէյղամպէրի:

Prophétiquement (փռօֆէթիքման) մկ. Մարգարէաբար, մարգարէութեամբ. փէյղամպէր կիպի, նէպէվիյէն:

Prophétiser (փռօֆէթիզէ) բ. ն. Մարգարէանալ, նախաձայնել, գուշակել. փէյղամպէր կիպի ղայիպ սէօյլէմէք, էվվէլտէն պիլիփ սէօյլէմէք, ղայիպ սէօյլէմէք:

Prophilactique (փռօֆիլաքթիք) գ. և ած. Նախապահող, 'ի պահպանութիւն առողջութեան յառաջագոյն (դեղ):

Propice (փռօփիս) ած. Քաւիչ, բարերար, հաշտ, համբոյր, յաջողակ, նպաստաւոր. մէրհամէթլի, ինայէթլի, լութֆ. մուվաֆըգ, մունասիպ:

Propitiation (փռօփիսիասիօն) գ. իգ. Քաւութիւն, հաշտութիւն:

Propitiatoire (փռօփիսիաթուառ) ած. և գ. Քաւութեան, քաւչական: սեղան քաւութեան:

Proplastique (փռօփլասթիք) ած. Ցորինելոյ կամ կազմելոյ զգաղափարս (արուեստ):

Propolis (փռօփօլիս) գ. իգ. Ակնամոմ:

Proportion (փռօփօռսիօն) գ. իգ. Համեմատութիւն. մուքապէլէթ: պատշաճութիւն, յարմարութիւն. յագըշըգլըգ, տիւզէն, օրան, էնտազէ, էնտամ, մունասէպէթ, թէնասիւպ: À proportion, ըստ, ըստ չափոյ. հասապընճէ, մէգտարլարընէ կէօրէ, կէօրէ: Sans proportion, անհամեմատ, անվայելուչ, անյարմար. օրանսըզ, էնտազէսիզ:

Proportionalité (փռօփօռսիօնալիթէ) գ. իգ. Համեմատականութիւն:

Proportionnel, elle (փռօփօռսիօնէլ) ած. Համեմատական. մունասիպ, հէմվար, օրանլը:

Proportionnellement (փռօփօռսիօնէլման) մկ. Համեմատութեամբ, 'ի ձեռն համեմատութեան. հասապ իւզրէ, մունասէպէթ իլէ, յագըշըգլըգ իլէ, յէրինտէ. ղայրէ նիսպէթէն:

Proportionnément (փռօփօռսիօնէման) մկ. Համեմատաբար, համեմատութեամբ, ըստ համեմատութեան. հասապընճէ:

Proportionner (փռօփօռսիօնէ) բ. ն. Համեմատել, համեմատ գործել, պահել զհամեմատութիւն, պատշաճել. յագըշտըրմագ, ույտուրմագ, պէրապէր էթմէք, էնտամ էթմէք: Proportionné, ée, համեմատ, պատշաճ, բարեվայելուչ. օրանլը, էյի էնտամլը:

Propos (փռօփօ) գ. ար. Առաջարկութիւն բանից, խօսք, զրոյցք, բան: խորհուրդ, առաջարկութիւն: առաջադրութիւն, նպատակ. սէօզ, գէլամ, մէգալ, լագըրտը. նիյէթ, մուրատ, գաստ: De propos délibéré, դիտմամբ, կամաւ. գաստ իլէ, գաստէն: À propos, 'ի դէպ, 'ի ձահ, 'ի դէպ ժամու. վագթինտէ, մահալլինտէ, հայնի մահալտէ, վագթ իլէ. մունասէպէթ իլէ. կէրէյի կիպի: Il est à propos, 'ի դէպ է, վայելուչ է. մունասիպ տիր, յագըշըր: Juger à propos, վայելուչ դատել. մունասիպ կէօրմէք: À tout propos, միշտ, յամենայն ժամ. տայմա:

Proposable (փռօփօզապլ) ած. Առաջարկելի, խնդրելի. արզ կամ թէքլիֆ օլաճագ, թագտիմ օլաճագ:

Proposant (փռօփօզան) գ. ար. Համբակ աստուածաբան՝ նորադանդից:

Proposer (փռօփօզէ) բ. ն. Առաջի դնել կամ առնել, ընծայել, մատուցանել. փէշ չէքմէք, մէյտանա կէթիրմէք: խոստանալ. արզ կամ թէքլիֆ էթմէք: Se proposer, բ. յ. Առաջադրել, դնել կամ հաստատել 'ի մտի. նիյէթ էթմէք, մուրատ էթմէք, գաստ կամ թասմիմ էթմէք:

Proposition (փռօփօզիսիօն) գ. ար. Առաջարկութիւն, առած, նախադասութիւն. գազիյէ, մուգատտէմէ, ճիւմլէ, արզ, թէքլիֆ: դաշն, պայման. գավլ: Pains de proposition, հացն առաջաւորութեան ('ի տաճարին):

Propre (փռօփռ) ած. և գ. Յատուկ, սեպհական, անձին. կէնտի: առանձին. մախսուս: նոյն իսկ. հագիգի, այնի: պատշաճ, յարմար, վայելուչ. լայըգ, մունասիպ, յագըշըր: մաքուր, գեղեցիկ, վայելչազարդ. թէմիզ, փաք, նազիֆ: յատկութիւն, բոյս բորուց. ասըլ: սեպհական ինչք:

Proprement (փռօփռըման) մկ. Տիրապէս, ճշդիւ. հագիգաթ իւզրէ, այնի: մաքրապէս, գեղեցիկս. թէմիզլիք իլէ, թէմիզ, փաք, փաքճա, նէզաֆէթ իլէ: 'ի դէպ, վայելուչ իմն. մունասիպ իլէ:

Propret, ette (փռօփռէ, էթ) ած. և գ. Պճնասէր, վայելչախնդիր. ղայէթ իլէ նազիֆ կամ թէմիզ:

Propreté (փռօփռըթէ) գ. իգ. Մաքրութիւն, վայելչութիւն, գեղեցկութիւն. փաքլըգ, նէզաֆէթ:

Propréteur (փռօփռէթէօռ) գ. ար. Դատաւոր առ նախնիս Հռովմայեցիս:

Propriétaire (փռօփռիէթէռ) գ. իգ. Տէր ինչք, ստացող. սահիպ, մուտէսարրըֆ:

Propriété (փռօփռիէթէ) գ. իգ. Տէրութիւն, սեպհականութիւն, առանձին ինչք. մուլք, մալ: յատկութիւն, առանձին բնութիւն. ասըլ:

Prorata (փռօռաթա) Au prorata, ըստ չափոյ (է բառ Լատին). գատըր իւզրէ, հէսապընճէ:

Prorogation (փռօռօկասիօն) գ. իգ. Յապաղումն, յերկարութիւն. թէխիր, իմտատի զէման, մուհլէթ:

Proroger (փռօռօժէ) բ. ն. Յապաղել, յերկարել. ուզատմագ, թէխիր էթմէք, մուհլէթ վէրմէք, էրթէլէմէք:

Prosaïque (փռօզաիք) ած. Արձակ, որ ոչ է ոտանաւոր կամ չափեալ. նէսր:

Prosateur (փռօզաթէօռ) գ. ար. Որ գրէ արձակ բանիւ կամ առանց չափման ոտից. նէսր մուէլլիֆի:

Proscarabée (փռօսքարապէ) գ. իգ. Միջատ ինչ, որ կոչի և Cantarelle.

Proscénium (փռօսէնիօմ) գ. ար. Համբի

տարան 'ի թատրոնի, տեղի դերասանից:

Proscription (փրօսքրիփսիօն) գ. իգ. *Տարագրութիւն, բարձումն 'ի միջոյ.* գալդըրմա, նէֆ, իպտալ: *վճիռ կամ դատակնիք մահու.* գաթլ հիւքմի:

Proscrire (փրօսքրիր) բ. ն. *Վճռել կամ դատակնքել 'ի մահ.* գաթլէ հիւքմ էթմէք: *տարագրել, աքսորել.* սիւրմէք: *մերժել, հեռի առնել, բառնալ 'ի միջոյ, ջնջել.* գալդըրմագ, նէֆ էթմէք, իպտալ էթմէք:

Proscrit, ite (փրօսքրի, իթ) ած. և գ. *Դատակնքեալ 'ի մահ.* գաթլէ հիւքմ օլունմուշ քիմսէնէ: *տարագրեալ, աքսորեալ.* սիւրկիւն:

Prose (փրօզ) գ. իգ. *Արձակ կամ ոչ չափեալ բան կամ շարագրութիւն.* նէսր, քէլամ մէնսուր:

Prosélyte (փրօզէլիթ) գ. ար. *Եկամուտ, նորահաւատ.* դախիլ, ալճ: *կուսակից, աշակերտ.* թալիպ:

Prosélytisme (փրօզէլիթիզմ) գ. ար. *Նախանձայուզութիւն առ առնելոյ եկամուտս:*

Prosodie (փրօզօտի) գ. իգ. *Առոգանութիւն.* արուզ:

Prosodique (փրօզօտիք) ած. *Առոգանութեան.* արուզէ դայիր, արուզի:

Prosopographie (փրօզօփօկրաֆի) գ. իգ. *Դիմագրութիւն, նկարագիր կերպարանաց:*

Prosopopée (փրօզօփօփէ) գ. իգ. *Դիմառնութիւն (ըստ ճարտասանից):*

Prospectus (փրօսփէքթիւս) գ. ար. *Ծանուցումն կամ յայտարարութիւն տպագրելի մատենից.* պէյան քիթապը:

Prospère (փրօսփէր) ած. *Բարեբաստիկ, երջանիկ, յաջող. յաջողակ.* սաադէթլի, դէվլէթլի, դալիհլը, գուտլու, միւպարէք:

Prospérer (փրօսփէրէ) բ. չ. *Երջանկանալ, բարեբաստիկ լինել, յաջողել.* րասթ կէլմէք, օնմագ, դէվլէթլի օլմագ:

Prospérité (փրօսփէրիթէ) գ. իգ. *Յաջողուած, յաջողութիւն, բարեբաստութիւն.* սաադէթ, իգպալ, դէվլէթ, միւպարէքլիք: Avec prospérité, *յաջողութեամբ, բարեաւ, ողջամբ.* սաադէթ իլէ:

Prostaphérèse (փրօսթաֆէրէզ) գ. իգ. *Տարբերութիւն ընդ մէջ միջին և իրական տեղւոյ մոլորակին:*

Prostase (փրօսթազ) գ. իգ. *Առաւելութիւն հիւթոյ:*

Prostates (փրօսթաթ) գ. ար. յոգ. *Մկանունք առընթեր առնի անդամոց:*

Prosternation (փրօսթէռնասիօն) գ. իգ. *Գետնատարածութիւն, երկրպագութիւն.* րիւքիւհ, խուշու:

Prosternement (փրօսթէռնըման) գ. ար. *տես* Prosternation.

se Prosterner (փրօսթէռնէ) բ. յ. *Յերկիր տարածիլ, անկանիլ յոտս, խոնարհիլ.* այաղը դիւշմէք, պաշ վուրմագ, էյիլ սիւրմէք, պիր քիմսէնէնին այաղընա դիւշմէք, սիւճուտ էթմէք:

Prostituée (փրօսթիթիւէ) գ. իգ. *Բոզ, պոռնիկ.* րօսփու կամ րուսփը, գահփէ, ֆահիշէ:

Prostituer (փրօսթիթիւէ) բ. ն. *Մատնել զոք 'ի պոռնկութիւն.* րուսփայ էթմէք, պօզմագ: Se prostituer, բ. յ. *Մատնել զանձն 'ի պոռնկութիւն.* քէնտինի րուսփայ էթմէք:

Prostitution (փրօսթիթիւսիօն) գ. իգ. *Պոռնկութիւն, անառակութիւն, պագշոտութիւն.* րօսփուլուգ, րուսփայլըգ:

Prostyle (փրօսթիլ) ած. *Սիւնազարդ 'ի ճակատու (տաճար):*

Protase (փրօթազ) գ. իգ. *Մասն ինչ թատրոնական խաղուց:*

Protatique (փրօթաթիք) ած. *Որ երևի 'ի սկզբան թատրոնական խաղու (դերասան):*

Prote (փրօթ) գ. ար. *Ուղղիչ տպարանի.* պասմախանէ նազըրը:

Protecteur, trice (փրօթէքթէօր, թրիս) գ. ար. և իգ. *Պաշտպան, ջատագով.* հիմայէթճի, համի, արգա, թարաֆտարան սագլայըճը:

Protection (փրօթէքսիօն) գ. իգ. *Պաշտպանութիւն, հովանի.* հիմայէթ, արգալըգ:

Protée (փրօթէ) գ. ար. *Պրոտէոս, մշտափոփոխ կամ կերպարանափոխ:*

Protéger (փրօթէժէ) բ. ն. *Պաշտպանել, հասանել 'ի թիկունս, պահել ընդ հովանեաւ.* գօրումագ, հիմայէթ էթմէք, պիր քիմսէնէյէ արգա օլմագ, սագլամագ: Protégé, ée, *պաշտպանեալ, ընդ հովանաւորութեամբ.* հիմայէթ օլունմուշ, մահմի, արգալը, չէրագ:

Protestant, ante (փրօթէսթան, անթ) գ. և ած. *Նորաղանդ, նորահաւատ.* մուանիտ: *աղանդաւոր Լութերական կամ Կալվինական.* լութըրանթ:

Protestantisme (փրօթէսթանթիզմ) գ. ար. *Աղանդ Լութերական կամ Կալվինական.* դին իլմուանիտին, լութըրանթ դինի կամ մէզհէպի:

Protestation (փրօթէսթասիօն) գ. իգ. *Բողոքումն ընդդէմ.* խիլաֆընէ իշհատ կամ իլամ: *յայտարարութիւն, վկայութիւն, խոստումն, երաշխաւորութիւն.* իգրար, թէէքիտ:

Protester (փրօթէսթէ) բ. ն. *Բողոքել ընդդէմ անիրաւութեան.* խիլաֆընէ իշհատ կամ իլամ էթմէք: *խոստանալ առաջի ամենեցուն, դաւանել, խոստովանել, վկայել.* իգրար էթմէք, քէֆիլլէնմէք, սէնէտ վէրմէք, թագրիր էթմէք: Protester une lettre de change, *ծանուցանել ըստ օրինաց զչընդունելութիւն փոխանակագրոյն.* փօլիչա գապուլ օլունմատըղընը մուշիր թէզքէրէ ալմագ:

Prôtet (փրօթէ) գ. ար. Prôtet de lettre de change, *Ծանուցումն ըստ օրինաց չընդունելութեան փոխանակագրոյն.* փօլիչա գապուլ օլունմատըղընը մուշիր թէզքէրէ կամ սէնէտ:

Prothèse (փրօթէզ) գ. իգ. *Յաւելուած միոյ տառի 'ի սկզբան բառին:*

Protocanonique (փրօթօքանօնիք) ած. Նախականոն (գիրք):

Protocole (փրօթօքօլ) գ. ար. Արձանագիր, արձանագրութիւն. գավայիտ տէֆթէրի, ուսուլ:

Protonotaire (փրօթօնօթէր) գ. ար. Դպրապետ (Հռոմայ):

Protosyncelle (փրօթօսէնսէլ) գ. ար. Փոխանորդ պատրիարգի կամ եպիսկոպոսի Յունաց:

Prototype (փրօթօթիփ) գ. ար. Նախատիպ, նախագաղափար, նախագիծ օրինակ. ասլ:

Protubérance (փրօթիւպէրանս) գ. իգ. Ուռոյց, ցցուռումն:

Protuteur (փրօթիւթէօր) գ. ար. Ինքնին խնամակալը:

Protygées (փրօթիժէ) գ. ար. յոգ. Պաշտամունք Սպանդարամետին կամ Որմզդական դից:

Prou (փրու) մակ. Շատ է (է բառ վաղեմի):

Proue (փրու) գ. իգ. Գլուխ կամ առաջակողմն նաւին. կէմինին էօնիւ կամ պաշը:

Prouesse (փրուէս) գ. իգ. Արութիւն, քաջութիւն, գործ քաջութեան. ղայրէթ էսէրի, հիւնէր:

Prouver (փրուվէ) բ. ն. Յայտ առնել, ցուցանել, հաստատել փաստիւք. պէլլի էթմէք, իսպաթ էթմէք:

Provéditeur (փրօվէտիթէօր) գ. ար. Դատաւոր կամ տեսուչ Վենետկեցւոց:

Provenant, ante (փրօվնան, անթ) ած. Որ յառաջ գայ կամ բղխէ:

Provende (փրօվանտ) գ. ար. Համբարք, պարման, պաշար. զախիրէ:

Provenir (փրօվնիր) բ. չ. Ծագել, յառաջ գալ, բղխել, շահաբեր լինել, օգուտ ընծայել. կէլմէք, չըքմաք, հասըլ կամ վաքը օլմաք, հուսուլ պուլմաք:

Poverbe (փրօվէրպ) գ. ար. Առակ, առակաբանութիւն, ասացուած իմաստալից. զարպը մէսէլ կամ մասալ, փէյիլ, աթալարտան գալմա սէօզ: ազգ ինչ խաղու:

Proverbial, ale (փրօվէրպիալ) ած. Առակաբանական, առակական. մասալլը:

Proverbialement (փրօվէրպիալման) մակ. Առակաւ, առակօք. մասալ իւզրէ:

Providence (փրօվիտանս) գ. իգ. Տեսչութիւն աստուածային, նախախնամութի՛ւն. գատր, գուտրէթ, հիքմէթի իլահիյէ, հիքմէթի րէպպանիյէթ:

Provignement (փրօվինյըման) գ. ար. Առնելն դաշտաթաղ:

Provigner (փրօվինյէ) բ. ն. և չ. Տաշտաթաղ առնել զորթս. պաղ չըպուղուն եէրէ տիքմէք, տալտըրմա էթմէք: աճել, բազմանալ. արթմաք:

Provin (փրօվէն) գ. ար. Տաշտաթաղ. պաղ տօմրուձուղու, տալտըրմա:

Province (փրօվէնս) գ. իգ. Գաւառ, նահանգ, երկիր, սահման. էյալէթ, էօլքէ, տիյար:

Provincial, ale (փրօվէնսիալ) ած. և գ. Գաւառական, գաւառային, գաւառաբնակ. էյալէթլի: մեծաւոր վանաց կամ մենաստանաց միոյ գաւառի:

Provincialat (փրօվէնսիալա) գ. ար. Առաջնորդութիւն մենաստանաց միոյ գաւառի:

Proviseur (փրօվիզէօր) գ. ար. Տեսուչ, վերակացու (դպրատան). մէտրէսէ պաշը:

Provision (փրօվիզիօն) գ. իգ. Հանդերձանք, պատրաստութիւն կարեւոր պիտոյից, համբարք, պարման, պաշար: Թոշակ, հաս. զախիրէ կամ զահրէ. խարճլըգ: Հրամանագիր. պէրաթ, թագրիր:

Provisionnel, elle (փրօվիզիօնէլ) ած. Առժամայն, առժամանակեայ, անորոշ:

Provisionnellement (փրօվիզիօնէլման) մակ. Առ ժամս, առ ժամանակ մի, մինչեւ ցորոշումն:

Provisoire (փրօվիզուար) ած. Առժամանակեայ կամ անորոշ (վճիռ). վագթը, պիր վագըթ իչին:

Psovisoirement (փրօվիզուարման) մակ. Առայժմ, առ անգամ մի, առ ժամանակ ինչ. վագթիան, ֆագաթ պիր զէման իչին:

Provocation (փրօվօքասիօն) գ. իգ. Գրգիռ, գրգռումն, շարժումն. գըշգըրմա, թահրիք, թահրիշ, տավէթ, իղվա:

Provoquer (փրօվօքէ) բ. ն. Յառաջ կոչել, ձայն տալ, հրաւիրել: գրգռել, շարժել: պատճառ լինել, բերել. օգումաք, տավէթ էթմէք, գըշգըրմաք, էէլթէմէք, թահրիք կամ իղվա էթմէք:

Proxénète (փրօքսէնէթ) գ. ար. Միջնորդ, կաւատ. փէզէվէնք:

Proximité (փրօքսիմիթէ) գ. իգ. Մերձաւորութիւն, հպաւորութիւն: ազգակցութիւն, ազգականութի՛ւն. եագընլըգ, գուրպ. եագըն գըսըմլըգ, ագրապալըգ:

Prude (փրիւտ) ած. և գ. Որ ձեւանայ բարեկիր, պարկեշտ և իմաստուն. մէսթուրէլիք սաթան:

Prudemment (փրիւտաման) մակ. Խոհեմաբար, իմաստնապէս. ուսուլճէ, ագլի գավիրէթ իւզրէ, ագըլլանէ:

Prudence (փրիւտանս) գ. իգ. Խոհեմութիւն, իմաստութիւն. ագըլլըլըգ, հուշեարլըգ, հուշեարի, կէօզ աչըգլըղը, պասիրէթ, ագըլ, թէտպիր:

Prudent, ente (փրիւտան, անթ) ած. Խոհեմ, խոհական, իմաստուն. ագըլլը, ուսլու, պասիրէթլի, սահիպ թէտպիր, հուշեար:

Pruderie (փրիւտըրի) գ. իգ. Ցոյցք իմաստութեան կամ խոհեմութեան. տիւզկիւն, իսթիղնա:

Prud' homme (փրիւտօմ) գ. ար. Այր պարկեշտ (ըստ նախնեաց): այր փորձ, կիրթ կամ քաջավարժ. վուգուֆ, ուստա:

Prud'hommie (փրիւտօմի) գ. իգ. Իմաստութիւն, պարկեշտութիւն (է բառ վաղեմի):

Prue (փրիւ) գ. իգ. Կապ ինչ:

Prune (փրիւն) գ. իգ. Շլոր կամ սալոր. էրիք, ալու, ալուճէ:

Pruneau (փրիւնօ) գ. ար. Շլոր չորացեալ. գուրու էրիք:

Prunelaie (փրիւնըլէ) գ. իգ. Շլորենիք. էրիք աղաճլըղը:

Prunelée (փրիւնըլէ՛) գ. իգ. Քաղցրաւենի 'ի շլորոյ:

Prunelet (փրիւնըլէ) գ. ար. Ըմպելի 'ի շլորոյ:

Prunelle (փրիւնէլ) գ. իգ. Շլոր վայրի. եապան էրիքի: Prunelle de l' œil, բիբ աչաց. կէօզիւն պէպէկի, կէօզ պէպէկի, պէպէք:

Prunellier (փրիւնէլիէ՛) գ. ար. Վայրի շլորենի. եապան էրիք աղաճը:

Prunier (փրիւնիէ՛) գ. ար. Շլորենի. էրիք աղաճը:

Prurit (փրիւրի) գ. ար. Մարմաջ, մարմաջիւն. գաթը կիճիք, կիճիշ:

Prussiate (փրիւսիաթ) գ. ար. Բաղադրութիւն քիմիական աղից:

Prytanat (փրիթանա) գ. ար. Դատաւորութիւն ինչ նախնի Աթենացւոց:

Prytanée (փրիթանէ՛) գ. ար. Ատեան ինչ դատաւորաց Աթենացւոց:

Prytanes (փրիթան) գ. ար. յոք. Դատաւորք Աթենացւոց:

Prytanide (փրիթանիտ) գ. իգ. Քրմուհի հրոյ առ Յոյնս:

Psallette (փսալէթ) գ. իգ. Վարժարան սաղմոսասաց դպրաց:

Psalmiste (փսալմիսթ) գ. ար. Սաղմոսերգու, սաղմոսասաց (մարգարէն Դաւիթ). տաւուտ փէյղամպէր:

Psalmodie (փսալմօտի) գ. իգ. Սաղմոսերգութիւն. թէզմիր:

Psalmodier (փսալմօտիէ՛) բ. չ. Սաղմոսել, երգել զսաղմոս. թէզմիր էթմէք:

Psaltérion (փսալթէ՛րիօն) գ. ար. Սաղմոսարան, քնար. սանթուր, միզմար:

Psaume (փսօմ) գ. ար. Սաղմոս. զէպուր, զէպ՛ուրի տաւուտ:

Psautier (փսօթիէ՛) գ. ար. Սաղմոսարան, գիրք սաղմոսաց. զէպուր քիթապը:

Pseudonyme (փսէօտօնիմ) ած. Սուտանուն. ատը եալան:

Psoas (փսօաս) գ. ար. Մսան ինչ աղդեր:

Psora (փսօրա) գ. ար. տես Gale.

Psorique (փսօրիք) ած. Քոսանման. ույուզլու, ճէրէպլի:

Psorophtalmie (փսօրօֆթալմի) գ. իգ. Լուսադարութիւն՝ որ ունի զմարմաջիւն:

Psychologie (փսիքօլօժի) գ. իգ. Հոգեբանութիւն, ճառ յաղագս հոգւոյ:

Psycromètre, տես Hygromètre.

Ptarmique (փթարմիք) ած. փռնգացուցիչ:

Ptérigion (փթէ՛րիժիօն) գ. ար. Ցաւ ինչ աչաց:

Ptolose (փթօլօզ) գ. իգ. Ընկումն կամ թարթափ յօնից կամ արտեւանանց:

Ptyalagogue (փթիալակօկ) ած. Լորձունաբեր:

Ptyalisme (փթիալիսմ) գ. ար. Ծորումն լորձանց:

Puamment (փիւամա՛ն) մակ. Գարշահոտ բուրմամբ, գարշ հոտովք: անպատկառ. ֆէնա գօգու իլէ:

Puant, ante (փիւան, անթ) ած. Գարշահոտ, գարշելի. ֆէնա կամ աղըր գօգուլու, գօգմուշ:

Puanteur (փիւանթէօր) գ. իգ. Հոտ գարշ, նեխ, ժահահոտութիւն. ֆէնա գօգու, աղըր գօգու, չիւրիւքլիւք:

Pubère (փիւպէր) ած. Չափահաս, չափահասակ, յարբունս հասեալ. եէթիշմիշ, պալուղ կամ պալիղ:

Puberté (փիւպէրթէ՛) գ. իգ. Արբունք, արբունք ալոց. եէթիշմիշլիք, հատտի պիւլուղ, պիւլուղիյէթ:

Pubescent, ente (փիւպէսան, անթ) ած. Լի աղուամազիւք (բոյս):

Pubis (փիւպիս) գ. ար. Ոսկր երանաց կամ առականաց:

Public, ique (փիւպլիք) ած. և գ. Հասարակաց, ամենեցուն: յայտնի, ծանուցեալ. ումումի, ամմ. պէլլի, մալում, ալէմէ մէշհուր: Հասարակութիւն, ամենայն ժողովուրդ. խալգ, ավամ, ճէմաաթ: Fille publique, տես Prostituée. Personne publique, պաշտօնատար. մանսըպ սահիպի: En public, յայտնապէս, հրապարակաւ, առաջի ամենեցուն. աշիքեարէ, խալգըն էօնիւնտէ կամ հուզուրինտէ:

Publicain (փիւպլիքէն) գ. ար. Մաքսաւոր. ամին, աշշար:

Publication (փիւպլիքասիօն) գ. իգ. Հրատարակումն, հրատարակութիւն. այան կամ աշիքեարէ էթմէ, իլան, իլանիյէթ, իշհար, նիտա:

Publiciste (փիւպլիսիսթ) գ. ար. Մատենագիր կամ հմուտ օրինաց և իրաւանց հասարակաց, օրէնսուսոյց. շէրիաթ էօյրէքիճի:

Publicité (փիւպլիսիթէ՛) գ. իգ. Հրատարակութիւն, յայտնութիւն. աշիքեարէլիք:

Publier (փիւպլիէ՛) բ. ն. Հրատարակել, քարոզել, ծանուցանել ամենեցուն: 'ի լոյս ընծայել. այան՝ աշիքեարէ՛ իֆշա կամ իլան էթմէք, էլէ սէօյլէմէք, ֆաշ էթմէք, խալգա կամ ավամէ պիլտիրմէք, թէլլալ կամ նիտա էթմէք:

Publiquement (փիւպլիքմա՛ն) մակ. Հրապարակաւ, առաջի ամենեցուն, լու 'ի լու. աշիքեարէ, ալանիյէթէն, զահիրէն:

Puce (փիւս) գ. իգ. Լու. փիրէ:

Puceau (փիւսօ) գ. ար. Մանուկ, պատանեակ:

Pucelage (փիւսլաժ) գ. ար. Կուսութիւն. գըզլըգ, պէքեարէթ:

Pucelle (փիւսէլ) գ. իգ. Օրիորդ, աղջիկ,

կոյս. գըզ, գըզ օղլան, գըզ օղլան գըզ, պիքր *կամ* պիքիր: *խեցեմորթ ինչ*:

Puceron (փիւսռօն) գ. ար. *Որդն ինչ կամ ճճի բուսոց*. տալ պիթի:

Pucher (փիւշէ) բ. չ. *Առնուլ շերեփով*:

Puchet (փիւշէ) գ. ար. *Դրգալ կամ շերեփ փոքր*:

Puchette (փիւշէթ) գ. իգ. *Գործի ինչ ձկնորսաց*:

Pucheux (փիւշէօ) գ. ար. *Շերեփ 'ի զտել շաքար*:

Puchoir (փիւշուար) գ. ար. *Տակառ ինչ փոքրիկ*:

Pudeur (փիւտէօր) գ. իգ. *Ամօթ, պատկառանք*: *ամօթխածութիւն*. ար, ուտ, ուտանմագլըգ, խաճըլէթ: Avoir de la pudeur, *ամաչել, պատկառել*. ուտանմագ, հիճապէ կէլմէք, հիճապէթ չէքմէք, գըզարմագ:

Pudibond, onde (փիւտիպօն, օնտ) ած. *Ամօթխած*. ուտանըր, հիճապ էտիճի, ուտանղան, խաճիլ:

Pudicité (փիւտիսիթէ) գ. իգ. *Ողջախոհութիւն, սրբութիւն, պարկեշտութիւն*. փաքլըգ, ըֆֆէթ:

Pudique (փիւտիք) ած. *Ողջախոհ, սրբասէր, մաքուր, պարկեշտ, մաքրասէր*. փաք, աֆիֆ:

Pudiquement (փիւտիքման) մակ. *Ողջախոհութեամբ, սրբութեամբ, պարկեշտութ*. հիճապ իլէ. փաքլըղ իլէ:

Pué (փիւէ) գ. իգ. *Յօրինուած թելից*:

Pueil (փիւէյլ) գ. ար. *Մատաղատունկք յանտառի*:

Puer (փիւէ) բ. չ. Je pus, tu pus, il put. *Հոտիլ, բուրել զհոտ գարշութեան*. գօգմագ, փէնա գօգմագ, նէթն էթմէք:

Puéril, ile (փիւէրիլ) ած. *Մանկական, տղայական*. օղլանճըգլարա մախսուս, թըֆլի:

Puérilement (փիւէրիլման) մակ. *Մանկաբար, տղայաբար, տղայամտութեամբ*. օղլանճըգ *կամ* չօճուգ կիպի:

Puérilité (փիւէրիլիթէ) գ. իգ. *Մանկական բարք կամ գործ, մանկաբարոյութիւն, տղայամտութիւն, անխմաստութիւն*. չօճուգլուգ, սապավէթ, թուֆուլէթ:

Pugilat (փիւժիլա) գ. ար. *Բռնամարտութիւն ըմբշաց*. մատրագճըլըգ, փէհլիվանլըգ, եումրուգ փէհլիվանի:

Puine (փիւին) գ. ար. *Մացառ ինչ կամ թուփ*:

Puîné, înée (փիւինէ) ած. և գ. *Կրտսեր (եղբայր կամ քոյր)*. քիւչիւք գարտաշ. քիւչիւք գըզգարտաշ:

Puis (փիւի) մակ. *Ապա, զկնի, յետ այնորիկ*. սօնրա, պաատէ:

Puisard (փիւիզար) գ. ար. *Գուբ, ջրհոր, փոս*. սուլարըն ագըթմասը իչին հավուզ *կամ* գույու:

Puiselle (փիւիզէլ) գ. իգ. *Շերեփ կամ ճաշակ մանագործաց*:

Puiser (փիւիզէ) բ. ն. և չ. *Հանել ըղջուր, հանել*. սու չըգարմագ, սու չէքմէք, իսթիգա էթմէք, չըգարմագ:

Puisoir (փիւիզուար) գ. ար. *Անօթ ինչ*:

Puisque (փիւիսք) շաղ. *Եւ զի, և քանզի, որովհետև, փոխանակ զի*. չիւնքի, զիրա:

Puissament (փիւիսաման) մակ. *Կարողապէս, հզօրեղապէս, սաստկաբար, սաստիկ, ուժգին*. գուվվէթ իլէ, գուտրէթ իլէ, չիդդէթ իլէ, փէք, գատը:

Puissance (փիւիսանս) գ. իգ. *Կարողութիւն, զօրութիւն, ոյժ*. գուտրէթ, գատըրլըգ, իգթիտար, հիւքիւմ: *տէրութիւն, իշխանութիւն*. սալթանաթ, հիւքիւմէթ, մէմլէքէթ, տէվլէթ: La puissance ottomane, *իշխանութիւն Տաճկաց, Օսմանեան տէրութիւն*. մէմլէքէթի օսմանիյէ: Puissances, *իշխանք, իշխանազունք, մեծամեծք, աւագանի*. գուտրէթ իլէ իգտիտար սահիպլէրի, րիճալլար, քիպարլար, քիպարը տէվլէթ օլանլար, միւթէգատտիրանի ումուր:

Puissant, ante (փիւիսան, անթ) ած. *Կարող, քաջ, զօրաւոր, հզօր, քաջազօր, բուռն, բազմաձեռն, զօրեղ, ճոխ, մեծատուն*. գադըր, գուտրէթլի, գավի գուտրէթ սահիպի, կիւճլիւ, զօրլու. փէք զէնկին: Les puissans du siècle, *մեծամեծք կամ իշխանք աշխարհի*:

Puits (փիւի) գ. ար. *Ջրհոր, գուբ*: *փոս, խորամ*. գույու:

Pulluler (փիւլլիւլէ) բ. չ. *Բողբոջել. ընձիւղել, շառաւիղել, բուսանել*. կէօյէրմէք, էօրփէրմէք:

Pulmonaire (փիւլմօնէր) ած. *Թոքային, թոքաց*. ագ ճիյէրէ մէնսուպ:

Pulmonaire (փիւլմօնէր) գ. իգ. *Բոյս ինչ օգտակար թոքաց*:

Pulmonie (փիւլմօնի) գ. ար. *Թոքախտութիւն*. ագ ճիյէր իլլէթի *կամ* մարազը, ագ ճիյէրի մարազ:

Pulmonique (փիւլմօնիք) ած. և գ. *Թոքախտ*. ագ ճիյէրի մարազլը:

Pulpe (փիւլփ) գ. իգ. *Միս պտղոց*. մէյվէ իչի:

Pulsatif, ive (փիւլսաթիֆ, իվ) ած. *Որ բաղխէ կամ հարկանէ*. վուրուճու, փաթգը:

Pulsation (փիւլսասիօն) գ. իգ. *Բաղխումն, բաբախումն կամ զարկ շնչերակաց*. նապըզ ատմասը, տամար օյնամասը:

Pulsiloge (փիւլսիլօժ) գ. ար. *Երակաչափ (գործի)*:

Pulsimancie (փիւլսիմանսի) գ. իգ. *Հմայք 'ի բաղխմանէ շնչերակաց*:

Pulsion (փիւլսիօն) գ. իգ. *Բախումն, շարժումն*:

Pulvérin (փիւլվէրէն) գ. ար. *Վառօդ բերանոյ թնդանօթից*: *աման վառօդոյ*: *մանր կաթիլ ջրոյ*:

Pulvérisation (փիւլվէրիզասիօն) գ. իգ. *Փոխարկումն 'ի փոշի*. թօզ էթմէք:

Pulvériser (փիւլվէրիզէ) բ. ն. *Դարձու-*

ցանել կամ լուծանել 'ի փոշի: Ընջել, հիմնայատակ առնել. դօզ էթմէք, էզմէք. ուֆ էթմէք:

Pulvérulent, ente (փիւլվէ՛ռիւլան, անդ) ած. Որ ունի մանր աղուամազս (բոյս):

Pulvérulateurs (փիւլվէ՛ռիւլաթէօռ) գ. ար. յոգ. Կենդանիք որք թաւալին ընդ հող կամ ընդ փոշի:

Pulvinaire (փիւլվինէռ) գ. ար. Բազմոց պատկերաց դից:

Pulviné, ée (փիւլվինէ՛) ած. Ակօսալից (ըստ կնքաբանից):

Pumicin (փիւմիսէն) գ. ար. Իւղ արմաւենւոյ:

Punais, aise (փիւնէ, էզ) ած. և գ. Որ ունի գարշահոտ ռնգունս. պուռունտան գօգան:

Punaise (փիւնէզ) գ. իգ. Մլուկն. դախտա պիթի:

Punaisie (փիւնէզի) գ. իգ. Գարշահոտութիւն ռնգաց:

Punique (փիւնիք) ած. Պունիկեան կամ Կարքեդոնեան (պատերազմն Հռոմայեցւոց):

Punir (փիւնիռ) բ. ն. Պատժել, պատուհասել. հագգընդան կէլմէք, ճէզասըն վէրմէք, իսլահ էթմէք:

Punissable (փիւնիսապլ) ած. Պատժապարտ, պատժոց արժանի. ճէզայա մուսդահագ, դազիրէ լայըք, իսլահէ լայըք կամ մուսդէհագգ:

Punition (փիւնիսիօն) գ. իգ. Պատիժ, պատուհաս. ճէզա, ուգուպէդ, դէէդիպ, իսլահէդ:

Pupillaire (փիւփիլլէռ) ած. Որբոյ, որբոց. էյթամա մուդաալլիգ:

Pupille (փիւփիլ) գ. ար. Որբ. եադիմ, էդիմ: գ. իգ. Բիբ աչաց. կէօզիւն պէպէյի, հատագէդ, հատագա:

Pupitre (փիւփիթռ) գ. ար. Գրակալ, գրասեղան. քէշդահդա, ռահլէ:

Pur, pure (փիւռ) ած. Անապակ, անխառն, պարզ. խալիս, սաֆի: Վճիտ, յստակ, ջինջ, սուրբ, մաքուր, անբիծ, անարատ. դէմիզ, լէքէսիզ, իֆֆէթ: Ընտիր, ուղիղ, անխառն, ճիշդ. էնկիւզէլ, դամամիլէ օլունմուշ, օյնուշ: A pur et à plein, ամենեւին, բոլորովին. դամամիլէ:

Pureau (փիւռօ) գ. ար. Մասն ինչ յարկի ոչ ծածկեալ:

Purée (փիւռէ՛) գ. իգ. Հիւթ կամ թան ընդոց. բագլա կամ նօհուդ սույու:

Purement (փիւռման) մակ. Սրբութեամբ, անմեղ մտօք, անարատաբար. խալիսէն, սաֆա, դէմիզ:

Pureté (փիւռթէ՛) գ. իգ. Մաքրութիւն, սրբութիւն: յստակութիւն: անբծութիւն, անարատութիւն, անմեղութիւն, ուղղութիւն. դէմիզլիք, սաֆլըք, սաֆիլիկ, ֆէսահադ. դօղրուլուգ, հիւսնինիյէդ, սաֆադ:

Purette (փիւռէթ) գ. իգ. Աւազ ինչ կարմրագոյն 'ի ցանել 'ի վերայ թղթոյ:

Purgatif, ive (փիւռկաթիֆ, իվ) ած. և գ. Մաքրողական (դեղ). իշիւրէյի ուշիւրէն, միւսհիլ. ուշիւրմէ շէրպէթի:

Purgation (փիւռկասիօն) գ. իգ. Մաքրութիւն. իշիւրէք ուշիւրմէսի, իսհալ: դեղ մաքրողական. շէրպէթ: յոգ. Օրէնք կանանց, դաշտան. աւրէթլէրին այլըղը, հայզ, հայըզա:

Purgatoire (փիւռկաթուառ) գ. ար. Քաւարան, տեղի մաքրութեան կամ քաւութեան. արաֆ:

Purge (փիւռժ) գ. իգ. Մաքրութիւն վաճառուց յերեսաց ժանտախտի:

Purgeoirs (փիւռժուառ) գ. ար. յոգ. Ջրաբան, ամօթ զտելոյ զջուր:

Purger (փիւռժէ՛) բ. ն. Մաքրել, սրբել, ջնջել. դէմիզլէմէք, թաքլամաք: տալ զդեղ մաքրողական. շէրպէթ վէրմէք կամ իչիրմէք: Se purger, բ. չ. Առնուլ կամ ըմպել զդեղ մաքրողական. շէրպէթ իչմէք: արդարացուցանել կամ անբասիր առնել զանձն. աքլանմաք, սուչսուզլուղունու իսպաթ էթմէք:

Purgerie (փիւռժըռի) գ. իգ. Տեղի սպիտակացուցանելոյ զզտեալ շաքարն:

Purification (փիւռիֆիքասիօն) գ. իգ. Մաքրութիւն, սրբութիւն. դահարէդ, դէմիզլիք, թաքլամա, դէհարէդ: Տեառնընդառաջ, տօն մաքրութեան Կուսին: ցօղումն բաժակի գինւով 'ի պատարագի: զտումն հրահալելոյ:

Purificatoire (փիւռիֆիքաթուառ) գ. ար. Մաքրիչ սկւոյն 'ի պատարագի:

Purifier (փիւռիֆիէ՛) բ. ն. Մաքրել, սրբել. արըդմագ, դէմիզլէմէք, թաքլամագ, դահիր էթմէք, դէհարէդ էթմէք: Se purifier, Մաքրել զանձն, մաքրիլ, սրբիլ. արընմագ, դէմիզլէնմէք:

Purisme (փիւռիզմ) գ. ար. Արուեստաւորեալ ոճ խօսից. սէօզդէ դաքըրքըլըք, էնկլիւլիւք:

Puriste (փիւռիսթ) գ. ար. Արուեստաւոր խօս, կարի ճշգաբան. էնկլիւլիւ սէօյլէյէն, դէմիզ սէօյլէյիճի, միւդաքքէլլէֆ սէօզդ:

Puritains (փիւռիթէն) գ. ար. յոգ. Մաքրականք (աղանդաւորք Անգղիոյ):

Puritanisme (փիւռիթանիզմ) գ. ար. Աղանդ մաքրականաց:

Puron (փիւռօն) գ. ար. Շիճուկ կաթին:

Purpurin, ine (փիւռփիւռէն, ին) ած. Ծիրանեգոյն, ծիրանի. էրճիվանի, մէնէվշի, պէմպէ ռէնկ:

Purpurine (փիւռփիւռին) գ. իգ. Բաղադրութիւն ինչ հրահալելեաց 'ի պէտս ներկոյ:

Purpurité (փիւռփիւռիթէ՛) գ. իգ. Խեցի ինչ քարացեալ:

Purulence (փիւռիւլանս) գ. իգ. Շարաւ, թարախ:

Purulent, ente (փիւռիւլան, անդ) ած. Թարախոտ, շարաւալից, նեխեալ, ապականեալ։

Pus (փիւ, նախադաս ձայնաւորի՝ փիւզ) գ. ար. Թարախ, շարաւ. իրին, եարադան չըգան իրին։

Pusillanimite (փիւզիլլանիմ) ած. և գ. Վատասիրտ, երկչոտ, թուլասիրտ. գօրգագ, ղայրէթսիզ։

Pusillanimité (փիւզիլլանիմիթէ) գ. իգ. Վատասրտութիւն, վատութիւն, երկչոտութիւն. գօրգագլըգ, ղայրէթսիզլիք, եիւրէքսիզլիք։

Pustule (փիւսթիւլ) գ. իգ. Խաղաւալոր, պալար. գապարճըգ, գապարըգ, գապարագ, չըպան։

Putain (փիւթէն) գ. իգ. Բոզ. պոռնիկ. գահպէ, օրօսփու, ֆահիշէ։

Putanisme (փիւթանիզմ) գ. ար. Բոզութիւն, պոռնկութիւն, անառակութիւն. օրօսփուլուգ, պապուլլուգ։

Putassier (փիւթասիէ) գ. ար. Բոզարած. օրօսփուճու, պապուլլուղա վարըճը, զանի, զէնփարէ։

Putatif, ive (փիւթաթիֆ, իվ) ած. Կարծեցեալ կամ համարեալ (հայր). ինանըլմըշ, գըյասի, մազնուն։

Putois (փիւթուա) գ. ար. Կենդանի ինչ գարշահոտ՝ նման կզոյ. սանսար կամ սամսար ճինսի։

Putréfaction (փիւթրէֆագսիօն) գ. իգ. Նեխութիւն, ապականութիւն, նեխ. չիւրիւքլիւք, եըզլըգ, մուրդարլըգ, իւֆունէթ։

Putréfait, aite (փիւթրէֆէ, էթ) ած. Նեխեալ, ապականեալ։

Putréfier (փիւթրէֆիէ) բ. ն. Նեխել, ապականել. չիւրիւթմէք, պօզմագ։ Se putréfier, բ. յ. Նեխիլ. ապականիլ. չիւրիւմէք, պօզուլմագ։

Putride (փիւթրիտ) ած. Նեխեալ կամ ապականիչ (ջերմն կամ տենդ). գօգմուշ, չիւրիւք, չիւրիւթիւճիւ։

Pycnostyle (փիգնօսթիլ) գ. ար. Շինուած ինչ սիւնազարդ։

Pycnotique (փիգնօթիք) ած. Թանձրացուցիչ և զովացուցիչ հիւթոյ։

Pygmée (փիգմէ) գ. ար. Գաճաճ, թզուկ. նէնանա, ճիւճէ։

Pylore (փիլօր) գ. ար. Սոր ստամոքայ։

Pylorique (փիլօրիք) ած. Սորի ստամոքայ։

Pyracanthe, տե՛ս Buisson ardent.

Pyramidal, ale (փիրամիտալ) ած. Բրգանման, բրգատեսիլ. հէրէմ, դիքիլի թաշ շէքլի։

Pyramidale (փիրամիտալ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Pyramide (փիրամիտ) գ. իգ. Բուրգն. դիքիլի թաշ, հէրէմ, էհրամ, հիրամ։

Pyramider (փիրամիտէ) բ. չ. Բրգաձև լինել։

Pyramidoïde (փիրամիտօիտ) գ. իգ. Բրգաձև մարմին։

Pyrène (փիրէն) գ. իգ. Ընդոյզ ինչ մանր։

Pyrèthre (փիրէթր) գ. ար. Ի բոյս ինչ. նիւզլէ կամ նուզլու օթու, փուզըրփէսի։

Pyrétologie (փիրէթօլօժի) գ. իգ. Ջերմաբանութիւն, ճառ յաղագս ջերմանն կամ տենդի։

Pyrite (փիրիթ) գ. իգ. Հրահանելի ինչ. եանմըշ մադէն թաշը։ գայլախազ. չագմագ թաշը։

Pyroligneux, Pyromuqueux, Pyrotartareux, (փիրօլինիէօ, փիրօմիւքէօ, փիրօթարթարէօ) ած. Անուանք երրեակ քիմիական աղից։

Pyromance, cie (փիրօմանս, սի) գ. իգ. Հրահմայութիւն։

Pyromètre (փիրօմէթր) գ. ար. Հրաչափ (գործի)։

Pyrophore (փիրօֆօր) գ. ար. Հրակիր կամ հրավառ (փոշի ինչ)։

Pyrotechnie (փիրօթէքնի) գ. իգ. Հրարուեստութիւն. աթէշ գուլլանմասընըն մարիֆէթի։

Pyrotechnique (փիրօթէքնիք) ած. Հրարուեստական, հրարուեստութեան։

Pyrotitique (փիրօթիթիք) ած. Կիզողական, խարանի։

Pyrrhique (փիրիք) ած. և գ. Կաքաւ ինչ զինուորական։ չափ ինչ ոտանաւորի։

Pythie (փիթի) գ. իգ. Պիւթիա, պատգամախօս քրմուհի Դեղփեան Ապողոնի։

Pythiques (փիթիք) ած. յոգ. Պիւթեան կամ Դեղփեան խաղարկութիւնք։

Pythonisse (փիթօնիս) գ. իգ. Կին հարցուկ, վհուկ, որովայնակոչ։

Q

Q (քիւ կամ քը) գ. ար. Տառ բաղաձայն և եւթներորդ տասներորդ 'ի կարգի այլփաբետաց Գաղղիացւոց։ Հասարակօրէն նախադաս դնի տառիս u, իսկ երբեմն յաւարտ բառից. և հնչի ք կամ գ. զոր օրինակ՝ coq, քօք կամ քօգ։

Quachi (քաշի) գ. ար. Չորքոտանի ինչ նման աղուեսու։

Quadernes (քուատէրն) գ. ար. յոգ. Կրկին քառեակ, երկքառեակ (առ 'ի թխս խաղուց)։ տես և Carmes.

Quadragénaire (քուատրաժէնէր) ած. և գ. Քառասնամեայ, որ ունի զհասակ քառասնամեայ կամ ամաց քառասնից. գըրգ եաշընտաքի, գըրգ եաշընտա։

Quadragésimal, ale (քուատրաժէ՛զիմալ) ած. Քառասնորդական, աղուհացից (պահք). գըրգընճի:

Quadragésime (քուատրաժէ՛զիմ) գ. իգ. Առաջին կիրակի քառասնորդական պահոց:

Quadran, տե՛ս Cadran.

Quadrangle (քուատրանկըլ) գ. իգ. Քառանկիւն ձև:

Quadrangulaire (քուատրանկիւլէր) ած. Քառանկիւնի. տէօրթ քէօշէլի, չէհար քէօշէ, զու էրպա, զէվայա:

Quadrat (քուատրա) գ. ար. Քառակուսի կապարեայք գրաշարից: Quadrat aspect, քառորդական հայեցուած մոլորակաց:

Quadratrice (քուատրատրիս) գ. իգ. Գործի ինչ աստղաբաշխական առ նախինիս:

Quadrature (քուատրատիւր) գ. իգ. Քառակուսութիւն, քառակուսելն (ըստ երկրաչափից). թէրպի: քառորդութիւն մոլորակաց: տե՛ս Cadrature.

Quadre, տե՛ս Cadre.

Quadrer, տե՛ս Cadrer.

Quadridenté, ée (քուատրիտանթէ՛) ած. Որ ունի քառեակ ատամունս, քառատամն:

Quadriennal, ale (քուատրիէննալ) ած. Քառամեայ, չորից ամաց, որ տևէ ամս չորս. տէօրթ սէնէլի:

Quadrifide (քուատրիֆիտ) ած. Քառահերձ, քառաբաշխ:

Quadriflore (քուատրիֆլօր) ած. Քառածաղիկ:

Quadrifolium (քուատրիֆօլիօմ) գ. ար. Առուոյտ (խոտ):

Quadrige (քուատրիժ) գ. ար. Կառք քառաձիգ կամ քառաձի:

Quadrijugée (քուատրիժիւժէ՛) ած. Քառազոյգ:

Quadrilatère (քուատրիլաթէր) գ. ար. Ձև քառակողմեան. տէօրթ թարաֆլը, զու էրպաթ ըլլա:

Quadrille (քուատրիյլ) գ. ար. Խաղ ինչ թղթոյ: գ. իգ. Գունդ ինչ հեծելազօրաց. ատլը պէօլիւյիւ:

Quadrinôme (քուատրինօմ) գ. ար. Քառանուն (քանակութիւն):

Quadripartition (քուատրիփարթիսիօն) գ. իգ. Քառամասնութիւն, բաժանումն 'ի չորս մասունս:

Quadrivalve (քուատրիվալվ) ած. Քառափեղկ:

Quadrivalvé, ée (քուատրիվալվէ՛) ած. Քառափեղկ, քառաբացիկ:

Quadrupède (քուատրիւփէտ) ած. և գ. Չորքոտանի, քառոտանի. տէօրթ այագլը, չէհարփա, պէհիմէ:

Quadruple (քուատրիւփըլ) գ. և ած. Քառապատիկ. տէօրթ զիյատէ, տէօրթ գաթ:

Quadrupler (քուատրիւփլէ՛) բ. ն. Քառապատկել. տէօրթ գաթ էթմէք:

Quai (քէ) գ. ար. Ափն գետեզեր: ծովեզր նաւահանգստի. եալը, նէհր քէնարը, տէնիզ քէնարը:

Quaiche (քէշ) գ. իգ. Նաւ ինչ:

Quaker կամ Quacre (քուաքր) գ. ար. Որ տատանի կամ շարժի (անուն աղանդաւորաց ինչ Անգղիոյ):

Qualificateur (քալիֆիքաթէօռ) գ. ար. Որոշաքննիչ դատաւոր:

Qualification (քալիֆիքասիօն) գ. իգ. Տուչութիւն պատուոյ կամ աստիճանի. վասֆ, լագապ:

Qualifier (քալիֆիէ՛) բ. ն. Ցուցանել զվիճակն կամ զհանգամանս: տալ կամ ընծայել ումեք անուն պատուոյ, ազնուացուցանել. վասֆ էթմէք, լագապ գօյմագ կամ վէրմէք:

Qualité (քալիթէ՛) գ. իգ. Որակութիւն, որակ. քէյֆիյէթ, նիթէլիք, խօյ, ձինս, հալ: որպիսութիւն, զիարդն, ազգ, եղանակ, հանգամանք. սըֆէթ, վասֆ, նիսպէթ, խասլէթ, հիւնէր, մարիֆէթ: աստիճան պատուոյ, ազնուականութիւն, պատուանուն. շէրէֆ, խօյ, նէսէպ, ասըլ, լագապ, էլգապ: Homme de qualité, ազնուական, ազնուազարմ, ազատազգի. քիպարզատէ: De basse qualité, վատթար, անպիտան, վատատոհմ, վատթարազգի. պէտ ասըլ: De première qualité, ընտիր կամ ազնիւ յոյժ. աալա, ալայը:

Quand (քան) մակ. և շաղ. Յորժամ, երբ, երբև, մինչ. գաչան կամ հաչան, նէ զէման, գաչան քի: Թէև, թէպէտ և, եթէ. կէրչի, էյէրչիքի, խաթտէր, հէթէրչէն:

Quanquam (քուանքուամ) գ. ար. Ճառ ինչ աստուածաբանական՝ որ սկսանի սովին բառիւ. (է բառ Լատին, թէպէտ և):

Quanquan (քանքան) գ. ար. Faire un quanquan, Մեծաբանել, պանծալ:

Quant à (քանթ ա) նխ. Իսկ յաղագս, վասն, զ. փանի, իսէ: Quant à moi, իսկ ես. պէն իսէ կամ իսէ: Quant à lui, իսկ վասն նորա, եթէ զնմանէ ասիցես. օնա փէրչէն:

Quantes (քանթ) ած. Toutes et quantes fois, toutes fois et quantes, Քանիցս, որչափ անգամ, երբ և, միշտ. հէր գաչան քի:

Quantième (քանթիէմ) ած. և գ. Քանի, որ. գաչընճը, գանգը կամ հանկը: Quantième du mois? յորո՞ւմ աւուր ամսոյն, կամ՝ քանի՞ օր է ամսոյս. այըն գաչընճըսը կամ գաչընճըսըտըր:

Quantité (քանթիթէ՛) գ. իգ. Քանակութիւն, քանակ. միգտար, գատար, գադր, քէմմիյէթ: որքանութիւն, որքան, որչափ: Թիւ, բազմութիւն. չօգլուգ, քէսրէթ, վաֆրէթ: չափ ոտից յոտանաւորս. արուզ:

Quarantaine (քառանթէն) գ. իգ. Քառասնեակ, քառասունք, թիւ քառասուն. գըրգլըգ: քառասուն աւուրք արգելանոցի յերեւոյց ժանտախտի. գարանթինա, նազարէթ:

Quarante (քարանթ) ած. Քառասուն. գըրգ, էրպաին, էրպային:

Quarantie (քարանթի) գ. իգ. Ատեան քառասնից դատաւորաց 'ի Վենետիկ:

Quarantième (քարանթիէմ) ած. և գ. Քառասներորդ. գըրգընճը:

Quarderonner (քարտէրօնէ) բ. ն. Քառորդել:

Quarré, *տե՛ս* Carré.

Quart (քար) գ. ար. Քառորդ, չորիր կամ չորրորդ մասն. րուպ, չէյրէք: չափ ինչ. ճիւրէք:

Quart, arte (քար, արթ) ած. Չորրորդ, չորիր. տէօրտիւնճիւ: La fièvre quarte, տենդ քառօրեայ, կամ որ ընդհատէ աւուրս երկու. հիւմմաի րիպ, միւրպի:

Quartaine (քարթէն) ած. Քառօրեայ (տենդ):

Quartanier (քարթանիէ) գ. ար. Կինճ չորեքամեայ:

Quartation (քարթասիօն) գ. իգ. Քառորդութիւն (ըստ մետաղագործաց. որ կոչի եւ Inquart).

Quartaut (քարթօ) գ. ար. Չափ ինչ. ֆըչը րուպի:

Quarte (քարթ) գ. իգ. Ի չափ ինչ: ազգ ինչ սրախաղութեան:

Quarter (քարթէ) բ. ն. Տեղի տալ, զգուշանալ ('ի խաղու):

Quarteron (քարթըրօն) գ. ար. Քառորդ, չորիր կամ չորրորդ մասն. րուպ, րուպի, չէյրէք:

Quarteron, rone (քարթըրօն) ած. Ծնեալ 'ի սպիտակ և 'ի թուխ ծնողաց:

Quartidi (քարթիտի) գ. ար. Չորրորդ օր 'ի տասնեկին:

Quartier (քարթիէ) գ. ար. Քառորդ կամ չորիր մասն. րուպ, տէօրտիւնճիւ հիսսէ: կողմն քաղաքին, թաղ. մահալլէ, մահալլ: զօրանիստ տեղի, ձմերոց. գըշլա: A quartier, առանձինն, մեկուսի, ուրոյն. պէխալլէտ, տէնհայէ:

Quartier-Maître (քարթիէ մէթր) գ. ար. Օգնական նաւապետի: պահապետ կամ վանապետ զօրաց:

Quartile (քարթիլ) ած. Քառորդական (հայեցուած մոլորակաց). *տե՛ս* Quadrature.

Quartinier (քարթինիէ) գ. ար. Պահապետ կամ վանապետ զօրաց:

Quarto (քուարթօ) Livre in-quarto, Քառածալ մատեան:

Quartz (քարց) գ. ար. Վէմ ապառաժ:

Quartzeux, ze (քարցէօ, էօզ) ած. Ապառաժ, ապառաժուտ:

Quasi (քազի) մակ. Իբր, իբրև, որպէս, գրեթէ, գոգցես. փոքր մի ևս. ազ գալտը, եագըն, սանքի, կէօյա:

Quasi (քազի) գ. ար. Մասն ազդեր որթու:

Quasi-contrat (քուազի քօնթրա) գ. ար. Իբրև զդաշնադրութիւն, ոչ ինչ ընդհատ 'ի դաշանց:

Quasi-délit (քուազի տէլի) գ. ար. Իբրև զմեղս, մեղս ակամայ:

Quasimodo (քուազիմօտօ) գ. իգ. Նոր կիւրակէ, առաջին կիւրակէ զկնի զատկի (է բառ Լատին):

Quaternaire (քուաթէրնէր) ած. Քառեակ (թիւ). րէպա:

Quaterne (քուաթէրն) գ. ար. Չորս թիւ զուգորդեալ կամ ելեալ 'ի միասին 'ի խաղու գրամոց:

Quaternées (քուաթէրնէ) ած. Քառակի (մասունք):

Quatorzaine (քաթօրզէն) գ. իգ. Չորեքտասան աւուրք:

Quatorze (քաթօրզ) ած. Չորեքտասան. օն տէօրտ. էրպա աշէրէ:

Quatorzième (քաթօրզիէմ) ած. և գ. Չորեքտասաներորդ. օն տէօրտիւնճիւ:

Quatrain (քաթրէն) գ. ար. Ոտանաւոր ինչ քառատողեան. րէպայի, մուրէպպի:

Quatre (քաթր) ած. և գ. Չորք, չորս. տէօրտ, էրպէա: Henri quatre, Հենրիկոս չորրորդ: Quatre-vingt, ութսուն. սէքսէն կամ սէքսան, սէմանունէ, սէմանին: Quatre-vingts-chevaux, ութսուն երիվարք. սէքսէն աթ: Quatre-vingt-dix, իննսուն. տօգսան:

Quatrième (քաթրիէմ) ած. և գ. Չորրորդ, քառորդ. տէօրտիւնճիւ, րապի:

Quatrièmement (քաթրիէմման) մակ. Չորրորդ, չորիր. տէօրտիւնճիտէ, րապիա, րապիէն:

Quatriennal, ale (քաթրիէննալ) ած. Չորեքեմեան կամ չորեքամեան, որ տևէ ամս չորս:

Quayage (քէյաժ) գ. ար. Մաքս վաճառաց 'ի նաւահանգստի:

Quaz կամ Quass (քուազ, քուաս) գ. ար. Ըմպելի կամ ցքի ինչ Ռուսաց:

Que (քը) դեր. և շաղ. Որ. քի: որպիսի, որ, զի՞նչ. նէ՞: քանի՛, զիա՞րդ. նէ, նէ գատար, նիճին:

Quel, elle (քէլ) ած. Որպիսի, զինչ, որ. նէ, գանգը կամ հանկը: Par quel endroit, ուստի, ընդ որ ճանապարհ. նէրէտէն: En quel lieu, ուր, ուրանօր, յորում վայրի. նէրէտէ: Quelle pitié! քանի՜ ցաւոց արժանի, ո՜վ ցաւոցս:

Quelconque (քէլքօնք) ած. Որպիսի. զինչ, ո՛ ոք և իցէ, որպիսի ինչ և իցէ. հէր, հէր գանգը. հէր քիմ քի, հէր քիմ իսէ:

Quellement (քէլման) մակ. Tellement quellement, Այսպէս և այնպէս. ըստ բաւականին, ո՛չ յոյժ. շէօյլէ պէօյլէ:

Quelque (քէլք) ած. և մակ. Ոմն, ոք: իմն, ինչ. պիր գաչ, նիչէ, պիր միգտար. պիր գաչ քիմէսնէ, պաղի կամ պաղը: զինչ և իցէ. հէր, հէր գանգը: իբր, գոգցես. տախմինա, տաքրիպա: թէ և, թէպէտ և. հէր նէ, պէօյլէ տէ: Quelque jour, աւուրս ինչ, յաւուր միում. պիր զէման, պիր կիւն, պիր քէրրէ: Quelque peu, սակաւ ինչ, սակաւ մի, դոյզն · պիր ազ կամ պիրէզ, ազաճըգ, ճիւզի:

Quelquefois (քէլքըֆուա) մակ. Երբեմն, մերթ, է զի · պազը քէրրէ, պազը տէֆա, պիր քաչ տէֆա կամ քէրրէ:

Quelqu'un, une, յոք. Quelques uns, unes (քէլքէօն, իւն) գ. ար. և իգ. Ոմն, ոք, մի ոմն · պիր քիմսէնէ, պիր քիմսէ, պիր:

Quemander և Quemandeur, տե՛ս Caimander և Caimandeur.

Quenotte (քընօթ) գ. իգ. Ատամունք տղայոց · չօճուգ տիշի:

Quenouille (քընուույլ) գ. իգ. Այլեկաւ, բուք · իօրէքէ: Quenouilles de lit, սիւնակք մահճաց · եաթագ տիրէքլէրի, տիրէքլէրի:

Quenouillée (քընուույլէ) գ. իգ. Այլեկաւ լի, պատատ այլեկաւի:

Quenouillette (քընուույլէթ) գ. իգ. Գործի ինչ 'ի պէտս խցելոյ:

Queraïba (քըրաիպա) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկոյ:

Quérat (քէրա) գ. ար. Տախտակ ինչ նաւու:

Querelle (քըրէլ) գ. իգ. Վէճ, կագ, կռիւ, հակառակութիւն · ղավղա, չէքիշ, ազար, նիզա:

Quereller (քըրէլէ) բ. ն. Վիճել, կագել, հակառակել բանիւ: կշտամբել, յանդիմանել · ղավղա էթմէք, չէքիշմէք, գագմագ, ազարլամագ:

Querelleur, euse (քըրէլլէօր, էօզ) ած. և գ. Վիճաբանասէր, կռուասէր, հակառակասէր · ղավղաճը, չէքիշիճի, տըգուռչան, ազարլայըճը:

Quérimonie (քէրիմօնի) գ. իգ. Խնդիր, հայցուած:

Quérir (քէրիր) բ. ն. Ի խնդիր լինել, յուզել, հարցանել · արայըփ կէթիրմէք, իսթէմէք, սօրմագ:

Questeur (քիւէսթէօր) գ. ար. Գանձաւոր (նախնի Հռովմայեցւոց):

Question (քէսթիօն) գ. իգ. Խնդիր, հարցուած: խնդիր տարակուսանաց, առաջարկութիւն խնդրոյ · սօրուղ, սուալ, իսթիֆհամ · մէսէլէ: տանջանք, խոշտանգանք · իշքէնճէ, շիքէնճէ:

Questionnaire (քէսթիօնէր) գ. ար. Գահիճ, տանջող · իշքէնճէ վէրէն, ճէլլատ:

Questionner (քէսթիօնէ) բ. ն. Հարցանել, խնդրել, խնդիր առնել · սուալ կամ սիւալ էթմէք, սօրմագ, իսթիֆհամ էթմէք:

Questionneur, euse (քէսթիօնէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ սովոր հարցանէ, հարցանող, խնդրող · սօրուճու, սուալ էտիճի:

Questure (քիւէսթիւր) գ. իգ. Գանձաւորութիւն, պաշտօն գանձաւորի:

Quête (քէթ) գ. իգ. Խնդիր, յոյզ, խուզարկութիւն · տէֆթիշ, իզլէյիշ: խնդիր ողորմութեան · տիլէնճիլիրմէ, տիլէնմէ:

Quêter (քէթէ) բ. ն. Յուզել, որոնել · արամագ, տէֆթիշ էթմէք: 'ի խնդիր լինել որսոյ · աւ կամ շիքեար արամագ: խնդրել ողորմութիւն, ժողովել զտուրս · տիլէնճիլիրմէք, ֆուգարալար իչիւն փարա տիլէնճիլիրմէք, տիլէնմէք:

Quêteur, euse (քէթէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ խնդրէ կամ ժողովէ տուրս վասն աղքատաց · տիլէնճիլիրճի, փարա տիլէնճիլիրճի:

Queue (քէօ) գ. իգ. Ագի, ձետ, տուտ, տուտն · գույրուգ · տուղ: կանթ պտղոյ · սափ, չէլի: քղանցք, վերջք, գրօշակ · արգա, էթէք: վերջ զօրաց · ասքէրին արտը: աւարտ, վախճան · սօն, ախըր: յեսանաքար ինչ · պիլէյի տաշը: տակառ ինչ կամ չափ · ֆըչը կամ ֆուչու:

Queue d'aronde, տե՛ս Aronde.

Queue-de-lion, տե՛ս Léonurus.

Queue-de-cheval, տե՛ս Prêle.

Queue-de-pourceau (քէօ տը փուռսօ) գ. իգ. Է բոյս ինչ:

Queue-de-souris (քէօ տը սուրի) գ. իգ. Է բոյս ինչ:

Queurse (քէօրս) գ. իգ. Երկանաքար ինչ:

Queusi-queumi (քէօզի քէօմի) Այնպէս, նոյնպէս (առ յոճ ընտանի):

Queux (քէօ) գ. ար. Խոհակեր (է բառ վաղեմի):

Qui (քի) տէր. Որ, որ ոք, որ միանգամ · քի, քիմ, օլ քիմ: ո՞, ո՞ր · քիմ: Qui est celui-la? ո՞ է, ո՞ է դա · քիմ տիր օ:

Quia (քիւիա) Être à quia, Ամբերան լինել, պապանձիլ, չունել ինչ ասել: Il est à quia, ըմբերանեալ կայ · մէճալը գալմատը, պի մէճալ տըր · (է բառ Լատին, քանզի, զի):

Quiconque (քիքօնք) տէր. Որ ոք, որ միանգամ, ամենայն որ · հէր գանղը, հէր քիմ քի, հէր քէս քի:

Quidam, quidame (քիւիտամ) Այս ոք, այս անուն ոք, անանուն ոք, ոմն (է բառ Լատին) · քիմէսնէ, պիր քիմէսնէ, քիշի, պիր, իսմի մալում օլմայան քիմէսնէ:

Quiet, ette (քիէ, էթ) ած. Հանդարտ, խաղաղ, անդորր · հուզուրլու, րահաթլը:

Quiétisme (քիէթիզմ) գ. ար. Աղանդ հանդարտականաց:

Quiétiste (քիէթիսթ) ած. Հանդարտական (աղանդաւոր):

Quiétude (քիէթիւտ) գ. իգ. Հանդիստ, անդորրութիւն (է բառ Լատին) · րահաթ, հուզուր, տինճլիք:

Quignon (քինեօն) գ. ար. Պատառ մեծ հացի:

Quilboquet (քիլպօքէ) գ. ար. Գործի ինչ ատաղձագործաց:

Quillage (քիյլէաժ) գ. ար. Մաքս ինչ վաճառաց 'ի նաւահանգստի:

Quille (քիյլ) գ. իգ. Փայտ ինչ 'ի պէտս խաղու · բուսմալէ: ողնափայտ նաւի · կէմի օմուրտը կամ օմուրղասը: գործի ինչ:

Quiller (քիյլիէ́) բ. չ. Ձգել կամ կանգնել զփայտս խաղուն։

Quillette (քիյլիէթ) գ. իգ. Մատաղատունկ ուռենւոյ։

Quillier (քիյլիէ́) գ. ար. Տեղի շարելոյ զփայտս խաղուն։

Quillon (քիյլիօն) գ. ար. Բազուկ երախակալի սրոյն։

Quinaire (քինէր) գ. ար. Ազգ ինչ դրամոյ։

Quinaud, aude (քինօ, օտ) ած. Ամօթալից, զամօթի հարեալ (է բառ վաղեմի)։

Quincailles (քէնքայլ) գ. իգ. Երկաթի գործիք։ դրամք պղնձի։

Quincaillerie (քէնքայլըրի) գ. իգ. Վաճառք երկաթեղինաց կամ երկաթի անօթոց. խուրտէճի իշի կամ էմթաա, խուրտէվաթ, չէրչիլիք։

Quincaillier (քէնքայլիէ́) գ. ար. Վաճառական երկաթեղինաց. խուրտէճի, խուրտավաճը։

Quinconce (քէնքօնս) գ. ար. Կարգ կամ շարք ծառոց. սըրա իլէ տիքիլմիշ աղաճլար։

Quindécagone (քուէնտէքակօն) գ. իգ. Հնգետասանանկիւն (ձև)։

Quindécemvirs (քուէնտէսէմվիր) գ. ար. յոգ. Հնգետասան պաշտօնեայք կամ պահապանք։

Quine (քին) գ. ար. Կրկին հնգեակ (թիւ 'ի խաղու)։ հինգ թիւ միանգամայն ('ի խաղու դրամոց)։

Quinola (քինօլա) գ. ար. Անուն ինչ խաղու։

Quinquagénaire (քուէնքուաժէնէր) ած. և գ. Յիսնամեայ. էլլի եաշընտաքի։

Quinquangulé, ée (քուէնքուանկիւլէ́) ած. Հնգանկիւնի։

Quinquatrie (քուէնքուաթրի) գ. իգ. Տօն ինչ Աթենասայ։

Quinquedenté, ée (քուէնքուէտանթէ́) ած. Որ ունի հնգեակ ատամունս, որոյ հինգ ատամունք են։

Quinquennal, ale (քուէնքուէննալ) ած. Հնգամեան. պէշ եըլլըգ։

Quinquenium (քուէնքուէննիօմ) գ. ար. Հնգամեայ ժամանակ ուսման (է բառ Լատին)։

Quinquenove (քէնքընօվ) գ. իգ. Ի խաղ ինչ։

Quinquerce (քէնքէրս) գ. ար. Յաղթանակ հնգեակ մարտի։

Quinquérème (քուէնքուէրէմ) գ. իգ. Ցռկանաւ հնգկարգեան թիոց։

Quinquina (քէնքինա) գ. ար. Բժշկական կեղև ինչ ծառոյ. գընա, գընագընա։

Quint (քէն) գ. ար. և ած. Հինգերորդ մասն. պէշինճի հիսսէ, պէշտէ պիր, խումս։ հինգերորդ. պէշինճի, խամիս։ Charles-quint, Կարոլոս հինգերորդ։

Quintadiner (քէնթատինէ́) բ. չ. Ո՛չ բարւոք հնչել նուագարանի։

Quintaine (քէնթէն) գ. իգ. Նպատակ կանգնեալ 'ի գետնի։

Quintal (քէնթալ) յոգ. Quintaux (քէնթօ) գ. ար. Կշիռ հարիւր լտերաց, կենդինար. գանթար։

Quintau (քէնթօ) գ. ար. Խուրձ, որցակ։

Quinte (քէնթ) գ. իգ. Եղանակ ինչ (ըստ երաժշտաց)։ հազ սաստիկ. գաթը էօքսիւրիւք։ դեգուլթիւն, ժանտութիւն. նաքօռլըգ, տիտիզլիք, պէտ խույ։

Quinte-feuille (քէնթ ֆէօյլ) գ. ար. Հնգատերևեան (խոտ). պէշ փարմագ, փէնճ վէրագ։

Quintessence (քէնթէսանս) գ. իգ. Հինգերորդ էութիւն կամ տարր (ըստ նախնի փիլիսոփայից)։ ոգի գինւոյ (ըստ քիմիականաց). զիւպտէտ, րուհ։ լաւագոյն կամ ընտիր մասն իրաց. հէր նէսնէնին ալասը։ շահ, օգուտ։

Quintessencier (քէնթէսանսիէ́) բ. ն. Զտել, մաքրել, նրբացուցանել. զիւպտէտ չըգարմագ։

Quinteux, euse (քէնթէօ, էօզ) ած. Դէգ, տարախորհուրդ, խոթաբարոյ. տիտիզ, պէտ խույլու։

Quintidi (քէնթիտի) գ. ար. Հինգերորդ օր տասնեկին։

Quintil (քէնթիլ) ած. Հինգերորդական (հայեցուած մոլորակաց)։

Quintille (քէնթիյլ) գ. ար. Խաղ ինչ թղթոյ։

Quintimètre (քուէնթիմէթր) գ. ար. Հինգերորդ մասն չափոյ։

Quintin (քէնթէն) գ. ար. Անուն ինչ կտաւոյ։

Quintuple (քուէնթուփլ) ած. և գ. Հնգապատիկ։

Quinzain (քէնզէն) գ. ար. Անուն ինչ խաղու։

Quinzaine (քէնզէն) գ. իգ. Հնգետասան թիւ. օն պէշէրլիք։

Quinze (քէնզ) ած. Հնգետասան. օն պէշ, խամսէ աշէրէ։ խաղ ինչ թղթոյ։ հնգետասաներորդ։

Quinzième (քէնզիէմ) ած. Հնգետասաներորդ. օն պէշինճի։

Quiossage (քիօսաժ) գ. ար. Յեսանելն։

Quiosse (քիօս) գ. իգ. Յեսան ինչ։

Quiosser (քիօսէ́) բ. ն. Յեսանել։

Quiproquo (քուիփրօքուօ) գ. ար. Նախատինք, ամօթ, վրիպակ (է բառ Լատին). եանըլըլ, ղալաթ։

Quipos (քուիփօս) գ. ար. Հանգոյց տասւոյ (ըստ Ամերիկացւոց)։

Quirinales (քուիրինալ) գ. իգ. յոգ. Կուիրինեան կամ Հռոմուլեան հանդէսք առ նախնի Հռովմայեցիս։

Quis (քուիս) գ. ար. Կիսամետաղ ինչ։

Quittance (քիթանս) գ. իգ. Ձեռագիր կամ մուրհակ վճարման պարտեաց. իպրա քեաղըտը. էտա տէֆթէրէսի, տէվրիյէ, սէնէտ։

Quittancer (քիթանսէ́) բ. ն. Տալ զձեռագիր կամ զմուրհակ վճարման պարտեաց, ազատ կացուցանել 'ի պարտուց. իպրա քեաղըգը չէքմէք, իտմէ կամ տէպրէյէ էտմէք:

Quitte (քիթ) ած. Անպարտ, ազատ, ազատեալ 'ի պարտուց. գուրթուլմուշ, պէրիա օլունմուշ, իտլագ օլունմուշ, ազատ:

Quittement (քիթման) մակ. Ազատ, անկախ:

Quitter (քիթէ) բ. ն. Թողուլ, լքանել, հրաժարել, 'ի բաց կալ, տեղի տալ. թէրք էտմէք, պըրագմագ, պիր քիմսէնին եանընտան կիթմէք, գաչըփ կիթմէք, այրըլմագ, գօյվէրմէք, էլ չէքմէք, էլտէն գօյմագ. ճան վէրմէք կամ վէրմէք, ֆէրագաթ էտմէք: ազատ կացուցանել, ազատել 'ի պարտեաց. պիր քիմսէնին պօրճունու պաղըշլամագ, գուրթարմագ:

Quitus (քիտիւս) գ. ար. Վճարումն պարտեաց:

Qui-va-là! Qui-vive! (քի վա լա, քի վիվ). Ո՞վ այդր, ո՞վ ես դու (ձայն պահանորդաց). քիմ վար օ:

Quoailler (քուայլէ) բ. չ. Շարժել զագին կամ զձեան:

Quocolos (քօքօլօս) գ. ար. Քար ինչ:

Quoi (քուա) դեր. Որ, զինչ. նէ: A quoi, առ ինչ. նէյէ: De quoi? վասն որոյ, յորոյ սակս. նէտէն, նէտէն էօթիւրիւ: Quoi que ce soit, զինչ և իցէ, զիարդ և իցէ, սակայն. հէր նէ իսէ:

Quoique (քուաք) շաղ. Թէ և, թէպէտ և. կէրչի, էյէրչի, ֆարազա:

Quolibet (քօլիպէ) գ. ար. Խեղկատակութիւն, կատակ անհեթեթ. պիհուտէ սէօզլէր, եավէ. պօշ լագըրտը:

Quote (քօթ) ած. Quote-part, Բաժին իւրաքանչիւրոց. փայ, հիսսէ, գըսմ:

Quotidien, enne (քօթիտիէն) ած. Հանապազորդ, հանապազորդեան, օր ըստ օրէ. հէր կիւնլիւ, հէր կիւնքի, հէր կիւնլիւք, եէվմի:

Quotient (քօսիան) գ. ար. Քանորդ, թիւ ծագեալ 'ի բաժանմանէ:

Quotité (քօթիթէ) գ. իգ. Մասն, բաժին. քէյֆիյէթ միգտար, քէմիյէթ:

R

R (էռ կամ ըռ) գ. ար. Բաղաձայն, և ութերորդ տասներորդ տառ ալփաբետաց Գաղղիացւոց:

Rabâchage (ռապաշաժ) գ. ար. Ստէպ կրկնութիւն բանից, բարբանջանք. պին քէրրէ սէօյլէնմիշ սէօզ կամ լագըրտը:

Rabâcher (ռապաշէ) բ. չ. Ստէպ կրկնել զբանս, ունայնաբանել, բարբանջել. պին քէրրէ սէօյլէմէք:

Rabâcheur, euse (ռապաշէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Կրկնաբան ցնանձրոյթ, ունայնաբան, շաղակրատ. պին քէրրէ սէօյլէյիճի:

Rabais (ռապէ) գ. ար. Իջումն կամ նուազութիւն գնոյ. էքսիք պէհա, պահա աշաղըտմասը կամ էնտիրիլմէսի:

Rabaissement (ռապէսման) գ. ար. Նուազութիւն կամ ցածութիւն արժողութեան դրամոց. էքսիլմէքլիք, էքսիլիք. փարա էնտիրիլմէսի կամ տէնիլիլի:

Rabaisser (ռապէսէ) բ. ն. Իջուցանել, ցածուցանել, նուազեցուցանել: խոնարհեցուցանել, ընկճել, նուաստացուցանել. աշաղը էտմէք, էնտիրմէք. պահա աշաղըտմագ կամ էնտիրմէք. ալչագլամագ, տահգիր էտմէք, պի իտիպար էտմէք, իտիպարտան տիւշիւրմէք. խօրլամագ, խօր կէօրմէք կամ էյլէմէք. ռուսվարմագ, խագարէթ էտմէք:

Rabaner (ռապանէ) բ. ն. Զգել զպարանն (ըստ նաւորդաց):

Rabans (ռապան) գ. ար. Պարանք, չուանք, առասանք:

Rabat (ռապա) գ. ար. Զարդ ինչ պարանոցի 'ի կտաւոյ. պէզ եագասը: տերև ծաղկանց: կտաւ ինչ մոմագործաց: գործի ինչ կառագործաց: գաւազան խաղալոյ: թեթև ներկ մետաքսեայ կերպասուց:

Rabateau (ռապաթօ) գ. ար. Խցանք ինչ:

Rabat-joie (ռապա ժուա) գ. ար. Եղծիչ ուրախութեան. գայղըլը քիշի:

Rabattoir (ռապաթուառ) գ. ար. Գործի ինչ քարակոփաց:

Rabattre (ռապաթըռ) բ. ն. և չ. Իջուցանել, բառնալ, նուազեցուցանել. էնտիրմէք, էքսիլթմէք, աշաղըտմագ: խոնարհեցուցանել, նուաճել: զիջուցանել, ամոքել: խոտորել 'ի ճանապարհէ: փոփոխել:

Rabbin (ռապէն) գ. ար. Ռաբբի Հրէից. խախամ:

Rabbinage (ռապինաժ) գ. ար. Ուսումն գրոց րաբունեաց Հրէից:

Rabbinique (ռապինիք) ած. Րաբունեաց Հրէից:

Rabbinisme (ռապինիսմ) գ. ար. Ուսումն կամ վարդապետութիւն րաբունեաց Հրէից:

Rabbiniste (ռապինիստ) գ. ար. Աշակերտ գրոց րաբունեաց Հրէից:

Rabdologie (ռապտօլօժի) գ. իգ. Հաշիւ 'ի ձեռն գաւազանաց:

Rabdomance (ռապտօմանս) գ. իգ. Գաւազանահմայութիւն, հմայք 'ի ձեռն գաւազանի:

Rabêtir (ռապէթիռ) բ. ն. և չ. Անզգայացուցանել, անբան գործել կամ կացուցանել. պէօն էտմէք: անզգայանալ, անբան լինել. հայվան կամ շաշգըն օլմագ:

Râble (ռապըլ) գ. ար. Մէջք կամ քամակ (նապաստակի, և այլն). պէլ, օմուրղա, տաւշան պէլի: գործի ինչ. օճագ գարըշտըրաճագ ալէթ:

Râblu, ue (ռապլիւ) ած. Թիկնեղ, թիկնաւէտ, մեծաքամակ. արգալը:

Râblure (ռապլիւռ) գ. ար. Ճեղքուած ինչ 'ի նաւի:

Rabonnir (ռապօնիռ) բ. ն. Լաւացուցանել. ընտիր եւ գործել, ուղղել. էյիլէմէք, չըգարըմագ, չարըմագ, տիւզէլթմէք:

Rabot (ռապօ) գ. ար. Քերիչ, հարթիչ, յղկիչ. րէնտէ, րէնտէյի նէճճար: գործի ինչ որմնադրաց, խառնիչ կրոյ. չափա:

Raboter (ռապօտէ) բ. ն. Յղկել, հարթել քերչաւ. րէնտէլէմէք:

Raboteux, euse (ռապօտէօ, էօզ) ած. Անհարթ, խորտաբորտ, անպաճոյճ, անյարդարուած. սարփ, տաղլըգ, ղալին:

Rabotier (ռապօտիէ) գ. ար. Խառնչաւոր տախտակ դրամահատաց:

Rabougrir (ռապուկռիռ) բ. չ. Ցամաքիլ, խամրիլ, ոսնիլ, Թիւրիլ, ծամածռիլ, վատթարանալ. սագաթլանմագ, պէօյիւմէմէք: Rabougri, ie, Թլուր, ծամածռուռ, ոսկն, անպիտան, վատթար. էյրի, էյրի պիւյրիւ, պէք:

Rabouillère (ռապուլյէռ) գ. իգ. Որջ գետնափոր նապաստակաց:

Raboutir (ռապուտիռ) բ. ն. Յարել ընդ միմեանս զծայրս, կցել:

Rabrouer (ռապռուէ) բ. ն. Մերժել, անգոսնել, արհամարհել:

Rabroueur, euse (ռապռուէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Արհամարհող, որ մերժէ կամ անգոսնէ:

Racage (ռաքաժ) գ. ար. Հանգոյց առասանի:

Racaille (ռաքայլ) գ. իգ. Խառնիճաղանճ, սինլքոր: անպիտան ինչ, գիրտ. խալգըն աշաղը կամ քէօտիւսիւ, տէլլէ:

Racambeau (ռաքանպօ) գ. ար. Օղակ ինչ նաւու:

Raccommodage (ռաքօմօտաժ) գ. ար. Նորոգութիւն, յարդարումն, յօրինուած. մէրէմմէթ, եամալամա:

Raccommodement (ռաքօմօտման) գ. ար. Հաշտութիւն, միաբանութիւն, վերստին բարեկամութիւն. պարըշը, եէնիտէն տօսթլուգ:

Raccommoder (ռաքօմօտէ) բ. ն. Յարդարել, յօրինել, նորոգել, ուղղել, դնել 'ի կարգի: հաշտեցուցանել, միաբանել. մէրէմմէթ էթմէք, տիւզէլթմէք, տէրմէն կամ տամար էթմէք, մէճէլլէտէն պինա էթմէք, եամալամագ. պարըշտըրմագ, ուզլաշտըրմագ, իսլահ էթմէք, իսլահը զատ իւլպէյն էթմէք: Se raccommoder, բ. յ. Հաշտիլ, միաբանիլ. պարըշմագ, մուսալահա էթմէք:

Raccommodeur, euse (ռաքօմօտէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Յարդարիչ, նորոգիչ. մէրէմմէթ էտիճի, տիւզէլթիճի, եամաճը, եամալայըճը:

Raccordement (ռաքօռտըման) գ. ար. Հաւասարութիւն, միաբանութիւն ընդ. իքի սաթհըն ույտուրմասը:

Raccorder (ռաքօռտէ) բ. ն. Հաւասարել, հարթայարմար կամ մակաւասար գործել. միաբանել. տիւզէլթմէք, հէմահէնք էթմէք, եամալամագ, էսքի գումաշլարը էնի իլէ ույտուրմագ: հաշտեցուցանել. պարըշտըրմագ:

Raccoupler (ռաքուփլէ) բ. ն. Զուգորդել, կցել:

Raccourcir (ռաքուռսիռ) բ. ն. Կարճել, ամփոփել, սղել. գըսալթմագ, գըսաթմագ, քիւչիւքլէթմէք, քիւչիւլթմէք, գըսա էթմէք, իճմալ կամ մուխթասար էթմէք, էքսիլթմէք:

Raccourcissement (ռաքուռսիսման) գ. ար. Կարճութիւն, սղութիւն, համառօտութիւն. գըսալթմա, քիւչիւքլէթմէ, գըսալթմագլըգ, իխթիսար:

Raccoutrement (ռաքուտռըման) գ. ար. Կարկատումն, նորոգութիւն (է բառ վաղեմի). տիւզէլթմէ, եամալամա:

Raccoutrer (ռաքուտռէ) բ. ն. Կարկատել, նորոգել. տիւզէլթմէք, եամալամագ:

se Raccoutumer (ռաքուտիւմէ) բ. յ. Վերստին սովորիլ կամ կրթիլ. եէնիտէն ալըշմագ կամ ադէթ էտինմէք, տէքրար իթթիյատ պուլմագ:

Raccroc (ռաքռօ) գ. ար. Անուն ինչ խաղու:

Raccrocher (ռաքռօշէ) բ. ն. Վերստին կախել կամ հաստատել. տէքրար չէնկէլլէմէք, գանճալամագ կամ իլիշտիրմէք: վարել խառնակնաց կեանս, անառակիլ. օրօսպուլուգ էթմէք:

Raccrocheuse (ռաքռօշէօզ) գ. իգ. Բոզ կամ պոռնիկ խառնակնաց, անառակ. օրօսպու:

Race (ռաս) գ. իգ. Ազգ, զարմ, տոհմ, ծնունդ, որդիք. սօյ, սիւլալէ, ալ, նէսլ. խանէտան, փուսփիման. ազգ, սեռ. ճինս, սօյ: La race d'Osman, ազգ Օսմանեան, սերունդ Օսմանայ. ալի օսման:

Racer (ռասէ) բ. չ. Ծնանիլ կամ բերել զծագ (Թռչնոց):

Rachalander (ռաշալանտէ) բ. ն. Վերստին ձգել 'ի վաճառ իւր զգնողս, վերստին յօժարեցուցանել զվաճառ իւր. միւշթէրիսինի չէօհրէթի գազանմագ, եէնիտէն միւշթէրիլէր ճէլպ էթմէք:

Rachat (ռաշա) գ. ար. Կրկին առացումն կամ գնումն. կէրի սաթըն ալմա կամ սաթըն ալմա: փրկանք, փրկութիւն, ազատութիւն. գուրթարըշ, խէլաս, խէլաս պահասը:

Rachetable (ռաշթապլ) ած. Զոր մարթ է վերստին գնել կամ առնուլ. կէրիտէն սաթըն ալընաճագ, խալաս օլունաճագ:

Racheter (ռաշտէ) բ. ն. Վերստին գնել կամ առնուլ: հատուցանել, վճարել. տէքրար կամ կէրիտէն սաթըն ալմագ, խալաս էթմէք: ազատել, Թափել 'ի ձեռաց, փրկել, փրկանաւորել. գուրթարմագ, ազատ կամ խալաս էթմէք, ագճէ իլէ ազատ էթմէք:

Rachitique (ռաշիտիք) ած. Ողնաթեք, ծնդեալ:

Rachitis (ռաշիտիս) գ. ար. Ողնաթեքութիւն, ծնդումն:

Rachitisme (ռաքիթիզմ) գ. ար. Ծնդումն ծղօտի ցորենոյ։

Racinage (ռասինաժ) գ. ար. Եփոց կեղեւոյ ընդուզաց 'ի պէտս ներկոյ։

Racinal (ռասինալ) գ. ար. Նեցուկ, յենարան։

Racine (ռասին) գ. ար. Արմատ։ սկիզբն, պատճառ. քէօք. ասլ։ բոյս, բանջար. սէպզէվաթ։ արմատ թուաբանական. ճէզր, ճիզըր։ Racine carrée, արմատ քառակուսի։ Racine cube, արմատ խորանարդ։ Prendre racine կամ pousser des racines, արմատանալ, արձակել արմատս. քէօքլէնմէք։

Racine d'Arménie (ռասին տարմէնի) գ. իգ. Արմատ ինչ 'ի պէտս ներկոյ։

Racine-de-disette (ռասին տը տիզէթ) գ. իգ. Բազուկ կամ բանջար վայրի։

Racine de la peste (ռասին տը լա փէսթ) գ. իգ. Է բոյս ինչ։

Racine-vierge (ռասին վիէրժ) գ. իգ. Է արմատ ինչ։

Racle (ռաքլ) գ. ար. Քերիչ։ գործի ինչ։

Racle-boyau (ռաքլ պօայօ) գ. ար. Տգէտ ջութակահար։

Racler (ռաքլէ) բ. ն. Քերծուլ, քերել, ցեռել, քերթել. գազըմագ, հաքք կամ նէօր էթմէք։ յանդէպս հարկանել զջութակն. քէմանը ֆէնա չալմագ։

Racloir (ռաքլուար) գ. ար. Քերիչ (գործի). դըլգը, ռէնտէ, քէզլէք։

Racloire (ռաքլուար) գ. իգ. Հարթիչ կամ հաւասարիչ գործի չափոյ ցորենոյ. օգլաղը։

Raclure (ռաքլիւռ) գ. իգ. Քերեալ մասն, քերթած, տաշեղ. դազաղ, էյէտէն տիլէն խուրտէ։

Racolage (ռաքօլաժ) գ. ար. Զգելն զոք 'ի զինուորութիւն։

Racoler (ռաքօլէ) բ. ն. Զգել զոք հրապուրանօք 'ի զինուորութիւն, տալ զինուորել. այարթմագ, հիլլէ իլէ ասքէր տէվշիրմէք։

Racoleur (ռաքօլէօռ) գ. ար. Հրապուրիչ 'ի զինուորութիւն. հիլլէ իլէ ասքէր տէվշիրիճի։

Raconter (ռաքօնտէ) բ. ն. Պատմել, ճառել, ասել. նագլ էթմէք, ռէվայէթ էթմէք, տէյի վէրմէք։

Raconteur, euse (ռաքօնտէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ սիրէ պատմել, պատմող ձանձրացուցիչ. ռէվայէթ էտիճի, րավի, նագիլ։

Racornir (ռաքօռնիռ) բ. ն. Կարծրացուցանել, պնդացուցանել իբրեւ զկաշի. պէքլէթմէք, պէք էթմէք, սէրթլէթմէք։ Se racornir, բ. յ. Գալարիլ, կարծրանալ, պնդանալ. պէքլէնմէք, սէրթլէնմէք, պէք կամ սախթ օլմագ, դիւրիւլմէք։

Racornissement (ռաքօռնիսման) գ. ար. Կարծրութիւն, պնդութիւն. պէքլիք, գատըլըգ։

se Racquitter (ռաքիթէ) բ. յ. Վերստին յաղթել 'ի խաղու կամ սամնոյ զկորուսեալն. ղայպ օլանը կէրի ալմագ կամ գազանմագ։

Rade (ռատ) գ. իգ. Ծովեզր, ծովափնեայ տեղի, նաւահանգիստ. տէմիր ատաճագ եէր, տէնիզ եալըսը, մէրսա։

Radeau (ռատօ) գ. ար. Լաստ, լաստափայտ. սալ կամ սալլ։

Rader (ռատէ) բ. ն. Հաւասարել քերչաւ զչափ ցորենոյ կամ աղի։ մուծանել 'ի նաւահանգիստ. մէրսայէ տէմիր ատմագ։

Radeur (ռատէօռ) գ. ար. Աղաչափ, որ չափէ զաղն. տուզ էօլչիճի։

Radial, ale (ռատիալ) ած. Բազկի (ոսկր)։

Radiation (ռատիասիօն) գ. իգ. Ճառագայթ, լուսափայլութիւն, ճառագայթարձակ փայլումն. շէօլէտարլըգ, շաշաա։ ջնջումն, եղծումն, խափանումն. մահվ, ռէֆի։

Radical, ale (ռատիքալ) ած. Արմատական, սկզբնական, գլխաւոր։ կենսական (խոնաւութիւն). ասլի։

Radicalement (ռատիքալման) մակ. Յարմատոց անտի, արմատաբար, սկզբնաբար, 'ի բնէ. պիթթէմամ, տէմամէն, տիպտէն։

Radicule (ռատիքիւլ) գ. իգ. Շառաւեղ արմատոց. քէօքճիւք։

Radié, ée (ռատիէ) ած. Որ ունի շառաւեղ (ծաղիկ). միւշաղա։

Radier (ռատիէ) գ. ար. Վանդակ սահանաց։

Radieux, euse (ռատիէօ, էօզ) ած. Ճառագայթարձակ, ճաճանչաւէտ, նշուլաւոր, շողշողուն. շէօլէտար, պէրթէվլի։ D' une figure radieuse, լուսափայլ կամ պայծառ դիմօք. մինէվվէր չէհրէլի։

Radiomètre (ռատիօմէթռ) գ. ար. Խորաչափ գործի, գործի չափելոյ զխորութիւն ծովու։

Radis (ռատիս) գ. ար. Բողկ վայրի. պայըր տուրփու, տուրփ։ խեցեմորթ ինչ։

Radius (ռատիիւս) գ. ար. Մին յոսկերաց բազկի. սաիտին պիր քէմիյի։

Radoire (ռատուար) գ. իգ. Գործի հարթելոյ զչափ աղի։

Radotage (ռատօթաժ) գ. ար. Ունայն բանք, աղճատանք, զառանցանք, բանդագուշանք. սայըգլամա, հէզլ, հէզէյան։

Radoter (ռատօթէ) բ. չ. Զառանցել, ցնորել, բանդագուշել, շաղփաղփել. սայըգլամագ, էպլանէ սէօյլէմէք, տէլիրմէք։

Radoterie (ռատօթռի) գ. իգ. Զառանցանք, աղճատանք, շաղփաղփութիւն. սայըգլամա, խայալ, մաթուհլուգ։

Radoteur, euse (ռատօթէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Զառանցեալ, ցնորեալ, աղճատեալ. մաթուհ։

Radoub (ռատու) գ. իգ. Նորոգութիւն նաւի. կէմի մէրամմէթի, գալաֆաթ։

Radouber (ռատուպէ) բ. ն. Նորոգել զնաւն. մէրամմէթ էթմէք, կէմիյի գալաֆաթլամագ։

Radoucir (ռատուսիր) բ. ն. Քաղցրացուցանել: մեղմել, ամոքել, խաղաղել. եումշադմագ, եավաշլադըրմագ, եավաշլանտըրըլմագ. տինտիրմէք, սաքին կամ տէսքին էտմէք, նէրմ կամ տէլիմին էտմէք:

Radoucissement (ռատուսիսման) գ. ար. Քաղցրութիւն, մեղմութիւն: Նուաղութիւն չարեաց. սօգուգ էգսիլմէսի կամ էգսիգլիյի. տինտիրմէ, տէսքին:

Raf (ռաֆ) գ. ար. Մակընթացութիւն կամ տեղատուութիւն ծովու սաստիկ:

Rafale (ռաֆալ) գ. իգ. Հողմ ուժգին յերեսաց լերանց:

Raffermir (ռաֆէրմիր) բ. ն. Պնդել, հաստատել, ամրացուցանել, զօրացուցանել. պէրքիտմէք, գավիլէնտիրմէք, տագվիյէ գուվվէդ կամ իսդիհքեամ վէրմէք, պէրք տէյիշիք կամ տէգմիշիք էտմէք, իսդիգրար էտմէք: Se raffermir, բ. չ. Պնդիլ, հաստատիլ, զօրանալ, քաջալերիլ. գարար՝ իսդիհքեամ կամ տագվիյէ պուլմագ, իսդիգրար պուլմագ:

Raffermissement (ռաֆէրմիսման) գ. ար. Պնդութիւն, ամրութիւն, հաստատութիւն. իսդիհքեամ, տէմքին, գարար, իսդիգրարլըգ:

Raffes (ռաֆ) գ. իգ. յոգ. Հատուածք մորթոյ:

Raffinage (ռաֆինաժ) գ. ար. Մաքրութիւն, նրբութիւն: զտումն (շաքարի). ֆաքլըմա:

Raffinement (ռաֆինման) գ. ար. Կարի խիստ նրբութիւն. ղայէթ ինճէլիք, ինճէլէմէ, փագըգլագ, փագըգլա:

Raffiner (ռաֆինէ) բ. ն. Զտել, մաքրել, յարդարել: Նրբացուցանել. ֆաքլադմագ, ինճէլէմէք:

Raffinerie (ռաֆինըրի) գ. իգ. Տեղի զտելոյ շաքարին. շէքէրի ֆաքլադաճագ եէր կամ խանէ:

Raffineur (ռաֆինէօռ) գ. ար. Որ զտէ. գալըճը:

Raffoler (ռաֆօլէ) բ. չ. Յիմարիլ սիրով, զակատիլ 'ի սէր. պիր գիմսէյի հատտէն զիյադէ սէվմէք:

Raffolir (ռաֆօլիր) բ. չ. Յիմարիլ. տէլիրմէք:

Rafle կամ Raffe (ռաֆըլ, ռաֆ) գ. իգ. Ողկոյզ կթեալ. չիչի, իւզիւմ գօճանը: բոյս ինչ: գործի ձկնորսաց: անուն ինչ 'ի խաղու:

Rafler (ռաֆլէ) բ. ն. Խլել, յափշտակել, առեալ տանել բռնութեամբ. ճիմլէսինի կամ հէփսինի ալմագ:

Rafraîchir (ռաֆռէշիր) բ. ն. Զովացուցանել, ցրտացուցանել. սօգուդմագ, տէպրիտ կամ իպրատ էտմէք: հանգուցանել: զօրացուցանել, հաստատել, նորոգել. իմտատ էտմէք, ճանլանդըրմագ. թազէլէմէք, եէնիլէմէք: Se rafraîchir, բ. չ. Զովանալ, հանգչիլ, կազդուրիլ, նորոգիլ. տինճլէնմէք, գուվվէդէ գէլմէք: ըմպել ինչ զովացուցիչ. պիր թազէ նէսնէ իչմէք:

Rafraîchissant, ante (ռաֆռէշիսան, անդ) ած. Զովացուցիչ, զովարար. սօգուդուճու, մուպէրրիտ:

Rafraîchissement (ռաֆռէշիսման) գ. ար. Զովացումն, հանգիստ, սփոփումն: դարմանն, պաշար, կերակուր. էրզագ թազէլէմէսի. թազէ եէյէճէք, մէքիւլադ. զախիրէ:

Rafraîchissoir (ռաֆռէշիսուառ) գ. ար. Անօթ 'ի պէտս զովացուցանելոյ:

Ragaillardir (ռակայլառտիր) բ. ն. Զուարթացուցանել, քաջալերել, սփոփել. քէյֆ վէրմէք, քէօնիւլ ալմագ:

Rage (ռաժ) գ. իգ. Կատաղութիւն, մոլեգնութիւն, գազանութիւն, ժանտութիւն. գուդուզլուգ, քէլփ. ղազապ, եավուզլուգ, մէճնունլուգ:

Ragot, otte (ռակօ, օտ) ած. և գ. Այր կարճահասակ և թիկնաւէտ: վարազ երկեմեան: երկաթ ինչ կառաց:

Ragoût (ռակու) գ. ար. Համեմ ախորժաշարժ, համդերձանք կերակրոց. թէզէ, տէրպիյէ, գավուրմա: գրգիռ, յորդոր:

Ragoûtant, ante (ռակուտան, անդ) ած. Ախորժաշարժ, զարթուցիչ քմաց, համեղ. քաղցրաճաշակ: քաղցր, հեշտալի, հաճոյական. իշթիհա վէրիճի, իշդահ ալըճը, լէզզէթլի:

Ragoûter (ռակուտէ) բ. ն. Շարժել զախորժակն, քաղցրացուցանել. իշթիհա վէրմէք, իշդահ ալմագ: զարթուցանել կամ ձգել 'ի սէր. գըշգըրդմագ:

Ragrafer (ռակռաֆէ) բ. ն. Կախել կամ ագնդել վերստին:

Ragrandir (ռակռանտիր) բ. ն. Մեծացուցանել վերստին:

Ragréer (ռակռէէ) բ. ն. Հարթել կամ հաւասարել զխորտուբորտ շինուածն, յղկնել, յարդարել, աւարտել. թիւզէլդմէք, պիտիրմէք, թէմամ կամ իթմամ էտմէք:

Ragréement (ռակռէման) գ. ար. Հարթութիւն, հաւասարութիւն, յօրինուած, կատարելութիւն. մէրամմէթ, պիտիրմէ:

Ragué (ռակէ) ած. Խանդարեալ. կրծեալ (պարան):

Raguet (ռակէ) գ. ար. Ազգ ինչ մանր ձկանց:

Raie (ռէ) գ. իգ. Գիծ, տող, կարգ. չիզգի, խատտ, սադըր: ակօսամէջ: ձուկն ինչ. քէտի պալըղը, քէֆալըղը:

Raifort (ռէֆօռ) գ. ար. Բողկ. տուրփ. ֆաճըլ:

Raille (ռայլ) գ. իգ. Ձող ինչ:

Railler (ռայլէ) բ. ն. և չ. Ծաղր կամ խաղ առնել, կատակել, այպանել: առնել կամ առնել ինչ ըստ խաղ. մասխարալըղա ալմագ, մասխարայա դութմագ, մասխարալանմագ, էյլէնճէյէ ալմագ, էղլէնմէք, իսդիհզա էտմէք, խօրադա՝ լադիֆէ կամ մասխարալըգ էտմէք, քիւլմէք: Se railler, բ. չ. Ծիծաղիլ, ծաղրագալ. էղլէնմէք, մասխարայա դութմագ:

Raillerie (ռայլըրի) գ. իգ. Ծաղր, կատակ, խաղ. մասխարալըգ, էյլէնճէ, շագա, խօրադա:

Railleur, euse (ռայլէօռ, էօզ) ած. և գ. Զուարթամիտ, զուարթարար: զուարճախօս, ծաղրածու, ծաղրասէր. խօրադաճը, լադիֆէճի:

Rain (ռէն) գ. ար. Ծայր, սահման (անտառի):

Rainceau, տես Rinceau.

Raine (ռէն) գ. իգ. Գորտ կանաչ. եշիլ գուրպաղա:

Rainette (ռէնէթ) գ. իգ. Ազգ ինչ ընտիր խնձորոյ: գործի ինչ:

Rainoire (ռէնուառ) գ. իգ. Գործի ինչ:

Rainure (ռէնիւռ) գ. իգ. Խորուշ, փապար. գանալ:

Raiponce (ռէբօնս) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. գալայագ գէօգիւ, գամա էւգագ:

Raire կամ Réer (ռէռ, ռէէ) բ. չ. և ն. Գոչել, ձայն արձակել (կենդանեաց): գերծուլ, սափրել (է բառ վաղեմի):

Rais (ռէ) գ. ար. յոգ. Ճառագայթ (է բառ վաղեմի): շառաւեղք անուոյ:

Raisin (ռէզէն) գ. ար. Խաղող. իւզիւմ:
Raisin non mûr, ազոխ. խամ իւզիւմ, գօռուգ:
Raisin sec, չամիչ. գուրու իւզիւմ, բաղագը:
Raisin de Corinthe, մանր չամիչ. քիշմիշ, գուշիւզիւմիւ:

Raisin des bois (ռէզէն դէ պուա) գ. ար. Պտուղ ինչ, որ կոչի եւ Airelle.

Raisin de mer (ռէզէն դը մէռ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Raisin d' ours (ռէզէն դուռս) գ. ար. Անուն բուսոյ:

Raisin de renard (ռէզէն դը ռընառ) գ. ար. Բոյս ինչ:

Raisiné (ռէզինէ) գ. ար. Ռուպ, մաթ, եփած քաղցուոյ. գայընմըշ շըրա կամ չիրէ. փէքմէզ:

Raison (ռէզօն) գ. իգ. Բան, բանականութիւն: իմաստութիւն, հանճար, միտք. ագլ, ագըլ, ուս, հուշ, իդրագ: իրաւունք, արդարութիւն. հագգ, ինսաֆ: փաստ, ապացոյց, պատասխանի. ճէվապ: առիթ, պատճառ. սէպէպ, մուճիպ: Pour quelle raison? առ ինչ, յո՞յր սակս, ընդէ՞ր, վասն է՞ր. նէ՞ սէպէպդէն: À raison de, ըստ չափոյ. ըստ համեմատութեան. իւզրէ, հասէպինճէ, միգտարընէ կէօրէ:

Raisonnable (ռէզօնապըլ) ած. Բանական, բանաւոր. ագըլլը, ուսլու: արդար, իրաւացի: պատշաճ, վայելուչ, համեմատ. ատալէդլի, ադիլ, ինսաֆլը. մագպուլ:

Raisonnablement (ռէզօնապլըման) մակ. Իմաստութեամբ, հանճարով: իրաւամբք, արդարութեամբ: ըստ պատշաճի, 'ի դէպ. ագըլլանէ, ուսլուճա. հագգ իւզրէ:

Raisonnement (ռէզօնըման) գ. ար. Տրամաբանութիւն մտաց, դատումն. ագըլ, դէագգիւլ: փաստ, ցուցումն, ձեռնարկութիւն, ապացոյց. գըյաս, պիւրհան:

Raisonner (ռէզօնէ) բ. չ. Տրամաբանել, դատել միտք: խորհել, խօսել իմաստութեամբ. գըյաս էդմէք, ագըլանէ սէօյլէմէք, դէքէլլիւմ էդմէք, ագըլ իւզրէ սէօյլէմէք: փաստս յառաջ բերել, պատճառս գտանել. պէհանէ պուլմագ, իսպադ էդմէք:

Raisoneur, euse (ռէզօնէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Տրամաբանող, դատող. գըյաս էդէն կիմէսնէ: ընդվայրախօս, որ խնդրէ պատճառս. նահագ եէրէ սէօյլէյիճի, պէհանէ արայըճը:

Rajeunir (ռաժէօնիռ) բ. չ. և ն. Առոյգանալ, մանկանալ, ժրանալ. կէնճլէնմէք, դազէլէնմէք: առոյգացուցանել, նորոգել, նորափետուր զարդարել. դազէլէդմէք, կէնճլիք հալընա կէօթիւրմէք:

Rajeunissement (ռաժէօնիսման) գ. ար. Առոյգութիւն կամ նորոգութիւն տիոց մանկութեան. կէնճլէնմէ, դազէլէնմէ:

Rajustement (ռաժիւսդման) գ. ար. Հաշտութիւն, միաբանութիւն. պարըշըգ, սուլհ:

Rajuster (ռաժիւսդէ) բ. ն. Ի կարգի դնել, ուղղել, վերստին յարդարել: միաբանել, խաղաղացուցանել. դիւզէդմէք կամ դիւզէլդմէք, նիզամա գօմագ. սուլհ էդմէք:

Raki (ռագի) գ. ար. Ցքի, օղի:

Râle (ռալ) գ. ար. Ազգ ինչ փասիանի: խորդիւն. խըրլայըշ:

Râlement (ռալման) գ. ար. Խորդիւն. խըրլայըշ:

Ralentir (ռալանդիռ) բ. ն. Թողացուցանել, թուլացուցանել, նուազեցուցանել, մեղմել, յամեցուցանել. կէվշէդմէք, էյլէնդիրմէք: Se ralentir, բ. յ. Թողանիլ, թուլանալ, նուազիլ, մեղմանալ, տկարանալ. կէվշէնմէք, դէսքին պուլմագ, սօվումագ:

Ralentissement (ռալանդիսման) գ. ար. Թուլութիւն, նուազութիւն, տկարութի. կէվշէքլիք, ֆիդրէդ, ահէսդէլիք. դէրաքէդ:

Râler (ռալէ) բ. չ. Խորդալ. խըրլամագ:

Ralinguer (ռալէնկէ) բ. չ. Ժապաւինել զծայրս առագաստի նաւուն:

Ralingues (ռալէնկ) գ. ար. յոգ. Ծոպք ծայրից առագաստի:

Raller (ռալէ) բ. չ. Գոչել եղջերուի:

Ralliement (ռալիման) գ. ար. Վերստին հաւաքումն զօրացն ցրուելոց. դաքէրին ճէմ օլունմասը, ճէմ էդմէսի, ճէմ:

Rallier (ռալիէ) բ. ն. Վերստին ժողովել կամ հաւաքել 'ի միասին. դաղըլմըշ ասքէրի դէքրար ճէմ էդմէք, պիրիքդիրմէք:

Rallongement (ռալօնժման) գ. ար. Երկայնութիւն, գիծ երկայնութեան:

Rallonger (ռալօնժէ) բ. ն. Եւ եւս երկայնել. ուզադմագ:

Rallumer (ռալիւմէ) բ. ն. Վերստին լուցանել, վառել, բորբոքել. դէքրար եագմագ, դութուշդուրմագ, եանտըրմագ: Se rallumer, բ. յ. Վերստին լուցանիլ, վառիլ, բորբոքիլ. դէքրար եանմագ, դութուշմագ, ալէվլէնմէք:

Ramadan, *տես* Ramazan.

Ramadouer (ռամատուէ́) բ. ն. Դգուել, *փայփայել, մեղմել*:

Ramadoux (ռամատու) գ. ար. *Մուկն ինչ հնդկաց*. նիմա:

Ramage (ռամաժ) գ. ար. *Ոստք*. փաղ, աղաճ փալլարը: *Ծաղիկք կերպասուց*: *Երգ թռչնոց*. էօտիւշ, գուշ էօտմէսի:

Ramager (ռամաժէ́) բ. չ. *Ճռուողել կամ երգել թռչնոց*. էօտմէք:

Ramaigrir (ռամէկրիռ) բ. ն. և չ. *Վերստին նիհարացուցանել, վտիտեցուցանել*. դէքրար արըգլադմագ կամ արըգլըմագ, դաղիք էտմէք, զայըֆլադմագ: *Հիւծիլ, նիհարանալ*. դէքրար արըգլանմագ, զայըֆլանմագ:

Ramaillage (ռամայլաժ) գ. ար. *Խաղախ*:

Ramailler (ռամայլէ́) բ. ն. *Խաղախարդել*:

Ramaire (ռամէռ) ած. *Տերևոց*:

Ramas (ռամա) գ. ար. *Կոյտ, շեղջ, բազմութիւն, հաւաքումն*. եըղըն, իճդիմա, մէճմա, գիւմէ:

Ramasse (ռամաս) գ. իգ. *Դահուկ 'ի պէտս ձիւնապատ լերանց*. գըզագ:

Ramasser (ռամասէ́) բ. ն. *Կուտել, դիզել, շեղջակուտել, հաւաքել, ժողովել, քաղել*. ճէմ էտմէք, պիր եէրէ դօփլամագ, եըղմագ. դէվշիրմէք, էլինէ ալմագ, էլէ կէթիրմէք: *բռնել յերկրէ*. եէրտէն գալտըրմագ: Se ramasser, բ. յ. *Կծկիլ, ամփոփիլ*. էյիլմէք, չէօմէլմէք:

Ramasseur (ռամասէօռ) գ. ար. *Որ վարէ զդահուկ: որ կուտէ կամ ժողովէ*:

Ramassoir (ռամասուառ) գ. ար. *Նուանկիւնի գործի ինչ փայտեղէն*:

Ramassis (ռամասի) գ. ար. *Խառնիխուռն շեղջ կամ դէզ*. եըղըն, իճդիմա:

Ramazan *կամ* Ramadan (ռամազան, ռամատան) գ. ար. *Ծոմապահք Տաճկաց*. ռամազան, մահի ռամազան:

Ramberge (ռանպէրժ) գ. ար. *Երկայնաձև նաւ ինչ Անգղիացւոց*:

Rambour (ռանպուռ) գ. իգ. *Ազգ ինչ խնձորոյ*:

Rame (ռամ) գ. իգ. *Նուրբ խեչակ բուսոց, ոստ, պուրակ*. չուպուգ, փալճըղաղ, չօպուգ: *Թի կամ թիակ նաւակի*. քիւրէք: *պուրակ քսանեքին թղթոյ*. եիրմի դէստէ քէաղըտ:

Rameau (ռամօ) գ. ար. *Ճիւղ, ոստ, ըստեղն*. փաղ, փալճըղաղ, չուպուգ: *Նեարդ, ջիլ. երակ*. դամար, դամարճըգլար:

Ramée (ռամէ́) գ. իգ. *Ոստ տերևալից կամ տերևազարդ*. քէօքլիւշ աղաճըն փալլարը:

Ramendable (ռամանտապլ) ած. *Զոր մարթ է ուղղել*:

Ramender (ռամանտէ́) բ. ն. *Իջուցանել կամ նուազեցուցանել զգինն*. էքսիք պահայէ նարգ էտմէք կամ գօմագ:

Ramener (ռամընէ́) բ. ն. *Ածել միւսանգամ, տանել անդրէն, ածել, դարձուցանել, բերել, մուծանել*. կէրի կէթիրմէք, կէթիրմէք, գէօնտիւրմէք, դագէթ էտմէք: *զգաստացուցանել, ուղղել*. դօղրուլդմագ:

Ramequin (ռամքէն) գ. ար. *Կարկանդակ ինչ պանրախառն*:

Ramer (ռամէ́) բ. ն. և չ. *Արկանել զնուրբ խեչակս կամ ոստս ընդ բուսովք*. փալ փիղմէք կամ եէրէ փիքմէք: *Թիավարել*. քիւրէք չէքմէք: *կարի խիստ աշխատ լինել*:

Ramereau (ռամռօ) գ. ար. *Ձագ վայրի աղաւնոյ*:

Ramette (ռամէդ) գ. իգ. *Գործի ինչ տպագրողաց*:

Rameur (ռամէօռ) գ. ար. *Թիավար, թիաքարշ*. քիւրէքճի, քիւրէք չէքէն:

Rameux, euse (ռամէօ, էօզ) ած. *Ոստալից, բազմաստեղն, անձուանաճիւղ*. փալլը դուպագլը:

Ramier (ռամիէ́) գ. ար. *Վայրի աղաւնի*. դահդա կէօվէրճինի:

Ramification (ռամիֆիքասիօն) գ. իգ. *Բաժանումն երակաց կամ ոստոց*. դէլիք, փալլանմա, դամարլանմա:

se Ramifier (ռամիֆիէ́) բ. յ. *Բաժանիլ 'ի բազում ոստս կամ երակս*. դամարլանմագ, փալ դուպագ սալմագ:

Ramilles (ռամիյլ) գ. իգ. յոգ. *Կոտրանք փայտից*:

Ramingue (ռամէնկ) ած. *Որ ոչ անսայ մտրակի (երիվար)*:

Ramoir (ռամուառ) գ. ար. *Կարոց ինչ*:

Ramoitir (ռամուադիռ) բ. ն. *Վերստին թրջել կամ տամկացուցանել*. դէքրար ըսլադմագ կամ նէմ էտմէք:

Ramollir (ռամօլիռ) բ. ն. *Կակղել, կակղացուցանել*: *Թուլացուցանել, մեղկել, ակարացուցանել*. դէքրար եումշադմագ. կէվշէդմէք, դայրէդ գէսմէք կամ ալմագ, զաֆ կէթիրմէք:

Ramollissant (ռամօլիսան) գ. ար. *Կակղացուցիչ (դեղ)*:

Ramoner (ռամօնէ́) բ. ն. *Մաքրել զծխնելոյզն*. օճագ կամ պաճա սիւփիւրմէք:

Ramoneur (ռամօնէօռ) գ. ար. *Մաքրիչ ծխնելուզաց*. օճագ սիւփիւրիւճիւ, պաճա սիլիճի:

Rampant, ante (ռանփան, անդ) ած. *Սողուն, զեռուն, որ գնայ 'ի վերայ որովանի*. սիւրիւնէն, սիւրիւքլէնէն, սիւրինէն: *Նուաստ, ստորին, վատասիրտ, անպիտան*:

Rampe (ռանփ) գ. իգ. *Առաջք սանդղոց*: *վանդակաւորք կամ պսակ սանդղոց*. դըրմագլըգ, մէրտիվէն գօլու: *Եջք, զառ 'ի վայր*:

Rampement (ռանփըման) գ. ար. *Սողումն*. սիւրիւնմէ:

Ramper (ռանփէ՛) բ. չ. Սողալ, զեռալ. գնալ 'ի վերայ լանջաց կամ որովայնի. սիւրթիւնմէք, սիւրիւքլէնմէք, սիւրիւնմէք: Խոնարհիլ յոյժ, նուաստանալ:

Rampin (ռանփէն) ած. Որ զկայ առնու (երիվար):

Ramponeau (ռանփօնօ) գ. ար. Դանակ ինչ:

Ramure (ռամիւռ) գ. իգ. Ստեղունք եղջերուի. կէյիք պօյնուզու: սաղք ծառոց. տալլար:

Rance (ռանս) ած. և գ. Ծթուեալ, ապականեալ. աճըմդըրագ, պօզուգ:

Rancio (ռանսիօ) գ. ար. Գինի ինչ Սպանիոյ:

Ranche (ռանշ) գ. իգ. Սեպ ինչ:

Rancher (ռանշէ՛) գ. ար. Սանդուղք ինչ: փայտ ինչ սեպաւոր:

Ranchier (ռանշիէ՛) գ. ար. Երկաթ մանգաղի (ըստ կնքաբանից):

Rancir (ռանսիռ) բ. չ. Ծթուիլ, ապականիլ, նեխիլ. աճըմդըրագ օլմագ, պօզուլմագ:

Rancissure կամ Rancidité (ռանսիսիւռ, ռանսիտիթէ՛) գ. իգ. Ծթութիւն, ապականութիւն. աճէմդըրագլըգ, պօզուգլուգ:

Rançon (ռանսօն) գ. իգ. Փրկանք, փրկանակ, գին փրկանաց. ֆէտիէ, խալաս աղճէսի, գուրթուլմա պահասը:

Rançonnement (ռանսօնըման) գ. ար. Չափազանց գին փրկանաց, հարստահարութիւն, պահանջումն. տէքլիֆ, աղճէ քէնէլիրմէսի:

Rançonner (ռանսօնէ՛) բ. ն. Արկանել 'ի վերայ զգին փրկանաց, փրկանաւորել կամ ազատել գրաւմամբ. աղճէ իլէ գուրթարմագ: պահանջել անիրաւութեամբ, հարստահարել, կեղեքել. զօր իլէ բարա ալմագ:

Rançonneur, euse (ռանսօնէօռ, էօզ) գ. ար. և գ. Հարստահարող, կեղեքիչ, յափշտակող, անիրաւ պահանջող. զօր իլէ բարա ալըճը, եաղմա կամ զորպէտ էտիճի, եաղմաճը:

Rancune (ռանքիւն) գ. իգ. Ոխ, քէն, ոխակալութիւն, ատելութիւն. քին, պուղզ, ղարազ, ատավէթ, խուսումէթ:

Rancunier, ière (ռանքիւնիէ՛, էռ) ած. և գ. Քինախնդիր, ոխակալ. ղարազլը, քին տուտուճու:

Randonnée (ռանտօնէ՛) գ. իգ. Շրջան կամ պտոյտ երէոց (ըստ որսորդաց):

Rang (ռան) գ. ար. Կարգ, դաս, շարք, պար, թիւ. տիւզիւն, տիւզիւնլիք, սըրա, տիզ, տիզի, սաֆ. ափէք, ղիւմրէ: պատիւ, աստիճան. րիւթպէ, ջայէ: վիճակ, հանգամանք. հալ: Rang de perles, շարք մարգարտոց. պիր տիզի ինճի, ինճի ըէփէ:

Range (ռանժ) գ. իգ. Սալայատակ զուգաչափ քարամբք:

Rangée (ռանժէ՛) գ. իգ. Կարգ, դասաւորութիւն. սըրա, տիզի:

Ranger (ռանժէ՛) բ. ն. Կարգել, դասել, դասաւորել, շարադասել, թողուլ ընդ. 'ի թիւ արկանել. տիզմէք, տիւզմէք, տիւզէն կամ նիզամ վէրմէք, էէրլի էէրինէ գօյմագ, էէրլէշտիրմէք, տիւզէլթմէք, տէրտիպ էթմէք: Ranger une armée en bataille, կարգել 'ի ճակատ մարտի կամ ճակատեցուցանել զզօրս. ասքէրի սաֆ էթմէք, ասքէր ալայլարը գուրմագ, տէրտիպի սուֆուֆ էթմէք: Ranger la terre կմ la côte, նաւել զափամբք կամ առ ափամբք. գըյը սըրա կիտմէք: Se ranger, բ. յ. Տեղի տալ. սաղլանմագ: անսալ. գապուլ կամ իտաաթ էթմէք, տուտմագ:

Ranger կամ Rangier (ռանժէ՛, ռանժիէ՛) գ. ար. Չորքոտանի ինչ նման եղջերուի, որ կոչի և Renne:

Rangette (ռանժէտ) գ. իգ. Երկաթի տախտակ օծեալ անագաւ:

Ranguillon (ռանկիյլէօն) գ. ար. Բևեռ 'ի հաստատել զթուղթն տպագրութեան:

Ranimer (ռանիմէ՛) բ. ն. Կենդանացուցանել, դարձուցանել 'ի կեանս. տիրիլթմէք, ճան վէրմէք, իհեա էթմէք: Նորոգել, զարթուցանել: զօրացուցանել, քաջալերել, սրտապնդել, խրախուսել: գրգռել, շարժել. ղայրէթ վէրմէք:

Ranulaire (ռանիւլէռ) ած. 'Ի ներքոյ լեզուի (երակք):

Ranule (ռանիւլ) գ. իգ. Ուռոյց 'ի ներքոյ լեզուի:

Rapace (ռափաս) ած. Յափշտակիչ, գիշատիչ. գափան, գափըճը, էլթըճը:

Rapacé, ée (ռափասէ՛) ած. Որ ունի զձև շողգամի կամ բողկի:

Rapacité (ռափասիտէ՛) գ. իգ. Յափշտակութիւն, յարձակումն 'ի վերայ որսոյ. տամա, հըրս, ղարէտկէրլի, էլթըճըլըգ:

Rapatelle (ռափաթէլ) գ. իգ. Հիւսուած մազեղէն. չուլ, հարար:

Rapatriage (ռափաթռիաժ) կամ Rapatriement (ռափաթռիման) գ. ար. Հաշտութիւն, խաղաղութիւն:

Rapatrier (ռափաթռիէ՛) բ. ն. Հաշտեցուցանել, միաբանել, խաղաղացուցանել. էյինէ կամ տէքրար պարըշտըրմագ:

Râpe (ռափ) գ. իգ. Քերիչ. ըէնտէ: խաղտոց. թէօրփիւ: ողկոյզ խաղողոյ մերկացեալ 'ի հատից: խեցեմորթ ինչ: յոք. Ճեղքուած ծնդաց ձիոյ: տե՛ս և Rafle.

Râpé (ռափէ՛) գ. ար. Կոխածք խաղողոյ: գինի անցեալ ընդ կոխածս խաղողոյ:

Râper (ռափէ՛) բ. ն. Քերել. քերչաւ. ըէնտէլէմէք:

Rapetasser (ռափըթասէ՛) բ. ն. Կարկատել զձորձս. եամալամագ:

Rapetisser (ռափըթիսէ՛) բ. ն. և չ. Փոքրկացուցանել, նուազեցուցանել, կարճել. քիւչիւլթմէք, քիւչիւքլէթմէք, գըսալթմագ:

Rapeur (ռափէօռ) գ. ար. Որ քերէ ըմպխախոտն:

Rapide (ռափիտ) ած. Շուտ, արագ, երագընթաց. դէզ կամ դեզ, չապուգ, սէրի:

Rapidement (ռափիտման) մակ. Արշաւակի, արագութեամբ, փութանակի. սիւրաթ իլէ, շիտտէթ իլէ:

Rapidité (ռափիտիտէ) գ. իգ. Արագութի, երագընթացութիւն. դէզլիք, չապուգլուգ, սիւրաթ:

Rapiéceter կամ Rapiécer (ռափիէսդէ, ռափիէսէ) բ. ն. Կարկատել, նորոգել. եամալամագ:

Rapiécetage (ռափիէսթաժ) գ. ար. Կարկատումն, նորոգութիւն. եամալամա, եամա:

Rapière (ռափիէր) գ. իգ. Սուր մեծ և անպիտան:

Rapine (ռափին) գ. իգ. Յափշտակութի, գողութիւն, զրկանք, հարստահարութիւն. ագըն, եաղմա, գափմա:

Rapiner (ռափինէ) բ. ն. Յափշտակել, գողանալ, կեղեքել, հարստահարել. գափմագ, եաղմալամագ, նէհպ ու ղարէթ էթմէք:

Rapistre կամ Raphanistre (ռափիսդր, ռաֆանիսդր) գ. ար. Բոյս ինչ նման բողկի:

Rapontic կամ Rhapontic (ռափօնթիք) գ. ար. Ազգ ինչ խաշնդեղոյ:

Rappareiller (ռափարէյլէ) բ. ն. Հաւասարել, նմանեցուցանել, բաղդատել:

Rappel (ռափէլ) գ. ար. Կոչումն յետս կամ անդրէն. կէրի չաղըրըշ, իսթիտաէ, րիճա, դավէթ: խմբումն զօրաց՛ի ձայն թմբկի, ձայն թմբկի. դավուլ չալմասը: կոչումն վերստին կամ հաստատութիւն՛ի ժառանգութեան:

Rappeler (ռափլէ) բ. ն. Կոչել յետս կամ անդրէն, վերակոչել, դարձուցանել. կէրի չաղըրմագ. կէրի կէթիրմէք: հաւաքել կամ ժողովել՛ի ձայն թմբկի, թմբուկ հարկանել. դավուլ չալմագ: Rappeler à la vie, կոչել ՛ի կեանս, զգաստացուցանել. իհեա էթմէք: Rappeler à la mémoire, յուշ ածել, յիշատակել. իխթար էթմէք:

Rapport (ռափօռ) գ. ար. Մուտք, եկամուտ, բերք. կէլիր, ֆայտա, մահսուլ: վկայութիւն, պատմութիւն, լուր, համբաւ. խապէր, թագրիր, թէսլիմ, եէնիտէն ձօղ օլունմագ նէսնէ: քսութիւն, չարախօսութիւն. ղամմազլըգ, ղամզ, շիքեայէթ, գօղտուլուգ: ձգրտումն. կէյֆիյէթ, կէյֆիյէ, օրան: յարաբերութիւն, բաղադանութիւն, նմանութիւն, համեմատութիւն: ծանօթութիւն. եագընլըգ, աշնալըգ, մունասէպէթ, ալագա, իւլֆէթ, դէալլիւգ, միւնասէպէթ: ալագա, Par rapport, վասն, յաղագս, առ. նիսպէթ իլէ, պագըշլա:

Rapportable (ռափօռթապլ) ած. Զոր պարտ է տանել անդրէն, կամ վերստին պատմել. կէրի նագլ օլունաճագ:

Rapporter (ռափօռթէ) բ. ն. Ածել, տանել կամ դարձուցանել անդրէն, փոխադրել. կէրի եէրինէ կէօթիւրմէք, նագլ էթմէք: պատմել, ծանուցանել, հաստուցանել յանկն. թէբլիղ էթմէք, նագլ կամ թագրիր էթմէք: քսութիւն կամ չարախօսութիւն մատուցանել. գօղլամագ, գօղտուլամագ, ղամմազլամագ կամ ղամզլամագ: բերել, պտղաբերել. վէրմէք, կէթիրմէք: առաջի առնել, ցուցանել. դէլիլ էթմէք: Se rapporter, բ. յ. Վերաբերիլ, յարաբերիլ, յարմարիլ, պատշաճիլ. եարաշմագ, եագըշմագ, պիրի պիրինէ ույմագ: S'en rapporter, հաւանիլ, անսալ, հաւատալ, վստահիլ, յանձն լինել. գայիլ օլմագ, ինանմագ, իթիմատ էթմէք:

Rapporteur (ռափօռթէօռ) գ. ար. Որ առաջի առնէ զդատն. թագրիր էտիճի: գործի ինչ երկրաչափական. մէնգալէ:

Rapporteur, euse (ռափօռթէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Քսու, բանսարկու. գօղտու, գօղլայըճը, գամզըճը, ղամմազ:

Rapprendre (ռափռանդր) բ. ն. Վերստին ուսանել. եէնիտէն էօյրէնմէք կամ թէալլիւմ էթմէք:

Rapprochement (ռափռօշման) գ. ար. Մատչումն, հպաւորութիւն. եագլաշդըրմա, եագլաշմա, դէգարրիւպ: հաշտութիւն, միաբանութիւն. պարըշըգ, միւսալահա:

Rapprocher (ռափռօշէ) բ. ն. Դարձեալ մերձեցուցանել, մերձեցուցանել, մատոյց կացուցանել. եագլաշդըրմագ, եագըն էթմէք: հաշտեցուցանել, միաբանել. պարըշդըրմագ: Se rapprocher, բ. յ. Մերձենալ, հպաւորիլ, մօտ մատչել. եագլաշմագ, եագըն կէլմէք:

Rapsode (ռափսօտ) գ. ար. Հագներգու:

Rapsodie (ռափսօտի) գ. իգ. Հագներգութիւն, ժողովածոյ քերդուածք, կարկատուն բանք. գարըշըգ մուրագգաչ կամ գարըշըգ իշ:

Rapsodiste (ռափսօտիսդ) գ. ար. Որ յօրինէ կարկատուն բանս կամ քերդուածս:

Rapt (ռափթ) գ. ար. Յափշտակութիւն (կուսի). գափմա, իխթիտաֆ:

Râpure (ռափիւռ) գ. իգ. Քերդուած, տաշեղ. ինճէ դալաշ, էյէնտի:

Râpuroir (ռափիւռուառ) գ. ար. Անօթ աղբորակի:

Raque (ռաք) գ. իգ. Գնտակ փայտեղէն ՛ի գագաթան կայմի: ցքի ՛ի բրնձոյ:

Raqueton (ռաքըթօն) գ. ար. Գնդահար մեծ:

Raquétier (ռաքէթիէ) գ. ար. Որ յօրինէ զգնդահար գործիս խաղու:

Raquette (ռաքէթ) գ. իգ. Գնդահար, գործի հիւսեալ վանդակակերպ ՛ի ձգել զգնդակս խաղու. դօփ չէլէնկի: տունկ ինչ Ամերիկացւոց: գործի ինչ: վարմ ինչ յորս թռչնոց: բոյս ինչ. սօպպիրէթ:

Rare (ռառ) ած. Սակաւ, սակաւագիւտ, ազնիւ, չնաշխարհիկ. նատիր: անգայտ, ցանցառ, անօսր. սէյրէք:

Raréfaction (ռառէֆաքսիօն) գ. իգ. Անօսրութիւն, անգայտութիւն. եայըլըշ իթթիսա:

Raréfiant, ante (ռառէ՛ֆիան, անդ) ած. Անգայտացուցիչ. հաֆիֆլէնտիրէն:

Raréficatif, ive (ռառէ՛ֆիքաթիֆ, իվ) ած. Անօսրացուցիչ, անգայտացուցիչ:

Raréfier (ռառէ՛ֆիէ՛) բ. ն. Անօսրել, անգայտացուցանել. հաֆիֆլէտմէք, հաֆիֆլէնտիրմէք:

Rarement (ռառման) մակ. Դուն ուրեք, սակաւ անգամ. սէյրէք, նատիր: Qui arrive rarement, սակաւադէպ, որ դուն ուրեք պատահէ. նատիր վուգուու:

Rareté (ռառթէ՛) գ. իգ. Նուազութիւն, սակաւութիւն, աղնուութիւն. գըլլէթ, էքսիքլիք, նատիրլիք: սակաւագիւտ և չքնաղ իրք. ազ պուլունուր նէսնէ, նատիրլիք, թէֆարրըտ:

Rarifeuillé, ée (ռառիֆէօյլէ՛) ած. Սակաւատերև, ցանցառատերև:

Rariflore (ռառիֆլօռ) ած. Սակաւածաղիկ:

Rarissime (ռառիսիմ) ած. Սակաւ յոյժ:

Rarrivée (ռառիվէ՛) գ. իգ. Կողմնական շարժումն նաւու:

Ras, ase (ռա, ռազ) ած. Գերծեալ, սափրեալ, խուզեալ. էօնուլմուշ, թրաշ օլմուշ, թիւյսիւզ: ողորկ, տափարակ, հարթ հաւասար. տիւզ:

Ras (ռա) գ. ար. Կերպաս ինչ. գումաշ:

Rasade (ռազատ) գ. իգ. Բաժակ բերանալից. լէպ տօլու գատէհ:

Rasant, ante (ռազան, անդ) ած. Որ խուզէ կամ սափրէ:

Rascasse (ռասգաս) գ. իգ. Ձուկն ինչ:

Rase (ռազ) գ. իգ. Կպրածիւթ:

Rasement (ռազման) գ. ար. Քանդումն, հիմնայատակ կործանումն. ինհիտամ, հէտմ:

Raser (ռազէ՛) բ. ն. Գերծուլ, սափրել. թրաշ էթմէք, էօնմագ: քանդել, կործանել, հիմնայատակ առնել. թէմէլինտէն էըգմագ, տէմիր կամ խարապ էթմէք: քերել առ, մօտ անցանել. ճէք էագընտան կէչմէք, սըյըրմագ:

Rasette (ռազէթ) գ. իգ. Կերպաս ինչ: Թել երկաթի յաղղութիւն նուագարանի:

Rasibus (ռազիպիւս) նխ. Մօտ, առ (ըստ ռամկաց):

Rasière (ռազիէռ) գ. իգ. Չափ ինչ ցորենոյ:

Rasoir (ռազուառ) գ. ար. Ածելի. ուսթուրա: ձուկն ինչ ծովու:

Raspatoir (ռասփաթուառ) տես Rugine.

Rassade (ռասատ) գ. իգ. Ուլունք:

Rassasiant, ante (ռասազիան, անդ) ած. Յագեցուցիչ, ձանձրալի. տօյուրան, տօք էտէն:

Rassasiement (ռասազիման) գ. ար. Յագեցումն, յափրութիւն: տաղտկութիւն, ձանձրոյթ. տօգլուգ, տօյուրմագլըգ:

Rassasier (ռասազիէ՛) բ. ն. Յագեցուցանել. տօյուրմագ, տօյուրմագ, տօք կամ իշպա էթմէք: Se rassasier, բ. յ. Յագենալ. տօյմագ, տօյուլմագ: Ընուլ զկամս կամ զցանկութիւն անձին:

Rasse (ռաս) գ. իգ. Կողով ածխոյ:

Rassemblement (ռասանպլըման) գ. ար. Ժողով, ժողովումն, հաւաքումն. ճէմ, ճէմ էթմէքլիք, թէօփլէմէ: ամբոխ, գումարտակ. խալգ ճէմիյէթի, ճէմիյէթ, իժթիհամ, ճէմի գէսիր:

Rassembler (ռասանպլէ՛) բ. ն. Հաւաքել, ժողովել, գումարել, գումարտակ առնել. ճէմ էթմէք, թէօփլէմէք: Se rassembler, բ. յ. Հաւաքիլ, ժողովիլ, գալ'ի միասին. ճէմ օլմագ կամ օլունմագ, պիր էրէ կէլմէք, թէօփլէնմէք, տիրիլմէք:

se Rasseoir (ռասուառ) բ. յ. Նստել կամ բազմել վերստին. էյնիտէն կամ տէքրար օթուրմագ: հանդչել, խաղաղել, հանդարտել. էղլէնլէնմագ, սաքին տուրմագ: զնստանիլ, իջանել'ի յատակն, զտիլ. արըլմագ, տուրու օլմագ կամ օլունմագ: Rassis, ise, զնստեալ, խաղաղ: Pain rassis, հաց չորաբեկ, կամ որ ոչ է թարմ. պայաթ էքմէք: Esprit rassis, միտք անխռով, հանդարտամիտ, խոհեմամիտ. ֆիքրին աղըր պաշլը, էհլի վէգար:

Rasséréner (ռասէ՛ռէ՛նէ՛) բ. ն. Պարզել, լուսաւորել, պայծառացուցանել, փարատել. տէքրար աչմագ:

Rassiéger (ռասիէ՛ժէ՛) բ. ն. Պաշարել վերստին. տէքրար մուհասէրէ էթմէք:

Rassis (ռասի) գ. ար. Պայտ նորոգեալ:

Rassoté, ée (ռասօթէ՛) ած. Զակատեալ զհետ, յիմարեալ, անկեալ 'ի մտաց. պէլէ կամ պունանէ օլմուշ:

Rassurer (ռասիւռէ՛) բ. ն. Ապահովել, պնդել, ամրացուցանել, վստահացուցանել, քաջալերել, զօրացուցանել, հաստատել. պէրքիթմէք, պէրք կամ գավի էթմէք. շայրէթ վէրմէք. էմին էթմէք, րահաթլանտըրմագ:

Rat (ռա) գ. ար. Մուկն. պիւյիւք սըչան, կէմի սըչանը: Rat d'eau, մուկն ջրոյ. սու կէմիսի կամ սըչանը: Rat de mer, ձուկն ինչ ծովու:

Rat de Pharaon, տես Ichneumon.

Ratafia (ռաթաֆիա) գ. ար. Ցքի կամ օղի ինչ. անպէրիյէ:

se Ratatiner (ռաթաթինէ՛) բ. յ. Կծկիլ, գալարիլ, ամփոփիլ, խորշոմիլ. պուրուշմագ, պիւզիւլմէք:

Rate (ռաթ) գ. իգ. Փայծաղն. տալագ:

Râteau (ռաթօ) գ. ար. Տրմուխ. տարագ, տօխրագ տարաղը, տըրմըգ:

Râtelée (ռաթլէ՛) գ. իգ. Տրմուխ լի. ժողովածոյ տրմխի. տարագ տօլուսու, պիր տարագ չէքմէսի:

Râteler (ռաթլէ՛) բ. ն. Տրմխել, ժողովել կամ հարթել տրմխաւ. տօխրագ տարամագ:

Râtelet (ռաթլէ) գ. ար. Սանտր յեղեգանց:

Râtleur (ռաթլէօռ) գ. ար. Որ հաւաքէ տրմխաւ. տարագ չէքիճի:

Rateleux, euse (ռաթլէօ, էօզ) ած. *փայծաղնացաւ (է բառ վաղեմի)*. թալէն, տալագ իլլէթլի:

Râtelier (ռաթլիէ) գ. ար. *Վանդակ մըսրոյ*. եէմլիք: *կրկին շարք ատամանց*. տիշլէրին իքի տիզիլէրի:

Rater (ռաթէ) բ. չ. և ն. *Չառնուլ հրացանի զբոյ*. աթէշ ալմամագ կամ թութմամագ: *վրիպել 'ի յուսոյ, ոչ հասանել խնդրոյն*. րասթ կէլմէմէք, պաշա չըգմամագ:

Ratier, ière (ռաթիէ, էռ) գ. ար. և իգ. *Դէգ, խորթաբարոյ, դժուարամիտ*:

Ratière (ռաթիէռ) գ. իգ. *Ականատ կամ ակնատ մկանց*. սըչան գափանը կամ գափազը: *գործի կամ գործարան ժապաւէնի*. գայթան փիչքէանը:

Ratification (ռաթիֆիքասիօն) գ. իգ. *Վաւերութիւն, հաստատութիւն, վաւերական հաւանութիւն*. գարար, իսթիգրար, թաստիգ:

Ratifier (ռաթիֆիէ) բ. ն. *Վաւերացուցանել, վաւերական առնել, հաստատել*. մուգառրէր էթմէք կամ թութմագ, գարար կամ իսթիգրար վէրմէք, իմզասըն վէրմէք, գապուլ կամ թաստիգ էթմէք:

Ratine (ռաթին) գ. իգ. *Կերպաս ինչ ասուեղէն*. պիր ճինս սօֆ գումաշը:

Ratiner (ռաթինէ) բ. ն. *Նմանեցուցանել ասուեղէն կերպասու*:

Ratiocination (ռասիօսինասիօն) գ. իգ. *Տրամաբանութիւն մտաց, դատումն*. գըյաս:

Ratiociner (ռասիօսինէ) բ. չ. *Տրամաբանել, դատել*. գըյաս էթմէք:

Ration (ռասիօն) գ. իգ. *Մասն կամ բաժին կերակրոյ զօրականին*. թային, փայ, պիր կիւնլիւք զահիրէ:

Rational (ռասիօնալ) գ. ար. *Տախտակ դատաստանաց (զարդ լանջաց քահանայապետին Հրէից)*:

Rationnel, elle (ռասիօնէլ) ած. *Բանաւոր կամ մտաւոր (համեմատութիւն, հորիզոն)*. ագլի:

Ratis (ռաթի) գ. ար. *Ճարպ աղեաց կենդանեաց*:

Ratiser (ռաթիզէ) բ. ն. *Արծարծել, արծարծանել: քաջալերել*. թէքրար կամ եէնիտէն աթէշի թութուշտուրմագ:

Ratisser (ռաթիսէ) բ. ն. *Քերել, սրբել, մաքրել*. թօփրագ թարաղը իլէ թարամագ, գաղըմագ:

Ratissoir (ռաթիսուառ) գ. ար. *Գործի ինչ*:

Ratissoire (ռաթիսուառ) գ. իգ. *Քերիչ, քերող, սրմուխ*. թօփրագ թարաղը. պօսթան թարաղը, գաղաղը:

Ratissure (ռաթիսիւռ) գ. իգ. *Քերածք*. պօսթան սիւփիւրիւնթիւսիւ, գաղընթը:

Raton (ռաթօն) գ. ար. *Մասն կարկանդակի: մուկն փոքրիկ: չորքոտանի ինչ փոքրիկ*:

Ratopolis (ռաթօփօլիս) գ. իգ. *Քաղաք մկանց, մկնաքաղաք*:

Ratacher (ռաթաշէ) բ. ն. *Դարձեալ միաւորել, յօդել. կցել*:

Ratteindre (ռաթէնտրռ) բ. ն. *Վերստին ըմբռնել կամ ունել*:

Rattendrir (ռաթանտռիռ) բ. ն. *Կակղել, փափկացուցանել*. եէնիտէն եումշաթմագ:

Rattraper (ռաթռափէ) բ. ն. *Հասանել, ըմբռնել, ունել, բերել 'ի ձեռս: Թակարդել*. իլէրի կիտէնէ եէթիշմէք. ղայպ օլանը պուլմագ. թէքրար էլէ կէթիրմէք. եինէ ալտըրմագ:

Rature (ռաթիւռ) գ. իգ. *Եղծումն կամ ջնջումն գրոց գծիւ*. մահվ, չիզի:

Raturer (ռաթիւռէ) բ. ն. *Ջնջել զգիրս, եղծանել գծիւ*. չիզմէք, մահվ էթմէք, պօզմագ, ռէսիմ էթմէք:

Raucité (ռօսիթէ) գ. իգ. *Կերկերումն ձայնի*. սէս պօղուգլուղու:

Rauque (ռօք) ած. *Կերկերեալ, կերկերաձայն*. ավազը թութգուն, թութգուն, պօղուգ, պօղուգ ավազլը:

Ravage (ռավաժ) գ. ար. *Վնաս, հարուածք, յափշտակութ, աւեր, կործանումն: աղէտք, չարիք, խռովութիւն*. խարապ, ղարէթ:

Ravager (ռավաժէ) բ. ն. *Յափշտակել, կողոպտել, քանդել, աւերել*. պէրպաթ՝ խարապ կամ ղարէթ էթմէք, թալան ու վէրան կամ թախրիպ էթմէք, էրգէչ եագմագ:

Ravalement (ռավալման) գ. ար. *Խոշորագոյն ծեփ որմոյ*. սըվամա: *Նուաստութիւն, ընկճումն*:

Ravaler (ռավալէ) բ. ն. *Կլանել*. եութմագ: *իջուցանել, ցածուցանել*. էնտիրմէք: *ընկճել, նուաստել*. ալչագլամագ, խօրլամագ, ալչագ կամ տահգիր էթմէք: *ծեփել զորմն վերուստ 'ի վայր*. սըվամագ:

Ravaudage (ռավօտաժ) գ. ար. *Կարկատումն, նորոգութիւն: գործ կարկատան*. եամա:

Ravauder (ռավօտէ) բ. չ. *Կարկատել, նորոգել*. եամալամագ, եամա գօյմագ: *յարդարել կամ հանդերձել զուռն: կշտամբել, յանդիմանել, նեղել, ձանձրացուցանել*:

Ravauderie (ռավօտըռի) գ. իգ. *Անհեթեթ և ձանձրացուցիչ բանք, աղճատանք*:

Ravaudeur, euse (ռավօտէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. *Կարկատիչ, հնակարկատ*. եամալայըճը, եամաճը: *նեղիչ, ձանձրացուցիչ*:

Rave (ռավ) գ. իգ. *Բողկ*. թուրբ: *շողգամ*. շալղամ:

Rave de poisson (ռավ տը փուասօն) գ. իգ. *Կեր ինչ ձկանց*:

Ravelin (ռավլէն) գ. ար. *Նուանկիւն պատնէշ զինուորական, որ կոչի և* Demi-lune. գալէնին տիշ մէթէրիսի:

Ravenelle (ռավնէլ) գ. իգ. *Ծաղիկ ինչ*:

Raverdoir (ռավէռտուառ) գ. ար. *Տաշտ ինչ*:

Ravestan (ռավէստան) գ. ար. *Կողով ինչ*:

Ravet (ռավէ) գ. ար. Միջատ ինչ։

Ravière (ռավիէռ) գ. իգ. Դաշտ կամ արտ բողկի։

Ravigote (ռավիկօտ) գ. իգ. Համեմ կամ համդերձանք ինչ կերակրոց։

Ravigoter (ռավիկօտէ) բ. ն. Զօրացուցանել, կազդուրել, հաստատել. գուվվէթ վէրմէք։

Ravilir (ռավիլիռ) բ. ն. Նուաստացուցանել, նկուն առնել, ընկճել. ալչագլամագ, թահգիր էթմէք։

Ravin (ռավէն) գ. ար. Խոռոչք լերանց ընդ որս իջանեն ուղխք. չուգուր եէր։

Ravine (ռավին) գ. իգ. Ուղխ, հեղեղ. սէյլապ, տուֆան։ խոռոչ գործեալ յուղխից։

Ravir (ռավիռ) բ. ն. Յափշտակել, կորզել, կապտել, բռնալ. գափմագ, ղարէթ էթմէք, նէհպ էթմէք, զօր իլէ ալմագ, եաղմալամագ, գաչըրմագ, իխթիթաֆ էթմէք. հէթքի ըրզ էթմէք։ յափշտակել կամ ձգել զմիտս 'ի զարմացումն, զմայլեցուցանել. իֆրաթ իլէ աճէպլէթմէք, հայրէթէ պըրագմագ։ À ravir, սքանչելապէս, գեղեցիկ իմն, 'ի զարմացումն ամենեցուն. փէք կիւզէլ, աճիպէն։

se Raviser (ռավիզէ) բ. յ. Փոխել զմիտս. ֆիքրինտէն տէօնմէք։

Ravissant, ante (ռավիսան, անտ) ած. Յափշտակիչ, յափշտակող. գափան, գափըճը։ սիրալի, զմայլեցուցիչ, զուարճալի. խօշա կիտէն, պէյէնտիրէն, ճէզպէտիճի օլան, փէք կիւզէլ։

Ravissement (ռավիսման) գ. ար. Յափշտակութիւն. գափմա, գափըշ, ղարէթ, նէհպ։ յափշտակութիւն կամ զմայլումն մտաց, զարմանք. թաաճճիւպ, հայրէթ. կէօնիւլ ալըլմասը, [illegible]։

Ravisseur (ռավիսէօռ) գ. ար. Յափշտակող, կողոպտիչ. գափըճը, նէհհապ, ղարէթքեար։

Ravitaillement (ռավիտայլըման) գ. ար. Պաշար, համբարք. զախիրէ կէթիրմէսի կամ իթխալը։

Ravitailler (ռավիտայլէ) բ. ն. Պատրաստել կամ համբարել զպաշարս. զախիրէ կէթիրմէք։

Raviver (ռավիվէ) բ. ն. Զօրացուցանել, հաստատել։ գեղեցկացուցանել կամ կենդանացուցանել զնկարն։ արծարծել կամ արծարծանել զհուրն. պիր թավիրին րէնկլէրինէ գուվվէթ վէրմէք. աթէշի թէքրար թութուշտուրմագ։

Ravoir (ռավուառ) բ. ն. Առնուլ կամ հանել վերստին. կէրի ալմագ, կէրի էլէ կէթիրմէք։ գտանել կամ ստանալ վերստին. ղայպ օլանը պուլմագ։

Rayaux (ռէյօ) գ. ար. յոգ. Կաղապարք ձուլմանց։

Rayer (ռէյէ) բ. ն. Գծել. չըզըգ չըզմագ, խաթթ չըզմագ։ եղծանել կամ ջնջել զգիրս գծիւ. չըզմագ։

Rayon (ռէյօն) գ. ար. Ճառագայթ, շառաւիղ լուսոյ, ճաճանչ, նշոյլ, կայծակն. փէրթէվ, շէօլէ։ շառաւիղ անուոյ. տէքէրլէք փարմագը կամ փարմագլարը։ շառաւիղ կամ կիսատրամագիծ բոլորակի։ ակօս։ Rayon de miel, խորիսխ մեղու. կիւմէճ, կիւմէճ պալը։ խորշ։

Rayonnant, ante (ռէյօնան, անտ) ած. Ճառագայթարձակ, նշուլաւէտ, բոցաճաճանչ, լուսափայլ. փէրթէվլի, շէօլէտար, փէրթէվէֆկէն, մունէվվէր։

Rayonnement (ռէյօնըման) գ. ար. Նշոյլ, ճառագայթ, լուսափայլութիւն. շէօլէփարլըգ։ ափռումն, ծաւալումն։

Rayonner (ռէյօնէ) բ. չ. Ճառագայթել, նշողել, արձակել ճառագայթս, փայլել, շողալ. փէրթէվ ալմագ, փէրթէվէֆկէն օլմագ, փարըլտամագ։ ափռիլ, զեղանիլ։

Rayure (ռէյիւռ) գ. իգ. Շերտ կերպասուց. գումաշ չըզըգլարը կամ գալէմքեարլարը։ բազմանկիւն փող հրացանի։

Razette (ռազէթ) գ. իգ. Քերիչ կամ տրմուխ ինչ։

Re, Մասնիկ կրկնական, որ մտանէ 'ի բարդութիւնս բառից։

Ré (ռէ) գ. ար. Խազ ինչ երաժշտական։

Réaction (ռէաքսիօն) գ. իգ. Ընդդիմահարութիւն, ընդդիմակալութիւն. ինտիգամ։

Réaggrave (ռէակրավ) գ. ար. Վերջին յայտարարութիւն կամ ծանուցումն։

Réaggraver (ռէակրավէ) բ. ն. Ծանուցանել, յայտ առնել (զբանադրանս)։

Réagir (ռէաժիռ) բ. չ. Դիմակալել, վանել. կէրի գօվմագ, էթի վէրմէք, րէտտ կամ տէֆ էթմէք։

Réajournement (ռէաժուռնըման) գ. ար. Վերստին կոչումն յատեան։

Réajourner (ռէաժուռնէ) բ. ն. Վերստին կոչել զոք 'ի դատաստան. կէրի իրտէլէմէք։

Réal (ռէալ) ար. յոգ. réaux (ռէօ). réale, իգ. և ար. Դահեկան ինչ Սպանիացւոց. րիալ, գարա գուրուշ։

Réal, ale (ռէալ) ած. Արքունի, արքայական. շահանէ։

Réalgal (ռէալկալ) գ. ար. Մկնդեղ կարմիր. գըրմըզը զըրնըգ։

Réalisation (ռէալիզասիօն) գ. իգ. Արդեամբք կատարումն. իճրա էթմէ, տահգիգ, հուսուլ կէթիրի։

Réaliser (ռէալիզէ) բ. ն. Դնել 'ի գործ, արդեամբք կատարել. էէրինէ կէթիրմէք, իճրա էթմէք, գըլըվէրմէք, գըլմագ, հուսուլ կէթիր էթմէք։

Réalité (ռէալիթէ) գ. իգ. Գոյացութիւն, գոյութիւն։ գործ, արդիւնք. հագիգաթ։ En réalité, արդեամբք, ճշմարտիւ. ֆինէֆսի։

Réappeler (ռէափլէ) բ. ն. Կոչել յետս կամ վերստին. տէքրար կամ կէրի չաղըրմագ, տավէթ էթմէք։

Réassignation (ռէասինեասիօն) գ. իգ. Վերստին կոչումն յատեան։

Réassigner (ռէ́ասինեէ́) բ. ն. Վերստին կոչել 'ի դատաստան. եէնիտէն մէհքէմէյէ չաղըրմագ կամ տավէթ էթմէք: դարձեալ հաստատել զհաս կամ զեկամուտ, վերստին տալ կամ յանձնել 'ի ձեռս. տէքրար հավալէ էթմէք:

Rebaisser (ռըպէսէ́) բ. ն. Վերստին իջուցանել. տէքրար էնտիրմէք:

Rebalayer (ռըպալէյէ́) բ. ն. Վերստին աւել ածել. տէքրար սիփիւրմէք:

Rebander (ռըպանտէ́) բ. ն. Դարձեալ լարել. տէքրար էյի գուրմագ: վերստին պատել զվէրս. եէնիտէն պիր եարայը պաղ իլէ սարմագ:

Rebaptisans (ռըպաթիզան) գ. ար. յոգ. Որք կրկին մկրտեն, կրկնակնունք:

Rebaptiser (ռըպաթիզէ́) բ. ն. Կրկին մկրտել. տէքրար վաֆթիզ էթմէք:

Rebarbatif, ive (ռըպարպաթիֆ, իվ) ած. Խիստ կամ այլանդակ (դէմք). սէրթ, պէրք նիգահլը, նա մուլայիմ:

Rebat (ռըպա) գ. ար. Նորոգութիւն տակառի:

Rebâter (ռըպաթէ́) բ. ն. Վերստին համետել, նորոգել զհամետն. տէքրար սէմէրլէմէք:

Rebâtir (ռըպաթիր) բ. ն. Նորոգ կամ վերստին շինել. տէքրար կամ եէնիտէն պինա էթմէք:

Rebattre (ռըպաթր) բ. ն. Նորոգել (ըզբազմականն). մինտէրի եէնիլէմէք: կոփել կրկնել կամ երկրորդել զբանն. տէքրար տէքրար սէօյլէմէք:

Rebattret (ռըպաթրէ) գ. ար. Գործի ինչ:

Rebaudir (ռըպօտիր) գ. ար. Գգուել զշունս:

Rebelle (ռըպէլ) ած. և գ. Ապստամբ, անհնազանդ, թշնամի, ստահակ. զօրպա, ազղըն, ճէլալի, ասի, պաղի:

se Rebeller (ռըպէլէ́) բ. յ. Ապստամբել, նշկահել, փոարանջել. պաշգալդըրմագ, ըսեան կամ տուղեան էթմէք, պաղը կամ ասի օլմագ, ճէլալի օլմագ:

Rebellion (ռըպէլիօն) գ. իգ. Ապստամբութիւն, փոարանջութիւն. ասիլիգ, զօրպալըգ, ըսեան, պաղը, տուղեան, պաղըլըգ:

Rebénir (ռըպէնիր) բ. ն. Վերստին օրհնել. տէքրար տէպրիք էթմէք կամ մուպարէքլէմէք:

se Rebéquer (ռըպէքէ́) բ. յ. Ապառումն կամ խստիւ տալ պատասխանի, ըմբոստանալ. գարշը գօմագ կամ սէօյլէմէք, ֆէրմանէ մուտի օլմամագ, սէրքէշլիք էթմէք, տէմիրրիւգ խուղրէ օլմագ:

Reblanchir (ռըպլանշիր) բ. ն. Վերստին կամ կրկին սպիտակացուցանել. տէքրար պէյազլամագ կամ աղարթմագ. տէքրար պադանա էթմէք: վերստին լուանալ զհանդերձս. չամաշըրլարը տէքրար եըգամագ:

Rebondi, ie (ռըպօնտի) ած. Գէր, մարմնեղ, թանձրամարմին. շիշման, շիշգօ, կէօվտէլի, գարընլը:

Rebondir (ռըպօնտիր) բ. չ. Ոստոստել, թաւալգլոր խաղալ. գալքըմագ, սըչրամագ:

Rebondissement (ռըպօնտիսման) գ. ար. Ոստիւն, ոստոստիւն. գալքըշ:

Rebord (ռըպօր) գ. ար. Ծայր, եզր, շրթունք, սպառուած, վերջք: ցցուեալ մասն. քէնար. ղինձէֆ:

Reborder (ռըպօրտէ́) բ. ն. Շրջանակս կամ շրթունս դնել վերստին, ժապաւինել. տէքրար ղինձէֆ տիքմէք:

Reboucher (ռըպուշէ́) բ. ն. Վերստին խնուլ. տէքրար գափամագ կամ գափալամագ: Se reboucher, բ. յ. Վերստին խցանիլ կամ փակիլ. տէքրար տըգանմագ կամ գափանմագ:

Rebouisage (ռըպուիզաժ) գ. ար. Մաքրութիւն կամ լուացումն գլխարկի:

Rebouiser (ռըպուիզէ́) բ. ն. Մաքրել, լուանալ: յանդիմանել, կշտամբել:

Rebours (ռըպուր) գ. ար. Հակառակն, ներհակն. թէքինէ: Ներհակութիւն. տէրս: À rebours, խոտորնակի, ընդդէմ, ընդ հակառակն. տէրսինէ, աքսինէ:

Rebours, ourse (ռըպուր, ուրս) ած. Դէգ, դաժան, խիստ, ժանտաբարոյ. գարշը գօյան, տէրս:

Rebouteur (ռըպութէօր) գ. ար. Որ հաստատէ կամ յօդէ զբեկեալ ոսկերս. սընըգճը, քէմիքլէրի փիւղէփիճի, մուճտէպիր:

Reboutonner (ռըպութօնէ́) բ. ն. Վերստին կոճկել կամ արկանել կոճակս. տէքրար իլիքլէմէք:

Rebrasser (ռըպրասէ́) բ. ն. Ծալել կամ կրկնել վերստին: շրջել, գալարել:

Rebrider (ռըպրիտէ́) բ. ն. Դարձեալ արկանել սանձս կամ երասանակս. ատա գէմ կամ ուեան տէքրար վուրմագ:

Rebroder (ռըպրօտէ́) բ. ն. Վերստին նկարակերտել կամ զարդարել:

Rebrouiller (ռըպրույլէ́) բ. ն. Վերստին խառնակել կամ խռովեցուցանել. տէքրար գարըշտըրմագ. տէքրար պօղուլտուրմագ:

Rebrousse (ռըպրուս) գ. իգ. Գործի ինչ: À rebrousse-poil, ընդ հակառակն, 'ի թիւր միտս. տէրսինէ, թէքինէ:

Rebrousser (ռըպրուսէ́) բ. ն. Շրջել ընդ հակառակն: դառնալ յետս կամ ընդ կրունկն. կէրի կիտմէք կամ տէօնմէք, կէրի եօլունա կիտմէք:

Rebroussoir (ռըպրուսուար) գ. ար. Գործի ինչ:

Rebroyer (ռըպրօայէ́) բ. ն. Վերստին մանրել կամ լեսուլ. պիր տախի էզմէք:

Rebrunir (ռըպրիւնիր) բ. ն. Վերստին փայլեցուցանել կամ յղկել. պիր ճիլա տախի վէրմէք:

Rebuffade (ռըպիւֆատ) գ. իգ. Հերքումն թշնամանօք, կշտամբանք. գօվուշ, սէօյիւշ, ազարլամա, մէրտուտիյէթ:

Rébus (ռէ́պիւս) գ. ար. Համանունութիւն,

այլաբանութիւն: իմաստ տղայական, անհեթեթ զուարճաբանութիւն. բիլմէճէ, մուամմա, տէճնիս:

Rebut (ռըբիւ) գ. ար. Հերքումն, մերժումն, ընկեցումն. դէֆ կամ տարդ էտմէ, սիւրիւպ րէդդ էտմէսի: խոտան ինչ կամ ընկեցիկ. ֆէնա, գուսուր, բէր տարաֆ օլանը, կէրի գալան:

Rebutant, ante (ռըբիւտան, անտ) ած. Որ յետս ընկրկէ. դժուարին, անախորժ, դըժպատեհ, գարշելի, տգեղ. դատսըզ, նաֆէսէնդիդէ, նամագբուլ, չիրքին, օսանդըրաճագ:

Rebuter (ռըբիւտէ) բ. ն. Մերժել, խոտել, հերքել, անգոսնել, 'ի բաց ընկենուլ: չառնուլ յանձն, 'ի բաց դարձուցանել, յետս ընկրկել: անհաճոյ լինել, զզուեցուցանել. կէրի գօվմագ, իդիվէրմէք, րէդդ կամ դէֆ էտմէք. օսանդըրմագ, բըգտըրմագ: Se rebuter, բ. յ. Նեղիլ, դժուարիլ, ոչ հաճիլ: ձանձրանալ. ինճինմէք, իւշէնմէք:

Recacher (ռըքաշէ) բ. ն. Վերստին ծածկել կամ թաքուցանել. տէքրար սագլամագ:

Recacheter (ռըքաշտէ) բ. ն. Վերստին կնքել. տէքրար մուհիւրլէմէք:

Récalcitrer (ռէքալսիտրէ) բ. չ. Անկուչել, ըմբոստանալ, հակառակել. ինադ էտմէք: Récalcitrant, ante, ըմբոստ, խստապարանոց, ստահակ. ինադճը, սէրքէշ:

Recaler (ռըքալէ) բ. ն. Ցղկել, մաքրել:

Récamer (ռէքամէ) բ. ն. Ասղնեգործել:

Récapitulation (ռէքապիտիւլասիօն) գ. իգ. Համառօտ երկրորդումն, համառօտութիւն ճառին. մուհասսա́լը քէլամ, սէօզիւն մուհասսալը:

Récapituler (ռէքապիտիւլէ) բ. ն. Երկրորդել համառօտիւ, ասել դարձեալ կարճ 'ի կարճոյ. մուհասսալըն սէօյլէմէք:

Recasser (ռըքասէ) բ. ն. Վերստին հերկել:

Recassis (ռըքասի) գ. ար. Վերստին հերկագործութիւն:

Recelé (ռըսըլէ) գ. ար. Թաքուստ:

Recèlement (ռըսէլման) գ. ար. Ծածկութիւն, թաքուստ. կիզլէյիշ, մէսրուգ օլան շէյին սագլամասը:

Recéler (ռըսէլէ) բ. ն. Ծածկել, թաքուցանել, պահել առ ինքն. մէսրուգ օլան նէսնէյի սագլամագ, եատագլըգ էտմէք, սագլամագ, կիզլէմէք:

Recéleur, euse (ռըսէլէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ ծածկէ կամ թաքուցանէ (զգողն կամ զգողունն). մէսրուգ օլան նէսնէլէրի սագլայըճը կամ կիզլէյիճի, եատագ:

Récemment (ռէսամման) մակ. Նորոգ, այն ինչ, արդ իսկ. դէմին, կէչէնլէրդէ, ենի, ենիդէն:

Recensement (ռըսանսըման) գ. ար. Կրկին համար կամ հանդէս. քիտապէտ, տադադ, իհսա: վերստին քննութիւն վկայից. իստիմա́յի շիւհուդ:

Recenser (ռըսանսէ) բ. ն. Վերստին 'ի համար արկանել, թուել. սայմագ, իհսա էտմէք:

Récent, ente (ռըսան, անտ) ած. Նոր, արդի, այժմեան. ենի, տազէ, ճէդիդ:

Recepage (ռըսըպաժ) գ. ար. Ցատումն:

Receper (ռըսըպէ) բ. ն. Ցատել, յատանել:

Récépissé (ռէսէպիսէ) գ. ար. Մուրհակ, յետկար ընդունելութեան. տահվիլատ գաբուլ օլունդուղու մուշիր վէրիլէն տէմէսսիւգ, տէմէսսիւք:

Réceptacle (ռէսէպտաքլ) գ. ար. Ընդունարան, տեղի. դուրագ, դուրաճագ եէր, սըղընաճագ եէր. մահալլ. [illegible] եատաղը: ընդունարան, կամ աման ջրոյ. էհրէք, մէշրէբէ կամ մաշրապա, հավուզ:

Réception (ռէսէպսիօն) գ. իգ. Ընդունելութիւն, ընդունումն, հիւրընկալութիւն. գաբուլիյէտ, իստիգբալ, գաբուլ, իլտիֆատ. վիւսուլ: մուտք. իդխալ, դիւխուլ: À la réception de cette lettre, յառնուլ անդ կամ յընդունել զթուղթս, 'ի ժամանել թղթոյս. բու մէքտուպ վիւսուլինդէ:

Recette (ռըսէտ) գ. իգ. Առումն կամ պահանջումն դրամոց: հանեալ դրամ: հաս, եկամուտ. վէրկի կամ տէքէալիֆդէվշիրմէսի. տահսիլի էմվա́լի միրիյէ. մէդխուլ, իրադ: բաղադրութիւն դեղոց կարգեալ 'ի բժշկէ. տէրտիբի իլաճ դէզքէրէսի:

Recevable (ռըսըվաբլ) ած. Ընդունելի, ընդունելութեան արժանի. գաբուլ օլունաճագ:

Receveur, euse (ռըսըվէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ ընդունի դրամս, հարկապահանջ, գանձաւոր, բաժառու. իրադ դէվշիրիճի, մուհասսըլ. խարաճճը. բաճճը:

Recevoir (ռըսըվուար) գ. ար. Անօթ աղբօրակի:

Recevoir (ռըսըվուար) բ. ն. Je reçois, tu reçois, il reçoit; nous recevons, vous recevez, ils reçoivent. Je recevois. Je reçus. J'ai reçu. Je recevrai. Reçois, recevez. Que je reçoive. Que je reçusse. Je recevrois. Առնուլ. ընդունել. ալմագ, տուտմագ, ախզ էտմէք, գաբուլ էտմէք: հանել հարկ կամ դրամս, պահանջել. պարա ալմագ, գաբզ էտմէք, խարաճ՝ վէրկի կամ իրադ դէվշիրմէք, տահսիլ էտմէք: ժողովել առ ինքն, հիւրընկալել. իլտիֆատ կամ իքրամ էտմէք, մուսաֆիր կիբի գաբուլ էտմէք:

Recez (ռըսէ) գ. ար. Ցուցակ վճռոց:

Rechampir (ռըշանպիր) բ. ն. Այլազգ նկարել զզարդս պատկերին:

Rechange (ռըշանժ) գ. ար. Փոխանակութիւն, փոխանակ. տէբէդդիւլ, տէբադիւլ, կէրի դէյիշտիրմէսի:

Rechanger (ռըշանժէ) բ. ն. Փոփոխել, փոխանակել. կէրի դէյիշտիրմէք, տէբդիլ էտմէք, հալըդէն հալէ դէօնդիւրմէք:

Rechanter (ռըշանտէ) բ. չ. Վերստին երգել. տէքրար ըրլամագ կամ չաղըրմագ:

Réchapper (ռէշապէ) բ. չ. Ազատիլ, զերծանիլ ('ի հիւանդութենէ), ապաքինիլ. այաղ գալգմագ, սաղլըգ կամ իֆագադ պուլմագ, գուրդուլմագ:

Recharge (ռըշարժ) գ. իգ. Վերստին լընուլն կամ արձակելն զհրացանն:

Recharger (ռըշարժէ) բ. ն. Կրկին բեռնաւորել, վերստին բառնալ 'ի վերայ. դէքրար իւքլէդմէք: անդրէն յարձակիլ 'ի վերայ:

Rechasser (ռըշասէ) բ. ն. Կրկին վանել կամ վարել, հանել 'ի տեղւոջէն. գէրի գօղմագ, իդիշդիրմէք, թէփ էդմէք:

Réchaud (ռէշօ) գ. ար. Աման ջեռուցիչ կերակրոց. քիւլլիւք օճագ, ադէշլիք, սաճ, մանղալ:

Réchauf (ռէշօֆ) գ. ար. Աղբ ջերմաջերմ:

Réchauffement (ռէշօֆման) գ. ար. Նորոգ արկեալ աղբ անդոց:

Réchauffer (ռէշօֆէ) բ. ն. Դարձեալ ջեռուցանել կամ ջերմացուցանել: սրտացուցանել. ըսըդմագ. գըզըշդըրմագ:

Réchauffoir (ռէշօֆուառ) գ. ար. Թոնիր ջեռուցիչ անօթոց կերակրոց:

Rechausser (ռըշօսէ) բ. ն. Ագուցանել կամ արկանել վերստին: դարձեալ աղբ արկանել զծառովք:

Recherche (ռըշէրշ) գ. իգ. Խնդիր, խոյզ, հետազօտութիւն, քննութիւն. դալաբ, էօգլամա, էօքլայըլ, արամա, ձիւադ իւ ճաա: ցոյցք, արուեստակութիւն. փիւզլիւն, իդինա, դաֆրա, ղինէդ: Նորոգութիւն:

Rechercher (ռըշէրշէ) բ. ն. Վերստին խնդրել: քննել, որոնել, հետազօտել, 'ի խնդիր կամ հետամուտ լինել. դէքրար արամագ. դէֆդիշ կամ դէֆահհուս էդմէք, դէֆագգուդ էդմէք, իսդիֆսար էդմէք: խնդրել 'ի դատաստանի. մուրաֆա էդմէք:

Rechigner (ռըշինիէ) բ. չ. Խստիւ ակնարկել, հայել խոժոռ դիմօք. էքշի իւզ էդմէք:

Rechoir (ռըշուառ) բ. չ. Վերստին անկանիլ (է բառ վաղեմի):

Rechute (ռըշիւդ) գ. իգ. Վերստին անկումն: վերստին անկումն 'ի մեղս: անդրէն դարձ հիւանդութեան. նիւքս, նիւքիւս, նիւքէս, էօղլիւլ, դէքրար դիւշմէ:

Récidive (ռէսիդիվ) գ. իգ. Կրկին կամ վերստին յանցանք. իսաբէդ, դէքրիր. իսաբէթ կիւնահ:

Récidiver (ռէսիդիվէ) բ. չ. Վերստին անկանիլ 'ի նոյն յանցանս. դէքրար սուչ՝ կիւնահ կամ խադա էդմէք:

Récipé (ռէսիբէ) գ. ար. Պատուէր բժշկի վասն հիւանդի. իլաճ դէզքէրէսի:

Récipiangle (ռէսիբիանկլ) գ. ար. Չափ անկեանց, անկիւնաչափ:

Récipiendaire (ռէսիբիէնդէռ) գ. ար. Հետամուտ պաշտաման կամ իշխանութեան. ճէմաադա կիրէն:

Récipient (ռէսիբիան) գ. ար. Ընդունարան, փուքնոց. ճամ քեասէսի:

Réciprocation (ռէսիբռօքասիօն) գ. իգ. Réciprocation du pendule, Շարժումն ճօճանակին հաղորդեալ յերկրէ (ըստ կարծեաց ոմանց 'ի փիլիսոփայից). մուգաբէլէ պիլմիսլ:

Réciprocité (ռէսիբռօսիդէ) գ. իգ. Փոխադարձութիւն, փոխանակ, փոխանակութիւն. մուշարէքէդ, շիրքէդ:

Réciproque (ռէսիբռօք) ած. Փոփոխ, փոխադարձ, փոխարէն, միմեանց. մուշարէքէլի, մուշարիք, պիր պիրլէրինէ օլան, մաբէյնինդէ օլան, մուլի, մուգաբէլէ պիլմիսլ: ձայնակրական (բայ):

Réciproquement (ռէսիբռօքման) մակ. Փոփոխ, փոփոխակի, փոխանակաւ. մուշարէքէդ իլէ, մուգաբէլէդէն, մուշդէրէքէն:

Récit (ռէսի) գ. ար. Պատմութիւն, զրոյց. նագլ, րէվայէդ, քէյֆիյէդ, գըսսէ, դագրիր:

Récitant, ante (ռէսիդան, անդ) ած. Partie récitante, Երգ կամ նուագ առանձին:

Récitateur (ռէսիդադէօռ) գ. ար. Որ ասէ ինչ ուսեալ 'ի բերան:

Récitatif (ռէսիդադիֆ) գ. ար. Երգ ինչ երաժշտական. ղաֆիյէ ղայրի մէվզուն:

Récitation (ռէսիդասիօն) գ. իգ. Վերծանութիւն կամ արտասանութիւն 'ի բերան, ասացուած բանից ուսեալ 'ի բերան. էզպէրլէմէ:

Réciter (ռէսիդէ) բ. ն. Ասել ինչ ուսեալ 'ի բերան, պատմել. էզպէրլէմէք, էզպէրդէն սէօյլէմէք, նագլ էդմէք:

Réclamation (ռէքլամասիօն) գ. իգ. Բողոք, դանդատ. իդդիա, դալիպէդ. մուխալէֆէդ, իդիրազ:

Réclame (ռէքլամ) գ. ար. Կոչումն, նշան կոչման (որսորդաց):

Réclame (ռէքլամ) գ. իգ. Կոչումն գրոց եդեալ 'ի ստորև էջի. դագըբէդ:

Réclamer (ռէքլամէ) բ. ն. և չ. Կոչել, կարդալ, աղերսել. մէդէդ չաղըրմագ, դէմէննի էդմէք. եալվարմագ, իլթիճա կամ իբրամ էդմէք: բողոքել, դանդատ ունել. իդդէմէք, դավա կամ իդդիա էդմէք: ընդդէմ դառնալ, ցուցանել զիրաւունս. մուխալէֆէդ կամ իդիրազ էդմէք. իսդիրդադ էդմէք:

Reclamper (ռըքլանբէ) բ. ն. Նորոգել զկայմն:

Réclinaison (ռէքլինէզօն) գ. իգ. Խոնարհումն:

Réclinant, ante (ռէքլինան, անդ) ած. Խոնարհեալ, զառ 'ի վայր:

Récliner (ռէքլինէ) բ. չ. Խոնարհիլ յետս կոյս:

Reclure (ռըքլիւռ) բ. ն. Փակել, արգելուլ, բանդել. հափս էդմէք:

Reclus, use (ռըքլիւ, իւզ) ած. և գ. Փակեալ 'ի սենեկի, առանձնակեաց, մեկուսի 'ի մարդկանէ. մահպուս, դաշրա չըգմայան, գաբալը:

Réclusion (ռէքլիւզիօն) գ. իգ. Պահ,

արգել փակարան. հապս, թէվգիֆխանէ. ալըգօմա:

Recogner (ռըքօնէէ) բ. ն. Վանել, մղել: վերստին բեւեռել. թէքրար մըխ գագմագ:

Récognition (ռէքօկնիսիօն) գ. իգ. Ճանաչողութիւն:

Recoin (ռըքօէն) գ. ար. Անկիւն, խորշ, թաքուն տեղի, շտեմարան. քէօշէճիք, պուճաղը: գաղտնիք կամ խորք սրտի. գալպին իչի:

Récolement (ռէքօլման) գ. ար. Ստուգութիւն կամ քննութիւն վկայից. շահիտէ շէհատէթլէրինի օգումաղը:

Récoler (ռէքօլէ) բ. ն. Վերստին քննել կամ ստուգել զվկայս. շահիտլէրէ շէհատէթլէրինի օգումագ:

Récollection (ռէքօլլէքսիօն) գ. իգ. Ամփոփումն մտաց առ ինքն, մտադրութիւն յաղօթս:

Récoller (ռէքօլէ) բ. ն. Վերստին սոսնձել. թէքրար դութգալլամագ:

Récolliger (ռէքօլլիժէ) բ. ն. Ամփոփել առ ինքն զմիտս (է բառ վաղեմի):

Récolte (ռէքօլտ) գ. իգ. Հունձ, կութք, ժողովումն արդեանց երկրի. դէվշիրմէ, հասատ. դէվշիրիլմիշ մէյվէլէր, դէրէքէ. հուպուպատ. մահսուլ, մահսուլատ:

Récolter (ռէքօլտէ) բ. ն. Հնձել, կթել. ժողովել զարդիւնս երկրի. դէվշիրմէք, հասըլ դէվշիրմէք:

Recommandable (ռըքօմանտապլ) ած. Յարգոյ, գովելի. մէմտուհ, վաճիպիւլմէդհ, իտիպարլը, մուտէպէր:

Recommanderesse (ռըքօմանտըռէս) գ. իգ. Կին կարգեալ 'ի խնդիր սպասաւորաց, որ գտանէ սպասաւորս:

Recommandation (ռըքօմանտասիօն) գ. իգ. Յանձնարարութի. ըսմարլայըշ, ութարըշ, թէվսիյէ: Հրաման, պատուէր, արգել հրամանի. էմր, թէնպիհ: յարգ, մեծարանք, գովութիւն. իզզէթ, իքրամ, հավալէ: Lettre de recommandation, թուղթ յանձնարարական, թուղթ ընծայութեան. թէվսիյէ մէքթուպու:

Recommander (ռըքօմանտէ) բ. ն. Յանձնել, պատուիրել: յանձն կամ ապաստան առնել. ըսմարլամագ, ութարըշ էտմէք, թէվսիյէ էտմէք, էմր էտմէք. թէնպիհ կամ թէքիտլիլ էտմէք: ընծայել, գովել. զիքրի ճէմիլ էտմէք: Se recommander, բ. յ. Յանձնել զանձն, յանձն լինել, ապաստան լինել, ապաւինիլ. սըղընմագ, իլթիմաս էտմէք, րիճա կամ թէմէննա էտմէք, թէվէքքիւլ էտմէք:

Recommencer (ռըքօմանսէ) բ. ն. Վերստին սկսանել. եինէ կամ թէքրար պաշլամագ, պաշտան եինէ պաշլամագ:

Récompense (ռէքօնփանս) գ. իգ. Վարձ, տրիտուր, փոխարէն, հատուցումն. ըվազ. էճր, իւճրէթ: պատիժ, տուգանք. ճէզա. մուքեաֆաթ, իվազ: En récompense, փոխարէն, փոխանակ, 'ի հատուցումն. իվազըն, մուգապէլէսինտէ:

Récompenser (ռէքօնփանսէ) բ. ն. Վարձահատոյց լինել, վարձատրել, փոխարինել: հատուցանել զփոխարէնն: տուժել, պատժել, տուգանել. իվազ կամ էճրէթ վէրմէք. ճէզալանտըրմագ. զարարընը էօտէմէք կամ թազմին էտմէք:

Recomposer (ռըքօնփօզէ) բ. ն. Վերստին շարադրել կամ յօրինել: դարձեալ միաւորել զմասունս. եէնիտէն եափմագ կամ թէրքիպ էտմէք:

Recomposition (ռըքօնփօզիսիօն) գ. իգ. Վերստին շարադրութիւն կամ յօրինուած. եէնիտէն պիրլէշիք կամ թէրքիպ. ինշա՛յի՝ թէլֆիգի ճէտիտ:

Recompter (ռըքօնտէ) բ. ն. Կրկին կամ վերստին համրել. թէքրար սայմագ կամ հիսապ էտմէք:

Réconciliable (ռէքօնսիլիապլ) ած. Հաշտելի, միաբանելի. պարըշտըրըլաճագ, իսլահ օլունաճագ:

Réconciliateur, trice (ռէքօնսիլիատէօռ, տռիս) գ. ար. և իգ. Հաշտեցուցիչ, հաշտարար, միջնորդ, խաղաղարար. պարըշտըրըճը. սուլհճու, սուլհ էտիճի, մուսլիհ:

Réconciliation (ռէքօնսիլիասիօն) գ. ար. Հաշտութիւն, միաբանութիւն. պարըշըգ. սուլհ: արձակուրդ հերետիկոսի 'ի բանադրանաց: վերստին օծումն կամ սրբութիւն տաճարին պղծելոյ:

Réconcilier (ռէքօնսիլիէ) բ. ն. Հաշտեցուցանել, միաբանել. պարըշտըրմագ, ուզլաշտըրմագ, իսլահ էտմէք, իսլա՛հի զատիլպէյն էտմէք: արձակել զհերետիկոսն 'ի բանադրանաց: վերստին սրբել կամ օծանել զպղծեալ տաճարն: Se réconcilier, բ. յ. Հաշտիլ, միաբանիլ. պարըշմագ, մուսալահա էտմէք:

Réconduction (ռէքօնտիւքսիօն) գ. իգ. Tacite réconduction, Վարձուորութիւն լռելեայն:

Reconduire (ռըքօնտիւիռ) բ. ն. Յուղարկել զոք մեծարանօք. գէօտիւրմէք. կէրի կէօտիւրմէք, թէշյի էտմէք:

Reconduite (ռըքօնտիւիտ) գ. իգ. Յուղարկումն մեծարանօք:

Réconfort (ռէքօնֆօռ) գ. ար. Քաջալերութիւն, մխիթարութիւն (է բառ վաղեմի):

Réconfortation (ռէքօնֆօռտասիօն) գ. իգ. Խրախոյս, քաջալերութիւն, զօրութիւն, ամրութիւն, հաստատութիւն:

Réconforter (ռէքօնֆօռտէ) բ. ն. Զօրացուցանել, ամրացուցանել, հաստատել, պնդել: կազդուրել: խրախոյս տալ, քաջալերել. գուվվէթ վէրմէք, թագվիյէ էտմէք. իգտամ էտմէք, ղըրալանտըրմագ. պինճլէնտիրմէք:

Reconfrontation (ռըքօնֆռօնտասիօն) գ. իգ. Վերստին բաղդատութիւն կամ համասարութիւն:

Reconfronter (ռըքօնֆռօնթէ́) բ. ն. Վերստին բաղդատել կամ հաւասարել. թէքրար մուգապէլէ՝ մուվազէնէ կամ պօյ պէրապէր էթմէք:

Reconnaissable (ռըքօնէսապլ) ած. Դիւրածանօթ, յայտնի, քաջայայտ. պիլինիր, պիլմէսի գապիլ, թանըլըր:

Reconnaissance (ռըքօնէսանս) գ. իգ. Ճանաչումն, ծանօթութիւն. թանըմա, թէքրար պիլմէ, մարիֆէթ: երախտագիտութիւն, շնորհակալութիւն. էյիլիք պիլմէսի կամ պիլմէ, էֆայի շիւքրանի նիմէթ, շիւքրան, հագգ շինասլըգ, հագգ շինաս: որխառ, փոխարէն. սէվապ, էճր: քննութիւն, դիտողութիւն, զննութիւն. թէֆթիշ, յօգլայըշ, յօգլամա, թէճէսսիւս: խոստովանութիւն յանցանաց. իգրար, իթիրաֆ: գիր պարտուց, մուրհակ, ձեռնագիր. սէնէտ, թէմէսսիւք, իլթիզամ թէմէսսիւքի կամ հիւճճէթի:

Reconnaissant, ante (ռըքօնէսան, անթ) ած. Երախտագէտ, շնորհակալու. էյիլիք պիլիճի կամ պիլէն, շաքիրի նիմէթ, հագգ շինաս:

Reconnaître (ռըքօնէթր) բ. ն. Ճանաչել, հասու լինել, իմանալ, գիտել. յինէ թանըմագ, պիլմէք, սէզմէք, յէնիտէն պուլմագ կամ թանըմագ, անլամագ: դիտել, զննել. յօգլամագ, թէճէսսիւս էթմէք: խոստովան լինել, ընդունել. իգրար կամ իթիրաֆ էթմէք, մուգիրր կամ մութէրիֆ օլմագ: խոստովանել զյանցանս անձին. կիւնահընը մութէրիֆ օլմագ: Ճանաչել զերախտիս ուրուք, երախտագէտ լինել, շնորհս մատուցանել, շնորհակալու լինել. էյիլիք պիլմէք, շաքիրի նիյամ օլմագ: Se reconnaître, բ. յ. Յուշ ածել, հասու լինել, 'ի միտ առնուլ, իմանալ. պիլմէք, անլամագ, խատըրընա կէթիրմէք: զգաստանալ, 'ի յուշն գալ, մտաբերել. այըլմագ: Reconnu, ue, յայտնի, ծանուցեալ. պէլլի, մալում, մուհագգագ:

Reconquérir (ռըքօնքէ́րիռ) բ. ն. Վերստին առնուլ կամ նուաճել. կէրի կամ թէքրար զապթ էթմէք կամ ֆէթհ էթմէք:

Réconstitution (ռէ́քօնսթիթիւսիօն) գ. իգ. Վերստին կարգումն եկամտից:

Reconstruction (ռըքօնսթռիւքսիօն) գ. իգ. Նորոգ կամ վերստին շինութիւն:

Reconstruire (ռըքօնսթռիւիռ) բ. ն. Վերստին շինել կամ կազմել. մուճէտտէտէն պինա էթմէք:

Reconvenir (ռըքօնվընիռ) բ. ն. Վերստին խնդրել 'ի դատաստանի:

Réconvention (ռէ́քօնվանսիօն) գ. իգ. Վերստին խնդիր 'ի դատաստանի, կրկին դատ:

Recopier (ռըքօփիէ́) բ. ն. Վերստին ընդօրինակել կամ գաղափարել. թէքրար սուրէթ ալմագ կամ չըգարմագ:

Recoquillement (ռըքօքիյլըման) գ. ար. Գալարումն:

Recoquiller (ռըքօքիյլէ́) բ. ն. Գալարել, ծալել կամ կրկնել իբրև զխեցի. սէտէֆ չէւինէ սարմագ:

Recorder (ռըքօրտէ́) բ. ն. Կրկնել ստէպ զբանն, երկրորդել, 'ի միտ առնուլ, գանձել 'ի յիշողութեան. ռամ. սերտել:

Recorriger (ռըքօռիժէ́) բ. ն. Ուղղել վերստին. թէքրար տօղրուլթմագ կամ թասհիհ էթմէք: միւսանգամ խրատել. պիր քէրրէ տահա թէէտիպ էթմէք:

Recors (ռըքօռ) գ. ար. Ընկեր կամ օգնական սպասաւորի ատենին. մուհզիր մուավինի:

Recoudre (ռըքուտռ) բ. ն. Վերստին կարել զպատառատուն զգեստն. պիր քէրրէ տահա տիքմէք:

Recoupage (ռըքուփաժ) գ. ար. Յղկումն տապակւոյ:

Recoupe (ռըքուփ) գ. իգ. Կտորք, տաշեղք. թաշ գըրընթըսը կամ քէսիքլէրի: ալիւր խոշորամաղ. քէփէքտէն չըգարըլմըշ գապա ուն:

Recouper (ռըքուփէ́) բ. ն. Վերստին հատանել կամ կտրել. թէքրար քէսմէք:

Recoupette (ռըքուփէթ) գ. իգ. Ալիւր թեփալից:

Recourber (ռըքուռպէ́) բ. ն. Կորացուցանել, թեքել. պաշտան էյմէք, պիր նէչէնին ուճունու կամ պաշընը էյմէք: Se recourber, բ. յ. Կծկիլ, կորանալ, գալարիլ. էյիլմէք, մէյլ էթմէք:

Recourir (ռըքուռիռ) բ. չ. Վերստին ընթանալ, դիմել կամ հայցել զօգնութիւն. սըղընմագ, իմտատ կամ յարտըմ իսթէմէք, պիր քիմէսնէյէ խանաք՝ մուրաճաաթ կամ իլթիճա էթմէք:

Recourre (ռըքուռ) բ. ն. Թափել կամ կորզել 'ի ձեռաց (է բառ վաղեմի):

Recours (ռըքուռ) գ. ար. Դիմումն յօգնութիւն, ապաւինութիւն. իլթիճա էտէգալընաճագ կամ սըղընաճագ յէր, իլթիճա: բողոք, վրէժխնդրութիւն. մէրճի: երաշխաւորութիւն. քէֆիլլիք, քէֆալէթ:

Recousse (ռըքուս) գ. իգ. Թափումն կամ կորզումն 'ի ձեռաց:

Recouvrable (ռըքուվռապլ) ած. Զոր մարթ է վերստին առնուլ կամ գտանել. կէրի էլէ կէթիրէճէք, թէքրար թահսիլ օլունաճագ:

Recouvrement (ռըքուվռըման) գ. ար. Վերստին առումն կամ գիւտ. թահսիլ: ապաքինումն 'ի հիւանդութենէ. իֆագաթ: պահանջումն դրամոց, հարկահանութիւն. փարա թէհսիլտարի:

Recouvrer (ռըքուվռէ́) բ. ն. Վերստին առնուլ, անդրէն գտանել, դարձեալ 'ի ձեռս բերել. կէրի ալմագ կամ պուլմագ, կէրի էլէ կէթիրմէք: հանել կամ ժողովել հարկս. սալիանէ թէհսիլ էթմէք: Recouvrer la santé, ապաքինիլ 'ի հիւանդութենէ. շիֆա կամ

ՍԸՀՀԱԴ ՊՈՒԼՄԱԳ : Recouvrer sa liberté, վերստին ազատանալ կամ զերծանիլ. ԷՍԻՐ ԳՈՒՐԹՈՒԼՄԱԳ, ԽԷԼԱՍ ՊՈՒԼՄԱԳ :

Recouvrir (ՌԸԳՈՒՎՌԻՌ) Բ. Ն. Վերստին ծածկել: առագաստել, պատրուակել. ԴԷԳՐԱՐ ԷՕՐԴՄԷԳ կամ ԳԱՓԱՄԱԳ, ՓԷՐՏԷ ԷԴՄԷԳ :

Récréance (ՌԷԳՌԷԱՆՍ) Գ. ԻԳ. Առժամանակեայ վայելումն թոշակի եղելոյ ընդդատաստանաւ. ՄՈՒՏԱՏ : Lettre de récréance, Թուղթ վկայութեան. ՀԻՓԱ ՆԱՄԷԼԷՐ :

Récréatif, ive (ՌԷԳՌԷԱԴԻՖ, ԻՎ) ԱԾ. Զուարճացուցիչ, բերկրալի. ԴԷՖԷՐՐԻՒՃ ԷԴԷՆ, ՄՈՒՖԷՐՐԻՀ, ԼԱՏԻՖԷՃԻ :

Récréation (ՌԷԳՌԷԱՍԻՕՆ) Գ. ԻԳ. Զբօսանք, սփոփանք, հանգիստ, զուարճութի. ԱԼԸՇՄԱ. ԴԷՖԷՐՐԻՒՃ, ՍԷՖԱ, ԷՅԼԷՆՃԷ :

Récréer (ՌԷԳՌԷԷ) Բ. Ն. Վերստին ստեղծանել, նորոգել. ԴԷԳՐԱՐ ՅԱՐԱԴՄԱԳ : ուրախանել, զուարճացուցանել, բերկրեցուցանել. ՍԷՎԻՆՏԻՐՄԷԳ, ՍԷՖԱ ԷԴՏԻՐՄԷԳ կամ ՎԷՐՄԷԳ, ԷՅԼԷՆՏԻՐՄԷԳ, ՍԷՖԱԼԱՆՏԸՐՄԱԳ, ՀԱԶԶ ԷԴՏԻՐՄԷԳ, ԿԷՕՆԻՒԼ ԱԼՄԱԳ :

Récrément (ՌԷԳՌԷՄԱՆ) Գ. ԱՐ. Աւելորդք հիւթոց :

Récrépir (ՌԷԳՌԷՓԻՌ) Բ. Ն. Վերստին ծեփել կամ բռել. ԷՎ ՏԻՎԱՐԸ ԴԷԳՐԱՐ ՍԸՎԱՄԱԳ կամ ՍԸՎԱԼԱՄԱԳ : մնգուրել կամ շպարել (զերեսս) :

se Récrier (ՌԷԳՌԻԷ) Բ. Յ. Գոչել մեծաձայն, ձայն բառնալ, աղաղակել. ԴԷԱՃՃԻՒՊ ԷՏԻՊ ՃԱՂԸՐՄԱԳ :

Récrimination (ՌԷԳՌԻՄԻՆԱՍԻՕՆ) Գ. ԻԳ. Պատասխանի, ջատագովութիւն, ամբաստանութիւն ընդ ամբաստանութեան. ՄՈՒԱՏԷՂԷԴ :

Récriminatoire (ՌԷԳՌԻՄԻՆԱԴՕԱՌ) ԱԾ. Ջատագովութեան :

Récriminer (ՌԷԳՌԻՄԻՆԷ) Բ. Չ. Տալ պատասխանի, ջատագովել կամ արդարացուցանել զանձն. ՄՈՒԱՏԷՂԷԴ ԷԴՄԷԳ, ԴԷԳՐԱՐ ՃԻՐԻՄԷԼԷՄԷԳ, ՄՈՒԳԱՊԷԼԷՍԻՆԻ ՎԷՐՄԷԳ :

Récrire (ՌԷԳՌԻՌ) Բ. Ն. Գրել վերստին. ՊԻՐ ԳԷՐՐԷ ՏԱՀԱ ՅԱԶՄԱԳ, ԴԷԳՐԱՐ ՅԱԶՄԱԳ : գրել՝ առնել կամ տալ պատասխանի թղթոյն. ՃԷՎԱՊ ՅԱԶՄԱԳ կամ ՎԷՐՄԷԳ :

se Recroqueviller (ՌԸԳՌՕԳԸՎԻՅԼԷ) Բ. Յ. Գալարիլ, ամփոփիլ. ՊԻՒԳԻՒԼՄԷԳ, ՊՈՒՐՇՄԱԳ :

Recru, ue (ՌԸԳՌԻՒ) ԱԾ. Խոնջ, վաստակաբեկ. ՅՈՐՈՒԼՄՈՒՇ, ՅՈՐՂՈՒՆ :

Recrue (ՌԸԳՌԻՒ) Գ. ԻԳ. Նորատունկ ծառ : Նորոգ գումարտակ զօրաց. ՅԷՆԻՏԷՆ ՅԱԶԸԼՄԸՇ կամ ՏԷՎՇԻՐԻԼՄԻՇ ԱՍԳԷՐ. ՏԷՎՇԻՐՄԷ :

Recrutement (ՌԸԳՌԻՒԴՄԱՆ) Գ. ԱՐ. Զօրաժողով, գումարտակ զօրաց. ԱՍԳԷՐ ՏԷՎՇԻՐՄԷՍԻ կամ ՅԱԶՄԱՍԸ :

Recruter (ՌԸԳՌԻՒԴԷ) Բ. Ն. Միւսանգամ զօրաժողով լինել, բովանդակել զպակասութիւն զօրացն. ԱՍԳԷՐ ՅԱԶՄԱԳ կամ ՏԷՎՇԻՐՄԷԳ :

Recruteur (ՌԸԳՌԻՒԴԷՕՌ) Գ. ԱՐ. Որ առնէ զօրաժողով. ԱՍԳԷՐ ՏԷՎՇԻՐԻՃԻ :

Recta (ՌԷԳԴԱ) ՄԱԿ. Ուղղակի (է բառ Լատին) :

Rectangle (ՌԷԳԴԱՆԿԼ) ԱԾ. և Գ. Ուղղանկիւն. ԳԱՅԻՄՈՒԶԶԱՎԻՅԷԴ. ՄՈՒՍԴԷՏԻԼ :

Rectangulaire (ՌԷԳԴԱՆԿԻՒԼԷՌ) ԱԾ. Ուղղանկիւնի :

Recteur (ՌԷԳԴԷՕՌ) Գ. ԱՐ. Վարիչ կամ ուղղիչ համալսարանի. ՄՈՒՏԷՐՐԻՍ ՊԱՇԸ : ժողովրդապետ :

Rectification (ՌԷԳԴԻՖԻԳԱՍԻՕՆ) Գ. ԻԳ. Զտումն կամ կրկին թորումն (ըստ քիմիականաց) : ուղղագործութիւն կոր գծի (ըստ երկրաչափից). ԻՍԼԱՀ, ՏԻՒԶԷԼԴՄԷ :

Rectifier (ՌԷԳԴԻՖԻԷ) Բ. Ն. Ուղղել, յարդարել, կազմել. ՏՕՂՐՈՒԴՄԱԳ, ՏՕՂՐՈՒԼԴՄԱԳ, ՏԻՒԶԷԼԴՄԷԳ, ՌԱՍԴ կամ ՅԷՐԻՆԷ ԿԷԹԻՐՄԷԳ, ԻՍԼԱՀ ԷԴՄԷԳ : կրկին թորել, մաքրել :

Rectiligne (ՌԷԳԴԻԼԻՆԵ) ԱԾ. Ուղղագիծ. ՄՈՒՍԴԱԳԻՄ ՈՒԼ ԽՈՒԴՈՒԴ :

Rectitude (ՌԷԳԴԻԴԻՒԴ) Գ. ԻԳ. Ուղղութի, արդարութիւն, իրաւունք. ՏՕՂՐՈՒԼՈՒԳ, ԻՍԴԻԳԱՄԷԴ, ԻՍԼԱՀ :

Rectiuscule (ՌԷԳԴԻԻՒՍԳԻՒԼ) ԱԾ. Գոգցես ուղիղ :

Recto (ՌԷԳԴՕ) Գ. ԱՐ. Առաջին երես թղթոյն (է բառ Լատին). ՍԱՀԻՖԷ ՅԻՒԶԻՒ :

Rectorat (ՌԷԳԴՕՌԱ) Գ. ԱՐ. Պաշտօն ուղղչի համալսարանին. ՊԱՇ ՄՈՒՏԷՐՐԻՍԼԻՔ :

Rectorerie (ՌԷԳԴՕՌԸՌԻ) Գ. ԻԳ. Ժողովրդապետութիւն :

Rectum (ՌԷԳԴՕՄ) Գ. ԱՐ. Վերջինն յերից մեծամեծ աղեաց (ըստ անդամազննաց) :

Reçu (ՌԸՍԻՒ) Գ. ԱՐ. Մուրհակ. ԻՊՐԱ ԹԷՄԷՍՍԻՒԳԻ, ԹԷՄԷՍՍԻՒԳ :

Recueil (ՌԸԳԷՕՅԼ) Գ. ԱՐ. Ժողովածոյ գիրք, հաւաքումն յայլեայլ գրոց. ՄԷՃՄՈՒ, ՄԷՃՄՈՒԱ :

Recueillement (ՌԸԳԷՕՅԼՄԱՆ) Գ. ԱՐ. Ամփոփումն մտաց, անզբաղութիւն. ԴԷՖԷԳԳԻՒՐ, ԴԷՎԱՃՃՈՒՀ :

Recueillir (ՌԸԳԷՕՅԼԻՌ) Բ. Ն. Ժողովել, քաղել, կթել. ՏԷՎՇԻՐՄԷԳ, ԹՕՓԼԱՄԱԳ : հաւաքել, ժողովել. ՏԷՎՇԻՐՄԷԳ, ՃԷՄ կամ ԴԱՀՍԻԼ ԷԴՄԷԳ : ծաղկաքաղ կամ հատընտիր առնել, հաւաքել'ի մի. ՃԷՄ ԷԴՄԷԳ : մակաբերել, իմաստաբերել : ընդունել կամ ժողովել առ ինքն. ՄԻՍԱՖԻՐ ԳԱՊՈՒԼ ԷԴՄԷԳ : Se recueillir, Բ. Յ. Ամփոփել կամ ժողովել զմիտս առ ինքն, մտադիր լինել. ԴԷՖԷԳԳԻՒՐ կամ ԴԷՎԱՃՃՈՒՀ ԷԴՄԷԳ, ՀԱՎԱՍԸՆԸ ԷՆՏԷՐՈՒՆԷ ՃԷՄ ԷԴՄԷԳ :

Recueilloir (ՌԸԳԷՕՅԼՕԱՌ) Գ. ԱՐ. Գործի ինչ չուանագործաց :

Recuire (ՌԸԳԻՒԻՌ) Բ. Ն. Կրկին եփել. ԴԷԳՐԱՐ ՓԻՇԻՐՄԷԳ :

Recuit (ՌԸԳԻՒԻ) Գ. ԱՐ. Կրկին եփ :

Recul (ռըքիւլ) գ. ար. Դարձ ընդ կրունկն, յետս ընկրկումն թնդանօթի. թօփուն կէրի չէքիլմէսի, թօփ թէփմէսի։

Reculade (ռըքիւլատ) գ. իգ. Յետադարձութիւն, դարձ յետս։ յապաղումն։

Reculée (ռըքիւլէ) գ. իգ. Յետս ընկրկումն յերեսաց հրոյ։

Reculement (ռըքիւլման) գ. ար. Դարձումն յետս. չէքիլիշ։ շղթայ կամ կապանք ինչ ձիոյ։

Reculer (ռըքիւլէ) բ. ն. և չ. Դարձուցանել կամ ընկրկել յետս։ մեկնել, հեռացուցանել, ընդարձակել։ յերկարաձգել։ խաղալ՝ դառնալ կամ գնալ յետս. կէրի կիթմէք կամ տէօնմէք. կէրի չէքիլմէք, արտընա տէօնմէք։

à Reculons (ռըքիւլօն) մակ. Յետս, յետս յետս, յետս ընդ կրունկն. չէքիլէրէք, արտըն արտըն։ ընդ հակառակն, ձախողակի, վատթարագոյնս։

Récupération (ռէքիւփէռասիօն) գ. իգ. Վերստին լուսաւորութիւն կամ փայլումն զկնի խաւարման։

se Récupérer (ռէքիւփէռէ) բ. յ. Վերստին առնուլ կամ գտանել զկորուսեալն. զայի օլանը կէրի ալմագ կամ պուլմագ։

Récusable (ռէքիւզապլ) ած. Մերժելի, հրաժարելի, կասկածաւոր. գապուլ օլունմազ կամ օլունմայաճագ։

Récusation (ռէքիւզասիօն) գ. իգ. Մերժումն, հրաժարումն. գապուլ էթմէմէ, րէտտ, իմթինա։

Récuser (ռէքիւզէ) բ. ն. Մերժել, չառնուլ յանձն, հրաժարել. գապուլ էթմէմէք, րէտտ էթմէք։

Rédacteur (ռէտաքթէօռ) գ. ար. Հաւաքող բանից, բանաքաղ. թէրթիպ, ինշա էտիճի, մունշի։

Rédaction (ռէտաքսիօն) գ. իգ. Հաւաքումն բանից 'ի գիրս, արձանագրութիւն. ինշա, թէէլիֆ, թագրիր։

Rédan (ռէտան) գ. ար. Մասն ինչ զինուորական ճարտարապետութեան։

Rédarguer (ռէտառկէ) բ. ն. Հերքել, անգոսնել, պախարակել, ստգտանել, յանդիմանել, կշտամբել. գընամագ, այըպլամագ։

Reddition (ռէտտիսիօն) գ. իգ. Տուչութիւն, տալն 'ի ձեռս (զպաշարեալ բերդն). թէսլիմ, թէսլիմի հիսար։ հաշիւ, համարատուութիւն, տալն զհամար. հիսապ կէօրիւլմէսի։

Redemander (ռըտըմանտէ) բ. ն. Միւսանգամ խնդրել, հայցել վերստին. թէքրար թալէպ էթմէք։ խնդրել յետս կամ անդրէն. կէրի իսթէմէք։

Rédempteur (ռէտանփթէօռ) գ. ար. Փրկիչ, ազատիչ, կենարար. պահա իլէ գուրթարըճը, գուրթարըճը, մուխալլիս։

Rédemption (ռէտանփսիօն) գ. իգ. Փրկութիւն, փրկագործութիւն, գերեդարձ, ազատութիւն գերեաց. խալաս, ֆէտա, պէտէլ իլէ գուրթարըլմա։

Redevable (ռըտըվապլ) ած. և գ. Վերստին պարտական։ պարտական, պարտաւոր. պօրճլու, մէտիուն, տայն. մէմնուն։

Redevance (ռըտըվանս) գ. իգ. Հաս կամ սակ կալուածոց տեառն ամըստ ամէ. իճար, իրատը սէնէվի։

Redevancier, ière (ռըտըվանսիէ, իէռ) գ. ար. և իգ. Վարձաւոր, հարկատու, որ տայ զսակ կամ զհաս կալուածոց տեառն։

Redevenir (ռըտըվընիռ) բ. չ. Դառնալ վերստին, լինել որպէս զառաջինն. յէնիտէն օլմագ կամ օլունմագ, տէօնմէք, թէքրար օլմագ։

Redevoir (ռըտըվուառ) բ. ն. Տակաւին մնալ կամ լինել պարտական. պօրճլու գալմագ, թէքրար պօրճլու գալմագ։

Redhibition (ռէտիպիսիօն) գ. իգ. Դարձուցանելն յետս զանպիտան վաճառս. իատէի պէյ։

Redhibitoire (ռէտիպիթուառ) ած. Յետս դարձուցանելի (վաճառ). մուֆսիտուլ պէյ, պէյի ֆասիտ։

Rédiger (ռէտիժէ) բ. ն. Հաւաքել կամ վերածել 'ի մի զգրուածս, գրել, դնել 'ի կարգի. եազմագ, տիւզէթմէք։ համառօտել զընդարձակ բանս. իճմալ կամ ինշա էթմէք։

se Rédimer (ռէտիմէ) բ. յ. Փրկել, ազատել, զերծուցանել զանձն. քէնտինի գուրթարմագ, գուրթուլմագ։

Redingote (ռըտէնկօթ) գ. իգ. Վերարկու ինչ (է բառ Անգղիացւոց). պիր նէվի պինիշ՝ լիպաս կամ ճիւպպէ։

Redire (ռըտիռ) բ. ն. Կրկնել սակս, երկբորդել զնոյն բանս. թէքրարլամագ, թէքրար սէօյլէմէք։ յայտնել կամ հրատարակել զգաղտնիս, մատնել. ղամմազլամագ։ պախարակել, անգոսնել, ստգտանել. զէմմ էթմէք, գարալամագ։

Redite (ռըտիթ) գ. իգ. Երկրորդութիւն կամ սակս կրկնումն նոյն բանից. քէլամ մուքէրրէր, մուքէրրէրէն սէօյլէնմիշ սէօզ։

Redondance (ռըտօնտանս) գ. իգ. Առաւելութիւն կամ յաճախութիւն բանից. իթնապ, սէօզիւն ուզունլուղու կամ քէսրէթի։

Redondant, ante (ռըտօնտան, անթ) ած. Աւելորդ կամ ընդունայն (բանք). զայիտ։

Redonder (ռըտօնտէ) բ. չ. Առաւելուլ 'ի բանս, վայրապար յաճախել զբանս. զայիտ օլմագ, թաշմագ, արթմագ, լագըրտըյը ուզաթմագ։

Redonner (ռըտօնէ) բ. ն. և չ. Վերստին տալ, կրկին պարգեւել. թէքրար վէրմէք։ տալ, ընծայել։ դարձուցանել յետս, հատուցանել անդրէն. կէրի վէրմէք։ դարձեալ դիմել 'ի վերայ. թէքրար եիւրիւյիւշ կամ հիւճում էթմէք։ դառնալ անդրէն, դարձ առնել. պիր քէրրէ տախի կէլմէք կամ տէօնմէք։

Redorer (րըտօրէ́) բ. ն. Վերստին օծանել ոսկւով կամ ոսկեզօծ առնել:

Redoublement (րըտուպլըմա́ն) գ. ար. Կրկնութիւն, աճումն, առաւելութիւն. թէզայիւֆ, իզտիյատ, թէզայիւտ:

Redoubler (րըտուպլէ́) բ. ն. Կրկնել, կրկնապատկել, յաւելուլ, աճեցուցանել, բազմացուցանել, յաճախել. իքի գաթ էթմէք. ըզաֆ էթմէք, թէզայիւտ էթմէք, արթըրմագ, զիյադէ էթմէք, իզտիյատ վէրմէք: արկանել զպատառ 'ի ներքոյ հանդերձի. աստարլամագ, գափլամագ:

Redoutable (րըտութապլ) ած. Ահեղ, ահագին, զարհուրելի, սոսկալի, ահարկու. ֆէք գօրգուլու, գօրգունճ, հէյպէթլի:

Redoute (րըտութ) գ. իգ. Ամրոց. դըղեակ. թապիա. հիսարճըգ: հանդէս կաքաւու հասարակաց:

Redouter (րըտութէ́) բ. ն. Երկնչել, զարհուրել, զահի հարկանիլ. խայլիճէ գօրգմագ. գօրգմագ, խաւֆ էթմէք:

Redressement (րըտրէսմա́ն) գ. ար. Ուղղութիւն, ուղղորդութիւն. տիւզէլթմէ. իհգագի հագգ:

Redresser (րըտրէսէ́) բ. ն. Ուղղել, յոտին կանգնել. տօղրուլթմագ, տիւզէլթմէք: ածել յուղղութիւն, զգաստացուցանել. հագգընտան կէլմէք, թէքտիպ էթմէք: խաբել, պատրել: Se redresser, բ. յ. Կանգնիլ, կանգուն կամ յոտին կալ. այագ իւզրէ գալմագ, տօղրու տուրմագ, գալգմագ:

Redresseur (րըտրէսէօր) գ. ար. Գործի ինչ վասն զտելոյ զշաքարն: խաբեբայ, նենգաւոր: Redresseur de torts, վրէժխնդիր. հագգը ալըճըլէրինճի (է բան վաղեմի):

Redressoir (րըտրէսուար) գ. ար. Ի գործի ինչ:

Réductible (րէտիւքթիպլ) ած. Վերածելի. թէօնտիւրիւլէճէք: նուազելի. ազալթմասը գաապիլ:

Réductif, ive (րէտիւքթիֆ, իվ) ած. Որ վերածէ կամ նուազեցուցանէ:

Réduction (րէտիւքսիօն) գ. իգ. Նուաճումն. ֆէթհ, թէսխիր: վերածութիւն, դարձուցանելն. թէօնտիւրմէ, էտա: բաժանումն, վերածութիւն 'ի փոքր քանակ կամ 'ի ձև. թագսիմ: նուազութիւն. էքսիքլիք: զտելն 'ի տեղւոջն զխառնեալ ոսկերս: վերածութի 'ի ձև հրահանգելեաց. ասքէրի թէալիմինէ տիր մատէնին իսատէտի:

Réduire (րէտիւիր) բ. ն. Je réduis. Je réduisois. Je réduisis. J' ai réduit. Je réduirai. Ստիպել, բռնադատել, 'ի նեղ արկանել. կիւճ իլէ էթթիրմէք, կիւճ կամ ճէպր էթմէք, զոր վէրմէք: Նուաճել, հնազանդեցուցանել. զապթ էթմէք, գահր իւ թէսխիր էթմէք: վերածել, փոխել, փոխարկել, դարձուցանել, շրջել. թէօնտիւրմէք, իատէ էթմէք: համառօտել, նուազեցուցանել, հատանել. քէսմէք, գասր կամ թախֆիֆ էթմէք. ազալթմագ՝ թագլիլ էթմէք: Se réduire, բ. յ. Նուաճիլ, հնազանդիլ. պօյուն վէրմէք, իթաաթ կամ ինգիատ էթմէք: վերածիլ, բովանդակիլ, ամփոփիլ. մունհասըր օլմագ: ունել զանձն 'ի չափու. քէնտի քէնտինի զապթ էթմէք, քէնտի մասրաֆընը ազալթմագ: փոփոխիլ, դառնալ, շրջիլ. տէօնմէք, մունգալիպ օլմագ: յանգիլ, աւարտիլ. մունթէհի օլմագ, ինթահա էթմէք:

Réduit (րէտիւի) գ. ար. Առանձին տեղի կամ ժողովարան. խալվէթ եէր, խալվէթ, խալվէթխանէ: պատնէշ 'ի պատնշի:

Réduplicatif, ive (րէտիւփլիքաթիֆ, իվ) ած. Կրկնական (մասնիկ). թէքրիրի:

Réduplication (րէտիւփլիքասիօն) գ. իգ. Կրկնութիւն (բառի կամ վանկի). թէքրիր, թէզայիւֆի հարֆ:

Réédification (րէէտիֆիքասիօն) գ. իգ. Վերստին կամ կրկին շինութիւն. եէնիտէն պինա էթմէ, իմարէթի ճէտիտ, թամիր:

Réédifier (րէէտիֆիէ́) բ. ն. Վերստին կամ նորոգ շինել. եէնիտէն կամ մուճէտտէտէն պինա էթմէք:

Réel, elle (րէէլ) ած. Իրական, ճշմարիտ, անկեղծ. զաթը, հագիգաթլը, ասլի, այնը հագիգի:

Réélire (րէէլիր) բ. ն. Վերստին ընտրել. թէքրար սէչմէք. թէքրար իխթիար կամ նասպ էթմէք:

Réellement (րէէլմա́ն) մակ. Իրապէս, ճշմարտապէս, արդեամբք. կէրչէքտէն, հագիգաթ, էլհագգ, հագգա:

Refaction (րըֆաքսիօն) գ. իգ. Նորոգ յաւելուած 'ի վաճառս:

Refaire (րըֆէր) բ. ն. Վերստին առնել կամ գործել. թէքրարլամագ, թէքրար եափմագ: նորոգել, յօրինել, հաստատել. տիւզէլթմէք, մէրէմէթ էթմէք: Se refaire, բ. յ. Վերստին հաստատիլ կամ զօրանալ, գտանել զառողջութիւն անձին. տինճլէնմէք, թավլանմագ, գուվվէթէ կէլմէք:

Refait (րըֆէ) գ. ար. Սկզբնաւորութիւն 'ի խաղու: նորաբոյս տեղունք եղջերուի:

Refaucher (րըֆօշէ́) բ. ն. Վերստին հնձել զխոտն. սօն պահարըն օտուն գըլարընը պիչմէք:

Réfection (րէֆէքսիօն) գ. իգ. Նորոգութի կամ բեգեկ տան: կերակուր, ճաշ:

Réfectoire (րէֆէքթուար) գ. ար. Սեղանատուն, ճաշատուն. եէյէճէք կամ թաամ օտասը:

Refend (րըֆա́ն) գ. ար. Mur de refend, Որմն անջրպետ. իչ տիվարը:

Refendoir (րըֆանտուար) գ. ար. Գործի ինչ:

Refendre (րըֆանտր) բ. ն. Վերստին հերձանել՝ ճեղքել կամ պատառել. թէքրար եարմագ կամ քէսմէք: սղոցել, հատանել ընդ երկայն. տուլունտա եարմագ, քէստէրէլէմէք. քէստէրէ իլէ քէսմէք:

Refendret (ռըֆանտռէ) գ. ար. Սեպ, երիթ:

Référendaire (ռէֆէռանտէռ) գ. ար. Առաջարկու աղերսագրոց · թէլխիսճի :

Référer (ռէֆէռէ) բ. ն. Վերաբերել, բերել, տանել, հաստատել· թէլխիս էթմէք, նագըլ կամ թագրիր էթմէք: տալ, ընծայել· նիսպէթ էթմէք, իսթինատէ պըրագմագ: Se référer, բ. յ. Վերաբերիլ, հայիլ, անկ լինել, պատշաճիլ· հաւալէ էթմէք · միւթաալլիգ օլմագ: Référé, ée, ած. և գ. Վերաբերեալ: ծանուցումն դատաւորի այլոց· գատընըն գաւըթը ախէրլէրէ էթթիյի թագրիրի :

Refermer (ռըֆէռմէ) բ. ն. Վերստին փակել զդուռն· պիր գափույու եէնիտէն գափամագ : Se refermer, բ. յ. Կցիլ վերաց· գափանմագ, գափագլանմագ :

Refeuiller (ռըֆէօյլէ) բ. ն. Կրկին փապարել, առնել կրկին խոռոչս:

Réfléchi, ie (ռէֆլէշի) ած. Իմաստուն, խոհական, հանճարեղ· ուսլու, միւթէֆէքքիր, ֆէքիւր, չօգ ֆիքիրլի :

Réfléchir (ռէֆլէշիռ) բ. չ. և ն. Քաջ խորհել կամ կշռել· տիւշիւնմէք, ֆիքր էթմէք, ֆիքիրլէնմէք, ֆիքրէ վարմագ: դառնալ անդրէն, ցոլանալ· աքս էթմէք, ինքիսար պուլմագ : յետս դարձուցանել, վանել:

Réfléchissement (ռէֆլէշիսման) գ. ար. Անդրադարձութիւն, ցոլացումն· աքսի նուր, նուրուն ինքիսարը, ինքիսար:

Reflet (ռըֆլէ) գ. ար. Ցոլացումն լուսոյ կամ գունոյ (ըստ նկարչաց)· աքսի նուր:

Refléter (ռըֆլէթէ) բ. ն. Ցոլացուցանել (ըստ նկարչաց)· աքս էթմէք, աքսի նուր էթմէք, տէօնտիւրմէք:

Refleuret (ռըֆլէօռէ) գ. ար. Գեղեցկութիւն ասուոյ:

Refleurir (ռըֆլէօռիռ) բ. չ. Ծաղկել վերստին· թէքրար չիչէք վէրմէք: բարգաւաճել, լինել յարգոյ· եէնի իթիպար պուլմագ, եէնիտէն մամուր իւ ապատան օլմագ:

Réflexibilité (ռէֆլէքսիպիլիթէ) գ. իգ. Լինելն ցոլացական· մունքէսէթ:

Réflexibile (ռէֆլէքսիպըլ) ած. Ցոլական, որ ցոլանայ կամ դառնայ անդրէն· ինքիսար պուլուր, մունաքիս:

Réflexion (ռէֆլէքսիօն) գ. իգ. Քննութիւն, մտադիր խոկումն, մտածութիւն· թէֆէքքիւր, թէամմիւլ, տիւշիւնմէ, ֆիքր: անդրադարձութիւն, ցոլացումն· աքսի նուր, ինքիսար:

Refluer (ռըֆլիւէ) բ. չ. Հոսել անդրէն, դառնալ յետս ջրոյ· կէրի աքմագ:

Reflux (ռըֆլիւ) գ. ար. Տեղատուութիւն ծովու· ճէզր: յար փոփոխութիւն (մարդկային կենաց):

Refonder (ռըֆօնտէ) բ. ն. Տուգանս կրել վասն անհնազանդութեան օրինաց դատաստանի:

Refondre (ռըֆօնտռ) բ. ն. Վերստին ձուլել կամ հալել· թէօքմէք, թէքրար էրիթմէք: փոփոխել, նորոգել· թէղյիր էթմէք:

Refonte (ռըֆօնթ) գ. իգ. Անդրէն ձուլումն կամ հալք դրամոց· սիքքէլէրին եէնիտէն էրիթմէսի կամ թէօքմէսի:

Reforger (ռըֆօռժէ) բ. ն. Վերստին հալել զերկաթն կամ դարբնել· տէմիրի թէքրար թէօքմէք կամ էրիթմէք:

Réformable (ռէֆօռմապըլ) ած. Նորոգելի· իսլահ օլունուր, թէղյիր օլունաճագ:

Réformateur (ռէֆօռմաթէօռ) գ. ար. Բարեզարդիչ, նորոգիչ· տիւզէլթիճի, մուճէտտիտ, իսլահ էտիճի, տէօնտիւրիւճիւ:

Réformation (ռէֆօռմասիօն) գ. իգ. Նորոգութիւն, բարեկարգութիւն, բարեզարդութիւն, ուղղութիւն· իսլահ, թէղայիւր, տիւզմէ:

Réforme (ռէֆօռմ) գ. իգ. Նորոգութիւն, ուղղութիւն, բարեկարգութիւն, բարեզարդութիւն· տիւզէլթմէ, նիզամի ճէտիտ, իսլահ, թանզիմ ումուր, թէղայիւր: չափաւորութիւն կամ նուազութիւն զօրաց· ասքէր ազալթմագ կամ թագլիլ: բարեկարգութիւն, կանոն· թէհզիպի ախլագ: փոփոխութիւն կամ այլայլութիւն կարգաց եկեղեցւոյ (ըստ նորաղանդից):

Réformer (ռէֆօռմէ) բ. ն. Նորոգել, ուղղել, բարեզարդել, բառնալ զանկարգութիւնս· չէքինլի ախէր վէրմէք, պիր շէյի ուսուլիւնէ գօյմագ, թէղյիր էթմէք: սակաւացուցանել զթիւ զօրացն· ասքէրի գօյվէրմէք կամ ազալթմագ: նուազեցուցանել զծախս· մասրաֆը ազալթմագ: բարեկարգել զվարս· թէհզիպի ախլագ էթմէք: Se réformer, Գալ յուղղութիւն, բարեզարդանալ· իսլահա կէլմէք, օլմագ:

Refouler (ռըֆուլէ) բ. ն. Դարձեալ կոխել, կրկին կոխան առնել· եէնիտէն պասմագ: լնուլ զթնդանօթն· պիր թօփ տօլտուրմագ: վերստին ձգել զհոսանս· չօգայը թէքրար գէլէմէք կամ պասմագ : վանել, մղել, վարել· թէփ էթմէք, կէրի գօվմագ, իթիվէրմէք : գնալ ընդդէմ մակընթացութեան ծովու· մէտտի ճէզրինէ գարշը կիթմէք:

Refouloir (ռըֆուլուառ) գ. ար. Գաւազանաձև գործի 'ի լնուլ զթնդանօթն· թօփ տօլտուրաճագ ալէթ, թօմար:

Réfractaire (ռէֆռագթէռ) ած. և գ. Ըմբոստ, հեստ, անհնազանդ, ապստամբ· սէրքէշ, թէմէրրիւտ, ասի, ինատճը: դժուարահալ, անլուծանելի· գօլայլըգ իլէ էրիմէյէն:

Réfracter (ռէֆռագթէ) բ. չ. Բեկբեկիլ շառաւեղաց լուսոյ· ինհիրաֆ օլմագ, պիր ճանիպէ էյիլմէք:

Réfraction (ռէֆռագսիօն) գ. իգ. Բեկումն կամ բեկբեկումն շառաւեղաց լուսոյ· կիւնէշ քէրթէհլէրինին պիր ճանիպէ էյիլմէսի կամ ինհիրաֆը:

Réfractoire (ռէֆռաքթուառ) գ. իգ. *Ազգ ինչ կոր գծի* :

Refrain (ռըֆռէն) գ. ար. *Դարձ կամ կրկնութիւն նոյն բառի յաւարտ երգոց : խորտակումն կոհակաց կամ ալեաց ծովու.* Մէրէքք :

se Refranchir (ռըֆռանշիռ) բ. յ. *Նուաճիլ ջրոց 'ի նաւէ անտի* :

Réfrangibilité (ռէֆռանժիպիլիթէ) գ. իգ. *Դիւրաբեկութիւն շառաւեղաց լուսոյ* :

Réfrangible (ռէֆռանժիպլը) ած. *Բեկանելի, դիւրաբեկ (շառաւեղ լուսոյ).* ինհիրաֆը գապիլ :

Réfréner (ռէֆռէնէ) բ. ն. *Սանձել, սանձահարել, նուաճել.* ղապթ կամ ռապթ էթմէք, ղապթ ու ռապթ էթմէք:

Réfrigérant (ռէֆռիժէռան) ած. և գ. *Զովացուցիչ, զովարար (դեղ, և անօթ).* մուպէրրիտ :

Réfrigératif, ive (ռէֆռիժէռաթիֆ, իվ) ած. և գ. *Զովացուցիչ, զովարար* :

Réfrigération (ռէֆռիժէռասիօն) գ. իգ. *Զովացումն, հովութիւն.* թէպրիտ, իպրատ:

Réfringent, ente (ռէֆռէնժան, անթ) ած. *Բեկբեկիչ, որ բեկբեկէ զշառաւեղս լուսոյ.* թահրիֆ էտէն :

Refrognement *կամ* Renfrognement (ռըֆռօնեըման, ռանֆռօնեըման) գ. ար. *Կնճիռն կամ խոժոռութիւն դիմաց.* էքշի կամ ալըն պուրուշթուրմասը:

se Refrogner *կամ* se Renfrogner (ռըֆռօնեէ, ռանֆռօնեէ) բ. յ. *Կնճռել զերեսս, խոժոռ հայել.* ալըն պուրուշթուրմագ, էքշի պուրուշթուրմագ:

Refroidir (ռըֆռուատիռ) բ. ն. և չ. *Ցրտացուցանել, հովացուցանել.* սօղութմագ, թէպրիտ կամ իպրատ էթմէք : *զիջուցանել, նուազեցուցանել.* կէվշէթմէք, ղայրէթին քէսմէք: *ցրտանալ, հովանալ, զիջանել, պակասել.* սօղումագ. էքսիլմէք :

Refroidissement (ռըֆռուատիսման) գ. ար. *Ցրտութիւն, հովութիւն.* սօղումա, սօղուգլանմա, սօղուգլուգ, պէրուտէթ : *ախտակրութիւն յերեսաց ցրտոյ.* սօղուգ, նէզլէ: *պակասութիւն, նուազութիւն (սիրոյ, եռանդեան)* :

Refuge (ռըֆիւժ) գ. ար. *Ապաստան, ապաստանարան, տեղի ապաւինելի.* սըղընաճագ եէր, մէլճէ կամ մէլճա :

se Réfugier (ռէֆիւժիէ) բ. յ. *Ապրիլ փախստեամբ, ապաւինիլ.* սըղընմագ, իլթիճա էթմէք, արգալանմագ: Réfugié, ée, ած. և գ. *փախստական, վտարանդի.* գաչգըն, մուհաճիր: *ապաւինեալ, ապաստան.* սըղընըլմըշ :

Refuir (ռըֆիւիռ) բ. չ. *Փախուստ խնդրել երէոց* :

Refuite (ռըֆիւիթ) գ. իգ. *Խորշ թաքստեան երէոց: Հնարք, փախուստ*:

Refus (ռըֆիւ) գ. ար. *Հրաժեշտ, մերժումն.* ինքեար, քիրիղ, ռէտտ :

Refuser (ռըֆիւզէ) բ. ն. *Մերժել, անարգել, ոչ կամել, չընդունել, չառնուլ յանձն, ոչ տալ, փախչել, հրաժարել, ոչ հաւանել.* ինքեար կամ քիրիղ էթմէք, ռիզա կէօսթէրմէմէք, ռէտտ էթմէք. ռազը օլմամագ, գապուլ էթմէմէք, գայիլ օլմամագ, ինանմամագ :

Réfusion (ռէֆիւզիօն) գ. իգ. *Տուգանք վասն տարապարտ դատի* :

Réfutation (ռէֆիւթասիօն) գ. իգ. *Հերքումն, ցրումն.* ռէտտ, ինքեար, նէգզ, նագզ:

Réfuter (ռէֆիւթէ) բ. ն. *Հերքել, ցրել, կամ ջրել զբանս.* խիլաֆըն կէօսթէրմէք, ռէտտ կամ նէգզ էթմէք, ռէտտի քէլամ էթմէք:

Regagner (ռըկանեէ) բ. ն. *Վերստին ստանալ. գտանել կամ բերել 'ի ձեռս.* թէքրար կամ կէրի գազանմագ: Regagner le logis, *դառնալ 'ի տուն.* էվէ տէօնմէք:

Regain (ռըկէն) գ. ար. *Խոտ կրկնաբոյս.* պօղազլըգ:

Régal (ռէկալ) գ. ար. *Կոչունք, խնջոյք, խրախութիւն կոչնոց.* զիաֆէթ :

Régalade (ռէկալատ) գ. իգ. Boire à la régalade, *Ըմպել եդեալ զբերան անօթոյ գլխւոյն 'ի բերանն* :

Régale (ռէկալ) գ. ար. *Հնչիւն ինչ նուագարանի: հաս ինչ արքունի*:

Régale (ռէկալ) ած. Eau régale, *քանտաջուր.* պիր նէվ քէզապ սույու :

Régalement (ռէկալման) գ. ար. *Բաժին հարկաց հաւասար չափով: հարթութիւն գետնոյ*:

Régaler (ռէկալէ) բ. ն. *Արկանել զհարկ հաւասարաբաժին: հարթայատակ առնել զգետինն.* պէրապէր էթմէք, պէրապէրլէմէք, տէվիյէ էթմէք: *առնել կոչունս, տալ զխրախճոյս ուրախութեան, ուրախ առնել, խրախացուցանել.* զիաֆէթ էթմէք, գօնուգլամագ :

Régaleur (ռէկալէօռ) գ. ար. *Որ հարթայատակ առնէ զգետինն* :

Régalien (ռէկալիէն) ած. Droit régalien, *Իրաւունք արքայի.* միւլուքի :

Régaliste (ռէկալիսթ) գ. ար. *Որ ունի զթոշակ արքունի* :

Regard (ռըկառ) գ. ար. *Հայեցուած, տեսութիւն.* նազար, պագըշ, կէօրիւշ: *տեսիլ, դէմք.* եիւզ, չէհրէ, վէճհ: Regard d' eau, *զննարան ջրանցից.* սու տէրազըսը, սուլուք, ապքեահ: En regard, *փոխարէն, առ, առընթեր միմեանց.* մուգապէլէսինտէ, էան էանա :

Regardant (ռըկառտան) գ. ար. և ած. *Որ հայի, նկատօղ: կարի մանրազննին, ուխշտ, ժլատ.* հատտէն իմսաք էտիճի, խասիս :

Regarder (ռըկառտէ) բ. ն. *Հայել, նայել, նկատել, դիտել, զննել.* նազար էթմէք, պագմագ, նազար վուրմագ կամ սալմագ: *քննել, ուշ ունել, զգուշանալ, ակն ածել.* կէօզէթմէք, ռիայէթ էթմէք, մուլահազա կամ իտիպար էթմէք: կալ 'ի հանդիպոյ. գարշըլըղընտա պագմագ, նազար օլմագ: վերաբերիլ, պատշաճիլ. պագմագ, տօգունմագ, տէյմէք, միւթաալլիգ օլմագ: Regarder attentivement կամ avec soin, հայել ուշի ուշով, յակնձիւս կալ, ուշ ունել. տիգգաթ կամ իհթիմամլը նազար էթմէք: Regarder du coin de l' œil, հայել ընդ ակամբ. գէօզիւյի չէվիրիպ իլէ պագմագ, գէօզ ուճու իլէ պագմագ: Se regarder, բ. յ. Զգուշանալ կամ խնամ ունել անձին. քէնտի քէնտինի գէօզէթմէք, գայըրմագ: անձնահաճ լինել, մեծամտիլ. քէնտի քէնտինի պիւյիւք գէօրմէք, մաղրուրլանմագ: Se regarder dans un miroir, տեսանել զանձն 'ի հայելւոջ. այնայա պագմագ:

Regayoir (ռըկէյուար) գ. ար. Գործի 'ի մաքրել զկանեփ:

Regayure (ռըկէյիւր) գ. իգ. Խեչերանք կանեփոյ:

Régence (ռէժանս) գ. իգ. Առժամանակեայ իշխանութիւն կամ փոխանորդութիւն տէրութեան. վէքիլէթ պաշ վէքիլլիկի: ատեան փոխանորդաց տէրութեան. վէքիլէթ վէքիլլէրին պիւյիւք տիվանը: ուսուցչապետութիւն 'ի դպրատան:

Régénérateur (ռէժէնէրաթէօր) գ. ար. Որ վերստին ծնանի կամ արտադրէ, նորոգիչ. տէօնտիւրիւճի, միւճէտտիտ, միւճիտ, իհեա էտիճի:

Régénération (ռէժէնէրասիօն) գ. իգ. Վերստին ծնունդ կամ արտադրութիւն. եէնի տօղմա կամ տօղմա, թէճտիտ հալ, թէճտիտ: վերածնութիւն կամ վերստին ծնունդ յաւազանէ մկրտութեան:

Régénérer (ռէժէնէրէ) բ. ն. Վերածնել, նորածնել, վերստին ծնանիլ. թէքրար տօղուրմագ, եէնիտէն տօղուրմագ կամ թէճտիտ էթմէք: արտադրել. թէճտիտի հալ էթմէք, թէճտիտ էթմէք:

Régent, ente (ռէժան, անտ) ած. և գ. Փոխանորդ տէրութեան կամ թագաւորութեան. պաշ վէքիլ. վէքիլէթ պաշ վէքիլի կամ նայիպի, վէզիրի մութլագ: ուսուցիչ կամ վարժապետ 'ի դպրատան, ուսուցչապետ:

Régenter (ռէժանթէ) բ. չ. Ուսուցանել 'ի դպրատան, ուսուցչապետ լինել. տէրս վէրմէք, խօճալըգ էթմէք: Թեկն ածել վարդապետի, իշխել, սերձանալ:

Régicide (ռէժիսիտ) գ. ար. Արքայասպանութիւն. փատիշահ էօլտիւրմէսի, գաթլի սուլթան: արքայասպան. փատիշահ էօլտիւրիճի կամ էօլտիւրէն, գաթիլի սուլթան:

Régie (ռէժի) գ. իգ. Մատակարարութիւն, տնտեսութիւն, գործակալութիւն. էմլաք տէվլէթիյէսի կամ էմանէթի, էմանէթ:

Regimbement (ռըժէնպըման) գ. ար. Կիցք, աքացի: ըմբոստութիւն. թէփմէ:

Regimber (ռըժէնպէ) բ. ն. Կիցս արձակել, անկուշել: ընդդէմ դառնալ, անսաստել, ըմբոստանալ. թէփմէք:

Régime (ռէժիմ) գ. ար. Կանոն. չափաւորութիւն, զգուշութիւն 'ի պէտս առողջութեան. փէրհիզ, փէրհիզքեարլըգ: իշխանութիւն, տնտեսութի, առաջնորդութիւն. զապտլըգ, հիւքիւմէթի միւլք իւ միլլէթ, տէտպիր, էմր: խնդիր բայի. մէֆուլ: խնդիր նախադրութեան. էլճարր վէլ մէճրուր:

Régiment (ռէժիման) գ. ար. Գունդ զօրաց, խումբ. օրտա, ասքէր ֆըրգասը:

Région (ռէժիօն) գ. իգ. Գաւառ, նահանգ: երկիր, աշխարհ: կողմն, տեղի. եէր, վիլայէթ, գութր, նահիյէ:

Regione (ռէժիօնէ) E regione, Ի հանդիպոյ, դէմ ընդ դէմ (է բառ Լատին):

Régipeau (ռէժիփօ) գ. ար. Ձող 'ի հաստատութիւն դետեղեր:

Régir (ռէժիր) բ. ն. Ուղղել, վարել. զապտ իւ րապտ էթմէք: ունել զհոգաբարձութիւն, տնտեսել. գէօզէթմէք: առնուլ կամ պահանջել զխնդիր (ըստ քերականաց):

Régisseur (ռէժիսէօր) գ. ար. Ուղղիչ, մատակարար, տնտես, պաշտօնեայ. վէքիլ, միւտէվէլլի:

Régistraire (ռէժիսթրէր) գ. ար. Դիւանապետ:

Régistrat (ռէժիսթրա) գ. ար. Գաղափար արձանագրութեան:

Régistrateur (ռէժիսթրաթէօր) գ. ար. Արձանագրող (պաշտօնեայ 'ի Հռոմ):

Registre (ռըժիսթր) գ. ար. Արձանագրութիւնք, դիւան հասարակաց, մատեանք. տէֆթէր, սիճիլ: դասակարգութիւն կամ քանոնք նուագարանաց: յարմարութիւն տողից 'ի տպագրութեան: շնչահան ծակք հնոցի քիմիականաց:

Registrer (ռըժիսթրէ) բ. ն. Արձանագրել, գրել յարձանագրութիւնս կամ 'ի դիւանի. տէֆթէրէ եազմագ, գայտ էթմէք:

Règle (ռէկլ) գ. իգ. Կանոն, քանոն. ճէտվէլ, ճէտվէլ թահթասը, մասթար: կանոն, օրէնք, կարգ, օրինակ. գանուն, գայտէ. տիւզէն, նիզամ, եօլ, թէրթիպ, էտէպ: Règles, օրէնք կանոնաց, դաշտան. ատէթլէրին այլը այլըգ, հայիզ:

Règlement (ռէկլըման) գ. ար. Կանոն, կանոնադրութիւն, կարգաւորութիւն. էհքեամ, գանուն, գավանին, նիզամ:

Réglement (ռէկլըման) մակ. Կարգաւ, ըստ կարգի, ըստ կանոնի, ճիշդ, անվրէպ. գանուն իւզրէ, թօղրու:

Réglémentaire (ռէկլէմանթէր) ած. Կանոնաց, կարգաւորութեան (օրէնք). գանունլէրէ տայիր, գանունի:

Régler (ռէկլէ) բ. ն. Ձգել գիծ 'ի ձեռն կանոնի կամ քանոնի. ճէտվէլ չէքմէք: ուղղել ըստ կանոնի, ուղղել. տիւզէլթմէք կամ տիւզէնլէթմէք, տիւզմէք, տիւզէն վէրմէք: կանոնել, կանոնագրել, կարգել. որոշել

Digitized by Google

Original from
UNIVERSITY OF CALIFORNIA

զգլխաւորութիւն, որ դիտէ կամ խորհի · Նիյէթլի, Նիյէթի օլան:

Intentionnel, elle (էնթանսիօնէլ) ած · Մտաց, ըստ կամաց · Մուրադէ՝ մագսուտէ կամ նիյէթէ մէնսուպ:

Inter-articulaires (էնթէռ արթիքիւլէռ) ած · 'ի մէջ յօդից կամ յօդուածոց:

Intercadence (էնթէռքատանս) գ · իգ · փոփոխութիւն (զարկի բազկին):

Intercadent (էնթէռքատան) ած · փոփոխ, է զի ուժգին, և է զի թոյլ (զարկ բազկի):

Intercalaire (էնթէռքալէռ) ած · Նահանջ, յաւելեալ օր տարւոյ · քէպիսէթ, սալի քէպիսէ:

Intercalation (էնթէռքալասիօն) գ · իգ · Նահանջ, յաւելումն միոյ աւուր 'ի փետրուար ամիսն նահանջ տարւոյ:

Intercaler (էնթէռքալէ) բ · ն · Մուծանել ընդ մէջ, յաւելուլ, նահանջ առնել · Իլավէ գօշմագ, արասընա սօգմագ, իտխալ՝ իլգա՝ ճաղ կամ քէբս էթմէք:

Intercéder (էնթէռսէտէ) բ · չ · Միջնորդել, բարեխօսել, միջնորդ կամ բարեխօս լինել · Շէֆաաթ էթմէք, դիլէկ իլէն րիճա էթմէք:

Intercepter (էնթէռսէբթէ) բ · ն · Ունել, խափանել, արգելուլ · Կիզլիճէ ալմագ, էօնիւն քէսմէք, թութմագ, մէնի էթմէք:

Interception (էնթէռսէբսիօն) գ · իգ · Արգելումն, խափանումն, արգել · Թութուլ, գափ, ինգըթա, եօլ քէսիլմէսի:

Intercesseur (էնթէռսէսէօռ) գ · ար · Միջնորդ, բարեխօս · Շէֆաաթճը, շէֆաաթ էտիճի, միանճը, շէֆի:

Intercession (էնթէռսէսիօն) գ · իգ · Միջնորդութիւն, բարեխօսութիւն · Շէֆաաթ, միանճըլըգ:

Intercostal (էնթէռքօսթալ) ած · Ընդ մէջ կողից (միսն):

Intercurrent, ente (էնթէռքիւռան, անթ) ած · Ընդխառնեալ, խառն: անհաւասար (զարկ բազկի):

Intercutané, ée (էնթէռքիւթանէ) ած · Որ է ընդ մէջ մարմնոյ և մորթոյ · Էթ իլէ տէրի արասընտա:

Interdiction (էնթէռտիքսիօն) գ · իգ · Խափանումն, արգելումն, արգել հրամանի · Եասագ, մէն, նէհի, հարամ, թահրիմ, հէճր, ազլ:

Interdire (էնթէռտիռ) բ · ն · Արգելուլ, խափանել · Եասագ էթմէք, հարամ՝ թահրիմ՝ մէն կամ նէհի էթմէք, հէճր էթմէք: խռովել, շփոթել, շուարեցուցանել · Շաշըրթմագ, մութէհայիր կամ հայրան էթմէք:

Interdit (էնթէռտի) գ · ար · Արգելք (եկեղեցականաց) · փափազըն ազլը:

Intéressant, ante (էնթէրէսան, անթ) ած · Կարևոր, շահեկան, պիտանի, օգտակար · ընտիր, գեղեցիկ, արժանի տեսութեան կամ լսելոյ · Մուհիմ, պէճիք, իգթիզալը, ֆայտէլի, տիւղէր, կէօրիւլմէճէք կամ իշիտիլմէճէք շէյ:

Intéressé, ée (էնթէրէսէ) ած · և գ · Բաժանորդ, մասնակից · Ֆայտէսի օլան, հիսսէտար: շահախնդիր, շահասէր, որ զանձն եւեթ խնդրէ · քէնտի քէարընը պագան:

Intéresser (էնթէրէսէ) բ · ն · և չ · Հաղորդ կամ բաժանակից առնել զոք, տալ շահեցուցանել կամ վարել յօգուտ · Հիսսէտար էթմէք, հիսսէ վէրմէք, օրթագլըգ գազանմագ, գազանտըրմագ: շարժել, դրդուել, խառնակել, խռովեցուցանել · պուլանտըրմագ, իզտիրապ վէրմէք: յօգուտ՝ պիտանի կամ օգտակար լինել · Մուհիմ կամ լազըմ օլմագ: S' intéresser, բ · յ · Բաժանորդ լինել, հոգալ, խնամել, փոյթ յանձին ունել, պաշտպան կալ · Գայըրմագ, տիգգաթ վէրմէք, պիր քիմէսնէյէ սահիպ չըգմագ:

Intérêt (էնթէրէ) գ · ար · Մասն, բաժին, շահ · օգուտ: վաշխ, տոկոսի · Ալագա, իրղէ, ֆայտէ, մէնֆէաթ, քեար, ճայ, հիսսէ: Մուամէլէ, մամէլէ, րիպահ, ֆայիզ, մուրապահա կամ մուրէպպա: վնաս, տոյժ · Զարար, քէտէր:

Intérieur, eure (էնթէրիէօռ) ած · և գ · Ներքին: ներքինն, ներքին մասն: գաղտնիք, միտք, խորք սրտի · Իչէրտէքի · իչ, իչ իչէրիսի, տէրուն, տէրունի, տախիլ:

Intérieurement (էնթէրիէօռման) մակ · Ի ներքս, 'ի խորս, 'ի ներքուստ · Իչէրի, իչէրտէ:

Intérim (էնթէրիմ) գ · ար · Միջոց ժամանակի (է բառ Լատին) · Մուտտէթ: Dans l' intérim, առ այժմ, յայնմ պահու, յայսմ վայրի, մինչ այս մինչ այն · Էսնատէ, արատա, արալըգտա:

Interjection (էնթէռժէքսիօն) գ · իգ · Միջարկութիւն (ըստ քերականաց) · Հարֆ, հարֆի նիտա: բողոք, բողոքարկութիւն:

Interjeter (էնթէռժըթէ) բ · ն · Բողոք առնել, բողոքել · Տաւաճըր մէհքէմէյի ախէրէ թէքրար կէօրիւլմէսինէ տաւէթ էթմէք:

Interligne (էնթէռլինէյ) գ · ար · Միջոց դատարկ 'ի մէջ երկուց գծից կամ տողից · Իքի սաթըրն արալըղը: գիր գրեալ 'ի մէջ երկուց գծից կամ տողից · Իքի սաթըրն արասընտաքի եազը:

Interlinéaire (էնթէռլինէէռ) ած · Գրեալ 'ի մէջ երկուց գծից կամ տողից · Թախթ էլ լաֆըզ:

Interlobulaire (էնթէռլօպիւլէռ) ած · Որ բաժանէ զբլթակն թոքոց:

Interlocuteur (էնթէռլօքիւթէօռ) գ · ար · Դերասան կամ միջանկեալ խօսող · Մուտէքէլլիմ, սէխինըրան, արայա լագըրտը սօգան:

Interlocution (էնթէռլօքիւսիօն) գ · իգ · Բանք 'ի դատաստանի: բանք դերասանից · Մուքեալէմէ, տէքէլլիւմ:

Interlocutoire (էնթէռլօքիւթուառ) ած · և գ · Խօսական (վճիռ կամ դատաստան):

Interlope (էնթէռլօփ) գ · ար · Նաւ անիրաւ վաճառականի:

Interloquer (էնթէռլօքէ) բ · ն · Շփոթել ·

Digitized by Google

Original from
HARVARD UNIVERSITY

դարձուցանել կամ հաստատել 'ի վիճակն առաջին. դէքրար մանսըպընէ գօմագ. էսքի իտիպարը կէրի վէրմէք:

Rehaussement (ռըօսման) Գ. ար. Բարձրութիւն, աճումն, առաւելութիւն. Գալգընմա, րէֆ:

Rehausser (ռըօսէ՛) Բ. Ն. Եւ ևս բարձրացուցանել, աճեցուցանել, առաւելուլ. դահա եուգարը գօմագ, դահա եուճէլթմէք, դահա գալտըրմագ, արթըրմագ: յանչափս գովել կամ բարձրացուցանել. Մպալաղա իլէ մէտհ էթմէք:

Rehauts (ռըօ) Գ. ար. յոգ. Լուսափայլութիւն նկարուց:

Reillère (ռըլեէռ) Գ. ար. Ջրանցք աղօրեաց:

Réimposer (ռէէնփօզէ՛) Բ. Ն. Վերստին արկանել կամ ժողովել հարկս. դէքրար իլավէ էթմէք կամ դէվզիֆ էթմէք:

Réimpression (ռէէնփռէսիօն) Գ. իգ. Նորոգ կամ կրկին տպագրութիւն. դապը միւքէրրէր:

Réimprimer (ռէէնփռիմէ՛) Բ. Ն. Կրկին կամ վերստին տպագրել. իէնիտէն պասմագ, դէքրար դապ էթմէք:

Rein (ռէն) Գ. ար. Երիկամն. պէօպրէք կամ պէօյրէք: յոգ. Երիկամունք, մէջք, թիկունք. պէլ, արգա, սուլպ:

Reinaire (ռէնէռ) ած. Երիկամնաձև (ուերև):

Reine (ռէն) Գ. իգ. Թագուհի, դշխոյ, տիկին. Գրալիչա, փատիշահըն խաթունու կամ էօլքաղը, մէլիքէ:

Reine-claude (ռէն գլօտ) Գ. իգ. Ազգ ինչ շլորոյ:

Reine des prés (ռէն տէ փռէ՛) Գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Reinette (ռէնէթ) Գ. իգ. Ազգ ինչ խնձորոյ:

Reinté, ée (ռէնթէ՛) ած. Բարձրաքամակ (շուն). Գալըն արգալը, արգալը:

Réintégrande (ռէէնթէկռանտ) Գ. իգ. Վերստին հաստատութիւն 'ի ժառանգութեան:

Réintégration (ռէէնթէկռասիօն) Գ. իգ. Վերստին հաստատութիւն. նասպ, դէմլիքի ճէլպի:

Réintégrer (ռէէնթէկռէ՛) Բ. Ն. Վերստին հաստատել 'ի ժառանգութե. դէքրար նասպ էթմէք, իէնիտէն դէմլիք էթմէք, իէնիլէթմէք:

Réinviter (ռէէնվիթէ՛) Բ. Ն. Վերստին կոչել կամ հրաւիրել. դէքրար դավէթ էթմէք:

Réitération (ռէիթէռասիօն) Գ. իգ. Կրկնութիւն, նորոգութիւն. դէքրիր, իատէթ:

Réitérer (ռէիթէռէ՛) Բ. Ն. Կրկնել, երկրորդել, վերստին առնել կամ նորոգել. դէքրարլամագ, դէքրար միւքէրրէր էթմէք:

Réître (ռայթռ) Գ. ար. Ասպետ կամ հեծեալ Գերմանացի: Vieux réître, Ճարտար, խորամանկ:

Rejaillir (ռըժայլիռ) Բ. Չ. Ոստնուլ, դառնալ յետս. գալգըմագ, սըչրամագ: անկանիլ 'ի վերայ. իւստիւնէ ադըլմագ:

Rejaillissement (ռըժայլիսման) Գ. ար. Ոստումն, դարձ անդրէն. սըչրայըշ, իսքէֆ: ցայտ կամ ցայտումն ջրոյ. ֆըշգըն, ֆըշգը:

Rejet (ռըժէ) Գ. ար. Ընձիւղ, բողբոջ, շառաւեղ. ֆիլիզ: հերքումն, մերժումն. րէտտ, կէրի ադըլմա: կրկին հարկ եդեալ 'ի վերայ:

Rejetable (ռըժըթապըլ) ած. Հերքելի, մերժելի. պըրագըլաճագ:

Rejeter (ռըժըթէ՛) Բ. Ն. Դարձեալ ընկենուլ՝ արկանել կամ ձգել. էթինէ կամ կէրի ատմագ: ընկենուլ արտաքս. դըշարը ատմագ: մերժել, 'ի բաց ընկենուլ, հերքել, անգոսնել. պըրագմագ, պէր դարաֆ էթմէք, րէտտ՝ րէմի կամ դէրք էթմէք. գապուլ էթմէմէք, պէյէնմէմէք, ճէվապ էթմէմէք: վերընձիւղել, վերստին բողբոջել. դէքրար ֆիլիզլէնմէք, պուդագլանմագ:

Rejeton (ռըժըթօն) Գ. ար. Ընձիւղ, բողբոջ, շառաւեղ. ֆիլիզ կամ ֆիլիզ, ֆիդան, ղալ, պուդագ: սերունդ, շառաւեղ զարմի. պիր նէսլինտէն ըրգան կամ սօյան, խալէֆ:

Rejetonner (ռըժըթօնէ՛) Բ. Ն. Խլել զանպիտան ոստս կամ շառաւեղս:

Rejoindre (ռըժօէնտռ) Բ. Ն. Je rejoins. Je rejoignois. Je rejoignis. Je rejoindrai. Վերստին միաւորել կամ ժողովել. կէրի իափըշդըրմագ, եաքլաշդըրմագ: գտանել վերստին, հասանել, պատահել, հանդիպել. եօլտա պուլուշմագ, կէրի գավուշմագ, ուլաշմագ: Se rejoindre, Բ. Յ. Կցիլ, միաւորիլ (վէրաց). գավուշմագ, եափըշմագ, գավուշուլմագ:

Rejointoyer (ռըժօէնթօայէ՛) Բ. Ն. Լնուլ կամ կցել զյօդուածս քարանց:

Réjouir (ռէժուիռ) Բ. Ն. Ուրախացուցանել, խրախ առնել, զուարճացուցանել, բերկրեցուցանել. սէվինտիրմէք, շէն՝ շէն կամ մէսրուր էթմէք, կէօնիւլ աչմագ, շէնլէնտիրմէք, քէյֆ կամ ֆէրահ վէրմէք, ֆէրահլանտըրմագ: Se réjouir, Բ. Յ. Ուրախանալ, խնդալ, խրախ լինել, զուարճանալ, բերկրիլ. սէվինմէք, հազզ էթմէք, հազլանմագ, մէսրուր օլմագ, աչըլմագ, քէյֆ չաթմագ: խնդակից կամ ուրախակից լինել:

Réjouissance (ռէժուիսանս) Գ. իգ. Ուրախութիւն, ցնծութիւն, խնդութիւն, զուարճութիւն, հրճուանք. շէնլիք, շատըմանլըգ, պէհճէթ, ֆէրահ, հուզուր: ոսկր կամ անպիտան միս տուեալ կամ վաճառեալ ընդ այլնիւ մսոյ. էթլէրի իլէ սադըլան գէմիք:

Réjouissant, ante (ռէժուիսան, անթ) ած. Ուրախարար, զուարճացուցիչ, բերկրական. շէն, մէսրուր իւ սաֆա վէրիճի, շադլըգ վէրիճի, մուֆէրրիհ:

Relâchant (ռըլաշան) ած. և Գ. Թուլացուցիչ, մեղմացուցիչ:

Relâche (ռըլաշ) գ. ար. Ընդհատութիւն, դադարումն. իշսիզլիք, պէտալէտ, ինգըտա: դուլ, դադար, հանգիստ. րահատլըգ: տեղի նաւահանգստի կամ խարսխընկեցութեան:

Relâchement (ռըլաշման) գ. ար. Թուլութիւն, մեղմութիւն: մեղկութիւն, գաղջութիւն: ցոփութիւն: հանգիստ. կէվշէքլիք, րէխավէտ, ֆիւտուր. իհմալ. պէրուտէտ. աղըրլըգ. րահատ:

Relâcher (ռըլաշէ) բ. ն. Թուլացուցանել, թողացուցանել. պօլլամագ, պօշլամագ: մեղմացուցանել. կէվշէտմէք: ընդարձակել, լայնել. կէնիշ էտմէք: երկայնել. ուզատմագ: լուծանել, արձակել. չէօզմէք: թողուլ, թոյլ տալ. սալըվէրմէք, գօյվէրմէք, իտլագ էտմէք, պըրագմագ: լուծանել զօրաւայնն. իպհալ էտմէք, սիլմէք, պէքէնէ ըննէտ վէրմէք: մտանել 'ի նաւահանգիստն կամ խարիսխ արկանել. պիր լիմանա կիրմէք: Se relâcher, բ. չ. Թուլանալ, թողանիլ. պօշանմագ, կէվշէնմէք: մեղկիլ, գաղջանալ. ղայրէտսիզլիք կամ կէվշէքլիք կէօստէրմէք: հանգչել, զբօսնուլ. րահատլանմագ:

Relais (ռըլէ) գ. ար. Ձի փոխանակաւ: տեղի փոխանակելոյ զձիս. մէնզիլ խանէ: միջոց, անջրպետութիւն:

Relaissé (ռըլէսէ) ած. Խոնջ կամ վաստակաբեկ (նապաստակ):

Relancer (ռըլանսէ) բ. ն. Վերստին ձգել կամ արձակել. եէնիտէն ատմագ: հանել 'ի տեղւոջէն (զորսն). ավը հայվանը եադաղընտան չըգարմագ: խրոխտալ, խիզախել, կշտամբել. ազարլամագ:

Relaps, se (ռըլափս) ած. և գ. Վերստին անկեալ ('ի հերետիկոսութիւն). տէքրար րաֆըզըլըգ էտիճի:

Relater (ռըլատէ) բ. ն. Զրոյց բերել, պատմել (է բառ վաղեմի). զիքր էտմէք:

Relatif, ive (ռըլատիֆ, իվ) ած. Վերաբերական, առնչական, յարաբերական. մէնսուպ, մէվսուլ:

Relation (ռըլասիօն) գ. իգ. Վերաբերութիւն, յարաբերութիւն, առնչութիւն, յարմարութիւն, միաբանութիւն. ինտիսապ, ալագա, տէալլիւգ, նիսպէտ. իւլֆէտ, իւնս: պատմութիւն, լուր, զրոյց. նագըլ, հիքեայէտ, րիվայէտ, գալը գըսսա, քէյֆիյէտիշ:

Relationnaire (ռըլասիօնէռ) գ. ար. Որ պատմէ կամ զրոյց բերէ:

Relativement (ռըլատիվման) մակ. Բաղդատութեամբ, յարաբերութեամբ, առ, ըստ. նիսպէտ իլէ, նիսպէտէն:

Relaver (ռըլավէ) բ. ն. Վերստին լուանալ. տէքրար եըգամագ:

Relaxation (ռըլաքսասիօն) գ. իգ. Թուլութիւն ջղաց. սինիր ուզանմասը կամ րէխավէտը: Թողութիւն, ներումն կամ նուաղութիւն եկեղեցական պատժոց:

Relaxer (ռըլաքսէ) բ. ն. Հանել կամ արձակել զոք 'ի բանտէ. սալըվէրմէք, իտլագ էտմէք:

Relayer (ռըլէյէ) բ. ն. և չ. Աշխատեցուցանել փոխանակաւ զգործաւորս. էճիրլէրէ նէվպէտ իլէ իշ վէրմէք: փոխել կամ փոխանակել զձիս 'ի ճանապարհի կամ յօթեվանս. տազէ պէյկիրլէր ալմագ կամ տուտմագ: Se relayer, բ. չ. Փոխանակել զմիմեանս, փոխանակաւ աշխատիլ կամ գործել. նէվպէտ իլէ իշլէմէք:

Relégation (ռըլէկասիօն) գ. իգ. Արտասահմանութիւն, աքսոր. սիւրկիւնլիւք:

Reléguer (ռըլէկէ) բ. ն. Արտասահմանել, աքսորել, առաքել յաքսորս. պիր եէրէ նէֆի կամ սիւրկիւն էտմէք, ուզագա կէօնտէրմէք:

Relent (ռըլան) գ. ար. Հոտ կամ համ բորբոսի, ապականութիւն, նեխութիւն. աղըր գօգու, էտ սիւրիւքլիւյիւ:

Relevailles (ռըլըվայլ) գ. իգ. յոգ. Արարողութիւն կամ պաշտօն եկեղեցւոյ վասն սրբութեան կանանց. լօղուսա եադագտան գալգմասը կամ էվտէն չըգմասը:

Relève (ռըլէվ) գ. ար. Փոփոխութիւն պայտի ձիոյ:

Relevé (ռըլըվէ) գ. ար. Համառօտութիւն, քաղուած. իճմալ, մուխտասար:

Relevé (ռըլըվէ) ած. Բարձր, կծու, համեմեալ. քիւ պուրան, տուզլու պիպէրլի, տէրպիյէլի:

Relevée (ռըլըվէ) գ. իգ. Ժամանակ զկնի ճաշաժամու, ժամ զկնի ճաշու: De relevée, զկնի ճաշաժամու կամ հասարակ աւուր. էօյլէնտէն սօնրա, պատ էզզէվալ:

Relève-gravure (ռըլէվ կռավիւռ) գ. ար. Դանակ ինչ կօշկակարի:

Relève-moustache (ռըլէվ մուստաշ) գ. ար. Ագցան ինչ:

Relèvement (ռըլէվման) գ. ար. Բարձրութիւն, ամբարձումն. գալդըրմա: բարձրագոյն մասն նաւու:

Relever (ռըլըվէ) բ. ն. և չ. Յարուցանել, կանգնել. գալդըրմագ: ամբառնալ, բարձրացուցանել. եօգարը գալդըրմագ, էյիճէլէմէք, րէֆ՝ տէրֆի կամ ալա էտմէք: քաջալերել, հաստատել, զօրացուցանել. եէնիտէն ղայրէտ վէրմէք: շքեղացուցանել. չէօհրէտ վէրմէք: կախեալ կալ. տապի օլմագ: Relever les fautes, յանդիմանել կամ ցուցանել զյանցանս. եանլըշլարը կէօստէրմէք: Relever du serment, ազատ կացուցանել յերդմանէ. եէմինտէն գուրտարմագ: Relever le garde, փոխել կամ փոխանակել զպահանորդս. նէվպէտճի տէյիշտիրմէք, գուլլուգ կամ պէքճիլէր նէվպէտինի տէյիշտիրմէք: Relever, յանդիմանել, կշտամբել. ազարլամագ, պաշա գագմագ, իտապ էտմէք: Se relever, բ. չ. Յառնել, կանգնիլ. գալգմագ, գըյամ էտմէք: կանգնիլ յոտին. այագ իւզրէ գալգմագ: յառնել յանկողնոյ. եադագտան գալգմագ: վերստին հաստատիլ կամ զօրանալ: փոխանակել զմիմեանս. նէվպէտլէշմէք:

Reliage (ռըլիաժ) գ. ար. *Կապումն, արկանելն շրջանակս տակառաց.* չէմպէրլէմէ:

Relief (ռըլիէֆ) գ. ար. *Ցուցեալ մասն կամ ելունդն քանդակաց.* գապարթմա, էօնաուլմաղ իլ կամ սուրէթ: *շուք, պարծանք.* ղըյմ:

Relien (ռըլիէն) գ. ար. *Վառօդ խոշորամաղ:*

Relier (ռըլիէ՛) բ. ն. *Կապել կամ հանգուցել վերստին.* կէրի կամ տէքրար պաղլամագ: *կապել կամ կազմել գիրս.* ճիլտլէմէք, քիթապ պաղլամագ: *կապել կամ արկանել շրջանակս տակառաց.* չէմպէրլէմէք, ֆըչը չէմպէրլէմէք կամ պաղլամագ:

Relieur (ռըլիէօռ) գ. ար. *Գրակազմ, կազմարար գրոց.* մուճէլլիտ:

Religieusement (ռըլիժիէօզման) մակ. *Հաւատարմութեամբ, երկիւղածութեամբ, ճշգրիւ.* սօֆուլուղ իլէ, տիգգաթ իլէ, տագիգատ իլէ:

Religieux, euse (ռըլիժիէօ, էօզ) ած. *Կրօնից, հաւատոյ, բարեպաշտութեան, աստուածպաշտութեան.* տինէ մախսուս օլան, տինէ տայիր կամ մէնսուպ: *բարեպաշտ, աստուածապաշտ, երկիւղած.* սօֆու, տինտար, փարսա:

Religieux, euse (ռըլիժիէօ, էօզ) գ. ար. և իգ. *Կրօնաւոր, միանձն.* քէշիշ, ռուհպան, փափազ. (*առ Մահմետականս*) տէրվիշ, ռահիպ: *միանձնուհի.* տուխտէրի շալքօշան, գալօղրիա: *Թաչուն ինչ:*

Religion (ռըլիժիօն) գ. իգ. *Կրօնք, պաշտօն Աստուծոյ: դէն.* տին: *հաւատք.* իման: *բարեպաշտութիւն, աստուածպաշտութիւն, երկիւղածութիւն.* տիանէթ, թագվա: *հաւատարմութիւն.* վէֆա, վէֆատարլըգ: *կարգ միանձանց կամ աբեղայից:*

Religionnaire (ռըլիժիօնէռ) գ. ար. *Կրօնադաւան (Նորաղանդ).* պիր տինէ տայիր օլան, տինլի:

Relinguer (ռըլէնկէ՛) բ. ն. *Ուղղել զնաւն:*

Relingues (ռըլէնկ) գ. իգ. յոգ. *Պարանք ինչ նաւու, առագաստակք:*

Reliquaire (ռըլիքէռ) գ. ար. *Անօթ կամ տուփ նշխարաց Սրբոց.* պագըյէ էվլիա սանտըղը:

Reliquat (ռըլիքա) գ. ար. *Մնացորդ հաշուի կամ պարտուց.* պիր հէսապտան արտա գալանը, պագըյէ, պագըյէյի տէյն:

Reliquataire (ռըլիքաթէռ) գ. ար. *Տակաւին պարտական 'ի վճարել:*

Reliques (ռըլիք) գ. իգ. յոգ. *Նշխարք Սրբոց.* գատիտ, էվլիյա կէմիյի կամ գատիտի:

Relire (ռըլիռ) բ. ն. *Վերստին ընթեռնուլ կամ յաւէն արկանել.* տէքրար օգումագ, եէնիտէն նազար էթմէք:

Reliure (ռըլիւռ) գ. իգ. *Կազմ գրոց, գրակազմութիւն.* քիթապ տէճլիտի, մուճէլլիտ իշի կամ սանաթը:

Relocation (ռըլօքասիօն) գ. իգ. *Ազդ ինչ գաշնագրութեան կամ սակարկութեան:*

Relouage (ռըլուաժ) գ. ար. *Ժամանակ բազմանալոյ ձկանց:*

Relouer (ռըլուէ՛) բ. ն. *Կրկին վարձել, միւսանգամ կամ անդրէն տալ 'ի վարձու.* եէնիտէն կամ տէքրար քիրայա վէրմէք կամ քիրալամագ:

Reluire (ռըլուիռ) բ. չ. *Ցոլանալ, շողալ, շողշողել, փայլել, փայլատակել, նշողել, ճառագայթել, շքեղ կամ պայծառ երևել.* բարլամագ, եըլտըրամագ, այտընլըգ վէրմէք:

Reluisant, ante (ռըլուիզան, անթ) ած. *Փայլուն, շողշողուն, պայծառ, լուսափայլ, շքեղ.* բարլայըճը, եալապըգ, եըլտըրայըճը, բարլագ:

Reluquer (ռըլիւքէ՛) բ. ն. *Կաթոգին կամ գաղտ ակնարկել.* կէօզ ուճունտան պագմագ:

Remâcher (ռըմաշէ՛) բ. ն. *Վերստին ծաքել.* տէքրար չիյնէմէք, կէվմէք: *որոճալ 'ի միտս.* եինէ տիւշիւնմէք կամ ֆիքր էթմէք:

Remadures (ռըմատիւռ) գ. իգ. *Նփ ալի բազում անգամ:*

Remaniement (ռըմանիման) գ. ար. *Վերստին յարդարումն, նորոգութիւն: ուղղութիւն (տպագրութեան):*

Remanier (ռըմանիէ՛) բ. ն. *Վերստին առնուլ 'ի ձեռս, յարդարել, յօրինել, նորոգել.* եէնիտէն տիւզէթմէք, տէքրար մէրամէթ էթմէք:

Remarier (ռըմառիէ՛) բ. ն. *Վերստին ամուսնացուցանել.* տէքրար էվլէնտիրմէք: Se remarier, բ. յ. *Վերստին կամ կրկին ամուսնանալ.* եէնիտէն էվլէնմէք:

Remarquable (ռըմառքապլ) ած. *Երևելի, նշանաւոր, մեծ, կարևոր.* կէօրիւլէճէք, մուլահազա էտէճէք, պէլլի պաշլը, սանլը ատլը, մէշհուր:

Remarque (ռըմառք) գ. իգ. *Նշան, նշանակ: դիտողութիւն, ծանօթութիւն.* իշարէթ, մուլահազա, հաշիէ, հավաշի:

Remarquer (ռըմառքէ՛) բ. ն. *Դարձեալ դնել զնշան, վերստին նշանակել.* տէքրար նիշանլամագ: *դիտել, զննել, ճանաչել, որոշել.* տույմագ, կէօզէթմէք, աքէահ օլմագ. տիգգաթ կամ մուլահազա էթմէք. ֆարգ կամ տէմյիզ էթմէք:

Rembalier (ռանպալիէ՛) բ. ն. *Վերստին պատատել կամ ծրարել.* կէրի տէնքլէմէք, տէքրար պօղչալամագ:

Rembarquement (ռանպառքըման) գ. ար. *Վերստին մտանելն 'ի նաւ, կրկին նաւարկութիւն.* եէնիտէն կէմիյէ կիրմէսի՝ պինմէսի կամ տահմիլի:

Rembarquer (ռանպառքէ՛) բ. ն. *Վերստին մուծանել 'ի նաւ: միջամուխ լինել.* եէնիտէն կէմիյէ պինտիրմէք՝ գօմագ կամ տահմիլ էթմէք: Se rembarquer, բ. յ. *Վերստին մտանել 'ի նաւ, կրկին նաւարկել.* եէնիտէն կէմիյէ կիրմէք կամ պինմէք:

Rembarrer (ռանպառէ՛) բ. ն. Ուժգին մղել կամ վարել, վանել, մերժել, հերքել. գուվվէթ իլէ կէրի գօվմագ կամ թէփ էթմէք, սէրթլէյ իլէ րէտտի քէլամ էթմէք:

Remblai (ռանպլէ) գ. ար. Հող 'ի հարթութիւն ճանապարհի. պիր չուգուրու տօլտուրմագ իչիւն կէթիրիլմիշ թօփրագ:

Remblayer (ռանպլէյէ՛) բ. ն. Լնուլ հողով զփոսն. թօփրագ կէթիրմէյ իլէ չուգուր եէրլէրի տօլտուրմագ:

Remboîtement (ռանպուատման) գ. ար. Հաստատութիւն խախտեալ ոսկերաց. դուրգունմուշ կէմիքլէրի եէրինէ գօյմա:

Remboîter (ռանպուատէ՛) բ. ն. Հաստատել կամ դնել 'ի տեղւոջն զխախտեալ ոսկերս. դուրգունմուշ կէմիքլէրի եէրինէ գօյմագ կամ եէրլէշտիրմէք:

Rembouger (ռանպուժէ՛) բ. ն. Լնուլ զանօթն հեղանիւթով:

Rembourrage (ռանպուռաժ) գ. ար. Համգերձանք չուխայի:

Rembourrement (ռանպուռման) գ. ար. Լնուլն խուզածովք:

Rembourrer (ռանպուռէ՛) բ. ն. Լնուլ կամ հանդերձել խուզածովք. գըլգըրտը իլէ տօլտուրմագ:

Rembourroir (ռանպուռուառ) գ. ար. Գործի 'ի լնուլ խուզածովք:

Remboursable (ռանպուրսապլ) ած. Վճարելի, զոր մարթ է վճարել:

Remboursement (ռանպուրսման) գ. ար. Վճարումն կամ վճար դրամոյ. էտա, էտա էյլէմէսի, խառճ էօտէմէսի:

Rembourser (ռանպուրսէ՛) բ. ն. Վճարել զդրամսն. էտա էթմէք, խառճ էօտէմէք:

Rembrunir (ռանպրունիռ) բ. ն. Թխացուցանել, սեւացուցանել, աղօտացուցանել. գարամթըլամագ, գարամթը էթմէք, էսմէր էթմէք:

Rembrunissement (ռանպրունիսման) գ. ար. Թխութիւն, սեւութիւն. գարամթը:

Rembuchement (ռանպիւշման) գ. ար. Թաքուստ երէոց յանտառի:

se Rembucher (ռանպիւշէ՛) բ. յ. Ղօղել յանտառի երէոց:

Remède (ռըմէտ) գ. ար. Դեղ, դարման բժշկութեան. իլաճ, տէվա, չարէ: հնարք, դարման. չարէ, տէրման, չիգա: դրեխ. հօգնա, իհթիգան: Sans remède, անդարմանելի, անբուժելի, անհնարին. պի չարէ, չարէսիզ:

Remédier (ռըմէտիէ՛) բ. ն. Դեղ կամ դարման մատուցանել, դարմանել, հնարս գտանել. չարէ պուլմագ, չարէ էթմէք կամ կիտէրմէք, էօնլէմէք:

Remémoratif, ive (ռըմէմօռատիֆ, իվ) ած. Յիշեցուցիչ. թէզքիր էտիճի, միւզէքքիր:

Remémorer (ռըմէմօռէ՛) բ. ն. Յիշեցուցանել, յուշ առնել. անդըրմագ, անմագ, թէզէքքիւր էթմէք, թէզքիր էթմէք, խաթըրա կէթիրմէք. Se remémorer, բ. յ. Յիշել, յիշատակել, յուշ ածել. անմագ, քէնտի խաթըրընա կէթիրմէք:

Remenée (ռըմնէ՛) գ. իգ. Կամար դրան:

Remener (ռըմնէ՛) բ. ն. Դարձեալ ածել, տանել անդրէն, վերստին դարձուցանել. կէրի կէօթիւրմէք:

Remercier (ռըմէռսիէ՛) բ. ն. Շնորհակալ լինել, շնորհս մատուցանել, գոհանալ. տէշէքքիւր էթմէք, շիւքիւր պիլմէք, Ալլահ րազը օլսուն տէմէք, Ալլահ պէրէքէթ վէրսին տէմէք: ոչ ընդունել, հրաժարել. գապուլ կամ իճապէթ էթմէմէք: հանել յիշխանութենէ. մանսըպտան տիւշիւրմէք, ազլ էթմէք:

Remercîment (ռըմէռսիման) գ. ար. Շնորհակալութիւն, գոհութիւն. տէշէքքիւր, շիւքիւր, շիւքրան:

Réméré (ռէմէռէ՛) գ. ար. Վերստին գնումն կամ ստացումն:

Remettre (ռըմէտռ) բ. ն. Վերստին դնել կամ դարձուցանել 'ի տեղին. էսքի եէրինէ գօյմագ, տէքրար գօյմագ, վազ էթմէք: կանգնել, վերստին հաստատել. եէնիտէն տիւզէլթմէք: տալ անդրէն, հատուցանել, յետս դարձուցանել. կէրի վէրմէք, րէտտ էթմէք: թողուլ, շնորհել, ներել. պաղըշլամագ, պիր պօրճտան գուրթարմագ, թէպրիյէ էթմէք: յանձնել, աւանդել, տալ 'ի ձեռս. թէսլիմ էթմէք: յանձն առնել, ապսպարել. թէֆվիզ էթմէք: դնել յանդիման կամ առաջի աչաց, յանդիման առնել. իհզար էթմէք, արզ էթմէք: յամեցուցանել, յերկարաձգել. իրթէլէմէք, թէէխիւրէ կամ ուզաղա գալմագ: Se remettre, բ. յ. Նստել կամ բազմել վերստին. կէրի եէրինէ գօնմագ կամ օթուրմագ: զօրանալ, հաստատիլ. գուվվէթլէնմէք, թինճլէնմէք, կէրի գուվվէթէ կէլմէք: յանձն լինել, ապաւինիլ. թէվէքքիւլ օլմագ: յիշել, յուշ ածել. անմագ, ֆիքրինէ կամ խաթըրընա կէթիրմէք: յամել, յապաղել. իրթէլէնմէք:

Réminiscence (ռէմինիսանս) գ. իգ. Վերստին յիշատակութիւն, յիշատակ, յիշումն. զիքր, եատ, անմա:

Remise (ռըմիզ) գ. իգ. Յարկ կառաց. գօչու կամ արապա գօնաճագ եէր, արապա խանէ: թողումն, լքումն. պըրագըլմա, տէրք: թողութիւն, ներումն. պաղըշլամա, աֆվ: յապաղումն, յերկարաձգութիւն. ահիր, տէէխիր: յանձնելն կամ առաքումն դրամոց. ագչէ տէսլիմ էթմէսի, փարա կամ ագչէ տէսլիմի կամ իրսալը:

Remiser (ռըմիզէ՛) բ. ն. Դնել ընդ յարկաւ զկառս. վազ էթմէք, գօչու-յու արապախանէյէ գօյմագ:

Rémissible (ռէմիսիպլ) ած. Թողլի, ներելի, արժանի թողութեան. պաղըշլանաճագ, աֆվ օլունաճագ:

Rémission (ռէմիսիօն) գ. իգ. Թողութիւն, ներումն, շնորհք. պաղըշլայըշ, աֆվ: Թողանալն կամ նուազութիւն տենդի:

Rémissionnaire (ռէ՛միսիօնէռ) գ. ար. Շնորհընկալ, որ ունի գիր թողութեան. աֆֆօլունմուշ քիմսէնէ:

Remmaillotter (ռանմայլօթէ՛) բ. ն. Վերստին պատել խանձարրօք. եէնիտէն կամ կէրի գունտագլամագ:

Remmancher (ռանմանշէ՛) բ. ն. Վերստին մեղեխ արկանել կամ դաստակս դնել. եէնիտէն սափ գօմագ կամ կէչիրմէք:

Remmener (ռանմընէ՛) բ. ն. Առեալ տանել ընդ իւր. կէրի կէօթիւրմէք:

Rémolade (ռէ՛մօլատ) գ. իգ. Համեմ ինչ կծու: դեղ ինչ ձիոյ:

Remole (ռըմօլ) գ. իգ. Պտոյտք կամ շըրջանք ջուրց:

Remontant (ռըմօնթան) գ. ար. Ծայր կապարանի սրոյ:

Remonter (ռըմօնթէ՛) բ. չ. և ն. Վերստին հեծանել կամ ելանել 'ի վերայ. տէքրար կամ եէնիտէն աթա պինմէք: վերստին հեծուցանել. տէքրար աթա պինտիրմէք: անդրէն ելանել 'ի վեր. տէքրար եօգուշը կամ եօգուշա չըգմագ: գնալ հակառակ ընթացից ջրոյ. սու աքընտըսընա գարշը կիտմէք: լարել կամ ուղղել զնուագարանն. պիր սազը տէքրար տիւզէլթմէք: լարել զժամացոյցն. պիր սաաթը գուրմագ: յարդարել, կազմել, նորոգել. տիւզէլթմէք, մէրամմէթ էթմէք, եէնիլէմէք: կարի իմն 'ի հեռուստ սկիզբն առնել բանից կամ սկսանել: պատրաստել ըղկարևոր պէտս:

Remontrance (ռըմօնթռանս) գ. իգ. Ցուցումն, խրատ, ազդարարութիւն. տէմպիհ, նասիհաթ. տէնպիհ, էնզար. արզ:

Remontrer (ռըմօնթռէ՛) բ. ն. Յանդիմանն առնել, ցուցանել. արզ իւ տագտիմ էթմէք, արզ էթմէք: ազդ առնել, ծանուցանել, խրատել. տէմպիհ էթմէք, եօյիւտլէմէք, նասիհաթ էթմէք կամ վէրմէք, մէնիղա կամ ինզար էթմէք:

Rémora (ռէ՛մօռա) գ. իգ. Խափան, արգել, խոչ (է բառ Լատին): Նաւակալ ձուկն կամ եքինեիս (ըստ կարծեաց նախնեաց):

Remordre (ռըմօռտռ) բ. ն. Վերստին խածանել, խածատել. եինէ ըսըրմագ, քիչլէմէք: վերստին խայթել կամ պատռել. եինէ ալփանմագ:

Remords (ռըմօռ) գ. ար. Խայթ խղճի մտաց, ապաշաւ. գալպ իզտիրապը, կէօնիւլ ազապը, տէէսսիւֆ:

Remorque (ռըմօռք) գ. իգ. Նաւաքարշութիւն. եէտէք, եէտէմէ:

Remorquer (ռըմօռքէ՛) բ. ն. Քարշել զնաւ նաւակաւ կամ նաւակօք. եէտէյէ ալմագ, եէտէմէք, կէմի չէքմէք:

Remors (ռըմօռ) գ. ար. Ի բայս ինչ.

Remoudre (ռըմուտռ) բ. ն. Վերստին աղալ. եինէ էօյիւտմէք, տէքրար տահն էթմէք:

Rémouleur (ռէ՛մուլէօռ) գ. ար. Որ սրէ կամ յեսանէ. պիլէյիճի:

Remous (ռըմու) գ. ար. Պտոյտք ջուրց յընթացից նաւու:

Rempailler (ռանփայլէէ՛) բ. ն. Պատել կամ լնուլ յարդիւ. սաման իլէ փիւլէթմէք, սարմագ կամ գափլամագ:

Rempailleur, euse (ռանփայլէէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ պատէ կամ լնու յարդիւ:

Rempaqueter (ռանփաքըթէ՛) բ. ն. Վերստին ծրարել կամ պատել. տէքրար պօղչալամագ կամ սարմագ:

se Remparer (ռանփառէ՛) բ. յ. Ամրանալ 'ի պատնէշի, պատսպարիլ. տէհասիւն էթմէք, կէնտիսինի մէտէրիսլէր իլէ իհաթա էթմէք:

Rempart (ռանփառ) գ. ար. Պատնէշ, պատուար, մարտկոց, ամրոց, ամրութիւն. մէտէրիս, թապիա, պաստիօն, հըսն:

Remplacement (ռանփլասման) գ. ար. Յարդելն զարծաթն: փոխանակութիւն. ֆայիզ. փէյիմփէրիւմ, տալիղ, ալճ:

Remplacer (ռանփլասէ՛) բ. ն. Յարդել կամ շահեցուցանել զարծաթն. եինէ ֆայիզէ վէրմէք: փոխանակել կամ ունել զտեղին. եէրինէ կէչմէք, քիմսէնէնին եէրինի տուտմագ: փոխանակել. պիր նէնէյի նէնէ եէրինէ գօյմագ: վերստին դարձուցանել 'ի տեղին կամ դնել 'ի տեղւոջն. եինէ եէրինէ գօյմագ:

Remplage (ռանփլաժ) գ. ար. Գինի 'ի պէտս լնլոյ զպակասորդն տակառի, լնուլն ըղտակառն գինւով. շարապ իլէ ֆըչը տօլտուրմասը: բեկորք քարանց 'ի լնուլ զորմունս:

Rempli (ռանփլի) գ. ար. Ծալք, կրկնուած կտաւոյ. գումաշ պիւքլիւմիւ:

Remplier (ռանփլիէ՛) բ. ն. Կրկնել, ծալել. պիւքմէք, պիւրմէք:

Remplir (ռանփլիռ) բ. ն. Լնուլ վերստին, լնուլ, լցուցանել. կէրի տօլտուրմագ. տօլտուրմագ: յագեցուցանել. տօյուրմագ: լնուլ զպարտս, վճարել. էտա էթմէք, կէօրմէք: առնել, գործել. իշլէմէք, իշ իշլէմէք: ունել կամ կատարել զպաշտօն. մանսըպ սիւրմէք:

Remplissage (ռանփլիսաժ) գ. ար. Լիցք, խառնուած. տօլտուրմաճագ նէսնէ, գարըշմուրուշ նէսնէ:

Remplisseuse (ռանփլիսէօզ) գ. իգ. Կին անկուածագործ:

Remploi (ռանփլուա) գ. ար. Յարդելն կամ շահեցուցանելն զարծաթն. ֆայիզ կէրի կամ տէքրար գուլլանմասը:

Remployer (ռանփլուայէ՛) բ. ն. Վերստին յարդել կամ շահեցուցանել. կէրի կամ եէնիտէն գուլլանմագ, իսթիխտամ էթմէք:

Remplumer (ռանփլիւմէ՛) բ. ն. Փետուրս դնել նուագարանի. տէքրար եէլէքլէմէք: Se remplumer, բ. յ. Նորափետուր զարդարիլ թռչնոց. եէնիտէն տիւյլէնմէք: հաստատիլ վերստին, յաջողիլ, դարձեալ ստանալ:

Rempoissonner (ռանփուասօնէ՛) բ. ն. Վերստին ընուլ ձկամբք զլիճն. եէնիտէն պիր սույա կամ պիր կէօլէ պալըգ գօմագ:

Remporter (ռանփօռթէ́) բ. ն. Վերստին տանել: բառնալ, տանել. կէրի կէօթիւրմէք, տաշըմագ, գալտըրմագ: շահիլ, ստանալ. էլէ կէթիրմէք, ալմագ, գազանմագ: Remporter la victoire, տանել զյաղթութիւն, յաղթել, յաղթանակել. մուզաֆֆէր կամ մանսուր օլմագ, ղալիպ օլմագ, նէճահ կամ զաֆէր պուլմագ:

Remprisonner (ռանփռիզօնէ́) բ. ն. Վերստին արկանել 'ի բանտ. կէրի հապսէ գօմագ:

Remuage (ռըմիւաժ) գ. ար. Տատանումն, շարժումն, երերումն. գըմըլտատմա, տահրիգ, չալգատմա:

Remuant, ante (ռըմիւան, անթ) ած. Անհաստատ, յողդողդ, փոփոխական. տէփրէնիճի, գըմըլտայըճը: խռովայոյզ, խռովարար. գարըշտըրըճը, միւֆէթթէր ասի, գավղա, գավղա էտիճի:

Remuement (ռըմիւման) գ. ար. Շարժումն, վրդովումն, փոփոխութիւն. տէփրէնիշ, հարէքէթ: աղմուկ, խռովութիւն:

Remue-ménage (ռըմիւ մէնաժ) գ. ար. Շփոթ, խառնակութիւն: աղմուկ, խռովութիւն:

Remuer (ռըմիւէ́) բ. ն. Շարժել, տատանել, ցնցել, ամբոխել, խռովել, վրդովել. գըմըլտատմագ, տէփրէտմէք, հարէքէթէ կէթիրմէք, տահրիք էտմէք. չալգատմագ, պուլանտըրմագ, գարըշտըրմագ: Se remuer, բ. յ. Շարժիլ, յուզիլ. գըմըլտանմագ, տէփրէնմէք, հարէքէթ էտմէք, հարէքէթէ կէլմէք, հարէքէթ իւզրէ օլմագ:

Remueur (ռըմիւէօռ) գ. ար. Որ յուզէ կամ խառնէ զցորեան. պուղտայ ֆիւրիւյէն:

Remueuse (ռըմիւէօզ) գ. իգ. Որ շարժէ կամ տատանէ զօրօրան տղայոյ. գունտագլայան ղէննէ:

Remugle (ռըմիւկլ) գ. ար. Հոտ բորբոսի կամ ծանրացեալ օդոյ:

Rémunérateur (ռէմիւնէռաթէօռ) գ. ար. Վարձահատոյց, պարգեւատու. էճր վէրիճի:

Rémunération (ռէմիւնէռասիօն) գ. իգ. Վարձատրութիւն, վարձ, փոխարէն, արիտուր. միւճազաթ, էօճրէթ, իհսան:

Rémunératoire (ռէմիւնէռաթուառ) ած. Փոխանակ վարձուց, վարձահատոյց. իհսանը:

Rémunérer (ռէմիւնէռէ́) բ. ն. Վարձատրել, փոխարինել, հատուցանել վարձս. իհսան կամ միւճազաթ վէրմէք, միւճազաթ էտմէք:

Renâcler (ռընաքլէ́), տես Renasquer.

Renaissance (ռընէսանս) գ. իգ. Վերածնութիւն, վերստին ծնունդ, նորոգութիւն. եէնի տօղմա, իհեա:

Renaissant, ante (ռընէսան, անթ) ած. Նորածնունդ, վերստին ծնեալ կամ բազմացեալ. եէնիտէն տօղան, չօղալըպ կէլէն:

Renaître (ռընէթր) բ. չ. Վերածնիլ, նորածնիլ, վերստին ծնանիլ, նորոգիլ: վերստին բազմանալ. եէնիտէն տօղմագ, տէվէլլիւտ էտմէք կամ վիւճուտէ կէլմէք, իհեա օլունմագ, տաղէ հայաթէ կէլմէք: վերստին բուսանիլ, բողբոջիլ. տէքրար եէնիտէն պիթմէք, եօրթէրմէք: քաջալերիլ, զօրանալ. տէքրար ղայրէթէ կէլմէք:

Rénal, ale (ռէնալ) ած. Երիկամանց, միջաց:

Renard (ռընառ) գ. ար. Աղուէս. տիլքի: աղուէսաբարոյ, խորամանկ: Համաստեղութիւն ինչ:

Renarde (ռընառտ) գ. իգ. Էգ աղուէս. տիշի տիլքի:

Renardeau (ռընառտօ) գ. ար. Կորիւն աղուեսու, աղուէս փոքրիկ. տիլքի եավրուսու, տիլքիճիք:

Renardier (ռընառտիէ́) գ. ար. Որսորդ աղուեսու. տիլքի ավճըսը:

Renardière (ռընառտիէռ) գ. իգ. Որջ աղուեսու. տիլքի եաթաղը:

Renasquer (ռընասքէ́) բ. չ. Շնչել առ բարկութեան:

Renchaîner (ռանշէնէ́) բ. ն. Վերստին կապել 'ի շղթայս. տէքրար զինճիրլէմէք:

Renchérir (ռանշէռիռ) բ. ն. և չ. Աճեցուցանել զգինս: Թանկագին լինել. պահալըյը արթըրմագ, պահալը զիյատէ էտմէք. պահալը արթմագ: Renchérir sur, աճեցուցանել, առաւելուլ. պիւյիւթմէք, գապարտմագ, զիյատէ էտմէք:

Renchérissement (ռանշէռիսման) գ. ար. Աճումն կամ առաւելութիւն գնոյ. պահա արթըրմասը, ղալայի պահա:

Rencogner (ռանքօնիէ́) բ. ն. Ի նեղ արկանել, մղել:

Rencontre (ռանքօնթր) գ. իգ. Դէպք, դիպուած, պատահումն, հանդիպումն. իթթիֆագ, իսթիգպալ, ռասթ կէլմէ, իլթիգա, պուլուշմա, սաթաշմա: պատեհ, առիթ. տիւշիւշ, ֆուրսաթ: զուգորդութիւն (ատեղաց). իգտիրան: քաջադէպ բանք. լատիֆէ, նիւքթէ: բախումն կամ ընդհարումն, կռիւ մարտի. ճէնկ, տէօյիւշ: կենդանի հանդիպահայեաց (ըստ կնքաբանից):

Rencontrer (ռանքօնթռէ́) բ. ն. Պատահել, հանդիպել, գտանել, ընդ առաջ ելանել. ռասթ կէլմէք, պուլմագ, տիւշ կէլմէք, օղրամագ, սաթաշմագ, ռասթ կէլիպ պուլուշմագ: գտանել կամ ասել ինչ քաջադէպ. պուլմագ: Se rencontrer, բ. յ. Հանդիպել միմեանց, գտանել զմիմեանս. ռասթ կէլիպ պուլուշմագ. օղրաշմագ, պուլունմագ: ունել զնոյն խորհուրդ, 'ի նոյն միտս լինել: բախիլ ընդ միմեանս, ընդհարկանիլ. չաթմագ, չաթըշմագ:

Rencorser (ռանքօռսէ́) բ. ն. Արկանել նորոգ աստառ 'ի ներքոյ հանդերձի:

Rendant, ante (ռանտան, անթ) գ. ար. և իգ. Որ տայ զհամար կամ զհաշիւ:

Rendez-vous (ռանտէ՛ վու) գ. ար. ժամադրութիւն, բաժանեալ տեղի, տեղի ժամադրութեան. պիր պիրի իլէ պուլուշաճագ եէր. սէօզ վէրմէ։

Rendonnée (ռանտօնէ՛) գ. իգ. Շրջան ինչ կամ փախուստ եղջերուի ։

Rendormir (ռանտօռմիռ) բ. ն. Վերստին ննջեցուցանել. եէնիտէն ույութմագ։ Se rendormir, բ. յ. Վերստին ննջել, անդրէն ՚ի քուն լինել. եէնիտէն ույուգույա վարմագ։

Rendoubler (ռանտուպլէ՛) բ. ն. Կրկնել կամ ծալել զհանդերձն. տիւրմէք։

Rendre (ռանտռ) բ. ն. Je rends, tu rends, il rend; nous rendons, vous rendez, ils rendent. Je rendois. Je rendis. J'ai rendu. Je rendrai. Rends, rendez. Que je rende. Que je rendisse. Je rendrois. Տալ անդրէն, դարձուցանել յետս, հատուցանել. կէրի վէրմէք, րէտտ էտմէք։ տալ, ընծայել, մատուցանել, բերել. վէրմէք ։ դարձուցանել, յեղուլ, թարգմանել. լիսանտան լիսանէ նագլ էտմէք, տէրճիւմէ էտմէք։ տալ ՚ի ձեռս, մատնել. վէրմէք, տէսլիմ էտմէք, եէրինէ տէսլիմ էտմէք։ զոյց բերել, պատմել. նագլ էտմէք, իխպար էտմէք։ փսխել. գուսմագ, գայ կամ իստիֆրաղ էտմէք ։ առնել, դարձուցանել. տէօնտիւրմէք, էտտիրմէք։ Rendre la justice, իրաւունս հատուցանել. իճրայի հագգ շէրի էտմէք, հագգընը հագգ էտմէք։ Rendre l'âme, հանել կամ աւանդել զհոգին. ճան տէսլիմ էտմէք։ տալ զառողջութիւն, առողջացուցանել. սաղալտմագ, շիֆա վէրմէք։ Rendre témoignage, տալ զվկայութիւն, վկայ բերել կամ կոչել. շէհատէթ կէթիրմէք, տէշէհհիւտ էտմէք։ Rendre la liberté, թողուլ, ազատ կացուցանել, ազատել. սալըվէրմէք, ազատ վէրմէք։ Rendre grace, շնորհս մատուցանել, գոհանալ. շիւքիւր էտմէք ։ Rendre des sons, բարբառ արձակել, ձայն տալ. սէտա վէրմէք։ Rendre, թափել, հոսել, հանել արտաքս. ագըտմագ, տէօքմէք, սալմագ։ յանգիլ, աւարտիլ, ելանել. օղրամագ։ բերել, բազմառատ լինել. պօլ վէրմէք։ Se rendre, բ. յ. Գնալ, երթալ, հասանել. կիտմէք, վարմագ, պիր եէրէ պուլունմագ։ տեղի տալ, անձնատուր լինել, զիջանել. տէսլիմ օլմագ, [illegible] էտմէք, [illegible] կամ [illegible] իտաաթ էտմէք։ ոչ եւս կարել, ոչ զօրել. մէճալը գալմամագ, տագատը տագ օլմագ։ լինել, դառնալ, փոխիլ. օլմագ, օլունմագ, տէօնմէք ։ հոսել, մտանել (գետոյ). ագմագ, ճէրէյան էտմէք։ Rendu, ue, հասեալ, ժամանեալ. իրիշմիշ, վարմըշ օլմուշ. վասըլ պուլմուշ։ խոնջեալ, վաստակաբեկ. չօք եօրղուն, եօրուլմուշ։

Renduire (ռանտիւիռ) բ. ն. Վերստին ծեփել կամ բռել. եէնիտէն սըվամագ։

Rendurcir (ռանտիւռսիռ) բ. ն. Եւս եւս պնդացուցանել կամ կարծրացուցանել, խստացուցանել. զիյատէ պէքլէտմէք, պէքլէտմէք։

Rène (ռէն) գ. իգ. Երասան, երասանակ. ույան, տիզկին։

Renégat, ate (ռընէ՛կա, ատ) գ. ար. և իգ. Ուրացող, ուրացեալ. տէօնմէ, տէօնիւգ, մուրտէտ կամ մուրտատ։

Rénette (ռէնէտ) գ. իգ. Գործի հատանելոյ զեղնգունս ձիոյ։

Rénetter (ռէնէտէ՛) բ. ն. Հատանել զեղնգունս ձիոյ։

Renfaîter (ռանֆէտէ՛) բ. ն. Կազմել կամ նորոգել զյարկ տանն ։

Renfermer (ռանֆէռմէ՛) բ. ն. Վերստին կամ կրկին փակել. եէնիտէն գափամագ։ արկանել ՚ի բանտ. հապս էտմէք։ փակել, փականս դնել. քիլիտլէմէք։ ունել, բովանդակել, պարունակել. շամիլ էտմէք, գափսամագ, պէրկ էտմէք։ սեղմել, ամփոփել։

Renflement (ռանֆլըման) գ. ար. Թանձրութիւն կամ ստուարութիւն սեան. տիրէյին էնլիլիի կամ գալընլըղը ։ ուռոյց, այտուց. շիշ. գապարճըգ։

Renfler (ռանֆլէ՛) բ. չ. Ստուարանալ, ուռնուլ. շիշմէք, գապարմագ, եօղուն օլմագ։

Renfoncement (ռանֆօնսման) գ. ար. Յատակ, խորք, խորութիւն. օյուգ, տէրինլիք։

Renfoncer (ռանֆօնսէ՛) բ. ն. Դնել յատակս տակառաց ։ խորասուզել, իջուցանել ՚ի յատակս կամ ՚ի խորս, մխել. կէրի սօգմագ, տագմագ ։

Renforcement (ռանֆօռսման) գ. ար. Յաւելումն զօրութեան, զօրութիւն, ամրութիւն. տագվիյէ, իզտիյատ, իստիհգամ։

Renforcer (ռանֆօռսէ՛) բ. ն. Կրկին զօրացուցանել, պնդել, ամրացուցանել. զիյատէ գուվվէթլէնտիրմէք, գուվվէթ վէրմէք, պէրքիթմէք, պէրքլէմէք, պէրք՝ ճէք կամ գաղի էտմէք, գարար կամ իստիհգամ վէրմէք։ ձեռն տալ, հասանել ՚ի թիկունս. իմտատ վէրմէք։ Se renforcer, բ. յ. Զօրանալ, հաստատիլ յառողջութեան. սաղլանմագ, շիֆա պուլմագ։

Renformir (ռանֆօռմիռ) բ. ն. Ամրացուցանել զորմն։

Renformis (ռանֆօռմի) գ. ար. Ծեփ կամ ձեղքուած որմոյ։

Renformoir (ռանֆօռմուառ) գ. ար. Լայնիչ գործի թաթպանագործի։

Renfort (ռանֆօռ) գ. ար. Զօրութիւն, օգնութիւն, թիկունք, օգնականութիւն. իմտատ։

se Renfrogner, տե՛ս Refrogner.

Rengagement (ռանկաժման) գ. ար. Կրկին պարտաւորութիւն, վերստին յանձնառութիւն ։

Rengager (ռանկաժէ՛) բ. ն. Վերստին պարտաւորել կամ մուծանել. պիր քէռրէ տէքրար պիր իշէ գարըշտըրմագ կամ սօգմագ։ վերստին գրաւ դնել. կէրի րէհնէ գօյմագ։

Rengaîner (ռանկէնէ՛) բ. ն. Դնել կամ

արկանել անդրէն 'ի պատեանն . Գընընա կամ եէրինէ գօմագ :

se Rengorger (ռանկօռժէ՛) բ. յ. Բարձրապարանոց շրջիլ, սիգալ, փքանալ. Քիպիրլէնմէք :

Rengraisser (ռանկռէսէ՛) բ. ն. Պարարտացուցանել, գիրացուցանել, վերստին պարարել. Եէնիտէն սէմիզ էթմէք, սէմիրթմէք, թավլամագ :

Rengrégement (ռանկռէժման) գ. ար. Սաստկութիւն, առաւելութիւն (է բառ. վաղեմի) :

Rengréger (ռանկռէժէ՛) բ. ն. Սաստկացուցանել, առաւելուլ, զայրացուցանել (է բառ. վաղեմի) :

Rengrénement (ռանկռէնման) գ. ար. Ի բաց հանելն զխաթարեալ դրամս :

Rengréner (ռանկռէնէ՛) բ. ն. Ի բաց հանել կամ անջատել զխաթարեալ դրամս :

Reniable (ռընիապլ) ած. Ժխտելի. Ինքեար օլունուր կամ օլունաճագ :

Reniement (ռընիման) գ. ար. Ուրացութիւն, հայհոյութիւն. Ինքեար, քիւֆր, ինքեարի տին :

Renier (ռընիէ՛) բ. ն. Ուրանալ, ժխտել, թողուլ, հրաժարել, ապստամբել 'ի հաւատոց, հայհոյել. Ինքեար էթմէք, տինինի պըրագմագ, տինինտէն տէօնմէք, մուրթէտ օլմագ :

Renieur (ռընիէօռ) գ. ար. Ուրացող, հայհոյիչ. Քիւֆր կամ ինքեար էտիճի :

Reniflement (ռընիֆլըման) գ. ար. Ձգելն ընդ ռնգունս. Սիւմիւյիւն չէքմէ :

Renifler (ռընիֆլէ՛) բ. ն. Ձգել ընդ ռնգունս. Պուռունտան սիւմիւյիւնիւ չէքմէք :

Renifleur (ռընիֆլէօռ) գ. ար. Որ ձգէ ընդ ռնգունս. Սիւմիւյիւն չէքէն :

Réniforme (ռէնիֆօռմ) ած. Որ ունի զձև երիկամանց :

Reniveler (ռընիվլէ՛) բ. ն. Վերստին հաւասարել կամ ուղղել. Տէքրար թարթիհ կամ թէսվիյէ էթմէք :

Renne (ռէն) գ. իգ. Չորքոտանի ինչ նըման եղջերուի :

Renom (ռընօն) գ. ար. Անուն, համբաւ. Նամ, շէօհրէթ, շան, սիթ :

Renommée (ռընօմէ՛) գ. իգ. Անուն, համբաւ, պարծանք. Նամ, ատ, շէօհրէթ, նամուս : Հռչակ. Խալք տիլի, էլսինէյի նաս :

Renommer (ռընօմէ՛) բ. ն. Վերստին անուանել. Եէնի կամ տէքրար եէնիտէն ատ գօմագ : վերստին ընտրել. Տէքրար նասպ ինթիխապ էթմէք : Faire renommer, Հռչակել, համբաւել, գովել. Մէշհուր կամ նամտար էթմէք : Renommé, ée, Մեծահռչակ, անուանի, համբաւաւոր. Նամտար, նամլը. շէօհրէթլի, մէշհուր :

Renonce (ռընօնս) գ. իգ. Ծանուցումն 'ի խաղու :

Renoncement (ռընօնսման) գ. ար. Հրաժեշտ, հրաժարումն. Վազ կէչմէ, թէրք, ֆէրագաթ :

Renoncer (ռընօնսէ՛) բ. չ. և ն. Հրաժարել, հրաժեշտ տալ, մեկնիլ 'ի բաց, թողուլ. Վազ կէչմէք, գաթը ալագա էթմէք, հագգընը կամ ալագասընը քէսմէք, թէրք կամ ֆէրագաթ էթմէք, պըրագմագ : ուրանալ, ժխտել. Ինքեար էթմէք :

Renonciation (ռընօնսիասիօն) գ. իգ. Հրաժեշտ, հրաժարումն. Թէրք, ֆէրագաթ, գաթը ալագա :

Renoncule (ռընօնքիւլ) գ. իգ. Հրանունկ (ծաղիկ). Փիւյիւն չիչէյի :

Renoper (ռընօփէ՛) բ. ն. Մաքրել զչուխայն :

Renouée (ռընուէ՛) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. Տատ էօրրայի :

Renouement (ռընուման) գ. ար. Հաստատութիւն, նորոգութիւն :

Renouer (ռընուէ՛) բ. ն. Վերստին կապել, յօդել, հանգուցել : հաստատել, նորոգել. Տէքրար պաղլամագ :

Renoueur (ռընուէօռ) գ. ար. Որ հաստատէ զխախտեալ անդամս. Պէրթիլմիշ ազուլէր փիուղէփիճի, չըգըգճը :

Renouveau (ռընուվօ) գ. ար. Գարուն. Իլք պահար :

Renouveler (ռընուվլէ՛) բ. ն. Նորոգել, կենդանացուցանել, վերստին հաստատել. Եէնիլէմէք, եէնիլէթմէք, թազէլէմէք, ճէտիտ էթմէք : վերստին առնել. Տէքրարլամագ, տէքրար էթմէք, եէնիտէն եափմագ : վերստին կամ նորոգ սկսանել. Եէնիտէն պաշլամագ :

Renouvellement (ռընուվէլման) գ. ար. Նորոգութիւն, հաստատութիւն. Տէճտիտ, տահվիլ :

Rénovation (ռէնօվասիօն) գ. իգ. Նորոգութիւն :

Renseignement (ռանսէնիըման) գ. ար. Նըշան, նշանակ, ազդեցութիւն, ծանօթութիւն կամ տեղեկութիւն. Խապէր, վուգուֆ, տէլալէթ, նիշան, տարիֆ :

Rente (ռանտ) գ. իգ. Եկամուտ կամ հաս ամբաստ ամէ. Մահսուլ, կէլիր, մէտխուլ, աիտաթ :

Renter (ռանտէ՛) բ. ն. Տալ զհաս. Աիտաթ վէրմէք, իրատ պաղլամագ :

Rentier, ière (ռանտիէ՛, էռ) գ. ար. և իգ. Որ ընդունի զեկամուտ կամ զհաս. Իրատ կամ աիտաթ սահիպի :

Rentoiler (ռանտօալէ՛) բ. ն. Նորոգել զկտաւն :

Rentraire (ռանտռէռ) բ. ն. Կարել ըղպատառուածս կտաւոյ. Ինճէ տիքմէք :

Rentraiture (ռանտռէտիւռ) գ. իգ. Կարուած կամ նորոգութիւն կտաւոյ. Ինճէ չօխա տիքիշի :

Rentrant (ռանտռան) ած. Որ մտանէ (անկիւն) :

Rentrayeur, euse (ռանտռէյէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ գիտէ կարել կամ հիւսել. Էօրիւճիւ :

Rentrée (ռանտռէ́) գ. իգ. *Նորոգ մուտք կամ սկսուած.* րիւճուէթ, ավտէթ, եէրէ կիրմէսի, կիրուշ:

Rentrer (ռանտռէ́) բ. չ. *Անդրէն կամ դարձեալ մտանել.* տէքրար կիրմէք կամ կէլմէք: *դարձեալ առնել, վերստին առնուլ.* եէրի եինէ կէթիրմէք, տահսիլ էթմէք: *կրկին փոխադրել:*

Renverger (ռանվէռժէ́) բ. ն. *Պատել:*

à la Renverse (ա լա ռանվէռս) մակ. *Յորսայս, 'ի վերայ թիկանց.* արգա իւստիւնտէ, արգա իւստիւնէ:

Renversement (ռանվէռսըման) գ. ար. *Շրջումն, տապաստ, անկումն, կործանումն, խանգարումն.* տէվիրիշ, հէտմ, թէհտիմ, ինհիտամ: *փոխադրութիւն բեւեռաց յայլ նաւ:*

Renverser (ռանվէռսէ́) բ. ն. *Զգեանել, տապաստ արկանել, կործանել, վեր 'ի վայր շրջել, խանգարել, շփոթել.* տէվիրմէք, տէվիրտմէք, ագտարմագ, եէրէ վուրմագ կամ չալմագ, տիւշիւրմէք. եըգմագ, հէտմ կամ թէհտիմ էթմէք: Se renverser, բ. յ. *Յորսայս անկանել.* արգա իւստիւնէ եաթմագ, տիւշմէք: *Թաւալել, գլորել, տապաստ կամ թաւագլոր անկանել.* տէօնմէք, տէքէրլէնմէք:

Renvi (ռանվի) գ. ար. *Դրութիւն դրամոց 'ի խաղս:*

Renvier (ռանվիէ́) բ. չ. *Դնել զդրամս 'ի խաղալ:*

Renvoi (ռանվօա) գ. ար. *Վերստին կամ անդրէն առաքումն, դարձուցանելն յետս,* դարձ. եինէ կէօնտէրիշ, կէրի եօլլամա: *Նշան կոչման, ակնարկութիւն.* իշարէթ: *Նշան առաքման 'ի լուսանցս գրոց.* հաշիյէ: *առաքումն յայլ ատեան.* պիր տավանըն մէհքէմէյի ախէրէ հավալէ օլունմասը: *առաքումն յետս, յուղարկաւորութիւն.* սավըշտըրմա, տէֆ:

Renvoyer (ռանվօայէ́) բ. ն. *Վերստին առաքել, յղել անդրէն, յետս դարձուցանել.* կէրի կէօնտէրմէք, եօլլամագ կամ իրսալ էթմէք: *մերժել, վանել.* ռէտտ կամ տէֆ էթմէք: *արձակել, յուղարկել.* կէօնտէրմէք, սավըշտըրմէք, սալմագ, գովմագ, գօղլամագ, ճավլէտլէմէք: *յղել կամ արձակել յայլ ատեան.* հավալէ էթմէք: *ձգել յայլ ժամանակ, յամեցուցանել.* իրտէլէմէք:

Réordination (ռէօռտինասիօն) գ. իգ. *Վերստին՝ նորոգ կամ կրկին ձեռնադրութիւն:*

Réordonner (ռէօռտօնէ́) բ. ն. *Վերստին կամ կրկին ձեռնադրել.* եէնիտէն թէգտիս էթմէք:

Repaire (ռըբէռ) գ. ար. *Որջ, խշտիք, տեղի թաքստեան գազանաց.* եաթագ, ին: *քարայր գազանաց:*

Repaître (ռըբէտռ) բ. չ. և ն. Je repus. J'ai repu. *Ուտել, Ճաշակել: Ճարակել.* եէմէք, մանճա եէմէք: *տալ ուտել: արածել, Ճարակեցուցանել.* եէտիրմէք, տաւարլամագ. օտլատմագ, փաղարը կիտիրմէք: *վայելապէս կամ 'ի մտօք յուսացուցանել.* ալտա եէրէ ամաճ վէրմէք: Se repaître, բ. յ. *Ունուլ զկերակուր, Ճաշակել.* եէմէքլէնմէք: *Ճարակիլ, արածիլ, խոտաՃարակ լինել.* օտլանմագ, օտ եէմէք: Se repaître d'espérance, *յուսալ 'ի մտօք, արածել զհողմս.* ալտա եէրէ ամաճ պաղլամագ:

Répandre (ռէ́բանտռ) բ. ն. *Հոսել, հեղուլ, թափել.* տէօքմէք, ագըտմագ: *սփռել, ցանել, ցրուել, ծաւալել, տարածել, արձակել: բուրել.* սաչմագ, սէրփմէք, եայըլտմագ, նէշր էթմէք, տաղըտմագ. իֆշա էթմէք. նիսար էթմէք: *բաշխել, բաժանել:* Répandre du sang, *հեղուլ զարիւն.* գան տէօքմէք, սէ́ֆքի տէմ էթմէք: Répandre des larmes, *հեղուլ արտօսր կամ արտասուս, արտասուել.* կէօզ եաշը տէօքմէք: Répandre de la lumière, *սփռել կամ արձակել Ճառագայթս, լուսաւորել.* նուր վէրմէք:

Réparable (ռէ́բառաբըլ) ած. *Վերստին նորոգելի, դարմանելի.* տամիր կամ մէրէմմէթ գաբիլ, չարէսի պուլունուր, տիւզէն օլունուր, օնաճագ, օնուլաճագ:

Réparateur (ռէ́բառատէօռ) գ. ար. *Նորոգող, փրկիչ.* տիւզէլտիճի, օնարըճը, իսլահ էտիճի, մուսահհիհ, մուսլիհ:

Réparation (ռէ́բառասիօն) գ. իգ. *Դարմանն, նորոգութիւն.* մէրէմմէթ, տամիր: *Հատուցումն.* քէֆարէթ, հէ́թքի ըրզըն քէֆարէթի, ճէզա, տազմին:

Réparer (ռէ́բառէ́) բ. ն. *Նորոգել, յարդարել.* մէրէմմէթ կամ տամիր էթմէք, տիւզէլթմէք: *կազդուրել, դարմանել, հաստատել.* իսլահ էթմէք, ղըրփալանտըրմագ: *հատուցանել զփոխարէնն, դարման տանել, վերստին ըստանալ կամ գտանել.* չարասընը կամ զիյանընը էօտէմէք, տազմին էթմէք. քէֆարէ́թի ղինաթ էթմէք: Réparer ses forces, *զօրանալ, հաստատիլ, կազդուրիլ.* տինճլէնմէք, եէնի գուվվէթէ կէլմէք:

Reparler (ռըբառլէ́) բ. չ. *Խօսել վերստին.* տէքրար սէօյլէմէք:

Reparoître *կամ* Reparaître (ռըբառէտռ) բ. չ. *Դարձեալ երեւել, վերստին երեւցուցանել զանձն.* տէքրար կէօրինմէք, կէօզիւքմէք, զահիր կամ զուհուր օլմագ, զուհուրէ կէլմէք:

Répartie (ռէ́բառտի) գ. իգ. *Անդրէն պատասխանի.* գարշու ճէվապ, նիւքթէլի ճէվապ: Qui a la répartie prompte, *պատրաստ 'ի պատասխանիս.* հազըր ճէվապ:

Repartir (ռըբառտիռ) բ. չ. *Վերստին դառնալ կամ մեկնիլ.* կէրի կամ տէքրար կիտմէք, գալգմագ:

Répartir (ռէ́բառտիռ) բ. ն. *Կրկնել անդրէն կամ տալ պատասխանի.* գարշու ճէվապ վէրմէք:

Répartir (ռէ́բառտիռ) բ. ն. Je répartis,

tu répartis, il répartit ; nous répartissons, vous répartissez, ils répartissent. Je répartissois. Je répartis. Je répartirai. Répartis, répartissez. Que je répartisse. Je répartirois. Բաշխել, բաժանել. պօլիւշտիւրմէք, փայ՝ տագսիմ կամ տէվզի էտմէք:

Répartition (ռէպառտիսիօն) գ. իգ. Բաժանումն, բաշխումն. պօլիւշտիւրիւ, տէվզի, տագսիմ:

Repas (ռըպա) գ. ար. Կերակուր, ճաշ: ընթրիք. եէմէք, տաամ, մանճա: խնջոյք, կոչունք. զիաֆէտ, մէճլիս:

Repassage (ռըպասաժ) գ. ար. Սրումն, սրելն. պիլէմէ: ողորկումն կամ փայլեցուցանելն զկտաւն. իւտիւլէմէ, իւտիւ:

Repasser (ռըպասէ) բ. չ. և ն. Վերստին կամ կրկին անցանել. տէքրար կէլմէք, միւրուր էտմէք, եէնիտէն աշմագ կամ կիտմէք: սրել, յեսանել. պիլէմէք: ողորկել, փայլեցուցանել, յօրինել, յարդարել. իւտիւլէմէք, տիւզէլմէք: վերստին յակն արկանել. տէքրար կէօզտէն կէչիրմէք. տէքրար օգումագ: երկրորդել 'ի միտս. էզպէրլէմէք:

Repasseresses (ռըպասըռէս) գ. իգ. յոգ. Փուշք 'ի գլել զշուխայս:

Repassettes (ռըպասէտ) գ. իգ. յոգ. Փուշք նրբաթել:

Repasseur (ռըպասէօռ) գ. ար. Սրիչ, յեսանող. պիլէյիճի: ողորկիչ կտաւուց. իւտիւյիճի:

Repaumer (ռըպօմէ) բ. ն. Ողողել կամ լուանալ 'ի ջուր զաստուխս:

Repêcher (ռըպէշէ) բ. ն. Հանել 'ի ջրոյ զանկեալն:

Repentance (ռըպանտանս) գ. իգ. Զղջումն, ապաշաւ վասն մեղաց. փիշմանլըգ:

Repentant, ante (ռըպանտան, անտ) ած. Որ զղջայ կամ ապաշաւէ. փէշիման, փիշման, նատիմ:

se Repentir (ռըպանտիռ) բ. յ. Ցաւել, զղջալ, ապաշաւել. նատիմ կամ փէշիման օլմագ, նէտամէտ չէքմէք:

Repentir (ռըպանտիռ) գ. ար. Զղջումն, ապաշաւ. փէշիմանլըգ, փէշիմանի, նէտամէտ:

Repercer (ռըպէռսէ) բ. ն. Վերստին ծակել. եէնիտէն տէլմէք:

Répercussif, ive (ռէպէռքիւսիֆ, իվ) ած. Վանիչ. ցոլացուցիչ:

Répercussion (ռէպէռքիւսիօն) գ. իգ. Ի բաց վանումն, նհանջումն, վտարումն (հիւթոց). տէֆ: անդրադարձութիւն կամ արձագանգ ձայնի, և ցոլացումն լուսոյ. տէօնտիւրմէքլիք, րէտտ, ինքիաս, աքսի նուր:

Répercuter (ռէպէռքիւտէ) բ. ն. Նհանջել 'ի բաց վտարել: դարձուցանել անդրէն: ցոլացուցանել. տէօնտիւրմէք, կէրի վուրմագ, աքս էտմէք:

Repère (ռըպէռ) գ. ար. Նշան յորոշումն:

Répertoire (ռէպէռտուառ) գ. ար. Ցուցակ, ցանկ. ֆիհրիստ, մէճմուա, տէֆտէր:

Répéter (ռէպէտէ) բ. ն. Կրկնել, երկրորդել. տէքրար սէօյլէմէք կամ տէմէք, տէքրիր կամ տէքրար էտմէք, տէքրարլամագ, մուքէրրէր կամ իատէ էտմէք: խնդրել կամ պահանջել վերստին. կէրի կամ տէքրար իստէմէք:

Répétiteur (ռէպէտիտէօռ) գ. ար. Օգնական կամ երկրորդ վարժապետի. խալիֆէ կամ խալֆա, խօճա մուալլիմ կամ խալֆալար:

Répétition (ռէպէտիսիօն) գ. իգ. Կրկնութիւն բանից. եինէ սէօյլէմէ, իատէ, տէքրար, իստիրտատ: երկրորդումն դասու կամ ընթերցուածոց. տէրս տէգրիրի կամ մէյանը: պահանջումն 'ի դատաստանի. տալէպ, իտտիա: փորձ, կրթութիւն. տէճրիպէ, տալիմ: Montre à répétition, ժամացոյց հարկանող կամ ժամահար. չալար գօյուն սաատը:

Repaîtrir (ռըպէտռիռ) բ. ն. Վերստին շաղել, շաղել կամ թրել. եէնիտէն խամուր էտմէք, եօղուրմագ:

Repeuplement (ռըպէօպլըման) գ. ար. Կրկին բազմամարդութիւն. տամիր՝ մամուր կամ ապատան էյլէմէսի:

Repeupler (ռըպէօպլէ) բ. ն. Կրկին բազմամարդ առնել, վերստին բազմացուցանել զմնակիչս քաղաքին, ընուլ, բազմացուցանել. եէնիտէն մամուր կամ ապատան էտմէք, նասլ էտմէք:

Repic (ռըպիք) գ. ար. Անուն ինչ 'ի խաղու:

Répit (ռէպի) գ. ար. Յապաղումն, ժամանակ առեալ ումեք, յերկարութիւն. մուհլէտ, տէէխիր, արալըգ. տէէննի, աման իլէման:

Replacer (ռըպլասէ) բ. ն. Դարձուցանել անդրէն կամ դնել 'ի տեղին. եինէ եէրինէ գօյմագ:

Replanter (ռըպլանտէ) բ. ն. Վերստին տնկել. եէնիտէն տիքմէք:

Replâtrage (ռըպլատռաժ) գ. ար. Վերստին ծեփումն կամ կարկատումն:

Replâtrer (ռըպլատռէ) բ. ն. Վերստին ծեփել զգաճիւ. տէքրար ալչըլամագ: պատրուակել, ծածկել (զյանցանս). գիւնահլարընը սագլամագ կամ սէտր էտմէք:

Replet, ete (ռըպլէ, էտ) ած. Գէր, պարարտ. եումրու, շիշգօ, շիշման:

Réplétion (ռէպլէսիօն) գ. իգ. Կարի լին առատութիւն, լիութիւն. տօգլուգ, իմտիլա:

Repleuvoir (ռըպլէօվուառ) բ. չ. Վերստին անձրևել կամ տեղալ. եէնիտէն եաղմուր եաղմագ:

Repli (ռըպլի) գ. ար. Ծալք, կրկնուած. գաթ, պէօքլիւմ: գալարումն, սողումն (զեռնոց): խորք կամ ծածուկք (սրտի):

Replier (ռըպլիէ) բ. ն. Ծալել, կրկնել.

դէքրար պիւքմէք: Se replier, բ. յ. Գալարիլ. պիւքիւլմէք: ետևի տալ, դառնալ յետս. կէրի չէքիլմէք: վերստին խորհիլ կամ յուշ բերել, զգաստանալ. քէնտի քէնտինէ ֆիքր էտմէք, խատըրլամագ:

Réplique (ռէփլիք) գ. իգ. Կրկնութիւն (ըստ երաժշտաց): կրկին պատասխանի. ճէվապ, ռէտտի ճէվապ:

Répliquer (ռէփլիքէ) բ. ն. Կրկնել զպատասխանին, առնել կամ տալ պատասխանի. ճէվապ վէրմէք, ռէտտի ճէվապ էտմէք:

Replon (ռըփլօն) գ. ար. Ճախր ինչ ձիոյ:

Replonger (ռըփլօնժէ) բ. ն. Կրկին կամ վերստին ընկղմել, խորասուզել. կէրի պատըրմագ, տալտըրմագ:

Répondant (ռէփօնտան) գ. ար. Պատասխանատու, խնդրագիր: երաշխաւոր. քէֆիլ, զամին:

Répondre (ռէփօնտր) բ. ն. Je répons, tu répons, il répond; nous répondons, և այլն: Je répondis. Je répondrai. Que je réponde. Que je répondisse. Je réprondrois. Առնել կամ տալ պատասխանի. ճէվապ վէրմէք: գրել զպատասխանին: համեմատիլ, նման լինել. մուտապըգ կամ մուվաֆըգ օլմագ, ույմագ: լինել 'ի հանդիպոյ, ընդդէմ կալ. գարշը տուրմագ, նազիր օլմագ: կից լինել. պիտիշիք կամ մուտտասըլ օլմագ: լինել երաշխաւոր. քէֆիլ օլմագ: փոխարինել. մուգապէլէ պիլմիսըլ էտմէք: Se répondre, բ. յ. Տալ պատասխանի միմեանց. ճէվապլաշմագ: խօսակցել միմեանց. պիր պիրինէ իգրար կամ վաատէ էտմէք:

Répons (ռէփօն) գ. ար. փոխ կամ ալէլուք:

Réponse (ռէփօնս) գ. իգ. Պատասխանի, պատասխանատուութիւն. ճէվապ: պատասխանի թղթոյ, գիր կամ նամակ պատասխանւոյ. ճէվապ նամէ: հերքումն:

Repos (ռըփօ) տ. ար. Հանգիստ, դադարումն. ռահաթ, հուզուր, իսթիրահաթ: խաղաղութիւն, հանդարտութիւն. ռահաթլըգ: քուն, նինջ. ույգու: հանգիստ (յերգս). մահատտ: դադար սանդղոց:

Reposée (ռըփօզէ) գ. իգ. Որջ կամ դադարք գազանաց. եաթագ:

Reposer (ռըփօզէ) բ. ն. և չ. Հանգուցանել, հանդարտեցուցանել, խաղաղել. ռահաթ կամ տէնքին էտմէք: դնել. գօմագ, վազ էտմէք: ննջել, 'ի քուն լինել. ույումագ: բազմել, կալ. եաթմագ, տուրմագ: զնստանիլ կամ իջանել 'ի յատակն. սաֆի կամ տուրուլիգ էտմէք: Se reposer, բ. յ. Հանգչել, դադարել. ռահաթ օլմագ, ռահաթլանմագ, իսթիրահաթ իւզրէ օլմագ: բազմել, նստել. օթուրմագ: յենուլ, ապաւինել, յուսալ. պիրինէ ումուտ էտմէք:

Reposoir (ռըփօզուառ) գ. ար. Յարկոց կամ սեղան սրբութեան 'ի Թափօրի. տուրաճագ եէր:

Repou (ռըփու) գ. ար. Շաղախ ինչ:

Repoussant, ante (ռըփուսան, անթ) ած. Որ յետս ընկրկէ, անախորժ, գարշելի, տգեղ. չիրքին, մէքրուհ:

Repoussement (ռըփուսման) գ. ար. Մըղումն, մղանք, յետս ընկրկումն. իտիվէրիշ, թէփ:

Repousser (ռըփուսէ) բ. ն. և չ. Մղել, յետս ընկրկել կամ դարձուցանել, վարել. կէրի գօվմագ, իտիվէրմէք, ռէտտ կամ թէփ էտմէք: բուսանել կամ աճել վերստին, վերընձիւղել, բողբոջել. կէրի պիթմէք, ֆիլիզլէնմէք:

Repoussoir (ռըփուսուառ) գ. ար. Սեպ կամ վարիչ գործի:

Répréhensible (ռէփրէանսիպլ) ած. Ստգտանելի, արժանի կշտամբութեան. այըփլանաճագ, այըփլը, զէմիմ, մէզմում:

Répréhension (ռէփրէանսիօն) գ. իգ. Ստգտանք, կշտամբութիւն, յանդիմանութիւն. այըփլամա, տան, տազիր, զէմմ:

Reprendre (ռըփրանտր) բ. ն. Վերստին առնուլ՝ առանալ՝ ունել կամ ըմբռնել. կէրի ալմագ կամ տուտմագ: կարել, կցել. եամալամագ, դիքմէք: վերստին սկսանել կամ յառաջ վարել զբանն: ստգտանել, պարսաւել, կշտամբել, յանդիմանել. գագըմագ, ազարլամագ, տազիր՝ իտապ կամ թէզլիլ էտմէք: վերստին արմատանալ, բուսանել. եէնիտէն քէօքլէնմէք: Se reprendre, բ. յ. Կցել զիրաց. չատմագ, եափըշմագ: դառնալ, փոխիլ. դէօնմէք:

Représaille (ռըփրէզայլ) գ. իգ. փոխարէն վրիժուց կամ վնասու. մուգապէլէ, իվազ, մուճազատ, պէտէլ գըսաս, ինթիգամ, արգրաւումն, յափշտակութիւն:

Représentant (ռըփրէզանտան) գ. ար. Գործակալ, պաշտօնեայ, փոխանորդ. վէքիլ, գայմագամ:

Représentatif, ive (ռըփրէզանտաթիֆ, իվ) ած. Որ յանդիմանն առնէ, երեւցուցիչ. վէքիլի, նայիպի:

Représentation (ռըփրէզանտասիօն) գ. իգ. Յանդիմանութիւն, երեւումն, երեւոյթ. արզ, տագդիմ, տագլիտ: պատկեր, նկարագիր, նըկարագրութիւն. սուրէթ, տասվիր: նկարագրութիւն թատրոնական. գօմէտիա կամ տագլիտ օյունու: ցուցումն, փաստ. [illegible] խրատունք. նիյապէտ:

Représenter (ռըփրէզանտէ) բ. ն. Յանդիման կացուցանել, առաջի տանել, երեւցուցանել, 'ի դէմս ածել. եէնիտէն կէօստէրմէք, տագտիմ էտմէք, սունմագ: նկարագրել. տասվիր էտմէք, սուրէթ եազմագ: նկարագրել կամ կերպարանել 'ի թատրոնի. գօմէտիա կամ տագլիտ օյունու օյնամագ: ցուցանել, յայտ առնել, առաջի դնել. ճէհրէն պէյան կամ վասֆ էտմէք: յիշեցուցանել, յուշ ածել. ափըրմագ, տէզքիր էտմէք: յանձին բերել, ու նել զտեղի. եէրինի տուտմագ, գայմագամլըգ էտմէք։ Se représenter, բ. յ. Կերպարանանել 'ի միտս, խորհել, զմտաւ ածել. տէսավվուր էտմէք, ֆիքր էտմէք, տիւշիւնմէք։

Répressif, ive (ռէփրէսիֆ, իվ) ած. Որ ճնշէ կամ արգելու. մէն էտիճի, մէնի։

Répression (ռէփրէսիօն) գ. իգ. Ճնշումն, նուաճումն, արգել. զապտ, մէն։

Réprimable (ռէփրիմապլ) ած. Ճնշելի, նուաճելի. մէն օլունաճագ։

Réprimande (ռէփրիմանտ) գ. իգ. Յանդիմանութիւն, կշտամբանք, խրատ. տաղիր, տան, ազար, սէօյիւշ։

Réprimander (ռէփրիմանտէ) բ. ն. Կշտամբել, յանդիմանել, խրատել. տաղիր էտմէք, ազարլամագ, պազա գագմագ, տան կամ մէլամէթ էտմէք, սէրզէնիշ կամ ազար էտմէք։

Réprimer (ռէփրիմէ) բ. ն. Սանձել, նուաճել, ճնշել. զապտ էտմէք, մէն էտմէք։

Reprise (ռըփրիզ) գ. իգ. Վերստին ձեռնարկ կամ սկսուած. իպտիտա, իատէ։ վերստին առումն. կէրի տուտմա։ Նորոգութիւն կամ կարուած. ինճէ տիքիշ։ առուանկ լինչ։ A plusieurs reprises, բազում անգամ, յոլովայլ նուագս, կրկին և կրկին. տէքրար պէրտէքրար, տէֆաթ իլէ, քէրրաթ իլէ։

Réprobation (ռէփրօպասիօն) գ. իգ. Անարգութիւն դատապարտելոց. ճէհէննէմլիք, լանէթ, րէտտուլէթ, րէտտուլէթ։

Reprochable (ռըփրօշապլ) ած. Պախարակելի, պարսաւելի, ստգտանելի, մերժելի. ազարլանաճագ, զէմմ օլունաճագ, զէմիմ։

Reproche (ռըփրօշ) գ. ար. Յանդիմանութիւն, կշտամբանք, նախատինք, ստգտանք, պարսաւ. ազար, սէօյիւշ, տան, տանէտ, տանը, իտապ, սէրզէնիշ։

Reprocher (ռըփրօշէ) բ. ն. Յանդիմանել, յանդիման հարկանել, կշտամբել, ստգտանել, մերժել. ազարլամագ, իւզիւնէ վուրմագ, պազա գագմագ, այըփլամագ, սէրզէնիշ վէրմէք՝ տէլիլի կամ իտապ էտմէք. տանիֆ էտմէք, րէտտ կամ զէմմ էտմէք։ Se reprocher, բ. յ. Ստգտանել զանձն, ապաշխարել. կէնտի կէնտինէ սէրզէնիշ էտմէք, փէշիման օլմագ, տէէսսիւֆ էտմէք։

Reproductibilité (ռըփրօտիւքթիպիլիտէ) գ. իգ. Լինելն վերստին արտադրելի։

Reproductible (ռըփրօտիւքթիպլ) ած. Վերստին արտադրելի։

Reproduction (ռըփրօտիւքսիօն) գ. իգ. Նորոգ շառաւեղ բուսոյ. եէնիտէն պիտմէսի կամ չըգմասը, նէպատի ձէքիք։ վերստին կամ կրկին արտադրութիւն կամ ծնունդ. տէվլիտ։

Reproduire (ռըփրօտիւիռ) բ. ն. Կրկին արտադրել կամ բուսուցանել. եէնիտէն վիւճուտէ կամ զուհուրէ չըգարմագ, մէյտանա չըգարմագ. եէնի ֆիլիզ չըգարմագ, տէքրար ֆիլիզլէնմէք։ Se reproduire, բ. յ. Վերստին բուսանել, վերընձիւղել. եէնիտէն պիտմէք կամ նէպատ էտմէք։ վերստին արտադրիլ, գոյանալ կամ երևել. եէնիտէն զուհուր էտմէք, տէքրար նէշվիւնիւմա պուլմագ, հասըլ օլմագ, միւճէտտէտէն վիւճուտ ֆէղիր օլմագ։

Réprouver (ռէփրուվէ) բ. ն. Հերքել, մերժել, անգոսնել, անարգել. րէտտ կամ տարտ էտմէք, գապուլ էտմէմէք։ անարգել կամ դատապարտել (Աստուծոյ). իզլալ էտմէք, ճէհէննէմլի էտմէք։ Réprouvé, ée, անարգեալ, դատապարտեալ 'ի դժոխս. ճէհէննէմլի, մէրտուտ, մէլուն։

Reptile (ռէփթիլ) ած. և գ. Զեռուն, սողուն. հաշարէտ, սուրինիճի պէօճէք, պէօճէք, տապէտ։

Républicain, aine (ռէփիւպլիքէն) ած. և գ. Հասարակապետական, հասարակապետութեան. ճիւմհուրլու, ճիւմհուրի։ սիրող կամ կուսակից հասարակապետութեան. ճիւմհուր տարաֆտարը։

Républicanisme (ռէփիւպլիքանիզմ) գ. ար. Սէր կամ կուսակցութիւն հասարակապետութեան։

Républicole (ռէփիւպլիքօլ) գ. իգ. Բնակիչ երկրին հասարակապետութեան։

République (ռէփիւպլիք) գ. իգ. Հասարակապետութիւն, իշխանութիւն հասարակաց, ընկերհաշտութիւն. ճիւմհուր։

Répuce (ռէփիւս) գ. իգ. Վարմ թռչնոց։

Répudiation (ռէփիւտիասիօն) գ. իգ. Արձակումն կնոջ, ապահարզան. տալագ, ճիւտայի։

Répudier (ռէփիւտիէ) բ. ն. Արձակել կամ հանել զկինն. ավրէտինի պօշամագ՝ պօշամագ կամ պօշ էտմէք, տալագ վէրմէք։ մերժել, անարգել, անգոսնել. թողուլ, հրաժարել. տէրք՝ րաֆը՝ րէտտ կամ գատ էտմէք։

Répugnance (ռէփիւնեանս) գ. իգ. Ներհակութիւն, ընդդիմութիւն, խորշումն. կէօնիւլսիւզլիւք, քէրահէտ, մուխալէֆէտ։ Avec répugnance, ակամայ, յակամայ կամս. իստէքսիզճէ, կէօնիւլսիւզլիւք իլէ։

Répugnant, ante (ռէփիւնեան, անթ) ած. Ներհակ, ընդդէմ, հակառակ. մուխալիֆ, մուղայըր։

Répugner (ռէփիւնեէ) բ. չ. Ներհակ լինել, ընդդիմանալ, հակառակել, ոչ ախորժել, խորշիլ. հազզ էտմէմէք, մուխալէֆէթ էտմէք, մուղայըր՝ մուխալիֆ՝ մունագըզ կամ մունաֆի օլմագ։

Répulluler (ռէփիւլլիւլէ) բ. չ. Վերստին բուսանել, վերընձիւղել։

Répulsif, ive (ռէփիւլսիֆ, իվ) ած. Վանողական, վանիչ. տէֆ էտիճի, տաֆի։

Répulsion (ռէփիւլսիօն) գ. իգ. Վանողութիւն, վանումն. րէտտ, իտֆա։

Réputation (ռէփիւտասիօն) գ. իգ. Վարկ, անուն, համբաւ. նամ, ան, շէօհրէտ. նիք նամլըգ, նամը նիքիւ, նիք նամ, ըրզ, զիքրի ճէմիլ։ Chercher à se faire de la réputation, խնդրել *ստանալ կամ ունել զանուն բարի.* նամ գազանմաղա տալիպ վէ սայ օլմագ: Conserver sa réputation, *պահել զհամբաւ կամ զվարկ անձին.* ըրզընը կէօզէտմէք կամ սագլամագ: Porter atteinte à la réputation, *վատանուն կամ վատահամբաւ առնել.* ըրզընա նօգսան կէտիրմէք, պիր քիմսէնին ըրզընը պօզմագ՝ էըրտմագ կամ հէտք էտմէք:

Réputer (ռէ՛փիւտէ՛) բ. ն. *Համարել, վարկանել, կարծել, դնել 'ի մտի.* տուտմագ, սանմագ, ատտ էտմէք. էէրինէ գօյմագ, իհտիսապ էտմէք:

Requart (ռըքար) գ. ար. *Քառորդ գնոյն:*

Requérable (ռըքէ՛րապըլ) ած. *խնդրելի, պահանջելի.* տալէպ օլունաճագ, մատլուպ:

Requérant, ante (ռըքէ՛րան, անտ) ած. *խնդրող կամ պահանջող ('ի դատաստանի).* իստէյիճի, սուալ էտիճի, տալիպ:

Requérir (ռըքէ՛րիր) բ. ն. Je requiers, tu requiers, il requiert; nous requérons, vous requérez, ils requierent. Je requérois. Je requis. J'ai requis. Je requerrai. Requiers, requérez. Que je requière. Que je requisse. Je requerrois. *խնդրել. պահանջել.* զէրէն տալէպ էտմէք, իստէմէք, սուալ էտմէք:

Requête (ռըքէտ) գ. իգ. *Աղերսագիր.* արզուհալ, մահզար: *աղերս, աղերսաբանութիւն, խնդիր, հայցուած.* րիճա, տալէպ: Maître des requêtes, *վերակացու աղերսագրոց.* տէլխիսճի:

Requiem (ռըքիէմ) *Պատարագ կամ պաշտօն ննջեցելոց (է բառ Լատին):*

Requin (ռըքէն) գ. ար. *Շնաձուկն.* քէօփէք պալըղը:

se Requinquer (ռըքէնքէ՛) բ. յ. *Կարի խնամ պճնազարդել զանձն.* պէզէնմէք, փիւզիւնլէնմէք, զինէտլէնմէք:

Requint (ռըքէն) գ. ար. *Հինգերորդն հինգերորդ մասին հասից:*

Réquiper (ռէ՛քիփէ՛) բ. ն. *Վերստին համգերձել կամ կազմել.* էէնիտէն էարագլատմագ, ճէպէլէրի տօնատմագ:

Requis, ise (ռըքի, իզ) ած. *խնդրեալ, պահանջեալ.* տալէպ օլունմուշ, մատլուպ: *կարեւոր, 'ի դէպ, վայելուչ.* լազըմ, մունասիպ, վաճիպ:

Requise (ռըքիզ) գ. իգ. *Կարեւոր ինչ:*

Réquisition (ռէ՛քիզիսիօն) գ. իգ. *Խնդիր, հայցուած, աղերս: պահանջումն.* տալէպ, իստիտա, իլտիմաս: Réquisition militaire, *խընդիր կամ գումարտակ զօրաց.* ասքէր էաղմասը կամ տէճհիզմէսի:

Réquisitionnaire (ռէ՛քիզիսիօնէր) գ. ար. *Այրընտիր:*

Réquisitoire (ռէ՛քիզիտուար) գ. ար. *Խընդիր, պահանջումն.* տալէպէտ, զապիտ տալէպէտի:

Rescampir (ռէսքանփիր) բ. ն. *Խառնել զգոյնս:*

Rescindant (ռէ՛սէնտան) գ. ար. *Հնարք 'ի խափանել զվճիռն:*

Rescinder (ռէ՛սէնտէ՛) բ. ն. *Ջնջել, ջրել կամ խափանել զվճիռն:*

Rescision (ռէ՛սիզիօն) գ. իգ. *Ցրումն կամ խափանումն վճռոյ կամ դաշին:*

Rescisoire (ռէ՛սիզուար) գ. ար. *Խափանիչ վճռոյ:*

Rescription (ռէսքրիփսիօն) գ. իգ. *Հրաման արքունի վասն վճարելոյ զգումար ինչ դրամոց.* էտայի մէպլաղ էմրի:

Rescrit (ռէսքրի) գ. ար. *Պատասխանի կամ վճիռ (ինքնակալի կամ Պապի).* խատտը շէրիֆ:

Réseau (ռէ՛զօ) գ. ար. *Ուռկան կամ ցանց փոքրիկ: ցանցակերպ հիւսուած.* աղճըղազ. շէպէքէտ, շէպէքէ: *խեցեմորթ ինչ, և օձ:*

Resécher (ռըսէ՛շէ՛) բ. ն. *Վերստին չորացուցանել կամ ցամաքեցուցանել.* էէնիտէն գուրուտմագ:

Réséda (ռէ՛զէ՛տա) գ. ար. *Բոյս ինչ անուշահոտ.* ֆաղլ. ֆաղիյէտ:

Reseller (ռըսէլէ՛) բ. ն. *Վերստին համետել.* տէքրար էյէրլէմէք:

Resemeler (ռըսըմլէ՛) բ. ն. *Վերստին արկանել ներբանս կօշկաց կամ հողաթափից.* փապուճլարը էախօտ չիզմէլէրէ էէնի տապան տիքմէք:

Resemer (ռըսըմէ՛) բ. ն. *Վերստին սերմանել.* տէքրար էքին էքմէք:

Réservation (ռէ՛զէրվասիօն) գ. իգ. *Պահպանութիւն.* հըֆզ, իպգա:

Réserve (ռէ՛զէրվ) գ. իգ. *Պահպանութիւն.* սագլամագլըգ. սագլամա: *պահեստ, պաշար.* զախիրէ: *գունդ կամ գումարտակ 'ի պահեստ.* ճէրի գալան ասքէր: *զգուշութիւն, խոհեմութիւն.* էտէպ, վագար, մահճուպիյէտ, իհտիյատ: À la réserve, *բաց 'ի, առանց.* պէ-ղայըր, պաշգա, մէյէր, իլլա: Sans réserve, *առհասարակ, անխտիր.* պիլա իստիսնա:

Réservé, ée (ռէ՛զէրվէ՛) ած. *Պահեալ. եդեալ 'ի պահեստ.* սագլը: *խոհեմ, խոհական, պարկեշտ, զգուշաւոր.* ագըլլը, էտէպ, մուէտտէպ, էտէպլի:

Réserver (ռէ՛զէրվէ՛) բ. ն. *Պահել, պահպանել.* սագլամագ, իպգա՝ իտտիխար կամ պիր տարաֆ էտմէք, տէպգըյէ էտմէք: *հանել 'ի բաց, դնել 'ի պահեստի.* ճէրի գօյմագ, զապտ կամ ախզ էտմէք: Se réserver, բ. յ. *Զգուշանալ, սպասել.* պիր շէյի էտմէյէ պէքլէմէք, տէէննի էտմէք:

Réservoir (ռէ՛զէրվուար) գ. ար. *Աւազան կամ անօթ ջրոյ.* հավուզ, սու մահզէնը, ատփան: *աւազան ձկանց.* պալըգլըգ:

Résidant, ante (ռէ՛զիտան, անտ) ած. *Որ կայ կամ բնակէ, որ ունի զբնակութիւն.* տուրան, իգամէտ էտէն, մուտէմէքքին, մուգիմ, սաքին, սաքին օլան, մուտէվէթթին:

Résidence (ռէ՛զիտանս) գ. իգ. *Բնակու-*

թիւն, տեղի բնակութեան կամ պաշտաման. իգամէթ, մէքեան, մագամ: յատակնիք, դիրտ (ըստ քիմիականաց):

Résident (ռէ՛զիտան) գ. ար. Դեսպան, գործակալ կամ պաշտօնեայ արքունի. վէքիլ:

Résider (ռէ՛զիտէ՛) բ. չ. Նստել, բնակել, ունել զբնակութիւն ուրեք. մուգիմ կամ իգամէթլի օլմագ, գարար էթմէք, պուլունմագ, մէսքէն թութմագ:

Résidu (ռէ՛զիտիւ) գ. ար. Մնացորդ, մնացուած. գալան, պագը գալան, գուսուր, գուսուր օլան. պիր նէսնէտէն արթա գալան, պագըյէ:

Résignant (ռէ՛զինեան) գ. ար. Որ տայ զպաշտօն կամ զվիճակաւորութիւն ումեք:

Résignataire (ռէ՛զինեաթէռ) գ. ար. Պաշտօնառու կամ վիճակառու:

Résignation (ռէ՛զինեասիօն) գ. իգ. Հրաժեշտ ՚ի պաշտամանէ կամ ՚ի վիճակաւորութենէ. թէրք. ֆէրաղաթ, մանսըպ ֆէրաղաթը կամ թէրք էթմէսի: միաբանութիւն ընդ կամացն Աստուծոյ, համբերատարր ժուժկալութի. թէվէքքիւլ, րիզա. սապր, թէհամմիւլ:

Résigner (ռէ՛զինէ՛) բ. ն. Հրաժարել, թողուլ այլում զպաշտօն կամ զվիճակաւորութիւն ինչ. մանսըպը պիր դիմէնէյէ ֆէրաղաթ էթմէք կամ վէրմէք: Se résigner, բ. յ. Թողուլ կամ յանձն առնել զանձն. մուտի կամ րազը օլմագ, սապր իլէ թէհամմիւլ կամ րիզա վէրմէք, թէսլիմ օլմագ: միաբանել զկամս իւր ընդ կամացն Աստուծոյ. ալլահա թէվէքքիւլ էթմէք:

Résiliation (ռէ՛զիլիասիօն) գ. իգ. Ցրումն, խափանումն. իպտալ, պօզմագլըգ:

Résilier (ռէ՛զիլիէ՛) բ. ն. Ցրել, խափանել (զդաշն). իպտալ էթմէք, գալտըրմագ, ֆէսխ կամ պօզ էթմէք:

Résilir (ռէ՛զիլիռ) բ. չ. Ընդդէմ դառնալ, հակառակել:

Résine (ռէ՛զին) գ. իգ. Ռետին, խէժ ծառոյ. չամ սագըզը, րէչինէթ, րէչինա:

Résineux, euse (ռէ՛զինէօ, էօզ) ած. Ռետնաբեր, ռետնալից, խիժալից. չամ սագըզլը, սագըզլը:

Résingle կամ Résingue (ռէ՛զէնկլ, ռէ՛զէնկ) գ. ար. Գործի ինչ:

Résipiscence (ռէ՛զիբիսանս) գ. իգ. Զգաստութիւն, զեղջ, ապաշաւ. իգրար կամ իթիրաֆի ճիւնահ, թէօվպէ կամ թէօպէ:

Résistance (ռէ՛զիսթանս) գ. իգ. Դիմակալութիւն, ընդդիմակալութիւն: ընդդիմութիւն, հակառակութիւն. տայանմագլըգ, մուգավէմէթ, մուդաֆաա, սէպաթ, թէրէպպիւտ. հըֆզ. մուխալէֆէթ:

Résister (ռէ՛զիսթէ՛) բ. չ. Դիմակալել, զդէմ ունել, ընդդիմանալ, ընդդէմ կալ. գարշը տուրմագ, մուգավէմէթ էթմէք: տևել, տոկալ, տանել. տայանմագ: ընդդէմ կալ, հակառակել. մուխալէֆէթ էթմէք, թէրէպպիւտ կամ իթիրազ էթմէք:

Résolu, ue (ռէ՛զօլիւ) ած. Որոշեալ, վճռեալ, սահմանեալ. մուգարրէր, մուայյէն, գարարլաշմըշ, պաղլանմըշ, թէսպիթլի. ագտ օլունմուշ, մուսամմէմ: արի. անվեհեր, քաջասիրտ. եիւրէքլի, ճիւրաէթլի: լուծեալ: յայտնի, ծանուցեալ. հալլ կամ պէյան օլունմուշ:

Résoluble (ռէ՛զօլիւպլ) ած. և գ. Լուծանելի. հալլ կամ պէյան օլունաճագ, հալլ օլունմասը գապիլ:

Résolument (ռէ՛զօլիւման) մակ. Հաստատուն մտօք, անվեհեր, համարձակ, քաջութեամբ. գաթը նիյէթ իլէ, ճէզմէն, ճիւրաէթ իլէ:

Résolutif, ive (ռէ՛զօլիւթիֆ, իվ) ած. և գ. Լուծիչ, լուծողական (դեղ). էրիթիճի, պիր մարազը իզալէ էտէն իլաճ:

Résolution (ռէ՛զօլիւսիօն) գ. իգ. Լուծումն խնդրոյ. հալլ, պէյան: լուծումն, վերլուծութիւն, քակտումն. էնհիլալ: որոշումն մտաց, խորհուրդ, միտք, առաջադրութիւն. գաթի նիյէթ, ճէզմի նիյէթ, գաթը նիյէթ, նիյէթ, գաստ, ազիմէթ: արութիւն, քաջութիւն, հաստատութիւն մտաց. գավիլիք, գարար, սէպաթ, եիւրէք, ղայրէթ:

Résolutoire (ռէ՛զօլիւթուառ) ած. Լուծիչ, արգելիչ, խափանիչ. մուպտիլ:

Résolvant, ante (ռէ՛զօլվան, անթ) ած. Լուծիչ. հալլ՝ ֆէսխ կամ իպտալ էտիճի, մուհալլիլ:

Résonnance (ռէ՛զօնանս) գ. իգ. Հնչիւն, բոմբիւն, ձայն. սէտա, տավիթ, նէվա, նիրիլտի:

Résonnant, ante (ռէ՛զօնան, անթ) ած. Հընչող, հնչողական, քաջահնչող. սէտա վէրիճի, մուսավվէթ, մուտէրէննին:

Résonnement (ռէ՛զօնըման) գ. ար. Հնչիւն, բոմբիւն, արձագանգ, հնչիւն ձայնի, բարբառ. սէտա, տավիթ, նէվա, նիրիլտի:

Résonner (ռէ՛զօնէ՛) բ. չ. Հնչել, բոմբիւն արձակել. սէտա վէրմէք, նիյիմ նիյիմ էթմէք, չինլէմէք, էօթմէք:

Résoudre (ռէ՛զուտր) բ. ն. Je résous, tu résous, il résout; nous résolvons, vous résolvez, ils résolvent. Je résolvois. Je résolus. Je résoudrai. Résous-toi, résolvez-vous. Լուծանել, քակել, հալել. չէօզմէք, էրիթմէք: հատանել, եղծանել, ջնջել, բառնալ, ցնդել, փարատել. իպտալ էթմէք, պօզ էթմէք: լուծանել, որոշել. հալլ էթմէք: որոշել, սահմանել. գարար վէրմէք, տային կամ ճէզմ էթմէք: վերածել, դարձուցանել, փոխարկել. տէօնտիւրմէք: Se résoudre, բ. յ. Քակիլ, քակտիլ. չէօզիւլմէք: հալիլ, լուծանիլ. էրիմէք: հաւանիլ, հաճիլ. գայըլ օլմագ:

Respect (ռէսփէ) գ. ար. Հայեցուած, յարաբերութիւն (է բառ վաղեմի): պատիւ, յարգութիւն, մեծարանք, ողջոյն, ակնածութիւն. հէօրմէթ, իհթիրամ, թէքրիմ. իտիպար, րիայէթ. սէլամ, թագտիմի ուպուտիյէթ:

Avec respect, *յարգանօք, մեծարանօք.* թէվգիր կամ իհթիրամ իլէ։

Respectable (ռէսփէքթապըլ) ած. *Յարգոյ, յարգելի, մեծարոյ.* իթիպարլը, հէօրմէթլի, մութէպէր, իզզէթլի։

Respecter (ռէսփէքթէ) բ. ն. *Յարգել, մեծարել, պատուել.* հիւրմէթ էթմէք, ուլու՝ մուամէլէ իլէ մուգապէլէ թութմագ, րիայէթ՝ թէվգիր կամ թազիմ էթմէք։ *խնայել, անխայել.* էսիրկէմէք, էօմր պաղըշլամագ, պաղըշլամագ. փօզունմամագ, պօզմամագ։ Se respecter, բ. յ. *Ակն ածել, պատկառ կալ, զգուշանալ անձին.* էտէպէ մուղայիր հարէքէթ էթմէմէք, ըրզընը կէօզէթմէք։

Respectif, ive (ռէսփէքթիֆ, իվ) ած. *Յարաբերական, առնչական, փոխադարձ.* մուշարէքէլի, պիրի պիրինէ օլան, մապէյնինէ օլան։

Respectivement (ռէսփէքթիվման) մակ. *Փոխ փոխ, յարաբերութեամբ, համեմատաբար.* պիր պիրինէ, պիր պիրիլէ, մուշարէքէթ իլէ, մուգապէլէթէն։

Respectueusement (ռէսփէքթիւէօզման) մակ. *Յարգանօք, ակնածութեամբ, պատկառանօք.* իհթիրամ իլէ, հիւրմէթ ու իզզէթ պիրլէ, թազիմ ու թէվգիր իլէ։

Respectueux, euse (ռէսփէքթիւէօ, էօզ) ած. *Մեծարիչ, ակնածու։ լի յարգանօք, յարգական.* հիւրմէթլի, իթաաթլի։

Respirable (ռէսփիրապըլ) ած. *Որ ունի զշունչ, շնչելի.* նէֆէսլէնիր։

Respiration (ռէսփիրասիօն) գ. իգ. *Շնչառութիւն, շունչ, առուրեառ շնչոյ.* նէֆէս, թէնէֆֆիւս, սօլուգ։

Respirer (ռէսփիրէ) բ. չ. և ն. *Շնչել, առնուլ զշունչ։ կեալ, կենդանի լինել.* նէֆէսլէնմէք, սօլուգ կամ նէֆէս ալմագ. նէֆէս վէրմէք։ *ոգի առնուլ, հանգչել սակաւիկ մի.* րահաթլանմագ, նէֆէս թութմագ։ *շնչել զօդ։ ցուցանել։ ցանկալ.* հասրէթ չէքմէք։

Resplendir (ռէսփլանտիր) բ. չ. *Փայլել, շողշողել, փայլատակել.* իշըլտամագ, այտընլըգ վէրմէք, շէօլէլէնմէք, իշըլտամագ։

Resplendissant, ante (ռէսփլանտիսան, անթ) ած. *Փայլուն, շողշողուն, լուսափայլ.* իշըլտայըճը, իշըլտըլան, զիյալը, այտընլը, շէօլէքար, փարլագ։

Resplendissement (ռէսփլանտիսման) գ. ար. *Փայլիւն, նշոյլ, ճառագայթ, փայլատակումն.* իշըլտամա, այտընլըգ, փարլագլըգ, շէօլէ։

Responsabilité (ռէսփօնսապիլիթէ) գ. իգ. *Երաշխաւորութիւն, լինելն պարտական.* քէֆալէթ, ուհտէթ, ուհտէ, էօհտէ։

Responsable (ռէսփօնսապըլ) ած. *Երաշխաւոր, պարտական. որ ունի տալ պատասխանի.* քէֆիլ, զամին, հէսապ վէրէճէք։

Responsif, ive (ռէսփօնսիֆ, իվ) ած. *Որ բովանդակէ զպատասխանին։*

Ressac (ռըսաք) գ. ար. *Բախումն ալեաց զափամբ ծովու, անդրէն խորտակումն.* գարայա տէնիզ տալղալարընըն վուրուշու կամ թէլաթումու։

Ressaigner (ռըսէնիէ) բ. ն. *Վերստին երակ հատանել.* թէքրար գան ալմագ։

Ressaisir (ռըսէզիր) բ. ն. Se ressaisir, բ. յ. *Վերստին ունել կամ ստանալ.* թէքրար զապթ էթմէք, թութմագ։

Ressasser (ռըսասէ) բ. ն. *Կրկին մաղել։ վերստին կամ քաջ քննել։*

Ressaut (ռըսօ) գ. ար. *Ցցուումն արտաքս։*

Ressemblance (ռըսանպլանս) գ. իգ. *Նմանութիւն, ազգակցութիւն.* պէնզէյիշ, մուշապահաթ, ույղունլուգ։

Ressemblant, ante (ռըսանպլան, անթ) ած. *Նման, նմանօրինակ, նմանատիպ, ազգակից.* պէնզէր, մուշապիհ։

Ressembler (ռըսանպլէ) բ. չ. *Բերել զնմանութիւն, նմանել.* պէնզէմէք, մուշապիհ օլմագ, մուշապէհէթի օլմագ, ույղուն կէլմէք, ույմագ։ Se ressembler, բ. յ. *Նման լինել միմեանց.* պէնզէշմէք, պիր պիրինէ պէնզէմէք։

Ressemeler (ռըսըմլէ) բ. ն. *Նորոգել ըզներբան հողաթափին։ տե՛ս* Resemeler.

Ressemer, *տե՛ս* Resemer.

Ressentiment (ռըսանթիման) գ. ար. *Նըշմարանք (հիւանդութեան).* տույմագլըգ, իհսաս, հիսս։ *յիշատակութիւն զրկանաց, ոխ, քէն, քէն վրիժուց.* քին։ *յիշատակութիւն երախտեաց, երախտագիտութիւն.* շիւքրինիմէթ, էյլիք պիլմէքլիք։

Ressentir (ռըսանթիր) բ. ն. *Զգալ, իմանալ, գիտել, կրել, փորձել.* տույմագ, հիս կամ իհսաս էթմէք, իտրաք էթմէք, մութէէսսիր օլմագ, րիգգաթ էթմէք։ *քինախնդիր լինել. պահանջել զքէն վրիժուց.* քին էթմէք, քին ալմագ։ *բարկանալ, զայրանալ.* ղազապէ կէլմէք, տարըլմագ։ Se ressentir, բ. յ. *Տակաւին յանձին ունել զնշան հիւանդութեան.* տույմագ, հիս էթմէք։ *ունել մասն, կցորդ լինել.* հիսսէտար կամ հիսսէկիր օլմագ։

Resserrement (ռըսէրման) գ. ար. *Սեղմումն, պնդումն։ ամփոփումն.* տարլըգ։ *անձկութիւն սրտի.* կէօնիւլ կամ ճան տարլըղը, մէլալէթ։

Resserrer (ռըսէրէ) բ. ն. *Սեղմել, պնդել.* տարլամագ, տար էթմէք, զիյատէ կամ մուհքէմ պաղլամագ, սըգմագ, թազյիգ էթմէք։ *ամփոփել, կարճել, համառօտել.* գըսալթմագ, մուխթասար կամ իխթիսար էթմէք։ *Նեղ արկանել, փակել.* թազյիգ էթմէք, տարլըգ վէրմէք։ *վերստին սեղմել կամ պնդել.* եէնիտէն կամ թէքրար պաղլամագ։ Resserrer le ventre, *պնդացուցանել զորովայնն.* գապզ էթմէք, ինգըպազ վէրմէք։ Se resserrer, բ. յ. *Սեղմիլ, նեղ կամ անձուկ լինել.* տար օլմագ։ *պնդանալ որովայնի.* մունգաբըզ օլմագ, ինգըպազ օլմագ։ *Նուազեցուցանել զծախս.*

ժօրաքըն կամ խուրջընը էօտէլէմէ կամ ա-ղըղըմագ:

Ressif (ռէսիֆ) գ. ար. Ժայռք կամ քարաժայռք 'ի ներքոյ ջրոյ. սու ալթընտա տաշլըգ գայալար:

Ressort (ռըսօռ) գ. ար. Առաձգութիւն, առաձգական զօրութիւն. գուլլէնըր տէհալ-միւլիւէ: զսպանակ. զէմպէրէկ, եայը: հնարք, ճիգն, ելք. գուլլէնըր, չարէտէ, հիլէ, տարիք: զօրութիւն, կար, կարողութիւն. գուլլէնըր, տէուլէթլուգ: իշխանութիւն, պետութիւն. հիւքիւմէթ, հաքքինէ հիւքիւմէթ, գուչ: En dernier ressort, հուսկ յետոյ, զկնի ամենայնի. սօնունտա, ագըպէթիւլ էմր:

Ressortir (ռըսօռթիռ) բ. չ. Je ressors, tu ressors, it ressort; nous ressortons, vous ressortez, ils ressortent. Վերստին կամ կրկին ելանել արտաքս. եէնիտէն չըգմագ:

Ressortir (ռըսօռթիռ) բ. չ. Je ressortis, tu ressortis, il ressortit; nous ressortissons, vous ressortissez, ils ressortissent. Je ressortissois. Լինել ընդ իշխանութեամբ, անկանել ընդ, հայիլ. մէնսուպ կամ մահգիւմ օլմագ. տէալլուգը օլմագ:

Ressortissant, ante (ռըսօռթիսան, անթ) ած. Որ է ընդ իշխանութեամբ:

Ressource (ռըսուռս) գ. իգ. Միջնորդ, օգնութիւն, նպաստ, դարման իրաց. չարէ, իմտատ, մէտատ:

se Ressouvenir (ռըսուվնիռ) բ. յ. Յուշ ածել, յիշել, յիշատակել: միտ դնել, խորհել, զմտաւ ածել. ֆիքրինէ կամ խաթըրընա գէթիրմէք, խաթըրլամագ, անմագ:

Ressouvenir (ռըսուվնիռ) գ. ար. Յիշատակ, յիշատակութիւն. էսէր, զիքր, անմա: մնացուած կամ նշմարանք:

Ressuage (ռըսիւազ) գ. ար. Տամկութիւն, խոնաւութիւն. տարիգ: մաքրութիւն, զտումն հրահալելեաց:

Ressuer (ռըսիւէ) բ. չ. Վերստին քրտնել կամ տամկանալ. տէքրար տէրլէմէք:

Ressui (ռըսիւի) գ. ար. Արեգակնադէմ տեղի ուր ժողովին գազանք զկնի անձրեւոյ 'ի ցամաքեցուցանել զինքեանս:

Ressusciter (ռըսիւսիտէ) բ. ն. եւ չ. Յարուցանել 'ի մեռելոց, կենդանացուցանել, տալ կեանս, առողջացուցանել. տիրիլթմէք, էօլիւյի տիրի գըլմագ, տազէ հայաթ վէրմէք, խօշ էթմէք: Նորոգել, զուարթացուցանել: յառնել 'ի մեռելոց, կենդանանալ. տիրիլմէք, խօշ օլմագ, տազէ հայաթ պուլմագ:

Ressuyer (ռըսիւյէ) բ. ն. Սրբել, ջնջել, ցամաքեցուցանել. սիլմէք, գուրութմագ:

Restant, ante (ռէսթան, անթ) ած. եւ գ. Մնացորդ, մնացեալ, մնացուած. պագը գալան, պիր նէսնէտէն արթա գալան, պագիյէ:

Restaur (ռէսթօռ) գ. ար. Պահանջումն հատուցման վնասու:

Restaurant (ռէսթօռան) գ. ար. Պանդոկ: կազդուրիչ կամ զօրացուցիչ կերակուր կամ դեղ. աշճի տիւքքեանը. գուլլէնըր՝ նէմէք կամ իլաճ վէրէն, մուգավվի:

Restaurateur (ռէսթօռաթէօռ) գ. ար. Նորոգիչ, հաստատիչ. տամիր կամ մէրամմէթ էտիճի, մուհայյի: պանդոկապետ. եէմէք սադըճը, լօգանթաճը:

Restauration (ռէսթօռասիօն) գ. իգ. Նորոգութիւն, կազդուրութիւն. մէրամմէթ, տամիր, տէրմիմ:

Restaurer (ռէսթօռէ) բ. ն. Նորոգել, վերստին շինել: հաստատել, կազդուրել, զօրացուցանել. մէրամմէթ կամ տէրմիմ էթմէք. եէնիտէն եափմագ, եէնի էթմէք, իիլէնտիրմէք. տագվիյէթ վէրմէք. ըդամ էթմէք, ղըդալանտըրմագ:

Reste (ռէսթ) գ. ար. Մնացորդ, մնացուած, նշխար: յաւելուած. պագը, պագը գալան. պագիյէթ, պիր նէսնէտէն արթա գալան, գուսուր. ճիւրա. պիր նէսնէտէն արթըգ գալան, փաղլէթ, փառչա: Նշխարք, հող. թիւրապ: Au reste կամ du reste, բայց, սակայն, դարձեալ, այլ, իսկ. պագը:

Rester (ռէսթէ) բ. չ. Մնալ տակաւին, պակասել. էօթէ կամ գուսուր գալմագ: մնալ, յաւելուլ, առաւելուլ. գալմագ, արթա՝ պագը գալմագ: կալ, մնալ, դադարել ուրեք, զտեղի առնուլ. թուրմագ, օթուրմագ, գալմագ, էյլէնմէք, սաքին՝ մուգըմ կամ մութէմէքքին օլմագ:

Restituable (ռէսթիթիւապլ) ած. Զոր մարթ է վերստին ուղղել կամ հաստատել: հատուցանելի. կէրի վէրիլէճէք:

Restituer (ռէսթիթիւէ) բ. ն. Հատուցանել, տալ կամ դարձուցանել անդրէն. կէրի վէրմէք: ուղղել, հաստատել. էսքինէ կէթիրմէք, թէճտիտ էթմէք, ռէտտ կամ իատէ էթմէք:

Restituteur (ռէսթիթիւթէօռ) գ. ար. Վերստին հաստատիչ կամ ուղղիչ:

Restitution (ռէսթիթիւսիօն) գ. իգ. Հատուցումն, յետս դարձուցանելն: նորոգութիւն. կէրի վէրմէ, էսքինէ կէթիրմէ, ռէտտ, թէճտիտ:

Restor (ռէսթօռ) գ. ար. Հատուցումն վնասուն:

Restreindre (ռէսթռէնտռ) բ. ն. Սեղմել, սնդել. գայր՝ իգտիսար կամ թահտիտ էթմէք: ամփոփել, կարճել, նուազեցուցանել. ազալթմագ:

Restrictif, ive (ռէսթռիքթիֆ, իվ) ած. Ամփոփիչ, սեղմիչ. գայտ էտիճի:

Restriction (ռէսթռիքսիօն) գ. իգ. Սեղմումն, ամփոփումն. գայտ:

Restringent, ente (ռէսթռէնժան, անթ) ած. եւ գ. Պնդացուցիչ. ինգըպազ էտիճի:

Résultant, ante (ռէզիւլթան, անթ) ած. Ծագեալ, յառաջ եկեալ. միւնթէճ, չըգան:

Résultat (ռէզիւլթա) գ. ար. Ծագումն,

եզրակացութիւն, վախճան բանից. նէթիճէ, հասըլ, իճմալ:

Résulter (ռէ́զիւլթէ́) բ. չ. Ծագել, յառաջ գալ, զհետ գալ. նէթիճէսի օլմագ, հուսուլ պուլմագ, չըգմագ:

Résumé (ռէ́զիւմէ́) գ. ար. Քաղուած, համառօտութիւն, բովանդակութիւն. իճմալ, մուխթասար, նէթիճէ:

Résumer (ռէ́զիւմէ́) բ. ն. Երկրորդել կամ քաղել համառօտիւ. իճմալըն թէքրար էթմէք, իճմալ էթմէք:

Résumpte (ռէ́զօնփթ) գ. իգ. Վերջին խնդրադրութիւն վարդապետի աստուածաբանութեան:

Résumpté (ռէ́զօնփթէ́) ած. Հանդիսացեալ 'ի վերջին խնդրադրութեան աստուածաբանութեան:

Résumption (ռէ́զօնփսիօն) գ. իգ. Երկրորդումն, համառօտութիւն. իճմալ:

Résures (ռէ́զիւռ) գ. իգ. Կեր ինչ ձըկանց:

Résurrection (ռէ́զիւռէքսիօն) գ. իգ. Վերստին կենդանութիւն, կանգնումն, նորոգութիւն. տիրիլիշ, գալգըշ, իհեա, հաշր: յարութիւն 'ի մեռելոց. գըյամէթ: Jour de la résurrection, օր յարութեան հասարակաց, օր վերջին դատաստանի. գըյամէթ կիւնի:

Retable (ռըթապլ) գ. ար. Զարդ ինչ ճարտարապետական:

Rétablir (ռէ́թապլիռ) բ. ն. Վերստին կանգնել կամ հաստատել: ուղղել, նորոգել. եէնիտէն մանսըպընա նասպ կամ իպգա էթմէք. եէնիտէն թամիր կամ մէրամմէթ էթմէք: Se rétablir, հաստատիլ յառողջութեան, զօրանալ. շիֆա պուլմագ, տինճլէնմէք, գուվվէթէ կէլմէք, տաղլանմագ:

Rétablissement (ռէ́թապլիսման) գ. ար. Վերստին հաստատութիւն, նորոգութիւն, ուղղութիւն. իպգա, թամիր, մէրամմէթ, իսլահ. շիֆա:

Retaille (ռըթայլ) գ. իգ. Յօշուած, հատուած, կտոր, մասն. քէսիք, գըրբը:

Retailler (ռըթայլէ́) բ. ն. Վերստին յօտել կամ յատանել զայգին. եէնիտէն պաղը այըգլամագ կամ պուտամագ:

Retaper (ռըթափէ́) բ. ն. Գալարել զշրջանակն խուրի կամ գլխարկի:

Retard (ռըթառ) գ. ար. Յապաղումն, յամրութիւն. էյլէնմէ, էյլէնիշ, թութուգ, աղք, թախիր, մէքս, թէվագգուֆ, մուհլէթ:

Retardation (ռըթառտասիօն) գ. իգ. Յապաղումն:

Retardement (ռըթառտըման) գ. ար. Յապաղումն, յամեցումն, յերկարումն. մէքս, էյլէնմէ:

Retarder (ռըթառտէ́) բ. ն. և չ. Յամեցուցանել, երկարել, յապաղեցուցանել, խափանել, կասեցուցանել. էյլէնտիրմէք, տուրղուդմագ, թախիր էթմէք, թախիրէ սալմագ, ուղատմագ, ալըգօյմագ: յապաղել, յամել, անագանել, յամր ընթանալ, կասել. տուրմագ, էյլէնմէք, մէքս էթմէք:

Retater (ռըթաթէ́) բ. ն. Դարձեալ զըննել կամ շօշափել. թէքրար եօգլամագ կամ տօգունմագ:

Rétendoir (ռէ́թանտուառ) գ. ար. Գործի ինչ:

Retenir (ռըթընիռ) բ. ն. Վերստին ունել, ըմբռնել, ստանալ, ունել. կէրի ալմագ՝ թութմագ, թահսիլ էթմէք, զապթ էթմէք: պահել, պահպանել, զգուշանալ. թութմագ, սագլամագ, գայտ կամ զապթ էթմէք: արգելուլ, չթողուլ, յամեցուցանել, կասեցուցանել. ալըգօյմագ, էյլէնտիրմէք, օտուրթմագ, տուրղուդմագ: արգելուլ, խափանել, զսպել, սանձել, ունել. զապթ էթմէք, մէն էթմէք: յեցուցանել, կապել. տայաթմագ, պաղլամագ: ունել 'ի մտի, յիշել. խաթըրտա թութմագ, հըֆզ էթմէք, անմագ: Retenu, ue, զգուշաւոր, խոհական, չափաւոր, պարկեշտ. ուսլու, ուսուլլու, էտաղլ, էտէպլի:

Rétention (ռէ́թանսիօն) գ. իգ. Արգելումն, ըմբռնումն, պահ. պահպանութիւն. թութմագլըգ, հապս, հասր, զապթ: Rétention d'urine, միզարգելութիւն. սիտիք տութուլմասը, պէլ սօղուգլուղու, սիտիք զօրու:

Rétentionnaire (ռէ́թանսիօնէռ) գ. ար. Որ կալեալ ունի զինչս այլոց:

Retentir (ռըթանթիռ) բ. չ. Հնչել, բոմբիւն արձակել, թնդալ. սէտա վէրմէք, եանգօլանմագ:

Retentissant, ante (ռըթանթիսան, անթ) ած. Մեծաձայն, ահեղագոչ, որոտընդոստ. սէտալը, սէտա վէրիճի, մութէրէննին:

Retentissement (ռըթանթիսման) գ. ար. Հնչիւն, բոմբիւն, թնդիւն. սէտա, եանգօ, ատամէթ, սէտամէթ:

Retentum (ռըթանթօմ) գ. ար. Վճիռ ընլեայն: փախուստ, պատճառանք (է բառ Լատին):

Retenue (ռըթընիւ) գ. իգ. Զգուշութիւն, խոհեմութիւն, չափաւորութիւն, ժուժկալութիւն. էտէպ, օրան, իթիտալ, մուլլամլուգ: խրատունք ունելոյ. իխրաճ, մէնա:

Rétépore (ռէ́թէփօռ) գ. իգ. Ցանցակերպ կամ ծակոտկէն մարմին ինչ ծովային:

Rétiaires (ռէ́թիէռ) գ. ար. յոգ. Ազգ ինչ սուսերամարտակաց:

Réticence (ռէ́թիսանս) գ. իգ. Լռութի. քէթմ, քէթիմ:

Réticulaire (ռէ́թիքիւլէռ) ած. Ցանցակերպ (հիւսուած). մուշէպպէք, աղլը:

Réticule (ռէ́թիքիւլ) գ. ար. Գործի ինչ աստեղաբաշխական:

Rétiforme (ռէ́թիֆօռմ) ած. Ցանցակերպ, ցանցատեսիլ:

Rétif, ive (ռէ́թիֆ, իվ) ած. կամակոր,

դէգ, ստամբակ. հարըն, սէրքէշ. գօնուշուլմազ. թիթիզ, զապթ օլունամազ. վահշի:

Rétine (ռէ՛թին) գ. իգ. Ցանցակերպ թաղանթ աչաց. կէօզ աղը:

Retirade (ռըթիռատ) գ. իգ. Պատուար, պատնէշ. արտ թապիա:

Retiration (ռըթիռասիօն) գ. իգ. Տպագրութիւն միւսոյ կողման թղթոյն:

Retirement (ռըթիռման) գ. ար. Գալարումն, գելումն, կարկամութիւն, կծկումն. չէքիլմէ:

Retirer (ռըթիռէ՛) բ. ն. Վերստին քարշել. կէրի չէքմէք, չէքմէք, կէրի գօմագ: հանել, ձգել. չըգարմագ, իհրաճ էթմէք: առնել կամ ընդունել վերստին. կէրի ալմագ, կէրի էլէ կէթիրմէք: հանել կամ գտանել զօգուտ. ֆայտէ էթմէք, ֆայտէլէնմէք: ընդունել կամ ժողովել առ ինքն. եինէ գապուլ էթմէք, գօնտուրմագ: Se retirer, բ. յ. Դառնալ յետս կամ ընդ կրունկն. կէրի չէքիլմէք: տեղի տալ, խուսափել. սավուշմագ, գաչընմագ, կէրիյէ կիթմէք: դառնալ յետս յետս. արտըն արտըն կիթմէք: մեկնիլ, գնալ 'ի բաց. կիթմէք, գալգըփ կիթմէք: հեռանալ յաշխարհէ, առանձնանալ. թէրքի տիւնյա էթմէք: հրաժարել. ուզլէթ էթմէք, ֆարիղ օլմագ: հեռանալ. ուզագլանմագ, ռաղանմագ: ամփոփիլ, կծկիլ, գալարիլ. պիւզիւլմէք, չէքիլմէք:

Retomber (ռըթօնպէ՛) բ. չ. Վերստին անկանիլ: վերստին անկանիլ 'ի հիւանդութիւն. եինէ՝ թէքրար կամ կէրի տիւշմէք. նիւքսէթ էթմէք, թէքրար խաստալըղա օղրամագ:

Retondre (ռըթօնտռը) բ. ն. Վերստին խուզել. եինէ կամ թէքրար գըրքմագ:

Retordement (ռըթօռտըման) գ. ար. Ոլորուած (մետաքսի):

Retordeur (ռըթօռտէօռ) գ. ար. Մետաքսամանն:

Retordoir (ռըթօռտուառ) գ. ար. Գործի ոլորելոյ զմետաքս:

Retordre (ռըթօռտռը) բ. ն. Վերստին ոլորել, ոլորել, մանել. պիւքմէք, իքիլի պիւքմէք: Retordu, ue կամ retors, orse, ոլորեալ, մանուածոյ: խորամանկ. պիւքիւլմիւշ. հիլէքիար, շէյթան, գալլաշ, աչըգ կէօզլիւ:

Rétorquer (ռէ՛թօռքէ՛) բ. ն. Շրջել կամ դարձուցանել ընդդէմ. գարշը չէվիրմէք, չէօզմէք, միւտաֆաա էթմէք:

Rétorsion (ռէ՛թօռսիօն) գ. իգ. Շրջումն կամ դարձուցանելն ընդդէմ հակառակորդին:

Retorsoir (ռըթօռսուառ) գ. ար. Գործի ինչ մանելոյ:

Retorte (ռըթօռթ) գ. իգ. Անօթ կորաբերան:

Retouche (ռըթուշ) գ. իգ. Քանդակ ուղղեալ վերստին:

Retoucher (ռըթուշէ՛) բ. ն. Դարձեալ մերձենալ կամ շօշափել. թէքրար տօգունմագ: ուղղել, յարդարել, կատարելագործել. տիւզէլթմէք, թէքրար կէօզտէն կէչիրմէք, թամամ էթմէք:

Retour (ռըթուռ) գ. ար. Պտոյտ, շրջան: վերստին կամ անդրէն դարձ. տէօնիւշ, ավտէթ, ռիւճու, ինհիրաֆ: փոփոխութիւն. տէյիշմէ, ինգիլապ: առաւելութիւն, յաւելուած. զիյատէլիք, ֆազլէ: փոխարէն, տրիտուր. մուգապէլէ, իվազ: En retour, փոխարէն, 'ի տրիտուր. մուգապէլէսինտէ, իվազէն:

Retourne (ռըթուռն) գ. իգ. Դարձ կամ շրջան թղթոյ 'ի խաղու:

Retourner (ռըթուռնէ՛) բ. չ. և ն. Դառնալ անդրէն կամ յետս, դառնալ: վերստին սկսանել. եէնիտէն կիթմէք կամ վարմագ, պիր տախի կիթմէք. տէօնմէք, կէրի կէլմէք, ռիւճու կամ ավտէթ էթմէք: գնալ, երթալ. պիր եէրէ կիթմէք, վարմագ: դարձուցանել, շրջել. չէվիրմէք, տէօնտիւրմէք, թէրսլէմէք: Se retourner, բ. յ. Դառնալ, դառնալ յետս. տէօնմէք, արտընա կամ կէրի տէօնմէք: S'en retourner, դառնալ 'ի տեղին, մեկնիլ, գնալ. վարմագ, կիթմէք:

Retracer (ռըթռասէ՛) բ. ն. Նորոգ գըծագրել կամ նկարել. թէքրար ռէսմ էթմէք կամ եազմագ: վերստին յիշատակել կամ պատմել. թէզքիր էթմէք, անտըրմագ:

Rétractation (ռէ՛թռագթասիօն) գ. իգ. Յետս նհանջումն, ուղղութիւն. ռիւճու իւ քէլամ:

Rétracter (ռէ՛թռագթէ՛) բ. ն. Նհանջել կամ կոչել յետս, ուղղել. կէրի ռէտ էթմէք, պիր գավլը ռէտ էթմէք: Se rétracter, բ. յ. Դառնալ յետս, հրաժարել, փոխել զկարծիս. տէօնմէք, սէօզիւնտէն տէօնմէք:

Retraindre (ռըթռէնտռը) բ. ն. Բախել, հնչեցուցանել:

Retraire (ռըթռէռ) բ. ն. Առնել կամ մտանել վերստին 'ի ստացուածս ժառանգութեան. իսթիխլաս էթմէք:

Retrait (ռըթռէ) գ. ար. Յետս պահանջումն վաճառեալ ժառանգութեան. խէլաս, միրաս իսթիխլասը, շիւֆաթ:

Retraite (ռըթռէթ) գ. իգ. Յետս դարձումն: նշան յետս դարձի զօրաց 'ի պատերազմի. չէքիլիշ, կէրի չէքիլիշ, թէպայիւտ, ռիճաթ. թապլի արամ, ասայիշ: առանձին տեղի, ապաստանոց, լուալիք. խալվէթ, խալվէթ եէր, խալվէթխանէ: հրաժարումն, առանձնութիւն. թէգայիւտ: Battre la retraite, հարկանել փողանշան դարձի. տէօնիւք կամ տէօնիւն չաղըրմագ, թապլի արամ կամ ասայիշ չալմագ: Նուազութիւն թանձրութեան որմոյ (ըստ ճարտարապետաց):

Retranchement (ռըթռանշման) գ. ար. Նուազութիւն, կարճումն, յապաւումն, հատումն. էքսիքլիք, ինտիգա, նագս, ազա ինտիգար: անջրպետ, հատուած, բաժանումն:

կանգնումն պատնիշաց, պատնէշ. մէթէրիս, թապիա, պաստիօն:

Retrancher (ռըթրանշէ) բ. ն. Հատանել, նուազեցուցանել, կարճել. քէսմէք, գաթ էթմէք, էքսիլթմէք, ազալթմագ: բառնալ, արգելուլ, խափանել: պատնէշ կամ հողաբլուր կանգնել. թահսին կամ մուհքէմ էթմէք: Se retrancher, բ. յ. Փակիլ կամ ամրանալ 'ի պատնէշի. թէհասսուն էթմէք: Նուազիլ, ամփոփիլ, կարճիլ, նուազեցուցանել զծախս իւր. խարճըլըղը կամ մասրաֆընը ազալթմագ կամ էքսիլթմէք: պատսպարուել. պէհանէ ալմագ:

Retravailler (ռըթրավայլլէ) բ. ն. Վերստին աշխատիլ կամ գործել. եէնիտէն կամ թէքրար իշլէմէք:

Retrayant, ante (ռըթրէյան, անթ) գ. ար. և իգ. Որ պահանջէ զվաճառեալ ժառանգութիւնն:

Rétrécir (ռէթրէսիր) բ. ն. Սեղմել, անձկացուցանել, ամփոփել. տար էթմէք, տարալթմագ, թազյիգ էթմէք: Se rétrécir, բ. յ. Սեղմիլ, ամփոփիլ, կարճիլ. տար օլմագ:

Rétrécissement (ռէթրէսիսման) գ. ար. Սեղմումն, կարճումն, նուազութիւն. տար օլմասը, թազյիգ:

Retremper (ռըթրանփէ) բ. ն. Վերստին թանալ կամ թրջել. տէքրար ըսլաթմագ կամ սույա սօգմագ: վերստին զօրացուցանել. եէնիտէն գուվվէթ վէրմէք, գուվվէթլէնտիրմէք, թագվիյէ էթմէք:

Rétribution (ռէթրիպիւսիօն) գ. իգ. Փոխարէն, վարձ, տրիտուր. էճր, էօճրէթ, հագգ:

Rétroactif, ive (ռէթրօաքթիֆ, իվ) ած. Որ ներգործէ 'ի վերայ անցելոյն. մազիյէ մութէրաճը:

Rétroaction (ռէթրօաքսիօն) գ. իգ. Ներգործութիւն 'ի վերայ անցելոյն:

Rétrocéder (ռէթրօսէտէ) բ. ն. Անդրէն դարձուցանել այլում զիրաւունս իւր. գէրի վէրմէք, իտա օլունան նէսնէյի գէրի վէրմէք, ռէտ էթմէք:

Rétrocession (ռէթրօսէսիօն) գ. իգ. Անդրէն դարձ իրաւանց. ռէտտի:

Rétrogradation (ռէթրօկրատասիօն) գ. իգ. Յետախաղացութիւն, յետադարձութիւն. գէրի գիտմէ, իտպար:

Rétrograde (ռէթրօկրատ) ած. Յետախաղաց, յետադարձ, անդրադարձ. գէրի տէօնիճի, մուտէպպիր, մուտէրաճ:

Rétrograder (ռէթրօկրատէ) բ. չ. Խաղալ յետս կոյս, անդրէն դառնալ. գէրի գիտմէք կամ տէօնմէք, արտընա գիտմէք, գըչըն եիւրիւմէք, իտպար իւզրէ օլմագ, մուտէրաճ օլմագ:

Retroussement (ռըթրուսման) գ. ար. Կրկնումն, գանգուր:

Retrousser (ռըթրուսէ) բ. ն. Ծալել, կրկնել, ամփոփել կամ 'ի վեր առնուլ զհանդերձն: գանգրել զհերս. գըվըրմագ, չէվիրմէք. գըվըրմագ, սըվամագ: Retrousser le pan de sa robe, առնուլ 'ի վեր կամ ամփոփել զքղանցս կամ զփէշս հանդերձի իւրոյ. էթէյինի գըվըրմագ կամ տէվշիրմէ էթմէք:

Retroussis (ռըթրուսի) գ. ար. Կրկնուած կամ ծալք գլխարկի:

Retrouver (ռըթրուվէ) բ. ն. Վերստին գտանել, գտանել. պուլմագ, տէքրար կամ գէրի պուլմագ:

Rets (ռէ) գ. ար. Ցանց, ուռկան, վարմ. աղ. ըղըրըպ, շէպէք. թուզագ:

Rétudier (ռէթիւտիէ) բ. ն. Վերստին ուսանել կամ աշխատ լինել. եէնիտէն պէլլէմագ՝ օգումագ կամ մուտալաա էթմէք:

Réunion (ռէիւնիօն) գ. իգ. Միութիւն, միաւորութիւն, ժողով: յօդ, կապակցութիւն, միաբանութիւն, հաշտութիւն. ճէմ, իճթիմա. ճէմ էթմէսի. ճէմիյէթ, մէճլիս, ճէմաաթ. պիրլիք, իթթիֆագ:

Réunir (ռէիւնիր) բ. ն. Դարձեալ միաւորել կամ ժողովել: յօդել, կապել: միաբանել, հաշտեցուցանել. ճէմ էթմէք, պէնզէրմէք, պէրմէք կամ պիրմէք. ույտուրմագ, գաթըշթըրմագ, ղամմ էթմէք, թէլիֆ էթմէք. պարըշթըրմագ: Se réunir, բ. յ. Միաւորիլ, կցիլ. ույտուլմագ, գաթըլմագ: Ժողովիլ 'ի միասին, միանալ. ճէմ օլմագ, պիր եէրէ գէլմէք, պիրլէշմէք կամ պիրիլմէք: Հաշտիլ, միաբանիլ. պարըշմագ:

Réussir (ռէիւսիր) բ. չ. Յաջողիլ, 'ի դէպ ելանել, ունել յաջող ելս. րաստ գէլմէք, մուվաֆֆագ օլմագ. րաստ գէթիրմէք, պաշա չըգարմագ կամ չըգմագ, մուվաֆֆագ՝ ասան կամ գօլայ էթմէք:

Réussite (ռէիւսիթ) գ. իգ. Յաջողութիւն, յաջող ելք. րաստ գէլմէքլիք, հիւսնի խիթամ, նէթիճէ, նէճահ, թէվֆիգ:

Revaloir (ռըվալուար) բ. ն. Հատուցանել զփոխարէնն, հատուցանել. ըվազ վէրմէք, մուգապէլէ պիլմիսլ էթմէք:

Revanche (ռըվանշ) գ. իգ. Փոխարէն, տրիտուր, կշիռն, վրէժ. մուգապէլէ: երկրորդ մասն կամ դարձ խաղու. օյունուն իքինճի նէվպէթի, օյուն նէվպէթի: En revanche, փոխարէն, 'ի տրիտուր. մուգապէլէսինտէ:

Revancher (ռըվանշէ) բ. ն. Պաշտպանել, պաշտպան կալ, օգնել, 'ի թիկունս հասանել. գօրումագ, հըֆզ էթմէք, պիր քիմսէնին իմտատընա եէթիշմէք: Se revancher, բ. յ. Պաշտպան կալ անձին, վրէժխնդիր լինել, հատուցանել զփոխարէնն. գօրունմագ. պիր ճէվրի կամ պիր սիթէմի տէֆ կամ ռէտ էթմէք, ռէտտի սիթէմ էթմէք, ախզի սար էթմէք:

Revancheur (ռըվանշէօր) գ. ար. Պաշտպան, ջատագով, վրէժխնդիր:

Rêvasser (ռէվասէ) բ. չ. Տագնապիլ երազովք. րահաթսըզ տիւշ գէօրմէք:

Rêve (ռէվ) գ. ար. Անուրջք, երազ. տիւշ:

Revêche (ռըվէշ) ած. Տախտ, բարկ, կծու:

խիստ, անհամբոյր, դաժան, ժանտ. թէթրէ, էքշի. էրի կամ էյրի դուդիէդլի, գօնտուղուղմազ, ճէթ դուզլը: Գ. Աստղ ինչ:

Réveil (րէվէյլ) գ. ար. Զարթնումն 'ի քնոյ. օյանմա, օյանըշ. Իգթաղ. դէյգըշ: զարթուցիչ ժամացոյց:

Réveille-matin (րէվէյլ մադէն) գ. ար. Զարթուցիչ ժամացոյց. չալարպէհլի սահաթ, գալէպօրպէհ: Թռչուն ինչ, և բոյս:

Réveiller (րէվէյլէ) բ. ն. Զարթուցանել, յարուցանել. օյանտըրմագ, ույգուտան օյանտըրմագ, օյարմագ, Իգթաղ՝ դէյգըշ կամ ինդըհ էտմէք: գրգռել, շարժել, նորոգել (զախորժակն). իշթիհա վէրմէք կամ ալմագ: վերստին զարթուցանել կամ գրգռել. էէնիտէն կամ դէքրար դահրիք էտմէք: Se réveiller, բ. յ. Զարթնուլ, յառնել. օյանմագ, պիտար օլմագ:

Réveilleur (րէվէյլէօր) գ. ար. Զարթուցիչ. օյանտըրըճը:

Réveillon (րէվէյլօն) գ. ար. Ճաշ փոքրիկ ընդ մէջ ընթրեաց և ժամու քնոյն. դէմիպ մանճաղը: լուսափայլութիւն ինչ 'ի նկարս:

Révélation (րէվէլասիօն) գ. իգ. Յայտնութիւն. ալմագլըգ, իֆշա, քէշֆ: յայտնութիւն աստուածային. վահի, վահի րէպպանի:

Révéler (րէվէլէ) բ. ն. Յայտնել, 'ի վեր հանել, յայտ առնել, ծանուցանել. ալմագ, մէֆը նիգեադ էտմէք, ֆաշ՝ իֆշա կամ աշիքեար էտմէք: յայտնել զգաղտնիս. սըրր իֆշա էտմէք, քէշֆի րազ էտմէք:

Revenant, ante (րըվընան, անդ) ած. և գ. Հաճոյ, բերկրական, վայելուչ. պէյէնիլէն, խօշա գէլէն, մագպուլ: ուրուականք, ցնորք, ստուերք կամ ոգիք մեռելոց (ըստ ախմարաց). արիպտէն գէլէն գէլէն ինսան րուհի, Հէյէթ:

Revenant-bon (րըվընան պօն) գ. ար. Դիպուած շահեալ 'ի ձեռս համարատուի: օգուտ, շահ:

Revendeur, euse (րըվանտէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ կրկին վաճառէ, որ գնէ առ 'ի վաճառել, փերեզակ. մաքրապաղ, խօրդէհէր սադըճը, պազարճը:

Revendication (րըվանտիքասիօն) գ. իգ. Պահանջումն, վրէժխնդրութիւն. դալէպ:

Revendiquer (րըվանտիքէ) բ. ն. Պահանջել, վրէժխնդիր լինել. դալէպ էտմէք:

Revendre (րըվանտր) բ. ն. Դարձեալ վաճառել, վաճառել զգնեալն. էշքէն ալըճ ադմագ, մաքրապաղլըք էտմէք:

Revenir (րըվընիր) բ. չ. Դարձեալ գալ, գալ միւսանգամ. գէրի տօնիւ գէլմէք, էէնիտէն գէլմէք: դառնալ անդրէն կամ վերստին, դառնալ. տէօնմէք, ավտէթ էտմէք: ուշաբերիլ, զգաստանալ. այըլմագ, իւլահա գէլմէք: դառնալ կամ լինել յօգուտ. ֆայտէլի օլմագ: պատշաճիլ, յարմարիլ, հայիլ. միւնասիպ կամ միւդաֆըգ օլմագ: հասանել 'ի վերայ, ժամանել. իգրամ՝ իւհսան կամ իրաամ էտմէք: Թանկագին լինել. լըգ ադմալը օլմագ: հաճիլ.

դէյէնմէք, գապուլ կամ գէպուլ էտմէք: հաճոյ լինել. պէյէնիլմէք, խօշ գէլմէք:

Revente (րըվանդ) գ. իգ. Երկրորդ վաճառք կամ հաս. պէյի մուգարրէր:

Reventer (րըվանդէ) բ. չ. Տալ զառագաստն հողմոյ:

Revenu (րըվընիւ) գ. ար. Եկամուտ կամ հաս տարեկան. գէլիր, իրատ, մահսուլ:

Revenue (րըվընիւ) գ. իգ. Շառաւեղ, բողբոջ:

Rêver (րէվէ) բ. չ. Երազել, երազանալ. րիւեա կամ րօւյէթ գէօրմէք: զառանցել, զանդաչել, բանդագուշել, ցնորել. սայըգլամագ: պատրանել կամ դեգերել յայլ խորհուրդս. հայալլանմագ: յառիլ 'ի խորս, մտախոհ լինել. տիւշիւնմէք, ֆիքր էտմէք, դէֆէքքիւր էտմէք:

Réverbération (րէվէրպէրասիօն) գ. իգ. Անդրադարձութիւն կամ ցոլացումն լուսոյ. աքսի նուր, ինիքէաս, աքս էտմէքլիք:

Réverbère (րէվէրպէր) գ. ար. Լուսացոյց գործի, լապտեր. ֆէնէր, սօգագ ֆէնէրի: Feu de réverbère, հուր ցոլացուցիչ:

Réverbérer (րէվէրպէրէ) բ. ն. Յոլացուցանել, անդրէն դարձուցանել. ինէօքիսէրմէք, աքս էտմէք:

Reverdir (րըվէրտիր) բ. ն. և չ. Վերստին նկարել 'ի գոյն կանաչ: դալարանալ, կանաչանալ. դաղէլէնմէք, էէշիլլէնմէք:

Révéremment (րէվէրամման) մակ. Յարգանօք, մեծարանօք. հիւրմէթ իլէ, իզզէթ պիր իլէ, դաղիմ իլէ, դէքրիմ իլէ:

Révérence (րէվէրանս) գ. իգ. Յարգութիւն, յարգանք, պատիւ, մեծարանք. հիւրմէթ, դէքրիմ, իհդիրամ էտմէ. ինհինա, սէլամ, դէղճիլ: Faire la révérence, յարգել, մեծարել, ողջունել յարգանօք. դաֆըմագ, էյիլմէք, պաշ էյմէք, ինհինա էտմէք, ինհինա դարիգ իլէ սէլամ էտմէք:

Révérencielle (րէվէրանսիէլ) ած. Յարգական կամ ակնածու (երկիւղ):

Révérencieux, euse (րէվէրանսիէօ, էօզ) ած. Յանչափս պատուադիր կամ մեծարող. չօգ սէլամ վէրիճի:

Révérend, ende (րէվէրան, անտ) ած. Յարգելի, յարգոյ, պատուական: վերապատուելի. հիւրմէթլի, մուհդէրէմ, մուքէրրէմ:

Révérendissime (րէվէրանտիսիմ) ած. Գերապատիւ, գերյարգոյ:

Révérer (րէվէրէ) բ. ն. Յարգել, մեծարել, ակնածել, պատուել. հիւրմէթ՝ դաղիմ կամ դէքրիմ էտմէք, ուլուլամագ, դաֆըմագ:

Rêverie (րէվրի) գ. իգ. Յափշտակութիւն մտաց, խոկումն: ցնորք, զառանցանք, այլանդակ կամ տարադէպ խորհուրդ. խայալ, խիւլեա:

Réverquier (րէվէրքիէ) գ. ար. Ագգ ինչ խաղու:

Revers (րըվէր) գ. ար. Հարուած յետուստ կողմանէ ձեռին. էլ արգասը, դաբանճա: յետին կամ միւս կողմն դահեկանի կամ թղթոյ. գափա, թէրս: Հակառակն, ընդդէմն. աքս, թէրս: Ձախողութիւն, դժբաղդութիւն. թալի տէօնմէսի, պէլա, թալիսիզլիք, պէտ պախթլըգ, մուսիպէթ:

Réversal, ale (ռէ՛վէռսալ) ած. Որ հայի կամ ակնարկէ (առ այլ հրովարտակ):

Reverser (ռըվէռսէ՛) բ. ն. Վերստին հեղուլ կամ ընուլ, խառնել զգինին. շարապը ագըթմագ:

Réversi (ռէ՛վէռսի) գ. ար. Ազգ ինչ խաղու թղթոց:

Réversible (ռէ՛վէռսիպլ) ած. Վերստին դառնալի (ժառանգութիւն). այտ կամ րաճի օլան:

Réversion (ռէ՛վէռսիօն) գ. իգ. Անդրէն դարձ ժառանգութեան կամ կալուածոց. տէօնիւշ, րիւճու:

Revestiaire (ռըվէսթիէռ) գ. ար. Աւանդատուն կամ զգեստատուն եկեղեցւոյ. պապազլարըն կէյինէճէք եէրի:

Revêtement (ռըվէթմա՛ն) գ. ար. Պատնէշ, հողաբլուր:

Revêtir (ռըվէթիռ) բ. ն. Զգեցուցանել, զարդարել 'ի զգեստս. կիյտիրմէք, կիյմէք, իլպաս կամ թէլպիս էթմէք, էօրթմէք: համբերձել, կազմել: տալ 'ի ձեռս իշխանութիւն. մանսըպ վէրմէք, մանսըպ թէքլիֆ էթմէք: Revêtir les murailles de marbre, պատել զորմունս կճեայ քարամբք. տիվարլարը մէրմէր տաշ իլէ գափլամագ: Se revêtir, բ. յ. Զգենուլ, արկանել զանձամբ. կիյինմէք, կիյմէք, լիպաս կիյմէք: Se revêtir de ses armes, զգենուլ զզէնս, զինել, վառել զինուք, սպառազինել. սիլահլանմագ, սիլահ գուշանմագ, սիլահըն պաղլամագ կամ տագընմագ: Revêtu, ue, զգեցեալ. կիյինմիշ: զարդարեալ. շիւնէթլէնմիշ, մուզէյյէն:

Rêveur, euse (ռէվէօռ, էօզ) ած. և գ. Մտախոհ, մտածու, յառեալ 'ի խորհուրդս. ֆիքր էյլէյիճի, մութէֆէքքիռ: զառանցեալ, ցնորեալ. խայալլը, խիւլեալը, խայալճը, խիւլեաճը:

Revirade (ռըվիռատ) գ. իգ. Անուն ինչ 'ի խաղու:

Revirement (ռըվիռմա՛ն) գ. ար. Դարձնալ 'ի միւս կողմն. օլթա վուրմագլըգ, կէմի չէվիրթմէսի:

Revirer (ռըվիռէ՛) բ. ն. Դարձուցանել զնաւն 'ի միւս կողմն. օլթա վուրմագ, կէմիյի չէվիրթմէք:

Reviser (ռըվիզէ՛) բ. ն. Հայել վերստին կամ ակնարկել, յակն արկանել. թէքրար կէօզտէն կէչիրմէք, եէնիտէն նազար էթմէք, թէքրիր նազար էթմէք:

Réviseur (ռէ՛վիզէօռ) գ. ար. Երկրորդ քննիչ. մուգապէլէճի:

Révision (ռէ՛վիզիօն) գ. իգ. Վերստին կամ նորոգ քննութիւն. թէքրիր նազար, իատէ՛ի նազար. իքինճի թէքրար կէօրիւլմէսի:

Revivification (ռըվիվիֆիքասիօն) գ. իգ. Նորոգութիւն կամ վերածութիւն (ըստ քիմիականաց):

Revivifier (ռըվիվիֆիէ՛) բ. ն. Վերստին կենդանացուցանել. տիրիլթմէք, տիրի կամ իհեա էթմէք: դարձուցանել կամ վերածել 'ի վիճակն առաջին, զոտել զհրահալեալս. պիր մատէնի հալի էվվէլինէ տէօնտիւրմէք:

Revivre (ռըվիվռ) բ. չ. Յառնել վերստին, վերակենդանալ: Նորոգիլ, կենդանանալ, քաջալերիլ. տիրիլմէք, իհեա օլունմագ, հայաթէ կէլմէք:

Révocable (ռէ՛վօքապլ) ած. Յետս կոչելի, նհանջելի. րէֆի կամ իպտալը գապիլ կամ մումքին:

Révocation (ռէ՛վօքասիօն) գ. իգ. Յետս կոչումն, նհանջումն. իպտալ, րէֆի, նէսխ, գալտըրմա:

Révocatoire (ռէ՛վօքաթուառ) ած. Որ յետս կոչէ, նհանջէ կամ 'ի բաց բառնայ:

Revoir (ռըվուառ) բ. ն. Վերստին տեսանել. թէքրար կամ եէնիտէն կէօրմէք: վերստին քննել կամ յակն արկանել. թէքրար կէօզտէն կէչիրմէք, իատէ՛ի նազար էթմէք: ուղղել, սրբագրել. եէնիտէն տիւզէլթմէք:

Revolin (ռըվօլէն) գ. ար. Մրրիկ յանկարծակի:

Révoltant, ante (ռէ՛վօլթան, անթ) ած. Դարշելի, տգեղ յոյժ, գարշատեսիլ:

Révolte (ռէ՛վօլթ) գ. իգ. Ապստամբութիւն, փոտարանջութիւն. զօրպալըգ, ասըլըգ, պաղըլըգ, իսեան, տուղեան:

Révolter (ռէ՛վօլթէ՛) բ. ն. Ապստամբեցուցանել, խռովեցուցանել, յարուցանել ընդդէմ: շարժել, գրգռել, զայրացուցանել. զօրպալըգ էթտիրմէք, ֆիթնէ գօփարմագ. ինճիթմէք, տարըլթմագ, գագըթմագ: Se révolter, բ. յ. Ապստամբիլ, փոտարանջիլ, հակառակ կալ, ընդդէմ յառնել. պաշ գալտըրմագ, զօրպալըգ էթմէք, իսեան կամ տուղեան էթմէք, իսեան իւզրէ օլմագ, մուխալէֆէթ էթմէք: զայրանալ, բորդիլ 'ի բարկութիւն, խոժոռիլ. գագընմագ, ինճինմէք, ֆէք կիւճէնմէք: Révolté, ée, ապստամբ, փոտարանջեալ. զօրպա, ասի, պաղը, էհլի տուղեան:

Révolu, ue (ռէ՛վօլիւ) ած. Լցեալ, լրացեալ: անցեալ, սպառեալ. պիթմիշ, թէմամ, քեամիլ, մուքէմմէլ:

Révolution (ռէ՛վօլիւսիօն) գ. իգ. Շրջան (աստեղաց). տէվր, տէվիր, տէվրան: շրջան կամ ընթացք (ժամանակի). ինգըլապ կամ ինգըլապէթի զէման: փոփոխութիւն. թէղայիւրի հալ: վրդովումն, խռովութիւն. իխթիլալ, իխթիլալի հալ: փոփոխութիւն տէրութեան. տէվլէթ կամ հիւքիւմէթ թէղայիւրի կամ տէյիշիլմէսի:

Révolutionnaire (ռէ՛վօլիւսիօնէռ) գ. ար. և ած. Կուսակից կամ յարմար սկզբանց փոփոխութեան տէրութեան. ասհապի թէղաիւրի ֆէլէքէտ օլանլարտան պիրինէ. տէվայիրի ֆէլէքէտէ մէնազ կամ փայէր :

Révolutionner (ռէվօլիւսիօնէ) ն. ն. Վրդովել, խռովեցուցանել զտէրութիւնն :

Revomir (ռըվօմիռ) ն. ն. Փսխել զկերակուրն. կէրի գուսմագ :

Révoquer (ռէվօքէ) ն. ն. Կոչել յետս, դարձուցանել, Նհանջել կամ նահանջել, փոխել, խափանել, ջնջել. մանսըպտան ինտիրմէք կամ ազլ էտմէք. իպտալ էտմէք. տէօնտիւրմէք: Révoquer en doute, արկանել ընդ տարակուսանօք :

Revue (ռըվիւ) գ. իգ. Խոյզ. Ճիշդ քննութիւն. տէֆթիշ, իատէի նազար : Հանդէս զօրաց. եօգլամա :

Révulsif, ive (ռէվիւլսիֆ, իվ) ած. Խոտորեցուցիչ հիւթոց (դեղ) :

Révulsion (ռէվիւլսիօն) գ. իգ. Խոտորումն կամ դարձ հիւթոց մարմնոյ :

Rez (ռէ) նխ. Քերեալ, առ, մօտ, զերեսք: Rez-de-chaussée, հաւասար գետնոյ, զերեսօք երկրի սենեակ. էն ալթը, եէր օտասը:

Rhabillage (ռապիյաժ) գ. ար. Նորոգութիւն, յարդարումն. եամա :

Rhabiller (ռապիյէ) ն. ն. Վերստին կամ նորոգ զգեցուցանել: Նորոգել, յարդարել. եէնիտէն գիյտիրմէք. եէնի ռուպալար վէրմէք, տիւզէլթմէք :

Rhagades (ռակատ) գ. իգ. յոգ. Վէրք կամ ճեղքուածք 'ի վերայ շրթանց :

Rhagadiole (ռակատիօլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Rhapontic, տես Rapontic.

Rhéteur (ռէթէօռ) գ. ար. Հռետոր, ուսուցիչ ճարտասանութեան. էհլի գէլամ, իլմի գէլամ սահիպի :

Rhétoricien (ռէթօռիսիէն) գ. ար. Հռետոր, ճարտասան, ուսանող ճարտասանութեան. իլմի պէյան սահիպի :

Rhétorique (ռէթօռիք) գ. իգ. Ճարտասանութիւն, հռետորութիւն. իլմի գէլամ, իլմի պէտիատէ :

Rhingrave (ռէնկռավ) գ. ար. Ի միջատ ինչ :

Rhinocéros (ռինօսէռօս) գ. ար. Ռնգեղջիւր. գէրգէտան : Թռչուն ինչ, և միջատ :

Rhisagre (ռիզակռ) գ. ար. Գործի ինչ ատամնահան :

Rhodia (ռօտիա) գ. իգ. Բոյս ինչ վարդահոտ :

Rhodite (ռօտիտ) գ. իգ. Քար ինչ վարդագոյն :

Rhodomel (ռօտօմէլ) գ. ար. Մեղր վարդահոտ կամ վարդախառն :

Rhogmé (ռօկմէ) գ. իգ. Պատառուած ինչ սկաւառակի գլխոյն :

Rhomba (ռօնպա) գ. ար. Բալասան ինչ:

Rhombe (ռօնպ) գ. ար. Տարանկիւն (ձև). գիւն :

Rhomboïde (ռօնպօիտ) գ. ար. Տարանկիւնային (ձև). շէպիհիմին :

Rhubarbe (ռիւպառպ) գ. իգ. Խաւշնդեղ. րավէնտ, րավէնտի չինի :

Rhumatisme (ռիւմաթիսմ) գ. ար. Մկանացաւութիւն, ցաւք մկանանց կամ յօդուածոց. եէլճի կամ եէլճայի մէֆասըլ:

Rhume (ռիւմ) գ. ար. Հարբուխ. տամաղ իլլէթի, զիւգեամ, նազլէ կամ նուզլա :

Rhumerie (ռիւմըռի) գ. իգ. Անօթ ինչ:

Rhus, տես Sumach.

Rhythme (ռիթմ) գ. ար. Թիւ, չափ, ոտն ('ի չափեալ բանս). վէզն :

Rhythmique (ռիթմիք) ած. Չափեալ, չափաբերական, ոտանաւոր. վէզնլի :

Riant, ante (ռիան, անտ) ած. Զուարթերես, ուրախ, զուարթատեսիլ: գեղեցիկ, զուարճալի. շէն, գիւլէր, գիւլէր էիւզլիւ, մէսրուր :

Riaule (ռիօլ) գ. իգ. Գործի ինչ ականահատաց :

Ribambelle (ռիպանպէլ) գ. իգ. Երկարութիւն բանից :

Ribaud, aude (ռիպօ, օտ) ած. և գ. Վաւաշ, պագշոտ, բոզ, բոզարած :

Ribauderi (ռիպօտըռի) գ. իգ. Պագշոտութիւն, անառակութիւն :

Ribaudure (ռիպօտիւռ) գ. իգ. Կնճիռն կամ խորշոմութիւն ասուոյ :

Ribe (ռիպ) գ. իգ. Գործի ինչ Թափչաց:

Riblette (ռիպլէթ) գ. իգ. Միս 'ի կասկարայէ :

Ribleur (ռիպլէօռ) գ. ար. Գիշերաշրջիկ, դատարկասուն :

Ribord (ռիպօռ) գ. ար. Եղերք յետակողմեան նաւու :

Ribordage (ռիպօռտաժ) գ. ար. Վնաս 'ի բախմանէ նաւուն :

Ribot (ռիպօ) գ. ար. Գործի 'ի հարկանել զկաթն :

Ribotage (ռիպօթաժ) գ. ար. Կնճիռն կամ խորշոմութիւն կտաւոյ:

Ribotures կամ Ribaudières (ռիպօթիւռ, ռիպօտիէռ) գ. իգ. յոգ. Խորշոմութիւնք ընդ երկայնութիւն կտաւոյ:

Ric-à-ric (ռիք ա ռիք) մակ. Ճշդիւ, անաչառ, յանխնայս :

Ricanement (ռիքանման) գ. ար. Ժպտումն, ծիծաղ: ծաղր, այպն, կատակ. գահգահա, էղլէնմէ :

Ricaner (ռիքանէ) ն. չ. Ժպտիլ, ծիծաղիլ. էղլէնմէք, գահգահա իլէ գիւլմէք, գիւլմէք :

Ricaneur, euse (ռիքանէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ ծիծաղի կամ այպն առնէ. էղլէնիճի, գիւլիճի :

Rich (ռիշ) գ. ար. Ազգ ինչ գայլոյ կամ նապաստակի :

Richard (ռիշառ) գ. ար. Ընչաւէտ, մեծառգանձ, բազմահարուստ (ըստ ռամկաց). փէք զէնկին քիմէսնէ:

Riche (ռիշ) ած. և գ. Հարուստ, ճոխ, մեծատուն, ընչաւէտ, բազմահարուստ: առատ, բերրի. զէնկին, պայ, զանի, մալտար, մալը չօգ. պէրէքէթլի, մահսուլլու, էէմէլլի: Մեծագին, մեծագանձ. գըյմէթլի:

Richement (ռիշման) մակ. Հարստաբար, ճոխաբար, շքեղ կամ գեղեցիկ իմն. պօլլուղ իլէ, պօլ պօլ, պէրէքէթ իլէ. վէֆրէթ իլէ:

Richesse (ռիշէս) գ. իգ. Հարստութիւն, ճոխութիւն, մեծութիւն: առատութիւն, լիութիւն: շքեղութիւն, վայելչութիւն. զէնկինլիք, պայլըգ, զանիլիք. մալ, էմվալ, էրզագ. էքէսարիլիք, դէվլէթ:

Ricin (ռիսէն) գ. ար. Ի բոյս ինչ. խըրվա, խարվա:

Ricinoïde (ռիսինօիտ) գ. իգ. Ընկոյզ ինչ:

Ricochet (ռիքօշէ) գ. ար. Ոստումն կամ ընդոստումն քարի զերեսօք ջուրց. սու իւստիւնտէ ատըլան տաշըն փէրտավը:

Richon (ռիշօն) գ. ար. Համբակ դրամահատ:

Ride (ռիտ) գ. իգ. Կնճիռն, խորշոմութիւն. պուրուշուգ, պուրուշ, իւզ վէ ալըն կամ ալնըն պուրուշուղու:

Rideau (ռիտօ) գ. ար. Քօղ, ծածկոյթ, վարագոյր, վտաւոստ. փէրտէ:

Ridelle (ռիտէլ) գ. իգ. Մին 'ի կողմանց սայլի կամ կառաց. արապա փարմագլըղը:

Rider (ռիտէ) բ. ն. Կնճռել, խորշոմեցուցանել. պուրուշտուրմագ, պուրթարմագ: կարճել կամ ամփոփել զառագաստ նաւուն: **Se rider**, բ. չ. Խորշոմիլ, կնճռիլ. պուրուշմագ:

Ridicule (ռիտիքիուլ) ած. և գ. Ծաղրական, ծաղու արժանի, ծիծաղելի. կիւլէճէք, մասխարա, մասխարալըգ: **Tourner en ridicule**, ծաղր առնել, նշաւակել. մասխարալըղա ալմագ:

Ridiculement (ռիտիքիուլման) մակ. Ծաղու, ծաղրական իմն օրինակաւ. մասխարալըղ իլէ:

Ridiculiser (ռիտիքիուլիզէ) բ. ն. Ծաղր առնել, նշաւակել, ծիծաղելի գործել. մասխարալըղա ալմագ, մասխարայա տութմագ, մասխարալաթմագ:

Ridiculité (ռիտիքիուլիտէ) գ. իգ. Ծաղրական ինչ կամ զրոյցք. պիհուտէլիք, տուրրէհատ:

Rièble (ռիէպլ) տե՛ս Grateron.

Rien (ռիէն) գ. ար. Ոչինչ, չնչին կամ դուզնաքեայ ինչ. հիչ, հիչ պիր շէյ. եօգլուգ, նէսնէ տէյիլ: **Ce n'est rien**, ոչինչ է. պիր շէյ տէյիլ, պիր շէյ եօգ: **Il n' y a rien**, չիք ինչ. պիր նէսնէ եօգ տուր:

Rieur, euse (ռիէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Ծիծաղող, ծաղրածու, ծաղրասէր. կիւլիւճիւ:

Riflard, տե՛ս Brunissoir.

Rigide (ռիժիտ) ած. Խիստ, սաստիկ, անաչառ. սէրթ, քէսքին, իւնֆի:

Rigidement (ռիժիտման) մակ. Խստիւ, անաչառ, կարի իմն. սէրթլիք իլէ. իւնֆ իլէ:

Rigidité (ռիժիտիտէ) գ. իգ. Խստութիւն, անաչառութիւն, սաստկութիւն. սէրթլիք, քէսքինլիք, իւնֆ. րիյազէթ, մէրհամէթսիզլիք:

Rigodon (ռիկօտօն) գ. ար. Երգ ինչ, և պար:

Rigole (ռիկօլ) գ. իգ. Ջրանցք, փոս, առու, առուակ. օլուգ, սու եօլու:

Rigorisme (ռիկօռիզմ) գ. ար. Խստութի բարոյական. սէրթլիք, սօֆուլուգ, րիյազէթ, տէշէտտիւտ:

Rigoriste (ռիկօռիստ) գ. ար. Խիստ բարոյական. սէրթ՝ քէսքին մուալլիմ:

Rigoureusement (ռիկուռէօզման) մակ. Խստիւ, անաչառապէս, խստագոյնս, ճշգիւ. սէրթլիք իլէ. մուէքքէտէն, տէքիգ իլէ, մէրհամէթսիզլիք իլէ:

Rigoureux, euse (ռիկուռէօ, էօզ) ած. Ճիշդ, խիստ, անաչառ, զգուշաւոր: սաստիկ, անբերելի. սէրթ, մէրհամէթսիզ, շիտտէթլի:

Rigueur (ռիկէօռ) գ. իգ. Խստութիւն, սաստկութիւն, դառնութիւն, անաչառութիւն, ճշդութիւն. սարթլըգ, քէքրէլիք, շիտտէթ. սէրթլիք, քէսքինլիք:

Rimaille (ռիմայլ) գ. իգ. Չափեալ բան կամ բանաստեղծութիւն անպիտան:

Rimailler (ռիմայլէ) բ. չ. Յօրինել զանհեթեթ ոտանաւորս:

Rimailleur (ռիմայլէօռ) գ. ար. Բանաստեղծ կամ քերդող անճոռնի:

Rime (ռիմ) գ. իգ. Ոտանաւոր կամ նմանավերջ բան. գաֆիյէ, սէճ. մէանէլի:

Rimer (ռիմէ) բ. չ. Յանգել նոյնավերջ: տողել ոտանաւորս. մէանէլի եազմագ. շիր սէօյլէմէք, ինշա էտմէք:

Rimeur (ռիմէօռ) գ. ար. Բանաստեղծ, քերդող (անճոռնի). շայիր:

Rinceau (ռէնսօ) գ. ար. Տերեւք կամ զարդք սաղարթաձեւ 'ի նկարս և 'ի ճարտարապետութեան շինուածս:

Rincer (ռէնսէ) բ. ն. Լուանալ շփելով իմն. չալգամագ, եայգամագ, սու իլէ չալգայըբ եայգամագ:

Rinçure (ռէնսիւռ) գ. իգ. Ջուր լուացման. մուրտար կամ քիրլի սու:

Ringard (ռէնկար) գ. ար. Ձող ինչ երկաթի:

Ringrave (ռէնկրավ) գ. իգ. Անդրավարտիք ինչ նախնեաց:

Ripaille (ռիփայլ) գ. իգ. Շուայտութի, զեղխութիւն. իչ իւ իշրէտ, էէյիֆ իշմէ: **Faire ripaille**, շուայտիլ. զեղխիլ 'ի գինարբուս. զէվք իւ սէֆայէ վէ իչ իւ իշրէտէ մէշղուլ օլմագ:

Ripopée (ռիփօփէ՛) գ. իգ. խառնուրդ գինւոյ. ալլագ շարապ:

Riposte (ռիփօստ) գ. իգ. Պատասխանի քաջագէտ կամ դիւրապատրաստ. րէտտի ճէվապ, նուգթէրէ: հարուած 'ի սրախաղութեան:

Riposter (ռիփօստէ՛) բ. ն. Տալ պատասխանի 'ի ձայն, անդէն գտանել զքաջագէտ պատասխանի: հերքել, պապանձեցուցանել. րէտտի ճէվապ էթմէք, հազըր ճէվապ օլմագ, նուգթէրէ վէրմէք: յետս դարձուցանել զհարուածն 'ի սրախաղութեան անդ:

Ripuaire (ռիփիւէռ) ած. Օրէնք ինչ նախնեաց:

Rire (ռիռ) բ. ն. Je ris, tu ris; nous rions, *և այլն*: Je riois. Je ris. J' ai ri. Je rirai. Ri *կամ* ris, riez. Que je rie. Que je risse. Je rirois. Ծիծաղել. կիւլմէք, ղահգ էթմէք, խէնտան օլմագ: ծիծաղել բարձրաձայն. գահգահա էթմէք, գահգահա իլէ կիւլմէք: ծաղր կամ ումնչս առնել, այպանել, կատակել. ասգալըճը կամ էյիւղիւնէ կիւլմէք: զուարճանալ, խնդալ, զբօսնուլ. զէվգ իւ սէֆա էթմէք, էյլէնմէք: զուարճաբանել. խօրադ կամ լադիֆէ էթմէք:

Rire (ռիռ) գ. ար. Ծաղր, ծիծաղ. կիւլմէ, կիւլիւշ, իպթիսամ:

Ris (ռի) գ. ար. Ծաղր, ծիծաղ, ժպիտ. կիւլմէ: մասն ինչ պարանոցի կենդանեաց. պօղազըն պիւլի: որիզ, բրինձ. փիրինճ: առ *ս* Riz. ամփոփումն առագաստի նաւուն. եէլքէն պիւքլիւմիւ: Prendre des ris de voile, կարճել կամ ամփոփել զառագաստ նաւուն. եէլքէն պօղմագ կամ պիւքմէք:

Risban (ռիսպան) գ. ար. Պատնէշ, հողաբլուր:

Risberme (ռիսպէրմ) գ. իգ. Պատնէշ ինչ:

Risdale (ռիստալ) գ. իգ. Արծաթի դրամ ինչ Գերմանացւոց:

Risée (ռիզէ՛) գ. իգ. Ծիծաղ բարձրաձայն 'ի միասին. գահգահա, կիւլիւշմէ: ծիծաղական ինչ. կիւլէճէք նէսնէ: ծաղր, այպն, կատակ. մասխարալըգ:

Riser (ռիզէ՛) բ. ն. Կարճել կամ ամփոփել զառագաստ նաւուն:

Risibilité (ռիզիպիլիթէ՛) գ. իգ. Ծիծաղականութիւն. կիւլմէքլիք:

Risible (ռիզիպըլ) ած. Ծիծաղական: ծիծաղաշարժ, զուարճալի: ծաղրական. կիւլէճէք:

Risquable (ռիսքապըլ) ած. Վտանգաւոր, բազմավտանգ. մուխաթարալը, թէհլիքէլի:

Risque (ռիսք) գ. ար. Վտանգ. մուխաթարա, խաթար, թէհլիքէ:

Risquer (ռիսքէ՛) բ. ն. Արկանել 'ի վտանգ, դնել 'ի վտանգի, վտանգել. մուխաթարայա գօմագ կամ կիրմէք, թէհլիքէյէ օղրամագ կամ պըրագմագ: ապաւինիլ յԱստուած. ալլահա թէվէքքիւլ օլմագ:

Rissole (ռիսօլ) գ. իգ. Կերակուր ինչ մսալից. էթ պէօրէյի:

Rissoler (ռիսօլէ՛) բ. ն. Խորովել կամ տապակել. դավաւա գավուրմագ:

Rissou (ռիսու) գ. ար. Խարիսխ նաւու քառաճղի:

Rit *կամ* Rite (ռիթ) գ. ար. Արարողութիւն, ծէս, սովորութիւն 'ի պաշտաման եկեղեցւոյ. այն, ատէթ:

Ritournelle (ռիթուռնէլ) գ. իգ. Համառօտ երաժշտութիւն:

Rituel (ռիթիւէլ) գ. իգ. Մաշտոց, ծիսարան, կանոնգիրք արարողութեանց. այինի:

Rivage (ռիվաժ) գ. ար. Ափն, ծովափն, գետափն. եալը, տէնիզ եալըսը կամ քէնարը, գըյը, սահիլ, սէվահիլ:

Rival, ale (ռիվալ) գ. ար. և իգ. Նախանձորդ, նախանձաւոր, հետամուտ. էնկէլ, էօնէկիւ, րագըպ:

Rivaliser (ռիվալիզէ՛) բ. ն. Նախանձաւոր լինել միմեանց: պանծալ կամ ձոխանալ 'ի վերայ միմեանց. էօնէկիւլէշմէք, հասէտ կամ ղըպտա էթմէք:

Rivalité (ռիվալիթէ՛) գ. իգ. Նախանձ ընդ միմեանս, նախանձաւորութիւն, հետամտութիւն. էօնէկլիք, ղըպտա, հասէտ, հասրէթ, րէշք:

Rive (ռիվ) գ. իգ. Ափն, եզր, գետափն, գետեզր, ծովեզր. եալը, ըրմագ քէնարը, եագա:

River (ռիվէ՛) բ. ն. Տափարակել զծայր բեւեռի. ուճունու կամ սիվրիսինի պօղմագ, պիւղ կամ եասը էթմէք:

Riverain (ռիվռէն) գ. ար. Որ բնակէ առ ափամբ գետոյն. ըրմագ քէնարընըն մուդէմէքքինի: որ ունի կալուածս առ անտառօք:

Rivesalte (ռիվզալթ) գ. ար. Ազգ ինչ մըշկահոտ գինւոյ:

Rivet (ռիվէ) գ. ար. Տափարակեալ ծայր բեւեռի պայտից ձիոյն:

Rivetier (ռիվըթիէ՛) գ. ար. Գործի ինչ:

Rivière (ռիվիէռ) գ. իգ. Գետ, վտակ ջուրց. ըրմագ, չայ, ագար սու, նէհր:

Rivoire (ռիվօառ) գ. ար. Դանակ ինչ:

Rivois (ռիվօա) գ. ար. Մուրճ պայտառի:

Revulaire (ռըվիւլէռ) ած. Որ աճէ 'ի վտակս կամ յառուս:

Rixe (ռիքս) գ. իգ. Վէճ, կագ, հակառակութիւն. գավղա, չէքիշ, նիզա:

Riz (ռի) գ. ար. Որիզ, բրինձ. պիրինճ, փիրինճ:

Rizière (ռիզիէռ) գ. իգ. Դաշտավայր որիզոյ. փիրինճ եէրի կամ տարլասը:

Rizolites (ռիզօլիթ) գ. իգ. յոգ. Քարացեալ արմատք ծառոց:

Roable (ռօապըլ) գ. ար. Տրմուխ հնոցի:

Rob (ռօպ) գ. ար. Քաղցրաւենի կամ օշարակ 'ի հիւթոյ եփեալ պտղոց. փիւմիւ մէյվէլէրին ուսարէսի կամ ուբգընփըրըր. րուպպ կամ րուպպ:

Robe (ռօպ) գ. իգ. Պատմուճան, զգեստ երկայն. գաֆթան, ուզուն ընթարի կամ էթէք. ֆուստան:

Robin (ռօպէն) գ. ար. Պատմուճանաւոր, այր անպիտան:

Robinet (ռօպինէ) գ. ար. Ծորակ. մուսլուք, մուսլուգ:

Roboratif, ive (ռօպօռաթիֆ, իվ) ած. Զօրացուցիչ. գուվվէթ վէրիճի, գուվվէթլէնտիրիճի, մուգավվի:

Robuste (ռօպիւսթ) ած. Կորովի, հզօր, ուժեղ. գուվվէթլի, զօրլու, գավի, թէնթիւրիւսթ:

Roc (ռօք) գ. ար. Ժայռ, պարեխ. գայա: գղեակ սատրինջ խաղու:

Rocaille (ռօքայլ) գ. իգ. Գայլախազ քարինք և խեցիք 'ի պէտս քարանձաւի. չագըլ տաշլարը, գայալըգ:

Rocailleur (ռօքայլէօռ) գ. ար. Որ յօրինէ խեցիւք զքարանձաւս:

Rocailleux, euse (ռօքայլէօ, էօզ) ած. Լի մանր քարամբք կամ գայլախազիւք, ժայռալից. գայալը, տաշլը:

Roche (ռօշ) գ. իգ. Ժայռ, ապառաժ. գայա, գայա տաշ, սախրա:

Rocher (ռօշէ) գ. ար. Ժայռ, վէմ ապառաժ. գայա, էնիքուէք գայա:

Rochet (ռօշէ) գ. ար. Վտաւակ: անխատամանաւոր:

Rochoir (ռօշուառ) գ. ար. Տուփ ինչ:

Rocou, տե՛ս Roucou.

Rôder (ռօտէ) բ. չ. Յածիլ, Թափառել, աստանդական շրջիլ. էէլմէք, կէզմէք, տօլաշմագ:

Rôdeur (ռօտէօռ) գ. ար. Աստանդական, Թափառական, դատարկաշրջիկ. կէզիճի, պօշ կէզէն, խօվարտա:

Rodoir (ռօտուառ) գ. ար. Տաշտ խաղախորդի:

Rodomont (ռօտօմօն) գ. ար. Սնապարծ, խրոխտապանծ. ֆօրթաճը, ֆարֆարա, ոէյսի պատտալ:

Rodomontade (ռօտօմօնթատ) գ. իգ. Խրոխտապանծութիւն, պարծանք ընդ քաջութե̄ն անձին, սնոտի պարծանք. ֆօրթա, ֆարֆարալըգ:

Rogations (ռօկասիօն) գ. իգ. յոք. Մաղթանք հանդերձ Թափօրիւ. տուալար էրրէպի:

Rogatoire (ռօկաթուառ) ած. Մաղթողական (յանձնարարութիւն դատի):

Rogaton (ռօկաթօն) գ. ար. Թուղթ անպիտան: կերակուր մնացեալ և կրկին եփեալ:

Rogne (ռօնէր) գ. իգ. Քոս, բոր, բորոտութիւն բազմաժամանակեայ. էսքիլէնմիշ ույուզ:

Rogne-pied (ռօնէր փիէ) գ. ար. Դուր պայտարի:

Rogner (ռօնէէ) բ. ն. Հատանել, յապաւել, բառնալ. քէսմէք:

Rogneur, euse (ռօնէէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ հատանէ: որ շրջակտուր առնէ զդրամս:

Rogneux, euse (ռօնէէօ, էօզ) ած. Քոսոտ, բորոտ. ույուզլու:

Rognoir (ռօնէուառ) գ. ար. Պղնձի տախտակ 'ի պէտս աշտանակաց:

Rognon (ռօնէօն) գ. ար. Երիկամունք կամ երկուորիք կենդանեաց:

Rognoner (ռօնէօնէ) բ. չ. Քրթմնջել, մրմնջել. մըրըլտաշմագ, մըրըլտամագ:

Rognure (ռօնիւռ) գ. իգ. Հատուած, կտորակ, մասն, խեշերանք. քէսիք, քէսինտի. գըրընթը:

Rogue (ռօկ) ած. Խիստ, յանդուգն, ամբարտաւան. մաղրուր. մուտէքէպպիր:

Roi (ռուա) գ. ար. Թագաւոր, արքայ, ինքնակալ. շահ, գըրալ, բատիշահ, սուլթան: Le roi des rois, արքայ արքայից, Թագաւոր Թագաւորաց. բատիշահլար բատիշահը:

Roide (ռուատ) ած. Ձիգ, պինդ. ձէք չէքիլմիշ, սուղտըրմըշ, կէրիլմիշ: խիստ, կարծր, անթեքելի. էյիլմէզ, սէրտ, գատը, սարթ: յամառ, խստապարանոց. սէրտ, սարթ: սաստիկ, ուժգին, երագընթաց. հիտտէտլի:

Roideur (ռուատէօռ) գ. իգ. Պնդութիւն, խստութիւն, կարծրութիւն. սէրտլիք, գատըլըգ, սարթլըգ: ուժգնութիւն, երագութի. հիտտէթ, շիտտէթ: յամառութիւն, ստակութիւն. սէրտլիք, ինատ:

Roidillon (ռուատիյօն) գ. ար. Բլրակ, բարձր կամ զառ 'ի վեր տեղի 'ի ճանապարհի:

Roidir (ռուատիռ) բ. ն. Ձգտել, պնդացուցանել. չէքմէք, կէրմէք: Se roidir, բ. յ. Պնդանալ, խստանալ, յամառիլ. չէքիլմէք, սէրտ կամ գատը օլմագ, սէրտլէնմէք:

Roitelet (ռուաթլէ) գ. ար. Թռչուն ինչ փոքրիկ. չալը գուշու, պօգլուճէ պիւլպիւլ: անարգ արքայ:

Rôle (ռօլ) գ. ար. Տոմս, տումար, Թերթ գրոց, ցուցակ, մատեան. տէֆթէր: բանք կամ պաշտօն դերասանի. չըխա:

Rôler (ռօլէ) բ. չ. Գրել 'ի մատենի:

Rôlet (ռօլէ) գ. ար. Տոմսակ, մատեան փոքրիկ:

Romain, aine (ռօմէն) ած. Հռովմայ, Հռովմայեցի, Հռովմէական, Հռովմայեցւոց. րումալը, րումայի, րումի: Les Romains, Հռովմայեցիք. րումլար:

Romaine (ռօմէն) գ. ար. Կշիռ, կշռոց. տէրազի, գանձէ, գանտար: բոյս ինչ. պիր ձինս սալատա:

Roman (ռօման) գ. ար. Առասպել. ձէնկ կամ մասալ, հիքեայէ:

Romance (ռօմանս) գ. իգ. Ոտանաւոր բան պատմական: ողբերգութիւն. տիւրքիւ, գասիտէ :

Romancier (ռօմանսիէ՛) գ. ար. Առասպելագիր, առասպելարկու. հիքեայէ մուսաննիֆի:

Romanesque (ռօմանէսք) ած. Առասպելական, առասպելախառն. մասալլը, խիյալի, եաքմա, եալան:

Romanesquement (ռօմանէսքման) մակ. Առասպելախառն. խայալ իւզրէ, պիր վէճհի մասալ, եալանլըղ իլէ :

Romantique (ռօմանթիք) ած. տես Romanesque.

Romarin (ռօմարէն) գ. ար. Խնկունի. պիպէրինէ կամ պիպէրիյէ :

Rombalière (ռօնպալիէռ) գ. իգ. Տախտակամած նաւու :

Rombe (ռօնպ) գ. իգ. Խեցեմորթ ինչ :

Romes (ռօմ) գ. իգ. Գործի ոստայնանկի:

Romescot (ռօմէսքօ) գ. ար. Հաս կամ տուրք Հռովմայ (ըստ Անգղիացւոց) :

Rompement (ռօնփըման) գ. ար. Rompement de tête, ձանձրացուցիչ բանք. տատաի, պաշ աղըրթմասը:

Rompre (ռօնփըռ) բ. ն. Je romps, tu romps, il rompt; nous rompons, vous rompez, ils rompent. Je rompois. Je rompis. Que je romps. J'ai rompu. Je romprai. Romps. Que je rompisse. Je romprois. Խորտակել, բեկանել, ջախջախել. գըրմագ, ըրմագ, գէսր էթմէք: խզել, հատանել. պօզմագ, եօզմէք: փշրել, խանգարել, ցրուել. պօզմագ, տաղըթմագ: քակել, արձակել. նագզ կամ ֆէսխ էթմէք: ընդհատել, արգելուլ. խափանել. քէսմէք, գաթ էթմէք: աւերել, կործանել. պօզմագ: կրթել, մարզել. ալըշտըրմագ: Rompre la tête à quelqu'un, նեղել, ձանձրացուցանել. պաշ աղըրթմագ, ըրգիլէթ վէրմէք: À tout rompre, առ առաւելն, հուսկ յետոյ. էն զիյատէ:

Ronce (ռօնս) գ. իգ. Մորենի. պէօյիւրթլէն տիքէնի, եաւը չըրփը: Նեղութիւն, դժուարութիւն :

Rond, onde (ռօն, օնտ) ած. Բոլորակ, բոլորշի, բոլորաձև. տէյիրմի, եուվարլագ, տօփալագ, միւտէվվէր, միւստէտիր: անկեղծ, արդար. աչըգ մէշրէպ :

Rond (ռօն) գ. ար. Բոլորակ, շրջանակ. տայրէ, տէյր, հալգա : En rond, շուրջանակի:

Rondache (ռօնտաշ) գ. իգ. Վահան բոլորաձև :

Ronde (ռօնտ) գ. իգ. Պահանորդութիւն 'ի գիշերի. գիշերապահք. կէճէ տօլաշմասը. տօլաֆ, գօլ տօլաշմասը: երգ ինչ և կաքաւ ոտից. պիր ճինս խօրա տէփմէսի: À la ronde, կարգաւ, զկնի միմեանց. սըրա իլէ:

Rondeau (ռօնտօ) գ. ար. Համառօտ բանաստեղծութիւն ինչ Գաղղիացւոց : ազգ ինչ երաժշտութեան. գանիտ :

Rondelet, ète (ռօնտըլէ, էտ) ած. Սակաւ մի գէր. սէմիզճէ:

Rondelettes (ռօնտըլէտ) գ. իգ. յոգ. Ազգ ինչ կտաւոյ:

Rondelle (ռօնտէլ) գ. իգ. Վահան փոքրիկ : ձուկն ինչ: անուն այլևայլ գործեաց: բոյս ինչ. տաշրան, քէփի օթու:

Rondement (ռօնտման)) մակ. Հաւասարապէս, միօրինակ: անկեղծութեամբ, արդարութեամբ, յայտնի, համարձակ. աչըքճէսը, ֆըրանգճա, կէօնիւլ աչըգլըղը իլէ, տօղրուճա:

Rondeur (ռօնտէօռ) գ. իգ. Բոլորակութիւն, ձև բոլորշի. տէյիրմիլիք, եուվարլըգ, միւտէվվիրլիք: անկեղծութիւն. կէօնիւլ աչըգլըղը:

Rondin (ռօնտէն) գ. ար. Փայտ բոլորշի, կոճղ. տէյիրմի աղաճ, քիւթիւք: ստուար գաւազան, բիր. սօփա:

Rondier (ռօնտիէ՛) գ. ար. Արմաւենի յորմէ կազմեն հովահարս:

Rondiner (ռօնտինէ՛) բ. ն. Հարկանել գաւազանաւ, բրածեծ առնել:

Ronflement (ռօնֆլըման) գ. ար. Խորդիւն. խըրըլթը :

Ronfler (ռօնֆլէ՛) բ. չ. Խորդալ, չնչել. խըրլամագ, խըրըլտամագ :

Ronfleur, euse (ռօնֆլէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ խորդայ. խըրլայըճը :

Ronger (ռօնժէ՛) բ. ն. Կրծել, խածանել, ուտել, մաշել. կէմիրմէք, կէմմէք: սանձել զբարկութիւն իւր. էօֆքէսինի տութմագ: Se ronger, բ. յ. Հալիլ, հաշիլ 'ի հոգոց. ֆէք էլէմ չէքմէք: ժանգահար լինել. փասլանմագ:

Rongeur (ռօնժէօռ) ած. Խածատիչ. կէմիրիճի: որ մաշէ. էքքէլ: Ver rongeur, որդն կամ խայթ խղճի մտաց. գալպըն ըզթըրապը:

Roquefort (ռօքֆօռ) գ. ար. Պանիր ինչ ազնիւ :

Roquer (ռօքէ՛) բ. չ. Դաստաւորել զխաղալիկ արձանս 'ի սատրինջ խաղու :

Roquet (ռօքէ) գ. ար. Ազգ ինչ մաղեղի : շուն փոքրիկ. քիւչիւք քէօփէք, քէօփէքճիք :

Roquetin (ռօքթէն) գ. ար. Ճախարակ ինչ :

Roquette (ռօքէտ) գ. իգ. Իշ բանջար ինչ. ճէրճէր, քիքիղ, քիքէն:

Roquille (ռօքիյլ) գ. իգ. Չափ ինչ գինւոյ:

Rorqual (ռօռքուալ) գ. ար. Կէտոս ինչ:

Rosacée (ռօզասէ՛) ած. Վարդաձև (ծաղիկ):

Rosaire (ռօզէռ) գ. ար. Վարդարան (աղօթից). տէսպիհ: անօթ թորելոյ զվարդաջուր:

Rosasse (ռօզաս) գ. իգ. Զարդ ինչ ճարտարապետական :

Rosat (ռօզա) ած. Վարդահոտ, վարդախառն. կիւլլիւ :

Rosbif (ռօսպիֆ) գ. ար. Խորոված միս եզին (է բառ Անգղիացւոց):

Rose (ռօզ) գ. իգ. Վարդ. կիւլ, վէրդ: պատուհան ինչ եկեղեցւոյ առ նախնիս: ձուկն ինչ գետոյ: Rose double, վարդ կրկնակ կամ բարդ. կիւլի գադմէր, վէրդի միւզաաֆ: Bouton de rose, կոկոն կամ բողբոջ վարդից. կիւլ ղօնչէ, ղօնչէ: Rose des vents, վարդաձև ցուցակ հողմոց:

Rosé (ռօզէ՛) ած. Վարդագոյն, կարմիր. կիւլկիւն, կիւլկիւնի:

Roseau (ռօզօ) գ. ար. Եղէգն ջրային. գամըշ:

Rose-croix (ռօզ քռուա) գ. իգ. Անուն ինչ աղանդոյ:

Rosée (ռօզէ՛) գ. իգ. Ցօղ. չիյ կամ չիհ, շէպնէմ: հիւթ ինչ ելեալ յոտից ձիոյ:

Rosée du soleil (ռօզէ՛ տիւ սօլէյլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Roselé, ée (ռօզլէ՛) ած. Վարդաձև (տերև):

Roselière (ռօզլիէռ) գ. իգ. Եղէգնուտ:

Roser (ռօզէ՛) բ. ն. Թխացուցանել ըզկարմրութիւնն:

Roseraie (ռօզռէ) գ. իգ. Վարդենիք, բուրաստան վարդից. կիւլլիք, կիւլ պաղչէսի, կիւլիսդան:

Rosette (ռօզէդ) գ. իգ. Վարդ փոքրիկ. կիւլճիյէզ: կապ ժապաւէնի վարդաձև. չէրէփ պիւյիւմիւ: մելան կարմիր: պղինձ զըտեալ: կարմրաքար: մասն ինչ ժամացուցի:

Rosettier (ռօզէդիէ՛) գ. ար. Գործի ինչ:

Rosier (ռօզիէ՛) գ. ար. Վարդենի. կիւլ աղաճը:

Rosière (ռօզիէռ) գ. իգ. Ձուկն ինչ գետոյ: օրիորդ վարդապսակ:

Rosoir (ռօզուառ) գ. ար. Գործի ինչ:

Rosse (ռօս) գ. իգ. Ձի կամ գրաստ անպիտան. ղամ, չիւրիւք պարկիր կամ պէյկիր:

Rosser (ռօսէ՛) բ. ն. Հարկանել զոք ուժգին. ղօրմագ, տէօյմէք:

Rossignol (ռօսինեօլ) գ. ար. Սոխակ. պիւլպիւլ, անդէլիպ: կեռ գործի 'ի բանալ զդրունս. դալղըն քիլիդի:

Rossignoler (ռօսինեօլէ՛) բ. ն. Երգել իբրև զսոխակ:

Rossinante (ռօսինանդ) գ. Գրաստ անպիտան:

Rossolis (ռօսօլի) գ. ար. Ըմպելի 'ի ցըքեւոյ. ամպէրիյէ:

Rostein (ռօսդէն) գ. ար. Ճախարակ մետաքսագործաց:

Rostrale (ռօսդռալ) ած. Որ է 'ի ցռուկ նաւին (պսակ):

Rot (ռօ) գ. ար. Զգռտուքն. կէյիրին, կէյիրմէ, ըղըռաղ, իւղռաղ, էղռուղ: սանտր ինչ ոստայնանկի:

Rôt (ռօ) գ. ար. Խորոված, միս խորովածոյ. քէպապ:

Rotacé, ée (ռօդասէ՛) ած. Բոլորաձև, թաւալական:

Rotateur (ռօդադէօռ) գ. ար. Թաւալիչ մկան աչաց:

Rotation (ռօդասիօն) գ. իգ. Հոլովումն, թաւալումն, շրջանակութիւն. տէվրան, տէվր, չէվիրմէ:

Rote (ռօդ) գ. իգ. Ատեան օրէնսգէտ վարդապետաց 'ի Հռովմ:

Roter (ռօդէ՛) բ. չ. Զգռտալ. կէյիրմէք, կիյիրմէք:

Rôti (ռօդի) գ. ար. Խորոված, միս խորովածոյ. քէպապ, շիշ քէպապը:

Rôtie (ռօդի) գ. իգ. Պատառ հացի խորովեալ. գօր իւզէրինդէ գավուրուլմուշ էքմէք դիլիմի:

Rotier (ռօդիէ՛) գ. ար. Որ յօրինէ սանտրս ոստայնանկաց:

Rotin կամ Ratan (ռօդէն, ռադան) գ. ար. Եղէգն Հնդկաց. հինդիսդան գամըշը:

Rôtir (ռօդիռ) բ. ն. Խորովել, եփել 'ի վերայ կասկարայի. գավուրմագ. պիրեան էդմէք. քէպապ էդմէք: Se rôtir, բ. յ. Խորովիլ: արևակէզ լինել:

Rôtisserie (ռօդիսըռի) գ. իգ. Կրպակ խորովածոյ մսոյ. քէպապճը դիւքքեանը:

Rôtisseur, euse (ռօդիսէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ վաճառէ զմիս խորովածոյ. քէպապճը:

Rôtissoir (ռօդիսուառ) գ. ար. Անօթ խորովելոյ, տապակ. քէպապ չիւվիրէճէք ալէդ, դապագ կամ դապըգ:

Rotonde (ռօդօնտ) գ. իգ. Շինուած բոլորշի ներքոյ և արտաքոյ. մուդէվվիր պինա կամ էվ: փողպատ կամ տուն ինչ:

Rotondité (ռօդօնտիդէ՛) գ. իգ. Բոլորակութիւն, գնտակութիւն. դէյիրմիլիք, մուդէվվիրլիք:

Rotule (ռօդիւլ) գ. իգ. Բոլորշի ոսկր յօդից ծնգաց. բասդաֆօ, ռայլուգ կէմիյինին պաղը:

Roture (ռօդիւռ) գ. իգ. Վատազգութիւն, վատատոհմութիւն, անարգութիւն, գծծութիւն. ֆիւգարամայէլիք, խալգըն աշաղը ամէդ:

Roturier, ière (ռօդիւռիէ՛, էռ) ած. և գ. Վատազգի, անարգ, աննշան, սինլքոր, խառնիճաղանջ. ֆիւգարամայէ:

Roturièrement (ռօդիւռիէռման) մակ. Անարգաբար, նուաստութեամբ:

Rouable (ռուապլ) գ. ար. Քերոց: ձող երկաթապատ 'ի պէտս խառնելոյ կամ արծարծանելոյ:

Rouage (ռուաժ) գ. ար. Անիւք մեքենայի. պիր դէզկեահըն դէքէրլէքլէրի:

Rouan (ռուան) ած. Խայտախարիւ (ձի). ապրաղ ադ:

Rouanne (ռուան) գ. ար. Սուսերաչափ կամ տակառաչափ գործի:

Rouanner (ռուանէ՛) բ. ն. Անուանել զչափ տակառաց սուսերաչափիւ:

Rouannette (ռուանէթ) գ. իգ. Փայտատաշի գործի ատաղձագործաց:

Rouble (ռուպլ) գ. ար. Ռուպլի (դահեկան Ռուսաց): գործի ինչ հարթելոյ զգեղմնն:

Roucou (ռուգու) գ. ար. Ներկ ինչ կարմրագոյն:

Roucouer (ռուգուէ) բ. ն. Ներկել 'ի գոյն կարմիր:

Roucouler (ռուգուլէ) բ. չ. Մնջել իբրև զաղաւնի կամ զտատրակ. կէօյէրճին կիպի էօթմէք:

Roue (ռու) գ. իգ. Անիւ. թէքէրլէք: Ճախարակ. չարխ, տօլապ:

Roué (ռուէ) գ. ար. Տանջեալ անուով: խառնակեցիկ, լիրբ, անզգամ. ֆաճիր, էտէպսիզ:

Rouelle (ռուէլ) գ. իգ. Հատուած շուրջանակի կամ բոլորշի:

Rouer (ռուէ) բ. ն. Տանջել կամ սպանանել անուով: Rouer de coups, գանակոծ առնել. թէփէլէմէք: Rouer en câble, բոլորել զպարանն: Roué de fatigue, վաստակաբեկ. փէք եօրղունլուղ:

Rouet (ռուէ) գ. ար. Անուաւոր գործի կամ ճախարակ մանելոյ. չըգրըգ: փայտեղէն շրջանակ ինչ՝ զոր դնեն 'ի յատակս ջրհորոց: մասն ինչ բանալւոյ: գործի ինչ:

Rouge (ռուժ) ած. և գ. Կարմիր, կարմրագոյն, հրաշէկ. գըրմըզը, գըզըլ. կիւլլիւ, կիւլկիւն, կիւլկիւնլի: կարմրութիւն, գոյն կարմիր. գըրմըզը պօյա: կարմիր սնգոյր. ալլըգ, գըզըլճէ, ալլըգլըգ: Թռչուն ինչ, և ձուկն: Devenir rouge, շառագունիլ, ամաչել. գըզարմագ, ուտանմագ:

Rougeâtre (ռուժադր) ած. Հարեալ 'ի կարմիր, փոքր մի կարմրագոյն. գըզըլճա, ալըրէնք:

Rougeaud, aude (ռուժօ, օտ) ած. և գ. կարմիր դիմօք, կարմրափայլ. գըրմըզը եիւզլիւ:

Rouge-gorge (ռուժ կօռժ) գ. ար. Թռչուն ինչ կարմրալանջ:

Rougeole (ռուժօլ) գ. իգ. Հարսանիթ, վարդախտ. գըզամուգ, հասպա:

Rouge-queue (ռուժ քէօ) գ. ար. Թռչուն ինչ կարմրատուտն:

Rouget (ռուժէ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու. թէքիր պալըգը:

Rougette (ռուժէթ) գ. իգ. Չղջիկան մեծ:

Rougeur (ռուժէօռ) գ. իգ. Կարմիր գոյն, կարմրութիւն. գըզըլլըգ, գըրմըզըլըգ, ալըգլըգ, հումրէթ: Նիշ կարմիր. չիլէք, լըգա:

Rougir (ռուժիռ) բ. ն. և չ. Ներկել 'ի գոյն կարմիր. գըրմըզը իլէ պօյամագ կամ պօյատմագ: կարմրիլ. գըզարմագ, գըզմագ: ամաչել, զամօթի հարկանիլ, շառագունիլ. գըզարմագ, ուտանմագ:

Rouille (ռուիյլ) գ. իգ. Ժանգ: ժանգ արմտեաց և բուսոց. բաս:

Rouiller (ռուիյլէ) բ. ն. Ժանգահար առնել. բասլանտըրմագ: Se rouiller, բ. յ. Ժանգահար լինել. բասլանմագ:

Rouilleux, euse (ռուիյլէօ, էօզ) ած. Ժանգահար. բասլը, բասլանմըշ:

Rouillure (ռուիյլիւռ) գ. իգ. Ժանգաւորութիւն, ժանգ:

Rouir (ռուիռ) բ. ն. Լնել կամ կակղել ջրով զվուշն. քէնէվիրի ըսլատմագ կամ սույա գօմագ:

Roulade (ռուլատ) գ. իգ. Թաւալումն կամ հոլովումն վերուստ 'ի վայր: Թեքումն կամ բեկբեկումն ձայնի. ավազ աէփարը:

Roulage (ռուլաժ) գ. ար. Գլորութիւն թաւալելոյ կամ հոլովելոյ. եուվարլանմագ գօլայլըղը կամ գաղըլըշէթի: բարձումն վաճառուց 'ի վերայ անուաւոր կառաց. արապա իլէ կէօթիւրմէք, նագըլ:

Roulant, ante (ռուլան, անթ) ած. Գլորաթաւալ, գլորաշարժ, գլորաքայլ. եուվարլանան, թէքէրլէնմիշ գաղիլ: Veine roulante, երակ գլորասահ:

Rouleau (ռուլօ) գ. ար. Գալարուած, պատատ, ծրար. տօմար, [illegible] դէվրիլմիշ քեաղըտ: գլանակ. գըլըֆ, օգլավա, օգլավօ. մէրտանէ:

Roulement (ռուլման) գ. ար. Թաւալ, թաւալումն, հոլով, շրջան. թէքէրլէնմէ, հարէքէթ, եուվարլանմա, դէվր: գեղգեղումն ձայնի: Roulement de tambour, հարուած կամ ձայն թմբկի. տավուլ չալընմասը կամ չալմասը:

Rouler (ռուլէ) բ. ն. և չ. Թաւալել, գլորել, հոլովել. եուվարլամագ, թէքէրլէթմէք: դարձուցանել. չէվիրմէք: գալարել, պատատել, ծրարել. սարմագ: Թաւալիլ, գլորիլ, հոլովիլ. թէքէրլէնմէք, եուվարլանմագ, եուվարլանըբ էնմէք: յածիլ, շրջիլ: Rouler les yeux, դարձուցանել կամ շրջել զաչս. կէօզլէրինի չէվիրմէք:

Roulet (ռուլէ) գ. ար. Գաւազան ինչ խոյրարարաց:

Roulette (ռուլէթ) գ. իգ. Անիւ փոքրիկ. թէքէրլէճիք, թէքէրլէք: սայլակ երկանիւ: խաղ ինչ:

Rouleur (ռուլէօռ) գ. ար. Ուտիճ որթոյ:

Rouleuse (ռուլէօզ) գ. իգ. Որդն ինչ:

Roulier (ռուլիէ) գ. ար. Կառավար, սայլորդ. արապաճը:

Roulis (ռուլի) գ. ար. Շարժումն կամ տատանումն նաւու յայս կոյս և յայն կոյս. չալգանմա, կէմի հարէքէթի:

Rouloir (ռուլուառ) գ. ար. Անուն այլևայլ գործեաց:

Roulon (ռուլօն) գ. ար. Վանդակ աստիճանաց:

Roumâre (ռումառ) գ. ար. Ձուկն ինչ:

Roupeau (ռուբօ) գ. ար. Թռչուն ինչ ջրային:

Roupie (ռուբի) գ. իգ. Կաթիլ ռնգաց. պուռունտան ագան տամլա: ռուփի (դրամ Հնդկաց):

Roupieux, euse (ռուբիէօ, էօզ) ած. Որոյ ռնգունք ստէպ կաթեն:

Roupiller (ռուբիյլէէ) բ. չ. Նիրհել. ռամ. մրափել. ըմըզլանմագ, ույուգլամագ:

Roupilleur, euse (ռուբիյլէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ միշտ նիրհէ. ույուգուճու:

Rouquet (ռուքէ) գ. ար. Արու նապաստակ:

Roussâtre (ռուսսատրը) ած. Հակեալ 'ի կարմիր. սարըճա:

Rousseau (ռուսսօ) գ. ար. Կարմրահեր. սարըշըն, սարը սաչլը:

Rousselet (ռուսսըլէ) գ. ար. Տանձ ինչ ամառային:

Roussette (ռուսսէտ) գ. իգ. Շանաձուկն ծովու: Թռչուն ինչ կարմրակտուց:

Rousseur (ռուսսէօռ) գ. իգ. Կարմրութեն. սարըլըգ: Նիշ կամ բիծ կարմիր. չէքէ, նէմէշ, չիլ:

Roussi (ռուսսի) գ. ար. Կաշի ինչ Ռուսաց 'ի գոյն կարմիր:

Roussin (ռուսսէն) գ. ար. Երիվար մատակախանձ և աշխոյժ:

Roussir (ռուսսիռ) բ. ն. և չ. Կարմրացուցանել. գըզըլ կամ սարը էթմէք: կարմրանալ, դեղնիլ, կիզուլ. սարը օլմագ, եանմագ:

Routailler (ռուտայլէէ) բ. ն. Զհետս պնդիլ որսոյ բարակաւ:

Route (ռուտ) գ. իգ. Ճանապարհ, ուղի, ընթացք, շաւիղ: Հնարք. եօլ, տարիգ, րահ. ուսուլ: Grande route, արահետ կամ արքունի ճանապարհ. ուլու եօլ, շահրահ:

Routier (ռուտիէ) գ. ար. Գիրք կամ ճանապարհացոյց ծովու: այր քաջավարժ կամ բազմահմուտ. իշինի պիլէն կամ պիլիճի, իշ կէօրմիւշ, էհլի վուգուֆ:

Routine (ռուտին) գ. իգ. Կրթութիւն, փորձ, հմտութիւն. վուգուֆ, տէճրիպէ, իդման, իսթիմալի գատիմ:

Routiner (ռուտինէ) բ. ն. Ուսուցանել, կրթել, մարզել:

Routoir (ռուտօառ) գ. ար. Տեղի թրմելոյ կամ կակղելոյ զկանեփն. քէնտիրի ըսլադաճագ եէր:

Rouverin (ռուվըրէն) ած. Բազմածակ կամ դիւրախորտակելի (երկաթ):

Rouvre (ռուվրը) գ. ար. Ազգ ինչ կաղնի ծառոյ. պիր ճինս մէշէ աղաճը:

Rouvrir (ռուվրիռ) բ. ն. Բանալ վերստին. եէնիտէն աչմագ:

Roux, ouse (ռու, ուզ) ած. և գ. Կարմիր, խարտեաշ: գոյն կարմիր. սարըշըն, գըզըլ, չէքիրգա:

Royal, ale (ռօայէալ) ած. Թագաւորական, արքայական, արքունի. գրալըը, գրալի, գրալա մախսուս, շահա կամ փադիշահա մախսուս, շահի, փադիշահի, սուլթանի: արդարախօս, քաջակորով, ազնուական:

Royalement (ռօայէալման) մակ. Արքայօրէն, շքեղ, պայծառապէս. փադիշահանէ, մուլուքանէ, շահանէ, փադիշահ կիպի:

Royalisme (ռօայէալիզմ) գ. ար. Կուսակցութիւն կամ պաշտպանութիւն թագաւորի:

Royaliste (ռօայէալիստ) գ. ար. Կուսակից կամ պաշտպան թագաւորի. գրալ տարաֆտարը կամ թարաֆճըսը, գրալա տապի:

Royaume (ռօայօմ) գ. ար. Թագաւորութիւն, արքայութիւն, տէրութիւն, երկիր իշխանութեան կամ թագաւորութեն. մէմլէքէթ, էօլքէ:

Royauté (ռօայօտէ) գ. իգ. Թագաւորութիւն, արքայական իշխանութիւն. գրալլըգ, փադիշահլըգ, շահլըգ, սալթանաթ:

Ru (ռիւ) գ. ար. Առու, առուակ:

Ruade (ռիւադ) գ. իգ. Աքացի, կիցք. տէփմէ, տէփիշ, չիֆթէ սավուրմա:

Rubacelle (ռիւբասէլ) գ. իգ. Յակինթ բացագոյն:

Ruban (ռիւբան) գ. ար. Ժապաւէն. չիրիթ կամ շէրիթ, պաղ, գայտան:

Rubaner (ռիւբանէ) բ. ն. Վերածել 'ի ձև ժապաւինի զմեղրամոմ հալեալ: Rubané, ée, շերտաւոր բազմագունի:

Rubanerie (ռիւբանըրի) գ. իգ. Արուեստ կամ վաճառք ժապաւինաց. շէրիթճիլիք, գայտանճըլըգ:

Rubanier, ière (ռիւբանիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Որ հիւսէ կամ գործէ զժապաւէնս. շէրիթճի, գայտանճը:

Rubanté, ée (ռիւբանտէ) ած. Ժապաւինեալ. շէրիթլի:

Rubéole (ռիւբէօլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Rubette (ռիւբէտ) գ. իգ. Թռչուն գորտանց:

Rubiacées (ռիւբիասէ) գ. իգ. յոգ. Տունկ ինչ:

Rubican (ռիւբիքան) ած. և գ. Կարմրախայտ կամ խայտաբղէտ (ձի). ալաճա:

Rubicond, onde (ռիւբիքօն, օնտ) ած. Կարմիր, կարմրափայլ. գըզըլ, գըզըլճա, լալէ կիւն: որ ունի կարմրափայլ ծնօտս. ալ եանագլը:

Rubis (ռիւբի) գ. ար. Յակինթ. եագուտ, գըրմըզը եագուտ: կարմրութիւն կամ կարմիր գոյն (ըստ քիմիականաց):

Rubricaire (ռիւբրիքէռ) գ. ար. Քաջագէտ կանոնաց (մաշտոցի):

Rubrique (ռիւբրիք) գ. իգ. Սուս կամ սուսր. ալըշ տաշը, կիլլի ախըրը, գըզըլ պօյա: մելան կարմիր. գըզըլ մուրէքքէպ: խորագիր գլխոց գրոց. քիթապլար ունվանը: անուանք կամ ցուցակ տեղեաց. պիր եէրին իսմի կամ տէֆթէրի: Հնարք, նենգութիւն, խորամանկութիւն. հիլէ:

Ruche (րիւշ) գ. իգ. *փեթակ, բջիջ, մեղուանոց.* գօվան: *խորափիք ականջաց:*

Ruchée (րիւշէ) գ. իգ. *փեթակ լի.* պիր գօվան տօլուսու:

Rudanier, ière (րիւտանիէ, էռ) ած. *բիրտ, անտաշ, տմարդի:*

Rude (րիւտ) ած. *խիստ.* սէրթ. տաուլագ, ղուիղ: *տափակ, բարկ.* սէրթ, քէսքին: *անհարթ, խորտուբորտ.* էօմրա էօմրա: *դժնեայ, դժուարին, դառն, դժնդակ.* զահմէթլի, աղըր, էէման: *խստերախ.* սէրթ: *անբերելի.* չէքիլմէզ: *դառնաշունչ.* քէսքին, սէրթ: *պինդ, կարծր.* գատը, բէք:

Rudement (րիւտման) մակ. *խստիւ, սաստիկ: տմարդութեամբ.* սէրթլիյ իլէ, սատագաթ իլէ:

Rudenté, ée (րիւտանթէ) ած. *Շերտաւոր (սիւն):*

Rudenture (րիւտանթիւռ) գ. իգ. *Շերտ սեան:*

Rudéral, ale (րիւտէռալ) ած. *Աւերակաց, բուսեալ յաւերակս:*

Rudesse (րիւտէս) գ. իգ. *խստութիւն, անհարթութիւն.* գատըլըք, սարթլըգ: *գեղջկութիւն, բրտութիւն, անարուեստութիւն.* ատէպսիզլիք, եօղունլուգ, ղըլլըտ:

Rudiment (րիւտիման) գ. ար. *Սկզբունք, նախակրթութիւնք.* չիֆրա, իլմ իպթիտասը:

Rudoyer (րիւտօայէ) բ. ն. *խստիւ վարել, կշտամբել, յանդիմանել.* սէրթլիք քէօթէրմէք, սէրթլիյ իլէ սէօյլէմէք:

Rue (րիւ) գ. իգ. *փեգենայ.* սատէֆ օթու: *ուղի, ճանապարհ, փողոց, պողոտայ, անցք.* սօգագ, եօլ:

Ruée (րիւէ) գ. իգ. *խոտ փտեալ կամ տապկանեալ:*

Ruelle (րիւէլ) գ. իգ. *Նրբափողոց, անձուկ ճանապարհ, անցք.* տար կամ տարաճըգ սօգագ, սօգագճըգ: *միջոց, անջրպետ ընդ մահիճն և ընդ որմն.* տէօշէք իլէ տիվարըն արասը:

Ruer (րիւէ) բ. ն. և չ. *Զգել ուժգնութեամբ, ընկենուլ, արձակել. հոսել, թափել.* գուվվէթ իլէ կամ հիտտէթ իլէ ատմագ: *հարկանել.* վուրմագ: *կիցս արձակել.* թէփմէք: Se ruer, բ. յ. *Յարձակիլ 'ի վերայ.* պիր քիմսէնէյի պասմագ, պիր քիմսէնէնին իւզէրինէ ատըլմագ, հիւճում էթմէք:

Rufien (րիւֆիէն) գ. ար. *Բոզարած, իգասէր, ճակաճան, կաւատ.* փիւզէվէնք կամ փէզէվէնք:

Rugine (րիւժին) գ. իգ. *Քերիչ վիրաբուժից:*

Ruginer (րիւժինէ) բ. ն. *Քերել (ըստ վիրաբուժից):*

Rugir (րիւժիռ) բ. չ. *Մռնչել, գոչել, գոչել առ խածաբար.* պէօյիւրմէք, կիւքրէմէք:

Rugissant, ante (րիւժիսան, անթ) ած. *Մռնչող.* պէօյիւրիւճիւ, ղայըր:

Rugissement (րիւժիսման) գ. ար. *Մռնչիւն, գոչիւն (առիւծու).* արսլան պէօյիւրմէսի, թէրէ, ղէյր իւլէմէսի:

Ruine (րիւին) գ. իգ. *Աւեր, կործանումն, քանդումն.* վիրանէ, վիրան եէր, վիրանլըգ. վիրանէլիք, խարապ: *աւերակք, փլատակք.* էսքի գալմա: *վնաս, ապականութիւն.* հէլաքլըգ, խասարէթ, ափէթ, էօլէթ, պէլա, պօզուլմա, պէրպատլըգ, ինհիտամ:

Ruiner (րիւինէ) բ. ն. *կործանել, քանդել, աւերել, եղծանել.* եէրէ ինտիրմէք, եըգմագ, վիրան էթմէք, հէտմ կամ խարապ էթմէք: *վնասել, կորուսանել, բառնալ.* խարապ՝ պէրպատ էթմէք. հէլաք էթմէք:

Ruineux, euse (րիւինէօ, էօզ) ած. *Դիւրակործան, խախուտ.* խարապա էիւզ տուտան: *կործանիչ, վնասակար.* զարարլը, զիյանլը, մազարրէթլի, մուզիրր:

Ruinure (րիւինիւռ) գ. իգ. *Ճեղքուած գերանի:*

Ruisseau (րիւիսօ) գ. ար. *Առու, առուակ, վտակ, աղբիւր, կայլակ.* ըրմաճըգ, ըրմագճըգ, նօօյի, ըրմագ:

Ruisselant, ante (րիւիսլան, անթ) ած. *Վտակահոս, աղբերահոս.* ագան, ագըճը, ագար, ճարի:

Ruisseler (րիւիսլէ) բ. չ. *Հոսել աղբերաբար, վտականալ, բղխել.* ագմագ, ըրմագ կիպի ագմագ, ճարի օլմագ:

Rum (րոմ) գ. ար. *Ցքի կամ օղի շաքարի.* րօմ, շէքէր րագըսը:

Rumb (րօնպ) գ. ար. *Գիծ կողմնացուցի և հողմոց.* րուզկեար ճէհէթի:

Rumeur (րիւմէօռ) գ. իգ. *Աղմուկ, աղաղակ, շշնջիւն, լուր, համբաւ.* կիւրիւլթիւ, շամաթա, լաֆ, խապէր, տանտանա, վէլվէլէ:

Ruminant, ante (րիւմինան, անթ) ած. *Որոճող, որ որոճայ:*

Rumination (րիւմինասիօն) գ. իգ. *Որոճ, որոճումն.* կիւվիշ, կէվիշմէ, կէվշիշ, նիւշխար:

Ruminer (րիւմինէ) բ. ն. *Որոճալ.* կէվմէք, կէվշէմէք, կէվէլէմէք, տէքրար չէյնէմէք: *որոճալ 'ի միտս, քաջ քննել.* տիւշիւնմէք:

Runique (րիւնիք) ած. *Նախնի Գերմանացւոց:*

Ruperstral, ale (րիւփէսթրալ) ած. *Որ բուսանի 'ի վերայ քարաժայռից:*

Ruptile (րիւփթիլ) ած. *Որ ինքնին բացեալ լինի, ինքնաբաց:*

Ruptoire (րիւփթուառ) գ. ար. և ած. *Խարան կամ դեղ ընդդէմ խածուածոց:*

Rupture (րիւփթիւռ) գ. իգ. *Խորտակումն, բեկումն.* գըրըլմա, գըրըշ, գըրըլըշ, ինքիսար: *փոշտանկութիւն: խզումն, ճեղքուած, հերձուած, բաժանումն.* պօզուշ, պօզուշուգ: *բաղադրութիւն կամ խառնումն ներկոց (ըստ նկարչաց):*

Rural, ale (րիւռալ) ած. *Անդոյ, ագարակի, գեղջ.* սահրաւը, քէօյլիւ:

Ruse (ռիւզ) գ. իգ. Խորամանկութիւն, ճարտարութիւն։ հնարք, փախուստ. հիլէ, թօլաղ. ֆէն կամ ֆէնդ, ռէնկ, ռէնկլիք։

Rusé, ée (ռիւզէ՛) ած. Խորամանկ, ճարտար, նենգաւոր. ռէնդ, գուռնազ, հիլէքեար, հիլէպազ, ֆէնդպազ։

Ruser (ռիւզէ՛) բ. չ. Խորամանկել, վարել խորամանկութեամբ կամ հնարիւք. ֆէնն՝ մէքր կամ հիլէ էթմէք, թօլաղ գուրմագ։

Russe (ռիւս) գ. և ած. Ռուս, Մոսկով։ Ռուսաց. ուրուս կամ րուս, րուսի, մօսգօֆ, մօսգօֆլու։

Rustaud, aude (ռիւսթօ, օդ) ած. և գ. Գեղջուկ, շինական, բիրտ, անտաշ. քէօյլիւ, խօյրադ, գաբա։

Rusticité (ռիւսթիսիթէ՛) գ. իգ. Գեղջկութիւն, բրտութիւն, տխմարութիւն. խօյրադլըգ, քէօյլիւլիւք, եօղունլուգ, ուղուզլուգ, նաշիմալիք։

Rustique (ռիւսթիք) ած. Գեղջուկ, գեղջկաց, շինական, վայրի. քէօյէ մէնսուպ։ անտաշ, անարուեստ, խոշոր։ բիրտ, անտաշ, վայրենաբարոյ. խօյրադ, ուղուղ, դիք էպէդ։

Rustiquement (ռիւսթիքման) մակ. Գեղջկաբար, բրտութեամբ, շինականագոյնս. խօյրադ չիդի, ուղուզլուգ իլէ, դիք էպէդանէ։

Rustiquer (ռիւսթիքէ՛) բ. ն. Խոշորս ծեփել կամ գործել։

Rustre (ռիւսթր) ած. և գ. Կարի իմն շինական՝ բիրտ կամ վայրենաբարոյ. քէօյլիւ, խօյրադ ադէմ, եօղուն, փաղթա դէօյիւմիւշ, էհլի գարիյէ, բուսդա, դիւրք։

Rut (ռիւթ) գ. ար. Տռփանք անասնոց։ Être en rut, լինել 'ի տռփանս կամ ջեռանուլ. գըզմագ։

Rye (ռի) գ. իգ. Ծովեզր, ծովափն (ըստ աշխարհագրաց)։

Rythme, տե՛ս Rhythme.

S

S (էս կամ ըս) իգ. և ար. Տառ բաղաձայն, և իններորդ տասներորդ 'ի կարգի այբուբենից Գաղղիացւոց։ Յաւարտ բառից ոչ հնչի, բայց միայն նախադաս գոլով ձայնաւորի, և յայնժամ հնչի իբրև զ, զոր օրինակ՝ propres intérêts, բրօբրզ էնթէրէ։ Նոյնպէս զ հնչի ընդ մէջ երկեան ձայնաւորաց, զոր օրինակ՝ fraise, ֆրէզ. rose, րօզ. ruse, ռիւզ։

Sa (սա) դեր. իգ. Իւր, իւրային։ Տե՛ս Son, ար։

Sabah (սապահ) գ. ար. Առաւօտ. սապահ, սապահ վագթը (է բառ Տաճկաց)։

Sabbat (սապա) գ. ար. Շաբաթ (ըստ Հրէից). սէպդ, սէպդ կիւնիւ, սէպդի միւպարէք։ գիշերային ժողով դիւթից կամ վհկաց. ճադըլար դիրնէյի կամ ճէմիյէթի։ աղմուկ, խռովութիւն. կիւրիւլթիւ, շամադա։

Sabbatine (սապաթին) գ. իգ. Խնդիր կամ վիճաբանութիւն ինչ իմաստասիրական։

Sabbatique (սապաթիք) ած. Շաբաթական (ամ ըստ Հրէից)։

Sabéisme (սապէ՛իզմ) գ. ար. Մոգութիւն, քաղդէութիւն, հրապաշտութիւն։

Sabine (սապին) գ. իգ. Ի տունկ ինչ. արդըճ, էղհէլ կամ էղհուլ, գարա արդըճ, սաւ աղաճը։

Sable (սապըլ) գ. ար. Աւազ. գում, ըէմլ։ աւազ 'ի պէտս ցանելոյ. ըէմլ, դօզ։ խիճ երիկամանց։ ժամացոյց յաւազոյ. գում սաաթը։ աւազ ձուլագործաց. դէպիր։ սեաւ գոյն (ըստ կնքաբանից)։

Sabler (սապլէ՛) բ. ն. Ցանել 'ի վերայ զաւազ, ընդաւազել. գում թէօքմէք կամ թէօշէմէք։ 'ի մի ումպ կլանել. պիր նէֆէսդէ եուդմագ։ Sablé, ée, աւազալից, աւազախառն. գումլու։

Sableux, euse (սապլէօ, էօզ) ած. Աւազալից, աւազախառն. գումլու, ըէմլի։

Sablier (սապլիէ՛) գ. ար. Ժամացոյց յաւազոյ. գում սաաթը։ աւազաման, անօթ աւազոյ. ըէմլտան, դօզ գապը։

Sablière (սապլիէր) գ. իգ. Փոս կամ տեղի աւազոյ. գում էէրի։ գերան ինչ։

Sablon (սապլօն) գ. ար. Աւազ մանրամաղ. ինճէ գում։

Sablonner (սապլօնէ՛) բ. ն. Շփել կամ յղկել աւազով. գում իլէ սիլմէք կամ դէմիզլէմէք։

Sablonneux, euse (սապլօնէօ, էօզ) ած. Աւազուտ, աւազախառն. գումլու. գումլու էէր, գումլուգ, գումսալ։

Sablonnier (սապլօնիէ՛) գ. ար. Աւազակիր, աւազավաճառ. գում սադըճը։

Sablonnière (սապլօնիէր) գ. իգ. Աւազուտք, տեղի աւազոյ. գում էէրի, գումլուգ։

Sabord (սապօր) գ. ար. Պատուհան թընդանօթից նաւու. լումպար, կէմիդէքի դօփ փէնճէրէսի։

Sabot (սապօ) գ. ար. Սանդալ, հողաթափ փայտեղէն. նալէյն կամ նալըն։ եղնգունք ձիոյ. ադ դըրնաղը։ անիւ տղայոց, սարովբիւղ. ֆըրըլդագ։ խեցեմորթ ինչ։ ատն աշտանակի։

Saboter (սապօդէ՛) բ. չ. Խաղալ սարովբիւղիւ. ֆըրըլդաղ գամչըլամագ։

Sabotier (սապօդիէ՛) գ. ար. Որ կազմէ սարովբիւղս։ որ ագանի փայտեղէն հողաթափս։

Sabouler (սապուլէ՛) բ. ն. Ձգել զոքն յայս կոյս և յայն կոյս, նեղել, տառապեցուցանել։

Sabre (սապր) գ. ար. Սուսեր թեքեալ, սուսեր մեծ, սուսեր. գըլըճ, սէյֆ:

Sabrenas (սապրընա) գ. ար. Որ գործէ հարևանցի:

Sabrenauder (սապրընօտէ) բ. ն. Հարևանցի գործել, աղճատել:

Sabrer (սապրէ) բ. ն. Հարկանել սուսերաւ, հանել ընդ սուր. գըլըճ վուրմագ, գըլըճտան կէչիրմէք:

Sac (սաք) գ. ար. Աման, քուրձ, պայուսակ, քսակ, պարկ, մախաղ. չուվալ, թօրպա, ջէպ, քիսէ կամ քէսէ: խարազն. հարար: աւար, յափշտակութիւն, կողոպուտ. եաղմա: Cul-de-sac, անել ճանապարհ կամ փողոց:

Saccade (սաքատ) գ. իգ. Ուժգին քարշումն սանձի ձիոյն, ցնցումն. սիլքմէ: յանդիմանութիւն կամ կշտամբանք սաստիկ:

Saccader (սաքատէ) բ. ն. Քարշել ուժգին զսանձ ձիոյն, ցնցել. սիլքմէք:

Saccage (սաքաժ) գ. ար. Աղմուկ, խռովութիւն, ամբոխ:

Saccagement (սաքաժման) գ. ար. Աւար, աւարառութիւն, յափշտակութիւն. եաղմա, չապուլ, թալան, ղարէթ, նէհպ:

Saccager (սաքաժէ) բ. ն. Աւարել, աւար հարկանել, կողոպտել, յափշտակել. եաղմա էթմէք, եաղմալամագ, չապուլ՝ թալան՝ ղարէթ՝ նէհպ կամ ղարէթ էթմէք:

Saccholate (սաքօլատ) գ. ար. Բաղադրութիւն ինչ քիմիական աղից:

Sacerdoce (սասէրտօս) գ. ար. Քահանայութիւն, կարգ կամ աստիճան քահանայութեան. փափազլըգ, քէհինլիք, իմամլըգ:

Sacerdotal, ale (սասէրտօտալ) ած. Քահանայական, քահանայութեան. փափազլըղա մախսուս կամ տայիր:

Sachant, ante (սաշան, անտ) ած. Գիտուն, հմուտ, տեղեակ. պիլէն, պիլիր, պիլիճի:

Sachée (սաշէ) գ. իգ. Պարկ կամ քսակ լի. պիր չուվալ տօլուսու:

Sachet (սաշէ) գ. ար. Պարկ փոքրիկ, քսակ. չուալճըգ: դեղ մկրայ:

Sacoche (սաքօշ) գ. իգ. Երկպարկեան մախաղ, բակեղէթ, պարկ. հէյպէ, եանճըգ:

Sacome (սաքօմ) գ. ար. Զարդ ինչ ճարտարապետական:

Sacraire (սաքրէր) գ. ար. Աղօթարան: մատուռն:

Sacramaton (սաքրամատօն) գ. ար. Բանջար ինչ:

Sacramentaire (սաքրամանտէր) գ. ար. Խորհրդական (հերետիկոս):

Sacramental, ale (սաքրամանտալ) կամ Sacramentel, elle (սաքրամանտէլ) ած. Խորհրդական, սրբազան. սըրրի, մուգատտէս: էական, կարևոր. լազըմ:

Sacramentalement կամ Sacramentellement (սաքրամանտալման, սաքրամանտէլման) մակ. Խորհրդաբար, ՚ի ձեռն սուրբ խորհրդոյ:

Sacre (սաքր) գ. ար. Օծումն կամ օրհնութիւն թագաւորի. ճիւլուս, շահին գըլըճ գուշանմասը: օծումն կամ ձեռնադրութիւն եպիսկոպոսի: ազգ ինչ բազէի:

Sacrement (սաքրըման) գ. ար. Խորհուրդ, խորհուրդ եկեղեցւոյ. սըրր, էսրար:

Sacrer (սաքրէ) բ. ն. Սրբել, նուիրել. թագտիս էթմէք: ձեռնադրել, օրհնել, օծել. փատիշահա թաճ կիյտիրմէք կամ գըլըճ գուշաթմագ: Sacré, ée, որ ընկալաւ զօծումն սրբութեան, նուիրեալ, սրբազան. մուգատտէս, մուպարէք: Sacrer, երդնուլ, նզովել, անիծանել. քիւֆր սէօյլէմէք, պէտ տուա էթմէք:

Sacret (սաքրէ) գ. ար. Բազէ արու:

Sacrificateur (սաքրիֆիքատէօր) գ. ար. Զոհագործ, զոհարար. գուրպան քէսիճի, ղէպհ էտիճի, ղապիհ:

Sacrificature (սաքրիֆիքատիւր) գ. իգ. Զոհագործութիւն, պատիւ զոհագործութեան. ղապիհ փայէսի կամ խըզմէթի:

Sacrifice (սաքրիֆիս) գ. ար. Պատարագ, զոհ, յաշտ. գուրպան, ղէպհ, ֆէտա կամ ֆիտա: նուիրումն, հրաժարումն. թէրք, ֆէրաղաթ:

Sacrifier (սաքրիֆիէ) բ. ն. Զոհել, զենուլ. գուրպան կամ ղէպհ էթմէք: սրբել, նուիրել, ընծայել, մատուցանել, պատարագել. ֆէտա էթմէք. մէզգուր էթմէք:

Sacrilége (սաքրիլէժ) գ. ար. Սեղանակապտութիւն: սրբապղծութիւն. քէլիսա էշեաներինի խըրսըզլըղը. հիւրմէթսիզլիք: սեղանակապուտ, սրբապիղծ, ամպարիշտ. քէլիսա խըրսըզը. հիւրմէթսիզ:

Sacrilégement (սաքրիլէժման) մակ. Սեղանակապտութեամբ: ամբարշտութեամբ:

Sacristain (սաքրիստէն) գ. ար. Վերակացու աւանդատան, եկեղեցպան. գայյըմ, ճամէկէանճը:

Sacristie (սաքրիստի) գ. իգ. Աւանդատուն եկեղեցւոյ. քէլիսա ճամէկեանը: սպասք և նուէրք եկեղեցւոյ:

Sacristine (սաքրիստին) գ. իգ. Կուսան վերակացու աւանդատան եկեղեցւոյ կանանց:

Sacro-lombaire (սաքրօ լօնպէր) ած. Մկանանց կրծոց:

Sacrum (սաքրօմ) գ. ար. Ոսկր սրբանի. [illegible]:

Saducéens (սատիւսէան) գ. ար. յոգ. Սադուկեցիք:

Saducéisme (սատիւսէիզմ) գ. ար. Աղանդ Սադուկեցւոց:

Safran (սաֆրան) գ. ար. Քրքում. զաֆէրան, քէրքիւմ կամ քիւրքիւմ:

Safraner (սաֆրանէ) բ. ն. Ներկել քրքմագոյն, քրքմախառն յօրինել. զաֆրանլամագ, զաֆրանէ պօյամագ, տէրգըն էթմէք:

Safranier, ière (սաֆրանիէ, էր) գ. ար. և իգ. Տնանկ, աղքատ, չքաւոր (ըստ ռամկաց):

Safre (սաֆր) ած. Որկրամոլ, որկորաժէտ (ըստ ռամկաց):

Safre (սաֆր) գ. իգ. Ներկ ինչ:

Sagace (սակաս) ած. Նրբամիտ, խորագէտ, ճարտար. ֆիրասէթլի:

Sagacité (սակասիթէ) գ. իգ. Ճարտարմտութիւն, Նրբամտութիւն, խորագիտութիւն. ֆիրասէթ, ագըլլըլըգ:

Sage (սաժ) ած. և գ. Իմաստուն, հանճարեղ, խոհական, պարկեշտ, ժուժկալ, զգուշաւոր. ուսլու, ագըլլը, ալիմ, հէքիմ, հուքէմա, տանիշմէնտ, տանիշվէր, էհլի տահգիգ, ահլի տէտպիր:

Sage-femme (սաժ ֆամ) գ. իգ. Ծնուցիչ, մանկաբարձ. էպէ, էպէ գատըն:

Sagement (սաժման) մակ. Իմաստնաբար, իմաստութեամբ, հանճարով, զգուշութեամբ. ագըլ իլէ, ագիլանէ:

Sagesse (սաժէս) գ. իգ. Իմաստութիւն, խոհեմութիւն, պարկեշտութիւն, ժուժկալութիւն: գիտութիւն, հանճար. ագըլլըլըգ, ագըլ, հիքմէթ, ֆաղլ, ուսլուլուգ, թագուըգ, ըֆֆէթ, իսմէթ:

Sagette (սաժէթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Sagittaire (սաժիթէր) գ. ար. Աղեղնաւոր (համաստեղութիւն). գավս, գավիս, գավիս պուրճու:

Sagittale (սաժիթթալ) ած. Կարուածոյ սկաւառակի գլխոյն:

Sagou (սակու) գ. ար. Խեժ կամ դեղ ինչ. պիր ճինս մաճուն:

Sagouin (սակուէն) գ. ար. Ազգ ինչ փոքրիկ կապկի. քիւչիւք մայմուն: այր աղտեղ և գարշելի:

Saie (սէ) գ. իգ. Տառատոկ, վարտապանակ: աւել ոսկերչի:

Saïter (սայտէ) բ. ն. Մաքրել, սրբել աւելաւ ոսկերչի:

Saignant, ante (սէնեան, եանտ) ած. Արեամբ թաթաւեալ, արիւնալից. գանլը, գանա պուլանմըշ:

Saignée (սէնեէ) գ. իգ. Երակահատութիւն. գան ալմագ: առու. քիւչիւք ասա էօլու:

Saignement (սէնըման) գ. ար. Հոսումն արեան. գան ագմասը:

Saigner (սէնեէ) բ. ն. Երակ հատանել, հանել արիւն. գան ալմագ: առու. բռնալ. տաղլէնլէրտէ ասա էօլլարը ալմագ: դարձուցանել այլուր զընթացս գետոյն: պահանջել հարկս, կեղեքել. բարա ալմագ կամ գոփմագ: հոսել զարիւն. գանատմագ, գան փէօքմէք: հոսել արեան. գանամագ, գան ագմագ:

Saigneur (սէնեէօր) գ. ար. Բժիշկ որ տայ առէպ երակ հատանել: երակահատ. գան ալըճը:

Saigneux, euse (սէնեէօ, էօզ) ած. Արեամբ թաթաւեալ, արիւնաշաղախ. գանա պուլանմըշ:

Saillant, ante (սայլեան, եանտ) ած. Ելեալ կամ ցցուեալ արտաքս. փիլալըր ուզան, խարիճ:

Saillie (սայլի) գ. իգ. Ցայտ, հոսումն, ելք: թափ, ուժգնութիւն. ֆըշգըրմա: Ճարտարութիւն բանից, իմաստ հանճարեղ, քաջ պատասխանի. զիհինտէն կէլէն սէօզ, նիւքտէ, ղէյրէթլիք, հազըր ճէվապ: շինուած ցցուեալ արտաքս. չըգը, էլ չըգըշը:

Saillir (սայլիր) բ. ն. և չ. Je saillis, tu saillis, il saillit; nous saillissions. Je saillissois. J'ai sailli. Je saillis. Je saillirai. Je saillirois. Sailli, ie. Ելանել արուի 'ի վերայ մատակի. խափինէ ըրգմագ: ցայտել, հոսել, բղխել. հիտտէթ իլէ չըգմագ, ֆըսգըրմագ կամ ագմագ, գըշգըրմագ կամ ֆըշգըրմագ: ելանել կամ ցցուիլ արտաքս. չըգմագ, փիլալը կամ տաշարա չըգմագ, պուրուն էտմէք:

Sain, saine (սէն) ած. Ողջ, առողջ, ողջանդամ, անարատ. սաղ, էսէն, փէնչ, տէնթիրիւսթ, սաղ սէլիմ: ողջամիտ, իմաստուն. սաղ: ամբողջ, կատարեալ, անթերի. պիւթիւն, պիւթիւմ, էքսիքսիզ, տէմամ: առողջարար. նաֆի, սէլիմ:

Sain-doux (սէն տու) գ. ար. Ճարպ խոզի. տօնուզ կամ տօմուզ եաղը:

Sainement (սէնման) մակ. Ողջամբ. սաղլըղ իլէ, սըհհաթ իլէ, սէլիմէն: ողջմտութեամբ, քաջ, իմաստնաբար. ագըլ իլէ ֆիրասէթ իլէ, ագիլանէ, հագիգաթ իւզրէ:

Sainfoin (սէնֆօէն) գ. ար. Առուոյտ. իսֆէատ, իսֆիստ, սիֆիստ. տէրֆիլ, եօնճա:

Saint, sainte (սէն, սէնտ) ած. Սուրբ, սրբազան. մուգատտէս, փագ, ազիզ, վէլի, մուգատտէս:

Saintement (սէնթման) մակ. Սրբաբար, սրբութեամբ. վէլի կիպի, սըտգ իլէ:

Sainteté (սէնթըթէ) գ. իգ. Սրբութիւն. վէլիլիք, էվլիյալըգ. փագլըգ:

Saïque (սայիք) գ. իգ. Նաւակ ինչ. շայգա:

Saisi (սէզի) գ. ար. Պարտապան պատանդեալ կամ ըմբռնեալ. զապտ օլունմուշ կամ տուտուլմուշ քիմսանէ:

Saisie (սէզի) գ. իգ. Պատանդումն ընչից պարտապանին. զապտի էշեա, ալըգօյմալըգ:

Saisine (սէզին) գ. իգ. Ժառանգութի, մուտ 'ի ժառանգութիւն:

Saisir (սէզիր) բ. ն. Առնուլ, յափշտակել, ունել, ըմբռնել: տիրել, պատանդել: մտանել 'ի ժառանգութիւն. տուտմագ, գափ կամ զապտ էտմէք, գափմագ, պասմագ:

Saisissable (սէզիսապլ) ած. Դիւրըմբռնելի. տուտուլաճագ, զապտ օլունաճագ:

Saisissant, ante (սէզիսան, անտ) ած. և գ. Յանկարծահաս, սաստիկ: պատանդող. տուտան, տուտուճու:

Saisissement (սէզիսման) գ. ար. Պաշարումն, տագնապ. իղտիրապ. տէհշէթ:

Saison (սէզօն) գ. իգ. Եղանակ տարւոյ.

ֆասլ, էյեամ: յարմար ժամանակ, դէպ ժամ. ֆիւրսաթ, վագթ :

Sala (սալա) գ. իգ. Աղօթք ինչ Տաճկաց:

Salade (սալատ) գ. իգ. Սաղաւարտ ինչ ըստ Նախնեաց: աղցան. սալաթա: հաց և գինի թաթաւեալ ձիոյ ՚ի կազդուրումն :

Saladier (սալատիէ) գ. ար. Ամանոյ կամ պնակ աղցանի. սալաթա գաբը:

Salage (սալաժ) գ. ար. Աղումն, յաղումն: աղաջուր, աղջուր. թուզլամա. տէմլիհ:

Salaire (սալէռ) գ. ար. Թոշակ, ռոճիկ, փոխարէն, տրիտուր, վարձ: հատուցումն. էճր, իւճրէթ, հագգ, իւլիւֆէ :

Salaison (սալէզօն) գ. իգ. Աղումն, աղաջուր: աղածք. թուզլամա, տէմլիհ. թուզլու կամ թուրշու նէսնէլէր, մէմլուհաթ:

Salamalec (սալամալէք) գ. ար. Ողջոյն ընդ քեզ (ըստ բարբառոյ Արաբացւոց):

Salamandre (սալամանտր) գ. իգ. Սալամանդր (կենդանի). սէմէնտէր:

Salamanie (սալամանի) գ. իգ. Նուագարան ինչ Տաճկաց:

Salant (սալան) ած. Աղալից (ծով կամ լիճ). թուզլու, մէմլուհաթ, թուզ պաթաղը:

Salarier (սալարիէ) բ. ն. Տալ զթոշակ: փոխարինել, հատուցանել. էճր կամ իւճրէթ՝ իւլիւֆէ կամ հագգ վէրմէք: Salarié, ée, Թոշակաւոր, որ առնու զթոշակ. էճիր:

Salaud, de (սալօ, օտ) ած. և գ. Աղտեղի, անամօթ, անպարկեշտ :

Sale (սալ) ած. Աղտեղի, անմաքուր: զազիր, պագշոտ, անպարկեշտ. մուրտառ, քիրլի, պուլաշըգ, նէճասէթլի, նէճիս. ֆահիշ:

Salé (սալէ) գ. իգ. Աղուխտ կամ աղածք խոզենւոյ. թուզլու տօմուզ էթի :

Salement (սալման) մակ. Աղտեղութբ. մուրտարլըգ իլէ, նէճասէթ իլէ:

Salep (սալէփ) գ. ար. Արմատ ինչ բուսոյ. սալէպ:

Saler (սալէ) բ. ն. Աղել, յաղել, համեմել կամ համդերձել աղիւ. թուզլամագ, էքշիտմէք:

Saleron (սալըրօն) գ. ար. Անօթ աղի:

Saleté (սալտէ) գ. իգ. Աղտեղութիւն, աղտ: զազրութիւն, գարշութիւն, պղծութիւն. մուրտարլըգ, քիրլիք, փիսլիք, նէճասէթ. ֆահշ:

Saleur (սալէօռ) գ. ար. Որ յաղէ կամ համդերձէ աղիւ. թուզլայըճը:

Salicaire (սալիքէռ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Salicite (սալիսիտ) գ. իգ. Քար ուռենանման:

Salicoque (սալիքօք) գ. իգ. Խաչափառ ինչ ծովու. քիւչիւք ըստագօզ:

Salicot, *տես* Christe marine.

Saliens (սալիեն) գ. ար. յոք. Սալինեան քուրմք և երգք առ Նախնի Հռովմայեցիս:

Salière (սալիէռ) գ. ար. Աղանոց. անօթ աղի. թուզ գապը, թուզլուգ: յոք. Խոռոչք ինչ երևեալ յաչս նիհարաց, և ծերոց:

Saligaud, aude (սալիկօ, օտ) գ. և ած. Աղտեղի, գարշելի:

Salignon (սալինիօն) գ. ար. Բլիթ կամ ձոյլ աղի. թուզ գալըպը:

Salin, ine (սալէն, ին) ած. Աղային, աղի. թուզլու, մալհի:

Saline (սալին) գ. իգ. Աղածք: աղահանք. թուզլա, մէմլէհէթ, մալլահաթ:

Salique (սալիք) ած. Օրէնք ինչ Գաղղիացւոց:

Salir (սալիռ) բ. ն. Աղտեղել, պղծել, ապականել. մուրտարլամագ, պուլաշտըրմագ, քիրլէթմէք: Se salir, բ. յ. Աղտեղանալ. քիրլէնմէք, լէքէլէնմէք:

Salissant, ante (սալիսան, անտ) ած. Աղտեղացուցիչ, ապականիչ. քիրլէյիճի կամ քիրլէթիճի: որ դիւրաւ աղտեղանայ կամ ապականի. թէզ քիրլէնիր կամ լէքէլէնիր:

Salisson (սալիսօն) գ. իգ. Մանկամարդ աղտեղի կամ գծուծ (ըստ ռամկաց):

Salissure (սալիսիւռ) գ. իգ. Աղտեղութիւն, գարշութիւն, աղտ, բիծ, արատ. լէքէ, մուրտարլըգ, փէնէ:

Salivaire (սալիվէռ) ած. Լորձունոտ, լորձունահոս. սալէարըլը, սալէա ագըտըճը:

Salivation (սալիվասիօն) գ. իգ. Հոսումն լորձանաց. սալէար ագըթմագ կամ ագմագ, տէլիփ:

Salive (սալիվ) գ. իգ. Լորձունք. սալէար կամ սալէա, աղըզ սույու, տիւքիւրիւք, պուսագ, լուապ:

Saliver (սալիվէ) բ. չ. Լորձունս ծորեցուցանել. սալէար ագըթմագ կամ թէօքմէք:

Salle (սալ) գ. իգ. Սրահ, դահլիճ, համդիսարան. տիվանխանէ, պիւյիւք օտա, սէլամլըգ, սօֆա: ծառատունկք սրահաձև:

Salmi (սալմի) գ. ար. Համեմունք ինչ կերակրոց. պիր ճինս գավուրմա:

Salmigondis (սալմիկօնտի) գ. ար. Կրկնեփեաց կամ պէսպէս համադամք. տիւրլիւ տիւրլիւ էթ գավուրմասը: խառնուրդ այլևայլ իրաց կամ բանից. էճնասը մուխթէլիֆէ օլան նէսնէլէրին ճիւմլէսի:

Saloir (սալուառ) գ. ար. Տաշտ աղի կամ աղածոյ. օտունտան պիւյիւք թուզ գապը. էթլէրի թուզլայաճագ գապ, թուզլուգ:

Salon (սալօն) գ. ար. Սրահ մեծ և գեղեցկազարդ. սէլամլըգ:

Salope (սալօփ) ած. և գ. Աղտեղի, գարշելի. մուրտառ. քիրլի, փիս:

Salopement (սալօփման) մակ. Աղտեղութբ, գարշութեամբ. մուրտարլըգ իլէ:

Saloperie (սալօփրի) գ. իգ. Աղտեղութիւն, գարշութիւն: զազիր կամ աղտեղ բանք. քիրլիք, փիսլիք, մուրտարլըգ:

Salorge (սալօրժ) գ. ար. Դէզ կամ շեղջ աղի. տուզ էըղընը։

Salpêtre (սալփէթր) գ. ար. Աղբորակ, շնչբորակ. կէօյէրճիլէ, կէօհէրճիլէ կամ կէօվէրճիլէ։

Salpêtrier (սալփէթրիէ) գ. ար. Աղբորակագործ. կէօվէրճիլէճի։

Salpêtrière (սալփէթրիէր) գ. իգ. Գործատուն աղբորակի. կէօվէրճիլէ գէարխանասը։ անկելանոց ինչ 'ի Փարիզ քաղաքի։

Salsepareille (սալսըփարէյլ) գ. իգ. Արմատ ինչ բժշկական. սաֆէրնա, սաֆարինա։

Salsifis (սալսիֆի) գ. ար. Արմատ ինչ ախորժաճաշակ. թէքէ սագալը։

Saltinbanque (սալթէնպանք) գ. ար. Դերասան։ տատանուն բժիշկ։ Ճարտասան անձնունի։ ծաղրածու. ձեռնածու. ճամպազ, օյունճը։

Saluade (սալիւատ) գ. իգ. Ողջոյն, յարգութիւն, մեծարանք (է բառ. վաղեմի)։

Salubre (սալիւպր) ած. Առողջարար, առողջ, օգտակար. վիւճուտէ էօյրաշըր կամ նաֆի, մէնֆէաթլը, սըհհի։

Salubrité (սալիւպրիթէ) գ. իգ. Առողջութիւն, լինելն առողջարար. իդիֆալի հավա, հավա խօշլուղու կամ սէրինլիկ, վիւճուտէ էօյրաշըրլըգ։

Saluer (սալիւէ) ե. ն. Ողջունել, ողջոյն տալ կամ առաքել։ յարգել, մեծարել, համբուրել. սէլամլամագ. սէլամ վէրմէք։

Salure (սալիւր) գ. իգ. Աղութիւն, լինելն աղի. տուզլուլուգ, մէլահաթ։

Salut (սալիւ) գ. ար. Ողջոյն, ողջունատրութիւն. սէլամ, սէլամլամա։ առողջութիւն, ապաքինումն. սըհհաթ, էէնիտէն սըհհաթ պուլմաղ։ ազատութիւն, փրկութիւն, անվտանգ պահպանութիւն. սէլամէթ, գուրթուլուշ, խէլաս, նէճաթ։ Salut éternel, յաւիտենական փրկութիւն. խէլաս։

Salutaire (սալիւթէր) ած. Առողջարար, օգտակար։ փրկական, փրկաւէտ. սաղլըգճը, ըյիֆա վէրիճի. նաֆի, խայըրլը։

Salutairement (սալիւթէրման) մակ. Յօգուտ, 'ի փրկութիւն, յառողջութիւն. սաղլըգլիլէ, մէնֆէաթ իլէ։

Salutation (սալիւթասիօն) գ. իգ. Ողջոյն, ողջունատրութիւն. սէլամ, թէհիյէ։

Salvage (սալվաժ) գ. ար. Սակ փախճուաց զերծելոց 'ի նաւաբեկութենէ։

Salvations (սալվասիօն) գ. իգ. յոգ. Ջատագովութիւն կամ պատասխանի գրով յատենի։

Salve (սալվ) գ. իգ. Արձակումն հրացանից միանգամայն. թօբ աթըլմասը։

Salvé (սալվէ) գ. ար. Աղօթք ինչ Լատինացւոց։

Salveline (սալվըլին) գ. իգ. Salvelin (սալվըլէն) գ. ար. Ի ձուկն ինչ։

Samedi (սամտի) գ. ար. Շաբաթ (օր). ճիւմա էրթէսի, սէպթ կիւնիւ, սէպթ։

Samequin (սամըքէն) գ. ար. Նաւակ ինչ Տաճկաց։

Samestre (սամէսթր) գ. ար. Ազգ ինչ կարմիր բառոյ։

Samis (սամի) գ. ար. Կերպաս ինչ ոսկեհուռն։

Samoreux (սամօրէօ) գ. ար. Նաւ ինչ։

Sanas (սանաս) գ. ար. Կտաւ ինչ Հնդկաց։

Sancir (սանսիր) ե. չ. Ընկղմիլ կամ խորասուզիլ նաւու։

Sanctifiant, ante (սանքթիֆիան, անթ) ած. Սրբարար, սրբիչ. թագտիս էտիճի, աղիւլըք վէրիճի։

Sanctification (սանքթիֆիքասիօն) գ. իգ. Սրբարարութիւն, սրբելն. թագտիս, թէգտիսէթ, թէգտիսէ, թաթհիր։

Sanctifier (սանքթիֆիէ) ե. ն. Սրբել, սուրբ առնել։ պահել զտօնս. թագտիր՝ թէգտիսէ կամ ֆաք էտմէք։

Sanction (սանքսիօն) գ. իգ. Օրինադրութիւն, հաստատութիւն օրինաց. իպգա, թէֆրիզ, գապուլ էտմէ։

Sanctionner (սանքսիօնէ) ե. ն. Օրինադրել, ընդունել, հաստատել. իպգա՝ ֆարզ՝ թէֆրիզ կամ պէր գարար էտմէք, գապուլ էտմէք։

Sanctuaire (սանքթիւէր) գ. ար. Սրբութիւն, սրբութիւն սրբոց. դաբիրայ։ աւագ խորան եկեղեցւոյ. մուգատտէս էէր, հարէմ, հէրէմ, մահրէմ։

Sandal կամ Santal (սանտալ, սանթալ) գ. ար. Փայտ ինչ Հնդկաց. սանտալ, ըլիտէն սանտալ աղաճը։

Sandale (սանտալ) գ. իգ. Սանդալ, հողաթափ ինչ փայտեղէն. սէնտալ, սանտալ. նալըն, պաշմագ։

Sandalier (սանտալիէ) գ. ար. Սանդալագործ, որ կազմէ սանդալս։

Sandaline (սանտալին) գ. իգ. Կերպաս ինչ։

Sandaraque (սանտարաք) գ. իգ. Խէժ կամ մաղձաքէ գիհւոյ. սէնտէրուս կամ սէնտէլուս։ զառիկ կարմիր։

Sang (սան, նախադաս ձայնաւորի՝ սանք) գ. ար. Արիւն. գան, տէմ։ ազատութիւն, կատորած. գաթլ, գան, գան տէօքմէք, սէֆք տէմ։ ազգ, սերունդ, զաւակ, արիւն. սօյ, սիլսիլէ։

Sang-froid (սան ֆրուա) գ. ար. Հանդարտութիւն, անխռովութիւն. աղըր պաշլըլըգ, վէգար։

Sang-de-dragon (սան տը տրակօն) գ. ար. Բոյս ինչ, և հիւթ ծառոյ։

Sangiac (սանճաք) գ. ար. Կուսակալութիւն (ըստ Տաճկաց). սանճագ։

Sanglade (սանկլատ) գ. իգ. Հարուած փոկոյ։

Sanglant, ante (սանկլան, անթ) ած. Արիւնաշաղախ, արիւնալից. գանլը պուլանմըշ. գանւր: արիւնահեղ, անագորոյն, անողորմ, խիստ. եավուզ, սէրթ, ճան ալըճը:

Sanglargan (սանկլարկան) գ. ար. Դեղ ինչ կամ արմատ դադարեցուցիչ արեան:

Sangle (սանկլ) գ. իգ. Փոկ, ներարգ. գօլան, գայիշ:

Sangler (սանկլէ) բ. ն. Կապել կամ սղմնգել փոկով. գօլանլամագ, գօլան պաղլամագ կամ վուրմագ, գօլանը չէքմէք:

Sanglier (սանկլիէ) գ. ար. Վարազ. կինճ. եապան տօմուզու:

Sanglon (սանկլօն) գ. ար. Ամրութիւն նաւակի:

Sanglot (սանկլօ) գ. ար. Հեծկլտանք. հըչգըրըգ, ըչգըրըգ:

Sanglotter (սանկլօտէ) բ. չ. Հեծկլտալ. հըչգըրըգ չէքմէք:

Sangsue (սանսիւ) գ. իգ. Տզրուկ. սիւլիւք: անկուշտ հարկապահանջ:

Sanguification (սանկիֆիքասիօն) գ. իգ. Փոխարկութիւն յարիւն. գան օլմասը:

Sanguin, ine (սանկէն, ին) ած. Արիւնային, արիւնոտ: արիւներանգ. գանը չօգ, գըրմըզը:

Sanguinaire (սանկինէր) ած. Արիւնռուշտ, արիւնահեղ. գան դէօքիւճիւ:

Sanguine (սանկին) գ. իգ. Բոյս ինչ դադարեցուցիչ արեան. գան օդու: արիւնաքար, կարմրաքար. գան դաշը:

Sanguinolent, ente (սանկինօլան, անդ) ած. Արիւնագոյն, արիւներանգ. գանլը, գան րէնկլի:

Sanhédrin (սանէտրէն) գ. ար. Գլխաւոր ատեան Հրէից:

Sanicle (սանիքըլ) գ. իգ. Բոյս ինչ օգտակար վիրաց:

Sanie (սանի) գ. իգ. Թարախ, շարաւ. իրին:

Sanieux, euse (սանիէօ, էօզ) ած. Թարախալից, շարաւալից. իրինլի:

Sannequin (սանըքէն) գ. ար. Նաւակ ինչ Տաճկաց:

Sannes, *տե՛ս* Sonnez.

Sans (սան) նխ. Առանց, ան (մասնիկ բացասական). սիզ, սիզին, սըզայըն: Sans sa pareille, անհամեմատ, անզուգական. սիզ նազիր: Sans doute, անշուշտ, անտարակոյս, ճշմարտիւ. շիւպհէսիզ:

Sans-fleur (սան ֆլէօր) գ. իգ. Պտուղ ինչ:

Sansonnet (սանսօնէ) գ. ար. Սարեակ, տարմ, հաւբալ. սըղըրճըգ, սըղըրճըգ գուշու: ձուկն ինչ:

Sans-peau (սան բօ) գ. իգ. Ազգ ինչ տանձի:

Santé (սանդէ) գ. իգ. Առողջութիւն, քաջառողջութիւն կենաց. սաղլըգ, միզաճ, միզաճ իօղլուղու, քէյֆ, աֆիյէթ, դէնսիհհաթլըգ. էյի: Boir à la santé de quelqu'un, ըմպել յառողջութիւն կենաց ուրուք. պիր քիմսէնին էյիլիկինէ կամ սէլամէթինէ իչմէք: À votre santé, յառողջութիւն ձեր. էյիլիկինիզէ, սէլամէթինիզէ:

Santoline (սանդօլին) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Santon (սանդօն) գ. ար. Ճգնաւոր Տաճկաց. շէյխ, վէլի:

Sanuemblanche (սանիւմպլանշ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Sanve (սանվ) գ. իգ. Բոյս ինչ:

Sapa (սաբա) գ. ար. Քաղցու, ռուպ:

Sapajou (սաբաժու) գ. ար. Կապիկ փոքրիկ. քիւչիւք մայմուն:

Sapan (սաբան) գ. ար. Փայտ 'ի պէտս ներկոյ:

Sape (սաբ) գ. իգ. Փոս, խրամ:

Saper (սաբէ) բ. ն. Փոս հատանել, փորել. պեղել: կործանել, քանդել. լաղըմլամագ. դէմէլինի պօզմագ կամ եըգմագ, դէմէլլէրին ալթընը գազմագ:

Sapeur (սաբէօր) գ. ար. Փայտատաւոր որ հատանէ զփոս. լաղըմճը:

Saphène (սաֆէն) գ. իգ. Երակ ոտից յորմէ հանեն զարիւն:

Saphique (սաֆիք) ած. Ազգ ինչ չափաբերութեան:

Saphir (սաֆիր) գ. ար. Շափիւղայ, սափիրայ. կէօք եագութ, սարը եագութ, սաֆիր:

Sapience (սաբիանս) գ. իգ. Իմաստութիւն (է բառ վաղեմի):

Sapientiaux (սաբիանսիօ) ած. ար. յոգ. Իմաստութեան կամ առակաց (գիրք):

Sapin (սաբէն) գ. ար. Եղեւին. չամ, չամ աղաճը, չըրա աղաճը:

Sapine (սաբին) գ. իգ. Գերան յեղեւնափայտէ:

Sapinette (սաբինէտ) գ. իգ. Խեցի մածեալ զյատակաւ նաւին:

Sapinière (սաբինիէր) գ. իգ. Անտառ եղեւին ծառոց. չամ աղաճլըգ: Նաւակ յեղեւնափայտէ:

Saponaire (սաբօնէր) գ. իգ. Բոյս ինչ որ մաքրէ զաղտս. սապունիյէ:

Saporifique (սաբօրիֆիք) ած. Համեղ, ախորժակ. լէզզէթլի:

Sapote (սաբօտ) գ. իգ. Ընտիր պտուղ ինչ Ամերիկոյ:

Saquebute (սաքըպիւտ) գ. իգ. Ազգ ինչ փողոյ:

Sarabande (սարապանտ) գ. իգ. Կաքաւ ինչ ոտից, և երգ:

Sarbacane (սարպաքան) գ. իգ. Ազդարան (գործի). ուզուն դիւֆէնկի:

Sarangosti (սարանկօսդի) գ. ար. Մաղաքէ կամ ձիւթ ինչ Հնդկաց:

Sarbotière (սարպօտիէր) գ. իգ. Անօթ սառուցիչ ձեան:

Sarcasme (սարքասմ) գ. ար. Երգիծանութիւն, հեգնութիւն. քէսինթի:

Sarcelle, *տե՛ս* Cercelle.

Sarche (սարշ) գ. իգ. Շրջանակ մաղի:

Sarcite (սարսիտ) գ. իգ. Քար ինչ ձեւագեալ:

Sarcler (ՍԱՐՔԼԷ՛) բ. ն. Քաղհան առնել. ԱՅԸԴԼԱՄԱԳ :

Sarcleur (ՍԱՐՔԼԷՕՐ) գ. ար. Որ քաղհան առնէ. ԱՅԸԴԼԱՅԸՃԸ :

Sarcloir (ՍԱՐՔԼՕԱՐ) գ. ար. Քաղհանի գործի. ՉԱԲԱ, ԳԱԶՄԱ :

Sarclure (ՍԱՐՔԼԻՒՐ) գ. իգ. Անպիտան խոտ քաղեալ կամ հանեալ. ՔԷՕՔԻՒՆՏԷՆ կամ ԳՕՓԱՐԸԼՄԸՇ ԵԱՊԱՆ ՕԴԼԱՐԸ :

Sarcocèle (ՍԱՐՔՕՍԷԼ) գ. ար. Ազգ ինչ փոշտանկութեան :

Sarcocolle (ՍԱՐՔՕՔՕԼ) գ. իգ. Խէժ մածուցիչ վիրաց :

Sarco-épiplocèle (ՍԱՐՔՕ ԷՓԻՓԼՕՍԷԼ) գ. ար. փոշտանկութիւն:

Sarco-épiplomphale (ՍԱՐՔՕ ԷՓԻՓԼՕՆՖԱԼ) գ. ար. փոշտանկութիւն պորտոյ:

Sarco-hydrocèle (ՍԱՐՔՕ ԻՏՐՕՍԷԼ) գ. ար. փոշտանկութիւն հանդերձ ջրգողութեամբ:

Sarcologie (ՍԱՐՔՕԼՕԺԻ) գ. իգ. Մսաբանութիւն :

Sarcome (ՍԱՐՔՕՄ) գ. ար. Ուռոյց :

Sarcomphale (ՍԱՐՔՕՆՖԱԼ) գ. ար. Ուռոյց պորտոյ:

Sarcophage (ՍԱՐՔՕՖԱԺ) գ. ար. և ած. Շիրիմ նախնեաց. ԳԱՊՐ, ՏՕՇԱՆՄԸՇ ԳԱՊՐ : կիզիչ մարմնոյ:

Sarcotique (ՍԱՐՔՕԴԻՔ) ած. Մսաբեր, որ աճեցուցանէ զմիսն :

Sarde-agate (ՍԱՐՏ ԱԿԱԴ) գ. իգ. Ակատ բստախառն :

Sardine (ՍԱՐՏԻՆ) գ. իգ. Մանր ձուկն ինչ ծովու. ՍԱՐՏԷԼ, ՍԱՐՏԻԼԱ :

Sardoine (ՍԱՐՏՕԱՆ) գ. իգ. Եղնգնաքար. ՍԻՒԼԷՅՄԱՆԻ ԴԱՇ:

Sardonien *կամ* Sardonique (ՍԱՐՏՕՆԻԷՆ, ՍԱՐՏՕՆԻՔ) ած. Ցնցողական (ծիծաղ). ՂԸԽՔԻ ՍԱՖՐԱՎԻ :

Saricovienne (ՍԱՐԻՔՕՎԻԷՆ) գ. իգ. Ջրշուն ծովային :

Sarment (ՍԱՐՄԱՆ) գ. իգ. Ուռ, բարունակ. ՊԱՂ ՊՈՒՏԱԳԼԱՐԸ, ԱՍՄԱ ՉՈՒՊՈՒԳԼԱՐԸ, ՖԻՏԱՆ, ՊՈՒՏԱԳԸ :

Sarmenteux, euse (ՍԱՐՄԱՆԴԷՕ, ԷՕԶ) ած. Որ բերէ ուռս կամ բարունակս, բարունակաբեր. ՖԻՏԱՆԼԸ:

Saronide (ՍԱՐՕՆԻՏ) գ. ար. Անուն քրմաց նախնի Գաղղիացւոց :

Sarrasin (ՍԱՐՐԱԶԷՆ) ած. և գ. Սարակինոսաց կամ սեաւ (ցորեան). ԳԱՐԱ ՊԱՂԱԳ կամ ՊՈՒՂՏԱՅ :

Sarrasine (ՍԱՐՐԱԶԻՆ) գ. իգ. Ի խոտ ինչ. ԱՐԻՍԴՕԼՕԽԻԱ :

Sarrau (ՍԱՐՐՕ) գ. ար. Վերարկու, թիկնոց :

Sarrette *կամ* Serrette (ՍԱՐՐԷԴ, ՍԷՐՐԷԴ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ :

Sarriette (ՍԱՐՐԻԷԴ) գ. իգ. Բոյս ինչ անուշահոտ. ԻՔԱՐ, ՍԱԴԸՐ :

Sart (ՍԱՐ) գ. ար. Բոյս ինչ ծովային :

Sas (ՍԱ) գ. ար. Նուրբ մաղ. ԳԸԼ ԷԼԷՔ, ՄԸՆԽԱԼ կամ ՄԸՆԽԻԼ :

Sassafras (ՍԱՍԱՖՐԱՍ) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկոյ:

Sasse (ՍԱՍ) գ. իգ. Ջրահան 'ի կաշւոյ :

Sassenage (ՍԱՍՆԱԺ) գ. ար. Պանիր ինչ Գաղղիոյ :

Sasser (ՍԱՍԷ՛) բ. ն. Մաղել. ԷԼԷՔՏԷՆ կամ ԳԱԼՊՈՒՐՏԱՆ ԿԷՉԻՐՄԷՔ : յուզել, քննել, մանր կրկնել:

Satan (ՍԱԴԱՆ) գ. ար. Սատանայ, բանսարկու. ՇԷՅԴԱՆ, ԻՊԼԻՍ:

Satanique (ՍԱԴԱՆԻՔ) ած. Սատանայի, բանսարկուի, դիւական :

Satellite (ՍԱԴԷԼԼԻԴ) գ. ար. Թիկնապահ, կալանաւորակալ. ՏԷՐՊԱՆ, ԵԱՍԱԳՃԸ, ԴԱՊԻ, ԷԴՊԱ : արբանեակ (մոլորակի). ՔԻՒՉԻՒՔ ՍԷՅԵԱՐԷ ՔԻ ՊԷՕՅԻՒՔԻՒՆ ՏՕԼԱՅԸՆՏԱ ՏԷՕՆԷՐ ԷՏԷՐ:

Satiété (ՍԱՍԻԷ՛ԴԷ՛) գ. իգ. Յագուրդ, յագեցումն. ՏՕՅՄԱԳԼԸԳ, ԴՕԳԼՈՒԳ: յափրանք. ՕՍԱՆԼՈՒԳ :

Satin (ՍԱԴԷՆ) գ. ար. Ազգ ինչ ողորկ և փայլուն կերպասու. ԱԴԼԱՍ:

Satinade (ՍԱԴԻՆԱՏ) գ. իգ. Կերպաս ինչ նրբաթել և փայլուն :

Satinaire (ՍԱԴԻՆԷՐ) գ. ար. Որ գործէ ողորկ և փայլուն կերպաս. ԱԴԼԱՍՃԸ:

Satiner (ՍԱԴԻՆԷ՛) բ. ն. Ողորկել կամ փայլեցուցանել (զկերպասն կամ զթուղթն). ՄԸՀՐԷԼԷՄԷՔ: նմանեցուցանել ողորկ կերպասու :

Satire (ՍԱԴԻՐ) գ. իգ. Երգիծաբանութիւն. ՀԻՃՎ, ՀԻՃԱ, ՀԻՃՎ ՆԱՄԷ. ՏԻԼ ՍՕԳՄԱԳԼԸՂԸ, ԸՇԸՐՂԱՆԼԸԳ, ԷԷՐՄԷ :

Satirique (ՍԱԴԻՐԻՔ) ած. Երգիծաբանական : կծողական, գառն, երգիծաբան, երգիծքնող. ՀԱՃՎԻ, ՄԸՀԴԷՃԻ, ՏԻԼ ԻԼԷ ՍՕԳԱՆ:

Satiriquement (ՍԱԴԻՐԻՔՄԱՆ) մակ. Երգիծաբանօրէն, երգիծաբանութեամբ. ՀԻՃՎ կամ ՀԻՃԱ ԻԼԷ:

Satiriser (ՍԱԴԻՐԻԶԷ՛) բ. ն. Երգիծաբանել, պախարակել, ստգտանել. ՏԻԼ ԻԼԷ ՍՕԳՄԱԳ, ԷԷՐՄԷՔ:

Satisfaction (ՍԱԴԻՍՖԱՔՍԻՕՆ) գ. իգ. Հաճութիւն, բերկրութիւն, մխիթարութիւն. ԽՕՇՆՈՒՏԼՈՒԳ, ՍԱՖԱ, ՐԻԶԱ: վճարումն, հատուցումն. ՔԷՖԱՐԷԴ, ՔԷՖԱՐԷ՛ԴԻ ԶԻՒՆՈՒՊ, ԷՏԱ, ԷՕՏԻՒՇ. ՃԷԶԱ, ԻՆԴԻԳԱՄ, ԱՐ :

Satisfactoire (ՍԱԴԻՍՖԱՔԴՕԱՐ) ած. Վճարողական, հատուցանողական. ՔԷՖԱՐԷԴԼԻ:

Satisfaire (ՍԱԴԻՍՖԷՐ) բ. ն. Հաճել, հաճեցուցանել. կատարել զկամս ուրուք. ՐԱԶԻ կամ ԽՕՇՆՈՒՏ ԷԴՄԷՔ: լնուլ, կատարել. ԷԷՐԻՆԷ ԿԷՕԴԻՒՐՄԷՔ, ԻԴՄԱՄ ԷԴՄԷՔ. ԻԴՄԱՄԸ՝ ԷՏԱ կամ ԽԸԶՄԷԴ ԷԴՄԷՔ: վճարել, հատուցանել. ՎԷՖԱ՝ ԻՖԱ կամ ԻՍԴԻՖԱ ԷԴՄԷՔ, ԷՕՏԷՄԷՔ, ԷՏԱ՝ ՀԱԳԳԸՆԸ ԷՏԱ ԷԴՄԷՔ. ԻՆԴԻԳԱՄ ԱԼՄԱԳ, ԱԽԶ ՍԱՐ ԷԴՄԷՔ: Se satisfaire, բ. յ. Հաճիլ, գոհ լինել, լնուլ զկամս անձին․ հավա վէ հավէսէ թապի օլմագ, խաթէրինի եափմագ ։

Satisfaisant, ante (սաթիսֆէզան, անթ) ած․ Հաճոյական, հաճելի, կամակատար․ սէվինէճէք, հազ էտէճէք ։

Satrape (սաթրապ) գ․ ար․ Սատրապ, նախարար, մարզպան․ վալի, միրլիվան կամ միրմիրան ։

Satron (սաթրօն) գ․ ար․ Մանր ձուկն 'ի կեր ։

Satteau (սաթօ) գ․ ար․ Նաւակ ինչ 'ի պէտս որսոյ ։

Saturation (սաթիւրասիօն) գ․ իգ․ Յագուրդ կամ լուծումն․ տօյուրմա, իշպա ։

Saturer (սաթիւրէ) բ․ ն․ Յագեցուցանել․ տօյուրմագ, իշպա էթմէք ։ լուծանել հեղուկաւ․ պիր սույու նէսնէյէ էրիթիլէճէք գատար էճզա գօյմագ ։

Saturnales (սաթիւռնալ) գ․ իգ․ յոգ․ Սատուռնեան կամ Կռոնոսեան տօնք կամ հանդէսք ։

Saturne (սաթիւռն) գ․ ար․ Երեակ (մոլորակ)․ զուխալ կամ զուհալ, քէյվան ։ կապար (ըստ քիմիականաց)․ գուրշուն ։

Saturnien, ienne (սաթիւռնիէն) ած․ Սատուռնեան, տխուր, սեւամաղձոտ ։

Satyre (սաթիռ) գ․ ար․ Ազգ ինչ Թիլթուան ։ այծամարդ (ըստ առասպելաց)․ մասալ խուրէ եարըմ ադէմ ։ Vieux satyre, ծեր խդասէր կամ վաւաշոտ ։

Satyriasis (սաթիրիազիս) գ․ իգ․ Անդադար ցցուումն առնի անդամոյ, անհնարին տռփանք ցանկութեան ։

Satyrion (սաթիրիօն) գ․ ար․ Ի բոյս ինչ ։

Sauce (սօս) գ․ իգ․ Համեմունք․ եէյէճէք թէրպիյէսի, թաամ թէրպիյէսի, սալչա ։

Saucer (սօսէ) բ․ ն․ Մխել կամ Թանալ զպատառն 'ի համեմունս․ թաամ թէրպիյէսինէ սօգմագ կամ պատըրմագ ։

Saucière (սօսիէռ) գ․ իգ․ Աման համեմանց․ սալչա գապը ։

Saucisse (սօսիս) գ․ իգ․ Երշիկ կամ երեջիկ խոզենի․ սուճուգ, քիւչիւք սուճուգ ։ Եղեգն վառօդալից 'ի պէտս ականի ։

Saucisson (սօսիսօն) գ․ ար․ Երշիկ մեծ․ սուճուգ, պիւյիւք սուճուգ, պաստըրմա, կէօթէն ։

Sauf, sauve (սօֆ, սօվ) ած․ Ապահով, անվտանգ, ողջանդամ, անարատ․ սաղ, սէլիմ ։ Sain et sauf, ողջ և անարատ, ողջանդամ․ սաղ իւ էսէն, սաղ իւ սէլիմ ։

Sauf (սօֆ) նխ․ Բաց 'ի, բայց միայն, առանց․ մէյէր, եօգսա, իլլա ։ բայց եթէ, միայն թէ․ պու շարդ իլէ քի ։

Sauf-conduit (սօֆ քօնտիւի) գ․ ար․ Թուղթ ապահովութեան, երաշխաւորութիւն․ վէրա քէսադըրը, եօլ էմրի, նամէ ։

Sauge (սօժ) գ․ իգ․ Ի բոյս ինչ․ էլլան քէօքիւ, փիշ օթու, սալպիյէ ։

Saugrenée (սօկռընէ) գ․ իգ․ Ոլոռն համեմեալ ։

Saugrenu, ue (սօկռընիւ) ած․ Անտեղի, անդէպ, անպատեհ․ եագըշըգսըզ, պիհուտէ, պի մանա ։

Saule (սօլ) գ․ իգ․ Ուռի, ուռենի․ սէօյիւթ, սէօյիւթ աղաճը, սըֆսաֆ ։

Saumâtre (սօմաթռ) ած․ Աղի, աղտաղտին (ջուր)․ աճը, աճը կամ թուզլու սու ։

Saumée (սօմէ) գ․ իգ․ Չափ ինչ գետնոյ ։

Saumon (սօմօն) գ․ ար․ Ձուկն ինչ ծովային․ փէմպէ ալա պալըղը, սալմօն պալըղը ։ Ձոյլ կապարի․ գուրշուն գալըպը ։

Saumoneau (սօմօնօ) գ․ ար․ Ձագ Saumon ձկան ։

Saumonné, ée (սօմօնէ) ած․ Որ ունի զնմանութիւն Saumon ձկան ։

Saumure (սօմիւռ) գ․ իգ․ Աղջուր, աղաջուր․ սալամուրա, թուզլու սու, թէլխամ ։

Saunage (սօնաժ) գ․ ար․ Վաճառք աղի․ թուզ սաթմասը՝ ալըշ վէրիշի կամ թիճարէթի ։ Faux-saunage, վաճառք աղի ընդդէմ օրինաց ։

Sauner (սօնէ) բ․ չ․ Աղ գործել ։

Saunerie (սօնռի) գ․ իգ․ Գործատուն կամ վաճառանոց աղի․ թուզ մախզէնի կամ պազարը ։

Saunier (սօնիէ) գ․ ար․ Աղագործ, աղավաճառ․ թուզճու, թուզ սաթըճը կամ պազիրկէանը ։

Saunière (սօնիէռ) գ․ իգ․ Արկղ կամ համբարանոց աղի․ պիւյիւք թուզ գապը կամ մախզէնի ։

Saupiquet (սօփիքէ) գ․ ար․ Համեմ ախորժաշարժ ։

Saupoudrer (սօփուտռէ) բ․ ն․ Համեմել, յաղել․ թուզ սալմագ, թէրպիյէ էթմէք ։

Saurage (սօռաժ) գ․ ար․ Ամ Թռչնոյ մինչչև է նորափետուր զարդարեալ ։

Saur (սօռ) ած․ Գոյն ընդ գորշ և ընդ մոյգ ։ Hareng saur կամ sauret, ձուկն չորացուցեալ․ գուրուտուլմուշ կամ թիւթիւնլէնմիշ իւսկիւմրի ։

Saurer (սօռէ) բ․ ն․ Չորացուցանել 'ի ծուխ․ թիւթիւնտէ գուրութմագ, պալըգ թիւթիւնլէմէք ։

Saussaie (սօսէ) գ․ իգ․ Ուռենիք․ սէօյիւթլիւք, գիփիսթան ։

Saut (սօ) գ․ ար․ Ոստիւն, ոստումն, վազումն, անցք․ սըչրայըշ, սըչրամա, գաչըշ ։ սահանք կամ հոսանք ջուրց․ պիր չայէ փիշէն սու ։

Sauter (սօթէ) բ․ չ․ և ն․ Ոստնուլ, ընդոստնուլ․ սըչրամագ․ սէքմէք․ գաչմագ ։ կաքաւել․ խօրօս թէփմէք, օյնամագ, ռագս էթմէք ։ վազել, անցանել․ պիր եէրտէն օ պիր եէրէ գաչմագ կամ կէչմէք ։ ամբառնալ, բարձրանալ, Թռչուլ, զանց առնել, անցանել ։

Sautereau (սօթռօ) գ․ ար․ Մանուկ

թաւալգլոր ընդ գլուխ 'ի վայր լերին : փետուր նուագարանաց ընդոստուցիչ լարից:

Sauterelle (սօդըռէլ) գ. իգ. Մարախ, ջորեակ. չէքիրկէ, ճէրատ:

Sauteur (սօդէօռ) գ. ար. Որ ոստնու կամ կաքաւէ. սըչրայըճը, հօփփադաղ, ճանպազ:

Sautillement (սօդիյըման) գ. ար. Ոստոստումն. սէքմէ, սըչրամա:

Sautiller (սօդիյէ) բ. չ. Ոստոստել. սէքմէք, սէկիրմէք, սըչրամագ:

Sautoir (սօդօար) գ. ար. Զարդ կամ նշան խաչաձև. հաչ շէքլի:

Sauvage (սօվաժ) ած. և գ. Վայրի, վայրենի : անկոխ, անապատ, անմարդաբնակ: անընտել, վայրենաբարոյ, բիրտ, խուժադուժ, բարբարոս. եապանի, եապանըղ, վահշի. եապան, խարապ, ղայիր մամուր. տաղ ատէմ, տաղտա պէօյիւմիւշ. եապան ատէմ:

Sauvageon (սօվաժօն) գ. ար. Ծառատունկ 'ի խոպանի. եապան աղաճլըգ :

Sauvagerie (սօվաժըռի) գ. իգ. Վայրենի բարք, բարբարոսութիւն. վահշիյէթ:

Sauvagin, ine (սօվաժէն, ին) ած. և գ. Վայրի: սոս վայրի:

Sauve, տես Sauf.

Sauvegarde (սօվկարտ) գ. իգ. Պահապան կամ թուղթ պաշտպանութեան. հիմայէթ, հիմայէ:

Sauvement (սօվման) գ. ար. Զերծումն վաճառուց 'ի նաւաբեկութենէ, հասանելն նաւու անվտանգ. խելաս, սէլամէթ:

Sauver (սօվէ) բ. ն. Պահել, պահպանել, զերծուցանել. սագլամագ, հըֆզ էթմէք: փրկել, ազատել, կեցուցանել: պաշտպանել, ջատագովել, արդարացուցանել. գուրթարմագ, խելաս էթմէք, նէճաթ վէրմէք, սուլփան ֆաք էթմէք: անխայել, խնայել. էսիրկէմէք: Se sauver, բ. յ. Զերծանիլ, ճողոպրիլ: փրկել կամ կեցուցանել զանձն. գաչմագ, գաչընմագ, գուրթուլմագ, խելաս կամ նէճաթ պուլմագ, կիւղլէնմէք:

Sauveté (սօվըդէ) գ. իգ. Զերծումն 'ի վտանգէ, ապահովութիւն (է բառ վաղեմի):

Sauve-vie (սօվ վի) գ. իգ. Բոյս ինչ որ աճէ յորմունս:

Sauveur (սօվէօռ) գ. ար. Ազատիչ, կեցուցիչ, ապրեցուցիչ, փրկիչ. գուրթարըճը, խելաս էտիճի, մուխալլիս: Le Sauveur, Փրկիչն մեր, Յիսուս փրկիչ. հալասքէրի իսա:

Savamment (սավաման) մակ. Իմաստութեամբ, հմտաբար, քաջ. ալիմանէ, իլմ իլէ:

Savanne (սավան) գ. իգ. Անտառ կամ մարգագետին ինչ յԱմերիկա:

Savant, ante (սավան, անդ) ած. և գ. Իմաստուն, գիտնական, հմուտ, տեղեակ, ներհուն, քաջավարժ. ալիմ, իլմ սահիպի, օգումուշ, իլիմտար:

Savantasse (սավանդաս) գ. ար. Իմաստակ:

Savate (սավադ) գ. իգ. Հողաթափ հին. չարըգ, էսքի փապուճ: Թղթատար հետեակ:

Savaterie (սավադըռի) գ. իգ. Վաճառանոց հին հողաթափից կամ կօշկաց. չարըգճըլըգ:

Saveter (սավըդէ) բ. ն. Աղճատել, եղծանել (ըստ ռամկաց):

Savetier (սավըդիէ) գ. ար. Հնակարկատ, հնավաճառ, կարկատիչ հին հողաթափից. էսքիճի: ագէտ արուեստաւոր:

Saveur (սավէօռ) գ. իգ. Համ, ճաշակ, քաղցրութիւն, ախորժ. լէզզէթ, թատ:

Savoir (սավօար) բ. ն. Je sai կամ je sais, tu sais, il sait; nous savons, vous savez, ils savent. Je savois. J' ai su. Je sus. Je saurai. Sache, sachez. Que je sache. Que je susse. Je saurois. Sachant. Գիտել, ճանաչել. պիլմէք, տանըմագ, մալում կամ իլմ օլմագ: կարող լինել. ագեահ օլմագ: իմանալ, 'ի միտ առնուլ, տեղեկանալ. ագեահ՝ վագըֆ կամ վուգուֆ օլմագ, խապէրտար օլմագ: գիտել հաւատալի. տահգիգ կամ իլմ էլ եագին պիլմէք: Faire savoir, իմացուցանել, ծանուցանել. պիլտիրմէք, պույուրմագ: Savoir gré à quelqu'un, երախտագէտ լինել, շնորհ ունել, շնորհամատուցանել, գոհանալ. պիր քիմէսնէյէ մէմնուն կամ մութէշէքքիր օլմագ: Savoir կամ à savoir, այս ինքն, այս ինքն է, այս է, կամիմ ասել, իմա. եանի: թերևս, գուցէ. պէլքի:

Savoir (սավօար) գ. ար. Գիտութիւն, հմտութիւն, ծանօթութիւն. պիլկի, իլմ, մարիֆէթ:

Savoir-faire (սավօար ֆէռ) գ. ար. Ճարտարութիւն, յաջողակութիւն. հիւնէր, մէհարէթ:

Savoir-vivre (սավօար վիվռ) գ. ար. Կենցաղ կամ հմտութիւն ըստ աշխարհի. տիւնեայը տանըմա, կէչինմէ:

Savon (սավօն) գ. ար. Օճառ. սապուն:

Savonière (սավօնիէռ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Savonnage (սավօնաժ) գ. ար. Լուացումն օճառաւ. չամաշըր եայգամասը: փրփուր օճառի ջրախառն. սապուն քէօփիւյիւ կամ սույու:

Savonner (սավօնէ) բ. ն. Մաքրել կամ լուանալ օճառաւ. սապունլամագ: կշտամբել զոք:

Savonnerie (սավօնըռի) գ. իգ. Գործատուն օճառի. սապունլուգ, սապուն քէարխանէսի:

Savonnette (սավօնէդ) գ. իգ. Գնտակ ընտիր օճառի. սապուն դօփու, միսք սապունու:

Savonneux, euse (սավօնէօ, էօզ) ած. Օճառային, օճառանման. սապունլու:

Savonnier (սավօնիէ) գ. ար. Օճառագործ. սապունճու: տերև ծառոյ 'ի լուանալ զհանդերձս:

Savonnoir (սավօնօար) գ. ար. Թաղիք ինչ թղթագործաց:

Savourement (սավուռըման) գ. ար. Ճաշակ, ճաշակառութիւն :

Savourer (սավուռէ) բ. ն. Ճաշակել, առ-

նուլ զճաշակ, վայելել. թատմագ, լէզզէթինի ալմագ:

Savouret (սավուրէ) գ. ար. *Ոսկր ողղալից ոսկր եզին (ըստ ռամկաց):*

Savoureusement (սավուրէօզման) մակ. *Համեղութեամբ, քաղցրութեամբ.* լէզզէթ իլէ:

Savoureux, euse (սավուրէօ, էօզ) ած. *Համեղ, համեղաճաշակ, բարեհամ, քաղցրաճաշակ, ախորժակ.* լէզզէթլի, լէզիզ, թաթլը:

Saxatile (սաքսաթիլ) ած. *Որ գտանի կամ բուսանի 'ի քարուտս:*

Saxifrage (սաքսիֆրաժ) ած. և գ. *Ի բոյս ինչ: քարահերձ, որ հերձանէ զքարն երիկամանց (գեղ):*

Saye (սէյ) գ. իգ. *Կերպաս ինչ:*

Sayette (սէյէթ) գ. իգ. *Կերպաս ինչ մետաքսախառն:*

Sbire (սպիր) գ. ար. *Կալանաւորակալ.* չավուշ, հասսա:

Scabellon (սքապէլօն) գ. ար. *Պատուանդան, ներքնախարիսխ:*

Scabieuse (սքապիէօզ) գ. իգ. *Բոյս ինչ զուտակար բորոյ.* ույուզ օթու, չիչէք օթու:

Scabieux, euse (սքապիէօ, էօզ) ած. *Նման բորոյ, բորոտեալ.* ույուզլու:

Scabreux, euse (սքապրէօ, էօզ) ած. *Խորտուբորտ, ապառաժ, դժուարին, վտանգաւոր.* սարփ, չէթին, էմրի մուշքիլ:

Scalène (սքալէն) ած. *Անզուգակողմն կամ անհաւասարակողմն (եռանկիւն): սպառնացաշարժ (մկան):*

Scalme (սքալմ) գ. ար. *Յենարան կամ սեպ թիոյ նաւակին:*

Scalpel (սքալփէլ) գ. ար. *Կտրոց վիրահատի.* նէշթէր, պըչգը:

Scalvine (սքալվին) գ. իգ. *Անօթ 'ի դդմոյ:*

Scammonée (սքամօնէ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ.* սագմունիյա, մահմուտիյէ:

Scammonite (սքամօնիթ) գ. իգ. *Գինի 'ի սակամոնէ:*

Scandale (սքանտալ) գ. ար. *Գայթակղութիւն: նախատինք.* ֆէնա իպրէթ. այըպ: *հակառակութիւն.* գավղա, ֆիթնէ:

Scandaleusement (սքանտալէօզման) մակ. *Գայթակղութեամբ, 'ի գայթակղութիւն.* այըպ իլէ:

Scandaleux, euse (սքանտալէօ, էօզ) ած. *Գայթակղական, գայթակղեցուցիչ.* ֆէնա իպրէթ վէրիճի, այըպլը:

Scandaliser (սքանտալիզէ) բ. ն. *Գայթակղեցուցանել.* ֆէնա իպրէթ վէրմէք: Se scandaliser, բ. յ. *Գայթակղիլ.* ֆէնա իպրէթ ալմագ: *դժուարիլ, խոժոռիլ.* ինճինմէք, գուճէնմէք, գուճլէնմէք:

Scander (սքանտէ) բ. ն. *Չափել զկանգս կամ զփիղոբայս ոտանաւորի.* վէզն իւզրէ օգումագ:

Scapha (սքաֆա) գ. ար. *Ոսկր ինչ ունկց:*

Scaphandre (սքաֆանտր) գ. ար. *Զգեստ ինչ որ ոչ թողու ընկղմիլ 'ի ջուր:*

Scaphé (սքաֆէ) գ. ար. *Արեգակնացոյց փոքր: գործի ինչ աստեղաբաշխական ըստ նախնեաց:*

Scaphoïde (սքաֆօիտ) ած. և գ. *Նաւաձև:*

Scapulaire (սքափիւլէր) գ. ար. *Փորուրար կրօնաւորաց.* ռուհպան լիպասը:

Scarabée (սքարապէ) գ. իգ. *Բզեզ.* պօգ պէօճէյի, փօնգուզլան, ճուալ, քէլէպէք:

Scaramouche (սքարամուշ) գ. ար. *Դերասան:*

Scare (սքար) գ. ար. *Սակրոս (ձուկն):*

Scarieux, euse (սքարիէօ, էօզ) ած. *Որ է իբրև թաղանթ:*

Scarificateur (սքարիֆիքաթէօր) գ. ար. *Կեղեքիչ գործի վիրահատից:*

Scarification (սքարիֆիքասիօն) գ. իգ. *Կեղեքումն կամ 'ի բաց հանումն մսոյ (ըստ վիրաբուժից).* հաճամաթ, քէսիք:

Scarifier (սքարիֆիէ) բ. ն. *Կեղեքել, 'ի բաց բառնալ կամ ցոլել զմիսն.* հաճամաթ էթմէք:

Scarlatine (սքարլաթին) ած. *Հրատապ-նապ (տենդ):*

Scason (սքազօն) գ. ար. *Ազգ ինչ ոտանաւորի Լատինացւոց:*

Scavisson *կամ* Escavisson (սքավիսօն, էսքավիսօն) գ. ար. *Արմատ ինչ կամ կեղև ծառոյ:*

Sceau (սօ) գ. ար. *Կնիք մեծ: դրոշմ կնքոյն.* մուհր, մուհիւր. խաթէմ. նիշան:

Sceau de Salomon (սօ տը սալօմօն) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Sceau de Notre-Dame, *տե՛ս* Racine vierge.

Scel (սէլ) գ. ար. *տե՛ս* Sceau.

Scélérat, ate (սէլէրա, ատ) ած. և գ. *Եղեռնաւոր, չարագործ, անզգամ, անիրաւ, ժանտաժուտ.* էհլի ֆէսատ, մուֆսիտ, շէրիր, մուրթէտ:

Scélératesse (սէլէրաթէս) գ. իգ. *Ոճիր, եղեռն, ապիրատութիւն, չարիք.* ֆէսատ, էշրամաղլըգ:

Scélite (սէլիթ) գ. իգ. *Քար ինչ որ ունի զնմանութիւն սրունից մարդոյ:*

Scellage (սէլաժ) գ. ար. *Կնիք ապակի անօթոյ:*

Scellé (սէլէ) գ. ար. *Կնիք եդեալ 'ի վերայ տան.* մուհիւր:

Scellement (սէլման) գ. ար. *Հաստատութիւն որմոյ:*

Sceller (սէլէ) բ. ն. *Կնքել, կնքել մատանեաւ.* մուհիւրլէմէք, մուհիւր վուրմագ: *ալնդել, հաստատել, ամրացուցանել.* պէրքիթմէք, պէրքիթլէմէք: *պահանգ արկանել որմոյ, ծեփել զորմն.* պիր գիլըրը ալչը իլէ մուհքէմ պաղլամագ կամ էֆրէտմագ: *փակել, փակել.* գափամագ:

Scelleur (սէլլէօռ) գ. ար. Կնքատար, որ կնքէ. միւհիւրտար:

Scène (սէն) գ. իգ. Տեսիլ թատրոնական. կէօրիւլէճէք նէսնէլէր: Թատրոնական նկարք. ֆէրտէկեահ: Թատրոն, տեսարան: կատակերգութիւն կամ եղերերգութիւն թատրոնական. գօմէտի օյունու:

Scénique (սէնիք) ած. Թատրոնական, թատերական. գօմէտի օյունունա տայիր կամ միւթէալլիգ:

Scénite (սէնիտ) գ. ար. և իգ. Վրանաբնակ, խորանաբնակ. չատըր ալտընտա օտուրան խալգ:

Scénographie (սէնօկրաֆի) գ. իգ. Տեսագրութիւն:

Scénographique (սէնօկրաֆիք) ած. Տեսագրութեան:

Scénopégies (սէնօբէժի) գ. իգ. յոգ. Տաղաւարահարք, տօն տաղաւարահարաց (հրէից):

Scepticisme (սէբթիսիսմ) գ. ար. Աղանդ Սկեպտիկեան փիլիսոփայից. ահքեամի շիւքիւք մէզհէպի:

Sceptique (սէբթիք) ած. և գ. Սկեպտիկեան, որ տարակուսի միշտ. հէր նէսնէտէն շիւպհէ էտիճի, էհլի շիւքիւք:

Sceptre (սէբթր) իգ. ար. Գաւազան արքունի իշխանութեան. ֆատիշահ տէյնէյի, տէյնէյի խագանի, ևն: գերագոյն իշխանութի:

Scheik (շէյք) գ. ար. Առաջնորդ. շէյխ (է բառ Տաճկաց):

Schelling (շէլինկ) գ. ար. Արծաթի դրամ ինչ Անգղիացւոց:

Schène (շէն) գ. ար. Չափ ինչ ճանապարհի ըստ Նախնեաց:

Schismatique (շիսմատիք) ած. և գ. Հերձուածողական: հերձուածող. էհլի իխտիլաֆ, րաֆըզը:

Schisme (շիսմ) գ. ար. Հերձուած. իխտիլաֆ, րաֆզ:

Schiste (շիստ) գ. իգ. Քար ինչ. պիր ճինս գարա տաշ:

Schlich (շլիք) գ. ար. Հրահալելի 'ի պէտս ձուլելոյ (է բառ Գերմանացւոց):

Sciage (սիաժ) գ. ար. Սղոցումն, սղոցածք. տէստէրէլէմէ, պիչմէ:

Sciatérique (սիատէրիք) ած. Ստուերացոյց (ժամացոյց):

Sciatique (սիատիք) ած. և գ. Ազդեր (յօդուածացաւ): ցաւ սաստիկ 'ի յօդուածըս ազդեր. ըրգիւննիսա:

Scie (սի) գ. իգ. Սղոց. տէստէրէ: գերանդի. պըչգը:

Sciemment (սիամման) մակ. Գիտութեամբ, կամակար, կամովին. պիլմէքլիք իլէ:

Science (սիանս) գ. իգ. Գիտութիւն, ծանօթութիւն, տեղեկութիւն, հմտութի. իլմ, մարիֆէթ, պիլիշ, պիլկի: Les sciences, գիտութիւնք. իւլում, ֆիւնուն:

Scientifique (սիանթիֆիք) ած. Գիտնական, գիտնաւոր. իլմի:

Scientifiquement (սիանթիֆիքման) մակ. Գիտնաբար, հմտաբար. իլմ իւզրէ:

Scier (սիէ) ե. ն. Սղոցել. տէստէրէլէմէք, տէստէրէ իլէ պիչմէք: հնձել գերանդեաւ. պիչմէք, օրագլամագ:

Scierie (սիէռի) գ. իգ. Մեքենայ 'ի սղոցել զփայտ կամ զտախտակս:

Scieur (սիէօռ) գ. ար. Սղոցիչ: հնձող. պըչգըճը, պըչգը չէքիճի:

Scille (սիլ) գ. իգ. Է բոյս ինչ. ատա սօղանը:

Scillitique (սիլլիթիք) ած. Կազմեալ Scille սոխով:

Scink (սէնք) գ. ար. Կոկորդիլոս ցամաքային կամ մողէս:

Scintillation (սէնթիլլասիօն) գ. իգ. Փայլումն, փայլատակումն. գըղըլճըմ պըլըրտամա:

Scintiller (սէնթիլլէ) ե. չ. Փայլել, փայլատակել, բոց հատանել, կայծակունս արձակել. գըղըլճըմ ատմագ կամ սաչմագ:

Sciographie (սիօկրաֆի) գ. իգ. Ստուերագրութիւն:

Scion (սիօն) գ. ար. Ոստ նորաբողբոջ, բողբոջ. ընձիւղ, շառաւեղ. ֆիտան, ֆիլիզ:

Scioptique (սիօբթիք) ած. Ստուերատեսական (գործի):

Scioptérique (սիօբթէրիք) ած. Ստուերագիտակ:

Sciotte (սիօթ) գ. իգ. Սղոց քարահատաց:

Scissile (սիսիլ) ած. Սղոցելի, հերձանելի, դիւրահերձ, բաժանելի. եարըլըր, եարըլաճագ:

Scission (սիսիօն) գ. իգ. Հերձումն, բաժանումն, անջատումն. քէսիշ: հերձուած, երկպառակութիւն. իխտիլաֆ, րէյ իխտիլաֆը:

Scissure (սիսիւռ) գ. իգ. Խորութիւն ոսկեր:

Scitie, Satie կամ Sétie (սիթի, սաթի, սէթի) գ. իգ. Նաւակ ինչ:

Sciure (սիյիւռ) գ. իգ. Սղոցածք փայտի. տալաշ. տէստէրէ տալաշը, պըչգը տօզու:

Sclérophtalmie (սքլէռօֆթալմի) գ. իգ. Ազգ ինչ աչացաւութեան:

Sclérotique (սքլէռօթիք) գ. իգ. Թաղանթ աչաց:

Scobiforme (սքօպիֆօռմ) ած. Նման սղոցածից փայտի:

Scolarité (սքօլառիթէ) գ. իգ. Իրաւունք դպրատան կամ դպրի:

Scolastique (սքօլասթիք) ած. և գ. Դպրոցի: դպրոցական. մէքթէպէ տայիր կամ մէնսուպ, մէքթէպի: դպրոցական աստուածաբանութիւն. իլմի քէլամ:

Scolastiquement (սքօլասթիքման) մակ. Ըստ դպրոցականաց:

Scoliaste (սքօլիաստ) գ. ար. Մեկնիչ կամ ծանօթարար նախնի մատենագրաց. շէրհ էտիճի, շարիհ:

Scolie (սքօլի) գ. իգ. Մեկնութիւն կամ ծանօթաբանութիւն երևելի մատենագրաց: պարապումն կամ բացատրութիւն (ըստ ուսումնականաց). շէրհ, թաֆսիր:

Scolopendre (սքօլօփանտրը) գ. իգ. Միջատ ինչ բազմոտանի. գըրգ այագլը պէօճէք, փէնճէճիք, տէօպին պէօճէյի կամ գուրփու: բոյս ինչ. ըսգօլօփէնտէրիօն, ալթըն կամ ալթընճա օթու:

Scorbut (սքօրպիւ) գ. ար. Ախտ ինչ ողեաց, որ ապականէ կծուութեամբ ըղհիւթս մարմնոյ. ըսգօրպիւթ իլլէթի, գան պօզղունլուղը:

Scorbutique (սքօրպիւթիք) ած. Ապականութեան արեան: ախտացեալ ապականութեամբ արեան. իսգօրպիւթլի:

Scordium (սքօրտիօմ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ ջրային:

Scorie (սքօրի) գ. իգ. Կղկղանք հրահալելեաց. դէմիր կամ գուրշուն պօգու, տուպալ կամ տիւֆալ:

Scorification (սքօրիֆիքասիօն) գ. իգ. փոխարկութիւն հրահալելեաց 'ի կղկղանս:

Scorificatoire (սքօրիֆիքաթօար) գ. ար. Անօթ փոխարկելոյ զհրահալելիս 'ի կղկղանս:

Scorifier (սքօրիֆիէ) բ. ն. փոխարկել զհրահալելիս 'ի կղկղանս. տուպալ էթմէք:

Scorpioïde (սքօրփիօիտ) գ. ար. Ազգ ինչ թրթրոյ: բոյս ինչ:

Scorpiojelle (սքօրփիօժէլ) գ. իգ. Իւղ կարճի:

Scorpion (սքօրփիօն) գ. ար. Կարիճ. ագրէպ: համաստեղութիւն ինչ. ագրէպ պուրճու:

Scorsonnère (սքօրսօնէր) գ. իգ. Բոյս ինչ, որ կոչի և Salsifis. իսգօրչինա:

Scotie (սքօթի) գ. իգ. Խոռոչ կամ փապար սեան:

Scouffin (սքուֆէն) գ. ար. Պարկ կամ մաղ ձիթահանաց:

Scribe (սքրիպ) գ. ար. Դպիր կամ վարդապետ օրինաց (առ Հրէայս): գրիչ, գրագիր. եազըճը, քեաթիպ:

Scripteur (սքրիփթէօր) գ. ար. Կոնդակագիր (պաշտօնեայ):

Scrofulaire (սքրօֆիւլէր) գ. իգ. Բոյս ինչ օգտակար 'ի փարատել զխոյլս. սըրաճա օթու:

Scrofules (սքրօֆիւլ) գ. իգ. յոք. Խոյլ պարանոցի, խոզք. սուր, փամղուլ, փամ ղուլ, խանազըր, սէրաճա կամ սըրաճա:

Scrofuleux, euse (սքրօֆիւլէօ, էօզ) ած. Գոյացուցիչ խուլից. սուրլու, սըրաճալը:

Scrotum կամ scroton (սքրօթօմ, սքրօթօն) գ. ար. Պարկ ամորձեաց. սաֆն, թաշագ տէրիսի կամ քէսէսի:

Scrupule (սքրիւփիւլ) գ. ար. Գրամար, կշիռ քսան և չորս գարեհատոյ, կերատ. գըրաթ, չէքիրտէք: խիղճ, անձկութիւն խղճի մտաց. գէօնիւլ իզտիրապը: տարակուսանք, կասկած. իշքիլ, վէսվէսէ, իհթիյաթ, վէհմ, իրթիյապ: Ճշդութիւն, կշռութիւն. տէգայիգ, տիգգաթ. տագգիգ: մանրերրորդ միոյ վայրկենի:

Scrupuleusement (սքրիւփիւլէօզման) մակ. Ճշդիւ, երկիւղածութեամբ, ամենայն զգուշութեամբ. տէգայիգ իլէ, տիգգաթ կամ տէգայիգ իւզրէ:

Scrupuleux, euse (սքրիւփիւլէօ, էօզ) ած. Երկիւղած, խղճահար. իշքիլլի, վէսվէսէլի: զգուշաւոր, ճիշդ, անվրէպ. տիգգաթլը, տագգիգաթլը:

Scrutateur (սքրիւթաթէօր) գ. ար. Քննիչ, հետազօտ. մուֆէթթիշ, ֆէթթաշ, թէֆթիշճի, քէշշաֆ, մուպալաղա իլէ քէշֆ էտիճի:

Scruter (սքրիւթէ) բ. ն. Քննել, հետազօտել. թէֆթիշ կամ թէֆահհուս էթմէք, մուպալաղա իլէ քէշֆ էթմէք:

Scrutin (սքրիւթէն) գ. ար. Ընտրութեն վիճակաւ, վիճակատուութիւն, քուէարկութիւն. գուրաթ, գուրա, րէյի մախֆի:

Scubac (սքիւպաք) գ. ար. Հեղանիւթ քրքմախառն:

Sculpter (սքիւլթէ) բ. ն. Դրօշել, քանդակել, քանդակագործել. օյմալամագ, եօնմագ, օյմագ, նագշ էթմէք, գալէմքեարլըգ էթմէք:

Sculpteur (սքիւլթէօր) գ. ար. Քանդակագործ, անդրիագործ, դրուագիչ. օյմաճը, եօնուճու, նագգաշ:

Sculpture (սքիւլթիւր) գ. իգ. Քանդակագործութիւն, քանդակ, անդրիագործութիւն. օյմաճըլըգ, գալէմքեարլըգ. օյմա իշ, գալէմ իշի:

Scurile (սքիւրիլ) ած. Խեղկատակ, անդէպ:

Scurilement (սքիւրիլման) մակ. Խեղկատակութեամբ, յանդէպս:

Scurrilité (սքիւրիլիթէ) գ. իգ. Խեղկատակութիւն, անհեթեթ բանք կամ գործք:

Scytale (սիթալ) գ. իգ. Նշանագիծ, և նշան ինչ առ Լակեդեմոնացիս:

Se (սը) դէր. Զինքն, զանձն իւր. քէնտիսի կամ քէնտինի, նէֆսի, նէֆսինի: Il se tua, սպան զանձն, գնաց զիւրովին. քէնտիսի կամ քէնտինի էօլտիւրտիւ: Il se livra lui-même, ինքնին անձնատուր եղև, կամաւ ետ զանձն. նէֆսի կամ նէֆսինի պիւլմանա թէսլիմ էթթի: Se կադմէ և զկրաւորական կամ զձայնակրական բայս, զոր օրինակ՝ Se faire, լինել. օլմագ: Se changer, փոխիլ, փոփոխիլ, դառնալ. տէօնմէք, տէյիշիլ օլմագ: Se réjouir, զուարճանալ, զուարթանալ, բերկրել. սէվինմէք, ֆէրահլանմագ:

Séance (սէ՛անս) գ. իգ. Նիստ, գումարումն, ատեան. մէճլիս, ճիւլուս:

Séant (սէ՛ան) ած. և գ. Որ գումարի կամ ունի զնիստ իւր. օթուրան, գայիմ, միգիմ: Նիստ, բազմումն:

Séant, ante (սէ՛ան, անտ) ած. Վայելուչ, 'ի դէպ, գեղեցիկ, քաջայարմար. լայըգ, մունասիպ, եագըշըգ, եարաշըգ:

Seau (սօ) գ. ար. Դոյլ. գօղա կամ գօվա, պարգաճ:

Seaugeoire (սօժուար) գ. իգ. Գործի ինչ:

Sébacée (սէ՛պասէ) ած. Խլրև ղձարպ (մըտան):

Sébacique (սէ՛պասիք) ած. Ճարպային (հիւթ):

Sébate (սէ՛պատ) գ. ար. Բաղադրութիւն ինչ քիմիական:

Sébeste (սէ՛պէստ) գ. ար. Պտուղ ինչ Եգիպտոսի սալորանման:

Sébile (սէ՛պիլ) գ. իգ. Պնակ կամ կուր. չանագ, աղաճտան տէփսի:

Sec, sèche (սէք, սէշ) ած. Չոր. ցամաք, աղաղուն, անջրդի. գուրու, եապիս. գուրուփուլսուզ, գուրումսուզ: արուդ, նիհար, վտիտ. արըգ, նահիֆ: անհարթ, անարուեստ. սօվուգ, սէրթ: անզարդ, անպաճոյճ, սոսկ. սատէ, զինէթսիզ:

Sécable (սէ՛քապըլ) ած. Հատանելի, բաժանելի:

Sécante (սէ՛քանտ) գ. իգ. Հատանող (գիծ երկրաչափական). խա՛տտի գատը:

Séche կամ Seiche (սէ՛շ, սէ՛յշ) գ. իգ. Սեպիէ (ձուկն). սիփիա, սիպիէ կամ միւրէքքէպ պալըղը:

Séchement (սէ՛շման) մակ. Ցամաքութեամբ, 'ի ցամաք վայրի. գուրու եէրտէ, գուրուլուղ իլէ, խամ: անզարդ, անպաճոյճ, սոսկ. զինէթսիզ, սատէ: խստիւ, չհաճականագոյն. սէրթլիկ իլէ:

Sécher (սէ՛շէ) բ. ն. Չորացուցանել, ցամաքեցուցանել. գուրուտմագ, գաքիր էտմէք: Sécher կամ se sécher, բ. չ. Չորանալ, ցամաքիլ. գուրումագ, գուրագ կամ գաքիփ օլմագ: հիւծիլ, մաշիլ. զայիֆլէնմէք:

Sécheresse (սէ՛շըրէս) գ. իգ. Չորութիւն, ցամաքութիւն. գուրուլուգ, գուրագլըգ, եուպուսէթ: անզարդութիւն, անարդասաւորութիւն, բրտութիւն. սէրթլիք, խամլըգ, խուշունէթ:

Sécheron (սէ՛շրօն) գ. ար. Մարգագետին յանջրդի տեղւոջ:

Séchoir (սէ՛շուար) գ. ար. Տեղի կամ գործի չորացուցանելոյ. գուրուտաճագ եէր:

Second, onde (սըկօն, օնտ) ած. և գ. Երկրորդ. իքինճի, սանի, փէշինէմ: 'ի ձեռանէ, օգնական. եարտըմճը, միւլազիմ:

Secondaire (սըկօնտէր) ած. և գ. Երկրորդական, յաւելուածոյ. տալի, զայիֆ:

Seconde (սըկօնտ) գ. իգ. Մասն երկրորդ. մասն միոյ վայրկենի կամ աստիճանի:

Secondement (սըկօնտման) մակ. Երկրորդ, երկրորդ անգամ. իքինճիտէ, սանիա:

Seconder (սըկօնտէ) բ. ն. Զհետ երթալ կամաց ուրուք, հասնել զոք, զիջանել 'ի կամս, նպաստել, ձեռնտու լինել, օժանդակել. եարտըմ կամ իմտատ էթմէք:

Secoument (սըքուման) գ. ար. Ցնցումն, թօթափումն, մերժումն:

Secouer (սըքուէ) բ. ն. Ցնցել, թօթափել, մերժել. սարսըտմագ, սարսմագ, սիլքմէք, սիլքինտիրմէք: յուզել, շարժել. չալգատմագ: Secouer le joug, ըմբռնկեց լինել, 'ի բաց կալ 'ի ծառայութենէ, վտարանջել, նշկահել: Se secouer, բ. չ. Սարսիլ, շարժիլ, տատանիլ. գըմըլտանմագ, տէփրէնմէք:

Secoueur (սըքուէօր) գ. ար. Գործի ինչ:

Secourable (սըքուրապըլ) ած. Որ 'ի թիկունս հասանէ: որում մարթ է ձեռնտու լինել. եարտըմճը, միւին, միւէսսէար. միւէսրէս, ինայէթլի. միւսաէտէտէ գապիլ կամ միւմքին:

Secourir (սըքուրիր) բ. ն. Օգնել, ձեռնտու լինել, օժանդակել, 'ի թիկունս հասանել. իմտատ էթմէք կամ վէրմէք, իմտատա կէլմէք, իմտատ էտէպիլիրմէք, ինայէթ էթմէք:

Secours (սըքուր) գ. ար. Օգնութիւն, օգնականութիւն, նպաստ, ձեռնտուութիւն, օժանդակութիւն. եարտըմ, իմտատ, աւն, մուավէնէթ, ինայէթ: եկեղեցի օգնական այլում:

Secousse (սըքուս) գ. իգ. Ցնցիւն, շարժումն. սարսմա, սիլքմէ, սիլքիշ, չալգամա, իզտիրապ:

Secret, ète (սըքրէ, էտ) ած. Գաղտնի, զանխուլ. կիզլի, սըրլը. սըրրի, խաֆի: լռիկ, խորհրդապահ. սըր սագլայըճը, սըրտաշ:

Secret (սըքրէ) գ. ար. Գաղտնիք, խորհուրդ. սըրր, կիզլի նէսնէ, մախֆի օլան, րազ. հիքմէթ: En secret, գաղտ, լռելեայն, 'ի ծածուկ. կիզլիճէ:

Secrétaire (սըքրէ՛տէր) գ. ար. Քարտուղար, խորհրդեան դպիր. եազըճը, քեաթիպ, սըրր քեաթիպի: գրասեղան. մէքտուպ եազաճագ փօլատ կամ սօֆրա:

Secrétairerie (սէքրէ՛տէրրի) գ. իգ. Պաշտօն կամ սենեակ քարտուղարաց, տունն նամակաց. սըրր քեաթիպլէր գալէմի:

Secrétariat (սըքրէ՛տարիատ) գ. ար. Քարտուղարութիւն, պաշտօն քարտուղարի կամ դըրագրի. սըրր քեաթիպլիք, սըրր քեաթիպի քայէսի կամ մանսըպը:

Secrète (սըքրէտ) գ. իգ. Լռելեայն աղօթք 'ի պատարագի:

Secrétement (սըքրէ՛տման) մակ. Առանձինն, գաղտ, լռելեայն, 'ի ծածուկ. կիզլիճէ, մախֆիճէ, սըրրէն:

Secrétion (սըքրէ՛սիօն) գ. իգ. Թափումն կամ անջատումն հիւթոց. րէշհ: կղկղանք. հիլտաֆէն ըլգան րէշհատ, էճզա:

Secrétoire (սըքրէ'թուար) ած. Ջատուցիչ կամ անջատիչ հիւթոց:

Sectaire (սէքթէր) գ. ար. Աղանդաւոր, հերետիկոս. էհլի պիտ'ատ, ֆըրգայա թապի օլան:

Sectateur (սէքթաթէօր) գ. ար. Հետեւող, աշակերտ, համախոհ կարծեաց ուրուք. թապի, թապի օլան, ույուճու:

Secte (սէքթ) գ. իգ. Աղանդ, հերձուած. ֆըրգա, մէզհէպ:

Secteur (սէքթէօր) գ. ար. Հատանող (մասն բոլորակի) : գործի ինչ աստեղաբաշխական:

Section (սէքսիօն) գ. իգ. Հատուած, բաժանումն. ֆասըլ: ընդհատութիւն գծի. գըթ'ա: թաղ. մահալլէ:

Séculaire (սէ'քիւլէր) ած. Դարուց, հարիւր ամաց. հէր եիւզ եըլլըգտա վագը օլան, եիւզ եըլլըգ:

Sécularisation (սէ'քիւլարիզասիօն) գ. իգ. Աշխարհականացուցանելն, փոփոխումն յաշխարհական վիճակ:

Séculariser (սէ'քիւլարիզէ') բ. ն. Աշխարհական առնել, փոխել յաշխարհական վիճակ. տիւնեէվի էթմէք:

Sécularité (սէ'քիւլարիթէ') գ. իգ. Աշխարհական իրաւասութիւն եկեղեցւոյ:

Séculier, ière (սէ'քիւլիէ', էր) ած. Աշխարհական, աշխարհիկ. տիւնեէվի, տէհրի, ճիսմանի. քէշիշ օլմայան:

Séculièrement (սէ'քիւլիէրման) մկ. Աշխարհօրէն, ըստ աշխարհի, ըստ արտաքնոցն. տիւնեալը քիշի կիպի:

Sécurité (սէ'քիւրիթէ') գ. իգ. Ապահովութիւն, վստահութիւն, ապաւինութիւն, յոյս. էմնիյէթ, աման, գօրգուսուզլուգ:

Sédanoise, *տե՛ս* Parisienne.

Sédatif, ive (սէ'տաթիֆ, իվ) ած. Հանդարտիչ ցաւոց, մեղմացուցիչ. եումշադան, րահաթլըգ վէրիճի:

Sédentaire (սէ'տանթէր) ած. Նստողական: նստակեաց: հաստատուն, անշարժ 'ի նմին տեղւոջ. օթուրղան, օթուրագ, մութէքայիտ:

Sédiment (սէ'տիման) գ. ար. Դիրտ, մրուր: թանձրագոյն մասն. չէօքիւք, տիպի կամ տօրտու:

Séditieusement (սէ'տիսիէօզման) մկ. Ապստամբութեամբ իմն. պօզղունլուգ իլէ, ֆիթնէ իլէ, ֆէսատ իլէ:

Séditieux, euse (սէ'տիսիէօ, էօզ) ած. և գ. Ապստամբեցուցիչ, ապստամբ, խռովայոյզ. պօզղուն, էհլի թուղեան, ֆիթնէ գօբարըճը, ասի. ֆիթնէճի, ֆիթնէ էնկիզ:

Sédition (սէ'տիսիօն) գ. իգ. Ապստամբութիւն, աղմուկ, խռովութիւն. ֆիթնէթ կամ ֆիթնէ, ֆիթնէլիք, պօզղունլուգ, թուղեան:

Séducteur, trice (սէ'տիւքթէօր, թրիս) գ. և ած. Մոլորեցուցիչ, պատրող, ապականիչ. ազտըրըճը, իտլալ էտիճի, մուզիլ:

Séduction (սէ'տիւքսիօն) գ. իգ. Մոլորութիւն, պատրանք. իտլալ, ազտըրմագլըգ:

Séduire (սէ'տիւիր) բ. ն. Մոլորեցուցանել, պատրել, հրապուրել: ապականել. ազտըրմագ, իտլալ էթմէք. այարթմագ, պօզմագ:

Séduisant, ante (սէ'տիւիզան, անթ) ած. Հրապուրիչ, յանկուցիչ, ողոք. քաղցր. տատլը տիլլի, ճազիպ:

Ségétal, ale (սէ'ժէ'թալ) ած. Որ աճէ կամ բուսանի 'ի դաշտորայս ընդ ցորենոյ, արմտեաց:

Segment (սէկման) գ. ար. Հատուած ('ի բոլորակի). տայրէ գըթ'ասը:

Ségrairie (սէ'կրէրի) գ. իգ. Անտառ ստացեալ 'ի միասին:

Ségrais (սէկրէ) գ. ար. Անտառ բաժանեալ 'ի մեծագոյն անտառէ:

Ségrégation (սէ'կրէ'կասիօն) գ. իգ. Զոկումն, անջատումն, բաժանումն, որոշումն:

Seigle (սէկլ) գ. ար. Հաճար, աշորայ. չավտար, տարը:

Seigneur (սէնեէօր) գ. ար. Տէր, իշխան. պէյ, աղա, էֆէնտի, չէլէպի: Տէր, Աստուած. րապպ, հազրէթի հագգ, խիւտա, ալլահ: Տէր, Յիսուս, Քրիստոս. հազրէթի իսա:

Seigneuriage (սէնեէօրիաժ) գ. իգ. Իշխանութիւն տիրական:

Seigneurial, ale (սէնեէօրիալ) ած. Տէրուն, տիրական, իշխանական, ազատական. պէյլի, պիր աղայա մուտալլիգ կամ տայիր, պէյի:

Seigneurialement (սէնեէօրիալման) մկ. Տիրաբար, իշխանաբար, իբրև զտէր. աղա կամ էֆէնտի կիպի:

Seigneurie (սէնեէօրի) գ. իգ. Տէրութիւն, իշխանութիւն: երկիր կամ սահման տէրութեան. աղա կամ էֆէնտի հագգը. միւլք, պէյլիք, եօրտ կամ եուրտ:

Seime (սէմ) գ. իգ. Ճեղքուած սմբակի ձիոյն:

Sein (սէյն) գ. ար. Ծոց, գիրկ. կէօքս, գօյուն, գուճագ, պաղր: ստինք կանանց. մէմէ, մէմէլէր: արգանդ, որովայն. գարըն իչի: գոգ: խորք, մէջ, սիրտ. օրտա, վասատ, վաստ, տէրուն:

Seine (սէն) գ. իգ. Գործի ինչ ձկնորսաց:

Seing (սէն) գ. ար. Ստորագրութիւն անուան 'ի ներքոյ թղթոյն. իմզա:

Seizain (սէզէն) գ. ար. Ազգ ինչ չուխայի:

Seizaine (սէզէն) գ. իգ. Կապ ինչ, և ծըլբար:

Seize (սէզ) ած. և գ. Վեշտասան. օն ալթը, սիտտէ աշէրէ:

Seizième (սէզիէմ) ած. և գ. Վեշտասաներորդ. օն ալթընճը: վեշտասաներորդ մասն:

Seizièmement (սէզիէմման) մկ. Վեշտասաներորդ, վեշտասաներորդ անգամ:

Séjour (սէ'ժուր) գ. ար. Բնակութիւն, ժամանակ բնակութեան. օթուրմա, էյլէնմէ, իգամէթ: բնակարան, օթեվան, օթարան. գօնաճագ կամ օդուրաճագ եէր, գօնագ, օդուրագ, մահալլէ իգամէթ:

Séjourner (սէժուռնէ) բ. չ. Ագանել, մնալ ուրեք, օթագայել, բնակել. գօնմագ, օդուրմագ, էյլէնմէք. իգամէթ կամ գարար էթմէք, սաքին՝ մուգիմ կամ մութէմէքքին օլմագ:

Sel (սէլ) գ. ար. Աղ. դուզ, միլհ:

Sélénite (սէլէնիթ) գ. իգ. Աղ ինչ քիմիական. հաճէր էլգամէր:

Séléniteux, euse (սէլէնիթէօ, էօզ) ած. Քիմիական աղի:

Sélénographie (սէլէնօկռաֆի) գ. իգ. Լուսնագրութիւն, նկարագրութիւն լուսնոյ:

Sélénographique (սէլէնօկռաֆիք) ած. Լուսնագրութեան:

Sélénostale (սէլէնօսթալ) գ. ար. Լուսնադիտակն:

Selle (սէլ) գ. իգ. Աթոռ, գահ. իսքէմլէ կամ իսքէմլի: համետ կամ թամբ ձիոյ. էյէր: աթոռ 'ի պէտս որովայնի: Aller à la selle, արտաքս ելանել, նստել 'ի պէտս որովայնի. գարնը պօշալմագ, այագ եօլունա վարմագ:

Seller (սէլէ) բ. ն. Համետել, թամբել. էյէրլէմէք:

Sellerie (սէլլըրի) գ. իգ. Տեղի թամբի և կազմածոց ձիոյ. էյէրլէր սագլայաճագ եէր: թամբագործութիւն. սէրրաճլըգ:

Sellette (սէլէթ) գ. իգ. Աթոռ հարցափորձի յանցաւորի. սուչլու գիմէսնէնին իսքէմլէսի: մանն ինչ արօրի: տաւփ ինչ:

Sellier (սէլիէ) գ. ար. Թամբագործ. սէրրաճ:

Selon (սըլօն) նխ. Ըստ. ըստ որում, որպէս, զհետ. կէօրէ, իւզրէ:

Semailles (սըմայլ) գ. իգ. յոգ. Սերմանումն: սերմն, սերմանիք. էքին: ժամանակ սերմանելոյ. էքին վագթը:

Semaine (սըմէն) գ. իգ. Եւթնեակ, շաբաթ. հէֆթէ կամ հաֆթա: աշխատութիւն կամ վարձ եւթնեկի:

Semainier, ière (սըմէնիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Դասապետ կամ ժամարար շաբաթական:

Sémale կամ Sémaque (սէմալ, սէմագ) գ. իգ. Նաւակ ինչ:

Semblable (սանպլապլ) ած. Նման, նոյն, նոյնօրինակ, նոյնպիսի, հաւասար. նաղիր, պէնզէր, մուշապիհ, մումասիլ:

Semblablement (սանպլապլըման) մկ. Նմանապէս, նոյնպէս. պունա կէօրէ, անըն կիպի, քէզալիք:

Semblant (սանպլան) գ. ար. Երևոյթ, տեսիլ, նմանութիւն, կերպարանք. կէօսդէրիշ, սուրէթի մուամէլէ: Faire semblant, երևեցուցանել, առ երեսս ցուցանել, կերպարանիլ. սուրէթ կէօսդէրմէք, սուրէթի մուամէլէ էթմէք, պըլմազ գօլմագ: Faire semblant de ne pas voir, 'ի չտեսս կամ յանծանօթս լինել. կէօրմէզլիքտէն կէլմէք:

Sembler (սանպլէ) բ. չ. Թուիլ, երևիլ, կարծիլ. կէօրինմէք: Il me semble, թուի ինձ, կարծեմ. համարիմ. զաննըմճա, պանա կէլիր կամ կէօրինիւր:

Séméiologie կամ Séméiotique (սէմէյօլօժի, սէմէյօթիք) գ. իգ. Նշանաբանութիւն, ճառ յաղագս նշանաց հիւանդութեան:

Semelle (սըմէլ) գ. իգ. Յատակ կամ ներբան հողաթափից. դաբան, ալդ գէօսէլէ:

Semence (սըմանս) գ. իգ. Սերմն, սերմանիք. թօխմ, դօխում, չէքիրտէք: սերմն մարդոյ, արուութիւն. էրլիք սույու, մէնի: պատճառ, սկիզբն, արմատ:

Semer (սըմէ) բ. ն. Սերմանել, ցանել, սփռել, արկանել. էքմէք, էքին էքմէք. սաչմագ, պըրագմագ:

Semestre (սըմէսդրը) ած. և գ. Վեցամսեայ. ալդը այլըգ: վեցամսեայ ժամանակ, վեց ամիսք. ալդը այ:

Semestrier (սըմէսդրիէ) գ. ար. Զինուոր թողեալ վեցամսեայ ժամանակաւ:

Semeur (սըմէօռ) գ. ար. Սերմանող, սերմանացան. էքինճի, էքին էքիճի:

Semi, է բառ Լատին, և 'ի բարդութիւնս ինչ նշանակէ՝ կէս, զոր օրինակ՝ Semi-Ariens, կէս Արիոսեանք:

Sémillant, ante (սէմիյլեան, անդ) ած. Շոյտ, անհանդարտ, խեռ, ստահակ. դէլի գանլը, չէրէմէդլի:

Séminaire (սէմինէռ) գ. ար. Դպրատուն կամ ուսումնարան կղերիկոսաց. իմարէթ:

Séminal, ale (սէմինալ) ած. Սերման, սերմանց, սերմնական. դօխումլու:

Séminariste (սէմինառիսթ) գ. ար. Աշակերտ դպրատան, դպիր:

Semis (սըմի) գ. ար. Տեղի տնկելոյ կամ աճեցուցանելոյ զծառատունկս. ֆիդանլը գօրուսու:

Semite (սըմիթ) գ. իգ. Կտաւ ինչ 'ի բամբակէ:

Semoir (սըմուառ) գ. ար. Պարկ կամ քուրձ սերման. էքինճի չուվալը: գործի սերմնարկու:

Semonce (սըմօնս) գ. իգ. Հրաւէր հանդիսի. դավէթ: խրատ, ազդարարութիւն, յանդիմանութիւն. դէմպիհ, դաղիր:

Semoncer (սըմօնսէ) բ. ն. Հրաւիրել, կոչել 'ի հանդէս. դավէթ էթմէք: յանդիմանել, խրատել. դաղիր էթմէք, ազարլամագ:

Semonceur (սըմօնսէօռ) գ. ար. Հրաւիրող, հրաւիրակ (է բառ վաղեմի):

Semondre (սըմօնտրը) բ. ն. Հրաւիրել, կոչել 'ի հանդէս (է բառ վաղեմի):

Semonneur (սըմօնէօռ) գ. ար. Հրաւիրող, հրաւիրակ:

Semotte (սըմօթ) գ. իգ. Բողբոջ կաղամբի:

Semoule (սըմուլ) գ. իգ. Դդմաճ 'ի նաշհոյ. սիմիթ ունու:

Semper virens (է բառ Լատին). Մշտադալար (խոտ):

Sempiterne (սանփիթէռն) գ. իգ. Կերպաս ինչ։

Sempiternel, elle (սանփիթէռնէլ) ած. Մշտնջենաւոր. էպէտի. էպէտի պուլան, էզէլի, պաքի։ Vielle sempiternelle, պառաւ հնաւուրց. աճուզէ։

Sénat (սէնա) գ. ար. Ծերակոյտ, սինկղիտոս, ատեան ծերակուտի. տիվան։

Sénateur (սէնաթէօռ) գ. ար. Սինկղիտոս, անդամ ծերակուտի, ատենակալ. էհլի տիվան։

Sénatorial, ale (սէնաթօռիալ) ած. Սինկղիտոսական, ծերակուտական, ատենակալաց. էհլի տիվանէ մախսուս։

Sénatrice (սէնաթռիս) գ. իգ. Կին ատենակալի կամ սինկղիտոսի։

Sénatus-consulte (սէնաթիւս քօնսիւլթ) գ. ար. Օրէնք կամ վճիռ ծերակուտի. էհլի տիվանըն հիւքմի։

Senau (սընօ) գ. ար. Նաւակ ինչ առագաստաւոր։

Séné (սէնէ) գ. ար. Աճառ (բոյս). սէնա, սէնամէքի։

Sénéchal (սէնէշալ) գ. ար. Սենեսկալ, սենեսջալ, հազարապետ, կուսակալ, դատաւոր։

Sénéchaussée (սէնէշօսէ) գ. իգ. Իշխանութիւն կամ ատեան սենեսկալի։

Séneçon (սէնըսօն) գ. իգ. Բոյս ինչ։

Sénestre (սէնէստրը) ած. Ձախոյ, ահեակ, ձախակողմեան։

Sénevé (սէնըվէ) գ. ար. Մանանեխ. հարտալ։

Sénieur (սէնիէօռ) գ. ար. Երիցագոյն, երէց, աւագ։

Sens (սան) գ. ար. Զգայութիւն, զգայարանք. հասս, հասսէ, վէհմ, ըհսաս։ միտք, հանճար, իմաստութիւն. ագըլ, իտրաք, ֆիրասէթ։ իմաստ, նշանակութիւն. մանա։ կարծիք, խորհուրդ. րէյ, գըյաս, ֆիքր։ կողմն, կոյս. եան, եիւզ. տարաֆ, ճիհէթ։

Sensation (սանսասիօն) գ. իգ. Զգացումն, զգացողութիւն. տույմա, տույմագլըգ, հիսս, ըհսաս։

Sensé, ée (սանսէ) ած. Խոհեմ, խոհական, իմաստուն, զգօն, հանճարեղ. ագըլլը, ուսլու, ղաւըրէտլի, այըգ։

Sensément (սանսէման) մակ. Իմաստնաբար, խոհեմաբար. ուսլուճա, ագըլ ու ղաւըրէտ իւզրէ, ագըլ իլէ, ագըլանէ։

Sensibilité (սանսիպիլիթէ) գ. իգ. Լինելն զգայուն կամ դիւրազգած, զգածումն. տույղուլուգ, ըհսաս, հիսս, գապիլիէթի հասսէ, մուէյսիրէթ։ գորով, գութ. մէրհամէթ, շէֆգաթ, րիգգաթի գալպ, մուրուվվէթ։

Sensible (սանսիպըլ) ած. Զգալի. դիւրըմբռնելի. աշիքեարէ, զահիր, մահսուս, կէօրիւնէճէք, իշիտիլէճէք, տօգունաճագ։ զգայուն, դիւրազգած։ գութ, փափուկ. ղիւլ հասսէ, տույուճու, մէրհամէթ սահիպի, մէրհամէթլի, մուլայիմ, րագիգ իւլգալպ։ մեծ, երեւելի. ղայէտ, խայլը։ ցաւագին. աղըրթըճը, աղըրթըլը։

Sensiblement (սանսիպլըման) մակ. Յայտնապէս, երեւելապէս, մեծապէս. կէօրիւնէճէք, աշիքեարէ, զահիրէն, խայլիճէ։ գորովագին։

Sensitif, ive (սանսիթիֆ, իվ) ած. Զգայուն, զգայական, զգայող. հիսս օլան։

Sensitive (սանսիթիվ) գ. իգ. Զգայութիւն, զգայական կարողութիւն. հասսիյէթ գուվվէթի։ բոյս ինչ՝ որ 'ի մերձենալ ուրուք ամփոփէ զտերեւս. մուստահիյէթ։

Sensorium (սանսօռիօմ) գ. ար. Մասն ինչ ուղղոյն կոչեցեալ աթոռ զգայութեան կամ հոգւոյ. պաշտա օլան ճան եէրի կամ մէքեանը, մէճմի իւլհավաս։

Sensualité (սանսիւալիթէ) գ. իգ. Զգայականութիւն, ցանկութիւն մարմնոյ, հեշտասիրութիւն. շէհվէթ, շէհվէթփէրէսթլիք, նէֆս։

Sensuel, elle (սանսիւէլ) ած. և գ. Զգայական, հեշտասէր, ցանկասէր, վաւաշ, որ գնայ զհետ ցանկութեանց մարմնոյ. նէֆսէ ույան կամ տապի, նէֆսանի, շէհվէթլի, շէհվէթփէրէսթ։

Sensuellement (սանսիւէլման) մակ. Ըստ ցանկութեանց մարմնոյ, հեշտասիրութեամբ. շէհվէթ իլէ, շէհվէթփէրէսթլիք իլէ, զէվգ իսաֆա իլէ։

Sente, *տես* Sentier.

Sentence (սանթանս) գ. իգ. Առած, գեղեցիկ իմաստ կամ ասացուած. մագալ, մագալէթ, կիւզէլ սէօզ, գավլ։ առակ. տէյիշ, մէսէլ։ վճիռ, դատակնիք. հիւքմ, հէօքիւմ, հիւքմի շէրհի։

Sentencier (սանթանսիէ) բ. ն. Դատակնքել, դատապարտել. գարար կամ հիւքմ էթմէք, հէօճճէթ վէրմէք, ֆասլ էթմէք։

Sentencieusement (սանթանսիէօզման) մակ. Իմաստնապէս, խոհեմաբար, զգօնութեամբ, վճռաբար. հիւքմ իլէ։

Sentencieux, euse (սանթանսիէօ, էօզ) ած. Իմաստուն, խոհական, հանճարեղ. հիւքմի, մագալլը, մագալ սէօյլէյիճի։

Sentène (սանթէն) գ. իգ. Ծայր կարժի։

Senteur (սանթէօռ) գ. իգ. Հոտ, բուրումն, անուշահոտութիւն. գօգու, րայիհա։ բուրմունք անուշից. խօշ գօգուլու նէսնէլէր։

Sentier (սանթիէ) գ. ար. Ճանապարհ կամ շաւիղ յանտառի կամ 'ի դաշտի. տար կամ ինճէ եօլ, եայա կամ գալմագ եօլու։

Sentiment (սանթիման) գ. ար. Զգայութիւն, զգացումն, զգացողութիւն, ազդումն բնութեան. ըհսաս, հիսս, րիգգաթի գալպ, աթուֆէթ։ ախորժակ, իղձ, յօժարութիւն, կիրք, գորով, սէր. կէօնիւլ, մուհապպէթ։ կարծիք, դատումն մտաց, խորհուրդ. սանը, զանն, գըյաս, րէյ։

Sentimental, ale (սանթիմանթալ) ած. Զգայուն, գորովալից. րագիգ իւլ գալպ։

Sentine (սանտին) գ. իգ. Յատակ կամ ջըրշեղջ նաւու. կէմի սէնտինասը, սէնտինա։

Sentinelle (սանտինէլ) գ. իգ. Պահանորդ, պահակեր, գիշերապահ. պէքճի, նէօպէթճի, կէօզէթճի։ պահանորդութիւն, գիշերապահութիւն, պահպանութիւն. պէքճիլիք, պէքլէմէ։

Sentir (սանտիր) բ. ն. Je sens, tu sens, il sent; nous sentons. Je sentois. Je sentis. Je sentirai. Que je sente. Զգալ. տույմագ, հըսս կամ ըհսաս էթմէք։ գիտել, իմանալ, փորձել յանձին. տույմագ, անլամագ. ֆէհմ կամ իտրագ էթմէք։ առնուլ զհոտ. գօգլամագ։ բուրել զհոտ. գօգմագ։ ունել զհոտ կամ զճաշակ. լէզզէթլի օլմագ, գօգուսու կամ տատը օլմագ։ բերել զնմանութիւն, թուիլ, երևիլ. պէնզէմէք, կէօրինմէք։ Se sentir, բ. յ. Զգալ յանձին, իմանալ. քէնտի հալինի պիլմէք, անլամագ, տույմագ։

Seoir (սուար) բ. չ. Il sied, ils siéent. Il séyoit, ils séyoient. Il siéra, ils siéront. Il siéroit, ils siéroient. Qu'il siée, qu'ils siéent. Séant և Sis. Séyant. Նստել, բազմել. օթուրմագ։ պատշաճիլ, յարմարիլ. եագըշմագ, լայըգ կամ մունասիպ օլմագ։

Séparable (սէ՛պարապլ) ած. Բաժանելի, բաժանական, անջատական. այըրըլաճագ, իմքեանը կամ իֆտիրագը գապիլ։

Séparation (սէ՛պարասիօն) գ. իգ. Բաժանումն, անջատումն, որոշումն. այըրմագլըգ, այըրլըգ, այըրմա, ճիտա. ինֆիքագ, իֆտիրագ։ ցանկ, ցանկապատ, անջրպետ. չիտ, չիտլիք, տահտա պիտլար։

Séparatoire (սէ՛պարատուար) գ. ար. Զատուցիչ կամ անջատիչ գործի։

Séparément (սէ՛պարէ՛ման) մկ. Բաժանմամբ, ուրոյն, որիշ, առանձինն, անջատաբար. պաշգա պաշգա, այըրըճա կամ այըրջա, տէֆրիգ իլէ։

Séparer (սէ՛պարէ՛) բ. ն. Բաժանել, զատանել, անջատել, որոշել. այըրմագ, արալամագ, այըրըշտըրմագ, ճիտա էթմէք. քէսմէք, տէֆրիգ կամ իֆրագ էթմէք. սաչըլտըրմագ։ Se séparer, բ. յ. Անջատիլ, բաժանիլ, որոշիլ. այըրըլմագ, մունֆասըլ օլմագ, այըր տիւշմէք։

Seps (սէպս) գ. ար. Ազգ ինչ մողեսի։

Sept (սէտ) ած. Եւթն. եէտի, սէպ, սէպա։

Septante (սէպտանտ) ած. Եւթանասուն (թարգմանիչք). եէթմիշ, սէպուն։

Septembre (սէպտանպր) գ. ար. Սեպտեմբեր (ամիս). էյլուլ, սիտէմպրի։

Septembrisade (սէպտանպրիզատ) գ. իգ. Կոտորած յամսեանն սեպտեմբերի։

Septembriser (սէպտանպրիզէ) բ. ն. Կոտորել, սատակել (յամսեանն սեպտեմբերի)։

Septembriseur (սէպտանպրիզէօր) գ. ար. Հաղորդ կոտորածին 'ի Փարիս յամսեանն սեպտեմբերի։

Septénaire (սէպտէ՛նէր) ած. և գ. Եւթնամեայ աշակերտ։ եւթն ամք կենաց։

Septénal, ale (սէպտէ՛նալ) ած. Եւթնամեայ, եւթն ամաց։

Septentrion (սէպտանտրիօն) գ. իգ. Հիւսիս, հիւսիսակողմն. շիմալ։ Vent de septentrion, հողմն հիւսիսոյ. գըր եէլի։

Septentrional, ale (սէպտանտրիօնալ) ած. Հիւսիսային, հիւսիսակողման. շիմալի։

Septicide (սէպտիսիտ) ած. Փակահատ կամ ցանկահատ (ըստ տնկաբանից)։

Septidi (սէպտիտի) գ. ար. Եւթներորդ օր 'ի տասնեկի։

Septième (սէպտիէմ) ած. և գ. Եւթներորդ. եէտինճի։ եւթներորդ մասն։

Septièmement (սէպտիէմման) մկ. Եւթներորդ, եւթներորդ անգամ. եէտինճիտէ։

Septifère (սէպտիֆէր) ած. Փակաբեր (ըստ տնկաբանից)։

Septique (սէպտիք) ած. Ծախիչ մարմնոյ (դեղ). էտլէրի չիւրիւտիճի, մուաֆֆին։

Septuagénaire (սէպտիւաժէ՛նէր) ած. Եւթանասնամեայ. եէթմիշ եաշընտաքի։

Septuagésime (սէպտիւաժէ՛զիմ) գ. իգ. Եւթանասներորդ կիւրակէ, առաջին կիւրակէ զկնի առաջաւորաց բարեկենդանին։

Septuple (սէպտիւպլ) գ. և ած. Եւթնապատիկ. եէտի գաթ։

Septupler (սէպտիւպլէ՛) բ. ն. Եւթնապատկել. եէտի գաթ էթմէք։

Sépulcral, ale (սէ՛պիւլքրալ) ած. Գերեզմանական, դամբանական. մէզարա տայիր, մէզարըլը։ Pierre sépulcrale, գերեզմանաքար. մէզար տաշը։ Inscription sépulcrale, արձանագիր գերեզմանի. մէզար քէթապէսի կամ եազըսը։

Sepulcre (սէ՛պիւլքր) գ. ար. Գերեզման, շիրիմ, դամբարան. մէզար, գապր, հուֆր։

Sépulture (սէ՛պիւլտիւր) գ. իգ. Գերեզման։ թաղումն. մէզարլըգ, մագպէրէլիք, մէզարիստան. կէօմիւլմէ, տէֆն։

Séquelle (սէ՛քէլ) գ. իգ. Հետեւողք, կուսակիցք, համախոհք. էթպա, թէվապի։

Séquence (սէ՛քանս) գ. իգ. Կարգ կամ յաջորդութիւն նոյնանիշ թղթոց 'ի խաղու։

Séquestration (սէ՛քէստրասիօն) գ. իգ. Պատանդումն. էմանէթէ գօյմագլըգ, շարթ էյլէմէսի։

Séquestre (սէ՛քէստր) գ. ար. Պատանդ, պահեստ. ալըգօյմագլըգ, շարթ, էմանէթ։

Séquestrer (սէ՛քէստրէ՛) բ. ն. Պատանդել, դնել 'ի պահեստի, արգելուլ. ալը գօյմագ, շարթ էթմէք, էմանէթէ գօյմագ։ մեկնել, անջատել, հեռացուցանել։ Se séquestrer, բ. յ. Մեկնիլ, հեռանալ, առանձնանալ. տէնհայէ կիթմէք։

Sequin (սըքէն) գ. ար. Դահեկան ինչ ոսկի. ալթըն, ֆիլուրի, զէրմահպուպ։

Sérail (սէ՛րայլ) գ. ար. Պալատ, արքունիք, և կանանոց Տաճկաց. սէրայ կամ սարայ:

Séran (սէ՛րան) գ. ար. Գործի ինչ:

Sérancolin (սէ՛րանքօլէն) գ. ար. Ազգ ինչ կճոյ:

Séraphin (սէ՛րաֆէն) գ. ար. Սրովբէ, Սերովբէ. սէրաֆին:

Séraphique (սէ՛րաֆիք) ած. Սրովբէական, սրովբէանման:

Sérasquier (սէ՛րասքիէ) գ. ար. Զօրագլուխ կամ սպարապետ տաճկական զօրաց. սէրասքէր:

Serbocal (սէրպօքալ) գ. ար. Գլան ինչ ապակի:

Serdeau (սէրտօ) գ. ար. Մատակարար արքունեաց:

Serein, eine (սըրէն) ած. Պարզ, յստակ, պայծառ: զուարթ, կայտառ: խաղաղ, անդորր. աչըգ, նուրլու, պուլուտսուզ, կիւզէլ:

Serein (սըրէն) գ. ար. Պարզ, ցօղ երեկոյին. չիյ:

Sérénade (սէ՛րէնատ) գ. իգ. Գիշերային երգ կամ նուագ (տարփածուաց). կէճէ սազլէրի:

Sérénissime (սէ՛րէնիսիմ) ած. Պերճապայծառ (պատուանուն իշխանաց). սէատէթլի, շէվքէթլի, աղամէթլի:

Sérénité (սէ՛րէնիտէ՛) գ. իգ. Պարզութիւն, պայծառութիւն, յստակութիւն: զուարթութիւն. աչըգլըգ, սաֆ, կէօնիւլ աչըգլըղը, քէյֆ, րէֆահիյէթ: պերճափառութիւն (պատուանուն):

Séreux, euse (սէ՛րէօ, էօզ) ած. Շիճկային, շիճկալից. սուլը, սուլու:

Serf, serve (սէրֆ, սէրվ) գ. ար. և գ. Ծառայ: աղախին. գուլ, քէօլէ, էսիր. ճարիէ, խալայըգ:

Serfouette (սէրֆուէտ) գ. իգ. Բահ կամ բրիչ պարտիզպանաց:

Serge (սէրժ) գ. իգ. Ասուի ինչ նուրբ և թեթև. շալի:

Sergent (սէրժան) գ. ար. Սպասաւոր դատաւորի, նուիրակ, կալանաւորակալ: ստորին պաշտօնեայ. չավուշ, մուհզիր, իհզար էֆէնտի. մուլազիմ: գործի ինչ:

Sergenter (սէրժանտէ՛) բ. ն. Բռնադատել կամ կոչել 'ի ձեռն սպասաւորաց ատենի:

Sergenterie (սէրժանտըրի) գ. իգ. Պաշտօն սպասաւորաց ատենի:

Serger կամ Sergier (սէրժէ՛, սէրժիէ՛) գ. ար. Որ յօրինէ կամ վաճառէ զնրբանիւթ ասուիս:

Série (սէ՛րի) գ. իգ. Կարգ, յառաջատութիւն, յաջորդութիւն. տիզի, սըրա, սիլսիլէ. գըսըմ:

Sérieusement (սէ՛րիէօզման) մակ. Յանկատակս, ստուգիւ, հաւաստեաւ. կէրչէքտէն, ճիտտիյէթլէ:

Sérieux, euse (սէ՛րիէօ, էօզ) ած. Ծանրաբարոյ, զգուշաւոր. աղըր, աղըր պաշլը, էհլի վագար: ծանր, երևելի, կարևոր: ստոյգ, հաւաստի, հաստատուն, ճշմարիտ. մուհիմ, պէհիք, աղըր. կէրչէք: ծանրաբարոյութիւն. աղըր տավրանըշ:

Serin, ine (սըրէն, ին) գ. ար. և իգ. Դեղձանիկ (թռչուն). գանարիա, հաքի գուշու:

Serinette (սըրինէտ) գ. իգ. Նուագարան դեղձանկի. գանարիա սանտըղը:

Seringat (սըրէնկա) գ. ար. Ծաղիկ ինչ, և բոյս նորա:

Seringue (սըրէնկ) գ. իգ. Սրինգ (գործի). շըրընգա, հօգնա, ֆըշգըրըգ:

Seringuer (սըրէնկէ՛) բ. ն. Արկանել 'ի ներքս սրնգաւ. հօգնա ուրմագ, շըրընգալամագ, ֆըշգըրտմագ:

Serment (սէրման) գ. ար. Երդումն. անտ, եէմին: խոստումն, դաշն, պայման. ահտ, փէյման:

Sermon (սէրմօն) գ. ար. Ճառ, քարոզ. վաղ:

Sermonnaire (սէրմօնէր) գ. ար. Քարոզգիրք, ճառընտիր. վաղ մէճմուասը:

Sermonner (սէրմօնէ՛) բ. ն. Վայրապար երկարել զբանս խրատու. պօշ եէրէ վաղ վէրմէք:

Sermonneur (սէրմօնէօր) գ. ար. Տարաժամ խրատատու:

Sérosité (սէ՛րօզիտէ՛) գ. իգ. Շիճկութիւն, շիճուկ. գանըն սուլու հիսէսի, սուլուլուգ:

Serpe (սէրփ) գ. իգ. Յօտոց. պաղ պըչաղը:

Serpent (սէրփան) գ. ար. Օձ, իժ, վիշապ. եըլան, հայիյէ: Նուագարան ինչ երաժշտական:

Serpentaire (սէրփանտէր) գ. ար. Նուիճ, նուիկ, վիշապախոտ. եըլան օտու, գուրտ գուլաղը, չայանըշգ, լուֆ: օձակալ (համաստեղութիւն):

Serpente (սէրփանտ) գ. իգ. Ազգ ինչ թղթոյ:

Serpenteau (սէրփանտօ) գ. ար. Կորիւն օձի, օձ փոքրիկ. եըլանճըգ: փամփուշտ ինչ օդաձիգ. եըլանա պէնզէր ֆիշէք կամ ֆիշէնք:

Serpenter (սէրփանտէ՛) բ. չ. Սողալ կամ գնալ գալարաձև. եըլան կիպի ագմագ, ճէրէան էթմէք:

Serpentin (սէրփանտէն) ած. Խայտախարիւ (կիճ). ալաճա:

Serpentin (սէրփանտէն) գ. ար. Մասն ինչ հրացանի նախնեաց: Թորանոց ինչ գալարափող:

Serpentine (սէրփանտին) գ. իգ. Կիճ խայտախարիւ կամ օձագոյն. եըլան տաշը, հաճէր իւլ հայէթ: խոտ ինչ: ազգ ինչ կրիայի:

Serpentine (սէրփանտին) ած. Մշտատատան (լեզու ձիոյ):

Serper (սէրփէ՛) բ. չ. Վերացուցանել

կամ առնուլ 'ի վեր զխարիսխ նաւուն. դէմիր գօփարմագ կամ ալմագ:

Serpette (սէռփէթ) գ. իգ. Հօտոց փոքրիկ. պուտամա պըչագը, գըվրըգ պաղ պըչագը:

Serpilliere (սէռփիյլիէռ) գ. իգ. Խոշոր կտաւ՝ քուրձ կամ պատառ վաճառաց. Փէռփէ ըռթիւլը: Ճճի ինչ, որ ուտէ զարմատս անկոց:

Serpolet (սէռփօլէ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. Քէօյքիւ կամ գէգիւգ օթու, սաթըր:

Serre (սէռ) գ. իգ. Ջերմանայր կամ փակարան անկոց 'ի ձմեռայնի. Գըշըն աղաճլարը սագլայաճագ մախզէն կամ կէրմիւանէսի. լիմօնլուգ: մագիլ կամ ճիրանք գիշատիչ թռչնոց. փէնչէ, գուշ թըրնաղը: Ճմլումն, քամումն:

Serre-bauquière (սէռ պօքիէռ) գ. ար. Գերան ինչ նաւու:

Serre-bosse (սէռ պօս) գ. ար. Պարան ինչ խարսխի նաւուն:

Serre-ciseaux (սէռ սիզօ) գ. ար. Գործի ինչ:

Serre-file (սէռ ֆիլ) գ. ար. Զինուոր վերջին 'ի ճակատու:

Serre-gouttière (սէռ կութիէռ) գ. ար. Գերան ինչ նաւու:

Serrément (սէռէման) մակ. Ճշգիւ, ճշգելով, սակաւապիտութեամբ. իմսագ իլէ, խասիսլիք իլէ:

Serrement (սէռման) գ. ար. Ճնշումն, սեղմումն. Գըսմա, սըգմա: Նեղութիւն կամ անձկութիւն սրտի. կէօնիւլ տարղընլըղը:

Serre-papiers (սէռ փափիէ) գ. ար. Տեղի պահեստի կամ պատուհան թղթոց. չէքմէճէ, րաֆ:

Serre-point (սէռ փօէն) գ. ար. Սեղմիչ գործի:

Serrée (սէռէ) գ. իգ. Գործի ինչ:

Serrer (սէռէ) բ. ն. Սեղմել, ճմլել: պնդել, պրկել, յօդել, կապել, հանգուցել, ամփոփել, կարճել. Գըսմագ, սըգմագ, պասմագ, մըհքէմ պաղլամագ, գայտ կամ րապտ էթմէք: աղխել, փակել, պահել. սագլամագ: Serré, ée, Նեղ, անձուկ. տար: պինդ, հաստատուն, ամուր. գավի, չէթին:

Serre-tête (սէռ թէթ) գ. ար. Փաթեթ գլխոյ, ապարօշ. սարըգ, պաշ պաղը:

Serreté, ée (սէռըթէ) ած. Ատամնաւոր իբրև զաղոց:

Serron (սէռօն) գ. ար. Տուփ, պահարան:

Serrulé, ée (սէռիւլէ) ած. Որ ունի փոքրիկ ատամունս, ատամնաւոր, ատամնաձև:

Serrure (սէռիւռ) գ. իգ. Աղխ, փականք, կողպ. գիլիտ:

Serrurerie (սէռիւռռի) գ. իգ. Դարբնութիւն բանալեաց: գործածք դարբնի, փականք, բանալիք. չիլինկիր իշի:

Serrurier (սէռիւռիէ) գ. ար. Դարբին բանալեաց, դարբին. գիլիտճի, չիլինկիր:

Serte (սէռթ) գ. իգ. Ագոյց կամ ընդելուզած ականց:

Sertir (սէռթիռ) բ. ն. Ընդելուզանել, յեռուլ, ագուցանել ակունս կամ ականս պատուականս. ճէվահիր մըխլամագ:

Sertissure (սէռթիսիւռ) գ. իգ. Յեռումն, ընդելուզած:

Sérum (սէռօմ) գ. ար. Շիճուկ:

Servage (սէռվաժ) գ. ար. Ծառայութիւն, գերութիւն:

Servant (սէռվան) ած. Ծառայ, աշխատաւոր, սպասաւոր:

Servante (սէռվանթ) գ. իգ. Աղախին, նաժիշտ. պէսլէմէ, խըզմէթքեար գըզ, գըրնագ. գարավաշ, ճարիյէ, խալայըգ:

Serviable (սէռվիապլ) ած. Դիւրապատրաստ 'ի ծառայութիւն, կամակատար, պաշտօնասէր. մէվէտտէթլի, խըզմէթճիլ, գէրիմ:

Service (սէռվիս) գ. ար. Ծառայութիւն, սպասահարկութիւն. խըտմէթ կամ խըզմէթ, գուլլուգ: պաշտօն, արքանեկութիւն. խըզմէթ, խըտիմաղ, փայէ, մանսէպ կամ մանսըպ: Նպաստ, շնորհք, երախտիք, բարերարութի. ֆայտէ, էյլիգ, իհսան, հիւնէր խըզմէթ: անօթք կամ սպասք սեղանոյ. սօֆրա տագըմը: սկուտեղք կերակրոց, սպասք սեղանոյ. սօֆրատա պիրտէն գօնուլան եէմէգ թէփսիլէրի:

Servidou (սէռվիտու) գ. ար. Ջեռուցիչ ինչ:

Serviette (սէռվիէթ) գ. իգ. Անձեռոցք կամ անձեռոցիկք սեղանոյ. էլ մագրամասը, սիլէճէք, սօֆրա փէշքիրի:

Servile (սէռվիլ) ած. Ծառայական, գերեաց. խըզմէթէ կամ գուլլուղա մախսուս, գուլլուգ էտիճի. ալչագ:

Servilement (սէռվիլման) մակ. Ծառայաբար, իբրև զգերի. ալչագլըգ իլէ, հագիրանէ:

Servilité (սէռվիլիթէ) գ. իգ. Նուաստախոհութիւն: ճիշդ կամ ըստ բառին թարգմանութիւն:

Servion (սէռվիօն) գ. ար. Տախտակ ինչ:

Serviote (սէռվիօթ) գ. ար. Փայտ ինչ նաւի:

Servir (սէռվիռ) բ. ն. Je sers, tu sers, il sert; nous servons, vous servez, ils servent. Je servois. Je servis. Je servirai. Ծառայել, պաշտել, սպասաւորել. խըտմէթ կամ խըզմէթ էթմէք, գուլլուգ էթմէք: պաշտել 'ի սեղանի. սօֆրատա պիր գիմէսնէյէ եէմէգ տագըթըմ էթմէք կամ սունմագ. սօֆրայա էթմէք կէթիրմէք: մատուցանել երախտիս, ձեռն տալ, նպաստել, օգնել. էյլիգ էթմէք, էյլիյինէ պագըլմագ, գիմէսնէյէ արգա օլմագ, պիր գիմէսնէնին իմտատընա կէլմէք: օգտակար կամ պիտանի լինել, օգուտ լինել. եարամագ, նաֆի օլմագ, ֆայտէ էթմէք: Cela ne sert à rien, յոչինչ է պիտանացու. պու պիր շէյէ եարամազ: Servir, ունել զտեղի, լինել փոխանակ. եէրինէ կամ մուգապէլէսինէ օլմագ: Se servir, բ. յ. Ծառայել անձին կամ անձամբ անձին. գէնտի գէնտինէ խըզմէթ կամ գուլլուգ էտէն։ 'ի կիր արկանել, վարել. յարգել. գուլլանմագ, իսթիմալ էտմէք։

Serviteur (սէռվիթէօռ) գ. ար. Ծառայ, սպասաւոր, արբանեակ. խըզմէթքեար կամ խըզմէթքեար։ յօժարամիտ 'ի ծառայել։ Votre serviteur, ծառայ ձեր. պէնտէնիզ։ Votre très-humble, serviteur, խոնարհ կամ նուաստ ծառայ ձեր. պէնտէյի պի միգտար։

Servitude (սէռվիթիւտ) գ. իգ. Ծառայութիւն, գերութիւն. էսիրլիք, գուլլուգ։ հպատակութիւն. ուպուտիյէթ։

Sésame (սէզամ) գ. ար. Կնճիթն, շուշմայ (բոյս). շէօրէք օթու, սուսամ, սէմսէմ։

Sésamoïde (սէզամօիտ) ած. Շուշմաձեւ (ոսկր)։

Sesban (սէսպան) գ. ար. Ծառ ինչ Եգիպտոսի։

Séséli (սէզէլի) գ. ար. Ի բոյս ինչ. սիսալիուս։

Sesquialtère (սէսգուիալթէռ) ած. Մի և կէս, նոյնչափ և կէս (համեմատութիւն)։

Sesse (սէս) գ. ար. Թիակ կամ փայտաչէն անօթ 'ի թափել զջուր նաւակի։ փաթեթ գլխոյ։

Sessile (սէսիլ) ած. Նստեալ 'ի վերայ, յեցեալ (ծաղիկ)։

Session (սէսիօն) գ. իգ. Գումարումն կամ նիստ ժողովոյ. մէճլիս, ճիւլիւս։

Sesterce (սէսթէռս) գ. ար. Արծաթի դրամ ինչ Հռովմայեցւոց։

Sétacé, ée (սէթասէ) ած. Բրդոտ (բոյս)։

Séteux, euse (սէթէօ, էօզ) ած. Բրդոտ (բոյս)։

Setier (սըթիէ) գ. ար. Քսեստ, դրիւ. քիլէ։ չափ ինչ գետնոյ։

Séton (սէթօն) գ. ար. Լար ինչ վիրաբուժից։

Seuil (սէօյլ) գ. ար. Սեամ կամ սեմք. էշիք, աթէպէ։

Seul, eule (սէօլ) ած. Միայն, միայնակ, առանձին։ մի միայն, մի, միակ. եալընըզ, պիր, թէք։

Seulement (սէօլման) մակ. Միայն, բայց միայն։ գէթ, գոնեայ. եալընըզ, թէք, անճագ, ֆագաթ. միւճէրրէտ։

Seulet, ette (սէօլէ, էթ) ած. Միայնակ, առանձին։

Sève (սէվ) գ. իգ. Հիւթ տնկոյ. սու, րէշհաթ։

Sévère (սէվէռ) ած. և գ. Խիստ, անաչառ. սէրթ, քէսքին, ունֆի։

Sévèrement (սէվէռման) մակ. Խստիւ, անաչառ, սաստիկ, խստագոյն. սէրթլիք իլէ, գէքքէտէն։

Sévérité (սէվէրիթէ) գ. իգ. Խստութիւն, անաչառութիւն. սէրթլիք, քէսքինլիք, ունֆ։

Séveronde (սէվռօնտ) գ. իգ. Ցցուումն, ելումն արտաքս։

Sévices (սէվիս) գ. ար. յոգ. Խստութիւն, դաժանութիւն, ժանտութիւն։

Sévir (սէվիռ) բ. չ. Խստութեամբ կամ ժանտութեամբ գնալ։ խիստ կամ անաչառ պատժել. քէսքինլիք էտմէք. հագգընտան կէլմէք։

Sevrage (սըվռաժ) գ. ար. Հատանելն կամ ժամանակ հատանելոյ զմանուկն 'ի ստենէ. չօճուգու մէմէտէն քէսէճէք վագըթ։

Sevrer (սըվռէ) բ. ն. Հատանել զմանուկն 'ի ստենէ. մէմէտէն քէսմէք։ զրկել, 'ի գերև հանել. մահրում գըլմագ։ Se sevrer, բ. յ. Հրաժարել, ժուժկալել. ֆէրահիղ տուտմագ, սագընմագ։

Sexagénaire (սէքսաժէնէռ) ած. և գ. Վաթսնամեայ. ալթմըշ եաշընտաքի։

Sexagésime (սէքսաժէզիմ) գ. իգ. Վաթսներորդ կիւրակէ, երկրորդ կիւրակէ զկնի առաջաւորաց բարեկենդանին։

Sexdigitaire (սէքստիժիթէռ) ած. Վեցմատնեան, որ ունի վեց մատունս. ալթը փարմագ։

Sexdigital, ale (սէքստիժիթալ) ած. Վեցմատնեան։

Sexe (սէքս) գ. ար. Սեռ, բնութիւն արուի և իգի, արութիւն, իգութիւն. ճինս, նիսա։

Sextant (սէքսթան) գ. ար. Վեցերորդ (գործի աստեղաբաշխական)։

Sexte (սէքսթ) գ. իգ. Քաղուած կամ հաւաքումն ինչ վճռոց։ վեցերորդ ժամ (աղօթից Լատինացւոց)։

Sextidi (սէքսթիտի) գ. ար. Վեցերորդ օր 'ի տասնեկի։

Sextil, ile (սէքսթիլ) ած. Վաթսուն աստիճանեան (տարակայութիւն մոլորակաց 'ի միմեանց)։

Sextule (սէքսթիւլ) գ. ար. Կշիռ ինչ դեղավաճառաց։

Sextuple (սէքսթիւփլ) ած. և գ. Վեցապատիկ կամ վեցպատիկ. ալթը գաթ։

Sextupler (սէքսթիւփլէ) բ. ն. Վեցապատկել, վեցպատկել. ալթը գաթ էտմէք։

Sexuel, elle (սէքսիւէլ) ած. Սեռական, սերի, բնութեան արուի և իգի. ճինսէ տայիր կամ մէնսուպ։

Schérif (շէրիֆ) գ. ար. Դատաւոր կամ պաշտօնատար ոք յԱնգղիա։

Si (սի) շաղ. Եթէ, թէ, միայն թէ, բայց միայն. էյէր։ այնչափ, այնպիսի. օյգատար, օգատար, օլ տէնլի։ S'il en est ainsi, եթէ այնպէս իցէ. շէօյլէ օլսա, էօյլէ իսէ։ այո. էվվէթ։

Si (սի) գ. ար. Եւթներորդ խաղ երաժշտական։

Sialagogue (սիալակօկ) ած. Լորձնաբեր (դեղ)։

Siamoise (սիամօազ) գ. իգ. Կերպաս ինչ 'ի բամբակէ։

Sibarite (սիպարիթ) գ. ար. Հեշտասէր, ցանկասէր, վաւաշ։

Sibylle (սիպիլ) Գ. իգ. Սիբիլլայ կամ Սիբիւլայ:

Sibyllin (սիպիլլէն) ած. Սիբիլլեան, Սիբիլլայից (պատգամք):

Sicaire (սիքէռ) Գ. ար. Սիկարեան, սպանող, աւազակ:

Sicamor (սիքամօռ) Գ. ար. Զողաբարձ կամ կամար (ըստ կնքաբանից):

Siccité (սիքսիտէ) Գ. իգ. Չորութիւն, ցամաքութիւն. գուրուլուգ, գուրագլըգ, եիւպուսէտ:

Sicilique (սիսիլիք) Գ. ար. Կշիռ ինչ դեղավաճառաց:

Sicle (սիքլ) Գ. ար. Սիկղ:

Sidéral, ale (սիտէրալ) ած. Աստեղաց կամ լուսաւորաց. նիւճումէ փայիր կամ միւտալլիգ, նիւճումի:

Sidéritis (սիտէրիտիս) Գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Siècle (սիէքլ) Գ. ար. Դար, հարիւր ամ. եիւզ եըլլըգ, ասր, եիւզ եըլ. սէնէ: յաւիտեան. տէվրի զէման, քէօրէտի զէման:

Siége (սիէժ) Գ. ար. Աթոռ, գահ, նստարան, բազմոց. իսքէմլէ կամ իսքէմրի, քիւրսի. փայիտախտ, փայի սալթանէտ: բեմ, ատեան. մէհքէմէ: պաշարումն քաղաքի, պատնէշ պաշարման. մուհասէրէ:

Siéger (սիէժէ) Բ. չ. Ունել զաթոռ իշխանութեան:

Sien, enne (սիէն) ած. տէր. Իւր, իւրոյին, իւրական. անըն, քէնտինին, անընքի: Siens, իւրքն, իւրայինք:

Sieste (սիէստ) Գ. ար. Քուն ՚ի տօթաժամու. էօյլէ ույուգուսու (է բառ Սպանիացւոց):

Sieur (սիէօռ) Գ. ար. Տէր (պատուանուն ՚ի խաղս). պէյ, էֆէնտի, աղա, չէլէպի:

Sifflant, ante (սիֆլան, անտ) ած. Սուլիչ (տառ):

Sifflement (սիֆլըման) Գ. ար. Սուլումն, շչիւն. սըքլըգ, սաֆիր:

Siffler (սիֆլէ) Բ. չ. և ն. Սուլել, շչել, շնչել, փչել, հնչել, շառաչել. սըքլըգ վէրմէք, սըզլըրմագ: շշնջել, ձայնել յունկն, թեթևամիտ լինել. պօշ էտմէք: սուլել, ծաղր առնել, այպանել. սըքլըլ իլէ գօվմագ, մասխարա էտմէք:

Sifflet (սիֆլէ) Գ. ար. Սուլիչ գործի. սըքլըգ, սիլիսթրէ: շնչափող. պօղազ, հուլգում:

Siffleur, euse (սիֆլէօռ, էօզ) Գ. ար. և իգ. Սուլիչ. սըքլըգճը, սաֆիր:

Sigillé, ée (սիժիլլէ) ած. Կաւոտ (հող):

Sigmoïde (սիկմօիտ) ած. Նման Սիգմա տառի Յունաց (աճառ):

Signal (սինեալ) Գ. ար. Նշան, նշանակ. իշարէտ:

Signalement (սինեալըման) Գ. ար. Նշան կամ պատկեր կերպարանաց յանցաւորի առեալ գրով. իսմ ու րէսմին իշարէտի:

Signaler (սինեալէ) Բ. ն. Նշանակել բանիւ զկերպարանս զինուորի. գըյաֆէթինի պիլտիրմէք կամ խապէր վէրմէք: երևելի կամ նշանաւոր առնել, հռչակել. չէօհրէտ վէրմէք: Se signaler, Բ. յ. Անուանի կամ նշանաւոր լինել. իշտիհար կամ չէօհրէտ պուլմագ:

Signature (սինեատիւռ) Գ. իգ. Ստորագրութիւն անուան ՚ի ներքոյ թղթոյն, հաստատութիւն. իմզա:

Signe (սինեը) Գ. ար. Նշան, նշանակ, ցոյց. նիշան, իշարէտ, էսէր: նշանք, տրուեալք, աքանշելիք. ալամէտ: նշան, ակնարկութիւն. իմա, պաշ իլէ իշարէտ: նիշ, արատ, բիծ. պէնք, խալ: նշան (որբոյ խաչին կնքեալ յերեսս). իստավրօս, հաչ: կենդանակերպ, համաստեղութիւն. պուրճ:

Signer (սինեէ) Բ. ն. Ստորագրել զանունն ՚ի ներքոյ թղթոյն, կնքել, հաստատել. իմզա էտմէք կամ գօմագ, իմզալամագ, իմզա չէքմէք, իմզասընը չէքմէք:

Signet (սինեէ) Գ. ար. Ժապաւէն կամ լար նշանի գրոց. քիտապ նիշանը:

Signette (սինեէտ) Գ. իգ. Վարապանակ տատամնաձև:

Signifiant, ante (սինեիֆիան, անտ) ած. Նշանակող, յայտարար. մանասը չօգ օլան:

Significatif, ive (սինեիֆիքատիֆ, իվ) ած. Նշանական, նշանակիչ, ազդոյ, բացայայտիչ, ազդարար. մանէլի, մանալը:

Signification (սինեիֆիքասիօն) Գ. իգ. Նշանակութիւն, իմաստ. մանա, ֆէհվա: ծանուցումն, յայտարարութիւն. իլամ, իղար, իլամ նէրի:

Signifier (սինեիֆիէ) Բ. ն. Նշանակել, յայտ առնել, ցուցանել, յայտնել, ծանուցանել. մանասը օլմագ, տէլալէտ էտմէք, պիլտիրմէք, խապէր վէրմէք, իլամ էտմէք:

Sil (սիլ) Գ. ար. Կաւ ինչ հանքային:

Silence (սիլանս) Գ. ար. Լռութիւն, դադարումն: հանդարտութիւն, խաղաղութիւն. սուքիւտ, սաքինլիք:

Silencieux, euse (սիլանսիէօ, էօզ) ած. Լուռ, լռակեաց, լռիկ. սաքիտ, սուքիւտ էտիճի, էպսէմ:

Silène (սիլէն) Գ. ար. Ազգ ինչ կապկի: Թիթեռն ինչ:

Silex (սիլէքս) Գ. ար. Գայլախազ հրացանի. չագըլ թաշը, չագմագ թաշը:

Silice (սիլիս) Գ. ար. Հող ինչ:

Siliceux (սիլիսէօ) ած. Նման գայլախազի:

Siliquastre, *տես* Piment.

Silique (սիլիք) Գ. իգ. Պատեանք, կեղև. գապուգ, գապուճըգ:

Sillage (սիյլեաժ) Գ. ար. Հետք, շաւիղ կամ ճանապարհ նաւու ՚ի վերայ ծովու. քէմինին էիւզիւնտէ իզի եիւրիւյիւշիւնիւն էսէրի կամ չըզկըսը:

Siller (սիյլէ) Բ. չ. և ն. Հատանել նաւու զծով, հերձուլ զջուրս ծովու. կէմի էիչիւրիւքէն թէնիզ էյուլիւնտէ եաէր պրաքմագ, թէնիզ սուլարըն եարմագ: կարել զարտեանանունս բաղեի : ատէպ փակել զայս :

Sillet (սիյէ) գ. ար. Ունելիք լարեցնուագարանին 'ի փղոսկրէ :

Sillomètre (սիյօմէթր) գ. ար. Գործի 'ի չափել զընթացս նաւի :

Sillon (սիյօն) գ. ար. Ակօս. էվլէք, ըրղըն:

Sillonner (սիյօնէ) բ. ն. Ակօսաբեկ կամ արօրագիր առնել, ակօս գործել. նապան էթմէք, թօփրաղը սապան իլէ եարմագ: գծել. ըրղըն էթմէք, ըրղընլամագ: հատանել զծով. տէնիզի քէսէրէք իլէրիլէմէք:

Silure (սիլիւռ) գ. ար. Ձուկն ինչ:

Silve (սիլվ) գ. իգ. Քերդողութիւն յանկարծադէպ :

Simagrées (սիմակրէ) գ. իգ. յոգ. Գրգռութիւնք, պչրանք. փիւսիւլիւն:

Simarouba (սիմարուպա) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկոյ :

Simarre (սիմառ) գ. ար. Զգեստ ինչ կամ արկանելի երկայնատարազ. ֆէրաճէ :

Simbleau (սէնպլօ) գ. ար. Լար 'ի ձգել զշրջանակ :

Simblot (սէնպլօ) գ. ար. Գուլաղանք ծաղկենկար ոստայնանկի :

Similaire (սիմիլէռ) ած. Նմանատիպ, նոյնասեռ. պիր ճինսլի:

Similitude (սիմիլիթիւտ) գ. իգ. Նմանութիւն, համեմատութիւն. պէնզիշ, պէնզէյիշ:

Similor (սիմիլօռ) գ. ար. Բաղադրութիւն ինչ հրահալելեաց. թօմպագ:

Simoniaque (սիմօնիաք) ած. Սիմոնական, շնորհավաճառ. ըրշվէթ ալըճը:

Simonie (սիմօնի) գ. իգ. Սիմոնականութիւն, շնորհավաճառութիւն. ըրշվէթ, մուգատտէս նէսնէլէրին թիճարէթի:

Simple (սէնփլ) ած. Պարզ: յստակ, անխառն: միակ, լոկ, սոսկ: անպարուեստ, անպաճոյճ: աննենգ, անխարդախ: միամիտ, պարզամիտ, տխմար. սատէ, տէքլի, պայաղը, ղայրի մուրէքքէպ. սաֆի. խալիս գատ, պիր գատ. սատէ տիլ, պէօն, էպլէհ: սոսկական. ըստըտէիղ օլան քիմսէ: զինուոր սոսկական. աս-քէր նէֆէրի, գուլ:

Simples (սէնփլ) գ. ար. յոգ. Բոյսք. նէպաթաթ :

Simplement (սէնփլըման) մակ. Պարզապէս, սոսկ, միայն. ֆագատ, եալընըզ, հէման: անսեթևեթ, անպաճոյճ. զինէթսիզ, պայաղը, սատէճէ: պարզմտութեամբ, պարզ մտօք, միամիտ սրտիւ. փօղրու, պի րիա: տխմարաբար. պէօնլիւք իլէ:

Simplesse (սէնփլէս) գ. իգ. Պարզմտութիւն, հանդարտութիւն բարուց :

Simplicité (սէնփլիսիթէ) գ. իգ. Պարզութիւն, անխառնութիւն, անպարուեստութիւն. սատէլիք, ղայրի մուրէքքէպլիք: պարզմտութիւն, միամտութիւն, տխմարութիւն. պէօնլիւք:

Simplification (սէնփլիֆիքասիօն) գ. իգ. Կացուցանելն պարզ կամ համառօտ. սատէ էթմէքլիք, գըսալթմագլըգ, իճմալ, թէլհիս:

Simplifier (սէնփլիֆիէ) բ. ն. Պարզ կացուցանել, անխառն գործել, համառօտել. սատէ կամ սաֆի էթմէք, գըսալթմագ, թէլհիս էթմէք:

Simulacre (սիմիւլաքր) գ. ար. Դրօշեալ, արձան, կուռք. սուրէթ, թասվիր, հէյքէլ: առաջք տեսիլ. ցնորք, խօլական երեւոյթք. խայալ:

Simulation (սիմիւլասիօն) գ. իգ. Կեղծումն, կեղծաւորութիւն. սուրէթի մուամէլէ, թէճահիւլ:

Simuler (սիմիւլէ) բ. ն. Կեղծել, կերպարանել, ձեւացուցանել. սուրէթ կէօստէրմէք, սուրէթի մուամէլէ էթմէք: Simulé, ée, կեղծ, կեղծեալ, առ երեւս կերպարանեալ. կէղիպ, եալան, թէճահիւլ օլունմուշ:

Simultanée (սիմիւլթանէ) ած. Միաժամանակ, 'ի նմին վայրկենի. հէման սաաթ, հէման լահզա:

Simultanéité (սիմիւլթանէիթէ) գ. իգ. Միաժամանակութիւն :

Simultanément (սիմիւլթանէման) մակ. Ի նմին վայրկենի, միանգամայն. հէման սաաթտէ, հէման լահզատէ :

Sinanthérique (սինանթէրիք) ած. Խառնեալ ընդ :

Sinapisme (սինափիսմ) գ. ար. Սպեղանի ինչ 'ի մանանխոյ. խարտալ թօխումունուն խամուրու:

Sincère (սէնսէռ) ած. Պարզ, անկեղծ, անխարդախ, սեռն. փօղրու, հագիգաթլը, սատագաթլը, սատագաթքեար, պի րիա, մուխլիս, խալիս:

Sincèrement (սէնսէռման) մակ. Պարզ կամ անկեղծ մտօք, միամիտ սրտիւ, աննենգ, սերտիւ. փօղրուլուգ իլէ, հագիգաթ իւզրէ, հագիգաթ իլէ, սըտգ իլէ:

Sincérité (սէնսէրիթէ) գ. իգ. Անկեղծութիւն, պարզմտութիւն, աննենգութիւն. փօղրուլուգ, հագիգաթ, սատագաթ, պի րիալըգ, իստիգամէթ, խուլուս:

Sinciput (սէնսիփիւթ) գ. ար. Առաջակողմն գլխոյ. պաշ թէօփէ :

Sindon (սէնտօն) գ. ար. Սինդոն (ըստ վիրաբուժից): կտաւ կամ պատանակալ մարմնոյն Քրիստոսի :

Singe (սէնժ) գ. ար. Կապիկ. մէյմուն կամ մայմուն: միմոս, նմանող: գործի ինչ:

Singer (սէնժէ) բ. չ. Ձեւացուցանել իբր միմոս, նմանօղ լինել:

Singerie (սէնժըրի) գ. իգ. Միմոսութիւն, խեղկատակութիւն, ծաղրածութիւն. մայմունլուգ, մասխարալըգ:

se **Singulariser** (սէնկիւլարիզէ) բ. յ. Անձնական լինել, որոշել կամ զատանել զանձն յայլոց. քիմսէյէ ույմամագ, պաշգա ադէմլէր կիպի հարէքէթ էթմէմէք:

Singularité (սէնկիւլարիթէ') գ. իգ. *Մասնաւորութիւն, առանձնաւորութիւն, եզականութիւն* · թէքլիք, ֆէրդանէլիք, եէկեանէլիք, ֆէրդանիյէթ: *օտար ընթացք յայլոց* · ղարիպ նէսնէ :

Singulier, ère (սէնկիւլիէ', էր) ած. *Մասնաւոր, առանձին, միակ, միայն* · միւֆրէտ, մախսուս, վահիտ, եէկեանէ: *չնաշխարհիկ · ընտիր, գերապանծ, անհամեմատ, անզուգական* · նատիր, ֆէրդանէ: *տարօրինակ, օտարոտի, այլանդակ, անմիաբան, աննման* · աճիպ, աճայիպ, քիմսէյէ ույմազ: *եզական կամ եզակի (թիւ ըստ քերականաց)* · միւֆրէտի :

Singulièrement (սէնկիւլիէրման) մակ. *Առանձին իմն, մասնաւորաբար, մանաւանդ, յաւէտ* · խուսուսան, խուսուսա, ալէլ խուսուս, զիյատէսի իլէ: *տարօրինակ, յանդէպս, օտարոտի իմն* · աճէպ իլէ :

Sinistre (սինիսթր) ած. *Ձախող, ձախողակ, չարագուշակ, վնասակար, չար* · օղուրսուզ, մուսիպէթլի, գարա, շում, եարամազ, զարարլը, մուզըրր:

Sinistrement (սինիսթրըման) մակ. *Ձախողակի, չարաչար* · օղուրսուզլուգ իլէ, ֆէնա, տէր աքս, խիլաֆ:

Sinodon (սինօտօն) գ. ար. *Ձուկն ինչ:*

Sinon (սինօն) մակ. *Ապա թէ ոչ, բայց միայն, թէ ոչ, եթէ ոչ* · իլլա, վէ իլլա, էօգսա :

Sinople (սինօփլ) գ. ար. *Կանաչ գոյն (ըստ կնքաբանից): հանք ինչ:*

Sinueux, euse (սինիւէօ, էօզ) ած. *Ծոցալից, յոքնապտոյտ, բազմաշրջան* · էյրի, տօլաշըգ, մուլթէվի:

Sinuolé, ée (սինիւօլէ') ած. *Դիւրաթեք (ըստ տնկաբանից):*

Sinuosité (սինիւօզիթէ') գ. իգ. *Խոտորնակութիւն, պտուտած, շրջան բազմապտոյտ* · էյրիլիք, տօլաշըգլըգ, իլթիվա:

Sinus (սինիւս) գ. ար. *Ծոց անկեան (ըստ երկրաչափից): քսակ վիրաց (ըստ վիրաբուժից) :*

Siphon (սիֆօն) գ. ար. *Խողովակ թեքեալ կամ կորաձև* · աղըզ տուլումպասը, լիւլէ, ճամ լիւլէսի, [illegible]: *թաթառն. տես* Trombe.

Sippage (սիփաժ) գ. ար. *Ազգ ինչ կաշւոյ:*

Sire (սիր) գ. ար. *Տէր, իշխան (պատուանուն թագաւորի)* · շահ, էֆէնտիմ հազրէթլէրի :

Sirène (սիրէն) գ. իգ. *Համբարու, յուշկապարիկ* · տէնիզ մէլայիքի կամ մէլայըզը : *կին հրապուրիչ* · կիւզէլ վէ նազլը աւրէթ:

Sirerie (սիրըրի) գ. իգ. *Տէրութիւն կամ իշխանութիւն 'ի վերայ կալուածոց :*

Sirius (սիրիիւս) գ. ար. *Շնիկ աստղ* · էալփըգ էըլտըզը, շիրա :

Siroc (սիրօք) գ. ար. *Հարաւային արևելեան հողմն* · լօտօս:

Sirop (սիրօ) գ. ար. *Շարապ (ըմպելի)* · շիւրուպ, շարապ:

Siroter (սիրօտէ') բ. չ. *Ըմպել անխորժանօք չիթ առ չիթ կամ սակաւ առ սակաւ* · սօրա սօրա իչմէք :

Sirtes (սիրթ) գ. իգ. յոգ. *Աւազակոյտք կամ աւազուտք ծովու, յորձանուտ* · գումսալ:

Sirvante (սիրվանթ) գ. ար. *Քերդողութիւն ինչ նախնի Գաղղիացւոց :*

Sison (սիսօն) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Sister (սիսթէ') բ. ն. *Կոչել 'ի դատաստան:*

Sistre (սիսթր) գ. ար. *Գործի ուղղիչ նուագաց :*

Site (սիթ) գ. ար. *Դիրք (նկարուց)* · նազար :

Sitôt que (սիթօ քը) շաղկ. *Անդէն, ընդ, փութանակի ըստ կարի* · նէ գատար տէզ օլուրսա :

Situation (սիթիւասիօն) գ. իգ. *Դիրք, դրութիւն* · մէվգի, վազաթ, տարհ: *վիճակ, տարազ, հանգամանք* · տէրտիպ, տարզ, վազ. դօյ, հալէթ, վազ իւ հալէթ, հալ, ահվալ:

Situer (սիթիւէ') բ. ն. *Զետեղել, դնել, կարգել, հաստատել* · գօմագ, վազ էթմէք: Situé, ée, *եդեալ, կարգեալ* · վազ օլունմուշ, մէվզու :

Six (սի' *նախադաս բաղաձայնի* · սիզ' *նախադաս ձայնաւորի* · սիս' *յաւարտ բանից*) ած. *Վեց* · ալթը, սիթթէ :

Sixième (սիզիէմ) ած. և գ. *Վեցերորդ* · ալթընճը: *վեցերորդ մասն* · սուտուս :

Sixièmement (սիզիէմման) մակ. *Վեցերորդ, վեցերորդ անգամ:*

Sixte (սիքսթ) գ. իգ. *Վեցերորդ ձայն, կամ ընդհատութիւն վեցերորդ երաժշտական ձայնի :*

Sloop *կամ* **Sloupe** (սլուփ) գ. ար. *Նաւ ինչ:*

Smalt (սմալթ) գ. ար. *Կխտուած ապակւոյ:*

Smaragdin (սմարակտէն) ած. *Զմրխտագոյն :*

Smaragdoprase (սմարակտօփրազ) գ. իգ. *Ազգ ինչ զմրխտոյ :*

Smectite (սմէքթիթ) գ. իգ. **Smectin** (սմէքթէն) գ. ար. *Ազգ ինչ հողոյ :*

Smilax (սմիլաքս) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Smille (սմիյլ) գ. իգ. *Մուրճ 'ի մանրել զքարն :*

Smiller (սմիլէ') բ. ն. *Մանրել զքարն :*

Sobre (սօպր) ած. *Զգաստ, պարկեշտ 'ի կերակուրս և յըմպելիս, չափաւոր, խոհական, զգուշաւոր* · փէրհիզքեար, ազ եէյիճի, էհլի րիյազէթ, ազա գանաաթ էտիճի:

Sobrement (սօպրըման) մակ. *Զգաստութեամբ, չափով, չափաւորապէս, կշռութեամբ* · փէրհիզքեարլըգ իլէ, գանաաթ իլէ, իմսաք իլէ :

Sobriété (սօպրիէթէ') գ. իգ. *Զգաստութիւն, պարկեշտութիւն, զգուշութիւն,* *ընտրութիւն.* փէրհիզքէարլըգ, գանաաթ, րիյազէթ :

Sobriquet (սօպրիքէ) գ. ար. *Անուն ընդ կատակս կամ 'ի նախատինս.* լագապ :

Soc (սօք) գ. ար. Խոփ. սապան տէմիրի կամ գըլըճը :

Sociabilité (սօսիապիլիթէ) գ. իգ. *Ընկերութիւն, ընկերականութիւն.* գօնուշմագ էհլիյէթի, ինսիյէթ, իւլֆէթլի մուսահապէթ :

Sociable (սօսիապլ) ած. *Ընկերասէր, ընկերական, կենցաղասէր.* գօնուշուգուր, գօնուշմասը գօլայ էնիս :

Sociablement (սօսիապլըման) մակ. *Ընկերասէր բարուք, ընկերականութեամբ :*

Social, ale (սօսիալ) ած. *Ընկերական, ընկերութեան.* ճէմաաթէ տայիր կամ մէնսուպ :

Société (սօսիէթէ) գ. իգ. *Ընկերութիւն, ընկերակցութիւն, միաբանութիւն.* ճէմաաթ, ճէմիյէթ, էնճիւմէն. էօլփաշլըգ, սօհպէթ, մուլաքաթ, մուաշէրէթ. օրթագլըգ, շիրքէթ. ահպապ. մէճլիս :

Socinianisme (սօսինիանիզմ) գ. ար. *Աղանդ Սոկինեան հերետիկոսաց, որք կոչին* Sociniens, *Սոկինեանք :*

Socle (սօքըլ) գ. ար. *Խարիսխ, պատուանդան.* թապան, այագ, տիպլիք :

Socletière (սօքըլթիէր) գ. իգ. *Ցանց ինչ ձկնորսաց :*

Soque (սօք) գ. ար. *Հողաթափ փայտեղէն : կօշիկ գերաստանաց.* գապգապ, օտուն քուշմագ :

Sodomie (սօտօմի) գ. իգ. *Սոդոմականութիւն, արուագիտութիւն.* ղուլամփարալըգ, լիվաթաթ :

Sodomite (սօտօմիթ) գ. ար. *Սոդոմական, արուագէտ, արուամոլ.* ղուլամփարէ կամ գուլամփարա, լութի :

Sœur (սէօր) գ. իգ. *Քոյր.* գըզ գարտաշ կամ գարընտաշ: *քոյր միանձնուհի: քոյր առն.* կէօրիւմճէ : *քոյր կնոջն.* պալտըզ: Les neuf Sœurs, *Ինն Մուսայք:*

Sofa *կամ* Sopha (սօֆա) գ. ար. *Բազմոց, բազմարան, բազմական.* սօֆֆէթ, սօֆա, սէտիր :

Soffite (սօֆիթ) գ. իգ. *Ձեղուն :*

Sofi *կամ* Sophi (սօֆի) գ. ար. *Շահ կամ թագաւոր Պարսից:*

Soi (սուա) դեր. *Իւր, ինքեան, անձին : զինքն : առ ինքն.* քէնտիսի, նէֆսինտէ, զաթինտէ, քէնտի քէնտինտէ, ֆի նէֆսիհի : Soi-même, *ինքն, նոյն ինքն, ինքնին, անձամբ.* քէնտի, քէնտի, քէնտիսի, էօզիւ, քէնտի քէնտիտէն :

Soi-disant (սուա տիզան) գ. ար. *Ինքնասաց. որ ինքնին վկայէ :*

Soie (սուա) գ. իգ. *Մետաքս, ապրշում.* իփէք, իպրիշիմ, հարիր : *առն կամ մազ խոզի.* տօնուզ գըլը : *ծայր կամ սայր սրոյ :* Ver à soie, *որդն մետաքսի, շերամ.* իպրիշիմ գուրտու :

Soierie (սուարի) գ. իգ. *Մետաքսեայ կերպասք : գործատուն մետաքսէից: մետաքսագործութիւն.* իպրիշիմ էմթիասը, իպրիշիմ :

Soif (սուաֆ) գ. իգ. *Ծարաւ.* սուսուզլուգ, ատըշ տէշնէլիք : *տենչ, փափաք, ցանկութիւն մեծ.* հավէս, հասրէթ :

Soigner (սուանիէ) բ. ն. ա ն. *Մտադիր լինել, զգուշանալ. փոյթ ունել, խնամ տանել.* գայըրմագ, հայլամագ, թիմար կամ մուավէնէ էթմէք, կէօզէթմէք, կէօզլէմէք, մուգայէտ օլմագ, սայ իլէ իհթիմամ էթմէք :

Soigneusement (սուանիէօզման) մակ. *Մտադիր, ուշի ուշով, խնամով, զգուշութբ.* տիգգաթ իլէ, տէգայէթլու իւզրէ :

Soigneux, euse (սուանիէօ, էօզ) ած. *Մըտադիր, փութաջան, հսկող, արթուն, խնամոտ.* մուգայէտ, տիգգ կամ տէհգ էտիճի :

Soin (սուէն) գ. ար. *Մտադրութիւն, փոյթ, ջանք, խնամք, հոգողութիւն.* տէգայիգ, տիգգաթ, իհթիմամ, հիմմէթ : *հոգ, անձկութիւն, տագնապ, խորհուրդ.* գայղը, տիւշիւնճէ, ֆիքր, էնտիշէ. հիմմէթ, սայ. գայղը, էլէմ, գասէվէթ : *խնամք, դարման.* թիմար, մուավէնէ : Soins, յոգ. *Ակնածութիւն, մեծարանք.* րիայէթ :

Soir (սուար) գ. ար. *Երեկ, երեկոյ.* ախշամ : Sur le soir, *ընդ երեկս, յերեկոյին.* ախշամ իւսթիւ : Bon soir, *ողջամբ եղիցի երեկոյս. ռամկ. բարի իրիկուն.* ախշամ խայըր օլսուն, ախշամընըզ խայր օլա :

Soirée (սուարէ) գ. իգ. *Երեկոյ, ժամ երեկորին կամ գիշերոյ.* ախշամ զամանը կամ վագթը :

Soit (սուա) շաղ. *Թէ և թէ, եթէ և եթէ, կամ և կամ.* կէրէք : Soit qu' il le fasse, ou qu' il ne le fasse, *թէ արասցէ, և թէ ոչ.* կէրէք էթսին վէ կէրէք էթմէսին, կէրէք էթսին եախօտ էթմէսին : Soit. մակ. *Այդպէս լիցի կամ եղիցի, եղիցի.* օլսուն :

Soixantaine (սուասանթէն) գ. իգ. *Վաթսուն, վաթսնեակ մի.* ալթմըշլըգ :

Soixante (սուասանթ) ած. *Վաթսուն.* ալթմըշ, սիթթուն, սիթթին :

Soixanter (սուասանթէ) բ. չ. *Ունել վաթսուն թիւ 'ի խաղս :*

Soixantième (սուասանթիէմ) ած. և գ. *Վաթսներորդ.* ալթմըշընճը : *վաթսներորդ մասն :*

Sol (սօլ) գ. ար. *Գետին, հող, երկիր.* եէր էրազի, եէր. մէյտան, արսա. զէմին, թօփրագ : *խաղ ինչ երաժշտական:* Le sol natal, *բնիկ երկիր, հայրենիք.* վաթանի ասլի :

Solaire (սօլէր) ած. *Արեգականային.* շէմսի :

Solamire (սօլամիր) գ. իգ. *Անդուս 'ի պէտս մաղի :*

Solandres (սօլանտրը) գ. իգ. յոգ. Ախտ ինչ ծնգաց ձիոյ:

Solanum (սօլանօմ) գ. ար. Շնխաղող. իթ կամ թիլքի իւզիւմիւ:

Solbatu, ue (սօլպաթիւ) ած. Ճմլեալ կամ տրորեալ ոտամբ (ձի):

Solbature (սօլպաթիւռ) գ. իգ. Ճմլումն ոտից ձիոյ:

Soldanelle (սօլտանէլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Soldat (սօլտա) գ. ար. Զինուոր, մարտիկ. գուլ, ճէնքճի, ասքէր նէֆէրի, սօլտաթ սօլտաթ:

Soldatesque (սօլտաթէսք) գ. իգ. և ած. Զինուորք, զօր, զօրական. ասքէր նէֆէրլէրի կամ սօլտաթլարը: զինուորական, զօրաց, իբրև զզինուոր, մարտիկ. ասքէր նէֆէրինէ պէնզէր. ասքէրի:

Solde (սօլտ) գ. իգ. Թոշակ կամ ռոճիկ զինուորի կամ զօրականին. իւլիւֆէ: Հաշիւ համարոյ, վճարումն հաշուի. վէրիլէճէք փարանըն պագըյէսի:

Solder (սօլտէ) բ. ն. Վճարել զհաշիւն. պօրճուն պագըյէսինի էօտէմէք, հիսապ քէսմէք:

Sole (սօլ) գ. իգ. Երկիր, գետին սերմանելի, անդ. էքիլէճէք թարլա: Ձուկն ինչ. տիլ պալըղը, գամըշ պալըղը: Ներքին ոտից կենդանեաց. թապան: յատակ, պատուանդան:

Solécisme (սօլէսիզմ) գ. ար. Վրիպակ քերականական. ղալաթ, մուղլաթա:

Soleil (սօլէյլ) գ. ար. Արեգակն, արև, արփի. կիւնէշ, շէմս: ոսկի (ըստ քիմիականաց): Ճաճանչ (արքութեան): արևածաղիկ. կիւն չիչէյի, փէլէ տօղանը:

Solement (սօլման) գ. ար. Ծեփ կղմինտրաց:

Solen (սօլան) գ. ար. Խեցեմորթ ինչ, պահարան խախտեալ ոսկերաց:

Solennel, elle (սօլանէլ) ած. Հանդիսական, հանդիսաւոր, մեծահանդէս, մեծաշուք, շքեղ, մեծ, երևելի. ազիմ, ալայլը: վաւերական, վկայեալ:

Solennellement (սօլանէլման) մակ. Հանդիսիւ, շքով, մեծահանդէս. ալայ իլէ, զարիհան:

Solennisation (սօլանիզասիօն) գ. իգ. Տօնախմբութիւն, հռչակումն. փօմփա:

Solenniser (սօլանիզէ) բ. ն. Տօնախմբել, տօնել, հռչակել, կատարել հանդիսիւ կամ մեծահանդէս. իտ կամ փօմփա էթմէք:

Solennité (սօլանիթէ) գ. իգ. Տօնախմբութիւն, հանդէս, շքեղութիւն. ալայ, թազիմ. չէնլիք, փօմփա, պայրամ, իտ: վաւերական հաստատութիւն, երևելի վկայութիւն:

Solfège (սօլֆէժ) գ. ար. Երաժշտական խաղք և ուսումն նոցին. ուսուլ իլմի մուսիգի, հավայի քիթապ:

Solfier (սօլֆիէ) բ. ն. Երգել կամ երգաձայնել ըստ երաժշտական խաղից. մուսիգի նիշանլարը օգումագ իլէ ըրլամագ:

Solidaire (սօլիտէռ) ած. Երաշխաւոր միմեանց. պիր պիրի իչին պօրճլու, զամին:

Solidairement (սօլիտէռման) մակ. Երաշխաւորութեամբ միմեանց:

Solidarité (սօլիտարիթէ) գ. իգ. Երաշխաւորութիւն միմեանց, երաշխաւորութիւն փոխանակ բոլորին կամ ընդ ամենեցուն. զամանէթ:

Solide (սօլիտ) ած. Պինդ, կարծր, քաջկուռ, ամուր, հաստատուն, անշարժ, մնայուն, Ճշմարիտ. գավի, մուհքէմ, փէք, գատը: հաստատուն մարմին (ըստ երկրաչափից). մուճէսսիմ:

Solidement (սօլիտման) մակ. Պնդապէս, հաստատապէս. մուհքէմ, փէքլիք իլէ:

Solidité (սօլիտիթէ) գ. իգ. Պնդութիւն, հաստատութիւն, ամրութիւն, կարծրութիւն. գավիլիք, պէրքլիք, մէթանէթ, փայտարլըգ, գարար, սէպաթ:

Soliloque (սօլիլօք) գ. ար. Միայնախօսութիւն, առանձնախօսութիւն, խօսք ընդ անձին. պիր քիմսէնին քէնտի քէնտինէ սէօյլէտիյի լագըրտը կամ քէլամ:

Solin, *տես* **Solement**.

Solins (սօլէն) գ. ար. յոգ. Անջրպետք գերանաց: ծեփ ինչ:

Solipède (սօլիփէտ) ած. Միասմբակ. պիր տըրնագլը:

Solitaire (սօլիթէռ) ած. և գ. Առանձին, ամայի, անշէն, անապատ, անմարդաբնակ. խալվէթ, տէնհա: առանձնակեաց, առանձնասէր, մենաւոր, անապատական, ճգնաւոր. խալվէթ էտիճի. ուզլէթլի, մունզէվի. տէրվիշ, զահիտ: ազգ ինչ խաղու:

Solitairement (սօլիթէռման) մակ. Միայնակ, առանձին, յառանձնութեան. ուզլէթլը, տէնհա, խալվէթտէ:

Solitude (սօլիթիւտ) գ. իգ. Առանձնութիւն, առանձնակեցութիւն. տէնհալըգ, ուզլէթլիգ, էօզլէթ: ամայութիւն, անապատ, առանձին տեղի. խալվէթ, խալվէթ կամ եապան եէր:

Solive (սօլիվ) գ. իգ. Գերան, հեծան. մէրտէք, թիրիզ:

Soliveau (սօլիվօ) գ. ար. Գերան փոքրիկ. մէրտէճիք:

Sollicitation (սօլլիսիթասիօն) գ. իգ. Հրապոյրք, գրգիռ, գրգռումն: խնամ, փոյթ: ստիպումն, խնդիր. թահրիք, հարէքէթ, իգրամ, իպրամ, իլհահ, ըսրա, տէմէննա, իսթիտա, թիլ էարփըմը:

Solliciter (սօլլիսիթէ) բ. ն. Ստիպել, ձեպել, տագնապել, փութացուցանել, հրապուրել, գրգռել: խնամ տանել, փոյթ յանձին ունել, խնդրել. թահրիք էթմէք, գըշգըրմագ. իգրամ էթմէք. իլհահ իպրամ էթմէք, ըսճա՝ իլթիմաս կամ իսրար էթմէք, եալվարմագ. դէվէսսիւլ էթմէք :

Solliciteur (սօլլիսիթէօռ) գ. ար. Վարիչ, գործակալ կամ պաշտպան դատի. դալէպ կամ ռիճա էդիճի: խնդրող, որ խնդրէ. արայըճը:

Sollicitude (սօլլիսիթիւտ) գ. իգ. Հոգ, խնամ, փոյթ, անձկութիւն, տագնապ. ճէֆա, իհթիմամ, իգդամ, հէմմէթ :

Solo (սօլօ) գ. ար. Առանձին նուագ: կառք ինչ :

Solstice (սօլսթիս) գ. ար. Արեւակայք, դարձ արեւու: Solstice d' été, արեւակայք ամառային. էն ուզուն կիւն, րէէսիւլ սէրէտան: Solstice d' hiver, արեւակայք ձմերային. էն ուզուն կէճէ, րէէսիւլ ճէտի:

Solsticial, ale (սօլսթիսիալ) ած. Արեւակայից:

Solubilité (սօլիւպիլիթէ) գ. իգ. Լինելն լուծանելի. ինհիլալ:

Soluble (սօլիւպլ) ած. Լուծանելի, փշրելի. իրիյիլիր, իրիթիլմէսի գապիլ:

Solution (սօլիւսիօն) գ. իգ. Լուծումն տարակուսանաց. հալլ, հալլի մուշքիլ: լուծումն 'ի հեղանիւթս: վճարումն, վճար. էօտէյիշ, էօտէմէ, էտա:

Solvabilité (սօլվապիլիթէ) գ. իգ. Լինելն ձեռնհաս 'ի վճարել. էօտէմէք գապիլիյէթի:

Solvable (սօլվապլ) ած. Ձեռնհաս 'ի վճարել. էտա էտէճէք, փարա վէրէճէք, էտայա գատըր :

Somache (սօմաշ) ած. Աղի (ջուր):

Somatologie (սօմաթօլօժի) գ. իգ. Մարմնաբանութիւն, ճառ յաղագս մասանց մարմնոյ:

Sombre (սօնպրը) ած. Նսեմ, աղօտ, մթին, անլոյս, խաւարչտին, աղջամղջին, խաւարամած. այփընլըղ, գարանլը, ֆօս: տխուր, տրտում, թախծագին. գայղուլու, ղուսսալը, մէլուլ, սէվտաքէր:

Sombrer (սօնպռէ) բ. չ. Ընկղմիլ առագաստալից նաւու :

Sommaire (սօմմէռ) ած. և գ. Համառօտ, հակիրճ, կարճ'ի կարճոյ, սակաւամասնեայ. գըսա, գասիր, մուխթասար: համառօտութիւն, բովանդակութիւն, ծաղկաքաղք. իճմալ, մուխթասար, մուճմէլ:

Sommairement (սօմմէռման) մակ. Կարճ'ի կարճոյ, համառօտիւ, սակաւուք. վէճհի իճմալ իւզրէ. իճմալէն, պէր վէճհի մուխթասար:

Sommation (սօմմասիօն) գ. իգ. Կոչումն յատեան: հրաման կամ գիր վասն կոչելոյ յատեան: գումարումն կամ յաւելումն թուոց:

Somme (սօմ) գ. իգ. Բեռն գրաստուց. իւք, իւքլիւք, համլ: գումար դրամոց. մէպլաղ, մէպալիղ, գատր: գումար, բովանդակութիւն. ճիւմլէթ, ճիւմլէ, էքսէրի: En somme, հուսկ յետոյ, միանգամայն ասացից. վէլհասըլ, պիլճիւմլէ, էլգըսսա:

Somme (սօմ) գ. ար. Նինջ. քուն. ույգու :

Sommeil (սօմմէյլ) գ. ար. Քուն, նինջ. ույուգու :

Sommeiller (սօմմէյլլէ) բ. չ. Նիրհել, թմրել: անհոգ լինել, հեղգանալ. ըմըզլանմագ, ույգուլանմագ :

Sommelier, ière (սօմմըլիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Տակառապետ, շտեմարանապետ. քիլէրճի :

Sommelierie (սօմմըլիռի) գ. իգ. Տակառապետութիւն, շտեմարանապետութիւն: շտեմարան. քիլար կամ քիլէր:

Sommer (սօմմէ) բ. ն. Կոչել 'ի դատաստան, ազդ առնել, ծանուցանել հրամանաւ. էմր՝ դէնպիհ՝ ակէահ կամ դէվէթիյէ էթմէք: գումարել, յաւելուլ զթիւս :

Sommet (սօմմէ) գ. ար. Կատար, ծագ, ծայր, գագաթն, գլուխ, բարձրութիւն. դէփէ, թօրուգ, պաշ, ուճ, գուլլէ :

Sommier (սօմմիէ) գ. ար. Բեռնակիր անասուն, գրաստ. պարկիր կամ պէյկիր: անկողին լցեալ բաշիւք ձիոց. եէլէ մինտէրի: արկղ երգեհոնի: յենարան մամլոյ տպագրութեան:

Sommité (սօմմիթէ) գ. իգ. Ծայր կամ գիսակ տնկոց. պաշ, ուճ, էքաթէքլիք, թէփէ :

Somnanbule (սօմնամպիւլ) գ. ար. և իգ. Որ շրջի 'ի քուն, քնաշրջիկ. գիշերաշրջիկ. ույուգուտա կէզիճի :

Somnifère (սօմնիֆէռ) ած. և գ. Քնաբեր, թմրեցուցիչ. ույգու կէթիրիճի, ույութուճու :

Somptuaire (սօնփթիւէռ) ած. Ծախուց, որ հայի'ի ծախս (օրէնք). գըյաֆէթէ վէ մասրաֆա միւթէալլիգ գանուն կամ ֆէրման :

Somptueusement (սօնփթիւէօզման) մակ. Մեծածախ հանդերձանօք, շքեղութեամբ, պայծառապէս. փարլագ իլէ, ալամէթ իլէ, մասրաֆ գէսրէթի իլէ :

Somptueux, euse (սօնփթիւէօ, էօզ) ած. Մեծածախ, բազմածախ, մեծապատրաստ, շքեղ, պայծառ. դաֆրալը, կէօսդէրիշլի, ալամէթլի :

Somptuosité (սօնփթիւօզիթէ) գ. իգ. Մեծածախ հանդերձանք, շքեղութիւն, պայծառութիւն. դաֆրա, մասրաֆ գէսրէթի. սալտանատ, կէօսդէրիշ, խանէտանլըգ:

Son, sa (սօն, սա) դեր. ար. և իգ. յոք. ses (սէ կամ սէզ՝ նախադաս ձայնաւորի). իւր. անըն, քէնտի: Son père, հայր իւր. անըն պապասը: Sa mère, մայր իւր, մայրն. անասը: — Son նախադաս ձայնաւորի և անձայն h տառի՝ վարի եւ իբր իգական sa, զոր օրինակ՝ Son amitié, son habitude.

Son (սօն) գ. ար. Ձայն, հնչիւն, բարբառ. սէս, սէտա, ավազ: թեփ ցորենոյ. քէփէք :

Sonat (սօնա) գ. ար. Կաշի ոչխարի հանդերձեալ:

Sonate (սօնաթ) գ. իգ. *Նուագածութիւն, հնչիւն նուագարանի, նուագ:*

Sonde (սօնդ) գ. իգ. *Գունտ կամ կապար՝ որով չափեն զխորութիւն ջուրց.* Իսգանդիլ: *վերաչափ (գործի).* Միլ:

Sonder (սօնդէ') բ. ն. *Արկանել զգունտն առ 'ի չափել զխորութիւն ծովու.* Իսգանդիլ աթմագ *կամ* սարգըթմագ, իսգանդիլ իլէ եօգլամագ: *արկանել զվերաչափ գործին 'ի վէրս.* Եարայա միլ սալմագ: *քննել, զննել, հետազօտել.* Պիր քիմսէնին ֆիքրինի եօգլամագ, թէճէսսիւս էթմէք:

Sondeur (սօնդէօռ) գ. ար. *Որ չափէ կապարեայ գնտով զխորութիւն ջուրց.* Իսգանդիլ աթըճը:

Songe (սօնժ) գ. ար. *Երազ, անուրջք, տեսիլ.* Դիւշ, րուեա, հիւլեա, մէնամ:

Songe-creux (սօնժ քռէօ) գ. ար. *Հոգած, բազմահոգ, մտածու, յառեալ 'ի խորհուրդս.* Խայալի պաթ իլէ մէշղուլ օլան քիմսէ:

Songer (սօնժէ') բ. չ. *Երազել, երազ տեսանել.* Դիւշ *կամ* րուեա կէօրմէք: *խորհել, զմտաւ ածել.* Դիւշիւնմէք, ֆիքր *կամ* էնդիշէ էթմէք, թէֆէքքիւր էթմէք: *գիտել, գնել կամ ունել 'ի մտի.* Գասդ *կամ* նիյէթ էթմէք:

Songeur (սօնժէօռ) գ. ար. *Երազատես, երազապատում: մտախորհ, մտածու.* Դիւշիւնիճի:

Sonica (սօնիքա) *Անուն ինչ 'ի խաղու թղթոց:*

Sonna (սօննա) գ. ար. *Գիրք աւանդութեանց կամ կրօնից Մահմետականաց.* Սիւննէթ:

Sonnaille (սօնայլ) գ. իգ. *Բոժոժ գրաստուց.* Չընկըրագ, չանճըղազ, չան, չընկըրդագ:

Sonnailler (սօնայլէ') գ. ար. *Յառաջընթաց գրաստ բոժոժակիր:*

Sonnailler (սօնայլէ') բ. չ. *Հնչեցուցանել 'ի տարապարտուց.* Սըգճա վէ աբէս եէրէ չան չալմագ:

Sonnant, ante (սօնան, անթ) ած. *Ձայնահան, հնչողական, որ հնչէ.* Սէտա վէրիճի, մուսավվէթ:

Sonner (սօնէ') բ. ն. *Հնչել. արտասանել.* Սէտա *կամ* սէս վէրմէք, էօթմէք, չընլէմէք, չընկըրմագ: *հնչեցուցանել, հարկանել (զփող, զզանգակ, և այլն).* Չան չալմագ, չալմագ: *հաչակ հարկանել. քարոզել:*

Sonnerie (սօնռի) գ. իգ. *Հնչիւն կամ ձայն զանգակաց.* Պիր գաչ չանլարըն սէտասը: *Նուագ կամ նուագարան ժամացուցի.* Սաաթ չանը:

Sonet (սօնէ) գ. ար. *Նուագ կամ բանահիւսութիւն ինչ:*

Sonnette (սօնէթ) գ. իգ. *Զանգակ փոքրիկ, բոժոժ.* Չընկըրագ: *Թակ կամ ուռն ինչ:*

Sonneur (սօնէօռ) գ. ար. *Որ հարկանէ կամ հնչեցուցանէ զզանգակս.* Չան չալըճը *կամ* չէքիճի:

Sonnez (սօնէ) գ. ար. *Երկվեցեակ (առ 'ի խաղու).* Դիւ շէշ:

Sonomètre (սօնօմէթռ) գ. ար. *Թեփաչափ:*

Sonore (սօնօռ) ած. *Քաղցրահնչող, քաղցրաձայն, ձայնահան, ձայնարձակ, հնչողական.* Պիւլէնդ, խօշ ահէնկլի, սէտալը, սէսլի:

Sopeur (սօբէօռ) գ. ար. *Թմրութիւն, թմբրութիւն:*

Sophisme (սօֆիսմ) գ. ար. *Իմաստակութիւն, խաբէական ձեռնարկութիւն.* Թէլպիսի գըյաս, եալան դէլիլ, թէզվիր, մուղալաթա:

Sophiste (սօֆիսթ) գ. ար. *Իմաստակ, որ վարի խաբէական ձեռնարկութեամբ.* Թէլպիս:

Sophistique (սօֆիսթիք) ած. *Իմաստակական, պատիր, խաբէական.* Թէլպիսլի, թէլպիս:

Sophistiquer (սօֆիսթիքէ') բ. ն. *Կարի իմն նրբաբանել, վարել իմաստակութեամբ կամ պատիր ձեռնարկութեամբ: խարդախել:*

Sophistiquerie (սօֆիսթիքռի) գ. իգ. *Իմաստակութիւն, սնոտի նրբութիւն բանից: խարդախութիւն (դեղորէից):*

Sophistiqueur (սօֆիսթիքէօռ) գ. ար. *Որ վաճառէ զխարդախեալ դեղորայս.* Հիլէքեար: *սնոտի նրբաբան, իմաստակ.* Թէլպիս:

Sophonistes (սօֆօնիսթ) գ. ար. յոգ. *Դատաւորք Աթենացւոց:*

Soporatif, ive (սօբօռաթիֆ, իվ) ած. *Քնաբեր, թմրեցուցիչ.* Թէնվիմ էդիճի, ույգու վէրիճի, մունէվվիմ:

Soporeux, euse (սօբօռէօ, էօզ) ած. *Որ բերէ զթմրութիւն կամ զքուն մահաբեր:*

Soporifère *կամ* Soporifique (սօբօռիֆէռ, սօբօռիֆիք) ած. *Քնաբեր, թմրեցուցիչ.* Ույուգու վէրիճի, մունէվվիմ:

Sorbe (սօռպ) գ. իգ. *Սին (պտուղ).* Իւվէզ:

Sorbet (սօռպէ) գ. ար. *Օշարակ.* Շէրպէթ:

Sorbier (սօռպիէ') գ. ար. *Սին (ծառ).* Իւվէզ աղաճը: *տես* Cormier.

Sorbonique (սօռպօնիք) գ. իգ. *Նախադասութիւն Սորպոնեան աստուածաբանից:*

Sorboniste (սօռպօնիսթ) ած. *Սորպոնեան աստուածաբան:*

Sorbonne (սօռպօն) գ. իգ. *Ուսումնարան Սորպոնեան աստուածաբանից 'ի Փարիս քաղաքի:*

Sorcellerie (սօռսէլռի) գ. իգ. *Թովչութիւն, դեղատուութիւն, կախարդանք, հըմայք, դիւթութիւն.* Ճադըլըգ, իլմի սըհր:

Sorcier, ière (սօռսիէ', էռ) գ. ար. և իգ.

Դիւթ, Թովիչ, կախարդ, կիւս, դեղատու, վհուկ. ճատու կամ ճատըու, սահիր, սահհար, պիւյիւճիւ:

Sordide (սօռտիտ) ած. կծծի, ժլատ, կարկամ, ագահ, զօշաքաղ. խասիս, տամահքեար:

Sordidement (սօռտիտման) մակ. կծծութբ, ժլատութեամբ, զօշաքաղութեամբ. խասիսլիք իլէ, տամահքեարլըգ իլէ:

Sordidité (սօռտիտիտէ) գ. իգ. կծծութիւն, ագահութիւն, ժլատութիւն, զօշաքաղութիւն. չիրքին տամահքեարլըգ, խասիսլիք:

Sori կամ Sory (սօռի) գ. ար. Ի հանք ինչ:

Sorie (սօռի) գ. իգ. Ասր Սպանիոյ:

Sorne (սօռն) գ. իգ. Կղկղանք երկաթոյ:

Sornettes (սօռնէթ) գ. իգ. յոգ. Աղճատանք, բաջաղանք, բանք մնոտեաց. պօշ լաքըրտը, եավէ, պիհուտէ սէօզլէր:

Sororial, ale (սօռօռիալ) ած. Քեռն, որ հայի 'ի քոյրն:

Sororiant, ante (սօռօռիան, անթ) ած. Ցցուեալ, ուռուցեալ (ստինք):

Sort (սօռ) գ. ար. Բաղդ կամ բախտ, ճակատագիր. գատէր, թագտիր, գըսմէթ, պախթ, նասիպ: վիճակ, գիպուած, դէպք. հայ: վիճակընկեցութիւն. գուռա: կախարդանք, հմայք. սըհր, էֆսուն, կէօզ տէյմէսի, նազար: Tirer au sort, վիճակ ընկենուլ կամ արկանել, բաժանել վիճակաւ. գուռա ատմագ կամ չըգարմագ, գուռա իլէ չէօզմէք: Sort principal, գլուխ դրամոց կամ ընչից:

Sortable (սօռթապլ) ած. 'Ի դէպ, պատշաճ, յարմար, վայելուչ. եարար, եագըշըգ, ույգ:

Sorte (սօռթ) գ. իգ. Տեսակ, ազգ. ճինս, նէվ, գըսըմ, մագուլէ, թիւրլիւ: եղանակ, օրինակ, տարազ. վէճհ, մինվալ, իւսլուպ, շէքլ, թարզ: De sorte que, այնպէս, մինչ զի. շէօյլէ քի:

Sortes (սօռթ) գ. իգ. յոգ. Առանձին մասունք գրավաճառի: այլ և այլ տեսակք գրոց 'ի տպարանի:

Sortie (սօռթի) գ. իգ. Ելք. չըգըշ, խուրուճ: անցք, դուռն, ծակ. չըգաճագ եէր, մախրէճ: յարձակումն 'ի վերայ պաշարողաց. գալէտէն հիւճիւմ կամ խուրուճ: աւարտ ժողովոյ:

Sortilège (սօռթիլէժ) գ. ար. Վիճակընկեցութիւն, հմայք, կախարդանք. ճատըլըգ, սըհր, սըհըր:

Sortir (սօռթիր) բ. չ. Je sors, tu sors, il sort; nous sortons, vous sortez, ils sortent. Je sortois. Je sortis. Je sortirai. Ելանել, ելանել արտաքս. չըգմագ, տըշարը չըգմագ, խուրուճ էթմէք: ելանել 'ի բանէ, զերծանիլ, ազատիլ. հապըստան չըգմագ, խէլաս պուլմագ: բուսանել, բողբոջել, ընձիւղել, ցցուել. պիթմէք: ծագել, երևել, բղխել. չըգմագ, սուտուր պուլմագ, զահիր օլմագ, զուհուրէ կէլմէք, զուհուր էթմէք կամ պուլմագ, կէօրինմէք, պիրուզ էթմէք: ելանել ըստ չափ, անցանել ըստ, զանցանել. հատտըն կէչմէք, հատտըն տէճավիւզ էթմէք:

Sortir (սօռթիր) բ. ն. Je sortis, tu sortis, il sortit; nous sortissons, vous sortissez, ils sortissent. Je sortissois. Վիճակել, ունել (ըստ իրաւաբանից):

Sot, otte (սօ, օթ) ած. Տգէտ, անմիտ, անհանճար, ապուշ, խօթամիտ. ահմագ, պուտալա, սէֆիհ, ագըլսըզ:

Soties (սօթի) գ. իգ. Թատրոնական խաղք նախնի Գաղղիացւոց:

Sot-l'y-laisse (սօ լի լէս) գ. ար. Անուշակ մասն սատն թռչնոց:

Sottement (սօթման) մակ. Տխմարաբար, անհանճարաբար. ահմագլըգ իլէ, ագըլսըզլըգ իլէ, պուտալա կիպի:

Sottise (սօթիզ) գ. իգ. Անմտութիւն, յիմարութիւն, անհանճարութիւն, անիմաստութիւն, անվայելուչ կամ անդէպ բանք և գործք. ահմագլըգ, համագաթ, հումգ, ագըլսըզլըգ, սէֆիհլիք:

Sottisier (սօթիզիէ) գ. ար. Գիրք կամ քաղուած յիմարական բանից: առասպելապատում, մնոտիախօս:

Sou (սու) գ. ար. Դրամ, փող (քսաներորդ մասն միոյ լռեր Գաղղիացւոց). սօլտի, պագըր փարա կամ նօգրա:

Soubassement (սուպասման) գ. ար. Վարագոյր ինչ մահճաց: վայրախարիսխ կամ պատուանդան շինուածոց. թայագ, պինէ սիթուն:

Soubresaut (սուպռսօ) գ. ար. Յանկարծ ընդոստումն ձիոյ. թագլա, սըչրամա: յեղափոխութիւն:

Soubrette (սուպռէթ) գ. իգ. Աղախին դերասանաց: Նաժիշտ չարիմաց. խըզմէթքեար գըզ:

Soubreveste (սուպռվէսթ) գ. իգ. Հանդերձ կամ զգեստ ինչ զրահաւոր հեծելոց:

Souche (սուշ) գ. իգ. Բուն ծառոյ, արմն, կոճղ. քիւթիւք: ազգ, զարմ, սերունդ: արմատ սերնդոց, գլուխ ազգատոհմի. ճիփփին ճիփփի:

Souchet (սուշէ) գ. ար. Քար հանեալ 'ի յատակէ շինուածոց: կնիւն հոտաւէտ: Թռչուն ինչ ջրային:

Souchetage (սուշթաժ) գ. ար. Տեսչութիւն հատանելի ծառոց:

Soucheteur (սուշթէօռ) գ. ար. Ոստիկան հատանելի ծառոց:

Souchever (սուշվէ) բ. ն. Հանել զքարինս:

Soucheveur (սուշվէօռ) գ. ար. Որ հանէ զքարինս:

Souci (սուսի) գ. ար. Ծաղիկ ինչ. կիւն չիչէյի: Հոգ, վիշտ, անձկութիւն, տագնապ. գայղու, ղամ, գասէվէթ, էլէմ, զահմէթ:

Soucie (սուսի) գ. ար. Թռչուն ինչ:

se Soucier (սուսիէ́) բ. յ. Փոյթ յանձին ունել, հոգալ, ճգնել, տառապել. գայղըրմագ, գայղու չէքմէք:

Soucieux, euse (սուսիէօ, էօզ) ած. Հոգած, բազմավիշտ. գասէվէթլի, ույգուսուզ, մուքէդդէր:

Soucis կամ Soutis (սուսի կամ սուդի) գ. ար. Կերպաս մետաքսեայ նկարէն:

Soucoupe (սուգուփ) գ. իգ. Բաժակակալ, ափսէ բաժակաց, պնակ, սկահակ. զարֆ, դէփսի:

Soucrillon (սուգրիյլէօն) գ. ար. Ազգ ինչ գարւոյ:

Soudain, aine (սուդէն) ած. Յանկարծահաս, անակնկալ. անսըզ, ափանսըզ, նակեհանի: յանկարծակի, անդէն և անդ, նոյնհետայն, առժամայն. անսըզ, դէզ, ալէլֆէվր, նակեհ. դէրհալ, հէման չապուգ, հէման սաադ:

Soudainement (սուդէնման) մակ. Յանկարծակի, նոյնժամայն, յանկարծ, իսկոյն. ֆիլհալ, ալէլֆէվր, օւրքէմ, ափանսըզըն:

Soudan (սուդան) գ. ար. Զօրագլուխ զօրաց Ամիրապետին. սուլթան:

Soudart (սուդար) գ. ար. Զինուոր (է բառ վաղեմի):

Soude (սուդ) գ. իգ. Մոխիր կամ աղ հանեալ 'ի ծովային բուսոց. ուշնան, գալէէ:

Souder (սուդէ́) բ. ն. Մածուցանել ըղհրահալելիս. լէհիմլէմէք, լէհմ կամ լահմ էդմէք:

Soudoir (սուդուար) գ. ար. Գործի ինչ:

Soudoyer (սուդուայէ́) բ. ն. Ունել ռոճկօք զօրականս, տալ ռոճիկս զօրաց. ուլուֆէ վէրմէք:

Soudre (սուդր) բ. ն. Լուծանել զխնդիրն: տես Résoudre:

Soudrille (սուդրիյլ) գ. ար. Զինուոր անառակ վարուք:

Soudure (սուդիւր) գ. իգ. Նիւթ մածուցիկ հրահալելեաց: մածուցումն: մածուած, տեղին մածուցեալ. լէհէմ, լէհիմ, լէհմ:

Soufflage (սուֆլաժ) գ. ար. Փչումն ապակւոյ: փչիւն, փչումն:

Souffle (սուֆլ) գ. ար. Փչիւն, փչումն. նէֆէս, ուֆիւրիւք: շունչ. սօլուգ, նէֆէս: սիգ, հնչիւն հողմոյ. էսին, էսմէ, յէլ, նէսիմ:

Souffler (սուֆլէ́) բ. չ. և ն. Փչել. ուֆիւրմէք, ուֆլէմէք: շնչել. էսմէք, րուզկեար էսմէք: արծարծել, արծարծանել. ադէշի քէօրիւք իլէ էսգմագ կամ դուդուշդուրմագ: բառնալ, հանել. չըգարմագ, գափմագ: Թելադիր լինել, արկանել յունկն. ֆըսըլդամագ:

Soufflerie (սուֆլըրի) գ. իգ. Փուքք: տեղի փքոց:

Soufflet (սուֆլէ) գ. ար. Փուքք. քէօրիւք. էլճագլէ: ապտակ. շամար, դօգադ, սիլլէ, դաբանձա: ազգ ինչ կառաց:

Souffleter (սուֆլըդէ́) բ. ն. Ապտակ ածել, ապտակել. պիր սիլլէ կամ դաբանձա վուրմագ կամ չալմագ:

Souffletade (սուֆլըդատ) գ. իգ. Կրկին և կրկին ապտակ:

Souffleteur (սուֆլըդէօր) գ. ար. Որ հանէ ապտակս կամ ապտակէ:

Souffleur, euse (սուֆլէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ փչէ կամ շնչէ. ուֆիւրիւճի: Թելադիր բանից. դէլգին էդիճի: Ճուկն ինչ: քիմիագործ: հեւացող (ձի):

Soufflure (սուֆլիւր) գ. իգ. Խոռոչ կամ դատարկ վայր 'ի ձուլածոյս:

Souffrance (սուֆրանս) գ. իգ. Վիշտ, ցաւ, նեղութիւն, տանջանք: համբերութի, ժուժկալութիւն, տոկ. աղըր, աճը, էլէմ, ջէֆա, դէրդ, հիւզն, էզիյէթ, կէօնիւլ դարլըղը. դէհամմիւլ: Ներումն, զիջումն:

Souffrant, ante (սուֆրան, անդ) ած. Վշտամբեր, վշտակիր, հիւանդ, տկար, վշտացեալ. աճըյան, դէրդլի, զահմէթ չէքէն, դէրդէ մուպդէլա: չարչարազգեաց, տանող, համբերող. սապըրլը:

Souffre-douleur (սուֆր դուլէօր) գ. ար. Վշտակիր, վշտահան. էզիյէթ չէքիճի:

Souffreteux, euse (սուֆրըդէօ, էօզ) ած. Վշտամբեր, տառապեալ (է բառ վաղեմի):

Souffrir (սուֆրիր) բ. ն. Je souffre, tu souffres, il souffre; nous souffrons, vous souffrez, ils souffrent. Je souffrois. Je souffris. Je souffrirai. Համբերել, տանել, կրել, տոկալ, տևել, հանդուրժել. չէքմէք, դայանմագ, դէհամմիւլ էդմէք, դագադ կէդիրմէք: Վնաս կրել. զարար կէօրմէք կամ չէքմէք: կրել զցաւ, չարչարիլ, վշտանալ. մէշագգադ կէօրմէք, զահմէթ չէքմէք. աճըմագ. դէրդ՝ էլէմ կամ ղամ չէքմէք: Թոյլ տալ, ներել, ընդունել, յանձն առնուլ. գօյվէրմէք, գայիլ օլմագ, րազը օլմագ, իզն վէրմէք:

Soufrage (սուֆրաժ) գ. ար. Կախելն 'ի գոլորշի ծծմբոյ:

Soufre (սուֆր) գ. ար. Ծծումբ. քիւքիւրդ, քիբրիդ:

Soufrer (սուֆրէ́) բ. ն. Ծծմբել, օծանել կամ տոգորել ծծմբով. քիւքիւրդլէմէք, քիբրիդլէմէք:

Soufroir (սուֆրուար) գ. ար. Ծծմբավառ տեղի 'ի սպիտակացուցանել զկերպաս:

Sougarde (սուկարդ) գ. իգ. Պահպանակ, դաստապանակ:

Sougorge (սուկօրժ) գ. իգ. Փողպատ ձիոյ:

Souhait (սուէ) գ. ար. Ուխտ սրտի, փափաք, տենչ, ցանկութիւն. արզու, դիլէք, դէմէննա, մուրադ: À souhait, ըստ փափաքանաց, ըստ ցանկութեան սրտի. մուրադ իւզրէ, արզու իլէ:

Souhaitable (սուէթապըլ) ած. Փափաքելի, ցանկալի, տենչալի. մուրատ օլունաճագ, արզու էտէճէք, արզուլէնէճէք:

Souhaiter (սուէտէ՛) բ. ն. Ցանկալ, փափաքել, տենչալ, ուխտիւք խնդրել. արզուլէմէք, տիլէմէք, իստէմէք, ճան ատմագ, էօզլէմէք, էմրինմէք, տէմէննա էտմէք: Souhaiter le bonjour, ողջունել ընդ առաւօտն, մաղթել ումեք զօր բարութեան. սապահըներըն խայր օլսուն տէմէք:

Souillard (սույլեար) գ. ար. Տախտակք ինչ:

Souille (սույլ) գ. իգ. Թաւալոց խոզի: աղմուտ յորում խրեալ կայ նաւն:

Souiller (սույլէ՛) բ. ն. Աղտեղել, շաղախել, արատաւորել, ապականել, պղծել. մուրտարլամագ, պուլաշտըրմագ, լէքէլէմէք, միւլէվվիս՝ տէլվիս կամ ալուտէ էտմէք:

Souillon (սույլեօն) գ. իգ. Որ աղտեղէ զհանդերձս իւր. քիրլի, մուրտար: մաքրիչ պնակաց:

Souillure (սույլիւր) գ. իգ. Արատ, բիծ, աղտեղութիւն, կեղտ, գարշութիւն, պղծութիւն, գարշանք. լէքէ, մուրտարլըգ, մուրտարլամա: կեղտ անուն. ըրզ նօգսանլըղը:

Soûl, oûle (սու) ած. և գ. Յագ. յագեալ: արբեալ, գինեհար: յափրացեալ, տաղտկացեալ. տօգ, սիր, շէպան. սէրխօշ կամ սարխօշ, մէստ, կէյֆլի. օսանմըշ: Ընդ դերանուանցս mon, ton, son, նշանակէ՝ յագ, ըստ բաւականին = Il a but et mangé tout son soûl, էարբ և եկեր ըստ բաւականին կամ յագ:

Soulagement (սուլաժման) գ. ար. Սփոփումն, դիւրութիւն, մխիթարութիւն. տէսէլլի, տախֆիֆ, տէսլիյէ, տէսէլլի:

Soulager (սուլաժէ՛) բ. ն. Թեթեւացուցանել, բառնալ: օգնել, դիւրել: մխիթարել, սփոփել. պիր քիմսէնէնին եիւքիւնիւ գալտըրմագ, խաֆիֆլէմէք, խաֆիֆլէտմէք. աղըրլըղը էքսիլտմէք կամ տախֆիֆ էտմէք. տէսէլլի վէրմէք:

Soûlant, ante (սուլան, անտ) ած. Յագեցուցիչ, տաղտկալի:

Soûlard (սուլար) ած. Արբեալ, արբշիռ, արբեցող, գինեմոլ. սէքրի, սարխօշ, իչկիճի:

Soûler (սուլէ՛) բ. ն. Կարի լիոյն յագեցուցանել, արբեցուցանել գինւով. դօյուրմագ, իչի՝ սիր կամ տօգ էտմէք. սէրխօշ էտմէք, քէյֆ կէթիրմէք: Se soûler, բ. յ. Յանչափս ուտել, կարի լիոյն յագենալ. դօյմագ: արբենալ, գինեհարիլ. սէրխօշ կամ մէստ օլմագ:

Souleur (սուլէօր) գ. իգ. Ահ կամ երկիւղ յանկարծահաս, սարսափ. դէհշէտ, գօրգու:

Soulèvement (սուլէվման) գ. ար. Ամբոխումն կամ խառնակութիւն ստամոքաց, զզուանք. միտէ պուլանմասը, կէօնիւլ պուլանդը: ծփումն ալեաց, ալեկոծութիւն. դէնիզ դալղալանմասը, տէմէվվիւճ, տէլատիւմ էմվաճ: ապստամբութիւն, շփոթ ամբոխի, ամբոխ, խռովութիւն. խալգըն այաղա գալգմասը, զօրպալըգ:

Soulever (սուլվէ՛) բ. ն. Յարուցանել, կանգնել, ամբառնալ կամ առնուլ 'ի վեր. գալդըրմագ, եէրտէն գալդըրմագ: կոհակս յարուցանել. դէնիզդէ դալղալարը հարէքէտէ կէթիրմէք: շարժել 'ի բարկութիւն, վայրացուցանել. դարըլտմագ: աղմուկ յարուցանել, ապստամբեցուցանել. ֆիտնէ գօբարմագ: խառնակել զստամոքսն, զզուեցուցանել. միտէ պուլանտըրմագ: Se soulever, բ. յ. Յառնել ընդդէմ, ապստամբել, վտարանջել. այաղա գալգմագ, պաշ գալդըրմագ, զօրպալըգ էտմէք:

Soulier (սուլիէ՛) գ. ար. Ագանելիք ոտից, ոտ, հողաթափ. փափուչ կամ փափուճ, պաշմագ, գօնդուրա, չարըգ, տօզլուգ:

Souligner (սուլինեէ՛) բ. ն. Գծել գիծ 'ի ներքոյ բառից. չըզղը չըզմագ, չըզը չըզմագ, չըզմագ:

Soumettre (սումէտր) բ. ն. Նուաճել, հնազանդեցուցանել, 'ի ներքոյ արկանել. ալտընա ալմագ, տապի կամ մուտի էտմէք, հիւքմ ալտընա մուտի էտմէք, հիւքմինէ կէթիրմէք, զապտընա ալմագ, իտաաթ էտտիրմէք: Se soumettre, բ. յ. Նուաճիլ, հնազանդիլ ընդ ձեռամբ, հպատակիլ: յանձն առնուլ, 'ի ներքոյ արկանել զանձն. հիւքմինէ կիրմէք, հիւքմ ալտընա օլմագ, ռամ կամ մուտի օլմագ, իտաաթ էտմէք: Soumis, ise, հնազանդեալ, հպատակ. տապի, մուտի, ֆէրման պէրտար:

Soumission (սումիսիօն) գ. իգ. Հնազանդութիւն, հպատակութիւն: խոնարհութիւն, ցածութիւն: յանձնառութիւն. իտաաթ, մուտիլիք, ինգիյատ, խուզու, ալչագ կէօնիւլլիւք:

Soumissionnaire (սումիսիօնէր) գ. ար. Որ յանձն առնու:

Soumissionner (սումիսիօնէ՛) բ. ն. Ծանուցանել զհաճութիւն իւր կամ զյանձնառութիւն վճարման դրամոց. պիր նէսնէյի գըյմէտի մուայէնէ ուտըն ալմաղա գայըլ օլմագ:

Soupape (սուփափ) գ. իգ. Կափարիչ ջրհանի, խից, խցանք. տուլումպա տափասը կամ տըգաճը:

Soupçon (սուփսօն) գ. ար. Կասկած, երկբայութիւն. իշգիլ, իշգիլլիք, վէհմ, շիւպհէ, [illegible]: կարծիք. [illegible]:

Soupçonner (սուփսօնէ՛) բ. ն. Կասկածել, խիթալ, լինել յերկբայս. իշգիլլէնմէք, շիւպհէյէ դիւշմէք, շիւպհէլէնմէք, իշգիլէ վարմագ, իհտիմալ վէրմէք, մէզէննէտ կամ իշգիլլի օլմագ: լինել 'ի կարծիս, վարկանել. գըյաս էտմէք:

Soupçonneux, euse (սուփսօնէօ, էօզ) ած. Կասկածաւոր, կասկածոտ. իշգիլլի, վէհհամ:

Soupe (սուփ) գ. իգ. Թան. չօրպա կամ շօրպա, աշ: պատառ հացի նրբաթել. տիլիմ:

Soupeau (սու-փօ) գ. ար. փայտ արօրի։

Soupente (սու-փանթ) գ. իգ. փոկք կառաց. արապա գայըշը։ շտեմարան 'ի վերնայարկի. տամ մախզէնի կամ ամպարը։

Souper (սու-փէ) բ. չ. Ընթրել, ուտել զընթրիս. աքշամ եէմէք, աքշամ եէյէճէյինի եէմէք։

Souper կամ Soupé (սու-փէ) գ. ար. Ընթրիք. աքշամ եէմէյի։

Soupeser (սու-փըզէ) բ. ն. Վերացուցանել ձեռամբ և առնուլ զչափ ծանրութեանն. էլ իլէ տարթմագ։

Soupière (սու-փիէր) գ. իգ. Ափսեայ կամ պնակ թանի. չօրպա չանաղը։

Soupir (սու-փիր) գ. ար. Հառաչանք, հեծութիւն. ահ, ախ, հասրէթ, ֆիղան։ հանգիստ (ըստ երաժշտաց)։ Le dernier soupir, վերջին շունչ կենաց, աւանդումն հոգւոյն։

Soupirail (սու-փիրայլ) գ. ար. Շնչամուտ կամ լուսամուտ ստորերկրեայ շտեմարանաց. եէր զէմինին մէնֆէզի, մէնֆէզ։

Soupirant (սու-փիրան) գ. ար. Ըղձակաթ, տարփաւոր. աշըգ։

Soupirer (սու-փիրէ) բ. չ. Հառաչել, հեծել, յոգւոց հանել. ահ էթմէք կամ չէքմէք, ինլէմէք։ անձկալ, տարփալ, կաթոգնիլ, պընդգիլ պհետ տարփանօք. էէրինմէք, հասրէթ չէքմէք, արզուլանմագ, հասրէթլէնմէք։

Souple (սու-փըլ) ած. Դիւրաթեք, թիւրակոր, կակուղ, դիւրադարձ, արագաշարժ. էյիլիր, էյիլմէսի կամ պիւքիւլմէսի ասան, էյիլէն։ հեշտալուր, դիւրանսաց, հլու, հնազանդ։

Souplement (սու-փլըման) մակ. Դիւրաւ, հեշտեաւ, քաղցրութեամբ. տատլըլըղ իլէ, եավաշլըղ իլէ, ուսուլ իլէ։

Souplesse (սու-փլէս) գ. իգ. Դիւրաթեքութիւն, կակղութիւն, դիւրաշարժութիւն, արագաշարժութիւն, ճարտարութիւն. լաֆըգլըգ, հօֆֆգապաղլըգ, գալլալըգ, չէյրէքլիք, հիլէգարլըգ։ դիւրանսացութիւն, հլութիւն. եումուշագլըգ։

Souquenille (սու-քընիյլ) գ. իգ. Կրկնոց 'ի խոշոր կտաւոյ։

Sourbassis կամ Sourbastis (սուր-պասի կամ սուր-պասթի) գ. իգ. Մետաքսեայ կերպաս Պարսից։

Source (սուրս) գ. իգ. Ակն աղբեր, աղբիւր, աղբերակն. բղխումն ջրոյ. սու չըգաճագ եէր, պինար կամ փընար պաշը, չէշմէ, մէմպա։ արմատ, սկիզբն, ծագումն, պատճառ. ասլ, մէպտէէ, մէնշէ։

Sourcier (սուր-սիէ) գ. ար. Որ համարի գտանել զպատճառն։

Sourcil (սուր-սի) գ. ար. Յօնք, արտեւանունք. գաշ։ Fronter le sourcil, կնճռել զճակատն, տխրիլ, խոժոռիլ. գաշ չաթմագ։

Sourciller (սուր-սիյլէ) բ. չ. Շարժել զյօնս կամ զարտեւանունս. գաշըն չաթմագ, գաշ օյնաթմագ։

Sourcilleux, euse (սուր-սիյլէօ, էօզ) ած. Բարձր կամ բարձրաբերձ (լերինք). եիւքսէք։

Sourd, sourde (սուր, սուրտ) ած. Խուլ, անլուր. սաղըր, գուլաղը իշիթմէզ։ անողոքելի, դժուարալուր. աղըր գուլագլը։ անձայն։ անյայտ, գաղտնի։ Bruit sourd, շշնջիւն, քրթմնջիւն, շշուկ։

Sourd, տես Salamandre.

Sourdeau, aude (սուր-տօ, օտ) ած. Փոքր մի խուլ, դժուարալուր. աղաճըգ սաղըր օլան, սաղըրճա։

Sourdeline (սուր-տըլին) գ. իգ. Սրինգ ինչ։

Sourdement (սուր-տըման) մակ. Անձայն, անշշունջ, գաղտ, 'ի ծածուկ, լռիկ իմն, լռելեայն. գիզլիճէ, գիզլի, օղրուլայըն, սիրրըն։

Sourdine (սուր-տին) գ. իգ. Ձայնարգել գործինուագարանաց. սէօրտին։ À la sourdine, գաղտ, լռելեայն, մեղմիկ. եավաշ եավաշ, մախֆիճէ, էլ ալթընտա։

Sourdon (սուր-տօն) գ. ար. Խեցեմորթ ինչ։

Sourdre (սուր-տր) բ. չ. Բղխել կամ ելանել ջուրց յերկրէ։

Souriceau (սու-րիսօ) գ. ար. Մկան փոքրիկ. սըչանճըգ։

Souricière (սու-րիսիէր) գ. իգ. Ականատ կամ ակնատ մկանց. սըչան գափանը կամ գափանը։

Souriquois, oise (սու-րիքուա, ուազ) ած. Մկանց, մկնալից. սըչանլը։

Sourire (սու-րիր) բ. չ. Ժպտել, ծիծաղերես կամ զուարթ ցուցանել զանձն. կիւլիմսէմէք, թէպէսսիւմ էթմէք։ ծաղր առնել, ծիծաղել։

Sourire կամ Souris (սու-րիր, սու-րի) գ. ար. Ժպիտ, ժպտումն, ծիծաղ. թէպէսսիւմ։

Souris (սու-րի) գ. իգ. Մուկն. սըչան, ֆընտըգ սըչանը։ աճառ ունգաց ձիոյ։ խեցեմորթ ինչ։ մսան ինչ արջառոց։ միջոց ընդ մէջ բթամատին և ցուցամատին։

Sournois, oise (սուր-նուա, ուազ) ած. Ն. գ. Գաղտամիտ, նենգամիտ, նենգաւոր. սաքիթ, հիլէքեար։

Sous (սու) նխ. Ի ներքոյ, ընդ, առ, առ 'ի ներքոյ։ Sous terre, 'ի ներքոյ երկրի, ընդ երկրաւ, զերկրաւ. եէր ալթընտա։ Sous ordre, ընդ իշխանութեամբ. էմր ալթընտա։ Sous Napoléon, առ Նապոլէոնաւ, 'ի ժամանակս կամ առ ժամանակօք Նապոլէոնի. Նափօլէօն վագթընտէ։ Sous condition de, սովին պայմանաւ, միայն թէ. պու շարթ իլէ քի։ Sous trois jours, յերիր աւուր, զկնի երից աւուրց. իւչ կիւնտէն սօնրա։

Sous-affermer, տես Sous-fermer.

Sous-arbrisseau (սու-զ արպրիսօ) գ. իգ. Թըփանման, յերկրորդ կարգի թփոց կամ ծառոց։

Sous-axillaire (սու-զ աքսիլլէր) ած. Ի ներքոյ առանցից։

Sous-Bacha (սու պաշա) գ. ար. Երկրորդ կամ 'ի ձեռանէ փաշայի :

Sous-bail (սու պայլ) գ. ար. Վարձելն 'ի վարձուորէ :

Sous-bande (սու պանտ) գ. իգ. Կապ երկրորդ :

Sous-barbe (սու պարպ) գ. իգ. Մասն ինչ սանձի ձիոյն : ապառակ զծնօտին :

Sous-barque (սու պարք) գ. իգ. Երկրորդ կարգ տախտակաց նաւակի :

Sous-berme (սու պէրմ) գ. իգ. Սահանք կամ հոսանք ջուրց :

Sous-clavier, ière (սու քլավիէ, էր) ած. Ի ներքոյ անրակի :

Sous-costal, ale (սու քօսթալ) ած. Ի ներքոյ կողից. զկողեաք :

Souscripteur (սուսքրիփթէօր) գ. ար. Ստորագրող, որ գրէ զանուն իւր, որ յանձն առնու. իմզա չէքիճի :

Souscription (սուսքրիփսիօն) գ. իգ. Ստորագրութիւն 'ի ներքոյ թղթոյն, հաճութիւն, հաւանութիւն, հաստատութիւն. իմզա :

Souscrire (սուսքրիր) բ. ն. Ստորագրել զանուն իւր 'ի ներքոյ թղթոյն, հաւանիլ, հաճիլ, հաստատել. ալթընա եազմագ. իմզա չէքմէք, իմզալամագ. մուհագգագ էթմէք, րազը կամ գայըլ օլմագ : Souscrit, ite, ստորագրեալ, հաստատեալ, վաւերական. իմզալը :

Sous-cutanée (սու քիւթանէ) ած. Ի ներքոյ մորթոյն կամ կաշւոյն :

Sous-diaconat (սու տիաքօնա) գ. ար. Կիսասարկաւագութիւն :

Sous-diacre (սու տիաքր) գ. ար. Կիսասարկաւագ, կէս կամ երկրորդ սարկաւագի. տիյագ նայիպի :

Sous-double (սու տուպլ) ած. Կիսակրկին, կէս :

Sous-doubli (սու տուպլի) գ. ար. Կարգ կղմինտրաց 'ի ներքոյ :

Sous-entendre (սուզ անթանտր) բ. ն. Զօրութեամբ կամ 'ի բնէ իմանալ. տէմէլինտէն անլամագ :

Sous-entente (սուզ անթանթ) գ. իգ. Բան իմացեալ զօրութեամբ կամ 'ի բնէ. անլանըր սէօզ :

Sous-ferme (սու ֆէրմ) գ. իգ. Տալն կամ առնուլն 'ի վարձու զմիանգամ վարձեալն :

Sous-fermer (սու ֆէրմէ) բ. ն. Տալ կամ առնուլ 'ի վարձու զվարձեալն յայլմէ կամ զմասն նորին :

Sous-fermier, ière (սու ֆէրմիէ, էր) գ. ար. և գ. իգ. Որ առնու 'ի վարձու յայլմէ վարձուորէ :

Sous-lieutenance (սու լիւթնանս) գ. իգ. Պաշտօն երկրորդ տեղակալի, երկրորդ տեղակալութիւն :

Sous-lieutenant (սու լիւթնան) գ. ար. Երկրորդ տեղակալ. յիւզ պաշընըն իքինճի մուլազիմ, մուլազիմ սանի :

Sous-locataire (սու լօքաթէր) գ. ար. և իգ. Որ տայ 'ի վարձու զմասն ինչ տան, զոր ինքն կալեալ է 'ի վարձու յայլմէ. քիրաճընըն քիրաճըսը :

Sous-louer (սու լուէ) բ. ն. Տալ 'ի վարձու զմասն ինչ տանն կալելոյ 'ի վարձու. քիրաճը իքէն քիրաճը գօմագ :

Sous-multiple (սու մուլթիփլ) ած. Ստորաբազմապատիկ :

Sous-normale (սու նօրմալ) գ. իգ. Ստորին մասն առանցից կոր գծի :

Sous-occipital, ale (սուզ օքսիփիթալ) ած. Ընդ ծոծրակաւ :

Sous-orbitaire (սուզ օրպիթէր) ած. Ընդ շրջանակաւ :

Sous-ordre (սուզ օրտր) գ. ար. Երկրորդ կարգ կամ բաժանումն : որ է ընդ իշխանութեամբ :

Sous-perpendiculaire (սու փէրփանտիքիւլէր) ած. Ընդ զուգահեռականաւ, երկրորդ զուգահեռական : տես Sous-normale.

Sous-scapulaire (սուս սքափիւլէր) գ. ար. Վերջին մկան բազկաց :

Sous-secrétaire (սու սըքրէթէր) գ. ար. Երկրորդ խորհրդեան դպիր. երկրորդ կամ 'ի ձեռանէ քարտուղարի. սըրր քեաթիպին նայիպի կամ մուավինի :

Sous-signer (սու սինյէ) բ. ն. Ստորագրել զանուն իւր 'ի ներքոյ թղթոյն. ատընը գօմագ կամ եազմագ, իմզա չէքմէք, իմզալամագ, մուհագգագ էթմէք :

Sous-tangente (սու թանժանթ) գ. իգ. Երկրորդ շօշափող կոր գծի :

Sous-tendante (սու թանտանթ) գ. իգ. Գիծ աղեղան ձգեալ ծայրէ 'ի ծայր :

Soustraction (սուսթրաքսիօն) գ. իգ. Բարձումն կամ առնուլն 'ի բաց. չըգարմա, չէք : բարձումն կամ հանումն (թուոյ). տարհ, իսգատ :

Soustraire (սուսթրէր) բ. ն. Առնուլ 'ի բաց, բառնալ, յափշտակել, գողանալ. չըգարմագ, չէք էթմէք, ալմագ, օղըռլամագ, չալմագ : հանել կամ բառնալ զփոքր թիւն 'ի մեծագունէ անտի. տարհ էթմէք : Se soustraire, բ. չ. Խոյս տալ, զերծանիլ, ճողոպրել զանձն. գաչմագ, գաչընմագ, սագընմագ, նապէտիտ օլմագ, գուրթուլմագ :

Soustylaire (սուսթիլէր) գ. իգ. Գիծ հասարակածի (ըստ ստուերաչափից) :

Sous-ventrière (սու վանթրիէր) գ. իգ. Փոկ երիվարի. գօլան :

Soutane (սութան) գ. իգ. Պատմուճան, պճղնաւոր. փափազ գաֆթանը կամ ֆիսթանը, գապա :

Soutanelle (սութանէլ) գ. իգ. Փոքր պճղնաւոր կղերիկոսաց. գապաչէ :

Soute (սուտ) գ. իգ. *Դրամ 'ի լրումն հաշուի : հաշիւ վճարեալ : շտեմարան կամ համբարանոց նաւու.* ճէպէ մախզէնի :

Soutenable (սուտընապլ) ած. *Ջատագովելի, ընդունելի.* գապուլ օլունաճագ, մագպուլ կէլէր : *ներելի, տանելի.* դէհամմիւլ օլունաճագ, դայանըլըր :

Soutenant (սուտնան) գ. ար. *Պաշտպան կամ ջատագով խնդրոյ :*

Soutènement (սուտէնման) գ. ար. *Նեցուկ, մոյթ, յենարան : փաստ, պաշտպանութիւն, ջատագովութիւն :*

Souteneur (սուտնէօր) գ. ար. *Պաշտպան վատանուն տեղեաց :*

Soutenir (սուտնիր) բ. ն. *Վերամբառնալ, ունել, բառնալ 'ի վերայ իւր, կրել.* դայատմագ, դայանդըրմագ, արգա օլմագ, դուտմագ, չէքմէք : *ցուցանել, հաստատել.* կէօստէրմէք, իսպաթ էթմէք, ինանդըրմագ : *պաշտպանել, պաշտպան լինել, ջատագովել.* գօրումագ, հըֆզ էթմէք, հիմայէթ էթմէք, արգա օլմագ : *օգնել, 'ի թիկունս հասանել.* արգա վէրմէք : *կազդուրել, զօրացուցանել.* պէսլէմէք, ղըվվաթլանդըրմագ, ըդամ էթմէք : *պահել, պահպանել.* սագլամագ, կէօզէթմէք : *համբերել, հանդուրժել, տոկալ, ընդդէմ կալ.* դայանմագ : Se soutenir, բ. յ. *Յոտին կամ հաստատուն կալ, մնալ, տևել, կալ յականատանի.* այագ իւզրէ դուրմագ, դուրմագ, գըյամ էթմէք, գայիմ օլմագ : *ուտել, կերակրել.* պէսլէնմէք, եէմէք :

Souterrain, aine (սուտէրէն) ած. և գ. *Ստորերկրեայ.* եէր ալթընդա օլան : *ստորին վայր, ստորերկրեայ բնակութիւն.* եէր էվի, ին կամ եէր ինի : *Հնարք, գաղտնի մեքենայք :*

Souterré, ée (սուտէրէ) ած. *Ընդ երկրաւ :*

Soutien (սուտիէն) գ. ար. *Նեցուկ, ամրութիւն, հաստատութիւն : օգնութիւն, զօրավիգն, պաշտպանութիւն, պատսպարան.* դայագ. արգա, մէդէդ :

Soutirage (սուտիրաժ) գ. ար. *Հեղումն կամ փոխումն հեղանիւթոյ ամանոյ յամանէ :*

Soutirer (սուտիրէ) բ. ն. *Հեղուլ, թափել կամ փոխել զհեղանիւթս ամանոյ յաման կամ 'ի տակառս.* ագըթմագ, ղայրի ֆըչըյէ պօշալթմագ : *առնուլ կամ բառնալ առ սակաւ սակաւ.* պիրէր պիրէր գափմագ կամ ալմագ :

se Souvenir (սուվնիր) բ. յ. *Յիշել, յիշատակել, յուշ ածել.* խաթըրընա կէլմէք, անմագ :

Souvenir (սուվնիր) գ. ար. *Յիշատակ, յիշումն, յիշատակութիւն.* խաթըր, ֆիքր. հըֆզ, հաֆըզա, գուվվէթի հաֆըզա, մուհաֆազա. եադ. անմագլըգ, թէզքիար : *Նշան վասն յիշատակի, յիշելիք :*

Souvent (սուվան) մակ. *Սակաւ, յոլովակի, բազում անգամ.* չօգ քէրրէ, սըգ սըգ, սըգճա, քէրրաթ իլէ, քէսրէթ իլէ, էքսէրի, էքսէրիա :

Souverain, aine (սուվրէն) ած. և գ. *Վերին, գերագոյն, գերազանց, ընտիր, քաջ, ազատ, ինքնիշխան.* էն պէօյիւքիւ, ալա, ալէմ : *իշխան, գերագոյն կամ միահեծան տէր.* խան, սուլթան, հաքիմ մութլագ :

Souverainement (սուվրէնման) մակ. *Կարի քաջ, ամբողջապէս.* ղայէթթէ, պիղայէթ, ղիայէթ իլէ, պիլթէմամ, քիւլլիյէթ իւզրէ : *իշխանաբար, իբրև ինքնիշխան տէր.* մութլագա, իսթիգլալ իլէ, մուսթագիլլէն :

Souveraineté (սուվրէնտէ) գ. իգ. *Տէրութիւն, գերագոյն իշխանութիւն : երկիր տէրութեան.* սալթանաթ, բադիշահլըգ, գըրալլըգ, իսթիգլալ :

Soyeux, euse (սօայէօ, էօզ) ած. *Մետաքսալից, մետաքսագործ.* իփէքլի, աթլասլը :

Spacieusement (սբասիէօզման) մակ. *Լայնատարր ընդարձակութեամբ, ընդարձակ միջոցաւ կամ հեռաւորութեամբ.* կէնիշլիք իլէ, վիւսաթ իլէ :

Spacieux, euse (սբասիէօ, էօզ) ած. *Ընդարձակ, լայն, լայնատարր, լայնատարած, լայնածաւալ.* կէնիշ, կէնիշլի, վասի, վիւսաթլը :

Spadassin (սբատասէն) գ. ար. *Սուսերաւոր, սուսերաձիգ.* մադրագճը :

Spadille (սբատիյլ) գ. ար. *Անուն միոյ 'ի խաղալիկ թղթոց :*

Spagyrique *կամ* Spagirique (սբաժիրիք) ած. *Զտողական (քիմիագործութիւն) :*

Spahi (սբահի) գ. ար. *Սպահ, սպայ, հեծելազօր.* սիփահի :

Spalmer (սբալմէ) բ. ն. *Կպրաձիւթել :*

Sparadrap (սբարատրա) գ. ար. *Կտաւ սպեղանւոյ :*

Sparsile (սբարսիլ) ած. *Սփռեալ արտաքոյ համաստեղութեան (աստղ) :*

Sparte (սբարտ) գ. ար. *Բոյս ինչ կամ կնիւն.* նէմճ :

Sparterie (սբարտըրի) գ. իգ. *Հիւսուած կնեանց.* նէմճ իշի :

Sparton (սբարտօն) գ. ար. *Առասան սպարտուեղէն :*

Spasme (սբասմ) գ. ար. *Ջղացաւութիւն, ձգումն ջղաց.* սինիր չէքիլմէսի, տէշէննիւճ :

Spasmodique (սբասմօտիք) ած. *Ջղացաւութեան.* սինիր չէքիլմէսինէ մէնսուպ, տէշէննիւճի :

Spasmologie (սբասմօլօժի) գ. իգ. *Ճառ յաղագս ջղացաւութեան :*

Spatague (սբատագ) գ. ար. *Խեցեմորթ ինչ :*

Spath (սբաթ) գ. ար. *Քար ինչ հանքային :*

Spathacée (սբաթասէ) ած. *Որ ունի զքար հանքային :*

Spathe (սբաթ) գ. իգ. *Ծաղիկ մաշկապատ :*

Spathille (սբաթիյլ) գ. իգ. *Մաշկ ծաղկի :*

Spatule (սբատիւլ) գ. իգ. *Գործի ինչ վիրաբուժից և դեղագործաց, դեղդիր կամ դեղադիր.* մէրհէմ, մէրհէմքէշ :

Spatuler (սփաթիւլէ՛) բ. չ. Շարժել երկայն գաւազանաւ կամ ձողով:

Spé (սփէ՛) գ. ար. Առաջինն 'ի դպրաց մայր եկեղեցւոյն 'ի փարիս քաղաքի:

Spécia (սփէ՛սիա) գ. իգ. Վճարումն հաշուի:

Spécial, ale (սփէ՛սիալ) ած. Մասնաւոր, առանձին, յատուկ, սեպհական. մախսուս, մուսթագիլ, պաշգա:

Spécialement (սփէ՛սիալման) մակ. Մասնաւորաբար, առանձինն, յատկապէս, յաւէտ, մանաւանդ. խուսուսան, ալէլ խուսուս, մուսթագիլլէն, պիլխասսա իլէ:

Spécialité (սփէ՛սիալիթէ՛) գ. իգ. Մասնաւորութիւն, առանձին յատկութիւն. խասսիյէթ, խուսուսիյէթ:

Spécieusement (սփէ՛սիէօզման) մակ. Ազ երեւս, ընդ կերպարանօք ճշմարտութեան. զահիրէն, վէճահէթ իլէ:

Spécieux, euse (սփէ՛սիէօ, էօզ) ած. Որ ունի զկերպարանս ճշմարտութեան, վերերևոյթ. կէօսթէրիշլի, վիճահէթլի:

Spécification (սփէ՛սիֆիքասիօն) գ. իգ. Մասնաւոր բացատրութիւն, որոշումն, յայտարարութիւն. թային, թէպյին, պէյան, թէֆսիլ:

Spécifier (սփէ՛սիֆիէ՛) բ. ն. Նշանակել 'ի մասնաւորի, բացատրել, որոշել, նշանակել կամ ասել մի ըստ միոջէ. պիրէր պիրէր անլաթմագ, սայմագ, թախսիս էթմէք, պէյան՝ թարիֆ կամ թէֆսիլ էթմէք:

Spécifique (սփէ՛սիֆիք) ած. և գ. Տեսակաւոր, մասնաւոր, յատուկ, առանձին, սեպհական. պիր շէյէ մախսուս, նաֆի: ազդոյ կամ միակ դեղ. պաշ իլաճ:

Spécifiquement (սփէ՛սիֆիքման) մակ. Մասնաւորաբար, առանձինն, որոշակի. մախսուսէն, պիլխասսա իլէ:

Spectacle (սփէքթաքլ) գ. ար. Տեսարան, թատրոն հանդիսի. պագաճագ կամ կէօրէճէք նէսնէ, սէյիր, մանզար, թամաշա, օյուն: տեսիլ. մէնզարի ամմէ, նազարկեահ, թէմաշա յէրի:

Spectateur, trice (սփէքթաթէօռ, թրիս) գ. ար. և իգ. Հանդիսական 'ի թատրոնի, որ կայ 'ի զննին, դիտող. կէօրէն քիմսէ, սէյիրճի, թամաշաճը, նազըր:

Spectre (սփէքթր) գ. ար. Ուրուական տեսիլ, ցնորք. խայալ, սուրէթի վէհմ, մայալ: գունաւոր պատկեր ձեւացեալ 'ի մթին սենեկի 'ի շառաւեղաց կամ 'ի ճառագայթից լուսոյ անցելոց ընդ հատուածակողմն ապակի:

Spéculaire (սփէ՛քիւլէռ) ած. և գ. Հայելական (քար), հայելաքար. այնա թաշը, թալք: հայելարանութիւն, հայելագործութիւն. այնա էսնաֆը:

Spéculateur (սփէ՛քիւլաթէօռ) գ. ար. Դիտող, զննող. թախմին կամ թէէմմուլ էտիճի: տես Observateur.

Spéculatif, ive (սփէ՛քիւլաթիֆ, իվ) ած. և գ. Տեսական, հայեցողական, որ պարապի 'ի տեսութիւնս, զննող, դիտող. մութէէմմիլ, ֆիքր էտիճի, մուլահազա էտէճէք:

Spéculation (սփէ՛քիւլասիօն) գ. իգ. Զննութիւն, դիտողութիւն, հայեցողութիւն, տեսութիւն, խոկումն. մուլահազա, ֆիքր, թէֆթիշ:

Spéculer (սփէ՛քիւլէ՛) բ. ն. և չ. Նկատել, հայել, դիտել, զննել: խոկալ, յածիլ 'ի խորհուրդս, մտախորհ լինել, պարապել 'ի տեսութիւնս. ֆիքր՝ էնտիշէ՝ մուլահազա կամ թէէմմիւլ էթմէք:

Spéculum (սփէ՛քիւլօմ) գ. ար. Բացարան կամ ընդարձակիչ գործի վիրաբուժից:

Spée (սփէ՛) գ. իգ. Ծառ տարեւոր կամ երկամեայ:

Spergule (սփէռկիւլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Spermatique (սփէռմաթիք) ած. Սերմնական (անօթ կենդանեաց):

Spermatocèle (սփէռմաթօսէլ) գ. իգ. փոշտանկութիւն սերմնական անօթոյ:

Spermatologie (սփէռմաթօլօժի) գ. իգ. Սերմնաբանութիւն, ճառ յաղագս սերման կենդանեաց:

Sperme (սփէռմ) գ. ար. Սերմն կենդանեաց. էրքէք սույու, մէնի, նէֆս:

Spéronelle (սփէ՛ռօնէլ) գ. իգ. Ծաղիկ ինչ:

Sphacèle (սֆասէլ) գ. ար. Անզգայութիւն կամ մեռելութիւն փտեալ և գօսացեալ անդամոց մարմնոյ:

Sphénoïdal, ale (սֆէնօիտալ) ած. Ոսկեր սկաւառակի գլխոյն:

Sphénoïde (սֆէնօիտ) գ. ար. Մին յոսկերաց սկաւառակի գլխոյն:

Sphère (սֆէռ) գ. իգ. Գունտ. քիւրէ կամ կիւրէ, թօփ: երկրագունտ. քիւրէյի արզ շէքլի: քիւրէյի արզ: երկնագունտ. քիւրէյի սէմա: պարունակ մոլորակաց. ֆէլէք: չափ, կարգ, սահման, կար, կարողութիւն. իմքեան, տագաթ, հալ:

Sphéricité (սֆէ՛ռիսիթէ՛) գ. իգ. Գնդութիւն, գնդականութիւն. մուքէվվէրլիք, քէյիրմիլիք, թէվիրլիէթ:

Sphérique (սֆէ՛ռիք) ած. Գնդական, գլնտային, գնտոյ: գնդակերպ, գնդաձև. քէյիրմի, քէրի, թօփ շէքլի:

Sphériquement (սֆէ՛ռիքման) մակ. Գնդապէս, գնդաձև, իբրև զգունտ. թօփ շէքլի իւզրէ, թօփ շէքլինտէ, քիւրէ կիպի:

Sphériste (սֆէ՛ռիսթ) գ. ար. Ուսուցիչ գնդակախաղութեան:

Sphéristère (սֆէ՛ռիսթէռ) գ. ար. Տեղի գնդակախաղութեան:

Sphéristique (սֆէ՛ռիսթիք) ած. և գ. Գնդակախաղութիւն:

Sphéroïde (սֆէ՛ռօիտ) գ. ար. Գնդաձև մարմին երկրաչափական. քիւրէ:

Sphincter (սֆէնքթէռ) գ. ար. փակող միսն:

Sphinx (սֆէնքս) գ. ար. Հրէշ ինչ առասպելեալ. էնսէննի մայմուն, էպուլհօլ:

Spica (սբիքա) գ. ար. Կապ հասկաձև:

Spicilège (սբիսիլէժ) գ. ար. Հասկաքաղք կամ ծաղկաքաղք մատենից:

Spina-ventosa (սբինա վանթօզա) գ. իգ. Փտութիւն ինչ ոսկերաց:

Spinal, ale (սբինալ) ած. Ողնաշարի. օմուրղա քէմիյինէ մէնսուպ:

Spinelle (սբինէլ) ած. Մթնագոյն կարմիր (գոհար):

Spinescent, ente (սբինէսան, անթ) ած. Փշաձև:

Spinthéromètre (սբէնթէռօմէթր) գ. ար. Կայծակնաչափ (գործի ելեկտրական):

Spiral, ale (սբիրալ) ած. Ոլորտաձև. փէչիրմ, պուրմա շէքլինտէ:

Spirale (սբիրալ) գ. իգ. Ոլորտագիծ, պարուրաձև, ոլորտաձև. խաթթը մուլթէֆֆ:

Spiration (սբիրասիօն) գ. իգ. Փչումն կամ բղխումն Հոգւոյն սրբոյ:

Spire (սբիր) գ. ար. Պարոյր կամ ոլորտ (ըստ երկրաչափից և ճարտարապետաց):

Spiritualisation (սբիրիթիւալիզասիօն) գ. իգ. Շոգիացուցումն ըստ քիմիականաց. րուհ չըգարմասը կամ իսթիխրաճը:

Spiritualiser (սբիրիթիւալիզէ) ք. ն. Զատել կամ վերածել 'ի շոգի զբաղագրեալ մարմինս. րուհ չըգարմագ, իսթիխրաճ էթմէք:

Spiritualité (սբիրիթիւալիթէ) գ. իգ. Հոգեւորութիւն, եռանդն աստուածպաշտութեան. րուհանիյէթ:

Spirituel, elle (սբիրիթիւէլ) ած. Հոգեղէն, աննիւթ: հոգևոր, հոգեկան. րուհանի: եռանդուն, աշխոյժ, արագամիտ, հանճարեղ, ազդոյ. զէյրէք, ագըլլը, զէքի:

Spirituellement (սբիրիթիւէլման) մակ. Հոգեպէս, հոգևորապէս, հոգւով. րուհ իլէ: աշխոյժ մտօք, եռանդեամբ, ազդուութբ. զէյրէքլիք իլէ, զէքա իլէ, ագըլլըլըգ իլէ:

Spiritueux, euse (սբիրիթիւէօ, էօզ) ած. Ոգելից, նուրբ, ազդոյ, բարկ. քէսքին, գուվվէթլի, միւսքիր:

Splanchnologie (սբլանքնօլօժի) գ. իգ. Ընդերաբանութիւն, ճառ յաղագս աղեաց կմ փորոտեաց:

Spleen (սբլին) գ. ար. Ախտ ծիւրական (է բառ Անգղիացւոց):

Splendeur (սբլանտէօռ) գ. իգ. Փայլումն, պայծառութիւն. բարլագլըգ, այտըն, զիյա: փառք, շքեղութիւն, շուք, հանդէս. րէվնագ, ազամէթ, փարատ, սալթանաթ:

Splendide (սբլանտիտ) ած. Շքեղ, պայծառ, երևելի, բազմածախ, մեծահանդէս, մեծաշուք. ազամէթլի, կէօսթէրիշլի, ճէօմէրտ, ղանի:

Splendidement (սբլանտիտման) մակ. Պայծառապէս, մեծու հանդերձանօք, առատապէս, շքեղս. փարատ իլէ, ազամէթ իլէ:

Splénétique (սբլէնէթիք) ած. Փայծաղնացաւ. դալագ իլլէթլի, մատհուլ:

Splénique (սբլէնիք) ած. Փայծաղնական, փայծեղան. դալաղա դայիր կամ մէնսուպ:

Splénite (սբլէնիթ) գ. իգ. Երակ ձախոյ ձեռին:

Spode (սբօտ) գ. իգ. Հանք ինչ:

Spoliateur (սբօլիաթէօռ) գ. ար. Կապտիչ, կողոպտիչ. սօյուճու, նահհապ:

Spoliation (սբօլիասիօն) գ. իգ. Կապտումն, աւար, յափշտակութիւն, զրկումն. սօյուլ, սօյղուն, եաղմա:

Spolier (սբօլիէ) ք. ն. Կողոպտել, յափշտակել, զրկել. սօյմագ, եաղմալամագ, սէլպ էթմէք:

Spondaïque (սբօնտաիք) ած. Համբոյր (տաղաչափութիւն):

Spondée (սբօնտէ) գ. իգ. Համբոյր տաղաչափութիւն:

Spondyle (սբօնտիլ) գ. ար. Միջնողն, ողն կամ յօդ միջնողանց:

Spondylolithe (սբօնտիլօլիթ) գ. ար. Քար նման միջնողանց:

Spongieux, euse (սբօնժիէօ, էօզ) ած. Սպնգային, սպնգանման, ծակոտկէն իբրև սպունգ. սիւնկէրլի, սիւնկէր կիպի:

Spongite (սբօնժիթ) գ. իգ. Քար ինչ սպնգանման կամ ծակոտկէն:

Spontané, ée (սբօնթանէ) ած. Կամաւոր, ինքնակամ, ինքնայօժար, ինքնաբերական. կէօնիւլլիւ, միւրատի:

Spontanéité (սբօնթանէիթէ) գ. իգ. Ինքնայօժարութիւն, կամաւոր յօժարութիւն. կէօնիւլլիւլիւք, տավ, իխթիար:

Spontanément (սբօնթանէման) մակ. Կամաւ, կամովին, կամաւոր յօժարութեամբ, ինքնակամ. կէօնիւլ իլէ, կէօնիւլ իրատէսի իլէ, հիւսնի իխթիար իլէ, տավ իլէ:

Sponton, *տես* Esponton.

Sporadique (սբօռատիք) ած. Տարածեալ, որ ոչ է սեպհական կամ գաւառական (հիւանդութիւն):

Sporte (սբօռթ) գ. իգ. Մախաղ կրօնաւորաց:

Sportule (սբօռթիւլ) գ. իգ. Դրամ կամ կերակուր բաշխեալ աղքատաց: մախաղ կերակրոյ աղքատաց:

Sputation (սբիւթասիօն) գ. իգ. Թքանելն, թուք. թիւքիւրմէ:

Sputer (սբիւթէ) գ. ար. Ի հանք կամ մետաղ ինչ:

Squammeux, euse (սքուամէօ, էօզ) ած. Թեփանման, նման թեփոյ ձկանց:

Squarreux, euse (սքուառէօ, էօզ) ած. Կնճռեալ, խորշոմեալ:

Squelette (սքըլէթ) գ. ար. Կմախք, ոսկերոտի. քէմիքլէրինին պիրլիկտէ քէնտի տապիի րապըտալէրի իլէ մուհաֆազ օլունմուշ ճիսմլէրի, իսքէլէթ. քէմիք գալըպը էօլիւ, պէտէնի էօլիւ քէմիքլէրի:

կարի իմն հիւծեալ կամ նիհար. թէրի իւէ նէկէ գալմըշ։

Squille (սքիլ) գ. իգ. Խեցի ինչ դեռոյ և ծովու. քիւշիր, էրպիյան։ բոյս ինչ։

Squinancie, տես Esquinancie.

Squine (սքին) գ. իգ. Բոյս ինչ. Չինա քէօքիւ, չէպչինա, չէօփչինի։

Squirre (սքիր) գ. ար. Խոյլ, ուռոյց կարծր և անցաւ. շիշ, պէքէնին կամ ձիւձառփառ իւ գօդօրճըշը։ ուռոյց լերդի. գարա ճիյէր շիշի կամ շիշմէսի։

Squirreux, euse (սքիռէօ, էօզ) ած. Խուլական (ուռոյց)։

Stabilité (ստապիլիտէ) գ. իգ. Հաստատութիւն, ամրութիւն, անշարժութիւն։ յարակայութիւն, տեւողութիւն. փայիտարլըգ, գարար, սէպատ, պագա։

Stablat (ստապլա) գ. ար. Կայան, դադարք, հանգրուան։

Stable (ստապլ) ած. Հաստատուն, մնայուն, կայուն, տեւական, անշարժ, անփոփոխ. գարարլը, տէվամլը, փայտար, գայիմ, եէր թութար, սապիտ։

Stachis (ստաշիս) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Stacté (ստաքտէ) գ. ար. Իւղ զմուռսոյ։

Stade (ստատ) գ. ար. Ստադ, ստադիոն, ձիընթացք։ ասպարէզ (չափ երկայնութեան հարիւր քսան և հինգ քայլ)։

Stadiodrome (ստատիօտռօմ) գ. ար. Որ ընթանայ 'ի ձիընթացս կամ յասպարիսի։

Stage (ստաժ) գ. իգ. Բնակութիւն կամ բնակարան կանոնիկոսի։

Stagier (ստաժիէ) գ. ար. Կանոնիկոս որ ունի զբնակութիւն իւր։

Stagnant, ante (ստակնան, անտ) ած. Լճացեալ, ծովացեալ, անշարժ. ագմայան, իրքիլէն։

Stagnation (ստակնասիօն) գ. իգ. Լճացումն, ծովանալն։ անշարժութիւն, դադարումն. իրքիլմէ։

Staimbouc (ստէնպուք) գ. ար. Այծ ինչ այծեմն։

Stalactite (ստալաքտիտ) գ. իգ. Կաթիլ ջրոյ քարացեալ. մաղարատա սու տամլասընտան հասըլ օլան տաշ։

Stalagmite (ստալակմիտ) գ. իգ. Քարացումն 'ի պակուցնս։

Stalle (ստալ) գ. ար. Նստարան կամ գահ եկեղեցւոյ. իսքէմլէ, քիւրսի։

Stamate (ստամատ) գ. իգ. Կերպաս ինչ։

Staminal, ale (ստամինալ) ած. Առէջից ծաղկանց։

Staminée (ստամինէ) ած. Որ ունի առէջս (ծաղիկ)։

Stamineux, euse (ստամինէօ, էօզ) ած. Որ ունի երկայն առէջս (ծաղիկ)։

Staminière (ստամինիէր) ած. Որ ունի առէջս (ծաղիկ)։

Stances (ստանս) գ. իգ. յոգ. Տունք ոտանաւորի կամ տաղի. պընտատ, պընտա։

Stangue (ստանկ) գ. իգ. Բազուկ խարսխի նաւուն (ըստ կնքաբանից)։

Stanté (ստանտէ) ած. Քաջ աւարտեալ։ բազմաշխատ, տաժանակիր։

Staphilin (ստաֆիլէն) գ. ար. Ճճի ինչ ցորենակեր։

Staphisaigre (ստաֆիզէկր) գ. իգ. Բոյս ինչ, որ կոչի եւ Herbe aux poux, մէվիզէճ, մէվզէճ։

Staphylôme (ստաֆիլօմ) գ. ար. Խաղողաձև ուռոյց ինչ յաչս։

Staroste (ստառօստ) գ. ար. Տէր կալուածոց (Պողոնիացի)։

Starostie (ստառօստի) գ. իգ. Տէրութիւն կալուածոց նախնի Պողոնիացւոց։

Stase (ստազ) գ. իգ. Դադարումն արեան յանօթս մարմնոյն։

Statère (ստատէր) գ. ար. Ստատեր։ իգ. Կշիռ։

Staticée կամ Statice (ստատիսէ, ստատիս) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Stathouder (ստաթուտէր) գ. ար. Իշխանապետ (Հոլանդացւոց)։

Stathoudérat (ստաթուտէրա) գ. ար. Իշխանապետութիւն Հոլանդացւոց։

Station (ստասիօն) գ. իգ. Բնակութիւն առ ժամանակ մի, դադար, հանգիստ, կայան, իջեւան. տուրաճագ եէր, մէնզիլ, գօնագ. տուրմագլըգ, մէքս։ այցելութիւն եկեղեցեաց վասն շահելոյ զներողութիւն։ առեւոյթ դադարումն մոլորակաց։

Stationnaire (ստասիօնէր) ած. Դադարեալ ուրեք, դադարական. եէրինտէ տուրան, վագըֆ։

Stational, ale (ստասիօնալ) ած. Դադարման, կայանի, հանգստեան։

Statique (ստատիք) գ. իգ. Կշռաբանութիւն, գիտութիւն շարժման ծանունց. միւվազէնէտիւլ էճսամ իլմի։

Statistique (ստատիստիք) գ. իգ. Գիտութիւն վիճակի և սահմանաց տէրութեան, սահմանաբանութիւն, սահմանագրութիւն. ահվալը մէմլէքէտին իլմի։

Statmeistre (ստատմայստր) գ. ար. Քաղաքապետ ('ի Գերմանիա)։

Statuaire (ստատիւէր) գ. և ած. Արձանագործ, անդրիագործ. օյմաճը։ անդրիական։

Statue (ստատիւ) գ. իգ. Արձան, անդրի. էօնտօլմուշ սուրէտ, միւճէսսէմ սուրէտ։ անդրիագործութիւն, արձանագործութիւն. օյմաճըլըգ։

Statuer (ստատիւէ) բ. ն. Կարգել, հաստատել, սահմանել, օրինադրել. գարար վէրմէք, թային կամ ճէզմ էթմէք։

Stature (ստատիւր) գ. իգ. Հասակ կամ դիրք մարմնոյ. պօյ, գատտ, գամէթ։

Statut (ստատիւ) գ. ար. Օրէնք, սահմանք, կանոն, սահմանադրութիւն. գանուն, գավանին, հիւքմ, ահքեամ։

Stéatite (սդէ՛ադիդ) գ. իգ. *Ազգ ինչ հողոյ:*

Stéatocèle (սդէ՛ադօսէլ) գ. ար. *Ուռոյց պարկի ամորձեաց:*

Stéatôme (սդէ՛ադօմ) գ. ար. *Ուռոյց ինչ:*

Stéganographie (սդէ՛կանօկրաֆի) գ. իգ. *Խորթնագրութիւն, գաղտնագրութիւն:*

Stéganographique (սդէ՛կանօկրաֆիք) ած. *Խորթնագրական, գաղտնագրութեան:*

Stégnotique (սդէ՛կնօդիք) գ. և ած. *Խցիչ (դեղ):*

Stellion (սդէլլիօն) գ. ար. *Մողէս խայտաբղէտ:*

Stellionat (սդէլլիօնա) գ. ար. *Յանցանք ստապատուցանելոյ զայլոյ ժառանգութիւն.* պէ՛յի ֆասիտ:

Stellionataire (սդէլլիօնադէր) գ. ար. *Յանցաւոր վասն ստապատուցանելոյ զայլոյ ժառանգութիւնն.* պէյ ֆասիտ էտիճի:

Stère (սդէր) գ. ար. *Ի չափ ինչ:*

Sténographe (սդէնօկրաֆ) գ. ար. *Սղագիր.* խատտի մուխտասար իլէ եազըճը, քէսդիրմէ խատտի մուխտասար:

Sténographie (սդէնօկրաֆի) գ. իգ. *Սղագրութիւն.* խատտի մուխտասար իլմի: *տե՛ս և* Stéréographie.

Stéréographie (սդէ՛րէ՛օկրաֆի) գ. իգ. *Հաստատագրութիւն, նկար ՚ի վերայ մակարդակի:*

Stéréographique (սդէ՛րէ՛օկրաֆիք) ած. *Հաստատագրութեան:*

Stéréomètrie (սդէ՛րէ՛օմէդրի) գ. իգ. *Հաստաչափութիւն:*

Stéréotomie (սդէ՛րէ՛օդօմի) գ. իգ. *Հաստահատութիւն:*

Stéréotypage (սդէ՛րէ՛օդիբաժ) գ. ար. *Արուեստ հաստատուն տպագրութեան:*

Stéréotype (սդէ՛րէ՛օդիբ) ած. *Հաստատիպ:*

Stéréotyper (սդէ՛րէ՛օդիբէ՛) բ. ն. *Հաստատութեամբ տպագրել:*

Stérile (սդէրիլ) ած. *Ամուլ. անարգասաւոր, անպտուղ, անբերրի, անբեղնաւոր.* եէմիշ կէդիրմէյէն, հասըլսըզ, պի հասըլ. գըսըր, ագըմ, ֆայտէսիզ, ղայըր մուսմիր. պիհուտէ, պադըլ:

Stérilité (սդէրիլիդէ՛) գ. իգ. *Ամլութիւն, անպտղութիւն, անարգասաւորութիւն.* հասըլսըզլըգ, գահդ. գըսըրլըգ:

Sterling (սդէրլէն) գ. ար. Un livre sterling, 1 *լիտր դրամ Անգղիացւոց:*

Sternum (սդէրնօմ) գ. ար. *Ոսկր կրծոյ կամ լանջաց.* գասս:

Sternutatoire (սդէրնիւդադուար) ած. և գ. *փռնգացուցիչ (դեղ).* ագսըրտըճը կամ ակսըրտըճը:

Stibié, ée (սդիպիէ՛) ած. *Հանեալ՚ի յունաքարէ:*

Stigmates (սդիկմադ) գ. ար. յոգ. *Սպիք, նշան վիրաց.* եարա նիշանը, տաղ, տամղա:

Stigmatique (սդիկմադիք) ած. *Սպեաց:*

Stigmatiser (սդիկմադիզէ՛) բ. ն. *Շանթել, դրոշմել, տաղել.* տամղալամագ:

Stigmites (սդիկմիդ) գ. իգ. յոգ. *Գունաւոր կամ կիտուածաւոր քարինք:*

Stil de grain (սդիլ դը կրէն) գ. ար. *Ներկ ինչ:*

Stimulant, ante (սդիմիւլան, անդ) ած. և գ. *Մղիչ, գրգռիչ.* տիւրդիւճիւ, սայըգ:

Stimuler (սդիմիւլէ՛) բ. ն. *Գրգռել, մղել, զարթուցանել, գրգռել.* տիւրդմէք, գըշգըրդմագ, սէվգ էդմէք, իշդահ վէրմէք:

Stimuleux, euse (սդիմիւլէօ, էօզ) ած. *Խիտ, խայթիչ, գժոխմբեր (ցփոխ):*

Stipendiaire (սդիբանդիէր) ած. *Թոշակաւոր, որ առնու զթոշակ կամ զռոճիկ.* իւլիւֆէճի, իւլիւֆէլի, էհլի վազայիֆ:

Stipendier (սդիբանդիէ՛) բ. ն. *Տալ թոշակս, վարձել ռոճկօք զօրականս.* իւլիւֆէ վէրմէք:

Stipité, ée (սդիբիդէ՛) ած. *Սեղմեալ, անձկացեալ:*

Stipulant, ante (սդիբիւլան, անդ) ած. *Որ դաշինս կամ պայմանս խնդրէ, դաշնագիր.* շարդ էտիճի կամ գօյուճու, գավիլ իւ գարար էտիճի. գավիլ էտիճի, միւդէահիտ:

Stipulation (սդիբիւլասիօն) գ. իգ. *Դաշնագրութիւն, պայմանք դաշին.* գավլ, շարդ, շուրուդ. մուահէտէ:

Stipule (սդիբիւլ) գ. իգ. *Յաւելուած կամ զարդք տերևոյ:*

Stipuler (սդիբիւլէ՛) բ. ն. *Դաշինս խնդրել, պայմանս դնել, դաշնագիր լինել.* շարդ էդմէք կամ գօմագ, գավլ կամ մուահէտէ էդմէք:

Stoïcien, enne (սդօիսիէն) ած. և գ. *Ստոյիկեան կամ Զենոնեան (փիլիսոփայ).* էհլի իւսդուվանէ, զէնօնի: *խիստ, անաչառ, արդարակորով.* սահիպ րիեազէդ, էհլի սէդադ:

Stoïcisme (սդօիսիսմ) գ. ար. *Ստոյիկեան խստութիւն, անաչառութիւն, հաստատութիւն:*

Stoïque (սդօիք) ած. *Հաստատուն կամ անդրդուելի իբրև Ստոյիկեան.* գավի, շէքիպ, սապիդ գատէմ:

Stoïquement (սդօիքման) մակ. *Իբրև զՍտոյիկեան, քաջութեամբ, արիաբար.* գուվվէդ իլէ, սէպադ իլէ:

Stoïsme (սդօիսմ) գ. ար. *Ստոյիկեան աղանդ.* էհլի իւսդուվանէ միլլէդի: *տե՛ս և* Stoïcisme.

Stokeur (սդօքէօր) գ. ար. *Ձող ինչ ՚ի պէտս զտելոյ զշաքարն:*

Stokfiche (սդօքֆիշ) գ. ար. *Ձուկն ինչ աղեալ և չորացեալ.* մէրլիդ պալըղը:

Stolonifère (սդօլօնիֆէր) ած. *Շառաւեղաբեր (բոյս):*

Stomacal, ale (սդօմաքալ) ած. *Զօրացուցիչ ստամոքաց.* միտէյէ նաֆի:

Stomachique (ստօմաշիք) ած. և գ. Ստամոքսաց. Միտէյէ փայիր կամ միւտասըլիգ: օգտակար կամ ախորժական ստամոքսաց. միտէյէ նաֆի:

Stomox (ստօմօքս) գ. ար. Է միջատ ինչ:

Storax կամ Styrax (ստօռաքս, ստիռաքս) գ. ար. Շէր, ստորաքս (խունկ ինչ անուշահոտ). գարա կունլուք, իսթարաք, միյաթ:

Store (ստօռ) գ. ար. Վարագոյր կամ նուարտան ինչ. պիր ճինս փէրտէ, սըտըր:

Strabisme (ստռապիսմ) գ. ար. Շլակնութիւն, շլութիւն աչաց. շաշը կէօզլիւլիւք:

Stramonium (ստռամօնիօմ) գ. ար. Է բոյս ինչ:

Strangulation (ստռանկիւլասիօն) գ. իգ. Խեղդումն, խեղդ:

Strangurie (ստռանկիւռի) գ. իգ. Դժուարամիզութիւն, միզարգելութիւն. սիտիք տուտուլմասը, պէւլ սըգընթըլըղը:

Strapasser (ստռափասէ՛) բ. ն. Ջարաչար հարկանել:

Strapassonner (ստռափասօնէ՛) բ. ն. Խոշոր կամ անարուեստ նկարել:

Strapontin (ստռափօնթէն) գ. ար. Նստարան կառաց. արապա իսքէմլէսի: մահիճ առկախեալ (ըստ նաւորդաց):

Stras (ստռաս) գ. ար. Ադամանդ արուեստական կամ կեղծ. գալպ էլմաս, եափմա էլմաս:

Strasse (ստռաս) գ. իգ. Խուզանք կամ անպիտան մասունք մետաքսի. իփէք գըրգընթըսը:

Stratagème (ստռաթաժէմ) գ. ար. Դաւզինուորական. հարպ խուտասը, ճէնկ հիլէսի: Հնարք, դաւաճանութիւն. ալ, հիլէ:

Stratification (ստռաթիֆիքասիօն) գ. իգ. Ջեռեղումն յամանի քիմիականաց:

Stratifier (ստռաթիֆիէ՛) բ. ն. Ջեռեղել յամանի 'ի վերայ միմեանց. թօփրագ փէօլիւվէք:

Stratiotes (ստռաթիօթ) գ. ար. Բոյս ինչ ջրային:

Stratocratie (ստռաթօքռասի) գ. իգ. Իշխանութիւն զօրաց:

Stratographie (ստռաթօկռաֆի) գ. իգ. Զինուորագրութիւն, նկարագիր զօրաց:

Strelitz (ստռէլից) գ. ար. Հետևակազօր Մոսկովայ:

Stribord (ստռիպօռ) գ. ար. Աջակողմն նաւու. կէմինին սաղ եանը կամ տարաֆը:

Stricage (ստռիքաժ) գ. ար. Գզումն ասուոյ:

Strict, cte (ստռիքթ, իքթ) ած. Անձուկ, խիստ, ճիշդ. սըգը, մուտլագ:

Strictement (ստռիքթըման) մակ. Անձկագոյնս, ճիշդ, խստիւ, անաչառապէս. մուտլագա, մուտլագ, էսըլէտէ:

Stries (ստռի) գ. իգ. յոգ. Հիւսուած: խոռոչ սեան:

Strigile (ստռիժիլ) գ. ար. Քերիչ մորթոյ 'ի բաղանիս:

Striquer (ստռիքէ՛) բ. ն. Գծել կամ ողորկել զասուխս:

Striures (ստռիիւռ) գ. իգ. յոգ. Փորոք կամ խոռոչ սեան կամ խեցեաց:

Strongle (ստռօնկլ) գ. իգ. Երկայնաձև որդն գոյացեալ 'ի փորոտիս:

Strontiane (ստռօնսիան) գ. իգ. Հող սկզբնատարր մարմնոյ:

Strophe (ստռօֆ) գ. իգ. Տուն երգոյ. գըտաթ, գըտա, պէյթ:

Structure (ստռիւքթիւռ) գ. իգ. Շինուած, կազմութիւն, յօրինուած, կարգ, շարադասութիւն. եափը, պինա. չէքիլ, տարզ տէրքիպ:

Styges, տե՛ս Vampire.

Stuc (ստիւք) գ. ար. Կճանման ծեփ. ալչը, պատանա, ճիֆսին, միրմէր ալչը, պաղտատի:

Stucateur (ստիւքաթէօռ) գ. ար. Որ յօրինէ զգործուածս կամ զզարդս 'ի սպիտակ կճոյ լոսելոյ և խառնելոյ ընդ կրոյ:

Studieusement (ստիւտիէօզման) մակ. Ջանիւք, փութով ուշադրութեամբ, ժրաջան, մտադիւր. ճիտտ իլէ, ճէհտ իլէ, իճթիհատ իլէ, տիգգատ իլէ:

Studieux, euse (ստիւտիէօ, էօզ) ած. Ուսումնասէր, փութաջան. ճէհտ էտիճի, տալիպ, իլմ տալիպ:

Stupéfait, aite (ստիւփէֆէ, էթ) ած. Ափշեալ, շուարեալ. շաշգըն, հայրան, մուտէհայիր:

Stupéfaction (ստիւփէֆաքսիօն) գ. իգ. Ընդարմացումն. պիհուշի: ափշութիւն, հիացումն. հայրէթ, սէրկէրտանլըգ:

Stupéfiant, ante (ստիւփէֆիան, անթ) ած. Ընդարմացուցիչ: ապշեցուցիչ, որ յապուշ կրթէ:

Stupéfier (ստիւփէֆիէ՛) բ. ն. Ընդարմացուցանել, ափշեցուցանել, յապուշ կրթել. շուարեցուցանել. շաշըրթմագ, հայրէթ վէրմէք, հայրէթէ պըրագմագ:

Stupeur (ստիւփէօռ) գ. իգ. Թմրութիւն, ընդարմացումն. պիհուշի: ապշութիւն, զարմանք, հիացումն. հայրէթ:

Stupide (ստիւփիտ) ած. և գ. Յապուշ կրթեալ, անզգայ, ընդարմացեալ, թանձրամիտ, բթամիտ, ապուշ, յիմար, անմիտ. շաշմըն, շաշգըն, էպլէհ, սէրսէմ, ահմագ, քիւնտ:

Stupidement (ստիւփիտման) մակ. Ափշութեամբ, թանձրամտութեամբ, յիմարաբար. ահմագլըգ իլէ, շաշգընլըգ իլէ, քիւնտլիւք իլէ:

Stupidité (ստիւփիտիթէ՛) գ. իգ. Ափշութիւն, թանձրամտութիւն, ապիմարութիւն. շաշգընլըգ, սէրսէմլիք, պէօնլիւք, ահմագլըգ:

Style (ստիլ) գ. ար. Ոճք, երկաթի գրիչ. տէմիր գալէմ, միրգամ: ոճ գրութեան, եղանակ բանից: ընթացք, եղանակ. վէճհ, տարզ, գայտէ, իւսլուպ: ոճք քառորդի. ցուցակ:

Styler (ստիլէ՛) բ. ն. Սովորեցուցանել, կրթել, մարզել. ալըշտըրմագ, էօյրէտմէք:

Stylet (ստիլէ՛) գ. ար. Շեշտ կամ սլաք. պէչէ՛է, ի-ւ քէօչիւքիւ չիւ. խըլըճ:

Stylobate (ստիլօպատ) գ. ար. Խարիսխ կամ պատուանդան սեան:

Styptique (ստիփթիք) ած. և գ. Պնդացուցիչ որովայնի. պինտիրիճի, գապըզ էտիճի, մագպուզ:

Styrax, *տես* Storax.

Styx (ստիքս) գ. ար. Գետ դժոխոց ըստ առասպելաց:

Suage (սիւած) գ. ար. Անուն այլևայլ գործեաց: Ճարպ 'ի ծեփ նաւակի:

Suaire (սիւէռ) գ. ար. Պատան, պատատառակալ. քէֆին:

Suant, ante (սիւան, անթ) ած. Քրտնող, որ քրտնի. թէրլէյիճի:

Suave (սիւավ) ած. Քաղցր, անոյշ, անուշահոտ, քաղցրահամ. թաթլը, լէզզէթլի, լէզիզ:

Suavité (սիւավիթէ) գ. իգ. Անուշութիւն, քաղցրութիւն. թաթլըլըգ, լէզզէթ:

Subalpin, ine (սիւպալփէն, ին) ած. Առստամբ կամ առ ստորոտով Ալպեան լերանց:

Subalterne (սիւպալթէռն) ած. Կարգեալ ընդ, վայրագոյն, երկրորդ. ալթընտաքի, էմր ալթընտա, տապի. նայիպ:

Subdélégation (սիւպտէլէկասիօն) գ. իգ. Կարգումն փոխանակ իւր, փոխանորդութիւն. վէքէալէթ, տէվքիլ, նիյապէթ, հավալէ:

Subdéléguer (սիւպտէլէկէ) բ. ն. Կարգել զոք փոխանակ կամ 'ի տեղի իւր. վէքիլ իքէն վէքիլ էտմէք, նայիպ գօյմագ: Subdélégué, ée, կարգեալ 'ի տեղի կամ փոխանակ այլում, փոխանորդ. վէքիլին վէքիլի, վէքիլ. նայիպ:

Subdiviser (սիւպտիվիզէ) բ. ն. Մակաբաժանել, ստորաբաժանել, դարձեալ բաժանել. փառը փառըլար էտմէք:

Subdivision (սիւպտիվիզիօն) գ. իգ. Մակաբաժանումն, վերստին բաժանումն, ստորաբաժանումն. տէձզիյէ, ագսամ, ինգըսամ:

Subhastation (սիւպաստասիօն) գ. իգ. Վաճառումն յաճուրդս կամ յաւելմամբ գնոյն. մէզատտա սատմա:

Subintrante (սիւպէնթրանթ) ած. Վաղահաս (տենդ):

Subir (սիւպիռ) բ. ն. Արկանել զանձն ընդ կամ 'ի ներքոյ, անկանիլ ընդ, մտանիլ 'ի. օղրամագ, չէքմէք, մուպթէլա օլմագ, ճէզասըն պուլմագ:

Subit, ite (սիւպի, իթ) ած. Յանկարծահաս, երագահաս, անակնկալ. ապանսըզըն, անսըզըն, նակէհանի, սէրի:

Subitement (սիւպիթման) մակ. Յանկարծակի, յանկարծուստ, առժամայն, նոյնհետայն, վաղվաղակի, արագ. ֆիլհալ, ալէլֆէվր, օյէմ:

Subjectif, ive (սիւպժէքթիֆ, իվ) ած. Որ 'ի ներքոյ արկանէ:

Subjection (սիւպժէքսիօն) գ. իգ. Հարցումն և պատասխանի ինքնին. քէնտի քէնտինէ օլան մուխատէպէտ:

Subjonctif (սիւպժօնքթիֆ) գ. ար. Ստորադասական (եղանակ բայից). նէսէպ:

Subjuguer (սիւպժիւկէ) բ. ն. Պարտել, 'ի պարտութիւն մատնել, հնազանդեցուցանել, նուաճել, յաղթել. զապտ էտմէք, զապտընա ալմագ, ֆէթհ էտմէք, մագհուր գըլմագ, իտաաթ էտտիրմէք, էննէմէք, պասմագ:

Sublimation (սիւպլիմասիօն) գ. իգ. Բարձրացումն կամ վերացումն շոգեաց (ըստ քիմիականաց). տասիփ:

Sublimatoire (սիւպլիմաթուառ) գ. ար. Անօթ քիմիականաց՝ յորում հաւաքին ցնդական մասունք բարձրացեալք 'ի վեր ջերմութեամբ հրոյն:

Sublime (սիւպլիմ) ած. և գ. Բարձր, բարձրագոյն, վսեմ, վսեմական, վսեմախոհ, գերազանց. ալա, րէֆի, էիւճէ, պիւլէնտ: վսեմ ոճ կամ եղանակ. իճազ:

Sublimé (սիւպլիմէ) գ. ար. Ցնդական մասունք սնդկի բարձրացեալք 'ի վեր ջերմութեամբ հրոյն. սիւլէն կամ սիւլիմէն:

Sublimement (սիւպլիմման) մակ. Բարձրագոյնս, բարձր, վսեմապէս:

Sublimer (սիւպլիմէ) բ. ն. Բարձրացուցանել կամ վերացուցանել զշոգիս ըստ քիմիականաց, ցնդել կամ զտել թորմամբ 'ի ձեռն հրոյ. հիտտա կամ տէպխիր էտմէք:

Sublimité (սիւպլիմիթէ) գ. իգ. Բարձրութիւն, վսեմութիւն, գերազանցութիւն. էիւճէլիք, րիֆաթ, պիւլէնտլիք, իւլիւվ: վսեմութիւն ոճոյ. իճազ:

Sublingual, ale (սիւպլէնկուալ) ած. Ի ներքոյ լեզուի. տիլ ալթընտաքի:

Sublunaire (սիւպլիւնէռ) ած. Ընթալուսնեայ. էէր իլէ այ արասընտաքի. էէր էիւզիւնտէքի, հավատաքի:

Submerger (սիւպմէրժէ) բ. ն. Ընկղմել, ընկլուզանել, ողողել, հեղեղել, ծածկել ջրով. պատըրմագ, սույա պատըրմագ, սու պօղմագ, պալըգըրմագ, ղարգ էտմէք:

Submersion (սիւպմէրսիօն) գ. իգ. Ընկղմումն, հեղեղումն, ողողումն. պօղուլուշ, ղարգ. տալգընլըգ:

Subordination (սիւպօռտինասիօն) գ. իգ. Ստորակարգութիւն, հպատակութիւն. իտաաթ, տապի:

Subordinément (սիւպօռտինէման) մակ. Ստորակարգութեամբ:

Subordonnément (սիւպօռտօնէման) մակ. Կարգեալ ընդ կամ 'ի ներքոյ, հպատակութեամբ. պիր շայըրընըն էմրի իլէ:

Subordonner (սիւպօռտօնէ) բ. ն. Ստորակարգել, արկանել ընդ, հպատակ առնել. տապի էտտիրմէք: գնել 'ի կարգի. նիզամ վէրմէք:

Subornateur (սիւպօռնաթէօռ) գ. ար. Որ կաշառաբեկ առնէ զվկայս ։

Subornation (սիւպօռնասիօն) գ. իգ. Սադրումն, հրապուրանք, կաշառաբեկութիւն. ռիւշվէթ, իրթիշա ։

Suborner (սիւպօռնէ) ը. ն. Սադրել, հրապուրել, մոլորեցուցանել, կաշառել, կաշառաբեկ առնել. ռիւշվէթլէմէք, ռիւշվէթ ալդըրմագ, պօզմագ, ալդաթմագ ։

Suborneur, euse (սիւպօռնէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Սադրիչ, հրապուրիչ, մոլորեցուցիչ. ալդադըճը, միւֆսիտ ։

Subrécargue (սիւպռէքառկ) գ. ար. Ոստիկան նաւու, փոխանորդ տեառն նաւու. կէմի սահիպինին վէքիլի, կէմի մահմուլէսինին միւպաշիրի ։

Subrécot (սիւպռէքօ) գ. ար. Վճարք աւելի քան զարժանն ։

Subreptice (սիւպռէփթիս) ած. Գաղտագողի կամ խաբանօք առացեալ (շնորհք). հիլէ իլէ ալընմըշ նէսնէ ։

Subrepticement (սիւպռէփթիսման) մակ. Գաղտագողի, խաբանօք իմն. եալան կամ ֆէնդ իլէ, ալ իլէ ։

Subreption (սիւպռէփսիօն) գ. իգ. Ապրդումն ստութեան յաղերսագիրս, ստութի, պատրանք, նենգութիւն. ալդայըշ, տէսիսէլիք, տէսիսէ ։

Subrogation (սիւպռօկասիօն) գ. իգ. Փոխանակութիւն ընդ ումեք. թէպտիլ, հավալէ ։

Subrogatis (սիւպռօկաթիս) գ. ար. Հրաման փոխանակութեան ընդ այլում ։

Subrogateur (սիւպռօկաթէօռ) գ. ար. Որ փոխանակէ ընդ այլում ։

Subrogé-tuteur (սիւպռօժէ թիւթէօռ) գ. ար. Երկրորդ խնամակալու ։

Subroger (սաւպռօժէ) ը. ն. Կացուցանել փոխանակ, փոխանակել ընդ ումեք. պիր քիմսէնէ եէրինէ քիմսէնէյի ախէր նասպ էթմէք ։

Subséquemment (սիւպսէքամման) մակ. Ապա, յետոյ, զկնի, յետ այնորիկ. սօնրա, պատէհու ։

Subséquent, ente (սիւպսէքան, անթ) ած. Յետադայ, հետևորդ, որ զկնի. սօնրատան կէլէն ։

Subside (սիւպսիտ) գ. ար. Հարկ, բաժ կամ նպաստ դրամոց. իմտատիյէ աքչէսի, եարա իմտատը, իմտատ, աւղըն ։

Subsidiaire (սիւպսիտիէռ) ած. Օժանդակ, նպաստիչ, երկրորդական. իմտատի ։

Subsidiairement (սիւպսիտիէռման) մակ. Օժանդակութեամբ իմն ։

Subsistance (սիւպսիսթանս) գ. իգ. Ապրուստ, կերակուր, պարէն կենաց. եէյէճէք, տիրլիք ։ Հարկ կամ բաժ վասն պարմանոյ զօրականին, պաշար զօրաց. զախիրէ, ասքէր զախիրէսի ։

Subsister (սիւպսիսթէ) ը. չ. Ենթակայանալ, գոլ, կալ, անել, գոլ տակաւին, լինել հաստատուն կամ զօրաւոր. վար օլմագ, տուրմագ, մէվճուտ կամ հազըր օլմագ ։ կեալ, ունել կամ վարել կեանս. կէչինմէք ։

Substance (սիւպսթանս) գ. իգ. Գոյացութիւն ։ էութիւն, իսկութիւն, զինչութիւն. վարլըգ, վիւճուտ, զաթ, ճէվհէր ։ գոյք, ինչ, իր, պիտոյք, կարևոր պէտք, պարէն կենաց. կէչինէճէք նէսնէ, եէյէճէք ։ ընտրելագոյն մասն ։ բովանդակութիւն ։ իմաստ. պիր նէսնէնին ալասը, էսզա. նէտիճէ. խուլասա. մուհասսալը, հասըլը քէլամ ։ En substance, համառօտիւ, միանգամայն, համօրէն. պիլճիւմլէ, ֆիլճիւմլէ ։

Substantiel, elle (սիւպսթանսիէլ) ած. Գոյացական, էական, հաստատուն. ճէվհէրի, զաթը. գուվվէթ վէրիճի ։

Substantiellement (սիւպսթանսիէլման) մակ. Գոյացապէս, էապէս, իրապէս. ճէվհէրիյան ։

Substantif (սիւպսթանթիֆ) ած. Գոյական (անուն) ։ էական (բայ). միւպթէտա ։

Substantivement (սիւպսթանթիվման) մակ. Գոյականաբար ։

Substituer (սիւպսթիթիւէ) ը. ն. Փոխանակել ընդ, դնել 'ի տեղի այլոց, կացուցանել փոխանակ. եէրինէ գօմագ, վէքիլ գօմագ, գայմագամ կամ նայիպ գօմագ ։

Substitut (սիւպսթիթիւ) գ. ար. Փոխանակ, փոխանորդ, կարգեալ պաշտօնեայ. ախէր քիմսէնէնին եէրինէ գօնուլմուշ կամ նասպ օլունմուշ, նայիպ, վէքիլ ։

Substitution (սիւպսթիթիւսիօն) գ. իգ. Փոխանակութիւն ընչից կամ ժառանգութե. թէպտիլ, պէտէլ, թահվիլ ։

Subterfuge (սիւպթէռֆիւժ) գ. ար. Փախուստ, խոյս, խուսափումն. գաչընմա, պէհանէ, թէալլիւլ ։

Subtil, ile (սիւպթիլ) ած. Նուրբ, բարակ, մանր. ինճէ, եուֆգա ։ սուր, սրամիտ, կորովամիտ, նրբին ։ Ճարտար, խորամանգ. գաթը զէյրէք, ագըլլը, տէզ ֆէհմ, պիւլէք, իշինի պիլիր. նիւքթէպին, գալլաշ ։

Subtilement (սիւպթիլման) մակ. Նրբութբ, նրբամտութեամբ ։ Ճարտարութեամբ, խորամանկութբ. գալլաշլըղ իլէ, նիւքթէպինլիք իլէ, հիլէ իլէ ։

Subtilisation (սիւպթիլիզասիօն) գ. իգ. Նրբացուցանելն կամ լուծանելն 'ի շոգի զհեղանիւթս. ինճէլէթմէ, թատգիգ, թարգիգ ։

Subtiliser (սիւպթիլիզէ) ը. ն. Նրբացուցանել, սրել, սրածայր գործել. ինճէլէմէք, ինճէլէթմէք, թարգիգ էթմէք ։ Նենգել, խորամանկել. հիլէ էթմէք ։ մանր խուզել, մանրակրկիտ լինել. ինճէ արամագ, ինճէ ֆիքիրլիլիք էթմէք, թատգիգ էթմէք ։

Subtilité (սիւպթիլիթէ) գ. իգ. Նրբութիւն, սրութիւն. ինճէլիք, նազիքլիք ։ Ճարտարութիւն, յաջողակութիւն. պիլէքլիք, մարիֆէթ, ուսուլ ։ Նրբամտութիւն, սրամտութիւն. ինճէ ֆիքիրլիլիք, նիւքթէ, զէյրէքլիք ։

նենգութիւն, խորամանկութիւն. Գալլաշլըգ, [illegible], հիլէպազլըգ, հիլէ:

Subulé, ée (սիւպիւլէ՛) ած. *Հերիւնաձեւ:*

Subvenir (սիւպվընիր) բ. չ. *Օգնել, 'ի թիկունս հասանել, ձեռնտու կամ բաւական լինել.* Իմտատա կէլմէք, եարտըմ էթմէք, [illegible], եէթիշմէք, եավէր օլմագ:

Subvention (սիւպվանսիօն) գ. եգ. *Օգնութիւն, նպաստ ('ի ձեռն դրամոց).* Իմտատ, մուավէնէթ, փարա իմտատը:

Subversif, ive (սիւպվէրսիֆ, իվ) ած. *Կործանիչ, քանդիչ.* Գալ կամ խարապ էտէն կամ էտէճէք:

Subversion (սիւպվէրսիօն) գ. եգ. *Կործանումն, անկումն, քանդումն, եղծումն, աւեր.* Պօզմա, գալ, խարապ, հէտմ:

Subvertir (սիւպվէրթիր) բ. ն. *Կործանել, քանդել, տապալել, շրջել: խախտել, եղծանել, աւերել.* Պօզմագ, ագտարմագ, եըգմագ, հէտմ՝ գալ՝ խարապ կամ թէհտիմ էթմէք:

Suburbicaire (սիւպիւրպիքէր) ած. *Արուարձանեայ, առընթեր քաղաքին Հռովմայ:*

Suc (սիւք) գ. ար. *Հիւթ անկոց, հիւթ: ընտրելագոյն մասն.* Սու, [illegible], ասարէթ, ուսարէ:

Succéder (սիւքսէ՛տէ՛) բ. չ. *Յաջորդել, փոխանորդել, փոխանակել, անցանել 'ի տեղի, ժառանգել զկնի.* Եէրինէ կէլմէք, եէրինի թութմագ, խալէֆ օլմագ, վարիս օլմագ, միրաս եէմէք. պիր պիրի արդընճա օլմագ, պիր պիրինին արդընա կէլմէք, մութէրատիպ օլմագ: *յաջողել, 'ի ձեռն պատահել, յաջող ելս գտանել.* Րաստ կէլմէք:

Succès (սիւքսէ) գ. ար. *Հանդիպումն, պատահումն, ելք իրացն, յաջողութիւն.* Վուգու, սօն, ագըպէթ, նէթիճէ. Խայըր ագըպէթ, էնճամ, հիւսնի նէթիճէ:

Successeur (սիւքսէսէօր) գ. ար. *Յաջորդ, ժառանգ.* Խալէֆ, ախլաֆ:

Successif, ive (սիւքսէսիֆ, իվ) ած. *Յաջորդական, փոխանակող, անընդհատ: յաջորդութեան, ժառանգութեան.* Սըրա իլէ կէլէն, ուլաշըգ, մութէվալի, մութէվալի, մութէագիպ, մութէրատիպ:

Succession (սիւքսէսիօն) գ. եգ. *Յաջորդութիւն, ժառանգութիւն.* Միրաս, վիրասէթ, իրս: *կարգ, փոխանակութիւն, ընթացք (ժամանակի).* Թէվալի, թէագիպ, թէվաթիւր. սըրա իլէ. Մուրուրի զէման:

Successivement (սիւքսէսիվման) մակ. *Յաջորդաբար, միմեանց զկնի, կարգաւ, հետզհետէ.* Պիրի պիրինին արդընճա, ուլաշըգ, պիր պիրի արդընճա, կիդէրէք. Վարդըգճա, ալէթթէվալի, թէվաթիւր իլէ, սըրա իլէ:

Succin (սիւքսէն) գ. ար. *Սաթ, բազմագունի ակն.* Քէհրիպա, քահրիպա, քէհրիպար, սաման գափան:

Succinate (սիւքսինատ) գ. ար. *Բաղադրութիւն ինչ քիմիական աղից:*

Succinct, incte (սիւքսէն, էնթ) ած. *Համառօտ, կարճառօտ, սուղ, հակիրճ: համառօտաբան.* Գըսա: *թեթեւաճաշ կամ սակաւապէտ (կերակուր):*

Succinctement (սիւքսէնքթման) մակ. *Համառօտիւ, կարճ 'ի կարճոյ, սակաւուք.* Գըսա, իճմալ իլէ. մուգթասարէն կամ մուխթասարէն, իխթիսար իւզրէ:

Succinique (սիւքսինիք) ած. *Համեալ 'ի սաթէ:*

Succion (սիւքսիօն) գ. եգ. *Ծծումն, ծուծ.* Էմիշ. [illegible]:

Succomber (սիւքօնպէ՛) բ. չ. *Անկանիլ ընդ բեռամբ, ոչ կարել տանել, պարտիլ, յաղթիլ, ընկճիլ, նկուն լինել.* Տիւշմէք, գալմագ, աճիզ գալմագ, թագաթը գալմամագ, եիւք ալթընտա գալմագ կամ տիւշմէք, տայանամամագ: *մեռանել.* Էօլմէք:

Succube (սիւքիւպ) գ. ար. *Դեւ կերպարանեալ 'ի կին (ըստ ռամկաց կամ առասպելաց):*

Succulent, ente (սիւքիւլան, անթ) ած. *Հիւթալից, սննդարար, պարարտ.* Սուլու, տատլը, լէզզէթլի:

Succursale (սիւքիւրսալ) ած. և գ. *Եկեղեցի կարգեալ յօժանդակութիւն ժողովրդապետականին:*

Sucement (սիւսման) գ. ար. *Ծծումն, ծուծ:*

Sucer (սիւսէ՛) բ. ն. *Ծծել, յինքն ձգել.* Էմմէք, չէքք էթմէք, մասս էթմէք:

Suceur (սիւսէօր) գ. ար. *Որ ծծէ զվէրս.* Եարայը մասս էդիճի:

Suçoir (սիւսուար) գ. ար. *Գործի ծծելոյ.* Էմէճէք նէսնէ, էմիլէն:

Suçon (սիւսօն) գ. ար. *Ուռոյցք մորթոյ յերեսաց ծծելոյ:*

Suçoter (սիւսօթէ՛) բ. ն. *Սակաւ մի ծծել.* Պիրազ էմմէք:

Sucre (սիւքր) գ. ար. *Շաքար.* Շէքէր, սիւքքէր: Sucre candi, *վանի կամ սառուցեալ շաքար, շաքարավան.* Նէպաթի շէքէր, նէպաթ շէքէրի:

Sucrer (սիւքրէ՛) բ. ն. *Արկանել 'ի վերայ զշաքար, համեմել կամ պատել շաքարաւ.* Շէքէր կամ շէքէրէ գօմագ, շէքէրլէմէք: Sucré, ée, *շաքարալից, շաքարապատ.* Շէքէրլի, շէքէրլէնմիշ: *շաքարագործ, 'ի շաքարէ.* Շէքէրտէն:

Sucrerie (սիւքրըրի) գ. եգ. *Տեղի գործելոյ կամ զտելոյ զշաքար.* Շէքէրխանէ: *շաքարագործք, քաղցրաւենիք.* Շէքէրլէմէ, շէքէր իշի, հալվա:

Sucrier (սիւքրիէ՛) գ. ար. *Անօթ կամ աման շաքարի.* Շէքէր գապը կամ հօգգասը:

Sucrin (սիւքրէն) ած. *Շաքարահամ (սեխ).* Շէքէրլի գավուն:

Sud (սիւտ) գ. ար. *Հարաւ, հարաւակողմն, հողմն հարաւոյ.* Գըպլէ, գըպլէ եէլի, ճէնուպ:

Sud-est (սիւտ էսթ) գ. ար. *Հարաւային արեւելեան (հողմն կամ կողմն)*. քէշիշլէմէ:

Sud-ouest (սիւտ ուէսթ) գ. ար. *Արեւմտեան հարաւ (հողմն կամ աշխարհ)*. լօտօս:

Sudorifère *կամ* **Sudorifique** (սիւտօրիֆէր, սիւտօրիֆիք) ած. *Քրտնեցուցիչ, քրտնաբեր (դեղ)*. թէրլէթիճի, թէր կէթիրէն իլաճ:

Suée (սիւէ) գ. իգ. *Տագնապ յանկարծահաս եւ երկիւղալից*:

Suer (սիւէ) բ. չ. *Քրտնիլ, հոսել քրտունս*. թէրլէմէք, րէշ էթմէք: *քրտնաջան աշխատիլ, տաժանիլ յոյժ, քրտնավաստակ լինել*. խայլը զահմէթ չէքմէք:

Suerie (սիւըրի) գ. իգ. *Անօթ խմորելոյ զծխախոտն*:

Suette (սիւէթ) գ. իգ. *Քիրտն մահաբեր (հիւանդութիւն)*:

Sueur (սիւէօր) գ. ար. *Քիրտն*. թէր, արագ: **Sueurs**, յոգ. *Քրտնաջան վաստակ կամ աշխատութիւն, քրտունք*. խայլը զահմէթ:

Suffettes (սիւֆէթ) գ. ար. յոգ. *Ատենակալք Կարքեդոնացւոց*:

Suffire (սիւֆիր) բ. չ. Je suffis, tu suffis, il suffit; nous suffisons, vous suffisez, ils suffisent. Je suffisois. J'ai suffi. Je suffirai. Suffis, suffisez. Que je suffise. Je suffirois. *Շատ կամ բաւական լինել, կարող լինել*. եէթմէք, եէթիշմէք, քէֆայէթ կամ իքթիֆա էթմէք, վէֆա էթմէք, էլ վէրմէք:

Suffisamment (սիւֆիզամման) մակ. *Ըստ բաւականին, շատ իսկ*. եէթիշէճէք գատար, քէֆայէթ իւզրէ, պօլ:

Suffisance (սիւֆիզանս) գ. իգ. *Բաւականութիւն, բաւականն*. քէֆայէթ, քէֆայէթ միգտարը, միգտարը վաֆի: *յարմարութիւն, յաջողակութիւն*. գապիլիյէթ: *մեծամտութիւն, ինքնահաճութիւն, հպարտութիւն*. մաղրուրլուգ, ղուրուր, թէքէպպիւր: À suffisance, *ըստ բաւականին, կարի շատ*:

Suffisant, ante (սիւֆիզան, անթ) ած. և գ. *Բաւական, շատ*. եէթիշէն, եէթէճէք, քեաֆի, վաֆի: *մեծամիտ, ինքնահաւան, անձնահաճ, հպարտ, ամբարտաւան*. մաղրուր, մութէքէպպիր:

Suffocant, ante (սիւֆօքան, անթ) ած. *Հեղձուցիչ*. պօղուճու:

Suffocation (սիւֆօքասիօն) գ. իգ. *Հեղձուցումն, հեղձումն, դժուարութիւն շնչառութեան*. պօղուշ, պօղուլուշ:

Suffoquer (սիւֆօքէ) բ. ն. *Հեղձուցանել, հեղձնուլ*. պօղմագ:

Suffragant (սիւֆրագան) ած. և գ. *Եպիսկոպոս ընդ ձեռամբ Մետրապոլտի*:

Suffrage (սիւֆրաժ) գ. ար. *Քուէ, վճիռ, ընտրութիւն, հաւանութիւն*. տիլ եարտըմը, թարաֆտարլըգ: *Նպաստ կամ օժանդակութիւն աղօթից*. եարտըմ:

Suffumigation (սիւֆիւմիկասիօն) գ. իգ. *Ծխումն*. թիւթիւ:

Suffusion (սիւֆիւզիօն) գ. իգ. *Ճապաղումն հիւթոյ: լուսն աչաց*:

Suggérer (սիւկժէրէ) բ. ն. *Թելադրել, սադրել, ազդել, արկանել 'ի միտս*. իլգա էթմէք, եէլթէմէք, գուլաղընա կամ աքլընա գօմագ:

Suggestion (սիւկժէսթիօն) գ. իգ. *Թելադրութիւն, սադրողութիւն, դրդիչ, հրապոյրք*. իլգա, իղվա:

Sugillation (սիւժիլլասիօն) գ. իգ. *Ճմլումն, վէրք մարմնոյ*:

Suicide (սիւիսիտ) գ. ար. *Անձնասպանութիւն*. քէնտի քէնտինի էօլտիւրմէքլիք, գաթլի նէֆսիհի: *անձնասպան*. քէնտինի էօլտիւրիւճիւ, գաթիլի նէֆսիհի:

Suie (սիւի) գ. իգ. *Ջանձախարիթ ծխնելուզաց, մեղծ*. գուրում, օճագ գուրումու:

Suif (սիւիֆ) գ. ար. *Ճարպ*. ռամկ. *Ճրագու*. փօչ եաղը. իչ եաղը:

Suint (սիւէն) գ. ար. *Աղտեղութիւն, աղտ որ ելանէ 'ի մորթոյ կենդանեաց*. տէրի եաղը վէղէհ:

Suintement (սիւէնթման) գ. ար. *Թորումն, ծորումն*:

Suinter (սիւէնթէ) բ. չ. *Կաթել, ծորել, թորել, հոսել, կայլակել*. սըզմագ, տամլամագ:

Suisse (սիւիս) գ. ար. *Հելվետացի: դռնապան ծառայ*. գափուճու:

Suite (սիւիթ) գ. իգ. *Ուղեկիցք, ուղեկցութիւն, ընկերութիւն, աղխ, ծառայք*. էթպա, թայֆէ, խատէմ իւ հաշէմ, ալայ, գալապալըգ, եսգալ: *կարգ, յառաջատութիւն, յաջորդութիւն, կապակցութիւն, շաղկապ*. սըրա, թալի, սիլք, թէրթիպ, սիլսիլէ, մունասէպէթ, ատֆ: *հետեւողութիւն, հետեւանք, ելք, աւարտ*. սօն, սօնու, էօթէսի, ագըպէթ, վուգու, նէթիճէ: De suite, *կարգաւ, ըստ կարգի*. սըրա իլէ, թէրթիպ իւզրէ: *անընդհատ, յաջորդաբար, մի զհետ միոյ, զկնի միմեանց*. [illegible], [illegible], ալէլ իթթիսալ: Tout de suite, *անդէն վաղվաղակի, արդ իսկ*. շիմտի, հալա: Ensuite, *ապա, զկնի, յետոյ, յետ այնորիկ*. սօնրա, անտան սօնրա, պատէհու:

Suivant, ante (սիւիվան, անթ) ած. և գ. *Յետագայ, հետեւորդ, յաջորդ, որ զկնի*. էրտէսի, եարընքի: *որ զհետ երթայ, հետեւող*. արտընճա կիտէն, թապի: Suivante, *նաժիշտ կամ սենեկապան տիկնոջ*. պէսլէմէ կամ խըզմէթքեար գըզ:

Suivant (սիւիվան) նխ. *Ըստ*. կէօրէ, իւզրէ: Suivant que, *ըստ որում, որպէս*. նիթէ քի:

Suiver (սիւիվէ) բ. ն. *Օծանել ճարպով զնաւն*:

Suivre (սիւիվր) բ. ն. Je suis, tu suis, il suit; nous suivons, vous suivez, ils suivent. Je suivois. Je suivis. J'ai suivi. Je suivrai. Suis, suivez. *Զհետ երթալ, հետեւել, գնալ զկնի*. արտընճա կիթմէք՝ [illegible] կամ սիւլիւք էթմէք, արտընճա կամ արտը սըրա կիթմէք: ուղեկից լինել, ընկերել. պէրապէր կամ պիլէ կիթմէք: Նմանող լինել, հետևել, յարել, աշակերտիլ. թագլիտ էթմէք, թապի օլմագ, ույմագ: անսալ, զհետ երթալ. պիր քիմէսնէնին նասիհաթընը թութմագ: Se suivre, բ. յ. Զհետ գալ, յաջորդել, հետևիլ. պիրի պիրի արդընճա օլմագ, թէագուպ էթմէք: յարմարիլ, պատշաճիլ. ույմագ, եագըշմագ:

Sujet, ete (սիւժէ, էթ) ած. Ենթակայ, ընդ իշխանութեամբ, 'ի ներքոյ անկեալ. թապի, հիւքմի ալթընտաքի: անձնատուր, դիւրամէտ, յօժարեալ. մայիլ: պարտական. միւպթէլա:

Sujet (սիւժէ) գ. ար. Ծառայ, հպատակ, հնազանդեալ, հարկատու. րայէա, զիմմի, էհլի զիմմէթ, խարաճկիւզար, գուլ: Ենթակայ, նիւթ: պատճառ, առիթ: առարկայ. մօվզու, սէպէպ, մատտէ, մէճալ, խուսուս: անձն, ոք. քիշի, քիմէսնէ, ինսան:

Sujétion (սիւժէսիօն) գ. իգ. Հպատակութիւն, ծառայութիւն, պարտիք: փոյթ, խնամողութիւն, հոգ. թապիլիք, իթաաթ, զիմմէթ:

Sulfate (սիւլֆաթ) գ. իգ. Բաղադրութիւն ինչ քիմիական աղից. թիւթէա, զաճ:

Sulfureux, euse (սիւլֆիւռէօ, էօզ) ած. Ծծմբային, ծծմբալից. քիւքիւրթլիւ:

Sulfurique (սիւլֆիւռիք) ած. Ծծմբային (ոգի). քիւքիւրթ րուհու. րուհի քիւքիւրթ սույու:

Sulla կամ Silla (սիւլլա, սիլլա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Sultan (սիւլթան) գ. ար. Սուլթան, Թագաւոր Տաճկաց. սուլթան, սէլաթին:

Sultane (սիւլթան) գ. իգ. Թագուհի Տաճկաց. խասէքի սուլթան, խասէքի, սուլթան: Sultane mère, մայր Թագաւորին Տաճկաց. վալիտէ սուլթան: Sultane, պատերազմական նաւ ինչ Տաճկաց:

Sumac (սիւմաք) գ. ար. Ի բոյս ինչ. սումագ կամ սումմագ:

Super (սիւբէռ) բ. ն. Փակել (ըստ նաւորդաց):

Superbe (սիւբէռբ) գ. իգ. Հպարտութիւն, ամբարտաւանութիւն, գոռոզութիւն. քիպր, թէքէպպիւր, քիպիրլիք:

Superbe (սիւբէռբ) ած. և գ. Հպարտ, ամբարտաւան, բարձրամիտ, վէս, սէգ. մաղրուր, ղուրուրլու, միւթէքէպպիր: Հոյակապ, շքեղ, պերճ, պանծալի, գերապանծ, ազնիւ, ընտիր, վայելուչ. ֆէք կիւզէլ, թաֆրալը, միւքէլլէֆ, սալթանաթլը:

Superbement (սիւբէռբման) մակ. Հպարտութեամբ, գոռոզաբար. ղուրուր իլէ, թէքէպպիւր իլէ: շքեղս, շքեղաբար. թաֆրա կամ սալթանաթ իլէ:

Supercherie (սիւբէռշըռի) գ. իգ. Խաբէութիւն, նենգութիւն, խորամանկութիւն, դաւ, պատրանք. հիլէ, թէլպիս, ալ, ալդաթըշ:

Supère (սիւբէռ) ած. Ազատ (ըստ բուսականից):

Superfétation (սիւբէռֆէթասիօն) գ. իգ. Կրկին յղութիւն, յղութիւն զկնի առաջնոյն. անա րահմինտէ ճէնինի սանինին թէվէլլիւտի: առաւելութիւն. զիյատէլիք:

Superficie (սիւբէռֆիսի) գ. իգ. Մակերևոյթ, մակերևութիւն, արտաքին երես. եիւզ, իւսթ, իւսթ եիւզիւ, պասիթաթ, սաթհ: սուղ ինչ ծանօթութիւն:

Superficiel, elle (սիւբէռֆիսիէլ) ած. Մակերևութական, մակերևութեան. սաթհի, զահիրի, մէճազի: արտաքին, վերերևոյթ, անկատար, թերակատար, վեր 'ի վերոյ, հարևանցի:

Superficiellement (սիւբէռֆիսիէլման) մակ. 'Ի մակերևութի, 'ի վերին երեսս, առ արտաքս: հարևանցի, վեր 'ի վերոյ. խաֆիֆճէ, խըֆֆէթէն, զահիրտէ, մէճազէն:

Superfin, ine (սիւբէռֆէն, ին) ած. և գ. Ընտրելագոյն, նրբագոյն, ազնուագոյն. ֆէք ինճէ, ալա:

Superflu, ue (սիւբէռֆլիւ) ած. և գ. Աւելորդ, աւելի, առաւել, անչափ: անպէտ, անպիտան, անօգուտ. զայիտ, լազըմ օլմայան, լազըմսըզ. զէվայիտ, լազըմ օլմայան նէսնէլէր:

Superfluité (սիւբէռֆլիւիթէ) գ. իգ. Աւելորդութիւն, առաւելութիւն, անչափութիւն. զայիտլիք, զիյատէլիք, լազըմսըզլըգ:

Supérieur, eure (սիւբէռիէօռ) ած. և գ. Վերին, վերագոյն: վեհագոյն, գերազանց. իւսթ, պաշ, եօգարըտաքի, ալա, ֆէվքանի: առաջնորդ, գլխաւոր, մեծաւոր, գլուխ, վանահայր: մայր վանից. պաշ, րէյիս, զապիտ, րուհպան պաշը, շէյխ:

Supérieurement (սիւբէռիէօռման) մակ. Իշխանաբար, վեհս. քէմալի մէրթէպէ:

Supériorité (սիւբէռիօռիթէ) գ. իգ. Գերակայութիւն, գերազանցութիւն, առաւելութիւն. թէգատտիւմ, իմթիյազ, իւսթիւ: առաջնորդութիւն, մեծաւորութիւն, գլխաւորութիւն. րէյասէթ, պաշ օլմագլըգ, իւսթլիւք:

Superlatif, ive (սիւբէռլաթիֆ, իվ) ած. և գ. Գերադրական. իսմ թաֆզիլ:

Superlativement (սիւբէռլաթիվման) մակ. Մեծապէս, կարի իմն. մուպալաղա իլէ:

Superposition (սիւբէռբօզիսիօն) գ. իգ. Վերադրութիւն:

Superpurgation (սիւբէռբիւռկասիօն) գ. իգ. Անչափ մաքրութիւն կամ լուծումն:

Superséder (սիւբէռսէտէ) բ. ն. Դադարել առ վայր մի, յապաղել առ ժամանակ ինչ:

Superstitieusement (սիւբէռսթիսիէօզման) մակ. Մնապաշտութեամբ, աւելորդապաշտութեամբ, կարի իմն զգուշութեամբ. իման պաթըլ իլէ, իթիգատի պաթըլ իլէ:

Superstitieux, euse (սիւբէռսթիսիէօ, էօզ) ած. Մնապաշտ, մնախապաշտ, աւելորդապաշտ, կարի իմն կամ յանչափս զգուշաւօր. պատըլ իմանլը, մութէասսիպ, մուպալաղա իլէ սօֆու:

Superstition (սիւբէրսդիսիօն) գ. իգ. Սնապաշտութիւն, սնոտիապաշտութիւն, աւելորդապաշտութի, սնոտի պաշտամունք, պաշտամունք սնոտեաց: կարի իմն կամ անչափ զգուշաւորութիւն. իմանը պատըլ, իթիգատը պատըլ:

Supin (սիւբէն) գ. ար. Բայանուն, դերբայ:

Supinateur (սիւբինադէօր) գ. և ած. Որ դարձուցանէ կամ ամբառնայ զթաթ ձեռին 'ի վեր (մկան):

Supination (սիւբինասիօն) գ. իգ. Դարձումն՝ որ տայ ամբառնալ զթաթ ձեռին 'ի վեր:

Supplantateur (սիւբլանդադէօր) գ. ար. Որ գայթակղեցուցանէ կամ գթեցուցանէ, որ գարշանակալ լինի ումեք:

Supplanter (սիւբլանդէ) բ. ն. Գայթակղեցուցանել կամ գթեցուցանել զոք, տալ ումեք կորուսանել զհամբաւ կամ զանուն իւր, գարշանակալ լինել. պիր քիմսէնէյի մանսըպընտան տիւշիւրիւպ եէրինի թութմագ:

Suppléant, ante (սիւբլէան, անդ) ած. և գ. Որ լնու զտեղին կամ զպակասութիւնն. պիր քիմսէնէնին եէրինի թութան, նայիպ, մուլազըմ:

Suppléer (սիւբլէէ) բ. ն. Լնուլ զթերին կամ զպակասութիւնն, լնուլ. էքսիյինի թէմամ կամ թէքմիլ էթմէք: լնուլ զտեղին, փոխանորդել. եէրինի թօլտուրմագ, եէրինէ կէչմէք:

Supplément (սիւբլէման) գ. ար. Լրումն, կատարումն, յաւելուած. զէյլ, թաթըմմէ:

Suppliant, ante (սիւբլիան, անդ) ած. և գ. Աղաչող, պաղատող, աղերսարկու. եալվարըճը, նիյազմէնտ, նիյազքեար, մուհթէհին րաճը:

Supplication (սիւբլիգասիօն) գ. իգ. Աղերս, պաղատանք, աղաչանք, աղերսարկութիւն, աղերսաբանութիւն. եալվարմա, նիյազ, իսթիտա, իսթիրճա, իլթիմաս, թէմէննա:

Supplice (սիւբլիս) գ. ար. Տանջանք, պատիժ. սիյասէթ, ուգուպէթ: վիշտ, նեղութիւն:

Supplicier (սիւբլիսիէ) բ. ն. Մատնել 'ի տանջանս մահու, սպանանել. սիյասէթ էթմէք, ուգուպէթ իլէ հագգընտան կէլմէք:

Supplier (սիւբլիէ) բ. ն. Աղերսել, պաղատել, աղաչել. եալվարմագ, րիճա կամ նիյազ էթմէք, իլթիմաս կամ թէզարրու էթմէք:

Supplique (սիւբլիք) գ. իգ. Աղերսագիր, գիր կամ թուղթ աղաչանաց. արզուհալ:

Support (սիւբօր) գ. ար. Նեցուկ, մոյթ, յենարան. տայագ: Հաստատութի, նպաստ, օգնութիւն, զօրավիգն, պաշտպանութիւն. արգա, եարտըմ:

Supportable (սիւբօրդապլ) ած. Տանելի, հանդուրժելի, ներելի. թէհամմիւլի գապիլ, գապիլի թէհամմիւլ:

Supportablement (սիւբօրդապլըման) մակ. Տանելի իմն օրինակաւ:

Supporter (սիւբօրդէ) բ. ն. Կրել, բառնալ կամ ունել 'ի վերայ իւր. թայանմագ, տայատմագ: համբերել, հանդուրժել. չէքմէք: ներել, տանել. թէհամմիւլ էթմէք:

Supposer (սիւբօզէ) բ. ն. Ենթադրել, առդնել, համարել. ֆարզ էթմէք, դութմագ: յանցանս դնել 'ի վերայ. սուչլամագ, նահագգ եէրէ ճիւրմ իսնատ էթմէք: յառաջ բերել կամ ցուցանել զսուտ ինչ իբրև ճշմարիտ. պիր նէսնէյի ախէր նէսնէ եէրինէ գօմագ կամ նագլ էթմէք. սահիհ եէրինէ պիր եալան վագըյէթ նամէյի վազ էթմէք: Supposé, ée, ենթադրեալ, համարեալ: Supposé que, դիցուք կամ համարեսցուք թէ, միայն թէ, թէ և, թէպէտ և. ֆարզա, ֆարզէն, ֆարազա:

Supposition (սիւբօզիսիօն) գ. իգ. Ենթադրութիւն. ֆարզ էթմէքլիք, ֆարզ գըյաս: սուտ ենթադրութիւն, ստութիւն. եալան դագրիրի, իրատ քեազիպ. եալան հէօճճէթին դագթիմ կամ վէրիլմէսի:

Suppositoire (սիւբօզիդուար) գ. ար. Պատրոյգ կամ դեղ երաստանի:

Suppôt (սիւբօ) գ. ար. Ընկեր, պաշտօնեայ, հետեւող. չէրիք, դապի: առաջնորդ չարեաց:

Suppression (սիւբրէսիօն) գ. իգ. Արգելումն, ջնջումն, բարձումն. գալտըրմա, րէֆ, ինգըտա. գիզլէմէ, սէդր, իխֆա:

Supprimer (սիւբրիմէ) բ. ն. Արգելուլ, խափանել, բառնալ, ջնջել, աննշմար առնել. գալտըրմագ, օրդադան գալդըրմագ, րէֆ կամ գադ էթմէք, իպտալ կամ նէսխ էթմէք: ծածկել, լռել, ոչ հանել 'ի վեր. գիզլէմէք, իխֆա կամ սէդր էթմէք:

Suppuratif, ive (սիւբիւրադիֆ, իվ) ած. Խղխայթիչ, շարաւացուցիչ, հասունացուցիչ վիրաց. իրինլէթիճի, իրինլէթէն, իշլէթիճի:

Suppuration (սիւբիւրասիօն) գ. իգ. Խղխայթումն վիրաց, հասունութիւն պալարին. իրինլէմէ, իրինլէյիշ:

Suppurer (սիւբիւրէ) բ. չ. Խղխայթիլ կամ հասունանալ պալարի վիրաց, շարաւանալ. իրինլէնմէք, թէգարրուհ էթմէք:

Supputation (սիւբիւդասիօն) գ. իգ. Հաշիւ, համար. հիսապ:

Supputer (սիւբիւդէ) բ. ն. Հաշիւ առնել, գումարել կամ յաւելուլ զթիւս. հիսապ կամ իթիպար էթմէք:

Suprématie (սիւբրէմասի) գ. իգ. Գլխաւորութիւն (արքային Անգղիացւոց):

Suprême (սիւբրէմ) ած. Գերագոյն, գերակայ, ծայրագոյն, բարձրագոյն, վերջին. էն եօգարըսը, էն պէօյիւքիւ, ալա, օուլա, էքպէր, աղէմ:

Sûr, ûre (սիւր) ած. Ստոյգ. հաստատ, անշուշտ, անվրէպ, աներկբայ, ճշմարիտ, անտարակոյս, ապահով, աներկեան, անքոյթ, անկասկած, հաւատարիմ, անխաբ, հաստատուն. պէլլի, կէրչէք, շիւպհէսիզ, սահիհ, մուգարրէր, էմին: À coup sûr, անշուշտ, հաւաստեաւ, անվրէպ. շիւպհէսիզ:

Sur, sure (սիւր) ած. Թթու, բարկ, տտիպ, գառն. էքշի, էքշիճէ:

Sur (սիւր) նխ. 'Ի վերայ, 'ի վերոյ, 'ի վեր քան. իւստիւնէ, իւստիւնտէ, իւզէրինտէ, իւզրէ, ֆէվգ, ալա: առ, առ երի, ըստ, ընդ, զ. իւզրէ, փայէր, պաշընտա, եանընտա: Sur la table, 'ի վերայ սեղանոյ. սօֆրա իւստիւնտէ:

Surabondamment (սիւրապօնտաման) մակ. Առատապէս, լիուլի, անչափ. զիյատէսիլէ իլէ, իֆրաթ իլէ:

Surabondance (սիւրապօնտանս) գ. իգ. Անչափ առաւելութիւն, կարի առատութիւն, յորդութիւն, անչափութիւն. զիյատէլիք, իֆրաթլը, գաթը չօգլուգ:

Surabondant, ante (սիւրապօնտան, անթ) ած. Յորդ, առատ, բազմառատ, անչափ, առաւելեալ. զայիտ, զիյատէ օլան, արթան, արթա գալան:

Surabonder (սիւրապօնտէ) բ. չ. Կարի խին առաւելուլ, յորդել, զեղանիլ, յաճախել յոյժ:

Surachat (սիւրաշա) գ. ար. Անչափ գին:

Suracheter (սիւրաշթէ) բ. ն. Վճարել զգինն առաւել քան զարժանն. զիյատէյէ ալմագ:

Suraigu (սիւրէկիւ) ած. Կարի սուր (ըստ երաժշտաց):

Surale (սիւրալ) գ. իգ. և ած. Երակ սրունից:

Sur-aller (սիւր ալէ) բ. չ. Խաղալ կամ դիմել 'ի վերայ որսոյ:

Sur-andouiller (սիւր անտուիյէ) գ. ար. Մեծագոյն եղջիւրք եղջերուի:

Surannation (սիւրաննասիօն) գ. իգ. Կրկին վաւերականութիւն կամ հաստատութիւն հրամանագրի. տէճտիտի հիւճճէթ:

Suranner (սիւրաննէ) բ. չ. Ունել զթուական հին, անվաւերական լինել. վագթը գէչմէք, աթիգ օլմագ: Suranné, ée, անցեալ ըստ ժամանակին, հին, անվաւերական. զամանը գէչմիշ, վագթը տօլմուշ, էսքի, գատիմ:

Sur-arbitre (սիւր արպիթր) գ. ար. Միւս ևս միջնորդ դատաւորի:

Surard (սիւրար) ած. Համեմեալ թանթրվենեաւ (քացախ):

Surbaissé, ée (սիւրպէսէ) ած. Խոնարհեալ ընդ մէջն (կամար):

Surbaissement (սիւրպէսման) գ. ար. Խոնարհումն ընդ մէջն:

Surbande (սիւրպանտ) գ. իգ. Կապանք վիրաց:

Surbout (սիւրպու) գ. ար. Գերան ինչ մեքենայի:

Surcase (սիւրքազ) գ. իգ. Խուց լցեալ 'ի սատրինջ խաղու:

Surcens (սիւրսան) գ. ար. Միւս ևս վարձ կալուածոց:

Surcharge (սիւրշարժ) գ. իգ. Առաւելութիւն բեռին, կրկին ծանրութիւն, յաւելուած ծանրութեան կամ բեռին. իւքիւն չօգլուղու, իւք արթմասը:

Surcharger (սիւրշարժէ) բ. ն. Կարի խին բեռնաւորել, բառնալ 'ի վերայ կրկին բեռն. զիյատէ իւքլէմէք:

Surchauffures (սիւրշօֆիւր) գ. իգ. յոք. Արատ պողպատի:

Surcilier (սիւրսիլիէ) գ. ար. Մի 'ի ծակուց գլխոյ:

Surcomposé, ée (սիւրքօնփօզէ) ած. Կրկնաբարդ:

Surcomposé (սիւրքօնփօզէ) գ. ար. Մարմին բաղադրելոց (ըստ քիմիականաց):

Surcostaux (սիւրքօսթօ) գ. ար. յոք. Առ կողիւք մկանունք:

Surcroissance (սիւրքրուասանս) գ. իգ. Նորունդն կամ ուռոյց:

Surcroît (սիւրքրուա) գ. ար. Աճումն, առաւելութիւն, յաւելուած. զամմ, զիյատէթ, իլավէ, թէրագգը:

Surcroître (սիւրքրուաթր) բ. չ. Կարի խին աճել մեծ վերոյ. հատտէն զիյատէ արթմագ:

Surdemande (սիւրտըմանտ) գ. իգ. Խնդիր առաւելեալ յոյժ կամ անչափ:

Surdent (սիւրտան) գ. իգ. Ցցուեալ ատամն. զիյատէ օլան տիշ:

Surdité (սիւրտիթէ) գ. իգ. Խլութիւն. սաղըրլըգ, սամէմ:

Surdorer (սիւրտօրէ) բ. ն. Կրկին ոսկեզօծել. պիր գէրրէ տահա եալտըզլամագ:

Surdos (սիւրտօ) գ. ար. Փոկ թիկանց կառաձիգ երիվարաց:

Sureau (սիւրօ) գ. ար. Թանթրվենի. միւրվէր աղաճը, միւրվէր:

Sûrement (սիւրման) մակ. Ապահովիւ, յապահովի. պէք, պէրք, պէքճէ, գավիճէ, մուհքէմ. էմն իւ աման իւզրէ, էմինլիք իլէ, գօրգուսուզլուգ իլէ: անշուշտ, արդարև, յիրաւի. կէրչէք, սահիհ, շիւպհէսիզ:

Suréminent, ente (սիւրէմինան, անթ) ած. Կարի բարձր, գերագոյն յոյժ:

Surenchère (սիւրանշէր) գ. իգ. Կրկին աճումն գնոյն 'ի վաճառման անդ. մէզատ, մէզատ արթմասը:

Surenchérir (սիւրանշէրիր) բ. ն. Կրկին աճեցուցանել կամ առաւելուլ զգինն. արթըրմագ, ղայրիտէն զիյատէ մէզատ ալմագ կամ գօյմագ, ղայրիտէն զիյատէ ալմագ:

Surépineux (սիւրէփինէօ) ած. Մկան բազկի:

Surérogation (սիւրէրօկասիօն) գ. իգ. Առաւելութիւն գործոց բարեաց, առաւելն *քան զարժանն.* հատտինտէն զիյատէսի, նէֆլ. նէֆիլէր:

Surérogatoire (սիւռէռօկաթուառ) ած. *Առաւելեալ քան զարժանն.* հատտինտէն զիյատէ, նաֆիլէ:

Suret, ète (սիւռէ, էթ) ած. *Սակաւ մի թթու.* էքշիճէ:

Sûreté (սիւռթէ) գ. իգ. *Ապահովութիւն, աներկիւղութիւն, անքոյթ տեղի.* էմնիյէթ, էմին եէր: *երաշխաւորութիւն.* քէֆիլլիք, քէֆալէթ:

Surface (սիւռֆաս) գ. իգ. *Մակերևոյթ, արտաքին երես.* եիւզ, սաթհ:

Surfaire (սիւռֆէռ) բ. ն. *Պահանջել ըզգինն առաւել քան զարժանն.* տէյէրինտէն զիյատէ իսթէմէք:

Surfaix (սիւռֆէ) գ. ար. *Կրկնակի փոկ կառածիգ երիվարաց:*

Surfeuille (սիւռֆէօյլ) գ. իգ. *Մաշկ տերևոց:*

Surge (սիւռժ) ած. *Անմաքուր (ասր):*

Surgeon (սիւռժօն) գ. ար. *Ընձիւղ, բողբոջ, շառաւեղ, ոստ, բարունակ.* պուտագ, ուր, ֆիտան, ֆիլիզ:

Surgir (սիւռժիռ) բ. չ. *Հասանել կամ ժամանել 'ի ցամաք.* եանաշմագ, լիմանա կիրմէք, գըյը *կամ* քէնարա էրիշմէք: *ելանել, երևել.* չըգմագ, զուհուր էթմէք, տօղմագ, թէվէլլիւտ էթմէք:

Surhaussement (սիւռօսման) գ. ար. *Կրկին բարձրութիւն կամարի:*

Surhausser (սիւռօսէ) բ. ն. *Եւ ես կամ կրկին բարձրացուցանել: կրկին առաւելուլ զգինն.* պահասընը արթըրմագ:

Surhumain, aine (սիւռիւմէն) ած. *Առաւել քան զկար մարդոյ.* հատտի պէշէրտէն թաշրա:

Surintendance (սիւռէնթանտանս) գ. իգ. *Ոստիկանութիւն, վերակացութիւն, տեսչութիւն.* պաշ նազըրլըգ, նէզարէթ:

Surintendant (սիւռէնթանտան) գ. ար. *Ոստիկան, վերակացու, տեսուչ.* պաշ նազըր, էմին իւլ իւմէնա:

Surjet (սիւռժէ) գ. ար. *Ագդ ինչ կարուածոյ.* պիր ճինս տիքիշ, թէյէլ *կամ* թիյէլ:

Surjeter (սիւռժըթէ) բ. ն. *Կարել.* թէյէլ էթմէք:

Surjouaillé *կամ* **Surjallé** (սիւռժուայլէ, սիւռժալէ) գ. ար. *Նշք 'ի վեր պարանի խարսխի նաւուն:*

Surlendemain (սիւռլանտըմէն) գ. ար. *Միւս կամ երրորդ օր.* իւչիւնճիւ կիւնիւ:

Surlonge (սիւռլօնժ) գ. իգ. *Մասն ինչ յօշուածոյ եզին:*

Surmancher (սիւռմանշէ) բ. ն. *Անցանել ընդ նոյն տեղի որսոյ:*

Surmener (սիւռմընէ) բ. ն. *Անխնայ աշխատ առնել զգրաստն.* պիր հայվանը եօրուլթմագ:

Surmesure (սիւռմըզիւռ) գ. իգ. *Առաւելութիւն չափոյ:*

Surmontable (սիւռմօնթապլ) ած. *Հեծանելի: նուաճելի:*

Surmonter (սիւռմօնթէ) բ. ն. *Հեծանել, ելանել կամ բազմել 'ի վերայ.* իւսթիւնէ չըգմագ, իւսթիւնտէ պուլմագ: *բարձրանալ, ելանել 'ի վեր.* աշմագ, աշըրը կէչմէք: *յաղթել, նուաճել: անցանել, զանցանել, գերազանցել, առաւելուլ.* եէնմէք, պաշ *կամ* ղալիպ օլմագ, ղաֆէր պուլմագ, իւսթիւն պուլմագ, միւսթէվլի օլմագ:

Surmouler (սիւռմուլէ) բ. ն. *Կաղմել գաղափար 'ի վերայ:*

Surmoût (սիւռմու) գ. ար. *Քաղցու.* գայնամըշ շարապ, շիրա:

Surmulet (սիւռմիւլէ) գ. ար. *Ձուկն ինչ ծովու.* տէքիր պալըղը:

Surmulot (սիւռմիւլօ) գ. ար. *Մուկն դաշտի.* պիւյիւք տարլա սըչանը:

Surnager (սիւռնաժէ) բ. չ. *Լողել զերեսօք ջուրց, խաղալ 'ի վերայ ջրոց.* սու եիւզիւնէ չըգմագ, սու եիւզէրինտէ պուլունմագ՝ պուլմագ *կամ* եիւզմէք, սու իւսթիւնտէ եիւզմէք:

Surnaturel, elle (սիւռնաթիւռէլ) ած. *Գերբնական, աստուածային.* թապիաթտէն խարիճ, թապիաթտէն իւսթ օլան, աճիպ, աճայիպ:

Surnaturellement (սիւռնաթիւռէլման) մակ. *Գերբնապէս, գերբնաբար.* մինճիւլի խարիճ թապիաթ իւզրէ, նէչլի աճիպ իւզրէ:

Surnom (սիւռնօն) գ. ար. *Մականուն, մակադրական անուն.* լագապ *կամ* լաղապ, էլգապ:

Surnommer (սիւռնօմէ) բ. ն. *Մականուանել, դնել մականուն, կոչել մակադրական անուամբ.* լագապ գօմագ, թէլգիպ էթմէք:

Surnuméraire (սիւռնիւմէռէռ) ած. *Առաւելեալ թուով, առաւել, առաւել քան զթիւն.* հիսապտան *կամ* սայըտան զիյատէ, ֆէվգիւլ ատէթ:

Suron (սիւռօն) գ. ար. *Քուրձ ինչ:*

Suros (սիւռօ) գ. ար. *Ուռոյց ինչ սրունից ձիոյ:*

Surpasser (սիւռփասէ) բ. ն. *Անցանել, զանցանել, բարձրանալ 'ի վեր: գերազանցել, յաղթել.* կէչմէք, աշըրը կէչմէք, աշմագ:

Surpatient, ente (սիւռփասիան, անթ) ած. *Ոչ պարունակեալ:*

Surpayer (սիւռփէյէ) բ. ն. *Վճարել առաւել քան զարժանն.* զիյատէ վէրմէք *կամ* էօտէմէք:

Surpeau (սիւռփօ) գ. ար. *Վերնամաշկ.* իւսթիւնտէքի տէրի, իւսթ տէրի:

Surplis (սիւռփլի) գ. ար. *Կտաւի շապիկ եկեղեցականաց.* փափազըն իւսթ կէյիսի *կամ* գաֆթանը:

Surplomb (սիւռփլօն) գ. ար. *Խոտորումն յուղղութենէ, թիւրութիւն, շեղումն:*

Surplomber (սիւրփլօնպէ) բ. չ. Խոտորիլ յուղղութենէ, Թիւրիլ։

Surplus (սիւրփլիւ) գ. ար. Աւելորդ, մնացորդ, մնացուած, նշխար. պագըյէսի, պագը գալանը, պիր նէսնէտէն պագըգալան, զիյատէսի։ Au surplus, սակայն, 'ի վերայ այսր ամենայնի. պագը։

Surpoint (սիւրփուէն) գ. ար. Քերածք կաշւոյ։

Surprénant, ante (սիւրփրէնան, անթ) ած. Աքանչելի, նորահրաշ, զարմանալի, հիանալի. աճէպլի, աճիպ, աճայիպ։

Surprendre (սիւրփրանտր) բ. ն. Յանկարծ 'ի վերայ հասանել, ըմբռնել յանպատրաստից. իշ իւզէրինտէ պուլմագ. տութմագ, անսըզըն տութմագ, իւսթիւնէ վարմագ կամ կէլմէք, ալտաթմագ, պասմագ։ խաբել, պատրել, որսալ. տօլանտըրմագ, ալտաթմագ։ 'ի զարմանս ածել, ափշեցուցանել. աճէպլէտմէք, տաճճիպ էթմէք։

Surprise (սիւրփրիզ) գ. իգ. Յանկարծ ըմբռնումն. անսըզըն զուհուր էտէն կամ կէլէն նէսնէ, պասգըն։ պատրանք, խաբէութիւն. ղալաթ, հիլէ։ հիացումն, ապշութիւն, զարմանք. տաճճիպ։

Sursaut (սիւրսօ) գ. ար. Յանկարծ զարթնումն 'ի քնոյ. պէնիզլէմէ։ S'éveiller en sursaut, յանկարծ զարթնուլ 'ի քնոյ. անսըզըն պիր օղուրտան օյանմագ։

Surséance (սիւրսէանս) գ. իգ. Յապաղումն, յերկարաձգութիւն։ Ժամանակ յապաղման. էյլէնմէ, մէհլէթ։

Sursemer (սիւրսըմէ) բ. ն. Կրկին սերմանել, սերմանել 'ի վերայ առաջնոյն։

Surseoir (սիւրսուար) բ. ն. Je sursois, tu sursois, il sursoit; nous sursoyons, vous sursoyez, ils sursoient. Je sursoyois. Je sursis. Je sursoirai. Je sursoirois. Que je sursisse. Յապաղել, յամեցուցանել, յերկարաձգել. էյլէնտիրմէք, տէհիր կամ իմհալ էթմէք, ալըգօյմագ։

Sursis (սիւրսի) գ. ար. Յապաղումն. յերկարաձգութիւն (դատի). տէհիր, մէհլէթ։

Sursolide (սիւրսօլիտ) գ. և ած. Գերհաստատուն (ըստ Թուաբանից)։

Surtaux (սիւրթօ) գ. ար. Տարապայման հարկ եդեալ 'ի վերայ։

Surtaxe (սիւրթաքս) գ. իգ. Կրկին հարկ. զիյատէ օլան խարաճ կամ վէրկի։

Surtaxer (սիւրթաքսէ) բ. ն. Արկանել 'ի վերայ տարապայման հարկս. հատտէն զիյատէ խարաճ կամ վէրկի իլէ իւքլէմէք, հատտէն զիյատէ տէքլիֆ էթմէք։

Surtondre (սիւրթօնտր) բ. ն. Կրկին խուզել։

Surtonte (սիւրթօնթ) գ. իգ. Կրկին խուզեալ կամ ընտիր ասր։

Surtout (սիւրթու) մակ. Ի վեր քան զամենայն, յաւէտ, մանաւանդ. խուսուսա, ալէլ խուսուս։

Surtout (սիւրթու) գ. ար. Արկանելիք 'ի վերայ զգեստուց, վերարկու, պատմուճան. իւստ կէյիսի, եաղմուրլուգ, պինիշ։ Սկուտեղ ինչ։

Surveillance (սիւրվէյլանս) գ. իգ. Վերակացութիւն, պահպանութիւն, տեսչութիւն. կէօզէտմէ, նէզարէթ, հըֆզ։

Surveillant, ante (սիւրվէյլան, անթ) գ. ար. և իգ. Վերակացու, ոստիկան, պահապան, դէտ. պէքլէյիճի, պէքճի, նազըր։

Surveille (սիւրվէյլ) գ. իգ. Նախընթաց օր հսկման, օր նախընթաց քան զպահս. իքի կիւն էվվէլ։

Surveiller (սիւրվէյլէ) բ. չ. Հսկել 'ի վերայ, փոյթ կամ խնամ ունել, զգուշանալ. կէօզէտմէք, կէօզ աչըք տիգգաթ էթմէք, նազար իւզրէ օլմագ։

Survenance (սիւրվընանս) գ. իգ. Անակնկալ գալուստ։

Survenant, ante (սիւրվընան, անթ) ած. Մօտալուտ, մերձաւոր, յանկարծահաս, որ 'ի վերայ հասանէ. արայա տիւշէն, հատիս, հատիս օլան։

Survendre (սիւրվանտր) բ. ն. Ծանրագին վաճառել. զիյատէյէ սաթմագ։

Survenir (սիւրվընիր) բ. չ. Հասանել յանպատրաստից, հասանել 'ի վերայ. անսըզըն կէլմէք, տիւշմէք, ուգրա կէլմէք, արայա տիւշմէք, վագի օլմագ, հատիս կամ արիզ օլմագ։

Survente (սիւրվանթ) գ. իգ. Վաճառելն ծանրագնի. պահալըյա սաթմա։ սաստկութիւն հողմոյ ըստ նաւորդաց։

Survêtir (սիւրվէթիր) բ. ն. Զգեցուցանել կամ արկանել 'ի վերայ։

Survider (սիւրվիտէ) բ. ն. Թափել սակաւիկ մի, դատարկել. պիր ազը թէօքմէք, պօշալթմագ։

Survie (սիւրվի) գ. իգ. Երկարութիւն կենաց ուրուք քան զայլոյ։

Survivance (սիւրվիվանս) գ. իգ. Իրաւունք յաջորդելոյ 'ի պաշտօնատարութեան զկնի մահուան ուրուք. պիր քիմսէնէ էօլիւպ՝ եէրինէ կէլմէ հագգը։

Survivancier (սիւրվիվանսիէ) գ. ար. Որ ունի իրաւունս յաջորդելոյ 'ի պաշտօնատարութեան. պիրի էօլիւպ եէրինէ կէլէն քիմսէ, խալէֆ։

Survivant, ante (սիւրվիվան, անթ) ած. և գ. Տակաւին մնացեալ կենդանի զկնի մահուան ուրուք. տիրի կամ սաղ գալան, գալան։

Survivre (սիւրվիվր) բ. չ. Յերկարել 'ի կեանս առաւել քան զայլ ոք, մնալ տակաւին կենդանի զկնի մահուան ուրուք. տիրի կամ սօնրա գալմագ, պիր քիմսէնէտէն սօնրա գալմագ։

Sus (սիւ) նխ. Ի վերայ. իւզրէ, իւզէրինէ։

En sus, *աւելի, առաւել*. անդէն զիյատէ, դահա ֆազլա *կամ* ղայրը։

Susbec (սիւսպէք) գ. ար. *Ախտ ինչ բազէից*։

Susceptibilité (սիւսսէփթիպիլիթէ) գ. իգ. *Լինելն դիւրազգրգիռ կամ անհամբեր*. թէհամմիւլսիւզլիւք, ազ թէհամմիւլի։

Susceptible (սիւսսէփթիպլ) ած. *Ընդունակ, ընդունական, ընկալուչ*. միւսթէիտ, գապիլ։ *դիւրազգած, դիւրագրգիռ*. թէհամմիւլսիւզ, ազ թէհամմիւլ, թէզ տարլար։

Susception (սիւսսէփսիօն) գ. իգ. *Ընդունելութիւն (սուրբ աստիճանաց)*։

Suscitation (սիւսսիթասիօն) գ. իգ. *Թելադրութիւն, սադրողութիւն, դրդիռ, հրապոյր, յորդոր*. ըղրա, իղվա, թահրիգ, թահրիք։

Susciter (սիւսսիթէ) բ. ն. *Յարուցանել, զարթուցանել, շարժել, դրդռել*. գալդըրմագ, գօզղարմագ, գըշգըրթմագ, ֆէսատ էթմէք, սէպէպ *կամ* պայիս օլմագ։

Suscription (սիւսքրիփսիօն) գ. իգ. *Մակագիր կամ հասցէ նամակի*. մէքթուպ իւսթիւ։

Susdit, ite (սիւստի, իթ) ած. *Ասացեալ կամ յիշատակեալ 'ի վեր անդր*։

Susin (սիւզէն) գ. ար. *Մասն ինչ տախտակամածի նաւուն*։

Suspect, ecte (սիւսփէք, էքթ) ած. *Կասկածաւոր, կասկածելի, երկբայական*. իշքիլէ գատահագգ, շիւպհէլի, իշքիլլի, թէօհմէթլի, մաշպուհ, միւթթէհիմ։

Suspecter (սիւսփէքթէ) բ. ն. *Կասկածել, խիթալ, երկբայել*. իշքիլլի դուդմագ։

Suspendre (սիւսփանտրը) բ. ն. *Կախել*. ասմագ, ասը գօյմագ, թալիգ *կամ* մուալլագ էթմէք, չէնկէլլէմէք։ *երկարել, 'ի կախ թողուլ, յապաղել*. թալիգ *կամ* թէհիր էթմէք։ *կախել կամ արգելուլ առ ժամանակ մի 'ի պաշտամանէ*. մէն էթմէք, պիր զէման ազլ էթմէք։

Suspens (սիւսփան) ած. և գ. *Կախեալ կամ արգելեալ (եկեղեցական)*։ En suspens, *յերկբայս, 'ի կարծ*. թէրէտտիւտ իւզրէ։

Suspense (սիւսփանս) գ. իգ. *Կախումն կամ արգելումն (պատիժ եկեղեցական)*։

Suspensif, ive (սիւսփանսիֆ, իվ) ած. *Արգելիչ, խափանիչ*։

Suspension (սիւսփանսիօն) գ. իգ. *Ի կախ թողուլն, յապաղումն*. թէհիր, թալիգ, միւհլէթ։ *կախումն, արգել*. մէն, ինգըտա։ *կախումն (բառ ճարտասանից)*։ Suspension d'armes, *դադարումն 'ի մարտէ առ ժամանակ մի*. միւթարէքէթ, միւթարէքէ։

Suspensoire (սիւսփանսուար) գ. ար. *Աղեկապ*. տէպէ *կամ* գասըգ պաղը, պաղ։

Suspentes (սիւսփանթ) գ. իգ. յոգ. *Ասպանդակք*։

Suspicion (սիւսփիսիօն) գ. իգ. *Կասկած, երկբայութիւն*. իշքիլ, իշքիլլիք, շիւպհէ։

Sustentation (սիւսթանթասիօն) գ. իգ. *Դարման, կերակուր*։

Sustenter (սիւսթանթէ) բ. ն. *Սնուցանել, դարմանել, բուծանել, կերակրել*. պէսլէմէք, նաֆագա վէրմէք։

Suture (սիւթիւր) գ. իգ. *Կար, կարան (բառ անդամազննից)*. պաշ կէմիքլէրինին պիր պիրի իլէ ըթթիսալը. պիր եարանըն տիքիշի։

Svelte (սվէլթ) ած. *Թեթև, նուրբ*. ինճէ. ինճէ պօյլու։

Suzerain, aine (սիւզրէն) ած. և գ. *Գըլխաւոր տէր և ժառանգ կալուածոց*. պէյ, աղա, սանճագ պէյի։

Suzeraineté (սիւզրէնթէ) գ. իգ. *Տէրութիւն կալուածոց*. պէյլիք, աղալըգ։

Sycomore (սիքօմօր) գ. ար. *Ժանտաթզենի, մոլաթզենի*. էապան ինճիր աղաճը։

Sycophante (սիքօֆանթ) գ. ար. *Քսու, բանսարկու, խաբեբայ, դաւաճան*. գօվճու, գօվլայըճը, իֆթիրաքեար, նէմմամ։

Syllabaire (սիլլապէր) գ. ար. *Այբբենարան*. հէճէ քիթապը, էլիֆ ճիւզիւ։

Syllable (սիլլապլ) գ. իգ. *Վանկ, սիւղոբայ, փաղառութիւն*. հէճէ, սիւքիւն, ճիւզի քէլիմէ։

Syllabique (սիլլապիք) ած. *Վանկից, փաղառութեան*. հէճաւը, էճզայի քէլիմաթէ տայիր։

Syllepse (սիլլէփս) գ. իգ. *Իմաստ ըստ մտաց*։

Syllogisme (սիլօժիզմ) գ. ար. *Հաւաքաբանութիւն*. գըյաս, տէլիլ։

Syllogistique (սիլօժիսթիք) ած. *Հաւաքաբանական*. գըյասի։

Sylphe, ide (սիլֆ, իտ) գ. ար. և իգ. *Այս օդոյ*. ճին, ճիննի հավայի։

Sylvain (սիլվէն) գ. ար. *Դիք անտառաց (բառ հեթանոսաց)*։

Sylvatique (սիլվաթիք) ած. *Անտառային, անտառաց*։

Symbole (սէնպօլ) գ. ար. *Նշանակ, այլաբանութիւն, նշանագիծ*. ալամէթ, թէմսիլ։ *հանգանակ (հաւատոյ)*. իսլուպ։

Symbolique (սէնպօլիք) ած. *Նշանակական, այլաբանական*. թէմսիլէ մէնսուպ *կամ* տայիր, թէմսիլի։

Symboliser (սէնպօլիզէ) բ. չ. *Ակնարկել, ունել զնմանութիւն, նշանակել*։

Symbologique (սէնպօլօժիք) ած. *Այլաբանական*։

Symétrie (սիմէթրի) գ. իգ. *Չափակցութիւն մասանց, համեմատութիւն, յարմարութիւն*. էնտազէ, հէնտամ, հիւսնի թէրթիպ, նիզամ։

Symétrique (սիմէթրիք) ած. *Չափակցեալ, համեմատ, բարեյարմար*. էնտազէլի, նիզամլը, միւրէթթէպ։

Symétriquement (սիմէթրիքման) մակ. *Բարեյարմար չափակցութեամբ, համեմատ*. հէնտազէ *կամ* հէնտամ իւզրէ, թէրթիպ իւզրէ։

Symétriser (սիմէթրիզէ) բ. ն. *Չափել, համեմատ գործել*. տիզմէք, էնտազէ իւզրէ գօյմագ, տիւզէն *կամ* նիզամ վէրմէք, հիւսնի թէրթիպ իւզրէ գօյմագ։

Sympathie (սէնփաթի) գ. իգ. *Համակրութիւն։ Նմանութիւն բարուց, համաբարոյութիւն.* ույղունլուգ, տապիաթ *կամ* միզաճ մուաֆագաթը, վաֆգ օլմաղ, մէյլ։ *Վայելչութիւն կամ յարմարութիւն գունոց.* րէնք եագըշըգլըղը *կամ* մունասէպէթի։

Sympathique (սէնփաթիք) ած. *Համակրական.* ույղուն, ճաղիպ։

Sympathiser (սէնփաթիզէ) բ. չ. *Ունել զհամակրութի կամ զնմանութիւն բարուց.* պիր պիրինէ ույմագ, մէյլ կէօսթէրմէք։

Sympétalique (սէնփէթալիք) ած. *Համաթերթ (բոյս)*։

Symphonie (սէնֆօնի) գ. իգ. *Միաբանութիւն երգոց կամ նուագարանաց, ներդաշնակութիւն.* հէմահէնկլիք, սազլար ահէնկի։

Symphoniste (սէնֆօնիսթ) գ. ար. *Երաժիշտ, երգեցող, արուեստական նուագածու.* սազ չալըճը։

Symphise (սէնֆիզ) գ. իգ. *Յօդ կամ կապակցութիւն կրկին ոսկերաց*։

Symptômatique (սէնփթօմաթիք) ած. *Որ ունի զնշանս (հիւանդութիւն)*։

Symptôme (սէնփթօմ) գ. ար. *Արկած կամ նշան հիւանդութեան.* ալամէթ, իշարէթ։

Synagogue (սինակօկ) գ. իգ. *Ժողովուրդ՝ ժողով կամ ժողովրդանոց Հրէից.* ճէմաաթի եէհուտ, եէհուտ ճամիսի, քիւնիշ։

Synalèphe (սինալէֆ) գ. իգ. *Յապաւումն վանկի, չարայարութիւն կրկին վանգից*։

Synallagmatique (սինալլակմաթիք) ած. *Դաշին, դաշնադրութեան.* թարաֆէյնէ իճրասը լազըմ օլան գավլ։

Synaxaire (սինաքսէր) գ. ար. *Հաւաքումն վարուց Սրբոց (ըստ Յունաց)*։

Synaxe (սինաքս) գ. իգ. *Ժողովարան Քրիստոնէից*։

Synchrondrose (սէնքոնտրօզ) գ. իգ. *Յօդ աճառաց*։

Synchrone (սէնքրօն) ած. *Ի նմին ժամանակի, միանգամայն.* հէմ, պիր վագըթտա վուգուպուլան։

Synchronisme (սէնքրօնիզմ) գ. ար. *Պատմութիւն 'ի նմին ժամանակի.* իթթիֆագ։

Synchroniste (սէնքրօնիսթ) ած. և գ. *Ժամանակակից*։

Syncope (սէնքօփ) գ. իգ. *Նուաղումն, թալկացումն.* պայըլմա, էնիրէք պայըլմագ, ղաշի։ *Կրճատումն բառի կամ տառի.* հազֆ։

Syncoper (սէնքօփէ) բ. չ. *Կրճատել ըստ երաժշտաց*։

Syncrétisme (սէնքրէթիզմ) գ. ար. *Միաբանութիւն աղանդոց*։

Syncrétiste (սէնքրէթիսթ) գ. ար. *Որ խնդրէ միաբանել զայլ և այլ աղանդս*։

Syndérèse (սէնտէրէզ) գ. իգ. *Խայթ խղճի*։

Syndic (սէնտիք) գ. ար. *Սինդիկոս, հոգաբարձու.* մուֆէթթիշ, մուտապիր, վէքիլ, ճէմաաթ վէքիլի։

Syndical, ale (սէնտիքալ) ած. *Սինդիկոսական.* վէքիլի։

Syndicat (սէնտիքա) գ. ար. *Սինդիկոսութիւն.* վէքիլլիք, մուտապիրլիք խըտմէթի։

Synecdoque (սինէքտօք) գ. իգ. *Խելամտութիւն (ըստ ճարտասանից).* պիրըր ճիւզի իրատէ քիւլլ։

Synérèse (սինէրէզ) գ. իգ. *Կարճումն, միաւորութիւն կրկին վանկից 'ի մի*։

Synevrose (սինէվրօզ) գ. իգ. *Շաղկապ ոսկերաց*։

Synodal, ale (սինօտալ) ած. *Սիւնհոդոսական, ժողովական.* ճէմիյէթէ տայիր։

Synodalement (սինօտալման) մակ. *Սիւնհոդոսիւ, 'ի սիւնհոդոսի, 'ի ձեռն ժողովոյ*։

Synode (սինօտ) գ. ար. *Սիւնհոդոս, ժողով.* խախամ ճէմիյէթի, ճէմիյաթ, հաֆըլէ, հուֆըլէ։

Synodique (սինօտիք) ած. *Ժողովական (Թուղթ)։ ուղեկցական կամ շուրջընթացական (ըստ աստեղաբաշխից)*։

Synonyme (սինօնիմ) ած. և գ. *Նոյնանշան, համանուն, նոյնանիշ.* մանասը պիր, էէքմանա, մուզքի թէֆսիր։

Synonymie (սինօնիմի) գ. իգ. *Համանունութիւն.* պիր մանալըգ։

Synoptique (սինօփթիք) ած. *Որ միանգամայն տեսանի.* պիր պագըշտա կէօրինէն։

Synoque (սինօք) ած. *Անընդհատ (ջերմ)*։

Synovie (սինօվի) գ. իգ. *Հիւթ ինչ աճառային*։

Syntaxe (սէնթաքս) գ. իգ. *Շարադրութիւն, շարագրութիւն, դասաւորութի կամ բաղդասութիւն բառից.* էննէհվ, իլմի նահվ։

Synthèse (սէնթէզ) գ. իգ. *Բաղադրութիւն, ոճ բաղադրական.* թէրքիպ, թէրթիպ։

Synthétique (սէնթէթիք) ած. *Բաղադրական (ոճ)*։

Synthétiquement (սէնթէթիքման) մակ. *Բաղադրութեամբ, 'ի ձեռն բաղադրական ոճոյ*։

Syringa (սիրէնկա) գ. ար. *Ի բոյս ինչ*։

Syringotome (սիրէնկօթօմ) գ. ար. *Գործի ինչ վիրաբուժից*։

Syssarcose (սիսսարքօզ) գ. իգ. *Յօդ մամլից*։

Systaltique (սիսթալթիք) ած. *Խցիչ, ամփոփիչ*։

Systématique (սիսթէմաթիք) ած. *Դրից կամ դրութեան (կարծեաց)։ որ ունի զկարգ.* գըյասի, թէրթիպի, գանունի։

Systématiquement (սիսթէմաթիքման) մակ. *Դրութեամբ, կարգաւ.* րէյ՝ գըյաս կամ գայտէ իուզրէ։

Système (սիսթէմ) գ. ար. *Դրութիւն, դիրք՝ կարգ, դասաւորութիւն.* ուսուլ, գայտէ, գանուն, րէսմ, թէրթիպ. թէրթիպ, ճիւմլէ։

Systite (սիսթիթ) գ. իգ. *Շինուած ինչ սիւնազարդ*։

Systole (սիսդօլ) գ. իգ. Կծկանք սրտի (ըստ անդամազննից):

Syzygie (սիզիժի) գ. իգ. Լծակցութիւն կամ լրումն լուսնի:

T

T (դէ կամ դը) գ. ար. Տառ բաղաձայն, և քսաներորդ ըստ կարգի ալփաբետայ Գաղղիացւոց: Յորժամ ժամանակք բայից յանգին 'ի ձայնաւոր, և ունին զկնի զդերանուանքս il, elle, on, վասն քաղցրութեան հնչման մտանէ ընդ մէջ նոցա և դերանուանցն տառս t, զոր օրինակ՝ dira-t-on? fera-t-il? joue-t-elle?

T (դէ) գ. ար. Կապ ինչ վիրահատաց, որ ունի զձև T տառի:

Ta (դա) դէր. իգ. Քո կամ քոյ. սէնին: Նախադաս ձայնաւորի, և անհագագ h տառի, գրի ton վասն քաղցրութեան հնչման, զոր օրինակ՝ ton adresse, ton épée, tes affaires.

Tabac (դապաք) Բոյս ինչ Ամերիկոյ: Tabac à fumer, ծխախոտ. դիւդիւն, տօխան: Tabac en poudre, à priser, քթախոտ. էնֆիյէ, պուրուն օդու:

Tabagie (դապաժի) գ. իգ. Սենեակ և անօթ ծխախոտի. դիւդիւն իչէճէք էէր, գահվէ:

Tabarin (դապառէն) գ. ար. Դերասան, ծաղրածու, խեղկատակ:

Tabarinage (դապառինաժ) գ. ար. Ծաղրաբանութիւն, խեղկատակութիւն:

Tabatière (դապադիէռ) գ. իգ. Տուփ ընչադեղոյ կամ քթախոտի. էնֆիյէ գուդուսու, գուդու:

Tabellion (դապէլլիօն) գ. ար. Նոտար գեղջ կամ հասարակաց. քեադիպի շէրի:

Tabellionage (դապէլլիօնաժ) գ. ար. Նոտարութիւն, պաշտօն նոտարի:

Tabernacle (դապէռնաքըլ) գ. ար. Վրան՝ տաղաւար և խորան վկայութեան առ Եբրայեցիս. արըշ, մաղալլադ: տապանակ սուրբ խորհրդոյն յեկեղեցիս:

Tabide (դապիտ) ած. Վատեալ, նիհար յոյժ, հիւծեալ:

Tabis (դապի) գ. ար. Կերպաս ինչ կոհակափայլ. հարէ:

Tabiser (դապիզէ) բ. ն. Կոհակափայլ յօրինել, փայլեցուցանել:

Tablature (դապլադիւռ) գ. իգ. Թուղթ կամ աղիւսակ երաժշտական. խուդուդի մուսիքինին դէրդէպի:

Table (դապըլ) գ. իգ. Տախտակ, սեղանատախտակ. սաֆրէդ, սօֆրա: ցանկ, ցուցակ. լէվհ, էլվահ. ֆիհրիս կամ ֆիհրիսդ: աղիւսակ. դապլօ. քէրրադ սուրէդի:

Tableau (դապլօ) գ. ար. Պատկեր խորանաձև, նկար. դասվիր, սուրէդ: Նկարագիր, նկարագրութիւն. վասֆ, էվսաֆ, պէյան, սուրէդ. դագվիմ:

Tabler (դապլէ) բ. չ. Քաշ դասաւորել զքուեայս նարտի: վստահ լինել, ապաւինել. տայանմագ, պիր քիմսէնէյէ ինանմագ. իդդիմատ կամ իդդիքեա էդմէք: անդգնել 'ի սեղանի. սօֆրայա չօգ օդուրմագ:

Tabletier (դապլըդիէ) գ. ար. Որ յօրինէ զտախտակս նարտի:

Tablette (դապլէդ) գ. իգ. Տախտակ կամ դարակ. տօլապ դախդալարը: տափարակ զանգուած տախտակաձև: տախտակ կամ թերթ 'ի փղոսկրէ կամ 'ի մագաղաթէ. էաղար պօղար:

Tabletterie (դապլէդըռի) գ. իգ. Արուեստ յօրինելոյ զտախտակս նարտի: տախտակք նարտի:

Tablier (դապլիէ) գ. ար. Տախտակ խաղու. նարդ, դավլա: ղենջակ (կանանց և արուեստաւորաց). ֆօդա, էօն պէզի, էօնլիւք, ճէպդիմալ:

Tabloin (դապլօէն) գ. ար. Յենարան ինչ թնդանօթից:

Tabouret (դապուռէ) գ. ար. Աթոռ ինչ անբազուկ և անյենարան. քիւչիւք իսքէմլէ, իսքէմլէճիք. սըրդսըզ իսքէմլէ: բոյս ինչ:

Tabourin (դապուռէն) գ. ար. Արդելիչ ծխոյ ծխնելուզի:

Tac (դաք) գ. ար. Տարափոխիկ հիւանդութիւն ինչ անդեոց. գօյուն հասդալըղը:

Tac-tac (դաք դաք) գ. ար. Հնչիւն ինչ:

Tacamaque (դաքամաք) գ. ար. Խէժ ինչ:

Tacet (դասէդ) գ. իգ. Լռութիւն ըստ երաժշտաց:

Tache (դաշ) գ. իգ. Աղտ, աղտեղութիւն, բիծ, արատ: ստգիւտ, ստգտանք. լէքէ, ալաճա, պէնէք, պէն, խալ, ղար. ըրզ նօգսանը, այըպ նօգսան:

Tâche (դաշ) գ. իգ. Գործ կամ աշխատութիւն յանձնեալ ումեք, սակ. գապալ:

Tacher (դաշէ) բ. ն. Արատաւորել, բծաւորել, աղտեղել, պղծել, ապականել. լէքէլէմէք, լէքէլէնդիրմէք, մուրտար կամ դէլվիս էդմէք:

Tâcher (դաշէ) բ. չ. Գուն գործել, ջանալ, փոյթ յանձին ունել, նկրտիլ, դիտել. չալըշմագ, տիւրիւշմէք, սա՛յ, ճիտտ իւ ճէհտ՝ իգտամ կամ քիւշիշ էդմէք:

Tacheter (դաշըդէ) բ. ն. Պիսակացուցանել. պէնէքլէմէք:

Tachygraphe (դաքիկռաֆ) գ. ար. Արագագիր:

Tachygraphie (դաքիկռաֆի) գ. իգ. Արագագրութիւն. աճէլէ իլէ եազմագ իլմի:

Tachygraphique (դաքիկռաֆիք) ած. Արագագրութեան:

Tacite (դասիդ) ած. Լռելեայն. կիզլի, մանատա, մանէվի:

Tacitement (թասիթմա՛ն) մակ. Լռելեայն. կիզլիճէ:

Taciturne (թասիթիւռն) ած. Լուռ, լռակաց, լռիկ. սիւքիւթ, սաքիթ, սիքքիթ:

Taciturnité (թասիթիւռնիթէ՛) գ. իգ. Լռակացութիւն, լռութիւն. սիւքիւթլիւք, սաքիթլիք, խամուշի:

Tact (թաքթ) գ. ար. Շօշափելիք, շօշափողական կարողութիւն, շօշափումն. եօգլանուշ, էլ սիւրմէ, լէմս, գուվվէթի լամիսէ:

Tactitien (թաքթիսիէն) գ. ար. Քաջավարժ 'ի զինուորական կրթութեան:

Tactile (թաքթիլ) ած. Շօշափելի, զննելի:

Taction (թաքսիօն) գ. իգ. Շօշափումն:

Tactique (թաքթիք) գ. իգ. Արուեստ զինուորական կրթութեան. թէրթիպի ասքէր իլմի, ասքէր թէրթիպի կամ թալիմի, սանաթի հարպիյէ:

Taffetas (թաֆթա) գ. ար. Կերպաս ինչ նուրբ գործեալ իբրև զկտաւ. ճանֆէս, փարայի, սանփալ:

Taffia կամ Tafia (թաֆիա) գ. ար. Օղի կամ ցքի 'ի շաքարոյ. արագը, րագը, շէքէր րագըսը:

Taïant! Ձայն որսորդի:

Taie (թէ) գ. իգ. Պահպանակ բարձի գլխոյ. եիւզ եաստըգըն իւզի, գըլըֆ: լուսն աչաց. լէքէ, աք, փէրտէ: Թաղանթ, մաշկ (սաղմի):

Taillable (թայլապլ) ած. Հարկատու, որ անկեալ է ընդ հարկօք:

Taillade (թայլատ) գ. իգ. Հատուած, կտրոն, ճեղքուած, պատառուած: Հարուած, վէրք. քէսիք, քէսիմ, քէսիք, գազըլ. եարա, եարա նիշանը:

Taillader (թայլատէ՛) բ. ն. Հատանել, ճեղքել, պատառել. քէսմէք, գաթ էթմէք:

Taillanderie (թայլանտըրի) գ. իգ. Դարբնութիւն, երկաթի գործք. թէմիրճիլիք, հըրտավաթլըգ:

Taillandier (թայլանտիէ՛) գ. ար. Դարբին երկաթի գործեաց. քէսէրճի, թէմիրճի:

Taillant (թայլան) գ. ար. Սայր կամ բերան (սրոյ). եալըմ, քէսքինլիք, գըլաղը, եիւզ, աղըզ:

Taille (թայլ) գ. իգ. Սայր կամ բերան սրոյ. եալըմ, գըլըճըն եէմանը, գըլաղը, եիւզ, աղըզ: Հատուած, կտրոն. պիչիմ, պիչմէ: Եղանակ յատանելոյ. պիչէմ, ուսլուպ: որոշեալ քանակութիւն դրամոց: Հարկ, սակ. սալյան, ճէզիյէ, մուգաթաա: Հասակ, ձև կամ մեծութիւն հասակի. պօյ, գամէթ, գամէթ, գաթթ իւ գամէթ, էնտամ: փայտանիշ. չէթէլէ, չէթրէ, ալըշվէրիշ թէֆթէրի: Հանելն զքար յամորձեաց. պէշէնի ինսանտան հասաթ, կամ թաշ չըգարմագ կամ իսթիխրաճը: Taille douce, փորագրութիւն ինչ կամ քանդակ 'ի վերայ պղնձոյ. պասմա թասվիր, պագըր պասմասը:

Tailler (թայլէ՛) բ. ն. Je taille, tu tailles, il taille; nous taillons, vous taillez, ils taillent. Je taillois. J'ai taillé. Je taille. Que je taillasse. Je taillerois. Taillant. Taillé, ée. Հատանել, կտրել: Հնձել, յօտել, յատանել: խուզել, փոքրել: կատարել 'ի սայր սուսերի մաշել: Ճեղքել, պատառել. քէսմէք, գաթ էթմէք. պիչմէք, փաչ քէսմէք, պօգաղլամագ: փորագրել, քանդակել. գազըմագ, եօնմագ, օյմագ, քէրթմէք, գալէմ քէսմէք: Հանել զքարն յամորձեաց ուրուք. պէշէնի ինսանտան հասաթ կամ թաշ չըգարմագ, իսթիխրաճ էթմէք:

Tailleresse (թայլըրէս) գ. իգ. Կին կարգեալ 'ի կշիռ գործել զհատեալ դրամս:

Taillet (թայլէ) գ. ար. Գործի ինչ դարբնաց:

Taillette (թայլէթ) գ. իգ. Ի քար ինչ:

Taille-vent (թայլ վան) գ. ար. Թռչուն ինչ ծովու:

Tailleur, euse (թայլէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Հատանող, կտրող: Tailleur d'habits. դերձակ. թէրզի: Tailleur de pierres, քարահատ, քարակոփ. թաշճը:

Taillis (թայլի) ած. և գ. Անտառ հատանելի. գօրուլուգ, չէնկէլ, քէսիլէճէք օրման կամ օրման:

Tailloir (թայլուար) գ. ար. Տախտակ ինչ յորոյ վերայ հատանեն զմիս. իւզէրինտէ էթ քէսէճէք թախթա՝ աղաճ, քիւֆթէ թախթասը: մասն ինչ գլխոյ սեան:

Taillon (թայլիօն) գ. ար. Հարկ, սակ. սալեան:

Tain (թէն) գ. ար. Անագ ապակւոյ հայելեաց. այնա գալայը, այնա արգըսընտաքի գալայ:

Taire (թէռ) բ. ն. Je tais, tu tais, il tait; nous taisons, vous taisez, ils taisent. Je taisois. Je tus. J'ai tu. Je tairai. Tais, qu'il taise; taisez. Que je taise. Je tairois. Que je tusse. Taisant. Լռել, ոչ խօսել: դադարել 'ի խօսելոյ. քէթմ էթմէք, սէօյլէմէմէք, սուս դուրմագ, սիւքիւթ էթմէք, սուս օլմագ, սիւքիւթէ դուրմագ, էպքէմ կամ սաքիթ օլմագ:

Taisson (թէսօն) գ. իգ. Զորքստանի ինչ տղեղ. պօրսուգ, եէր սըչանը: ձուկն ինչ:

Talapoin (թալափուէն) գ. ար. Քուրմ Հնդկաց:

Talbe (թալպ) գ. ար. Օրէնսուսոյց Մահմետական:

Talc (թալք) գ. ար. Ի քար ինչ. թըլք, թօլգ:

Taled (թալէտ) գ. ար. Քօղ կամ ծածկոյթ գլխոյ Հրէից 'ի ժողովրդանոցի:

Talent (թալան) գ. ար. Տաղանդ, քանքար (կշիռ). գընթար, գանթար, պիր էիւք աքճէ կամ ալթըն, աթինա գանթարը: բնական ձիրք, յաջողակութիւն. խասլէթ, իսթիտատ, գարիհաթ:

Taler կամ Daler (թալէռ, տալէռ) գ. իգ. Դահեկան ինչ արծաթի. գարա գուրուշ:

Talinguer (թալէնկէ՛) բ. ն. Կապել զպարանն յանուոյշն խարսխի նաւուն:

Talion (դալիօն) գ. ար. Համաչափ պատիժ. գըսաս ։

Talisman (դալիսման) գ. ար. Յուռութ, յուռութութիւնք, բժժանք. դըլսըմ, դըլըսըմ ։

Talismanique (դալիսմանիք) ած. Բժժանաց. դըլըսըմլը, դըլէսմի ։

Talle (դալ) գ. իգ. Ընձիւղ, բողբոջ, շառաւեղ. ֆիլիզ ։

Taller (դալէ) բ. չ. Բողբոջել, ընձիւղել, շառաւիղել. ֆիլիզ չըգարմագ ։

Tallipot (դալիփօ) գ. ար. Ի ծառ ինչ ։

Talmouse (դալմուզ) գ. իգ. Կարկանդակ ինչ. եումուրդա իլէ փէյնիր պէօրէյի ։

Talmud (դալմիւտ) գ. իգ. Թալմուտ (առասպելեալ գիրք աւանդութեանց Հրէից). դալմուտ, դալմուտ քիդապը ։

Talmudique (դալմիւտիք) ած. Թալմուտի ։

Talmudiste (դալմիւտիսդ) գ. ար. Հետեւող Թալմուտին Հրէից ։

Taloche (դալօշ) գ. իգ. Կռուփ կամ բռունցի հարուած գլխոյ. սիլլէ ։

Talon (դալօն) գ. ար. Կոճ ոտից, կրունկն հողաթափից. էօքչէ, դօփուգ ։

Talonner (դալօնէ) բ. ն. Ի վերայ հասանել, հալածել, վանել: Նեղել, տագնապեցուցանել. արտընա տիւշմէք, գօվալամագ, արտընտան կամ ագօպինիտէն կէլմէք, իզլէրինճէ կիդմէք. ինճիդմէք ։

Talonnier (դալօնիէ) գ. ար. Որ կազմէ փայտեղէն հողաթափս ։

Talonnière (դալօնիէռ) գ. իգ. Թեւաւոր կօշիկ Հերմեայ (ըստ առասպելաց) ։

Talpa (դալփա) գ. իգ. Ուռոյց ինչ գլխոյ ։

Talus (դալիւս) գ. ար. Զառ 'ի վայր որմոյ. էնգօղ, էնիշ, շիվ կամ շէվ ։

Taluter (դալիւդէ) բ. ն. Կանգնել զորմն զառ 'ի վայր ։

Tamandua (դամանտիւա), տես Fourmilier.

Tamarin (դամարէն) գ. ար. Ծառ ինչ և պտուղ նորա. թամար հինտի, հումար ։

Tamaris կամ Tamarisc (դամարիս, դամարիսք) գ. ար. Մոշայ. իլկըն, իլկըն աղաճը ։

Tambour (դանպուռ) գ. իգ. Թմբուկ. դապլ, տավուլ: զինուոր թմբկահար. տավուլ չալըճը, տավուլճու: Թմբուկ ժամացուցի ։

Tambour de basque, դափ. տայրէ, դէֆ ։

Tambourin (դանպուրէն) գ. ար. Թմբուկ փոքրիկ. քիւչիւք տավուլ, տավուլճուգ, տիւմպէլէք ։

Tambouriner (դանպուրինէ) բ. չ. Հարկանել զթմբուկ. տավուլ չալմագ ։

Tambourineur (դանպուրինէօռ) գ. ար. Տգէտ թմբկահար ։

Tamis (դամի) գ. ար. Մաղ, խարբալ. էլէք ։

Tamiser (դամիզէ) բ. ն. Մաղել, խարբալել. էլէմէք, էլէքդէն կէչիրմէք ։

Tamiseur (դամիզէօռ) գ. ար. Որ մաղէ զփոշին 'ի պէտս ապակւոյ ։

Tamplon (դանփլօն) գ. ար. Փոքրիկ սանր ոստայնանկաց ։

Tampon (դանփօն) գ. ար. Խից, խցանք. դափա, դըգաճ, գափագ ։

Tamponner (դանփօնէ) բ. ն. Խնուլ, խըցանել, խիցս արկանել. դափալամագ, դըգամագ, գափամագ ։

Tan (դան) գ. ար. Փոշի կաղնւոյ 'ի պէտս խաղախից. փալամուդ դօզու, մէշէ աղաճընըն դօզու, մէշէ գափուղու, սէփ ։

Tancer (դանսէ) բ. ն. Յանդիմանել, կըշտամբել. ազարլամագ, սէօյմէք, դաղիր էդմէք ։

Tanche (դանշ) գ. իգ. Ձուկն ինչ գետոյ ։

Tandis que (դանտի քը) նխ. Մինչ, մինչդեռ, այն ինչ, յորժամ. մատամ քի, իքէն ։

Tandrole (դանտրօլ) գ. իգ. Աղ երեւեալ 'ի ձուլել անդ ապակւոյ ։

Tangage (դանկաժ) գ. ար. Տատանումն նաւու յառաջոյ և զկնի ։

Tangara (դանկառա) գ. ար. Թռչուն ինչ Ամերիկոյ ։

Tangente (դանժանդ) գ. իգ. Շօշափող (գիծ երկրաչափական). խադդը միւմաս ։

Tanière (դանիէռ) գ. իգ. Որջ, խշտի, դադարք գազանաց: այր, քարանձաւ, փապար, խորշ, ծերպ. վահշի ճանավարըն եադաղը, ին ։

Tanjet (դանժէ) գ. ար. Նրբաթել կտաւ ինչ Հնդկաց ։

Tanne (դան) գ. իգ. Ելունդն 'ի վերայ մորթոյ ։

Tanner (դանէ) բ. ն. Համդերձել զխաղախս փոշւով կաղնոյ. սէփիլէմէք, դէպաղ էդմէք ։

Tannerie (դանռի) գ. իգ. Գործատուն խաղախորդի. դէպպաղխանէ, դապախանէ, դապխանէ ։

Tanneur (դանէօռ) գ. ար. Խաղախորդ մեծամեծ մորթոց. դէպպաղ կամ դապպագ, տէրիլէրի դէպաղլար էդիճի ։

Tant (դան) մակ. Այնչափ, այնքան, այնպէս. պունճա, օլ տէնլի, օլգատար ։ Tant que, ցորչափ. նիճէ քի, մատամ քի ։ Եթէ, թէ, և եթէ. էյէր, կէրէք ։ Tant s'en faut, սակաւիկ միւս ևս. գանտէ գալտը ։ Tant que je pourrais, ըստ կարի իմում, իմովսանն. գատըր օլտուղում գատար ։

Tante (դանդ) գ. իգ. Հօրաքոյր. խալէդ, խալէ, հալա ։ մօրաքոյր. դէյզէ ։ կին եղբօր հօր կամ մօր ։

Tantin, tinet (դանդէն, դինէ) գ. ար. Սակաւ ինչ, սակաւ մի ։

Tantôt (դանդօ) մակ. Արդ, արդ իսկ, այժմ, ընդհուպ, զկնի սակաւուց, սակաւ մի յառաջ. տէմին, էվվէլճէ, պունտան մուգատտէմճէ, պիր ազտան, պիր ազտան սօնրա, անգարիդ, ֆիլհալ, շիմտի ։

Taon (դօն) գ. ար. Բոռեղ, պոռեխ, պիծակ, բաղլինջ, ձիաստաց · ատ կամ էշէք սինէյի:

Tapabor (տափապօր) գ. ար. Գլխարկ 'ի պէտս գեղջ:

Tapage (տափաժ) գ. ար. Աղաղակ, աղմուկ, խռովութիւն · շամաթա, կիւրիւլթիւ, գավղա:

Tapageur (տափաժէօր) գ. ար. Խռովայոյզ, կռուասէր · շամաթաճը, գավղաճը:

Tape (տափ) գ. իգ. Ապտակ կամ հարուած · սիլլէ, եւ ձօրպաշօ: Խցանք ինչ: գործի վասն կպրաձիւթելոյ զնաւն:

Tapecul (տափքիւ) գ. ար. Նեցուկ ինչ:

Taper (տափէ) բ. ն. Բռնցի հարկանել · էլ իլէ վուրմագ: զանգրել զհերս: Հարկանել տոտամբ զերկիր:

en Tapinois (ան տափինօա) մկ. Լռիկ, լռելեայն · կիզլի, կիզլիճէ, եւ ալթընտան:

se Tapir (տափիր) բ. յ. Կծկիլ կամ թաքուցանել զանձն · կիզլէնմէք, պէօմէլիփ կիզլէնմէք, սինմէք:

Tapis (տափի) գ. ար. Գորգ, օթոց, պաստառակալ · հալը կամ խալը, քիլիմ, խալիճէ, գալիճէ, սէճճատէ, քէչէ: Tapis vert, դալարավայր:

Tapisser (տափիսէ) բ. ն. Զարդարել պաստառակալօք կամ օթոցօք զորմունս սենեկաց · դուար չէքմէք, բախտ դէօշէմէք:

Tapisserie (տափիսրի) գ. իգ. Պաստառակալ, օթոց · խալը, խալը իշի · դէօշէմէ, դուվար փէրդէսի, բախտ, դար:

Tapissier, ère (տափիսիէ, էր) գ. ար. և իգ. Յօրինող պաստառակալաց և օթոցաց · դէօշէյիճի, քիլիմճի, ֆէրրաշ, էօրղանճը:

Tapon (տափօն) գ. ար. Ցնցոտիք 'ի պէտս խցանելոյ:

Tapoter (տափօտէ) բ. ն. Սակաւ հարկանել բռնցի:

Tapure (տափիւր) գ. իգ. Գանգրումն հերաց:

Taquer (տաքէ) բ. ն. Հաւասարել զկապարեայ գիրս գրաշարաց:

Taquin, ine (տաքէն, ին) ած. և գ. Կծծի, ռիշտ, ագահ · նէքէս: կամակոր, յամառ, խստապարանոց · չէքիշիճի, չէքիշ, ինատճը, սէտիղէ:

Taquinement (տաքինման) մկ. Կծծութեամբ, ռշտութեամբ, յամառութեամբ · չէքիշմէյ իլէ, սէրքէշլիք իլէ, ինատ իլէ:

Taquinerie (տաքինրի) գ. իգ. Կծծութիւն, գծծութիւն, ռշտութիւն, ագահութիւն, կամակորութիւն · չէքիշ, սէրքէշլիք, չէքէմէզլիք, սէտիղ:

Taquoir (տաքօար) գ. ար. Գրահար (գործի փայտեղէն):

Taquon (տաքօն) գ. ար. Ուղղութիւն թերթից տպագրութեան:

Taquonner (տաքօնէ) բ. ն. Ուղղել ըղթերթս տպագրութեան:

Tarabuster (տարապիւսթէ) բ. ն. Նեղել, շփոթել · պաշ աղրըթմագ, տարաքի էթմէք:

Taragas (տարագաս) գ. ար. Կենդանի ինչ:

Taraison (տարէզօն) գ. իգ. Կտաւ ինչ ապակագործաց:

Taranche (տարանշ) գ. իգ. Սեպ ինչ:

Tarare (տարարա) Ի բաց արհամարհութեան:

Tarare (տարարա) գ. իգ. Խարբալիչ:

Taraud (տարօ) գ. ար. Գչիր մեծ · պիր ճինս պիւյիւք պուրղու:

Tarauder (տարօտէ) բ. ն. Ծակել գչիրաւ · պիւյիւք պուրղու իլէ տէլմէք:

Tard (տար) մկ. Անագան, յամր, դանդաղանօք · կէճ, կէճճէ: ընդ երեկս, 'ի տարաժամու · ագշամ իւստիւ:

Tarder (տարտէ) բ. չ. Յապաղել, յամել, անագանել, դանդաղել · էյլէնմէք, օյալանմագ, գալմագ, կէճ գալմագ, կէճ կէլմէք · տէհիր կամ աճգ էթմէք, օյալանմագ: ցանկալ, փափաքել · արզուլանմագ, հասրէթ չէքմէք:

Tardif, ive (տարտիֆ, իվ) ած. Անագան, յամր, դանդաղ · կէճ, կէճ կէլէն, աղըր կէլիճի, էյլէնիճի, աղըր դէփրէնիճի:

Tardivement (տարտիվման) մկ. Անագան, յամր, դանդաղանօք · կէճ, մութէախըրէն:

Tardiveté (տարտիվթէ) գ. ար. Անագանումն, յամրութիւն, դանդաղութիւն:

Tare (տար) գ. իգ. Իջումն կամ նուազութիւն վաճառելի իրաց · էքսիքլիք, նօգսան, տարա: արատ, պակասութիւն · նօգս: կշիռ · վէզն:

Taré, ée (տարէ) ած. Արատաւոր, աւերեալ, ապականեալ:

Tarentisme (տարանթիզմ) գ. ար. Հիւանդութիւն 'ի խածուածոյ թունաւոր սարդի:

Tarentule (տարանթիւլ) գ. իգ. Սարդ ինչ թունաւոր · բաթիլա, րիթիլա: ազգ ինչ մողեսի:

Tarer (տարէ) բ. ն. Կշռել զամօթն մինչ չև է եդեալ 'ի նմա զհեղանիւթն · պիր ֆըչըյը կամ գապը փօշ օլարագ էյլէր տարթմագ, տարասըն ալմագ: իջուցանել զքանակութիւնն · նօգսան կէթիրմէք:

Taréronde (տարէռօնտ) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու:

Targe (տարժ) գ. իգ. Վահան ինչ կամ ասպար:

Targette (տարժէթ) գ. իգ. Փականակ ինչ · սիւրկիւ, գափու գոլլապը:

se Targuer (տարկէ) բ. յ. Իշխել, խրոխտալ, պանծալ · էօյիւնմէք, տէքէպպիւրլէնմէք, տաֆրա սաթմագ:

Targum (տարկօմ) գ. ար. Թարգում (քաղդէական մեկնաբանութիւն հնոց կտակարանաց):

Tari (տարի) գ. ար. Ըմպելի ինչ:

Tarier (տարիէ՛) գ. ար. Թռչուն ինչ փոքրիկ։

Tarière (տարիէր) գ. իգ. Գչիր. պուրղու։

Tarif (տարիֆ) գ. ար. Որոշումն գնոյ վաճառաց, գնահատութիւն։ ցանկ արժեից. տարիֆա, րուսում կամ նարխ տէֆթէրի։

Tarifer (տարիֆէ՛) բ. ն. Գին հատանել, որոշել զգինն. նարխ էտմէք կամ գօմագ։

Tarin (տարէն) գ. ար. Թռչուն ինչ փոքրիկ։

Tarir (տարիր) բ. ն. և չ. Ցամաքեցուցանել, չորացուցանել, սպառել. գուրուտմագ, չէքիփ պօշալտմագ, տիւքէտմէք։ ցամաքիլ, սպառիլ, նուաղիլ, պակասիլ, դադարել. գուրումագ, տիւքէնմէք, սու սողուլմագ։

Tarissable (տարիսապլ) ած. Ցամաքելի, սպառելի. տիւքէնէճէք։

Tarissement (տարիսման) գ. ար. Չորութիւն, ցամաքութիւն, սպառումն. սու սողուլմասը կամ տիւքէնմէսի։

Tarot (տարօ) գ. ար. Նուագարան ինչ փչողական։

Tarots (տարօ) գ. ար. յոգ. Թուղթք խաղու։

Taroupe (տարուփ) գ. իգ. Մազ աճեցեալ ընդ մէջ յօնից։

Tarse (տարս) գ. ար. Մասն ինչ ոտից։ կարծրակուռ կիճ խոալիոյ։

Tartane (տարտան) գ. իգ. Նաւ ինչ փոքրիկ. պալըգճը կէմիսի, տարտանա։

Tartare (տարտար) գ. ար. Տարտարոս, անդարամունք, անդունդք դժոխոց. գարանլըգլէրին ճէհէննէմ։ Թաթար, սկիւթացի. տաթար։ բեռնակիր զօրաց։

Tartareux, euse (տարտարէօ, էօզ) ած. Տորտալից, տորտային. տօրտուլու։

Tarte (տարտ) գ. իգ. Կարկանդակ ինչ. պէօրէք, էզմէլը պէօրէք, ֆիփէ։

Tartelette (տարտէլէտ) գ. իգ. Կարկանդակ փոքր. պէօրէքճիք։

Tartre (տարտր) գ. ար. Տորտ. շարապ տօրտուսու, տօրտու կամ փիրտի։

Tartrite (տարտրիտ) գ. ար. Բաղադրութիւն ինչ քիմիական աղից։

Tartufe (տարտիւֆ) գ. ար. Կեղծաւոր, բարեպաշտօն կեղծաւորեալ. միւնաֆըգ, միւրայի սօֆու։

Tartuferie (տարտիւֆրի) գ. իգ. Կեղծաւորութիւն, կեղծաւորեալ բարեպաշտութիւն. միւրայըլըգ։

Tartufier (տարտիւֆիէ՛) բ. չ. Կեղծաւորել, ձեւանալ առ երեսս։

Tas (տա) գ. ար. Դէզ, կոյտ, շեղջ, կարկառ. յըղըն, քիւմէ։ ամբոխ, խուժան. պիր ալայ։ փոքրիկ սալ ոսկերչաց։ À tas, շեղջաշեղջ. յըղըն յըղըն։

Tasse (տաս) գ. իգ. Թաս, սկահ, ըմպանակ, բաժակ. տաս, քէասէ, ֆինճան կամ ֆիլճան։

Tasseau (տասօ) գ. ար. Տախտակ կամ շերտ 'ի պէտս յենարանի. օփուն փայաղը, տախտաճըգ։

Tassé (տասէ՛) գ. իգ. Թաս կամ բաժակ լի։

Tasser (տասէ՛) բ. ն. և չ. Դիզել, հաւաքել, կուտել, շեղջել. յըղմագ։ աճել, բազմանալ, յորդել։

Tassette (տասէտ) գ. իգ. Զրահ ինչ։

Tatauba (տատօպա) գ. ար. Ծառ ինչ Ամերիկոյ։

Tâte-poule (տատ փուլ) գ. ար. Որ 'ի չընչին իրս զբաղի։

Tâter (տատէ՛) բ. ն. Շօշափել, զննել. յօգլամագ, գօրումագ, էլ իլէ յօգլամագ, եափըլմագ կամ փօգօնմագ։ զննել զկարիք բազկի կամ զերակն. նապըզ տուտմագ կամ յօգլամագ։ ճաշակել, առնուլ զճաշակ. տատմագ։ զգալ առնուլ, փորձել։ քննել, գիտել. պիր քիմէնէյի փէնէմէք. յօգլամագ։

Tâte-vin (տատ վէն) գ. ար. Գործի հանելոյ զգինի։

Tâteur, euse (տատէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Տարտամ, վարանամիտ. միւտէրէտտիտ, գօրգագ։ շօշափող, զննող։

Tatillon (տատիյլէօն) գ. ար. Միջամուխ կամ ձեռներէց յամենայնի։

Tatillonage (տատիյլէօնաժ) գ. ար. Ձեռներիցութիւն յամենայնի։

Tatilloner (տատիյլէօնէ՛) բ. չ. Միջամուխ կամ ձեռներէց լինել յամենայնի. ադֆագ տէգէք նէննէլէրէ գարըշմագ կամ կիրիշմէք։

Tâtonnement (տատօնման) գ. ար. Խարխափ, խարխափելն. յօգլայըշ։

Tâtonner (տատօնէ՛) բ. չ. Գնալ առխարխափ, խարխափել. յօգլամագ, յօգլայըշ յօգլայըշ արամագ։ դանդաչել, վարանել, երկմտել. հէր նէննէփէ տէրէտտիւտ իւզրէ օլմագ։

à Tâtons (տատօն) մակ. Առ խարխափ. յօգլայըշ յօգլայըշ։ կոյր զկուրայն, վարկպարազի, յերկբայս, տարակուսանօք։

Tatou (տատու) գ. ար. Գազան ինչ։

Tatouage (տատուաժ) գ. ար. Գոյնզգոյն ներկելն զմարմինն. պէնէքլէմէ, փամզըլամա. վէշմ։

Tatouer (տատուէ՛) բ. ն. Գոյնզգոյն ներկել զմարմինն. վէշմ էտմէք. պէնէքլէմէք, փամզըլամագ։

Taut (տօ) գ. ար. Զն T տառի (ըստ կընքարանից)։

Taudion կամ Taudis (տօտիօն, տօտի) գ. ար. Խրճիթ, տուն անպիտան. չըրփան չէօփէն օլան էվ, ֆէնա մէքեան, ըէրիէ։

Taumalin (տօմալէն) գ. ար. Պարարտութիւն խեցգետնի։

Taupe (տօփ) գ. իգ. Խլուրդ. քէօստէպէք, քէօրսէպէք։ ուռոյցք ինչ գլխոյ։

Taupe-grillon (տօփ կրիյլէօն) գ. ար. Միջատ ինչ որ ուտէ զխլուրդս։

Taupier (թօփիէ) գ. ար. *Որսորդ խլրդաց.* քէօսթէպէք աւճըսը՝ թութուճու։

Taupière (թօփիէր) գ. իգ. *Ծուղակ կամ ականատ խլրդաց.* քէօսթէպէք գափանը կամ թուզաղը։

Taupinée *կամ* **Taupinière** (թօփինէ, թօփինիէր) գ. իգ. *Հողակոյտ կամ ծակ խլրդաց.* քէօսթէպէք թէփէճիյի։

Taure (թօր) գ. իգ. *Երինջ.* տանա, իճլէթ, տիւյէէ։

Taureau (թօրօ) գ. ար. *Ցուլ.* պօղա, էօքիւզ։ *ցուլ համաստեղութիւն.* սէվիր պուրճի։

Taurobole (թօրօպօլ) գ. ար. *Զոհ կամ պատարագ ցլուց։*

Tautochronisme (թօթօքրօնիզմ) գ. ար. *Նոյնութիւն ժամանակի (ըստ մեքենաբանից)։*

Tautogramme (թօթօկրամ) գ. ար. *Նոյնատառ քերդուած։*

Tautologie (թօթօլօժի) գ. իգ. *Նոյնաբանութիւն.* թէքրիր, իատէ՛ի մանա։

Tautologique (թօթօլօժիք) ած. *Նոյնաբանական։*

Tautométrie (թօթօմէթրի) գ. իգ. *Նոյնաչափութիւն։*

Taux (թօ) գ. ար. *Որոշեալ գին, գնահատութիւն.* նարխ. նա՛րխի ճարի։ *գին շահու դրամոց։ տոկ, հարկ։*

Tavèle (թավէլ) գ. իգ. *Ազգ ինչ անկուածոյ։*

Taveler (թավլէ) բ. ն. *Խայտաբղէտ նկարել.* ալաճալամագ, պէնէքլէմէք։

Tavelure (թավլիւր) գ. իգ. *Պիսակաւոր կամ խայտաբղէտ նկար։*

Taverne (թավէրն) գ. իգ. *Կապելին, կապելայ, պանդոկ.* մէյխանէ, խումխանէ, խումարխանէ։

Tavernier, ière (թավէրնիէ, էր) գ. ար. և իգ. *Կապելանապետ.* մէյխանէճի։

Taxateur (թաքսաթէօր) գ. ար. *Որ գինս հատանէ թղթոց կամ նամակաց։*

Taxation (թաքսասիօն) գ. իգ. *Գնահատութիւն, իշխանութիւն սահմանելոյ զգինն.* նարխ էթմէսի։

Taxe (թաքս) գ. իգ. *Գնահատութիւն կամ գին վաճառելի իրաց սահմանեալ 'ի տէրութենէ.* պահա պիչմէսի կամ քէսմէսի, վէ՛րի նարխ. նարխ, նա՛րխի ճարի, քէսիք պահա։ *հարկ, տոկ.* թէքլիֆ, խարաճ։

Taxer (թաքսէ) բ. ն. *Գին հատանել, որոշել կամ սահմանել զգինն վաճառուց.* նարխ գօմագ, պահա պիչմէք կամ քէսմէք։ *հարկս արկանել 'ի վերայ.* իւքլէթմէք, թէքլիֆ էթմէք։ *պարսաւել, պախարակել, ամբաստանել, չարախօսել.* այըփլամագ, տամղալամագ։

Taxidermie (թաքսիտէրմի) գ. իգ. *Հանդերձանք կաշուց (կենդանեաց)։*

Te (թը) դեր. *տե՛ս* Tu.

Té (թէ) գ. ար. *Կարգելն զականս 'ի ձև* T *տառի։*

Te Deum, գ. ար. *Զքեզ Աստուած գովաբանեմք (աղօթք Լատինացւոց)։*

Technique (թէքնիք) ած. *Արուեստական կամ արուեստից (բառք).* սինաի, ֆէննի. սանաթէ մէտնի սէօզ կամ քէլամ։

Tégument (թէկիւման) գ. ար. *Թաղանթ կամ մաշկ (մարմնոց).* էօրթիւ, ղըշա։

Teignasse (թէնյաս) գ. իգ. *Յոռի կեղծամ։*

Teigne (թէնյը) գ. իգ. *Ցեց, ուտիճ.* կիւվէ։ *գոնջութիւն գլխոյ.* քէլ, քէլլիք, պէրթ, պաշ գօթուրը։

Teignerie (թէնյըրի) գ. իգ. *Հիւանդանոց գոնջից։*

Teigneux, euse (թէնյէօ, էօզ) ած. *Գոնջ.* քէլ պաշլը, քէլլի, պաշը պէրթ, գօթուրլը կամ գօթուրը։

Teille (թէյլ) գ. իգ. *Ծղօտ կանեփոյ կամ վշոյ։*

Teiller (թէյլէ) բ. ն. *Ջարդել կամ ծեծել ուռամբ զկտաւն կամ զվուշն.* քէթէն օվմագ։

Teindre (թէնտր) բ. ն. Je teins, tu teins, il teint; nous teignons, vous teignez, ils teignent. Je teignois. Je teignis. J'ai teint. Je teindrois. Teins, teignez. Que je teignisse. Je teindrois. *Ներկել, գունաւորել.* պօյամագ, պօյաթմագ, րէնք վէրմէք, սապղ էթմէք։

Teint (թէն) գ. ար. *Ներկարարութիւն.* պօյամա, մասապպաղ։ *գոյն երեսաց.* իւզ րէնկի, չէհրէ, պէնզ։

Teinte (թէնթ) գ. իգ. *Ներկ.* րէնք թէրէճէսի։ *գոյն.* րէնք։

Teinture (թէնթիւր) գ. իգ. *Ներկ.* պօյա, պօյա օթու։ *ներկարարութիւն.* պօյամա, պօյաճըլըգ։ *հարեանցի ծանօթութիւն, գոյզն հմտութիւն.* մարիֆէթի ճիւզի, ճիւզի մարիֆէթ։ *տպաւորութիւն կամ սովորութիւն ստացեալ 'ի մանկութենէ.* էսէր։ *գունակութիւն, գոյն, երանգ։ ոգի կամ գոյն հանքային նիւթոց և բուսոց։*

Teinturier, ière (թէնթիւրիէ, էր) գ. ար. և իգ. *Ներկարար, ներկագործ.* պօյաճը, սապպաղ։

Tel, elle (թէլ) ած. *Այնպիսի, նման, նոյնպիսի.* պէօյլէ, պունուն կիպի, օնճուլայըն, պունճուլայըն, պէօյլէ պիր, պու մագուլէ։ *այնչափ, այնպէս, որպէս.* օլ տէնլի, օլ տէրէճէ, օլգատար, նէգատար։ En tel cas, *յայնպիսի անցս.* պու մագուլէ մահալտէ, օլ թագտիրտէ։ Tel que, *այնպիսի իմն.* շէօյլէ քի։ Un tel, *այս ոք, այն ոք, այս անուն ոք.* ֆիլան, ֆիլան քիմսէնէ։

Télégraphe (թէլէկրաֆ) գ. ար. *Հեռագրութիւն, հեռագիր գործի.* իշարէթ գուլլէսի։

Télégraphique (թէլէկրաֆիք) ած. *Հեռագրական։*

Télescope (թէլէսքօփ) գ. ար. *Հեռադիտ* տակն, դիտակն. պիւյիւք դիւրպին, էհլի հէյէթ, րասատ դիւրպիւնիւ:

Tellement (տէլմա՛ն) մակ. Այնպէս, այնպիսի օրինակաւ. շէօյլէ, պէօյլէ: Tellement que, այնպէս զի, մինչև. շէօյլէ քի: յայն սահման. օլ տէրէճէտէ, օլ մէրթէպէտէ, օլգատար, հատտա: ըստ բաւականին. շէօյլէ պէօյլէ, օրթաճա:

Telline (տէլին) գ. իգ. Խեցեմորթ ինչ:

Téméraire (տէ՛մէ՛րէր) ած. և գ. Յանդուգն, կարի համարձակ, անխորհուրդ. քիւսթախ, տիւշիւնիւզ, ֆիքիրսիզ, դէլի գանլը, ճէսուր, պի տէտպիր:

Témérairement (տէ՛մէ՛րէրմա՛ն) մակ. Յանդգնաբար, անմտաբար, առանց խորհրդոյ: յանիրաւի. քիւսթախանէ, պիտէտպիր, տէհէքիւր իլէ:

Témérité (տէ՛մէ՛րիտէ՛) գ. իգ. Յանդգնութիւն, յանդուգն համարձակութիւն, անխորհրդութիւն, ժպրհութիւն. ճէսարէթ, քիւսթախլըգ, տիւշիւնսիւզլիւք, տէհէքիւր, պի տէտպիրլի, շէճաաթ, ճիւրէթ:

Témoignage (տէ՛մօանեաժ) գ. ար. Վկայութիւն. շահիտլիք, շէհատէթ, տանըգլըգ: հաստատութիւն, փորձ, նշան, նշանակ. տէլիլ, էսէր, ալամէթ, հէօճճէթ. իզհար, իպրազ:

Témoigner (տէ՛մօանեէ՛) բ. ն. Վկայել, տալ զվկայութիւն, վկայ լինել. շէհատէթ էթմէք կամ գէթիրմէք, տանըգ կամ շահիտ օլմագ: ցուցանել, յայտ առնել, հաստատել. գէօստէրմէք, իզհար կամ արզ էթմէք:

Témoin (տէ՛մօէն) գ. ար. Վկայ. շահիտ, տանըգ: ականատես. գէօրիճի, գէօրէն գիմսէնէ: նշան, ապացոյց, հաստատութիւն: À témoin, 'ի հաստատութիւն:

Tempe (տանփ) գ. իգ. Քունք. փիւլիւգ, սագալ պաղը, գուլագ տիպի:

Tempérament (տանփէ՛րամա՛ն) գ. ար. Խառնուած մարմնոյ, բոյս բարուց, բնութիւն, բնաւորութիւն. պինիէ կամ պինիյէ, մէզաճ, տապ, տապիաթ, շէմայէլ: հնարք, քաղցրութիւն. իտիտալ, գօլայ, օրթա եօլ, ահէնքլէտ:

Tempérance (տանփէ՛րանս) գ. իգ. Բարեխառնութիւն, ժուժկալութիւն, չափաւորութիւն, համեստութիւն. իտիտալ, փէրհիզ, փէրհիզքեարլըգ:

Tempérant, ante (տանփէ՛րան, անտ) ած. և գ. Բարեխառն, համեստ, ժուժկալ. իտիտալ սահիպի, փէրհիզքեար:

Température (տանփէ՛րատիւր) գ. իգ. Բարեխառնութիւն կամ քաղցրութիւն օդոյ. հավա գէֆիյէթի կամ իտիտալը, միզաճը հավա:

Tempérer (տանփէ՛րէ՛) բ. ն. Բարեխառնել, մեղմել, չափաւորել, նուաճել կամ սանձել զկիրս. իտիտալ կամ տատիլ էթմէք, գէվշէթմէք, էնտիրմէք: Tempéré, ée, բարեխառն, քաղցր, քաղցրախառն: համեստ, չափաւոր, խոհական. իտիտալլը, իտիտալ իւզրէ օլան, միւտէտիլ:

Tempête (տանփէտ) գ. իգ. Մրրիկ ծովու, ալէկոծութիւն. ֆօրթունա: փոթորիկ, այս, մրրիկ հողմոյ. տուֆան: հալածանք, բռնութիւն, աղմուկ խռովութեան, վիշտ, նեղութիւն. շամատա, գավղա, գիւրիւլթիւ:

Tempêter (տանփէտէ՛) չ. Աղմուկ յարուցանել. շամատա կամ գավղա էթմէք, գիւրիւլտէմէք, հէնկէամէ էթմէք կամ գօփարմագ:

Tempêtueux, euse (տանփէտիւէօ, էօզ) ած. Մրրկալից, բազմածուփ. ֆօրթունալը, մէվվաճ:

Temple (տանփլ) գ. ար. Տաճար, եկեղեցի. քէնիսա, քիլիսա, քիլիսէ: մեհեան. պութքէտէհ, աթէշքէտէհ: մզկիթ. ճամի, մէսճիտ կամ մէսճէտ: տաճար գերեզմանին Քրիստոսի յԵրուսաղէմ. գըյամէթ, քիլիսաթիւլ գըյամէթ: տաճար Սրբուհւոյն Սոփիայ 'ի Կոստանդնուպոլիս. այա սօֆիա: տաճար Սողոմոնի յԵրուսաղէմ. մէսճիտի ագսա: տաճար կամ մզկիթ Մեքքայի. քէապէ, պէյթիւլհարամ: կանոն ինչ փայտեղէն:

Templet (տանփլէ) գ. ար. Եռանկիւնի գործի գրակազմից:

Templier (տանփլիէ՛) գ. ար. Ասպետ տաճարական:

Templus (տանփլիւ) գ. ար. Գործի ինչ ոստայնանկաց:

Temporaire (տանփօրէր) ած. Ժամանակաւոր, առժամանակեայ. վագթի, զէմանի, մուվագգաթ:

Temporal, ale (տանփօրալ) ած. Որ հայի 'ի քունքս. փիւլիւյէ մէնսուպ, փիւլիւգլիւ:

Temporalité (տանփօրալիտէ՛) գ. իգ. Ժամանակաւոր կամ աշխարհական իշխանութի եպիսկոպոսի:

Temporel, elle (տանփօրէլ) ած. և գ. Ժամանակաւոր, անցաւոր. կէլիճի, տէլէֆ օլաճագ, ֆանի: աշխարհային, աշխարհական. տիւնեէվի, ալէմի: Թոշակ եկեղեցականի. թային իրատը:

Temporellement (տանփօրէլմա՛ն) մակ. Ի ժամանակի, ժամանակաւ, իբրև ժամանակաւոր. պիր վագթէ տէք, պիր զէման իչին:

Temporisation (տանփօրիզասիօն) գ. իգ. Յապաղումն. իրտէլէմէ, տէվագգուֆ, տէէննի:

Temporisement (տանփօրիզմա՛ն) գ. ար. Տես Temporisation.

Temporiser (տանփօրիզէ՛) չ. Յապաղել, երկարել, մնալ կամ սպասել դիպող ժամանակի. իրտէլէմէք, վագըթ կիւտմէք, ֆըրսաթա կամ ուղուրլու զամանա, ուղուրտամագ, զէմանէ պէքլէմէք, ալթ ու տէէննի էթմէք:

Temporiseur (տանփօրիզէօր) գ. ար. Որ յապաղէ կամ սպասէ այլում ժամանակի. տէէննիլիճի, իհմալ էտիճի, մուագգիֆ:

Temps (տան) գ. ար. Ժամանակ կամ ամանակ. զէման, զաման, վագթ, էվգաթ, հային, տէմ: միջոց ժամանակի: ժամ, պատեհ, պարապ. արալըգ. ահվալ, էսնա: եղանակ օդոյ, օդ. հավա: Au même temps, 'ի նմին ժամանակի կամ 'ի վայրկենի. հէմա՛ն կամ հէմէն անդ, օլտէմ:

Tenable (տընապլ) ած. Որ զդէմ ունի կամ մնայ. տուրամազ: Il n'est pas tenable, անառիկ. ալընմազ:

Tenace (տընաս) ած. Դիւրամած, խժային. էօքսէլի, ճէք տուտուճու, եափըշգան: ագահ, կծծի. էլի ճէք, խասիս, նաքէս: յամառ, կամակոր. ինատճը:

Ténacité (տէնասիտէ) գ. իգ. Դիւրամածութիւն, կռուականութիւն. տուտուճուլուգ, եափըշգանլըգ, էօքսէլիլիք, ճէրէ: կծծութիւն, կարկամութիւն. խասիսլիք: յամառութիւն, կամակորութիւն. ինատճըլըգ, տէրսլիք:

Tenaille (տընայլ) գ. իգ. Ագցան, ունելիք. գըսքաճ, քէլպէթէն, մաշա: պատնէշ ինչ պատերազմական:

Tenailler (տընայլէ) բ. ն. Կտտել հրաշէկ ագցանօք. գըսքաճլամագ:

Tenaillon (տընայլօն) գ. ար. Պատնէշ ինչ:

Tenancier, ière (տընանսիէ, էր) գ. ար. և իգ. Հասատու, որ տայ զհաս, տէր կալուածոց. տօփրագ կամ աքարէտ սահիպի:

Tenant (տընան) գ. ար. Դիմակալ, ախոյեան, առարկու: պաշտպան, ջատագով. գարշըճը, հըֆզ էտիճի, էսիրկէյիճի, գօլտուգլայըճը: սկիզբն և առաջին գործոյն. էվվէլի վէ ախըրը:

Tenar (տընար) գ. ար. Չորրորդ մկան բութամատին:

Ténare (տէնար) գ. ար. Դժոխք ըստ առասպելաց. սաքար:

Tendance (տանտանս) գ. իգ. Դիմողութիւն, ձգումն, ուղղութիւն: յօժարութիւն, հակամիտութիւն, բերումն. մայլլիք, գաստ, մէյլ. ատֆ:

Tendant, ante (տանտան, անտ) ած. Դիմող, ձգեալ, ուղղեալ. մայիլ, մայիլ, գասըտ, էտիճի տուտուճու կամ տուտան:

Tendelet (տանտըլէ) գ. ար. Կտաւ 'ի պատսպարութիւն նաւի յերեսաց արեւու:

Tenderie (տանտըրի) գ. իգ. Ծուղակ կամ որոգայթ կենդանեաց, արոդաց, երադաց:

Tendeur (տանտէօր) գ. ար. Որ ձգէ կամ լարէ:

Tendineux, euse (տանտինէօ, էօզ) ած. Ջղանեաց:

Tendon (տանտօն) գ. ար. Ջղանք. ծայրն մկանանց մարմնոյ. սինիր', ճէյ, ասապէտ:

Tendre (տանտըր) ած. և գ. Կակուղ, դիւրաբեկ, թարմ, մատաղ. գէօրփէ, եումշագ, կէվրէք, կէնճ, տազէ: փափուկ, գիրգ, փափկամարմին, տկար, թոյլ: գորովալից, գորովական, գթալիր, խանդակաթ: քնքուշ: երկիւղած. նազիք, մուլայիմ, րագգըն գալպլը:

Tendre (տանտըր) բ. ն. և չ. Je tends, tu tends, il tend; nous tendons, vous tendez, ils tendent. Je tendois, J' ai tendu. Je tendis. Je tendrai. Ձգտել, լարել, ձգել, տարածել, երկայնել, կարկառել, ուղղել: դարան գործել: հարկանել զխորան. չէքմէք, ուզատմագ, սէրմէք, կէրմէք, գուրմագ, էլ ուզատմագ. եէլքէն փօլթալամագ. փուսու կամ փուս գուրմագ: ձգել, հայել, դիտել, դէմ դնել, ուղղել. մայիլ օլմագ, նիյէթ տուտմագ, գաստ էտմէք, տէլլէփիւհ կամ ալըմէտ էտմէք. մայիլ օլմագ, սօրէտ պաղլամագ, մէնձէրր օլմագ:

Tendrement (տանտրըման) մակ. Գորովանօք, խանդակաթ սրտիւ, կաթոգին. փէրվանէ փինլփէն, ճան իւ կէօնիւլտէն:

Tendresse (տանտրէս) գ. իգ. Գորով, գութ, խանդաղատանք: ըղձակաթ կամ կաթոգին սէր. րըգգա՛թի գալպ, րըգգաթ, մուլայիմէթ, մուհապպէթ:

Tendreté (տանտրըթէ) գ. իգ. Փափկութիւն, կակղութիւն:

Tendron (տանտրօն) գ. ար. Մատաղ ընձիւղ կամ բողբոջ ծառոց, մորչ ընձիւղ. ֆիլիզ, տազէ ֆիլիզ, ղօնճալէ, ղօնճա, ճիլ, ֆիտան: աճառ. գըղըրդագ կամ պօղազըն եումշագը, սարը սինիր: մատաղ աղջիկն. ճիվան գըզ:

Ténèbres (տէնէպր) գ. իգ. յոգ. Խաւար, մութ, աղջամուղջ. գարանլըգ, գարան, գարանլըղ, զուլմէթ, դէյճուր: մոլորութիւն, ագիտութիւն, կուրութիւն:

Ténébreux, euse (տէնէպրէօ, էօզ) ած. Խաւարային, խաւարչտին, խաւարամած, մթին, աղջամղջին, անլոյս. գարանլը, զուլմէթլի:

Ténement (տէնըման) գ. ար. Ազգ ինչ վարձու կալուածոց:

Ténesme (տէնէսմ) գ. ար. Խիթք որովայնին. սանճը:

Tenette (տընէտ) գ. իգ. Գործի հանելոյ զքարն 'ի փամփշտոյ:

Teneur (տընէօր) գ. իգ. Նիւթ կամ օրինակ բանից գրոց. մազմուն, մէալ: Teneur de livres, գրագիր, համարակալ. եազըճը:

Ténia (տէնիա) գ. իգ. Որդն ինչ. նամաղ փարընթա (է բառ Լատին):

Tenir (տընիր) բ. ն. Je tiens, tu tiens, il tient; nous tenons, vous tenez, ils tiennent. Je tenois. Je tins. J' ai tenu. Je tiendrai. Tiens, tenez. Que je tienne. Que je tinsse. Je tiendrois. Ունել, ունել 'ի ձեռին, ստանալ. տուտմագ, մալիք օլմագ, վար օլմագ: տիրել, դրաւել. ալմագ, մէքեան կամ էէր տուտմագ: պահել, պահպանել. սագլամագ, հըֆզ կամ սիյանէտ էտմէք: պարունակել. ալմագ, սըղմագ: արդելուլ, ունել. գօյուլտմագ, ալըգօմագ, ղապտ էտմէք: զդէմ ունել. գարշը թուրմագ, մուգավէմէթ էտմէք: Tenir lieu de, ունել զտեղին կամ զփոխանորդութիւնն. նէրինտէ օլմագ, գայմագամլըգ էտմէք: Tenir sa parole, հաստատուն կալ 'ի բանս. սէօզ տուտմագ: Tenir de discours, խօսել, բարբառել. սէօզ սէօյլէմէք: Tenir de, նման լինել, բերել զնմանութիւնն. պիրպիրինէ պէնզէմէք: Se tenir, բ. յ. Յարիլ, կցիլ, մածանիլ. եափըշմագ, ուլաշմագ: պարունակիլ. բովանդակիլ. սըղըշմագ: կալ, մնալ, հաստատուն կալ. դուրմագ, դայանմագ: կալ կամ բնակել ուրեք. դուրմագ, օթուրմագ: Se tenir sur ses gardes, զգուշանալ, զգոյշ լինել. իհթիյաթ էթմէք, իհթիյաթ իւզրէ օլմագ, սագընմագ: Se tenir prêt, պատրաստ լինել, կալ 'ի պատրաստի. հազըր օլմագ կամ պուլունմագ: Se tenir pour obligé, երախտապարտ համարել զանձն. մէմնուն օլմագ: Se tenir aux conditions, պահել զպայմանս. շէրթէ դուրմագ:

Tenon (տընօն) գ. ար. Ծղխնիք, ճանկ. ռէզէ, չէնկէլ:

Ténor (տէնօռ) գ. ար. Նշանակ ինչ երաժշտական (է բառ Իտալացւոց):

Tension (տանսիօն) գ. իգ. Ձգտումն. չէքիշ, չէքիլիշ, սինիր չէքիլմէսի: աշխատութիւն մտաց. ճան սըքընթըսը:

Tentant, ante (տանթան, անթ) ած. Փորձիչ, հրապուրող. ճազիպ, ալտաթըճը:

Tentateur (տանթաթէօռ) գ. ար. Փորձիչ, բանսարկու. ալտաթըճը, իղվա էտիճի, շէյթան:

Tentation (տանթասիօն) գ. իգ. Փորձութիւն, թելադրութիւն. իղվա, շէյթան իղվասը: խղձ, գրգիռ, յօժարութիւն:

Tentative (տանթաթիվ) գ. իգ. Փորձ, ճիգն, ջանք. տէճրիպէ, իգդամ, սայ: առաջին խնդիր կամ վիճաբանութիւն աստուածաբանական:

Tente (տանթ) գ. իգ. Վրան, խորան. չադըր, օթագ, խիմէ: պատրոյգ վիրաց. ֆիթիլ: վարմ ինչ:

Tenter (տանթէ) բ. ն. Փորձել, փորձ փորձել, զչափ առնուլ. պագմագ, գէնէմէք, օլչմագ, տէճրիպէ էթմէք, իմթիհան էթմէք, եօգլամագ, արամագ: փորձել, հրապուրել, առգրել, դրդուել, չարժել. իղվա էթմէք, գըշգըրթմագ: կաշառաբեկ առնել. րիւշվէթլէմէք, րիւշվէթ ալտըրմագ:

Tenture (տանթիւռ) գ. իգ. Օթոցք ծաղկագործք, գորգք կամ պաստառակալք անկուածոյք. փէօշէմէ, պիսաթ:

Tenu, ue (տընիւ) ած. Քաջ կալեալ, հաստատուն. մամուր, նիզամլը: երախտապարտ. մէճպուր, մէմնուն:

Ténu, ue (տէնիւ) ած. Նուրբ, թեթեւ, անօսր. փէք ինճէ, ինճէ, ուֆագ, րագըգ:

Tenue (տընիւ) գ. իգ. Նիստ կամ գումարումն ժողովոյ. ճիւլուս: Նիստ 'ի վերայ ձիոյ: ունելն զանձն. գըյամ, հէնփամ: կերպարանք զգեստուց. գըյաֆէթ: հաստատութի, անշարժութիւն. գարարլըք: շարունակութի ձայնի (բառ երաժշտաց): Tout d'une tenue, անընդհատ, միահաղոյն:

Ténuité (տէնիւիթէ) գ. իգ. Նրբութիւն, մանրութիւն, անօսրութիւն. ինճէլիք, ուֆագլըգ, րէգագաթ:

Tenure (տընիւռ) գ. իգ. վարձ կալուածոց:

Téorbe, տե՛ս Tuorbe.

Tercer (տէռսէ) բ. ն. Կազմել կամ կրկնել երիցս. իւչիւնճիւ քէրրէ նատաս էթմէք:

Tercet (տէռսէ) գ. ար. Եռատուն կամ եռատող ոտանաւոր:

Térébenthine (տէռէպանթին) գ. իգ. Ռետին կամ խէժ բեւեկնւոյ. թիրէմէնթին:

Térébinthe (տէռէպէնթ) գ. ար. Բեւեկնի, բեւեկն. թիրէմէնթին աղաճը, պութմ:

Térébration (տէռէպռասիօն) գ. իգ. Ծակելն գչրաւ զծառն առ 'ի հանել զխէժն. աղաճ փէլմէսի, պուրղուլամա:

Téréniabin (տէռէնիապէն) գ. ար. Մանանայ կամ ման Պարսից:

Térès (տէռէ) գ. ար. Մորուն ինչ 'ի մարմնի:

Téret, ete (տէռէթ, էթ) ած. Քաջ, հաստատուն, հարթ:

Térétiuscule (տէռէսիիւսքիւլ) ած. Սակաւ մի հարթաձեւ:

Tergéminée (տէռժէմինէ) ած. Եռաթերթ բոյս:

Tergiversation (տէռժիվէռսասիօն) գ. իգ. Խոյս, փախուստ կեղծեալ, խուսափումն. տէվսիւլ, տէրէթթիւփ, փօլաշմա, գանճըգլըգ, ալդ ու տէէլիւր:

Tergiverser (տէռժիվէռսէ) բ. չ. Խոյս տալ, փախուստ խնդրել. փախչել կամ խուսափել նենգաւ. փօլաշմագ, փօլանմագ, պէհանէ արամագ, գանճըգլըգ էթմէք, տէվսիւլ էթմէք, տէրէթթիւփ՝ ալդ կամ տէէլիւր էթմէք:

Terme (տէռմ) գ. ար. Վերջ, աւարտ, եզր, վախճան, կատարած. հատտ, նիհայէթ, ղայէթ, ախէր, սօն, էճէլ: սահման, չափ, կոպար. պայման, ժամադրութիւն, ժամանակ. վագթի մուայէն, հուտուտ, վատէ, զէման, վագթ. միւտտէթ: բառ, ձայն, բան, ասացուած. սէօզ, քէլիմէ, լաֆզ, լօղաթ, իստիլահ:

Terminaison (տէռմինէզօն) գ. իգ. Աւարտ, յանգ կամ վերջաւորութիւն բառի. քէլիմէնին ախէրի, ախէրի քէլիմէ:

Terminal, ale (տէռմինալ) ած. Գլխոյ կամ գագաթան իրիք:

Terminer (տէռմինէ) բ. ն. Սահման կամ չափ դնել, սահմանել, եզերել. հատտ էթմէք: աւարտել, կատարել, վախճանել, հանել 'ի գլուխ, յանգել. պիթիրմէք, թիւքէթմէք, խատմ՝ իթմամ կամ թէմամ էթմէք:

Terminthe (տէռմէնթ) գ. ար. Պալար 'ի ձեւ պտղոյ բեւեկնւոյ:

Ternaire (տէռնէռ) ած. Երրեակ (թիւ). սիւլասի:

Terne (տէռն) ած. և գ. Նսեմ, աղօտ, մթին, անփայլ: աժգոյն, գունաթափ. պուլանըգ, ճիլասըզ, սօլղուն: երրեակ թիւ գրեալ 'ի միասին 'ի խաղու:

Ternir (տէռնիռ) բ. ն. Նսեմացուցանել, աղօտացուցանել, մթացուցանել: այլագունել, գունաթափ առնել. ճիլասըզ պօզմագ կամ չըգարմագ, պուլանտըրմագ, պօզմագ, գարարթմագ, փասմանլաթմագ : աղօտացուցանել զանուն կամ զհամբաւ ուրուք. ատ չէքմէք, հէթքի ըրզ էթմէք : Se ternir, բ. յ. Նսեմանալ. աղօտանալ: գունաթափ լինել. պօզուլմագ, գարարմագ, սօլմագ, պուլանմագ :

Ternissure (թէռնիսիւռ) գ. իգ. Աղօտ, մթութիւն, նսեմութիւն, այլագունութիւն. ձիլա պօզուգլուղու, սօլուգ :

Terrage (թէռաժ) գ. ար. Իրաւունք կամ իշխանութիւն 'ի վերայ մասին պտղոց երկրի :

Terrageau կամ Terrageur (թէռաժօ, թէռաժէօռ) գ. ար. Տէր մասին պտղոց երկրի :

Terrain (թէռէն) գ. ար. Երկիր, վայր, գետին, հող. եէր, թօփրագ, տարլա, մէյտան :

Terral (թէռալ) գ. ար. Հողմ 'ի ցամաքէ (ըստ նաւորդաց) :

Terraqué, ée (թէռաքէ) ած. Բաղկացեալ 'ի հողոյ և 'ի ջրոյ, կամ 'ի ցամաքէ և 'ի ծովէ (գունտ երկրի):

Terrasse (թէռաս) գ. իգ. Յատակ հողաբլուր. գալտըրըմ, թօփրագ գալտըրըմը կամ տէօշէմէսի: տանիք կամ ձեղունք տան. էվին իւստիւ, տամ, էվին իւստիւնտէքի տիւզ եէր :

Tarrasser (թառասէ) բ. ն. Հողաբլուր կանգնել առ որմով. պիր տիվար ուզունա թօփրագ տէօշէմէք : զգետնել, յերկիր կործանել, տապալել. եըգմագ, եէրէ վուրմագ: յաղթահարել, նկուն առնել :

Terrasseur (թէռասէօռ) գ. ար. Որ կանգնէ հողաբլուրս կամ որմունս:

Terassier (թէռասիէ) գ. ար. Որ կանգնէ հողաբլուրս կամ հովանոցս. գալտըրըմճը:

Terre (թէռ) գ. իգ. Հող, երկիր. թօփրագ, եէր, էրզ, արզ, զէմին: երկրագունտ. քիւրէյի արզ: ցամաք երկիր, ցամաք. գարա: երկիր, աշխարհ, կողմն, գաւառ. նահիյէ, սէմթ, էքնաֆ: կալուածք, երկիր ժառանգութեան. չիֆթլիք, մայօր: կաւ. չէօմլէք թօփրաղը: յատակ գետնոյ, երես երկրի. եէր եիւզիւ, րույի զէմին: Par terre, ընդ ցամաք. գարատան: Mettre à terre, հանել 'ի ցամաք. գարայա էնտիրմէք: Prendre terre, մտանել 'ի նաւահանգիստ, ունել զցամաք. լիմանա կիրմէք: Terre fertile, գետին քաջաբեր կամ արգաւանդահող. մահսուլլու, պէրէքէթլի կամ մէնպիթ եէր:

Terreau (թէռօ) գ. ար. Աղբ կամ քակոր փտեալ և հողացեալ. կիւպրէ կամ էսքի ֆըշգը :

Terre-noix (թէռ նուա) գ. իգ. Ի բոյս ինչ :

Terre-plein (թէռ փլէն) գ. ար. Մակերևոյթ հողաբլրոյ. տիւզ եէր, գալտըրըմ:

se Terrer (թէռէ) բ. յ. Ղօղիլ, թաքչիլ ընդ հողով կամ ընդ երկրաւ. (թավշան) տէլիյինէ կիրմէք:

Terrer (թէռէ) բ. ն. Արկանել հող ըզծառովք. աղաճլարըն տիպինէ թօփրագ գօմագ :

Terrestre (թէռէսթր) ած. Հողային. եէրէ միւթէալլիգ, եէրլի, զէմինի: երկրաւոր, աշխարհային. տիւնեէվի, տիւնեալը:

Terreur (թէռէօռ) գ. իգ. Ահ, երկիւղ, սոսկումն, արհաւիրք, ահաբեկութիւն. գօրգու, գօրգուլուգ, իւրքիւնթիւ, էօրք, էօրքիւնթիւ, վահշէթ, հէվլ:

Terreux, euse (թէռէօ, էօզ) ած. Հողախառն, հողային, հողանման. թօփրագլը:

Terrible (թէռիպլ) ած. Ահեղ, ահարկու, սոսկալի, ահագին. գօրգուլու, գօրգուճագ, հէյպէթլի, մախուֆ, հէվլինաք: այլանդակ, դժնդակ, անհնարին:

Terriblement (թէռիպլըման) մակ. Սոսկալէս, ահագինս: անհնարինս, կարի յոյժ. գօրգու իլէ, վէճհի մախուֆ իւզրէ, հէյպէթ իլէ:

Terrien, enne (թէռիէն) գ. ար. և իգ. Տէր կամ իշխան կալուածոց և գիւղից. էրազի, էմլագ սահիպի:

Terrier (թէռիէ) ած. և գ. Արձանագրութիւնք կամ սակ կալուածոց տեառն: որջ կամ ծակ կենդանեաց ընդ երկրաւ. թավշան եաթաղը կամ տէլիյի:

Terrine (թէռին) գ. իգ. Անօթ խեցեղէն. չէօմլէճ, չէօմլէք: կերակուր եփեալ 'ի խեցեղէն անօթի:

Terrinée (թէռինէ) գ. իգ. Խեցեղէն անօթ լցեալ. պիր չէօմլէք տօլուսու:

Terrir (թէռիռ) բ. չ. Արկանել կրիայից զձուս իւրեանց 'ի ցամաք: հասանել 'ի ցամաք, ունել զցամաք. գըյըյա կամ քէնարա իրիշմէք, լիմանա կիրմէք:

Territoire (թէռիթուառ) գ. ար. Երկիր կամ վիճակ իշխանութեան. թօփրագ, նահիյէ, նէվահի, սէվատ:

Territorial, ale (թէռիթօռիալ) ած. Երկրի իշխանութեան, գաւառական, գաւառի. նահիյէլի, նահիյէյէ մէնսուպ:

Terroir (թէռուառ) գ. ար. Երկիր կամ գետին մշակելի, դաշտ, արտ. թօփրագ, էքին եէրի, էքինլիք, էքիլէճէք եէր կամ թօփրագ:

Terser (թէռսէ) բ. ն. Երրորդ անգամ մշակել զայգեստանն:

Tertre (թէռթր) գ. ար. Բլուր. բլրակ, բարձրաւանդակ տեղի. թէփէ, թէփէճիք:

Tesseaux (թէսօ) գ. ար. յոգ. Փայտ յաւելեալ 'ի կայմն 'ի պէտս չուանից:

Tessons (թէսօն) գ. ար. յոգ. Կոտորք խեցեղէն անօթոց. սիֆալ:

Test, Têt (թէ) գ. ար. Պատեան խեցեաց կամ խեցեմորթաց: տե՛ս և Têt.

Testacée (թէսթասէ) ած. և գ. Խեցեպատեան, պատենաւոր. գապուգլու: խեցեմորթ. իրի գապուգլու պալըգ:

Testament (թէսթաման) գ. ար. Կտակ. վասիյէթ, վասիյէթնամէ: Le nouveau Testament, *նոր կտակարան.* ահտը ճէտիտ քիթապը, ինճիլ քիթապը: L'ancien Testament, *հին կտակարան.* ահտը աթիգ քիթապը, թէվրատ:

Testamentaire (տէստամանթէռ) ած. *Կտակի.* վասիյէթէ մէնսուպ կամ փայիր: Exécuteur testamentaire, *կտակակատար:*

Testateur, trice (տէստատէօռ, տրիս) գ. ար. և իգ. *Կտակագիր.* վասիյէթ էտիճի, վասի:

Tester (տէստէ՛) բ. չ. *Կտակ առնել, թողուլ կտակաւ.* վասիյէթ էթմէք, վասիյէթ նամէ եազմագ:

Testicule (տէստիքիւլ) գ. ար. *Ամորձիք, երկուորիք.* տաշագ, խայէ, խուսիյէթ:

Testif (տէստիֆ) գ. ար. *Սեւ ուղտու.* տէվէ տիւյիւ, տիֆթիք:

Testimonial, ale (տէստիմօնիալ) ած. *Վկայութեան, վկայական.* շէհատէթ էտիճի:

Teston (տէստօն) գ. ար. *Դահեկան ինչ նախնեաց:*

Testonner (տէստօնէ՛) բ. ն. *Յարդարել զգլուխն կամ զհերս գլխոյն (է բառ վաղեմի):*

Tèt *կամ* Tesson (տէ, տէսօն) գ. ար. *Բեկոր խեցեղէն անօթոյ.* չանագ, չիփալ: *անօթ ինչ: սկաւառակ գլխոյ (ըստ նախնեաց):*

Tétanos (տէ՛տանօս) գ. ար. *Ցնցումն մկանանց մարմնոյ.* փիւմուրճէ, չագըլէտ:

Têtard (տէտառ) գ. ար. *Մանր գորտ.* քիւչիւք գուրպաղը:

Tetasses (տըտաս) գ. իգ. յոք. *Ստինք ցամաքեալ կամ թօշնեալ:*

Tête (տէտ) գ. իգ. *Գլուխ.* պաշ, րէէս, սէր: *վարսք, հերք.* սաչ, քէյսու: *միտք, խելք, խորհուրդ, հանճար.* աքըլ: *անձն, իւրաքանչիւր ոք.* քիմսէ, նէֆէր: *ծայր, ծագ, գագաթն, կատար.* պաշ, տէփէ, էվճ: Tête coupée, *գլուխ հատեալ.* քէսիլէ: Mal de tête, *ցաւք գլխոյ.* պաշ աղրըսը: Tête nue, *բացագլուխ.* պաշը աչըգ: Lever la tête, *գլուխ ամբառնալ.* պաշ գալտըրմագ: Exposer sa tête, *դնել զանձն 'ի վերայ, դնել զգլուխ իւր 'ի կշիռ.* պաշընը մէյտանա գօյմագ: Tenir tête, *զդէմ ունել.* գարշը տուրմագ: Porter à la tête, *հարկանել 'ի գլուխն, արբեցուցանել.* պաշա վուրմագ: Il y va de la tête, *արժանի գլխապարտութեան.* պաշ քիտէճէք նէվիէ: Sans tête, *անմիտ, անհանճար.* աքըլսըզ, ղաֆիլ պաշ: Par tête, *առ այր.* պէրէր քիմսէյէ, պիրինէ: Tête-à-tête, *առանձին բանք կամ խորհուրդ.* քէօրիւշ, միւլագատ, քիշիլի սէօհպէթ: *դէմ յանդիման, հանդէպ միմեանց, ճակատ առ ճակատ.* գարշը պէ գարշը: Être tête-à-tête avec quelqu'un, *հանդիպել միմեանց առանձինն.* պիր քիմսէ իլէ տէնհապէ պուլուշմագ:

Tête-chèvre (տէտ շէվռ) գ. ար. *Թռչուն ինչ կամ բու.* քէչի սաղան:

Tête-cornue (տէտ քօռնիւ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Teter (տըտէ՛) բ. ն. *Դիել զստինս, ծծել զկաթն.* էմմէք, էմզիրմէք, մամա էտմէք: Donner à teter, *դիեցուցանել. կաթն ջամբել.* մէմէ վէրմէք:

Têtière (տէտիէռ) գ. իգ. *Գդակ նորածին տղայոյ.* քիւչիւք օղլան պիւրիւնճիւյիւ: *սանձ ինչ երասանակի ձիոյն.* ատ պաշլըղը, պաշլըգ:

Tetin (տըտէն) գ. ար. *Պտուկունք ստեանց.* էմճէք, էմճէք պաշը:

Tetine (տըտին) գ. իգ. *Ստինք կովու.* ինէք էմճէյի: *գիծ զննուց 'ի վերայ զստահից:*

Têtoir (տէտուառ) գ. ար. *Գործի 'ի հարկանել զգլուխն գնդասեղանց:*

Tétracorde (տէ՛տռաքօռտ) գ. ար. *Քառալար, քառաղի (քնար):*

Tétradragme (տէ՛տռատռակմ) գ. իգ. *Չորեքդրամեան:*

Tétraèdre (տէ՛տռաէտռ) գ. ար. *Քառանիստ, քառադիմի կամ չորեքդիմի (մարմին երկրաչափական):*

Tétragone (տէ՛տռակօն) ած. *Չորեքանկիւնի, քառակողմեան:*

Tétralogie (տէ՛տռալօժի) գ. իգ. *Քառախօսութիւն (թատրօնական):*

Tétramètre (տէ՛տռամէտր) գ. ար. *Քառոտնեան (քերդուած):*

Tétrapétalée (տէ՛տռափէտալէ՛) ած. *Քառաթերթեան (բոյս):*

Tétraptère (տէ՛տռափտէռ) ած. *Քառաթեւ, քառաթեւեան:*

Tétrarchie (տէ՛տռառշի) գ. իգ. *Չորրորդապետութիւն:*

Tétrarque (տէ՛տռառք) գ. ար. *Չորրորդապետ:*

Tétrasperme (տէ՛տռասփէռմ) ած. *Քառասերմն:*

Tétrastyle (տէ՛տռաստիլ) գ. ար. *Քառասիւն: քառասող:*

Tette (տէտ) գ. իգ. *Պտուկունք ստեանց:*

Têtu, ue (տէտիւ) ած. և գ. *Յամառ, կամակոր.* ինատ պաշլը, ինատճը: *ուռն, մուրճ: ձուկն ինչ.* քէֆալ պալըղը:

Texte (տէքստ) գ. ար. *Բնագիր, բանք մատենագրի.* նէսս, մէթն, մէթին:

Textile (տէքստիլ) ած. *Մանելի.* չէքիլիր:

Textuaire (տէքստիւէռ) գ. ար. *Բնագիր, բանք բնագրի եւեթ:*

Textuel, elle (տէքստիւէլ) ած. *Որ է 'ի բնագրի.* նէսսի:

Textuellement (տէքստիւէլման) մակ. *Ըստ բնագրին.* նէսսի կամ մէթնի իւզրէ, այնը իւզրէ:

Texture (տէքստիւռ) գ. իգ. *Հիւսուած.* նէսճէտ:

Thalictron (թալիքտռօն) գ. ար. *Ի բոյս ինչ:*

Thaumaturge (թօմատիւռժ) գ. և ած. *Սքանչելագործ, որ առնէ սքանչելիս, նշանագործ:*

Thé (թէ՛) գ. ար. *Բոյս ինչ Սինէացւոց. յորմէ կազմեն ըմպելի.* չայ:

Théandrique (Թէանտրիք) ած. Որ է Աստուծոյ և մարդոյ միանգամայն, աստուածայրական:

Théâtral, ale (Թէաթրալ) ած. Թատրոնական. գօմէտիէայէ տայիր կամ մէնսուպ:

Théâtre (Թէաթր) գ. ար. Թատրոն, թէատրոն, տեսարան, թատերք. մանզար, նազարկէահ, գօմէտիա, օյուն եէրի:

Théière (Թէիէր) գ. իգ. Թէյաման կամ չայաման. չայտան:

Théiforme (Թէիֆօրմ) ած. Որ ունի զձև թէյ կամ չայ բուսոյ:

Théisme (Թէիզմ) գ. ար. Աստուածածանօթութիւն, հաւատ կամ դաւանութիւն գոյութեանն Աստուծոյ. ալլահ օլտուղունուն վէ պիրլիյինին իմանը:

Théiste (Թէիսթ) գ. ար. Աստուածածանօթ, աստուածադաւան, որ ոչ է անաստուած. ալլահըն տէվհիտինէ ինանըճը:

Thème (Թէմ) գ. ար. Դրութիւն, առաջարկութիւն. մէնշէ, մատտէ: Նիւթ թարգմանութեան: դիրք երկնից կամ աստեղաց (ըստ ախտարաց):

Thémis (Թէմիս) գ. իգ. Դիցուհի արդարութեան:

Théocracie (Թէօքրասի) գ. իգ. Աստուածպետութիւն:

Théocratique (Թէօքրաթիք) ած. Աստուածպետական:

Théodolite (Թէօտօլիթ) գ. ար. Գործի ինչ գետնաչափական:

Théogonie (Թէօկօնի) գ. իգ. Առասպելեալ ծնունդք աստուածոց կամ դից:

Théologal (Թէօլօկալ) գ. ար. Կանոնիկոս դասատու աստուածաբանութեան և քարոզատու:

Théologale (Թէօլօկալ) գ. իգ. և ած. Պաշտօն աստուածաբան կանոնիկոսի: աստուածաբանական (առաքինութիւնք):

Théologie (Թէօլօժի) գ. իգ. Աստուածաբանութիւն. իլմ իլահի, իլմ [illegible], իլմի իլահիատ:

Théologien (Թէօլօժիէն) գ. ար. Աստուածաբան. էհլի իլմ լահուտ:

Théologique (Թէօլօժիք) ած. Աստուածաբանական, աստուածաբանութեան. իլմ իլահիյէ տայիր կամ մէնսուպ:

Théologiquement (Թէօլօժիքման) մակ. Աստուածաբանօրէն, ըստ աստուածաբանութե:

Théophilanthrope (Թէօֆիլանթրօփ) գ. ար. Աստուածամարդասէր (աղանդաւոր), աստուածեան մարդասէր:

Théophilanthropie (Թէօֆիլանթրօփի) գ. իգ. Սէր Աստուծոյ և մարդկան, հաւատք միայն գոյութեան միոյն Աստուծոյ, և անմահութեան հոգւոյ:

Théorème (Թէօրէմ) գ. ար. Հայեցողութիւն կամ տեսական նախադասութիւն. գազիյէ:

Théoricien (Թէօրիսիէն) գ. ար. Որ գիտէ զսկզբունս արուեստի առանց 'ի կիր արկանելոյ. իլմ ուսուլ աշինա:

Théorie (Թէօրի) գ. իգ. Տեսութիւն, զննութիւն, տեսական գիտութիւն. իլմ, իլիմ, իլմէլ խայէալ, իլմ նազարի, իլմ պիլա ամէլ, իլմ ուսուլ:

Théorique (Թէօրիք) ած. Տեսական. իլմ:

Théoriquement (Թէօրիքման) մակ. Տեսական գիտութեամբ:

Théoriste (Թէօրիսթ) գ. ար. Մասնագէտ տեսական գիտութեան:

Thérapeutes (Թէրափէօթ) գ. ար. յոգ. Որք պարապէին 'ի տեսական կենս կամ յաստուածպաշտութեան, թերապեւտեանք:

Thérapeutique (Թէրափէօթիք) ած. և գ. Թերապեւտեանց: բժշկական գիտութիւն. մուալէճէտ իւլ իմրազ իլմ:

Thériacal, ale (Թէրիաքալ) ած. Թիւրակէսեան:

Thériaque (Թէրիաք) գ. իգ. Թիւրակէս կամ թիրակէս. տիրէաք:

Thermal, ale (Թէրմալ) ած. Ջերմկաց կամ հանքային (ջուր). ըլըճա, մատէն սույու:

Thermantique (Թէրմանթիք) ած. և գ. Ջերմացուցիչ (դեղ):

Thermes (Թէրմ) գ. ար. յոգ. Ջերմուկք, բաղանիք. ըլըճալար, ըլըճա համամլարը, գափլըճա:

Thermidor (Թէրմիտօր) գ. ար. Մետասաներորդ ամիս տարւոյ ապստամբեացն Գաղղիացւոց:

Thermomètre (Թէրմօմէթր) գ. ար. Ջերմաչափ (գործի). հարարէթ տէրէճէսի, ըսճագ ճէտվէլի:

Thésauriser (Թէզօրիզէ) բ. ն. Գանձել, ժողովել գանձս. մալ կամ խազինէ եըղմագ կամ տօփլամագ:

Thésauriseur, euse (Թէզօրիզէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ գանձէ կամ ժողովէ գանձս. մալ տէվշիրիճի, խազինէ եըղըճը:

Thèse (Թէզ) գ. իգ. Դրութիւն կամ խնդիր վիճաբանական. մուճատէլէ, մէսէլէ, մէսայիլ: ջատագովութիւն:

Thesmothèthe (Թէսմօթէթ) գ. ար. Օրէնսպահ Դատաւորք Յունաց:

Théurgie (Թէիւրժի) գ. իգ. Հմայք, կախարդութիւն, դիւթութիւն:

Thlaspi կամ Taraspic (Թլասփի, Թարասփիք) գ. ար. Ի բոյս ինչ, վայրի մանանեխ. էտմէկի, տիտէրի:

Thlaspidium (Թլասփիտիօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Tholus (Թօլիւս) գ. ար. Տախտակ ինչ:

Thomisme (Թօմիզմ) գ. ար. Վարդապետութիւն Թովմայի Ագուինացւոյ:

Thomiste (Թօմիսթ) գ. ար. Հետևող Թովմայեան վարդապետութեան:

Thon (Թօն) գ. ար. Ձուկն ինչ ծովու. մօրինօ պալըղը, տիաննա, տօննօ, տիաննէ, մօրինա:

Thorachique (Թօռաշիք) ած. կրծոց, լանջական. կէօքսիւլի, սատրի ։

Thorax (Թօռաքս) գ. ար. կուրծք, լանջք. կէօքս, սատր ։

Thrombe (Թռօմպ) գ. ար. Ուռոյց զկնի երակահատութեան ։

Thrombus (Թռօմպիւս) գ. ար. Ուռոյց հատման երակի ։

Thuriféraire (Թիւռիֆէռէռ) գ. ար. Բուրուառակիր ։

Thym (Թէն) գ. ար. Խոտ ինչ անուշահոտ, ծոթրին. քէքիք, քէքիք օտու, իֆար ։

Thymbre (Թէնպռ) գ. ար. Բոյս ինչ անուշահոտ ։

Thyrse (Թիռս) գ. ար. Նիզակ ինչ պաշտօնէից Սպանդարամետին ։

Tiare (տիառ) գ. իգ. Խոյր (նախնեաց)։ միթր (Պապական). բէժ պապա տաճը ։

Tibia (տիպիա) գ. ար. Ոսկր սրունից. աշըգ, ըգ, աշըգ կէմիյի, ինճիկ ։

Tibial (տիպիալ) ած. Սրունից ։

Tic (տիք) գ. ար. Ախտ ինչ ձիոց ։ դող, քամմնումն, անհեթեթ շարժումն. խույ, հարէքէթի տէլիւնէճիյէ ։

Tiède (տիէտ) ած. Գաղջ, եղկ. իլըճագ, ըլը. ըլըճագ ։ հեղգ, դանդաղ, անփոյթ. սօւգ. կէվշէք ։

Tiédement (տիէտման) մակ. Գաղջութեամբ, հեղգութեամբ, անփոյթս. կէվշէքլիք իլէ, ղաֆլէթ իլէ, իհմալ իլէ ։

Tiédeur (տիէտէօռ) գ. ար. Գաղջութիւն. ըլըճագլըգ ։ հեղգութիւն, դանդաղութիւն, անհոգութիւն. սօղուգլուգ, պէրվայէտ, կէվշէքլիք, ֆիւթիւր ։

Tiédir (տիէտիռ) բ. չ. Գաղջանալ, եղկանալ. ըլըճագ օլմագ ։ հեղգանալ, անփոյթ լինել. քէահիլլէնմէք, ֆիւթուր կամ ֆէտիր օլմագ, կէվշէքլէնմէք ։

Tien, enne (տիէն) տէր. ած. և գ. Le tien, la tienne, քոյդ. սէնինքի ։ Les tiens, քոյինքդ, ազգականք քո ։

Tierce (տիէռս) գ. իգ. Միջոց կրկին ձայնից (ըստ երաժշտաց) ։ երրեակ նոյնազգոյն թուղթք 'ի խաղու ։ հարուած ինչ 'ի սրախաղութեան ։ երրորդ ժամ աղօթից ։ վաթսներրորդ մասն մանրերկրորդի ։ վերջին փորձ տպագրութեան ։

Tiercé (տիէռսէ) ած. Եռամասն (ըստ կնքաբանից)։

Tiercelet (տիէռսըլէ) գ. ար. Արու բազէ. չագըր, թօղան գըրմը ։

Tiercement (տիէռսման) գ. ար. Յաւելուած երրորդ մասին ։

Tiercer (տիէռսէ) բ. չ. և ն. Յաւելուլ 'ի գինն զերրորդ մասն ։ յերիս բաժանել. իւչ էտմէք ։ երիցս մշակել զայգին. իւչիւնճի քէրրէ նատաս էտմէք ։

Tierceur (տիէռսէօռ) գ. ար. Որ յաւելու 'ի գինն զերրորդ մասն ։

Tiercière (տիէռսիէռ) գ. իգ. Ցանց ինչ ։

Tiercine (տիէռսին) գ. իգ. Կղմինտր հերձեալ ընդ երկայն ։

Tierçon (տիէռսօն) գ. ար. Չափ ինչ հեղանիւթոց, որ է երրորդ մասն մեծագոյն չափոյ ։

Tiers, èrce (տիէ՛, էռս) ած. Երրորդ, երիր. իւչիւնճիւ, սալիս ։ երրորդ մասն. իւչիւնճի պայ, սիւլս կամ սուլս ։ Fièvre tièrce, եռօրեայ տենդ. պիր կիւն արալըգ ըսըտմա ։

Tige (տիժ) գ. իգ. Բուն, արմն ։ ծղօտ. տօմրուգ, չէօփ. ֆիտան, սագ ։ արմատ ազգատոհմի. սօյ, նէսլ, ասլ ։

Tignasse, տես Teignasse.

Tignolle (տինեօլ) գ. իգ. Նաւակ ինչ ձկնորսաց ։

Tignon (տինեօն) գ. ար. Յետակողմն վարսից կանանց ։

Tignoner (տինեօնէ) բ. ն. Ունել զյետակողմեան հերաց ։

Tigre, esse (տիկռ, էս) գ. ար. և իգ. Վագր. գաբլան, քէլէնք ։ անգութ, անողորմ ։ ձձի ինչ ապականիչ անկոց ։

Tigre (տիկռ) ած. Որ ունի զգոյն վագեր (երիվար)։

Tigré, ée (տիկռէ) ած. Խայտաբղէտ իբրև զվագր. պէնէքլի ։

Tillac (տիյլէաք) գ. ար. Վերին տախտակամած նաւու. քէլ իւստիւ, քիւվէրտա ։

Tille (տիյլ) գ. իգ. Նուրբ կեղև ծառոյ. ինճէ գապուգ ։

Tiller, տես Teiller.

Tilleul (տիյլէօլ) գ. ար. Լ ծառ ինչ. ֆիլամուր, ֆիլամուր աղաճը, օղլամուր կամ օխլամուր, էհլամուր ։

Tillotte (տիյլօտ) գ. իգ. Նաւակ ինչ ձկնորսաց ։

Timbale (տէնպալ) գ. իգ. Թմբուկ հեծելազօրու. նէգարէ, նաղարա, տիւմպէլէք, քէօս ։ բաժակ թմբկաձև. քէասէ ։ յոգ. Գընտահար գործի պատեալ կաշւով ։

Timbalier (տէնպալիէ) գ. ար. Թմբկահար. նաղարաճը, քէօս չալըճը, քէօսճի ։

Timbre (տէնպռ) գ. ար. Զանգակ հարեալ ուռամբ. չան, չընկրագ, տաս ։ ձայն, հնչիւն, բարբառ. սէս, սէտա, ավազ ։ հնչիւն զանգակի. չան սէտասը ։ կնիք, դրոշմ. թամղա ։ սաղաւարտ (ըստ կնքաբանից) ։

Timbrer (տէնպռէ) բ. ն. Նշանել, նշանակել ։ դնել զկնիք, դրոշմել. թամղալամագ ։

Timbreur (տէնպռէօռ) գ. ար. Որ դնէ զնշան. թամղալայըճը ։

Timide (տիմիտ) ած. Երկչոտ, երկիւղալից, ահաբեկ. գօրգագ, գօրգունճ, իւրէքսիզ, խայիֆ ։ ամօթխած. ուտանղաճ, շաշգըն ։

Timidement (տիմիտման) մակ. Երկչոտութեամբ, ահիւ. գօրգու իլէ, խաֆ իլէ, գօրգագլըգ իլէ ։

Timidité (տիմիտիտէ) գ. իգ. Երկչոտու-

թիւն, երկիւղ, ահ. գօրգագլըգ, գօրգու, ճէպանէթ : *ամօթխածութիւն.* ուտանմագլըգ, հայա :

Timon (թիմօն) գ. ար. *Ղեկ կամ ղեակ նաւու.* տիւմէն աղաճը, տիւմէն, չէմ օգու : *ղեակ կամ քեղի կառայ.* արապա օգու, օգ : *առաջնորդութիւն, ուղղութիւն :*

Timonier (թիմօնիէ) գ. ար. *Ղեկավար.* տիւմէնճի : *կառաձիգ երիվար :*

Timoré, ée (թիմօռէ) ած. *Երկիւղած.* գօրգմուշ, էհլի տագըլ, [illegible] գօրգունճու :

Tin (թէն) գ. ար. *Նեցուկ նաւու 'ի ցամաքի :*

Tine (թին) գ. իգ. *Տակառ ջրոյ.* ֆըչը գըւմը, թէքնէ, գափուս :

Tinet (թինէ) գ. ար. *Մեքենայ ինչ :*

Tinette (թինէթ) գ. իգ. *Տաշտ, դոյլ :*

Tintamarre (թէնթամառ) գ. ար. *Աղաղակ, խառնաձայն բարբառ.* շամաթա, քիւթիւրթիւ, փաթըրթը, կիւրիւլթիւ :

Tintamarrer (թէնթամառէ) բ. չ. *Խառնաձայն աղաղակել :*

Tintement (թէնթման) գ. ար. *Ղօղանջիւն կամ հնչիւն զանգակի.* էօթիւշ, սէտա, թէնին, թանթանէթ, չան սէտասը : *գնդիւն կամ թնդիւն ականջաց.* գուլագ ուղուլտամասը, չինլէմէսի կամ չիֆլէնմէսի :

Tinter (թէնթէ) բ. ն. և չ. *Հարկանել զզանգակն 'ի միոյ կողմանէ ևեթ.* չանը պիր թարաֆտան չալմագ կամ չալմագ : *հնչել կամ թնդալ ականջաց.* ուղուլտամագ, չինլէմէք :

Tintouin (թէնթուէն) գ. ար. *Գնդիւն կամ թնդիւն ականջաց.* գուլագ ուղուլտամասը : *տագնապ, անձկութիւն, գաղտնի սրտի.* րահաթսըզլըգ, գասավէթ, գայղու :

Tion (թիօն) գ. ար. *Գործի ինչ :*

Tique (թիք) գ. իգ. *Շանաճանճ.* քէնէ, գըրփա կամ գարփա :

Tiquer (թիքէ) բ. չ. *Խածանել ձիոյ զմսուրն առ ցաւոց :*

Tiqueté, ée (թիքըթէ) ած. *Խայտաբղէտ.* պէնէքլի :

Tir (թիռ) գ. ար. *Ուղիղ գիծ ձգելոյ զթնդանօթն.* աթմա, աթըմ :

Tirade (թիռատ) գ. իգ. *Երկարաձիգ հատուած բանի կամ երգոյ.* ուզուն նէսր գըթասը :

Tirage (թիռաժ) գ. ար. *Քարշումն, ձգումն.* չէքիշ, չէքմէ, չէքիլիշ, չէքիլմէ : *Ճմլումն մամլոյ տպագրութեան : անձուկ ճանապարհ առ եզերբ գետոյն վասն նաւակաձիգ գրաստուց :*

Tiraillement (թիռայլըման) գ. ար. *Սաստիկ քարշումն կամ ձգումն, բռնադատութիւն.* չէքիլմէ, սիքմէ : *անձկութիւն սրտի, ճմլումն ստամոքաց.* կէօնիւլ տարլըղը, իչ պուրմա :

Tirailler (թիռայլէ) բ. ն. և չ. *Սաստիկ քարշել, ձգձգել, բռնադատել.* կահ պու թարաֆտան կահ օ թարաֆտան չէքմէք : *թախանձել, նեղել.* ինճիթմէք : *սակաւ հրացանս արձակել.* քէրաթ իլէ թիւֆէնկ աթմագ :

Tiraillerie (թիռայլըրի) գ. իգ. *Սակաւ ձգումն կամ արձակումն :*

Tirailleurs (թիռայլէօռ) գ. ար. յոք. *Հրացանաձիգ շահատակք.* չարգաճը թիւֆէնքճիլէր :

Tiran (թիռան) գ. ար. *Առասան կամ լար քսակի.* քէսէ իփի կամ գայտանը : *լար սրունից կօշկաց : արջառաջիլ պարանոցի եզին : գերան ինչ տանեաց : երկաթի պահանգ որմոց : խորութիւն ջուրց :*

Tirasse (թիռաս) գ. իգ. *Վարմ ինչ թռչնոց.* պըլտըրճըն աղը կամ տամը :

Tirasser (թիռասէ) բ. ն. *Որսալ վարմիւ զթռչունս.* պըլտըրճընլարը աղ իլէ աւլամագ կամ տութմագ :

Tire (թիռ) գ. իգ. Tout d' une tire, *Անընդհատ, միահաղոյն, միանգամայն.* պիրտէն, [illegible], պիլա ինգըթա :

Tire-balle (թիռ պալ) գ. ար. *Գնդակահան գործի վիրաբուժից :*

Tire-botte (թիռ պօթ) գ. ար. *Ժապաւէն հաստատեալ 'ի կօշիկս՝ վասն դիւրութեան ագանելոյ :*

Tire-bouchon (թիռ պուշօն) գ. ար. *Խցահան (գործի).* պուրղու, շիշէտէն թափա չըգարաճագ պուրղու :

Tire-bourre (թիռ պուռ) գ. ար. *Քղահան (գործի).* պուրղու, թիւֆէնք պուրղուսու, թօմար այաղը :

Tire-fond (թիռ ֆօն) գ. ար. *Խորահան (գործի) :*

Tire-ligne (թիռ լինյը) գ. ար. *Գծաձիգ գործի.* միստար, ճէտվէլ միրգամ :

Tire-lire (թիռ լիռ) գ. իգ. *Դրամանոց.* գազանճ գութուսու, գումպարա :

Tire-moelle (թիռ մուալ) գ. ար. *Ուղղահան գործի :*

Tire-pied (թիռ փիէ) գ. ար. *Փոկ ոտից կօշկակարաց.* գօնտուրաճը գայըշը :

Tirer (թիռէ) բ. ն. *Քարշել, ձգել.* չէքմէք, սիւրմէք, գափմագ, ճէզպ էթմէք : *հանել, թափել.* չըգարմագ, իխրաճ էթմէք. ալմագ, գափմագ, գօփարմագ : *քաղել, հաւաքել, առնուլ. ժողովել.* տէվշիրմէք, թահսիլ էթմէք : *ձգտել, երկայնել, պարզել, տարածել.* ուզատմագ, չէքմէք, կէրմէք : Tirer par terre, *ընդ քարշ ածել.* սիւրիւթմէք, սիւրթմէք : Tirer de l' eau, *հանել զջուր.* սու չէքմէք : Tirer les vers du nez, *որսալ ինչ 'ի բերանոյ.* աղզընտան սէօզ ալմագ : Tirer avantage, *օգտիլ, շահիլ. օգուտ գտանել.* ֆայտէ էթմէք կամ կէօրմէք, ֆայտէ գազանմագ : Tirer le lait, *կթել զկաթն, կթել.* սաղըր կամ սիւթ սաղմագ, սաղմագ : Tirer le canon, *թնդանօթս արձակել.* թօփ աթմագ : Tirer un coup de fusil, *հրացան արձակել.* թիւֆէնկ աթմագ : Tirer l' épée, *հանել զսուր, սուր առնուլ.*

գըլըճ չէքմէք: Tirer une ligne, *ձգել գիծ*. չըզըգ չէքմէք: Tirer un portrait, *հանել զպատկերն, կենդանագրել*. սուրէթ ալմագ, չըգարմագ, գըյաֆէթինի սուրէթինի չէքմէք: Tirer une lettre de change, *քարշել զփոխանակագիր*. պիր գիմէսնէ իւզէրինէ ֆօլիչա եազմագ: Tirer au sort, *վիճակ ընկենուլ, բաժանել վիճակաւ*. գուրա ադմագ կամ պըրագմագ, գուրա իլէ պէօլմէք: Tirer, *տպագրել, հանել 'ի մամլոյ*: *հանել (արմատ քառակուսի կամ խորանարդ 'ի թուոց)*: *սուսերամերկ լինել*. մադրագճըլըգ էդմէք: *հանել, թորել*: Se tirer, բ. չ. *թափել զանձն, զերծանիլ*. պիր իշդէն չըգմագ, գուրթուլմագ:

Tiret (տիրէ) գ. ար. *Կտորակ մագաղաթի վասն հաստատելոյ 'ի նմա զթուղթս*: *գիծ*. չըզըգ:

Tiretaine (տիրտէն) գ. իգ. *Կտաւի ինչ պղպղախառն*. պիր ճինս գապա եափագ գումաշ:

Tireur (տիրէօր) գ. ար. *Որ քարշէ կամ ձգէ*: Tireur d'une lettre de change, *որ տացէ կամ քարշէ զփոխանակագիր*. ֆօլիչա եազան գիմէսնէ, ֆօլիչա սահիպի կամ չէքէն:

Tiroir (տիրուար) գ. ար. *Խորշ արկեղ*. չէքմէճէ, սիւրմէ:

Tironien, enne (տիրօնիէն) ած. *Տիրոնեան համառօտագրութիւնք*:

Tisane (տիզան) գ. իգ. *Ըմպելի ինչ*. գայնադ, արբա գայնադըսը:

Tisart (տիզար) գ. ար. *Ծակ հնոցի*:

Tiseur (տիզէօր) գ. ար. *Որ պահէ զհուր 'ի հնոցի*:

Tison (տիզօն) գ. ար. *Խանձող, փայտ կիսայրեաց*. իսքի, էօքսիւ, քէօսէյի:

Tisonner (տիզօնէ) բ. ն. *Արծարծել զխանձողն*. քէօսէյի գըփըրդադմագ կամ գարըշդըրմագ, ադէշի թութուշթուրմագ կամ գարըշդըրմագ:

Tisonneur, euse (տիզօնէօր. էօզ) գ. ար. և իգ. *Արծարծիչ խանձողաց, որ խառնէ զկրակն*:

Tisonnier (տիզօնիէ) գ. ար. *Խառնիչ կրակի հնոցին*:

Tisser (տիսէ) բ. ն. *Անկանել զոստայն, ոստայնանկել, հիւսել, նիւթել*. տօգումագ, էօրմէք, նէսճ էդմէք:

Tisserand (տիսռան) գ. ար. *Ոստայնանկ*. ճիւլահ, ճուլհա, պէզ տօգույուճու:

Tisseranderie (տիսռանտըրի) գ. ար. *Ոստայնանկութիւն*. ճուլհալըգ:

Tissue, ue (տիսիւ) ած. և գ. *Անկուածոյ, հիւսկէն, հիւսեալ*. տօգունմուշ, մէնսուճ: *հիւսուած, անկուած, ժապաւէն անկուածոյ*. տօգույուշ, նէսճ, էօրմէ: *հիւսք, կարգ, յօրինուած*. սըրա, տիզի, նիզամ:

Tissure (տիսիւր) գ. իգ. *Հիւսք, հիւսուած*: *կարգ, յօրինուած*:

Tissutier (տիսիւտիէ) գ. ար. *Անկուածագործ, ժապաւէնագործ*. չէրիտճի:

Tistre (տիստր) բ. ն. *տես* Tisser.

Titane (տիտան) գ. ար. *Կիսամետաղ ինչ*:

Tithymale (տիթիմալ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ*. սիւտլէյէն:

Titillant, ante (տիտիյլան) ած. *Որ խտողէ*:

Titillation (տիտիյլասիօն) գ. իգ. *Խտողումն*. գըճըգլայըշ գըճըգ:

Titiller (տիտիյլէ) բ. ն. *Խտողել*. գըճըգլամագ:

Titre (տիտր) գ. ար. *Մակագիր, խորագիր*. պիր քիտապըն ատը՝ իսմի կամ էվրագը, իւնվանը: *անուն պատուոյ, պատուանուն*. նամ, շան, լագապ: *աստիճան, աւագութիւն, պատիւ*: *իրաւունք, ցուցումն, նշանակ*. հագգ, ալագա, հագգըն գէալըփը, հէօճճէթ, նիշանէ. տէմէսսիւք: *աստիճան ազնուութեան դահեկանի*. այար:

Titrer (տիտրէ) բ. ն. *Ընծայել զանուն պատուոյ կամ զպատուանունն*. լագապ՝ վայէ կամ իւնվան վէրմէք:

Titubation (տիտիւպասիօն) գ. իգ. *Սասանումն, դողդոջումն*. սէնտէլէշ, իխտիլալ:

Titulaire (տիտիւլէր) ած. և գ. *Որ ունի կամ կրէ զպատուանունն*. մանսըպ սահիպի:

Tocane (տօքան) գ. իգ. *Աղտ ինչ գինւոյ*:

Tocony (տօքօնի) գ. ար. *Կտաւ ինչ*:

Tocsin (տօքսէն) գ. ար. *Հնչիւն զանգակի 'ի նշան հրդեհի*. ղալէպէ չանը, ֆօտըրա չանը:

Toddi (տօտի) գ. ար. *Հիւթ ինչ ծառոյ*:

Toge (տօժ) գ. իգ. *Պատմուճան (նախնի Հռովմայեցւոց)*. գաֆտան:

Toi (տուա) դեր. *տես* Tu. Toi-même, *դու ինքն, դու ինքնին*. սէն քէնտին:

Toile (տուալ) գ. իգ. *Կտաւ, պաստառ*. պէզ: Toile de lin, *կտաւի*. քէտէն պէզի, քէտէն: Toile de coton, *կտաւ 'ի բամբակէ*. պօղասըր, փամպուգ պէզի: Toile mousseline, *նրբանիւթ կտաւ Դամասկոսի*. մուսուլ պէզի: Toile cirée, *կտաւ մոմապատ*. մուշէմմա: Toile d'araignée, *ոստայն սարդի*. էօրիւմճէք պէզի՝ աղը կամ էվի: Toiles, յոգ. *Երագազք կամ վարմք երէոց*. աւճը աղը, աւ պէզի:

Toilerie (տուալըրի) գ. իգ. *Վաճառք կտաւոց*. պէզ տիճարէտի կամ ալըշ վէրիշի. պէզճիլիք:

Toilette (տուալէտ) գ. իգ. *Սփռոց սեղանոյ կամ հանդերձանք*. պօղչա: *տուփք և անօթք 'ի պէտս զարդու կանանց, պաճուճանք*. քիյինմէ, զինէթ, թուվալէն:

Toilier, ière (տուալիէ, էր) գ. ար. և իգ. *Կտաւավաճառ*. պէզճի:

Toise (դուազ) գ. իգ. Կանգուն ինչ վեցոտնաչափ, գրկաչափ, գիրկ. գուլաճ, ֆիրանըզ պիւյիւք միմար արշընը քի ալդը այագտան իպարէդ տիր:

Toiser (դուազէ) բ. ն. Չափել վեցոտնաչափ կանգնաւ կամ գրկաչափիւ. գուլաճ իլէ էօլչմէք, գուլաճլամագ, էօլչմէք:

Toiseur (դուազէօր) գ. ար. Որ չափէ գրկաչափիւ. գուլաճ իլէ էօլչիւճիւ, էօլչիւճիւ:

Toison (դուազօն) գ. իգ. Գեղմն, ասր, գզաթ. եափագ, եափաղը, գօյուն տէրիսի, եիւն: L' ordre de la toison d'or, կարգ ոսկեգեղման (ասպետութիւն ինչ):

Toit (դուա) գ. ար. Յարկ, տանիք. տամ, էվ իւսդիւ, սաչագ, պամ: գոմ խոզից, խոզանոց:

Toiture (դուադիւր) գ. իգ. Շինութիւն յարկաց:

Tôle (դօլ) գ. իգ. Նուրբ տախտակ երկաթի օծեալ անագաւ. դէնէքէ, տէմիր դահդա:

Tolérable (դօլէրապլ) ած. Տանելի, զիջանելի. դէհամմիւլիւ գապիլ, գապիլի դէհամմիւլ, չէքիլիր:

Tolérablement (դօլէրապլըման) մակ. Ներելով, համբերութեամբ. դէհամմիւլ իլէ կամ իւզրէ:

Tolérance (դօլէրանս) գ. իգ. Տարողութիւն, ներումն, զիջումն, թոյլտուութիւն. դէհամմիւլ, սապր:

Tolérant, ante (դօլէրան, անդ) ած. Զիջանող, որ թոյլ տայ:

Tolératisme (դօլէրադիզմ) գ. ար. Թոյլտուութիւն դենից կամ կրօնից. ճիւմլէ քինլէրին իհդիմալը:

Tolérer (դօլէրէ) բ. ն. Տանել, ներել, զիջանել, թոյլ տալ. սապր՝ դէհամմիւլ կամ իհդիմալ էդմէք, չէքմէք:

Toman (դօման) գ. ար. Գումար ինչ դրամոյ առ Պարսիկս. դուման:

Tomate (դօմադ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. ֆրէնք փադլիճանը:

Tombac (դօնպաք) գ. իգ. Ի հանք ինչ. դօմպագ, մատէն գըսմը:

Tombe (դօնպ) գ. իգ. Տապանաքար, վէմ տապանի: գերեզման. մէզար դաշը. մագպէրէդ:

Tombeau (դօնպօ) գ. ար. Շիրիմ, տապան, գերեզման. մէզար, դիւրպէ, մագպէրէ, գապր:

Tombelier (դօնպըլիէ) գ. ար. Սայլորդ քարակիր. դաշ քէդիրէն արապաճը:

Tomber (դօնպէ) չ. Անկանիլ, հոսիլ 'ի վայր, փլանիլ, կործանիլ. տիւշմէք, սիւքուդ էդմէք: անկանիլ ընդ երկիր. եէրէ տիւշմէք, հապիդ օլմագ: հոսիլ կամ անկանիլ 'ի բարձանց. եօգարտան տիւշմէք: անկանիլ յորոգայթ. տուզաղա տիւշմէք: անկանիլ 'ի ձեռս թշնամեաց. տիւշման էլինէ տիւշմէք: անկանիլ 'ի չարիս. պէլայա տիւշմէք կամ օղրամագ, պէլայա մուպդէլա օլմագ, միհնէդէ տիւշմէք: անկանիլ 'ի մահիճս, հիւանդանալ, խօթանալ. հասդալըղա օղրամագ: Նուաղիլ. պայըլմագ: Ծերանալ. գօճամագ, գօճալանմագ: Ակարանալ. զայիֆ օլմագ, զայըֆլանմագ: աւերիլ, կործանիլ. խարապէ վարմագ, խարապէ եիւզ դուդմագ, եըգըլմագ: անկանիլ 'ի շնորհաց, կորուսանել զհամբաւ իւր. իդիպարտան կամ իդիպարընտան տիւշմէք: անկանիլ կամ գլխել 'ի վերայ, յարձակիլ. իւզէրինէ տիւշմէք կամ պասմագ, հիւճում էդմէք: անկանիլ 'ի մեղս, մեղանչել. գիւնահ էդմէք, գիւնահա գիրմէք կամ տիւշմէք: անկանիլ, վիճակիլ. տիւշմէք: դադարել: կախիլ կամ կախեալ կալ:

Tombereau (դօնպըրօ) գ. ար. Սայլ հողակիր կամ քարակիր. դաշ կամ դօփրագ արապասը:

Tome (դօմ) գ. ար. Հատոր գրոց. ճիլդ:

Tomme (դօմ) գ. իգ. Մակարդ կաթին: ազգ ինչ պանրոյ:

Ton (դօն) ար. ta (դա) իգ. դէր. քոյ, քո. սէնին, սէնինքի: Ton livre, մատեան քո, մատեանդ. սէնին քիդապըն, քիդապըն: — Ton գնի փոխանակ ta իգականի (յորժամ է նախադաս ձայնաւորի և կամ h անձայն տառի) 'ի սակս քաղցրութեան հնչման, զոր օրինակ՝ ton épée, ton habilité.

Ton (դօն) գ. ար. Եղանակ ձայնի, ձայն, ոլորակ, ներդաշնակութիւն, եղանակ. ահէնկ, սէտասը, սէտա, սազ. մագամ, փէրտէ. նէվ'ի քէլամ, էտա, հիւսնի էտա:

Tonalchile (դօնալշիլ) գ. իգ. Պղպեղ ինչ:

Tonage (դօնաժ) գ. ար. Մաքս ինչ վաճառուց յԱնգղիա:

Tondaille (դօնտայլ) գ. իգ. Գզաթ, ասր խուզեալ:

Tondeur (դօնտէօր) գ. ար. Կտրիչ, խուզող. գըրգըճը:

Tondin (դօնտէն) գ. ար. Գաւազան, գլանակ:

Tondre (դօնտր) բ. ն. Je tonds, tu tonds, il tond; nous tondons. Je tondois. J'ai tondu. Je tondis. Je tondrai. Tonds, tondez. Կտրել, խուզել, շրջակտուր առնել, հատանել: փետրել, սափրել. գըրգմագ, գուր կամ գադ էդմէք:

Toninière (դօնինիէր) գ. իգ. Ցանց 'ի պէտս որսալոյ զխեցեմորթս:

Tonique (դօնիք) ած. Ակամայից (շարժումն): զօրացուցիչ. գուվվէդ վէրիճի, գուվվէդլէնտիրիճի, մուգավվի:

Tonlieu (դօնլիէօ) գ. ար. Մաքս վաճառանոցաց:

Tonnage (դօնաժ) գ. ար. Բաժ. պաճ, կէմի ագճէսի:

Tonnant, ante (դօնան, անդ) ած. Որ որոտայ։ ահեղ, սաստիկ, ուժգին, մեծաձայն. գիւրիւլդիւլիւ, բայիդ, բաադ։

Tonne (տօն) գ. իգ. Տակառ մեծ. բիւյիւկ ֆըչը, դէնն, դէնան։ խեցեմորթ ինչ։

Tonneau (տօնօ) գ. ար. Տակառ. ֆըչը, բէրմիլ։ չափ երկու հազար լտերաց (ըստ Նաւորդաց)։

Tonneler (տօնըլէ՛) բ. ն. Ըմբռնել զթռչունս վարմիւ. գէօլգէլիկ ալդընդա ավլամագ։

Tonnelet (տօնըլէ) գ. ար. Քղանցք հանգերձից (ըստ Հռովմայեցւոց)։

Tonneleur (տօնըլէօռ) գ. ար. Որ որսայ զթռչունս վարմիւ։

Tonnelier (տօնըլիէ՛) գ. ար. Տակառագործ, տակառաշէն. ֆըչըճը։

Tonnelle (տօնէլ) գ. իգ. Դալարազարդ հովանոց. ամա չարդաղը, ամալըգ. գէօլգէլիկ։ վարմ ինչ կաքաւուց կամ թռչնոց. կէկլիկ ավլայաճագ կամ դուդաճագ աղ։

Tonnellerie (տօնէլռի) գ. իգ. Տակառագործութիւն. ֆըչըճըլըգ։ գործատուն տակառագործաց. ֆըչըճը եէրի կամ դիւքքեանը։

Tonner (տօնէ՛) բ. չ. Որոտալ, հնչել որոտաձայն, շառաչել. գիւրլէմէկ, գէօկ գիւրլէմէկ, գիւրիւլդէմէկ, յըլդըրըմ չակմագ։ ահագին բարբառել, խրոխտալ մեծաձայն. շիդդէդ իլէ սէօյլէմէկ։

Tonnerre (տօնէռ) գ. ար. Որոտումն, որոտ, ձայն ահագին. գէօկ գիւրլէմէսի, գիւրիւլդիւ, բաադ։ շանթ, կայծակն։ ծակ վառօդոյ հրացանից։

Tonnes (տօն) գ. իգ. յոգ. Խեցեմորթ ինչ։

Tonnites (տօնիտ) գ. իգ. Խեցեմորթ քարացեալ։

Tonotechnie (տօնօտէկնի) գ. իգ. Արուեստ եղանակաց կամ նուագարանաց։

Tonsure (տօնսիւռ) գ. իգ. Հերակարութիւն, խուզումն հերաց։ կուլակ կամ պսակ կղերիկոսաց. գըրգըլ, պապազլարը սաչ կէսիլմէսի։

Tonsurer (տօնսիւռէ՛) բ. ն. Խուզել զհերս կղերիկոսաց, տալ զխուզումն հերաց. պապազլարը սաչ կէսմէկ։

Tonte (տօնտ) գ. իգ. Կտուրք խաշանց. գօյունլարը գըրգմագ վագըդ կամ զէման. գըրգըլ։ յօրք ծառոց. ադաճլար բուդամասը։

Tontisse (տօնտիս) գ. իգ. Օթոց ինչ. պիր ճինս չուգա խալիսի։

Tonture (տօնտիւռ) գ. իգ. Խուզումն չուխայից. չուգա գըրգընդըսը։ յօրք ծառոց. բուդամա։

Toparchie (տօպառշի) գ. իգ. Կուսակալութիւն։

Topaze (տօպազ) գ. իգ. Տպազիոն. դուբազ, զէբէրճէդ, սարը եագուդ։

Tope (տօպ) մջ. Քաւիլ է (սակս 'ի խաղու)։

Toper (տօպէ՛) բ. չ. Համձիլ կամ միաբանիլ ('ի խաղու)։ հաւանիլ. րազը կամ գայըլ օլմագ, օլսուն դէմէկ։

Topinambour (տօպինանբուռ) գ. ար. Գետնախնձոր ինչ. փօմոդ էկմէյի, եէր էլմասը։

Topique (տօպիկ) ած. և գ. Տեղական (դեղ). դըշարդակի իլաճ, ֆէրկիյադ։

Topiques (տօպիկ) գ. ար. յոգ. Գիրք ատեղեաց (ըստ Ճարտասանից)։

Topographie (տօպօգռաֆի) գ. իգ. Տեղագրութիւն. եէր կամ մէկեան պէյանը, դաֆդէրը պիլա, րէսմ կամ դէրսիմ պիլա։

Topographique (տօպօգռաֆիկ) ած. Տեղագրական. եէր րէսմինէ մունասիպ կամ դայիր։

Toque (տօկ) գ. իգ. Գլխարկ ինչ. չափգա գըլահը, պիր ճինս դաշ էօրդիւսիւ, գալբագ։ բոյս ինչ։

Toquer (տօկէ՛) բ. ն. Հարկ ձեռամբ, հարկանել (է բառ վաղեմի)։

Toquet (տօկէ) գ. ար. Գդակ գեղջկաց, և մանկան. չօճուգ դագէսը կամ ֆէսի։

Toqueux (տօկէօ) գ. ար. Ձող ինչ 'ի պէտս զտելոյ զշաքարն։

Torche (տօռշ) գ. իգ. Ջահ, կերոն. էլ մումու, չըրա, մէշալէ։

Torche-cul (տօռշ կիւ) գ. ար. Ջնջան կամ մաքրիչ սրբանի. գէօդ սիլգիսի։

Torcher (տօռշէ՛) բ. ն. Մաքրել, սրբել. սիլմէկ, դէմիզլէմէկ, կէֆէլէմէկ։

Torche-nez (տօռշ նէ՛) գ. ար. Փականք շրթանց ձիոյ։

Torche-pinceau (տօռշ պէնսօ) գ. ար. Մաքրիչ գրչաց նկարչի։

Torche-pot (տօռշ պօ) գ. ար. Թռչուն ինչ փոքրիկ։

Torchère (տօռշէռ) գ. իգ. Աշտանակ կամ ճրագարան բարձր. բիւյիւկ շամդան։

Torchis (տօռշի) գ. ար. Շաղախ յարդախառն. սաման իլէ պալչըգ սըվաղը, սամանլը պալչըգ։

Torchon (տօռշօն) գ. ար. Ջնջան սպասուց. սիլգի, պաչավրա։

Tordeur, euse (տօռդէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ ոլորէ կամ մանէ։

Tordile (տօռդիլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ։

Tordre (տօռդռ) բ. ն. Je tords, tu tords, il tord; nous tordons. Je tordois. J'ai tordu. Je tordis. Je tordrai. Tords, tordez. Ոլորել, գալարել, շրջել, մանել. գըվըրմագ, գըվըրդմագ, պուրմագ, պիւքմէկ, չէվիրմէկ, էօրմէկ, իպլիկ իյլէմէկ, էյիրմէկ։ հեղձուցանել. պօղմագ։

Tore (տօռ) գ. ար. Մանեակ խարսխի սեան։

Tormentille (տօռմանտիյլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. եէդի եափրագ օդու, հէֆդ պանէ, դուրմէնդիլա։

Toron (տօռօն) գ. ար. Թելք պարանի։

Torpeur (տօռպէօռ) գ. իգ. Թմրութիւն, ընդարմացումն. ույուշմագլըգ, խապէր։

Torpille (տօռպիյլ) գ. իգ. Թմրաձուկն, շքթակ, ներկէս. բաադ։

Torquet (տօռքէ) գ. ար. Donner du torquet, խաբել, նենգել։

Torquette (տօռքէտ) գ. իգ. Ձկունք յարդապատ։

Torréfaction (տօռէֆաքսիօն) գ. ար. Այրումն, կիզումն, տոչորումն. գավուրմա, տավմա։

Torréfier (տօռէֆիէ) բ. ն. Այրել, կիզուլ, տոչորել, խորովել. գավուրմագ, գավրմագ։

Torrent (տօռան) գ. ար. Ուղխ, հեղեղ, հեղեղատ. սէյլ, սէլ, սիլապ, տէրէ։

Torride (տօռիտ) ած. Այրեցած (գօտի). մինտագայի մահրուգէ։

Tors, torse (տօռ, տօռս) ած. Թիւր, խեղաթիւր, ծամածուռ, ոլորեալ, գալարեալ. պիւքիւլմիւշ, պիւքիւլիւ, էյրի. պուրուքլու։

Torse (տօռս) գ. ար. Կոճղ կամ իրան արձանին։

Torser (տօռսէ) բ. ն. Գործել զիրան արձանի։

Torsoir (տօռսուառ), տե՛ս Bille.

Tort (տօռ) գ. ար. Անիրաւութիւն, զըրկանք, յանցանք, չարիք, վնաս. զուլմ, հայիֆ, զարար, ճէֆա, ճէվր, աբբի. զարար, զիյան, խասարէտ, նօգսան. հագգա մուղայիր, սուչ. գապահատ։ Faire tort, անիրաւել, զրկել. զուլմ զարար կամ ճէֆա էտմէք։ վնասել, յանցանել. զարար կէտիրմէք, զարարլամագ, զիյան վէրմէք, խալ կամ խասարէտ էտմէք, նօգսան կէտիրմէք։ J'ai tort, իմ են յանցանքս. սուչ պէնտէ տիր։ Le tort en est à lui, նորա են յանցանքն. գապահատ օնուն տուր։ À tort, յանիրաւի, առանց յանցանաց, տարապարտուց. հագգսըզ, հագգսըզ էէրէ, նահագգ էէրէ, խիլաֆի հագգ։

Tortelle (տօռտէլ), տե՛ս Vélar.

Torticolis (տօռտիքօլի) գ. ա. ած. Թիւրութիւն կամ կարկամութիւն պարանոցի. գուլէնփ, գուլունճ։ Թիւրապարանոց. ռամկ. ծռավիզ. էյրի պօյունլու։

Tortil (տօռտի) գ. ար. Պսակ (ըստ կնքաբանից)։

Tortillage (տօռտիյլէաժ) գ. ար. Մանուածք բանից, խառնիխուռն բանք. գարըշըգ քէլամ։

Tortillant, ante (տօռտիյլէան, անտ) ած. Գալարուն (ըստ կնքաբանից)։

Tortillement (տօռտիյլէըման) գ. ար. Գալարումն, մանուած. էօրիւշ, էօրմէքլիք, պիւքմէ։ պատճառանք, փախուստ. հիլէճիք, գաչընմա։

Tortiller (տօռտիյլէէ) բ. ն. Գալարել, շըջել, պատատել, հիւսել, ոլորել. էօրմէք, պիւքմէք, սարմագ։ փախուստ խնդրել, պատճառել զպատճառս. գաչընմագ, փօլաշմագ, պէհանէ արամագ։

Tortillère (տօռտիյլէէռ) գ. իգ. Ոլորապտոյտ կամ մանուածոյ ճանապարհ յանտառի։

Tortillon (տօռտիյլէօն) գ. ար. Գտակ գեղջուկ աղջկան։ աղախին գեղջուկ։

Tortionnaire (տօռսիօնէռ) ած. Թիւր, անիրաւ, անարդար։

Tortis (տօռտի) գ. ար. Պսակ բոլորեալ 'ի ծաղկանց։ մանուած Թելից։ պսակ մարգարտեայ (ըստ կնքաբանից)։

Tortu, ue (տօռտիւ) ած. Թիւր, խոտորնակ. էյրի, էյրի պիւյրիւ, միւէվվէճ։

Tortue (տօռտիւ) գ. իգ. Կրիայ. գաբլու պաղա կամ գաբլումպաղա, տօսպաղա։

Tortuer (տօռտիւէ) բ. ն. Թիւրել, Թեքել, խոտորեցուցանել, ոլորել, գալարել. էյրիլէմէք, պիւքմէք։

Tortueusement (տօռտիւէօզման) մակ. Թիւր, խոտորնակի, առ 'ի շեղ. էյրիլիյ իլէ, էյրիճէ։

Tortueux, euse (տօռտիւէօ, էօզ) ած. Գալարածոյ, գալարուն, խոտորնակ. էյրի, քէյ, քիւլ, միւէվվէճ։

Tortuosité (տօռտիւօզիտէ) գ. իգ. Թիւրութիւն, խոտորնակութիւն, գալարուած. էյրիլիք, քիւլիւշ։

Torture (տօռտիւռ) գ. ար. Տանջանք, խոշտանգանք. իշքէնճէ, էշքէնճէ։ Նեղութիւն. սըգլէթ։

Torturer (տօռտիւռէ) բ. ն. Մատնել 'ի տանջանս, տանջել, խոշտանգել. իշքէնճէլէմէք, իշքէնճէ վէրմէք։

Toruleux, euse (տօռիւլէօ, էօզ) ած. Երկայնաձև, ձուլաձև։

Tory (տօռի) գ. ար. Կուսակից տենակալաց (ըստ Անգղիացւոց)։

Toscan, ane (տօսքան) ած. Տոսկանեան (կարգ ճարտարապետութեան)։

Toste (տօստ) գ. ար. Արբումն բաժակի յողջոյն կենաց. էշքի։

Toster (տօստէ) բ. ն. Ըմպել յողջոյն կենաց (է բառ Անգղիացւոց). էշքինէ իչմէք։

Tôt (տօ) մակ. Վաղ, արագ, ընդհուպ, առժամայն, նոյնհետայն, իսկ և իսկ, ընդ տեղ. չապուգ. էրքէն, էրքէնճէ. շիմտի. անգարիպ, ֆիլհալ. հէման. պիր դէմտէ կամ պիր սաատ էվվէլ։

Total, ale (տօտալ) ած. և գ. Բոլոր, բոլորական, ամբողջ, ողջոյն, կատարեալ. պիւտիւն, քիւլլի, տամամ։ բովանդակն, ամենայնն, ողջոյն գումարն. պիւտիւն, ճիւմլէ, մէճմու, ճիւմլէսի, հէփիսի։

Totalement (տօտալման) մակ. Բոլորովին, գլխովին, ողջոյն, 'ի սպառ. պիտտէմամ, պիլքիւլլիէ, պիւճիւմլէ, քիւլլիյէն, քիւլլիյէտ իւզրէ, պիւս պիւտիւն։

Totalité (տօտալիտէ) գ. իգ. Բոլորականութիւն, բովանդակութիւն, ամբողջութիւն, բոլորն, բովանդակն. հէփիսի, ճիմլէ, ճիւմլէսի, մէճմուի, քիւլլիյէտ։

Toton (տօտօն) գ. ար. Քուէ մանաւուկ։

Touage (տուաժ) գ. ար. Քարշելն չուանաւ զնաւակն։

Touaille (թուայլ) գ. իգ. Ընձեռոցիկ, զենջակ, սրբիչ ձեռաց. եւ թէ փէշքիր:

Touanse (թուանս) գ. իգ. Կերպաս ինչ Սինէացւոց:

Toucan (թուքան) գ. ար. Սագ Ամերիկոյ: համաստեղութիւն ինչ:

Touchant, ante (թուշան, անթ) ած. Շարժիչ կրից, սրտառուչ. գէօնիւլլէրէն րիգգաթ գօփարըճը, միւէսսիր, թէէսիր էդիճի, մուհարրիքի գուլուպ: Touchant, նխ. Յաղագս, սակս, վասն. դայիր, միւթէալլիգ:

Touchau (թուշօ) գ. ար. Փորձաքար ինչ:

Touche (թուշ) գ. իգ. Սանդղունք նուագարանաց. թէրթէ, սազ թէրթէլէրի կամ դուշլարը: գրիչ երկաթի. դէմիր գալէմ, մըրգամ: Pierre de touche, փորձաքար. միհաքք կամ միհէնք:

Toucher (թուշէ՛) բ. ն. Շօշափել, հպիլ, մերձենալ. թօգունմագ, դէյմէք, ուլաշմագ, լէմս էթմէք, մէս կամ միւմասէթ էթմէք, պիր շէյէ թօգունմագ կամ էլ վուրմագ, օգշամագ. եագլաշմագ, իլիշմէք, իրմէք, յէթմէք, թէէսիր էթմէք: բախել, հարկանել. վուրմագ: դիպեցուցանել 'ի նպատակն. նիշանը վուրմագ, նիշանէ րասդ գէլմէք, խապէր էթմէք: Հասանել, ժամանել. յէթիշմէք, վագըթ օլմագ: Հասանել 'ի նաւահանգիստն. լիմանէ գիրմէք: Հարկանել զնուագարան. սազ չալմագ, չալղը չալմագ: փորձել, մատուցանել 'ի փորձաքարն. միհէնկէ վուրմագ կամ չալմագ: ընդունել դրամս. փարա ալմագ կամ դուդմագ: խարիսխ ընկենուլ. դէմիր կամ լէնկէր ադմագ կամ պրագմագ: շարժել զկիրս կամ զսիրտն. թէէսիր էթմէք, ըզդըրապ վէրմէք, պիր քիմսէնէնին գէօնիւլիւնտէն րիգգաթ գօփարմագ: փղձկեցուցանել, յարտասուս հարկանել. աղլադմագ, իպքեա էթմէք: կից կամ մերձաւոր լինել. թօգունմագ, պիթիշիք օլմագ:

Toucher (թուշէ՛) գ. ար. Շօշափելիք. թօգունմա հիսսի, գուվվէթի լամիսէ:

Toue (թու) գ. իգ. Նաւակ գետոց. պիր ճինս գայըգ, անապալ: քարշելն չուանաւ զնաւակն:

Touer (թուէ՛) բ. ն. Քարշել կամ ձգել զնաւն. կէմի չէքմէք, եէտէքլէմէք, գըլավուզ էթմէք:

Touffe (թուֆ) գ. իգ. Մացառք, խուխ. չալը, աղաճ իճթիմայը: փունջ հերաց. փէրչէմ, պէօլիւք սաչ, սարգըգ սաչ, զիւլֆ, թիւրրէ:

Touffu, ue (թուֆիւ) ած. Թաւ, անտառախիտ, ստուալից, աճունաճիւղ, սաղարթաւոր, վարսաւոր. չալըլը, սըգ, իրի:

Toug կամ **Touc** (թուկ) գ. ար. Դրօշ ինչ Տաճկաց յագեաց ձիոյ. թուղ:

Toujours (թուժուռ) մակ. Միշտ, հանապազ. յարաժամ, ցանգ, յամենայն ժամ. հէր զէման, հէր վագըթ, դայմա: անդուլ, անդադար. դայիմ, ալէլտէվամ: բայց, սակայն. լաքին:

Toupet (թուփէ) գ. ար. Փունջ. փէրչէմ:

Toupie (թուփի) գ. իգ. Խեցեմորթ ինչ: երկաթածայր անիւ տղայոց. ֆըրըլդագ, ֆըրըլդաղըճ, ֆիրֆիր, ֆըրֆըրէ: պոռնիկ:

Toupiller (թուփիյլէ՛) բ. չ. Շրջիլ իբրեւ զանիւ տղայոց:

Toupillon (թուփիյլօն) գ. ար. Փունջ փոքրիկ. փէրչէմճիգ:

Tour (թուռ) գ. իգ. Աշտարակ, ամբարտակ: զանգակատուն. գուլլէ կամ գուլէ, պուրճ. չան գուլէսի, մինարէ, մէյզէնէթ: դղեակ ('ի սատրինջ խաղու):

Tour (թուռ) գ. ար. Շրջան, պտոյտ. տօլաշմա, տէօնիւշ, դէվր, հարէքէթի դէվրիյէ: շրջապատ, շրջանակ, պարբերութիւն. տօլայը, չէվրէ, դայիրէ. էդրաֆը ճէվանիպ, սիրփ: ձեռնածութիւն, ճարտարութի̅ ձեռաց, հնարք. օյուն, ֆէնտ, հիլէ: ոճ, եղանակ. պիր իշին անլաշըլը՝ ուսուլու կամ գայիտէսի, վէճհ, դէրթիպ: կարգ, դարձ փոխանակաւ. նէվպէթ, սըրա: ճախարակ. չըգրըգ: անուաւոր պատուհան. տօլապ, տէօնմէ տօլապ: Tour de promenade, ճեմք, գնացք. զնին. թէմաշա, սէյր: Faire un tour de promenade, ճեմել, զգնալ, ելանել 'ի զնին. սէյրէ վարմագ՝ գիթմէք կամ չըգմագ, գէզինմէք: À son tour, ըստ կարգի իւրում. նէվպէթի գէլդիքդէ: Tour à tour, փոփոխ, փոփոխակի, կարգաւ, զկնի միմեանց. նէվպէթ իլէ: Tour de reins, տկարութիւն միջաց, բեկումն երիկամանց:

Tourbe (թուռպ) գ. իգ. Հողակոշտ 'ի պէտս վառելոյ. թօփրագ քէօմիւրի: ամբոխ, խուռն բազմութիւն. ղալապալըգ, խալգ, ավամ:

Tourbeux, euse (թուռպէօ, էօզ) ած. Որ բերէ զհողակոշտ վառելի:

Tourbière (թուռպիէռ) գ. իգ. Հանք հողակոշտի վառելոյ:

Tourbillon (թուռպիյլօն) գ. ար. Մրրիկ փոթորկեալ. գասըրղա, գիրտիպատ: յորձանք. չէվրէք:

Tourbillonner (թուռպիյլօնէ՛) բ. չ. Փոթորկիլ, դառնալ. տէօնմէք:

Tourelle (թուռէլ) գ. իգ. Աշտարակ փոքր. գուլլէճիք:

Touret (թուռէ) գ. ար. Անիւ փոքրիկ:

Tourette (թուռէթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Tourie (թուռի) գ. իգ. Սրուակ ինչ:

Tourière (թուռիէռ) գ. իգ. Աշխատաւոր քոյր վանաց:

Tourillon (թուռիյլօն) գ. ար. Ծղնին:

Tourmaline (թուռմալին) գ. իգ. Քար ինչ:

Tourment (թուռման) գ. ար. Տանջանք, խոշտանգանք, ցաւ. աղըրը, վիւճուտուն աղրըսը կամ րէնճի, էզա, իշքէնճէ, ազապ. էզիյէթ, ճէֆա: վիշտ, նեղութիւն, անձկութիւն, տառապանք. գայղու, էլէմ, տէրտ, գէօնիւլ դարլըղը, գասավէթ, րահաթսըզլըգ:

Tourmentant, ante (թուռմանթան, անթ) ած. Տանջողական, բազմավիշտ, դժնդակ, դառն, վշտագին. օսանտըրըճը, պաշ աղըրտըճը, աղըր, գասավէթ վէրէճէք:

Tourment (տուռմանդ) գ. իգ. Մրրիկ, ալէկոծութիւն ծովու. պիւյիւք ֆուրթունա:

Tourmenter (տուռմանդէ) բ. ն. Տանջել, խոշտանգել, չարչարել, նեղել. տառապեցուցանել. իշքէնճէլէմէք, աղրը կամ իշքէնճէ վէրմէք. էզէմ վէրմէք, ինճիթմէք, էզիյէթ վէրմէք, զահմէթէ գօմագ, օսանտըրմագ, պաշ աղըրթմագ, ուրքիւթ վէրմէք, ուրքմագ, տաճի էթմէք, քէտէր վէրմէք: շարժել, յուզել, ալէկոծել. էօրսէլէմէք, ադըրմագ: Se tourmenter, բ. յ. Նեղիլ, տառապիլ, վշտանալ, աշխատ լինել. էզէմ չէքմէք, ղամ էթմէք, գասավէթ չէքմէք, ինճինմէք:

Tourmenteux, euse (տուռմանդէօ, էօզ) ած. Ալէտանջ, բազմածուփ, մրրկայոյզ. ֆուրթունալը:

Tourmentin (տուռմանդէն) գ. ար. Թութակ ինչ:

Tournage (տուռնաժ) գ. ար. Գործի ինչ:

Tournailler (տուռնայլէ) բ. չ. Յածիլ շուրջանակի:

Tournant (տուռնան) գ. ար. և ած. Անկիւն կամ ելք ճանապարհաց. դէօնիւշ, եօլ ինհիրաֆը կամ աղըզը: պտոյտք ջրոց, յորձանք ծովու. ճէվրէք, կիրտապ: մանուածք, շրջական. դէօնիւճիւ, դէվր էտիճի, դայիր:

Tournassin (տուռնասէն) գ. ար. Գործի ինչ:

Tournebride (տուռնըպրիտ) գ. ար. Կապելոյն փոքրիկ:

Tournebroche (տուռնըպրօշ) գ. ար. Անիւ խորովկաց կամ խորովելոյ զմիս. շօլաղ, քէպապ չէվիրէճէք շօլաղ, քէպապ շօլաղը:

Tournée (տուռնէ) գ. ար. Դարձ կամ շրջան ուղեգնացութեան. դօլաշմա, սէյիր, գէզի:

Tourne-fil (տուռնը ֆիլ) գ. իգ. Սրիչ. յեսան:

Tournelle (տուռնէլ) գ. իգ. Աշտարակ փոքր: սենեակ խորհրդոյ դատաւորաց:

Tournemain (տուռնըմէն) գ. ար. En un tournemain, ’ի միում վայրկենի, ’ի քթթել ական, անդէն և անդ, իսկոյն:

Tourner (տուռնէ) բ. ն. և չ. Շրջել, դարձուցանել. չէվիրմէք, դէօնտիւրմէք: Շրջել յայլ միտս. թահրիֆ՝ թահվիլ կամ գալպ էթմէք: յեղուլ, թարգմանել. թէրճիւմէ էթմէք: սեթևեթել, յօրինել. դիւզմէք, դիւզէլթմէք: պտոյտել, շրջանակել. չէվիրմէք, դէվր էթտիրմէք: ոլորել, գալարել. պիւրմէք, պուրգմագ, պուրմագ: ճախարակել. չըգըրըգլամագ: շրջիլ, դառնալ. մամ կամ շրջան առնուլ, պտոյտել. դէօնմէք, դէվէրան էթմէք, չէվիրիլմէք, դօլաշմագ, դօլանմագ, դէվր կամ դէվրան էթմէք: Հասանել, հասունանալ. էրիշմէք, էթիշմէք: ապականիլ, եղծանիլ. պօզուլմագ, քէսիլմէք: Թթուիլ. էքշիմէք, էքշիլէնմէք: Tourner bride, դառնալ յետս. կէրու դէօնմէք: La tête me tourne, պտոյտք գլխոյն իմ, յայլ խելս լինիմ. պաշըմ դէօնէր: Tourner la tête à quelqu’un, յայլ խելս շրջել, յիմարեցուցանել. դէլիրթմէք: նեղել, ձանձրացուցանել. պաշ աղըրթմագ: Se tourner, բ. յ. Փոփոխիլ. շրջիլ. դառնալ. դէօնմէք:

Tournesol (տուռնըսօլ) գ. ար. Արևածաղիկ. կիւն չիչէյի: Ներկ ինչ:

Tourneur (տուռնէօռ) գ. ար. Ճախարակագործ, որ գործէ ճախարակաւ. չըգրըգճը:

Tournevire (տուռնըվիռ) գ. իգ. Պարան ինչ խարսխի նաւուն:

Tournevis (տուռնըվիս) գ. ար. Բանալի պտուտակաց. հօրդի:

Tournille (տուռնիյլ) գ. իգ. Գործի ինչ:

Tourniquet (տուռնիքէ) գ. ար. Ոտնատեղի անցից. հայվան գօրգուլուղու, ճէնպէրէ աղաճը կամ թախթը: գործի ինչ վիրաբուժից:

Tournisse (տուռնիս) գ. իգ. Ցից:

Tournoi (տուռնուա) գ. ար. Խաղ պատերազմական, նիզակախաղութիւն. ճիրիտ օյունու:

Tournoiement (տուռնուամա) գ. ար. Պտոյտ, շրջան, պարագայութիւն. չէվիրիշ, դէօնիւշ. կիրտապ: պտոյտ գլխոյ. պաշ դէօնմէսի:

Tournoir (տուռնուառ) գ. ար. Աղօրիք թղթագործաց:

Tournoire (տուռնուառ) գ. իգ. Գործի դարձուցանելոյ զանիւ բրտի:

Tournois (տուռնուա) գ. ար. Անուն դրամոյ:

Turnoyer (տուռնուայէ) բ. չ. Պտուտքել. շրջան առնուլ կամ դառնալ տեղւոյ: փախուստ խնդրել. դէօնմէք:

Tournure (տուռնիւռ) գ. իգ. Եղանակ, կերպ, տարազ, օրինակ. վէճհ, միւնվալ, դավր, էթվար, հէյէթ. ուսլուբ, շէքիլ, էնդամ, դավր-ի հարէքէթ: գործ ճախարակելոյ. չըգըրըգճը իշի:

Touron, տես Toron.

Tourte (տուռթ) գ. իգ. Կարկանդակ ինչ պադլամա, պէօրէք:

Tourteau (տուռթօ) գ. ար. Քաքար ինչ:

Tourtereau (տուռթըռօ) գ. ար. Ձագ տատրակի. գումրու եավրուսու:

Tourterelle (տուռթըռէլ) գ. իգ. Տատրակ. գումրու:

Tourtière (տուռթիէռ) գ. իգ. Տապակ կարկանդակաց. սինի, գափաղլը թաս:

Tourtouse (տուռթուզ) գ. իգ. Խեղդ:

Tourtre, տես Tourterelle.

Touselle (տուզէլ) գ. իգ. Աղձ ինչ ցորենոյ:

Toussaint (թուսէն) գ. իգ. Տօն ամենայն կամ համօրէն Սրբոց. Ճիւմլէ էվլիյալար կիւնիւ կամ եօրթուսու:

Tousser (թուսէ) բ. չ. Հազալ. Էօքսիւրմէք:

Tousserie (թուսըրի) գ. իգ. Հազ ստէպ. Մուքէրրէր էօքսիւրմէ, էօքսիւրիւք:

Tousseur, euse (թուսէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ հազայ ստէպ. Էօքսիւրիւճիւ:

Tout, toute (թու, թութ) ած. և գ. Ամենայն, բոլոր, բովանդակ, համակ, համօրէն, ողջոյն, ամբողջ. Հէփիսի, ճիւմլէսի, քիւլլի, հէր, հէփ, թամամ, պիւթիւն, ճիւմլէ, քիւլլիյէն. հէր շէյ, հէր քիմսէ, հէր ճինս, հէր պիր: Tout, մկ. Համակ, ողջոյն, բոլորովին, ամենևին. Պիւս պիւթիւն: Թէ և, թէպէտև. Հէր նէքի: Tout le monde, ամենայն ոք, ամենեքին. Հէր քէս: Tout à l'heure, այժմ, վաղվաղակի. Շիմտի, հալա, ֆիլհալ: Tout à coup, յանկարծ, յանկարծակի. Նակէահ, անսըզըն: Tout riche qu' il est, թէ և մեծատուն ոք է. Նէ զէնկին իսէ տէ: Point du tout, ամենևին ոչ, ոչ ինչ օրինակաւ. Հիչ պիր վէճհ իլէ, հիչ: Par tout, ամենայն ուրեք, ընդ ամենայն տեղիս. Հէր եէրտէ: Tout-Puissant, ամենակալ, կարող ամենայնի. Գատիրի մութլագ, հէր շէյէ գատըր:

Toute-bonne (թութ պօն) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. Թէլլէ տապանը:

Toutefois (թութֆուա) շաղկ. Բայց, սակայն. Հէլէ, կինէ կամ եինէ. Վէլաքին, մէալա:

Toutenague, տես Tintenaque.

Toute-présence (թութ բրէզանս) գ. իգ. Լինելն Աստուծոյ ամենայն ուրեք. Ալլահըն հէր եէրտէ հազըր պուլունտուղու:

Toute-puissance, տես Puissance. Լինելն ամենակալ. Գուտրէթի քիւլլիյէ:

Toute-saine (թութսէն) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Tou-tou (թու թու) գ. ար. Շնիկ (ըստ տղայոց):

Toux (թու) գ. իգ. Հազ. Էօքսիւրիւք, էօքսիւրմէ:

Toxicodendron (թօքսիքօտանտրօն) ա. ար. Ի ծառ ինչ:

Toxique (թօքսիք) գ. ար. Թոյն, դեղ մահու:

Traban (թռապան) գ. ար. Անձնապահապետ կայսեր Գերմանիոյ:

Trabe (թռապ) գ. ար. Բոցավառ երևոյթ ինչ յօդս:

Trabée (թռապէ) գ. իգ. Պատմուճան յաղթանակի Հռովմայեցւոց:

Trac (թռաք) գ. ար. Գնացք կամ ընթացք ինչ գրաստու: հետք գազանաց (է բառ վաղեմի):

Tracaner (թռաքանէ) բ. ն. Պատել 'ի կարժառն:

Tracanoir (թռաքանուար) գ. ար. Կարժ ոսկեմանաց:

Tracas (թռաքա) գ. ար. Շփոթ, խռովութիւն, աղմուկ: զբաղմունք. Ղալապալըգ, ֆալարըղ, գարըշմուրուշ, աշուպ. սըգլէթ:

Tracasser (թռաքասէ) բ. չ. և ն. Աղմկել, շփոթել, պաշարել, յանհնարս մտանել, տագնապել. Ինճինմէք, ռահաթսըզ օլմագ, գարըշմագ, սըգլէթ կամ էլէմ չէքմէք, գասավէթ չէքմէք: խռովել, շփոթել, նեղել, տագնապեցուցանել. Ինճիթմէք, գարըշթըրմագ, զահմէթէ գօմագ, պիհուզուր էթմէք, ազար էթմէք կամ վէրմէք, էզիյէթ էթմէք:

Tracasserie (թռաքասըրի) գ. իգ. Շփոթ, խռովութիւն, կագ: խռովարար կամ խռովայոյզ բանք, բանսարկութիւն. Գավղա, ճիրէթլիք, չէքիշ, թէշվիշլիք, էզիյէթ:

Tracassier, ière (թռաքասիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Խռովայոյզ, խռովարար, բանսարկու. Շիրրէթ, շիրրէթլի, գավղաճը, չէքիշիճի, չէքիշկէն, մուֆսիտ:

Trace (թռաս) գ. իգ. Հետք, շաւիղ: նշան, գիծ, կնիք, տպաւորութիւն. Իզ, էսէր կամ ասար, նիշան: Suivre à la trace, հետազօտել. Իզլէմէք: Suivre la trace, զհետ երթալ շաւղաց. Թարիգինի թութմագ, մուտապաաթ էթմէք:

Tracement (թռասման) գ. ար. Գծագրութիւն, գծագիր, նախագիծ. Չիզմա, ռէսմ, թէրսիմ, թէսթիր:

Tracer (թռասէ) բ. ն. և չ. Գծագրել, կազմել զնախագիծ. Ռէսմ էթմէք, չըզըգ չըզմագ, չըզկըլամագ, սաթըրլամագ, ռէսմինի ալմագ կամ չիզմագ, չըզմագ: հորդել կամ ցուցանել զճանապարհ. Կէօսթէրմէք, եօլ կէօսթէրմէք, պիր եօլ ալմագ. Սինօր քէսմէք: շառաւեղս արձակել ծառոց:

Traceret (թռասըռէ) գ. ար. Գործի ինչ:

Traceur (թռասէօր) գ. ար. Գծագրող:

Trachée (թռաշէ) գ. իգ. Անօթ ինչ բուսոց:

Trachée-artère (թռաշէ արթէռ) գ. ար. Շնչափող, խռչակափող. Շահ տամար, պօղուրթլագ, հուլգում, ըրգուրիյէ:

Traçoir (թռասուար) գ. ար. Գրիչ երկաթի. Տէմիր գալէմ:

Traction (թռաքսիօն) գ. իգ. Ձգումն, ձգողութիւն. Չէքմէ, չէքիշ:

Traditeur (թռատիթէօր) գ. ար. Որ աւանդէ կամ տայ 'ի ձեռս:

Tradition (թռատիսիօն) գ. իգ. Տուչումն, աւանդութիւն, աւանդ. Տէսլիմ, ըսմարըշ: պատմութիւն աւանդեալ. Ռիվայէթ, նագըլ, էսէր, ասար, խապէր, թէվաթուր:

Traditionnaire (թռատիսիօնէռ) գ. ար. Որ մեկնէ զսուրբ գիրս ըստ աւանդութեան Թալմուտի:

Traditionnel, elle (թռատիսիօնէլ) ած. Աւանդութեան, աւանդեալ. Ռիվայէթէ մէպնի, նագլի, մէնգուլ:

Traditionnellement (տռատիսիօնէլման) մակ. Ըստ աւանդութեան. րիվայէթ իւզրէ։

Traducteur (տռատիւքթէօռ) գ. ար. Թարգման, թարգմանիչ, որ յեզու յայլ լեզու. տէրճիւմէ էտիճի. միւտէրճիմ, միւֆէսսիր։

Traduction (տռատիւքսիօն) գ. իգ. Թարգմանութիւն. տէրճիւմէ, տէֆսիր։

Traduire (տռատիւիռ) բ. ն. փոխել, տանել այլուր. պիր քիմէսնէյի պիր մահալլէտէն մահալլի ախէրէ նագլ էթմէք։ կոչել 'ի դատ՝ յատեան կամ 'ի դատաստան. միւրաֆաա էթմէք, մէհքէմէյէ իհզար կամ թալէպ էթմէք, իհզար էթմէք։ փոխադրել կամ յեզուէ յայլ բարբառ, թարգմանել. տէրճիւմէ էթմէք։

Traduisible (տռատիւիզիպլ) ած. փոխադրելի, թարգմանելի. տէրճիւմէ էյլէմէկի գաբիլ, տէրճիւմէ էտէճէք։

Trafic (տռաֆիք) գ. ար. Տուրեւառք, վաճառականութիւն, վաճառաշահութիւն. ալըշ վէրիշ, տիճարէթ, պազըրկեանլըգ։

Trafiquant (տռաֆիքան) գ. ար. Վաճառական. պազըրկեան, թաճիր։

Trafiquer (տռաֆիքէ) բ. չ. Տուրեւառս առնել, առնել վաճառականութիւն, վաճառաշահ լինել. ալըշ վէրիշ էթմէք, ալըմ սաթըմ, պազըրկեանլըգ էթմէք։

Trafuser (տռաֆիւզէ) բ. ն. Հանել 'ի կարժէն։

Trafusoir (տռաֆիւզուառ) գ. ար. Կարժ մետաքսի։

Tragacante (տռակականթ) գ. ար. Գազ, թուփ փշալից։

Tragédie (տռաժէտի) գ. իգ. Նոխազերգութիւն, ողբերգութիւն. տռաժէտիա, սախտ էնճամլը գօմէտիա օյունու։ դիպուած աղետալի, արկած ողբալի. մուսիպէթ, պէլայի ազիմ։

Tragédien, enne (տռաժէտիէն) գ. ար. և իգ. Ողբերգակ։

Tragi-comédie (տռաժի քօմէտի) գ. իգ. Ողբերգական կատակերգութիւն։

Tragi-comique (տռաժի քօմիք) ած. Ողբերգական կատակերգութեան։

Tragique (տռաժիք) ած. և գ. Ողբերգական, ողբերգակ։ ողբալի, աղետալի. մուսիպէթլի, մաթէմլի, պէտպախթլը։

Tragiquement (տռաժիքման) մակ. Ողբերգութեամբ, աղետալի իմն. մուսիպէթ իլէ, պէտպախթ իլէ։

Trahir (տռաիռ) բ. ն. Մատնել, դաւաճանել, նենգել. խըյանէթ կամ խըյանէթլիք էթմէք, ղաթր էթմէք։ յայտնել, ծանուցանել. փայլամագ, ղամմազլամագ, սըրրը աչմագ, իֆշա էթմէք։ Se trahir, բ. յ. Մատնել կամ յայտնել զանձն յանզգոյշս. սըրրըն աչմագ կամ իֆշա էթմէք։ ուխտադրուժ լինել. նագզը ահտ էթմէք, տէրքի վէֆա էթմէք։

Trahison (տռաիզօն) գ. իգ. Մատնութիւն, դաւաճանութիւն, նենգութիւն. խըյանէթ, խըյանէթլիք, ղաթր։

Traille (տռայլ) գ. իգ. Նաւակ անցանելոյ ընդ գետ։

Train (տռէն) գ. ար. Գնացք կամ ընթացք գրաստուց. կիտիշ, կիթիշ։ առաջակողմն կամ յետակողմն անասնոց, և կառաց. ատըն կամ թաքըմըն էօնի՝ արթը՝ աթ այաղլարը. գօլա էօնի կամ արթը։ գործի ինչ կառանման. գըզաղ, ըօտ արապա տաղըմը։ լաստ. սալ։ ընթացակիցք, աղխ, ծառայք. էտպա գուլլագլուղու, խաքէմ իւ հաչէմ, տէվլէթի. գուլլագլըգ, փալար. էվգալ։ Հանգամանք իրաց. մասլահաթլարըն ահվալը կամ քէյֆիյէթի։ ընթացք կենաց, կենցաղ. կէչինմէ, էօմր կէչինմէսի։ եղանակ գործելոյ, ընթացք. ամէլ, ամէլ իւ հարէքէթ։ յառաջադիմութիւն, ճիգն, յօժարութիւն, քերումն. ղայրէթ, հավէս։

Traînant, ante (տռէնան, անթ) ած. Սողաքարշ, սողուն, նուաղ. սիւրիւքլէնէն։

Traînasse (տռէնաս) գ. իգ. Վարմ կաքաւուց։

Traîne (տռէն) գ. իգ. Կաքաւ նորափետուր։ նաւակ ձգեալ։ առասան նաւորդաց։

Traîneau (տռէնօ) գ. ար. Գործի ինչ կառանման. սալ. բալխիր. գըզաղ։ վարմ թռչնոց։ ցանց ձկանց։

Traînée (տռէնէ) գ. իգ. Հետք փոշւոյ կամ վառօդոյ. աղըզ օտու, էնճէմէ։

Traîne-malheur (տռէն մալէօռ) գ. ար. Աղետաբեր։

Traîner (տռէնէ) բ. ն. Ձգել ընդ իւր կամ զկնի, քարշել, ընդ քարշ ածել. չէքմէք, չըգարմագ, չէօտիւրմէք. սիւրմէք, սիւրիւտմէք, սիւրիւքլէմէք, ճէրր էթմէք։ կախել. ասըլը գոմագ։ Traîner ses paroles, ծանրալեզու լինել. աղըր տիլլի օլմագ։ Se traîner, բ. յ. Սողել ընդ գետին, ընդ քարշ գնալ. սիւրիւքլէնմէք, սիւրինմէք, սիւրտիւնմէք, իմէքլէմէք։

Traîneur (տռէնէօռ) գ. ար. Որ ընդ քարշ ածէ։ որ որսայ վարժիւ։ յետամնաց (զինուոր). կէրի գալան կամ գօլան, արգատան կիտիճի։

Traire (տռէռ) բ. ն. Je trais, tu trais, il trait; nous trayons, vous trayez, ils traient. Je trayois. J'ai trait. Je trairai. Trais, trayez. Que je traie. Que j'eusse trait. Je trairois. Trayant. Կթել զկաթն անասնոց. սաղմագ, սաղը սաղմագ, սիւթ սաղմագ։ Trait, aite, մանեալ (ոսկի)։

Trait (տռէ) գ. ար. Նետ, սլաք, տէգ, վիքին. օգ, ճիգա, ճիրիտ։ կառան կամ փոկ կառաձիգ. գայըշ, էօլտար։ գիծ. չիզի, խատտ։ գծագրութիւն դիմաց։ ումպ. իւյիմ։ ընթացք, գնացք, կենցաղ, գործ. իշ, քէար, ամէլ, ֆիիլ։ ընտիր կամ գեղեցիկ խմաստ. նիգտէ, լաթիֆէ։ թել (ոսկի). սըրմա։ Avaler d'un trait, 'ի մի ումպ կլանել. պիրտէն իչմէք։ Avoir trait à, հայիլ, պատշաճիլ. միւտաալլիգ օլմագ։

Traitable (թրէթապըլ) ած. Քաղցր, քաղցրաբարոյ, հեզահամբոյր, մարդասէր. եավաշ, գէօնիւլիւ-եումուշագ գօլայ, մուլայիմ, թաթլը տիլլի, խուլէր էյիլի:

Traitant (թրէթան) գ. ար. Որ առնու ՚ի վարձու զհասն արքունի. ամիլ, խարաճ կամ վէրկի էմինի:

Traite (թրէթ) գ. իգ. Գնացք ճանապարհի. միւրիւր, մուռուրէ, եօլուն խարճլարը կամ մեսաֆէսի: տանելն զվաճառս քաղաքէ ՚ի քաղաք. պիր վիլայէթթէն վիլայէթէ ախթարմա թիճարէթինի կամ նագլը: վաճառականութիւն, վաճառք. թիճարէթ, տիճարէթ: բաժ, մաքս վաճառաց. պաճ, ախճայիփ: փոխանակագիր. պօլիչա: սեղանաւորութիւն. սարրաֆլըգ:

Traité (թրէթէ) գ. ար. Ճառ, բան, խօսք. րիսալէ: դաշն, դաշնադրութիւն. գավլ, գարար, ահտ, թէահհիւտ, միսագ, իթթիֆագ: դաշն հաշտութեան. սուլհ մուահէտէսի, ահտի մուսալէհա:

Traitement (թրէթման) գ. ար. Ընդունելութիւն, պատուասիրութիւն, պատիւ, մեծարանք. իլթիֆաթ, մուամէլէ, իքրամ: Թոշակ, ռոճիկ. ուլուֆէ, մէվաճիպ, մաաշ: խնամ, դարման վիրաբուժի. մուալէճէ, թիմար, թիմարլըգ:

Traiter (թրէթէ) բ. ն. Ճառել, խօսել, քննել. պիր մատտէ իւզէրինէ սէօյլէմէք: միջնորդ լինել, խօսել վասն հաշտութեան. պիր իշ կամ պիր մասլահաթ կէօրմէք, պահս էթմէք, մուգավէլէյէ սուլհ էթմէք: վարել ընդ ումեք. տուտմագ, պիր քիմսէնէյի էյի կամ ֆէնա տուտմագ: առնել ընթրիս կամ ընդունելութիւն, տալ զկերակուր. գօնուգլամագ, զիյաֆէթ էթմէք: բժշկել, դարմանել, դարման մատուցանել. թիմար էթմէք, մուալէճէ էթմէք:

Traiteur (թրէթէօր) գ. ար. Խոհարար, պանդոկապետ. աշճը, լօքանթաճը:

Traitoir, տե՛ս Tire.

Traître, esse (թրէթր, էս) ած. և գ. Մատնիչ, դաւաճան, նենգաւոր, չարագործ. ղադդար, ղաթթար, խային, խըյանէթ էտիճի, խըյանէթքեար:

Traîtreusement (թրէթրէօզման) մակ. Նենգաւ, չարութեամբ, դաւաճանութեամբ. խըյանէթ իլէ կամ հիյլէ, ղադր իլէ:

Trajectoire (թրաժէքթուար) գ. ար. Կոր գիծ զոր կազմէ մարմին ընկեցեալ:

Trajet (թրաժէ) գ. ար. Անցք ընդ, տեղի անցից. կէչիտ, մասէր, եօլ, ուղուր: պարանոց ծովու. պօղազ, տէնիզ գուլաղը, խալիճ:

Tramail (թրամայլ) գ. ար. Ցանց կամ գործի ինչ ձկնորսաց:

Trame (թրամ) գ. իգ. Թեզան. արղաճ: շաղամաթ. էրիշ: դաւ, դաւադրութիւն, դարանք. ֆիթնէ, փուսու:

Tramer (թրամէ) բ. ն. Կկել, անկանել. արղաճլամագ: մեքենայել, դաւել, դարան գործել. փուսու գուրմագ:

Tramontane (թրամօնթան) գ. իգ. Հիւսիս, հողմն կամ կողմն հիւսիսոյ. պօյրազ: Perdre la tramontane, շուարիլ, այլ յայլմէ լինել. շաշմագ:

Tranchant, ante (թրանշան, անթ) ած. Հատու, սուր, սայրասուր. քէսքին, գաթը: որոշիչ, վճռական: հատանող մայ ('ի սեղանի արքայի):

Tranchant (թրանշան) գ. ար. Սայր կամ բերան սրոյ. եալըմ, քէսքինլիք, գըլըճըն աղըզը, աղըզլըգ:

Tranche (թրանշ) գ. իգ. Կտոր, կտորակ, պատառ. դիլիմ: Couper par tranche, հատանել ՚ի պատառս. դիլիմ դիլիմ քէսմէք: հատուած լուսանցից գրոց: շրջանակ գրամոց:

Tranche-artère, տե՛ս Campanule.

Tranchée (թրանշէ) գ. իգ. Ջրանցք, փոս, խրամ. մէթէրիզ, խէնտէկ: խիթք կամ ցաւք որովայնի. իչիրէք պուրմալարը, պուրուլմա, պուրու, գարն աղրըսը, սանճը:

Tranchefile (թրանշֆիլ) գ. իգ. Կողակալք գրոց. շիրազէ:

Tranchefiler (թրանշֆիլէ) բ. ն. Դնել կողակալս գրոց:

Tranchelard (թրանշլար) գ. ար. Կտրոց կամ դանակ ինչ խոհակերաց. պիւյիւք պըչագ. մութփագ պըչաղը:

Tranche-montagne (թրանշ մօնթանյ) գ. ար. Անտախապանծ:

Trancher (թրանշէ) բ. ն. Յօշել, կտրել, հատանել, մանրել. քէսմէք, պիչմէք, դիլիմլէմէք: որոշել, յայտնի ցուցանել. քէսմէք, հալլ էթմէք, պիթիրմէք: ինքնին կամ իշխանաբար վճռել հատանել. ինաթ կամ հուքմ իլէ պիր մատտէյի քէսմէք:

Tranchet (թրանշէ) գ. ար. Կտրոց. պըչգը:

Tranchoir (թրանշուար) գ. ար. Տախտակ՝ յորոյ վերայ հատանեն զկերակուրս. գըյմա թախթասը:

Trangles (թրանկլ) գ. իգ. յոգ. Երիզք ինչ (ըստ կնքաբանից):

Tranquille (թրանքիլ) ած. Հանդարտ, խաղաղ, խաղաղական, անդորր, խաղաղասէր. րահաթլը, րահաթ, հուզուրլու. ֆարիղ իւլ պալ. եավաշ, ուսլու, սաքին իտտապ:

Tranquillement (թրանքիլման) մակ. Հանդարտութեամբ, խաղաղութեամբ, անդորր, յանդորրու. րահաթ իլէ, հուզուր իլէ, րէֆահիյէթ իւզրէ, ֆէրաղը պալ իլէ:

Tranquillisant, ante (թրանքիլիզան, անթ) ած. Հանդարտեցուցիչ, խաղաղարար. տէսքին էտէճէք, րահաթ վէրէճէք:

Tranquilliser (թրանքիլիզէ) բ. ն. Հանդարտել, խաղաղացուցանել, ցածուցանել. րահաթլանտըրմագ, տէսքին էթմէք, տինլէնտիրմէք, եաւաշլաթմագ, եաւաշլանտըրմագ, րահաթ վէրմէք, թէրֆիհ էթմէք, իթմինանը խատըր էթմէք: Se tranquilliser, բ. յ. Խաղաղիլ, հանդադարիլ, պեղձանել. տինքին պօզուլմագ, եաւաշլանմագ:

Tranquillité (թրանքիլիթէ) գ. իգ. Հանդարտութիւն, խաղաղութիւն, հանգիստ. րահաթ, րահաթլըք, հուզուր, ասուտէլիք. կէօնիւլ խօշլուղու, էմնիյէթի խաթըր:

Transaction (թրանզաքսիօն) գ. իգ. Պայմանադրութիւն, պայման, համախոհութիւն. գաւլ, րապըթա, ահտ, իթթիֆագ, ուզլաշմա:

Transcendance (թրանսանտանս) գ. իգ. Գերազանցութիւն, առաւելութիւն. էֆզալըք, իւսթիւնլիւք, իւսթ օլմա, ֆաւգըլ իթիպար, իւլիւվ:

Transcendant, ante (թրանսանտան, անթ) ած. Գերազանց, ընտիր. գերագոյն, առաւել. ալա, ֆայիգ, էֆզէլ: գերազանցական:

Transcendantal, ale (թրանսանտանթալ) ած. Գերազանց, առաւելեալ:

Transcription (թրանսքրիփսիօն) գ. իգ. Օրինակելն, գաղափարելն. սուրէթ, նագըլ:

Transcrire (թրանսքրիր) բ. ն. Օրինակել զգիրս, գաղափարել, առնուլ զհատուածն կամ զպատճէնն. սուրէթ ալմագ, նուսխա էթմէք:

Transe (թրանս) գ. իգ. Արհաւիրք, սոսկումն, զարհուրանք. գօրգու, խալէճան, կէօնիւլ փարըլըլը, իզտիրապ, ուրքիւթ:

Transférer (թրանսֆէրէ) բ. ն. Փոխադրել, փոխել կամ տանել այլուր. նագըլ էթմէք, կէչիրմէք, թաշըմագ:

Transfiguration (թրանսֆիկիւրասիօն) գ. իգ. Այլակերպութիւն. թէղայյիւրի սուրէթ, թէպտիլի սուրէթ, թէճէլլի:

Transfigurer (թրանսֆիկիւրէ) բ. ն. Այլակերպել, յայլակերպս առնել. ղայրի սուրէթէ կամ շէքլէ գօմագ:

Transformation (թրանսֆօրմասիօն) գ. իգ. Փոխակերպութիւն, այլակերպութիւն, փոփոխութիւն. դէյիշմէ, սուրէթ դէյիշմէսի, դէյիշիլմէ, թէղէյյիւրի շէքլ, ինգիլապ:

Transformer (թրանսֆօրմէ) բ. ն. Փոխակերպել, այլակերպել, փոփոխել. դէյիշդիրմէք, ղայրը շէքլէ գօմագ. մէսխ կամ թէնքիր էթմէք:

Transfuge (թրանսֆիւժ) գ. ար. Դասալիք, փախստական առ թշնամիս (զինուոր). գաչգըն, տիւշմէնէ գաչգըն:

Transfuser (թրանսֆիւզէ) բ. ն. Փոխադրել կամ հեղուլ այլուր. պօշալթմագ:

Transfusion (թրանսֆիւզիօն) գ. իգ. Փոխադրութիւն կամ հեղումն արեան այլուր. պօշալթմա:

Transgresser (թրանսկրէսէ) բ. ն. Հեստել, ստոնգանել, յանցանել, լուծանել զօրէնս. գանունտան չըգմագ, գանունէ մուղայիր հարէքէթ էթմէք, թէճավիւզ էթմէք, հատտէն կէչմէք, թութմամագ, պօզմագ:

Transgresseur (թրանսկրէսէօր) գ. ար. Պատուիրանազանց, օրինազանց, յանցաւոր. թէճավիւզ էտիճի, մութէճավիզ, պօզուճու:

Transgression (թրանսկրէսիօն) գ. իգ. Պատուիրանազանցութիւն, օրինազանցութիւն, յանցաւորութիւն օրինաց, անհնազանդութիւն. թէճավիւզ, թէաատտի, գանունէ մուղայիր հարէքէթ:

Transiger (թրանզիժէ) բ. չ. Դաշն դնել, համախոհ լինել. ուզլաշմագ, գաւլ էթմէք, իթտիֆագ էթմէք, պիտտաղ սուլհ էթմէք:

Transir (թրանզիր) բ. ն. Ընդարմացուցանել կամ սառուցանել ցրտոյ. իւշիւթմէք, քէչէլէթմէք: զարհուրեցուցանել, ահաբեկ առնել:

Transissement (թրանզիսման) գ. ար. Ընդարմացումն, թմրութիւն, սառուցումն. իւշիւմէ, իւշիւնմէ:

Transit, *տես* Passavant.

Transitif (թրանզիթիֆ) ած. Անցողական (բայ). միւթէաատտի:

Transition (թրանզիսիօն) գ. իգ. Անցումն, կապակցութիւն բանից. կէչիշ, ուպուր, սէօզ պաղլամասը, ինթիգալ:

Transitoire (թրանզիթուար) ած. Անցաւոր, վաղանցիկ. թէզ կէչէր, ֆանի:

Translater (թրանսլաթէ) բ. ն. Փոխադրել կամ յեղուլ յայլ բարբառ, թարգմանել (է բառ վաղեմի):

Translateur (թրանսլաթէօր) գ. ար. Թարգմանիչ (է բառ վաղեմի):

Translation (թրանսլասիօն) գ. իգ. Փոխադրութիւն, փոխումն այլուր. կէօչիւրմէ, կէօչ, նագըլ:

Transmettre (թրանսմէթթր) բ. ն. Փոխանցել, անցուցանել, տալ, աւանդել. կէչիրմէք, ուլաշդըրմագ, դէյիրմէք, իրսալ կամ իսալ էթմէք:

Transmigration (թրանսմիկրասիօն) գ. իգ. Չու, տեղափոխութիւն (ժողովրդեան). կէօչ, կէչմէ, ինթիգալ: Հոգեփոխութիւն Պիւթագորեան). թէնասիւխ:

Transmissible (թրանսմիսիպլ) ած. Փոխանցելի, փոխադրելի, անցուցանելի. իրսալը կամ իսալը գաապիլ կամ միւմքին:

Transmission (թրանսմիսիօն) գ. իգ. Փոխադրութիւն, փոխանցութիւն. ուլաշդըրմա, նագըլ, իրսալ, իսալ:

Transmuable (թրանսմիւապլ) ած. Փոփոխական, փոփոխելի:

Transmuer (թրանսմիւէ) բ. ն. Փոխակերպել, փոխել յայլ օրինակ, փոփոխել. դէյիշդիրմէք, իպտալ գալպ էթմէք, դէօնդիւրմէք:

Transmutabilité (թրանսմիւթապիլիթէ) գ. իգ. Փոփոխականութիւն, լինելն փոփոխելի. դէյիշդիրիլմէ գաապիլիյէթի. թէղայյիւր:

Transmutation (թրանսմիւթասիօն) գ. իգ. Փոփոխումն, այլափոխութիւն, փոփոխութիւն. դէյիշդիրմէ, դէօնդիւրմէ, ինգիլապ, թէղայյիւր, թէղայյիւրի հալ:

Transparence (տրանսփարանս) գ. իգ. Թափանցկութիւն. շէֆֆաֆլըգ, պէրրագլըգ, շէֆաֆէտ, շէֆֆաֆ։

Transparent, ente (տրանսփարան, անտ) ած. Թափանցիկ, յստակ, պայծառ. շէֆֆաֆ, էօտէ կէօրինիւր, պէրրագ։

Transparent (տրանսփարան) գ. ար. Գիծ, տողաշար. ճէտվէլ, տախտասը։

Transpercer (տրանսփէրսէ) բ. ն. Թափանցել կամ անցանել ընդ միրան, Թափանցուցանել. կէչիրմէք, սափլամագ, սանճմագ, սանճըլմագ, շէգգ էտմէք, պիր եանտան օ պիր եանա կէչմէք։

Transpirable (տրանսփիրապլ) ած. Արտաշնչելի։

Transpiration (տրանսփիրասիօն) գ. իգ. Արտաշնչութիւն մարմնոյ, քիրտն. վիւճուտ նէֆէսլէնմէսի, վիւճուտ տէրլէմէսի, տէրլէմէ, տէր, արագ։

Transpirer (տրանսփիրէ) բ. չ. Արտաշնչել, ելանել արտաշնչութեամբ, քրտնուլ. վիւճուտ նէֆէսլէնմէք կամ տէրլէմէք, պուղլանմագ, տէրլէմէք։

Transplantation (տրանսփլանտասիօն) գ. իգ. Փոխադրութիւն տնկոց. ղարսը էէրէ տիքմէսի, նագլ, իգտիսալ։

Transplanter (տրանսփլանտէ) բ. ն. Փոխադրել այլուր զտունկս. ըրգարըբ ղարսի էէրէ տիքմէք, պաշգա էէրէ տիքմէք։ փոխել, փոխադրել կամ տանել այլուր զհաստատուած ժողովրդեան. պիր մէմլէքէթտէն օ պիր մէմլէքէթէ նագլ էտմէք։ Se transplanter, բ. յ. Փոխել այլուր. պիր մէմլէքէթտէն օ պիր մէմլէքէթէ կիտմէք, կէօչ կամ ինտիգալ էտմէք։

Transport (տրանսփօր) գ. ար. Փոխումն, փոխադրութիւն, տարումն. կէօտիւրմէ, տաշըմա, նագլ, կէօչ։ փոխանցութիւն, հրաժեշտ. հավալէ, տահվիլ։ բռնութիւն կամ յափշտակութիւն կրից, բուռն կիրք. հէյճան, կէօճիւլ կամ ճան իշտիրագը, խըշըմ, էօֆքէ, նարի ղաղապ, ղաղապ հիտտէթի կամ շիտտէթի։ զառանցանք, գանգաշումն. սայըգլամա։

Transporter (տրանսփօրտէ) բ. ն. Փոխել այլուր, տեղափոխել, փոխադրել, փոխել, տանել. պիր մէգանտէն օ պիր մէգանէ նագլ էտմէք, կէօտիւրմէք, տաշըմագ, նագլ էտմէք։ անցուցանել, հրաժարել. հէվալէ էտմէք, կէչիրմէք, ֆէրաղատ էտմէք։ ըրդել 'ի բարկութիւն. փարլըտմագ։

Transposer (տրանսփօզէ) բ. ն. Փոխաբերել, փոխել զկարգն, փոփոխել. ղայրը կամ պաշգա էէրէ գօյմագ կամ վազ էտմէք, էէրինի տէյիշտիրմէք։ փոխել զկարգն բառից. գէլիմէլէրի տագտիմ տէխիր գօյմագ։

Transposition (տրանսփօզիսիօն) գ. իգ. Փոփոխութիւն կամ փոխադրութիւն (կարգի բառից). ղայրը էէրէ գօյմաը, տէղայիւր, տէպտիլի մահալլ, տէյիշտիրիլմէ, տէպտիլ։

Transsubstantiation (տրանսսիւպստանսիասիօն) գ. իգ. Փոփոխութիւն գոյացութեան. էճզա տէյիշտիրիլմէսի։

Transsubstiantier (տրանսսիւպստանսիէ) բ. ն. Փոխել յայլ գոյացութիւն։

Transsudation (տրանսսիւտասիօն) գ. իգ. Քրտնումն, հոսումն արտաքս ընդ ծակոտիս մարմնոյ. ըէշհ, տէրէշշիւհ։

Transsuder (տրանսսիւտէ) բ. չ. Քրտնիլ. հոսել կամ ելանել արտաքս ընդ ծակոտիս մարմնոյ. օպիր էիւզէ կէլմէք, տէէրիր էտմէք, տէր կիպի սըզմագ, սըզմագ, տէրէշշիւհ էտմէք։

Transvaser (տրանսվազէ) բ. ն. Հեղուլ կամ Թափել յամանէ յամանոյ. ղայրի գապա կամ ֆըչըյա պօշալտմագ, պօշալտմագ, գապընը տէյիշտիրմէք։

Transversal, ale (տրանսվէրսալ) ած. Խոտորնակ, խոտորնական, որ հատանէ խոտորնակի. էյրի, արգուրու, արգուրու օլան, էյրիճէ, միւտէվարիզէն։

Transversalement (տրանսվէրսալման) մակ. Խոտորնակի, առ 'ի շեղ. էյրիճէ, միւտէվարիզէն։

Transverse (տրանսվէրս) ած. Խոտորնակ, խոտորնակի։ տես Transversal.

Trantran (տրանտրան) գ. ար. Ընթացք, եղանակ։

Trapan (տրափան) գ. ար. Գլուխ սանդղոց։

Trapèze (տրափէզ) գ. ար. Տրապիզ (ձև ինչ քառակուսի). շէքլի պիր միւնհարիֆ։

Trapézoïde (տրափէզօիտ) գ. ար. Նման տրապիզոնեայ (ձև քառակուսի)։

Trappe (տրափ) գ. իգ. Երդ, պատուհան, դուռն. քէֆէնք, գափանճագ, շըվանի, նէրտիվան պաշի, եէր եիւզին գափաղը։ Թակարդ, ծուղակ. տուզագ, գափան։

Trapu, ue (տրափիւ) ած. Յաղթանդամ և կարճահասակ. տօփուր, տածգուրը։

Traque (տրագ) գ. իգ. Թակարդումն։

Traquenard (տրագնար) գ. իգ. Գնացք ինչ ձիոյ. րահվան ատ։ կապանք ինչ ոտից։ Թակարդ կամ ծուղակ երեկոց։

Traquer (տրագէ) բ. ն. Թակարդել, պաշարել. պիր եէրտէ գափատմագ, գափատմագ, սիւրիւն էվլի էտմէք, տազյիգ էտմէք։

Traquet (տրագէ) գ. ար. Թակարդ երեկոց. ֆախխ, տամ, տուզագ։ Թռչուն ինչ փոքրիկ։ Թակ աղօրեաց. տէյիրմէն լագըրտագը։

Trasi (տրազի) գ. ար. Ի բոյս ինչ։

Trastavat (տրաստավա) գ. ար. Երիվար որ ունի նիշ յոտս։

Trattes (տրատ) գ. իգ. յոգ. Փայտք աղօրեաց։

Travade (տրավատ) գ. իգ. Մրրիկ հողմոյ (ըստ նաւորդաց)։

Travail (տրավայլ) գ. ար. Աշխատութիւն, գործ, վաստակ, աշխատասիրութիւն. իշ, իշլէմէ, ամէլ. զահմէթ, տէքլիֆ։ վիշտ, տառապանք, նեղութիւն. էմէք, զահմէտ, քիւլֆէտ, ըսլըւայ, փէրփ։ երկունք, ցաւք երկանց. տօղուրճագ պուրուղու, օղլան պուրուղու։ մեքենայ ինչ ձիավարժից։

Travailler (տրավայլէ) բ. չ. և ն. Աշխատիլ, վաստակ լինել 'ի գործել։ Նեղիլ, տառապիլ, հոգալ. իշլէմէք, իշ իշլէմէք, չալըշմագ, իշ կէօրմէք, թիւրլիւ՝ ճէհտ կամ սայ էթմէք, էմէք կամ զահմէթ չէքմէք։ Թեքիլ, կորանալ, գալարիլ. էյրիլմէք, պիւքիւլմէք։ Խմորիլ, թթուիլ. մայալանմագ, շարապ իշլէմէք։ Աշխատ առնել, նեղել, տառապեցուցանել. էօրսէլէմէք, ինճիթմէք։ Se travailler, բ. յ. Վշտանալ, նեղիլ, տառապիլ. էլէմ՝ իզտիրապ կամ գասավէթ չէքմէք, ինճինմէք։

Travailleur (տրավայլէօր) գ. ար. Գործաւոր, աշխատաւոր, աշխատասէր. չալըշըճը, չալըշգան. իշլէյիճի, իշճի, չօգ իշլէյէն։ Զինուոր գործաւոր. գազմաճը, տապիաճը, մէթէրիզճի, լաղըմճը։

Travat (տրավա) գ. ար. Երիվար որ ունի սպիտակ նիշս յոտս։

Travée (տրավէ) գ. իգ. Անջրպետ գերանց, անջրպետ. իքի գաթ արասը կամ արալըղը։

Travers (տրավէր) գ. ար. Լայնութիւն. էնլիք, արզ, արզը։ Խոտորնակութիւն, թիւրութիւն, շեղումն. էյրիլիք, տէրսլիք։ Այլանդակութիւն մտաց. [illegible]։ En travers, խոտորնակի. էյրի, արզընտա։ À travers կամ au travers, ընդ մէջ. 'ի միջոյ. օրթասընտա, արասընտա, իչէրիտէն։ De travers, առ 'ի շեղ, խոտորնակի, կողմնակի, ընդ հակառակն, ընդ ակամբ. էյրի, էյրիճէ, արգուրու։ Regarder de travers, հայել ընդ ակամբ. էյրի պագմագ։

Traverse (տրավէրս) գ. իգ. Գերան եդեալ խոտորնակի. էյրիճէ գօնուլան մէրտէք, տապան, ուզուն քէրասթէ։ Խոտորնակ ճանապարհ. արգուրու եօլ։ Խոչ, խափան. տուտուգ, մանի, միւմանէաթ։ À la traverse, խոտորնակի, ձախողակի։

Traversée (տրավէրսէ) գ. իգ. Անցք ընդ մէջ, անցք. կէչմէ, կէչիշ, ուպուր։ Գնացք ընդ ծով. տէնիզ սէֆէրի։

Traverser (տրավէրսէ) բ. ն. Անցանել յայն կոյս կամ 'ի միւս կողմն, հատանել զճանապարհ. եօտէ կամ օպիր եանա կէչմէք, տէվիր էթմէք, կէչմէք, եօտէյէ կէչմէք։ Թափանցել, անցանել ընդ մէջ. կէչմէք, օրթասընդան կամ եօտէսէն կէչմէք։ Խաչընդոտն լինել, արգելուլ, խափանել. արգուրու տուրմագ, արգուրու կամ արգուրուտէն կէչմէք. մանի օլմագ, գարշը տուրմագ, իթիրազ կամ մուարիզ էթմէք։

Traversier, ière (տրավէրսիէ, էր) ած. և գ. Հակառակ (հողմն). մուխալիֆ րուզկեար։ Նաւակ ինչ ձկնորսաց։ Նաւակ վասն անցանելոյ յայն կոյս։ գալարափող ինչ։

Traversin (տրավէրսէն) գ. ար. Բարձ անկողնոյ. ուզուն [illegible] եասդըղը, պաշ եասդըղը, քէօշէ եասդըղը։ յատակ տակառաց։

Travestir (տրավէսթիր) բ. ն. Այլակերպել. տէյիշտիրմէք, էշգեալ տէյիշտիրմէք, պաշգա գըյաֆէթէ կիրտիրմէք կամ սօգմագ։ Se travestir, Ծպտիլ, յայլակերպս լինել. պաշգա գըյաֆէթէ կիրմէք, տէպտիլէ կիրմէք, գըյաֆէթինի տէյիշտիրմէք, տէպտիլ օլմագ։ Travesti, ie, ծպտեալ, յայլակերպս. տէպտիլ, տէպտիլ օլմուշ, պաշգա գըյաֆէթէ կիրմիշ։

Travestissement (տրավէսթիսման) գ. ար. Ծպտումն, այլակերպք. էշգեալ տէյիշտիրմէսի, պաշգա գըյաֆէթ։

Trayon (տրէյօն) գ. ար. Պտկունք ստեանց անասնոց. էմճէք, ինէք էմճէյի։

Trébuchant, ante (տրէպիւշան, անտ) ած. Արդարակշիռ կամ հաւասարակշիռ (դահեկան). վէզնի օլան, քամիլ, աղըր տարթըլը։

Trébuchement (տրէպիւշման) գ. ար. Անկումն, կործանումն (է բառ վաղեմի)։

Trébucher (տրէպիւշէ) բ. չ. Սխալել ոտից, այլթաքել, անկանիլ. սուրչմագ, սէնդէլէմէք, տէքէրլէնմէք։ Ծանրանալ կշռոյն, ծանրակշիռ լինել. զիյադէ աղըր օլմագ, աղըր տարթըլը օլմագ։

Trébuchet (տրէպիւշէ) գ. ար. Ծուղակ ինչ թռչնոց. գուշ գափանը։ փոքրիկ կշիռ դրամոց. ալթըն վէզնէսի։

Tréfilerie (տրէֆիլըրի) գ. իգ. Գործի մանելոյ զթել։

Tréfileur (տրէֆիլէօր) գ. ար. Որ մանէ զթել մետաղաց։

Trèfle (տրէֆլ) գ. ար. Առուոյտ կամ տառուոյտ (խոտ). եօնճա, տըրֆիլ։ մին 'ի գունոց խաղալիկ թղթոյն. հաչ։

Tréfoncier (տրէֆօնսիէ) գ. ար. Տէր անտառի։

Tréfonds (տրէֆօն) գ. ար. Իշխանութիւն հանքաց գետնոյն։

Treillage (տրէյլիաժ) գ. ար. Ձողք սարփինայի. գաֆէս, ասմա գաֆէսի։

Treillager (տրէյլիաժէ) բ. ն. Ձողաբարձ զարդարել. գաֆէսլէմէք։

Treillageur (տրէյլիաժէօր) գ. ար. Որ ձողաբարձ զարդարէ. գաֆէսճի։

Treille (տրէյլ) գ. իգ. Սարփինայ, կամարաձեւեցուկ որթոց, ձողաբարձ. ասմալըգ։

Treillis (տրէյլի) գ. ար. Վանդակ, վանդակապատ. գաֆէս, ֆարմաքլըգ, մէշպէքէ, ճէնձէրէ գաֆէսլէրի։ կտաւ մոմապատ. մուշամմա, սամզըր պէզ։

Treillisser (տրէյլիսէ) բ. ն. Փակել վանդակօք, վանդակապատ յօրինել. գաֆէսլէմէք, ֆարմաքլըգ կամ գաֆէս չէքմէք։

Treizain (տրէզէն) գ. ար. Դրամ ինչ։ երեքտասան շեղջ ցորենոյ։

Treize (տրէզ) ած. Երեքտասան. օն իւչ, սէլասէ աշէրէ։

Treizième (տրէզիէմ) ած. և գ. Երեքտասաներորդ. օն իւչիւնճիւ։ երեքտասաներորդ մասն. օն իւչիւնճիւ հիսսէ, օն իւչ փայըն պիրի։

Treizièmement (տրէզիէմման) մակ. Երեքտասաներորդ անգամ. օն իւչիւնճիւտէ:

Tréma (տրէմա) ած. և գ. Ձայնաւոր տառ, որ ունի 'ի վերայ իւր զկրկին կէտ, զոր օրինակ՝ ë, ï, ü.

Tremblaie (տրանպլէ) գ. իգ. Անտառ բարտի կամ կաղամախի ծառոց. գարա տօղ աղաճլըգ, գավագլըգ:

Tremblant, ante (տրանպլան, անտ) ած. Որ դողայ, դողդոջուն, երերուն. տիտրէճի, տիտրէյէն, տիտրէր:

Tremblante (տրանպլանտ) գ. իգ. Ձուկն ինչ գետոյ:

Tremble (տրանպլը) գ. ար. Բարտի կամ կաղամախի. տօղ աղաճը, գարա տօղ աղաճը, պէյազ գավագ աղաճը:

Tremblement (տրանպլըման) գ. ար. Դող, դողումն, շարժումն, երերումն. տիտրէմէ, տիտրէյիշ: Tremblement de terre, երկրաշարժ, սասանութիւն երկրի. զէլզէլէ, զէրզէլէ, եէր տէփրէնմէսի: գեղգեղումն ձայնի (ըստ երաժշտաց): ահ, երկիւղ անհնարին, սոսկումն:

Trembler (տրանպլէ) բ. չ. Շարժիլ, սասանիլ, երերալ, տատանիլ. տիտրէմէք, տէփրէնմէք, օյնամագ, սիլքինմէք, սարսամագ, սարսըլմագ: երկնչիլ, զարհուրիլ, դողալ, զդողանի հարկանիլ. գօրգմագ, ղիյափէթի իլէ գօրգմագ, իւրքմէք. նէֆրէտ կամ տէվահհիւշ էտմէք:

Trembleur, euse (տրանպլէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Երկչոտ, որ երկնչի կամ դողայ. տիտրէյիճի, տիտրէյէն, գօրգագ, ղիյափէթի իլէ գօրգագ:

Tremblotant, ante (տրանպլօտան, անտ) ած. Դողդոջուն, երերուն:

Trembloter (տրանպլօտէ) բ. չ. Սասանիլ, դողալ, երերալ. ճիւզի տիտրէմէք, տիտրէմէք:

Trémeau (տրէմօ) գ. ար. Մասն ինչ պատնիչի:

Trémie (տրէմի) գ. իգ. Սոր աղօրեաց. տէյիրմէն սէփէտի: չափ ինչ աղի:

Trémion (տրէմիօն) գ. ար. Փայտ սորոյ աղօրեաց:

Trémois (տրէմուա) գ. ար. Խառն կերակուր. գարըշըգ եէմ:

Trémoussement (տրէմուսման) գ. ար. Թրթռումն հաւուց. գըմըլտանմա, չապալանմա, տէփրէնմէ:

se Trémousser (տրէմուսէ) բ. յ. Շարժիլ, տատանիլ, ճօճալ. չապալանմագ, տէփրէնմէք, գըմըլտանմագ: գուն գործել, ջանահնար լինել. չալըշմագ, սայ իւ իգտամ էտմէք:

Trémoussoir (տրէմուսուար) գ. ար. Ճօճանակ:

Trempe (տրանփ) գ. իգ. Պատկանումն կամ մխումն երկաթոյ. սու վէրմէ, փէմէրէ սու վէրիլմէսի, սու: Թրջումն թղթոյ. քէաղըտ ըսլաթմասը: բնութիւն, բնաւորութի. տապիաթ, խույ, մէշրէպ: ազգ, որակութիւն. սօյ, մագուլէ:

Tremper (տրանփէ) բ. ն. և չ. Թրջել, թանալ, թրմել, ռոգել. ըսլաթմագ, սույա գօմագ: մնալ առ ժամանակ մի 'ի ջուր. ըսլանմագ, պիրազ սու իչինտէ տուրմագ: պատկանել դեղովք կամ մխել զերկաթն. սու վէրմէք: հաղորդ կամ կցորդ լինել. գարըշմագ, իշտիրագ էտմէք, էլ պիր էտմէք:

Tremperie (տրանփըրի) գ. իգ. Տեղի թրջելոյ զթուղթն տպագրութեան:

Trempis (տրանփի) գ. ար. Հիւթ ինչ որով մաքրեն զկաշին:

Tremplin (տրանփլէն) գ. ար. Տախտակ ինչ լարախաղից:

Tremptoir (տրանփտուար) գ. իգ. Տաշտ լեղակի:

Trentain (տրանտէն) գ. ար. Երեսուն առայր (ասի 'ի խաղու): ասուի ինչ:

Trentaine (տրանտէն) գ. իգ. Երեսնեակ մի, երեսուն. օթուզլուգ, օթուզ տանէ:

Trentanel (տրանտանէլ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Trente (տրանտ) ած. Երեսուն. օթուզ, սէլասունէ:

Trentième (տրանտիէմ) ած. և գ. Երեսներորդ. օթուզունճու: երեսներորդ մասն. օթուզունճու հիսսէ կամ փայ:

Trépan (տրէփան) գ. ար. Շաղափ վիրաբուժից. գաֆա տէլէճէք կամ գաւըփըրաճագ ալէթ, ճէրրահ միգգապը, մէնկէնէ:

Trépaner (տրէփանէ) բ. ն. Ծակել շաղափով զսկաւառակ գլխոյն. գաֆա կէմիյին օյմագ, գաֆա տէլմէք, գաւըփըրմագ կամ մէնկէնէլէմէք:

Trépas (տրէփա) գ. ար. Փոխումն կամ ելք յաստեացս, վախճան կենաց, մահ. էօլիւմ, էօլմէ, վէֆաթ, էճէլ:

Trépassement (տրէփասման) գ. ար. Վախճան կենաց (է բառ վաղեմի):

Trépasser (տրէփասէ) բ. չ. Փոխիլ յաստեացս, ելանել յաշխարհէս, մեռանել. էօլմէք, վէֆաթ օլմագ:

Trépassés (տրէփասէ) գ. ար. յոք. Մեռեալք, վախճանեալք. էօլիւլէր:

Trépidation (տրէփիտասիօն) գ. իգ. Դողդոջուն շարժումն:

Trépied (տրէփիէ) գ. ար. Սանակալ կամ եռոտանի. սաճայագ:

Trépignement (տրէփինյըման) գ. ար. Հարկանելն զերկիր ոտամբ. տափըրտամա:

Trépigner (տրէփինյէ) բ. չ. Հարկանել զերկիր ոտամբ, դափր հատանել. տափըրտամագ:

Très (տրէ) մակբ. Երիցս, կարի, շատ, բազում, յոյժ. փէք, խայլը, խայլըճէ, գատը, գատը չօգ, պիղայէթ: Très-bon, ամենաբարի, ընտիր յոյժ: Très-bien, կարի քաջ. փէք էյի:

Très-sept (թռէ սէթ) գ. ար. Ազգ ինչ խաղու թղթոց:

Trésor (թռէզօռ) գ. ար. Գանձ, բազմութիւն ընչից. խազինէ, խազնէ: տուն գանձուց. մալ գօյտուգլարը եէր, խազինէ օտասը:

Trésorerie (թռէզօռռի) գ. իգ. Գանձատուն. պէյթիւլմալ, պէյլիք, պէյլիք մալը, մալի միրի խանէսի:

Trésorier (թռէզօռիէ) գ. ար. Գանձապետ, գանձաւոր. խազինէտար, խազնատար, տէֆթէրտար:

Tressaillement (թռէսայլըման) գ. ար. Դող, սարսափ, ցնցումն, շարժումն. թիթրէմէ, պէլինլէմէ, իւրքմէ, հէօֆ, իհթիլաճ. ղայէթ սէվինմէ:

Tressaillir (թռէսայլիռ) բ. չ. Je tressaille, tu tressailles, il tressaille; nous tressaillons, vous tressaillez, ils tressaillent. Je tressaillois. Je tressaillis. Je tressaillirai. Je tressaillirois. Que je tressaille. Ցնցիլ, շարժիլ. սէքիրմէք, սարսըլմագ, հօփ պօփ սըչրամագ, պէլինլէմէք: դողալ, սարսափիլ, զզօղանի հարկանիլ. իւրքմէք: խայտալ, ցնծալ. սէվինճինտէն րագսա կիրմէք կամ օյնամագ, ղայէթ սէվինմէք:

Tresse (թռէս) գ. իգ. Հիւսք, հիւսուած. էօրիւ, էօրկիւ, ֆայթան: հիւսք վարսից. սաչ էօրմէսի կամ էօրիւլմէսի:

Tresser (թռէսէ) բ. ն. Հիւսել, կապել. էօրմէք, պիւքմէք:

Tresseur, euse (թռէսէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Հիւսիչ, որ հիւսէ. սաչ էօրիւճիւ կամ պիւզէլթիճի:

Trestoire (թռէսթուառ) գ. իգ. Ազգյան ինչ:

Tréteau (թռէթօ) գ. ար. Ցենարան, նեցուկ. փայագ, էղրագ, քէրէվէթ, սօֆրա փայալը կամ այագլարը:

Trève (թռէվ) գ. իգ. Դադարումն 'ի պատերազմէ առժամանակ մի. միւթարէքէթ, միւթարէքէ, վագթ իլէ օլան սուլհ, հիւտնէ, մուհատէնէթ: հանգիստ, դուլ, դադար. մէհլէթ, կէթիրէ:

Treuil (թռէօյլ) գ. ար. Մեքենայ ինչ վասն բառնալոյ զբեռինս. մէհվէր:

Triacleur (թռիաքլէօռ) գ. ար. Որ վաճառէ զթերիակէս, խաբեբայ (է բառ վաղեմի):

Triage (թռիաժ) գ. ար. Ընտրութիւն, ընտրանք. այըրթլամա, սէչմէ, այըրթլէյիշ:

Triangle (թռիանկլ) գ. ար. Եռանկիւն. իւչ քէօշէ, իւչ պուճագ, միւսէլլէս: եռանկիւնի (համաստեղութիւն):

Triangulaire (թռիանկիւլէռ) ած. Եռանկիւնի. իւչ քէօշէլի, իւչ պուճագլը, զու սէլասէ, զէվայա:

Triangulé, ée (թռիանկիւլէ) ած. Որ ունի երիս անկիւնս:

Tribade (թռիպատ) գ. իգ. Կին իգամոլ. ախրէթի սէվիճի ախրէթ, սէվի:

Tribale (թռիպալ) գ. իգ. Մի խաղի 'ի կասկարայէ:

Tribomètre (թռիպօմէթռ) գ. ար. Շփաչափ, գործի չափելոյ զշփումն մարմնոց:

Tribord (թռիպօռ) գ. ար. Աջակողմն նաւու. գէմինին սաղ եանը:

Tribu (թռիպիւ) գ. իգ. Ցեղ, տոհմ, ազգ. գապիլէթ, գապիլէ, գապայիլ, գավմ, սիպիլէ:

Tribulation (թռիպիւլասիօն) գ. իգ. Վիշտ, նեղութիւն, անձկութիւն, տառապանք. միհնէթ, գասէվէթ, պէլա:

Tribule (թռիպիւլ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. չէօլ քէստանէսի:

Tribun (թռիպէօն) գ. ար. Տրիբուն, դատաւոր, զօրավար. գապիլէ պէյի կամ զապիթի:

Tribunal (թռիպիւնալ) գ. ար. Բեմք, բեմ դատաւորի, ատեան, դատաստանարան. մէհքէմէ, մէճլիսի շէրի, տիւան եէրի:

Tribunat (թռիպիւնա) գ. ար. Տրիբունութիւն:

Tribune (թռիպիւն) գ. իգ. Բեմ կամ բեմք ատենախօսաց. մինպէր, մէնպէր, քիւրսի: վերնատուն երաժշտաց յեկեղեցւոջ:

Tribunitien, ienne (թռիպիւնիսիէն) ած. Տրիբունի, Տրիբունեան:

Tribut (թռիպիւ) գ. ար. Հարկ, գլխահարկ. վէրկի, խարաճ, ճիզյէ:

Tributaire (թռիպիւթէռ) ած. և գ. Հարկատու. վէրկի վէրէն, պաճ կամ խարաճկիւզար, զիմմի, էհլի զիմմէթ:

Tricher (թռիշէ) բ. ն. Խաբել կամ նենգել 'ի խաղու. եանըլթմագ, ալտատմագ, տօլանտըրմագ, օյունտա հիլէ գըլմագ:

Tricherie (թռիշըռի) գ. իգ. Նենգ կամ դրժողութիւն 'ի խաղու. ալտայըշ, եանըլթմա, րէնք, թէլպիսլիք:

Tricheur, euse (թռիշէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ խաբէ 'ի խաղու. ալտատըճը:

Tricoises (թռիքուազ) գ. իգ. յոգ. Ազգյան պայտառի:

Tricolor (թռիքօլօռ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Tricolore (թռիքօլօռ) ած. Եռագոյն. իւչ րէնքլի:

Tricon (թռիքօն) գ. ար. Երրեակ համատեսակ ձև թղթոց խաղու:

Tricot (թռիքօ) գ. ար. Գաւազան ստուար և կարճ, բիր. սօփա:

Tricotage (թռիքօթաժ) գ. ար. Գործածք հիւսկէն. էօրմէ:

Tricoter (թռիքօթէ) բ. ն. Հիւսել, գործել. շիշ իլէ էօրմէք, էօրմէք, տօգումագ, չօրապ իշլէմէք:

Tricotets (թռիքօթէ) գ. ար. յոգ. Ազգ ինչ կաքաւու ոտից:

Tricoteur, euse (թռիքօթէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Որ հիւսէ զգուլպայս, և այլն. չօրապճը:

Trictrac (թռիքթռաք) գ. ար. Նարտ: տախտակ նարտի. տավլա կամ տավլու, տավլա օյունու:

Tride (թրիտ) ած. Աշխոյժ (ձի):

Trident (թրիտան) գ. ար. Եռաժանի, երեքարձենք· իւչ տիշլի եապա, գամագ, իւչ չէնկէլլի:

Tridenté, ée (թրիտանթէ՛) ած. Որ ունի երիս ժանիս:

Tridi (թրիտի) գ. ար. Երրորդ օր 'ի տասանեկի:

Triennal, ale (թրիէննալ) ած. Եռամեայ, երից ամաց· իւչ եըլլըգ, իւչ եըլ տուրաճագ կամ օթուրէր· հէր իւչ սէնէտէ կէլէն:

Triennalité (թրիէննալիթէ՛) գ. ար. Եռամեայ իշխանութիւն:

Triennat (թրիէննա) գ. ար. Եռամեայ ժամանակ· իւչ եըլլըգ:

Trier (թրիէ՛) բ. ն. Ընտրել, որոշել· էօյիւտըլէմէք, այըրտլամագ. սէչմէք:

Triérarchie (թրիէ՛րարշի) գ. իգ. Ցռկանաւապետութիւն:

Triérarque (թրիէ՛րարք) գ. ար. Ցռկանաւապետ:

Trieuse (թրիէօզ) գ. իգ. Որ ընտրէ զցնցոտիս 'ի պէտս թղթոյ:

Trifide (թրիֆիտ) ած. Եռահերձ:

Trigaud, aude (թրիկօ, օտ) ած. և գ. Նենգաւոր, խորամանկ, չարարուեստ· հիլէքեար, հիլէպազ:

Trigauder (թրիկօտէ՛) բ. չ. Նենգել, վարել խաբէութեամբ· ալ էտմէք, տօլապ գուրմագ. հիլէ կամ օյուն էտմէք:

Trigauderie (թրիկօտրի) գ. իգ. Նենգութիւն, խորամանկութիւն, խաբէութիւն· հիլէ, տօլապ, օյուն, հիլէքեարլըգ:

Triglyphe (թրիկլիֆ) գ. ար. Զարդ ինչ ճարտարապետական:

Trigone (թրիկօն) գ. ար. Գործի ինչ երկրաչափական:

Trigonométrie (թրիկօնօմէ՛թրի) գ. իգ. Եռանկիւնաչափութիւն· միւհասիպի մուսէլլէսաթ:

Trigonométrique (թրիկօնօմէ՛թրիք) ած. Եռանկիւնաչափական:

Trigonométriquement (թրիկօնօմէ՛թրիքման) մակ. Եռանկիւնաչափօրէն, ըստ կանոնաց եռանկիւնաչափութեան:

Trilatéral, ale (թրիլաթէ՛րալ) ած. Եռակողմեան, եռակողմի· իւչ եանլը կամ տարաֆլը, մուսէլլէս, զու սէլասէթ ալըա:

Trilatère, տես Triangle.

Trillion (թրիլիօն) գ. ար. Երեք միլիոն:

Trimestre (թրիմէսթր) գ. ար. Եռամսեայ ժամանակ, երեք ամիսք· իւչ այլըգ, իւչ այ, իւչ այ մուտտէտի:

Tringle (թրէնկլ) գ. ար. Գաւազան կամ ձող ինչ երկաթի· պէրտէ չըպուղու կամ տէմիր: կանոն ինչ արուեստաւորաց· ուզուն տահտաճըգ:

Tringler (թրէնկլէ՛) բ. ն. Գծել զգիծ առասանաւ:

Trinité (թրինիթէ՛) գ. իգ. Երրորդութիւն· թէսլիս, իւչլիւք, իլահի իւչլիւք: տօն ամենասուրբ Երրորդութեան:

Trinôme (թրինօմ) գ. ար. Եռանուն քանակութիւն:

Trinone (թրինօն) ած. Եռանկիւն, եռակողմի:

Trinquart (թրէնքար) գ. ար. Նաւակ ինչ:

Trinquenin (թրէնքընէն) գ. ար. Բարձրագոյն չուան ցռկանաւու:

Trinquer (թրէնքէ՛) բ. չ. Ըմպել բաղմօք զգինին· գատէհ տօգուշտուրմագ կամ չուգուրմագ:

Trinquet (թրէնքէ) գ. ար. Կայմ ինչ ցռկանաւու:

Trinquetin (թրէնքըթէն) գ. ար. Առագաստ ինչ ցռկանաւու:

Trinquette (թրէնքէթ) գ. իգ. Առագաստ ինչ նաւու եռանկիւնի:

Trio (թրիօ) գ. ար. Երաժշտական յօրինուած ինչ եռամասնեայ· իւչ քիշինին օգուար կամ ահէնկի: միաբանութիւն երից արանց· իւչ քիշինին պիրլիյի կամ իթթիֆագը:

Triolet (թրիօլէ) գ. ար. Քերդուած եռատողեան:

Triomphal, ale (թրիօնֆալ) ած. Յաղթողական, յաղթական, յաղթանակի· նուսրէ, ֆէթհի:

Triomphalement (թրիօնֆալման) մակ. Յաղթանակաւ· նուսրէթ իլէ:

Triomphant, ante (թրիօնֆան, անթ) ած. Յաղթական, յաղթող· ղալիպ, մուզաֆֆէր օլան: մեծաշուք, մեծահանդէս:

Triomphateur (թրիօնֆաթօր) գ. ար. Յաղթական, յաղթանակող, որ մտանէ յաղթանակաւ 'ի քաղաքն· ղաֆէր պուլմուշ, մուզաֆֆէր վէ մանսուր օլան քիմսէնէ, ալիւ ֆիւթուհաթ վէլ մէղալի:

Triomphe (թրիօնֆ) գ. ար. Յաղթանակ կամ յաղթական հանդէս: յաղթութիւն, մրցանակ· ղաֆէր, նուսրէթ, ֆիւթուհաթ շէնլիյի կամ տօնանմասը: Jeu de triomphe, խաղ ինչ թղթոյ· գօղ օյունու:

Triompher (թրիօնֆէ՛) բ. չ. Մտանել յաղթանակաւ, ընդունել զյաղթական հանդէս կամ զպսակ· ղալիպ օլմագ կամ կէլմէք, մուզաֆֆէր օլմագ, ղաֆէր պուլմագ: յաղթանակել, յաղթել, նուաճել: գեր 'ի վերոյ լինել: ցնծալ, պանծալ:

Tripaille (թրիբայլ) գ. իգ. Փորոտի կամ աղիք կենդանեաց· հայվան իշքէմպէսի կամ իչի, հայվան պաղըրսագլարը:

Tripartite (թրիբարթիթ) ած. Եռամասն, բաժանեալ յերիս մասունս:

Tripe (թրիբ) գ. իգ. Փորոտի, ընդերք, քաղիրթ· իշքէմպէ, պաղըրսագ: Tripe de velours, կերպաս ինչ:

Tripe-madame (թրիբ մատամ) գ. իգ. Բանջար ինչ:

Triperie (թրիբրի) գ. իգ. Տեղի ուր վա-

Ճառէն զփորոտին և զաղիս կենդանեաց՝. իշքէմպէ պաղարը:

Tripétale (տրիփէտալ) ած. *Եռաթերթ կամ եռատաղարթ (ծաղիկ):*

Tripette (տրիփէտ) գ. իգ. *Քաղիրթ փոքրիկ:*

Triphthongue (տրիֆթօնկ) գ. իգ. *Եռաձայն կամ եռաբարբառ վանկ:*

Triphylle (տրիֆիլ) ած. *Եռատաղարթ, եռամասն:*

Tripier (տրիփիէ) ած. *Անկիրթ (բազէ):*

Tripière (տրիփիէր) գ. իգ. *Որ վաճառէ զփորոտին կամ զքաղիրթս կենդանեաց.* իշքէմպէ սատան գարը:

Triple (տրիփըլ) ած. և գ. *Եռապատիկ.* իւչ գատ, իւչ քէրրէ օգադար:

Triplement (տրիփլըման) գ. ար. և մակ. *Եռապատկութիւն, եռապատիկ առաւելութիւն.* տէսլիս, իւչ քէրրէսի: *եռակի, երիցս, երրակի.* իւչ գադար. իւչ գատ իւչլէ:

Tripeler (տրիփլէ) բ. ն. *Եռապատկել, երեքկնել.* իւչ գատ էտմէք, իւչ էտմէք, տէսլիս էտմէք:

Triplicité (տրիփլիսիտէ) գ. իգ. *Եռապատկութիւն.* իւչ գատլըգ: *երրորդութիւն (անձանց).* տէսլիս:

Triplinervé, ée (տրիփլինէրվէ) ած. *Եռաջիղ:*

Tripliquer (տրիփլիքէ) բ. չ. *Տալ պատասխանի պատասխանւոյ:*

Triplique (տրիփլիք) գ. իգ. *Պատասխանի պատասխանւոյ:*

Tripoli (տրիփօլի) գ. ար. *Հող ինչ կամ կաւ 'ի պէտս փայլեցուցանելոյ.* տրիփօլի:

Tripolir (տրիփօլիր) բ. ն. *Փայլեցուցանել կաւով:*

Tripot (տրիփօ) գ. ար. *Գնդակախաղութիւն.* տօփ օյնայաճագ եէր, օյուն եէրի: *ընկերութիւն չարաց:*

Tripotage (տրիփօտաժ) գ. ար. *Խառնուրդ, խառնիխուռն կամ խառնակ ինչ.* գարըշ մուրուշ, գարըշըգլըգ:

Tripoter (տրիփօտէ) բ. չ. և ն. *Խառնել, խառնակել, շփոթել.* գարըշըգլըգ էտմէք, գարըշտըրմագ, պուլատ էտմէք:

Trique (տրիք) գ. իգ. *Ստուար գաւազան, բիր.* սօփա:

Trique-bale (տրիք պալ) գ. իգ. *Մեքենայ թնդանօթակիր:*

Triquer (տրիքէ) բ. ն. *Զատանել զփայտս:*

Triquet (տրիքէ) գ. ար. *Թիակ գնդակախաղութեան:*

Triquoises (տրիքուազ) գ. իգ. յոգ. *Աքցան հատանող:*

Trirègne (տրիրէնյ) գ. ար. *Միթր Պապական:*

Trirème (տրիրէմ) գ. իգ. *Ցռկանաւ երեքկարգեան:*

Trisagium (տրիզաժիօմ) գ. ար. *Երեքսրբեան օրհնութիւն:*

Trisaïeul (տրիզայէօլ) գ. ար. *Նախահաւ, պապ հաւուն.* դէդէնին դէդէսի, ճէդդի սալիս:

Trisaïeule (տրիզայէօլ) գ. իգ. *Մայր նախահաւուն կամ նախապապուն.* դէդէնին պիւյիւք անասը, անանըն անասը:

Trisannuel, elle (տրիզաննիւէլ) ած. *Եռամեայ:*

Trisection (տրիսէքսիօն) գ. իգ. *Եռատութիւն, յերիս բաժանումն.* իւչէ տագսիմ:

Trismégiste (տրիսմէժիստ) գ. ար. *Ազգ ինչ գրոց տպագրութեան:*

Trispaston (տրիսփաստօն) գ. ար. *Երրակի ճախարակ 'ի բառնալ զբեռինս:*

Trisperme (տրիսփէրմ) ած. *Եռասերմն, որ ունի երիս հատս:*

Trissyllable (տրիսիլլապլ) ած. և գ. *Եռավանկ:*

Triste (տրիստ) ած. *Տխուր, տրտում: ցաւալից, տխրագին: դառն, վշտագին.* գասէվէտլի, գայղուլու, տասալը, ղամլը, քէդէրլի, մահզուն, միւքէդդէր, մէլուլ. սէխալը, մէրագլը: *նսեմ, մթապատ.* ֆէնա *կամ* ֆիսա:

Tristement (տրիստըման) մակ. *Տխրագին, թախծագին.* գայղու *կամ* գասէվէտ իլէ, մէլալէտ իլէ:

Tristesse (տրիստէս) գ. իգ. *Տրտմութի՛ւն, տխրութիւն, թախծութիւն.* գասէվէտ, քէդէր, էլէմ, ղամ, ղուսսա, տասա, գայղու, մէլալէտ, հիւզն, քէօնիւլ տարլըղը:

Triternée, ée (տրիտէրնէ) ած. *Եռաբաժին (տերև):*

Trithéisme (տրիթէիսմ) գ. ար. *Աղանդ եռաստուածեան:*

Trithéiste (տրիթէիստ) գ. ար. *Աղանդաւոր եռաստուածեան:*

Triticite (տրիտիսիտ) գ. իգ. *Քար որ ունի զնմանութիւն հատոյ ցորենոյ:*

Triton (տրիտօն) գ. ար. *Տրիտոն (չաստուած ծովու ըստ առասպելաց):*

Triturable (տրիտիւրապլ) ած. *Փշրելի, լոսելի.* էզիլիր, ուֆանըր:

Trituration (տրիտիւրասիօն) գ. իգ. *Փշրումն, լոսումն.* ուֆագլայըշ, էզիլիշ, սահգ:

Triturer (տրիտիւրէ) բ. ն. *Փշրել, լոսել, մանրել.* ուֆագլամագ, ուֆատմագ, ուֆագ էտմէք, էզմէք, սահգ էտմէք, դէօյմէք:

Triumvir (տրիօմվիր) գ. ար. *Եռապետ, մին յեռապետաց.* իւչ հաքիմլէրին պիրի:

Triumviral, ale (տրիօմվիրալ) ած. *Եռապետական:*

Triumvirat (տրիօմվիրա) գ. ար. *Եռապետութիւն, եռապետական իշխանութիւն.* պիր ճիւմհուրըն իւչ հաքիմլէրի:

Triviaire (տրիվիէր) ած. *Եռուղեայ*

(գլուխ կամ կէցք). իւչ եօլ աղզը կամ այըրըմը:

Trivial, ale (տռիվիալ) ած. Հասարակ, գեղջուկ, ռամկական, ստորին. գապա, պայաղը, էսքի, ամմ, մէշհուրը ամմէ:

Trivialement (տռիվիալման) մակ. Գեղջկօրէն, ռամկաբար, նուաստ օրինակաւ. գապալըգիլէ:

Trivialité (տռիվիալիթէ՛) գ. իգ. Հասարակ կամ գռեհկական ոճ, ընչին՝ անպաճոյճ ինչ. գապալըգ, պայաղըլըգ, ամմիյէթ:

Troc (տռօք) գ. ար. Փոխանակութիւն. տէյիշ մուպատէլէ:

Trocar (տռօքար) գ. ար. Գործի ինչ վիրաբուժից:

Trochaïque (տռօքայիք) ած. Ազգ ինչ ոտանաւորի:

Trochanter (տռօքանթէ՛) գ. ար. Կիցք աղդերաց:

Troches (տռօշ) գ. ար. յոգ. Քակոր անասնոց:

Trochée (տռօքէ՛) գ. իգ. Ազգ ինչ ոտանաւորի:

Trochet (տռօշէ) գ. ար. Փունջ ծաղկանց կամ պտղոց 'ի վերայ ծառոյն:

Trochille (տռօշիլ) գ. իգ. Զարդ ինչ ճարտարապետական:

Trochisque (տռօշիսք) գ. ար. Դեղ չոր և պինդ:

Trochus (տռօքիւս) գ. ար. Խեցեմորթ ինչ ծովու:

Trocléateur (տռօքլէ՛աթէօռ) գ. ար. Մկան ինչ աչաց:

Troène (տռօէն) գ. ար. Ի տունկ ինչ. քընա աղաճը:

Troglodites (տռօկլօտիթ) գ. ար. յոգ. Վաղեմի Ափրիկեցիք, որք բնակէին ընդ երկրաւ:

Trogne (տռօնեը) գ. իգ. Երես լցեալ կամ կոպտատարազ. գապա չէհրէ, չիրքին վէ գըրմըզը չէհրէ:

Trognon (տռօնեօն) գ. ար. Կուրծ պտղոց. գօչան, տօմրուճուգ: Trognon de chou, կուրծ կաղամբոյ. լահանա գօչանը:

Trois (տռուա) ած. և գ. Երեք, երրեակ. իւչ, իւչլիւ:

Troisième (տռուազիէմ) ած. և գ. Երրորդ. իւչիւնճիւ:

Troisièmement (տռուազիէմման) մակ. Երիր, երրորդ, երրորդ անգամ. իւչիւնճիւտէ:

Trôler (տռօլէ՛) բ. ն. Աստ և անդ շրջեցուցանել, ընդ վայր յածեցուցանել. հէր եէրէ պէրապէր կէօտիւրմէք: յածիլ, թափառել, ստանդական շրջիլ. եէլմէք, պօշ եէլմէք, կէզմէք:

Trolle (տռօլ) գ. իգ. Ցարձակումն շանց 'ի վերայ որսոյ: հիւսուած ինչ յոստոց:

Troller (տռօլէ՛) բ. ն. Հիւսել յոստոց ծառոց:

Trombe (տռօնպ) գ. իգ. Թաթառ. գասըրղա, պօրան խօրտումու:

Trompe (տռօնփ) գ. իգ. Փող, գալարափող. պուրու կամ պօրու, աղըր տամպուրասը, զուռնա: պատիճ կամ կնճիթ փղի. ֆիլ խօրտումու: խեցեմորթ ինչ:

Tromper (տռօնփէ՛) բ. ն. Խաբել, պատրել, նենգել, մոլորեցուցանել, արկանել 'ի պատրանս. ալտաթմագ, ալ՝ հիլէ՝ ղատր կամ ղապն էթմէք, օյուն էթմէք. իղֆալ էթմէք: Se tromper, բ. յ. Պատրիլ, սխալիլ. եանըլմագ, եանըլըշ էթմէք, ղալաթ էթմէք, ալտանմագ:

Tromperie (տռօնփըրի) գ. իգ. Պատրանք, խաբէութիւն, գաւ, նենգութիւն. ալ, ալտանմա, տէլպիս, տէլպիսլիք, հիլէ, ղատր, օյուն:

Trompeter (տռօնփըթէ՛) բ. ն. Փողել. փող հարկանել: Հռչակ հարկանել, հռչակել. պօրու չալմագ, տէլլալ իլէ նիտա կամ ճար էթմէք:

Trompeteur (տռօնփըթէօռ) գ. ար. Մկան ինչ բերանոյ:

Trompette (տռօնփէթ) գ. իգ. Փող, փանդիռն, գալարափող. պօրու, նէֆիր:

Trompette (տռօնփէթ) գ. ար. Փողար. պօրուզէն կամ պօրազըն:

Trompeur, euse (տռօնփէօռ, էօզ) ած. և գ. Խաբող, խաբեբայ, պատրիչ, մոլորեցուցիչ. ալտաթըճը, տօլանտըրըճը, այնաճը, հիլէքեար, հիլէպազ, եալան:

Tronc (տռօն) գ. ար. Բուն ծառոյ, կոճղ, արմատ. քիւթիւք, էնկէք, տօմրուգ: գանձանակ. սատագա գուտուսու, չէրագ:

Tronchet (տռօնշէ) գ. ար. Սեղանակալ:

Tronçon (տռօնսօն) գ. ար. Կտոր, կոտորակ, հատուած, մասն. փարչա, քէսիք փարչա, քէսիք:

Tronçonner (տռօնսօնէ՛) բ. ն. Հատանել, կտրել, հատանել 'ի մասունս. քէսմէք, փիչիմլէմէք:

Trône (տռօն) գ. ար. Գահ, գահոյք, աթոռ. թախթ, քիւրսի, թախթը խաքանի:

Tronière (տռօնիէռ) գ. իգ. Ծակ թնդանօթի 'ի պատնշի անդ:

Tronquer (տռօնքէ՛) բ. ն. Հատանել, ծայրատել, յապաւել, կրճատել. ուճունու կամ հիսսէսինի քէսմէք, պօզմագ:

Trop (տռօ) մակ. և գ. Անչափ, կարի, կարի իմն, յոյժ: աւելորդ, առաւել. չօգ, զիյատէ, հատտէն զիյատէ, խայլը, փէք, գատըր չօգ. չօգլուգ, զիյատէ, զիյատէսի:

Trope (տռօփ) գ. ար. Փոխակերպութի (ըստ ճարտասանից). քինայէ, իշարէթ, իշարաթ, մէճազ:

Trophée (տռօֆէ՛) գ. ար. Ախոյեան: Նշան յաղթութեան, յաղթանակ. ֆիւթուհաթ ալամէթի, փօյամսլուգ, ղանիմէթ:

Tropique (տռօփիք) գ. ար. Արեւադարձ (շրջանակ). ինգիլապ տայրէսի: Tropique du

Cancer, *արևադարձ խեցգետնի* · մէտարը սէրէթան : Tropique du Capricorne, *արևադարձ այծեղջեր* · մէտարը ճէտիի :

Tropologique (թրօբօլօժիք) ած. *Այլաբանական* :

Troquer (թրօքէ́) բ. ն. *Փոխանակել, փոխել ընդ* · տէյիշ էթմէք, տէյիշթիրմէք, տէյիշմէք, միւպատէլէ էթմէք :

Troqueur, euse (թրօքէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. *Փոխանակիչ, որ փոխանակէ* · տէյիշտիրիճի :

Trot (թրօ) գ. ար. *Երագ ընթացք ձիոյ* · լէնք, լէնքլէմէ :

Trottade (թրօթատ) գ. իգ. *Ընթացք 'ի վերայ ձիոյ կամ 'ի կառս* :

Trotte (թրօթ) գ. իգ. *Գնացք, ճանապարհ* · թապան, ուզագլըգ, եօլ :

Trotter (թրօթէ́) բ. չ. *Երագել ձիոյ յընթացս* · լէնքլէմէք, լէնք չալմագ, եօրթմագ : *ընթանալ աստ և անդ* · սէյիրթմէք, օրայա պուրայա սէյիրթմէք : *բազմօք հետիոտս ընթանալ* · չօգ եիւրիւմէք :

Trotteur (թրօթէօռ) գ. ար. *Երագընթաց ձի* · լէնք չալար աթ, լէնք աթ, չապգըն :

Trottin (թրօթէն) գ. ար. *Փոքր սուրհանդակ* :

Trottoir (թրօթուառ) գ. ար. *Մայթ, ընկ.* եայա գալտըրըմը · գալտըրըմ :

Trou (թրու) գ. ար. *Ծակ, ճեղքուած* · տէլիք · եըրթըգ : *ծակ աղանի* · եուվա, եուվասը, եըլան եուվասը :

Troubadour (թրուպատուռ) գ. ար. *Նախնի բանաստեղծ Գաղղիացի* · կէզէն շայիր :

Trouble (թրուպլ) ած. *Պղտոր, ամբոխեալ, խռովեալ* · պուլանըգ, պուլաշըգ :

Trouble (թրուպլ) գ. ար. *Պղտորումն, պղտորութիւն, ամբոխումն, աղմուկ, շփոթ, խռովութիւն, յոյզք* · գարըշըգլըգ, պուլանըգլըգ, պօզղունլուգ, պօզղուն · իթթիֆագսըզլըգ, չէկիչէկէ, իխթիլալ, գօրգու, գօրգունճլուգ · պիհուզուր, իզթիրապ, ճան իզթիրապը, քէտուրէթ :

Trouble-fête (թրուպլ ֆէթ) գ. ար. *Խռովիչ հանդիսի ուրախութեան* · օյունպօզան կամ շէնլիյի պօզան, քէյֆ պօզուճու :

Troubler (թրուպլէ́) բ. ն. *Պղտորել, ամբոխել, աղմկել, խռովել, անհանգիստ առնել* · պուլանտըրմագ, գարըշտըրմագ, խալէլ վէրմէք կամ քէտէրլէմէք, ինճիթմէք, պիհուզուր էթմէք, պօզմագ, շաշըրմագ, ֆիթնէ գօբարմագ : *նսեմացուցանել, մթագնել* · գամաշտըրմագ : Se troubler, բ. յ. *Պղտորիլ* · պուլանմագ, պուլաշմագ, քիրլէնմէք : *աղմկիլ, շփոթիլ, խռովիլ* · պիհուզուր օլմագ, ըրգըլմագ, շաշմագ, աճէպէ՝ հայրէթէ կամ հայրան գալմագ : *մթագնիլ աչաց* · գամաշմագ :

Trouée (թրուէ́) գ. իգ. *Ծակ կամ անցք, ճանապարհ* · կէտիք, եօլ :

Trouer (թրուէ́) բ. ն. *Ծակել, ճեղքել, բանալ* · տէլմէք, տէլիք էթմէք, օյմագ :

Trou-madame (թրու մատամ) գ. ար. *Ի՛ խաղ ինչ* :

Troupe (թրուբ) գ. իգ. *Ամբոխ, բազմութիւն, ժողով մարդկան* · գալապալըգ, ալայ, պէօլիւք, ֆըրգա, զիւմրէ, խալգ, ճէմաաթ, թայֆէ : *գունդ կամ խումբ զօրաց* · ասքէր պէօլիւյիւ, ասքէր, պէօլիւքլէր, գօլ :

Troupeau (թրուբօ) գ. ար. *Հօտ, հօրան, անդեայ, խաշն* · սիւրիւ, տավար սիւրիւսիւ, գօյուն սիւրիւսիւ : *երամակ* · խարկէլէ կամ հէրկէլէ :

Trousse (թրուս) գ. իգ. *Խուրձ, որցակ* · տէմէթ : *քսակ կամ պահարան գործեաց վիրաբուժի կամ սափրչի* · ճէրրահ ալէթլէրինին գութուսու՝ գուպուրու կամ ֆուտարը · ալաթ տուրալըգ : Être aux trousses, *զհետ անդիլ, դարանակալ լինել* · պիրինին արգասընա տիւշմէք, իզլէմէք :

Trousseau (թրուսօ) գ. ար. *Խուրձ կամ որցակ փոքրիկ* · տէմէթ, պաղ : *օժիտ* · ճէհիզ կամ ճէհազ :

Trousse-galant, *տե՛ս* Coléra-morbus.

Trousse-pète (թրուս բէթ) գ. իգ. *Աղջիկ փոքրիկ* :

Trousse-queux (թրուս քէօ) գ. ար. *Պահարան ագւոյ ձիոյն* :

Trousse-quin (թրուս քէն) գ. ար. *Յետակողմն թամբի* :

Trousser (թրուսէ́) բ. ն. *Ամփոփել, կարճել, 'ի վեր առնուլ, կապել* · գըվըրմագ, սըղամագ, գալտըրմագ, տօբլամագ : *վճարել 'ի կենաց փութանակի* · չապուք եօլթիւրմէք, հէլաք էթմէք : *ժողովել զկարասիս, ճեպիլ 'ի փախուստ* · պօղչայը տէվշիրմէք, սավուշմագ, գաչմագ : *կողոպտել, յափշտակել* · չալմագ : Se trousser, *'ի վեր առնուլ կամ ամփոփել զհանդերձս իւր* · էթէյինի գալտըրմագ, գըվըրմագ կամ տէվշիրմէք :

Troussis (թրուսի) գ. ար. *Ծալք կամ ամփոփումն հանդերձի* :

Trouvaille (թրուվայլ) գ. իգ. *Անակնկալ գիւտ* · պուլունուշ, պուլմա :

Trouver (թրուվէ́) բ. ն. *Գտանել, պատահել, ընդ առաջ ելանել* · պուլմագ, իճատ կամ իհտաս էթմէք : *համարել, կարծել* · մունասիպ կէօրմէք : *զգալ, իմանալ* · սայմագ, իհսաս էթմէք : *հաւանիլ, ընդունել* · պէյէնմէք, իսթիսվապ՝ գապուլ կամ թահսին էթմէք : *հաճիլ, ախորժել* · հազ էթմէք, հազլանմագ : Se trouver, բ. յ. *Լինել կամ գտանիլ ուրեք* · պուլունմագ, մէվճուտ կամ հազըր օլմագ : *պատահել կամ ընդ առաջ ելանել միմեանց* · պուլուշմագ :

Trouverre (թրուվէռ) գ. ար. *Նախնի բանաստեղծ Գաղղիացւոց* :

Trouveur (թրուվէօռ) գ. ար. *Ապակի ինչ դիտական* :

Truand, ande (թրիւան, անտ) գ. ար. և իգ. *Դատարկասուն, մուրացիկ* :

Truandaille (դրիւանտայլ) գ. իգ. *Դատարկասունք, գռեհիկք:*

Truander (դրիւանտէ) բ. ն. *Շրջիլ դատարկութեամբ, մուրանալ զհաց:*

Truanderie (դրիւանտրի) գ. իգ. *Դատարկութիւն, մուրողութիւն* · դիլէնճիլիք :

Truble, *տես* Trouble.

Trucheman (դրիւշման) գ. ար. *Թարգման* · դէրճիւման :

Trucher (դրիւշէ) բ. չ. *Դատարկութ̃բ մուրանալ* · դիլէնճիլիք էդմէք, դէմպէլլիքտէն ճէրրարլըգ էդմէք :

Trucheur, euse (դրիւշէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. *Դատարկասուն, մուրացիկ* · դիլէնճի :

Truelle (դրիւէլ) գ. իգ. *Ծեփիչ որմնադրաց* · մալա :

Truellée (դրիւէլէ) գ. իգ. *Ծեփիչ լի շաղախով* · պիր մալա տօլուսու :

Truellette (դրիւէլէդ) գ. իգ. *Ծեփիչ փոքր:*

Truffe (դրիւֆ) գ. իգ. *Գետնախնձոր* · տօմալան էլմասը :

Truffette (դրիւֆէդ) գ. իգ. *Ազգ ինչ կտաւոյ :*

Truffière (դրիւֆիէր) գ. իգ. *Դաշտ գետնախնձորոյ :*

Truie (դրիւի) գ. իգ. *Մատակ խոզ* · տիշի տօմուզ, տօմուզ տիշիսի :

Truite (դրիւիդ) գ. իգ. *Կարմրախայտ ձուկն* · ալա պալըղը :

Truité, ée (դրիւիդէ) ած. *Կարմրախայտ (ձի)* · էպրէշ *կամ* ապրաշ:

Trulle *կամ* Trullotte (դրիւլ, դրիւլօդ) գ. իգ. *Ցանց ինչ կամ ուռկան :*

Trumeau (դրիւմօ) գ. ար. *Ազդր կամ զիստ եզին* · սըղըր պուտու *կամ* այաղը: *միջոց որմոյ ընդ մէջ կրկին պատուհանից* · իքի փէնճէրէնին արասը: *Հայելի եդեալ ընդ մէջ կրկին պատուհանից* · իքի փէնճէրէնին արասընտաքի այնա, կէօզկիւ :

Trusquin (դրիւսքէն) գ. ար. *Գործի ինչ:*

Tu *կամ* Toi (դիւ, դօա) դեր. *Դու* · սէն : յոգ. Vous, *դուք* · սիզ:

Tuable (դիւապլ) ած. *Զոր մարթ է սպանանել* · էօլտիւրմէսի գապիլ *կամ* միւմքին : *մահապարտ, արժանի մահու* · գադլ օլունաճագ, գադլէ միւսդահագ :

Tuage (դիւաժ) գ. ար. *Պատիժ զենման խոզի :*

Tuant, ante (դիւան, անդ) ած. *Բազմատանջ, տաժանակիր, դժուարին յոյժ* · աղըր, զահմէդլի, չէքիլմէզ:

Tube (դիւպ) գ. ար. *Խողովակ* · պօրու, չիւլէ, գուպուր, գասապ :

Tubercule (դիւպէրքիւլ) գ. ար. *Պալար, խաղաւարտ, այտուց* · շիշ, եումրու :

Tuberculeux, euse (դիւպէրքիւլէօ, էօզ) ած. *Խաղաւարտալից :*

Tubéreux, euse (դիւպէրէօ, էօզ) ած. *Հաստարմատ (բոյս):*

Tubéreuse (դիւպէրէօզ) գ. իգ. *Ծաղիկ ինչ* · դէպէր, սիւմպիւլիւ հինտի :

Tubérosité (դիւպէրօզիդէ) գ. իգ. *Ուռոյց, այտուց, պալար* · շիշ, եումրուճուգ :

Tubulé, ée (դիւպիւլէ) ած. *Խողովակեալ:*

Tubuleux, euse (դիւպիւլէօ, էօզ) ած. *Խողովակաձև :*

Tudesque (դիւտէսք) ած. և գ. *Լեզու նախնի Գերմանացւոց:*

Tue-chien, *տես* Colchique.

Tuer (դիւէ) բ. ն. *Սպանանել, մեռուցանել, զատել կամ բառնալ 'ի կենաց* · էօլտիւրմէք, գադլ էդմէք, դէբէլէմէք: *զենուլ, փողոտել* · պօղազլամագ, զէպհ էդմէք: *կարի իմն աշխատ առնել* · պօզմագ, հէլագ *կամ* իհլագ էդմէք : Tuer le temps, *անցուցանել ըզժամանակն* · վագդ կէչիրմէք, էյլէնմէք: Se tuer, բ. յ. *Սպանանել զանձն, գնալ զիւրովի* · կէնտինի էօլտիւրմէք *կամ* գադլ էդմէք : *կարի իմն աշխատ լինել* · բէք եօրուլմագ, հաքքէն զիյատէ զահմէդ չէքմէք *կամ* չալըշմագ :

Tuerie (դիւըրի) գ. ար. *Սպանութիւն, կոտորած, սպանդ* · մուգատէլէ, մուգատէլէի ազիմ, գըրըլըշ: *սպանդանոց* · սալխանէ, գանարէ:

Tueur (դիւէօր) գ. ար. *Սպանող, սրիկայ* · էօլտիւրիւճիւ, գադիլ:

Tuf (դիւֆ) գ. ար. *Ազգ ինչ չոր և պինդ հողոյ* · այագ դաշը, քիւֆքի, սիւնկէր դաշը :

Tufier, ière (դիւֆիէ, էր) ած. *Որ է նման չոր և պինդ հողոյ :*

Tuile (դիւիլ) գ. իգ. *Կղմինտր, աղիւս թրծեալ* · դուղլա, քէրէմիդ :

Tuileau (դիւիլօ) գ. ար. *Բեկոր կղմինտրոյ* · քէրէմիդ բարչասը *կամ* գըրընդըսը :

Tuilée (դիւիլէ) ած. *Ի ձև կղմինտրոյ :*

Tuiler (դիւիլէ) բ. ն. *Անդէն սկսանել զփոխ սաղմոսաց :*

Tuilerie (դիւիլըրի) գ. իգ. *Տեղի կամ փուռն կղմինտրաց, կղմինտրանոց* · քէրէմիդ խանէ, քէրէմիդլիք:

Tuilier (դիւիլիէ) գ. ար. *Կղմինտրագործ, կղմինտրեփեաց* · քէրէմիդճի :

Tulipe (դիւլիբ) գ. իգ. *Կակաչ* · լալէ : *խեցեմորթ ինչ :*

Tulipier (դիւլիբիէ) գ. ար. *Ծառ ինչ Ամերիկոյ* · ամէրիգանըն պիր պիւյիւք աղաճը :

Tuméfaction (դիւմէֆագսիօն) գ. իգ. *Ուռոյց, այտուցումն* · շիշ:

Tuméfier (դիւմէֆիէ) բ. ն. *Ուռուցանել, այտուցանել* · շիշիրմէք: Se tuméfier, բ. յ. *Ուռնուլ, այտնուլ* · շիշմէք, գաբարմագ :

Tumeur (դիւմէօր) գ. իգ. *Ուռոյց, այտուց* · շիշ, գաբարճըգ, գաբարըգ, եումրու :

Tumulte (դիւմիւլդ) գ. ար. *Աղմուկ շփոթի, աղմուկ, խռովութիւն* · շամադա *կամ* շամատա, պօզղունլուգ, գավղա, կիւրիւլտիւ, ղուլղուլէ, էրղէքէ:

Tumultuaire (տիւմիւլտիւէր) ած. *Խռովալից, շփոթ, խառնիխուռն*. կիւրիւլտիւլիւ, աճէլէ իլէ իշլէնէն:

Tumultuairement (տիւմիւլտիւէրման) մակ. *Շփոթաբար, խառնիխուռն*. աճէլէ վէ կիւրիւլտիւ իլէ:

Tumultueusement (տիւմիւլտիւէօզման) մակ. *Աղմկաւ, ամբոխիւ, խռովութեամբ*. ղալապալըգ իլէ, ֆիտնէ կամ գավղա իլէ, ֆիտնէլի իլէ, պօզղունլուգ իլէ:

Tumultueux, euse (տիւմիւլտիւէօ, էօզ) ած. *Խռովալից, աղմկալից, շփոթ*. գավղալը, շամատալը: *խռովարար, խռովայոյզ*. շամատա կամ կիւրիւլտիւ էտէն, զօրպա, հէնկամէլիր:

Tungstène (տիւնկստէն) գ. ար. *Մետաղ ինչ*:

Tunicelle (տիւնիսէլ) գ. իգ. *Շապիկ ինչ կրօնաւորաց*:

Tuniqué, ée (տիւնիքէ) ած. *Մաշկաձև*:

Tunique (տիւնիք) գ. իգ. *Պատմուճան, պճղնաւոր, նափորտ*. իչ գաֆտանը, գապալէ, գապա: *մաշկ, թաղանթ*. զար, կէօն փօսմանը:

Tunstate (տիւնստատ) գ. ար. *Բաղադրութիւն ինչ քիմիական աղից*:

Tuorbe (տիւօրպ) գ. ար. *Նուագարան ինչ*. տամպուրա:

Turban (տիւրպան) գ. ար. *Փակեղն*. սարըգ, գավուգ, տիւլպէնտ:

Turbe (տիւրպ) գ. իգ. *Ամբոխ, խռովութիւն*. ղալապալըգ, իզտիհամ, էրզէմ:

Turbiné, ée (տիւրպինէ) ած. *Ոլորտաձև* (*խեցեմորթ*):

Turbinite (տիւրպինիտ) գ. իգ. *Խեցեմորթ ոլորտապտոյտ*:

Turbith (տիւրպիթ) գ. ար. *Բոյս ինչ Հնդկաց*. տիւրպիւտ, մավի ֆաֆափէա: *հանք ինչ*. տիւրպիւտ մատէնի:

Turbot (տիւրպօ) գ. ար. *Վահանաձուկն*. գալգան պալըղը:

Turbotière (տիւրպօտիէր) գ. իգ. *Անօթ եփելոյ զվահանաձուկն*:

Turbotin (տիւրպօտէն) գ. ար. *Փոքրիկ վահանաձուկն*. քիւչիւք գալգան պալըղը:

Turbulemment (տիւրպիւլաման) մակ. *Զայրագին, խռովութեամբ*:

Turbulence (տիւրպիւլանս) գ. իգ. *Ամբոխումն, խռովութիւն, զայրագնութիւն*. զօրպալըգ, խարամզալըգ, ֆէսատ, ղուլղուլէ:

Turbulent, ente (տիւրպիւլան, անտ) ած. *Ամբոխեալ, խռովեալ, խռովայոյզ, զայրագին*. շամատաճը, ֆիտնէ գօփարըճը, զօրպա, ասի:

Turc, turque (տիւրք) ած. և գ. *Տաճիկ, հագարացի, մահմետական, օսմանեան*. տիւրք, օսմանլը, միւսիւլման, միւսլիման. տիւրքի, օսմանլը: *որդն ինչ փայտի*: L'empereur des Turcs, *Ինքնակալն կամ արքայն Օսմանեանց*. փատիշահի ալիօսման, ալիօսման փատիշահը, խունքեար կամ հունքեար: Se faire Turc, *ընդունել զմահմետական օրէնս, թրքանալ*. իսլամ կէլմէք: La langue turque, *Տաճկաց կամ թուրքաց բարբառ*. տիւրք տիլի: En turc, *տաճկերէն, 'ի թուրքաց բարբառ*. տիւրքճէ: À la manière turque, *ըստ Տաճկաց*. տիւրք տարզը իւզրէ:

Turcoman (տիւրքօման) գ. ար. *Թուրքոմեան*. տիւրքմէն:

Turcie (տիւրսի) գ. իգ. *Թումբ, ամբարտակ*:

Turcol (տիւրքօլ) գ. ար. *Ճգնաւորն քրմացն Հնդկաց*:

Turcot (տիւրքօ) գ. ար. *Թռչուն ինչ*:

Turgescence (տիւրժէսանս) գ. իգ. *Ուռումն հիւթոց* (*ըստ բժշկաց*):

Turlupin (տիւրլիւփէն) գ. ար. *Խեղկատակ*. թատսըզ կամ սօղուգ խօրատաճը, էալ սէօյլէյիճի:

Turlupinade (տիւրլիւփինատ) գ. իգ. *Խեղկատակութիւն*. թատսըզ կամ սօղուգ սէօզ կամ շագա:

Turlupiner (տիւրլիւփինէ) չ. և ն. *Խեղկատակել. ծաղր առնել, ծանակել*. մասխարա էտմէք, մէզէլէմէք, մէզէյէ ալմաք, էղլէնմէք:

Turlurette (տիւրլիւրէտ) գ. իգ. *Նուագարան ինչ*:

Turlut (տիւրլիւ) գ. իգ. *Ազգ ինչ արտուտի*:

Turluter (տիւրլիւտէ) չ. ն. *Երգել իբրև զարտուտ*:

Turneps (տիւրնէփս) գ. ար. *Ազգ ինչ շողգամի*. շալղամ գըսմը:

Turpitude (տիւրփիտիւտ) գ. իգ. *Ամօթ, անարգանք, խայտառակութիւն*. րիւսվայլըգ, րէզիլլիք, րէզալէթ, այըպ:

Turquet (տիւրքէ) գ. ար. *Ցորեան փոքրիկ. ազգ ինչ ցորենոյ*:

Turquette (տիւրքէտ) գ. իգ. *տես* Herniole.

Turquin (տիւրքէն) ած. Bleu turquin, *Կապոյտ, կապուտակ, երկնագոյն, մթին*:

Turquoise (տիւրքուազ) գ. իգ. *Գոհար ինչ երկնագոյն*. փիրուզէ, ֆիրուզէ, ֆիրուզէճ:

Turrite (տիւրրիտ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ*:

Tussilage (տիւսիլաժ) գ. ար. *Բոյս ինչ, որ կոչի և* Pas-d'âne. արսլան փէնչէսի:

Tute (տիւտ) գ. իգ. *Քուրայ կամ հալոց ինչ*:

Tutélaire (տիւտէլէր) ած. *Պահապան կամ պաշտպան*. հիմայէտ էտիճի, գօրուճու, համի:

Tutelle (տիւտէլ) գ. իգ. *Խնամակալութիւն որբոց*. վասիլիք: *պաշտպանութիւն*. հիմայէտ, վիքայէտ:

Tuteur, trice (տիւտէօր, տրիս) գ. ար. և իգ. *խնամակալու որբոց.* վասի: *խեչակ կամ նեցուկ մատաղատունկ ծառոց:*

Tutie (տիւտի) գ. իգ. *Աղ ինչ քիմիական:*

Tutoiement (տիւտօամա՛ն) գ. ար. *Կոչումն* դու *անուամբ:*

Tutoyer (տիւտօայէ՛) բ. ն. *Կոչել զոք* դու *անուամբ, տալ ումեք զդերանունս* դու. սէն դէմէք, սէն սէն դէմէք, տէքլիֆսիզ սէօյլէմէք:

Tuyau (տիւյէօ) գ. ար. *Խողովակ, ագուգայ.* քիւնք, լիւլէ, պօրու, գավալուր: *ծխնելոյզ.* պաճա: *փող ջրհանի.* տուլումպա խօրթումու: *եղէգն, ծղօտ.* սազ: *եղէգն ծխախոտի.* չիպուգ:

Tympan (տէնփա՛ն) գ. ար. *Թմբուկ ունկան կամ ականջաց.* գուլագ փէրտէսի: *Թմբուկ (մեքենայ, ման մամլոյ, և այլն):*

Tympaniser (տէնփանիզէ՛) բ. ն. *Նշաւակել, խայտառակել.* պիր քիմսէնին ադընը չէքմէք, հէ՛րքէ բըրզէտմէք, ազըքէարէ ադարլամագ:

Tympanite (տէնփանիտ) գ. իգ. *Փքալից ջրգողութիւն.* էէւ շիշի կամ գապարճըղը:

Tympanon (տէնփանօն) գ. ար. *Սաղմոսարան.* սանտուր, չէնտուր:

Type (տիփ) գ. ար. *Տիպ, օրինակ, պատկեր, նմանութիւն, յարացոյց, ձև, նշանակ.* ասըլ. ասըլ սուրէտի, գալըպ, էօրնէք, նիքշէ:

Typique (տիփիք) ած. *Այլաբանական, նմանաբանական.* ասլը:

Typographe (տիփօկրաֆ) գ. ար. *Տպագիր, տպագրող.* պասմաճը:

Typographie (տիփօկրաֆի) գ. իգ. *Տպագրութիւն, արուեստ տպագրելոյ.* պասմա, պասմաճըլըգ, բասմ տապ:

Typographique (տիփօկրաֆիք) ած. *Տպագրութեան, տպագրական.* պասմանըն տապէ տայիր կամ մէնսուպ:

Tyran (տիրա՛ն) գ. ար. *Բռնաւոր, բռնակալ, բուռն, անագորոյն.* զալըմ, միւթէղալլիպ. զուլումքեար, միւթէմքէար:

Tyranneau (տիրանօ) գ. ար. *Երկրորդ բռնաւոր:*

Tyrannie (տիրանի) գ. իգ. *Բռնաւորութիւն, բռնակալութիւն: բռնութիւն, խժական բարք, անգթութիւն.* զուլմ, զուլում, ճէվր, տէղալլիւպ, միտէմ:

Tyrannique (տիրանիք) ած. *Բռնաւորական, բռնական, խժական, դժնեայ, անագորոյն, անխրաւ.* զալիմ:

Tyranniquement (տիրանիքմա՛ն) մակ. *Բռնաւորաբար, խժդժաբար, անողորմ.* զալիմ իլէ, զալիմէն, զօր կամ ճէպր իլէ, ճէպրէն:

Tyranniser (տիրանիզէ՛) բ. ն. *Բռնանալ, բռնակալել, անողորմ չարչարել, նեղել.* իզա էտմէք, զալիմ միտէմ կամ ճէվր էտմէք, էզիյէտ էտմէք, զուլում օլմագ:

U

U (իւ) գ. ար. *Քսաներորդ առաջներորդ տառ այբուբենաց Գաղղիացւոց, և հինգերորդ ըստ կարգի ձայնաւորաց:* ü *կրկին կէտիւ 'ի վերայ՝ որոշի 'ի նախընթաց ձայնաւորէն, և առանձին հնչի, զոր օրինակ՝* Saül, սաիւլ. Esaü, էզաիւ: *Իսկ* au *առանց կիտի՝ հնչի միշտ* o.

Ubiqueste (իւպիքիւէստ) գ. ար. *Աստուածաբան ընդհանուր:*

Ubiquitaire (իւպիքիւիտէր) գ. ար. *Աղանդ ինչ Լուտերականաց:*

Ukase (իւքազ) գ. ար. *Հրաման կամ հրովարտակ Ինքնակալին Ռուսաց.* մօսքօվ փատիշահընըն խատտի շէրիֆի՝ էմրի կամ ֆէրմանը, էմր իմփէրատօրի:

Ulcération (իւլսէ՛րասիօն) գ. իգ. *Վէրք, ձևակերպութիւն վիրաց, խղխայթ.* եարալանմա, իրինլէնմէ, տագարրահ:

Ulcère (իւլսէր) գ. ար. *Կեղ, խոց, վէրք.* չըպան, եարա, ֆէնա եարա, փիւմպէլ, գարհա:

Ulcérer (իւլսէ՛րէ՛) բ. ն. *Գոյացուցանել կեղս կամ վէրս 'ի մարմնի.* եարալամագ, իրինլէտմէք, գարհա էտմէք: *խոցել կամ վիրաւորել զսիրտ, վշտացուցանել.* ինճիտմէք: S'ulcérer, բ. չ. *Վիրաւորիլ, խղխայթիլ, շարաւանալ.* եարալանմագ, իրինլէնմէք:

Uliginaire (իւլիժինէր) ած. *Որ բուսանի 'ի ճախիճս:*

Uligineux, euse (իւլիժինէօ, էօզ) ած. *Ճախճախուտ, գիջին, փուտ:*

Ulmaire (իւլմէր) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ:*

Ultérieur, eure (իւլտէ՛րիէօր) ած. *Անդրագոյն, որ է յայն կոյս, միւս.* օտէր, պաշգա: *յետնագոյն, վերջին.* էօտէքի, սօնրաքի, սօնրատան կէլէն, էօտէդէքի, մուախխար, միւթէախխըր:

Ultérieurement (իւլտէ՛րիէօրմա՛ն) մակ. *Ապա, զկնի, յետոյ.* սօնրատան, պունտան պէօյլէ, միմպադ:

Ultimatum (իւլտիմատօմ) գ. ար. *Վերջին պայմանք դաշին.* ախըր քէլամ կամ սէօզ, նէտիճէտի-ննէտայիճ:

Ultramondain, daine (իւլտրամօնտէն) ած. *Անդր քան զաշխարհս, արտաքոյ սահմանաց երկրի:*

Ultramontain, aine (իւլտրամօնտէն) ած. *Որ է յայն կոյս լերանցն Ալպեայ.* տաղլարըն էօտէ եանընտա:

Umble (օնպըլ) գ. ար. *Անուն ձկան:*

Un, une (էօն, իւն) ած. և գ. *Մի, միակ.* պիր, վահիտ, էէք, ահատ. տէք, եալընըզ: *ամն,* *իւրաքանչիւր, ամենայն*: Un homme, *այր ոմն, ոմն*. պիր ադէմ: un à un, *մի առ մի, մի ըստ միոջէ*. պիր պիրէր: un et demi, *մի և կէս*. պիր պուչուգ: l'un des deux, *մին յերկուց*. իքիսինտէն պիրի: l'un l'autre, *մի միմեանց*. պիր պիրինէ: c'est tout un, *նոյն է, չիք ինչ խտիր*. պիր տիր, հէփ պիր տիր: l'un ou l'autre, *մին կամ միւսն, մի յերկուց*. իքիսինտէն պիրի:

Unanime (իւնանիմ) ած. *Միաբան, համակամ, համաշունչ*. եէքտիլ, եէքճէհէթ, պիր ֆիքիրլի, կէօնիւլ պիր:

Unanimement (իւնանիմման) մակ. *Միաբան հաւանութեամբ, միաձայն բարբառով, միաբան*. պիրլիք իլէ, իթթիֆագ իւզրէ, պիլիթթիֆագ, իթթիհատ պիրլէ, իթթիֆագ իլէ:

Unanimité (իւնանիմիթէ) գ. իգ. *Միաբանութիւն, համակամութիւն, միաբան հաւանութիւն*. պիրլիք, իթթիհատ, եէքճէհէթի, եէքճէհէթլիք, իթթիֆագ:

Unguis (օնկիւս) գ. ար. *Ոսկր փոքրիկ, և խեցեմորթ ինչ*:

Uni, unie (իւնի) ած. *Միացեալ, միաւորեալ, հաւասար, ողորկ, կից, զոյգ*. տիւզ, միւսավի, տիւմտիւզ, հէմվար, պիր օլմուշ, պէրապէր: *սոսկ, անպաճոյճ*. սատէ, թէքլիֆսիզ:

Unième (իւնիէմ) ած. Vingt unième, *քսաներորդ առաջներորդ, քսան և մի*. եիյիրմի պիր:

Uniflore (իւնիֆլօր) ած. *Միածաղիկ*:

Uniforme (իւնիֆօրմ) ած. և գ. *Միակերպ, նոյնօրինակ, նոյնատիպ, նոյն, նման*. պիր, պիր շէքիլլի, եէքսան, միւսավի: *զգեստ զօրաց միօրինակ*. ալայ լիպասը կամ գըյաֆէթի, ասքէր լիպասը՝ էսվապը:

Uniformément (իւնիֆօրմէման) մակ. *Միապէս, միօրինակ, նոյնաբար*. պիր թարզ կամ շէքիլ իւզրէ, եէք շէքիլ իւզրէ, ալէսսէվիյէ. պիր գարարտէ:

Uniformité (իւնիֆօրմիթէ) գ. իգ. *Միակերպութիւն, նոյնութիւն, նմանութիւն, հանգիտութիւն, հաւասարութիւն*. եէքսանլըգ. սէվիյէթ:

Unilabiée (իւնիլապիէ) ած. *Միաշուրթն*:

Unilatéral, ale (իւնիլաթէրալ) ած. *Միակողմեան*:

Uniment (իւնիման) մակ. *Հարթ, հաւասար, միապէս*. պէրապէրճէ, պիր տիւզիւյէ, ալէսսէվիյէ: *պարզ, սոսկապէս, առանց պաճուճանաց*. սատէճէ:

Union (իւնիօն) գ. իգ. *Միաւորութիւն, զուգակցութիւն, միութիւն, յօդ, շաղկապ: զուգաւորութիւն: միաբանութիւն*. պիրլիք, պիրլէշմէ, իթթիհատ, եափըշըգլըգ. իթթիֆագ, իթթիֆագլըգ. աշինալըգ. ագտի մուհապպէթ. իւլֆէթ. մուվաֆագաթ, նիքեահ:

Unisexé, ée (իւնիսէքսէ) ած. *Միասեռ, որ ունի զմի միայն սեռ*:

Unique (իւնիք) ած. *Միակ, միայն, մի միայն*. պիր, եէքթա, պիրիճիք, եալընըզ, վահիտ, եէկեանէ: *անզուգական, անհամեմատ: միածին (որդի)*:

Uniquement (իւնիքման) մակ. *Միայն, և եթ*. եալընըզ, անճագ, ֆագաթ, միւճէրրէտ: *'ի վեր քան զամենայն ինչ*:

Unir (իւնիր) ե. ն. *Հարթել, հաւասարել, ողորկել*. տիւզ էթմէք, տիւզէթմէք: *միաւորել, յօդել*. պիր էթմէք, պիրլէշտիրմէք, եափըշտըրմագ, գաթըշտըրմագ, ճէմ էթմէք, գավուշտըրմագ, պաղլամագ:

Unisson (իւնիսօն) գ. ար. *Միաւորութիւն երկուց ձայնից կամ նուագարանաց 'ի միասին*. ահէնկ, ահէնկլիք: *միաբանութիւն*. պիր օլմա, իթթիֆագ:

Unité (իւնիթէ) գ. իգ. *Միութիւն, մի*. պիրլիք, ֆէրտ, եէկեանէլիք, թէքլիք, վահտէթ, եալընըզլըգ:

Univalve (իւնիվալվ) ած. *Միապատեան, միափեղկ կամ միաբացիկ (խեցեմորթ)*:

Univers (իւնիվէր) գ. ար. *Ընդհանուր տիեզերք, ոլորտք երկրի, աշխարհ ամենայն, աշխարհ*. ալէմ, ճիհան. պիւթիւն տիւնեա:

Universalité (իւնիվէրսալիթէ) գ. իգ. *Ընդհանրութիւն, ընդհանրականութիւն, բովանդակութիւն*. քիւլլիյէթ, ճիւմլէ, ճէմիյէթ, ճիւմլէթ, ումումիյէթ:

Universel, elle (իւնիվէրսէլ) ած. *Ընդհանուր, ընդհանրական, հանրական: տիեզերական*. ումումի, ամմ:

Universellement (իւնիվէրսէլման) մակ. *Ընդհանրապէս, առ հասարակ*. ումում իւզրէ, ումումէն:

Université (իւնիվէրսիթէ) գ. իգ. *Համալսարան, ուսումնարան*. մէտրէսէ, միւտէրրիսլէրին ճիւմլէսի, միւտէրրիսլէր թարիգաթը:

Univocation (իւնիվօքասիօն) գ. իգ. *Փաղանունութիւն*. իշթիրագ, իսմ իշթիրագը:

Univoque (իւնիվօք) ած. *Փաղանուն*. պազը շէյլէրէ միւթապալիգ իսմ:

Ura (իւրա) գ. ար. *Խեցի ինչ*:

Uranie (իւրանի) գ. իգ. *Մուսայ աստեղաբաշխութեան*:

Uranographie (իւրանօկրաֆի) գ. իգ. *Երկնագրութիւն, նկարագրութիւն երկնից*. կէօք պէյանը կամ վասֆը, վասֆի սէմա:

Uranomètrie (իւրանօմէթրի) գ. իգ. *Երկնաչափութիւն*:

Uranoscope (իւրանօսքօփ) գ. ար. *Երկնահայեաց (ձուկն)*:

Uranus (իւրանիւս) գ. իգ. *Անուն մոլորակի, որ կոչի և* Herschel.

Urbanité (իւրպանիթէ) գ. իգ. *Ազնուական կենցաղ, մարդավարութիւն*. էտէպ, ինճէլիք, ինսանիյէթ:

Urcéolé, ée (իւրսէօլէ) ած. *Ուռուցեալ իբրև զտիկ*:

Ure (իւր) գ. ար. *Ցուլ ինչ վայրի*. եապան էօքիւզիւ, սու սըղըրընըն գըսմը:

Urebec, տես Grigouri.

Uretère (իւրըթէր) գ. ար. Միզանցք. պէր֊ալը:

Urètre (իւրէթր) գ. ար. Միզանոց. սիտիք եօլու:

Urgence (իւրժանս) գ. իգ. Ստիպումն, արկ. լիւզում, զարուրիյէթ, իգթիզա:

Urgent, ente (իւրժան, անթ) ած. Ստիպող, ստիպողական, հարկեցուցիչ. պէձիփ, մուսթաճիլ, լազըմ, միւհիմ, զարուրի:

Urinaire (իւրինէր) ած. Միզոյ, միզական. սիտիքլի, սիտիքէ մէնսուպ:

Urinal (իւրինալ) գ. ար. Միզարան, աման միզելոյ հիւանդաց. խավրուզ. գարուրէ, էնժիլփան:

Urinateur (իւրինաթէօր) գ. ար. Լուղակ՝ որսորդ մարգարտի:

Urine (իւրին) գ. իգ. Մէզ. սիտիք, պէվլ:

Uriner (իւրինէ) բ. չ. Միզել. սու տէօքմէք, իշէմէք:

Urineux, euse (իւրինէօ, էօզ) ած. Միզային, միզական, որ ունի զհոտ միզոյ. սիտիքլի:

Urne (իւրն) գ. իգ. Սափոր. գավանօս, ալ քիւփիւ, քիւփ, սանտըգճա:

Urocère (իւրօսէր) գ. ար. Միջատ ինչ:

Urson (իւրսօն) գ. ար. Ոզնի հիւսիսային:

Us (իւս) գ. ար. Սովորութիւն, գնացք. ատէթ, ային:

Usage (իւզաժ) գ. ար. Սովորութիւն, օրէնք: կիրառութիւն, գործածութի, պէտք: իրաւունք, իշխանութիւն. գուլլանմա, ատէթ, ատաթ. իսթիմալ. իսման. թէսարրուֆ. էհէմ, էրքեան, էօլ էրքեան: D'après կամ selon l'usage, ըստ սովորութեան. ատէթ իւզրէ, ատէթճէ: Faire usage, 'ի կիր արկանել, վարել. գուլլանմագ, իսթիմալ էթմէք: Il a de l'usage, գիտէ զեղանակն վարելոյ ընդ մարդկան. էօլ էրքեան պիլիր:

Usager (իւզաժէ) գ. ար. Որ ունի իրաւունս կամ իշխանութիւն յինչս:

Usance (իւզանս) գ. իգ. Սովորութիւն (է բառ վաճառի): երեսուն օր (ըստ գրամատոմսից). օթուզ կիւն վատէսի:

Usante (իւզանթ) ած. Որ ոչ ունի խնամատարու (աղջիկն մեծացեալ):

User (իւզէ) բ. չ. և ն. Վարել, 'ի գործ ածել, 'ի վար արկանել, 'ի կիր առնուլ, արգել. գուլլանմագ, իսթիմալ էթմէք: մաշել, ախել, սպառել, ուտել, հնացուցանել, ուաղեցուցանել. աշընտըրմագ, էսքիթմէք, իզատմագ, իփրամագ: En user, վարիլ. հէլինմէք, իրըք էթմէք: S'user, բ. յ. Մաշիլ, ծախիլ, նուաղել. իփրանմագ, աշընմագ, էսքիմէք:

Usine (իւզին) գ. իգ. Գործանոց: հնոց արհեստագործաց. տէմիրճի օճաղը. չիւլէ քեարխանէսի:

Usité, ée (իւզիթէ) ած. Սովորական, 'ի կիր առեալ. գուլլանըլըր, մութատիլ:

Usne (իւսն) գ. իգ. Պարան ինչ:

Usquebac, տես Scubac.

Ustensile (իւսթանսիլ) գ. ար. Կահ, կարասիք: անօթք խոհակերոցին. ալաթ, էվ ալաթը. մութպախ ալաթլէրի կամ տագըմը: սփոյք զօրականին, նպաստ:

Ustion (իւսթիօն) գ. իգ. Կիզումն, այրումն. եանմա, հարգ:

Usucaption (իւզիւքափսիօն) գ. ար. տես Prescription.

Usuel, elle (իւզիւէլ) ած. Սովորական, գործածական, կիրառութեան. գուլլանըլըր, իսթիմալ օլունան, մութատիլ:

Usuellement (իւզիւէլման) մակ. Հասարակօրէն, ըստ սովորութեան հասարակաց. խալգ արասընտա, ամմէտէն:

Usufructuaire (իւզիւֆրուքթիւէր) ած. Վայելելոյ զպտուղն (տուեալ իշխանութի):

Usufruit (իւզիւֆրուի) գ. ար. Վայելումն կամ կիրառութիւն պտղոյն կամ եկամտիցն միայն. տէասարրուֆի մահսուլաթ, իրատէ տէսարրուֆ:

Usufruitier, ière (իւզիւֆրուիթիէ, էր) գ. ար. և իգ. Որ վայելէ միայն զպտուղս եկամտից. տէասարրուֆի մահսուլաթ սահիպի:

Usun (իւզէօն) գ. ար. Կերպաս ինչ Ամերիկոյ:

Usuraire (իւզիւրէր) ած. Վաշխի, վաշխառութեան. մուամէլէլի, րիպահի:

Usurairement (իւզիւրէրման) մակ. Վաշխառութեամբ, վաշխիւ, տոկոսեօք. մուամէլէ իլէ, րիպա իլէ, րիպհ իլէ:

Usure (իւզիւր) գ. իգ. Վաշխ, տոկոսի անիրաւ. րիպհ, րիպա, մուամէլէ: հնութիւն, մաշումն. աշընմա, գուլլանմա:

Usurier, ière (իւզիւրիէ, էր) գ. ար. և իգ. Վաշխառու, տոկոսառու, որ տայ 'ի վաշխի. մուամէլէճի, րահիպ, րիպա խօր:

Usurpateur, trice (իւզիւրփաթէօր, թրիս) գ. ար. և իգ. Որ գրաւէ յանիրաւի, յափշտակիչ. ձէպպար, ղայըրընըն չէյինի զօր իլէ ալըճը, զապիթ, զալըմ:

Usurpation (իւզիւրփասիօն) գ. իգ. Գրաւումն, յափշտակութիւն, բռնութիւն. իւթիպափ, ղասպ, իղթիսապ, թէթավիւլ ձէպր:

Usurper (իւզիւրփէ) բ. ն. Գրաւել յանիրաւի կամ բռնութեամբ, յափշտակել, առնուլ զօտարինն. զօր իլէ ալմագ, ղասպ էթմէք, ղասպ՝ իղթիսապ կամ թէթավիւլ էթմէք:

Ut (իւթ) գ. ար. Խազ ինչ երաժշտական:

Utérin, ine (իւթէրէն, ին) ած. Համամայր (եղբայր կամ քոյր). անասը պիր՝ պապասը այրը, պիր անատան տօղմա:

Utile (իւթիլ) ած. և գ. Օգտակար, շահաւոր, պիտանի, կարեւոր. ֆայտէլի. ֆայտալը. մէնֆիաթլը, լազըմ, մըֆիտ, նաֆի:

Utilement (իւթիլման) մակ. Օգտիւ, յօգուտ, 'ի շահ. ֆայտէ իլէ:

Utiliser (իւթիլիզէ) բ. ն. և չ. Օգտեցուցանել: օգտիլ, շահիլ, օգուտ գտանել. ֆայտէ պուլմագ կամ չըգարմագ, ինթիգամ պուլմագ, ֆայտէլէնմէք:

Utilité (իւթիլիթէ) գ. իգ. Օգուտ, շահ. ֆայտէ, ֆայտա, ասըր, մէնֆիաթ:

Utinet (իւթինէ) գ. ար. Գործի ինչ:

Utopie (իւթօփի) գ. իգ. Անուն գրոց: ցնորք. խայալ:

Utricule (իւթրիքիւլ) գ. իգ. Տիկ փոքրիկ:

Uva-ovassoura (իւվա օվասուրա) գ. ար. Ազգ ինչ տանձենւոյ:

Uva-pyrup (իւվա փիրիւփ) գ. ար. Ծառ ինչ փշալից:

Uvaure (իւվօր) գ. ար. Ազգ ինչ ծովային որթու:

Uvée (իւվէ) գ. իգ. Խաղողեայ (մի 'ի թաղանթաց աչաց):

Uzifur (իւզիֆիւր) գ. ար. Կինաբարիս հանքային:

V

V (վէ կամ վը) գ. ար. Քսաներորդ երկրորդ, և բաղաձայն տառ այբուբենտայ Գաղղիացւոց:

Va (վա) մակ. Անցցէ կամ լիցի (առի 'ի խաղու). օլսուն:

Vacance (վաքանս) գ. իգ. Դատարկութիւն, պարապորդութիւն. մահլուլիյէթ, մահլուլլուգ, պօշլուգ: յոգ. Vacances, Դադարումն, արձակուրդ, աւուրք պարապոյ. թաթիլ. թաթիլ կիւնլէրի:

Vacant, ante (վաքան, անթ) ած. Պարապորդ, դադարեալ, թափուր. մահլուլ, պօշ:

Vacarme (վաքարմ) գ. ար. Աղմուկ, աղաղակ, խռովութիւն, շփոթ ամբոխից. շամաթա, կիւրիւլթիւ:

Vacation (վաքասիօն) գ. իգ. Պարապումն, գործ, արուեստ, գործառնութիւն. սանաթ կամ սէնաաթ: Ժամանակ գործառնութեան. պիր իշ կէօրիւլէճէք վագթը կամ միւտտէթի: դադարումն, հանգիստ. թաթիլ: յոգ. Վարձք կամ պարգև փաստաբանաց. իւճրէթ, մէվաճիպ:

Vaccin (վաքսէն) գ. ար. Թարախ հանեալ 'ի ստեանց կովու. ինէք էմճէյինտէն չըգարըլան իրին, մատտէի պագարիյէ:

Vaccination կամ Vaccine (վաքսինասիօն, վաքսին) գ. իգ. Պատուաստ շարաւով ստեանց կովու. մատտէի պագարիյէ աշլամասը, թէլգիհի ճէտէրիի պագարի, թէլգիհի պագարի:

Vacciner (վաքսինէ) բ. ն. Պատուաստել շարաւով ստեանց կովու. մատտէի պագարիյէ իլէ աշլամագ, ճէտէրիի պագարիյի թէլգիհ էթմէք:

Vache (վաշ) գ. իգ. յոգ. Կով. ինէք:

Vacher, ère (վաշէ, էռ) գ. ար. և իգ. Կովարած, անդէորդ կովուց. սըղըրթմաճ, սըղըրճը, սըղըր չօպանը:

Vacherie (վաշռի) գ. իգ. Գոմ կովուց. ինէք ահըրը:

Vacillant, ante (վասիլլան, անթ) ած. Դողդոջուն, գանդաչոտ. սալընան: վարանամիտ, երկմիտ, տարատամ. շիւպհէլի, միւթէրէտտիտ:

Vacillation (վասիլլասիօն) գ. իգ. Դողդոջումն, գանդաչումն, դեգևումն. սալընըշ, թէզէլզիւլ: վարանք, երկմտութիւն, տարատամութիւն. շիւպհէ, թէրէտտիւտ:

Vaciller (վասիլլէ) բ. չ. Դողդոջել, գանդաչել, դեգևիլ, ծփիլ, տատանիլ. սալընմագ, թէզէլզիւլէ կէլմէք: երկմտիլ, վարանիլ 'ի խորհուրդս. շիւպհէլէնմէք, թէրէտտիւտ էթմէք:

Vacuité (վաքիւիթէ) գ. իգ. Դատարկութիւն, լինելն դատարկ կամ թափուր. պօշլուգ:

Vade (վատ) գ. իգ. Դրութիւն դրամոց 'ի խաղու:

Vademanque (վատմանք) գ. ար. Նուազութիւն յատակի անօթոյն:

Vadé-mecum (վատէ մէքօմ) գ. ար. Զոր կրէ ոք յանձին կամ 'ի գրպանի (է բառ Լատին):

Vadrouille (վատրուիյլ) գ. իգ. Աւել նաւի. կէմի սիւփիւրկէսի:

Vagabond, onde (վակապօն, օնտ) ած. և գ. Թափառական, աստանդական, մոլորական, դատարկասուն. պօշ կէզէն, կէզկէն, կէզինճի, ավարէ, ավմա. փէրիշէտէ:

Vagabondage (վակապօնտաժ) գ. ար. Աստանդականութիւն, լինելն դատարկասուն. խօվարտալըգ, ավարէլիք:

Vagabonder (վակապօնտէ) բ. չ. Աստ և անդ թափառել, թափառական կամ աստանդական շրջիլ, դատարկասուն կեանս վարել. ավարէ կէզմէք, պօշ կէզմէք կամ էէլմէք, էէլմէք, ավարէլիք կամ խօվարտալըգ էթմէք:

Vagin (վաժէն) գ. ար. Փող կամ անցք արգանդի. րահմին եօլու:

Vaginal, ale (վաժինալ) ած. Փողոյ կամ անցից արգանդի:

Vagissement (վաժիսման) գ. ար. Ճիչ կամ լացք տղայոց. թազէ չօճուգ պաղըրմասը կամ աղլամասը, մասումուն աղլամասը:

Vague (վակ) գ. իգ. Ալիք, կոհակ, մկանունք ջուրց. տալղա, տալգա, մէվճ:

Vague (վակ) ած. և գ. Անորոշ, տարատամ. պիմանա, պէլլիսիզ: խոպանացեալ (երկիր). մուաթթալ էէր: դատարկութի օդոյ. հավա, ճավ:

Vaguement (վակման) մակ. Անորոշ, տարատամ. պէլլիսիզ, իպհամ իլէ:

Vague-mestre (վակ մէսթր) գ. ար. Հանդերձապետ կամ համբարապետ զօրաց:

Vaguer (վակէ́) բ. չ. Թափառել, յածիլ, աստանդական շրջիլ. ավարէ կէզմէք, եէլմէք, պօշ եէլմէք, խօվարտալըգ էտմէք։

Vaigrer (վէկրէ́) բ. ն. Պատել տախտակօք զնաւն։

Vaigres (վէկր) գ. իգ. յոգ. Տախտակամածք նաւու։

Vaillament (վայլէաման) մակ. Քաջութք, արիաբար. ղայրէթ կամ շէճաաթ իլէ, մէրտանէ, տիլիրանէ։

Vaillance (վայլէանս) գ. իգ. Արութիւն, քաջութիւն. եիյիթլիք, պահատըրլըգ, ղայրէթ, շէճաաթ, պէհատըրլըգ։

Vaillant, ante (վայլէան, անթ) ած. և գ. Քաջ, առաքինի։ արի, հուժկու. եիյիթ, եիւրէքլի, ճիւրէթլի, շէճաաթլը։ բովանդակ ինչք ուրուք. մալ, վար մալը։

Vaillantise (վայլէանթիզ) գ. իգ. Քաջութիւն, արութիւն. պէհատըրլըգ, տիլավէրլիք։

Vain, vaine (վէն) ած. Ունայն, դատարկ։ ընդունայն, մնոտի։ անշահ, անօգուտ, անպտուղ. պօշ, ֆայտէսիզ, պատըլ, աապէս, նաֆիլէ. շէյ տէյիլ, իթիպարսըզ, պիմանա։ ունայնասէր, մնապարծ, փառամոլ. մաղրուր, մաղրուրլու, ղուրուրլու, միւթէքէպպիր։

Vaincre (վէնքր) բ. ն. Je vaincs, tu vaincs, il vainc; nous vainquons, vous vainquez, ils vainquent. Je vainquois. Je vainquis. Je vaincrai. Que je vainque. Que je vainquisse. Յաղթել, յաղթահարել, պարտել, նուաճել, նկուն առնել, ընկճել. տիրել, սանձել. եէնմէք, ղալիպ կէլմէք կամ օլմագ, պասմագ, ղաֆէր պուլմագ, իւսթիւն պուլմագ. ութմագ, օյուն ալմագ. մէօղլուպ ղալիպ օլմագ, իլզամ էտմէք։ զանցանել, առաւելուլ, գեր 'ի վերոյ լինել. սապգ էտմէք, իւսթ օլմագ։ Se vaincre soi-même, Տիրել անձին, սանձել զկիրս. քէնտի նէֆսինի ղալիպ էտմէք, մուճահէտէ էտմէք։

Vainement (վէնման) մակ. 'Ի զուր, վայրապար, 'ի նանիր. եօգ եէրէ, նաֆիլէ, աապէս եէրէ։

Vainqueur (վէնքէօր) գ. ար. Յաղթական. ղալիպ, ղազի, եէնէն, ղաֆէր պուլուճու։

Vairon (վէրօն) ած. և գ. Սպիտականիշ աչօք կամ այլաչեայ (ձի)։ ձուկն ինչ փոքրիկ։

Vaisseau (վէսօ) գ. ար. Անօթ, աման. գապ, ֆըչը։ անօթ, երակ, շնչերակ. տամար։ Նաւ, նաւակ. կէմի, սէֆինէ։ ընդունարան ջինուածոց։

Vaisselle (վէսէլ) գ. իգ. Անօթք կամ սպասք սեղանոյ. սօֆրա թէփսիլէրի կամ թագըմը, ավանլըգ։

Valable (վալապլ) ած. Ընդունելի 'ի դատաստանի, վաւեր, օրինաւոր. ճարի, իլէ ճարի, կէչէր, գապուլ օլունաճագ, մագպուլ, շէրի, մէմուլուն պիհ։

Valablement (վալապլըման) մակ. Ըստ արժանւոյն, ըստ օրինաց. հագգ իւզրէ, շէրան։

Valériane (վալէ́րիան) գ. իգ. Է բոյս ինչ. քէտի օթու, խօրօս գույրուղու օթ։

Valet (վալէ) գ. ար. Ծառայ, սպասաւոր, արբանեակ, պաշտօնեայ. խըզմէթքեար, ուշագ։ կարակն կամ ծանրոց կախեալ յետուստ կողմանէ դրան։ գործի ինչ ատաղձագործաց. թօղրամաճը չէնկէլի։ Valet de chambre, սենեկապետ. գաֆթանճը, տէր օղլանը։

Valetage (վալթաժ) գ. ար. Սպասաւորութիւն, արբանեկութիւն. խըզմէթքեարլըգ։

Valetaille (վալթայլ) գ. իգ. Բազմութիւն ծառայից կամ սպասաւորաց։

Valeter (վալթէ́) բ. չ. Պաշտել ծառայաբար, գերի լինել ումեք. խըզմէթքեարլըգ էտմէք, ուլագլըգ կէօսթէրմէք։ Ջանալ, դուն գործել, աստ և անդ ընթանալ. սէյիրթմէք, չալըշմագ։

Valétudinaire (վալէ́թիւտինէր) ած. Հիւանդոտ, վատառողջ, ախտաժէտ. մարազլը կամ զարարլը, մէրիզ, նախօշ միզաճլը, զայիֆ խըլգաթլը, զապուն։

Valeur (վալէօր) գ. իգ. Քաջութիւն, արութիւն, յժ. ղայրէթ, շէճաաթ, պէհատըրլըգ։ արժէք, գին. գըյմէթ, պէհա, տէյէր։ չափ (ըստ երաժշտաց)։ զօրութիւն կամ նշանակութի բառի։ Valeur reçue, նոյնչափ դրամ ընկալեալ փոխանակագրով։

Valeureusement (վալէօրէօզման) մակ. Քաջաբար, քաջութեամբ, արիաբար. մէրտանէ, տիլիրանէ։

Valeureux, euse (վալէօրէօ, էօզ) ած. Քաջ, արի, առաքինի, քաջասիրտ. եիյիթ, եիւրէքլի, ճիւրէթլի, շէճաաթլը։

Validation (վալիտասիօն) գ. իգ. Վաւերութիւն, վաւերականութիւն. իճազէթ, թասհիհ։

Valide (վալիտ) ած. Վաւերական, վաւեր, օրինաւոր. շէրի, ճարի, իճազէթ օլունուր, սահիհ, մէմուլուն պիհ։ առողջ, քաջառողջ. իլէ ճարի, սաղ, գավի, տէնտիւրիւսթ։

Validement (վալիտման) մակ. Վաւերաբար, հաստատութեամբ. շէրէն, հալալլըղ իլէ, պիլ հալալ։

Valider (վալիտէ́) բ. ն. Վաւերացուցանել, վաւերական առնել, հաստատել, օրինաւոր գործել. թասհիհ էթմէք, շէրէն կէչիրմէք, գապուլ էտտիրմէք։

Validité (վալիտիթէ́) գ. իգ. Վաւերութի, վաւերականութիւն. մագպուլիյէթ, սըհհաթ։

Valinga (վալէնկա) գ. ար. Սրինգ կամ փող ինչ։

Valise (վալիզ) գ. իգ. Պայուսակ, աման, պարկ, մախաղ. հէյպէ, ճամէտան, խանճըգ, տէրքի, խուրճ։

Vallaire (վալլէր) ած. Անցից ընդ խրամն (պսակ յաղթութեան)։

Vallée (վալէ՛) գ. իգ. *Ձոր, հովիտ ընդ մէջ լերանց.* տէրէ, օվա, վատի։

Vallon (վալօն) գ. ար. *Հովիտ. ձոր 'ի մէջ դաշտաց.* տէրէճիկ։

Valoir (վալուար) բ. չ. Je vaux, tu vaux, il vaut; nous valons. Je valois. J'ai valu. Je valus. Je vaudrai. Vaux, valez. Que je vaille. Que nous valions, que vous valiez, qu'ils vaillent. Que je valusse. Je vaudrois. Valant. *Արժել, ունել զգին կամ զյարգ.* տէյմէք, գըյմէթի կամ պահասը օլմագ։ *օգտել, զօրել.* եարամագ, եարաշմագ. ֆայտէ օլմագ կամ կէթիրմէք։ *ունել զտեղի կամ զզօրութիւն, նշանակել.* գուվվէթինէ կամ մանասը կէլմէք։ Valoir son prix, *արժել զգին իւր.* պահասընը տէյմէք։ Cela vaut beaucoup, *բազում ինչ արժէ, ծանրագին է.* պու չօգ տէյէր։ Cela ne vaut pas un sou, *չարժէ և ոչ դանգ մի.* պիր մանգըրա տէյմէզ։ Cela ne vaut rien, *առ ոչինչ է պիտանացու, անպիտան է.* պու պիր շէյէ եարամազ։ Valoir mieux, *լաւ ևս լինել.* էյիրէք կամ տահա էյի օլմագ։ Faire valoir son bien, *յարգել զինչս իւր.* մալընտէն ֆայտէ չըգարմագ. ագչէսինի մուամէլէյէ վէրմէք։ Faire valoir une chose, *աճեցուցանել զգինն կամ զյարգն.* պիր նէսնէնին գըյմէթինի արթըրմագ։ *մեծացուցանել, բարձրացուցանել, գովել.* գապարթմագ, պիւյիւք կէօսթէրմէք, էօյմէք, մէթհ էթմէք։ Se faire valoir, *պարծիլ, պանծալ.* էօյիւնմէք, մէհարէթ սաթմագ։

Valse (վալս) գ. իգ. *Կաքաւ ինչ ոտից ըստ Գերմանացւոց։*

Valser (վալսէ՛) բ. չ. *Կաքաւել կամ պարել ըստ Գերմանացւոց։*

Value (վալիւ) գ. իգ. *Արժէք, գին։*

Valve (վալվ) գ. իգ. *Պատեան կամ փեղկ խեցեաց.* պէօճէք գաբուղու։

Valvulaire (վալվիւլէռ) ած. *Բազմամաշկ։*

Valvule (վալվիւլ) գ. իգ. *Դռնակ կամ մաշկ խողովակաց մարմնոյն.* ղըշա։

Vampire (վանփիռ) գ. ար. *Յարալեզ։*

Van (վան) գ. ար. *Խարբալ.* գալպուր։

Vandalisme (վանտալիզմ) գ. ար. *Խուժադուժ բարք Վանդալաց։*

Vandoise (վանտուազ) գ. իգ. *Ձուկն ինչ գետոյ։*

Vangeur (վանժէօռ) գ. ար. *Կղմնտրապարծ։*

Vanille (վանիյլ) գ. իգ. *Ի բոյս ինչ Ամերիկոյ.* վանիլիա։

Vanité (վանիթէ՛) գ. իգ. *Ունայնութիւն, ընդունայնութիւն, նանրութիւն.* պօշլուգ, պութլան։ *մնափառութիւն, մնապարծութիւն, մնոտի պարծանք.* ֆօդուլլուգ, ղուռուռ։

Vaniteux, euse (վանիթէօ, էօզ) ած. *Մնափառ, մնապարծ.* հավայի, կէնտինէ պէյէնմիշ, մութէքէպպիր։

Vanne (վան) գ. իգ. *Սահանք (աղօրեաց և գետոց).* պէնտ։

Vanneau (վանօ) գ. ար. *Թռչուն ինչ.* եապան տավուղու, գըզ գուշու։

Vanner (վանէ՛) բ. ն. *Հոսել զցորեան 'ի ձեռն խարբալի, խարբալել.* սավուրմագ, գալպուրլամագ։

Vannerie (վանըրի) գ. իգ. *Արուեստ գործելոյ զկողով։ վաճառք կողովոց.* սէփէթլէր եափըլաճագ եէր։

Vannette (վանէթ) գ. իգ. *Խարբալ ձիադարմանոց.* պիւյիւք գալպուր։

Vanneur (վանէօռ) գ. ար. *Որ հոսէ զցորեան խարբալիւ.* սավուրուճու, պուղտայ գալպուրլայան։

Vannier (վանիէ՛) գ. ար. *Որ գործէ զկողով՝ զսակառի՝ զտառատղան կամ զխարբալ.* սէփէթճի։

Vantail (վանթայլ) գ. ար. *Փեղկ երկբացիկ.* գաբու գանատը։

Vantard (վանթառ) գ. ար. *Մեծաբան, մնապարծ.* էօյիւնիճի։

Vanter (վանթէ՛) բ. ն. *Կարի յոյժ գովել կամ բարձրացուցանել.* էօյմէք, մուպալաղա իլէ մէթհ էթմէք։ Se vanter, բ. յ. *Գովել զանձն, պարծիլ, պանծալ, մեծաբանել.* էօյիւնմէք, ֆախըրլանմագ, կիւյէնմէք, լաֆ վուրմագ։

Vanterie (վանթըրի) գ. իգ. *Մնապարծութիւն, մեծաբանութիւն.* իֆթիխար, լաֆ, էօյիւնմէ։

Vanteur (վանթէօռ) գ. ար. *Մեծաբան, մնապարծ.* էօյիւնիճի, լաֆ վուրուճու, ըլըդավլի։

Vapeur (վաֆէօռ) գ. իգ. *Գոլորշի, շոգի, արտաշնչութիւն.* պուխար, պօղ կամ պուղու, եէլ։ յոգ. *Ցաւք ախտնդամանաց.* սէվտա, մէրագ։

Vaporation (վաֆօռասիօն) գ. իգ. *Ելք գոլորշեաց, արտաշնչութիւն։*

Vaporeux, euse (վաֆօռէօ, էօզ) ած. *Շոգիալից, լի գոլորշիւք։ որ ունի ցաւս ախտնդամանաց.* մէրագլը, սէվտալը։

Vaporisation (վաֆօռիզասիօն) գ. իգ. *Արտաշնչութիւն գոլորշեաց։*

Vaquer (վաքէ՛) բ. չ. *Դատարկանալ, մնալ թափուր կամ պարապորդ.* պօշ կամ մահլուլ օլմագ։ *դադարել, թողուլ.* ֆէրաղաթ էթմէք։ *դադարել առ ժամանակ մի, շաբաթանալ.* պաթթալ օլմագ, պիր զէման իշսիզ գալմագ։ *պարապել 'ի գործ, պարապել.* մէշղուլ օլմագ, իշինի կէօրմէք։

Varaigne (վառէնիէ) գ. իգ. *Անցք ջրոյ ծովուն։*

Varague (վառակ) գ. իգ. *Կող նաւին։*

Vare (վառ) գ. իգ. *Չափ ինչ կամ կանգուն։*

Varec (վառէք) գ. ար. *Բոյս ինչ ծովային։*

Varech (վառէշ) գ. ար. *Արկեալ ինչ 'ի ծովէ 'ի ցամաք։ Նաւ ընկղմեալ։*

Varenne (վառէն) գ. իգ. *Տեղի արքայական որսոյ։*

Variabilité (վարիապիլիտէ՛) գ. իգ. *Փոփոխականութիւն, անհաստատութիւն.* գարարսըզլըգ, պի գարարլըգ, տէլէվվիւն:

Variable (վարիապըլ) ած. *Փոփոխելի, փոփոխական, անհաստատ, դիւրափոփոխ.* պի գարար, մուտէղայիր, տէյիշիլիր, մուտէլէվվին:

Variant, ante (վարիան, անտ) ած. *Փոփոխական, յեղյեղուկ.* պի գարար, մուտէլէվվին:

Variantes (վարիանտ) գ. իգ. յոգ. *Տարբերութիւնք այլեայլ օրինակաց գրոց:*

Variation (վարիասիօն) գ. իգ. *Տարբերութիւն, փոփոխութիւն, այլայլութիւն.* տէյիշմէ, տէյիշիմ. տէղայյիւր, իխտիլաֆ:

Varice (վարիս) գ. իգ. *Լայնումն կամ ընդարձակումն երակի.* տամար շիշի:

Varicocèle (վարիքօսէլ) գ. ար. *Ուռոյց պարկի ամորձեաց:*

Varier (վարիէ՛) բ. ն. և չ. *Փոփոխել, այլայլել, պէսպիսացուցանել.* տիւրլիւ տիւրլիւ էտմէք կամ էյլէմէք, տէնվի էտմէք, իխտիլաֆ գըլմագ, տէյիշտիրմէք, տաղյիր կամ տէպտիլ էտմէք, ալաճալամագ: Se varier, բ. յ. *Տարբերիլ, փոխիլ, այլայլիլ.* տէյիշիլմէք:

Variété (վարիէ՛տէ՛) գ. իգ. *Պէսպիսութիւն, զանազանութիւն, խառն, տարբերութիւն.* տիւրլիւ, չօք տիւրլիւլիւք, նէվ, էնվա, իխտիլաֆ:

Variole (վարիօլ) գ. իգ. *Պխտակ կամ ծաղիկ մանկանց.* չիչէք, ճէդէրի կամ ճիւդէրի:

Varlope (վարլօփ) գ. իգ. *Քերիչ մեծ.* րէնդէ:

Vasculaire *կամ* **Vasculeux, euse** (վասքիւլէր, վասքիւլէօ, էօզ) ած. *Բազմանօթ, անօթալից (ըստ անդամազննաց):*

Vase (վազ) գ. իգ. *Տիղմ, կաւ, տիղմն.* չամուր, պալչըգ:

Vase (վազ) գ. ար. *Անօթ, աման, սպասք.* գապ, քասէ:

Vaseau (վազօ) գ. ար. *Անօթ ինչ դնդասաղանց:*

Vaseux, euse (վազէօ, էօզ) ած. *Տիղմոտ, տղմալից.* չամուրլու, պալչըգլը:

Vasistas (վազիստաս) գ. ար. *Փեղկ դրան կամ պատուհանի:*

Vason (վազօն) գ. ար. *Կաւ 'ի պէտս աղիւսոյ կամ կղմինտրոյ:*

Vassal, ale (վասսալ) գ. և ած. *Հպատակ, հնազանդեալ, ծառայ.* րայէա, տապի, զիմմի:

Vasselage (վասսլաժ) գ. ար. *Հպատակութիւն, հնազանդութիւն: Իրաւունք իշխանութեան.* հիմայէտ, տէպայէտ, զիմմէտ:

Vaste (վաստ) ած. *Լայն, ընդարձակ, լայնատարր, անչափ, մեծ.* կէնիշ, վասի, էնկին:

Vateau (վատօ) գ. ար. *Յենարան ինչ:*

Vatican (վատիքան) գ. ար. *Ատեան Հռովմայ:*

Vauderoute (վօդրուտ) մակ. *Յանդուգն, դահավէժ բերմամբ:*

Vaudeville (վօդվիլ) գ. ար. *Երգ կամ տաղերգութիւն ինչ:*

à Vau-l'eau (ա վօ լօ) մակ. *Զառ 'ի վայր կամ յընթացս ջրոյն.* աքընտը իլէ:

Vaurien (վօրիէն) գ. ար. *Դատարկասուն, ստահակ, անառակ.* նապէքէար, էարամազ, հարամզադէ:

Vautoir (վօտուար) գ. ար. *Գործի ինչ ոստայնանկաց:*

Vautour (վօտուր) գ. ար. *Անգղ.* աք պապա:

Vautrait (վօտրէ) գ. ար. *Հանդերձանք որսոյ վարազաց:*

se Vautrer (վօտրէ՛) բ. յ. *Ընկողմիլ կամ թաւալիլ 'ի աղմի.* եուվարլանմագ:

Vayvode (վէյվօդ) գ. ար. *Իշխան.* վայվօդա կամ վօյվօդա:

Veau (վօ) գ. ար. *Որթ.* պուզաղը, տանա:

Veau marin, *որթ ծովու (ձուկն մեծ):*

Vecteur (վէքտէօր) ած. *Ձգեալ (Ճառագայթ):*

Vedasse *կամ* **Vaidasse** (վէդաս) գ. իգ. *Աղ ինչ քիմիական:*

Vedette (վըդէտ) գ. ար. *Պահանորդ կամ դէտ հեծեալ.* ատլը գարաղօլ կամ գարաղօլ: *դիտանոց կամ հիւղ պահանորդաց.* գարաղօլ խանէ, պէքճի գուլէսի:

Végétable (վէ՛ժէ՛տապըլ) ած. *Աճողական, աճեցական, տնկական, բուսական.* պիտէր, նապիտ:

Végétal (վէ՛ժէ՛տալ) գ. ար. *Բուսական, տնկական, բուսակ.* նէպատի, նէպատատ ճինսի: յոգ. Végétaux, *Բոյսք, տունկք, բուսականք, աճեցականք.* նէպատ, նէպատատ:

Végétant, ante (վէ՛ժէ՛տան, անտ) ած. *Բուսական, աճեցական:*

Végétatif, ive (վէ՛ժէ՛տատիֆ, իվ) ած. *Աճեցական, տնկական, բուսական:*

Végétation (վէ՛ժէ՛տասիօն) գ. իգ. *Տնկականութիւն, կեանք և աճումն բուսոց.* պիտմէ, տէնպիտ, գուվվէ՛տի նապիտա, նէշվ իւ նիւմա գուվվէտի:

Végéter (վէ՛ժէ՛տէ՛) բ. չ. *Աճել, բուսանել, կեալ և աճել բուսոց.* պիտմէք, նէպտ էտմէք: *փչտագին կեանս վարել.* մուզայագա իլէ կէչինմէք:

Véhémence (վէ՛է՛մանս) գ. իգ. *Սաստկութիւն, ուժգնութիւն, բռնութիւն, ազդուութիւն.* շիդդէտ, հիդդէտ, հարարէտ, գատըլըգ:

Véhément, ente (վէ՛է՛ման, անտ) ած. *Սաստիկ, ուժգին, բուռն, կարի, հզօր.* հիդդէտլի, շիդդէտլի, շէդիդ, քէսքին, հարարէտլի:

Véhémentement (վէ՛է՛մանտման) մակ. *Սաստկութեամբ, ուժգնութեամբ.* հիդդէտ իլէ, շիդդէտ իլէ:

Véhicule (վէ՛իքիւլ) գ. ար. *Անցք: նախադուռն.* տահրիք, մուշէվվիգ, մուհէյյի:

Veille (վէյլ) գ. իգ. Հսկումն, արթնութիւն, տքնութիւն. օյանըգլըգ, օյանըգ օլմա, տէյագգօւզ: Ժամ կամ պահ գիշերոյ: յոգ. վաստակք, տքնութիւն, աշխատասիրութիւնք. կէճէ իշլէմէ, կէճէ ճէմիյէթի: Նախընթաց օր, նախատօնակ, հսկումն. էվվէլի կիւն, պիր կիւն էվվէլ կամ մուգատտէմ:

Veillée (վէյլէ՛) գ. իգ. Ակումբ մարդկան ժողովեալ 'ի միասին ընդ երեկս յաշխատութիւն կամ 'ի զրոյց. պիր գաչ քիշինին կէճէյէ ճէմ օլմասը: Երեկոյ. աքշամ վագթը:

Veiller (վէյլէ՛) բ. չ. Հսկել, տքնել, արթուն կալ, մնալ անքուն. օյանըգ օլմագ կամ տուրմագ, կէճէ ույումամագ, տէյագգուզ էթմէք, պիտար կամ տէյագգուզ օլմագ: առնել պահպանութիւն հիւանդի. խասթա պէքլէմէք, պէքլէմէք: դիտել, զգուշանալ. գէօզէթմէք, մուգայէթ օլմագ:

Veilleur (վէյլէօր) գ. ար. Որ հսկէ կամ արթուն կայ: որ արթուն կայ զգիշերն ողջոյն առընթեր հիւանդի:

Veilleuse (վէյլէօզ) գ. իգ. Կանթեղ գիշերոյ. կէճէ գանտիլի:

Veilloir (վէյլօար) գ. ար. Սեղանատախտակ կանթեղաց:

Veillote (վէյլօթ) գ. իգ. Բարդ խոտոյ:

Veine (վէն) գ. իգ. Երակ, շնչերակ, նեարդ. տամար, ըրգ: երակ (մետաղաց, ջրոյ, և այլն):

Veiné, ée (վէնէ՛) ած. Երակաւոր, որ ունի երակունս. տամարլը:

Veineux, euse (վէնէօ, էօզ) ած. Երակալից, բազմերակ. տամարլը:

Vélard, տե՛ս Erysime.

Velaut (վըլօ) գ. ար. Ձայն որսորդաց:

Vêler (վէլէ՛) բ. չ. Բերել զորթ, ծնանել կովու. պուզաղլամագ:

Vélin (վէ՛լէն) գ. ար. Կաշի որթու հանդերձեալ, մագաղաթ. տիրլէ, կիւպէրի, ըրգգ, րագգ:

Vélites (վէ՛լիտ) գ. ար. յոգ. Թեթևազէն զինուորք. չարգաճը:

Velléité (վէլլէ՛իտէ՛) գ. իգ. Յօժարութի՛ւն կամաց. տիլէճիք, արզուճըգ:

Vélocité (վէ՛լօսիտէ՛) գ. իգ. Երագութիւն, արագութիւն. չապըգլըգ, տէզլիք, աճէլէ, սիւրաթ:

Velours (վըլուր) գ. ար. Թաւիշ, կերպաս ինչ թաւ. գատիֆէ:

Velouté, ée (վըլուտէ՛) ած. Գործեալ իբրև զթաւիշ, թաւշանման. հավլու, գատիֆէլի, տիւյլիւ, գատիֆէ շէպիհի:

Velte (վէլտ) գ. իգ. Չափ ինչ հեղանիւթոց:

Velu, ue (վըլիւ) ած. Գեղմնաբարձ, բրդալից, թաւամազ. տիւյլիւ:

Velvote, տե՛ս Elatine.

Venado (վընատօ) գ. ար. Փոքրիկ եղջերու Ամերիկոյ:

Venaison (վընէզօն) գ. իգ. Միս երէոց. ավ էթի, եապան հայվանըն էթի:

Vénal, ale (վէ՛նալ) ած. Վաճառելի. սաթըլըր: վարձկան, շահախնդիր, կաշառառու. միւրթէշի, րիւշվէթ ալըճը:

Vénalement (վէ՛նալմա՛ն) մակ. Իբրև վաճառելի կամ շահախնդիր:

Vénalité (վէ՛նալիտէ՛) գ. իգ. Լինելն վաճառելի: շահախնդրութիւն. րիւշվէթ ալըճըլըգ, իրթիշա:

Venant (վընա՛ն) ած. Որ գայ. կէլէն: Les allans et venans, երթևեկք. վարան կէլէնլէր, կէլիպ կիտէնլէր, ամէտշիւտ էտէնլէր, այէնտէ վիրէվէնտէ:

Vendable (վա՛նտապլ) ած. Վաճառելի. սաթըլըր, սաթըլըգ, րայիճ:

Vendange (վա՛նտա՛նժ) գ. իգ. Կութք այգեաց, այգեկութք. պաղ պօզումու, գաթաֆ, գըթաֆ:

Vendanger (վա՛նտա՛նժէ՛) բ. ն. Կթել զխաղող կամ զայգիս, քաղել. պաղ պօզմագ:

Vendangeur, euse (վա՛նտա՛նժէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Կթող այգեաց, այգեկութ. պաղ պօզուճու, գաթթաֆ:

Vendémiaire (վա՛նտէ՛միէր) գ. ար. Առաջին ամիս տարւոյն ապստամբեցն Գաղղիացւոց:

Vendeur, euse (վա՛նտէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Վաճառող. որ վաճառէ. սաթըճը, սաթան, պայ:

Vendication, տե՛ս Revendication.

Vendiquer, տե՛ս Revendiquer.

Vendition (վա՛նտիսիօն) գ. իգ. Վաճառումն, վաճառք:

Vendre (վա՛նտր) բ. ն. Je vends, tu vends, il vend; nous vendons, vous vendez, ils vendent. Je vendois. Je vendis. Je vendrai. Vends, vendez. Que je vende. Que je vendisse. Վաճառել, հանել 'ի վաճառ. սաթմագ, պէյ էթմէք, ֆիւրուխթ էթմէք: մատնել զոք, հանել 'ի վեր զգաղտնիս:

Vendredi (վա՛նտրըտի) գ. ար. Ուրբաթ. ճիւմա կիւնիւ, ճիւմա:

Vénéfice (վէ՛նէ՛ֆիս) գ. ար. Թունատուութիւն. սըհըր զէհիրլէմէսի, զէհիրլէմէ:

Venelle (վընէլ) գ. իգ. Փողոց, պողոտայ:

Vénéneux, euse (վէ՛նէ՛նէօ, էօզ) ած. Թունաւոր. զէհիրլի, աղուլու:

Vener (վընէ՛) բ. ն. Որսալ, յորս ելանել:

Vénérable (վէ՛նէ՛րապլ) ած. Յարգոյ, յարգելի, մեծանուն, պատուական. հիւրմէթլի, իզզէթլի, մուհթէրէմ:

Vénération (վէ՛նէ՛րասիօն) գ. իգ. Յարգանք, յարգութիւն, մեծարանք, պատիւ. իհթիրամ, հիւրմէթ, իքրամ, թազիմ:

Vénérer (վէ՛նէ՛րէ՛) բ. ն. Յարգել, մեծարել. պատուել. հիւրմէթ էթմէք, ուլու՝ սայղըլը իլէ մուհթէրէմ տութմագ, իհթիրամ՝ իքրամ՝ թէվգիր կամ թազիմ էթմէք:

Vénerie (վէնըրի) գ. իգ. Որսորդութիւն,

որս. ֆէննի շիքեար, ավճըլըգ։ *հանդերձանք որսոյ.* ավ տագըմը։

Vénérien, ienne (վէնէ՛րիէն) ած. *Տռփական, մարմնական (ցանկութիւն).* նէֆսանի, ճիմայի. ճիմա։ *ախտացեալ գաղղիական ախտիւ.* ֆիրէնկ իլլէթլի։ Mal vénérien, *գաղղիական ախտ.* ֆիրէնկ իլլէթի։

Veneur (վընէօր) գ. ար. *Որսորդ.* ավճը։ Grand veneur, *որսորդապետ.* ավճը պաշը։

Vengeance (վանժանս) գ. իգ. *Վրէժ, քէն վրիժուց, վրէժխնդրութի.* ինթիգամ, էօճ, քին։

Venger (վանժէ՛) բ. ն. *կամ* se Venger, բ. յ. *Վրէժ խնդրել, առնուլ զվրէժ, քինախնդիր լինել.* հագգընդան կէլմէք, ճէզա վէրմէք. ինթիգամ *կամ* քին ալմագ, ինթիգամընը *կամ* էօճինի ալմագ, ա՛խզի սար էթմէք։

Vengeur, vengeresse (վանժէօր, վանժրէս) գ. ար. և իգ. *Վրէժխնդիր, վրիժահան, վրիժառու, քինախնդիր.* ինթիգամ ալըճը, մունթագըմ.

Véniel, elle (վէնիէլ) ած. *Ներելի, թեթև.* ճիւզի, քիւչիւք։ Péché véniel, *ներելի մեղք.* քիւչիւք կիւնահ, աֆվի օլունաճագ կիւնահ։

Véniellement (վէնիէլման) մակ. *Ներելի մեղօք, թեթև ինչ յանցանօք։*

Venimeux, euse (վընիմէօ, էօզ) ած. *Թունաւոր, թունալից, թունաբեր, խածատիչ.* զէհիրլի, աղուլու։

Venin (վընէն) գ. ար. *Թոյն, դեղ մահու.* զէհր, զէհիր, աղու, սէմմ *կամ* սէմ։ *ատելութիւն, քէն, ոխակալութիւն։*

Venir (վընիր) բ. չ. Je viens, tu viens, il vient; nous venons, vous venez, ils viennent. Je venois. Je vins. Je suis venu. Je viendrai. Viens, venez. Que je vienne. Que je vinsse. Je viendrois. *Գալ, հասանել, ժամանել.* կէլմէք, պիր եէրտէն կէլմէք, եէթիշմէք։ *յառաջ գալ, բղխել, ծագել, ելանել, բուսանել, երևել, լինել.* չըգմագ, ասըլ օլմագ, զուհուր էթմէք, վագը օլմագ։ *'ի դէպ գալ, յաջողիլ։* Venu, ue, *եկեալ, հասեալ, ժամանեալ.* կէլմիշ. վուսուլ պուլմուշ։ Vous êtes le bien venu, *ողջամբ եկիր.* խօշ կէլտին, սէֆա կէլտին։

Vent (վան) գ. ար. *Հողմ.* ռուզկեար, ռուզիկեար, եէլ, հավա։ *հոտ.* գօգու, ռայիհա։ *շունչ.* սօլուգ, իւֆիւրիւշ, նէֆէս։ *փուք որովայնի.* եէլ, օսուրուգ, գավարա։ *փուք հպարտութեան, գոռոզութիւն։* Vent petit *կամ* léger, *սիգ, սիւգ.* լաթիֆ եէլ, ռուզկեարճըգ։ Vent fort *կամ* grand, *հողմն ուժգին.* պէք *կամ* գատը ռուզիկեար։ Vent favorable, *հողմն յաջողակ.* մուաֆիգ եէլ *կամ* ռուզիկեար։ Vent contraire, *հողմն հակառակ.* մուխալիֆ ռուզիկեար։

Vente (վանթ) գ. իգ. *Վաճառումն, վաճառ.* սաթըշ, սաթմա, պէյ, մէպի։ *հատանելի մասն անտառի։* յոգ. Ventes, *հատ կամ տասանորդ վաճառման։*

Venter (վանթէ՛) բ. չ. *Շնչել, հողմ հանել.* էսմէք, ռուզիկեար էսմէք։

Venteux, euse (վանթէօ, էօզ) ած. *Հողմալից, հողմուտ.* ռուզիկեարլը։ *փքուտ, փքարար.* եէլլի, եէլ վէրիր։

Ventier (վանթիէ՛) գ. ար. *Որ գնէ զանտառ հատանելի։*

Ventilateur (վանթիլաթէօր) գ. ար. *Օդափոխ (մեքենայ).* պիր եէրտէ հավա թէպտիլ էտէճէք ալէթ։

Ventilation (վանթիլասիօն) գ. իգ. *Գնահատութիւն։*

Ventiler (վանթիլէ՛) բ. ն. *Գին հատանել։ քննել, քաջ խորհել։*

Ventiller (վանթիյլէ՛) բ. ն. *Պատել տախտակաւ զնաւակն։*

Ventolier (վանթօլիէ՛) ած. *Որ ընդդէմ կայ հողմոյ (թռչուն)։*

Ventôse (վանթօզ) գ. ար. *Վեցերորդ ամիս տարւոյ ապստամբացն Գաղղիացւոց։*

Ventosité (վանթօզիթէ՛) գ. իգ. *Փքոտութիւն, փուք.* եէլ, եէլ տօլկունմագը։

Ventouse (վանթուզ) գ. իգ. *Սրուակ արեան.* հաճիմ շիշէլէր, հաճամաթ շիշէսի, շիշէ։

Ventouser (վանթուզէ՛) բ. ն. *Մածուցանել զսրուակ արեան.* շիշէ գօմագ, հաճամաթ էթմէք։

Ventre (վանթր) գ. ար. *Փոր, որովայն.* գարն, պաթն։ *արգանդ.* ռահմ։

Ventrée (վանթրէ՛) գ. իգ. *Ծնունդք արգանդի կենդանեաց.* նիթաճ, նէթիճէ։

Ventricule (վանթրիքիւլ) գ. ար. *Խորշ սրտի.* եիւրէք իչի, տէճվիֆ։ *խախացոց, ստամոքս.* գուրսագ, հավսալէ։

Ventrière (վանթրիէր) գ. իգ. *Փոկ կրծոց ձիոյ.* գօլան։

Ventriloque (վանթրիլօք) ած. և գ. *Որովայնախօս.* գարնընդան սէս չըգարան, գարնընդան սէօյլէյէն։

se Ventrouiller (վանթրուիյլէ՛) բ. յ. *Թաթաւիլ 'ի տիղմ։*

Ventru, ue (վանթրիւ) ած. և գ. *Մեծափոր.* պիւյիւք գարընլը։

Venue (վընիւ) գ. իգ. *Գալուստ, ժամանումն.* կէլիշ, իրիշմէ, վիւսուլ։

Venule (վընիւլ) գ. իգ. *Երակ փոքրիկ։*

Vénus (վէնիւս) գ. իգ. *Արուսեակ կամ լուսաբեր (մոլորակ).* զիւհրէ, թան *կամ* սապահ եըլտըզը։ *Աստղիկ, Ափրոդիտէ.* զիւհրէ, զիւհրէթ։

Vêpre (վէբր) գ. ար. *Երեկոյ։*

Vêpres (վէբր) գ. իգ. յոգ. *Երեկոյեան ժամ աղօթից.* ախշամ նամազը *կամ* դուասը։

Ver (վէր) գ. ար. *Որդն, ճճի, թրթուր.* գուրթ, պէօճէք։ *զեռուն.* սօղուլճան։ Ver à soie, *որդն մետաքսագործ, շերամ.* իբէք գուրթու։ Ver luisant, *փայտալոյս.* ատէշ պէօճէյի։

Véracité (վէրասիթէ՛) բ. իգ. *Ճշմարտախօսութիւն, ճշմարտութիւն բանից.* տօղրուլուգ, կէրչէքլիք, սըտգ։

Vératrum, *տես* Ellébore blanc.

Verbal, ale (վէրպալ) ած. Բայանուն (անուանք)· Ֆիլի: բանիւ բերանոյ, անգիր· տագրիրի, խիտապի, գավլի:

Verbalement (վէրպալման) մակ. Բանիւ, բերանով, կենդանի ձայնիւ, անգիր· աղըզտան, շիֆահէն, լիսանէն:

Verbaliser (վէրպալիզէ) ե. չ. Յառաջ բերել փաստս բանականս, առաջի առնել դդատն· տագրիրի քէլամ էդմէք, փալա սարէտինի եազմագ, մաճէրասընը եազմագ: բարբանջել, շաղակրատել:

Verbe (վէրպ) գ. ար. Բայ· Ֆիիլ: բան· սէօզ, քէլամ: Բանն Աստուած, որդի Աստուծոյ:

Verbération (վէրպէրասիօն) գ. իգ. Բաղխումն օդոյ:

Verbeux, euse (վէրպէօ, էօզ) ած. Բազմաբան, շատախօս· չօգ սէօյլէյիճի, չօգ սէօզլիւ, չօգ սէօյլէր, տիլլի, լաֆազան:

Verbiage (վէրպիաժ) գ. ար. Երկարաբանութիւն, շատախօսութիւն բանից, բարբանջանք· չօգ լագըրդը, եավէ կամ եավա, լաֆազանլըգ, պիհուտէ սէօզլէր:

Verbiager (վէրպիաժէ) ե. չ. Երկայնաբանել, շաղակրատել, բարբանջել· չօգ լագըրդը սէօյլէմէք, պիհուտէ սէօզլէր սէօյլէմէք, եանշամագ:

Verbiageur, euse (վէրպիաժէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Երկարապատում, ունայնաբան, մնոտիախօս, շաղակրատ· եանշագ, լաֆազան:

Verboquet (վէրպօքէ) գ. ար. Կապ, կապանք անուորդի:

Verbosité (վէրպօզիտէ) գ. իգ. Երկարաբանութիւն, բազմաբանութիւն, առաւելութիւն բանից· սէօզիւն չօգլուղու կամ քէսրէտի, եանշագլըգ:

Ver-coquin (վէր քօքէն) գ. ար. Որդն ինչ:

Verd, տե՛ս Vert.

Verdâtre (վէրտատր) ած. Կանաչանման, որ հարկանի 'ի կանաչ· եէշիլիմտըրաք, եէշիլճէ:

Verdée (վէրտէ) գ. իգ. Ազգ ինչ կանաչագոյն գինւոյ:

Verdelet, ette (վէրտըլէ, էտ) ած. Թթու, տտիպ (գինի)· էքշիճէ: Ժիր կամ քաջառողջ (ծեր):

Verderie (վէրտըրի) գ. իգ. Սահման անտառի:

Verdet (վէրտէ) գ. ար. Ժանգառ, գոյն կանաչ· ժէնկեար:

Verdeur (վէրտէօր) գ. իգ. Կանաչութի, դալարութիւն· եէշիլլիք: տտպութիւն· էքշիլիք: կորովութիւն, առոյգութիւն· իյիքլիք:

Verdier (վէրտիէ) գ. ար. Անտառապետ, պահապան անտառի: Թռչուն ինչ փոքրիկ:

Verdillon (վէրտիյօն) գ. ար. Գործի ինչ:

Verdir (վէրտիր) ե. ն. և չ. Ներկել 'ի գոյն կանաչ· եէշիլ պօյամագ: դալարանալ, կանաչանալ· եէշիլլէնմէք:

Verdoyant, ante (վէրտօայեան, անտ) ած. Կանաչագեղ, դալարազարդ, դալարազուարճ· եէշիլլէնիր, եէշիլլէնէն:

Verdoyer (վէրտօայէ) ե. չ. Կանաչանալ, դալարանալ (է բառ վաղեմի):

Verdure (վէրտիւր) գ. իգ. Դալարիք, դեղ դալար, խոտ· եէշիլլիք: Ծաղկենկար կամ դալարագեղ օթոց:

Verdure d' hiver, տե՛ս Pirolle.

Verdurier (վէրտիւրիէ) գ. ար. Տնտես արքունի բանջարոց:

Véreux, euse (վէրէօ, էօզ) ած. Որդնալից կամ ճճնկեր (պտուղ)· գուրդլու, գուրտա մուպտէլա: ապառաւոր, յոռի, անպիտան· ֆէնա:

Verge (վէրժ) գ. իգ. Գաւազան· չուպուգ: առնի անդամ· էրին ալէթի կամ եարաղը, զէքէր: յոգ. Verges. Ձաղկանք, խարազան· քէօտէք, գամչը:

Verge d'or (վէրժ տօր) գ. իգ. Բոյս ինչ:

Vergé, ée (վէրժէ) ած. Անողորկ (կերպաս):

Vergeage (վէրժաժ) գ. ար. Չափումն ձողով:

Vergeoise (վէրժուազ) գ. իգ. Աման ինչ:

Verger (վէրժէ) գ. ար. Պարտէզ, դրախտ, բուրաստան· եէմիշլիք, մէյվէլիք, աղաճլըգ, պօստան, պաղչէ:

Verger (վէրժէ) ե. ն. Չափել ձողով կամ գաւազանաւ:

Vergeter (վէրժըտէ) ե. ն. Մաքրել աւելաւ զգեստուց· քէֆէլէմէք, ֆըրչա իլէ տէմիզլէմէք:

Vergetier (վէրժըտիէ) գ. ար. Որ կազմէ կամ վաճառէ աւելս զգեստուց:

Vergettes (վէրժէտ) գ. իգ. յոգ. Աւել զգեստուց, վրձին· քէֆէ, ֆըրչա:

Verglas (վէրկլա) գ. ար. Սառոյց, սառնամանիք· ինճէ փօզ, պուզ:

Vergogne (վէրկօնյը) գ. իգ. Ամօթ, պատկառանք, նախատինք· ուտանմա, ար:

Vergue (վէրկ) գ. իգ. Առագաստակալ· սէրէն, անտէննա կամ արտէննա:

Véricle (վէրիքլ) գ. իգ. Կեղծ կամ սուտ ակն:

Véridicité (վէրիտիսիտէ) գ. իգ. Ճշմարտախօսութիւն, ճշմարտութիւն բանից· հագիգատ, տօղրու սէօզ:

Véridique (վէրիտիք) ած. Ճշմարտախօս, ճշմարիտ· տօղրու կամ րասդ սէօյլէյէն, կէրչէք, տօղրու, սատըգ:

Vérificateur (վէրիֆիքատէօր) գ. ար. Քննիչ ստուգութեան գրոց· տահգիգ կամ տատիգ էտիճի, մուսադդըգ, մուֆէտտիշ:

Vérification (վէրիֆիքասիօն) գ. իգ. Ստուգութիւն, ճշգրտումն· տահգիգ, տասհիհ: արձանագրութիւն:

Vérifier (վէրիֆիէ) ե. ն. Ճշմարտել, ստուգել, ճշգրտել· տահգիգլէմէք, տահգիգ կամ դաշհիհ էդմէք: բաղդատել, համեմատել. դադպիգ կամ մուգայէսէ էդմէք: արձանագրել զարքունի հրովարտակս:

Vérin (վէ՛րէն) գ. ար. Ազգ ինչ անուորդ մեքենայի:

Vérine (վէ՛րին) գ. իգ. Ընտիր ծխախոտ Ամերիկոյ:

Véritable (վէ՛րիդապըլ) ած. Ստոյգ, ճշմարիտ, հարազատ: ճշմարտախօս, հաւատարիմ. կէրչէք, սահիհ, հագիգա:

Véritablement (վէ՛րիդապլըման) մկ. Ստուգիւ, ճշմարտիւ. հագիգադ իւզրէ, հագիգադ, կէրչէքդէն, ֆիլ հագիգա:

Vérité (վէ՛րիդէ) գ. իգ. Ճշմարտութիւն. հագիգադ, սըհհադ, տօղրուլուգ, կէրչէքլիք: անկեղծութիւն, հաւատարմութիւն, պարզմտութիւն: En vérité, ճշմարտիւ, արդարեւ. ֆիլ հագիգադ, էլհագգ, հագիգադդէն, հագիգադ:

Verjus (վէրժիւ) գ. ար. Ազոխաջուր. գօրուգ սույու: ազոխ. գօրուգ:

Verjuté, ée (վէրժիւդէ՛) ած. Ազոխահամ, թթու. էքշիճէ:

Vermeil, eille (վէրմէյլ) ած. Կարմիր, կարմրափայլ. կիւլլիւն, կիւլկիւն, կիւլկիւնիւ, ալ:

Vermeil (վէրմէյլ) գ. ար. Արծաթ ոսկեզօծեալ. եալդըզլը կիւմիւշ:

Vermeille (վէրմէյլ) գ. իգ. Գոհար ինչ:

Vermicelle (վէրմիսէլ) գ. ար. Դդմաձ մանրաթել (է բառ խոհարարաց). շէհրիյէ:

Vermicellier (վէրմիսէլիէ՛) գ. ար. Որ կազմէ մանրաթել դդմաձս. շէհրիյէճի:

Vermiculaire (վէրմիքիւլէր) ած. Նման որդանց, զեռնական, սողնական. գուրդվարի:

Vermiculé, ée (վէրմիքիւլէ՛) ած. Որ ունի զնմանութիւն որդանց:

Vermiforme (վէրմիֆօրմ) ած. Որդնաձեւ. գուրդ շէքիլլի:

Vermifuge (վէրմիֆիւժ) ած. Հալածիչ կամ սատակիչ որդանց. սօլուճան տէօքիւճիւ:

Vermiller (վէրմիյլէ՛) բ. չ. Բրել կնճռթաւ զգետինն:

Vermillon (վէրմիյլօն) գ. ար. Հանք ինչ և ներկ կարմրափայլ, նոյն. սիւլիւկէն, սիւլիւքէն, սիւլիւյէն, զինճէֆրէ, զինճէֆր. գըզըլ պօյա, սիւլիւմէն. գըզըլճա: կարմրութիւն այտից. կիւլկիւն:

Vermine (վէրմին) գ. իգ. Ընդհանուր անուն ճճեաց, ոջիլ, լու, մլուկն, և այլն. քէհլէ, պիթ, պէօճէք:

Vermisseau (վէրմիսօ) գ. ար. Ճճի, որդն, սողուն. գուրդճուղազ, քիրմէ, ուֆագ սօլուճան: խեցեմորթ բազմապատեան:

se Vermouler (վէրմուլէ՛) բ. յ. Որդնահար կամ ճճեկեր լինել. գուրդլանմագ: Vermoulu, ue, *որդնահար, ճճեկեր.* գուրդլանմըշ, չիւրիւք:

Vermoulure (վէրմուլիւր) գ. իգ. Որդնահարութիւն, ճճեկերութիւն. գուրդլանմա, աղաճ չիւրիւքլիւյիւ:

Vermout (վէրմու) գ. ար. Գինի օշինդրախառն:

Vernal, ale (վէրնալ) ած. Գարնանային, գարնայնոյ. պէհարի, րէպի:

Verne, *տես* Aune.

Vernir (վէրնիր) բ. ն. Օծանել կամ պատել մածուցիկ հիւթով. րօղանլամագ, րօղան սիւրմէք, րօղան իլէ ճիլալամագ:

Vernis (վէրնի) գ. ար. Խէժ գինհայ: հիւթ ինչ մածուցիկ. րօղան, ճիլա: թուփ ինչ:

Vernisser (վէրնիսէ՛) բ. ն. Օծանել ապակեռով. րօղանլամագ, սըր վէրմէք:

Vernisseur (վէրնիսէօր) գ. ար. Որ յօրինէ զհիւթ մածուցիկ. րօղան եափըճը: որ օծանէ ապակեռով. սըր վէրէն, ճիլաճը:

Vérole (վէ՛րօլ) գ. իգ. Ախտ Գաղղիական. ֆրէնք զահմէթի կամ սայաղու, ֆիրէնք իլլէթի կամ հասդալըղը, ֆրէնկի: Petite vérole, *ալիսակ կամ ծաղիկ.* չիչէք:

Vérolé, ée (վէ՛րօլէ՛) ած. Վարակեալ Գաղղիական ախտիւ:

Vérolique (վէ՛րօլիք) ած. Գաղղիական ախտի. ֆիրէնք իլլէթինէ տայիր, ֆրէնք զահմէթլի:

Véron (վէ՛րօն) գ. ար. Փոքրիկ ձուկն ինչ գետոյ:

Véronique (վէ՛րօնիք) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. վիրօնիքէ:

Verrat (վէրա) գ. ար. Խոզ մատակախաղ. էրքէք տօմուզ, քիւրաղ:

Verre (վէր) գ. ար. Ապակի. ճամ, շիշէ, պըլլուր, զիւճաճ: բաժակ. գատէհ:

Verrée (վէրէ՛) գ. իգ. Բաժակ լի:

Verrerie (վէրըրի) գ. իգ. Գործատուն ապակւոյ. շիշէ խանէ, պիլլուր խանէ: ապակագործութիւն. ճամճըլըգ: ապակիք, ապակեղէնք. ճամ իշի:

Verrier (վէրիէ՛) գ. ար. Ապակագործ, ապակավաճառ. ճամճը, շիշէճի, զէճաճ:

Verrière (վէրիէր) գ. իգ. Ապակի պահարան պատկերաց. սուրէդ կամ դասվիր ճամը:

Verrotrie (վէրօդրի) գ. իգ. Վաճառք մանր ապակեաց. ուֆագ դէֆէք ճամ նէսնէլէրի, խուրդահրէ, պօնճուգ:

Verrou (վէրու) գ. ար. Նիգ, սողնակ. սիւրկիւ, գափու մանդալը, մանդալ, սիւրմէ:

Vers (վէր) գ. ար. Տաղաչափութիւն, տաղ, ոտանաւոր. պէյիդ, էպյադ, նազմ, շիիր:

Vers (վէր) նխ. Դէպ 'ի, 'ի, առ, կողմն, կոյս. եանա, տօղրու: իբր, շուրջ. գատար: Il fut vers lui, *գնաց առ նա.* գատընա կամ ճանիպինէ վարտը: Vers la ville, *'ի կողմն քաղաքին, զքաղաքաւ.* շէհիրդէն եանա: Vers le soir, *ընդ երեկս.* աքշամա գատար, աքշամ իւսդիւ:

Versade (վէրսատ) գ. իգ. Շրջումն կառաց:

Versant, ante (վէրսան, անթ) ած. *Դիւրաշրջելի (կառք)*:

Versatile (վէրսաթիլ) ած. *Դիւրաշրջելի, դիւրափոփոխ*. տէօնէկէլլի, գարարսըզ. պի գարար:

Versatilité (վէրսաթիլիթէ) գ. իգ. *Փոփոխականութիւն, անհաստատութիւն*. գարարսըզլըգ, պի գարարի:

à Verse (ա վէրս) մակ. Pluie à verse, *Անձրև տեղատարափ*. գատը եաղմուր, սաղանագ, սաճանագ:

Verseau (վէրսօ) գ. ար. *Ջրհոս (կենդանակերպ)*. տէլվ պուրճու:

Versement (վէրսըման) գ. ար. *Աւանդումն կամ վճարումն դրամոց*. փարա թէսլիմի *կամ* տէօքիւմի:

Verser (վէրսէ) բ. ն. և չ. *Հեղուլ, հոսել, թափել*. տէօքմէք, ագըթմագ: *տալ կամ յանձնել դրամս*. փարա թէսլիմ էյլէմէք: *շրջել, յերկիր կործանել*. տիւշմէք, արապա իլէ *կամ* արապատան տիւշմէք: Versé, ée, *փորձ, հմուտ, վարժ, քաջակիրթ*. վագըֆ, իշ գէօրմիւշ, թէճրիւպէլի օլան: *հեղեալ, հոսեալ, թափեալ*. տէօքիւլմիւշ:

Verset (վէրսէ) գ. ար. *Տող, տուն, համար*. այէթ, այաթ:

Versificateur (վէրսիֆիքաթէօր) գ. ար. *Տաղաչափ*. շիր *կամ* պէյիթ սէօյլէյիճի *կամ* նազըմճը. շաիր:

Versification (վէրսիֆիքասիօն) գ. իգ. *Տաղաչափութիւն*. նազմ, նազմ էյլէմէսի, իլմ էլ արուզ:

Versifier (վէրսիֆիէ) բ. ն. *Յօրինել տաղաչափութիւնս, տաղել ոտանաւորս*. շիր՝ նազմ *կամ* պէյիթլէր եազմագ, շիր սէօյլէմէք, շիր *կամ* պէյիթ պաղլամագ *կամ* եափմագ:

Version (վէրսիօն) գ. իգ. *Թարգմանութիւն*. թէրճիւմէ, թէֆսիր:

Verso (վէրսօ) գ. ար. *Երկրորդ երես թղթոյն (է բառ ի տոմին)*. սահիֆէնին էօտէ եիւզիւ:

Vert, erte (վէր, էրթ) ած. *Կանաչ, դալար*. եէշիլ, չէմէնի: *Թարմ*. թազէ, եէշիլ: *տհաս, տխպ*. խամ, օլմամըշ: *առոյգ, քաջառողջ*. տինճ, թէնտիւրիւսթ:

Vert (վէր) գ. ար. *Կանաչութիւն, դալարութիւն*. եէշիլ րէնք, եէշիլլիք: *կանաչ գոյն կամ ներկ*. եէշիլ պօյա: *դալար խոտ, դալարի, մարգագետին*. թազէ օթլար, օթլագ, օթլագ եէրի, չայըր: Vert-de-gris, *ժանգ պղնձոյ*. ժէնկէար:

Vertébral, ale (վէրթէպրալ) ած. *Ողնական*. օմուրղա կէմիյինէ տայիր, ֆիգարի:

Vertèbre (վէրթէպր) գ. ար. *Ողն. ողնք միջնողին*. օմուրղա կէմիյի, ֆիգար, օմուրղա կէմիքլէրի:

Vertelle (վէրթէլ) գ. իգ. *Սահանք*:

Vertement (վէրթըման) մակ. *Ուժգին, պնդութեամբ, քաջաբար*. գուվվէթ իլէ, շիտտէթ իլէ, սէրթլիք իլէ:

Vertenelles (վէրթընէլ) գ. ար. յոգ. *Ծղխնիք ղեկի*:

Vertical, ale (վէրթիքալ) ած. *Գագաթնահայեաց, ուղղահայեաց 'ի հորիզոնն*. ամուտի, մուսթագիմ:

Verticalement (վէրթիքալման) մակ. *Ուղղահայեաց առ եզերս*. վէճհի ամուտի իւզրէ:

Verticilles (վէրթիսիլ) գ. ար. յոգ. *Մանեակք ծաղկանց*:

Vertige (վէրթիժ) գ. ար. *Պտոյտ գլխոյ*. պաշ տէօնմէսի, տէվար, տիւվար: *յիմարութիւն, մոլորութիւն*:

Vertigineux, euse (վէրթիժինէօ, էօզ) ած. *Որ ունի զպտոյտ գլխոյ*. պաշը տէօնէր, պաշը ղայիֆ, սէրսէմլիյէ մուպթէլա:

Vertigo (վէրթիկօ) գ. ար. *Պտոյտ գլխոյ երիվարաց: այլանդակ խորհուրդ, անհեթեթ մտածութիւն*. եավաղլըգ, ֆանթազի:

Vertu (վէրթիւ) գ. իգ. *Առաքինութիւն*. ֆազիլէթ, ֆէզայիլ: *ոյժ, զօրութիւն, կարողութիւն, ազդուութիւն*. գուվվէթ, խասիյէթ: En vertu, *զօրութեամբ*. գուվվէթ իլէ: *վասն որոյ, ուստի*. մուճիպինճէ:

Vertueusement (վէրթիւէօզման) մակ. *Առաքինաբար, առաքինօրէն, առաքինութեամբ*. ֆազիլէթ իլէ:

Vertueux, euse (վէրթիւէօ, էօզ) ած. *Առաքինի, առաքինասէր*. ֆազիլէթլի, սալիհ:

Vertugadin (վէրթիւկատէն) գ. ար. *Շրջանակ զգեստու կանանց*:

Verve (վէրվ) գ. իգ. *Եռանդն մտաց, աշխոյժք*. համիյէթ, ըշգ, հէյճանի-նէֆս: *նորահնար մտածութիւն, այլանդակ երևակայութիւն*:

Verveine (վէրվէն) գ. իգ. *Աղաւնիխոտ (խոտ)*. քիւմի-պէրան, պարսաթարիսան:

Vervelle (վէրվէլ) գ. իգ. *Օղամանեակ ոտից բազէից*:

Verveux (վէրվէօ) գ. ար. *Ցանց կամ ուռկան ինչ ձկնորսաց*:

Vesce (վէս) գ. իգ. *Վիկն (ունդ)*. պուրչագ, քէշնի, քիւշնի:

Vesce noire, *տես* Ers.

Vésicatoire (վէզիքաթուար) ած. գ. *Խարանդեղ*. քէհլիվան եագըսը:

Vésiculaire (վէզիքիւլէր) ած. *Նման փամփշտի*:

Vésicule (վէզիքիւլ) գ. իգ. *Փամփուշտ փոքրիկ, խաղաւարտ*. գապարճըգ, ըրքան:

Vésiculeux, euse (վէզիքիւլէօ, էօզ) ած. *Նման փամփշտի*:

Vespérie (վէսփէրի) գ. իգ. *Հանդէս քննութեան աստուածաբանից և բժշկաց: յանդիմանութիւն, կշտամբանք*:

Vespériser (վէսփէրիզէ) բ. ն. *Յանդիմանել, կշտամբել*:

Vesse (վէս) գ. իգ. *Անձայն փուք որովայնի*. եէլ, տէս, ֆիս: Vesse-de-loup, *ազգ ինչ վայրի սնկոյ*. զէհիրլի եապան մանթարը:

Vesser (վէսէ՛) բ. չ. Արձակել զփուք որովայնի. ֆիզ էթմէք, եէլլէնմէք, օսուրմագ:

Vesseur, euse (վէսէօռ, էօզ) ած. Որ արձակէ զփուք որովայնի:

Vessie (վէսի) գ. իգ. Փամփուշտ, առաւուշտ. գավուգ, գապար, մէսանէ: պալար կամ խաղաւարտ 'ի վերայ մորթոյ. չըպան, պիւրիւպիւրէճիք:

Vessigon (վէսիկօն) գ. ար. Ուռոյց ինչ ձիոյ:

Vestale (վէսթալ) գ. իգ. Վեստաղեան (կուսան առ նախնի Հռովմայեցիս): կին ողջախոհ. ըֆֆէթլի գարը:

Veste (վէսթ) գ. իգ. Պատմուճան. անթէրի: բաճկոն. եէլէք, զըպուն:

Vestiaire (վէսթիէռ) գ. ար. Հանդերձատուն (մենաստանաց). էսվապ սագլայաճագ օտա, խազինէ: ծախք զգեստուց (կրօնաւորաց):

Vestibule (վէսթիպիւլ) գ. ար. Գաւիթ, վայրագաւիթ, մուտք, նախադուռն. հայաթ, սահանլըգ, տէհլիզ, փիշկեահ: բաւիղ ականջաց:

Vestige (վէսթիժ) գ. ար. Հետք, շաւիղ, նշան, մնացուած. էսէր, իզ:

Vêtement (վէթման) գ. ար. Զգեստ, հանդերձ, ձորձ. կիյիմ, կիյէճէք, ուրուպա, սէվպ, էսվապ, լիպաս:

Vétéran (վէթէռան) գ. ար. Զինուոր հինաւուրց. պաշտօնատար բազմամեայ. օթուրագ, էսքի, էսքի եօլտաշ:

Vétérance (վէթէռանս) գ. իգ. Երիցութիւն կամ աւագութիւն պաշտօնատարի. օթուրագլըգ:

Vétérinaire (վէթէռինէռ) ած. և գ. Բժշկութեան անասնոց: բժշկութիւն անասնոց. պէյթարլըգ: պայտառ. պէյթար, աթ հէքիմի:

Vétillard, arde, տե՛ս Vétilleur.

Vétille (վէթիյլ) գ. իգ. Սնոտիք, չնչին կամ անպիտան ինչ. ուֆագ թէֆէք նէսնէ, ճիւզիյաթ:

Vétiller (վէթիյլէ՛) բ. չ. Խաղալ սնոտիւք, զհետ լինել ոչնչից. ճիւզիյաթ իլէ գարըշմագ:

Vétillerie (վէթիյլըրի) գ. իգ. Սնոտի բանք, խնամտակութիւն, հակառակասիրութիւն. չէքիշ, թէզվիր:

Vétilleur, euse (վէթիյլէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Անմիտ, սնոտիասէր, ժամավաճառ:

Vétilleux, euse (վէթիյլէօ, էօզ) ած. Որ զհետ պնդի սնոտեաց, կարի մանրակրկիտ:

Vêtir (վէթիռ) բ. ն. Je vêts, tu vêts, il vêt; nous vêtons, vous vêtez, ils vêtent. Je vêtois. J'ai vêtu. Je vêtis. Je vêtirai. Vêtant. Vêtu. Զգեցուցանել, ագուցանել. արկանել 'ի վերայ. կիյտիրմէք, իլպաս էթմէք, լիպասլանտըրմագ. իքսա էթմէք, տօնաթմագ: Se vêtir, բ. յ. Զգենուլ, արկանել զանձամբ, ագանել. կիյինմէք, լիպասընը կիյմէք, ուրուպայը կիյմէք: Vêtu, ue, զգեցեալ, արկեալ զանձամբ. կիյինմիշ, մէլպուս:

Vêture (վէթիւռ) գ. իգ. Սքեմառութիւն կրօնաւորաց:

Vétusté (վէթիւսթէ՛) գ. իգ. Հնութիւն շինուածոց. էսքիլիք, քիւհնէլիք:

Veuf, veuve (վէօֆ, վէօվ) ած. Այրի (այր և կին). տուլ էր կամ էրքէք, տուլ գալմըշ, էրմէլ. տուլ ավրէթ, տուլ գարը, պիվէ: Veuve, ծաղիկ ինչ, և խեցեմորթ:

Veule (վէօլ) ած. Թոյլ, ակար:

Veuvage (վէօվաժ) գ. ար. Այրութիւն, այրիութիւն. տուլլուգ, պիվէլիք:

Veuve, իգ. տե՛ս 'ի Veuf.

Vexation (վէքսասիօն) գ. իգ. Վիշտ, նեղութիւն, լլկանք, տառապանք, հարստահարութիւն. ճէֆա, ճէվր, էզիյէթ, թէատտի, սիթէմ:

Vexatoire (վէքսաթուառ) ած. Նեղիչ, տառապեցուցիչ, հարստահարող. զուլմի:

Vexer (վէքսէ՛) բ. ն. Նեղել, չարչարել, լլկել, տառապեցուցանել, խուել, հարստահարել. ճէֆա էթմէք, ինճիթմէք, ռէնճիտէ էթմէք, սիթէմ վէրմէք, էզիյէթ էթմէք:

Viable (վիապլ) ած. Քաջառողջ, առողջանձն:

Viager, ère (վիաժէ՛, էռ) ած. և գ. Կենդանի, որ կեայ, առ կենդանութեամբ. տուրան, էօմրիւնիւն սիւրէն, հայաթէ մէպնի: Rente կամ pension viagère, հասոյթ առ կենդանութեամբ. մահսուլ:

Viande (վիանտ) գ. իգ. Միս անասնոց և թռչնոց 'ի կերակուր. լահմ, էթ:

Viander (վիանտէ՛) բ. չ. Ճարակիլ կամ շրջիլ յարօտս էրէոց:

Viandis (վիանտի) գ. ար. Արօտ կամ ճարակ էրէոց:

Viatique (վիաթիք) գ. ար. Պաշար ճանապարհի. եօլ խարճլըղը: վերջին թոշակ հոգեվարաց:

Vibord (վիպօռ) գ. ար. Տախտակ ինչ յամրութիւն նաւու:

Vibrant, ante (վիպռան, անթ) ած. Որ ճօճի, ճօճանաւոր:

Vibration (վիպռասիօն) գ. իգ. Ճօճումն առկախեալ մարմնոյ. սաաթ ռագգասընըն սալընմասը կամ հարէքէթի: թրթռումն լարից:

Vibrer (վիպռէ՛) բ. չ. Ճօճել: թրթռիլ:

Vicaire (վիքէռ) գ. ար. Բեկար, փոխանորդ, փոխանակ. երկրորդ, աթոռակալ. նայիպ, վէքիլ:

Vicairie (վիքէռի) գ. իգ. Տեղակալութիւն, փոխանորդութիւն:

Vicarial, ale (վիքառիալ) ած. Փոխանորդի, աթոռակալի:

Vicariat (վիքառիա) գ. ար. Փոխանորդութիւն, տեղակալութիւն, աթոռակալութիւն. նայիպլիք, նիյապէթ:

Vicarier (վիքառիէ՛) բ. չ. Առնել կամ ունել զպաշտօն փոխանորդի կամ աթոռակալի:

Vice (վիս) գ. ար. Արատ, թերութիւն, պակասութիւն. էգսիգլիգ, այըպ, նօգսան, նագիսա: ախտ, մոլութիւն. պէտ խույ, պէտ խույլուգ: յանցանք, մոլորութիւն, չարութիւն, ֆէսատ, իշրէթ, ֆիւճուր: (Vice 'ի բարդութիւնս նշանակէ՝ փոխանորդ, փոխանակ կամ երկրորդ. վէքիլ):

Vice-amiral (վիս ամիրալ) գ. ար. Փոխանակ ծովապետի. գափուտանը տէրեա վէքիլի:

Vice-amirauté (վիս ամիրօթէ) գ. ար. Պաշտօն փոխանորդի ծովապետին:

Vice-bailli (վիս պայլի) գ. ար. Փոխանակ պայլի կամ դատաւորի:

Vice-chancelier (վիս շանսըլիէ) գ. ար. Փոխանակ դպրապետի:

Vice-consul (վիս գօնսիւլ) գ. ար. Փոխանակ բդեշխի կամ հիւպատոսի. գօնսօլօս վէքիլի:

Vice-consulat (վիս գօնսիւլա) գ. ար. Պաշտօն փոխանակի բդեշխին կամ հիւպատոսին:

Vice-gérent (վիս ժէռան) գ. ար. Երեսփոխան, փոխանորդ, ետեղակալ. վէքիլ, խալֆա:

Vice-légat (վիս լէկա) գ. ար. Փոխանակ նուիրակին:

Vice-légation (վիս լէկասիօն) գ. իգ. Պաշտօն փոխանակի նուիրակին:

Vicennal, ale (վիսէննալ) ած. Քսանամեայ:

Vice-président (վիս բրէզիտան) գ. ար. Փոխանակ նախագահին:

Vice-reine (վիս ռէն) գ. իգ. Փոխարքայուհի:

Vice-roi (վիս ռուա) գ. ար. Փոխարքայ, երկրորդ արքայի, եպարքոս. գրալըն պաշ վէքիլի:

Vice-royauté (վիս ռուայէօթէ) գ. իգ. Փոխարքայութիւն, եպարքոսութիւն. վալիլիք, նիյապէթ:

Vice-sénéchal (վիս սէնէշալ) գ. ար. Փոխանակ սենեսկալի:

Vicier (վիսիէ) բ. ն. Եղծանել, ապականել, աղաւաղել, արատաւորել. պօզմագ, տէղայիր էթմէք: Vicié, ée, եղծեալ, խաթարեալ, ապականեալ, արատաւոր. պօզուգ, պօզուլմուշ, ֆասիտ:

Vicieusement (վիսիէօզման) մակ. Ախտաբար, մոլեգին:

Vicieux, euse (վիսիէօ, էօզ) ած. Մոլի, ախտաւոր. պէտ խույ, պէտ խույլու: Թերի, արատաւոր. նագըս:

Vicissitude (վիսիսիթիւտ) գ. իգ. Փոփոխութիւն, փոփոխումն, փոխանակութիւն, շրջան. տէյիշմէ, տէպէտտիւլ, ինգիլապ:

Viconte (վիգօնթ) գ. ար. Դերակոմս:

Viconté (վիգօնթէ) գ. իգ. Դերակոմսութիւն:

Victimaire (վիգթիմէռ) գ. ար. Զոհապետ:

Victime (վիգթիմ) գ. իգ. Զենլի, զոհ, պատարագ. գուրպան, ֆիտա:

Victimer (վիգթիմէ) բ. ն. Զենուլ, զոհել. ֆիտա կամ զէպհ էթմէք:

Victoire (վիգթուառ) գ. իգ. Յաղթութիւն, յաղթանակ. զաֆէր, նուսրէթ, ղալիպիյէթ, էլիւղ ագըլըը, էէնկինլիք, ֆիւթուհաթ:

Victorieusement (վիգթուառիէօզման) մակ. Յաղթութեամբ, յաղթանակաւ. մանսուրէն:

Victorieux, euse (վիգթուառիէօ, էօզ) ած. Յաղթող, յաղթական. մուզաֆֆէր, ղալիպ, մէնսուր վէ մուզաֆֆէր, էլիւղիւ ագ:

Victuaille (վիգթիւայլ) գ. իգ. Պաշար, նպարակ, համբարք, պէտք կամ դարման կենաց. զախիրէ, եէյէճէք:

Vidame (վիտամ) գ. ար. Իշխան կալուածոց թեմի եպիսկոպոսին:

Vidange (վիտանժ) գ. իգ. Մաքրութիւն մանկաբեր կանանց: դատարկումն, մաքրութիւն. պօշալթմա, պօշալըթմա: յոգ. Աղբիւք, աղտեղութիւնք. սիւբիւրընտիւ:

Vidangeur (վ' տանժէօռ) գ. ար. Մաքրիչ լուալեաց. լաղըմճը:

Vide (վիտ) ած. և գ. Դատարկ, թափուր, ունայն. պօշ, խալի, թէհի. մահլուլ: դատարկութիւն, դատարկ տեղի. պօշ եէր, խըլա, պօշլուգ: Les mains vides, ունայնաձեռն, դատարկաձեռն. պօշ էլ իլէ, էլի պօշ, սըֆըրիւլ էլէ:

Videlle (վիտէլ) գ. իգ. Դանակ ինչ կարկանդակագործաց:

Vide-bouteille (վիտ պուտէյլ) գ. իգ. Փոքրիկ տուն հանդերձ պարտիզաւ, հովանոց. գէօշք:

Vider (վիտէ) բ. ն. Դատարկել, հեղուլ, թափել, հանել, մաքրել. պօշալթմագ, պօշալտմագ, տախլիյէ էթմէք, պօշ կամ խալի էթմէք. պէլմէք, գազըմագ: վճարել, աւարտել. պիթիր հէսապը գէսմէք, հէսապլաշմագ: միաբանել. ուզլաշդըրմագ: Թողուլ զտեղին. պիր եէրտէն չըգմագ, կէօչ էթմէք:

Vidimer (վիտիմէ) բ. ն. Բաղդատել, ըստուգել. թաթպիգ էթմէք, ասլըն մութապըգ օլտուղունու խիգար էթմէք:

Vidrecome (վիտրըգօմ) գ. ար. Բաժակ մեծ (է բառ Գերմանացւոց):

Viduité (վիտիւիթէ) գ. իգ. Այրութիւն, այրիութիւն:

Vie (վի) գ. իգ. Կեանք, կենդանութիւն. հայաթ, էօմր, տիրլիք, եաշայըշ, զինտէկեանի: եղանակ կենաց. տէաւրան, կէչինմէ: ընթացք կամ ժամանակ կենաց. էօմր միւտտէթի կամ վագթը: վարք, պատմութիւն վարուց. սիրէթ, թէրճիմէ: բարք, գնացք. մուամէլէ, հարէքէթ: պէտք կենաց, պարէն. կէչինմէ: Cette vie, աստի կեանք, կենցաղ. պու տիւնեա: La vie future, անդի կամ հանդերձեալ կեանք. ախրէթ: Jouir d' une longue vie, երկարակեաց կամ բազմօրեայ լինել. մուամմէր օլմագ, չօգ եաշամագ: Tant que je vivrai, մինչդեռ կենդանի եմ. էօմրիւմ օլտուգճա:

Viédase (վիէտազ) գ. ար. Ապուշ, թանձրամիտ, գէմք իշոյ :

Vieil *կամ* **Vieux** (վիէյլ, վիէօ) ար. **Vieille** (վիէյլ) իգ. ած. և գ. Ծեր, հնաւուրց, անցեալ զաւուրբք. պառաւ: Հին, նախնի, վաղեմի, հնացեալ, հնոտի. իխտիար, գօճա, գօճամըշ, գարտ, էսքի. էսքի, գատիմ, քէօհնէ:

Vieillard (վիէյլեար) գ. ար. Ծեր, ծերունի, հնաւուրց. իխտիար, իխտիար ադէմ, գօճա, ֆիր, ֆիրի ֆանի :

Vieille (վիէյլ) գ. իգ. Պառաւ. գօճա գարը, աճուզէ:

Vieillerie (վիէյլըրի) գ. իգ. Հնոտիք. էսքի շէյլէր, խուրտավաթ :

Vieillesse (վիէյլէս) գ. իգ. Ծերութիւն. իխտիարլըգ, գօճալըգ, ֆիրլիք, ֆիրի :

Vieillir (վիէյլիր) բ. չ. և ն. Ծերանալ, անցանել զաւուրբք. իխտիարլանմագ, գօճամագ, գօճալանմագ, գարտլանմագ, ֆիրլէնմէք : Հնանալ. էսքիմէք, էսքիլէնմէք: ծերացուցանել. գօճատմագ :

Vieillissement (վիէյլիսման) գ. ար. Ծերութիւն, հնութիւն. գօճալանմա, էսքիլէնմէ:

Vieillot, otte (վիէյլօ, օտ) գ. ար. և իգ. Սակաւ մի ծեր, որ մտանի 'ի ծերութիւն. իխտիարճա :

Vielle (վիէլ) գ. իգ. Ջութակ ինչ:

Vieller (վիէլէ) բ. չ. Ջութակ հարկանել: վայրապար աշխատ առնել:

Vielleur, euse (վիէլէօր, էօզ) գ. ար. և իգ. Ջութակահար: անուն միջատաց :

Vierge (վիէրժ) գ. իգ. Կոյս, կուսան. գըզ, գըզ օղլան գըզ, պիքիր, պէտուլ: ած. Անխառն, մաքուր: կոյս (կենդանակերպ). սիւնպիւլէ, սիւնպիւլէ պուրճու: La Sainte Vierge, *կամ* la Vierge, Սուրբ կոյս Մարիամ, Աստուածածին. հազրէթի Մէրիէմ:

Vieux, *տես* Vieil.

Vif, ive (վիֆ, իվ) ած. Կենդանի, առողջ. տիրի, տիպ տիրի, սաղ, հայի, զինտէ: առոյգ, սթափ, աշխոյժ. չապուգ. տէզ միզաճ: բուռն, սաստիկ. քէսքին, շիտտէթլի :

Vif-argent (վիֆ արժան) գ. ար. Սնդիկ. ճիվա, զիպագ :

Vigie (վիժի) գ. իգ. Պահանորդութիւն 'ի նաւի :

Vigilamment (վիժիլաման) մակ. Արթնութեամբ, զգաստութեամբ. տիգգաթ իլէ. կէօզ աչըգլըղը իլէ:

Vigilance (վիժիլանս) գ. իգ. Արթնութիւն, զգաստութիւն, փոյթ, խնամ. կէօզ աչըգլըղը, օյանըգլըգ, տիգգաթ, իհթիմամ :

Vigilant, ante (վիժիլան, անտ) ած. Արթուն, հսկող, աչալուրջ, փութաջան, մտադիր. կէօզի աչըգ, աչըգ կէօզ, օյանըգ, տիգգաթլը:

Vigile (վիժիլ) գ. իգ. Հսկումն, նախատօնակ. արաֆէ, արաֆէ կիճէսի :

Vigne (վինէը) գ. իգ. Որթ խաղողոյ. ասմա, փիքիք: այգի, այգեստան. պաղ, քէրմ, քիւրում:

Vigneron (վինէըռօն) գ. ար. Այգեգործ, մշակ այգւոյ. պաղճը:

Vignette (վինէտ) գ. իգ. Զարդք գրոց. սուրէթ, սուրէթճիք, քիթապ զինէթի :

Vignoble (վինեօպլ) գ. ար. Այգի, այգեստան, այգեստանեայք. պաղ, պաղլըգ :

Vignot (վինեօ) գ. ար. Սեղանատախտակ եռոտանի :

Vigogne (վիկօնէը) գ. ար. Չորքոտանի ինչ Ամերիկոյ :

Vigote (վիկօտ) գ. իգ. Գաղափար թնդանօթի :

Vigoureusement (վիկուռէօզման) մակ. Հզօրեղապէս, արիաբար, քաջութեամբ. գուվվէթ իլէ, շիտտէթ իլէ:

Vigoureux, euse (վիկուռէօ, էօզ) ած. Ուժեղ, զօրեղ, զօրաւոր, քաջ, կորովի, հզօր, բուռն, ուժգին, սաստիկ. գուվվէթլի, շիտտէթլի, տինճ, տէնտիւրիւստ :

Vigueur (վիկէօռ) գ. իգ. Զօրութիւն, ոյժ, կար, ուժեղութիւն, կորովութիւն, քաջութիւն, աշխոյժք, եռանդն, սաստկութիւն. գուվվէթ, տինճլիք, տէնտիւրիւստլիւք. հիտտէթ, կէրմիյէթ, ղայրէթ :

Vil, ile (վիլ) ած. Անարգ, նուաստ, չնչին, արհամարհ. ալչագ, հագիր, տէնի, զէլիլ, խօր. իտիպարսըզ: նուաստախոհ, կծծի. խասիս :

Vilain (վիլէն) գ. ար. Գեղջուկ, շինական. քէօյլիւ ադէմ, խօյրատ ադէմ:

Vilain, aine (վիլէն) ած. Տգեղ, գարշելի, անվայելուչ. չիրքին, ֆէնա, գապիհ, խապիս : ամօթալի. այըպ, այըպլը: գեղջուկ, գեղջկական: վատթար, անպիտան : անհաճոյ, վնասակար, զազիր, աղտեղի, անմաքուր: անուանարկ, անպատիւ : գծուծ, ագահ, կծծի. խասիս, նաքէս:

Vilainement (վիլէնման) մակ. Գեղջկօրէն, անարգաբար, չարաչար. չիրքինլիք իլէ, ֆէնալըգ իլէ, ալչագլըգ իլէ : կծծութեամբ. խասիսլիք իլէ:

Vilebrequin (վիլպըրքէն) գ. ար. Գչիր. պուրղու :

Vilement (վիլման) մակ. Նուաստաբար, անարգաբար. հագիրանէ, ալչագլըգ իլէ:

Vilenie (վիլնի) գ. իգ. Աղտ, աղտեղութիւն. մուրտարլըգ, չիրք, սիւփրիւնտիւ : ագահութիւն, գծծութիւն. խասիսլիք, պախիլլիք : զազիր կամ գարշելի բանք, զազրութիւն, պատշոտութիւն. ֆահշ: անարգութիւն, նուաստութիւն. ալչագլըգ, խօրլուգ :

Vileté (վիլտէ) գ. իգ. Ցածութիւն գնոյ, դիւրագնութիւն. գըյմէթսիզլիք, ուճուզլուգ: անարգութիւն, նուաստութիւն, անպիտանութիւն :

Vilipender (վիլիփանտէ) բ. ն. Առ ոչինչ դրել, խոտել, անգոսնել. խօրլամագ, տահգիր էտմէք :

Villace (վիլլաս) գ. իգ. Քաղաք մեծ և անպիտան. պիւյիւք վէ ղայրի մամուր շէհիր:

Village (վիլլաժ) գ. ար. Գիւղ, շէն, արուարձան. քէօյ, գարիէ, գուրա:

Villageois, oise (վիլլաժօա, ազ) գ. և ած. Գեղջուկ, շինական, բնակիչ գեղջ. քէօյլիւ, տիհգան, էհլի գարիէ. քէօյլիւ, խօյրատ:

Villanelle (վիլլանէլ) գ. իգ. Ազգ ինչ տուարածական բանաստեղծութեան: երգ կամ պար ինչ գեղջկաց:

Ville (վիլ) գ. իգ. Քաղաք. շէհր, շէհիր:

Villet (վիլէտ) գ. իգ. Քաղաք փոքրիկ, աւան, շէն, գիւղաքաղաք. գասապաճըգ:

Vimaire (վիմէռ) գ. ար. Վնաս մրրկաց յանտառի:

Vin (վէն) գ. ար. Գինի. շարապ, մէյ, պատէ, խամր:

Vinage (վինաժ) գ. ար. Մաքս ինչ գինւոյ:

Vinaigre (վինէկռ) գ. ար. Քացախ. սիրքէ:

Vinaigrer (վինէկրէ) բ. ն. Համեմել քացախով. սիրքէլէմէք:

Vinaigrette (վինէկրէտ) գ. իգ. Համեմ ընդ քացախոյ. սիրքէլի էթ: սայլակ ինչ:

Vinaigrier (վինէկրիէ) գ. ար. Քացախավաճառ. սիրքէճի: անօթ կամ շիշ քացախոյ. սիրքէ գապը:

Vindas (վէնտաս) գ. ար. Անուորդ ինչ:

Vindicatif, ive (վէնտիքատիֆ, իվ) ած. Վրիժասէր, քինախնդիր, վրիժահան, վրէժխնդիր. քինլի, էօճ ալըճը, քին տուտան:

Vindicte (վէնտիքտ) գ. իգ. Վրէժխնդրութիւն հասարակաց. ավամ՝ խուգ ինտիգամը:

Vinée (վինէ) գ. իգ. Հնձանահարութիւն գինւոյ, այգեկութք. շարապ տէվշիրմէսի, պաղ պօզումու:

Vineux, euse (վինէօ, էօզ) ած. Որ ունի զհամ՝ զհոտ կամ զգոյն գինւոյ. շարապլը, շարապ գօգուսունտա օլան: այգելից:

Vingt (վէն) ած. Քսան. եիկիրմի, եիրմի, ըշըրունէ: Quatre-vingts ans. ութսուն ամք:

Vingtaine (վէնտէն) գ. իգ. Քսանեակ, քսան. եիրմիլիք, եիրմիշէրլիք, եիրմի գատար:

Vingtième (վէնտիէմ) ած. և գ. Քսաներորդ. եիրմինճի: քսաներորդ մասն. եիրմինճի ճիւզ, եիրմի ճիւզըն պիրի. եիրմիտէ պիր:

Viol (վիօլ) գ. ար. Բռնաբարութիւն կուսի. գըզ կամ ավրէտ զօրլամագ, պօզմա: Viol d'un traité, ուխտանենգութիւն. նագզի ահտ:

Violat (վիօլա) ած. Մանուշակախառն:

Violateur, trice (վիօլատէօռ, տռիս) գ. ար. և իգ. Լուծիչ կամ յանցաւոր օրինաց, ուխտադրուժ. ահտ շիքէն, միւտէճավիզ:

Violation (վիօլասիօն) գ. իգ. Դրժողութիւն, առեյն երդմանց. պօզմա, նագզ, նագզի ահտ կամ եէմին:

Viole (վիօլ) գ. իգ. Ջութակ. քէմանչէ:

Violement (վիօլման) գ. ար. Լուծումն օրինաց, ուխտազանցութիւն. նագզի ահտ կամ եէմին: բռնաբարութիւն կուսի. պօզմա:

Violemment (վիօլաման) մակ. Բռնաբար, բռնի, ուժգին. զօր իլէ, գահր կամ ճէպր իլէ, ճէպրէն, գահրէն:

Violence (վիօլանս) գ. իգ. Բռնադատութիւն, բուռն, բռնութիւն, հարստահարութիւն, բռնաբարութիւն. կիւճ, զօր, գահր, ճէպր, ճէվր, ֆիւղուլ, ղաղապ, տէհավվիւր, տարղընլըգ:

Violent, ente (վիօլան, անտ) ած. Բուռն, բռնադատ, բռնի, բռնական, ուժգին, սաստիկ. զօրլու, շիտտէտլի, ղարպլի, ճէպպար, միւտէհավվիր, տարղըն. ղահմէտլի, շէտիտ:

Violenter (վիօլանտէ) բ. ն. Բռնադատել, բռնազբօսել, բուռն առնել. զօրլամագ, զօր էտմէք:

Violer (վիօլէ) բ. ն. Բռնաբարել, լուծանել, դրժել. պօզմագ, նագզ կամ ֆէսխ էտմէք. խիլաֆընա հարէքէթ էտմէք. նագզի ահտ կամ եէմին էտմէք, ահտ շիքէնլիք էտմէք, զօրլամագ: լքել, ապականել (զկոյսն). զօր իլէ գըզ պօզմագ, գըզլըղըն կամ միւհրին ալմագ, պօզմագ, ֆէրճէսին եըրթմագ: բռնի մտանել. զօր իլէ պիր էէրէ կիրմէք:

Violet, ette (վիօլէ, էտ) ած. և գ. Մանուշակագոյն. մօր: գոյն մանուշակի. պէնէֆշէ րէնկի:

Violette (վիօլէտ) գ. իգ. Մանուշակ. պէնէֆշէ կամ մէնէֆշէ, մէնէքշէ:

Violier (վիօլիէ) գ. ար. Ծաղիկ ինչ, որ կոչի և Giroflier. մէնէօսուր, հէպտէօ, շէպպօյ:

Violon (վիօլօն) գ. ար. Ջութակ մեծ. քէմանչէ, քէման, քէմանէ: Ջութակահար. քէմանչէճի, քէման չալըճը:

Violoncelle (վիօլօնսէլ) գ. ար. Ջութակ փոքր. քէմանչէ:

Viorne (վիօռն) գ. իգ. Ի բոյս ինչ. իյտէ աղաճը:

Vipère (վիփէռ) գ. իգ. Իժ. էնկէրէք, էֆի: Թունաթափ, չարալեզու:

Vipéreau (վիփէռօ) գ. ար. Իժ փոքրիկ, իժակորիւն, կորիւն իժի. էնկէրէք եավրուսու:

Vipérine, տես Langue de bouc.

Virago (վիռակօ) գ. իգ. Կին յաղթանդամ և այրասիրտ:

Virelai (վիռլէ) գ. ար. Ազգ ինչ քերդողութեան նախնի Գաղղիացւոց:

Virement (վիռման) գ. ար. փոխանցութիւն կամ շրջան գրամոց:

Virer (վիռէ) բ. չ. և ն. Շրջել, յածիլ. տօլաշմագ: շրջել, դարձուցանել. չէվիրմէք, տէվիր էտմէք:

Vireveau (վիռվօ) գ. ար. Անուորդ ինչ:

Virevolte (վիռվօլտ) գ. իգ. Պտոյտ, շրջան, յածումն:

Virginal, ale (վիռժինալ) ած. Կուսական, կուսի. պիքրի, պիքրիլի:

Virginité (վիռժինիտէ) գ. իգ. Կուսութիւն. գըզլըգ, պիքիրլիք, պիքէարէթ:

Virgouleuse (վիրկուլէօզ) գ. էգ. *Ազգ ինչ տանձի:*

Virgule (վիրկիւլ) գ. էգ. *Ստորակէտ.* նօգտա գըսմը, ճիզկի:

Viril, ile (վիրիլ) ած. *Այրական, առնի, առն.* էրէ մախսուս՝ մէնսուպ կամ փայիր: *արի, քաջ, արիական.* ատէմ կամ էր քիշի, մէրտանէ: Membre viril, *առնի անդամ.* էրքէն ալէթի: L'âge viril, *այրութիւն, արութիւն, այրական հասակ:*

Virilement (վիրիլման) մակ. *Առնաբար, առնապէս, արիաբար.* էր քիշի, մէրտանէ, պահատըրլըգ իլէ:

Virilité (վիրիլիտէ) գ. էգ. *Այրութիւն, այրական հասակ, ամք արութեան: արութիւն, այրական զօրութիւն.* էրքէքլիք, էրլիք, մէրտանէլիք, րիւճուլիէթ, էհլիյէթլիք, պիւլուղ:

Virole (վիրօլ) գ. էգ. *Շրջանակ երկաթի, օղամանեակ.* հալգա:

Virolet (վիրօլէ) գ. ար. *Սեպ գլխի:*

Virtualité (վիրտիւալիտէ) գ. էգ. *Զօրութենականութիւն, զօրութիւն.* գուվվէթ, տագաթ:

Virtuel, elle (վիրտիւէլ) ած. *Զօրութենական.* մուգթէտիր:

Virtuellement (վիրտիւէլման) մակ. *Զօրութեամբ, զօրութենաբար:*

Virtuose (վիրտիւօզ) գ. ար. և էգ. *Յաջողակ կամ քաջ յազատական արուեստս (է բառ Իտալացւոց):*

Virulence (վիրիւլանս) գ. էգ. *Լինելն շարաւալից կամ թունաւոր.* զէհիրլիլիք:

Virulent, ente (վիրիւլան, անտ) ած. *Ժահրալից, թունաւոր, շարաւալից.* զէհիրլի, էօտլիւ, իրինլի:

Virure (վիրիւր) գ. ար. *Տախտակամած նաւու:*

Virus (վիրիւս) գ. ար. *Ժահր, շարաւ թունաւոր (է բառ Լատին).* աղու, ֆիրէնկ իլլէթինին զէհիրի:

Vis (վիս) գ. էգ. *Պտուտակ.* պուրմա, վիտա, էրքէք պուրմա:

Vis-à-vis (վիզ ա վի) նխ. *Հանդէպ, դէմ յանդիման, 'ի հանդիպոյ.* գարշը պէգարշը, գարշըսընտա:

Visa (վիզա) գ. ար. *Ձեռնագիր, հաստատութիւն (է բառ Լատին).* սահհ, իմզա:

Visage (վիզաժ) գ. ար. *Երես, դէմք, տեսիլ կերպարանաց, կերպարանք.* եիւզ, չէհրէ, պէնզ, սուրէթ:

Viscéral, ale (վիսէռալ) ած. *Աղեաց.* պաղըրսագլը, պաղըրսագլարա փայիր:

Viscère (վիսէր) գ. ար. *Աղիք.* գարն իչի, պաղըր, պաղըրսագ:

Viscosité (վիսգօզիտէ) գ. էգ. *Խժային հանգամանք, կաւականութիւն.* եօղունլուգ, փըսըգլըգ, ճէրէպի:

Visée (վիզէ) գ. էգ. *Դիտումն, նպատակ տեսութեան.* նիշանկեահ, նիշան, գաստ:

Viser (վիզէ) բ. ն. *Նշմարել, դիտել, ուղղել 'ի նպատակն.* նիշանլամագ, նիյէթ կամ գաստ էթմէք: *ձեռնագրել, հաստատել.* սահհ նիշան կամ իմզա գօյմագ:

Visibilité (վիզիպիլիտէ) գ. էգ. *Լինելն տեսանելի կամ երևելի.* մահսուսլուգ, աշիքեարէլիք, զահիրլիք:

Visible (վիզիպլ) ած. *Տեսանելի, զննելի, երևելի.* կէօրիւնիւր, կէօրիւնէճէք: *ակներև, յայտնի.* պէլլի, աշիքեար, զահիր:

Visiblement (վիզիպլըման) մակ. *Երևելապէս, ակներև, ակն յանդիման, յայտնապէս.* աշիքեարէ, զահիրէն, մահսուսլուգ իլէ:

Visière (վիզիէր) գ. էգ. *Պահպանակ երեսաց.* պաշլըգ եօնիւ: *Նպատակ տեսութե կամ ուղղութեան հրացանի.* նիշան, նիշանկեահ: *տեսութիւն.* նազար:

Visigoth (վիզիկօթ) գ. ար. *Ազգ ինչ Գոթացւոց: վայրենաբարոյ, խուժադուժ, բարբարոս:*

Vision (վիզիօն) գ. էգ. *Տեսութիւն, տեսողութիւն.* կէօրիւշ, կէօրմէքլիք, նազար: *տեսիլ, յայտնութիւն.* վահի: *անուրջք, ցնորք, երևոյթ.* խայալ, կէօրիւնմէ, րուեա:

Visionnaire (վիզիօնէր) ած. և գ. *Երազատես, երազապատում.* խայալլը, մէճնուն, սայըգլայան:

Visir, *տես* Vizir.

Visitation (վիզիտասիօն) գ. էգ. *Այցելութի Կուսին Մարիամու.* հազրէթի մէրիէմ էօրտուսու: *տեղի այցելութեան.* զիյարէթկեահ:

Visite (վիզիտ) գ. էգ. *Այց, այցելութիւն.* զիյարէթ, կէօրմէյէ կիտմէ. տէշրիֆ: *խնդիր, փորձ, հանդէս, քննութիւն, զննութիւն.* եօգլամա, տէֆթիշ, ճիստ իւ ճու:

Visiter (վիզիտէ) բ. ն. *Այց առնել, յայց ելանել, գնալ 'ի տես կամ 'ի զնին.* զիյարէթ էթմէք, պիր քիմէսնէնին էվինէ կամ զիյարէթինէ վարմագ կամ կիտմէք: *քննել, զննել, փորձել.* եօգլամագ, արամագ, կէօրմէք, տիգգաթ իլէ նազար էթմէք, տէֆթիշ էթմէք:

Visiteur (վիզիտէօր) գ. ար. *Այցելու, քննիչ.* զիյարէթճի, սայիր, եօգլայըճը, մուֆէթթիշ:

Vison (վիզօն) գ. ար. *Չորքոտանի ինչ Ամերիկոյ:*

Visqueux, euse (վիսքէօ, էօզ) ած. *Խըժային, մածուցիկ, կաւական.* եօսէլի, եօղլու, փըսըգլը:

Visser (վիսէ) բ. ն. *Պնդել պտուտակաւ.* պուրղուլամագ, պուրղու իլէ պաղլամագ կամ եափըշդըրմագ:

Visuel, elle (վիզիւէլ) ած. *Տեսողական, տեսութեան.* նազարի, պասարի:

Vital, ale (վիտալ) ած. *Կենսական, կենդանական, պահպանիչ կենաց.* հայվանի, նէֆսի, հայաթէ միւթէալլիգ կամ մէնսուպ:

Vitalité (վիտալիտէ) գ. էգ. *Կենդանութիւն.* տիրիլիք, հայաթ:

Vitchoura (վիչուռա) գ. ար. Մուշտակ ինչ. քիւրք գուրճը:

Vite (վիթ) ած. և մակ. Արագ, երագ, երագընթաց, շոյտ. թէզ, չապուգ, սէրի: արագապէս, փութանակի. թէզճէ, չապուգ, աճէլէ իլէ:

Vîtement (վիթման) մակ. Երագ, փութանակի, արագ արագ. թէզ, թէզլիյէ, չապուգլուգ իլէ, աճէլէ:

Vîtesse (վիթէս) գ. իգ. Արագութիւն, երագութիւն. չապուգլուգ, թէզլիք, աճէլէ, սիւրաթ, միւսարէաթ:

Vitex (վիթէքս) տե՛ս Agnus castus.

Vitrage (վիթռաժ) գ. ար. Ապակիք, ապակեփեղկք. պիր էվին ճիւմլէ ճամլարը:

Vitraux (վիթռօ) գ. ար. յոգ. Ապակեփեղկք եկեղեցւոյ. քիլիսէ ֆէնճէրէսինին զիյնէթլի ճամլարը:

Vitre (վիթռ) գ. իգ. Ապակեփեղկ, ապակի. ճամ, ֆէնճէրէ ճամը:

Vitrec (վիթռէք) գ. ար. Թռչուն ինչ:

Vitrer (վիթռէ) բ. ն. Յօրինել ապակեփեղկս, զարդարել ապակեօք. ճամ գօմագ:
Vitré, ée, ապակեօք զարդարեալ. ճամլը, զիճաճի:

Vitrerie (վիթռըռի) գ. իգ. Ապակագործութիւն: վաճառք ապակեաց. ճամճըլըգ:

Vitrescible, տե՛ս Vitrifiable.

Vitreux, euse (վիթռէօ, էօզ) ած. Ապակենման, նման ապակւոյ:

Vitrier (վիթռիէ) գ. ար. Ապակագործ. ապակարար. ճամճը:

Vitrifiable (վիթռիֆիապլ) ած. փոխարկելի յապակի:

Vitrification (վիթռիֆիքասիօն) գ. իգ. փոխարկումն յապակի:

Vitrifier (վիթռիֆիէ) բ. ն. Ապակագործել, փոխարկել յապակի. ճամ սուրէթինէ տէօնտիւրմէք:

Vitriol (վիթռիօլ) գ. ար. Արջասպ. զաճ, զաճը գըպրըսը:

Vitriolé, ée (վիթռիօլէ) ած. Արջասպախառն:

Vitriolique (վիթռիօլիք) ած. Արջասպային:

Vivace (վիվաս) ած. Կենդանի, քաջ. առողջ, առոյգ, երկարատև, երկարակեաց. տայանըճը, թազէ:

Vivacité (վիվասիթէ) գ. իգ. Աշխոյժք, եռանդն: պայծառութիւն գունոյ: բռնութիւն կրից. չապուգլուգ, ճէսարէթ. թէզ միզաճլըգ, հիտտէթ:

Vivandier, ère (վիվանտիէ, էռ) գ. ար. և իգ. Որ վաճառէ կերակուրս 'ի բանակի. զահիրէճի, օրտու զահիրէ սաթան:

Vivant, ante (վիվան, անթ) ած. և գ. Կենդանի. տիրի, սաղ, հայի, զինտէ: De son vivant, առ կենդանութեամբ, մինչդեռ կենդանի էր. սաղլըղընտա, հայաթընտա:

Vivate (վիվաթ) Ո՛ղջ լեր (է բառ Լատին). եաշա, չօգ եաշա:

Vive (վիվ) գ. իգ. Ձուկն ինչ ծովու. պիր ճինս տէնիզ պալըղը:

Vivelle (վիվէլ) գ. իգ. Ձուկն ինչ ծովու:

Vivement (վիվման) մակ. Ազդողագոյնս, ուժգին, սաստկապէս, 'ի խոր. հիտտէթ կամ շիտտէթ իլէ, քէրմիյէթ իլէ:

Vivier (վիվիէ) գ. ար. Ձկնարան, աւազան կամ լիճ ձկանց. պալըգլըգ, պալըգխանէ:

Vivifiant, ante (վիվիֆիան, անթ) ած. Կենդանարար, կենդանատու. տիրիլտէն, հայաթպախըշ, մուհայի:

Vivification (վիվիֆիքասիօն) գ. իգ. Կենդանացուցանելն, կենդանագործութիւն, կենագործութիւն. իհեա:

Vivifier (վիվիֆիէ) բ. ն. Կենդանացուցանել, կենդանագործել, կենագործել. տիրիլթմէք, տիրիլտիրմէք, տիրի՝ զինտէ կամ իհեա էթմէք:

Vivifique (վիվիֆիք) ած. Կենդանարար, կենատու:

Vivipare (վիվիփառ) ած. Կենդանածին:

Vivoter (վիվօթէ) բ. չ. Կեալ չքաւորութեամբ. մուզայագա իլէ կէչինմէք:

Vivre (վիվռ) բ. չ. Je vis, tu vis, il vit; nous vivons, vous vivez, ils vivent. Je vivois. Je vécus. J'ai vécu. Je vivrai. Vis, vivez. Que je vive. Je vivrois. Que je vécusse. Կեալ, վարել կամ անցուցանել զկեանս, լինել, կալ: կերակրիլ, մնանիլ, ուտել. եաշամագ, սաղ օլմագ, էօմր կամ զինտէկեանի սիւրմէք. կէչինմէք, թէայիւշ էթմէք. հարէքէթ էթմէք:

Vivre (վիվռ) գ. ար. Ուտեստ, կերակուր. եէյէճէք իչէճէք, նաֆագա: յոգ. Պաշար, համբարք. զահիրէ:

Vizir (վիզիռ) գ. ար. Փոխարքայ կամ Եպարքոս Օսմանեանց. վէզիր, վէզիրի կամ սատրը ազամ:

Vizirat (վիզիռա) գ. ար. Փոխարքայութիւն Օսմանեանց. վիզարէթ:

Vocabulaire (վօքապիւլէռ) գ. ար. Բառագիրք, բառագիրք, բառարան. լուղաթ քիթապը, մուխթասար լուղաթ քիթապը, լուղաթ:

Vocabuliste (վօքապիւլիսթ) գ. ար. Բառագիր, յօրինող բառագրոց:

Vocal, ale (վօքալ) ած. Ձայնաւոր, բանաւոր. աղըզ իլէ, սէսլի:

Vocalement (վօքալման) մակ. Ձայնիւ, հնչմամբ:

Vocatif (վօքաթիֆ) գ. ար. Կոչական (հոլով). նիտա, հարֆի նիտա:

Vocation (վօքասիօն) գ. իգ. Կոչումն, ազդեցութիւն. իսթիտա:

Vocaux (վօքօ) գ. ար. յոգ. Ընտրողք յեկեղեցական վիճակի:

Vocifération (վօսիֆէռասիօն) գ. իգ. Գո-

ճչիւն, աղաղակ, ձայն. չաղըրմա, պաղըրըշ, շամատա:

Vociférer (վօսիֆէրէ) բ. չ. *Գոչել, աղաղակել, ձայն արձակել.* պաղըրմագ, հայգըրմագ. չաղլամագ, շամատա կամ գավղա էթմէք:

Vœu (վէօ) գ. ար. *Ուխտ, ուխտադրութիւն.* ադագ, նէզր, ահդ: *քուէ, ընտրութիւն, վճիռ:* Vœux, յոգ. *Աղերս, մաղթանք, իղձ, տենչանք.* դուա, դուալէր. էմէլ:

Vogue (վօկ) գ. ար. *Թիավարութիւն.* կիւրէք: *անուն, համբաւ, հռչակ.* իթիպար:

Voguer (վօկէ) բ. չ. *Թիավարել.* գիւրէք իլէ կիթմէք, գիւրէք չէքմէք:

Vogueur (վօկէօռ) գ. ար. *Թիավար, թիաքարշ.* գիւրէքճի:

Voici (վուասի) նխ. *Ահա, ահաւասիկ.* իշտէ:

Voie (վուա) գ. իգ. *Ճանապարհ, շաւիղ, գնացք, ուղի.* եօլ, դարիգ, իզ. դաշմա, նագիլ, չէքի: *հնարք, եղանակ.* դարիգ. չարէ. վէճհ. մինվալ: Voie lactée, *յարդգող, ծիր կաթին.* համալլար եօլու, գէհգէշան, մէճիրրէտ, մէճարէ:

Voila (վուալա) նխ. *Ահա, ահաւասիկ, ահաւանիկ.* իշտէ:

Voile (վուալ) գ. ար. *Ծածկոյթ, քօղ, տեռ, շար: վարագոյր.* եօրթիւ, փէրտէ, հիճապ. նիգապ. եաշմագ, փուշու, պաշ եօրթիւսիւ. դիւլպէնտ, պէզ: *պատրուակ, պատճառանք.* պէհանէ:

Voile (վուալ) գ. իգ. *Առագաստ նաւու.* ելգէն, պատպան: Mettre à la voile, *առագաստել, բանալ զառագաստ նաւուն.* ելգէն աչմագ: Amener *կամ* abaisser les voiles, *իջուցանել զառագաստս նաւուն.* ելգէն էնտիրմէք, մայնա էթմէք: յոգ. Voiles, *Նաւք.* կէմիլէր:

Voiler (վուալէ) բ. ն. *Աքօղել, քօղարկել.* եօրթմէք, նիգապլամագ, փէրտէլէմէք, փէրտէ կամ հիճապ չէքմէք: *պատրուակել, ծածկել, թաքուցանել.* սագլամագ, եօրթմէք, սէթր էթմէք: Voilé, ée, *աքօղեալ, ծածկեալ.* եօրթիւլիւ, մէսթուր:

Voilerie (վուալրի) գ. իգ. *Տեղի կազմելոյ զառագաստս նաւու.* ելգէնխանէ, ելգէն իշլէյէճէք եէր:

Voilier (վուալիէ) գ. ար. *Որ կազմէ զառագաստս նաւու.* ելգէնճի: Bon voilier, *երագընթաց նաւ.* եիւրիւք կէմի, սէրի եիւրիւյիր:

Voilure (վուալիւռ) գ. իգ. *Առագաստք նաւու.* կէմի ելգէնլէրի: *պարզումն առագաստից:*

Voir (վուառ) բ. ն. Je voi *կամ* Je vois, tu vois, il voit; nous voyons, vous voyez, ils voient. Je voyois. Je vis. J'ai vus. Je verrai. Vois, voyez. Que je voie. Que je visse. Je verrois. Que j'eusse vu. Voyant. *Տեսանել, ակնարկել, նշմարել.* կէօրմէք, պագմագ, նազար էթմէք: *հայել, դիտել, յակն արկանել.* կէօզտէն կէչիրմէք: *ճանաչել, իմանալ, զգալ.* դէմէք՝ իտրագ կամ իտիլա էթմէք. անլամագ, տույմագ, իհսաս կամ հիսս էթմէք:

Voire (վուառ) մակ. *Այո՛, արդարև (է բառ. վաղեմի):*

Voirement (վուառման) մակ. *Ստուգիւ, ճշմարտիւ (է բառ. վաղեմի):*

Voirie (վուառի) գ. իգ. *Պաշտօն վերակացուի ճանապարհաց.* եօլլար կամ սօգագլար նազըրէթի: *տեղի աղբիւսաց հասարակաց.* մէզպէլէտ կամ մէզպէլէ:

Voisin, ine (վուազէն, ին) ած. և գ. *Մերձաւոր, մօտակայ, հպաւոր: դրացի, դրակից.* եագըն, գարիպ, նէզտիք, պիտիշիք. գօմշու, հէմճիվար:

Voisinage (վուազինաժ) գ. ար. *Դրացութիւն, մերձաւորութիւն, հպաւորութիւն.* գօմշուլուգ, եագընլըգ, գուրպ: *դրացիք, մերձաւորք.* գօմշուլար:

Voisiner (վուազինէ) բ. չ. *Յաճախ յայց ելանել դրացեաց.* գօմշուլար ըլա կէօրիւշմէք կամ պուլուշմագ, գօմշուլուգ էթմէք:

Voiture (վուատիւռ) գ. իգ. *Գրաստ, նաւակ կամ այլ ինչ բառնալոյ զբեռինս կամ զվաճառս.* արապա, էլ արապասը, օնէմ կամ օրէմ:

Voiturer (վուատիւրէ) բ. ն. *Բառնալ, տանել զբեռինս կամ զվաճառս.* արապա իլէ կէօտիւրմէք կամ տաշըմագ:

Voiturier (վուատիւրիէ) գ. ար. *Բեռնաբարձ, գրաստապան.* արապաճը, գօճու:

Voiturin (վուատիւրէն) գ. ար. *Որ տայ ըզգրաստ իւր ՚ի վարձու, գրաստապան:*

Voix (վուա) գ. իգ. *Ձայն, բարբառ, աղաղակ, գոչումն.* ավազ, սէտա, սէս, սէյտ, սաւթ: *երգ: ընտրութիւն: կարծիք:* De vive voix, *կենդանի բարբառով.* աղըզտան, շիֆահէն:

Vol (վօլ) գ. ար. *Թռիչք, խոյանք.* ուչուշ, գուշ ուչմասը, տայրան: *յափշտակութիւն, գողութիւն.* չալմա, խըրսըզլըգ, սիրգաթ:

Volable (վօլապլ) ած. *Զոր մարթ է գողանալ.* օղուրլանըր, օղուրլանաճագ, չալընըր:

Volage (վօլաժ) ած. *Փոփոխամիտ, անհաստատ, յեղյեղուկ.* եէյնի պաշլը, գարարսըզ, հէրճայի:

Volaille (վօլայլ) գ. իգ. *Հաւք, բազմութիւն ընտանի հաւուց.* գանատլը հայվան, գուշլար:

Volant, ante (վօլան, անտ) ած. *Թռչող, թռչական.* ուչուճու, ուչան: *անհաստատ, շարժական.* գարարսըզ: Camp volant, *թեթև կամ քաջարշաւ զօրք.* ախընճըլար ասքէրի:

Volant (վօլան) գ. ար. *Գնտակ փետրաշար: թև աղօրեաց: զգեստ ինչ թեթև:*

Volatil, ile (վօլատիլ) ած. *Ցնդական.* մուպախխար:

Volatile (վօլատիլ) գ. ար. *Թռչուն, թռչական կամ թևաւոր կենդանի.* ուչար հայվան, ուչար գուշ, տայիր:

Volatilisation (վօլաթիլիզասիօն) գ. իգ. Ցնդումն (ըստ քիմիականաց). տէպխիր, տէսաուտ :

Volatiliser (վօլաթիլիզէ) բ. ն. Ցնդել, ցնդեցուցանել, առնել ցնդական. հէպա կամ տէպխիր էթմէք :

Volatilité (վօլաթիլիթէ) գ. իգ. Ցնդականութիւն : անհաստատութիւն, փոփոխականութիւն :

Volcan (վօլքան) գ. ար. Հրաբուղխ լեառն կամ տեղի. ատէշ տաղը, գիւքիւրտէն եանըճը տաղ, նար ճէպէլի, քիւհի ատէշ ֆէշան :

Vole (վօլ) գ. իգ. Faire la vole, Առնուլ զամենայն թուղթս 'ի խաղու. հէփսինի ալմագ կամ տուտմագ :

Volée (վօլէ) գ. իգ. Թռիչք թռչնոց. ուչուշ, պիր գուշուն ուչմասը : երամք թռչնոց. գուշ սիւրիւսիւ : սահման, վիճակ, աստիճան. հալ, մէրթէպէ : Une personne de haute volée, այր երևելի, ազնուական, ազնուազարմ. քիպարզատէ : Une volée de coups de bâton, հարուած գանից, գան. քէօթէք : Volée de canon, արձակումն թնդանօթի. թօփ ատմա : À la volée, առանց խորհրդոյ, անխորհրդաբար. պի տէէմմիւլ ղաֆիլանէ, պի տէտպիր :

Voler (վօլէ) բ. չ. և ն. Թռչիլ, խոյանալ, սլանալ. ուչմագ, փէրվազ քըլմագ. փէրվազ կամ թայրան էթմէք : փութալ, ձեպել. աճէլէ իլէ գիթմէք : որսալ, յափշտակել, գողանալ. օղուրլամագ, չալմագ. խըրսըզլըգ էթմէք, սիրգաթ կամ սէրիգա էթմէք :

Volereau (վօլռօ) գ. ար. Գող փոքրիկ :

Volerie (վօլռի) գ. իգ. Որս, յափշտակութիւն, գողութիւն. խըրսըզլըգ :

Volet (վօլէ) գ. ար. Աղաւնոց : դուռն աղաւնոցի : փեղկ պատուհանի. փէնճէրէ գանատը կամ գափաղը :

Voleter (վօլթէ) բ. չ. Թռչտիլ :

Volette (վօլէթ) գ. իգ. Վանդակ փոքրիկ :

Voleur, euse (վօլէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Գող, յափշտակիչ, աւազակ. խըրսըզ, օղրու, սարրագ : հուղկահար. հարամի, փիայտ, եօլ քէսիճի :

Volière (վօլիէռ) գ. իգ. Թռչնարան, վանդակ թռչնոց. գուշ գաֆէսի, գաֆէս, գուշլուգ :

Volige (վօլիժ) գ. իգ. Նուրբ տախտակ. ինճէ տախտա :

Volition (վօլիսիօն) գ. իգ. Կամք, յօժարութիւն :

Volontaire (վօլօնթէռ) ած. և գ. Կամաւոր, ինքնակամ, յօժարամիտ. իխթիյարի, իրատէլի, կէօնիւլլիւ : կամակոր, կամապաշտ. մուաննիտ : զինուոր ինքնակամ. կէօնիւլլիւ ասքէր, իրատէթ գուլու, լէվէնտ :

Volontairement (վօլօնթէռման) մակ. Կամաւորաբար, կամաւ, մտադիւր, կամովին. իրատէթ իլէ, հիւսնի իրատէթ իլէ, քէնտի իրատէթի իլէ, իխթիյարընը վէրիլիւ :

Volonté (վօլօնթէ) գ. իգ. Կամք, հաճութիւն, հաճոյք. իրատէթ, մուրատ, մէշիյէթ, կէօնիւլ, նիյէթ :

Volontiers (վօլօնթիէ) մակ. Կամաւ, ինքնակամ, մտադիւր. կէօնիւլ իլէ, ճան իլէ, աֆիյէթ խաթըր իլէ. չօք էյի, օլուր, պաշ իւսթիւնէ :

Volte (վօլթ) գ. իգ. Դարձ կամ շրջան ձիոյ : Faire volte-face, դարձուցանել զերեսս. եիւզ չէվիրմէք :

Volter (վօլթէ) բ. չ. Դառնալ, խոյս տալ. տօլաշմագ : խորշումել :

Voltige (վօլթիժ) գ. ար. Պարան, շրջան. փօլաշմա :

Voltigement (վօլթիժման) գ. ար. Թեւածութիւն : դարձդարձումն, շրջան, յածումն :

Voltiger (վօլթիժէ) բ. ն. Թեւածել այսր անդր, թռչտիլ, յածիլ. էօտէյէ պէրիյէ ուչմագ, կէզմէք, փօլաշմագ : խաղալ կամ շրջան առնուլ 'ի վերայ լարի. ճամպազլըգ էթմէք, իփէ օյնամագ : շարժիլ, տատանիլ. սալլանմագ : 'ի վարանս լինել, երկմտել. միւթէրէտտիտ օլմագ :

Voltigeur (վօլթիժէօռ) գ. ար. Լարախաղաց. ճամպազ : զինուոր թեթևազէն. չարխաճը :

Volubilité (վօլիւպիլիթէ) գ. իգ. Թաւալականութիւն, դիւրադարձութիւն. տէվրէնմէ, չապալանմա, պի գարարլըգ : արագութիւն լեզուի. տէլ սէօյլէմէ, քէսրէթի քէլամ :

Volume (վօլիւմ) գ. ար. Մեծութիւն, քանակութիւն. պիւյիւքլիւք, գալըպ, պիր նէսնէնին գալընլըղը կամ ճէսամէթի, ճիրմ, հաճմ : մատեան, գիրք. ճիլտ :

Volumineux, euse (վօլիւմինէօ, էօզ) ած. Մեծաքանակ, ստուար. պիւյիւք, գալըն, պիւյիւք ճէսամէթլի. ճիլտի չօգ :

Volupté (վօլիւփթէ) գ. իգ. Հեշտ ցանկութիւն, գրգանք, հեշտասիրութիւն : հեշտութիւն, բերկրութիւն, հաճոյք, փափկութիւն. շէհվէթ, զէվքի ճիսմանի : զէվք, զէվք ու սաֆա. լէզզէթ :

Voluptuaire (վօլիւփթիւէռ) ած. Ի բերկրութիւն, 'ի զբօսանս :

Voluptueusement (վօլիւփթիւէօզման) մակ. Հեշտութեամբ, հեշտասիրութեամբ, ախորժաբար. զէվք ու սաֆա իլէ, լէզզէթ իլէ :

Voluptueux, euse (վօլիւփթիւէօ, էօզ) ած. Հեշտասէր, փափկասէր. էհլի զէվք, էհլի սաֆա : հեշտ, հեշտալի, ախորժակ, ցանկալի. զէվքլի, լէզզէթլի, սաֆալը :

Volute (վօլիւթ) գ. իգ. Զարդ ինչ գլխոյ սեան. տիրէք պաշընըն նագշը : խեցեմորթ ինչ :

Voluter (վօլիւթէ) բ. չ. Ցօրինել զզարդ գլխոյ սեան : պատել 'ի կարժն :

Volve (վօլվ) գ. ար. Պատեան սնկոյ :

Volvulus (վօլվիւլիւս) գ. ար. Խիթ կամ փակղոյթ աղեաց (է բառ Լատին) :

Vomer (վօմէռ) գ. ար. Ոսկր ինչ ռնգանց (է բառ Լատին):

Vomique (վօմիք) ած. և գ. Ործացուցիչ (ընգոյզ)· գարղա պիւքէն, չէօփլէմէ: Խղխայթ թոքոց· աք ճիյէր չըպանը, փիւպլէր:

Vomir (վօմիռ) բ. ն. փսխել, ժայթքել, զզայռել· գուսմագ, գայի կամ իսդիֆրաղ էտմէք: J'ai envie de vomir, ունիմ զխառնակութիւն ստամոքաց· միտէյիմ պուլանըր, գուսաճաղըմ վար:

Vomissement (վօմիսման) գ. ար. Փսխումն, փսխած, փսխանք· գուսուշ, գայի, իսդիֆրաղ:

Vomitif, ive (վօմիտիֆ, իվ) ած. և գ. Փըսխեցուցիչ, ործացուցիչ (դեղ)· գուսդուրաճաղ իլաճ, մուգայի, իսդիֆրաղ իլաճը, գայուս:

Vomitoire, տես Vomitif.

Vorace (վօռաս) ած. Շատակեր, որկորեայ, որկորաժէտ, դժոխորովայն· չօգ եէյիճի, օպուրճու, գուրսագըրղ, խամուր եօփան, էքիպուլ:

Voracité (վօռասիտէ) գ. իգ. Շատակերութիւն, որկորութիւն· եէյիճիլիք, գուրսագլըլըգ, չէրէհ:

Votant (վօտան) գ. ար. Վիճակատու, քուէարկու· րէյ վէրէն կամ վէրիճի:

Votation (վօտասիօն) գ. իգ. Վիճակատուութիւն, քուէարկութիւն· րէյ վէրմէ:

Voter (վօտէ) բ. չ. Տալ զքուէ կամ զվիճակ, ընտրել քուէիւք· փիւլ նարփըմը էտմէք, կէնտի րէյինի վէրմէք:

Votif, ive (վօտիֆ, իվ) ած. Ուխտի, ուխտական, խոստացեալ ուխտիւ· նէզրի:

Votre (վօտռ) ած. Ձեր, ձերոյին· սիզին: le կամ la vôtre, ձեր· սիզինքի: Votre livre, մատեան ձեր· քիթապըընըզ: Il a pris ses livres et les vôtres, ընկալաւ զմատեանս իւր և զձերն· ալտը կէնտի քիթապլարըը վէ սիզինքիլէրի:

Vouède (վուէտ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Vouer (վուէ) բ. ն. Ուխտել, նուիրել, ընծայել, խոստանալ· ադամագ, նէզր էտմէք, ադագ կամ ահտ էտմէք: Se vouer, բ. յ. Նուիրել զանձն· կէնտինի ֆիտա կամ գուրպան էտմէք, մագսուտըն ֆիտա գըլմագ, պէլլի հիզմէթ էտմէք:

Vouge (վուժ) գ. իգ. Գործի ինչ:

Vouloir (վուլուառ) բ. ն. Je veux, tu veux, il veut; nous voulons, vous voulez, ils veulent. Je voulois. Je voulus. J'ai voulu. Je voudrai. Que je veuille, que tu veuilles, qu'il veuille; que nous voulions, que vous vouliez, qu'ils veuillent. Que je voulusse. Je voudrois. կամիլ, ունել զկամս· իսդէմէք, դիլէմէք, արզուլամագ. մուրատ էտմէք· գասդ էտմէք, նիյէթ օլմագ: Հաճիլ, հաւանիլ· րազը կամ գայըլ օլմագ, գապուլ էտմէք: խնդրել, պահանջել· իսդէմէք, տալէպ էտմէք: ցանկալ, փափաքել· իսդէմէք, արզուլամագ: Que veut dire cela? զի՞նչ կամի ասել, զի՞նչ է այս· պու նէ՞ տէմէք, նէ՞ տէմէք տիր:

Vouloir (վուլուառ) գ. ար. Կամք, հաճութիւն: միտք, խորհուրդ· իրատէ, կէօնիւլ, նիյէթ:

Vous (վու) դեր. Դուք· սիզ. (յոք. բառիս Tu, դու. սէն):

Voussoirs կամ **Vousseau** (վուսուառ, վուսօ) գ. ար. յոք. Քարինք ի պէտս կամարի:

Voussure (վուսիւռ) գ. իգ. Կորութիւն կամ բարձրութիւն կամարի շինուածոց:

Voûte (վուտ) գ. իգ. Կամար շինուածոց· գուպպէ, քէմէր, տագ:

Voûter (վուտէ) բ. ն. Ձգել զկամար, յօրինել կամարաձև· քէմէրլէմէք, գուպպէլէմէք, քէմէր՝ գուպպէ կամ տագ էտմէք կամ եափմագ: Se voûter, բ. յ. Կորանալ, կորաքամակ լինել· էյրիլմէք, պէլի պիւքիւլմէք: Voûté, ée, կամարաշէն· գուպպէլի, քէմէրլի, գուպպէլէնմիշ: կորաքամակ· պէլի պիւքիւլմիւշ:

Voyage (վօայեաժ) գ. ար. Ճանապարհորդութիւն, ուղեգնացութիւն, ճանապարհ, երթ, չու, գնացք· եօլ, սէֆէր, սիահաթ: Je vous souhaite un bon voyage, ողջամբ երթիցես, մաղթեմ քեզ զյաջողութիւն ճանապարհի· ուղուր օլա, ալլահ սիզէ եօլ աչըգլըղը վէրսին:

Voyager (վօյաժէ) բ. չ. Ճանապարհորդել, առնել ճանապարհ, գնալ յաշխարհ հեռի· եօլա կիտմէք, սէֆէր կամ սիահաթ էտմէք, տիւնեայը կէզմէք:

Voyageur, euse (վօայեաժէօռ, էօզ) գ. ար. և իգ. Ճանապարհորդ, ուղևոր· եօլճու, սէյյահ:

Voyagiste (վօայեաժիստ) գ. ար. Որ գրէ զպատմութիւն ճանապարհին:

Voyant, ante (վօայեան, անտ) ած. և գ. Պայծառ կամ գեղեցիկ (գոյն)· մուճէլլա, սուղագփան կէօրիւնէն: որ տեսանէ, տեսող: տեսանող, մարգարէ:

Voyelle (վօայէլ) գ. իգ. Ձայնաւոր (տառ)· հարէքէթ:

Voyer (վօայէ) գ. ար. Վերակացու ճանապարհաց կամ փողոցաց· եօլ կամ սօգագ նազըրը:

Vrai, aie (վռէ) ած. և գ. Ճշմարիտ, ըստոյգ, հաւաստի, հարազատ· կէրչէք, սահիհ, տօղրու· սաֆի, հաք, այնի, ղատը, հագիգի: Ճըշմարտախօս, հաւատարիմ· տօղրու ատէմ, կէրչէք սէօյլէր, հագիգաթլը: Le vrai, ճշմարտութիւն, հաւաստիք· հագիգաթ, սըհհաթ:

Vraiment (վռէման) մակ. Ճշմարտիւ, հաւաստեաւ, ճշմարտապէս, ստուգիւ, արդարև· կէրչէքտէն, հագիգաթ իւզրէ, հագիգաթ, ֆիլ հագիգաթ, սահիհ:

Vraisemblable (վռէսանպլապլ) ած. Ճըշմարտանման, հաւանական· տօղրույա պէնզէր, գապիլ, մագպուլ, մուհտէմիլ:

Vraisemblablement (վռէսանպլապլըման)

մակ. Ճշմարտանմանութեամբ, հաւանականաբար. իհթիմալ իլէ, իհթիմալէն։

Vraisemblance (վռէսանպլանս) գ. իգ. Ճշմարտանմանութիւն, հաւանականութիւն, երեւոյթ ճշմարտութեան. իհթիմալ, հագիգաթ մուշապահաթը։

Vreder (վռըտէ) բ. չ. Գնալ և գալ վայրապար։

Vrille (վռիյլ) գ. իգ. Գչիր. պուրղու, պուրղուճագ։

Vu (վիւ) շաղ. Վասն, 'ի տես, 'ի պատճառս. նէզէր իլէ, էճլի իլէ, նազարէն։ Au vu et su de tout le monde, յանդիման ամենեցուն, 'ի տեսիլ ամենայն աշխարհի. ալէնէն, իյանիյէթէն, ճիւմլէնինին հուզուրինտէ։

Vue (վիւ) գ. իգ. Աչք, տեսանելիք։ տեսութիւն աչաց. կէօրիւշ, կէօրմէքլիք, կէօրմէ, գուվվէթի պասըրէ։ տեսիլ, տեսութիւն. նազար, պագըշ։ երեւոյթ, տեսարան, պատկեր. նէզարէթ։ պատուհան, լուսամուտ. բէնճէրէ։ դիտումն, միտք. գաստ, մագսատ, մէրամ։ տեսութիւն կամ սրութիւն մտաց. պասիրէթ։ Qui a la vue courte, կարճատես. վատատես. ազ կէօրիճի, քէօր նազար։

Vulgaire (վիւլկէռ) ած. և գ. Ռամկական, սոսկական, հասարակ. պայաղը, ամմ, ումումի, ալլագ, փէնի։ ռամիկ, ամբոխ, ժողովուրդ, խուժան. խալգ, ավամ, ավամը նաս, էհալի գէօ։

Vulgairement (վիւլկէռման) մակ. Հասարակօրէն, ռամկօրէն. ավամ իւզրէ, ամմէտէն, խալգ արասընտա. սօգագ փիլինճէ։

Vulgate (վիւլկաթ) գ. իգ. Աստուածաշունչ մատեան Լատինացւոց. լաթին փիլինտէ թէվրաթըն թէրճիմէսի։

Vulnérable (վիւլնէրապլ) ած. Խոցելի, վիրաւորելի. եարալանըր, եարալանմազը գաբիլ, եարալանաճագ։

Vulnéraire (վիւլնէրէռ) ած. և գ. Օգտակար վիրաց (դեղ). եարալարէ նաֆի, եարա օթու։

Vulve (վիւլվ) գ. իգ. Բերան արգանդի. ֆէրճ։

W

Wallon (վալօն) գ. ար. Բարբառ ինչ գաւառական։

Wllans կամ **Uhlans** (ուլան) գ. ար. յոք. Հեծելազօր թեթեւազէն։

Wigh (վիկ) գ. ար. Անուն խմբի Անգղիացւոց։

Wisk (ուիսք) գ. ար. Խաղ ինչ թղթոյ։

Wiski (ուիսքի) գ. ար. Ազգ ինչ կառաց։

Wolfram կամ **Wolfart** (վօլֆրամ, վօլֆար) գ. ար. Հանք ինչ երկաթոյ։

X

X (իքս կամ քսը) գ. ար. Քսաներորդ երրորդ, և բաղաձայն տառ ալփաբետաց Գաղղիացւոց։ Այս տառ երբեմն հնչի քս, երբեմն ք, և երբեմն ս։ 'Ի բառս ինչ նախադաս բաղաձայնի ոչ հնչի. իսկ նախադաս ձայնաւորի հնչի զ. և յաւարտ բառից հնչի ս։

Xanthium (քսանթիօմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ. շէրպին։

Xénélasie (քսէնէլազի) գ. իգ. Վտարումն օտարաց։

Xérophagie (քսէրօֆաժի) գ. իգ. Չորակերութիւն։

Xérophtalmie (քսէրօֆթալմի) գ. իգ. Աչացաւութիւն չոր։

Xiphias (քսիֆիաս) գ. ար. Քսիփիաս (համաստեղութիւն)։ Թրաձուկն. գըլըճ պալըղը։

Xiphion (քսիֆիօն) գ. ար. Դեղին շուշան. սարը զամպագ։

Xiphoïde (քսիֆօիտ) ած. Սրածայր (աճառ)։

Xochicapale (քսօշիքափալ) գ. ար. Ի ծառ ինչ։

Xomolt (քսօմօլ) գ. ար. Բադ Ամերիկոյ։

Xutas (քսիւտաս) գ. ար. Ազգ ինչ սագաց։

Xylon (քսիլօն) գ. ար. Բամբակենի. փամպուգ աղաճը։

Xylorgand (քսիլօրկան) գ. ար. Գործի ինչ։

Xylostéum (քսիլօսթէօմ) գ. ար. Ի թուփ ինչ։

Y

Y (ի Յունաց) գ. ար. Քսաներորդ չորրորդ տառ ալփաբետաց Գաղղիացւոց։ Ի յունական բառս հնչի միակ ի, զոր օրինակ՝ hymen, իմէն. étymologie, էթիմօլօժի. physique, ֆիզիք. իսկ 'ի Գաղղիական բառս հնչի իբրև կրկնակ ի կամ իյ և կամ այ, զոր օրինակ՝ citoyen, սիթօայէն. employer, անփլօայէ. royal, ռօայէալ։

Y (ի) մակ. Աստ, անդ, յայսմ վայրի, այդր, առ այս. պուրատա, օրատա։ Il y est, անդ է. օրատա տըր։ y est-il? մի թէ անդ իցէ. օրատա մը տըր։

Yacht (եաք) գ. ար. Նաւ ինչ. ինկիլիզ ճէմի, զինէթ գայըգը, սանտալ։

Yapu (եափիւ) գ. ար. Թռչուն ինչ Ամերիկոյ:

Yatisi (եատիզի) գ. ար. Ժամ ննջելոյ ըստ Տաճկաց. եատսը:

Yeuse (եէօզ) գ. իգ. Ազգ ինչ կաղնւոյ. փէրնար կամ ուէնթիյան աղաճը, փէրնար:

Yeux (եէօ) յոգ. բառին Oeil, աչք. կէօզլէր: Mal d'yeux, ցաւք աչաց, աչացաւութիւն. կէօզ աղրըսը:

Yokola (եօքօլա) գ. ար. Կերակուր ինչ խուժադուժ Սիպերիացւոց:

Yolatol (եօլաթօլ) գ. ար. Ձուկն ինչ:

Yole (եօլ) գ. իգ. Նաւակ ինչ:

Ypréaux (իփրէօ) գ. ար. Ազգ ինչ կնձնի ծառոյ. աքճա գավագ:

Z

Z (զէդ կամ զը) գ. ար. Քսաներորդ հինգերորդ, և բաղաձայն տառ այբուբենից Գաղղիացւոց:

Zaccon (զաքօն) գ. ար. Ազգ ինչ շլորենւոյ:

Zacinthe (զասէնթ) գ. իգ. Ի բոյս ինչ:

Zagaie (զակէ) գ. իգ. Նետ, փքին. ճիրիտ:

Zagu (զակիւ) գ. ար. Ծառ ինչ նման արմաւենւոյ:

Zain (զէն) ած. Համակ սեաւ (երիվար):

Zani (զանի) գ. ար. Միմոս, խեղկատակ:

Zèbre (զէպր) գ. ար. Զորքոտանի ինչ նման ջորւոյ. զէպրա:

Zélateur, trice (զէլատէօր, տրիս) գ. ար. և իգ. Նախանձաւոր, նախանձայոյզ, նախանձախնդիր. գայրէտլի չօգ օլան քիմսանէ, համիյէտլի քիշի:

Zèle (զէլ) գ. ար. Նախանձ, նախանձաւորութիւն, փոյթ, եռանդն. գայրէտ, համիյէտ:

Zélé, ée (զէլէ) ած. Նախանձաւոր, նախանձախնդիր. գայրէտլի, գայուր:

Zénith (զէնիթ) գ. ար. Կէտ գագաթան, գագաթնակէտ, զենիթ. սէմթիւրրէէս:

Zénonique (զէնօնիք) ած. Զենոնեան:

Zénonisme (զէնօնիզմ) գ. ար. Զենոնեան վարդապետութիւն. զէնօն ֆիլօսօֆըն մէզհէպի:

Zéphir (զէֆիր) գ. ար. Զեփիւռ, հողմն քաղցրաշունչ. նէսիմ, պատ սապա, սապա րուզկեարը:

Zéro (զէրօ) գ. ար. Զրոյ (ըստ թուաբանից). սըֆըր: անարգ ոք. իտիպարսըզ քիմսէնէ:

Zest (զէսթ) գ. ար. և մկ. Միջակ. օրթա: վաշ, 'ի բաց տար:

Zeste (զէսթ) գ. իգ. Միջնակ ընկուզոյ: կեղև լիմոնի. լիմօնուն ինճէ գապուղու:

Zététique (զէթէթիք) ած. Խուզողական (ոճ):

Zibéline (զիպէլին) գ. իգ. Սամոյր. սէմմուր, սամուր:

Zigzag (զիկզակ) գ. ար. Մեքենայ ինչ. օձապտոյտ ճանապարհ. էըլան գավի:

Zinc (զէնք) գ. իգ. Կիսամետաղ ինչ. տիւտիա մադէնի. րուհի տիւտիա:

Zinzolin (զէնզօլէն) գ. ար. Գոյն ինչ:

Zizel (զիզէլ) գ. ար. Մուկն ինչ:

Zist, տես Zest.

Zizanie (զիզանի) գ. իգ. Որոմն. տէլիճէ: հերձուած, երկպառակութիւն. ըֆսադ, գավղա. իթթիֆագսըզլըգ:

Ziziphe (զիզիֆ) գ. ար. Ծառ յունապի:

Zodiacal, ale (զօտիագալ) ած. Կենդանակամարի. մընթագայի պիւրճէ մէնսուպ:

Zodiaque (զօտիագ) գ. ար. Կենդանակամար, զոդիակոս. մընթագիւլ պիւրուճ, մընթագայի զաթ իւլ պիւրուճ:

Zoïle (զօյիլ) գ. ար. Անուն մարդոյ: դառն դատաւոր կամ քննիչ:

Zône (զօն) գ. իգ. Գօտի աշխարհագրական. մընթագատ, մընթագա, մընթագ: La zône glaciale, սառուցեալ գօտի. մընթագայի մէպրուտէ: La zône torride, այրեցած գօտի. մընթագայի մահրուգա: La zône tempérée, բարեխառն գօտի. մընթագայի միւթէտիլէ:

Zooglyphites (զօօկլիֆիտ) գ. ար. յոգ. Կենդանաքարինք, քարինք 'ի նմանումն կենդանեաց:

Zoographie (զօօկրաֆի) գ. իգ. Կենդանագրութիւն, նկարագրութիւն կամ պատմութիւն կենդանեաց:

Zoolatrie (զօօլաթրի) գ. իգ. Պաշտօն կենդանեաց:

Zoolithe (զօօլիթ) գ. ար. Քարացեալ կենդանի:

Zoologie (զօօլօժի) գ. իգ. Կենդանաբանութիւն, պատմութիւն կենդանեաց. մարիֆէթի հայվանաթ:

Zoomorphites (զօօմօրֆիտ) գ. իգ. յոգ. Կենդանաքարինք, կենդանաձև քարինք:

Zoophage (զօօֆաժ) գ. և ած. Կենդանակեր, որ ուտէ զմիս կենդանեաց:

Zoophore, տես Frise.

Zoophyte (զօօֆիտ) գ. ար. Կենդանատունկ, կենդանաբոյս:

Zoophytologie (զօօֆիտօլօժի) գ. իգ. Ճառ յաղագս կենդանատնկոց:

Zootomie (զօօտօմի) գ. իգ. Անդամազննութիւն կենդանեաց. տէշրիհի հայվանաթ:

Zopissa (զօփիսսա) գ. իգ. Նաւաձիւթ. զիֆթ:

Zoplême (զօփլէմ) գ. ար. Ի բոյս ինչ:

Zoroche (զօրօշ) գ. ար. Հանք ինչ:

Zoucet (զուսէ) գ. ար. Թռչուն ինչ:

Zymosimètre (զիմօզիմէտր) գ. ար. Խմորաչափ կամ ջերմաչափ գործի:

Zymotechnie (զիմօտէքնի) գ. իգ. Արուեստ խմորման:

Zythum (զիթօմ) գ. ար. Գարեջուր. արփա սույու, ֆուգա:

ՅԱՏՈՒԿ ԱՆՈՒԱՆՔ

Abel, Աբէլ, Հաբէլ. հապիլ:

Abissinie *կամ* Abyssinie, Աշխարհ Խափշեաց. հապէշ վիլայէթի:

Abraham, Աբրահամ. իպրահիմ:

Acalziké, Ախըլցխա. ախըսխա:

Adam, Ադամ. ատէմ, հազրէթի ատէմ:

Adana, Ատանա. ատանա:

Aderbijan, Ատրպատական. ազէրպայճան:

Adriatique, Ադրիական ծով. վէնէտիկ տէնիզի կամ քէօրֆէզի:

Africain, Աֆրիկեցի. աֆրիգալը:

Afrique, Աֆրիկէ. աֆրիգա:

Albanie, Ալբանիա. արնաւուտ վիլայէթի, արնաւուտլուգ:

Albanois, Ալբանիացի. արնաւուտ:

Alep, Բերիա. հալէպ:

Alexandre, Աղէքսանդր. իսքէնտէր:

Alexandrette, *փոքր* Աղէքսանդրիա. իսքէնտէրուն:

Alexandrie, Աղէքսանդրիա. իսքէնտէրիյէ:

Alger, Թումնիտոն. ճէզայիր:

Algérien, Թումնիտոնացի. ճէզայիրլի:

Allemagne, Գերմանիա. նէմչէ կամ նէմսէ մէմլէքէթի:

Allemand, Գերմանացի. նէմչէլի, նէմսէլի:

Alpes, Ալպեան լերինք. պալգանլար, ալաման տաղլարը:

Amasie, Ամասիա. ամասիա:

Américain, Ամերիկացի. ամէրիգալը:

Amérique, Ամերիկա. ամէրիգա, եէնի տինեա:

Anatolie, Արևելք, փոքր Ասիա. անատօլու:

Ancyre, *տե՛ս* Angora.

Andalousie, Անդալուսիա. անտէլուս:

Andrinople, Անդրիանուպոլիս. էտիրնէ:

Andros, Անդրոս. անտրօ ատասը:

Anglais, Անգղիացի. ինկիլիզ:

Angleterre, Անգղիա. ինկիլիզ մէմլէքէթի, ինկիլթէրա:

Angora, Անկիւրիա. էնգիւրէ, էնկիւրիէ:

Anne, Աննա. հաննա:

Antioche, Անտիոք. անտագիյէ:

Antiparos, Անտիպարոս. անտիպարա:

Arabe, Արաբացի. արէպ, արէպի:

Arabie, Արաբիա. արապիստան: Arabie heureuse, *երջանիկ* Արաբիա. եէմէն: Arabie déserte, *անապատ* Արաբիա. հիճազ:

Ararat, Արարատ, Մասիս. աղըր տաղ, աղըր տաղը:

Arcadia, Արկադիա. արքատիա:

Archipel, Արշիպեղագոս. ատալար արասը կամ տէնիզի:

Arménie, Հայաստան, Հայք. էրմէնի վիլայէթի, էրմէնիստան:

Arménien, Հայ. էրմէնի:

Asie, Ասիա. ասիա, անատօլու:

Astracan, Աժտէրխան. աժտէրխան:

Athènes, Աթէնք. ատինա:

Autriche, Աւստրիա. աւուստրիա, պէչ մէմլէքէթի:

Autrichien, Աւստրիացի. պէչլի:

Babylone, Բաբիլոն. պապիլ:

Bagdad, Բաղդատ. պաղտատ:

Barbarie, Բարբարոսաց աշխարհ. պէրպէրիյէ, մաղրըպ վիլայէթի:

Bassora, Բասրա. պասրա:

Bavière, Բաւարիա. պավարիա, պավարիա մէմլէքէթի:

Belgrade, Բեղգրադ. պէլկրատ:

Bengale, Բենգալա. պէնկալէ:

Berlin, Բերլին. պէրլին:

Bethléem, Բեթղեհեմ. պէյթ իւլլահմ:

Bithynie, Բիւթանիա. պիթինիա, խիւտավէնտիկեար սանճաղը:

Bohème, Բոհեմիա. չէհ, չէհ մէմլէքէթի:

Bohémien, Բոհեմիացի. չէհլի. չինկիանէ:

Bosnie, Բոսնիա. պօսնա:

Bosphore de Trace, Բոսփորոն Թրակիոյ. գարա տէնիզ պօղազը:

Brésil, Բրասիլ · պրազիլիա:

Bukarest, Բուքրէստ · պուքրէշ:

Bude, Բուդա · պուտին:

Bulgarie, Բուլղարք · պուլղար, պուլղար մէմլէքէթի:

Caffa, Կաֆա · քէֆէ:

Caire, Կայրոս · գահիրէ, միսըր գահիրէ:

Calcédoine, Քաղկեդոն · գատը քէօյիւ:

Candie կամ Crète, Կրետէ · գանտիա, կիրիտ:

Cap de bonne-espérance. Գլուխ կամ Հրուանդան բարի յուսոյ · իւմիտ պուրունու:

Caramanie, Կարամանիա · կէրման մէմլէքէթի:

Carmel, Կարմեղոս · քարմէլ տաղը:

Caspienne (mer). Կասպից ծով · պահրը հազէր:

Caucas, Կովկաս · գաֆ:

Caucase, Կովկաս լեառն · էլպուրուզ, էալպուզ կամ չէրքէզ տաղլարը:

Ceilan, Սէյլան · սէրէնտիպ:

Céphalonie, Կեփաղոնիա · քէֆալօնիա ատասը:

Cérigo, Կերիգոն · չօհա ատասը:

Césarée, Կեսարիա · գայսէրիյէ:

Chine, Չինէացւոց աշխարհ · չին, չինի մաչին:

Chinois, Չինէացի · չինլի:

Chio կամ Scio, Քիոս կղզի · սագըզ ատասը:

Chypre, Կիպրոս · գըպրըս, գըպրըզ:

Cilicie, Կիլիկիա · գարաման:

Circassie, Եգերացւոց աշխարհ · չէրքէսէ, չէրքէզ վիլայէթի:

Circassien, Եգերացի · չէրքէզ, չէրքէզլի:

Constantinople, Կոստանդնուպոլիս · իսլամպօլ, քօստանտինիյէ:

Copenhague, Կոպենհագ · գօբէնհագ:

Cophte, Խփտի · գըպտ, գըպտը:

Corasan, Խորասան · խօրասան:

Corfou, Կորկիւրա · քէօրֆէզ, գօրֆօ:

Corinthe, Կորնթոս · գօրթօս, կէօրթէզ:

Corse, Կորսիկա · գօրսիգա ատասը:

Cracovie, Կրակովիա · գրագօվ:

Crète, տե՛ս Candie.

Crimée, Խրիմ, Քերսոն · գըրըմ:

Croate, Լիբուրնիացի · խըրվատլը, խըրվատ:

Croatie, Լիբուրնիա · խըրվատ մէմլէքէթի:

Cypre, տե՛ս Chypre.

Dalmatie, Դաղմատիա · տալմաչիա:

Damas, Դամասկոս · շամ շէրիֆ:

Damiette, Դամիատ · տիմյատ:

Danemarck, Դանիմարքայ, Դանիք, Դանիա · տանիա կամ տանիմարգա մէմլէքէթի, տանիմարգա:

Daniel, Դանիէլ · տանիէլ:

Danois, Դանիացի · տանիալը, տանիմարգալը:

Danube, Դանուբ գետ · տունա, նէհրի տունա, տունա սույու:

Dardanelles, Դարդանելեան կիրճ · պօղազ հիսարլարը, պահրի սէֆիտ պօղազը, չանագ գալէսի:

David, Դաւիթ · տավուտ:

Délos, Դեղոս կղզի · ստիլէ:

Delphes, Դեղփոս · գասթրի:

Diane, Արտեմիս · էրտամիս:

Don կամ Tanaïs, Դոն, Տանայիս գետ · տէն սույու:

Égypte, Եգիպտոս · միսըր:

Égyptien, Եգիպտացի · միսըրլը:

Émèse, Եմեսիա · հէմս:

Éphèse, Եփեսոս · այասլըգ, այասօլուգ, ֆէսուս:

Épire, Եպիրոս · արնավուտ վիլայէթի:

Érivan, Երեւան · րէվան:

Erzeroum, Արզրում, Կարնոյ քաղաք, Թէոդուպոլիս · էրզիրում:

Esclavon, Լիբուրնիկեցի · խըրվատ:

Esclavonie կամ Croatie, Սկլաւոնիա, Լիբուրնիկիա · խըրվատ մէմլէքէթի:

Éthiopie, Եթովպիա · հապէշ, հապէշ մէմլէքէթի:

Éthiopien, Եթովպացի · հապէշլի:

Eubée, տե՛ս Negropont.

Euclyde, Եւկղիդոս · էւքլիտօս:

Euphrate, Եփրատ, Եփրատէս · ֆիրատ, մուրատ սույու:

Europe, Եւրոպիա · էվրօբա, րում իլի:

Européen, Եւրոպացի · էվրօբալը, ֆիրէնկ:

Euxin, տե՛ս Pont-Euxin.

Fez, Փէս · ֆէս:

Flamand կամ Belge, Փղանդրիացի, Բելգիացի · նէտէրլանտլը, ֆիլէմէնկ, ֆիլէմէնկլի:

Flandre, Փղանդրիա · ֆիլէմէնկ էյալէթի:

Franc, Եւրոպացի · ֆիրէնկ, ֆրէնկ, էֆրէնճ, էֆրէնճի, մուստէմին:

Français, Գաղղիացի · ֆրանսըզ, ֆրանսըզլը:

France, Գաղղիա · ֆրանչէ, ֆրանչիա, ֆրանսըզ մէմլէքէթի:

Galata, Արուարձան Կոստանդնուպոլսոյ · ղալաթա:

Galatie, Գաղատիա · անատօլուտա պիր էյալէթի:

Gallipoli, Գալլիպոլիս · կէլիպօլու:

Gaza, Գազա · ղազզատ, ղազզա նիճիլ:

Gênes, Գենուա · ճինէվիզ շէհրի, ճի-

Géorgie, Վիրք, Վրաստան · կիւրճիստան:

Géorgien, Վրացի · կիւրճի:

Germanie, Գերմանիա · նէմչէ վիլայէթինին իսմի գատիմի:

Gibraltar, Գիբրալտար · ճիպէլթար, սէպթէ պօղազը:

Grec, Յոյն, Հելլէն · ռումլու, ռում, ռումի, եունանի:

Grèce, Յունաստան · ռում վիլայէթի, եունան:

Guinée, Գուինիա · սուտան:

Halicarnasse, Ալիկառնիա · պոտրում:

Hébreu, Հրեայ · Եբրայեցի · եէհուտի, իպրան, իպրանի:

Hippocrate, Հիպպոկրատ · պուգրատ:

Hispahan, Սպահան · իսֆահան:

Hollande, Հոլլանդիա · ֆիլէմէնք վիլայէթի, նէտէրլանտ:

Hollandais, Հոլլանդացի · ֆիլէմէնք, նէտէրլանտլը:

Hongrie, Հունգարիա · մաճառ մէմլէքէթի, մաճառիստան:

Hongrois, Հունգարացի · մաճառ, մաճառիստանլը:

Hyrcanie, Վրկան · տապարիստան:

Icarie, Իկարիա կղզի · գօղ ատասը:

Iconium, Իկոնիոն · գօնիա:

Ida, Իդա լեառն · ճէպէլի իտա:

Idumée, Եդոմ · իտումէա, իտիւմ:

Illyrie կամ Esclavonie. Լիւրիկիա · իսգլավոնին վիլայէթի, խըրվատ կամ հըրվատ մէմլէքէթի:

Inde, Հնդկաստան, Հնդիկք · հինտ, հինտիստան, հինտուստան:

Indien, Հնդիկ · հինտիստանլը, հինտի, հինտուլի:

Ionien, Յոնիական · ճէզայիրի սէպայէ:

Iran, տե՛ս Perse.

Ismael, Իսմայէլ · իսմայ:

Istrie, Իստրիա · իստրիա:

Italie, Իտալիա · իտալիա, տալիա:

Italien, Իտալացի · տալիան:

Ithaque, Իթակա կղզի · տաքի:

Jacques, Յակոբ · եագուպ:

Jaffa, Յոպպէ · եաֆա:

Jean, Յովհան, Յովհաննէս · եուհաննա, ճիվան, եահի:

Jean-Baptiste, Յովհաննէս Մկրտիչ · եահէա:

Jéricho, Երիքով · իարիհա շէհրի:

Jérusalem, Երուսաղէմ · գուտուս, գուտուս շէրիֆ, իէրուշալիմ, պէյթ իւլ մուգատտէս:

Jésus, Յիսուս · իսա, հազրէթի իսա:

Jonas, Յովնան · եունուս, եունիս, զուննուն:

Joseph, Յովսէփ · եուսուֆ:

Jourdain, Յորդանան գետ · իւրտիւն:

Judée, Հրէաստան · եէհուտիյէթ:

Juif, Հրեայ · եէհուտի, եահուտի, ճէհուտ, ճիհուտ, չուֆուտ:

Jupiter, Արամազդ · հէրմուզ:

Kaba, Կաբա · քապա, էլքապէթիւ, էլ պէյթ իւլ ատիք:

Kaïçarié կամ Césarée, Կեսարիա · գայսարիյէ:

Kars կամ Cars, Կարս · գարս:

Kisil-Ermak կամ Halys. Ալիս գետ · գըզըլ ըրմագ:

Kiutahié, Կուտինա · քիւտահէա:

Konieh, տե՛ս Iconium.

Korasan, Խորասան · խօրասան:

Kourdistan, Մարաց աշխարհ · քիւրտիստան:

Latin, Լատին, Լատինացի · լատին, լէտին, փիյագ:

Lépante, Լեպանտոս · էյնէպախտի:

Liban, Լիբանան · լիպնան, տիւրզիւ տաղը:

Livourne, Լիվուռնիա · ալիգուռնա, լէգօռնա:

Londres, Լոնդոն · լօնտրա, լունտրա, լօնտօն:

Lyon, Լիոն · լիօն, լիօն շէհրի:

Macédoine, Մակեդոնիա · ֆիլիպէ, վիլայէթի սէլանիք:

Madère, Մադերա կղզի · մատէրա ճէզիրէսի:

Madrid, Մադրիդ · մատրիտ:

Marie, Մարիամ · մէրիէմ:

Majorque, Մայորիկ · մայօրգա ատասը:

Malte, Մելիտինէ կղզի · մալտա, մալտա ճէզիրէսի:

Maltois, Մելիտինեցի · մալտալը:

Maroc, Մարոկ · ֆէս վէ մէրաքէշ մէմլէքէթի:

Marseille, Մարսիլիա · մարսիլիէ, մարսիլիա, մարսիլիա շէհրի:

Marseillais, Մարսիլիացի · մարսիլիալը:

Mauritanie, Մաւրիտանիա · մաղրըպ, տիլմսան:

Méandre, Մէանդր · մէնտէր, մէնտէր սույու, պիւյիւք մէնտէր:

Mecque, Մեքքա · մէքքէ, մէքքէյ միւքէրրէմէ:

Médie, Մեդք, Մարաց աշխարհ · շիրվան, ազէրպայճան:

Médine, Մեդինա · մէտինէ, մէտինէյ միւնէվվէրէ:

Méditerranée, Միջերկրական ծով · ագ տէնիզ, պահր իւր ռում:

Memphis, Մեմփիս · մէնֆ:

Méotides, տե՛ս Palus Méotides.

Mer, Ծով · տէնիզ, տէրէա, պահր: Mer Adriatique, Ադրիական ծով, Հանդրին անդունդք · վէնէտիք պօղազը: Mer Caspienne, Կասպից ծով · պահրի հազէր: Mer morte, ծով մեռեալ · լութ տէնիզի: Mer noire, Սեւ ծով, Պոնտոս · գարա տէնիզ: Mer rouge, Կարմիր ծով · սիւվէյշ տէնիզի, պահրի գուլզում:

Mésopotamie, Միջագետք · էլճէզիրէ, տիարպէքիր:

Méssie, Մեսիայ · մէսիհ:

Messine, Մեսինա · մէսինա:

Mételin կամ Lesbos, Մետելինէ կղզի · միտիլլի:

Mexico, Մեքսիկոն. Մէքսիքօ:

Mexique, Գաւառ Մեքսիկոնի. Մէքսիքօ էյալէթի:

Milan, Մեդիոլան. Միլան շէհրի:

Mogol, Մողոլ. Մաղուլ, Մօղօլ, Մօղօլ խաթան:

Moka, Moca, Մոգա. Մօխա, Եէմէն:

Moïse, Մովսէս. Մուսա:

Moldave, Մոլդավիացի. պօղտանլը:

Moldavie, Մոլդավիա. պօղտան, պօղտան վիլայէթի:

Morée կամ Péloponèse, Պեղոպոնէսոս. Մուրա, Մօրա, Մօրա վիլայէթի:

Moscou, Մոսկուա. Մօսգօվ շէհրի:

Moscovie, տես Russie.

Moscovites, Մոսկովք. Մօսգօվլար, Մօսգօվլուլար:

Mosul, Նինուէ. Մուսուլ:

Naples, Նէապոլիս. Անապօլու:

Natolie, Արեւելք, փոքր Ասիա. Անատօլու:

Naxie, Նաքսոս կղզի. Նաքշա:

Navarin, Նաւարին. Անավարին:

Nazareth, Նազարէթ. Նասըրէտ:

Negrepont, Նեգրիպոնտ. Էյրիպօզ, Էյրիպօզ ատասը կամ ճէզիրէսի:

Nicée, Նիկիա. Իզնիք:

Nicosie, Նիկոսիա. Լէֆգօշա:

Nicomédie, Նիկոմիդիա. Իզնիքմիտ:

Nicopolis, Նիկոպոլիս. Նիկէպօլու:

Nil, Նեղոս գետ. Նիլ, Նիլի մուպարէք:

Noé, Նոյ. Նուհ:

Numidie, Նումիդիա. պէրատ, պարա:

Odesse, Օդեսսա. Գօճա պէյ:

Olympe, Ողիմպոս լեառն. Լիմփօս, Քէշիշ տաղը:

Ottoman, Օսմանեան, Տաճիկ. Օսմանլը, Օսմանի:

Palestine, Պաղեստին. Ֆիլիստին պիլատը, օրտա նահիյէսի:

Palus-Méotides, Ազախի ծով. Ազագ տէնիզի:

Paphos, Պափոս. Պաֆա:

Paris, Փարիզ, Լուտետիա. Փարիս, Փարիզ:

Paros, Պարոս կղզի. Պարրէ ատասը:

Parthes, Պարթեւք. Իրան էւ Տուրան:

Pays-Bas, Ստորին աշխարհ, Փլանդրիա. Ֆիլէմէնք էօլքէսի, Նէտէրլանտ:

Péloponèse, տես Morée.

Persan, Պարսիկ. աճէմ, Ֆարսի, Իրանի:

Perse, Պարսք, Պարսկաստան. աճէմ, աճէմ մէմլէքէթի, աճէմիստան, Իրան:

Persique Golfe, Ծոց Պարսից. պասրա քէօրֆէզի:

Pétrée (Arabie) Ապառաժ Արաբիա. Հիճազ:

Phénicie, Փիւնիկէ. Ֆէնիքէ:

Platon, Պղատոն. Էֆլատուն:

Pologne, Պողոնիա. Լէհ, Լէհ, Լէհ մէմլէքէթի:

Pont-Euxin, Պոնտոս, սեաւ ծով. Գարա տէնիզ, պահրի պօնտուս, պօնտօս, պահր իւլ գըրըմ:

Portugais, Լուսիտանիացի. Փօրթուգէզ, Փօրթուգալլը:

Portugal, Լուսիտանիա. Փօրթուգալ վիլայէթի, Փօրթուգալ:

Propontide, Պրոպոնտիս. Մարմարա տէնիզի:

Prusse, Պրուսիա. պրանտէպուրկ մէմլէքէթի, Փրուսիա:

Prussien, Պրուսիացի. Փրուսիալը:

Pythagore, Պիւթագորաս. Ֆիսաղօրաս հաքիմ:

Raab, Հռաաբ քաղաք. Եանըգ: Հռաաբ գետ. Րապա:

Raguse, Ռագուսա. Տօպրավէնէտիք:

Ragusais, Ռագուսացի. Տօպրավէնէտիքլի:

Rhodes, Հռոդոս կղզի. Րօտօս, Րօտօս ատասը:

Rodosto, Հռոդոստո. Տէքիր կամ Տէքֆուր տաղը:

Romanie կամ Rouméli, Յունաստան. Րումէլի:

Rome, Հռովմ. Րումա, Րօմա, Րիմ, Գըզըլ էլմա:

Rosette, Ռեշիտ. Րաշիտ:

Russe, Ռուս, Մոսկով. Ուրուս, Րուս, Րուսի, Մօսգօվ, Մօսգօվլու:

Russie, Ռուսաց կամ Մոսկովաց աշխարհ. Ուրուս մէմլէքէթի:

Sainte-Sophie, Սուրբն Սոփիա (մզկիթ). Այա սօֆիա:

Salomon, Սողոմոն. Սիւլէյման:

Salonique, Թեսաղոնիկէ. Սէլանիք:

Samaritain, Սամարացի. Սամէրի:

Samos, Սամոս կղզի. Սուսամ ատասը, Սամօս, Սամօս:

Samothrace, Սամոթրակէ. Սէմէնտրէք:

Santorin, Սանտորին. Սանտօրին ատասը:

Sardaigne, Սարդինիա. Սարտէնիա, Սարտէնիա ճէզիրէսի:

Sarrasin, Սարակինոս. Շարգի, Շարգէյն իւ արապ:

Satalie, Ատալիա. Ատալիա:

Scio կամ Chios, Քիոս կղզի. Սագըզ, Սագըզ ատասը:

Scythe, Սկիւթացի. Թաթար, Թիւրք, Թուրանի:

Scythie, Սկիւթիա. Թաթար մէմլէքէթի, Թուրան, Թիւրքիստան:

Sicile, Սիկիլիա. Սիչիլիա ատասը:

Sicilien, Սիկիլիացի. Սիչիլիալը:

Sinaï, Սինայ լեառն. Տուրի Սինա, Տուրի Սինին, Ճէպէլի Սինա:

Sion, *Սիոնի լեառն.* Գուտուս շէրիֆ տաղը:

Smyrne, *Զմիւռնիա.* Իզմիր:

Socrate, *Սոկրատ, Սոկրատէս.* Սօգրատ, Ֆիւղէյէնիւլ հիքմէտ:

Sodome, *Սոդոմ.* Սէտում, Լուտ շէհրի:

Stockholm, *Ստոքհոլմ.* Իսթօքհօլմ, Իսվէճ մէմլէքէթինին փայիթախթը:

Suède, *Սուէդ.* Իսվէճ, Իսվէճ մէմլէքէթի:

Suisse, *Հելվետիացի.* Նէմչէ ճումհուրու, Հէլվէթիա:

Syrie, *Ասորիք, Ասորեստան.* Շամ վիլայէթի:

Syrien, *Ասորի.* Շամլը, Սիւրեանի:

Tartare, *Թաթար.* Թաթար:

Tartarie, *Երկիր Թաթարաց.* Թաթարիստան, Թաթար վիլայէթի:

Taurus, *Տաւրոս.* Ալա տաղը:

Tauris, *Դաւրէժ.* Թէպրիզ:

Ténédos, *Տենեդոս.* Պօզճա ատասը:

Thessalie, *Թեսաղիա.* Եէնիշէհիր, Գարլը էլի:

Thibet, *Թիպետ.* Թիպպէթ:

Thrace, *Թրակիա.* Ռում էլի:

Tigre, *Տիգրիս.* Տիճլէթ, Տիճլէ, Շաթ:

Tine, *Տինոս.* Իսթէնտիլ:

Toscane, *Տոսկանա.* Թօսգանա:

Trébisonde, *Տրապիզոն.* Թրապիզօն:

Trieste, *Թրիեստ.* Թրիէսթէ:

Tripoli, *Տրիպոլիս.* Թարապլուս:

Troie, *Տրովադա.* Էսքի իսթանպօլ:

Tunis, *Թունէտոն.* Թունուս, Թունուս շէհրի:

Turc, *Թուրք, Տաճիկ, Օսմանեան.* Թիւրք, օսմանլը, միւսլիւման:

Turcoman, *Թորգոմեան.* Թիւրքմէն:

Turcomanie, *Թուրքաստան.* Թիւրքմէն վիլայէթի:

Turquestan, *Թուրքաստան.* Թիւրքիստան:

Turquie, *Տաճկաստան.* օսմանլը կամ Թիւրք մէմլէքէթի:

Tyr, *Տիւրոս.* Տէփմուր:

Ukraine, *Ուկրանիա.* Գազագ վիլայէթի:

Valachie, *Վալաքիա.* Իֆլագ, Իֆլագ վիլայէթի:

Valaque, *Վալաքիացի.* Իֆլագ, Իֆլագլը:

Varsovie, *Վարսաւիա.* Վարշօվ:

Venise, *Վենետիկ.* Վէնէտիք:

Vénitien, *Վենետիկեցի.* Վէնէտիքլի:

Vienne, *Վիեննա.* Պէչ:

Warsovie, *տե՛ս* Varsovie.

Wolga, *Վոլգա.* Էտիլ սույու:

Zacharie, *Զաքարիա.* Զէքէրիյէ:

Zanguebar, *Զանկեբար.* Զէնկիպար:

Zante, *Զակինթոս.* Զանթա ատասը, Զանթա:

Zéa, *Զէա կղզի.* Մուրթատ ատասը:

Zoroastre, *Զրադաշտ.* Զէրտէշտ, Զէրատիւշտ, Զէրտիւշտ:

Zulcadrie, *Զիւլգադրիա.* Զիւլգատրիյէ: